Ч. 143 Львовъ, Середа 1 (13) Липня 1898. Рочникъ)).

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ свитъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ к пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты платимѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатковъ

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишѣ на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайні приймаютъ ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Недики и инші доносени приватні числятъ ся по 15 кр. вѣдъ отинка.

До ситуації.

Вчера дальше радила конференція предсѣдателѣвъ нѣмецкихъ клюбѣвъ опозиційныхъ. Нараджувано ся надъ принципами представленого правительствомъ проекту управильненя языковои справы.

Якъ бачимо, Нѣмцѣ, хочь не рѣшили ще, чи мають брати участь въ нарадахъ зъ правительствемъ, и хочь справа нѣби стоить такъ, що у нѣмецкои опозиціи о порозумѣню зъ правительствомъ нема бесѣды дотя, доки оно не внесе языковыхъ розпоряджень, — все-таки провѣдники Нѣмцѣвъ нараджують ся надъ правительственнымъ проектомъ и посередно порозумѣвають ся зъ нимъ не лише що до формы, але и що-до змѣсту.

У вчерашнѣй конференціи брали такожь участь: д-ръ Шлезінґеръ зъ Праги и Хіярі въ имени нѣмецкихъ послѣвъ зъ Моравы.

О результатѣ вчерашныхъ нарадъ нѣчо певного не знати, бо ухвалы порѣшено наразѣ удержувати въ тайнѣ. Они мають бути предложеній президентови міністрѣвъ, котрый нинѣ передъ полуднемъ вернувъ въ Ишлю, куда ѣздивъ здавати справу цѣсареви. Кажуть, що ситуація въ-части погоршила ся. Опозиційне становиско заняло цѣле нѣмецколюдове сторонництво. Нѣмецка опозиція пѣдбѣшла правительство, выдобуваючи вѣдъ него основный начеркъ его проектѣвъ языковыхъ. „Се до нѣчого не зобовязуе — пише Deutsche Ztg., — а теперь знаемо вже, якъ поступати!“

Narodni Listy въ справѣ теперѣшнои ситуациі доносять, що коли не прийде до порозумѣня зъ Нѣмцями, то політична точка тяжести перенесеть ся до Будапешту. Сли угорске правительство згодить ся на угоду на пѣдставѣ §. 14-ого, то австрійске правительство буде такъ долго помагати собѣ тымъ параґрафомъ, доки Нѣмцѣ не пѣддадуть ся. Евентуально вже въ осени парляментаризмъ въ Австрії опре ся на новыхъ пѣдвалинахъ.

Зновъ же въ політичныхъ кругахъ вѣденьскихъ кружить и така поголоска, що навѣть якъ не прийде до порозумѣня зъ Нѣмцями, правительство скличе раду державну и предложить ѣй языковый законъ.

При кѣнци тамтого тыждня мавъ гр. Тунъ конферувати такожь зъ Поляками. Якъ довѣдуесь N. fr. Presse — гр. Тунъ представивъ имъ начеркъ свого проекту языкового и значивъ, що проектъ мѣстить далекосяглі уступки для Нѣмцѣвъ. Тунъ мавъ назвати проектъ „золотымъ мостомъ“ для Нѣмцѣвъ, щобы ихъ приведнати. Поляки мали заявити, що згодять ся на кождый языковый проектъ, противъ котрого не заявлять ся Чехи. — Зъ огляду на Угорщину Тунъ представивъ ситуацію яко дуже поважну. Коли-бъ не прийшло до порозумѣня зъ Нѣмцями, вѣнъ мае намѣръ скликати раду державну въ серпни лишь на те, абы мати новый доказъ, що парляментъ до працѣ не способный.

Дня 10 с. м. вѣдбуло ся въ Еґеръ [Хебъ] ювілейне нѣмецке народне вѣче [въ роковины звѣстного еґерского вѣча 1897 року], скликане Шенерерѣвцями. На вѣче явились послы Шенереръ, Вольфъ, Иро и Гоферъ. На сѣмъ вѣчу вѣдновлено ухвалу вѣча зъ-передъ року въ тѣмъ самѣмъ мѣсци и того самого дня. Вѣче ухвалило, що „жаденъ заступникъ зъ нѣмецкого народу не може взати участи въ нѣякихъ переговорахъ въ языковѣй справѣ дотя, доки языковѣ розпоряджена не будуть безусловно знесенѣ. Кождому Нѣмцеви котрый противъ [торѣчнои] присяги народу въ Еґеръ увѣйшовъ бы въ переговоры, высказуе ся найбѣльша погорда.“ — Сеся ухвала поясняе, длячого проводиръ нѣмецкихъ поступовцѣвъ [ліберальбвъ] Функе „з хорувавъ“ и не бере участи въ вѣденьскѣй конференціи Нѣмцѣвъ, де обговорюе ся правительственный проектъ языковый и де будь-що будь „переговорюе ся“ зъ правительствомъ, хочь языковѣ розпоряджена не внесенѣ. Функе бувъ однымъ зъ тыхъ послѣвъ, що зложили торѣкъ присягу въ Еґеръ.

Вѣдозва въ справѣ запису дѣтей до рускихъ шкѣлъ у Львовѣ.

Родимцѣ!

Въ днихъ 29, 30 и 31 серпня почнуть ся записы до шкѣлъ народныхъ львѣвскихъ.

Се справа не лишь для Львова, але и для всего руского краю *незвычайно важна* и вагу сю повинні всѣ львѣвскі Русины добре порозумѣти и сповнити совѣстно свѣй обовязокъ. Мало маемо шкѣлъ рускихъ, тожь корыстаймо, якъ слѣдъ, хочь зъ тыхъ, якѣ маемо!

У Львовѣ маемо *три рускі школы народні*: двѣ мужескѣ и одну женьску.

Одна мужеска школа: руска школа вправъ, умѣщена въ „Народнѣмъ Домѣ“, друга школа: мѣска имени Маркіяна Шашкевича при улици Скарбкѣвскѣй ч. 26. Они — знаній вже Р. Т. Родимцямъ — *розвиваютъ ся дуже успѣшно* и вдоволяютъ найбѣльшимъ вымогамъ Р. Т. Родичѣвъ.

Для дѣвчатъ маемо женьску руску школу вправъ при улици Стрѣлецкѣй ч. 6, а записы до неи вѣдбуваютъ ся въ учительскѣй семинаріи женьскѣй при улици Скарбкѣвскѣй ч. 39. Школа сеся розвиваесь *надзвычайно хорошо*. Родичѣ, що посылали свои дѣвчата до неи, не знаходятъ слѣвъ похвалы и для науки и для веденя дѣвчатъ и для щирыхъ вѣдносинъ мѣжь учительками та дѣтьми. Стѣйность сеи школы пѣдносить ще и ся обставиня, що маемо певну надѣю, що буде она постепенно розширена до осьмиклясовои выдѣловои школы. Такъ отже рускѣ дѣвчата будуть могли кѣнчити въ своѣй питомѣй школѣ всѣхъ вѣсѣмь клясъ и зъ нихъ безъ перепонъ переходити просто до семинаріи учительскои. Зъ днемъ 1 вересня с. р. *отвираe Руске Товариство педаґоґічне поки що своимъ коштомъ вже V-ту клясу для дѣвчатъ* и не сумнѣвае ся, що знайде ся достаточне число рускихъ дѣвчатъ, що схотятъ користати зъ сеи клясы. [Всякѣ близшѣ вѣдомости въ сѣй справѣ на жадане удѣляе членъ выдѣлу Кость Паньковскій, ул. Театиньска ч. 19.]

Всѣ сѣ школы рускѣ ведуть ся къ повному вдоволеню всѣхъ Р. Т. Родимцѣвъ. Не надто велике число дѣтей дае можность тымъ лучше вести въ нихъ науку, бракъ жидовскои дѣтворы мае за собою такожь деякѣ корысти, а вкѣнци товариство „Шкѣльна помѣчь“ напомагае бѣднѣйшихъ дѣтей сихъ шкѣлъ якъ найщедрѣйше.

Вѣдзываемось отже до всѣхъ Р. Т. Родимцѣвъ, такъ мѣсцевыхъ якъ и замѣсцевыхъ и *припоручаемо горячо Всѣмъ*, щобъ не тѣлько самѣ *записували свои дѣти до рускихъ шкѣлъ, але и другихъ до сего заохочували*. Нехай нѣхто не здержуе ся тымъ, що его дитина не володѣе добре рускимъ языкомъ; рускѣ школы на се приготованѣ и ведуть науку вѣдъ початку такъ, що дѣти въ короткѣмъ часѣ набувають достаточного знаня рускаго языка.

Тожь записуйте Р. Т. Родимцѣ свои дѣти лишь до рускихъ шкѣлъ и до ново-основаной V. клясы, де учителѣ и учительки займають ся щиро нашою молодежію, наука веде ся взѣрцево, а дѣти выховують ся на будучихъ свѣдомыхъ своеи національности горожанъ краю и державы.

Зъ Выдѣлу Рускаго Товариства педаґоґічного у Львовѣ.

Автономічна угорска тарифа цлова.

Угорске правительство, не могучи дѣждатись полагодженя угоды зъ Австрією на пѣдставѣ обопѣльного порозумѣня, задумало скористати зъ політичного хаосу въ Австрії та безсильности нашого парляменту й правительства и выступило зъ проектомъ самостѣйной тарифы цловои для Угорщины, котрои вѣстре звернене головно противъ австрійскопромыслу.

Сей проектъ сконструованый на взѣръ обовязуючои теперь австро-угорскои тарифы и обѣймае 356 позицій, пѣдѣленыхъ на 50 клясъ. Се задержане дотеперѣшнои системы мотивуе угорске правительство тымъ, що хочь въ наслѣдокъ розвязаня дотеперѣшнои уніи цловои Угорщина дѣстане цѣлковиту свободу дѣланя и буде оглядатись лишь на власній интересы економічній, все-таки мусить на-разѣ увзглядити се, що она спѣльно приняла въ рѣзныхъ торговельныхъ трактатахъ зобовязаня супротивъ заграничныхъ державъ, а се мусить ся додержати.

Автономічна тарифа цлова уложена такъ, щобы нѣ промыслъ угорскій, нѣ угорске рѣльництво не потребували боятись чужои конкуренціи. Особливою протекціею окружае проектъ угорске рѣльництво. Въ першѣй мѣрѣ показуе се незвычайне пѣдвышене цла вѣдъ збожа. Оно мае хоронити угорске рѣльництво передъ конкуренціею балканьского пѣвострова. Такъ само пѣдвышене цло вѣдъ худобы. До теперь платила свиня за вступъ до Угорщины 1 зр. 50 кр., а пѣсля проекту цло може вынести до 10 зр. вѣдъ штуки. За смалець и солонину платить ся теперь цло 16 зр. а угорскій проектъ пѣдвышуе на 30 зр. Пѣдвышене цла вѣдъ предметѣвъ промыслу найбѣльше вѣдносить ся до артикулѣвъ, котрыхъ высока цѣна лежить головно въ интересѣ рѣльничыхъ баронѣвъ. Проектъ зносить дотеперѣшну свободу цлову для сырыхъ продуктѣвъ и обкладае высокими цлами найважнѣйшій сырѣ и помѣчничѣ продукты. Въ интересѣ угорскои годѣвлѣ овець накладае ся на

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

(Дальше.)

„Се не може бути! не може бути правда!“ повтарявъ собѣ Уентвортъ безрадно, а прочутѣ остерѣгало его, що оно таки могло бути правда. Задожившіи руки по-за себе ходивъ тамъ и назадъ, пробуючи зѣбрати мысли и нагадати собѣ, що вѣнъ сказавъ, а чого нѣ. Коли такъ и ходжавъ, не зважаючи на нѣкого, прошибъ его милый голосъ зъ одного крѣсла, и вѣнъ пристанувъ.

— А, пане Уентворте, що зъ вами сего ранку? Выглядаете, якъ коли бы бачили духа!

Уентвортъ поглянувъ на молоду женщину, що сидячи въ крѣслѣ глядѣла смѣло на него.

— Таки такъ, я не певный, чи й не бачивъ духа. Можу сѣсти коло васъ?

— Чи можете? Певне, буду дуже рада. Чи що стало ся?

— Не знаю. Здаесь стало ся.

— Ну, скажѣть, може зможу вамъ помогти. Вы знаете жѣночій спритъ. Що-жь за клопѣтъ?

— Чи можу васъ дещо спытати, панно Брюстеръ?

— Певно! Пытайте, що хочете, а я вѣдповѣмъ на все, що буду могла.

— Дякую вамъ! Скажѣть менѣ, чи вы маете звязь въ якимъ дневникомъ?

Місъ Брюстеръ засмѣяла ся веселымъ, срѣбнымъ смѣхомъ.

— Хто вамъ се сказавъ? Ага, вже знаю. То тая креатура Флемінґъ. Я ему колись вѣдплачу ся! Знаю я, о якій вѣнъ урядъ убѣгаесь... въ потребѣ дѣстане вѣнъ вѣдъ „Арґуса“ добру згадку... Знаю я на него дещо, чого-бъ вѣнъ не радъ побачити выдруковано. Що за дуракъ! Вѣнъ сказавъ вамъ се мабуть зъ мести, що я не хотѣла говорити зъ нимъ тамтого вечера. Най тамъ! я потрафлю пождати...

— То... то се правда?

— Правда. Чи-жь се що злого? Чей-же вы не уважаете чимсь понижаючимъ належати до доброи газеты?

— До доброи нѣ, але до кепскои.

— О, „Арґусъ“ не е кепска. Платить менѣ добре.

— Такъ вы до „Арґуса“ належите?

— Належу.

— А можу спытати, чи вы зъ того, що я говоривъ, задумуете ужити що въ вашѣй газетѣ?

Панна Брюстеръ зновъ засмѣяла ся.

— Буду зъ вами цѣлкомъ отверта. Я не говорю нѣколи брехнѣ, се не оплатить ся. Такъ, я лишь за-для васъ е тутъ... абы довѣдатись, яке буде справоздане о тыхъ копальняхъ, ваше и вашого товариша. Я вже й довѣдалась.

— И вы гадаете зробити ужитокъ зъ того, що вывѣдали, такъ сказати-бъ, пѣдъ фальшивымъ видомъ?

— Дорогій пане, вы забуваетесь! Мусите тямити, що говорите до леді!

— До леді? — скрикнувъ тревожно.

— Такъ, пане, до леді! И пригадайте собѣ, тутъ не було нѣякого фальшивого виду. Вы менѣ сказали въ розмовѣ, я васъ о те не пытала. И навѣть не я старалась о знакомство зъ вами.

— Але-жь признаѣте, панно Брюстеръ, що оно дуже не ляе ся вытягнути чоловѣка на приватну розмову, а потѣмъ подавати до друку.

— Мѣй дорогій пане! а якъ же бы мы дѣстали щось до друку, чого люде не хотять выявити?

— То кажете, пѣшлете до „Арґуса“ те, що я вамъ сказавъ довѣрочно?

— Я-жь вамъ казала, що я того тутъ е. Впрочѣмъ оно й не було „довѣрочно“.

— А прецѣнь вы хочете уходити за правдиву, честну, поважану женщину?

— Не уходити, бо я е така.

— Кѣлько-жь правды въ тѣмъ, що вы дочка міліонера, ѣдете до батька въ Парижи а опѣсля зъ нимъ до Рівіэры?

Місъ Брюстеръ засмѣялась весело.

— О, я не называю неправдою байочокъ, якѣ мусить ся говорити при полагодѣ интересу.

— То вы певно не назвете нечестнымъ и того, що зробивъ въ Оттавѣ Ріверсъ зъ вашои поважаной газеты?

— Певно, годѣ такъ назвати. На него паде нагана лишь за те, що ему не повелось. Я йду о закладъ, якъ бы я була мала въ рукахъ тѣ паперы, они булибъ найшли до Ню-Іорку. Але Ріверсъ дурный мужчина, а мужчинъ богато е дурныхъ! — при тѣмъ подивила ся зъ-пѣдъ лоба на Уентворта.

— Я радо годжусь на се, коли вы такъ до мене пѣете. Не було дурнѣйшого чоловѣка, якъ я бувъ теперь.

— Дорогій пане Уентворте! вы справдѣ берете рѣчь надто серіозно. Те, що я хочу пѣслати „Арґусови“, вамъ не пошкодить анѣ капки, а менѣ поможе богато. Пождѣть но тутъ хвильку! — Она поставила свою книжку на его колѣна, скочила и зникла на сходахъ. Скоренько вернула зъ паперами въ руцѣ. — Ось бачте, якъ я хочу бути отвертою и честною. Я вамъ прочитаю, що написала. Коли буде що неправдивого, радо пропущу, а треба що додати, радо додамъ. Чи не ретельно?

Уентворта такъ збила зъ пантелику жѣночa безчельнѣсть, що не здобувсь на вѣдповѣдь. Она зачала читати:

„Завдяки нечуваній предприемчивости „Арґусъ“ може нинѣ подати своимъ читателямъ повне и вдане справоздане зъ рапорту двохъ англійскихъ спеціялістѣвъ, п Джорджа Уентворта и п. Джана Кенйона, що ихъ выславъ Лондоньскій синдикатъ провѣрити рахунки и переконатись о правдивѣй вартости копалень надъ рѣкою Оттавою.“ — Она пѣднела очи вѣдъ паперу и сказала зъ міною признаня довѣрочности: — Я бы не писала сего, коли-бъ знала, що въ Ню-Іорку потрафлять самѣ таке написати; але що газету выдае тупый мужчина а не быстра женщина, то мушу имъ казати платити по 25 центѣвъ вѣдъ слова, щобы захвалити ихъ интересъ. Але йдѣмъ далѣ: „Коли зважити, що дальше поступоване Лондоньского синдикату буде зависѣти цѣлковито вѣдъ рапорту сихъ двохъ панѣвъ...“

— Я бы сего такъ не выражавъ, — перервавъ Уентвортъ безнадѣйно, — я бы замѣсть „цѣлковито“ уживъ слова „въ великѣй мѣрѣ“.

— О, дякую вамъ! — сказала панна

чисту вовну цло въ высотѣ 5 зр. На ленъ, конопль и юту наложено 1 зр. 30 кр., на бѣловане прядиво 3 зр., на льняний выробы и нитки 10 зр. а на бѣлований 15 зр. Пбсля числа нитокъ, зъ якихъ складае ся десень на полотнѣ, наложено: при десять-нитковбмъ полотнѣ 40 зр., при двацять-нитковыхъ 80 зр., вбдъ батисту и газы 240 зр., вбдъ коронокъ 400 зр., вбдъ матерій на меблѣ 60 зр. Шовковй коконы и сырый шовкъ, котрй теперь ввозять ся безплатно, накладае проектъ 10 зр. цла. Хто хотѣвъ бы спровадити до Угорщины корову, мусѣвъ бы заплатити вбдъ штуки 15 зр. въ золотѣ, за вола 20 зр. и т. д.

Правительство загадало предложити свбй проектъ фаховбй анкетѣ, а вбдтакъ ажь внести до сойму. Тую анкету скликано на 14-ого липня. До нея покликавъ міністеръ торговлѣ репрезентантбвъ всѣхъ торговельныхъ и промысловыхъ палатъ и рбльничихъ стоваришень, до 30 членбвъ палатъ послбвъ та магнатбвъ и репрезентантбвъ прасы. Анкета мае перевести впередъ принципіяльну дебату: чи Угорщина мае дальше лишати ся въ цловбй спбльности зъ Австрію, чи вбдъ нея вбдлучитись и утворити власну цлову територію. Вбдтакъ анкета выскаже свою гадку о правительственнбмъ проектѣ автономічнои тарифы цловои.

Въ австрійскихъ кругахъ торговельныхъ и промысловыхъ выкликала вѣдомбсть о тбмъ проектѣ угорского правительства нечуваный переполохъ, бо роздѣлъ цловои территорій и такъ высоко вышрубована тарифа вбдъ всѣхъ можливыхъ, якъ рбльничихъ такъ и промысловыхъ артикулбвъ, була бы тяжкимъ ударомъ для промыслу и торговлѣ въ Австрію. Противъ тои тарифы выступили всѣ дневники вѣденьскй; хочь потѣшають ся тымъ, що Угорщина не думае серіозно о можливости введеня въ житя такого „шаленого“ проекту, а цѣлый проектъ обчисленый лишь на вымушене вбдъ Австрій якъ найкористнѣйшои для Угорщины угоды.

Угорска праса, головно ліберальна, такожь не дуже прихильно приняла правительственный проектъ. Вбнъ спровадивъ бы велику дорожню артикулбвъ живности и сырыхъ матеріялбвъ. Така реформа небогато помогла бы промыслови, а тымъ менше консументамъ. Зъ нея скористали бы одній лишь пшеничній магнаты. Въ Будапештѣ заговорили навѣть о недалекбй димісіи міністра торговлѣ бар. Даніеля зъ причины тои справы.

Але крикъ, якій противъ тои тарифы звели нѣмецкй часописи, принѣсъ такій наслѣдокъ, що угорске бюро телеграфічне представляе вже справу не цѣлкомъ такъ, якъ она зъ-разу выглядала. Бюро доносить, що оголошена автономічна тарифа цлова есть властиво лише збіркою матеріялбвъ, а цѣлею ея есть передовсѣмъ, щобы члены анкеты могли зорієнтуватись що-до цѣлости політично торговельныхъ вбдносинъ. Міністеръ торговлѣ не идентифікуе своихъ поглядбвъ зъ оголошеным елаборатомъ и длятого представителѣ правительства не гадають боронити въ анкетѣ поодинокихъ позицій противъ евентуальныхъ выводбвъ интересованыхъ кругбвъ. Тою тарифою міністерство торговлѣ хотѣло лише выконати резолюцію угорского сойму — приготовити субстатъ для анкеты. А доперва погляды, якій выявлять ся въ анкетѣ, дадуть точки опору для выготовленя проекту автономічнои тарифы цловои, котра увійде въ житя ажь въ тбмъ роцѣ, коли въ наслѣдокъ парляментарнои крізы въ Австрію годѣ буде удержати дотеперѣшну спбльнбсть цловои територій.

Сеся заява угорского бюра телеграфічного певно не успокоить австрійскихъ продуцентбвъ. Не ходить о поодинокй позиціи тои тарифы, а о цѣлбсть. Само бюро признае, що истнуе намѣръ введеня въ Угорщинѣ автономічнои тарифы; а що на той случай Угры не будуть руководити ся сентиментами для импортованыхъ до Угорщины артикулбвъ австрійского промыслу, те рѣчь ббльше якъ певна. Австрійскй промысловцѣ зробили вже прикрый досвѣдъ зъ угорскими тарифами зелѣзничними, то знають, що имъ неменше дасть ся въ знаки самостбйна цлова тарифа Угорщины.

Не выкликуй вовка зъ лѣса!

Зъ-пбдъ Будзанова пишуть намъ 8 с. м.

Кблька день тому принѣшовъ жидокъ Ицко Лейзнеръ зъ Будзанова до одного господаря въ Могильници щобы купити у него зъ дорѣзаног коровы шкбру, очевидно за пбвѣдурно. Торгъ въ торгъ — и господарь таки не хотѣвъ жидкови шкбры продати, а коли жидъ зачавъ, якъ звычайно, хлопови выгадувати, той мавъ ёму щось сказати на тематъ бити жидбвъ на Мазурахъ Жидокъ, повернувши до Будзанова, пбйшовъ заразъ до щирого жидбвского приятеля — пана „rządow-ego komisarz-a“ Будзанова Паславского [о котрбмъ мы вже въ „Дѣлѣ“ читали якъ о знанбмъ махерѣ выборчбмъ] и оповѣвъ ёму, що въ Могильници хлопы хотять бити жидбвъ, бо господарь, у котрого вбнъ торгувавъ шкбру, мавъ сказати до него: „На заходѣ бють жидбвъ; прийде й на васъ черга, що васъ выбють!“ Панъ Паславскій, почувши се вбдъ жидка, заразъ шле доносъ до ц. к. староства въ Теребовли, що въ Могильници заносить ся на розрухъ. Староство, розумѣе ся, на такій доносъ высилае заразъ повѣтового коменданта жандармерій зъ Теребовлѣ, а той прибравши жандармерію зъ Будзанова удавъ ся до Могильницѣ для сконстатованя розруху. И що-жъ зорудувала тутъ жандармерія? Пнарештувала двохъ селянъ, що до жидка зажартували, и ббльше нѣчого, бо розрухъ нѣкому анѣ не въ головѣ! Ц. к. староство лучше бы зробило, якъ бы выслало урядника зъ жандармами и вывѣдалось о бѣдѣ, яка тутъ пануе, — кблько то людей нинѣ голодъ морить? — и о причинахъ бѣды, щобы ѣй зарадити...

Натомѣсть ходить чутка, що мае до Могильницѣ прийти вбйско, тожь нинѣшнй начальникъ громады поѣхавъ до ц. к. староства съ просьбою, щобы нѣякого вбйска не насылати до громады, бо въ громадѣ цѣлкомъ спокбй и нѣкому анѣ не було анѣ не е въ головѣ жидбвъ бити.

Але запытаемось пана комісаря громады Будзанова: що его обходила чужа громада, коли Могильница мае правого и енергічного начальника, котрый може ббльше мае практики та лѣпше знае своихъ людей и певно бувъ бы знавъ собѣ порадити въ такбмъ выпадку. Прецѣнь же якъ-разъ такій фальшивій доносы можуть межи нашими людьми, хочь дуже спокбйными, выкликати розворушене! Оно выглядае такъ, якъ бы п. комісарь Будзанова мавъ въ тбмъ якійсь интересъ, щобъ и у насъ запровадили станъ выимковый. Десь тыми днями будуть выборы въ Будзановѣ — чи може хотѣвъ бы п. комісарь бути выбранымъ на бурмістра Будзанова пбдъ грозою багнетбвъ та шабель драгоньскихъ? Жиды ему заявили, що не пбйдуть до голосованя, бо на що имъ зъ селянами и зъ мѣщанами задирати ся? — натурально въ такбмъ разѣ передвиджуе вбнъ свбй упадокъ. Чи може таку пораду давъ ему его поплечникъ Мордко Нусимъ Лейзнеръ, славный махеръ выборчій?

Въ наслѣдокъ згаданого доносу урядового комісаря Будзанова о минимбмъ розруху въ Могильници — заѣхавъ нинѣ вже до Будзанова ц. к. комісарь староства п. Ягошевскій и выведуе ся: чи нема въ Будзановѣ якихъ змовъ за-для розрухбвъ? П. комісарь бувъ навѣть въ читальни и довѣдувавъ ся вбдъ дяка: коли люде збирають ся въ читальни? що тамъ радить ся? кблько разбвъ вбдбуваютъ ся зборы читальняній? — а вкбнци зажадавъ показати собѣ книжки, якій тамъ провадять ся Коли-жь дякъ сказавъ, що ключъ вбдъ шафы є у выдѣловыхъ и оповѣвъ, що знавъ, п. комісарь забравъ ся въ читальнѣ. П. комісарь староства розпытувавъ такожь одного поважного жида: чи не чувавъ вбнъ що о якихъ змовахъ за-для розрухбвъ противъ жидбвъ,! а той жидъ вбдповѣвъ ему на те все: „Пане комісарю! У насъ въ Будзановѣ пануе найббльшій спокбй. Тблько п. комісарь Паславскій зъ Мордкомъ Нусиномъ Лейзнеромъ фальшиво доносять. Я стыкаю ся зъ людьми и знаю лѣпше, якъ п. Паславскій або Лейзнеръ. Теперь, 29-ого с. м. мають бути выборы до рады громадскои. Мы [порядній жиды] казали ему, що не хочемо йти и не пбйдемо до выборбвъ, най собѣ выбирають, кого хотять. Ну, п. комісарь управляе вже два роки и може жаль бы ему було втратити той мандатъ, то хотѣвъ бы удержатись на бурмістра. Але то дуже трудно, то вбнъ стараесь показати жидамъ, що вбнъ отъ якъ дуже стоить за нами. Але мы [порядній жиды] не вѣримо тому...“ Чи п. комісарь староства ще кого выпытувавъ, не знаемо, — але вб всего видко, хто тутъ розрухи „робить“?

Чи не схотѣвъ бы може Ѳ. Екск. п. намѣсникъ точно о всѣмъ переконатись и зарадити, абы до одвѣчальности потягано такихъ, що „выкликують вовка зъ лѣса“?..

Курсы для писарѣвъ громадскихъ.

Якъ довѣдуемось — краевый выдѣлъ ухваливъ вчера: предложити найблизшому сеймови внесеня на заложене курсбвъ для писарѣвъ громадскихъ. Курсъ мавъ бы тревати чотири мѣсяцѣ, а приниманій були бы на него фунтуючій вже писарѣ, а такожь кандидаты на писарѣвъ. Кандидаты на курсы мають мѣжь иншимъ выказатись докладнымъ знанемъ рускаго языка въ словѣ и письмѣ. На самбмъ же курсѣ буде подаватись такожь наука рускои стилістики и номенклатуры.

Выдѣлъ краевый проектуе установити двацять и кблька стіпендій зъ фонду краевого на удержане кандидатбвъ въ часѣ курсу, а при тбмъ надѣе ся, що дальшій потрѣбній стіпендіи установлять рады повѣтовій.

Нема що й казати, що такій курсы для писарѣвъ громадскихъ — беручи рѣчь теоретично — в рѣчію хосенною и вказаною. Иде лишь о те, чи и на скбльконо въ практицѣ на такихъ курсахъ буде заховувати ся справедливбсть супротивъ обохъ народностей краю — а то насамперед що-до надѣлюваня кандидатбвъ-Русинбвъ стіпендіями вбдъ выдѣлу краевого та вбдъ радъ повѣтовыхъ, а вбдтакъ и що до вбдповѣдного пбдготовуваня писарѣвъ до рускаго урядованя въ рускихъ громадахъ. Бо що Русины будуть старати ся користати зъ тыхъ курсбвъ, о скбльконо лишь буде можна, о тбмъ мы не сумнѣваемось.

Пока-що констатуемо дотычній постановы краевого выдѣлу що-до рускаго языка на тыхъ курсахъ — и нехай се стане вже нинѣ за наказбвку и заохоту для писарѣвъ по рускихъ громадахъ що можуть и повинній урядувати въ громадѣ и вести переписку зъ властями въ рускбмъ языцѣ, коли выдѣлъ краевый ухвалявъ — вбдъ дотычныхъ кандидатбвъ на курсы писарѣвъ жадати докладного знаня рускаго языка въ мовѣ и письмѣ, а на курсахъ они будуть учити ся рускои стилістики и номенклатуры.

Переглядъ політичный.

Позавчера вечеромъ вбдбуло ся у Вѣдни сѣмъ зборбвъ роббтничихъ, а на порядку дневнбмъ стояли всюда двѣ справы: 1) „парляментаризмъ а абсолютизмъ въ Австрію“ и 2) „galizische Wirthschaft на тлѣ выимкового стану и наглого суду въ Галичинѣ“. На кождбмъ зборѣ бувъ спеціяльный референтъ, [на Альзергрундъ бувшій посолъ Пернерсторферъ], а въ Леопольдштадтъ пос. д-ръ Ярославичъ говоривъ о станѣ выимковбмъ въ Галичинѣ. Нещаслива Галичина, бѣдный, огидно вымыскуваный народъ — мовивъ вбнъ — мае за свою теперѣшну тяжку долю дякувати лишь тому, що центральне правительство не мае вбдваги и силы управляти такожь въ Галичинѣ въ интересѣ державнои цѣлости. Тамъ пануе едино шляхта, заѣла ворожиця народнои просвѣты. Свободу зъ 1848 р. мусѣвъ народъ оплатити шляхтѣ міліонами, ба й доси ще платить, а утрата привілею пропінацій зовсѣмъ не пошкодила шляхтѣ, бо шляхтичъ теперь аренду пропінацію вбдъ державы, вбдъарендовуе за высочезну цѣну жидови, о той мусить вбдбивати собѣ на нужденнбмъ хлопѣ. Кождого, хто лишь старае ся отворити очи тому заневоленому хлопови, шляхта переслѣдуе немилосердно. Она, побачивши, що соціялісты станули крѣпко въ деякихъ мѣстахъ фабричныхъ а тымъ готовъ прийти конець ей насильному панованю, пбдбурила при помочи Стояловского черезъ пбдкупленыхъ агітаторбвъ збаламучений польскій людъ противъ бѣдныхъ, сожалѣня гбдныхъ жидбвъ... Вбдтакъ бесѣдникъ говоривъ о переслѣдуваню соціялістбвъ по заведеню стану выимкового.

— —

О справѣ Дрейфуса доносять зъ Парижа дальше: Коли Фурніе зголосивъ ся въ интерпеляціею въ справѣ листу Пікарта та міністра вбйны Кавеняка, Бріссонъ зажадавъ вбдрочена интерпеляціи на мѣсяць и палата се ухвалила 498 голосами противъ 24. Міністеръ вбйны Кавеняк заявивъ, що палата не може прикладати ваги до слбвъ особы, котра нѣколи не бачила документбвъ тои справы.

У Пікарта вбдбулась ревізія, при котрбй урядники забрали паперы пбдозрѣного змѣсту. Говорять, що Пікартъ и Леблоа [оборонець Дрейфуса] будуть обжалований на основѣ закона о шпіоньствѣ. Національній дневники доносять, що Пікарта будуть судити за державну зраду, бо [якъ сказано въ урядовбй нотѣ] вбнъ давъ адвокатови Леблоа документы дотыкаючій внутрѣшного безпеченьства державы. Правдоподббно йде тутъ о листъ, де знаходить ся выраженя: „cette canaille de D...“, а котрый Пікартъ мавъ показати адвокатови Леблоа. Пікартъ и Леблоа перечать, мовьбы то сей листъ бувъ идентичный зъ документомъ врученымъ Естергазому завельпованою дамою.

— —

Зъ Риму доносять: Парляментъ ухваливъ выдати судамъ чотирохъ соціялістичныхъ послбвъ, арештованыхъ за участь въ

Брюстеръ сердечно и поправила, якъ вбнъ бажавъ. Потбмъ читала дальше: „Коли знажити, що дальше поступоване Лондоньского синдикату буде зависѣти въ великбй мѣрѣ вбдъ рапорту сихъ двохъ панбвъ, то можна представити собѣ предприемчивбсть „Аргуса“, що едный дбставъ тѣ информацій, котрй мае ся заразъ зателеграфувати до Лондону.“ — Се, бачите, вступъ; якъ кажу, того й не потрѣбно бы телеграфувати, якъ бы газету вела женщина. — „П. Джанъ Кенйонъ, знатокъ копалень, оглядавъ усѣ поклады мінеральній здовжь рѣки Оттавы и здае справу, що копальнѣ дѣйство майже зовсѣмъ такій, за якій имъ представлено; однакъ вбнъ думае, що они не ведений належито, а при належнбй управѣ и старанньйшбмъ копаню можна бы потягнути въ того терену добру дівіденду. П. Джорджъ Уентвортъ, одинъ зъ передовыхъ рахунковцѣвъ въ Лондонѣ...“

— Я бы и сего не пустивъ, — перебивъ Джерджъ збентежившись. — Перечеркнѣть слова: „одинъ зъ передовыхъ рахунковцѣвъ въ Лондонѣ“.

— Такъ? а що натомѣсть написати?

— Напишѣть „першій оселъ въ Лондонѣ“.

Місъ Брюстеръ засмѣялась.

— Нѣ, я лишу те, що написала: „П. Джорджъ Уентвортъ, одинъ зъ передовыхъ рахунковцѣвъ въ Лондонѣ, переходивъ книги рбзныхъ копалень и зробивъ деякій великаньскій вбдкрытя. Рахунки ведено въ такій способъ, що цѣлковито вводили въ блудъ вкладникбвъ капіталу, и сей фактъ дуже вплыне на умы Лондоньского синдикату. Книги рбзныхъ копалень выказують выскъ около 200.000 долярбвъ, коли по правдѣ була страта около 100.000 долярбвъ. Сказано, що американьскій фаховець переходивъ уже тѣ книги передъ п. Уентвортомъ и узнавъ ихъ за зовсѣмъ въ порядку. Той джентлеменъ повиненъ бы выяснити сю справу.“

— Отсе — сказала панна — суть рѣчи. Розумѣесь, я можу дещо розширити, яки заѣдемо до Квінставнъ, абы заплатили ббльше. Люде, бачите, не цѣнять того, за що не заплатять дорого... Ну, якъ вамъ подобае ся? подано докладно?

— Цѣлкомъ докладно, — вбдповѣвъ сердега.

— Тѣшу ся, що вамъ подобалось. Я люблю мати все въ порядку.

— Я не казавъ, що подобалось.

— Нѣ, розумѣе ся, вбдъ васъ годѣ того й вымагати; я рада, що вы признаете докладнбсть. Я додамъ ще замѣтку, що вы уважаете се добрымъ переказанемъ свого рапорту.

— Бога ради! не втягайте мене до того! скрикнувъ Уентвортъ.

— Ну, то нѣ, коли не хочете.

Настало мовчанє. Она додавала интерпункцій въ рукописи на колѣнахъ. Уентвортъ вбдкашельнувъ кблька разъ, але въ ротѣ его було такъ сухо, що ледви мбгъ говорити. Вкбнци промовивъ:

— Місъ Брюстеръ! чимъ мбгъ бы я склонити васъ не высылати того зъ Квінставнъ до вашои газеты?

Глянула на него мило усмѣхаючись.

— Наклонити мене? Нѣколи! Се буде оденъ зъ найбольшихъ моихъ тріюмфбвъ. Подумайте, Ріверсови не повелось, а я того доказала!

— Я такъ и думавъ — вбдповѣвъ сердега понуро. — Але може вы не знаете, що повне справоздане выслано почтою зъ Оттавы до нашого дому въ Лондонѣ, а въ хвили, якъ мы прибудемо до Квінставнъ, я зателеграфую до своихъ спбльникбвъ, щобы доручили рапортъ директорамъ.

— О, я все знаю! — вбдповѣла місъ Брюстеръ. — Ріверсъ сказавъ менѣ. Вбнъ читавъ листъ долученый до документу взятого у Кенйона. А теперь: чи вы робили якій обрахунокъ що-до нашои дороги?

— Не знаю, що маете на гадцѣ.

— Гадаю лишь те: Мы имовѣрно заѣдемо до Квінставнъ въ суботу пополудни. Моє справоздане, увзглядняючи рбзницю часу, появить ся въ „Аргусѣ“ въ недѣлю рано. Вашу телеграму дбстане вашъ дбмъ въ суботу вечеръ, коли въ нею нѣчого не можна зробити, а такъ само въ недѣлю. Въ понедѣлокъ рано, коли вашъ рапортъ дбйде до директорбвъ, въ фінансовыхъ газетахъ появить ся змѣстъ справоздання „Аргуса“ телеграфованый до Лондона въ недѣлю въ ночи. Тожь вашій директоры побачать се у-первѣ въ фінансовыхъ газетахъ лондоньскихъ въ понедѣлокъ рано. Се я маю на гадцѣ, пане Уентворте, говорячи о обрахунку дороги.

Уентвортъ не вбдповѣвъ нѣчого. Вставъ и поволѣкъ ся до каюты мовь слѣпый. Тамъ вбнъ сѣвъ, сперъ голову на руки, и такъ застався его Кенйонъ.

(Дальше буде.)

послѣдныхъ розрухахъ. — Бѣльшостію 176 голосовъ противъ 96 приняла палата артикулъ закона о примусовѣмъ мѣсци побуту пѣдозрѣныхъ особъ. Артикулъ принято въ редакціи правительства, всѣ поправки палата вѣдкинула. — Вѣдтакъ принято артикулъ о мілітаризаціи почтъ, зелѣзниць та телеграфовъ и цѣлый правительственный проектъ о средствахъ до удержаня порядку. — Палату вѣдрочено на необмеженый часъ.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Дня 29 червня вѣдбули ся у Львовѣ зборы основателѣвъ „Товариства для розвою рускои церковнои и свѣтскои штуки." Въ зборахъ взяли участь: о І. Билинкевичъ зѣ Звенигорода, К. Воляньскій, д-ръ К. Левицкій, В. Нагѣрный, посолъ о. Д. Таничкевичъ и О. Таничкевичъ, а зъ фаховыхъ людей: Ващиньскій, Волошиньскій, Долгій, Залускій, Ковальскій, Мриглодовичъ, Паньковичъ, Петравскій Пилиховскій, Скрутокъ, Трушъ, Хомикъ и Царевичъ.

Дискусія надъ статутомъ, вельми оживлена, тревала вѣдъ годины 10 рано до 5 по полудни зъ перестанкомъ за-для обѣду, и выказала велике заинтересованя и зрозумѣня справы зѣ стороны участниковъ, безусловну конечнѣть частыхъ зѣ сынъ и дискусій мѣжь фаховыми людьми, а тымъ самымъ безусловну конечнѣть якъ найскоршого введеня Товариства въ житѣ, а такожъ — и се найважнѣйше — що Товариство не буде столчою водою, а зумѣе могучо и благодатно вилынути на рыбячу кровь рускои суспѣльности. Ессенціональну змѣну впроваджено въ статутъ при точцѣ: роздѣлъ зысковъ. Всѣ участники заявили ся за тымъ, щобы не роздроблювати зысковъ на рѣзни цѣли, а всѣми силами стремѣти до основаня рускои школы малярскои. Зъ повнымъ признанемъ принявъ зборъ до вѣдомости гарный доказъ патріотичнои солідарности при вѣдчитаню письма Вп. А. Балтаровича, котрый предложивъ Товариству принятя ся за украшене иконостаса въ церкви глинянскѣй, жадаючи выслання делегата для переговорѣвъ. Делегатъ буде невдовзѣ высланый.

О годинѣ 5 пополудни, по скѣнченѣй дискусіи надъ статутомъ, прибувъ нотарь. Зѣборъ выбравъ одноголосно Вир. о. посла Д. Таничкевича головою зборѣвъ. По вѣдчитаню и одноголоснѣмъ принятю статута пѣдписали присутнѣ статутъ и протоколъ [одно и друге въ рускѣмъ языцѣ] и выбрали анкету зъ 3 членѣвъ: пп. В. Нагѣрного, А. П. Пилиховского и Юл. Паньковича въ цѣли зареестрованя Товариства и введеня его въ житѣ. Зареестроване Товариства наступить сими днями, а небавомъ буде скликаный зборъ членѣвъ для установленя регуляміну, котрый властиво буде истотою Товариства. — Вѣдтакъ упросили участники збору Вп. В. Нагѣрного на касаря и зложити зразъ на удѣлы и вписове 67 зр., зъ котрыхъ покрыто зразъ перший выдатки въ высотѣ 12 зр.; решта буде умѣщена въ щадници Народнои Торговлѣ.

Зѣбранѣ маляре рѣшили також порозумѣти ся зъ властителемъ фабрики фарбъ въ Краковѣ, Карманскимъ, чи давъ бы вѣнъ руску переписку, рускій цѣнникъ и етикеты на тубкахъ зъ фарбами вѣдъ условѣмъ, що они зобовяжуть ся всѣ матеріялы у него купувати.

На тѣмъ закѣнчили ся зборы.

О годинѣ 8 вечеромъ зѣбрали ся майже всѣ члены нового Товариства [декотрѣ изъ замѣсценыхъ мусѣли вѣдъѣхати домѣвъ] на спѣльну гостину, та на жаль — не въ рускѣй реставраціи, бо ще доси нема ей. При дружнѣй розмовѣ и не спостерегли ся, якъ пѣдѣйшла повнѣчь. Тожь розпращали ся всѣ, змучѣнѣ фізично та покрѣпленѣ духово, зъ сильною вѣрою въ добру будучнѣсть нового Товариства якъ и руского народу, въ хосенъ котрого Товариство основане.

Пѣсля принятого статута [§. 5], котрый по зареестрованю буде оголошеный, членомъ Товариства може бути кождый Русинъ або Русинка, рускѣ институціи и громады, що зложать бодай по одному удѣлови, въ высотѣ 5 зр. и вписове 1 зр. Удѣлы и вписове можна вже надсылати на руки Вп. п. В. Нагѣрного, Директора Народнои Торговлѣ у Львовѣ, а замовленя належить зголошувати на руки членѣвъ выбранои зборомъ анкеты, котра за разъ зарядить, що належить.

НОВИНКИ.

— **Станъ здоровля Є. Ем. Кардинала Сембратовича** став критичнымъ. Недужій лежить завдно въ лѣжку дуже ослабленый. Въ ночи позавчера приймивъ св. Причастіе.

— **Пѣдъ станомъ вымкновымъ въ Перемышльщинѣ.** Тамтого тыждня вѣдбули ся въ Торкахъ ревізіи домовѣй у Петра Новаковского [послового брата], у Мушутка та Павлуцкого и въ торчаньскѣй читальни. — Въ Краковѣ богато особъ, головно соціялисты, дѣстали вѣдъ власти наказъ не опускати границь мѣста.

— **Зъ процесѣвъ за розрухи противъ жидѣвъ.** Дня 11 с. м. вѣдбула ся въ Краковѣ розправа передъ трѣбуналомъ противъ муляря Фр. Рихлика, обжалованого о злочинъ публичного насильства зъ §. 99 з. к., бо дня 19 червня въ одномъ жидѣвскѣмъ шинку на Кленарѣ приложивши шинкарцѣ палицю до лица кричавъ: „Вы довше ту не будете, мы васъ зъ вѣдси выженемо, побѣмо. Вже бють жидѣвъ въ Освѣцимѣ. Я свою палицю нацѣкую на жидѣвъ" и сказавши се, трѣснувъ палицею по столѣ такъ сильно, що жидѣвка дуже напудила ся. — За те трѣбуналъ за удивъ Рихлика на три мѣсяцѣ вязницѣ зъ постомъ що тыждня.

— **Испытъ зрѣлости** въ гімназіи въ Стрыю вѣдбувъ ся вѣдъ 5 до 12 липня сѣдъ проводомъ инспектора Дворского. До испыту приступило 28 публичныхъ ученикѣвъ, именно 10 Русинѣвъ, 9 Полякѣвъ и 9 жидѣвъ; екстерністѣвъ зголосило ся двохъ (Русинъ и жидъ). Зъ Русинѣвъ вдали: Альфр. Говиковичъ (зъ вѣдз.), Андр. Дубацкій, Алекс. Конистяньскій, Евг. Крижановскій, Володимиръ Куниньскій, Ромуальдъ Сельскій, Кость Стецикъ, Ром. Федусевичъ и Мих. Чапраньскій; одного репробовано на рѣкъ, а екстерністъ вѣдступивъ. Зъ Полякѣвъ вдало 7, одного репробовано на рѣкъ, а одному позволено поправити оденъ предметъ по феріяхъ. — Зъ жидѣвъ вдало також 7, одного репробовано на рѣкъ а двомъ [одному публичному и екстерністови] позволено поправити оденъ предметъ по феріяхъ. — Характеристичне, що оденъ зъ Русинѣвъ, именно Ал. Конистяньскій не ходивъ на языкъ рускій и не здававъ его при испытѣ зрѣлости. Се мусѣло тымъ бѣльше вражати чувство кождого Русина, що вѣнъ е сыномъ руского священника зъ Гойска, перемыскои епархіи; забувъ, що есть рускій хлѣбъ и за рускій грѣшь образувавъ ся въ школѣ. Доперва по испытѣ зрѣлости признавъ ся до своихъ „убѣжденій", що не узнае нашои рускои мовы, а тѣлькы „страха ради" подававъ [мало] руску народность за свою. Такому теперь бы лише сказати словами зъ лѣтописи: „Пойди въ твой Суздаль!"

— Сегодня — якъ довѣдуемось — вѣдбуваеся важна змѣна въ дѣвочѣмъ институтѣ вѣдъ зарядомъ сс. Василіянокъ у Львовѣ. О. катихитъ Евгеній Гузаръ, дозголѣтный управитель института зъ рамени Кардинала Сембратовича, уступае сегодня, а зарядъ институтского дому и взагалѣ майна переймаютъ оо. Василіяне, бо Кардиналъ каменицю института [куплену въ части за складки Русинѣвъ] записавъ у заввѣдуване Василіянокъ, а Василіяне будуть тымъ майномъ адмініструвати.

— **Податокъ особисто-доходовый** принѣсъ — пѣсля урядового рахунку — въ сѣмъ роцѣ скарбови державному суму 21·94 міліонѣвъ. Передъ веденямъ закона о податку особисто-доходовѣмъ преліміновано дохѣдъ рѣчный на 18 міліонѣвъ зр., а въ буджетѣ сегорѣчнѣмъ лишь на 15·62 міліонѣвъ зр. отже надвишка выносить 3·68 взглядно 6·12 міліонѣвъ зр. Австрія низша дала до сеи сумы 10·55 міліонѣвъ зр. Чехи 4·36 міліонѣвъ, Галичина [що займае трете мѣсце] 1·42 міліонѣвъ, бѣльше о 200.000 зр. нѣжь було преліміновано на ню въ сегорѣчнѣмъ буджетѣ, Буковина дала 180.000 зр. сего податку.

— **Заосмотренє вдовъ и сирѣтъ по урядникахъ.** Урядова Wiener Abendpost доносить справу заосмотреня вдовъ и сирѣтъ по державныхъ урядникахъ ось що: Зъ причины одного спеціального случаю згодили ся ц. к. міністерства судовництва и скарбу на поглядъ, що по мысли §§. 2, 5 и 7 закона зъ дня 14 мая 1896 вдовы и сироты по урядникахъ и слугахъ держа ныхъ, котрѣ померли що найменше по пятьохъ лѣтахъ чинной службы, а то по лѣтахъ, що можуть бути пѣсля обовязуючихъ приписовъ до тои службы почислений, мають право жѣдати звычайныхъ поборовъ платнѣ, зъ вынимкомъ случаю, коли урядникъ або слуга померъ зъ самоубійства.

— **Баронъ Конрадъ,** бувшій міністеръ просвѣты, померъ въ Градци въ 77 роцѣ житя. Бар. Конрадъ бувъ першимъ міністромъ просвѣты въ кабінетѣ гр. Таффого, а наслѣдникомъ Штремаера.

— **Зновъ дефравандтъ!** Зъ Станиславова доносять: Въ суботу 2-ого с. м. прислано зъ корпусовои команды у Львовѣ до стаційнои команды въ Станиславовѣ листъ грошевый въ 9500 зр., котрѣ мали выплатитись станиславовскому магістратови яко чинш найму за касарнѣ. Грошѣ тѣ побравъ пѣдофіциръ 95 полку пѣхоты Бодиаръ, придѣленый до команды стаційнои, неправно пѣдписавши рецепісъ та прибивши урядову печатку, и таки того дня утѣкъ зъ Станиславова. Передъ утечею написавъ листъ, що ѣде до Р сеи, але то бувъ лишь пѣдступъ, бо утѣкъ на Угорщину. Въ зелѣзничѣмъ возѣ въ Будапештѣ знайдено пѣдъ лавкою его вѣйсковый мундуръ; видко переодягъ ся по цивільному и певно пересѣвъ до иншого поѣзду и такъ утѣкъ. Доси его ще не схоплено.

— **Великій каналъ.** Въ Россіи въ короткѣмъ часѣ мае розпочати ся копане и будова каналу, котрый злучить море Балтійске зъ Чорнымъ моремъ. Будова потягне ся пять лѣтъ коштомъ 200 міліонѣвъ рублѣвъ. Каналъ сей буде мати не тѣлько торговельно-промыслове значѣня, але и стратегічне: Россія буде могла за шѣсть днѣвъ перепровадити каналомъ ве. лику фльоту зъ Балтійского моря до Чорногов

— **Дрѣбни вѣсти.** Дня 26 н. ст. липня вѣдбуде ся вѣнчане п. Костя Куниньского, окѣнченого богослова, зъ п-ою Стефанією Лопатиньскою, дочкою пароха въ Пѣдсосновѣ [станція зелѣзн. и телегр. Старе-село, почта Николаѣвъ коло Бѣбрки]. — Великій грады навѣстили також декотрѣ околицѣ Россіи; шкоды значнѣ. — Вчера була на авдіенціи въ намѣстництвѣ депутація шевцѣвъ въ справѣ доставы обуви для вѣйска. — Бердичѣвъ въ Россіи, головне гнѣздо жидѣвске, буде дня 31 с. м. продане на публичнѣй ліцитаціи за суму 3.909.382 рублѣвъ. — Зелѣзный канцлеръ кн. Бісмаркъ, мимо недуги, котра не дозволяе ему опустити комнаты, сильно интересуе ся вѣйною испаньско американьскою. Натура вовка тягне до лѣса. — Нинѣ застрѣлився ся у Львовѣ зъ невѣдомои причины тутешній банкиръ Павло Шеленберґъ, спѣльникъ фірмы „Крайзеръ и Шеленберґъ". — Въ заведенню для темныхъ у Львовѣ вѣдбувъ ся вчера рѣчный испытъ, на котрѣмъ мѣжь иншими бувъ и намѣстникъ гр. Пінінськѣй. — Въ Краковѣ померъ оногды знаный польскій артистъ театральный Анастасій Трапшо въ 67 роцѣ житя. — Вчера у Вѣдни пущено въ площѣ ювілейнои бальонъ зъ кѣлькома воздушными подорожными, а мѣжь ними находить ся и славный електротехнікъ Щепаникъ.

Наука, штука и література.

— **Універзальна Бібліотека** [выдавана Денисомъ Лукіяновичемъ] принесла вже въ третѣй книжцѣ зъ сего року нове дѣло о панщинѣ п. заг. „Панщина, єї початок і скасованє. Написав Вячеслав Будзиновский.

Въ тѣй книжцѣ подае авторъ шематичный образъ розвою суспѣльныхъ вѣдносинъ и институцій вѣдъ примітивного стану дикости. О сколько можь популярно представлений тутъ перший фазы розвою культуры и народнои господарки, якъ они одна зъ другои розвивали ся. Перейшовши поверховно фазы выпередивший періодъ рѣльництва, авторъ представляе, якъ изъ спѣльнои родинноі господарки и громадскои власности грунтовои розвинула ся приватна посѣлость грунтова и индівідуальна господарка; якъ изъ суцѣльнои хлѣборобскои людности черезъ подѣлъ працѣ вытворились поодинокѣ станы суспѣльнѣ; якъ въ наслѣдокъ що-разъ дальше поступаючого подѣлу працѣ, въ поодинокихъ станахъ ишло до що-разъ бѣльшои спеціялізаціи занять, до що разъ бѣльшого подѣлу суспѣльности на поодинокѣ групы. Повстанє панщины и цѣлого связаного зъ нею устрою суспѣльного представляе авторъ яко результатъ дѣланя внутрѣшныхъ силъ суспѣльного орґанізму, яко соціяльну конечнѣть. Такъ само результатомъ орґанічного розвою суспѣльного, соціяльною конечностію мавъ буги упадокъ и знесеня середновѣчныхъ вѣдносинъ и институцій. Они не лишь стали запорою для дальшого економічного, політичного и культурного розвою суспѣльности, але они самѣ пережились, самѣ собою переставали истнувати. На певнѣй степени суспѣльного розвою знесеня панщины стало ся соціяльною конечностію. Панщина и бѣльшѣсть связаныхъ зъ нею институцій середновѣчныхъ були въ 1848 роцѣ тымъ спорохнѣлымъ дубомъ, котрый бувъ бы самъ повалився и розсыпавъ на чотыри вѣтры, єли бы не бувъ ударивъ въ него грѣмъ революціи 1848 року.

Авторъ старае ся выказати причины, задля котрыхъ феодальнѣ порядки були-бъ мусѣли упасти самѣ зъ себе, хочь-бы революція була прискорила ихъ смерти. Они тамували вже розвѣй новочасней господарки суспѣльнои, тамували розвѣй новочасноі держави и поодинокихъ ей институцій, а вкѣнци не рямували ся зъ новыми поглядами народныхъ масъ о личнѣй и горожаньскѣй свободѣ. Переходячи исторію знесеня панщины, якъ и взагалѣ всѣ головнѣйшій поддѣ 1848 року, авторъ е тои гадки, що згадана реформа економічна, якъ и пѣзнѣйше усталеный політичный устрѣй Австрія бувъ бы выпавъ о много користнѣйше для всего селяньства Австрія а рускаго спеціяльно, єли-бы вѣденьска революція була сильнѣйша и выбухла доперва тогдѣ, коли селяньство прийшло до свѣдомости своихъ интересовъ. Авторъ е тои гадки, що єли-бы селяньство було тогдѣ свѣдоме своихъ интересовъ, були бы користнѣйше для него выпали економічнѣ реформы; єли-бы правительство не було такъ скоро здавило вѣденьскои революціи, була бы Австрія одержала демократичну конституцію, зъ помочею котроі могли бы мы запевнити собѣ и національный розвѣй и направити те, чого пѣдъ економічнымъ взглядомъ не давъ намъ 1848 рѣкъ. Що хлопскѣ народы Австрія пѣдпирали тогдѣ контръ-революцію, уважае авторъ за великій політичный блудъ, бо якъ разъ въ наслѣдокъ того Австрія одержала такій устрѣй політичный, котрый вяже намъ руки й ноги и не дае намъ нѣ національно нѣ економічно розвивати ся.

Вѣдтакъ слѣдуе коротка исторія селяньства а властиво економічнои руины селяньства вѣдъ 1848 року до теперь и загальный начеркъ програмы, вѣдъ зреалізованя котроі авторъ надѣе ся выратувати руске селяньство зъ грозячои ему загибели.

Книжка писана такъ популярно, що може ей читати кождый селянинъ. Авторъ не подае въ нѣй архіву „фактѣвъ" и документѣвъ. Ему ходить лишь о зображене самыхъ процесѣвъ историчныхъ, о способѣ и внутрѣшнѣ причины повстаня и упадку суспѣльныхъ институцій, о зрозумѣня певныхъ историчныхъ подѣй.

Книжка обѣймае 174 сторѣнъ. Цѣна 50 кр. Дѣстати ей можна въ книгарни Ставропігійского института и у автора [Львовъ, ул. Вѣрменьска ч. 19.]

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Въ товариствѣ взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ"** прибуло въ мѣсяци червни с. р. 4460 важныхъ полісъ на 2,414 691 зр. обезпеченои вартости зъ премією 21.475 зр. 90 кр. Разомъ отже вѣдъ 1 сѣчня до кѣнца червня с. р. выдано 23.596 важныхъ полісъ на суму 13,774.548 зр. зъ премією 115.805 зр. 85 кр. — Попереднього року за той самъ часъ выдано 20.468 важныхъ полісъ на суму 11,978.255 зр. зъ премією 100.413 зр. 69 кр. — Шкѣдъ було въ червни 68 случаѣвъ, а разомъ вѣдъ початку року по конець червня 306 шкѣдъ, зъ котрыхъ 278 выплачено до кѣнца червня, а 17 въ першихъ дняхъ липня, находить ся 5 шкѣдъ, що приключили ся въ остатныхъ дняхъ червня въ ліквідаціи, а 6 вѣдшкодованъ на-разѣ зъ причинъ правныхъ здержано. Сума всѣхъ тыхъ шкѣдъ разомъ зъ коштами ліквідаціи по потрученю части реасекурованои, выноситъ на власный рахунокъ 45 406 зр. 35 кр. — Фондъ резервовый зъ днемъ 30 червня с. р. выноситъ 83.246 зр. 51 кр.

— **Рахунокъ Товариства взаимного кредиту „Днѣстеръ" за мѣсяць червень 1898.**

I. Станъ довжный: Удѣлы членѣвъ 48.193 кор. 76 сот. Фондъ резервовый 3.139 к. 30 с. Вкладки: а) станъ на початку червня 345.021 к. 97 с., б) вложено въ червни 26.256 к. 50 к., в) вынято въ червни 11.505 к. 21 с., вѣстае зъ кѣнцемъ червня 359.773 к. 26 с. Кошты спору 82.50 с. Сальдо процентовъ [побраныхъ] 10.022 к. 38 с. Дівіденда належна членамъ 825 к. 95 с. Спеціальна резерва 318 к. 47 с. Сума 422.355 к. 62 с.

II. Станъ чинный: Цѣнни паперы фонду резервого 2997 к. Позички удѣленій: а) станъ на початку мѣсяця 387.346 к. 06 с., б) удѣлено въ червни 23.450 к., в) сплачено въ червни 5.409 к. 79 с., станъ зъ кѣнцемъ червня 405.386 к. 27 с. Готѣвка въ касѣ зъ днемъ 30 червня 96.33 с. Льокація: а) въ Щадници почтовѣй (оборотъ чековый) 323 к. 74 с. б) въ цѣнныхъ паперахъ 400 к., в) въ иншихъ институціяхъ кредитовыхъ 11.215 к. 82 с. Сальдо коштовъ адміністрациі 1.936 к. 46 с. Сума 422.355 к. 62 с.

Членѣвъ прибуло 35, убуло 0, отже разомъ зъ кѣнцемъ червня 1898 членѣвъ було 1207 зъ 1247 деклароваными удѣлами въ сумѣ 62.350 коронъ. Стопа процентова вѣдъ вкладокъ 4½%, процентъ вѣдъ позичокъ удѣлованыхъ 6½%.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Учителями народныхъ школъ именовано: Фр. Ожговича при 1-кл. школѣ въ Ямници, Ант. Тота управителемъ 2-кл. школы въ Куровичахъ, Анну Фішерову учителькою 1-кл. школы въ Люблянци старѣмъ, Стеф. Домбровску управителькою, а Варв. Мрачковну и Ванду Инесовну старшими учителькани 6-кл. женьскои школы въ Бережанахъ, Андр. Комаликовича управителемъ 6-кл. школы женьскои въ Камѣнцѣ струмиловѣй, Ант. Винковского старшимъ а Вас. Равлюка молодшимъ учителемъ 5-кл. школы въ Родеховѣ, Сид. Винницку управителькою 5-кл. школы женьскои въ Чортковѣ, Макс. Пильтоша управителемъ 2-кл. школы въ Делятинѣ, Теод. Телиховского старшимъ учителемъ 4-кл. школы мужескои въ Журавнѣ, кс. Казим. Смолиньского римо-кат. а о. Ом. Кормоша греко-кат. катихитомъ при выдѣловѣй мужескѣй школѣ въ Перемышли, о. Льва Несторовича греко-кат. катихитомъ 4-кл. школы им. Конарского въ Перемышли, Ольгу Назаревичѣвну старшою учителькою а Стеф. Савчиньску молодшою при 5-кл. школѣ женьскѣй въ Болеховѣ, Ром. Лабенцкого управителемъ а Ив. Сковроньского старшимъ учителемъ 6 кл. школы мужескои въ Бучачи, Ан. Гинилевичѣвну старшою учителькою при 5-кл. школѣ женьскѣй въ Буську, Стеф. Обертаса старшимъ учителемъ 5-кл. школы мужескои въ Буську, Анну Коссовску учителькою при 1-кл. школѣ въ Селискахъ, Соф. Смолярску въ Ортиничахъ, Іос. Домбровского управителемъ 2 кл. школы въ Олеську, Лонг. Тарнавского учителемъ при 1-кл. школѣ въ Ярчовцяхъ, Меч. Котульского въ Довгополи.

Послѣдни вѣсти.

Конференція президій нѣмецкихъ клюбѣвъ дала гр. Тунови вѣдповѣдь, що на пѣдставѣ предложеного ѣй проекту закона языкового вѣдмовляе дальшихъ переговорѣвъ зъ правительствомъ, однакъ коли гр. Тунъ предложить новый користнѣйшій для Нѣмцѣвъ проектъ, то перегозоры можуть розпочатись наново.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 12 липня. Ходять поголоски, що вѣнчане архикняза Франца Фердинанда д'Есте зъ княжною Кумберляндъ вѣдбуде ся ще передъ ювілейными торжествами въ початкахъ грудня с. р. Княжна Кумберляндъ мае перейти зъ протестантизму на католицизмъ.

Вашингтонъ 13 липня. Ген. Шефтеръ телеґрафуе дня 11 липня: Нинѣ надъ вечеромъ вѣдъ двохъ годинъ вывѣшена въ Санхаго бѣла хоругов парляментарна. Вѣдбуваесь нарада надъ капітуляцію мѣста. Санхаго окружене зѣ всѣхъ сторѣнъ.

Римъ 13 липня. Депеша зъ Ямайки доноситъ: Санхаго капітулювало.

Лондонъ 13 липня. Тайный комітетъ революційный выготовивъ и имовѣрно выславъ до Испаніи кѣлькадесять тысячь вѣдозвъ, вызываючихъ испаньскій нарѣдъ до революціи и скиненя арма Бурбонѣвъ.

Парижъ 13 липня. Figaro рѣшучо заперечуе поголоску о заручинахъ князя Наполеона зъ дочкою вел. князя Володимира.

Гонконґъ 13 липня. Зъ Кантону доносять, що повстанцѣ въ Хінахъ заняли девять мѣстъ и знѣвечили цѣсарске вѣйско пѣдъ Вухавъ.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львовѣ, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасованє в 1848 роцї". Написав д-р Іван Франко, цїна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Сеньківский. Цїна 25 кр.

Екстрактъ шпильковый. Зѣлця противъ молѣвъ, Плынъ сей розпилюваный въ комнатѣ служить знаменито до вѣдсвѣжування воздуха. Цѣна фляшки 40 кр. Розпылячъ [до того 30 кр.
Наслѣдовѣвання одягѣвъ и футеръ. 15
ехѣфапиезаводнй. Цѣна коробки 10 кр.

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 226—?

Надосѣлане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицина ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои



поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, дзеркавиды, барометры, термометры, рѣвнѣ ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райецайгы, тасьмы мірничѣ, піоны, лібеле, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкѣвъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.

11 н. ст. липня 1897.

Львовъ: Пшениця 10·75 до 11·50, жито 8·75 до 9·50, ячмѣнь броварный 8·— до 8·25, ячмѣнь пашнистый 6·50 до 7·—, овесъ 8·— до 8·25, рѣпакъ —·— до —·—, горохъ 7·— до 7·25, вика 6·— до 6·75, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, ббѣъ —·— до —·—, бобикъ 7·— до 7·25, гречка 9·— до 9·50, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·70 до 5·80, кукурудза нова —·— до —·—, хмѣль 50·— до 65·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѣвъ 16·50 до 17·— зр.

Львів! Будь щирий, сердечний — люби мене хлопче!... Львів.

280 1—2

Учитель народный

в Кримдові п. Горожанка може обняти на час вакацій лекцію, приготовляючи до испитів вступних або поправок. Також може заложити і научити співу церковного на чотири голоси з нот. Служби Божі, найлучших композиторів на 4 голоси тано продае.

379 1—3

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

артистъ-малеръ

звѣстный вѣдъ кільканацити лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всхѣдньмъ разомъ въ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и инши рѣчи. Принимае рѣзьбарскѣ роботы пѣдля власныхъ плянѣвъ. Выготовляе всякои величины церковнѣ образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащениць — одѣтыми красками на полотнѣ и дорев. Побѣльшуе въ фотографіи портреты. Зъ уповажнени ц. к. конзерваторія реставруе всякѣ старинности, а то фреска, рѣзьбы и т. ин. входячѣ въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пѣдписаный просить Вел. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 206

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

П. Т.

Маю честь семъ занѣдомити, що небавомъ выйдетъ зъпѣдъ прасы П. (дополнительна) часть моего дѣла:

МОЛОДЫЙ ПРОПОВѢДНИКЪ

що содержуе въ собѣ 40 найдоббрнѣйшихъ моихъ недѣльныхъ, праздничныхъ и случайныхъ проповѣдей. Цѣна одного примѣрника (съ почтовою пересылкою) тѣлько 1 зл. а. в. Грошѣ прошу якъ найскорше надсылати тѣлько на мѣй адресъ: Дорошѣвцѣ, почта Заставна, Буковина, — бо накладъ дуже малый.

Въ надѣи, що Вп. духовеньство будетъ пѣдпирати перше руске изданье сего роду въ Буковинѣ, вбстаюсь въ глубокѣмъ почтенію

Александеръ Манастырскій
священникъ въ Дорошѣвцяхъ, почта Заставна.

178 1—1

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

скѣнчивъ зъ кѣнцемъ 1896 р. 28-ый рѣкъ своеи дѣяльности и зросъ вѣ всѣхъ вѣдѣлахъ „Славіи“

	въ кѣнцемъ 1896 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 7,427.361·15 кр.
Премія належитостя пѣбѣчній и вѣдсотки за рѣкъ 1896	„ 2,188.521·89 „
Обезпечень сумы въ секціяхъ на жите	„ 27,629.198·15 „
Обезпечень сумы въ секціи вѣдъ огню	„ 277,905.738·— „
Выплачень капіталы, ренты и вѣдшкодовання въ 1896 р.	„ 1,639.873·80 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальнѣй сумѣ	„ 27,193.723·12 „

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѣдъ шкѣдъ огневыхъ будынкѣвъ, движимостій, збѣжа, товарѣвъ, запасѣвъ, скота и пр.

Тарифы „Славія“ вельми умѣренѣ, а услѣвя обезпеченя вельми користнѣ.

Тарифъ и друксортѣвъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣлае якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 21 12—24

„Славія“ принимае зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляе аґенціи письменнымъ селянамъ.

Товариство „Просьвіта“

при ближаючих ся іспитах в школах народних подає до відомости Світл. Рад Шкільних, Впов. священників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призволені краєв. Радою шкільною на премії для учеників, красно оправлені, можна купити в канцелярії товариства Ринок ч. 10, *по сходячій цині:*

Розказки про сили природи	20	кр.
Оповідання о житю св. Бориса и Гліба	20	„
Повістки для дітей	27	„
Сестра	15	„
Байки	22	„
Історія Руси ч. I.	25	„
Історія Руси ч. II.	33	„
Лев і конопелі	24	„
Рогата худоба	44	„
Про живопдоти і їси	20	„
Веніямин Франклін	16	„
На досьвітках	22	„
Серед ледового моря	25	„
Жите сьв. великомученика і лікаря Панталеймона	20	„
Дрібна птиця господарска, а великі гроші	20	„
Відкрите Америки	22	„
Звірята шкідні і пожиточні	42	„
Перекотиполе	18	„
Кирил і Методий	22	„
Фінляндия і Сахара	22	„
Повістки (Тіточка Ганна і Два Старці Богомольці)	18	„
Молитвенник народний (в звичайній оправі)	20	„

в лучшій оправі:

а) хребет полотняний і золочений хрест в переду	25	„
б) ціла оправа полотняна, береги золочені и золочений хрест в переду	35	„
Молитвенник народний великий по ціні 90 кр. до 2 зр.		

Всякі замовлення висилають ся скоро і точно.

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12

Жіночі приготовляючі курси до вищої гімназиі в Перемишли.

Заохочена так зі сторони компетентних осіб, як зі сторони родичів, хотячих забезпечити будучність своїх доньок через дане їм можности вищого образованя, отвираю з днем 1-ого Вересня 1898 по силі розпорядженя Сьвітлої ц. к. Ради шкільної краєвої з дня 11 Марта 1898 ч. 2053 жіночі курси приготовляючі до вищої гімназиї.

Курси тоті обнимати будуть в двох літах шкільних обох наук чотирох низших кляс державних мужеских гімназий, так що ученица по укінченю того двохлітного курсу приготовляючого буде могла по зложеню вступного іспиту записатись до V кляси яко приватистка гімназиї державної і кінчити дальші кляси.

Управительство сего приготовляючого курсу обійме п. В. Васильковский ц. к. проф. гім. Наука, крім управителя, уділяти будуть професори гімназіяльні пп. Голиньский, Гурский, Іпполът, Коссович, Кубліньский, Новосельский і др.

Блищих інформаций і пояснень що-до условий принятя і пляну наук, уділяю кождого дня в моїм пенсіонаті.

Марія Гільд
управителька жіночого наукового інститута в Перемишли, Ринок ч. 15.

2'4 2—4

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (за мѣсяць популярныхъ газетокъ „Батькѣвщина“ и „Читальня“) тыжднева популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае д-ръ Кость Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства. Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

„СВОБОДА“ мѣстить: 1) передовій статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційній політичного змѣсту (н. пр. о сегорѣчнѣй сесіи соймовѣй, о выборахъ, вѣдозвы Краєвого рускаго комітету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ фахови переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новѣмъ законѣ дороговѣмъ, О краєвѣй продажи соли, О краєвѣй акцизѣ вѣдъ напитковъ, Вас. Нагѣрного Вѣсть зъ Народнои Торговли, о. Целеньского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зѣ всѣхъ сторѣнъ краю; 5) порады, пытаня и вѣдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспѣльно-політичныхъ; 6) рухъ селяньства рускаго; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промысль и торговля.

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКИ до сѣкания мяса по зр. 4. Сита волосѣвий почвѣрнй до паштетѣвъ по зр. 1, 1.30 и 1.60.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4955

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕ

виданий

коштом руского тов. педагогічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продае ся в книгарни Наук. тов ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

ГРЕБЕНОВЪ

500 метр. н. п. м.

Стація кліматична въ Карпатахъ.

Вѣдъ Львова чотири годины язды зелѣзницею державною черезъ Стрый, Сколе.

Мѣсцевѣсть богато вывѣнувана природою, идеально чистый воздухъ насыченый ароматомъ лѣсѣвъ шпильковыхъ, много сонця, рѣка Онѣръ, потоки гѣрскѣ, знаменита вода до питя, численнѣ спацеры посередъ чарѣвныхъ краевидѣвъ — знамените молоко, кухня здорова. Лагѣдный характеръ природы дѣлае успокоюючо на нервы. Человѣкъ вѣдроджуе ся тутъ пѣдъ вплывомъ силъ природы. Особливо хорѣ на груди, обезсилень и пригнобленѣ на дусѣ дѣзнають въ Гребеновѣ пѣльги и приходять цѣлкомъ до здоровля, сли довше будуть тутъ жити пѣсля законѣвъ природы. Дѣлане же купелѣвъ воздушныхъ, сонѣчныхъ и рѣчныхъ при оглядномъ ихъ ужитю индівідуальномъ, гімнастика легкихъ, вѣдповѣдне вѣдживлюване, психічный вплывъ окруженя, однымъ словомъ — тое жите пѣсля законѣвъ природы спроваджуе цѣлковиту регенерацію орґанізму.

Мешканя въ вілли **Глиньского** а заразомъ въ харныхъ дѣмкахъ сѣльскихъ. Мѣсточко Сколе вѣддалене вѣдъ Гребенова чверть годины дороги зелѣзницею, мае двохъ лѣкарѣвъ и аптику.

Пансіонатъ (мешкане, харчъ и услуга) вѣдъ 3½ зр. денно. Въ Гребеновѣ стація зелѣзнича, почтова и телеґрафічна.

Прошу адресувати: СТАНИСЛАВЪ ГЛИНЬСКІЙ, Гребеновъ. 210 9—10

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы

К. Гостиньскій и І. Альсъ

Предприемство комісій и спедицій

у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телефонъ ч. 537)

яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМЕ

продае карты корабельнй выѣзджаючимъ въ краѣ заморскій и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.

Експедиція подорожныхъ и пакунковъ 3—5 разовъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчнои, Аргентины, Канады, Параны и Сполученыхъ Державъ. 209 42—?

ЗАМКНЕНЄ РАХУНКОВЪ

Товариства взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ

за часъ вѣдъ 1 сѣчня 1897 до 31 грудня 1897.

(Вѣддѣлъ житевый.)

Розходъ. Рахунокъ зысковъ и втратъ вѣддѣлу обезпечень на житє. **Приходъ.**

		зр.	кр.
I.	Выплаты платныхъ обезпечень и ренть	649.289	40
II.	Выплаты за выкупленй полісы	84.969	13
III.	Дивіденда обезпеченымъ выплачена	36.788	99
IV.	Выдатки заряду	232.074	51
V.	Вѣдшкоды и иншій выдатки	219.742	95
VI.	Резерва на бѣжучій выплаты шкѣдъ	59.553	45
VII.	Станъ фондѣвъ зъ кѣнцемъ року рахункового	8,990.109	43
VIII.	Зыскъ	85.319	33
		10,307.847	19

		зр.	зр.
I.	Перенесеня фондѣвъ зъ року попереднього		8,675.357	27
II.	Резерва на выплату неурегульованыхъ шкѣдъ зъ року попереднього		80.671	77
III.	Зѣбраній премія		1,131.768	09
IV.	Приходъ зъ льокацій капіталѣвъ		406.848	84
V.	Иншій приходы		13.201	22
	ПОДѢЛЪ ЗЫСКУ:		10,307.847	19
	1. На дивіденду членамъ	зр. 25.474.74		
	2. До фондѣвъ резервовыхъ	зр. 9.844.59	Зр. 35.319.33	

Станъ чинный. Бѣлянсъ вѣддѣлу обезпечень на житє. **Станъ пасивный.**

		зр.	кр.
1.	Запасъ касовый	141.342	13
2.	Належитости до розпорядженя въ институціяхъ кредитовыхъ и касахъ ощадности	331.563	93
3.	Недвижимости	850.0 0	—
4.	Папиры дорогоцѣнній пѣсля курсу зъ дня 31 грудня 1897.	2,385.766	25
5.	Пожычки ипотечній, на полісы, товариствамъ и кавціяхъ	4,992.717	33
6.	Залегдости въ агентурахъ, філіяхъ и у Тов. контрасекур.	174.851	87
7.	Рѣзни довжники	192.622	87
8.	Ефекты кавціяхъ	14.280	—
9.	Удѣлъ Тов. Ргіеzogпоść въ Варшавѣ	125.125	—
		9,207.709	38

		зр.	кр.
1.	Резервы зысковъ, капіталѣвъ	557.900	11
2.	Фондъ на рѣжницю курсѣвъ	107.904	55
3.	Резервы и перенесеня премія	8,310.975	73
4.	Резерва на неурегульованй шкоды	59.553	45
5.	Фондъ на дівіденду для убезпеченыхъ	13.329	04
6.	Рѣзни кредиторы	122.727	17
7.	Зыскъ	35.319	33
		9,207.709	38

Въ Краковѣ дня 1 сѣчня 1898 р.

ДИРЕКЦІЯ ТОВАРИСТВА ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ въ КРАКОВѢ:
Зенонъ Слонецкій. Игн. Ґлажевскій. Д-ръ Ґуставъ Ромеръ.
Начальникъ вѣддѣлу обезпечень на житє: *Вікторъ Ґаблєнцъ.*

Въ доказъ згѣдности зъ книгами:
ЧЛЕНЫ РАДЫ НАДЗИРАЮЧОЙ:
Тадей Цѣньскій. Адольфъ Добжиньскій. Войтѣхъ Василевскій.
Болеславъ Вержхлейскій. Антоній гр. Водзицкій.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ вабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского.

Ч. 144 Львовъ, Четверъ 2 (14) Липня 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кадильного 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler L, Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты кликнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся ли не на попередне застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 6 кр. а. в.

Оголошенія звычайні приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсылане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

„Просвѣта“ до Выдѣлу краєвого.

Дуже характеристичнымъ епізодомъ въ найновѣйшій исторіи руско польскихъ вѣдносинъ въ Галичинѣ есть справа „Просвѣты“.

Въ мѣру того, якъ се многозаслужене товариство розвиваесь въ напрямѣ просвѣты и економічного пѣдвигненя рускаго народу, стрѣчав оно зѣ стороны правительства краєвого и польскои бѣльшости соймовои усе бѣльше неоправданои секатуры и перепиняваня въ своѣй спасеннѣй дѣяльности для рускаго народу.

Якъ вѣдомо, намѣстництво въ остатныхъ часахъ урядованя кн. Санґушка выступило ворожо противъ просвѣчуваня членѣвъ „Просвѣты“ и читалень выкладами о раціональній господарцѣ черезъ люстратора „Просвѣты“ п. Короля, а рѣвночасно соймъ краєвый уже не лише що-до правописи, але и що-до змѣсту выдавництвъ „Просвѣты“ забравъ цензуры надъ симъ рускимъ товариствомъ и вѣдъ „widzi mi się“ тои цензуры робити зависимою выплату субвенціи „Просвѣтѣ“, ухваленои соймомъ зъ фонду краєвого, отже и зъ грошей рускаго народу!

Скандальный выступъ польскихъ шовіністѣвъ противъ „Просвѣты“ на остатнѣй сесіи соймовѣй и оріґінальна въ своѣмъ родѣ ухвала сойму въ тѣй справѣ — свѣжо ще въ памяти нашихъ читательвъ. Выконуючи ухвалу сойму — Выдѣлъ краєвый выславъ Головному выдѣлови „Просвѣты“ вѣдповѣдне письмо, а Головный выдѣлъ „Просвѣты“ на засѣданю зъ дня 28 м. ст. червня с. р. рѣшивъ дати Выдѣлови краєвому и заразъ другого дня выславъ ось-таку вѣдповѣдь:

Высокій Виділе!

Высокій Видїл краєвий письмом з дня 19 цьвітня 1898 ч. 14.306 увідомив підписаний Головний видїл Товариства „Просьвіта“, що Высокій Сойм краєвий признав товариству „Просьвіта“ субвенцию на рік 1898 в сумі 3.000 зр. з застереженєм, що в его видавництвах заховувати ся буде правопись принята для шкіл і сли Видїл краєвий не достереже в тих видавництвах змаганя до ширена племенної ненависти.

На се письмо Головний видїл Товариства „Просьвіта“ уважае своїм обовязком здожити Высокому Видїлови краєвому таку заяву:

1) Головний видїл Товариства „Просьвіта“ *не може нікому, отже і Высокому Соймови краєвому, признити компетенції рішаня о тім, якої правописи мав Товариство „Просьвіта“ уживати в своіх книжочках.* Се зовсім внутрішня справа, що-до котрої компетенция тілько Товариству самому прислугув. Понеже однак загальні збори Товар ства „Просьвіта“ рішили ту справу ще дня 1 лютого 1898, отже на 16 днів перед дотичною ухвалою Высокого Сойму, в тім змислї, що книжочки „Просьвіти“ мають видавати ся правописю фонетичною, то питане се стало тим рішенем загальних зборів безпредметовим.

2) Товариство „Просьвіта“ *може признати право контролї над ним лише тим чинникам, котрі вказані суть законом, взглядно статутом Товариства.* Однакож оно ніколи не прямувало, як наслїдком ложної інформації Высокий Сойм узірав, до ширена племінної ненависти, але, придержуючи ся строго постанов свого статута, прямув і прямує виключно до просьвіти і підвесеня добробиту рускаго народу. Книжочка „Богдан Хмельницький“, на котру в Соймі покликовано ся, зовсім не „горить ненавистию до польского“ ані навіть до „шляхотского елементу“, але писана есть обективно і в спокійнім тоні, а слова, приведені з неї в Соймі, суть дословними цитатами з таких польских писателїв, як Петро Скарґа і Старовольский. Поучаючи рускій нарід о его историчній минувшости, і товариство „Просьвіта“ придержуе ся тої засади, щоби історичні події подавати вірно.

3) Товариство „Просьвіта“, котрого хосенну діяльність узнала ціла руска а навіть безсторонна польска суспільність, *уважав себе управненим до побиранє підмоги в фондів, складаних цілим краєм, отже і руским народом,* тим більше, що і другі товариства з подібними цілями, як Macierz polska, Towarzystwo oświaty ludowej, Wydawnictwo dziełek ludowych і Kółka rolnicze, побирають також підмоги з тих фондів, тілько, що в значно більшій мірі, бо на рік 1898 в спільній сумі 17.200 зр., коли товариство „Просьвіта“ має признаних лише 3.000 зр., хотя оно само всї ті задачі сповняе, як згадані фундациї і товариства разом.

Підписаний Головний видїл Товариства „Просьвіта“ просить отже: Высокий Видїл краєвий зволить сю его заяву приймити до своєї відомости, а в случаю потреби подати єї і до відомости Высокого Сойму.

За Головний видїл Товариства „Просьвіта“, у Львові дня 28. червня 1898.

Юл. Романчук. *Ал. Танячкевич.*

Вѣдъ часу высылки тои вѣдповѣди Выдѣлови краєвому до нинѣшного дня „Просвѣтѣ“ не выплачено ще нїчого зъ соймовои субвенціи, хотяй першій пѣврѣкъ уже минувъ.

Що-до самои вѣдповѣди — то кождый, навѣть противникъ, мусить признати Головному выдѣлови „Просвѣты“, що занявъ у нѣй становище розумне и достойне, вѣдповѣдне своѣй повазѣ и тысячей членѣвъ товариства „Просвѣты“ — цвѣту освѣченого рускаго селянства и мѣщаньства.

Дальшого ходу справы може Головный выдѣлъ и члены „Просвѣты“ а зъ ними и весь рускій народъ выжидати зъ повнымъ спокоемъ.

Нѣмецка опозиція.

Вчера закѣнчили ся нарады президій нѣмецкихъ клюбѣвъ опозиц'йныхъ надъ правительственнымъ проектомъ языковымъ. Урядовый комунікатъ конференціи звучить такъ:

„Зѣбрана дня 12 липня 1898 р конференція президій клюбѣвъ лѣвицѣ высказала однодушный поглядъ, що якъ повѣдомлене правительства такъ и поданій нимъ до вѣдомо ти „основнѣ начерки“ законодатного управильненя языковои справы, призначений для Чехіи и Моравы, а то въ цѣли знесеня языковыхъ розпоряджень не здають ся бути властивыми до ужитя ихъ за пѣдставу перегово рѣвъ зъ правительствомъ. Послѣвъ Гохенбурґера Ґроса и Перґельта одноголосно упрошено и уповажнено повѣдомити президента міністрѣвъ о тѣмъ рѣшеню конференціи и представити ему ви пѣдставы.

Присутнѣ члены вѣрноконституційнои великои посѣлости покликались при тѣмъ на неоднократнѣ заявы своихъ партій и екзекутивного комітету въ Чехахъ дотычно ухвали що-до нарадъ зъ правительствомъ и застерегли собѣ свое становиско.

Члены конференціи, котрымъ припоручено повѣдомити президента міністрѣвъ, пѣшли до него о год. 11 передъ полудньомъ, подали ему до вѣдомости результатъ конференціи президій клюбѣвъ, подрѣбно и досадно представили рації та причины ухвалъ и вкінци зъ припоручена конференціи просили президента міністрѣвъ, щобы уповажнивъ членѣвъ конференціи зробити у властивѣй формѣ ужитокъ зъ довѣрочно закомунікованого имъ змѣсту правительственного проекту, а то въ цѣли умотивованя занятого ними становиска. Президентъ принявъ тую заяву до вѣдомости, але сказавъ, що жаданого уповаженя удѣлити не може“.

Нѣмцѣ заявили, що проекту правительства не можуть принятн, бо введене такого закона спровадило бы не полѣпшене, а погѣршене вѣдносинъ. Противъ проекту выступали найбѣльше моравскій послы Хіярі и д' Ельвертъ та ческій Шлєзінґеръ. Нѣмцѣ гадають, що границѣ нѣмецкого округа языкового зачеркнено за тѣсно. Рѣвножь заявились они противъ установленя при судахъ и урядахъ въ нѣмецкѣмъ окрузѣ языковѣмъ урядникѣвъ концептовыхъ яко перекладникѣвъ, бо боять ся, що за посередництвомъ тыхъ концептовыхъ урядникѣвъ, котрымъ також мае бути запевнене мѣсце и голосъ въ сенатахъ дотычныхъ тѣлъ, буде розвиватись ческа аґітація. Нѣмцѣ жадають, щобы перекладниками были именованій маніпуляційнѣ урядники, на що зновъ Чехи пѣдъ нѣякимъ услѣвамъ не годить ся.

Одинъ зъ членѣвъ конференціи, имовѣрно Ґросъ, мавъ заявити, що въ нове навязане переговорѣвъ не вѣрить, бо се, що гр. Тунъ предложивъ Нѣмцямъ, а те, чого Нѣмцѣ домагають ся, такъ далеке одно вѣдъ другого, що тяжко буде обомъ сторонамъ знайти ся на однѣмъ грунтѣ. Найбѣльше вѣдносить ся се до Моравы. Начеркъ правительственный — кажуть Нѣмцѣ — мѣстить приписы для нихъ ще гѣрший, якъ розпоряджения Баденього и Ґавча.

Розмова делеґатѣвъ конференціи зъ Туномъ тревала, кажуть, кѣлька годинъ. Пѣдчасъ авдіенціи президентъ міністрѣвъ мавъ бути дуже вѣчливымъ для делеґатѣвъ, правда, лише що-до формы, бо що до змѣсту не кончe. Властиво не давъ ся вѣнъ втягнути въ бліже обговорене предложеныхъ ему бажань, бодай що-до засады. Говорившъ лишь о менших подробицяхъ або о додатковыхъ рѣчахъ, не входячи у выясненє дѣйстно важныхъ або основныхъ моментѣвъ. Взагалѣ тяжко сказати, щобы гр. Тунъ показувавъ охоту нахилитись до жадань Нѣмцѣвъ, хочь прощаючи ся зъ делеґатами мавъ сказати: „Безъ сумнѣву зновъ буду мати нагоду вѣдкликатись до конференціи президій клюбѣвъ“.

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

(Дальше.)

V.

Джанъ Кенйонъ, покиненый одинокимъ приятелемъ на корабли, не жалувавъ ся анѣ не пробовавъ надолужити сю страту новыми знакомостями. Вѣнъ не любивъ скоро навязувати приязни, однакъ судьба був для него ласкавою и мала привернути рѣвновагу высѣвъ и стратъ, ба що бѣльше, она ужила до сего самого дезертира.

Совѣсть Уентворта здавсь грызла его, що полишивъ старого приятеля самого, вѣнъ перепрашавъ за се Кенйона кождого рана, аки решту дня присвятивъ панѣ Брюстеръ. Такъ одного разу Уентвортъ, поглядаючи на приятеля, питав:

— Ты не маешь зѣ мною нїчого говорити? правда, Кенйоне?

— Нѣ, нїчого.

— То не маешь нїчо проти того...

— Зовсѣмъ нѣ, — перервавъ Кенйонъ зъ усмѣшкою.

— Я, знаешь, хочу, щобъ ты енерґічно подумавъ о нашѣй копальни так, абы мы, прибувши до Лондону, розпочали борбу. А найлѣпше, Кенйоне, думати на самотѣ, тожь я годину, двѣ не буду тобѣ перебивати...

Кенйонъ зновъ тѣлько усмѣхнувъ ся, а Уентвортъ вѣдбѣшовъ.

Старшій панъ, що сидѣвъ на крѣслѣ туй коло Кенйона, оглянувъ ся на него, коли Уентвортъ згадавъ про копальню и назвавъ его по имени.

— Чи вы панъ Кенйонъ, фаховець копальняный? — запытавъ ся вѣнъ.

— Я копальняный инжінеръ — вѣдповѣвъ Кенйонъ, троха зачудованый.

— Чи вы були въ Канадѣ, щобы о тамошныхъ копальняхъ здати справу Лондоньскому синдикатови?

— Чому о се пытаете? — замѣтивъ Кенйонъ зъ вродженою обережностю.

Старшій панъ засмѣявъ ся.

— Бо я по-части вѣдповѣдаю за васъ. Я є містеръ Джанъ Лонґуортъ, зъ мѣста, членъ Лондоньского синдикату. Предкладано двохъ: Скоттона и васъ. Я голосувавъ за вами, не тому, щобъ васъ знавъ, але декому дуже залежало на тѣмъ, щобы поѣхавъ Скоттонъ, то я собѣ подумавъ, що лѣпше голосувати за вами. Такъ бачите, я по-части вѣдповѣдаю за те, що вы є осьде.

— Надѣюсь, не будете невдоволений результатомъ, пане Лонґуортъ.

— И я такъ надѣю ся. Бачу, що вы осторожный чоловѣкъ, а тѣ, що васъ предкладали, ручили за вашѣ способности, тожь при осторожности и способностяхъ чоловѣкови повинно щастити ся. Я мавъ намѣръ оглянути той теренъ, та такъ загаявъ ся на заходѣ, що нѣколи було поѣхати на пѣвнѣчь. Якъ же копальня на вашу думку?

— Коли вы мене похвалили за осторожность, не хотѣвъ бы я стратити у васъ доброн гадки о менѣ, вѣдповѣдаючи на ваше питане.

— Справедливо, зовсѣмъ справедливо! — сказавъ старшій джентльменъ, смѣючи ся. — Се промовляе за вами, и то дуже. Мушу се сказати моѣй дочцѣ. Отъ она и йде! Едито, моя дорога, ось панъ Кенйонъ, що ѣздивъ оглядати нашѣ копальнѣ. Правда, якъ то цѣкаво! мы якъ-разъ нинѣ рано говорили о нѣмъ. Пане Кенйоне, у мене дочка моимъ порадникомъ въ интересахъ, ѣздить зѣ мною по цѣлѣмъ свѣтѣ. Я не вкладаю въ нѣякій интересъ, доки ся не пораджу ся, тожь майтесь на бачности, бо она буде васъ выпытувати о копальнѣ пильнѣйше, нѣжь я.

Джанъ Кенйонъ вставъ повитати дѣвчину и подавъ єй свое крѣсло.

— Нѣ, дякую вамъ, — сказала, — хочу ходити. Я тѣлько прийшла поглянути, чи татови чого не треба. Жаль менѣ дуже, що мы не поѣхали до Канады, бо хотѣла-бъ побачити совгане и тобоґанованє. Тамъ певно не було тобоґанованя, де вы були?

— О, було, — вѣдповѣвъ Кенйонъ, — навѣть межи копальнями мають похилость тобоґанову; я разъ спустивъ ся и досыть було зъ менѣ, а на кѣлькохъ подорожахъ мусѣвъ и самъ носити лижвы.

— Цѣкаво! — замѣтила дѣвчина. И заразъ Джанъ почавъ ходити зъ нею по мостѣ, оповѣдаючи єй свои пригоды. За симъ проходомъ пѣшли дальшій и вѣдъ сего часу Кенйонъ не банувавъ уже за приятелемъ.

О Едитѣ Лонґуортъ годѣ було сказати, щобъ она була типомъ англійскои дѣвчины. Втратила матѣрь вчасно, а се дуже уймае тресурѣ дѣвчины, хочь-бы и якъ богатый був батько. А батько Едиты був богатый, безъ сумнѣву. Кождый у мѣстѣ скаже, що его „Фірма“ маѣ добру славу. Говорили, що вѣнъ щасливый, але Джанъ Лонґуортъ казавъ, що въ интересѣ нема слова щастя — въ тѣмъ здаесь ся не мавъ рації. Вѣнъ мавъ вложенѣ капіталы майже въ кождѣй сторонѣ свѣта, а коли приступавъ до интересу, то приступавъ цѣлковито. Люде говорять, що не добре складати всѣ яйця да одного коша, однакъ Джанъ Лонґуортъ вѣривъ, що оно якъразъ добре, тѣлькы треба пильнувати коша. Зъ сего не выходить, щобы вѣнъ мавъ всѣ свои яйця въ однѣмъ коши, анѣ навѣть въ однѣмъ родѣ коша, але коли пересвѣдчивъ ся, що той а той родъ коша добрый, тогдѣ вкладавъ до него богато яецъ. Коли ходило о вкладки капіталу чи то въ копальню, чи броварь, чи зелѣзницю, Джанъ Лонґуортъ пытавъ о гадку знатока, а дуже часто не зважавъ и на неи. Вѣнъ мавъ звычай самъ оглядати те, що ему предложили. Коли предприемство було бѣльше, то не полѣнювавъ ся поѣхати и на другій конецъ свѣта.

Едіта Лонґуортъ, скѣнчивши науку, ставалась усе бѣльше й бѣльше товаришкою батька. Ѣздила зъ нимъ въ далекій подорожѣ, була дѣвчи въ Америцѣ, разъ въ Капляндѣ, а при одній подорожи до Австралїи объѣхала вею землю. По батьку унаслѣдила она богато быстроты, такъ що въ данѣмъ разѣ легко дала бы собѣ раду въ интересѣ. Она знала, якій були вклады ей батька, и була такою его повѣрницею, якъ рѣдко жѣнки бываютъ у своихъ кревныхъ мужчинъ. Старый дуже вѣривъ въ гадку Едиты, хочь рѣдко се признававъ. Они обое, пробуваючи разомъ такъ богато на довгихъ подорожахъ, натурально стали свого рода веселыми товаришами. Тымъ способомъ Едіта була выхована вѣдмѣнно вѣдъ звычайнои англійскои дѣвчины и инакше

Въ „добре поінформованыхъ“ кругахъ говорять, що вѣдмовна вѣдповѣдь лѣвиць не потягне за собою нѣякихъ змѣнъ въ кабінетѣ. Гр. Тунъ говорить, що цѣлу теперѣшну акцію веде самъ на власну руку, а ся неудача не може доткнути ні правого ні лѣвого крила его кабінету.

Се, що Тунъ не позволивъ оголосити правительственного проекту въ язиковій справѣ, доказує, що правительство не хоче нараз вѣддати его публичній критицѣ. Новій переговоры зъ Туномъ конференція зачала бы лишь на вѣдставѣ нового проекту.

Зъ огляду на вѣдмовну вѣдповѣдь конференціи представитель великои посѣлости бар. Швегель и гр. Штіркъ, котрій доси посередничили мѣжь правительствомъ а президіями клюбовъ, заявили, що посередництво складаютъ. Нині розпочинають ся необовязуючі наради вѣрноконституційнои великои посѣлости зъ гр. Туномъ.

Переглядъ політичный.

По заявѣ Кавеняка въ справѣ Дрейфуса дневники французкій тріюмфували и писали, що справа тая убита разъ на все и Франція буде вже мати зъ нею спокій. Тымчасомъ рѣчь повернула ся такъ, що здаєсь доперва теперь зачне ся о нѣй на серіо говорити. Вчера арештовано Естергазого, Пікарта и адвоката Лебльона.

Естергази мешкавъ у своєи приятелькы панѣ Пей [Pays] вѣдъ часу розлуки зъ жѣнкою. Въ часѣ, коли вѣдбувала ся ревізія въ домѣ Пікарта, зъявила ся слѣдча комісія також въ мешканю Естергазого. Его не було тогдѣ дома. Одинъ знакомый стрѣтивъ его на бульварѣ и повѣдомивъ о тѣмъ, що дѣє ся въ его хатѣ. „Се лишь формальность“ вѣдповѣвъ Естергази и завернувъ до хаты. Коли-жь тутъ судья Бертюлю заявивъ ему, що має приручене арештувати его и списавъ зъ нимъ, дуже зворушенымъ, протоколъ, вѣнъ, запротестувавши противъ увязненя, сказавъ: „Теперь и я буду говорити!“ Вѣдтакъ вѣдставлено его до вязниці. Всѣ его листы и паперы забрано и въ двохъ куфрахъ вѣдставлено до суду. Рѣвночасно приарештовано панію Пей [котра, якъ догадують ся, була „законьонованою дамою“]. Причина арештованя Естергазого офіціяльно не вѣдома, а часописи подають лише всякій здогады.

Пікартъ пробувавъ въ домѣ сенатора Трарів, коли у него дома вѣдбувала ся ревізія. Всѣ шафы и шуфлады поотвирано. Комісія забрала пачку писемъ, якій Пікартъ дістав вѣдъ военного суду, всѣ паперы, листы и мапы навѣть фотографій царя Миколая, цѣсаря Вільгельма и Менеліка. Ревізія тревала кількa годинъ. Пополудни Пікартъ зайшовъ до палаты справедливости и тутъ стрѣтивъ ся зъ адвокатомъ Лѣбльоа. Оба пѣшли до судьѣ слѣдчого, а той арештувавъ ихъ. Пікарта мали увязнити на вѣдставѣ права о шпіонъствѣ. Слѣдство зачне ся въ пятницю.

Ревізія вѣдбула ся такожь у панѣ Естергази, що не живе зъ чоловѣкомъ, але у неи не знайдено нѣчого.

Міністеръ судівництва мавъ приватно заявити, що правительство знає свои обовязки и выповнить ихъ безъ вагания. Думають, що правительство хоче зужитковати часъ парлямента ныхъ ферій на остаточне выясненя и полагодженя справы Дрейфуса. — Антісеміты и націоналы грозили интерпеляціями, але не рішилось имъ замкненя палаты.

О вѣйнѣ на Кубѣ находять такій дальшій вѣсти: При колишнѣмъ бомбардованю Санхаґа деякій американьскій кулѣ впали въ середину мѣста, зруйнували одну церковъ и выкликали пожежу въ чотирохъ мѣсцяхъ. Дощѣ попсували Американцямъ терень, такъ, що на кількохъ точкахъ мусѣли покинути ся и становиска. Въ американьскѣмъ вѣйску зачинає появляти ся жовта фебра. Перемиря продовжено до нині, щобы командантъ Санхаґа мігъ порозумѣти ся зъ своимъ правительствомъ въ справѣ капітуляціи мѣста. Американцѣ скрѣпляють тымчасомъ свою позицію вѣдъ мѣстомъ и затягають нові гарматы зъ Юраґва на фронтъ. Зъ причины великого болота и лихихъ дорогъ затягнено доперва чотири батерій. — Тораль повѣдомивъ Шефтера, що вѣнъ уповажненый выйти зъ вѣйскомъ зъ Санхаґа и вѣддати непріятелеви мѣсто и пристань зъ запасами та амуніцію, а також опустити всходну часть острова. Шефтеръ телеґрафувавъ: „Сли мѣсто не вѣддасть ся, зачну сейчасъ завтра стрѣляти зъ всѣхъ гарматъ, якій маю до розпорядимости. Фльота буде дѣлати разомъ зъ мною“.

Въ справѣ ворохобынь въ Хінахъ доносять, що повстанцѣ напали на протестантску и на католицку місію въ Шукінфу, знищили Юнконгъ и инші мѣста въ околиці. Зловили одного французкого священика и жадають за него 10.000 теслѣвъ выкупу. Згинуло много мѣсцевыхъ людей. Консулѣ зъ Чукінгу утѣкли на корабель „Алертъ“. Начальникъ въ Пальканъ, котрый наложивъ премію за зловленя проводира бунтовниковъ, попавъ самъ у руки повстанцѣвъ и они его живцемъ спалили, а цѣлу его родину вымордували. Доносять також, що бунтовники рабують уже й на морю.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Головный Выдѣлъ „Просвѣты“ у Львовѣ полагодивъ на своихъ засѣданяхъ въ дняхъ 7, 14, 23 и 28 м. ст. червня та 5 и 12 м. ст. липня с. р. мѣжь иншими отсѣ справы:

1. Принято до вѣдомости, що за червень и липень с. р. выйшла книжочка Теофана Мороза „Образъ тьмы и свѣтла“; рѣшено продавати ю по 20 кр.

2. На зборы філіи въ Бобрцѣ дня 23 червня рѣшено выслати д ра К. Левицкого, а на отвореня філіи въ Гусятинѣ дня 27 червня п. В. Короля.

3. На домаганє многихъ членовъ зъ провінціи рѣшено за-для недогбдиои поры вѣдкликати надзвычайній загальній збори.

4. Принято до вѣдомости, що вже выйшовъ „Молитвенникъ для рускаго народу“ въ 4000 примѣрникахъ. Продаватись буде неоправленый на звычайнѣмъ папері по 60 кр., а на веліновѣмъ по 70 кр.; на звычайнѣмъ папери въ оправѣ полотняній по 90 кр., въ оправѣ шкіряній по 1·20 зр., а на веліновѣмъ папері въ оправѣ зъ лучшои шкіры зъ золочеными берегами по 1·60 зр.

5. Передано до реценіи вѣдчитъ Жука „О пчолахъ“.

6. Начальству суду въ Ходоровѣ дано даромъ книжочки для вязнѣвъ.

7. Рѣшено принятн майно на случай розвязаня товариствъ політичныхъ „Селянська Рада въ Долинѣ“ и „Народна Рада въ Старѣмъ мѣстѣ“.

8. Змѣненый въ деякихъ точкахъ §-у 2. статутъ, принятый намѣстництвомъ до вѣдомости вѣдъ датою 8 червня 1898 ч. 46036, рѣшено напечатати въ 500 примѣрникахъ.

9. Рѣшено выслати въ справѣ признанои соймомъ запомоги письмо до Выдѣлу краевого [котре подаємо на нашѣмъ мѣсци.]

10. Принято до вѣдомости, що Выдѣлъ Краевый удѣливъ позички зъ фонду для крамниць отсимъ читальнямъ: въ Скнилові 400 зр., въ Колоколинѣ 300 зр., въ Немировѣ 300 зр. и въ Угорцѣ 300 зр.

11. Закуплено вѣдъ перемыскои філіи 1000 примѣрниковъ вѣдчитy „Про знесеня панщины“ за 20 зр.

12. Принято до вѣдомости справоздане зъ вѣчи господарско-економічного въ Петриловѣ.

13. Рѣшено печатати книжочку за серпень „Про Котляревского и вѣдроджене рускаго письменьства“.

14. Рѣшено формулярѣ правничій: „позовъ“, „повновластъ“ и „подана табулярній“ продавати по 2 кр. за примѣрникъ.

15. Рѣшено напечатати „Народный рускій Молитвенникъ для дѣтей“ въ 10.000 примѣрникахъ.

16. Вынаймлено товариству „Дністеръ“ ще кількa убікацій, притикаючихъ до льокалю товариствомъ дотеперъ заниманого.

17. Рѣшено розписати конкурсъ на стипендію имени Т. Шевченка зъ речи цемъ до 31 серпня с. р.

18. Принято 77 новыхъ членовъ.

Вѣдозва.

Підчасъ ферій вакаційныхъ устроює артистична дванайстка рускихъ академиковъ прогульку почавши вѣдъ дня 11 серпня до 27 серпня на цѣль вдовично-сиротиньского фонду. Розумѣє ся само собою, що горстка тои рускои молодежи, котру дуже болить невѣдрадне положене вдовъ и сиротъ взагалѣ а въ особенности по священникахъ, зъ смертію котрыхъ оно датує ся, не полѣнитись вѣдъ разу ихъ прикрого положеня, але зможе бодай тымчасово подати яку таку матеріяльну пѣдмогу деякымъ найбѣльше пѣдупавшимъ роднамъ, — зъ другои-жь стороны зверне увагу всѣхъ тыхъ, котрымъ тое невѣдрадне и сожалѣня гѣдне положене лежить на серци, щобы бѣльше нѣжь до теперь дбали про вдовы и сироты.

Щобы довести свои щирій бажаня до кінця, звертаємо ся самъ до всѣхъ Свѣтлыхъ рускихъ Товариствъ, до Впр. Отцѣвъ духовныхъ и всѣхъ щырыхъ рускихъ патріотовъ, щобы зволили подати помочь рускій вандрівничій молодежи въ довершеню тои взнесли цѣли. А довершене ни сповнить ся лишь тогдѣ, єли всѣ Русины якъ одинъ мужъ сполучать ся до завязованя комітетовъ мѣсцевыхъ, котрій бы занялись уряджуваньемъ концертовъ по всѣхъ тыхъ мѣстахъ, якій пониже наводять ся. Лише въ такѣмъ разѣ успѣхъ буде можливый, а дохѣдъ зъ поодинокихъ концертовъ не пійде марно [єли увзглядниться ся, зъ якими великими трудами и выдатками вандрівка сполучена], а дістане ся тамъ, на що вѣнъ призначеный.

Концерты будуть ити въ такѣмъ порядку: Дня 11 серпня концертъ въ Станиславовѣ [зъ танцями], 12-ого въ Коломыі [зъ танцями], 14-ого въ Чернівцахъ, 15-ого въ Залѣщикахъ, 17-ого въ Бучачи, 18-ого въ Теребовли, 20-ого въ Тернополи, 21-ого въ Золочевѣ, 23-ого въ Стрыю, 25-ого въ Дрогобичи, 26-ого въ Трускавци, 27-ого служба Божа співана въ день Успенія Пресв. Богородицѣ а 28-ого концертъ тамъ же. При тѣмъ зачѣчаємо, що хоръ рускихъ вандрівниковъ вѣдспѣвае службу Божу у всѣ недѣлѣ и свята тамъ, де ихъ побутъ на той часъ припаде.

Програму концертовъ, въ котру входять найлѣпшій утвори музикальній Бортнянського, якъ и найновѣйшій свѣтскій утвори, подамо пізнѣйше.

Комітетъ вандрівничій.

[Всякій кореспонденціи вѣдъ Комітетовъ мѣсцевыхъ просимо присылати Адміністрациі „Дѣла“. На адресовій сторонѣ просимо дописати: для передачи Комітетови вандрівничому.]

НОВИНКИ.

— **Духовенство деканата косівского** на соборчику въ Довгополи дня 28 черня с. р. ухвалило не принимати вѣдъ нѣякихъ властій писемъ не писаныхъ по руски и рускими буквами вѣдъ 15-ого вересня с. р.

— **На ювілейну бурсу ремѣсничу** жертвували дальше: Д-ръ Заяць у Львовѣ 2 зр., В. Яремкевичъ въ Устрѣкахъ 1·50 зр., Вас. Бойко у Львовѣ 10 зр., Пр. Мостовичъ у Львовѣ 30 кр., громада Желдець 4·71 зр., громада Воля жовтанецка 1·37 зр., п. Пастернакъ зъ Вернѣ 50 кр., о. Алек. Биланкевичъ зъ Волчковець 19 зр., о. Теод. Муровичъ зъ Надѣтичъ вѣдъ парохіянъ 80 кр., громадяне Хороброва яко нагороду о. Федоровичеви за посвячене громадского дому 5 зр., парохіяне Красной коло Петранки 3·50 зр., церковь въ Мшанци 5 зр., парохіяне Ваповець 80 кр., пп. складачѣ друкарнѣ Ставропігійскои 1·55 зр., парохіяне Малиновскои Волѣ 2·11 зр., парохіяне и парохъ Войславичъ коло Сокаля 3 зр., парохіяне Скопівци 1 зр., пп. урядники судовій зъ Будзанова 5 зр., парохіяне Перегринки 3 зр., проф. Олекса Ярема зъ Перемышля 3 зр., о. Ант. Тустановскій 2 зр., о. Ипол. Погорецкій зъ Брѣдокъ 5 зр., І. Долинка учитель зъ Брѣдокъ 1 зр., П. Бутриньскій учитель зъ Лубянъ 50 кр., Алекс. Гарасевичъ 50 кр., парохіяне Брѣдокъ 6 зр., д ръ Л. Навенцкій 1 зр., Зарицкій у Львовѣ 50 кр.; Гр. Врецьона у Львовѣ 1 зр., дир. Червиньскій у Львовѣ 1 зр., Гриневичъ у Львовѣ 50 кр. — Всего до нині зложено 947 зр. 81 кр. — *В. Нагірный.*

— **Зъ Мостискъ пишуть намъ**: Рускій народный театръ зновъ перейшовъ вѣдъ дирекцію самои „Рускои Бесѣды“, бо дотеперѣшный директоръ п. Левъ Лопатиньскій добровільно уступивъ. Управителемъ театру именованый п. Гембицкій, заслуженый ветеранъ рускои сцены. — Зъ днемъ 14 липня с. р. переѣде театръ зъ Мостискъ, де тѣшивъ ся загальнымъ узнанемъ публики та поведженемъ матеріяльнымъ, до Любачева и того-жь дня розпочне тамъ рядъ представлень народною рамою вѣ співами и танцями „Ой не ходи Грицю та на вечерницѣ“. Дальшій репертуаръ такій: 16-ого „Баронъ циганівъ“ оперета, — 17-ого „Модный женихъ“ комедия зъ співами и танцями, — 19-ого „Торговля жемчугами“ конкурсова комедия Григ. Цеглинського, — 21-ого „Попихайло“ голосна штука въ 4 актахъ Шуткевича, — 23-ого „Хата за селомъ“ драма зъ циганьского жита [зъ повѣсти Крашевского], — 24-ого „Нещасне кохання“ образъ драматичный зъ співами и танцями въ 5 актахъ, — 26-ого „Штайнякъ зъ Тирола“ оперета. — Представленя будуть вѣдбувати ся „на Острівци“.

— **Зъ вѣдъ Перемышля пишуть намъ**: Вѣдъ дня 6 липня у насъ слота и не дае братись до жнивъ. Жита вже пристали, але черезъ дощѣ повылягали трохи; такъ само пшеницѣ и ячменя. Сли еще зъ день або два потреває слота, то грозить повѣнь Сяну, бо и такъ вже вода до берегівъ сягае. Приводнені жнива будуть здавть ся дорогими, бо кождый буде насамперед за свое хапатись. Збіжа заповѣдаютъ ся досыть хорошій, лише въ пшениці богато снѣты. Бульбы, бураки и капусты також красній, вже обгорнені. Граду у насъ не було. — Зъ новинокъ повѣтовыхъ замѣтне те, що оба Новаковскій, посолъ Стефанъ и братъ его Петро, звѣстный агітаторъ радикальный, перепали при поповныхъ выборахъ громадскихъ въ Торкахъ, родиннѣмъ своѣмъ селѣ, и се выкликало въ повѣтѣ велике вражене. Nemo propheta in patria... Зачуваю, що въ наслѣдокъ стану выимкового, вѣдъ якимъ находить ся нашъ повѣтъ перемыскій, замкнуло староство дві чи три читальнѣ „Просвѣты“

нѣжь якъ бы була жила ся матѣрь.

Приязнь межи Едітою Лонгуортъ и Джанемъ Кенйономъ дозрѣла такъ скоро, що того дня, коли Уентвортъ мавъ свою остатну дразливу розмову въ Дженні Брюстеръ, они також розбирали приметы копальняній, однакъ троха въ инші способъ.

Кенйонъ признавъ ся дѣвчинѣ, що и его власній надѣє та побоювання обертались около копальнѣ. Вѣнъ зъ Уентвортомъ, скінчивши дѣла для Лондоньского синдикату, перевели де-що интересу на власный рахунокъ. Они оглянули копальню міка, котра ледви оплачувала выдатки а ся властителѣ радѣ були ся продати. Копальня належала до Австральскои копальняной компаніи, котрои агентъ фонъ Брентъ здыбавъ ся зъ Кенйономъ въ Оттавѣ. Вправне око Кенйона пізнало, що бѣлый мінералъ, якій выкидано зъ вѣдпадками, бувъ вартъ бѣльше, нѣжь сама міка, за-для котрои вели копальню. Кенйонъ бувъ скрупулятно честный — що рѣдко случаєсь при копальняныхъ интересѣ — и ему здавало ся, що ono не зовсѣмъ ретельно користати зъ несвѣдомости фонъ Брента о выкиданѣмъ мінералѣ. Уентвортъ мавъ трохи труду, заки перемігъ скрупулы приятеля. Вѣнъ говоривъ, що за знане платить ся, чи то знане права, чи медицины, чи мінеральогіи, длятого они зовсѣмъ въ правѣ користати изъ свого высшого знання. Конець кінцемъ они взяли зъ собою до Англіи тримѣсячну опцію на копальню — значить они мали до трехъ мѣсяцѣвъ право купити тую реальность за певну суму выражену въ правнѣмъ документѣ званѣмъ въ копальняній мовѣ „опціа“.

— Ну, я певна, — сказала місъ Лонгуортъ выслухавши все, — коли вы переконаній, що копальня добра, то нѣхто другій не поможе вамъ такъ въ тѣмъ интересѣ, якъ мій батько. Вѣнъ оглядавъ интересъ броварскій, хотѣвши въ него вложити, але рѣшивъ ся не зачинати зъ тымъ, то буде радъ, коли знайде щось певнѣйшого. Кількo бы треба на закупно тои копальнѣ?

— Я гадавъ цѣнити за нея 50.000 фунтовъ штерлінґовъ — сказавъ Кенйонъ, почервонѣвши на газку, що подвоивъ цѣну копальнѣ и ще доданъ 10.000 фунтовъ. Однакъ Уентвортъ, котрый оцѣнивъ имовѣрну вартость копальнѣ, порѣшивъ, що продаючи копальню за тоту цѣну они заробляють оба 30.000 фунтовъ до подѣлу, а копальня буде ще далеко бѣльше варта, якъ цѣна продажи, и заплатить скоро величезну дівіденду зъ 50.000 фунтовъ. Кенйонъ надѣявъ ся, що тая сума вразить молоду женщину, а здивувавъ ся чимало, коли она сказала:

— 50.000 фунтовъ! Тѣлько всего? То мій батько не приступить до того. Вѣнъ вкладае лишь у великій интересы, а до товариства зъ капіталомъ лише 50.000 фунтовъ вѣнъ не приступить.

— Вы говорите о 50.000 фунтовъ, — сказавъ Кенйонъ, — якъ бы то була дрібница. Менѣ се выдаєсь величезнымъ майномъ!

— То вы не богатій? — спытала дѣвчина выявляючи зацікавленє.

— Нѣ, куды менѣ до того!

— Я можу поговорити зъ батькомъ, коли хочете, та не знаю, чи оно на що здасть ся. Але може Уілліємъ приступить! Вы ще не знаете мого кузина?

— Нѣ. Чи се той молодый чоловѣкъ, що сидить коло васъ при столѣ?

— Такъ. Тѣлькій вѣнъ цѣлу мною, бо весь часъ здаеть ся пересиджує въ курильни. Вѣнъ є у батька въ бюрѣ въ мѣстѣ, и мы обое бажаємо, щобы вѣнъ зробивъ щасте въ интересѣ. Тому то и взявъ его батько до Америки, хоче заинтересувати его, а здаеть ся, що Уіллієма не годенъ заинтересувати до нѣчого. Ему не подобаєсь Америка, менѣ здаєсь, за-для пива.

— Менѣ самому не подобаєсь ихъ пиво — признавъ Кенйонъ.

— Отже я постараю ся спровадити васъ зъ Уілліємомъ и можете обговорити справу. Я знаю, що батько бувъ бы радъ, якъ бы вѣнъ заинтересувавъ ся утвореньемъ компаніи копальняной або чимъ-небудь.

Коли Едіта Лонгуортъ лишила Кенйона, вѣнъ ждавъ на тѣмъ мѣсци якійсь часъ, надѣючись, що надійде Уентвортъ и вѣнъ скаже ему о можливѣмъ новѣмъ ихъ спільнику; але Уентворта не було видко. Кенйонъ вставъ и почавъ глядати за нимъ. Перейшовъ по помостѣ, нема; заглянувъ до курильнѣ, и тамъ не було; вѣйшовъ у-низъ до сальону, також нема его. Выйшовъ зновъ на гору на помостъ и побачивъ панну Брюстеръ, якъ сидѣла сама и читала повѣсть.

— Вы не бачили мого приятеля Уентворта? — запытавъ молоду женщину.

Она поставила книжку на колѣна и поглянула быстро на Кенйона.

— Я видѣла его недавно, але не знаю де вѣнъ теперь. Може въ каютѣ, я гадаю, вѣнъ найшвидшѣше тамъ! — и взяла ся зновъ до читання.

Кенйонъ зійшовъ до каюты и отворивъ дверѣ. Уентвортъ сидѣвъ на софцѣ, голову обнявши руками. При отвореню дверей, вѣнъ підвівсь ся и хвилю глядѣвъ на приятеля, мовь-бы его не видѣвъ. Его лице було таке блѣде, що Кенйонъ, побачивши его, оперъ ся о стѣну.

— Бога ради! Джордже! — крикнувъ — Що зъ тобою? Кажи!

Уентвортъ все ще дививъ ся передъ себе скляными очима и не вѣдповѣвъ. Его голова опала зновъ на руки и вѣнъ застогнавъ у голосъ.

(Дальше буде.)

[прим. въ Буцевѣ] и то нѣбы на се, що знайдено въ нихъ числа „Громадского Голосу“ и радикальнѣ брошурки. Однакъ поголоска тая потребуе ще провѣрена.

— **Зъ-пѣдъ Разы рускои** одержуемо отсе письмо: Якъ у насъ ц. к. „kierownik“ староства шануе гр. кат. священника и пароха, най посвѣдчить слѣдуючій образокъ: Дня 27 червня с. р. зайшовъ я въ справѣ парохіальнѣй дака мого зъ Гребенного до kierown-ика ц. к. староство въ Равѣ рускѣй пана Thiermanna. На мое запытаня цѣлкомъ кречне, що панъ староста зробили въ вѣдомѣй собѣ справѣ що-до дака, вѣдповѣвъ менѣ вонъ, що мусить вызначити термінъ и вѣзвати вѣйта и его заступника. На то звернувъ я увагу, що не потрѣбно хоче вызначувати термінъ, бо я на нѣмъ не стану, ани покликаній бути маюсь вѣйтъ и его заступникъ, которичній бунтовники цѣлои громады, а то зъ тои причины, бо пѣсли устаны они нѣякои интеренціи до дака не мають и мати не можуть. Въ вѣдповѣдь на те п. „kierownik“ въ найбѣльшѣмъ унесеню и злости закликавъ „Ksiądz proboszcz musi stanąć!“ и показуючи на дверѣ додавъ „proszę!“ [або инакше: „wynoś się!“] Подаю фактъ, якъ истинно було, а мои слова може посвѣдчити присутный урядникъ ц. к. старостева п. Геллеръ. Пане намѣстнику! поучѣть пѣдвладного собѣ пана „kierownika“, въ якій способъ вонъ трактувати повиненъ всякій стороны, а тымъ бѣльше священника. А Вамъ, пане Thiermann, мушу пригадати, що справдѣ вы вже постарѣлись въ своимъ званю, однакъ здало бы ся Вамъ научитись, якъ треба трактувати священника католицкого! — *Нилъ Б. Ломницкій* гр.-кат. парохъ Гребенного.

— **Зъ Трускавця пишуть намъ:** Вѣдъ тыждня у насъ слота, похолодѣло, потемнѣло, небо засунулось хмарами, отже и курація для многихъ перервана, бо купелѣ въ такій часъ не в пожаданій, особливо для утлѣйшихъ. Зъ тои причины и приплывъ гостей троха зменшивъ ся.

Тутешній купелѣ, якъ може не всѣмъ вѣдомо, найуспѣшнѣйшій на параліжи и ревматизмы. На хоробы жолудковій добрѣ три жерела гѣркаво-солонавѣ. Есть тутъ такожъ жерело воды нафтовои, дуже приемнои и смачнои, уживаной загально до питя и варея. Обширнѣйше про слабости, зъ якихъ тутъ можна вылѣчитись, знайдуть цѣкавій читатель въ двохъ брошуркахъ, выданыхъ д-рами Кржановскимъ и Пельчаромъ [тыхъ брошурокъ можна зажадати почтою въ зарядѣ купелевѣмъ]. Тѣлько на жаль рускои брошуры нема жаднои, мимо того, що и Русины становлять немалый процентъ купѣлевыхъ гостей въ Трускавци. Взагалѣ мушу зъ болемъ серця сказати, що хочь Трускавець корѣнно руске село, теперь мае выглядъ чисто польскій, и якъ бы не руска церковь и руска бесѣда тамошныхъ парохіянъ, ты думавъ бы, що опинивъ ся десь на Мазурахъ. Всѣ напись, чи на урядѣ почтовѣмъ, чи орієнтаційнѣ таблицѣ передъ домами и на деревахъ — самѣ польскѣ, кромѣ одного склепу п. Ясѣньского, де в ѣ руска напись и розмовить ся по руски. Изъ чотирохъ лѣкарѣвъ заведена лише зъ однымъ д-ромъ Кржановскимъ розмовить ся по руски; впрочѣмъ нѣгде, анѣ въ зарядѣ купелевѣмъ, анѣ въ ресторації рускаго слова вѣдъ служѣбы не почуешь, навѣть за свои грошѣ. Вымокъ становить служба въ лазенкахъ, бо тая рекрутуе ся зъ родовитыхъ Трускавчанъ. Ба, навѣть на одномъ зъ чѣльнѣйшихъ домовъ купелевыхъ-гостинныхъ прибитый бѣлый, одноголовый орелъ польскій величезныхъ розмѣровъ, такъ що побачивши его, призабудешь на хвильку, чи ты пѣдъ австрійскимъ сиштромъ, чи може пѣдъ польскимъ.. Оповѣдано менѣ, що коли одинъ Русинъ въ бюрѣ ц. к. инспекторату купелевого заговоривъ по руски а щей по руски выготовивъ блянкетъ мельдунковый, то п. комісарь Свѣтальскій выдививъ ся на него такъ здивованый, якъ коли-бъ справдѣ тая руска бесѣда належала до хіньского нарѣчя. Але може и направду той Русинъ бувъ тымъ бѣлымъ крукомъ, що на таке вѣдваживъ ся! Я бо самъ переконавъ ся на власнѣй уха, и то въ самѣмъ таки Трускавци, якій то нашій Русиниска раболѣпы! Якъ встыдають ся своеи матѣрнои бесѣды, и то за свои грошѣ! Бувъ я свѣдкомъ наочнымъ, якъ до реставрації Корчака прийшовъ одинъ Русинъ тай до кельнера: „проше мі дать“... другій такъ само... третій знову такъ само, всѣ, якъ бы змовились! ажь одинъ въ молодшихъ, приневоленый бувъ скартати своихъ старшихъ товаришѣвъ купелевыхъ за ихъ слабодушь. „Гей панове! — сказавъ вонъ, — та всѣ разомъ учѣмъ кельнерѣвъ по руски, бо на одного за тяжко!“ Правда, наука не пѣйшла въ лѣсъ — але чи то першина? Часъ бо вже намъ стати мужами, часъ за своимъ обстати смѣло и постѣйно, часъ вже намъ вызволяти ся въ-пѣдъ ненавистного панованя польского, котре намъ вже доста надоѣло и ллять ся ухами й очима... Але и мы тому троха винній, бо якъ пише Лалевель: „Stało się to wszystko prawem mocniejszego *z niemocy ruskiej*“... *С. р. Б.*

— **Зъ Перемышлянщины пишуть намъ:** Дописуватель Monitora, подаючи въ 27 ч. въ 11 с. м. тои газетки до вѣдомости властей школьныхъ и публичныхъ страшне положеня „białej murzynki“ се-бъ то учительки Польки въ Перемышлянахъ [нѣбы переслѣдуваной окружнымъ инспекторомъ Русиномъ] подавъ менѣ гадку вѣднести дѣйстно независиу тамъ ситуацію учительокъ-Русинокъ, котрій не смѣють мати на стѣлько своеи волѣ, щобы самій порѣшили, чи брати имъ удѣлъ въ польскихъ маніфестаціяхъ національныхъ, чи нѣ. Сли мае ся выступати въ оборонѣ правды, то дописуватель згаданои статьѣ повиненъ бувъ ны тупити въ оборонѣ власне тыхъ учительокъ, котрій дѣйстно винній на „łaskę i łup drapieżnyah apostołów zgody i jedności“, що бѣльше, на ненависть всѣхъ шовиністовъ зъ нителігенціи, пѣдъюджуваной тою невинною „białą murzynką“. Вѣдклонивши бодай крихѣтку и обережно вѣдворотну сторону медалю, бачимо тамъ такій рѣчи, якій зовсѣмъ не поправляють репутаціи тои, котра не хотѣла улягати русофікаційнымъ „popędom“. Наведу лишь одинъ фактъ: Згадана невинна жертва, обурена тымъ до крайности, що три учительки не брали участи въ чисто-польскѣй національнѣй маніфестаціи, чорнила ихъ въ приватныхъ домахъ своихъ знакомыхъ такими простацкими и обиджуючими естетичній чувства словами, якій не повинній выйти зъ устъ людины, маючои бодай одробину претенсіи до нителігенціи. На се мають очевидній вѣрыгѣдныхъ наочныхъ свѣдкѣвъ и сли бы та справа пѣйшла до суду, то могла бы ще бѣльше почорнѣти репутація „białej murzynki“. Забула она небога о тыхъ добродѣйствахъ, якихъ зазнала вѣдъ каменецкихъ Русиновъ [пѣсля ея власного оповѣдання] и на стѣлько змѣнила ся, що слово руске разить ея ухо и „она не розумѣе, якъ можна бути такъ але выхованымъ, щобы въ товариствѣ говорити по руски“. Щаслива вдача въ одинѣй хвили зъорієнтуе ся въ ситуаціи и куды треба, туда поверне... Поминаю инши дразливій справы, котрій лѣпше выглядають въ пѣвтѣни, а згадаю ще о поліційнѣй контроли, установленѣй [зъ чиен намовы?!] надъ тыми политичными переступниками, котрій смѣли противитись ея воли. Кождый ихъ крокъ знаный въ урядѣ громадскѣмъ, а начальникъ сего уряду систематично робить донесеня будь до рады окружнои, будь до мѣсцевои. Мѣжъ иншимъ обжаловано ихъ о те, що йдучи зъ дѣтьми до костела не приклякають передъ престоломъ, лише хрестять ся три разы. Отъ мудро обдумано! цѣлкомъ въ дусѣ „zgody i jedności“ пропагованои дописувателемъ Monitora! Подѣбныхъ обжаловань было кѣлька передъ радою мѣсцевою. Якъ въ виду того можна говорити о переслѣдуваню Польки-учительки Русиномъ-инспекторомъ?! На иронію хиба може выглядати покликъ о опѣку надъ такою безборонною „murzynk-ою“, котрѣй мало обидъ и очернень, киданыхъ на товариши-учительки, а треба ще обкидати болотомъ инспектора, завинившого хиба за великою взглядностію для нея?! Хто знае бодай одробину невѣдрадней галицкій нѣдносины, той розсмѣесь на такій закидъ. Тажь цѣлый свѣтъ знае: хто покривдженый а хто гнобитель. Але бачь, якій хитрій нашій гетемоны! Тактика ихъ ось-яка: передъ свѣтомъ кричѣмъ о помѣчь, а тымчасомъ тиснѣмъ, кривдьмо, ограничуймо навѣть личну ихъ свободу, закуймо ихъ думку въ пута фальшивыхъ фразъ „zgoda i jedność“, а пановане наше безконечне. Марна надѣя! така збруя не може побѣдити въ святѣй борбѣ о права и свободу народовъ. Русины, якъ дѣбють ся власти на своѣй земли, власти запорученои имъ законами природными и конституційными, не ужиють ея певно на переслѣдуване невинныхъ, бо Русинъ на те за надто благородный! А що-до репутаціи „białej murzynki“ то нѣчо нею журитись. До такои невдячнои рѣчи, якъ псуваня репутацію „murzynki“, нѣхто не бравъ бы ся, тымъ бѣльше тутешный инспекторъ, котрого дописуватель „Monitora“ зовсѣмъ невинно и безпѣдставно очернює. — *Обзнакомленый.*

— **Про графа Витовда Воляньского** пишуть Kurjer-ови lw. зъ Тернополя: Якъ свого часу доношено, увязнено тутъ мілионера, шамбеляна графа Витовда Воляньского, властителя Кичовы на Буковинѣ и Дуплискъ въ Галичинѣ, пѣдъ закидомъ дефрандація и клеветы Ходить именно о те, що якійсь млынъ, выарендованый жидомъ и обезпеченый нимъ въ якійсь асекурації, обезпечивъ гр. Воляньскій въ иншій [чи не въ Краківскій?] асекурації, а коли той млынъ погорѣвъ, графъ побравъ въ обохъ асекураціяхъ обезпечену квоту. Знову же исторія о клевету вѣдносить ся до якогось Врони, офіціяліста гр. Воляньского, зъ котрымъ панъ шамбелянъ мавъ удержувати якѣсь „дивній зносины“. Отже Вронѣ осточортѣли ти зносины и утѣкъ вѣдъ графа шамбелана, а той жижадавъ переслѣдуваня его судово, бо нѣбы Врона укравъ у него 600 зр. и утѣкъ. Гр. Воляньского въ червни выпущено на волю, але слѣдство ведесь дальше и до обжалованя невно прийде. Цѣкаве и те, що гр. Воляньскій, сидячи въ „Ивановій хатѣ“ въ Тернополи, мавъ мати при собѣ 2 400 зр., котрій — якъ гр. каже — укравъ ему якійсь другій арештантъ, що услугувавъ ему у вязници [якъ се бувае вынмково для великихъ панѣвъ]. „Щасливый послугачь“ пропавъ зъ грѣшми графа безъ вѣсти.

— **Небезпечного злодѣя** удало ся увязнити онодгы въ Бродахъ. Укрывавъ ся вонъ въ лѣсахъ брѣдскихъ а переживавъ найбѣльше въ лѣсѣ коло села Гаѣвъ смочиньскихъ, зъ вѣдки удававъ ся на злодѣйскій прогульки: нападавъ на подорожныхъ и обдиравъ. Про его напады широко рѣзни вѣсти, а навѣть говорено о нападахъ на коршмы брѣдского повѣту.

— **Торговцѣ людскимъ товаромъ.** Намѣстництво львѣвске дѣстало звѣстку зъ Buenos-Ayres зъ Бразилії вѣдъ австрійского консулату, що до Галичины выѣхало ажь 50 „купцѣвъ“ за людскимъ товаромъ до домовъ розпусты. Се переступно „bracia mojżeszowego wyznania“, каранй за такій „гендель“, а австрійска поліція мае ихъ фотографіи. Отже мають предприняти ся средства осторожности противъ тыхъ шакалѣвъ.

— **Матуристки гімназіяльній.** У Вѣдни вѣдбувъ ся онодгы першій испытъ зрѣлости въ гімназіи женьскѣй. До испыту зголосило ся 18 ученицъ, а зъ нихъ 2 здали испытъ зъ вѣдзначенемъ, 9 дѣстало свѣдоцтво зрѣлости, 4 мають поправити одинъ предметъ по ферінхъ.

— **Речинець выплаты срѣбныхъ гульденовъ,** котрій або черезъ передправленя або зъ якои иншои причины втратили на вазѣ, продовжило міністерство скарбу ще о одинъ рѣкъ, т. є. до 15. липня 1899 р.

— **Найдена каса.** Онодгы въ селѣ Медведовцѣ (повѣту бучацкого) знайшли селяне Вас. Лесиманко и Кость Когутъ въ дзбрескѣмъ ставѣ касу вертгаймовску, въ котрѣй было 24 векслѣвъ, чотири книги касовій и инший документы. Каса, якъ показало ся, була власностію Мошка Адлера зъ Тисьменицѣ. Судъ бучацкій веде въ тѣй справѣ слѣдство.

Надѣслане.

„Henneberg-Seide“

von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.** 7 (1)

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львѣвска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Выс. ц. к. міністерство зелѣзниць дозволило рескриптомъ зъ 18 червня 1898 ч. 19179/16 на продовжене регулямінового речинця доставы о 12 годинъ для тыхъ посылокъ товаровыхъ, котрій въ часѣ розпочатои вже перебудовы дворцѣвъ зелѣзничихъ на стаціяхъ Пѣдгѣрце-Плашовъ и Львовъ будуть надаваній взглядно вѣдбираній, або котрій черезъ тій стаціи будуть переходити, а то такъ въ руху льокальнѣмъ якъ и постороннѣмъ. Заражене се входить въ житє зъ днемъ оповѣщеня т. є. 6-ого липня с. р.

☛ Адміністрація „Дѣла“ просить о **вѣдновленє передплаты на III. кварталъ 1898 р.** и пригадуе ся ласкавѣй памяти дотычно **скорого выровнання залеглостей**, щобы мы не були приневоленій дальшу высылку часописи застановити.

Телеграмы „Дѣла“.

Будапештъ 14 липня. Міністеръ торговлѣ вѣдбувъ вчера довѣрочну нараду зъ кѣлькома членами анкеты скликаной въ справѣ автономічнои тарифы цловои. На бажанє міністра они згодились, щобы безъ загальнои дебаты надъ проектомъ правительства передати его комітетови.

Парижъ 14 липня. Новый міністеръ маринарки мае незадовго зажадати въ парламентѣ нового кредиту 150 мілионовъ на збѣльшенє французскои маринарки. — Сесію палаты послѣвъ замкнено середъ голосныхъ протестѣвъ правицѣ и крайнои лѣвицѣ. Такъ само замкнено, по принятю проекту закона о безпосередныхъ податкахъ, сесію сенату.

Софія 14 липня. Вчера повѣшено тутъ ротмістра Бойчева и б. префекта поліціи Новеліца, засудженыхъ за замордованє Анны Сімонъ.

Мадритъ 13 липня. Консерватисты не можуть утворити міністерства и хотять Сагастѣ лишити одвѣчальность за заключенє мира. На случай мира папа обѣцявъ испаньскому дворови выступити енергічно противъ агітаціи карлістовъ. Наслѣдникомъ Сагасты мае бути ген. Пільокея. Въ мѣродайныхъ кругахъ зачинають годитись на вѣдступленє Кубы, але не хотять чути о вѣдступленю Филіпінъ або хочь-бы одной пристани на Канарійскихъ островахъ.

Вашингтонъ, 13 липня. Міністеръ вѣйны казавъ усунути всѣ пѣдводній міны въ американьскихъ пристанихъ, бо минуло вже небезпеченьство испаньского нападу.

Лондонъ, 14 липня. Запевняють, що цѣлковитый выхѣдъ Испанцѣвъ зъ Кубы и Порторіка мае становити minimum жаданъ Америки при евентуальныхъ переговорахъ о миръ.

Оголошенє конкурсу.

На запомогу стіпендийну з фонду імени Тараса Шевченка на рік 1898/99 в квоті 100 зр. а. в.

I. О сю запомогу стіпендийну можуть убігати ся передовсім убогі, талановиті літерати і артисти рускої народности, як також убога талановита молодіж рускої народности, що по укінченю шкіл вищих віддає ся спеціяльним студіям науковим.

II. Сю запомогу стіпендийну буде надавати Головний Виділ Товариства Просьвіта“ у Львові і виплачувати в двох піврічних ратах по 50 зр.

III. Подання о надане отсеї запомоги стіпендийної належить вносити до Головного Виділу Товариства „Просьвіта“ у Львові (ринок ч. 10) найдальше до дня 31 н. ст. серпня 1898 р.

За Головний Виділ Товариства „Просьвіта“ у Львові дня 13 липня 1898. (1—3)

Юліян Романчук. *Олекса Танячкевич.*

КОНКУРСЪ.

Головный Виділ Рускаго Товариства педагогічнаго розписуе сим конкурс на твір етично-патріотичнаго змісту, відповідний для молодіжи в шкільнім віці під такими вимогами:

1. Праця мае представити в легкій і привабній спосіб (пожаданою була би форма белетристична) добу нашого народного відродженя за Котляревского або бодай одну визначнійшу в ній хвилю.

2. Звеличати працю для загального добра яко ідею житя.

3. Обем праці 2 до 3 аркуші тиску (друку).

4. Час до надсиланя праць минае з днем 30 н. ст. вересня 1898.

5. Заплата за принятій твір 30 до 50 корон від аркуша тиску.

Праці підписані псевдонімами з долученем імен авторів в кувертах назначених тими самими псевдонімами належить прислати до Головного Виділу Рускаго Товариства педагогічнаго у Львові [Академічна гімназія].

У Львові 26 червня 1898. 3—3

За Головний виділ Рускаго товариства педагогічнаго

Е. Харкевич голова. *П. Мостович* писар.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои



поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: **окуляры, цвіжеры, лѣорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґа, тасьмы мірничі, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.**

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

АДОЛЬФЪ КАМІЛЬ

Львѣвъ, Ринокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львѣвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продае дешевше нѣжь вшюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовій и штайнґутовій, огнетревалу папу дахову, асфальтовій плыты изоляційній, дестильованну смолу вугляву карболінеумъ, якъ також взагалѣ **всякій матеріялы будовляній** — заручуючи за ихъ доброту.

Предпріемство робѣтъ бетонновыхъ и крытя дахѣвъ дахувкою, луникомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 42—?

КАСЫ отнотревалй знаменитй Нр. 0 70 зр., нр. 0½ 80 зр., нр. 1 100 зр. нр. 2 120 зр., н-ръ 3 140 зр. Касы зъ пультами о 10 зр. дорожше поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4955

Львів! Будь щирий, сердечний — люби мене хлопче!... Львів.

280) 2—2

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Кароль ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы

К. Гостиньскій и І. Альсъ

Предпріемство комісій и спедицій

у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телефонъ ч. 537)

яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМЕ

продае карты корабельній выѣзджаючимъ въ край заморскій и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.

Експедиція подорожныхъ и пакунковъ 3—5 разовъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчной, Аргентины, Канады, Парагвая и Сполученыхъ Державъ. 209 43—?

Табака ментолева,

выпробоване средство на катаръ. Дѣлаючи знаменито дезинфекційно и холодячо, увольнює недужого дуже скоро вѣдъ прикрои сеи долеглівости. Цѣна коробки 25 кр. 16

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рункера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 226—7

ЗАМКНЕНЄ РАХУНКОВЪ

Товариства взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ

за часъ вѣдъ 1 сѣчня 1897 до 31 грудня 1897.

(Вѣддѣлъ огневый и градовый.)

Розходъ. Рахунокъ зысковъ и втратъ вѣддѣлу огневого и градового за часъ вѣдъ 1 цвѣтня 1898 до до 31 марта 1898 р. **Приходъ.**

		Вѣддѣлъ огневый и градовый		Припадае на вѣддѣлъ огневый		градовый	
		зр.	кр.	зр.	кр.	зр.	кр.
I.	Шкоды и кошты ліквідации выплачений:						
	1. Въ вѣддѣлѣ огневѣмъ	1,870.400	41				
	менше зворотъ Товар. контрасек.	544.838	53	1,325.561	88	1,325.561	88
	2. Въ вѣддѣлѣ градовѣмъ	271.166	71				
	менше зворотъ Тов. контрасек	108.466	61	162.700	10		
						162.700	10
II.	Кошты адміністрации:						
	1. Провізія (менше провізія контрасек.)	102.465	36			98.176	34
	2. Выдатки адміністрации бѣжучій:	578.938	68	681.404	04	562.415	77
III.				52.007	05	42.692	76
IV.	Вѣдшкоди и инші выдатки:						
V.	Фондъ на неурегульований шкоды:	209.257	83	209.257	83	209.257	83
	Станъ фондовъ зъ кѣнцемъ 1897 р (зъ вынимкомъ емер. фонду)						
	1. Резерва задатковъ въ огневѣмъ вѣддѣлѣ.	1,404.319	86				
	менше контрасекурація	422.200	69	982.119	17	982.119	17
	2. Резервный фондъ:						
	а) въ огневѣмъ вѣддѣлѣ	2,766.384	76				
	б) „ градовѣмъ „	915.561	65	3,681.946	41	2,766.384	76
VI.	Чиста решта			690.038	68	659.420	70
				7,785.035	16	6,646.029	21

		Вѣддѣлъ огневый и градовый		Припадае на вѣд. огневый		градовый	
		зр.	кр.	зр.	кр.	зр.	кр.
	Въ вѣддѣлѣ огневѣмъ выставлено 375 953 важныхъ полісъ, котрыми обезпечено вартѣсть зр. 543,328.008						
	Въ вѣддѣлѣ градовѣмъ выставлено 8,950 важныхъ полісъ, котрыми обезпечено вартѣсть зр. 13,821 333.						
I.	Фонды перенесеній зъ 1896/7 р. зъ вынимкомъ резерв. фонду						
	1. Резерва задат. огневого вѣддѣл. менше контрасек.	963.328	43				
	2) Асекурац. фондъ огневого вѣддѣлу	62.773	66				
	3) Резерв фондъ огневого вѣд зъ днемъ 1 цвт. 1897	2,703.971	10				
	4) Резерв. фондъ град вѣддѣл. зъ днемъ 1 цвт. 1897	861.165	28				
	5) Резервный фондъ огневого вѣддѣлу прирость въ роцѣ бѣж.	62.413	66				
	6) Резервный фондъ градового вѣддѣлу прирость въ роцѣ бѣж.	54.396	37	4,708.048	50	3,792.486	85
II.	Фондъ на неурегульований шкоды переосный въ 1896/7 менше контрасекурація	134.600	98	134.600	98	134.600	98
III	Задатки вѣбраний						
	1) Въ огневѣмъ вѣддѣлѣ менше контрасекурація	3'662.849	48				
	2) Въ градовѣмъ вѣддѣлѣ менше контрасекурація	1,140.082	46	2,522.767	02	2,522.767	02
IV.	Доходъ зъ льокацій капіталу	348.539	42				
V.	Инші доходы	139.415	83	209.123	59		
				130.790	54	124.461	43
				79.764	53	71.712	93
				7,785.035	16	6,646.029	21

		Вѣддѣлъ огневый и градовый		Припадае на вѣддѣлъ огневый		градовый	
		зр.	кр.	зр.	кр.	зр.	кр.
						915.561	65
						209.123	59

Станъ чинный **Рахунокъ бѣлянсу дѣлу огневого и градового зъ днемъ 31 марта 1898 р.** **Станъ пасивный.**

		Вѣддѣлъ огневый и градовый		Припадае на вѣддѣлъ огневый		градовый	
		зр.	кр.	зр.	кр.	зр.	кр.
I	Невыплаченый акційный капіталъ	—	—				
II	Запасъ готѣвки зъ днемъ 31 марта 1898	58.567	68	58.567	68		
III.	Въ банкахъ и заведеніяхъ на рах. бѣж.	935.048	14	926.206	41	8.841	73
IV.	Вартѣсть реальности	520.505	—	520.505	—		
V.	Папери дорогоцѣнний по курсѣ зъ 31 марта 1898 и вартѣсть купонѣвъ бѣжучихъ:						
	а) фондъ резервный огневый	1,660.593	31				
	в) „ „ градовый	667.852	16	2,328.454	47	1,660.593	31
VI	Векслѣ обезпеченыхъ сторѣнъ	150.047	26	81.023	90	69.023	36
VII.	Пожички ипотечній	—	—				
VIII	Пожички на заставъ дорогоцѣнныхъ паперѣвъ	—	—				
IX.	Емеритальный фондъ въ дорогоцѣнныхъ паперахъ по курсѣ зъ 31 марта 1898 и вартѣсть купонѣвъ бѣжучихъ	538.489	74	538.489	74		
X.	Ефекты фондѣвъ:						
	1) фондъ запомог. для вдовъ по урадникахъ	46.452	60				
	2) ефекты агентѣвъ (кавцій)	191.934	44				
	3) фондъ Павла Предпелского	9.523	30				
	4) „ Бѣлого Креста	12.724	—	260.634	34	260.634	34
XI.	Товариства контрасекураційній			145.853	75	56.005	58
XII	Залегдости въ агенціяхъ и репрезентаціяхъ			791.747	06	779.525	59
XIII	Рѣзній довжники			842.493	93	819.814	68
XIV	Кошты организації неамортизований	—	—				
XV	Вартѣсть инвентари по вѣдшкоди зъужитя	18.874	68	18.874	68		
XVI	Фондъ на рѣзницю курсу въ градовѣмъ вѣддѣлѣ	3.868	60			3.868	60
XVII.	Непокрытый недобѣръ зъ 1895 р. въ градовѣмъ вѣддѣлѣ	191.658	82			191.658	82
		6,786.264	47	5,720.240	91	1,066.023	56

		Вѣдѣлъ огневый и градовый		Припадае на вѣддѣлъ огневый		градовый	
		зр.	кр.	зр.	кр.	зр.	кр.
I	Емітованый акційный капіталъ	—	—				
II.	Резервній фонды:						
	а) въ вѣддѣлѣ огневѣмъ	2,766.384	76				
	б) „ градовѣмъ	915.561	65	3,681.946	41	2,766.384	76
III.	Фондъ на рѣзницю курсѣвъ въ огневѣмъ вѣдд.			46.198	68	46.198	68
IV.	Резерва задатковъ) по вѣдшкодѣ			982.119	17	982.119	17
V.	Фондъ на неурегульов. шкоды)контрасекурація			209.257	83	209.257	83
VI	Фондъ емеритальный			563.828	18	563.828	18
VII.	Фонды:						
	а) Фондъ запомогъ для вдовъ по урядник.	40.260	97				
	б) „ кавцій агентѣвъ	191.934	44				
	в) „ Павла Предпелского	10.092	80				
	г) „ Бѣлого Креста	17.234	44				
	д) „ для пожарныхъ сторожей	5.559	78				
	е) „ диспозиційній надзвр Рады	1.350	—				
	ж) „ на неподнесенѣзвороты давн. лѣгъ	138.926	56				
	з) „ на зворотъ	66.605	52	471.964	51	471.964	51
VIII	Контрасекурац. Товариства	—	—				
IX.	Рѣзній вѣритель			140.911	01	21.067	08
X.	Чиста решта призначена на:			690.038	68	659.420	70
	1) Фондъ на ремунерації	29.087	63				
	2) 20 проц. звороту членамъ огн. вѣддѣлу	588.757	24				
	3) Дотація запомогового фонду для вдовъ	4.938	33				
	4) Покрытя недобору градового вѣддѣлу	30.617	98				
	5) Перенесене на слѣд. рѣкъ въ огн. вѣдд.	36.637	50				
		6,786.264	47	5,720.240	91	1,066.023	56

Въ Краковѣ дня 31 марта 1898 р.

ДИРЕКЦІЯ:
Зенонъ Слонецкій. Игн. Ґлажевскій. Д-ръ Ґуставъ Ромеръ.
Начальникъ рахунковый: Ґуставъ Адамъ.

КОМІСІЯ КОНТРОЛЮЮЧА:
Брейеръ Иванъ. Коморницкій Станиславъ. Ґаралїхъ Михайло. Ґр. Аѣдушицкій Климъ.
Ґр. Потоцкій Андрей. Ґнєвошъ Володимиръ.

Рѣкъ заснованя 1892

Інформація и посередництво до заключеня обезпечень житевыхъ и найкористнѣйшихъ комбінацій.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ"

перше и одиноке руске товариство асекураційне, приporучене Всч. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, збѣже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

„Днѣстеръ" вступивъ въ 6-ый рѣкъ своеи дѣяльности зъ збѣльшеными фондами ґарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплачений шкоды до кѣнця 1897 року 430 100 зр. 42 кр.

Тарифы „Днѣстра" дуже умѣркованій, условя обезпечень користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра" принимае Банкъ краевый при пожичнахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условя, представляе своими значными фондами найбѣльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускѣмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ" стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційній* за интабуляцією або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членѣвъ и третихъ особъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". Информацій удѣляе Дирекція листовно. 34 21—25

Зголошеня о удѣленє агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентѣвъ „Днѣстра", приймають ся.

Львѣвъ, ринокъ ч. 10. (ДѢМЪ „Просвѣты".)



По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львѣвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 55—7

Повѣдомляю Р. Т. Поважаныхъ Вѣдбирателѣвъ нашихъ, що выключне заступництво для Галичины и Буковины колѣсъ „HUMBER" зъ фабрикъ Wolverhampton и Koventry вѣддали мы фірмѣ

М. ҐУСТОВИЧЬ и СПѢЛКА

у Львовѣ, улиця Академічна число 3.

HUMBER & Co Ltd.
Beston Wolverhampton и Coventry England.

2·4 11—12

КОСЫ

зъ найлѣпшои стирійскои стали, выготовленій на окреме наше замовленє зъ найбѣльшою старанностію и вѣдповѣдною твердостію,

60 сантиметрѣвъ довгій по 48 кр.
60½ „ „ „ 50 „
70 „ „ „ 60 „
80 „ „ „ 70 „

За доброту тыхъ кѣсъ приймаемо всяку поруку.

На 5-кілєву посылку иде 8—10 штукъ.

199 9—10 **Народна Торговля у Львовѣ и філіи**

За певну и добру льокацію

поручаемо

4½% листы ипотечній
4% листы ипотечній короновій
5% листы ипотечній преміованій
4% листы товариства кредитового земского
4½% листы Банку краєвого
5% облїгаціи Банку краєвого
4% позичку краєву
4% облїгаціи пропінаційній

и всякій ренты державній

Тій паперы продаемо и купуемо по пайточнѣйшѣмъ курсѣ деннѣмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ. 374 [8]

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педагогічного двотыжденникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1880 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чвертъ року 1 зр

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянькова. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійскаго.

Ч. 145 Львовъ, Пятница 3 (15) Липня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадильного 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ належитбот за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатковъ

въ Австрія:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайній принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одной стрѣчки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надіслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший доносенія приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стинка.

„W Polsce jak kto chce...“

Таке було колись за часовъ небощки речи-посполитои польскои — таке повтаряє ся и за нинѣшныхъ часовъ австрійскои „конституції“, але польскои „автономіи“ на галицкій Руси. „Jak kto chce!...“ А найясиѣйше дає ся бачите се въ справахъ дотыкаючихъ запорученого конституцією и порядкованого всякими высшими властями права рускаго языка на Руси.

Тенденція спольщеной бюрократіи, головно політичной по старостваХъ на галицкій Руси есть — съ малыми вынимками — въ засадѣ одна и та сама, а то: „мимо зак нѣвъ основныхъ и мимо розпоряджень міністерства та намѣстництва — всякими можливыми способами не допускати, щобы рускій языкъ мѣгъ користати зъ запорученого ему права“, а що-до способовъ примѣненя тои засады въ практицѣ кождый шефъ політичный въ повѣтѣ робить — „jak chce“.

Мы свого часу подали були коллекцію старостиньскихъ рескриптовъ до рускаго духовеньства парохіяльного на галицкій Руси, рескриптовъ выданыхъ рѣвночасно и въ одній и тій самій справѣ [выказовъ зъ метрикъ], а кождо розпоряджене було инакше: одинъ староста допускавъ выказы рускій, але лишь латиньскими буквами, — другій наказувавъ писати выказы лишь по польски, — третій по польски або по нѣмецки, — четвертый лишь по нѣмецки, — пятый по латиньски и т. д. Чистый хаосъ! — кождый староста став въ своѣмъ повѣтѣ законодавцемъ пѣсля свого „widzi mi się“ або иншими словами — „jak chce“.

Оно — що правда — було бы дуже забавнымъ тематомъ до гумористики зъ поля галицкои адміністрациі політичной — коли-бъ тутъ не була въ грѣ рѣчь дуже важна и поважна, рѣчь свята для кождого народу — языкъ. Тожь и не диво, що Русины за весь часъ польскои „автономіи“ и въ часописяхъ, и на зборахъ та вѣчахъ, и интерпеляціями въ тѣлахъ законодатныхъ — безнастанно, вѣчно жалують ся, протестують, петиціонують, интерпелюють, ставлять внески, якѣнци вже доходить до того, що патріотичне духовеньство руске мусить на соборчикахъ постановляти звѣстій ухвалы для охороны и обороны того Богомъ и природою даного а австрійскою конституцією и всякими розпорядженями властей запорученого добра — рѣдного языка! Кождый справедливый и свободолюбный человѣкъ, якон-бъ вѣнъ и бувъ народности, мусить той подвигъ руского духовеньства назвати благороднымъ и гѣднымъ повного признаня та похвалы, бо-жь якъ благородною называє ся борба Чеховъ и Словѣнцевъ супротивъ Нѣмцевъ а Поляковъ противъ Прусовъ та Москалевъ въ оборонѣ рѣдного языка, такъ само чейже мусить ся назвати и борбу Русинѣвъ противъ Поляковъ въ оборонѣ руского языка, въ оборонѣ неґованого, топтаного права того языка!

Тымчасомъ мѣжь Поляками — и то у всѣхъ „dzielnicach“ — не знайшовъ ся — пожаль ся Боже — анѣ одинъ дневникъ, анѣ одинъ человѣкъ, котрый бы зъ почуття справедливости признавъ Русинамъ ихъ святе право, а противно, знаходимо ще и клеветы на Русинѣвъ та обкидуваня ихъ болотомъ. Навѣть львовскій допысуватель Czas-у [оденъ панъ „зъ-пѣдъ кавокъ“] борбу галицкои Руси о языкъ за остатній часы назвавъ — згадайте якъ? — „hajdamactwo“! Такій то у себе дома тіи „bracia“, що ось недавно въ гостяхъ у Прагѣ такъ гримали на Нѣмцевъ — за те, що самій дѣють съ Русинами!

Розумѣе ся само собою, що мы до польскои суспільности не можемо мати претенсіи въ тѣмъ змыслѣ, якъ до краевыхъ властій, котрыхъ заприсягненымъ обовязкомъ есть — шанувати законы конституційній та поступати пѣсля розпоряджень своихъ зверхныхъ властей. Та въ тѣмъ то и лихо Русинѣвъ, лихо краю и державы, що пѣдъ тымъ взглядомъ — „faul im Staate Dänemark“...

Мимо недавного окружника [въ 24 марта 1897 р. ч. 2728] бувшого ц. к. намѣстника кн. Санґушка до ц. к. старостъ у всходній Галичинѣ, щобы на основѣ міністерскихъ розпоряджень — *„въ урядовыхъ перепискахъ* и въ устныхъ розправахъ *уживали того языка, якимъ стороны говорятъ*, и щобы до сторонъ: до селянъ, до священиковъ, до парохіяльныхъ урядовъ и т. д. *писали языкомъ уживанымъ сторонами*“ — ц. к. *старосты того не слухаютъ*, а Русина, коли поступае по мысли наведеного окружника ц. к. намѣстника, ще й переслѣдуютъ. Пѣдъ тымъ взглядомъ Русь галицка остае справдѣ у „вынимковѣмъ станѣ“, а станъ той вынимковый заводить котрый-небудь ц. к. староста, кождон хвилѣ готовый завѣсити обовязуючій права що-до рускаго языка, не кажучи вже о вважаню на окружники ц. к. намѣстництва.

Просимо лишь прочитати отсей документъ:

L. 24261. Do przewielebnego ks. Wachnianina, jako prowadzącego metryki w Sieniawie.

C. k. Sąd powiatowy w Sieniawie żali się po raz pierwszy, że Przewielebny ksiądz, jako prowadzący metryki, odmawia wyjaśnień z metryki, upierając się, iżby pisma urzędowe pisane i adresowane były w języku ruskim. Żądanie takie jest nieuzasadnione. Jako funkcyonaryusz publiczny, prowadzący metryki, jest Przewielebny ksiądz obowiązany nietylko przyjmować podania i pisma stron w językach krajowych, ale także stronie, czy władzy, odpowiadać w tym samym języku. Zasady tej zechce Przewielebny ksiądz jako prowadzący metryki zawsze przestrzegać i nie dawać w przyszłości niewłaściwem swem postępowaniem powodów do zażaleń na Niego. Zwrócone przez Przewielebnego księdza jako prowadzącego metryki pisma c. k. Sądu powiatowego w Sieniawie l. 6688 dołączam z nakazem udzielenia natychmiastowej odpowiedzi c. k. Sądowi. Ze względu na ważność i nagłość sprawy przesyłam niniejsze pismo karnym posłańcem, któremu Przewielebny ksiądz jako prowadzący metryki należytość w kwocie jeden złr. przy odbiorze posyłki uiścić winien.

Jarosław 1 lipca 1898.

C. k starosta *Szczurowski.*

Такъ въ Ярославщанѣ!

Подѣбна исторія въ Товмаччинѣ. „Kierownik“ тамошного староства, молодый графъ Дѣдушицкій — знаный зъ голосной аферы ячной — у переписцѣ зъ Русинами покасувавъ навѣть тото зъ „концесій“ для рускаго языка, що було ще за попереднього старосты, и пре до того, щобы русчиною навѣть не пахло въ зносинахъ староства въ Русинами! Середъ Русинѣвъ въ повѣтѣ крайне огѣрченя и обурене.

До чого все те йде?! — смѣемо запытати нинѣшного намѣстника графа Пінінського.

Чи переслѣдуване рускаго языка мало бы бути однымъ изъ способовъ санаціи пожалуваня гѣдныхъ вѣдносинъ въ тій нашій Богомъ забутій Галиціи?!

Намъ здаесь, що для панѣвъ ц. к. старостовъ знайшло бы ся якесь вдячнѣйше поле до подвигѣвъ, якъ — Снанфова робота: выкорѣнюване русчины на Руси.

Письмо зъ-пѣдъ Лютовискъ.

[Противжидовскій розруху або жидовска бута.]

И въ нашій стороны заѣшла чутка, що на Мазурахъ перѣщать жидовъ, та що тамъ бетлѣ, перины, вѣкна, фляшки, чарки а навѣть жидовскій плечѣ въ роботѣ. Тутки народъ мягкій, податливый; хочь зазнае зневаги, то хиба сплюне, обѣтресь та ще деколи и зацабанить. Загальна думка тутъ була, що се якѣсь воѣводы-борцѣ, местники людскои кривды ходять та й правду творять. Пѣйшла чутка, що прийдуть до Устрѣкъ та Лютовскъ ладъ робити, що въ Устрѣкахъ бубнували и накавували: „Няй того а того дня люде до мѣста не идуть“, а въ Лютовискахъ вже й вѣйско стояло... Въ Чорнѣй „вычитавъ“ сынъ коваля Демкѣвъ въ Kurjer-ѣ lwowsk-ѣмъ, що буцѣмъ то позволено вѣсѣмъ днѣвъ бити жидовъ и про се розповѣдавъ дня 30 н. ст. червня другимъ. Кѣлькохъ зайшло и до коршмы та й почали про се бесѣдовати. Коли се вчули жиды, побѣгли до Устрѣкъ, дали знати жандармамъ и просили помочи. Дня 1 липня прийшли три жандармы до Чорнои и пятьохъ людей скованыхъ повели до Устрѣкъ. Въ найблизшу недѣлю мали трехъ пустити, а двохъ задержали. Що дальше стало ся, годѣ було довѣдатись.

Про се арештоване пятьохъ людей въ Чорнѣй пѣйшла чутка и по сусѣдныхъ селахъ, зайшла и до Михнѣвца. Въ тѣмъ селѣ живе собѣ человѣчокъ вже старшій, нѣ то придурковатый, нѣ то смѣхованець, нѣ то розумникъ, а бесѣдуе за однымъ заходомъ слово по руски, друге по польски, трете по жидовски, и повѣдае про себе, що вѣнъ хлѣборобъ, а по правдѣ и то ретельнѣй вѣнъ легкорѣбъ. Такъ сей хлѣборобъ зайшовъ до коршмы, трохи напивъ, певно взявъ ще скрутець, два, а що „не мавъ дрѣбныхъ, а грубій шкодувавъ мѣняти“, велѣвъ молодому Цудикови Амесови пасти на своѣй луцѣ конѣ. Та якъ иде на пеню, то йде! Хлѣборобъ е въ куратели, бо марнотратникъ, а куратором е власный зять, Петро Бабець. Пасе Цудикъ конѣ на луцѣ въ суботу та й въ недѣлю, а Бабець ганяе. Ажь жидъ, сильнѣйшій, звалюе человѣка на землю

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

(Дальше.)

VI.

— Скажи, Джорджѣ, що стало ся? Ты хорый? — допытувавъ ся Кенйонъ.

— Гѣрше нѣжь хорый, Джане! — вѣдповѣвъ Уентвортъ. — Що я бы давъ, абы то лишь хороба.

— Оттаке! що-жь за клопѣтъ?

— Джане, я е дурень, оселъ, балакливый вдіотъ!

— Ну то що зъ того?

— Я въ своѣй слабосильности повѣривъ женщинѣ, а теперь... теперь... що зѣ мною стало ся!

— Чи тутъ міс Брюстеръ въ грѣ? — запытавъ Кенйонъ пѣдворливо.

— Она, все она!

— Чи гарбуза тобѣ дала, Джордже?

— Що! тота дѣвчина? О, теперь ты вдіотъ. Гадаешь, я бы ся хотѣвъ?

— Не моя вина, що я скачу на такій здогады. Прецѣнь „тота дѣвчина“, якъ ся теперь называешь, то твое товариство бѣльшу часть дороги, безъ нея ты бувъ не свѣй. Що-жь стало ся?

Уентвортъ ходивъ туда й назадъ по вузкѣй каютѣ, неначе-бъ бувъ у клѣтцѣ, а Кенйонъ глядѣвъ на него зачудованый.

— Не знаю, якъ се тобѣ сказати, Джане. Мушу сказати, сама рѣчь, та не знаю, якъ я се зможу.

— Ходѣмъ на помѣстъ...

— Нѣколи!

— Ходи, кажу, на свѣжій воздухъ! Тутъ понуро, ба въ каютѣ и бѣльше небезпечно, якъ на помостѣ, може хто пѣдслухати. Ходи, старый, ходи! — и Кенйонъ хопивъ товариша за рамя и вытягнувъ его зъ комнаты замикаючи за нимъ дверь. — Тримай ся! свѣжій воздухъ тобѣ поможе.

Они пѣйшли до помосту и по-пѣдъ боки ходили туда й назадъ. Якійсь часъ Уентвортъ не говоривъ, а Кенйонъ ждавъ спокѣйно. Наразъ Уентвортъ замѣтивъ, що они переходили по-при місъ Брюстеръ, тожь перейшовъ на другій бѣкъ корабля. По кѣлькохъ оборотахъ вѣнъ сказавъ:

— Ты, очевидно, памятаешь Ріверса?

— Певне.

— Вѣнъ бувъ вѣдъ тои паскудной часописи „Ню-іоркскій Аргусъ“.

— Здаеть ся, паскудна. Знаю, що вѣнъ належавъ до нея. Що-жь зъ того? що має місъ Брюстеръ до Ріверса?

— Та й она зѣ штабу „Аргуса“.

— Джордже! ты правду говоришь?

— Правду.

— И она е тутъ, щобы вывѣдатись о копальни?

— То власне. Ѣй се призначили, коли Ріверсови не повело ся.

— Джордже! — сказавъ Кенйонъ нагло спускаючи рамя принтели и глянувши ему въ очи, — що ты ѣй сказавъ?

— Ось и нещастя. Сказавъ ѣй все!

— Дорогій! якъ ты мѣгъ бути...

— Охъ, знаю... знаю все, що скажешь. Все, що ты бы мѣгъ сказати, и вже собѣ сказавъ, и десять разъ бѣльше, и десять разъ гѣрше.

— Чи ты сказавъ ѣй все о моѣмъ справозданю?

— Все, все! Розумѣешь? Она мае зателеґрафувати зъ Квінставнъ повный змѣстъ нашихъ справоздань... обохъ справоздань.

— Боже! се страшно. А нема якого способу вѣдвести ей вѣдъ того?

— Коли гадаешь, що потрафишь, я бы радъ, щобъ ты спробувавъ.

— Якъ ты о тѣмъ довѣдавъ ся? Чи она тобѣ сказала?

— Се пусте, якъ я довѣдавъ ся, досыть, що довѣдавъ ся. Оденъ человѣкъ сказавъ менѣ, хто она. Потому я спытавъ ей и она призналася ся отверто. Навѣть вѣдчитала менѣ свое справоздане.

— Читала тобѣ?

— Та читала и поправляла при менѣ, пѣдставляла слова, якій я уважавъ за вѣдповѣднѣшій О, се вѣдбувало ся такъ холодно, якъ бы нѣчо.

— А все-таки мусить бути якійсь способъ, абы не допустити ей выслати се справоздане до Ню-Іорку. Перше всего треба намъ зателеґрафувати до твоихъ, щобы доручили наше справоздане директорамъ, а тогдѣ ей справоздане буде безъ вартости. Она мае телеґрафувати зъ британского уряду, а менѣ здаесь, що мы можемо перешкодити ѣй въ якійсь способѣ

— Якъ же на примѣръ?

— Въ сѣй хвили не знаю акуратъ, якъ, але мы повинній бы бути въ силѣ се зробити. Якъ бы то мужчина, мы могли бы казати его арештувати якъ динамітаря або щось подѣбного, але въ женщиною, очевидно, тяжше дати собѣ раду. Джордже, я, бувши тобою, апелювавъ бы до ей лѣпшои натуры.

Уентвортъ засмѣявъ ся згѣрдно.

— До лѣпшои натуры? Она ей не мае! Та й се ще не найгѣрше лихо. Она обрахувала, якъ сама каже, всѣ можливости справы. Обраховуе, що мы приѣдемо до Квінставнъ десь въ суботу въ ночи. Тогдѣ она вышле свое справоздане на часъ, абы було помѣщене въ „Аргусѣ“ въ недѣлю. Подумай же: що на той выпадокъ стане ся зъ нашими телеґрамами? Мы телеґрафуемо до нашихъ людей, щобы выслали справоздання. Депеша приходить въ суботу въ ночи и ей не читають; бюро замыкаесь о 2-ій. Але коли-бъ навѣть дѣстали ей и зрозумѣли важнѣсть справы, то не могли бы предложити паперовъ директорамъ скорше, якъ въ понедѣлокъ рано, а до понедѣлка рана оно вже буде въ лондоньскихъ фінансовыхъ часописяхъ.

— Джордже, то вѣдьма не женщина!

— Нѣ, Джане. Она тѣлько зручна американьска журналістка и гадае, що черезъ глупоту одного мужчины повелось ѣй доказати дуже зручного дѣла. Отъ и все. Коли я апелювавъ до ней, она смѣяла ся зъ мене. Чи жь не розумѣешь? Она на те и е тутъ, цѣла ей подорожь мала сесю одну цѣль, а рѣчь неможлива, абы женщина вырекла ся тріюмфу, якъ уже его осягнула, тымъ бѣльше, коли се не удало ся другому зъ тои самои газеты. Се-жь надае особливого интересу цѣлій справѣ. Той фактъ, що Ріверсови не повелось, а ѣй повело ся, се велике перо при ей капелюсѣ.

и давай его душити, то штовхати — на старозавѣтный способъ. Бабець бачить, що не жарты, починає кричати: „Ратуйте люде! не дайте нехристови зъ христіянина душу выгнати!“ Прибѣгли молодѣ люде: Николай Крисъ, Николай Рапачь и другій та й збдняли чоловѣка. Ще Крисъ почавъ гамьбити тестя, длячого христіянамъ не наймає поля. Цудикъ добувавъ зъ свого складу що найкрасшй слова та й почавъ грозити. Рапачь ему повѣдає: „Мы якъ бы тобѣ зробили, то ты бы не понѣсъ“. Цудикъ побѣгъ по жидовъ и за малу хвильку збѣгла ся цѣла родина. Обступили хижу Рапача и почали бити по тыну, метати камѣнемъ, а Ханмъ Амесъ [у него була канцелярія выборча передъ рокомъ] влетѣвъ до середины и нужь розводити Рапачеви: „На кого ты берешь? знаешь ты, яка у насъ рука? Повбрне теля двѣ мамы ссе!“ Вбдтакъ вбѣ зъ Ханмъ до Криса, але его не було дома, пбйшовъ до церкви; тутъ Ханмъ накричавъ на бабы, погрозивъ и выйшовъ. Цудикъ побѣгъ у Лбвину по жандармбвъ, а жиды вбдгрожували ся, що жандармы всѣхъ покують и заберуть. Они числили, що такъ буде, якъ при послѣднихъ выборахъ, коли „жидбвскій тателе“ зъ Турки докучавъ селянамъ и рбзнй пакости конивъ, ба ще й теперь не постаткувавъ! Петро Бабець и Николай Рапачь обжалували жидбвъ передъ ц. к. судомъ въ Турцѣ за побите и нападъ на дбмъ. Дня 4 липня прийшовъ жандармъ, выслухавъ всего, посмѣявъ ся зъ жидбвъ, а людемъ признавъ, що могли жидбвъ гнати вбдъ хаты. Вже и судова комісія була.

Въ Михибвци счинивъ ся переворотъ. Молодй люде настають конче на те, щобы горѣвки не брати, и вже видно добрй наслѣдки сего честного змаганя, а жиды бѣсять ся, що давный дохбдъ имъ урывае ся и ихъ добробытъ цѣлкомъ пбдорваный. Такй змагання идуть скрбзь по сусѣдныхъ селахъ. Правда, старшй люде ще не можуть зъ тымъ погодитись, але того вже нема, що давно бувало. И се найвбдповѣднѣйша боротьба зъ жидами. Коли не прибрѣють нѣчого шахеркою, будуть мусѣли взяти ся до тяжкой але честной працѣ и доперва тогдѣ можуть поправити ся незадовблены въ нашбй краинѣ.

Поблизько коло насъ е копальнѣ нафты, якъ въ Головецку, Грозьовѣ, Ґалбвцѣ. Роббтники майже самй Мазуры вбдъ Кросна, Ясла, Горлицъ и т. д. Се селяньскй сыны, декотрй полишали дома жѣнки, троха поля, а ту заробляють, бо тамте не выстае на прожитокъ. Такъ они намъ тутъ показують по трохи, яке у нихъ житє. У вбльный часъ идуть до коршмы, особливо въ недѣлю и свята, тамъ напиваютъ, пускають комедію, щобы передъ нашими селянами похвалитись, а деколи ллють пиво изъ склянки мѣжь жидбвскій бетлѣ. Дуже часто лучае ся, що тутъ и тамъ оденъ и другій не заплатить за побраный товаръ и йде дальше хлѣба глядати. Такожь дуже собѣ марикують, що нѣгде нема музикъ у коршмѣ та нема зъ кимъ гулять. У нихъ на Мазурахъ, якъ повѣдають, посходять ся кавалеро-

ве и панны, чи дѣвки, и гуляють цѣлу нбчь. При такбй забавѣ треба конче и выпити. Та на таке житє не стае средствъ и може въ тбмъ и треба глядати притоки теперѣшныхъ розрухбвъ на Мазурахъ, бо у всѣхъ пишихъ обставинахъ житя (пр. на торзѣ) Мазуры не дають ся жидамъ и женуть вбдъ себе букомъ.

Переглядъ политичный.

О языковыхъ конференціяхъ доносять зъ Вѣдня:

Вчера и нинѣ нарадже ся гр. Тунъ зъ представителями вѣрноконституційной великой посѣлости. Они зголосили цѣлый рядъ поправокъ и змѣнъ до правительственного проекту языкового закона. Всѣ поправки и змѣны вбдповѣдають поглядамъ и бажанямъ высказанымъ на конференціи президій клюббвъ нѣмецкой лѣвицѣ. Гр. Тунъ принявъ предложеній змѣны до вѣдомости, але деякй, яко задалеко йдучй, мусѣвъ рѣшучо вбдкинути. До тыхъ належить н. пр. жадане именованя перекладниками маніпуляційныхъ урядниковъ, а не концептовыхъ. Зъ причины великой ваги нарадъ ведуть ся они довѣрочно и мають характеръ выключно информаційный. — На конференціи бувъ также міністеръ Бернрайтеръ. Въ наслѣдокъ одноголосного вбдкиненя правительственного проекту конференцією президій нѣмецкихъ клюббвъ становиско Бернрайтера все таки захитане, бо и найблизшй его приятель вбдкинули проектъ, на котрый мусѣвъ и вбнъ засадничо згодити ся. — Пбдчасъ колишной розмовы делегатбвъ нѣмецкихъ клюббвъ зъ гр. Туномъ мавъ бути также міністеръ просвѣты Біляндтъ и нотувавъ замѣты Нѣмцѣвъ.

Narodni Listy пишуть, що здержують ся вбдъ критики правительственного проекту доти, доки не будуть оголошенй детайлѣ его переведеня. Се одно певна рѣчь, що чески делегаты мусять рѣшучо вбдкинути проектъ перекладникбвъ при урядахъ и не мають найменшой пбдставы робити якй-небудь уступки, котрй Нѣмцямъ дали бы змогу залишити обструкцію. Молодочеський дневникъ высказуе гадку, що заходы гр. Туна лишають ся тымъ, чимъ були вбдъ самого початку, т. е. мертво родженымъ плодомъ. Сли гр. Тунъ ще разъ попробуе скликати парламентъ, щобы его наклонити до нарадъ надъ важными проектами правительственными, нѣчо на тбмъ не скористае, хиба що зблизить его до властивого ядра теперѣшнон конституційнон и державнон кріасы.

Анкета скликана въ справѣ угорскон тарифы цловон розпочала вчера свои нарады. Явили ся соймовй послы, много магнатбвъ, представителѣ торговельно-промысловыхъ и рбльничихъ стоваришень. Нараду розпочавъ міністеръ торговлѣ промовою, въ котрбй поясниввъ, що правительство уважае удержане цловo-торговельнон спбльности зъ Австрією за найвбдповѣднѣйше для интересбвъ Угорщины, очевидно въ той лише способъ, щобы господарскй интересы Угорщины знаходили при тбмъ найповнѣйше увзгляднене. Для удержаня того становиска на будучность, такъ само якъ и теперь, правительство зробить все, що е конечне. Але зъ другой стороны правительство мусить поробити певнй приготованя на случай, коли-бы або цѣлкомъ не прийшло до цлово торговельнон звязи або що-найменше въ такбй степени, якъ дотепер. Еляборатъ правительства не е вымѣреный противъ Австрій. Се лишь максимальна тарифа и она буде примѣнена въ найрѣдшихъ лише случаяхъ. Навѣть коли-бы перестала цлова спбльность, мусѣла бы Угорщина заключити зъ Австрією торговельный трактатъ, опертый на взаимности. — Гадки бесѣдниковъ, котрй вчера прийшли до слова, були подѣленй. Одни высказали ся за цловою окремѣшностію Угорщины, другй приписували правительственному проектови лишь теоретичне значѣне, иншй знову супротивилисъ проектови, уважаючи его лишь яко остаточну резерву. — Нарады анкеты тревають дальше.

О вбйнѣ на Кубѣ надходять дальшй такй вѣсти: Зъ Вашингтону выслано до Шефтера депешу, щобы не приставъ на нѣякй иншй предложеня Испанцѣвъ, якъ лишь на безусловну капітуляцію Санхаґа на ласку и неласку. Окрбмъ вбддання Санхаґа домагаесь Америка также выдання цѣлои провінціи тои назвы зъ фортифікаціями въ Мазаніллю, Голгвінъ, Ґуантанамо и Баракоа. Испанцѣ, замешкуючй тй провінціи, повинній вбдъѣзати до Испанія. Офіцыры будуть могли задержати свои шаблѣ. — Начальный вождъ американьскои армій генералъ Мілесъ прибувъ уже зъ своимъ штабомъ пбдъ Санхаґо и обнявъ начальный провбдъ.

Приватній депешѣ зъ Мадриту доносять, що правительство въ засадѣ бажае заключити миръ. Правдоподббно поручено комісіи, зложенбй зъ Ґамазы и кн. Альмадора, выготовити условя мира. — Правительство занепокоене рухомъ карлістбвъ въ краю. Ерося запевняе, що карлісты рѣшучо приготовляють революційну акцію, отже радить обсадити пбвнбчнй провінціи вбйскомъ и пильно стерегти карлістбвъ на французкбй граници.

Зъ Манілѣ доносять о новбмъ конфліктѣ Америки зъ Нѣмцями. Коли Агвінальдо хотѣвъ занятн островъ Франде, перешкодивъ ему въ тбмъ нѣмецкій корабель военный „Irene“. Доперва коли надплыли американьскй кораблѣ военнй, „Irene“ цофнула ся. Anzeiger поясняе сесю справу такъ, що „Irene“ хотѣла забезпечити интересы Нѣмцѣвъ передъ имовѣрнымъ рабункомъ острова повстанцями, але скоро лишь появили ся американьскй кораблѣ, лишила имъ свободу дѣланя.

Письмо зъ Бучача.

[*Зборы вѣчевй въ Нагбряцѣ. — Жидъ-михварь, „махеръ“ політичный, паномъ ситуаціи въ громадѣ. — Важна ухвала вѣчева и еврейска громадска организація передвыборча.*]

Зразъ коло самого Бучача е велике село Нагбряпка, де мешкае також много бучацкои интеліґенціи польскои. Передъ 20 лѣтами Нагбряпка належала до найбогатшихъ громадъ бучацкого повѣта. Але передъ двадцять и кблька лѣтами осѣвъ въ Нагбряцѣ бѣдный но проворный жидокъ Лейба Фолькенфогъ, а жертвою его проворности, вызыску и лихвы упали найбогатшй господарѣ. Тримаючи коршму и ведучи спекуляцію грошеву, вбдъ котрои до теперь не платить навѣть жадныхъ податкбвъ, и занимаючись торговлею збжа, доробивъ ся скоро великого маетку, закупивъ у мѣсцевыхъ господарѣвъ, котрй попались въ его сѣти, кблькадесять морґбвъ поля, побудувавъ на громадскбмъ грунтѣ, за котрый нѣчого не заплативъ, власну коршму, стайню и стодолу. У всѣхъ тыхъ операціяхъ и руйнуючбй громаду господарцѣ Лейбы нѣхто „зъ-выше“ не перешкоджуе, бо проворный жидъ и „выше“ умѣвъ придбати собѣ ласку. При всѣхъ выборахъ е вбнъ все першимъ „махеромъ“ політичнымъ и головнымъ аґітаторомъ „народовыхъ“ кандидатбвъ; розумѣе ся, сихъ мсій не сповнне вбнъ нѣколи за дурно. Зъ его волѣ, а противъ волѣ громады выходять часто выборцѣ, що продають громаду и бѣдный людъ хлѣборобскій. Зъ его волѣ выбирае ся громадска репрезентація и громадска зверхность, котра гне спину передъ Лейбою и зб шкодою власною й громады сповняе его волю.

Сего року мають бути въ Нагбряцѣ новй выборы громадскй. Лейба, числячи на помбчь „зъ выше“ и на пбдпору мѣсцевои интеліґенціи, що то зб взглядбвъ „народовыхъ“ готова станути разомъ въ „братемъ войжешового вызнаня“ противъ громады, заложивъ въ коршмѣ у себе аґентуру выборчу пбдъ опѣкою вбйта-піяка Ивана Легкого. Але снмъ разомъ знайшли ся въ громадѣ люде доброи волѣ и про добро громадске дбалй, завязали комітетъ и скликали дня 3 с. м. для спбльныхъ нарадъ громадске вѣче, на котре прайшло надъ 300 господарѣвъ. Вѣчу провбдивъ п. Телишевскій, ц. к. нотарь бучацкій. По оживленыхъ нарадахъ и рефератахъ пп. Телишевского и Т. Косарчина выбрало вѣче комітетъ выборчій, депутацію до староства, и ухвалило слѣдуючій внесокъ п. Т. Косарчина:

1) Зважившн, що шестилѣтный періодъ урядованя теперѣшнои рады и зверхности громадскои въ Нагбряцѣ минувъ уже давно и що выложене листы выборчои ц. к. староство бучацке ще въ лютбмъ зарядило, а мимо того выборбвъ новои репрезентаціи громадскои дотеперь не розписано;

2) зважившн, що урядуючій теперь вбйтъ Иванъ Легкій належить до першихъ піякбвъ въ громадѣ и яко такій приносить ганьбу громадѣ и всѣмъ властямъ, що то его урядованя мабуть зъ огляду на его заслуги выборчй въ користь „народовыхъ“ кандидатбвъ пбддержують, — що сей вбйтъ навѣть пиный урядуе и за те бучацкимъ судомъ на 10 дневъ арешту бувъ засужденый;

3) зважившн, що нагбряньскій арендарь, головный адвокатъ вбйта, Лейба Фолькенфогъ, що то передъ 20 лѣтами прийшовъ до громады тблько въ однбмъ халатѣ, а до нинѣ лихвою и шахрайствами доробивъ ся великого маетку, но за те знищивъ и звѣвъ на жебракбвъ много зверхникбвъ громадскихъ и богатыхъ газдбвъ, а маючи за собою вже силу фінансову и пбдпору „зъ-выше“, е нинѣ въ громадѣ паномъ ситуаціи, — що сей Лейба и теперь заложивъ у себе въ коршмѣ аґентуру выборчу а хоче выбрати свою раду и зверхность громадеку, котра бы у него въ коршмѣ урядувала и его своею и громады керманицею богатила;

4) зважившн, що дальше урядованя вбйта-піяка Легкого и „хитра“ аґітація Лейбы, ведена пбдъ опѣкою самого вбйта, деморалізуе нашу громаду и выкликуе у людей честныхъ и про громадске добро дбаючихъ невдоволене, котре росте тымъ ббльше, що вбйтъ Легкій чванить ся якоюсь протекцією [!?] и упевнюе всѣхъ, що вбнъ ще и чотири роки (?!) безъ выбору и противъ волѣ громады буде урядувати;

5) зважившн, що „хитра“ аґітація жидалихваря, пбдбурююча однихъ противъ другихъ, Полякбвъ противъ Русинбвъ, а маюча на цѣли выкликати въ громадѣ незгоду, котра бы допомогла Лейбѣ побѣдити громадску лісту, а для громады безусловно шкбдною;

6) зважившн, що сеся жидбвска господарка Лейбы, руйнуюча нашихъ господарѣвъ, и пануюче въ громадѣ его становиско зъ одной, а бракъ опѣки и помочи зб стороны властей для нашого селяньского люду передъ сею громадскою пявкою зъ другои стороны, може пбдготовити грунтъ и въ нашбй громадѣ для антісемітизму, тои суспбльнои хоробы, котрои наслѣдки страшнй и для всѣхъ шкбдный, и що тблько усуваючи у насъ таку жидбвску въ селѣ господарку и вилывъ на справы громадскй такихъ Лейббвъ-пявокъ, а пбдпираючи честнй змагання громадянъ для полѣпшеня своихъ долѣ, дасть ся усунути шкбднй наслѣдки противжидбвскои ненависти и запобѣгти конечности уживаня нелюдскихъ средствъ вбдстрашаючихъ: енергій маніхербвъ и шибеницѣ, средствъ, недаючихъ найменшои поруки тревалого спокою, —

взывае громадске вѣче всѣхъ честныхъ громадянъ нагбряньскихъ до законнои спбльнои и розумнои акціи выборчои и до выбору честныхъ, совѣстныхъ и тверезыхъ радныхъ громадскихъ, а зъ огляду на те, що кожда интеліґенція повинна старатись про моральне

— Коли такъ, — сказавъ Кенйонъ, то я ще самъ промовлю до нея.

— Дуже добре. Бажаю тобѣ удачѣ. Роби, що можешь, ты добрый хлопець. Тымчасомъ я такъ радъ бути на самотѣ.

Уентвортъ збйшовъ сходами до вбддѣлу межипокладового и на кблька хвиль сѣвъ межи пасажирами третьои клясы. Потому полѣзъ драбиною у гору зъ другого боку и дбставъ ся на самъ передъ корабля. Тамъ вбнъ сѣвъ на звитку линвы и думавъ про ситуацію. Та думане нѣ на що не здало ся. Вбнъ пбзнавъ, що навѣть, коли-бъ мбгъ дбстати рукопись вбдъ місь Брюстеръ, она написала бы въ-друге. Факты мала въ головѣ, а кобы тблько урядъ телеґрафічный, она и тамъ могла написати депешу.

Тымчасомъ Кенйонъ перейшовъ ся пару разбвъ туда й назадъ по помостѣ, думаючи глубоко о тбмъ самбмъ. Перейшовъ на той ббкъ, де сидѣла місь Брюстеръ, але опинившись напротивъ нея, не мавъ вбдваги сѣсти коло нея. Она читала свою книжку. Три рази вбнъ приходивъ напротивъ нея, стававъ на хвилю и знову пускавъ ся въ безнадѣйный хбдъ. Бачивъ, що его вбдвага була замала до сея задачѣ, а прецѣнь почувавъ, що мусить ся сповнити. Не знавъ, якъ зачинати; не знавъ, що жертвувати-бъ молодбй женщинѣ, абы она зрекла ся плодбвъ свого розуму. Вбдчувавъ, що се була слаба точка въ его збруѣ. Третій разъ вбнъ станувъ передъ панною Брюстеръ — она поглянула на него и, показуючи рукою на крѣсло коло себе, сказала:

— Я не знаю васъ добре, пане Кенйонъ, однакъ знаю, хто вы. Може сядете коло мене на хвилю?

— Змѣшаный мужчина сѣвъ на крѣсло.

— Теперь, пане Кенйонъ, я знаю, що таке вамъ долягае. Вы перейшли три чи чотири разы, хотячи сѣсти коло мене, а не мали вбдваги спробувати. Не правда?

— Зовсѣмъ правда.

— Я се знала. Я знаю также, за-для чого вы прийшли. П. Уентвортъ розповѣвъ вамъ о своѣмъ клопотѣ, що подавъ менѣ всѣ подробицѣ о тыхъ копальняхъ. Не правда-жь?

— Правда.

— И вбнъ пбйшовъ до каюты думати надъ тымъ клопотомъ, а вамъ полишивъ полагодити справу. Вы жь представляете собѣ, що можете прийти тутъ до мене и може выбити менѣ зъ головы высылку тои депешѣ до Арґуса. Чи не така ваша гадка?

— И надѣю ся, що буду мбгъ се зробити, — вбдповѣвъ Кенйонъ стягаючи бровы.

— Ну, я гадаю, що може лѣпше, коли я васъ выведу зъ вашого нужденного положеня заразъ. Вы берете рѣчь дуже серіозно, пане Кенйонъ. Я се бачу. Правда, що такъ?

— Може й такъ.

— Ба певно, що такъ. Я вже сказала п. Уентвортовн, що умѣщене того справованя не буде мати дѣйстно нѣякого наслѣдку. Оно не може кинути тѣни на жадного зъ васъ, бо вашй приятелѣ чей-же будуть пев й того, що якъ бы вы знали, въ кимъ говорите, нѣколи не сказали бы нѣчого о копальняхъ.

Кенйонъ усмѣхнувъ ся невесело на таку потѣху.

— Теперь, вбдъ коли п. Уентвортъ вбдбйшовъ, я думала о чбмсь. Менѣ справдѣ жаль его, жаль ббльше, нѣжь можу высказати.

— Тожь — пбдхопивъ Джанъ, — чи не схочете...

— Нѣ, не схочу, и навѣть не потребуемо вертати до сен фазы рѣчи. Я на се е тутъ и хочь-бы вы говорили не знати що, депеша мусить пбйти. Отже лѣпше зрозумѣти се вбдъ разу, то потому не буде черезъ те нового клопоту. Не правда жь, оно лѣпше?

— Може бути, — сказавъ сердега.

— Отже зачнѣмъ вбдъ сего. Я въ телеґрамѣ скажу, що информація не походить анѣ вбдъ п. Кенйона анѣ вбдъ п. Уентворта.

— Такъ, але се було-бъ неправда.

Місь Брюстеръ засмѣялась сердечно.

— Ахъ Боже! Якъ мало у васъ такту! Що-жь тутъ може васъ обходити, чи се правда чи нѣ? Коли въ тбмъ е що неправды, то не вы се говорите, отже вы й вбльнй вбдъ всякои доганы. Вы въ сѣй справѣ вбльнй вбдъ всякои доганы на кождый способъ; то похибка вашого приятеля. Хочь и те правда, що коли-бъ се бувъ не зробивъ Уентвортъ, були бы вы зробили.

Кенйонъ глянувъ на нея недовѣрчиво.

— О, такъ! були бы зробили! — повторила киваючи до него довѣрочно. — Тому, що то п. Уентвортъ сказавъ менѣ все, не потребуете пбдхлѣбляти собѣ, що вы не зробили бы були того самого, якъ бы и мусѣла була выдобути се вбдъ васъ. Всѣ мужчины досыть подббнй до себе на точцѣ, де ходить о женщины.

— Чижь не можу, панно Брюстеръ, сказати вамъ нѣчого, що поздержало бы васъ вбдъ высылки тои депешѣ?

— Нѣ, нѣчого. Я гадала, що мы сю справу обговорили на самбмъ початку. Бачу, що зъ вами дармо говорити. Вертаю до своѣи книжки, она дуже цѣкава. Добрый день, пане Кенйоне! *)

(*Дальше буде.*)

*) „Добрый день“, „добрый вечеръ“ и т. п. говорить ся въ англійскбмъ зарбвно на питане якъ и на прощане.

и матеріяльне пóддвигненя люду селяньского, що то своєю тяжкою працею всѣхъ годуе, а самъ голодуе, а вже що найменше повинна она бодай вóдпирати его змагання до морального и матеріяльного добра, просить громадске вѣче всю нагóрняньску интелѓенцію, голосуючу при выборахъ громадскихъ въ 1-бмъ колѣ выборчóмъ, до спóльнои дѣяльности зъ народомъ и громадою, — и заразомъ ухвалюе вѣче просити дотичнѣ власти черезъ свою депутацію о усунене зъ уряду вóйта-пѣнка Ивана Легкого, о опѣку надъ громадою передъ жидóвскою господаркою Фолькенфóга и о розписане теперь новыхъ выборóвъ громадскихъ".

Повышу ухвалу вѣча громадского маe депутація громадска предложити самому п. старостѣ бучацкому ще сего тыждня. Що зробить п. староста и чи нагóрняньска интелiѓенція пóйде при выборахъ за громадою, чи за Лейбою, о тóмъ донесемо пóзнѣйше, а тымчасомъ громада рѣшила що недѣлѣ сходити ся якъ найчисленнѣйшеажь до часу переведеня новыхъ выборóвъ на вѣча громадскѣ и на нихъ радити надъ выборами громадскими и хлопскими справами, а позаякъ приятелѣ Лейбы увѣряють насъ, що по сторонѣ Лейбы, посесора парохіяльныхъ грунтóвъ, стоить — кромѣ „кліки" повѣтовои, такожь рускій парохъ кс. Теляковскій разомъ зъ своими приятелями зъ котрыхъ оденъ, надънижiнеръ краевый п. Стойовскій, давъ уже повновласть до голосованя свому наймитови а заступникови Лейбы, то всѣ честнѣ рускѣ выборцѣ нипъ публично остерѣгають кс. Теляковского передъ наслѣдками, якiи бы для него наступили, коли-бъ, не дай Боже, вóнъ се зробивъ, и не йшовъ вразъ зъ громадою, зъ своими парохіянами, а пóйшовъ за своимъ зятемъ, фіктійнымъ повѣтовымъ люстраторомъ п. Буржиньскимъ, котрый своею радою и „powagą" пóдпирае „брата мойжешовего вызнання"...

НОВИНКИ.

— **Обхóдъ столѣтя украиньско рускои литературы** будуть святкувати львóвскѣ Русины за иніціятивою Товариства имени Шевченка въ днихъ 31 жовтня и 1 падолиста с. р. Головными точками обходу будуть: представленe „Наталки Полтавки", наукове засѣдане зъ вóдповѣдными рефератами и святочна вечеря До переведеня тои програмы выбрано комітетъ ширшiй и тѣснѣйшiй; до тѣснѣйшого д-ра Колессу, д-ра Озаркевича и п. Грабовского.

— **Въ справѣ епітрахильныхъ доходóвъ.** Комітетъ австрійского Епископату розбславъ до всѣхъ католицкихъ австрійскихъ конси сторій формулярѣ зъ рубриками о вписане дѣйстныхъ епітрахильныхъ доходóвъ въ кождóмъ деканатѣ. На пóдставѣ сихъ информацій маe австрійскiй Епископатъ уложити новѣ епітрахильнѣ таксы и предложити правительству до затвержденя. — Перемыска консисторія припоручила въ тóй цѣли перевести по всѣхъ деканатахъ соборчики и до 1 ого вересня предложити рѣшене и загальну табелю доходóвъ епітрахильныхъ поодинокихъ деканатóвъ.

— **Резульѣатъ клясифікаціи ученикóвъ-Русинóвъ гімназій золочѣвскои за II. пóвróкъ 1898.** Всѣхъ ученикóвъ-Русинóвъ клясифіковано въ II. пóвроцѣ 95 публичныхъ а 2 приватистóвъ. Зъ тыхъ дóстали: степень вóдзначаючiй 3 ученики, першу клясу — 60; позволено поправляти одинъ предметъ по феріяхъ 18; другу клясу дóстало 10 а третю клясу 4. Зъ 2 приватистóвъ дóстанъ одинъ першу клясу а другому позволено поправляти одинъ предметъ по феріяхъ. — Въ першóмъ пóвроцѣ клясифіковано ученикóвъ Русинóвъ 104 и 3 приватистóвъ а вписалось було до гімназіи 118.

— **Торжественне закóнченe року шкóльного въ львóвскихъ рускихъ взóрцевыхъ школахъ (при семинаріяхъ учительскихъ).**

У взóрцевóй женьскóй школѣ вóдбуло ся оно минувшои недѣлѣ при численно зóбраныхъ гостяхъ. Мѣжь нишими явили ся сеніоръ Ставроп. института д-ръ Шараневичъ, п. Барвѣньскiй, проф. Бѣчай [въ заступствѣ директора семинарія] и инши зъ рускои интелiѓенціи та родичѣ дѣтей сей школы. По молитвѣ дѣвчата по черзѣ зó всѣхъ четырохъ клясъ попысували ся деклямаціями въ рускóй, польскóй и нѣмецкóй мовѣ и спѣвами. Видно було належне зрозумѣне и вóдповѣдне выголошене деклямацій, а спѣвъ бувъ гармонійный. По продукціяхъ вóдчитали учителькы клясифікацію учениць [п а Литвиньска зъ I. клясы, п-а Барвѣньска [въ заступствѣ урлюпованои п ы Новицкои] зъ II-ои, панѣ Георгерова-Домбчевска зъ III ои, а п-ѣ Панькóвска зъ IV-ои клясы], вóдтакъ роздано свѣдоцтва и нагороды (книжочки и образки). Опóля промовивъ катихитъ о. Стефановичъ до гостей, родичѣвъ и учениць, а въ промовѣ зазначивъ значный поступъ въ розвитку школы за ледви кóлька лѣтъ. То однока у Львовѣ руска школа, а бóльшаючa зъ кождымъ рокомъ фреквенція е доказомъ довѣря до сеи школы, котрóй высловивъ недавно краевый инспекторъ по госпітаціи повне признанe. Интелiѓенція руска посылае теперь такожь численнѣйше своихъ дѣтей до сеи школы, де дѣти выховують ся въ дусѣ релiгійнóмъ и руско народнóмъ. На остатку попращавъ дѣтей проф. Бѣчай, а одинъ зъ мѣщанъ подякувавъ учителькамъ за ихъ щирѣ труды. Потóмъ гостѣ оглядали гарну зóбрку роббтъ ручныхъ пóсля народныхъ взорóвъ. Взагалѣ на кождого зробивъ сей попись незвычайно миле вражѣне и всѣ зъ повнымъ признаванемъ высказувались о трудахъ учительокъ.

Въ мужескóй взóрцевóй школѣ вóдбуло ся таке торжество вó второкъ сего тыждня. По службѣ Божóй зóбрали ся ученики всѣхъ чотырохъ клясъ въ пристроенóй зеленію сали шкóльнóй (въ „Народнóмъ Домѣ"), а такожь явили ся гостѣ и родичѣ ученикóвъ. Ученики продукували ся спѣвами и деклямаціями рускими и польскими. Особливо добре вражѣне зробила четверта кляса (около 40 ученикóвъ), котру провадивъ п. Григ. Врецьона. Видно було, що хлопцѣ смѣлiй, розвитiй умомъ и добре пóдготовленiй. По продукціяхъ катихитъ о. Гузаръ попращавъ ученикóвъ, въ заступствѣ директора семинарія. Теплымъ словомъ попращавъ своихъ ученикóвъ зъ IV. клясы п. Врецьона, а на остатку п. Барвѣньскiй именемъ родичѣвъ высловивъ подяку учительскому зборови сеи школы за щиру и ревну працю та опѣку надъ дѣтьми. Всѣ участники торжества выходили зъ милымъ переконанемъ, що въ рускóй школѣ справъ выхована руска молодѣжь принесе колись хосенъ рускóй суспóльности.

— **Чи вмѣють Русины по руски?** Нѣ — бо тернопóльске ц. к. правительство, розписуючи речинець вибóру двохъ членóвъ до Рады управляючои заведеня кн. Острожского, написало сю вóдозву по польски, а магістратъ оголосивъ ю, хотяй такъ одна якъ друга власть знала, що вóдносять ся въ сѣмъ разѣ выключно до Русинóвъ мѣста Тернополя, бо лишь Русины мають активне и пасивне право выбору. Чи въ тóмъ случаю не повинна була вóдразѣ тiй власти выдати вóдозвы по руски? Хиба гадають, що тутешнiй Русины не вмѣють своеи материои мовы!

— **Въ Тухли** коло Гребенова побудовано кольонію вакаційну для дѣтей службы зелѣзничои на памятку ювілея цѣсарского. Є се красный швайцарскiй дóмъ въ тѣни шпилькового лѣса, окруженый довкола пятиморговымъ огородомъ. Що року буде на часъ шкóльныхъ ферій перебувати тутъ сотка дѣтей бѣдныйшои служби зелѣзничои. Гадку заснованя такои кольонiи пóддавъ директоръ зелѣзницѣ п. Вербицкiй и при помочи комітету протягомъ року зóбравъ на тую цѣль 12.000 зр. Датки на сесю цѣль складали и найбѣднѣйшiй „шіберы" возбвъ зелѣзничныхъ. Деякѣ фірмы торговельнi переслали значнѣйшi датки и матеріялъ на будову и уряджене. Загальна вартбсть сеи кольонiи представляе суму 22.000 зр. Особный комітетъ панъ пóдъ проводомъ панѣ Вербицкои заняв ся шитемъ постелѣ, мундурикóвъ и суконокъ для дѣтей. Кольонiсты будуть оставати пóдъ дозоромъ учителѣвъ львóвскои школы зелѣзничои. Завтра вóдбуде ся торжественне отворене и посвячене сеи кольонiи вакаційнои и въ тóй цѣли выѣде зó Львова до Тухлѣ спеціяльный поѣздъ.

— **Станъ выимковый.** Оногды припровадила жандармерія девятя селянъ зъ Лѣшокъ до Кракова за те, що нѣбы мали якiсь зборы въ домѣ Петра Вонсіка. Вóдставленi до старостваи вóзнали при протоколѣ, що они не мали зборóвъ, а лише грали въ карты. Вóсьмохъ зъ нихъ выпущено, а Вонсіка затримано въ слѣдствѣ. — Въ рóзныхъ мѣстахъ окружныхъ заходнои Галичины ведуть ся процесы за розрухи.

— **Степень лѣкарѣвъ ветеринарiи** въ львóвскóй академiи ветеринарійнóй дóстали: Болесл. Дулемба родомъ зъ Лютчи (зъ вóдзн.), Ульрихъ Гарфункель изъ Золочева, Петръ Пѣтулей зъ Калуша, Левъ Попперъ зъ Бохнѣ (зъ вóдзн.) и Гвідонъ Соколовскiй зъ Жовкви (зъ вóдзн.).

— **Пóдозрѣный пташокъ.** Въ поліційнóмъ арештѣ въ Перемышли находить ся якiйсь жидъ Лейба Бльохъ, котрый їздивъ фіякромъ до села Орѣховець и оглядавъ вóйсковiй у крѣпленя, а опóсля не хотѣвъ заплатити фіякрови належитости, и за се его арештовано. Вóнъ сказавъ, що походить зó Стрыя а до Перемышля прибувъ собѣ „на прогульку". Его зревідовано и найдено при нѣмъ богато векслѣвъ и скриптóвъ довжныхъ. Мабуть належить до небезпечныхъ пявокъ-лихварѣвъ. Поки-що умѣщено его въ „магазинѣ" а полiція розвѣдуе ся.

— **Вóдважный козакъ.** Въ Москвѣ лучила ся недавно цѣкава пригода. Одинъ французкiй усмиритель дикихъ звѣрѣвъ и властитель менажерiи, именемъ Пепонъ, принявъ до службы якогось россійского козака и въ вечера припоручивъ ему знаками, [бо козакъ не розумѣвъ по французки] вычистити клѣтки, де були дикiй звѣрята. Козакъ, що привыкъ до „на свiту быть", встанъ рано, взявъ коновку воды, щѣтку й мило и не надумуючись увóйшовъ до клѣтки, де находивъ ся дикiй и ще неосвоeный тигръ бенгальскiй. Тигръ власне дрѣмавъ и снивъ „о своѣй вóтчинѣ", але на видъ непрошеного гостя пробудивъ ся и грóзно поглянувъ на него. Але „козакъ не трусъ", схопивъ — воду и почавъ тигра зливати та шурувати щѣткою и мыломъ. Тигровi очевидячки така ранна купѣль була „до шмига", бо пóдскакувавъ спокóйно зъ одного стороны на другу и зъ вдоволеня бурмотѣвъ до козака. Козакъ скóнчивъ свою роботу и спокóйно выйшовъ зъ клѣтки, удаючи ся до другои на подóбну операцію. На щастя надóйшовъ въ тóй хвили Пепонъ и стримавъ его „ревность" въ спонзованю обовязкóвъ, бо хто знае, чи и прочiй дикiй звѣрѣ були бы такiй толерантiй на „козацку купѣль".

— **Месть старого кавалѣра.** Недавно померъ въ Лондонѣ якiйсь богатый старый кавалѣръ и въ характеристичный способѣ запорадивъ своимъ майномъ. Пóместивъ ся именно на вóсьмохъ — якъ бы то сказати — не молодыхъ панночкахъ, котрымъ „передъ лѣтами" хотѣвъ вóддати свое серце [ну и маетокъ], але по черзѣ дóставъ ажь вóсѣмь „кошикóвъ". Теперь умираючи записавъ имъ цѣлый маетокъ и полишивъ такiй листъ: „Завдяки тому, що тi панѣ не згодили ся „во время оно" на мои предложеня „женитьбиннѣ", мóгъ я вести житe спокóйне и вóльне вóдъ клопотóвъ родинныхъ. Тому и належить ся имъ вдячибсть и ви выявляе моя послѣдна воля!" Справдѣ месть — гóдна старого кавалѣра.

Наука, штука и література.

— „Літературно-наукового Вістника" книжка VII. за липень мѣстить: „За батька", драма на 5 дѣй Бориса Грѣнченка. — „Із поезий Марка В.: I. Не можу забути, II. Ходить вітер по житі". — „Перші проби В. Т.: I. За давні кривди, II. Імость утікла" — „Дикі голуби", оповѣданe Марселя Прево. — „Злочинець Сальва", вырывки зъ Еміля Золя „Paris": I. Гніздо". — Зъ „Жебрацких пісень" Жана Рішпена: I. Старий заяць. — „Американьскiй претендент", повѣсть Марка Твейна. — Боротьба за реформу середньої школи" [статья Жюля Леметра]. — „Леся Українка, літературно-критична студия" д-ра Ивана Франка [зъ портретомъ]. — „З життя і письменьства" Осипа Маковея [Дещо з кореспонденції Лебединцева до історії галицькоі суспільности 60-их років]. — „Яків Іванович Щоголів", посмертна згадка. — Хроніка і бібліографія. — За серпень и вересень выйде подвóйна книжка 15 ст. ст. серпня. Зъ причины выѣзду М. Грушевского, одвѣчального редактора, редакцію перейме О. Маковей.

— **Зъ нагоды 25-лѣтного ювілея** писательскои дѣяльности д-ра Ив. Франка выйшла выдана ювілейнымъ комітетомъ за складковѣ грошѣ въ 800 примѣрникахъ книжка „Привіт д ру Івану Франку в 25 літній ювілей літературної його діяльности — складають українсько-руські письменники. Львів, 1898". Стор. 1—240 малои вóсѣмки, зъ портретомъ ювілята. Цѣна 1·20 зр. Змѣстъ: Передне слово; „Товаришці на спомин", вѣршѣ Лесѣ Украинки; — Pithecanthropus erectus, статья Хв. Вовка зъ Парижа; „Химерний", першiй актъ зъ драматичныхъ картинъ „Понад Дніпром" Ивана Тобилевича; — „Чудовище", казка народна Н. Кобринськои; — „Співець" [зъ Надсона] I. Стешенка; — „Дзвонник", оповѣданe Б. „Грѣнченка; — „Далеко", вѣршѣ Вѣры Лебендовои, — „Панич", оповѣданe Гр. Коваленка; — „До Івана Франка", вѣршѣ М. К ого, селянина зъ Уманьщины; — „Живцем похований", оповѣданe Ивана Левицкого; — „З Арабських поетів", переклады А. Кримского; — „Нестор і літопись", статья М. Грушевского; „З поезий Олекси Ходовицького; 1) Осiнна думка, 2) Хлібороб, 3) Наймичка, 4) Наймит"; — „Ратуйте", оповѣданe Ол. Пчолки; — „Поезиа", сонеты Уляны Кравченко; — „Під Новий рік, гумореска В. Сивенького; — „На ювилей Івана Франка: 1) Веснянка, 2) Гей, хто на сьвітї красшу долю маe", вѣршѣ П. Думки, селянина зъ Купчинець; — „Угорські Русини і ювилейний рік 1898", статья Юрія Жатковича зъ Угорщины; — „Поет підчас облоги", вѣршѣ Лесѣ Украинки; — „Самовбивець", оповѣданe В. Левенка; — „Колись і нині", вѣршѣ Климентiя П. Б.; — „Кілька заміток про подія історії руської літератури", статья Ив. Копача; — „Сонети" Ив. Петрушевича; — „Чарівний напій", байка Е. Ярошиньскои; — „З недрукованих поезий Данила Млаки; — „Кільска слів про метагеометрию та геометрию загальну", статья Вол. Левицкого.

Именованя, перенесеня, вóдзначеня и пр.

— **Именованя.** Радниками лѣсовыми въ VII. клясѣ ранѓи именовани люстраторы лѣсовi: Іос. Флехнеръ и Вікторъ Гайне, а управителѣ лѣсóвъ и доменъ Людв. Унгеръ и Макс. Паллисъ именовнiй люстраторами лѣсовыми въ VIII. клясѣ ранѓи; — дальше именовани: надлѣсничiй Ст. Бавнеръ радникомъ лѣсовымъ, а управителѣ лѣсóвъ и доменъ Винк. Заячковскiй, Як. Кусиба, Рищ. Якубовскiй и Фр. Рупникъ начальными лѣсничими. — Старшими офіціялапочтовыми въ IX. клясѣ ранѓи именовани офіціялы; Юл. Голгочевскiй, Володисл. Терликовскiй и Алекс Колпакевичъ у Львовѣ, а Людв. Арцѣшевскiй въ Ряшевѣ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львівска Дирекція ц. к. зелѣзниць державных оповѣщуе:

Продовженe речинцѣвъ достави за-для перерви въ руху товарóмъ въ недѣлѣ и свята. — Рескриптомъ зъ 2 липня с. р. ч. 28052 дозволило Выс. п. к. міністерство зелѣзниць, по мысли постановъ §. 63 уст. 11 регуляміну руху, на продовженe припысаныхъ речинцѣвъ достави о тѣ недѣлѣ и свята, въ котрѣ посылки товаровѣ (зъ выимкою живыхъ звѣрятъ) на шляхахъ ц. к. австр. зелѣзниць державныхъ, якъ и на зелѣзницяхъ льокальныхъ остаючихъ въ зарядѣ державнóмъ, въ наслѣдокъ заведеного зъ днемъ 1 мая 1898 у недѣлѣ и свята обмеженя въ руху товарóмъ, можуть бути въ перевозѣ задержанi. — Заряджене се обовязуе вóдъ 24 червня до 31 серпня 1898 такъ въ льокальнóмъ, якъ и загранычнóмъ руху товарóмъ.

Пóвнóчно-нѣмецкiй-галицкiй-полуднево-захóдно россійскiй рухъ граничный. — Зъ днемъ 1 серпня 1898 увóйде въ житe нова тарифа для перевозу збóжа и т. п. зъ полуднево-захóдныи Россіи до пóвнóчнои Нѣмеччины. Рóвночасно тратить силу обовязуючу така тарифа выимкова зъ дня 1 сѣчня 1896 вразъ зъ додаткомъ I.

Рухъ граничный мѣжь Россією а Форальбергомъ и стаціями прибережными озера Боденьского якъ Бретенцією, Ліндавъ, Романсгорнъ и Роршасъ. — Зъ днемъ 1 серпня 1898 увóйде въ житe додатокъ I. до тарифы часть II.

☛ Адміністрація „Дѣла" просить о **вóдновленe передплаты на III. кварталъ 1898 р.** и пригадуе ся ласкавóй памяти дотычно **скорого вырóвнаня залеглостей**, щобы мы не були приневолени дальшу высылку часописи застановити.

Послѣдни вѣсти.

Зъ Станиславова надходить телеѓрама, що нова рада повѣтова выбрала маршалкомъ повѣту Мечислава Брикчиньского а заступникомъ маршалка кс. Ейзельта.

Телеѓрамы „Дѣла".

Вѣдень 15 липня. Оголошено, що дневникарскѣ вѣсти о заручинах архикняза Франца Фердинанда д'Есте зъ княгиною Маріею Людвикою, дочкою князя Кумберлянда, схопленi зъ воздуха.

Вѣдень 15 липня. Шенерерiянцѣ уряджують д. 17 с. м. въ однóй зъ реставрацій Пратера великiй фестинъ зъ нагоды уродинъ Шенерера.

Прага 15 липня. Narodni Listy тѣшать ся зъ вóдмовы Нѣмцѣвъ, бо тымъ дали досадный доказъ, що не хотять мира.

Петербургъ 15 липня. Ґенералъ Куропаткинъ именованый міністромъ вóйны.

Парижъ 15 липня. Похóдъ зъ смолоскипами въ Альжирѣ, урядженый вчера въ рокóвины збурення Бастилѣ, перемѣнивъ ся въ бурливу маніфестацію противъ жидóвъ. Товпа повыбивала жидамъ шибы и понищила жидóвскѣ выставы склеповѣ. Вóйско привернуло спокóй.

Парижъ 15 липня. Правительство сейчасъ по одержаню вóдповѣди Порты, котра не приймае на себе нѣякои одвѣчальности за рабунки доконанi пóдчасъ вóрменьскихъ розрухóвъ, заложило протестъ противъ дальшои выплаты турецкому правительству грецкого вóдшкодованя военного. Выплату вóдшкодованя здержано до высоты суммы рекламованои Франціею.

Парижъ 15 липня. Міністеръ судóвництва мавъ рѣшити ся выслѣдити всѣхъ участникóвъ справы Дрейфуса.

Познань 15 липня. Въ рускóй Литовщинѣ переводить ся теперь статистика, котра маe выказати: кóлько дѣтей говорять выключно по литовски, а выключно по нѣмецки, и кóлько такихъ, котрi говорять обома языками. Сеся статистика е наслѣдкомъ енергічного жаданя Литовцѣвъ, щобы въ народныхъ школахъ выкладано релiгію въ литовскóй мовѣ.

Вашингтонъ 15 липня. Санхаго капітулювало.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. В. Мо. въ Сг. До кóнця року прийде ще 2·50 зр. — *Вп. І. Ва. въ По.* Одержано. — *Вп. И. Ку. въ Ди.* На сей рóкъ вплачено лише 9 зр. — *Вп. М. Сл. въ Ти. в.* Такъ. — *Вп. И. Чу. въ Те.* Одержали. — *Вп. К. Вп. въ Ут.* Ще 7 зр. — *Вп. Л. Ле. въ Кн.* Одержано. — *Вп. В. Яц. въ Жи.* Заплачено до кóнця мая, отже просимо ще за червень и липень.

Надѳслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои



поручае въ великóмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, біноклѣ, далековиды, барометры, термометры, рóзни ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣричѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т п.

Уряджене дзвонкóвъ електричныхъ.

Всякi направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПЕ

въ реставрацiи **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12. дóмъ власный, можна дóстати щоденно вже о годинѣ 8-óй рано горячiй снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣчаний легки	12 „
Фляки	12 „
Нóжка телячa зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	40 „

Всякi напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрацiи, даю вóдбираючимъ марки. — Найлѣпшiй пивá по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вóдъ 40 кр. литра.

По театрѣ все свѣжа, въ великiй выборъ стравъ и напиткóвъ заосмотрена кухня.

79 126—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дóстати можна въ товариствѣ „Просвѣта" у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

МЕНТИНА,

єдине раціональне средство до полоканя устъ, знаменитый и оживляючо дѣлаючій препаратъ, до теперь нѣчимъ не перевышеный. Мала скількість, придана до свѣжой воды, выстане, абы осягнути пожаданій наслѣдки. Цѣна фляшки 50 кр. 17

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 276 227—?

ЖЕҐЕСТÔВЪ въ Галичинѣ надъ Попрадомъ

зелѣзница, почта, телєґраф въ мѣсци.

Найсильнѣйша щава зелѣзиста. Пора купѣлева тревае водъ 20 Мая до кôнца Вересня. Купель боровинова, зелѣзистѣ, гідропатичнѣ и попрадовѣ. 174 15—20

Вода жеґестôвска знаходить ся у всѣхъ великихъ Складахъ Водъ Мінеральныхъ.

Ординуючій карьѣл *Д ръ Едвардъ Бріль [Brühl].*

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Ia по 70 зр., IIa по 64 зр. за 100 кільоґрамôвъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштынъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільоґрамъ. 4038

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літоґрафічне

ЗАВЕДЕНЄ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

выготовляе

всякій літоґрафічній выробы

звычайнѣ візитовѣ біллєты

водъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново повставшій ся візитовій білєты въ гербомъ Галицкой Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касеткою 188 18—51

МАШИНКИ патентованій до терта соди штука зр. 1·50. Машинки американьскій до сѣканя мяса по зр. 4— поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 255

Реаліст V кл. пошукуе лекцій на село. — Ул. Францішканьска 17, у панї Валїґурскої. 276 2—2

Учитель народный

в Кримидові п. Горожанка може обняти на час вакацій лекцію, приготовляя до испитів вступних або поправок. Також може заложити і научити співу церковного на чотири голоси в нот. Служби Божі, найлучших композиторів на 4 голоси тано продае.

279 2—3

Априкозы! Априкозы!

Высылаю що день свѣжо зрываній Априкозы въ 5 клґ. кокошахъ franco за послѣплатою 1.70 зр.

L. Schachner

Залѣщики. 281 1—1

ЮЛІЯНЪ ПАНЬКЕВИЧЬ

Артистъ-маляръ

въ Одреховѣй почта Заршинъ

выконуе всякій працѣ входячій въ обсягъ его заводу въ кождôмъ жаданôмъ стилю пôсля власной композиціи, якъ: образы, портреты, украшеня стѣнъ, такожъ реставрація старыхъ образôвъ; приймае до выконаня зъ дерева и позолоченя иконостасы, олтарѣ, кивоты, и т. д. и т. д. пôсля власныхъ оріґинальныхъ 96 малюнкôвъ — сходно и по умѣркованôй цѣнѣ 19—?

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимае вкладки на

КНИЖОЧКИ

2219 и опроцентовуе ихъ по

4½% на рôкъ.

ЛЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вôдзначена двома срѣбными медалями

выконуе дзвоны рôзнои ваги и приймае ушкодженѣ дзвоны до переливаня въ найкоротшôмъ часѣ, а такожъ маѣ на складѣ готовѣ дзвоны рôзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнѣ замовленя, прошу о ласкавѣ замовленя такъ на поодинокѣ новѣ дзвоны якъ и на цѣлѣ групы. За тревалôсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонôвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважаненъмъ

3789 АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.



По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львôвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякѣ церковнѣ роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 56—?

На наливки

спіритусъ найчистѣйшій безвонный „Esprit de vin Marque d'or“

поручае ц. к. управа.

РАФІНЕРІЯ СПІРИТУСУ

І. А. БАЧЕВСКОГО

ц. и к. надворного достављя у Львовѣ.

Почтою 5 кільовѣ посылки обему 5 літр.

253 6—4

СПРАВОЗДАНЄ ДИРЕКЦІИ „БАНКУ ЗВЯЗКОВОГО“ въ СТАНИСЛАВОВѢ, стоваришеня зареєстрованого зъ ограниченою порукою за мѣсяць червень 1898.

А) Станъ чинный.

	Станъ зъ кôнцемъ мая 1898		Въ протягу водъ 1 до 30 червня 1898				Станъ зъ кôнцемъ червня 1898	
			побрано		выдано			
	зр.	кр	зр.	кр	зр.	кр.	зр.	кр.
Позычки на скрипты	49016	15	1244	22	2265	—	50036	93
„ „ векслѣ	9506	17	3181	21	3187	02	9511	98
Кошты адміністрації	319	03	45	46	95	50	369	07
„ спору	53	93	8	43	1	36	46	86
„ заснованя	169	53	—	—	—	—	169	53
Готівка	337	43	—	—	—	—	192	57
Сума стану чинного	59402	24	4479	32	5548	88	60326	94

Б) Станъ довжный.

Удѣлы членьскѣ	12947	13	375	—	—	—	13322	13
Фондъ резервовый	2765	58	38	—	—	—	2803	58
Вкладки на рах. бѣжуч.	39843	31	8230	46	966	25	47107	52
Кредитъ банковый	2000	—	—	—	—	—	2000	—
Вôдсотки	2420	82	349	03	933	28	1836	57
Льокація „Днѣстра“	1	97	67	77	—	—	69	74
Зыскъ зъ лѣтъ минувш.	348	13	—	—	54	51	293	62
Сума стану довжного	60326	94	9060	26	1954	04	67433	16
До того станъ чинный	60326	94	3299	20	5494	83	67433	16
Разомъ (Капіталъ обор.	120653	88	—	—	—	—	134866	32
(Оборотъ касов.			12359	46	7448	87		
			19808 зр. 33 кр.					

Загальный касовый оборотъ водъ 1/1 до 30/6 1898 — 108.193 зр. 53 кр.

Пôсля білянсу за рôкъ 1897 выносили:

Пожички на скрипта	38717	зр. 04	кр.
„ „ векслѣ	9404	„ 01	„
Удѣлы членьскѣ	10904	„ 47	„
Вкладки на рахунокъ бѣжучій	34693	„ 64	„
Сальдо вôдсоткôвъ	467	„ 32	„
Загальный рôчный оборотъ касовый р. 1897	161556	„ 04	„

Въ червню 1898 прибуло 19 членôвъ зъ деклароваными удѣлами въ сумѣ 440 зр., выступило членôвъ 0, остало отже зъ кôнцемъ червня 1898 р. 647 членôвъ зъ деклароваными удѣлами на 15 700 зр.

Стопа процентова вôдъ вкладки на рахунокъ бѣжучій 5%, стопа процентова вôдъ пожичокъ 8% платного 1/4 або 1/2 рôчно въ горы.

Станиславôвъ дня 1 липня 1898. 275 1—1

Банкъ звязковый въ Станиславовѣ, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою.

Иванъ Дольницкій.

Товариство „Просьвіта“

при зближаючих ся іспитах в школах народних подає до відомости Свѣтл. Рад Шкільних, Впов. сьвященників, катихитів, учителїв і родичів, що книжки накладу товариства, призволені краєв. Радою шкільною на премії для учеників, красно оправлені, можна купити **в канцелярії товариства Ринок ч. 10, по слідуючій цїні:**

Розкази про сили природи	20	кр.
Оповідання о житю св. Бориса и Гліба	20	„
Повістки для дітей	27	„
Сестра	15	„
Байки	22	„
Історія Руси ч. I.	25	„
Історія Руси ч. II.	23	„
Лен і коноплї	24	„
Рогата худоба	44	„
Про живоплоти і ліси	20	„
Вениямин Франклін	16	„
На досьвітках	22	„
Серед ледового моря	25	„
Житє сьв. великомученика і лікаря Панталеймона	20	„
Дрібна птиця господарска, а великі гроші	20	„
Відкритє Америки	22	„
Звірята шкідні і пожиточні	42	„
Перекотиполе	18	„
Кирил і Методий	22	„
Фінляндия і Сахара	22	„
Повістки (Тїточка Ганна і Два Старцї Богомольцї)	18	„
Молитвенник народний (в звичайній оправі)	20	„
в лучшій оправі:		
а) хребет полотняний і золочений хрест з переду	25	„
б) ціла оправа полотняна, береги золочені и золочений хрест з переду	35	„
Молитвенник народний великий по ціні 90 кр. до 2 зр.		

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

Лише 50 кр. на 3 тягненя.

ПОСЛѢДНЫЙ МѢСЯЦЬ.

219 1—? **Головна выграна 1 разъ**

100.000 коронъ и 25.000 коронъ разы

готôвкою въ 20% потрученемъ.

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЙ ВЫСТАВЫ а 50 кр.

Тягнене: 6 серпня 1898. Тягнене: 15 вересня 1898. Тягнене: 22 жовтня 1898.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґ. Максъ, Шеллєнберґъ и Крайзеръ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Яковъ Штро, М. Клярфельдъ.

Розклад їзди поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнїйшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (5/8 до 11/8)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокалї		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бен ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (1/7 до 12/8 неділї і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (5/8 до 11/8 неділї сьвята)
3.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокалї		3.16	„ Зимної води (5/8 до 11/8)
		КІЇВ		3.26	„ Брухович (5/8 до 11/8)
	3.04	„ Підволочиск на Підзамче		4.55	„ Ярослава
	3.30	„ „ „ головн. дворець			**КІЇВ**
5.10		„ Кракова		4.10	до Кракова
	6.10	„ „		5.20	„ Лавочного
	7.57	„ Янова (1/7 до 31/8 а 16/8 до 10/8)		6.27	„ Янова (1/7 до 12/8 в будні дні)
	8.12	„ Брухович (5/8 до 30/8 а 16/8 до 11/8 (1/7 до 12/8)		6.31	„ Іцкан
	8.21	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.53	„ Янова (1/8 до 12/8 въ будний день)		7.—	„ Лавочного
	9.10	„ Кракова		7.10	„ Сокалї
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.45		„ Іцкан		8.40	„ Янова (1/8 до 31/8 а 16/8 до 30/8)
9.55		„ Підволочиск на голови. дворець		10.05	„ Іцкан
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Кракова
	12.15	„ Сколього		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пера нічка числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спôльникъ фірмы

К. Гостиньскій и І. Альсъ

Предприемство комісій и спедицій

у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)

яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПÔВНÔЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМѢ

продава карты корабельнѣ выѣздяючимъ въ край заморскій и удѣля всякихъ поясненъ безплатно.

Експедиція подорожныхъ и пакункôвъ 3—5 разôвъ мѣсячно до Америки Пôвнôчной, Аренгины, Канады, Парагвая и Сполученыхъ Державъ. 209 44—?

Ласкавѣ замовленя просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. **Папѣръ зъ фабр. Черлянського.** **Зъ друкарнѣ Института Сьвященнѣйшого.**

Ч. 146 Львовъ, Субота 4 (16) Липня 1898. Рѣчникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Карола Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот за инсераты взятий у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрій:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ:	
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр.	на мѣсяцъ 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишѣ на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычай приймають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одной строчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Недики и книгы доносячи приватий чинокъ ся по 15 кр. вѣдъ отписка.

Бодрѣмъ ся!

(Статья надѣслана.)

Читати всякій статьѣ и дописи о політичнѣмъ положеню руского народу та о гнобленю его ляцкимъ племенемъ, таке прикре чувство давить вболѣле серце кождои щирорускои людины, що не разъ, мимо сильно о гарту нашои душѣ и тѣла, выходимо зъ рѣвновагы и мимоволѣ проклѣнъ застигне на нашихъ устахъ а хоть вѣдплаты гадкою шибне За що мы такъ страдаемо? Чи лютій Немезидѣ замало ще нашихъ слѣзъ и крови?

Але схаменѣмъ ся! Вѣдчаяне нѣ на що не придасть ся. Намъ треба працѣ, працѣ постійной, безъ хвилины вѣдпочинку.

Недавно въ „Дѣлѣ“ була згадка про насильства, якихъ допускають ся суды и власти політичній на нашѣмъ языцѣ. Се лишь тысячна часть того, що дѣе ся, а на списане всего, що Русь галицка переживае, потреба бы томѣвъ! Однакъ бодрѣмъ ся! Намъ треба лишь думати надъ новыми средствами самообороны и тіи въ житя вводити; намъ треба працювати при народнѣй будовли всѣмъ разомъ и кождому зъ окрема; мы повинній кожду ляцку акцію звернену на нашѣ права вѣдперти подвоеною контръ-акцією.

Якій-жь маютъ бути тѣ средства охороны нашихъ правъ, запорученыхъ конституцією? Ото:

1) Кождый Русинъ повиненъ собѣ поприсягти, що буде говорити, писати и дѣти свои выховувати лишь по руски и всякій письма до властей не смѣе инакше писати, лишь по руски, хоть бы се дѣяло ся въ самѣмъ Краковѣ; а коли ему власть зверне або буде вѣдповѣдати по польски, а ему залежить на скорѣмъ полагодженю, тогдѣ най пише по нѣмецки, а нѣколи по польски! Се буде вѣдповѣдь на такъ часій замѣтки Поляковъ, що они приймуть радше по хіньски, нѣжь по руски.

2) Рускій послы при кождѣй нагодѣ повиній ставити наглячій внесеня въ жаданемъ подѣлу Галичины на руску и польску, а передъ остаточнымъ полагодженемъ сеи справы — внесеня розпорядженя языкового зъ 1869 року, выданого въ користь Поляковъ, а заведеня у всѣдній Галичинѣ языка руского. Рѣчь ясна, що намъ нѣмецкій языкъ урядовый мешше буевъ шкѣдный, нѣжь польскій, бо Нѣмцеви Славянинъ не дасть ся такъ скоро зѣерманізувати, але свояцтво польского языка въ рускихъ є для насъ вельми шкѣдне. Польскихъ „культуртрегерѣвъ“ маемо вже ажь надто досыть, — ихъ спеціяльна „культура“ цѣлкомъ намъ не смакуе, бо-жь.. „мы просто йшли; у насъ нема зерна неправды за собою“!

3) Обовязкомъ кождого Русина повинно бути: належати по крайнѣй мѣрѣ до одного товариства просвѣтного а одного економічного.

4) Нести жертвы нѣсля своихъ можности на руско-народнѣ цѣли.

5) Працювати кождый въ своѣмъ кружку словомъ, дѣломъ, примѣромъ и заохотою надъ поглубленемъ патріотизму у всѣхъ верствахъ суспѣльности.

6) Игнорувати и пятнувати на кождѣмъ кроцѣ хрунѣвъ и запроданцѣвъ.

7) Здирати маску облуды зъ лиць польскихъ мамелюкѣвъ.

8) Лучити ся въ супружества зѣ своими и выховувати дѣти въ рускѣмъ патріотизмѣ.

Дальше треба бажати утворена найвышшого народного трибуналу, котрого задачею було бы збирати зъ цѣлои галицкои Руси всякій и найменшій надужитя урядниковъ-Поляковъ зъ докладною описею факту, его свѣдковъ и особъ провинившихъ. Зѣбраный матеріялъ выдавати въ чвертьрѣчныхъ або пѣврѣчныхъ спиткахъ друкомъ и такожь въ формѣ меморанда вѣдсылати до найвышшихъ властей, якъ краевыхъ такъ и центральныхъ. Накладъ мае бути зладженый въ чотирохъ языкахъ: рускѣмъ, нѣмецкѣмъ, французскѣмъ и польскѣмъ. До того трибуналу належало бы такожь мирне полагоджуване спорѣвъ партійныхъ зъ остаточнымъ порѣшенемъ. Найвышшій народный трибуналъ складавъ бы ся зъ вѣдпоручниковъ всѣхъ трехъ консисторій, вѣдпоручниковъ рускихъ товариствъ и вѣдпоручниковъ всѣхъ повѣтовъ політичныхъ зъ рускимъ населенемъ въ Галичинѣ.

Сесій головній начерки пѣддаю пѣдъ свѣтлу розвагу руского Народу и прошу: що узнаешь за недобре, вѣдкинь, — що невѣдповѣдне, змѣни, — що потрѣбне, додай!

Маючи спѣльне добро на оцѣ, дбаючи о свѣтлѣйшу будучность, памятай рускій Народе, що бѣдна наша Русь-Матѣрь кличе до тебе ненастанно: Лучѣть ся дѣти, не розпорошуйте свои силы, лише въ любови и згодѣ, далекій вѣдъ негодованя и клевет, пѣдъ спѣльнымъ знаменемъ „рускаго льва“ стремѣть до святои цѣли, котра — чи скорше чи пѣзнѣйше — маестатомъ повинои свободы стане на нашій нивы!

До васъ отже, борцѣ радикалы, кличе: Залишѣть негѣдну народу руского боротьбу противъ власного брата! Тажь мы — народъ плебейскій, мы всѣ рѣвній, — станьте-жь до одного лану вразъ зѣ всѣмя, щобъ зроджений одною ненькою — всѣ добрыми дѣтьми ей дѣйстно назватись могли.

Дальше вы, стара партія, — вы, котрѣ при послѣднихъ выборахъ дали наглядный доказъ, що на свѣтлѣй будучности Руси-Украины вамъ залежить, що по стѣльковѣковѣмъ терпѣню заслугуе она на повну свободу въ своѣй хатѣ, — що красою мовы своихъ дѣтей не повстыдалась бы она станути поббчь своихъ сестричокъ Великоруси и яко рѣвна зъ рѣвною въ повнѣй згодѣ и гармонія зъ нею сусѣдувати.

Вкѣнци звертаюсь и до васъ — „барвѣнщукѣвъ“ и кличе: Заверніть зъ блудной дороги, на котру може зъ-першу и въ добрѣй вѣрѣ вступили, — вертайте, поки часъ, а она васъ зъ отвертыми раменами приймe и до своеи груди притисне. Най васъ встыдъ не здержуе, бо жь „errare humanum est“, а противно, цѣла Русь тогдѣ звеселить ся и кождый васъ яко братъ брата обѣйме. Вертайте, и ще разъ — вертайте, коли добро Руси-Украины дѣйстно лежить вамъ на серци.

Като.

Хитрець — староста.

На ухвалу жовкѣвского Деканату въ справѣ береженя правъ рускаго языка — одержавъ Вп. деканъ жовкѣвскій о. Александеръ Саноцкій въ Мацошинѣ ось таку вѣдповѣдь вѣдъ ц. к. старосты жовкѣвского, звѣстного п. Чежовского:

Ч. 16.515/98.

До Преподобного Отца Александра Саноцкого, декана жовківского въ Мацошинѣ.

На письмо з дня 5-о мая 1898 ч. 120 за відомляю Преподобного Отца декана, яко підписаного на першім містци — що соборчики деканальні покликані суть виключно до обрад і ухвал въ квестіях чисто церковних і тілько длятого винятї суть с під контролї ц. к. Правительства, котре в противнім случаю мусілоби трактовати зборы тї, як інші собрания сьвіцкі, підпадаючі постановленьом закона о собраних с 15-о падолиста 1867 [Д. з. д. Но-135].

Протов ухвала повята на соборчику в дни 5-о липня 1898, которой предметъ становит справа чисто політична есть неляґальною [sic!] — і длятого не можу принята ѣї до відомости і мушу ю уважати за неістнуючу — а Отца декана упрашаю уклінно, щоби на будуще не допускав жадною мірою до такого доймающого переступства обовязуючих законів.

В Жовкві дня 30-о червня 1898.

Ц. к. Староста *Чежовскій.*

[Адреса: Ч. 16515. До Преподобного грец. кат. Уряду парафіалного въ Мацошинѣ. Урядовно (!) вѣлне (!) бд (!) оплати почтовой (!)]

Якъ бачимо, ц. к. староста жовкѣвскій справивъ ся зъ ухвалою духовенъства — хитро. „Предметъ ухвалы — каже вѣнъ — становить справа чисто політична, отже есть „неляґальною“ и длятого староста не може приняти ей до вѣдомости и мусить уважати ей за неистнуючу“.

П. Чежовскій добре розумѣе, що ухвала духовенъства въ справѣ языковѣй не була справою політичною, бо языкъ, въ якѣмъ уряды парохіяльній мають урядувати, не мае нѣякои звязи зъ політикою. Торѣкъ намѣстникъ кн. Санґушко подавъ до вѣдомости Митроп. Консисторія, а Консисторія черезъ „Апархіяльній Вѣдомости“ повѣдомила духовенъство, що пѣсля розпорядженя намѣстника старостава мають писати до урядовъ парохіяльныхъ и до священниковъ рускихъ по руски. Отже духовенъство на соборчикахъ лише приняло до вѣдомости розпорядженя ц. к. намѣстництва, закомуніковане ему властію духовною, и повѣдомило о тѣмъ ц. к. уряды.

Въ тѣмъ чей-же нѣчого нема „неляґального“. Хиба, що ц. к. староста жовкѣвскій уважавъ бы „неляґальнымъ“ само розпорядженя ц. к. намѣстника, оголошене духовенъству черезъ „Апархіяльній Вѣдомости“ — але до того чей-же вѣнъ признатись не схоче и не повиненъ бы.

О що-жь иде? Иде о те, щобы жовкѣвскій ц. к. староста повинувавъ ся розпорядженю высшои своеи власти, а въ такѣмъ выпадку мусить ухвалу Деканату жовкѣвского „уважати за неіснуючу“, за рѣчь зовсѣмъ леґальну, а не за якесь „доймаюче переступство обовязующихъ законовъ“.

Старостиньска хитрѣсть въ справахъ та-

Посередництво женщины.

(*Зъ анґлійского.*)

(*Дальше.*)

Кенйонъ по розмовѣ зъ місъ Брюстеръ вѣдчувавъ безнадѣйность свого проекту такъ само, якъ передъ тымъ Уентвортъ, и запустивши руки глибоко въ кишенѣ ходивъ туда и назадъ по покладѣ.

Перейшовъ на другій бѣкъ покладу, стрѣтивъ ся зъ панною Лонґуортъ, що похожала сама. Она усмѣхнулась до него на привитане, тожь вѣнъ обернувъ ся и змѣнивъ крокъ, абы ходити разомъ зъ нею.

— Чи можу пройти ся зъ вами пару мінутъ? — спытавъ.

— Прошу, — вѣдповѣла. — Але що зъ вами? Выглядаете дуже пригнобленымъ.

— Мій товаришъ и я маемо великій клопотъ, и отсе я загадавъ, може бы вамъ розповѣсти.

— Добре. Коли зможу вамъ що помогти, дуже радо зроблю.

— Може и зможете дати пораду. Бачите, два мужчины въ справѣ зъ женщиною цѣлкомъ непорадній.

— А хто-жь тота женщина? Чей-же не я?

— Нѣ, не вы, місъ Лонґуортъ. Я бы хотѣвъ, щобъ се вы були, тогдѣ мы бы не мали клопоту.

— О, дякую вамъ!

— Бачите, рѣчь така: Коли мы були въ Куѣбеку, — здаетъ ся я говоривъ вамъ о тѣмъ, — Нью-іоркскій „Аргусъ“ выславъ бувъ свого чоловѣка довѣдатись, якій мы справозданя выслали чи мали выслати до Лондоньского синдикату.

— Такъ, вы менѣ се сказали.

— Вѣнъ называвъ ся Ріверсъ. Отже тота газета, побачивши, що Ріверсови не повело ся, хочь бувъ навѣть украв документы, спробувала делікатнѣйшого способу, и сей мабуть удасть ся. Выправили на нашь корабель молоду женщину, котра придбала собѣ славу, що вывѣдуе тайны не призначенѣ для публичности. Тота женщина — місъ Брюстеръ, що сидить коло Уентворта при столѣ. Судьба видко послужила ѣй, умѣстила его коло нея. Они познакомились и мій приятель, на нещастя, говоривъ ѣй богато о копальняхъ. Она, бачилось ему, тымъ зацѣкавилась, або може удавала, що заинтересувалась нимъ самымъ, а вѣнъ говоривъ, не дуже маючись на бачности. Нема въ свѣтѣ осторожнѣйшого хлопця якъ Джорджъ Уентвортъ, але де чоловѣкъ може надѣяти ся, щобы приватна розмова зъ дамою могла появити ся въ газетѣ!

— Натурально, що нѣ.

— Отже бачите. Уентворгъ якимсь способомъ довѣдавъ ся, що она є спеціяльнымъ кореспондентомъ нью-іоркского „Аргуса“. Заговоривъ зъ нею о тѣмъ и она признала ся зовсѣмъ отверто, що она тѣлько и є тутъ на те, щобъ дозѣдатись, якій будуть справозданя, а скоро лишь дѣстанесь до Квінставнъ, зателеґрафуе до Нью-Іорку все, що вывѣдала.

— Боже! дуже немила рѣчь. Що-жь вы зробили?

— Нѣчого, або радше сказавши зробили все, що намъ прийшло на гадку, а не осягнули нѣчого. Уентвортъ ангелювавъ до нея, и я вробивъ незручну пробу, та все на нѣ на що. Я чую свою непорадность, а Уентвортъ цѣлкомъ стративъ духа.

Они перейшли мовчки туда и назадъ два чи три разы. Тогдѣ місъ Лонґуортъ поглянула на Кенйона и сказала:

— Повѣрите тоту справу менѣ!

— Певне, єли тѣлько будете ласкавѣ тымъ заинтересуватись.

— Я снмъ дуже интересую ся. Розумѣе ся, вы знаете, що и мій отецъ тутъ сильно интересованый, тожь я выступаю въ певнѣй мѣрѣ за него.

— Чи маете якій планъ?

— Такъ. Мій планъ просто такій: Тота молода женщина робить за грошѣ. Коли мы предложимо ѣй бѣльше, якъ ѣй газета платить, она радо прийме.. хиба я не розумѣю ся на такихъ женщинахъ, якъ она.

— Дуже добре! — сказавъ Кенйонъ, — тѣлько, бачте, мы не маемо грошей.

— Се нѣчого, грошѣ знайдуть ся, тымъ не журѣть ся. Я певна, що оно уложить ся.

Кенйонъ подякувавъ ѣй бѣльше очима нѣжь словами и она попрацала ся зъ нимъ щобы обдумати свій планъ.

Сего вечера запукано до дверей каюты панны Брюстеръ.

— Входѣть! — крикнула она.

Місъ Лонґуортъ увѣйшла, а господиня пѣдвела очи вѣдъ писаня нахмуривши бровы:

— Чи можу поговорити зъ вами кѣлька хвилъ? — запытала місъ Лонґуортъ.

VII.

Місъ Дженні Брюстеръ не рада була, що ѣй перешкоджено, и не старалась укрывати того. Она власне писала статью „Якъ убива ся часъ на кораблѣ“ и не хотѣла, щобы ѣй перерывано, а кромѣ того она, якъ часто говорила о собѣ, не була „жѣночою женщиною“ и анѣ не любила свого пола, анѣ вѣнъ не любивъ ей.

— Лишь кѣлька хвиль, коли позволите, — сказала Едіта Лонґуортъ.

— Певно, — вѣдповѣла місъ Брюстеръ. — Може сядете?

Тамта дякуючи сѣла на софу.

— Не знаю, якъ зачати те, що маю сказати. Може найлѣпше буде зачати вѣдъ того, що я знаю, по що вы є на сѣмъ кораблѣ.

— Такъ, отже по що я є на кораблѣ, чи можу спытати?

— Вы є на те, щобы дѣстати певній информація вѣдъ п. Уентворта. Вмѣхъ осягнули и власне въ сѣмъ дѣлѣ я прийшла говорити зъ вами.

— Справдѣ? вы такій приязній зъ п. Уентвортомъ, що вы...

— Я ледви знаю его.

— То длячого-жь приходите въ місіи вѣдъ него.

— Се не місія вѣдъ него, не місія вѣдъ нѣкого. Я говорила зъ п. Кенйономъ, або радше вѣнъ говоривъ зѣ мною о своѣмъ клопотѣ. Въ сѣй справѣ интересованый мій батько. Вѣнъ є членомъ Лондоньского синдикату и очевидно не бажавъ бы, щобы ваша намѣрена телеґрама вѣдѣйшла до Нью-Іорку.

— Дѣйстно? чи вы певній, що не говорите менше за-про батька, нѣжь за про свого приятеля Кенйона?

Гнѣвъ запалавъ на лици панны Лонґуортъ та заблысъ зъ ей очей и она вѣдповѣла:



І. КАПРАЛИКЪ
Львовѣ, побочь Народного Дому
поручае всякій инструменты музичній: скрипки, альтовки, баситѣ, басы, флеты, кларнеты и трубки, а такожь цитры и ґітары. Найбольшій выборъ всякихъ самограючихъ и механічныхъ инструментовъ. — Цѣны уміркованій. Цѣнники безплатно.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробовъ цементовыхъ и складъ матеріяловъ будовельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходковъ зелѣзній и камѣнковій, всякій выробы камѣнковій, цементъ, вапно окалисте и ґідравлічне, найлѣпшій пісок зъ славныхъ копалень семигородскихъ, цеглу дахову, плыты изоляційній, торѣ, цоглы, плыты и заправу шамотову, цеглини окладовій, дахувки, печи каменій, карболінеумъ, лупакъ, кльозеты англійскій, сифоновій замкненя напахвій и пісуаровій та рурки хрестовій и т. д. [illegible]

кихъ ясныхъ, якъ сонце, на нѣщо не здасть ся. Противно — добросовѣстна адміністрація політична повинна и мусить ити правою дорогою и тѣлько тогдѣ она може бути певною довѣря и поваги у горожанъ — не бажаючихъ нѣчого бѣльше, лишь свого доброго права и готовыхъ usque ad finem боронити того свого права!

Письмо зъ Товмацкого.

[Власти повѣтовій а рускій языкъ.]

Яку нетерпимбсть до руского письма показують нашѣ власти, якъ правительственнѣ такъ и автономічнѣ, се рѣчь вѣдома. Шовінізмъ той обявлявсь особливо въ нашѣмъ товмацкѣмъ старостві, де управителемъ есть знаный зъ комічнои заборони збиранья передвеликодныхъ яецъ — ґрафъ Дѣдушицкій.

Коли духовеньство повѣту товмацкого ухвалило не приймати вѣдъ урядовъ нишихъ писемъ, якъ тѣлько писаныхъ по руски та рускими буквами, и то вѣдъ 1-ого липня сего року, и о тѣмъ повѣдомило всѣ власти, якъ свѣтскѣ такъ и духовнѣ, наше ц. к. староство зигнорувало сесе повѣдомленє и дальше посылає намъ рѣзнѣ кавалки: „Do Wielebnego Urzędu parafialnego gr. kat...“ Священники не приймають и вѣдсылаюсь до деканального Уряду, а той має вѣдсылати Консисторія.

Нетерпимбсть управителя нашого ц. к. староства ґрафа Дѣдушицкого до руского языка проявила ся навѣть тымъ, що коли давнѣйше, за его попередника, новозавѣтного Саламона, додаточокъ до Gazet-ы lwowsk-oи — „Народну часопись“ присылало ц. к. староство адресами рускими, то вѣдъ часу, якъ наставъ управитель ґрафъ Дѣдушицкій, навѣть таку марну рѣчь, якъ рускѣ адресы на накидуваній рускѣй часописи, велѣвъ перемѣнити на польскѣ и такъ ей всюда розсилає.

Гоненє руского языка зъ нашого ц. к. староства зачало ся на велику скалю Коли доси — вѣдъ кѣльканацяти лѣтъ — майже всѣ священники выготовляли выказы въ справахъ вѣйсковыхъ въ языцѣ рускѣмъ, а ц. к. староство нѣколи имъ ихъ не звертало, отже тымъ самымъ они були добрѣ, — то теперь любенькій нашъ управитель ґрафъ Дѣдушицкій выславъ дивоглядне розпоряджене „Do Wielebnych Urzędów parafialnych gr. kat.“ [въ języku urzędowym а повне ґраматикальныхъ похибокъ, такъ, що дѣйстно здала бы ся въ ц. к. старостві „Gramatyka A. Małeckiego“] — и въ тѣмъ розпорядженю жадає, щобы выказы *на блянкетахъ польско нѣмецкихъ писати въ языцѣ латиньскѣмъ.* Чи то не монструмъ?! Маешь, Русине, и польщину, и нѣмеччину, и латыну — mein Herz, was willst du noch mehr? — а тобѣ забагає ся русчины? Ой, ты „więcznie niezadowolony, uparty Rusinie!“ Але по-при тѣмъ радѣ бы мы знати: чи и жидовскій „матрікельфіреры“, протестантскій духовній и т. д. мусять такожь по латиньски выготовляти тѣ выказы, — чи оно тѣлько для „urzędów parafialnych gr. kat.“? Мы не сумнѣваемо ся, що имъ вѣльно буде предкладати тѣ выказы въ языцѣ польскѣмъ [„матрікельфіреръ“ жидовскій не буде прецѣнь за для тыхъ выказовъ учитись по латиньски!] — тѣлько ты, рускій священниче, вѣдвѣчный мученниче, мусишь на польско нѣмецкѣмъ блянкетѣ писати по латиньски, абы тѣлько — хорони Боже — не написавъ ты въ рѣднѣмъ своѣмъ языцѣ, проскрибованѣмъ наразъ польскимъ ґрафомъ! А треба знати, що ґрафъ управитель староства загрозивъ рускому духовеньству, що выказы, евентуально выготовленѣ вѣсля дотеперѣшнои кѣльканацять-лѣтнои практики въ рускѣмъ языцѣ — зверне назадъ до переробленя [sic!]. Противъ такого карикатурного „rozporządzenia“ руске духовеньство намѣрне внесли вѣдкликъ до ц. к. намѣстництва. Най высша власть знає, якъ вѣдкладній ей орґаны переслѣдують руске духовеньство!

Та тому духовеньству бѣда зъ кождого боку — вѣсля приповѣдки „куди нѣ кинь, все клинъ!“ Отъ хочь бы теперь той податокъ особисто-доходовый! Дѣйшло до того, що примѣромъ одного священника на вѣчнѣй „голодовцѣ“, числячѣй кѣлька сотъ душь а еркціонального грунту 17 морґовъ, до того ще не маючого нѣякого майна крѣмъ minus-овъ и кѣлькоро дѣтей, оподатковано на 6 зр., а властителя великои посѣлости того самого села оподатковано на 9 зр. Яке тутъ порѣвнанє?! Га, що робити? Перебули мы бѣду, перебудемъ неодну..

Доси говорили мы о повѣтовѣй власти політичнѣй, а теперь зайдемо и на автономічну.

Гадаете може, що бодай товмацка рада повѣтова респектує нашь языкъ? Де тамъ! Тамъ такій люде, що навѣть читати анѣ писати по руски не умѣють. Тамъ Польща гетьгеть горою! Всѣ интратнѣ посади обсаджены молодыми екс-дѣдичами, що побанкротували, а тутъ мають гарнѣ пенсіи. Правда, они безъ кваліфікаціи та практики и доперва мусять практикувати за хлопскій грошѣ и на хлопѣ. Тыхъ то дѣдичѣвъ попріймавъ самъ нашь панъ маршалокъ безъ ухвалы, — навѣть выдѣловыхъ не пытавъ ся... Самъ маршалокъ вызначивъ имъ и пенсію та й конець! А що-жь на все те нашій рускій матадоры? Маемо-жь навѣть віцемаршалка Русина! Не въ гнѣвъ кажучи — „пальцемъ въ чоботѣ кивае“, але нѣхто на „каналку“ зъ выдѣлу не побачить его пѣдпису рускаго — все: „Tychowicz“. А на такій способъ що намъ поможуть всякѣ ухвалы о солідарности въ бережене правъ рускаго языка, подаване собѣ посполу рукъ и т. п.?! Нѣчо намъ не поможе, поки не будемо смѣло, рѣшучо и консеквентно стояти при своѣмъ и за своимъ, а не брати собѣ за засаду такъ часто реномованы середъ Русинѣвъ „höhere Politik“, при котрѣй Русинъ въ зносинахъ зъ Ляхомъ выходить вѣсля польскои пословицѣ „złapał Kozak Tatarzyna, a Tatarzyn za łeb trzyma“... Тота „höhere Politik“ зводить Русина по похилѣй площи мало помалу все инаше та й инаше, ажь вкѣнци за веде туда, зъ вѣдки вже трудно й завернути, — мовлявъ „буде каятте, та вороття не буде!“

А пѣдъ тымъ взглядомъ у насъ справдѣ сумно.

Переглядъ політичный.

О языковыхъ конференціяхъ доносять зъ Вѣдня: Предложеный Нѣмцямъ проэктъ ґр. Туна, котрый дѣставъ бувъ апробату ческихъ провѣдникѣвъ и апробату польскои комісіи парляментарнои, носивъ назву: „Засады законодатного управильненя языковои справы, обовязуючои для Чехіи и Моравы, въ цѣли внесеня языковыхъ розпоряджень.“ Ґр. Тунъ узнавъ конечность внесеня языковыхъ розпоряджень та переходу изъ становиска Баденього, що стоявъ на беззглядній цѣлости и єдности королѣвства Чехіи Моравы, на становиско языкового подѣлу краю о кѣлькохъ урядовыхъ языкахъ въ поодинокихъ частяхъ краю. — На нѣмецкѣй конференціи не було репрезентоване радикальне крило Нѣмцѣвъ. Такожь горячѣйшій поступовцѣ [ліберали] Функе и Прадє держали ся зъ далека. Конференція десяти провѣдникѣвъ всѣхъ нѣмецкихъ сторонництвъ — безъ одныхъ радикалѣвъ — узнала по довгѣй дискусіи одного лосно, що проекты ґр. Туна не можна принять. Найострѣйше противъ проекту мавъ выступати д-ръ Люегеръ. — Одинъ зъ поважнѣйшихъ членѣвъ конференціи давъ таке поясненє: „Ґр. Тунъ и Чехи зрозумѣли, що треба згодити ся на языковый подѣлъ Чехіи, бо Нѣмцѣ вѣдъ того не вѣдступлять. Однакъ Тунъ думавъ, що Нѣмцѣ, достаючи зъ его рукъ такій подѣлъ и чисто нѣмецкій округъ, згодять ся на якій-небудь. Та вонъ помиливъ ся!“ — Пражскій Tagblatt доносить, що Нѣмцѣ головно не могли принять процентовои засады, вѣсля котрои мали бы бути нормованій одноязыковѣ округи. При 10% людности иншои мовы округъ бувъ бы узнаный одноязыковымъ; перевага одного языка на другимъ о 25% становила бы о тѣмъ, чи округъ має бути мѣшаный, ческо-нѣмецкій або нѣмецко-ческій. Се выпало бы цѣлкомъ на некористь Нѣмцѣвъ. Примѣромъ въ Моравѣ не достали бы Нѣмцѣ анѣ одного чисто нѣмецкого округа.

Вчера вѣдбула ся необовязуюча конференція Туна зъ представителями вѣрно-конституційнои великои посѣлости зъ Чехіи. О результатѣ наради выдано комунікатъ, въ котрѣмъ сказано, що делеґаты за безусловне, вступне условє привернена правильныхъ парляментарныхъ и державныхъ вѣдносинъ узнають якъ найскорѣйше внесене языковыхъ розпоряджень. Делеґаты поробили цѣлый рядъ закидѣвъ противъ проекту ґр. Туна и заявили, що безусловно потрѣбна рѣчева ревізія правительственного начерку, бо вонъ въ теперѣшнѣй своѣй формѣ не могъ бы служити за основу вѣдповѣдного проекту закона. О тѣмъ рѣшеню повѣдомлено ґр. Туна.

Говорять, що правительство выготовить новый, змодифікованый проэктъ языкового закона.

Про другій день нарады надъ цловою тарифою доносять зъ Будапешту: Одинъ членъ домагавъ ся зниженя цла вѣдъ рольничихъ продуктѣвъ въ интересѣ консументѣвъ. Другій сказавъ, що заводячи автономічну тарифу цлову, треба увзглядняти интересы всѣхъ верствъ людности. Угорщина не потребує охороны передъ австрійскою конкуренцію, лишь передъ конкуренцію иншихъ державъ, котрыхъ продукція много дешевша, нѣжъ въ Австрії. Бесѣдникъ спротививъ ся максимальнѣй тарифѣ. — Секретарь въ міністерствѣ торговлѣ Вересъ подавъ ся до димісіи. Его вѣдозрѣвають, що то вонъ выславъ правительственный проэктъ цловои тарифы до Neue fr. Presse, котра оголосила скорше нѣжъ угорскій дневники.

Оногды въ Трієстѣ, въ мѣсскій радѣ поновивъ Словѣнець Долинцъ, при грѣмкихъ оплескахъ галерія, давнѣйше свое внесеня, щобы зъ нагоды цѣсарского юбілею одну зъ головныхъ улиць Трієсту назвати именемъ цѣсаря, а при тѣмъ зажадавъ, щобы его внесеня признано наглячимъ. При голосованю внесеня о наглѣсть вѣдкинено всѣми голосами, окрѣмъ чотирохъ словѣньскихъ. На результатъ голосованя вѣдповѣли вѣбраній на галерія Словѣнцѣ голосною демонстрацією. Президентъ казавъ галерію выпорожнити и середъ страшного крику завѣсивъ на якійсь часъ засѣданя. По засѣданю, авантура перенеслась на улицю. Поліція зробила кѣнець демонстрації, при чѣмъ арештовано кѣлька осѣбъ.

Въ голоснѣй справѣ Дрейфуса фактъ, чи вонъ винень, чи нѣ, сходить нинѣ на другій планъ. Головна рѣчь въ тѣмъ, що вѣдчитаній Кавеняком документы имовѣрно фальшивій. Коли-бъ се справдило ся, мусить бути переведена ревізія процесу. Цѣла акція робить вражѣне, що Бріссонъ поступав свѣдомо, хотячи цѣлу справу выяснити. Закомунікованє документѣвъ парляментови уважає бувшій президентъ міністрѣвъ Мелінъ за рѣшаючне зъ ревізією процесу Дрейфуса. Въ промовѣ міністра вѣйны Каненяка замѣтне те, що вонъ нѣ однымъ словцемъ не згадавъ о bordereau. Каненякъ признавъ, що Дрейфуса засуджено не на пѣдставѣ bordereau, але на пѣдставѣ документѣвъ, о котрыхъ власне говорить ся, що они фальшивій. Деякій дневники пишуть, що слѣдство противъ Пікарта е смѣшне, бо его наслѣдникъ въ информаційнѣмъ бюрѣ, полковникъ Ганрі, заявивъ въ процесѣ Золѣ те самѣ, що Пікартъ въ листѣ до Бріссона, именно, що слова „Ciette canaille de D...“ не вѣдносять ся до Дрейфуса. Пѣвъ-урядовый Fremdenblatt каже рѣшучо: „Теперь не улягає вже сумнѣвови, що Дрейфуса засуджено нелеґально“.

О вѣйнѣ на Кубѣ надходять такій вѣсти: *Санхаго капітулювало.* Вѣддане мѣста наступило здає ся за згодою испаньского правительства и ґенерала Блянка. Сагаста въ приватнѣй розмовѣ мавъ заявити, що Испанія бажає мира, але не понижаючого гѣдибсть Испанії. Испаньска армія на Кубѣ зъ всякою певностію готова сповнити свій обовязокъ до кѣнця, але Американцѣ можуть ей выголодити. Вѣсля послѣдного стану рѣчи Испанія мусить приступити до переговорѣвъ зъ ворогомъ. Вѣсля урядовои депешѣ ґен. Монетъ пробовавъ пробити ся, але впавъ у руки повстанцѣвъ. Коли Шефтеръ зажадавъ капітуляціи Санхаґа, заявивъ комендантъ мѣста ґен. Торель, що мусить въ тѣй справѣ запытати телеґрафічно королеву-реґентку, безъ котрои дозволу не може вѣддати мѣста. О 12 годинѣ въ полудне заявивъ Торель Шефтерови и Мілесови, що въ тѣй хвили надѣйшло вѣдъ Блянка позволене капітуляціи. Вѣйско нагромаджене въ Санхаго дѣстане позволене вернути до Испанії. Вѣсля донесеня Шефтера число есть того вѣйска 12 до 15.000. Американьске правительство розпочало переговоры зъ неутральными компаніями корабельными що-до перевозу испаньскихъ вѣйскъ до Европы. Мѣста Гольґвінъ и Манзанільо, положенѣ въ провінціи Санхаго, а посѣдаючѣ сильнѣ ще залоги испаньскѣ, выключенѣ вѣдъ капітуляціи. Ґен. Шефтеръ стане ґубернаторомъ цѣлои всходнои Кубы; ґенералови повстанцѣвъ Ґарчіи буде поручена окупація Санхаґа.

Испаньскій міністеръ вѣйны заявивъ, що остаточне заключене мира уважая за можливе лишь пѣдъ тымъ условѣмъ, що позволять Кубанцямъ за помочію народного голосованя заявити: чи хотять независимости, чи автономіи пѣдъ зверхництвомъ Испанії. Міністеръ протививъ ся вѣдданю Америцѣ острова Порторіко.

Американцѣ лагодять ся теперь до атаку на испаньскѣ береги въ Европѣ. Зъ обохъ пѣдъ Кубою знаходячихъ ся фльотъ повыбирано найлѣпшій корабль и утворено зъ нихъ

— Вы не повинній говорити до мене въ сей способъ!

— Даруйте, я буду говорити до васъ въ такій способъ, якъ менѣ подобаесь. Я не жадала сен конференціи, вы жадали; а пѣднявши ся прийти до сен комнаты безъ запрошеня, мусите приймати те, що чуете. Хто мѣшає ся въ чужій справы, звычайно не має зъ того утѣхи.

— Я цѣлкомъ розважила всю можливу неприятность, яка мене жде, коли я прийшла сюда.

— То дуже добре, бо коли почуете що небудь, що вамъ не подобає ся, не будете розчарований и лишь собѣ самѣй подякуете.

— Я бы хотѣла говорити въ дусѣ приязни, если можливо. Думаю, що нѣчо доброго не осягне ся въ якій иншій способъ.

— Дуже добре, отже! Чимъ оправдаете се, що вы прийшли до моеи каюты говорити о справѣ, яка васъ не обходить?

Місъ Брюстеръ, она мене обходить; обходить мого батька, отже и мене. Я е въ певнѣй мѣрѣ приватнымъ секретаремъ батька и знаю докладно всѣ его интересы. Власне сеся справа обходить его, а тымъ и мене. Отсе рація, длячого я е тутъ.

— Чи вы певній сего?

— Нѣбы чого?

— Певній, що се правда?

— Не маю звычаю говорити неправды.

— Може вы пѣдхлѣбляете собѣ въ сѣмъ случаю, але се не ошукає мене. Вы прийшли сюда тѣлько длятого, що п. Кенйонъ е въ клопотѣ, що я зроблю. Чи-жь не такъ?

Місъ Лонґуортъ змѣркувала, що ей задача ставалась навѣть тяжшою, нѣжъ она гадала.

— А коли-бъ мы такъ лишили на боцѣ квестію мотивовъ. Я прийшла сюда просити, щобы вы дозволили менѣ сказати, що я не повинна обиджати ся...

— Я сего не сказала! Менѣ цѣлкомъ байдуже, чи вы обидитесь, чи нѣ.

— На кождый способъ вы сказали, що можу почути щось неприятного. Я-жь хотѣла сказати, що я зарязикувала, чи я обиджена, чи нѣ, то не належить до рѣчи. Теперь приходимо до предмету...

— Закимъ прийдемо до предмету, звольте объявити менѣ: чи п. Кенйонъ сказавъ вамъ, що вонъ говоривъ уже зъ мною о сѣй справѣ?

— Такъ, сказавъ менѣ.

— А чи сказавъ вамъ, що и его приятель Уентвортъ мавъ о тѣмъ розмову зъ мною?

— И се менѣ сказавъ.

— Дуже красно. Отже коли тѣ два мужчины не могли вдѣяти нѣчого, абы змѣнити мою постанову, якъ вы надѣетесь се зробити?

— Отже власне хочу вамъ сказати. Сей свѣтъ е промысловый и я дочка промысловця. Я узнаю фактъ, що вы маете выслати сесю телеґрафічну вѣдомость за-для грошей, якѣ она принесе. Чи-жь не такъ?

— По части такъ.

— За-для якои-жь иншои причины вы працюете?

— За-для тои причины, щобы бути знаною якъ найлѣпша ґазетярка въ Ню-Іорку. Се друга причина.

— Я чула, що вы вже знаній яко найславнѣйша ґазетярка въ Ню-Іорку.

Тота замѣтка була бѣльше дипльоматичною, нѣжъ місъ Лонґуортъ сама думала. Дженні Брюстеръ выглядала троха утѣшеною, потому сказала:

— О, я не знаю, однакъ хочу, щобы такъ було, яки рѣкъ мине.

— Дуже добре, маете досыть часу сповнити свою цѣль и безъ вѣдомости осягненои на сѣмъ кораблі. Теперь же, якъ я сказала, ню-іоркскій „Аргусъ“ платить вамъ певну суму за сю роботу. Коли вы обѣцяете не выслати справоздання до тои ґазеты, я вамъ дамъ чекъ на суму два разы таку, якъ „Аргусъ“ вамъ заплатить, а кромѣ того зверну вамъ всѣ ваши выдатки подвѣйно.

— Иншими словами, вы хочете, щобъ я дала ся перекупити и перестала сповнати мою повинность супротивъ ґазеты.

Се не е перекупство. Я тѣлько плачу вамъ подвѣйно те, що вы достанете вѣдъ сеи ґазеты. Уважаю, що ваша звязь зъ ґазетою е чисто торговельна. Вы працюете для нея для того, що достаете певну суму грошей; коли-бъ редакторъ знайшовъ когось, хто бы зробивъ тоту саму роботу таньше, вонъ взявъ бы зараз тоту особу и ваша служба була бы непотрѣбна. Чи жь не правда?

— Правда.

— Дуже добре. Отже квестія повинности тутъ не входить въ гру. Они выслали васъ на те, що було бы для людей по найбѣльшѣй части тяжкою місією. Вамъ повело ся, отже вы маете въ своѣмъ посѣданю щось на продажъ. Ню-іоркска ґазета заплатить вамъ за се певну суму готѣвкою. Я-ж. предкладаю вамъ за тоту саму статью два разы таку цѣну, нѣжъ бы заплативъ вамъ ню-іоркскій „Аргусъ“. Чи-жь не справедливе предложене?

(Дальше буде.)

третю фльоту Ватсона, котра має вôдплисти до Европы. По занятю Санхага мають переладувати на кораблѣ Ватсона всѣ гарматы найтяжшого калібру. Въ Испанiи съ горячковымъ поспѣхомъ приготовляють ся до оборони берегôвъ передъ евентуальнымъ нападомъ. Въ тôй цѣли, якъ знаємо, вôдкликано фльоту Камары, котра въ дорозѣ на Филиппiны була вже навѣть переплыла Суецъ. До Барцельоны выслано 30.000 клтр. пороху, до Коруны 500.000 набоѣвъ. Въ Ферольстановляють тяжкiй, 24-центiметровiй гарматы. Въ Санъ-Себастiянъ будують новiй фортифiкацiи. Такъ само узброюють Біго и Більбао.

Зъ судовои салѣ.

Нинѣ о годинѣ 11-ôй рано вôдбула ся судово карна розправа въ мѣско деле̂гованôмъ судѣ секцiя III. у Львовѣ про памятну бiйку на вѣчи ювiлейнôмъ у Львовѣ дня 19 н. ст. мая с. р. Яко обжалованiй станули пп. Зенонъ Владичинъ слухатель права и Осипъ Мончаловскiй редакторъ „Стрiхотуда“. Обжалованъ функцiонарь прокураторiи п. Криста, судивъ судья п. Гутъ, а обжалованых боронивъ адвокатъ д-ръ Илевичъ. Жалобу внесено на пôдставѣ донесення полiцiйныхъ агентôвъ Пшестшельского и Шляфенберґа о переступство §. 411. з. к. Яко пошкодованiй а заразомъ свѣдки станули академики: Павло Дурбакъ и Свят. Весоловскiй; Ст. Томашѣвскiй не явивъ ся, а яко свѣдокъ бувъ покликаный також Олександеръ Ильчишинъ, друкарь зъ друкарнѣ Ставропiгiйского институту. Обжалованiй, свѣдки и судья уживали пôдчасъ розправы языка руского.

Обжалованый академикъ Владичинъ заперечивъ всяку свою участь въ бiйцѣ; выказувавъ, що бравъ участь у вiчу зъ рамена комiтету и заводивъ ладу та повинивъ почестну сторожу. Жôдного зъ академикôвъ не зневаживъ чином; бувъ при тôмъ, якъ народъ зачавъ выпихати протестуючих противъ бесѣды академика Сьокала, але на мѣсци самои бiйки [на Замку коло огородника] не бувъ.

Обжалованый О. Мончаловскiй збознавъ те саме, що попередный, а лишь долавъ, що коли протестуючiй пôднесли крикъ, вôнъ ставъ мѣжь ними и просивъ ихъ словами: „Въ имя культуры прошу дати спокôй!“ За се дôсталось ему, бо хтось потягнувъ его по плечехъ сильно палицею, — хто се, вôнъ знав але не хоче користати зъ того, — а при тôмъ посыпались на него и лайки: „москаль“, „кацапъ“ и т. п. Палицѣ не мавъ, нѣкого не бивъ. Академикôвъ Дурбака и Весоловского не знав, а коли-бъ ихъ буôвъ побивъ, думає, що були бы его собѣ запамятали. — На запытане оборонця д-ра Илевича вôдповѣдає, що бiйка розпочала ся въ рондѣ межи вѣчевиками, и додає, що вже передъ тымъ мѣжь селянами повставъ ропôтъ и селяне самi выпирали протестуючих.

Опôсля переслухано академикôвъ П. Дурбака и Ѳ. Весоловского. Они заперечили участь п. Мончаловского и Владичина въ бiйцѣ, котра вôдбула ся по-за площею вѣчевою, и заявили, що люде, котрi ихъ побили, невѣдомi имъ. П. Весоловскiй заявивъ, що п. Ильчишинъ мавъ ударити, а въ тôй справѣ має вôдбутись инша розправа. Позаякъ академ. Томашѣвскiй яко свѣдокъ и спôвпотерпѣвшiй не явивъ ся на розправу, то функцiонеръ прокураторiи жадавъ вôдроченя розправы, але на замѣтъ оборони, що п. Томашѣвскiй не бувъ пôдданый лѣкарскому оглядови и тымъ самымъ не потерпѣвъ ушкодженя, судья рѣшивъ ся выдати вырокъ. П. Ильчишиного не переслухувано, бо вôнъ обжалованый особно въ тôй справѣ.

Судья огодосивъ вырокъ увôльняючiй пп. Мончаловского и Владичина вôдъ всякои вины и кары и вôдъ поношення коштôвъ процесу.

НОВИНКИ.

— **Судъ краєвый яко торговельный у Львовѣ** рѣшенемъ зъ дня 2 липня 1898 ч. фірм. 834 зарядивъ вписане до реестру стоваришень заробковых и господарскихъ фірм: „*Крайовый союзъ кредитовый, стоваришене зареэстроване зъ обмеженою порукою у Львовѣ*“, оголошуючи, що мѣсцемъ пробуваня стоваришеня є мѣсто Львôвъ; що предприемство основує ся на статутѣ стоваришеня зъ 3 мая 1898; що предметомъ предприемства є: а) органiзувати стоваришеня, товариства и спôлки економiчнi, якъ також старати ся о кредитъ для тыхъ стоваришень, товариствъ и спôлокъ економичных, що приступлять въ члены стоваришеня; — б) контролювати дѣяльность тыхъ стоваришень, товариствъ и спôлокъ економичных, що приступлять въ члены стоваришеня; — в) удѣляти своимъ членамъ дешевого и приступного кредиту; — г) приймати до користного обороту капiталы за умовленымъ опроцентованемъ и въ депозитъ; д) въ мѣру узысканого призволеня законного (концесiи) выдавати заставнi листы и утримувати заставничiй вôддѣлъ; — е) переводити парцеляцiю посѣлостей та взагалѣ сполучеными силами доконувати всякi пожиточнi предприемства економiчнi на користь своихъ членôвъ; — дальше: що часъ тревання предприемства є необмеженый; що управу стоваришеня творять: д-ръ Кость Левицкiй, д-ръ Стефанъ Федакъ и д-ръ Ярославъ Кулачковскiй, котрi є уповажненi до введени стоваришеня въ житє; — що оголошеня стоваришеня наступають черезъ оповѣщене въ одной зъ краевыхъ часописей рускихъ; — що одвічальность членôвъ є обмежена та що поодинокiй удѣлъ членьскiй выносить 25 зр. (пятьдесять коронъ).

— **Зъ Вѣдня** одержуємо вôдъ Вир. о. д-ра Т. Сембратовича отсе письмо: На зазывъ ювiлейного комiтету и митроп. Ординарiята у Львовѣ поспѣшила мало не вся Галицка Русь, щобы своими лептами оснувати памятники, котрi бы своею тревалостiю прагадували будучимъ поколѣнямъ сегорôчне велике свято народне, свято свободы-волѣ, свято народного вôдродженя. Мы, Русины живучi по-за Галичиною, а передовсѣмъ осѣлi у Вѣдни, живемо не менше якъ галицкi Русины народнымъ житемъ, смутимо ся смуткомъ а радуємось радостiю братей на родинѣ. Тому и сегорôчне свя о ювiлейне (3 (15) мая), обôйшовши празничнo у святôн Варвары и положивши засновокъ до церковного рускога Братства, котрого цѣлею есть: увеличане нашого обряду рускога у Вѣдни, хотѣли крôмъ того помогти нашимъ братямъ въ Галичинѣ своими малыми лептами, а заразомъ обявити, що хоть кого доля кинула на далеку чужину, то гадки его линуть на родину, а любовь до свого рôднога тымъ сильнѣйша, чимъ дальше есть ся вôдъ своихъ. Що воля у насъ була добра, свѣдчить то, що на мою вôдозву до загалу Русинôвъ, прихожанъ вѣденьскихъ, наспѣвали датки зъ близька и зъ-далека, за що нехай буде всѣмъ отсемъ щира подяка! Рôвночасно зъ симъ листомъ высылаю зобрану квоту 231 зр. 50 кр., зложену на мои руки, и прошу пôсля волѣ жертвуючихъ доручити по половинѣ: а) на фондъ вôдбудовы старыхъ а будова новыхъ церквей, тыхъ заборолъ нашои рускои народности, и б) на основане Бурсы ремѣсничои, де бы наша молодѣжь, выучивши ся всякого рѣчѣла, могла въ свои руки взяти вôдповѣдний галузи промыслу а яко щирi рускi ремѣсники причинити ся до зросту народного добробыту.

На згадану суму зложили [до дня 15 н. ст. липня 1898] Р. Т.: Складка въ церквѣ св. Варвары въ день 3 (15) мая 12 зр. 50 кр., д-ръ Т. Сембратовичъ парохъ 10 зр., о. протоерей вôйсковый сов. М. Куневичъ 10 зр., о. д-рядъ Г. Хомишинъ 1 зр. 50 кр., о. д-рядъ І. Кордуба 1 зр. 25 кр., о. д-рядъ В. Панькôвъ 1 зр., о. д-рядъ Логиньскiй 1 зр. 25 кр., о. Вол. Садовскiй со рудникъ 8 зр., Н. Н. на руки о. Садовского [Карловы вары] 3 зр., президентъ сенату п. В. Ковальскiй 10 зр., надв. совѣтникъ п. І Струминьскiй 10 зр., вiцепрезидентъ суду и инспекторъ судовый п. Стебельскiй 10 зр., совѣтникъ суду п. З. Юзичиньскiй 10 зр., панѣ І. Юзичиньска 10 зр., совѣтникъ суду д-ръ І. Длужаньскiй 10 зр., совѣтникъ суду д-ръ П. Литиньскiй [Корвайбургъ] 5 зр., адвокатъ д-ръ Ф. Кржановскiй 5 зр., пп. Вол. Янкевичъ 10 зр., д-ръ Лопушаньскiй 10 зр., Ант. Строцкiй 5 зр., д-ръ Ив. Дрогомирецкiй 1 зр., д-ръ мед. Гранчакъ 5 зр., д-ръ мед. Н. Винницкiй 5 зр., д-ръ мед. А. Бурачиньскiй 10 зр., д-ръ мед. М. Косъ [Сараево] 5 зр., д-ръ мед. Н Мерванъ [Прашѣвъ] 5 зр., д-ръ мед. А. Целечичъ [Брукъ] 5 зр., д-ръ мед. Вол Яновичъ 5 зр., д-ръ мед. Кузьмовичъ [Баденъ] 1 зр., Ил. Лодиньскiй 20 зр., д-ръ Гнатовскiй 1 зр., Жеребецкiй 3 зр., Децикевичъ 3 зр., К Стефенъ 2 зр., І. Мазуркевичъ 1 зр., Зарôвный 8 зр., акад. И. Козакъ 1 зр., М. Яворскiй 50 кр., Грабовеньскiй купецъ 1 зр., М. Бѣгунъ 50 кр., Ив. Стецкôвъ 1 зр., Кость Стецкôвъ 1 зр., Шащукъ 2 зр., Зах. Шкинра 1 зр., — разомъ 231 зр. 50 кр. [*Прим. Ред.* Зъ сеи одержан и сумы передасть безпроволочно наша Адмiнiстрацiя по 115 зр. 75 кр. на фондъ церквей и на Бурсу ремѣсничу.]

— **Станъ здоровля Є. Ем. Кардинала Сембратовича** є майже безнадѣйный. Пухлина доходить до околиць жолудка. Недужiй притомный, однакъ дуже обезсиленый. При нѣмъ перебувая постôйно д-ръ Ренцкiй.

— **Зъ Хирова** пишуть намъ: Дня 12 и 13 с. м. перепроваджено у насъ выборы до рады гром дескои. Выборы выпали противъ попереднихъ лѣтъ, де въ радѣ громадскôй було все бôльше жидôвъ якъ христiянъ, сего року для христiянъ дуже користно, бо на 24 радныхъ выбрано 16 христiянъ а тôлько 8 жидôвъ, и то тôлько въ другôмъ колѣ, де жиды мали велику перевагу и самi себе выбрали. Христiянъ Русинôвъ якъ и Полякôвъ дуже радує той выбôръ, бо-жь и выбрали самыхъ порядныхъ и честныхъ мѣщанъ на радныхъ якъ и на заступникôвъ, и надѣють ся, що настане вже якiйсь ладъ и добра господарка громадскимъ майномъ въ нашôмъ мѣсточку та не буде намъ бурмiструвати жидъ, якъ дотеперь. А тую радôсть збôльшає имъ ще, якъ кажуть, и то, що ще не памятають такои згоды и постоянности христiянъ при выборахъ, якъ сего року. Заслуга въ сѣмъ дѣлѣ належить ся нашому Вел. и всѣми высоко повáжаному и люблёному о. сотруднику С. Кульчицкому, котрый для добра громады христiянъскои зъ пожертвованемъ свого здоровля и часу занявъ ся щиро выборами, скликуванъ кôлька разъ передвыборчi зборы, наклоняючи до единости и постоянности, указуючи на злi наслѣдки незгоды, перепроваджуючи компромiсы зъ другими партiями и не опустивъ тои справы аж до ея выслѣду, всюды самъ наглядаючи и заряджуючи. Есть то дуже рѣдкiй случай такого щирого пожертвованя для добра громады, тожъ мы въ великои вдяч ости складаємо за то нашому Вп. о. сотруднику С. Кульчицкому, мимо того, що знаємо его смиренность, прилюдно нашу найщиршу и найсердечнѣйшу подяку. Честь кому честь! — *Христiянскiй выборчiй мѣсточка Хирова.*

— **Зъ вѣденьскои „Сiчи“.** Абiтурiенты, що загадують посвятити ся студiямъ университетскимъ у Вѣдни, зволять удати ся за всякими iнформацiями до выдѣлу товариства „Сiч“ [Wien, XVII. Veronikagasse, 37, Hochparterre]. — За выдѣлъ „Сiчи“ *М. Литвиновичъ* завѣдатель товариства на часъ ферiй.

— **Зъ Любачева** пишуть намъ: На перше представленe давъ нашъ театръ „Не ходи Грицю“. Не буду розводитись о грѣ, бо найлѣпшимъ свѣдоцтвомъ були рясни оплески публики и выкликуване та змушуване декотрiй пѣсни повтаряти. Публики явило ся — якъ на такiй часъ — подостаткомъ; мѣсцева интелiгенцiя майже въ комплетѣ, якъ Русины, такъ и Поляки, а також вôйсковiй загостили побачити нашъ театръ. Замѣсцевыхъ видко було лишь кôлькохъ священикôвъ, але не дивота, бо зъ полудня затягнуло ся небо хмарами, а передъ вечеромъ пустивъ ся дощь, а се неодного мусѣло затримати дома. Але маємо въ Бозѣ надѣю, що разъ вже выпогодить ся, то и не прибувшi нинька будуть могли вынагородити собѣ приятность, а супротивъ сцены рускои сповнити свôй патрiотичный обовязокъ. Прибувайте, собратя, та привозѣть изъ собою селянъ, бо бôгме варта. А вамъ, панове Поляки спаси-Бôгъ за вже, а просимо о ще. Завтра [въ суботу] „Баронъ циганьскiй“. — *Ю. Гладиловичъ*

— **Товариский зъѣздъ матуристôвъ зъ 1873 року** зъ академичнои львôвскои гiмназiи вôдбувъ ся у Львовѣ въ днях 7 и 8 н. ст. липня. Всѣхъ ученикôвъ въ тогдѣшнôй VIII-ôй клисѣ було 39; зъ тыхъ померло 12, а зъ осталыхъ при житю 27 приѣхало на зѣздъ лишь 10. Межи приѣхавшими було 5 священикôвъ, 2 лѣкарѣ, 1 професоръ гiмназiи, 1 надкомiсарь повѣтовый и 1 секретарь рады суду окружного. Що-до народности прибуло на зѣздъ Русинôвъ 9 [не прибуло 9] Полякъ прибувъ лишь 1 [а не прибуло 8]. Выкладовый языкъ въ тогдѣшнôй высшôй гiмназiи академичнôй бувъ ще польскiй. Якъ видно по чуте солiдарности товарискои у Русинôвъ розвите троха бôльше, нѣжь у Полякôвъ. Мѣсце першои стрѣчи давныхъ шкôльныхъ товаришѣвъ було назначени въ гостинници Шдатмiлера [на першôмъ повереси] дня 7 с. м. у вечеръ. Найприятнѣйшою для всѣхъ участникôвъ була власне тая хвиля, коли въ означенôмъ часѣ одинъ по другôмъ почали сходитись и по 25 лѣтахъ небачення пôзнавати ся. Слѣдуючого дня о 8-ôй годинѣ рано въ церквѣ Успенiя Преосв. Богородицѣ вôдправили всѣ товаришѣ-священики благодарственне богослуженe, по чôмъ наступивъ парастасъ за покôйныхъ товаришѣвъ и професорôвъ. Таке саме богослуженe для товаришѣвъ-Полякôвъ вôдправило ся въ костелѣ кс. Єзуитôвъ. О год. 10-ôй передъ полуднемъ зобрали ся товаришѣ въ рускôй гiмназiи, де теперѣшный директоръ гiмназiи п. Харкевичъ щирыми словами привитавъ участникôвъ, а потôмъ проф. радникъ Ем. Савицкiй прочитавъ катальогъ. Опôсля промовивъ по руски товаришъ д-ръ Дрималикъ зъ Жовки а по польски проф. Бжостовичъ зъ Ясла. Зъ гiмназiи удали ся всѣ товаришѣ вразъ зъ професорами до фотоґра и дались вôдфотоґрафувати въ ґрупѣ. Торжество закôнчивъ обѣдъ въ ресторацiи огороду повзутского, переплѣтаный промовами товаришѣвъ и професорôвъ. Присутнiй товаришѣ выявили свôй жаль по причинѣ такъ значного числа неприсутныхъ и рѣшили вôзвати ихъ письменно, щобы на будучiй зъѣздъ, що має вôдбути ся за десять лѣтъ, численнѣйше явили ся. — *Одинъ зъ участникôвъ.*

— **Въ оборонѣ правды и чести** прошу помѣстити спростованя невѣрныхъ вѣстей въ дописи незвѣстного дописувателя помѣщенôй въ Новинкахъ „Дѣла“ ч. 139 зъ 25 червня (7 липня) 1898. Написано тамъ, що „въ Постолôвцѣ при огни, котрый д. 4 липня с. р. знищивъ 25 господарствъ, люде постоловецкi показались недбалыми и що лише завдяки помочи людей зъ Городницѣ огонь не розширивъ ся дальше; що причиною огню на дни 30 червня була неосторожность при высыпуваню попелу, а на дни 4 липня забава дѣтей сѣрниками“. — Все то неправда. Натомѣсть правда: що д. 4 липня згорѣло 20 хатъ зъ забудованями господарскими; що причина огню д. 30 червня незвѣстна, а огню д. 4 липня, що въ старôй хатѣ затлѣвъ огонь. Дальше незбитою правдою есть, що якъ д. 30 червня такъ и 4 липня люде свои, постоловецкi, що були въ селѣ [бо якъ 30 червня такъ и 4 липня люде були на роботѣ въ полю вôддаленôмъ вôдъ села о милю, до того д. 4 липня дуже богато було и на ярмарку въ Хоростковѣ для заспокоенe своихъ потребъ господарскихъ передъ туй туй маючими наступити жнивами] ратували, що могли, не спускаючись на чужу помôчь, но сильный вѣтеръ при надзвычайнôй посусѣ пôдсычуваvъ огонь, що цѣла перiя домôвъ аж до остатного, по-за котрыми вже не було жадныхъ забудованъ, въ першôмъ и другôмъ выпадку погорѣли, а не було можности его спинити. Тожъ закидъ недбальства зроблены людямъ постоловецкимъ — закидъ безпôдставный — при нещастю, якимъ они дôткненi, додає имъ ще бôльшого болю. Цѣлкомъ по христiяньски! — *Іоанъ Барвѣньскiй* парохъ въ Постолôвцѣ именемъ людей постоловецкихъ. [*Прим. Ред.* При сѣй нагодѣ мы поручаємо погорѣльцѣвъ постоловецкихъ, людей незаможныхъ, а зъ котрыхъ лишь одинъ бувъ обезпеченый, христiяньскому братолюбiю Р. Т. землякôвъ. Запомогу для нещастныхъ найлучше буде переслати на руки Вп. о. пароха в П., почта Городниця.]

— **Огонь у Львовѣ.** Вчера около 10 годины рано выбухъ черезъ неосторожность зъ лампою огонь при улици Лукасиньского ч. 4 [недалеко „Народного Дому] въ партерѣ на складѣ меблѣвъ Вольфа Кавфмана, повнôмъ опакованых соломою меблѣвъ. Завдяки мѣсковôй и войсковôй сторожи огневôй удало ся огонь по пôвтора-годиннôмъ ратунку придушити, Згорѣло богато рѣчей и суфітъ, а шкода, обезпечена, сягає 3000 зр.

— **Загадкове убійство.** Въ селѣ Чишкахъ кола Львова въ четверъ убивъ хтось чоловѣка и жѣнку: Томка и Катарину Березиньскихъ. Мѣжь селянами ходила чутка, що они богачѣ, хочь Томко бувъ грабаремъ. Убiйникъ, доси невыслѣдженый, порубавъ свои жертвы сокирою въ страшно огидный способъ.

При часто трафляючихъ ся фалшованяхъ охоронныхъ марокъ пильно звертати увагу на правдивость марокъ Охоронна марка выдрукована въ анонсахъ Берґера медичныхъ и гiґiєнiчныхъ мыл, мусить знаходити ся на всѣхъ обгорткахъ, етикетахъ, оказôвкахъ уживання и на самôмъ мылѣ. Наслѣдуваня вôдкидайте, бо лишь правдивый, вôдъ 30 лѣтъ въ продажи находячий ся мыла Берґера посѣдають знаменитiй зъ-давна выпробованiй власности. Докладнѣйше въ нинѣшнôмъ анонсѣ. 149 2—2

Вѣсти зъ Епархiи Львôвскои.

Президiя намѣстництва годить ся на канонiчну институцiю о. Ем. Ваня на Заланôвъ. — Консисторiя вставилась до намѣстництва о удѣленe запомоги оо.: І. Илевичеви завѣдателеви Перемышлянъ и Теод. Дальобѣ сотрудникови въ Монастирцю и о плату для приватных сотрудникôвъ въ Струсовѣ, Дубкôвцях, Серетци и Незнановѣ, а також о системiзованe сотрудництва въ Заланôвѣ. — О. Юл. Борачокъ, катихитъ народныхъ шкôлъ въ Теребовли, дôставъ презенту на парохiю Кабарôвцѣ. — Вôдпустку вôдъ прихода дôставъ о. Вол. Филиповскiй, прих. Беньковець, на мѣсяць серпень. — Консисторiя вставилась до президiи намѣстництва о згоду на канон. институцiю о. Юл. Борачка на Кабарôвцѣ. — О. Ем. Ваньо вôзваный до институцiи на Заланôвъ на мѣсяць вересень с. р. — О. Леонидъ Романовскiй, парохъ Рипянки, дôставъ зъ нагоды свого 50-лѣтного ювiлея священичого архiерейске благословенe вразъ зъ правомъ уживаня експозиторiй крилошаньскихъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 16 липня. Зъ Праги доносять, що въ Градчинѣ приготовляють мешканe для непаньскои королевои регентки. Королева мала высказати бажанe, що коли бы була змушена покинути Мадритъ, хотѣла бы осѣсти въ Празѣ.

Wiener Neustadt 15 липня. Громадска рада ухвалила змѣну громадскои ординацiи выборчои въ дусѣ загального голосования. Право голосованя має прислугувати безъ рôзницѣ пола кождому, хто скôнчивъ 24 рôкъ житя.

Прага 16 липня. Narodni Listy высказують гадку, що въ виду неудачѣ, яку гр. Тунъ потерпѣвъ въ конференцiяхъ, було бы найлѣпше полишити порозумѣне самымъ народамъ, безъ посередництва правительства. [Значить: не порозумѣтись! — *Ред.*].

Будапештъ 16 липня. Въ дальшôй дискусiи надъ цловою тарифою, бôльша часть бесѣдникôвъ промовляла за енергичнѣйшою охороною рôльництва, и заявлялась противъ цловои вôйны зъ Австрiею, а за угодою.

Гамбургъ 16 липня. Зъ причины становиска, яке Нѣмеччина заняла въ справахъ торговельного договору зъ Россiею, Россiя задумує выдати рôзнi репресiйнi заряджения вымѣренi противъ Нѣмеччинѣ.

Царгородъ 16 липня. Цѣла сконфiскована Францiею сума, походяча зъ грецкого вôдшкодованя военного, выносить 1,600.000 франкôвъ. Въ тôмъ мѣстить ся також квота 400.000 франкôвъ, реклямованых италiйскимъ правительствомъ.

Мадритъ 16 липня. Урядовый дневникъ оголошує декретъ королевои, завѣшуючiй тымчасово въ цѣлôй Испанiи запоручену конституцiею личну права. Правительство здасть справу парляментови о заряджению того выимкового кроку.

Гавана 16 липня. Прибувъ сюда австрiйскiй корабель военный „Марiя Тереса“.

☛ Адмiнiстрацiя „Дѣла“ просить о **вôднов ене передплаты на III. кварталъ 1898 р.** и пригадує ся ласкавôй памяти дотычно **скорого вырôвнання залеглостей**, щобы мы не були приневолени дальшу высылку часописи застановити.

Надосланe.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКIЙ

Оптикъ и Механiкъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гiпотечного на плантацiяхъ площи Галицкои

поручає въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:



окуляры, цвiкеры, льорнеты, бiнокль, далековиды, барометры, термометры, рôзни ареометры, мiкроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничi, шiоны, лiбелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкôвъ електричныхъ.

Всякi направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Порошокъ до зубôвъ Гайдера Найлѣпшій, нешкôдный порошокъ до чищенія зубôвъ о сильнôмъ запаху мятовôмъ, не стираючій, емалій и надаючій зубамъ снѣжну бѣлôсть. Цѣна коробки 25 кр. 18

Головный складъ и виникъ **Жигмонта Рукера** пôдъ „Срéбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 223—?

ЛИПЪ

въ реставрацiи **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улицi Трибунальска ч. 12. дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Смажений легки	12 „
Фляки	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавiяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякий напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походятъ зъ моєй реставрацiи, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпший вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вôдъ 40 кр. лiтра.

По театрѣ все снѣжа, въ великiй выбôръ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 127—? Зъ высокимъ поважанемъ **НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.**

MATTONI'S GIESSHÜBLER (IV.)

Уважати на той выпаленый знакъ на корку, якъ такожь на етiкету зъ червонымъ орломъ припоручає яко охорону противъ частыхъ фальшованъ

МАТТОНОГО
Giesshübler Sauerbrunn.

Реалiстъ VI класы пошукує лекцiй на село. — *A. M.* poste restante. Винники. 281 2—3

Грачъ на цитрѣ одержать кусенъ на цатальогъ тру gratis у Neukirchner, Görkau Böhmen. 269 3—3

ДрôтЪ кôльчастый цинковый до огороджень по зр. 4·50 за 100 метрôвъ. Тонбрицѣ лѣсовий до значення деревъ (зъ двома довбальными буктами) по зр. 6,

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКIЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капiтульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4065

Повѣдомляю Р. Т. Поважаныхъ Вôдбирателѣвъ нашихъ, що выключне заступництво для Галичины и Буковины колѣсъ „HUMBER“ зъ фабрикъ Wolverhampton и Koventry вôддали мы фiрмѣ

М. ГУСТОВИЧЬ и СПÔЛКА
у Львовѣ, улицi Академiчна число 3.
HUMBER & Co Ltd.
Beston Wolverhampton и Coventry England.
254 12—12

ЩАВНИЦЯ ЗАВЕДЕНЕ жерельно-купелеве и клiматичне.

Найсильнѣйший щавы содово-соленый и зелѣзистый, успѣшнiй въ початкахъ сухôтъ, по запаленю легкихъ, въ астмѣ, въ нежитахъ дышницѣ и гортанки, въ недугахъ жолудка, кишокъ, печѣнки и гемороидальныхъ, при вытворованю камѣнѣвъ въ мѣхури и киркахъ, въ недугахъ жiночихъ, малокровности, въ ослабленю, у всѣхъ станахъ нервовыхъ и ко инфлюенцiѣ. — Купелѣ мiнеральнi, заведене гiдропатичне зъ пенсiонатомъ д-ра Колончковского на Медузею. Купелѣ рѣчнi и т. д. Заведенє ингаляцiйне. Курацiя молочна, жентична и кефiрова. — Лѣкарь заведени д-ръ Сцiборовскiй. Дôвадъ до зелѣзничои стацiи Новый Санчь. — Сезонъ вôдъ 20 мая.

Зимовлене на мешкання приймають заряды заведень „ГÔРНОГО и на МЕДЗЮСЮ.“ 186 6—6

100 до 300 зр. мѣсячно можуть заробити особы всякого стану въ кождôй мѣсцевости певно и честно, безъ капiталу и рiзика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперôвъ державныхъ и льосôвъ. Згодошення до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutsch-gasse 8, BUDAPEST. 206 10—10

ВЫШИВКИ
всходнои Галичины

пôдъ кодекцiя зôбранов Товариствомъ „Клюб Русинок у Львовi“ появилась накладомъ Антона И. Хойнацкого зъ лiтографичного заведенiя Андрѣя Андрейчина по цѣнѣ

3 зр. 30 кр. а. в.

за примѣрникъ складаючiй ся зъ 20 таблицъ въ 4° королевского формату въ хорошо выдѣланôй тецѣ.

Выданє сихъ „Вышивок“ перевысшае значно подôбного рода выдання, що появились въ Кiевѣ, Одессѣ и Москвѣ и то не лише пôдъ взглядомъ технiчного выконченя, але такожь и пôдъ взглядомъ самого змѣсту, понеже выданє се заключае въ собѣ точну репродукцiю численныхъ взорôвъ народныхъ вышивокъ зъ повѣтôвъ Борщôвъ, Городенка, Калушъ, Надвôрна, Снятынъ, Товмачъ и иныхъ о вѣрнôмъ наслѣдуванiю красокъ, уживаныхъ народомъ въ дотычнôй охрестности

Зъ замовленями належить звертатись до Антона И. Хойнацкого, управителя *Бiблiотеки Ставропигiйского Института у Львовѣ, улицi Руска ч. 3.* 365 6—6

Фабричный складъ Sheffield-скихъ бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII, Feldgasse 10.



Оригiнальний англiйский бритвы зъ найпершои дiямантовои стали, досконалiй, вглублено шлiфованый, выострений, готовий до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглублено шлiфована зр. 1.50 а ½ вглублено шлiфований зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ *за одного дня*:

Прошу прислати ще 5 орiг. англiйскихъ бритвъ зъ дiямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволений. Куповичъ 28/10 1897 Людвикъ Загрядникъ парохъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фирму найсовѣстнѣйше. Маднôвъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичъ парохъ. 54 22—?

Подôбно пишуть Вел. Отцѣ:

23/10 97 Левъ Шанковскiй, деканъ стрыйскiй.

23/10 97 I. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.

28/10 1897 О. Полянъскiй, парохъ Юровець.

29/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иныхъ особôвъ зъ рôзныхъ кругôвъ.

ВОДА ДО ПИТЯ

Вôльна вôдъ бактерiй

ВАЖНЕ ДЛЯ КОЖДОГО.

я конечною потребою для кождого дому для фабрикъ садовои воды, для бровароßвъ и т. д. особливо въ околицiяхъ зъ нездоровою водою. Рацiональну заряду подають тôлько и одинôко ц. к. упр. ВАЖНЕ ДЛЯ КОЖДОГО.

ФIЛЬТРЫ БЕРКЕФЕЛЬДА,

[Berkefeld Filter]

котрiй, много разъ выпробований першими бактерiольогами Европы дають воду найчистѣйшу, вôльну вôдъ бактерiй.

ВАЖНЕ ДЛЯ КОЖДОГО. ВАЖНЕ ДЛЯ КОЖДОГО.

Складъ у Wilhelm Brückner & Comp.
Wien, III., Baumgasse Nr. 5 und 7.
Фабрика для устроєнъ центрального огрѣвання, водопроводôвъ и иныхъ.
Илюстрований цѣнники даромъ и оплатно. 246 3—6

ЗАКОПАНЕ
въ Татрахъ, 1000 метрôвъ понадъ рôвень моря!
Водолѣчниче заведене Д-ра Храмца.

Вôдъ 4 зр. на день уряджены покôи, зъ постелею цѣлымъ удержанемъ, лѣченемъ и купелями. — Лавнѣ уряджений вôрцево. Купелѣ звычайнi, солонi, боровиновi, електричнi, всѣлякi натриски и парнѣ, масажъ и гiмнастика. Електричнi прилады першои якости. Почта и телеграфъ въ мѣсци. Въ Хабôвцѣ ждуть повозки и фури. На жадане зарядъ высылае проспекты.
01 11—12

Ц. к. упр. галиц. акцiйный
БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ
перенѣсъ
Контору вымѣны
и
вôддѣлъ депозитовый

котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезаннѣ власного, будынку до **льокалю фронтового въ партерѣ.**

Вôддѣлъ депозитовый

принимае вклады и выплачуе завдатки на рахунокъ бѣжучiй, принимае до переховання папери вартôстнi и дае на нихъ завдатки.

Крôмъ того впровадженo подôбно якъ въ инстатуцiяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковi (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рôчно, депозитарь дôстае въ сталевôй касѣ панцирнôй сховокъ до выключного ужитку и пôдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може своє майно або важнi документы. 374 [4]

Пôдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогôднiйший зарядження.

Припысы дотычно того рода депозитôвъ одержати можна безплатно у вôддѣлѣ депозитовôмъ.

ВЪ ЖИТЮ
нѣколи вже
не трафить ся така рѣдка нагода
Тôлько за 3 зр. 50 кр.
дôстати слѣдуючу пишну колекцiю товарôвъ

15 штукъ 15 штукъ
3·50 зр. **3·50 зр.**



1 Reform-Anker-Remontoir годинникъ до кишенѣ. Ходить дуже добре зъ 5лѣтнею гарантiею
1 правдивый гольдиновый ланцюшокъ;
2 штуки перстенѣвъ найновѣйшого фасону зъ имiтованого золота и такимiж бриллянтами
1 пара спинокъ до манштетôвъ, дубле-золото пiльошоване зъ механiкою;
1 дуже гарна брошка дамска,
3 грудий спинки вôдъ сорочки
1 патентована спинка до выкладаныхъ ковнiрôвъ;
1 елегантска шпилька до краватки;
1 футералъ на годинникъ;
1 кешенове зеркальце въ футераломъ;
1 грудна шпилька, фасонове золото;

Всѣ тѣ выши 15 предметы разомъ въ годинникомъ коштують лишь

3·50 зр.

Высилае ся скоро кождому за послѣплатою. Якъ не сподобае ся, грошѣ звернe ся безъ протесту, такъ що для купуючого выключене всяке ризико.

Замовлять выключно черезъ годинникарску фiрму

Alfred Fischer
Wien I. Adlergasse 10.
274 2—6

БОТАНIКА

на вищiй класи шкiл середних. Пiсля учебника д-ра О. Ростафиньского. Зладив Iван Верхратский. Вид. р. 1896. Цiна 1 зол. 20 ц. в. а.

Д-ра Осипа Ростафиньского

БОТАНIКА

на нижшiй класи шкiл середних. На язык руский переложив Iван Верхратский. Видала друге р. 1898. Цiна 70 цент. в. а.

ЗООЛЬОГIЯ

на нижшiй класи шкiл середних. Написав Iван Верхратский. Видане р. 1895. Цiна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразôвъ

зъ руского ботанiчного термiнольогiя и номенклатуры. Зладивъ Iванъ Верхратскiй. Выд. р. 1892. Цѣна 50 цент. в. а.

Выданя тi можь дiстати в книгарнi Ставропигiйскiй або у автора. Хто замовляе у автора що найменше два примiрники iз згаданих видань (пр. два примiрники Зоольогiи або два примiрники Ботаники або два примiрники Спису або одинъ примiрникъ Зоольогiи i одинъ примiрникъ Спису або одинъ примiрникъ Ботаники i одинъ примiрникъ Спису), тому висилае ся жадани книжки в протязi чотирох днiв, при чим порто оплачуе автор.

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русинôвъ
Цѣна 1 ор.

Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

По нивькихъ цѣнахъ
выготовляє
РѢЗЬБАРСКIЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО



Львôвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3
всякi церковнi роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 57—?

Голляндско-Американьска лiнiя
зносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ Роттердаму до Нью-Iорку
Бюро для квôтъ: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлiя марокъ 180

*) Цѣна долишнiй и вôлишнiй каюти якъ и цѣна сторонки и слѣпанця напокладу.

Вôдъ року 1868
БЕРГЕРА ЛѢЧНИЧЕ
МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клiнiкахъ и многими практичными лѣкарями уживае ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожь и въ Нѣмеччинѣ, Францiи, Россiи, на пôвостровѣ Балканьскôмъ, въ Швайцарiи и т. д. на недуги шкôрнi, особливо противъ

Выкидôвъ шкôрныхъ рôзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣланє Бергерового мыла смоляного якo гiгiенiчного средства до усуненя порплавъ, до чищеня и десинфекцiя шкôры есть рôвножъ загально признане. Бергера мыло смоляне мае 40% смолы деревном и рôзнить ся значно вôдъ всѣхъ иныхъ родôвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Бергера мыла смоляного и уважати на побочь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкôрныхъ уживае ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного.

Яко найгôднѣйше мыло смоляне до усуненя всякои **нечистоты шкôры**

на выкиды шкôрнi и на головѣ у дѣтей, такожь яко незрôвнане мыло до мыття и купелѣвъ для щоденного ужитку служить, обiймаюче 35% гiцеринны и пахуче

Бергера гiцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ приписомъ уживання.

Зъ иныхъ родôвъ мыла Бергера поручае ся слѣдуючi заслугуючi на увагу: **Мыло бензоове для нѣжности шкôры; мыло бораксове противъ прищѣвъ; мыло карболеве** до выгладженя шкôры и знакôвъ по вôспѣ и яко мыло десiнфекцiйне; **Бергера мыло до купели** зъ смерековыхъ шпильокъ и таке-жь **мыло тоалетове, Бергера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.); мыло ихтiолеве** на червонôсть лица; **мыло весняникове** дуже успѣшне; **мыло таниновe** противъ пôтѣ и выпаданя волосa; **мыло до зубôвъ**, найлѣпше средство чищени зубôвъ. Що-до иныхъ родôвъ мыла Бергера звертаемо увагу на брошуру. Треба жадати мыла Бергера, бо истнують наслѣдованя безъ успѣху.

Мѣсця продажи для Львова въ антикахъ пп.: I. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фiрмахъ А. Ербара, Гайсiма, Кулика и А. Гапапорта. Дальше въ антикахъ въ *Бродах* Кiзого, Ляндберга; въ *Борщовi* Ал. Пйотровского; въ *Бережанах* А. Дурета, Л. Наглiка; въ *Березовi* Галямаса, Ербена; въ *Хировi* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Кшижановского, I. Тобiшека; въ *Ярославi* I. Ангермана, I. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Калушу* Пилевского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 антикахъ; въ *Рашевi* Карпиньского, Прона; въ *Сколимi* Леховского; въ *Самборi* I. Алексевича и Гердычки наслѣдникôвъ; въ *Станиславовi* у всѣхъ трехъ антикахъ; дальше въ антикахъ въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ антикахъ бôльшихъ мѣстъ Галичины. 104 18—24

Каролъ ГОСТИНЬСКIЙ явный спôльникъ фiрмы
К. Гостиньскiй и I. Альсъ
Предприемство комiсiй и спедицiй
у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)
яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесiоноване
ГЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПÔВНÔЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМѢ
продае карты корабельнi выѣджаючимъ въ край заморскiй и удѣляе всяких поясненъ безплатно.
Експедицiя подорожныхъ и закупкôвъ 3—5 разôвъ мѣсячно до Америки Пôвнôчнои, Аргентины, Канады, Парагвая и Сполучених Державъ. 209 45—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянковои. Зъ друкарнѣ Института Ставропигiйского.

Ч. 147 Львовъ, Понедѣлокъ 6 (18) Липня 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кинкынського 2.; — въ Ярославю Д. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Duken, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбст за инсераты платна у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрій:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попереднє застереженя. — Реклямаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число комітуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератового або ся мѣсце в въ рубрицѣ „Надѣсланс“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші денесена приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Заходы угорского правительства для Русинѣвъ въ пѣвнічнѣй Угорщинѣ.

Pester Lloyd [въ ч. 170 зъ 16 с. м.] умѣстивъ замѣтну для насъ статью п. заг. „Міністеръ рѣльництва въ Бескидахъ“. Въ статьѣ тій бесѣда про угорского міністра Дараніого, котрый выѣздивъ у Бескиды пересвѣдчитись наочно о сумнѣмъ станѣ угрорускаго народу, бо досѣ чувавъ о тѣмъ лише зъ нарадъ анкеты, яка вѣдъ часу до часу вѣдбуває свои засѣдання въ Будапештѣ, радячи надъ способами ратованя угро рускаго нареду вѣдъ цѣлковитои руины. Міністеръ переѣздживъ то верхи на кони, то повозомъ и розглядавъ ся та розпытувавъ людей, а які наслѣдки мають выйти зъ сеи подорожи, послухаймо, що говорить згадана статья:

„Міністрови, коли ѣхавъ повозомъ, сумный видъ представлявъ ся на кождѣмъ кроцю. Де колись филювали збѣжа и пасли ся стада, що свѣдчили о добробытѣ населеня, теперь тамъ зъ колишньои культуры остало ся нѣ не пасовище. Народъ, котрый сѣ горскій околицѣ зробивъ упр вными, въ бѣльшѣй части вже вывандрувавъ за море, а решта населеня животить нужденно, лише толерована пѣдъ стрѣхою, що була его; оре худоб ю, яку ему вѣритель [розумѣвсь жидъ *Ред.*] полишивъ тѣлько на ужитокъ, задовженне, заморене, черезъ тяжку нужду, що тягнесь десятки лѣтъ, звыроджене, зъ року на рѣкъ упадаюче чимъразъ глѣбше, безъ сватаня надѣ на лучшу будучность.

Въ виду величезного поступу деяких сторонъ Угорщины за остатнѣ десятилѣтя — заосталость, загальна зъубожѣлость и безнадѣйный станъ горского населеня въ пѣвнічно-всхѣдныхъ Карпатахъ есть безъ сумнѣву найтемнѣйшою точкою нашого державного розвою. Тутъ взятись до роботы — мусить бути сталымъ пунктомъ програмы нашихъ кругѣвъ політичныхъ. И цивілізована заграница изъ залюбованемъ, намъ зовсѣмъ непѣдхлѣбнымъ, интересуе ся тыми заосталыми сторонами нашого господарства. Münchener Allgem. Zeitung и другѣ вызначнѣ нѣмецкѣ часописи, обговорюючи въ довшихъ статьяхъ станъ въ Мараморщинѣ и въ сусѣдныхъ комітатахъ, кажуть уже, що въ нѣякѣмъ краю на земли не стрѣтишь такого страшного обдовженя малои посѣлости земельнои и такъ сильного зросту сѣльского пролетарияту, якъ въ найплодороднѣйшѣй рѣльничѣй державѣ въ Европѣ. Всѣ тѣ часописа годять ся — не входимо въ те, чи справедливо, чи нѣ, — що за тѣ сумнѣ вѣдносины треба винувати въ першѣй лінии правительство.

Міністеръ рѣльництва взявъ ся за рѣчь ревно и рѣшучо. Занніціована нимъ акція ратункова здаеть ся доказуе, що держава уважае за перший свѣй обовязокъ: удержати дрѣбного хлѣбороба на его скибѣ, — скрѣплене и спомога бѣдного та безпомѣчного малого посѣдателя грунту уважаюсь першимъ пунктомъ програмовои акціи ратунковои. Вже теперь, за коротків часъ дѣяльности міністра рѣльництва въ тѣмъ напрямѣ — держава вступила въ безпосередній зносины зъ кѣлькома тысячами малыхъ посѣ ателѣвъ тои околицѣ, що дѣстали чи то поля, чи сѣножати, чи пасовиска вѣдъ державы въ аренду. Очевидно, черезъ той тѣснѣйшій контактъ лучае ся многорака нагода — зъ ходомъ лѣтъ треба вплынути на пѣднесене культуры тыхъ околиць и покласти пѣдвалины до поступѣвъ въ такъ примітивнѣмъ ще нинѣ рѣльничѣмъ господарствѣ горского населеня, а черезъ сильну помѣчь державы особливо ховъ худобы учинити опорою всего господарского поступу тыхъ околиць.

Міністеръ — якъ можна заключати зъ его енунціяцій на бенькетѣ въ Мукачевѣ — не задоволяе ся сею, бѣльше теоретичною акцією ратунковою, але мае намѣръ на найширшѣй основѣ вплывати на цѣле господарске жите бутя убогого населеня горского. Обширна акція кредитова, въ змыслѣ нового закона о стоваришеняхъ, мае — якъ мы чули — послужити тутъ въ першѣй лінии. До того — якъ передвиджуе ся — мають прилучитись вѣдповѣдній мѣры противъ шкѣдного дальшого дробленя малои посѣлости, — охоронній средства противъ що-раз бѣльшаючихъ шкѣдъ вѣдъ дикои и хижои звѣрины, — управильнене справы охороны лѣсѣвъ, зъ увзглядненемъ жизненныхъ условій хову худобы, котрому не повинно ся вѣднята потрѣбного пасовиска, заведене управильненои господарки полонинной и управильнене вѣдносинъ пасовищныхъ. Якъ сѣ, такъ и инші дѣланя на апатичну масу населеня, стоячого на найнижшѣмъ ступени культуры, не дадуть ся подумати безъ прямои постѣйнои интеренціи державы. Того мабуть добре свѣдомій въ правлячихъ кругахъ, ба уважають, що тоту наскіцовану задачу зовсѣмъ не дасть ся розвязати зъ сегодня на завтра, але бачить ся есть намѣръ зробити ей сталымъ пунктомъ програмы въ дѣяльности міністерства рѣльництва. Обовязокъ — прямо тутъ взятись за дѣло — спочивае на баркахъ правительства, тымъ бѣльше, що въ тыхъ околицяхъ зовсѣмъ нема середныхъ господарствъ рѣльничихъ, котрѣ — самѣ поступаючи, вплывають також менше або бѣльше заохочуючо та побуджуючи до поступу також малѣ господарства. А велика посѣлость въ пѣвнічно-всхѣдныхъ Карпатахъ въ бѣльшѣй части въ рукахъ неугорскихъ, або властитель по найбѣльше не сидить тамъ, отже хибуе властителя бѣльшои посѣлости до патріотичнои ініціативы въ интересѣ малои посѣлости [? — *Ред.*]

Що нинѣ Русинѣвъ гнете та що привело пригнетене того племени, те саме, тѣ самѣ злидні е бѣльше-менше типічнѣ и у прочого горского населеня нашихъ Карпатъ. Справедливо взято ся до ратунковои акціи нинѣ тамъ, де положене стало вже невыдержиме. Але въ льогічнѣмъ высновку она розширять ся и на инші области що упадають пѣдъ тыми самыми злиднями. Щасливою точкою выходу и опоры е въ першѣй лінии всѣ державнѣ луки и пасовиска, що въ поодинокихъ горскихъ комітатахъ управа лѣсѣвъ камеральныхъ вѣддае на ужитокъ селянамъ; ба, правительство — якъ свѣдчить примѣръ въ Бережскѣмъ комітатѣ — не буде вѣдъ того, щобъ також въ выимковыхъ случаяхъ выарендовувало приватнѣ обекты и вѣдъарендовало ихъ просто господарямъ дбаючи симъ чиномъ о те, щобы бѣдный дѣставъ пѣдъ можливыми условями способъ до екзистенціи...“

Отсе статья Pester-Lloyda.

Коли она справдѣ вѣрно вѣддае намѣры угорского правительства, то треба признати, що оно досыть серіозно бересь до ратунковои акціи селяньства на угорскѣй Руси — и далеко позаду полишае наше, австрійске правительство, котре такъ само зубожѣлымъ и вызысканымъ горскимъ народомъ рускимъ не займаесь анѣ капинки, — не зробить для него нѣ дрѣбки добра, хочь могло бы зробити бодай своими обширными посѣлостями камеральными. Наше правительство кобы здорово — знае тѣлько стягнути податокъ, а зъ вѣдки бѣдный горянкъ мае укорпати тои кровавицѣ на податокъ, о те не пытають. Тому то народъ и убожѣе що-раз бѣльше та нидѣе.

Очевидно — угорске правительство заняло ся теперь ратункомъ нашихъ братѣвъ за Бескидомъ не зъ любови чи симпатіи до нихъ, але зъ интересу державного. Иде-жь бодай о те, щобы було кому и зъ чого податокъ платити до державнои касы та й щобы запобѣгти вытворови пролетарияту, для державы зъ рѣзныхъ взглядѣвъ небезпечного. Се рѣчь ясна. Отже дивно, чому такъ ясною рѣчи не можуть чи не хотять зрозумѣти австрійскій мужѣ державнѣ въ вѣдношеню до пѣдъупадаючого и що-разъ бѣльше злиднуючого галицко-рускаго населеня?!

Зъ-пѣдъ стану выимкового.

Зъ Перемышльщины пишуть намъ:

Станъ выимковый, якій заведено въ перемыскѣмъ повѣтѣ, а въ наслѣдокъ того репресалія противъ товариствъ робѣтничихъ въ Перемышли, не поправили ситуаціи, яка тутъ запанувала за часѣвъ старостованя п. Ляликевича. Якъ въ мѣстѣ самѣмъ, такъ и въ околиці ходять страховитѣ поголоски и погрозы.

Такъ есть! — въ горшку кипить, и то вѣдъ довшого часу кипить, а зле робить той, хто его пѣдъ той часъ закрывае щѣльно покришкою, бо може розсадити и попарити многихъ, винныхъ и невинныхъ. Фактомъ незаперечеными есть, що въ цѣлѣмъ повѣтѣ пануе велике незадоволене и огорчене зъ теперѣшнои адміністраційнои управы перемыского повѣта. Цѣле селяньство — кромѣ лизунѣвъ вѣйтѣвъ та писарѣвъ — не мае нѣякого довѣря до староства въ теперѣшнѣмъ складѣ; — интеліґенція руска, якъ свѣтска такъ и духовна, не мае двохъ гадокъ въ тѣй справѣ; — кляса робѣтнича, загально сказавши ненавидить теперѣшного шефа, п. Ляликевича, котрый — що правда — посѣдае велику енергію и ей на кождѣмъ кроцѣ выявляе въ великѣй дозѣ, але того ще за мало, абы бути добрымъ старостою и управителемъ повѣту, а досыть и выстане, абы статись зненавидженымъ вѣдъ многихъ. До енергіи треба долучити тактъ, чувство справедливости и выразумѣлость, — ба, сказавъ бы-мь, що въ теперѣшныхъ часахъ лагѣдностію и добротою серця можна далеко бѣльше зискати, якъ строгостію и енергією. Загалъ рускій въ повѣтѣ — т. е. селяньство и интеліґенція — зъ однымъ зъ такихъ и коли вѣнъ бувъ осторожнымъ зъ мужчиною, не бувъ осторожный въ женщиною. Вы скористали зъ того и повели рѣчь такъ, що дѣстали вѣдомости, о которыхъ вы знали, що вѣнъ бы вамъ бувъ ихъ не удѣливъ, якъ бы бувъ подумавъ, що оно мае йти до газеты. Вы украли тоту вѣдомѣсть такъ само нѣкчемно, якъ той человѣкъ укравъ документы зъ кишенѣ п. Кенйона. Сповнивши таку пѣдлоту, говорите о своѣй чести и о своѣй правдѣ! Говорите о перекупствѣ, але-жь тутъ уживае ся единого можливого способу, щобы склонити васъ зробити те, що е праве и справедливе и честне! Вашь поступокъ робить менѣ встыдъ, що я женщина. Цѣлкомъ злу женщину я можу зрозумѣти, але не можу зрозумѣти такои, якъ вы, котра торгуе тымъ, що е женщиною, що красна, що мила въ поведеню. Вы уживаете тыхъ прикметъ такъ, якъ злодѣй або фальшѣвникъ уживавъ бы особливыхъ талантѣвъ, даныхъ ему Богомъ. Якъ вы смѣете удавати, що вашь выпадокъ подѣбный до выпадку Уентворта? Уентвортъ е честный человѣкъ, занятый въ честнѣмъ предприемствѣ, а що до васъ и вашого занятя, то не маю словъ, щобы высказати свою погорду. Кишеневе злодѣйство буде ще честнымъ въ порѣвнаню зъ такою роботою!

Едіта Лонґуортъ теперь стояла почервонѣвши, зъ затиснеными рукамы. Она говорила съ сильнымъ роздразненемъ, якого потому жалувала, коли нагадувала собѣ сесю хвилю; але ей опанували жаль и розчароване за-для неудачѣ, бо-жь передъ хвилею була певна успѣху. Противниця ей стояла передъ вею злѣсна и блѣда. Зъ-разу Едіта Лонґуортъ гадала, що она ударить ей, однакъ сли може и

Посередництво женщины.

(*Зъ англійского.*)

(*Дальше.*)

Дженні Брюстеръ встала и складала та розкладала руки нервово. На коротку хвилю настала мовчанка — и Едіта Лонґуортъ вже думала, що выграла справу.

— Чи вы знаете всѣ подробицѣ, якъ пробовано дѣстати тоту вѣдомѣсть? — заговорила по хвили місъ Брюстеръ.

— Знаю дещо. Але якій подробицѣ вы маете на думцѣ?

— Чи знаете, що одинъ мужчина вѣдъ „Арґуса“ пробувавъ дѣстати тоту вѣдомѣсть вѣдъ пп. Кенйона и Уентворта въ Канадѣ?

— О тѣмъ знаю.

— Чи знаете, що вѣнъ бувъ укравъ справоздання, але ему вѣдобрано, заки мѣгъ ихъ ужити?

— Знаю.

— Знаете, що вѣнъ дававъ Кенйонови и Уентвортови за замѣстъ тыхъ справоздань два разы таку цѣну, нѣжь заплативъ бы имъ Лондоньскій синдикатъ?

— И се знаю. Отже! Теперь вы кажете менѣ робити далеко бѣльше, анѣжь Ріверсъ казавъ имъ, бо кажете менѣ укрыти передъ моею газетою вѣдомѣсть, котру я вже дѣстала. Чи-жь не такъ?

— Такъ, вы можете ей укрыти до часу, ажь справоздане буде доручене директорамъ; тогдѣ, розумѣе ся, можете робити зъ нею, що схочете.

— Ба, але за той часъ она цѣлкомъ утратить вартѣсть. За той часъ она буде оголошена въ лондоньскихъ фінансовыхъ газетахъ и тогдѣ кождый може ей мати. Чи-жь не такъ?

— Та нѣбы такъ.

— Теперь же я завдамъ вамъ ще одно пытане, місъ... місъ... вы мабуть не сказали менѣ свого имени?

— Называю ся Едіта Лонґуортъ.

— Отже, місъ Лонґуортъ, запытаю васъ ще о одну рѣчь. Яка ваша гадка о поступку Кенйона и Уентворта, що не приняли подвойнои сумы обѣцяной имъ за справоздане?

— Яка моя гадка о нихъ?

— Такъ! Вы надумуетесь, пѣзнаете, що нема для васъ выходу. Вы думаете, що Уентвортъ и Кенйонъ поступили благородно, вѣдкинувши предложене Ріверса?

— Певне, такъ думаю.

— И я такъ думаю. Я уважаю, що они поступили справедливо и якъ честній люде повинній були поступити. Теперь же, коли вы такъ гадаете, місъ Лонґуортъ, то якъ смѣете предкладати менѣ два, трічи чотири разы тѣлько, якъ моя газета менѣ платить за те, щобы дѣстати сю вѣдомѣсть? Чи гадаете, що я менше честна, якъ Кенйонъ и Уентвортъ? Ваше предложене е зневагою для мене! сего не зробивъ бы нѣхто нишій, якъ хиба женщина, и то женщина зъ вашои клясы. Кенйонъ не зробивъ бы сего, Уентвортъ не зробивъ бы. Вы приходите сюда перекупити мене, зробити якъ-разъ те, що Ріверсъ пробувавъ зробити для „Арґуса“ въ Канадѣ. Вы гадаете, що за грошѣ можна все купити! се гадка вашои клясы. Теперь же треба вамъ знати, що я е женщина зъ народу. Я родилась и выховала ся въ убожествѣ въ Ню-Іорку. Вы родились и выховали ся середъ роскошей въ Лондонѣ. Я терпѣла недостатокъ и бѣду, о якихъ вы не маете понятя, а навѣть коли-бъ вы и читали о нихъ, то не зрозумѣете. Вы зъ безвстыдностію своеи клясы думаете, що можете прийти до мене, щобъ я зрадила свого службодавця! Я е тутъ, щобы зробити певну рѣчь мимо всѣхъ грошей, якій всѣ Лонґуорты колинебудь посѣдали або будуть посѣдати. Чи говорю досыть ясно?

— Певне місъ, Брюстеръ, здаеть ся кождый зрозумѣвъ бы васъ.

— Ну отже! я рада зъ того, бо человѣкъ не може знати, якъ твердоголовій часомъ бувають люде.

— То вы е той гадки, що вашь выпадокъ е рѣвный выпадкови п. Уентворта?

— Певно! Обохъ насъ выслано зробити певну роботу и мы обое ей зробили. Обомъ намъ предкладано пѣдкупство, щобъ ошукати нашихъ скужбодавцѣвъ, позбавити ихъ плодѣвъ — нашои роботы; тѣлько въ моѣмъ случаю ще богато гѣрше, нѣжь у Уентворта, бо его службодавцѣ не потерпѣли-бъ, а мои потерпѣли бы.

— Се дуже гарно звучить, панно Брюстеръ але теперь позвольте менѣ сказати вамъ, що те, що вы зробили, е рѣчь дуже нечестна и вы приносите неславу звычайному жѣноцтву. Вы потрафили въ часѣ короткои знакомости выскати довѣря мужчины — есть певна кляса женщинъ, котра умѣе се зробити — дякую Богу, що я не належу до сеи клясы; волю належати до тои, котру вы маете за гѣршу. Деякій мужчины маютъ вроджене пошановане для всѣхъ женщинъ. И. Уентвортъ, якъ видно,

становлять прецѣнь] поважну бѣльшість въ повѣтѣ, а и рѣбтники мають теперь велику силу, тожь хиба заслѣпленый чоловѣкъ схоче ихъ легковажити, коли они зорганізований и мають своихъ провѣдникѣвъ. Управляючій сферы складають вину на аґітаторѣвъ соціялістичныхъ и радикальныхъ. Але и на нихъ є рада! Вѣдберѣть имъ оружє, якимъ воюють! Та що жь, коли того оружя якъ-разъ достатчають имъ дотычній сферы, чи правительственній, чи автономічній, а аґітаторы знають тогдѣ найменшу рѣчь выкорыстати для себе, въ свою користь

Но чи знає теперѣшный шефъ повѣту о тѣмъ, якій настрѣй панує въ цѣлѣмъ повѣтѣ противъ его управы? Правдоподѣбно не знає, бо хто жь ему се донесе? Приятелѣ нѣ, бо мусять ему пѣдхлѣбляти, щобъ не стратити приязни й ласки, — противникъ також нѣ, бо не має до него приступу, але „занменованый" лайдакомъ мусить заразъ „за дверѣ выносити ся", сли не схоче въ „криминалѣ гинути"... Длятого вехай перечитає собѣ ей стрѣчки, написаній sine ira et studio, и розважить надъ питанемъ: що дальше?

X.

Письмо зъ Калуша.

[Выборы до радъ громадскихъ. — Спекуляція голодовою запомогою. — Израеля Целлера выводять школою въ люде. — Працанє б. старосты Маєвского и новый управитель староства].

На веснѣ с. р. вѣдбували ся по громадахъ выборы радъ громадскихъ и — мимо штучокъ та пресій зѣ стороны властей — выпали переважно користно для громадъ. Хрунѣ пѣйшли на емеритуру. Але хрунѣ то пѣдпора niezgadu, отже дуже засумувавъ за ними нашъ любый Совиньскій, але потѣшивъ ихъ и казавъ имъ поробити протесты, а приверне имъ честь и славу. Такъ казавъ писарямъ въ старостві зладити протестъ противъ выборѣвъ въ Томашѣвцяхъ [писавъ приятель Совиньского, засуспендованый за надужитя податковый адъюнктъ Сухаровскій], сказавъ, що выборы скасує и пѣславъ заплаканого перепавшого вѣйта Федя Тимкова до рады повѣтовои о помочь. Зъ вѣдти Федьо дѣставъ кільканацять кѣрцѣвъ бараболѣ и сѣль зъ голодовои запомоги, ну, и голоснвъ по селу, що у него є бараболя и сѣль, але дѣстануть лишь тѣ, що зъ нимъ будуть тримати. Въ сѣй справѣ ѣздила депутація селянъ до намѣстника... Таке саме дѣяло ся взагалѣ по селахъ, де перепали хрунѣ. Теперь уже знаємо, на що прийшла голодова запомога.

Сими днями — якъ кажуть на приказъ „свыше" пѣддавъ ся Israel Zeller, приятель Совиньского, испытови зъ IV-ои клясы школы выдѣловои въ Калуши—ну, и симъ разомъ осѣщила ся исторія зъ „Пташника въ Тиролі" — Целлеръ здавъ зъ дуже добрымъ успѣхомъ. „Не умѣю нѣ читати, нѣ писати, а хотять мене кролемъ обрати". Израель Целлеръ готовъ ще далеко допровадити, кобы лишь дальшій приказы „свыше"...

Якъ грѣмъ зъ ясного неба, закопила хрунѣвъ нежданно вѣсть о перенесеню ихъ „тата" на далеку Мазурщину... Дня 15 червня вѣдбула ся въ сали касиновѣй похоронна стина для Маєвского яко старосты калуского. Плакавъ вѣнъ [дѣйстно!] ревными сльозами, плакали за нимъ его приятелѣ, его особы и его системы, бувъ то похоровъ повѣтового кацика пѣсля пятои клясы. Середъ жалѣбныхъ прощей знаменна була, бодай дотепомъ, бесѣда адвоката Станецкого, що порѣвнавъ Маєвского зѣ смѣлымъ и щасливымъ капітаномъ корабля, на котрый змовились усѣ дикій елементы природы: bałwany, psy morskie, świnie i inne potwory morskie, и по словамъ мецената Станецкого — Маєвскій побѣдивъ ихъ. Ну, дѣйстность показала инакше, але въ тѣмъ то бувъ и Witz пана мецената... Зъ Русиновъ були на сѣмъ пращаню звѣстный нашъ деканъ о. Рожаньскій, его зять о. Рудавскій, ц. к. зарядникъ Каратницкій и судовый адъюнктъ Кульчицкій. Соромно намъ и писати, що знайшли ся мѣжь Русинами люде, що бачивши и знаючи всѣ безправности Маєвского и муки Русиновъ, въ работѣпію пѣйшли ще полисати его руку. Имена ихъ подаємо на вѣчну памятку... Дня 2 липня выѣхавъ Маєвскій зъ-вѣдси разъ на все, а пращали его: кільканацять жидовъ, кільканацять вѣдкомандованыхъ урядниковъ, жандармерія въ комплетѣ и поліція мѣска in corpore пѣдъ проводомъ вахмайстра, котрый зъ плачемъ пращавъ бесѣдою свого зверхника. Замѣтне то було пращанє! Нѣ одного селянина та мѣщанина, нѣ одного шляхтича, лишь гуртокъ халатниковъ та поліція. Тѣ й мають за чимъ жалувати, бо за тыхъ шѣсть роковъ справдѣ було тутъ панованє поліціи та жандармерін. Потекли за той часъ потоки слѣзъ за-про кривды людскій... Памятна буде ще и правнукамъ нѣчь зъ 25 вересня 1895 р., коли то пѣдъ окомъ староства а пѣдъ проводомъ Оржельского и поліцаѣвъ мордовано нашихъ выборцѣвъ...

Зъ днемъ 30 червня обнявъ управу калуского староства Буковчикъ. Що се за людина, поки-що не знаємо. Кажуть, що має мати европейску огладу и має бути справедливый. Поживемъ — побачимъ.

Переглядъ политичный.

Въ справѣ языкового проекту гр. Туна вѣдбуло ся въ суботу засѣданє выконуючого комітету молодоческои партіи. Делєгаты здали справу зъ переговорѣвъ у гр. Туна. Президентъ кабінету предложивъ делєгатамъ начеркъ языкового закона для Чехін и Моравы, додаючи, що рѣвночасно зъ выданемъ закона, будуть знесенй языковій розпорядженя. Проектъ закона стоить на основѣ рѣвноуправненя и рѣвной вартости обохъ языковъ, такъ що рѣвно ческа якъ и нѣмецка мова въ рѣвныхъ услѣвяхъ и въ рѣвнѣй степени має бути примѣнена до етнографічныхъ вѣдносинъ поодинокихъ округовъ судовыхъ. Делєгаты заявили, що стоять на засадничѣмъ становиску що-до управильненя языковои справы въ Чехіи, Моравѣ и на Шлеску, и не можуть высказати своихъ гадокъ дотя, доки дословно не знають языкового проекту. Делєгаты заявили такожь, що доперва по ухвалѣ Нѣмцѣвъ будуть могли правительственный проектъ пѣддати пѣдъ дискусію выконуючого комітету. — Комітетъ принявъ справоздане делєгатѣвъ до вѣдомости и узнавъ его за цѣлкомъ корректне. Вкінци ухвалено вручити въ тѣй справѣ президентови кабінету меморандумъ.

Sonn- und Montagsztg. доносить, що гр. Тунъ дальше веде переговоры въ языковѣй справѣ. Президентъ міністровъ запросивъ на вѣвторокъ католицку партію людову на необовязуючу нараду. Сторонництво приняло запрошенє и на конференцію высилає президента Фукса, Діпавлього, Ебенгоха и Карльона. — Такожь Хлюмецкій мавъ довшу конференцію зъ гр. Туномъ.

Вчера вѣдбула ся кабінетова нарада надъ ситуацією выкликаною вѣдмовою нѣмецкихъ сторонництвъ опозиційныхъ и чадъ розпорядженями, якій въ найблизшѣмъ часѣ мають бути выданій на пѣдставѣ §. 14.

— —

О капітуляціи Санхаґа доносять: Ґен. Тораль вѣддавъ Американцямъ територію обѣймаючу 15.000 квадратовыхъ миль т. є бѣльше-менше третю часть провінцін Санхаґо. Испаньске вѣйско выйшло зъ мѣста. Услѣвя капітуляціи такій: Всѣ испаньскій вѣйска зъ округа обнято капітуляцією, т. є. зъ цѣлои всхѣднои части острова, будуть вѣдставленій неутральными кораблями до Испаніи. Испаньскій офіцыры задержать шаблѣ. Испаньскій командантъ має право забрати зъ собою до Испаніи вѣйсковій архівы зъ цѣлого округа обнятого капітуляцією. Охотники, воякы національнои ґвардіи и ґерілясы въ испаньскѣй службѣ можуть свободно лишитись на Кубѣ, але мусять на весь часъ вѣйны злożити оружє. Испаньскій вѣддѣлы выйдуть зъ Санхаґа зъ вѣйсковыми почестями. Вѣдъ американьского правительства буде зависѣти, чи буде имъ вѣльно взяти оружє зъ собою до Испаніи. Въ той способѣ повертає до Испаніи 24.000 воякѣвъ.

Форты и батерій въ Санхаґу обсадило вже американьске вѣйско; мѣсто мали Американцѣ обсадити ажь тогдѣ, якъ испаньске вѣйско цѣлкомъ вже выйде. Часть фльоты Сампсона въѣхала вже до пристани.

На военнѣй нарадѣ въ Вашинґтонѣ высказано гадку, що въ тѣй хвили треба ударити на Порторіко и безпроволочно выслати до Испаніи фльоту Ватсона. До Тампа прийшовъ уже наказъ задержати высылку вѣйскъ на Кубу, бо они теперь будуть высыланій на Порторіко. Такъ само наказано скрѣпити фльоту Ватсона. До неи прилучать ся всѣ тяжкій кораблѣ Сампсона. Пѣсля послѣдныхъ депешъ — фльота Ватсона вѣдплывае до Испаніи вѣ второкъ. Испанія скрѣпляє зъ нечуваным успѣхомъ Альґеціресъ, яко одну зъ мѣсце востей, котру имовѣрно заатакує фльота Ватсона. Прибули тамъ три новій батерій зъ Мелілѣ. Протягомъ тыждня прислано до Цевты и Таріфы 15.000 вѣйска. На окопахъ въ Кабрітасъ умѣщено 12 десять-цалевыхъ гарматъ.

Бѣльша часть испаньскихъ часописей домагаєсь якъ найскорѣйшого заключенія мира. Liberal пише, що правительство супротивляючи ся заключеню мира, поступає якъ злодѣй: краде народови супокѣй, хлѣбъ, щасте Цѣкавій бувають дневники заступаючій вѣйсковѣ сферы. Оденъ зъ нихъ, Exercito, ще не вѣрить въ правдивѣсть депешъ о капітуляціи Санхаґа и кличе: „Сли теперь заключимо миръ, заслужимо собѣ, щобы намъ въ лице наплювали. Коли маємо ще 180-тысячну армію, є нашимъ обовязкомъ дальше вести вѣйну". Коли такъ вѣйскова партія дальше наклику до вѣйны и ставить правительство въ дуже тяжке и безвыхѣдне положенє, партія Карльоса також не дармує. Емісарѣ донъ Карльоса кружать по краю; духовенство пѣдпирає цѣлый той рухъ, бо надѣє ся, що побѣда донъ Карльоса до решты вѣддасть Испанію въ руки Ґаунтѣвъ. Що хвиля выжидають маніфесту донъ Карльоса. Тогдѣ утворили бы ся карлістѣвскій вѣддѣлы и выступили бы зъ оружемъ въ руцѣ.

Европейскій державы не мають намѣру интервенціювати на рѣчь заключеня мира мѣжь Испанією а Америкою. Зъ интервенцією выступить здаесь одна Англія.

Справы церковнй.

Пишуть намъ:

Велике торжество церковне въ Олеську, заповѣджене въ часописяхъ, вѣдбуло ся справдѣ величаво. Було то справдѣ велике свято церковно-народне, що позистало ся на довго въ памяти участниковъ, а глубоко вкололо тыхъ, котрыхъ болить всякій подвигъ нашого церковно народного духа. Олесько — се жь мѣсце, де нередъ кількома мѣсяцями *латинськй священики заприскгали своихъ вѣрныхъ въ костелѣ, щобы не говорили дома по руски и не ходили до церкви.* Величавость онодѣшного торжества була вѣдповѣдю на сій заклятя. Але вѣдповѣдь сесю могли дати лише такъ ревній душпастирѣ, якъ о. Левицкій зъ Олеська и его сотрудникъ о. Дубицкій. Такъ клясично вѣдповѣсти могло лише таке патріотичне духовенство, якъ духовенство деканату олеського.

Въ навечерію св. Іоана Крестителя о 4 годинѣ пополудни на дворци стациі Ожидовъ станувъ поѣздъ, котрый привезъ образы св. Іоана и Матери Божои, мальованій славнымъ италійскимъ маляремъ, а посвячений самымъ святѣйшимъ Отцемъ. Папа прислявъ заразомъ мощѣ св. Іоана и домика лятераньского, а до церкви прилученыхъ Юськовичь репродукцію оковѣвъ св. Петра. Святій сій памятки привезъ Впр. делєгатъ Всесв. Консисторіи о. Митратъ Туркевичъ въ товариствѣ крил. о. Пюрка. Дворця не видко було по за фанами, та вѣнцями, та цвѣтами. До десять тысячь народу зъ околичныхъ сѣлъ зъ процесіями дожидали поѣзду. На передѣ дворця стояло около трицять священиковъ въ церковныхъ ризахъ, а поліція мѣска въ гарныхъ помпярскихъ строяхъ удержувала порядокъ.

По повитаню достойныхъ гостей заряджено походъ до Олеська, вѣддаленого о три чвертя милѣ. Священики ѣхали возами въ ризахъ, на послѣднѣмъ повозѣ Впр. делєгатъ въ понтіфікальнѣй одежи зразъ зъ о. Пюркомъ, держачи въ рукахъ св. мощѣ. Передъ ними діяконы везли въ рукахъ скринку зъ оковами св. Петра. Передъ поѣздомъ несено на раменахъ на прилаженыхъ ношахъ оба великій образы, котрій чудово красувались въ блеску западаючого сонця. Передъ образами йшовъ олеській хоръ, співаючи цѣлу дорогу прегарній церковній цѣсни. На самѣмъ передѣ довжезного ланцуха процесій та народу ѣхала кінна бандерія зъ синьо-жовтыми фанами. Молодцѣвъ на коняхъ було до пятьдесять. Якъ выглядавъ сей величезный на два кільометры довгій походъ середъ поля, середъ моря дозрѣвающого збожа сего перо не опише. Величавость сего виду була гѣдна пензля найбільшого маляря. Серце росло, бачучи сю нашу красу и нашу силу.. На скрутѣ дороги пѣдъ фігурою промовивъ посолъ о. Таничкевичь. Вѣнъ порѣвнавъ сей походъ, сесю дорогу, зъ дорогою цѣлою руского народу, котрою вѣнъ иде пѣдъ проводомъ церкви до щастя и до славы. Въ селѣ Юзьковичахъ похѣдъ зновъ задержавъ ся. Впр. делєгаты вѣдвезли дарунокъ с. Отця до мѣсцевои церкви, по чѣмъ рушено дальше. До Олеська прибули мы около 7 годины. Церковь въ Олеську нова, прегарна, велика, мурована на дуже видномъ мѣсци. Всюды видно порядокъ и артистичну красу. Всѣ важнѣйшій образы сеи церкви мальованій нашимъ артистомъ-маляремъ Корниломъ Устіяновичемъ. Привезенй образы умѣщено зразъ за великимъ престоломъ надъ „горнымъ сѣдалищемъ". Шкода лише, що одинъ образъ (св. Іоанъ) есть заслоною для другого, бо не можна видѣти обохъ образѣвъ разомъ. А они вельми цѣкавій, особливо своимъ прегарнымъ кольоритомъ. По вечѣрни була проповѣдь о почитаню св. образѣвъ, выголошена прегарно о. Дольницкимъ зъ Пѣдгорець, почѣмъ священики и вѣрній удалисъ на супочинокъ.

Другого дня, на св. Іоана Крестителя, вѣдбулось храмове богослуженя. Служивъ о. митратъ Туркевичь при асистѣ старшихъ священиковъ. Проповѣдали оо. Дубицкій, Таничкевичь и Бобикевичь зѣ Стрыя. У вѣдпустѣ брало участь до десять тысячь народу.

Належить зазначити, що цѣле се величаве торжество, якъ и всяка церковна робота духовенства деканату Олеського носить характеръ не лише церковный, але також значно руско нар дный патріотичный. Се проявляєсь и при вѣдправахъ, се видно и на парраментахъ, се пробиваєсь особливо въ проповѣднхъ, се замѣтивъ я и въ розмовахъ та товариствахъ священичихъ. Иде бесѣда не лишь о спасеню душѣ, але и о спасеню народу руского та о способахъ, якими можна бы той народъ выдвигнути зъ бѣды и темноты, а довести до свѣтла, до добра, до Бога. И удаєсь имъ се. Всюды горне ся народъ до церкви, до Просвѣты, закладае читальнѣ, сѣлки, крамниць, братства. Честь имъ за се! Честь и Деканови такому, котрый до своихъ правъ деканьскихъ причисляє не лишь выконуване рѣшень Консисторіи, але також такій рѣчи, якъ н. пр. збиранє удѣловъ чи складокъ на цѣли народній або провѣдъ въ акціяхъ выборчихъ та пѣдношенє духа патріотичного.

Участникъ.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи!**

приходила така гадка до головы ґазетярки, то она надумалась лѣпше. Кѣлька хвиль не говорили нѣ одна нѣ друга, потѣмъ Дженні Брюстеръ сказала голосомъ ненатурального спокою:

— Най вамъ служить ваша гадка о менѣ, місъ Лонґуортъ, а менѣ здаеть ся, що я маю право до своіи гадки о Кенйонѣ и Уентворті. Они оба дураки, а вы третя зъ ними, коли гадаете, що можете повести дѣяльность женщины тамъ, де двомъ мужчинамъ не вдало ся. Чи вы можете погадати хочь бы на хвилю, що для васъ, женщины тои класы, котру я ненавиджу, зробила-бъ я те, чого не зробила для молодого чоловѣка, Уентворта? Кажуть, що нема дурня, якъ старый дурень, а я скажу, що нема дурня, якъ молода женщина, котра має все своє власне на сѣмъ свѣтѣ. Вы є — —

— Не буду стояти и слухати вашои лайки! Не хочу мати зъ вами нѣякого дѣла!

— О, пождѣть! будете стояти! — крикнула місъ Брюстеръ, поставившись плечима до дверей. — Вы прийшли сюда, коли хотѣли, а вѣдійдете, коли я схочу. Я вамъ скажу бѣльше правды за пять мінутъ, анѣжь вы чули коли въ своѣмъ житю. Скажу вамъ наперед, що мій интересъ такъ само честный, якъ Кенйона або Уентворта. Що-жь иншого робить Кенйонъ, якъ не те, що старавсь дѣстати вѣдомости о копальняхъ, на котрыхъ другимъ людямъ дуже залежить, щобы передъ нимъ укрыти? Що жь иншого робить Уентвортъ, якъ не слѣдить рахунки мовь детективъ пробуючи вѣдкрыти те, що другій старали ся укрыти передъ нимъ? Чимъ же є цѣлый интересъ копальняный, якъ не одно велике обманьство, котрого найбѣльшимъ ворогомъ є праса? Не диво, що кождый интересованый въ копальняхъ боить ся публичности. Сли вашъ отецъ заробивъ міліонъ на копальняхъ, то тѣлько черезъ ошукуване нещастныхъ жертвъ. Я роблю свій интересъ по своему, а вашій два приятелѣ по свому. Зъ тыхъ двохъ я уважаю мое покликане честнѣйшимъ. Теперь, коли вы почули, що я мала сказати, можете йти, и скажу вамъ, що не бажаю бѣльше видѣти ся зъ вами анѣ говорити до васъ!

Дякую вамъ за позволене вѣдійти. Я повторю ваше бажане, щобъ мы не здѣйшли ся бѣльше. Однакожь можу додати свій жаль, що я говорила до васъ въ такій способѣ. Вы, розумѣєсь, не можете глядѣти на рѣчи зъ мого становища, а такъ само я не можу зъ вашого. Мимо того я бажала бы, щобъ вы забули, що я говорила, и подумали ще разъ трохи надъ справою, а коли побачите можливость принати наше предложене, то оно все стоить отворомъ для васъ. Коли зречете ся высланя тои телєграмы, я охотно заплачу вамъ три разы тѣлько, кѣлько давъ бы вамъ Ню-іоркскій „Аркусъ". Не предкладаю вамъ сего якъ перекупство, а тѣлько длятого, щобъ вы не мали страты черезъ сповнене того, що я уважаю за справедливе дѣло. Була бы велика шкода, якъ бы два молодѣ люде потерпѣли въ своихъ авансахъ черезъ те, що оденъ зъ нихъ бувъ на тѣлько дурный — вѣдкрыти тайну женщинѣ, въ котру вѣривъ.

— Едіта Лонґуортъ була молода и розумѣєсь годѣ було по нѣй сподѣвати ся, щобы розумѣлась на дипльоматіи; одвакъ могла була знати, що остатне речене, яке вымовила, поносувало вражѣня всего попереднього.

— Справдѣ, місъ Лонґуортъ, вы були менѣ трохи заимпонували, якъ вы такъ выбухли на мене; однакъ теперь, коли вы такъ холодно повтаряєте свое предложене перекупства, додаючи ще третину, все моє пошанованє зникає. Можете йти и сказати тымъ, хто васъ выславъ, що нѣчо пѣдъ сонцемъ не перешкодить менѣ выслати тоту телєграму!

Говорячи се місъ Брюстеръ переступила границю свого знаня. Мало хто може сказати щó стане ся пѣдъ сонцемъ.

(Дальше буде.)

— **Загальнй зборы товариства „Руска Бурса въ Новбмъ-Санчи“** якъ и концертъ при участи панны Саломеѣ Крушельницкои выпали знаменито. Досыть сказати, що на загальныхъ зборахъ вступило въ члены товариства 79 особъ и зложили поважненьку суму, бо 307 зр. 55 кр. Выдѣлъ товариства оголосить о сѣмъ справоздане пбзнѣйше. — Зъ днемъ 1-ого вересня сего року отвирае выдѣлъ руску бурсу въ Новбмъ-Санчи.

— **Преосв. Епископъ перемыскій Константинъ Чеховичь**, жертвувавъ на цѣли товариства „Руска Бурса въ Новбмъ-Санчи“, котра пбсля постановъ затвердженого статута мае стремѣти такожъ до побудованя церковцѣ поприч Бурсѣ, 50 зр. на Руску Бурсу а 50 зр. на будову рускои церкви въ Новбмъ-Санчи. Выдѣлъ Товариства, перенятый глубокою вдячностію, складае отзимъ Преосв. Епископови за сей щедрый даръ прилюдно свою сердечну подяку. — За Выдѣлъ *П. Лѣщинскій* предсѣдатель, *В. Яворскій* скарбникъ.

— **Ферiи судовй.** Сего року першій разъ входять въ житя ферiи для урядникбвъ судовыхъ. Розпочались они зъ днемъ 15 липня а потягнуть ся до 25 серпня у всѣхъ австрійскихъ судахъ. Въ часѣ тыхъ ферій, не вбдносячихъ ся до поступованя упоминаючого и екзекуційного, полагоджуе ся тблько справы т. з. ферiяльнй. Окрбмъ спорбвъ векселевыхъ и справъ выплываючихъ изъ вбдносинъ службовыхъ, належать до справъ ферiяльныхъ всѣ споры о претенсiи маетковй меншои вартости вбдъ 50 зр., отже всѣ „багательки“. Всѣ справы презiдiяльнй не дбзнають проволоки; они мають полагоджуватн ся въ звычайныхъ годинахъ урядовыхъ. Ферiи судовй, пбдчасъ которыхъ до полагоды справъ ферiяльныхъ, а належать до нихъ всѣ справы конкурсовй и справы книгъ грунтовыхъ, маю остати доста точне число урядникбвъ судовыхъ и канцелярiйныхъ, стоять въ знаци зб справою вбдпустокъ. Вбдпустки на ферiи дбставати будуть: апскультанты на два, адъюнкты на три, секретарѣ и радники трибуналбвъ I-ои инстанцiи на чотиры, а радники высшихъ судбвъ на шесть тыжднѣвъ.

— **Въ оборонѣ правды.** Учитель школы выдѣловои въ Жовквы І. М., котрый поступованемъ своимъ допровадивъ до того, що нѣхто зъ его товаришбвъ не хоче ему руки подати, хотѣвъ регабiлiтувати ся въ опiнiи публичнбй, забавивъ ся въ „szlachetną denuncyacyę“ та донѣсъ до ц. к. окружнои Рады школьнои въ Жовквы, будь-то бы мбй сынъ Стефанъ, ученикъ III. клясы, въ день обходу столѣтнои рбчницѣ уродинъ Мицкевича кинувъ на землю роздаваный межи школьну молодѣжь портретъ Мицкевича и сказавъ: „то батярь“. Сеся денунцiацiя стала вскорѣ голосною въ цѣлбмъ мѣстѣ, а управитель школы скликавъ въ тбй цѣли конференцiю учительску на день 5 липня с. р. и на нѣй одноголосно рѣшено укарати мого сына арештомъ школьнымъ и о одинъ степень низшою нотою въ обычаѣвъ. По тбй ухвалѣ розпочавъ управитель школы переводити слѣдство дисциплiнарне, а оно — на нещастя пана М. и численныхъ моихъ „приятелѣвъ“, сконстатувало, що сынъ мбй три днѣ передъ тымъ торжествомъ, якъ и кблька днѣвъ по торжествѣ зовсѣмъ не ходивъ до школы, не бувъ при роздаваню портретбвъ, отже донесенe п. М. показало ся простою денунцiацiею. Сеся денунцiацiя збстала здемаскована ще 8 ого липня с. р., а мимо того правдомовный Dziennik polski въ нумерѣ въ 16 липня не завагавъ ся помѣстити тую ложь въ дописи пбдъ заг. „Moskalofile“ зъ датою 12 липня, додаючи, що „fakt ten poruszył całe miasto i wywołał niesłychane oburzenie“, хотяй природнымъ порядкомъ рѣчей якъ разъ денунцiацiя пана М. повинна була выкликати „niesłychane oburzenie“ и була бы въ певностею выкликала, сли-бы денунцiантомъ бувъ Русинъ, а не Полякъ. Нагiй той фактъ подаю до публичнои вѣдомости та думаю, що коментарь тутъ зайвый. Такою дорогою хотять Поляки дбйти до згоды зъ Русинами, насылаючи такiй индiвiдуа на просвѣтителѣвъ молодежи, котра чей-же нѣчого доброго вбдъ такого учителя не скористае, хiба пересытить ся шовiнiзмомъ, котрого у насъ и такъ подостаткомъ. О всѣмъ тбмъ доношу рбвночасно до краевои Рады школьнои, котра чей-же повинна бы усунути зъ учительскои посады того пана, котрый не по разъ першiй допустивъ ся такого поганого дѣла. — *Д-ръ Мих. Король.*

— **Противжидбвскй розруxи** всюда на заходѣ утихли, а зачали ся процесы противъ участникбвъ розруxбвъ. Про деякй мы вже згадували, а нинѣ згадаемо про три бблыйй судовй розправы: двѣ въ Краковѣ а одну въ Вадовицяхъ.

Перша розправа въ Краковѣ вбдбула ся дня 15 с. м. пбдъ проводомъ президента карного суду Морельовского. Обжаловано пять участникбвъ; три зъ нихъ утѣкли, тожь розправа до нихъ не вбдносила ся. Обжалованй збйшли ся дня 28 червня въ ночи въ Грондахъ коло Бжеска въ коршмѣ жида Гiрша Кавфера и вбдбули тамъ нараду. Говорили о рабункахъ у жидбвъ въ сусѣднбмъ селѣ, бо „цѣсарь на се позволивъ“. Одинъ зъ обжалованыхъ Стахурскiй зажадавъ вбдъ жида звороту косы; жидъ присягавъ, що не бравъ жаднои косы и зб страху хотѣвъ дати Стахурскому 5 зр. На те обжалованый ударивъ жидбвку такъ, що она упала, а жида побивъ по головѣ. Вбдтакъ збито кблька *шабъ*, а всѣ прдеметы, якй въ коршмѣ знаходили ся, въ части знищено, а въ части зрабовано, мiжь тымъ около 50 зр. готбвки. Двохъ обжалованыхъ засуджено за злосливе ушкодженe и крадѣжъ: Худибу на сѣмъ, Стахурского на шѣсть мѣсяцѣвъ вязницѣ.

Друга розправа въ Краковѣ вбдбула ся дня 16 с. м. Обжалованыхъ було вбсѣмь ворохобникбвъ. Актъ обжалованя закидавъ имъ, що они дня 8 и 9 червня въ ночи впали узброенй до мешкань кблькохъ жидбвъ и тамъ много рѣчей въ части понищили въ части покрали. Чотирохъ обжалованыхъ увбльнено, одного засуджено на пять мѣсяцѣвъ, одного на пбвпята мѣсяця, а двохъ по чотири мѣсяцѣ тяжкои вязницѣ.

Того самого дня вбдбувъ ся процесъ въ Вадовицяхъ. Девять обжалованыхъ засуджено за злочинъ публичного насильства на тяжку вязницю вбдъ трехъ мѣсяцѣвъ до трехъ тыжднѣвъ, а 22 обжалованыхъ увбльнено.

Зъ Кракова доносять, що въ наслѣдокъ зарядженя президента высшого суду п. Чищана, одержавъ радникъ Погбржельскiй генеральну инзпiцiацiю надъ ведеными слѣдствами въ причины розруxбвъ въ окрузѣ краковского высшого суду, въ тбй цѣли, щобы надзбръ надъ тыми слѣдствами сконцентрувати въ одныхъ рукахъ. Черезъ те зыскуе ся евiденцiю, позволяючу пильнувати, щобы слѣдства переводила ся скоро та щобы панувавъ въ нихъ одинъ напрямъ; щобы люде не сидѣли непотрѣбно въ слѣдчбй вязницi и щобы меритурична сторона якъ найскорше була полагоджена. Въ наслѣдокъ того зарядженя справа пбйде, кажуть, скорѣйшимъ темпомъ.

— **Зъ ц. к. Дирекцiи почтъ и телеграфбвъ.** На численнй жалобы по причинѣ перервы руху львбвскои сѣти телефонiчнои повѣдомляе ся симъ, що буря, яка лютила ся въ ночи зъ 29 на 30 ого червня с. р., повалила 170 стовпбвъ телефонiчныхъ и ушкодила 8 трасъ телефонiчныхъ, перерываючи 553 переводбвъ, а кромѣ того знищила 67 станцiй телефонiчныхъ. Ушкоджене перевод бвъ наступило переважно черезъ спадане збрваныхъ бурею дахбвъ а такожъ повалены бурею деревъ. Дирекцiя почтъ и телеграфбвъ, щобы безпроволочно усунути тѣ перешкоды, ужила всѣляких можливыхъ средствъ, якими розпоряджае, и всплела протягомъ семи днѣвъ т. е. въ дуже коротквмъ часѣ привернути цѣлковито рухъ телефонiчный.

— **Въ справѣ емеритуры офiцiялiстбвъ** приватныхъ мiнiстерство скарбу мае оголосити въ осени зббраний даты статистичнй и скличе анкету знатокбвъ до розслѣдженя справы.

— **Зъ Моршина** пишуть намъ: Моршинъ, купелеве заведене на Руси галицкбй, а може одинокимъ инакъ въ нашбмъ краю заведенемъ купелевымъ, де нема польского шовiнiзму. Вже на воротахъ сего заведеня лѣчничого бачимо руску напись „Заведенe купелеве“. Тожь кождый Русинъ и Русинка вѣздить радо до такого заведеня, де его чи ѣи витають мило и руска буква и руске слово. И дѣйстно, зъ хвилею выпогодженя ставъ Моршинъ залюднювати ся гбстьми, шукаючими вбдповѣдного мѣсця за-для выпочинку по трудахъ и лѣченя ослабленыхъ нервбвъ. Нема дня, щобъ не прибула сюды яка громадка новыхъ особъ то зб Львова, то зъ Кракова, то зъ инныхъ мѣсцевостей нашого краю. — Зббрала ся тутъ вже и поважна руска кольонiя. Мiжь нашими проживають тутъ: п. Iосифъ Мишкевичь скарбовый радникъ зъ Кракова, о. Ив. Герасимовичь парохъ зъ Турн коло Бродбвъ, панѣ Шухевичева жена пароха зъ Красова, Врец оны зб Львова, п. Вас. Пиць купець зб Стрыя, панѣ Могильницка вдова по судовбмъ радникy зъ Вишнѣвчика, пп. Левицкй зъ Кракова, п. В. Хомякъ офiцiялъ судовый зб Станиславова, пп. Меруновичѣ, родина протомедика зб Львова и др. Всѣхъ особъ загально числить ся тутъ уже около сотка, а всѣ вдоволенй теперь дуже, бо по довшбй слотѣ настала гарна погода. А въ часѣ погоды нема красшого и спокбйнѣйшого заведеня въ краю надъ Моршинъ, де повно милон зелени и повно шпильковыхъ лѣсбвъ, а де нема нѣ порохбвъ докучливыхъ, нѣ ще бблыше докучливого намъ — шовiнiзму. Лѣкаремъ заведеня есть тутъ д-ръ Зо ототъ зъ Кракова, дуже щирый та добрый чоловѣкъ. Самъ вбнъ запобѣгае старанно, щобы кождому гостеви своему догодити по можности чи то лѣченемъ, чи харчемъ, чи выгбднымъ примѣщенемъ. Кобы лишь погода, а для лѣчачихъ ся не буде лѣпшого мѣсця надъ нашь дѣйстно гостинный Моршинъ, де маемо и гарный чистый пбдгбрскiй воздухъ, вбдповѣдний купелѣ, здорову кухню, старанну опѣку, ба навѣть музику въ недѣлѣ. Въ Моршинѣ чуемось Русинами мiжь вповнѣ толерантными Поляками — зъ Кракова, въ рукахъ котрыхъ есть сего року тутешне заведенe. — *Гр. Вр.*

— **Памятна наукова рбчница.** Онодгы минувъ рбкъ, якъ воздухоплавець и ученый Андре зб своими товаришами Френклемъ и Стрiндберґомъ пустили ся бальономъ зъ Шпiцберґена до пбвнбчного бѣгуна и дотеперь о нихъ нема звѣстки. Може душѣ ихъ треба помянути межи усопшими...

— **Рабiнъ-дефравдантъ.** Въ Градци арештовано онодгы рабина, д-ра Лазаря Юдовича, котрый мiжь жидами збиравъ складки на цѣли добродѣйнй, а опбсля ихъ д фравдувавъ. Спецiялiстъ!

— **Дрббнй вѣсти.** Дня 19 с. м. вбдбуде ся въ Палагичахъ [зелѣзнича стацiя Товмачь-Палагиче] вѣнчане укбченого богослова пана Стефана Альмурка зъ панною Ольгою Сѣрецкою, дочкою мѣсцевого пароха. — Дня 26 н. ст. липня вбдбуде ся въ Бертешевѣ [зелѣзн. стацiя Ббрка, а телеграфъ и почта Стрѣлиска новй] вѣнчане п. Костя Ласѣйчука, укбченого богослова, зъ панною Марiею Харжевскою, дочкою пароха въ Соповѣ. — Намѣстникъ гр. Пiнiньскiй выѣхавъ вчера до Грималова, а завтра вертае до Львова. — Въ Краковѣ померъ въ 68 роцѣ житя радникъ двору Володиславъ Клосовскiй, б. директоръ зелѣзниць державныхъ.

Посмертнй — ✝ — оповѣстки.

Генрика зъ Кушнѣрѣвъ Дудкевичева, вдова по бл. п. Евгенiю Дудкевичу, бувшбмъ пароху и властителю Рудна пбдъ Львовомъ, упокоила ся дня 17 н. ст. липня въ 58 роцѣ житя по довгбй тяжкбй хоробѣ. Похоронъ вбдбуде ся въ Руднѣ вб второкъ 19-ого липня. В. ѣ. п.!

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Станъ засѣвбвъ** въ Галичинѣ пбсля справоздания Rolnika такъ представляе ся: Перiодъ горача и посухи перервали шалѣючѣ тучѣ въ днях 29 и 30 червня. Градъ навѣстивъ особливо повѣты середнои Галичины, на цѣлбмъ просторѣ вбдъ Ярослава и Чешанова аж по Станиславбвъ и Тысьменицю. Въ сторонахъ не навѣщеныхъ градомъ можна надѣятись добрыхъ зборбвъ. Пшеница поправилась и добре вбдцвила. Жита пересѣчно добрй; въ Золочѣвскбмъ, Сокальскбмъ и Скалатскбмъ добрй, колосъ повный и можна надѣятись доброго выдатку. Ячмена и вбвсы, що въ маю такъ добре заповѣдали ся, потерпѣли въ наслѣдокъ посухи въ червни. Въ Ярославскбмъ и Перемыскбмъ, въ Бобреччинѣ, въ Галицкбмъ, на Подблю и Покутю, де въ бблышбй мѣрѣ була и е посуха, тримають ся пбзнѣйшй ячмена и вбвсы низько, ростуть слабо и жовкнуть. На Пбдгбрю ярина добра, зъ выимкомъ Стрыйщины. Гречка и струковй ростины добрй, рбвно и бараболѣ, хочь тй вбдчули посуху. Тблько въ Ходорбвщинѣ бараболѣ кепско и пбзно посходили, малй и не ростуть. Бураки въ наслѣдокъ посухи въ червни такожъ потерпѣли; н. пр. въ охрестности Обертина треба було переорювати. Хмѣль дбрый, хочь не росте. Конюшины и сѣна въ многихъ сторонахъ повбирано, а въ декотрыхъ сѣнокосы кбнчать ся. Сѣна що до якости добрй, але порбсть пашѣ бувъ малый, а въ околицяхъ, де не було опадбвъ, зббрано сѣна о третину менше, якъ торбкъ.

Послѣднй вѣсти.

Въ Бурштинѣ жиды зъ причины малозначущого спору о пбвъ фунта мяса купованого въ ятцѣ, побили смертельно одного бараба-мазура занятого при регуляцiи Гнилои Липы, а другого тяжко покалѣчили. Въ наслѣдокъ того мазуры великою товпою напали на жидбвскй домы, повыбивали шибы и повырывали рамы зъ вбконъ. Жандармерiя арештувала много людей. Слѣдство веде ся.

Въ громадахъ Клепаровѣ, Замарстиновѣ и Голоскy великбмъ скрѣплено стацiи жандармерiи зъ причины тревоги середъ жидбвъ.

Въ Костѣевѣ коло Куликова прийшло вчера до поважнѣйшого розруху. Роббтники мѣсцевй, грозячи жидамъ, напали на коршму Симхи Ербста и выбили всѣ шибы. Жандармерiя привернула ладъ. Туда выѣхавъ зб Львова концепiстъ староства Мошиньскiй.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 16 липня. Цѣсарь санкiонувавъ ухвалы рбзныхъ соймбвъ краевыхъ о увбльненю особово-доходового податку вбдъ краевыхъ додатквбвъ. Ухвалы деякихъ соймбвъ, накладаючѣ высокй додатки вбдъ пенсiй, мали не одержати цѣсарскои санкцiи.

Прага 16 липня. Президентъ пражского высшого суду краевого, котрый тѣшить ся великою симпатiею Нѣмцѣвъ, выѣхавъ на вбдпустку и имовѣрно не верне бблыше на свое становиско. Чехи домагають ся, щобы на его мѣсце именовано молодо-Чеха.

Берно 18 липня. Въ Простѣевѣ прийшло до ббйки мiжь ческими студентами а нѣмецкими мешканцами мѣста. Зъ огляду на те, що заносить ся на велики розруxи, зареквiровано значне число жандармерiи.

Петербургъ 18 липня. Военный судъ въ Андiшанѣ засудивъ за послѣдный бунтъ въ Ферґанѣ противъ Россiянъ: 45 виновникбвъ на повѣшене, одного малолѣтного на вязницю, а двохъ увбльнено. Царь замѣнивъ 32-бмъ кару смерти на 20-лѣтнй тяжкй роботы. Екзекуцiя 13-охъ непомилуваныхъ, вбдбуде ся въ сѣмъ тыждни.

Парижъ 16 липня. Нинѣ зачинае ся въ Версалю третiй процесъ Золѣ. — Естергазого нереслухано; вбнъ лишить ся дальше въ слѣдчбй вязницi. У Пiкартового приятеля Дiкаса мали забрати много папербвъ дотыкаючихъ справы Дрейфуса и „завоальованои дамы“.

Бѣлградъ 18 липня. Зъ початкомъ слѣдуючого року школьного буде введена въ усѣхъ середныхъ школахъ Сербiи и Чорногоры наука россiйскои мовы яко обовязковый предметъ.

Шанґай 18 липня. Хiнцѣ привитали градомъ камѣня французскихъ матросбвъ, котрй зъ санiтарныхъ причинъ хотѣли окружити хiньске кладовище. Матросы стрѣляли и убили кблькохъ Хiнцѣвъ.

Санхаґо 18 липня. Вчера о 9 годинѣ рано гарнiзонъ испаньскiй выйшовъ зъ мѣста и перейшовъ передъ американьскою лiнiею. Испанцѣ складали оружe полками. Рбвночасно стягнено зъ мурбвъ мѣста испаньску хоругов а вывѣшено американьску.

Вашинґтонъ 18 липня. Американьска канонiрка по дорозѣ на Филiпiны мае занятi Каролиньскiй островы.

Iокогама 18 липня. Вбдкрыто заговбръ на житя короля Кореи. Кблькохъ высшихъ урядникбвъ арештовано, нинй, мiжь ними бувший мiнiстеръ вбйны, спасли ся бѣгствомъ.

Буденосъ-Айресъ 18 липня. Президентомъ Аргентины выбрано ґенерала Рока вiцепрезидентомъ д-ра Коста.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На Руску Бурсу въ Новбмъ-Санчи зложили въ мѣсяци червни с. р. дальше одноразовй датки Р. Т. пп.: Его Еминенцiя Кардиналъ Сильвестеръ Сембратовичь 100 зр.; крилошанинъ Ив. Чапельскiй у Львовѣ 5 зр., Клим. Кульчицкiй адъюнктъ судовый въ Яворовѣ 3 зр., Юлiя Розумкевичь, П. Камѣньскiй и Р. Тихоничь зъ Соколя ad Мостиска 3 зр. 50 кр.; Ив. Солтикевичь ветеринарь зъ Нового Санча 5 зр.; Он. Гецѣвъ професоръ ґiмназiи въ Рашевѣ 5 зр.; панѣ Софiя зъ Земббвъ Яржембиньска зъ Тичина на руки о. Теоф. Качмарчика 5 зр., Клим. Сѣнкевичь директоръ ґiмназiи въ Яслѣ 3 зр., Товариство Каса задаткова въ Стрыю 20 зр., Стрыйскй Русины 22 зр. 45 кр. (тую квоту зложили: о. Юл. Федусевичь катихитъ ґiмназiи 2 зр., Тома Красиньскiй мѣщанинъ 1 зр., Ив. Вахнянинъ проф. 1 зр., Iосифъ Кучика адъюнктъ податковый 50 кр., Исид. Рудницкiй адъюнктъ податковый 50 кр., Ник. Трешкевичь радникъ судовый 1 зр., Ив. Чвартацкiй радникъ судовый 1 зр., Ник. Третякъ авскультантъ судовый 50 кр., д-ръ І. Розенберґъ кандидатъ адвокатскiй 10 кр., д-ръ Вол. Охримовичь кандидатъ адвокатскiй 50 кр., Ив. Реваковичь адъюнктъ податковый 50 кр., о. Петро Шанковскiй парохъ зъ Голобутова 1 зр., Ант. Яцкевичь мѣщанинъ 20 кр., о. Ив. Головкевичь парохъ зъ Лукавицѣ выжнои 50 кр., Стеф. Дубравскiй емер. професоръ ґiмназiи 1 зр., о. Вол. Сельскiй парохъ въ Стрыю 1 зр., д-ръ Ев. Олесницкiй адвокатъ краевый 3 зр., Игн. Гошовскiй професоръ ґiмназiи 1 зр., Iосифъ Левицкiй учитель школы народнои 50 кр., М. Левицкiй учитель школы народнои 10 кр., Левъ Глушкевичь емер. судья повѣтовый 1 зр., Ив. Скислевичь майстеръ столярскiй 50 кр., о. Олекса Бобикевичь сотрудникъ 40 кр., Юл. Костецкiй професоръ ґiмназiи 50 кр., Иванна Витковицка учителька 50 кр., Вол. Левицкiй офiцiялъ почтовый 50 кр., Гецѣвъ старшiй контрольоръ податковый 45 кр., Мишкевичь адъюнктъ податковый 20 кр. и Володиславъ Варивода радникъ судовый 50 кр.,) о. Теоф. Качмарчикъ парохъ зъ Бѣлцаревои 2 зр., о. Олекса Присташь зъ Гологбръ зб складки 4 зр. 90 кр., зъ чого половина призначена на церковь въ Н.-Санчи (тую квоту зложили: церковь гологбрска св. Георґiя 2 зр., церковь въ Гологбркахъ 1 зр. 50 кр., старшй братя церковнй: Карповичь, Дякбвъ, Ґулай Андрей и Вѣрникъ Стефанъ по 10 кр., панѣ Ольга Присташь 50 кр. и о. Олекса Присташь 50 кр.), Смѣшкевичь зъ Балигорода 1 зр., на руки п. Вол. Шепаровича, поборця податкового зъ Балигорода зложили: Ив. Бѣлиньскiй начальникъ судовый 2 зр., Вол. Шепаровичь 2 зр., Ив. Кутковскiй адъюнктъ податковый 2 зр., Францъ Анґельчиковскiй нотарь 1 зр., Тюнъ вахмайстеръ жандармерiи 1 зр., Янѣвъ жандармъ 1 зр., Иванѣха возьный судовый 50 кр., Струць писарь судовый 50 кр., разомъ 10 зр.; о. Кустосъ Сим. Ткачунникъ зб Станиславова 10 зр., К. Гукевичь зъ Квасинины вбдъ себе 3 зр. а вбдъ учительки зъ вбдтамъ 50 кр., о. д ръ Iосифъ Мѣльницкiй зб Львова 2 зр. 50 кр., о. Ник. Кумановскiй парохъ зъ Нѣмшина 3 зр., о. Вас. Козловскiй сотрудникъ зъ Кракова 2 зр., Iосифъ Перелмiнжiнеръ 3 зр., Ант. Гевричь укбченый богословъ 50 кр., Василь Бойко зб Львова 5 зр., о. Вячеславъ Хойнацкiй парохъ въ Гарасимовѣ 5 зр., о. Савчиньскiй нотарь зъ Белза 2 зр. 50 кр., Шимонъ Грехъ респiцiентъ сторожи скарбовои въ Збишицяхъ 2 зр., Ант. Алексевичь зъ Бохнѣ 1 зр., Юл. Романчукъ професоръ ґiмназiи у Львовѣ 2 зр., д-ръ В. С. Юрченко адвокатъ въ Коломыи 2 зр., Клим. Кульчицкiй адъюнктъ судовый въ Яворовѣ 2 зр., Дмитро Хомякъ ученикъ V. клясы ґiмн. у Львовѣ 50 кр., Дудровичь парохъ зъ Таврова 1 зр., гр.-кат. урядъ парохiяльный въ Кристинополи 1 зр. 50 кр. о. Теоф. Добриньскiй парохъ въ Соколбвцѣ 1 зр., о. Григ. Чайковскiй парохъ въ Ббтли 1 зр., о. Емил. Дрогомирецкiй парохъ въ Княхбмъ 1 зр., Юл. Котовичь зъ Мостискъ 1 зр., Мих. Каблакъ урядникъ рады повѣтовои въ Новбмъ-Торзѣ 10 зр., Вас. Потелицкiй зб Львова 3 зр., о. Корн. Литвиновичь парохъ въ Братишевѣ 1 зр., о. Людв. Заградникъ парохъ въ Купновичахъ прислалъ вбдъ себе 3 зр., вбдъ о. Кирила Пирожка сотрудника въ Купновичахъ 1 зр. а зъ акафисту въ трехъ церквахъ ad hoc вбдправленого 2 зр. 21 кр., разомъ 6 зр. 21 кр., Маркилъ Гавацкiй секретарь судовый въ Гусятинѣ 1 зр и о. Онуфрiй Вергунъ сотрудникъ въ Гусятинѣ 1 зр.

На будову рускои церкви въ Новбмъ Санчи зложили дальше Р. Т.: д-ръ Орестъ Литвиновичь лѣкарь повѣтовый въ Товмачи 5 зр., Он. Гецѣвъ професоръ ґiмназiи въ Рашевѣ 5 зр., Клим. Сѣнкевичь директоръ ґiмназiи въ Яслѣ 3 зр., Ант. Гевричь укбченый богословъ 50 кр., о. Петро Сандовичь парохъ въ Брунарахъ вбдъ себе и вбдъ своихъ парохiянъ 18 зр., о. Вяч. Хойнацкiй зъ Гарасимова збдъ себе 5 зр. а вбдъ Братства церковного 5 зр., разомъ 10 зр., Савчиньскiй нотарь зъ Белза вбдъ себе 2 зр. 50 кр., а вбдъ Читальнѣ въ Белзѣ 3 зр. 50 кр., разомъ 6 зр., С Недѣльскiй професоръ ґiмназiи въ Коломыи 2 зр., о. Григ. Чайковскiй зъ Ббтлѣ 1 зр., Маркилiй Гавацкiй секретарь судовый 1 зр. и о. Он. Вергунъ зъ Гусятина 1 зр.

Выдѣлъ Товариства „Руска Бурса“ въ Новбмъ-Санчи почувшись до милого обовязку зложити всѣмъ Добродѣямъ и Товариствамъ щоруску подяку за ихъ жертвы и при сѣй нагодѣ звертае ся до всѣхъ нашбй молодежи приклонимыхъ людей зъ покбрною просьбою, щобъ и на дальше не вбдказали ся вбдъ опѣки для нашои институцiи. — За Выдѣлъ *П. Лѣщинскій* предсѣдатель, *В. Яворскій* скарбникъ.

Олѣйокъ зъ лупинъ горѣховыхъ до фарбованя волося. Недорѣвнане средство надаючи 20

даче сивому волосю первѣстну его барву натуральну. Дѣлае вѣдмолоджуючо и на волосъ, ему заразомъ знаменитый полискъ и мягкость. Цѣна фляшки 75 кр.

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 228—?

Надослане.

А. Филовичъ

артистъ-малярь

у Львовѣ, ул. Подлевского ч. 10.

214 8—10

М. ФРАЙЛІХЪ

Спеціаліст. бандажѣвъ, уприв. Высокимъ ц. к. Міністерствомъ торговлѣ у Вѣдни до выключного выроблюваня удѣшеныхъ свого власного помыслу бандажѣвъ на перепуклины, перенѣсъ свое мешкане и роботню зъ ул. Шпитальной ч. 1, на ул. Городецку ч 35 у Львовѣ и поручае ся всѣмъ терпячимъ на перепуклину. Сотки свѣдоцтвъ и подякъ до переглядy.

288 1—5

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плитаціяхъ площи Галицкои



поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляри, цвікеры, льорнетки, бінокле, дялекоспды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, люпы, компасы райсцайни, тасмы мірничѣ, піены, лібелѣ, манометры и т. п.

Урядженя дзвонковъ електричныхъ.

Всякѣ направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

КОНКУРСЫ.

I.

Товариство „Шкільна Поміч“ в Коломиї прийме з початком 1898/9 року шкільного 14 учеників рускої гімназиї (з клясн приготовляючої і клас I—VI) до свого Інституту. Своїм питомцям дає Інститут ціле удержане, ліжко, сінник, надзір і провід домовий а також і меншу поміч в науці. Оплата виносить на рік: 2 зр. на інвентар, 1 зр. 20 кр. річну вкладку членьску і місячно 17 зр. а за пране біля 50 кр. — платних кождого місяця з гори. Питомці мусять при принятю виказати ся, що мають три рази зміняти біле на постіль, 6 пар біля, 6 ручників, 6 хустинок до носа і 2 пари обуви. Кождий принятий дістає карту принятя, без котрої не сьмів спровадитись до Інституту. — Зголошувати ся треба до товариства „Шкільна Поміч в Коломиї“ на руки Управителя руских клас гімназияльних С. Недільского до 25 серпня с. р.

[Иньші рускі часописи просить ся о ласкаве повторене сего оповіщеня.]

II.

Товариство „Шкільна Поміч“ в Коломиї пошукує від 1 вересня с. р. настоятеля до свого Інституту. Обовязки настоятеля суть: а) моральне домове ведене і надзір над конвіктарями, за що він перед Виділом товариства відповідає і від Виділу інструкциї одержує; б) весь час, коли конвіктори дома, перебувати з ними. За свій труд дістає настоятель мешкане, харч і пране в Інститутї і 5 зр. місячно; надто вільно ему уділяти лекциї конвікторам за осібною винагородою. Угода обовязує цілий рік шкільний, однак вільно з кінцем першого курсу устушити за попереднім двомісячним виповіджененм. Подавати ся могуть абітурієнти гімназияльні і академіки до полозини (15) серпня с. р. на руки Управителя руских клас гімназияльних С. Недільского в Коломиї.

[Иньші рускі часописи просить ся о ласкаве повторене сего конкурсу.]

Від Виділу товариства „Шкільна Поміч“ в Коломиї дня 16 липня 1898.

Оголошене конкурсу.

На запомогу стіпендийну з фонду імени Тараса Шевченка на рік 1898/99 в квоті 100 зр. а. в.

I. О сю запомогу стіпендийну можуть убігати ся передовсїм убогі, талановиті літерати і артисти рускої народности, як також убога талановита молодіж рускої народности, що по укінченю шкіл висших віддає ся спеціяльним студиям науковим.

II. Сю запомогу стіпендийну буде надавати Головний Виділ Товариства „Просьвіта“ у Львові і виплачувати в двох піврічних ратах по 50 зр.

III. Подання о надане отсеї запомоги стіпендийної належить вносити до Головного Виділу Товариства „Просьвіта“ у Львові (ринок ч. 10) найдальше до дня 31 н. ст. серпня 1898 р.

За Головний Виділ Товариства „Просьвіта“ у Львові дня 13 липня 1898. (2 3)

Юлїян Романчук. Олекса Танячкевич.

Книгарня Наук. Товариства имени Шевченка

у Львові, ул. Академічна ч. 8. 222 5—?

має на складі слідуючі книжки:

Ідовайський Д.	Княжий період України том I. до Володим. Мономаха	1·60 кр.
„	Княжий період України Руси том II. до Данила Галицкого	1·60 „
І. Н.	О вихованю, підручник для женщин	—·30 „
Йокай Маур.	Золотий чоловік, роман з угорского	1·80 „
„ „	Новий дідич 2 томи роман з угорского	1·50 „
Калитовский Ом. Др.	Материялы до літературы апокрифічної	—·35 „
Карпенко Карий (Ів. Тобілевич),	Драматичні твори	1·20 „
Качалай Степан.	Коротка істория Руси	1·20 „
„ „	Похід Собіского під Відень	—·20 „
Квітка Григорий.	Маруся, повість	—·10 „
Кенан Юрий.	Сибір 2 части	1·20 „
Кірі Ганна.	Замок Делі, повість	2·50 „
Конишский Од.	Грішники, роман-хроніка	—·50 „
„ „	Оповідания	—·20 „
Короленко Володимир.	Сліпий музика, повість	—·60 „
Костомарів М.	Богдан Хмельницкий 4 томи	6·40 „
„	Гетьмановане Брюховецького	1·25 „
„ „	Виговського І. і Хмельницького Ю.	1·60 „
„	Дамка Многогрішного	1·25 „
„	Мазепи 2 томи	3·30 „
„	Самійловича	1·25 „
„	Історичні монографії т. I.	2·— „
„	Чернигівка, повість історична	—·70 „
„	Куделр, повість історична	—·80 „
Коцюбинський Мих.	Для загального добра, оповіданне	—·20 „
„ „	Не коштьор, оповіданне	—·10 „
„ „	Хо, оповіданне	—·10 „
„ „	Задля хазяйства, оповіданне	—·10 „
Кропивницькай Марко.	Титарівна, драма	—·20 „
Кулик Володимир	Писания	—·10 „
Куліш Панько.	Крашанка	—·20 „
„ „	Хуторна поезия	—·50 „
„ „	Чорна рада хроніка, повість	—·80 „
Ланьска.	Обрусителі, повість з великоруского	—·60 „
Левенко Вол.	Пани й люде, роман	—·80 „
„ „	Per pedes Apostolorum, образки з життя	—·80 „
„ „	Солдатський розрух	—·10 „
Левицький Ів.-Нечуй.	Кайдашева сімя, повість	—·50 „
„ „	Микола Джеря, повість	—·60 „
„ „	Навіжена, повість	—·20 „
„ „	Над чорним морем, повість	—·90 „
„ „	Не той став, повість	—·30 „
„ „	Повістки и оповідання	—·30 „
„ „	Поміж воротами	—·50 „
„ „	Причепа	1·50 „
„ „	Світогляд українського народу	—·80 „
„ „	Хмари	1·00 „
Левицький Кость Др.	Німецько-руський правничий словар	3·50 „
„ „	Руська правда	—·50 „
„ „	Правнича часопись за рочник кождий по	1·— „
Лисенко Микола.	Коза дереза, комічна оперета	—·80 „
„ „	Різдвяна ніч, опера	—·80 „
Льоті П.	Рибак ісландський, повість	—·60 „
Лукіч Василь.	Ватра, альманах	1·50 „
О. Л—сь.	Не судилось, оповідане	—·20 „
Латиньска граматика для 3 і 4 класи		1·20 „
Латиньскі вправи Пухиницкого для 8 класи		—·80 „
Маковей Осип.	Весняні бурі, новеля	—·10 „
„ „	Оферма, оповіданне	—·10 „
„ „	Поезиї	—·20 „
Мирний Панас.	Лимерівна, драма	—·20 „
Наврецкий Володимир.	Твори том I.	1·— „
Нагнибіда С.	Про руску правопись	—·05 „
„ „	Нарід в неволі	—·10 „
Обачний.	Социял сти мен и семинаристами	—·15 „
Огоновський Ом. Др.	Гальшка Острожска, трагедия	—·15 „
„ „	Істория руської літературы т. I. 3 зр. т. II. 3 зр., т. III. 4 зр., т. IV.	1·— „
„ „	Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1·50 „
Олександрович Митро.	Писания	—·10 „
Онет Юрий.	Великий лім повість з французького	2·— „
Онишкевич Гнат.	Руска бібліотека т. III.	—·75 „
Оржешкова Еліза.	Нивини повість з польского	—·75 „
„ „	Хам повість з польского	1·— „

Учитель народный

в Крмидові п. Горожанка може обняти на час вакациї лекцию, приготовляе до испитів вступних або поправок. Також може заложити і научати співу церковного на чотири голоси з нот. Служби Божі, найлучших композиторів на 4 голоси тано продае.

279 2—3

Проф. Д-ра Олександра Огоновского „СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“ виданий Д-ром Петром Стебельским: том I. Загальні науки і право річове; том II Право обліґацийне і право спадкове — появив ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігийскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батьківщина“ и „Читальня“) тыждневе популярна газетка

СВОБОДА

письмо політичне, просьвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае д-ръ Кость Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

„СВОБОДА“ мѣстить: 1) передовѣ статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційнѣ політичного змѣсту (н. пр. о сегорѣчнѣй сесіи соймовѣй, о выборахъ, вѣдозвы Краевого рускаго комітету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ фаховѣ переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеныхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новѣмъ законѣ дороговѣмъ, О краевѣй продажи соли, О краевѣй акцизѣ вѣдъ напитковъ, Вас. Нагорного Вѣсть зъ Народнои Торговлѣ, о. Целеньского Торговля безротними, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) допискѣ зѣ всѣхъ сторонъ краю; 5) порады, пытання и вѣдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспѣльно-політичныхъ; 6) рухъ селянъства рускаго; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промысль и торговля.

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12

ДРОТЪ кольчастый цинковый до огороженъ по зр. 4·50 за 100 метрѣвъ. Топорцѣ дѣсовѣ до значеня деревъ (зъ двома довольными буктами) по зр. 6,

поручае ПЕТРО ХШОЯСТОВСКІЙ, торговля ведѣана у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 3955

БОТАНІКА

на вищі класи шкіл середних. Після учебника д-ра О Ростафинського. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 ц. в. а.

Д-ра Осипа Ростафинського

БОТАНІКА

на нижші класи шкіл середних. На наук руский переложив Іван Верхратский. Видане друге р. 1896. Ціна 70 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ

на нижші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ

зъ руской ботанічной терміноольогія и номенклатуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Видана ті може дістати в книгарні Ставропигийскій або у автора. Хто замовляе у автора що найменше два примірники із згаданих виданій (пр. два примірники Зоольогії або два примірники Ботаніки або два примірники Спису або один примірник Зоольогії і один примірник Спису або один примірник Ботаніки і один примірник Спису), тому висилае ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачуе автор.

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

скончивъ зъ кѣнцемъ 1896 р. 28-ый рѣкъ своей дѣяльности и зросли во всѣхъ вѣдѣлахъ „Славіи“

	въ кѣнцемъ 1896 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 7,427.361·15 кр.
Премія надежитости поворчій и вѣдсотки за рѣкъ 1896	„ 2,188.521·39 „
Обезпечень сумы въ секціяхъ на жите	„ 27,629.196·15 „
Обезпечень сумы въ секціи вѣдъ огню	„ 277,905.738·— „
Выдачей капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1896 р.	„ 1,639.879·80 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальнѣй сумѣ	„ 27,198.723·12 „

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѣдъ шкѣдъ огневыхъ будынковъ, движимостій, збѣжа, товарѣвъ, запасовъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣренѣ, а условія обезпеченя вельми користнѣ.

Тарифъ и друкованѣвъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣлае якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 21 13—24

„Славія“ принимае зголошенія о удѣленє агенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляе агенціи письменнымъ селянамъ.

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педагогічного двотыждневникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вірменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Лише 50 кр. на 3 тягнення. ПОСЛѢДНЫЙ МѢСЯЦЬ.

219 2—? Головна выграна 1 разъ

100.000 коронъ и 3 рази **25.000 коронъ**

готѣвкою въ 20% потручены.

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЙ ВЫСТАВЫ **а 50 кр.** | Тягнене: 6 серпня 1898. Тягнене: 15 вересня 1898. | Тягнене: 22 жовтня 1898.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файгенбавмъ, Г. Максъ, Шеллєнбергъ и Крайзеръ, Авг. Шеллєнбергъ и Сынъ, Яковъ Штро, М. Кларфельдъ.

Розклад їзди поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнїйшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходять о			відходять о		
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅝ до ¹¹/₉)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.06	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бех ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (¹/₉ до ¹²/₉ неділї і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅝ до ¹¹/₉ неділї сьвята)
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.35	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⅝ до ¹¹/₉)
		вечір		3.25	„ Брухович (⅝ до ¹²/₉)
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.55	„ Ярослава
	3.30	„ „ „ головн. дворець			**вечір**
5.10		„ Кракова		4.10	до Кракова
	6.10	„ „		5.20	„ Лавочного
	7.57	„ Янова (¹/₉ до ³¹/₉ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)		6.20	„ Янова (¹/₉ до ¹⁵/₉ в будні дні)
	8.12	„ Брухович (⅝ до ³⁰/₉ и ¹⁶/₉ до ¹¹/₉ (¹/₉ до ¹⁵/₉)		6.30	„ Іцкан
	8.31	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.53	„ Янова (¹/₉ до ¹²/₉ въ будний день)		7.—	„ Лавочного
	9.10	„ Кракова		7.10	„ Сокаля
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.45		„ Іцкан		8.40	„ Янова (¹/₉ до ³¹/₉ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		10.05	„ Іцкан
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Кракова
	12.15	„ Сколього		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годжи вечером до 5 годжи 59 мінут рано. 5

Кароль ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы

К. Гостиньскій и І. Альсъ

Предприемство комісій и спедицій

у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)

яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМѢ

продае карты корабельнй выѣздажючимъ въ край заморскій и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.

Експедиція подорожныхъ и закупкѣвъ 3—5 разовъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчной, Аргентины, Канады, Парагваю и Сполученыхъ Державъ. 209 46—?

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянькова. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропігийского.

Ч. 148 Львовъ, Второкъ 7 (19) Липня 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24, Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярослави Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ належитбст (за инсераты платить) у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковымъ

зъ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чвертъ року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдинче число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайні приймають ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсылане“ по 25 кр. а. в.

Надсылки и инші доносеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Переглядъ політичный.

Борба Словѣнцѣвъ о рѣвноуправненє словѣньскои мовы вступила въ остру стадію. Въ недѣлю вѣдбули ся въ Градци зборы изъ заповѣджеными протестами противъ ухвалы высшого суду краєвого въ Градци, выключаючу славяньску мову зъ судовыхъ розправъ въ тѣмъ судѣ. Зборы адвокатѣвъ зъ Кранны ухвалили 19 голосами противъ 3 резолюцію застерѣгаючу ся противъ згаданои ухвалы яко нелѣгальнои. При тѣмъ ухвалено также просити правительство, щобы ухвалу градецкого суду уневажнило. Вѣдтакъ вѣдбули ся зборы адвокатѣвъ, нотарѣвъ и адвокатскихъ та нотаріяльныхъ кандидатѣвъ зъ Кранны, Каринтіи, Штирії и Побережа. Бесѣдники доказували, що ухвала высшого суду краєвого противить ся основнымъ законамъ о языковѣмъ рѣвноуправненю. Посолъ сойму краєвого д-ръ Маяронъ пригадавъ, що передъ 36 роками, въ 1862 роцѣ вѣдбула ся въ градецкѣмъ судѣ перша розправа судова выключно въ словѣньскѣй мовѣ. По довгѣй и оживленѣй дискусіи принято одноголосно резолюцію, котрою зборанй протестують противъ ухвалы высшого суду краєвого въ Градци и зобовязують ся пѣдъ словомъ чести, передъ всѣми — якъ державными такъ автономічными властями въ заступництвѣ словѣньскихъ и кроатскихъ — партій послугуватись выключно словѣньскою и хорватскою мовою, не пѣдписувати нѣякого протоколу выготовленого въ иншѣй мовѣ, при кождѣй розправѣ судовѣй провокувати нову ухвалу сенату и противъ нея рекурсувати, евентуально также взяти ся за средства обструкційнй. Адвокатъ д-ръ Рибаржъ предложивъ, щобы словѣньскій и хорватскій адвокаты у всѣхъ судахъ и при всѣхъ розправахъ промовляли выключно по словѣньски и по хорватски, не зважаючи на упѣмненя предсѣдателя, доки той не вѣдберемъ голосу. На случай вѣдѣбрания голосу выйти зъ салѣ и въ той способъ унеможливити нараду. Такъ переведена розправа була бы вже зъ огляду на §§ 477 и 503 новои процедуры неважною. Се внесене принято также одноголосно. — Ухвалено также выготовити меморіялъ въ справѣ заснованя высшого суду краєвого въ Люблянѣ для Краины, для славяньскихъ частій Штирії та Каринтіи, и меморіялъ сей вручити черезъ депутацію правительству и цѣсареви.

Рѣшуче становище представителѣвъ словѣньского народу, котрй протестують противъ того, щобы языкову справу въ Австрії трактувати выключно изъ становиска ческо-нѣмецкого спору, якъ коли-бъ въ Австрії не було вже иншихъ народовъ, що не мають причины синузіязмувати ся панующими у нихъ вѣдносинами языковыми, мало той наслѣдокъ, що и гр. Тунъ пригадавъ собѣ, що Австрія не є ще ческо-нѣмецкою монархією, — що вонъ самъ хотѣвъ трактувати языкову справу въ Австрії, яко „комплексъ языковыхъ справъ“. По Чехахъ и Нѣмцяхъ загадавъ гр. Тунъ увѣйти въ переговоры также зъ иншими Славянами, бо окрѣмъ членовъ нѣмецкого католицко-людового сторонництва, запросивъ на инѣшну конференцію также репрезентантѣвъ полудневославяньс ого клюбу.

N. fr. Presse думае, що та конференція не вѣдносить ся до ческо-нѣмецкои справы, але будуть обговорюванй иншій важній справы; именно правительство мае заслугути гадки сторонництвъ бѣльшости въ справѣ важныхъ для державы крокѣвъ, акій задумуе предприняти. — Чи гр. Тунъ схоче, чи нѣ, а Словѣнцѣ пѣднесуть на тѣй конференціи справу рѣвноправненя словѣньскои мовы зъ нѣмецкою.

Внутрѣшна ситуація Долитавщины незвычайно, кажуть, заострила ся черезъ вѣдмовне становище всѣхъ Нѣмцѣвъ, до котрого на додатокъ прилучила ся бѣльша посѣлѣсть нѣмецка; она вѣльна вѣдъ закиду, мовь-бы она потребувала боятн ся выборцѣвъ, становить немовь послѣдну инстанцію апеляційну всѣхъ австрійскихъ Нѣмцѣвъ. По гадцѣ N. fr. Presse — правительство прийшло до переконѣчення, що порѣшеня ческо-нѣмецкого спору є немыслиме. Въ подѣбный способъ оцѣнюють ситуацію также Narodni Listy, котрй пишуть: Черезъ союзъ нѣмецкои аристократіи зъ радикалами ситуація въ послѣднихъ часахъ незвычайно заострила ся. Не треба дуритись надѣею, що найблизшій тыждень перейдуть супокѣйно. Факты, якій наступлять, будуть мати немовѣрно для цѣлои державы велике значѣне.

Внутрѣшня безсильность Австрії вѣдобѣсь также правдоподѣбно на Угорщинѣ. Зъ Будапешту вже надходять вѣсти, що становиско Банфіого зъ огляду на теперѣшну ситуацію въ Австрії захитане. Ходить о конечность парляментарного солагодженя угоды.

Третій процесъ Золѣ и Перре, властителя невника Aurore, котрый вѣдбувъ ся вчера въ Версалю, тревавъ недовго. Справа Золѣ була зъ горы вже програна, бо президентомъ трибуналу бувъ Періе, котрый сказавъ бувъ разъ: „Сли Золя не мае въ кишени розказу міністра вѣйны, наказуючого членамъ военного суду увѣльнити Естергазого, то всяка оборона зъ его стороны злишна“. Коли Золя зъявивъ ся до Версалю, не було вже противъ него такихъ великихъ демонстрацій, якъ попередными разами. Такъ само не було демонстративного привитання генералѣвъ, котрй въ повныхъ мундурахъ прибули свѣдчити противъ Золѣ. Мѣжь свѣдками бувъ также арештованый Пікартъ въ асистенціи поліційного инспектора. Оборонець Золѣ, адвокатъ Лѣборі поставивъ формальне внесене о признанє, що не допускае ся карного доходженя на основѣ обказованя членовъ военного суду. Трибуналъ вѣдкинувъ се внесене. Тогдѣ Лѣборі зголосивъ другу жалобу на рѣшеня суду и зажадавъ, щобы до часу порѣшеня тои жалобы высшимъ судомъ вѣдрочити дальшу процедуру въ присяжнѣмъ судѣ. Трибуналъ и до того жадання не прихиливъ ся, а заявивъ, що розправа буде вестись дальше. Тогдѣ Золя, Перре и ихъ оборонцѣ заявили, що не мають намѣру бути дальше при веденю розправы и вышли зъ судовои салѣ. Засудъ выдано заочно. Золю и Перре засуджено по року вязниць и по 3.000 фр. кары. Окрѣмъ того мають оба заплатити солідарно сторонѣ цивільнѣй за шкоды и втраты, та кошты процесу.

Вѣдозва.

Родимцѣ!

Край нашъ придбавъ собѣ своимъ школьництвомъ людовымъ сумну славу: названо его краемъ анальфабетовъ. Богато громадъ зовсѣмъ не мае школы, въ богато громадахъ школа стоить пусткою. Образъ се вельми невѣдрадный! Бракъ школъ въ численныхъ громадахъ дасть ся пояснити, хоть може не дасть ся выправдати, великимъ ихъ убожествомъ. Но якъ же пояснити се, що богато школъ, на котрй громады стягали ся зъ послѣднего, оцѣнивши досягленість школьной науки, стоить пусткою?

Не трудно дати на се вѣдповѣдь. Устава вымагае вѣдъ учителѣвъ людовыхъ по крайнѣй мѣрѣ десятилѣтныхъ студій, значного засобу знани зъ рѣзнородныхъ его галузей; въ школѣ жадае ся вѣдъ нихъ поважнои и тяжкои працѣ, але, на жаль, край не постаравъ ся доселѣ о достаточну винагороду за сю працю: платня учителя людового є на всякій случай занадто мала, вонъ нераз мусить терпѣти крайну нужду. Платня, яку дѣстае, не выстачае вже въ звычайныхъ обставинахъ. А яка-жъ доля жде его, коли его самого або родину навѣстить нещасте, примѣромъ тяжка недуга! Тогдѣ не мае иншого выходу, якъ удаватись до лихваря! Не наша рѣчь входити въ те, хто въ сѣй справѣ провинивъ ся... Скоистатувавши однакъ вельми сумный станъ нашого школьництва людового та незавидне положенє учительства людового, думаемо, що вся тямуча суспільность нашои вѣтчины, котрѣй лежить на серцю розвитокъ нашого школьництва, повинна почувати ся до обовязку: змагати по змозѣ до того, щобы лиху зарадити, щобы уможливити цѣлому загалови нашого люду побираня хочь-бы елементарного образованя школьного.

Руске Товариство педагогічне, почувающись до сего обовязку, ухвалило заснованє фонду запомогового для учителѣвъ людовыхъ, передовсѣмъ для членовъ Товариства. На заязвъ выдѣлу Товариства поспѣшили деякій патріотичній Родимцѣ зъ датками на згаданый фондъ, однакъ, на жаль, число сихъ жертводавцѣвъ було такъ мале, що выдѣлъ не може ще приступити до удѣлюваня запомогъ. Тому-то звертае ся пѣдписаный выдѣлъ вдруге зъ уклѣнною просьбою до всѣхъ свѣдомыхъ Русиновъ, що бажають краєшого розвитку нашого школьництва, щобы помагали ему хочь бы малыми датками въ задуманѣмъ патріотичнѣмъ дѣлѣ, памятаючи объ тѣмъ, що лише по нашѣй позитивнѣй роботѣ будуть насъ оцѣнювати грядучій поколѣня. Ласкавй датки просимо присылати на адресу: „Руске Товариство педагогічне“ у Львовѣ.

За выдѣлъ Руского Тозариства педагогічного у Львовѣ

Е. Харкевичъ голова. *П. Мостовичъ* секретарь.

Розрухъ проти жидовъ у Бурштинѣ.

Урядова Gazeta lwowska донесла вчера въ телеграмѣ зъ Бурштина зъ дня 18 с. м.: „Вчера [17-ого с. м.] пополудни прийшло тутъ до розрухѣвъ противъ жидовъ, а въ нихъ взяли уч сть Мазуры, занятй при регуляціи Гнилои Липы. *Причину до розрухѣвъ дали жиды* („*izraelici*“), котрй вчера [17-ого] рано *смертельно побили одного роббтника Мазура, а другого скалѣчили.* Пополудни зѣбрало ся кѣлканацять Мазурѣвъ-роббтниковъ, а до нихъ прилучило ся около 300 людей мѣсцевыхъ та зъ околицѣ, и тота товпа вытовкла въ кѣлкадесять домахъ жидѣвскій шибы, потурбувала одну жидѣвку и трехъ жидовъ. Зъ межи раненыхъ жидовъ оденъ — именно *рабинъ — мае зломану руку.* Старосство поробило вѣдповѣдній зарядженя для удержаня спокою и запевненя безпечности. Слѣдство веде ся. Вѣдъ ночи [зъ 17 на 18 ого] пануе цѣлковитый спокѣй“.

[Пѣсля приватныхъ вѣстей увязнено десять жидовъ.]

Зъ повыше наведеной телеграмы выходить, що самъ урядъ сконстатувавъ въ сѣмъ выпадку вину — провокацію жидовъ, и то провокацію безмѣрно дику.

Пѣйшло о пѣвъ фунта лихого мяса, якого бараба не хотѣвъ въ ятцѣ брати, домагаючись лучшого. Зъ того прийшло до сварки — и жиды збѣгли ся побили смертельно барабу такъ тяжко! и огидно, що судово-лѣкарска комісія сконстатувала кѣлкадесять ранъ та знакѣвъ по цѣлѣмъ тѣлѣ. Пѣзнѣйшій погромъ жидовъ — поломане руки рабінови — бувъ лише вѣдплатою за тамту жидѣвску зухвалість.

Мимо того бурштинськй жиды наробили богато „гевалту“ — телеграфували на всѣ боки, рабіна привезли до Львова показати намѣстникови — и т. д. Якъ видко — жиды у всходнѣй Галичинѣ беруть ся бити христіянъ та ще крикомъ накликувати на христіянъ жандармерію и вѣйско. [Такъ крику наробили они и за села Замаретинѣвъ, Клепаровъ та Голоско пѣдъ Львовомъ и за Костѣлѣвъ коло Куликова, хочь тамъ усюда спокѣй, тѣлько въ Костѣлѣ якійсь оденъ чоловѣкъ мабуть въ личнои мести вытовкъ у коршмѣ шибы.]

Вѣдозва о Русиновъ-матуристѣвъ.

Вѣдъ многихъ уже лѣтъ истнуе у Львовѣ школа політехнічна, а мимо того Русины-матуристы дуже мало нею интересують ся. Причину сего добачаемо въ цѣлковитѣй не свѣдомости матуристѣвъ гімназіяльныхъ до тычно студій технічныхъ и въ неоправданѣй боязни о удержане. Наслѣдкомъ такихъ хибныхъ информацій є бракъ техніковъ взагалѣ, а спеціально для рускаго народу, що не мае технічнои літературы, промыслу и т. н. — техніковъ Русиновъ.

Въ виду того взываемо Васъ, щобы Вы горнули ся на техніку, а для познакомленя Васъ зъ условіями, подаемо деякій точки выняти зъ програмы школы політехнічнои, якъ также короткй информаціи що-до удержаня та користей въ технічнѣмъ фаху.

Цѣлею школы політехнічнои есть удѣленє основного образованя теоретичного и, о скѣлько се въ школѣ можливе, также практичного въ званю технічнѣмъ, а передовсѣмъ въ тыхъ фахахъ, для которыхъ є особній выдѣлы, а є ихъ чотири:

а) выдѣлъ инжінерій
б) „ архітектуры
в) „ будовы машинъ
г) „ хемій технічнои.

Студія на першихъ двохъ выдѣлахъ тревають по пять лѣтъ, а на двохъ прочихъ по чотири. Крѣмъ того є два курсы: а) приготовляючій кандидатѣвъ до заводу гірничого и б) дволѣтный курсъ для геометрѣвъ. Слухачѣ всѣхъ выдѣлѣвъ складають два испыты державній: першій по другѣмъ, а другій по пятѣмъ взглядно четвертѣмъ роцѣ.

На політехніку можуть вступати тѣ, що одержали свѣдоцтво зрѣлости въ гімназіяхъ або въ школахъ реальныхъ. Ново-вступаючій слухачѣ мають зголоситись мѣжь 1 а 4 жовтня (включно) у декана выдѣлу. Кандидатамъ, що предложать свѣдоцтво зрѣлости зъ гімназій, поручае деканъ, щобы зложити испытъ зъ геометрії выкрисльнои и зъ рисункѣвъ вѣдручныхъ, за котрый платить ся такса 2 злр. Вѣдтакъ платить кождый слухачь таксу иматрикуляційну въ квотѣ 5 зр. 50 кр. Вѣдъ сихъ оплатъ нѣкого не увѣльняе ся За те вѣдъ чесного, що выносить на курсъ 15 зр. р. [на выдѣлѣ хемій технічнои 30 зр.] можуть бути увѣльненій вже въ першѣмъ пѣвроцѣ тѣ, що выкажуть ся свѣдоцтвомъ зрѣлости зъ вѣдзначенемъ, однакожь и тѣ, що не зложили испыту зрѣлости зъ вѣдзначенемъ, можуть бути увѣльненй, коли не вѣдъ цѣлого, то бодай вѣдъ половины чесного. Также и на высшихъ курсахъ можна бути увѣльненымъ вѣдъ чесного на пѣдставѣ свѣдоцтвъ изъ зложеныхъ кольоквій и испытовъ. Подрѣбну програму выкладовъ можна дѣстати кождого часу у портіра політехніки.

Що-жъ до коштовъ удержаня на політехніцѣ, то они зовсѣмъ не дорожшй, якъ на университетѣ, тымъ бѣльше, що технікъ може легко дѣстати добре платне занятє. Впрочѣмъ для бѣднѣйшихъ товаришѣвъ отвираемъ въ нашѣмъ товариствѣ зъ початкомъ нового року школьного фондъ запомоговый, зъ котрого будуть могли затягати безпроцентовй позички. Крѣмъ того навязуе товариство зносины зъ Русинами-инжінерами та буде въ силѣ подавати своимъ членамъ вѣдповѣдній заняття. Що-жъ до выгляду для техніка по скѣнченыхъ студіяхъ, то о сѣмъ свѣдчать найлѣпше численній конкурсы на добре платній посады технічній та великій бракъ техніковъ.

Столько подаемо на-разѣ. Близшихъ информацій удѣлять радо пѣдчасъ ферій товаришѣ Тузякъ [улиця 3-его мая ч. 2. I. пов.] и Стефановичь [ул. Вѣрменьска ч. 2]. При самыхъ внисахъ просимо звертатись о пораду и помѣчь до самого-жъ товариства, котрого льокаль мѣститъ ся при улици Мицкевича ч. 20. въ партерѣ.

Вѣдъ выдѣлу товариства слухачѣвъ політехніки „Основа“.

Володимиръ Дидиньскій голова.
Ярославъ Юрій Стефановичь писарь.

НОВИНКИ.

— Заходомъ Бобрецкои філіи „Просвѣты“ вѣдбуде ся въ четверъ 28-ого липня с. р. концертъ въ Бѣбрцѣ на вдовичо-сиротиньскій фондъ бобрецкого деканата. — Програма: 1) Вступне слово. 2) Бортнянській „Вскую прескорбна“ — хоръ питомцѣвъ. 3) Цигра. 4) Вербицкій „Жовнѣръ“ — хоръ питомцѣвъ. 5) Шевченко „Сонъ“ — деклямація. 6) Дуетъ Л. М. 7) Колесса „Козаки“ — хоръ. 8) Коростѣль „Весниие соньнько“ — сольо Л. 9) Бортнянській „Гласомъ монмъ“, псаломъ. — Початокъ точно о годинѣ 7 вечеромъ. Цѣны мѣсць: крѣсло 1·50 зр., вступъ на салю 50 кр., на галерію 20 кр. Білеты можна замовляти у п Витковицкого и въ день концерту при касѣ. — По концертѣ товарзека забава.

— Зъ Коломыѣ. Позалякъ першій загальній зборы института „Рускій Народный Дѣмъ въ Коломыи“, скликанй на 15-ого н. ст. липня с. р., не могли вѣдбути ся за-для недостатку потрѣбного комплету (25 членовъ), то скликую другій загальній зборы на день 22 н. ст. 1898 [котрого мѣсяця, нема подано въ надѣсланѣмъ намъ письмѣ — *Ред.*] на годину 6-ту пополудни въ сали магістратскѣй (ратушъ I. поверхъ) зъ тымъ самымъ порядкомъ дневнымъ, що перше, и зъ тою увагою, що загальній зборы въ день той вѣдбудуть ся безъ

Горѣвка француска зъ сѣлью, загально взане средство домове у всякихъ долеглівостяхъ ревматичныхъ, болю головы, зубѣвъ и т. п., 22
уживане такъ зовнѣшно якъ и внутрѣшно.
Цѣна фляшки опльомбованои 75 кр., пѣвъ фляшки 45 кр.

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 229—?

взгляду на тое, чи приписаный статутомъ комплетъ буде, чи нѣ. — *Н. Лепкій*, заступникъ предсѣдателя. [Инший часописи просить ся о ласкаве повторене сего оголошеня.]

— **Клясифікація учениковъ руской гімназіи въ Перемышли за II. пѣврѣкъ 1898 року шкѣльного:**

Въ класѣ на учен. дѣстало I. въ вѣдм. I. II. III. повт.

приготовляючѣй	37		6	29	2	—	—
I-ѣй а)	37		6	25	2	2	2
I-ѣй б)	38		4	27	2	1	4
II-ѣй	45		4	31	5	2	3
III-ѣй	54		6	40	3	2	3
IV-ѣй	33		7	21	1	2	2
V ѣй	30		2	23	2	—	3
VI-ѣй	31		4	22	—	3	2
VII-ѣй	30		2	27	1	—	—
VIII-ѣй	23		2	21	—	—	—

— **Намѣстникъ гр. Пініньскій — на основѣ** §. 7. а) закона зъ 5 мая 1869 В. з. д. ч. 66 и на основѣ міністерского розпорядженя зъ 28 червня 1898 В. з. д. ч. 106. — вѣднявъ выходячимъ у Львовѣ часописамъ Przyszłość и Jüdisches Volksblatt [обомъ жидѣвскимъ] и заголошенѣй у Львовѣ часописи Naprzód почтовый дебітъ въ цѣлѣмъ окрузѣ, де заведено станъ вынимковый, и рѣвночасно выдавъ заборону ширеня сихъ часописей въ згаданѣмъ окрузѣ.

— **Змѣны въ учительскѣмъ персоналѣ шкѣлъ середныхъ.** Опорожненѣ посады учительскѣ дѣстали: Проф. гімн. зъ Нового-Санча Фр. Бізонь въ IV гімн. у Львовѣ, учит. гімн. зъ Коломыѣ Володисл. Бонарскій въ гімн. Францъ Іосифа у Львовѣ, учит. гімн. зъ Вадовецъ д-ръ Люд. Боратиньскій въ гімн. въ Подгуржу, проф. гімн. зъ Бохнѣ Ив. Бриль въ гімн. св. Анны въ Краковѣ, проф. гімн. зъ Ярослава Алекс. Фронченевичъ въ гімн. Францъ-Іосифа у Львовѣ, учит. гімн. зъ Тернополя Іосифъ Гебгардъ въ гімн. въ Тарновѣ, проф. гімн. зъ Стрыя Войт. Григоровичъ въ IV гімн. у Львовѣ, учит. зъ польскои гімн. въ Перемышля Юл. Ипольтъ въ гімн. св. Анны въ Краковѣ, учит. гімн. зъ Бродѣвъ Брон. Конониовскій въ польскѣй гімн. въ Перемышли, проф. гімн. зъ Стрыя Ив. Костецкій въ IV гімн. у Львовѣ, учит. прив. взуитскои гімн. зъ Бонковичъ пѣдъ Хировомъ Володисл. Круковскій въ гімн. въ Ярославѣ, проф. гімн. зъ Ясла Келест. Ляховскій въ гімн. Францъ-Іосифа у Львовѣ, учит. гімн. зъ Бохнѣ д-ръ Кар. Опушиньскій въ III гімназіи въ Краковѣ, професоръ гімн. зъ Тарнова д-ръ Алекс. Пехнікъ въ IV гімн. у Львовѣ, проф. гімн. Францъ-Іосифа зъ Львова Кароль Раверъ въ IV гімн. у Львовѣ, учит. школы вправъ при муж. учит. семинаріи зъ Ряшева Кар. Скварчиньскій въ школѣ реальнѣй въ Тарновѣ, проф. гімн. зъ Ряшева Іосифъ Шафранъ въ V гімн. у Львовѣ, проф. польскои гімн. зъ Перемышля Володисл. Васальковскій въ IV гімн. у Львовѣ и проф. гімн. зъ Сянока, д-ръ Валентій Врубель въ IV гімн. у Львовѣ.

Дѣйстными учителями именованій супленты: Іосифъ Вельскій зъ гім. въ Подгуржу до гімн. въ Ясленѣ, Кароль Бобжиньскій зъ III гімн. въ Краковѣ до гімн. въ Бохни, Алекс. Демковичъ зъ V гімн. у Львовѣ до гімн. въ Новѣмъ-Санчи, Адріянъ Добряньскій зъ гімн. въ Бучачи тамъ-же, Левъ Дольницкій зъ руской гімн. у Львовѣ до рускихъ паралельокъ въ Коломыи, Алекс. Фурманкевичъ зъ гімн. въ Бережанахъ до гімн. въ Сяноцѣ, Романъ Гамчикевичъ зъ гімн. въ Бохни до польскои гімн въ Перемышли, Клим Глѣбовицкій зъ гімн. въ Тернополи до рускои гімн. въ Перемышли, д-ръ о. Стеф. Юрикъ зъ V гімн. у Львовѣ для тои жъ гімн., Аполин. Мачуга зъ гімн. въ Ясленѣ для гімн. въ Ряшевѣ, Иги. Маверъ зъ гімн. св. Яцка въ Краковѣ до гімн. въ Бродахъ, Жигм. Павлишъ зъ гімн. въ Тарновѣ до гімн. въ Бродахъ, Вікт. Погоржельскій зъ гімн. св. Анны въ Краковѣ до гімн. въ Тернополи, Петро Ржепнѣйскій зъ гімн. въ Дрогобичи до гімн. въ Тернополи, д-ръ Март. Сасъ зъ реальнои школы въ Краковѣ до гімн. въ Бохни, Ант. Сѣницкій зъ IV гімн. у Львовѣ до рускихъ паралельокъ въ Коломыи, Мих. Сивакъ зъ реальнои школы въ Краковѣ для гімн. въ Коломыи, Стан. Собѣньскій зъ гімн. св. Анны въ Краковѣ до гімн. въ Вадовицяхъ, Стан. Шимала зъ IV гімн. у Львовѣ въ тѣй-же гімн. и д-ръ Конст. Войтѣховскій зъ IV гімн. у Львовѣ до гімн. въ Стрыю.

— **Ц. к. краева рада шкѣльна ухвалила** на засѣданю зъ дня 12 липня с. р. мѣжи иншимъ: затвердити именоване о. Порф. Ступницкого на греко-кат. духовного члена окружнои рады шк. въ Товмачи, — 2) затвердити выборъ п. Володисл. Янковского на вѣдпоручника рады повѣтовои до окр. рады шк. въ Пѣдгайцяхъ; — именувати учителями въ школахъ народныхъ: Кар. Козловску учит. 1-кл. шк. въ Корналовичахъ, Мих. Зарембу учит. 1-кл. шк. въ Добросинѣ, Ад. Струтиньского молод. учит. 4-кл. шк. муж. въ Тернополи, Вінк. Онисимова управит. 2-кл шк. въ Княгининѣ-кольоніи, Ив. Каньского управит. 2-кл. шк. въ Баличахъ, Мирося. Крииицкого учит. 1-кл. шк. въ Ропици руской, Вик. Бережиньского учит. 1-кл. шк. въ Кидаловичахъ, Домин. Скочиньского управит. 2 кл. шк. на Бабинци въ Сокали, Юл. Хоминьского управит. а Вікт. Полероу молодш. учит. 2 кл шк. женьскои при Старѣмъ Ринку въ Сокали, Ант. Самари на мол. учит. 2-кл. шк. на Забужи въ Сокали, Андр. Занька учит. 1-кл. шк. въ Городловичахъ, а Іос. Кошалковского въ Конотопахъ; — вылучити громаду Волицю зъ округа шкѣльного въ Калагарѣвцѣ скалатского повѣта, а зорганізувати окрему народиу школу въ Волици вѣдъ 1 вересня 1898; — зорганізувати вѣдъ 1 вересня 1898 одноклясовѣ народнѣ школы въ Лещатовѣ, сокальского повѣта, и въ Борусовѣ, бобрецкого повѣта; — перемѣнити вѣдъ 1 вересня 1898 народнѣ школы: пятиклясовѣ; и одноклясовѣ въ Сидоровѣ, Глустенькѣмъ, Коцюбинчикахъ и Трибуховцяхъ, гусятинського повѣта, и въ Ниврѣ и Кривчи горѣшнѣмъ борщѣвского повѣта на двоклясовѣ.

— **Испитъ зрѣлости въ учительскѣй семинаріи въ Самборѣ** вѣдбуваввъ ся вѣдъ 26 червня до 2 липня. До испиту приступило 48 публичныхъ учениковъ и 25 приватистовъ, разомъ 73. Зъ-мѣжь публичныхъ учениковъ здало 2 зъ вѣдзначенэмъ, 27 одержало свѣдоцтво зрѣлости, 15 поправку зъ одного предмету на 3 мѣсяцѣ, а 4 репробовано на рѣкъ. Зъ-мѣжь екстерністовъ здалы 4, поправку зъ одного предмету дѣстало 10, вѣдступило 8, вѣдпалы на рѣкъ 3. Зъ вѣдзначенэмъ здали: Евг. Злотницкій и Бол. Качоровскій. Здали: Алекс Бабякъ, Конст. Бабицкій, Стеф. Бабѣй, Вас. Березюкъ, Сам. Блохъ, Андрѣй Баровичъ, Діон. Чайковскій, Ив. Дякъ, Ив. Думинъ, Іос. Гиневичъ, Мих. Горошко, Стан. Якубовскій, Ив. Комаровскій, Романъ Козорѣзъ, Францъ Мазуръ, Орестъ Охинчъ, Волод. Павлухъ, Вас. Перфило, Отто Пѣонтковскій, Ив. Проць, Стан. Саковскій, Ант. Селецкій, Тимотей Скоморохъ, Іос. Страмъ, Стеф. Свистацкій, Теоф. Токарскій, Ив. Земба. Зъ мѣжь приватистовъ здали: Миколай Колоценюкъ, Стан. Равскій, Марія Гдула и Іосифа Кнорекъ.

— **Стіпендію на наукову подорожъ** до Италіи и Греціи на лѣтный пѣврѣкъ 1898/9 року шкѣльного надавъ міністеръ просвѣты гр Біландтъ професорови гімназіи въ Бродахъ Петрови Скобельскому и професорови гімназіи въ Бохни Вікторови Артурови Шмідтови.

— Въ Краковѣ померъ вчера въ 55 роцѣ житя **д-ръ Альфредъ Кароль Обалиньскій**, професоръ хірургіи въ университетѣ краковскѣмъ Покѣйный роднивъ ся въ Бережанахъ, вѣдъ 1870 р. бувъ примаремъ хірургічного вѣддѣлу краевого шпиталя св. Лазаря въ Краковѣ, въ 1888 р. именовано его надзвычайнымъ а въ 1897 звычайнымъ професоромъ хірургіи. По лишивъ по собѣ чимало праць науковыхъ.

— **Дрѣбни вѣсти.** Дня 31 н. ст. липня с. р. вѣдбуде ся въ Суроховѣ коло Ярослава [зелѣзнича и телеграфічна стація Сурохѣвъ] вѣнчаня п. Ивана Головки, укѣченого богослова, зъ п. Ольгою Годованьскою, дочкою мѣсцевого пароха. — Дня 1 н. ст. серпня с. р. вѣдбуде ся въ Коровници [зелѣзн. стація Любачѣвъ] вѣнчане п. Д. Роздольского, укѣченого богослова, зъ п. Анною Гарасовскою, дочкою мѣсцевого пароха.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Выстава худобы и торгъ** на розплодову худобу вѣдбуде ся въ Калуши въ середу 20 серпня с. р. заходомъ калуско-долиньского вѣддѣлу ц. к. господарского товариства. Выстава буде сполучена зъ преміованэмъ поправнои расовои худобы Рада вѣддѣлу господарского товариства просить годѣвникѣвъ и интересованыхъ о численну участь.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Перенесеня.** Намѣстоикъ перенѣсъ практиканта концентового намѣстництва д ра Богуслава Свольксна зъ Мысленицъ до Рогатина.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

Въ хосенъ товариства „Руслань“, що о пѣкуе ся бѣдными учениками руской гімназіи у Львовѣ, жертвували въ послѣднихъ трехъ мѣсяцяхъ: Хвальне Товариство „Дністеръ“ 50 зр.; матуристы руской гімназіи зъ 1878 року при нагодѣ товариского зъѣзду дня 9 червня с. р. у Львовѣ 55 зр. 50 кр. (въ складцѣ взяли удѣлъ вп. оо. и пп.: д ръ Ст. Федакъ 15 зр. д-ръ Ив. Мохъ, д-ръ Іос. Олеськовъ, о. Діон. Свистунъ, Теоф. Макухъ и о. Мих. Жарскій по 5 зр., Грабиньскій 3 зр., о. Яцишинъ, Дзеровичъ, о. Лещишакъ и о. Теод. Бѣлевичъ по 2 зр. Яр. Ильницкій и оо. Цегельскій и Яремкевичъ по 1 зр., о. Чемериньскій, о. Сапула и о. Ник. Бѣлевичъ по 50 кр.; при тѣй нагодѣ зложивъ на руки Дирекціи гімназіи вп. о. Северинъ Матковскій зъ Босиръ 11 зр 10 кр., що ихъ приабиравъ черезъ довшій часъ изъ пѣвкрейцаровыхъ складокъ своихъ парохіянъ въ користь бѣдноі молодежи руской гімназіи); Матуристы станиславѣвскои гімназіи зъ 1873 р. на руки директора К Харкевича 10 зр.; крѣмъ того жертвували вп. Іосифъ Левицкій сов. апеляціи и Ром. Алексевичъ начальникъ суду въ Угновѣ по 4 зр.; при нагодѣ сяченого въ читальни „Просвѣты“ 3 зр. 80 (съ призначенемъ на Бурсу Руслана); по 2 зр.: о. Іос. Терешкевичъ зъ Воробѣевки, о. д-ръ Мѣльницкій и п. Ив. Караськевичъ у Львовѣ; о. Ив. Токарь 1 зр. 15 кр.; по 1 зр.: п. Юр. Кобзей, п-ѣ Іос. Паньковска, п-а Ольга Барвѣньска, п. Ил. Огоновскій и д ръ Ом. Савицкій. Черезъ администрацію „Дѣла“: вп. пп. и оо.: В. д-ръ Яновичъ лѣкарь у Вѣдни 5 зр., В. Гриньовскій зъ Снятина и В. Нагорный по 2 зр., п. Павлиньскій учитель изъ Стрѣлисъ повыхъ 1 зр. 70 кр., о. Стеф. Комариньскій зъ Лысца и Т. Ковальскій зъ Явча по 1 зр., В. Чаплиньскій зъ Бѣлобожницѣ 50 кр. Въ тѣмъ часѣ одержало Товариство також запомогу вѣдъ Хв. Гал. Щадницѣ въ квотѣ 100 зр и вѣдъ Выс. Выдѣлу краевого субвенцію соймову въ квотѣ 50 зр. — Вп Добродѣямъ высказуе Выдѣлъ Руслана отсимъ сердечну подяку!

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 19 липня. На нинѣшныхъ конференціяхъ гр. Туна зъ католицкою партіею людовою и зъ полудневыми Славянами мае бути головно обговорена справа загальнои програмы правительства, котру гр. Тунъ хоче предложити правици по конференціи зъ парляментарною комісію кола польского.

Вѣдень 19 липня. Deutsches Volksblatt доносить, що зъ причины справы зъ Чорногорою гр Голуховскій рѣшивъ ся уступити зъ свого становиска. Его наслѣдникомъ мавъ бы бути Каляй. Се наступило бы не скорше якъ 1-ого вересня. Деякій знова привязують евентуальне уступлене гр. Голуховского кретеньскѣй справѣ.

Вѣдень 19 липня. Цѣсарскимъ розпорядженемъ на пѣдставѣ §. 14 вызначено зъ меліораційного фонду на 1898 рѣкъ рату на будову вузкоталяховои зелѣзницѣ въ окупованыхъ краяхъ.

Прага 19 липня. Поголоски, мовь бы то испаньска королева мала замешкати въ Градчинѣ, Nar. Listy дементують, запевняючи, що замокъ приготовляють на принятя архикнягинѣ Марія Терезы. Окрѣмъ того замешкае тамъ въ осени архикнязь Петро Фердинандъ.

Петербургъ 18 липня. Міністерство просвѣты займае ся теперь справою женщинъ, котрѣ кѣнчать медичнѣ курсы. Правдоподѣбне есть намѣръ признати имъ степень лѣкарѣвъ зъ привязаными до него правилеями, т. е. правомъ докторизувати и займати вѣдповѣднѣ становиска.

Канея 19 липня. Въ цѣли збѣльшеня гарнізону выслала Порта 50 волкѣвъ, але адмиралы не позволяють имъ высѣсти.

Парижъ 19 липня. Въ прасѣ кружить поголоска, що Золю мають арештувати.

Магдебургъ 18 липня. Вчера въ ночи выбухла велика пожежа въ великѣй фабрицѣ Круна и знищила часть будынкѣвъ.

Вашингтонъ 19 липня. Мимо заняття Санхага — до заключеня мира ще далеко. Жадна держава не зробила ще першого кроку въ цѣли посередництва. Макъ Кінлі по міністерскѣй нарадѣ заявивъ, що передъ упадкомъ Гаваны правительство не надѣе ся початку мировыхъ переговоровъ.

Гонгъ Конгъ 19 липня. Въ провінціи Шисінъ ширить ся повстаня зъ-що разъ бѣльшою силою. Правительственне вѣйско розбито на прахъ; оно стратило кѣлькасотъ убитыхъ. Повстанцѣ поступають въ сторону Кантону.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктовъ.

19 н. ст. липня 1897.

Львовъ: Пшеница 10·75 до 11·50, жито 8·75 до 9·50, ячмѣнь броварный —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый 6·50 до 7·—, овесъ 8·— до 8·25, рѣпакъ —·— до —·—, горохъ 7·— до 7·25, вика 6·— до 6·75, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бѣбъ —·— до —·—, бобикъ 7·— до 7·25, гречка 9·— до 9·50, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·70 до 5·80, кукурудза нова —·— до —·—, хмѣль 50·— до 65·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літровъ 16·50 до 17·— зр.

КОНКУРСЪ.

Въ интернатѣ руской Бурсы Стрыйскои може найти въ слѣдующѣмъ роцѣ шкѣльнѣмъ тридцять питомцѣвъ ученикѣвъ шкѣлъ середныхъ и IV ои класы школы народнои цѣлковите примѣщене за мѣсячною сплатою 15 зр., котра однакожь въ случаю погоричного убожества а заразомъ доброго поведеня въ наукахъ може бути знижена.

Реflектуючій о принятя своихъ дѣтей родичѣ мусять вписати ся въ члены товариства (вкладка рѣчна 3 зр.) и мають внести свои поданя найдалше до 31 н. ст. липня на руки проф. Юлі на Костецкого, а яко придогу залучити: 1) де ларацію, котрою зобовязують ся до сплаты умовленои квоты зъ горы; 2) свѣдоцтво убожества, коли просять о пониженѣ сплаты; 3) свѣдоцтво шкѣльне зъ послѣдного пѣврѣку и 4) 20 кр. на рекомендовану вѣдповѣдь. Ученики, що були сего року въ интернатѣ, мають перше шество, и тѣ мають предложити лишень декларацію. Принятій питомцѣ мають мати достаточне число бѣля и то значеного, двѣ пары обуви, ковдру, подушку, зложита при вступѣ 1 зр. за вписане инвентаря, 50 кр. до 1 зр. на средства науковѣ и 2 зр. на страву. 1—3

Вѣдъ Выдѣлу руской Бурсы Стрыйскои.
Юл. Федусевичъ предсѣдатель. *Ив. Вахнянинъ* секретарь.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои



поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнетты, бінокля, дальековиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґа, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

КЛЬОШѢ дротяный до прикрываня подумысковъ штука вѣдъ 35 кр. до 1 зр. Машинки американьскій до роблена морожености повемности 1, 2, 3 літры по зр. 5·50, 6·0 и 7·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 955

Реалістъ VI клясы пошукуе лекціи на село. — *A. M.* poste restante. Винники. 283 3—3

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазурквичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12

По низькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 53—?



ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літографічне
ЗАВЕДЕНЕ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
выготовляе
всякій літографічній выробы
звычайнѣ візитовѣ білеты
вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появившій ся візитовій білеты въ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касетковою 188 19—51

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русиновъ
Цѣна 1 зр.
Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

Кароль ГОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы
К. Гостиньскій и І. Альсъ
Предприемство комісій и спедицій
у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телефонъ ч. 537)
лко единоке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоновано
ГЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМЕ
продае карты корабельнѣ выѣзджаючимъ въ край заморскій и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.
Експедиція подорожныхъ и пакунковъ 3—5 разовъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчнои, Аргентины, Канады, Параны и Сполученыхъ Державъ. 209 47—?

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черняньскои. Зъ друкарни Института Ставропігійскаго.

Ч. 149 Львовъ, Середа 8 (20) Липня 1898. Рочникъ XIX.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ свять) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзначенитнихъ новѣйшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перекѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбст за инсераты платить у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатконъ

въ Австрію:	за границы:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чвертъ року . . 4 зр. на мѣсяцъ 1 зр. 35 нр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатанй вольнй вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 нр. а. в.

Оголошенія звичай приймають ся по 10 нр. вѣдъ одного стрѣчка инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надслане“ по 25 нр. а. в.

Подяки и инший донесенія приватий значінь ся по 15 нр. вѣдъ стрічка.

Нинѣшна ситуація.

Внутрѣшна політика Австрій рѣдко коли стояла такъ сумно, якъ въ нинѣшныхъ часахъ. Що буде? куда йдемо? — пытають всѣ, а нема мудреця, котрый бы давъ вѣдповѣдь на тій наговитій пытанія. Зъ того выходить той томлячій, пригнобляючій станъ неевности.

Польскій ґрафъ, дорвавши ся кермы державнои, затягнувъ австрійскій вѣзъ державный въ таке багно, що й доси анѣ рушь его зъ-вѣдтамъ вытягнути! Бар. Ґавчь такъ якъ бы й не бравъ ся до тои штуки, а ґр. Тунъ довгенько нагадувавъ ся, якъ бы то приступити до сего тяжкого дѣла — вкінци приступивъ, а зъ якимъ результатомъ, знаемо. Коли не зайде щось надзвычайного, то ґр. Тунъ — по переговорахъ зъ нѣмецкою опозиціею — може сказати про себе словами Фавста „. .und bin so klug, als wie zuvor“.

Ґр. Тунъ за часъ своеи управы проголосивъ два разы по однѣй точцѣ своеи програмы: насамперед — що его намаганемъ есть: зробити парляментъ здѣбнымъ до роботы, а потому — що взявъ собѣ за задачу дорогою закона унормувати вѣдносины языковій въ Австрій, и то не лише въ Чехіи и Моравѣ, але скрѣзь, въ цѣлѣй державѣ. „Буде се — сказавъ вѣнъ — *цѣлый комплексъ справъ языковыхъ*“ и подавъ, правда, не конче ясно — modus procedendi для довершеня того великого дѣла.

На обохъ тыхъ точкахъ програмовыхъ ґр. Тунъ стрѣтивъ ся зъ неодолимыми перешкодами. Парляментъ, якъ бувъ пѣдъ конець ери ґр. Баденього, такъ и лишивъ ся неспособнымъ до роботы, а коли Вольфъ пѣдъ конець остатнои сесіи почавъ уже втягати въ свій способъ ювілей монарха въ дискусію парляментарну, ґр. Тунъ чимъ скорше зірвавъ сесію, заявляючи, що парляментарныхъ фсерій ужне на те, абы парляментъ таки зробити способнымъ до роботы черезъ розвязане найбольше пекучого ческо-нѣмецкого пытаня.

И — що правда — шефъ кабінету приступивъ до дѣла. Якъ вѣдомо, на его припоручене кѣлька высшихъ урядниковъ адміністраційныхъ выготовили основный начеркъ языкового закона для Чехіи и Моравы, а вѣдтакъ запрезентувавъ — пѣдъ великимъ секретомъ — той начеркъ насамперед Чехамъ, вѣдтакъ Полякамъ, а вкінци опозиціи нѣмецкій. Якій выйшовъ результатъ, звѣстно. Досыть пригадати вражѣне Нѣмцѣвъ, котрій осудили, що розпорядженя не то Ґавча, але и Баденього далеко не такъ небезпечній для Нѣмцѣвъ, якъ той основный начеркъ запрезентованый имъ ґр. Туномъ.

Не входимо въ пытанє: що буде дальше? — не маемо охоты бавити ся въ здогады: чи [якъ кажуть одни] ґр. Тунъ ще разъ запукае въ дверѣ Нѣмцѣвъ, предкладаючи имъ чемно такъ званій „unverbindliche Besprechungen“ надъ начеркомъ змѣненымъ въ бѣкъ нѣмецкій, — чи [якъ кажуть други] буде собѣ спокѣйно и выгѣдно правити при помочи §-у 14 ого, а евентуально важить ся навѣть на заснстоване нинѣшнои конституціи... Не входимо въ те, а звернемо увагу на одну рѣчь, котра насъ Русинѣвъ дотыкае.

Познаки нинѣшнои хвилѣ кажуть допускати, що справа языкова въ Австрій муснть въ короткѣмъ часѣ полагодитись — коли не въ мирный способъ [думаемо: на основѣ порозумѣня народѣвъ поодинокихъ краѣвъ], то въ способъ такъ сказати-бъ октройованя, отъ примѣромъ на пѣдставѣ §-у 14 ого.

Сякъ чи такъ — правительство не повинно и мабуть не зможе обмежатись лише на краѣ нѣмецко-чеекій, бо се не було бы справедливо, ба що гѣрше — ово було бы небезпечно, бо-жь якъ горожанъ такъ и народѣвъ въ державѣ не повинно бути лѣпшихъ и гѣршихъ, а всѣ мусять бути рѣвній, — и певно не зъ иншои точки погляду выходивъ нинѣшный шефъ кабінету, коли заповѣдаючи въ парляментѣ полагодженя справы языковои говоривъ о „цѣлѣмъ комплексѣ справъ“, або инакше сказавши — узнавъ въ интересѣ державы за потрѣбне: усунути кривду майоризованыхъ народѣвъ у всѣхъ краяхъ коронныхъ.

И отъ бачимо, що нинѣ за Чехами та Нѣмцями пѣдоймають гѣмко голосъ Словѣнцѣ, домагаючи ся справедливости для себе. А що-жь мы — Русины?... Голосы польскои політики сидять у Вѣдни и пильнують свого интересу... А що-жь дѣе ся зъ нашои стороны въ такъ важнѣй хвили? О скѣлько видко — не дѣе ся нѣчого.. А прецѣнь — vigilantibus jura!

Обовязкомъ подбати о интересъ Руси спочивае тутъ на нашихъ послахъ и на „Народнѣй Радѣ“...

Про нашу еміґрацію.

I.

Зъ Вінніпеґа въ Канадѣ умѣстила американьска „Свобода“ таку допись зъ даты 26 н. ст. червня с. р.:

„Сегорѣчна масова еміґрація нашихъ Русинѣвъ зъ Галичины и Буковины, а властиво вандрѣвка жебручихъ, босыхъ и голыхъ дѣдѣвъ, наробила ту стѣлько клопоту для властей, стѣлько лиха для самои еміґрації, що сего нѣхто не въ силѣ понять, хиба той, що стоить въ безпосередній связи зъ тою еміґрацією. Тысячки народа прийшло сего року до Канады. Транспортъ за транспортомъ валивъ до Winnipeg. Имміґраційный дѣмъ о береги бувъ уже заповненый. Урядъ деръ собѣ волосе, ґазеты кричали на ґвалтъ. Розсылали нарѣдъ, де попало. Бѣдаки тулились, де хто змѣгъ: чи въ мѣстѣ мѣжь своими, чи на давнѣйшихъ кольоніяхъ мѣжь кревными, кумами, знакомыми. Бѣдного народа така сила наплыла, що годѣ для всѣхъ роботу знайти. Въ наслѣдокъ наплыву роботника платня впала до половины. Кольонії: Edmonton, Dauphin, Stuartburn, Yorkton заповненій. Дѣдбвъ нашихъ не пускае урядъ на кольонії близько мѣста, сподѣваючись, що прийдуть лѣпшій кольоністы и такій заберуть землю недалеко вѣдъ мѣста.

Чи компанія корабельній, чи таки замилуване нашого мужика до „чистоты“ — надѣлили нашихъ дѣтей вѣспою и за-для того мусѣло 800 небораківъ сидѣти на островѣ близько Halifax цѣлыхъ 18 днѣвъ. Якъ тамъ зъ ними обходили ся, легко собѣ предетавити, коли знаемо, що товмачемъ бувъ жидъ, котрый потайки и шинкъ державъ. Але по 18 днях нѣбы вже здоровыхъ людей выслано въ дорогу до Winnipeg. По дорозѣ вѣдновила ся [?] вѣспа та й знову замкнули нарѣдъ въ карантану на поли за мѣстомъ. Певно, що не зъ медомъ жив ся народови въ шатрахъ въ часѣ теперѣшныхъ дощѣвъ.

Я вже сказавъ повыше, що въ Манітобѣ нема для нашого чоловѣка мѣсця. Старшій кольонії переповненій, а на вѣльныхъ земляхъ урядъ не примѣщае нашого народу зъ его препоганою репутацією. Нашій „безсеребренники“ пхають ся на старій кольонії и тамъ не знайшовши земль тулять ся при своихъ кревныхъ, краянахъ, и засѣдае по кѣлька родинъ на одній фарміе. Урядъ, въ интересѣ самого кольоніста, на се не позволить, бо най засяде три родины на 113 моргахъ, то не треба довго чекати, щобъ дочекатись того самого добра, що въ Галичинѣ. Изъ-за недостатку землѣ въ Манітобѣ выслали пачку нашихъ людей въ провінцію Saskatchewan въ околицю Fish Crick. На нещасте потиснувъ 12-ого червня такій сильный морозъ, що вода була замерзла. Такого морозу не памятають фармеры вже 20 лѣтъ. Морозъ не пошкодивъ збіжю, бо оно ту ще дуже маленьке, але такъ настрашивъ нашихъ людей, що они въ жаденъ способъ не хотѣли тамъ вѣстати, хоть въ тій провінціи в мѣсця зъ доброю землею, а Нѣмцѣ меноніты за кѣлька лѣтъ дуже красно розгаздували ся. Страшно то нашому чоловѣкови сѣдати на преріяхъ, середъ лѣсбвъ, тому чоловѣкови, котрый полишивъ свое рѣдне село, свою церковь, свою коршму [за школою не дуже банув], своихъ кумбвъ, свои празники и вѣдпусты — и той чоловѣкъ, ѣдучи до Канады, въ своѣй уявѣ мрѣвъ про те саме, що полишивъ у Галичинѣ. А якъ ще потисъ морозъ, хоть пѣдъ сю пору нешкѣдный, то вже нѣякъ не вытолкувшь чоловѣкови, що ту можна колись буде жити и навѣть добре жити.

Сли „Свобода“ попаде ся до рукъ нашихъ мужикбвъ въ Галичинѣ и на Буковинѣ, сли-бы часомъ галицкій або буковиньскій часописи схотѣли отсе мое писане передрукувати, то най собѣ наши мужики запамятають отсе:

1. Нѣхто най не смѣе приѣзджати до Канады пѣзнѣйше, якъ при кѣнци мая.

2. Нѣхто най не важить ся приѣзджати ту безъ 200 долярѣвъ [500 зр. в. а.] на мѣсци, т. е. у Winnipeg.

3. Нѣхто най не пускае ся въ снѣтъ въ хлопскій одежи.

4. А вкінци: *якъ маешь въ чого жити дома, сиди дома и не рыпай ся — а якъ ты бѣдакъ, то бѣдуй тамъ, бо ту зъ голоду скорше згинешь.*

5. Кольонія: Edmonton, Dauphin, Stuartburn, Yorkton вже заповненій — треба йти на новій кольонії, зъ кревными и кумами не побачишь ся.

Вже то стара байка, що мы нарѣкаемо на портовыхъ агентбвъ. Та оно и е на що нарѣкати. Злодюги высысають послѣдну кровь зъ нашого хлопа и таки будуть такъ довго высысати, поки нашъ хлопъ буде дурный, поки вѣнъ нѣкого не послухае, найлѣпшу раду вѣдкине, а агента, котрый его обдере и за шифкарту и за нѣчлѣгъ и при змѣнѣ грошей, ще въ руку поцѣлуе. А треба знати, що портовій агенты лѣпше знають намъ нарѣдъ, якъ мы всѣ интеліґентники накупу

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

(Дальше.)

Едіта Лонґуортъ пѣйшла до своеи каюты и тамъ выплакалась добре надъ своею неудачою. Дженні Брюстеръ писала дальше свою роботу, тѣлько вѣдъ часу до часу задумала ся, нагадуючи собѣ зъ жалемъ якесь за остре слово, що выхопилось ѣй пѣдчасъ розмовы. Кенйонъ лишь ходивъ туда й назадъ по помостѣ, надѣючись повороту панны Лонґуортъ, та не мѣгъ ни дочекати ся. Флемінґъ, нью-іоркскій політикъ, сидѣвъ въ комнатѣ для курцѣвъ, слухаючи весело того, що тамъ розповѣдали, а для вѣдмѣны вѣнъ часто запрашавъ кождого выпити зъ нимъ. Старый Лонґуортъ сидѣвъ по найбольше въ своѣмъ корабельнѣмъ крѣслѣ. Уентвортъ, все ще гѣрко обвиняючи себе, що бувъ дуракомъ, не говоривъ зъ нѣкимъ, навѣть зъ приятелемъ Кенйономъ. За весь той часъ корабель поровъ дальше досыть ще спокѣйну воду. Бувъ одинъ день дощу а одна нѣчь и часть дня бурѣ. Настала субота, а около вечера сподѣвали ся доплысти до Квінставнъ. Вчаснымъ ранкомъ хмары спустились у низъ, якъ се звычайно дѣесь коло Ирляндіи.

Уентвортъ, причина всего клопоту, мало помагавъ до успокоеня Кенйона. Вѣнъ звычайно, коли зайшла бесѣда на сей предметъ, хватавъ ся за голову або закладавъ руки въ кишенѣ и говоривъ таке, що прикро було слухати. Чимъ бѣльше Кенйонъ радивъ ему успокоитись, тымъ менше слухавъ тои ради. Загально вѣнъ перебувавъ самъ зъ своими невеселыми гадками. Коли разъ товариский Флемінґъ поплескавъ его по плечи, вѣнъ обернувъ ся подразненый и кликнувъ: „Коли ще разъ такъ зробите, пане, я васъ побю!“ Флемінґъ говоривъ потому, що бувъ тымъ дуже „зафрапованый“, и додававъ, що Англійцѣ взагалѣ дивна раса. Але тогдѣ вѣнъ скоро прийшовъ до себе и принявши вѣдповѣдь Уентворта зъ смѣхомъ, сказавъ до него: „Ходѣть выпити, то стане вамъ лекше на серци!“ Уентвортъ навѣть не вѣдповѣвъ, тѣлько заткнувъ руки въ кишенѣ и вѣдвернувъ ся вѣдъ нью-іоркского політика. Вѣнъ зсумувавъ цѣлу справу передъ Кенйономъ такъ:

— Нема вже що о тѣмъ балакати анѣ думати. Нѣчого не вдѣемо. Я возьму цѣлу вину на себе и ты не потерпишь черезъ мене. Теперь не згадуй менѣ бѣльше про се, хочу забути о тѣй проклятѣй исторіи!

Такимъ чиномъ стало ся, що Кенйонъ, звертавъ ся въ тѣй справѣ лише до Едіты Лонґуортъ, котра все показувала заинтересоване. Місъ Лонґуортъ була ще бѣльше сама, бо ей кузинъ сидѣвъ вѣчно въ курильни. Хтось познакомивъ его зъ цѣкавою грою въ покера и въ тѣй забавцѣ Уілімъ Лонґуортъ проводивъ часъ и выдавъ досыть лишнои готѣвки.

Дженні Брюстеръ мало зъявлала ся на покладѣ. Она пильно писала тій цѣкавій статьѣ, що опѣсля появили ся въ нью-іоркскѣмъ „Аргусѣ“ пѣдъ сталою рубрикою „Житє на морѣ“, а недавно выйшли осѣбною книжкою. Ей описъ веселого нью-іоркского політика и мовчаливого Англичанина уважають ся за найлѣпшій ескізы въ сѣй книжцѣ, ихъ кладено часто яко типічній примѣры американьского гумору. Коли Дженні Брюстеръ вказала ся на помостѣ, похожала сама, зъ міною на-пѣвъ вызываючою, коли проходила по-при Кенйона або по-при місъ Лонґуортъ, а звычайно стрѣчала ихъ разомъ.

Сей памятнои суботы рано Кенйонъ и місъ Лонґуортъ були самій на помостѣ. Розмова очевидно звернулась на предметъ, котрый ихъ взймавъ кѣлька остатныхъ днѣвъ.

— Знаете, — сказала місъ Лонґуортъ, — я весь часъ думала, що она таки прийде до мене по грошѣ.

— Ну, я не бувъ певный того, — вѣдповѣвъ Кенйонъ.

— Я гадала, що буде тримати насъ на нитцѣ такъ довго, якъ тѣлько можна, а въ остатній хвили прийде и скаже, що приймае.

— Навѣть коли бы прийшла, я бы ѣй не повѣрывъ, — сказавъ Кенйонъ. — Я давъ бы ѣй зрозумѣти, що достане чекъ, ажь коли будемо певнѣ, що тота статья не появить ся.

— Такъ думаете? А не лѣпше може заплатити ѣй и спустити ся на ей честь?

Кенйонъ засмѣявъ ся саркастично.

— Я не гадаю спускатись богато на ей честь.

— Знаете, — замѣтила місъ Лонґуортъ — я теперь маю о нѣй иншу гадку. Мѣркую напевно, що якъ-бы она сказала, що щось зробить, то зробила бы.

— А я не маю тои вѣры. Думаю, що она зовсѣмъ способна зажадати вѣдъ васъ грошей, а потому телеґраму таки выслати!

— Сумнѣваюсь. Я гадаю, що тота дѣвчина справдѣ вѣрить, що она поступае право, и уявляе собѣ, що зробила щось похвального въ зручный способъ. Коли-бъ она не була въ своѣмъ пересвѣдченю честною, то не була-бы выявила такого роздразненя, — правда, що и я сама роздразнилась була погано, хочь властиво не було причины.

— Вы у всѣмъ були въ правѣ, — замѣтивъ Кенйонъ зъ жаромъ.

— Я бы рада такъ думати.

— Хочу запытати васъ о одну рѣчь, — сказавъ Кенйонъ. Але що се за рѣчь була, вѣнъ не доповѣвъ, а коли Едіта Лонґуортъ пѣзнѣйше пыталась о те, вѣнъ не мѣгъ собѣ вже пригадати, о що хотѣвъ пытатись. Пароходъ нагле затрясъ ся мовь-бы при трусѣ земль, ударило три разы такъ, якъ-бы на саняхъ, коли нагле въѣдуть на колоду укрыту пѣдъ снѣгомъ. Кенйонъ и місъ Лонґуортъ скочили на рѣвній ноги. Роздавъ ся шипѣтъ пары и надъ серединою корабля вказала ся хмара, що здавалось выходила кровь кожду шпару, куды тѣлько могла выдѣстатись. Вѣдтакъ стало тихо. Машины стануди а корабель перехилявъ ся очевидячки на лѣво. Коли Едіта Лонґуортъ почала помѣчати ситуацію, побачила себе при Кенйонѣ, хопившись обома руками его рамена.

— Що се? що се? — скрикнула.

Примѣромъ: Приѣде маса людей до Гамбурґа — аґентъ заразъ мѣзькує, чи нема мѣжь ними якого письменника: дяка, писаря чи якого другого „вченого“. И заразъ тягне аґентъ того „вченого“ до канцеляріи, заставляє его писати листы, платить ему добре, опускає на цѣнѣ шіфкарты, подарує гармонійку и т. и. — и вже злапавъ цѣлу ватагу людей, вже робить зъ ними що хоче! Менѣ попавъ ся въ руки листъ Карльсберґа [за него підписаный Кржаштофчикъ] до одного ґазды, де вонъ мѣжь иншимъ каже: „Gdyby Pan rzucił się po okolicy i nam nastręczył emigrantów, miał by Pan dobrą prowizyę za łatwą robotę, bo *na chusteczki* [котрѣ вонъ розсилає] *i inne cacka głupi i ciemny naród się łapie i dobrze płaci*“..

О заряджженяхъ Американцѣвъ на Кубѣ.

Торпеды замыкаючи въѣздъ до пристани Санхаґо, Американцѣ въ части усунули а въ части знищили выбухами, такъ що теперь въѣздъ вільный. Въ заливѣ знайшли шесть испаньскихъ купецкихъ кораблѣвъ и одну канонірку. Оногды повѣдомлено формально команданта въ Ґуантанамо, що Тораль піддавъ ся. Заловѣ испаньскій въ Каймонера визначено речинець, до котрого маю ся знати испаньску хоругов. Дальше Американцѣ ґаварили, що сли Испанцѣ знищать або въ якій-небудь способѣ ушкодять канонірку, що знаходить ся въ заливѣ, забудованя, касарнѣ або запасы амуніціи, тогдѣ не буде ся ихъ трактувати якъ военныхъ невольниковъ на підставѣ капітуляціи ного акту. Въ наслѣдокъ того визванія Испанцѣ сей часъ пополудни стягли испаньску хоругов, а на другій день рано віддали пристань. - Число взятыхъ до неволѣ Испанцѣвъ есть о 22.780 більше, нѣжь армія ґенерала Шефтера підъ мурами Санхаґа.

Президентъ Мекъ-Кінлі выдавъ державный актъ що-до заряду провінціи Санхаґа. Сей документъ мѣстить проклямацію до людности и оголошує установленє нового заряду політичного на островѣ, ґарантує людности безпеченство особъ та власности и вкінци корыстаня зъ усѣхъ правъ. Всѣ пристани и мѣсцевости, що находять ся въ посѣданю Американцѣвъ, отвирають ся неутральнымъ народамъ для довозу всѣхъ продуктовъ и товарѣвъ, окрѣмъ военной контрабанды. Констаблѣ и звычайни суды займуть ся удержанемъ порадку въ краю.

Ґен. Мілесъ заявивъ, що безпроволочно вышле на Порторіко сухопутну армію. Островъ займуть и задержать Испанцѣ.

Зъ Вашинґтону доносять, що мѣжь Американцями а повстанцями можуть наступити непорозумѣня що-до заряду Санхаґа. Повстанцѣ выбрали за ґубернатора якогось Кастілльо. Тымчасомъ Макъ-Кінлі намѣрає утворити народну раду, зложену зъ мѣсцевыхъ; повстанцѣ певно не будуть зъ того вдоволенѣ. Они хотѣли безпроволочно взяти въ свое посѣданє цѣлый округъ обнятый капітуляцією. Взагалѣ підъ Сайхаго відносины мѣжь Американцями и повстанцями стають що-разъ більше напружеными. Фактично перервали ся всякѣ відношини мѣжь обома арміями. Ґен. Шефтеръ говорить, що жадному Кубанцеви не позволить увійти до Санхаґа; зъ тои причины Кастілльо высказує голосно свое невдоволенє. Правительство побоює ся, що може прийти до поважного конфлікту зъ повстанцями.

Зъ Манілѣ доносять, що Аґінальдо відзвавъ испаньского ґубернатора Аґустіого, щобы піддавъ ся, бо 50.000 повстанцѣвъ окружило мѣсто зъ усѣхъ сторонъ и въ кождій хвили готовѣ пійти до штурму и Манілю здобути. Аґусті відповѣвъ, що буде боротись до кінця, хочь не має надѣѣ побѣды. Американцѣ ведуть ся спокійно и ждуть на решту помічной арміи та аж тогдѣ розпічнуть операціи. Се не наступить скорше, якъ у вересны. Тымчасомъ Американцямъ доскулює страшна спека и недостача муки. За то засобы кукурудзы и мяса выстануть на кільканадцять мѣсяцѣвъ.

Переглядъ політичный.

Конференція, яка вчера відбула ся мѣжь ґр. Туномъ а представителями католицкои партіи людовои, тревала три годины. Брала въ нѣй участь: президентъ палаты послівъ Фуксъ та посли Діпавліи Ебенгохъ. Ґр. Тунъ просивъ делеґатовъ о найбільшу тайну. Говорять, що предметомъ нарады конференціи був языковый проектъ для Чехіи и Моравы и зыскане апробаты відъ виливовыхъ мужѣвъ католицко-людового сторонництва для средствъ, якій правительство думає предприняти въ найближшій будучности.

Ходять такожь поголоски, що ґр. Тунъ уже залишить теперь конференціи зъ послами.

Се, що Тунъ конферувавъ зъ католицко-людовою партіею, немило вразило и Чехівъ и прочихъ Нѣмцѣвъ. Ческій часописи пишуть противъ ґр. Туна въ більшій части дуже острымъ тономъ и остерѣгають его, щобъ не дурився ся надѣею, що Чехи въ огляду на становиско Нѣмцѣвъ, пороблять новѣ уступки. Nar. Listy запытують здивованій: о чімъ ґр. Тунъ може радити зъ католицко-людовою партіею? Най президентъ міністровъ не дурить ся, що въ той способѣ буде мігъ дійти до порозумѣня. Въ кінци выказують гадку, що ґр. Тунъ зъ католицко-людовою партіею не радивъ надъ языковымъ закономъ, але скорше надъ загальною ситуацією. — Зновъ же Нѣмцѣ заявляють, що они не признають навѣть можливости якого-небудь посередництва зі стороны католицко-людовои партіи. Впрочімъ ролю посередника грає вѣрноконституційна велика посѣлість.

——

Вчера прибувъ до Варны россійскій корабель изъ спеціяльнымъ дарункомъ царя для болгарского народу. Царь казавъ выбрати зі складовъ дворскихъ театровъ въ Петербурзѣ и Москвѣ цѣлковиту выправу костюмову до 100 театральныхъ штукъ и подарувавъ ею болгарскому народови. Пересылка числить 87.000 нумеровъ и представляє вартість по-надъ 60.000 рублѣвъ. Болгарске правительство мусить вынаймити въ Софіи спеціяльный будынокъ на помѣщенє дарованыхъ предметовъ.

——

Справа Дрейфуса и Золѣ выкликує що-разъ більшій сензаціи. Заочный засудъ Золѣ не мігъ бути выконаный сейчасъ по засудѣ, бо підля закона вонъ ще не є правосильный. Доперва сли засужденый не явить ся въ означенімъ часѣ передъ судомъ и не зажадає новои розправы въ его присутности, засудъ стане ся правосильный. Наразъ Золя має 5 дневный речинець до внесенія протесту противъ засуду. Сей речинець числить ся відъ даты доручення засуду. Сли хоче выскати на часѣ, буде старатись відволѣчи доручене. Противники Золѣ запевняли, що вонъ зробить се и що въ тѣй цѣли загадавъ выѣхати до Норвеґіи. Вчера розійшла ся поголоска, що Золя утѣкъ. Зъ мешканя выйшовъ о 7 ій рано, а до 8½ вечеромъ не вернувъ. Думають, що выѣхавъ до Женевы. Если Золя справдѣ выѣхавъ, новый процесъ розпочавъ бы ся доперва въ жовтни. Soir, орґанъ войсковыхъ кругівъ, остро атакує Брісона, що не потрафивъ перешкодити выѣздови Золѣ.

Арештованє Естерґазого мало выкликати поважне непорозумѣне мѣжь міністромъ судівництва Сарріяномъ а міністромъ войны Кавеняком. Сарріянъ зарядивъ увязненє Естерґазого просто на внесенє слѣдчого судьѣ Бертюлю, не порозумѣвши ся зъ прочими міністрами. Коли на нарадѣ міністровъ уже по доконанімъ фактѣ повѣдомивъ о тімъ своихъ товаришѣвъ, Кавеняк підійшовъ зъ тои причины енерґічный протестъ и яко contre-coup мавъ зарядити увязненє Пікарта. — Судья слѣдчій Бертюлю переслухавъ вчера въ своѣмъ бюрѣ Естерґазого и паню. Пей, а відтакъ казавъ відставити ихъ назадъ до вязниць. — Судья слѣдчій Фабръ, на жадане Пікарта и Лябльоа, щобы ихъ переслухавъ якъ найскорше, відповѣвъ, що се не може наступити скорше, якъ за 2—3 днѣ Передъ тымъ мусить перестудіювати ще цѣлый рядъ документовъ.

Відозва.

Монахинѣ Ч. С. Вас. Вел. у Львовѣ, переймивши въ послѣднімъ часѣ по волѣ Его Еміненціи на себе самыхъ ведене и зарядъ львівского дѣвочого Института, мають честь подати отсимъ до відомости интересованыхъ, що якъ дотеперь, такъ и въ другімъ школьнімъ роцѣ могуть въ тімъ же Институтѣ знайти умѣщене и совѣстну опѣку вразъ зъ помочію въ наукѣ и выхованю панночки за мѣсячною оплатою 21 зр.

При тій нагодѣ підписана въ имени прочихъ СС. Василіянокъ львівскихъ почуває ся до милого обовязку зложити прилюдну щиру подяку дотеперѣшному завѣдателеви Институту Впр. Совѣтникови о. Евгенію Гузарови за довголѣтнѣ, повнѣ всякого посвященя труды положенѣ около розвою сего Институту. Всевышній нехай сторицею доповнить сего, чого наша молитвы и вдячность не суть въ можности сповнити.

Переймаючи же відъ теперь провідъ Институту на себе, звертаємо ся до нашои суспільности зъ повною надѣею, що довѣріе, якимъ насъ Родимцѣ оточували відъ сотки лѣтъ, а особливо въ послѣдныхъ сумнѣйшихъ въ нашімъ житю часахъ, не лишь не устане, але скрѣпить ся ще більше, въ переконанчю, що выхованє женьскои молодежи поручене нашій опѣцѣ, за божою ласкою и нашими найщирѣйшими старанями увѣнчає ся якъ найлѣпшими успѣхами.

Зголошеня, въ речинцемъ до 15 серпня н. ст., просить підписана пересылати на ей имя.

С. Марія Хомишска Ч. С. В. В. Игуменя.

Львовъ, ул. Зыблікевича ч. 24.

НОВИНКИ.

— **Рада громадска въ Васичинѣ** въ повѣтѣ рогатинськімъ ухвалила на засѣданю дня 3 с. м., щобы зі всѣми властями, цѣсарскими и автономічными, переписуватись лише рускимъ языкомъ и письмомъ. П. Василь Будный, членъ рады громадскои и заступникъ голоны читальнѣ въ Васичинѣ, доносячи о тій ухвалѣ до львівскои „Свободы“, пише: „Пане Редакторе, помѣстѣть се наше письмо заразъ, а въ другихъ числахъ дай Боже сто такихъ ухвалъ читати! — и мы такъ скажемо за п. Буднымъ: дай Боже сто, а за стома тысячѣ! Але доси Васичинъ доперва друга громада — а перша була Дорогівъ въ станиславівскімъ повѣтѣ. Ану, дальше!

— **Въ чотиро-клясовій школѣ** мѣскій им. **М. Шашкевича у Львовѣ** відбуло ся торжественне закінченє школьного року минулои пятницѣ. По богослуженю въ Успеньскій церкви зібрали ся ученики и ученицѣ [школа сеся мѣшана] въ найбільшій сали и попысували ся співомъ та деклямаціями въ рускімъ и польскімъ языцѣ. Відтакъ прочитано клясифікацію, а предсѣдатель сеніоръ д-ръ Шараневичъ обдѣлювавъ лучшихъ учениковъ и ученицѣ нагородами пильности. Школа им. Шашкевича відъ часу директорства п. Ґамоты підніесла ся — и фреквенція зібільшила ся и въ наукахъ видно більшій поступъ, а треба знати, що до сеи школы ходять, дѣти найбѣднѣйшихъ родичѣвъ. Треба бажати, щобы окружна рада мѣска більше закопікувала ся сею школою, постаравшись о лѣпше умѣщене, а такожь о лѣпшій силы учительскій, бо лишь двѣ посады є системізованій а двѣ иншій провізоричній.

— **Руска молодѣжь** въ черновецкихъ середныхъ школахъ. Въ минувшімъ роцѣ школьнімъ було въ черновецкій высшій ґімназіи 76 Русинівъ [на 456 Нѣмцівъ а 136 Волоховъ]. Підля вѣроисповѣдання було: 45 православныхъ зъ рускою мовою, а 37 уніятовъ [на 350 жидовъ, 135 вірм. вѣры а 135 православныхъ зъ волоскою мовою]. — Въ черновецкій низшій ґімназіи було 82 Русинівъ (на 123 Нѣмцівъ, 8 Волоховъ а 24 Поляковъ] Підля вѣроисповѣдання було православныхъ зъ рускою мовою 55 а уніятовъ 27 [на 91 жидовъ, 46 латинниковъ а 6 православныхъ зъ волоскою мовою]. — У высшій православнѣй школѣ реальній було 18 Русинівъ [на 56 Волоховъ а 301 Нѣмцѣвъ]. Підля вѣроисповѣдання було православныхъ 53 [зъ рускою и волоскою мовою выкладовою], а уніятовъ 10. — Черновецка „Буковина“, подаючи сій даты статистичній, каже: „Коли порівнаемо число Русинівъ зъ числомъ ученикѣвъ иншихъ народностей, то видимо величезну різницю: Русинівъ тутъ въ порівнаню зъ иншими дуже мало. Така нечисленна горстка интеліґенціи рускои не може выстарчати на 270.000 народу, и всѣ чинники повинній бы старати ся довести до більшого

— Щось приключило ся, — сказавъ Кенйонъ. — Надѣюсь, що нѣчо серіозного. Може пождете тутъ хвилю, а я пійду, довѣдаюсь.

— Добре, — відповѣла пускаючи его рамя. — Я такъ налякала ся...

— А може не лишати васъ саму?

— О, нѣ, оно вже перейшло. При першімъ струсеню менѣ здавало ся, що мы ударили о скелю.

— Тутъ нема скель, — сказавъ Кенйонъ. - День цѣлкомъ ясный, то мы очевидячки не заблудили. Щось мусѣло стати ся зъ машинеріею. Зачекайте хвильку, а я довѣдаю ся.

Коли Кенйонъ пустивъ ся до сходовъ, здыбавъ моряка, якъ спѣшивъ у противный бокъ.

— Що стало ся? — крикнувъ Кенйонъ.

Морякъ не відповѣвъ. Кенйонъ, входячи на сходы до коридора, заставъ тамъ повно пары. Здыбавъ офіцира и спытавъ заразъ:

— Що стало ся? чи що недобре?

— Якъ я можу знати? — відповѣвъ той. — Прошу не пытатись. Все зробить ся, що лишь буде треба.

Мало въ тімъ було потѣхи. Пасажиры почали товпити ся на сходахъ, закашлюючись середъ пары, и вскорѣ помістъ, передъ хвилею майже порожный, заповнивъ ся людьми въ різнімъ станѣ туалеты.

— Що стало ся? — се пытане выходило зъ кождыхъ устъ, а не було ще відповѣди.

Офіцеры, що спѣшили туда и назадъ, мовчали або відповѣдали коротко и невдоволяюче. Люде не застановлялись надъ тымъ, що навѣть офіцеръ не може такъ зъ рукава знати, за-для якои причины машина нагле застановилась. По хвили зъявивъ ся капітанъ, усмѣхненый и вѣчливый. Вонъ сказавъ, що не стало ся нѣчого небезпечного. Щось попсувало ся въ машинеріи, докладно не може въ сѣй хвили сказати, що, однакъ нема причины лякати ся, все направить ся въ короткімъ часѣ, тілько просить о спокій.

Сеся и иншій такій моряцкій брехнѣ втихомирили нарідъ и помалу одинъ по другімъ сходили до каютъ, коли побачили, що корабель не тоне ся заразъ. Але за часокъ всѣ выйшли знова у відповѣднѣйшімъ одѣню. Пара, що заповнила була сальонъ, скоро уступила ся, скропивши меблѣ теплою вогкостію. Наконець голосный дзвінъ задзвонивъ на снѣданє, якъ коли-бъ нѣчого, и се може більше, якъ що инше, причинило ся до втихомиреня злякапыхъ пасажиріовъ. Коли мало бути снѣданє, то розумѣесь, справа не стоить такъ зле. А все-таки дуже богато людей не мало сего рана доброго апетиту. Єдиною потѣхою — якъ кождый признававъ — були красна погода и спокійне море. Однакъ більша часть пасажиріовъ не зважала на се. По снѣданю народъ выйшовъ на помістъ. Якъ офіцеры такъ и моряки выстерѣгались поспѣху. Приказы выдавано спокійно и тихо и такъ само сповнювано ихъ. Офіцеры стояли все ще на містку, хочь не треба було выдавати приказовъ чоловѣкови при колесѣ и шруба не оберталась. Стерникъ стоявъ при колесѣ, мовь-бы кождои хвилѣ чекавъ на приказъ „port“ або „starboard“ [моряцке „ґайта“ або „вісьта“]. Се, що не видно було нѣякого поспѣху, дуже успокоюючо вплывало на пасажиріовъ, бо декотрій потребували леда чого, щобы попасти въ спазмы. Та зъ ходомъ дня здавало ся, що всѣ на кораблі набирають почутя безпечности. Кождый хваливъ себе, що поводивъ ся дуже прикладно въ такихъ непокоячихъ обставинахъ. А все-таки тѣ, що не спускали капітана зъ ока, видѣли, що вонъ неспокійно слѣдивъ своимъ склономъ довгій лінія круговиду, и уважали, що на цѣлімъ крузѣ не видно було анѣ одного вѣтрила. Відъ машинъ доносивъ ся стукъ молотівъ и загальна була гадка, що попсоване дасть ся направити. Одна рѣчь стала всѣмъ певною, що стѣны корабля були неушкодженій — а приключило ся щось только коло машины. Але при тімъ на пасажиріовъ більше або менше ребила поважне вражѣне цѣлковита тишина — по правильнімъ битю пары, до котрого були привыкли черезъ цѣлу дорогу. Вечеромъ при обѣдѣ капітанъ засѣвъ до стола на своѣмъ мѣсци, усмѣхненый и милый, якъ усе, мовь бы нѣчо не лучило ся, и се дуже добре вплынуло на людей, котрій мимо поверхового супокою все-таки оставали въ якімсь особливімъ напруженю.

— Що таке стало ся? — запытавъ одинъ пасажиръ капітана, — чи може що поважного?

Капітанъ глянувъ на довгій списъ страв.

— Бою ся, що коли-бъ я запустивъ ся въ подробицѣ технічній, вы бы ихъ не зрозумѣли. Одна рурка, сполучена зъ машиною, пукла и при тімъ ушкодила другій части машинеріи. Вы певне чули три удары відъ нея, заки машина стала. На-разѣ не годенъ я сказати, якъ довго забавить направа того ушкодженя. Але якъ бы навѣть пригода була поважня, мы стоимо на самій дорозѣ кораблѣвъ, то и небезпечности нема.

Те успокоило, однакъ тій, що не спали сеи ночи, чули непевне скрипѣнє помпъ и хлюпотъ воды, що выливала ся до океана.

IX.

Найбільша часть пасажиріовъ збудила ся на другій день рано зъ непріятнымъ чувствомъ непевного положеня. Нѣякого руху на кораблі, незвычайна глубока тишина — се кождого пригнетало. Машины ще не розпочали руху. Кенйонъ бувъ однымъ зъ першихъ на покладѣ. Вонъ завважавъ, що помпы все ще були въ роботѣ зъ повнымъ поспѣхомъ та що корабель все ще стоявъ въ зловѣщімъ нахиленю. На щастя погода була все ще добра, бодай що-до супокою моря. Пустивъ ся дрібненькій дощикъ, а навкруги корабля стало видно ледви на пару миль морскихъ. Не богато було имовѣрности побачити другій лінієвый корабель при такій погодѣ.

Кенйонъ ледви кільканадцять мінутъ пробувъ на покладѣ, якъ прийшла Едіта Лонґуортъ и приступила до него усмѣхнена.

— Бачить ся, вы не тревожитесь нашимъ положенімъ, — сказавъ Кенйонъ.

— Справдѣ, я й не думала о тімъ, а о чімъ иншімъ. Не можете догадатись, о чімъ?

— Нѣ, відповѣвъ надумуючись. — О чімъ же?

— А чи вы забули, що нинѣ недѣля?

— Не ѣля? А такъ, недѣля. Для мене, здаеть ся, и часъ застановивъ ся, коли машина попсувала ся. Але я не розумѣю, чому недѣля має значити щось особливого?

— Не розумѣете? Якъ на чоловѣка, що черезъ остатныхъ два чи три днѣ мысливъ о певнімъ предметѣ дуже поважно, се мене ди-

числа молодежи рускон въ школахъ. Правительство повинно поспѣшити въ помочь стіпендіями".

— Испытъ зрѣлости въ гімназіи станиславовскій відбувъ ся підъ проводомъ радника шкільного д-ра Сев. Дністрянского въ часѣ відъ 17 н. ст. червня до 13 н. ст. липня с. р. Испытъ здавало 57 учениць звичайныхъ и 102 екстерністокъ. Изъ звичайныхъ учениць здало 37 въ відзначеннямъ, 18 зъ добрымъ поступомъ а 3 дістали поправку; зъ екстерністокъ здало: 15 зъ відзначеннямъ, 58 въ добрымъ поступомъ, 16 дістало поправку а 13 не здало. Языкъ выкладовый рускій и польскій признано 53 ученицамъ звичайнымъ и 4 екстерністкамъ, а языкъ выкладовый лише польскій одній ученици звичайній и 69 екстерністкамъ.

— Змѣны въ персоналѣ судовомъ. Адъюнкты судовій перенесенї: Бол. Литинъскій зъ Угнова до Бучача, Ем. Клюкъ зъ Городенки до Рогатина, Мар. Міанъскій зъ Нижанковичъ до Тернополя, а именованій адъюнктами аскультанты: Мар. Юл. Фонтанна для Ярослава, Стан. Малі для Рогатина, Зен. Лукавецкій для Городенки, Тад. Промѣнъскій для Угнова, Маркелъ Квасневскій для Гусятина, Іос. Добія для Нижанковичъ, Ив. Маслякъ для Буковска и концепістъ поліціи зъ Бродовъ Ем. Бурдовичъ для Бучача.

— Намѣстникъ гр. Пінінъскій устроивъ минулон суботы вечеромъ пиръ для професоровъ львовского університету. Кромѣ професоровъ и доцентовъ університету були на пирѣ такожь віцепрезідентъ рады шкільного Бобжинъскій и шефъ намѣстничого віддѣлу для справъ університетскихъ радникъ Генр. Лінкъ.

— Зъ львовского університету. Знаный у Львовѣ лѣкарь д-ръ Іосифъ Вичковскій мавъ у суботу м. т. габілітаційный выкладъ на тематъ нирковыхъ хоробъ запальныхъ. Прелєгентови признано veniam legendi.

— Въ справѣ обсады катедры окулістики у Львовѣ подае Słowo polskie въ достовѣрного [якъ каже] жерела, що „переговоры підданій зъ Вѣдни зъ нашимъ земляком проф. Борисакевичемъ въ Градци въ цѣли обнятя сеи катедры не довели до позитивного успѣху. Розбили ся они о рѣзницѣ матеріяльній, хотяй нема сумнѣву, що и моральній взгляды вилы нули на остаточну постанову професора Борисикевича. Вѣсть сеся выкликала въ кругахъ займаючихъ ся у насъ розвоемъ медицины оправданый жаль, що въ першій лінії покликаній до сего чинники не постарались о те, щобы знамениту силу, европейскон славы професора, педагога и оператора зыскати для молодого факультету". — Сею вѣстку приняли бы и мы зъ невысказаным жалемъ, наколи-бъ она показала ся праздивою.

— Нова драча. Пишуть намъ изъ села: Коли женить ся паробокъ, о котрѣмъ пароxъ непевный, чи выповнивъ всѣ приписаній обовязки війсковости, то відъ такого паробка жадае ся посвѣдчення відъ ц. к. староства, що ему до женитьбы не стоить на перешкодѣ законъ війсковый. До осени 1897 року выдавали такій посвѣдчення ц. к. староствa безъ стемпля, а въ осени 1897 р. зачали вже тѣ карточки [мала шѣснацятка паперу до друку] стемплювати маркою на 1 зр.! Не знаемо вже того, кількo тамъ платить ся секретарямъ повѣтовымъ за выставленє такон карткн, але 1 зр. ще на стемпель то таки за великій тягаръ на наше бѣдне населенє! Можебы нашій правники порадили, чи противъ того яка оборона можлива? — *Народъ.*

— Зъ Глинянъ пишуть намъ: Мѣсяць уже управляе нашою громадою правительственный комісарь п. Роскъ пбеля данон ему рецепты: „sprzężyście i oględnie", а завданемъ его есть: „wyczyścić" громаду та „usunąć nieporządki". Щасливу мабуть мае руку панъ комісарь, коли навѣть силы природы помагають ему сповнити его задачу. Въ ночи зъ недѣлѣ на понедѣлокъ зажерли псы середъ рынку свиню тутешного шевця Лацного, полишивши тѣлько рыло та ратицѣ. Бачите — „czyszczą" рынокъ, наче-бъ се не бувъ нашъ смердячій рынокъ, а неприступна индійска джунгля.

— Зъ чого жидъ не робить „гешефту?" Жиды въ Замаретиновѣ, Клепаровѣ, Голоску великомъ и маломъ були сими днями занепокоєній вѣстію, що въ недѣлю мають на нихъ напасти хрістіяньскій робітники. При заряджєномъ доходженю выслѣдивъ комендантъ стації жандармерії Урбанець, що тѣ вѣсти ширивъ фальшиво Мошко Гросманъ, кравецъ изъ Замаретинова, а то въ тѣй цѣли, щобы жиды ему платили за сесю цѣкаву новину...

— Наши робітники въ Румунії. На весну сего року споро людей зъ повѣта яворівского, намовленыхъ агентами выбрало ся до Румунії на роботы пільній, сподѣваючись тамъ великихъ заробкивъ, бо агенты представляли имъ Румунію якъ правдивый рай. Запевняли ихъ, що тамъ за роботу высоко платять, прорѣкали всякій выгоды, цѣлковиту свободу и добру їзду туда и назадъ. Тымчасомъ стало ся инакше. Роботодавцѣ живили галицкихъ емігрантовъ такъ але и скупо, що тѣ мусѣли працювати завсѣгды голодній. Доворцѣ обходили ся зъ ними якъ зъ худобою, а дворы въ страху, щобы не втратили рукъ до працѣ въ хвили найбільшои потребы, не выплачували робітникамъ заробку. Кількanацять смѣлѣйшихъ рѣшило ся заробку и пробувало утечи, але власти приловили ихъ и відставили на мѣсце роботы, де стали зъ ними обходити ся ще гірше. О сумній доли тыхъ нещасливыхъ довѣдали ся ихъ родины зъ кількохъ листовъ и зачали заходити ся коло того, щобы ихъ зъ-підтамъ выдобути. Недавно по-надъ 40 селянъ зъ Великихъ Очей и Кобильницѣ выслало просьбу до яворівского староства, щобы вглянуло въ справу и запевнило еміграитамъ свобідный поворотъ до краю.

— Страшна пригода. Підчасъ вправъ 10-ого баталіону піонірівъ на Сянѣ минулон пятницѣ пополудни выверпуло ся одно човно, въ котрѣмъ находило ся пять жовнірівъ. Вахмайстеръ и підофіциръ всѣли доплысти до берега, а три вояки утопили ся. Пригода лучила ся на „скрутѣ", де вода глубока а струя быстра и рвуча.

— Братоубійство. Страшный злочинъ сповнено въ Волиці, въ повѣтѣ скалатскомъ. Микола Цимбалістъ выпровадивъ свого брата Стефана, зъ котрымъ мавъ якісь споры о грунтъ, въ поле и убивъ его коломъ, закопавъ трупа и вернувъ домівь, де разомъ зъ братомъ мешкавъ. Жінка Стефана поставила передъ нимъ миску зъ їдою, але убійникъ не мігъ їсти, такъ дрожали ему руки. Тогдѣ жінцѣ заразъ прийшло на гадку, що Микола мусівъ зробити щось злого зъ ея чоловѣкомъ, на котрого неразъ відгрожувавъ ся. Запытала его: „Що ты зробивъ зъ Стефаномъ? певно убивъ-есь его?" Тогдѣ Микола кинувъ ложку, выбѣгъ зъ хаты и утѣкъ до лѣса та доси не вернувъ. Тѣла убитого не найдено.

— Убійниковъ грабаря въ Цѣшкахъ підъ Винниками вже выслѣдила жандармерія. Убійство сповнено въ ночи зъ 13 на 14-ого с. м., а злочинъ відкрывъ одинъ функціонарь зъ фабрики тютюну въ Винникахъ, котрый довѣтавъ нѣсъ грабареви кількa гульденовъ яко заворотъ пожички. По переведенѣмъ слѣдствѣ увязнено Локетка, братанка грабарихи, и швагра Локеткового. У першого найдено штаны поплямлені кровю, а у другого сорочку зъ плямами крови. Оба они були винній значнѣйшій сумы замордованому и мали въ громадѣ якъ найгіршу славу.

— Бомбардованє мѣстъ и смерть відъ куль. Бомбардованя не можна збути чимъ-небудь — говоривъ Наполеонъ. Правдивість сего выреченя ствердили недавно Американцѣ. Кількаразове бомбардованє Санхаґа на Кубѣ коштувало американьскій скарбъ 5 мілліонівъ франкѣвъ, але й то ще не конець. Вага гарматныхъ набоївъ, киненыхъ на Санхаґо и околичній форты, выносить 400.000 кільограмівъ зелѣза и стали. Мимо того испаньскій форти фікаціи не упалій підъ такимъ тягаромъ. Повисшій цифры зовсѣмъ не высокій; справоздання зъ воєнъ сего столѣтя выказують цифры о много высшій. Въ часѣ облоги Штрасбурґа кинено на мѣсто 193.000 гарматныхъ набоївъ, а они убили всего 300 особъ зъ людности, що выносила 65.000 душъ. Въ часѣ недавнои війны на Мадаґаскарѣ французкій батерій бомбардували безпастанно форть Манйакамбріномба. Кинено на него звышь 200 бомбъ не числячи звычайныхъ куль зъ гармать всѣлякого рода. А однакъ заподѣяній шкоды були такъ незначній, що коли війско французке заняло мѣсто, за два днѣ направлено цѣле знищенє, яке вчинила цѣлотыжднева бомбардація. Таке саме дѣло зъ кулями карабіновыми. Абы убити одного жовнѣра и при нинѣшнѣмъ улучшенѣмъ пальнѣмъ оружю, треба 300 куль карабіновыхъ. Давнѣйше бувало инакше. Саскій маршалокъ говоривъ звычайно, що до убитя чоловѣка въ битвѣ треба тѣлько олова, кількo важить убитый. Въ часѣ війны французько-нѣмецкон около 250 выстрѣленыхъ куль припало на одного убитого жовнѣра. Въ битвѣ підъ Сольферіномъ выстрѣлено 8,400.000 набоївъ, а число убитыхъ було до 2.000 а раненыхъ до 10.000, отже на кождого раненого жовнѣра выпадае 608 карабіновыхъ выстрѣлівъ, а на кождого убитого 4200. Позаякъ вага тогдѣшнои куль выносила бѣльше-менше 30 грамівъ, то въ битвѣ сѣй зужито 126 кільограмівъ олова на убитє одного жовнѣра.

— Згуба. Сусловскій Станиславъ згубивъ свои документы. Хто знайшовъ, буде ласкавъ зложити за вынагородою въ Дирекції поліціи у Львовѣ.

— Дрібній вѣсти. Доповняючій выборъ трехъ членівъ повѣтовои рады въ Бережанахъ розписаный на день 29 и 30 н. ст. серпня с. р. а то першого дня для выбору одного члена зъ круга мѣстъ, а другого, для двохъ членівъ зъ круга бѣльшои посѣлости. — У Львовѣ при улици Сакраментокъ, почавши ся будувати новый, гарный будынокъ на помѣщенє жѣночои семинарії учительскои коштомъ 150.00 зр.; будова буде укінчена въ роцѣ 1898. — Леонъ Крайничинъ зъ Устя руского погибъ въ Каліфорнії въ копальняхъ коло Пітсбурґа; покійный бувъ добрый Русинъ; полишивъ незаосмотрену жінку.

Наука, штука и література.

— Выданництва „Торбан" — квартети на мужеский хор" выйшовъ уже выпускъ III. и містить въ собѣ композиції: 1) „На прю" музика М. Лисенка, 2) „Баркароли" И. Воробкевича, 3) „Многая лѣта" И. Бѣлиновского и 4) „Радо іде" (сербска). — Цѣна сего выпуска 20 кр., а замовляти можна оденъ або бѣльше выпусківъ на адресу: „Д. Роздольскій, Коровиця коло Любачева". — Выдане сего выпуска гарне, чистенькe, взагалѣ старанне.

— Дві долі", исторична повѣсть звѣстного украинського писателя Данила Мордовця, печатана уступами въ „Літературно-науковім Вістинку", выйшла окремою книжкою [146 сторонъ формату „Л.-Н. Вістника"]. Выдане дуже гарне, а коштуе лишь 1 зр. — Складъ — въ книгарни Наукового товариства им. Шевченка у Львовѣ, ул. Академічна ч. 8.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 19 липня. Цѣсарь відмовивъ санкціи законови ухваленому каринтійскимъ соймомъ, котрый науку реліґіи выключае зъ пляну наукъ высшихъ клясъ реальныхъ школъ.

Вѣдень 20 липня. На основѣ §. 14 выдавъ цѣсарь зновъ два розпорядженя: одно відносить ся до купецкихъ правъ, котрѣ можна осягнути платячи повій податки, друге заводить улекшеня при судейскихъ испытахъ.

Будапешть 20 липня. На вчерашнѣмъ засѣданю тарифовои анкеты бѣльшість бесѣдниковъ заявила ся безусловне за самостійнымъ угорскимъ округомъ цловымъ. Міністеръ торговлѣ, завважавши интересованій особы и корпорацій до представленя письменныхъ опіній, замкнувъ нарады анкеты.

Дубровникъ 20 липня. „Голосъ Чорногорца", органъ чорногорского князя, остро напавъ на Австрію. Пише, що доперва зъ причины послѣдного ворожого выступленя Австрії противъ Чорногоры. Чорногора одержала приречене підпоры відъ Англії.

Бѣлградъ 20 липня. Въ зарядѣ державного монополю выкрыто значну дефравдацію. Сейчасъ заряджене слѣдство выказало, що въ касахъ и книгахъ кудысь пропала квота 8 мілліонівъ франкѣвъ.

Франкфуртъ 20 липня. Оногды донесли часописи о конфліктѣ мѣжь однымъ зъ нѣмецкихъ князѣвъ а цѣсаремъ Вільгельмомъ. Тымъ княземъ есть князь-регентъ Ліппе-Детмольдъ.

Переписка Редакції и Адміністраціи.

Вп. Н. Ча. въ Пе. Годять ся. — *Вп. В. Б. въ Бе.* Виненъ 6 зр. — *Вп. Др. И. Ст. въ Лѣ.* До кінця жовтня. — *Вп. М. Фо. въ Те.* До кінця року. — *Вп. В. Ча. въ Ко.* Одержали 8 зр. — *Вп. Ю. Ох. въ Се.* Теперь заплачено за червень а не за липень. — *Вп. В. Ка. въ Тр.* Рахунки точно переглянено, по Вашому бажаню вчинено и прийде до выровнаня залеглости ще 2 зр. — *Вп. І. Ку. въ Сы.* Теперь виплачено за червень а не за липень. — *Вп. В. Ст. въ Са.* Одержали.

Конкурсъ.

Выдѣлъ Товариства „Бурса имени св. О. Николая" въ Перемышли подае симъ до загальной відомости, що по значнѣмъ розширеню дотеперѣшного помѣщеня Бурсы а именно по добудованю цѣлого одноповерхового будынку — зъ початкомъ 1898/99 школьного року найде бѣльше число питомцѣвъ зъ школъ середныхъ помѣщене въ Бурсѣ Товариства підъ слѣдующими условями:

I. Родичѣ взглядно опѣкуны зволять найдальше до 15-ого н. ст. серпня с. р. надѣслати свои просьбы [безъ стемпля] до Выдѣлу Бурсы на руки председателя п. Григорія Цеглинъского, директора ц. к. II. гімназіи. До просьбы треба долучити: а) метрику хрещеня, б) свѣдоцтво убожества, в) свѣдоцтво школьне зъ послѣдного півроку, г) свѣдоцтво моральности, если кандидатъ не ходивъ до публичной школы, д) заявленє родичівъ взглядно опѣкунівъ, кількo они обовязують ся доплачувати за кандидатовъ въ трошехъ а кількo въ натуралінхъ. [Увага: Бувшихъ питомцѣвъ Бурсы въ минувшѣмъ роцѣ школьнѣмъ не дотыкають условя підъ а) и г). Желаючій помѣщеня за цѣлою оплатою мѣсячно 16—18 зр. не предкладають свѣдоцтва убожества.]

II. Отець або опѣкунъ принятого до Бурсы питомця мае: 1) уплатити на зъужите инвентаря 4 зр. на рѣкъ, за те Бурса обовязана доставити ему ліжко и сѣнникъ; 2) платити мѣсячно въ касу Бурсы на инструктора 1 зр.; 3) доставляти декларовану квоту доплаты на харчъ зъ горы мѣсячно; 4) на пране бѣля заложити на початку першого и другого півроку по 1 зр.; на устроене бібліотеки для питомцѣвъ 1 зр. рѣчно.

III. На вступѣ въ заведенє питомцѣ мають выказати ся достаточнымъ бѣлемъ и одежою, именно мусить кождый мати: 6 паръ бѣля, ковдру або коцикъ, подушку, 4 пошевки, 6 ручниковъ, 4 простирала, 6 хустокъ до носа, двѣ пары чоботъ одежу лѣтну и зимову.

IV. Желаючій одержати відповѣдь на свою просьбу, зволять долучити карту корес понденційну зъ докладною адресою, а коли долучать марку почтову на 20 кр., то одержать свои прилоги за почтовымъ рецепісомъ. [Увага: а) принятій питомцѣ Бурсы мають явити ся найпізнѣйше дня 2 н. ст. вересня о 2 годинѣ зъ полудня въ мешканю Бурсы [улиця Баштова], щобы піддатись лѣкарскимъ оглядинамъ; при тѣмъ родичѣ або опѣкуны зложать свои заявленя и инший підъ 3) наведений оплаты; б) вписы відбувають ся 29, 30 и 31 н. ст. серпня а до першои класы 1 и 2 н. ст. вересня; в) родичѣ або опѣкуны мають вносити свои оплаты лично або почтою до кассы Бурсы на руки касіера, а не на руки управителя анѣ черезъ свои дѣти. Поданя безъ точного заявленя: кількo подаючій найбільше обовязують ся доплачувати грішми взглядно натуралінми, не будуть увзгляднені. Родичѣ взглядно опѣкуны, домагаючій ся принятя своихъ пупілівъ, обовязаній вступити въ члены Товариства.

Відъ Выдѣлу Бурсы имени св. О. Николая въ Перемышли, въ липню 1898.

Д-ръ Т. Кормошъ секретарь. *Гр. Цеглинъскій* председатель.

вув. Недѣля рано, а землѣ не видно... Подумайте троха!

Лице Кенйона выяснилось.

— Ага! — скрикнувъ, — уже бачу, що маете на думцѣ. Телеґрама панны Брюстеръ не появить ся въ нинѣшнѣмъ ню-іоркскомъ „Аргусѣ".

— Очевидно нѣ! Але чи не видите того, що коли мы пріѣдемо, вы будете мати рѣвній шансы въ перегонахъ. Коли мы дістанемось передъ другою недѣлею, то ваша телеґрама до Лондонцѣвъ дійде такъ само скоро, якъ ви до Ню Іорку, и вы не зазнаете понижения — побачити въ лондоньскихъ дневникахъ вмѣсто свого справоздання, закимъ директоры побачать само справоздане. Оно, певне, не дуже богато, а все-таки ставить васъ на рѣвну стопу, а коли-бъ мы були дістали ся до Квінставнъ вчера вечеръ, се було бы неможливе.

Кенйонъ засмѣявъ ся.

— Ну, — замѣтивъ вінъ — за для такого наслѣдку причина троха за страшна, не правда-жь? Се щось такъ, якъ бы спалити хату, абы спечи порося.

Незадовго по 10-ій годинѣ атмосфера прояснилась и оказавъ ся у відділеню пароxідъ — плывъ на західъ. Вінъ очевидно належавъ до одной зъ великихъ ліній корабельныхъ. Въ тѣй хвили, скоро лишь побачено его, вытягнено на верхъ щоглу, певне число флягъ сигналовыхъ, а люде стовпили ся до боку корабля, дивити ся, якій се выкличе наслѣдокъ на плывучѣмъ корабли. Мінута минала за мінутою, а відъ другого корабля не було відповѣди. Люде дивились на него зъ непочуемъ, якъ коли-бъ ихъ судьба зависѣла відъ того, чи зъ відтамъ спостережуть сигналы. Розумѣе ся, кождый мысливъ, що мусять побачити, — але корабель поплывъ собѣ на західъ. Зъ его комінівъ выходила хмара чорного дыму и лишала за собою темный слѣдъ, якъ-бы хвістъ кометы, — на повѣвючій фляги не звернено уваги. Бѣльше якъ годину корабель бувъ на виду, потімъ помалу стававъ все бѣльше невыразнымъ на заходѣ, аж вкінци щезъ.

Се приключене дуже пригноблюючо вражало пасажирівъ ушкодженого корабля. Хочь кождый офіциръ запевнявъ, що нема небезпечности, та відплывъ того корабля выглядавъ мовь-бы покиненемъ ихъ, и коли вже не могли побачити и слѣду зъ него, пійшли назадъ до своихъ крѣселъ покладовыхъ, ще бѣльше пригноблений.

Однакожь Флемінґъ говоривъ, що коли люде мають топити ся, то не буде гірше — топити ся весело, якъ сумно, тому вінъ и запрашавъ усѣхъ выпити на его коштъ, и всѣ участники комнаты для курцѣвъ скористали зъ сего великодушного предложеня.

— Моя гадка така, — сказавъ Флемінґъ попивaючи свій коктейль, — якъ що стане ся, най стає ся, а нѣчо не стане ся, най и такъ буде. Журитись не поможе, особливо, якъ не можемо въ чімъ порадити. Мы тутъ на океанѣ на ушкодженомъ кораблі — нѣчого не можемо порадити, а якъ довго вышникъ отворений, джентльменъ, за ваше здоровля!

— И зъ сею веселою фільософією ню-іоркій політикъ ковтнувъ.

Плюскотъ воды зъ помпъ було все чути, однакъ металічный звукъ ударівъ стали не доходивъ уже зъ хаты машиновои. Се бувъ уже злый знакъ для тыхъ, що розумѣли. Оно показувало, що машиністъ закинувъ надѣю направити ушкодженє, яке бъ оно и було, а правдива причина нещастя була все ще загадкою.

Коротко передъ лончомъ люде на кораблі помѣтили, що ладить ся якась робота. Моряки розвязували линвы відъ одного зъ великихъ човнівъ и спустили его такъ, що вінъ звисавъ зъ балька на линвѣ надъ моремъ.

(Дальше буде.)

ВЕСНЯНКИ Crême Iris д-ра Whytt'a. прящики, утробяний плямы выгубляе успѣшно въ дуже короткомъ часѣ, вѣдъ давна выпробованый Цѣна слоика зъ приписомъ ужитя 80 кр. Тѣлько правивий зъ пѣдписомъ д-ра Whytt'a. 1

Головный складъ въ аптицѣ **Жигмонта Рукера** пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 230—7

Надослане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плитацінкъ площи Галицкой



поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, дальекевиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мірничѣ, піены, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонківъ електричныхъ.

Всякѣ направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Рынокъ ч. 10.

Оповѣщене.

На пѣдставѣ рѣшеня загальныхъ зборѣвъ Выдѣлъ товариства „Руска Бурса въ Новѣмъ Санчи“ подае до вѣдомости, що зъ днемъ 1 н. ст. вересня 1898 знайде помѣщене въ тѣй Бурсѣ 7—10 ученикѣвъ рускои народности и греко-кат. обряду — за мѣсячною доплатою зъ горы найменше 4 зр. готѣвкою. Питомець дѣстане мешканє, поживу, опалъ, свѣтло и належитый надзѣръ; натомѣсть повиненъ мати вѣдповѣдне своє бѣле, обувь, одежу и книжки власнѣ. До подань, котрѣ найдальше до дня 15 н. ст. серпня 1898 належить внести до Выдѣлу Рускои Бурсы въ Новѣмъ Санчи на руки котрого-будь члена выдѣлу, треба долучити: свѣдоцтво хрещеня, свѣдоцтво шкѣльне и убожества, а приватисты кромѣ того свѣдоцтво моральности. Въ поданю тѣмъ має отець [мати] або опѣкунъ питомця зложити деклярацію що-до высокости мѣсячнои доплаты.

Вѣдъ Выдѣлу „Рускои Бурсы въ Новѣмъ Санчи.“ 1—3

П. Лѣшиньскій предсѣдатель. *В. Яворскій* скарбникъ. *М. Чернавскій* секретарь.

ПОДЯКА.

Видѣл недавно заснованої Читальні „Просьвіти“ в Ракоболтах складає сим щиру подяку Товариству Просьвіта за прислані ій даром книжки варто сти 7 зр. а. в.

За Видѣл *о. Іоанъ Дорошъ* голова, Демко Олѣйникъ секретарь, Атанасъ Максимѣвъ, бібліотекарь.

На засѣвъ пѣдъ сю пору насѣне рѣпы пастѣвнои стерняки

бѣлои, округлои и довгои кільогрм. 70 кр.

Лыко индійске

до околізованя и привязуваня рослинъ кілгрм. 1 зр 20 кр.

Ножѣ до околізованя

(Кудого)

поручае

Торговля насіня

А. Климовича и Сына

У ЛЬВОВѢ

площа Галицка число 14.

284 1—5

ЖЕҐЕСТѤВЪ въ Галичинѣ надъ Попрадомъ

зелѣзница, почта, телеґрафъ въ мѣсци.

Найсильнѣйша щава зелѣзиста. Пора купѣлева тревае пѣдъ 20 Мая до кѣнца Вересня. Купель боровинова, зелѣзиста, гідропатичнѣ и попрадова. 174 16—21

Вода жеґестѤвска знаходить ся у всѣхъ великихъ Складахъ Водъ Мінеральныхъ.

Ординуючій карьѣл *Д-ръ Едвардъ Бріль [Brühl].*

Книгарня Наук. Товариства имени Шевченка

у Львовѣ, ул. Академічна ч. 8, 222 5—7

має на складѣ слѣдуючѣ книжки:

Памяткове число „Зорі“		—·50 кр.
Партицькый Омелян.	Історія старинна Галичини	3·— „
„ „	Провідні ідеі в писмах Т. Шевченка	—·35 „
„ „	Скандинавщина в давній Руси	—·20 „
„ „	Слово о полку Ігоревім	—·80 „
„ „	Темні місця в Слові о полку	1·40 „
„ „	Велика славян. держава перед 20 0літ.	—·20 „
Пачовський Михайло	Др. Про билини і думи	—·10 „
Подоленко К. Т.	За громаду, оповіданє	—·20 „
Познаньський Борис.	Весна в українському селі	—·20 „
„Правда“	писмо літер. наукове з 1873, 76, 77, 79, 89—96 по 2 р. 1878 1 зр., XIII з допов. еним	2·— „
		1·50 „
Равіта. Гетьман Мазепа,	повість з польского	1·20 „
Раймунд. В оборонѣ чести,	повість	2·50 „
„	Міщаньске племя, повість з німецького	1·20 „
Родзевич М. Девайтіс,	повість з польского	1·— „
Рогова. Син гетьмана,	повість історична з великорускаго	1·50 „
Руданський Ст. Твори	т. I. 40 кр., т. II. 50 кр., т. III. 60 кр. т. IV.	—·60 „
Север. Задля сьвятої земді,	повість з польского	—·50 „
Скот Вальтер. Ришард Львине серце,	повість історична з англійского	1·20 „
Смирнов-Дашкевич-Шараневич.	Монографіі до історії галицкої Руси	1·50 „
Сохтан Абгар.	При стрілецькій матрі	—·40 „
Стінде Юлій.	Родина Бухгольців, повість з німецького	1·— „
Сурик Іван.	Твори	—·10 „
Сальо.	Непое для III. кл. гімназ.	—·65 „
Толстой Кость Гр.	Сербінний князь, істор. пов. з великорус.	2·— „
Толстой Лев Гр.	Дитячий, хлопячий і молодечий вік	1·40 „
„ „	Микола Палкин	—·10 „
Тургенев Іван.	Батьки і діти, повість з великоруського	1·20 „
„ „	Дворяньске гніздище, повість з великорус.	—·65 „
„ „	Дим, повість з великоруського	1·50 „
Умаиець і спідка.	Словар російсько-украін. т. I. II. і III. по	2·50 „
Устиянович Корній.	Раевський і російський панславізм	—·80 „
„	Микола. Повісти	—·85 „
Федькович Юрій.	Повісти і оповіданя	—·20 „
„ „	Як козам роги вирравляють	—·10 „
Фейдет Октав.	Дневник одної пані, повість з французского	—·60 „
„ „	З великого сьвіта	—·30 „
„ „	Любов убогого молодця	1·20 „
Франко Іван.	Без праці, байка	—·20 „
„ „	Жіноча неволя в народних піснях	—·35 „
„ „	Нарис історії фільософії	—·30 „
„ „	Наші колядки	—·20 „
„ „	Старозавітні апокріфи, памятки старорускої літератури	2·— „
„ „	Украдене щасте	—·30 „
Хванько (Кримский).	В народі побрехеньки без тенденції	—·15 „
Цар Михаил.	Надельмаєр апостол свободи	—·10 „
Чайковський Андрій Др.	В чужім гнізді	1·40 „
„ „	Олюнька	1·— „
Чайченко В. (Б. Грінч.),	Книга байок	—·50 „
„	Книга казок	—·60 „
„	На роздутті	—·80 „
„	Оповіданя	—·80 „
„	Під хмарним небом (поезії)	1·— „
„	Сонячний промінь	—·60 „
„	Ясні зорі	—·20 „
„	Нахмарило, комедия	—·20 „
Шашкевич Вод.	Зільник, збірник поезий	—·20 „
Шевченко Тарас.	Кобзар, 3 томи з пересилкою	7·— „
Шекспір — Кулім.	Драматичні твори, ч. I.	1·— „
Шілер — Горницкий.	Орлеаньска дѣва, трагедия	—·35 „
„ — Грінченко.	Марія Стуарт трагедия	—·50 „
„ — Кміцікевич.	Вільгельм Тель	—·30 „
Школиченко.	Між народ, оповіданє	—·20 „
Щурат Василь.	Чернеча республика на Афоні	—·10 „

Крім того має на складі слідуючі мапи, образи, виданя образкові, ноти і т. і.

Гуцул і Гуцулка, дві картини олійні по	—·50 зр.
Остап Вересай, картина хромолітографічна	—·50 „
Шевченко в 26 році житя, фотографія	—·50 „
Шевченко з бандурою над Дніпром	—·25 „
М. Вербицкий. Завіщанє Т. Шевченка, ноти	—·50 „
Монограми до вишивок і гафту	2·— „

На наливки

спіритусъ найчистѣйшій безвонный

„Esprit de vin Marque d'or“

поручае ц. к. уприв.

РАФІНЕРІЯ СПІРИТУСУ

І. А. БАЧЕВСКОГО

ц. и к. надворного достављя у Львовѣ.

Почтою 5-кільовѣ посылки обему 5 літр.

253 7—4

ГРЕБЕНѤВЪ

500 метр. н. п. м.

Стація кліматична въ Карпатахъ.

Вѣдъ Львова чотири годины ѣзды зелѣзницею державною черезъ Стрый, Сколе.

Мѣсцевѣсть богато вывѣнувана природою, идеально чистый воздухъ насыченый ароматомъ лѣсѣвъ шпильковыхъ, много сонця, рѣка Опѣръ, потоки гѣрскѣ, знаменита вода до питя, численнѣ спацеры посередъ чарѣвныхъ краевидѣвъ — знамените молоко, кухня здорова. Лагѣдный характеръ природы дѣлае успокоюючо на нервы. Человѣкъ вѣдроджуе ся тутъ пѣдъ вплывомъ силъ природы. Особливо хорѣ на груди, обезсилені и пригноблені на дусѣ дѣзнають въ Гребеновѣ пѣльги и приходять цѣлкомъ до здоровля, сли довше будуть тутъ жити пѣсля законѣвъ природы. Дѣлане же купелѣвъ воздушныхъ, сонѣчныхъ и рѣчныхъ при огляднѣмъ ихъ ужитю индівідуальнѣмъ, ґімнастика легкихъ, вѣдповѣдне вѣдживлюване, психічный вплывъ окруженя, однымъ словомъ — тое житє пѣсля законѣвъ природы спроваджуе цѣлковиту реґенерацію орґанізму.

Мешканя въ віллі **Глиньского** а заразомъ въ харныхъ дѣмкахъ сѣльскихъ. Мѣсточко Сколе вѣддалене вѣдъ Гребенова чверть годины дороги зелѣзницею, має двохъ лѣкарѣвъ и аптику.

Пансіонатъ (мешканє, харчъ и услуга) вѣдъ 3½ зр. денно.

Въ Гребеновѣ стація зелѣзнича, почтова и телеґрафічна.

Прошу адресувати: СТАНИСЛАВЪ ГЛИНЬСКІЙ, Гребенѣвъ. 210 10 10

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

ГАЛИЦ. ВАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдае

АСИҐНАТЫ КАСОВѢ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ

4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ

а вѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовѣ зъ** 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ **опроцентованѣ по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218

Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**

ЛѤЖКА зелѣзнѣ складанѣ по зр. 5·50, въ боканя, орѣхово лякированѣ по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·—. Матерацы сприжиновѣ по зр. 12·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, горговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4 55

ТЕОФИЛЬ КОНИСТИНЬСКІЙ

артистъ-маляръ

звѣстный вѣдъ кѣльканацятя лѣтъ изъ своихъ працъ малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншѣ рѣчи. Принимае рѣзьбарскѣ роботы пѣсля власныхъ плянѣвъ. Выготовлюе всякои величины церковнѣ образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побѣльшуе зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякѣ старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ працъ малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пѣдписаный просить Вел. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Конистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Кароль ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы

К. Гостиньскій и І. Альсъ

Предприемство комісій и спедицій

у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)

яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѤВНѤЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМЕ

продае карты корабельнѣ выѣджаючимъ въ край заморскій и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.

Експедиція подорожныхъ и закупнѣвъ 3—5 разовъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчной, Аргентины, Канады, Парагвая и Сполученыхъ Державъ. 209 48—?

Лише 50 кр. на 3 тягненя.

ПОСЛѢДНЫЙ МѢСЯЦЬ.

219 8—? **Головна выграна 1 разъ**

100.000 коронъ и разы **25.000 коронъ**

готѣвкою зъ 20% потрученемъ.

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЇ ВЫСТАВЫ **а 50 кр.** | Тягненє: 6 серпня 1898. Тягненє: 15 вересня 1898. | Тягненє: 22 Жовтня 1898.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґ. Максъ, Шеллєнбергъ и Крайзеръ, Авґ. Шеллєнбергъ и Сынъ, Яковъ Штро, М. Кларфельдъ.

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 86 мінут від часу львівского].

ПОІЗД посп.	особ. приходять о	до Львова	ПОІЗД посп.	особ. відходять о	зі Львова
	6.45	з Ілцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅚ до ¹¹/₆)	6.05		„ Ілцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Ілцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бережця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Ілцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (⅚ до ¹²/₆ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ілцкан	2.06		„ „ „ Підзамча
2.18	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅚ до ¹¹/₆ неділі сьвята)
3.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Ілцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Ілцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⅚ до ¹¹/₆)
				3.23	„ Брухович (⅚ до ¹¹/₆)
				4.55	„ Ярослава
		нічн			**нічн**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
6.10		„ Кракова		6.20	„ Янова (⅙ до ¹⁵/₆ в будні дні)
	6.10	„ „		6.30	„ Ілцкан
	7.57	„ Янова (⅙ до ²¹/₆ и ¹⁶/₆ до ³⁰/₆)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Брухович (⅚ до ³⁰/₆ и ¹⁶/₆ до ¹¹/₆ (⅙ до ¹²/₆)		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.31	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (⅙ до ¹³/₆ въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (⅙ до ²¹/₆ и ¹⁶/₆ до ³⁰/₆)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Ілцкан
9.45		„ Ілцкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на голови. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ „ Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

☞ При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись. ☜

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Чорлѣньскои. Въ друкарнѣ Института Ставропігійского.

Ч. 150 Львовъ, Четверъ 9 (21) Липня 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославѣ Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот (за инсераты) у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	. . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ	. . 24 зр.
на пѣвъ року	. . 9 зр.	на пѣвъ року	. . 12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вільный вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайні приймають ся по 7 кр. вѣдъ одного стрічки инсератовъ або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Недѣльни и инші денесенє приватні числять ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Зъ гостины въ Новѣмъ-Санчи.

[*Загальні вборы товариства Рускои Бурсы въ Новѣмъ Санчи. Рускій концертъ.*]

Передъ пѣврокомъ загадали сандецкій Русины пп. радникъ Василь Яворскій, радникъ Петро Лѣвиньскій, проф. Черкавскій, комісарь Чернявскій, оо. Е. Венгриновичь, Т. Качмарчикъ и инші оснувати Бурсу въ Новѣмъ Санчи. До дѣла взялись енергічно: зложили комітетъ, розписали вѣдозвы та почали збирати датки зъ усеи галицкои Руси. Щобы дѣло управильнити, рѣшили заснувати товариство и въ тѣй цѣли скликали на день 7 н. ст. липня с. р. першій загальній зборы въ порядкомъ дневнымъ: служба Божа, зборы, спѣльный обѣдъ, концертъ и комерсъ. Такъ оголошено въ часописяхъ, а читаючи се, може неоденъ зъ нашихъ, въ своѣй недовѣрчивости, махнувъ рукою, а Поляки въ Новѣмъ-Санчи може й посмѣялись, не довѣрюючи въ успѣхъ, бо чогось подѣбного въ Новѣмъ Санчи доси не бувало та й теперь годѣ освоити ся зъ гадкою, щобы кѣлькохъ Русинѣвъ середъ Мазурѣвъ годній були оснувати Бурсу. Тымчасомъ выйшло инакше. Нашій щирій робѣтники-народолюбцѣ взявшись разъ за таку роботу, не гадали жартувати, а день 7-ого липня красну ихъ гадку увѣнчавъ дѣломъ.

Богослуженє зъ всею величавостію вѣдправлено зъ діяконами въ костелѣ Єзуитѣвъ [церкви въ Новѣмъ Санчи нема]. Пѣдчасъ богослуженя спѣвавъ хоръ перемыского Бояна. По своѣмъ концертѣ дня 6 ого липня не пожалувавъ вѣнъ труду, а выбравъ ся на Мазурщину, щобы нашою пѣснею загрѣти своихъ, окруженыхъ чужиною. Народу на богослуженя зібралось много, костелъ бувъ переповненый, бо и Поляки Мазуры радѣ були побачити нашу вѣдправу та почути нашь спѣвъ церковный.

По богослуженю удали ся зібранѣ Русины зъ костела до просторон салѣ „Сокола“. Селянъ вразъ изъ селяниками було до 90, духовеньства и свѣтскои інтеліґенціи разомъ надъ 150 осѣбъ. Тамъ вписало ся до 80 осѣбъ въ члены товариства и зібрано по-надъ 300 зр. на Бурсу. Давали всѣ. Глядячи на се, видно було рѣзницю вѣдъ подѣбныхъ зборѣвъ у насъ, де звычайно бувае мале заінтересоване, хочь Бурсы — преважна справа, бо тутъ ходить о выхованє молодежи, о нашу будучнѣсть.

Зборы вѣдкрывъ радникъ П. Лѣвиньскій гарною промовою. Повитавъ духовеньство, яко добрыхъ пастирѣвъ, котрѣ, де ходять о добро церкви и Руси святои, всюды ведуть своє стадо. Дальше звернувъ ся до селянъ и мѣщанъ.

Вы — говоривъ бесѣдникъ — пѣдвалина мѣцна, а на нѣй будова наша певна, не завалить ся, бо и майстры не послѣдній — інтеліґенція — кровь и кѣсть вѣдъ крови и кости вашои, бажае добра и щастя вашого. Не хибло и васъ, щирій Русинки, якъ не хибне у вѣнку гарнои цвѣтки-незабудьки. Вы, наче ластѣвка вѣщуе весну, вѣщуєте Руси красшу будучнѣсть. Честь вамъ, що прибули, бо де ходить о голодныхъ, босыхъ и неодѣтыхъ сиротъ, тамъ женщина — неоцѣнена при луга и помочь. Промова моя коротка, бо часы неспокѣйній, а намъ не слѣвъ а дѣлъ потреба. Народъ рускій великій. Вѣнъ посѣвъ землю чуднои красы, богату, молокомъ и медомъ плывучу. Кѣстьми она поорана, кровію зрошена, могилами засѣяна. Ѣи оспѣвують чужій и свои поеты.

Чому жь мы, потомки тыхъ славныхъ колись батьнѣвъ, такій бѣдній? Бо не маємо подостаткомъ людей ученыхъ, щобы нашь народъ вели до тои меты, куды стремлять всѣ народы. Бо примѣромъ Лемкѣвщина: до 80.000 душь, а ось въ ґімназіи всего-на-всего 17 хлопцѣвъ! Та й тѣ, що тутъ ходять, ледви разъ або два на рѣкъ можуть послухати своего богослуженя. А що говорити о літературѣ и исторіи своѣй? — о тѣмъ и понятя не мають. Пригноблений бѣдою, збиханій на послѣднє мѣсце, стоимо та пытаємо: чи намъ жити чи умирати? [На сали голосній крики: „Хочемо жити!“] Коли такъ, то що намъ робити? Разомъ руки ся подаймо и якъ братя ся любѣмъ — робѣмъ початокъ, закладаймо Бурсу! Зъ того така выйде корысть: дитина руска буде мати опѣку, харчь, одѣжь — и чужого навчить ся и свого не буде цурати ся. Довѣдаєсь про Русь святу, дбзнае ся про житя и культуру Руси за часѣвъ княжихъ, дѣзнае ся, що мова наша була мовою на дворѣ Ягайлонѣвъ, довѣдаєсь, що мы, хочь теперь такій бѣдній та слабій, були колись силою, що заступала, боронила своєю грудю цѣлу Европу передъ нападами Татаръ, и т. д. Тожь не стѣймо на мѣсци, збудѣмъ ся вже разъ и берѣмъ ся до дѣла!

Зъ черги наступило справоздане уступаючого провізоричного выдѣлу, котрымъ подано до вѣдомости, що жертвъ на Бурсу и церковцю вплынуло за той короткій часъ пѣвтора тысяча зр. Вѣдтакъ выбрано новый выдѣлъ, въ складъ котрого мѣжь иншими увѣйшли: радн. П. Лѣвиньскій яко голова, радн. В. Яворскій, оо. Венгриновичь та Качмарчикъ и проф. Черкавскій.

По выборѣ выдѣлу поставивъ п. Лѣвиньскій внесенє, щобы *вже вѣдъ 1-ого м. ст. вересня сего року приняти шѣстьохъ хлопцѣвъ*, а хоть поки-що фонды невеликій, то надѣятись, що Лемкѣвщина потрафить ихъ утримати. — Надъ симъ внесенемъ почалась оживлена дискусія. Кѣлькохъ бесѣдникѣвъ було за тымъ, щобы на разъ лише збирати грошѣ, а Бурсы теперь ще не отвирати. Коли жь о. Качмарчикъ пѣдперъ горячими словами внесокъ радн. Лѣвиньского, заявляючи, що самъ обѣцюе узбирати два ваґоны збѣжа на утриманє шѣстьохъ хлопцѣвъ, та высказуючи побоюване, абы при вѣдволѣканю не стало ся такъ, якъ у Полякѣвъ, що въ Новѣмъ-Санчи вѣдъ 15 лѣтъ збираютъ на свою Бурсу, мають вже красну каменицю, а все-ще не утримують анѣ одного хлопця въ Бурсѣ, — зборы великою бѣльшостію голосѣвъ приняли внесенє сов. Лѣвиньского, заявляючи свою готовѣсть всѣми силами Бурсу пѣдпомати.

Въ спѣльнѣмъ обѣдѣ, що вѣдбувъ ся по зборахъ, взяли участь такожь всѣ селяне, що були на зборахъ.

Вечеромъ вѣдбувъ ся концертъ при участи панны С. Крушельницкои и перемыского Бояна. На форте̨янѣ гравъ д-ръ Сѣнкевичь зъ Яслъ. Чудовый спѣвъ панны Крушельницкои всѣхъ чарувавъ. Доходу було надъ 300 зр.

По концертѣ вѣдбувъ ся комерсъ и середъ сердечнои забавы протягнувъ ся геть по за пѣвнѣчь.

Про нашу еміґрацію.

II.

Зъ Гавайскихъ островѣвъ инкенно зъ Онолулу дѣстала америк. „Свобода“ зъ даты 6 червня с. р. таке письмо:

„Писали вы до насъ, якъ намъ ту поводить ся и просили все те собѣ донести, то я вѣдповѣдаю, що ту, де мы є, нѣчо не родить ся, тѣлько есть сама цукрова тростина. Дерева ту розмантій зъ овочами и безъ овочѣвъ, але нема жадного такого, якъ въ Галичинѣ, хиба одній бросквинѣ такій самій. Ту у насъ дуже горячо, але тѣлько часомъ, бо ту все дощь на дощь. Тяжко подыбати такого дня, щобы була погода, все дощь, а вѣдъ разу якъ загрѣе, то така спека, ажь въ очахъ мѣнить ся; але то не довго, бо за двѣ або три годины зновъ дощь. На дощь мы маємо такій плащѣ, що коштують 1 доляра 50 центѣвъ, але то старчить нно на мѣсяць, бо дуже скоро дре ся.

Грошей не можемо ту ускладати, бо треба богато шматя до роботы, котре дуже рѣже цукрова тростина. Мы робимо коло тростины: сапаємо, рубаємо и в такій ринвы, котрыми пускаємо тоту тростину до фабрики, де выробляють цукоръ. Тѣ ринвы, опертій на стовпахъ, зложенй зъ дощокъ, ними иде вода, котра несе тоту тростину до фабрики. Мы робимо по 10 годинъ денно въ полю и беремо за нашу роботу 18 долярѣвъ мѣсячно, бо мы зробили такій контрактъ. А якъ часомъ есть щось такого, що треба скоро зробити, то робимо по-надъ тыхъ 10 годинъ и за двѣ годины тои надвыжки платять 25 центѣвъ. Правда, нѣхто надъ нами не збыткує ся, що маємо въ контрактѣ, то есть: вода ринвою тече до хаты, паливо дають, хату, доктора и 18 долярѣвъ, але що зъ того, коли мы зъ тыхъ грошей не утримаємо анѣ половины, дороге шматя и ѣдженє. 25 кілько муки коштує 2 доляры, 50 клґ. ризу 7 дол., 25 клґ. бараболь 1 доляра 25 цит., 5 фунтѣвъ цукру 25 цит., кілько соли 5 цит., а всьо збѣже коштує одень фунтъ по 5 цит. За добре убране треба дати 23 або 24 долярѣвъ, черевики до роботы 2 доляры, до недѣлѣ 3 доляры. Все дуже дороге.

Насъ ту є 12 самотныхъ и 7 жонатыхъ. Тымъ жонатымъ, що мають дѣти, ледви старчить, щобы выжити, — центѣвъ не заощадить.

Насъ ту выславъ Міссіонеръ. Мы писали до него, а вѣнъ намъ вѣдписавъ, що якъ мы хочемо йти на роботу, то вѣнъ намъ поранить. „Ѣдьте — писавъ — до Гонолюлю и тамъ есть безплатный перевѣзъ, але за тое, що будете ѣхати безплатно на шифѣ, мусите пѣдписати ся на три роки.“ И мы такъ зробили. Мы приѣхали тутки на 27 липня 1897 року — ѣхали сьмо четири мѣсяцѣ моремъ и приѣхали сьмо до Гонолюлю. Тамъ були-сьмо два днѣ, а потѣмъ насъ порозсилали по Гавайскихъ островахъ. До Гонолюлю приѣхало насъ дуже богато, зъ надъ 200 людей Полякѣвъ и Русинѣвъ зъ Галичины, и порозсилали ихъ всюды по розмантыхъ мѣсцяхъ, и я самъ не знаю, де хто находить ся. Ту зимы нѣколи нема, тѣлько все дощь и горячо.

Мы ту маємо священника, та що зъ того, коли его нѣчо не розумѣємо, бо бесѣдуе по португальски. Бѣльше напишу другимъ разомъ, а теперь прошу прислати якихъ кни-

Посередництво женщины.

(*Зъ англійского.*)

(*Дальше.*)

Помалу розбѣшла ся поголоска, що одинъ въ офіцирѣвъ и кѣлькохъ изъ залоги мали пробувати дѣстатись на берѣгъ Ирляндіи и зателеґрафувати до Квінставнъ по кораблѣ тягаровій, щобы затягнули пароходъ до порту. Капітанъ все говоривъ своє, що небезпечности нѣякои нема, а се робить ся тѣлько тому, щобъ не спѣзнитись.

— Чи вы знаєте, що они мають робити? — крикнула Едіта Лонґуортъ до Кенйона, дуже зворушена.

— Я чувъ, що гадають пробовати дѣстатись до берега.

— Отожь то. Чому-жь бы вы теперь не мали выслати телеґрамы до вашихъ въ Лондонѣ и казати имъ пѣслати справоздання зразъ? Рѣчь можлива, що панѣ Брюстеръ не прийде на гадку выслати телеґраму черезъ офіцира, котрый поѣде; тогдѣ вы зыскаєте чисто день або два и все буде гаразд. А коли она вѣдтакъ довѣдаєсь, що стало ся, то може и зовсѣмъ не вышле телеґрамы.

— Ѣй Богу! — крикнувъ Кенйонъ — дуже добра гадка. Иду сейчасъ до офіцира и спытаю ся, чи вѣнъ возьме телеґраму.

Вѣнъ пѣйшовъ запытати ся, а офіциръ сказавъ, що кождый пасажиръ може передати телеґрамы, а вѣнъ доручить ихъ дуже радо. Кенйонъ зѣйшовъ на долину до каюты и сказавъ Уентвортови, що мало наступити. Уентвортъ першій разъ вѣдъ довшого часу промовивъ щось подѣбне до енергіи. Коли Джанъ писавъ телеґраму, вѣнъ пѣйшовъ до стюарда купити марки.

Телеґраму дали чоловѣкови, той вложивъ ѣи до кишенѣ — и Кенйонъ гадавъ, що все вже безпечне. Однакъ місъ Лонґуортъ не була такъ певна сего. Дженні Брюстеръ сидѣла въ своѣмъ крѣслѣ на покладѣ и читала повѣсть. Выглядало, що она не знав, що дѣяло ся, и Едітъ Лонґуортъ, нервова зъ придавлюваного зворушеня, сидѣла близько неи и пильнувала ѣи уважно, коли тымчасомъ докѣнчувано приготованя до спуску човна. Наразъ переразила ѣи поява стюарда покладового, котрый закликавъ голосно:

— Леді и джентлѣмены! Може хто хоче пѣслати телеґраму, мае кѣлька мінутъ часу написати. Офіциръ возьме ихъ зъ собою на берѣгъ и вышле зъ першои стації, до котрои дѣстане ся. Листѣвъ не буде брати, тѣлько телеґрамы!

Місъ Брюстеръ слухала байдужно, пѣдвѣваши очи вѣдъ книжки, вѣдтакъ нагле скочила на рѣвній ноги и кинула книжку на покладъ.

— Хто возьме телеґраму? — запытала стюарда.

— Офіциръ, що онъ стоить.

Пѣдѣйшла скоро до офіцира

— Возьмете телеґраму до Ню-Іорку?

— Возьму. Чи буде довга?

— Такъ, дуже довга.

— Зважте, що нема богато часу на писанє. Ѣдемо за кѣлька мінутъ.

— Телеґрама написана, маю лише додати пару слѣвъ.

Місъ Брюстеръ зразъ полетѣла до своеи каюты. Схопила телеґраму о копальни, слова порахувала и золото й срѣбло уклала на оплату, бо не хотѣла посылати ѣи неоплачена, щобы черезъ те не опѣзнила ся. Тогдѣ она кинула на папѣръ скоренько, якъ тѣлько могла, короткій а дуже образовый описъ нещастя, яке лучилось, на Кальоріку“. Описъ бувъ трохи пересоленый, але она не мала часу благодити его. Ѣи цѣль була: описати мальовничо и драматично. Перо бѣгало по паперѣ дуже скоро, а вѣдъ часу до часу она зиркала крѣзь вѣкно каюты и видѣла якъ на линвахъ баламкало ся човно, що мало пробовати дѣстатись на ирляндскій берегъ. Назираючи, якъ роблено приготованя до вѣдъѣзду, она забавилась довше, нѣжь можна було, и стрѣчку за стрѣчкою додавала до депешѣ описуючои пригоду. Наконець побачила, якъ моряки всѣдали до довгого човна. Она скоренько почислила слова новои телеґрамы и выложила зъ мошонки золото потрѣбне на оплату. Тогдѣ запечатала обѣ депешѣ въ куверту, зложила до купы оба стосы монеты, ще перераховуючи ихъ поспѣшно, кинула быстрый поглядъ на нерухоме ще човно, взяла золото въ одну руку а куверту въ другу и зірвалась на рѣвній ноги — — однакъ при тѣмъ она скрикнула и поступилась о крокъ назадъ.

При дверехъ, звернена до нихъ плечима, стояла місъ Едіта Лонґуортъ. Коли она взвѣшла до каюты, сего місъ Брюстеръ не знала, але ѣи серце било дико, коли побачила, що тота дѣвчина стояла тамъ тихо, якъ-бы перелѣзла крѣзь пѣдлогу.

— Що вы тутъ робите? — спытала.

— Я в тутъ, — сказала місъ Лонґуортъ, — бо бажаю поговорити зъ вами.

— Вступѣть ся! я не маю часу говорити зъ вами теперь! Я вамъ сказала, що не хочу васъ видѣти бѣльше. Вступѣть ся, кажу вамъ!

— Я не вступлю ся.

— Що кажете?

— Кажу, що не вступлю ся.

— То я задзвоню и скажу васъ выкинути въ-вѣдси за вашу безчельнѣсть!

— Вы не задзвоните, — сказала Едіта спокѣйно, кладучи руку на бѣлый приладъ порцеляновый, де бувъ чорный гузикъ електричный.

— Чи вы гадаєте мене не пустити зъ власнои каюты?

— Я се гадаю.

— А знаєте, що можете за те дѣстатись до арешту?

— Все одно.

— Вступѣть ся, вы, лисице, бо ударю!

— Добре!

Хвилю стояли противъ себе обѣ дѣвчины, одна румянна и зворушена, друга на око спокѣйна, плечима до дверей, зъ рукою надъ електричнымъ гузикомъ. Панна Брюстеръ зиркнула крѣзь вѣкно и побачила, що офіциръ сѣвъ до човна и спускавъ ся дальше.

жокъ и бо́льше газетъ, бо „Свободу“ дуже радо читають.

Бувайте здоровй — *Ив. Павловскій*“.

Въ справѣ змѣны заряду въ дѣвочо́мъ Институтѣ у Львовѣ.

Вчера умѣстили мы во́дозву игуменѣ Маріи Хомишьскои Ч. С. В. В., звѣщаючу о то́мъ, що монахинѣ Ч. С. В. В. „переймили на себе самыхъ веденє и зарядъ львовского дѣвочого Института“, а при сѣй нагодѣ складаютъ прилюдно щиру подяку дотеперѣшнему завѣдателєви Института о. Евг. Гузареви за „довголѣтнй, повнй всякого посвященя труды положенй около розвою сего Института“.

Справа сеи змѣны уже во́дъ довшого часу займа умы Русинов, бо жь справдѣ и заслугує на те — за-для своєи неяености и скомплікованости. Оногды принѣсъ „Галичанинъ“ [якъ пише: „зъ достовѣрного жерела“, отже можна догадувати ся, зъ интересованого круга оо. Василіянъ] пробу поясненя справы. Се поясненє подаємо, а свои замѣтки до него въ дотычныхъ мѣсцахъ долучаємо иншими черанками.

„Доси — сказано въ поясненю — рахунки львовского монастиря и дѣвочого института вѣвъ о. Гузаръ, котрый уважавъ себе [*его преце́нь же установивъ б. Ем. Кардиналъ*] також управителемъ або директоромъ института и до́стававъ за то безплатне мешканє, а яко капелянъ мавъ доходы въ церкви и 300 зр. зъ лѣгата на литурґіи, завѣщаного бл. п. Яницевскою. Теперь о. Гузаръ остає лише капеляномъ монастиря, а рахунки монастиря и института будуть вести самі монахинѣ [*розумѣєсь по́дъ управою монаха — а длячого?*] и они стануть також управительками института. Для помочи они будуть мати свѣтскихъ учительокъ, именно тыхъ, що доси вчили въ институтѣ, а сли покаже ся потреба, приймуть и новыхъ. Игуменъ львовского монастиря о. Андрей Шептицкій не буде управителемъ женьского львовского монастиря и находячого ся при нѣмъ института [*але-жь нѣякого львовского монастиря Василіянокъ нема, а є лишь институтъ, при котрóмъ находить ся кóлька монахинь*], а лишь буде помагати монахинямъ въ управѣ и веденю рахункóвъ [*длячого?*], маючи до того право на то́й основѣ, що вже рóкъ тому митрополитъ Сембратовичъ именувавъ его комісаремъ духовныхъ справъ [*отже!*] при всѣхъ русскихъ женьскихъ монастиряхъ въ Галичинѣ [*при монастиряхъ, але не въ институтахъ, при котрыхъ находять ся монахинѣ*]. Монастирь и институтъ будуть дальше вести самі монахинѣ, якъ то є во́дъ довгихъ лѣтъ въ Яворовѣ [*але при боцѣ ихъ стоятиме услужный о. Василіянинъ, а не, якъ доси, женатый рускій священникъ*]. На случай, якъ бы въ институтѣ не було сто́лько ученицъ, щобы во́нъ мо́гъ самъ себе удержати, львовска філія словитского монастиря буде закрыта, а монахинѣ перенесуть ся назадъ до Словиты, де теперь во́дкрыто женьскій новіціятъ. [*А на що-жь такъ експеріментувати и вже теперь говорити о евентуальности, що институтъ самъ себе не удержитъ, коли доси самъ удержувавъ ся и дійшовъ до поважной цифры 55 ученицъ?!*] Доси словитскій монастирь даваєъ на удержанє своихъ монахинь у Львовѣ 2000 зр. рóчно зо своихъ фондовъ [*неторична рѣчь, що 500 зр; отже 2000 мабуть похибка*], але теперь во́нъ не въ силѣ давати тои сумы, бо мусить удержувати новіціятки, а є ихъ нынѣ 20. Межи ними є 3 Полькы, принятй ще давнѣйшою управою, т. є. митрополитомъ и о. Гузаремъ [*оно не зовсѣмъ такъ, бо неторична рѣчь, що то: одна Полька принята щось передъ кóльканацять лѣтами, одна Нѣмка, а одна неофітка грецкого обряду*] а при новій управѣ принято лише двѣ Польки [*спроваджені зъ Конґресівки — въ якій цѣли?*], мѣжь иншими також ґрафиню Лубеньску, котра всю свою ренту (800 рублѣвъ рóчно) во́ддає въ користь монастиря и може бути хорошою учителькою французского и россійского языка въ институтѣ. [*Только не въ рускóмъ львовскóмъ, бо пóсля фундаційного акту Кардинала учителькамі въ сѣмъ институтѣ можуть бути лише рускои народности!*]“.

Отсе тото поясненє.

Оно очевидячки мае выправдати оо. Василіянъ передъ рускою суспільностію въ оправданого закиду: якимъ чиномъ и въ якій цѣли они посягли на управу руского дѣвочого института, коли той по́дъ проводомъ дотеперѣшного управителя дуже гарно розвинувъ ся и зъєднавъ собѣ середъ Русинов загальне довѣре? Мусить въ то́мъ бути якась цѣль укрыта, Русины догадують ся ви — и се причина, длячого змѣна въ управѣ института выкликала занепокоєнє.

Переглядъ політичный.

Ostdeutsche Rundschau [орґанъ Шенерія́нцѣвъ] помѣстивъ по́дъ заг. „Мы и Галичина“ статью такого змѣсту:

„Чверть столѣтя галицкои автономіи вписало ся въ исторію кровавыми буквами. Ви результатомъ — нужда, роспука народу и вынмковый станъ. Розрухи ще не скóнчили ся, выбухнуть другій разъ въ осени, а тогдѣ звернуть ся вже не противъ жидовъ, але и противъ шляхты.

Одвѣчальность за такій станъ рѣчи спадає на Нѣмцѣвъ, бо они давно вже повинні були перевести иншe упорядкованє галицкихъ справъ. Именно повинні були зажадати або цѣлковитого во́длученя Галичины и во́добрати ѣй всякій вплывъ на справы держави, або трактувати Галичину яко кольонію, выслати до нея много во́йска зъ во́йсковымъ ґубернаторомъ, а також захо́дно-австрійскихъ урядникóвъ, очевидно не Поляко́въ, и зелѣзною рукою усунути всѣхъ дершкóрбовъ, якъ изъ жидо́въ такъ и зо шляхты. Захо́дно-австрійска адміністрація повинна була будувати тамъ зелѣзницѣ, дороги, школы, регулювати рѣки, переводити аґрарнй реформы и взагалѣ защепити захо́дно-европейску культуру.

Тымчасомъ рѣчь полагоджено на половину. Галичинѣ дано цѣлковиту автономію, але також допущено ви до вплыву на державу, и нынѣ не Галичина є кольонією Австрія, але Австрія кольонією Галичины по́дъ охороною бѣлого орла.

Що значить галицка адміністрація, то досвѣдили мы на власній шкóрѣ, — се анархія зъ горы Нѣмцѣ повинні и нынѣ стремѣти або до цѣлковитого во́длученя Галичины, або до оголошеня ея яко „Reichsland“.

Конференція гр. Туна зъ представителями рóзныхъ партій, скóнчили ся, отже во́дпаде заповѣджена конференція зо Словѣнцями. Якъ попередня, такъ и послѣдна конференція зъ католицко-людовою партією не дала позитивного результату. Vaterland доноситъ, що представителѣ католицкого сторонництва людового не высказали своихъ гадки о предложенóмъ начерку языкового закона. Взагалѣ конференція мала умный результатъ. Такъ само оцѣнює результатъ конференціи Deutsches Volksblatt. Представителѣ католицкихъ людовцѣвъ не дали нѣякои рѣшучои заяны. Они по́днесли лише конечность внесеня языковыхъ розпоряджень. Гр. Тунъ мавъ звернути увагу на нынѣшну ситуацію и зазначити, що въ найближшій будучности правительство буде змушене частѣйше помагати собѣ §-омъ 14.

Bohemia доноситъ зъ Вѣдня, що въ серпни треба сподѣвати ся дуже важныхъ подій. Гр Тунъ мавъ заявити, що во́нъ, стоячи за конституцією, не змѣнитъ ви. Сли-бы зайшла того потреба, въ такóмъ случаю не во́нъ буде тымъ, котрый переведе змѣну устрою.

Narodni Listy, критикуючи конференцію зъ католицкимъ сторонництвомъ людовымъ, пишуть, що гр. Тунъ хотѣвъ лише довѣдатись, якъ репрезентанты австрійскихъ соймо́въ будуть поводити ся въ виду готового вже его пляну, котрый мае далекосягле значѣнє для внутрѣшного розвою державы. Однакъ здає ся, що рѣшенє не выйде анѣ во́дъ парляменту, анѣ во́дъ соймо́въ лише зъ *иншого* мѣсця. Дневникъ сей кóнчитъ апострофою до гр. Туна, що сли не зробитъ скоро рѣшучого кроку, то днѣ его почислений.

Gracer Tagblatt пишучи про нараду Туна зъ Хлюмецкимъ, котра во́дбула ся по послѣдній конференціи зъ нѣмецкими сторонництвами, высказуе гадку, що президентъ міністрóвъ загадує выдати языковый начеркъ яко законъ для Чехіи на по́дставѣ §. 14. Языковй розпоряджена задержитъ лише для Моравы — и въ той способо́въ хоче выконати на Нѣмцяхъ пресію, щобы скоро полагодили языкову справу на Моравѣ.

Бо́льше значѣнє для оцѣненя ситуаціи, нѣжь дневникарскій вѣсти, мае промова Штайнвендера, котру во́нъ выголосивъ на зборахъ выборцѣвъ въ Віллахъ. Штайнвендеръ запевнювавъ, що во́нъ, такъ само якъ и бо́льшо́сть нѣмецкихъ послóвъ, бувъ во́дъ самого початку переконаный, що пертрактація зъ гр. Туномъ не доведуть до нѣчого иншого, якъ лишь до обопо́льныхъ инвективъ. Президентъ міністрóвъ предложивъ намъ свій проектъ въ формѣ начерку. Мы займали ся нимъ дуже поважно. Начеркъ предложено намъ довѣрочно, тожъ во́нъ становитъ тайну гр. Туна. Впрочо́мъ той начеркъ для насъ вже не кстнуе, мы скóнчили зъ нимъ разъ на все. Въ начерку то́мъ нема бесѣды о національно́мъ во́дграниченю судовыхъ повѣто́въ; во́нъ знае лишь одно одиноке лишь нѣмецке старосство въ Чехіи, а то въ Егеръ [Хеб]. О то́мъ, щобы въ нѣмецкихъ округахъ урядованє во́дбувало ся въ нѣмецкій мовѣ, не знаходимо въ начерку анѣ слова. Але мы хочемо нѣмецкого права, нѣмецкого заряду и нѣмецкихъ урядникóвъ на нѣмецкій земли. На Моравѣ домагаємо ся въ 10 повѣтахъ судовыхъ урядованя въ нѣмецкій мовѣ, а въ прочихъ, де число нѣмецкои интеліґенціи менше, мѣшаного. Станъ маєткового посѣданя и выша здо́бность податкова — то чинники, котрыхъ вага не повинна бути меншою, якъ механічне численє головъ людности. [Мы цѣкавй, чи Штайнвендеръ бувъ бы за тымъ, щобы въ Егеръ урядовано по англійски, на случай, сли-бы тамъ осѣвъ американець Вандербільтъ зо своими міліярдами и своимъ маєткомъ та податками перевысивъ всѣхъ Ur-German бвъ въ Егерѣ? Тогдѣ у Штайнвендера певно рѣшало бы не „маєткове посѣданє“, але „механічне численє головъ“!]

Коли-бъ гр. Тунъ — мовивъ дальше Штайнвендеръ - выдавъ свій новый законъ языковый на по́дставѣ §. 14 и во́дтакъ предложитъ его радѣ державній, то во́дповѣмо обжалованемъ міністерства и обструкціею. Параґрафомъ 14 можна ѣхати кóлька мѣсяцѣвъ, але не все. — На случай розвязаня парляменту, выйдуть при новыхъ выборахъ безъ сумнѣву о много численнѣйше радикалы всякого рода. Правда, можна обрѣзати выборчу ординацію и — на перекóръ заприсягненымъ законамъ державнымъ — надати таку, котра вырве зъ посѣданя поступовыхъ Нѣмцѣвъ по́въ сотки мандато́въ, а роздѣлитъ ихъ мѣжь Чехо́въ, Словѣнцѣвъ, клерикало́въ и соціяльныхъ демократо́въ, але остаточно и се не далеко заведе гр. Туна. Коли теперѣшный керманичъ державы вже не знае, въ котру сторону завернути своимъ возомъ, най злѣзе зъ козла и позволитъ иншимъ, справнѣйшимъ рукамъ звернути державный во́зъ на добру дорогу. Мы, котрй провадимо реальну політику, не можемо очевидно бажати собѣ новыхъ експеріменто́въ, не маємо жадной причины бажати собѣ дальшого погоршеня во́дносинъ, тожъ сли до́йде до подо́бныхъ безнадійныхъ пробъ, цѣлковиту одвѣчальность за ихъ наслѣдки скидаємо на винныхъ — и вижидаємо хвилѣ, коли якóнци будуть просити Нѣмцѣвъ, щобы знову зробили порядокъ въ сѣй державѣ.

Штайнвендеръ одержавъ вотумъ довѣря всѣми голосами, окро́мъ 8 голосо́въ Шенерія́нцѣвъ.

——

Въ справѣ капітуляціи Санхаґа ґен. Блянко телеґрафувавъ до Мадриту, що во́нъ не давъ анѣ посереднього, анѣ безпосереднього уповажненя до капітуляціи Санхаґа. Она наступила безъ его вѣдомости. Ґен. Тораль буде потягненый до одвѣчальности по́сля цѣлои строгости военного права. — Листъ Тораля до Шефтера уважаютъ за по́дроблены, бо мѣстить въ собѣ рѣчь, котрои Тораль

— Пустѣть мене, вы... — вы нужденнице!

— Все въ добрый часъ! — во́дповѣла Едіта Лонґуортъ, поглядаючи також на човно, що висѣло у воздусѣ.

Дженні Брюстеръ постерегла заразъ, що коли-бы прийшло до розправы на кулаки, она не мала бы шансы выграти фізично супротивъ англійскои дѣвчины. Тримаючи въ одній руцѣ куверту а золото въ другій, она вкинула обоє до кишенѣ, а сама по́днесла голосъ и завищала такъ страшно, що Едіта въ житю такого не чула. Мовь-бы у во́дповѣдь на сей перораливый вискъ роздавъ ся зъ корабля голосный веселый крикъ. Обѣ поглянули за човномъ, та его не було вже видно. Ко́лька лявъ баламкало ся при кораблю. Місъ Брюстеръ выскочила на софу и своими малыми руками зачала во́дкручувати шрубу во́дъ во́кна.*)

Едіта Лонґуортъ дивилась на нея и не пробовала перешкаджати ѣй. Дженні Брюстеръ отворила тяжкій кружокъ мосяжный зъ грубымъ веленымъ скломъ и зновъ завищала що-силы, кричучи: „Ратуйте! мордуютъ!“

Тамта не рухала ся зъ мѣсця. Настала тишина — чути було плескъ веселъ и зновъ веселый выкрикъ роздавъ ся зъ нерухомого корабля. Едіта Лонґуортъ по́днеслась на пальцахъ и зиркнула кро́зь отворене во́кно. На верху филѣ, на 500 ярдо́въ*) во́дъ корабля, она побачила на хвилю човно, якъ вызначилось бѣлою пѣною во́дъ шѣстьохъ веселъ, потѣмъ очо щезло по другѣмъ боцѣ филѣ въ масѣ океану.

— Теперь, місъ Брюстеръ, можу со́бѣ йти!

X.

По во́дходѣ Едіты Лонґуортъ Дженні Брюстеръ лопала на хвилю въ спазмы. Одна кожь ви розумъ взявъ скоро перевагу и коли она менше-бо́льше успокоила ся, зачала дивуватись: чому она не побила тои дѣвчины, що смѣла ви арештувати. Она пригадувала собѣ неясно, що думала о дикóмъ нападѣ въ то́мъ часѣ, и також пригадувала собѣ, що руку ви здержувавъ страхъ, абы човно не во́дплыло. Але теперь, якъ оно во́дплыло, она го́рко жалувала своєи бездѣльности. Впрочо́мъ она нарѣкала на себе, що затрималась за-для опису нещастя, яке лучило ся „Кальорікови“. Якъ бы не те, було бы може все по́йшло гладко, а такъ поносувала велика ви амбіція, абы ви мали за першу ґазетярку въ Нью-Іорку та щобы редакторъ побачивъ, якъ то она приготована на всяку пригоду. Могла выслати одну телеґраму, а такъ не выслала жаднои. Хочь лаяла свое власне поступованє не перебираючи въ словахъ, все таки злость ви на Едіту Лонґуортъ все бо́льшала и сильне бажане мести опанувало красну допносувательку. Она постановила по́йти на гору на покладъ и зробити то́й женщинѣ соромъ при людяхъ.

*) Вокна на кораблях круглй, величины менше-бо́льше капелюха, скло мають дуже грубе, а раму металеву притверджену зъ одного боку завѣсомъ, зъ другого шрубою до стѣны. Во́двиняють ся, коли погода, звычайно рано по заметеню каюты.

*) Yard = 3 стопы = около 91 цмт.

Она зверне публичну увагу на тоту справу тымъ чиномъ, що стягне Едіту Лонґуортъ зъ ви крѣсла покладового! Въ теперѣшнімъ станѣ ума она була певна, що мала силу такъ зробити. Зъ великою жаждою мести она взяла капелюхъ и выйшла на покладъ. Якъ люта тигрица ходила одною стороною туда а другою назадъ, однакъ ви сподѣваної добычи не видно було. Черезъ те лють ви ще зростала. Она бояла ся, що коли успокоить ся, розумъ возьме у нея верхъ и тогдѣ ви месть буде стрáчена. Похожаючи по покладѣ, она зустрѣла Кенйона и Флемінґа, якъ ходили разомъ.

Флемінґъ якъ-разъ тогдѣ по́дбійшовъ до Кенйона, котрый въ задумѣ ходивъ самъ по покладѣ, и поплѣскуючи его по плечи, запрошувавъ его выпити.

— Менѣ здаєсь, що я ще не мавъ доси приятности запросити васъ на чарку. Я радъ бы выпити зъ кождымъ, хто є тутъ, а особливо теперь, коли стало ся щось, за-для чого й варто выпити.

— Я вамъ дуже вдячный, — сказавъ Кенйонъ холодно, — але я нѣколи не пю зъ нѣкимъ.

— Що? нѣколи не пете нѣчого? Навѣть ейлъ *) нѣ?

— И ейлъ нѣ.

— Одинъ Анґличанинъ казавъ менѣ, що кождый Анґличанинъ пе ейлъ.

— Дивно! А отъ я не пю.

— Ну, нѣчо злого, не гнѣвайте ся. А все-таки можу вамъ сказати, що тратите богато приятности на сѣмъ свѣтѣ.

*) Ale = пиво пшеничне.

— Менѣ здає ся, що трачу не оденъ бо́ль головы.

— О, не конче! Я маю противъ болю головы добру рецепту. Бачите се є фільософія болѣнъ головы, — и нью-іоркскій політикъ, на гризоту Джана, взявъ его по́дъ рамя и почавъ балакати зъ нимъ, якъ коли-бы найлѣпшій приятелѣ въ свѣтѣ. — Я маю певный планъ, щобы уникнути болю головы. Бачите рѣчь така: Бо́ль головы находитъ чоловѣка то́лько тогдѣ, коли во́нъ тверезый. Се ясне, якъ „а — b — с“. Отже нѣколи не бути тверезымъ! И я такъ роблю. Я все пю дальше, не вытвережуюсь, то и не маю болѣ головы. Коли-бъ тй люде, що пють, уникали непріятнои конечности вытвережувати ся, були бы здоровй! Розумѣете?

— Ба, а що-жь буде зъ ихъ мозкомъ?

— О, мозокъ цѣлкомъ въ порядку! Добрый напитокъ заострює мозокъ чоловѣка чудесно. Ану, спробуйте часомъ! Я бы вамъ казавъ змѣшати коктейль. Кажу тобѣ, Джане, коктейль то найкрасшій напо́й на свѣтѣ! — и почавъ величати свій коктейль.

Джанъ Кенйонъ якъ-разъ думкувавъ о то́мъ, якъ бы то позбути ся сего балакливого и щедрого индівідуумъ, коли побачивъ місъ Дженні Брюстеръ, якъ шла противъ нихъ розгнѣвана, и дивувавъ ся, зъ чого той ви поглядъ терпкого негодованя, якій блискавъ въ ви очей. Во́нъ думавъ, що она хоче звернутись до американьского політика, але она приступила просто до него и зъ затисненою рукою промовила голосно:

— Джане Кенйонъ! що-жь вы гадаете о своїй роботѣ?

не мôгъ написати, а именно, що одержавъ вôдъ правительства позволене на капітуляцію.

Въ Санхаго выладовано 28.000 сотнарôвъ рôзной живности для роздѣлу мѣжь зголоднѣлу людноść. Выголоджений мешканцѣ вдерли ся силою въ великій масѣ на мѣсце выладовани и зачали хапати, розбивати скринѣ и рабувати живность, при чôмъ не оббiшлось безъ завязаної бôйки мѣжь ними. Доперва по довшôй хвили повело ся окружити пристань вôйсковымъ кордономъ и тогдѣ мôгъ наступити роздѣлъ живности въ правильный способъ.

Въ Санхаго лучила ся ген. Шефтерови немила пригода. Начальный кореспондентъ нью-іоркского дневника World хотѣвъ бути при розвиненю американьскои хоругви на правительственôй палатѣ въ Санхаго и въ тôй цѣли дôставъ ся на дахъ. Ген. Шефтеръ казавъ его въ вôдтамъ усунути. При тôмъ прийшло до остроі вымѣны слôвъ, въ котрôй кореспондентъ ударивъ Шефтера въ лице. Шефтеръ казавъ кореспондента увязнити и вôдставити до Сібоней.

Пôсля послѣдныхъ депешъ въ Санхаго — вôдносины мѣжь повстанцями а Американцями такъ поісувати ся, що можливй найкрайнѣшій комплікацій. Американцѣ заявляють повстанцямъ явну погорду.

Провôдъ експедиціи на Порторіко обôймає ген. Броке. Инвазійна армія буде числити 25.000 людей и до 14 днѣвъ вырушить зъ пôдъ Тампа. Испанцѣ замешкалй въ Маятезас на Портеріко напали на тубольцѣвъ, бо тй, симпатизуючи зъ Американцями, порѣшили прилучитись до выжиданои американьскои инвазіи. Девять зъ нихъ убито.

Депеша команданта Манілѣ доносить, що оборона мѣста въ найлѣпшôмъ порядку, фортифікаціи скрѣпляють ся зъ великимъ поспѣхомъ и докладностію. Вôйско показуе велику вôдвагу и не тратить фантазіи. Командантъ рѣшивъ ся боронити мѣсто до кôнца.

Таймсъ доносить, що Испанія розпочала въ Америкою пôвъ-урядовй переговоры, щобы выслѣдити, якй були бы американьскй услôвя мира.

Донъ Карльосъ заявляе, що выбухъ революціи въ Испаніи є неминучій. Вôдступленє непріятелеви хочь-бы одного пяди испаньскои землѣ змусить его пôднести оруже. Орґанізація карлістôвъ доповнена, всѣ приготованя пороблений. Дневники доносять, що карлісты мали нагромадити на французкôй граници множество оружя. Противъ правительства орґанізуесь коаліція всѣхъ сторонництвъ зъ причины засуспендованя конституційныхъ правъ.

НОВИНКИ.

— До руской паралєльки низшои ґімназіи въ Чернôвцяхъ зголосило ся першого дня 23 ученикôвъ въ тыхъ здало вступный испытъ 19, другого дня зголосило ся 10, а здало 8, отже вже передъ феріями принято 27 ученикôвъ до I-ои клясы. Здаеть ся не зле, кобы допісало по феріяхъ.

— Жидôвска спекуляція на розрухи. На посторунокъ жандармерии въ Дембовци, ясельского повѣта, зголосивъ ся д. 16 м. м. Якôвъ Енеманъ, шинкарь зъ Глинника нѣмецкого, и обжалувавъ чотирохъ селянъ що они 14-ого м. м. обрабували его шинокъ и крамницю, поломили обставу и забрали напиткôвъ та товарôвъ бôльше якъ за 25 зр. Высланый на мѣсце жандармъ сконстатувавъ, що шинокъ и крамниця ненарушенй, рѣчи жадъ вынѣсъ на двôръ, а обжалованй нимъ селяне лише выпили кварту горѣвки и хотѣли за нею заплатити на другій день, та и шинкарь не принявъ грошей, а намовивъ служницю, щобы потвердила его доносъ. За те прокураторія оскаржувала Енемана за клевету а судъ всыпавъ ёму шесть мѣсяцѣвъ вязниці. Жаденъ зъ ясельскихъ адвокатôвъ не хотѣвъ въ Енемана боронити, та самъ мусѣвъ для него вызначити оборонця въ особѣ судового адъюнкта д-ра Бохеньского. — Подôбный процесъ вôдбуде ся противъ шинкаря зъ Завадки, котрый разомъ зъ своею родиною побивъ двохъ селянъ, а потôмъ обжалувавъ ихъ передъ жандармерією о рабунокъ, о розбôй, черезъ що ихъ арештовано.

— Шеста ґімназія у Львовѣ буде введена въ житє зъ днемъ 1 н. ст. вересня с. р. Не буде се поки що особна ґімназія, а лишь клясы рôвнорядній IV-ои ґімназіи, и тамъ найде она свое помѣщеня. Винесы и адміністрацію буде вести директôръ головного заведеня, а управителемъ педаґоґічнымъ мае стати проф. IV-ои ґімн. Ямрутевичъ або проф. Раверъ. Зъ учителѣвъ придѣлений до тои ґімназіи: Фр. Бізонь зъ Нового-Санча, Войт. Ґжеґоржевичъ, о. Ив. Костецкій зôбСтрыя, кс. д-ръ Ал. Пехнікъ зъ Тарнова, Кар. Раверъ зъ ґімн. Францъ-Іосифа у Львовѣ и д-ръ Вал. Врубель зъ Сянока. Катихитомъ именованый кс. Стан. Шимала, дотеперѣшный заступникъ катихита въ IV-бй ґімназіи. Для Русинôвъ катихита не именовано; здае ся не реflектуесь тамъ на нихъ. Дай то Боже, бо маемо у Львовѣ руску ґімназію.

— П. Корнило Устіяновичь вôдъ двохъ тыждневъ переѣхавъ зъ Вижницѣ на часъ ферій до Самôора, де цѣлй ферии перебуде, занятый дѣломъ. Всѣ интересованй зволять въ своихъ перепискахъ и справахъ туды звертати ся.

— Въ Бурсѣ Народного Дому въ Чернôвцяхъ було въ 1897/8 р. цѣ шкôльнôмъ 24 бурсакôвъ. Ученикôвъ ґімназіи було 22 и всѣ дôстали добру клясу, мѣжь ними 8 зъ вôдзначеньемъ. Зъ учительскои семинаріи [на приготовляючôмъ курсѣ] були 2 и одинъ зъ нихъ дôставъ добру клясу а другій мае поправити одинъ предметъ по феріяхъ.

— Черновецкій судъ краєвый а языковє пытанє. Въ одній зъ черновецкихъ канцелярій нотаріяльныхъ списувано вôдъ довшого часу контракты въ румуньскôй мовѣ и въ тôй мовѣ вношено дотычній подання табулярній. Одно таке подане було предметомъ нара ы трибуналу, а той ухваливъ подане сесе вôдкинути и вôдмовно полагоджувати всѣ дальшій такій подання. Трибуналъ покликуесь на обовязуючій розпорядженя міністерскій, пôсля котрыхъ лише нѣмецкій языкъ есть урядовымъ для цивільныхъ судôвъ на Буковинѣ. Справа опресь о высшу инстанцію, до котрои будуть апелювати интересованй стороны. Згадана ухвала черновецкого суду може легко причинитись до языкового спору на Буковинѣ.

— Курсъ садôвничо-огородничій. Комітетъ ц. к. Галицкого Товариства Господарского уряджуе въ днихъ вôдъ 8 до 13 н. ст. серпня с. р. включно, вôдъ управою о. Антона Гладиньского, професора учительскои семинаріи въ Тернополя, садôвничо огородничій курсъ въ Станиславовѣ въ салях мужескои школы выдѣловои им. Мицкевича. Хто хоче користати въ того курсу, мае зголосити ся письменно въ канцелярій вôддѣлу ц. к. Товариства господарского въ Станиславовѣ, взглядно у окружныхъ инспекторôвъ для народныхъ школъ станиславôвского або сусѣдныхъ повѣтôвъ. Принятй будуть учителѣ народныхъ школъ и практиканты огородництва, котрй умѣють й читати й писати. Убогій слухачѣ дôстануть 6-дневне удержаня и титуломъ коштôвъ подорожа 10 зр. пôсля признаня дѣланта комітету, взглядно окружного инспектора. Нôчлѣгъ для учителѣвъ буде уряджены въ мужескôй школѣ выдѣловôй. — Выклады будуть вôдбувати ся що день рано по 3 годины. Въ понедѣлокъ 8-ого серпня вôдъ 9 до 12, а въ слѣдуючій днѣ ажь до суботы включно вôдъ 8 до 11-ои, а пополудни що дня вôдъ 4 до 6 годины. Въ огородѣ будуть практичній демонстрації и вправы.

— Зѣздъ товаришôвъ ґімназиастôвъ, що передъ 25 роками зложили испытъ зрѣлости въ Станиславовѣ, вôдбувъ ся тамъ дня 10. н. ст. липня с. р. По богослуженю зôбрали ся участники въ сали ґімназіи, де вôдчитано катальоґъ зъ того часу. На тридять кôлькохъ абітуріентôвъ явили ся: Волод. Березовскій урядникъ при краєвôмъ выдѣлѣ, Едв. Харкевичь директôръ академічнои ґімназіи у Львовѣ, Исид. Мыдловскій заступникъ прокуратора въ Тернополи, Мих. Глѣджукъ начальникъ повѣтового суду въ Городенцѣ, Володимиръ Дорожаньскій секретарь краєвои дирекціи скарбу у Львовѣ, Якôвъ Соколовскій надкомісарь и управитель староства въ Пôдгайцяхъ, о. Волод Левицкій парохъ въ Прислопѣ, Андр. Вичковскій радникъ суду въ Пôдбужи, кс. Вісньовскій катехитъ IV-ои ґімназіи у Львовѣ, Брон. Ґрзецкій адъюнктъ судовый въ Потоцѣ золотôмъ, о. Мих. Тиндюкъ парохъ въ Яленковатôмъ, д-ръ Ив. Мандичевскій и Мих. Фішлеръ адвокаты въ Станиславовѣ. Многй зъ бувшихъ товаришôвъ померли а про деякихъ не можна було розпытати, де пробуваютъ. — Зъ ґімназіи удали ся участники зъѣзду до реставрациі Касина мѣщаньского на спôльну гостину, въ котрôй такожъ взяли участь: тогдѣшный катихитъ а теперь кустосъ капітулы о. Литвиновичь и лат. катихитъ кс. Домбровскій та професоръ ґімназіи у Львовѣ Маріянъ Ломницкій, тогдѣ професоръ въ Станиславовѣ. Забава йшла сердечно та весело, згадувано лѣта молодечй и оповѣдано цѣкавѣйшій епізоды зôбсвого пôзнѣйшого житя. На памятку сего зъѣзду участники фотоґрафували ся а прощаючись порѣшили зъѣхати ся вже за пять лѣтъ. До комітету, що мае заняти ся урядженемъ слѣдуючого зъѣзду, выбрано: директора Е Харкевича, д ра Ив. Мандичевского и д-ра Фішлера.

— Офіциръ убійникомъ. Густавъ Стумпъ, офіциръ 45-ого полку пѣхоты стаціонованого въ Перемышли, чоловѣкъ молодый, придѣленый часово до вôддѣлу піонірôвъ, позичавъ грошѣ у перемыского лихваря Гопфінґера. Стумпъ остаточно завинивъ Гопфінґерови 25 зр. о котрй вѣритель напастливо упоминавъ ся картами кореспонденційными а вкінци вôдвѣсъ ся до полковои команды. Командантъ, узнавши сей довгъ за гоноровый, наказавъ Стумпови заплатити его до 19-ого с. м. Въ понедѣлокъ, въ ночи о 11-бй годинѣ, выйшовъ Стумпъ зъ мешкання, всѣвъ на фіякра та поѣхавъ до Гопфінґера. Увійшовши въ его хату, аложивъ на стôлъ 25 зр. и зажадавъ довжного реверсу та поквітования. Въ хвили, коли Гопфінґеръ почавъ писати квитъ, Стумпъ стрѣливъ ёму въ лѣве ухо. Лихварь погибъ на мѣсци. Стумпъ вôдтакъ выбѣгъ на улицю, скочивъ на фіякра и вернувъ до дому, чекаючи тамъ за книжкою въ рукахъ на наслѣдки свого дѣла. Въ годину опôсля прварештувавъ его дижурный офіциръ 77-ого полку пѣхоты. Сеся подѣя выкликала у перемыскихъ лихварѣвъ велике затревоженя.

— Коня кують а жаба ногу наставляє. Навязуючи до пословицѣ пише черновецка „Буковина“: Въ тутешнôмъ судѣ повѣтовôмъ урядуе панъ офіціялъ Антôнъ Ивановичь. Зачувъ вôнъ де що про борбу языкову Нѣмцѣвъ зъ Чехами та захотѣлось и ёму удокументувати свое тевтонське походженє. Але якъ? Артикулу до газеты вôнъ не втне... германьскихъ вôдзнакъ на себе не вложить — бо се не личить выслуженому ц. к. жандармови, а тутъ захотѣлось ёму конче заманіфестувати ся. Та отъ почувъ, якъ писарь возьнымъ зъ говорять щось по руски — и якъ не зарипить на цѣле горло: „In meinem Bureau dulde ich nur die deutsche und keine andere Sprache!“ — бѣдный писарина и возьный ажь зблѣдли зô страху передъ всемогучимъ паномъ офіціяломъ. — Нотуемо сей фактъ, щобы доказати, що по словиці „не такъ паны якъ пôдпанки“ мае свою рацію. Въ тутешнôмъ судѣ маемо много высшихъ урядникôвъ рôзныхъ народностей: е ту Нѣмцѣ, Русины, Волохи, Поляки, але жаденъ зъ нихъ подôбного „росказу“ не сміавъ бы выдати. Ґратулуемо Нѣмцямъ такого „ур-тевтона“ якъ п. Ивановичь, а пана президента суду краєвого просимо укланяно — зъ огляду на гуманнôсть — поручити п. офіціяла опѣцѣ лѣкаря д-ра Цуркана.

— Безъ хлѣба. Рудольфъ Мельнеръ, 19-лѣтный хлопець и Матильда, 16-лѣтна его сестра прибули передъ кôлькома тыждними зъ рôдной сторони въ Австрію низшой до Вѣдня глядати лѣпшои долѣ. Матильда хотѣла вступити на службу, а Рудольфъ радъ бувъ заняти ся при будовѣ каналу. У знакомои, бѣдной старушки Шумановои на одномъ передмѣстю найшли они тымчасомъ притулокъ. На жаль, Матильда не могла найти служби, бо кождый вôдкрывавъ хибу въ ён вымовѣ а и Рудольфови не сприяло щастє. Тымчасомъ старушцѣ тяжко було живити даромъ двѣ особы. При нагодѣ сказавъ хлопець до нен: „Вже довго такъ не буде.“ Одного ня рано попрощали братъ и сестра старушку и сказали, що якъ не вернуть до вечера, то знаютъ, що выбрались до дому. Замѣсть вынагороды за двотыдневый прожитокъ лишили Шумановôй свои рѣчи, котрй мали пôзнѣйше выкупити Прийшовъ вечеръ, минуло й кôлька днѣвъ, а про нихъ слухъ загинувъ. За тыдень явилась у старушки убога мати Мельнерова зъ допытомъ за дѣтьми, що передъ трема тыднями покинули свое село. Обѣ женщины стали пытати на поліціи и довѣдали ся, що кôлька день тому выловлено въ Дунаю тѣла хлопця и дѣвчины. Нещастна мати на основѣ опису ствердила, що то потопили ся ён дѣти.

— Нечувана легкодушнôсть. Въ Лондонѣ засуджено звѣстного лѣкаря д-ра Колінса на сѣмь лѣтъ тяжкои вязниці за злочинъ убійства. Улягаючи просьбамъ молодои жѣнки одного банкира, доконавъ вôнъ на нѣй операціи, незгôдной зъ основами медицины, въ наслѣдокъ чого недужа померла. Молода жѣнка домагала ся вôдъ свого лѣкаря операціи за всяку цѣну за-для дуже важной причины: не хотѣла змарнувати собѣ сезону балевого.

— Дрôбни вѣсти. Дня 4. н. ст. серпня вôдбуде ся въ Гаяхъ нижныхъ кело Дрогобича вѣнчанє п. Якова Яхна, укôнченого богослова, зъ п. Євстахією Карпиньскою, дочкою мѣсцевого учителя. — Въ Копенгазѣ померъ славный композиторъ оперовый Ем. Гартманъ.

Надôслане.

Seid.-Damaste 75 kr.

bis fl. 14.65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg Seide** von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met. in den modernsten Geweben, Farben, und Dessins. **An Private porto- und steuerfrei ins Haus Muster umgehend.** 7 [5]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львовска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Зелѣзницю льокальну Мавтгазенъ-Ґрайнъ зô стаціями а зглядно перестанками Мавтгавзенъ, Швертберґъ, Айстгофенъ, Перґъ, Авгофъ Арбінґъ, Бавмґартенберґъ, Саксенъ, Дорнахъ и Грайнъ передано до прилюдного ужитку дня 4 липня с. р.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 21 липня. Ostdeutsche Rundschau доносить, що правительство намѣряе выдати новй розпорядженя языковй для Побережа. — Директôръ почтъ въ Трієстѣ розпорядивъ, щобы урядниками, котрй стыкають ся зъ публикою, именувати лишь такихъ, котрй знаютъ словѣньску мову.

Вѣдень 21 липня. Вôдъ 5 до 8 серпня вôдбуде ся тутъ великій мѣжнародный конґресъ ґôрникôвъ. Нарады будуть вести ся въ нѣмецкôй, французкôй, англійскôй и ческôй мовѣ.

Вѣдень 21 липня. Нинѣ вôдбула ся инавґурація промысловои рады. Міністеръ торговлѣ Бернрайтеръ пôднѣсъ далекосягле значѣня тои институціи для державы. Надѣе ся, що цлова спôльнôсть зъ Угорщиною буде задержана, бо вôдъ нен залежить внѣшне становиско Австро-угорскои державы, але треба поробити приготованя на выпадокъ, якъ бы не прийшло до цлово-торговельнои угоды. Дальше пôднѣсъ міністеръ значѣне експортовои секціи, выказуючи, якою конечностію для державы е збôльшене експорту и пôдносене торговлѣ въ тôмъ напрямѣ. Міністеръ закôнчивъ вказуючи на потребу реформы для акційныхъ товариствъ. Рада уконституувалась, дѣлячи ся на рôзнй секціи.

Будапештъ 21 липня. Мадярôвъ, котрй выбрали ся на прощу до Люрдъ у Франціи, напала въ Люґдунѣ товпа народу. Трехъ паломникôвъ побито и скинено на землю, инши мусѣли спасати ся бѣгствомъ зъ ваґонôвъ.

Берлинъ 20 липня. Дневники доносять о новôмъ великимъ проектѣ вôйсковôмъ, котрый мае увôйти до парляменту на початку першои сесіи. Окрôмъ четвертого зелѣзничого полку и трехъ телеґрафічныхъ баталіонôвъ мае иностнувати намѣръ доповненя всѣхъ полкôвъ новыми баталіонами и помноженя полевои артилерии.

Парижъ 21 липня. Золя утѣкъ въ тôй цѣли, щобы закôнченє свого процесу продовжити до жовтня або падолиста. До того часу мае зôбрати достаточній средства доказовй. Ходить ёму також о те, щобы справа Естергазого закôнчила ся передъ его процесомъ. Часопись доноси ь, що Золя выѣхавъ до Люцерны въ Швайцарии.

Льондонъ 21 липня. Братъ міністра маринарки Едвардъ Гошенъ именованый англійскимъ посломъ въ Бѣлградѣ. Уважають се за доказъ, що льордъ Сельбері хоче посвятити спеціяльну увагу балканьскимъ справамъ.

Царгородъ 20 липня. Порта вôдповѣла въ справѣ признаня вынагороды тымъ Французамъ, котрй потерпѣли шкоды пôдчасъ розрухôвъ у Вôрменіи. Порта с чидае въ себе одвѣчальнôсть за всѣ тй подѣе. Така сама була вôдповѣдь на англійску ноту. Окрôмъ того Порта запротестувала противъ заарештованя части военного вôдшкодованя, одержаного вôдъ Греціи. — Россійскій амбасадоръ вручивъ Портѣ нову ноту, въ котрôй домагае ся впущеня до Туреччины тыхъ Вôрменъ, котрй схоронили ся до Россіи.

— О якôй роботѣ? — запытавъ той здивованый.

— Знаете дуже добре, о якôй я роботѣ говорю. Красный зъ васъ екземпляръ мужчины! Самъ не маючи вôдваги перешкодити менѣ выслати телеґраму, вы выправили свое попыхайло прийти до моеи каюты и безчельно затримати мене!

Выразъ зачудуваня, якій выступивъ на лици Джана Кенйона, бувъ бы переконавъ кожду мыслячу женщину, що вôнъ нѣчôмъ не знавъ. И она, хочь голову мала розпалену, помѣтила се нелсно. Однакъ заки м гла що сказати, Флемінґъ заговоривъ:

— Тихо, тихо, дорога панночко! Говорите за голосно. Чи хочете звернути увагу кождого на покладѣ? Не треба робити такого скандалу на кораблн.

— Скандалу! — крикнула она. — Побачимо заразъ, чи буде скандалъ! Звертати увагу кождого на покладѣ.. Се я и хочу зробити, доки не выкажу пôдлоты сего чоловѣка, зъ котрымъ вы говорите. Вôнъ то наваривъ сего пива и знае о всѣмъ. Она не мала на стôлько розуму, щобъ таке выдумати. Вôнъ за великій боягузъ, щобы самъ се зробивъ, то пôславъ ён на тую погану роботу.

— Ну, ну! — сказавъ Флемінґъ, — навѣть коли-бъ вôнъ зробивъ усе те, що оно тамъ було, то нѣчо не поможе звертати на се увагу тутъ на покладѣ. Дивѣть, якъ ко ды слухае, що вы говорите. Моя дорога дѣвчино, вы занадто розгнѣванй, щобы могли теперь говорити. Найлѣпше зробите, якъ пôйдете до каюты.

— Не вернѣть дурницъ! розумѣете? — крикнула она, звертаючись люто до него. — Прошу васъ, пильнуйте свого интересу, а мене лишѣть! Я думала, що вы вже мали нагоду пересвѣдчитись, що я потрафлю допильнувати своихъ справъ.

— Певно, певно, моя дорога дѣвчино! — вôдповѣвъ політикъ успокоюючо. — Жаль менѣ, що не можу забрати васъ всѣхъ на чарку, тамъ обговорили бы мы справу спокôйно. То найлѣпшій способъ въ такихъ выпадкахъ. А не стояти тутъ въ сварцѣ, абы кождый слухавъ. Теперь, коли хочете обговорити справу спокôйно зъ Джаномъ, я певный, що всьо буде въ порядку.

— Вы не знаете, що говорите! — вôдповѣла місъ Дженні. — Чи вы знаете, я мала выслати важну депешу до „Аріуса“ а приятелька сего чоловѣка, певне зъ его намовы, прийшла до моеи комнаты и тримала мене тамъ справдѣ въ арештѣ, ажь доки човенъ не вôдплывъ, и я не могла выслати депешѣ? Подумайте, що за безчельнôсть и пôдлота, а потому говорѣть о лагôдной розмовѣ.

Выразъ полекшѣ и зачудуваня вôдбивъ ся на лици Кенйона и сей выразъ, бôльше, нѣжь бы всякій можливй заявы, переконавъ газетярку, що вôнъ не знавъ нѣчего о тôй пригодѣ.

— А хто жь то васъ затримавъ, що вы не могли выйти? — запытавъ Флемінґъ.

— Се не ваше дѣло! — вôдрубала коротко.

— Коли хочете менѣ повѣрити, — сказавъ Кенйонъ вкінци, — я не знавъ нѣчого о тôмъ всѣмъ, тожъ и не поможе балакати зо мною. А не буду удавати, що менѣ жаль того, що стало ся, бо такъ не е.

Се додало дровъ до огню и она була готова выбухнути зновъ, але Кенйонъ обернувъ ся и лишивъ ён и Флемінґа лицемъ къ лицю. Тогдѣ и молода женщина скоро вôдôйшла, лишаючи здивованого політика самого, такъ що ёму не осталось нѣчо иншого, якъ пôйти до комнаты для курцѣвъ и запросити когось на чарку.

(Дальше буде.)

МАЛЯГА ЗЪ ХІНОЮ и МАЛЯГА ЗЪ ХІНОЮ и ЗЕЛѢЗОМЪ

яко знамените средство въ ослабленяхъ, реконвалесценціи и т. п. обявахъ.
Цѣна бутильки 3 корони.

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 2 275 231—?

Конкурсъ.

Выдѣлъ Рускои Бурсы въ Тернополи розписуе отсимъ конкурсъ на сѣмдесять мѣсяцъ въ интернатѣ товариства для ученникѣвъ школъ всякои категоріи за мѣсячною доплатою вѣдъ 9 до 15 зр. Родичѣ взглядно опѣкуны, що рефлектуютъ на принятє своихъ дѣтей, зволятъ найдальше до 10 н. ст. серпня внести свои подания до выдѣлу Бурсы на руки о. Володимира Громницкого, руско кат. пароха въ Тернополи, долучаючи до подания: 1) декларацію, яку суму мѣсячно обовязуютъ ся платити; 2) свѣдоцтво убожества, єли доплата маѣ бути менча, нѣжь 12 зр.; 3) послѣднє свѣдоцтво школьне и 4) 20 кр. почтовыми марками на рекомендовану вѣдповѣдь. Першенство до принятя маютъ ученики, що сего року школьного були въ заведеню. Въ разѣ принятя мусить питомець выказатись одѣжною скількостю бѣля и обуви та кромѣ мѣсячнои доплаты зъ горы платнои въ Тернополи, зложити 2 зр. на виписове и инвентарь. — Абсолютно выключеній вѣдъ принятя суть: 1) всѣ бувшій питомцѣ заведеня, що залягаютъ зъ якою-небудь сумою доплатъ мѣсячныхъ; 2) всѣ такій, що на послѣднѣмъ свѣдоцтвѣ школьнѣмъ маютъ зъ обычаѣвъ и пильности ноту низшу, якъ I. и II. степень.

Родичѣ принятыхъ питомцѣвъ маютъ при вступленю ихъ сыновъ до Бурсы зложити въ канцеляріи заведеня письменну декларацію, що доплаты мѣсячнѣ будутъ складати въ горы та що въ разѣ неправильностей въ точности плаченя пѣддаютъ ся поступованю судовому въ Тернополи.

За выдѣлъ тернопѣльскои Рускои Бурсы:
Д-ръ В. Лучаковскій. Свящ. *В. Громницкій.*

Оголошенє конкурсу.

На запомогу стіпендийну з фонду імени Тараса Шевченка на рік 1898/99 в квоті 100 зр. а. в.

I. О сю запомогу стіпендийну можуть убігати ся передовсім убогі, талановиті літерати і артисти руской народности, як також убога талановита молодіж руской народности, що по укінченю шкіл вищих віддає ся спеціяльним студіям науковим.

II. Сю запомогу стіпендийну буде надавати Головний Виділ Товариства „Просьвіта“ у Львові і виплачувати в двох піврічних ратах по 50 зр.

III. Подання о надане отсеї запомоги стіпендийної належить вносити до Головного Виділу Товариства „Просьвіта“ у Львові (ринок ч. 10) найдальше до дня 31 н. ст. серпня 1898 р.

За Головний Виділ Товариства „Просьвіта“ у Львові дня 13 липня 1898. (3—3)
Юліян Романчук. *Олекса Танячкевич.*

На засѣвъ пѣдъ сю пору
насѣне рѣпы пастѣвнои стернянки
бѣлои, округлои и довгои кільогрм. 70 кр.
Лыко индійске
до околізованя и привязуваня рослинъ кільогрм. 1 зр. 20 кр.
Ножѣ до околізованя
(Кундого)
поручае
Торговля насѣня
А. Климовича и Сына
У ЛЬВОВѢ
площа Галицка число 14.
281 2—5

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батькѣвщина“ и „Читальня“) тыжднева популярна газетка
СВОБОДА
письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.
Выдава и за редакцію вѣдповѣдае д-ръ Костъ Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.
Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пѣвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).
„СВОБОДА“ мѣстить: 1) передовій статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційій політичного змѣсту (н. пр. о сегорѣчнѣй сесіи соймовѣй, о выборахъ, вѣдозвы Краевого рускаго комітету выборчого, о нарадахъ рады державной); 3) статьѣ фахові переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д ра Дам. Савчака О новѣмъ законѣ дороговѣмъ, О краевѣй продажи соли, О краевѣй акцизѣ вѣдъ напиткѣвъ, Вас. Нагѣрного Вѣсть зъ Народнои Торговли, о. Целеньского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зъ всѣхъ сторѣнъ краю; 5) порады, пытаня и вѣдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспѣльно-політичныхъ; 6) рухъ селянъства рускаго; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промыслъ и торговля.

ЮЛІЯНЪ ПАНЬКЕВИЧЬ
Артистъ-маляръ
въ Одреховѣй почта Заршинъ
выконуе всякій працѣ входячій въ обсягъ сего заводу въ нежденъ жаданѣмъ стилю пѣсля власнои композиціи, якъ: образы, портреты, украшеня стѣнъ, також реставрація старыхъ образовъ; приймае до выконаня въ дерева и позолоченя иконостасы, олтарѣ, кивоты, и т. д. и т. д. пѣсля власныхъ оріґінальныхъ паянѣвъ — солідно и по умѣркованѣй цѣнѣ 20—?
96

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ
Львовъ, Ринокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львовъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.
Продае дешевше нѣжь всюды
портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовій и штайнфуговій, огнетревалу папу дахову, асфальтовій плыты изоляційній, дестильованну смолу вугленву карболінеумъ, якъ також взагалѣ **всякій матеріялы будовляній** — заручуючи за ихъ доброту.
Предприемство роботъ бетоновыхъ и крытя даховъ дахувкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 43—?

ВСѢЛЯКІЙ КУПОНЫ
и
ВЫЛЬОСОВАНІЙ ЦѢННІЙ ПАПЕРЫ
выплачуе
безъ потрученя провізіи або коштовъ
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.
374 [1]

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету
поручае
свое переплетниче и галантерійне заведенє
у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366
Подѣймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебникѣвъ, Евангелій, Молитовникѣвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумѣвъ, Манъ, Дипломѣвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

Реалістъ VI класы поручае лекціи на селѣ. — *A. M.* poste restante. Винники. 282 3—3

ЛЕДОВНИ комнатнѣ знаменитѣ по зр. 24, 35, 45 и 50. Машинки американскій до робленя мороженого (зъ коробкою зъ боку) о повмности 12,, 8 літрѣвъ по зр. 5·50, 6·50, 7·50
поручае ПЕТРО ХІПОЯСТОВСКІЙ, горговля желѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плитацѣхъ площи Галицкои
поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:

окуляры, цвікеры, льорнеты, біноклѣ, лекивиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґа, тасьмы мітричій, піоны, лібедѣ, нанометры и т. п.
Уряджена дзвинковъ електричныхъ.
Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

По низькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львовъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 59—?

Рѣкъ заснованя 1892
ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“
перше и единоке руске товариство асекураційне, приполучене Всч. Духовенъству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, збоже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкодъ огневыхъ.**
„Днѣстеръ“ вступивъ въ 6-тый рѣкъ своеи дѣяльности зъ **збольшеными фондами** ґарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	}	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „		
Фондъ основный	50.000·— „		

Выплачені шкоды до кѣнца 1897 року 430 100 зр. 42 кр.
Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркованій, условя обезпечень користнѣ, а шкоды ліквідуютъ ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краевый при позичкахъ ипотечныхъ.
На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условя, представляе своими значными фондами найбѣльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускѣмъ языцѣ.
Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе позички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційній* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членѣвъ и третихъ осѣбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., виписове 1 зр. Членомъ бути и позичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информація удѣляе Дирекція листовно. 34 22—25
Зголошеня о удѣлене агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентѣвъ „Днѣстра“, приймають ся.
Львовъ, ринокъ ч. 10. (ДѢМЪ „ПРОСВѢТЫ“.)
Информація и посередництво до заключеня обезпечень житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ. Тов. взаимн. обезп. и взаимн. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% а 1% додатку на кошты адм.

МУЖЕСКУ Безсильность 344
выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усуне наглядно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ ілюстрована книга
Самоохорона д-ра Ретана
Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.
Тысячѣ людей найшли въ нѣй пояснена своихъ недуґ и направили свои мужескій силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣчена. По одержаню франко належитости, высилае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ P. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы
К. Гостиньскій и І. Альсъ
Предприемство комісій и спедицій
у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)
яко единоке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване
ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМЕ
продае карты корабельній выѣздаючимъ въ край заморскій и удѣляе всякихъ пояснень безплатно.
Експедиція подорожныхъ и пакунковъ 3—5 разовъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчной, Аргентины, Канады, Парапы и Сполученыхъ Державъ. 209 49—?

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 мая 1898
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

поїзд посп.	поїзд особ.	до Львова	поїзд посп.	поїзд особ.	зі Львова
приходять о			відходять о		
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅚ до ¹¹/₉)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.06	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бережан
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (⅐ до ¹²/₉ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅚ до ¹¹/₉ неділі сьвята)
3.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⅚ до ¹¹/₉)
				3.28	„ Брухович (⅚ до ¹¹/₉)
				4.55	„ Ярослава
нічна			**нічна**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
6.10		„ Кракова		6.20	„ Янова (⅐ до ¹²/₉ в будні дні)
	6.10	„ „		6.30	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (⅐ до ²¹/₉ и ¹⁰/₉ до ³⁰/₉)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Брухович (⅚ до ²⁰/₉ и ¹⁰/₉ до ¹¹/₉		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.31	„ „ (⅐ до ¹²/₉)		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (⅐ до ¹²/₉ въ будній день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (⅐ до ²¹/₉ и ¹⁰/₉ до ³⁰/₉)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ „ Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо поклікуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского.

Ч. 151 Львовъ, Пятница 10 (22) Липня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и надсилатбот [за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатковъ

въ Австрії:	за границы:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр.	на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся ли ше на попередне застереженє. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычай принимаютъ ся по 7 кр. вѣдъ одного стрічки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланое" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносны приватні числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Переглядъ політичный.

О конференціи правительства зъ делегатами католицкого сторонництва людового оголошує Vaterland комунікатъ такого змѣсту: „Католицке людове сторонництво все бажало чеcко нѣмецкой угоды, а гр. Тунъ въ тій самій цѣли розпочавъ угодову акцію. Духъ и тенденцію его проекту представлено цѣлкомъ фальшиво. Цѣлый проектъ подано яко новый замахъ на Нѣмцѣвъ. Нѣчо давного, що гр. Тунъ узнавъ въ теперѣшній хвили потребу выслухати рады Нѣмцѣвъ, тыхъ Нѣмцѣвъ, котрі все старали ся лагодити языковый спѣръ, и постановивъ переконати ихъ, що всѣ тенденційні вѣсти о правительственнѣмъ проектѣ є выдуманій. Се була причина конференціи зъ католицкою партією людовою. Зъ причины, що въ тѣмъ сторонництвѣ не находить ся нѣ одинъ посолъ зъ Чехій анѣ зъ Моравы, не могло розходитись о формальне votum тои партіи, о вѣдкиненє або принятє проекту. Ходило выключно о предметовy, спокійну и справедливу оцѣнку интенцій президента міністрѣвъ. Тую цѣль вповнѣ осягнено."

N. fr. Presse довѣдує ся зъ парляментарныхъ кругѣвъ, що правительство вже цѣлковито покинуло намѣръ скликати раду державну въ серпни. Парляментъ буде имовѣрно скликаный у вересни. Передъ сесією правительство вѣдбуде новій конференціи зъ сторонництвами, а пѣдчасъ перервы буде переговорювати зъ угорскимъ правительствомъ.

Дневники оцѣнюють дуже симпатично промову міністра Бернрайтера выголошену при отвореню промысловои рады. Vaterland въ статьѣ пѣдъ заг. „Нове заступництво интересѣвъ" доказує, що промыслова рада може бути евентуально покликана заступати дотеперѣшну репрезентацію интересѣвъ, т. є. парляментъ. — N. fr. Presse зъ причины промовы Бернрайтера, въ котрій той указавъ на велике значѣнє угоды въ Угорщиною, называє гр. Туна до упорядкованя внутрѣшныхъ вѣдносинъ Австрії. Гр. Тунъ не повиненъ попереставати на дотеперѣшныхъ пробахъ, але нехай дальше переговорює зъ сторонництвами, щобы осягнути порозумѣнє мѣжь нами. Правительство не доказало ще, що зъ причины вѣдкиненя послѣдного проекту языкового закона нема вже иншого выходу, якъ замахъ державный. Такожь не доказане ще, що зъ хвилею зниссеня языковыхъ розпоряджень Чехи розпочали бы обструкцію таку, яку нынѣ ведуть Нѣмцѣ. Гр. Тунъ не повиненъ знеохочуватись и залишати дальшу акцію угодову.

Слѣдство въ справѣ Дрейфусъ-Золя Естергази прибирає що разъ ширші розмѣры. Въ редакціяхъ рѣзныхъ дневниковъ кружила вчера поголоска о новонамѣреныхъ арештованяхъ. Розходить ся тутъ мабуть о вызначній вѣйсковій личности, пѣдозрѣній о участь въ фальшованю депешъ. Має ихъ обжаловувати самъ Естергази, котрый въ хвили, коли его арештовано, мавъ сказати: „Теперь и я буду говорити!" Загальну увагу звернувъ на себе фактъ, що судья слѣдчій бѣльше якъ дѣ годинѣ переслухувавъ полковника Ганрі, а вѣдтакъ мавъ довшу конференцію въ генеральнымъ прокураторомъ. Ганрі не хотѣвъ выдати судьѣ слѣдчому Бертюлю особистыхъ актѣвъ Естергазого. Зъ тои причины Бертюлю мае звернути ся за посередництвомъ высшои власти судовои безпосередно до міністерства вѣйны. Власти вѣйсковій взагалѣ ставлять въ сѣй справѣ цивільнымъ судамъ великій трудности. Въ послѣдній хвилѣ порѣшено, що цивільный судья слѣдчій може арештувати офіцира за проступки, котрі не належать до компетенціи вѣйскового суду. Однакъ о тѣмъ арештованю мае судъ повѣдомити вѣйсковій власти. Говорять, що полковника Ганрі арештовано. Такъ само розбѣйшла ся поголоска, що арештовано пѣдполковника Паті де Кламъ, котрый гравъ вызначну ролю въ процесѣ Дрейфуса, а вѣдтакъ живъ въ дуже дружныхъ вѣдносинахъ зъ Естергазимъ. Переслухане самого Шікарта вѣдбуде ся имовѣрно нынѣ. Що-до самого Золѣ, то одинъ „бачили" его въ кільоньскій пристани въ дорозѣ до Норвегіи, другій, такожь „на власній очи" бачили его въ поспѣшнѣмъ поѣздѣ въ дорозѣ до Базилеи. Теперь мае вѣнъ пробувати въ малѣмъ швайцарскѣмъ мѣсточку надъ французскою границею. Здає ся, що касаційный трибуналъ вже въ слѣдуючѣмъ тыждни займе ся поданымъ внесенымъ Золею, въ котрѣмъ вѣнъ выказує тѣсну связь мѣжь справою Дрейфуса и Естергазого.

О вѣйнѣ на Кубѣ надходять такій дальшій вѣсти: Выправа ген. Мілеса на Порторіко вѣдложена на кѣлька днѣвъ. Стало ся се зъ причины, що департаментъ маринарки не готовый ще зъ транспортовыми кораблями. Вѣйска вымашируали вже зъ Тампа, але зъ Кейвестъ будуть могли вѣдплысти за пару днѣвъ. Американьске правительство хоче забрати й задержати Порторіко на кождый случай для себе, безъ огляду на те, якъ скѣнчать ся справа на Филіпінахъ. Зъ того острова хотять Американцѣ зробити сильну вѣйскову и маринарску стацію, зъ-вѣдки въ будучности могли бы панувати надъ заходными Индіями, Карабскимъ моремъ и будучимъ каналомъ Панамскимъ. Мілесъ старае ся намовити правительство, щобы оно по занятю Порторіка позволило ему вырушити зъ сухопутною армією до Испанії. Вѣдъѣздъ флоты Ватсона назначено рѣшучо на 26-ого липня.

Намѣромъ Мекъ-Кінлі, коли казавъ зорганізувати фльоту Ватсона, було: не лише затакувати береги Испанії, але также дати Европѣ нагоду переконатись о силѣ американьскій маринарки. Президентъ мае намѣръ приспівувати мадритске правительство до сповненя всѣхъ условій, які Америка поставить.

Непорозумѣнє мѣжь Американцями а повстанцями скѣнчило ся на тѣмъ, що Гарція цофнувъ ся зъ своимъ вѣйскомъ зъ горы. Передъ тымъ повѣдомивъ Шефтера, що повстанцѣ не хотять дальше дѣлати спѣльно зъ американьскимъ вѣйскомъ, а будуть дѣлати независимо, на власну руку. Кубанска юнта телеграфувала до Гарція и иншихъ кубаньскихъ офіцирѣвъ, що не похваляє поступованя повстанцѣвъ зъ Испанцями пѣдъ Санхаго, и що вробили бы Кубѣ великезну шкоду, коли бы дальше такъ поступали. [Кубанцѣ стрѣляли до тыхъ Испанцѣвъ, котрі утѣкаючи зъ потопаючихъ кораблѣвъ, хотѣли дѣстати ся на берегъ.]

Американцѣ острѣлювали фортифікаціи въ Мазаніллю и кораблѣ въ тій пристани, при чѣмъ згорѣли три испаньскій канонірки и одинъ понтонъ. Въ Кабо Крузъ бомбардували геліографічну вежу и наробили великои шкоды. На Филіпіны вѣдѣйшла нова експедиція.

Французскій амбасадоръ переславъ американскому урядови вѣйны 50.000 долярѣвъ на потребы Церверы и иншихъ до неволѣ взятыхъ Испанцѣвъ.

Письмо зъ Жидачева.

Хвальна Редакціе!

Въ дописи п. Михайла Петрицкого зъ Жидачѣвщины въ справѣ "гонорового обывательства" пану Галецкому — кѣнцевый уступъ вѣдносить ся до мене. А що я не належу ще до людей, котрымъ вже байдужный прилюдный осудъ, тому прошу ласкаво помѣстити мое коротке пояснене.

При першѣмъ голосованю, я за „обывательствомъ гонору" п. Галецкого не голосувавъ; ажь коли п. Пйотровскій почавъ насъ страшити, що мы будемо жалувати того дуже, и т. д., — я, признаю ся, збивъ ся зъ пантелику и сказавъ „такъ", бо вже була двома голосами бѣльшѣсть, а я остатный, не розумѣючись на тонкостяхъ політичныхъ гадавъ, що вже не зашкоджу анѣ поможу. Нынѣ я вже яснійше дивлю ся на справу, коли менѣ пояснили, яке то мае значѣнє, що коли цѣлый соймъ ухвалювавъ реставрацію Вавелю майже одноголосно, то двохъ нашихъ, нѣбы двѣ каплѣ, мусѣли запротестувати; що коли сенатъ польскій пѣдписувавъ правосильность розбору Польщѣ, оденъ Рейтанъ своимъ протестомъ ратувавъ честь народу. Нынѣ, якъ кажу, виджу свѣй промахъ, однакъ промахъ сповненый зъ несвѣдомости, а не зъ низькихъ инстинктѣвъ; Вп. дописувателю зволитъ менѣ признати, що я справѣ народовій нѣколи не спроневѣривъ ся.

Виною ту слабе наше вышколенє въ житю публичнѣмъ. Але що жь дивувати ся намъ, селянамъ и маломѣщанамъ, коли и у провѣчныхъ Русинѣвъ часто густо видѣти можна незнане того, що годить ся и що ялo ся честному Русинови, а що нѣ. Хто зъ насъ не знае, якъ наша интеліґенція часто зневажае свою бесѣду, послугуючи ся чужою тамъ, де се зайшле; якъ часто минае свои торговлѣ йдучи до жидовскихъ, забуваючи за свою асекурацію, за свои щадниць, асекурусь у чужихъ, вкладаючи свои капиталы такожь у чужихъ институціяхъ, для насъ цѣлкомъ байдужныхъ або навѣть ворожихъ! А се люде часто навѣть красній, а виною ту не бракъ почутя народного, але радше то не вышколенє, то руске „чай но, нехай но, се не шкодить, то безъ значѣня".

Длятого менѣ здае ся, що цѣлый патріотичный загалъ рускій не схоче мене осудити за мій несвѣдомый промахъ, а то тымъ бѣльше самъ его нынѣ виджу и жалую. Вп. дописувателеви я вдячный, що отворивъ менѣ очи на те, чого я не видѣвъ. Я чую ся теперь лѣпшимъ Русиномъ, нѣжь бувъ емъ. Бѣльша у мене завзятость и охота справѣ народовій служити, а поки що вѣдзываю ся до всѣхъ поступливои Руси: „Шануймо народне достоинъство на кождѣмъ кроцѣ!" — *Микола Матура.*

Процесы за противжидовскій розрухи въ заходній Галичинѣ

все ведуть ся по мѣстахъ окружныхъ. Процесы тій кождый зъ-окрема не дуже цѣкавій — всюда одна и та сама исторія. Люде грозили жидамъ, жиды „бояли ся", але остаточно кѣнчилось на тѣмъ, що жидамъ самымъ нѣчого не стало ся, а тѣлько повыбивано имъ шибы, вырвано рамы зъ вѣконъ, поломано де-що зъ хатнои обставы и выпито трунки або побито фляшки зъ горѣвкою.

А причина розруху? Все одна пѣсня: „говорено, що цѣсарь давъ дозвѣлъ на тѣлько а тѣлько днѣвъ" або говорено, що папа позволивъ"... Хто именно говоривъ, суджений не знають сказати, а вѣдповѣдають: „говорили люде зъ иншихъ сѣлъ". Въ часѣ розрухѣвъ писали польскій газеты про „аґітаторѣвъ", про якійсь „друковані картки", що мали кружити мѣжь мазурами, — отже розправы, бодай до ся переведеній, не выказали анѣ одного аґітатора, анѣ одной картки.

Коли порѣвнати сегорѣчній процесы въ заходній Галичинѣ противъ мазурѣвъ зъ процесами рускихъ селянъ у всходній Галичинѣ за торѣчній выборы, то впадае де-що въ очи. Теперѣшній процесы кѣнчать ся дуже скоренько, коли тымчасомъ въ торѣчныхъ справахъ выборчихъ слѣдства тягнулись по пѣвъ и три чверти року. Цѣкаве було бы порѣвнане такожь що-до выміру каръ, та треба ще пождати, ажь прибирае ся бѣльше матеріялу.

Положене мазурѣвъ — въ прирѣвнаню до рускихъ селянъ — есть зъ одного, дуже важного взгляду богато користнѣйше, а именно, що опінія всей христіяньскои суспільности краю [выимши хиба закаменѣлыхъ станчикѣвъ] заняла въ справѣ мазурѣвъ становище справедливе — обурилась на убійство у Фришташку и домагае ся острого слѣдства, а що-до увязненыхъ не кричать: „распни! распни!" — загаломъ же на уменшене вины мазурѣвъ всѣ констатують гнилій вѣдносины суспільній та провокацію жидѣвъ.

А пригадаймо собѣ: якъ то було торѣкъ въ справѣ рускихъ селянъ? — яке становище тогдѣ заняла була суспільность польска? Газеты польскій не хотѣли тогдѣ бачити нѣякихъ гнилыхъ вѣдносинъ, нѣякихъ провокацій, але противно — замовчуючи всѣ обурюючій лайдацтва, якій дѣяли ся при выборахъ, скажено кидались на нещастныхъ селянъ, денунціюючи ихъ — мовлявъ: „ rozbestwiona hajdamacka tłuszcza"... а при тѣмъ усе показуючи на Мазурѣвъ: „А ось нашій мазуры, они не те, що тая дика чернь руска..."

Ну, сей рѣкъ завдавъ брехню торѣчнѣй гордини польскои опінія публичнои и тяжко упокоривъ ею. Бо ліже-жь ясна рѣчь, що сегорѣчній розбоѣ мазурскій — то новсѣмъ що иное, якъ торѣчный протестъ рускихъ селянъ противъ брутального доптаня конституційныхъ законѣвъ. Нынѣ повинній бы Поляки пригадати собѣ приповѣдку „глянь на себе, буде зъ тебе" — и на будуще выстерѣгатись чинити кривду ближньому, и то ще таку тяжку кривду, яку торѣкъ завдали рускому селянству.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Десяте справоздане зъ дѣяльности Института Руского товариства педагогічного пѣдъ покровомъ св. О. Николая у Львовѣ.

Комітетъ, що зъ припорученя выдѣлу Руского товариства педагогічного управлявъ Институтомъ, вѣдбувавъ часто засѣдання, полагоджуючи всѣ пекучій справы. Въ складъ комітету входили: дир. Едв. Харкевичъ яко голова, д-ръ Мих. Пачовскій проф. рускои гімназіи, о. Д. Дорожиньскій катихитъ рускои гімназіи, адвокатъ д-ръ Стеф. Федакъ, лѣкарь д-ръ Ант. Хомишъ и Кость Панькѣвскій яко члены. Послѣдный бувъ заразомъ настоятелемъ Института.

По-при релігійно-моральне выховане мавъ комітетъ на оцѣ и товариске жите учениковъ. Помочію при науцѣ занималисъ инструкторы поодинокихъ класъ. Се лѣпшій ученики, котрі въ Институтѣ остають або за малою доплатою або безплатно. Домову науку нѣвъ академикъ Иванъ Макухъ, слухачъ правъ. Образоване школьне розширювано лектурою домовою пѣдъ надзоромъ настоятеля. Въ огородѣ, де въ лѣтѣ перебувають ученики въ часѣ свободномъ вѣдъ науки, є бары и рекъ до гімнастики; майже що недѣлѣ и свята вѣдбувано дальшій проходы въ околицѣ львовскій. Комітетъ мавъ на оцѣ, щобы ученикамъ подавано все страви якъ найздоровшій и въ тѣмъ взглядѣ инновъ за радою д-ра Хомина, що безкорыстно удѣлявъ питомцямъ рады лѣкарскои. Принятыхъ було: зъ IV. класы народнои 2, зъ I. класы гім. 8, зъ II. класы 8, зъ III. класы 3, зъ IV. класы 12, зъ V. класы 6, зъ VI. класы 6, зъ VII. класы 6, академикъ 1. Зъ того було: священичихъ дѣтей 25, учительскихъ 5, селяньскихъ 8, урядничихъ 8, а сиротъ 6. Результатъ загальнои класифікаціи слѣдуючій: класу зъ вѣдзначенемъ дѣстали 4 ученики, класу другу 2, поправку 4, иншій класу першу.

А) Приходы:

Оплата учениковъ . . .	8.475·42 зр.
Зворотъ за меблѣ, пране и виписы	367·50 „
Проценты, запомога соймова и иншій приходы . . .	889·65 „
Разомъ	9.732·57 зр.

Б) Розходы:

Харчь	6.624·48 зр.
Хата	1.080·00 „
Опалъ и свѣтло	623·95 „
Персоналъ	733·00 „
Иншій выдатки и недобѣръ зъ попередъ	708·37 „
Разомъ	9·769·20 зр.

Отже недобору зістае 36·63 зр. а. в.

В) Маєтокъ Института:

Вартость инвентаря и бібліотеки	300·00 зр.
Станъ фонду зелѣзного . .	1.300·00 „
Станъ фонду резервового . .	400·00 „
Разомъ	2.000·00 зр.

У Львовѣ дня 15 н. ст. липня 1898.

Едвардъ Харкевичъ голова. *Кость Панькѣвскій* членъ выдѣлу.

НОВИНКИ.

— Въ Сандеччинѣ зворушенй умы пѣдозрѣнемъ, що жиды-торшмарѣ поять теперь селянъ затроєною горѣвкою. Передъ кѣльконма днями товариство переѣзжихъ кѣльканацяти селянъ выпили не богато горѣвки въ коршмѣ въ Куровѣ и вѣдъ нея зробилось имъ недобре, а одинъ, стративши память, упавъ въ моста до Дунайця и забивъ ся. Теперь знова розбѣйшла ся поголоска, що и въ Бѣгонцяхъ пѣдъ Старымъ-Санчемъ одинъ селянинъ выпивши въ коршмѣ горѣвки, померъ середъ познакъ отроєня. Въ оба згаданій села выѣхала карно-судова комісія перевести слѣдство.

Маляґа зъ Каскарою Саґрадою найлѣпше и найлагоднѣйше средство перечищаюче. — Цѣна 3 корены.
Маляґа зъ молоко-фосфораномъ противъ золадовъ, англійской хоробы и т. д. Цѣна 3 корены.
Головный складъ въ аптецѣ **Жигмонта Рукера** подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 3 275 232—?

— **Зъ-подъ выимкового стану.** Дня 18. с. м. переѣвъ комісарь староства въ Перемышли Бодиаръ ревізію въ бюрахъ повѣтовои касы хорыхъ, а то въ бюрахъ урядниковъ тои институція: Вятовда Регера, Іосифа Шіфлера и Сенька Вѣтика, провѣдниковъ перемыскихъ соціяльныхъ демократовъ. При ревізіи глядано якихсь писемъ, який нѣбы ширено зъ бюра касы хорыхъ.

— **Въ справѣ переходу чужихъ роботниковъ** до Румуніи выдало тамошне правительство такій заряджения: Ґрупамъ чужихъ роботниковъ, такъ рольныхъ яко и иншихъ предприемствъ, не дозволяе ся вступу до Румуніи, наколи кождый поодинокій, до ґрупы належачій роботникъ не постарався о особный, правильно выставленый пашпортъ. Пашпорты мусять бути відимованій въ румуньскихъ урядахъ консулярныхъ. Увольнене вѣдъ відиматы признае ся лишь тогдѣ, коли бѣльше число особъ являе ся на румуньскій граници и принятій для певнои зъ горы означеной мѣсцевости однымъ и тымъ самымъ предприемцемъ. Однакъ и въ сѣмъ случаю може бути признане увольнене вѣдъ відиматы лише ґрупѣ такихъ чужихъ роботниковъ, що походять зъ мѣсцевости, де нема румуньского консуляту. Такъ само не можуть одержати такого увольненя чужій, выдалений зъ сусѣдныхъ державъ, чи то поодиноко, чи ґрупами.

— **Затвержене выборовъ.** Цѣсарь затвердивъ выборъ Стан. Баля, властителя Чайковичъ, на маршалка рады повѣтовои въ Рудкахъ, а адвоката д-ра Родерика Альса на заступника маршалка въ Ряшевѣ.

— **Дипльомъ лѣкаря ветеринаріи** въ тутешнѣй академіи ветеренарійнѣй одержавъ [eximia cum laude] Юрій рицарь де Веселовскій зъ Чорнокѣнцевъ малыхъ.

— **На доставу шутру** на стратеґічну дорогу Бурштынъ-Лопушна въ бережаньскѣмъ будовничѣмъ окрузѣ въ рр. 1899, 1900 и 1901 вѣдбуде ся дня 3 серпня с. р. въ старостве въ Бережанахъ ліцитація. Оферты треба вносити найдальше до 12 годины згаданого дня, а мають бути написаній на урядовыхъ бланкетахъ зъ стемплемъ на 50 кр. Фіскальный розходъ на шутеръ, що маe доставити ся, означеный въ высотѣ 3835 зр. за 1.400 куб. метровъ.

— **Змѣну календаря старого стиля въ Россіи** зновъ пропонуе одинъ Россіянинъ, именно Вовйковъ въ статьѣ „Варшавскѣмъ Дневнику“. Пѣсля его проекту, змѣну можна бы перевести въ такій способъ, якъ въ Швеціи, де першій день 1701-ого року признано за 13-ый сѣчень, або такъ, якъ въ Швайцаріи, де въ роцѣ 1753-ѣмъ пропущено послѣдній днѣ лютого. Є ще иншій, дуже легкій и постепенный способъ переведеня тои реформы, а то: знести на якійсь часъ переступній лѣта т. в. въ кождѣмъ переступнѣмъ роцѣ признати день 29-ого лютого за першого марта. Черезъ се що-чотири роки прибуде оденъ день, а рѣкъ 1956 ый зрѣвнае ся зъ календаремъ нового стилю.

— **Испытъ въ школѣ вязнѣвъ заведеня карного для мужчинъ** у Львовѣ вѣдбуде ся въ днахъ 29 и 30 н. ст. липня с. р. о годинѣ 9-ѣй рано; передъ испытомъ вѣдправить ся въ каплици заведеня богослужене при спѣвѣ и ґрѣ на инструментахъ вязнѣвъ-ученикѣвъ.

— **Въ справѣ подорожи цѣсаря Вільгельма** II. до Палестины оповѣстили вже нѣмецкій дневники офіціяльну програму. Въ свитѣ цѣсаря будуть: рицарѣ ордена Іоанитовъ, делеґаты протестантскихъ церквей въ Нѣмеччинѣ, представителѣ нѣмецкихъ місій въ Палестинѣ та Сиріи и представитель товариствъ „Ґустава Адольфа“, котрыхъ цѣлею есть ширене и оборона протестантизму. Цѣсарь прибуде до Єрусалиму 20-ого жовтня а 31-ого жовтня вѣдбуде ся торжественне посвяченe церкви имени Спасителя, до котрои будовы першій камѣнь поставивъ отець Вільгельма II. Якъ звѣщають александрійскій часописи, цѣсарь на запрошене кедива загостить також до Єгипту и два днѣ перебуде въ Каирѣ и переѣде ся по Нілю.

— **Де-що зъ статистики людности цѣлои землѣ.** Французка часопись Science pour touts подае слѣдуючій даты що-до людности цѣлои землѣ: Загальне число людей выносить около 1,200,000.000. Число мужчинъ рѣвнае ся числу женщинъ. Люде говорять 3064 языками и исповѣдують около 1000 релігій. Щорѣчно умирае 35,214.000 особъ, або 98.848 денно, 4.020 на годину и 67 на мінуту. Пересѣчный вѣкъ выносить 38 лѣтъ. Майже 25% умирае передъ концемъ 17-ого року житя. Зъ помежи 100 особъ одна лишь доживае 100 лѣтъ, а шесть або сѣмь до 60. Рѣчно родить ся 36,792.000 або 100.800 денно, 4.200 на годину 70 на мінуту. Бачимо отже, що число людей на земли зростае стало, хотяй поволи. Жонатій живуть довше вѣдъ нежонатыхъ а пересѣчный вѣкъ людности въ суспільности просвѣченѣй высшій, якъ у народовъ стоячихъ на низькѣмъ ступени культуры. Уроджений на весню сильнѣйшій вѣдъ уродженыхъ въ иншій порѣ року. Лише четверта часть мужчинъ доходить до такого розвою, що може повнити службу вѣйскову. Женщины до 50 лѣтъ мають бѣльше выглядовъ дожити вѣку старечого, але понадъ 50 лѣтъ тѣ выгляды перехиляють ся на сторону мужчинъ.

— **Найглубшій закопы на обшарѣ земнѣмъ.** Найглубшій закѣпъ на земли сягае 1.495 метровъ глубины а находить ся въ Сполученыхъ Державахъ. Въ Европѣ найглубшій закѣпъ сягае 1.200 метровъ и зъ него добувають камѣнный вуголь въ мѣсцевости Монсъ въ Бельгіи. Зъ копалень рудъ найглубшій закѣпъ є въ копальни рудъ срѣбныхъ въ Шшибрамѣ, а то закѣпъ подъ назвою „Альбертосъ“ 1.120 метровъ глубокій. Въ Англіи найглубшій закѣпъ є закѣпъ копальнѣ вугля камѣнного въ Pendleton недалеко менчестра, глубокій 1.060 метровъ а въ копальняхъ рудъ закѣпъ въ Dolcoath на 787 метровъ. Температура въ найглубшихъ законахъ не переступае 31° Цельзія.

— **Зъ исторій сербского Миляна.** Narodni Listy оголосили довшій листъ б. короля Миляна писаный дня 12 сѣчня 1893 зъ Байонны до королевои Наталіи. Въ тѣмъ листѣ Мілянъ „правдиво и щиро сповѣдае ся“, бо вѣдъ пр. собѣ житє. Въ наслѣдокъ того листу Наталія повѣдомила двѣръ петербургскій, що Мілянъ несить ся зъ гадкою самоубійства, а царь Александеръ III казавъ тогдѣ выплатити Мілянови чотири міліоны рублевъ, пѣдъ услѣвемъ, що бѣльше вже не вернесь до Сербіи. — До оголошеня того листу дѣставъ повновласть бѣлградскій кореспондентъ Nar List-овъ.

— **Пригода на зелѣзничѣмъ двѣрци въ Станиславовѣ.** Въ ночи на вѣвторокъ пѣдчасъ пересуваня воза зъ поѣзду львѣвского до поѣзду делятыньского зударились возы и при тѣмъ шефъ президіяльного бюра дирекціи скарбу радникъ Клюсікъ зранивъ ся въ око а два роботники зелѣзничій и одна жидѣвка тяжко ранений.

— **Въ Перемышли** увязнено купця и властителя дому М. Лядена именованого правительствомъ членомъ оцѣночной комісіи для вымѣру особисто-доходового податку. Льодень въ часѣ складаня фасии оферувавъ богатшимъ податникамъ за вынагороду свою помѣчь при вымѣрѣ податку. Многій оплачувались ему, але одинъ промысловецъ выкинувъ его за двѣрѣ, та за те потерпѣвъ, бо подвоено ему фасію. Вѣнъ внѣсъ рекурсъ, при тѣмъ и доне сене до прокураторіи — и Льодена замкнули.

— **Штуку подружуваня** вынайшовъ одинъ досвѣдный адвокатъ въ Черлстонѣ. Нежонатій члены одного веселого товариства якесѣвъ выбрали того адвоката предсѣдателемъ. Сей мусѣвъ зобовязатись присягою: задержати въ тайнѣ всѣ сего вечера въ его урядовѣмъ характерѣ повѣрений ему вѣдомости. Кождый нежонатый мужчина и кожда незамужна дама въ товариствѣ писали свои имена на картцѣ паперу, а пѣдъ ними имена тыхъ особъ, зъ котрыми хотѣли-бъ женитись або за нихъ вѣддати ся; картки въ сей способъ записаній вручено предсѣдателеви, а вѣнъ мавъ въ случаю, коли-бъ котрый зъ мужчинъ або котра зъ дамъ взаимно хотѣли побратись, обохъ о сѣмъ повѣдомити. Имена особъ, при котрыхъ се бажане не було взаимне, мусѣвъ предсѣдатель задержати въ тайнѣ. Проектъ принято и выконано. Наслѣдкомъ сего було, що 12 молодыхъ дамъ и молодыхъ мужчинъ взаимно заявили картками бажане побратись, але о сѣмъ выборѣ довѣдались, крѣмъ предсѣдателя, лишь они самій. Кѣлька мѣсяцевъ потѣмъ побралось уже 11 паръ, що знайшли себе въ такій особливый способъ, а вѣсьмохъ зъ сихъ молодыхъ чоловѣкѣвъ заявили, що они не мали бы були нѣколи вѣдважити старатись въ иншій способъ о свои жѣнки.

— **100.000 коронъ и 3 разы по 25.000 коронъ** є головній выгрыш великои ювілейной выставовои льотеріи, котрій по вѣдтрученю 20% будуть выплачений готѣвкою. Мы звертаемо увагу нашихъ читачевъ на се, що найближе тягнене вѣдбуде ся невѣдклично дня 6 н. ст. серпня с. р.

— **Дрѣбній вѣсти.** У Вѣдни въ касарни жандармеріи на Ландштрассе стрѣлився до себе два разы зъ карабіна жандармъ Иванъ Зибликевичъ, а вѣдтакъ покалѣчився себе ножемъ въ груди и въ лѣву руку. Самоубійникъ живъ ще, а запытаный о причину, за-для якои наложивъ на себе руку, вѣдповѣвъ, що ему здавало ся, що весь свѣтъ погорджуе нимъ за те, що ставъ жандармомъ. — Въ недѣлю и понедѣлокъ лучили ся у Львовѣ выпадки отроєня грибами. Въ недѣлю занедужала спожывши грибы родина каменичного сторожа Трофима Ковбасы и его комбрники, родина Лѣсевичевъ, разомъ 8 особъ. Мимо вчасного прибутя поготовля ратунковои стациі и примѣненя антидотовъ двое зъ нихъ померло. Въ понедѣлокъ зновъ заробникъ Романець его жѣнка и двое дѣтей зъѣвши на обѣдъ грибы, почали всѣ четверо вити ся зъ болю. Стація ратункова удѣлила имъ першои помочи, але станъ ихъ бувъ такъ грозный що всѣ чотири особы вѣддано до шпиталю.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 22 липня. Ґр. Тунъ выѣде въ суботу до Ишлю здати цѣсареви справу зъ дотеперѣшныхъ переговоровъ.

Вѣдень 22 липня. Цѣсарь санкціонувавъ ухваленый галицкимъ соймомъ законъ о побираню громадскихъ додаткѣвъ вѣдъ консумціи спіритусу, солодженыхъ напиткѣвъ, пива и меду въ громадахъ Висничъ, Сѣнява и Заболотовъ.

Лондонъ 22 липня. Зъ Петербурга доносять сюда о злѣмъ станѣ здоровля царицѣ. Лѣкарѣ кажуть ѣй выѣхати до купелевъ въ Спа або Швальбахъ.

Лондонъ 22 липня. Зъ Пекіну доносять, що секретарь россійского посольства Павловъ обстае при жаданю, щобы англійскихъ и нѣмецкихъ инструкторовъ выключено зъ хіньскои арміи.

Царгородъ 22 липня. Народній зборы на Кретѣ приняли одноголосно въ засадѣ проектъ провізоричнои адміністрациі того острова. Нинѣ переведуть зборы дальшу дискусію надъ тымъ проектомъ.

Мадритъ 22 липня. Пагавіся мае обстати міністромъ вѣйны. Въ тѣмъ самѣмъ кабінетѣ мае одержати теку також ген. Вайдеръ. Погодоски о его увязненю показались выдумкою, бо сама королева приняла его онодгы дуже ласкаво.

Новый Іоркъ 22 липня. Кубанцѣ, прибувшій до Сібоней, принесли вѣсть о смерти Гарціи, вожда повстанцевъ.

Гонґъ Конґъ 22 липня. До Кавіте прийшла вже решта американьского вѣйска. Рухи вѣйскъ розпочнуть ся ажь тогдѣ, якъ прибуде ген. Мерітъ.

Конкурсъ.

Выдѣлъ Руского товариства педаґоґічного у Львовѣ розписуе симъ конкурсъ на приняте ученикѣвъ до „Института пѣдъ покровомъ св. О. Николая“ на рѣкъ шкѣльный 1898|9.

Приймати ся будуть ученики середныхъ шкѣлъ, сыны членовъ Руского товариства педаґоґічного. До поданя долучити треба: 1) метрику хрещеня ученика; 2) свѣдоцтво шкѣльне зъ послѣдныхъ двохъ курсовъ; 3) деклярація що до мѣсячнои заплаты, що выносить 20 зр.; 4) 1 зр. на выдатки кореспонденційній; 5) хто не есть членомъ Руского товариства педаґоґічного, 1 зр. вписове и вкладку рѣчну до того товариства.

Всякій подання адресувати треба до выдѣлу Руского товариства педаґоґічного у Львовѣ, ул. Театиньска ч. 19, на руки члена выдѣлу Костя Паньковского. Остаточна умова заключить ся по принятю кандидата.

Въ складъ комітету, занимаючого ся веденемъ дѣлъ Института входять: дир. Едв. Харкевичъ яко голова, д-ръ Мих. Пачовскій, д-ръ Антѣнъ Хомишъ, д-ръ Стеф. Федакъ, кат. о. Дорожиньскій и Кость Паньковскій яко настоятель института и секретарь комітету. Институтъ дае своимъ выхованкамъ: а) мешканя, харчъ, опалъ, свѣтло, послугу, пране за доплатою 50 кр. мѣсячно; б) доставляе имъ — о скѣлько на се дозволять фонды — книжокъ и приборовъ шкѣльныхъ; в) управляе ихъ выхованемъ, стараесь о добре домашне и товариске поведеня; г) улекшуе имъ науку шкѣльну и наглядае ся пѣдъ доглядомъ домашныхъ сталыхъ директорѣвъ; д) доставляе выхованкамъ нагоду придбати иншихъ вѣдомостей, теоретичныхъ и практичныхъ. Часъ вносити подання о принятє вызначуе ся до 10 н. ст. серпня 1898.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:



окуляры, пінсеры, льорнеты, бінокля, дальекозиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґы, таськы мірничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПЕНЬ

въ реставраціи **НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣдани.

ЦѢННИКЪ.

Печоня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкани легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить зъ моеи реставраціи, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пива по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткѣвъ заосмотрена кухня.

79 129—? Зъ высокимъ поважанемъ **НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.**

Цѣна збѣжа и другихъ продуктовъ.

21 н. ст. липня 1897.

Львовъ: Пшениця 11·— до 11·50, жито 9·— до 9·50, ячмѣнь броварный —·— до —·—, ячмѣнь пашинстый 6·50 до 7·—, овесъ 8·20 до 8·40, рѣпакъ 10·90 до 11·25, горохъ 8·50 до 9·75, вика 6·— до 6·75, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бѣбъ —·— до —·—, бобикъ 7·— до 7·20, гречка 9·— до 9·50, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·70 до 5·80, кукурудза нова 5·60 до 5·70, хмѣль 50·— до 65·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літровъ 17·— до 17·50 зр.

На засѣвъ пѣдъ сю пору **насѣне рѣпы пастѣвнои стерняки** бѣлои, округлои и довгои кільогрм. 70 кр.

Лыко индійске до околізованя и привязуваня рослинъ кілгрм. 1 зр. 20 кр.

Ножѣ до околізованя (Кундого) поручае

Торговля насѣня

А. Климовича и Сына

У ЛЬВОВѢ площа Галицка число 14.

284 3—5

ОДИНОКЕ РУСКЕ Артистично-літоґрафічне ЗАВЕДЕНЕ **Авдрея Андрейчина** у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29 выготовляе *всякій літоґрафічній выробы.* звычайній візитовій білеты вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появившій ся візитовій білеты въ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касеткою. 188 20—51

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12

ЛѤЖКА зелѣзній складаній по зр. 5·50 зъ боками, орѣхово лякированій по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·—. Матерацы спружиновій по зр. 12·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, горговля зелѣзна у Львовѣ, площа Каѣтульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 55

Учитель народный в Кримпдові п. Горожанка може обняти на час вакацій лѣкцию, приготовляе до испитовъ вступныхъ або поправокъ. Також може заложити і научити співу церковного на чотири голоси з нот. Службѣ Божіи, найлучшихъ композиторіи на 4 голоси тано продае. 279 3—3

Лише 50 кр. на 3 тягнення.

ПЕРЕДПОСЛѢДНІЙ ТИЖДЕНЬ.

219 4—? **Головна выграна 1 разъ**

100.000 коронъ и 3 разы 25.000 коронъ

готѣвкою въ 20% потрученемъ.

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЇ ВЫСТАВЫ **а 50 кр.** | Тягнене: 6 серпня 1898. Тягнене: 15 вересня 1898. | Тягнене: 22 жовтня 1898.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файгенбавмъ, Ґ. Максъ, Шеллєнберґъ и Крайзеръ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Яковъ Штро, М. Клярфельдъ.

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы

К. Гостиньскій и І. Альсъ

Предприемство комісій и спедицій

у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телефонъ ч. 537)

яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѤВНѤЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМѢ

продае карты корабельній выѣджаючимъ въ краѣ заморскій и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.

Експедиція подорожныхъ и закупнѣвъ 3—5 разовъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчной, Аргентины, Канады, Параны и Сполученыхъ Державъ. 209 50—?

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянскои. Зъ друкарни Института Ставропіґійского.

Ч. 152 Львовъ, Субота 11 (23) Липня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароли Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинъ ского 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты єдинѣй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишѣ на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайнѣ приймаютъ ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣчкы инсератового або его мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Поєдинокє и инші домовленя приватнѣ числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Пишѣмъ все и всюды жалобы!

[Письмо въ далекого свѣта.]

Давна се у насъ пѣсонька: галицкій урядники [особливо Поляки] обходятъ ся зъ осторожами при урядованю простаковато, обиджаючо а що найменше поводятъ ся зъ ними не якъ зъ вѣльными горожанами, на котрыхъ услуги они установленѣ, але якъ зъ якимсь malum necessarium, для котрого нѣбы они неоправдано жертвуютъ свои силы и вѣдмовляютъ собѣ приватныхъ своихъ увеселень. Тымчасомъ цѣсарскій урядникъ не смѣе безъ причины до сторожы навѣть говорити пѣднесеным голосомъ, „кричати“ на нея, якъ се въ нашѣй Галичинѣ „хлѣбъ нашъ насущный“.

Въ послѣдныхъ часахъ чимъ ярче почала у насъ на верхъ выступати народна самосвѣдомѣсть и постоянє за своимъ правомъ та правдою, обзывае ся и зъ противной стороны грѣмче той голосъ простаковатости яко знамя придушуваной мести за занепокоюваня головы пана урядника. Чимъ разъ бѣльше доходить до загальной вѣдомости, що сей або той панъ староста чи тамъ канцелістъ обидивъ такъ або сякъ сторону, шукаючу свого права. Тоту простаковатѣсть констатуе ся не ино супротивъ селяньского населенія, але и супротивъ интелігентныхъ людей. У вѣдношеню до нихъ розбурхуе ся ще бѣльше кровь урядника, бо интелігентъ не такъ легко знесе зневагу и простацтво, якъ нашъ пригнобленый и добродушный мужикъ.

Супротивъ такого поведенія цѣсарскихъ урядниковъ треба намъ вже разъ конче громадно и систематично занятн становище.

Але способы, котрыхъ доси въ бѣльшинѣ случаѣвъ ужива ся, не е достаточнѣ. Доси нашъ чоловѣчокъ, котрому староста дверь покаже або словомъ его обидитъ, вдоволитъ ся тымъ, що напише про се до газеты, вѣдважнѣйшій ще наведе и имена та пѣдпише ся и на тѣмъ конецъ!

Тымчасомъ сесе повинно бути ино початкомъ поступованя зъ такимъ панкомъ. Оно, певно, добре подати такій фактъ до публичной вѣдомости, хоть-бы вже для самой перестороги або за-для статистики. Але по-при то повинно ся подавати такій факты до вѣдомости *повѣтовыхъ або краєвыхъ політичныхъ товариствъ руских*. Обовязкомъ тыхъ товариствъ повинно бути: збирати такій факты, групувати ихъ систематично и вносити громадни жалобы до верховныхъ властей.

А найпевнѣйше средство и найскорша сатисфакція, котрои кождый обиджены зъ-окрема и *рѣвночасно* въ двома повыше наведеными способами повиненъ уживати, е — *жалоба письменна до найвысшои краєвои власти дотычного урядника*. Сего не смѣе жаденъ обиджены залишѣти. Жалобу треба внести зараз зъ повнымъ пѣдписомъ и наведенемъ мѣсця, докладно и по правдѣ описати цѣлый фактъ, дословно навести бесѣду стороны и зневажливѣ слова урядника, по можности навести свѣдковъ, котрѣ були при зневазѣ присутнѣ. На урядника політичного треба писати жалобу до Президіи Намѣстництва у Львовѣ, на урядника судового до Президіи ц. к. высшого Суду краєвого у Львовѣ, на урядника фінансового [урядъ податковый и т. д.] до Президіи ц. к. скарбовои Дирекціи, на урядника почтового до Президіи ц. к. Дирекціи почтъ у Львовѣ и т. д., на автономічного урядника до Президіи Выдѣлу краєвого у Львовѣ.

Жалобы тотѣ, по закону стемпленому (ч. тар. 44 буква м) *е вѣльнѣ вѣдъ стемпля*. Се добре й написати на горѣ жалобы: „Вѣльне вѣдъ стемпля по числу тар. 44 буква м) стемплевого зак.“ Ино не треба при тѣмъ мѣшати мериторнои справы, зъ нагоды котрои урядникъ сторону обидивъ, бо лише жалоба за личне поведенє урядника [Beschwerde über Beschaffenheit *des persönlichen Benehmens* von Amtspersonen] вѣльна е вѣдъ стемпля, а не такожъ жалоба або рекурсъ противъ рѣшеня чи зарядженя власти або прошенє о ей перемѣну. Сесѣ послѣдній треба стемплювати, хоть бы були сполученѣ зъ першою.

Тожъ користаймо все и всюды зъ того сердечна! Може бути, що кѣлька такихъ жалобъ пѣйде — на галицкій ладъ — „до коша“ може бути, що не въ одномъ случаю дотычный панокъ ще й заванcуе. Але правиломъ се не може бути, и нѣхто не смѣе бути! Сли *рѣвночасно* буде ся подавати такій рѣчи и до публичной вѣдомости и до вѣдомости політичныхъ товариствъ, то вкѣпци и панъ намѣстникъ та й другій панове президенты будутъ боятн ся публичной контролѣ у Вѣдни — та й таки будутъ водити слѣдство и покарають бутного панка.

Тымъ способомъ мы не ино забезпечимо народно-горожаньске свое достоинство, але и въ національномъ напрямѣ будемо робити поступъ, бо будемо засыпувати высшій власти *рускими подаями* и тою дорогою призвычаймо „польскихъ“ урядниковъ бути цѣсарскими.

Очевидно, треба свѣдомымъ ще и збирати *матеріялъ мѣжь селянами*, котрыхъ обиджае ся по урядахъ въ нечуваный способъ, и заохочувати ихъ вносити такій жалобы.

Де е знамена карного закона, тамъ очевидно треба ще *крѣмъ сего* вносити такожъ *жалобу судову за обиду чести*.

Тѣлько бѣльше горожаньского достоиньства, а не тон вѣчной податливости и сумирности! Ино тымъ ладомъ зможемо викоренити шляхотско-польску буту дотычныхъ цѣсарскихъ урядниковъ и навчити ихъ, що и въ Галичинѣ мусить разъ управа стати така, якъ въ другихъ державахъ, або хоть-бы и другихъ земляхъ Австрія!

*

Голосъ Нѣмця о Галичинѣ.

Онодгы занотували мы [въ Переглядѣ політичнѣмъ] статью въ Ostdeutsche Rundschau п. заг. „Мы и Галичина“, де сказано, що „чверть столѣтя галицкои автономіи вписало ся въ исторію кровавыми буквами“ — а нинѣ подаемо замѣтный голосъ посла д-ра Макса Менгера умѣщеный въ вѣденьскѣмъ N. Wien. Tagblatt, органѣ нѣмецкихъ поступовцѣвъ.

Д-ръ Менгеръ въ статьѣ п. заг. „Zur Lage“ выводитъ справедливо, що держава мае великій загальнѣ интересы, акій кожде правительство и кожде сторонництво повинно респектувати, а боронити ихъ, коли они загрожены. До тыхъ загальныхъ интересовъ належитъ передовсѣмъ совѣстне бережене основъ правного житя — законовъ и конституціи. Кожда політика, котра тому противдѣлае, е хибна, бо тѣлько тогдѣ, коли державна власть цѣлою силою, незрушимо стоитъ за совѣстнымъ бережененъ основъ правныхъ, може суспильность у всѣхъ своихъ верствахъ переняться нев пересвѣдченемъ, що въ державѣ береже ся право найнижшого такъ само, якъ и найвысшого, пѣдъ мѣстатомъ права стоятъ найубожшій такъ само, якъ и найбогатшій. Се е найкрѣпшимъ заборолом противъ того, щобы въ пору кризъ не взяла верху анархія. Противъ того обезпечена держава лишь тогдѣ, коли въ мирныхъ часахъ береже правнѣ основы и всякому лиху заражае добрыми реформами. А въ Австрія бережене правныхъ основъ тымъ бѣльше пекучій интересъ державный зъ огляду на ей рѣзнородность національну.

Тымчасомъ — каже д-ръ Менгеръ — въ Австрія дѣесь зовсѣмъ инакше, дѣ ся богато такого, що въ найширшихъ кругахъ мусить глубоко пѣдрывати почутя права. На доказъ сего наводитъ вѣнъ деякій рѣчи, котрѣ [слушно чи неслушно] болятъ нинѣ Нѣмцѣвъ — н. пр. языковѣ розпорядженя та промова ген. Комарова въ Празѣ. Мимоходомъ замѣтимо, що д-ръ Менгеръ обговорюючи вплывъ противнѣмецкои промовы Комарова, каже, що тѣлько слѣпый не добачитъ нинѣ москвофільского сторонництва и середъ Поляковъ, якъ передъ сто лѣтами, такъ и нинѣ е польска „Targowica“! Але мы нѣмецкій болѣ полишаемъ на боцѣ, а перейдемо на Галичину.

Отже що-до Галичины д-ръ Менгеръ констатуе, що ще передъ Баденѣвскими розпорядженями и передъ lex Falkenhayn вказувано на те: кѣлько то надужитъ и нарушенъ законовъ дѣяло ся въ Галичинѣ при загальныхъ выборахъ до сойму та до рады державои! — и тѣ выборы були, пѣдчасъ розпорядженъ языковыхъ, головнымъ ферментомъ на послѣдныхъ сесіяхъ парляменту. И рѣчь певна, що насильства гр. Баденього супротивъ Нѣмцѣвъ були наслѣдкомъ его довголѣтнои адміністрациі въ великѣмъ краю на пѣвночи Карпатъ. — Теперь зновъ галицкій соціялісты и людовцѣ польскій пѣднесятъ голосну жалобу противъ того, що строгость заведеного стану выимкового въ Галичинѣ звернулась противъ нихъ, хотяй тѣ сторонництва безусловно не завинили въ противжидовскѣмъ руху, а противно, выступали противъ него.

Выборы въ Галичинѣ вымагали жертвъ, що рѣвнали ся жертвамъ воєнной битвы, — а нинѣ бачимо тамъ наглый судъ и станъ выимковый на майже половинѣ Галичины, стоячои на вулканѣ. И то дѣесь середъ особливого податливого галицкого селяньства, котрому давнѣйше высказъ австрійского урядника або вырокъ державной власти здавався ненарушимими святошами...

Свѣдомость правна въ Галичинѣ глубоко пѣдорвана такимъ поступованемъ, якъ те при выборахъ, бо и довголѣтного — лагѣдно сказавши — не безпартійною адміністрацію.

Отже передовсѣмъ *треба привернути правнѣй основы державнѣй и суспильнѣй, пѣдорване почутя права назадъ скрѣпити* — а на тыхъ фундаментахъ зможе правительство приступити

СОНЪ.

Иду я улицями повѣтового мѣсточка. Знакоме менѣ добре тое мѣсточко, и горска охрестность его, и рѣка, що недалеко по-за мѣсточкомъ плыве. Я-жь уже повныхъ лѣтъ двацять его знаю.

Але днесь якось не могу его добре пѣзнати — щось оно троха инакше менѣ выглядае. Нѣ, не троха — таки добре инакше! Десь подѣли ся сады, огороды и передмѣщаньскій хаты... анѣ мѣщанъ христіянъ не здыбаю... всюда сама жидова, сама семітска раса. Цекъ тобѣ! Та й тіи жиды якінсь инакшій, выправдѣ бородатѣ, пейсатѣ, але всѣ коротко повбираній въ спенцеры, декотрѣ въ польскіи чамары... Що се? — мана, чи може яка нечиста сила очи заступила? Протираю очи: нѣякъ не помагае, не довиджую...

Ага, правда, — пригадавъ я собѣ, — я-жь приѣхавъ зъ важнымъ дѣломъ до старостива, пѣйду полагодити, а тамъ нехай фізикъ огляне мои очи, нехай дасть яку раду... Та чей я зъ розуму не зѣйшовъ, що не можу пѣзнати нашои повѣтовои столицѣ.

Иду борзо. Ну, славити Бога, будынокъ старостива стоитъ на своѣмъ мѣсци, стоитъ той самъ великій мурованый... але, але... таки якось дуже почорнѣвъ, зѣстарѣвъ ся, а такій якійсь замараный, неохайный, якъ не бувало — такъ, якъ бы жиды въ нѣмъ сидѣли, чи що... Цекъ мано! якось таки очи не домагаютъ?...

Иду чимъ скорше, входжу до середины, прямую просто до бюра шефа старостива, — тажъ я бы и зъ завязаными очима туда трафивъ! — тамъ я може найскорше застану фізинка, а свое дѣло вже разъ-два полагоджу... Якось я днесь не свѣй.

Але отъ що — зновъ новина! Надъ дверми бюра шефа висить табличка. О скѣлько памятаю, того не бувало. Пѣднѣсъ ся я на пальцяхъ пѣгъ, бо троха сумракъ въ коридорѣ, читаю... читаю — що днесь зѣ мною? яка мара? Нѣ, таки выразно выбито, — пречѣнь читати умѣю: „Starosta Jeiteles“!

Господи! чи я зѣйду зъ ума, чи вже може збожеволѣвъ?! Вѣдъ коли-жь то нашъ староста называе ся Jeiteles! А то хиба вѣнъ самъ зѣйшовъ зъ ума и такъ перезвавъ ся. Чи хто заклявъ и вѣнъ збожеволѣвъ — вѣнъ, и цѣлый урядъ, и цѣле мѣсто, и всѣ жиды, що поскидали свои бекешѣ, а повбирали ся въ чамары и кракуски!

Чую, якъ великій жаль переймае мене, хочу втѣкати, не можу... Втѣмъ дивлюсь — другій дверѣ, надъ ними таблиця, а на нѣй выбито: „Komisarz de Turek Piliński“. Духъ вступивъ въ мене.

Якійсь новый — кажу — незнакомый менѣ комісарь, але бодай жива, христіяньска душа... а менѣ такъ треба якои живои христіяньскои душѣ, щобы розрадила, щобы порадила, щобы сказала: що дѣе ся зѣ мною, що дѣе ся зъ цѣлымъ свѣтомъ!

Насильно отвираю дверь.

— Бѣйте ся Бога, пане комісарю, ратуйте! що ся дѣе?

— Сѣдайте, отченьку, успокойте ся! — каже вѣнъ зъ дивно солодкимъ усмѣхомъ, а самъ такій бѣдненькій, марненькій... Подививъ ся я на него, ажъ за серце мене стиснуло. Але вѣнъ дальше каже: — Успокойтесь! вы въ горячцѣ, я виджу... Вы спали довго, о, дуже довго!

— Ой такъ, — перебиваю ему, — я хорый, я вѣдай дуже хорый, бо не можу пѣзнати нѣ того мѣсточка, що его вже двацять лѣтъ знаю, нѣ мешканцѣвъ его...

— Нѣ, нѣ, — говоритъ супокойно комісарь, — вы не хорѣ, але на васъ такъ допустивъ Господь Богъ, що вы переспали вже два поколѣня.

— А що теперь станесь зѣ мною? — замѣтивъ я зѣ страхомъ, що переймивъ цѣле мое єство.

— Успокойтесь, вы-жь священикъ, вѣрите, що Богъ всемогучій и милосердный... Нѣчого вамъ не станесь, лишь успокойте ся.

Я успоконивъ ся, покоривъ ся воли Божой.

— Що робити, — кажу, — коли Богъ такъ менѣ судивъ. Вытерплю на сѣмъ свѣтѣ, доки Господу буде угодно!

— Мы, отченьку, теперь въ другой половинѣ XX-ого столѣтя. Въ сѣмъ роцѣ выпадае якъ-разъ столѣтня рѣчница австрійскои конституціи въ року 1861.

— То такъ то, — кажу я, зацѣкавленый вѣдповѣдью, — перемѣнивъ ся свѣтъ и нашъ край за той часъ, що я его зъ допусту Божого переспавъ?

— Ну, вже самін кажете, що не пѣзнаете нашого мѣста. Не пѣзнали бы-сте такожъ цѣлого нашого краю, — каже сумно комісарь. — Край нашъ ставъ цѣлый жидовскій.

— Якъ то жидовскій? — скрикнувъ я зъ болю и досады. — А де жь подѣлись христіяне, Русины и Поляки?

— Питаетесь де? Самій-жь знаете, що почавши вѣдъ 1890 року почали емігрувати рускій селяне до Бразилія, до Канады, на Гавайскій острови... въ свѣтъ за очи, и такъ пишло рѣкъ за рокомъ, а дотеперь выйшла вже бѣльша половина. Мазуры бурились разъ-по-разъ противъ жидовъ, але разъ-по-разъ програвали, та й собѣ жь кинулись туда, куда Русины... въ свѣтъ за очи. Тымчасомъ раса жидовска росла росла, займала мѣста й села. Торговлю зъ давныхъ давенъ взяли жиды въ свои руки, а завдяки школамъ промысловымъ фундаціи барона Гірша и ремѣсло опинило ся въ ихъ рукахъ. — Подививъ ся на мене и каже дальше: — Вы дивуетесь може, що нашъ староста называе ся Яйтелесъ. Вѣнъ гордый на свое пѣзвище и не змѣнивъ бы его — каже — такъ якъ и Арістотель не змѣнивъ бы свого, коли-бъ другій разъ на свѣтъ прийшовъ. Вѣнъ жидъ, якъ и три четвертины нашихъ урядниковъ, почавши вѣдъ найвысшихъ. Бѣльшій маетки майже всѣ въ рукахъ жидовъ, въ мѣстахъ и мѣсточкахъ зъ христіянъ майже слѣду нема, а и села по четвертинѣ, по третинѣ або й по половинѣ жидовскій. Чисельно перемагаютъ жиды чи Поляковъ, чи Русиновъ зъ особна, а політично и економічно перемагаютъ всѣхъ христіянъ разомъ.

Не вытерпѣвъ я и перебиваю:

— А що-жь до лиха робитъ интелігенція христіяньска?

Усмѣхнувъ ся гѣрко комісарь и каже:

— Интелігенція христіяньскои мало, жидовска два разы численнѣйша. Школы середній, університеты переповненѣ майже самыми жидами.

— А то якъ? — кажу я зъ найбѣль-



І. КАПРАЛИКЪ
Львовъ, побочь Народного Дому
поручае всякій инструменты музичнѣ: скрипки, альтовки, басетлѣ, басы, флеты, кларнеты и трубки, а такожъ цитры и гітары. Найбѣльшій выборъ всякихъ смыкових и механічныхъ инструментовъ. — Цѣны

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробовъ цементовыхъ и склядъ матеріяловъ будовельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходковъ зельзнѣй и камѣнковѣй, всякій выробы камѣнковѣй, цементъ, вапно скалного и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зъ власныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плиты изолядійнѣй, теръ, цеглы, плиты и заправу шамотову, цегелки окладовѣй, дахувки, печи кафлевѣй, карболіневумъ, лупакъ, вльозеты англійскій, сифонѣвѣй замыкни нападовѣй и пісуаровѣй та рурки дреновѣй и т. д. 437 83—50

до конечныхъ реформъ — до борбы противъ невѣжества та анальфабетизму, противъ голоду и безроббтя. Се єдина дорога!

Отсе слова д-ра Менгера.

Нѣмець, оббзнаный въ галицкими вбдносинами, збйшовъ ся въ своихъ поглядахъ зъ нами, бо-жь и мы безпастанно накликуемо: Передовсѣмъ привернути правнй основы державнй и суспбльнй! назадъ скрѣпити пбдорване почуте права! Прочь зъ розгнилымъ баденізмомъ!

Вбдозва „о рускихъ родичѣвъ.

При Божбй помочи укбнчивъ „*Рускій Инсгитутъ для дѣвчатъ въ Перемышли*“ дня 17 (29) червня 1898 *третій* шкбльный рбкъ публичнымъ испытомъ пбдъ проводомъ Покровителя Института Є. Преосв. Епископа Константина Чеховича та въ присутности вбд поручника ц. к. окружнои шкбльнои Рады. На тбмъ испытѣ могли численно зібраній члены Товариства, Родичѣ и Опѣкуны дѣвчатъ, котрй образувались пбдъ нашимъ надзоромъ, переконѣдчитись, що нашь Институтъ, вѣрный своѣй цѣли, старавъ ся подати рускимъ дѣвчатамъ можность высшого образования и высшои просвѣты вбдповѣдно до культурныхъ потребъ житя взагалѣ, а поступу и розвою рускаго народу въ особенности.

Руководячись тою самою цѣлею *зачнемо дня 1. вересня 1898* въ имя Боже *четвертый рбкъ шкбльный*, а бажаючи напередъ знати: кблько зголосить ся учениць, щобы вбдповѣдно тому Институтъ нашь приспособити, звертаємось до Васъ, рускй Вбтцѣ и Матери, Опѣкуны и Учителѣ, зъ сердечнымъ прошенемъ найдальше до 15-ого н. ст. *серпня* 1898 повѣдомити насъ: хто и кблько дѣтей своихъ въ Институтѣ на сей рбкъ шкбльный помѣстити думае. Въ тбй цѣли под ємо короткій начеркъ наукового пляну и орґанізаці нашого Института якъ такожь матеріяльнй услбвя принятя.

Рускій Институтъ для дѣвчатъ въ Перемышли есть высшою школою дѣвочою, родомъ жѣночои ґімназіи. Рбзнить ся вбдъ ґімназіи мужескои тымъ, що не основуесь на дворазовбй системѣ науки, якъ въ ґімназіи низшбй и высшбй, а на одноразовбй; дальше, що выховане и образоване не опираесь на языкахъ и словесности старинбй, а на языкахъ и літературахъ народбвъ живыхъ, въ обемѣ котрыхъ знаходить мѣсце такожь література и просвѣта народбвъ старинныхъ.

Институтъ складае ся зъ шести клясъ, вбдъ III до VIII, зъ котрыхъ класа III и IV суть класами пбдготовляючими а класы V—VIII властивыми и знаменными класами Института.

Класы пбдготовляючй мають цѣль: улекшити науку дѣвчатамъ, що не мали нагоды скбнчити высшихъ шкблъ народныхъ або выдѣловыхъ, а бажають для высшого образования перейти до Института. Загально отже приймаесь до Института дѣвчата, що вмѣють молитвы, основнй засады вѣры, читати и писати по руски, дещо по нѣмецки, и знають початки рахунквъ. Кождоразовый испытъ вступный, переведеный зъ институткою, рѣшае, чи придѣлать ся ви до класы III. чи IV., чи прямо до высшихъ класъ Института. Що-до пляну наукового въ тыхъ пбдготовляючихъ класахъ, то вбнъ рбзнаесь менше-ббльше науцѣ въ класѣ III и IV шкблъ выдѣловыхъ зъ розширенемъ науки языка рускаго и исторіи рускои та вбдповѣдныхъ праць жѣночихъ. Науку въ тыхъ класахъ подаютъ вбдповѣдно уквалїфікованй институтскй учительки.

Класы вбдъ V до VIII суть властиво характерными класами Института и обймаютъ науку слѣдуючихъ предметбвъ въ такихъ розмѣрахъ:

а) *Науку релїґіи*, исторію біблійну старого завѣта, поббчь сего науку вѣры [въ кл. V.], исторію біблійну нового завѣта, поббчь сего науку обычаѣвъ [въ кл. VI], літурґіку [въ кл. VII], исторію христіяньско-католицкои церкви зъ особливымъ увзлядненемъ рускои церкви и лектуру старославяньскихъ текстбвъ [въ кл. VIII].

б) *Науку языка рускаго* т. є. науку граматики, правописи, стилістики, словомъ науку языка рускаго въ цѣли взбрцевого и справного его ужитку устного и письменного, дальше словесность руску вбдъ часбвъ найдавнѣйшихъ по нинѣшній день [въ кл. V—VIII].

в) *Науку языка польскаго* въ розмѣрахъ науки рускаго языка, однакъ въ напрямѣ ббльше практичнбмъ, исторію літературы польскои вбдъ першои добы до часбвъ найновѣйшихъ.

г) *Науку языка нѣмецкаго* въ розмѣрахъ попереднаго языка въ цѣли приспособленя учениць до справного и плавного уживаня тои мовы устно и письменно та пбзнаня найзначнитшихъ представителѣвъ словесности нѣмецкои головно въ періодѣ новѣйшбмъ [въ V VIII].

д) *Науку языка французскаго* въ напрямѣ практичнбмъ, конверзаційнбмъ и зъ цѣлею доведеня учениць до самостбйнои лектуры приступнѣйшихъ творбвъ словесности французскои [въ кл. V—VIII].

е) *Науку исторіи всемирнои* вѣкбвъ старинныхъ [кл. V], середныхъ [кл. VI], новбтныхъ [кл. VII], исторію людскои культуры [кл. VIII].

ж) Особно *науку рускои исторіи* вбдъ добы славяньскои до часбвъ новыхъ [въ кл. V—VII].

з) *Науку геоґрафіи* [въ кл. V—VI] и статистики австро-у[illegible]орскои монархіи [въ кл. VII].

и) *Науку математичну* аритметики и геометріи, менше-ббльше въ розмѣрахъ низшои ґімназіи, однакъ зъ пропущенемъ выводбвъ теоретичныхъ [въ кл. V—VIII].

к) *Науки природнй* зоольоґію, ботаніку, мінеральоґію и геольоґію [въ кл. V—VI], Фізику [въ кл VII и VIII].

л) *Науку педаґоґіи* [въ кл. VIII] и

м) *Науку соматольоґіи и ґіґіены* [въ кл. VIII].

Окрбмъ сего подае ся наука *рисунквъ, спѣву, роббтъ жѣночихъ и ґімнастики* [въ кождбй класѣ], *каліґрафіи* [въ мѣру потребы], *крою платя и господарства домового* [въ кл. VII и VIII].

Всѣхъ повысшихъ наукъ удѣляютъ квалїфікованй учительки и *професоры ґімназіяльнй* а науку языкбвъ нѣмецкого и французского *родовита Нѣмка и Француска. Языкомъ выкладовымъ есть у всѣхъ класахъ языкъ рускій.*

Институтъ есть разомъ пенсіонатомъ [интернатомъ], однакъ выключно для учениць институскои школы, котрого задачею есть улекшити замѣсцевымъ родичамъ помѣщене дѣвчатъ та повести и по за школою выховане институтокъ въ дусѣ релиґійно моральнбмъ.

Институтскій пенсіонатъ, устр[illegible]оеный на взбръ подббныхъ краевыхъ и заграничныхъ заведень, не уступае въ нѣчбмъ реномованымъ дорогимъ пенсіонатамъ польскимъ, а въ дечбмъ певно ихъ перевыщае. За мѣрну цѣну подае вбнъ своимъ выхованицямъ, крбмъ шкбльнои науки, ґіґіѣнічне мешкане, вкусный, сытый и здоровый харчь, безпастанный дозбръ, помбчь въ науцѣ по-за школою, правильный способъ житя, въ потребѣ совѣстну лѣкарску опѣку, та взагалѣ стараесь заступити имъ опѣку родичѣвъ.

На чолѣ Института стоитъ *директорка* институтскои школы, котра мешкаючи въ Институтѣ веде и по-за школою наглядъ и выховане дѣвчатъ при помочи двохъ въ Институтѣ стало помѣщеныхъ учительокъ. Сталый дозбръ надъ дѣвчатами порученый *надзирательцѣ*, котра спитъ разомъ зъ ними и опѣкуесь такожь ихъ бѣлемъ та одежею. До веденя дѣлъ економічныхъ и господарства домового а такожь надзору надъ Институтками покликана *управителька* Верховный надзбръ надъ Институтомъ веде Выдѣлъ Товариства черезъ свого предсѣдателя и двохъ Членбвъ въ котрыхъ одинъ мае порученй дѣла школы, другій справы пенсіонату и въ загалѣ економічный зарядъ Института.

Институтъ мѣститъ ся *у власнбмъ умисно на тую цѣль выбудованбмъ двоповерховбмъ домѣ*, устровнбмъ пбдля всякихъ вымогбвъ ґіґіены и выгоды, положенбмъ при улицяхъ Капітульнбй и Татарскбй т. є. въ найздоровшбй части мѣста, *посередъ обширного тримогового принадно устровного огорода.*

Услбвя принятя до Института такй: За науку язазъ зъ помѣщенемъ въ пенсіонатѣ выносить оплата за одну дѣвчину 20 зр. мѣсячно. Коли родичѣ помѣшають въ Институтѣ двѣ або ббльше дѣвчатъ сестеръ обнижаесь оплата на 15 зр. мѣсячно

Въ мѣру фондбвъ Товариства, що залежить головно вбдъ численнои обсады Института а ученицями за повными оплатами, приймае Выдѣлъ бѣдній ученицѣ сироты [въ першбй лініи по свящ[illegible]никахъ] за половину оплаты або зовсѣмъ дармо.

За науку гры на фортепянѣ платить ся особно мѣсячно по 5 зр. а за науку танцѣвъ одноразово 6 зр.

Ученицѣ мають привезти зъ собою слѣдующу гардеробу: сорочокъ 6, кафтаникбвъ бѣлыхъ 6, панчохъ 6 паръ, майтокъ 6 паръ, простиралъ 6, пошевокъ 3, ручникбвъ 4, хустокъ до носа 12, фартушкбвъ 6, зъ тыхъ 2 чорнй брукселівовй, спбдничокъ бѣлыхъ 4, гальки 2, черевикбвъ 2 пары; вбдповѣдну скількбсть [одначожь не за богато] одежи зимовои и лѣтнов; сѣнникъ [180 цмт. довгій 80 цмт. широкій], ковдру, подушку и вовняный коцикъ до накрывани лбжка.

Письменй зголошеня належить присилати на руки Ивана Матковского господаря рускаго Института для дѣвчатъ въ Перемышли.

Вкінци звертаемо ще увагу, що тілько зголошеня вчасно наперед внесенй будуть могли бути увзглядненй, повзякъ вже до теперь увійшло значне число зголошень а тілько на случай, єли вчасно зголосить ся ббльше число дѣвчатъ, будемо въ можности поробити приготованя конечнй до примѣщеня збільшеного числа дѣвчатъ.

Вбдъ Выдѣлу Товариства „Рускій Институтъ для дѣвчатъ въ Перемышли“.

Иванъ Войтовичъ предсѣдатель, *Миронъ Подолиньскій* містопредсѣдатель, *Михаилъ Мриць, Олекса Ярема, Антонъ Петребецкій, Дмитро Чеховскій, Иванъ Матковскій* господарь Института.

Переглядъ політичный.

Про внутрѣшну ситуацію політичну пишуть зъ Вѣдня: Нѣмецкй радикалы и Шенерерійнцѣ не перестають въ аґітаціи противъ тыхъ сторонництвъ нѣмецкихъ, котрй брали участь въ конференціяхъ клюббвъ. Найббльше атакують нѣмецкихъ поступовцѣвъ [ліберальбвъ]. Въ Румбурґу вбдбули ся зборы, на котрыхъ Шенерерійнець редакторъ Штайнъ остро ударивъ на Перґельта за его участь въ конференціяхъ зъ гр. Тувомъ. Въ оборонѣ Перґельта станувъ посолъ ческого сойму Пфайферъ и лишь зъ великимъ трудомъ охоронивъ его вбдъ вотумъ недовѣря. — Вѣденьскій выдѣлъ національно-нѣмецкихъ мужѣвъ довѣря выготовивъ до Ґреца, Перґельта и Гохенбурґера меморіялъ, въ котрбмъ высказуе здвованє, що на конференцію не запрошено жадного представителя радикальнои партіи, одиноко мѣродатнои, бо одинокои, котра може ідентифікуватя ся зъ волею нѣмецкого народу.

Орґанъ Ебенгоха католицкій Linzer Volksblatt ганить знова Нѣмцѣвъ за те, що не хотятъ увійти въ переговоры зъ гр. Тунбмъ. Проекты Туна, каже, мѣстятъ въ собѣ много рѣчей дуже корыстныхъ для Нѣмцѣвъ. Въ своѣмъ проектѣ языковбмъ Тунъ предложивъ опозиціи цѣлкомъ гоноровый маръ. Чи его основный „начеркъ“ осягне силу закона въ выможовбй дорозѣ, се питане будучности. L. Volksblatt надѣе ся, що Тунъ, котрый свои переговоры провадивъ зъ незвычайною осторожностію и терпеливостію, теперь такъ само покаже ся чоловѣкомъ дѣла. Взагалѣ ситуація дуже тяжка. Пбвтора-рбчнй досвѣды

шнимъ зачудуванемъ. — За монхъ часбвъ на цѣлу ґімназію бувало ледви кблькохъ жидбвъ. Правда, пбзнѣйше, коли мои сины ходили до ґімназіи, зачали жиды числомъ перемагати Русинбвъ въ середныхъ школахъ, але Полякбвъ нѣ, а тымъ ббльше христіяни разомъ. То такъ вже далеко зайшло! — зойкнувъ я наконець.

На тое вытягнувъ комісарь якусь книжочку и тыче менѣ передъ очи.

— Дивѣть ся, — каже, — статистика. Читайте! Въ роцѣ 1928 перемогли они числомъ и Полякбвъ, а въ роцѣ 1938 и Полякбвъ и Русинбвъ разомъ.

— Дивлюсь — виджу чорне на бѣлбмъ, мусѣвъ повѣрити. Але нагадавъ я собѣ, що за монхъ часбвъ була бундючна всемогуча польска шляхта, що вправдѣ все жидбвскими руками робила, ну, але-жь все то була шляхта польска, католицка, не жидбвска.

— А де-жь, — кажу, — наша шляхта?

Ой, мало не заплакавъ комісарь:

— Шляхта, наша шляхта канцанѣла, канцанѣла, поки цѣлкомъ не загинулась. Одна часть въ найббльшбй нуждѣ шукае занятя, куенника хлѣба, друга часть безвѣроисповѣдныхъ матеріялістбвъ мѣшае ся зъ жидами, а лишь одна частина, — ту зачавъ комісарь говорити зъ жаромъ, вставъ, выпростувавъ ся, очи заблисли, — лишь одна частина зъ найлѣпшихъ родбвъ, и то дуже зъубожѣла, держить непорочный праворъ славяньскій, католицкій, а при нѣй стоитъ горстка интеліґенціи и духовеньство, якъ польске такъ и руске.

Але сейчасъ утомивъ ся своимъ жаромъ, сѣвъ знова и говоривъ дальше тихо:

— Мы всѣ страшно болѣемъ надъ грѣхами нашихъ предкбвъ, що замѣсть миритись, вѣчно боролись зъ Русинами, абы ихъ знищити національно, — що тѣшились, якъ жиды ставали „Поляками мойжешового вызнаня“, а тымчасомъ тіи жиды знищили насъ економічно и політично. Теперь вже найсвятѣйша згода помѣжь нами, Поляками и Русинами, але й наша згода вже не переможе жидбвъ. А той бѣдный, бѣдный, такъ довго занедбуваный народъ! — скрикнувъ зб слезами въ очехъ, — отченьку! вбнъ въ найтяжшбй жидбвскбй неволи, працюе о голодѣ та холодѣ и лишить ся на вѣки жидбвскимъ наймитомъ-попихайломъ.

— О Матѣнко Божа! — скрикнувъ я зъ болю и роспуки.

Наразъ роздавсь голосъ давбночка.

— Тихо! — каже суворо комісарь, — тихо! Чуете, дзвонять? Перейдемо деинде! — и веде мене темнымъ коридорами, ажь лячно ставало, до якоись темнои комбрки. — Тутъ, каже показуючи пальцемъ на якійсь дверѣ — буде въ бкрѣ старосты-жида важна нарада передвыборча. Дивѣть ся сею дѣркою! — каже, вбдкручуючи штучно вложенький деревляный кблокъ въ дверехъ, мѣжь тою комбркою а якоюсь бблшою салею.

Дивлюсь — довколо стола, червонымъ сукномъ застеленого, сидить рада. На передѣ видно, самъ староста Яйтелесъ — куцый, лысый, выголеный, клапоухій, зъ величезнымъ жидбвскимъ носомъ въ окулярахъ. Поббчь него праворучь якійсь грубый, пуцуловатый панисько зъ великими вусисками, зъ хитро сверкаючими очима, въ контушн.

— Хто се? — пытаю комісаря.

— Той носатый, лысый въ окулярахъ, то староста, а той грубый праворучь, то баронъ Флячковскій, шляхтичъ польскій, запроданець жидбвскій, презесъ рады повѣтовои и шурынъ старосты.

— Якъ то? — пытаю зъ обуренемъ, — католики мѣшають ся зъ жидами?

— Сестра пана Флячковского безконфесійна, подббно якъ ея мужъ, панъ Яйтелесъ, — вбдповѣвъ спокбйно комісарь.

— А той другій панъ, — пытаю дальше, — зъ жидбвскимъ лицемъ а въ контуши лѣворучь?

— А, то панъ Мошко Ліліендуфтъ, маґнатъ, дѣдичь кблькохъ сѣлъ и властитель кблькохъ фабрикъ въ повѣтѣ. А тутъ дальше, — каже, — сидить: той маленькій, рудый, зизоватый, то старшій комісарь староства панъ Ябчанеръ; той зъ маленькою головою великій жидиско, то секретарь Пінкасъ Майблюмъ, а на кбнци тіи пейсатй бородачѣ въ чамарахъ, то обывателѣ мѣскій Моріцъ Гедалье и Абрумъ Нухімъ.

— А Господи! — засмѣявъ ся я въ голосъ, — сама жидбвска рада!

— Тихо! — каже комісарь, суворо поглянувши на мене и вбдкручуючи собѣ другій такій отворъ, — теперь уважайте, що будуть говорити!

Озывавсь харкотливо бекливый голосъ.

— То самъ староста говорить! — поясняе мбй комісарь.

— „Мои панове, моя панове! Мы Поляцы будемо обходити сего року столѣтну рбчницю тои конституціи, котра погребала середновѣчну темноту и фанатизмъ релиґійный. Вбдъ часу, якъ нашь край ставъ окремѣшною частею федераціи австрійскои, рбвнорядно зъ Угорщиною, т. є. вбдъ часу, якъ елементъ семітскій въ тыхъ краяхъ силою своеи культуры взявъ справы публичнй въ свои руки, вбдъ часу, якъ той елементъ втягнувъ въ себе всѣ здоровй, поступовй елементы польскій и самъ ставъ ся чисто-польскимъ народомъ, поступае край нашь, афъ мане мунесъ, безупинно въ передъ. Торговля цвите, промыслъ фабричный, за-для дешевости роббтника, дуже розвинувъ ся. Але щобы разъ на все той поступъ забезпечити, потреба мати запевнену на сей разъ въ соймѣ краевбмъ бблшбсть двохъ третинъ поступовыхъ голосбвъ, щобы можна було перевести по интенціи правительства змѣну ординаціи въ той способъ, абы дванацять ґросъ-рабінбвъ краевыхъ дбстали голосъ вірильный въ соймѣ, подббно, якъ мають епископы. Тогдѣ вже бы була разъ на все забезпечена рбвноправность конфесійна и поступъ краю.“

Тутъ вытягнувъ староста якусь зелену хустину, высякавъ нбсъ и говоривъ дальше:

„Мандаты зъ бблшихъ посѣлостей изъ мѣстъ суть въ рукахъ нашои поступовои либеральнои партіи. Ходить лишь о сѣльску курію. Якъ знаете, панове, нашими противниками суть зацофанцѣ-реакціонеры, збанкротованй шляхтичѣ, що вже часомъ и на Русинбвъ перекидають ся та голосять братерство польско руске, и тіи несущкбйнй польскій ґалехи, котрй вже и спокбйнѣйшихъ рускихъ за собою потягають, о гнетѣ христіянъ въ ліберальнбмъ краю торочать, народъ робучій бунтують, показуючи ему грушки на вербѣ. До того маемо ще троха непевныхъ урядникбвъ, якъ ось нашь другій комісарь!“

Тутъ староста хрюкнувъ зб злостію и каже дальше:

„Але маемо певныхъ окружныхъ вбйтбвъ та писарѣвъ зъ поступовои паранльскои партіи, та й поможуть намъ аґітаторы польскихъ соціялістбвъ и рускихъ радикалбвъ, ко

высказують, що вôдъ парляменту и теперѣшнои борбы сторонництвъ не можна выжидати чого иншого, якъ скорого розкладу и розпряду державы. Цѣла держава вôдôгхне свобôднѣйше, коли сильна рука обôйме керму запутаныхъ вôдносинъ и сотворить дорогу нового розвою.

Ческій часописи разъ у-разъ повтаряють, що въ найблизшôй будучности заносить ся на важнй якйсь подѣй. И пос. Пацакъ въ своѣмъ органѣ Hlasy z Podřipan згадуе о тôмъ, однакъ додае, що Чехи не много можуть сподѣватись вôдъ будучности. Пацакъ вказуе на шкôдній наслѣдки національнои борбы, черезъ котру мусять зубожѣти навѣть такй богатй край, якъ Чехія. Середъ гамору борбы мѣжь Вѣднемъ а Прагою [пише Пацакъ] забуваесь о великôй и далекосяглôй борбѣ мѣжь Вѣднемъ и Пештомъ.

— —

Испаньско-американська вôйна повинна бы незадовго скôнчитись. Именно въ дипльоматичныхъ кругôвъ доносять, що мимо наново погôршеной ситуаціи выгляды на заключене мира що-разъ лѣпшй. Испаньске правительство выготовило вже плянъ мира. Сагаста предложить его королевôй, а коли она згодить ся на проектъ, розпôчнуть ся сей часъ переговоры.

Тымчасомъ на Кубѣ Американцѣ роблять дальшй поступы. Пôдъ Мазанільо американська фльота знищила Испанцямъ три торговельнй кораблѣ и пять каноніро ъ. Испанцѣ стратили 100 убитихъ и утопленыхъ, а Американцѣ не мають нѣякои страты. Вôдтакъ выйшли Американцѣ въ околици Мазанільо на берегъ. Испаньске вôйско, котре стереже мѣсто и окрилицю, стрѣляло до нихъ, а они вôдповѣд ли. Американцѣ мають заатакувати Мазанільо зô стороны сушѣ и моря.

Зъ Манілѣ доносять, що Агвінальдо проклямувавъ диктатуру и заведене воинного стану. Повстанцѣ стремлять до цѣлковитои независимости Филипінôвъ. Американьске вôйско, 5000 мужа, вже прибуло и выйшло на берегъ. Испанцѣ стратили вже решту надѣѣ. Запасы живности кôнчать ся. Все заповѣдае блискую капітуляцію.

Въ справѣ Естергазого мае нинѣ наступити рѣшучій якійсь зворотъ. Иде о потягнене до одвѣчальности полковника Ганрі и о рѣшене, якъ далеко слѣдство мае пти „въ гору“. Естергази на кожде пытане судьѣ мае вôдповѣдати: „Въ тôй справѣ пытайте полковника Х. або полковника У., вôзвѣть сего або того офіцира зъ генерального штабу, вôнъ знае далеко бôльше, якъ я“. Зновъ же панъ Цей „нѣчого собѣ не пригадуе“. Часописи прихильнй генеральному штабови пишуть, що цѣле слѣдство противъ Естергазого скôнчить ся на нѣчôмъ.

Вôдозва.

Вôдъ часу введеня рускои школы вправъ у Самборѣ, котра въ сѣмъ роцѣ шкôльнôмъ буде мати третю клясу, а наслѣдно розвинесь въ чотироклясову школу высшого типу, занимае ся учениками „Шкôльна Помôчь“, заосмотрюючи бѣдну молодѣжь въ книжки, одежу, а въ сѣмъ роцѣ шкôльнôмъ удержувала шѣстьохъ ученикôвъ першои клясы, оплачуючи за нихъ мешкане и варене поживы, котру родичѣ въ натурѣ угодженôй до сего газдини достарчали. Крôмъ того ученики тй абс авали пôдъ печалливымъ дозоромъ учителя сеи клясы, о. катихита и другихъ професорôвъ, котрй займались ними зъ батькôвскою печалливостею.

Вôдъ 1898/9 року шкôльного приймае „Шкôльна Помôчь“ 12 ученикôвъ зъ I. и II. клясы и буде за нихъ оплачувати мешканя и даств наглядъ, а родичѣ мають достарчати харчу. Убогй родичѣ зъ околиць Самбора, котрй бы рефлектували на се умѣщене своихъ дѣтей, мають зголосити ся до „Шкôльнои Помочи“ въ Самборѣ — до о. катихита Михаила Органьского устно або письменно найдальше до 1-ого вересня 1898.

„Шкôльна Помôчь“ поклала собѣ за мету — крôмъ запомагання бѣднои шкôльнои молодежи — завести Бурсу въ Самборѣ. Не може однакъ, зъ огляду на невеликй доходы, вôдъ разу отворити Бурсы, де бы можна було умѣщати ученикôвъ безплатно, але стремить до сего постôйно и въ мѣру фондôвъ розширяе свою дѣяльнôсть. Звѣщаючи про дѣяльнôсть сего товариства, вôдзываемось до Вп. Добродѣевъ округа Самборского якъ и подальшихъ сторôнъ, абы не забували на се добродѣйне товариство, а бодай малыми датками — якъ въ натуралiяхъ такъ и въ грошахъ спѣшили въ помочю. Членьска вкладка до сего товариства выносить 50 кр рôчно; датокъ невелнкій, такъ, що й наший селяне могли бы вступити въ члены, а якъ бы поплыли датки щедрѣйше, то и дѣяльнôсть товариства була-бы успѣшнѣйша и дана була бы можнôсть неодному бѣдному а талановитому молодцеви корыстати зъ науки, тымъ бôльше, що въ Самборѣ дотеперь не маемо рускои Бурсы, хотяй въ мѣсци е двѣ школы середнй.

Рôвножь звертаемо увагу Р. Т. Родичѣвъ, котрй бажали бы дати свои дѣти до шкôлъ народныхъ въ Самборѣ, щобы записували ихъ до рускои школы вправъ, а то ты ъ бôльше, що вже въ симъ рокомъ отворена буде третя кляса рускои школы вправъ, а такожь длятого, що задачею сеи школы есть належите пôдготоване ученикôвъ до шкôлъ середныхъ, котра то задача въ нашихъ школахъ [низшого типу] е усунена и плянôмъ не увзгляднена.

При тôмъ складаемо сердечну подяку Р. Т. Добродѣямъ, що зволяли зложити: а) рôчнй вкладки оо. Ф. Ортиньскій и Т. Лешцкій зъ Топôльницѣ и о. И. Яворскій зô Стрѣльбичъ по 50 кр.; — б) жертвы зъ Самбора: д-ръ Гумецкій 1 зр., радникъ Н. Н. 10 зр. [зъ того 5 зр. на молитвословы для школярѣвъ] и палкомісарь К. Тополыницкій 5 зр — Спаси Бôгъ!

Вôдъ Выдѣлу Товариства „Шкôльна Помôчь“ въ Самборѣ, дня 21 липня 1898.

[Другй рускй часописи просимо повторити ласкаво сесю вôдозву.]

НОВИНКИ.

— **Про канонічну візитацію Преосв. Епископа Константина** перемыского въ Турчанскôмъ одержали мы нинѣ ширшу допись. За недостачи мѣсця мусимо ю вôдложити до слѣдуючого числа, а нинѣ тôлько згадаемо, що Владыка, принимany всюда народомъ дуже щиро и велично, вôдвѣдавъ: Турку [прибувъ тамъ 9-ого с м.], вôдтакъ за чергою: Шумячь, Прислопъ, Яблôнку вижну, Беньову, Яворôвъ, Бориню, експозитуру Яблонôвъ, Вôтлю.

— **Громада Дмитрôвъ** коло Радехова повѣта каменецкого — взглядно ея рада громадска ухвалила на засѣданю дня 26 червня: переписувати ся зъ властями державными и автономічными рускимъ языкомъ. Ану дальше, рускй громады!

— **Проф. д-ръ Раймундъ Фридрихъ Кайндль** зъ Черновець, котрого статью о сумнôмъ положеню угорскихъ Русинôвъ „Дѣло“ сего року помѣстило, звѣдавъ сими днями бойкôвскій села, вôдъ Надвôрны аж до Перегиньска, гощеный радо и щиро въ домахъ священикôвъ, фотографувавъ хаты сѣльскй и иншй предметы, роблячи студія до новои праць п. з. „Die Huzulen im Verhältnisse zu ihren Nachbarn den Ruthenen und Rumänen“. Вôнъ справдивъ теперь, що бойкôвскій оселѣ починають ся вôдъ Пасѣчнои коло Надвôрны. Сей трудолюбный етнографъ, знаючи добре рускій языкъ, выдавъ уже доси чимало студій о Русинахъ, головно Гуцулахъ. — *В. Недыловець*, парохъ Перегиньска.

— **Полекшѣ** въ допусканю до испытôвъ судейскихъ. Розпорядженемъ цѣсарскимъ зъ дня 11. с. м. признано делкй полекшѣ въ допусканю до испыту судейского и на сей пôдставѣ міністеръ судôвництва мае право допустити до испыту судейского: авскультантôвъ и практикантôвъ права, котрй практику судову почали передъ 1. н ст. сѣчня 1898 р., по скôнченю пôвтора-рôчнои практики судовои; — авскультантôвъ и практикантôвъ права, котрй въ 1898 р. або въ двохъ слѣдуючихъ рокахъ вступили [взглядно вступлять] до пôдготовляючои служôы судейскои, по скôнченю дволѣтнои пôдготовляючои служôы въ судѣ або въ державнôй прокураторіи; — кандидатôвъ адвокатскихъ и нотаріяльныхъ, котрй передъ 1. н. ст. сѣчня 1898 р. почали практику судову або адвокатску [взглядно нотаріяльну], на пôдставѣ дволѣтнои праць въ практичнôй службѣ судôвництва, пôдъ услôвемъ, що вôдбули що найменше однорôчну практику судову а решту працювали въ канцелярiи адвокатскій або нотаріяльнôй; — кандидатôвъ авскультантскихъ и нотаріяльныхъ, котрй въ 1898 р. або въ двохъ слѣдуючихъ лѣтахъ вступять до пôдготовляючои службы судейскои, на пôдставѣ дволѣтнои въ судѣ або державнôй прокураторіи вôдбутои пôдготовляючои службы судейскои, а притôмъ мае ся имъ вчислити до тои службы пôдготовляючи часъ, въ котрôмъ працювали въ канцелярiи адвокатскій або нотаріяльнôй [найвыше до пôвъ року]. Послѣдній двѣ постановы вôдносять ся такожь до особъ занятыхъ въ прокураторіяхъ скарбу. — Управнене именувати урядниками судовыми особы, котрй здали испытъ нотаріяльный зъ добрымъ выслѣдомъ, а потôмъ здали доповняючій испытъ судейскій, продовжено до кôнци року 1901.

— **Зъ Глинянъ** пишуть намъ: Мы перебуваемо велику еволюцію, скорымъ ходомъ наближаемось до захôдно-европейскои культуры, починаемъ бути „chic“, пôзнаемъ благодать комфорту и гігіены, бо-жь нашъ п. комісарь справдѣшный Европеець. Хлопскій нашъ урядъ громадскій переобразивъ вôнъ въ справдѣшну презідію: помалювавъ та заосмотривъ въ елегантнй портіяры, меблѣ та бюрка, на котрыхъ красують ся фотографіи Баденіхъ въ гарныхъ рамцяхъ. Буде де приймати та „odpowiedniо godności“ посадити на чôмъ и п. старосту и п. маршалка. Абы пôднести повагу презідія, пôбôльшивъ п. комісарь персональ бюровый: два секретарѣ пишуть указы, ажь прѣють, инспекторъ громадскои поліціи дзвонить шаблею, словомъ: „poznać pana po cholewach“... Sejm „stanowy“ се-бъ-то „Beirath“ дôставъ мінімальну програму его дѣяльности, а выконае ея, коли не буде нѣчого робити. И гарно и „dworno“, коли-бъ не за нашй додатки до податкôвъ. Уладивши ся зъ презідією, бере ся п. комісарь до перестроеня хлопскихъ хатъ. На днях выйшовъ ось якій указъ въ „języku urzędowym“, а дорученый покищо кôлькадесяти господарямъ: „Wzywam Pana, abyś do 3 dni pod rygorem przymusowego wykonania komin swój rozwalił a natomiast nowy z fundamentu murowany wybudował“. Пôдъ тымъ гумова печать „c. k. komisarz rządowy Z. Rojek“. Часто „быть па сему“! До „trzech dni“ вали комины и поставъ новый, мурованый. Наче-бъ се було такъ легко на переднôвку та въ самъ горячій часъ жнивъ выдати кôлькадесять гульденôвъ и будувати мурованй комины, коли хлѣбъ треба збирати! Славило ся колись наше мѣсто „wojną kokoszą, що вели ся шляхтичѣ въ квочками, коли громадились въ Глинянахъ „na pospolite ruszenie“ за Михайла Корибута, а теперь маемъ нову вôйну коминову. Ultimatum доручене Невдовѣ почне ся бомбардоване. На оглядины запрошуемо военныхъ справоздавцѣвъ дневникарскихъ.

— **110.000 коронъ и 3 рязы по 25.000 коронъ** е головнй выгранй великои ювілейнои выставовои льотерiи, котрй по вôдтрученю 20% будуть выплачени готôвкою. Мы звертаемо увагу нашихъ чи ачѣвъ на се, що найблизше тя нева вôдбуде ся невôдклично д я 6 н. ст. серпня с. р.

Вѣсти зъ Епархіи Станиславôвскои.

Рукоположане кандидатôвъ стану духовного станиславôвскои Епархіи вôдбуде ся не 17-ого серпня [якъ то було голошено], але *дня 22 серпня с. р.*

Наука, штука и література.

— „Видавництво Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. **Лікарський Збірник** під редакцією Дра Євгена Озаркевича. Том I. Випуск I. Накладом Товариства. У Львові 1898.“ [118 стор. велик. 8 ки.] Зміст: 1) Проф. Др. Іван Горбачевський (Прага): „Загальний метод добування нуклеінного квасу з органів“. 2) Др. Софія Морачевська-Окуневска (Львів): „Вплив температури на осмотичне тиснене еритроцитів“. 3) Др. Осип Дакура (Відень): „Досліди з новою лімфою (Tuberculin T. R.) Роберта Коха“. 4) Др. Євген Озаркевич (Львів): „Значіня і методи при дослідах над переміною матерії“. 5) Справоздання: а) Др Осип Дакура: „Стремлiня і здобутки теперішньої терапії“; б) Др. Теофіль Гвоздецкий: „Нові напрями в лїченю перероста припрутні (hypertrophia prostatae); в) 44 дрôбныхъ рефератôвъ рôзного змѣсту (въ фізіольогіи, лѣкарскои хемiи, внутрѣшнои медицины, хірургіи, положництва и гінекольогіи, окулістики, бактеріольогіи и терапiи). 6) Термінольогічна частина.

Симъ выпускомъ почало такъ дѣяльне въ послѣдныхъ рокахъ Наукове товариство имени Шевченка нову серію выдавництва, котре мая обнимати лишь праць вôдносячй ся выключно до медицины. До теперь мѣстили ся дуже ще не чисченнй лѣкарскій праць въ „Записках Наук. тов. ім. Шевченка“, а потôмъ въ „Збірнику“ математично-природописно лѣкарскои секціи разомъ зъ иншими працями. Вôдъ теперь, якъ заповѣдае редакція, будуть выходити тй праць особными книжками, зъ-разу неперіодично, а коли зорганізуе ся ще лѣпше наукова робота, перемѣнить ся се выдавництво въ періодичне. — Якъ читаемо въ „Передньôмъ словѣ“ — поставила собѣ редакція за цѣль: 1) положити бодай початки лѣкарскои літератури въ нашôй рôднôй мовѣ, 2) выторити фахову лѣкарску термінольогію. До тои цѣли старала ся редакція зблизитись уже въ I ôмъ выпуску свого выдавництва, подаючи, якъ бачимо зô замѣсту, найрôзнородныйшій матеріялъ и стараючись порушити всѣ галузы лѣкарскои науки, щобы дати нашôй мовѣ можнôсть выробити ся въ кождôмъ напрямѣ. Черезъ те зыскала не лише книжка на цѣкавости, але и друга задача выдавництва — выторити фахову термінольогію — е упила великимъ крокомъ на передъ. Термінольогічна частина, уложена поазбучно, обнимае 13 сторôнъ [въ два стовпцѣ] и вже теперь становить поважну пôдвалину для дальшихъ лѣкарскихъ праць. Редакція заповѣдае подавати въ кождôмъ изъ слѣдуючихъ выпускôвъ [такъ, якъ зроблено въ I-ôмъ] термінольогічный вытягъ зъ цѣлои книжки, а матеріялъ въ той спосôбъ призбираный мае служити за пôдставу будучôй фаховôй анкетѣ, зложенôй зъ лѣкарѣвъ и фільольогôвъ до утворена сталои лѣкарскои термінольогіи. [Немало термінольогічного, голосно анатомічного матеріялу подавъ уже проф. Верхратскій въ своѣй „*Соматольогіи*“, выданôй рôвножь Наук. товариствомъ им Шевченка.] Якъ бачимо — цѣль выдавництва поважна, а початокъ зроблено гарный и есть надѣя, що така поважна инстытуція, якъ Наукове товариство им. Шевченка поведе сесю роботу й дальше успѣшно. — Велика отже заслуга товариства, що оно рôкъ-рôчно розширюе свои выдавництва, стараючись загорнути всѣ вѣсти науки та въ тôй цѣли по змозѣ творить для кождого вôддѣлу особнй „Збірники“. Рôвножь немала заслуга редактора, д ра Євгена Озаркевича, котрый пôднявъ ся такои тяжкои задачѣ и показавъ, що редакція знаходить ся зовсѣмъ въ умѣлыхъ рукахъ. Книжка сеся, призначена лишь для людей фаховыхъ, стоить цѣлкомъ на высотѣ теперѣшнои науки. До того и мова ея гарна, чиста, внѣшна форма старанна, навѣть елегантна.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 22 липня. Гр. Тунъ выѣде сими днями до Ишля. Сей подорожи президента міністрôвъ припысують велике значѣне, бо — если поголоска правдива — Тунъ представить цѣсареви плянъ дальшои акціи и одержить широку повновласть.

Вѣдень 22 липня. Промыслова рада вôдрочена вчера до осени. До того часу окрема комісія выготовить регулямінъ для рады, а референты будуть громадити матеріялы до переказаныхъ имъ справъ.

Лондонъ 22 липня. Палата льордôвъ приняла въ другôмъ читаню ирляндскій біль о льокальнôй адміністрацiи.

Лондонъ 23 липня. Програма міністерства обôймае будову вôсьмохъ новыхъ кораблѣвъ военныхъ и 12 нишителѣвъ торпедôвъ коштомъ 8 міліонôвъ фунтôвъ штерлінгôвъ. Крокъ сей правительство мотивуе тымъ, що въ послѣдныхъ часахъ Россія значно побôльшила свою военну фльоту.

Царгородъ 22 липня. Чотири опѣкунчй державы — Россія, Англія, Франція и Італія мають выслати до Порты ноту, де заявляють, що не позволять на нѣяку высилку вôйскъ на Крету. Въ тôй цѣли вôдбуде ся конференція амб садорôвъ тыхъ чотирохъ державъ.

Парижъ 23 липня. Золя, якъ кажуть одни, дорогою на Люцерну прибувъ до Амстердаму, а другй, що на Кільонію до Копенгаги.

Каиро 23 липня. Прибула сюда бригада англійскихъ стрѣльцѣвъ, котра возьме участь въ осѣннôмъ походѣ противъ дервішѣвъ.

Гонгъ Конгъ 23 липня. Ворохобня въ полуднeвыхъ Хінахъ прибирае що разъ бôльше антідинастичный характеръ. Емісарѣ повстанцѣвъ впоюють въ людность переконане, що становско династiя захитане.

Мадритъ 23 липня. Надъ часописями розтягнено остру цензуру. Противъ правительства писати не вôльно. Кôлькохъ редакторôвъ увязнено. — Міністеръ просвѣты мавъ въ приватнôй розмовѣ заявити, що завѣшене конституційныхъ правъ буде незадовго знесене.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плякатiяхъ площа Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:



окуляры, цвікеры, льорнетки, бінокля, дзеркавиды, барометры, термометры, рôзнй ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мірничй, піоны, лібеля, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкôвъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Маляґа зъ зелѣзомъ
Маляґа зъ рабарбарумъ

противъ недокровности и блѣдницѣ.
Цѣна бутильки 3 корона.
противъ обструкцій, нестравности, геморондовъ и т. д.
Цѣна бутильки 3 корона.

4

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рункера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 276 238—?

ЛИПЕ

въ ресторациіи НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печена вопрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкани легки	12 „
Фляки	12 „
Ножка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавиръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походятъ зъ моєй ресторациіи, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій пиво по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 130—? Зъ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Въ найгорячѣйшій порѣ року
поручає ся яко найлучшій и найздоровшій
покрѣпляючій и столовый напій
що особливо надає ся також до замѣшаня зъ виномъ коняком або зъ соками овочевыми



натуральна алькалічна щава.

Она дѣлає охолоджуюче и оживляюче, вѣдбуджує апетитъ и спомагає травленє. Въ лѣтѣ найвѣй правдиво покрѣпляючій. (VIII.)
4

На засѣвъ вѣдъ сю пору
насѣне рѣпы настѣвнои стернянки
бѣлои, округлои и довгои кільогрм. 70 кр.
Лыко индійске
до околізованя и привязуванія роєлинъ кільогрм. 1 зр. 20 кр.
Ножѣ до околізованя
(худого)
поручає
Торговля насѣня
А. Климовича и Сына
У ЛЬВОВѢ
площа Галицка число 14.
284 4—5

Ч. 2210.

ОГОЛОШЕНЄ.

В цѣли виконаня в дорозї предприемства будови шпиталя в Долинї з осѣбнимъ будинком для слабостий заразливих, будинком господарскимъ, трупарнёю, каплицею і огородженем, розписує Видїл повітовий конкурс під слѣдуючими условіями:

1. З цїни кошторису 38.000 зр. потручає ся квота за приставлений камінь і вапно гашене після скількости того материялу по цїнї кошторису, потручає ся рівночасно і сума на уряджене кирниці і аквадукту.

2. Плянн одобрені через Високу ц. к. краєву Раду здоровля і Високий Видїл краєвий не підлягають змінї в викінченю і сторони інтересовані можуть їх переглянути в канцелярії Видїлу повітового в годинах урядовых.

3. Оференти зложать вадіюм в висотї 5% цїлої суми кошторису а заразом і декларацию зобовязуючу.

4. Предприемець повинен в біжучім роцї приставити потрібну скількість піску, цементу і товченого шутру, викопати всї фундаменти під головний будинок, перепровадити бетонованє і мури фундаментів допровадити до поверхнї землї, прилагодити в зимовій порі всї які до будівлї потрібні материяли і звести їх на місце будови.

5. Тота лїцитация в офертах відбуде ся дня 30 липня 1898 о 3 годинї пополудни, а оцїненє і приняте оферт занесть тілько від ухвали Видїлу повітового в протягу 8 днїв по перепровадженій лїцитациї.

6. По принятю оферт належить доповнити зложене вадіюм до 10% загальної цїни кошторису яко кавцию за дотриманє принятих зобовязань.

7. Виплата належитости наступити може в міру викінченя часткових робіт, як: бетонових і вимурованя фундаментів, робіт мулярских, теслярских, столярских, вложеня шиб, — по укінченю покритя дахів і заосмотренє їх ринвами, з позістављенем 15% належитости на покритє евентуальних направ, що до викінченя після оцїненя комісиї коллявдациїной.

В часї випровадженя мурів цеглових буде виплачуваний 50% з цїни після кошторису в міру допровадженої роботы.

8. Цїлковите вирівнанє рахунків з того предприемства поветалих наступить доперва по перепровадженю коллявдациї, евентуально по окінченю і відобраню робіт доповняючих.

Долина 25 червня 1898.

270 3—3 *Витославскій.*

По низькихъ цѣнахъ
выготовляє
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 61—?



На наливки
спиритусъ найчистѣйшій безвонный
„Esprit de vin Marque d'or“
поручає ц. к. управ.
РАФІНЕРІЯ СПІРИТУСУ
І. А. БАЧЕВСКОГО
ц. и к. надворного достависа у Львовѣ.
Почтою 5-кільовій посылки обему 5 літр.
253 8—4

ЗАКОПАНЕ
въ Татрахъ, 1000 метрѣвъ понадъ рѣвень моря!
Водолѣчниче заведене Д-ра Храмца.
Вѣдъ 4 зр. на день уриженый покѣй, въ постелю цѣлымъ удержанемъ, лѣченемъ и пуделями. — Лавнѣ уриженій вѣбрцево. Купелѣ звычайній, солений, боровиновій, електричній, всѣлякій натриски и парѣ, масажъ и гімнастика. Електричній прилады першои якости. Почта и телеграфъ въ мѣсци. Въ Хабовцѣ ждуть повозки и фѣры. На жадане наряд высылає проспекты.
01 12—12

Артист.-літературні Новини
виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: белетристика і поезия, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: дальшійше унагляднюване артистичного викінченя навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.
Кн. І. В. Щурат: „МОІ ЛИСТИ“ (поезиї). — Кн. II. Едґар По: „Новелі“ (в перекладі Ів. Петрушевича.)
Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.
Видавець: М. Заячківский, Львів, улиця Зиблікевича, число 34.

Голляндско-Американська лінія


виносины пароходами раз або два на тыждень
зъ Роттердаму до Ню-Іорку
Бюро для квют: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пѣсля довжини и величины каюты лиш и пѣсля скорости и слѣдованця пароплава.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймає замовленя и посередничить въ закупнѣ:
СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ
просто зъ фабрики
Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільограмовъ loco фабрика.
Вино
въ барилкахъ бкільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.
Кадило
мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

Въ житю
нѣколи вже
не трафить ся така рѣдка нагода
тѣлько за 3 зр. 50 кр.
дѣстати слѣдуючу пишну колекцію товарѣвъ



15 штукъ 3·50зр. 15 штукъ 3·50зр.

1 Reform Anker-Remontoir годинникъ до кишенѣ. Ходить дуже добре з 5-лѣтною гарантією.
1 правдивый голѣдиновый ланцюшокъ;
2 штуки перстенѣвъ найновѣйшого фасону зъ имітованого золота и такими-жь брилянтами
1 пара спинокъ до манжетѣвъ, дубле-золото гільошоване зъ механїкою;
1 дуже гарна брошка дамска,
5 грудий спинки вѣдъ сорочки
1 патентована спинка до викладаныхъ ковнѣрѣвъ;
1 елегантска шпилька до краватки;
1 футеральъ на годинникъ;
1 кешеневе зеркал це зъ футералемъ;
1 грудна шпилька, фасонове золото;
Всѣ тѣ пышний 15 предметы разомъ зъ годинникомъ коштуютъ лишь
3·50 зр.
Высилає ся скоро кождому за послѣплатою. Якъ не сподобає ся, грошій звернє ся безъ протесту, такъ що для купуючого выключене всяке ризико
Замовляти выключно черезъ годинникарску фірму
Alfred Fischer
Wien I. Adlergasse 10.
274 3—6

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕ
виданий
коштом руского тов. педаґоґічного
В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.
Продає ся в книгарни Наукт. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

НАШИНКИ американськей до роблена мороженого помпности 1, 2, 3 літры по зр. 5·50, 6·50 и 7·50. Рондлѣ мосяжній до смаженя конфітюръ по зр. 2·40, 2·80, 3·—. Кльошѣ дротяний до прикрывеня полумисковъ штука вѣдъ 35 кр. до 1 зр.
поручає ПЕТРО ХМІЛЬОВСКІЙ, гортовля желѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]
4·58

Реалістъ VI клясы пошукує лекциї на село. — *А. М.* poste restante. Винники. 282 3—3

Фабричный складъ
Sheffield-скихъ бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII. Feldgasse 10.



Оригінальній англїйскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглубено шлюфований, выострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглубено шлюфована зр. 1.50 а ½ вглубено шлюфований зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ *за одного дня*:

Прошу прислати ще 5 орїг. англїйскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Куповичъ 28/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрій. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малинѣ 23/10 97. Теофиль Глушкевичъ парохъ. 54 23—?

Подѣбно пишуть Вєч. Отцѣ:
2/10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.
23/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.
23/10 1897 О. Поляньскій, парохъ Юровець.
23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ осѣбъ зъ рѣзныхъ кругѣвъ.

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русинѣвъ
Цѣна 1 ор
Дѣстати можна въ товарни въ „Просвѣта.“

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купує и продає
всякій паперы цѣнній и МОНЕТЫ
по найдешевшомъ курсѣ деннѣмъ не числячи нѣякои провізіи.
Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенї до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.
374 [2]

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педаґоґічного двотыждневникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1880 у Львовѣ ул. Вірменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Лише 50 кр. на 3 тягненя.
ПЕРЕДПОСЛѢДНЫЙ ТЫЖДЕНЬ.
219 5—? **Головна выграна 1 разъ**
100.000 коронъ и 25.000 коронъ
3 разы
готівкою въ 20% отручення.
ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЇ ВЫСТАВЫ **а 50 кр.**
Тягненє: 6 серпня 1898. Тягненє: 15 вересня 1898. Тягненє: 22 жовтня 1898.
поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файгенбавмъ, Ґ. Максъ, Шеллєнбергъ и Крайзеръ, Авг. Шеллєнбергъ и Сынъ, Яковъ Штро, М. Кларфельдъ.

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы
К. Гостиньскій и І. Альсъ
Предприемство комісій и спедицій
у Львовѣ пл. Галиция ч 3, (телєфонъ ч. 537)
яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване
ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМЕ
продає карты корабельный выѣджаючимъ въ край заморскій и удѣляє всякихъ пояснень безплатно.
Експедиція подорожныхъ и закупкѣвъ 3-5 разѣвъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчнои, Аргентины, Канады, Параны и Сполученыхъ Державъ. 209 51—?

При закупнѣ товарѣвъ просимо домагатись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского.

Ч. 153 Львовъ, Понедѣлокъ 13 (25) Липня 1898. Рочникъ XIX.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитших новѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ належитбст за инсераты платить у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламації неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні принимають ся по 7 кр. вѣдъ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератового або ся місце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші довозячі приватний значінь ся по 15 кр. вѣдъ отиншка.

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізації дешевого и догѣдного кредиту селянського въ Галичинѣ.

I.

Рускій посолъ соймовій, выходячи зъ того правдивого погляду, що одною зъ многихъ причинъ нужды и зъубожѣня нашихъ селянъ есть у насъ бракъ орґанізації дешевого и догѣдного кредиту селянського, поставили на другѣмъ засѣданю Сойму дня 29. грудня 1897 наглячє внесенє, щобы Соймъ призначивъ 100.000 зр. для зорґанізованя касъ ощадности и позичокъ системы Райфайзена въ цѣли несенія помочи кредитовои галицкому селянъству. Соймъ нашъ вправдѣ не ухваливъ сего внесенія, т. є. не призначивъ на згадану цѣль жаданыхъ 100.000 зр, лише на засѣданіи дня 18 лютого 1898 припоручивъ Выдулови краєвому перше розслѣдити орґанізацію и розвѣй тыхъ касъ въ згаданыхъ краяхъ. Въ тѣй цѣли вѣдбувъ я довшу подорожь по Долѣшнѣй Австрії, въ Моравахъ и Чехахъ, выготовивъ-емь обширнѣйше справозданє зъ тои подорожи и предложивъ его выс. Выдѣлови краєвому.

Закимъ тая дуже важна справа для нашого селянъства буде полагоджена въ Соймѣ, хочу зъ Вп. читателями „Дѣла“, котрому за ласкаву гостинность уже теперь складаю подяку, подѣлити ся зъ успѣхами моихъ студій и въ тѣй цѣли подаю деякій важнѣйшій уступы зъ того справозданя до прилюдної вѣдомости. Роблю се и длятого, що авторъ статей „Изъ статистики товариствъ кредитовыхъ въ Галичинѣ“, помѣщеныхъ въ „Дѣлѣ“ въ числахъ 268, 269, 272, 274, 277 и 278 зъ року 1897 заповѣвъ, що о касахъ позичковыхъ системы Райфайзена поговорить нашимъ разомъ, але тая статья дотеперь въ „Дѣлѣ“ не появила ся.

Коли передъ сорокъ кількома роками въ цѣлѣмъ цивілізованѣмъ свѣтѣ спостережено, що капіталъ, котрый мавъ людску працю вѣдпирати и нести ѣй помочь, ставъ ся панѣмъ ситуації и почавъ працю угнѣтати й неволити, — коли спостережено дальше, що великій промыслъ и великій капіталъ, опанувавъ майже цѣлу продукцію и ей збутъ, — що той капіталъ и промыслъ зачинає масы роббтниковъ, гинучихъ зъ голоду, вызискувати на свою корист, — вѣднесли въ Нѣмеччинѣ рѣвночасно голосъ два приятелѣ люду въ оборонѣ угнетеныхъ и вызискуваныхъ. Але якъ вѣдмѣнній були ихъ дороги!

Лассаль, репрезентантъ скрайного соціалізму, дорадживъ роббтникамъ въ фабрыкахъ выповѣсти борбу фабрикантамъ и капіталістамъ, вывернути истнуючій порядокъ суспбльный, а на его руинахъ збудувати иншій порядокъ вѣсля своѣи гадки, однакъ узнаючи, що клясы робучій самій тому не подолѣють, домагає ся интервенціи и опѣки державы и ей помочи противъ капіталістовъ. Чує то вже и Лассаль, що противъ капіталу тѣлько капіталомъ успѣшно можна бороти ся, отже передовсѣмъ капіталовъ домагає ся вѣдъ державы — и навѣть обчисливъ, що для постѣйного поправленя судьбы роббтниковъ въ Прусахъ потреба, щобы правительство дало 250 міліонѣвъ талярбвъ. Коли Лассаль не знайшовъ пбдпоры для своихъ гадокъ анѣ у правительства анѣ въ парляментѣ, старавъ ся змѣнити той парляментъ, впровадити до него якъ найбѣльше приятелѣвъ люду вѣсля своѣи теорія. Въ тѣй цѣли запропонувавъ при выборахъ до парляменту загальне голосованє, пер нѣсъ аґітацію зъ грунту економічного на грунтъ політичный, въ цѣлѣй Нѣмеччинѣ позакладавъ численій стоваришеня роббтничій, котрій однакожь не поправили долѣ угнетеныхъ, а ще погбршили, заогнили справу, завернуля голову многамъ недоученымъ людямъ и спровадили богато нещасть приватныхъ и публичныхъ.

Противно Шульце зъ Делічь [Schultze зъ Delitsch] — вѣдраджує всякихъ переворотбвъ и насильствъ, не бурить до пристрастної борбы, але старає ся на правній дорозѣ поправити судьбу тыхъ угнетеныхъ, зрбвнати ихъ силы зъ силами гнобителѣвъ и поставити ихъ такъ, щобы могли вѣдъ вызискувана капіталу оборонити ся капіталомъ. Видячи, якъ важну ролю вѣдграває капіталъ, постановляє заосмотрити имъ клясы робучій. Але вовсѣмъ не думаючи глядати того капіталу въ жебранѣй помочи вѣдъ богатыхъ або правительства, шукає его въ дрѣбныхъ ощадностяхъ и въ силѣ робучѣй власне тыхъ масъ, котрій бажає ущасливити. *Зазнакомлює убогій людь зъ силою спблок, голосить основу самопомочи и власної силы*, закладає стоваришеня о необмеженѣй поруцѣ и черезъ нію здобуває бѣдакамъ кредитъ, а при его помочи *учить роббтниковъ ощадностію и працею доходити до власныхъ капіталовъ.*

Здорова гадка, зъ зелѣзною вытревалостію впроваджена имъ въ 1850 роцѣ въ дѣло, здобуває собѣ горожаньство найперше въ цѣлѣй Нѣмеччинѣ, пбзнѣйше въ иншихъ краяхъ, а вкбнци майже въ цѣлѣй Европѣ. Правительства, котрій довго недовѣрчивымъ окомъ придивляли ся тѣй роботѣ „вѣдъ долу“, переконавшись о ей нешкбдливости для державы, а о великбмъ хбсенѣ для люду, управильнили тую роботу особными законами. Мѣжь тыми державами находить ся такожь Австрія, котра въ тѣмъ взглядѣ выдала законъ о стоваришеняхъ зъ дня 9 цѣтня 1873. ч. 70. В. з. д. Стоваришеня на тѣй основѣ заложенѣ зросли въ часомъ въ тысячѣ зъ міліярдовыми оборотами касовыми.

Всѣ наші товариства задатковій и спблки заробковій — то дѣти хорошои гадки Шульцого.

Рѣвночасно зъ двома попереднымы мужами пбднѣсъ голосъ въ Нѣмеччинѣ въ подобній справѣ ще третій приятель люду — Райфайзенъ [Raiffeisen], вбйтъ округа пятнацяти громадъ. Не такъ дуже ученый, якъ попередній два, и не такъ славный, якъ они, але не менше вѣдъ нихъ вѣдчуваючи недолю людску, розвинувъ вбнъ гадку не менше хорошу, якъ Шульце, а тымъ вѣдъ тамтои рѣзну, що коли Шульце мавъ на оцѣ рукодѣльникбвъ и роббтниковъ фабричныхъ та мѣскихъ, угнетаныхъ великимъ капіталомъ и великимъ промысломъ, — Райфайзенъ занявъ ся судьбою рбль нкбвъ, гнобленыхъ власною темнотою та непорадностію и вызискуваныхъ лихвою. Коли нынѣ читаємо описы нужды селянъскои въ Вестфаліи и дальше надъ Реномъ зъ-передъ 50 лѣтъ — то дѣйство стає намъ передъ очима живый образъ нашихъ теперѣшныхъ вбднбсинъ галицкихъ! Темнота, непорадность, лѣнивство и байдужность безгранична — а при тѣмъ лихва обснувала сѣтію павука майже всѣ селянъскій господарства и высысала кровь рбльника до послѣдної капли.

Д-ръ Д. Савчакъ.

Болгарія а Россія.

Болгарскій князь Фердинандъ пріѣхавъ дня 23 с. м. въ жѣнкою и сыномъ Борисомъ до Петербурга и зложивъ царевн першу свою візиту. Цѣль подорожи була: представити царевн наслѣдника болгарского престола. Царь є хрестнымъ батькомъ Бориса, а теперь заносить ся на таке, що буде и політичнымъ его опѣкуномъ. За часбвъ Стамбулова, котрый змѣнивъ болгареку конституцію въ тѣмъ напрямѣ, що князеви вѣльно було першого свого сына и наслѣдника престола охрестити по католицки, вѣдносины мѣжь царемъ а Болгаріею були дуже холодній. Доперва коли Бориса „выхрещено“ на православіе, ситуація болгарского князя супротивъ Россіи змѣнила ся на лѣпше. Теперѣшна подорожь мала довершити справу и запевнити князеви всесторонну пбдпору вѣдъ россійского потентата.

На принятє князя, коли той станувъ въ Одесѣ, прибувъ окрѣмъ репрезентантбвъ вбйсковыхъ властій и почетнои компаніи такожь умысне въ тѣй цѣли высланый зъ Петербурга прибочный адъютантъ царя, ґен. Гартунґъ и въ его товариствѣ князь ѣхавъ ажь до Петербурга. Зъ княземъ пріѣхавъ такожь президентъ міністрбвъ и управитель заграничныхъ справъ Стоиловъ. Се показує, що подорожь мае політичну цѣль. Принятє князя царемъ и царицею було незвычайно сердечне. На балевѣмъ обѣдѣ выголосивъ царь по французки такій тоастъ: „Пю за здоровля Вашихъ Величествъ, князя и княгинѣ Болгарія и мого дорогого похрестника князя Бориса и за успѣхи Болгаріа!“ Фердинандъ вѣдповѣвъ довшимъ тостомъ такожь по французки: „Дякую Вашому царскому Величеству за такъ прихильній и сердечній слова. До вуалбвъ, якій лучать Болгарію зъ великимъ братнымъ народомъ черезъ спбльность расы и вѣры, не менше черезъ невыгаслу вдячность для достойного творця свободы нашои вбтчины, прибуває нынѣ нова запорука, дана черезъ незвычайну ласкавость В. Величества, що схотѣвъ еси бути хрестнымъ батькомъ нашого сына, князя Бориса, при его вступленю до святои церкви православнои. Я уважавъ за найсвятѣйшій и найдорожшій мбй обовязокъ представити достойному вбтцеви хрестному похрестника Бориса и высказую у власнбмъ имени, а такожъ именемъ княгинѣ и цѣлои Болгарія глубоко

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

(Дальше.)

Місъ Брюстеръ пустила ся до комнаты капітана и запукала до дверей. Застала его за столомъ зъ якимись плянами, а зъ лиця его вѣдбивала зловѣща журба. Се могло було остерегти ей що теперь не була пора на личній жалѣ.

— Яке дѣло? — спытавъ капітанъ.

— Я прийшла до васъ, пане капітане, бо на покладѣ стала ся страшна рѣчь! Я жадаю сатисфакціи и мушу ей мати!

— Що за страшна рѣчь?

— Я мала выслати деякій депешѣ до Ню-іоркского „Аргуса“, до котрого я належу...

— Такъ? — перебивъ капітанъ зацѣка влено, — депешѣ зъ описомъ того, що лучило ся нашому кораблеви?

— Такъ, одну о тѣмъ.

— Сподѣваю ся, що вы выслали того справозданя безъ пересады?

— Я не выслала нѣякого, бо менѣ перешкоджено выслати.

— А, такъ, — сказавъ капітанъ очевидячки вдоволеный. — А прошу, що вамъ перешкодило выслати телеґрамы? Пбдофіцеръ мавъ забрати всѣ депешѣ, якій хто ему давъ.

— Я се знаю, — скрикнула панна, — але коли я въ каютѣ писала остатню депешу, прийшла до каюты одна особа, пасажирка місъ Лонґуортъ, и тримала мене тамъ въ заперті, ажь човно вѣдплыло.

Капітанъ зъ дива насупивъ бровы.

— Дорога панѣ! вы вносите дуже важку жалобу. Місъ Лонґуортъ ѣхала вѣ мною кількa разъ черезъ океанъ и мушу сказати, що я не мавъ на покладѣ приличнѣйшои дамы.

— Страшно прилична! — крикнула кореспондентка гнѣвно. — Пбдперла у мене плечима дверѣ и не выпустила мене. Я кричала о помбчь, та мбй крикъ заглушили крики пасажирбвъ, коли човно вѣдъѣздило.

— А чомъ вы не задзвонили?

— Я не могла, бо она мене до дзвбника не пустила. А навѣть якъ бы я була надзвонила, ледви чи бувъ бы хто учувъ, бо здѣсь усьо вытрѣщало очи, якъ човно вѣдъѣздило.

— Годѣ за те й дорѣкати! На безпечнбмъ вѣдъѣздѣ сего човна намъ богато залежало. Застановившись добре, зрозумѣете, що яка-бъ и була ваша прикрбсть, она все-таки буде дуже марною въ порбвнаню зъ тымъ тягаромъ, якій мене гнете въ сѣй хвили. И я радъ не мѣшатись до непорозумѣнь межи пасажирами, доки не выдобудемо ся зъ теперѣшного клопоту.

— Той клопбтъ инше дѣло! Я вамъ подаю фактъ, кажу вамъ, що одна зъ вашихъ пасажирбвъ прийшла и увязнила мене въ моѣй каютѣ. Приходжу до васъ по сатисфакцію. Прецѣнь мусить бути якесь право на кораблі, що заступає мѣсце звычайного права на земли. Я жадаю сего вѣдъ васъ урядово! Коли не выслухаете мене и вѣдмовите менѣ сатисфакціи за мою кривду, тогдѣ лишаюсь менѣ велика республика, до котрои можу апелювати черезъ мою газету, а може буде можна осягнути справедливость и черезъ законъ краю, до котрого ѣду!

— Моя дорога панѣ, — вѣдповѣвъ капітанъ спокбйно, — не потребуєте менѣ грозити, я не привыкъ слухати такихъ бесѣдъ. Теперь скажѣть менѣ, що вы хочете, абы я робивъ?

— Се ваша рѣчь, що маєте робити. Я є пасажиромъ сего корабля и повинна бути пбдъ опѣкою его капітана. Длятого доношу вамъ, що мене насильно затримано въ каютѣ, и жадаю, щобы тоту особу укарано.

— Чи знаєте, що вы вносите тяжке обжалованє противъ тои молодои дамы? Менѣ тяжко дати тому вѣру. Чи можу спытати, яку до того причину она могла мати?

— Се довга исторія. Я готова доказати, що она пробовала перекупити мене, щобъ я не выслала депешѣ, а коли ѣй се не удало ся, затримала мене на силу въ каютѣ, ажь уже було запбзно высылати телеґраму.

Капітанъ хвильку задумавъ ся.

— Чи маєте на те доказы?

— Доказы? Якъ то вы розумѣете? Чи не вѣрите менѣ?

— Я такъ се розумѣю, якъ сказавъ. Чи маєте що на доказъ свого тяжкого обжалованя?

— Доказбвъ не маю. Коли-бъ тамъ бувъ свѣдокъ, не було бы того, а такъ само, якъ бы я могла була закликати о помбчь. Якій же я можу мати доказъ своєи кривды?

— Коли такъ, то змѣркуйте, що я не можу робити урядового ужитку зъ вашихъ слбвъ, не вбпертыхъ нѣчимъ. Розважте, що місъ Лонґуортъ зажадає доказбвъ на те, що вы збнаєте. Коли она заперечить, а вы ѣй не докажете, то на мою думку вы самій можете впасти въ клопбтъ. Она могла бы васъ пбзвати о клевету. Отже застановѣть ся черезъ нынѣ спокбйно, закимъ рѣшитесь, и я бы вамъ дуже радивъ не говорити о тѣмъ зъ нѣкимъ на кораблі. А потому, якъ до завтра не надумаєтесь инакше, прийдѣть зновъ до мене.

Молода женщина выйшла вѣдъ капітана и здыбала зараз Флемінґа.

— Ходѣть на слово, місъ Брюстеръ! — сказавъ вбнъ. — Вы мене дуже збаґателізували недавно.

— Пане Флемінґъ! не маю охоты говорити зъ вами!

— О, дуже добре, але послухайте! Вы дуже мудра, припяли-сте менѣ разъ чи два добру латку. Я-жь теперь довѣдавъ ся докладно о вашбй справѣ и ово найзабавнѣйше вѣ всего, що я коли-небудь чувъ.

— Дуже забавне! не правда-жь? — перекривляєсь она ню-іоркскому політякови.

— Розумѣя ся, дуже забавне, але якъ оно появить ся въ ґазетѣ опозиційнбй „Аргусови“, вы може не будете видѣти тамъ богато гумористики, хочь цѣлый Ню-Іоркъ буде видѣти. Се єдина потѣха!

— Що вы гадаєте?

— Я гадаю, що вы, коли маєте розумъ, дасте спокбй зъ цѣлою справою. Ббйте ся Бога, не признавайтесь нѣкому, що тота англійска дѣвчина оббйшла ся зъ вами въ такій способбъ. Послухайте мене и мовчѣть!

— А вамъ же що до того?

— Менѣ нѣчого и тому я мѣшаю ся до сеи справы. Тажь вы мене добре знаєте, що для мене нема бѣльшои приятности, якъ мѣшатя ся до чужихъ интересбвъ. Я вывѣдавъ усе о тѣй дѣвчинѣ, що васъ тримала въ заперті. И справдѣ, то вѣдважный кавалокъ! Я бачивъ ей на покладѣ, она менѣ заимпону-

вѣдчуту, сердечну вдячность за ласкаве, зворушуюче принятє, якого мы тутъ зазнали". А закѣнчивъ по россійски: „Зъ чувствомъ радости, якою переповнене мое серце, пѣдношу чашу за здоровле В. царского Величества, не менше Ихъ Вел. царицѣ Александры и Марїи и цѣлого царского дому та на щастя цѣлои Россіи!"

На візитѣ у царя подякувавъ князь за ордеръ. Княгиня зъ Борисомъ складали візиты великимъ княжнамъ. На гробахъ Александра II и III. зложила княжа пара вѣнцѣ. Вѣдтакъ приймавъ князь депутацію „Славянского благотворительного комітету". Вечеромъ вѣдбувъ ся галевый обѣдъ у вел. князя Володимира. Передъ вѣдъѣздомъ болгарскои пары вѣдбуло ся въ великѣй палатѣ галеве снѣдане, на котрѣмъ окрѣмъ царскои пары була также царица-вдова. При вѣдъѣздѣ зъявили ся на дворци въ заступництвѣ царя вел. князь Володимиръ зъ жѣнкою и всѣ инши въ Петербурзѣ пробуваючѣ великѣ князѣ зъ жѣнками, міністеръ справъ заграничныхъ и турецкій амбасадоръ. Той послѣдный на те, щобы князеви пригадати, що султанъ его зверхникомъ. Фердинандъ ѣде на Берлинъ на весѣле Кобурґа, а вѣдтакъ вѣдвѣдае чорногорского князя въ Цетинѣ.

Зъ сеи подорожи видко, що політика Фердинанда, що за Стамбулова нахилила ся въ сторону Австрії а вѣдъ якогось часу щораз бѣльше хилить ся въ бѣкъ Россіи, теперь цѣлкомъ уже опресь о ласку „батюшки".

Переглядъ політичный.

Про внутрѣшну ситуацію появляють ся въ часописяхъ рѣзнѣ — правда сензаційнѣ, але суперечнѣ и непевнѣ вѣдомости.

Угорскій дневникъ Egyetertes умѣстивъ листъ зъ Вѣдня, де каже ся, що гр. Тунъ, котрый минувшого тыждня конферувавъ зъ Банфімъ, заявивъ ему, що угоду може перевести лишь на пѣдставѣ §. 14, бо нема надѣѣ, абы парляментарнѣ вѣдносины поправили ся. Однакъ Банфі такъ заангажованый вѣдмѣнымъ становискомъ бѣльшости угорского сойму, що имовѣрно буде мусѣвъ уступити. Кореспондентъ говорить дальше, що цѣсарь высказавъ бажанє, абы ще разъ пробувавъ щастя въ конференціями и переконавъ ся, чи нема способу погодженя сторонництвъ.

Орґанъ молодоческого посла д ра Дика Plzenesky Obzor доносить, що въ тѣй хвили повѣявъ у Вѣдни неприхильный для Чехѣвъ вѣтеръ, котрый мае на цѣли повалити гр. Туна и покликати до кермы Нѣмцѣвъ.

Въ суботу вѣдбула ся міністерска нарада, але скѣнчила ся безъ результату. По нарадѣ гр. Тунъ выѣхавъ до Ишлю до цѣсаря и вернувъ вчера въ ночи. Sonn- und Montagszeitung пише, що цѣлею тои подорожи було здати цѣсареви справу зъ усмного результату дотеперѣшныхъ переговорѣвъ зъ Нѣмцями, а не — якъ голошено — добути позволене на „вынимковѣ" средства правительства. Противно, рѣчь певна, що въ мѣродатныхъ кругахъ не намѣрено предприниматн нѣчого рѣшучого. Такъ само безосновнѣ и вѣдомости о уступленю Бернрайтера. Безосновный также погляд що правительство не мае нѣякихъ рѣшучихъ планѣвъ що-до дальшихъ змагань въ цѣли порозумѣня зъ Нѣмцями въ языковѣй справѣ и що-до своихъ вѣдносинъ до угорского правительства. — Иншій знову часописи доносять, що Бернрайтеръ иде у вѣдставку, а пбеля Egyetertes также дымісія гр. Туна мае бути неминуча. — Neue fr. Presse записуе поголоску, що рада державна сего року вже не буде скликана. — Ostdeutsche Rundschau побоюе ся, що нововведенѣ рады промыслова и рѣльнича е лишь на те, щобы обойти парляментъ. Зухвалѣ насильства польского интруза [гр. Казимира] выкликали такій заколотъ въ Австрії, що парляментъ ставъ ся неспособный до працѣ. Длятого хотять конструювати иншій, и учи ѣй парляментъ, котрый бы пшовъ правительству бѣльше на руку.

Зъ вѣйны испаньско-американьскои надходять такѣ новѣ вѣсти: Американьска фльота перекинула свою акцію на пѣвнѣчнѣй береги Кубы. Цобы дѣстати ся до Гольґѣина, Сампсонъ постановивъ занята пристань Ніпе на пѣвнѣчно всхѣднѣмъ березѣ Кубы и выславъ туды одинъ великій корабель ввенный и три канонірки. Американьскѣ кораблѣ вдерли ся до пристани безъ великого труду, бо форты положенѣ передъ входомъ до пристани ставили дуже слабый опѣръ. За те испаньскій корабель, що бувъ у пристани, и фортъ положеный на горѣ недалеко мѣста, завзято стрѣляли. По двохъ годинахъ стрѣлянины, испаньскій корабель станъ зруйнованый и до борбы не способный, а въ 20 мінутъ по выходѣ залоги зъ него — пѣйшовъ на дно. Не довго по тѣмъ двѣ американьскѣ бомбы трафили въ саму середину форту Маврї и наробили великои шкоды. Тогдѣ фортъ вывѣсивъ бѣлу хоругозь. Въ фортѣ Ніпе знаходило ся много пѣдводныхъ мінъ. Двѣ зъ нихъ выбухли, але не зробали Американцямъ шкоды.

Пѣдъ Гаваною затопили Американцѣ одинъ испаньскій пароходъ, котрый хотѣвъ переломити лінію блѣокады и доставити до пристани транспортъ волѣвъ. Окрѣмъ того скопѣ кували испаньскій корабель, котрый выладовувавъ товаръ въ мѣсци обнятѣмъ блѣокадою.

Конфліктъ кубаньскихъ повстанцѣвъ зъ Американцями залагодженый о стѣльки, що обѣ армїи не будуть собѣ шкодити; впрочѣмъ вѣдносины мѣжь ними дуже холодни. Блѣокована доси пристань Санхаго отворено для кораблѣвъ неутральныхъ державъ.

Зъ Вашинґтону доносять, що фльота Ватсона не думае бомбардувати испаньскихъ пристаней. Тую поголоску розпустили Американцѣ, кажуть, лишь на те, щобы фльоту Камары завернути зъ дороги до Филипінъ. Ватсонъ буде тѣлько старати ся вѣйтись зъ испаньскою фльотою и присилувати ѣи до борбы.

Испаньскій міністеръ справъ заграничныхъ кн. Альмадоверъ Ріо рѣшучо жадае розпочати мировѣ переговоры. Сли се не наступить безпроволочно, міністе ъ уступить зѣ свого становиска. За миромъ мавъ такожъ заявити ся маршалокъ Мартінецъ Кампосъ. Вѣнъ сказавъ, що Санхаго упало зъ причины браку живности. Така сама судьба жде Гавану. Въ дипльоматичныхъ кругахъ ходять слухи о навязаныхъ въ послѣднѣй хвили переговорахъ въ справѣ заключеня мира. Основою мае бути вѣдступленє Америцѣ острова Порторіко и вѣддане въ застѣвъ Филипінъ до часу сплаты военного вѣдшкодованя. Лише справа Кубы становить ще спѣрну точку въ переговорахъ.

Справы церковнѣ.

Зъ Турчаньского пишуть намъ:

Канонічна візитація Преосв. Епископа Константина розпочала ся въ Турцѣ дня 9 липня. Можна собѣ представити, зъ якимъ чувствомъ выѣзджавъ Преосвященый зъ Перемышля въ тои славный турчаньскій пашалыкъ, де то дѣйшло вже було аж до сумного въ исторіи церковнѣй факту цивільного супружества старого вдовця бойка; де кождый священикъ, що мусѣвъ переходити огненну пробу політичнои конкомітації, падавъ звычайно жертвою політичнои засадничои пристрасти ц. к. старосты; де хотѣли повагу того духовенства пѣдкопати вже до самого споду, а народъ, той щирый, вѣрующій рускій народъ, почавъ майже хитати ся въ основахъ релігійности. Чувство тое, мимо внутрѣшного переконѣдченя, мусѣло певно аж до самои Турки трепетати въ серци Отця дієцезіи, бо вѣнъ же радъ бы видѣти всѣ злій слухи неправдивыми, пѣзнати своѣ стадо вѣрнымъ, успокоити ся що-до пѣдчиненого собѣ а дотеперь такъ славно записаного клира перемыского.

И отъ тыждень минувъ, другій починаючись, десята зъ черги парохія представляла ся въ своихъ духовныхъ обставинахъ очамъ Преосвященого, а певно чувство вѣтцѣвского его занепокоеня прибрало вже теперь милый спокѣй внутрѣшного задоволеня, бо походъ его тутъ, середъ темноты, середъ людей, що по за Турку свѣта не видѣли, походъ той став одинымъ безперерывнымъ походомъ тріюмфальнымъ, прикрашеным щирымъ одушевленемъ.

Турка дала початокъ. Тамъ зѣйшло ся сѣмь процесій зъ тысячу народу, що заповнивъ цѣлый ринокъ и улицю аж до церкви. Преосвященый прибувъ точно [якъ всюды] о назначеной програмою годинѣ, супроводженый красною кѣнною бандерією, котру выучивъ и проводивъ ѣй мѣскій ветеринарь [на-теперь въ бойковскій костюмъ перебраный] п. Свѣгалевичь. При брамѣ мѣсцкѣй повитали Преосвященого всѣ власти мѣсцевѣ, а народъ дякувавъ Богу, що дочекавъ побачити небувалого въ горахъ гостя. Богослуженє почало ся зразъ, мимо премелянои утомы Владики, що ѣхавъ кѣньми знижь 8 миль. Рушило все до ся. сповѣди, котрои слухало около 20 священикѣвъ до пѣзнои ночи и другого дня въ недѣлю. Прекрасно мусѣло вразити Архіерея и кождого, коли пѣдчасъ архіерейскои служѣбы Б. тысячѣ побожного народу вздывало при хорошихъ словахъ проповѣдника, що выкладавъ плянъ борбы христіянь ской, теперь пѣдъ проводомъ Преосвященого въ Турцѣ зачатои противъ злого духа, коли сотки людей уклякло на муравѣ до св. причастія. „Такъ не робивъ бы народъ, котрый мавъ бы злыхъ пастирѣвъ" — мусѣвъ погадати Преосвященый и зъ тою гадкою выѣхавъ вечеромъ дальше, до Шумяча.

Тутъ побачивъ знову, що и Шумячь не горшій, але и досвѣдивъ першои горскои злости. Ледви Владика выѣхавъ зъ Турки, а вже ему вдарили на зустрѣчъ. Перша стрѣла була зъ Ясениці. Ясеница, то невелички, крайнѣ закутныи турецкій народъ, а народъ рвавъ ся до величавого принятя, ставивъ брамы зъ зеленои смереченны, творивъ кѣнный досыть стрѣйнѣ бандерїи, навѣть зъ власнои иніціятивы, бо вже жь годѣ й жадати, щобы такій старенькій юзіляты, якъ оо. Поляньскій, Бачиньскій, могли тымъ занята ся. Словомъ горы наши рушились, замаялись, а на ихъ вершкахъ засіявъ цвѣтъ синьо-жовтыхъ хоругвъ, знакъ рускости, котрои нѣхто, хоть-бы якъ завзявъ ся, не притьмить!

Мы въ Беньовѣй, у жерелъ Сяну, на найвыешѣй о ранѣ Бескида, въ сѣлци убогѣмъ зарѣбничѣмъ. Оно ставить три брамы, полошить жителѣвъ полонинъ оглушаючими выстрѣлами зъ моздѣрѣвъ, бавить ухо циганьскою музикою, що такъ мило звучить посередъ дикого гѣрского оточеня, розпогоджуе лице всѣхъ участниковъ візитаціи котрѣ, видячи ущасливленый усмѣхъ задоволеня на лицю неструдженно Труженника, самѣ щасливѣй, що можуть разомъ трудитись. А трудъ се не малый, коли зважити гѣрскѣ дороги, пѣдсыпанѣ твердымъ шутромъ, працю богослужебну вѣдъ рана до вечера зъ короткою перервою на обѣдъ, и контролю канцелярій парохіяльныхъ, а кождои ночи иншій нѣчлѣгъ посередъ новыхъ людей и новыхъ вражѣнь.

Але ѣдьмо до славного Яворова, вѣдъ тѣвства Капітанового. И вѣнъ выставивъ браму, але поминаемо ѣи, бо она стала ена руками явного грѣшника. Ажь коли наверпувъ ся уцѣлувавъ ноги-руки свого пароха и принявъ покуту публичну, надану самымъ Епископомъ, ажь тогдѣ и церковь яворѣвска побачила Преосвященого. И теперь знову выйшла щира правда рускаго каменника на верхъ: „Насъ пѣдмовили" — але певно нѣкого бѣльше не пѣдмовлять. И возрадувало ся серце Архипастыря „о навернени погибшія овци стада".

Слѣдне Борина, друга столица гѣръ турчаньскихъ, котра также не повстыдала ся въ увеличаню памятнои хвилѣ, бо на вѣчну памятку канонічнои візитаціи и въ честь Преосвященого справила до новои дзвѣницѣ новый величавый дзвѣнъ именемъ Святителя „Константинъ" названый. Тутъ и хоръ, нотный хоръ середъ загальнои темноты вѣдспѣвавъ архіерейску службу Б. въ доказъ, що прецѣнь той, що уходить въ старостве за „найгѣршого", не такій уже послѣдный въ своѣмъ знаню. И несесь дальше голосъ почитаня свого Архіерея, пращальный голосъ предания его вѣрного серця рускаго: „Чому такъ коротко", коли нѣхто передъ нами, а Богъ знае, хто по насъ буде такъ щасливый дѣстати видиму ласку архіерейского благословеня?" Але годѣ, часъ иде, а неумолима програма каже переступити рѣку Стрый до невеличкои експозитуры Яблонова.

И тутъ бандерія, якъ всюды, и брамы и фаны. Народъ покинувъ свои булѣ, сѣнокосы, а спѣшить до церквей, до св. сповѣди, бо бѣльше може не дѣжде ся видѣти.

Ѣдемо до Бѣтли, а дальше напишемо.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи!**

— **Станъ здоровля Є. Еи. Кардинала Сембратовича погѣршивъ ся:** страву приймае въ дуже малѣй скѣлькости, запавъ у горячку и не говорить.

— **Рада громадска въ Денисовѣ,** повѣта тернопѣльского, на засѣданю дня 6 с. м. порѣшила: урядувати у себе, а такожъ переписувати ся зъ всѣми властями, державными и

вала. Менѣ подобаесь ви хѣдъ, ви независимѣсть импонуе. Така дѣвчина, я вамъ кажу, не зробить клопоту чоловѣкови, котрый буде такъ щасливый, що дѣстане ви руку. И я не допущу, щобъ вы ѣй зробили яку неприятнѣсть. Розумѣете?

— А якъ же вы не допустите? можу спытати?

— Розумѣе ся, можете, я вамъ заразъ скажу. По просту стримаю васъ вѣдъ того, абы вы робили дальшій кроки въ сѣй справѣ.

— Коли гадаете, що можете се зробити, то дуже мылите ся. Я вѣддамъ тоту дѣвчину до вязницѣ, коли е яке право на земли!

— Ну, насамперед мы не на земли, а по друге, вы того не зробите, бо якъ бы зробили, я пѣйшовъ бы до кореспондентѣвъ другихъ ню іоркскихъ газетъ и розповѣвъ бы цѣлу пригоду. Я бы имъ сказавъ, якъ тота цѣкава и быстра місъ Доллі Дімпль, котра стеморозувала тѣлько людей въ своѣмъ житю, попала разъ въ свою власну лапку. И они радо се приймуть Бѣ-Богу, то буде цѣкава лектура въ ню-іоркскихъ опозиційныхъ газетахъ одного красного поранку недѣльного — такъ примѣромъ зъ на пѣвтора колюмны.. Але чи тамъ въ „Аргусѣ" не будуть клясти, коли се появить ся? Не за те, що вы не выслали депешѣ, але за вашу страшну дурноту, що вы розмазали тоту справу и допустили ви до другихъ газетъ. Ну, найлѣпша рѣчь въ свѣтѣ и єдино можлива для васъ е сидѣти зъ тымъ тихо. Мене дивуе, щобы дѣвчина зъ вашимъ розумомъ, Доллі, робила тѣлько галасу, коли вы самѣ повинни старати ся справу затаити.

Ґазетярка задумала ся.

— А коли я замовчу, чи и вы будете мовчати?

— Розумѣе ся, однакъ мусите памятати, що якъ бы вы коли схотѣли пробовати своихъ штучокъ интервювати мене, тогдѣ цѣла справа выйшла бы на верхъ. Не забувайте-жь сего!

— Нѣ, не забуду, — сказала.

Другого дня рано капітанъ нетерпеливо чекавъ на нея въ своѣй комнатѣ, але она не явила ся.

XI.

Треба признати, що Джорджъ Уентвортъ бувъ чоловѣкомъ троха змѣнливого характеру. Остатнѣ два чи три днѣ волочивъ ся такъ, якъ бы думавъ о самовбійствѣ; теперь же вѣнъ нагло ставъ найвеселѣйшимъ на кораблѣ, хочь всѣ були неспокойни о те, що стане ся зъ кораблемъ. Той незвычайный выбухъ веселости середъ загального пригнобленя, той пѣдскочный его хѣдъ звернули на него загальну увагу, такъ, що зачали его пѣдозрѣвати, чи не псуе ся ему що въ головѣ. А нѣхто такъ не дивувавъ ся сѣй змѣнѣ, якъ політикъ Флемінґъ. Джорджъ здыбавъ его на помостѣ и, на велике зачудованя сего поважного джентельмена, клепнувъ его по плечи и сказавъ:

— Дорогій пане! Менѣ здаесь, що не давно, якъ вы заговорили до мене, я вѣдповѣвъ вамъ троха невѣчливо. Перепрашаю. Ходѣть выпити зо мною!

— О, пусте згадувати! — сказавъ Флемінґъ, весело, — мы вѣдъ часу до часу маемо свои слабѣй хвилѣ, отъ и я самъ, коли напитокъ кепскій або его мало. Вы бы може не увѣрили, а таки иногдѣ менѣ недобре въ ротѣ. Правда, я маю на те рецепту и все ви вживаю,.. оно менѣ пригадуе... Чи вы памятаете, що губернаторъ Пѣвнѣчнои Каролины сказавъ до губернатора Полудневои Каролины?

— И, — вѣдрѣкъ Уентвортъ, — бачите, я не дуже обѣзнаный, зъ політикою Сполученыхъ Державъ.

— Ну, въ тѣй замѣтцѣ не було богато політики. Вѣнъ тѣлько сказавъ: „За богато часу межи напитками! ходѣть и выпийте зо мною!" Вы, здаеть ся, не покушали нѣчого во мною за часъ усеи подорожи.

— Здаеть ся, що нѣ, — вѣдповѣвъ Уентвортъ. — Поправлю се такъ скоро, якъ лишь можна, але въ сѣмъ случаю, позвольте, я заплачу, я-жь запросивъ васъ!

— О, що то, го нѣ! — крикнувъ Флемінґъ, — се моя черга. Оно й дивно подумати, щобы чоловѣкъ тыждень бувъ зъ другимъ чоловѣкомъ и не знавъ его. Справдѣ, я не знавъ васъ доси.

И оба поважанѣ джентлемены удали ся до комнаты для курцѣвъ.

Однакъ веселѣсть Джорджа Уентворта проявила ся въ цѣлѣй повни въ его каютѣ. Вѣнъ хапавъ Джана Кенйона за плечѣ и стрясавъ тымъ серіознымъ чоловѣкомъ, що тѣлько усмѣхавъ ся поважно зъ бурливои радости товариша.

— Джане, — крикнувъ Уентвортъ, — чому не смѣешь ся?

— Ну, менѣ здаесь, ты вже досыть смѣешь ся за насъ обохъ. Треба мати одного члена фірмы солідного и безпечного. Коли ты стративъ духа, я мусѣвъ бути веселымъ за двохъ, теперь коли ты такій забавный, я роблю собѣ вакаціи для вѣдпочинку по высиленяхъ веселости.

— Джане, що за вѣдважна дѣвчина! Якъ она могла знати, чи тота мала вѣдьма не мала револьвера и не могла ви застрѣлити?

— Я гадаю, она не мыслила о тѣмъ.

— Чи ты ви бачивъ вѣдъ часу тои драматичнои пригоды?

— Кого? місъ Брюстеръ?

— Нѣ, нѣ, місъ Лонґуортъ.

— Не бачивъ, она ще не показала ся. Думаю, боить ся якои сцены.

— Дуже може бути, — сказавъ Уентвортъ, — але побачивши ся зъ нею, скажи ѣй, що нема небезпечности. Геніяльный нашъ приятель Флемінґъ мавъ, каже, розмову зъ гастаркою, а его описъ тои розмовы бувъ дуже живописный Вѣнъ загрозивъ ѣй, що выдасть сей „хапъ", якъ вѣнъ то называе, другимъ газетамъ ню-іоркскимъ, а мабуть єдина рѣчь на земли, якои она боить ся, то опозиційна праса. Отже она обѣцяла замовчати цѣлу пригоду.

— Ты говоривъ зъ Флемінґомъ?

— А говоривъ! Не злый чоловѣчиско. Ба я и пивъ зъ нимъ.

— А отже день чи два тому ты грозивъ, що его вдаришъ!

— День чи два тому, Джане! Се-жь дѣяло ся передъ вѣкомъ! Се не день анѣ два, то було передъ лѣтами и столѣтями, хочь не пѣсля часу. Я тогдѣ бувъ старый, теперь вѣдмолодъ, а все те черезъ смѣлый поступокъ тои англійскои дѣвчины твои.

— Не моя жь, — замѣтивъ Кенйонъ поважно. — Хотѣвъ бы я, щобы такъ було!

— Ну, не трать надѣѣ, все буде добре. Бачишь, оно все такъ бувае. Колька дивъ тому здавало ся нѣчо нема чорнѣйшого, якъ справа зъ тою телеґрамою, а видишь, якъ оно красно обернуло ся!

(Дальше буде.)

автономічными лише по руски и вдъ нихъ приймати лише руски письма и рускими буквами. Ухвала почала обовязувати сейчасъ и рбвночасно повѣдомлено о ней ц. к. староство въ Тернополи. — Славно!

— **Зъ Нового-Санча.** Вир. о. Іоанъ Паравичъ, парохъ изъ Злоцкого, жертвувавъ на загальныхъ зборахъ Товариства „Руска Бурса въ Новомъ-Санчи“, котрй вдбули ся дня 7 н. ст. липня с. р., 50 зр. на цѣли того-жъ Товариства, а 50 зр. на будову рускои церкви въ Новомъ-Санчи. Выдѣлъ Товариства почувая ся до милого обовязку зложити отецкимъ Вир. о. парохови за той щедрый даръ прилюдно свою сердечну подяку. — За Выдѣлъ И. *Лѣпницькій* предсѣдатель, В. *Яворскій* скарбникъ.

— **Непошанованє руского обряду.** Ц. к. повѣтовый судъ въ Стрыю вбзвавъ рускаго пароха зъ Олексинць о. Яцишина яко свѣдка на терминъ до Стрыя на день 20 н. ст. вересня, т. в. на руске свято Рождества Пресв. Богородицѣ. Кромѣ о. пароха вбзвавъ той судъ ще и трехъ олексинцкихъ господарѣвъ рускаго обряду. Отже ты, рускій священнику, покидай у свое свято церковь и ѣдь зъ парохіянами на терминъ, бо панови судьи подобало ся вызначити той терминъ якъ-разъ въ руске свято! Обурюючому непошанованю рускаго католицкаго обряду въ католицкой державѣ нема, видко, кбиця! Правда, завбзваный на руске свято Русинъ може домагати ся нового терміну не въ свято, але що-жъ? — за друге доручене вбзваня плати знова 18 кр.! — плати за те, що хочешъ свое свято вбдсяткувати. Чистый скандалъ для конституційнои державы!

— **Кляскфікація питомцѣвъ Рускои Бурсы въ Тернополи** выпала зовсѣмъ хорошо. На 72 ученикбвъ одинъ лишь мавъ поступъ недостаточный, 9 дбстало поправки, 48 класу першу а 14 степень вбдличный. Надто 2 питомцѣвъ зложило испытъ зрѣлости съ успѣхомъ дуже добрымъ, а одинъ съ вбдзначеньомъ. На 1898/9 р. выдѣлъ Бурсы розписує конкурсъ на 75 питомцѣвъ.

— **Испытъ зрѣлости** въ ц. к. семинаріи учительскій въ Станиславовѣ вбдбувъ ся пбдъ проводомъ краевого инспектора Бол. Барановского въ днихъ вбдъ 20 червня до 14 липня. До испыту зголосило ся 29 ученикбвъ звычайныхъ, 22 екстерністокъ и 3 екстерністы. Мѣжь звычайными учениками було 10 Русинбвъ а мѣжь екстерністками 3 Русинки. Зъ Русинбвъ здали: 1) Балашъ Илія, 2) Герасимовичъ Иванъ 3) Кобринъ Левъ, 4) Козакъ Михайло, 5) Курилюкъ Стефанъ и 6) Яцѣвъ Николай, а четыри дбстали поправку. Зъ 3 Русинокъ двѣ дбстали поправку а одну репребовано на рбкъ. Зъ Полякбвъ: 8 здало, 8 дбстало поправку, 1 перепавъ а 1 [екстерністъ] дбставъ поправку. Зъ 2 жидбвъ [звычайныхъ ученикбвъ] 1 здавъ а 1 дбставъ поправку, а въ жидбвъ-екстерністбвъ 1 здавъ а 1 репробовано. Екстерністокъ Польокъ було 8; зъ тыхъ 4 здали а 4 дбстали поправку. Екстерністокъ жидбвокъ було 12; зъ нихъ 2 здали, 5 дбстало поправку а 5 перепало.

— **Испитъ зрѣлости** въ мужескій семинаріи учительскій у Львовѣ здали: И. Андруховичъ, Г. Бабель, И. Батюкъ, С. Бѣлецкій [зъ вбдзнач.], В. Бережаньскій, В. Бучма, Р. Дешберъ, М. Дибулякъ, С. Фицовскій, М. Яхимовичъ, И. Кончаковскій, В. Козакъ, Б. Маликъ, М. Пахолекъ [зъ вбдзн.], К. Плахцинскій, Л. Подолукъ, А. Рерінгъ, Ф. Шайнеръ, А. Шлярбъ [зъ вбдзн.], С. Сінкъ, С. Сірматюкъ, Е. Стебельскій, Т. Терлецкій, И. Вахтель, А. Вѣнцковскій, Гроскопфъ, Гонсьоровскій, Лежогубскій, Поташникъ и Витковскій

— **Дирекція почтъ и телеграфбвъ оповѣщує:** Зъ днемъ 1 серпня 1898 запроваджая ся при ц. к. урядѣ почтовбмъ и телеграфічнбмъ въ Римановѣ мѣстѣ цѣлоденну службу телеграфічну т. в. въ часѣ вбдъ 1 жовтня до 31 марта вбдъ годины 8 оп а въ часѣ вбдъ 1 цвѣтня до 30 вересня вбдъ 7 оп рано до 9 годины вечеромъ. — Зъ припорученя міністерства торговлѣ зносить ся въ днемъ 1 н. ст. серпня с. р. телеграфічну стацію въ Пбдгайчикахъ коло Львова.

— **Зъ Кракова пишуть намъ:** Вбдъ якогось часу кружить поголоска, мовь бы нашъ Владика Чеховичъ заходивъ ся около звязеня греко-кат. парохій въ Краковѣ, а отвореня за то синекуры. Говорять, що на парохію въ Краковѣ мая збстати тблько сотрудникъ, а одинъ крилошанинъ перемыскои Капітулы, дотований вбдповѣднымъ додаткомъ, мавъ бы доѣздити до Кракова на контролю. Така поголоска мусѣла затревожити кождого щирого Русина, бо тое стремѣло бы до запропащеня парохіи а тымъ самымъ позбавлено бы звыжь 2000 душъ належитои духовнои опѣки, а такожь було бы синекурою для одного, на що нашъ демократичный настрбй не позволяе, тымъ бблыше въ такъ тяжкихъ часахъ, де многій съ браку парохій по кольканацять лѣтъ на сотрудницѣвъ голодувати мусять. Коли дотеперѣшный парохъ мбгъ на тбй посадѣ выжити кольканацять лѣтъ, то чому иншій безженный або бездѣтный вдовець такъ само не мбгъ бы выжити? — отже въ того взгляду нема найменшои потребы звязати парохію, а творити синекуру. Сего переконаня, видно, есть и Преосвященый, бо компетентій люде заперечують тую поголоску и кажуть, що заходы его якъ-разъ противній. Преосвященый хоче пбднести парохію въ Краковѣ одѣтно до достоинства римо-кат. обряду и заходить ся около системізованя въ Краковѣ миграта яко пароха и ще одного сотрудника. Се поясненя мусимо поки-що принять зъ вдоволеньомъ до вѣдомости, бо именно такій заходы вбдповѣдають достоинству Владики. Бо жь пречѣнь — не мовлячи вже о наслѣдкахъ — годь уважати Владикъ рускихъ якимись наказными нетаторами свого обряду, а тымъ самымъ кривдниками своеи народности! — *Симань.*

— **Вѣсти зъ Буковины.** П. Теодатъ Галицъ, здавши въ черновецкбмъ университетѣ послѣдный строгій испытъ зъ вбдзначеньомъ, дбставъ оногды степень доктора правъ. — Д-ръ Василь Дутчакъ зложивъ сими днями испытъ адвокатскій изъ загальныхъ вбдзначеньомъ.

— **Любивъ, любивъ та й покинувъ...** и оббкравъ. Іосифъ Янковскій, слуга готелевый — такъ представивъ ся Еленѣ Вовковій, служницѣ и порядній дѣвчинѣ у Львовѣ, одинъ молодецъ и вбдъ разу запалавъ до неи горячою любовію. Голубились два роки а вкбнци постановили вббрати ся. Весѣля мало вбдбути ся за кблька тыжднѣвъ. До сего треба метрики и иншихъ папербвъ, тожь Іосифцеви конечна була подорожь за тымъ въ родинй сторони. Ба, треба грошей до сего. Не мавъ ихъ Іосифцьо, але не мала и „Гельца“. Рада въ раду — она дала нареченому цѣлый свбй маеточекъ и окрасу — одинацять шнурбвъ корольокъ вартости 50 зр. Поѣхавъ Іосифцьо а Гельця жде, жде, та милый не вертае, бѣдне серце у грудехъ завмирае, а въ головѣ страхъ и вбдчаяне. Побѣгла на поліцію и пожалувалась панамъ. Почали ся доходженя. Знайшли дезертира, ведуть на поліцію, а тамъ показало ся, що вбнъ не звавъ ся Яковскимъ и не бувъ слугою готелевымъ, але сторожемъ при улици Унія люблинькои, женатымъ и батькомъ кблькоро дѣтей.

— **Дрббній вѣсти.** Въ суботу дня 23. н. ст. липня давъ президентъ мѣста Кракова Фрідлайнъ шлюбъ цівільный лѣкареви д-рови Іосифовѣ Маліковѣ лѣтъ 29, стану вбльного, обряду римо-кат. и п. Олявіи Райтаровскій, родомъ зъ Лишокъ горѣшныхъ, лѣтъ 27, обряду грекб-кат. [дочцѣ бувшого сотрудника при Успенськбй церкви у Львовѣ, котрои перше супружество съ адъюнктомъ судовымъ п. К. правосилными выроками всѣхъ инстанцій судовыхъ узнано за неважне и небувше]. — Антіпірина, такъ дуже уживана въ медицинѣ, здавсь подешевѣла бодай о половину, бо въ днемъ 22 с. м. выгасло право выключного выробу, яке мавъ проф. Кнорръ въ Гехстъ въ Нѣмеччинѣ; антіпірина принесла до 32 міліонбвъ марокъ доходу; зъ того акціонарѣ фабрики взяли 30 міліонбвъ а винахбдникъ 2 міліоны марокъ. — Невдовзѣ мае почати ся передъ судомъ присяглыхъ въ Станиславовѣ розправа противъ Авг. Гуминьского и товаришѣвъ, що мали привести товмацку фабрику цукру до банкротства; актъ обжалованя оббй мае 13 аркушѣвъ писма.

— **100.000 коронъ и 3 рази по 25.000 коронъ** е головній выгрйшъ великои ювілейной выставовои льотерії, котрй по вбдтрученю 20% будуть выплачений готбвкою. Мы звертаемо увагу нашихъ чи ачѣвъ на се, що найблизше тягнене вбдбуде ся невбдклично дня 6 н. ст. серпня с. р.

Вел. Отцѣвъ прошу — сли де натрафить ся пбддячій Стефанъ Орловскій, заразъ завѣдомити о. З. Шухевича въ Тишковцяхъ п. Городенка.

Именованя, перенесеня, вбдзначеня и пр.

— **Именованя.** Адъюнкты галицкои прокураторіи скарбу Денисъ Кулачковскій и д-ръ Вит. Бохеникъ дбстали титулъ и характеръ секретарѣвъ прокураторіи скарбу. — Львбвскій вышій судъ краевый именувавъ офіціяла канцелярійного II. класы Нелчиньского въ Бучачи офіціялбмъ канцелярійнымъ I. класы въ Тоймачи, — дальше именувавъ офіціялами канцелярійными высшого суду краевого у Львовѣ офіціялбвъ канцелярійныхъ II ои класы: Мар. Анджейовского у Львовѣ, Тому Гібша въ Чешановѣ, Іос. Воляньского въ Любачевѣ, канцеліста судового въ Бббрцѣ Мар. Тустановского, придѣлявчій его до суду повѣтового въ Зборовѣ, — вкбнци именованій офіціялами канцелярійными II класы: начальникъ канцелярійный II. класы Петро Теодоровичъ зъ Коломыѣ для Перемышля, офіціялъ канцелярійный II. класы Іануарій Церковскій для Бережанъ и канцелісты судовій: Ив. Бартль зъ Потока золотого тамъже, Володисл. Гживацкій зб Сколього для Солотвины, Іос. Райсмаеръ зъ Буштына для Микулинець, Володисл. Шетина зб Збаража для Заболотова, Іос. Шеллеръ зъ Перемышля для Устрѣкъ, Стан. Белявскій зъ Букбвска для Лѣська, Мавр. Морецкій зъ Коломыѣ для Перемышлянъ, Іос. Ліфшіцъ зъ Теребовлѣ для Мостбвъ, Ант. Груберъ зъ Коломыѣ для Косова, Фран. Тшецескій зъ Коломыѣ для Коломыѣ, Антбнъ Віндеръ зъ Залѣщикъ для Тлустого, Софр. Галька зъ Чешанова тамъ же, Іос. Грабовскій зъ Золочева тамъ же, Юл. Бѣлецкій зъ Болехова для Надвбрной, Ив. Кафка зъ Комарна тамъ-же, Людв. Фіберъ зб Львова тамъ-же, Ив. Павликъ зъ Дрогобича для Луки, Ферд. Бобрикъ зъ Лѣська для Любачевъ, Мих. Махлай зъ Синока для Сянавы, Мих. Бакинъ зъ Грималова тамъ же, Алойсій Тарновскій зъ Копычинець для Кутъ, Володисл. Флюренцкій зъ Городка для Любачева, Раф. Каратницкій зъ Станиславова для Монастирискъ, Вас. Бѣлецкій зб Стрыя для Рожнѣтова, Ем Харкевичъ зъ Будзанова для Отынія, Макс. Билинкевичъ зъ Дрогобича для Олеська, Волод. Шидловскій зъ Порохинка для Жидачева, Альфр. Маерскій зъ Рогатина для Борщева. Іос. Фил. Турка зъ Болехова для Меднинчь, Хаимъ Кеслеръ зб Львова тамъ-же, Францъ Ведличъ зъ Мильницѣ тамъ же. Мойс. Клайнкопфъ зъ Кракбвця для Бучача, Казимъ Віндішъ зъ Копычинець для Пбдгаець, Кор. Лерхъ зъ Римановъ тамъ же, Іос. Якубовскій зъ Дрогобича для Жаба. Іос. Кочиркевичъ зъ Радимна для Ярослава, Март. Гвоздь зъ Мостискъ для Бѣрчи, Петро Костюкъ зъ Самбора для Борынь, Мих. Пшосъ зъ Лопатина для Лопатина, Руд Калагурскій зб Львова для Ходорова и управитель вязнівъ Францъ Шнайберъ зб Львова тамъ-же съ задержанемъ дотеперѣшнои чинности.

— **Перенесеня.** Львбвскій вышій судъ краевый перенѣсъ на власну просьбу въ дотеперѣшнбмъ характерѣ службовбмъ офіціяла канцелярійного I-ои класы Авг. Ерліха зъ Товмача до Львова. — далше перенѣсъ офіціялбвъ канцелярійныхъ II. класы: Каз. Бема зъ Монастирискъ до Станиславова, Мих. Крушельницкого въ Березова до Балигорода, Володисл. Мая зъ Олеска до Самбора. Еда Строньского зъ Жидачева до Стрыя, Руд. Варкаловского зъ Грималова до Тернополя, Ант. Борунцкого зъ Устрѣкъ до Березова, Володисл. Хомяка зъ Микулинець до Бережанъ, Франца Фачиньского зъ Лютовискъ до Бережанъ, Конст. Стельмаховича зъ Борынѣ до Станиславова, Ив. Пригоцкого зъ Меднинчь до Судовои Вишнѣ и Ив. Квочиньского зъ Ходорова до Синока.

Послѣдній вѣсти.

Выдѣлъ краевый на послѣднбмъ своѣмъ засѣданю въ пятницю 22-ого с. м., полагоджуючи предложене членомъ Выдѣлу краевого д-ромъ Д. Савчакомъ справоздане въ справѣ кредиту селяньского, рѣшивъ одноголосно въ принципѣ:

1) що заходить нагляча и конечна потреба приступити зараз до переведеня орґанізациі кредиту селяньского;

2) уважавъ, що до того надають ся найлѣпше касы ощадности и позичокъ системы Райфайзена;

3) що орґанізацію и контролю тыхъ касъ повинень занятн ся самъ Выдѣлъ краевый и въ тбй цѣли заложати при Выдѣлѣ краевбмъ особне бюро на взбръ бкра заряду краевои продажи соли;

4) на кошты тои орґанізациі и надзору зажадати вбдъ Сойму кредиту 20.000 зр. рбчно черезъ пятьдесять лѣтъ, а крбмъ того постаратись въ Банку краевбмъ о 4% кредитъ отвертый до высоты одного міліона зр. на фонды оборотовй для маючихъ заснувати ся селяньскихъ касъ позичковыхъ.

На основѣ тыхъ принципіяльныхъ ухвалъ припоручено дотычному департаментови выготовити справоздане до Сойму и поставити подрббній внесеня.

Справу тую реферувавъ самъ Ц. К. маршалокъ краевый Стан. Бадені и есть надѣя, що соймъ полагодить ю корыстно. Бажати бы лише, щобы при переведеню сеи такъ важнои и пекучои справы выключено всякій шовініямъ народовый и політичный, наколи тая орґанізація мае принести хосенъ для селянъ и краю!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 24 липня. Въ 1901 роцѣ вбдбуде ся въ Австріи новый загальный списъ людности. Чехи теперь уже агітують, щобы Чехи замешкалй въ Австріи Долѣшнбй лише по чески выповнювали конскрипційнй аркушъ.

Мадритъ 25 липня. Рада міністрбвъ порѣшила не увзгляднити просьбы выдавцѣвъ часописей и задержати дневникарску цензуру. У многихъ приклонникбвъ Донъ Карльоса перевела поліція ревізію, при чбмъ мала познаходити важній документы. Провбдникъ карлістбвъ маркіязъ Церальдо выѣхавъ зъ Мадрита и взагалѣ зъ Испаніи и, якъ запевняють, верне не скоро.

Парижъ 25 липня. Пбсля Siècl-а полковникъ Паті de Кламъ бувъ дорадникомъ и сповѣдникомъ Естергазо о. Помагавъ ему фальшувати телеґрамы до Пікарта и давъ Естергазому вытягъ актбвъ зъ міністерства вбйны, а се выяснює справу листу дорученого Естергазому завуальованою дамою.

Царгородъ 24 липня. Порта вбдповѣла вбдмовно на всѣ ноты державъ, домагаючій ся вбдшкодованя за розруху. — Турецка армія мае бути зреорґанізована въ той способбъ, що дбстане 170 баталіонбвъ „Ilave“ [запасовыхъ], котрй въ часѣ мира мають вбдбувати лише двомѣсячну службу. Се вббльшило бы тур цку армію о 10½ дивізій. Въ Адріанополи, Кіркъ-Кілісее и Джумая мають будувати новй фортифікаці.

Букарештъ 25 липня. Румуньскій король Каролъ и наслѣдникъ престола Фердинандъ выѣхали нанѣ изъ замку въ Синаю и пустили ся до Петербурга у вбдвѣдины царя. Зъ королемъ ѣде такожь президентъ міністрбвъ Сурдза и численна дружина. Ѣдуть на Сучаву, Черновцѣ, Львбвъ, Краковъ, Варшаву.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На Бурсу св. О. Николая въ Перемышли зложивъ п. директоръ Цеглиньскій 15 зр., котрй зъѣздъ матуристбвъ въ 1878 року въ Перемышли передавъ на руки п. Цеглиньскому зб складки на убогихъ ученикбвъ. — Выдѣлъ складае Вп. жертводавцямъ сердечне спасиббг!

На будову церкви въ Тысмянѣ волоскбй жертвували послѣдними часами Вп. пп. Ив. Менциньскій резидентъ при краевбй Дирекціи скарбу у Львовѣ 50 зр., а Ив. Прокопскій офіціялъ при повѣт. Дирекціи скарбу въ Ярославѣ 10 зр. — За сй ласкавй жертвы складаю щиру подяку вбдъ себе и парохіянъ. — *Мих. Самбиньскій*, парохъ.

Оповѣщене.

На пбдставѣ рѣшеня загальныхъ зборбвъ Выдѣлъ товариства „Руска Бурса въ Новбмъ Санчи“ подае до вѣдомости, що съ днемъ 1 н. ст. вересня 1898 знайде помѣщене въ тбй Бурсѣ 7—10 ученикбвъ рускои народности и греко-кат. обряду — за мѣсячною доплатою съ горы найменше 4 зр. готбвкою. Питомець дбстане мешканя, поживу, опалъ, свѣтло и належитый надзбръ; натомѣсть повиненъ мати вбдповѣдне свое бѣле, обувь, одежу и книжки власній. До подань, котрй найдальше до дня 15 н. ст. серпня 1898 належить внести до Выдѣлу Рускои Бурсы въ Новбмъ Санчи на руки котрого-будь члена выдѣлу, треба долучити: свѣдоцтво хрещеня, свѣдоцтво шкбльне и убожества, а приватисты кромѣ того свѣдоцтво моральности. Въ поданю тбмъ мае отець [мати] або опѣкунъ питомця зложити деклярацію що-до высокости мѣсячнои доплаты.

Вбдъ Выдѣлу „Рускои Бурсы въ Новбмъ Санчи.“ 2—3

И. Лѣпницькій предсѣдатель. *В. Яворскій* скарбникъ. *М. Чернавскій* секретарь.

Конкурсъ.

Выдѣлъ Рускаго товариства педаґоґічного у Львовѣ розписуе симъ конкурсъ на принятє ученикбвъ до „Бурсы имени Францъ Іосифа“ на рбкъ шкбльный 1898/9.

Приймати ся будуть ученики середныхъ шкблъ, сыны бѣдныхъ учителѣвъ народныхъ або сирбтъ по нихъ, що були або суть членами Рускаго товариства педаґоґічного. До подань долучити треба: 1) метрику хрещеня ученика; 2) свѣдоцтво шкбльне съ послѣдныхъ двохъ курсбвъ; 3) деклярація що до мѣсячнои заплаты, що выносить 5—10 зр.; 4) 1 зр. на выдатки кореспонденційній; 5) хто не есть членомъ Рускаго товариства педаґоґічного, 1 зр. вписове и вкладку рбчну до того товариства.

Всякй подання адресувати треба до выдѣлу Рускаго товариства педаґоґічного у Львовѣ на руки члена выдѣлу Костя Паньковского ул. Театиньска 19. Остаточна умова заключить ся по принятю кандидата.

Въ складъ комітету, занимаючого ся веденемъ дѣлъ бурсы входять: дир. Едв. Харкевичъ яко голова, д-ръ Мих. Пачовскій, д-ръ Антбнъ Хомишъ, д-ръ Стефанъ Федакъ, катих. о. Дорожиньскій и Кость Паньковскій яко настоятель бурсы и секретарь комітету. Институтъ дае своимъ выхованкамъ: а) мешканє, харчъ, опалъ, свѣтло, послугу, праня за доплатою 50 кр. мѣсячно; б) доставляе имъ — о скблько на се дозволять фонды — книжокъ и приборбвъ шкбльныхъ; в) управляе ихъ выхованьемъ, стараюсь о добре домашне и товарискє поведенє; г) улекшуе имъ науку шкбльну и наглядае ся пбдъ доглядомъ домашныхъ сталыхъ директорбвъ; д) доставляе выхованкамъ нагоду придбати иншихъ вѣдомостей, теоретичныхъ и практичныхъ. Часъ вносити подання о принятє вызначуе ся до дня 10 н. ст. серпня 1898.

КОНКУРСЪ.

Въ интернатѣ рускои Бурсы Стрыйскои може найти въ слѣдующбмъ роцѣ шкбльнбмъ тридцять питомцѣвъ ученикбвъ шкблъ середныхъ и IV-ои класы школы народнои цѣлковите примѣщене за мѣсячною оплатою 15 зр., котра однакожь въ случаю неторичного убожества а заразомъ доброго поведеня въ наукахъ може бути знижена.

Реflектуючій о принятє своихъ дѣтей родичѣ мусять вписати ся въ члены товариства (вкладка рбчна 3 зр.) и мають внести свои подання найдальше до 31 н. ст. липня на руки проф. Юліана Костецкого, а яко прилогу залучити: 1] деклярацію, котрою зобовязують ся до оплаты умовленои квоты за горы; 2) свѣдоцтво убожества, сли просять о понижене оплаты; 3) свѣдоцтво шкбльне зъ послѣдного пбврбку и 4) 20 кр. на рекомандовану вбдповѣдь. Ученики, що були сего року въ интернатѣ, мають першенство, и тй мають предложити лишень деклярацію. Принятй питомцѣ мають мати достаточне число бѣля и то значеного, двѣ пары обуви, ковдру, подушку, вложити при вступѣ 1 зр. за знищене инвентаря, 50 кр. до 1 зр. на средства науковй и 2 зр. на праня. 2—3

Вбдъ Выдѣлу рускои Бурсы Стрыйскои.

Юл. Федусевичъ предсѣдатель. *Ив. Вахнянинъ* секретарь.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ рынокъ ч. 10

выдало новый накладъ друкбвъ

I. Друки правничій:

1.	Позовъ въ справахъ дрббныхъ лібра	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. ліб.	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Повномочія	по 40	„
6.	Подання о екс- и интабуляціФ, взбръ а) б) в) г) лібра	по 40	„
7.	Чаписы до подань о интабуляцію ліб.	по 20	„

II Друки для касъ позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра	по 40	кр.
9.	Книга довжниковъ „ „	40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2·—	„
11.	Скрипт довжный „ „	„ 1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „ „	„ 3·—	„

III. Друки для крамниць.

13.	Книжка товарова лібра	по 40	кр.
14.	Книжка касова „ „	40	„

IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15.	Списъ членбвъ лібра	по 40	кр.
16.	Грамоты членьскій читальнь „Просвѣты“ примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитбсть особно.

Вино испаньске зъ кондуранґо

успѣшне въ упорныхъ недугахъ жолудковыхъ, корчахъ, болькахъ въ жолудку и т. д. Цѣна 3 корони. 5

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 284—?

Оголошене конкурсу.

На запомогу стіпендийну з фонду імени Тараса Шевченка на рік 1898/99 в квоті 100 зр. а. в.

I. О сю запомогу стіпендийну можуть убігати ся передовсім убогі, талановиті літерати і артисти рускої народности, як також убога талановита молодіж рускої народности, що по укінченю шкіл вищих віддає ся спеціяльним студіям науковим.

II. Сю запомогу стіпендийну буде надавати Головний Виділ Товариства „Просьвіта“ у Львові і виплачувати в двох піврічних ратах по 50 зр.

III. Подання о надане отсеї запомоги стіпендийної належить вносити до Головного Видїлу Товариства „Просьвіта“ у Львові (ринок ч. 10) найдальше до дня 31 н. ст. серпня 1898 р.

За Головний Виділ Товариства „Просьвіта“ у Львові дня 13 липня 1898. (3—3)

Юлїян Романчук. Олекса Танячкевич.

А. Филовичь

артистъ-малярь

у Львовѣ, ул. Подлевского ч. 10.

Дякъ кваліфікованый вільный вѣдъ служебы вѣйсковой, безженный, сейчасъ потрѣбный для парохіи Лѣщоватe, почта Устрѣки долѣшній. Знаючій якесь ремѣсло або вправний въ писаню мають першенство. Зголошувати ся листовно або устно до мѣсцевого уряду парохіяльного. 285 1—3

126

моргѣвъ доброи облогованои землѣ надъ Днѣстромъ зараз до вынаймленя. Близша вѣдомость въ греко кат. Урядѣ парохіяльномъ въ Копычинцихъ почта Червелица.

287 1—3

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу

зъ життесписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна I-шои части 25 кр II-ои части 20 кр.

Оправдани примѣрники продають ся о 10 кр. бѣльше.

МАШИНКИ американьскій до робленя мороженого посмности 1, 2, 3 літры по зр. 5·50, 6·50 и 7·50. Рондлѣ мосяжний до смазкеня конѣтуръ по зр. 2·40, 2·80, 3·—. Кльошѣ дротяний до прикрывкеня полумысковъ штука вѣдъ 35 кр. до 1 зр.

поручая ПЕТРО ХИЖНЯКОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Кампіанувка ч. 1 (супротивъ кат. церкви.) 4955

МОЛИТВЕННИК ДЛЯ ДІТЕ

виданий

коштом руского тов педагогічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продає ся в книгарни Наук тов ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

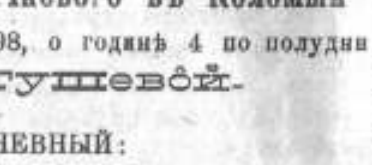
Надѣслане.

М. ФРАЙЛІХЪ

Спеціалістъ бандажистъ, управил. Высокимъ ц. к. Міністерствомъ торговлѣ у Вѣдни до выключного выробленя удѣшеныхъ свого власного помыслу бандажівъ на перепуклины, перзнѣвъ своѣ мешкане и роботню въ ул. Шпитальном ч. 1, на ул. Городецку ч. 35 у Львовѣ и поручая ся всѣмъ терпячимъ на перепуклину. Сотки свѣдоцтвъ и подякъ до перегляду. 288 2—5

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкой



поручая въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, лорнеты, бінокля, далекозиди, барометры, термометры, рѣзни areометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґа, тасьмы мірничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Урядженя дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки подароджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЖЕҐЕСТÔВЪ въ Галичинѣ надъ Попрадомъ

зелѣзница, почта, телеґрафъ въ мѣсци.

Найсильнѣйша щава зелѣзиста. Пора купѣлева тревае вѣдъ 20 Мая до кôнця Вересня. Купель боровиновй, зелѣзистій, гідропатичній и попрадовй. 174 17—2

Вода жеґестôвска знаходить ся у всѣхъ великихъ Складахъ Водъ Мінеральныхъ.

Орднуючій карѣль *Д ра Едвардъ Брїль [Brühl].*

ТОВАРИСТВО ЗАЛИЧКОВЕ ВЪ КОЛОМЫИ

зареєстроване зъ неограниченою порукою.

Двадцяте трете звычайне

Загальне Зôбране

членôвъ товариства заличкового въ Коломыи

вôдбуде ся дня 31 лат. липня 1898, о годинѣ 4 по полудни

въ сали ратушевôй.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

1. Справоздане Дирекціи зъ дѣяльности за рôкъ 1897.
2. Справоздане комісіи ревізійной и внесеня тон-жь.
3. Удѣленe Дирекціи абсолюторія за рôкъ 1897.
4. Роздѣлъ зыскôвъ.
5. Выльосованe 5 членôвъ рады надзираючои и выборъ 5 а взглядно 6 новыхъ членôвъ.
6. Змѣна, а взглядно доповненe §§. 6, 35, 43, 46, 65, 68, 76 и 84 статутôвъ.
7. Выборъ комісіи ревізійной на рôкъ 1898.
8. Внесеня членôвъ.

Книжочки удѣловй служать до вступу на салю.

До комплету потреба $^1/_{10}$ часть истнуючихъ членôвъ (§. 53 Стат.) Рахунки и Білянсъ за рôкъ 1897 Товариства Заличкового можуть бути въ канцелярїи Дирекціи пересмотрений и пôднятй. Если-бы на повысшôмъ дни не явило ся достаточне число членôвъ, въ такôмъ случаю вôдбуде ся загальне зôбране дня 7 серпня 1898 о тôй самôй годинѣ и въ тôмъ самôмъ льокалю зъ повысшимъ порядкомъ дневнымъ, котре безъ взгляду на число притомныхъ членôвъ бôльшостію $^2/_3$ частей голосôвъ рѣшати буде (§. 54 стат.)

Коломыя дня 20 липня 1898. 286 1—1

Рада завѣдуюча:

Іоанъ Стадниченко предсѣдатель. *Д-ръ І. Врублевскій* секретарь.

На засѣвъ пôдъ сю пору насѣне рѣпы пастѣвной стерняки

бѣлои, округлои и довгои кільогрм. 70 кр.

Лыко индійске

до околізованя и привязуваня рослинъ кілгрм. 1 зр. 20 кр.

Ножѣ до околізованя

(Кущдого)

поручае

Торговля насѣня

А. Климовича и Сына

У ЛЬВОВѢ

площа Галицка число 14.

281 5—5

Проф. Д-ра Олександра Огоновского „СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“ виданий Д-ром Петром Стебельскимъ: том І. Загальні науки і право річеве; том ІІ. Право облігаційне і право спадкове — появив ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

БОТАНІКА

на вищі класи шкіл середних. Підля учебника д-ра О Ростафиньского. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 н. в. а.

Д-ра Осипа Ростафиньского

БОТАНІКА

на низші класи шкіл середних. На язык рускій переложив Іван Верхратский. Видане друге р. 1898. Ціна 70 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ

на низші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразôвъ

зъ рускои ботанічнои термінольоґіи и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Видання ті може дістати в книгарні Ставропигійскій або у автора. Хто замовляє у автора що найменше два примірники із згаданих виданій (пр. два примірники Зоольоґії або два примірники Ботаніки або два примірники Спису або один примірник Зоольоґії і один примірник Спису або один примірник Ботаніки і один примірник Спису), тому висилає ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачує автор.

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русинôвъ

Цѣна 1 ор.

Дôстати можна въ товарисствѣ „Просвѣта.“

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ. Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшй вина фляшками)

высилає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.

92 78—?

Книгарня Наук. Товариства имени Шевченка

у Львові, ул. Академічна ч. 8, 222 6—?

має на складі ослідуючі книжки:

Адам Дидьк. Гроші а праця, повість	3·20 зр.
Антонович Вол. і Іловайський, Історія великого князівства литовського	1·60 „
Бляйд П. (Ніщинский) Гомерова Одиссея, 2 томи	2·20 „
„ Одиссеєві пливаники	—·10 „
Бальзак Гонорій. Батько Горіо, повість з французского	2·— „
Барвінок Василь (Барвіньский Вол.) Бевсталанне сватаке, опов.	—·80 „
„ Цісар Йосиф II., відчит	—·10 „
Барвіньский Йосиф Павло Полуботок, трагедия	—·20 „
„Батьківщина“ бібліотека І. П. Дві хлопські держави	—·05 „
„ „ Хлопи і хлопська справа	—·05 „
Баштовий Українство на літератур познах в Московщиною	—·50 „
Брет-Гарта. Кріссі, повість з англійского	—·60 „
Верне Юлій. Довкола землі подорож	—·60 „
Верхратский Іван, Соматология	—·90 „
„ „ Начерк соматології	1·50 „
Гаршин Всеволод Малярі, оповіданя з великоруського	—·10 „
Геринґ-Герасимович В. Що то таке економія?	—·20 „
Герштекер. Розбишаки на ріці Міссісіпі, повість з німецкого	—·80 „
Гілєрн Вільгельміна. Власними силами, повість з німецкого	1·20 „
Гоголь Микола. Вечериці, з великоруського	—·10 „
„ „ Мертві душі, поема з великоруського	1·80 „
Гончаров. Обломов, роман з великоруського в 2 томах	1·80 „
Граб Павло. З півночи	—·20 „
„ „ З чужого поля	—·20 „
„ „ Пролісок	—·20 „
„ „ Доля	—·20 „
Гребінка Евген. Чайковский, роман в 2 частях	—·70 „
Григорієнч Гр. (Цегляньский) Шляхта ходачкова, комедія	—·15 „
„ Торговля жемчугами	—·20 „
Грушевський Михайло. Вимоги з жерел до історії України-Руси	1·— „
„ „ Жерела до іст. України-Руси том І. і ІІ. по	2·— „
Даниловский Гр. Зоїгці з Новороси, повість з великоруського	1·— „
Денис (В. Ільницкий). З різних країв і народів	—·20 „
Дікенс Кароль. Два міста, повість з англійского	2·— „
„ „ Новорічні дзвони, повість з англійского	—·60 „
„ „ Олівер Твіст, „ „ „	1·30 „
Доде Альфонс. Набоб, роман з французского	2·70 „
„ „ Фромонт молодший і Ріссар старший	1·80 „
Достоєвський Федір. Вина і кара, повість 2 томи	4·— „
Драгоманов Михайло. Про галицько-руське письменьство	—·14 „
Дрозд. В гостях добре а дома ліпше, повість	—·80 „
Еберс Юрій. Homo sum, повість з німецкого	1·20 „
Едварс. Стефан Лаврентій, повість	2·70 „
Еркман-Шатріян. Пані Тереса, повість	—·80 „
Етнографічний збірник том І. ІІ. і ІІІ. по	1·50 „
Загірки М. Жанна де Арк., оповіданє	—·10 „
„ Про Авраама жидовина і Федора Християнина	—·10 „
Заклинський Р. Чи можна Федьковича Косованом звати?	—·20 „
Залукнич (В. Масляк). Аристократи	—·20 „
„ Поезиї том ІІ.	—·80 „
„ Кандидат	—·15 „
Записки наук. товариства імени Шевченка том І—XX по	1·— „
Іаревич Федір. Боднарівна, драма народна	—·10 „
„Зеркало“ з року 1890, 1891, 1892 по	2·— „
Зіньківський Трофим Твори том І. і ІІ. по	1·— „
Золя Еміль. Мрія, повість з французского	1·— „
„ „ Довбня. Дрібна бібліотека	—·20 „
„Зоря“ письмо літературно-наукове р. V, VI, без бібліот. по	3·— „
„Зоря“ письмо літературно-наукове VIII, IX, X, і XI, по	5·— „
„ „ „ ілюстроване р XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, по	6·— „
З чужих зільників, збірник оповідань	1·40 „

Розклад їзди поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходить о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води ($^5/_8$ до $^{11}/_8$)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бел ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова ($^1/_7$ до $^{12}/_8$ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.06		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович ($^8/_8$ до $^{11}/_8$ неділі сьвята)
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води ($^8/_8$ до $^{11}/_8$)
				3.28	„ Брухович ($^8/_8$ до $^{11}/_8$)
				4.55	„ Ярослава
		вночи			**вночи**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.20	„ Янова ($^7/_8$ до $^{12}/_8$ в будні дні)
	6.10	„ „		6.30	„ Іцкан
	7.57	„ Янова ($^1/_8$ до $^{21}/_8$ а $^{10}/_8$ до $^{30}/_8$)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Брухович ($^5/_8$ до $^{20}/_8$ а $^{10}/_8$ до $^{11}/_8$		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.31	„ „ ($^1/_7$ до $^{12}/_8$)		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова ($^1/_8$ до $^{12}/_8$ въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова ($^1/_8$ до $^{21}/_8$ а $^{10}/_8$ до $^{30}/_8$)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ „ Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годины вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

Лише **50** кр. на **3** тягненя,

ПЕРЕДПОСЛѢДНЫЙ ТИЖДЕНЬ.

219 6—? Головна выграна 1 разъ

100.000 коронъ и **25.000** коронъ

разы

готôвкою въ 20% отручены.

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЙ ВЫСТАВЫ **à 50 кр.** | Тягненe: 6 серпня 1898. Тягненe: 15 вересня 1898. | Тягненe: 22 жовтня 1898.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корнанъ и Файґенбавмъ, Ґ. Максъ, Шеллєнберґъ и Крайзеръ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Яковъ Штро, М. Клярфельдъ.

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спôльникъ фірмы

К. Гостиньскій и І. Альсъ

Предприемство комісій и спедицій

у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)

яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПÔВНÔЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМѢ

продае карты корабельный выѣздлаючимъ въ край заморскій и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.

Експедиція подорожныхъ и закупнôвъ 3—5 разôвъ мѣсячно до Америки Пôвнôчной, Арґентины, Канады, Парагваю и Сполученыхъ Державъ. 209 52—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Въ друкарнѣ Института Ставропігійского.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кнайзенского 2.; — въ Ярослави Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитбст за инсераты вплатей у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" въ літор. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ . .	18 зр.	на цѣлый рѣкъ . .	24 зр.
на пѣвъ року . .	9 зр.	на пѣвъ року . .	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ . .	16 зр.	на пѣвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣлчика инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланс" по 25 кр. а. в.

Недѣлки и инші денонсы приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрѣлка.

До ситуації.

Нинѣшна Wiener Zeitung оголошуе вѣдручне письмо цѣсарске до президента міністрѣвъ замыкаюче сесію ради державной. „Чую ся зобовязаным — пише цѣсарь — розпорядити замкненє чотирнацятой сесіи ради державной".

Чи се выяснило ситуацію? Чи зъ того можна заключати: якою дорогою пѣйде вѣдъ теперь політичный розвой Австріи? Чи се може зраджуе, якій планы мае правительство гр. Туна для полагодженя кризы, — чи вказуе на те, що гр. Тунъ взагалѣ мае вже якійс. обдуманый планъ? — Нѣ! Правда, пишуть много, а ще бѣльше говорять о намѣрахъ правительства, але все те комбінаціи опертій на дуже непевныхъ здогадахъ. Ясною рѣчею е одно лишь, именно те, що криза доходить до кульмінаційной точки и, сли Тунъ не мае ще обдуманой програмы дѣланя, пѣйде туды, куды пхнуть его подѣлянія, подѣ одном хвилѣ.

Ситуація стала ся тымъ поважнѣйшою, що до внутрѣшныхъ конфліктѣвъ причинивъ ся конфліктъ зъ Угорщиною, и розвой політичныхъ справъ въ Австріи зависить теперь не лише вѣдъ становиска австрійскихъ партій, але и вѣдъ того, що стане ся въ Угорщинѣ. Сли-бы правительство могло угорску угоду заключити на пѣдставѣ §. 14., мавъ бы гр. Тунъ часъ на дальшій позапарляментарній и парляментарній переговоры ческо-нѣмецкій. Коли-бы надѣйшла вѣсть, що Угорщина згодила ся на такій способъ розвязаня справы и Банфі не подавъ бы ся до димісіи, гр. Тунъ мавъ бы передъ собою великій часъ до переговорѣвъ и розпутаня ческо-нѣмецкого вузла. Коли-жь Угорщина супротивить ся, тогдѣ парляментарна криза перемѣнить ся въ кризу правительственну або навѣть конституційну кризу въ Австріи.

Правительство, сли мае певній планы, укрывае ихъ въ тайнѣ. Де-хто голосить, що мимо дневникарскихъ заперечень, правительство таки мае готовій планы, а на переведенє ихъ цѣсарь онодгы згодивъ ся. Впрочѣмъ речинець правительственной акціи не означеный.

Бути може, що гр. Тунъ схоче впередъ порозумѣти ся зъ угорскимъ президентомъ міністрѣвъ, котрый про свою особу узнае можность угоды на засадѣ §. 14, а йде лишь о приязнане публичной опініи угорской для такого полагодженя справы.

Narodni Listy, пишучу о ситуаціи, кѣнчать свои выводы такими словами: „Надѣйшли дуже важній хвилѣ, може историчній хвилѣ, заповѣдаючій переломъ мѣжь двома епохами. Въ такихъ хвилях е патріотичнымъ обовязкомъ всѣхъ — уникати всего, що могло бы переломовый процесъ вѣддалити вѣдъ дороги и напряму, котрыхъ нашому народови бажаемо цѣлою душею."

О станѣ языковой справы доносить вѣденьскій кореспондентъ Narodnich List бвъ: „Справа перекладникѣвъ зайшла на другій планъ. Нѣмцѣ высунули на чоло справу чисто нѣмецкихъ округѣвъ и жадають, щобы въ тыхъ округахъ цѣлкомъ не можна було вносити ческихъ подань. Одным словомъ — Нѣмцѣ домагають ся цѣлковитого знесеня языковыхъ розпоряджень Штремаєра зъ 1880 року. Одинокимъ користнымъ выслѣдомъ тыхъ шестя-тыжневыхъ пробъ Туна було выробленє въ мѣродатныхъ сферахъ переконаня, що теперѣшный парламентъ е абсолютно безплодный и нема потребы робити въ нимъ дальшій пробы. Конференціи зъ Нѣмцями можна уважати цѣлковито вже закѣченными".

Переглядъ політичный.

Цѣль подорожи болгарского князя до Россіи пояснюють болгарскій дневники въ рѣзный способъ. „Свобода" пише, що Фердинандъ хотѣвъ заключити въ Петербурзѣ вѣйскову конвенцію зъ Россією и тому взявъ зъ собою Стовлова и міністра вѣйны Иванова. Иншій болгарскій часописи пишуть, що князеви розходить ся о те, щобы царь не гнѣвавъ ся и не протестувавъ на случай, коли-бъ князеви забагло ся оголосити независимбсть и натягнути на голову королѣвску корону. Въ тѣй цѣли зрѣкае ся вѣнъ великодушно всякихъ претенсій до Македонія и вѣддае цѣлу свою будучибсть въ руки Россіи.

— —

Провізоричный статутъ для Креты, ухваленый чотирма державами, доводить султана до „шевском пасіи". Выключенє магометанцѣвъ зъ будучои адміністрацін уважае вѣнъ за личну обиду. Міністеръ справъ заграничныхъ бувъ зъ припорученя султана у амбасадорѣвъ австрійского и россійского та высказавъ имъ султаньске невдоволенє въ тѣй справѣ. Напружене вѣдносинъ мѣжь Портою и Россією выкористовуе Англія, стараючись зблизити ся до султана. Вже и зробила султанови одну велику прислугу, именно конверзію египетеко-турецкого довгу на 2½-процентовый довгъ. Султанъ дбстане на руку 600.000 фунтѣвъ штерлінгівъ т. е. 7.200.000 зр. Не одинъ турецкій урядникъ гадае, що ажь теперь дбстане залеглу вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ пенсію...

— —

Въ Сербіи увійшовъ въ житє новый законъ красовый зъ вынимкомъ двохъ параграфѣвъ, котрій на політичній часописи накладають кавцію въ квотѣ 5000 франкѣвъ а вѣдъ редактора домагають ся свѣдоцтва скѣченя якогось факультету. Цѣлею тыхъ параграфѣвъ, котрій увійдуть въ житє за два мѣсяцѣ, есть — вынищити немилу правительству дрѣбну працу. Sic transit gloria Сербіи! Сербія славила ся колись найдемократичнѣйшою конституцією въ Европѣ.

— —

Зъ Кубы доносять: Тій властителѣ грунтовій и мешканцѣ, котрій не брали участи въ повстаню, вручили президентови Америки петицію, въ котрій дякують Сполученымъ Державамъ за увольненє ихъ зъ-пѣдъ іспаньскои власти и зазначують, що кубаньскій людъ може теперь сповнити свою мѣжнародну задачу заведеня у себе ладу. Загальне бажанє на Кубѣ е таке, щобы островъ дбставъ власну самоуправу, утворивъ кубаньску републику и щобы Санхаго перейшло въ руки Кубанцѣвъ. — Іспаньскій гарнізоны въ Кайманера и Гвантанамо пѣддали ся.

Письмо зъ Коломыѣ.

[Справы „Народного Дому".]

По шести лѣтахъ дрѣмоты прокинувъ ся вкѣнци управляючій совѣтъ „Народного Дому въ Коломыи". Розглянувъ ся довкола себе и переконавъ ся, що нѣяка vis major не пѣдсела въ гору заложеныхъ передъ кѣлькома роками фундаментѣвъ Народного Дому, але противно, тая vis major зробила навѣть шкоду, бо въ надѣ воды нарушила вымурованій вже фундаменты. Сесія обставина спонукала була свого часу управляючій совѣтъ — рѣшую посунути акцію будовы Народного Дому наперед: до усуненя небезпечного шкѣдника при помочи помпы. Въ той способъ управляючій совѣтъ, хоть затоплючи десятки чи сотки, спасъ замурованій тысячѣ, але кождый мусить чей признати, що се була conditio, sine qua non.

„Такъ дальше бути не може! — сказавъ собѣ управляючій совѣтъ — треба щось робити!" Ну и завдяки о. Н. Лепкому, котрый обнявши предсѣдательство по резигнаціи стареньского о каноніка Кобляньского, розрухавъ вѣдпочиваючій на лаврахъ своеи продуктивно и дѣяльности управляючій совѣтъ и оголошено часописми, що дня 15. липня 1898 р. вѣдбудуть ся загальній зборы Народного Дому. Чи-жь мбгъ бути принагбднѣйшій день до сего? Здаеть ся, нѣ. Того дня припадае прецѣнь конець року шкѣльного, отже родичѣ позъ эджали ся зѣ всѣхъ сторѣнъ по свои дѣти. Мѣжь тыми було певно много членѣвъ Народного Дому, тожь не великимъ було для нихъ трудомъ — вступити о 3 бй годинѣ зъ полудня до комнать „Родины", щобы послухати справозданя управляючого совѣта, выбрати новый выдѣлъ, заохотити та порадити, що робити. Але де тамъ! прибуло всего трехъ чи чотирохъ священикѣвъ зъ околицѣ. Чи бы такъ мало обходила патріотбвъ такъ важна для руского народу инстатуція, якъ Народный Дѣмъ, що мае дати пріютъ и пригорнути молодѣжь руску такъ жадну наукы, але при тѣмъ бѣдну, помнивши вже всѣ прочій такъ важній задачѣ Народного Дому? Такъ отже загальній зборы не вѣдбули ся того дня за-для недостачѣ комплету, а скликано другій на 22-ого липня.

Ще передъ отвореньмъ сихъ зборѣвъ розпочавъ о. Мардаровичъ — хоть прийшовъ лишь яко гбсть — въ сполцѣ зъ о. Левицкимъ зъ Вербѣжа неожидану бучу, закидаючи нѣодинокимъ членамъ управляючого совѣта [въ досыть неприличный способѣ], що не мали права вычеркувати членѣвъ, котрій не платять вкладокъ. Аргументувавъ се тымъ, що треба було пѣзвати ихъ до суду. Управляючій совѣтъ дѣйстно вычеркнувъ бувъ кѣлькохъ членѣвъ постѣйно залягаючихъ зъ вкладками мимо упѣмненя. Не знаю, якъ хто о тѣмъ думае, але здоровый розумъ каже, що задачею управляючого совѣта есть що иншого, а не ведене непевныхъ процесѣвъ и публичне компромітованє своихъ членѣвъ. Однакъ така компромітація по-части наступила хотяй мимо волѣ и безъ сповѣщасти управляючого совѣта. За се треба дякувати имовѣрно одному зъ писарѣвъ адвоката д-ра Дудикевича, котрый именуе себе дописувателемъ „Галичанина", и мабуть вѣнъ помѣстивъ дотычну новинку про сю справу въ „Галичанинѣ". Вычеркненій члены були бы прецѣнь о своѣмъ вещастю довѣдали ся иншою дорогою и були бы або поспѣшили зъ заплатою залеглостей, якъ то вчинили о. Левацкій, п. Кисѣлевскій а може ще хто, бо прецѣнь имъ повинно було нити о те, щобы не втратити правъ членьскихъ на загальныхъ зборахъ, або були бы прийшли на загальній зборы и вѣдклекали ся до нихъ въ тѣй справѣ. Зъ того выходить, що сесерѣшенє управляючого совѣта мало бути лишь обудженьмъ членѣвъ зъ летаргу, але и такъ сильній лѣки погазались за слабій. Впрочѣмъ покривджений дбстали повну сатисфакцію, бо на внесене д ра Дудикевича ухвалили загальній зборы, що рѣшенє управляючого совѣта що-до вычеркненя членѣвъ за неплаченє вкладокъ уважае ся небувшимъ. Такъ отже всѣ присутній, безъ огляду на то, чи заплатили вкладки чи нѣ, чи були вычеркненій чи нѣ, дбстали назадъ свои права. Але заразомъ принятемъ того внесеня порѣшено дуже важну квестію що-до членѣвъ не платячихъ вкладокъ, та про се прилюдно не хочу писати.

Що-до иншихъ точокъ програмы загальныхъ зборѣвъ — треба замѣтити, що уступаючій совѣтъ не дбставъ ще абсолюторіи, а то по причинѣ, що комісія контрольна не була въ силѣ пересмотрати книгъ товариства. Однакъ мимо того приступлено пѣсля рѣшеня загальныхъ зборѣвъ до выконаня дальшихъ точокъ програмы. Выбрано отже новый выдѣлъ, въ котрого складъ увійшли: о. Н. Лепкій яко предсѣдатель, о. В. Балицкій зъ Іспаса и Г. Кульчицкій яко заступники предсѣдателя, М. Бѣлоусъ, А. Кузьма, д ръ Кобриньскій, д-ръ Кульчицкій, А. Блоньскій и о. Русинъ яко выдѣловій, а д-ръ З. Левицкій и Л. Посацкій яко заступники выдѣловыхъ.

Вкѣнци наступили внесеня членѣвъ. Обговорювано именно, що мае дальше робити управляючій совѣтъ. Д-ръ Дембицкій радивъ вѣдложити дальше будову Народного Дому аж до часу, якъ убирая ся вѣдповѣдный фондъ, щобы безъ затягани позички можна хоть одно крило выбудувати. Зновъ же д-ръ Дудикевичъ бувъ тои гадки, що будову належить за всяку цѣну дальше провадити, щобъ ухоронити вѣдъ цѣлковитого знищеня тотій фундаменты, що вже стоять, и указавъ яко найголовнѣйшу задачу нового совѣта старатись одушевити народъ до складана лептъ. Въ наслѣдокъ того выявалась довга полеміка мѣжь д-ромъ Дембицкимъ, д-ромъ Дудикевичемъ и д ромъ Кульчицкимъ. Вкѣнци на внесене д-ра Кобриньского рѣшено, що управляючій совѣтъ мае удати ся до знатокѣвъ о информацію, чи фундаменты можуть ще якійсь часъ стояти безъ нараженя на знищене? — якъ тому зарадити? и опѣсля въ разѣ потребы вѣднести ся до загальныхъ зборѣвъ, котрій умысне въ тѣй цѣли мають скликати ся.

Членъ.

Справа жѣночои выдѣловои школы у Львовѣ.

Якъ вѣдомо нашимъ Вп. читателямъ, Руске Педагогічне товариство — побачивши, що краева рада шкѣльна якъ и міністерство просвѣты кинули до коша петиціи педагогічного товариства и рускихъ родичѣвъ, щобы чотироклясову руску школу вправъ при женьскій учительскій семинаріи у Львовѣ розширити на семиклясову выдѣлову, одину таку руску школу на цѣлый край, — рѣшило ся само основати приватну триклясову школу выдѣлову (V, VI и VII-му класу) зъ науковымъ планомъ приписанымъ для публичныхъ школъ выдѣловыхъ — и внесло до краевои рады шкѣльнои петицію о дозволъ заснованя такои школы.

Отже на засѣданю дня 22 с. м. краева рада шкѣльна удѣлила Рускому товариству педагогічному дозволъ на заснованє приватнои рускои школы выдѣловои, котра може вѣдтакъ осягнути право публичности.

Дирекцію „Рускои школы выдѣловои" обймe директоръ рускои гімназіи Е. Харкевичъ а заразомъ науку нѣмецкого языка, науку религіи о. Лопатиньскій, руского языка д-ръ В. Коцовскій, польского языка п-на Фил. Огоновска, исторіи и географіи п-на Варвара Литиньска, природописныхъ наукъ, математики, рисунковъ и роботъ п на Ольга Барвѣньска, каліграфіи проф. Ил. Огоновскій, надзоръ надъ ученицями обймe одна зъ учительокъ. *Зъ днемъ 1 ого вересня с. р. увійде въ житє I-а кляса выдѣловои школы* [т. е. V-та] и буде умѣщена въ домѣ вдовичо-сиротиньского фонду при улици Вірменьскій ч. 2. на II-бмъ поверсѣ (напротивъ (Народного Дому.)

Нотуючи нинѣ сесію радбстну вѣсть, вже заздалегбдь звертаемо на сесію школу увагу Земляковъ. Школа сеся, сотворена патріотичнымъ заходомъ Руского товариства педагогічного, мусить тѣшитись найбѣльшою симпатіею Русиновъ и знайти у нихъ найсердечнѣйшу пбдпору!

НОВИНКИ.

— **Станъ здоровля Є. Ем. Кардинала** погбршуе ся зъ кождымъ днемъ. Взагалѣ-жь станъ стае безнадѣйнымъ.

— **Про руско-народный театръ въ Любачевѣ** пишуть намъ зъ-вѣдгамъ: Вже другій тыждень гостить у насъ рускій театръ, а не навкучивъ ся намъ анѣ троха — але-жь бо и поведеня его примѣрне и праця совѣстна, тожь и публика, такъ руска якъ и польска, радо горне ся до театру, и не було случаю, щобы коли выйшла невдоволеною. Такихъ артистбвъ якъ Гембицкій, Ольшаньскій, Нижанкбвскій, Стадникъ, Григоровичъ, Рубчакъ, Шеремета и пр. можуть намъ позавидѣти и столичній сцены. А мѣжь артистками такожъ Осиповичева е незрбвнаною въ кождій ролѣ, Гембицка единою въ драматичныхъ роляхъ. Дуже добре выявляють ся зъ своихъ задачъ и другій артистки, якъ Стечиньска, Коссакбвны, Ляновска, Миколаенко и пр. Одна хиба лишень, котру можна пбднести, то тая, що жѣночій хоръ трохи за слабый, но та бо зновъ противъ такого хору, якъ е мужескій то и чоловѣкъ стае ся выбагливымъ. Та то якъ заспѣвають, слухаешь, слухаешь и наслухати ся не можна, сказано: спѣвають якъ соловейки, — впрочѣмъ дирекція робить старання, щобы скрѣпити жѣночій хоръ, и маемо надѣю, що ій невдовзѣ удасть ся; тогдѣ вже не буде нѣчого бѣльше до бажаня. Ажь душа радуе ся, коли наши брата Поляки, выходячи зъ представленя, высказують похвалы для нашои сцены; серце гордить ся, що и мы, бѣдній Русины, маемо чимъ передъ свѣтомъ повеличати ся. Тожь за те сала, хоть якъ простора, мимо тяжкого часу [жнива и конець мѣсяця], нѣколи не свѣтила пусткою, а въ недѣлѣ була все переповнена. А коли нашій соловейки заспѣвали службу Божу, то що жило, спѣшило до церкви послухати милого спѣву. Жаль

Вина испаньскі зъ Соматозою

найновѣйше цѣлне средство вѣдживляюче до скрѣпленя вѣдъупавшихъ організмовъ. — Цѣна бутильки 3 корони 60 гелер. 6

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 235—7

насъ огортае, коли згадаемо, що 31-ого липня вже послѣдне представленє; но годѣ, треба и другимъ мѣсточкамъ зробити сю приятность Спаси-Бѣгъ отже, що на нашь Любачѣвъ не забули, и желаемо Вамъ всюды такои симпатіи и поводженя, якихъ зазнали Вы у насъ! — *Юліянъ Гладиховичъ.*

— Зъ Станиславова пишуть намъ: Зъ причины, що мѣсцева и дооколична руска интелігенція записуе [якъ мовить] „зъ утилітарныхъ взглядовъ“ свои дѣти або до польскихъ школъ або до школы вправъ зъ польскимъ языкомъ выкладовымъ, а руска школа вправъ при ц. к. семинаріи учительскѣй заповнена, зъ дуже малыми выимками, молодежію слугъ зелѣзничихъ, мѣсцевыхъ заробниковъ та селяньскими дѣтьми сусѣдного Княгинина, — хотяй Княгининъ маѣ у себе чотироклясову школу зъ языкомъ выкладовымъ польскимъ, — подаемо денещо зъ результату сегорѣчного вступного испыту до тутешнои гімназіи, якій вѣдбувъ ся въ днихъ 15 и 16 липня. До того испыту зголосило ся около 130 ученикѣвъ мѣсцевыхъ и позамѣсцевыхъ публичныхъ народныхъ школъ. Въ тѣмъ числѣ було десять ученикѣвъ 4 класовои рускои школы вправъ и зъ нихъ остали при вступнѣмъ испытѣ: 1) Амброзякъ Иванъ, 2) Бодиаръ Григорій, 3) Дроганичъ Кароль, 4) Заклинъскій Ростиславъ, 5) Козловскій Евгеній, 6) Постоловскій Володимиръ, 7) Проскурницкій Иванъ, 8) Ревюкъ Омелянъ; двохъ перепало вправдѣ, однакожъ не зъ всѣхъ предметовъ. Коли возьмемо на увагу обставины, що сферы, зъ якихъ переважно рекрегуе ся молодѣжь рускои школы вправъ, не понимають — зъ малыми выимками — ваги науки, корепетиторовъ домовыхъ не оплачують и не можуть оплачувати та що весь тягаръ пѣдготовленя молодежи до середныхъ школъ тяжитъ выключно на учителю, то треба дѣйстно повысшій успѣхъ сегорѣчного вступного испыту приписати ревнѣй та совѣстнѣй працы учителя четвертои класы п. Н. М., а рускѣй интелігенціи отрясти ся зъ фальшивого упереджения, мовь бы-то руска школа вправъ не могла пѣдготовити молодежи до тыхъ вымогъ, якій ставляють до неи польскій гімназіи.

— Якъ ставъ членомъ рады повѣтовои? Стрѣчаю ся недавно зъ своимъ давнымъ товаришемъ школьнымъ, уже старшимъ чоловѣкомъ, о. Я. въ повѣтѣ Зо., а знаючи, що нѣколи не бравъ участи въ публичнѣмъ житю, кажу ему, що здивувало мене немало, коли я прочитавъ, що его на старѣсть „выбрано“ до рады повѣтовои, и пытаю его, якимъ то способомъ вонъ влѣзъ до тои рады? „Якъ я ставъ членомъ рады повѣтовои?“ вѣдказуе менѣ товаришъ, „заразъ тобѣ оповѣмъ: Я о се зовсѣмъ не старавъ ся. Але одного разу запросила мене до себе моя панѣ коляторка [котра, мимоходомъ сказавши, маѣ одного зятя посломъ до рады державнои, а другого посломъ на соймъ краевый и віцемаршалкомъ повѣтовымъ] и каже до мене: „Pisała do mnie córka p. S., że życzy sobie, by ksiądz proboszcz przyjął mandat do rady powiatowej“. На те не давъ я нѣякои позитивнои вѣдповѣди; але за часъ довѣдую ся, що мене вже выбрали дѣйстно до рады повѣтовои, хочь я зовсѣмъ не бувъ умѣщеный на рускѣй листѣ. И такъ я ставъ членомъ рады повѣтовои, а газеты хибно розголосили, що я бувъ кандидатъ старостиньскій“. — Ну, подумавъ я собѣ, скорше бы можна сказати, що „spodniczkowym“, тѣлько не годить ся пѣдсувати тому терміновы якогось занадто елястичного значѣня, бо всѣ тѣ особы — то вже вѣку канонічного и давно „занатерѣша“. Думаю, що и се буде малымъ, але цѣкавымъ причинкомъ до характеристики нашихъ галицкихъ містерій выборчихъ. — *Товаришъ.*

— Львовско-польскій патріотизмъ. Якъ доносять польскѣ дневники, львовскій комітетъ обходу ювілея Мицкевича у Львовѣ вѣдбувши онодгы послѣдне свое засѣдане, ухваливъ внести до рады мѣста Львова петицію, щобы она зъ касы мѣскои покрыла выдатки комітету. Взагалѣ обходъ львовскій коштувавъ 1.500 зр., а „зъ того значнѣйша часть ще не покрыта“. Бѣдна польонія львовска! для „короля“ поетовъ польскихъ не здобула ся на 1.500 зр. и не встыдая ся вытягати руку по грошь зъ податковъ на оплату своеи патріотичнои маніфестаціи!

— Въ справѣ недавного вычисленя въ „Дѣлѣ“ церквей збудованыхъ пѣсля пляновъ п. В. Нагѣрного пишуть намъ, що полишено збудовану вже, мурована церковь въ Глудчѣ, деканата бирчанъского, перемыскои епархіи. Отже тая церковь уже 55-та пѣсля пляновъ п. Нагѣрного. Але — пише намъ дальше нашь допысуватель — цѣкава рѣчь: кѣлько церквей збудовано пѣсля пляновъ п. Нагѣрного въ такій способѣ, що не замовлено просто у него, тѣлько вѣдкуплено вѣдъ парохіяльныхъ комітетовъ?

— Зъ Криницѣ пишуть намъ: Въ Криницѣ, мѣсци купелевѣмъ, на празникъ св. Ап Петра и Павла вѣдправивъ прибувшій умысно зъ Перемышля проф. д-ръ Мих. Людкевичъ въ тамошнѣй церкви вѣдпустове торжественне богослуженя при великѣмъ здвизѣ народу зъ Галичины и Угорщины, а на другій день заупокѣ не богослуженя за бл. п. пралата Виктора Жегестовского, великого благодѣтеля Криницѣ.

— Зъ-пѣдъ Лютовискъ пишуть намъ: Выняте крейцарѣвъ зъ обѣгу приносить жидамъ по селахъ и мѣсточкахъ дуже добрый интересъ. Крейцарѣвъ не приймають, хиба що за 10 гелерѣвъ дасть селянинъ 12 крейцарѣвъ. Таке дѣе ся н. пр. въ Полянѣ. Отже при гульденѣ дѣстають жиды 20 крейцарѣвъ даромъ, бо-жъ крейцарь выменюе цѣсарска каса на гелеры.

— Въ Бучачи нема нинѣ нѣ одного адвоката христіянина, лишь три жиды, бо одиноків адвокатъ-христіянинъ давъ ся именувати судовымъ радникомъ. Чи не мѣгъ бы тамъ осѣсти якій Русинъ?

— **Новинки зъ Моршина.** Село Моршинъ належить яко філія до парохіи въ Довгѣмъ, де душпастиремъ е о. Кирчѣвъ. Вѣдъ двохъ мѣсяцѣвъ о. парохъ вразъ изъ родиною подорожуе по Святѣй Земли, а громадами опѣкують ся два сусѣдній душпастирѣ. — Въ Довгѣмъ е читальня „Просвѣты“, та бѣльше въ имени, нѣжь зъ житя. Въ Моршинѣ е лише школа зъ учителькою; говорять, що зъ нея нема хѣсна, бо въ селѣ самѣ анальфабеты. Народъ въ Моршинѣ темный и бѣдный; богато селяньскои земли гарнон загарбали жиды и другѣ зайды. — О. Ив. Герасимовичъ, переживаючій въ моршиньскѣмъ купелевѣмъ заведеню, часто править богослуженя въ моршиньскѣй церкви, ладно удержуваной. У недѣлѣ на се богослуженя прибувають вѣдъ проводомъ своихъ учительокъ львовскій ученицѣ-кольоністки. Минувшои недѣлѣ зробили они вѣдъѣзджаючому священникови и гостямъ зъ купелевого заведеня ненадѣйну овацію гармоніи ными вѣдспѣваньмъ „многая лѣта“. — Купелеве заведене въ Моршинѣ тѣшить ся сего року гарнымъ числомъ гостей, такъ що всѣ комнаты въ трехъ великихъ домахъ занятѣ. Маѣ оно солянне жерело, т. зв. „Боніфатія“, заарендоване аптикаремъ Пінесомъ зъ Львова [фляшка гѣркаво-солонои воды коштуе тамъ 20 кр., а фляшка гѣркои соли коштуе 50 кр.]; маѣ „лазенки“, а въ нихъ соляникѣ и боровинѣй купель; маѣ такожъ дуже вдорову, мовь кришталь чисту воду до пиня зъ жерела, званого жерелом „Матери Божои“, бо при нѣмъ стоить невеличка статуя Пресвятои Дѣвы. Запобѣгливый лѣкарь д-ръ Артуръ Зо потъ лѣчить ту хорыхъ завиванемъ въ коцы, натиранями, масажемъ, електризованямъ и купелями. Удержане одной особы [мешкане зъ меблями и посгелею, зъ добрымъ харчемъ и услугою] коштуе тыжднево около 20 зр., однакъ въ одній комнатѣ може помѣститись и родина, зложена зъ трехъ особъ. Лѣчене коштуе тыжднево, якъ до заходовъ вѣдъ 6 до 8 зр. Бѣльша посѣлость Моршина вразъ зъ купелевымъ заведенемъ есть власностію Товариства галицкихъ лѣкарѣвъ. — Червнева буря не оминула и Моршина, въ самомъ купелевѣмъ заведеню выложила и выломила кѣлька сотъ деревъ — смерекъ, берѣзъ, ялиць и ясенѣвъ, однакъ мимо того купелеве заведене представляе ся гарно. — Деякѣ Русинки лѣчничои рускои кольонія въ Моршинѣ пишуть и адресують свои письма до своихъ мужѣвъ або свояковъ все ще, якъ и давнѣйше, радше по „хіньски“, нѣжь по руски, ба навѣть дехто вѣдъ Бродокъ коло Щирця не адресуе свого письма до своеи жѣнки чи свончки по руски. Они задивили ся мабуть духомъ на руску кольонію въ Трускавецкѣмъ купелевѣмъ заведеню, де то нѣхто не вчуе вѣдъ нея голосного рѣдного слова, навѣть пивничій и слуги въ реставраціи! Чуючи и бачучи се, встыдно робить ся щиромy Русинови, коли Полякъ вказуе на се руске „заячесерде“ чи нагадуе рѣдну байдужность. Чому то Польки и Полячки — чи у себе дома, чи мѣжь Русинами, завсѣгды дорожать и рѣдною мовою и польскимъ письмомъ? Коли-жъ то вже и мѣжь Русинами такъ буде?! — *Цѣкавый.*

— Вѣдъ п. Павла Кирчова, учителя зъ Зарудя [коло Зборова] одержуемо отсе письмо зъ прошенямъ о умѣщене: Для успокоения интересованыхъ, повѣдомляю отсимъ, що братъ мѣй, Богдаръ, парохъ зъ Довгого, выѣхавшій въ маю зъ недужою женою на Чорне и Середземне море, жие и обое здоровѣ уже въ дорозѣ зъ поворотомъ до Галичины. Пѣсля вѣстей вѣдъ самого брата, они, вѣдвѣдавши Мало-азійске побереже, Палестину и Египетъ, зъ малою бурею прибыли 16 ого липня на Крету зъ Александріи, выѣхали зъ вѣдтамъ на Грецію, дня 21 липня телѣграфували зъ Перы, а сими днями мабуть стали вже въ Одесѣ, значить: ще сего тыжня будуть уже въ Галичинѣ, ести не зайде яка непередвиджена перепона. Длятого всякѣ здогады и обавы не маютъ основъ. — *Павло Кирчовъ.*

— Загадочный случай. Онодгы зѣйшовъ въ Тисьменичанахъ повѣта станиславовского загадочный случай, котрый выяснить доперва будучность. И такъ: Кѣльканацять рѣчный хлопчина пасъ у одного зъ богатшихъ людей худобу. Колись-ту вечеромъ вернувъ домовъ безъ худобы. Господарь побѣгъ заразъ зъ слугами шукати худобы та й невдовзѣ знайшовъ ю. Другого дня рано, коли пастухъ не зголошувавъ ся, почали за нимъ шукати по всѣхъ кутахъ, аже вкінци найдено его въ стодолѣ але повѣшеного на шнурѣ, и то такъ, що не каркомъ але бородою опиравъ ся на шнурѣ. Повѣдомленый о сѣй пригодѣ судъ станиславскій выславъ комісію судово-лѣкарску, а она, по обдукціи лѣкарскѣй знайшла по обохъ бокахъ шиѣ труна синцѣ кровавѣ, бѣльше набрала переконѣдчення, що хлопця задушено, и повѣшено, анѣжь що вонъ самъ повѣсивъ ся. Пѣдозрѣне впало на господаря, а ще тымъ бѣльше тогдѣ, коли жѣнка и дочки его скорстали зъ добродѣйства закона и вѣдмовили свѣдоцтва въ тѣй справѣ.

— Ицко о выимковѣмъ станѣ. Иванъ [до Ицка]: Ну, Ицку, що ты кажешь на выимковый станъ въ Галичинѣ? — Ицко: Гасте гезейнъ? Антісеміты такъ довго кричали о выимковый станъ на насъ жидковъ, ажь дѣстали выимковый станъ на гоѣвъ!

— **Въ Норвегіи женщины** вже давно займають урядничѣ посады въ зарядахъ почтъ и зелѣзниць, а вѣдъ кѣлькохъ тыжднѣвъ дѣстали право бути начальниками стацій сповняючи рѣвночасно обовязки стаційныхъ телеграфістокъ и дозорницъ експедиціи пакунковъ. Мундуръ тыхъ начальницъ: тѣсна сукня зъ синьои краевои матеріи вовняной зъ золотыми вылогами и поясъ зъ темной шкѣры зъ золоченою клямрою, а на головѣ малый синій капелюшокъ повстяный зъ червоною стяжкою и зъ норвежскою національною кокардою.

— **Дрѣбні вѣсти.** Віцепрезіденть краевои дирекціи скарбу д-ръ Корытовскій выѣхавъ до Вѣдня въ справахъ урядовыхъ а потомъ удасть ся за границю на кѣлькатыжденну вѣдпустку. — Дня 2 н. ст. серпня с. р. вѣдбуде ся вѣнчане п. Андрея Андрыховича, укѣнченого богослова, зъ п. Еленою Смольницкою, дочкою пароха зъ Глубокого [п. Богородчаны], стація зелѣзниць Станиславовъ.]

— 100.000 коронъ и 3 разы по 25.000 коронъ є головній выгрыш великои ювілейной выставовои льотеріи, котрѣ по вѣдтрученю 20% будуть выплачены готовкою. Мы звертаемо увагу нашихъ читачѣвъ на се, що найблише тягнене вѣдбуде ся невѣдклично дня 6 н. ст. серпня с. р.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 25 липня. Архикнязь Францъ Фердинандъ прибуде въ серпни до заходнои Галичины, Шлеска и Моравы, перевести инспекцію вѣйскъ, належачихъ до краковского корпуса. Инспекція потрвае десять днѣвъ.

Вѣдень 26 липня. Гр. Тунъ вѣдбувъ вчера овшу конференцію зъ Каллаемъ. Предметомъ дарады мало бути обговорене приготовань и

Парижъ 25 липня. Зъ Гранады и кѣлькохъ иншихъ околиць въ провінціи Барцельона надходять вѣсти о розрухахъ.

Парижъ 26 липня. Либорі зложивъ именемъ Пікарта у слѣдчого судьѣ жалобу на полковника Патіді Клямъ, обвинюючи его о фальшоване або співвробітництво въ фальшованю документовъ.

Римъ 26 липня. Урадовый дневникъ оголошуе декретъ, на пѣдставѣ котрого знесено станъ облоги въ Неаполи.

Новый Іоркъ 22 липня. Американьскій крабель военный вѣдбѣйде до Япъ [Каролѣны] и вывѣсить тамъ американьску хоругов.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, дальековиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мірничѣ, піоны, лібеле, манометры и т. п.



Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Всякі направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

ДРОТЪ кѣльчастый цинковый до огороджень по зр. 4·50 за 100 метрѣвъ. Тонбрцѣ лѣсовій до значення деревъ (зъ двома довбльными буктами) по зр. 6,

поручае ПЕТРО ХИНОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4955

Дякъ кваліфікованый

вѣльный вѣдъ служби вѣйсковои, безженный, сейчасъ потрѣбный для парохіи Лѣщоватe, почта Устрѣки долѣшній. Знаючій якесь ремѣсло або вправній въ писаню мають першенство. Зголошувати ся листовно або устно до мѣсцевого уряду парохіяльного. 285 2—3

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштомъ руского тов. педагогічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продае ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літографічне

ЗАВЕДЕНЄ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

выготовляе

всякій літографічній выробы

звычайнѣ візитовѣ білеты вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появившій ся візитовій білеты зъ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касеткою 188 21—51



По нивькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякѣ церковнѣ роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 62—?

Лише 50 кр. на 3 тягнення.

ПЕРЕДПОСЛѢДНЫЙ ТЫЖДЕНЬ.

219 7—? **Головна выграна 1 разъ**

100.000 коронъ и 3 разы 25.000 коронъ

готѣнкою въ 20% потрученемъ.

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЙ ВЫСТАВЫ **а 50 кр.** | Тягнене: 6 серпня 1898. Тягнене: 15 вересня 1898. | Тягнене: 22 жовтня 1898.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґ. Максъ, Шеллєнбергъ и Крайзеръ, Авг. Шеллєнбергъ и Сынъ, Яковъ Штро, М. Кляфельдъ.

Кароль ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы

К. Гостиньскій и І. Альсъ

Предприемство комісій и спедицій

у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телефонъ ч. 537)

яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМѢ

продае карты корабельній выѣджаючимъ въ край заморскій и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.

Експедиція подорожныхъ и пакунковъ 3—5 разовъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчнои, Аргентины, Канады, Параны и Сполученыхъ Державъ. 209 58—?

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавецъ и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей.

Друкъ въ вибр. Черлянскаго.

Въ друкарни Института Ставропігійскаго.

Ч. 155 Львовъ, Середа 15 (27) Липня 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ належитбет [за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пів рову	9 зр.	на пів рову	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пів рову	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пів въ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вільный вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні приймають ся по 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератового або за мѣсяць а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносячі приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Славяньска взаимність.

[Статья Романа Сембратовича въ „Die Zeit“.]

„Сто лѣтъ минуло вѣдъ дня уродинъ Франца Палацкого, творця окліку „славяньска взаимність“. Єго и єго однодумцѣвъ, що мрѣли о идеальнѣмъ сполученю всѣхъ Славянъ, давно вже нема, а вразъ зъ ними давно минула ся идея панславізму въ первѣстнѣмъ єго змыслѣ. Однакъ слово осталось и пережило идею. Выразъ оставъ той самъ, але понятє єго дуже змѣнило ся. Характеристичнымъ знаменемъ є то, що сего оклику уживають найчастѣйше тѣ, що о нѣмъ найменше думають. Бо якій же чоловѣкъ и політикъ, що має бодай троха здорового розуму, може нынѣ думати — хиба бы удававъ, — о идеальнѣмъ панславізмѣ Палацкого? Якъ довго національній змагання опановують умы, будуть Славяне мимо всѣхъ панславістичныхъ фразъ ворожо выступати одинъ противъ другихъ [Москалѣ противъ Поляковъ, Поляки противъ Русинівъ, Чехи противъ кождои славяньскои націи, сли тѣлько се для нихъ выйде на хосенъ]. А тогдѣ, коли поодинокій націи вѣдповѣдно до свого значѣня и индівідуальности розвинуть ся и будуть интересувати ся лише питаннями культурными, вже не потреоа славяньскои взаимности.

Та й хто може поважно думати о нынѣшныхъ панславяньскихъ тирадахъ? Тѣ самій Чехи, котрій ще передъ кѣлькома мѣсяцями голосили въ празѣ, що выразъ панславізмъ має бути страшилъ мъ противъ правительства въ часѣ опозиціи, теперь величають при нынѣ братерство зъ паномъ генераломъ Комаровымъ, знанымъ россійскимъ панславістомъ, котрый властиво, якъ и всѣ россійскій панславісты є панруссомъ. Та й Поляки не дуже то давно заявили устами своихъ речникѣвъ въ австрійскѣмъ парляментѣ, що „всеславяньство не варто для нихъ и нюха табаки“ — однакъ се имъ зовсѣмъ не перешкаджає нынѣ бути панславістами... або бодай такихъ удавати.

Але слова словами. Мѣгъ бы хто думати, що давнѣйшій дѣла и слова Поляковъ надоложують ся фактичнымъ выконуваньемъ „панславізму“. Гляньмо отже до Галичины, нхъ вѣтчины, де они мають свою идеальну автономію, жнють далеко вѣдъ „спѣльного ворога, Нѣмца“, де нхъ сей ворогъ не спиняє выконувати практично панславістичній идеѣ на „славяньскѣмъ братвѣмъ народѣ“ — на Русинахъ.

Знана рѣчь, що Галичина, то штучне злученя двохъ країнъ, що не остають въ собою нѣ въ звязи историчнѣй нѣ етнографічнѣй. Захѣдна часть належала колись до королѣвства польского, всхѣдна, руска, належала до державы руснов, мала своихъ князѣвъ и колодѣвъ, а пѣзнѣйше перейшла въ спадщинѣ на володарѣвъ польскихъ. Тому зовсѣмъ зрозумѣло, що пѣдъ австрійскимъ панованемъ, ще передъ ерою конституційною, выринула наново гадка подѣлити Галичину на первѣстній области, котрій неоднако повстали и не надають ся до управы пѣсля того самого шабльону. Тымъ пытанемъ занимавъ ся славяньскій конгресъ въ Празѣ 1848 р. И тѣ самій домагання втягнули всѣ рускій партіи въ свою програму. Поляки жь — нынѣ панславісты, — уважають всхѣдну Галичину нерозлучною частію свого будучого королѣвства польского, а подѣлъ Галичины новымъ подѣломъ Польщѣ. Однакъ пѣдчасъ коли пѣсля пляну примують они до того, щобы надати цѣлому краєви цѣху польску, заострюють зъ другои стороны рѣзницю мѣжь обома частями традиційнымъ выкористуваньемъ всхѣднои части Галичины въ хосенъ захѣднов.

Гляньмо въ статистику: Статистика є справдѣ завсѣгды безпартійна, т. є. несфальшована, ретельна; очевидно есть и спеціяльно „галицка статистика“, котра знає при численю такъ покрутити, що числа выйдуть зовсѣмъ противній [н. пр. галицкій выборы, конскрипція и т. п.] Але обставина, що всѣ екзекутивній орѣаны — якъ майже всѣ урядники — Поляки, ручить за те, що слѣдуючій нашій даты, выписаній зъ урядовои статистики, є правдивыми. На пѣдставѣ тыхъ урядовыхъ датъ хочемо отсе обговорити галицкій вѣдносины.

Цѣла Галичина обнимає просторонь 78.496·84 квадр. клм.; зъ того припадає на переважно руску всхѣдну Галичину 53.201·18, а на переважно польску захѣдну Галичину 25.295·66 квадр. клм. Отже що-до територіальнои величины — всхѣдна Галичина є 2·1 раза такъ велика, якъ захѣдна. Зъ-горы треба пѣднести, що всхѣдна Галичина має далеко плѣднѣйшу землю и здоровѣйшій кліматъ, але цѣлковите занедбане культурне сего части краю, постѣйне выкористовуване єго въ хосенъ захѣднои части и традиційна нищача политика Поляковъ — якъ мы се низше докажемо — довела до того, що всхѣдна Галичина залюднена о много слабше, нѣжь захѣдна.

Галичина числить пѣсля послѣднои конскрипціи въ року 1890:

всѣхъ мешканцѣвъ	6,607.816
зъ того у всхѣднѣй Галичинѣ	4,127.003
„ захѣднѣй „	2,480.813

Отже пѣдчасъ коли всхѣдна Галичина територіально є 2·1 раза такъ велика, то що-до числа мешканцѣвъ перевышає Захѣдну Галичину лишень 1·7 раза. Зъ того видко, що всхѣдна Галичина залюднена далеко рѣдше, нѣжь захѣдна. Въ цѣлѣй Галичинѣ припадає пересѣчно на квадр. кільометръ 87 мешканцѣвъ а порѣвнавши обѣ части, то въ захѣднѣй припаде 98·03 мешканцѣвъ на квадр. кільометръ, а у всхѣднѣй 77·7 мешканцѣвъ отже 20% менше. Рускій мужики зъ всхѣднои Галичины, въ наслѣдокъ нынѣшнои панующои тамъ згубнои політики господарскои мають выборъ: або гинути зъ голоду у вѣтчинѣ, або шукати хлѣба за океаномъ. Що они хапають ся сего послѣдного не ма що дивуватись.

Але и соціяльній вѣдносины въ обохъ частяхъ неоднакові и громадяньство групує ся у всхѣднѣй части зовсѣмъ инакше, нѣжь въ захѣднѣй, а наслѣдкомъ сего заходять деякій трудности въ управѣ. Політичныхъ громадъ числить:

цѣла Галичина	6238
зъ того всхѣдна Галичина	3582
захѣдна „	2656

На одну громаду припадає мешканцѣвъ:

у всхѣднѣй Галичинѣ	1152
въ захѣднѣй „	934

Хотяй въ захѣднѣй Галичинѣ є далеко бѣльше мѣстъ и мѣсточокъ, то мимо того пересѣчне число мешканцѣвъ однои громады у захѣднѣй Галичинѣ є значно менше, нѣжь у всхѣднѣй. Головнымъ товчкомъ до творена окружныхъ громадъ [въ Галичинѣ довшій часъ думалось о сѣй реформѣ, рускимъ мужикамъ несимпатичнѣй] есть власне обставина, що поодинокій громады въ захѣднѣй Галичинѣ є за малій, щобы могли сповнити наложеній на нихъ обовязки. Але се не може вѣдноситись до всхѣднои Галичины, де громады досыть великій, щобы сповнити свои обовязки.

(Конецъ дуде.)

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізациі дешевого и догѣдного кредиту селянского въ Галичинѣ.

II.

Якъ и де повстали касы Райфайзенівскій?

Вѣтчиною касъ системы Райфайзена є околицѣ Вестервальду въ прускѣй провінціи надренськѣй.

Въ роцѣ 1847 настала тамъ зъ причины неурожаю въ попереднѣмъ роцѣ незвычайна дорожня на найпотребнѣйшій артикулы пожывы до тои степени, що выкликала голодъ мѣжь людностію сѣльскою.

Въ одній зъ тыхъ мѣсцевостей був вѣйтомъ надъ кѣлькома громадами Фридерихъ Вільгельмъ Райфайзенъ*), вѣнъ порозумѣвъ ся зъ заможнѣйшими мешканцями свого округа и ще въ зимѣ 1846/47 р. зорганізувавъ спѣлку консумційну въ цѣли спровадженя зъ дальшихъ сторѣнъ найпотребнѣйшихъ артикулѣвъ до жита т. є. збѣжа и картофель, щобы вѣдтакъ тѣ артикулы по найприступнѣйшій цѣнѣ и пѣдъ можливо найдогѣднѣйшими условями вѣдпродувати найбѣльше потребуючимъ. Уряджено спѣлкову пекарню, котра въ день и въ ночи выпѣкала хлѣбъ и довела до того, що можна було продавати печиво бѣднѣй людности по цѣнахъ майже о 50% нижшихъ вѣдъ цѣнъ практикованыхъ тогдѣ въ тыхъ сторонахъ, и се выкликало знижку цѣнъ хлѣба въ цѣлѣй околици. Тымъ поводженемъ заохочена спѣлка розширила свою дѣяльность въ тѣй способѣ, що вже на весни 1847 р. спроваджено на спѣльный рахунокъ дешевій и добрій насѣня, особливо картофлѣ до садженя.

Надсподѣвано додатнѣ успѣхи тои спѣлки, выкликаній наглою потребою жытя, выробили въ Райфайзенѣ переконѣдченє о великѣй доносности и користяхъ, якій можуть выйти зъ идеѣ ассоціяціи також и для найбѣднѣйшихъ верствъ сѣльскои людности.

Въ тѣмъ власне зробленѣмъ досвѣдѣ лежить першій початокъ властивыхъ касъ ощадности и позичокъ системы Райфайзена.

Заопѣкувавши ся судьбою порученои собѣ людности, а обдарованый великимъ талантомъ обсерваційнымъ, спостерѣгъ Райфайзенъ заразъ, що побѣчь нужды выкликаной хвилево неурожаемъ, доскулюють людности

*) Фридерихъ Вільгельмъ Райфайзенъ родивъ ся 30 марта 1818 въ Галлѣ зъ бѣдныхъ родичѣвъ. Умеръ 11 марта 1888.

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

(Дальше.)

Кенйонъ и Уентвортъ пѣйшли на помѣстъ и перейшли ся кѣлька разѣвъ вздовжь. Очи Кенйона звертали ся на крѣсла помостовій, однакъ не побачивъ тамъ особы, за котрою глядавъ. Сказавши Уентвортови, що йде на долину, лишивъ его и хвилю самого, а прийшовши до сальону сказавъ до стюардки:

— Не знаєте, чи панна Лонґуортъ є въ своѣй каютѣ?

— Гадаю, що є, — вѣдповѣла.

— Возьмете сю картку до нея?

— Добре.

Джанъ сѣвъ и чекавъ на вѣдповѣдь. Вѣдповѣдь не прийшла черезъ стюартку. Еді та сама несмѣло заглянула до сальону, а побачивши Кенйона самого, вѣдважила ся ввѣйти. Вѣнъ пѣдбѣгъ ѣй на стрѣчу.

— Я боявъ ся, чи вы не хорѣ.

— Але мало хибувало, — вѣдповѣла. — О, пане Кенйонъ, я зробила найстрашнѣйшу рѣчь. Не можете собѣ представити, яка я зухвала и зла! — и сльозы заблисли на ей очехъ. Кенйонъ вытягнувъ до нея руку и она взяла ей. — Бою ся стояти тутъ зъ вами, — сказала, — щобы не...

— О, я знаю все, — вѣдповѣвъ Кенйонъ.

— Вы не можете знати всего, вы певне не знаєте, що я зробила!

— Знаю докладно и мы всѣ чудуемось вашій вѣдвазѣ.

— Чей-же се не стало ся предметомъ розговору на кораблі?

— Нѣ, але місъ Брюстеръ обвиняла мене о спѣвучасть.

— А вы, розумѣє ся, заперечили?

— Я не мѣгъ ѣй сказати нѣчого, просто длятого, що не мавъ понятя о тѣмъ, що она говорила; однакъ въ сей способѣ я довѣдавъ ся, що зайшло, и приходжу подякувати вамъ, місъ Лонґуортъ. Вы справдѣ уратували розумъ мого приятеля Уентворта. Вѣнъ по тѣй пригодѣ зовсѣмъ вѣдмѣнивъ ся.

— А вы не бачили місъ Брюстеръ вѣдъ того часу?

— Бачивъ. Я жь казавъ вамъ, що здыбавъ ей на помостѣ... Але якій я неуважный! вы стонте, прошу сѣдати!

— Нѣ, нѣ, я була такъ довго въ каютѣ, що радо постою.

— То може пѣйдете зо мною на помѣстъ?

— О, бою ся, — сказала, — бою ся публичнои сцены, а по остатнѣмъ поглядѣ, якій я захопила зъ очей тои дѣвчины, гадаю, що она не зляка ся скандалу, абы лишь пѣмститися. А мушу признатись, що менѣ не стае вѣдваги здыбати ся зъ нею. Розумѣє ся, зъ ей точки погляду я ѣй зробила смертелне зло. Може се є зломъ и на поглядъ чий-небудь.

— Місъ Лонґуортъ, — сказавъ Кенйонъ сердечно, — зовсѣмъ не потребуєте боятися стрѣчи зъ нею. Она не скаже нѣчого!

— Якъ вы се знаєте?

— То довга повѣсть. Она ходила до капітана зъ жалобою и нѣчо тамъ не зыскала. Я вамъ розповѣмъ усе на помостѣ. Возьмѣть плащь и ходѣть зо мною!

Кенйонъ, выдавши сей короткій приказъ, спостерѣгъ, що позволивъ собѣ за богато, и почервонѣвъ, гадаючи о тѣмъ, чи Едіта вѣдчує за велику смѣлость его тону; однакъ она лишь поглянула на него зъ веселымъ усмѣхомъ и сказала:

— Зроблю, пане, якъ приказуєте!

— Нѣ, нѣ, — замѣтивъ Кенйонъ, — се не бувъ приказъ, хоть може такъ выглядало. Се була покорна просьба, бодай я такъ думавъ.

— Ну, я йду по плащь.

Коли она вѣдходила, почули ся окліки привѣту на горѣ, на помостѣ. Она пристанула и глянула на Кенйона.

— Що се такого? — спытала.

— Не знаю, — вѣдповѣвъ. — Прошу скоро вернути, пѣйдемо побачити.

Коли они выйшли на помѣстъ, побачили, що все стовпило ся на передѣ корабля. На всходѣ видиѣли ся три слѣды чорного дыму и якъ здавало ся наближались до нихъ. Одній другимъ повтарили: „Се тогботы*)! се помѣчь!“

Мало людей на кораблі знало о тѣмъ, що ихъ жите залежало цѣлковито вѣдъ погоды. Безпастанне помповане вказувало кождому, хто о тѣмъ думавъ, що дѣра въ кораблі була велика, однакъ опадане корабля могли пѣзнати тѣлько фаховій люде, отже нѣхто кромѣ офіцирѣвъ не знавъ, въ якѣй небезпечности они були. Тожь хоть якъ радій були всѣ пасажиры зъ наближаня трехъ суденъ, найбѣльше тѣшивъ ся той, що знавъ вагу цѣлои пригоды, т. є. капітанъ.

Едіта Лонґуортъ и Джанъ Кенйонъ ступали по помостѣ разомъ и не належали до тыхъ, що не могли вѣдорватись вѣдъ фронту корабля. Кенйонъ умысне попровадивъ Едіту по-при місъ Брюстеръ, а хочь тота поглянула зъ злостію на Едіту, котра змѣшалась и почервонѣла, то однакъ не говорено. Кенйонъ знавъ, що по тѣмъ его товаришка буде чути ся свобѣднѣйшою що-до стрѣчи зъ женщиною, зъ котрою мала такъ бурливыхъ пять мінутъ.

Тогботы скоро взяли великій пароходъ на линвы и помалу всѣ чотири посувались до Квінставнъ, бо постановлено высадити тамъ всѣхъ пасажирѣвъ а уткодженый корабель потягнути на линвахъ до Ліверпулю, коли его станъ на се позволить. Пасажиры высѣдаючи попращали ся до побаченя, а богато зъ тыхъ, що були разомъ на кораблі, не побачились бѣльше нѣколи. Одна бодай не мала за чимъ жалувати и зъ кимъ пращати ся.

XXII.

Хотяй місъ Дженні Брюстеръ прибула до Лондону не добра на свѣтъ взагалѣ а на деякихъ его мешканцѣвъ зъ-окрема, все-таки скоро пѣддала ся она чарамъ великого мѣста. Таке старинне мѣсто було новинною для нея и она знѣдувала Уестмінстерске опатство и

*) Tugboat — паровецъ що тягне другій корабль до пристани або зъ пристани.

сѣльскій також иншій постійній недостатки и хибы въ економічныхъ відносинахъ, именно же бракъ добре переведеной організації кредиту селяньского. Передовсѣмъ бракъ той выступавъ ярко при лихварскій торговли худобою, котра майже выключно спочивала въ рукахъ жидівскихъ, подібно якъ давнѣйше и теперь у насъ въ Галичинѣ. Переважна часть селянъ посѣдала худобу набуту відъ тыхъ лихварѣвъ на кредитъ. Въ наслѣдокъ того селянинъ бувъ выданый на ласку и неласку свого вѣрителя, бувъ зневоленый відпродувати ему підъ найекористнѣйшими условями, часто навѣть за безцѣнъ такъ тую худобу, якъ и иншій плоды свого господарства, бо въ противнімъ случаю вѣритель гнобивъ его, жадаючи звороту нараз цѣлой позиченой сумы на купно худобы. Закимъ однакъ старания Райфайзена о полѣпшене відношень кредитовыхъ довели въ его окрузѣ до позитивныхъ успѣховъ, перенесено его на иншу посаду вѣйтовску до Флямерсфельдъ и тутъ доперва мігъ вінъ свою гадку осуществити, закладаючи въ грудни 1849 спілку флямерсфельдску для підпиранія убогихъ селянъ при участи шѣстьдесяти заможнѣйшихъ мешканцівъ свого округа.

Були то стовариша опертій на основѣ солідарной, необмеженой поруки всѣхъ членівъ, то значить, що всѣ члены ручать рівномѣрно, але солідарно цѣлымъ своимъ маєткомъ за зобовязаня и поручена принятій спілкою. Мимо того не безъ труду и заходівъ можна було добути грошей, найперше въ сумѣ 2.000 талярівъ, и то за особнымъ судово стверженымъ порученемъ, яке дали позичаючому капіталістови двацять найзаможнѣйшихъ членівъ спілки. Відъ тои хвили щоразъ лекше наплывали потрібній гроші. Добутыхъ въ той способъ грошей на малый процентъ ужинано передовсѣмъ на закупно худобы, котру віддавано селянамъ въ замѣну за зобовязане до сплаченя цѣны купна въ річныхъ ратахъ въ протягу пятьохъ лѣтъ. Коли дальше, побічь запобѣженя дотыхчасовому лихварскому способови торгованя худобою, спілка узнала за конечне притти зъ помочію селянамъ такожъ въ иншімъ напрямѣ, именно при спроваджуваню знарядівъ рільничихъ и насѣня, при будовѣ домівъ, закупнѣ грунтівъ и т. и., то незздовго залишено практикованый зъ початку звычай посередниченя при закупнѣ худобы, а почато удѣлять селянамъ помочи просто въ формѣ позичокъ готівкою.

Тое флямерсфельдске стовариша помочи для незаможныхъ селянъ носить вже вызначну и основну цѣху тыхъ спілокъ котрій відтакъ підъ именемъ спілокъ або касъ ощадности и позичокъ системы Райфайзена розмножились на слѣдующихъ шѣстьохъ основахъ:

1) дѣяльність свою ограничають на малый округъ зъ людностію около 5000 душъ;

2) опирають ся на солідарній, необменій поруцѣ всѣхъ членівъ и лишь на тій основѣ здобувають собѣ фонды до обороту потрібній;

3) жадають відъ членівъ лише малыхъ удѣлівъ, отже не знають дівіденд;

4) удѣляють позичокъ передовсѣмъ въ цѣли доповненя потрібного селянамъ оборотового але постійного капіталу підъ услів мъ постепенного звороту ратами;

5) не признають членамъ заряду анѣ пенсій, анѣ тантіємъ; наконець

6) выключають форму позички вексельвои яко для селянъ шкідливои.

Въ осени 1852 р. Райфайзена перенесено до Геддесдорфъ коло Найвідъ и въ маю 1854 заложивъ вінъ тамъ нове стова ишене підъ назвою „Геддесдорфске товариство доброчинности“, котре поставило собѣ за цѣль: підвисене матеріяльного и морального стану людности округа, придѣленого Райфайзенови. Однакъ досвѣдъ поучивъ, що такъ різнородній цѣли одного стовариша не дадуть ся належито осягнути, длятого невдовзѣ добродѣйну цѣль товариства залишено, а обмежено ся майже выключно до удѣлюваня позичокъ своимъ членамъ и въ тій цѣли въ 1864 р. статутъ товариства у відповѣдный способъ змѣнено.

Въ чотири роки по тімъ наступила нова змѣна. Відъ 4. липня 1868 р. почавъ обовязувати въ Нѣмеччинѣ новый законъ о стовариша ихъ заробковыхъ и господарскихъ, котрый нымагавъ відъ спілокъ удѣлівъ, сли мали бути судово зареестрований, щобы тымъ способомъ добути собѣ право корпораційне. До того закона примѣнивъ Райфайзенъ новый статутъ спілки Геддесдорфскои и тогдѣ впроваджено въ житя всѣ основы, котрыхъ Райфайзенъ відъ теперь строго перестерѣгавъ и котрій характеризують всѣ спілки підъ его фірмою відъ теперь заснованій. Мѣжь иншими змѣнами знѣсъ Райфайзенъ дивіденды, позаякъ на основѣ зібраного досвѣду уважавъ ихъ, зарівно якъ и удѣли за цѣлкомъ невідповѣдній въ спілкахъ призначеныхъ для людности сѣльскои. Число тыхъ спілокъ росло зъ початку повільно, підзнѣйше прискореным крокомъ, а нинѣ есть тыхъ спілокъ у всѣхъ провінціяхъ нѣмецкихъ тысячѣ, обертають міліонами, высвободили селянъ зъ нужды и бѣды, — имя Райфайзена окрыло ся славою, а вдячність селянъ для его памяти позістане на вѣки незатертою.

Д-ръ Д. Савчакъ.

Переглядъ політичный.

Оголошене замкненя рады державнои уважають яко безпосередный наслѣдокъ подорожи гр. Туна до Ишлю и знакъ що пертактацін зі сторонництвами закінчений. Замкнене парляменту значить тілько, що завѣшене всѣхъ пробъ, котрій мають на цѣли зробити парлямент способнымъ до працѣ. Послѣдна сесія буде въ исторіи славити ся тымъ, що не лишила по собѣ анѣ одного — буквально анѣ одного порѣшеного справы. Наслѣдки замкненя сесін є такій, що при евентуальнімъ новімъ отвореню парляменту треба буде перевести нове уконституоване палаты, підуть до кошa всѣ доси поставленій внесеня зъ порядку дневного відпадають всѣ безчисленій внесеня обструкціоністівъ и стосы томівъ правительственныхъ внесень, мѣжь ними 22 проектівъ законівъ відносячихъ ся до угоды зъ Угорщиною и другій разъ въ двацяти зошитахъ передрукованый преліминарь буджету на рікъ 1898. Выгасають такожъ мандаты всѣхъ комісій, а мѣжь ними комісія квотовои. Въ сѣй хвили нема въ Австрін для угоды зъ Угорщиною жадного тѣла парляментарного, отже угорске правительство стоить передъ примусомъ зъ §. 14. Чи прийде до угоды, чи лишь до угодовои провізорії на рікъ, се буде можливе лишь на підставѣ §. 14. Банфі, заангажованный угорскимъ сеймомъ, буде мусѣвъ формально подати ся до димісіи.

Въ короткихъ увагахъ віденьскихъ часописей въ день замкненя сесіи выступае на першій планъ якесь чувство пригнобленя, бо той крокъ правительства показуе, що великій переговори зъ Нѣмцями зірваній. Велике вражѣне зробивъ оголошеный въ Wiener Abendpost комунікатъ, котрый всю одвѣчальність звалюе на Нѣмцівъ. Сей дневникъ пише: „Сесія рады державнои замкнена, коли ажь дві пробы уможливленя нормальныхъ функцій въ палатѣ послівъ лишились безъ наслѣдку. Перша проба розбила ся зъ причини становиска занятого представителями лѣвиці на конференціи президій клюбівъ дня 6 червня с. р., становиска противного намѣреному доведеню до парляментарныхъ нарадъ надъ групою важныхъ проектівъ до законівъ. По відроченю рады державнои правительство зробило другу пробу. Хотѣло осягнути порозумѣне сторонництвъ въ справѣ новои регуляціи языковыхъ відносинъ въ Чехіи и на Моравѣ, щобы въ той способъ мати можність внесена языковыхъ розпоряджень зъ 24 лютого с. р. И сесія проба скінчила ся на нѣчімъ въ наслѣдокъ відпорного становиска лѣвиці. Въ такімъ станѣ рѣчи наступило замкнене рады державнои, черезъ що правительство дістало більшу свободу акціи.

Narodni Listy пишуть: „Се не є нѣякій переворотъ державный. Не стало ся нѣчо рѣшаючого для найблизшои будучности. Правительство не гадае октроювати нового закона языкового на підставѣ „начерківъ“ гр. Туна. Оно розвяже лишь парляментъ и постарае ся дійти до порозумѣня зъ Угорщиною на підставѣ status quo. Все те значить, що правительство не хоче нѣчого рухати ажь до кінця ювілейного року: анѣ языковои або конституційнои справы, анѣ справъ національныхъ або економічныхъ. Хоче лише сотворити собѣ супокій зъ Угорщиною и зыскати бодай підъ року, въ надѣї, що черезъ той часъ — при примѣненю §. 14. — наступить успокоене середъ нѣмецкого населення. Гр. Тунъ хоче по-простому мати на нинѣ спокій зъ нѣмецкою обструкціею въ віденьскімъ парляментѣ и на тімъ конець.“

Politik пише: „Замкнене рады державнои якъ-разъ отвирае дорогу до дальшои парляментарнои політики, очевидно, сли думае ся о новімъ отвореню рады державнои. Евентуальній нові нарады парляменту можуть відносити ся выключно до языковои справы. Однакъ, сли бы Тунъ не гадавъ більше склику вати парляменту, значило бы се, що підсли его переконана въ теперішнімъ парляментѣ не можна дійти до ладу зъ Нѣмцями. Въ такімъ случаю замкнене сесіи могло бы бути початкомъ кроківъ дальше и глубше відучихъ, нѣжь вічній конференціи. Ческій народъ може выжидати спокійно того, що дальше прийде.“

Підвърядовый будапештеньскій дневникъ пише, що сли Австрія рѣшила вже збути ся нинѣшного парляменту, то зробить найлѣпше, сли сейчасъ утворить щось нового на его мѣсце, бо инакше Угорщина мусѣла бы дальше ждати на Австрію, а на се не має часу.

Слѣдство въ справѣ Пікартъ-Естергази поступае скорымъ темпомъ. Бертюлю вручивъ уже прокураторови актъ обжалованя противъ Естергазого и обжалованє Пікарта внесене противъ полковника Патї ді Кляма. Говорять, що Пікартъ выступить въ обжалованемъ противъ кількохъ ще особъ, мѣжь иншими противъ ґенерала Неліе. Заносить ся також на арештоване кількохъ цивільныхъ особъ. Слѣдство въ справѣ Пікарта закінчить ся за кілька днівъ.

НОВИНКИ.

— **Зъ Нового-Санча.** Впр. о. Іоанъ Пастернакъ, парохъ въ Тилявѣ, жертвувавъ на будову руской церкви въ Новімъ-Санчи 100 зр. а на Руску Бурсу 20 зр., разомъ 120 зр. Выдѣлъ товариства „Руска Бурса“ въ Новімъ-Санчи почувае ся до милого обовязку зложити отсимъ Впр. о. парохови за той щедрый даръ прилюдно свою сердечну подяку. — За Выдѣлъ *П. Лѣвицькій* председатель, *В. Яворскій* скарбникъ.

— **Д-ръ Доманъ Савчакъ** выѣхалъ сегодня на відпустку. Его департаментъ обнявъ заступникъ членъ выдѣлу краевого д-ръ Левъ Яклиньскій.

— **Въ реальній школѣ у Львовѣ** було въ сѣмъ роцѣ учениківъ-Русинівъ лише 35, а греко католиківъ 49, отже 14 греко-католиківъ не признало ся вже до руской народности?! А все-таки хочь бы и 35 Русинівъ значить поступъ въ реальній школѣ, бо давнѣйше бувало Русинівъ чи греко-католиківъ по одному на клясу, такъ що навѣть катихита не було треба. Нинѣ выпадае вже на клясу по 7 греко католиківъ, а по 5 Русинівъ хочь на сему клясу выпавъ сего року лишь одинъ греко католикъ.

— **Въ Ломній** [повѣту турчаньского] відбуде ся въ честь 50-ои річниці панованя Ц. Вел. цѣсаря Франца Іосифа I. дня 9 н. ст. серпня [во второкъ] въ сали двірскій концертъ рускихъ академиківъ. Програма: 1) Вступне слово. 2) Бортнянський: Концертъ XXVII „Гласомъ моимъ“ хоръ муж. 3) Деклямація. 4) Сольо цитра. 5) Колесса-Шевченко „Утоптала стежечку“ хоръ муж. 6) Нижанковскій-Конискій „Люблю дивитись“ дуетъ. 7) Колесса „Козаки“ хоръ муж. Слѣдуютъ танцѣ. Строй візитовый. — За комітетъ: *о. Теофиль Турчановичъ* парохъ и деканъ въ Рипянѣ, *о. Максимъ Калиничъ* парохъ въ Жукотинѣ, *о. Савинъ Кмицикевичъ* парохъ въ Боберцѣ. — Початокъ точно о год. 7 вечеромъ. Карты вступу: на салю по 1 зр. 50 кр. відъ особы а по 3 зр. за білетъ фамілійный для 3 особъ. Чистый доходъ призначае ся на „Прчютъ“ въ Самборѣ. Жертвы на сю цѣль приймаз ся зъ поднякою. Хто бы не діставъ запрошеня а хотівъ бы бути на концертѣ, зволить ласкаво зголосити ся до о. Калинича въ Жукотинѣ, почта Ломна.

— **Польске средство на розрухи.** Якійсь часъ по кровавій драмѣ въ Фришташу польскій часописи розписували ся о потребѣ глубокихъ реформъ соціальныхъ въ користь селяньства, бо „лишь усунене причинъ невдоволеня народныхъ масъ унеможливить такій выбухи, якъ послѣдній противжидівскій розруси“. Доси говорить ся о тій акціи цѣлкомъ загально, не подаючи конкретныхъ проектівъ. Але поки-що маємо вже одинъ свого рода проектъ, концепту пана К. Солтана-Абґаровича, поданый въ Słow-ѣ polsk-імъ. Вінъ пише: „Навѣть люде спокійній и въ серцемъ були тои гадки, що гидка гекатомба фришташ-

---

другій старинній памятники одинъ по другімъ. Дешевість повозокъ импонувала ѣй и она проводила часъ переважно ѣздячи въ фіякрахъ. Станула въ однімъ зъ великихъ готелівъ и замовила собѣ богато строївъ въ однімъ магазинѣ. Купувала масу газетъ рано й вечіръ и уважала, що не може знайти нѣ одного цѣкавои статьѣ въ цѣлій збірцѣ. Зъ ея точки погляду всѣ були дурній и нецѣкавій.

Она написала до свого редактора въ Ню-Іорку, що Лондонъ, хочь повільне мѣсто, має повно доброго матеріялу, а нѣхто не рухавъ его въ письмѣ відъ часівъ Дікенса, тому она задумуе написати о тій столици рядъ статей, котрій бы ей троха розбудили. Редакторъ зателеґрафувавъ ѣй, щобы писала, и она стала писати.

Кенйонъ и Уентвортъ, залагодивши на взаимне вдоволене справу, котра ихъ провадила до Канады, заняли ся відтакъ справою своєи копальнѣ, до котрои застерегли собѣ тримѣсячне право купна. Кенйонъ оцінявъ, що тота реальність, експльоатована тілько яко копальня міки, дала бы красну дівіденду відъ 50.000 фунтівъ, а коли-бъ знайшовъ ся добрый збутъ на шпатъ, въ котрімъ знаходила ся міка, то копальня була-бъ дешева за 200.000. Однакожъ вінъ казавъ до Уентворта, що коли они мають заплатити тілько 20.000 за реальність, то не выпадае набувати цѣну ажь до десять разівъ сеи сумы.

— Зовсѣмъ не такъ, Джане, — відрубавъ Уентвортъ чоловѣкъ практичный — сли копальня оплатить добру дівіденду відъ тои сумы, то се буде слушна цѣна за нію. Теперь же мы не маємо часу до траченя, тожь мусимо братись до роботы. Насамперед треба тотій оказы шпату показати комусь, що розумѣе ся на фабрикаціи порцеляны, и вивѣдатись, якій мігъ бы бути відбутъ его въ сѣмъ краю и по якій цѣнѣ. Того я допильную. Потому треба дістати якогось доброго чоловѣка, що розумѣесь на закладаню товариствъ, щобы насъ злучивъ Ты говоривъ о копальни зъ молодымъ Лонґуортомъ на кораблі; его имя було бы для насъ дуже помічне въ сѣмъ мѣстѣ. Ты підйди до него и старай ся заинтересувати его тымъ проектомъ, сли можешь. Коли сповнимо ті дві задачѣ, буде на початокъ дуже добре.

Уентвортъ бувъ енергічнымъ чоловѣкомъ, що не дававъ траві рости підъ ногами. Вінъ скоро довѣдавъ ся, що якійсь панъ Мельвіль бувъ управителемъ и сповластителемъ одного зъ найбільшихъ заводівъ у краю а манъ канцелярію въ Лондонѣ, и зъ тымъ чоловѣкомъ вінъ старавъ ся видѣти, взявши зъ собою пробки шпату.

— Я бы хотівъ знати, — сказавъ вінъ до Мельвіля, — чи вы ужываете сего матеріялу до фабрикаціи порцеляны? Чи можна мати великій збутъ на него и по якій цѣнѣ?

Мелвіль обернувъ пробку кількакрать въ руцѣ, оглядаючи ей критично. Его велике знане свого интересу позволяло ему відъ разу пізнати вартість мінералу, однакъ его лице не оказало жадобы анѣ одушевленя. Замѣсть відповѣсти на пытане, вінъ зачавъ пытати:

— Зъ-відки се?

— Зъ копальнѣ въ Америцѣ.

— Чи тамъ багато є сего?

— Розпоряджаю цѣлою горою.

— Справдѣ? Вы може збираете замовленя?

— Нѣ, я хочу основати товариство до експльоатованя сеи копальнѣ.

— Якои цѣны жадаете за копальню? Чи она вже въ руху, чи доперва проектована?

— Она є въ руху, т. є. зъ нея добувають міку; однакъ мій співльникъ Кенйонъ, инжінеръ копальняный, каже, що се більше варто якъ міка. Мы жадаемо за копальню 200.000 фунтівъ интерлінґівъ.

— Дуже велика сума, — сказавъ Мельвіль, кладучи пробку на бюрко передъ собою. — Не знаю, чи вы ей дістанете.

— Ну, сподѣваемось дістати. Кенйонъ удавъ ся теперь до п. Лонґуорта, котрый говоривъ, що приступить до нашои співлки. Лонґуортъ закидавъ, що сума, яку мы жадаемо, є радше за мала.

— Старый Джанъ Лонґуортъ добрый до такихъ співлокъ.

— Я говорю о его братанци Уіліямѣ.

— А, се не цѣлкомъ то саме. Знаю ихъ обохъ. Чи вы хотѣли, щобъ я взявъ удѣлъ въ вашімъ товариствѣ?

— Бувъ бы-мъ дуже радъ, однакъ властиво я прийшовъ довѣдатись, що вы гадаете о сій пробцѣ и яка ваша гадка що-до попыту на нію?

— Ну, отверто кажучи, я не покладаю богато. Бачите, сей родъ шпату рѣчь дуже звычайна въ природѣ.

— Однакожъ певно не въ такімъ станѣ чистоты?

— Може й нѣ, а все-таки въ досыть чистімъ для нашихъ потребъ. Коли хочете лишити сесю пробку у мене, я пораджу ся зъ директоромъ нашихъ фабрикъ. Я вамъ выскажую лише свое власне вражѣне, а вінъ зможе дати вамъ докладнѣйшій осудъ. Коли менъ лишите свою адресу, я ему скажу, щобъ написавъ просто до васъ. Се буде лучше.

Нема що казати, оно було трохи розчаровуючимъ, однакъ Уентвортъ зробивъ такъ, якъ радивъ Мельвіль, а опісля листъ відъ директора відбиравъ до решты надію. Директоръ фабрикъ запевнивъ, що предложена ему пробка не мала купецкои вартости, о сколько вінъ мігъ осудити.

За той часъ и Кенйонови не лѣпше повело ся у молодого Лонґуорта. Лонґуортови якось тяжко було пригадати собѣ, абы вінъ коли здыбавъ ся зъ Кенйономъ на кораблі чи де-небудь взагалѣ, а також зовсѣмъ не памятавъ о нѣякій копальни. Вінъ выпытувавъ Джана, доки не вивѣдавъ са всего, що сей инжінеръ знавъ о тій справѣ, а потому сказавъ гостеви коротко, що той планъ зовсѣмъ не для него.

(Дальше буде.)

ка була великимъ блудомъ. Завинила тутъ передовсѣмъ конституція, котра позволяе слѣпо стрѣляти до збуренои черни и часто убивати невинныхъ людей, а за варварство уважае розганяти таку товпу — нагайкою. Въ неконституційнѣй и варварскѣй Россіи выстачило бы десять козакѣвъ зъ нагайками, щобы розбигнати фришгацку товпу и завести цѣлковитый супокой. Правда, що може неодинъ невинчый дбставъ бы по хребтѣ, але не стратило бы ся життя девяти батькѣвъ родинъ, девяти спокойныхъ горожанъ, девяти газдовъ, котрѣ правильно платять податки. Що було бы лѣпше? Кидаю се „ретроградне" питане, вѣдповѣсти на него въ конституційнѣй державѣ не маю вѣдваги, най читачь въ душѣ самъ дасть собѣ вѣдповѣдь". — Дуже красно, тѣлько въ дальшихъ выводахъ высокоповажаного реформатора польского не можемо дочитати ся того: чи вѣнъ також радить поставити по десять козакѣвъ зъ нагайками и надъ тыми, котрѣ народъ пѣддвигають економічно — словами, а дѣлами довели его до жебрацтва и до такихъ выбухѣвъ, котрѣ скѣнчили ся жертвами въ Фришгаку.

— **Страшна пригода** въ Лимановѣй. Въ недѣлю около 12 годины въ ночи закравъ ся одинъ изъ стаціонованыхъ тамъ волкѣвъ, фрайтеръ Рудольфъ Крішке до стайнѣ купця Розвадовского, въ котрѣй спала дѣвка. Коли побачивъ се паробокъ, заперъ дверѣ и побѣгъ дати знати панови. Той сейчасъ побѣгъ на мѣсце, побивъ волка и выдеръ ему баґнетъ. Жовнѣрь хотѣвъ очевидно баґнетъ вѣдобрати и въ того вывязала ся бѣйка. Розвадовскій наробивъ крику, а той спровадивъ двохъ его братовъ: Адама, студента медицины, и Казимира, авскультанта зъ Мшаны долѣшнои. Въ трѣйку кинулись они на волка и страшно его побили. Коли той, вырвавши ся зъ ихъ рукъ, зачавъ утѣкати, авскультантъ стрѣливъ за нимъ чотири разы зъ револьвера. Послѣдный стрѣлъ трафивъ волка, а куля осѣла въ черевѣ. Смертельно раненого волка вѣдвезено до гарнізонового шпиталю въ Новѣмъ-Санчи; кажуть, що вже померъ. Сейчасъ по тѣй пригодѣ переведено судове слѣдство и Казимира Розвадовского вѣдставлено до суду въ Новѣмъ-Санчи.

— **Шпѣгунъ.** Въ Ярославѣ арештовано барона М. вѣдъ закидомъ шпѣгунства. Перемыскій судъ окружный зарядивъ вѣдставленне арештованого до слѣдчои вязницѣ.

— **Реставрація Вавеля.** Выдѣлъ краевый зачавъ переговоры зъ вѣйсковыми властями въ справѣ грунтовъ, на котрыхъ мають станути касарнѣ и шпиталь для вѣйска умѣщеного теперь на Вавелю. Въ хвили, коли скѣнчать ся тѣ обчисленя, зачне выдѣлъ краевый переговоры що до квоты, яку край буде мусѣвъ заплатити на будовы новыхъ касарень. Правдоподѣбно квота не буде менша, якъ 1,200.000 зр. Кѣлько будемо мусѣли заплатити на саму реставрацію Вавеля, о тѣмъ и згадувати страшно, — кажуть, то буде коштувати пять міліонѣвъ.

— **Зъ Канады** пише о. Н. Дмитрѣвъ до американьскои „Свободы": Дня 12. червня приѣхало до Winnipeg 817 осѣбъ зъ Галичины и зъ Буковины. Ихъ поровнѣщувано по колоніяхъ Edmonton, Yorkton, Dauphin, Tiuartburn, Pleasant Home и Fish Crick. — Дня 4. липня приѣхало 43 осѣбъ зъ Галичины via New-York до Montreal и зъ-вѣдти на другій день выѣхали до Winnipeg. Агентъ Нодарі звабивъ людей до Генуи и нужденнымъ італійскимъ кораблемъ вѣдславъ до Ню-Іорку. Тѣлько 29 днѣвъ плавали нещасники по морю! Скѣлько часу, скѣлько гроша пѣшло марно!

— **Зъ Джерзі-Сітс въ Америцѣ** пишуть до американьскои „Свободы" про успѣхъ въ тамошнѣй рускѣй школѣ: „Великою радостію були перенятій серця всѣхъ присутныхъ родичѣвъ и гостей, дня 4 липня, котрого то дня въ хорошо прибранѣй гали читальняной вѣдбувъ ся испытъ дѣтей школьныхъ числомъ 50. Рано о 8 годинѣ вѣдправивъ нашъ отецъ духовный службу Божу на интенцію дѣтей школьныхъ, а пополудни о годинѣ 5½ зачавъ ся испытъ. Якъ родичѣ такъ и запрошений гостѣ тѣшили ся, чуючи, якъ дѣти ихъ красно вѣдповѣдали на питаня зъ религіи, зъ писаня, читаня, рахунковъ, а що-найважнѣйше, майже кожда дитина щось задеклямувала, чи то вершами, чи то прозою. На перемѣну спѣвали дѣти рускій народній пѣсни, будь поодиноко, будь всѣ разомъ. Грѣмкій оплески посыпали ся, коли 5-лѣтный Иванъ Криницкій чисто вѣдспѣвавъ самъ пѣсню „Сѣвъ воробчикъ". Но не дармо всѣ дѣти такъ хорошо списувати ся, бо при кѣнци подбставали дуже хорошій нагороды пильности, а закѣнчений „кендами". Нашъ отецъ духовный и члены комітету церковного, роздавали нагороды, а по имени выкликувавъ п. Юрій Пѣдсадочный, тутешный дяко-учитель. За такъ хорошѣ успѣхи и въ такъ короткомъ часѣ належить ся головно щире признане и подяка згаданому учителеви нашому, котрый дотеперь майже безкорыстно учивъ дѣти, и то зъ правдивымъ замилуваньемъ и пожертвованьемъ. Не тѣлько у насъ, але и въ Yonkers, N. Y. п. Пѣдсадочный потрудивъ ся, щобы нашихъ братовъ научити кѣлька хорошихъ пѣсень народныхъ. Якъ зачуваемо, основана читальня въ Yonkers розвиває ся хорошо; тамошній нашій щирій брати задумують и у себе невдовзѣ виробити въ «итѣ руску школу, а дѣвчата свое дѣвоче братство. — Той перший испытъ остане надовго намъ всѣмъ въ милѣй памяти, але жь не забуваймо и бѣльше памятаймо всѣ о нашѣй рѣднѣй школѣ!"

— **Жиды** въ нѣмецкѣй прасѣ. Въ нѣмецкихъ часописяхъ жиды становлять майже 90% всѣхъ співробѣтникѣвъ. Въ Neue fr. Presse працюе 18 жидовъ, въ N. W. Tagblatt 20 жидовъ, въ Extrablatt 16 жидовъ; такъ само въ инпихъ дневникахъ вѣденьскихъ.

— **Весела вѣйна.** Злодѣйскій острови або Лядроны на Спокойнѣмъ океанѣ на всходъ вѣдъ Филипіньскихъ островѣвъ належали такожь до Испаніи, а занятє тыхъ островѣвъ Американцями вѣдбуло ся въ досыть смѣшный способъ. На тыхъ островахъ навѣть не знали про вѣйну. Коли дня 21. червня американьскій корабель вѣдъѣхавъ вѣдъ нихъ мѣсто, капітанъ давъ кѣлька слѣпыхъ выстрѣлѣвъ на знакъ, щобы вѣддали ся. Однакъ на те не одержавъ нѣякои вѣдповѣди, а испанска хоругвь повѣвала дальше надъ мѣстомъ. Коли заходили въ голову, що мала бы значити тая мовчанка, приплыли зъ полудня судномъ два испанскій офіцири, зъ испанскою хоругвою и тамъ дуже чемно заявляли американскому капитанови, що губернаторъ дякуе за поздоровленє испанскои фляги, а заразомъ перепрашае, що не може поздоровити выстрѣлами американьску флягу, бо нема анѣ одробины пороху. Мѣжь Американцями настала веселѣсть и ледви пояснено испаньскимъ офіцирамъ, що вже вѣдъ двохъ мѣсяцѣвъ оба краѣ воюють та що приѣхали забрати тѣ острови. Крѣмъ того пѣслали Американцѣ до Губернатора, щобы прибувъ до нихъ и пѣддавъ ся зъ цѣлою залогою, але той не вѣрывъ, що есть вѣйна, звинивъ ся, що не може прибути, бо право заборонне, але другого дня приймe Американьцѣвъ у себе якъ найгостинньйше. Ажь другимъ посламъ удалось переконати губернатора про вѣйну и перевезено его зъ цѣлою залогою на американьскій корабель, а кѣлькадесять моряковъ зняли испанску флягу, а завѣсили американьску. Краевe вѣйско дуже втѣшило ся тою перемѣною, а коли дали имъ ѣсти и обдаровали ихъ, сейчасъ повѣдтинали испаньскій гузики и роздали ихъ вразъ зъ оружемъ мѣжь Американцѣвъ, котрѣ позабирали собѣ все на памятку. Лядровцѣ не мають поняти, хто се тѣ ново-прибувши, але бачучи що то богатій и не але зъ ними обходять ся, тѣшать ся въ тон перемѣны.

— **Зручность божевѣльнои.** Въ Краковѣ п. Ф., выходячи зъ хаты, заперъ на ключъ свою жѣнку, у котрои „не всѣ були дома." Хора отворила собѣ вѣкно и по ринвахъ та по стѣнѣ злѣзла зъ третього поверха на другій зъ цѣлыми ребрами.

— **Пѣдводный тунель.** Комісія французскихъ и испаньскихъ технікѣвъ працюе надъ планомъ получена Европы зъ Африкою пѣдводнымъ тунелемъ. Найвузша точка Гібральтарского проливу широка на 14 кільометрѣвъ а глубина моря выносить въ тѣмъ мѣсци 600 метрѣвъ. Але за найдогѣднѣйше для тунелю выбрано мѣсце 32 кільометрѣвъ широке а 400 метрѣвъ глубоке. Самъ тунель мае бути довгій надъ 40 кільометрѣвъ. Будова, котра мае тревати десять лѣтъ, буде коштувати 243 міліонѣвъ франкѣвъ.

— **Найстаршою** газетою въ свѣтѣ есть Tsing-Pao [Вѣдомости Пекинськи], заложений въ р 710 передъ Рождествомъ Христовымъ.

— Одна зъ газетъ лондоньскихъ оголосила недавно цѣкаву статью якогось Гуддова, котрый доводить, що Гайднъ бувъ зъ роду Хорватомъ, що музика его на скрѣзь хорватска и лишь парафраза народной мельодіи хорватскои.

— **Борба когутѣвъ.** Що край, то обычай. Мають въ старѣмъ краю вел кій паны кѣньскій перегоны, що становлять у нихъ найбѣльшій спортъ, мае Испанія свои борбы быкѣвъ, мае и Куба свои борбы когутѣвъ. Въ тѣй цѣли веде ся у нихъ систематычна годѣвля спеціяльнои расы тыхъ птацъ. Въ дни борбы носять когуты барвы своихъ властителѣвъ. Борбы вѣдбувають ся въ малыхъ церкахъ зъ дощокъ, збудованыхъ въ видѣ амфітеатру. Биля цирку товплять ся юрбы аматорѣвъ когутячого спорту зъ когутами на рукахъ. Въ цирку борютъ ся лишь добрій оказы. Арену замѣтають старанно и высыпають пѣсомъ. Властителѣ когутѣвъ клякають на арену и ледви вдержують птацъ, що рвуть ся до борбы. Середъ товпы стають заклады: „Пять дукатѣвъ за Испанця!" — „Пятьдесять пезосъ на Англійця!" — „Беру сѣрого!" Кѣлькасотъ грудей выдае дикій окликъ. Тишина — когутѣвъ пущено. Видѣли вы коли бійку двохъ когутѣвъ на подвѣрю? Певно хотѣли сте сейчасъ ихъ розбгнати. Але та бійка е лише играшкою въ порѣвнаню зъ тою борбою противникѣвъ тресованыхъ, штучно дразненыхъ и доведеныхъ до скажености. Вже при першихъ ударахъ ихъ дзьобѣвъ летить пѣра и плыне кровь. По кѣлькохъ мінутахъ на аренѣ кидають ся на себе дві масы окровавленого, пошарпаного мяса. Вкѣнци падають обезсилений, одинъ коло другого. Теперь беруть ихъ послугачѣ т. зв. galleros, высысають раны и заливають горѣвкою и перцемъ. Галерія зъ вереском домагае ся, щобы когутѣвъ пустили до новои борбы. Птицѣ кидають ся знову на себе, доки одинъ зъ нихъ не упаде мертвый. Побѣдника обносить навколо арены и кладуть у стѣпъ найкрасшои Кубанки, котру выбирають королевою сего торжества. Такъ когуты борють ся и гинуть на честь своихъ королевыхъ. Нема на Кубѣ такъ лихого села, котре бы въ недѣлю не устроювало собѣ того когутячого спорту.

— **Нужда угорска.** Въ 1890 р. було въ Угорщинѣ по надъ 1,000.000 заробникѣвъ, паробкѣвъ сѣльскихъ, т. е о 300.000 бѣльше якъ властителѣвъ землѣ. Мѣжь властителями есть велике число селянъ убогихъ, котрѣ справдѣ мають хату и кусникъ поля, але анѣ одинъ снопокъ на даху хаты не есть ихъ власностію. Она обдовжений, кругло дѣды. По жнивахъ, по заплатѣ податку и проценту вѣдъ довгу не зостае имъ навѣть стѣлько, кѣлько пересѣчный заробникъ вимагае собѣ на зиму. Прийде весна, йдуть у поле и працюють о голодѣ.

На політицѣ, щобы змадяризувати славяньскій народы, найбѣльше потерпѣвъ самъ мадярскій народъ. Найбѣльше вѣдъ'унали Мадяры и ними переважно переповненій вязницѣ. Політика угорска для замылення очей заграници стоить и украшае столицю краю, Пештъ, и певнымъ верствамъ помагае до скорого збогачення, але численнѣйша частина людности жие въ крайнѣй нуждѣ. Богатять ся лише жиды угорскій.

— **На днѣ моря.** Въ пристани трієстиньскѣй розпочали роботу въ цѣли выдобутя зъ глубины моря французского корабля „Данъ", котрый затопивъ ся въ роцѣ 1812 зъ причины страшнои експльозіи разомъ зъ касою военною. Скарбъ сей кѣлька-міліоновый дразнивъ уже вѣдъ давна нервы спекулянтѣвъ всѣлякого рода, але всякій старання, щобы выдерти морю затопленый корабель, були безуспѣшными. Теперь спѣлка богатыхъ купцѣвъ мѣста Трієсту постановила знову розпочати досвѣды при помочи величезнои вінды паровои. — Нурки вже цѣлый корабель, а властиво часть его зарыту въ намулѣ опознали цѣлою сѣтею линивъ дротяныхъ и есть надѣя, що поведе ся добути затопленый скарбъ.

Катастрофа котрои жертвою упавъ „Данъ", лучилась въ ночи зъ 4 на 5 вересня 1812 року. Капітанъ корабля, на котрѣмъ було 350 моряковъ и 44 гарматъ, вернувъ власне зъ театру, а матрезъ, що его привѣзъ, не мавъ ще часу привязати лодки, ажь тутъ нагле выбухъ величезный стовпъ дыму и въ тѣй же хвили цѣлый корабель, при оглушаючѣмъ гуку, вылетѣвъ у воздухъ. Въ мѣстѣ выбухъ сей зробивъ великій шкоды. Майже всѣ шибы повылѣтали, комины спадали а замкненій и зарыгльованій дверѣ магазинѣвъ отвирали ся самѣ. Кѣлканацять великихъ будынкѣвъ въ самѣй пристани завалилось, а на кѣлькохъ суднахъ сусѣдныхъ выбухъ огонь. Тисненя воздуха було таке велике, що въ костелѣ, котрый стоить 320 м. надъ ровенею моря, всѣ образы поспадали зъ стѣнъ.

Була се страшна нѣч для Трієсту. Зъ залоги нѣхто не уратувавъ ся. Невдовзѣ фантазія народу уробила собѣ всѣлякій переказы про причину выбуху, котрѣ опѣсля священикъ Франческо Онґаро прибравъ въ форму драматичну. Въ короткій часъ по нещастю стверджено, що частина корабля, въ котрѣй власне переховувано касу военну, лежить на днѣ моря. Розпочались пробы добутя скарбѣвъ, однакъ цѣнній останки „Дана" були зарытѣ глубоко въ намулѣ и всѣлякій старання добутя кѣнчились безуспѣшно. Однакъ сего дня намѣръ добутя сихъ скарбѣвъ мае выгляди успѣху при помочи найновѣйшихъ винайдень и приладѣвъ.

— **100.000 коронъ и 3 разы по 25.000 коронъ** е головнѣй выгранѣй великои ювілейной выставовои льотерії, котрѣ по вѣдтрученю 20% будуть выплачений готѣвкою. Мы звертаемо увагу нашихъ читачѣвъ на се, що найблизше тягненє вѣдбуде ся невѣдкладно дня 6 н. ст. серпня с. р.

Наука, штука и література.

— **„Рідня моя."** Пѣдъ тымъ заголовкомъ появивъ ся послѣдными часами на складѣ въ книгарни Ставропігійского Института квартетъ на мужескій хоръ композиціи Я. Вѣнцковского до слѣвъ Дмитра зъ Остры [Дим. Вѣнцковского]. Есть се легка на нѣмецкій ладъ уложена пѣсонька, зъ котрои на особливу увагу заслугуе гарне зъ хоромъ переплѣтане сольо барітонове. Цѣлѣй композиціи не богато можна закинути, а що-до гармонізациі то лишень одно мѣсце при кѣнци есть менше удачне. Загально сказавши, при добрѣмъ вѣдспѣваню може сеся пѣснь подобати ся. Цѣна партитуры зъ голосами 25 кр. — *Д.*

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Именованій въ статѣ галицкои прокураторіи скарбу: провіз. адъюнктъ д-ръ Фравцъ Сава и концепісты д-ръ Стан Скраха, д-ръ Мат. Мончиньскій, д-ръ Мич. Мадейскій, д-ръ Тад. Ліверій и Р-ръ Ив. Вайґартъ адъюнктами прокураторіи скарбу, а концепістъ д-ръ Ерн. Ментшль и провізор. концепістъ д-ръ Евг. Бартль провізорычными адъюнктами прокураторіи скарбу. — Управитель тютюневого магазину въ Самборѣ Іосифъ Захаріясевичь именованый управителемъ тютюневого магазину въ Чернѣвцахъ. — Міністеръ судовництва надавъ д-рови Каз. Ярошевичеви посаду адъюнкта судового въ Мушинѣ и именувавъ авскультантѣвъ адъюнктами: д-ра Юл. Томашевского для Коростенка а Андр. Сидута для Ланцута. — Рахунковый пѣдофіциръ 24 п. п. Генр. Груберъ именованый канцелістомъ при скарбовыхъ властяхъ въ XI. класѣ ранги. — Посады канцелістѣвъ судовыхъ дѣстали: канцелістъ въ Делятина Іосифъ Лѣсковацкій въ Вадовицяхъ а дієтарѣ судовій Мих. Стопницкій въ Коросню а Кар. Ферд. Крейза въ Мшанѣ дольнѣй.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

Въ користь товариства „Шкѣльна Помѣчь въ Станиславовѣ" зложили въ часѣ вѣдъ 1 падолиста 1897 до 20 липня 1898 р. жертвы взглядно вкладки чкеньскій слѣдующій Р. Т. Добродѣе и Члены:

А) жертвы: Д-ръ В. Шуратъ 2 зр., д-ръ М. Коцюба 50 кр., Е. Ем. Кардиналъ Митр. Сембратовичь 25 зр., Н. Н.; 10 кр., п. Лазорикъ радникъ суду 1 зр., п. Кишпиньска 5 зр., о. А. Левицкій зъ Камѣнного зъ акафистѣвъ 1·20 зр., о. Микицей 1 зр., п. Минодора Цурковска 2 зр., Преосв. Еп. К. Чеховичь 5 зр., Хв. Рада мѣста Станиславова 50 зр., Хв. Банкъ звязковый въ Станиславовѣ 20 зр., Выс. Соймъ краевый 100 зр., о. сов. А. Струтиньскій 8 зр.

Б) Вкладки: о. К. Куницкій 2·40 зр., п. М. Жмуркевичь 10 кр., п. А. Шаховичь 1 зр., п. В. Ткачевичь 70 кр., п. Ем. Кушикова 2 зр., о. У. Порайко 1·20 зр., п. Ст. Гавриловъ 10 кр., д-ръ Н. Сабатъ 50 кр., о. Ткачуникъ, шамбеланъ папскій 1·50 зр., о. Чмола 1·20 зр., п. Л. Гузаръ 1·20 зр., п. Т. Стахевичь 1·20 зр., п. К. Войтѣховскій 1·20 зр., о. Н. Кумановскій 1·20 зр., о. сов. Сев. Тороньскій 1·20 зр., д-ръ Фил. Сембратовичь 1·20 зр., о. І. Домбчевскій 2·40 зр., п. Петро Кумановскій 50 кр., п. Н. Ластовецкій 50 кр., п. Стельмахъ 1·20 зр., п-на Окс. Цурковска 60 кр., д-ръ І. Яхно 2 зр., панѣ Яхнова 2 зр., п. І. Кульчицкій 2 зр., п. Д. Дудчикъ 1·20 зр., о. П. Гіль 1·20 зр., п. В. Левицкій (Лукичь) 1·20 зр., панѣ Ольга Левицка 1·20 зр., о. З. Шепаровичь 50 кр., п. Б. Кшепиньска 1·60 зр., п. Ник. Морозъ 1·20 зр., п. Ілія Ткачуникъ 1·20 зр., о. Архидіяконъ І. Литвиновичь 2.40 зр., п. С. Веберъ 30 кр., п. Девоссеръ 30 кр., панѣ Минодора Цурковска 1·40 зр.

Складаючи сердечну подяку всѣмъ Вп. Добродѣямъ якъ и Членамъ, просимо, щобъ и на дальше памятали на наше Товариство. Жертвы и вкладки просимо надсылати на руки касіера Товариства п. Николы Мороза, учителя ц. к. семинаріи въ Станиславовѣ.

За Выдѣлъ „Шкѣльной Помочи" въ Станиславовѣ о. *Ив. Порайко* голова, *А. Шаховичь* секретарь.

На будову Народного Дому въ Коломыи зложили сего року въ липни 18 зр. 50 кр. укѣнченый богословъ Кость Ласѣйчукъ. П. Чужакъ, Ив. Исаѣвъ и всѣ другій панове богословій, котрѣ вже торокъ въ липни на тую саму цѣль зложилѣ 206 зр. 88 кр. Щира Имъ подяка. — *Н. Лепкій* б. касіеръ Института.

☛ Адміністрація „Дѣла" просить о **вѣднов ене передплаты на III. кварталъ 1898 р.** и пригадуе ся ласкавѣй памяти дотычно **скорого выровнаня залеглостей**, щобы мы не були приневолений дальшу высылку часописи застановити.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 26 липня. Пѣсля цѣсарского розпорядженя орієнтальна академія у Вѣдни мае вѣдъ теперь называти ся академією консулярною и пѣдъ лінґвістичнымъ взглядомъ дѣлитись на двѣ секціи: орієнтальну и захѣдну.

Вѣдень 27 липня. Wiener Zeitung оголошуе розпоряджене въ справѣ установленя роботничо-статистичного уряду въ міністерствѣ торговлѣ и статутъ того уряду.

Градецъ 26. липня. Grazer Tagespost доносить, що намѣстникъ поручивъ княжо-епископскому ординаріятови въ Трієстѣ подати вилываючій по нѣмецки и італіяньски полагоджувати въ тыхъ самыхъ мовахъ.

Будапештъ 26 липня. Nemzet доносить, що правительство не гадае допустити до угоды на пѣдставѣ §. 14.

Будапештъ 27 липня. Въ селѣ Стакшинѣ угорскій роботники заатакували занятыхъ въ трачцѣ галицкихъ роботниковъ. Мѣжь ними поранили також директора трачки и его жѣнку. Доперва жандармерія привернула спокой и увязнила експедентовъ.

Бѣлградъ 27 липня. Въ скупштинѣ вѣдчитано вѣдручне письмо короля до президента міністрѣвъ, въ котрѣмъ король такъ у власнѣмъ имени якъ також въ имени армії дякуе за ухвалене закона реорґанізациі армії.

Гавръ 27 липня. Всѣхъ австрійскихъ матросовъ, уратованыхъ зъ „Bourgogne", выпущено на волю, бо слѣдство показало, що они въ часѣ катастрофы поступали цѣлкомъ правильно.

Парижъ 26 липня. Дневники зближений до генерального штабу признають, що Паті di Клямъ е співвинновникомъ фальшѣзникѣвъ депешъ, однакъ доказують, що сей фактъ для Дрейфуса не мае великого значѣня.

Кольонія 27 липня. Kölnische Zeitung выказуе гадку, що візита Фердинанда въ Петербурзѣ не мае політичного пѣдкладу. Князь мусѣвъ переконати ся, що царь рѣшучо противный якимъ небудь замѣнамъ на балканьскѣмъ пѣвостровѣ. Теперь цѣла его увага звернена на Азію, а не на всходъ Европы.

Вашингтонъ 27 липня. Испанія звернула ся прямо до президента Мекъ-Кінлі въ *формальною пропозицією навязаня мировыхъ переговоровъ.* Посередниками буде французскій посолъ Камбонъ.

Вашингтонъ 27 липня. Генералъ Мілесъ высѣвъ уже зъ 3415 людьми и 5 батеріями пѣдъ Гуаніца на Порторіко, при чѣмъ убито 4 Испанцѣвъ. Американьске вѣйско старае ся зелѣзничу лінію ведучу до Понсе опанувати.

Льондонъ 27 липня. Америка уфортифікуе Гонолюлю, щобы мати сильну опору на Спокойнѣмъ океанѣ.

Незабаром вийде з друку альманах „Січ"

зложений під редакцією д-ра Мирона Кордуби, Романа Сембратовича і Сильвестра Яричевского. Книжка се тим інтереснійша, що вважаясь виключно продуктом віденьскої „Січи", се-б-то містить твори лише „Січовиків" бувших і теперішних. Именно причинились до зложеня альманаха: Григорий Цегляньский, Богдан Лепкий, др. Ярослав Окуневский, др. Іван Франко, Павло Демчьо, др. Мирон Кордуба, Роман Сембратович, Сильвестер Яричевский. — Коштувати-ме 1 зр. — Замовляти можна в товаристві „Січ" у Відни, XVII Veronikagasse 37.

Вино Папайтинове при недугахъ жолудка, на травленє. Цѣна 4 корони.
Вино зъ горѣхôвъ Коля. Средство пôдбуджуюче и покрѣпляюче. Цѣна 2 корони.

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 7 275 236—7

— Вѣденьского тыжденника „Die Zeit“ появивъ ся 199-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ: Steuerreform und Wahlrecht. Von Dr. Paul Lederer. — Einige sociale Aufgaben. Von Karl Jentsch. — Ludwig Bamberger. Von Dr. M. J. Bonn. — Bemerkungen zur Frauenfrage. Von Oda Olberg. — Drei gute Stuben. Von R. Emmery. — Polymeter. Von Georg Simmel. — Vom Meister des Amsterdamer Gabinets. Von H. Haberfeld. — Antwort. Von Hermann Bahr. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Stunden in der Dämmerung. Von Bernhard Lichtenstein.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрôчно 3 ар. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Конкурсъ.

Выдѣлъ Рускаго товариства педагогічного у Львовѣ розписуе симъ конкурсъ на принятє ученикôвъ до „Института пôдъ покровомъ св. О. Николая“ на рôкъ шкôльный 1898/9.

Приймати ся будуть ученики середныхъ шкôлъ, сыны членôвъ Рускаго товариства педагогічного. До подания долучити треба: 1) метрыку хрещеня ученика; 2) свѣдоцтво шкôльне зъ послѣдныхъ двохъ куресôвъ; 3) деклярація що-до мѣсячнои заплаты, що выносить 20 зр.; 4) 1 зр. на выдатки кореспонденційнѣ; 5) хто не есть членомъ Рускаго товариства педагогічного, 1 ар. на вписове и вкладку рôчну до того товариства.

Всякій подання адресувати треба до выдѣлу Рускаго товариства педагогічного у Львовѣ, ул. Театиньска ч. 19., на руки члена выдѣлу Костя Панькôвского. Остаточна умова заключить ся по принятю кандидата.

Въ складъ комітету, занимаючого ся веденемъ дѣтъ Института входять: дир. Едв. Харкевичъ яко голова, д-ръ Мих. Пачовскій, д-ръ Антôнъ Хомишъ, д-ръ Стефанъ Федакъ, кат. о. Дорожиньскій и Кость Паньковскій яко настоятель института и секретарь комітету. Институтъ дае своимъ выхованкамъ: а) мешканя, харчъ, опалъ, свѣтло, послугу, прання за доплатою 50 кр. мѣсячно: б) доставляе имъ — о скôлько на се дозволять фонды — книжокъ и приборôвъ шкôльныхъ; в) управляе ихъ выхованемъ, стараючись о добре домашне и товариске поведенє; г) улекшуе имъ науку шкôльну и нагладае ся пôдъ доглядомъ домашныхъ сталыхъ директорôвъ; д) доставляе выхованкамъ нагоду придбати иншихъ вѣдомостей, теоретичныхъ и практичныхъ. Часъ вносити подання о принятє вызначуе ся до 10 н. ст. серпня 1898.

КОНКУРСЪ.

Въ интернатѣ рускои Бурсы Стрыйскои може найти въ слѣдующôмъ роцѣ шкôльномъ тридцять питомцѣвъ ученикôвъ шкôлъ середныхъ и IV-ов клясы школы народнои цѣлковите примѣщене за мѣсячною оплатою 15 зр., котра однакожъ въ случаю моторичного убожества а заразомъ доброго поведеня въ наукахъ може бути знижена.

Рефлектуючи о принятє своихъ дѣтей родичѣ мусять вписати ся въ члены товариства (вкладка рôчна 3 зр.) и мають внести свои подання найдальше до 31 н. ст. липня на руки проф. Юлiяна Костецкого, а яко прилогу залучити: 1] деклярацію, котрою зобовязують ся до оплаты умовленои квоты въ горы; 2) свѣдоцтво убожества, коли просять о пониженє оплаты; 3) свѣдоцтво шкôльне зъ послѣдного пôвроку и 4) 20 кр. на рекомандовану вôдповѣдь. Ученики, що були сего року въ интернатѣ, мають першенство, и тѣ мають предложити лишень декларацію. Принятій питомцѣ мають мати достаточне число бѣля и то значеного, двѣ пары обуви, ковдру, подушку, заложити при вступѣ 1 зр. за знищене инвентаря, 50 кр. до 1 зр. на средства науковѣ и 2 зр. на праня. 3—3

Вôдъ Выдѣлу рускои Бурсы Стрыйскои.
Юл. Федусевичъ предсѣдатель. *Ив. Важнянинъ* секретарь.

КОНКУРСЪ.

Въ Бурсѣ имени св. Архистр. Михайла въ Коломыи буде на рôкъ шкôльный 1898/99 опорожненыхъ 14 мѣсць за доплатою що-найменше по 5 зр. мѣсячно зъ горы.

Прошеня о принятє належить внести до Выдѣлу Бурсы по день 15 серпня зъ долученемъ метрики, свѣдоцтва шкôльного, свѣдоцтва убожества и деклярації, кôлько проситель хоче доплатити.

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

26 н. ст. липня 1897.

Львôвъ: Пшеница 11·— до 11·50, жито 9·— до 9·50, ячмѣнь броварный —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый 6·50 до 7·—, овесъ 8·20 до 8·40, рѣпакъ 10·90 до 11·25, горохъ 8·50 до 9·75, вика 6·— до 6·75, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, ббôвъ —·— до —·—, бобикъ 7·— до 7·20, гречка 9·— до 9·50, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·70 до 5·80, кукурудза нова 5·60 до 5·70, хмѣль 50·— до 65·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрôвъ 17·— до 17·50 зр.

Надосланє.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцовкѣ площи Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:
окуляры, пінсеры, льорнеты, бінокли, далековиды, барометры, термометры, рôжни ареометры, мікроскопы, люпы, мірничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.



компасы, райсцайги, тасьмы

Уряджене дзвонкôвъ електричныхъ.

Великій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Товариство «Просвіта»
у Львові, ринок ч. 10
видало своїм коштом і заходом:
„Панщина і єї скасованє в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.
„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Ціна 25 кр.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходить о		
	6.45	з Іцкан	6.09		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (5/6 до 11/6)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з годовного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Без ци
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (1/7 до 12/9 неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з годовн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.06		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (5/6 до 11/6 неділі сьвята)
2.30	—	„ „ „ годовн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ годовн. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної вода (5/6 до 11/6)
		нічне		3.26	„ Брухович (5/6 до 11/6)
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.55	„ Ярослава
	3.30	„ „ „ годовн. дворець			нічне
5.10		„ Кракова		4.10	до Кракова
	6.10	„ „		5.20	„ Лавочного
	7.57	„ Янова (1/6 до 31/8 и 16/9 до 30/9)		6.20	„ Янова (1/6 до 15/9 в будні дні)
	8.12	„ Брухович (5/6 до 30/8 и 16/9 до 11/9 (1/7 до 15/9))		6.30	„ Іцкан
	8.31	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з годовн. двірця
	8.53	„ Янова (1/6 до 15/9 въ будний день)		7.—	„ Лавочного
	9.10	„ Кракова		7.10	„ Сокаля
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.45		„ Іцкан		8.40	„ Янова (1/6 до 31/8 и 16/9 до 30/9)
9.55		„ Підволочиск на годовн. дворець		10.05	„ Іцкан
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Кракова
	12.15	„ Сколього		11.00	„ Підволочиск з годовного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 8 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ
артистъ-малярь

звѣстный вôдъ кôльканацяти лѣтъ изъ своихъ працъ малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнôмъ разомъ зъ позолоченемъ, престоды, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы пôдъ власныхъ плянôвъ. Выготовляе всякои величины церковнѣ образы до иконостасôвъ, престолôвъ, плащеницъ — одѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побольшуе зъ фотографій портреты. Зъ упованемъ ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ працъ малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пôдписаный просить Вел. Духовенство занотуватн собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Книгарня Наук. Товариства имени Шевченка
у Львові, ул. Академічна ч. 8, 222 6—?
має на складі слідуючі книжки:

Іловайський Д.	Княжий період України том I. до Володим. Мономаха	1·60 кр.
„	Княжий період України Руси том II. до Данила Галицкого	1·80 „
І. Н. О	виховано, підручник для женщан	—·30 „
Йокай Мавр.	Золотий чоловік, роман з угорского	1·80 „
„ „	Новий дідич 2 томи роман з угорского	1·50 „
Калитовский Ом. Др.	Материяли до літератури апокрифічної	—·35 „
Карпенко Карий (Ів. Тобілевич),	Драматичні твори	1·20 „
Качала Степан.	Коротка історія Руси	1·20 „
„ „	Похід Собіского під Відень	—·20 „
Квітка Григорий.	Маруся, повість	—·10 „
Кеппен Юрий.	Сибір 2 части	1·20 „
Кірі Ганна.	Замок Делі, повість	2·50 „
Коваленский Ол.	Грішники, роман-хроніка	—·50 „
„ „	Оповіданя	—·20 „
Короленко Володимир.	Сліпий музика, повість	—·60 „
Костомарів М.	Богдан Хмельницкий 4 томи	6·40 „
„	Гетьмановане Брюховецького	1·25 „
„	„ Виговського І. і Хмельницького Ю.	1·60 „
„	Дами на Многогрішного	1·25 „
„	Мазепа 2 томи	3·30 „
„	Самійловича	1·25 „
„	Історичні монографії т. І.	2·— „
„	Чернигівка, повість історична	—·70 „
„	Кудеяр, повість історична	—·80 „
Коцюбинський Мих.	Для загального добра, оповіданє	—·20 „
„ „	Не конїюр, оповіданє	—·10 „
„ „	Хо, оповіданє	—·10 „
„ „	Задля хазяйства, оповіданє	—·10 „
Кропивницький Марко.	Титарівна, драма	—·20 „
Кулик Володимир.	Писанния	—·10 „
Куліш Панько.	Крашанка	—·20 „
„ „	Хуторна поезия	—·50 „
„ „	Чорна рада хроніка, повість	—·80 „
Лаврська.	Обрусителі, повість з великоруського	—·60 „
Левенко Вол.	Пани й люде, роман	—·80 „
„ „	Per pedes Apostolorum, образки з жити	—·30 „
„ „	Солдатський розрух	—·10 „
Левицький Ів.-Нечуй.	Кайдашева сім'я, повість	—·50 „
„ „	Микола Джеря, повість	—·80 „
„ „	Навіжена, повість	—·20 „
„ „	Над чорним морем, повість	—·90 „
„ „	Не той став, повість	—·30 „
„ „	Повістки и оповідани	—·30 „
„ „	Поміж ворогами	—·10 „
„ „	Причепа	1·50 „
„ „	Світогляд українського народу	—·30 „
„ „	Хмари	1·10 „
Левицький Кость Др.	Німецько-руський правничий словар	3·50 „
„ „	Руська правда	—·50 „
„ „	Правнича часопись за рочник кождий по	1·— „
Лисенко Микола.	Коза дереза, комічна оперета	—·80 „
„ „	Різдвяна ніч, опера	—·30 „
Льоті П.	Рибак ісландський, повість	—·60 „
Лукіч Василь.	Ватра, альманах	1·50 „
О. Л—ев.	Не судилось, оповідана	—·20 „
Латинська граматика	для 3 і 4 класи	1·20 „
Латинські вправи	Прухницкого для 3 класи	—·80 „
Маковей Осип.	Весняні бурі, новели	—·10 „
„ „	Оферма, оповіданє	—·10 „
„ „	Поезиі	—·20 „
Мирний Панас.	Лимерівна, драма	—·20 „
Навроцкий Володимир.	Твори том I.	1·— „
Нагнибіда С.	Про руску правопись	—·05 „
* * *	Нарід в неволі	—·10 „
Обатний.	Соціялісти меди семинаристами	—·15 „
Огоновський Ом. Др.	Галькина Острожска, трагедия	—·15 „
„ „	Істория руської літератури т. I. 3 зр. т. II. 3 зр., т. III. 4 зр., т. IV.	1·— „
„ „	Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1·50 „
Одальковичъ Митро.	Писанния	—·10 „
Опот Юрий.	Великий ліс, повість з французького	2·— „
Онишкевичъ Гнат.	Руска бібліотека т. III.	—·75 „
Оржешкова Еліза.	Низини повість з польского	—·75 „
„ „	Хам повість з польского	1·— „

МАШИНКИ американський до робленя мороженого помноста 1, 2, 3 літры по зр. 5·50, 6·50 и 7·50. Рондлѣ мозижний до смаженя конфітуръ по зр. 2·40, 2·80, 3·—. Кльонѣ дротяний до прикриваня полумысковъ штука вôдъ кр. 35 до 1 зр.
поручае ПЕТРО ХШОСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4965

Дякъ кваліфікованый
вôльный вôдъ служby вôйсковои, безженный, сейчасъ потрѣбный для парохіи Лѣщоватє, почта Устрѣки долѣшній. Знаючій якесь ремѣсло або вправний въ писаню мають першенство. Зголошуватн ся листовно або устно до мѣсцевого уряду парохіяльного. 295 3—3

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу зъ життєписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна I-шои части 25 кр. II-ои части 20 кр.
Оправленій примѣрники продаютъ ся о 10 кр. бôльше.

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕЙ
виданий
коштом руского тов. педагогічного
В полотняній оправі з волоченим хрестом 20 кр.
Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

Вôдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батькôвщина“ и „Читальня“) тыжднева популярна газетка

СВОБОДА
письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.
Выдае и за редакцію вôдповѣдае д-ръ Кость Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.
Цѣлорôчна передплата выносить 2 зр., на пôвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львôвъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты“).

„СВОБОДА“ мѣститъ: 1) передовій статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційній політичного змѣсту (н. пр. о сегорôчній сесіи соймовôй, о выборахъ, вôдозвы Краевого рускаго комітету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ головнѣ переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д ра Дам. Савчака О новôмъ законѣ дороговôмъ, О краевôй продажи соли, О краевôй акцизѣ вôдъ напиткôвъ, Вас. Нагôрного Вѣсть зъ Народнои Торговлѣ, о. Неделиського Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописа зô всѣхъ сторôнъ краю; 5) порады, питаня и вôдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспільно-політичныхъ; 6) рухъ селянства рускаго; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чувати въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промыселъ и торговля.

Лише 50 кр. на 3 тягненя.
ПЕРЕДПОСЛѢДНЫЙ ТЫЖДЕНЬ.
219 8—?
Головна выграна 1 раз
100.000 коронъ и 3 разы **25.000 коронъ**
готôвкою въ 20% потрученемъ.
ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОИ ВЫСТАВЫ **а 50 кр.**
Тягнене: 6 серпня 1898. Тягнене: 15 вересня 1898. Тягнене: 22 жовтня 1898.
поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файгенбавмъ, Г. Максъ, Шеллєнберґъ и Крайзеръ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Яковъ Штро, М. Клярфельдъ.

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спôльникъ фірмы
К. Гостиньскій и І. Альсъ
Предприемство комісій и спедицій
у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)
яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване
ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПÔВНÔЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМѢ
продае карты корабельнѣ выѣзджаючимъ въ край заморскій и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.
Експедиція подорожныхъ и пакунковъ 3—5 разôвъ мѣсячно до Америки Пôвнôчнои, Аргентины, Канады, Парагвая и Сполученыхъ Державъ. 209 54—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черныньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского.

Ч. 156 Львовъ, Четверъ 16 (28) Липня 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитших повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадильного 2.; — въ Ярославю Л. Кшижановскій; — у Відни: M. Dukes, L. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты платѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком:
въ Австрії: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границцы: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатані вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычай приймають ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесенія приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Славяньска взаимнѣсть.

[Статья Романа Сембратовича въ „Die Zeit“.]

(Дальше.)

Захѣдна Галичина есть богатша, а въ слѣдъ за тымъ и ей мешканцѣ — можуть бѣльше платити. Бо

въ цѣлѣй Галичинѣ є .	845.955	господарствъ
зъ того у всхѣднѣй . .	498.505	„
въ захѣднѣй . .	347.450	„

Зъ того припадає на т. зв. аграрныхъ пролетарѣвъ т. є. малыхъ господарѣвъ, котрѣ мають або лишь хату, або крѣмъ хаты ще чверть а найбѣльше пѣвъ гектара рѣлѣ:

въ цѣлѣй Галичинѣ . . .	250.893	селянъ
у всхѣднѣй „ . .	165.924	„
въ захѣднѣй „ . .	84.969	„

отже 30% цѣлого селяньства въ Галичинѣ вже збѣднло нинѣ на пролетарѣвъ; але коли на захѣдну Галичину, одвѣтно до числа ей населенія, припадає такихъ пролетарѣвъ 24% то на всхѣдну Галичину 33%! Се доказує незбито, що руска часть краю есть економічно слабша.

Коли такъ, то що було бы природнѣйше, якъ щоби захѣдна Галичина, богатша, платила и бѣльшу часть податковъ? Але де тамъ! Цифры показують противно. Цѣла сума державныхъ податковъ, яку мають платити мешканцѣ Галичины

выносить	9,576.797	зр.
въ того въ всхѣднѣй Галичины	6,252.822	„
„ захѣднѣй „	3,323.975	„

Розложивши цѣлый тягаръ податковый, то выпадає на одну голову:

у всхѣднѣй Галичинѣ . .	1·51½	зр.
въ захѣднѣй „ . .	1·34	„

Чи-ж сесѣ цифры не доказують достаточно, що тягарь податковый роздѣлено цѣлкомъ несправедливо?

Але мѣгъ бы хто подумати, за тото велике обтяженя має Галичина вынагороду на иншѣмъ полю? Знову неправда!

При всяких меліораціяхъ, при будовѣ дорѣгъ и т. д. всхѣдну Галичину выкористовує ся несовѣстно на користь захѣднѣй. Ось одинъ примѣръ: До 1888 року збудовано

въ цѣлѣй Галичинѣ . .	2.807	клм.	дорѣгъ,
зъ того у всхѣднѣй . .	647	„	„
въ захѣднѣй . .	2.160	„	„

при далеко меншихъ податкахъ нѣжь у всхѣднѣй Галичинѣ, на кождѣмъ полю веде за собою такожь велику смертельнѣсть, якъ се наглядно доказують слѣдуючѣ цифры:

Зъ найбѣльшою смертельностію: 40 до 41 на тысячь мае

всхѣдна Галичина . . .	2	повѣты
захѣдна „ . . .	0	„

Зъ смертельностію 35 до 40:

всхѣдна Галичина . . .	15	повѣтовъ
захѣдна „ . . .	0	„

Натомѣсть зъ меншою смертельностію 25 до 30 на тысячь мае

всхѣдна Галичина . .	7	повѣтовъ
захѣдна „ . . .	15	„

Зъ найнижшою 21·8 до 25 на тысячь:

всхѣдна Галичина . . .	1	повѣтъ
захѣдна „ . . .	9	„

Отже всхѣдна Галичина — на перекѣръ всякимъ економічнымъ, гігієнічнымъ и біольогічнымъ законамъ, бо жь она мае здорове пѣдсоне, далеко буйнѣйшу землю и рѣдше населене, анѣжь захѣдна Галичина — выказує, въ порѣвнаню зъ захѣдною частію краю, дуже велику смертельнѣсть. То наслѣдки руйнуючои польскои господарки въ тѣй части краю.

Стѣлько про господарску взаимнѣсть Славянъ въ Галичинѣ.

(Конець дуде.)

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізаціи дешевого и догѣдного кредиту селяньского въ Галичинѣ.

III.

Головнѣ основы и орґанізація сполокъ системы Райфайзена.

Пѣзнане генезы сполокъ Райфайзена представляє не лишь историчный интересъ, але улекшує заразомъ оцѣнене основноі идеѣ, яка лежить на днѣ цѣлои системы и въ котрои свѣтлѣ ясно выступають инші основы, яко звязанѣ зъ собою и взаимно себе доповняючѣ.

Райфайзенъ бувъ чоловѣкомъ релігійнымъ. Глубока и жива христіяньска любовь ближнього зробила его вѣдчуваючимъ нужду и нещастя сповбратій, въ котрыхъ кругѣ вонъ живъ. Зъ тою великою честнотою лучивъ Райфайзенъ ще иншу велику прикмету: бувъ чоловѣкомъ иніціятивы и дѣла. Зъ тыхъ прикметъ его характеру повстали перші три сполки: въ Ваербуши, Флямерсфельдѣ и Гедесдорфѣ, котрѣ носили на собѣ выначне пятно гуманітарныхъ институцій. Тую цѣху старазъ ся вонъ задержати и выобразувати въ тыхъ всѣхъ касахъ ощадности и позичокъ, котрѣ по роцѣ 1864 повстали пѣдъ его фірмою. Змѣнили они пѣдъ декотрыми взглядами свою орґанізацію, змѣнили такожь часомъ свѣй кругъ дѣланя, но не змѣнили свого духа, не стратили гуманітарного пятна. Райфайзенъ завсѣгды вымагавъ вѣдъ всѣхъ основателѣвъ и членовъ заряду сполокъ, котрѣ опирали ся на поставленыхъ нимъ основахъ, щобы въ тѣмъ цѣлѣмъ своѣмъ дѣланю поводили ся честнотою христіяньскои любови ближнього. „Безъ тои моральнои силы т. є. безъ свѣдомости обовязковъ насамперед взглядомъ Бога, а опосля взглядомъ нашихъ ближнихъ, якъ насъ поучає о тѣмъ христіяньство, и безъ строгого выповненя тыхъ обовязковъ — пожаданый розвѣй и дѣяльнѣсть сполокъ позичковыхъ є рѣчею неможливою“ — то его власнѣ слова. „Дуже мылять ся тѣ, котрѣ думають — каже вонъ до найзаважатѣйшихъ приклонниковъ своихъ, — що черезъ заснованє такихъ сполокъ можна зразъ выкликати поправу лихихъ вѣдносинъ економічныхъ; духъ ихъ есть тымъ, що дѣлає оживляючо и мусять принести гарнѣ цвѣты и овочѣ, але сама форма не выстарчить.“ Райфайзенъ рѣшучо застерѣгає ся передъ тымъ, щобы его сполки уважано за институції банковѣ, котрыхъ цѣлею є робити користи для членовъ интересы грошевѣ, и вѣдкидає назву „банковъ“ людовыхъ для сполокъ опертыхъ на его системѣ.

Христіяньска любовь ближнього, котра есть провѣдною гадкою и душею тыхъ всѣхъ вчаснѣйшихъ и пізнѣйшихъ сполокъ Райфайзена, мае пѣсля его гадки вытворити союзъ помѣжь богатыми а убогими мешканцями околицѣ, въ котрѣй институція дѣлає. Рѣчь природна, що вѣдъ заможнѣйшихъ мешканцѣвъ вымагає ся бѣльше посвячена и готовости помагати убогимъ; они то, приступаючи до сполки, скрѣпляють ей основы насамперед черезъ те, що ручать солідарно своимъ маєткомъ а наслѣдкомъ того пѣдносять довѣре сполки на внѣ, опосля такожь и въ той способъ, що свои капіталы умѣщують въ касѣ сполки на умѣреный процентъ; они врештѣ обнимають керму и зарядъ сполки безъ вынагороды грошевои, а лишь яко обовязокъ христіяньскій и горожаньскій, котрый имъ дае можность до морального дѣланя и

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

(Дальше.)

Джанъ Кенйонъ йшовъ вздовжь Чіпсайда пригнобленый по вѣдправѣ у молодого Лонґуорта. Удану непамятливѣсть того панка вонъ розумѣє ся, осудивъ такъ, якъ заслугувала, а все таки жаль ему було, що интервю такъ не удало ся. Отже замѣсть вернути до Уентворта и розповѣсти ему все, вонъ волѣвъ перше перейтись трохи и прийти до себе по зазнанѣмъ розчарованю. Наразъ вонъ трохи здивувавъ ся, коли до него приступивъ якійсь чоловѣкъ. То бувъ льокай, въ сѣрѣмъ одѣню.

— Перепрашаю васъ, пане, — заговоривъ льокай, — місъ Лонґуортъ бажала бы говорити зъ вами.

— Місъ Лонґуортъ! — сказавъ Кенйонъ здивованый, — де-жь она?

— Ось тутъ, въ своѣй каритѣ.

Карита пѣдъѣхала до тротуару и Джанъ Кенйонъ побачивъ, якъ місъ Едіта Лонґуортъ поглядала на него зъ веселою міною, напротивъ нея сидѣла въ каритѣ старша женщина, а поважный вѣзникъ, одѣтый подѣбно якъ льокай, сидѣвъ мовь статуя на передѣ. Кенйонъ зявши капелюхъ приблизивъ ся до місъ Лонґуортъ котрои не видѣвъ ще, якъ на кораблю.

— Якъ ся маєте, пане Кенйонъ? — повитала его Едіта весело, вытягаючи зъ каритѣ руку до него. — Може сидете? Я хотѣла побалакати зъ вами, а бою ся, що поліція не дозволить ставати на такъ гарнѣмъ мѣсци, якъ Чіпсайдъ.

Коли она се говорила, гнучкій льокай отворивъ дверцѣ каритѣ, а Джанъ, не знаючи що сказати, ступивъ до середины и сѣвъ.

Голборнъ! — сказала мі ъ Лонґуортъ до вбанника, потому звернувшись до Кенйона говорила дальше: — Скажѣть менѣ, куда вы йшли, абы я знала, де васъ завезти.

— Правду сказати, вѣдповѣвъ Джанъ, — я нѣкуда не йшовъ У мене мабуть не минула ще утѣха зъ повороту до Лондону, тажь часами волочусь по улицяхъ оттакъ безъ цѣли.

— Ну, вы не выглядало дуже утѣшеным, коли я васъ теперь побачила. Менѣ здавало ся, що вы дуже засумований, и се додало менѣ вѣдваги запросити васъ на розмову. Я собѣ погадала: щось мусить бути не добре въ копальнею міки, а зъ жѣночои цѣкавости хотѣла я знати, якъ стоить дѣло. Теперь же розповѣдайте!

— Но правдѣ мало ще що розповѣдати. Мы ще такъ якъ не зачали. Уентворт переглядае нинѣ цифры, якій я ему подавъ, а я почавъ вѣдъ того, що побачивъ ся въ людьми, о котрыхъ гадавъ, що заинтересують ся копальнею.

— И заинтересовали ся?

— Нѣ.

— А, то причина, що вы выглядали такъ засумовано.

— Мабуть такъ.

— Ну, пане Кенйонъ, коли вы тратите духа по стрѣчи зъ першою особою, котра на вашу думку мала заинтересувати ся копальнею, то що жь вы вдѣете, якъ зъ тузинъ або й бѣльше не схоче до того мѣшати ся?

— Справдѣ не знаю. Боюсь, що я не спосѣбный до того, абы пустити копальню на лондонскій торгъ. Якъ бачите, доперва учу ся а менѣ здавало ся, що вже все вмѣю. Коли я въ копальни далеко вѣдъ цивілізаціи, знаю, що маю робити, але дѣставши ся мѣжь люде, не знаю, якъ собѣ поступити. Я нихъ не розумѣю. Коли хтось каже менѣ яку рѣчь нинѣ, а завтра спокѣйно забуває о всѣмъ, то признаюсь, се... ну, се мѣшае мене.

— Отже то вамъ стала ся така пригода. Але-жь поводженя вашого проекту не повинно зависѣти вѣдъ того, що говорить одемъ чоловѣкъ, або два, три. Чи не такъ?

— Такъ, я инакше не думавъ.

— Тожь я, бувши на вашѣмъ мѣсци, не тратила-бъ надѣѣ за-для того, що одинъ чоловѣкъ забувъ. Кобы я зчала сего вашого чоловѣка, я бы его завстыдала.

Кенйонъ почервонѣвъ на тѣ слова, однакъ не вѣдповѣвъ нѣчого.

Вѣзникъ, приѣхавши до Гольборну, оглянувъ ся, але місъ Лонґуортъ кивнула на него и вонъ поѣхавъ дальше.

— Видите, я дуже интересуюсь вашою копальнею и, надѣятись, дочекаю ся вашого поводженя. Хотѣла-бъ я могти вамъ стати до помочи або радше хотѣла-бъ, щобы вы були отвертѣ зѣ мною и сказали менѣ, якъ вамъ помогти. Я знаю досыть людей въ мѣстѣ та ихъ способы и гадаю, що могла бъ дати вамъ добру раду, ну, якъ будете мати „знесходительнѣсть“ порадитись мене.

Кенйонъ знову почервонѣвъ.

— Вы кпите собѣ зъ мене, панно Лонґуортъ. Вы жь сказали на кораблю, що се дуже мала рѣчь.

— Я нѣколи не казала такого. Коли я се казала?

— Вы сказали, що 50.000 фунтовъ рѣчь мала.

— Такъ я казала? Ну, и такъ, якъ той вашъ чоловѣкъ, що забувъ. Я се забула. Пригадую собѣ, щось я говорила, що то за мала сума для мого батька, абы тымъ займавъ ся. Чи не такъ?

— Здаєть ся, що такъ. Се выробило у мене поняте, що вы уважали 50.000 фунтовъ за дрѣбну суму.

Едіта Лонґуортъ засмѣяла ся.

— Яку страшну память вы маєте! Я не дивуюсь, що вашъ чоловѣкъ забувъ. Чи вы сказали ему тото не давнѣйше, якъ вчера?

— Оно було троха давнѣйше.

— Ну, я такъ гадала. Бою ся, чи тому всему не бѣльше винна ваша надзвычайна память, анѣжь его непамятливѣсть?

— О, я его не виню зовсѣмъ. Чоловѣкъ мае право змѣнити постанову, коли хоче.

— Я гадала, що то лишь женщины мають сей привілей.

— Нѣ, я признаю се право кождому, тѣлько часами оно троха прикро.

— Я се розумѣю. Справдѣ, то зовсѣмъ не добре знакомство зъ такимъ чоловѣкомъ, котрый забуває нинѣ те, що обѣцявъ вчера, особливо коли на тѣмъ могло богато залежати. Теперь же, чому бъ вы не могли зайти до насъ до дому коли вечеромъ и побалакати о копальни зъ моимъ кузиномъ або батькомъ? Мѣй батько мѣгъ бы вамъ дати богато цѣнныхъ радъ, а я бажала бы, щобы мѣй кузинъ допомѣгъ вамъ довести вашъ проекъ до цѣля. Лѣпше зъ ними дома говорити, якъ въ ихъ бюрѣ, бо они оба такъ занятѣ за дня, що

додатного вилыву на людность убогу, звертаючу ся о помочь до сп6лки.

Такъ розумѣючи сповнена обовязку любови ближнього въ окрузѣ сп6локъ ощадности и позичокъ — Райфайзенъ описує ихъ головнѣ основы въ слѣдуючій способѣ:

1) *Цѣль сп6лки*: Сп6лка має на цѣли полѣпшеня в6дносинъ членовъ п6дъ взглядомъ моральнымъ и матеріяльнымъ; передовсѣмъ має старатись роздобути п6дъ власною гарантією средства грошевѣ на удѣлюваня позичокъ, якъ також принимати и опроцентовувати ощаджени членами грошѣ.

Поданій высше обясненя выстануть наразѣ до оцѣненя, въ якомъ напрямѣ може и повинно в6дбувати ся се безпосереднє п6дъ взглядомъ моральнымъ дѣланя сп6лки; въ дальшомъ тягу знайде ся ще нераз нагода звернути увагу на сесю сторону дѣяльности сп6локъ. Запитаймо однакъ: яке має передъ собою поле сп6лка въ напрямѣ дѣланя на полѣпшеня матеріяльныхъ в6дносинъ сѣльского населеня?

Коли читає ся те, що говорить самъ Райфайзенъ и що кажуть найвыз ачнѣйшій писателѣ, ширячій идею и закладане сп6локъ системы Райфайзена, о тыхъ именно задачахъ, котрѣ в6дносять ся до полѣпшеня матеріяльного быту селянъ, то здає ся, якъ коли бъ они черпали матеріялъ до своихъ спостережень зъ нашихъ теперѣшныхъ галицкихъ в6дносинъ; — а тѣ информациі, якій з6бравъ я, потверджують те саме вражѣне, зъ тою хиба р6зницею, що образъ матеріяльного и морального положеня нашои селяньскои людности ще въ яркѣйшихъ краскахъ належало бы предетавити. П6дношу лишь декотрѣ моменты.

Лихва п6дъ найр6знороднѣйшими видами, практикована банками сѣльскими, руйнує много господарствъ. Звычайно зъ др6бныхъ позичокъ творять ся штучнымъ способомъ великій сумы, не числячи поб6чныхъ користей, якій лихварь має зъ пригнетеного довжника. [О лихвѣ на селѣ поговорю ще обширнѣйше далѣ.] Такъ загально всюды розширене того нещастя есть доказомъ, що потреба кредиту селяньского не есть у насъ заспокоена черезъ институціи по мѣстахъ истнуючій [и о тѣмъ скажу ще обширнѣйше сп6сля], бо удає ся найрадше о помочь — хотяй нераз п6доступно удѣлюваній — яку має п6дъ рукою. Отже *борба зъ лихвою може бути успѣшно п6днятою лишь черезъ мѣсцевій сельскій касы позичковѣ*, и то въ под6бномъ напрямѣ: разъ въ тѣй цѣли, абы тыхъ, котрѣ вже въ тѣ клѣщѣ попали, о скѣлько можности ратувати, а зъ другои стороны, абы запоб6гати множеню новыхъ жертвъ.

П6дъ взглядомъ поучуваня и заохочуваня селянъ до розумнѣйшего и ревнѣйшого господарованя на рѣли и въ оборѣ дуже богато вже робить ся и безъ сумнѣву найшло бы ся вже теперь немало охочихъ и готовыхъ до переводженя въ дѣло вказаныхъ имъ улучшень, котрѣ могли бы оплатити ся и п6днести заможность середныхъ и др6бныхъ рѣльникѣвъ а вразъ зъ нею и продукцію цѣлого краю, але позостає найважнѣйша до усуненя перешкода — *браки грошей*! Инший буде успѣхъ, коли тѣ, що потрафлять въ поводженемъ научати и заохочувати, знайдуть ся въ можности вказати таке жерело, зъ-в6дки можна легко, безъ страты часу и довгихъ заход6въ, п6дъ користными услов6ями одержати грошѣ и вложити ихъ въ господарство. Отвираючи селянамъ можность добутя дешевого и догѣдного кредиту, удѣлюваного зичливою рукою знаныхъ имъ членовъ заряду касы мѣсцевои, мостить ся тымъ самымъ дорогу до розвою иншихъ економічныхъ стоваришень, н. пр. для сп6льного спровадженя насѣня, закупна худобы, знарядовъ рѣльничыхъ, штучныхъ навозовъ, усуненя посередництва въ спродажи земныхъ плодовъ, наб6лу и т. п. Мѣсцева-жь каса може заняти ся спровадженемъ тыхъ товаровъ и роздѣленемъ помѣжь членовъ; одній зъ нихъ суть въ можности заплатити в6дъ разу цѣлу належитость, нашамъ отвирає ся кредитъ, щобы могли постепенно платити припадаючу на нихъ квоту за взятій товары.

Також вѣдома рѣчь, якъ часто селянинъ пригнетеный потребою грошей, спродає въ некористнѣй порѣ чи то корову, чи безрогу, чи збоже, або иншій продукты зъ великою для себе втратою. Коли жь каса мѣсцева, знаючи в6дносины и потребы населенія, отворить селянинови кредитъ, в6къ лекше потрафить перечекати, ажь користнѣйшій часъ надбйде, абы тогдѣ чи то зачъ, чи въ сп6лцѣ зъ товарышами спродати те що має до пос6бути.

Промыслъ домовый сѣльскій упадає або не розвивае ся такъ якъ м6гъ бы розвинутись, не лише зъ причины конкуренціи фабричнои, але також за-для браку гроша на матеріялъ. Селянинъ въ зимѣ має богато в6льного часу, котрого м6гъ бы користно ужити на всѣлякій промыслъ домашный, м6гъ бы мати нехай невеликій заробокъ, але завсѣгды лѣпшій в6дъ нѣякого.

Кр6мъ удѣлюваня кредиту неменше важною задачею сп6локъ касовыхъ сѣльскихъ есть п6дпираня ощадности. Ходить тутъ передовсѣмъ о ратоване тыхъ др6бныхъ ощадностей, котрѣ гинуть и маринѣють найчастѣйше длятого, що бракъ живои заохоты и нагоды до умѣщеня. А однакъ к6лько тысячѣвъ а навѣть мілі6нов зросло бы власне зъ тыхъ малыхъ а частыхъ ощадностей?

Вычисленыхъ к6лька приклѣр6въ не займає цѣлого широкого поля, котре стоить отворомъ передъ сп6лками п6дъ взглядомъ додатного вилыву на матеріяльнѣ в6дносины населенія сѣльского. То лишень вказки, въ якихъ розличныхъ напрямахъ дѣяльность тая може розвинути ся а дороги, якими тую цѣль можна осягнути, зависять в6дъ мѣсцевыхъ в6дносинъ.

2) Щобы тая дѣяльность стала ся справдѣ успѣшною, поручає Райфайзенъ ограничати ся до якъ найменшихъ округ6въ, отже що-найб6льше на одну парохію а и йлѣпше на одну громаду, хиба що въ тѣмъ послѣдномъ разѣ розвій сп6лки мавъ бы потерпѣти. Основу таку поставивъ Райфайзенъ на п6ставѣ власного досвѣду. Поминаючи малый обемъ льокалю, якій показавъ ся при загальныхъ зборахъ членовъ, найважнѣйшою хибою було то, що не всѣ члены заряду знали в6дносины членовъ сп6лки, а се утруднило нарады и рѣшеня заряду; длятого б6льшій сп6лки подѣлили ся на б6льше число сп6локъ зъ меншими округами.

Найважнѣйшій взгляды, промовляючій за такимъ ограниченемъ округа одной сп6лки суть слѣдуючій:

а) При удѣлюваню позичокъ повинній всѣ члены заряду мати можность вытворити собѣ власный судъ о господарскихъ в6дносинахъ и о моральнѣй вартости такъ старающого ся о позичку, якъ и его ручителѣвъ, бо сп6лка, що опирає ся на солідарнѣй поруцѣ всѣхъ членовъ, мусить уникати всякого ризика. Р6вножь и контроля надъ дальшимъ поступованемъ довжника и ужитемъ удѣленого ему кредиту можлива лише тогдѣ, коли всѣ члены сп6лки або бодай поодинокі члены заряду мають можность пересѣдчити ся о поступованю довжника.

б) Лише при ограниченю дѣяльности сп6лки на малый округъ можна сподѣвати ся, що помѣжь членами вытворить ся тѣснѣйша звязь внутрѣшна, зичливость и старанность взаимна о себе, неначе членовъ одной ширшои родины.

в) Черезъ ограниченє на малый округъ — ведене интересу сп6лки стає ся лекшимъ, а се становить важну обставину длятого, що не вымагає надмѣрного посвяченя силъ и часу в6дъ членовъ заряду, выповняючихъ безплатно свои обовязки.

г) Коли въ той способъ удѣлюване кредиту и опѣка надъ ужитемъ кредиту дбанє улекшеня, то зъ другои стороны знаходить населенє выгодну нагоду и заохоту до складаня своихъ ощадностей въ касу сп6лкову, хоть бы найдр6бнѣйшихъ, и то також тогдѣ, коли округъ сп6лки обнимає вже не одну громаду, але парохію, бо тамъ есть церковь и урядъ парохіяльный, отже людность бодай разъ на тыждень в6двѣдує осѣдокъ сп6лки.

Д-ръ Д. Савчакъ.

Переглядъ політичный.

Замкненя рады державнои наступило въ тѣй цѣли, щобы при помочи §. 14. перевести угоду зъ Угорщиною, а в6дтакъ узискати часъ на ческо-нѣмецку угоду. Вся отже точка тяжкости політичнои ситуаціи въ Австріи лежить нинѣ — якъ звычайно — не у Вѣдни, а въ Будапештѣ. В6дъ того, чи Угорщина пристане на угоду принату въ Австріи не парляментомъ, а 14-ымъ §., залежить, чи „Konferenzministerium“ гр. Туна буде мати якій рѣкъ часу на новій конференціи и на у тихомиренє войовничо настроеныхъ партій нѣмецкихъ. Передъ порѣшенемъ справы угоды въ самѣй Угорщинѣ гр. Тунъ не въ силѣ приступити до полагоды внутрѣшнои кризы. Зъ тои причины павза у внутрѣшныхъ справахъ Австріи потреває що-найменше до вересня.

О скѣлько можна судити зъ тону, въ якомъ промовляють угорскій часописи, справа не п6йде такъ гладко. Опозиційный Magyar Orszag пише, що австрійскій парлямент скѣнчивъ свою карієру. О6а правительства мають одну лишь цѣль передъ собою, а именно: заключеня *угодовои провізорії на рѣкъ*. Але гр. Тунъ має п6дъ тымъ взглядомъ о много лекше становиско, якъ гр. Банфі, бо окрѣмъ монарха, Угры не хотять мати нѣчо сп6льного зъ абсолютистичною Австрією. Pester Lloyd заявляє, що Угры нѣколи не згодять ся на заключенє дефінітивнои угоды на п6ставѣ §. 14., не лишь тому, що Банфі зобовязавъ ся до того въ угорскѣмъ сеймѣ, але головно зъ тои причины, що се є засадничо неможливе. §. 14 може служити що найб6льше на заключенє однорѣчнои провізорії угодовои.

П6урядовый Nemzet пише: „Станъ въ Австріи дуже сумный, бо тамъ, де сторонництва займають супротивъ себе такъ в6дпихаюче становище, не може бути бесѣды о зближеню. Що гр. Тунъ замкнувъ раду державну, замѣсть розвязати ю, доказує, що зъ новыхъ выборов не сподѣвавъ ся нѣчо доброго. На горизонтѣ станувъ выключно добре звѣстный §. 14, котрый є конституційный, але непарляментарный. Треба припускати, що гр. Тунъ не гадає принятя того параґрафу яко засаду по вѣчній часы, бо въ вызначныхъ австрійскихъ кругахъ політичныхъ повторяють въ тайнѣ вѣсть, що президентъ міністр6въ має вже готовый, а всякій трудности усуваючій планъ та що сей планъ д6ставъ уже апробату корони. Хочь тѣ вѣсти звучать об6цюючо, не можемо увѣрити въ истноване такихъ чар6вныхъ штукъ, котрѣ потрафили бы одным замахомъ усунути всѣ політичнѣ браки въ Австріи“. — Въ под6бный способъ высказують ся иншій з6лижени до правительства и прихильній ему часописи. Угодова провізорія на р6къ — се максімальна уступка, яку они годять ся зробити тяжкій ситуаціи.

Дневники остръйшои опозиціи и на се не хочуть пристати. Pesti Naplo заявляє: „Заключене новои провізорії угодовои зъ Угорщиною означало бы ігнороване санкціонованыхъ законовъ угорскихъ, а угорске правительство брало бы черезъ те на себе зобовязаня, котрыхъ безъ нарушеня законовъ не можна сповнити. Димісією кабінету pro forma не дасть ся об6йти такъ важной справы“. — Найдрастичнѣйше высказує ся о положеню въ Австріи органъ Кошута Egyetertes, котрый пише: „Австрія розпрацала ся нарешті изъ здоровымъ людскимъ розумомъ; теперь мусимо перев6сти нашу економічну независимость.“ — Опозиційні дневники угорскій цѣлкомъ выразно домагають ся, щобы на основѣ §. 68 закона о угодѣ, Угорщина приступила до самост6йнои політики економічнои. Тѣ дневники п6дносять, що въ справѣ квоты и въ банковій справѣ не можна ждати на возкресене австрійского парляменту, а також,

---

могли бы часомъ не мати часу потрѣбного на обговорене справы.

Кенйонъ потрясъ головою.

— Бою ся, — сказавъ, — що се не доведе до нѣчого. Я гадаю, що вашъ кузинъ не хоче мати дѣла зъ копальнею.

— Якъ можете се казати? Чи-жь в6нъ не розмовлявъ о тѣй справѣ на кораблі?

— Такъ, мы мали о тѣмъ бесѣду, але менѣ здаєсь, що.. що в6нъ не хоче до того мѣшати ся.

— Ага, вже знаю, — сказала Едіта. — То мій кузинъ той чоловѣкъ, що забувъ нинѣ те, що говоривъ вчера.

— Що жь маю казати, місъ Лонґуортъ? Не хочу сказати „такъ“, а не можу по правдѣ сказати „нѣ“.

— Не потребуєте казати нѣчого, я вже знаю все, якъ було. Що жь за причину в6нъ подавъ?

— А вы не скажете ему о тѣмъ нѣчого? Менѣ було бы прикро, якъ бы в6нъ гадавъ, що я розповѣвъ людямъ.

— Певне, я ему сего не скажу.

— Отже в6нъ не подавъ нѣякои особливои причины; здавало ся тѣлько, що змѣнивъ свою постанову. Однакъ мушу сказати й те, що в6нъ и на кораблі не дуже запалявъ ся бувъ до сеи справы.

— Ну, бачте, пане Кенйонъ, теперь лишаюсь менѣ обовязокъ утримати честь родины Лонґуортовъ. Чи вы хочете самі мати весь выскъ зъ копальнѣ, то есть вы и вашъ приятель п. Уентворт?

— Якъ то: весь выскъ?

— Чи не подѣлили бъ зъ кимъ.

— Розумѣю ся, коли-бъ тота особа помогла намъ утворити компанію.

— Дуже добре! Отже на такій п6ставѣ вы хотѣли взяти мого кузина до сп6лки, не правда?

— Такъ.

— Коли такъ, то я бы мала охоту мати удѣлъ въ выскахъ копальнѣ, коли в6нъ не интересує ся. Коли позволите менѣ оплатити вступнѣ выдатки заснованя товариства и дасте менѣ удѣлъ въ заробку, я радо достатчу потрѣбныхъ грошей.

Кенйонъ глянувъ на ню усмѣхнено.

— Вы се дуже складно выражаєте, місъ Лонґуортъ, однакъ я все таки можу бачити, що ваше предложене є тѣлько формою добродѣйности. Допустѣмъ, що намъ не удасть ся утворити компанію, якимъ чиномъ звернемо мы вамъ грошѣ?

— Вы не потребували бы звертати. Я беру різнко на себе. Се р6дъ спекуляціи. Коли задожите компанію, я можу сподѣватись великихъ выск6въ за те, що я достатчила фонд6въ. То чистый еґоізмъ зъ моеи стороны. Менѣ здаєсь, що маю голову до интересу. Женщины у насъ не мають такои нагоды розвинути свои таланты до интересу, якъ здаєть ся мають женщины въ Америцѣ. Тамъ є женщины, що самі поробили маєтки. Я вѣрю въ вашу копальню и вѣрю, що вамъ удасть ся зложити компанію. Коли-бъ вы або п. Уентворт були капіталістами, тогдѣ розмѣся не було бы потрѣбно моеи помочи. Зновъ же я сама не могла-бъ утворити товариства, а вы оба можете его утворити, можете выступити передъ публикою и допильнувати вступныхъ робітъ. Зъ другои стороны я можу зробити се, чого вы не можете — можу достатчити що тыждня певну суму грошей на кошты заснованя товариства, бо товариство засновує ся Лондонѣ не безъ грошей, ее мусите знати! Може гадаєте, що досыть поговорити зъ достаточнымъ числомъ людей и заразъ основувати товариство? Оно не п6йде такъ легко. Що до мене — я окрѣмъ интересу грошевого маю ще интересъ приязни для п. Уентворта.

— Коли она се говорила, нахилилась до Кенйона и пошептала тихѣйше: — Прошу ему сего не сказати, бо в6нъ готовъ д6стати наклону до зарозумѣлости.

— Не скажу нѣчого, — в6дповѣвъ Кенйонъ сумно.

— Не треба! А тымчасомъ я хотѣла бы мати адресу Уентворта, абы порозумѣти ся зъ нимъ, якъ бы менѣ приѣшла яка добра гадка або якъ бы я в6дкрыла щось вартного для заснованя товариства.

Кенйонъ выняв картку, написавъ адресу Уентворта и подавъ ѣй.

— Дякую! — сказала. — Бачите, я дуже симпатизую зъ п. Уентвортомъ за те, що в6нъ перетерпѣвъ на кораблі.

В6нъ бувъ дуже вдячный за все, що вы зробили для него при тѣй нагодѣ, — в6дповѣвъ Кенйонъ.

— Тѣшить мене. Люде взагалѣ не є вдячнѣ за те, що приятелѣ роблять для нихъ. Тому мене тѣшить, що п. Уентвортъ є въ тѣмъ выимкою. Але вертаю до рѣчи. А якъ бы вы поговорили зъ нимъ о тѣмъ, що я сказала, закинъ рѣшите ся. Я вдоволю ся такимъ удѣломъ въ выску, якій менѣ признаєте.

— А, се не є интересъ!

— Я знаю, що нѣ, але я йду на угоду зъ вами... то есть зъ п. Уентвортомъ. Може було бы лѣпше не говорити ему, хто має дати грошѣ? Скажѣть лише, що вы здыбали нинѣ приятеля, котрый готовъ за в6дповѣдный удѣлъ въ выску достатчити грошей потрѣбныхъ на вступнѣ выдатки. Порадите ся зъ нимъ въ тѣй справѣ? не правда-жь?

— Добре, коли такъ хочете.

— Хочу! А також хотѣла-бъ, щобы вы укрыли мое имя передъ нимъ зручнѣйше, нѣжь укрывали имя мого кузина передо мною.

— То бо то й є, що я дуже незручный, — сказавъ Джанъ червонѣючи.

— Нѣ, вы дуже честнѣй, та й тѣлько! Вы не привыкли до штуки говориги неправду... Ось тутъ мы живемо. Вступите може до насъ?

— Дякую, нѣ. Не буду мати часу, — замявъ ся Джанъ, — справдѣ, мушу вже...

— В6зникъ завезе васъ до вашои стациі!

— О, нѣ, не варто заходити ся, то тѣлько крокъ зъ-в6дси.

— Нема заходу .. Паркеръ! — сказала до в6зника: — Поѣдете до Савтъ-Кенсінґтонъскои стациі! — а входячи на сходы махала рукою на прощане, коли повозъ навертавъ.

Джанъ Кенйонъ поѣхавъ величавою каретою, а коли высѣдавъ въ Савтъ Кенсінґтонъ, молодый Лонґуортъ якъ разъ выйшовъ зъ стациі йдучи до дому и дуже счудувавъ ся, побачивши Кенйона въ каритѣ Лонґуорта. Джанъ перейшовъ по-при него не замѣтивши его, а коли в6зникъ мавъ уже рушати, молодый Лонґуортъ кликнувъ:

— Паркеръ! вы забираєте пасажирів по уліци?

— О, нѣ, пане! — Сей молодый джентлѣменъ приѣхавъ зъ мѣста зъ панною Лонґуортъ.

— Ага! А де вы его надыбали?

— На Чіпсайдъ, пане.

— Ну добре. Я вже їду до дому! — и в6дказуючи щось п6дъ носомъ на вдѣлавість Кенйона, всѣвъ до повозки и поѣхавъ до дому.

(*Дальше буде.*)

що провізорична угода належить до неможливости.

Бачимо, що гр. Тунъ, якъ доси зацитькував австрійскій сторонництва опозиційній, такъ теперь буде мусѣвъ великими концесіями зацитькувати и мирити угорскій партіи. Австрійскій міністеръ вѣйде на міністра справъ внутрѣшныхъ въ Угорщинѣ.

Въ Будапештѣ вѣдбувавсь нинѣ міністерска нарада, а ея предметомъ нова ситуація, вытворена въ справѣ угоды черезъ замкненє австрійскои рады державнои. Банфі перервавъ лѣченє въ купеляхъ и приѣхавъ до Пешту. Сподѣвають ся такожь приѣзду австрійскихъ міністрѣвъ гр. Туна и д-ра Кайцля. По спѣльнѣй конференціи, угорскій президентъ міністрѣвъ поѣде до Ишлю. Въ Пештѣ говорять, що Бернрайтеръ уступить, заки Тунъ приступить до выконанія якихсь своихъ далекосягаючихъ плянѣвъ.

Зъ австрійскихъ дневникѣвъ найсензаційнѣйшій вѣсти подають Narodni Listy. Обговорюючи ситуацію, кажуть: „Замкненє рады державнои значить, що гр. Тунъ не гадае такъ скоро уступити, але нашою дорогою переведе свои пляны. Тунъ мае посѣдати не обмежене довѣря у короны. Замкненє рады державнои не є выключно формальнымъ актомъ. Правительство мае далеко йдучій пляны, котрыхъ на разѣ не хоче передчасно выявити“. Вѣдъ себе пропонують Nar. Listy два проекты порѣшенія крізы. Вѣсля одного — скликати соймы, котрѣ бы зъ посередъ себе перевели выборы до рады державнои, а окрѣмъ того розписати выборы въ пятои куріи — и зъ парламентомъ въ тій способѣ зложеным вести дальшу акцію. Другій проектъ пропонуе введенє звѣстнои реформы выборчои гр. Таффого въ еще бѣльшимъ увзглядненемъ загального права выборчого. Оба проекты мали бы на цѣли утворити раду державну, котра бы або выготовила нову конституцію, або въ тій способѣ змѣнила теперѣшну, щобы на тій новѣй пѣдставѣ можна було рядити въ границяхъ людского розуму и силъ. — Grazer Tagespost грозить катастрофою, обговорюючи правительственный комунікатъ о замкненю рады державнои, пише, що дотычна фраза о „свободѣ дѣланія“ пригадуе комунікатъ, котрый въ своѣмъ часѣ выдавъ Белькреді передъ завѣшеніемъ конституціи. Тогдѣ такожь сказано: „дорога теперь вѣльна“. И дѣйстно, дорога була „вѣльна“ ажь до Кенігрецъ, а однакъ таки треба було прийти до Нѣмцѣвъ и просити ихъ о помочь.

—

Вѣсть о переговорахъ Испаніи зъ Америкою въ цѣли заключеня мира урядово не потверджена. Французскій амбасадоръ Камбонъ вручивъ президентови Мекъ-Кінлиэту въ имени испаньского правительства. Испанія не подае вѣдъ себе жадныхъ конкретныхъ условій. Нота признае на вступѣ, що Испанія улягла въ борбѣ, а вѣдтакъ высказуе гадку, що прийшовъ часъ закѣнченя вѣйны. Вибнци Испанія просить о подане условій мира за посередництвомъ Камбона. Президентъ Сполученыхъ державъ заповѣвъ вѣдповѣдь доперва по нарадѣ зъ міністрами. По приватній конференціи президента зъ членами кабінету оденъ зъ міністрѣвъ заявивъ, що въ цѣли уложеня зъ Іспту вѣдповѣди, яку Мекъ-Кінлі мае дати Камбонови, офіціяльна нарада міністрѣвъ злишна. Ухвалено приступити до необовязуючихъ переговорѣвъ въ Испанію, але вѣйну вести дальше, доки Испанія не выступить зъ конкретными предложеннями. Говорять що Америка поставить слѣдуючій условія мира. Цѣлковита независимѣсть Кубы пѣдъ протекторатомъ Сполученыхъ Державъ; безусловне вѣдступленє Америцѣ острова Порторіко и пристани Маріяне на Филипінахъ въ цѣли уряджена тамъ углевои стаціи для американьскихъ кораблѣвъ. Се послѣдне условіе мае рѣшати въ переговорахъ. Запевняють, що Мекъ Кінлі сегодня вѣдповѣсть на предложенє Испаніи. Сли Испанія запевнить, що часу завѣшена оружа ужие на мировій переговоры, опертій на зъ горы вже умовленыхъ точкахъ, Мекъ-Кінлі застановить дальшу военну акцію.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Зъ Вѣдня пишуть намъ:

Сего року минае дволѣтє истнованя товариства „Родина“ у Вѣдни, що засновало ся зъ доброи волѣ самыхъ нашихъ роббтникѣвъ. Се есть для „Родины“ маленьке свято и тому вѣдсвяткувати его постановивъ выдѣлъ „Родины“ аматорскою выставою народнои штуки „Ицко сватъ“ и забавою въ ресторанѣ „Resourse“ I. Reichsrathsstrasse 3. Карты вступу для гостей коштують по-за товариствомъ 60 кр., въ день вечерка при касѣ 80 кр. Набути ихъ можна щоденно въ рускомъ ресторанѣ пана Хризанта Бучацкого I. Baugassé 6, а въ недѣлѣ въ льокали товариства I. Fleischmarkt (Hotel Rabl). На сей вечѣръ запрошуе ся вѣденьскихъ Русинѣвъ, що бодай краплину прихильности въ своему серци мають для рускаго роббтника. Буде се перше представленє аматорске, выконане силами членѣвъ товариства; опѣсля надѣемось устроювати такій выставки частѣйше и тымъ чиномъ ще привабльовати людей до насъ.

Не вѣдъ рѣчи буде тутъ подати коротенькій начеркъ розвою и роботы товариства „Родина“. Цѣль его знана: оно мае громадити рускихъ роббтникѣвъ у Вѣдни, подавати имъ матеріяльну и моральну пѣдмогу, укрѣпляти въ серцяхъ любовь нашои вѣтчины, вселювати вѣру на красшу будуччину нашого народу, передовсѣмъ же заохочувати до доброи и мудрои працѣ. Про нашу „Родину“ писали рѣзни люде, покликаній и непокликаній до того. На се мы мало звертаемо уваги; прихильникамъ нашимъ можемо лишь подякувати за добре слово, а ворогамъ може поелужити за вѣдповѣдь наша робота. „Родина“ не забувае и нѣколи не забуде, що она винна своѣй батькѣвщинѣ, Украинѣ Руси, и тому все йде и буде ступати дорогою доброю. Що товариство тѣшить ся симпатіею рускои кольонія, посвѣдчити може хочь-бы само число членѣвъ. Зъ малого гуртy выросло оно за два роки до 116 людей. Сего року именувала „Родина“ и почетныхъ членѣвъ: д-ра Ив. Франка, проф. Юл. Романчука, Мих. Павлика, д-ра Вяч. Олесницкого и д-ра Вол. Яновича — чотирохъ першихъ въ доказъ ихъ великихъ заслугъ для нашого рѣдного народу, а пятого изъ-за гарныхъ а безинтересовныхъ трудѣвъ коло самого товариства. [На сѣмъ мѣсци нехай намъ буде вѣльно зложити спеціяльну подяку Вп. проф. Романчукови за присылку 10 зр. у вѣдповѣдь на пѣслану грамоту почестного членьства и за его щирѣсть та прихильнѣсть до товариства ще зъ поры побуту его у Вѣдни; д. Яновичови вдяка велика за прихильній, сердечій слова заохоты въ листѣ до товариства и за збогаченє бібліотеки „Родины“ книжками; д-рови Яновичеви дякуемо за скору и безплатну помѣчь лѣкареку нашимъ членамъ и за даръ 10 зр. до касы товариства — и се нашъ одинокій спомагаючій членъ].

Товариство интересуе ся живо справами рѣдного народу, святкуе его свята; доказъ сего дали святкованемъ памяти нашого кобзаря въ-надъ Днѣпра Словуты и обходомъ памяти знесеня панщины. Тямити буде оно и про те, щобы его члены, вернувши на рѣдню, старались гуртувати нашу роббтничу братію пѣдъ рускимъ народнымъ прапоромъ. Дай Боже, щобы по всѣй нашій великій землици засновували ся рускій „Родины“ и крѣпшались на добро нашій великій Родинѣ. Вяжемъ ся весь безъ огляду на верствы и станы, однымъ мѣцнымъ ланцомъ, а станемо непобѣдимій!...

НОВИНКИ.

— **Рускій народный театръ** зъ днемъ 1 н. ст. серпня переѣздить зъ Любачева *до Равы рускои* и въ второкъ 2-ого серпня выставить оперу Шніцера въ 3 актахъ „Барона цыганьского“, въ четверъ 4-ого „Попихайло“ комедію въ 5 актахъ Шуткевича, въ суботу 6-ого „Запорожець за Дунаемъ“ оперу въ 3 актахъ Артемовского и „Вечерницѣ“ Нѣщиньского, въ недѣлю 8-ого „Не ходи Грицю на вечерницѣ“, народный образъ зъ спѣвами и танцями въ 5 актахъ. Дальшій репертуаръ оголосить ся пѣзнѣйше.

— **Гімназія въ Бучачи** дѣстане вже, якъ доносять зъ Вѣдня, пяту клясу. До жовтня буде ще мѣститися въ будынку оо. Василіянъ, а вѣдъ жовтня перенесе ся до власного будынку.

— **Зъ Градца** (етнрійского). Сего року укѣнчили свои студіи въ Градци члены земляцтва „Русь“: д-ръ Романъ Дорникъ, родомъ зъ Постолова, сынъ о. Теодора Дорника, пароха въ Ветлинѣ — медицину, и Юлій Савчакъ, родомъ зъ Вишнѣвчика, сынъ радника д-ра Дамана Савчака, члена Выдѣлу краевого у Львовѣ — торговельну академію.

— **Кс. Альбертъ Філарскій**, звычайный професоръ богословского факультету въ львовскѣмъ ѵніверситетѣ, б. деканъ и ректоръ университету, померъ 26-ого с. м. въ 67 роцѣ житя.

— **О Служебницяхъ** рускихъ доносить „Душпастырь“: „Новый дѣмъ СС. Служебниць зразъ зъ захоронкою для дѣтей белѣвъ отворити Ихъ Еминенція митрополитъ въ Перегиньску въ добрахъ митрополіи. Есть се вже 12-ый дѣмъ зъ ряду, третій въ добрахъ митрополіи, семый дѣмъ [свѣжо отвореный] зъ часовъ прокураторства о. Еремія Ломницкого. — Якъ зачуваемо, також Преосв. киръ Константинъ мае намѣръ въ найблизшій будучности отворити домы СС. Служебниць зъ захорунками по своихъ добрахъ епископскихъ. — Також зачуваемо, що въ порозумѣню зъ Преосвященымъ киръ Константиномъ новый ректоръ дѣецезального семинара въ Перемышли Вир. крил. Михаилъ Мрицъ, яко бувшій віцеректоръ семинара генеральнего у Львовѣ, досвѣдный, що всякій приватній предприемства in re culinaria є звычайно некорыстій для заведеня, зъ слѣдуючимъ покоемъ школьнымъ вѣддае зарядъ кухнѣ семинарскои СС. Служебницямъ“.

— **Женщины на университетѣ.** Въ Краковѣ одержали сего року степень фармаціи панѣ: Станислава Клеменсевичъ и Ядвига Космовска, обѣ зъ Конгресовки. Се першій случай въ Галичинѣ. Окрѣмъ того вѣдбуло ся онодгы перше женоче риторозумъ медичне. Зложила его панѣ Софія [зъ Окуневскихъ] Моравевска, котра мае вже швайцарскій дипломъ доктора медицины.

— **Зъ Опаки коло Пѣдбужа** пишуть намъ: Укѣнчивши будову новои церкви и внутрѣшного ей устройства къ загальному задоволенію цѣлои громады, почуваемо ся до обовязку подати до правдиво вѣдомости, що просторый будынокъ церковный о трехъ копулахъ збудувавъ тесля Стефанъ Лебѣщакъ зъ Лужка дольного, а красоту внутрѣшного устройства, олтарь, нагорне сѣдалище и иконостасъ выконавъ дуже трудолюбиво п. Иги. Гнатковскій артистъ рѣзьбарь изъ Стрыя. Способный то нашъ чоловѣкъ, Русинъ, талантливый въ спорядженю вкусныхъ плянѣвъ, знатокъ вымогъ обряду и совѣстный а навѣть педантный въ выконаню рѣзьбарскихъ роббтъ, заслугуе на похвалу. Мимо своеи вручности мало вѣдай знаный громадамъ и вси. духовенъству та все бѣдный, бо значнѣйшій роботы церковні забираютъ люде мастнѣйшій не нашій. А шкода бы нашихъ грошей давати чужимъ людимъ, щобы ними збогачували ся за ліху роботу, коли свій чоловѣкъ, способный артистъ, видѣ безъ спѣки и помочи. Въ имени Комітету складаю обомъ снимъ майстрамъ заслужену подяку, поручаючи ихъ памяти вси. духовенъства и хв. комітетѣвъ. — *о. Ст. Кишихъ.*

— **Веселый президентъ міністрѣвъ.** Здавалось бы, що гр. Тунъ въ виду безъуспѣшныхъ засѣдань, нарадъ та переговорѣвъ зъ всѣляки можливыми сторонництвами и клюбами, видячи, що его намѣры розбиваютъ ся о неможливѣсть розвязаня языкового узла, ходить по Вѣдни сумный, задуманый, въ т. зв. похоронномъ гуморѣ и належить до людей, котрыхъ веселѣсть перейшла до исторіи. Але такъ лише здае ся тымъ, котрѣ не мають приятности побути кѣлька днѣвъ an der schönen blauen Donau и провести кѣлька вечерѣвъ зъ Его Ексцеленціею въ привадній вѣдень с-бѣ „Венеціи“. Президентъ міністрѣвъ належить тутъ до найпопулярнѣйшихъ осѣбъ. Щовечера о годинѣ 10-бій являе ся въ товариствѣ кѣлькохъ знакомыхъ и заразъ мѣшае ся зъ народомъ. Тутъ перестае вѣнъ бути ексцеленціею, зъ великою торбою въ руцѣ проходжуе ся помѣжъ розбавленою филею людей и цѣлкомъ безъ женеды кидае на хороший Нѣмкинѣ жменями рожевыхъ листкѣвъ, взглядно барвистыхъ confetti. Деколи коло популярного президента робить ся правдивый натовпъ и зъ кѣльканацяти рукъ летятъ на его голову легкій рожевій листочки. Гр. Тунъ ходить тогдѣ обсыпаный зъ горы до долу, поця кованый барвисто. Обтрѣпуе ся доперва передъ вѣдъѣздомъ до дому, щобы вы нявши ся устроювати знову нудній наради и конференціи. Тутъ однакожь опускае его популярнѣсть и поводженє зъ „Венеціи“.

— **Електричну експедицію листѣвъ** заведено теперь въ Швайцаріи. Въ тій цѣли умѣщено на пождѣмъ поверсѣ скринки заосмотрений въ електро-магнесъ, котрый тягне на гору листъ вкиненый въ одну зъ долѣшныхъ скринокъ. На кождый случай се велика пѣльга для листоносѣвъ, котрѣ дотеперь мусѣли мучити ся безнастанными мандрѣвками по многихъ поверхахъ.

— **Выродокъ.** Въ Витковѣ новѣмъ уродила ся одній жидѣвцѣ дивна дитина. Голова була звѣряча и звернена лицемъ въ ту сторону, де нормально у людей росте волосе. Очей не було цѣлкомъ, лишь два кусники мяса въ ихъ мѣсци. Лице було цѣлкомъ подѣбне до жабы. Выродокъ жывъ два днѣ.

— **Незвычайна кара.** Въ дорозѣ мѣжь Кромержомъ а Коетиномъ въ Моравѣ ѣхавъ дня 16 липня однокѣнный вѣзъ, на возѣ постѣль, и куферокъ... То вѣзъ батько сына, що вчивъ ся въ мѣстѣ. Але 15 лѣтный студентъ не ѣхавъ на возѣ — вѣнъ пшовъ разомъ зъ конемъ, припряженый до дишля. Бѣдачиско дѣставъ лиху клясу. А що батькови було за довго ѣхати до дому, то вымѣрявъ сынови кару таки въ довозѣ. Велѣвъ нещасному хлопцеви роззути ся зъ черевикѣвъ, звязавъ ему руки взадъ и припрягъ до воза. Хлопчина мусѣвъ бѣчи двѣ годины ажь до Коетина. Нѣхто надъ нимъ не змилосердивъ ся, навѣть роботники, що були тутъ и тамъ занятій въ полі, не уняли ся за хлопцемъ. Ажь два подорожній пѣдъ селомъ задержали вѣзъ и увѣльнили нещасного студента.

— **Кровава пригода** лучила ся дня 23 с. м. межи офіцирами въ Германштадтѣ. Капітанъ генерального штабу Алекс. von Bassertal, сынъ генераль-майора на пенсіи, пѣзнавши тамъ передъ рокомъ дуже красну панночку, дочку фабриканта, залюбивъ ся и скоренько оженивъ ся зъ нею. Невдовзѣ по вѣнчаню почавъ помѣчати, що „бравъ ся“ — жѣнка его кокета, а въ мѣстѣ почали говорити, що она обманюе чоловѣка, ведучи романсъ зъ драгоньскимъ оберлейтнантомъ Горибольдіи. Огорченый капітанъ постановивъ дѣйти правды и, выходячи 23-ого с. м. зъ дому на якусь забаву, казавъ своему слузѣ вложити дати ему знати, якъ бы хто зъ войсковыхъ зайшовъ до дому. И справдѣ за якійсь часъ вояк-слуга прибѣгъ за паномъ и шепнувъ ему щось до уха. Капітанъ поспѣшивъ до дому. Заставши дверѣ зачинені, выважывъ ихъ плечима, увѣшовъ до середины и тамъ въ жѣнчинѣй комнатѣ знайшовъ оберлейтнанта Горибольдіого схованого за печею. Не довго надумуючись, выхопивъ шаблю зъ похвы и пробивъ Горибальдіого кѣбъ шию, потѣмъ ще затопивъ ему шаблю въ груди и убивъ его на мѣсци. Жѣнцѣ лишь показавъ дверѣ и она втѣкла. Вѣдтакъ вышовъ и самъ вѣддавъ ся въ руки судовои войсковои власти.

— **Не злый интересъ.** Донъ Педро въ подорожи своѣй по Швайцаріи вѣдпочивавъ разъ на лавцѣ въ публичнѣмъ огородѣ. Коло него сѣвъ якійсь Нѣмець. Навязала ся розмова. На запытане Донъ Педра, чимъ вѣнъ е, вѣдповѣвъ Нѣмець, що мае фабрику капелюхѣвъ у Вѣдни, котра приносить ему 15.000 рѣчного доходу. — „То добрый интересъ! сказавъ Донъ Педро. — „А Вы яку маете фабрику?“ спытавъ Нѣмець. — „Я пане, е цѣсаремъ бразилійскимъ.“ — „Ну, то також не злый интересъ! замѣтивъ зъ повагою Нѣмець.

— **Партія тарока въ вагонѣ.** Кѣлькохъ запаленыхъ картярѣвъ скорочували собѣ въ вагонѣ нуды партійкою тарока. Власне мавъ одинъ „загравати“, наразъ у вѣкнѣ давъ ся чути голосъ кондуктора: „Прошу о карты!“ Грачь, не надумуючись довго, подавъ ему „пагата“, а кондукторъ сейчасъ его передѣравивъ. Тогдѣ бѣдній грачѣ попросили кондуктора, абы передѣравивъ и решту картъ въ тѣмъ самѣмъ мѣсци — и гра йшла дальше.

— **100.000 коронъ и 3 рази по 25.000 коронъ** в головній выгр ній великои ювілейной выставовои льотерії, котрѣ по вѣдтрученю 20% будуть выплачені готѣвкою. Мы звертаемо увагу нашихъ читачѣвъ на се, що найблизше тягненє вѣдбуде ся невѣдкладно дня 6 н. ст. серпня с. р.

Надѣслане.

Braut-Seide 65 kr.

bis 14·65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus **Muster umgehend.** 7 (6)

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 27 липня. Новый законъ податковый заводить „рекурсовій комісіи“, котрѣ мають рѣшати въ справѣ рекурсѣвъ противъ вымѣру особово доходового податку. Тѣ комісіи складають ся по половинѣ зъ членѣвъ именованыхъ правительствомъ, а по половинѣ выбраныхъ соймами. Въ слѣдуючѣмъ тыждни міністеръ занменуе правительственныхъ членѣвъ тыхъ комісій.

Вѣдень 27 липня. Въ міністерствѣ фінансѣвъ вѣдбула ся нарада въ справѣ проектованои реформы законодавства о акційныхъ товариствахъ. Ухвалено скликати въ осени фахову анкету и выготовити для нея квестіонарь зъ вѣдповѣдными питаннями.

Трієстъ 28 липня. Словѣньскимъ касамъ позичковымъ въ Набрезінѣ и Тольмайнѣ намѣстництво заборонило, зъ адміністративныхъ причинъ, приймати грошевій вкладки, а зложенй вже вкладки маюгь повертати до трехъ мѣсяцѣвъ.

Познань 27 липня. Нѣмецкій консерватисты рѣшили: при слѣдуючихъ выборахъ до сойму заключити компромісъ зъ Лиговцами всѣхъдныхъ Прусъ и заявили готовѣсть поставати и пѣдпирати трохъ литовскихъ кандидатѣвъ. Однакъ Литовцѣ порѣшили въ усѣхъ округахъ поставити власныхъ кандидатѣвъ.

Берлинъ 27 липня. Станъ Бісмарка погіршивъ ся. До недужого зачинае вже зѣѣздити ся родина.

Парижъ 28 липня. Урадовый дневникъ мае нинѣ оголосити вычеркненє Золѣ зъ легіи гоноровои. Декретъ, котрымъ вѣдобрано Золи гѣднѣсть офіцера легіи, кѣнчить ся такъ: „На часъ, доки засудъ не буде праросильный, вѣдбирае ся Золѣ права и прерогативы легіи гоноровои“.

Парижъ 28 липня. Англійска армія въ Єгиптѣ приготовляе кампанію противъ дервішѣвъ. Сими днями двѣ бригады вымашировують на полудне въ напрямѣ Хартума.

Парижъ 28 липня. Соціялістичный посолъ и найлѣпшій бесѣдникъ въ попереднѣмъ парламентѣ, Жоре, звернувъ ся до сенату паріского університету зъ просьбою, щобы ему позволено держати публичній выклады о соціялізмѣ. Сенатъ не згодивъ ся на се, мотивуючи вѣдмову тымъ, що нема певности, чи заповѣджені выклады будуть мати чисто научный характеръ.

Парижъ 28 липня. Прокураторъ республики по конференціи зъ генеральнымъ прокураторомъ представивъ судьѣ слѣдчому Бертюлю внесеня въ справѣ обжалованя Пікарда противъ Паті ді Клама. Бертюлю выдасть свое орѣченя въ тій справѣ доперва завтра.

Лондонъ 27 липня. Зъ Гонконгу доносять, що повстанє въ полудневій части провінціи Квангсі замагаесь и що число повстанцѣвъ бѣльше якъ 40.000, коли тымчасомъ цѣсарскій мандарины мають пѣдъ своими розказами лише 7.000 правильного войска.

Гавана 28 липня. Кубаньскій погаблѣ заявили, що волять анексію Кубы Сполучеными Державами, якъ ей независимѣсть. Въ тѣмъ послѣднѣмъ случаю боять ся страшныхъ ексцесѣвъ зъ стороны повстанцѣвъ.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои



поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, лорнеты, бінокѣ, для конвидз, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайни, тѣсьны мірничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4186

Вино испаньске зъ Пепсиною,
Вино Condurango пептонове.

единe средство противъ нестравности и диспепсіи.
Цѣна бутильки 3 короны.
Дѣлає знанеснито въ нежитахъ жолудка и кишокъ.
Цѣна 3 короны. 8

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 237—?

Питомець глядає на часъ ферій лекцій на село. Зголошеня и условія прошу ласкаво надсылати підъ адресою: М. К. post. rest. Перемышль. 289 1—1

ЛЕДОВНѢ комнатнй знаменитй по зр. 24, 35, 45 и 50. Машинки американьскй до робленя мороженого (зъ корбкою зъ боку) о помисности 1, 2, 3 літрівъ по зр. 5·50, 6·50, 7·50 поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4955

Ученики
4-ої норм., І і ІІ-ої ґімназ. знайдуть помѣщене у Львові разом з сынами підписаного в солідномъ домі під наглядом старшого рутиновaного педаґоґа. — Близше пояснить: о. П. Петрицкий, парох в Колоколині п. Букачівці. 288 1—8

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12

І. А. Бачевскій у Львовѣ
ц. к. доставца надворный 253 1—0

СПІРИТУСЪ НА НАЛИВКИ | Esprit de vin Marque d'or ПЕРШОЇ ПРОБЫ Найлѣпшой якости | СПІРИТУСЪ НА НАЛИВКИ
Почтова бляшанка 5 клґр. Почтова

Жіночі приготовляючі курси до висшої ґімназиі в Перемишли.

Заохочена так зі сторони компетентних осіб, як зі сторони родичів, хотячих забезпечити будучність своїх доньок через дане їм можности висшого образованя, отвираю з днем 1-ого Вересня 1898 по силї розпорядженя Сьвітлої ц. к. Ради шкільної краєвої з дня 11 Марта 1898 ч. 2053 жіночі курси приготовляючі до висшої ґімназиї.

Курси тоті обнимати будуть в двох літах шкільних обем наук чотирох низших класс державних мужеских ґімназиї, так що ученица по укінченю того двохлітного курсу приготовляючого буде могла по зложеню вступного іспиту записатись до V класи яко приватистка ґімназиї державної і кінчити дальші класи.

Управительство сего приготовляючого курсу обійме п. В. Васильковский ц. к. проф. ґімн. Науки, крім управителя, уділяти будуть професори ґімназияльні пп. Голиньский, Гурский, Іпполът, Коссович, Кубліньский, Новосельский і др.

Ближших інформацій і поясненъ що-до условій принятя і плану наук, уділяю кождого дня в моїм пенсіонаті.

2·4 3—4 *Марія Ґільд*
управителька жіночого наукового інстытута в Перемишли, Ринок ч. 15.

Артист.-літературні Новини
виходить книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: белетристика і поезия, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильнійше увзглядненье артистичного викінченя навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі
Кн. І. В. Щурат: „МОІ ЛИСТИ“ (поезиї) - Кн. ІІ. Едґар По: „Новелі“ (в перекладі Ів. Петрушевича.)
Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.
Видавець: М. Заячківский, Львів, улиця Зиблікевича, число 34.

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету
поручає
своє переплетиче и ґалантерійне заведене
у Львовѣ, ул. Академична ч. 3. 866
Подоймає ся всяких роботъ, особливо переплету: Служебникôвъ, Евангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечных книгъ, Альбумôвъ, Манъ, Дипльомôвъ и. т. ин. по умѣренных цѣнах.

ЮЛІЯНЪ НАНЬКЕВИЧЬ
Артистъ-маляръ
въ Одреховôй почта Заршинъ
выконує всякій працѣ входячій въ обсягъ мого заводу въ кождôмъ жаданôмъ стилю пôсля власной композиції, якъ: образы, портреты, украшеня стѣнъ, такожъ реставрація старых образôвъ; приймає до выконаня зъ дерева и позолоченя иконостасы, олтарѣ, кивоты, и т. д. и т. д. пôсля власных оріґінальных памятôкъ — солідно и по умѣркованôй цѣнѣ 21—?

Рôкъ заснованя 1892
ТОВАРИСТВО
ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНѢСТЕРЪ“
Пожички для членôвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

першe и одиноке руске товариство асекураційне, приручене Всч. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Впресов. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣх трехъ епархій, обезпечає будынки, уряджене домашнє, скотъ, господарскій знаряды, збоже въ зерні и соломѣ, сѣно въ стогах и будынках противъ шкôдъ огневых.

„Днѣстеръ“ вступивъ въ 6-ый рôкъ своєи дѣяльности зъ збôльшеными фондами ґарантійными, котрых станъ въ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплачені шкоды до кôнця 1897 року 430 100 зр. 42 кр.
Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркований, условія обезпеченъ користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра“ принимає Банкъ краєвый при пожичках ипотечных.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товаристві взаимных обезпечень въ Краковѣ, котре дає найкористнѣйшій условія, представляє своими значными фондами найбôльшу ґарантію, и выдає полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляє пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційні* за интабуляцію або порукою двохъ вôдповѣдных ручителѣвъ, до сплаты въ ратах на 3 до 10 лѣтъ и приймає вкладки до опроцентованя вôдъ членôвъ и третих осôбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Информаціи удѣляє Дирекція листовно. 34 28—25

Зголошеня о удѣленє агенцій въ окрестностях, де нема близько агентôвъ „Днѣстра“, приймають ся.

Информація и посередництво до заключеня обезпечень житевых въ найкористнѣйших комбінаціях.

Львôвъ, ринокъ ч. 10. (дôмъ „Просвѣты“.)

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ
Львôвъ, Ринокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львôвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковôй.
Продає дешевше нѣжь всюды
портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовй и штайнґутовй, огнетревалу папу дахову, асфальтовй плыты изоляційній, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ **всякій матеріялы будôвляній** — заручуючи за ихъ доброту.
Предприемство роботъ бетонових и крытя дахôвъ дахôвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнах умѣренных. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 44—?

По низьких цѣнах
выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львôвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 63—?

За певну и добру льокацію
поручаємо
4½% листы ипотечні
4% листы ипотечні короновй
5% листы ипотечні премійованй
4% листы товариства кредитового земского
4½% листы Банку краєвого
5% обліґаціи Банку краєвого
4% позичку краєву
4% обліґаціи пропінаційній
и всякй ренты державній
Тй паперы продаємо и купуємо по найточнѣйшôмъ курсѣ деннôмъ.
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. управн. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковôмъ. 374 [3]

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продає товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 мая 1898
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД досп. приходить о	ПОЇЗД особ. приходить о	до Львова	ПОЇЗД досп. відходить о	ПОЇЗД особ. відходить о	зі Львова
6.45		з Ицкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
7.30		„ Зимної Води (⅝ до ¹¹/₈)	6.05		„ Ицкан
7.40		„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
7.50		„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
7.55		„ Сокаля		8.50	„ Кракова
8.05		„ Лавочного		9.15	„ Сколього
8.15		„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
9.05		„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
10.35		„ Ицкан		9.53	„ „ Підзамча
10.45		„ Ярослава		9.55	„ Бел ця
1.01		„ Янова		10.55	„ Ицкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (¹/₇ до ¹²/₈ неділі і сьвята)
1.40		„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ицкан	2.08		„ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅝ до ¹¹/₈ неділі сьвята)
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Ицкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.35	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Ицкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної вода (⅝ до ¹¹/₈)
				3.25	„ Брухович (⅝ до ¹¹/₈)
				4.55	„ Ярослава
ніч			**ніч**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.20	„ Янова (¹/₈ до ¹¹/₈ в будні дні)
	6.10	„ „		6.30	„ Ицкан
	7.57	„ Янова (¹/₈ до ³¹/₈ и ¹⁶/₈ до ³⁰/₈)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Брухович (⅝ до ³⁰/₈ и ¹⁶/₈ до ¹¹/₉		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.31	„ „ (¹/₉ до ¹⁵/₉)		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (¹/₈ до ¹³/₈ въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (¹/₈ до ³¹/₈ и ¹⁶/₈ до ³⁰/₈)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Ицкан
9.45		„ Ицкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на голови. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ з Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

Лише 50 кр. на 3 тягнення.
219 9—? Головна выграна 1 разъ
ПЕРЕДНОСЛѢДНЫЙ ТЫЖДЕНЬ.
100.000 коронъ и **25.000 коронъ**
готôвкою зъ 20% потрученемъ.
ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЇ ВЫСТАВЫ а 50 кр. | Тягнене: 6 серпня 1898. Тягне ся: 15 вересня 1898. | Тягнене: 22 жовтня 1898.
поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґ. Максъ, Шеллєнберґъ и Крайзеръ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Яковъ Штро, М. Клярфельдъ.

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спôльникъ фірмы
К. Гостиньскій и І. Альсъ
Предприемство комісій и спедицій
у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)
яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване
ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПÔВНÔЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМѢ
продає карты корабельній выѣзджаючим въ край заморскій и удѣляє всякихъ поясненъ безплатно.
Експедиція подорожных и пакункôвъ 3—5 разôвъ мѣсячно до Америки Пôвнôчной, Аргентины, Канады, Параны и Сполучених Державъ. 209 55—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпôвѣдальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянькова. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропіґійского.

Ч. 157 Львовъ, Пятница 17 (29) Липня 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣстей" выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитбот (за инсераны плачѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" съ літер. додатковъ

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженье. — Реклямація неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайні принимають ся по 7½ кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане" по 25 кр. а. в.

Подякы и инші донесеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Славяньска взаимность.

[Статья Романа Сембратовича въ „Die Zeit".]

(Докінченье.)

Не инакше стоить рѣчь зъ славяньскою взаимностію на полях культурных и національных. Русины були бы певно вдоволені, коли-бъ графъ Бадені, батько польского панславізму, обдарувавъ ихъ бувъ лишь половиною того, що хотѣвъ дати Чехамъ розпорядженями языковыми.

Урядовый языкъ въ цѣлій Галичинѣ польскій. Всѣ высші и середні школы, — вынявши двѣ нѣмецкі и двѣ руски гімназіи та шѣсть рускихъ паралельныхъ класъ въ польскій гімназіи, — школы рѣльничі и промыслові, нѣкоци школы мѣскі всѣ польскі. Русины мають лишень школы народні нѣбыто рускі, але властиво они утраквістичні. При тѣмъ треба мати завсѣгды передъ очима, що всходня Галичина, зъ малыми выимками, є рускою. Доперва тогдѣ можна представити собѣ вопіючу несправедливость. Але на тѣй несправедливости ще не конець. Въ богато часто рускихъ мѣсцевостяхъ є лишь чисто польскі школы народні. Треба замѣтити, що въ Галичинѣ гѣсля нинѣшнои практики есть мѣродатною не мова, але вѣроисповѣданє. Пѣсля тои системы зачисляють до рускои народности майже лишь того, хто греко-католицкого вѣроисповѣдання; всѣхъ прочихъ Русинѣвъ — они можуть и слова по польски не знати — называе ся Поляками. Противно-жь по сторонѣ польскѣй нема сеи абсолютнои екслюзивности; панове дуже толерантні и приймають всякі можливі вѣроисповѣданя. Отже до польскои народности зачисляють всѣхъ римо-католикѣвъ (не лишь Полякѣвъ, але такожь богато Русинѣвъ и нѣмецкихъ колоністѣвъ), богато людей грецкого або вѣрменьского вѣроисповѣданя, дальше богато протестантѣвъ и майже всѣхъ жидѣвъ. А прецінь, щобы когось зачислити до якоись народности, мусить рѣшати мова. Она у найбѣльшои части жидѣвъ є нѣмецка, хотяй въ жидовскѣмъ жаргонѣ, але не польска.

Ся дивогляднѣсть показуе ся ще яркѣйшою, коли цѣлі села рускі и нѣмецкі называють заселеными Поляками, тому що мешканцѣ ихъ признають ся до римо-католицкои церкви. И такъ є въ чешанівскѣмъ повѣтѣ знана нѣмецка колонія Фрейфельдъ, а она пѣсля статистики не мая нѣ одного нѣмецкого мешканця, але самыхъ чистыхъ Полякѣвъ. Яка-жь причина сеи дивовижнои появы? Нѣмцѣ тамъ римо-католики, то Поляки зачислили ихъ до своеи націи. Въ моѣмъ родимѣмъ селѣ Новѣмъ селѣ є три фамілии (11 особѣ), котрі знають польску мову и ужывають ѣи дома — за домомъ говорять всѣ по селахъ у всходнѣй Галичинѣ по руски, — а статистика начислила въ тѣмъ селѣ — на мое зачудованє — ажь 191 Полякѣвъ. Такъ фабрикують ся польскі бѣльшости!

Однакъ навѣть пѣсля такои системы руске село не все дѣстане руску школу, а сли й дѣстане, то за те дѣстане дуже часто учителя Полака, що вчить ся рускои мовы доперва вѣдъ дѣтей. А учителѣвъ Русинѣвъ переносить краева рада шкѣльна пѣдъ всякими можливыми покрывками до польскои заходнои Галичины. Боять ся, що люде, выйшовшій зъ-мѣжь рускаго народу, не надто пѣддадуть ся плянамъ польонізаціи.

Въ Галичинѣ нема нѣ одного рускаго семинаря учительскаго, хотяй до тернопѣльскаго семинаря ходить 126 рускихъ а 124 польскихъ ученикѣвъ, а до самбѣрскаго 170 рускихъ а 162 польскихъ. Отже навѣть тутъ, де цифры такъ ярко говорять, огидно кривдить ся интересы рускаго народа.

Всюды у всходнѣй и заходнѣй Галичинѣ зъ плянома нищить ся руску школу, а протегуе ся польску. Пѣдъ тымъ взглядомъ всходна Галичина мае ще привілей, бо въ сѣй части краю все выышшуе ся школы польскі. И такъ мае руска всходна Галичина 684 польскихъ школъ народныхъ, чинныхъ 642, а 42 нечинныхъ. Такъ отже чинныхъ польскихъ школъ у всходнѣй Галичинѣ є 95·3%, а нечинныхъ ледви 4·7%. А приглянѣмо ся рускимъ народнымъ школамъ въ заходнѣй Галичинѣ. Тому, що въ заходнѣй части краю передовсѣмъ еде о вынародовленє Русинѣвъ, то не дѣстають тамъ рускі школы учителѣвъ, хотяй мають шкѣльні будынки. И такъ изъ 104 рускихъ школъ народныхъ въ заходнѣй Галичинѣ є чинныхъ ледви 74·4%. Пѣдчасъ коли у всходнѣй Галичинѣ є нечинныхъ тѣлько 4·7% народныхъ школъ польскихъ, то въ заходнѣй Галичинѣ ажь 25% народныхъ школъ рускихъ є нечинныхъ!

Русины мають въ Галичинѣ всѣхъ народныхъ школъ лише 2021, зъ того чинныхъ 1822, але для нихъ, якъ сказано, нема й одного рускаго семинаря учительскаго. Щобы нагляднѣйше представити, якъ польскі панславісты пакостять братньому рускому народному шкѣльництву, наведу, яко примѣръ пограничный, переважно рускій повѣтъ Сянѣкъ. Въ тѣмъ повѣтѣ є 55 народныхъ школъ рускихъ а 35 польскихъ. Зъ того рускихъ школъ чинныхъ є 26, а прочі 29 не дѣстають учителѣвъ, хотъ громады за нихъ платять [пѣсля закона платить село, въ котрѣмъ є школа, податокъ за учителя навѣть тогдѣ, коли его нема сѣмь лѣтъ.] А що причиною сего факту не є бракъ учительскихъ силъ, доказомъ сего є обставина, що въ 35 польскихъ школъ народныхъ сего повѣту тѣлько 4 є нечинні, и то лише за-для браку шкѣльныхъ будынкѣвъ. Такъ для польскихъ школъ є учителѣ, и для рускихъ були бы, тѣлько мусѣла бы галицка (т. є. польска) рада шкѣльна хотѣти обсаджувати посады!

Мы потребуемо додати ще взаимность на поли политики, котра найяркѣйше показала ся пѣдчасъ кровавыхъ польскихъ выборѣвъ, и вказати на становище молодо-Чехѣвъ — зовсѣмъ не знажаючи вже на Полякѣвъ — пѣдчасъ дебаты въ австрійскѣмъ парляментѣ надъ сею справою, а вже доповненый нашъ образъ тои взаимности.

Коли деякі реакційні елементы згрупують ся разомъ для власныхъ интересѣвъ, то въ тѣмъ годѣ ще бачити акцію всѣхъ славяньскихъ народѣвъ. Се знають и самі панславісты. А сли панове Чехи, Поляки и Москалѣ при шумячѣмъ винѣ и гѣмкихъ бесѣдахъ не смѣяли ся собѣ въ лице, якъ тій римскі авгуры, про якихъ розказуе Ціцеро, то стало ся се лишь длятого, що у нихъ нема й на стѣлько отвертости, скѣлько ѣи було у поганьскихъ жрецѣвъ. Однакъ навѣть поважній и достойні міны не можуть нѣкого обманити. Славяньска взаимность то красна мрѣя. Щобы настало братерство, мусить упередъ бути примиреня, а передъ тымъ ще справедливость. Але-жь якъ далеко вѣдбѣгли нинѣшні „панславісты" вѣдъ того найпершого ступеня до братерства! Однакъ є ще люде, що розумѣють се, и тій добирають собѣ самі текстъ пѣдъ сирѣнину панславістичну мельодію.

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізаціи дешевого и догѣдного кредиту селянъского въ Галичинѣ.

IV.

Дальші головні основы спѣлокъ системы Райфайзена.

Въ строгѣй звязи зъ територіяльнымъ обмеженемъ круга дѣланя спѣлки вѣстае

3) *основа солідарной поруки.* Реальна пѣдстава довѣря капіталістѣвъ до спѣлки опираеся на тѣмъ обтяженю приватного маетку членѣвъ, котрі ручать за додержане принятыхъ спѣлкою зобовязань. Инакше спѣлка не була бы въ можности придбати чужихъ капіталѣвъ, конечно ѣй потрѣбныхъ до осягненя намѣренои цѣли. Солідарна порука мае ще и въ нашѣмъ напрямѣ важне значѣне, она именно повздержуе зарядъ вѣдъ ризиковныхъ и нерозважныхъ операцій и постѣйно накликуе до пільнорливости и оглядности въ веденю интересу спѣлки, щобы якъ найменше наражати членѣвъ на небезпечность втратъ, котрі мусѣли бы своимъ маетком покрыти.

Котра порука обмежена, чи необмежена есть вѣдповѣднѣйша для сѣльскихъ касъ ощадности и позичокъ?

Райфайзенъ и майже всѣ его вызначнѣйшій прихильники заявляють ся *рѣшучо за необмеженою порукою.* Головный мотивъ выплываe изъ згаданои основы обмеженя дѣяльности спѣлки на можливо малый округъ. Длятого необмежена порука показуе ся лѣпшою, корыстнѣйшою, якъ обмежена, бо скрѣпляе довѣре спѣлки на зверхъ а вѣдъ степени довѣря — якъ вѣдомо — залежить догѣдность и дешевость кредиту, того головного средства, якимъ спѣлка особливо въ початкахъ свого истнованя мусить послугувати ся. Розширене тои пѣдставы довѣря капіталістѣвъ до спѣлки есть о стѣлько потрѣбнѣйшимъ, що спѣлка не може розпоряджати власнымъ бѣльшимъ капіталомъ въ формѣ удѣлѣвъ, бо зъ важныхъ причинъ, котрі пізнаемо пізнѣйше, въ касахъ Райфайзенѣвскихъ *за засадѣ* не вымагае ся вѣдъ членѣвъ нѣякихъ удѣлѣвъ а тѣлько для догодженя приписови закона мусять члены вплачувати удѣлы, але тѣлько якъ найменшій. Вправдѣ солідарна и необмежена порука членѣвъ, безъ котрои спѣлка не мала бы условій екзистенціи, при поверховнѣмъ судженю може выдаватись небезпечною для обовязкѣвъ чле-

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

XIII.

Дуже може бути, що хоть-бы незнати въ якихъ обставинахъ пізнали ся молодый Лонґуортъ и Кенйонъ, першому не подобавъ бы ся другій. Правда, сильні привязни вытворюють ся мѣжь людьми дуже неподѣбными до себе, а таки не треба забувати, що такъ само и великій ненависти повставали мѣжь людьми тѣлько длятого, що ихъ натуры були собѣ противні. Не могло бути двохъ молодыхъ людей бѣльше до себе неподѣбныхъ, якъ они оба, и коли Лонґуортъ пригадувавъ собѣ стрѣчи, якій мавъ зъ Кенйономъ, признававъ передъ собою, що дуже незлюбивъ того чоловѣка. Очевидна привязь, яку его кузина чула для Кенйона, додавала ще терпкости до сеи антипатіи, що скоро почала перемѣнюватись въ ненависть. Однакъ вѣнъ, ѣдучи до дому, успоконивъ ся на стѣлько, що узнавъ за лѣпше не споминати ѣй нѣчого о ви стрѣчи зъ Кенйономъ, хиба она сама розпочала бы о тѣмъ бесѣду. Все-таки повдавъ бувъ ви, а не его, и вѣнъ узнававъ сей фактъ. Вѣнъ застановлявъ ся надъ тымъ, о скѣлько Кенйонъ розказавъ ѣй о своѣй стрѣчи зъ нимъ въ бюрѣ стрыя. Пѣдхлѣбливъ собѣ, що досыть знавъ женщины, и мѣгъ бути певнымъ, що она заразъ зверне бесѣду на сей предметъ, а тогдѣ вѣнъ сподѣвавъ ся пізнати, кѣлько було сказано. Однакъ здивувавъ ся немало, коли кузина не згадала нѣчого о тѣй справѣ анѣ того вечера, анѣ на другій день рано. Въ наслѣдокъ того пійшовъ вѣнъ до свого бюра досыть розстроєный.

Входячи до своеи комнаты въ мѣстѣ, заставъ тамъ Мельвіля, що чекавъ на него. Мельвіль, звитавши ся, выймивъ зъ кишеня пробку мінералу, положивъ на его бюрку и сказавъ:

— Вы мабуть знаете, зъ-вѣдки сей мінералъ?

Лонґуортъ глядѣвъ на него здивованый, обертаючи пробку въ рукахъ.

— Не маю анѣ понятя.

— Нѣ? А менѣ казали, що вы интересуетесь копальнею, зъ котрои се походить. П. Уентворть бувъ у мене вчера и подавъ ваше имя яко интереесованого въ копальни.

— Ага, правда... Я маю... якійсь интересъ въ копальни.

— Ну, о тѣмъ я приходжу побалакати зъ вами. Де тая копальня?

— Близько рѣки Оттавы, здаесь менѣ, трохи повыеше Монтріоля. Докладного ви положеня я не певный, але она десь въ тѣй околици.

— Зъ бесѣды Уентворта я думавъ, що она буде въ Сполученыхъ Державахъ. Вѣнъ згадувавъ о другій особѣ, яко своѣмъ спѣльнику. Забувъ я, якъ вѣнъ называе ся.

— Певне Джанъ Кенйонъ.

— Кенйонъ? Мабуть... Такъ, такъ! А тепер можу васъ спытати, въ якій звязи вы стоите зъ сею копальнею? Чи вы є спѣльникомъ Уентворта и Кенйона? чи вы є головнымъ властителемъ копальнѣ, чи може она належить до нихъ?

— Насамперед, пане Мельвіль, я радъ бы знати, въ якій цѣли вы о се пытаете?

Мельвіль засмѣявъ ся.

— Ну, я вамъ скажу. Мы бы хотѣли знати, чи була бы можность, щобы мы дѣстали контролюючій интересъ въ сѣй копальни. Дуже отверто сказано, не правда-жь?

— Правда. Але якъ то вы говорите „мы"? хто ще окрѣмъ васъ?

— Я маю на думцѣ Порцелянову компанію, до котрои я належу. Сей мінералъ придатный на порцеляну. Вы певно знаете о тѣмъ.

— Такъ, я мѣркувавъ се, — вѣдповѣвъ Лонґуартъ, хочь першій разъ о тѣмъ почувъ.

— Добре! Отже я хотѣвъ бы знати, хто є властителемъ копальнѣ?

— Властителемъ копальнѣ є теперь якійсь чужинець; имени анѣ адресы я не знаю. Два молодій люде, о котрыхъ вы споминали, мають право купна копальнѣ до певного речинця; якій се речинець, не знаю. Они намовляли мене утворити зъ ними компанію, щобы пустити копальню на лондоньскій ринокъ за 200.000 фунтѣвъ штерлінґѣвъ.

— Такъ, вѣнъ згадувавъ о 200.000 фунтахъ, — сказавъ Мельвіль. — Менѣ выдало ся ее за высоко.

— Такъ гадаете? Ну, я закидавъ, що тота сума за мала.

— А менѣ здаесь, що они мають за высоке поняте о вартости мінералу, коли думають, що се оплатить дівіденду вѣдъ 200.000 фунтѣвъ.

— Але сей мінералъ ще не все, що є въ копальни. Она вже оплачуе дівіденду вѣдъ 50.000 фунтѣвъ бѣльше-менше. Ви копають за-для самои міки. Сказавши правду, я й не знавъ богато о другѣмъ мінералѣ.

— И вы гадаете, що копальня варта 200.000?

— По правдѣ нѣ.

— То чому-жь належите до неи?

— Не належу, бодай ще не рѣшучо. Я застановляюсь надъ сею справою. Розумѣе ся, якъ бы въ тѣмъ було щось подѣбного до обманьства, я не хотѣвъ бы мати въ тымъ дѣла. Чи я приступлю до того, чи нѣ, се буде залежати богато вѣдъ цифръ, якій тій молодій люде менѣ предложать.

— Я знаю.. розумѣю ваше положене, — сказавъ Мельвіль и зниживши голосъ нахилився до молодого Лонґуорта та й говоривъ дальше: — Вы є чоловѣкъ интересу. Теперь же я хочу спытати васъ: чи не можна бы дѣстати копальню за оріґінальну цѣну продажи, котра розумѣеся мусить бути значно низша вѣдъ 200.000 фунтѣвъ. Мы не потребуемо, абы до того многій належали. Справдѣ, якъ бы вы могли дѣстати ви для насъ за умѣрену цѣну а не хотѣли бы самій клопотати ся нею, мы взяли бы все на себе.

Лонґуортъ подумавъ хвилю.

— То вы гадаете высадити тамтыхъ двохъ?

— Не кажу того, але розумѣя ся, зъ тамтыми двома въ спѣлцѣ выпаде менше выску до подѣлу. Мы бы волѣли мати дѣло, о кѣлько можна, зъ найменше людьми.

— То-жь то! Розумѣю вашу гадку. Ну, менѣ здае ся, що оно дало бы ся зробити. Чи вамъ спѣшно зъ тою копальнею?

— Не дуже. Або що?

— Попровадивши справу, якъ слѣдъ, повинній бы мы дѣстати копальню за оріґінальну

нбнъ и може нхъ нбдъ приступування до спблки вбдстрашати, але розваживши рѣчь зрѣло, не заходить тутъ нѣяка обава и небезпечність. Треба взяти на увагу слѣдуючій оставинны:

а) Позичку одержують лишь тѣ члены, котрій своими господарскими вбдносинами або личнымъ характеромъ дають достаточну поруку, що кредиту схотять и зможуть добре ужити; тотій нхъ прикметы заряду спблки легко може пбзнати и оцѣнати, бо въ окрузѣ, на котрый дѣяльність спблки розтягае ся, всѣ члены спблки стыкають ся съ собою и знають себе докладно; въ кождбмъ же случаю члены заряду можуть при такъ малбмъ окрузѣ легко и докладно довѣдатись о позичающбмъ грошѣ въ касы спблки.

б) Старающій ся о позичку мусить достатчити ручителѣвъ — одного, двохъ або й ббльше пбсля потребы, а оцѣнене господарскихъ и личныхъ прикметъ ручителѣвъ есть для заряду въ тыхъ самыхъ причинъ легке и приступне.

в) Рбвножь есть всяка можність надзору надъ ужитемъ удѣленого кредиту, надъ поведенемъ довжника и надъ змѣнами въ его господарскихъ вбдносинахъ. Зарядъ спблки може отже кождбн хвилѣ здати собѣ ясно справу и розважити, чи не належало бы завчасу выкофати позичку, до чого пбсля статута мае право, бо статутъ позволяе навѣть передъ терміномъ сплаты выпозичену суму выповѣсти на чотири недѣлѣ. Въ звязи съ тымъ стоить найважнѣйшій обовязокъ надзираючои рады, котра повинна що три мѣсяцѣ пбддавати всѣ довжній скрипты строгбй ревізіи, а оцѣнивши вартбсть довжника и его ручителѣвъ, зробити въ данбмъ разѣ ужитокъ зъ прислугуючого ѣй права на основѣ статута, т. е. удѣлити довжникови упбмиення, вбд мовити ему продовженя сплаты позички, або выповѣсти капиталъ.

г) Члены заряду не мають найменшои причины до роблення ризиковныхъ предпринять фінансовыхъ, а противно, мають всякій причины до розумного и оглядного поступованя, позаякъ: 1) будучи членами спблки, поносять також тягаръ и небезпечність солідарнои поруки, и то тымъ ббльше, що они яко найзаможнѣйшій були бы одвѣчальными за страты спблки; 2) выповняючи обовязки свои въ почутя горожаньского и христіяньскои любови ближнього, не побирають анѣ пенсій, анѣ тантіємъ, а черезъ се не порываютъ ся до смѣлыхъ и ризиковныхъ крокбвъ, щобы розширити интересъ спблки, поббльшити въ той способъ ей доходы, а въ нагороду за се одержати значнѣйшу винагороду; одинъ лишь касіеръ [рахмістръ] побирае сталу платню, але сей не мае нѣякого вплыву на постановы заряду, котрый признае позички; 3) дівіденда вбдъ удѣлбвъ не може перевышати стопы процентовои вбдъ вкладокъ ощадности, а щонайббльше вбдъ позичокъ, отже нема нѣякои раціи стремѣти до высокихъ зыскбвъ дорогою неосторожныхъ спекуляцій и легкодушного роздаваня позичокъ.

д) Цѣлый чистый доходъ обертае ся на утворення власного капіталу резервового, котрый отже вбдповѣдно скоро зростае, а въ мѣру того зросту зменшае ся тягаръ и небезпечність солідарнои поруки, бо евентуальній и неправдоподббній страты знайшли бы покрыте въ капиталѣ резервовбмъ, закимъ бы треба було звапелювати до обовязку солідарнои поруки членбвъ.

Тѣ выводы теоретичній найшли знамените узасаднене въ дотеперѣшній вже 50 лѣтній исторіи спблокъ системы Райфайзена. Нинѣ есть нхъ уже тысячѣ, а не було анѣ одного выпадку, щобы котрый зъ членбвъ понѣсъ страту бодай одного солика зъ причины солідарнои поруки.

Переважна часть обавы передъ небезпеченьствами солідарнои поруки росте на пбдставѣ досвѣдбвъ поробленыхъ зъ спблками заробковыми и стоварышеними задатковыми, котрій опирають ся справдѣ на засадѣ солідарнои поруки членбвъ, але не суть спблками системы Райфайзена. Стоваришеня задатк вій розширяють свою дѣяльність на значнѣйшій округи, число членбвъ есть о много ббльше, якъ въ спблкахъ Райфайзена, часто кблька разъ ббльше якъ число всѣхъ мешканцѣвъ округа спблки Райфайзена. Длятого въ переважнбй части случаѣвъ не може бути мовы о докладнбмъ знаню вбдносинъ господарскихъ и личного характеру старающихъ ся о позичку; тымъ труднѣйша есть також — и длятого часто занедбана — контроля надъ ужитемъ кредиту и поведенемъ довжника. Вирочбмъ не лише обширь округа стоваришеня задаткового, але и рбдъ занятя членбвъ, переважно не-рбльникбвъ, утрудняе збране докладнѣйшихъ информацій, якъ також тѣснѣйшу контролю спблки надъ довжникомъ. Не треба доказувати, що о много труднѣйше розслѣдити стан матковый и способъ ведення господарства у ремѣсника, купця, словомъ — у людей не посѣдаючихъ недвижимого маетку, якъ у селянина, котрый працю свою выконуе и свбй интересъ веде — так сказати-бъ — на очехъ всѣхъ и не есть въ можности свои господарскій вбдносины зовсѣмъ затаити. Вкінци стоваришеня задатковій признають своимъ членамъ дівіденды вбдъ удѣлбвъ въ вбдношеню до высокости доходу, отже они неначе банковій предпріемства; жадоба высшои дівіденды може склонити и дѣйство понухае нхъ до розширеня интересу въ способѣ не досыть оглядный, а противно, нерѣдко ризиковный, тымъ ббльше, що и члены заряду, вбдъ кермы котрыхъ такъ дуже залежить поведжене институцій, мають въ тбмъ интересъ, бо побирають пенсіи и тантіємы, зростаючій въ мѣру збльшеня зыскбвъ. Тымъ то головно причинами дае ся выяснити банкротство декотрыхъ товариствъ задатковыхъ. Неограничена порука есть отже для тыхъ спблокъ, такъ дуже вбдмѣнныхъ вбдъ спблокъ системы Райфайзена, справдѣ досыть небезпечною, головно для класы заможнѣйшои, котра найббльше посѣдаючи маетку, також найббльше ризикуе. Тому-то порука ограничена, запевняюча членамъ, що на случай найббльшехъ стратъ спблки, одвѣчальність члена не переступить певнои зъ горы означеног кноты, есть въ товариствахъ задатковыхъ, призначеныхъ для мѣскои, промысловои и купецкои людности, ббльше властивою, а навѣть не лишь властивщою, але и выстатчаючою, бо округъ такихъ спблокъ есть значнѣйшій, число членбвъ ббльше, отже також нхъ солідарна порука, хоть ограничена, есть способбною збудити имъ на зверхъ достаточне довѣре у капіталістбвъ, якого не могла бы собѣ придбати спблка о малбмъ окрузѣ а зъ ограниченою порукою. Длятого повтаряемо: банкротства декотрыхъ, вбдповѣдно до загального числа немногихъ товариствъ задатковыхъ, не опертыхъ при тбмъ на системѣ Райфайзена, неслушно ужито за аргументъ противъ неограниченои поруки; може и повинно оно стати ся пересторогою для иншихъ подббныхъ спблокъ, але не дае пбдставы до генералізованя выимкбвъ въ засаду, що лишь ограничена порука мала бы бути вбдповѣдною и гбдною приорученя въ кождбмъ взглядѣ, навѣть въ спблкахъ, котрій дѣлають въ иншихъ услбвяхъ, вбдмѣнно урядили ся, умѣли охоронитись передъ небезпечными наслѣдками солідарнои одвѣчальности и котрій въ протягу пятьдесятъ лѣтъ анѣ разу не дбзнали на собѣ наслѣдкбвъ тои небезпечности и не потвердили пбдношеныхъ обавъ.

Д-ръ Д. Савчакъ.

Изъ Станиславского Подгбря.

Мы Русины не радо выводимо на яву нашй слабй стороны, знаючи, що и такъ маемо досыть опѣкунбвъ, котрій нами ажь надто займають ся. Мы волимо, щобы нашй похибки полагоджувались въ мирный способбъ. Коли-жь часомъ и пбднесе ся де-що, то дѣесь се лише въ добрбй волн, щобы загальнбй справѣ прислужитись.

Одну таку рѣчь хочу пбднести — дотыкаючу чина оо. Василіянъ. Мѣжь своими посѣлостями мають оо. Василіяне одну ббльшу посѣлость, що складае ся въ пару сотъ морбвъ поля, въ селѣ Бабянцѣ [близько мѣсточка и стаціи Отынія]. На диво — власність тая, земля церковна, выпускае ся вбдъ многихъ лѣтъ въ посесію жидовии! Я понимаю трудности, якій представляе неразъ адміністрація землѣ. Василіяне не мають ще въ своѣмъ чинѣ тбльно силъ [братчикбвъ], щобы могли самій всѣ посѣлости управляти. Тяжко найти имъ неразъ христіяньского посесора, котрый бы добрый и певный чинш приносивъ. Зъ многими трудностями сполучене також дѣленя посѣлости и выарендовуване ей меншими частями мѣжь селянъ та менше заможныхъ людей. Але все таки повиненъ церковный чинъ держатись певныхъ моральныхъ засадъ, вбдъ котрыхъ не вбльно ему пбдъ нѣякимъ услбвемъ вбдступити.

Кождый, обзнакомленый хочь бы трохи зъ галицкими вбдносинами, знае ажь надто добре, зъ якою страшною деморалізацію мѣжь народомъ сполучена звычайна господарка жидбвъ, а особливо доробкевичѣвъ. Знаемо, въ якій способбъ стараютъ ся они набувати робітника: платять ему якъ найменше, ошукають его за лихву [наложену за выпозичений грошѣ] або на вбдробокъ [за дане на переднбвку лихе збже, котре опбсля дуже высоко зараховують] або за горѣлку и т. п. Загально звѣстно, що такій дворы стають у насъ формальными осередками всякого хитрого выискуваня, нищеня и деморалізаціи селянства. — А що-жь говорити вже о релігійнбй сторонѣ тои справы? Колишній ктиторы, люде святій, жертвували свою власність для церкви, твердо переконаній, що якъ они служили на нѣй щиро Христу, такъ буде она завсѣгды находитись въ рукахъ вѣрныхъ Христовыхъ. И чи жь годить ся се зъ намѣреньемъ тыхъ праведникбвъ, щобы на тбмъ мѣсци розпаношувалась теперь жидова и ширила ся въ вбдси моральна и матеріяльна руина мѣжь рускимъ христіяньскимъ народомъ? Зовсѣмъ справедливо, коли нашъ народъ вбираючись зъ рбзныхъ сторбнъ на вбдпусты до Бабянки, глядить зъ жалемъ на таке дѣло!

Я знаю, що вынаймлене сеи посѣлости жидамъ есть вбдъ взглядомъ матеріяльнымъ може найкористнѣйше, бо може нѣхто другій, якъ жидъ (уживаючи всякихъ штучокъ при господарствѣ) не въ силѣ такъ высокого чиншу платити Але тутъ повинна йти безусловно высша засада: *церковна земля лише въ рукахъ христіяньскихъ*! — Коли бъ не найшовъ ся мѣжь христіянами посесоръ, що далъ бы нинѣшный чиншъ, то повинно ся землю вынаняйти за меншій грбшь. А коли бы й се було неможливе, то треба посѣлость подѣлити и выпускати ей меншими частями мѣжь селянъ. Дѣло се було бы вправдѣ злучене зъ певными трудами, але нашъ церковный чинъ принѣсъ бы тымъ також и певну прислугу свому народови. Въ остатнбмъ случаю, коли-бы було неможливо адмініструвати всѣ посѣлости у вбдповѣдный способъ, то було бы вже лѣпше якусь часть розпродати парцелями мѣжь рускихъ селянъ и пбддержати упадаюче руске селянство, а узыскане грбшь въ иншбй способъ для чина запевнити.

Пбднесимо сю справу и домагаемо ся змѣны. Хочете учити другихъ правды, будьте-жь самій праведными, и то въ способѣ неличемѣрныйѣ, але на скрбзь праведными и преданными свому народови.

Переглядъ політичный.

Орґанізація позапарляментарного заступництва интересбвъ въ Австрії поступае скоро наперед. По интересахъ великого промыслу прийшла на чергу интересы аґрарній. Вчера вбдбули ся перші збори *аґрарної секції державної промислово-рбльничої радьі*. Згадана секція мае заступати интересы рбльництва, лѣсництва и гбрництва.

Зібраныхъ правитавъ міністеръ Кастъ. Мѣжь иншимъ запевнивъ вбнъ, що буде старати ся въ усѣхъ силъ о сувенціоноване рбльничои лѣсной господарки, якъ також продукціи худобы для уможливлення експорту на захбдъ, котрый безусновно и неслушно такъ утрудняють. Міністеръ згадае при співучасти рбльничои рады розвязати питане пбднесеня хову худобы и градовои асекурації, а також якъ найббльше зужитковати природну силу воды до промысловыхъ цѣлей черезъ реформу водного законодавства.

Дальше пбднесъ конечність реформъ на соціально-аґрарнбмъ полі, утворене краевого закона лѣсного, пбдпираня рбльничыхъ спблокъ. Конечна також рѣчь пбдперти гбничій промыслъ, котрый бере ся зъ неприязными вбдносинами, а також боронити интересы гбничыхъ робітникбвъ. Опбсля заповѣвъ законодатне розвязане питаня гбничыхъ шкбдъ и розвбй асекурації гбничыхъ. Пбдъ розвагу прийде також обниженя гбничымъ часу працѣ, обмежене працѣ женщинъ и дѣтей. Справа вбдновленя выгасаючыхъ трактатбвъ торговельныхъ також дасть рбльничбй радѣ нове поле до працѣ. Въ звязи зъ тою справою стоить співвѣдлане рады въ справѣ цловыхъ вбдносинъ зъ Угорщиною. Промыслова и рбльнича рада мають причинитись до того, щобы *бути приготоваными на найгбршу евентуальність* [внесене парляментаризму и абсолютизмъ? — *Ред.*], хочь и надѣя, що дасть ся уникнути грбзного и критичного звороту въ господарскбмъ житю монархіи.

Предсѣдатель нѣмецкои секціи [и членъ краевои ческои рады рбльничои внесъ щобы змѣнити статутъ державнои рады рбльничои и господарскои въ напрямѣ ширшого увзгляднення правъ краевыхъ радъ рбльничыхъ. Членъ ческого выдѣлу краевого Шенборнъ внесъ,

---

цѣну. Але, розумѣесь, треба-бъ чекати, ажь перше право до купна скбнчить ся.

— А не буде се троха небезпечно? Они можуть за той часъ утворити товариство и мы остали-бъ на леду, а нашъ интересъ наказуе не допустити до того.

— Та такъ! Подумаю надъ симъ. Менѣ здаесь, що оно дасть ся зробити безъ ризика, але розумѣе ся мусимо бути зъ тымъ досыть тихо.

— О певне, певне!

— Отже я поговорю зъ вами, скоро лишь обдумаю рѣчь лѣпше, и тогдѣ зможемо уложити ся докладнѣйше.

— Додаю ще, що нашъ директоръ написавъ до Уентворта, що сей мінералъ не мае для насъ особливои вартости.

— А такъ! — замѣтивъ Лонґуортъ, зробивши міну, що розумѣе, до чого оно.

— Длятого въ розмовѣ зъ Уентвортомъ радше не споминати о насъ.

— Очевидно.

— Дуже добре! Отже поки-що здаю справу у вашій руки.

— Добре. Я подумаю надъ симъ нинѣ пополудни и поговорю имовѣрно завтра зъ Уентвортомъ и Кенйономъ. Не потрѣбно дуже спѣшитись, бо я припадково довѣдавъ ся, що они ще не зробили нѣчого.

По тбмъ Мельвіль попращавъ ся, а молодый Лонґуортъ ходивъ по комнатѣ туда й назадъ, розвиваючи плянъ, що мавъ за однымъ заходомъ принести ему грошѣ и допечи Джанови Кенйонови.

Того вечера въ дома молодый Лонґуортъ чекавъ, чи его кузина не скаже щось о Кенйонѣ, однакъ заравъ постерѣгъ, що она не мала намѣру говорити зъ нимъ. Отже вбнъ заговоривъ до нея:

— Едіто, ты памятаешь Кенйона и Уентворта, що були на кораблі?

— Чи памятаю? Певно!

— А чи знаешь, що они мали на продажь реальность копальняну?

— Знаю.

— Отже Кенйонъ бувъ у мене въ бюрѣ, день чи два тому, и я тогдѣ, не застановившись добре надъ тымъ, не мбгъ ему дати за охоты. Однакъ роздумавши рѣчь, я нже майже рѣшивъ ся прийти имъ зъ помочію. Що ты гадаешь о тбмъ?

— Я гадаю, що се дуже добра гадка. Реальность мусить бути добра, бо инакше Кенйонъ не бравъ бы ся до нея. Я напишу до нихъ картку, коли гадаешь, що такъ буде добре, и запрошу нхъ сюда обговорити справу.

— О, се зовсѣмъ зайше! Я не хочу, абы люде приходили сюда зъ интересами На те у мене бюро.

— Прецѣнь мы сходили ся зъ ними по приятельски на кораблі, и менѣ здае ся, що оно було бы добре запросити нхъ въ тбй справѣ сюда колись у вечеръ.

— Я противный вводженю интересбвъ до приватного дому. То була бы розмова чисто о интересѣ, отже може дуже добре вбдбути ся въ моѣмъ бюрѣ, або у Уентворта, бо чейже вбнъ мае бюро.

— Певне, его адреса...

— О, ты й адресу знаешь?

Едіта почервонѣла, коли похопилась, а потому сказала:

— Чи въ тбмъ що злого, що знаю бюрову адресу пана Уентворта?

— О, зовсѣмъ нѣ! Я тбльке дивуввъ ся, якъ се ты знаешь его адресу, коли я не знаю.

— Ну, се пусте, якъ я знаю. Я рада въ того, що ты хочешь прилучитись до нихъ, и надѣю ся, що зробишь интересъ. Чи будешь бачити ся зъ ними завтра?

— Здаеть ся. Вступлю до Уентворта и поговорю зъ нимъ. Розумѣе ся, можемо не дбйти до практичного порозумѣня, и не велика втрата. Але коли-бъ я мбгъ згодитись на незлій услбвя, то помбгъ бы имъ заснувати товариство.

Едіта пбйшовши до своеи комнаты, написала письмо на адресу Джорджа Уентворта въ мѣстѣ, однакъ надъ его адресою поставила имя Джана Кенйона. Она писала:

„Дорогій пане Кенйоне! Пбдчасъ нашои розмовы я, хоть не кажучи сего, вбдчувала, що мбй кузинъ не бувъ такъ багато винень, що забувъ о своѣй розмовѣ, якъ вы гадаете. Мы говорили сего вечера о тбй копальни. Вбнъ мае намѣръ видѣти ся зъ вами завтра. Отже знайте, що я не сказала ему нѣчо зъ того, що вы менѣ говорили. Вбнъ першій розпочавъ бесѣду о тбй рѣчи. Я хотѣла, щобъ вы се знали длятого, що могли бы сте чути ся помѣшанымъ при стрѣчи зъ нимъ, думаючи, мовь-бы-то я его прислала до васъ. Оно зовсѣмъ не такъ. Вбнъ иде до васъ зъ власноп охоты и я певна, що вбнъ вамъ богато поможе до заснованя товариства. Тѣшу ся гадкою, що будете спбльниками. Зъ правдивымъ поважанемъ — Едіта Лонґуортъ“.

Она дала сей листъ своѣй покоевбй вбднести на почту. Молодый Лонґуортъ здыбавъ покоеву на коридорѣ зъ листомъ въ руцѣ. По розмовѣ зъ Едітою вбнъ щось пбдозрѣвавъ, до кого бы листъ бувъ.

— Де ты йдешь зъ тымъ?

— На почту, прошу пана.

— Я йду до мѣста, то возьму.

Коли скрутивъ за рбгъ улицѣ, поглянувъ на адресу и заклявъ. Якъ бы бувъ чорнымъ характеромъ зъ театру, бувъ бы отворивъ листъ, однакъ вбнъ его не зробивъ, а вкинувъ его до першои скриики почтовои, якую подыбавъ, и листъ дбйшовъ до рукъ Джана Кенйона. *(Дальше буде.)*

щобы провести змѣны передати дотычному департаментови міністерства рільництва. Міністеръ Кастъ высказавъ гадку, що хибы теперѣшного статута дадуть ся усунути. Д-ръ Лемішъ зазначивъ въ патискемъ обставину, що рільнича рада есть институціею безглядно неполітичного характеру. Не обійшло ся и тутъ безъ сварки межи Чехами и Нѣмцями. Одинъ нѣмецкій делегатъ зъ Чехій жалувавъ ся на мнимe упослѣдженe заступництва нѣмецкихъ рільниковъ въ радѣ. Се выкликало досаду вдповѣдь одного зъ Чехівъ. По загальній дискусіи приступлено до уконституованія вддѣлівъ и субкомітетівъ.

На три мілiоны рускихъ рільниковъ не засѣдае въ „радѣ“ анѣ одинъ ихъ заступникъ!

Про нараду угорского міністерства що вдбула ся зъ нагоды замкненя сесіи австрійского парляменту, подае Neue fr. Presse [якъ каже — зъ добре поінформованого жерела] такѣ вѣсти: Рада міністрівъ сконстатувала, що въ теперѣшній хвили угорске правительство не маe найменшои потребы рѣшитись на остаточне якесь становиско въ огляду на ситуацію въ Австрiи. Правительство держить ся свого первѣстного погляду, що на основѣ арт. 12 закона зъ 1867 р. хоче угоды лише зъ конституційною Австрiею. Теперь прийшла черга на гр. Туна додержати попередну дану обѣцянку угорскому правительству и угодовѣ проекты полагодити до кінця вересня. Коли се не стане ся, наступить міністерска кріза, але не въ Угорщинѣ, лише въ Австрiи. Зъ причины вѣсти, мовь бы угорске правительство було готове згодитись на провізорію, вдурядовый Pesti Hirlap пише, що о тімъ може бути бесѣда хиба яко о бажаню австрійского правительства. „У насъ — каже — буде можна о тімъ говорити доперва при кінци вересня, коли покаже ся, що австрійскій парляментъ все ще не способный до працѣ, и ся король забажae такои угоды“.

Вдвурядовый Fremdenblatt умѣстивъ другу статью зъ причины замкненя сесіи, въ котрімъ пише, що ческій дневники передчасно и нерозважно тѣшать ся надѣю повалення конституціи и знесення центрального парляменту. На неудачи переговорівъ о новый законъ языковый тратять Чехи такъ само, якъ и Нѣмцѣ. Славяньскій дневники не повинні забувати, що славяньскі народы лише за помочію центрального парляменту дійшли до нинѣшного значѣня політичного.

Поголоски о уступленю гр. Голуховского зъ становиска міністра справъ внѣшныхъ, вырикають наново въ нѣмецкій прасѣ. Вѣденьскій кореспондентъ берлинъского Tagblatt-у именувавъ уже наслѣдника Голуховского, котрымъ мавъ бы стати австрійскій посолъ въ Берлинѣ Шедені. Vossische Zeitung запевняe, що Голуховскій уступить цѣлкомъ певно передъ 2-имъ груднемъ. Графъ маe бути вже за слабый, щобы другій разъ вмѣшати ся зъ успѣхомъ до справъ внутрѣшнои політики, а она ему въ дечімъ не подобаe ся. Зновъ же деякі угорскій часописи комбінують, що наслѣдникомъ Голуховского буде Калій.

——

Россія зачинae бути тою лѣхтарнею, коло котрои танцюють роі нічныхъ комахъ. Ще зъ чола болгарского Нѣмця не злѣзли тѣ синцѣ, якій вінъ набивъ собѣ при поклонахъ, ажь тутъ зявляe ся передъ царемъ другій, зрумунщеный Нѣмець, зъ своими „крацфусами“. Вчера прибувъ до Петергофу румуньскій король разомъ зъ наслѣдникомъ престола. Привитавъ его царь въ окруженю великихъ князівъ и державныхъ достойниковъ. Привитанє було дуже сердечне. Вдъ зелѣзничого дворца аж до палаты творила шпалѣръ гвардійскі козаки. Прибувши до палаты, гостѣ зложили візиту царици и великимъ княжнамъ. Вечеромъ вдбула ся вечеря въ домашнімъ кружку. Міністеръ заграничныхъ справъ Муравевъ витавъ сердечно румуньского президента міністрівъ Стурдзу. Царь именувавъ румуньского короля полковникомъ и властителемъ 18 вологодского полку пѣхоты, котрый въ 1877 разомъ зъ румуньскими війсками бравъ участь въ штурмѣ на Плевну.

——

Переговоры Іспанії зъ Америкою мають выгляды на успѣхъ. Въ державнімъ секретаріятѣ укладають ся начерки мировыхъ переговорівъ, якій мають бути предложенй міністерству. Головні условія мира мають бути такій: Іспанія зрѣкae ся зверхництва надъ Кубою. Куба выбирae вдъ охороною Америки тревалу форму правительства. Іспанія рѣшучо и безусловно вдступить Америцѣ Порторіко. Справа Филипінъ буде уладжена конференцією або комісією. Більшість іспаньскои прасы уважae условія мира, ставленій Америкою, за можливій, впрочімъ о стілько, о скілько Америка не жадae военного вдшкодованя въ грошахъ и не противить ся удержанію зверхничихъ правъ на Филипінахъ.

НОВИНКИ.

— **Vigilantibus jura!** Въ наслѣдокъ ухвалы деканату щирецкого, що духовенство не буде приймати урядовыхъ писемъ въ нічімъ язицѣ, якъ только въ рускімъ, львівске ц. к. староство выдало літографованый обѣжникъ до урядівъ парохіальныхъ вдъ днемъ 18 липня 1898 ч. 28.779 першій разъ въ языцѣ рускімъ.

— **Выдѣлъ** краєвый ухваливъ предложити соймови внесокъ о оподатковане чужихъ товариствъ ассекураційныхъ, котрій мають філіи въ Галичинѣ. Податокъ буде ужитый на цѣли огневыхъ сторожей, а побиратись буде 2% вдъ премій. Зъ придбаныхъ въ той способѣ доходівъ пійде 10% на забезпечене членівъ огневыхъ сторожей вдъ калѣцтва або на запомоги для ихъ родинъ на случай смерти, а решту 90% достануть громады и товариства на цѣли охороны вдъ огню. Окрімъ того выдѣлъ краевый рѣшивъ предложити соймови виссокъ о утворенe посады краевого инспектора огневои сторожи.

— **До Бурси** „Народного Дому“ въ Чернівцяхъ будуть на слѣдуючій рікъ приняті тільки православній ученики рускои гімназіи.

— **Въ имени** выдѣлу Читальнѣ въ Любачевѣ складаю симъ подяку Дирекціи руско-народного театру, котра зволила дня 24. с. м. дати представленe „Нещастне кохане“ въ користь читальнѣ, зъ котрого припало яко половина чистого доходу 25 злр. 37 кр. на будову читальняного дому. Спаси Бігъ за сей патріотичный вчинокъ та за добрый початокъ! — *Юліянъ Гладилович*, голова читальнѣ.

— **Будова** Преображеньскои [другои городскои] церкви у Львовѣ при Народнімъ Домѣ вже близько докінченя. Ще мѣсяць енергічнои роботы, а дотеперѣшній робітники уступлять и зачне ся нова робота — устроенє церкви. И се дѣло вже вдготовляe ся. Запрестольна икона Преображеня Господньово въ роботѣ, переговоры о выготовленє иконостата кінчать ся, дзвоны выготовляють ся, такъ само лавки для дамъ и старцівъ. Може бути, що вже зъ початкомъ сеи зимы зачнуть ся богослуженя въ новій церкви.

— **Зъ державнои** промысловои школы у Львовѣ. Въ 1897/8 роцѣ шкільнімъ учительске тѣло тои школы творили: 15 учителівъ, 2 учительскі помічники, 1 суплентъ, 2 асистенты 3 учительки, 1 асистентка и 7 верхмайстрівъ. Всѣхъ учениківъ и учениць публичныхъ и доходячихъ [на науку рисунківъ и моделюваня] було 763, зъ того: 383 Поляківъ [межь тыми 12 греко-католиківъ, кількохъ протестантівъ и жиды], 67 Русинівъ, 9 Нѣмцівъ, 2 Чехи, 1 Мадяръ и 1 Італіецъ. Дѣйстныхъ учениківъ школы було 163 а учениць 21. Вддѣлъ будівництва скінчило 70 учениківъ, а вддѣлъ декораційного малярства, рѣзьбарства столярства, токарства и слюсарства 79.

— **За-для** припадаючого на день 6 серпня с. р. золотого [50 лѣтнього] ювілея священьства вірменьского архіепископа Исаковича переславъ папа ювілатови апостольске благословенe а також загальный вдпустъ. Участниками вдпусту стануть ся всѣ вѣрній, котрій возьмуть участь въ богослуженю ювілейнімъ або котрій приступлять подчасъ ювілейного дня до св. Тайнъ у вірменьскімъ костелѣ. Також достав архіеп. Исаковичъ власть уділити збіраному на богослуженю народови благословенe въ имени папы. Передъ тымъ, дня 2 серпня вдбуде ся торжественный обходъ ювілея въ Лисця, мѣсця уродженя ювілата, и дня 5 серпня выбере ся въ Лисця депутація до Львова зъ дарункомъ, именно зъ фотографією роднинного дому ювілата, въ котрімъ теперь находять ся сс. служебнички. Прибуде також депутація повѣту богородчаньского зъ фотографією костела парафіяльного въ Лисця, въ котрімъ ювілатъ вдправивъ въ 1848 роцѣ першу службу Божу.

— **Краєва рада** шкільна на засѣданю дня 23. с. м. ухвалила: Затвердити именованя: о. Алекс. Слюсарчука и кс. Микол. Трембецкого на духовныхъ членівъ окружной рады шкільной въ Печенѣжинѣ, а кс. Аймона Зьолковского на духовного члена окр. рады шк. въ Богородчанахъ; — затвердити выбірь о. Ив. Шмериковского и Ив. Ясеницкого на делегатівъ повітовои рады а Маєра Гесля на представителя жидівскои релігіи до окр. рады шк. въ Печенѣжинѣ; — вызначити на представителівъ учительского стану: Григ. Скульского, управителя нар. школы въ Лысця-мѣстѣ, до окр. рады шк. въ Богородчанахъ, а Іосифа Велька, управителя муж. школы въ Жовкви, до окр. рады шк. въ Жовкви; — перемѣнити вдъ 1 вересня с. р. 5 класову муж. школу им. св. Мартина у Львовѣ на 6 класову; — вылучити громаду Ангелівку зъ округа шкільного въ Тлустімъ [нов. залѣщицкого]; — затвердити до ужит у въ середныхъ школахъ книжку п. заг. „А. Торонський, Литургіка. Друге видане. Львів 1898. Ціна 1 корона 60 гелерів.“

— **Змѣны власности**. Велику посѣлість Сасівъ вдъ Золочевомъ [де знаходить ся лѣчниче заведенe] набули браття Вайзеры, спів властитель сасівскои фабрики паперу, вдъ соймового посла Ивана Viviena de Chateaudun, а посѣлість Уритву въ повітѣ бережаньскімъ набувъ гр. Анг. Тишкевичъ вдъ Іосифа Боторія Бучковского за 135.000 злр.

— **Зъ Дирекціи** почтъ. Подае ся до вѣдомости, що ц. к. урядъ почтовый въ Любели [въ повітѣ жовківскімъ] зъ днемъ 1 серпня с. р. замикae ся. По тій причинѣ придѣлено громады Пристань, Шитаки, Казуминъ и Любелю и обшары дворскій Бутины, Пристань и Любелю до округа доручень уряду почтового въ Мостахъ великихъ, а громаду Бѣсе до уряду почтового въ Добросинѣ.

— **Камѣнь Довбуша**. Въ чудовій а дикій долинѣ Прута, туй-туй надъ скалистымъ берегомъ рѣки, кількадесять кроківъ вдъ зелѣзничого моста въ Ямнѣ, вддаленои 20 м. дороги вдъ Яремча, спочивae вдъ вѣківъ камѣнный велитанъ, прозваный народомъ „скалою Довбуша“. Ту мавъ перебувати и на сій скалѣ пересиджувати часто славный въ переказахъ народныхъ опришокъ Довбушь. Той камѣнь импонуючій величинбю, а теперъ предметомъ, правдивого зачуду туристівъ звѣдуючихъ сесю красну околицю. Зелѣзница державна, шануючи традиціи народнѣ а вкінци не хотячи псувати гарного выгляду, переложила при будовѣ свого пляну трасу о кількa метрівъ дальше, щобы лишь не нищити того каменя. Камѣнь стоить о кількa кроківъ вдъ моста, що веде просто до тунелю — и ся обставина маe бути теперь зъ взглядівъ стратегічныхъ причиною его заглады. Осуджено именно, що камѣнь той въ данімъ выпадку перешкаджавъ бы оборонѣ тунелю та й задля того війскова власть старae ся вымогти у заряду зелѣзничого, щобы скалу велѣвъ розсадити.

— **Убійство матери**. Въ Испасѣ надъ Черемошемъ убивъ Лесь Труфинъ свою рідну маму, 60-лѣтну Софію, ще три тыждні передъ Воскресеніємъ. Софія була налогова пійчка, напастна и до бійки похібна, пропила славу и образы зъ хаты. Лесь, наймолодшій сынъ, тверезый чоловѣкъ, війсковый, вдъ минувшои осени жонатый, въ приступѣ злости хвативъ маму за горло и кинувъ до землѣ. Она сконала, а вінъ выкопавъ яму подъ притулою и закопавъ. Жѣнки не було дома, бо черезъ тещу утекла була до родичівъ у Лиліевѣ. Чоловѣкъ повівшовъ до теперѣшныхъ вправъ війсковыхъ, а жѣнка сидѣла супокійна въ домѣ свого мужа. Чоловѣкъ казавъ, що мама десь пійшла. Повернувши зъ вправъ, не мавъ супокою. У ночи не спавъ, ходивъ зъ свѣчкою подъ притулу — жѣнка набрала подозрѣня, що вінъ маму убивъ. На 17-ого липня жѣнка захопила его, якъ хрестивъ ся и бивъ поклоны, и сказала, що не може въ хатѣ молити ся. Вінъ тогдѣ попросивши ей, щобы нѣкому не вповѣла, и доставши вдъ нея пригеченe, признавъ що маму вбивъ и тутъ закопавъ, а она теперь не дае ему супокою, просить свѣчки. Жѣнка заразъ утекла до родичівъ и тамъ се розповѣла. Тесть давъ знати у Миліевѣ до канцелярія и зятя заразъ взяли и вінъ признавъ ся безъ жандарма до всего, 18-ого липня вдкопала комісія трупа.

— **Любовь експедієнтки** почтовои. Передъ чотирма роками засудивъ судъ одну почтову експедієнтку на Угорщинѣ на рікъ вязниці за спроневѣреня 2000 зр. Анѣ въ слѣдствѣ анѣ при розправѣ не хотѣла она сказати, якъ спроневѣрила и де подѣла тій грошѣ. Она, бѣдна, не хотѣла зрадити свого милого, окружного нотаря, котрого любила и котрый клявъ ся ей, що ей любить та оженить ся зъ нею, а вінъ то бувъ причиною ей нещастя: надававъ разъ-на-разъ на почту переказы, а не плативъ грошей, усе казавъ, що зложить пізнійше... Бѣдна выстраждала рікъ криміналу, выйшла, а ей милый — не мігъ собѣ вже пригадати, абы вінъ ій коли обѣцювавъ оженитись зъ нею, а невдовзѣ потімъ оженивъ ся зъ иншою. Зведена дівчина вдкрыла въ судѣ цілу свою кривду — и наконецъ сего року стане вінъ передъ судовымъ трибуналомъ.

— **Зелѣзничій злодѣй**. Передъ кількома днями вдставлено до суду въ Снятинѣ цікавого пташка, що ледва только приѣхавъ до того мѣста. Справа була така: Якось передъ трема тыждні ѣхавъ зъ Черновець до Станиславова одинъ кельнеръ, що вѣзъ зъ собою значнѣйшу грошеву суму. Вхавъ самъ въ передѣлцѣ воза III. класы и смачно спавъ ажь до Снятина. Тутъ обудивъ его холодъ вдъ нагле отворенихъ дверей. Пробудивши ся, сягнувъ до кишенѣ, мошонки зъ грішми не було! Наробивъ заразъ крику и довѣдавъ ся вдъ кондукторівъ, що передъ хвилею выйшовъ зъ вагона якійсь панъ въ „гавельоку“, зъ борідкою, и заразъ вдъѣхавъ фіякромъ до мѣста. Кельнеръ побігъ за фіякромъ и выпытувавъ по дорозѣ о того панка. Въ мѣстѣ при помочи поліціи удало ся ему по двохъ годинахъ глядання вдшукати того загадочного подорожного, якъ въ однімъ шинку гравъ у карты зъ шинкаремъ Фаликомъ. Его заразъ арештовано, бо найдено при нѣмъ ключь до отвиранія вагонівъ. По кількохъ дняхъ вдвано до него лѣкаря, бо занедужавъ а нѣкому не давъ до себе приступити. Судовый лѣкарь стверднвъ лишь те, що недужій маe дуже напухлу вдходову кишку. Ажь при помочи другого лѣкаря вдкрыто, що арештованый уживавъ вдходовои кишки за мошонку на грошѣ. Добуто зъ вдтямъ скарбъ: два звитки банкнотівъ, въ однімъ було 500 зр. сотками въ другімъ 95 зр. десятками и пятками. Есть підозрѣне, що той панокъ бувъ постійнымъ зелѣзничимъ злодѣемъ.

— **Трагедія**. На Семеринґу вдъ Вѣднемъ вдбула ся минувшои пятницѣ страшна трагедія. До одного готелю приѣхавъ въ четверъ пополудни якійсь мужчина зъ мнимою жѣнкою. По двохъ годинахъ побуту удали ся обоє на прогульку и въ нен не повернули. Другого дня найдено ихъ въ каменоломѣ Допельрайтера нежывыми. Не улягае сумнѣвови, що за спільною згодою вдобрали собѣ жите выстрѣломъ зъ револьвера, котрого пять набоївъ було выстрѣленыхъ. Самоубійство сповнили на вершку каменолому, а опісля въ передсмертныхъ судорогахъ скотили ся въ глубоку на 20 метрівъ пропасть. Тѣла найдено поторощені и пошарпані. Стверджено, що мужчина называвъ ся д-ръ Недбаль и бувъ секретаремъ оломунецкого суду, а женщина Матильда Вайнштайнова, жѣнка оломунецкого торговельника муки. Вдъ давна мали они зъ собою зносины. Передъ двома тыжднями выѣхавъ д-ръ Недбаль за довшою вдпусткою и удавъ ся зелѣзницею до Перова, де на него чекала Вайнштайнова.

— **Волоцюга мілiонеромъ**. До поліційного комісаріяту въ Парижи привedено передъ кількома днями чоловѣка, окрытого въ брудні лахманы. Годѣ було вдъ ного про щось довѣдатись, н. пр. про имя, бо вінъ не розумѣвъ нѣчого и лишь дививъ ся на комісаря зъ глупою бездушностію. Рѣшено перетукати его лахманы. Якъ-же здивували ся поліціянты та ихъ инспекторъ, коли при ревізіи вытягнено зъ кишенѣ волоцюги 20.000 франківъ въ банкнотахъ а 850.000 франківъ въ цінныхъ паперахъ. Що то за людина и зъ-вдки, доси не выѣдано.

— **Замѣтка Графа**: Гмъ, якъ то прикро мусѣло бути Адамови и Євѣ въ раю, кількa разъ подумала о тімъ, що они не мають — предківъ!

— **Дробній вѣсти**. Дня 9 н. ст. серпня вдбуде ся вѣнчане п. Антона Геврича, укінченого богослова, зъ панною Маріею Партицкою въ Ценевѣ п. Коломыя. — **Маршалокъ** краевый гр. Бадені вдвѣдавъ онодги рільничу школу въ Дублинахъ [перебувъ тамъ двѣ годины] а вчера выѣздивъ зъ директоромъ зелѣзничого бюра Залескимъ на люстрацію будовы зелѣзницѣ Делятинъ-Коломыя-Стефанівка. — Раненый авскультантомъ Розвадовскимъ фрайтеръ Крішке маe ся лучше и буде жити. — Сими днями померъ нагле въ 60 роцѣ житя фельдцайгмайстеръ Едвардъ von Handel-Mazzetti, президентъ найвысшого суду війскового у Вѣдни и властитель галицкого 40 полку пѣхоты. — Гончій листъ выдавъ краківскій судъ за Леономъ Зільберштайномъ, 48-лѣтнымъ жидомъ-обманникомъ, котрый межь иншими зарвавъ и д ра Льва Павенцкого, адвоката зъ Львова, на 1.300 злр. и мабуть утекъ до Америки. — Коминарскій челядникъ 40-лѣтный Ив. Бавмґартенъ, управитель коминарского предприемства вдовы Лайтнеровои, спроневіривши більшу грошеву квоту на шкоду Лайтнеровои, кинувъ ся онодги зъ третього поверха львівского ратуша на брукованe подвірe и погибъ на мѣсци. — Дня 22 с. м. обходивъ 10-ый полкъ пѣхоты въ Перемышли памятку битвы подъ Блюменавъ коло Пресбурґа зъ дня 22 липня 1866 р., де то сей полкъ вдзначивъ ся, вдперши Прусаківъ. — Король румуньскій Кароль, переѣзджаючи онодги о пізночи черезъ Львівъ до Петербурга, не высѣдавъ зъ поѣзду анѣ самъ, анѣ наслѣдникъ престола, и взагалѣ нѣхто зъ его дружины. Король принявъ лише привѣтъ вдъ місцевыхъ властей и якесь, кажуть власноручне царске письмо зъ рукъ россійского віцеконзуля. По 15 мінутахъ дворскій поѣздъ выѣхавъ въ дальшу дорогу; провадивъ поѣздъ директоръ Вержбицкій. — Коло Полтавы якісь невыслѣджений злочинцѣ замордували въ зелѣзничімъ поѣздѣ подчасъ ѣзды въ ночи богатого купця збіжевого и кондуктора, а вдтакъ, обрабувавши купця, выкинули трупівъ на шины. — Головно-командуючій ген. Фіддеръ выѣхавъ на инспекцію війскъ до Станиславова и околицѣ, а вечне до Львова 30-ого с. м. Ексъ-король Милянъ, теперь головный командантъ сербскои армії якъ доносять Narodni-мъ List-амъ зъ Бѣлграду, хорый на delirium tremens зъ перепою; по нетверезому вінъ все вдгрожуe ся побити сербскою арміею своихъ ворогівъ, а за ворогівъ маe и князівъ болгарів и Чорногоры. — Станиславъ Генрикъ гр. Бадені, сынъ маршалка краевого, вінесъ просьбу до трону, щобы ему було вільно вдбути промоцію на доктора правъ sub auspiciis imperatoris, а то на тій підставѣ, що всѣ студіи гімназійній и університетскій вдбувъ зъ вдзначенемъ. — Проф. д-ръ Ант. Глюзиньскій, директоръ клініки внутрѣшныхъ недугъ въ університетѣ львівскімъ, выѣхавъ на мѣсяць, зъ Львова. — Краевый инспекторъ шкільный Болеславъ Барановскій повінчавъ ся д. 24. с. м. въ Галичи зъ Францискою Дворжаківною, учителькою тамошнои женьскои школы. — У Вроцлавѣ померъ Альбертъ Кемпфа, властитель Любичи подъ Равою рускою. — Въ школѣ штукъ красныхъ въ Краковѣ достався медаль срібный Іосифъ Курилась [въ школѣ проф. Мальчевского.] — Въ Стрыю отворивъ нову, по европейски уладжену книгарию п. Бернардъ Меляньскій, довголѣтный сотрудникъ книгарні „Польскои“ у Львовѣ, и въ тій книгарни можна набути и всѣ руски выдавництва.

— **100.000** коронъ и 3 рази по **25.000** коронъ е головній выгр ній великои ювілейной выставовои льотерії, котрій по вдтрученю 20% будуть выплачені готівкою. Мы звертаємо увагу нашихъ читачівъ на се, що найблизше тягненe вдбуде ся невдклично дня 6 н. ст. серпня с. р.

Посмертій — ⚶ — оповѣстки.

О. Володимиръ Климковичъ, парохъ въ Новоселици дек. снятиньского, упокоивъ ся по довшій слабости дня 21 с. м. въ 57 роцѣ житя, а 27-бмъ священьства. Покійный не занявъ въ публичнімъ житю важнѣйшого становиска [яке при своихъ здібностяхъ мігъ бувъ занятъ], однакъ вдзначавъ ся характеромъ и стоявъ черезъ цілe житe вѣрно при народнімъ прапорѣ. Одною характеристикою покійного и его часу може послужити фактъ, що коли передъ выдаванемъ рептильон часописи „Миръ“ предложено ему зъ высокои стороны редакцію тои газеты при многихъ лестныхъ обѣтницяхъ, вінъ уважавъ такe дѣло недостойнымъ свого священичого и народного достоинства и вдкинувъ его. И тог-

Сиропъ зелово-солодовый Д-ра Зебурґера. Знамените и выпробоване средство противъ усякихъ хоробъ грудныхъ и гортани. Цѣна 50 кр. 9

Головный складъ въ аптицѣ **Жигмонта Рукера** подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 298—7

дѣшнй народовцѣ [якъ духовнй такъ свѣтскй] дорожили такъ высоко чистотою своихъ характеровъ, що не найдено мѣжь ними нѣкого до сего дѣла и треба було для наймного псевдонародного органу шукати редакторовъ въ не народномъ таборѣ. В. в. п.]

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣднь 29 липня. Авторъ рѳзныхъ научныхъ праць д-ръ Ґроссе оголошуе брошуру пѳдъ заголовкомъ „Етеръ и далекй силы“, въ котрѳй выдае умный и скептичный осудъ телетроскопу Щепанника. Говорить, що о.держаный тымъ апаратомъ образъ, при найбѳльшѳмъ навѣть его удосконаленю, буде лишь фушеркою и злочиномъ противъ природы.

Вѣднь 29 липня. Цѣсарь затвердивъ выборъ професора Зіса на президента, а професора Зіґля на віцепрезидента академіи наукъ у Вѣдни.

Трієстъ 29 липня. Piccolo запевняе, що вѣсть о выданю языкового розпорядженя для почтовыхъ урадовъ на Побережу не маe найменшои пѳдставы.

Петербургъ 28 липня. Дипльоматичный репрезентантъ россійскій въ Кореи доносить въ своихъ рапортахъ, що вѳдъ кѳлькохъ мѣсяцѣвъ Японцѣ закуповують грунты въ кореаньскихъ мѣстахъ пристановыхъ и будують домы. Тѣ домы служать нѣбы-то на склепы, але въ дѣйстности е они тайными складами оружя, а куицѣ, що удержують тѣ склепы, то добре вправленй воякы японьскѣ. Въ той спосѳбъ нагромадило ся въ кореаньскихъ мѣстахъ бѳльше якъ 8.000 такихъ тазмничихъ купцѣвъ японьскихъ.

Бѣлградъ 29 липня. Скупштина ґконституувала ся пѳдъ дотеперѣшною президіею. Нестороничъ ставъ президентомъ, Районичъ заступникомъ президента. — Вѳдъ 1 жовтня зачне тутъ выходити новый дневникъ, субвенціонованый россійскими панславістами, п. з „Славаньска Взаимнбсть“.

Парижъ 29 липня. Судья слѣдчій Бертюлю доручивъ вчера державному прокураторови свои внески що-до обжалованя внесеного Пікартомъ противъ полковника Патї ді Клямъ. Бертюлю вѳдмовляе всякихъ информацій щодо змѣсту тыхъ внесень. Обмеживъ ся лишь на заявленю, що справы Естергазого и Пікарта, хочь зъ одного выходять жерела, цѣлконито рѳзнять ся и не будуть трактованй въ нѣякѳй связи зъ собою.

Лондонъ 28 липня. Зъ Гонґконґъ доносять, що начальникъ повстаня въ Кваньсі, Ліляпунъ, выдавъ проклямацію, въ котрѳй оголошуе обнятє управы державнои новою династіею и заявляе, що повстаня мусѣло выбухнути, бо манджуреку династію обезсилила тиранія мандаринѳвъ, и хіньскй землѣ загортають чужинцѣ. Пбанѣйша телеґрама доноситъ що цѣсарскй вѳйска здобули мѣсто Юрґунъ и повстаня въ Кваньсі въ части здавлено.

Вашинґтонъ 28 липня. Мекъ Кінлі выставивъ зелѣзнй листы для двохъ испаньскихъ кораблѣвъ на вѳльный приѣздъ зъ Кадиксу до Санхаґонназадъ. Тѣ кораблѣ заберуть часть военныхъ, невѳльниковъ испаньскихъ и завезуть ихъ до вѳтчины.

Вашинґтонъ 29 липня. Шефтеръ донѣсъ до міністерства вѳйны, що въ его вѳйску е 3.770 недужихъ, мѣжь тыми 492 на жовту фебру. Міністеръ зарядивъ, щобы Шефтеръ найскорше, оскѣльно узнаетъ се за можливе, выцофавъ свое вѳйско зъ Кубы и перевѣзъ его на островъ Іьонґъ-Ісляндъ коло Нового-Іорку.

Именованя, перенесеня, вѳдзначеня и пр.

— **Именованя.** Міністеръ просвѣты именувавъ проф. Кароля Равера педаґоґічнымъ управителемъ VI ои ґімназіи у Львовѣ. — Юл. Говель именованый заступникомъ учителя реальнои школы въ Тернополи а Ив. Филипчукъ заступникомъ учителя въ учительскѳй семинаріи въ Самборѣ; учителями въ школахъ народныхъ именованй: Ант. Кицъ управителемъ 5-кл. муж. школы въ Добромили; Кир. Електоровичъ управителемъ 6-клас. муж школы въ Теребовли; о. Юл. Дзеровичъ гр. к. катихитомъ въ 5-клас. женьскѳй школѣ выдѣловѳй въ Бродахъ; Леонардъ Лукашевичъ управителемъ 6-клас. муж. школы въ Дрогобичи; Андр Маренина для 1-кл. школы въ Наконечнѳмъ-Кѳпци ad Яворѳвъ; Ольгу Гукевичѣвну для 1-кл. школы въ Квашенинѣ; Богумилу Літензу для 1-кл. школы въ Вербици; Володим. Гутковского управителемъ 2 кл. школы въ Лацкѳмъ великѳмъ; Ванду Гутовску молодшою учителькою 5-кл. мѣшанои школы въ Радехолѣ; Александру Бариньску учителькою 5-кл. женскои школы выдѣловои въ въ Бродахъ; Людв. Буржиньского старшимъ учителемъ 5-кл. муж. школы им. св. Мартина у Львовѣ.

— **Перенесеня.** Заступники учителѣвъ школъ середныхъ перенесенй: Александеръ Крохмалюкъ зъ академічнои (рускои) ґімн. у Львовѣ до польскои ґімназіи въ Коломыи; Володимиръ Маслакъ зъ ґімн. въ Станиславовѣ до І. (польскои) ґімназіи въ Перемышли; Володим. Стемпень зъ Тернополя до V. ґімн. у Львовѣ; Василь Грицевичъ зъ Коломыѣ до ґімн. въ Бучачи; Ярославъ Витошивьскій зъ Бучача до рускои ґімназіи въ Коломыи; Софронъ Матвіясъ въ Коломыи до І. (польскои) ґімназіи въ Перемышли.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на пляцыкахъ площи Галицкои



поручае въ великѳмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далекозиды, барометры, термометры, рѳзнй ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райспайзи, тасьмы мѣрничй, піены, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряженє дзвонкѳвъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПЕ

въ ресторацїи НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 12. домъ власный, можна дѳстати щоденно вже о годинѣ 8-ѳй рано горячй снѣдання.

ЦѢННИКЪ

Печена вепрова съ капустою	15 кр.
Сѣкана легка	12 „
Фляки	12 „
Нѳжка телача съ хрѣномъ	10 „
Ковбаска съ хрѣномъ	5 „
Каваръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моихъ ресторацій, даю вѳдбираючимъ марки. — Найлѣпшй вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѳдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 181—7 Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ЖЕҐЕСТѤВЪ въ Галичинѣ надъ Попрадомъ зелѣзница, почта, телеґрафъ въ мѣсци.

Найсильнѣйша щава зелѣзиста. Пора купѣлева тревае вѳдъ 20 Мая до кѳнца Вересня. Купель боровинковй, зелѣзистй, ґідропатичнй и попрадовй. 174 18—20

Вода жеґестѳвска знаходить ся у всѣхъ великихъ Складахъ Водъ Мінеральныхъ.

Ординуючій карьѣл *Д-ръ Едвардъ Бріль [Brühl].*

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кільограмѳвъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

ЛѲЖКА зелѣзнй складанй по зр. 5·50 въ бокали, орѣхово дякированй по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·—. Матерацы спружиновй по зр. 12·50 поручае ПЕТРО ХШОСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 195

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літоґрафічне ЗАВЕДЕНЄ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Синотуска ч. 29

выконовле

всякй літоґрафічнй выробы

звычайнй візитовй білєты

вѳдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появивши ся візитовй білєты въ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касеткою 188 23—61

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу зъ житєписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна I-шои части 25 кр. II-ои части 20 кр.

Оправленй примѣрники продаютъ ся о 10 кр. бѳльше.

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

Курсъ Львѳвскій

въ дня 29 н. ст. липня 1898.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣзн. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	210 —	213 —
Зелѣзн. Львѳв.-Черновц.-Ясси по 200 зр.	291 —	294 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	378 —	383 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Листы заставнй за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. зъ 10% прем.	110 10	111
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	101 30	101 50
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	100 50	101 50
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (I емісія)	97 50	98 20
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 70	98 40
„ „ 4% льос. въ 56 л	96 2[illegible]	96 9[illegible]
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	98 —	98 70
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 50	— —
Комунальнй Банку краев. 5% (II. ем.)	102 50	— —
„ „ „ 4½% (III. ем.)	100 30	101 20
Позички краевои зъ 1873 по 6% а. в.	— —	— —
Позички краевои зъ 1891 по 4% а. в.	— —	— —
Позички краевои зъ 1893 по 4% а. в.	98 —	98 70
Позички м. Львова 4% по 200 коронъ	96 20	96 90
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	28 50
Мѣста Станиславова	49 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 60	5 70
Наполеондоръ	9 49	9 59
Півімперіалъ	9 47	9 57
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель папировый	1 26½	1 27½
100 марокъ нѣмецкихъ	58 50	59 —

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ рынок ч. 10

выдало новый накладъ друкѳвъ

I. Друки правничй:

1.	Позовъ въ справахъ дрѳбныхъ лібра по	25 кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. ліб. по	40 „
3.	„ „ „ II. „ по	40 „
4.	„ „ „ III. „ по	40 „
5.	Повномочія по	40 „
6.	Подання о екс- и интабуляцію, взбръ а) б) в) г) лібра по	40 „
7.	Чашисы до подань о интабуляцію ліб. по	20 „

II Друки для касъ позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра по	40 „
9.	Книга довжниковъ „ „	40 „
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим. „	2·— „
11.	Скрипть довжный „ „ „	1·20 „
12.	Книжочка вкладкова (щади) „ „ „	3·— „

III. Друки для крамницъ:

13.	Книжка товарова лібра по	40 „
14.	Книжка касова „ „	40 „

IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15.	Спискъ членовъ лібра по	40 „
16.	Грамоты членьскй читальнй „Просвѣты“ примѣрникъ по	2 „

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитбсть особно.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львовѣ, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасованє в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Сезяньскнй. Ціна 25 кр.

Розклад їзди поіздів зелізничих

важный від 1 мая 1898

цісля часу середно-европейского [північного о 36 мінут від часу львівского].

ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	до Львова	ПОІЗД посп. відходять о	ПОІЗД особ. відходять о	зі Львова
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅚ до ¹¹⁄₆)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	6.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з годовного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бол ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (⅞ до ¹³⁄₈ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з годовн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅝ до ¹¹⁄₆ неділі сьвята)
2.30	—	„ „ „ годовн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.35	„ „ „ годов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної вода (⅝ до ¹¹⁄₆)
				3.26	„ Брухович (⅝ до ¹¹⁄₆)
				4.55	„ Ярослава
	3.04	з Підволочиск на Підзамче			
	3.30	„ „ „ годовн. дворець			
5.10		„ Кракова			
	6.10	„ „			
	7.57	„ Янова (⅛ до ²²⁄₈ и ¹⁰⁄₈ до ³⁰⁄₈)			
	8.12	„ Брухович (⅝ до ²⁰⁄₈ и ¹⁰⁄₈ до ¹¹⁄₆ (⅞ до ¹⁵⁄₈)			
	8.31	„ „			
8.45		„ Кракова			
	8.53	„ Янова (⅛ до ¹³⁄₈ въ будний день)			
	9.10	„ Кракова			
9.39		„ Підволочиск на Підзамче			
9.45		„ Іцкан			
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець			
	10.30	„ Лавочного			
	12.15	„ Сколього			

ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	до Кракова	ПОІЗД посп. відходять о	ПОІЗД особ. відходять о	зі Кракова
	4.10	до Кракова		6.—	до Підволочиск з годовн. двірця
	5.20	„ Лавочного		6.05	„ Іцкан
	6.20	„ Янова (⅛ до ¹³⁄₈ в будні дні)		6.15	„ Підволочиск з Підзамча
	6.30	„ Іцкан		6.35	„ Кракова
	6.40	„ Кракова	7.55		„ Кракова
	6.55	„ Тернополя з годов. дв'рця	8.06		„ Сколього
	7.—	„ Лавочного	8.15		„ Янова
	7.10	„ Сокаля	9.05		„ Підволочиск з годовного двірця
	7.15	„ Тернополя з Підзамча	9.35		„ „ „ Підзамча
	8.40	„ Янова (⅛ до ²²⁄₈ и ¹⁰⁄₈ до ³⁰⁄₈)	9.53		„ Бол ця
	10.05	„ Іцкан	9.55		„ Іцкан
10.40		„ Кракова	10.55		„ Янова (⅛ до ¹³⁄₈ неділі і сьвята)
	11.00	„ Підволочиск з годовного двірця	12.50		„ Підволочиск з годовн. двірця
	11.27	„ „ з Підзамча	1.55		„ „ „ Підзамча
			2.08		„ Брухович (⅝ до ¹¹⁄₆ неділі сьвята)
			2.15		„ Іцкан
			2.40		„ Кракова
			2.50		„ Стрия
			3.00		„ Янова
			3.11		„ Зимної вода (⅝ до ¹¹⁄₆)
			3.16		„ Брухович (⅝ до ¹¹⁄₆)
			3.26		„ Ярослава
			4.55		

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

Лише 50 кр. на 3 тягненя. ПЕРЕДПОСЛѢДНЫЙ ТЫЖДЕНЬ.

219 10—7 **Головна выграна 1 разъ**

100.000 коронъ и **25.000 коронъ**

3 разы

готівкою зъ 20% потрученемъ.

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОИ ВЫСТАВЫ **à 50 кр.** | Тягненє: 6 серпня 1898. Тягненє: 15 вересня 1898. | Тягненє: 22 жовтня 1898.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґ. Максъ, Шеллєнберґъ и Крайзеръ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Яковъ Штро, М. Клярфельдъ.

Кароль ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѳльникъ фірмы

К. Гостиньскій и І. Альсъ

Предприемство комісій и спедицій

у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)

яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѲВНѲЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМЕ

продае карты корабельнй выѣздажючимъ въ край заморскй и удѣляе всякихъ пояснень безплатно.

Експедиція подорожныхъ и пакунковъ 3—5 разовъ мѣсячно до Америки Пѳвнѳчной, Аргентины, Канады, Парагвы и Сполученыхъ Державъ. 209 57—?

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ склад. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского.

Ч. 158 Львовъ, Субота 18 (30) Липня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кинкильского 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфурть и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбст за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр. 35 кр.	

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайні принимаютъ ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣпчика инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватні числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Австрія — а Балканъ.

Загранична політика австрійска на Балканѣ зробила фіяско.

Австрія взагалѣ не мала великого вплыву на посторонній державы, числили ся зъ нею хиба одинъ лишь карлики балканьского пѣвострова. Нинѣ и тій еманципують ся зъ пѣдъ ея вплыву.

Выеманципувала ся зъ-пѣдъ вплыву Австрії Сербія, котра за Мілана мала пѣдъ економічнымъ взглядомъ уважати ся провінцією Австрії — експльоатаційнымъ полемъ вѣденьскихъ жидѣвъ. Нинѣ взявъ тамъ гору противный Австрії, руссофільскій напрямъ. Чорногорскій князь давно вже бувъ очкомъ въ головѣ россійского царя. Нинѣ рве ся Австрії и въ иншихъ державахъ балканьскихъ. Візиты болгарского князя и румуньского короля въ Петербурзѣ доказують, що Россія зачинае бути тымъ центромъ, коло котрого групують ся балканьскій державы.

Правда, всякій візиты и ревізиты монархѣвъ стратили значѣне въ нинѣшній політицѣ, але послѣдній двѣ прогульки балканьскихъ монархѣвъ рѣзнять ся вѣдъ иншихъ тымъ, що якъ князь Фердинандъ, такъ и король Кароль пріѣхали до Петербурга зъ своими президентами міністрѣвъ, послѣдный навѣть зъ міністромъ войны, а се вказуе, що пѣдчасъ візиты або вѣдбули ся, або мали вѣдбути ся важній якісь переговоры. Всѣ тій переговоры не могли вѣдносити ся до чого иншого, якъ до вѣдносинъ на балканьскѣмъ пѣвостровѣ. Коли-жь такъ, то они не могли вести ся въ иншѣмъ напрямѣ, якъ въ напрямѣ тѣснѣйшои звязи зъ россійскою державою. Се значить нѣ бѣльше нѣ менше, якъ погромъ австро угорскои політики балканьскои, о сколько она колідуе зъ интересами Россіи.

Сей погромъ представляе ся тымъ трагічнѣйше, коли пригадати собѣ, що бувшій оберлейтнантъ вѣдъ гонведѣвъ Кобургъ влѣзъ до Болгарія на те, щобы вырвати ея зъ-пѣдъ вплыву Россіи. Нинѣ-жь Нѣмець Фердинандъ ставъ передъ царемъ, щобы заакцентувати „невыгасаючу вдячность“ болгарского народу „освободителеви и основателеви болгарскои вѣтчины“.

Петербургскій візиты набирають ще бѣльшого значѣня, коли скомбінувати ихъ зъ вѣстями, що доходять зъ балканьского пѣвострова. Замѣтна рѣчь, що Туреччина, тая стара, немѣчна Туреччина закуповуе конѣ и на велику скалю замовляе оруже. Будь-що-будь, тій военній приготованя не вымѣрені противъ Россіи, бо Россія, маючи Туреччину въ руцѣ пѣдъ взглядомъ фінансовымъ, могла бы ѣй унеможливити всякій уоруженя. Що и въ Царгородѣ повѣявъ противный Австрії вѣтрець, показуе фактъ, що султанъ замовивъ оруже не въ австрійскихъ, а въ нѣмецкихъ фабрикахъ. Зъ Чорногоры, Сербіи и Болгарія такожь доносять о горячковыхъ уоруженяхъ. Внутрѣшне невдоволене въ Туреччинѣ, яке въ послѣдныхъ часахъ выявило ся розрухами въ Альбанії, політичный заколотъ и політична непевность въ Сербіи, такожь дуже легко можуть довести до поважныхъ подій, а тій вѣдбюють ся на мѣжнародныхъ вѣдносинахъ, а не скѣнчать ся добре для тыхъ, котрій стоять нинѣ изольованій и неприготованій на всѣ евентуальности.

Коли хто, то не Россія, а радше Австрія нинѣ стоить изольована, безъ вплыву у всѣхъ балканьскихъ державахъ. Здаеть ся, що о чѣмъ давнѣйше повторяло ся якъ о байцѣ! — о балканьскій лізѣ пѣдъ проводомъ Россіи, — се нинѣ став довершенымъ фактомъ.

Письмо зъ Каменеччины.

[Політичній вѣдносины по селахъ. — „Селяньска Рада“. — Каменецке староство. — Выборча штучка въ Милятинѣ.]

Баденізмъ — т. е. система нешанованя обовязуючихъ законѣвъ — глубоко запустивъ корѣне въ нашѣмъ повѣтѣ. Сеся язва захопила и наши села. Въ кождѣмъ майже селѣ е хрунь, въ однѣмъ менше, въ другѣмъ бѣльше, и они добре ставлять ся та кричать, хвалячи ся, що „паны и власть и жиды за ними“. Добре они докучають бѣдному братови селянинови! — и дивна то рѣчь, що хлопъ-хрунь такъ завзято выступае противъ свого брата въ сѣраку, готовъ шкодити ему хочь-бы й не знати якъ!

Но на щасте завязало ся у насъ товариство політичне „Селяньска Рада въ Камѣнцѣ“ и она освѣдомляе темный народъ. Той протирае очи и пытае ся: що то таке читальня? що то таке вѣче? Того ще не бувало! Дякувати Богу, основують ся всюды читальнѣ. А хрунѣ казать ся, бо усуває ся имъ грунтъ пѣдъ ногами. Люде вже тыхъ давныхъ можныхъ крикунѣвъ-хрунѣвъ не слухають, вѣдвертають ся вѣдъ нихъ зъ погордою, бо пѣзнали ся теперь на ихъ фарисействѣ и ошуканствѣ. Тій хрунѣ кажуть, що живуть для громады, а по правдѣ продали бы громаду, кобы тѣлько для себе щось заробити и залити горло.

При торбчныхъ выборахъ до радъ громадскихъ майже всюды пѣшли хрунѣ у вѣдставку, — але ще хапають ся, якъ тонучій бритвы: виносять протесты, бо кажуть, що ще староство потримае у себе протесты, абы тымъ способомъ вѣддячитись за услугу хрунѣвску при выборахъ. Хотять ще мати рѣкъ, два говоръ, що ось-то на своѣмъ поставили! Такъ тій хрунѣ погордѣли, що гадають, мовьто безъ нихъ громады не обійдуть ся, а то имъ тяжко приходить збути ся свого гонору. Якъ було вѣче въ Желеховѣ, то вѣйтъ желеховскій сказавъ: „що то таке? я о тѣмъ нѣчого не знаю!“ Сарака гадавъ, що безъ его позволеня не буде вѣча! Мы дуже вдячній выдѣлови „Селяньскои Рады“, що енергічно взявъ ся до обороны правъ бѣдного селянства, оголосивши вѣдозву до своихъ членѣвъ, щобы доносили ему про надужитя, особливо вѣдъ зверхностей громадскихъ, бо нашъ селянинъ, пригнобленый рѣзными тягарами, нѣгде не знаходить правды и справедливости, хрунѣ закричать его своими напастями.

Нашъ староста п. Бернацкій самъ собою добрый чоловѣкъ, але занадто легковѣрный. Коли якій-небудь лизунъ ему що донесе, вѣнъ зразъ повѣрить, не переконавшись о правдѣ, бо у него все правда, що скаже вѣйтъ. А вѣйты, правду сказавши, богато брешуть. Черезъ те староста самъ собѣ шкодить, бо народъ каже, що „въ старостві нема правды и справедливости“, що оно „тримае зъ хрунями“. П. Бернацкій може першій зъ всѣхъ старостѣвъ зачавъ писати по руски и рускими буквами. Народъ любивъ бы его, але нещастна система політична пре и его туды, куды йдуть другій старосты, великій політики... А власне то выходить на невдоволене народу.

Молодшій урядники староства занадто вже въ тѣмъ напрямѣ загонистій. Такъ концепістъ п. Гавроньскій въ бѣлый день на улици въ Камѣнцѣ зневаживъ чинно высокоповажаного въ цѣлѣмъ повѣтѣ 66-лѣтного старця, совѣтника и пароха зъ Крывого о. Дениса Діяковского, и то певно зъ злости, бо его о. Діяковскій не знавъ и спокѣйно переходивъ собѣ дорогою. Може бувъ бы старця и покалѣчивъ, якъ бы пп. Мулькевичь и Затхей не завели були отця духовного до поблизькои кузнѣ. Народъ въ цѣлѣмъ повѣтѣ крайно тымъ обуреный, бо такого случаю не чували, абы побивъ хто священика, и то ще урядникъ ц. к. староства! Народъ знае, що то е великимъ грѣхомъ, задержанымъ папѣ римскому. Староста хотѣвъ немилу тоту справу затушувати и просивъ навѣть о. декана Соходкого о посередництво. Но се на нѣчо не придало ся, бо все духовеньство повѣту и народъ уважають се за зневагу цѣлого стану духовного. Длятого внесено жалобу до суду, до президія намѣстництва и до митроп. консисторіи, а кромѣ того выбирае ся депутація духовеньства до ц. к. намѣстника.

Розкажу ще одинъ образокъ системы баденізму. Въ Милятинѣ старѣмъ, де перебуває нашъ голова „Селяньскои Рады“ о. Сидоръ Зельскій, староство розписало выборъ трехъ несталыхъ членѣвъ до комітету церковного. Вѣйтъ Гнатъ Кѣтъ, заступникъ Павло Кѣтъ и Пелехатый довго радили ся не на сухо, що бы то робити, абы при выборѣ выйшли самій хрунѣ, а есть ихъ небогато. Поукладали листы, якъ хотѣли, и нѣкому о тѣмъ не говорили, тѣлько оголосили, що выборъ вѣдбуде ся 16-ого липня. Коли зѣйшло ся до 60 господарѣвъ, а мѣжь ними було лише 16 хрунѣвъ, вѣйтъ Гнатъ Кѣтъ оголосивъ, що выборъ не вѣдбуде ся, бо не пришло щось 5 людей въ Милятина нового, — а на дѣлѣ йшло о то, що хрунѣ були бы поперепадали. Господарѣ внесли жалобу до староства и намѣстництва и дождали, коли оголосить ся новый выборъ, але того не дочекали ся. Вѣдомо лише, що кѣлькохъ хрунѣвъ ѣздило до староства и нѣ сѣло нѣ пало господарѣ довѣдують ся, що выборъ вѣдбувъ ся 23-ого липня безъ оголошеня. Тихцемъ зѣйшло ся 16 своихъ и вы-

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

XIV.

Наколи злый початокъ мае вѣщувати добрый конецъ, то нашій два аматорскій основателѣ спѣлки повинній були бути досыть вдоволеній; однакожь така вже непостѣйность натуры людскои, що они не були вдоволеній. Уентворть ще не дуже бувъ пригнобленый, хоть признававъ, що листъ вѣдъ директора фабрики порцеляны о вартости мінералу стававъ имъ вповперекъ дороги. Кенйонъ говоривъ, що Мельвіль и Брандъ, директоры фабрики були або ураками або фальшѣвниками фактѣвъ. Мінералъ, на его поглядъ, мавъ вартость таку, якъ вѣнъ перше оцѣнивъ.

— Не знаю, що то намъ поможе? — замѣтивъ Уентворть.—Они чей-же не такій дурнѣ, бо они вмѣють робити порцеляну, а мы нѣ. А знову, чому-бъ они мали брехати? зъ якои причины не мали бы намъ сказати правды?

На такій замѣтъ Джанъ не знавъ вѣдповѣсти, тожь яко розумный чоловѣкъ замовкъ.

По листѣ вѣдъ Едіты Лонгуортъ вѣнъ набравъ духа, а опѣля самъ Уіліямъ Лонгуортъ написавъ, що хоче видѣти ся зъ нимъ, бо, каже, роздумавъ рѣчь лѣпше и на выпадокъ порозумѣня радо помѣгъ бы имъ до основаня товариства.

Коли всѣ три зѣйшли ся въ бюрѣ Уентворта, Лонгуортъ здавало ся був досыть одушевленый проектомъ, однакъ запевнявъ ихъ, що товариство не дасть ся заснувати въ ощадный способѣ, якъ они задумували. Богато, казавъ, залежить вѣдъ зверхного выгляду, треба постаратись о красне бюро, выбрати добру фірму адвокатску и выдати чимало на друкъ и анонсы. Кенйонъ вказувавъ на те, що се вымагало бы богато часу и грошей, а обохъ було мало.

— Тутъ иде о заробокъ по 60.000 фунтѣвъ для кождого зъ насъ, — сказавъ Лонгуортъ спокѣйно, звертаючи свій монокль на Кенйона. — Такои сумы не знаходить ся що дня въ Лондонѣ та й нѣгде не знайде ся безъ якого-ь ризика. Щади на вудку, не зловишь рыбы!

— Коли-жь у насъ нема грошей на ризико, — обстававъ при своѣмъ Кенйонъ.

— Га, дорогій пане, — одвѣтивъ Лонгуортъ, — то киньте ловити рыбу, а вернѣть до вель и поважаного фаху инжінерія копальняном. Приступаючи до интересу, я не можу йти на певну неудачу. Коли хто не може купити лѣсу, то було бы глупо надѣятись великои выгранои. Чи-жь не такъ?

Уентворть, знаючи бѣльше якъ его товаришъ мѣсто и его звычаї, зразъ порозумѣвъ правду теорій Лонгуорта.

— Ваша правда, пане Лонгуортъ, — сказавъ вѣнъ, — а теперь, я гадаю, застановитись бы надъ условями умовы межи нами.

— Зъ тымъ нема богато клопоту, — вѣдповѣвъ Лонгуортъ. — Я приймy третину ризика и третину выску, сли на те пристанете.

Така й стала умова. Уентворть почувавъ, що зробивъ ся великій крокъ до намѣренои мети, а Кенйонъ зновъ дивувавъ ся, чому новый ихъ спѣльникъ такъ нагле змѣнивъ свою постанову. Бюро взяли близько Банку и потратили богато часу й грошей на уряджене. Якъ Кенйонъ такъ и Уентворть марѣкали на проволоку, але ихъ спѣльникъ выказувавъ, що нѣчо не выскае ся невластивымъ поспѣхомъ, кожде старане приспѣшити справу мало бы злій наслѣдки въ мѣстѣ. Капіталъ е боязливый и нѣчого не треба робити передъ часомъ. Конець-кѣнцемъ Кенйонъ и Уентворть дѣстали вѣдъ свого спѣльника богато фаховыхъ правилъ и мабуть покористувались ними. Выдруковано проспекты и замовлено фірму адвокатску. Однакъ мимо всего справа основаня „Канадійского товариства копальнѣ міки зъ ограниченою порукою“ не поступала на передъ.

Уіліямъ Лонгуортъ мавъ око на красу. Одно око звычайно покрывала кругла шибка скла, хиба що выпала и баламкала ся при камізельцѣ. Чи сей монокль помагавъ его зорови чи нѣ, то певне, що Уіліямъ пѣзнавъ ся на красній дѣвчинѣ, коли ей побачивъ. Одна зъ покоевыхъ въ домѣ Лонгуорта выповѣла нагле службу „безъ причины и провокаціи“, якъ то каже ся въ анонсахъ, а на ей мѣсце принято дѣвчину таку красну, що коли Уіліямъ ей побачивъ, его монокль злетѣвъ и вѣнъ глядѣвъ на нею обома природными очима безъ помочи оптика. Вѣнъ пробувавъ говорити зъ нею разъ чи два, здыбавши ей, але дѣвчина була несмѣла та маломовна и якъ то кажуть „знала свое мѣсце“. Се тѣлько пѣдношено ей красу въ его очехъ и вѣнъ дуже цѣнивъ смакъ своеи кузины въ выборѣ сеи молодои особы до стиранья порохѣвъ.

Уіліямъ мавъ комнату, що була почасти мешкальною, по части канцеларіею, и вѣнъ тамъ тримавъ богато паперѣвъ. Дома думано, що вѣнъ глубоко студіюе интересы въ тій комнатѣ, и се оправдувало его, що опѣзнавъ ся до бюра. Вѣнъ говоривъ стрыеви, що сидѣвъ до пѣзна въ ночи, або зновъ, що тамъ спокѣйнѣйше, якъ въ мѣстѣ, отже вѣнъ читавъ тамъ документы вѣдъ рана.

Перший разъ Уіліямъ дѣставъ вѣдповѣдь вѣдъ новои покоѣвки, коли заговоривъ о порядку въ своій комнатѣ. Сказавъ, що слуги взагалѣ недбалій, а вѣнъ надѣясь, що она буде уважати, абы всѣ паперы були въ порядку. Дѣвчина, не глядячи на него, обѣцяла чинити такъ, и Уіліямъ справдѣ бачивъ, що въ его комнатѣ було все въ найкрасшѣмъ порядку.

Одного ранку, коли Уіліямъ сидѣвъ въ комнатѣ и куривъ цыгаро по снѣданю, дверь вѣдчинились тихо и увѣйшла покоѣвка. Побачивши его, она очевидячки змѣшала ся и наче хотѣла вертатись. Уіліямъ, вѣдкидаючи цыгаро, скочивъ на рѣвній ноги.

— Не йдѣть, — сказавъ, — я власне мавъ дзвонити.

Дѣвчина затрималась, не выпускаючи клямки зъ руки.

— Я мавъ власне дзвонити, а такъ не потребую вже трудити ся. Ага, а якъ ты зовешь ся?

— Суза, прошу пана, — вѣдповѣла дѣвчина несмѣливо.

— А, добре, Сузо, примкни но дверѣ на хвилю.

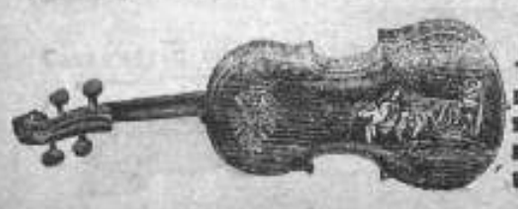
Дѣвчина вчинила се, однакъ очевидячки трохи неохотно.

— Ну, Сузо, — сказавъ Уіліямъ — менѣ здаесь, я не першій кажу тобѣ, що ты дуже красна.

— Що вы, пане... — сказала Суза, порумянѣвши и спустивши очи.

— Направду, Сузо, и ты такъ красно спрятуешь въ комнатѣ, що мушу подякувати тобѣ за се. — Тутъ вѣнъ пошукавъ въ кишени и добувъ пѣвъ соверена [10 шіллінгѣвъ = 10 нѣмецкихъ марокъ]. Се, моя дѣвчино, за твою роботу. Сховай собѣ!

— О, а де-жь бы я брала! — вѣдповѣ-



І. КАПРАЛИКЪ

Львовъ, позадъ Народного Дому

поручае всякій инструменты музычній: скрипки, альтувки, басетлѣ, басы, флеты, кларнеты и трубки, а такожь цитры и гітари. Найбѣльшій выборъ всякихъ самограючихъ и механічныхъ инструментѣвъ. — Цѣны найтанші. Цѣнники безплатно.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль

Фабрика выробѣвъ цементовыхъ и складъ матеріялѣвъ будовельныхъ

продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходкѣвъ зелѣзній и камѣнковій, всякій выробы камѣнковій, цементъ, вапно скалисте и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зъ славныхъ копалень семигородскихъ, цаву дахову, плыты ізоляційній, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цегелки окладовій, дахівки, печи каѳлевій, карболінеумъ, лупакъ, кльозеты англійскій, снѣговій замкненя капалевій и пісуаровій та рурки дренові и т. д. 487 88—50

брали комітетъ, а по-надъ 80 господарѣвъ нѣчо о выборѣ не знали! Дивна рѣчь, що дня 23. липня прийшовъ бувъ господарь Иванъ Цепухъ передъ 1 годиною до уряду громадского и питавъ ся писаря Ивана Пелеха, чи будуть нинѣ выборы, а той вѣдповѣвъ: „я не знаю“; здыбавъ ся зъ поліцаемъ Яцкомъ Рачкевичемъ, а той рѣвножь вѣдповѣвъ: „не знаю“, а тымчасомъ Яцко Рачкевичъ ходивъ тихцемъ по хатахъ и скликувавъ хрунѣвъ. Господарѣ внесли протестъ до намѣстництва и высылають депутацію до намѣстника.

Оттакъ казять ся хрунѣ, такъ явно нарушують основнѣ законы, а до того ще хвалять ся: „що мы схочемо, то зробимо, бо мы голосували на Барвѣньского и насъ люблять“. Але вамъ здае ся, що и надъ тыми, хто нихъ „любить“, стоить право и власть, а законовъ чей-же нѣкому нарушувати не вѣльно!

Переглядъ політичный.

Поголоски о міністерскѣй кризѣ, що на якійсь часъ були утихли, зачали на ново кружити въ політикуючихъ кругахъ вѣденьскихъ. Говорять, що окрѣмъ Бернрайтера мае також уступити міністеръ зелѣзниць Вітекъ. Вітекъ мае бути противникомъ політики гр. Туна, тожь его димісія може наступити скорше навѣть, якъ димісія Бернрайтера. Уступлене Вітека вказувало бы, сли не на безпосередно намѣрены „замахъ державный“, то що-найменше на поважнѣ, правительствомъ намѣрены заряджена. При своѣмъ вступленю до кабінету мавъ Вітекъ заявити одному приятелеви, що якъ довго буде міністромъ, „можна бути спокойнымъ о конституцію“, и додавъ: „коли учуешь, що я уступаю, можешь се уважати за доказъ, що хотять захитати конституцію“. — Угорскѣ часописи высказують, що становиско гр. Туна е захитане, а що-найменше не е оно таке сильне, якъ становиско Банфіого.

Теперь вѣдбувають ся переговоры зъ Угорщиною. Magyar Orszag запевняе, що Калнй грае ролю посередника мѣжь Туномъ и Банфімъ. Вчера конферували оба довше якъ дѣв годины. Згаданый дневникъ высказуе гадку, що вже въ найблизшихъ дняхъ мае зайти конкретный случай, котрый надасть новый напрямъ нинѣшному положенію. Одна высоко поставлена личность мала заявити співробѣтникови Magyar Orszag-а, що наступила така велика кріза, якои не було вѣдъ 1867 року. Угорщина може лишити ся въ дотенерѣшнѣй співльности лише зъ конституційною Австрією.

Мадярскій шовінізмъ зновъ знайшовъ собѣ зачѣпку. Зъ нагоды торжества заснованя словацкого музея народного мають вѣдбути ся зборы товариства словацкихъ женщинъ „Жівенна“. Pester Lloyd, передвидживши, що се торжество може замѣнити ся въ велику маніфестацію національну, теперь вже остерѣгае кого треба передъ наслѣдками, а кому треба дорадже, якъ мае поступити собѣ въ партіями угорскои державы. „Угорскій власти не стерилять того, — пише Pester Lloyd, — щобы въ нагоды словацкого торжества чески Комаровы вѣдбурювали населенє въ такій способѣ, якъ на торжествахъ Палацкого въ Празѣ, хочь-бы въ значно вузшихъ границяхъ. Всяка, товариствомъ „Жівенна“ намѣрена словацка агітація національна буде уважати ся за переступленє статута товариства, а се потягне за собою вѣдповѣдній наслѣдки.“ — Той-же Pester Lloyd знайшовъ собѣ ще одного козла жертвенного. Въ Кронштадтѣ мае вѣдбути ся торжество вѣделоненя памятника выставленого семигородскими Сасами нихъ реформаторови Гунтерусови. Хочь президентъ комітету будовы памятника запереченъ поголоску, мовь-бы на се торжество запрошено Вольфа и Шенерера, Pester Lloyd пише: „На кождый случай, сли-бы тѣ представителѣ велико-нѣмецкои идеѣ навѣть приватно тамъ прибули и хотѣли промовляти въ способѣ, до якого привыкли, най не здивують ся, що угорске правительство примѣнить до нихъ, яко недогѣдныхъ ему чужихъ вѣддаяныхъ, тѣ самѣ средства, якѣ недавно примѣнило пруске правительство до тыхъ славянскихъ ученыхъ, котрѣ мали прибути до Познаня на конгресъ лѣкарѣвъ и природознавцѣвъ.“

——

Испанія квапить ся якъ найскорше довести до кѣнця свои переговоры въ Америкою, бо чимъ пѣзнѣйше, тымъ твердшѣ будуть условя мира. Зъ театру вѣйны доносять о що-разъ новыхъ успѣхахъ американьскои армія. На Порторіко Испанцамъ ще тяжше буде опирати ся Американцамъ, бо узброенє испаньскихъ вѣйскъ на Порторіко, а головно артилерія лихѣ и недостаточнѣ. Коли Американцѣ зъявили ся вѣдъ мѣстомъ Понсъ, испаньскѣ охотники збунтувались и не хотѣли разомъ зъ правильнымъ вѣйскомъ ити противъ Американцѣвъ. Понсъ мусѣло вѣддати ся. Испаньске вѣйско зъ цѣлого острова концентруе ся зъ незвычайнымъ поспѣхомъ въ Санъ-Хуанъ, котрого фортифікація день и нѣчь скрѣпляють ся. Нова американьска експедиція на Порторіко вѣдъ генераломъ Брокс числить 5119 вонякѣвъ и 119 офіцирѣвъ. — Американцѣ рѣшили забрати також Гавайскѣ острови и высылають до Гонолюлю баталіонъ ново-іоркского полку охотниковъ и вѣддѣлъ инжінерів. — Въ Мадритѣ и Новѣмъ-Іорку розбѣйшла ся поголоска о капітуляцію Манілѣ. Поголоска урядово ще не стверджена.

Справы церковнѣ.

Зъ Турчаньского пишуть намъ дальше про архіерейску візитацію:

Мы въ Бѣтлѣ, парохіи о. Григорія Чайковского, славного вѣтця славныхъ сыновъ, шкода, що вже померших д-ра Корнила, священика Антонія и укѣченого правника Еміліяна, котрыхъ люта смерть выдерла до трехъ роковъ. Тожь не диво, що горемъ прибитый старець не мѣгъ приладитись рѣвно величаво на принятє Владики, але за те принявъ его, якъ зачуваемо, бѣльше якъ величаво, бо мавъ заложити до рукъ Преосвященого якійсь важнѣйшій лѣтатъ патріотичный. А громадяне? Они дѣйстно заслужили на солодкѣ слова похвалы Архіерея за геройскій подвигъ загального отверезеня, коли то наразъ 300 людей присягло вѣдъ горѣвки и дало починъ до такого жь отверезѣня по сусѣдныхъ селахъ. Тутъ у великѣй муровано церкви, зъ иконостасомъ импонуючои структуры, вѣдправивъ Епископъ архіерейску службу Б. на провелику утѣху парохіянъ, котрѣ сотками сповѣдали ся и выповнили церковь по самѣ береги.

Того самого дня выѣхавъ Владика бричкою [бо повозомъ тутъ уже годѣ] до Гнилон, також закутка бескидского за лѣсами, за горами, де вже и „сонцю не [нема] часу свѣтити а лѣтома гостати“, де зима царюе. И якъ же тутъ застае? Парохіяне справили новый дзвонъ и выставили нову дзвонницю безъ конкуренціи. Преосвященый обое посвятивъ, а коли почавъ оглядати церковь и натрафивъ на неприличный образъ якогось богомаза и за те зробивъ докоръ провізорамъ церковнымъ, выступивъ провізоръ Илько Фечко и жертвувавъ 100 зр. на новый образъ. Епископъ похваливъ той жертволюбный поступокъ въ своѣй, якъ всюды, хорошѣй науцѣ-промовѣ, а за те заразъ зголосило ся ще другихъ пять газдовъ и кождый зъ нихъ жертвувавъ такожь по 100 зр., а другій газды поменшѣ квоты. А прецѣнь той народъ бѣдный, а прецѣнь нинѣ квота 100 зр. мае свою вартость, хотьбы у якъ заможного, а прецѣнь днесь богатшій есть звычайно и скупѣйшій чи то ощаднѣйшій, а тутъ — правдива вѣра и любовь церкви у нашого Бойка, пражѣне особы и красныхъ словъ Владики доказали того, якъ умѣе рускій народъ слухати и жертвуватись на покликъ своихъ духовныхъ настоятелѣвъ. Кобы лише не соблазнъ зъ боку!

Зъ поворотомъ зазнали мы горѣкои тучѣ, котра зъ шумомъ вихру и грохотомъ недалекихъ громовъ переражала незвычазне ухо, але не спинила въ духовномъ трудѣ, бо двѣ милѣ каменистои а теперь и залитои дороги уѣхавъ Преосвященый тяженько, щобы лише стати въ означенѣй годинѣ при церквѣ въ Высоцку нижномъ. Тамъ коло трійомфальныхъ воротъ чекавъ уже громадно зобраный народъ. И тутъ наука Архипастиря принесла плоды, бо коли згадавъ про тверезость, яку завела у себе Бѣтля а до якои парохіяне Высоцка, правда що й не конче изъ своои вины, до нинѣ не пристали, заразъ по службѣ Б. 60 парохіянъ присягло на руки о. Григорія Чайковского и зробило радость своему Владицѣ, а дажды Богъ, певно и бѣльше присягне, сли лише новый парохъ схоче потрудити ся.

Въ Комарникахъ, шляхотскомъ селѣ и парохіи о. Щ. Саламона, посвятивъ Владика угольный каминь вѣдъ будову новои пятикопульнои красноп церкви муроваиои. И тутъ Архіерей переконувавъ ся: що вепѣвъ зробити парохъ за часъ своои 30-лѣтнои дѣяльности, бо почувъ хорошѣ вѣдповѣди зъ науки катихитичнои, дознавъ ся про численне братство тверезости, около 900 членовъ, и видѣвъ на власнѣй очи шляхтича-благодѣтеля Андрея Ильницкого, котрый на нову церковь жертвувавъ округлу тысячку злр.

И зновъ двѣ милѣ горкои дороги до Либохоры. Народъ ту видко засидѣвъ ся, просто здичѣвъ въ своихъ верхахъ, далеко вѣдъ свѣта и людей, тожь и зъ зачудованемъ дививъ ся на незвыклыхъ гостей, мовчки принимавъ вражѣне хвилѣ, а навѣть видомъ бричокъ и коней цѣкавивъ ся. И той народъ справивъ Епископови особливе принятє, бо выстеливъ дорогу вѣдъ брамы до церкви полотномъ, тымъ самымъ, що его газдиня выткала и въ него сорочку шити мае. И то пѣтнымъ своего рода до достоинства Преосвященого гостя, котрому тутъ и численнѣ жиды выписали на брамѣ зъ оленихъ роговъ: „Vivat! lebe hoch siech Juhr!“

Зъ Либохоры вернувъ Епископъ на недѣлю до Высоцка вижного, щобы посвятити тутъ величаву муровану церковь, я у выставивъ своимъ коштомъ уродженець Высоцка а богатый купець-фабрикантъ въ Одесѣ, бл. п. Петро Высочаньскій. Шляхта вигала тутъ Преосвященого хорошою бандерівю, дуже строѣно вымуштрованою, и оглушаючими выстрѣлами зъ моздырѣвъ при всѣхъ брамахъ, а було ихъ чотири. Довгій обрядъ, що тревавъ вѣдъ годины 8 рано до 1½ зъ полудня, закѣнчивъ неструдженый Труженикъ прекрасною до мѣсцевыхъ обставинъ приложеною наукою, щобы парохіяне и всѣ любили свою церковь, яко домъ божій, але й любили, шанували и слухали живыхъ представителѣвъ церкви, священиковъ, що голосять имъ слова небесной правды, ведуть ихъ по правдѣ до добра, а за те, на жаль, бувають гонимій и мусять неодно горе зазнати. Про дальшу візитацію напишемо.

НОВИНКИ.

— **Товариство имени Тараса Шевченка въ Петербурзѣ.** Міністерство затвердило статутъ товариства имени Шевченка въ Петербурзѣ. Цѣлею сего товариства есть удѣлюване матеріальной помочи студентамъ уродженымъ въ полудневыхъ губерніяхъ. Дѣяльность свою розпочинае оно въ серпни сего року.

— **Безпамятне переслѣдуванє рускаго языка** по ц. к. староствахъ и „польскихъ бецирказъ“ тревають дальше. Найблизшимъ разомъ подамо въ тѣмъ дѣлѣ деякѣ вѣсти Жовквѣщаны [про тамошне староство] и зъ Вѣдгаѣччины [про тамошный „польскій бецирказ“].

— **Нова фундація стіпендійна для сиротъ по рускихъ священикахъ.** Зъ Стрыя пишуть намъ на подставѣ информацій зъ вѣрыгѣдного жерела, що померший въ зимѣ выслуженый ц. к. староста Игнатій Левицкій записавъ свою реальность въ Стрыю, котру свого часу набувъ у спѣлцѣ зъ своимъ братомъ пок. парохомъ Журавна, на фондъ стіпендійный для сиротъ по рускихъ священикахъ. Реальность сеся при улицѣ „3-го мая“ зъ краснымъ огородомъ, представляе вартость до 15.000 зр. Право надѣлюваня стіпендій мае бути застережене ц. к. намѣстництву.

— **Зъ Стрыя пишуть намъ:** Дня 16 н. ст. червня збійшовъ незамѣтно въ сыру могилу по тяжкѣй недузѣ въ 61 роцѣ життя бл. п. Іосифъ Дубина, вѣдъ дванацять лѣтъ выслуженый учитель въ Дашавѣ. Незамѣтно, кажу, бо нѣ въ одной рускѣй часописи не довело ся прочитати хочь-бы коротеньку посмертну згадку про сего незвычайного въ сихъ часахъ чоловѣка. Тихо, безъ розголосу трудивъ ся покѣйникъ черезъ двацять и пять лѣтъ зъ цѣлымъ жаромъ молодечого духа надъ выхованемъ молодежи, вщѣпляючи въ серце ей крѣмъ наука також засады горожаньскѣ, любовь до рускои церкви [хоръ его школярѣвъ бувъ славный на цѣлу охрестность], любовь руско-народну, засады ощадности, трудолюбивости, плеканя садовины. Сму то въ головнѣй части завдячуе село Дашава свою добру славу въ Стрыйщинѣ. Читальня, одна зъ першихъ, величава мурована церковь, що

ла дѣвчина, вѣдступаючи назадъ. — Нѣ, прошу пана.

— Дурницѣ! — сказавъ Уіліямъ. — Що-жь, може за мало?

— О, се за богато. Місъ Лонгуортъ платить менѣ добре за те, що роблю, и то моя повинность дбати о порядокъ.

— Такъ, Сузю, оно правда, однакъ дуже мало зъ насъ сповняе свою повинность на сѣмъ свѣтѣ.

— Але мы повинни, пане, — сказала дѣвчина тономъ спокойного докору, що выкликавъ усмѣхъ у молодого чоловѣка.

— Може бути, — сказавъ вонъ, — та бачишь не всѣ мы такі красні и добрі, якъ ты. Шкода, що не хочешь взяти дарунку, але надѣюсь, не гнѣваешь ся, що я тобѣ дававъ? — и Уіліямъ поправивъ монокль та поглядавъ якъ могъ найлюбязнѣйше на молоду особу передъ собою.

— О нѣ, пане, — вѣдповѣла она, — я зовсѣмъ не гнѣваюсь и дакую вамъ дуже, дуже... и прошу пана, я хотѣла бы щось запытати ся, коли се не буде за смѣло...

— За смѣло? — скликнувъ Уіліямъ. — Ба, менѣ здае ся, що ты така несмѣла якъ нема другои. Я охотно вѣдповѣмъ на все. Що жь се такого?

— Я, прошу пана, маю трохи власныхъ грошей.

— Такъ? дѣйстно, Сузю? Се дуже цѣкаве. Я не знавъ, що ты богачка.

— О, не богачка, прошу пана, далеко менѣ до того. Всего буде зо чотири або пять сотъ фунтовъ, — сказала Суза, кланяючись при тѣмъ незручно, а той уклѣнъ выдавъ ся ему дуже милымъ. — Грошѣ лежать въ банку и не несуть процентy, то я гадала, що можна-бъ умѣстити нихъ десь, де бы принесли якій дохѣдъ.

— Певно, Сузю, се дуже хвалить тебе. Чи ты о се хотѣла пытати ся?

— Такъ, прошу пана. Я видѣла сей папѣръ на бюрку и загадала спытати, чи було бы безпечно менѣ вложити грошѣ въ тотѣ копальнѣ. Побачивши сей папѣръ у пана, подумала я собѣ, що вы маете зъ тымъ дѣло, то мои грошѣ були бы цѣлкомъ певнѣ.

— Розумѣе ся, — сказавъ Уіліямъ, — але я бувши на твоимъ мѣсци, моя дорога, не вкладавъ бы своихъ грошей въ тоту копальню.

— О, то вы не маете нѣчого зъ тою копальнею!

— Нѣ, маю. Бачишь, то такъ: дурнѣ будують домы, а мудрѣ жиють въ нихъ.

— Се я чула, — сказала Суза задумавшись.

— Отже бачишь! Два молодѣ дурнѣ будують домы, назвѣмъ тѣ домы Канадійска копальня міка, а я е той мудрый. Розумѣешь, Сузю? — пояснивъ молодый Уентворть зъ милымъ усмѣхомъ.

— Даруйте, я чось не можу добре порозумѣти.

— Менѣ здае ся, — вѣдповѣвъ вонъ смѣючись, — що мало хто се розумѣе, — однакъ я гадаю, що за мѣсяць копальня буде моею, а тогдѣ, моя дорога, коли ще будешь хотѣти мати одевъ, два удѣлы, я радо дамъ тобѣ пару безъ грошей.

— Такъ? дасте менѣ? — крикнула Суза зъ напрасною утѣхою. — А чия теперь тота копальня?

— Двохъ молодыхъ людей. Ты ихъ не знаешь, хочь бы я й назвавъ тобѣ ихъ.

— А чи они вамъ, пане, мають продати ей?

Уіліямъ засмѣявъ ся сердечно.

— О нѣ, ихъ самыхъ продадуть!

— А якъ же то, коли копальня не ихъ? Бачите, я дуже дурна и не розумѣю интересу. Тому я й пытаю ся що-де своихъ грошей.

— Ты, Сузю, певне не знаешь, що то та ее опція?

— Пане, де менѣ знати? Я й не чувала такого.

— Отже сѣ два молодѣ люде мають на сесю копальню те, що зве ся опція, то значить, що они мають заплатити певну суму грошей въ певномъ часѣ и копальня буде ихъ, але якъ не заплатять тои сумы въ своемъ часѣ, то копальня не буде ихъ.

— А они, прошу пана, не заплатять?

— Нѣ, Сузю, не заплатять, бо, бачишь, не мають чимъ. Тогдѣ тыхъ двохъ дуракѣвъ продадуть, бо они гадають, що дѣстануть грошѣ, а они не дѣстануть.

— А вы маете грошѣ, абы купити копальню, коли тота опція скѣнчить ся! Правда, прошу пана?

— Славно! — скликнувъ Уіліямъ здивованый, — ты маешь чудову голову до интересу, Сузю! Я ще не бачивъ, абы хто такъ скоро пѣймавъ. Тобѣ лишь взяти вѣдъ мене пару лекцій, а потому йти и робити спекуляцію на свою руку!

— О, я бы хотѣла! Чому нѣ?

— Ну, — сказавъ Уіліямъ ласкаво, — коли тѣлько маешь часъ, приходи до мене, а я тобѣ буду давати лекціи. — Вонъ приступивъ до нея и вытягнувъ руку, однакъ она усунулась и отворила дверѣ. — Менѣ здае ся, — сказавъ тихо, — що ты могла бы поцѣлувати мене по такихъ вартныхъ поясненяхъ.

— О, пане Уіліямъ! — крикнула Суза налякана.

Вонъ поступивъ напередъ и пробувавъ злапати ей, але дѣвчина була за шпарка для него и выскочила на коридоръ.

— Менѣ здаесь, — допоминавъ ся Уіліямъ, — що то значить дбставати поясненя вѣдступомъ. Я ждавъ таксы за те!

— И дбстанете ей, — вѣдповѣла дѣвчина смѣючись мягко, — коли я дбстану 10 процентъ вѣдъ моихъ грошей.

— А до чорта! — сказавъ Уіліямъ до себе, коли вернувъ до своеи комнаты. — Постараюсь я, щобы ты ихъ дбстала! Спритна, якъ якій брокеръ!

Коли молодый Лонгуартъ пѣйшовъ до канцелярія, Суза позамѣтала и постирала порохи въ его комнатѣ, а потому збйшла на долину.

— Де панѣ? — запытала другу слугу.

— Въ бібліотецѣ, — вѣдповѣла тота.

Суза пѣйшла до бібліотеки и увѣйшла не запукавши. Едіту Лонгуортъ, що сидѣла коло вѣкна зъ книжкою на колѣнахъ, дуже се здивувало. Однакъ ще дальша несподѣванка чекала паню дому. Покоева замкнула дверѣ, а потому, выбравши собѣ выгѣдне крѣсло, кинула ся въ него и вѣдозвала ся:

— Ахъ, я така утомлена!

— Сузю! — сказала місъ Лонгуортъ — що се мае значити?

— Се значить, панѣ, що я хочу забастувати.

— Що хочешь вробити? — запытала місъ Лонгуортъ счудована.

— Хочу забастувати! Чи не розумѣете?


Цементъ Портляндскій, Вапно бѣле и гідравлічне, Папу дахову, Илыты изоляційнѣ, Цеглы мамотовѣ, Дахѣвки, якъ и всякѣ матеріялы будѣваляй поручають дешевше нѣжь всюды 291 1—1
БРАТЯ МУНДЪ Львѣвъ, улиця Чарнецкого ч. 4.


красуесь на цѣлу охрестность, народъ письменный, просвѣченый, тямущій свои горожанськи права — се въ головной части овочѣ его невсипущои працѣ. А коли тяжка недуга, въ котрои не було выходу [ракъ жолудковый], поклала его на ложе смерти,] вонъ, покликавши добрыхъ людей, розпорядженямъ послѣдноі своі волѣ записавъ тяжкимъ трудомъ та ощадностію придбане майно на добродѣйнѣ цѣли. Именно жертвувавъ: 1000 зр. готовкою на дзвонъ до церкви въ Дашавѣ, 1000 зр. готовкою на монастырь Василіянокъ въ Словитѣ, а недвижимый маетокъ, зложеный въ дому мешкального, будынковъ господарскихъ и вызкъ восемь моргівъ саду, огородовъ и землѣ орнои, вартости надъ 2000 зр., записавъ на власность Рускои Бурсы въ Стрыю. Покойникъ заявивъ при тѣмъ бажанѣ, щобы по смерти его жены, котрой лишивъ право ужитковання, товариство Бурсы, спродавши реальность, утворило въ вдсоткахъ капіталу двѣ запомоги стіпендійнѣ имени „Іосифа и Катерины Дубины“ для убогихъ рускихъ ученикивъ гімназіи стрыйскои. — Честь памяти покойному и земля ему пером!ъ! — *И. В.*

— **Станъ здоровля Его Ем. Кардинала** погоршае ся въ кождою хвилею. Пухлина обняла вже рамена и руки. Недужій такъ ослабленый що вдъ часу до часу не може промовити и слова.

— **Намѣстникъ Галичины** гр. Пініньскій выѣздить нинѣ до Вѣдня. По дорозѣ задержить ся сегодня черезъ вечеръ у кн. Санґушка въ Гумниськахъ [вдъ Тарновомъ], а завтра въ Краковѣ перебуде вдвъ дня. — Нема сумнѣву, що сеся подорожь галицкого намѣстника до Вѣдня стоить головно въ связи зъ справою наслѣдковъ противжидовскихъ розрухивъ. Певно буде у Вѣдни бесѣда о тѣмъ: чи и коли бы внести передовсѣмъ наглій суды въ Сандеччинѣ и Лимановщинѣ а вдтакъ станъ выимковый въ 34 повѣтахъ. Въ краю розрухи вже угихли, лише не знати, чи се правда, чи може только жидовскій алярмъ, що въ Сандеччинѣ мали въ двохъ селахъ, Ясенной и Придонниця, повторити ся напады на коршмы. [Донесла се Neue fr. Presse, а урядово доси не заперечено.] Не знати, о скѣлько въ тѣмъ правды, але говорено такожь, що нѣбы мае ся завѣсити суды присяглыхъ. Въ Австріи бувають несподѣванки...

— **Жалобы на оцѣночній комісіи** податковій. Урядова Wiener Abendpost доносить, що міністерство фінансовъ зъ причины многихъ жалобъ на оцѣночній комісіи въ тѣмъ напрямѣ, що на перекоръ фасіямъ переводили свои власній а фальшивій оцѣнки, не повѣдомивши попередъ оподатковань стороны що до сумнѣвныхъ позицій, выдало наразѣ ось-таке розпорядженѣ до краевыхъ властей фінансовыхъ: „...Міністерство фінансовъ мусить вже теперь вдднести, що тая процедура не дасть ся нѣчимъ оправдати, навѣть можливымъ перетяженямъ комісій. Отже увзглядняючи внесенй жалобы, зволить ц. к. Дирекція донести до 15 вересня с. р., чи и въ якихъ розмѣрахъ въ тамошнѣмъ окрузѣ дѣють ся такій надужитя“ — и т. д. Доносячи о тѣмъ розпорядженю міністерства, Wien. Abendpost каже вдъ себе: „Зъ того показуе ся, що міністерство фінансовъ рѣшучо намѣряе усунути той старый шлендріянъ“. Ну, коло вже урядова W. Abendpost починае вдказувати на „шлендріянъ“, то що жь мають уже казати бѣдній податники, що вдчувають той „шлендріянъ“ на своѣй шкорѣ?!

— **Процесы о противжидовскій розрухи** ведуть ся въ захѣдній Галичинѣ все дальше. Вчера розпочала ся и въ Сяноцѣ розправа противъ 22 особъ изъ Загоря, обжалованыхъ о публичне насильство и збѣговище. Оборону обнявъ сяноцкій адвокатъ д-ръ Искрицкій.

— **Перший загальній зборы членовъ „Галицкого товариства учителівъ школъ народныхъ“** [товариство се мае свой осѣдокъ въ Новомъ Санчи] вдбудуть ся по мысли §. 15 статута дня 6 н. ст. серпня сего року о 10 годинѣ рано въ сали рады повѣтовои мѣста Стрыя. Дневный порядокъ зборовъ: 1) отворене зборовъ, 2) справозданя зъ дѣяльности заряду за 1897/8 рокъ школьный, 3) обговорене адресы до трону и выборъ депутацін для вдложеня преданности цѣсареви зъ нагоды 50-лѣтя его панованя, 4) референтъ „Въ якій способъ належить перевести основну змѣну въ устрою школьномъ, щобы народна школа вдповѣдала потребамъ и жаданямъ люду“, 5) референтъ „Становище народного учителя въ вдношеню до нашои суспольности“ 6) регуламінъ для вддѣловъ повѣтовыхъ, 7) внесеня членовъ. Право вступу на зборы мають лише члены товариства и запрошенй гостѣ, заосмотренй въ карту до участи, котру при входѣ до салѣ треба показати. [Сесе „Товариство учителівъ“ не есть то само, що польске Товариство педагогічне. Коли сесе друге мае характеръ такъ сказати-бъ урядовый, то перше, котрого загальній зборы мають вдбути ся въ Стрыю, есть незалежне — енергічно выступае въ оборонѣ интересовъ народного учительства, неустрашимо высказуе свою гадку о школьной адміністрацін та о системѣ науки школьнои и безпощадно вддае критицѣ кождe надужитя школьнои власти.]

— **О. Мих. Свѣтенькій**, бувшій віцедеканъ а теперь катехитъ школъ народныхъ у Львовѣ и совредакторъ барвѣнщуцкого „Руслана“, именованый войсковымъ капеляномъ II. класы до чинной служби.

— **Велика політична демонстрація** польска вдбуде ся сими днями у Львовѣ. Въ честь памяти Теофіля Висневского и Іосифа Капусцинського, повѣшеныхъ у Львовѣ 31 липня липня 1847 р., и пяти членовъ „ржонду народового“ зъ 1863 р., а то: Ромуальда Траугута, Рафала Краевского, Романа Жулинського Іосифа Точиского и Яна Сьвораньского, повѣшеныхъ 5 серпня 1864 на цитадели у Варшавѣ, устроюе львовска семѣснича молодѣжь товариства имени Яна Кіліньского торжественный обходъ народовый. Завтра (въ недѣлю) о годинѣ 11 передъ полуднемъ въ великой сали ратушевой буде торжественный ранокъ [промова, спѣвы, деклямаціи], а вечеромъ о 7½ памятній зборы вдбудуть ся памятникомъ Висневского на горѣ страченя [т. зв. Гицлівській]. Въ понедѣлокъ 1-ого серпня вдбуде ся за упокойне богослуженѣ въ тыхъ повѣшеных въ костелѣ Домініканъ, а въ пятницю 5 серпня о 7½ вечеромъ знову памятній зборы вдбудуть капличцею на Вольцѣ. — Розлѣплений вчера по рогахъ улиць афішѣ зъ програмою сего обходу сконфіскувала поліція

— **Въ Краковскомъ товаристві обезпечень** — якъ пише Czas — нынѣ незвычайна дѣяльность, бо зголошено близько 700 градовыхъ шкодъ. Найбольше шкодъ зробивъ градъ въ околицяхъ вдъ Канчуги на Ярославъ, Чешановъ, Раву руску къ Сокалеви. Другою значнѣйшою полосою навѣщеною градомъ есть околиця межи Бобркою а Ходоровомъ, а головно Березовцѣ, Русятичѣ, и т. д. Третя околиця — коло Жабна и Домбровы въ захѣдній Галичинѣ. Деякій урядники Товариства мусять уже вдъ 6 годины рано працювати въ бюрѣ [въ Краковѣ]. Чинностію ліквідаційною управляе Ив. Іорданъ, начальникъ ліквідаційного вддѣлу. Теперь объѣздить по краю ажь тридцять ліквідаторовъ, а на контролю ихъ чинности ѣздить директоръ Глажевскій. Высоты шкодъ — каже Czas — доси годѣ ще означити. Поголоска, що вынесе кольска міліонівъ, є неправдива, але на всякій способъ буде велика. Є надѣя, що на покрытя тыхъ шкодъ выстане сегорічный завдаток, але наколи вже не буде новыхъ градовъ.

— **О выпадкомъ папою польскомъ епископѣ Антонію Козловскомъ въ Америцѣ** [основателю независимого вдъ Риму костела польского въ Америцѣ], пише до тутешного Przegląd-у кс. Хшановскій въ Риму: Передъ десятьма лѣтами представило ся менѣ въ Римѣ индівідуумъ зъ Кон ресовки, — Антоній Козловскій, у вѣцѣ по-надъ 30 лѣтъ, зъ фаху швець, бувшій братчикъ Кармелітовъ въ Чернѣ вдъ Краковомъ. Єму конечно забагло ся бути священникомъ, хочь нѣчо а нѣчо не вмѣвъ, навѣть вдписати ся добре. Я радивъ єму вернути радше до монастиря, котрый покинувъ, або вступити до иншого. Але вонъ волочивъ ся по Римѣ бльше якъ рокъ безъ хлѣба и занятя, вкінци голодъ принелюдивъ его наняться до мулярки. Якимсь чиномъ запознавъ ся вонъ въ одчымъ священникомъ, Італійцемъ зъ неаполійскои провінціи, и той выробивъ єму принятя до семинарія. По трохъ лѣтахъ я, на зачудъ, побачивъ Козловского священникомъ. Але що було дѣяти post factum? Я ще радивъ єму вступити до якого монастиря и тамъ закрыти передъ свѣтомъ свое неуцтво. На жаль вонъ не послухавъ а поѣхавъ до Америки и — огологсивъ себе епископомъ.

— Звертаємо увагу на мѣщеный въ нинѣшнѣмъ числѣ „Дѣла“ инсерать п. М. Чорнавского, рѣзьбаря у Львовѣ, котрый обнявъ рѣзьбарску роботу Иконостаса при Преображенськой церкви львовскій за 7.000 зр. и припоручаемъ его фірму ласкавій увазѣ Вел. нашого Духовенства и Братствъ церковныхъ.

— **100.000 коронъ и 3 разы по 25.000 коронъ** є головній выгравій великои ювілейной выставовои льотерії, котрій по вдтрученю 20% будуть выплачений готовою. Мы звертаємо увагу нашихъ читачівъ на се, що найблизше тягнене вдбуде ся невдклично дня 6 н. ст. серпня с. р.

— **Дробній вѣсти.** Въ Чорткивскомъ въ Слобідцѣ джурииськой знайдено въ збожу трупъ 9-лѣтнои дѣвчины, котра передъ тыжднемъ щезла зъ села. — Въ Базарѣ коло Чорткова посварився одинъ господарь зъ сусѣдкою и разомъ зъ сыномъ убили ся; обохъ арештовано. — При стрѣляню вдчасъ вправъ 20 полку на вддаленя 5000 крокивъ въ Фицовѣ коло Нового Санча трафило ся таке, що куля вдбилась вдъ камня, крізь вікно влетѣла до хаты и тамъ перейшла на скрізь обѣ ноги старои 50 лѣтнои жѣнки. — Регентія въ Діссельдорфѣ наказала низшимъ органамъ поліційнымъ: въ якъ найкоротшомъ часѣ повыганяти Полякивъ, котрій походять зъ Галичины и Конґресивки, а за Поляка мають власти уважати кождого чужинця, що говорить по польски.

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

О. Михайло Гординьскій, парохъ зъ Старуни богородчаньского деканата, упокоивъ ся въ 67 роцѣ жытя, а въ 36-бмъ священьства. В. в. п.!

Вѣсти зъ Епархіи Львовскои.

Ординаріятскимъ комісаремъ школьнымъ для деканата зборовского именованый о. Меч. Авдикович парохъ въ Бѣлоголовъ. — Митроп. Консисторія представила о. Мих. Свѣтенького зъ Львова яко кандидата на войскового капеляна. — Архіерейску грамоту похвальну одержавъ о. Ив. Лѣщиньскій парохъ зъ Труханова. — Президія намѣстництва годить ся на канон. институцію о. Іос. Дякова на Выписки. — Правительство асигнувало платню для приватныхъ сотрудниковъ въ Печенѣни, въ Страдчи и въ Денисовѣ, всюды на одинъ рокъ. — Митроп. Консисторія вставила ся до намѣстництва о дарь зъ ласки для священичои вдовы Юліяны Завадовскои. — Вдпустку вдъ приходовъ дбстали оо.: Ив. Герасимович зъ Туря и Ив. Бѣлиньскій зъ Илавча по 5 недѣль, Ем. Мизь изъ Зборова на 4 недѣлѣ, о. Стеф. Высочаньскій зъ Красного на 6 недѣль и о. Андр. Яворскій зъ Борусова на 2 мѣсяцѣ.

— —

Вѣсти зъ Станиславовскои Епархіи.

Завѣдателемъ товмацкого деканата и Ординар. комісаремъ въ школьныхъ дѣлахъ именованый о. Порф. Ступницкій зъ Товмача. — Розписанй на конкурсъ до 1 н. ст. жовтня с. р.: 1) Старуня дек. богородчаньского, 2) Цуцилівъ дек. надвірнянского и 3) Торговица дек. товмацкого. — Въ пропозицію принятй: На Фересклую дек. косовского: Корн. Дрогомирецкій зъ Ясенева польного, Ант. Левицкій зъ Хомякова, Еман. Красицкій зъ Вовчинця, Діон. Балицкій зъ Вовчинця и Конст. Ткачкевичъ зъ Жабокрукъ; на Олѣеву дек. городеньского: Ив. Рудницкій зъ Высочиок, Юл. Герасимовичъ зъ Пилипча, Ант. Левицкій зъ Хомякова, Сим. Бурнадзъ зъ Дубокъ, Медведскій зъ Лятача, Якивъ Сербиньскій зъ Худиковець, Ив. Онуцкій зъ Тысьменицѣ и Конст. Ткачкевичъ зъ Жабокрукъ; на Красну дек. надвірнянского: Діон. Хромовскій зъ Глинокъ, Сев. Турчмановичъ зъ Колодѣева, Якивъ Андрѣишинъ зъ Лючи, Ал. Залуцкій зъ Буракивки, Мих. Садовскій зъ Молоткова, Еман. Красицкій зъ Вовчинця, Ант. Левицкій зъ Хомякова, Мих. Бабякъ зъ Тумира, Діон. Балицкій зъ Вовчинця, Якивъ Сербиньскій зъ Худиковець и Конст. Ткачкевичъ зъ Жабокрукъ. — Консисторія вднеслась до президіи намѣстництва о згоду на канонічну институцію о. Лонгина Федоровского на Завале. — До канон. институціи вызваній оо. Макарій Кречковскій на Росольну, Вас. Левицкій на Темерівцѣ и Романъ Рудницкій на Петликивцѣ. — Канонічну институцію на Хоростковъ дбставъ о. Іосифъ Березовскій. — Введеный яко завѣдатель Старунѣ о. Вас. Гордыньскій. — Вдпустку для покрѣпленя здоровля дбстали оо. Ілярій Семеновичъ зъ Сухостава на 6 недѣль, Іосифъ Трильовскій зъ Будилова на 6 недѣль, Іосифъ Тыховичъ зъ Хлѣбичина лѣсного на 8 недѣль, Николай Гринѣвскій зъ Снятина на 2 недѣлѣ, Николай Семенівъ первый сотрудникъ катедральный зъ Станиславова на 5 недѣль, Юліянъ Дворяниновъ зъ Чортівця на 6 недѣль, сотрудники въ Чернівцяхъ оо. Мих. Сѣмовичъ и Дим. Добротворъ вдъ 15 липня до 25 серпня, Вас. Долиньскій зъ Серафинець на 2 мѣсяцѣ и Ант. Кордовскій зъ Воскресинець на 1 мѣсяць. — До духовной епархіяльи и канонічной связи принятый и надѣленый цертификатомъ на богословскій факультетъ Климентій Клеберъ. — Намѣстництво вызначило на одинъ рокъ дотацію зъ религ. фонда для приватныхъ сотрудниковъ въ Джуринѣ, Семаковцахъ, Городници коло Гусятина и Кривенькомъ.

☛ **Адміністрація „Дѣла“** просить о **вдновлене передплаты на III. кварталъ 1898 р.** и пригадуе ся ласкавій памяти дотычно **скорого выровнаня залеглостей**, щобы мы не були приневолений дальшу высылку часописи застановити.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 29 липня. Wiener Ztg. оголошуе надане годности тайного радника намѣстникови Гоессови и секційному шефови Штумерови.

Петербургъ 30 липня. Ґенералъ-ґубернаторомъ Фінляндіи именованый ґен. Бобриковъ, доси начальникъ штабу петербургского округа военного.

Берно 30 липня. Швайцарска рада звязкова завѣдомила Донъ Карльоса, котрый пересиджуе въ Люцернѣ, щобы сейчасъ выѣхавъ зъ Швайцарії, наколи гадае выкликати въ Испанії якій заколотъ.

Римъ 30 липня. Новый міністеръ маринарки адміралъ Палюмбо мае внести въ парлямантѣ вже готовый свой проектъ побольшеня военнои фльоты. Въ той цѣли хоче зажадати кредиту 17 міліонівъ ліровъ.

Брукселя 30 липня. Пдъ патронатомъ бруксельскои Societé Générale утворивъ ся великій бельґійско-французскій синдикатъ зъ капіталомъ 300 міліонівъ франкивъ, котрый мае пдняти ся будовы новыхъ зелѣзниць въ Хінахъ.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піены, лібеле, манометры и т. п.



Уряджене дзвонивъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПЕ

въ реставрацін **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12. домъ власный, можна дбстати щоденно вже о годинѣ 8-бй рано горячій снѣдани.

ЦѢННИКЪ.

Печени вепрова въ капустою	15 кр.
Сѣкани легки	12 „
Фляки	12 „
Нбжка телича зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Каваръ	15 „
Обѣдъ въ аболаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моей реставрацін, даю вдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ; почавши вдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страв и напитковъ заосмотрена кухня.

79 182—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

МАТТОНЬОГО GIESSHÜBLER



природна
алькалічна
ВОДА
щавова

найлучшій столовый и покрѣпляючій напитокъ,
выпробованый при кашлю, при недугахъ шиѣ, при катарѣ жолудка и мѣхура.

Heinrich Mattoni въ Giesshübl
4 SAUERBRUNN.

Поважане Панство!

Удержуючи передъ кількома роками роботню и складъ обуви, тымъ ся я все повнымъ довѣрем Ласкавыхъ моихъ Р. Т. Вдбирателівъ

Теперь вдкрывъ я знову

РОБОТНЮ и СКЛАДЪ ОБУВИ

мужескои, жѣночои и для дѣтей.

Отже осмѣляю ся приведастись Поважаному Панству, яко и Всечестному Духовенству и прошу отсилѣ уклѣбно о ласкавій Ихъ взгляды.

Зъ глубокымъ поважанемъ

Маріянъ Каролъ Хенціньскій

при улиці Городецкій ч. 38 [поблизъ стації кінного трамваю] у Львовѣ.

☛ Зъ провінціи выстатчить на мѣру одинъ вужитый черевикъ. 584 71—24

Старша женщина

сирота по бл. п. о. Трещаковскомъ, пошукуе мѣсця до вдвця яко господиня. Адреса С. Т., Мшана, у Вп. паньства Масякивъ. 292 1—3

Проф. Д-ра Олександра Огоновского „**СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО**“ виданій Д-ром Петром Стебальскимъ: том I. Загальні науки і право річеве; том II. Право облігаційне і право спадково — появили ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

ПРИРЯДЫ до ратованя худобы въ случаяхъ давленя, вздути и т. п. въ формѣ руры зъ дроту сталевого, по зр. 6·—, Трокары спущала и т. п. зоручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 950

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу
зъ житєписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна I-шои части 25 кр. II-ои части 20 кр.
Оправленій примѣрники продають ся о 10 кр. бльше.

Хочу подякувати за мѣсце. Досыть менѣ того!

— Дуже добре, — сказала молода женщина встаючи, — можете выповѣсти у властивый способъ. Вы не маете права приходити до сеи комнаты въ такій зухвалый способъ. Будьте такъ добрій, идѣть до своеи комнаты!

— Овъ! — вдрубала Суза, — але жь бо вы умѣете надати собѣ поваги! Мушу спробовати, чи я потрафлю занята таку поставу. Якъ бы вы були трохи красшою, місъ Лонґуортъ, я назвала бы се чарующимъ, — и дѣвчина вдкинула голову назадъ и смѣяла ся.

Щось въ тѣмъ смѣху розбудило спомины у панны Лонґуортъ и дрожь боязни перейшла по нѣй, однакъ приглядаючи ся знову дѣвчинѣ, пбзнала, що помылила ся. Суза пбдскочила, все ще смѣючись, и вытягнула шпильку зъ чѣпця, якій мала на собѣ, кинула чѣпець на крѣсло, потому стягнула перуку и стануда передъ панною Лонґуортъ въ своѣй натуральнѣй особѣ.

— Місъ Брюстеръ! — вымовила Едіта здивована. — Що вы робите въ моемъ домѣ въ тѣмъ перебраню?

— Чудне запытанѣ! — вдповѣла Дженні. — Я жь була слугою и що думаете? якъ вдограла я свою ролю? Теперь сѣдайте, панно Поваго, а я вамъ скажу щось о вашій родинѣ. Я догадувала ся, що вы пачка драбовъ, а теперь можу се стверднти.

— Забирайте ся зъ мого дому заразъ! крикнула Едіта въ гнѣвѣ. — Я не буду васъ слухати!

— О, будете, будете! — скачала Дженні, — бо я поступлю инсля вашого прикладу и не выпущу васъ, доки не выслухаете того, що я маю сказати.

Говорячи те, аматорка-покоѣвка посунула ся звинно до дверей и стануда до нихъ плечима.

(*Дальше буде.*)

Зѣльця Д-ра Зебурґера

загально вже знане и успѣшне средство на кашель, хрипку, нежыты и т. п. обявы.
Цѣна коробочки 20 кр. 10

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 239—7

Въ житю

нѣколи вже
не трафить ся така рѣдка нагода
только за **3** зр. 50 кр.
дѣстати слѣдующу пышну колекцію товарѣвъ
15 штукъ 3·50зр. 15 штукъ 3·50зр.



1 Reform Anker-Remontoir годинникъ до кишенѣ. Ходить дуже добре з 3-лѣтнею гарантією.
1 правдивый гольдиновый ланцюшокъ;
2 штуки перстенѣвъ найновѣйшого фасону зъ имітованого золота и такими-жь брилянтами
1 пара спинокъ до манжетѣвъ, дубле-золото пільошоване зъ механіком;
1 дуже гарна брошка дамска,
8 грудий спинокъ пѣдъ сорочки
1 патентована спинка до выкладаныхъ ковнѣрѣвъ;
1 елегантска шпилька до краватки;
1 футералъ на годинникъ;
1 кешеневе зеркальце зъ футералом;
1 грудна шпилька, фасонове золото;
Всѣ тѣ пышни 15 предметы разомъ зъ годинникомъ коштують лишь
8·50 зр.
Высилає ся скоро кождому за послѣплатою. Якъ не сподобає ся, грошѣ звернє ся безъ протесту, такъ що для купуючого выключене всяке ризико.
Замовляти выключно черезъ годинникарску фірму
Alfred Fischer
Wien I. Adlergasse 10.
374 4—6

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12

ВАЖНЕ ДЛЯ КОЖДОГО.

Вѣльна вѣдъ бактерій
ВОДА ДО ПИТЯ
є конечною потребою для кождого дому для фабрикъ содовои воды, для бровариѣвъ и т. д. особливо въ околицяхъ зъ нездоровою водою. Раціональну зараду подають тѣльно и одиноко ц. к. упр. пр.
•ФІЛЬТРЫ БЕРКЕФЕЛЬДА,•
[Berkefeld Filter]
котрій, много разъ выпробованій першими бактеріольогами Европы дають воду найчистѣйшу, вѣльну вѣдъ бактерій.
Складъ у **Wilhelm Brückner & Comp.**
Wien, III., Baumgasse Nr. 5 und 7.
Фабрика для устроѣвъ центрального орѣзания водопроводѣвъ и инших.
Илюстрованій цѣнники даромъ и оплатно. 246 4—5

Ц. к. упр. галиц. акційный
БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ
перенѣсъ
Контору вымѣны
и
вѣддѣлъ депозитовый
котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ мезаннѣ власного, *будынку* до **льокалю фронтового въ партерѣ.**

Вѣддѣлъ депозитовый
принимає вклады и выплачує завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимає до переховання паперы вартѣстнѣ и дає на нихъ завдатки.
Крѣмъ того впроваджено подѣбно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.
Депозиты сховковѣ (Safe Deposits)
За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рѣчно, депозитарь дѣстає въ сталевѣй касѣ панцирнѣй сховокъ до выключного ужитку и пѣдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може свое майно або важній документы. 374 [4]
Пѣдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогѣднѣйшій заряджения.
Приписы дотычно того рода депозитѣвъ одержати можна безплатно у вѣддѣлѣ депозитовѣмъ.



По низькихъ цѣнахъ
выготовляє
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 64—?

Голляндско-Американьска лінія
зносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ **Роттердаму** до **Ню-Іорку**
Бюро для квитъ: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пѣдля довжины и величины квитъ якъ и пѣдля скорости и елегантіи парохода.

Фабричный складъ Sheffield-скихъ бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII. Feldgasse 10.



Оригінальній англійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглублено шлюфований, выострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ½ вглублено шлюфована зр. 1.50 а ¹/₁ вглублено шлюфований зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ на *одного дня*:

Прошу прислати ще 5 opit. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Куповичъ 23/10 1897 Людвикъ Загрядникъ парохъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малиновъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичъ парохъ. 54 24—?

Подѣбно пишуть Вел. Отецъ: 23/10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

Кароль ҐОСТИНЬСКІЙ явный спѣльникъ фірмы
К. Гостиньскій и І. Альсъ
Предприемство комісій и спедицій
у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телефонъ ч. 537)
яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване
ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПѢВНѢЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМѢ
продає карты корабельній выѣзджаючимъ въ край заморскій и удѣляє всякихъ поясненъ безплатно.
Експедиція подорожныхъ и пакунковъ 3—5 разѣвъ мѣсячно до Америки Пѣвнѣчной, Аргентины, Канады, Парагвы и Сполученыхъ Державъ. 209 58—?

Лише **50** кр. на **3** тягненя.
ПЕРЕДПОСЛѢДНЫЙ Тыждень.
219 11—? Головна выграна 1 разъ
100.000 коронъ и 25.000 коронъ
разы
готовкою въ 20% потрученемъ.
ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЙ ВЫСТАВЫ **а 50 кр.** | Тягнене: 6 серпня 1898. Тягнене: 15 вересня 1898. | Тягнене: 22 жовтня 1898.
поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґ. Максъ, Шеллєнберґъ и Крайзеръ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Яковъ Штро, М. Клярфельдъ.

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 мая 1898
після часу середно-европейского (цісарского о 36 мінут від часу львівского).

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп. відходять о	ПОЇЗД особ.	зі Львова
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з голови. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⁵/₈ до ¹¹/₈)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бел ца
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (¹/₈ до ¹²/₈ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з голови. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⁵/₈ до ¹¹/₈ неділі сьвята)
2.30	—	„ „ „ голови. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⁵/₈ до ¹¹/₈)
				3.25	„ Брухович (⁵/₈ до ¹¹/₈)
				4.55	„ Ярослава
		нічн			**нічн**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ голови. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.20	„ Янова (¹/₈ до ¹⁵/₈ в будні дні)
	6.10	„ „		6.30	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (¹/₈ до ²¹/₈ и ¹⁶/₈ до ²⁰/₈)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Брухович (⁵/₈ до ²⁰/₈ и ¹⁶/₈ до ¹¹/₈		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.31	„ „ (¹/₇ до ¹¹/₈)		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (¹/₈ до ¹³/₈ въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (¹/₈ до ²¹/₈ и ¹⁶/₈ до ²⁰/₈)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на голови. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ з Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5



ZACHERLIN

дѣлає на причудъ! Убиває всякій рѣдъ комахъ

зъ просто зачудовуючою силою и вынищує всяку хробачню скоро и певно такъ, що зъ неи и слѣду не лишає ся. Длятого славлять его и допытують за нимъ мілионы людей.

Пѣзнати его можна по: 1. запечатанѣй фляшцѣ 2. по имени **„Zacherl“.**

Склады є всюды тамъ, де вывѣшенѣ плякаты **„Zacherlin“.** 84 7—8

При закупнѣ товарѣвъ просимо поклікуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянькова. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского.

Ч. 159 Львовъ, Понедѣлокъ 20 Липня (1 Серпня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошенъ ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Княгининого 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбст за инсераты вимий у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	. . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ	. . 24 зр.
на пѣвъ року	. . 9 зр.	на пѣвъ року	. . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	. . 16 зр.	на пѣвъ року	. . 8 зр.
на чверть року	. . 4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишне на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вольній вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайні принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ей мѣсця а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші денесенє приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Панъ староста и панъ маршалокъ.

I.

Звѣстный „староста-хитрецъ“ п. Чежовскій — що то не звелівъ принати до вѣдомости ухвалы жовквѣского деканата въ справѣ рускои переписки [гл. 146 ч. „Дѣла“], котрою ему руске духовенство пригадало циркуляръ ц. к. намѣстництва о его заприсягненѣмъ обовязку шанувати законы и міністерскій розпорядженя що до рускои мовы, — рѣже „sprężyście“ свою штуку дальше ad majorem Austriae — pardon! — Poloniae glo'am.

Рускимъ душпастирямъ, котрѣ пѣсля своєи ухвалы вѣдсылаютъ до деканального уряду письма адресовані по польски, панъ староста шле поліцаями ось-якій паштеты:

„Ponieważ Wielebny Urząd parafialny nie wykonał tutejszego rozporządzenia w sprawie przedłożenia wykazu o ruchu ludności a termin przedłożenia tych wykazów wysokiemu c. k. Namiestnictwu już upłynął, przeto celem ponaglenia Wielebny Urząd parafialny w dotrzymywaniu terminów *wysyłam posłańca karnego z należytością za kilometrowe w kwocie ... i dzienną należytością w kwocie 1 złr.* Posłaniec ten zostanie na koszt księdza proboszcza w ... tak długo, jak długo wykazy o ruchu ludności przedłożone tu nie będą.

Żółkiew dnia 27 Lipca 1898.

C. k. Starosta *Cieżowski*“.

Маешь, Русине, загаранговане тобѣ австрійскою конституцією право вѣдъ старосты — Поляка! За свое конституційне право маешь — „karnego posłańca“! Плати, сердего, кару за те, що вѣришь въ право, въ артикулъ XIX конституції и въ розпорядженя австрійскихъ міністрѣвъ!

А що жь на те высшій рыбы, нѣжь п. Чежовскій? Не вже-жь нема нѣкого въ Австрія, хто бы пану старостѣ притявъ пазурѣ польского шовінізму?!

Перша инстанція ц. к. намѣстникъ краю и до него удасть ся духовенство депутацією спытати ся: чи ще въ Галичинѣ обовязує австрійска конституція и розпорядженя міністрѣвъ, чи вже може все те повалила „галицка автономія“ своєю засадою „jak kto chce“?!

II.

Пѣдгаєцкій маршалокъ повѣтовый п. Литиньскій выдавъ недавно ось-якій декретъ для зверхности громадскои въ Котузовѣ на ей рускій письма до выдѣлу повѣтового въ Пѣдгайцяхъ:

„Pisma do L. 1216, 1289 i 1290 *zwracają się* Zwierchności gminnej w Kotuzowie przypominając, że Uchwały pełnej Rady powiatowej z dnia 10 Stycznia 868 i z dnia 27 Sierpnia 878 stanowczo unormowały sprawy *języka urzędowego* skutki więc lekceważenia tej uchwały Zwierzchność gminna sobie przepisać będzie musiała gdyż *wszelkie jej relacie podobnie* [рускимъ языкомъ] *pisane za nie byłe uważane będą.*

Z wydziału Rady powiatowej

Podhajce 6 lipca 1898.

prezes *E. Lityński*“.

Ось маешь „галицку автономію“! маешь „маршалка польского бецирку“! — и то не якого будь, а „обшарника“, отже члена „ґіерархіи сполечнои“, и кавѣдата на посла!

Намъ здаесь, що въ цѣлѣй всходнѣй Галичинѣ не знайде ся анѣ одень возный рады повѣтовои, котрый бы не знавъ того, що громадѣ вѣльно писати до выдѣлу повѣтового по руски або по польски, якъ собѣ рада громадска хоче — на те-жь и є автономія! А панъ маршалокъ пѣдгаєцкій „nie raczy“ знати сего!

Въ своѣмъ декретѣ покликуєсь вѣнъ на якісь ухвалы повнои рады повѣтовои зъ 10 сѣчня 1868 и зъ 28 серпня 1878 о „języku urzędowym“. Що се знову за „пѣдгаєцке чудо“?! Прецѣнь рада повѣтова въ Пѣдгайцяхъ не могла ажь такъ упасти на голову, щобы для пѣвтора сотки громадъ въ повѣтѣ ухвалювала „język urzędowy“ — бо-жь она до того не мала и не мае нѣякого права!

Але що то богато говорити? Чи тутъ у грѣ грубе незнанє, чи ненависть до русчины — сякъ чи такъ, той декретъ пѣдгаєцкого пана маршалка є просто скандаломъ — и мы певнѣ, що и краєвый выдѣлъ, яко высша инстанція, не назве сего инакше.

Кн. Отто Бісмаркъ — небощикъ!

Цѣлкомъ несподѣвано рознесли вчера телеграмы вѣсть, що въ суботу о год. $10^3/_4$ въ ночи не стало кн. Бісмарка въ живыхъ. Перша вѣсть про его послѣдну недугу появила ся що-нно минувшого вѣвторка вечеромъ. До середы станъ здоровля у недужого значно погоршивъ ся, вся его родина збрала ся при его лѣжку. При тѣмъ всѣмъ запевнювано, що нема нѣчого грѣзного. Въ четверъ обходивъ князь 51 рѣчницю свого подружя. По добрѣй ночи чувъ ся вѣнъ лѣпше, засѣвъ разомъ зъ родиною до стола, бувъ веселый и куривъ навѣть люльку, хочь въ послѣднихъ дняхъ она эму вже не смакувала. Такъ само и въ пятницю мавъ ся не зле; его лѣкарь д-ръ Швенінгеръ зважився вѣдъѣхати до Берлина чи то, якъ нашій доносять, до Саксонії, а навѣть и сынъ Вільгельмъ ладивъ ся вѣдъѣздити. Тымчасомъ нѣч на суботу була безсонна, а по полудни вже очевидно настала аґонія.

И такъ не стало „зелѣзного канцлера“, одного зъ найвѣльшихъ мужѣвъ державныхъ сего столѣтя, передъ котрымъ якійсь часъ дрожала вся Европа, не стало творця нѣмецкого цѣсарства.

Отто Едвардъ Леопольдъ Бісмаркъ уродивъ ся дня 1 цѣтня 1815 р. въ Шенгавзенѣ въ повѣтѣ магдебурскѣмъ. Его отець бувъ властителемъ вѣльшои посѣлости и пенсіонованым ротмістромъ. Нижшій школы и ґімназію скѣнчивъ Отто Бісмаркъ въ Берлинѣ, а університетскій науки въ Ґетинґенѣ и въ Берлинѣ. Въ червни 1835 р. вступивъ до мѣского суду въ Берлинѣ. Въ р. 1838 вѣдбувъ службу однорѣчну у войску и ставъ офіцеромъ краєвои оборони. Коли по смерти вѣтця въ р. 1845 пришло до подѣлу маетку межи обохъ сынѣвъ, дѣставъ Отто села Шенгавзенъ и Кніпгофъ и поселивъ ся въ Шенгавзенъ. Тутъ выбрано его въ р. 1846 посломъ до провінціального саского сейму, а вѣдти вѣйшовъ въ р. 1847 такожь до першого сполученого сейму въ Берлинѣ, де заявивъ ся завзятымъ прихильникомъ консервативного монархічного сторонництва, а противникомъ конституції. На другѣмъ сполученѣмъ сеймѣ, що радивъ вѣдъ 2—10 цѣтня 1848 р., выступивъ Отто Бісмаркъ при адресовѣй дебатѣ явно противъ здобутковъ мартовои революції. Его парляментарій бесѣды и дневникарскій статьѣ, въ котрыхъ побивавъ ся за абсолютизмомъ, звернули на него увагу короля Фридриха Вільгельма IV., такъ що въ р. 1851, коли на ново установлено нѣмецку союзну раду въ Франкфуртѣ надъ Меномъ, именовано Бісмарка тайнымъ легаційнымъ радникомъ при прускѣмъ посольствѣ, а въ три мѣсяцѣ пѣзнѣйше прускимъ посломъ въ Франкфуртѣ. Тутъ заставъ вѣнъ такій станъ рѣчей: Австрія поконала була у себе революцію и здобула собѣ прихильнѣсть Россія та Прусъ. И король Фридрихъ Вільгельмъ IV. и Бісмаркъ згоджували ся зовсѣмъ на поворотъ такого стану рѣчей въ нѣмецкихъ краяхъ, якій бувъ за часѣвъ Метерніха въ рр. 1819—1848. Але на союзнѣй радѣ чимъ разъ рѣзше показувалось суперництво Австрія и Прусъ о провѣдъ въ Нѣмеччинѣ. Згодомъ пришло до того, що Бісмаркъ ставъ противникомъ Австрія; а въ своѣмъ справозданю дня 26 цѣтня 1856 р. высказавъ гадку, що суперництво двохъ нѣмецкихъ великихъ державъ буде можна полагодити лише вѣйною. „Пѣсля вѣденьскои політики“ писавъ вѣнъ тогдѣ „въ Нѣмеччинѣ стало за тѣсно для обохъ державъ“. Але зъ тыми поглядами не згоджували ся двѣрскій круги въ Берлинѣ анѣ самъ король Фридрихъ Вільгельмъ, котрый не радъ бувъ розъединувати ся зъ Австрією. За те тымъ вѣльше подобавъ ся Бісмаркъ кн. Вільгельмови, що дня 5 жовтня 1858 р. зъ причины недуги короля обнявъ реґентію, а опѣсля дня 2 сѣчня 1861 самъ ставъ королемъ. Кн. Вільгельмъ вже въ р. 1850 выложивъ бувъ въ пропамятнѣмъ письмѣ гадку нѣмецкого зъєдиненя зъ Пруссами на чолѣ.

По осьмилѣтнѣмъ побутѣ въ Франкфуртѣ перенесено Бісмарка дня 23 сѣчня 1859 на амбасадора до Петербурга — якъ разъ зъ причины неприхильного становиска, яке занимавъ у Франкфуртѣ. Въ Петербурзѣ забавивъ до 1862 р., а опѣсля пѣшовъ на амбасадора до Парижа.

Въ часѣ, коли кн. Вільгельмъ обнявъ реґентію, національный рухъ въ Нѣмеччинѣ проявивъ ся наново рѣвночасно зъ рухомъ Італійцѣвъ, що наставъ за причиною Кавура. Коли настала въ р. 1859 вѣйна мѣжь Австрією а Францією и Сардинією, Прусы поставили для охороны своихъ границь войско, и при тѣй нагодѣ показали ся недостатки прускои армія, котрѣ выкликали плянъ реорґанізації войска. Головнымъ дорадникомъ князя, а опѣсля короля Вільгельма въ тѣй справѣ бувъ Альбрехтъ Роонъ, приятель Бісмарка. Плянови реформы армія протививъ ся прускій парламентъ, котрый не хотѣвъ ани чути о тымъ, щобы ландверу, войску, котре ставало ся зъ людей, що вже выслужили свій часъ въ войску, и котре въ часѣ войны мало ся вѣдмѣнно, ставити на рѣвни зъ регулярнымъ войскомъ. Ландверъ мавъ ся ставити на рѣвни зъ регулярнымъ войскомъ, а ландверъ мавъ ся ставити на рѣвни зъ регулярнымъ войскомъ.

Посередництво женщины.

(*Зъ англійского.*)

XV.

Дженні Брюстеръ стояла плечима до дверей и усмѣхала ся мило.

— Нинѣ мій день гры, місъ Лонґуортъ. Здаесь, я вѣддала ролю покоѣвки такъ добре, що се ввело въ блудъ пару членѣвъ сен родины. А теперь я наслѣдую васъ у вашій переймаючій драмѣ „На морю“. Чи-жь не варто побачити?

— Дивуе мене, — сказала Едіта знова сѣдаючи, — чому вы не посвятили ся сценѣ?

— Неразъ я о тѣмъ гадала, але журналістика бѣльше подразняюча.

— Однакъ може мае бѣльше розчарованъ. Коли я грала на кораблі свою „переймаючу драму“, то я мала лѣпше приладженій реквізиты сценічній, нѣжь вы теперь.

— Гадаете вѣдъѣздъ човна?

— Нѣ, електричный гузикъ пѣдъ долонею; вы не могли задзвонити о помочь. А теперь, коли вы тримаете дверѣ, я можу задзвонити, бо шнурокъ вѣдъ дзвонка ось коло мене.

— Такъ, се менѣ некористно, признаю. Чи хочете дзвонити и казати мене выкинути?

— Гадаю, що сего не буде потрѣбно. Чей-же выйдете спокійно.

— Вы дуже зручна дѣвчина, місъ Лонґуортъ. Хотѣла-бъ я васъ любити, але не люблю, то й не будемо тратити дорогого часу, жалувати за тымъ. Чи вы не цѣкавій почути, що я вамъ мала сказати?

— Анѣ трошки! Однакъ хотѣла бы я знати одно.

— А прецѣнь! ну, се людска рѣчь. Що-жь вы хочете знати?

— Вы прийшли сюда зъ доброю рекомендацією. Якъ вы довѣдались, що я потребувала покоѣвки, и чи вашій свѣдоцтва були...

Едіта шукала за словомъ, але Дженні скоро пѣддала:

— Сфальшованій? Борони Боже! Въ сѣмъ краю нема потребы робити що-небудь криміналного, коли мае ся грошѣ. Я не фальшувала ихъ, а купила. Чи-жь вы не писали до котрои въ тыхъ добрыхъ панъ, що рекомендували мене?

— Я писала и дѣстала вѣдповѣдь якъ найлѣпшу о васъ.

— Певно, се належало до угоды. О, въ Лондонѣ можна въ грѣшми все зробити, то дуже миле мѣсто! А що я довѣдалась о опорожненѣмъ мѣсци, се такожь грошѣ. Я перекупила вашу покоѣвку и она вѣдѣйшла.

— Ага! И що-жь за цѣль вы мали въ тѣмъ всѣмъ?

Дженні засмѣяла ся, тымъ самымъ срѣбнымъ смѣхомъ, що передъ годиною чарувавъ Уіліяма. Теперь она покинула становиско сторожи при дверахъ и кинула ся въ крѣсло.

— Місъ Лонґуортъ, — сказала, — вы неконсеквентнѣ. Перше вы удавали, що не цѣкавій чути мои бесѣды, а теперь пытаете власне о те, що я мала вамъ сказати. Очевидно, вы страшно цѣкавій, по ще я тутъ є; инакше не були бы вы женщиною. Теперь же я змѣнила свою постанову и не гадаю сказати вамъ. Але те скажу, що цѣлію мого приходу сюда було головно: переконати ся самій, якъ обходять зѣ слугами въ сѣмъ краю. Бачите, мои симпатіи є по сторонѣ женщинъ, що працюють, а не тыхъ... ну, якъ непричкомъ вы.

— Здаесь менѣ, вы вже то разъ говорили. А якъ же мы обходимо ся зѣ слугами?

— О скѣлько мій досвѣдъ выстачае, то дѣйстно дуже добре.

— Дуже приемно почути се вѣдъ васъ. Я бояла ся, що не дѣстанемо вашого одобреня. А теперь, де маю вамъ пѣслати вашій грошѣ за мѣсяць, місъ Брюстеръ?

Дженні операла ся въ крѣслѣ; зъ ей очей блискало гнѣвне свѣтло, що пригадувало Едітѣ ей поглядъ ненависти на кораблі. Теплый румянець выступивъ на ей бѣле лице а уста затиснулись. Настала хвиля мовчаня, а потѣмъ огорчена Дженні перейшло такъ скоро, якъ пришло. Она засмѣяла ся зъ слѣдомъ примусу въ голосѣ.

— Вы потрафите сказати обиджаючу рѣчь такъ спокійно и солодко, якъ нѣхто иншій; сего вамъ завидую. Коли я говорю що поганого, то кажу се въ гнѣвѣ и мій голосъ мае якусь скѣлькість остроти. Я не година мурликати якъ котъ, а при тѣмъ драпати... Хотѣла бы я се вмѣти!

— А чи-жь то зневага давати вамъ грошѣ, котрѣ вы заробили?

— Такъ, и вы говорячи знали о тѣмъ. Вы не розумѣете мене анѣ трохи, нашій точки погляду рѣзнять ся. Я хочу знати весь! Мене интересуе, о чѣмъ люде думають и говорять, а мале мене обходить, хто тій люде, бо я заинтересувалась навѣть бѣльше політичною опінією вашого льокая, нѣжь льорда Фредеріка Бінґама. Они оба консервативній, однакъ льордъ Фредзьо здаеть ся неневный въ своихъ поглядахъ, бо его можна переконати въ пятьохъ мінутахъ, а льокай тримае ся крѣпко якъ скала. Я подивляю того льокая. Надѣю ся, що вы осторожно подасте эму вѣсть о моѣмъ вѣдходѣ, бо вѣнъ освѣдчивъ ся менѣ и ще не дѣставъ вѣдповѣди.

— Ще є часъ, — сказала Едіта усмѣхаючись мимоволѣ. — Чи може задзвонити по него?

— Прошу сего не робити. Я хочу уникнути прикрои сцены, бо вѣнъ такъ певный себе и не припускае вѣдмовы, а до того ще льокай є моимъ ідеаломъ, чимъ повиненъ бути членъ арістократіи. Его поваґа збуджуе пошанованє, коли противно льордъ Фредзьо такій звычайный, добродушный, щоденный чоловѣкъ, що коли-бъ я его імпортувала до Державъ, то певно нѣхто не повѣривъ бы, що се правдивый льордъ. Зъ льокаемъ було бы вже инакше...

— Яка шкода, що не можете замѣнити освѣдчинъ льокая за освѣдчины льорда Фредеріка!

— Шкода? — крикнула Дженні. — Дуже прошу! Льордъ Фредзьо освѣдчивъ ся менѣ на дѣ недѣлѣ передъ тымъ, якимъ я вадѣла льокая. Бачу, що вы не вѣрите тому. Ну, запытайтесь льорда Фредзя! Я васъ представлю и скажу эму, що вы не вѣрите тому, що вѣнъ проснвъ мене бути леді Фредзьовою, коли то такъ титулуе ся. Вѣнъ зробить овечу міну, але не заперечить. Бачите, я побачивши, що забавлю въ Анґлії якійсь часъ, написала до редактора „Аргуса“, щобы постаравъ ся для мене о пачку листѣвъ поручаючихъ и прислявъ ихъ сюды, бо и потребую ихъ, абы студіювати арістократію. Вѣнъ прислявъ и запевняю васъ, що менѣ далеко тяжше було дѣстати ся до комнатъ вашихъ

лямент, такъ що король Вільгельмъ хотівъ вже зложити корону. Тогдѣ дорадивъ Роонъ, щобы покликати Бісмарка на президента міністрів. Коли Бісмаркъ заявивъ свою готовість обняти урядъ навѣть противъ парляментарнои бѣльшости и правити навѣть безъ буджету, тогдѣ король подеръ готове вже письмо, которымъ зрѣкавъ ся трону, и именувавъ Бісмарка зразу тымчасово, а за кѣлька днівъ 8 жовтня 1862 постійно президентомъ міністрівъ и міністромъ заграничныхъ справъ.

Въ парламентѣ стрѣвъ ся Бісмаркъ зъ найзавзятѣйшою опозиціею, котра ще заострила ся черезъ его політику въ справѣ польского повстання 1863 р. Бісмаркъ уложивъ зъ царемъ Александромъ II. умову що до спѣльного поведеня противъ повстанцівъ, коли противно ліберальнѣ Нѣмцѣ оказували имъ прихильність. Зъ того часу мали Поляки въ Бісмарку свого найзавзятѣйшого ворога; ще въ р. 1894. говоривъ вінъ, що бѣльше реакційного сотворѣня нема на божѣмъ свѣтѣ, якъ польскій шляхтичъ. Вкінци 30. мая 1863 вѣдроченo прускій парляментъ, а д. 2. вересня розвязно его. Але новый парляментъ такъ само оставъ въ опозиціи и не призналъ навѣть кредитівъ на вѣйну о Шлесвікъ и Гольштайнъ, по чѣмъ парляментъ знову розвязано.

Въ тѣмъ часѣ неприхильна до Австрія політика Бісмарка починае проявлятя ся явнѣйше. Цѣсарь Францъ Іосифъ скликавъ на д. 16. серпня 1863. р. нѣмецкихъ князівъ до Франкфурту на спѣльну нараду надъ проектомъ реформы нѣмецкого союза. За порадою Бісмарка прускій король не взявъ участи въ тѣй нарадѣ; а Бісмаркъ заявивъ, що Прусы пристануть лише на таку реформу союза, въ котрѣй они заняли бы цѣлкомъ рѣвнорядне зъ Австрією становище. Зъѣздъ нѣмецкихъ князівъ розбѣшовъ ся тогдѣ безуспѣшно.

Мимо того заострея вѣдносинъ мѣжь Австрією а Прусами прийшло мѣжь обома державами въ падолистѣ 1863 р. таки до згоды въ справѣ Шлесвіку и Гольштайну. Оба тѣ князівства були въ персональнѣй уніи зъ Данією, а лондиньска конференція зъ р. 1852 признала имъ самостійну конституцію. Тымчасомъ въ р. 1863. даньске правительство огласило одну для всеи Данія конституцію, котра выходила на шкоду згаданыхъ нѣмецкихъ князівствъ. Тогдѣ въ цѣлѣй Нѣмеччинѣ заворушило ся, щобы Шлесвікъ и Гольштайнъ освободити зъ-пѣдъ даньского ярма. Щобы не выкликати интервенціи иншихъ державъ, получила ся Австрія зъ Прусами нѣбы то лише въ цѣли обороны запорученои Шлесвікови и Гольштайнови конституціи, а не въ цѣли вѣдорвання ихъ Данія. Але пѣсля побѣдъ надъ даньскими вѣйсками, заключено 27. жовтня 1864 р. миръ, а даньскій король зрѣкъ ся всякихъ своихъ правъ до князівствъ шлесвіцкого, гольштиньского и лявенбурґского на користь австрійского цѣсаря и пруского короля та зобовязавъ ся пристати на все, що оба тѣ монархи постановлять въ справѣ тыхъ князівствъ.

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізации дешевого и догѣдного кредиту селянъского въ Галичинѣ.

V.

Дальшій основы и орґанізація кас позичковыхъ системы Райфайзена.

4). *Удѣлы и дівіденды.* Перший касы, заснованій Райфайзеномъ, цѣлкомъ не знали удѣлівъ. Доперва при змѣнѣ статута Гедесдорфскои спѣлки 1864. року впровадивъ Райфайзенъ також удѣлы. Однакожь по кѣлькалѣтнѣмъ досвѣдѣ пришовъ вінъ до пересвѣдченя, що для людности сѣльскои вымагане удѣлівъ есть злишне и невластиве. Тому повернувъ вінъ до давнои практики и не жадавъ вѣдъ членівъ складаня удѣлівъ. Вправдѣ нѣмецкій законъ о стоваришеняхъ господарскихъ зъ 1868 року вымагавъ складаня удѣлівъ, однакъ Райфайзенъ старавъ ся черезъ кѣлька лѣтъ тую постанову закона обходити, але остаточно противникъ его Шульце зъ Делічъ побѣдивъ — и правительство нѣмецке наказало також спѣлкамъ Райфайзенівскимъ побирати вѣдъ членівъ удѣлы и сему рѣшеню мусѣвъ Райфайзенъ пѣддати ся. Не будемо розважати арґументівъ „за“ и „противъ“ тои квестіи, бо сеся справа менше обходить загалъ рускій, скажемо лишь те, що въ пѣзнѣйшихъ часахъ касы позичковой системы Райфайзена задержали удѣлы въ своихъ статутахъ и до теперь ихъ вѣдъ членівъ побирають, только высоту тыхъ удѣлівъ означують по можности якъ найнизшу, звычайно 5—10 злр. а. в.

Натомѣсть Райфайзенъ заборояе побирати дівіденды, бо то противить ся его системѣ и не выходило бы на пожитокъ, особливо бѣднѣйшихъ членівъ, хиба на пожитокъ заможнѣйшихъ. Рѣчь природна, що бѣдный членъ буде приневоленый сплачувати удѣлъ дрѣбными ратами, коли заможнѣйшій сплатить его вѣдъ разу, буде побирати вѣдъ него дівіденду и тымъ способомъ буде тягнути зыскъ зъ спѣлки, котра того на цѣли не мае. Вѣдъ удѣлівъ оплачують спѣлки системы Райфайзена замѣсть дівіденды только вѣдсотки въ такѣй высотѣ, яка есть призначена для вкладокъ щадничихъ.

5). *Фонды въ спѣлкахъ системы Райфайзена.* Розходить ся передовсѣмъ о вѣдповѣдь на два питаня: 1) въ якій способъ касы системы Райфайзена громадять потрѣбній имъ фонды? — и 2) въ якій способъ ихъ ужывають?

До 1). Фонды оборотовій касы повстають: а) зъ удѣлівъ, б) зъ вкладокъ ощадности, в) изъ затягненыхъ позичокъ и г) въ даровизнъ и субвенцій.

а) Удѣлы членівъ достатчують спѣлцѣ только малу часть фондівъ, бо Райфайзенъ и его прихильники означують ихъ дуже низько и позваляють сплачувати ихъ ратами: тому ихъ значене для фондівъ оборотовыхъ є мале.

б) Важною задачею спѣлки є, якъ вѣдомо, розбуджувати замилуване до ощадности тыхъ малыхъ заощадженыхъ сумъ, котрѣ бы въ противнѣмъ случаю необачно выдано и змарновано. Вже само истноване спѣлки, къ которою людность все стыкае ся и которою сама кермуе, є великою заохотою до складана ощадности. Поббчь того зарядъ спѣлки обовязаный заохочувати людность до ощадности, котра повинна бути умѣщена въ мѣсцевѣй касѣ. На загальныхъ зборахъ и при всѣляких иншихъ нагодахъ все треба тую справу горячо пригадувати, чимъ передовсѣмъ члены заряду заняти ся повинні и своимъ власнымъ прикладомъ иншимъ громадянамъ присвѣчувати. Тымъ способомъ вытягне ся лежачѣ въ укрытю безъ проценту капіталы, а заразомъ побудить ся людность до бѣльшои пильности, запобѣгливости и ощадности. Свѣдомость, що працею здобутый и ощадженый грѣшь самъ въ себе росте, мѣстить въ собѣ богато принуки и є способне выкликати бѣльшу запобѣгливость и ощадность. Каса позичкова повинна найменшій квоты приймати яко вкладки щадничѣ. Той способъ буджена ощадности есть бѣльше похвалы гѣдный, якъ обовязкове сплачуване ратъ на удѣлы. Примусова ощадность не есть людямъ мила и не заохочуе до бѣльшои запобѣгливости. До умѣщуваня вкладокъ ощадности въ касахъ спѣлки управненій не лишь ея члены, але всѣ мешканцѣ округа спѣлки.

в) Коли не найважнѣйшимъ, то часто найбогатшимъ жереломъ, зъ котрого касы Райфайзенівскій черпають потрѣбній имъ фонды, є затяганє позичокъ. Ходить именно о то, чи спѣлки мають услівя до одержана вѣдъ капіталістівъ кредиту дешевого — бо о такѣмъ лишь може бути мова. Якъ теорія такъ и практика дае на се питане потверджаючу вѣдповѣдь. Дешевый и догѣдный кредитъ є зависимый вѣдъ довѣря до довжника, вѣдъ его господарскои основы и личнои прикметы. Пѣдъ обома тыми взглядами дають спѣлки Райфайзенівскій можливо найпевнѣйшу поруку. Въ першѣмъ напрямѣ тому, що члены ручать солідарно цѣлымъ своимъ маєткомъ, а маєтокъ той есть переважно недвижимый, не выставленый на часть змѣны вартости и на легке знищенє. Зъ другои-жь стороны спѣлка своими основами и своею орґанізацією дае повну поруку, що фондами буде заряджувати осторожно, уживаючи ихъ на полѣпшенє господарства своихъ членівъ, котрѣ зъ касы позычають грошѣ. Черезъ економічне ужите кредиту росте вартѣсть господарства членівъ, а черезъ то и пѣдносить ся реальна порука для вѣрителівъ спѣлки, бо маєтокъ членівъ поббльшае ся що-найменше о вартѣсть позиченого и въ господарство вложеного капіталу. Природна рѣчь, що заразъ по заснованю спѣлки зарядъ ея мусить поборювати певні трудности и доложити старана, абы вышукати капіталіста готового позичити спѣлцѣ грошѣ пѣдъ користными для неи услівями; скоро однакъ каса позичкова добре урядить ся и розпѣче правильне житє, зачнуть вплывати подостаткомъ капіталы, якъ то поучае досвѣдъ зробленый всюды тамъ, де спѣлки Райфайзенівскій вже позакладано. Свѣтлыхъ доказівъ на те достатчили часы военній въ Нѣмеччинѣ — въ часахъ вѣйны прусько-австрійскои въ 1866 и нѣмецко-французкои въ 1870|71 роцѣ. Коли въ иншихъ институціяхъ кредитовыхъ, н. пр. въ товариствахъ задатковыхъ, вѣдбирано капіталы масами, то вѣдъ спѣлокъ Райфайзенівскихъ не только не вѣдбирано, але що-бѣльше, вкладано въ нихъ такій сумы, котрыхъ они приняти не могли, бо не потребували. Рѣчь тая дасть ся легко выяснити. Земля, що становить головну часть солідарныхъ ручителівъ, не тратить на вартости и не выставлена на небезпеченьство черезъ нещастя военній; отже станъ селянъскій може найлекше передержати часы критичній.

г) О даровизнахъ и субвенціяхъ можна-бъ и не згадувати, бо они вѣдграють выимкову и побѣчну ролю въ спѣлкахъ Райфайзенівскихъ. Райфайзенъ рѣшучо противный имъ, бо они нарушують идею самопомочи, якою спѣлки его системы повинні руководити ся. Що-найбѣльше при заснованю спѣлки може мати мѣсце вѣдповѣдна пѣдмога на перші конечній выдатки, [на книжки касовій и рахунковій та на иншій друкы] и така пѣдмога не лишь не шкѣдлива, але противно, пожадана, бо тѣ перші выдатки роблять велику трудность при заснованю спѣлки и забирають ѣй цѣлый зыскъ першого року а часто и дальшихъ лѣтъ. Впрочѣмъ спѣлки повинні удержати ся о власныхъ силахъ, наколи мають услівя до жытя.

слугъ, якъ до комнатъ шляхты, а до того ще й далеко менше коштуе обертатись мѣжь сметанкою товариства.

Едіта сидѣла мовчки и здивована поглядала цѣкаво на молоду женщину.

— Нѣ, я сильно розчарована зъ аристократіи. А що мене дивуе въ сѣмъ краю, то се, якъ вы женщины псуете мужчинъ. Вы завадто добрѣ для нихъ. Вы нихъ пестите, хухаете на нихъ, и они натурально стають ся зарозумѣлыми. А велика шкода, бо богато зъ нихъ хорошѣ люде. Те дѣе ся всюды, де я була — межи слугами и всюды. Тажъ коли здыбати въ парку на проходѣ молоду пару зъ того, що вы любите называти „вищій клясы“, то мужчина сгустить голову и тягне ся недбало, а дѣвчина глядить на васъ вызывающо, якъ бы хотѣла сказати: „Я его злапала! А що? якій вінъ?“ Тымчасомъ мужчина выдае ся засоромленымъ и очевидно чуе ся не своимъ. Мужчинѣ треба дати зрозумѣти, що ему робить ся кречність, коли скаже ся ему ласкаве слово, и въ такѣмъ станѣ ума треба мужчину тримати, а тогдѣ можете зъ нимъ зробити, що вамъ подобаесь. Я звычайно даю ему освѣдчати ся, закимъ зачну свою псоту, и така епізода кѣнчить ся артистично. По тѣмъ можна бути правдиво добрими приятелями и провести часъ весело. Такъ я при одній нагодѣ зробила и зъ льордомъ Фредаьомъ. Вінъ освѣдчивъ ся менѣ, а я смѣяла ся зъ него. По хвили вінъ також зачавъ смѣятись и такъ бавили ся мы дуже добре. Але я розбалакалась, якъ бы менѣ платили за балаканє, а не за писанє. Чого вы дивите ся на мене такъ? Чи не вѣрите тому, що я вамъ говорю?

— Вѣрю всему. Одного лишь не можу розумѣти: чому розумна дѣвчина, якъ ось вы, мае втискати ся въ дѣмъ и... ну, робити те, на примѣръ вы зробили?

— А чому-жь не маю сего робити? Я потребую докладнои информаціи и дѣстаю ю въ свѣй власный способъ. Вашѣ писателѣ тутъ описують, якъ живуть бѣдній люде, входять у домы бѣдныхъ, зовсѣмъ не встыдаючись, и друкують свои вражѣня о домахъ убожества, отже чому богатый мае бути вѣльнымъ вѣдъ подѣбного слѣдженя?

— Одно й друге є шпѣгунство.

— Ну, я видѣла въ Уестмінстерскѣмъ опатствѣ памятникъ выставленый чоловѣкови, котрого повѣсили за шпѣгунство. Шпѣгунъ мусить бути вѣдважный, мусить мати нервъ, осторожність... Вінъ часами зробить бѣльше для свого краю, якъ цѣлый полкъ. О, на сѣмъ свѣтѣ є ще гѣрші люде, якъ шпѣгуны!

— Певне, що є, однакожь...

— Такъ, я знаю. Хто мае богато грошей, тому легко моралізувати о хибахъ другихъ. Я вамъ скажу тайну. Я теперь пишу книжку и если зъ нею пощастить ся менѣ, тогдѣ моє поважанє журналістицѣ! Я сама не надто люблю шпѣгунській интересъ. Бою ся, що я вже заразила ся Англією и коли-бъ побула тутъ зъ пару лѣтъ, могла бы-мь выродити ся аже такъ, що уважала бы вашій газеты цѣкавыми. Ага, чи вы знаете адресу Уентворта?

Едіта, надумавшись хвилю, сказала якбись:

— Знаю.

— Може бы вы менѣ ея подали? Я гадаю написати до него и перепросити его за весь неспокѣй, якій я ему справила на кораблі. Вы може не повѣрите, однакъ менѣ поправдѣ совѣсть докорала за тоту пригоду. Длятого то здаеть ся я и вамъ по-части прощаю, що не дали менѣ выслати тоту телеґраму.

(*Дальше буде.*)

Переглядъ політичный.

Перша міністерска нарада вѣдъ часу послѣдной конференціи гр. Туна въ цѣсаремъ въ Ишлю — вѣдбула ся въ суботу по-полудни. Що тамъ вирадили, або чи въ загалѣ що-небудь урадили, держить ся въ тайнѣ.

Magyar Hirlap подае плянъ, пѣсля якого оба правительства монархіи загадали перескочити перепоны и трудности въ урядовѣй справѣ: „Черезъ те, що гр. Тунъ замкнувъ раду державну, не може вінъ сповнити обѣцянки, що найдальше у вересни вѣддасть уговду пѣдъ нараду парляментарной комісіи. Щобы на дальше задержати господарску спѣльнѣсть обохъ половинъ монархіи, мавъ гр. Тунъ згодитись на такій способъ: Угорщина за помочію самостійного и односторонного заряджења своего парламенту и на правнѣй основѣ самостійной территорій цѣлои покличе до житя матеріяльній постановы угодовыхъ проектівъ, о скѣлько они стремлять до задержания господарскои спѣльности. Вінъ такъ тій самій постановы приймe Австрія на пѣдставѣ §. 14. Зыскавый въ той способъ часъ оберне гр. Тунъ на трансформацію парламенту, вѣдъ котрого выпросить потвержденя заряджень доконаныхъ на пѣдставѣ §. 14.

Рѣзній поголоски о планахъ австрійского правительства на будучність якъ и о непорозумѣняхъ и крѣзѣ въ кабінетѣ Narodni Listy называють пустыми фантазіями и комбінаціями. Правительство само вимо, що тайна, якою гр. Тунъ по замкненю парламенту окрывае навѣть найближшій свои плины, ще бѣльше скрѣпляе истнуючу непевність.

Секційный шефъ Штуммеръ мавъ выготовити новый проектъ языковый, котрый наново буде предложеный ческимъ и нѣмецкимъ мужамъ довѣря. Въ тѣй цѣли вѣдбудуть ся новій конференціи.

Про гостину румуньского короля въ Петербурзѣ доносять: На галевѣмъ обѣдѣ въ честь румуньского короля Кароля царь пѣднѣсъ такій тоастъ: „Дякую В. кор. Вел. за вѣдвѣдины и пѣдношу чашу за ваше здоровле, також за здоровля королевои и князя Фердинанда та на щасте Румунії!“ Король Кароль вѣдповѣвъ довшою промовою, въ котрѣй згадавъ про спѣльну борбу Румунівъ и Россіи на Балканахъ, пѣднѣсъ найлѣпшій вѣдносины мѣжь обома державами и подякувавъ цареви за сей „новый и цѣнный вузолъ приязни“. — Вчера вѣдбувъ ся переглядъ вѣйскъ въ Красномъ Селѣ передъ королемъ Каролемъ, князем Фердинандомъ и царскою родиною. Царь самъ провадивъ дефіляду вѣйскъ. Румуньскій король надавъ россійскому міністрови заграничныхъ справъ Муравеву и охмістрови гр. Фредеріксови великій хресты румуньскои звѣзды; иншій ордеры румуньскій одержали Побѣдоносцевъ и міністры Вітте, Горемыкинъ и ген. Куропаткинъ. По дворскѣмъ снѣданю румуньскій король зѣ своимъ товариствомъ вѣдѣхавъ до Москвы. На дворець вѣдпровадивъ ихъ самъ царь.

Приступлено вже до будовы каналу, котрый мае сполучити Балтійске море зъ Чорнымъ. Значѣне каналу буде головно стратеґічне. Комунікація мѣжь обома морями буде установлена въ такій способъ: Вѣдъ Риґи при Балтійскѣмъ морі Двіною до Динабурґа, звѣдки буде перекопаный каналъ до Березины и Днѣпра, а Днѣпромъ до Чорного моря. Роботы обѣймуть також вѣдповѣдне поглубленє русла рѣкъ, такъ, щобы могли переходити и найбѣльші кораблѣ. Довгота цѣлои системы буде выносити 1780 кільометрівъ. Робота потревае чотыри роки. Коштъ вынесе до 200 міліонівъ рублівъ. Роботы зачнуть рѣвночасно вѣдъ одного и другого моря.

Зъ иніціятивы жены контръ-адмірала Дубасова, замѣрено выбудувати въ Портъ-Артурѣ въ Хінахъ православну церковь. Царица жертвувала на сесю цѣль 3.000 рублівъ и приняла протекторатъ надъ тымъ.

Америка на міністерскѣй нарадѣ дня 31 липня уложила вже услівя мира зъ Испанією. Головній услівя такій: 1) Испанія мае вѣдступити Америцѣ всѣ захѣдноиндійскій острови, выимши Кубу. 2) Испанія зрѣкае ся всякого панованя и зверхництва надъ Кубою. Тымчасову опѣку надъ нею обѣймуть Сполучені Держави, доки не устали ся власне правительство льокальне. 3) Американцѣ домагають ся вѣдступленя одного изъ Злодѣйскихъ островівъ, евентуально також Каролиньскихъ на углевій стаціи. 4) Американцѣ не приймають на себе нѣякихъ довгівъ державныхъ Кубы а ѣ Порторіка. 5) Америка не домагаесь вѣдъ Испанії жадного вѣдшкодованя военного. 6) Мѣшана комісія американьско-испаньска мае означити бливій услівя мира. Испаньске вѣйско мае сейчасъ вынести ся зъ Кубы и Порторіко. Филіпінську справу управильнить пізнѣйше американьско-испаньска комісія. Испанія задержить на-разѣ зверхництво надъ Манілею и иншими державами. Испанія буде мусѣла имовѣрно згодитись на поставленій услівя, бо вѣйна мае для неи що-разъ менший выгляды

на успѣхъ. Порторіко не зможе опертись американьскій силѣ, Гаванна пóддасть ся зъ голоду. Такъ само въ Манілѣ доносять, що запасы живности вже вычерпались, а ґенералъ американьскій прибувъ уже зъ рештою своєи армін. На скорóмъ заключеню мира Испанія може скористати ще о стóлько, що американьска армія, зóбрана на Филипінахъ, може станути въ прагодѣ самымъ таки Испанцямъ, сли повстанцѣ не будуть умѣли оцѣнити помочи, якóи имъ удѣлила Америка въ ихъ борбѣ въ испаньскою тиранією. Вже давнѣйше доходили до насъ вѣсти о невдоволеню якъ кубаньскихъ, такъ и филипіньскихъ повстанцѣвъ, котрí кривдують собѣ, що начальники американьскихъ вóйскъ не дають имъ господарити такъ, якъ бы они собѣ того бажали. Повстанцѣ хотѣли бы теперь вóдбити на шкóрѣ Испанцѣвъ все те, що вытерпѣли за весь часъ испаньского панованя. Якъ на Кубѣ Шефтеръ, такъ Девей на Филипінахъ, боячись загальнóи рѣзнѣ Испанцѣвъ и загальнóи анархіи, яку бы въ першóй хвили выкликала побѣда и пановане розъяренóи черни повстанцѣвъ, терплять ихъ поки-що лишь якó помóчникóвъ американьскóи армін, а не якъ панóвъ ситуацін. Ґенерала кубаньскихъ повстанцѣвъ такъ сесе озлобило, що цофнувъ ся зó своєю армією въ горы, а вóдтакъ зложивъ навѣть начальный провóдъ. Начальникъ филипіньскихъ повстанцѣвъ неразъ уже мавъ вóдгрожуватись, що не стерпить такóго поступованя и легковáженя его особы Американцями. Сей антаґонізмъ мѣжь повстанцями на Филипінахъ а Девейомъ дóйшовъ здавсь уже до кульмаційнóи точки. Якъ разъ въ хвили, коли міністерство въ Вашингтонѣ уклададало точки мира зъ Испанією, надóйшла вóдъ адмірала Девея депеша, що становиско повстанцѣвъ грóзне и имовѣрно прийде до битвы Американцѣвъ зъ ними. Для успокоєня Филипінóвъ потребує Девей 750.000 вóйска.

Коли Америка хоче лишити Испанцямъ зверхництво надъ Филипінами, а Испанія скоро пристане на поданí Америкою услóвя мира, готово прийти ще до того, що американьска и испаньска армія сполучать ся и спóльно выступлять противъ повстанцѣвъ.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новóмъ-Санчи!**

— **Vigilantibus jura!** Зъ Любачева пишуть намъ: У насъ ухвала соборчика, щобы не принимати нашихъ писемъ, лишень рускí, не лишила ся безъ наслѣдкóвъ, бо якъ ц. к. староство Тешанóвске такъ и ц. к. Судъ въ Любачевѣ кореспондують вже зъ Урядами парохіяльными по руски. Треба теперь лише взяти ся до урядóвъ громадскихъ и до селянъ та мѣщанъ рускихъ взагалѣ та розбуджувати и у нихъ патріотизмъ рускій, бо то выглядає дивно и лишень на блáгу, якъ ц. к. староство въ справѣ конкуренцíйнóи вóдповѣсить ся до священика по руски, а до повновластника громадского, хлопа, котрый въ зубъ не вмѣє по польски, пише таки по польски! Такъ оно не йде! шануйте руску народность, якъ належить, а не пускайте людемъ блáхмана въ очи! — *Юлíянъ Гладилович.*

— **Пригадка для рускихъ священикóвъ** Зъ днемъ 5-ого серпня минає остатный день речниця для рекурсóвъ въ справѣ вымѣру податку особисто-доходового. Пóсля розпорядженя ц. к. намѣстництва зъ дня 20 червня и пóсля поручення властей духовныхъ — кождый священникъ, оподатковáный тимъ податкомъ, повиненъ ex officio внести вóдклик сли тóлько поставленый infra congruam. О скóлько знаю, польскí кєьондзы не занедбали своихъ справы и рекурсы повносили. Тожъ и рускí священики нехай зъ засады рекурсують, а мають ще кóлька днѣвъ часу. Якъ зачуваю, въ ярославскóмъ повѣтѣ дуже высоко потаксували рускихъ священикóвъ и тую несправедливость обговорювано основно на недавнóмъ соборѣ деканальнóмъ.

— **О. Иванъ Гробельскій,** крилошанинъ Капітулы станиславóвскон, повѣдомивъ — якъ доносять въ Вѣдни — президію палаты послóвъ, що складає свóй мандатъ, якій при загальныхъ выборахъ до рады державнон дало ему заходами п. Барвѣньского правительство Баденього-Санґушка зъ V-ои курíи округа Коломыя и т. д. Зъ якои причины крил. о. Гробельскій зложивъ мандатъ, поки-що не знати. За весь часъ пословання о. Гробельского имя его не згадувало ся въ лѣтописи парляменту, отже належавъ до т. зв. рыбъ парляментарныхъ.

— **Шѣснацятка мужеского хору Львóвского Бояна** устроює въ суботу (6-ого с. м.) концертъ въ Яремчи, а въ недѣлю въ Надвóрнóй. Програма на Яремче така: 1) Лисенька „На прю,“ хоръ; 2) фортепіянъ — вóдграє п. Л.; 3) Лисенка „Quodlibet I.“ хоръ; 4) цитра — вóдграє п. К.; 5) Бортнянского „Услыши Боже“, хоръ; 6) Деклямація — виголосить п. З. 7) Матюка „Цвѣтка дрóбная,“ сольо теноровe п. Й.; 8) Колессы „На музыцѣ“, хоръ. 9) „Наронда пѣсня“ Лисенка — 10) „Ой вóдгаямъ зелененькимъ,“ сольо — спѣвъ п-ны О. Ш. — Сольо — скрипки п. Б. — Въ Надвóрнóй програма ось-яка: 1) Лисенка „Скорбна дума“, хоръ въ супроводѣ фортепіяна; 2) Лисенка „Якъ бы менѣ черевики“, сольо-спѣвъ п. Й. 3) Вахнянина „Наша жизнь“, хоръ; 4) Деклямація — виголосить п. Л.; Бортнянского „Гласомъ моимъ,“ хоръ; фортепіянъ, — вóдграє п. І. 8) Нѣщиньского „Закувала та сива зозуля“, хоръ въ супроводѣ фортепіяна. — По концертахъ будуть товарискí забавы зъ танцями. — *Комітетъ.*

— **Вѣсти вóдъ „Пóдгóрскои Спóлки“ въ Станиславовѣ.** Ще сего тыждня зачне ся высылка книжокъ удѣловыхъ, статутóвъ и пр. Хто зъ членóвъ вóдъ часу приступленя змѣнивъ мѣсце побуту або бажавъ бы собѣ одержати пóдъ иншою адресою, зволить о тóмъ сейчасъ донести. Оголошуя ся такожъ, що въ невдовгóмъ часѣ потрѣбни будуть масарѣ. Б много нашихъ людей способныхъ до того. Котрый бы отже хотѣвъ або хто зъ Вп. Родимцѣвъ бажавъ бы спóлцѣ доброго роботника, зволить по можности скоро се заявити. Вкóнци доносимо, що за мѣсяць а найдальше за шѣсть недѣль радí бы мы зачати дѣло. А що фонды выносять всего на-всего 3000 зр., то просимо *на милость Бога и того бѣдного* такъ дуже кривдженого *народа*, щобы всякій, кого спромога, якъ найскорше до сего нашого товариства въ удѣлами приступавъ. — *„Пóдгóрска Спóлка* для торговлѣ безрогами и худобою роговою, товариство зареєстроване зъ обмеж. порукою въ Станиславовѣ“.

— **„Телача радóсть“.** Kurjer-a lwowsk-ого. Сеся часопись подає urbi et orbi въ ч. 210 велерадóстну вѣсть, що „obszarnik i Polak“ Леонъ Литиньскій, властитель Тучна въ повѣтѣ перемышляньскóмъ, выбраный начальникомъ згаданои громады, хотяй она числить нѣбы аж 2.000 населеня переважно рускаго и въ радѣ громадскóй засѣдає бóльшість рáдныхъ рускихъ. Выбóръ, каже Kurjer, выпавъ одноголосно, мимо „wrogiej agitacji proboszcza gr. kat.“ Вкóнци сказано: Ale też p. Letyński od lat [?] pracuje bezinteresownie dla dobra gminy.“ — На се уважаємо за вóдповѣдне вывести редакцію Kurjera зъ телячои радости а читателѣвъ его остерегти передъ очевиднымъ баламученемъ, якимъ насычена тая статейка. Село Тучне то село не чисто руске, в тамъ латинники и сѣмдесять родинъ mojżeszowego wyznania. Пóсля буйнои фантазіи Kurjera має оно числити 2.000 мешканцѣвъ „переважно Русинóвъ“ [отже Русинóвъ булобы надъ 1.000], а тымчасомъ пóсля конскрипцін зъ 1890 року числить оно всего 938 мешканцóвъ, а Русинóвъ в 550; прочí латинники и жиды. Дальше обшарникъ п. Литиньскій [якъ де хто каже, вóнъ выводить свою ґенеальоґію зъ племени „Lauterstein“ вóдъ колѣна Авраамового] есть лише частковымъ властителемъ одного фóльварку, котрый купивъ вóдъ чистого Поляка „Naiman-a“ шинкаря зъ Перемышлянъ, здаєть ся за суму 10—14.000 зр., а проча часть села належить до кóлькохъ „Polakuf“, якъ „Eisig Eisen“, кокрый в, постóйнымъ членомъ рады громадскои шкóльнои мѣсцевои, а здаєть ся бувъ такожъ и такимъ достойникомъ громадскимъ, якимъ теперь ставъ п. Литиньскій. Въ селѣ вóдъ „Polakuf“ аж кишить; коршма одна коло другои, а кождый „właszczicel“ продає рóвночасно и горѣвку, а навѣть горѣвкою та солею выплачує робóтникамъ. Нарóдъ тамъ убогій и темный, высысаный нагагою мѣсцевыхъ mojżeszowego wyznania. Въ селѣ нема священика, бо Тучне — фíлія Утѣховичъ, де в парохомъ о. Амвр. Рыбакъ, щирый и правдивый приятель свого народу. За те въ Kurjer-ѣ — orgánѣ ludowców! — удостоює ся вóнъ наганы за „wrogą agitację“ противъ „Polaka i obszarnika“. Що о. Рыбакъ у неодного ingrata persona' се недивниця, бо вóнъ опамятує нарóдъ въ Тучнóмъ, якъ Русинóвъ такъ и латинникóвъ вóдъ пíяньства и розпусты по коршмахъ та остерѣгає передъ жидóвскимъ выызскомъ. Заслугою о. Рыбака есть такожъ привернене языка рускаго въ школѣ въ Тучнóмъ яко выкладового, де перше неправно заведено языкъ польскій. Се певне такожъ не подобало ся „właszczicielom“ а la Айзикъ. А вже найгóрше переборщивъ Kurjer, закóнчуючи свое славословіе для „obszarnika i Polaka i wójta Rusinów“ тымъ, що нѣбы той въ Тучнóмъ od lat pracuje“ — бо обшарникъ п. Литиньскій доперва два роки тому купивъ собѣ свое „dziedzictwo“. И питаємо: cui bono цѣле тото славословіе, вóдъ початку до кóнця оперте на фальши?

— **Въ справѣ убійства кс. Бесядского** одержуємо отсе письмо: Якъ довѣдую ся зъ достовѣрного жерела, актъ обжалованя въ справѣ убійства кс. Бесядского уже готовъ и на найблизшóй сесіи судóвъ присяглыхъ въ Сяноцѣ прийде сеся погана исторія на порядокъ дневный, а розправа вóдбуде ся, якъ можна догадуватись, при замкненыхъ дверехъ. Не лишь для родинныхъ кругóвъ убійника Винярского, спорóдненого зъ визначнѣйшими особами въ „гіерархіи сполечнóй,“ н. пр. изъ Земялковскими, але и взагалѣ для кругóвъ польскон шляхты справа то дуже немила. Се-жь уже остатными рокáми третя исторія того рода: насамперед процесъ кукизовскій, потóмъ suadente diabolo замордованє бл. п. о. декана Ардана въ Цикович „панічемъ“ Гошовскимъ, [котрый теперь, мимоходомъ сказавши, буля собѣ за границею на воли, при добрóмъ здоровлю, и — що найдивнѣйше при здоровыхъ глуздахъ]: Дуже немила се справа и для польского духовенства, бо страшне убійство въ Дидни засягнуло и его репутацію. Якъ тамъ и выпаде реаультатъ сего процесу въ Сяноцѣ, а все-таки есть и остане ся сей поганый епізодъ новымъ причинкомъ для оцѣнки недавныхъ енунціацій Gazety narodow-ои e tutti quanti o „культурнóй высшости Поляковъ надъ Русинами“ — и се повинна собѣ зареєструвати pro aeterna rei memoria всѣ нашí „приятелѣ“.

— **Ректоратъ академіи ветеринарíи у Львовѣ** оповѣщує, що до принятя на звычайного слухача ветеринарíйного вымагає ся, подóбно якъ до иншихъ высшихъ заведень науковыхъ, свѣдоцтва зложеного испыту зрѣлости зъ державныхъ школъ середныхъ [гімназіи або школы реальной]. — Пóсля цѣсарского рѣшеня зъ д. 31 грудня 1896 часъ науки установлено на чотири роки. Виписы зачнуть ся зъ днемъ 1 жовтня с. р. и потягнуть ся до 8 жовтня. Виписове выносить 5 зр., чесного не платить ся. При вписѣ треба предложити свѣдоцтво зрѣлости и метрику роджена. Кандидаты, котрí минувшого року не ходили до жадного наукового заведеня публичного, мають такожъ предложити свѣдоцтво моральности.

— **Женщины-адвокаты.** Дня 3 липня вóдбуло ся народне голосованє въ кантонѣ цуріхскóмъ въ Швайцарíи надъ справою допущеня женщинъ до адвокатуры и выпало для женщинъ користно, мимо сильнои опозиціи мужчинъ, бо за признанемъ сего права женщинамъ було 21.717 голосóвъ противъ 20.046. Загальнó рѣчь беручи, есть се поступъ въ напрямѣ рóвноуправненя женщины зъ мужчиною, але.... але бѣдный буде мужъ, котрого жѣнка стане адвокаткою. Тяжко, щобы справу выграв!

— **Австрíйска конституція** — сказавъ хтось — е така знаменита, що навѣть лишь оденъ параґрафъ [14-ый] выстане, абы управляти державою! Однакъ трохи пессімістичнѣйше глянувъ на рѣчь оденъ батько школяря „спаленого“ зъ ґеоґрафíи. „За що вы дали мому сынови злу ноту зъ ґеоґрафíи?“ пытає вóнъ учителя. — „Прошу васъ — каже учитель — вóнъ не знавъ навѣть того, що Австрія в державою конституційною!“ — „А хто-жь тото нинѣ знає?! — вóдрубавъ батько.

— **Испытъ** въ ц. к. заведеню карнóмъ у Львовѣ для мужчинъ вóдбувъ ся въ пятницю и суботу пóдъ проводомъ краевого инспектора п. Дибстряньского. Школярѣ-вязнѣ подѣлений на два вóддѣлы, де учено ихъ читати и писати въ трехъ языкахъ, а такожъ удѣлювано имъ науки релíи въ обохъ обрядахъ католицкихъ и жидóвскон. На другóмъ степени учено вязнѣвъ ще и наукъ ґеоґрафíи, природы, исторíи и початкóвъ господарства. Вóдповѣди ученикóвъ-вязнѣвъ були точнí и вдоволяючí. Пильнѣйшихъ нагороджено красными молитвениками. Радникъ п. Малина подякувавъ учителямъ за ихъ труды и тымъ закóнчено испытъ.

— **Звертаємо увагу Р. Т. Учителѣвъ** на анонсъ одного выдѣловця умѣщеный на другóй сторонѣ.

— **Завѣщанє залюбленого жебрака.** Недавно померъ у Вѣдни жебрущій дѣдъ Кароль Райпель, котрый полишивъ по собѣ таку спадщину, якою не кождый може повеличати ся, бо аж 83.000 зр. Старый дѣдуганъ записавъ сесю суму однóй молодóй дѣвчинѣ, заявляючи въ завѣщаню, що бувъ въ нѣй залюбленый по уха, а она сего не знала. Добрый промыслъ вѣвъ дѣдъ, а ще лучше выграла не свѣдома его любовница.

— **Копальнѣ золота** вóдкрыто аж въ 12 мѣсцяхъ въ пóвнóчнóй Сибѣри недалеко моря Охоцкого. Золотоносní поля тягнуть ся понадъ рѣками Артихою, Немуємъ, и Лявтарою. Щаслива Сибѣрь!

— **Вписы ученикóвъ** до семинаріи учительскои въ Сокали и до рускои школы вправъ вóдбудуть ся въ дняхъ 29, 30 и 31 серпня. На курсъ приготовляючій будуть принятí ученики, що скóнчили зъ добрымъ поступомъ VI-у клясу шкóлъ 6-клясовыхъ або другій рóкъ V ои клясы шкóлъ 5-клясовыхъ, або такожъ II-у клясу ґімназіяльну взглядно реальну, и мають скóнченыхъ 14 лѣтъ житя. Можуть однакъ бути принятí на курсъ приготовляючій и такí ученики, що скóнчили шестый рóкъ науки въ школахъ низшого типу и приватно доповнили недостаючí имъ вѣдомости. — Вóдъ ученикóвъ, що хотять вступити на I-ій рóкъ семинаріи, вымагає ся укóнченои школы выдѣловои або IV-ои клясы ґімназіяльнои взглядно реальнои. При вписѣ треба предложити: 1) метрику хрещеня на доказъ укóнченя 15 взглядно 14 лѣтъ житя; 2) послѣ не свѣдоцтво шкóльне; 3) на случай перервы въ наукахъ свѣдоцтво моральности за часъ перервы; 4) свѣдоцтво здоровля выстановлене повѣтовымъ лѣкаремъ. — Испыты вступнí вóдбудуть ся 1. и 2. вересня. [Всѣ часописи краевí упрашає ся о ласкаве повторене повышого оповѣщеня.]

— **Дрóбни вѣсти.** Посолъ Ол. Барвѣньскій выѣхавъ въ суботу до Ґастайнъ для поратованя здоровля. — „Громадскій Голосъ“, органъ заряду радикальнои партіи, переставъ вóдъ дня 1 липня с. р. выходити.

— **100.000 коронъ и 3 разы по 25.000 коронъ** е головнí выгранí великои ювілейнои выставовои льотерíи, котрí по вóдтрученю 20% будуть выплачení готóвкою. Мы звертаємо увагу нашихъ читачѣвъ на се, що найблизше тягнене вóдбуде ся невóдклично дня 6 н. ст. серпня с. р.

Посмертní — ‡ — оповѣстки.

Василь Исаєвъ, господарь въ Стрѣльчи повѣта городеньского, упокоивъ ся по довгóй недузѣ дня 31 липня въ 64 роцѣ трудолюбивого житя. Покóйный бувъ черезъ цѣлый часъ свого житя одным зъ першихъ селянъ свѣдомыхъ народнои справы, належачи до політичного товариства въ Городенцѣ. Въ часѣ свого вóйтóвства вóдзыскавъ для громады обширну толоку, позаводивъ у громадѣ красní порядки, а своимъ добрымъ примѣромъ довѣвъ при ревности мѣсцового душпастыря до того, що аж пять коршемъ нинѣ въ Стрѣльчи в замкненыхъ. Сынъ покóйного есть питомцемъ IV. року богословія, та не судилось покóйному дочекати ся родинного торжества. Похоронъ вóдбуде ся дня 2 серпня рано. В. в. п.!

Олекса Костинюкъ, пѣвець церковный въ Карлова и членъ „Просвѣты“ упокоивъ ся въ 46 роцѣ житя дня 18 липня с. р. въ Карльсбадѣ, куда удавъ ся бувъ передъ трема тыждняма на лѣчене. В. в. п.!

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На основанє дому сс. Служебниць и захоронки для бѣдныхъ дѣтей и опущеныхъ сирóтъ клясы робóтничои въ мѣсточку Печенѣжинѣ зложили дальше: Вп. урядники Дирекціи скарбу въ Коломыи 10 зр., Функенштайнъ заступникъ коломыйского бурмістра 3 зр., А. Крушиньскій 1 зр., Олекса Печерскій 50 кр., Гердлічка емерит. радникъ ц. к. суду окружного 1 зр., Штенцель 2 зр., Іосифъ Зумеръ начальникъ сторожи огневои 2 зр., Ив. Цесартъ 50 кр., Теофіль Мічко 50 кр., Ґершонъ Габеръ 5 франкóвъ, зó складки въ день вóдкритя дому сс. Служебниць 1 зр. 43 кр., Генрикъ Шейбъ ц. к. нотарь 1 зр. — Складаючи всѣмъ великодушнымъ Добродѣямъ сердечну подяку за зложенí жертвы, поручає Комітетъ дóмъ сс. Служебниць и захоронкý для бѣдныхъ дѣтей и опущеныхъ сирóтъ дня 14 липня 1898 въ Печенѣжинѣ торжественно вóдкритый щедротѣ милосердныхъ Добродѣѣвъ, щобы, памятаючи на слова Спасителя: „Аминь, Аминь глаголю Вамъ, понеже сотвористе единому сихъ братій моихъ меншихъ, менѣ сотвористе“, до успѣшного веденя сей институціи добродѣйнои хотяйбы найменшими датками ласкаво причинили ся. — За Комітетъ *І. Шмериковскій.*

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 31 липня. Салста мае лишь одну ще задачу. Заключити миръ або що-найменше довести переговоры такъ далеко, щобы заключене мира було запевнене. Вóдтакъ уступить, а его мѣсце займе або ґенералъ Полявея або Мартінецъ Кампосъ. — Французке правительство вбдирае Испанію въ надѣю, що Испанія по заключеню мира зъ вдячности прилучить ся до французко-россíйского союза. — По заключеню мира выбухъ революціи въ Испанiи здаєсь немануча, головно зъ причины сильнои аґітаціи карлістóвъ.

Градецъ 1 серпня. Завтра и позавтра вóдбуде ся тутъ вѣче словѣньскихъ учителѣвъ, на котре зголосилось надъ 1000 особъ. Прибудуть такожъ гостѣ вóдъ иншихъ народóвъ славяньскихъ.

Парижъ 1 серпня. Судья слѣдчій Фабръ переслухавъ Пікарта, котрый вóдтакъ въ товариствѣ свого адвоката и двохъ аґентóвъ поліційныхъ пóйшовъ до суду пóдписати вóдкликъ противъ заряджена Бертюлю. Обжалованый сенатъ розслѣдить завтра вóдкликъ Пікарта и державного прокуратора.

Медіоланъ 1 серпня. Въ процесѣ о послѣдній розрухи прокураторъ внѣсъ по 15 лѣтъ тяжкои вязницѣ для двохъ послóвъ, а 5 лѣтъ для третого. Засудъ оголосять нинѣ.

Берлинъ 1 серпня. Нѣмецкій парляментъ мае бути скликаный на 16 серпня.

Канея 1 серпня. Італіяньска артилерія опустила островъ Крету.

КОНКУРСЪ.

Подання о принятє до „Рускои Бурсы въ Бережанахъ“ вносити належить найдальше до 15-го н. ст. серпня на руки д-ра Андрѣя Чайковского, адвоката въ Бережанахъ. До подани долучити треба, послѣдне свѣдоцтво шкóльне, свѣдоцтво убожества и деклярацію, котрою родичѣ або опѣкуны зобовязують ся доплачувати мѣсячно зъ горы якусь квоту. Принятí питомцѣ выкажуть ся достаточною скóлькостію бѣля и одягу та зложать 1 зр. на зъужитє инвентаря, а ихъ родичѣ, взглядно опѣкуны вступлять въ члены Бурсы. До подани долучити треба марку на 20 кр!

Выдíлъ „Рускои Бурсы въ Бережанахъ.“

Надѣслане.

М. ФРАЙЛІХЪ

Спеціалістъ бандажѣвъ, управіл. Высокимъ ц. к. Міністерствомъ торговлѣ у Вѣдни до выключного выроблюваня улѣпшеныхъ свого власного помыслу бандажѣвъ на перепукливны, перенѣсъ свое мешкане и робóтню зъ ул. Шпитальной ч. 1, на ул. Городецку ч. 35 у Львовѣ и поручає ся всѣмъ терпячимъ на перепукливну. Сотки свѣдоцтвъ и подякъ до перегляду.
283 8—5

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпоточного на плитаціяхъ площи Галицкои



поручає въ великóмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвімеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рóжни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґы, таксы мѣрничí, піоны, лібелѣ, нанометры и т. п.

Уряджене дзвóнковъ електричныхъ.

Всякí направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Встрикуване и капсулки зъ Matico вôдъ давна уживаній и увѣнчаній знаменитымъ успѣхомъ.
ЦѢНА ФЛЯШКИ зъ принесомъ ужитя 40 кр.
КАПСУЛОКЪ 80 кр. 11

Головный складъ въ каменицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 240—7

КОНКУРСЪ.

Выдѣлъ Буресы Братства св. О. Николая въ Станиславовѣ подае симъ до вѣдомости, що зъ початкомъ року шкôльного 1898/9 знайде 40 питомцѣвъ зô шкôлъ середныхъ помѣщене въ Буресѣ пôдъ слѣдующими услôвями:

I. Родичѣ взглядно опѣкуны зволять найдальше до 15 н. ст. серпня с. р. надêслати свое прошеня до Выдѣлу Бурсы. До прошеня належить долучити: а) метрику св. крещеня, б) свѣдоцтво убожества, в) свѣдоцтво шкôльне зъ послѣдного пôврoку, г) заявленe, кôлько обовязуютъ ся доплачувати, д) свѣдоцтво здоровля, щепленои вôспы и способности до спѣву. Бувшихъ въ минувшôмъ роцѣ питомцѣвъ Бурсы услôви пôдъ а), б), в) и д) не обовязують; они мають до прошеня долучити кромѣ заявленя пôдъ г) ще свѣдоцтво поведеня за часъ ферій. Доплачуючій мѣсячно 10 зр. и бôльше не предкладають свѣдоцтва убожества.

II. Вôдъ кандидатôвъ вымагаесь: а) доброго успѣху въ наукахъ и добри ноты въ обычаяхъ, б) доброго здоровля и голосу до спѣву, в) вôдъ кандидатôвъ вступаючихъ въ першу клясу середныхъ шкôлъ вымагае ся такожь, щобы не переступили 12-ого року житя. При тôмъ заявляе ся, що бувшій питомцѣ, а зъ ново-кандидуючихъ вступаючій до 1-шихъ клясъ шкôлъ середныхъ мають першенство передъ иншими кандидатами.

III. Отець або опѣкунъ принятого до Буресы питомця мае при вступѣ зложити: а) яко членьску вкладку 5 зр. въ першôмъ роцѣ, а по 3 зр. въ слѣдующихъ лѣтахъ; б) на инвентарь 2 зр. въ першôмъ роцѣ, а по 1 зр. въ слѣдующихъ лѣтахъ; в) на розходы дрôбнй питомця 5 зр., г) за питомцѣвъ чотирохъ висшихъ клясъ гімназіяльныхъ платити мѣсячно на инструктора по 1 зр.; д) деклароване доплату на харчь складати мѣсячно зъ горы; е) на пране бѣля зложити на початку першого и другого пôвроку по 1 зр.; на бібліотеку 1 зр. мѣсячно.

IV. На вступѣ въ заведене мають питомцѣ выказатись достаточнымъ бѣлемъ и одежію, а именно мають посѣдати: 6 паръ бѣля, сѣнникъ, ковдру або коцикъ, подушку, 3 по шевки, 3 ручники, 4 простирала, 6 хустокъ до носа, 2 пары обувы и одѣжь лѣтню и зимову.

V. Жераючій одержати вôдповѣдь на свою просьбу, зволять долучити карту кореспонденційну зъ докладнымъ адресомъ своимъ або марку почтову на 20 кр. на вôдосланe имъ прилогъ за рецепісомъ.

VI. Принятій до Буресы питомцѣ мають явитись 3-ого н. ст. вересня въ полудне въ канцелярії Буресы, щобы пôддати ся испытови изъ спѣву, и тогды такожь родичѣ або опѣкуны мають зложити наведенй пôдъ III. оплаты. — При тôмъ упрашае ся родичѣвъ и опѣкунôвъ, щобы уплаты и всякій иншій на выдатки дѣтей призначенй грошѣ вносили лично або почтою до касы Буресы а не на руки дѣтей.

Вôдъ Выдѣлу Буресы Братства св. О. Николая въ Станиславовѣ, дня 3 (15) липня 1898. 296 1-1

Урядникъ владаючій бѣгло языками руснимъ, нѣмецкимъ и польскимъ въ словѣ и письмѣ, обзнакомленый зъ бухгальтерією, пошукуе занятя вôдъ 5-ои до 8-ои вечеромъ за скромнымъ вынагородженемъ. Ласкавй заголошеня: „С“ галицке товариство колѣярѣвъ у Львовѣ, ул. Бартоша Головацкого ч. 4.
297 3—8

ПОДЯКА.

За даровань для Читальні „Просьвіти“ в Гусятині 39 книжочок, вартости 5 зр. 60 кр., як також за річник „Свободи“ карти Галичини і 5 портретів маємо честь заявити отсим Сьвітлому Виділови Товариства „Просьвіти“ у Львові в імени Виділу читальняного в Гусятині нашу щиро-руску подяку спаси Біг!

О. Верґун голова, *Лопатиньский* касіер.

ДРÔТЪ кôльчастый цинковый до огороджень по зр. 4·50 за 100 метрôвъ. Тонбрцѣ лѣсовй до значеня деревъ (зъ двома довôльными буктами) по зр. 6,

поручае ПЕТРО ХШОНСТОНСКІЙ, торговля желѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ жел. дры.]
495

126

морґôвъ доброи облоговани землѣ надъ Днѣстромъ заразъ до вынаймленя. Близша вѣдомôсть въ греко кат. Урядѣ парохіяльнôмъ въ Копачинцяхъ почта Чернелица.
287 2—3

ТУТКИ цыґаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

Виділовець з і. з III гр. бажае за кôшта подорожи і удержане в гірській столиці з рікою приготовляти до іспиту з тої ж групи в дальшій части ферій. Адреса: 7311, Коломия poste restante. 294 1—2

Ученики

4-ої норм., I і II-ої гімназ. знайдуть помѣщене у Львові разом з синами підписаного в соліднім домі під наглядом старшого рутинованого педаґоґа. — Ближше пояснить: о. П. Петрицкий, парох в Колоколині п. Букачівці. 288 2—3

МУЖЕСКУ 344
Безсильнôсть
выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхôвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга
Самоохорона д-ра Ретана
Российске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй пояснени своихъ недугъ и направади свои мужеский силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣчена. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ куверті магазиномъ выдавцѣвъ P. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

ШОРЕЛЬ
за 5 клґр. кошикъ, оплачено, за посылкатою, зъ огорода о. каноника Кѣгинацкого, свѣжо рваній за 1 зр. 85 кр. высылае *Павло Кумановскій* дякъ руский *въ Залѣщикахъ*. 293 1—1

Подяка.

Неутолимый жаль, неописаный бôль серця по утратѣ найлучшого му а, брата и отця бл. п. Володимира Григорієвича Климковича, приходника Новоселицѣ, деканата снятиньского, не дають пôдписавшимъ ся можливости и силы, щобы достойно подякувати Тымъ котрй въ нещастю дôткнувшôмъ родину, принесли ѣй помôчь и вôдраду. Для того просячи о прощене, складаемо подяку хоть короткими но искренными словами Вир. о. декану Михаилу Заревичу за величавый похоронъ и хороше слово въ церкви; звѣстному витію Вир. мѣстодекану Николаю Огоновскому за надгробне слово походившe зъ глубины серця и тронувше до глубины серця; Всечестнѣйшому о. катихитови львôвскому Александру Стефановичу зъ заняте ся похороном; за участь въ похоронахъ Всч. ОО. Емиліяну Дрогомирецкому, Іоану Терлецкому, Александру Билинкевичу, Юліяну Проскурницкому, Иларіону Курпяку, Василію Попелю, Теофилю Глѣбовицкому, Григорію Боднаруку, Григорію Селяньскому и Всч. пароху лат. обр. Адальберту Шуберу; Высокородному мѣсцевому помѣщику и патрону Льву Теодоровичу за истинне сочуство и дружню помôчь, и Всѣмъ взявшимъ участь въ похоронахъ, а отираючи слезы, молимъ о нихъ Всевышнього и кажемъ: Спаси-Бôгъ!

Новоселица 24 липня 1898.

Наталія зъ Глѣбовицкихъ Климковичъ вдова, — *Іоанъ Климковичъ* сынъ, сирота, — *Амвросія зъ Климковичѣвъ Недѣльска*, сестра, — *Зеновій Климковичъ* братъ покôйного. 292 1—1

І. А. Бачевскій у Львовѣ
ц. к. доставця надворный 253 2—6

СПІРИТУСЪ НА НАЛИВКИ | Esprit de vin Marque d'or | СПІРИТУСЪ НА НАЛИВКИ
ПЕРШОИ ПРОБЫ
Найлѣпшои якости
Почтова | 5 клґр. бляшанка | Почтова

ЛЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
ВЪ КАЛУШИ
вôдзначена двома срѣбными медалями
выконуе **дзвоны** рôзнои ваги и приймае ушкоджени дзвоны до переливаня въ найкоротшôмъ часѣ, а такожь маe на складѣ готовй дзвоны рôзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнй замовленя, прошу о ласкавй замовленя такъ на поодинокй новй дзвоны якъ и на цѣлй групы. За тревалôсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонôвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. Ц. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ
3739 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Артист.-літературні Новини
виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: белетристика і поезия, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильнійше узгляднюване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.
Кн. I. В. Щурат: „МОІ ЛИСТИ“ (поезиї). - Кн. II. Едґар По: „Новелі“ (в перекладі Ів. Петрушевича.)
Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.
Видавець: М. Заячківский, Львів, улиця Зибликевича, число 34.

Вже оплачено
до всѣхъ стацій Галичины всходнои

Суперфосфатъ 18% мінеральный 4 зр. 60 кр. костяный 4 зр. 78 кр.
Мучки кôстяні 2% азоту 12% кв. фосф. розп. зр. 4·78
3½% „ 20% „ „ „ „ 5·96
3¼% „ 30% „ „ „ „ 4·65
за 100 клґр зъ мѣхомъ

До стацій Галичины захôдноя цѣны значно низшй.

Найстрожша ґарантія, на основѣ аналізы контрольнои, безплатне выпозичене знаменитыхъ машинъ до сѣвбы навозôвъ штучныхъ.

Найлучша томасина на складѣ.
Догôдній услôвя.

Прошу у власнôмъ интересѣ зажадати цѣнникъ и брошуру о ужитю штучныхъ навозôвъ.

Дôмъ рôльничій
ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА
(BAHLSEN) 295 1—?
Бюро І-ше надавче улиця Кармелітска въ Краковѣ ч. 21.

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ **поезій для народу** зъ жытописью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просѣта“.
Цѣна I-шои части 25 кр II-ои части 20 кр
Оправлений примѣрники продаютъ ся о 10 кр. бôльше.

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педаґоґічного двотыжневникъ педаґоґічно-науковый, выходитъ вôдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вôрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рôкъ 3 зр. на пôвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спôльникъ фірмы
К. Гостиньскій и І. Альсъ
Предприемство комісій и спедицій
у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телєфонъ ч. 537)
яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване
ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПÔВНÔЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМѢ
продае карты корабельній выѣзджаючимъ въ край заморскій и удѣляе всяких поясненъ безплатно.
Експедиція подорожныхъ и закупкôвъ 3—6 разôвъ мѣсячно до Америки Пôвнôчной, Аргентины, Канады, Парагваю и Сподучоныхъ Державъ. 209 59—?

Лише **50** кр. на **3** тягнення. ТЯГНЕНЄ ВЖЕ ВЪ СУБОТУ
219 12—? Головна выграна 1 разъ
100.000 коронъ и **25.000** коронъ
3 рази
готôвкою въ 20% потручевань.
ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОИ ВЫСТАВЫ **а 50 кр.** | Тягнене: 6 серпня 1898. Тягнене: 15 вересня 1898. | Тягнене: 22 жовтня 1898.
поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Кормакъ и Файґенбаемъ, Ґ. Максъ, Сокаль и Мілєнъ, Авг. Шелленбергъ и Сынъ, Яковъ Штро, М. Кларфельдъ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Паперъ въ фабр. Чернелицкой. Зъ друкарнѣ Ипостазиу Скаворонського.

Ч. 169 Львовъ, Второкъ 21 Липня (2 Серпня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших новѣстей" выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Короля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитост за инсераты вимкѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" въ літор. додатком:

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації некопечатаний вільний вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайні приймають ся по 7 кр. 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератовой або ек мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє" по 25 кр. а. в.

Надіни и инші деклараціи приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Переглядъ політичный.

Австрійскій и угорскій міністры не мають сего року ферій. Кождый зъ нихъ бѣжить зъ одной конференціи на другу. Міністеръ спільныхъ фінансовъ Каляй вернувъ въ недѣлю до Вѣдня зъ Пешту, де конферував зъ Банфімъ о угоду. Вечеромъ того самого дня поѣхавъ уже до Ишлю здати цѣсареви справу зъ тыхъ конференцій. Взагалѣ въ Ишлю вѣдбудуть ся въ найблизшихъ дняхъ дуже важні наради пѣдъ проводомъ цѣсаря. Окрѣмъ Каляя приѣдуть до Ишлю президентъ кабінету гр. Тунъ, міністеръ фінансовъ Кайцль и президентъ угорского кабінету гр. Банфі.

Wiener Neuste Nachrichten, обговорюючи поголоску о недалекій димісіи Голуховского, пишуть, що міністеръ справъ заграничныхъ попавъ у блудъ своихъ попередниковъ — вмѣшавъ ся до внутрѣшнои політики, а въ додатку ще зъ неконче добрымъ успѣхомъ. Заграничному міністрови вмѣшувати ся до внутрѣшнои політики — значить переступати кругъ свого дѣланя, за се противить ся конституційному духови.

Смерть Бісмарку причинить ся правдоподѣбно до утрудненя ситуаціи, бо заострить нѣмецкій шовінізмъ и національний антагонізмы. Вражѣнє зъ нагоды его смерти у Вѣдни и въ нѣмецкихъ краяхъ Австрії степенує ся зъ кождою хвилею. При тій нагодѣ прийде имовѣрно до великихъ панґерманьскихъ демонстрацій о великомъ політичномъ значѣню. И такъ вже зъ Лінцу доносять, що тамъ въ нагоды смерти Бісмарка вѣдбули ся зборы пѣдъ проводомъ посла Ііхлера. Въ инших мѣстахъ, а що-найгѣрше и въ Празѣ загадують уряджувати жалѣбні демонстраціи, и то навѣть до кѣнця сего року.

— —

Испаньске правительство годить ся вже на вѣдступленє Кубы и Порторіка, але пѣдъ жадным условѣмъ не хоче пристати на вѣдступленє якого небудь острова на Филіпінахъ. Америка зновъ домагаєсь безусловно вѣдступленя ёй одного филіпіньского острова, на котрѣмъ хоче заложити углеву стацію. Немалу трудность въ переговорахъ становлять також величезні довги, якими обтяжений Куба и Порторіко, та вартость вкладовъ, які Испанія вложила хочь бы въ зелѣзницѣ. Америка не хоче нѣчого чути о довгахъ, котрі мала бы сплачувати Испанія. За те Америка зрече ся звороту коштовъ военныхъ.

Въ послѣдній хвили доносять, що испаньске правительство згодило ся на поставлені Америкою условія мира. Вѣсть урядово ще не ствержена.

Американцѣ збомбардували тымчасомъ пристань на Кубѣ Нуевітасъ и прогнали зъ-вѣдтамъ испаньску залогу.

Кн. Отто Бісмаркъ — небѣщикъ!

II

Зразъ по вѣденьскомъ мирѣ выступили зновъ рѣзше давній суперечности мѣжъ Австрією а Прусами, а давна мрѣя Бісмарка про зъединене нѣмецкихъ державъ пѣдъ проводомъ Прусъ вблизила ся до свого здѣйсненя. Австрія стануда въ справѣ занятыхъ князівствъ по сторонѣ нѣмецкого союза, котрый домагавъ ся, щобы при поладнаню справы признати голосъ також и самымъ князівствамъ, та поперавъ кандидатуру кн. Фридриха августенбурґского до шлесвицко-гольштиньского князівства. Супротивъ того Бісмаркъ не хотѣвъ признати анѣ компетенціи нѣмецкого союза анѣ права кн. Фридриха до князівства. Переговоры мѣжъ Австрією а Прусами не довели до кѣнца, а на весну 1865 р. здавала ся вѣйна неминучою. Бісмаркъ запевнивъ собѣ на выпадокъ вѣйны прихильность Россіи и Наполеона III., а Італія була готова 250-тысячною армією ударити рѣвночасно на Венецію. Але король Вільгельмъ протививъ ся вѣйнѣ, а вся Нѣмеччина и пруській соймъ противили ся політицѣ Бісмарка и мимо побѣдъ пруского войска соймъ не хотѣвъ правительству признати кредитовъ. Въ Австрії тымъ часомъ позаходили також великій змѣны. Шмерлінґъ уступивъ, конституцію застановлено, а при новыхъ переговорахъ зъ Прусами Австрія вѣдступила вѣдъ кандидатуры кн. Фридриха августенбурґского. Тогдѣ прийшло до угоды въ Ґаштайнѣ (20. серпня 1865), пѣсля котрои Австрія мала задержати князівство гольштиньске, а Прусы шлесвицке; крѣмъ того дѣстала Австрія за князівство лявенбурґске грошеве вѣдшкодованє, а за те зрекла ся всякихъ правъ до того князівства на користь Прусъ.

По тій угодѣ король Вільгельмъ именував Бісмарка д. 15. вересня 1865. ґрафомъ.

Однако непорозумѣня мѣжъ Австрією и Прусами почали незадовго на ново, тымъ бѣльше що въ Австрії пѣсля застановленя конституціи взяло верхъ сторонництво, котре перло до вѣйны. Въ Гольштайнѣ аґітовано дальше за кн. Фридрихомъ Августенбурґскимъ. На се жалував ся Бісмаркъ въ лютѣмъ 1866 року, але Австрія вѣдповѣла, що Прусы не мають права мѣшати ся до управы гольштиньского князівства, а д. 26. цвѣтня заявила, що справу князівствъ вѣддасть нѣмецкому союзови. Коли такъ вѣйна ставала неминучою и обѣ стороны почали зброити ся, заключивъ Бісмаркъ д. 8 цвѣтня 1866 союзъ зъ Італією, котра зобовязала ся рѣвночасно зъ Прусами ударити на Австрію. Заразомъ выступивъ вонъ зъ своимъ пляномъ реформы нѣмецкого союза, жадаючи нѣмецкого парляменту на пѣдставѣ загального безпосередного голосованя, вылученя Австрії зъ союза и пруского верховодства. Настався величезный рухъ въ цѣлій Нѣмеччинѣ. Всѣ державы нѣмецкій почали зброити ся. Вкѣнци дня 11. червня выступила Австрія передъ союзною радою зъ внесенемъ, щобы поставити цѣлу союзною армію противъ Прусъ, котрі вступили до Гольштайну и нарушили тымъ угоду Ґаштайнску. Те внесенє узнали Прусы за выповѣдь вѣйны.

Бісмарка плянъ реформы нѣмецкого союза зъєднавъ ему популярность у Нѣмцѣвъ. Неудача замаху на его житє, коли д. 7. мая 1866. Кароль Бліндъ Когенъ хотѣвъ его въ Берлинѣ застрѣлити, выкликала загальну радость.

Д. 30. червня 1866 удавъ ся Бісмаркъ разомъ зъ королемъ до армія. Пѣсля програной битвы пѣдъ Кеніґрецомъ (3. липня) вѣзвала Австрія Наполеона III о посередництво. Наполеонъ въ послѣдныхъ мѣсяцяхъ граєвдволичну ролю; зъ одной стороны заохочував Прусы и Італію до вѣйны, а зновъ зъ Австрією заключивъ тайный союзъ противъ Прусъ. Але Бісмаркъ радъ бувъ ухилити его посередництво и вѣзвавъ до себе 16-ого липня д-ра Ґіскру, котрый бувъ тогдѣ бурмістромъ въ Берлинѣ, де була головна квартира пруска, и заявивъ, що готовъ пристати на користній для Австрія условія мира, коли обѣйде ся безъ посередництва Франціи. Д-ръ Ґіскра подавъ тій условія до вѣдомости правительства, але дѣставъ на те вѣдповѣдь, що на посередництво приватныхъ особъ не можна спускати ся. Такъ заключено за посередництвомъ Наполеона д. 23. серпня 1866 р. въ Празѣ миръ на условіяхъ, що Австрія выступила зъ нѣмецкого союза, зрекла ся всякихъ правъ до надлабскихъ князівствъ на користь Прусъ, а Прусы застерегли собѣ утворене пѣвнѣчно-нѣмецкого союза, полишаючи полуднево-нѣмецкимъ правительства утворене окремого союза.

По вѣйнѣ зажадавъ Бісмаркъ вѣдъ новогo сойму, выбраного въ день кеніґрецкой битвы, затвердженя державнои управы, введенои вѣдъ р. 1862 безъ сойму и безъ буджету. Въ соймѣ утворило ся нове национально-ліберальне сторонництво, котре вѣдъ того часу надъ десять лѣтъ було пѣдпорою Бісмарка. При помочи того сторонництва здобувъ Бісмаркъ д. 8 вересня 1866 жадане затвердженє; голосувало за нимъ 230 послівъ противъ 75. Крѣмъ того дѣставъ вонъ зъ военного вѣдшкодованя 400.000 талярѣвъ нагороды, за котрі купивъ собѣ посѣлість Варцинъ.

До пѣвнѣчно-нѣмецкого союза приступило 21 нѣмецкихъ державъ (разомъ зъ Прусами 22). Повномочники тыхъ державъ зѣхали ся 15 грудня 1866 до Берлина и пѣдписами тамъ д. 7 лютого 1867 уложену конституцію союза. Д. 12 лютого переведено загальній тайній выборы до конституючои рады державнои, котра вѣдъ 24 лютого до 16 цвѣтня радила надъ проектомъ конституціи. Такимъ чиномъ зорганізовано окончено пѣвнѣчно-нѣмецкій союзъ пѣдъ президією и военнымъ начальствомъ пруского короля, зъ радою союзною и радою державною. Бісмарка именував король канцлеромъ союза и президентомъ союзной рады.

Незадовго лучила ся Бісмаркови нагода выперти Францію зъ ей домінуючого въ Европѣ стан вища. Непорозумѣня мѣжъ Прусами а Францією почали ся вже 1866 р., а скѣнчили ся памятною вѣйною, до котрои безпосередный товчокъ дала кандидатура кн. Леопольда Гогенцолернского на испаньскій престолъ.

Вѣйна, выповѣджена Францією д. 19 липня 1870 р. скѣнчила ся побѣдою Нѣмцѣвъ. Навѣть всѣ полудневій нѣмецкій державы вырушили тогдѣ разомъ зъ пѣвнѣчно-нѣмецкимъ союзомъ на вѣйну. Вже пѣдчасъ вѣйны почали ся переговоры полудневыхъ державъ о сполученє зъ пѣвнѣчнымъ союзомъ. На надзвычайнѣмъ засѣданю пѣвнѣчно-нѣмецкои рады державнои д. 24 падолиста 1870 р. принято договоры пѣвнѣчного союза зъ полудневыми Нѣмцями, а д. 18 сѣчня 1871 р. оголошено въ Версалю нѣмецке цѣсарство, а пруского короля Вільгельма нѣмецкимъ цѣсаремъ. Д. 21 марта 1871 р., въ день отвореня першои нѣмецкои рады державнои, надавъ цѣсарь Вільгельмъ Бісмаркови титулъ князя и канцлера державного, а крѣмъ того маєтность Шварценбекъ. Д. 10 мая уложено въ Франкфуртѣ надъ Меномъ условія мира мѣжъ Нѣмеччиною а Францією, а д. 20 мая пѣдписано ихъ.

Въ дальшій своїй заграничній політицѣ дбавъ Бісмаркъ передовсѣмъ о скрѣпленє нового цѣсарства, а въ тій цѣли о миръ та добрі зносины зъ Австрією и Россією. Першимъ его дѣломъ въ тѣмъ напрямѣ бувъ трицѣсарскій союзъ, заключеный въ осени 1872 мѣжъ Нѣмеччиною, Австрією и Россією. Союзъ той розпавъ ся въ липни 1878 р., коли на берлиньскомъ конґресѣ значно обмежено претенсіи Россіи до верховодства надъ балканьскими краями. Тогдѣ Бісмаркъ заключивъ д. 15 жовтня 1879 союзъ зъ Австрією, до котрого опѣсля (въ мартѣ 1883) приступила Італія, черезъ що повставъ т. зв. тридержавный союзъ. Союзъ той е, як звѣстно, и досі головною запорукою окружного мира европейского.

У внутрѣшній політицѣ вызначає ся передовсѣмъ борба зъ католицкою церквою, т. зв. „Culturkampf" и зъ соціялізмомъ. Борба зъ католицтвомъ була наслѣдкомъ догмы о непогрѣшности папы (18 липня 1870) и того руху католицкого духовенства, якій наставъ въ найблизшомъ часѣ. Выйшло тогдѣ богато законовъ на некорысть католицкои церкви, выдалено зъ краю Єзуітовъ, позношено монастирѣ, заведено цивільній подружа, и т. н. Ажь коли мирна політика папы Льва XIII. поклала конець тій борбѣ, тогдѣ знесено також и тій законы. Такъ само безуспѣшными оказали ся и законы противъ соціялістовъ, выкликаній въ р. 1878 двома замахами анархістовъ на житє цѣсаря Вільгельма I. Репресійній законы лише причинили ся до зросту соціялізму въ Нѣмеччинѣ.

Въ 70-ту рѣчницю уродинъ Бісмарка (1 цвѣтня 1885) выкуплено зъ публичныхъ складокъ родову посѣлість Бісмарковъ Шенгавзенъ и вѣддано ему въ даръ.

По смерти цѣсаря Вільгельма (9 марта 1888) и короткомъ пановану цѣсаря Фридриха III. (15 червня 1888) вступивъ на тронъ Вільгельмъ II. Молодый цѣсарь, хочь зрѣсъ въ почести для старого Бісмарка, не довго мѣгъ зъ нимъ погодити ся. Особливо розходили ся ихъ погляды въ політицѣ супротивъ Англіи и Россіи и въ справѣ соціялістовъ. Дня 20 марта 1890 дѣставъ кн. Бісмаркъ димісію, котрою неразъ бувало страшивъ старого Вільгельма, а вѣдъ молодого бувъ змушеный просити о ню. Зъ того часу усунувъ ся до своихъ посѣлостей Шварценбекскихъ, даованыхъ ему Вільгельмомъ I., и Фрідріхеру та Саксоньскій лѣсъ були его улюбленымъ мешканемъ аж до смерти.

Довгій часъ не мѣгъ Бісмаркъ погодити ся зъ політикою молодого цѣсаря и воювавъ противъ „нового курсу" въ своихъ Hamburger Nachrichten. Опѣсля були хвилѣ, коли бодай про око (та мабуть лише про око) наставали лѣпшій вѣдносины мѣжъ давнымъ канцлеромъ а молодымъ цѣсаремъ; але выявленя, які Hamb. Nachr. принесли 24 жовтня 1896 р. въ справѣ тридержавного союза и тайнои умовы мѣжъ Нѣмеччиною а Россією, зверненои рѣвночасно противъ Австрії, зновъ поисували тій вѣдносины.

Смерть кн. Бісмарка выкликала въ цѣлій Нѣмеччинѣ, як легко можна зрозумѣти, велике вражѣнє. Телеґрамовъ и вѣнцѣвъ достане родина покійного тысячами. Цѣсарь нѣмецкій и австрійскій надіслали також телеґрамы. Нѣмецкій цѣсарь высказавъ въ телеґрамѣ бажанє, щобы тѣло покійного зложено оббчь цѣсарскихъ предковъ. Але родина мабуть на се не згодить ся, бо покійный бажавъ, щобы его похоронено на горѣ въ Саксоньскомъ лѣсѣ. Забальзамоване тѣло зложено поки що въ тій самій комнатѣ, де покійный умеръ; коли буде поставленый на горѣ мавзолей, тогдѣ перенесуть тамъ тѣло.

Покійный лишивъ вдову Іоанну, зъ роду Путкамерівъ, двохъ сыновъ Герберта и Вільгельма, и доньку замужну. Великій свій недвижимый маєтокъ подѣливъ за житя мѣжъ дѣтей. Крѣмъ того мала лишити ся велика готівка, о кількa міліонівъ навѣть бѣльша, нѣжь загально обчислювано. Ордеры, бриллянты, рѣзні подарунки, які дѣставъ за житя, мають вартувати до міліона.

Послѣдній хвилѣ покійного мали бути дуже тяжкі, так що жѣнки мусѣли повыходити зъ комнаты. Д-ръ Швенінґеръ прибувъ на чверть годины передъ смертію и обтеръ ему ще хусткою слину въ устъ, що заваджала въ вѣддыху. Послѣдні слова, які покійный сказавъ, були звернені до доньки, коли обтерла ему пѣтъ зъ лиця, сказавъ: „Дякую тобѣ, дитино!"

НОВИНКИ.

— **Посолъ Исидоръ Винницкій**, радникъ высшого суду краєвого въ Чернівцяхъ, именований радникомъ двору въ найвышшомъ трибуналѣ у Вѣдни.

— **Бурса „Народного Дому" у Львовѣ.** Зъ кѣнцемъ другого пѣврoку 1898 шкільного року було въ двохъ бурсахъ „Народного Дому" 32 ученикѣвъ, а именно: 26 ґімназіястовъ и 6 въ ремѣсничо-промысловій бурсѣ. Клясифікація выпала ось такъ: 24 ученикѣвъ дѣстало добру клясу, одинъ поправку а одинъ другу клясу. Зъ нихъ одинъ зложивъ испытъ зрѣлости, а чотири дѣстали степень вѣдзначаючій. Зъ ремѣсничо-промысловой бурсы одинъ питомець окончивъ III. рѣкъ державной промысловой школы у Львовѣ и дѣставъ дипльомъ на самостійного артистичного слюсаря, а одинъ буде вызволеный у вересни; прочій чотири учать ся дальше.

— **Загальній зборы** [„генеральное собраніе"] **общества имени Михаила Качковского** вѣдбудуть ся сего року въ Самборѣ дня 8 н. ст. вересня [т. є въ лат. свято Рождества Пресв. Богородицѣ]. О годинѣ 8½ вѣдбуде ся соборна литургія зъ панахидою за пок. Мих. Качковского и членівъ товариства; вѣдтакъ зъ церкви торжественный похѣдъ членівъ зъ прапоромъ товариства до „Народного готелю; о 11-ій вѣдкрыте зборовъ предсѣдателемъ товариства и выборъ президія, а кромѣ всякихъ справоздань и внесківъ членівъ поставлено на порядокъ дневный також два реферaты: „о горожаньскомъ самопізнаню" и „о молочництвѣ". Вечеромъ по зборахъ вѣдбуде ся въ тій самій сали музикально-декляматорскій концертъ, а опѣсля забава зъ танцями. Дохѣдъ зъ концерту призначеный на основанє Бурсы им. Мих. Качковского въ Самборѣ.

— **Вѣрм. Архіепископъ Исаакъ Исаковичъ** дѣставъ при нагодѣ свого 50 лѣтного ювілея священьства цѣсарску вѣдзнаку, именно орденъ зелѣзной короны першои клясы.

— **Найвысша санкція.** Wiener-Ztg. доносить, що цѣсарь санкціонував ухвалены всѣми соймами проектъ закона увольняючій пода-

ЛЬВОВЯНКА найлѣпше мыльце гігіѣнічне въ чотирохъ запахахъ піжма, бозу, конвалій и фіялки. Цѣна 35 кр. 12

Головный складъ въ аптицѣ Жигмонта Рукера пóдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 240—?

токъ особисто-доходовый вóдъ вешъ додатковъ краевыхъ. — Рóвно жь санкціонуванъ цѣсарь проектъ закона позволяючій радѣ повѣтовóй въ Снятинѣ затягнути позичку.

— О новыхъ розрухахъ въ Сандеччинѣ доносить урядова Gazeta Lwowska: Коршмарь зъ Прадонницѣ донѣсъ въ пятницю старостѣ, що въ ночи зъ 24 на 25 ого липня напало кóлькохъ людей на его коршму и зрабували цапитки та винищали трохи дрóбнои обстаны. Строгій розслѣды жандармерія остались доси безъ успѣху. — Подóбный нападъ лучивъ ся въ пятницю въ ночи на шинокъ въ Ясѣнивóй.

— Въ Перемышли розпóчне ся завтра (3-ого серпня) передъ трибуналомъ карнымъ розправа противъ девятьохъ соціялистóвъ (Вит. Регера, Мих. Гопкевича, Мих. Щепаньского, Іос. Навратіля, Іос. Ковальского, Іос. Шаршиньского, Іос. Мільштайна, Ілія Мільштайна, и Мавра Зінгера, обжалованыхъ о злочин ъ зъ §. 87 и о провину зъ §§. 301 и 279 в. к., якихъ они мали допустити ся пóдчасъ звѣстныхъ выпадкóвъ въ Перемышли дня 23 сѣчня с. р.

— О посылкахъ до Россіи подае до вѣдомости дирекція почтова у Львовѣ: Почавши вóдъ 1-ого серпня 1898 можна пересылати до европейскои Россіи зъ великимъ князѣвствомъ Фінляндскимъ кромѣ пересылокъ фахтовыхъ такожъ пакеты почтовій [colis postant] зъ поданою вартостію або безъ вартости до ваги 5 кільограмóвъ. Вымѣна тыхъ почтовыхъ пакетóвъ буде вóдбувати ся пóдъ услóвями обовязуючими въ межинародномъ оборотѣ пакетовóмъ. Деклароване вартости допускае ся лишь до сумы 50.000 франкóвъ. Олата за перевóзъ пакетóвъ почтовыхъ до Россіи выносить 88 кр., а валежитость за обезпечене вóдъ пакетóвъ зъ деклароваюю вартостію 5 кр. за кождыхъ 300 франкóвъ [120 зр. а. в.] поданои вартости або часть тыхъ-же.

— Пруска комісія кольонізаційна закупляе дальше польску землю; онодгы закупила велику посѣлость Венгóржинъ. Тамъ „ojczyzna się kurczy“, а Поляки въ своѣмъ шовінізмѣ уряджують польонізаційнѣ загоны на Русь. Чуже видять пóдъ лѣсомъ, а свого не хотять видѣти пóдъ носомъ.

— Страшна буря лютила ся онодгы на Угорщинѣ. Оркану якого не памятають найстаршій люде, гуляв страшно въ богате околицяхъ. Въ мѣстѣ Версечи ушкодивъ много домóвъ, въ костела зóбравъ вежу, а въ касарни гонведóвъ зваливъ стѣну въ часѣ, коли вонки вертали зъ вправъ, и стѣна убила двохъ воякóвъ, кóльканацять покалѣчила, а капітанови Матісови зломила ногу.

— Пивоварь-міліонеръ. Антóнъ Дрегеръ, властитель знаного у Вѣдни броваря мае чистого рóчного доходу лише — сѣмъ міліонóвъ злр. Знаный вóнъ въ торговельно-промыслових кругахъ пóдъ именемъ „короля пивного.“ Передъ кóльканацятма лѣтами прибувъ вóнъ зъ Баварії до Вѣдня яко убогій броварникъ, заложивъ невеликій броваръ и доси доробивъ ся такого майна. Мае вóнъ теперь 80 лѣтъ житя. Отъ такъ: „кому доля въ курманѣ, кому щасте въ жупанѣ,“ годѣ на сѣтѣ вгадати.

— Испыты кваліфікаційнѣ на учителѣвъ школъ народныхъ зачнуть ся передъ комісією испытуючою въ Самборѣ дня 12 н. ст. вересня с. р. Подання, заосмотрены въ приписанѣ документы, належить вносити до дирекціи комісіи испытуючои найдальше до 5 вересня с. р.

— Характеристичне самоубійство. Въ Оломуцу въ лѣску застрѣливъ ся 60-лѣтный офіціялъ судовый Лянгеръ, а зоставивъ картку такого змѣсту: „Лишаю себе житя тому, що управильнене платнѣ дотеперь ще не наступило, а я зъ невеликои своеи пенсіи не можу удержати жены и пятеро дѣтей“.

— Испытъ зъ рахунковости державнои передъ комісією испытовою ц. к. намѣстництва зложили дня 30 липня с. р.: Г. Левенштайнъ, Ераздъ Лозиньскій, Маріанъ Печонка Іосифъ Шапоръ и слухатель правъ Александеръ Серочковскій.

— Вымерли. Зъ села Иллішесті на Буковинѣ доносять: Нещасте звыкло ходить въ парѣ, часомъ навѣть въ цѣломъ товариствѣ нещастныхъ пригодъ: Въ присѣлку Ступцѣ живъ заможный газда Кость Молдованъ, чоловѣкъ загально поважаный и довгій лѣта щасливый. Наразъ щасте вóдвернуло ся вóдъ него. Умерла ему перша жѣнка, а друга, зъ которою повѣнчавъ ся, покинула его. Дня 4 липня с. р. померъ ему одинокій сынъ, въ тыждень пóзнѣйше згинувъ вóлъ, 16 ого липня згинули два прочій волы, а 18-ого дня коровы и обора опустѣла. Ветеринарь орѣкъ, що худоба выгинула наслѣдкомъ заразы, запаленя селезѣнки. Але на тóмъ не скóнчило ся! Молдаванъ, ратуючи свою худóбу, набавивъ ся закаженя крови и 24-ого липня вóддавъ Богу духа. Якъ бы якій проклóнъ зависъ нагле надъ симъ домомъ, бо навѣть пчолы, що ихъ небóщикъ довгій лѣта ховавъ, и они въ день по его смерти покинули пасѣку и полетѣли. Такъ зъ веселои, замешканои и щасливои загороды лишила ся пустка. Дивій дороги провидѣня!

— Дрóбні вѣсти. Начальный директоръ почтъ и телеграфóвъ радникъ двору Иванъ Сеферовичъ выѣхавъ на 6-тыждневу вóдпустку. Управу дирекціи обнявъ старшій радникъ почтовый Емиль Габерле. — Зъ Карнтіи доносять, що тамъ температура нагло понизила ся, а въ Альпахъ упавъ снѣгъ. — На станціи зелѣзничóй въ Лужанахъ наѣхавъ поѣздъ на стадо волóвъ, що находило ся на зелѣзничóмъ шляху; поѣздъ убивъ вóсѣмъ а покалѣчивъ много волóвъ. — Фабрику крохмалю, сиропу и крохмального цукру закладають въ Носовѣ, пóдгаецкого повѣта, д-ръ Ив. Валенскій, Брандштетеръ и Зінгеръ [обa жиды]. — Корпусъ кавалерійскій буде заведеный въ Галичинѣ; складати ся буде зъ чотирохъ полкóвъ уланóвъ и зъ вóдповѣдного числа пѣхоты и артилерія, а корпусовымъ командантомъ буде именованый дівізіонеръ ген. Мертенсъ. — Въ Станиславовѣ появилась межи псами сказенниа. — Въ однóмъ каналѣ вѣденьскóмъ задушило ся онодгы пять роботниковъ пóдчасъ чищена каналу. — Конгресъ приватныхъ офіціялістóвъ и урядникóвъ помóчничихъ зъ цѣлои Австріи вóдбуде ся у Вѣдни въ дняхъ 14 и 15 с. м. Зѣздъ маe на цѣли получшене долѣ згаданыхъ урядникóвъ. — Правительственного дорогомістра Чайковского, коли переѣздивъ зелѣзничимъ шляхомъ на просторони Гадиникóвцѣ-Копичинцѣ, пóбравъ надъѣзджаючій поѣздъ и обтявъ ему обѣ ноги; заряджено слѣдство. — У Вѣдни померъ недавно емеритованый професоръ університету, славный хірургъ Діттель. — Памятникъ Мицкевича для Варшавы уже готовъ и [якъ доносить рѣзьбарь Кипріянъ Годебскій] прибуде до Варшавы мабуть уже при кóнци серпня.

— 100.000 коронъ и 3 разы по 25.000 коронъ в головній выгр.ній великои ювілейної выставовои льотерії, котрій по вóдтрученю 20% будуть выплачены готóвкою. Мы звертаемо увагу нашихъ читачѣвъ на се, що найблизше тягнене вóдбуде ся невóдклично дня 6 н. ст. серпня с. р.

Именованя, перенесеня, вóдзначеня и пр.

— Конкурсы. Палата нотаріяльна у Львовѣ оголосила, що въ Залѣщикахъ потрѣбный субститутъ нотаря. Речинець вносити подани назначеный до дня 3 н. ст. серпня с. р.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львівска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Дня 20 липня с. р. отворено для особового и пакункового руху перестанки Гештіагофъ, Ст.-Андре-Вельтінгъ, и Штайндорфъ-Фанінгбергъ мѣжь стаціями а вагладно перестанками Трібендорфъ и Мурай, Тамсвегъ и Лінчінгъ, Маріанфарръ и Мавтерндорфъ при кільометрѣ 23 $^{9}/_{24}$-о, 66$^{3}/_{4}$ и 74$^{1}/_{2}$ зелѣзничого шляху Унцмаркъ-Фравденбургъ-Мавтерндорфъ. Того самого дня и на тóмъ самóмъ зелѣзничóмъ шляху замкнено перестанки Вельтінгъ и Ст.-Андре-Геріяхъ.

Перестанокъ Штігенграбенъ мѣжь стацією Гестлінгъ и перестанкомъ Кастенъ при кільометрѣ 48·055 зелѣзничого шляху Вайдгофенъ-Лінцъ отворено дня 20 липня с. р. для особового и пакункового руху.

Перестанокъ Залюжі-Леденіцъ мѣжь стацією Форбесъ-Швайніцъ и перестанкомъ Найдорфъ на зелѣзничóмъ шляху Вѣдень-Хебъ отворено дня 15 липня с. р. для особового и пакункового руху.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 2 серпня. Кажуть, що поголоски о уступленю гр. Голуховского не мають найменшои пóдставы.

Вѣдень 2 серпня. Пріѣхавъ сюда болгарскій президентъ міністрóвъ Стоиловъ. Его побутови у Вѣдни приписують велике дипльоматичне значѣне.

Любляна 2 серпня. Зъ нагоды десятилѣтного ювілея основання словѣньского товариства учительского прибуло до Любляны около 1000 учителѣвъ изъ Стирії, Крайны и Карнтіи. Вчера вóдбули ся загальній зборы членóвъ товариства, а нинѣ наступить отворене словѣньского школьного музея.

Парижъ 2 серпня. Середъ людности Краты запанувало велике збурене въ причины агітаціи противъ кандидатуры князя Юрія.

Парижъ 2 серпня. Судья слѣдчій переслухувавъ Пікарта вчера рано и пополудни. Якійсь кузинъ майора Естергазого обжалуе его о обманьство, бо пóдъ фальшивымъ позоромъ, що пбсѣдае допозиты у Ротшільда, выдурывъ вóдъ него 98.000 франкóвъ.

Парижъ 2 серпня. Выборы до генеральныхъ радъ вóдбули ся спокóйно. Складъ ихъ незмѣненый. Доси выбрано 785 республикановъ а 128 консерватистóвъ Тѣсньйшихъ выборóвъ буде 88.

Петербургъ 2 серпня. Міністерство войны рѣшило скрѣпити и значно розширити фортифікаціи Лібавы надъ Балтійскимъ моремъ. На сесю цѣль призначено міліонъ рублѣвъ. — Розпочала ся будова зелѣзницѣ Челябиньскъ-Царицинъ. Котра сполучить Сибѣрь зъ пристанями Каспійского и Чорного моря.

Бѣградъ 2 серпня. Вóдни сины мѣжь Сербами а Болгарами заостряють ся. Въ деякихъ мѣсцевостяхъ прийшло до ворожихъ Сербамъ маніфестацій. Болгарскій учитель, котрій брали участь въ маніфестаціяхъ, будуть покараны.

Неаполь 2 серпня. Военній суды засудили за послѣдній розрухи 759 мужчинъ и 227 женщинъ на 642 лѣтъ вязниць, 80 лѣтъ поліційного надзору и звижь 50.000 ліръ грошевои кары. Судъ въ Медіоланѣ засудивъ послóвъ де Андреиса и Турачіого на 12 лѣтъ вязниць и утрату всѣхъ горожаньскихъ правъ разъ на все.

Мадритъ 1 серпня. Въ околици Сео Урґеи показала ся банда зложена зъ 300 крістóвъ. Выслано противъ неи вóйско.

Адміністрація „Дѣла“ просить о **вóдновленe передплаты на III. кварталъ 1898 р.** и пригадуе ся ласкавóй памяти дотычно **скорого выровнаня залеглостей**, щобы мы не були приневолены дальшу высылку часописи застановити.

Товариство «Просвіта» у Львовѣ, рынок ч. 10 *видало своїм коштом і заходом:*

„Панщина і єї скасованє в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Ціна 25 кр.

Надѣсланe.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площа Галицкои



поручае въ великóмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвіжеры, льорнеты, бінокля, далекознды, барометры, термометры, рóзни ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣричій, піоны, лібеля, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкóвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Цѣна збóжа и другихъ продуктóвъ.

2 н. ст. серпня 1897.

Львóвъ: Пшениця 9·— до 10·—, жито 7·50 до 8·—, ячмѣнь броварный 6·75 до 7·50, ячмѣнь пашнистый 6·— до 6·50, овесъ 8·20 до 8·40, рѣпакъ 10·90 до 11·25, горохъ 7·— до 7·25, вика 6·— до 6·25, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бббъ —·— до —·—, бобикъ 6·75 до 7·—, гречка 9·26 до 9·50, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·70 до 5·80, кукурудза нова 5·60 до 5·70, хмѣль —·— до —·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрóвъ 17·— до 17·50 зр.

Старша женщина сирота по бл. п. о. Трещаковскóмъ, пошукуе мѣсця до вдбця яко господиня. Адреса С. Т. Мшана, у Вп. паньства Масякóвъ.

Шукае мѣсця до заряду дому вдова по священику въ середнóмъ вѣцѣ, до дому священника або иншого. Адреса: М. Степанова, Вишнѣвчикъ п. Гологоры. 297 1—4

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимае вкладки на

КНИЖОЧКИ

2319 и опроцентовуе ихъ по

4½% на рóкъ.

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львóвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 65—?

ОДИНОКЕ РУСКЕ Артистично-літоґрафічне ЗАВЕДЕНЕ **Андрея Андрейчина** у Львовѣ ул. Сикстуски ч. 29 выготовляе *всякій літоґрафічній выробы* звычайній візитовій білеты вóдъ 1 зр. за 100 штукъ, а новó появившій ся візитовій білеты въ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касеткою 188 24—51

МАШИНКИ американьскій до роблення мороженого поемности 1, 2, 3 літры по зр. 5·50, 6·50 и 7·50. Рондлѣ мосяжній до смаженя конфітуръ по зр. 2·40, 2·80, 3·—. Кльошѣ дротяній до прикрываня полумысковъ штука вóдъ кр. 35 до 1 зр.

Поручае ПЕТРО ХШОЩГОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 1955

Каролъ ҐОСТИНЬСКІЙ явный спóльникъ фірмы

К. Гостиньскій и І. Альсъ

Предприемство комісій и спедицій

у Львовѣ пл. Галицка ч 3, (телефонъ ч. 537)

яко одиноке Высокимъ ц. к. Намѣстництвомъ концесіоноване

ҐЕНЕРАЛЬНЕ ЗАСТУПНИЦТВО ПÓВНÓЧНО-НѢМЕЦКОГО „LLOYDA“ ВЪ БРЕМѢ

продае карты корабельный выѣзджаючимъ въ край заморскій и удѣляе всякихъ поясненъ безплатно.

Експедиція подорожныхъ и пакункóвъ 3—5 разóвъ мѣсячно до Америки Пбвнбчнои, Аргентины, Канады, Парацы и Сполученыхъ Державъ. 209 60—?

Лише **50** кр. на **3** тягненя.

ТЯГНЕНЕ ВЖЕ ВЪ СУБОТУ

219 13—? Головна выграна 1 разъ

100.000 коронъ и **25.000 коронъ** 3 разы

готóвкою въ 20% отрученемъ.

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЇ ВЫСТАВЫ **à 50 кр.** | Тягнене: 6 серпня 1898. Тягне не: 15 вересня 1898. | Тягнене: 22 жовтня 1898.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корканъ и Файгенбавмъ, Г. Максъ, Сокаль и Ліліенъ, Авг. Шеллѣнбергъ и Сынъ, Яковъ Штро, М. Кларфельдъ.

При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропітійского.

Ч. 161 Львовъ, Середа 22 Липня (3 Серпня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный дорѣтокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ належитбот [за инсераты] [...] у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на щѣсць 1 зр.	85 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженя. — Рекламаціи не означатий вѣльній вѣдъ порта.

Поодинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайні приймаютъ ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератовъ або ихъ місце а въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші дописи приватні числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Осторога передъ еміґрацією.

Въ послѣднѣмъ числѣ американьскои „Свободы“ [ч. 29 зъ 21 н. ст. липня] стрѣчаємо таку звѣстку вѣдъ кореспондента „Свободы“ зъ Канады:

„Народъ стрѣмголовъ гонить до Канады зъ Галичины и зъ Буковины. Доперва 10-ого с. м. [липня] приѣхало вѣсѣмъ сотокъ до Вінніпеґу, а въ дорозѣ вже зновъ шѣсть сотокъ. Чи вже не за богато того народу? — дальше вже и землѣ не стане!“

А пригадуємо, що [якъ мы подали въ 149 ч. „Дѣла“] вже передше писали до „Свободы“ зъ Канады:

„Сегорѣчна масова еміґрація нашихъ Русинѣвъ зъ Галичины и Буковины... наробила ту [въ Канадѣ] стѣлько клопоту для властей, стѣлько лиха для самои еміґрациі, що сего нѣхто не въ силѣ поняти, хиба той, що стоитъ въ безпосереднѣй звязи зъ тою еміґрацією. Тысячки народа прийшло сего року до Канады. Транспортъ за транспортомъ валивъ до Вінніпеґу. Имміґраційный дѣмъ о береги бувъ уже заповненый. Урядъ деръ собѣ волосе, газеты кричали на гвалтъ. Розсилали народъ, де попало. Бѣдаки тулились, де хто змѣгъ“ — и т. д.

Описавши все лихо — канадійскій дописуватель „Свободы“ просивъ галицкѣ и буковиньскѣ часописи оголосити народови таку науку:

„Якъ маєшъ зъ чого жити дома, сиди дома и не рыпай ся, — а якъ ты бѣдакъ, то бѣдуй тамъ, бо ту зъ голоду скорше згинешъ!“

Иншими словами сказавши: най нѣхто не еміґруе до Канады!

А позаякъ народъ зъ Галичины и Буковины, якъ показуе ся, не перестае стрѣмголовъ гонити до Канады, то видко, що „na chusteczki i inne cacka głupi i ciemny naród się łapie i dobrze płaci“ — якъ то писавъ наганячъ Кшиштофчикъ вѣдъ агента Карльсберґа.

Отже звертаємо увагу нашихъ людей на осторогу зъ Канады. При такѣмъ станѣ рѣчи обовязкомъ кождого народолюбца повинно бути — несвѣдомый народъ поучати и вѣдъ еміґрациі вѣдвертати.

Правительство а пропінація.

[Статья надбслана зъ Галицкого свѣта.]

Розрухи противжидовскѣ скѣнчили ся — можна говорити о нихъ спокѣйно. Ґазета урядова подала вже и причины сихъ розрухѣвъ, и то, якъ ѣй певно здае ся, зовсѣмъ основно. Та безсторонный осудъ не мусить числити ся зъ урядовою ґазетою, а коли прийде часъ заговорити про той будь-що будь незвычайный обявъ, то може придасть ся на що и сихъ кѣлька слѣвъ. Прошу послухати!

Въ громадѣ В. повѣту р—ого есть читальня „Просвѣта“ и при нѣй крамниця. Хочь крамниця всего другій рѣкъ вѣдъ роду, та завдяки кѣлькомъ бѣльше тямучимъ господарямъ она розвинула ся гарно. Поважна сума чистого зыску отворила очи членамъ читальнѣ ще лучше. Якъ на те — сего року ц. к. староство розписуе конкурсъ на пропінацію на дальшихъ шѣсть лѣтъ. Читальники порадились та й выслали своихъ двохъ до ліцитациі. Приѣхали до староства. Жидъ попюхавъ, повайкавъ и пѣйшовъ въ канцелярію. Людиска зрадѣли, зложили и надіюмъ. Подали цѣну нашу вѣдъ кликанои, бо хочь мали наказъ взяти пропінацію за всяку цѣну, то знали, що на кликанѣ жидъ стративъ, а коли теперь не було кому наганяти, не було й потребы рвати ся. Управитель староства принявъ. Зложили на стемпель, списано протоколъ, пѣдписали ся, паны зъ староства запевнили ихъ, що коли-бъ намѣстництво и вѣдкинуло сесю оферту за для низшои цѣны, то буде друга ліцитація, и зъ Богомъ!

Въ громадѣ радѣсть, що лучшій часы за плечима, що свѣй сотикъ обѣйде дорогу, послужить другимъ, та верне поволи таки назадъ до своеи кишенѣ. Але за якій мѣсяць вдуть слухи, що жидъ буде дальше шинкувати. Читальники йдуть до пана старосты, а сей каже: „Не знаю, якъ се стало ся, менѣ поручено зробити зъ жидомъ контрактъ — мусѣвъ у Львовѣ щось пѣдступити“. — „Але пане старосто, мы готовѝ два разы тѣлько пѣдступити!“ — „Нѣ, вже не можна!“ — „А коли жь було можна?“ — „Не знаю.“ Вадіюмъ звернено и конецъ! Жидъ смѣе ся зъ дурныхъ „гоѣвъ“, бо они лишь помогли ему взяти той самъ интересъ за низшу цѣну.

Але чи правительство поступило справедливо и ретельно? чи такъ дѣе ся де и по за Галичиною? Чей же сей случай е анальоґичный зъ тымъ, якъ коли хто зробить згоду на збѣже зъ однымъ купцемъ и возьме вѣдъ него завдатокъ, а вѣдтакъ безъ его вѣдомости то само збѣже продасть другому!

Але того ще мало. Вѣддане пропінаціи середъ наведеныхъ обставинъ есть въ силѣ ще: 1) зменшити довѣре громадянъ до безсторонности правительства, бо оно повинно було аѣ Львова черезъ тую саму власть, котра оферту на-разѣ приняла, бодай повѣдомити интересованыхъ о тѣмъ, що жидъ дае бѣльше, и спытати ихъ: що они на тее? — 2) оно въ силѣ огбрчити громадянъ до жида за те, що сей и тутъ обманувъ пѣдступомъ и ихъ и може ц. к. староство.

Приступленє до ліцитациі не було тутъ хвилевою забаганкою темного и лакомого на горѣвку хлопа, але оно було выслѣдомъ зрѣлого и всесторонного обдуманя господарѣвъ письменныхъ, розумныхъ и на-скрѣзь честныхъ. Въ часѣ кѣлькадесятьлѣтного панованя одного и того самого жида въ ихъ селѣ, и то коло самои церкви, они мали нагоду переконати ся о двохъ его прикметахъ: 1) що не веде громадянъ до тверезости, але розпиячуе ихъ, а 2) що пѣдтримуе въ громадѣ крайне збѣдуте, бо тайкомъ середъ ночи купуе краденый товаръ, особливо збѣже.

Отже мала на примѣтѣ читальня „Просвѣты“, коли высылала свого члена до ліцитациі. Знаючи, що засобы крамницѣ мусять выстатчити и на можливый недобѣръ зъ пропінаціи, она зъ всею розвагою приступала до того дѣла, а одинокимъ мотивомъ було переконанє, що праця економічна въ громадѣ поступить скоро и певна надѣя, коли не буде спиняти ея, бодай прямо, нѣяка темна сила.

*С***

Кн. Отто Бісмаркъ.

Про послѣдній днѣ и хвилѣ кн. Бісмарка доносять, що въ четверъ вечеромъ настало въ его здоровлю значне полѣпшенє. Вѣнъ взивъ ся при столѣ, пивъ шампаньске вино, розмавлявъ, выкуривъ навѣть кѣлька люльокъ, хочь лѣкарѣ остро заборонили ему курити. Станъ здоровля бувъ такъ добрый, що д-ръ Швеніґеръ мѣгъ вѣдъѣхати, а въ суботу мавъ назадъ повернути. Пятниця проминула такожъ не зле. Въ суботу зрана читавъ кн. Бісмаркъ Hamburg. Nachr., розмовлявъ про політику, особливо россійску, ѣвъ и пивъ и жартомъ жалувавъ ся, що до воды, котру ему подавано, за мало додавано вина. Назавтрѣ, ну, кромѣ того мы бы ще дѣстали пар удѣлѣвъ въ товариствѣ.

— Чи вы розумѣете 300 фунтѣвъ за одноразове умѣщенє анонсу?

— Такъ, за одинъ разъ.

— А чи вамъ оно не здае ся дрѣбку за богато? Ваша газета мае розмѣрно вузкій кругъ читателѣвъ, а такои цѣны не жадають навѣть великій щоденній газеты!

— А, мѣй дорогій пане, великій щоденній зовсѣмъ що иншого. Они розходять ся въ великаньскѣмъ числѣ примѣрникѣвъ, то правда, однакъ се не такій читатель, якъ нашій. Нѣяка газета не курсуе такъ межи людьми, що мають грошѣ на вкладъ, якъ „Фінансове поле“. Се власне тота кляса людей, до якои вы потребуете доступу, а я вамъ кажу, що до деякихъ власне найлѣпшихъ не дѣстанетесь инакше якъ лише черезъ наше „Фінансове поле“.

— Ну, нехай и такъ, але, якъ я сказавъ, мы ще не можемо анонсувати.

— Га, то прикро менѣ, що не зможемо помѣстити въ понедѣлокъ статьѣ, котру я вамъ показавъ.

— Я на се не пораджу. Вы не мусите ни мѣстити, хиба що самі хочете. Я навѣть неспевный, чи помѣщенє ея въ понедѣлокъ помогло бы намъ що. Оно було бы за скоро. Намъ годѣ ставати передъ публикою, заки не вѣдбудуть ся перші зборы.

— Коли жь будуть ті перші зборы?

— Въ понедѣлокъ о 3-ій годинѣ.

— То мы могли бы умѣстити сесю статью въ нишій колюминѣ, а я певный, що число участниковъ значно збѣльшить ся.

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

XVI.

Едіта Лонґуортъ дивувала ся сама собѣ, що подала панѣ Брюстеръ адресу Уентворта, але стало ся, а бувша покоѣвка вѣдбѣйшла спокѣйно, сказавши на прощанє:

— По всѣмъ тѣмъ не буду описувати вашои службы.

По выкѣпченю бюръ „Канадійскои копальнѣ міки, товариства зареєстрованого зъ обмеженою порукою“ Кенйонъ обнявъ зарядъ надъ нима. Середъ пышнои обставы ему було якось нѣяково, ему здавало ся, що пороблено непотрѣбни выдатки; однакъ коли вже такъ стало ся, не говоривъ нѣчого, хочь морозъ переходивъ ему по тѣлѣ, скоро подумавъ о можливѣй неудачи; она лишила бы ему страшно збѣльшеный довгъ. Вѣнъ мавъ канцелярію въ дальшѣй комнатѣ, а въ передній писарь роздававъ проспекты и дававъ потрѣбни поясненя кождому, хто зайшовъ и пытавъ ся. До Кенйона найбѣльше зголошувались агенты газетъ, жадаючи анонсѣвъ, але Джанъ въ сѣй хвили не мѣгъ ихъ давати. Одинъ гладкій молодый чоловѣкъ, котрого черты лица вказували, що належавъ до хитрои, быстрои, грошоробнои расы людей, сказавъ, що его выслано зъ „Фінансового поля“ дѣстати подробицѣ о копальни, и Кенйонъ скоро удѣливъ жаданыхъ информаций, радъ, що не жадано анонсу.

Уілімъ Лонґуортъ рѣдко бувавъ въ новѣй канцелярії. Вѣнъ бувъ занятый говореньемъ изъ знакомыми людьми, котрі могли бы взяти акціи товариства. Вѣнъ все остерѣгавъ своихъ спѣльниковъ передъ великимъ поспѣхомъ и разъ задивувавъ Уентворта новиною, що перемѣгъ закиды Мельвіля и приединавъ его до спѣвучасти, хочь Мельвіль перше такъ некорыстно осудивъ бувъ той мінералъ; тымъ чиномъ Лонґуортъ показавъ, що помалу все дасть ся зробити. И якійсь п. Кінґъ, що такожъ належавъ до фабрики порцеляны, обѣцявъ свою помочь.

Перший сходины будучихъ акціонерѣвъ назначено на понедѣлокъ пополудни, а Лонґуортъ высказавъ надѣю, що заснованє товариства наступить передъ кѣнцемъ тыждня.

Одного дня, коли Кенйонъ прийшовъ до канцелярії, писарь сказавъ до него:

— Той молодый панъ бувъ тутъ два разы и хотѣвъ видѣти ся зъ вами.

— Що за молодый панъ?

— А той, осьде его карта, зъ „Фінансового поля“.

— Чи казавъ що сказати?

— Казавъ, що прийде о 3-ій.

Кенйонъ почавъ укладати промову до будучихъ участниковъ.

О 3-ій годинѣ зъявивъ ся гладкій, масный панъ зъ „Фінансового поля“.

— А, пане Кенйонъ, добре, що васъ застаю. Я бувъ уже два разы, та не мавъ щастя васъ застати. Чи можу поговорити зъ вами хвильку на окремѣ?

— Чому нѣ? — вѣдповѣвъ Кенйонъ. — Ходѣмъ до комнаты директора! Пѣйшли а Кенйонъ замкнувъ дверѣ. Репрезентантъ „Фінансового поля“ почавъ:

— Отже я принѣсъ вамъ вѣдбитку вступнои статьѣ, яку мы гадаємо помѣстити, и на бажанє властителя предкладаю вамъ, щобы була, о кѣлько можна, безъ похибки. Мы хочемо мати въ „Фінансовѣмъ поли“ все, якъ належать ся.

По тыхъ словахъ подавъ Джанови довгій пасокъ паперу зъ вѣдбитвою однои колюмны друку. Статья мала титулъ „Товариство канадійскои копальнѣ міки зъ обмеженою порукою“. Тамъ описувано: яка була копальня, що тамъ зробило ся и якъ участники могли бы дѣстати добрый дохѣдъ вѣдъ вложеныхъ грошей. Джанъ прочитавъ все уважно и сказавъ:

— Дуже красна статья и, о скѣлько бачу, нема въ нѣй похибки.

— Тѣшить мене, — вѣдповѣвъ молодый панъ, складаючи папѣръ и ховаючи до кишенѣ. — А теперь, якъ я вже сказавъ, хочь я не з анонсовымъ агентомъ „Фінансового поля“, хотѣвъ бы-мь порозумѣти ся зъ вами що до сего анонсу.

— Ну, бачите, мы ще не мали зборѣвъ будучихъ акціонерѣвъ, то и не можемо давати анонсѣвъ о копальни. Я певный, що буде ся анонсувати и, розумѣюсь, не забуде ся и о вашѣй газетѣ.

— Е, — сказавъ той — се намъ не на руку. Мы маємо на понедѣлокъ пѣвъ стороны порожного мѣеця, и властитель гадавъ, що вы схочете замовити.

— Нѣ, якъ кажу, мы ще не можемо анонсувати; въ сѣй хвили оно було бы передчасно.

— Я гадаю, що таки буде въ вашѣмъ интересѣ взяти пѣвъ стороны. Цѣна 300 фун-

ского полку кирасиръвъ, котрого шефомъ бувъ кн. Бісмаркъ, щобы обняти почестну сторожу.

Въ недѣлю забальсамовано тѣло покійного; на бажанє родины тѣла не отвирано. Однако той способъ бальсамованя оказавъ ся не досыть тревалымъ, длятого постановлено заложити тѣло зараз до домовины и замкнути ю. Вечеромъ приѣхавъ державный канцлеръ кн Гогенльоге, щобы родинѣ высказати спочутя именемъ міністерства. Вонъ привезъ два величезни вѣнцѣ, оденъ вѣдъ себе, другій вѣдъ міністерства. При нѣмъ зложено тѣло до домовины.

Вчера вечеромъ приѣхавъ до Фрідріхеру цѣсарь Вільгельмъ зъ женою и зъ міністромъ Більовомъ. Цѣсарь уцѣловавъ кн. Герберта Бісмарка въ оба лиця, а Вільгельмовѣ Бісмаркови подавъ руку. Въ комнатѣ, де лежить тѣло, вѣдправлено богослуженя надъ замкненою домовиною. Вѣдъ цѣсарскои пары зложено пышный вѣнець зъ рожь, лаврового и дубового листя, зъ шовковою бѣлою лентою, на котрѣй вытисненѣ буквы цѣсаря и цѣсаревои. Пасторъ Вестфанъ выголосивъ похоронну рѣчь. На богослуженю було заледво 30 особъ. Опѣля родина Бісмарка вѣдвела цѣсарску пару до сальонового поѣзду и розпрощала ся. Цѣсарь ще зъ вѣконъ вагону прощавъ сыновъ кн. Бісмарка.

Смерть кн. Бісмарка выкликала великій жаль въ цѣлій Нѣмеччинѣ, а спочуте за границею. Въ Берлинѣ и по всѣхъ нѣмецкихъ мѣстахъ повывѣшувано хоругвы такъ на публичныхъ якъ и на приватныхъ будинкахъ. Въ недѣлю рано насампередъ появила ся хоруговь на палатѣ державного канцлера въ Берлинѣ; опѣля вывѣшено хоругвы на державныхъ урядахъ, міністерствахъ, школахъ, вѣйсковыхъ будынкахъ, на палатѣ цѣсаревои Фридриховои, на посольствахъ союзныхъ нѣмецкихъ державъ, на королѣвскѣй палатѣ и т. д. Цѣсарь запорядивъ дворску жалобу на 10 днѣвъ, а въ войску на 8 днѣвъ. Телеграмы зъ высказомъ спочутя наспѣли вѣдъ нѣмецкого цѣсаря и цѣсаревои, вѣдъ наслѣдника престолу, вѣдъ всѣхъ прускихъ князѣвъ и княгинь, вѣдъ нѣмецкихъ союзныхъ князѣвъ, дальше вѣдъ цѣсаря Франц Іосифа, італійскои королѣвскои пары, вѣдъ англійского и россійского двору, вѣдъ султана и бѣльше нѣжь вѣдъ сотки европейскихъ мужѣвъ державныхъ, мѣжь нишими вѣдъ гр. Голуховского. Въ недѣлю депутація палаты панѣвъ зъ Берлина зложила на домовинѣ Бісмарка величавый вѣнець. Дон сять такожь, що цѣсарь Вільгельмъ гадае уладити великій обхѣдъ поминальный въ Берлинѣ и спросити всѣхъ нѣмецкихъ князѣвъ и членѣвъ обохъ палатъ парляменту. Всѣ дневники нѣмецкій и заграничній присвячують покійному теплій згадки, величаючи его заслуги для Нѣмеччины и незаперечено великій способности політичній и дипльоматичній.

Зъ Монахія доносять, що якась книгарня въ полудневій Нѣмеччинѣ мае на складѣ автентичній спомины кн. Бісмарка, выпечатаній вже въ 300.000 примѣрникѣвъ, котрѣ сими днями пѣдуть въ розпродажь.

Зараз по смерти кн. Бісмарка оголосивъ берлиньскій Localanzeiger замѣтне письмо кн. Бісмарка зъ д. 18 марта 1890, въ котрѣмъ вонъ просивъ цѣсаря Вільгельма II о димісію. Въ оголошеню того письма добачують одни неохоту родины кн. Бісмарка до молодого цѣсаря и ганять сей нѣбы то нетакть; инши стараютъ ся крокъ сей выправдати намѣромъ доказу, що Бісмаркъ покинувъ службу не зъ дрѣбныхъ або самолюбныхъ причинъ, але що вонъ инакше не мѣгъ поступити. Але и въ такѣмъ разѣ годѣ зрозумѣти, чому комусь такъ було спѣшно оголошувати той доказъ, поки ще тѣло покійного застигло якъ слѣдъ; и за мѣсяць и за два було бы ще не за пѣзно оголосити его. Зъ другои-жъ стороны роз'ясненє оголошене письмо цѣлкомъ докладно причины усуненя великого канцлера зъ свого уряду.

О тѣмъ письмѣ поговоримо ще завтра.

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізації дешевого и догѣдного кредиту селянського въ Галичинѣ.

V.

(*Докѣнченє.*)

До 2). Вже высше була мова о правилахъ, котрыхъ мають держати ся спѣлки системы Райфайзена при удѣлюваню позичокъ своимъ членамъ. Теперь представимо тую справу докладнѣйше.

Не есть цѣлею спѣлки заряджувати повѣреными собѣ фондами такъ, щобы зъ того выйшла найбѣльша користь для капіталістѣвъ, але берегти безпечности капіталѣвъ, вѣданыхъ спѣлцѣ до ужиткованя, и допомагати членамъ черезъ удѣлюванє имъ кредиту. Отже не досыть повнои поруки, яку дае старающій ся о позичку, щобы ему ю удѣлити. Противно, зарядъ повиненъ вѣдмовити позичку, коли членъ не намѣряе ужити ю на цѣль добру и ели своимъ характеромъ та личными прикметами не дае пѣдъ тымъ взглядомъ достаточнои поруки. На вѣдворѣтъ може одержати позичку такій членъ, котрого вѣдносины маетковій не даютъ спѣлцѣ цѣлковитои гарантіи, але котрый постаравшись о вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ знаный буде зарядови изъ свого личного характеру, тверезости та запобѣгливости, бо коли мѣгъ придбати собѣ ручителѣвъ, то заслугуе такожь на довѣре вѣдъ спѣлки. Отже *перше питанє заряду спѣлки звернене до члена жадаючого позички повинно бути: на яку цѣль ему тая позичка потрѣбна?*

Цѣль, яку повинно ся увзглядити, есть передовсѣмъ продукція — н. пр. на купно коровы, знарядѣвъ рѣльничыхъ, кусынка поля, на будову або направу дому и на богато иншихъ продуктивныхъ выдаткѣвъ. Такій кредитъ есть справдѣ найважнѣйшій, бо вонъ просто пѣдносить маетокъ довжника; але побѣчь того позички удѣлюваній и на инші цѣли можуть бути такожь дуже пожиточній. Сюда належать въ першѣмъ рядѣ поборюванє лихвы. Наколи членъ въ наслѣдокъ якого нещастя попавъ у руки несовѣстного лихваря, котрый свою жертву умѣе зручно вызыскати, и сли спѣлка такого члена высвободить, то она зовсѣмъ сповнае свою задачу.

Ще важнѣйшу суспѣльну и економічну задачу може сповнити спѣлка при примусовыхъ ліцитаціяхъ посѣлостей селяньскихъ. Достатчаючи кредиту селянамъ, може не допустити до ліцитацій а бодай перешкодити, абы господарство за безцѣнь продано и абы оно перейшло въ непокликаній руки, якъ то, на жаль, часто лучае ся. Сусѣды звычайно не стають до ліцитацій або за-для браку грошей, або тому, щобы не выдавало ся, що они користають зъ нещастя сусѣда. За-для браку такихъ ліцитантѣвъ селяньскій господарства бувають продаваній за безцѣнь, а неразъ навѣть не покрывають малои претенсіи вѣрителя котрый може довжника ще пѣзнѣйше правно гнобити, коли-бы той зъ часомъ прийшовъ до якого маетку. Новый властитель куплену реальность або самъ задержуе и тягне зъ нея въ порѣвнаню до цѣны купна, великій доходы, або арендуе або врештѣ вѣдпродуе зъ великимъ зыскомъ, часто на кредитъ, и находить новыхъ довжникѣвъ, котрыхъ може знова ссати. Де истнуе спѣлка позычкова, тамъ не повинна она до такихъ нещасть суспѣльныхъ и економічныхъ допустити, але взяти справу въ свои руки — приступити до ліцитацій або наклонити до нея сусѣдѣвъ, поучаючи ихъ, якою хѣбою есть въ такій справѣ ихъ деликатность, и достатчити средствъ тымъ, котрій бы мали охоту ліцитовану реальность купити.

Вкѣнци рѣчею вказаною и пожиточною есть удѣлюванє кредиту споживчого, передовсѣмъ въ часѣ передновку, на купно збѣжа. Въ такѣмъ случаю вѣдмовити селянинови кредиту — значить тѣлько, що вѣддати его въ руки лихварскій або допровадити до знищеня господарства въ инший способъ, н. пр. до продажи худобы, кавалка поля и т. д. Оцѣненє, кому удѣлити а кому вѣдмовити позичку, есть найтруднѣйшою, але заразомъ найважнѣйшою задачою заряду спѣлки. Зарядъ повиненъ при удѣлюваню позичокъ дуже уникати двохъ рѣчей: раз, щобы не занадто строго, а по друге, щобы не оглядно не поступавъ и тымъ способомъ або старающого ся о позичку або саму спѣлку не выставлявъ на страту.

Якъ рѣзнородній е цѣли, на котрій касы Райфайзена пѣсля свого призначеня удѣлюють кредиту, такъ е и рѣзній терміны и способъ звороту позичокъ.

Въ господарствѣ сѣльскѣмъ — а зъ нимъ найбѣльше мають дѣло касы позичковій — оборотъ капіталу не есть такъ скорый, якъ въ предпріемствахъ промысловыхъ и торговельныхъ, помнивши вже капіталъ инвестиційный або вкладовый, навѣть капіталъ обѣговый звертае ся що-найбѣльше разъ на рѣкъ, н. пр. ужатый на закупно насѣня, пашѣ и т. п., а ще пѣзнѣйше звертае ся той капіталъ уживый на закупно знарядѣвъ рѣльничыхъ, на уряджене гноѣнь, на закупно звѣрятъ домашныхъ и штучныхъ навозѣвъ. Найповѣльнѣйше однакожь звертаютъ ся капіталы вкладовій на меліорацін, н. пр. на дренованє рѣль, осушуванє и наводненє сѣножатей, на будынки господарскій и т. п. Старанямъ касъ позичковыхъ системы Райфайзена есть: заспокоити цѣлу потребу кредиту селяньского, а услѣвя и способъ сплаты мають бути примѣненій до выгоды и можности позичаючого. Ставленє питань стараючимъ ся о позичку: на яку цѣль намѣряють ей ужити, служить не тѣлько до оцѣненя, чи она може бути имъ удѣлена, але заразомъ служить оно до порозумѣня що-до терміну и звороту довгу. Пѣсля того практикують ся рѣзнородній терміны, звычайно пѣврѣчній або цѣлорѣчній, въ одноразовою сплатою въ осени по жнивахъ, коли довжникъ свои плоды земній збѣравъ и на грошѣ замѣнивъ. Побѣчь такихъ позичокъ коротко-терміновыхъ бувають удѣлюваній такожь на часъ довшій — на два, три або бѣльше лѣтъ, пѣсля того, на що жадана позичка е призначена, однакожь правильно не на довше, якъ на 5—10 лѣтъ. При всякихъ термінахъ вѣльно довжникови свѣй довгъ кождого часу передъ установленымъ терміномъ звернути. При позичкахъ довго терміновыхъ вымагаютъ касы Райфайзенѣвскій звороту довгу ратами пѣсля заключенои умовы. Умовленій терміны сплатъ одноразовыхъ або ратальныхъ повинній бути строго додержуваній, бо вѣдъ того залежить добро и розвѣй спѣлки. На продовженє сплаты довгу цѣлого або умовленыхъ ратъ зарядъ спѣлки може тѣлько выимково позволити, и то лишь тогдѣ, коли на се довжникъ заслугуе и коли зарядъ спѣлки переконае ся, що неможность додержаня терміну не стала ся зъ вины довжника.

Въ статутахъ и скриптахъ довжныхъ касъ позичковыхъ системы Райфайзена мусять бути признане право, що зарядъ спѣлки може важадати звороту позички навѣть передъ установленымъ терміномъ за чотирн-тыждневымъ выповѣдженемъ, а то на той случай, коли бы зарядъ спѣлки переконавъ ся, що довжникъ уживае позиченыхъ грошей на непотрѣбній рѣчи, що сплаты ратальній занедбуе, що мартнотравный, що вдае ся въ коншахты зъ лихварями, — однымъ словомъ, що стративъ довѣре у заряду спѣлки.

6) Дальшою основою касъ позичковыхъ системы Райфайзена е *выключене векселя яко формы позички*, бо вексель не надае ся для вѣдносинъ кредиту селяньского. Людность селяньска не розумѣе ся на оборотѣ векселевѣмъ и на небезпеченьствахъ зъ-вѣдси походячихъ; впрочѣмъ вексель есть формою кредиту купецкого, коротко-терміновго, и служить найчастѣйше до заступленя обороту грошевого готѣвкою, а яко такій для селянъ не надае ся. Длятого касы позичковѣ системы Райфайзена удѣляють позички своимъ членамъ лише на скрипты довжній за порукою одного, двохъ або бѣльше ручителѣвъ.

Вѣдсотки вѣдъ удѣлюваныхъ позичокъ повинній бути якъ найнизшій, а рѣзница межи вѣдсотками плачеными вѣдъ вкладокъ ощадности або вѣдъ затяганыхъ спѣлкою позичокъ, а вѣдсотками вѣдъ удѣлюваныхъ членамъ позичокъ не повинна бути бѣльша, якъ $1^1/_2\%$.

Цѣлый чистый зыскъ спѣлки, якій повстае зъ рѣзницѣ плаченыхъ и побираныхъ вѣдсотокъ, становить неподѣльный маетокъ спѣлки, зъ котрои творить ся фондъ резервовый, а вонъ, коли дойде до певнои высоты, призначеный е на постѣйне знижуванє вѣдсотокъ вѣдъ позичокъ удѣлюваныхъ членамъ, абы тымъ способомъ людность сѣльска могла користати зъ можливо найдешевшого кредиту.

Д-ръ Д. Савчакъ.

— Може бути, але я не хочу нѣчого робити, доки не вѣдбудуть ся зборы.

— Я гадаю, що вамъ дуже а дуже выплатить ся взяти тон пѣвъ стороны.

— Я зовсѣмъ не хочу сумнѣвати ся о тѣмъ, а тѣлько кажу, що мы ще не готовѣ, абы застановлятись надъ анонсами.

— Прикро менѣ, що не можемо порозумѣти ся, пане Кенйонъ, дуже менѣ прикро! — и при сихъ словахъ вонъ вытягнувъ зъ кишинѣ другу вѣдбитку и подавъ Кенйонови. — Коли не можемо прийти до порозумѣня, то редакторъ постановивъ выдрукувати отсе замѣсть статьѣ, яку я вамъ показувавъ. Будьте ласкавѣ переглянути, бо мы хотѣли бы мати все, о кѣлько можна, безъ похибки.

Кенйонъ розвинувъ папѣръ. Титулъ бувъ той самъ, але Кенйонъ, прочитавши одно речене чи два, зразъ довѣдавъ ся, що копальня міки була однымъ зъ найбѣльшихъ швіндлѣвъ, якій коли-небудь були на погубу бѣдного, невинного фінансового Лондона.

— Вы хочете сказати, — крикнувъ Джанъ глянувши на него гнѣвно, — що коли я васъ не перекуплю сумою 300 фунтѣвъ, кромѣ невѣдомого ще числа акцій, то вы выдрукуете сесю клевету?

— Я не скажу, щобъ се була клевета, — вѣдповѣвъ молодый чоловѣкъ гладко. — Рѣшене, чи се клевета, належати буде до суду. Вы можете пѣзвати насъ о клевету, коли будете тои думки, що мы поступили зъ вами несправедливо. Але можу вамъ сказати, що сего пробовано вже кѣлька разъ, однакъ безъ успѣху.

— То вы гадаете выдрукувати сесю статью, коли я не заплачу вамъ тыхъ 300 фунтѣвъ?

— Такъ, мы се гадаемо.

Кенйонъ вставъ лютый и отворивъ дверѣ.

— Мушу васъ попросити забирати ся менѣ зъ хаты и то зразъ! А якъ покажете ся коли зновъ менѣ на очи, то закличу полиціяна и скажу васъ арештувати!

— Мій дорогій пане, — вѣдповѣвъ тамтой солодко, — то чиста справа интересу. Коли уважаете, що не можете трактувати зъ нами, то въ тѣмъ нема нѣчого злого. Коли наша газета не мае вилюву, то мы не можемо вамъ пошкодити. Се, розумѣесь, ваша рѣчь осудити. Сли до суботы надумаетесь инакше, то телеграма до нашои канцелярія стримае справу, доки не будемо могли порозумѣти ся. Сли-жь нѣ, то сеся статья появить ся въ понедѣлокъ рано. Добрый день вамъ пане!

Джанъ не сказавъ нѣчого, тѣлько поглянувъ за своимъ гостемъ на улицю, а потому взявъ ся зновъ до своеи роботы.

Въ понедѣлокъ рано его око попало на крикливый плякатъ на дошкахъ. Титулъ плякату бувъ: „Фінансове поле", а потому грубыми буквами стояло: „Швіндель копальнѣ міки". Кенйонъ закликавъ хлопця зъ газетами и купивъ одинъ примѣрникъ „Фінансового поля". Тамъ була статья напечатана розширенымъ друкомъ. Теперь въ газетѣ выдавала ся она важнѣйшою, нѣжь на вѣдбитцѣ.

Читаючи, Кенйонъ завважавъ, що статья мала выглядъ правдивости, чого не запримѣтивъ бувъ при поверховѣмъ переглядѣ въ пятницю. Сказано було, що „Австрійске товариство копальняне закопало богато грошей въ тую копальню и що она не принесла анѣ пенні дівіденды; що они удержували копальню зъ власною стратою, тѣлько въ надѣи, що будуть могли упхати ею якому легковѣрному купцеви; однакожь ихъ замыслы були ще нѣчимъ въ порѣвнаню зъ явнымъ намѣромъ обманьства, якій задумавъ Джанъ Кенйонъ". Вонъ задержавъ вѣддыхъ, коли побачивъ выдруковане свое имя. Се бувъ ударъ, на якій вонъ не бувъ приготованый, бо сего не завважавъ бувъ у вѣдвитцѣ. Потому читавъ дальше. „Здаетъ ся, що той Кенйонъ забезпечивъ собѣ копальню щось за 10.000 фунтѣвъ, а пробованъ упхнути ею нещасливій публицѣ бритійскій за 200.000 фунтѣвъ; однакъ сеся негѣдна проба буде напевне ударемнена, доки е такій справедливій газеты, якъ „Фінансове поле", що не жалувало рызика и выдатку на выкрытє такихъ рѣчій."

Статья мала особливый вилывъ на Кенйона. Вонъ читавъ ею кѣлька разъ, мовь-бы педаній тамъ рѣчи вѣдносили ся до когось иншого, а ему мимоволѣ жаль було тои особы. Идучи улицею, вонъ усе тримавъ газету въ рукахъ и чувъ ся ошоломленымъ, якъ коли-бъ хто ударивъ его въ голову. На перехрестю улиць мало не переѣхали его та кляли за нимъ фіякеръ и вѣзникъ омнібуса, однакъ вонъ не звертавъ на се уваги и переходивъ крѣзь товпу мовь зачарованый. Вонъ минувъ дверѣ свого величавого бюра и зайшовъ значно дальше улицею, заки спостерѣгъ ся. Потѣмъ вернувъ ся назадъ и въ самыхъ дверехъ станувъ зъ болемъ въ серци.

— Не знати, чи Едіта Лонгуоръ прочитае сесю статью? — сказавъ самъ до себе.

(*Дальше буде.*)

Переглядъ політичный.

Въ языковѣй справѣ вѣдбули ся — якъ доносять деякій часописи — зновъ „необовязуючій" переговоры мѣжь правительствомъ а молодо-Чехами, Поляками и полудневыми Славянами. Розходилось о модифікаціи основъ языкового закона.

Міністеръ Калай, котрый посередничить мѣжь угорскимъ и австрійскимъ правительствомъ въ справѣ угоды, вернувъ уже въ Ишлю, де здаваетъ цѣсарева справу о станѣ своихъ переговоровъ въ Будапештѣ. Зъ черги поѣхавъ до Ишлю въ тѣй самѣй справѣ міністеръ Кайцль. Остаточне рѣшене що-до угоды и взагалѣ що-до політичнои ситуаціи, якъ такожь що до важныхъ заряджень на будучность — западе по нарадѣ цѣсаря зъ міністрами Туномъ, Кайцлемъ и Банфімъ, котрій въ тѣй цѣли зѣѣдуть ся въ Ишлю.

Угорскій дневники доносять, що правительство намѣряе розвязати австрійскій парламентъ и скликати раду державну на основѣ закона зъ 1867 року, т. є. що сеймы выслютъ делегаціи. Въ тѣй способъ рада державна утворила бы рѣдъ конституант., котра уложила бы основы новои конституціи. Се е бажанемъ всѣхъ реакційныхъ сторонництвъ Австрія. Правительство нелегко рѣшить ся на такій крокъ, бо такій атентатъ на цѣле політичне жите австрійскихъ народѣвъ мѣгъ

бы выкликати ще гóрший и въ своихъ наслѣдкахъ ще стрáшнѣйшу ворохобню, якъ введене Баденíмъ поліцíи до парляменту.

Мимо заперечень поголосокъ о димісíи гр. Ґолуховского деякí вѣденьскí дневники уперто кольпортують вѣсть, мовь-то днí нашого міністра справъ заграничныхъ почислений. Reichswehr вычисляе навѣть головнí грѣхи Ґолуховского, за-для котрыхъ вонъ „мусить уступити“. Першíй его грѣхъ то се, що вонъ поваливъ Баденього. Другíй, що супротививъ ся именованю князя Юрія губернаторомъ Креты. Трéтíй, найбóльшíй, що не перешкодивъ вóйнѣ о Кубу и позволивъ Американцамъ побити Испанію, на котрóй престолѣ сидить регентка въ Габсбурґского дому. Четвертого грѣха Reichswehr не подае, а то найбóльшíй грѣхъ Голуховского: вонъ протививъ ся увзглядненю претенсій сеи рептильки Баденього до державного скарбу.

Нѣмецкí радикалы зачинають уже вызискувати смерть Бісмарка до аґітацíйныхъ цѣлей и панґерманьскихъ маніфестацíй. Въ Правѣ ухвалено залишити до кóнця року всѣ забавы, окрóмъ тыхъ, котрыхъ дохóдъ призначеный на пóддержане борбы о права нѣмецкого народу въ Австрíи. Въ Лінцу ухвалено до седаньскои рóчницѣ, т. є. до 2 ого вересня носити блават въ чорнои крены и чорну перепаску на рамени. До Фрíдріхсруге выслано вже масу вѣнцѣвъ, а за ними вырушать численнí депутацíи.

Сегодня припадають 20-тí роковины вступленя австро-угорскихъ вóйскъ до Босны и Герцеговины. Найбóльшíй навѣть оптамістъ мусить признати, що численнí депутацíи найповажнѣйшихъ Боснякóвъ, котрí удавали ся до Вѣдня до цѣсаря [а котрыхъ очевидно не допускано] зъ жалобами на адміністрацію въ окупованыхъ провінціяхъ, на переслѣдуваня босаньскихъ патріотóвъ, на вызискъ мѣсцевои людности чужими капіталістами, на безоглядне руйноване населеня податками — не свѣдчить корыстно о Каляѣвскóй адміністрацíи и о тóй цивілізацíйнóй місíи, яку Австрія приняла на себе мандатомъ берлинъского конґресу.

——

Испаньскíй міністеръ справъ заграничныхъ конферувавъ зъ амбасадорами Австрíи и Россíи. Рада міністрóвъ займала ся американьскими услóвями мира и звернула ся до Вашинґтону зъ просьбою о поясненя деякихъ точокъ. Сагаста заявивъ, що въ нотѣ, котру одержавъ зъ Вашинґтону, знаходить ся ще одно нове услóвя, але вонъ вóдмовляе близшихъ выясненъ. Кортесы зберуть ся имовѣрно ще при кóнци серпня або въ першихъ дняхъ вересня. Миръ на кождый случай не заключить ся безъ санкцíи палатъ. Само правительство годить ся на принятя подиктованыхъ Америкою условíй мира. Сли испаньске правительство оголосить се урядово, Америка безпроволочно оголосить завѣшене ору я.

Ґенералъ Мілесъ донѣсъ зъ Порторíка, що сли не буде проклямоване завѣшене оружи, вонъ въ сѣмъ ще тыждни заатакуе Санъ Хуанъ. Американцѣ заняли безъ найменшого опору дво мѣсцевости на Порторíко, Коамо и и Хуанадіязъ, и въ околиця Гаваны высадили на Кубу значнí вóддѣлы вóйска. Положене Испанцѣвъ зачинае бути въ Гаванѣ щоразъ критичнѣйше. Поминувши те, що переведено дуже тѣсну блькаду и перетято всякíй довозъ живности, зачинае бунтувати ся охотниче вóйско. Онодгы урядило оно похóдъ улицями и демонстрацíю противъ Блянка. Вкóнци вóдкануло оружя и розбрыло ся рабувати склепы.

Въ хíньскóй справѣ заявивъ онодгы льордъ Сельсбері въ палатѣ льордóвъ, що въ цѣли забезпеченя интересóвъ англíйскихъ капіталістóвъ въ Хінахъ — правительство поручило англíйскому послови въ Пекінѣ запевнити хíньске правительство о тóмъ, що Англія буде боронити Хіны противъ кождои державы, котра бы посмѣла въ якíй-небудь способъ зачепити Хіны. Се именно тому, що Хіны дали англíйскимъ пóдданымъ позволене на будову зелѣзницѣ и выконуване публичныхъ роботъ. Въ своѣй промовѣ Сельсбері сказавъ, що се хороблива проява — у всѣмъ, що дѣе ся въ Хінахъ, вѣтрити россíйску интригу. Сли-бы Россія направду посѣдала такíй вплывы, що могла бы вытиснути въ Хінъ англíйску торговлю або ѣй зашкодити, то Англія очевидне боронила бы ся противъ того цѣлою своею силою.

Въ палатѣ послóвъ заявивъ Курзонъ, що въ справѣ Филіпíньскихъ островóвъ не ведуть ся нѣякí переговоры мѣжь Англíею и Сполучеными Державами.

Справы церковнí.

Зъ Сучавы:

Въ Сучавѣ, тóмъ однокóмъ може на свѣтѣ паломничóмъ мѣстѣ двохъ вѣроисповѣдань, до котрого спѣшать зарóвно грековосточнí Буковинцѣ и Румуны, якъ и грекокатолицкí Русины буковиньскí, галицкí та угорскí, вóдбулось сего року на Рождество св. Іоана Крестителя въ руско-кат. церквѣ урочисте отворене вóдпусту — наданого д. 15 жовтня мин. р. для нея рискимъ Престоломъ въ днях 4, 5, и 6 н. ст. липня кождого року по вѣчнí часы — прибувшимъ умысно на се торжество Впр. митрофоромъ-Архипресвитеромъ станиславóвскои Капітулы Фацієвичемъ.

При сприяючóй погодѣ вóдбулось богослужене на дворѣ передъ церквою, а дивлячись на тысячѣ народу, слухаючого зъ одушевленемъ промовы церковного достойника, загрѣваючого въ краснорѣчивыхъ та повныхъ христіяньскои любови словахъ тыхъ позабутыхъ буковиньскихъ Русинóвъ-уніятóвъ до вѣрности и любови своеи Церкви и народности, вступала въ кождого, дорожачого своею рóдною вѣрою та своимъ рóднымъ словомъ, певность, що прецѣнь не такъ легко прийдесь декому, що — видячи въ Буковинѣ одну лишь „țeara romaneasca“ — хотѣвъ бы доконче завести въ нѣй такíй ладъ, щобы кождый — радъ чи не радъ — вырѣкъ ся всего рóдного на коштъ Романіи та ортодоксіи.

НОВИНКИ.

— **Станъ здоровля Его Ем. Кардинала Сембратовича** безнадѣйный. Вóдъ кóлькохъ днéвъ погóршене все бóльшало, а вчера й нынѣ станъ здоровля такíй грóзный, що кождои хвилѣ можна сподѣвати ся катастрофы.

— **Зъ Любачева** пишуть намъ: Нинька (1 н. ст. серпня) розпращались мы зъ нашими любыми гостями — артистами руско народного театру. Прощане було сердечне; якъ въ очахъ нашихъ такъ и артистóвъ заблисла сльоза, бо хотяй театръ лише короткíй часъ трехъ недѣль тутка перебувъ, зжили ся мы зъ собою, якъ одна родина! Вóдъѣхали и Богъ знае, коли зновъ до насъ загостять, вóдъѣхали, щобъ и дальше въ свѣтъ нести наше слово, нашу пѣсню. Ѣдьте здоровí, а всюда стрѣчайте ся зъ такою симпатіею, якъ у насъ. Поводжене театру було у насъ можна сказати надсподѣвано добре, а то завдяка сприяючóй погодѣ, совѣстнóй працѣ та бездоганному поведеню трупы и прихильному настроеви мѣсцевои и доохрестнои публики, якъ рускои такъ и польскои. Зарядъ обшару дворского вóдступивъ цѣлкомъ безкористовно салю на представленя, за що я яко делеґатъ „Рускои Бесѣды“ почуваю ся до обовязку зложити ему на сѣмъ мѣсци прилюдно сердечну подяку. Дякую и вамъ, панове Поляки, котрí не поводували ся упередженями, але радо вчащали до нашого театру. Лишень такъ дальше и въ кождóмъ взглядѣ, а згода межи нами може бути якъ найлѣпша. Мы Русины не ворогуемо противъ васъ, але боремо ся о належнí намъ праза, а борба буде безпредметова, коли вы самí потрафите пошанувати нашь языкъ, наше письмо, узнати наше право розвою. Вы переконали ся, якíй то милозвучный языкъ рускíй, а пѣсня выразне ажь за серце хапае, варта пошанóвку! Спаси-Бóгъ и Вамъ Вел. Отцѣ и Панове зъ охрестности, котрí не жалували труду, але навѣть зъ далекихъ сторóнъ приѣзджали, а декотрí и по три, чотыри разы зъ родинами театръ вóдвѣдали. Любѣмъ и шануймо свое рóдне, а не пропадемо, будемо жити и люде насъ пошанують! — *Юліянъ Гладиловичъ.*

— **Въ справѣ концертóвъ мужескои 16 ки „Львóвского Бояна“** вóдъ управою о. Нижанковского переслано намъ ось-таке поправлене оголошене:

Концертъ въ Яремчи вóдбуде ся въ суботу 6-ого н. ст. серпня въ сали Штайнґрабера [дóмъ п. Маврановского] зъ слѣдуючою програмою: 1) Лисенка „На прю“, хоръ мужескíй; 2) фортепіянъ, вóдограе п. Л.; 3) „Ой вóдъ гаемъ“ пѣсня народна, сольо сопранъ, вóдспѣвае п-на О. Ш.; 4) Лисенка „Quodlibet I.“, хоръ мужескíй; 5) Скрипка-сольо; 6) Матюка „Цвѣтка дрóбная“, теноръ-сольо п. Й.; 7) Бортнянъского „Услыши Боже“, хоръ муж.; 8) Колессы „На музицѣ“, хоръ муж. — Початокъ о год. 7½ вечеромъ. — Цѣны: вступъ на салю 1 зр., дѣти и ученики платять половину. Крѣсла для панъ.

— **Концертъ и забава** зъ танцями въ Надвóрнóй вóдбуде ся 7-ого н. ст. серпня [въ недѣлю] зъ такою програмою: 1) Лисенка „Скорбна дума“, хоръ; 2) Скрипка-сольо; 3) Лисенка „Якъ бы менѣ черевики“, теноръ-сольо п. Й.; 4) Бортнянъского „Гласомъ моимъ“, хоръ; 5) Матюка „Цвѣтка дрóбная“, сопранъ-сольо п-на О. Ш.; 6) фортепіянъ, вóдограе п. Л.; 7) Вахнянина „Наша жизнь“, хоръ; 8) Нѣщиньского „Закувала та сива зазуля“, хоръ. — Въ згаданыхъ концертахъ возьмуть участь и Панѣ, именно п-на О. Чачковска (въ грѣ на скрипкахъ), п-ны Д. и И. Шухевичѣвни (сольо-спѣвъ и фортепіянъ); всѣ три концертантки знани рускóй публицѣ изъ своихъ выступóвъ на концертахъ „Львóвского Волна“ у Львовѣ.

— **Въ справѣ Руского дѣвочого института у Львовѣ** одержуемо зъ краю отсю допись въ просьбою о умѣщене въ „Дѣлѣ“: Я мавъ черезъ чотири року доньку въ институтѣ львóвскóмъ. Сего року скóнчила она VIII-му класу. Я дуже вдоволеный зъ выховання, якe она въ тóмъ институтѣ одержала, о чóмъ мило менѣ не вно сусѣдамъ, але и знакомымъ при рóзныхъ нагодахъ розказувати. Однакожь скрóбь, де лишь бесѣда теперь була о тóмъ, якъ той институтъ доси бувъ веденый, завдно кóнчила ся бесѣда на одну тему: „А яке-жъ теперь буде выховане въ тóмъ институтѣ, вóдъ коли самí инокинѣ обóймили его зарядъ? Чи мають они до того вóдповѣдный персоналъ? Чи годий они самí дорóвнати дотеперѣшному выхованю дѣвчатъ въ тóмъ институтѣ, а именно въ правдиво религíйнóмъ и патріотичнóмъ дусѣ? — О скóлько довѣдались мы вóдъ кóлькохъ старшихъ выхованицъ того института, котрí добре обзнакомленí изъ способностями монахинь, то набрали мы того переконаня, що оно не буде такъ, якъ у вóдозвѣ ихъ написано, що они „самí“ вести будуть, бо до того нѣ силъ нѣ способности не мають, о чóмъ они самí знають и въ тымъ не крыются. Коли-жъ они мимо того оголосили вóдозву, то видко, що по уступленю дотеперѣшнього управителя хтось иншíй мусить занять его мѣсце. Доки-жъ мы родичѣ, найбóльше дбалí о свой дѣти, щобы они були выховуваní въ дусѣ правдиво религíйнóмъ и патріотичнóмъ, не будемъ знати: хто буде управителемъ института? — доти не можемо зъ повнымъ довѣремъ вóдноситись до теперѣшнои управы. Знаемъ о тóмъ, що управителемъ не може бути монахъ, бо-жь то противне законамъ церковнымъ, абы монахъ рядивъ въ дѣвочóмъ институтѣ, и сего на цѣлóмъ свѣтѣ нема, — тому и дивно намъ, що хтось тамъ „зъ достовѣрного жерела“ помѣстивъ новинку въ „Галичанинѣ“, що то мавъ бы о. игуменъ Шептицкíй або хтось изъ его рамени вести управу въ институтѣ, взглядно помагати монахинямъ до веденя. Взагалѣ тое достовѣрне жерело въ „Галичанинѣ“ було досыть баламутне, а то по причинѣ вышше сказаного, якъ такожь по причинѣ, що, якъ кажуть, навѣть въ найлучше поінформованыхъ въ тóй справѣ сферахъ нѣхто не знае: для чого о. Гузарь зъ управительства уступивъ, а для чого якъразъ мавъ бы о. игуменъ Шептицкíй его мѣсце заступити. Се для насъ справа дуже неясна; а щобы то було зъ волѣ Ихъ Еміненцíи, сего не можемо нѣякъ припустити, знаючи, якъ повнымъ довѣремъ тѣшивъ ся дотеперѣшный управитель у Ихъ Еміненцíи, а такожь у Капітулы, у Народного Дому (котрый, мимоходомъ сказавши, мае тутъ важкíй голосъ) и у инокинь та у дѣтей. Вóдки-жъ така нагла змѣна? Тому то, кóнчачи сесю допись повтаряю [а се гово ю и заявляю певно именемъ всѣхъ интересованыхъ родичѣвъ и опѣкунóвъ, котрí хотѣли бы сего року свои дѣвчата до того института вóддати]: Доки не буде сеся справа основно поясненa, т. є. чому зайшла така несподѣвана змѣна въ управѣ института, якъ таножь, хто буде теперь нимъ управляти, — доти не зможемо вписувати своихъ дѣтей до того института.

— **Выдѣлъ фíлíи „Просвѣты“ въ Товмачи** звѣщае, що вѣче економічне, на котре розбелано вже запрошеня, на вóдбудесь дня 7 н. ст. серпня, бо въ Ладекóмъ шл., де вѣче мало вóдбути ся, появивъ ся тифъ.

— **Честь заслузѣ!** Мы одержали зъ просьбою о умѣщеня отсю заяву вóдъ круга Русинóвъ львóвскихъ: „Зъ найбóльшою вдячностію зъ чутемъ сердечного зобовязаня несемо Вамъ, Вп. Пане професоре Григорію Врецьоно, нашу подяку за те, що Вы — въ понятю рускоro обовязку, въ оборонѣ рускои чести, въ зрозумѣню того, чого Руси потреба, — по кóлькадесять лѣтнóй праци зъ молодечимъ запаломъ, огнемъ и рускою сил ю бороните нашои справы. Мы, родичѣ дѣтей, котрí пóдъ Вами научили ся любити свое щире руске слово, для котрыхъ несли Вы душу цѣлу и котрыхъ стóйною дорогою несли Вы до великои цѣли, — за трудъ Вашь, за серце Ваше, за неоцѣнену нѣчимъ працю Вашу несемо Вамъ руске спаси-Бóгъ! Серця *молодшого* поколѣня въ рукахъ Вашихъ, за те серця *старого* поколѣня голосять честь Григорію Врецьонѣ! Дай Боже Руси бóльше такихъ сынóвъ мати! — *Вдячнí родичѣ.*“

— **Нова нещастна пригода на зелѣзници.** Зъ львóвскои Дирекціи державныхъ зелѣзницъ одержуемо ось-такíй комунікатъ: Въ ночи въ 1-ого на 2 ого с. м. наѣхавъ поѣздъ поспѣшный ч. 2, вóдходячíй зó Львова о годинѣ 10 мінутъ 40 вечеромъ на рамиѣ близько Ланьцута на фóру зъ сѣмома особами. Одна особа, Анна Ґоленя, забита на мѣсци, а въ решты дóткненыхъ тою катастрофою и перевезеныхъ тымъ самымъ поѣздомъ до Ряшева померли: Янъ Ґоленя, Анна Ґоленя и Ансля Безанъ, а Магдалина Рыбакъ, Лаврентій и Анна Банухъ менше або бóльше поранений. Всѣ походять зъ села Дембины коло Ланьцута. Причина выпадку на-разъ невѣдома Доходженe заряджено.

— **Изъ Золочева** пишуть намъ: Члены академічнои прогульки оголосили въ „Дѣлѣ“, що дня 21 с. м. мае вóдбути ся въ Золочевѣ концертъ. Дня 1 с. м. зъ нагоды ярмарку въ Золочевѣ зобрало ся тамъ много Русинóвъ зъ околицѣ и хотѣли порозумѣти ся зъ мѣсцевыми людьми доброи волѣ та завязати комітетъ. Но на жаль, кромѣ зъ оголошеня въ „Дѣлѣ“ нѣхто зъ мѣсцевои интеліґенціи не знавъ нѣчого бóльше о концертѣ. Не знаючи, до кого въ тóмъ дѣлѣ удати ся, поручено пóдписаному просити Редакцію и т. д.“ — Припоручене изъ Золочева наша Редакція сповнить, коли хто зъ дотычного комітету появить ся, бо наша Редакція въ цѣлóй тóй справѣ не мае нѣякои ролѣ, а тóлько пристала на просьбу, щобы письма до комітету адресовано до „Дѣла“ а оденъ зъ пп. ком тетовыхъ буде навѣдуватись и вóдбирати до 6-ого чи 8-ого с. м.

— **Курсъ на т. зв. „гоноровí обывательства“.** Надаване почестного горожанства всѣмъ ц. к. старостамъ — то найновѣйша мода, яку завели польске-жидóвскí рады громадскí по повѣтовыхъ мѣстахъ. Мабуть нему въ краю такого ц. к. староты, котрый бы не бувъ „декорованый“ якъ не кóлькома „гоноровыми обывательствами“, то бодай одным. Онодгы доступивъ такои почести староста въ Бучача д-ръ Чеславъ Невядомскí. Vivant sequentes!

— **Слѣдство въ справѣ розрухóвъ въ Ярославѣ** противъ вахмайстра поліціи Марковского, котрый свого часу увязавъ склепового хлопця за крадѣжь фляшки вина, а той вóдобравъ собѣ въ арештѣ жите, уже закóнчене. Десять особъ поставлять передъ судъ за публичне насильство.

— **Дирекція учительскои семинаріи женьскои у Львовѣ** подае до вѣдомости, що письменный испытъ зрѣлости для тыхъ екстерністокъ, котрымъ позволено складати испытъ зрѣлости по ферíяхъ с. р. зачне ся 2-ого н. ст. вересня. Испытъ поправчíй вóдбуде ся для кандидатокъ дня 5 н. ст. вересня с. р.

— **Звертаємо увагу** на умѣщеный въ нынѣшнóмъ числѣ „Дѣла“ анонсъ ново-отвореного Магазину модныхъ товарóвъ Фердинанда Гітлєра при ул. Галицкóй ч. 20.

— **100.000 коронъ и 3 разы по 25.000 коронъ** є головнí выграни великои ювілейноі выставовои льотерíи, котрí по вóдтрученю 20% будуть выплачени готóвкою. Мы звертаємо увагу нашихъ читачѣвъ на се, що найближе тягненe вóдбуде ся невóдкличнo дня 6 н. ст. серпня с. р.

Посмертний — ∓ — оповѣстки.

Амвросій Галицкíй, учитель 5-класовои школы, членъ выдѣлу „фíлíи Просвѣты“ и „Читальнѣ Просвѣты“ въ Кутахъ, упоконивъ ся дня 29 липня с. р нагло [на ударъ серця] въ 43 роцѣ житя. Покóйный бувъ незвычайнымъ свѣтломъ въ нашóмъ учительствѣ. Чоловѣкъ интеліґентный и цѣлою душею вóдданый своему званю, трудивъ ся вóдъ 20 роковъ ревно въ школѣ и выховавъ красне поколѣне молодежи. Заразомъ працювавъ и надъ старшимъ мѣщаньствомъ, стараючись невтомимою працею въ читальни привести его до бóльшои просвѣты, та народнои свѣдомости и умѣвъ своимъ розумнымъ и лагóднымъ поступованемъ загрѣти всѣхъ до высшихъ цѣлей. Значный поступъ середъ кутского мѣщаньства, якíй тамъ въ послѣдныхъ рокахъ проявивъ ся, треба въ великóй части приписати покóйному. Сесю страту вóдчули дуже прикро цѣлí Куты и на вѣсть о смерти его не було кóнца жалеви. Щобы обявити покойникови свою вдячнóсть, запрошено на похороны [въ минувшу недѣлю] сѣмохъ священникóвъ, котрí зъ готовостію поспѣшили вóддати послѣдну прислугу щирому труженикови, на домовину зложено до 20 вѣнцѣвъ зъ лентами вóдъ Читальнѣ та почитателѣвъ и вóбралось невидане число интеліґенціи, мѣщаньства и селяньства. Коли-жъ надъ гробомъ промовивъ ревными словами мѣсцевый парохъ о. Стефановичъ, заплакало все мѣщаньство и заголосило одноду шно: „Такого учителя не будемо вже мати!“ Рѣдка любовь, яку заявивъ весь загалъ для покóйного, є найлѣпшимъ доказомъ, якихъ учителѣвъ наша суспільность бажае: не бездушныхъ и безидейныхъ функіонарóвъ [до якихъ ворожа намъ управа руске учительство звести бы хотѣла], але людей вóдданыхъ ѣй цѣлымъ серцемъ, бодрыхъ и готовыхъ до пожертвованя за свóй народъ и церковь. В. є. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 3 серпня. Въ половинѣ серпня зачнуть ся переговоры міністерства фінансóвъ зъ Ротшильдóвскимъ „заведенемъ кредитовымъ“ о 20 міліонóвъ позички инвестіційнои.

Вѣдень 3 серпня. На зборахъ зелѣзничихъ роботникóвъ въ Пратерѣ прийшло до бíйки мѣжь антісемітами и соціальными демократами; въ бíйцѣ повалено на землю и покровавлено посла Прохаску.

Любляна 3 серпня. Конґресъ словѣньскихъ учителѣвъ выславъ до епископа Строснаера телеґраму зъ запевненемъ, що учителѣ будуть трудити ся по мысли его засадъ.

Парижъ 3 серпня. Въ справѣ Естерґазого и полковника Патіді Клама панує хаосъ, въ котрóмъ навѣть слѣдчíй судья Бертюлю неможе дати собѣ рады. Въ пятницю мае запасти послѣдне рѣшене що-до дальшого веденя сеи справы. Дневники доносять, що трибуналъ казавъ розслѣдити обжалованя о обманьство, яке внесъ противъ Естерґазого его кузинъ.

Лондонъ 3 серпня. Хінцѣ грозять повстанемъ на случай, сли-бы правительство въ Портъ-Артурѣ вóдступило Россіи ґрунтъ пóдъ зелѣзницю.

Послѣдní вѣсти.

Въ Любляни по вчерашнóмъ зборѣ словѣньскихъ товариствъ учительскихъ вóдбувъ ся бенкетъ, а въ промовѣ при сѣй нагодѣ найзначеннѣйша була мова віцепрезидента палаты послóвъ Ферянчица.

Бесѣдникъ сказавъ, що теперѣшна хвиля есть для Словѣнцѣвъ, Хорватóвъ и Русинѣвъ така критична, якъ ще нѣколи. Въ мѣродайныхъ кругахъ они не знаходять послуху. Правительство не запросило ихъ на конференцію. Коли правительству удасть ся довести до порозумѣня мѣжь Чехами и Нѣмцями по-за плечима Словѣнцѣвъ, Хорватóвъ и Русинóвъ, то сесѣ народы упадуть на цѣлí десятки лѣтъ. Ферянчицъ апелюе въ сѣй критичнóй хвили до славяньского почутя Чехóвъ и Полякóвъ.

Кавчуковый пластеръ

на нагнѣтки. Пластеръ той не мѣстить въ собѣ нѣякихъ шкѣдныхъ анѣ драстичныхъ складниковъ и дѣлає скоро, певно и лагѣдно, не выкликуючи нѣякого болю. ЦѢНА 30 кр. 14

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 241—?

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцѣ площи Галицкой



поручає въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвіперы, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, люпы, мірничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п. компасы, райсцайґа, тасьмы

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують си якъ найскорше и найдешевше. 4185

ОГОЛОШЕНЄ.

Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ

пошукує

Русина дѣловодця

обзнаного зъ веденѣмъ купецкихъ книгъ. — Перша платня 480 зр. рѣчно.

Компетенты о тоту посаду мають выказати ся свѣдоцтвами дотеперѣшнои служби. — Петентъ, котрого подане буде увзгляднене мае зложити кавцію 300 зр. — Речинець до внесеня подань по день 1 ого н. ст. вересня 1898.

Вѣдъ Товариства для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ. 193 1—3

Самборъ дня 2 серпня 1898.

ДИРЕКЦІЯ

Ил. Гмитрикъ. *Ѳ. Рѣпецкій.*

Оповѣщене.

На пѣдставѣ рѣшеня загальныхъ зборѣвъ Выдѣлъ товариства „Руска Бурса въ Новѣмъ Санчи“ подае до вѣдомости, що зъ днемъ 1 н. ст. вересня 1898 знайде помѣщене въ тѣй Бурсѣ 7—10 ученикѣвъ рускои народности и греко-кат. обряду — за мѣсячною доплатою зъ горы найменше 4 зр. готѣвкою. Питомець дѣстане мешканє, поживу, опалъ, свѣтло и належитый надзѣръ; натомѣсть повиненъ матн вѣдповѣдне свое бѣле, обувь, одежу и книжки власнѣ. Що подань, котрѣ найдальше до дня 15 н. ст. серпня 1898 належить внести до Выдѣлу Рускои Бурсы въ Новѣмъ Санчи на руки котрого-будь члена выдѣлу, треба долучити: свѣдоцтво хрещеня, свѣдоцтво школьне и убожества, а приватисты кромѣ того свѣдоцтво моральности. Въ поданю тѣмъ мае отець [мати] або опѣкунъ питомця зложити декларацію що-до высокости мѣсячнои доплаты.

Вѣдъ Выдѣлу „Рускои Бурсы въ Новѣмъ Санчи.“ 3—3

П. Лѣнинській предсѣдатель. *В. Яворскій* скарбникъ. *М. Чернавскій* секретарь.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.

2 н. ст. серпня 1897.

Львовъ: Пшениця 9·— до 10·—, жито 7·50 до 8·—, ячмѣнь броварный 6·75 до 7·50, ячмѣнь пашнистый 6·— до 6·50, овесъ 8·20 до 8·40, рѣпакъ 10·90 до 11·25, горохъ 7·— до 7·25, вика 6·— до 6·25, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, ббвъ —·— до —·—, бобикъ 6·75 до 7·—, гречка 9·26 до 9·50, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижь —·— до —·—, кукурудза стара 5·70 до 5·80, кукурудза нова 5·60 до 5·70, хмѣль —·— до —·—, за 56 кільо у Львовѣ, оконята за 10.000 літрѣвъ 17·— до 17·50 зр.

КАСЕТКИ Вертгаймовскій на грошѣ и документа по зр. 4·—; 4·50, 5·50 6·50, 8·— и 11·—. Замки безпеченьства французскій по зр 4·50

поручає ПЕТРО ХПОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 1955

ТИПОГРАФІЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампілѣ металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, стацы, таблицѣ литій и гравіровань и проче доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше

артистичне ритовниче заведене

А. ЗІ'МАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 290 1—6

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу зъ життепысью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна I-шои части 25 кр II-ои части 20 кр.

Оправленій примѣрники продають ся о 10 кр. дѣшше.

Книгарня Наук. Товариства имени Шевченка

у Львовѣ, ул. Академічна ч. 8, 222 6—?

має на складѣ слѣдуючі книжки:

Памятковe число „Зорі“		—·50 кр
Партицький Омелян. Історичні старинна Галичина		3·— „
„ „	Провідні ідеі в писмах Т. Шевченка	—·35 „
„ „	Скандинавщина в давній Руси	—·20 „
„ „	Слово о полку Ігоревім	—·80 „
„ „	Темні місця в Слові о полку	1·40 „
„ „	Велика славян. держава перед 20 0літ.	—·20 „
Пачовський Михайло Др. Про билини і думи		—·10 „
Подоленко К. Т. За громаду, оповіданє		—·20 „
Познаньскій Борис. Весна в українському селі		—·20 „
„Правда“ письмо літер. наукове ч 1373, 76, 77, 79, 89—96 по		2·— „
„	з р. 1878 і зр., XIII з допов енми	1·50 „
Раніте. Гетьман Мазепа, повість з польского		1·20 „
Раймунд. В оборонѣ чести, повість		2·50 „
„	Міщаньске племя, повість з німецького	1·20 „
Годзенич М. Девайтіс, повість з полеського		1·— „
Ротова. Сини гетьмана, повість історична з великорускаго		1·50 „
Руданьскій Ст. Твори т. I. 50 кр., т. II 50 кр., т. III. 50 кр. т. IV.		—·60 „
Север. Задля сьвятої землі, повість з польского		—·50 „
Скот Вальтер. Ришард Львине серце, повість історична з англійського		1·20 „
Смирнов-Дашкевич-Шараневич. Монографії до історії галицкої Руси		1·50 „
Солтан Абгар. При стрілецькій ватрі		—·40 „
Стінде Юлій, Родина Бухгольців, повість з німецького		1·— „
Сурик Іван. Твори		—·10 „
Садьо. Непос для III. кл. гімназ.		—·65 „
Толстой Кость Гр. Серебряний князь, істор. пов. з великорус.		2·— „
Толстой Лев Гр. Дитячій, хлопачій і молодечій вік		1·40 „
„	Микола Палкин	—·10 „
Тургенев Іван. Батьки і діти, повість з великоруського		1·20 „
„ „	Дворяньске гніздище, повість з великорус.	—·85 „
„ „	Дим, повість з великоруського	1·50 „
Уманець і спілка. Словар росийско-украін. т. I. II. і III. по		2·50 „
Устиянович Корній. Раевський і росийський панславізм		—·80 „
„	Микола. Повісти	—·85 „
Федькович Юрій. Повісти і оповіданя		—·20 „
„ „	Як козам роги вирправляють	—·10 „
Фейлет Октав. Дневник одної пані, повість з французского		—·60 „
„ „	З великого сьвіта	—·80 „
„ „	Любов убогого молодця	1·20 „
Франко Іван. Без праці, байка		—·20 „
„ „	Жіноча неволя в народних піснях	—·85 „
„ „	Нарис історії фільософії	—·30 „
„ „	Наші колиди	—·20 „
„ „	Старозавітні апокріфи, памятки старорускої літератури	2·— „
„ „	Украдене щастє	—·80 „
Хванько (Крымский). В народі побрехенька без тенденції		—·15 „
Цар Михаил. Надельмавер апостол свободи		—·10 „
Чайковський Андрій Др. В чужім гнізді		1·40 „
„	Опюнька	1·— „
Чайченко В. (Б. Грінч.), Книга казок		—·50 „
„	Книга байок	—·60 „
„	На розпутті	—·80 „
„	Оповіданя	—·80 „
„	Під хмарним небом (поезиі)	1·— „
„	Соняшний промінь	—·60 „
„	Ясні зорі	—·20 „
„	Нахмарило, комедия	—·20 „
Шашкевич Вол. Зільник, збірник поезій		—·20 „
Шевченко Тарас. Кобзар, 3 томи з пересилкою		7·— „
Шекспір — Куліш Драматичні твори, ч. I.		1·— „
Шілер — Горницкий. Орлеаньска дѣва, трагедия		—·35 „
„ — Грінченко. Марія Стуарт трагедия		—·50 „
„ — Кніцкевич. Вільгельм Тель		—·30 „
Школиченко. Мѣж народ, оповіданя		—·20 „
Щурат Василь. Чернеча республика на Афоні		—·10 „

Крім того мае на складі слѣдуючі мапи, образи, виданя образкові, ноти і т. і.

Гуцул і Гуцулка, дві картини олійні по		—·50 зр.
Остап Вересай, картина хромолітографічна		—·50 „
Шевченко в 26 році життя, фотографія		—·50 „
Шевченко з бандурою над Дніпром		—·25 „
М. Вербицкий. Завіщанє Т. Шевченка, ноти		—·50 „
Монограми до вишивок і гафту		2·— „

ТЕОФИЛЬ КОНИСТИНЬСКІЙ

артистъ-малярь

звѣстный вѣдъ кільканацити лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы пбели власныхъ плянбвъ. Выготовлює всяки величины церковній образы до иконостасбвъ, престолбвъ, плащениць — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побольшуе зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. конзерватория реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пбдписный просить Вел. Духовеньство занотувати собѣ его адресу. 205

Т. Конистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Новоствореный

МАҒАЗИНЪ ТОВАРОВЪ МОДНЫХЪ

пѣдъ фірмою:

ФЕРДИНАНДЪ ҒІТЛЄР'Ь

у Львовѣ, улиця Галицка число 20

поручає въ великѣмъ выборѣ

коронки, ленты, пасмантерія, газы, крепы, шовковій матерія, саксоньскій дамскій и дѣточій панчохи, корсеты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковій, шовковій, батистовій и дреліховій, вахлярѣ изъ струсихъ перъ.

Всякій приналежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 199 1—20

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ забезпечень въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѣдъ 1874 р.)

скончивъ зъ кѣнцемъ 1896 р. 28-ый рѣкъ своеи дѣяльности и зросла во всѣхъ вѣддѣлахъ „Славіи“

	зъ кѣнцемъ 1896 р.	
Фонды резервовый и ручающій	зр. 7,427.361·15	кр.
Премія належитости побѣчній и вѣдсотки за рѣкъ 1896	„ 2,188.521·39	„
Обезпечень сумы въ секціяхъ на жите	„ 27,629.198·15	„
Обезпечень сумы въ секціи вѣдъ огню	„ 277,905.738·—	„
Выплачень капіталы, ренты и вѣдшкодованя въ 1896 р.	„ 1,639.878·80	„
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѣдшкодованя въ загальнѣй сумѣ	„ 27,199.723·12	„

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпечена вѣдъ шкѣдъ огневыхъ будынковъ, движимостей, збѣжа, товарѣвъ, запасовъ, скота и пр.

Тарифы „Славія“ вельма умѣренй, а услѣвя обезпеченя вельми користнй.

Тарифъ и друкованъ вне-ень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣлає якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улиці Словацкого ч. 3. 21 14—24

„Славія“ принимае зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляє аґенціи письменнымъ селянамъ.

БОТАНІКА

на вищі класи шкіл середних. Після учебника д-ра О Ростафинського. Зладив Іван Верхратский. Вид р. 1896. Ціна 1 зол. 50 ц в. а.

Д-ра Осипа Ростафинського

БОТАНІКА

на нижші класи шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратский. Видане друге р. 1898. Ціна 70 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ

на нижші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ

въ руском ботанічном терміноль огія и номенклатуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Видани ті може дістати в книгарні Ставропигийскій або у автора. Хто замовляе у автора що найменше два примірники із згаданих виданій (пр. два примірники Зоольогіи або два примірники Ботаніки або два примірники Спису або один примірник Зоольогіі і один примірник Спису або один примірник Ботаніки і один примірник Спису), тому висилає ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачуе автор.

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русиновъ

Цѣна 1 ор.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

УЧИТЕЛЬ

органъ рускаго товариства педагогічного двотыжденникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1880 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Розклад їзди поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходять о		
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з годови. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⁸/₉ до ¹¹/₉)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.58	„ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бед ще
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (¹/₇ до ¹²/₉ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з голови. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⁸/₉ до ¹¹/₉ неділі сьвята)
2.30	—	„ „ „ голови. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.0	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⁸/₉ до ¹¹/₉)
				3.28	„ Брухович (⁸/₉ до ¹¹/₉)
				4.55	„ Ярослава
	3.04	з Підволочиск на Підзамче			
	8.30	„ „ „ голова. дворець			
5.10		„ Кракова			
	6.10	„ „			
	7.57	„ Янова (¹/₉ до ¹¹/₉ и ¹⁶/₉ до ²⁰/₉)			
	8.12	„ Бруховичь (⁸/₉ до ³⁰/₉ и ¹⁶/₉ до ¹¹/₉ (¹/₇ до ¹²/₉)			
	8.31	„ „			
8.45		„ Кракова			
	8.53	„ Янова (⁸/₉ до ¹²/₉ въ будний день)			
	9.10	„ Кракова			
9.39		„ Підволочиск на Підзамче			
9.45		„ Іцкан			
9.55		„ Підволочиск на голови. дворець			
	10.30	„ Лавочного			
	12.15	„ Сколього			

	4.10	до Кракова
	5.20	„ Лавочного
	6.20	„ Янова (¹/₉ до ¹²/₉ в будні дні)
	6.31	„ Іцкан
	6.40	„ Кракова
	6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	7.—	„ Лавочного
	7.10	„ Сокаля
	7.15	„ Тернополя з Підзамча
	8.40	„ Янова (¹/₉ до ³¹/₉ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)
	10.05	„ Іцкан
10.40		„ Кракова
	11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечором до 5 годин 59 мінут рано. 5

Лише **50** кр. на **3** тягнена.

Головна выграна 1 разъ

ТЯГНЕНЄ ВЖЕ ВЪ СУБОТУ

219 14—?

100.000 коронъ и **25.000** коронъ

разы

готѣвкою зъ 20% потрученемъ.

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЇ ВЫСТАВЫ **à 50 кр.**

Тягнене: 6 серпня 1898. Тягне не: 15 вересня 1898.

Тягнене: 22 жовтня 1898.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файгенбаумъ, Ґ. Максъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Яковъ Штро, М. Клярфельдъ.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей

Папѣръ въ фабр. Черлянскаго.

Зъ друкарнѣ Института Ставропигійскаго.

Ч. 162 Львовъ, Четверъ 23 Липня (4 Серпня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитших повѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и патницю перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты платна у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком
въ Австрії: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границьі: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.
Редакція, Администрація и Експедиція вѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишь на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.
Поодинокє число коштуе 8 кр. а. в.
Оголошенія звичайній принимаютъ ся по 7½ кр. 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.
Подяки и инший доносеня приватній платитъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Здемаскована т. зв. солідарность славяньска.

„Славяньска солідарность“ тота, яку розумѣють Чехи зъ Поляками, зачинає псувати ся. Русины вѣдъ разу махнули рукою на славянофільство, проклямоване верховодачими въ Галичинѣ панами польскими. А нинѣ уже й полудневій Славяне мѣркують, що *тій* солідарности славяньскій, *тому* славянофільству чи панславізмови не ходить о нѣчо иньше, якъ о те, щобы руками иншихъ Славянъ выгортати каштаны зъ огню польскій шляхтѣ и Чехамъ, абы коштомъ фактично упослѣдженыхъ славяньскихъ народовъ будувати въ Австрії двѣ новій державы: Польщу и Чехію.

Се отверезѣнє полудневыхъ Славянъ выявило ся вѣ второкъ зъ нагоды торжественного отвореня словѣньского музея шкільного въ Любляні. По торжествѣ вѣдбувъ ся вечеромъ бенькетъ, на котрѣмъ всѣ бесѣдники зазначували потребу славяньскои єдности. Мѣжь иншими промовивъ и віцепрезідентъ вѣденьскои палаты послѣвъ Ферянчичь и — вѣсля телєграфічныхъ звѣстокъ — сказавъ:

„Теперѣшнє положенє въ Австрії есть для Словѣнцѣвъ, Хорватовъ и Русиновъ такъ критичне, якъ вѣдъ довгихъ лѣтъ не было. Рѣшаючій круги представителѣвъ тыхъ народовъ просто ігнорують. Представителѣвъ иншихъ славяньскихъ народовъ [Поляковъ и Чеховъ] та й нашихъ сторонництвъ покликує правительство, щобы высказали свою гадку о положеню, але про Словѣнцѣвъ, Хорватовъ и Русиновъ зовсѣмъ не пытано. Се найлучша характеристика положеня, и найлучшій знакъ, якъ мало дбає ся о тій племена, хочь прецѣнь они найтяжше угнетенй. Судьба Словѣнцѣвъ, Хорватовъ и Русиновъ спочиває въ рукахъ Чеховъ. Коли правительству удасть ся осягнути угоду межи Нѣмцями и Чехами, спускаючи при тѣмъ зъ уваги Словѣнцѣвъ, Хорватовъ и Русиновъ, тогдѣ сесій народы попадутъ въ неволю на довгій лѣта.“

По тыхъ словахъ п. Ферянчичь заапелювавъ до Чеховъ и Поляковъ, щобы въ сій критичній хвили не спроневѣрили ся идеи славяньскои взаимности.

Якъ можна було надѣяти ся — таке здемаскованє фарисейства пановъ політичнои ситуаціи мусѣло немило вразити не лишь дотычній кругы, але навѣть и правительственій сферы, бо-жь правительство будь-що будь опирає ся не лишь на Полякахъ та Чехахъ, але и на славяньскомъ клюбѣ, водженомъ за носъ чесскими и польскими політиками.

Выразъ тому невдоволеню давъ повъуряновый Fremdenblatt, кажучи: „Годѣ було знайти собѣ невѣдповѣднѣйшу хвилю до выволѣкана славяньскои взаимности, якъ сесію, коли учинивъ се п. Ферянчичь. Австрія досыть уже одного пытаня — чеського!“

Тыми словами Fremdenblatt потверджує се, що мы недавно писали: въ Австрії истнує одно лишь языкове пытанє — ческо-нѣмецке; Австрія збійшла на ческо-нѣмецку державу. А Галичина становить нинѣ бѣльше-менше самостійне „паньство“ польске въ безпарляментарнѣмъ періодѣ, лише особою монарха сполучене зъ прочими его краями...

N. Wiener Tagblatt бризнувъ зъ тои нагоды Полякамъ заслужено въ лице. Мѣжь иншимъ пише вонъ: „Ферянчичь мусить знати, яку сильну мае по-за собою опору; будь-щобудь осудивъ, що те перѣшна хвиля есть найвѣдповѣднѣйша до ставленя новыхъ жаданъ. Провѣдникъ Словѣнцѣвъ занявъ ся такожь судьбою угнетеныхъ Русиновъ. Але що на те кажуть Поляки? Чи и въ сій точцѣ стоять они за солідарностію всѣхъ славяньскихъ націй и за славяньскою взаимностію?“

„Rząd sprzyja krajowi.“

Голодъ и нужда — се квестія найбільше порушувана и въ краевыхъ дневникахъ и за границею. Ще не загоились мазурскій злидні, выкликаній опиромъ голоду и недолѣ, ще примираючій голодомъ мужикъ не вкусивъ нового хлѣба, а вже зъ дня 26 липня 1898 розсилали ц. к. староства упѣмненя за податки — вѣдъ потѣшаючою обѣцянкою екзекуція та секвестрація.

Цѣны збожа нотують всюда: пшениця 10—11·50 злр., жито 8—9 злр., и подобно другій пашнѣ.

Жидки вѣдъ даты завѣзванія снують ся по селахъ и дають: пшениця 6·50, жито 5·25 злр. „Человекы“ шкробають ся въ голову и продають на пни, бо ще жито невыжате а пшениця дозрѣвае.

Въ такій прикрій жизни йдуть мужики зъ податками, часъ тратятъ, тратятъ мало не половину добра при продажи, а купець все выужитковує — выужитковує нужду и бязнь передъ екзекуцією!

Гей, панове всемогуча шляхто и ты свѣтлый „krajowi sprzyjający rządzie“! не можна бы подождати зъ репресаліями до падолиста? У васъ, кажуть, щось до сорокъ міліонівъ запасовыхъ! У васъ стільки надвыжки міліонівъ зъ особисто-доходового податку! Чи не були бы вы ласкавій отсей разъ одинъ въ ювілейный рѣкъ — потерпѣти мужикови до падолиста! Чи-жъ наша доля тѣлько давати кровь и податки — податки вѣдъ того, чого не маємъ, — вѣдъ нашои нужды — и то безъ терпіню — на хвильку?

Якъ же „rząd sprzyja krajowi“, котрый гине, пропадае въ нуждѣ?

1. VIII. 1898. *М-о.*

Ігнорантамъ...

Коли хто покрывъ ся шкаралупою ігнораніи, тому властиво не помагають слова переконуваня та пояснюваня, они сей шкаралупы не продерутъ, — ни розбдре не слово, лишь дѣло. Оно такъ було всюды въ исторіи, такъ бувае й нинѣ и не скоро мабуть переведе ся... Польща довго-довго ігнорувала насъ, Англія те саме чинила зъ Ирляндією, австрійска державна идея зъ природными правами народностей, и т. н. Такихъ прикладовъ на листахъ исторіи стрѣчаемо дуже богато, они звѣстнй кождому, та, на жаль, не кождому зрозумѣлій... Зобравши всѣ разомъ до купы, выведемо одну характерну сторону подобныхъ обставинъ, а се та, що *на ігнораніи выходять найгірше самі ігноранты.* Возьмѣмъ такій живый примѣръ зъ теперѣшнього житя політичного Галичины. Польскій мѣродатній сферы ігнорували систематично соціяльный рухъ у західній Галичинѣ. И що зъ того вышло? На-разъ лише розбите „кола польского“ у Вѣдни и сильно подтяте въ основахъ становище ігнорантовъ, а бѣльшій, страшнѣйшій небезпечности висять у повѣтрѣ... Се высказавъ п. Дашиньскій у Słow ė polsk-омъ и се признали самі польскій консерватисты. Але що-жь? Историчного ходу вѣдносинъ не спинишь и замѣсць нормального спокійного розвитку легко може выйти буря, що починаеть ся Бастиліею а кѣнчить ся шафотомъ для оманныхъ головъ.

Такимъ способомъ розумѣти хѣдъ историчныхъ еволюцій придалобь ся дуже нашимъ москвофільскимъ менерамъ. Они власне є на тѣмъ становищи, до часу дуже догѣднѣмъ, що ігнорують „всѣхъ и вся“ въ справѣ т. зв. украньско-рускаго пытаня. Ихъ часописей органы вызначались вѣдъ давна сею прикметою, а найновѣйшій доказъ сеи ігноранціи подали они въ 158 числѣ „Галичанина“ зъ дня 17 (29) липня с. р. въ статьѣ п. заг. „Походъ противъ москалефиловъ“.

Генеза того походу така: Недавно тому помѣстивъ галицкій емігрантъ господинъ Драгомірецкій въ дневнику „С.-Петербургскихъ Вѣдомостяхъ“ статью, де говорить, що велико-руска мова найшла собѣ въ Галичинѣ загальне признане й уживане. На се вѣдповѣвъ дописею п. Маковей, выказуючи щось цѣлкомъ противного. [Сеся статья була подана въ фейлетонѣ 134 ч. „Дѣла“ зъ 18 (30) червня с. р.] Допись п. Маковея выкликала навѣть певну сензацію въ россійскихъ сферахъ, вѣйшла полеміка, середъ котрои въ тыхъ самыхъ „С-Петерб. Вѣд-яхъ“ вѣдперъ выводы п. Маковея таки родовитый Москаль А. Башкировъ, коли зъ противного боку промовляли такій „русскіе“ якъ згаданый г. Драгомірецкій и г. Вергунъ. „Галичанинъ“ згадавъ бувъ свого часу про се въ новинкахъ, але ажь теперь порушивъ сесю справу ширше въ названій статьѣ „Походъ противъ москвофиловъ“, спонуканый мабуть замѣткою Czas-у, а може чимось иншимъ. Въ сій екскурзіи старае ся незвѣстный авторъ звалити погляды Маковея и Башкирова. Вже сама редакція „С.-Петерб. Вѣд-ей“ назвала політику москвофільску въ Галичинѣ самодурствомъ, — те саме можна сказати и про сю статью въ „Галичанинѣ“ та ще додати, що при тѣмъ самодурствѣ таки богато — злои волѣ.

„Галичанинъ“ є тои думки, що полеміка въ такихъ дѣлахъ вже перейшла и що богато треба бы списати паперу на нея. Оно троха правда, але не цѣлкомъ. Перейшла уже полеміка на тему самостійности украньско-рускои народности, — про се богато вже написано и нѣхто вже зъ одномышленниковъ „Галичанина“ не переверне сеи справы — она вже рѣшена. Однакъ на тему поступу московщины въ Галицкій Руси богато ще можна писати, бо се вже исторія 50-ти лѣтъ; але зачѣпляти исторію можна лише зъ певнымъ критичнымъ, науковымъ розумомъ. Коли хто хоче належито представити образъ суспільно-політичного житя, мусить

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

XVII.

Коли Джанъ Кенйонъ вѣйшовъ до канцелярія, здавалось ему, що писарь дививъ ся на него допытуючо, прочитавши вже „Фінансове поле“. Але правда, Джанъ, коли йшовъ улицею, думавъ, що люде розправляли тѣлько о статьѣ въ „Фінансовѣмъ поли“. Запытавъ ся писаря, чи не було кого рано, и довѣдавъ ся, що не було. Тогдѣ перейшовъ до комнаты директора, замкнувъ дверѣ за собою, сѣвъ на крѣсло и оперъ ся лѣктями о стѣлъ а голову взявъ у руки Такъ застанъ его Уентворть

— А, бачу, ты читавъ уже.

— Читавъ.

— Якъ же думаешь? Лонгуортъ мае въ тѣмъ свою руку?

— Нѣ, вонъ тутъ нѣ при чѣмъ.

— Якъ се знаешь?

Кенйонъ оповѣвъ усе, що зайшло мѣжь нимъ и гладкимъ агентомъ „Фінансового поля“. Въ часѣ его оповѣданя Уентворть ходивъ по комнатѣ и вѣдъ часу до часу высказувавъ свои гадки словами, короткими а масными, на жаль не вѣдповѣдными до друку. Вѣдтакъ звернувъ ся до Кенйона:

— Не остаесь нѣчо иншого, якъ позывати за клевету.

— Що то поможе?

— Що то поможе! То гадаешь сидѣти тутъ вѣдъ такимъ закидомъ и не робити нѣчого?

— Трудно намъ основувати товариство и рѣвночасно позывати ся зъ газетами. Вся наша енергія мусить звернутись на саму справу.

— Але-жь дорогій Джане, чи не видишь наслѣдковъ тои статьѣ? Якъ мы можемо заснувати товариство, коли така брехня збстане безъ вѣдправы? Нѣхто не погляне на нашій предложеня, кождый скаже: „А що вы зробили на статью въ „Фінансовѣмъ поли?“ Скажемо, що нѣчого, тогдѣ, очевидно, натуральный наслѣдокъ буде такій, що мы пара обманцѣвъ, а нашь плянъ вѣдступъ!

— Я все гадавъ, — сказавъ Джанъ, — що капіталізація за высока.

— Якъ бачу, ты навѣть припускаешь, що тота статья не така несправедлива. Джане, я дивую ся тобѣ!

— Але якъ розпочнемо процесъ о клевету, вонъ не скѣнчить ся, закимъ наша опція выгасне, а люде по-простому скажуть, що волять зачекати, ажь процесъ скѣнчить ся. За той часъ нашій шансы утворена товариства пропали!

Закы Джанъ мѣгъ вѣдповѣсти, увѣйшовъ писарь зъ листомъ въ руцѣ. Кенйонъ роздеръ куверту, прочитавъ а потому кынувъ листъ черезъ стѣлъ до Уентворта. Той побачивъ на верху выдруковану фірму своихъ адвокатовъ, потому читавъ:

„Дорогій пане! Вы певно видѣли нинѣшну статью въ „Фінансовѣмъ поли“ про Товариство канадійскои копальнѣ міки. Радій бы мы знати, якій кроки гадаете зробити въ сій справѣ. Мусимо зазначити, що зъ огляду на нашу репутацію не можемо довше репрезентувати вашого Товариства, хиба що розпочне ся процесъ противъ газеты, въ котрѣй статья появила ся. Зъ поважаньемъ — В. Гавкъ.“

Уентворть засмѣявъ ся якось терпко.

— Ну, бачишь! Коли вже дѣйшло до того, що Гавкъ боить ся о свою репутацію, то треба розпочинати процесъ противъ газеты якъ найскорше.

— Може бы ты сказавъ, зъ-вѣдки грошей на те взяти? — замѣтивъ Джанъ зъ выразомъ боротьбы душевнои. — Якъ удамо ся до судовъ, грошѣ мусять летѣти якъ полова, а „Фінансове поле“ мае ихъ певне досыть. Се причинить ся до его репутаціи, бо буде хвалити ся, що веде борбу за лондоньскихъ акціонеровъ. Тымчасомъ мы мусимо платити грошѣ, а конець готовъ выйти такій, що присяглій не згодять ся*), и се насъ зруйнуе Бачишь прецѣнь, що я не маю свѣдковъ.

— Добре, але що-жь буде зъ копальнею? Якъ можемо що-небудь робити, не очистивши ся?

Якъ-разъ въ тій хвили увѣйшовъ молодый Лонгуортъ, такъ спокійный и незворушеный, якъ бы на свѣтѣ не були фінансовыхъ газетъ.

— Якъ бачу, вы тото обговорюете, — були его перші слова.

— Такъ, — сказавъ Уентворть. — Я дуже радъ, що вы надбійшли. Мы трохи рѣзнимо ся въ поглядахъ що-до тои статьѣ. Кенйонъ противный процесови о клевету, а я є за тымъ. Що-жь вы кажете?

— Мій дорогій товаришу, — вѣдповѣвъ Лонгуортъ, — тѣшить мене, що можу згодити ся хоть разъ зъ п. Кенйономъ. Процесувати ся зъ ними? Нѣколи! Сего-жь они хотять!

— Однакъ — замѣтивъ Уентворть, — коли мы сего не зробимо, хто подивить ся на нашу копальню?

— Тіи самі, що були бы дивили ся передъ появою тои статьѣ.

— Чи гадаете, що оно не буде мати наслѣдковъ?

— Анѣ найменшого!

— Однакъ подивѣть ся на сей листъ вѣдъ вашого власного адвоката, що вонъ пише! — и Уентворть подавъ Лонгуортови листъ вѣдъ Гавка. Лонгуортъ поправивъ скло и прочитавъ уважно.

— До чорта! — сказавъ смѣючись. — А то цыпне! Я не мавъ понятя, що старый Гавкъ такій гумористъ! Его „репутація“... прошу! ну, передъ тымъ я капітулюю! Тутъ Гавкъ хоче лише дбстати новый процесъ въ руки. Прошу васъ, дайте менѣ сей листъ. Буду мати трохи смѣху зъ моимъ приятелемъ Гавкомъ.

— Я вамъ радо вѣдступаю листъ, — сказавъ Уентворть, — але вы кажете намъ сидѣти спокійно вѣдъ тымъ закидомъ и не робити нѣчого?

— Я сего не кажу, тѣлько не гадаю, абы выдавати процесъ. Бодай я не робивъ бы того, коли-бъ се була моя справа.

— А що бы вы робили?

*) Вѣсля англійскои процедуры вердиктъ судьѣвъ присяглыхъ мусить бути одноголосный. Коли се неможливе, розправа неважна и мусить розпочинатись наново.

свои выводы оперти на двохъ фундаментальныхъ основахъ: *на статистицѣ и на фактахъ*. Коли-жь помнишь одно, а покрутить ся друге, то выйде щось въ родѣ названои статьѣ „Галичанина“.

Авторъ „похода“, коли хотѣвъ когось переконати, повиненъ бувъ подати цифрами зрѣстъ переемникивъ россійскои мови, а коли-бъ се выпало було по его думцѣ, тогдѣ мѣгъ бы мати до насъ претенсію, що насъ переконавъ. Тымчасомъ въ статьѣ нѣ слѣду про се! А таке паралельне зуставлене обохъ напрямбвъ — москвофільского и народного — въ Галичинѣ за останныхъ 50 лѣтъ було бы дуже поучаюче... Намъ, украиньско-рускимъ національамъ байдуже, хочь-бы до тыхъ, що немовь-то переняли россійску мову и ужинаютъ ея въ словѣ и письмѣ, пораховано и всѣхъ т. зв. „твердыхъ“, хочь у нихъ на пунктѣ россійскои мови kein blauer Dunst. Та що-жь? Авторъ статьѣ и того не вчинивъ, хочь-бы й дуже приблизно. Вонъ мабуть страхавъ ся велыкои знижки по одной а незвычайного зросту по другой сторонѣ.

А якими фактами оперувъ авторъ „похода“? Вонъ выбравъ собѣ стару пѣсоньку про „польску интригу“ — пѣсоньку, що ей арія вже переѣла ся и выкликуе лишь нуды. Украиньскій національизмъ — то „польска интрига“; значить она може мати початокъ лише тому 30 лѣтъ. И дѣйстно тавъ читаемо: „Поляки въ Галичинѣ пріобрѣли полную власть тридцять лѣтъ тому назадъ и съ тѣхъ поръ они стали (подобно г. Маковею) истреблять москвофильство, а вмѣстѣ него защеплять такъ вовимую „руско-украинскую“ идею“.

Мы на се мусимо сказати, що треба мати мѣдяный лобъ, абы щось подобного говорити! Тажь хто хоть троха знае исторію, бачить найбольшій зрѣстъ и розцвѣтъ теоретичного украинъства якъ-разъ передъ тымъ панованемъ Полякивъ, — часы Шевченка, Кулѣша, Костомарова и Шашкевича. „Польска интрига“ зродилась геть познѣйше, въ 1860-ыхъ рокахъ въ скаженыхъ статьяхъ „Московскихъ Вѣдомостей“, „Вѣстника южной и западной Россіи“ Говорского, а за тымъ и въ галицкомъ „Словѣ“. Тажь се незбита рѣчь, що черезъ якихъ тридцять лѣтъ передъ „польскою интригою“ той самый національный рухъ украиньскій бувъ подъ покровомъ тыхъ самыхъ славянофиловъ-консерватистовъ, що опосля на него такъ завзято кинулись, — коли зъ другого боку всякого рода „польонофилы“ се-бъ-то либералы тогдѣ вдносились дуже ворожо до украиньскои національноі идеи. Одначе нашѣ москвофилы того не знаютъ або не хотятъ знати, бо се — Strich durch die Rechnung. Нехай собѣ прочитаютъ листы Лебединцева въ „Кіевскій Старинѣ“, а побачатъ, якъ у насъ фанрикувалось москвофільство.

(*Конецъ буде.*)

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізації дешевого и догбдного кредиту селяньского въ Галичинѣ.

VI.

Орґаны и зарядъ каси ощадности и позичокъ системы Райфайзена.

Райфайзенъ богато старавъ ся, щобы для касъ своеи системы обдумати найвбдповѣднѣйшій зарядъ. Ходило ему о те, абы адміністрація коштувала якъ найменше, а не стратила на безпеченьствѣ и правильности, абы автономічнѣ основы спблки не затерти а мимо того добрый зарядъ обдумати. Довголѣтна практика и досвѣдъ набутый въ численыхъ спблкахъ послужили ему за вказбку до заведеня правилъ, котрѣ въ дѣйстности представляютъ орґанічну цѣлбсть и розумно примѣненѣ до селяньскихъ вбдносинъ и круга дѣланя спблокъ.

За далеко бы насъ завело и переходило бы границѣ сеи розвѣдки, коли-бъ мы схотѣли входити у всѣ подрббности; выстане пояснити найважнѣйшѣ постановы и правила.

Орґанами касъ Райфайзенбвскихъ е: 1) зарядъ (дирекція), зложеный зъ предсѣдателя, его заступника и звычайно чотирохъ иншихъ членбвъ; 2) касіеръ а властиво рахмістръ; 3) рада надзираюча, зложена зъ вбдповѣдного числа членбвъ и 4) загальнѣ збори, котрѣ выбираютъ три першѣ орґаны.

Цѣла одвѣчальнбсть за ведене интересу спблки, за бережене приписбвъ статута и ухвалъ загальныхъ зборбвъ, за порядокъ у всѣхъ чинностяхъ адміністраційныхъ и касовыхъ спадае на зарядъ. Найважнѣйша дѣяльнбсть заряду, котра все мусить бути полагоджена колеґіяльно, обнимае: 1) принимане новыхъ и выключуване давныхъ членбвъ; 2) затяганє позичокъ въ границяхъ загальными зборами вытыченыхъ; 3) удѣлюване позичокъ, взглядно позволене на ихъ продовженє.

Касіеръ есть орґаномъ выконуючимъ, одвѣчальнымъ передъ зарядомъ, зъ голосомъ дорадчимъ; голосу рѣшаючого вбнъ на засѣданяхъ заряду не мае.

Рада надзираюча не мае майже нѣякого вплыву въ веденю интересу спблки; она выконуе лише контролю, а именно: предпринимае правильно що три мѣсяцѣ ревізію касы; ревідуе акты, книги касовѣ, протоколы; критикуе вартбсть скриптбвъ довжныхъ; слѣдить, чи удѣленѣ позички находятъ ся въ рукахъ певныхъ, чи належито ужитѣ, и взагалѣ удѣляе зарядови потрѣбныхъ вказбвокъ. Бльшій постановы круга дѣланя рады надзираю он умѣщенѣ въ статутахъ.

Загальнымъ зборамъ членбвъ прислугуютъ передовсѣмъ слѣдуючѣ права: 1) начальный надзбръ надъ иншими орґанами спблки, а именно надъ дѣяльностію рады надзираючои; 2) принимане або вбдкиданє справоздана зъ дѣяльности або зъ обороту касового; 3) установлюване высоты капіталу оборотового и стопы процентовои вбдъ удѣлюваныхъ позичокъ; 4) означене высоты, до якои вбльно зарядови удѣляти позички членамъ; 5) означене вынагороды для касіера.

Колеґіяльнѣ тѣ орґаны: зарядъ, рада надзираюча и загальнѣ зборы лишь тогдѣ будуть мати силу и значѣнє, коли мѣжь ними знайде ся одиниця, докладно обзнакомлена зъ задачею спблки; отже лише тамъ, де бодай одна така личбсть знайде ся, можна приступити до заснованя спблки.

Зъ выимкою касіера жаденъ членъ заряду и рады надзираючои не побирае нѣякои грошевои вынагороды; всѣ повинны свбй урядъ безплатно. — Признаючи вынагороду касіерови а властиво рахмістрови за его працю при веденю рахункбвъ, Райфайзенъ пбдносить, щобы сеся вынагорода пбдъ жаднымъ услбвемъ не була тантіемою, лише заплатою зъ горы означеною загальными зборами, бо тантіема могла бы наклонити касіера до розширюваня интересбвъ спблки коштомъ безпеченьства фондбвъ и безъ дѣйстноі потребы, щобы лише спблцѣ приспорити доходбвъ, вбдъ котрыхъ вымѣряе ся тантіема.

Представленє способу веденя рахункбвъ въ касахъ Райфайзена передходить границѣ сеи розвѣдки; однакъ не завадить зазначити, що якъ найбольше улекшеня веденя рахункбвъ безъ ущербу для докладности интересу есть дуже важною задачою, надъ розвязаньемъ котрои Райфайзенъ и его прихильники богато натрудили ся, щобы тѣ трудности побороти и усунути перешкоды до повстаня такъ важноі и пожиточноі институціи. Подостаткомъ интеліґентныхъ особъ, що надавались бы до веденя спблки, звычайно въ сѣльскихъ громадахъ нема. Коли бы отже ведене рахункбвъ вымагало особноі науки и не було приступне, тогдѣ рѣчь, сама въ собѣ добра и пожиточна, не могла бы вбдповѣдно розширати ся. Завдяки пбднятымъ стараньямъ осягнено улекшене веденя рахункбвъ. Книгъ касовыхъ е лише три: одинъ дневникъ касовый и двѣ книги головнѣ т. е. одна для вкладокъ ощадностей и рахунку бѣжучого, друга для позичокъ удѣлюваныхъ членамъ. Не можна однакожь сказати, що веденя рахункбвъ може цбднати ся хто-небудь изъ членбвъ, хто лишь умѣе писати й читати; але при добрбмъ елементарнбмъ выобразованю выстане кблькадневне практичне поученє, абы навчити ся способу веденя рахункбвъ въ тыхъ касахъ, а особы зъ бльшою наукою при помочи докладныхъ инструкцій, взорбвъ и формулярбвъ котрѣ находятъ ся въ пбдручникахъ призначеныхъ для касъ Райфайзена, зможуть и безъ такои науки легко собѣ присвоити способбъ веденя книгъ рахунковыхъ и касовыхъ.

Д-ръ Д. Савчакъ.

Просьба кн. Бісмарка о димісію.

Дня 20 марта 1890 р. дбставъ кн. Бісмаркъ вбдъ молодого цѣсаря Вільгельма увбльненє вбдъ всѣхъ урядбвъ, якѣ займавъ за Вільгельма I., опбля за Фридриха III., а вкбнци також черезъ 21 мѣсяцѣвъ за Вільгельма II. Подѣя тота выкликала тогдѣ не тблько въ Нѣмеччинѣ, але и въ цѣлбй Европѣ велике здивуванє. Толковано богато про причины уступленя „зелѣзного канцлера“, основателя Нѣмеччины, и подавано тѣ причины взагалѣ, якъ теперь показуе ся, вѣрно. Все жь таки оголошена зразъ по смерти кн. Бісмарка просьба о димісію зъ дня 18 марта 1890 р. не тблько потверджуе тогдѣшнѣ вѣсти и здогады, але заразомъ кидае ясне свѣтло на тогдѣшнѣ вбдносины мѣжь молодымъ цѣсаремъ а старымъ канцлеромъ.

Змѣстъ згаданои просьбы е такій: „Дня 15 с. м. В. Вел. велѣли менѣ выладити начеркъ розпорядженя, котрымъ мало бы бути знесене найвысше розпорядженє зъ дня 8 вересня 1852, котре управильнило становиско президента міністрбвъ супротивъ своихъ товаришѣвъ. Позволю собѣ выложити генезу и значѣнє того розпорядженя.

„За часбвъ абсолютного королѣвства „президента державного міністерства“ не було потрѣбно. Першій разъ порушено потребу именованя „міністра-премѣра“ на сполученбмъ соймѣ 1847 р.; задачею такого премѣра мало бути дбати про одноцѣльнбсть політики всего одвѣчального міністерства. Той конституційный звычай наставъ у насъ въ р. 1848 и зъ того часу именовано у насъ „президентбвъ державного міністерства“, котрѣ не мали окремого ресорту, а тблько президію и всю політику кабінету. Они мали въ державнбмъ міністерствѣ и его вбдносинахъ до монарха дбати про ту єдность и сталбсть, безъ котрои конституційна одвѣчальнбсть міністерства не е можлива. Незадовго оказала ся потреба управильнити вбдносины державного міністерства и ей членбвъ до новои институціи президента міністрбвъ. Се стало ся за згодою зъ тогдѣшнымъ державнымъ міністерствомъ розпорядженымъ зъ дня 8 вересня 1852. Те розпорядженє було зъ того часу пбдставою становища президента міністрбвъ и надавало ему тую повагу, якои потрѣбно, щобы вбнъ мбгъ принятн на себе таку одвѣчальнбсть за політику кабінету, якои вбдъ него жадае соймъ и загальна опінія. Коли бы кождый міністеръ мбгъ выдавати найвысшѣ розпорядженя, не порозумѣвши ся наперед зъ своими товаришами, тогдѣ не можлива була бы одноцѣльна політика за котру хтось мае вбдповѣдати; тогдѣ жаденъ міністеръ, а передовсѣмъ жаденъ президентъ міністрбвъ не може принятн на себе конституційнои одвѣчальности за політику всего кабінету. Въ абсолютнбй монархіи такого розпорядженя, якъ то дня 8 вересня 1852 р., не було потрѣбно; и теперь не треба бы его, коли бы мы вернули до абсолютизму безъ одвѣчальности міністерства. Але при конституційнбмъ ладѣ державнбмъ е оно конечне. Въ бѣй справѣ, якъ показало ся на вчерашнбй радѣ міністрбвъ, годить ся зо мною всѣ мои товаришѣ, а такожь и въ тбмъ, що жаденъ зъ моихъ наслѣдникбвъ не мбгъ бы принятн на себе одвѣчальности, коли бы знесено розпорядженє зъ 1852 р. Для кождого зъ моихъ наслѣдникбвъ була бы тота конечнбсть ще тымъ бльша, що не зразъ здобуде собѣ таку повагу, яку я мавъ черезъ довголѣтну президію и довѣре у обохъ покбйныхъ цѣсарѣвъ. Я доси нѣколи не потребувавъ покликувати ся передъ моими товаришами на розпорядженє зъ 1852 р. Истноване его и певнбсть, що я мавъ довѣре у обохъ покбйныхъ цѣсарѣвъ, достаточно забезпечали мою повагу. Але нинѣ я анѣ мои товаришѣ не мають тои певности. Длятого я мусѣвъ покликати ся на розпорядженє зъ р. 1852, щобы забезпечити потрѣбну одноцѣльнбсть въ службѣ В. Вел.

„Зъ выложеныхъ причинъ я не годенъ выконати приказъ В. Вел. и не можу самъ споводувати та контрасиґнувати знесене розпорядженя зъ 1852 р., на котре я недавно покликавъ ся, а при тбмъ всѣмъ дальше остати президентомъ міністрбвъ.

„По тбмъ, що я вчера довѣдавъ ся вбдъ ген. Ганкого и тайного радника Люкануса, не можу сумнѣвати ся, що В. Вел. знають се, що я не можу знести згадане розпорядженя и таки остатись міністромъ. А таки В. Вел. обстають при своѣмъ приказѣ зъ дня 15 с. м. и роблять менѣ надѣю, що уволять мою просьбѣ о димісію, котра черезъ той приказъ стаесь колечною. По давныйшихъ розмовахъ, якій я въ сѣй справѣ мавъ зъ Вашимъ Вел., можу припускати, що В. Вел. радѣ бы, щобы я уступивъ зъ пруской службы, але лишивъ ся въ службѣ нѣмецкого цѣсарства. На те я позволивъ собѣ звернути увагу Вашого Вел. на наслѣдки, якій мусѣвъ бы мати такій роздѣлъ моихъ урядбвъ, и тыхъ увагъ моихъ повтаряти теперь не буду. В. Вел. зволили тогдѣ приказати, що все лишило ся по давному. Але теперь неможлива для мене рѣчь, остати ся на становищи президента міністрбвъ, скоро В. Вел. приказуютъ capitis deminutio того становища черезъ знесене розпорядженя зъ р. 1852. Крбмъ того зволили В. Вел. дня 15 с. м. покласти такій межѣ моимъ службовымъ правамъ, котрѣ не лишаютъ менѣ такои участи въ справахъ державныхъ и такого ихъ перегляду анѣ такои свободы въ моихъ міністерільныхъ постановахъ та въ моихъ зносинахъ зъ радою державною а ей членами, якои потребую, щобы мбгъ принятн на себе конституційну одвѣчальнбсть за мои урядовѣ дѣла. Але коли бы навѣть було можливо вести нашу заграничну політику такъ независимо вбдъ пруссии, мовь бы державный канцлеръ такъ само не мавъ участи въ пруской політицѣ, якъ въ баварскбй або саксонскбй: то и въ такбмъ разѣ пбсля найновѣйшихъ постановъ Вашого Вел. що-до напряму нашои політики, якъ они збраній въ найвысшбмъ письмѣ, котре В. Вел. приложили вчера до справоздана конзуля въ К..(евѣ?), я не бувъ бы въ станѣ принятн ся за переведене тыхъ запоряджень що до заграничноі політики. Вбдъ десяткбвъ лѣтъ здобули мы середъ некористныхъ условій нашою заграничною політикою, веденою по мысли обохъ покбйныхъ попередникбвъ Вашого Вел. важнѣ користи въ нашихъ вбдносинахъ до ..... (Россіи?), а ихъ несподѣвано велике значѣнє потвердивъ менѣ... по своѣмъ поворотѣ зъ П.(етербурга?). Тѣ всѣ користи сталисъ бы непевными, коли бы я хотѣвъ перевести запоряджена Вашого Вел.

„При моѣмъ привязаню до службы королѣвскому домови и до Вашого Вел. та зжившись довгѣ лѣта зъ станомъ рѣчей, котрый я уважавъ за тривкій, приходить менѣ дуже тяжко уступати въ мого становиска. Але зважившись совѣстно интенціи Вашого Вел., котрѣ я мусѣвъ бы выконувати, коли бы остався въ службѣ, не можу нѣчого иншого зробити, якъ просити покбрно В. Вел., увбльнити мене въ уряду державного канцлера, президента

— Я бы давъ имъ мене процесувати, коли схотятъ. Розумѣе ся, ихъ аґентъ бувъ у васъ? Неправда-жь п. Кенйоне?

— Бувъ тутъ.

— И сказавъ вамъ, що мае певну скблькбсть мѣсця на продажъ за певну суму грошей?

— Такъ.

— И коли вы не купите того мѣсця, то сеся статя появить ся, а зновъ коли-бы вы купили, они умѣстили-бъ статью зовсѣмъ иншого змѣсту?

— Вы здаетъ ся знаете цѣлу тоту справу, — сказавъ Кенйонъ пбдозрѣваючи.

— Певне, що знаю, мбй дорогій. Кождый знае такѣ справы. Такими способами тѣ газеты роблятъ грошѣ. Я самъ е тои гадки, що взагалѣ дешевше выходитъ заплатити имъ. Мбй дядько мабуть усе такъ робитъ, коли мае якій особливый планъ, а не хоче, щобы ему докучали. Мы тутъ такъ не зробили и ось наслѣдокъ. Сему можна бы ще зарадити, уважайте, якъ бы-сте хотѣли. Треба бы лише заплатити, кблько жадали, а появить ся такъ само довга статья, въ котрбй на пбдставѣ докладныхъ информацій о Товариствѣ канадійскои копальнѣ дуже будутъ жалувати, що зайшла похибка въ попередньбмъ числѣ, бо въ цѣлбй Англіи не знайдесь лѣпшого умѣщеня для капіталу, якъ власне тота копальня. Але, коли вже стало ся, менѣ здавсь — не варто зъ ними заходити ся, оно небогато бы рѣчь направило. Я радше обернувъ бы кота хвостомъ — я бы списавъ всѣ обставины такъ, якъ они були, навѣвъ бы-мь имя того молодого чоловѣка, що бувъ у васъ, и цѣну, якои вбнъ жадавъ за мовчане, и подавъ бы-мь завтра до опозиційнои газеты. Тогдѣ прийшла бы черга скривитись нашому приятелеви — „Фінансовому полю“. Вбнъ, розумѣе ся, скаже, що се все брехня, але нѣхто ему не повѣрить, впрочбмъ мы можемо сказати ему въ опозиційнбй газетѣ, що коли се неправда, нехай насъ позывае о клевету, най вбнъ боронить своеи репутаціи. Я бы его позывавъ? Се два разы лѣпше! Чи можете выготовити справоздане о тбмъ на нинѣшній вечѣрній зборы?

Кенйонъ сказавъ, що може, и глянувъ може першій разъ вдячно на Лонґуорта.

— Отже! Спишѣть, о скблько можна власными его словами, ясно, подайте дату, часъ и всѣ обставины. Пбдпишѣть ся пбдъ тымъ, а я возьму, якъ пбйду на зборы, и прочитаемо тымъ, що будуть. Чорта поборювати огнемъ! — провадити вбйну зъ газетою черезъ другу газету. А бльше нема здавсь нѣчого нового?

— Нѣ, — вбдповѣвъ Кенйонъ, тблько се одно, про що говоримо.

— Ну, не журѣть ся тымъ! Зробѣть такъ, якъ кажу, а будемо мати цѣкаву перепалку. Люде люблять борбу и оно стягне увагу на копальню. До побаченя нинѣ пополудни! — и зъ тымъ словомъ Лонґуортъ выйшовъ, лишаючи Кенйона и Уентворта въ далеко щасливѣйшбмъ настрою, анѣжь бувъ ихъ заставъ.

— Я кажу, Кенйоне, — промовивъ Уентвортъ, — сей хлопець золото! Его порада очистила воздухъ чудесно. На мою думку его планъ ще найлѣпшій зъ усего. Ты-жь добре сказавъ, на процесъ не маемо грошей. Ну, я тебе лишаю, мусишь мати часъ приладити свою роботу, а о 3-бй вернусь.

(*Дальше буде.*)

міністрівъ и пруского міністра заграничныхъ справъ, полишаючи менѣ законну пенсію. Пбсля вражѣнь зъ послѣднихъ тыжднѣвъ и пбсля бесѣдъ, якій я вчера чувъ зъ устъ достойниквбъ кабінету Вашого Вел., смѣю припускати, що сею просьбою вдоволю бажаннмъ Вашого Вел. Я бувъ бы вже давно вибсъ просьбу о увольнене мене вбдъ моихъ урядбвъ, але менѣ здавало ся, що для Вашого Вел. буде рѣчею бажаною користати зъ доевѣду и способностей вѣрного слуги Вашихъ предквбъ. Однако, скоро маю певность, що В. Вел. ихъ не потребують, можу усунути ся вбдъ політичного житя безъ боязни, що загальна опінія осудить мою постанову и назве ви передвчасною."

Зъ наведеной просьбы видно, що для молодого цѣсаря кн. Бісмаркъ мавъ занадто богато власти. Старенькій Вільгельмъ I. здававъ ся у всѣмъ на Бісмарка. Молодый, до дѣлъ рвучкій Вільгельмъ II. уважавъ у великбй власти старого канцлера запору для власной самостбйности, длятого хотѣвъ ту власть обмежити. Бути може, що того способу ужывъ навѣть свѣдомо въ тбй цѣли, щобы цѣлкомъ позбути ся чоловѣка, хочь и дуже заслуженого, але такого, що своими способностями и властію бувъ майже диктаторомъ, высшимъ надъ самого цѣсаря. Друга рѣчь, яка выявляе ся зъ просьбы о димісію, е рбзница поглядбвъ що-до заграничной політики. Не можна сумнѣвати ся, що державою, о котрбй згадуе ся въ просьбѣ, е Россія. Ходило мабуть о вбдновлене тайной умовы мѣжь Нѣмеччиною а Россією, о котрбй свѣтъ довѣдавъ ся въ р. 1896. зъ Бісмаркового дневника Hamburg. Nachrichten. Кн. Бісмаркъ, якъ видно, бувъ за вбдновленемъ, а цѣсарь протививъ ся тому.

Переглядъ політичный.

О подорожи Каляя до Ишлю доносять, що она мала лишь тоту вдну цѣль: вынайти форму, въ якбй можна бы безъ австрійского парляменту заключити або провізорію, або дефінітивну угоду зъ Угорщиною. Впрочбмъ надѣя на вынахбдъ такой форми мае бути цѣлкомъ добра, бо Угры прихильні продовженю провізорія, а якъ выказала анкета, ббльша часть угорскихъ промысловцѣвъ бажае задержаня цловой спбльности зъ Австрією. — На конець сего мѣсяця заповѣджений приѣздъ гр. Банфіого до Ишлю. — Въ опозиційныхъ кругахъ удержують, що цѣсарь мае небавомъ прибути до Будапешту и конферувати зъ многими визначными личностями.

Ліберальній дневники вѣденьскій обговорюють вѣсти поданій въ Pester Lloyd-ѣ и въ инщихъ угорскихъ дневникахъ, що гр. Тунъ, дѣйстно мае вже выготовленый планъ октройована новой конституції въ Австрії. N. freie Presse высказуе свое зачудоване, що Угры, котрі передъ рокемъ не мали жадныхъ конституційныхъ скрупулбвъ въ цѣли заключеня угодовой провізорія на основѣ §. 14, теперь нагле заявляють, що дальше удержане провізорія е неможливе зъ конституційныхъ взглядбвъ, и хотять сотворити для Австрія нову конституцію. То рѣчь негбдна Угрбвъ — пхати Австрію на дорогу авантурничихъ замахбвъ.

Трієстиньскій дневникъ Mattino доносить, що цѣлею конференціи, яка мала вбдбути ся мѣжь провбдниками молодо-Чехбвъ, полудневыхъ Славянъ и Поляквбъ, а гр. Туномъ и д-ромъ Кайцлемъ, бувъ намѣръ довѣдати ся, якъ далекій уступки Чехи зроблять Нѣмцамъ, абы ихъ наклонити до залишеня обструкціи. Полудневій Славяне мали при тбй нагодѣ заявити, що треба въ найкоротшбмъ часѣ управильнити языковій вбдносины въ полудневбй части державы, а головно на Побережу. Сли се не наступить, загрозили, що выступлять зъ парляментарной ббльшости. Конференція за кбнчено б. въ остаточного порѣшеня.

— —

Мекъ Кінлі одержавъ уже урядове повѣдомлене, що Испанія приймае подиктованій ѣй условія мира. До закбнченя вбйны хибують ще лишь уложене и згода на деякій подробицѣ. Сли Америка позволить на змѣну одного або двохъ условій, о що стараесь Испанія, то миръ буде безпроволочно пбдписаный. Зъ огляду на имовѣрность недалекого заключеня мира воєнній операції ведуть ся дуже лѣниво. Американьске вбйско, котре о ногды высѣло на Порторіко, нѣгде не стрѣчаючи ся зъ серіознымъ опоромъ и безъ проливу крови загортае одно мѣсто по другбмъ. По заключеню мира буде имовѣрно скликаный конгресъ на надзвычайну сесію для ухваленя закона о утворенію сталой армії американьскои въ силѣ 100.000 воякбвъ.

НОВИНКИ.

— Его Ем. Кардиналъ Сембратовичъ ще вбдъ вчера остае въ станѣ агонін. Конане почало ся о 6-бй годинѣ вечеромъ. Вбдъ того часу черезъ усю нбчь полишено недужого въ спокою. Нинѣ о 7-бй годинѣ рано обтерто водою. Отзорився очи але безъ памяти. Тяжкимъ вбддыхомъ боре ся сильный орґаніямъ изъ смертію. Кбнчина може настати леда хвили, а може затягнути ся ще й на нинѣшну нбчь.

— Устяй испыты зрѣлости розпбчнуть ся а) въ *ґімназіяхъ:* св. Анны въ Краковѣ [поправки] дня 19 н. ст. вересня с. р.; св. Яцка въ Краковѣ [поправки и цѣли] 21 вересня; — въ III. ґімназіи въ Краковѣ [поправки] 20 вересня; — въ академічнбй (рускбй) у Львовѣ [поправки и цѣлй] 28 вересня; — Францъ-Іосифа у Львовѣ [поправки власного заведеня] 16 вересня; — въ IV. ґімназіи у Львовѣ [поправки власного заведеня и цѣлй] 21 вересня; въ V. ґімназіи у Львовѣ [поправки] 17 вересня; — въ II. ґімназіи у Львовѣ [поправки и цѣлй] 30 вересня; — б) въ *школахъ реальныхъ:* у Львовѣ [поправки и цѣлй] 21 вересня; — въ Краковѣ [поправки и цѣлй] 27 вересня. — Матурысты ґімназій зъ языкомъ выкладовымъ польскимъ, котрымъ въ речницѣ лѣтнбмъ позволено поправити одинъ предметъ по ферінхъ а хотять здавати его у Львовѣ, мають заголоситись до испыту въ дирекціи V-ои ґімназіи до дня 5. н. ст. вересня с. р. — Матурысты ґімназій львбвскихъ, маючи поправити одинъ предметъ, будуть складати его у власнбмъ заведеню, а заголосити ся мають въ высше згадчнбмъ речници. Всѣ инші матурысты мають заголоситись въ дирекціи одной изъ згаданыхъ заведень рбвно-жь найдальше до 5 н. ст. вересня. с. р.

— **Зъ Бобреччины пишуть намъ:** Дня 28 липня с. р. вбдбувъ ся въ Бббрцѣ концертъ, зъ котрого дохбдъ призначеный бувъ на вдовичо-сиропиньскій фондъ деканата бобрецкого. На жаль и концертъ невинный переслѣдувала сиротиньска доля! Здавало бы ся було, що сама цѣль повинна була згорнути цѣлу Русь бобрецку, мѣсцеву и замѣсцеву, а бодай духовеньство, однакъ одні и другі не дописали, а священникбвъ не прибуло навѣть половина. Польска интеліґенція демонстративно не явила ся на концертъ. Хоръ питомцѣвъ вбдъ умѣлою дириґентурою п. Коростѣля вывязавъ ся зб своеи задачѣ якъ лѣпше годѣ, а вѣнцемъ спѣвбвъ були псальмы Бортняньского, що мимоволѣ порывали чоловѣка. За се всѣмъ пп. спѣвакамъ якъ и п. дириґентови сердечна подяка. На цитрѣ гравъ чудесно о. З., а дуетъ п. Лозиньского и п. Малащука якъ также сольо п. Лозиньского доповняли красу цѣлого концерту. Декламаціи не було, бо ц. к. *староста заборонивъ деклямувати „Сонъ" Шевченка,* друкованый и деклямованый сотки разбвъ! По концертѣ вбдбула ся забава въ стражници и протягнула ся до самого рана.

— **Катедра старославяньского языка у Львовѣ** — якъ ходять слухи — мае бути заведена на львбвскбмъ университетѣ вже зъ початкомъ нового шкбльного року. Хто занявъ бы посаду професора, поки-що не знати.

— **Самосудъ дворакбвъ.** Зъ Бббрки доносять: Въ недѣлю 24-ого липня знайдено въ лѣсѣ коло села Любешки незнаного повѣшенака на дубѣ на 5 метрбвъ вбдъ землѣ. Его вбдтято, а по зверхныхъ познакахъ пересвѣдчено ся, що вбнъ упавъ жертвою убійства. Другого дня прибули селяне зъ Лѣщина и заявили, що то ихъ крайнъ, на прізвище Кривый. Дня 23 липня — якъ зізнали тій селяне — мавъ вбнъ у ночи пбйти на двбрскій ланъ и украсти вязанку выки, та злапали его двбрскій парубки. Що они зъ нимъ зробили, того нѣхто не знае, бо Кривый ббльше не вернувъ до дому. Двбрскій парубки въ товариствѣ заступника вбйта заграбили ще опбсли у жѣнки Кривого рбзній знаряды на суму 5 зр. и выдерли вбдъ нея 1 зр. на „почестне". — Секція тѣла дня 28 липня выказала, що Кривого убито ударомъ кола въ голову, а опбсля вже труна повѣшено. Убитый полишивъ вдову и четверо дѣтей. Слѣдство веде ся.

— **Новинки зъ Моршина.** Руска кольонія въ моршиньскбмъ купелевбмъ заведеню зменшуе ся зъ кождымъ тыжднемъ. Минувшого тыждня выѣхала зъ вбдси панѣ Шухевичева зъ Красова, що то и писала до своихъ по руски и достававала вбдъ нихъ самій рускій письма, а зъ ею вбдъѣздомъ замовкла и руска розговорна мова мѣжь оставшими тутъ Русинками, що то лише въ розмовѣ зъ деякими Русинами „мають бодай вбдвагу" вбдповѣдати имъ по свому, по руски. О. Ив. Герасимовичъ, парохъ Туря, выѣхавъ уже сего тыжня зъ Моршина ще дальше въ горы. Натомѣсть прибули сюды п. Мицавка зъ Мединичъ и п. Носкевичъ зъ Калуша. Хто зъ Русинбвъ чи Русинокъ взагалѣ мае намѣрене ѣхати сюды за-для купелевъ и лѣченя, нехай впередъ письменно звѣдае ся, чи знайде помѣщене. Може писати по руски. — За згадку въ „Цѣлѣ", що де-хто вбдъ Бродокъ не адресуе своихъ письмъ до своячки по свому, по руски, мали мы тутъ „сцены": намъ не дано зъѣсти обѣду спокбйно, жалувано ся на насъ прилюдно, наше повздене названо секатурою, на насъ загнѣвано ся... Та за що? спытаете. Намъ сказано, що Русинка вбдъ Бродокъ стареньки, она и дотеперь не навчила ся по свому, по русски. Вона стареньки Русины с и вбдъ Рогатина, але чи можуть они передъ Русинами оправдати ся зъ того, що не пишуть и мѣжь собою не розговорюють по руски? Не вмѣють онѣ, то вмѣють писати по руски ихъ дѣти, внуки. Чому жь свои тайны до своякбвъ не заадресують бодай, або не дадуть собѣ заадресувати по свому? Пбвъ столѣтя накликують свои патріоты: Гей Русины и Русинки! пишѣть самій всюды й заѣгды по руски, коли хочемо, щобы нашій бажаня шановано та щобы всѣ власти писали до насъ по руски. Глядѣть, що роблять польскій газеты! Они навѣть Нѣмцѣвъ та жидбвъ накликують безнастанно, щобы говорили и писали выключно по польски. А мы сердимо ся зараз, коли насъ, хочь-бы найлагбднѣйше запрошують до спбвъучасти въ дѣлѣ рускости. Ахъ, якій мы ще невырозумѣлій! — *Цѣкавый.*

— Въ справѣ загадочной смерти пастуха въ Тисьменичахъ доходжене слѣдче выкрыло, що хлопець справдѣ не згинувъ смертю самобійчою [не повѣсивъ ся], але его убито. Мавъ вбнъ 12 лѣтъ и служивъ у Дмитра Чуйки. Коли повернувъ вечеромъ до дому безъ худобы, Чуйка сѣвъ на коня и пбгнавъ на пасовиско. Тымчасомъ жѣнка Чуйки взяла ся до пастуха и ударала его праником въ голову такъ сильно, що хлопчина упавъ на землю мовь безъ житя. Коли небавомъ вернувъ Дмитро, жѣнка оповѣла, що стало ся. Хлопець лежавъ якъ мертвый. Чуйка почухавъ ся въ голову, подумавъ, а вбдтакъ перекинувъ хлопчину собѣ черезъ плече, занѣсъ до стодолы и тамъ его повѣсивъ. Хлопчина — якъ свѣдчать знаки на шиѣ вбддавъ духа доперва на посторонку. Опбсля Чуйка знявъ трупа зъ посторонка и наробивъ крику, що хлопчина повѣсивъ ся, а тымчасомъ свѣдкомъ пригоды бувъ сусѣдъ, що зъ-за плота все видѣвъ. Чуйку и его жѣнку увязнено.

— Соціялістъ передъ судомъ. Передъ звычайнымъ трибуналомъ карнымъ у Львовѣ розпочала ся позавчера розправа противъ соціяліста роббтника Іосифа Пшиемского, проводира львбвскихъ рубачѣвъ, котрый по звѣстныхъ розрухахъ рубачѣвъ у Львовѣ ѣздивъ зъ депутацією до Вѣдня. Его обжалувано о ширене атеізму, о обиду величества и о поруганѣ Матери Божои. Розправа вбдбула ся тайно. По скбнченбй вчера розправѣ засудивъ трибуналъ Пшиемского на вбсѣмъ мѣсяцѣвъ тяжкои вязницѣ, заострении постомъ що 14 днѣвъ. — Оборонець застерѣгъ собѣ три днѣ часу до внесеня жалобы неважности.

— Загадочный нападъ. Дня 31 м. м. въ Ялѣ по опівночи напало двохъ незнаныхъ людей на кондуктора зелѣзничого Мартина Райхерта недалеко стаціи зелѣзничои и ранили его острымъ ножемъ близько серця. Раненого вбдставлено до шпиталя. Вбнъ каже напевно, що сей нападъ бувъ вымѣреный противъ когось иншого, але напастники „помылили ся".

— Дрібній вѣсти. Нѣмецкій конзуль бар. Спессегардтъ выѣхавъ зъ Львова на повторамѣсячну вбдпустку, а заступати его буде радникъ Гакстгавзенъ. — Загальній зборы товариства лѣсного вбдбудуть ся у Львовѣ въ днякъ 27 до 29 н. ст. вересня. — Въ серпни, якъ проповѣдае Фальбъ, будуть слоты и холодъ. — На Угорщинѣ згорѣло мѣсточко Фекетварошь; 103 домбвъ пропало зъ дымомъ — Прогоны цикліствъ вбдбудуть ся у Львовѣ д. 7 н. ст. вересня; прогонбвъ буде денять до меты 5.000 и 10.000 метрбвъ; нагорода: два золотій медалѣ [въ першбмъ и послѣднбмъ бѣгу], а также кількинацять медалѣвъ срѣбныхъ и бронзовыхъ. — Передвчера рано розлився ся поѣздъ товаровый на дорозѣ въ Москвы до Курска; пять ваґонбвъ поторощило ся, одинъ чоловѣкъ погибъ, а кілька покалѣченыхъ.

— 100.000 коронъ и 3 рази по 25.000 коронъ е головній выгравій великои ювілейной выставовои льотерії, котрій по вбдтручею 20% будуть выплачений готбвкою. Мы звертаемо увагу нашихъ читачѣвъ на се, що найблизше тягнене вбдбуде ся невбдклично дня 6 н. ст. серпня с. р.

Надѣслане.

Rohseid. Bastkleid. fl. 8·65

bis 44·75 p. Stoff. z. kompl. Robe — Tussors und Shantung-Pongees — sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg-Seide von 45 kr. bis fl. 14·65 per Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. — **Muster umgehend.** 7 [8]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Посмертій — ✝ — оповѣстки.

О. Омелянъ Целевичъ, сотрудникъ въ Мизуни, упокоивъ ся дня 31 н. ст. липня с. р. въ домѣ свого вбтця о. Омеляна Целевича, пароха въ Завою коло Калуша, прожившн 24 лѣтъ, а въ першбмъ роцѣ священьства. В. е. п.!

Господарство, промыслъ и торговля.

Львбвска Дирекція ц. к. зелѣзницъ державныхъ оповѣщуе:

Урядова газета львбвска оголошуе розписане офертъ для доставы 53 000 штукъ дубовыхъ або сосновыхъ пбдкладбвъ, котрій ц. к. Дирекція зелѣзницъ державныхъ у Львовѣ потребуе для будови зелѣзницѣ зъ Стрыя до Ходорова. Дотичній оферты на вбдповѣдныхъ друкахъ можна внести найпбзнѣйше до 12 годины въ полудне дня 10 вересня с. р. до ц. к. Дирекціи зелѣзницъ державныхъ у Львовѣ.

Пбвнбчно нѣмецкій рухъ товаровый зъ Галичиною и зъ Буковиною. Тарифа часть II., зшитка 3 зъ дня 1 жовтня 1896. Зъ днемъ 1 серпня 1898 увійде въ житє додатокъ III.

Рухъ льокальный. Зъ днемъ отвореня льокальнои зелѣзницѣ Вельферамсъ Тельчь входить въ житє додатокъ VII. до важныхъ вбдъ 1 сѣчня 1897 тарифъ и тарифовыхъ постановъ для перевозу особъ и ручныхъ пакункбвъ на льокальныхъ зелѣзницяхъ, котрій збстають пбдъ управою зелѣзницъ державныхъ (зъ выключенямъ галицкихъ и буковиньскихъ льокальныхъ зелѣзницъ), на котрыхъ не обовязуе льокальна тарифа ц. к. австрійскихъ зелѣзницъ держ. зъ дня 1 сѣчня 1898. — Цѣна 10 сотикбвъ.

Рухъ льокальный. Додатокъ III. до тарифы для перевозу особъ, ручныхъ пакункбвъ, експресовыхъ посылокъ и псбвъ (часть II. и III.) Зъ днемъ 1 серпня 1898 увійде въ житє додатокъ III. до тарифы для повисше наведеного перевозу, котрый буде мѣстити доповнена и змѣны тарифы головнои. Поодинокій примѣрники того додатку тарифового можна набути по цѣнѣ 10 сотикбвъ за штуку.

Именованя, перенесеня, вбдзначеня и пр.

— **Перенесеня.** Намѣстникъ перенѣсъ концепіста поліції Каз. Яницкого зъ Перемышля до Бродбвъ и поручивъ ему управу мѣсцевого комісаріяту поліції.

Телеґрамы „Дѣла".

Перемышляны 4 серпня. Въ одномъ селѣ близько Перемышлянъ замордовано жида-коршмаря зъ родиною. Зникло пять особъ. Злочинцѣ невѣдомій.

Вѣдень 4 серпня. Баронова Гіршова жертвувала зъ нагоды цѣсарского ювілея $1^1/_2$ міліона злр. до фонду свого пок. мужа на запомоги жидамъ.

Вѣдень 4 серпня. Міністеръ гр. Голуховскій вернувъ зъ Франціи.

Вѣдень 4 серпня. Въ днякъ 14 и 15 с. м. вбдбуде ся тутъ конґресъ привятныхъ офіціялістбвъ и помбчничихъ урядникбвъ зъ цѣлои Австрія. Цѣлею конґресу буде застановити ся надъ поправою долѣ тыхъ урядникбвъ.

Градецъ 4 серпня. Вбдъ сегодня перестають патролювати по улицяхъ жандармы, котрій обняли були тую службу по звѣстныхъ конфліктахъ градецкого населеня зъ вбйсковостію.

Прага 4 серпня. Ббдъ 21 до 25 с. м. вбдбуде ся въ Празѣ зъѣздъ ческихъ католикбвъ, на котрый одержали запрошны такожъ заряды инпихъ славяньскихъ товариствъ католицкихъ. Начолѣ комітету стоитъ гр. Войтѣхъ Шенборнъ.

Берлинъ 4. серпня. Нѣмецкій цѣсарь въ окрембмъ додатку Reichsanzeiger-а вбддавъ у послѣдне честь Бісмаркови вбдъ себе, вбдъ всѣхъ пануючихъ въ Нѣмеччинѣ и вбдъ народу нѣмецкого. — Нинѣ зъ приказу цѣсаря вбдбуло ся въ Берлинѣ въ костелѣ Вільгельма I. поминальне богослужене за Бісмарка.

Мадритъ 4 серпня. Выслано вбйско до провінцій Араґонія, Катальонія и Біскаѣ, де заходить небезпеченьство розрухбвъ.

Парижъ 4 серпня. Въ процесѣ Золѣ противъ редактора дневника Petit Journal, зъ причины статей обиджаючихъ вітця Золѣ, засуджено головного редактора на 2000, сопомбчника на 500 и друкаря на 500 франкбвъ кары, а окрбмъ того всѣхъ трехъ на 5000 франкбвъ вбдшкодована и на 10-разове оголошене засуду.

Вашингтонъ 4 серпня. Американьскій командантъ на Филіпінахъ дбставъ дозвблъ ударити на повстанцѣвъ, коли-бы они хотѣли допустити ся надужить.

Петербургъ 4 серпня. Въ Нижнбмъ Новгородѣ на приказъ синодального надпрокурора арештовано о. Алекс. Зерчанинова, подозрѣного о католицкій аґітаціи, и заточено его въ суздальску крѣпость при однбмъ монастири.

Послѣдній вѣсти.

✝

Въ послѣднбй хвили дбстаемо вѣсть, що

ЄГО ЕМ. КАРДИНАЛЪ

СЕМБРАТОВИЧЬ

упокоивъ ся передъ 4-ою годиною въ полудня.

Надѣслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Леонардъ Холовецкій

бувшій ґенер.-асист. ц. к. ґоспіталя Д-ра Корчиньского

осѣвъ въ **СТАНИСЛАВОВѢ**

улиця Собеского ч. 11.

301 1—3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на пшалацінхъ площи Галицкои



поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рбжній ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мірничі, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвинковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Екстрактъ шпильковый. Зѣлця противъ молѣвъ, Плынъ сей розпилюваный въ комнатѣ служить знаменито до вѣдсвѣжування воздуха. Цѣна фляшки 40 кр. Розпилячь до посыпування одягѣвъ и футеръ. Наслѣдки до того 30 кр. чезаводий. Цѣна коробки 10 кр. 15

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 242—?

МАТУРИСТ семинаря учительского з пятою клясою гімназіяльною гладає з днем 1 вересня с. р. лекциї на селї. Зголошеня: Матурист poste restante Мости великі. 300 1—3

Виділовець з і. з III гр. бажае за кошти подорожи і удержане в гірскій околици з рікою приготовляти до іспиту з тої ж групи в дальшій части ферій. Адреса: 7311, Коломия poste restante. 294 2—2

Ученики
4-ої норм., I і II-ої гімназ. знайдуть помѣщеня у Львовї разом з синами підписаного в соліднім домі під наглядом старшого рутинованого педагога. — Ближше пояснить: о. П. Петрицкий, парох в Колоколині п. Букачівці. 288 3—8

МАШИНКИ американьскій до роблення мороженого поемности 1, 2, 3 літры по зр. 5·50, 6·50 и 7·50. Рондлѣ мосяжній до смаженя конфітуръ по зр. 2·40, 2·80, 3·—. Кльошѣ дротяний до прикриваня полумысковъ штука вѣдъ кр. 35 до 1 зр.
торгівля ПЕТРО ХІПОНСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 1955

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету
поручае
своє переплетниче и ґалянтерійне заведене
у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366
Подоймае ся всяких роботъ, особливо переплету: Служебникѣвъ, Евангелій, Молитовникѣвъ, Бібліотечных книгъ, Альбумѣвъ, Манъ, Дипльомѣвъ и. т. ин. по умѣреных цѣнах.

І. А. Бачевскій у Львовѣ
ц. к. доставця надворный 253 3—0

СПИРИТУСЪ НА НАЛИВКИ	Esprit de vin Marque d'or ПЕРШОЇ ПРОБЫ Найлѣпшої якости	СПИРИТУСЪ НА НАЛИВКИ
Почтова бляшанка	5 клґр.	Почтова бляшанка



По низькихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львовѣ, ул. Каролі-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 66—?

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продае товариство „ПРОСВѢТА" по 1 зр. замѣсть 3 зр.

АДОЛЬФЪ КАМІЛЬ
Львовѣ, Ринокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львовѣ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.
Продае дешевше нѣжь всюды
портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, **выробы цементовѣ и штайнґутовѣ, огнетревалу папу дахову, асфальтовѣ плыты изоляційнѣ, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ,** якъ такожъ взагалѣ **всякій матеріялы будовлянній** — заручуючи за их доброту.
Предприняство роботъ бетонових и крыта дахѣвъ дахѣвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнах умѣреных. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 45—?

ВСѢЛЯКІЙ КУПОНЫ
и
выльосованій цѣнній паперы
выплачуе
безъ потрученя провізіи або коштѣвъ
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенї до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.
374 (1)

ЮЛІЯНЪ ПАНЬКЕВИЧЬ
Артистъ-маляръ
въ Одреховѣй почта Заршинъ
выконуе всякій працѣ входячій въ обсягъ его заводу въ каждѣмъ жаданѣмъ стилю пѣсля власнои композиції, якъ: образы, портреты, украшеня стѣнъ, такожъ реставрація старыхъ образѣвъ; приймае до выконаня зъ дерева и позолоченя иконостасы, олтарѣ, кивоты, и т. д. и т. д. пѣсля власных оріґінальных плянѣвъ — солідно и по умѣркованѣй цѣнѣ 22—?

Рѣкъ заснованя 1892
ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ"
перше и одиноке руске товариство асекураційне, **привернене** Вел. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ Вшеосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣх трех епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, збожже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкодъ огневых.**
„Днѣстеръ" вступивъ въ 6-ый рѣкъ своеи дѣяльности зъ збѣльшеными фондами ґарантійными, котрых станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплачений шкоды до кѣнца 1897 року 180 100 зр. 42 кр.
Тарифы „Днѣстра" дуже умѣркованій, услѣвя обезпечень користнѣ, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра" принимае Банкъ краевый при пожичках ипотечных.
На житє можна обезпечатись **черезъ „Днѣстеръ"** въ **Товаристві взаимных обезпечень** въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій услѣвя, представляе своими значными фондами найбѣльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускѣмъ языцѣ.
Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ" стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційній* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдных ручителѣвъ, до сплаты въ ратах на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членѣвъ и третихъ особъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". Информаціи удѣляе Дирекція листовно. 84 24—25
Зголошеня о удѣлене агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентѣвъ „Днѣстра", приймають ся.
Львовѣ, ринокъ ч. 10. (ДОМЪ „Просвѣты".)

Информація и посередництво до заключеня обезпечень житєвых въ найкористнѣйших компаніяхъ.

Пожички для членѣвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ" на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

Лише 50 кр. на 3 тягненя. Тягненє Позавтра.
219 15—? **Головна выграна 1 разъ**
100.000 коронъ и **25.000 коронъ**
готівкою въ 20% потрученю.
ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЇ ВЫСТАВЫ **à 50 кр.** | Тягненє: 6 серпня 1898. Тягненє: 15 вересня 1898. | Тягненє: 22 жовтня 1898.
поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбаумъ, Ґ. Максъ, Сокаль и Ліліенъ, Авг. Шелленберґъ и Сынъ, Яковъ Штро, М. Кларфельдъ.

Вже оплачено
до всѣхъ стацій Галичины всходнои
Суперфосфатъ 18% мінеральный 4 зр. 60 кр. / костяный 4 зр. 78 кр. за 100 кґр. зъ мѣхомъ
Мучки кôстяні 2% азоту 12% кв. фосф. розп. зр. 4.78; 3½% „ 20% „ „ „ „ 5·96; 3¾% „ 30% „ „ „ „ 4·65
До стацій Галичины захôднои цѣны значно низшій.
Найстрожша ґарантія, на основѣ аналізы контрольнои, безплатне выпозиченє знаменитых машинъ до сѣвбы навозôвъ штучных.
Найлучша томасина на складѣ.
Догôдній услôвя.
Прошу у власнôмъ интересѣ зажадати цѣнникъ и брошуру о ужитю штучных навозôвъ.
Дôмъ рôльничій
ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА
(BAHLSEN) 295 2—?
Бюро I-ше надавче улиця Кармелітска въ Краковѣ ч. 21.

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 мая 1898
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 минут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходить о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходить о
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅜ до 11/8)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	9.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.25	„ Іцкан		9.53	„ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бед ця
	1.01	„ Янова —		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (1/7 до 13/8 неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅜ до 11/8 неділі сьвята)
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⅜ до 11/8)
		ЖИДИЧІВ		3.23	„ Брухович (⅜ до 11/8)
				4.55	„ Ярослава
	3.04	з Підволочиск на Підзамче			ЖИДИЧІВ
	3.30	„ „ „ головн. дворець		4.10	до Кракова
5.10		„ Кракова		5.20	„ Лавочного
	6.10	„ „		6.20	„ Янова (1/8 до 31/8 в будні дні)
	7.57	„ Янова (1/8 до 31/8 и 16/8 до 10/9)		6.30	„ Іцкан
	8.12	„ Брухович (⅜ до 31/8 и 16/8 до 11/9		6.40	„ Кракова
	8.31	„ „ (1/9 до 11/9)		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
8.45		„ Кракова		7.—	„ Лавочного
	8.53	„ Янова (1/8 до 13/8 въ будній день)		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		8.40	„ Янова (1/8 до 31/8 и 16/8 до 30/9)
9.45		„ Іцкан		10.05	„ Іцкан
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець	10.40		„ Кракова
	10.31	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. 5

При закупнѣ товарôвъ просимо поглядатись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальний редактор Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарнѣ Інституту Ставропігійского.

Ч. 103 Львовъ, Пятница 24 Липня (5 Серпня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадильного 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитбот за инсераты платна у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" съ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлий рѣкъ	18 зр.	на цѣлий рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

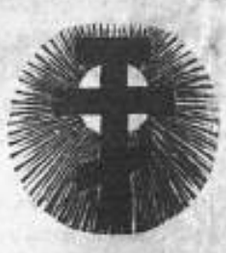
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 нр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатані вѣльный вѣдъ порта.

Пооединоє число коштуе 8 нр. а. в.

Оголошенія звичайні принимаютъ ся по цѣнѣ 10 нр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє" по 25 нр. а. в.

Недѣлни и инші денесенія приватні числить ся по 15 нр. вѣдъ стрічки.



КАРДИНАЛЪ СИЛЬВЕСТЕРЪ СЕМБРАТОВИЧЬ

Митрополитъ Галицкій, Архіепископъ Львѣвскій, Епископъ Каменецкій, Его ц. и к. Величества дѣйстный тайный Совѣтникъ, Рицарь ордена зелѣзной короны I. класы, членъ Палаты вельможъ Рады державной, членъ Сойму галицкого, Докторъ св. Богословія и пр. и пр.

принявши св. Тайны и дѣставши Апостольске благословенє, упоконивъ ся по довгѣй и тяжкѣй недузѣ дня 4 Серпня о 3 год. 50 мінутъ по полудни.

Родина Сембратовичѣвъ походитъ зъ села Высовы, положеного на угорскѣй граници пѣдъ Бескидомъ въ бѣцкѣмъ деканатѣ перемыскон дієцезіи. Тамъ було солтыство, котре до нинѣшного дня носитъ назву „Сембратовичѣвка". О родинѣ Сембратовичѣвъ згадує ся вже въ грамотѣ короля Жигмонта I. въ 1544 р.; зъ тон родины були священики въ Высовѣ и священьство переходило въ нѣй зъ вѣтця на сына. Такожь дѣдъ, и отець и стрыѣ Кардинала Сильвестра були священиками.

Д ръ Сильвестеръ Сембратовичь родивъ ся 3-ого вересня 1836 р. въ Дошници, ясельского повѣта а дукольского деканата перемыскон епархіи, де его отець, Антѣнъ Сембратовичь бувъ пароxомъ. Его мати, Анна, була дочкою Сильвестра Вислоцкого, пароха у Фльоринцѣ. До нормальныхъ школъ ходивъ у Ясли, Горлицахъ и въ Тарновѣ, де скѣнчивъ ихъ 1848 р. — Тутъ, межи Мазурами, де не було церкви рускон, туживъ вѣнъ за словомъ и богослуженемъ рускимъ разомъ зъ своими братьми и другими товаришами Русинами и постановивъ просити вѣтця, щобы до гімназіи давъ его до дальше вѣддаленого Перемышля. Но саме тогды умеръ отець, и Сильвестеръ мусѣвъ черезъ рѣкъ залишити науку. Но роцѣ дѣйство прийшовъ до гімназіи до Перемышля, а вѣдти до Львова, де при помочи своего стрыя Іосифа скѣнчивъ II. класу гімназіи зъ вѣдзначенемъ. Потѣмъ переселивъ ся зъ своимъ стрыемъ [тогдѣ віцеректоромъ вѣденьскон семинарія] до Вѣдня и тамъ скѣнчивъ III. класу гімназіи рѣвножь зъ вѣдзначенемъ. Вѣдтакъ бувъ принятый до греко рускон колегіи св. Атаназія въ Римѣ, де скѣнчивъ гімназіяльній, фільософічній и богословскій науки въ колегіи Папы Урбана VIII de propaganda fide зъ вѣдзначенемъ и ставъ докторомъ богословія. Рукоположеный 1860 р. въ пресвитеры вернувъ до Галичины 1861 р. и бувъ коротко сотрудникомъ у о. С. Вислоцкого у Фльоринцѣ.

Позакъ въ перемыскѣй дієцезіи тогды не було одвѣтного мѣсця, длятого перенѣсъ ся д-ръ Сильвестеръ Сембратовичь 1862 р. въ дієцезію львѣвску, де зъ-першу дѣставъ посаду капелана и катихита школы при женьскѣмъ монастирѣ СС. Василіянокъ въ Словитѣ, а потѣмъ 1863 р. именувавъ его Митрополитъ Яхимовичь префектомъ духовнон семинарія у Львовѣ. Обнявши тую посаду, сповнявъ такожь (1863 – 1865) обовязокъ катехита при головнѣй школѣ у Домініканѣвъ. Въ 1864 р. именовано его референтомъ митроп. Консисторіи, въ 1865 р. ставъ заступникомъ а въ 1869 дѣйстнымъ професоромъ догматики въ университетѣ львѣвскѣмъ, а въ рр. 1873 бувъ деканомъ богословского факультету. Тогдѣ именовано его такожь просинодальнымъ екзаминаторомъ и совѣтникомъ Консисторіи. Въ р. 1878 именувавъ его Папа Пій IX. архипресвитеромъ митрополичон Капітулы, а 29-ого лютого 1879 Епископомъ юліопольскимъ и Суфраганомъ львѣвскимъ. По уступленю Митрополита Іосифа 1882 р. ставъ Адміністраторомъ апостольскимъ архідієцезіи львѣвскон, а дня 14 марта 1885 р. именувавъ его Папа Левъ XIII. Митрополитомъ галицкимъ и Архіепископомъ львѣвскимъ. Интронізація вѣдбула ся дня 5 мая 1885 р. Въ р. 1890 цѣсарь именувавъ Митрополита Сильвестра тайнымъ совѣтникомъ а въ р. 1893 удѣливъ ему велику ленту ордеру зелѣзной короны I. класы. Папа именувавъ его въ р. 1894 пристоятелемъ трону Его Святости и графомъ римскимъ, а дня 29 падолиста 1895 Кардиналомъ св. римскон церкви. Біретъ кардинальскій одержавъ зъ рукъ Его Вел. цѣсаря Франць Іосифа I. у Вѣдни дня 7 грудня, а 12 грудня вѣдбувъ ся торжественный въѣздъ и повитанє у Львовѣ.

Смерть бл. п. Кардинала мусить глубоко тронути кождого Русина. Не стало найвысшого Достойника руско-кат. церкви, не стало Мужа, котрый — хочь въ житю політичнѣмъ, пѣдъ напоромъ рѣзныхъ обставинъ, иногдѣ мыливъ ся — вызначавъ ся честнотами яко чоловѣкъ, яко священикъ и яко Русинъ.

Яко чоловѣкъ бувъ пок. Кардиналъ знаный изъ незвычайно доброго серця, изъ щирости и вѣчливости — за весь часъ своего житя. Знае о тѣмъ добре духовеньство, знають и всѣ, що пок. Кардинала знали лично. Скромный про себе и ощадный для себе, не жалувавъ для другихъ и на справу загальну.

Яко священикъ, глубоко привязаный до католицкон Церкви и до руского обряду, сповнявъ пок. Кардиналъ обовязки свои завсѣгды ревно и совѣстно, неразъ — якъ отъ пѣдъ конець житя — прандино зъ посвященемъ

Яко Русинъ, и то Русинъ — якъ неразъ се проголосивъ прилюдно — стоячій на основѣ національнон самостійности малоруского народу, зазначивъ ся вѣнъ ще передъ десатками лѣтъ выданемъ Молитвенника для народу въ народнѣй, малорускѣй мовѣ. Культурній справы руски щиро его обходили и вѣнъ запомагавъ — по змозѣ навѣть щедро — рускій институціи, передовсѣмъ Бурсы и Шкѣльній Помочи, ремѣсниче товариство „Зорю", а вже справдѣшнымъ меценатомъ бувъ для руского дѣвочого института львѣвского. Щирорускій патріотизмъ свѣй задокументувавъ пок. Кардиналъ и въ завѣщаню своѣмъ.

Часы, середъ якихъ пок. Кардиналъ живъ и дѣлавъ вѣдъ часу обнятя управы Митрополіи львѣвскон по уступленю б. Митрополита Іосифа, були для галицко-рускон церкви та ей духовеньства якъ и для руского народу дуже богатій въ факты не малон ваги. Синодъ дієцезальный, кѣлька паломництвъ до Риму, скасоване дух. семинарія у Вѣдни а заложенє рускон колегіи въ Римѣ, роздѣлъ дух. семинарія львѣвскон и т. н. — то факты зъ поля церковного. Всякій політичній акціи, въ котрыхъ пок. Кардиналъ, радъ чи не радъ, бравъ чинный удѣлъ — дотыкали знову сильно народного житя галицкон Руси. Все те нинѣ зъ смертію бл. п. Кардинала переходитъ въ исторію а тая повинна sine ira et studio судити и важжувати дѣла его.

Мы нинѣ прощаемо въ-останне Митрополита, котрому Богъ судивъ блескомъ кардинальского достоинъства озарити, галицко-руску церковь, — прощаемо Мужа честнотъ яко чоловѣка, слуги Божого и Русина — народовця и мецената.

Вѣчная Ему память!

Бл. п. Кардиналъ Сембратовичь занедужавъ [такъ, що недугу его могли лѣкарѣ замѣркувати] въ лѣтѣ минулого року. Якъ вѣдомо, на пораду д-ра Ясѣньского перервавъ свѣй лѣтный вѣдпочинокъ въ Пѣдлютѣмъ и вернувъ до Львова за-для лѣкарскон порады. Опбля выѣхавъ бувъ ще на візитацію бережаньского деканата, але не мѣгъ уже ей докѣнчити. Лѣкарѣ ствердили недугу рака въ жолудку, а за недовгій часъ орекли, що для продовженя житя необхѣдно потрѣбно перевести операцію жолудка. Пок. Кардиналъ довго вагавъ ся, вкѣнци на пораду своего свояка д-ра Гладишовского зъ Тернополя пѣддавъ ся операціи дня 11 вересня. Проф. д-ръ Рідігеръ перевѣвъ ей щасливо. Якъ то буває, по операціи настало запаленє легкихъ, але сильный організмъ перемѣгъ и недужій мѣгъ кѣлька мѣсяцѣвъ не только ходити, але и вѣддавати ся звычайнѣй своѣй урядовѣй роботѣ и проводити всякимъ парадамъ. Вѣдъ двохъ мѣсяцѣвъ знову почавъ занепадати на здоровлю, мѣгъ приймати лише рѣдкій кормъ, ослабавъ що-разъ бѣльше, почавъ опухати, вкѣнци сего тыждня при великѣй горячцѣ стративъ мову и безъ руху лежавъ дожидаючи вѣдъ смерти вызволу зъ тяжкихъ мукъ. Агонія почала ся позавчера о 6 годинѣ пѣдъ вечеръ; вчера о 7 годинѣ рано вѣдозвали ся у конаючого якѣсь тяжкій внутрѣшній болѣ, бо почавъ кидатись и судорожно затискати руки, вѣдтакъ успоконивъ ся и о 3 год. 50 мін. спустивъ духа въ окруженю родины, кѣлькохъ крилошанъ и д-ра Ренцкого.

По смерти Кардинала священики одягли тѣло, зложили поки-що на софѣ и вѣдправили панахиду. Вѣдтакъ въ домашнѣй каплици приступлено до пѣдготовленя катафалька, а за той часъ нотарь [Фіделеръ, заступникъ канцелярія д-ра Вурста] въ присутности крил. о. Чапельского и свѣдкѣвъ о. Евг. Гузара и адв. д-ра Федака опечатавъ комнаты (кабінетъ, де лишили ся всѣ дорогѣнности, ефекты приватній й митроп. дѣбръ и комнату, де мѣстять ся сервісы, одѣжь и т. п.]. О 7 годинѣ вложено тѣло до металевон домовины зъ вѣкомъ склянымъ и по вѣдправѣ панахиды занесено до приватнон каплицѣ. Тутъ всѣ крилошане вѣдправили соборный парастасъ.

Зразъ по смерти Кардинала пралаты Бѣлецкій и Туркевичь удали ся повѣдомити намѣстника, маршалка краю и президента мѣста. Рѣвночасно розбслано звыжь сто телеграфічныхъ депешъ до Риму, до кабінетнон канцелярія у Вѣдни и до Нунціятуры, до рускихъ и инших Епископѣвъ и до всѣхъ деканѣвъ львѣвскон Епархіи. Перша кондоленційна телеграма наспѣла вѣдъ міністра-президента гр. Туна.

Около 8½ години отворено завѣщанє бл. п. Кардинала [зложене у вертгаймовскѣй касѣ пѣдъ ключемъ у крил. Чапельского] и вѣдчитано при родинѣ и у упрошеныхъ свѣдкахъ. Въ тѣмъ же часѣ Капітула вѣдбувала засѣданє. Обговорено лише справы похорону, а на нинѣ проектувало ся друге засѣдане для выбору Адміністратора для справъ духовныхъ а другого для темпоралій.

Порядокъ похоронный постановлено ось-якій: Нинѣ, завтра и въ недѣлю будуть заупокойні богослуженя, а коло тѣла вѣдъ 8 годины рано до 8 вечеромъ священики читати будуть евангелія а цѣлу нѣчь співати будуть архикатедр. пѣвцѣ псалтирю; кождого зъ сихъ днѣвъ вѣдправлять ся о 8 рано, о 12 въ полудне и о 7 вечеромъ парастасъ коло тѣла. Въ недѣлю о 5 годинѣ зъ полудня перенесуть тѣло до архикатедр. церкви и вѣдправить ся торжественный парастасъ. Въ понедѣлокъ: рано о год. 4½ зачнуть ся въ архикатедр. церквѣ читаній литургія; о 6 год. зачнесь чинъ погребенія єрейского и потреває до 9-ои; о 9 год. архіерейска служба Б. обряду вѣрменьского, о 10 архіерейска служба Б. обряду латиньского а о 11 до 1-ои архіерейска служба Б. руска. О 1 годинѣ выголосить проповѣдь о. пралатъ Бачиньскій. О год. 1½ послѣдне цѣлованіе, а по 2 бій выйшовъ бы похоронный походъ на Личаковске кладовище, коли-бъ не осущила ся первѣстна гадка, щобы тѣло Кардинала поховати въ архикатедральній церквѣ [се рѣчь ще не порѣшена].

Бл. п. Кардиналъ въ завѣщаню своѣмъ розпорядивъ, щобы тѣла его не бальсамувати, похоронъ щобы бувъ якъ найскромнѣйшій и просивъ, щобы на домовину его не складано анѣ цвѣтѣвъ анѣ вѣнцѣвъ [отже вѣнцѣ и цвѣты не будуть принимати ся].

Изъ завѣщанія подаємо що-замѣтнѣйше: Спадковомницею установивъ пок. Кардиналъ свою сестру п. Теклю Сембратовичѣвну, а екзекуторами завѣщанія оо. крил. Туркевича и Чапельского, д ра Гладишовского и д-ра Федака. Дорогоцѣнний хрестъ, перстенѣ записавъ митроп. Капітулѣ [вартостъ до 10.000 зр.; межь тымъ самъ хрестъ пожертвованый Архіерееви гр. Потоцкою на похороны гр. Альфреда Потоцкого 5000 зр. вартости]. — На рускій Бурсы (на львовскій „Руслань“ и „Шкільну Помочь“ та на провінціяльні Бурсы) записавъ 30.000 (тридцять тысячь) зр. Дальше 1000 зр. записавъ на богослужебну фундацію, именно на три служьбы Божѣ за свою душу, котрій мають щорочно вѣдправити: найменодшій кралошанинъ митр. Капітулы, наймолодшій сотрудникъ архикатедральный и одинъ священникъ въ епархіи львовскои. Капелянови своему, д-ру Демчукови полишивъ на памятку свій золотый годинникъ въ золотымъ ланцухомъ [вартости 500 зр.]. Вся служба мая дѣстати повторочну платню числячи вѣдъ дня смерти. Грошѣ, якій бы остали ся, мае спадковомниця роздѣлити пѣсля своеи совѣсти межь родину.

Що-до дѣвочого института у Львовѣ — то передъ рокомъ выготовлено актъ фундаційный, силою котрого цѣла реальность [при ул. Длуґоша ч. 15] закуплена пок. Кардиналомъ передъ 15 лѣтами за 28.000 зр. а теперь представляюча вартость 80—100.000 зр. и до того часу на него занитабульована, теперь занитабульована на „Рускій институтъ дѣвочій у Львовѣ“. Въ сѣмъ институтѣ установивъ пок. Кардиналъ пять мѣсць свого имени [зложивши на те вже попередъ звыжь 35.000 зр.]; зъ того: два мѣсця для сиротъ зъ его родины, два мѣсця для сиротъ по священникахъ а одно мѣсце для сироты по свѣтскомъ Руснѣ. Куратореію фундацін установлена митроп. Капітула и она мае постаратись о заснованю института. Актъ фундаційный незадовзѣ оголосить ся въ повнѣй основѣ.

Доси, о кѣльо намъ звѣстно, наспѣли телеграфічні заявы сочувства: вѣдъ президента міністрѣвъ гр. Туна, вѣдъ перемыского Еп. Чеховича, вѣдъ намѣстника гр. Пінінського зъ Тобляхъ [де теперь перебуваe], вѣдъ краковского князя-Еп. Пузины, вѣдъ перемыского лат. Еп. Солецкого и и.

До ситуації.

Зъ Будапешту доносять, що австрійска рада державна буде розвязана, а выборы будуть розписаній на пѣдставѣ новои якоись ординаціи. Такій мае бути результатъ всѣхъ нарадъ и конференцій у Вѣдни, Будапештѣ та Ишлю.

Що приготовляють ся якѣсь несподѣванки, о тѣмъ кажуть догадувати ся рухливость такъ австрійскихъ, якъ и угорскихъ міністрѣвъ та частій ихъ авдіенціи у цѣсаря въ Ишлю. Въ середу приймавъ цѣсарь на авдіенція міністра Кайдля. Нинѣ приѣздить до Вѣдня Банфі на нараду зъ Каллаемъ, Туномъ и Кайдлемъ, вѣдтакъ разомъ зъ Туномъ поѣде до Ишлю. Замѣтна также рѣчь, що до Вѣдня прибувъ гр. Пінінський и конферувавъ зъ Туномъ, а инші намѣстники также мають прибути на конференція въ якихось дуже важныхъ справахъ.

Magyar Orszag доносить, що теперѣшна рада державна мае бути розвязана, а нову зложать соймы. У пересни и жовтни мають вѣдбути ся нові выборы до соймѣвъ. Угорске правительство годить ся на те, а Банфі ѣде до цѣсаря запевнити его, що угорскій соймъ заключать угоду зъ такимъ парляментомъ.

Органъ Кошута Egyetertes доносить, що конференція Банфіого зъ Туномъ мала на цѣли переведеня угоды въ конституційнѣй и парламентарнѣй дорозѣ. Именно Тунъ мавъ предложити цѣсареви проектъ змѣны конституціи на пѣдставѣ §. 14. въ той способъ, що бунъ бы розширеный обсягъ дѣланя соймѣвъ въ національныхъ и языковыхъ справъ. Вѣдтакъ соймы, черезъ выслане делегацій, утворили бы центральный парляментъ. Сли цѣсарь згодить ся на сей проектъ, соймы будуть сейчасъ розвязанй и розпишуть ся нові выборы до нихъ. Доперва ново-выбранй соймы выслали-бы делегаціи до рады державнои. Тѣ выборы мали бы вѣдбути ся вже за мѣсяць. Новому парламентови предложено бы справы угодовій. Сесія розпочала бы ся вже въ жовтни и въ мѣру, якъ бы ухвалювано поодинокій справы, йшли бы они до цѣсарскои санкціи. Що-до иншихъ справъ оголошено бы провізорію.

Такожь въ деякихъ кругахъ вѣденьскихъ запевняють, що реакційнымъ елементамъ дѣйстно повело ся наклонити правительство до державного замаху. Змѣна конституціи мае мѣстити въ собѣ сильне обмеженя выборчого права. Навѣть тѣнь загального права голосованя якою и V-та курія, мае щезнути. Все те дѣе ся пѣдъ назвою „розширеня автономіи“!

Рѣшаючій сферы мають займати досыть неприхильне становиско що-до цѣлого того авантурничого проекту, — разъ зъ огляду на ее, що оно було бы актомъ безправства и самоволѣ, а по друге, що оно выклакало бы межь народомъ ще бѣльше невдоволеня. Такожь въ Галичинѣ передвиджують можливость забурень. Колу польскому, котре запевняе, що все пѣйде гладко, не всѣ вже у Вѣдни вѣрять. Деякій провѣдники того „кола“ сидѣли въ послѣднихъ часахъ у Вѣдни и на-силу перли до державного замаху, брешучи, що нѣбы народъ бажае собѣ обмеженя выборчого права. Тѣ самій паны представляли потребу обмеженя конституціи яко неумолиму конечность. Въ рѣшаючихъ сферахъ мають вже не вѣрити тымъ пѣдшептамъ галицкихъ брехунѣвъ. Тутъ панує поглядъ, що заведене выборѣвъ до рады державнои соймами вымагало бы попереднои змѣны соймовои ординаціи выборчои, бо теперѣшна е вже перестарѣла и корістна однѣй лишь класѣ великихъ властителѣвъ.

Сли-бы правительство дѣйстно споминало ватѣѣ галицкои шляхты и вѣддало державу на поталу соймовыхъ делегатѣвъ, то не лишь выване опозицію всѣхъ національныхъ меншостій економічно гнетеныхъ масъ народныхъ, але и выклине далеко небезпечнѣйшого для себе ворка въ лѣса, бо зорганізованыхъ и будь-що-будь сильныхъ ще Нѣмцѣвъ. Занятуватъ вѣйну зъ такою конституцією, якои бажають собѣ всѣ реакційній сторонництва Австрія, запевнивъ уже посолъ Штайнвендеръ на зборахъ выборцѣвъ въ Мельбѣрнѣ. Межь иншимъ сказавъ вѣнъ: „Що-до поголосокъ о державнѣмъ замаху, то на случай заведеня выборѣвъ до парляменту черезъ соймы, жаденъ зъ нѣмецкихъ соймѣвъ, анѣ стирійскій, карнтскій, шлеский, анѣ долѣшно-австрійскій не возьме въ выборахъ участи. Сли-бы правительство завело на основѣ §. 14. загальне голосоване, Нѣмцѣ що-правда стратять въ користь Чехѣвъ, клерикалѣвъ и соціялістѣвъ, але мимо того будуть ще на стѣлько сильній, що зможуть унеможливити всяку управу державою, сли-бы не сповнювано ихъ бажань. Нѣмцѣ вырекли ся вже претензій до панованя надъ цѣлою державою, але хотять мати спокѣй на своѣй власнѣй земли.“

Въ справѣ уживаня руского языка.

Коли змаганя Русинѣвъ въ нашѣмъ краю, въ справѣ выборени дѣйснои рѣвноправности для языка руского, проявили ся рѣшучимъ выступленемъ рускаго духовенства и рускихъ громадъ, то панове „старосты“ та за ними деякій панове „маршалки“ выступили зѣ своими неправно ужитыми средствами репресійными (карными пѣсланцями и ухиланями о „języku urzędowym“) супротивъ урядѣвъ парохіяльныхъ и громадскихъ, бючи въ лице всѣ заявленя правительства и остатну ухвалу Сойму краевого. Зъ того показуе ся, що намъ на нѣче не здадуть ся всякій розпорядженя властей, доки мы самі не переведемо кампанію языковои и тою правною борбою не змусимо галицкихъ властей до упановання правъ рускаго языка, на пѣдставѣ артикулу 19 закону основного. Тота борба о права рускаго языка не е нова, лише доси вели ю одиниці и то переважно на области судовництва, та въ тои причины въ дѣйстности успѣхи були слабѣ и дотычній особы мусѣли ще терпѣти докоры яко загорѣлцѣ, москвофіли и т. п. Прото треба намъ всѣмъ и на всѣхъ областяхъ жите публичного упѣмнути ся о перше право національне, якимъ е рѣвноправность языка, и непохитно вытревати въ тѣй борбѣ, а побѣда мусить бути по нашѣй сторонѣ!

Нашій хитрій противники уживають всякихъ штучокъ, щобы Русинѣвъ вѣдстрашити вѣдъ ихъ змагань національныхъ, тожь на все мусимо приготовитись, щобы безпроволочно дати вѣдповѣдь кому треба и яку треба, бо зъ дотеперѣшного ихъ поступованя слѣдуе, що або они е люде нерозумній, або насъ Русинѣвъ мають за людей нерозумныхъ..

Одинъ ц. к. староста намагавъ ся уневажнити постанову собору деканального зъ причины формальныи, позаякъ ухвалюване въ справѣ языка и переписки зъ властями представлялось справою політичною та не належить до компетенціи духовнои власти. Той справдѣ хитрый высказъ могъ бы декого переконати, якъ бы не тота обставина правно-державна, що урядованя духовныхъ властей е внутрѣшною справою церковною, и тому о нѣй выключно мають право рѣшати духовній власти, отже въ деканатѣ соборъ деканальный. Тутъ показуе ся просто невѣжа закону основного дотычно самоуправы, признанои всякому законно узнаному вѣроисповѣданю..

Другій ц. к. старести покликують ся звычайно на то, що польскій языкъ е урядовымъ въ Галичинѣ, отже всѣ урады мають тѣлько въ польскѣмъ языцѣ переписувати ся, выставляти выказы, посвѣдчени и т. п. Тутъ знову годило бы ся, щобы панове урядники перечитали собѣ докладно розпорядженя міністерске зъ 5 червня 1869. про запроваджене польского языка яко урядового въ Галичинѣ, бо тамъ найшли бы они §. 5., де выразно постановлено, що приписы о языцѣ урядовѣмъ не мають нѣякого примѣненя до переписки ц. к. властей зъ властями неправительственными духовными властями, громадами и корпораціями. Супротивъ того власти автономічній, власти духовній и власти громадскій мають право рѣшати про свѣй языкъ урядовый, та постановити, що краевый языкъ рускій е ихъ языкомъ урядовымъ, а натомѣсць ц. к. власти обовязаній е вѣдносити ся до тыхъ же властей неправительственныхъ зъ тѣмъ языцѣ, якого уживають тотій власти неправительственній, т. е. трактувати ихъ въ тѣмъ зглядѣ на рѣвнѣ зъ сторонами интересоваными.

Иншій ц. к. старосты жадають вѣдъ урядѣвъ парохіяльныхъ, щобы выладжували вытяги зъ метрикъ або выказы поборовыхъ въ языцѣ латиньскѣмъ або нѣмецкѣмъ або й въ польскѣмъ, абы лишь не въ языцѣ рускѣмъ, мотивуючи свои заряджена тымъ, що тѣ выказы е призначенй для вѣйсковыхъ властей.

Того рода интерпретація розпорядженъ языковыхъ е зовсѣмъ фальшива, понеже латиньскій языкъ не е мовою краевою, и въ тѣмъ языцѣ мають бути выготовленій тѣлько дословій копіи зъ метрикъ, а не вытяги або выказы метрикальній. Натомѣсць вытяги и выказы метрикальній можуть бути спорядженій въ языкахъ польскѣмъ, рускѣмъ або нѣмецкѣмъ, то е въ однѣмъ зъ языкѣвъ краевыхъ, — по мысли розпорядженя міністерства справъ внутрѣшныхъ зъ 16 вересня 1875 р. А зъ уваги, що тѣлько ц. к. власти въ Галичинѣ обовязаній е переписувати ся зъ властями вѣйсковыми по нѣмецки, прото не можна сего обовязку розширити на инші власти, та рѣчію ц. к. властей е приладити дотычній уставленя для властей вѣйсковыхъ въ нѣмецкѣмъ языцѣ. Латиньскій священники предкладають свои вытяги и выказы метрикальній въ языцѣ польскѣмъ, та ихъ ц. к. староства певне не взывають пѣдъ грозою карныхъ пѣсланцѣвъ, щобы писали по латиньски або по нѣмецки, отже рѣвне право. — И сподѣватись треба, що нашій Ординаріяты стануть въ оборонѣ патріотичного духовенъства рускаго, щобы его вызволити зъ-пѣдъ самоволѣ ц. к. старостъ...

Также до нашихъ урядѣвъ громадскихъ забирають ся ц. к. староства та завязують до себе начальникѣвъ громадъ и писарѣвъ громадскихъ, щобы не выконували ухвалы Рады громадскои що-до запровадженя языка рускаго въ урядованю громадскѣмъ, бо инакше само староство уневажнить дотычну ухвалу Рады громадскои, але до сего ц. к. староства не мають нѣякого права, позаякъ таке ихъ поступоване е очевиднымъ нарушенемъ самоуправы громадскои и кваліфікуе ся яко карыгѣдне надужите урядовои власти. Тому на такій безправній грѣзьбы повинно ся вѣдповѣсти зажаленемъ до особы ц. к. намѣстника, щобы предстанитель монарха знавъ, якихъ мы маемо старостѣвъ, якихъ мы свободъ конституційныхъ заживаемо, та щобы въ соймѣ не потребувавъ неправдивыми аргументами боронити пѣдвластныхъ урядниковъ, але вчасно зарадивъ лиху..

А вже-жъ просто смѣшнымъ е поведене тыхъ панѣвъ маршалкѣвъ повѣтовыхъ, що то не хотять приймати рускихъ письмъ вѣдъ Старшинъ громадскихъ, уважаючи на рускій земли рускій языкъ въ урядованю громадскѣмъ за неистнуючій, на пѣдставѣ ухвалы Рады повѣтовои, позаякъ заступникъ повѣтовои автономіи повиненъ на тѣлько знати, що Радѣ повѣтовѣй вѣльно ухвалити языкъ урядовый для себе и для свого Выдѣлу повѣтового, а Радѣ громадскѣй такъ само вѣльно ухвалити языкъ урядовый для себе и для Уряду громадского. О такихъ справахъ належить въ дорозѣ вѣдклику заразъ доносити до Выдѣлу краевого у Львовѣ, щобы той поучивъ панѣвъ зъ повѣту, що таке поступоване ихъ, то „автономія“, а не „автономія“...

Въ Нижневъ 3. н. ст. серпня 1898 р.

Д-ръ Кость Левицкій.



Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізаціи дешевого и догѣдного кредиту селянского въ Галичинѣ.

VII.

Важнѣйшій рѣзницѣ межь касами позичковыми системы Райфайзена а товариствами задатковыми системы Шульцого.

Вже на основѣ того, що высше сказано о касахъ позичковыхъ системы Райфайзена и хто знае устрѣй касъ задатковыхъ системы Шульцого, може легко пѣзнати рѣзницю, яка заходить межь тыми двома системами. Рѣзнять ся отже касы Райфайзена вѣдъ товариствъ задатковыхъ въ слѣдуючихъ точкахъ:

1) Касы Райфайзена обмежують свою дѣяльность на можливо найменшій округи, отже на одну громаду або що-найбѣльше на одну парохію а въ наслѣдокъ того числять небогато членѣвъ, котрій лично знають себе и свои вѣдносины; — товариства задатковій не держать ся нѣякихъ ограничень пѣдъ взглядомъ територіяльнымъ, ихъ дѣяльность розтягае ся часто на значну часть краю а часомъ навѣть на цѣлый край, посѣдають велике число членѣвъ, часто тысячѣ, отже заряды ихъ не можуть докладно знати маетковыхъ вѣдносинъ довжниковъ, а тымъ менше способности доброго ужитя удѣленого кредиту.

2) Касы позичковій Райфайзена е противній побиранію удѣлѣвъ вѣдъ членѣвъ, а коли до того приневолений закономъ, то означають ихъ можливо якъ найниже, обмежують дівіденду до высоты стопы процентовои вѣдъ вкладокъ щадничихъ.

3) Касы Райфайзенѣвскій удѣляють позичокъ зарѣвно короткотерміновыхъ, якъ также довготерміновыхъ, и примѣняють ихъ сплату до доходѣвъ довжника; — товариства кредитовій удѣляють лише короткотермінового кредиту, на 2—3 роки, звычайно на 3 або 4 мѣсяцѣ, а крѣмъ того послугують ся часто продовженемъ сплаты позичокъ.

4) Форма кредиту въ касахъ Райфайзенѣвскихъ есть выключно скрипт довжный; вексель е рѣшучо выключеный, яко невѣдповѣдный для вѣдносинъ селяньскихъ; въ товариствахъ задатковыхъ вексель е головною формою кредиту. Орґанізація заряду и рады надзираючои въ касахъ Райфайзена а въ товариствахъ задатковыхъ е вѣдмѣнна, въ особенности же касіеръ въ товариствахъ задатковыхъ належить до заряду [дирекція], а въ касахъ Райфайзена стоить вѣнъ по-за зарядомъ.

6) Въ касахъ Райфайзена есть одинокимъ платнымъ урядникомъ касіеръ, а члены заряду и рады надзираючои не побирають жадной грошевои вынагороды; — противно въ товариствахъ задатковыхъ побирають они платню и тантіему.

7) Цѣлый чистый зыскъ призначая ся въ касахъ Райфайзена въ користь фонду резервового, котрый е неподѣльною власностію касы; — въ товариствахъ задатковыхъ лише малу часть призначуе ся на утворене и скрѣпленe фонду резервового, котрый може бути роздѣленый помѣжь членѣвъ.

8) Найважнѣйша рѣзница лежить въ цѣли, въ кругѣ дѣланя и въ дусѣ касъ Райфайзена а товариствъ задатковыхъ. Перші ставлять собѣ за цѣль: сполученe всѣхъ силъ и маетку цѣлои людности селяньскои, середъ котрои каса истнуе и дѣлае, въ цѣли пѣдпираня всѣхъ економічныхъ и суспѣльныхъ интересѣвъ своихъ членѣвъ, а до розвязаня тои задачѣ стремлять дорогою розповсюдненя и примѣненя основы и приказаня христіяньскои любови ближнього; — товарства задатковій е передовсѣмъ и выключно институціями грошевыми, банковыми, маючими на цѣли удѣлюване кредиту и подаване членамъ можности до зъужиткованя и заробку грошей, до твореня власного капіталу и высвободы въ переваги великихъ капіталістѣвъ; безпосереднe вплыване на инший економічній интересъ, моральный вплывъ на членѣвъ и взагалѣ на людность, середъ котрои дѣлають, не належить до ихъ круга дѣланя и цѣли.

Д-ръ Д. Савчакъ.

Переглядъ політичный.

Цѣсарь Вільгельмъ выдавъ въ Фрідріхсруге пѣдъ датою 2 с. м. слѣдуюче розпорядженє до канцлера: „Зъ моими высокими союзниками стою въ смутку надъ домовинною першого канцлера нѣмецкои держави, князя Оттона Бісмарка. Мы, що були сьвѣдками его величавои дѣятельности, що споглядали на него якъ на майстра політичнои штуки, не устрашимого борця, якъ въ войнѣ, такъ и въ часѣ мира, найбѣльше вѣдданого вѣтчинѣ сына и найвѣрнѣйшого слугу свого цѣсаря и короля, стоимо глубоко зворушеній смертію мужа, въ котрѣмъ Господь Богъ сотворивъ оруде до здѣйстненя безсмертнои идеѣ, єдненя и силы Нѣмеччины. Нинѣ не пора навычислятн тѣ дѣла, котрыхъ доконавъ великій покойникъ, всю журу, яку вонъ пережывъ за цѣсаря и за державу, всѣ осягненѣ нимъ успѣхи. Они за великій та за рѣзнородній и лишь исторія зможе и выпише ихъ на зелѣзныхъ своихъ таблицяхъ. Однакъ я мушу дати передъ цѣлымъ свѣтомъ выразъ однодушного жалю и вдячного подиву, якимъ перенятый цѣлый народъ, и въ имени цѣлои націи присягаю: все те, що великій сей канцлеръ сотворивъ пѣдъ Вільгельмомъ велнкимъ, захо вати, розвинути, и коли зайде потреба, майномъ та кровію боронити. Такъ менѣ Боже допоможи! Вамъ поручаю се розпорядженє публично огодосити.

ВІДОЗВА.

Здавна вже давав ся відчувати в нас брак інституції, що громадила би коло себе всіх наших літератів, без огляду на їх політичні переконання, та що в потребі приходила би їм в поміч з матеріяльною підмогою. Через недостаток подібної організації змарнувало ся у нас дуже багато талантів, що середъ иньших відносин могли би були своєю працею принести великій хосен нашому народови. Щоби тому запобігти в будучности, постановило товариство „Академічна Громада" дати початок до основання подібної інституції, постаравшись в міністерстві внутрішних справ про дозвіл збирання складок на *фонд для підмоги незасібних літератів*. Сей дозвіл звучить:

Ч. 22.343. До Честного Заряду Товариства „Академічна Громада" у Львові. Его Ексцеленция Пан Міністер внутрішних справ уділив рескриптом з дня 4. липня 1898 р. ч. 5649. М. В. Товариству „Академічна Громада" у Львові дозволу на збиране складок в Галичині і на Буковині в ціли утворення *фонду для підмоги незасібних руських літератів* з виключенем одначе квестовання від дому до дому.

Дозволу сього уділено *на час трьох літ для Галичини і на час одного року для Буковини*; в останнім краю можна розтягати збиране складок лиш на округи з руською народностю.

Особи уповажнені до збирання складок, заосмотрені в відповідні легітимації, мають заголосити ся перед зачатем збирання складок в Президії ц. к. Намісництва у Львові, згляднo в Президії ц. к. Правительства краєвого в Чернівцях.

Про се повідомлюе ся Честний Зарид в наслідок рескрипту Високої ц. к. Президії Намісництва з дня 11 с. м. ч. 7615 пр.

Львів дня 15 липня 1898.

Ц. к. Дирекция Поліції".

До завідування сим фондом вибрано окремий комітет, що в разі потреби міг би розширити ся, приймаючи в свій склад старших людий з по-за Товариства. Комітет порішив на своїм засіданю видати блянки в книжочках по 2, 5, 10, 15 і 20 кр. і розіслати їх всім, що згохосять ся в сій справі до нього і схотять в своїх місцевостях заняти ся складкою. Для успішнійшого переведення складки уважав би комітет пожаданим, щоби по повітах потворили ся повітові комітети, що занимали би ся тою справою. Діяльність їх побільшила би ся ще, колиб удало ся львівському комітетови вихлопотати дозвіл на уряджене фантової льотерії для збільщення згаданого фонду, про що власне комітет старае ся.

З огляду на велику вагу основуваного фонду звертае ся комітет до всіх прихильників нашої літератури і просить прийти йому в поміч. Заразом сподіе ся комітет енергічної підпори зі сторони всіх наших літератів, на якім поли вони не працювали би, як найбільше інтересованих в сій справі. Комітет певний, що вони ужиють цілої своєї поваги, щоби розпочате діло довести до кінця, та тим дати початок до основання товариства літератів, що в розвою нашої літератури могло б мати необчислені наслідки.

В всяких справах, що дотикають складки, просить комітет звертати ся до підписаного.

У Львові дня 2 серпня 1898.

За комітет — *Володимир Гнатюк*, Ринок, ч. 10, II.

[Другі часописи просимо відозву повторити].

НОВИНКИ.

— **Ректорат руской дух. семинарії** взывае пп. Питомцѣвъ, котрѣ належать до хору, щобы безпроволочно въ семинарію явили ся.

— **О. Євг. Гузарь** просить насъ оповѣстити: Дѣлячись сумною вѣстію про смерть Є. Ем. Кардинала, прошу, щобы тѣ институтки, котрѣ були въ львовскомъ институтѣ а могли бы пріѣхати, зобрались дня 8 с. м. въ полудне о 1 годинѣ въ институтѣ рускомъ въ цѣли спѣльнои участи въ сумномъ походѣ похоронномъ. — Свящ. *Евгенїй Гузарь.*

— **Концерты въ Яремчи и Надвирной**, котрѣ мали вѣдбути ся въ суботу и въ недѣлю при спѣвучасти „Львовского Бояна", зъ причины смерти и похоронѣвъ Є. Ем. Кардинала Сильвестра Сембратовича вѣдложеній на пізнѣйше. Новый речинець оголосить ся небаномъ въ часописях.

— **Великого нетакту** допустила ся редакція тутешнего дневника Słowo polskie, розлѣпивши вчера скрѣзь по мурахъ Львова посмертный плякатъ зъ портретомъ бл. п. Кардинала Сембратовича и зъ житенисію на-скрѣзь політичнои натуры. То чей же не годить ся!

— **Рада громадска въ Котузовѣ** ухвалила на засѣданю дня 22 липня с. р. переписувати ся зъ всѣми властями лише въ языцѣ рускомъ. То перша така громада въ повѣтѣ подгаецкомъ, тому то ины повѣтовцѣ такъ остро задумували братись до рѣчи, що ажь заде кретували: уважати всѣ рускѣ письма зъ тои громады за „nie było"!

— **Выдѣлъ товариства „Руска Бесѣда" у Львовѣ** складае щиру подяку о. Юліянови Гладиловичеви, пароху Любачева, за безкорыстовну и правдиво патріотычну опѣку, якои дознавъ вѣдъ него рускій театръ пѣдчасъ свого побуту въ Любачевѣ. Коли-бъ нашъ театръ мавъ бѣльше такихъ меценатѣвъ-опѣкунѣвъ, тогдѣ мѣгъ бы нась значно бѣльшимъ успѣхомъ сповнити свою місію въ нашѣмъ національнѣмъ вѣдродженю. То-жь щирому труженникови за его труды щиро-руске спасибѣгъ складае. — *Выдѣлъ „Рускои Бесѣды" у Львовѣ.*

— **Бурса св. Іоана Крестителя въ Дрогобичи** пригадуе всѣмъ намѣрюючимъ примѣстити свои дѣти або пупілѣвъ въ тѣй-же Бурсѣ, що дня 15 н. ст. серпня кѣнчить ся речинець вносити прошеня о принятє. До подана конечно долучити декларацію мѣсячнои доплаты вѣдъ 5—12 зр. зъ горы, такожь свѣдоцтво шкѣльне послѣдне, если ученикъ новый вступае въ Бурсу. — Класифікація бувшихъ 21 питомцѣвъ выпала добре; именно було: 6 вѣдличныхъ, 14 дѣстало першій степень а 1 поправку. Успѣхъ той завдячуе Бурса п. Рѣпнійскому, професорови гімназіи, котрый дуже ревно займавъ ся веденемъ Бурсы, мешкаючи разомъ зъ питомцями.

— **Испытъ зрѣлости** въ учительскѣй семинаріи въ Самборѣ вѣдбувъ ся вѣдъ 26 червня до 2 липня. До испыту приступило 48 публичныхъ учениковъ и 25 приватистовъ, разомъ 73. Зъ публичныхъ учениковъ здало 2 зъ вѣдзначеньемъ, 27 дѣстало свѣдоцтво зрѣлости, 15 поправку зъ одного предмету на три мѣсяцѣ, а 4 репробовано на рѣкъ. Зъ екстерністовъ здали 4, поправку зъ одного предмету дѣстало 10, вѣдступило 8, вѣдпали на рѣкъ 3. Зъ вѣдзначеньемъ здали: Єиг. Злотницкій и Бол. Кочоровскій. Здали: Алекс. Бабякъ, Конст. Бабицкій, Стеф. Бабій, Вас. Березюкъ, Сам. Блохъ, Андрѣй Бирошчь, Діон. Чайковскій, Ив. Дякъ, Ив. Думинъ, Іс. Гиневичь, Мих. Горошко, Стан. Якубовскій, Ив. Коморовскій, Романъ Козорѣзъ, Францъ Мазуръ, Орестъ Охнчь, Волод. Павлухъ, Вас. Церфило, Отто Шпонтановскій, Ив. Проць, Стан. Саковскій, Ант. Селецкій, Тимотей Скоморохъ, Іос. Страмъ, Стеф. Сенстацкій, Теоф. Токарскій, Ив. Зємба. Зъ приватистовъ здали: Миколай Колопенюкъ, Стан. Равскій, Марія Гдуля и Іос. Кнорекъ.

— Вчера рано померъ у Львовѣ въ 70-бмъ роцѣ житя **Едвардъ Гамерскій**, бувшій довголѣтный директоръ нѣмецкои львовскои гімназіи. Покойный яко директоръ и яко чоловѣкъ тѣшивъ ся загальнымъ поважанемъ.

— **Причиною катастрофы зелѣзничои пѣдъ Ланьцутомъ** — о котрѣй вже мы згадували — була нездарность будинка зелѣзничого, що не зачинивъ рампы. За те потягнено его до одвѣчальности.

— **Страшного убійства** допустили ся въ ночи на 4. с. м. не зловлені доси три парѣбки въ коршмѣ званѣй Приходы, що стоить 6 клм. за Перемышлянами. Убійцѣ дѣстали ся до корчмы черезъ вѣкно въ ночи, коли вже всѣ спали, и убили клоницею 86 лѣтного коршмаря, его невѣстку зъ однорѣчною дитиною, сестру невѣстки и 12-лѣтну дѣвчину, родичку коршмаря. Лѣкарѣ прибули заразъ, скоро донесено о убійствѣ, и заходять ся удержати при житю дѣвчину, котру застали ще живою; але мабуть нема на те надѣѣ. Всякій познаки вказують, що убійства доконано для рабунку.

— **На все мода.** Рада мѣста Сантяна надала почестне горожанство обшарникови маршалкови снятыньскои рады повѣтовои Мойсѣ-Россохацкому. Vivant sequentes!

— **Баландюковске „obwieszczenie."** Мае Жовквщина свого старосту-хитреця польонізатора, а Підгаєччина свого маршалка законодавця въ користь польщины — чому-ж Стрыйщина не мае мати свого Баландюка, давнѣйше пісаря въ чотирнацати селахъ, а нинѣ пісаря и дяка въ Моршинѣ. Вѣдъ громадскои зверхности въ Моршинѣ замашистымъ стылемъ выписавъ вонъ „obwieszczenie" о выборахъ до громадскои рады, що мають вѣдбути ся дня 6 н. ст. серпня с. р. въ будинку коло церкви, де давнѣйше була школа. Пригадуе вонъ въ нѣмъ рускій громадѣ польскимъ письмомъ и стилемъ, що громада выбирае собѣ раду зъ 12 членѣвъ и 6 заступниковъ та що вѣдтакъ кожде коло выборче мае выбрати по 4 радныхъ и по 2 заступниковъ. Свое высоко-урядове „obwieszczenie" пѣдписавъ вонъ зъ сторони громадского уряду знакомъ хреста, положивъ власноручно пѣдпись громадского начальника словами „Fedor Hołowaty" и додавъ „per me Baiandiuk". Дивуй-же ся тутъ „инородцемъ", коли насъ Русинѣвъ не шанують; тутъ свій чоловѣкъ, Русинъ, а въ додатку дякъ не напише до своихъ братѣвъ руских громадянъ по свому, по руски! Чи-жь дивно вѣдтакъ, що въ Довгѣмъ и Моршинѣ головою мѣсцевои рады шкѣльнои не є анѣ мѣсцевый душпастырь анѣ взагалѣ Русинъ! Мимоходомъ сказавши, душпастырь зъ подорожи по-за моремъ ще не вернувъ, а люде вѣдъ Зеленыхъ святъ не мали бы навѣть служебы Божои, якъ-бы черезъ три недѣлѣ не вѣдправлявъ бувъ недужій священникъ, перебуваючій на лѣченю въ моршиньскомъ купелевомъ заведенію. Въ слѣдуючу суботу выборы новои громадскои рады, а душпастыря ще нема дома и буде знову: якій панъ, такій крамъ — зъ п. Baiandiuk-омъ на чолѣ. Въ Моршинѣ ще самій анальфабеты, бо инакше не жили-бъ коштомъ уконъ громады такимъ мудрагелямъ. — *Сусѣдъ.*

— **Будова центральнои рѣзнѣ у Львовѣ и торговицѣ на худобу и конѣ** невдовѣ розпочне ся. Цѣла будова всѣхъ вѣдповѣдныхъ будынковъ, зъ выимкомъ льокалю на топленє лою и кафільдезинфектора, буде коштувати 930.000 злр., а зъ выдатками на закупно грунтѣвъ, на будову дорбгъ и на приготовляючій роботы въ сумѣ 80.000., загальный выдатокъ вынесе мілїонъ злр. Вѣддѣлъ адміністраційный обѣймати буде, окрѣмъ дому для портіера, будынокъ адміністраційный зъ урадовымъ бюромъ, дальше будуть: льокаль для дослѣдѣвъ ветеренарійныхъ и сторожи акцизовои, мешканє головного ветеринара яко директора и головного касіера на поверсѣ, опбсля ще возвня и льокаль на складъ мяса довезеного зъ провінції. На площи рѣзнѣ находити ся будуть рѣзнѣ на худобу грубшу, а особній на безроги, на меншій товаръ и на дрѣбъ загальный. Дальше будуть: полокарни, гноївня, будынокъ машиновый зъ льокалемъ до выробу штучного леду, холодѣвня, будынокъ на мешканє служебы, дѣ стайнѣ на худобу и безроги, льокаль на кровъ, складъ шкѣръ и лою. — Торговиця на худобу буде мѣстити: будынокъ реставраційный и бюро торгове, льокаль реставраційный, мешканє для другого ветеринара, крыту вагу, галю отверену для худобы грубшои а другу на меншу, галю на безроги, обору на худобу и хлѣвы на безроги, рампу до выладовування сполучену шляхомъ зелѣзничимъ зъ головною зелѣзницею, и т. п. Якъ для рѣзнѣ такъ и для торговицѣ, котрѣ будуть уряджені пѣсли найновѣйшихъ вымогъ, зарезервовано площѣ всюды на розширенє будынковъ. Особну площу призначено на торгъ контумаційный, за котрою буде находити ся вѣддѣлъ санітарный, зложенный изъ стайнѣ контумаційнои, особнои рѣзнѣ, гноївнѣ и вѣддѣльнои рампы. Побѣчь торговицѣ на худобу стане торговиця кониска. Будова будынковъ адміністраційного, реставраційного и мешкання начне ся ще сего року, а всѣ инши будынки зъ цѣлымъ урядженемъ будуть побудовані протягомъ двохъ лѣтъ. Рѣзня цѣлковито скѣнчена перейде на загальный ужитокъ въ 1901 роцѣ.

— **Малиновый сокъ для „гобъв"**, але зъ мѣди. Магістратъ мѣста Горлиць на пѣдставѣ неголосокъ, що много собѣ, котрѣ пили воду содову зъ сокомъ малиновымъ, опбсля сильно вѣдчували млость, сконфіскувала чотыри фляшки малинового соку у фабриканта води содовои, жида Шмуля Шпіталя въ Горлицяхъ. При хемічнѣй аналізѣ показало ся, що въ тѣмъ соцѣ малиновѣмъ було все инше, лишь не сокъ малиновый. Була то мѣшанина винного квасу, розпущена мѣдь, а все те закрашене нѣбы сокъ малиновый. Штучнымъ фабрикантомъ заопѣкувала ся прокураторія. — Не лучше дѣесь и у насъ у Львовѣ. Сокъ малиновый по жидовскихъ складахъ води содовои буває сильно шкѣдный здоровлю. Може бы и нашъ столичный магістратъ разъ рѣшучо выступивъ противъ такихъ фальшбанникѣвъ!

— **Корабле въ Галичинѣ.** У Вѣдни мае заснувати ся товариство, котре при помочи державы и краю намѣрае завести въ Галичинѣ плабку и корабельну на Вислѣ и Сянѣ. Особливо Вислою перевожено бы уголь камѣнный. Товариство жадае помочи вѣдъ державы и краю, бо заведенє кораблѣвъ на згаданыхъ рѣкахъ пѣдвисло бы торговлю прибережныхъ мѣстъ.

— **Найстаршій.** Въ Мехику вѣдбувъ ся недавно похоронъ одного чоловѣка, имовѣрно найстаршого вѣкомъ на свѣтѣ. Называвъ ся вонъ Camprehe а пережывъ лише — 154 рочкѣвъ. Въ послѣдныхъ лѣтахъ мешкавъ у свого пра-пра-правнука. Полишивъ по собѣ вѣрогѣдный вѣдписъ своєи метрики зъ костела въ мѣсточку Valladolid въ Іспанії, котра доказуе, що уродивъ ся въ 1744 роцѣ. Красный вѣкъ прожывъ!

— **Чума въ Индіяхъ** лютить ся дальше. Въ головнѣмъ гнѣздѣ, въ мѣстѣ Бомбаю, трохи ся успокоено, але въ Калькутѣ случаѣ чумы множать ся. Пбсля справозданя занедужало було недавно 104 особъ, а зъ того 77 померло. Мешканцѣ опускають мѣсто и въ уточи шукають спасеня передъ страшнымъ ворогомъ людскости, въ котрымъ всяка дотеперѣшна борба показала ся безуспѣшною. Пошесть прибирае грѣзный видъ, бо коли смертельность въ першѣмъ тыждни выносила тѣлько 55%, то въ семѣмъ уже тыждни дѣйшла до 88·9%.

— **Мимо стану выимкового** выкликала онодгы банда цигановъ въ коршмѣ въ Гржегуржкахъ пѣдъ Красновомъ велику авантуру. Пѣдхмелений „галицкимъ конякомъ" кочуючій сыны земль Арпада при звукахъ чардаша такъ напудили свого побратимця коршмаряжида, що сей ажь покликавъ жандармѣвъ. Прибувшій жандармъ стрѣломъ „въ горнах" успокоивъ розгуляну банду и при помочи жовнѣрѣвъ заведено кочовникѣвъ на оселю — до вязницѣ.

— **Котюзѣ по заслузѣ.** Судъ земскій въ Цвиковѣ въ Саксонії засудивъ властителя добръ Зінгера за нелюдске трактоване жѣнки и дѣтей на два роки и пять мѣсяцѣвъ тяжкои вязницѣ.

— **Въ лєтаргу.** Въ селѣ Цитриновѣ пѣдъ Тшемешномъ въ Познаньщинѣ мавъ вѣдбутись минувшого вѣвторка похоронъ 11-лѣтного сына одной вдовы. Передъ похорономъ пріѣхавъ якійсь своякъ сеи родины и заявивъ, що хлопець попавъ въ лєтаргъ. И дѣйство прикликаному лѣкареви удало ся привернути хлопця до житя.

— **Въ Болгарії** — якъ доносять зъ-вѣдгамъ „Новому Времени" — вызначило правительство пенсію 20 франковъ мѣсячно за кождого сына починаючи вѣдъ пятого. Правительство мае очевидно на оцѣ бажане збільшенє мужескои людности въ Болгарії.

— **Хлопскій розумъ політичный.** „Якось тота Европа анѣ рушь пѣйти на помочь Іспанії!" — „Я вамъ скажу, — мовить другій. — Для Европы то не є нѣякій интересъ. Тота Іспанія такъ собѣ лежить недобре, на самѣмъ кѣнци, що нею нѣякъ не можна подѣлити ся!"

— **Тани бувають чуда!** „Я щось не вѣрю, абы въ нинѣшныхъ часахъ дѣяли ся чуда!" сказавъ недовѣрокъ до свого товариша. А той вѣдказуе: „Знаешь, и я до нинѣ не вѣрывъ, але вѣдъ нинѣ вѣрю. Представъ собѣ: приходжу на нашу почту и знаходжу тамъ перо, якимъ можна було пѣдписати ся на рецепісѣ!"

— **Вкѣнци догадались.** Фальшоване масла и молока, особливо у Львовѣ, дѣйшло вже до кульмінаційнои точки, а остаточно намѣстництво задумало положити сему конець. За посередництвомъ староствъ зобрало оно погляды интересованыхъ продуцентѣвъ и статистичній выказы що-до торговлѣ и вывозу молока и масла. Дослѣды сесій переслано ц. к. товариствамъ господарскимъ, щобы выповѣли свою гадку, а коли се наступить, намѣстництво выдасть строгій розпорядженя въ тѣй справѣ. Тѣште ся Львовяне!

— **Сильна буря и злива** зъ градомъ навѣстила нинѣ о 4-тѣй годинѣ пополудни Львѣвъ и околицю. Въ кѣлькохъ хвилинахъ улицѣ перемѣнились въ потоки, а громы и блискавки въ товариствѣ неустаючого дощу пробивали воздухъ.

— **Въ день 50-лѣтного ювілея** вѣрм. архіеп. **Ис. Исаковича** вручить депутація выдѣлу краєвого ювілатови адресу въ желанями вѣдъ выдѣлу краєвого и вѣдъ краю. Ювілей, якъ вѣдомо, припадае завтра [въ суботу 6-ого с. м.] Въ середу були у ювілата маршалокъ краєвый гр. Cr Бадені и командантъ войска ген. Фідлєръ и зложили ему свои желана.

— **„Ojczyzna z ę kurczy."** Нѣмецка комісія кольонізаційна купила знову одну бѣльшу посѣлость Подяновицѣ въ Познаньщинѣ вѣдъ властителя п. Мєловского за суму 87 000 зр. Братя Полякы, ратуйте свою и славяньску землю, а лишѣть вашу опѣку надъ рускимъ народомъ. Уважайте, що кожда пядь вашои земль стрячена тамъ пропала для васъ на вѣки!

— **Велика крадѣжь.** Пѣсланцеви банку Ротшільда украдено въ Франкфуртѣ надъ Меномъ 800.000 марокъ (480.000 зр. а. в.) Спритный видко бувъ злодѣй!

— **Осторога.** Вѣдъ довшого часу ходять у Львовѣ фальшивій ноты 10-гульденовѣ. Кѣлька такихъ фальшифікатѣвъ уже переловлено въ державныхъ касахъ. Легко ихъ вѣдрѣзнити вѣдъ правдивыхъ неудалымъ выконанемъ двохъ головъ дѣвочихъ, вытисненыхъ по сторонѣ зъ угорскою написею. Появились такожь фальшивій корони, котрѣ рѣзнить ся вѣдъ правдивыхъ бракомъ звуку, и написи на окрузѣ „viribus unitis" кепско выбитѣ. Пѣймати ихъ вѣдразу.

— **100.000 коронъ и 3 рази по 25.000 коронъ** є головнѣ выгрывки великои ювілейной выставовои льотерії, котрѣ по вѣдтручею 20% будуть выплачені готовкою. Мы звертаемо увагу нашихъ читачѣвъ на се, що найблизше тягнене вѣдбуде ся невѣдкладно дня 6 н. ст. серпня с. р.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именована.** Аскультантами судовыми въ окрузѣ львѣвского высшого суду краєвого именовані практиканты судовѣ: Левъ (Лейзоръ) Тіґерманъ, Єронимъ Стан. Оттоґаль, Квет. Юрчинскій, Ад. Сціборъ Рыльскій, Володисл. Ант. Бальдіні и Лукіянъ Чирняньскій.

Телеґрамы „Дѣла".

Берлинъ 5 серпня. Напружене мѣжь родиною Бісмарка а цѣсаремъ зростае и може довести до поважныхъ конфліктѣвъ. Дѣброе торжество церковне, уряджене на приказъ Вільгельма, цѣлкомъ не повело ся. Зъ родины Бісмарка не явивъ ся нѣхто. Навѣть тѣ не прийшли, котрыхъ запросивъ самъ цѣсарь; выпросили ся пѣдъ найрѣзнѣйшими позорами. Церковь була пуста, бо навѣть „цѣкава" публика не знати куды подѣла ся.

Парижъ 5 серпня. На нинѣшнѣй парадѣ міністрѣвъ мае запасти важна ухвала въ справѣ Дрейфуса. Касаційный трибуналъ збираесь нинѣ на нараду надъ вѣдкликомъ Золя

Табака ментолева,

выпробоване средство на катаръ. Дѣлаючи знаменито дезинфекційно и холодячо, увольняе недужого дуже скоро вѣдъ прикрои сен долеглівости. Цѣна коробки 25 кр. 16

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 248—?

противъ ухвалы версальского суду, котрою вѣдкинено внесене его оборонця о вѣдроченє розправы.

Лондонъ 5 серпня. Англійскій посолъ заявивъ хіньскому правительству ще 24 липня с. р., що Англія не стерпить вмѣшанья иншои державы въ справѣ контракту позички, котру Хіны намѣряють затягнути на будову зелѣзницѣ. Другого дня россійскій заступникъ Павловъ повторивъ свѣй протестъ зъ 11 червня въ справѣ тои позички и предложивъ рѣзнѣ въ нѣй змѣны, котрѣ рѣвнають ся повалению контракту заключеного зъ Англіею.

Вашингтонъ 5 серпня. Испанія приняла условья мира. Нинѣ або завтра наступить завѣшене оружя. Америка не зверне Испаніи анѣ заливу, анѣ пристани манільскои. — Испанцѣ розстрѣляли полковника Санъ Мартіна за те, що вѣддавъ Американцямъ безъ выстрѣлу мѣсто Понсе.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. Ю. Га. въ Го. Одержали. — *Вп. А. Од. въ Дм.* Заплачено до кінця червня. — *Вп. А. Гр. въ Ст.* Теперь вплачено до кінця липня а не серпня. — *Вп. С. Бе. въ Ви. в.* Не можемо згодитись. *Вп. П. Бе. въ Ба.* Заплачено теперь за липень а не за серпень. — *Вп. М. Ху. въ Кр.* Одержано. — *Вп. А. Ка. въ Ма. к. Го.* Теперь вплачено за май и 32 кр. зостало на червень. — *Вп. Е. Сѣ. въ Що.* Годить ся. — *Вп. И. Те. въ Бе.* Такъ. — *Вп. М. Лы. въ Са. н.* Заплачено досы за липень а не за серпень. — *Вп. І. Ля. въ До.* Одержали.

Надосланє.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плитацінѣ площи Галицкои



поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, долекозиды, барометры, термометры, рѣзнѣ ареометры, мікроскопы, лупы, компасы райсцайги, тісьмы мірничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонивъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПЕЦЬ

въ реставрації НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печени вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкаий легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрації, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вине по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страв и напиткѣвъ заосмотрена кухня.

79 183—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

КОНКУРСЪ.

Въ Бурсѣ имени св. Архистр. Михайла въ Коломыи буде на рѣкъ шкѣльный 1898/99 опорожненыхъ 14 мѣсць за доплатою що-найменше по 5 зр. мѣсячно зъ горы.

Прошеня о принятє належить внести до Выдѣлу Бурсы по день 15 серпня зъ долученымъ метрики, свѣдоцтва шкѣльного, свѣдоцтва убожества и деклараціи, кѣлько просителъ хоче доплатити.

Курсъ Львѣвскій

зъ дня 3 н. ст. серпня 1898.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣч. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	210 —	213 —
Зелѣз. Львѣв.-Черноов. Ясси по 200 зр.	291 —	294 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	378 —	385 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	300 —	310 —
Листы заставны за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	110 10	111
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	101 30	101 50
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51 л.	100 50	101 50
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (1 емісія)	97 50	98 20
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 70	98 40
„ „ 4% льос. въ 56 л.	96 2[illegible]	96 9
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	98 —	98 70
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 50	— —
Комунальнѣ Банку краев. 5% (II. ем.)	102 50	— —
„ „ „ 4½% (III.ем.)	100 30	101 20
Позички краевои въ 1873 по 6% а. в.	— —	— —
Позички краевои въ 1891 по 4% а. в.	— —	— —
Позички краевои въ 1893 по 4% а. в.	98 —	98 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	96 20	96 90
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	28 50
Мѣста Станиславова	49 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 60	5 70
Наполеондоръ	9 49	9 59
Повъимперіалъ	9 47	9 57
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 26½	1 27½
100 марокъ нѣмецкихъ	58 50	59 —

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ рынокъ ч. 10

выдало новый накладъ друковъ

I. Друки правничѣ:

1.	Позовъ въ справахъ дрѣбныхъ	лібра по	25 кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. лібр.	по	40 „
3.	„ „ „ II. „	по	40 „
4.	„ „ „ III. „	по	40 „
5.	Повномочія	по	40 „
6.	Подана о екс- и интабуляцію, вѣбор а) б) в) г) лібра	по	40 „
7.	Написы до подань о интабуляцію лібр.	по	20 „

II. Друки для кас позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый	лібра по	40 „
9.	Книга довжникѣвъ	„ „	40 „
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„	2·— „
11.	Скриптъ довжный	„ „	1·20 „
12.	Книжочка вкладкова (щадн.)	„ „	3·— „

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова	лібра по	40 „
14.	Книжка касова	„ „	40 „

IV. Друки для читалень и кас позичковыхъ:

15.	Списъ членѣвъ	лібра по	40 „
16.	Грамоты членьскій читалень „Просвѣты“ примѣрникъ	по	2 „

За опаковане и оплату почты дочисляе ся належитость особно.

ЛѢЖКА зелѣзный складаный по зр. 5·50 зъ бокамы, орѣхово лякированій по зр. 12·—, 14·—, 16·—, 18·—, 20·— Матерацы спружиновѣ по зр. 12·50 поручае ПЕТРО ХШОПСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4365

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літографічне
ЗАВЕДЕНЄ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
выготовляе
всякій літографічній выробы
звычайнѣ візитовѣ білєты
вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново повставшій ся візитовѣ білєты зъ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касетковѣ. 188 25—51

ТУТКИ цігаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу
зъ житєписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна I-шои части 25 кр. II-ои части 20 кр.
Оправленій примѣрники продаютъ ся о 10 кр. вѣльше.

ЖЕГЕСТОВЪ въ Галичинѣ надъ Попрадомъ
зелѣзница, почта, телеграфъ въ мѣсци.
Найсильнѣйша щава зелѣзиста. Пора купѣлева тревае вѣдъ 20 Мая до кінца Вересня. Купелѣ боровиновѣ, зелѣзистѣ, гідропатичнѣ и попрадовѣ. 174 19—2
Вода жегестовска знаходить ся у всѣхъ великихъ Складахъ Водъ Мінеральныхъ.
Ординуючій карьѣл *Д-ръ Едвардъ Бріль [Brühl].*

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:
СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ
просто зъ фабрики
Ia по 70 зр., IIa по 64 зр. за 100 кільограмовъ loco фабрика.
Вино
въ бариляхъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.
Кадило
мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

Книгарня Наук. Товариства имени Шевченка
у Львовѣ, ул. Академічна ч. 8, 222 6—?
має на складѣ сходячі книжки:

Адам Дядько. Гроші а праця, повість	3·20 зр.
Антонович Вол. і Іловайський, Історія великого князівства литовського	1·60 „
Байда П. (Ніщинскій) Гомерова Одиссея, 2 томи	2·20 „
„ Одиссеєві плавники	—·10 „
Бальзак Гонорій. Батько Горіо, повість з французского	2·— „
Барвінок Василь (Барвінський Вол.) Бевсталанне сватанє, опов.	—·80 „
„ „ Цісар Йосиф II., відчит	—·10 „
Барвінський Йосиф Павло Подуботок, трагедия	—·20 „
„Батьківщина“ бібліотека І. Н. Дві хлопські держави	—·05 „
„ „ Хлопи і хлопська справа	—·05 „
Баштовий. Українство на літератур. поглядах з Московщиною	—·50 „
Брет-Гарта. Крісеі, повість з англійского	—·60 „
Верне Юлій. Довкола землі подорож	—·60 „
Верхратскій Іван, Соматологія	—·90 „
„ Начерк соматології	1·50 „
Гаршин Всеволод. Малярі, оповіданє з великоруського	—·10 „
Герінг-Герасимович В. Що то таке економія?	—·20 „
Герштекер. Розбишаки на ріці Міссісіпі, повість з німецкого	—·80 „
Гізери Відьгельміна. Власними силами, повість з німецкого	1·20 „
Гоголь Микола. Вечерниці, з великоруського	—·10 „
„ „ Мертві души, поема з великоруського	1·80 „
Гончаров. Обломов, роман з великоруського в 2 томах	1·80 „
Граб Павло. З півночи	—·20 „
„ „ З чужого поля	—·20 „
„ „ Пролісок	—·20 „
„ „ Доля	—·20 „
Гребінка Евген. Чайковскій, роман в 2 частях	—·70 „
Григорієвич Гр. (Цеглинський) Шляхта ходачкова, комедія	—·15 „
„ Торговля жемчугами	—·20 „
Грушевський Михайло. Виїмки з жерел до історії України-Руси	1·— „
„ „ Жерела до іст. України-Руси том I. і II. по	2·— „
Данилевскій Гр. Збіглі з Новороси, повість з великоруського	1·— „
Денне (В. Ільницкій). З різних країв і народів	—·20 „
Дікенс Кароль. Два міста, повість з англійского	2·— „
„ „ Новорічні дзвони, повість з англійского	—·60 „
„ „ Олівер Твіст, „ „	1·20 „
Додо Альфонс. Набоб, роман з французского	2·70 „
„ Фромонт молодшій і Ріслер старшій	1·80 „
Достоєвскій Федір. Вина і кара, повість 2 томи	4·— „
Драгоманов Михайло. Про галицько-руське письменство	—·15 „
Дрозд. В гостях добре в дома ліпше, повість	—·50 „
Еберс Юрій. Homo sum, повість з німецкого	1·20 „
Едварс. Стефан Лаврентій, повість	2·70 „
Еркман-Шатріян. Пані Тереса, повість	—·80 „
Етнографічній збірник том I. II. і III. по	1·50 „
Загірня М. Жанна де Арк, оповіданє	—·10 „
„ Про Авраама жидовина і Федора Христіянина	—·10 „
Заклинський Р. Чи можна Федьковича Косованом звати?	—·20 „
Задукич (В. Масляк). Аристократи	—·20 „
„ Поезиі том II.	—·80 „
„ Кандидат	—·15 „
Записки наук. товариства імени Шевченка том I—XX по	1·— „
Заревич Федір. Боднарівна, драма народна	—·10 „
„Зеркало“ в року 1890, 1891, 1892 по	2·— „
Зіньківскій Трофим. Твори том I. і II. по	1·— „
Зола Еміль. Мрія, повість з французского	1·— „
„ Довбня. Дрібна бібліотека	—·20 „
„Зоря“ письмо літературно-наукове р. V, VI, без бібліот. по	3·— „
„Зоря“ письмо літературно-наукове VIII, IX, X, і XI, по	5·— „
„ „ „ ілюстроване р. XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, по	6·— „
З чужих зільників, збірник оповідань	1·40 „

Шукає мѣсця до заряду дому вдова по священику въ середнѣмъ вѣцѣ, до дому священика або иншого. Адреса: М. Степанова, Вишнѣвчикъ п. Гологоры. 297 2—4

ТИПОГРАФІЯ
зъ каучуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампілѣ металевѣ и каучуковѣ, гербы, монограмы, стампільнѣ марки, стацы, таблицѣ литѣ и гравіровани и проче доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше
артистичне ритовничне заведенє
А. ЗІГМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.
Замовленя зъ провінції полагоджують ся вѣдворотною почтою. 290 2—6

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕЙ
виданій
коштом руского тов. педагогічного
В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.
Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

БОТАНІКА
на вищі класи шкіл середних. Після учебника д-ра О. Ростафінського. Зладив Іван Верхратскій. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 40 ц. в. а.
Д-ра Осипа Ростафінського
БОТАНІКА
на низші класи шкіл середних. На язик руский переложив Іван Верхратскій. Видане друге р. 1898. Ціна 70 цент. в. а.
ЗООЛЬОГІЯ
на низші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратскій. Видане р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.
Списъ важнѣйшихъ выразовъ зъ руского ботаничного термінольогіи и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Ціна 30 цент. в. а.
Виданя ті може дістати в книгарні Ставропигійскій або у автора. Хто замовляе у автора що найменше два примірники із згаданих виданій (пр. два примірники Зоольогіи або два примірники Ботаніки або два примірники Спису або один примірник Зоольогіи і один примірник Спису або один примірник Ботаніки і один примірник Спису), тому висилає ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачуе автор.

УЧИТЕЛЬ
органъ руского товариства педагогічного двотыждневникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1883 у Львовѣ ул. Вірменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Лише 50 кр. на 3 тягненя. ТЯГНЕНЄ ЗАВТРА.
219 16—? **Головна выграна 1 разъ**
100.000 коронъ и 3 рази 25.000 коронъ
готівкою зъ 20% потрученемъ.
ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЇ ВЫСТАВЫ **а 50 кр.** | Тягненє: 6 серпня 1898. Тягненє: 15 вересня 1898. | Тягненє: 22 жовтня 1898.
поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґ. Максъ, Сональ и Ліліенъ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Яковъ Штро, М. Клярфельдъ.

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 мая 1898
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірц.
	7.30	„ Зимної Води (⅜ до 11⅛)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Белзца
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (1/7 до 12/8 неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅜ до 12/8 неділі сьвята)
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		8.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		8.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		8.16	„ Зимної води (⅜ до 11/8)
нічн.				8.26	„ Брухович (⅜ до 11/8)
	3.04	„ Підволочиск на Підзамче		4.55	„ Ярослава
	3.30	„ „ „ головн. дворець	**нічн.**		
5.10		„ Кракова		4.10	до Кракова
	6.10	„ „		5.20	„ Лавочного
	7.57	„ Янова (1/8 до 31/8 и 16/8 до 30/8)		6.20	„ Янова (1/8 до 16/8 в будні дні)
	8.12	„ Бруховичъ (⅜ до 30/8 и 16/8 до 11/9		6.30	„ Іцкан
	8.31	„ „ (1/7 до 11/8)		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. дв'рця
	8.53	„ Янова (1/8 до 12/8 въ будний день)		7.—	„ Лавочного
	9.10	„ Кракова		7.10	„ Сокаля
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.45		„ Іцкан		8.40	„ Янова (1/8 до 31/8 и 16/8 до 30/8)
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		10.05	„ Іцкан
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Кракова
	12.15	„ Сколього		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей — Папѣръ зъ фабр. Черлянѣнов. — Въ друкарнѣ Института Ставропигійскаго.

Ч. 164 Львовъ, Субота 25 Липня (6 Серпня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинъского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты знаній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатнемъ

въ Австрія:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишь на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатанй вольнй вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Отголошенія звычайні принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Недѣли и инші денесенія приватні числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрѣчка.

До ситуації.

Всѣ вѣсти про державный замахъ, яко рѣчь уже порѣшену, походятъ майже выключно зъ угорскихъ жерелъ. Въ австрійскихъ кругахъ політичныхъ приймаютъ тѣ вѣсти зъ резервою або й прямо заперечуютъ, мовь-бы то правительство вже рѣшило ся на такій ризиковный крокъ, якъ заступленє нинѣшного парляменту соймовыми делегаціями.

Поголоски розширюваній угорскими дневниками маютъ весинку дозу имовѣрности о стѣлько, о скѣлько ключь цѣлой ситуації спочиває въ рукѣ Угрѣвъ. Они пѣдъ нѣякимъ услѣвемъ не хотятъ позволити на угоду анѣ на провізорію на основѣ §. 14, а безусловно домагаютъ ся парляментарного полагодженя справы. Сли жь нинѣшный парляментъ до акції не способный, то ясна рѣчь, що Австрія, не хотячи дѣждати ся цѣлковитого розрыву зъ Угорщиною, мусить постаратись о новый якійсь парляментъ, хочь-бы ad hoc, т. є. выключно до заключеня угоды. Речинець, до якого Угорщина постановила або заключити угоду, або пѣйти власными стежками, вже за плечама, тожь не диво, що въ політичныхъ кругахъ Угорщины запанувала нервова нетерпячка и они наглять австрійске правительство до якогось рѣшучого кроку. Не диво, що радять гр. Тунови розтяти гордійскій узолъ ситуації, коли не можна его розвязати. Угорскій дневники по просту пѣдсуваютъ нашому правительству способы розвязаня кризы. Чи гр. Тунъ пѣйде за пѣдшептами угорскои прасы: чи знесе конституцію зъ ев парляментомъ а вѣддасть державу соймовымъ делегаціямъ на поталу, то ще велике питанє.

Подаючи вѣсти про державный замахъ въ Австрія яко о рѣчи вже порѣшенѣй, мадярскій політики занадто вже замаловажили собѣ населенє Австрія. Завѣсти конституцію — то не все одно, що зъѣсти хлѣба зъ масломъ. Наше правительство десять разъ надумаєсь, заки разъ рѣшить ся на таку ризиковну операцію. Сего року святкують ся рѣвній ювілеї, рѣвній 50-тій роковины. Правительство знає, що и народы Австрія маютъ свѣй 50-лѣтный ювілей, и не схоче, щобы спомины перемѣнили ся въ дѣло. Що правительство не много скористало бы на вѣдновленю соймовыхъ делегацій, выказала промова Штайнвендера въ Мельбрікенъ. Нѣмецкій народъ не конче спокѣйно приймє се, чого руками и ногами добиваютъ ся реакційній партіи пѣдъ проводомъ польскои шляхты. Найлагѣднѣйша опозиція проявить ся страйкомъ всѣхъ нѣмецкихъ соймѣвъ. А що оно не скѣнчить ся на такѣй пасивнѣй опозиції, то рѣчь бѣльше якъ певна.

Narodni Listy, котрій звычайно маютъ добрій информації, радять приймати вѣсти угорскихъ дневникѣвъ осторожно. Правительство буде имовѣрно старати ся поборотя сполучений зъ справою угоды трудности при помочи §. 14 а потѣмъ схоче рядити безъ парляменту. Зновъ же старо-чеській Hlas Naroda звертає увагу, що вѣдомости въ Egyetertes просто глупій, бо §. 14 не може бути ужитый до змѣны конституції и компетенції соймѣвъ. Тутъ могло бы наступити лишь октройоване змѣны конституції.

Тѣ, котрій говорятъ о „змѣнѣ конституції“ на основѣ §. 14, стараютъ ся лишь надати позоры легальности нелегальному замахови державному. Се концептъ обчисленый на цѣлковите нечиненє основныхъ законѣвъ, котрій зовсѣмъ не уповажняютъ правительства до такъ далеко йдучихъ крокѣвъ, а противно, застерѣгаютъ, що передъ конституцією — „руки по швамъ!“

Уступъ 14 §., о котрый тутъ розходить ся, звучитъ такъ: „Коли-бы въ часѣ, якъ рада державна не зѣбрана, показала ся нагла конечность такого зарядженя, до котрого пѣсля конституція докончє потрѣбный ся призволъ, можна се зарядженє внести дорогою цѣсарского розпорядженя, пѣдъ одвѣчальностію цѣлого міністерства, о скѣлько оно не має на цѣли змѣны основныхъ законѣвъ, не представляє сталого обтяженя державного скарбу и не рѣшає о продажи державныхъ дѣбръ“. Якъ бачимо, тутъ выразно застережено, що на основѣ §. 14 не вѣльно змѣнювати основныхъ законѣвъ, до котрыхъ належитъ також нинѣшна ординація выборча, улягаюча выключно змѣнамъ ухваленымъ палатою, а санкціонованымъ цѣсаремъ.

Знесенє рады державнои цѣсарскимъ розпорядженемъ немыслиме також зъ тои простои причины, що таке розпорядженє выдає ся пѣдъ одвѣчальностію цѣлого міністерства. Міністерство, якъ знаємо, вѣдповѣдає передъ парляментомъ и парляментъ мусить одобрити розпорядженє выдане на основѣ §. 14. Коли бъ §. 14 знѣсъ парляментъ, мусѣвъ бы той парляментъ бути ще разъ скликаный, хочь-бы лишь на те, щобы одобрити розпорядженє, або потягнути міністрѣвъ до одвѣчальности. Такъ мусѣло бы стати ся, сли бы йшло о захованє позорѣвъ легальности. Однакъ такои „кумедіи“ нѣхто ще не бачивъ и не побачить. Длятого противники конституції най не опираютъ ся на параграфахъ, най не бавлять ся въ крутарства и най нѣкого не дурятъ, що плянъ ихъ не є простымъ замахомъ державнымъ, кримінальнымъ злочиномъ. Коли-бы правительство дало ся зловити на пѣдшепты здеморалізованои кліки політичныхъ гієнъ, най буде приготоване на те, що всѣ опозиційній и всѣ конституційні сторонництва Австрія сполучать ся въ одну фалянгу и що доперва тогдѣ зачне ся серіозный и грѣзный бѣй масъ народныхъ о політичні права и свободу загалу.

Oświata — ludku?!

[Письмо зъ Бучаччины].

Знаный уже всѣмъ повѣтъ бучацкій, славный въ того, що розбуджає ся въ часѣ выборѣвъ, ставитъ кандидата руского, выбирає хрунѣвъ, а потѣмъ зновъ засыпляє. Правда — пѣдношено у насъ гадки и подавано до прилюдноі вѣдомости то о отвореню філіи Просвѣты, то Народного Дому, то Товариства задаткового, та на тѣмъ кѣнчилось. Видно, не прийшовъ ще часъ — ще спитъ апостолъ правды и науки. Читалень зовсѣмъ мало, а и зъ тыхъ многій заснѣтились, бо полишенй безъ опѣки. А е у насъ роботниковъ много и добрыхъ, та лише згорнути ихъ, порушити, попровадити. Тожь до дѣла, поважаній головы въ повѣтѣ! Обѣймѣть насъ, пхнѣть до роботы, не лишайте насъ самыхъ, памятайте на велике значѣнє слѣвъ „громада великій человѣкъ“ и viribus unitis. А е у насъ и богато хопты, и коло чого ходити, и що полоти! Отъ гляньте бодай лише въ той найдурнѣйшій кутъ надстрипяньскій! Помимувши фабрику выборѣвъ до рады державноі и сойму, гляньте на выборы громадскій, повѣтовій, до радъ школьныхъ, гляньте на господарку вѣйтѣвъ та писарѣвъ, на господарку выдѣлу повѣтового чи рады, котра н. пр. хрунѣвскимъ громадамъ пороздавала сѣль для худобы, а правдиво жебрацкій громадѣ Бѣлявинцямъ не дала й понюхати, а лишь дивитись, якъ черезъ ин село везли прочь. Що тутъ ся дѣе, хиба одинъ Богъ знає!

Але и зъ того багна вытягну на-разѣ на денне свѣтло лишь одинъ вѣдносины школьный, а побачите и осудите, чи то має бодай тѣнь — oświaty ludku.

Пѣдъ взглядомъ адміністрація отворено тутъ двѣ школьній мѣсцевій рады *зборній*. Цѣль вѣдома! Перша рада обѣймає: Переволоку, Петликовцѣ старій, Бѣлявинцѣ и Курдановку зъ осѣдкомъ въ Петликовцяхъ. де есть парохомъ przewodniczący ks. Gwoździowski; — друга обѣймає Оссовцѣ, Бобулинцѣ и Кійдановъ зъ осѣдкомъ въ Оссовцяхъ, де предсѣдатель о. парохъ Куанкъ. Та сей лишъ до часу, бо не було кандидата польского, позаякъ граф оссовецкій не має ще горожанства австрійского, а въ прочихъ громадахъ дѣдичѣ — жиды.

Пригляньмось тымъ школамъ!

Село Переволоку помину, бо тамъ вѣдносины менѣ не вѣдомій и здаєсь они лучшій, нѣжь деинде, а зачну вѣдъ Петликовиць

Громада Петликовцѣ велика, надъ 2.500 душь, двѣ парохіи, руска и польска, тягнесь на доброи пѣвъ милѣ по обохъ берегахъ Стрипы. По лѣвѣмъ беревѣ кѣлька разъ бѣльша часть села — переважно руска, зъ церквою; по правѣмъ охлапы села, переважно польскій зъ костеломъ. Тутъ на самѣмъ кѣнци села, послѣдна хата зъ одного боку дорога — се школа, але за те она таки пѣдъ самымъ костеломъ! Длячого така догода костелови? „Ze względu na Bielawince“ — бо Бѣлявинцѣ сюда належатъ, мусятъ ажь сюда посылати свою мізероту, та платити конкуренцію школьну, хочь убивались и убиваютъ ся о свою школу, яку пѣсля закона мае мати кожда громада. Та де тамъ! Ks. przewodniczący каже имъ, що тодѣ будуть видѣти школу, якъ свое ухо, бо вонъ школы „z pod kościoła nie da“, хочь ему нѣхто ея не забирає. Петликовцѣ упослѣдженій, не могучи посылати такъ далеко дѣтей до школы по болотахъ, та позбавленій комунікацій въ часѣ повени Стрипы, стараютъ ся о подѣлъ школы, абы хочь одну клясу имъ дали. И зновъ чуютъ вѣдъ ks. przewodniczącego, що хиба „po moim trupie“, бо вонъ школы зъ-пѣдъ костела не дасть, хочь они му тои не забираютъ. А чому? Зновъ „ze względu na Bielawińce!“ Отъ и вылѣзло шило зъ мѣшка! Нѣ Бѣлявинцѣ не маютъ школы, нѣ Петликовцѣ, пять разовъ бѣльшій вѣдъ нихъ не маютъ хѣсна зѣ школы, бо не „oświata“ въ головѣ ks. przewodniczącemu и его сателітови ц. к. инспектору, але політика. Що оно такъ дѣйстно е, гляньте за цифры.

Дѣтей въ вѣцѣ школьномъ есть: грекокатоликовъ 498 а латинниковъ 326,—языкъ выкладовый польскій, хоть и тѣ латинники говорятъ дома переважно по руски. Самій учитель нарѣкаютъ, що не годній собѣ дати рады въ тымъ языкомъ выкладовымъ и мусятъ помагати собѣ рускимъ. Але гляньте дальше на цифры, якъ они потверджуютъ то, що переважна часть села не користає зѣ школы, бо не може. Зъ сихъ обовязаныхъ дѣтей есть вписаныхъ: латинниковъ 186, а рускихъ — не увѣрите — 106! Зъ сихъ зновъ ледви половина ходитъ до школы правильнѣйше, а прочій хиба „правника ради.“ И не може инакше бути. Вѣддалене для дѣтей безмѣрне, комунікація лиха, мѣсця въ школѣ нема, всего двѣ салькы. Та кобы хоть тіи дѣти користали! Де тамъ! Учитель управитель, человѣкъ справдѣ роботячій, але цѣлковито пѣддавъ ся ks. przewodniczącemu. Свого обряду, своеи мовы нѣ въ школѣ нѣ въ дома не дуже тримає ся, до рускои церкви дѣти не попровадитъ, хиба самій пустить, и то вже по латинскѣй службѣ Божѣй. Позваляє кс. przewodniczącemu робити въ собою, що тому подобаєсь, именно: дѣти навѣть дуже часто передъ часомъ розганяти зѣ школы и то ще изъ славными увагами въ присутности дѣтей; „Po co ma się pan męczyć? mają czas, jeszcze się nauczą na drugi rok“ и т. д. Чи-жь диво, що люде не посылаютъ дѣтей до школы, коли по-при те, що не можуть, ще и часъ дѣти марнуютъ? Чи-жь дивне загальне нарѣканє въ селѣ на школу? Бувъ справдѣ на візитаціи ц. к. инспекторъ краевый, однакъ не знати, що вынѣсъ, бо ks. przewodniczący, повѣдомленый передше, зарядивъ сповѣдь дѣтей — и ц. к. инспекторъ, на велике свое вдоволене, заставши школу порожну а дѣти въ костелѣ, мусѣвъ часокъ ще почекати. Також не диво, коли тѣ, що зъ уряду свого и становиска повинній бути силами свѣтла, боятъ ся свѣдковъ своеи роботы. Ото бо о часѣ попису не повѣдомлено анѣ громады Бѣлявинець, хочь она мае тамъ у нихъ свою школу, нѣ священика бѣлявинецкого, ба не повѣдомлено навѣть священика мѣсцевого! И такъ не було нѣ рускои службы Божои, нѣ закѣнченя року торжественно подякою Богу, якъ повинно бути пѣсля приписовъ ц. к. краевои рады школьнои и Преоса. Ординаріятѣвъ, нѣ священика рускаго на пописѣ, а згадайте — чому? Ks. przewodniczący не казавъ учителеви коголибудь повѣдомляти „Na co pan? Ja ogłoszę w kościele, sami damy sobie radę.“ Така то гѣрка доля!

Идѣмъ дальше!

Громада Оссовцѣ. Дѣтей вписаныхъ и учащаючихъ 131, мѣжь тымъ латинниковъ лише 36, прочій греко-католикы — языкъ выкладовый зновъ польскій! Чому? бо двѣръ дае 6 кѣрцѣвъ ординарій, за котру потручуютъ учителеви зъ пенсіи 33 злр.! За сесю дурницю морочатъ дѣтей противъ усякои здоровои засады розуму и педагогіи! Додати ще треба, що то пропорція вже не рускихъ дѣтей, бо они майже всѣ руски що-до мовы, але самыхъ греко-католиковъ выпаде ще гѣрше, коли зважити, що наши люде слабше обсылаютъ школу.

Таке саме въ Бобулинцяхъ. Дѣтей учащаючихъ до школы 183, зъ тыхъ 75 латинниковъ а 92 греко-католиковъ — языкъ выкладовый польскій. Чому? Зновъ за 18 кѣрцѣвъ послѣду-ординарій, за котру потручуютъ учителеви зъ пенсіи ажь 96 зр. кругло а плєніпотентъ двѣрскій ще и на сѣмъ шукае заробку на учителеви, бо коли збѣже дороге, то выплачуе учителеви квоту инвентарну, абы — не дай Боже — не заробивъ на тыхъ кѣрцяхъ; коли-жь збѣже дешеве, то дае збѣже, але не доплачуе вже льотічно и консеквентно рѣзницѣ оцѣночнои.

А вже по просту фатальній вѣдносины въ Кійдановѣ. Дѣтей учащаючихъ до школы есть тамъ надъ 115, мѣжь тыми всего 3 [кажу: трое] мѣсцевыхъ латинниковъ а 2 чужихъ — языкъ выкладовый зновъ польскій — такъ само за малу гратиску въ дзору, потручувану зъ пенсіи. И такъ, на перекѣръ здоровому розумови и педагогіи, дитина неразвита побирае напередъ, бо цѣлый першій рѣкъ науку чужои мовы, польскои, и въ чужѣй мовѣ польскѣй черезъ цѣлу школу. Хоть бѣдятко своеи мовы не знае, то за те мусить „wyrażać się płynnie po polsku w mowie i piśmie“, бо того жадае высока політика польска!

А якій зновъ гарный духъ у горѣ вѣе, то не увѣривъ бы! Окружна рада школьна анѣ на одинъ пописъ не выделегувала рускаго священика. Переволока — кс. Гвоздзьовскій, Петликовцѣ — кс. Гвоздзьовскій, Оссовцѣ — граф Потоцкій [пѣдданый россійскій], а делегатъ рады повѣтовои зновъ кс. Гвоздзьовскій. Бобулинцѣ — офіціялістъ на грації п. Сроковскій и Кійдановъ — той п. Сроковскій.

Радше най буде п. Сроковскій, що понятя не мае о школѣ, абы лишь не рускій священикъ! А яке сей панъ мае понятя о школѣ, най вамъ послужитъ слѣдуючій фактъ. Коли на засѣданю мѣсцевои рады школьнои въ Кійдановѣ тому пѣвтора року мѣсцевый душпастырь пѣднѣсъ страшну аномалію польского языка выкладового, п. Сроковскій кинувъ ся мовь шаленый: „To od dawna tak uchwalono, gmina się podpisała... Co to będzie, jak przyjdzie jakie pismo do gminy ze starostwa, a nikt nie przeczyta?“ Не знае бѣдачиско, що староство мае обовязокъ до рускои громады писати по руски, — дальше не знае, що мова выкладова, а „другій языкъ краевый“ то не все одно, — дальше не знае, що бѣдный нашъ хлопъ хоче науки, хоче знання не только языка польского, але навѣть нѣмецкого, якъ то много разовъ пѣднесивъ самъ на вѣчахъ и зборахъ, але науку мусить зачинати вѣдъ материого свого языка и въ нѣмъ ей побирати. Такъ — bawcie się i dalej, panowie! дивись на все те и дальше крѣзь пальцѣ радо школьна! — а ты хлопе, плати и дальше за морочене своихъ дѣтей, за марнованый часъ въ школѣ пѣдъ позоромъ „krajowej oświaty (?!) ludku“.

Василевъ.

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізації дешевого и догѣдного кредиту селянского въ Галичинѣ.

Центральній касы и патронаты касъ Райфайзена.

Одну зъ найхарактеристичнѣйшихъ рѣзниць межи стоваришеньями задатковыми а касами системы Райфайзена пѣзнали мы *мож-*



І. КАПРАЛИКЪ
Львовъ, пѣдъ ч. Народного Дому
поручає всякій инструменты музичній: скрипки, альтѣвки, басетлѣ, баосы, флеты, клярнеты и трубки, а також цитры и гітары. Найбѣльшій выборъ всякихъ сантграчихъ и механічныхъ инструментѣвъ. — Цѣны найтанші. Цѣнники безплатне.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробѣвъ цементовыхъ и складъ матеріялѣвъ будовельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходкѣвъ зелѣзай и камѣнковій, всякій выробы камѣнковій, цементъ, вапно сналисте и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зъ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты изолюючій, теръ, цеглу, плыты и заправу шамотову, цеглы онгалковій, дахѣвки, печи кафлевій, карболінеумъ, лупакъ, кльозеты англійскій, сифоновій замкненя каналовій и пісуарові та рурки дренові и т. д. 427 34—50

живо найбільше обмеженє круга дїланя поодинокои касы — отже въ нихъ децентралізацїи и самоуправѣ. Зъ-вôдси выплынули многѣ и важнѣ користи, котрѣ инакше не дали бы ся були осягнути. Зъ того однакожь повстали иншѣ недогôдности. Найперше зродилось питанѣ: якъ бы належало улекшити поодиночнимъ касамъ приплывъ и вôдплывъ фондôвъ? Рѣчь бо зрозумѣла, що часомъ въ касѣ може бути за богато грошей, походячихъ изъ вкладокъ щадничихъ и звороту позичокъ, а иншимъ разомъ може грошей въ касѣ хибнути. Въ першôмъ случаю не було бы вказано вкладокъ щадничихъ не принимати, бо тымъ способомъ позбавлено бы касу найважнѣйшого жерела фонду оборотового, супротивляло бы ся головнôй основѣ касъ пропагованя ощадности, а не принимати звороту позичокъ було бы шкôдливо а навѣть неможливо; — въ другôмъ же случаю каса, хотячи выповнити найважнѣйшу свою задачу, мусить такъ урядити ся, щобы все посѣдала потрѣбнѣ фонды або капіталы, абы цѣлу потребу кредиту селянського заспокоити. Однакожь зарядъ касы не може держати бôльшихъ сумъ готôвкою въ касѣ, бо тымъ способомъ дуже легко мôгъ бы спôлку наразити на страту.

Щобы тѣ недогôдности и небезпеченьства омминути, перші касы Райфайзенôвскѣ входили въ зносины або зô знаными собѣ банкирами, або зъ инстытуціями грошевыми, котрѣ отвирали имъ рахунокъ бѣжучій, то значить — пôсля потребы принимали вôдъ касъ грошѣ за вôдповѣднымъ опроцентованемъ, або потрѣбнѣ имъ сумы выпозичали; але и той способъ поступованя показавъ ся непрактичнымъ и для спôлокъ системы Райфайзена не пожиточнымъ.

Коли отже спôлки зъ кôнцемъ 1860-ыхъ рокôвъ розмножили ся, выринула гадка — утворити власну инстытуцію, що принимала бы зливкѣ капіталы одныхъ спôлокъ, а достатчала ихъ другимъ, котрѣ потребували. Въ той способъ повставъ въ 1872 роцѣ „Реньскій банкъ спôлковый“, до котрого вôдъ разу приступило 24 спôлокъ. Банкъ сей опираючи ся на тыхъ самыхъ головныхъ основахъ, якихъ держали ся самѣ спôлки. Пôзнѣйше засновано „Банкъ Вестфальскій“ и „Рôльничу центральну касу“ въ Дармштадтѣ.

Однакъ невдовзѣ показало ся, що и тѣ три банки потребували для себе посередника, котрый бы мавъ управляти приплывъ и вôдплывъ грошей, длятого засновано „Нѣмецкій, рôльничій Банкъ генеральный“ для кôлькохъ провінцій нѣмецкихъ а его членами були тѣ три банки провінціальнѣ. Заки ще тѣ новѣ инстытуції могли належито розвинути ся, мусѣли бути зъ наказу правительства нѣмецкого розвязанѣ. Зъ тои причины Реньскій банкъ рôльничій перемѣнено на банкъ акційный зъ осѣдкомъ въ Найвідъ пôдъ фірмою „Рôльнича центральна каса позичкова“. Акціонарями тои центральнои касы могли бути лише спôлки Райфайзенôвскѣ и члены рады надзираючои и заряду. Акціи були по 1000 марекъ, зъ котрыхъ 10% вплачувало ся вôдъ разу а решту пôзнѣйше пôсля потребы. Тая центральна каса уряджена була зъ кождого огляду такъ само, якъ кожда по-одинока каса спôлкова системы Райфайзена, то значить: посѣдала зарядъ, раду надзираючу и загальнѣ зборы — зъ одного вôдпоручника поодинокихъ спôлокъ, и въ тôмъ лише заходила рôзница, що члены заряду могли побирати за свою працю невелику вынагороду. Пôзнѣйше засновано подôбнѣ касы центральнѣ въ иншихъ мѣсцевостяхъ, якъ въ Монастирѣ, въ Штутгардтѣ, въ Оффенбаху и въ Монахіюмъ. Въ той способъ квестію приплыву и вôдплыву фондôвъ щасливе розвязано.

Пôбôчь касъ центральныхъ Райфайзенъ постаравъ ся вôдтакъ о заснованє союза або патронату для тыхъ касъ и взагалѣ для касъ своои системы. При помочи того союза до свѣдъ набутый одными стававъ ся при помочи патронату загальнымъ добромъ и наукою для всѣхъ. Головною задачею патронату було: репрезентувати центральнѣ касы и взагалѣ спôлки Райфайзенôвскѣ на зверхъ и бути имъ помôчнымъ радою и чиномъ. Союзъ опѣкунчій або патронатъ мавъ свôй осѣдокъ въ Найвідъ.

Райфайзенъ, безъ перервы дѣяльный, не переставъ ще на тôй организаціи. Въ цѣли придбаня доходу для опѣкунчого союза на покрытє значныхъ коштôвъ адміністраційныхъ заснувавъ вôнъ пôдъ фірмою „Райфайзенъ и спôлка“ нове предприемство, котре занималo ся интересами купецкими и комісовыми. Фірма тая заснувала свою власну друкарню для достатчуваня спôлкамъ, касамъ центральнымъ и союзови потрѣбныхъ книгъ касовыхъ и всякихъ друкôвъ.

Щобы належито оцѣнити важнôсть и значѣнє заснованого союза, представимо коротко его дѣяльнôсть. Вôнъ занимавъ ся: Спроваджуваемъ штучныхъ навозôвъ, пашѣ, вугля, знарядôвъ рôльничихъ и взагалѣ всяких продуктôвъ, якихъ спôлки а взглядно ихъ члены потребували, и выровнуваемъ заплату за побранѣ товары; — дальше посередничивъ при купнѣ и при продажи худобы на бôльшѣ розмѣры и зъ часомъ удало ся ему цѣлковито усунути лихварскихъ посередникôвъ; — вкôнци закладавъ самъ або посередничивъ при заложеню иншихъ предприемствъ а передовсѣмъ молочарень, котрѣ селянамъ хлѣборобамъ принесли велику користь, — и т. п.

Представивши въ той способъ орґанізацію и розвôй касъ системы Райфайзена въ Нѣмеччинѣ и поясниви головнѣ основы тои системы, опишу въ слѣдуючихъ статяхъ орґанізацію и розвôй касъ системы Райфайзена въ краяхъ австрійскихъ.

Д-ръ Д. Савчакъ.

Вôдозва.

Основуючи передъ чотирма роками руску Бурсу въ Ярославѣ при помочи кôлькохъ людей доброи волѣ, хотѣли мы тымъ способомъ не лишь дати змогу образованя бѣднымъ рускимъ дѣтямъ, але такожь ґрунувати коло нея прочу руску молодѣжь, котра дотеперь жила и переймала ся чужимъ намъ духомъ, кôнчила середнѣ школы нераз безъ крихôтки свѣдомости національнои. Зачали мы дѣло безъ нѣякихъ готовыхъ фондôвъ, не можь було чекати на ихъ призбираня, потреба Бурсы була нагла. Мы надѣяли ся при тôмъ, що загалъ рускій якъ найгорячѣйше пôдопре нашѣ змаганя, бо вже-жь рація и потреба рускои Бурсы, коли де взагалѣ, то въ Ярославѣ така наглядна, така пекуча, що чей нѣхто сего не заперечить; мы гадали, що взглядомъ такихъ точокъ пограничныхъ всѣ будуть почувати ся до якогось обовязку, що при всякôй нагодѣ якось складки кождa руска душа спогадає и на ярославску Бурсу та вôдложить для нея хоть-бы найменшу лепту.

Однакъ мы прикро завели ся. Першій три роки сякъ-такъ мучили-сьмо, але послѣдный рôкъ шкôльный пôдтявъ насъ немилосердно. Мы довели вправдѣ до того, що купило ся за 5.000 власну хату [въ бôльшôй половинѣ ще незаплачену] и одержували сьмо 21 ученикôвъ зъ ґімназіи [зъ котрыхъ 1 перепавъ по причинѣ довшои слабости, 3 було вôдличныхъ, а прочѣ мали добрый поступъ], але вытягнули-сьмо ся до послѣдного. Мы вôдкликувались кôлькома наворотами до жертволюбивости нашихъ П. Р. Патріотôвъ, та чогось не було щасти До того ще и Выдѣлъ краевый, зъ невѣдомои причины, вôдмовивъ намъ сего року своєи пôдмоги, а вкôнци и Рада шкôльна докинула свою цеголку, бо казала пôдъ загрозою замкненя Бурсы удержувати сталого настоятеля, котру то функцію сповняли доси по черзѣ выдѣловѣ.

Дарма! де тонко, звычайно ще й рве ся, але нема рады. Хатина мала, всего три комнаты, треба конче розширити, щобы помѣстити настоятеля, бо зъ нами тутъ не жартуютъ. На те средствъ у насъ буквально нѣякихъ, тому зъ простои конечности звертаемо ся ще разъ до рускаго загалу и въ имя тои цѣли, до якои стремимо, въ имя тыхъ бѣдныхъ рускихъ дѣтей, що горнуть ся до науки, а безъ насъ и третина зъ нихъ не бачила бы школы, просимо: Выслухайте насъ! не кажѣть: „то далеко, мы тутъ своихъ маемо“, бо мы такожь вашѣ, мы всѣ свои, бо одна намъ доля и мета одна Безъ скорои помочи вôдъ Васъ мы мусѣли бы упасти, тожь звернѣть на насъ увагу, згадайте ласкаво при нагодѣ и споможѣть хочь-бы найменшимъ даткомъ, бо лише въ сей способъ зможемо дальше животѣти. Ласкавій датки просить ся присылати на руки пôдписаного

о. Иванъ Хотинецкій предсѣдатель — за выдѣлъ Бурсы.

✝
КАРДИНАЛЪ
Сильвестеръ Сембратовичъ

Вчера вечеромъ зôбрали ся львôвскій Русины народовцѣ на нараду въ справѣ участи въ похоронахъ покôйного Кардинала и постановили: 1) именемъ всѣхъ народно-рускихъ товариствъ выдати сегодня посмертнѣ оповѣстки, зазначуючи при тôмъ, що покôйный завсѣгды бувъ вѣрный національнôй програмѣ народовцѣвъ и поперавъ морально и матеріяльно народнѣ товарища; 2) именемъ всѣхъ народно-рускихъ товариствъ заявити сегодня въ полудне митрополичôй капітулѣ спочутє зъ причины смерти свого члена и добродѣя; въ тôй цѣли выбрано зараз депутацію; 3) замѣсть вѣнцѣвъ мають всѣ товариства зложити вôдповѣднѣ датки на руску бурсу въ Новôмъ Санчи; въ сѣй справѣ рѣшила увага на те, що покôйный Кардиналъ бувъ родомъ въ сандецкихъ сторбнъ; 4) взяти якъ найчисленнѣйшу участь въ похоронномъ обрядѣ; въ тôй цѣли мае депутація, котра сегодня удасть ся до св. Юра (пор. 2), просити кого слѣдъ, щобы заступникамъ народно-рускихъ товариствъ вызначено въ церкви и въ похоронномъ походѣ одвѣтне мѣсце; 5) заступникъ всѣхъ народно-рускихъ товариствъ мае по похоронномъ обрядѣ попрощати покôйного Кардинала якъ вызначного громадянина и першого на такъ высокôмъ въ духовнôй ерархіи становищи рѣшучого народовця надмогильною рѣчею.

Посмертнѣ оповѣстки вôдъ митрополичои капітулы появили ся вчера въ рускôй и польскôй мовѣ. Мы далекій вôдъ всякои національнои загорѣлости, а все-жь таки у сѣмъ фактѣ не можемо нѣчого иншого добачити, якъ хиба традиційне рутеньске рабство. Чи бачили мы коли рускѣ оповѣстки по смерти якого польского, чи свѣтского чи духовного достойника? А щô-жь казати на мізерну стилізацію рускихъ оповѣстокъ, котрѣ выглядають на кепскій и поганый перекладъ зъ польскихъ? Не вже-жь напередъ уложено оповѣстку по польски, и ажь опôсля перекладено ся на руску мову?

Доси появили ся такожь оповѣстки вôдъ товарыства рускихъ ремѣсникôвъ „Зоря“, котрого пок. Кардиналъ бувъ покровителемъ, якъ и вôдъ рускаго товарыства взаимныхъ обезпечень вôдъ „Дністра“ (очевидно, лише рускій), котрого пок. Кардиналъ бувъ вôдъ самого початку почестнымъ президентомъ.

На вчерашнôмъ засѣданю делеґатôвъ ради мѣскои постановлено, що вся рада возьме участь въ похоронѣ; въ тôй цѣли президентъ мѣста мае запросити всѣхъ членôвъ рады. Рада выдасть такожь посмертнѣ оповѣстки, котрыми вôзве населенє мѣста до участи въ похоронѣ. Побачимо, чи крôмъ польскихъ появлять ся и рускѣ, — хочь у Львовѣ живе такожь поважне число Русинôвъ, а рада мѣска заступае такожь и ихъ. Крôмъ того ухвалено зложити на домовинѣ пальмовый вѣнець. (Звѣстно, що покôйный выразно бажавъ, щобы вѣнцѣвъ не складано.) — Выдѣлъ краевый, якъ зачувати, ухваливъ зложити на домовинѣ срѣбный вѣнець.

Поки що управляе капітулою о. мітратъ Бѣлецкій, и на его руки приходять всякѣ письма. Мѣжь иншими наспѣли доси телеґрамы: зъ цѣсарскои канцеляріи, вôдъ президента міністрôвъ ґр. Туна, вôдъ кардинала Рамполього именемъ папы, вôдъ кардинала вѣденьского Ґрушѣ, вôдъ перемыского владики Чеховича, вôдъ станиславôвскои капітулы, вôдъ епископôвъ латиньскихъ краковского и перемыского, вôдъ намѣстника ґр Пінінського, вôдъ бувшого міністра Фил. Залеского, вôдъ краковского президента мѣста и б. и.

Телеґрама зъ цѣсарскои канцеляріи звучить: „Seine Majestät der Kaiser und König haben mich zu beauftragen geruht dem Hochwürdigen Domcapitel anlässlich des Hinscheidens Seiner Eminenz des Cardinals Erzbischofs Sembratowicz Allerhöchstderselben innigste Theilnahme auszudrücken. Paar mp.“ — (Его Величество цѣсарь и король зволивъ мене приручити, щобы зъ нагоды смерти Его Ем. Кардинала архиепископа Сембратовича выразити Прем. Капітулѣ найщирше спочутє. Пааръ вл. р.)

Вôдъ кардинала Рамполього: „Monsignor Andrea Bielecki arciprete del Capitolo metropolitano di Leopoli. Galizia austriaca. Nuntium mortis cardinalis archiepiscopi leopoliensis Ruthenorum magno animi dolore affecit beatissimum patrem, qui pro aeterna eius animae requie Deum ex corde aprecatur, ego etiam obitum meritissimi presulis vobiscum ex animo conqueror. M. Card. Rampolla.“ (Вѣсть про смерть кардинала львôвского архиепископа рускаго прошибла тяжкимъ горемъ св. отця, котрый за вѣчный упокôй его душѣ горячо молить ся до Бога; и я такожь зъ душѣ сумую разомъ зъ Вами зъ причины смерти такъ заслуженого достойника. М. Кард. Рамполя.)

Вôдъ ґр. Туна (по нѣмецки): Прошу принятi выразъ мого найщирѣйшого и найгорячѣйшого спочутя зъ нагоды смерти Ґ. Ем. кардинала архиепископа Сембратовича. Президентъ міністрôвъ ґр. Тунъ.

Вôдъ вѣденьского кардинала архіепископа Ґрушѣ (по нѣм.): Прошу принятi мое найщирѣйше спочутє. Кард. Ґруша.

Вôдъ еп. Чеховича: „По поводу тяжкои страты, котра насъ всѣхъ дôткнула, пересылаю выраженя глубоко вôдчутого жалю и спôвчутя для Высокопреподобнои капітулы. Еп. Чеховичъ.“

Вôдъ краковского епископа Пузины (по польски): Высокопреподобна Капітула зволить принятi выразы найбôльшого спочутя зъ поводу смерти Еміненціи. На похоронъ приѣду. Князь епископъ краковскій.

Вôдъ перемыского епископа Солецкого (по польски): Найглыбше и найщирѣйше спочутє выражаю Высокопреподобнôй Капітулѣ въ нашôмъ спôльнôмъ смутку. Лука Солецкій епископъ.

Вôдъ намѣстника ґр. Пінінського (по нѣмецки): Тобляхъ 5 серпня. Прошу В. Впреподобія, заступника митрополичои капітулы, принятi выразъ мого глубоко вôдчутого жалю зъ причины смерти Ґ. Ем. кардинала Сембратовича. Намѣстникъ Пінінський.

Вôдъ б. міністра Залеского (по нѣмецки): Бірґенштокъ 5 серпня. Прошу принятi выразъ мого найщирѣйшого глубоко вôдчутого дôймаючого жалю. Филипъ Залескій.

Вôдъ президента мѣста Кракова (по польски): Краковъ 5 серпня. Вѣсть про безворотну страту, яку черезъ смерть Ґ. Ем. Высокопреосвященого кардинала архіепископа понесла Высокопреподобна Капітула, а зъ нею вся церковь и народъ рускій, вôдозвала ся болючою луною въ мурахъ нашого мѣста. Глубоко вôдчуває Краковъ величь страты черезъ смерть найдостойнѣйшого архіерея, незабутныхъ заслугъ пастыря, любячого край громадянина и щирого сына вôтчины, и прошу принятi выразы найглубшого жалю и спочутя, котрѣ именемъ мѣста Кракова складае Іосифъ Фрідляйнъ, президентъ.

Вôдъ духовенъства бережанського деканату: „Тяжко опечаленый клиръ деканата бережаньского по стратѣ найлѣпшого свого архипастыря подѣляе и смуток достойнои Капітулы и пересылае ѣй свое глубоке сочуство. Кордуба.“

Вôдъ станиславôвскои капітулы: Найсердечнѣйше спочутє для вельми опечаленои митрополичои Капітулы пересылае — Капітула.

Крôмъ того наспѣли телеґрамы вôдъ репрезентациі мѣста Гливиць, де урядуе правительственный комісарь Розкъ, вôдъ ґр. Ант Водзицкого въ Хшановѣ, вôдъ директора почтъ Сеферовича, и н. Выдѣлъ краевый ухваливъ и-слати письмо зъ спочутемъ до митрополичои консисторіи въ мовѣ польскôй и рускôй. Таке письмо (по руски — и мабуть такожь и по польски) выславъ такожь краевый судъ. Особисто явили ся у св. Юра, щобы вписати до книги выразы свого спочутя, мѣжь иншими: маршалокъ краевый ґр. Стан. Бадені, віцепрезидентъ намѣстництва Лідль, президентъ суду Тхоржницкій, ґенералъ майоръ Мольнарі, староста Залескій, директоръ банку Мархвицкій, заступникъ россійского конзули Карасовъ и б. и.

— —

Тѣло пок. Кардинала лежить поки-що въ домовôй каплици въ металевôй домовинѣ зъ склянымъ вѣкомъ. Вчера надъ вечеромъ залютовано домовину; вложена она ще въ другу, чорну цѣлкомъ металеву, котрои вѣко стоить въ передовôй комнатѣ. На домовинѣ лежить въ головахъ митра и омофоръ, передъ домовиною хрестъ и жезлъ, а пониже портретъ покôйного По лѣвôй сторонѣ лежить на подушцѣ ордеръ зелѣзаной корони, котрого властителемъ бувъ пок. Кардиналъ, а по правôй кардинальскій капелюхъ. Тѣло одягнене въ кардинальску реверенду и митрополичій ризы.

Доси ще не порѣшено напевно, де буде тѣло похоронене; однакожь пôсля всякои имовѣрности зложене буде въ криптахъ церкви св. Юра. Вчера зъ-рана оглядала тѣ крипты санітарна комісія разомъ зъ кôлькома крилошанами. Комісія переконала ся, що пôдъ церквою находять ся крипты, котрѣ можна герметично замурувати, такъ можна въ нихъ зложити тѣло безъ жадней шкоды для здоровля для живыхъ. Порѣшене залежить вôдъ міністерства, а вôдповѣди надѣяно ся вчера вечеромъ. Зъ уваги, що санітарна комісія переслала міністерству прихильну опінію, то надѣятись, що и вôдповѣдь наспѣла прихильна. Пôдъ церквою св. Юра находять ся вже богато покôйниковъ; и тамъ домовины зъ часôвъ василіянськихъ, и и зъ гербами ґр. Шептицкихъ.

Въ разѣ, коли тѣло буде зложене пôдъ церквою, не буде похоронного походу черезъ мѣсто. Въ противномъ разѣ пôйде на Лычаковске кладовище, а повадовжь дороги будуть горѣти лѣхтарнѣ, покрытѣ чорною заслоною.

Намѣстникъ приѣде на похоронъ зъ Тобляху (въ Тиролю), де теперь пробуває. Надѣють ся такожь заступника цѣсаря и папы. Питомцѣвъ завѣзвано телеґрафічно, щобы поприѣздили на похоронъ.

— —

Ще не похоронено покôйного, а вже толкують о тôмъ; хто буде его наслѣдникомъ? — така вже разъ людска слабôсть. Врештѣ зъ толками такими можна було стрѣчати ся вже давно. Отже говорять одни, що митрополитомъ мае стати ґенералъ оо. Змартвихвстанцѣвъ о. Павло Смоликовскій, котрого памятаемо зъ часôвъ, коли бувъ ректоромъ львôвского интернату оо. Змартвихвстанцѣвъ. Иншій указують на игумена оо. Василіянъ ґр.

Шептицкого, ще инший на перемыского владику Чеховича. Сегодня зновъ зачувати, що найбільше выглядовъ мае станиславовскій владика Куликовскій, при котрімъ о. Шептицкій ставъ бы суфраганомъ.

О. Смоликовскій приѣхавъ недавно до Галичины, нѣбы на візиту домовъ змартвыхвстаньскихъ у Львовѣ и въ Краковѣ. О. П. Смоликовскій родивъ ся въ глубокой Россіи, въ Твери, за-молоду вступивъ до Змартвыхвстанцевъ у Римѣ, высвятивъ ся тамъ въ грекo-славяньскомъ обрядѣ, бувъ ректоромъ болгарского интернату Змартвыхвстанцевъ въ Адріанополи, а пізнѣйше въ тімъ самімъ урядѣ у Львовѣ въ т. зв. рускімъ интернатѣ. О. Смоликовскій зъ початку мавъ бути досыть прихильный всходнымъ справамъ, але приѣхавши на Русь, до Львова, давъ ся пізнати яко непріятельникъ Русиновъ. Такимъ є вінъ и доси та й вразъ изъ кардиналомъ Ледоховскимъ дуже „интересує ся" въ Римѣ справами рускими и въ звѣстный способъ. Его дѣломъ [въ найбільшій части] есть будова тыхъ „twierdz katolicyzmu" — латиньскихъ „косцюлковъ" та каплиць на галицкій Руси, бо вінъ бувъ найблизшимъ дорадникомъ львовского суфраґана-епископа Пузины. Знане також его поступоване въ т. зв. рускімъ интернатѣ львовскімъ. Коли зъ Львова выѣхавъ до Риму, щобы бути ректоромъ польского колеґіюмъ, дістав позволене відправляти службу Божу до волѣ — по латинѣ або пбеля грецкого обряду. Цѣлкомъ перейти на латиньство не хотѣвъ, хотяй его брата по чину, не люблячи всходного обряду, радили ёму принятя лат. обрядъ; вінъ не принявъ, — бо тогдѣ вже не могъ бы такъ „интересувати ся" Русинами, и въ Римѣ передъ Италіянами называе себе di rito ruteno або di rito greco-slavo Въ 1895 роцѣ выбраный ґенераломъ конґреґаціи Змартвыхвстанцевъ, належить до виднівовыхъ особъ въ різныхъ конґреґаціяхъ римскихъ. Хотяй яко священникъ есть побожный, однакъ страшный шовіністъ польскій. Хто зная холмчака „księdza unitę a gorliwego patryotę polskiego" о. Луку Бобровича и его погляды въ справѣ рускій, той може мати понятя о настрою о. Смоликовского, лише о. Смоликовскій є въ высшімъ степени противникомъ справы рускои. Два роки тому высвятивъ его болгареко-католицкій всходный епископъ Михаилъ Неткювъ въ Адріанополи въ Тракіи на архимандрита.

Цѣла конґреґація Змартвыхвстанцевъ есть, якъ відомо, дѣломъ польскои еміґрації. Сама назва Змартвыхвстанцѣ мае значене: дѣлати абы „Польска зъ мартвыхъ встала". Въ цѣлій змартвыхвстаньскій конґреґаціи нема анѣ одного Русина, лише шість священниковъ всходного обряду, а зъ нихъ три народности болгарскои, а три польскои.

Поголоска о „кандидатурѣ" о. Смоликовского на митрополита рускаго почала кружити шепотомъ въ деякихъ кругахъ польскихъ скоро лишь занедужавъ пок. Кардиналъ Сембратовичъ. Нинѣ вже выступивъ зъ нею Dziennik polski. Се тій самій круга, що по опорожненю митрополичого престола, по уступленю Митрополита Іосифа Сембратовича высували кандидатуру о. Мальчиньского — и посрамили ся. Мы певній, що й теперь посрамлять ся зъ сімомъ о. Смоликовскимъ. Вже сама бесѣда о кандидатурѣ змартвыхвстанця о. Смоликовского на митрополичій престолъ есть грубою, скажемо — безстыдною провокаціею Русиновъ!

НОВИНКИ.

— **Членовъ народно-рускихъ товариствъ**, котрі схотять взяти участь въ похоронѣ пок. Кардинала, просить ся по мысли вчерашнои ухвалы львовскихъ Русиновъ, щобы зійшли ся въ понедѣлокъ о 10 годинѣ зъ-рана въ комнатахъ „Рускои Бесѣды" відки о годинѣ 10½ удадуть ся ґреміяльно до церкви св. Юра.

— **Концерты шеснацятки** відбудуть ся: въ Надвірній 9-ого с. м., въ Яремчи 10-ого, відтакъ на Угорщинѣ: въ Густѣ 11-ого, въ Сигокѣ 13-ого, въ Семлюши 14-ого, въ Мункачи 16-ого, въ Унгварѣ 17-ого, въ Кошицяхъ 19-ого, въ Пряшевѣ 20-ого. — Повѣдомляючи про сесію змѣну, просить комітетъ співаковъ явити ся точно въ означенімъ речници, щобы обминути всякій непорозумѣня и дальшу змѣну програмы, тымъ більше, що прогулка мусить передъ 21 имъ с. м. закінчити ся. — *Комітетъ.*

— **Нашъ народный театръ** гостить теперь въ Равѣ. Во второкъ — пише намъ нашъ Вп. дописыватель — выставивъ „Барона цыганьского". Публика мѣсцева и замѣсцева, якъ руска такъ и польска, заповнила биткомъ салю и выйшла зъ представленя вповнѣ вдоволена. О трѣ нашихъ артистовъ нашиму пізнѣйше, теперь скажу лишь коротко, що була дуже добра.

— **Нинѣшный обходъ** 50-лѣтного ювілея священьства вірм. архіеп. Ис. Исаковича у Львовѣ відбувая ся торжественно. Рано о год. 9 торжественне богослужена, о 12-ій принятє ювілатомъ численно прибувшихъ депутацій зъ провінціи и зъ мѣста Львова; навѣть кагалъ жидовскій складав свои благожелания. Вчера староста В. Залескій зъ намѣстництва вручивъ ювілатови відзнаки ордеру зелѣзной короны I. класы, зложеній зъ величного золотого ланцуха, звізды и ленты зъ ордеромъ. Ювілатъ дістав и почестный титулъ доктора св. богословія.

— **Новинки зъ Моршина.** Жнива на Підгорю иже зачали ся, бульбы цвитуть доперва, а проча яраина ще зелена. Заробокъ селянъ тутъ дуже маленькій: женцямъ и жницямъ о власномъ харчи платять тутъ ледви по 30 кр. денно. До народной бѣдноты причиняють ся тутъ дуже дики, що множать ся въ лѣсахъ и цѣлыми стадами набѣгають на поля та огороды, роблячи въ землеплодахъ превеликій шкоды хлѣборобамъ. Бѣдній люде цѣлыми ночами пильнують свого майна, гойкають, щобы відстрашити диковъ та бодай въ частинѣ уратувати збоже и яриву. А въ Лисовичахъ, камеральномъ селѣ, є навѣть гарный домъ ловецкій зъ деревлянымъ „косцюлкомъ" каплицею; чому-жь ловцѣ безнастанно не вынищують тыхъ протеґованыхъ шкідниковъ людского майна? А є у насъ и ловецкій законъ, але чи вінъ хосенный для народу?

— **Село Лисовичѣ**, положене на самій граници Долинщины, славить ся що-разъ гарнѣйшими порядками. Мае оно доброго душпастыря, гарну церковь, добру школу, добре громадске начальство и читальню „Просвѣты". Тамошній читальники будують вже читальняный домъ, въ котрімъ буде и читальняна крамниця. Щасть имъ Боже до гарного дѣла! — Само село дѣлить ся на три части: въ одній есть около 200 загородъ, въ другій около 100, а въ третій проживае около 8 родинъ нѣмецкихъ кольоністовъ. Що се село руске и рускій въ нѣмъ порядки, доказомъ най будуть хочь-бы сѣльскій таблицѣ на пригородскихъ стовпцяхъ зъ написомъ на першімъ мѣсци „Село Лисовичѣ, повѣтъ Долина". Що до сен поры не шановано рускои громады, доказують таблички на коршмѣ: „Wyszynk piwa, wódki i wina L. Gartenberga" та „Drobna sprzedaż tytoniu". Для рускои громады рускои буквы, рускаго письма не поставляють „промысловцы", збогачуючій ся ей грошемъ. Але нехай тамъ! Намъ не спускати ся на нихъ, та й не оглядати ся, якъ имъ зъ симъ шовініямомъ поведе ся. Намъ сильно и вытревало трудити ся всѣми способами надъ відродженемъ громады черезъ просвѣту, тверезу господарку и ощадне жите. Въ читальни треба громадѣ згортатись для щораз розумнѣйшои и хосеннѣйшои роботы въ хосенъ громаданъ, треба въ головній части основати крамницю головну а въ другій філіяльну, треба школу, всѣ громадскій и читальняній будынки та дорогоказы заосмотрити въ рускій написы; треба добре розвивати читальняну позичкову касу, читальняный шпихлѣрь, читальняну щадницю. Треба и треба волѣ, охоты, згоды и вытревалости, а тогдѣ не буде, хочь бы и въ кінци села нерускихъ написовъ Гартенберґовъ, що на нашій земли радѣ бы панувати ще дальше по своему у власный хосенъ. Іобрымъ дѣламъ и Богъ помагае! — *Сусѣдъ.*

— **Жидовска напасть.** Пишуть намъ зъ галицкои Каліфорніи, зъ Східниць: Теодозій Марущакъ здавъ въ Чернівцяхъ испыть зрѣлости. Лиха доля загнала его ажь сюды за кавалкомъ хлѣба. Стараючись о яке заняте при гутешныхъ копальняхъ нафты, найшовъ поки-що захистъ у мѣсцевого священника, у котрого учивъ дѣти. Не треба було на те богато часу, щобы пізнати темноту и безрадность тутешныхъ селянъ, котрыхъ на кождімъ кроцѣ несовѣстно вызыскують такъ жиды якъ навѣть и католики нафтярѣ. Не диво, що его молодеча душа рвала ся бодай поученямъ та радою помагати темнымъ братамъ, полишенымъ всякои поради и опѣки. Заходивъ вінъ часто до читальнѣ, до котрои заложенія самъ не мало причинивъ ся, и поучуваъ людей, якъ собѣ мають давати раду зъ жидовскими пивками. Занявъ ся також горячо назначеными на 14 и 15 липня с. р. выборами до рады громадскои, въ котрій доси мають перевагу жиды и неприхильній до селянъ панки, та упоминавъ, щобы люде выбирали собѣ такихъ радныхъ, котрі бы щиро дбали о ихъ справу. Першимъ наслѣдкомъ заходівъ молодого студента було, що вінъ стративъ лякцію. Дальше звернулась противъ него здѣсь жидовскои кліки въ радѣ громадскій и найсильнѣйшого ей стовпа, громадского писаря, выслуженого мѣсцевого учителя Пачесньовского, котрый писарюе тутъ відъ давенъ давна, коли ще бувъ у службѣ, и на сполцѣ зъ жидами та жидовскими штучками прийшовъ до такого маетку, що теперь, якъ кажуть, могъ бы собѣ навѣть село купити. Отже за причиною жидовъ и п. секретаря відставлено Марущака жандармомъ до дрогобицкого староства зъ донесенемъ, що вінъ підбурюе хлопівъ и роботниковъ-мазурівъ на жидовъ. Въ старостві списано въ нимъ протоколъ; але не найдено въ нѣмъ вины та пущено на волю. Марущакъ вернувъ сюды, найшовъ собѣ инше занята та не спускавъ зъ ока громадскихъ выборовъ. Прийшли выборы, до рады зійшли знова жиды, а складъ новои рады выйшовъ ще горшій, нѣжь давнои. По тій неудачи зійшли ся селяне въ читальни. Марущакъ радивъ имъ старати ся о роздѣлъ громады на рольничу и нафтярску. На другій день склалась знова инша пригода. Давна рада зійшлась на засѣдане въ дуже важній справѣ. Сего року ставить громада три громадскій будынки. Жидовска рада відмовила підприемство жидови, хочь и одинъ христіянинъ внісъ бувъ оферту. Отже підприемець-жидъ давъ до тыхъ будынковъ дуже підлый матеріялъ — и сю справу мала давна рада обговорити. На засѣдане посходилась ті радні, котрымъ залежить на добрѣ громадскомъ, а не явились анѣ жиды анѣ п. секретарь. Зійшлось також богато селянъ послухати нарадъ, прийшовъ и Марущакъ. На засѣданю постановлено перевести провѣрена будовы громадскихъ будынковъ и внести жалобу до прокураторіи на Пачесньовского и п., а Марущака упрошено до написаня жалобы.

Дня 20. липня выбрало ся кількохъ відпоручниковъ східницкихъ селянъ разомъ зъ Марущакомъ до Стрия до д-ра Олесницкого въ справѣ намѣреного роздѣлу громады. Сей заявивъ, що роздѣлъ є можливый, обѣцавъ заняти ся справою, але зажадавъ спису мешканцевъ Східниць, спису членовъ новои рады и т. д. Вернувши зъ Стрия, удали ся селяне до громадкого писаря за потрібными письмами; але вінъ анѣ ихъ не хотівъ дати анѣ не позволивъ відписати. За те, уважаючи такъ справу провѣрена громадскихъ будынковъ якъ справу намѣреного роздѣлу громады за справу Марущака, велівъ его приарештувати и відставити до дрогобицкого суду та зробивъ на него карне донесене до прокураторіи о публичне насильство. Судъ розпочавъ слѣдство на підставѣ §. 175, 2. и 3. з. к. Мы певній, що невинность Марущака окаже ся такъ само передъ судомъ, якъ оказала ся въ старостві; але вінъ пересидить може и кілька недѣль въ слѣдчімъ арештѣ дрогобицкого суду, де стѣны на метръ відъ підлоги мокрі. Бо треба, знати, що військовій стайнѣ є палатами въ прировнаню до помѣщеня дрогобицкого суду, де підчасъ дощу папіры ховають по-підъ столы, щобы не позамакали. Але потѣшаемо ся заразомъ и надѣю, що при тімъ повыходять також на зверхъ всѣлякій справки п. Пачесьновского и нашихъ східницкихъ пявокъ; а коли се стане ся, тогдѣ и жертва Марущака не буде даремна. Взагалѣ крайна пора, щобы око справедливости заглянуло въ Східницке пекло!

— **Нещастна пригода.** Въ Розлучу коло Турки лучила ся онодгы страшна пригода зъ оружемъ. Дванацятьлѣтный сынъ машиніста тартаку П. бавивъ ся зъ своимъ молодшимъ братомъ (2-лѣтнымъ) и здоймивъ зъ кілка наладовану стрѣльбу. Она выстрѣлила и розторощила головку молодшого брата.

— **Самоубійство.** Въ Краковѣ переднчера передъ 10-ою год. рано відобравъ собѣ житя выстрѣломъ зъ револьвера д-ръ Іос. Ґорончка, секретарь высшого суду краевого. Бувъ бездѣтнымъ и мавъ 40 лѣтъ, а до Кракова бувъ перенесеный передъ двома тыднями зъ Кольбушовы. Причиною самоубійства — якъ кажуть — було якесь переслѣдуване его властями. Полишивъ стару матѣръ и двѣ сестры, котрымъ дававъ удержане.

— **Лѣчене скаженины.** Одинъ ученый, на имя Colvary наводить уступъ талмуда, де сказано, що їджене мяса підчасъ дневъ покаяня [посту] дозволено лише въ тімъ случаю, коли ходить о ратунокъ житя. А одинъ зъ рабіновъ згадуе, що покусаному скаженымъ псомъ вільно споживати въ такихъ дняхъ печінку зъ такого пса. Зъ сего выходить, що споживане печінки уважали старій жиды средствомъ лѣчничимъ на скаженину. Историкъ Плініій згадуе о тімъ також. Місіонарь Гагенбекъ описуе, що Бенгальцѣ до нинѣшного дня уживають сего способу лѣченя. Згаданый высше ученый высказуе здогадъ, що печінка скаженого пса може містити въ собѣ антітоксины, подібно якъ підсля досвѣдовъ Коха мае ся рѣчь зъ печінкою звѣрятъ дотиненыхъ кингосушомъ.

— **Убійникъ збожеволѣвъ.** Въ Перемышли — якъ була недавно у насъ згадка — поручникъ Штумпфъ застрѣливъ лихваря Гопфінґера, котрому бувъ винене 25 зр. Штумпфъ самъ віддавъ ся въ руки справедливости, а сими днями — якъ доносять — збожеволѣвъ и відісланo его до заведеня божевільныхъ у Відни.

— **100.000 коронъ и 3 рази по 25.000 коронъ** є головній выграній великои ювілейной выставовои льотерії, котрій по відтрученю 20% будуть выплачені готівкою. Мы звертаемо увагу нашихъ читачевъ на се, що найблизше тягнене відбуде ся невідкличнo дня 6 н. ст. серпня с. р.

— **Дрібні вісти.** Професоромъ бактеріольоґіи на університетѣ въ Філядельфіи именована Россіянка Лидія Рабиновичъ.—Варшава підсля послѣдного спису числить 626.072 мешканцевъ, зъ того 309.511 мужчинъ а 316.561 женщинъ. — Въ губерніи курскій въ Россіи впали послѣдными часами сильній дощѣ зъ градомъ и вчинили много шкоды въ засѣвахъ; грады убили кілька тысячъ овець — Въ Швайцаріи загинуло онодгы трехъ подорожниковъ въ горахъ. — И знова набула комісія кольонізаційна въ Нѣмеччинѣ одну посѣлість польску въ Познаньщинѣ, село Сврославъ, 550 гектаровъ землѣ за 330.000 марокъ.

Вісти зъ Епархіи Львовскои.

Канон. институцію на Выписки дістав о. Іос. Дяковъ. — Въ пропозицію принятій: на Глещаву оо. Петро Базерскій и Іос. Мельницкій; на Дмитровъ оо. Левъ Авдиковскій, Іос. Цегельскій и Мел. Дзеровичъ. — Президія намѣстництва годить ся на канон. институцію о. Стан. Бачиньского на Володимирцѣ. — Консисторія встановилась до намѣстництва о системізоване сотрудництва въ Залановѣ. — Презенту на Протесесы дістав о. Волод. Була зъ Борщовичъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На Бурсу им. св. Онуфрія въ Ярославѣ зложили жертвы Р. Т.: Левицкій 2 зр., о. Ст. Кмицикевичъ 2 зр., Рада повѣтова въ Яворовѣ 10 зр., д-ръ В. Яновичъ 5 зр., І. Тиховичъ 1 зр., Тов. „Дністеръ" 30 зр., о. Козловскій 10 зр., Гецевъ 5 зр., о. Пасѣчиньскій 1 зр., о. Лициякъ відъ селянъ зъ Жужеля 12 зр. 28 кр., Ю. Б. 2 зр., Левъ Коростѣль 1 зр., на весѣлю у о. Годованьского 21 зр. 24 кр., оо. Мрозовскій, Лихицкій, Калимонъ, Дорнякъ, Прокопъ, Заремба; Шумелда, Грицикевичъ, Лебедовичъ зложили по 50 кр. — Всѣмъ тымъ Р. Т. Добродѣямъ складаемо самъ щире спаси-Бігъ! — *о. Іоанъ Хотинецкій*, председатель, *А. Пислявскій* скарбникъ.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 6. серпня. До N. fr. Presse телеґрафують зъ Бельска, що тамъ арештовано вчера посла кс. Стояловского, коли роздававъ якісь письма.

Вѣдень 6 серпня. Вчера приѣхавъ до Вѣдня Банфі и міністеръ фінансовъ Люкасъ. Нинѣ відбудуть ся конференціи въ австрійскими міністрами. Завтра Банфі зъ Туномъ поѣдуть до Ишлю, зъ-відки на понедѣлокъ выжидають важныхъ якихсь рішень.

Прага 6 серпня. Politik остерѣгае Словѣнцевъ, щобы своею акціею не утрудняли теперішнои ситуаціи. По управильненю ческого питаня прийде черга на языковій справы иншихъ народовъ славяньскихъ [мудрый Чехъ! нема що казати].

Будапештъ 6 серпня. Magyar Orszag зъ нагоды подорожи Банфіого до Вѣдня пише, що рбзницѣ мѣжь обома президентами міністровъ такъ заострили ся, що заходить конечность відкликати ся до цѣсарского рішеня.

Лондонъ 6 серпня. Дневники пишуть, що подорожь румуньского короля до Петербурга вымѣрена противъ Австріи.

Парижъ 6. серпня. Сенатъ орѣкъ, що судья Бертюлю не компетентный въ справѣ Паті di Кляма. Касаційный трибуналъ відкинувъ відкликъ Золѣ відъ оречень версальского суду. Кузинъ Естергазого збезнавъ въ судѣ, що зъ наказу Естергазого писавъ листы „завуальованои дамѣ", бувъ посередникомъ мѣжь обжалованымъ и полковникомъ Паті di Клямъ и що тій послѣдній компромітували Пікарта сфальшоваными депешами.

Царгородъ 6. серпня. Заносить ся на нову вірменьску рухавку. Въ кількохъ вірменьскихъ громадахъ выбухли вже грізній розруси сполучені зъ рабунками.

Вашингтонъ 6 серпня. Ґенералъ Шефтеръ дістав наказъ посунутись на північь. Шість транспортовыхъ кораблевъ зачинае забирати військо зъ поворотомъ до Сполученыхъ державъ, бо на Кубѣ десяткують Американцевъ хоробы. Занедужало 4.290 вонковъ, зъ того 3.038 на жовту фебру.

Послѣдній вѣсти.

Нинѣ о 1 год. надійшовъ зъ міністерства до намѣстництва дозволъ на похованє бл. п. Кардинала въ криптѣ архикатедральной церкви. Мимо того відбуде ся обходъ по-при соймъ краевый.

Кондоленціині телеґрамы наспѣли дальше: відъ нунція апостольского зъ Вѣдня, — відъ міністра просвѣты и вѣроисповѣдань гр. Білиндта-Райдта, — відъ рускои Капітулы перемыскои зъ повѣдомленемъ, що на похороны прибуде чотирохъ членовъ Капітулы, — відъ ректорату рускои колеґіи въ Римѣ.

На похороны прибуде зъ Вѣдня міністеръ Биджейовичъ яко представитель цѣлого міністерства.

Конкурсъ.

Выдѣлъ Бурсы им. св. Онуфрія розписавъ конкурсъ на приняте ученикивъ ґімназіи до Бурсы зъ річницемъ до 25 серпня 1898. До просьбы долучити треба: свѣдоцтво школьне, свѣдоцтво убожества и подати высоту доплаты [найменше 5 зр.]

За выдѣлъ о. *Иванъ Хотинецкій* председатель.

Надісłане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великімъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:



окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, різній ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мірничій, піоны, лібеле, манометры и т. п.

Уряджене дзвінковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПЕЦЬ

въ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА**, улица Трибунальска ч. 12. домъ власный, можна дістати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкана легка	12 „
Фляки	12 „
Вѣжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить зъ моєи реставрациі, даю відбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши відъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборѣ страванъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 134—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

МЕНТИНА,

єдине раціональне средство до полоканя устъ, знаменитый и оживляючо дѣлаючій препаратъ, до теперь нѣчимъ не перевышеный. Мала скількость, придана до свѣжой воды, выстане, абы осягнути пожаданій наслѣдки. Цѣна фляшкона 50 кр. 17

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 244—?

ОГОЛОШЕНЄ.

Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ

пошукуе

Рускна дѣловодця

обзнаного зъ веденемъ купецкихъ книгъ. — Перша платня 480 зр. рѣчно.

Компетенты о тоту посаду мають выказати ся свѣдоцтвами дотеперѣшнои служби. — Петентъ, котрого подане буде увзгляднене мае вложити кавцію 300 зр. — Речинець до внесеня подань по день 1-ого в. ст. вересня 1898.

Вѣдь Товариства для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ. 293 2—3

Самборъ дня 2 серпня 1898.

ДИРЕКЦІЯ

Ил. Гмитрикъ. *Ѳ. Рѣпецкій.*

МАТТОНЬОГО GIESSHÜBLER



натуральна алькалічна

ВОДА

щавова

найлучшій дієтичный и покрѣпляючій напитокъ, выпрактикованый при недугахъ жолудка и кишокъ, нирокъ и мѣхура, припоручають найперший лѣкарѣ яко дѣйстне пѣдпомогове средство при лѣченю въ Карльсбадѣ и иншихъ купелевыхъ мѣсцяхъ, а такожь яко додаткове лѣченє по купеляхъ для безперерывного ужитку. (VII.)

Въ житю

нѣколи вже

не трафить ся така рѣдка нагода

ТОЛЬКО за 3 зр. 50 кр.

дбстати слѣдующу пишну колекцію товарбвъ

15 штукъ 3·50зр. 15 штукъ 3·50зр.



1 Reform-Anker-Remontoir годинникъ до кишенѣ. Ходить дуже добре зъ 3лѣтнею гарантією.
1 правдивый голдиновый ланцушокъ;
2 штуки перстенѣвъ найновѣйшого фасону зъ имітованого золота и такиси-жь бриллянтами
1 пара спинокъ до манжетбвъ, дубле-золото гільошоване зъ механікою;
1 дуже гарна брошка дамска,
3 грудий спинки вѣдъ сорочки
1 патентована спинка до выкладаныхъ ковнѣрбвъ;
1 елегантска шпилька до краватки;
1 футералъ на годинникъ;
1 кешеневе зеркальце зъ футераломъ;
1 грудна шпилька, фасонове золото;

Всѣ тѣ пышній 15 предметы разомъ зъ годинникомъ коштуютъ лишь

3·50 зр.

Высилае ся скоро кождому за послѣплатою. Якъ не сподобае ся, грошѣ зверне ся безъ протесту, такъ що для купуючого выключене всяке ризико.

Замовлятн выключно черезъ годинникарску фірму

Alfred Fischer

Wien I. Adlergasse 10.

274 5—6

Новоотворенный МАҐАЗИНЪ ТОВАРОВЪ МОДНЫХЪ

пѣдъ фірмою:

ФЕРДИНАНДЪ ҐІТЛЄРЪ

у Львовѣ, улиця Галицка число 20

поручае въ великѣмъ выборѣ

коронки, ленты, пасмантерія, газы, крепы, шовковй матерія, саксоньскй дамскй и дѣточй панчохи, корсеты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковй, шовковй, батистовй и дреліховй, вахлярѣ изъ струсихъ перъ.

Всякй приналежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.

Замовленя зъ провінцій полагоджують ся вѣдворотною почтою. 299 2—20

Фабричный складъ Sheffield-скихъ бритвъ HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.



Оріґінальнй ґанґлійскй бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалй, вглубленo шлюфованй, выострений, готовй до ужитку. Цѣна зъ etui 3/4 вглубленo шлюфована зр. 1.50 а 1/1 вглубленo шлюфованй зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподоби звертае ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ *въ одного дня*:

Прошу прислати ще 5 оріг. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Куповичъ 28/10 1897 Людвикъ Загрядникъ парохъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрй. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малѣвъ 23/10 97. Теофиль Ґлушкевичъ парохъ. 54 25—?

Подобно пишуть Вел. Отцѣ:

23/10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

23/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.

23/10 1897 О. Полянъскій, парохъ Юровець.

23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рбзныхъ кругбвъ.

Голлянд́ско-Американьска лінія



зносны пароходами разъ або два на тыждень

зъ **Роттердаму** до **Нью-Іорку**

Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Цѣлая довжина и величина каюти як и цѣлая скорость и елегансія пароходу.



По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякй церковнй роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 680 7—?

УЧИТЕЛЬ

органъ рускаго товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1869 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чвертъ року 1 зр

ТУТКИ

цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ. Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Вѣдъ року 1868

БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клінікахъ и многими практичными лѣкарями уживае ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожь и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пѣвостровѣ Балканьскѣмъ, въ Швайцаріи и т. д. на недуги шкѣрнй, особливо протикъ

Выкидбвъ шкѣрныхъ рѣзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣлане Бергерового мыла смоляного яко гігієничного средства до усуненя порилѣвъ, до чищеня и десинфекція шкѣры есть рѣвножь загально признане. Бергера мыло смолине мае 40% смолы деревнои и рѣзнить ся значно вѣдъ всѣхъ иншихъ родбвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Бергера мыла смоляного и уважати на пѣбочь помѣщеный знакъ охоронный.



Въ упертыхъ недугахъ шкѣрныхъ уживая ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смолянo сѣрчаного.

Яко лагѣднѣйше мыло смолине до усуненя всякои **нечистоты шкѣры**

на выкиды шкѣрнй и на головѣ у дѣтей, такожь яко незрѣвнане мыло до мыти и купелѣвъ для щоденного ужитку служить, обѣймаюче 35% ґліцерины и пахуче

Бергера ґліцеринове мыло смолине.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ приписомъ ужитка.

Зъ иншихъ родбвъ мыла Бергера поручае ся слѣдующй заслугующй на увагу: **Мыло бензбове** для нѣжности шкѣры; **мыло бораксове** противъ прищѣвъ; **мыло карболеве** до выгладжена шкѣры и знакбвъ по вѣспѣ и яко мыло десінфекційне; **Бергера мыло до купели** въ смерековыхъ шпильокъ и таке-жь **мыло тоалетове, Бергера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.); мыло нхтіолеве** на червонбсть лица; **мыло веснянкове** дуже успѣшне; **мыло таннинове** противъ прѣтя кбтъ и выпаданя волося; **мыло до зуббвъ**, найлѣпше средство чищеня зуббвъ. Що-до иншихъ родбвъ мыла Бергера звертаемо увагу на брошуру. Треба жадати мыла Бергера, бо истнують наслѣдованя безъ успѣху.

Мѣсця продажи для Львова въ аптиках пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньскаго, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара, Гайсіма, Кулика и А. Рапапорта. Дальше въ аптикахъ въ *Бродахъ* Крізого, Ляндберґа; въ *Борщевѣ* Ал. Шйотровскаго; въ *Бережанахъ* А. Дуреста, Л. Нагліка; въ *Березовѣ* Галимаса, Ербена; въ *Хировѣ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Книжановскаго, І. Тобішека; въ *Ярославѣ* І. Ангермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловскаго, Штенцля, Витославскаго; въ *Каменцю* Пидевскаго; въ *Перемышляни* у всѣхъ 4 аптикахъ; въ *Рашевѣ* Карпиньскаго, Прона; въ *Скольмѣ* Леховскаго; въ *Самборѣ* І. Ацъ. севича и Гердинки наслѣдникбвъ; въ *Станиславовѣ* у всѣхъ трехъ аптикахъ; дальше въ аптикахъ въ *Стрыю*, *Тернополи* и у всѣхъ аптикахъ бѣльшихъ мѣстъ Галичины. 104 18—24

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: белетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в загловку: сильнійше увзгляднюване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Кн. І. В. Щурат: „МОІ ЛИСТИ" (поезії). - Кн. ІІ. Едґар По: „Новелі" (в перекладі Ів. Петрушевича.)

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: М. Заячківский, Львів, улиця Зиблікевича, число 34.

Старша женщина

сирота по бл. п. о. Трещаковскѣмъ, пошукуе мѣсця до вдбвця яко господиня. Адреса С. Т. Мшана, у Вп. паньства Масякбвъ.

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА" по 1 зр. замѣсть 3 зр.

ПУШКИ Фляйшмана, герметичне, до транспортованя молока, обему: 1 л. 1·70, 1½ л. 1·85, 2 л. 2·—, 2½ л. 2·20, 3 л. 2·40, 4 л. 2·70, 5 л. 3·—, 8 л. 4·—, 10 л. 4·75, 15 л. 5·75, 20 л. 6·25, 25 л. 7·—, 30 л. 8·— зр.

поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ горговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедри.] 4·55

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продае

всякй паперы цѣнній И МОНЕТЫ

по найдешевшбмъ курсѣ деннбмъ не числячи нѣякои провізіи.

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковбмъ.

374 [2]

Лише 50 кр. на 3 тягненя.

219 17—? **Головна выграна 1 разъ**

ТЯГНЕНЄ НИНѢ о 8 годинѣ вечеромъ.

100.000 коронъ и 25.000 коронъ

разы

готбвкою въ 20% потрученемъ.

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЙ ВЫСТАВЫ **а 50 кр.**

Тягнене: 6 серпня 1898. Тягнене: 15 вересня 1898. Тягнене: 22 жовтня 1898.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Г. Максъ, Соки ... и Лілієнъ, Авг. Шеллєнбергъ и Сынъ, Яковъ Штро, М. Клярфельдъ

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середио-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходить о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (3/4 до 11/4)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.06	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бел ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (1/2 до 13/4 неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (3/4 до 11/4 неділі сьвя
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		8.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		8.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		8.16	„ Зимної води (3/4 до 11/4)
		вічн		8.25	„ Брухович (3/4 до 11/4)
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.55	„ Ярослава
	8.30	„ „ „ голови. дворець			**вічн**
5.10		„ Кракова		4.10	до Кракова
	6.10	„ „		5.20	„ Лавочного
	7.57	„ Янова (1/2 до 21/2 а 16/2 до 29/2)		6.20	„ Янова (1/2 до 15/2 в будні дні)
	8.12	„ Брухович (3/4 до 30/4 и 16/2 до 11/3 (1/7 до 15/8)		6.30	„ Іцкан
	8.31	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.53	„ Янова (1/2 до 13/4 въ будний день)		7.—	„ Лавочного
	9.10	„ Кракова		7.10	„ Сокаля
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.45		„ Іцкан		8.40	„ Янова (1/2 до 21/2 и 16/2 до 29/2)
9.55		„ Підволочиск на голови. дворець		10.05	„ Іцкан
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Кракова
	12.15	„ Сколього		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ склад. Черлянъскаго. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропігійского.

Ч. 165 Львовъ, Понедѣлокъ 27 Липня (8 Серпня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинъского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатковъ

въ Австрії:		на границю:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 нр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 5 нр. а. в.

Оголошенія звичай приймаютъ ся по 4 зр. 10 нр. вѣдъ одного стрѣчия инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 нр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватні числить ся по 15 нр. вѣдъ стрѣчия.

Становище прасы по смерти Кардинала Сембратовича.

Польскій краевій часописи всѣ, безъ выимку, присвятили покійному Кардиналови лише самій похвальній згадки.

Всѣ — поббчь личныхъ прикметъ покійного — высоко пѣдносятъ его яко дѣятеля и реформатора на поли церковнѣмъ, рѣвно-жь высоко ставлятъ его яко політика, що дѣлавъ въ напрямѣ згоды съ Поляками. Все те, розумѣе ся, писане въ меторскѣмъ тонѣ, обиджаючѣмъ Русинѣвъ взагалѣ, и зъ-окрема Русинѣвъ-народовцѣвъ, котрій въ неодабмъ, що польскій газеты наводятъ яко благодать для рускаго народу, видѣли радше шкоду, не солідаризували ся зъ тымъ и се явно и рѣшучо заявляли. Все те мы по похоронѣ Кардинала выкажемо.

Найбѣльше вже дали собѣ польскій газеты волю при своихъ елюкубраціяхъ на тематъ Гиличокъ и взагалѣ того часу, якъ пок. Кардиналъ обнявъ керму управы митрополичого престола. Одна польска часопись навѣть въ посмертнѣмъ плякатѣ розлѣпленѣмъ по мурахъ Львова розмалювала чорта россійскон „шнамы“ въ тѣмъ часѣ середъ духовенъства и люду рускаго, якъ коли-бы попередникъ Сильвестра — Іосифъ Сембратовичъ не бувъ такъ само добрымъ католикомъ, якъ его наслѣдникъ. Справа Гиличокъ надто Русинамъ знана, щобы ей ще пояснятъ, а на скѣлько вороги рускаго духовенъства и народу за-для своихъ цѣлей генералізували одиничный фактъ Гиличокъ въ звязи зъ пок. Наумовичемъ, то стрѣчали ся зъ запереченями прилюдными — бо въ соймѣ — навѣть вѣдъ самыхъ тыхъ епископѣвъ рускихъ, котрыхъ Поляки все пѣдносили яко католикѣвъ par excellence — покійныхъ Нелеша и Сильвестра Сембратовича. Першій протестувавъ противъ дотычныхъ клевегъ зѣ стороны польскон въ соймѣ 1886 року, а другій ще въ маю 1893 року, коли по звѣстнѣмъ письмѣ тогдѣшного намѣстника гр. Баденього до владикъ рускихъ зъ нагоды напрасной еміграціи рускихъ селянъ до Россіи — одинъ зъ польскихъ послѣвъ на засѣданю сойму закинувъ рускому духовенъству „шпиму“ — въ десять лѣтъ уже по тѣмъ, якъ управа львѣвскон митрополіи спочивала въ рукахъ пок. Кардинала!

Якъ мы сказали — всѣ польскій дневники въ краю величаютъ пок. Кардинала и яко чоловѣка и яко дѣятеля та політика, якъ коли бъ изъ свого польского становища нѣчого а нѣчого ему закинути не могли. Однакожь замѣтна одна рѣчь. Въ заграничнѣй часописи Dziennik Poznański (ч. 178 зъ 6 с. м.) читаемо въ посмертнѣй згадцѣ о Кардиналѣ Сембратовичу: „Chociaż stanowczo i otwarcie potępiał wszelkie tendencje nie dające się pogodzić z poczuciami i przekonaniami wiernego kościołowi katolickiemu Rusina i chociaż był gorącym rzecznikiem idei pojednawczej, to przecież niepodobna oszczędzić mu zarzutu, iż nie zawsze umiał wobec upornego i krnąbrnego podwładnego mu duchowieństwa zdobywać się na potrzebny zapas energii i stanowczości. W ostatnich mianowicie czasach dał się zbytnio usidlić zręcznym intrygantom, którzy korzystając z jego niemocy fizycznej, krzyżowali szlachetne zamiary i dążności swojego zwierzchnika“. Нема сумнѣву, що се мова зъ польскихъ кругѣвъ львѣвскихъ, а у Полякѣвъ есть той звичай, що про одну „дѣльницю“ говорятъ „зъ душѣ“ въ органахъ у другій „дѣльници“ Польщѣ. Зъ того докору пок. Кардиналова видко, якій ненасытимый той нашъ сусѣдъ!

Позакраевій дневники въ своихъ коротких згадкахъ констатуютъ дѣвъ характеристичній черты пок. Кардинала: его угодовый настрѣй до Полякѣвъ и нищене москвофілѣвъ.

Вкѣнци не годятъ ся помянути посмертнон згадки въ „Галичанинѣ“. Очевидно, деякій докоры покійному тамъ справедливій, именно за такій учинки політичнон натуры, зъ якими не годили ся Русины взагалѣ; але и тамъ и такій докоры, якій Русинъ-народовецъ радше похвалитъ, анѣжь зганитъ, а вкѣнци и поодинокій факты освѣчено тамъ односторонно, або и просто ложно.

Такъ н. пр. „Галичанинъ“ бѣ на пок. Кардинала, що вѣдъ часу, якъ пок. Сильвестеръ ставъ митрополитомъ — „началась реформа или очищеніе консисторскихъ рефератовъ отъ всякихъ такъ зовимыхъ московскихъ словъ и выраженій“. А чи-жь то зле? чи „язычіе“, анѣ песъ нѣ баранъ, може бути идеаломъ розумного чоловѣка? Дальше назвемо хиба комічнымъ докоръ пок. Кардиналовѣ за его „безсиліе“ въ справѣ заведеня правописи фонетичнон въ школахъ.

Говорячи о „новой эрѣ“ и о звѣстнѣмъ высказѣ пок. Кардинала о москвофілахъ: „для такихъ ту мѣсця нема!“ — вплѣтае „Галичанинъ“, мимоходомъ кажучи, не по разъ першій, що нѣбы пок. „посолъ уніятскій священникъ Николай Сѣчинскій сдѣлалъ торжественное заявленіе, що настоящая вѣра русиновъ-украинцевъ — штунда“, а вѣдтакъ додае: „То заявленіе лучше всего характеризуетъ умопомраченіе тогдашныхъ сторонниковъ новой эры, ибо въ ея программѣ они выразили свою преданность — католицизму“. — Оно певно було бы „умопомраченіе“, якъ бы пок. посолъ Сѣчиньскій бувъ такъ сказавъ, якъ пише „Галичанинъ“, але вѣнъ такъ не сказавъ. Вѣнъ сказавъ [пѣсля стенограму]: „Панрусизму вѣдъ православія вѣддѣлити не годенъ; то суть понятя, котрій взаимно доповняютъ ся. Жаденъ патріотъ рускій не може солідаризувати ся зъ идеями, котрій ведутъ до затраты заборолъ національности; заборолъмъ Руси була и есть исторична церковь руска. Межи православіемъ малорускимъ, тымъ православіемъ, за котре тысячѣ кровь пролляли, а цареславіемъ то така рѣзница, що ей лишь той затаити може, котрый на несвѣдомость спекулюе. А коли хочете доказу, що цареславіе не по нутру Малороссови, то звернѣть вашу увагу на той обивъ, котрый вѣдбуваe ся на Украинѣ, на штундизмъ. Що есть той штундизмъ? То протестъ генія малорускаго народу противъ цареславія. Якій вплывъ зробить той рухъ на вѣдносины суспѣльній и національно політичній, того передвидѣти и вѣдгадати не можна. Але то есть фактъ, що генієви малорускому не до серця цареславіе“. — Ось-що сказавъ пок. о. Сѣчиньскій о штундѣ; а коли пок. Кардиналъ „ни словомъ не отозвалъ ся“ на тіи слова, то се не изъ „заслѣпленія“ противъ москвофілѣвъ, але длятого, що о. Сѣчиньскій не сказавъ пѣдсуваныхъ ему „Галичанинъмъ“ слѣвъ: „настоящая вѣра русиновъ-украинцевъ — штунда“.

Але коли вже „Галичанинъ“ въ сѣмъ выпадку по-при пок. Кардинала бе выдумками народовцѣвъ — то повинень бувъ при исторіи „Мира“ задержатись трохи довше. Вѣнъ пише: „Началась [1885 року] постепенно вводити также новая эра въ русской политицѣ и органомъ ея сдѣлалась въ 1885 году новая газета Миръ. Духовенство и народъ не могли на ту политику согласитись...“ Справедливо! Але мы запытаемо: А чиими руками тогдѣ за тои першон „новон еры“ робила ся тота політика въ „Мирѣ“? га? Може бы „Галичанинъ“ нагадавъ собѣ, а повинень бы, бо жь — не въ гнѣвъ кажучи — подвизали ся въ „Мирѣ“ и деякій нинѣшній сотрудники „Галичанина“. Пригадуемо се „Галичанинови“ длятого, щобы вѣнъ не забувавъ и о „новоеристахъ“ та „умопомраченіяхъ“ зъ 1885 року!

Тѣлько правдою ходѣмъ!

Наконецъ занотуемо ще де-що зъ дописа зѣ Львова до краковского Głos-y narodu. Дописуватель, що пѣдписуе вѣдъ дописами „Rusin“, належитъ до гуртку „новокурсникѣвъ“ и вызначае ся особливою ненавистію до независимыхъ Русинѣвъ усякихъ партій, але въ справахъ дотыкаючихъ церковно-рускихъ справъ дае неразъ информаціи вѣ ній. Его допись зъ нагоды смерти Кардинала дѣлить ся на дѣ части: въ одній говорить о Кардиналѣ, а въ другій о наслѣднику.

Въ першій части авторъ хвалитъ покійного, называе его одною зъ вызначныхъ личностей, вѣдтакъ характеризуе его яко чоловѣка, Русина и політика. Згадавши о выданю пок. Сильвестромъ Молитвеника въ рускій народній мовѣ, додае знану впрочѣмъ у Львовѣ рѣчь, що на конференціяхъ въ домѣ Кардинала (вже въ часѣ по операціи) промовлявъ вѣнъ горячо за тымъ, щобы выдати перекладъ Біблія зъ языка церковного на рускій языкъ, а коли оо. Василіяне промовляли противъ потребы такои Біблія, вѣдповѣвъ имъ Кардиналъ: „Не выдамо мы, то выдасть радикалъ Франко. Чи тогдѣ буде лѣпше?“ Дальше каже, що вѣдѣньску семинарію духовну скасовано 1893 р. въ наслѣдокъ нападу москвофільскои молодежи на пок. Кардинала на дворци у Вѣдни 1893 року, бо декотрій демонстранты мешкали въ тій семинарій. Дальше дописователь дуже реметуе на „Дѣло“ за те, що оно терорызовало покійного, а найпаче болитъ его, що въ 1896 роцѣ не удавъ ся політичный швіндель баденюкѣвъ за заснованемъ католицко-народного союза, хочь Кардиналъ давъ бувъ уже благословене тому союзови.

„Зъ смертію Кардинала — пише дальше дописователь — опорожнила ся руська митрополія. О скѣлько менѣ вѣдомо, то рѣчь певна, що митрополитомъ стане перемыскій епископъ Чеховичъ, котрый своею повагою и тактомъ зъединавъ собѣ повне признане въ сферахъ рѣшаючихъ. Хто стане епископомъ перемыскимъ, поки-що не вѣдомо. Рѣшаючій круги не числятъ теперь на кандидатуру о. Шептицкого, бо вѣнъ за молодый (має 33 лѣтъ) а до того станъ его здоровля не найлучшій. Теперь перебуваe вѣнъ на лѣченю надъ моремъ, а коли не буде берегтись, то грозитъ ему поважна недуга. Такожь родина о. Шептицкого противна тому, абы вѣнъ занявъ становище епископа, хочь-бы длятого, що се дало бы причину до толкѣвъ, мовь-бы вѣнъ вступивъ до монастиря, або полѣпшити свои фінансы.“ Дальше дописователь заперечуе поголоску „Галичанина“, мовь-бы гр. Шептицкому подавано до пѣдпису цирографъ зъ условіями передъ именованемъ его на епископа, але нѣбы вѣнъ мавъ зъ обуренемъ вѣдкинути; вѣсть сеся є байкою.

Вкѣнци пише: „Довѣдую ся, що кн. Сапѣга и староста Лянкевичъ высунули на епископство въ Перемышли кандидатуру о. Волошиньского, архипресвитера перемыскон капитулы. Сумнѣваю ся, чи о. Волошиньскій хотѣвъ бы покинути свое выгѣдне становище и замѣнити его на урядъ вымагаючій працѣ и посвященя. Не знаю такожь, чи и въ Римѣ радо згодятъ ся на тоту кандидатуру. То тѣлько знаю, що въ справахъ рускои церкви кн. Сапѣга потрафитъ бути всемогущимъ, але о скѣлько мавъ щасливу руку, видно изъ его кандидатѣвъ б. Митрополита Іосифа Сембратовича и Епископа Куиловского“. [О. Ен. Куиловскѣмъ каже, що „мѣсяцями пересиджуе въ Ненадовбй, а въ Станиславовѣ, якъ неразъ писало ся въ „Руслані“, господарить москвофільска кліка, не перебираюча въ средствахъ“.]

КАРДИНАЛЪ
Сильвестеръ Сембратовичъ

Дальше насѣли кондоленційній телеграмы вѣдъ: рускаго товариства у Вѣдни „Громада“, члена выдѣлу краевого д-ра Савчака зъ Закопаного, проф. д-ра Колессы, посла о. Мандичевского; вѣдъ кн. Бавмгартена, котрый бувъ вѣдпоручникомъ папы для передачѣ покійному кардинальского бірету; вѣдъ гр. Голуховского, вѣдъ кн. Сангушка, вѣдъ кн. Сапѣги, котрый заразомъ доносить, що на похоронъ не може пріѣхати зъ уваги на станъ свого здоровля; вѣдъ п. Яворского именемъ кола польского, вѣдъ бувшого міністра Дунаевского, вѣдъ гр. Романа Потоцкого, вѣдъ гр. Семеньского, вѣдъ кн. Любомирского; вѣдъ віцепрезидента краевон дирекціи скарбовон Коритовского, вѣдъ віцепрезидента краевого суду Диевского; вѣдъ дирекціи краковского товариства взаимныхъ обезпечень; вѣдъ рады повѣтовон въ Рудкахъ, вѣдъ рады мѣсконъ въ Коломи; вѣдъ бернеьского епископа, вѣдъ тарновского епископа Лобоса, котрый заразомъ доносить, що на похоронъ не пріѣде за-для недуги, и б. и. Товариство народныхъ учителѣвъ (е се товариство независиме, котре утворило ся окремо вѣдъ товариства педагогічного) прислало зѣ Стрыя, де теперь вѣдбули ся его загальній зборы, таку телеграму: „Зборъ краевого Товариства учителѣвъ народныхъ заявляе свѣй щирый жаль въ нагоды смерти Его Ем. кардинала Сильвестра.“

Вчера вечеромъ пріѣхавъ въ Вѣдня найвысшій шамбелянъ гр. Абенсперґъ Траннъ и буде на похоронѣ заступати цѣсаря. Пріѣхавъ такожь міністеръ Бнджейовичъ, котрый буде заступати міністерство, и намѣстникъ.

Вчера о год. 5 по полудни перенесено тѣло зъ домашнои каплицѣ до архикатедральнои церкви. Докола домовины станули владика Чеховичъ, архіепископъ Моравскій, архіеп. Гриневецкій, епископъ Веберъ, инфулатъ Заблоцкій, митраты Бѣлецкій, Туркевичъ и Волошиньскій, крылошане и духовенъство всѣхъ трехъ обрядѣвъ. На подвѣрю уставили ся брацтва. Владика Чеховичъ вѣдправивъ панахиду, а опѣсля архіеп. Моравскій „requiem“. Потому похѣдъ рушивъ до церкви. Ишли церковній брацтва, за ними хоръ питомцѣвъ, дальше чинъ оо. Бернадинѣвъ и свѣцкій священники, епископы зъ капітулами; потому ишла перемыска капітула, а за нею оденъ питомець нѣсъ на подушцѣ кардинальскій капелюхъ. Домовину несли на раменахъ крылошане. По вѣдспѣваню евангелія зложено домовину на катафальку, уставленѣмъ на серединѣ церкви передъ великимъ престоломъ, оббчь чорно закрытого митрополичого престолу, середъ свѣтла и зелень. Парастасъ вѣдправивъ владика Чеховичъ.

Вхѣдъ до криптy, котру пригаджено заразъ въ суботу, скоро насѣло зъ міністерства позволене зложити тѣло пок. Кардинала пѣдъ церквою, находить ся по правѣй сторонѣ въ церкви. Въ каменнѣмъ помостѣ уставлено деревляне покрыте, котре можна знати, а пѣдъ нимъ по шести ступняхъ сходить ся легко пѣдъ церковь, де о кѣлька кроковъ вѣдъ сходѣвъ находить ся крипта.

Чинъ похорону вѣдбувъ ся въ такѣмъ порядку:

1) О год. 5-ій зъ-рана вѣдправили чинъ архіерейского погребенія капітулы въ соборѣ духовенъства.

2) О год. 7-ій правивъ службу Божу Арц. Гриневецкій.

3) О год. 7½ Еп. Куиловскій и Пуанна.

4) О год. 8 правивъ при великѣмъ престолѣ вѣрм Арц. Исаковичъ читану служеу Божу, а рѣвночасно при бѣчныхъ престолахъ Епп. Веберъ и Солецкій.

5) О год. 9 мавъ спѣвану службу Божу при великѣмъ престолѣ Арц. Моравскій.

6. О год. 10 спѣвавъ архіерейску службу Божу въ соборѣ капітулъ и духовенъства Еп. Чеховичъ.

7. По службѣ мавъ проповѣдь крил. Бачиньскій.

8) По проповѣди вѣдправлено панахиду въ вѣрменьскѣмъ обрядѣ — вѣдтакъ

9) панахиду въ лат. обрядѣ.

10) Послѣдне цѣлованіе вѣдправили рускѣ Владики въ соборѣ капітулъ и духовенъства.

11) Похоронный похѣдъ черезъ площу св. Юра, улицею Мицкевича, Ягайлоньскою, Короля Людвика до рускон духовнои семинарій, де вѣдправлено пахахиду.

12) По панахидѣ дальшій похѣдъ улицями: Коперника, Льва Сапѣги, по-рн техніку Липовою и черезъ площу св. Юра до архикатедральнои церкви.

13) Панахида а потѣмъ архикатедральный парохъ зложивъ тлѣнній останки въ криптѣ.

Порядокъ похоронного походу бувъ такій:

1) Институты убогихъ. 2) Банда вѣйскова. 3) Латиньскій и вѣрменьскій процесіи парохіяльній. 4) Процесія заль вѣвскій: Збоиска: Знесѣне, Лисеничѣ, Скнилѣвъ, Голоско велике, Винники и львѣвскій: Непорочного Зачатія, Монастиря св. Онуфрія, св. Петра и Павла, св. Параскевіи, Успенія Пр. Богородицѣ, Архикатедральна. 5) Латиньскій ордены женьскій. 6) Служебницѣ Пр. М. 7) III. Орденъ св. Вас. Вел. 8) Ордены мужескій латиньского обряду. 9) Питомцѣ духовнои семинарій. 10) Священьство обряду латиньского и вѣрменьского. 11) Руске священьство и Чинъ св. Вас. В. 12)

Въ серединѣ межи рускимъ священьствомъ: Рускій институтъ дѣвочій, хоръ „Зорѣ“, представителѣ рускихъ товариствъ. 13) Хоръ питомцѣвъ. 14) Представитель університету. 15) Представитель Капітулъ: вѣрменьскихъ, латиньскихъ и рускихъ. 16) Митрополича Капітула львѣвска. 17) Митраты латиньскій и рускій. 18) Епископы вѣрменьскій и латиньскій. 19) Архіереѣ рускій. 20) Караванъ съ домовиною. 21) Делегаты: Его Вел. цѣсаря, правительства, автономічній и родина покѣйного.

Тысячѣ народу залягали подвѣре и цѣлу площу св.-Юрску. Священникѣвъ съѣхало ся сотки. Співавъ хоръ питомцѣвъ доповненый священниками. Вѣйскову сторожу почестну повнила компанія 80 полку пѣхоты; впрочѣмъ кромѣ генераліцін, вѣйска не було бѣльше; навѣть банда була лишь ветераньска [!] Похѣдъ рушивъ о годинѣ 1¼ а вернувъ ся о 3¼ Караванъ шестикѣнный ѣхавъ порожный, домовину несли священники; за домовиною йшла родина (до 80 осѣбъ). Такожь несено инсігнія митрополичѣ. При поворотѣ була така глота, що треба було зачинити браму.

Иґнорантамъ...

(Статья надѣслана.)

(Докѣнчена.)

Коли мы мусимо говорити про „польску интригу якою „Галичанинъ“ называе украиньскій націоналізмъ — то говорѣмъ цѣлкомъ отверто: чи може справдѣ нема въ тѣмъ зерна правды? Отже скажемо: Такъ, въ розвитку украиньско-рускон національнон идеѣ годѣ не добачувати вплыву польского. Одна рѣчь лише: вплывъ сей треба розумѣти.

Політичнымъ завданемъ кождого народу, кождон партіи есть: выкорыстовувати обставины и поодинокѣ моменты для свого добра. Такъ було всюды и все. Національне розбудженѣ украиньско-руского народу заставило чотири народности призадуматись надъ вѣдносинами до насъ и нашого нового руху, яко народу державно несамостѣйного. Россіяне, Поляки, Румуны и Мадяры — кождѣ въ-окрема зрозумѣли сей рухъ инакше и рѣзно до него обертали ся. При тѣмъ однакъ лишаеть ся фактъ фактомъ, що природне національне вѣдроджене нашого народу було скорше, якъ якій-небудь вытворивъ ся конкретный поглядъ на ѣе у сусѣдного народу.

Найперше звернули на се увагу Москалѣ и ихъ мѣродайнѣ сферы почали пѣдпирати первѣстный національный рухъ, бо въ сѣмъ народнѣмъ самопѣзнаню добачували дуже добрый матеріялъ для політичного обскурантизму и ретроґрадства въ противности до захѣдно-европейскихъ революційныхъ вплывѣвъ. Та коли теоретичне етноґрафічне народолюбство Украинцѣвъ зѣйшло на реальну працю коло освѣченя и двигненя народу, тогдѣ россійскихъ славяноѳілѣвъ перенявъ острахъ, що за етноґрафічнымъ сепаратизмомъ пѣйде и політичный — и сейчасъ вѣ чесны Москалѣвъ до Украинцѣвъ перемѣнились. Обскуранты-славяноѳілы стали ворогами нашого національного вѣдродженя, добачуючи въ нѣмъ революцію; друга-жь партія, ліберады, стали бѣльше прихильнѣ до него, бо видѣли въ нѣмъ дѣйстный захѣдно-европейскій поступъ. Сѣ вѣдносины задержались и до нинѣ.

Поляки почали звертати свою увагу на украиньско-рускій рухъ ажь вѣдъ 1860-ыхъ рокѣвъ. Зъ природы рѣчи они станули на противнѣмъ становищи вѣдъ россійскон державнон идеи, репрезентованон консервативными славяноѳілами. Вѣдродженѣ Украинь повинно було ослабити значѣне Москвы и привести лекшу боротьбу Полякѣвъ зъ нею. При тѣмъ Поляки думали не допустити украиньского руху по-за межѣ историчнон Польщѣ, до котрон стремѣли и стремлять. Таке саме поведене до нашого вѣдродженя Полякѣвъ у Галичинѣ. Недавно ще тому читали мы въ Słow-ѣ polsk-ѣмъ елюкрубаціи на тему, що яка то була бы шкода для Полякѣвъ зъ омосковщеня Украины! Оно цѣлкомъ ясно и зрозумѣло. Однакъ при тѣй усѣй бѣльшѣй прихильности до „украиноѳілѣвъ“ нѣжь до москвоѳілѣвъ Поляки зовсѣмъ не жили зъ народовцями у дружныхъ вносинахъ: до т. зв. „новон еры“ була лише разъ чи два однодневна проба згоды що цѣлкомъ не повела ся. До р. 1890 народовцѣ стоять въ опозиціи до Полякѣвъ. Навѣть актъ „новон еры“ не бувъ вѣ стороны Полякѣвъ и правительства ознакою специяльнон прихильности до украиньского національного руху. Се-жь добре вѣдомо, що гр. Бадені напередъ звернувъ ся бувъ зъ пропозиціею згоды до посла Антоневича, ажь опѣсля до посла-народовця.

„Галичанинъ“ — не знати на якѣй льотічнѣй основѣ идентифікуе нѣчно украиньскихъ націоналѣвъ зъ „новоєристами“ и „новокурсинками“. Тымчасомъ навѣть коротке житѣ „новон еры“ п. Романчука не дае дозволу на таке узагальненя, хочь тогдѣ gros народовцѣвъ стануло до згоды зъ Поляками. Рѣвночасно зѣ згодою повстае середъ украиньскорускихъ національвъ нова політична партія т. зв. „радикалѣвъ“, що при всѣмъ своѣмъ національнѣмъ характерѣ могли завести найсильнѣйшу опозицію проти Полякѣвъ и правительства. За пару лѣтъ и всѣ народовцѣ перейшли въ опозицію, а въ згодѣ зъ Поляками полишились лише *поодинокій* люде, що політично цѣлкомъ не живуть, бо не мають нѣкого за собою, коли тымчасомъ національзмъ опозиціи набирае чимъ-разъ конкретнѣйшихъ формъ — стае політичнымъ.

Се кождый въ насъ бачивъ и бачить, бо пережилъ, — тымчасомъ Галичанинъ немовь про все те не знае и въ своѣй безглуздности чи злобѣ представляе нинѣ *„новокурсникѣвъ“ — одинокими заступниками украиньско-рускои идеѣ.* Хиба глупота або злоба не каже бачити, що нинѣ майже всѣ націоналы [народовцѣ, радикалы и рѣзнѣ ихъ вѣдтѣни) стоять въ острѣй опозиціи до верховодячихъ сферъ, а самъ п. Барвѣньскій et consortes цѣлкомъ не крыють ся въ тымъ, що не мають нѣкого за собою. Що яка-така угода — бодай на паперѣ и въ мандатахъ — истнуе зъ малесенькимъ вѣдломомъ національвъ, то *нинѣ вже не принципіяльна політика правительства се-бъ то Полякѣвъ; се лише припадокъ, що вже мабуть не довго поживе...*

На примѣрѣ двохъ нишихъ сусѣдныхъ нашихъ народныхъ-геѳемонѣвъ — Румунахъ и Мадярахъ видно ще лѣпше, що яка-небудь прихильность украиньско рускимъ національвъ выходила a posteriori и есть нѣчимъ нишимъ, лише тактикою до часу.

Національного украиньско-руского руху на Буковинѣ годѣ приписати Полякамъ, бо яке ихъ тамъ дѣло? Украиноѳільска партія повстала тамъ зъ природы рѣчи. Полякамъ у Галичинѣ менше немила украиноѳільска идея, нѣжь москвоѳільска, зъ антаґоніаму до Москалѣвъ, яко своихъ найбѣльшихъ політичныхъ ворогѣвъ. Румуны зновъ, маючи до того сусѣдну свою державу національну, Москалѣвъ не мають чого страхатись... И що въ того выходить? Они звертають ся своими симпатіями туды, куды имъ выгѣднѣйше для своихъ власныхъ интересѣвъ, се-бъ-то зробили згоду зъ буковиньскими москвоѳілами, котра вѣдъ давна держить ся до нинѣ, — якъ зъ другого боку украиньска національна партія веде зъ Румунами и зъ румунізацією завяту боротьбу. Правительственность п. Стоцкого et consortes — се цѣлкомъ щось нишого якъ галицкій „новый курсъ“, и въ дѣйстности, бодай теперь, не стоить у нѣякѣмъ зъ нимъ звязку. У вѣдносинахъ до центрального правительства буковиньскій москвоѳілы не меншѣ, якъ не далеко бѣльшѣ угодовцѣ. Самѣ они зовуть себе консерватистами. Межи ними найкрасче поле до румунізаціи и затраты національнои индівідуальности рускаго народу.

Перейдѣмъ теперь на другій бѣкъ Карпатъ. Вѣдъ 1848 р. Мадяры набрали великои ненависти до Москалѣвъ и до всѣхъ Славянъ. За тымъ ишло переслѣдуване москвоѳільства [Адольфъ Добряньскій]. Рѣвночасно урядъ старавъ ся заводити народну мову въ школахъ, однакъ се не довго тревало: примѣръ Галичины и докладне пѣзнане угро-рускихъ москвоѳілѣвъ довели до того, що и нинѣ обѣ сесѣ стороны живуть у найкрасчѣй згодѣ, правительство выдае урядовѣ газеты „язычіемъ“ и твердѣ патріоты стали найпоганѣйшими мадяронами. Чей тамъ не фонетика кидае ихъ въ рамена Мадярѣвъ [якъ то оправдують буковиньскій москвоѳілы свое румунізоване]! При тѣмъ усѣмъ вже и тамъ двигае ся украиньска національна партія и мае надѣю на живучѣсть.

Въ такѣмъ освѣтленю зрозумѣла „польска интрига“. Квестія фаворизованя одной стороны проти другои — се не якѣсь принципіяльнѣ симпатіи вѣ стороны чужихъ намъ народѣвъ — се лишь або девіза „divide et impera“, або лѣпше поле для власныхъ интересѣвъ. По котрѣй лѣпше поле для вынародовлюваня рускаго народу [бодай интеліґенціи], се показуе намъ наглядно Буковина и Угорщина, коли зъ другого боку житева сила рускаго народу въ Галичинѣ росте чимъ-разъ бѣльше и бѣльше. Але абы се бачити, на се треба мати чистѣ очи.

Перейдѣмъ до дальшихъ елюкубрацій „Галичанина“.

Вѣнъ таки не бувъ у стани заперечити, що число печатныхъ публикацій бѣльше по нашѣй сторонѣ, але для него се не доказы культурного зросту, якъ се зрозумѣе кождый розумный человѣкъ, — на его думку се выплывъ тенденціи катедръ, „гоненій дѣятелей“ [якихъ?] и краевыхъ субвенцій. Въ тѣмъ резоновану що слово, то фалшь або свѣдома брехня.

Де хто се бачивъ, щобы якѣ катедры перевертали своими тенденціями природнѣ и историчнѣ основы житя народѣвъ? Правда, недавно тому австрійске правительство задумало сотворити, для політичныхъ цѣлей, окремый боснацкій нарѣдъ, ужившы до того певаги ученого професора [котрый зрештою зѣ свого тѣсно наукового становища мѣгъ мати рацію]. Але що зъ того выйшло? Выйшло те, що нинѣ само правительство выдае кѣлька часописей у Босни на чистѣй сербскѣй мовѣ. Нѣяке тенденціине резонерство не найде вѣдгомону въ ширшихъ кругахъ. Зрештою що до катедръ — то довгенько таки львѣвскій університетъ мавъ [и доси мае] правдивыхъ „дѣятелей“, и въ Черновцяхъ мае до нинѣ. Де-жь слѣды ихъ дѣяльности, ихъ вплыву и тенденцій у противный бѣкъ?

Про „гоненія“ нема що й говорити. Хиба процесъ Ольги Грабаръ? Страшна епоха въ исторіи Галичины!

Що-до субвенцій на науку и просвѣту — то тутъ властиво вѣдповѣдати не треба. „Галичанинъ“ пише про се немовь-бы то було щось неморалного. Чи се не належить ся намъ за всѣ податки, и то въ сумѣ кѣлькадесять разѣвъ бѣльшѣй? Але приглянымо ся цифрамъ. На науковѣ та просвѣтнѣ выдавництва дѣстають всѣ украиньско руски товариства не бѣльше надъ 10.000 зр. Москвоѳільскій товариства не дѣстають, що правда, зъ австрійскихъ краевыхъ и державныхъ фондѣвъ нѣчого, але *мають двѣ свои институції, що разомъ чистого доходу на рѣкъ несуть пять разѣвъ тѣлько.* Порѣвнаймо теперь слѣды одной и другои стороны! Скажемо лише: Якъ бы мы мали „Народный Дѣмъ“ и „Ставропігію“ зъ ихъ доходами, то у насъ бувъ бы вже свѣй університетъ и своя академія наукъ, не кажучи вже про нишѣ культурнѣ здобутки.. Sapienti sat!

Читаючи сесю статью въ „Галичанинѣ“, мы приходимо до тои думки, що она писана не для Галичины, лише для когось нишого. Тутъ у насъ вже годѣ, щобы декламаціи на тему „польскои интриги“ и польщеня найшли вѣдгомѣнъ и вѣру. Зрештою не бѣйте ся, панове! „панъска ласка“ може звернути ся до васъ, а противъ на ъ. Слѣды того вже добачуемо теперь. Мы вже чули зъ устъ Полякѣвъ, що нѣбы „ci Rusini [п. Барвѣньского!] za dużo kosztują“, а одинъ изъ головъ польскои „автономіи“ давъ уже себе чути зъ словами, що „najlepsza zgoda byłaby z moskalofilami, bo oni konserwatywni i żadnych zdobyczy nie pragną.“ Вже й мѣжь Поляками починають родитись москвоѳілы, зрештою Поляки мають такій чудесный примѣръ на Буковинѣ и на Угорщинѣ, коли тутъ, правду сказавши, навѣть п. Барвѣньскій є далеко бѣльшимъ ворогомъ польщины [польонізаціи], якъ усѣ „твердѣ“ разомъ. Одначе мы не страхаемось такои перемѣны: тогдѣ стануть до боротьбы рѣзнѣ політичнѣ вѣдтѣни, злучены крѣпко одною украиньско рускою національною идеею. Нашъ національзмъ перестае бути етноґрафічнымъ, вѣнъ вже есть політичнымъ.

А найгѣрше выйдуть на тѣмъ иґноранты...

С. К—ій.

Переглядъ політичный.

Конференціи міністрѣвъ у Вѣдни. тревали вчера цѣлый день. Ранѣшна нарада тревала три годины. По полудни так жь вѣдбула ся кѣлькагодинна нарада, въ котрѣй кромѣ Каґая, президентѣвъ міністрѣвъ и міністрѣвъ фінансѣвъ, брали такожь участь Голуховскій и Бернрайтеръ

Банфі и Люкачь уже вѣдъѣхали. О результатѣ конференціи не можна довѣдатись нѣчого рѣшучого. Мѣжь нишимъ кажуть, що она скѣнчила ся на нѣчѣмъ, такъ що Банфі не мае вже по що ѣхати до Ишлю. Въ пештеньскихъ політичныхъ кругахъ высказують гадку, що угорске правительство приме проектъ Банфіого: щобы теперѣшне вѣдношене Австріи до Угорщины розвязати а уставовити нове на основѣ обосторонныхъ самостѣйныхъ округѣвъ цловыхъ при заключеню торговельного договора. На грозьбу, що у высшихъ кругахъ вѣйсковыхъ уважають за властиве зужитковати теперѣшну ситуацію въ нѣли привернена наново центрального правительства въ Австро-Угорщинѣ и що сеся гадка мала вже выскати апробату двора, угорска праса вѣдповѣдае, що въ такѣмъ случаю въ Угорщинѣ треба бы выжидати борьбы на житѣ и смерть.

Зъ Вѣдня доносять, що переговоры мѣжь обома правительствами будуть вести ся дальше *передъ новымъ отвореньмъ парляменту, котре назначено на день 5 вересня.*

Изъ-за кулісъ старо-мѣского бецирку.

Вѣдъ довшого часу вже не було нѣякои вѣстки за бецирку старо мѣскій. Здавало бы ся, що змѣнилось на лѣпше, але де тамъ! — лихо, яке було передше, таке й дальше веде ся. По дорогахъ жабы рехкають, въ мѣсткахъ вѣкна свѣтять, по громадскихъ касахъ великій недоборы ростуть, а вѣйтѣвъ завсе ще такъ рахуе ся, абы имъ громады завинювали Нѣчо въ тѣмъ и дивного! Жабы выграють концерты въ честь повѣтового дорогомістра за свою выгоду по баюрскихъ прохланныхъ; — вѣкнами въ мѣсткахъ прозирае геніяльнѣсть референта мостового, котрый вынайшовъ, що по воздусѣ подѣбно якъ бальономъ можна и возами ѣздити и длятого вже лагодить ся на „власный рахунокъ“ всѣ мѣстки магазинерови мостѣвъ Морткови продати; — недоборы по касахъ громадскихъ свѣдчать о великѣмъ вплывѣ „высшои культуры“ шляхотско-польскои via рада повѣтова; — врештѣ громады вѣйтамъ при обрахункахъ мусять завинювати, бо се вымѣръ нагороды для вѣйтѣвъ за ихъ услуги при всякихъ акціяхъ політичныхъ. Все те йде своимъ давнымъ звычаемъ и нѣкого вже навѣть не вражае, що такъ дѣе ся, а не инакше.

Та нехай бы оно собѣ! жабы — то единый культъ нашихъ бецирквѣвъ, дѣры въ мостахъ — образъ польскои господарки въ въ краю, недоборы по касахъ — то знамя „высшои культуры“; але зъ-вѣдки на всѣхъ тыхъ „шпортахъ“ панкѣвъ бецирковыхъ громады мають терпѣти? Отъ возьмѣмъ хочь бы тѣй обрахунки зъ вѣйтами, чи не истна то деморалізація народа? Рахуе ся вѣйта хиба на те, абы покрыти его крадежи, або по автономічному спроневѣрени. На доказъ нехай послужить ось-с й найновѣйшій фактъ.

Дня 5 липня с. р. люстраторъ повѣтовый Дерешньскій при передачи актѣвъ новому вѣйтови въ Городовичахъ обраховувавъ уступаючого вѣйта Федька Саврея. Результатъ остаточный, вписаный въ книзѣ приходу и розходу выказуе, що громада завинила ще Саврееви *52 зр. 43 кр. в. а.* Якій се выслѣдъ, нехай посвѣдчить одна ось тѣлько справа. Саврей, ставши вѣйтомъ, перенявъ по уступаючѣмъ своѣмъ попереднику Степанчику 103 зр. недобору. Въ першихъ двохъ лѣтахъ свого урядованя вѣнъ самъ зновъ зробивъ 28 зр. 3 кр. недобору, отже разомъ зъ попередными 131 зр. 3 кр Въ 1895 р. дня 16 жовтня обраховувавъ его люстраторъ Дерешньскій. Пѣсля записокъ въ книзѣ касовѣй въ р. 1893 надвышка выносила 12 зр. 45 кр., въ р. 1894 зновъ 51 зр. 21 кр. а въ р. 1895 дня 16 жовтня 95 зр. 23 кр., разомъ 158 зр. 89 кр. Зъ того потрутивъ люстраторъ 131 зр. 3 кр. на покрытє недобору а решту въ сумѣ 27 зр. 86 кр. почисливъ на рѣчь платы вѣйтови и такъ зрѣвнавъ приходъ зъ розходомъ до одного крейцара. При тѣмъ заметнѣ тутъ двѣ рѣчи: 1) Сумы 131 зр. 3 кр. не записано въ выдаткахъ и люстраторъ приймивъ ѣи на „пасъ бліндъ“, и що бѣльше, не занотувавъ того навѣть въ своѣй клявзули. Чоловѣкъ не обѣзнаный зъ рѣчею нѣколи не дѣвшовъ бы, де сума 158 зр. 89 кр. дѣла ся. 2) На покрытє того недобору Саврей выдаткувавъ уже бувъ 20 зр, якъ се вписано въ книзѣ касовѣй пѣдъ поз. 73 зр. р. 1893. Тыхъ 20 зр. люстраторъ повѣтовый не знати чи въ невѣжества, чи въ лѣнивства, чи за-для чого нашого не почисливъ Саврееви при обрахунку дня 16 жовтня 1895 и громада замѣсть 131 зр. 3 кр. заплатила заразъ тогдѣ ще 151 зр. 3 кр.

Осмѣленый тымъ Саврей позволивъ собѣ поробити новѣ выдатки на рѣчь того недобору. И такъ пѣдъ поз. 16 зъ р. 1896 вписане въ розходъ, що будь то давъ Степанчукови 20 зр., а зновъ пѣдъ позиціями 13 и 14 зъ р. 1897 вписано 11 зр. и 10 зр. — разомъ 41 зр. Тыхъ 41 зр. люстраторъ зновъ не вѣдшибнувъ Саврееви при обрахунку дня 5 липня с. р. и черезъ те громада на покрытє недобору 131 зр. 3 кр. заплатила *20 зр. + 41 зр. т. е. 61 зр. бѣльше.* Якъ бы на глумъ правдѣ славетный люстраторъ навѣть начисливъ, що громада мае ще Саврееви звернути 52 зр. 43 кр. Знаменитый люстраторъ! вартуе хлѣбъ ѣсти.

И дивувати-жь ся теперь, що вѣйты пѣдъ такою охороною выгадують найдивоглядиѣйшій выдатки и вписують ихъ въ книги касовѣ, коли знають, що люстраторъ повѣтовый Дерешньскій всѣ приме на „пасъ-бліндъ“. Многѣ зразки того рода знавѣ зъ процесѣвъ по нишихъ громадахъ а тутъ подамъ денещо зъ особливостей городовецкихъ. И такъ:

Въ р. 1893 пѣдъ поз. 62 записано, що на справджене рахункѣвъ зъ писаремъ выдано 1 зр. 20 кр. [мабуть радѣ куплено горѣвки]; пѣдъ поз. 71) стоить, що за квасъ карболевый заплачено радѣ повѣтовѣй 5 зр. — Въ р. 1894 ажь чотири разы вписаный выдатокъ по 1 зр. 20 кр. на выборъ до рады повѣтовои; пѣдъ поз. 17) вписано 60 кр. на пращане староты а пѣдъ поз. 25) зновъ 60 кр. на повитане староты. — Цѣказый собѣ рѣкъ 1895. Гу вписанѣ ось якѣ выдатки: поз. 3) експенезъ для людей 1 зр.; поз. 4) зъ податкомъ 60 кр.; поз. 10) до протоколу Старого мѣста о пеѣ 60 кр. поз. 31) о прелімінари школьнѣмъ 1 зр. 20 кр.; поз. 42) писарь зъ актами выбору 1 зр.; поз. 48) зъ печаткою до староства 60 кр.; и т. д. — Въ р. 1896 мѣжь нишими впадае въ очи сума 313 зр. 50 кр. яко заплата спашного [податку за пасовиско]. — Рѣкъ 1897 красуе ся такими цѣтками: поз. 30) заплачено квѣтъ до буджету 1 зр.; 34) заплачено квіт до буджету 1 зр.; поз. 45) кошты подорожи за р. 1896 23 зр. [а треба знати, що въ р. 1896 особно числено собѣ за дороги, н. пр. пѣдъ поз. 32 зр. 1896 р. вписано: до Старого-мѣста зъ писаремъ до обрахунку податку 1 зр. 50 кр.]; поз. 26) заплачено спашного 133

ар. 71 кр., а квіту не предложено. Позиціи о платѣ для Степанчука вже высше згаданѣ.

Отъ такъ то у насъ грѣшь громадскій розферѣнкують: на експенсъ для людей, на квіты за буджеты, на ходжене зъ печаткою до староства и т. н., а урядникъ автономічный все те апробуе и безправностямъ вѣйтовскимъ надае правну силу. Вѣйты — то завычай найчѣльнѣйшѣ люде въ громадѣ. Передъ своимъ выборомъ бувають они загально поважанѣ и люблены, а вѣйтованя кѣнчать въ найгоршѣй неславѣ и зненавидженю. Яка-жь тому причина? „Высша культура“ нашихъ солодонькихъ, що то такъ чванять ся нею передъ свѣтомъ. „Шкода доброго чоловѣка на вѣйта“ — „вѣйтомъ найлѣпше тумана выбирати, бо закимъ навчить ся красти, часъ му выйде“ — отсе здоровый, живый въ устахъ народа осудъ тои „высшои культуры“, котрои злыхъ наслѣдкѣвъ не можна бы було навѣть лѣпше напятнувати.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи!**

— **Ц. к. судъ а руске письмо.** Рускій священикъ Х. изъ Z., дѣставши изъ золочѣвского ц. к. суду окружного письмо до парохіяльного уряду въ Z. заадресоване не по руски, звернувъ тото письмо нерозпечатане, заявляючи при тѣмъ, що не приймае урядовыхъ письмъ стилізованыхъ въ языцѣ не рускѣмъ. Въ наслѣдокъ того одержавъ вѣнъ изъ золочѣвского ц. к. суду окружного нове письмо, заадресоване и написане вже по руски, такого змѣсту:

„Взиваю преподобнѣй уряд парохіяльний о надіслане метрики рожденія для обжалованого о злочинъство насилія Х. Y. родом з Z., 24 літ числити маючого, обряду гр. кат. стану вільного. Відозву такого самого змісту з дня 8 с. м. в язиці *польскім* написану і заадресовану *звернув преподобний уряд парафіяльний неpозпечатану* з заявленіем, що *письм урядових в язиці не рускім стилізованих неприймав.* Хотя уряд парафіяльний яко орган публичнѣй, сповняючий задачі адміністрацийні з уповажнена і в імени держави, есть обовязаний виконувати візвання власти державной, стилізовані в тім язиці, котрій для тої власти на основанін существующих законів есть урядовим язиком, то однако из взгляду на тое, що проволока тим спором викликана вст[р]мує хід поступованя карного а тим самим приносит шкоду вимірови справедливости і кривдит сторони, котрим на скорім укінченю діла залежить, тутейший суд, памятаючи на свою обовязанність, которая ему не позваляе поважную ціль посвящати трудностям формальним, *з повисшим застереженіем требованію преподобного уряду парафіяльного удовлетворяе.* — Ц. к. Суд окружний Відділ VIII. Золочев дня 19 Мая 1898. Ц. к. Судя слідчий *Сохоцкій*“

Повысше наведене письмо заслугуе на те, щобы приглянути ся ему близше.

Насамперед конетатуемо, що рускій урядъ парохіяльный, взглядно священикъ дотычнои парохіи выграв справу безъ довгихъ короводѣвъ, а золочѣвскій судъ бувъ бы розумнѣйше зробивъ, якъ бы бувъ вѣдъ разу выславъ до руского уряду парохіяльного письмо руске. Тогдѣ не потребувавъ бы бувъ оправдувати ся зъ того, що не дасть ся оправдати. Въ такихъ выпадкахъ оправдане все мусить кульгати, а въ сѣмъ выпадку оно кульгае навѣть дуже. Вся аргументація, що рускій урядъ парохіяльный нѣбы есть обовязаный приймати польскій письма вѣдъ суду длятого, що внутрѣшнымъ урядовымъ языкомъ суду е польскій, не выдержуе критики. Внутрѣшный урядовый языкъ польскій заведеный розпорядженемъ міністерствъ зъ 5 червня 1869 ч. 2354 В. з. д. обовязуе тѣлько уряды державнѣ [ц. к. уряды], а урядъ парохіяльный не есть урядомъ державнымъ, такъ само якъ урядъ громадскій, отже вѣнъ самъ установляе собѣ языкъ свого урядованя. Рускій уряды парохіяльнѣ урядують по руски, отже ц. к. суды и уряды державнѣ е обовязанѣ пѣсля §. 5. згаданого розпоряджения переписувати ся зъ ними по руски — и тутъ нѣякого застереженя судъ або урядъ не може и не повиненъ класти. Выразный приписъ закона не може терпѣти нѣякого „застереженя“.

— **Духовеньство деканата старосамбѣрского,** збране дня 20 червня на соборчику въ Лаврове, ухвалило одноголосно: не приймати польскихъ писемъ вѣдъ жадныхъ властей, анѣ правительственныхъ анѣ автономічныхъ Приславъ польскій письма мають просто вѣдсылати ся въ жалобами до Консисторіи на руки декана. Речинець назначеный на день 1 серпня 1898. Вла ти вже повѣдомлений.

— **Дальшій репертуаръ рускаго народнаго театру,** въ Равѣ рускѣй. Вѣ второкъ 9-го с. м. „Мікадо“ оперета въ двохъ актахъ; въ четверъ 21-ого „Подруже на пробу“ водевіль въ трехъ актахъ; въ суботу 13-ого „Зѣ ступня на ступень“ водевіль въ 4 актахъ; въ недѣлю 14-ого „Нещасне кохане“ народна драма въ пяти актахъ; въ понедѣлокъ 15-ого „Выхованець“ народный образъ въ чотирохъ актахъ; вѣ второкъ 16-ого „Гаспароне“ оперета въ трехъ актахъ; въ четверъ 18-ого „Хата за селомъ“ драма въ пяти актахъ; въ суботу 29-ого „Бѣдне дѣвча“ водевіль въ шести актахъ, а въ недѣлю 21 ого „Верховинцѣ“ драма въ девяти вѣдслонахъ.

— **Гімназія въ Сяноцѣ.** Хочь навѣть въ захѣдній Галичинѣ ледво чи е котра гімназія, въ котрѣй бы не служивъ бодай оденъ учитель-Русинъ, то таки не тѣлько не доводить ся намъ дѣстати до прилюдного оголошеня важній а часто и цѣкавѣ даты зъ рѣчныхъ справоздань гімназіяльныхъ, але навѣть рѣдко коли пришле намъ хто друковане справоздане, щобы бодай мы самѣ могли зъ него вынати, зложити и оголосити тѣ даты. Але не входимо въ те, чи се байдужѣсть нашихъ учителѣвъ чи бракъ розумѣня ваги такихъ оголошень; досыть, що по бѣльшѣй части хиба припадково попаде намъ въ руки якесь гімназіяльне справоздане рѣчне. Завдяки такому припадкови можемо сегодня придивити ся сяноцкѣй гімназіи.

Передовсѣмъ заглядаемо до статистики ученикѣвъ и бачимо, що въ шк. р. 1898 принято до гімназіи 542 ученикѣвъ публичныхъ и 14 приватистѣвъ. Середъ року покинуло школу 49 ученикѣвъ, такъ що зъ кѣнцемъ року лишилось 493 уч. публ. и 14 прив. Тутъ зачинае ся въ справозданю баламуцтво: заразъ въ наступаючѣй стрѣчцѣ подане число публ. ученикѣвъ на 491, а знова дальше шесть разѣвъ те саме число выносить вже 495, а на кѣнци знова 491; зъ повменного выказу ученикѣвъ выходить нарештѣ число 487. Але менше о те. Пѣсля релігіи було 326 ученикѣвъ лат. обряду, 135 рускаго, 33 жидѣвъ и оденъ протестантъ. Пѣсля народности: 377 Полякѣвъ, 119 Русинѣвъ и 3 Нѣмцѣвъ. Отже 16 Русинѣвъ выперло ся своеи народности. Пѣсля класъ було: въ Ia. 18 руск. обряду, зъ тыхъ лише 13 Русинѣвъ; въ Ib. 11 руск. обр. и всѣ заявили ся Русинами; въ IIa. 12 руск. обр., а лише 7 Русинѣвъ; въ IIb. 14 руск. обр., 13 Рус.; въ IIIa. 14 руск. обр., въ IIIb. 5, въ IV. 14, въ V. 14, — всѣ они заявили ся Русинами; въ VI. кл. зъ 14 ученикѣвъ рускаго обряду 4 выперло ся своеи народности; въ VII. кл. на 6 руск. обр. було 5 Русинѣвъ; въ VIII. кл. було руск. обр. 13 и всѣ заявили ся Русинами. Сынѣвъ священикѣвъ було загаломъ 42

Рускій языкъ бувъ предметомъ надобовязковои науки, котру побирало всего 90 ученикѣвъ въ двохъ (!) вѣддѣлахъ по 2 годины тыждневo Удѣлявъ тои науки рускій катихитъ гімназіяльный о. Іосифъ Москаликъ. На науку ходило 19 учен. зъ Ia., 12 зъ Ib., 12 зъ IIa., 14 зъ IIb., 14 зъ IIIa, 5 зъ IIIb. и 14 зъ V.; зъ IV. VI. VII. и VIII. не ходивъ жаденъ ученикъ на науку руского языка. Разомъ побирало науку о двохъ ученикѣвъ бѣльше, нѣжь въ дотычныхъ класахъ було исповѣдникѣвъ рускаго обряду, а о 13 бѣльше, нѣжь було въ нихъ Русинѣвъ. Такъ мала участь молодѣжи въ науцѣ руского языка зовсѣмъ насъ не дивуе; бо и чого жь може ученикъ научити ся, коли наука подѣлена ажь на цѣлыхъ два рѣчнѣ курсы и удѣляе ся въ двохъ годинахъ на тыждень?! Не е се взагалѣ чиста бляха уладжувати въ гімназіи таку науку? А вже по просту обурене выклика безстыдна бляха рады шкѣльнои краевои, котра въ своихъ справозданяхъ о станѣ середныхъ шкѣлъ править, що наука руского языка въ гімназіяхъ всходнои части краю е взглядно обовязковою, а удѣляе ся ей у всѣхъ класахъ по двѣ годины тыждневo (напр. Справоздане за р. 1896/7 стор. 23). Адже Сянокъ — и такъ само Броды, все ще досе належить до всходнои части краю; а якъ учать тамъ руского языка?

Але перевертаемо дальше Справоздане директора сяноцкои гімназіи, цѣкавѣ, чи не довѣдаемо ся може, чого то учать тамъ зъ руского языка въ тыхъ двохъ вѣддѣлахъ по двѣ годины тыждневo. Подыбуемо „розкладъ наукъ“, де пѣсля класъ и предметѣвъ подано коротко змѣстъ наукъ; але при языцѣ рускѣмъ зазначено лише коротко фактъ, що науку удѣляно въ двохъ вѣддѣлахъ по двѣ годины тыждневo; чого вчено, — о тѣмъ анѣ слова. Дальше поданѣ тематы до письменныхъ задачъ и тутъ выказанѣ вже и рускѣ тематы, — очевидно латиньскими буквами (не знати, чи и ученики пишуть рускѣ задачѣ латиньскими буквами? Пѣдъ польскими ржондами и се можливе!) Ось тѣ тематы: 1) Торжество воздвиженія честного креста. (Малыми початковыми буквами. Се мабуть мавъ бути описъ.) 2. Договоры Руси зъ Греками. (?) 3. Моя родинна хата. (Певно описъ). 4. Пѣсни обрядовѣ. (?) 5. Звычаѣ въ навечерія Рождества Христового. (Sic! Певно також описъ) 6. Хосенъ лѣсовъ 7. Буря на чорному морю. (?) 8. Листъ до родичей. (?) 9. Крещеніе Ольги. (Мабуть оповѣданя.) 10. Звычаѣ запорожцѣвъ. (?) Отже на десять тематѣвъ три описы, одно оповѣданя, оденъ листъ невѣдомого змѣсту, одна легка розвѣдочка и чотири незнати що; одымъ словомъ — якесь mixtum compositum безъ нѣякого пляну, якъ очевидно въ цѣлѣй такѣй безглуздѣй науцѣ неможливый е якійсь розумный планъ. При испытѣ зрѣлости очевидно зъ руского языка не пытають, такъ само якъ зъ каліграфіи, спѣву, гімнастики.

Зобрала насъ дальше цѣкавѣсть, зъ якихъ то книжокъ учать тамъ тои чуднои науки; але се видно урядова тайна. До Справоздани е доданый выказъ книжокъ, котрыхъ будуть на рѣкъ уживати въ школѣ; тѣлько про книжки до наука руского языка анѣ чичиркъ. Ба, що бѣльше! У выказѣ тѣмъ такъ само нема анѣ згадка про книжки, зъ якихъ учать релігіи руского обряду. Може въ сяноцкѣй гімназіи учать руского языка и рускои релігіи безъ книжокъ?...

Дальше довѣдуемо ся зѣ справоздана, що въ бібліотецѣ для учителѣвъ крѣмъ Словаря Желехѣвского нема нѣ одноп ру кои книжки, а въ минувшѣмъ роцѣ також жадноп не куплено. Бібліотека для ученикѣвъ мае 920 книжокъ, зъ нихъ 150 закуплено въ послѣднѣмъ роцѣ Чи е мѣжь ними яка руска, того не довѣдуемо ся; але бодай въ послѣднѣмъ роцѣ не куплено нѣ одноп. Наконець читаемо вѣдозву дирекціи до родичѣвъ и опѣкунѣвъ. Ну, ученики обовязанѣ знати выкладовый и заразомъ урядовый языкъ; але родичѣ и опѣкуны до сего не обовязанѣ. Для того е звычай, и то цѣлкомъ оправданый и справедливый, що такѣ вѣдозвы подають ся въ справозданяхъ гімназіяльныхъ у всходнѣй части краю також и въ рускѣй мовѣ. Але п. директоръ сяноцкои гімназіи, въ котрѣй було 119 ученикѣвъ Русинѣвъ, не уважавъ сего за потрѣбне. И слушно; готовъ бы его ще п. Боржиньскій посудити, що вѣнъ Русинъ, що въ нѣмъ вѣдозвавъ ся рускій духъ въ молодечихъ лѣтъ, коли то ще ходивъ будючно въ широкихъ козацкихъ шараварахъ и въ червонѣмъ поясѣ. Недоленькожь! И що-жь бы тогдѣ було!

Велика шкода, що зъ Справоздания не можна довѣдати ся, якъ тѣ 119 ученикѣвъ Русинѣвъ выйшли при класифікаціи, а тѣ 13, що сѣдали до испыту зрѣлости, при тѣмъ испытѣ. Коли бы се знати, показалось бы — мы певнѣ того, що и въ Сяноцѣ, якъ всюды за польскихъ ржондѣвъ въ польскихъ гімназіяхъ, руска молодѣжь страшно мусѣла злѣдащѣти, хочь давнѣйше, коли въ гімназіяхъ нашихъ учили Нѣмцѣ, зыначалась она всюды способностями, пильностію и добрыми успѣхами въ науцѣ. Але часы змѣняють ся а зъ ними и руска молодѣжь змѣнила ся. Гей, гей! Нема то, якъ галицка національна рѣвноправность.

Мы тѣлько одному не можемо начудувати ся: що о. катихитъ Москаликъ мае вѣдвагу, що вѣнъ не соромить ся при такѣмъ станѣ рѣчи мовь на глумъ учити руского языка ажь въ двохъ вѣддѣлахъ по двѣ годины тыжнево! Учити и нѣчого не научити — се-жь соромъ! А научити чогось вѣнъ не годенъ, хочь бы на головѣ поставивъ ся. Се рѣчь ажь надто ясна.

— **Зъ Старо-мѣского пишуть намъ:** Маючи орудку въ ц. к. судѣ повѣтовѣмъ въ Старѣмъ мѣстѣ бувъ я свѣдкомъ ось-такои справы: Учитель Н. стававъ обжалованый о зворотъ 20 кр. одному жидкови зѣ Станиславова за побраны приборы шкѣльнѣ. Будучи управителемъ чотиро-клясовои школы въ Є., повѣта станиславѣвского, набравъ вѣнъ на власну руку всѣ потрѣбнѣ приборы шкѣльнѣ, абы тымъ тѣлько науку управильнити и бѣднымъ родичамъ допомогти. Наразъ рѣшеномъ зъ дня 1 жовтня 1897 пе еносять его о кѣлькадесять миль на посаду до школы типу высшого, и то на жадане мѣсцевого вельможѣ, котрого „руки сплямлены кровю галицкихъ выборѣвъ“. Выѣзджаючи, не мѣгъ той учитель полагодити заразъ тыхъ справъ грошевыхъ на мѣсци, бо анѣ славный графъ анѣ громада не зложили своихъ належитостей до шкѣльного мѣсцевого фонду. Справа протягла ся до нинѣ и розѣграла ся ажь въ старо-мѣскѣмъ судѣ. Якъ показало ся зъ розправы, протягнувъ ся и ажь до процесу допровадивъ п. Костецкій, инспекторъ тамошный, котрый о всѣмъ дуже добре знавъ и потрѣбнѣ до того акты мавъ. Такъ то вынагороджуе ся ревнѣсть учителя, вѣдданого душею школѣ! А чей-же не пошкодило бы пану инспекторови въ авансѣ до VIII ранги, коли-бы станувъ въ оборонѣ покривдженого учителя, що не змѣгъ пѣддобрити ся згаданому вельможѣ. Пѣднести ще належить, що нотарь старо-мѣскій п. Владичиньскій, котрый заступавъ жида, зрѣкъ ся свого гонорарію, абы не збѣльшати кошѣвъ спору. — *И. Я.*

— **Зѣдъ п. Павла Кирчова** одержуемо отсе письмо: Зъ причины притику, зробленого моему братови, парохови Моршина, якимесь сусѣдомъ, що его досе нема въ парохіи, а тамъ выборы, я зъ горя уповаженый вѣдъ брата заявити слѣдуюче: Кождому звѣсно, кому треба було, що братъ ратуе свою хору жену, отже мусѣвъ выѣхати, мимо волѣ, охоты и средствъ. Дальше повѣдомляю, що въ дорозѣ зъ поворогомъ в'нъ, зъ причины не милого выпадку, бувъ примушеный задержати ся въ Царгородѣ, тому и приѣзднивъ ся також по неволи. — *Павло Кирчовъ.*

— **Концертъ 16 ки Бояна,** що мавъ вѣдбути ся въ Яремчи зъ спѣвъудѣломъ упрошенои въ Дорѣ перебуваючои панны Чачковскои, вѣдбуде ся дня 10 серпня о 5 годинѣ.

— **Нове кещасте зелѣзниче лучило ся** вчера въ ночи коло стациі Гмундъ на шляху Вѣдень-Хебъ [Егеръ]. Поспѣшный поѣздъ, що выѣхавъ зъ Вѣдня до Хебу, мусѣвъ станути въ полѣ коло Гмундъ, бо зопсувало ся було щось въ льокомотивѣ Пѣдчасъ того надѣхавъ почтовый поѣздъ зъ Вѣдня и мимо всѣхъ приписаныхъ знакѣвъ въѣхавъ зъ заду на поѣздъ поспѣшный. При тѣмъ зъударѣ машиністъ и 6 подорожныхъ поѣзду почтового потерпѣли тяжкѣ раны, а 21 подорожныхъ и 4 кондукторы лекшѣ поранення. Стверджено, що винною була двократна скорѣсть ѣзды почтового поѣзду.

— **Огнѣ.** Дня 28 липня о годинѣ 10½ въ ночи згорѣли въ Гологорахъ чотири жидѣвскѣ хаты въ рынку. Що мѣсточко не выгорѣло цѣлковито, треба дякувати спокѣйному воздухови.

— **Песяча печѣнка на скаженину.** Дивнѣ тѣ учены старенького XIX. вѣка! Геть десь выишпорили зѣ старыхъ папѣрѣвъ талмуда та далекихъ окраинъ, чимъ люде лѣчать скаженину. А у насъ, въ Галилеи, въ тѣмъ ходячѣмъ талмудѣ, кождый кристянинъ знае, що на скаженину треба ѣсти песячу печѣнку [зъ того самого скаженого пса, котрый покусавъ] и таки такъ роблять! Въ горахъ знова е зѣлє нетота, рѣдъ лікоподія [Lycopodium], котрого выварy уживають ручнѣ знахоры на скаженину и се помагае.

— **Пропавъ корабель.** Гамбургскій корабель „Текля“, котрый дня 4 лютого с. р. вѣдплывъ зъ Гайтѣ до Ріо-Жанейро [въ Бразилии] пѣдъ управою капітана Брандтнера, пропавъ безъ вѣсти. Здае ся, що корабель и 24 людей изъ корабельнои служby спочили на днѣ моря.

При змѣнѣ мѣсяця просимо о **вѣдновленe передплаты** и при сѣй нагодѣ пригадуемо дотычнымъ Вп. читателямъ о **выровнане залеглостей,** щобы мы не були приневолены, въ слѣдуючимъ 13-ымъ с. м. дальшу высылку часописи застановити.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Презенту дѣстали оо: Жукъ Георгій на Вербицю дек. угнѣвского, Гординьскій Димитрій на Кулѣчичѣ дек. самбѣрского, Миколайчукъ Мартинъ на Куличкѣвъ дек. белского, Крупиковскій Іосифъ на Довгомостиска дек. судово-вишеньского. — Вѣдпустку для поратованя здоровля одержали: оо. Борковскій Єронъ на 6 тыжднѣвъ, Антоневичъ Маріянъ и Гринякъ Григорій на 4 тыжднѣ. — До канонічнои институціи на Ганчову дек. бѣцкого вѣзвано о. Ивана Титара. — О. Децко Андрей, парохъ въ Луцѣ, одержавъ признане и похвалу за ревне научуване дѣтей религіи.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Вѣсти зъ товариства „Просвѣты“.

Новій читальнѣ. Въ мѣсяци липни сего року внесено поданя до намѣстництва о заснованѣ новыхъ читалень „Просвѣты“ въ слѣдуючихъ 7 громадахъ: 1) въ повѣтѣ рогатинскѣмъ Подмихайловцѣ; 2) въ пов. бучацкѣмъ Стѣнка; 3) въ повѣтѣ ланцутскѣмъ Дубно; 4) въ пов. вѣдгаецкѣмъ Соколовѣ; 5) въ пов. жовкѣвскѣмъ Замочокъ; 6) въ пов. залѣщицкѣмъ; Блищанка и 7) въ пов. станиславѣвскѣмъ Пасѣчна. — Всѣхъ читалень „Просвѣты“ зъ кѣнцемъ липня с. р. було 654, а зъ тыхъ въ сѣмъ роцѣ прибуло 133.

Въ справѣ люстрациі читалень и выкладовъ просвѣтно-господарскихъ: Люстраторъ Товариства „Просвѣта“ п. В. Король перевѣвъ въ мѣсяцяхъ лютѣмъ, мартѣ, цвѣтни, маю, червни и липни с. р. люстрацію читалень „Просвѣты“ и господарствъ селиньскихъ, сполучену зъ выкладами о справахъ просвѣтно-господарскихъ, въ 6 повѣтахъ а именно:

Въ повѣтѣ [въ мѣсцевостяхъ]	было слухачѣвъ
перемыскѣмъ . . 31 . . .	1298
золочѣвскѣмъ . . 22 . . .	1045
добромильскѣмъ . 5 . . .	130
ярославского . . 11 . . .	392
лѣського . . . 2 . . .	30
турчаньского . . 7 . . .	326

Разомъ вѣдъ початку другои половины липня с. р. переведено люстрацію въ 78 мѣсцевостяхъ, въ котрыхъ на выкладахъ було присутныхъ 3.221 слухачѣвъ мужчинъ, женщинъ и дорослои молодежи, мѣжь тыми 67 особѣ зъ интеліґенціи, а 3.154 селянъ та мѣщанъ.

Крѣмъ того п. Король бувъ въ сѣмъ роцѣ делеґованый яко вѣдпоручникъ Головного выдѣлу на загальнѣ зборы шѣстьохъ філій „Просвѣты“ а то: въ Равѣ рускѣй, Кутахъ (філія коссѣвска), Золочевѣ, Камѣнцѣ струмиловѣй, Пѣдгайцяхъ и въ Гусятинѣ, де при загальнѣмъ числѣ 930 присутныхъ людей (мѣжь тыми 103 особѣ зъ интеліґенціи, а 827 селянъ та мѣщанъ) выголосивъ вѣдповѣдни выклады змѣсту господарского та удѣливъ указѣвокъ и поясненъ въ рѣзныхъ справахъ просвѣтно-економічныхъ, про котрѣ его интерпельовано. — Вкѣнци бравъ участь яко вѣдпоручникъ Головного выдѣлу при отвореню читальнѣ „Просвѣты“ въ Новосѣльцяхъ пов. бобрецкого, Ладичинѣ пов. тернопѣльского, Воскресѣнцяхъ и въ Книгиничахъ пов. рогатиньского, де при здвизѣ народу, разомъ понадъ 1.200 людей (мѣжь тыми 17 особѣ зъ интеліґенціи, а 1.200 селянъ и мѣщанъ), выкладавъ про вагу науки взагалѣ и потребу вѣдомостей рѣльничихъ для хлѣборобовъ, якъ також про значѣне и досягльсть економічнои организаціи при читальняхъ по громадахъ.

Взагалѣ п. Король вѣдвѣдавъ 82 громадъ и 6 філій, разомъ 88 мѣсцевостей, въ котрыхъ мавъ выклады и поученя въ присутности 5.331 слухачѣвъ: мужчинъ, женщинъ и дорослои мололодежи, а мѣжь тыми було 187 людей зъ интеліґенціи а 5.164 селянъ та мѣщанъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Бяла 8 серпня. Посла Стояловского арештовано оногды въ Бѣльску за розширюване забороненыхъ письмъ и вѣдставлено до староства. Тамъ переслухано его и выпущено на волю.

Прага 8 серпня. Ческа праса заповѣдае маючу наступити енерґічну реформу вѣйска.

Антіварі 8 серпня. Прибувъ тутъ болгарскій князь Фердинандъ и разомъ зъ чорногорскимъ наслѣдникомъ престола вѣдѣхавъ до Цетинія.

Царгородъ 8 серпня. Порта вручила амбасадарамъ Анґлін, Франціи, Італіи и Россіи ноту, въ котрѣй зазначуе конечнѣсть змѣны турецкого вѣйска на Кретѣ, котре вже сидить тамъ три роки, и просить дотычнѣ правительства, щобы поручили адміраламъ згодити ся на замѣну выслуженыхъ воякѣвъ рекрутами.

Надѣслане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ Леонардъ Холовецкій

бувшій еляв-асист. ц. к. гофрата Д-ра Корчиньского

осѣвъ **въ СТАНИСЛАВОВѢ**

улиця Собеского ч. 11.

301 2—

Порошокъ до зубôвъ Гайдера Найлѣпшій, нешкôдный порошокъ до чищенія зубôвъ о сильнôмъ запаху мятовômъ, не стираючій, емалій и надаючій зубамъ снѣжну бѣлôсть.
Цѣна коробки 25 кр. 18

Головный складъ в аптицѣ
Жигмонта Рукера
пôдъ „Срéбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 244—?

Надôслане.

М. ФРАЙЛІХЪ

Спеціаліст бандажôвъ, управ. Высокимъ ц. к. Міністерствôмъ торговлѣ у Вѣдни до выключного выробленія удôскôналеных своего власного помыслу бандажôвъ на перепуклины, перенôсъ своє мешкане и роботню въ ул. Шпитальной ч. 6, на ул. Городецку ч. 35 у Львовѣ и поручає ся всѣмъ терпячимъ на перепуклину. Сотки свѣдоцтвъ и подякъ до перегляду.
283 3—5

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицина ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на сплатацiях площи Галицiи



поручає въ великôмъ выборѣ и по цѣнах найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокли, далекôвиды, барометры, термометры, рôвнї ареометры, мікроскопы, лупы, компасы райсцайґи, тасьмы мірничі, піены, лібелї, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкôвъ електричныхъ.

Всякі направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринокъ ч. 10

выдало новый накладъ друкôвъ

I. Друки правничі:

1.	Позовъ въ справах дробных лібра	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. либ.	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Повномочія	по 40	„
6.	Подання о екс- и интабуляцiФ, взбôр а) б) в) г) лібра	по 40	„
7.	Записы до подань о интабуляцію либ.	по 20	„

II Друки для кас позичковых:

8.	Дневникъ касовый лібра	по 40	„
9.	Книга довжникôвъ „	„ 40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2·—	„
11.	Скрипт довжный „	„ 1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „	„ 3·—	„

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова лібра	по 40	„
14.	Книжка касова „	„ 40	„

IV. Друки для читалень и кас позичковых:

15.	Списъ членôвъ лібра	по 40	„
16.	Грамоты членьскій читалень „Просвѣты“ примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляє ся належитôсть особно.

ЖЕҐЕСТÔВЪ въ Галичинѣ надъ Попрадомъ

залѣзница, почта, телеграфъ въ мѣсци.

Найсильнѣйша щава зелѣзиста. Пора купѣлева тревае вôдъ 20 Мая до кôнця Вересня. Купель боровинковй, зелѣзистй, гідропатичнй и попрадовй. 174 19—20

Вода жеґестôвска знаходить ся у всѣхъ великихъ Складахъ Водъ Мінеральныхъ.

Ординуючій карьѣл *Д ръ Едвардъ Бріль [Brühl].*

Книгарня Наук. Товариства имени Шевченка

у Львовѣ, ул. Академічна ч. 8, 222 6—7

має на складѣ слѣдуючі книжки:

Іловайський Д.	Княжій період Украіни том I. до Володим. Мономаха	1·60	кр
„	Княжій період Украіни Руси том II. до Данила Галицкого	1·80	„
І. Н.	О вихованю, підручник для женщин	—·80	„
Йокай Мавр.	Золотий человік, роман з угорского	1·80	„
„ „	Новий дідич 2 тома роман з угорского	1·50	„
Калитовский Ом. Др.	Матеріали до літератури апокрифічної	—·35	„
Карпенко Карий (Ів. Тобілевич),	Драматичні твори	1·20	„
Качала Степан.	Коротка історія Руси	1·20	„
„ „	Похід Собіского під Відень	—·20	„
Квітка Григорий.	Маруся, повість	—·10	„
Конан Юрий.	Сибір 2 части	1·20	„
Кірі Ганна.	Замок Делі, повість	2·50	„
Конишкий Ол.	Грішники, роман-хроніка	—·50	„
„ „	Оповідання	—·20	„
Короленко Володимир.	Сліпий музика, повість	—·60	„
Костомарів М.	Богдан Хмельницкий 4 томи	6·40	„
„	Гетьманованье Брюховецького	1·25	„
„	„ Виговського І. і Хмельницького Ю.	1·60	„
„	Дамяна Многогрішного	1·25	„
„	Мазепи 2 томи	3·30	„
„	Самійловича	1·25	„
„	Історичні монографії т. I.	2·—	„
„	Черниговка, повість історична	—·70	„
„	Кудеяр, повість історична	—·80	„
Коцюбинський Мих.	Для загального добра, оповідання	—·20	„
„ „	Не конкôрс, оповідання	—·10	„
„ „	Хо, оповідання	—·10	„
„ „	Задля хазяйства, оповідання	—·10	„
Кропивницький Марко.	Титарівна, драма	—·20	„
Кулик Володимир.	Писання	—·10	„
Куліш Панько.	Крашанка	—·20	„
„ „	Хуторна поезия	—·50	„
„ „	Чорна рада хроніка, повість	—·80	„
Ланьска.	Обрусителі, повість з великоруського	—·60	„
Левенко Вол.	Пани й люде, роман	—·80	„
„ „	Per pedes Apostolorum, образки з життя	—·30	„
„ „	Солдатський розрух	—·10	„
Левицький Ів.-Нечуй.	Кайдашева сімя, повість	—·50	„
„ „	Микола Джеря, повість	—·80	„
„ „	Навіжена, повість	—·20	„
„ „	Над чорним морем, повість	—·90	„
„ „	Не той став, повість	—·80	„
„ „	Повістки и оповідання	—·30	„
„ „	Поміж ворогами	—·50	„
„ „	Причепа	1·50	„
„ „	Світогляд украіньского народу	—·30	„
„ „	Хмари	1·20	„
Левицький Кость Др.	Німецько-руський правничий словар	3·50	„
„ „	Руська правда	—·50	„
„ „	Правнича часопись за рочник кождий по	1·—	„
Лисенко Микола.	Коза дерева, комічна оперета	—·80	„
„ „	Різдвяна ніч, опера	—·30	„
Льоті П.	Рибак ісландський, повість	—·60	„
Лукіч Василь.	Ватра, альманах	1·50	„
О. Л—сь.	Не судилось, оповідання	—·20	„
Латиньска граматика для 3 і 4 класи		1·20	„
Латиньскі вправи Прухницкого для 3 класи		—·80	„
Маковей Осип.	Весняні бурі, новеля	—·10	„
„ „	Оферма, оповідання	—·10	„
„ „	Поезиі	—·20	„
Мирний Панас.	Лимерівна, драма	—·20	„
Наврецкий Володимир.	Твори том I.	1·—	„
Нагнибіда С.	Про руску правопись	—·05	„
* „ *	Нарід в неволі	—·10	„
Обачний.	Соціял-сти межи семинаристами	—·15	„
Огоновський Ом. Др.	Гальшка Острожска, трагедия	—·15	„
„ „	Історія руської літератури т. I. 3 зр. т. II. 3 зр., т. III. 4 зр., т. IV.	1·—	„
„ „	Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1·50	„
Олеськович Митро.	Писання	—·10	„
Онет Юрий.	Великий лім, повість з французького	2·—	„
Онашкевич Гнат.	Руска бібліотека т. III.	—·75	„
Оржешкова Еліза.	Нивини повість з польского	—·75	„
„ „	Хам повість з польского	1·—	„

ПОДЯКА.

Виділ ново-основаної Читальні „Просвіта“ в Сковятині складає сим щиру подяку Товариству „Просвіта“ за прислане їй даром 37 книжочок, 1 мапу Руси галицкої і угорскої і 5 портретів визначнійших Русинів

За виділ. *О. Антін Підлящецкий* голова.
Іван Ткач секретар.
Стефан Тимчук бібліотекар.

Въ домѣ учителя знайде помѣщеня

ДВОХЪ СТУДЕНТÔВЪ

зъ доброго дому у Львовѣ. — Блившу вѣдомбсть удѣлить Всечестный Отець Ѳ. Гузаръ катихитъ Семинарiи учит., ул. Длуґоша ч. 17. 302 1—3

Церковь въ Островѣ п. Радимно має

на продажь

12 Апостолôвъ и 12 праздникôвъ на деревѣ, 2 образи намѣстнй и Архіерея на полотнѣ до иконостасу въ добрôмъ станѣ и дешево до продання. Информація удѣлить радо Урядъ парохіяльный въ Островѣ. *Б. Гоцкий* парохъ.
303 1—3

МАТУРИСТ семинаря учительского з натою клясою гімназіяльною гладає з днем 1 вересня с. р. лекції на селї. Зголошеня: Матурист poste restante Мости великі. 300 1—3

ДРОТЪ кôльчастый цинковый до огороджень по зр. 4·50 за 100 метрôвъ. Топôрцѣ лѣсовй до значеня деревъ (зъ двома довôльными буктами) по зр. 6,

поручає ПЕТРО ХШОЙСТОНСКІЙ горговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4955

Проф. Д-ра Олександра Отоновского **„СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“** виданий Д-ром Петром Стебельским: том I. Загальні науки і право річеве; том II Право облігаційне і право спадкове — появив ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

Старша женщина

сирота по бл. п. о. Трещаковскôмъ, пошукує мѣсця до вдôня яко господиня. Адреса С. Т. Мшана, у Вп. паньства Масякôвъ.

Молодець

посідатель інтратної реальности в місточку, властитель меншої посілости на провінції, з пенсією річною на разї 400 зр. предприемець, хоче в сей спосіб за-для браку часу подружитись з Русинкою панночкою або вдовицею посажною 2000 зр. Листи і фотографії прошу прислати до адміністрації „Діла“. — За дискрецію ручить ся словом чести.
304 1—2

126

морґôвъ доброи облоґованои землѣ надъ Дністромъ зразъ до винаймленя. Близша вѣдомôсть въ греко кат. Урядѣ парохіяльнôмъ въ Копачинцихъ почта Чернелиця.
287 2—3

Ученики

4-ої норм., I і II-ої гімназ. знайдуть помѣщене у Львовї разом з синами підписаного в солідним домі під наглядом старшого рутинованого педаґоґа. — Бливше поясняє: о. П. Петрицкий, парох в Колоколинї п. Букачівці. 288 3—8

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продає товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожнй вина фляшками)

высилає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.
92 78—?

І. А. Бачевскій у Львовѣ

ц. к. достáвця надворный 253 3—0

СПІРИТУСЪ НА НАЛИВКИ	Esprit de vin Marque d'or ПЕРШОИ ПРОБЫ Найлѣпшои якости	СПІРИТУСЪ НА НАЛИВКИ
Почтова бляшанка	5 клґр.	Почтова бляшанка

Вже оплачено

до всѣхъ стацій Галичины всходнои

Суперфосфатъ 18% мінеральный 4 зр. 60 кр. кôстяный 4 зр. 78 кр.

Мучки кôстяні 2% азоту 12% кв. фосф. ровн. зр. 4·78
3½% „ 20% „ „ „ „ 5·96
¾% „ 30% „ „ „ „ 4·65
за 100 клґр. въ мѣхомъ

До стацій Галичины захôднон цѣны значно низшй.

Найстрожша ґарантія, на основѣ аналізы контрольнои, безплатне выпозичене знаменитыхъ машинъ до сѣвбы навозôвъ штучныхъ.

Найлучша томасина на складѣ.

Догôдній услôвя.

Прошу у власнôмъ интересѣ зажадати цѣнникъ и брошуру о ужитю штучныхъ навозôвъ.

Дôмъ рôльничій

ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА

(BAHLSEN) 295 2—?

Бюро I-ше надавче улиця Кармелітска въ Краковѣ ч. 21.

Розклад їзди поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 минут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходить о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	6.45	з Іцкан		6.00	до Підволочиск з годовн. двірца
	7.30	„ Зимної Води (⅔ до ¹¹/₉)		6.05	„ Іцкан
	7.40	„ Янова		6.15	„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче		8.35	„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.06	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бел ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (⅓ до ¹²/₉ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Бруховичъ (⅔ до ¹¹/₉ неділі сьвя
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		8.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		8.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		8.16	„ Зимної води (⅔ до ¹¹/₉)
				8.26	„ Бруховичъ (⅔ до ¹¹/₉)
				4.55	„ Ярослава
		нічна			**нічна**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	8.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.20	„ Янова (⅓ до ¹²/₉ в будні дні)
	6.10	„ „		6.30	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (⅓ до ³¹/₈ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Бруховичъ (⅔ до ³⁰/₈ и ¹⁶/₉ до ¹¹/₉		6.55	„ Тернополя з голов. дв рца
	8.31	„ „ (¹/₇ до ¹³/₉)		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (⅓ до ¹²/₉ въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (⅓ до ³¹/₈ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірца
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ з Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 минут рано. 5

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальний редактôръ Иванъ Белей. Папѣра зъ склад. Черлянського. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского.

Ч. 166 Львовъ, Второкъ 28 Липня (9 Серпня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитших повѣстей" выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославі Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитост за инсераты кланить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком
въ Австрії: за границю:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пів рову . . 9 зр. на пів рову . . 12 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пів рову . . 8 зр.
на чверть рову . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.
Редакція, Адміністрація и Експедиція відь ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вольній відь порта.
Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.
Оголошеня кажний приймають ся по 7½ кр. відь одного стрічки инсератовой або ей місце а въ рубрицѣ „Надіслане" по 25 кр. а. в.
Подяки и кажді денесеня приватій числить ся по 15 кр. відь отиниа.

Переглядъ політичный.

Якъ можна було надѣяти ся, и послѣдній конференціи міністрівъ закінчили ся безъ позитивного результату, бо Банфі не хотівъ пристати на нове провізоричне продовженє угоды. Вінъ мавъ предложити новый проектъ управильненя відносинъ межи Австрією и Угорщиною. Після того проекту кожда зъ державъ творила бы самостійный округъ цловый, але оба були бы звязанї торговельнымъ трактатомъ, удержуючимъ въ силѣ більше-менше нинѣшный станъ рѣчи.

Угорскій часописи сильно подразненій и гадають, що конференціи выкликали ще більше замотане ситуації, бо Банфіого втягнено на-силу до австрійскои кризы, зъ которою вінъ властиво не має нѣчо спільного. Одна зъ часописей пытає: „Сли права рука Австрії недужа, то чи Угры мають ампутувати лѣву ногу и выкликати міністерску кризу?" Угорскій часописи высказують къ слезами въ очехъ свое обурене въ тои причины, що въ Австрії покликувано ся на велико-державне становище монархіи и въ той способъ старано ся робити пресію на угорскій кабінетъ.

Порѣшене ситуації лежить теперь въ першій мѣрѣ въ руцѣ короны, котра имовѣрно порѣшить справу по предложеню ѣй референта міністромъ Голуховскимъ. На рѣшене короны буде мати великій вплывъ се, чи гр. Тунъ, на основѣ уступокъ въ языковій справѣ, зажадає сполученя Нѣмцѣвъ и утворена въ той способъ нормальныхъ відносинъ парляментарныхъ.

Въ чеській прасѣ курсують поголоски, що Тунъ въ послѣднихъ дняхъ зновъ конферувавъ зъ деякими представителями Чехівъ и що тій поробили „найостаточнѣйші уступки въ языковій справѣ". Тунъ мае безпроволочно увійти въ контактъ зъ нѣмецкими мужами довѣря и предложити имъ результаты свого порозумѣня зъ Чехами. Радикально-ческа часопись Podřipan, орґанъ посла Шпіндлера, пише, що и тій конференціи лишать ся безъ успѣху. Нѣмцѣ не вдоволять ся уступками формальной натуры, а въ принціпіальныхъ справахъ жаденъ ческій посолъ не має права робити якій небудь уступки. Тій послы, котрій бы на щось подібного важили ся, мусѣли бы выцофати ся зъ публичной дѣяльности до приватного житя.

Мимо умного результату конференціи удержує ся поголоска, що парляментъ буде скликаный въ першихъ дняхъ вересня.

Въ нѣмецкихъ кругахъ запевняють, що сли-бы парляментъ обсѣлано соймами, Нѣмцѣ мусѣли бъ лише въ Чехіи бороти ся. На Моравѣ дала-бъ имъ більшість шмерлінґівска ординація выборча. Такъ само відано бы на нихъ ласку Словінцівъ, Хорватівъ и Поляківъ на Шлеску.

— —

Испаньска королева згодилась на основный начеркъ відповѣди Сполученымъ Державамъ на предложеній ними условя мира. Відповѣдь не займае ся подробнымъ розборомъ основныхъ точокъ, поставленыхъ Америкою, але приймаючи ихъ въ основѣ, остаточне ихъ принятє робить зависимымъ відъ безпроволочного застановленя военныхъ операцій, а се тому, щобы дальшій евентуальности военній не вплывали на ходъ мировыхъ переговорівъ. Представителями Испанії въ тыхъ переговорахъ мають бути міністеръ справъ внутрѣшныхъ князь Амодоваръ Ріо и бувшій амбасадоръ Мерріделъваль.

Заки наступить завѣшене оружя, американьска армія робить дальшій поступы на Порторіко. Американьска артилерія робить теперь пробы зъ новыми мітрайлезами, въ якій заосмотрено військо ґенерала Мілеса. Мілесъ мае сими днями заатакувати Санхуанъ. Военній операціи будуть сейчасъ завѣшеній, сли Мекъ Кінлі прийме відповѣдь Испанії. Наступить се правдоподібно въ второкъ.

Испаньскій посолъ вручивъ французскому міністрови заграничныхъ справъ урядову відповѣдь Испанії на американьскій условя мира. Ся сейчасъ зателеґрафовано до Вашинґтону. Испаньске правительство приняло условя лишь ad referendum, бо безъ ухвалы парляменту не смѣе відступати нѣкои испаньскои територіи. Сли Мекъ Кінлі не згодить ся на переговоры въ тыхъ условяхъ, кортезы будуть скликаній ще въ сѣмъ мѣсяци.

— —

Въ Osservatore Romano папа оголосивъ енцикліку до епископівъ и італійского народу въ справѣ знесеныхъ правительствомъ католицкихъ стоваришень и институцій. Въ тій енцикліцѣ сказано, що средства предпринятій правительствомъ обиджають принципы справедливости и права, кривдять папу и заострюють релігійный конфліктъ. Католики не змѣнять свого поступованя анѣ відъ вилывомъ погрозъ, анѣ въ наслѣдокъ гнету. Потрафлять бути терпеливыми и супротивъ такого стану рѣчи; впрочімъ не будуть відирати правительства доти, доки оно выявле тенденцію переслѣдуваня папства. Папа протестує противъ зарядженыхъ правительствомъ средствъ, котрѣ мають характеръ самоволѣ и становище папы роблять що-разъ прикрѣйшимъ и невыдержимымъ. Вкінци енцикліка упоминае італійскихъ католиківъ, щобы держались въ границяхъ права и були вѣрній своимъ епископамъ и духовенству.

— —

Въ Туреччинѣ заносить ся на новій розрухи вірменьскій. Поліція въ Царгородѣ одержала донесене, що революційный комітетъ вірменьскій урадивъ въ одній вірменьскій церквѣ складъ оружя и выбуховыхъ матеріялівъ. Предпринято широкій средства осторожности и арештовано много Вірменъ. Зъ Арменіи доносять о новыхъ нападахъ и грабѣжахъ Курдівъ. Въ округѣ Алашъ зрабували вісѣмь сѣлъ. Кількацятъ Вірменъ замордовано. Причиною насильствъ, доконуваныхъ въ малій Азіи турецкими жандармами на Вірменахъ, було се, що коли жандармы въ брутальный способъ переводили ревізіи въ мешканяхъ Вірменъ за укрытымъ оружемъ, Вірмене ставили опіръ.

Похоронъ кардинала Сембратовича.

Вчерашне наше справоздане доповнюємо нинѣ деякими подробицями.

Похоронный походъ выглядавъ величаво, Людей — очевидно Львовянъ, — що брали участь въ походѣ, числять на двайцять тысячъ. Крѣмъ того тьма народу заялгала площѣ и вольній мѣсця при улицяхъ, котрымъ посувавъ ся похідъ. Такъ н. пр. при улици Коперника напротивъ духовной семинаріи зеленый горбокъ був биткомъ заповненый людьми. Такъ само у вікнахъ домівъ при улицяхъ всюды було повно головъ.

Домовину всю дорогу несли головно священники и питомцѣ. За домовиною поступали: заступникъ цѣсаря гр. Абенспергъ-Траунъ, міністеръ Бадженовичъ, намѣстникъ гр. Пінінъскій, маршалокъ краевый гр. Стан. Бадені, головно-командуючій ген. Фідлеръ, рада мѣска, послы и инші достойники державній и автономічній, а также родина покійного. Зъ Моравы прибувъ кс. Столинъ, посолъ до рады державной, відпоручникъ полуднево-славяньского клюбу. Мѣжь достойниками явивъ ся также гр. Казим. Бадені, але вінъ приключивъ ся мабуть до походу аж на улици Мицкевича, а опісля згубивъ ся на Марійскій площи. На кінци походу поступавъ порожный шестикінный чорный каравань. За нимъ шла сама одна сестра покійного Текля. Рускихъ священиківъ зъ провінціи въ фелонахъ або сітрахиляхъ ишло 246; крѣмъ того було дуже богато тілько въ реверендахъ.

На похоронъ прибула также депутація зъ Дошниць, зъ рідного села покійного кардинала и зъ дібръ митрополичихъ. Въ Дошници сего року відновлено церковъ коштомъ покійного; въ день его смерти наспѣла сюды вѣсть, що роботы коло церкви покінчено. Церковъ мавъ пок. Кардиналъ самъ посвятити та не дожився той хвилѣ.

Зъ латиньскихъ парохій выслали на похоронъ процесіи лишь три, и то парохіи св. Анны и св. Магдалины звичайни процесіи, а парохія кос. Бернардинівъ процесію попівікальну.

До архикатедральной церкви вернувъ похідъ о год. 3¼. Домовину вложено при входѣ до криты. Еп. Чеховичъ зъ митратами Бѣлецкимъ и Туркевичемъ відправивъ послѣдній молитвы, по чімъ знесено домовину до криты, куды ся провѣвъ крилошанинъ Пажівъ. Похоронъ скінчивъ ся о 3½ год.

Народно-рускій товариства львівскій [о крѣмъ політичной „Народной Рады] бажали — якъ мы доносили въ суботу, — щобы ихъ відпоручникъ мавъ надъ домовиною коротке прощальне слово. Бесѣдникъ мавъ въ своїй промовѣ зазначити лише, що покійный, стоячи при народнімъ прапорѣ, навівъ народну мову до Молитвенниківъ, належавъ до народно-рускихъ товариствъ и підпиравъ ихъ морально и матеріяльно, часто навѣть дуже щедро. Однакъ тій, відъ котрыхъ се залежало, не хотѣли згодитися, щобы навѣтъ священникъ, крилошанинъ Торонський, промовивъ надъ домовиною, хочь-бы навѣтъ на дворѣ, въ хвили, коли похоронный походъ верне передъ церковь. Выправдувано ся тымъ, що програма вже уложена и не можна ей змѣнити, хочь опісля навѣтъ уже выдруковану и по мѣстѣ розлѣплену програму таки въ неодномъ змѣнено.

Пишучи про похоронъ пок. Кардинала, зазначимо ще одну важну рѣчь, котра позваляе намъ надѣятись, що на будуче также и въ справахъ обрядовыхъ бѣльше будемо шанувати самій себе, нѣжь бувало доси. Доси на всякій церковній торжества доставали запросины всякій можливій власти державній и автономічній, ба навѣть корпорацій, тілько не рускій, выимши хиба одень Ставропіґійскій институтъ. Зъ того выходило, що до невеликихъ церковъ Русинови тяжко було навѣть достати ся, коли не вдѣвъ на себе якого мундуру, може ще и зъ золотымъ ковнѣремъ; бо инакше поліція, що сторожить звичайно въ такихъ разахъ при дверехъ, відправляла его зъ відъ самои церкви. Н. пр. на Іорданьске свято можна бачити всѣляких людей, тілько Русинівъ межи ними не видно. А таки здавалось бы рѣчею простою, що на такій торжества церковній, на котрій розсилае ся запросины, рускій товариства, котрій репрезентують рускій народъ, повинній доставати запросины, а ихъ відпоручники повинній мати якъ въ церкви такъ евентуально и въ походѣ визначене, ихъ значінню и становиску въ народѣ відповѣдне мѣсце. Доси сего, якъ сказано не бувало. Ажь теперь порушивъ сесю справу проф. Волод. Шухевичъ и вже для заступниківъ рускихъ товариствъ визначено въ архикатедральній церкви и въ похоронномъ походѣ окреме мѣсце. Въ церкви выпало для нихъ мѣсце въ лавкахъ передъ першимъ бічнымъ престоломъ по правій руцѣ, де якъ разъ находить ся входъ до криты. Такимъ чиномъ стало ся, що відсля повороту похоронного походу до церкви заступники народно рускихъ товариствъ заняли назадъ свои мѣсця и обочь найвысшого духовенства були единими свідками знесеня домовины до криты. Замѣтити треба, що поліція хотѣла имъ зборонити приступу до лавокъ, для нихъ призначеныхъ, але на енергічну интервенцію проф. Шухевича якъ и порядкуючого священника мусѣла уступити.

Треба надѣятись, що відъ теперь рускій уряды парохіяльній и власти церковній будуть завсѣгды памятати также и на рускій товариства. Буде се лише честь, яка справедливо належить ся рускому народови відъ рускаго духовенства; а що духовенство се в тежь частиною рускаго народу, то выходить, що тымъ самымъ відъдасть оно честь и собѣ самому. Годѣ домагати ся пошановання відъ чужихъ, якъ мы самій не имѣемо шанувати себе. Не треба также забувати и на се, що руска інтеліґенція такъ часто відчужує ся відъ церкви — лише черезъ те, що нема для нея мѣсця въ церкви!

НОВИНКИ.

— Вѣче въ Отинії урадже „Підгірска Сѣлка" въ недѣлю 14-ого серпня с. р. о годинѣ 2 въ полудня на обійстю п. Томы Ковальского. Всѣ села зъ-відъ Отинії повинній громадно прибути, бо то для нихъ добра урадже ся. Интеліґенцію въ сторонахъ Отинії просить ся, щобы прочитавши се повѣдомила о тімъ якъ найширшій кружокъ, сама прибула и тыхъ привела.

— Хлѣбъ для молодыхъ рускихъ людей. „Народна Торговля" приме заразъ 8—10 молодыхъ людей на 4-лѣтну науку торговельну відъ слѣдуючими условями: Відъ кандидатівъ вымагае ся укінченя 13-ого а непереступленого 17-ого року житя и що-найменше 4-клясы школы народной, тѣлесной и умовой способности и позволена отця або опікуна. Кандидаты зъ высшою якъ 4-ою клясою будуть мати першенство. — Перший рѣкъ відбувае ученикъ практику безплатно. Кандидаты скінчивши 3-тю клясу школъ середныхъ або семинаріи учительскои, відбувають безплатну практику лишь пів року. „Народна Торговля" застерѣгае собѣ право по двохъ мѣсяцяхъ пробной практики увільнити кандидата, якъ-ли вінъ покаже ся неспособнымъ до заводу торговельного. — По скінченій безплатній практицѣ достае по 10 зр., въ третімъ року по 15 зр. а въ четвертімъ по 20 зр. мѣсячной платнѣ и безплатне примѣщене черезъ всѣ чотири роки. — По 4-лѣтній практицѣ достае ученикъ выпись на помічника торговельного. — Докладнѣйші условя, якъ также формулярѣ на заявленє відця або опікуна высылае Дирекція „Народной Торговлѣ" на кождо жадане franco. Поданя заосмотрені въ метрику, свідоцтво школьне и заявленє відця або опікуна належить вносити до Дирекціи „Народной Торговлѣ" у Львовѣ, Ринокъ 38.

— Підъ розвагу молодежи. Відъ кількохъ лѣтъ появляють ся въ польскихъ галицкихъ газетахъ остереженя, щобы молодѣжь не вступала до аптикъ, бо въ аптикахъ нема нѣякихъ выглядівъ. Оповѣщеня тій йдуть въ рубрицѣ „Nadesłane", отже остерігаючій опікуны молодежи платять за тій анонсы. Якій они ласкавій! Та насъ учили, що въ природѣ нѣчо не дѣесь безъ причины и нѣчо „за дурно", для того мы застановились надъ сими філянтропами и дійшли, що остереженя тій пишуть аптикарѣ-жиды, щобы відводити христіянъ, при креованю новыхъ аптикъ жидамъ звычайно тяжше удержатись передъ христіянами. Отже они стараютъ ся усунути тою дорогою конкуренцію христіянъ и осягають се. Сего року на примѣръ степень магістрівъ фармації у Львовѣ одержали самі жиды. Аптики въ краю переходять дорогою купна въ руки жидівскій, а аптикарѣ-христіяне не можуть достати христіянина практиканта. Тымчасомъ наша молодѣжь зъ укінченою шестою клясою ґімназіи часто-густо йде до сторожи фінансовои, або до війска, або підъ егіду Бобжинъского на народныхъ учителівъ. Супротивъ того я, знаючи відносины яко лѣкарь, звертаю увагу молодежи, щобы-смѣло йшла на практику до аптикъ, бо христіяне-аптикарѣ мають велику будучість. [Въ части инсератовій нинѣшного „Дѣла" одна посада].

— Изъ Станиславова доносять таку пригоду: Покликаный на війсковій вправы народный учитель Ілівъ завважавши, що одинъ зъ офіцирівъ але обходить ся зъ вояками, по муштрѣ въ касарни списавъ собѣ все, такожъ имена вояківъ въ той гадцѣ, щобы опісля той матеріялъ подати до відомости высшихъ властей війсковыхъ. Але що не укрывавъ ся зъ своимъ намѣромъ, одинъ капраль донісъ о тімъ и п. Ілівъ увязнено підъ закидомъ підбурюваня вояківъ и відставлено до ґарнізоновои вязницѣ въ Чернівцахъ.

— Галицка спеціяльність. Słowo polskie [въ ч. 188] подае таку дослівну новинку зъ Глинянъ: „Знаный [sic!] въ широкихъ кругахъ нашого краю и побратимчого Шлеска изъ своихъ знаменитои дѣяльности горожаньскои правительственный комісарь п. Зенонъ Розкъ обходивъ онодги въ Глинянахъ 25 лѣтный ювілей своеи служби правительственнои. Хочь п. Розкъ въ нашімъ мѣстѣ перебувае несповна два мѣсяцѣ, то однакъ урядженно ему сердечну овацію. Вчасно ранкомъ мѣсцевый хоръ рускій відспѣвавъ въ мешканю ювілата: „многая лѣта" а музика [жидівска Вольфа — *Прим. „Дѣла"*] выконала серенаду. Опісля кс. канонікъ Верхховскій відспѣвавъ въ костелѣ службу Божу, котрои выслухавъ ювілатъ въ товариствѣ своеи родины. По богослуженю складали благожеланя ювілатови въ его бюрѣ: урядники громадскій, поліція мѣска, служба лѣсна, полева и дорогова, збіръ учительскій, кагалъ зъ рабінами [въ Глинянахъ лишь одинъ рабінъ, отже видно въѣхали рабіны зъ инших мѣстъ Галичи — *Прим. „Дѣла"*] и богато инших осібъ приватныхъ.

Олѣйокъ зъ лушпинъ горѣховыхъ до фарбованя волося. Недорогое средство надаючи 20

дае сивому волосю первѣстну его барву натуральну. Дѣлае вѣдмолоджуючо и на волосъ, надаючи ему заразомъ знаменитый полискъ и мягкость. Цѣна фляшона 75 кр.

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 247—7

Промовляли: именемъ урядниковъ громадскихъ лѣкарь мѣскій д-ръ Ив. Мохъ, именемъ учительствъ управитель школы п. Фр. Лѣгенза, а именемъ цѣлои службы громадскои ревізоръ поліціи п. Галанюкъ. Въ полудне зобрало ся въ мешканю ювілата много особъ, а тоасты підчасъ снѣдання сыпали ся якъ зъ рога Протягомъ дни надійшло много телеграмъ, листовъ и білетовъ гратуляційныхъ зъ всѣхъ [sic!] сторонъ краю и Шлеска.“ — Ой, ой, ой! ажь слабо вѣдъ смѣху мусить ставати чоловѣкови интеліґентному чытаючи таке „славословіе“ для пана комісаря. Бо и хто-жь то сей достойникъ — правительственный комісарь? Homo simplex, якъ кождый собѣ пересѣчный політичный урядникъ, нѣданый властями на комісаря-управителя громадѣ Глинянъ. Панъ кореспондентъ очевидно мусѣвъ бути при тѣй „оказіи“, мусѣвъ спивати и тоасты, що сыпали ся „jak z rogu obfitości“, отже и оповѣстивъ черезъ Słowo polskie urbi et orbi славу правительственного комісаря въ Глинянахъ. Шкода, що ще не подавъ промовы ревізора поліціи глинянськои!.. Галилея — то свого рода космосъ-свѣтъ.

— Про убійство жидовскои родины коло Перемышлянъ въ коршмѣ на Пригодѣ пишуть: Тѣла убитыхъ чотирохъ членовъ жидовскои родины привезено до Перемышлянъ и переведено секцію. Пята жертва убійниковъ — дѣвчина що лишила ся при житю, мае чашку въ кількохъ мѣсяцяхъ розпуклу; станъ ея грізный. Ей полищено на мѣсци и вѣддано підъ наглядъ монахинѣ. Въ суботу прибувъ зъ Львова агентъ поліційный Шпанґъ и вже пополудни, якъ розбійшла ся вѣсть по мѣстѣ, мавъ увязнити двохъ селянъ зъ Лагодова, а третій мавъ утечи. Але тота вѣсть вымагае ще урядового потвержденя.

— Посолъ Октавъ Саля обнявъ управу IX-ого департаменту выдѣлу краевого на мѣсце п. Хамца, котрый выѣхавъ на одномѣсячну вѣдпустку.

— Села Кугаѣвъ, Загѣре, Волковъ, Підтемне и Жиравка, підсля розпорядженя міністра судовництва, прилучено до повѣтового суду секціи II. у Львовѣ.

— Смерть вѣдъ грому. Въ Рясні рускій підъ Львовомъ грѣмъ ударивши дня 5 с. м. въ хату селянина Никифора Бѣлика, убивъ его и двѣ его дочки Анну и Марію. Хата згорѣла.

— Гр. Гуго Абенсперґъ-Траунъ, представитель цѣсарскій на похоронѣ пок. кардинала Сембратовича, прибувши до Львова въ недѣлю вечеромъ, замешкавъ въ палатѣ намѣстника. Нинѣ рано вѣдъѣхавъ уже до Вѣдня. Се чоловѣкъ старшого вѣку, росту высокого, подовгастого лица, волосе сиве, мимо очевиднои старости рухи его дуже оживлені.

— Юрій Еберсъ, знаменитый повѣстеписатель нѣмецкій, померъ вчера въ Монахіюмъ, прожившн 61 лѣтъ родивъ ся 1837 р. въ Берлинѣ]. Бувъ вонъ знатокомъ орієнтальноя а спеціально египетскои старины. Въ 1870 р. бувъ професоромъ університету въ Лѣпеку и уряджувавъ науковѣ подорожи; підчасъ одноі подорожи (въ 1872) вынайшовъ вонъ въ Тебахъ въ Єгиптѣ старинну рукопись египетску, писану на папѣрусѣ, а містила вѣдомости медичні. Рукопись сеся находять ся въ бібліотецѣ університетскій въ Липску підъ назвою „Papyrus Ebers“. Вонъ написавъ бѣльше романовъ зъ жита старинного Єгипту, а то: „Дочка египетского короля“, „Уарда“, „Homo sum“ и. н. Романъ „Homo sum“ переведеный на нашу мову и бувъ друкованый въ XXXVIII. томѣ нашои „Бібліотеки на знаменитшихъ повѣстей“.

— Намѣрене самоубійства. Вчера хотѣла одна Львовянка Єлена В. вѣдобрати собѣ жите и выскочила на брукъ зъ другого поверха дому ч. 12 при ул Вѣрменськѣй. Однакъ зъ такои высоты наткнула ся она на служницю, що стояла на бальконѣ першого поверха, и тота, не втративши притомности, хватила падаючу десператку за сукню и тымъ способомъ выратувала ся вѣдъ неминучои смерти. Самоубійниця лишь покалѣчила ся сильно.

— Характеристичне. Комітетъ опѣкуючій ся захоронками дѣтей христіньскихъ въ Збаражи дѣставъ таке письмо: „На захоронки дѣтей католицкихъ въ Збаражи пересылаю 200 зр., котрыми жидъ... хотѣвъ мене вѣдвести вѣдъ сповненя моихъ обовязкѣвъ. Х. У.“

— Апетитъ князя Бісмарка. Неббщикъ канцлеръ нѣмецкій любивъ добре выпити и зѣѣсти. Въ 1859 р перебуваючи въ Познаньщинѣ писавъ листъ до жѣнки про свое щоденне жите — и каже тамъ, що на снѣдане по горня кавы, ѣсть тѣсточка, шѣсть яецъ, три мяса и запиває двома фляшками вина зъ Бордо. Въ згаданомъ листѣ жалуе, що давнѣйше ѣвъ на снѣдане 11 яецъ. Бісмаркъ пивъ вино, але любивъ и — горѣвку. Вонъ часто мовивъ: „червоне вино добре для дѣтей, шампанъ для мужчинъ, а „шнапсъ“ для — ґенераловъ.

— Лѣкарь-промысловець. Въ Штокгольмѣ увязнено лѣкаря д-ра Ив. Шмідта Шторґогана, котрый вѣдъ кількохъ лѣтъ провадивъ торговлю en gros морфіною и въ сей способъ доробивъ ся значного майна.

— Цѣкава циклістка. Въ Авіньонѣ появила ся на біцикли молоденька циклістка, маюча ледви — 80 лѣтъ жита. Спортови ему вѣддала ся — каже — за-для здоровля.

— Кровавe весѣле. Въ недѣлю при улици Набовскій вѣдбувало ся весѣля Івана Совѣского, вбзанка трамваевого. Забава була дуже весела, а веселость вѣдносили алькоголь и вѣдсѣчій звуки гармонія при акомпаняментѣ охочого співу. Гостѣ були дуже вдоволені, а вдоволеня се показалось ще бѣльше, коли зачала ся бійка, до котрои причину подавъ одинъ воякъ „цугсфіреръ“. Десь по опівночи панъ дружба почавъ збирати складку для панны молодои. До сеи складки не хотѣвъ прилучити ся панъ цугсфіреръ, уважаючи се за „субординацію“, абы „цивіль“ жадавъ вѣдъ „вояцкои дитины“ дарунку для молодои. Вѣдъ острыхъ словъ прийшло до чину и наступивъ, якъ при карабінѣ, „автобахъ“. Вмѣшавъ ся въ се и панъ молодый та въѣхавъ „на магазинъ“ цугсфірерови та ще выкинувъ за дверѣ, при чомъ инший гостѣ ему помагали. Сынъ Марса, до того шаржа, сильно вѣдчувъ понижене „штерибовъ“, схвативъ за товарища-багнечайку и заклявъ ся на всѣ святости — змыти кровю чвину зневагу себе и вѣйскового стану. На улици подыбавъ шѣстьохъ товаришѣвъ и зъ ними повернувъ на дальшу весѣльну забаву. Зъ добутыми багнетами кинулись жовнѣры вѣдъ его проводомъ на весѣльну дружину и почали „фехтунокъ“. Все падало вѣдъ ихъ руками. Меблѣ и посуда на столахъ упали жертвою ихъ хробрости. Не пощадили и весѣльныхъ гостей. Вѣдъ удару цугсфірера упавъ панъ молодый, облитый кровю, раненый глубоко на лицю и на рукахъ, зъ протятыхъ жилъ на рукахъ бухала кровь. „Староста“, сторожъ Иванъ Прилута, упавъ зраненый двома ударами багнету въ грудь. Отець молодого, Василь Сольскій, мае зранену руку. Гостѣ весѣльный, на видъ крови, розбѣгли ся. Воякы, насытивши свою жажду мести, на видъ побѣдженыхъ „цивілівъ“ похопали свои смертоносні „ружи“ и также опустили поле борбы, на котрѣмъ лишило ся лишь трехъ смертельно раненыхъ и купа знищенои обстави. На мѣсце битвы прибула стація ратунковa, обандажувала раненыхъ, а опѣсля вѣдставлено ихъ до шпиталя. Веселе весѣле!

При змѣнѣ мѣсяця просимо о **вѣдновленье передплаты** и при сѣй нагодѣ пригадуемо дотычнымъ Вп. читателямъ о **выровнане залеглостей**, щобы мы не були приневолені, зъ слѣдуючимъ 13-ымъ с. м. дальшу высылку часописи застановити.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 9 серпня. Міністеръ заграничныхъ справъ Голуховскій вѣдъѣхавъ до Ишлю.

Будапештъ 9 серпня. Проектують тутъ створене міністерства зелѣзниць.

Парижъ 8 серпня. При тѣснѣйшихъ выборахъ до радъ ґенеральныхъ выбрано 119 республикановъ и 9 консерватистовъ.

Римъ 9 серпня. Въ ватиканьскихъ кругахъ говорять, що вѣрменьскій архіепископъ Исаковичъ мае стати Кардиналомъ.

Новый Іоркъ 9 серпня. Начальникъ повстанцѣвъ Ґарція получивъ ся зъ Ґомезомъ, щобы дальше вести підъ здову вѣйну зъ Испанцями мимо евентуального занѣшеня оружія.

Римъ 9 серпня. Ватиканъ поручивъ телеґрафічно архіепископови въ Манілѣ, щобы вѣддавъ ся разомъ зъ духовенствомъ підъ опѣку Американцѣвъ.

Каиро 9 серпня. Приготованя до експедиціи противъ дервішѣвъ поступають напередъ. Ґенералъ Літлстонъ прибувъ уже до табору підъ Атбара. Ґренадіеры ґвардіи вырушили вже зъ Асуана на фронтъ.

Конкурсъ.

Выдѣлъ Буресы нм. св. Онуфрія розписавъ конкурсъ на принятє ученикovъ ґімназіи до Буресы зъ речницемъ до 25 серпня 1898. До просьбы долучити треба: свѣдоцтво школьне, свѣдоцтво убожества и подати высоту доплаты [найменше 5 зр.]

За выдѣлъ о. *Иванъ Хотинецкій* предсѣдатель.

Надослане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на платформѣ площи Галицкои



поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣзні ареометры, мікроскопы, люпы, компасы райсцайни, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене двядникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найлепше и найдешевше. 4165

ОГОЛОШЕНЄ.

Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ

пошукуе

Русина дѣловодця

обзнаного зъ веденямъ купецкихъ книгъ. — Перша платня 480 зр. рѣчно.

Компетенты о тоту посаду мають выказати ся свѣдоцтвами дотеперѣшнои служби. — Петентъ, котрого подане буде увзглядене мае зложити кавцію 300 зр. — Речинець до внесеня подань по день 1 ого н. ст. вересня 1898.

Вѣдъ Товариства для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ. 293 3—3

Самборъ дня 2 серпня 1898.

ДИРЕКЦІЯ

Ив. Гмитрикъ. *Ѳ. Рѣпецкій.*

На подарунки!

В КАНЦЕЛЯРІЇ

„Рускаго Товариства Педаґоґічного“

при улици Академічній ч. 8.

можна купити слідуючі видання:

I) Образкові видання.

Звѣринець	10	кр
Гостинець	10	„
Забавки	10	„
Менажерия	10	„
Робінзон	40	„
Квіточка	20	„
Віночок	20	„
Кобзар Тараса Шевченка	20	„
Франко: Лис Микита, 2-ге цілком перер. вид.	60	„
Мирон: Пригоди Дон Кіхота	40	„
Наші звірята	40	„
Дѣточі загадки ч. I.	30	„
„ „ ч. II.	30	„
Забавки для дітий	40	„
Мала менажерия	35	„
Велика менажерия	40	„
Нашим дітям ч. I.	40	„
„ „ ч. II.	40	„

2) Видане без образків.

Читанка ч. I. II. III. IV. в оправі 20 кр. без опр.	10	„
Китиця желань, 2-ге розширене видане	20	„
Ів. Франко: Абу Каземові канці	20	„
Учитель на рр. 1890—1896	2	зр
Давінок на рр. 1892—1896	3	зр.
Ів. Левицкій: Попались, Різдвяні сценки	10	кр.
Вол. Шухевич: Записки школяра	20	„
„ Від Бескидів до Андів	10	„
О. Нижанковский: Батько і мати, двоспів для дітий з фортепіяном	10	„
Леонида Глібова: Байки	5	„
В. Чайченка: Олеся; Байки; Комарь; Два оповіданя, по	5	„
В. Чайченка: Дума про книгиню Кобзара	5	„
Дніпрова Чайка: Казка про сонце та его сина; Писанка по	5	„
М. Лисенко: Тече вода з під явора. Двоспів з фортепіяном	10	„
Мапа етноґрафічна України-Руси	20	„
Гордіянка: Картаґенці і Римляни	20	„
Юлій Верне: Подорож довкола землі	60	„
Барановский: Приписа до іспитів	20	„
Молитвенник народний, в полотно оправлен.	20	„
Д-р. Л. Кельнер: Коротка історія медаґогіки	60	„
Василь В—р: Джонатан Свіст. Подорож Гулівера до краю великанів	25	„
Остап Макарушка: Короткий огляд руско-українського письменства	15	„

Всякі замовленя виконують ся скоро і точно.

Курсъ Львовскій

въ дня 9 н. ст. серпня 1898.

Акціи за штуку без купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	210 50	213 —
Зелѣз. Львов.-Чернов.-Ясси по 200 зр.	292 50	296 50
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	379 —	389 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Листы застав. за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	110 80	111
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 10	100 20
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. льос въ 51	100 10	101 50
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (I емісія)	97 50	98 20
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 70	98 40
„ „ 4% льос. въ 56 л	96 2	96 90
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% п. а.	98 —	98 70
Буков. фонду пропинаційного 5% п. а.	102 50	— —
Комунальній Банку краев. 5% (II. ем.)	102 80	— —
„ „ „ 4½% (III.ем.)	100 50	101 20
Позички краевои въ 1873 по 6% а. в.	— —	— —
Позички краевои въ 1891 по 4% а. в.	— —	— —
Позички краевои въ 1893 по 4% а. в.	98 —	98 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	96 20	96 90
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	28 50
Мѣста Станиславова	49 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 69	5 70
Наполеондоръ	9 49	9 59
Півімперіялъ	9 47	9 57
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 26½	1 27½
100 марокъ нѣмецкихъ	58 50	59 —

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Рынокъ ч. 10.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ рынокъ ч. 10

выдало новый накладъ друковъ

I. Друки правничі:

1.	Позовъ въ справахъ дрібныхъ ліпра по	25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. ліб. по	40	„
3.	„ „ „ „ II. „ по	40	„
4.	„ „ „ „ III. „ по	40	„
5.	Повідомочія по	40	„
6.	Подана о екс- к интабуляціФ, набор а) б) в) г) ліпра по	40	„
7.	Написы до подань о интабуляцію ліб. по	20	„

II Друки для касъ позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый ліпра по	40	„
9.	Книга довжниковъ „ „	40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	2—	„
11.	Скрипт довжный „ „	1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „ „	3—	„

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова ліпра по	40	„
14.	Книжка касова „ „	40	„

IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15.	Списъ членовъ ліпра по	40	„
16.	Грамоты членьскі читалень „Просвѣты“ примѣрникъ по	2	„

За опаковане и оплату почты дочислия ся належитость особно.

Вже оплачено

до всѣхъ стацій Галичины всходнои

Сперфосфатъ 18% мінеральный 4 зр. 60 кр. костяный 4 „ 78 „

Мучки костяні 2% азоту 12% кв. фос. розп. зр. 4·78 / 3½% „ 20% „ „ „ „ 5·96 / 5% „ 30% „ „ „ „ 4·6 — за 100 кілограмъ зъ мѣхомъ

До стацій Галичины заходнои цѣны значно низші.

Найстрожша гаранція, на основѣ аналізы контрольнои. безплатне выношичене знаменитыхъ машинъ до сѣвбы навозовъ штучныхъ. 295 2—?

Найлучша томасина на складѣ.

Договій условія.

Прошу у власнѣмъ интересѣ жаждати цѣнникъ и брошуру о ужитю штучныхъ навозовъ

Домъ рольничій

ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА

(BAHLSEN)

Бюро І. надвичне ул. Кармелітска въ Краковѣ ч. 21



По нивкихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовѣ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Ікопостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 68—?

АПТИКАР в Мостах великих *пошукуе сейчас* практиканта аптикарского, котрому дасть мешкане, харч і обслугу, а надто 5 зр. місячно. Зголошеня: Аптика в Мостах великих.

305 1—0

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літоґрафічне

ЗАВЕДЕНЄ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

выготовляе

всякій літоґрафічній выробы

звычайній візитовій білеты вѣдъ 1 зр за 100 штукъ, а новопосвященій ей візитовій білеты въ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касеткою. 188 26—51

Шукає мѣсця до заряду дому вдова по священику въ середнѣмъ вѣцѣ, до дому священника або нишого. Адреса: М. Степанова, Вишнѣвчикъ п. Гологоры. 297 3—4

ДРОТЪ кольчастый цинковый до огороджень по зр. 4·50 за 100 метровъ. Тонбрцѣ лѣсовій до значеня деревъ (зъ двома довбльными буктами) по зр. 6,

поручае ПЕТРО ХШОСТОВСКІЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Кашпулька ч. 1 (супротивъ катедры.)

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣвчальный редактор Иванъ Белей

Папѣръ въ вобр. Черлянинова

Въ друкарни Інституту Ставропігійскаго.

Ч. 167 Львовъ, Середа 29 Липня (10 Серпня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбст два инсераты виносѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатковъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишне на попередне застереженя. — Реклямація неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 5 кр. а. в.

Оголошенія звичай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератового або ся мѣсце а „въ рубрицѣ „Надѣсланое“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносны приватні числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Рускі справы шкѣльні и педаґоґічні.

За дозволомъ краевои рады шкѣльнои отвирае Руске товариство педаґоґічне въ новымъ рокомъ шкѣльнымъ 1898/9, въ днемъ 1 вересня с. р. приватну V-ту клясу выдѣлову для дѣвчатъ пѣдъ дирекціею п. Едварда Харкевича, директора тутешнои руснои ґімназіи и голови Руского товариства педаґоґічного. Кляса тота буде помѣщена въ каменици вдовичого фонду львѣвскои архидіецезіи, пѣдъ ч. 2 при улици Вѣрменьскѣй на 2 бмъ поверсѣ. Записы вѣдбуватись будуть въ послѣднихъ дняхъ сего мѣсяця. Приватна ся школа буде въ кождымъ слѣдующимъ рокомъ доповнюватись дальшою клясою, поки не стане повна выдѣлова школа дѣвоча.

Мы певні, що Русины, оцѣнюючи въ одной стороны вагу науки для дѣвчатъ, а въ другои такъ важный въ тѣй справѣ починъ нашого Товариства педаґоґічного, поспѣшатъ въ своими доньками до новои школы, такъ що ученицъ ѣй не бракне. Особливо числити належить на тѣ ученицѣ, що покѣнчили IV-ту клясу руснои школы вправъ при тутешнѣй женьскѣй семинаріи учительскѣй.

Буде се перша руска выдѣлова школа въ Галичинѣ, въ тѣй райскѣй краинѣ, де основні законы конституціи запоручаютъ молодежи всякои народности выхованє въ рѣдной мовѣ, а мимо того три мілёны рускаго народу въ рускѣмъ краю е змушені выховувати своі дѣти переважно въ чужѣй мовѣ, — де пѣсля тыхъ самыхъ законѣвъ дѣти жадноі народности не смѣютъ бути змушувані учити ся другого языка краевого, а мимо того навѣть въ найнизшихъ, бо народныхъ школахъ рускі дѣти въ мѣсцевостяхъ зъ чисто рускимъ населенемъ мусятъ часъ тратити на безхосенныхъ и нѣ до чого не потрѣбныхъ вправахъ, щобы „poprawnie wyrażać się po polsku“, де въ соймѣ краевѣмъ наша геґемоны кленутъ ся навѣть въ адресахъ до трону, що признаютъ намъ повну рѣвноправность [на папери — що за ласка!], але по кѣлька або и кѣльканацять лѣтъ даютъ намъ побивати ся, поки кинуть намъ якусь крышку въ формѣ руснои паралельки, щобы опѣсля знова ще всѣляками трудностями спиняти ей отворене. Оттакъ, мимоходомъ кажучи, дѣе ся въ рускою паралелькою въ тернопѣльскѣй ґімназіи, котру соймъ ухваливъ уже утворити въ найблизшѣмъ часѣ. Але соймъ соймомъ, а п. Бобжиньскій е разъ всемогучимъ паномъ. Хочь въ разѣ, коли зъ новымъ рокомъ шкѣльнымъ не буде отворена руска паралелька, то молодежи не розженуть, тѣлько отворятъ для неи паралельку польску и тую паралельку десь будуть мусѣли полишити — все-жъ таки п. Бобжиньскій вѣдъ депутаціи, що пѣдъ проводомъ тернопѣльского бурмістра була тутъ въ сѣй справѣ, зажадавъ, щобы мѣсто постаравло ся о помѣщене для руснои паралельки, коли хоче ей мати. Отже помѣщене и фонды для польскои паралельки найдуть ся, бо мусятъ найти ся, якъ найшли ся фонды на розширене бучацкои ґімназіи, на утворене VI-ои ґімназіи у Львовѣ, — тѣлько на помѣщене руснои паралельки въ Тернополи фондѣвъ нема, коли о него не постарае ся мѣсто!

Такъ то и Руске товариство педаґоґічне кѣлька лѣтъ побивало ся петиціями о руску школу выдѣлову для дѣвчатъ — очевидно даремно, такъ що вкѣнци рѣшило ся власнымъ коштомъ отворити поки-що пяту клясу.

Потребу высшого образованя женокъ давно вже признано въ цѣлѣмъ свѣтѣ, такъ що и у насъ зайва рѣчь выказувати ту потребу. Рускій загалъ вѣдчуває ей тымъ тяжше, що въ цѣлѣмъ краю нема ні одной высшои дѣвочои школы руснои, а переповнене приватныхъ заведень рускихъ, котрі поклали собѣ за цѣль давати по своѣй змозѣ высше образоване нашому женоцтву, е яснымъ и достаточнымъ доказомъ, якъ и руске женоцтво чує потребу и вагу науки. Досыть указати на перемыскій институтъ для дѣвчатъ.

Тымъ то уважаемо за рѣчь цѣлкомъ зайву вѣдкликувати ся аж до патріотизму рускихъ родичѣвъ, бо мы певні, що они у власнѣмъ и дѣтей своихъ интересѣ и въ добре вѣдчутои потребы поспѣшатъ зъ своими донъками до школы Руского товариства педаґоґічного.

Зъ щирою радостею витаемо велику заслугу нашого Товариства педаґоґічного, що зробило такъ важный крокъ въ выховану и образованю нашого женоцтва; все-жъ таки гадаемо, що заразомъ треба було безпровочно постарати ся такожъ о запевнене домашнои опѣки тымъ нашимъ дѣвчатамъ львѣвскимъ, що схотятъ користати зъ тутешнои руснои школы. Тымчасомъ Выдѣлъ Товариства на засѣданю дня 11. липня с. р. ухвалилъ заложити на пѣдставѣ статута Товариства Институтъ дѣвочій, але вѣдъ 1 ого вересня 1899 року. Стало ся се имовѣрно длятого, щобы не робити поки-що конкуренціи истнуючому вже Институтови при ул. Зибликевича. Тѣлько-жъ теперь справа сего института стала неясною. Питаня „якъ буде теперь?“ завдаютъ собѣ — знаемо на певно — въ широкихъ кругахъ рускихъ, а наслѣдкомъ сего институтъ сей зъ новымъ рокомъ шкѣльнымъ готовъ опустѣти, а на его мѣсци не буде нѣчого иншого.

Въ интересѣ сего института и народнои справы домагаемо ся отсе на пѣдставѣ вѣрныхъ даныхъ, якій маемо, пояснена стану, якій конечно наставъ теперь черезъ смерть Кардинала. Знаемо, що пок. Кардиналъ д. 23 сѣчня 1898 р. спроснивъ бувъ вызначнѣйшихъ львѣвскихъ Русинѣвъ, щобы выбрали комітетъ, котрый бы завѣдувавъ народнымъ майномъ, вложенымъ въ институтъ изъ складокъ. Комітетъ выбрано и вѣнъ д. 20 марта уконституувавъ ся, выбираючи пок. митрополита головою. Поки жывъ голова, полагоджувавъ вѣнъ справы института переважно президіяльно именемъ комітету. Теперь не стало головы, то комітетъ, до котрого належатъ межи иншими д-ръ Савчакъ, д-ръ Федакъ, крил. Торонський, повиненъ бы зійтись, уконституватись на ново, поладнати справы и завчасу оголосити, що станесь дальше зъ институтомъ. О скѣлько мы знаемо, нема причины, щобы — бодай въ слѣдующѣмъ роцѣ шкѣльнѣмъ — мала зайти яка, для нарочнои справы некористна змѣна; але загалъ рускій, а особливо интересованій родичѣ повинні се довѣдати ся зъ компетентнои стороны, коли институтъ не має по феріяхъ опустѣти.

Фундація Кардинала Д-ра Сильвестра Сембратовича для выхованя и образованя рускихъ дѣвчатъ пѣдъ назвою: „Руссій дѣвочій институтъ у Львовѣ.“

Основательна грамота.

Будучи пѣсля грунтовыхъ книгъ города Львова дѣльи. I. томъ 50 стор. 406 поз. 4. карты Б. ґіпот. выказу ч. 295 на пѣдставѣ контракту купна и продажѣ въ дня 1-ого марта 1884 р. интабульованымъ властителемъ реальности пѣдъ ч. к. 326 1/4 у Львовѣ при улици давнѣйше Курницкѣй, теперь Дзюґоша положенои, а низше пѣдписавшій ся Д-ръ Сильвестеръ Сембратовичъ, Кардиналъ св. Римскои Церкви и Митрополитъ Галицкои Руси, переятый бажанемъ, по причинѣ приладаючого въ 1898 р. радѣстного ювілея 50-лѣтнои рѣчницѣ всеславного вступленя на престолъ Его Величества нашого Найласкавѣйшого Цѣсаря Франц-Іосифа I., причинити ся лептою для добра мого рускаго (малорускаго) народа, записую и вѣдступаю сею грамотою повышеу реальность пѣдъ ч. к. 326 1/4 у Львовѣ, вартости около 80.000 зр. зѣ всѣми приналежностями и правами зъ нею привязаными, нѣчого для себе нѣ для кого третого не застерѣгаючи, такъ якъ ей посѣдаю и посѣдати маю право, на фундацію по вѣчні часы для выхованя и образованя рускихъ дѣвчатъ пѣдъ назвою „Руссій дѣвочій институтъ у Львовѣ“.

Яко головні основы, на котрыхъ та фундація пѣдъ назвою „Руссій дѣвочій институтъ у Львовѣ“ по вѣчні часы маѣ опиратись, постановляю слѣдующе:

Арт. I. §. 1. Выключный зарядъ повышои фундаціи пѣдъ назвою „Руссій дѣвочій институтъ у Львовѣ“, въ кождѣмъ вѣдношеню, прислугуе тѣлько куратории, въ складъ которои входятъ: а) кождочасный Митрополитъ Галицкои Руси, Архіепископъ Львѣвскій руско-католицкого обряду а на случай опорожненя Митрополичого престола законно выбраный администраторъ для дѣлъ духовныхъ львѣвскои руско-католицкои Архіепархіи — яко предсѣдатель и б) руско католицка Митрополича капітула у Львовѣ. Куратория повышого рускаго дѣвочого института конститууе ся въ той способѣ, що на вѣзване Митрополита выбирае зъ посередъ себе на часъ трехлѣтного періода заступника предсѣдателя и секретаря. До важности того выбору потреба завѣзваня всѣхъ членѣвъ куратории на засѣданє, присутности по крайнѣй мѣрѣ пятьохъ членѣвъ на засѣданю и абсолютнои бѣльшости тыхъ-же голосѣвъ. Предсѣдатель а заразно въ разѣ его перешкоды заступникъ предсѣдателя зъ секретаремъ репрезентуютъ куратории на внѣ; они пѣдписуютъ такожъ всѣ письма и вѣдозвы выходячій вѣдъ куратории, котрій кромѣ того маютъ бути заосмотренѣ печаткою зъ написею „Руссій дѣвочій институтъ у Львовѣ“. Куратория вѣдбуває свои засѣдания по крайнѣй мѣрѣ разъ на пѣвъ року и предсѣдатель, а заразно заступникъ предсѣдателя обовязаный на тѣ засѣдания завызвати всѣхъ членѣвъ куратории. До правосильности рѣшень куратории вымагае ся присутности кромѣ предсѣдателя а заразно его заступника, по крайнѣй мѣрѣ бѣльшости членѣвъ куратории. Всѣ рѣшеня куратории западаютъ бѣльшостію голосѣвъ и записуютъ ся до протоколу, котрый пѣдписуе предсѣдатель а заразно его заступникъ а одинъ зъ присутныхъ членѣвъ куратории. Предсѣдатель голосуе лишь на случай рѣвности голосѣвъ.

§. 2. До круга дѣланя куратории по высшого „Руского дѣвочого института“ належитъ: 1) принимати дѣвчата до того института и въ случаю неналежитого ихъ поведеня выдаляти ихъ зъ института; 2) означати высоту оплаты за умѣщене дѣвчатъ въ институтѣ; 3) именувати управителя института, назначати для него гонорарь и увольняти его вѣдъ довжности; 4) приймати учителѣвъ и учительки до науки въ институтѣ, назначати для нихъ гонорарь и увольняти ихъ вѣдъ довжности; 5) управляти дѣловодство и домашный порядокъ окремымъ регуляміномъ; 6) управляти майномъ, доходами и фондами института; 7) взагалѣ предпріймати всякій мѣрѣ, якій куратория для добра института за потрѣбній уважати буде. Желанемъ моимъ есть, щобы учительками для института назначались не тѣлько свѣтскій женщины, но особенно способній до того иноканѣ Чина св. Василія В. Иноканѣ-учительки маютъ въ згаданѣмъ институтѣ мешкати, удержуватись и надъ дѣвчатами, ихъ поведенемъ и поступомъ въ наукахъ наглядати.

§. 3. Такожъ прислугуе куратории безусловно право пѣсля свого власного переконѣдчена на грунтѣ повышои реальности робити и предпріймати всякій перемѣны а именно будынки, якій тамъ находятъ ся, переставляти и перебудовувати або цѣлкомъ усувати, новій забудованя пѣсля свого власного погляду ставляти и теперѣшну посѣлость черезъ докупованє дальшихъ реальностій розширяти. На сю цѣль, якъ и взагалѣ на всякій иншій потребы института, якій куратория пѣсля свого власного переконѣдчена и погляду за конечній або пожиточній узнасть, буде куратория безусловно мати право на ґіпотеку повышои реальности затягнути позичку а то въ фондѣ вдовичо-сиротиньскѣмъ Львѣвскои руско-католицкои Архіепархіи, або въ товаристві взаимного кредиту „Дністеръ“ у Львовѣ, або въ якѣй иншѣй кредитовѣй институціи; зобязувати дотычній записы довжній въ формѣ приватнѣй, або въ формѣ акту нотаріяльного и пѣддаватись въ нихъ сейчасовѣй екзекуціи.

§. 4. Въ повышій рускій дѣвочій институтъ маютъ бути приниманій дѣвчата руснои народности и руско-католицкого обряду.

§. 5. До веденя звычайныхъ справъ адміністраційныхъ и до надзорованя надъ домашнымъ господарствомъ въ институтѣ якъ и надъ веденемъ и наукою дѣвчатъ, куратория выбирае зъ помѣжъ себе на три роки комітетъ адміністраційный, въ складъ котрого входятъ: заступникъ предсѣдателя куратории, яко предсѣдатель, ей секретарь и трохъ членѣвъ зъ-помѣжъ куратории. Такъ выбраный комітетъ адміністраційный вѣдбуває свои звычайні засѣдания пѣсля потребы, а що найменше кождого чвертьроку. Рѣшеня комітету адміністраційного западаютъ бѣльшостію голосѣвъ и записуютъ ся въ протоколъ. До важности ухвалъ потреба присутности, крѣмъ предсѣдателя, такожъ двохъ членѣвъ комітету.

§. 6. Въ повышѣмъ рускѣмъ дѣвочѣмъ институтѣ застерѣгаю по вѣчні часы пять безплатныхъ мѣсць мого имени для рускихъ дѣвчатъ сирѣтъ руско-католицкого обряду и установляю въ тѣмъ взглядѣ слѣдующі близшій постановы: 1) Повышій пять безплатныхъ мѣсць въ высше сказанѣмъ институтѣ маютъ по вѣчні часы носити имя: „Кардинала Сильвестра Сембратовича“. 2) Тѣ пять безплатныхъ мѣсць мого имени призначаю выключно тѣлько для рускихъ дѣвчатъ сирѣтъ руско-католицкого обряду а зъ помежи кандидатокъ, коли всѣ суть рѣвно бѣдні, маютъ першенство: а) въ першій лініи двѣ кандидатки сироты належачій до моеи родины; б) въ другій лініи дѣвчата сироты по руско-католицкихъ священникахъ, в) въ третій лініи рускій дѣвчата сироты по свѣтскихъ Русинахъ руско-католицкого обряду. 3) Надѣлена мѣсцемъ зъ фундаціи мого имени кандидатка може имъ користуватись аж до окѣнченя наукъ, если тое не утратить по причинѣ невѣдповѣдного свого поведеня або недостаточныхъ успѣховъ въ наукахъ. 4) Въ цѣли обсадженя опорожненыхъ мѣсць въ фундаціи мого имени, оголосить куратория на кошть фундаціи конкурсъ въ „Архіепархіальныхъ Вѣдомостяхъ“ або въ одній куратории до сего вызначенѣй рускій часописи. 5) Право надаваня повышихъ пять безплатныхъ мѣсць мого имени застерѣгаю собѣ яко фундаторъ на часъ мого жита зъ тымъ додаткомъ, що въ выборѣ кандидатокъ постановами въ повышѣмъ уступѣ пѣдъ числомъ 2) замѣщеными не есьмь связаный. По моѣй смерти прислуговати буде право надаваня повышихъ пять мѣсць безплатныхъ въ фундаціи мого имени выключно куратории повышого „Руского дѣвочого института у Львовѣ“, а то пѣдъ постановами обнятыми въ повышихъ уступахъ пѣдъ числами 2) и 4).

§. 7. Всѣ приняті дѣвчата такъ за оплатою якъ и на повышій безплатні мѣсця зъ фундаціи мого имени дѣстаютъ въ институтѣ помѣщене, удержане, выховане и образованє.

§. 8. Приняті дѣвчата маютъ въ институтѣ образовати ся: 1) въ религіи и въ науковыхъ предметахъ, при чѣмъ выразно и зъ натиском постановляю, що точне выученя религіи, рускаго (малорускаго) языка и его литературы и точне выученя руснои (малорускои) исторіи маютъ бути безусловно предметами науки; 2) въ нашѣмъ руско-католицкѣмъ обрядѣ, въ спѣвѣ взагалѣ а особливо въ церковнѣмъ спѣвѣ; 3) въ чужихъ языкахъ и въ музыцѣ; 4) въ женочихъ роботахъ и въ кравецтвѣ. *Розговорнымъ и выкладовымъ языкомъ въ институтѣ мае бути чистый народный языкъ рускій (малорускій). Характеръ повышого института мае бути чисто руско-народный (малорускій)* а заданемъ того института мае бути — выобразовати наше женоцтво въ моральнѣмъ, науковѣмъ и товарискѣмъ вѣдношеню, выховати и укрѣпити тое-жъ *въ любвѣ и непохитнѣмъ привязаню до св. руско-католицкои Церкви, до нашого рускаго (малорускаго) народа и до нашого рускаго (малорускаго) языка. Буде длятого обовязкомъ куратории бачно наглядати, щобы повышій институтъ по вѣчні часы руско-народный (малорускій) характеръ задержавъ* и повыше заданє выполнявъ и длятого буде куратория мати право предпріймати всякій мѣры, котрій пѣсля ей переконѣдчена и розважаня можутъ послужити до осягненя тои цѣли.

§. 9. На покрытє потребъ института служити маютъ: 1) оплаты вѣдъ приняты дѣвчатъ; 2) доходы зъ повышои реальности и 3

добровільний жертвы, записы и евентально всякій иншій капіталы зложеній на цѣли института.

§. 10. За своєи дѣятельности въ справахъ повышеного института и его фондовъ мае куратория зъ кінцемъ кождого шкільного року на коштъ фундациі оголошувати справоздане въ „Архіепархіяльныхъ Вѣдомостяхъ“ або въ одній до сего куратории призначеній рускій часописи.

§. 11. Постановляю симъ выразно, що повышій институтъ мае по вѣчні часы задержати руско-народный (малорускій) характеръ, що именно въ тімъ институтѣ маютъ бути по вѣчні часы предметами наукы руско-народный (малоруский) языкъ, его література и исторія Малоруси, а кромѣ того руско-народный (малорускій) языкъ мае бути неодмѣнно языкомъ выкладовымъ и що постановы наложеній на куратор'ю повышимъ (§. 11) уступомъ сеи грамоты не можуть бути въ нѣчімъ обмежені. Наколи-бъ въ будучности выйшли законы, котрій бы въ тыхъ доперва-що повыше вычисленыхъ взглядахъ якій-небудь обмеженя заводили, и въ такімъ случаю куратория буде мати право и обовязокъ ухвалити постановы, котрыми майно повышого „Рускаго дѣвочого института“ мае бути въ такій способъ забезпечене, щобы доходы того майна на выхованє и образованє рускихъ дѣвчатъ пѣсля постановленъ сею грамотою назначеныхъ точно уживали ся и всяке вмѣшуване (интерепція) якихъ-небудь третихъ особъ въ тій дѣла цѣлкомъ були устороненій и усуваній.

§. 12. Доки доходы вѣдъ капіталу фундаційного не помножать ся въ такій мѣрѣ, щобы можна було вѣдкрыти Рускій дѣвочій институтъ пѣсля повышихъ постановъ отсеи основательнои грамоты, мають уживатись доходы повышои реальности, якій остануть по оплаченю податковъ и всѣхъ прочихъ зъ удержанемъ тои реальности сполученыхъ выдатковъ, на выхованє и образованє высше згаданыхъ пятьохъ дѣвчатъ фундациі мого имени въ такій способѣ, въ якій куратория пѣсля свого власного погляду узнаетъ за вѣдповѣдный.

Арт. II. Пѣдписавшій ся д-ръ Сильвестеръ Сембратовичъ призваляю отсимъ, щобы на пѣдставѣ сеи основательнои грамоты право власности повышои реальности пѣдъ ч. к. 326¼ у Львовѣ положеной, гіпот. выказомъ ч. 295 I. книги грунт. громады кат. Львова обнятои, на рѣчь фундациі пѣдъ назвою „Рускій дѣвочій институтъ у Львовѣ“ занитабульованымъ вѣстало.

Арт. III. По затвердженю тои основательнои грамоты властію фундаційною послѣдуе передане повышои реальности въ фізичне посѣданє повышои куратории.

Арт. IV. Зрѣкаю ся симъ выразно права уневажненя сеи основательнои грамоты въ якои-небудь причины.

Въ доказъ чого пѣдписую тую основательну грамоту власноручно и призволяю на выдачу выписовъ тои основательнои грамоты куратории повышого института въ необмеженѣмъ числѣ.

Львовъ дня 31 серпня 1897.

Сильвестеръ Кард. Сембратовичъ вр. Митрополитъ.

Яко свѣдокъ: *Д-ръ Стефанъ Федакъ* вр.

Яко свѣдокъ: *о. Михаилъ Демчукъ* вр.

На жаданє Звѣнаючого надавъ ц. к. нотарь въ Винникъ Володимиръ Левацкій приватній грамотѣ мѣць и силу акту нотаріяльного до числа репертуара 344.

Зъ-пѣдъ выимкового стану.

Зъ Фришгака пишуть намъ:

Стрижовскій повѣтъ, вславивши ся фришгацкими подѣями, зачинае вертати до рѣвноваги и сими днями, якъ чути, вѣдходить вѣйско до Ряшева. Чи спокій то тревалый, годѣ днесь сказати, бо народъ до крайности огорченый на жидовъ а найбѣльше небезпечно представляе ся околиця Фришгака, бо тамъ живуть вдовы та сироты по убитыхъ у Фришгаку и они не такъ скоро позабудуть смерть своихъ кревняковъ.

Маленькій на видъ обставины наводять на здогадъ, що богато ще часу потреба, абы утихомирили ся зворушеній умы. Отъ передъ кількома тыднями выбрали ся жиды зъ Фришгака на торгъ до Стрижка, а по дорозѣ въ селѣ Тулковичѣ напали ихъ пастухи въ полю та потроха почубили, а одній жидовцѣ голову таки розвалили. Таке саме стрѣтило недавно „браці мойжешовего“, котрій вертали зъ Фришгака до Вельополя.

Одинъ потѣшаючій обявъ показуе ся межи селяньствомъ, а именно той, що мазуры зачинають горячково забирати ся до торговлѣ и закладають склепы та творять спѣлки по селахъ, абы не вдавати ся въ жадній зносины зъ жидовою.

Цѣкава пригода лучила ся недавно въ Петрушовій Воли, де то въ першихъ дняхъ розрухови понищено все майно тамошного дѣдича-жида. Шинкарь Дікъ (Dick) наймивъ собѣ двѣ бабѣ до обгортаня баранболь. Передъ полуднемъ зъявляють ся на поли два делеґаты уряду громадского и выславши бабъ, вѣзвали ихъ, щобы сейчасъ перестали робити. Коли-жь гордій бабы не дали послуху старшинѣ громадскій, делеґати пограбили имъ сапы. Справа оперла ся о урядъ громадскій и тутъ почули бабы вѣдъ заступника громады: „Czy wy nie wiecie, że komisarz w Jaśle głosił, że nie wolno chrześcijanom u żydów robić?“ — и зажадавъ вѣдъ нихъ по 50 кр. кары на костелъ. Бабы не приймили ся засуду, а жидъ удавъ ся до суду — и веде ся въ тій справѣ слѣдство.

Панъ намѣстникъ добре бы зробивъ, якъ бы всѣхъ тыхъ „energicznych, sprężystych“ старостовъ, що то вславили ся при выборахъ на Руси, перенѣсъ сюда на Мазуры. Най бы такій пп. Ляникевичъ, Чежовскій, Бѣлиньскій e tutti quanti показали, що вмѣютъ...

Зъ Перемыского пишуть намъ:

Якою „симпатіею“ тѣшить ся въ нашімъ повѣтѣ староста п. Ляникевичъ, о тімъ уже неразъ писали рускій и декотрій польскій газеты. При змѣнѣ особы намѣстника розійшла ся була поголоска въ цѣлімъ повѣтѣ, що п. Ляникевичъ зробить мѣсце кому иншому. Тымчасомъ п. Ляникевичъ, выѣхавши тогдѣ до Львова до намѣстника [котрый, якъ каже п. Ляникевичъ, есть ему якимсь кузиномъ] и повернувши зъ-вѣдти здоровъ, оставъ ся шефомъ перемыского повѣту и якимъ бувъ заеры баденѣвско-санґушковскои, такимъ и теперь есть, передовсѣмъ страшно „енергічнымъ“. На доказъ того нехай послужить трактоване, якого зазнаютъ вѣдъ п. старосты рускій селяне.

Я того не розумѣю, за кого уважае п. Ляникевичъ нашихъ селянъ — чи справдѣ за якихъ невольниковъ-гельотовъ, за худобу? Нашъ рускій хлопъ есть передовсѣмъ человѣкомъ, якъ и панъ староста; правда, вонъ бѣдный, темный, але при тімъ всѣмъ покорный и слухняный. Зъ-вѣдки-жь смѣе п. Ляникевичъ вѣдзынатись до господарѣвъ зъ Б, котрій прийшли „просити“ п. старосту, щобы вже разъ затвердивъ выборъ нового вѣйта, ось такими словами: „Вы бунтовники! пішлю до вашого села жандармовъ, що бы васъ повязали, якъ псовъ и запакують васъ до криміналу... тамъ будете гнити! „Або зъ-вѣдки приходить п. староста называти селянъ, и то поважаныхъ господарѣвъ зъ В. „лайдаками“ и выкидати ихъ за дверѣ, длятого, що прийшли зъ якоюсь жалобою на свого вѣйта! Хиба-жь то бунтъ або якій проступокъ, коли кривджений сѣлячне приходять до ц. к. урядника и просять о опѣку, о помочь, о ратунокъ въ бѣдѣ?

Нашъ селянинъ все ще мае понять, що „цѣсарскій“ урядникъ повиненъ бути справедливымъ и тую справедливость кождому вымѣрювати. А чи такимъ трактованемъ селянъ змѣцняе ся довѣре и повагу „цѣсарского уряду“ — надъ тымъ пытанемъ нехай застановить ся и пильно розважить перемыскій ц. к. управитель староства!

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізациі дешевого и догѣдного кредиту селянского въ Галичинѣ.

IX.

О орґанізациі и розвою касъ ощадности и позичокъ системы Райфайзена въ краяхъ австрійскои державы а въ особенности въ Долѣшнѣй Австріи, на Моравѣ и Чехахъ.

Теоретично пѣзнано касы системы Райфайзена въ Австріи около 1850 року. Тыми касами занявъ ся передовсѣмъ професоръ д-ръ Мархетъ, котрый въ рѣзныхъ часописяхъ а особливо въ дѣлѣ „Zur Organisation des landwirtschaftlichen Credites in Oesterreich, 1876“ горячо промовлявъ за розширенемъ ихъ въ Австріи, але тогдѣ безъ жадного успѣху. Вправдѣ на рѣльничѣмъ конґресѣ у Вѣдни одноголосно узнано, що заведене тыхъ касъ для сѣльскои людности въ Австріи е дуже пожадане, однакъ и тая узвала лишилась безъ нѣякого результату. Меморіялъ того конґресу міністерство рѣльництва удѣлило вправдѣ всѣмъ выдѣламъ краевымъ зъ припорученемъ, щобъ они заняли ся заснованемъ касъ Райфазенѣвскихъ, однакожь и тая акція по-за рамы скликаня анкетъ не поступила ни передъ. Доперва въ рокахъ 1886 и 1887 засновано въ деякихъ краяхъ поодинокій касы на основѣ приватнои ініціятивы.

Користнѣйшій зворотъ наступивъ доперва тогдѣ, коли заснованя касъ Райфазенѣвскихъ взяли въ свои руки выдѣлы краевій, взглядно краевій рады культурній. Именно выдѣлъ краевый Долѣшнои Австріи занявъ ся заснованемъ тыхъ касъ въ 1887 р., а за нимъ пѣйшли иншій выдѣлы краевій — Горѣшнои Австріи, Тиролю, Сольногорода, Стирії, Карнтіи и Краины а пѣзнѣйше Моравы и Чехъ, такъ що теперь лише кѣлька краєвъ тыхъ касъ не посѣдають.

Въ Долѣшнѣй Австріи на внесене соймового посла д-ра Мічи въ р. 1885 припоручивъ вѣденьскій соймъ выдѣлови краевому розслѣдити причины зъубожѣня селянъ, а передовсѣмъ, чи на се зъубоженє не вплынула такожь лиха орґанізація кредиту селиньского, именно личного, и чи не належало бы приступити до закладания касъ ощадности и пожичокъ на взбръ такихъ касъ въ державѣ нѣмецкѣй, котрій тамъ показали ся дуже пожиточными. Выдѣлъ краевый выконуючи се припоручене, выславъ до Нѣмеччины трехъ вѣдпоручниковъ, котрій дѣяльность тыхъ касъ розслѣдили на мѣсци и предложили выдѣлови краевому окремій справоздания, зъ котрыхъ я найвѣльше користався въ попередныхъ статяхъ. На основѣ тыхъ справоздань выдѣлъ краевый Долѣшнои Австріи предложивъ въ 1886 р. соймови справоздане, де горячо дорадже закладане и пѣдпиране касъ системы Райфайзена, яко дуже хосенныхъ для людности рѣльничои и селяньскои взагалѣ. Дорадже передовсѣмъ удѣляти субвенціи на перше уряджене касъ, т. е. на зареестроване въ судѣ, на справленя книгъ касовыхъ рахунковыхъ, всякихъ друковъ, огнетревалои касы и взагалѣ на покрытє всякихъ коштовъ сполученыхъ изъ заснованемъ касы.

Субвенція мае удѣлюватись лише такимъ касамъ, котрій приймуть головній условія системы Райфайзена а именно: 1) обмежене дѣяльности касы на малый округъ, правильно на одну парохію, а выимково такожь на найблизшій сусѣдній громады; — 2) котрій приймуть въ своихъ статутахъ необмежену поруку; — 3) установлять можливо найнижшій удѣлы, що не приносять дівіденд, лише вѣдсотки, а то не высшій вѣдъ вѣдсотокъ щадничихъ; — 4) що зарядъ (дирекція) и члены рады надзираючои не будуть побирати жаднои платнѣ; — 5) що рахмістръ не буде належати до заряду и що лише вонъ може побирати вынагороджене за свою працю; — 6) що касы будуть принимати и найменшій вкладки ощадности; — 7) що будуть побирати низькій процентъ вѣдъ удѣлюваныхъ позичокъ — найвысшій 5—6%; — 8) що выключать вексель яко форму позички, що обмежать удѣлюване кредиту лишь на членовъ касы, що термінъ звороту позичокъ буде примѣненый до потребъ селяньскихъ и що зворотъ позичокъ мае наступити найпѣзнѣйше въ чотирохъ рокахъ; — 9) що осягненый чистый рѣчный зыскъ буде призначеный на основане фонду резервового; — 10) що зарядъ буде вплывати на членовъ касы пѣдъ взглядомъ моральнымъ и економічнымъ; — вкінци 11) що каса пѣддасть ся надзорови и и контроли выдѣлу краевого.

Выдѣлъ краевый въ своѣмъ справоздани близше пояснивъ повышій основы а то на пѣдставѣ довголѣтнього досвѣду дѣяльности тыхъ касъ въ Нѣмеччинѣ и згѣдно зъ опінією своихъ вѣдпоручниковъ. [Тій поясненя подавъ я вже въ попередныхъ статьяхъ, тожь не буду ихъ на сѣмъ мѣсци повторяти.] Соймъ Долѣшнои Австріи принявъ се справоздане выдѣлу краевого до затверджаючои вѣдомости и припоручивъ ему дальше — выготовити взірцевый статутъ для касъ системы Райфайзена, правила для заряду та рады надзираючои и всякій друки, а головно пѣдручникъ о заснованю та веденю тыхъ касъ и мавъ роздати его *даромъ* громадамъ и взагалѣ кождому, хто по него зголосить ся. На кошты першого уряджения тыхъ касъ удѣливъ соймъ бѣльшу суму до розпорядимости выдѣлу краевого а побѣчь того соймъ уповажнивъ выдѣлъ краевый до користаня зъ двохъ фондовъ, стоячихъ пѣдъ его зарядомъ, зъ котрыхъ оденъ выносивъ 100.000 а другій 120.000 зр., именно въ той способъ, що бы зъ тыхъ двохъ фондовъ удѣлювано поодинокимъ касамъ потрѣбныхъ позичокъ на инакій процентъ. На основѣ тыхъ ухвалъ соймовыхъ и по такъ зробленыхъ приготованяхъ приступивъ выдѣлъ краевый въ 1887 р. до заснованя касъ Райфайзенѣвскихъ въ цѣлімъ краю.

Заки приступлю до описаня тои дѣяльности выдѣлу краевого въ Долѣшнѣй Австріи, наведу деякій даты, що вѣдносять ся до Долѣшнои Австріи, котрій на адміністрацію краю мають великій вплывъ и котрій для читателѣвъ „Дѣла“, думаю, будуть цѣкавій.

Д-ръ Д. Савчакъ.

Переглядъ політичный.

Въ політичнѣй ситуациі нѣчо незмѣнилось, нема навѣть нѣякихъ сенсаційныхъ качокъ дневникарскихъ, котрій минувшого тыжня такъ сыпали ся и денервували провінціяльныхъ політиковъ въ тімъ и такъ уже нервовімъ столѣтю нашімъ. Угорскій дневники заповѣли на понедѣлокъ державный замахъ, тымчасомъ понедѣлокъ минувъ и показавъ, що тій пророцтва були результатомъ спеки розмягчуючои мозки угорскихъ політиковъ. На послѣднихъ конференціяхъ міністровъ скорыставъ хиба одинъ лише Сахеръ, у котрого міністры ѣли обѣдъ, и замисть рѣшитись на остаточне якесь средство, зъ огляду на горячу серпневу ситуацію, выпили по кільканацять „шпріцеровъ“.

Зъ безсильности Австріи скорыстае одна Угорщина. Мѣродайній сферы австрійскій зачинають привыкати до гадки о евентуальнімъ подѣлѣ цловои территоріи и о утворени торговельного трактату мѣжь Австріею и Угорщиною. Сеся гадка вызирае зъ помѣжь строчокъ пѣвурядового Fremdenblatt у. Сей дневникъ пише, що на случай, якъ-бы не пришло до остаточнои угоды и провізорія, лишае ся ще одинъ выходъ: торговельный трактатъ мѣжь Австріею и Угорщиною, котрый змѣнить лише форму, але не рѣчевый змѣстъ дотеперѣшныхъ цловыхъ вѣдношенъ. Такъ само бѣльше-менше пишуть Narodni Listy: „Коли остаточно правительство не хоче нѣчого предпринять противъ Нѣмцовъ, не лишаесь иншои рады, якъ згодити ся на послѣдне угорске внесене и заключити новый трактатъ торговельный цловый зъ Угорщиною, яко самостѣйною державою. При енергіи и рѣшучости нашого правительства пѣдчасъ укладания, тій трактаты можуть выпасти користнѣйше для нашого рѣльництва и промыслу, анѣжь теперѣшна угода“.

Члены хорватско-словѣньского клюбу парламентарного передали графови Тунови меморіялъ, въ котрімъ домагають ся управильненя языкового питаня въ урядахъ полудневыхъ провінцій, а передовсѣмъ въ Побережи; при тімъ загрозили, що коли правительство не заспокоить ихъ жадань, они выступлять зъ парляментарнои бѣльшости. — Натомѣсть італіяньскій дневникъ Istria — щобы паралізувати заходы Хорватовъ — кричить, що въ урядовыхъ конкурсахъ, хочь-бы розходило ся лишь о посаду возьного, жадають знаня трохъ языковъ: італіяньского, нѣмецкого и словѣньского; що при именованяхъ Італіянцѣ не мають першенства передъ Словѣнцями; що істрійскі суды перемѣнили ся въ вавилоньску вежу а грунтовій книги въ сибіліяньскі книги, такъ, що не вѣдповѣдають вже своѣй практичній цѣли. Якъ бачимо — beati possidentes всюды однаковій!

Депутація зъ Босны вручила въ справѣ автономіи сербскои церкви въ Босни и Герцеґовинѣ, вручила въ Царгородѣ меморіялъ екуменьскому патріярхови зъ такими жаданями: 1) Епископовъ выбирають зборы заступниковъ духовенства и свѣтскихъ елементовъ, а затверджуе ихъ екуменьскій патріярхъ. 2) Свои дотациі побирають сербскі епископы зъ громадъ, а не, якъ се доси було, вѣдъ краевого правительства. 3) Греко-всходне духовенство мае право уконституувати консисторскі суды и рѣшати о найважнѣйшихъ питаняхъ. 4) Духовенство мае такожь право скликувати окружній соборчики, котрій залежать вѣдъ екуменьского патріярха, а не вѣдъ правительства. 5) Греко-всходна церковь не мае бути вѣдорвана вѣдъ екуменьского патріярхату, але цѣлковито до него влучити ся.

Болгарского князя Фердинанда, котрый дня 7 с. м. вечеромъ прибувъ до Цетинія, привитавъ сердечно кн. Данило и кн. Францъ Батенберґъ. Въ палатѣ ждала на его пріѣздъ княгиня зъ дочками. Мѣсто було плюміноване. На другій день вѣдбувъ ся въ честь гостя галевый обѣдъ дворскій. Кн. Микола витавъ свого гостя яко брата и представителя народу, звязаного зъ Чорногорою спѣльными интересами. Кн. Фердинандъ вѣдповѣвъ, що лише щира приязнь може зъ користію допомогти до здѣйсненя спѣльныхъ цѣлей обохъ народовъ зближеныхъ историчными спомынами, народною спѣльностію и одною вѣрою.

Вчера кн. Фердинандъ бувъ на переглядѣ чорногорского вѣйска. Вѣдтакъ вѣдбувъ ся офіцирскій обѣдъ въ касарнѣ, на котрімъ були оба князѣ. Кн. Микола внесъ першій тоастъ въ честь россійского царя, покровителя Чорногоры и Болгаріи, а вѣдтакъ за здоровле. Фердинанда и въ честь болгарскои армін Кн. Фердинандъ вѣдповѣвъ тоастомъ за здоровле князя Миколы и за славу все побѣдоносного вѣйска чорногорского.

Испаньску ноту въ справѣ условій мира, одержавъ уже французкій амбасадоръ Камбонъ. Въ Мадритѣ кружить поголоска, що Америка зарядила вже завѣшене оружи. Транспортъ американьского вóйска зъ-пóдъ Сантіяґа назадъ до Америки вже розпочавъ ся. На Кубѣ лишить ся ино 5000 залоги. Ґенералъ Мілесъ телеґрафувавъ до Вашинґтону, що вóйско, яке мав пóдъ своими росказами, є достаточне до завойованя Порторіка. Въ наслѣдокъ того здержано дальшу высилку вóйскъ. — Зъ Гонґконґъ доносять, що Испанцѣ два рази заатакували американьскій таборъ пóдъ Манілею, але оба рази вóдперто нихъ. — Решта кораблѣвъ належачихъ до експедиціи ґенерала Мерітa, прибула вже до Манілѣ.

Вóдъ „Кружка рускихъ академиковъ гóриничихъ въ Пшибрамѣ"

одержуємо отсе письмо:

Потребы часу присилували нашу руску учачу ся молодѣжь до шуканя иншихъ фахóвъ по-за пеширокимъ кругомъ наукъ университетскихъ. Такими суть технічні студіи. Найбóльше Русинамъ занедбаным технічнымъ дѣломъ позбстало гóрництво, такъ що нинѣ въ цѣлóмъ Борославѣ и Сходници, въ найбóльшихъ копальняхъ рускои части Галичины, ледви чи подыбавъ бы инжінера-Русина. Тому и не дивниця, що тамъ нашимъ людимъ такъ тяжко, що нашъ чоловѣкъ не може знайти працѣ тамъ, де ему по природѣ належить ся.

Въ послѣдныхъ однакъ рокахъ (може завдяки аґітаціи часописей) и тутъ наставъ зворотъ до лучшого, появили ся слухачѣ-Русины и въ тóмъ напрямѣ, та все-таки въ вельми малóмъ числѣ, такъ що число академиковъ-Русиновъ на обохъ академіяхъ въ Лубнѣ и въ Пшибрамѣ не перевышае двацятки. Хоть мале числомъ, руске студентство гóриниче, хотячи дати нашому гóрництву добрі пóдставы, вяже ся въ кружки, абы такимъ чиномъ не лишь улекшити собѣ працю, якои вымагають студіи, але такожь, будучи на чужинѣ, скрѣпляти въ своихъ членахъ почутя національні и любовь до тыхъ чорныхъ мас, котрымъ на мéсце чужинцевъ мають стати провідниками.

Тыми принципами руководились пшибрамскій академики гóриничі рускои національности, засновуючи въ цвѣтни с. р. товариство „Ватра", а що все, де число тамъ и сила, тому просимо молодыхъ земляковъ, що недавно опустили школьну лавку и хотять посвятитись гóрництву, щобы зголошували ся до насъ, єли-бы бажали чого блищого довѣдатись, а приѣхавши до Пшибраму вступали до „Ватры". Знайдуть въ насъ щирыхъ товаришевъ, що по братиньому будуть помагати, коли въ початкахъ буде сего потреба, знайдуть доволѣ богату бібліотеку, часописи краевѣ и заграничні змѣсту фахового и політичного и т. д.

Заразомъ почуваємо ся до милого обовязку зложити подяку всѣмъ тымъ, що матеріально або цѣнными радами и обявами симпатіи помагали и додавали духа нашому молодому товариству. И такъ складаємо сердечну подяку оо. И. Мудракови зъ Губичъ и И. Могильницкому зъ Сорокъ за даръ по 10 кор. на цѣли товариства, п. А. Ляхоцкому въ Женевѣ за даръ книжками въ высотѣ 80 франкóвъ, п. М. Павликови за книжки и спóвчуте для нашихъ змагань, п. Д. Лукіяновичеви за зниженя цѣны своихъ выдавництвъ, — дальше дякуємо Редакціямъ всѣхъ тыхъ часописей, котрі починили намъ далеко йдучі улекшеня при передплатѣ.

Товариство на часъ ферій заступае тов. Юліянъ Мудракъ въ Губичахъ п. Дрогобичъ, до котрого просимо у всѣхъ справахъ письменно вóдносити ся.

Въ Пшибрамѣ д. 1 н. ст. серпня 1898.

Володимиръ Дутка, за голову.
Струмѣньскій, писарь.

При змѣнѣ мѣсяця просимо о **вóдновленє передплаты** и при сѣй нагодѣ пригадуємо дотычнымъ Вп. читателямъ о **вырóвнанє залеглостей**, щобы мы не були приневолені, зъ слѣдуючимъ 13-ымъ с. м. дальшу высилку часописи застановити.

НОВИНКИ.

— **Митрополича Капітула** выбрала на вчерашнóмъ засѣданю завѣдателемъ архидіецезіи in spiritualibus митрата о. Андрея Бѣлецкого, а in temporalibus крил. о. Ивана Чапельского.

— **Тропікальні спеки** заволодѣли вóдъ кóлькохъ днéвъ у Львовѣ. Термометръ въ тѣни доходить до + 25° Ц. Хвилями вправдѣ повѣвае вѣтеръ, але полудневый и мете курявою зъ брукóвъ мѣсныхъ, чиячи атмосферу невыносимою для вóддыху. Щаслівий „лѣтники", можна имъ позавидувати.

— **Пом. Кардиналъ Сембратовичъ** — якъ говорять — передавъ передъ смертію свому своякови д-рови Гладышовскому зъ Тернополя свои записки и документы, въ котрыхъ мае мѣститися богато цѣкавого. — Зъ Станиславова пишуть намъ: На похоронъ бл. п. Кардинала выѣздили зъ Еп. Куриовскимъ крил. Фаціевичъ, Литвиновичъ, Сев. Торонський и о. Войтѣховскій, катихитъ ґімназіи зъ Коломыі, а въ понедѣлокъ крил. Богоносъ вóдправивъ въ катедральній церквѣ богослуженя за душу покóйного. — Рóвножь прошено насъ заноту пати, що заходомъ о. І. Бабяка, пароха въ Дорѣ, заповѣджене було на понедѣлокъ помин. богослуженя за пок. Кардинала при участи 16-ки Львóвского Бояна, що задержала ся була въ Дорѣ въ переѣздѣ на Угорщину. — При нагодѣ занотуємо одну поголоску, яка въ часѣ похорону Кардинала кружила середъ „народця" львóвского. Ото говорено собѣ, що пóдчасъ походу несено домовину безъ тѣла, бо тѣло вже було розложило ся и каноніки похоронили его передъ обходомъ. Впрочóмъ — казали — домовина така тяжка, а якъ бы до того ще тѣло, де бы священики могли були удвигнути? Людска натура збагатя все щось таємничого.

— **Огнѣ.** Зъ Чешанóвского пишуть намъ: Дня 8 серпня о 2 годинѣ зъ полудня згорѣло въ Люблинци старóмъ повѣту чешанóвского 22 господарéвъ а высше 50 будынкóвъ господарскихъ зó всѣми припасами збóжа и сѣна. Въ огни згорѣло кромѣ того кóлька штукъ беврогъ и яловинку. Огонь, котрый повставъ зъ неосторожности, а именно черезъ полишене дома дѣтей, котрі мусѣли забавляти ся сѣрниками, въ однóй хвили обнявъ усѣ загороды, такъ що ратунокъ бувъ неможливый; одного лаха, одного знаряду господарского не выратувано зъ огню. Много людей не було въ дома, бо то часъ робочій, приѣхали або попритóґали бѣдаки вже на згарища оплакувати свою долю. При тóмъ неможливый бувъ нѣякій ратунокъ, бо въ громадѣ, числячóй надъ 200 нумерóвъ, нема нѣ сикавки, нѣ гакóвъ, нѣ коновокъ потрѣбныхъ до ратунку на выпадокъ огню. А за часъ трехъ лѣтъ се вже третій великій огонь въ тóй громадѣ! Роспука людей велика; звезли той хлѣбъ, а ту его вже нема. Ледви кóлькохъ господарéвъ було обезпеченыхъ, и то лишь будынки на дуже низьку цѣну; трехъ було обезпеченыхъ въ „Дністрѣ". Въ громадѣ нема нѣ читальнѣ, нѣ касы позычковои, а людность ся позадовжувана по лихваряхъ-жидахъ. А пѣсонька то звычайна въ цѣлóй Чешанóвщинѣ, де темнота народу страшна.

— Зъ Перемышлянъ доносять, що увязнено трехъ зарóбникóвъ зъ села Лагодова, пóдозрѣныхъ о убійство жидóвскои родины коршмаря Габера пóдъ Перемышлянами въ коршмѣ на Пригодѣ. Увязнено именно: Андр. Мохнацкого, Мих. Заворотного и Юр. Маршалка (люде по тридцять и кóлька лѣтъ). Мали они зъ Габеромъ жити въ незгодѣ. На сорочцѣ увязненого Мохнацкого знайдено, кажуть, каплю крови. Увязнені хотять доказати свое alibi. Сестрѣница Габера Байля, смертельно побита въ голову, що живе, а лѣкарѣ мають надѣю утримати ся при житю.

— **Испыты кваліфікаційні** на учителѣвъ школъ народныхъ и выдѣловыхъ розпóчнуть ся передъ комісією испытуючою у Львовѣ дня 21 н. ст. вересня с. р. Поданя, заосмотренй въ свѣдоцтво шкóльне, свѣдоцтво зрѣлости, всѣ декреты номінаційні, коротку житепись, выказъ перечитаныхъ творóвъ науковыхъ и табелю кваліфікаційну належить вносити до дирекціи комісіи испытуючои [ул. Скарбкóвска ч. 39] на руки окружнои рады школьнои найдальше до дня 10 н. ст. вересня.

— **Горячій сынъ Марса.** Въ понедѣлокъ приведено на инспекцію поліційну у Львовѣ Лавра Друшенка, вóзника зъ Городка, облитого кровю. То офіцеръ 30 полку пѣхоты Олівіеръ Ванке ударивъ его такъ сильно шаблею, що зробивъ ему на головѣ рану на сѣмь центіметрóвъ. Опóсля п. офіцеръ зголосивъ ся самъ до поліціи и подавъ за причину свого учинку те, що Друшенко въѣхавъ при улици Льва Сапѣги на вóддѣлъ вóйска нимъ провадженого. Чи не за горяча кровь въ часѣ мира?!

— **Новинки зъ Моршина.** Вчера, дня 8. н. ст. серпня с. р. були мы тутъ свѣдками нещастнои пригоды. Тутешный досыть заможный газда Михайло Головатый складавъ у стосы дрова на тутешнóмъ дворци, а жѣнцѣ припоручивъ, щобы довозила дрова. Она везучи дрова зъ невеличкого горбка поббчь гостинця, упала пóдъ тяжко наладованый вóзъ и покалѣчила ся страшно: колеса воза розстощили нещастнóй ногу и часть грудей. Першій зъ помочію поспѣшивъ ѣй тутешный лѣкарь, д-ръ А. Цопотъ. Тяжко хорои жѣнки не вóдставивъ мужъ ще й нинѣ до стрыйского шпиталю, бо шкода... грошей. — Погода тутъ вельми гарна. Пацієнты-урядники, котрымъ кóнчать ся ихъ вóдпустки, зъ жалемъ прощають ся зъ зеленымъ, теплымъ и гостиннымъ Моршиномъ. Вчера попращали мы п. радника Мишкевича, котрый на Стрый вертае нерадо на свое заточене до Кракова; у всхóднѣй Галичинѣ, мѣжь рóднею, въ теперѣшныхъ часахъ нема видно мѣсця для него... Гóркій тамъ для Русина хлѣбъ! — На мѣсце вóдъѣзджаючихъ прибувають новій гостѣ. — Мило намъ тутъ занотувати, що мѣжь членами тутешнои лѣчничои кольонії є и Польки та Поляки, котрі читають рускій дневникъ [„Дѣло", передплачуване купелевымъ заведеньемъ]. Коли-бы всѣ галицкій Поляки и Польки такъ умѣли и читали по руски, якъ Русины и Русинки умѣють и читають по польски, тогдѣ бы они скорше пóзнали и кривды та потребы руского народу та не були бы якъ дотеперь непримиримыми шовіністами на нашóй рóднóй земли.

— **Поясненє.** Недавно помѣщене було въ „Дѣлѣ" запытане чи ц. к. староства мають право жадати степли на 1 зр. вóдъ стараючихъ ся о потвержденє, що доповнили обовязкóвъ вóйсковыхъ въ цѣли заключеня супружества. Для поясненя сеи справы подаю що слѣдуе: Посвѣдченя переднаджений въ §. 87. б. уступъ 2 прим. вык. до закона вóйск. ч. I на обставину, що „претинъ заключеня супружества писового, котрый цѣлковито доповнивъ обовязкóвъ вóйсковыхъ, не заходять законнй перепоны", обовязанй політичнй власти повѣтовій выдавати зголошуючимъ ся або на письменне подана, або такожь на устне прошеня. [Рѣшеня міністерства оборони краевои зъ дня 5 липня 1897 ч. 10473/2456/Па. Прошеня на письмѣ о выдане такого потвержденя пóдлягають пóсля закона зъ дня 13 грудня 1862 В. з. д. ч. 89, поз. тар. 43 буква а) уступъ 2. стемплевы на 50 кр., а такъ само пóдлягають свѣдоцтва выставленй въ наслѣдокъ такого прошеня стемплеви на 1 зр., єсли они выставленй властію політичною правительственною [поз. тар. 116 буква а) уступъ „а а" высше наведеного закона]; наколи-жь выставленй магістратами о власныхъ статутахъ [Львóвъ, Краковъ] на пóдставѣ уступу „б б" наведеной позиціи пóдлягають стемплевы на 50 кр. Для нашихъ селянъ найпрактичнѣйше буде зголошувати ся устно до референта справъ вóйсковыхъ дотычного староства по такій посвѣдченя, бо въ сей способъ можна собѣ защадити 50 кр. за стемпель до подана, ба и за писане подана, за котре звычайно писарѣ здирають несвѣдомыхъ людей. — *Витовтъ Демянчукъ.*

— Въ справѣ руского дѣвочого института у Львовѣ одержуємо отсе письмо яко вóдповѣдь на допись въ 161 ч.: Намъ досыть мило довѣдатись, що институтъ дѣвочій у Львовѣ, котрого зарядъ и ведене по уступленю Впр. о. сов. Є. Гузара мы на себе переймили, будить стóлько заинтересованя [не межи нашою суспóльностію, якъ се дописувательвъ 161 ч. „Дѣла" звѣщае, а] по часописяхъ, хотяй и жаль намъ, що се заинтересованя обявляе ся въ способѣ досыть кривдячій нашу у загалу добру дотеперѣшну опінію, на що мы нѣчимъ не заслужили. Для успокоѣня проте загалу, хочь дуже нерадо, чертаю отсихъ кóлька слóвъ.

Институтъ дѣвочій у Львовѣ вóдъ першого майже свого заснованя носивъ всегда фірму не о. сов. Гузара, а нашу — вонъ же прецѣнь и бувъ дальшимъ тягомъ словитского конвікту, словитскими фондами въ великóй части удержуваный, словитскими сестрами обсаженый и довшій часъ такожь ихъ стараннями веденый. Проте и складки, якій нарóдъ складавъ, пшли на институтъ пóдъ именемъ СС. Василіянокъ. Рóвно-жь и контрактъ, якій пок. Еміненція заключивъ зъ Народнымъ Домомъ що-до винайму реальности, де конвікть помѣщено, пóдписавъ Еміненція яко головный настоятель монахинь. Однакъ зъ причины, що нашъ законъ въ послѣдныхъ часахъ почавъ уменшувати ся пóдъ взглядомъ монашого персоналу, назначивъ Еміненція на часъ, доки мы не зóбльшимо ся въ силѣ, провізоричнымъ директоромъ института Впр. о. Гузара. Зарядъ отже о. Гузара бувъ чисто провізоричного, часового характеру, и длятого институтъ нашъ нѣколи не выступавъ пóдъ фірмою о. Гузара, але пóдъ нашою, такъ якъ сей зарядъ бувъ домовои внутрѣшнои натуры, обертаючій ся переважно около дѣловодства фінансового. Прецѣнь нѣхто не буде такъ наивнымъ, щобы думавъ, будь-то бы о. Гузаръ занимавъ ся самымъ выховуванямъ конвікторокъ. Выховуванє дѣвчатъ було дѣломъ всегда нашимъ, хочь до помочи, для браку нашихъ монахинь, були принятй учительки свѣтскій.

Що працю Впр. о. Гузара мы могли за благословенѣмъ нашого настоятеля Еміненціи кождои хвилѣ заступити кимъ иншимъ, се такожь нѣкому прецѣнь не повинно бути невѣстнымъ, такъ само якъ и то, що мусѣвъ прецѣнь прийти часъ, де мы безъ жадного директора будемо институтъ провадити, такъ якъ провадять нашй СС. въ Яворовѣ, якъ провадили и мы самй довгй-предовгй лѣта, якъ вкóнци провадять мало що не всѣ Чины женьскій монашій. Сей часъ наступивъ власне теперь, хочь мавъ наступити ще передъ рокомъ, коли то власть церковна передала нашъ материчный дóмъ словитскій пóдъ духовный провóдъ оо. Василіянъ. И мы о се просили Еміненцію и Еміненція запытувавъ оо. Василіянъ, чи обóймуть такожь опѣку надъ словитскою філією — се-бъ-то институтомъ львóвскимъ. Однакъ оо. Василіяне вóдповѣли тогдѣ, що тон працѣ не пóдóймуть ся, тымъ бóльше, що ще зъ рóкъ може прецѣнь Впр. о. Гузаръ своіи помочи не вóдмовить.

За той рóкъ вóдносины змѣнили ся. Передовсѣмъ нашъ Чинъ зрóсъ въ дуже поважне число новыхъ инокинь; старшій сестры вóджили новымъ духовнымъ життемъ, двѣ сестры покóнчили испыты зъ выдѣловыхъ школъ, а надто Еміненція передъ смертію бажавъ выразно, щобы мы станули до дѣйстнои працѣ въ институтѣ. Въ наслѣдокъ того запытувавъ Еміненція другій разъ нашого ординаріятского комісаря Впр. о. Шептицкого, чи вонъ уважае, що теперѣшній сестры словитскій суть въ станѣ вымогамъ института вóдповѣсти. Коли-жь о. Шептицкій давъ притакуючу вóдповѣдь, тогды въ присутности заступника Еміненціи Всесв. о. митрата Бѣлецкого освѣдчивъ о. Шептицкій о. Гузареви, що вóдъ теперь Василіянки будуть самі вести воспиталище. Въ слѣдъ за тымъ Впр. о. Гузаръ на дни 18 липня 1898 р. передавъ папери институтскій въ руки заступника комісаря ординаріятского, а сей знóвъ передавъ ихъ пóдписанбй, котра дóстала припоручене обóймати мѣсце уступившои игуменѣ с. Юлії Кочоровскои.

Цѣлый перебѣгъ отсихъ справъ бувъ такъ простымъ и природнымъ, що мы доси справдѣ не понимаємо, въ чимъ интересъ може лежати безпокоѣне загалу. Змѣна прецѣнь, яка зайшла, дотыкае безпосередно дѣловодства матеріального боку института, а не выховання институтокъ, пóдъ тымъ бо взглядомъ змѣны нема, хиба та, що замѣсто одной сестры Василіянки игуменѣ, прибула на ей мѣсце друга сестра Василіянка. Зависимбсть наша въ справахъ монашихъ вóдъ Епископского вікаріатора въ особѣ нашого брата зъ Чина св. Вас. Вел. рóвно-жь не дае причины до занепокоѣня, бо та зависимбсть була вже и минулого року и выйшла лишь на добро наше, а впрочóмъ и она не входить зовсѣмъ въ выховане института, а дотычить безпосередно нашого життя и поведеня монашого. Тое-жь наше життя и поведеня, вóдновлене въ дусѣ правилъ св. О. Н. Василія В. и въ дусѣ дисциплины церковной, дае достаточну гарантію, що и въ веденю нашóмъ института не будемо мы шукати нѣчого иншого кромѣ славы Божои и славы нашои церкви и народу. Длятого уважаємо оскорбленемъ нашои совѣсти запытане въ допись въ 161 ч. „Дѣла": „чи годий они самі дорóвнати дотеперѣшному выхованю дѣвчатъ въ тóмъ институтѣ, а именно въ правдиво релігійнóмъ, патріотичнóмъ дусѣ?" — Въ якóмъ же иншóмъ дусѣ могли бы выховуватись панночки, наколи мы самі иншого выхованя не набрали, кромѣ релігійного и руского? Мы жь занадто добре свѣдомі тыхъ вымогъ и того вычúкуваня, якій на насъ покладають родичѣ, передаючій свои донькы пóдъ нашу опѣку, а докóлъ що-до сповнюваня нашихъ обовязкóвъ въ выхованю рускихъ дѣтей въ дусѣ божóмъ и народнóмъ єсли коли, то певне теперь по вóдновленю нашого монашества робити намъ, и то ще передъ часомъ, не годить ся.

Тыхъ кóлька слóвъ, думаю, повинні выстарчити для информаціи интересуючихъ ся нами и нашимъ институтомъ. Щобы однакъ заощадити собѣ потребы дальшихъ вóдповѣдей въ порушеныхъ справахъ, додаю, що мы, бодай на початокъ и въ важнѣйшихъ рѣчахъ, якій бы насъ могли заскочити неприготоваными, забезпечили собѣ дружну пораду такъ зó стороны нашихъ оо. Василіянъ, якъ такожь зó стороны Впр. о. Гузара. — *С. Марія Хоминська* Ч. С. В. В. игуменя.

— **Цѣкаве супружество.** Передъ кóлькома днями вóдбуло ся у Варшавѣ вѣнчанє служницѣ Іосифы М. зъ льокаемъ Яковомъ Унтаракомъ. Ну и що жь се дивного? Ба, дивне се, що панъ молодый „чорный якъ вуголь", бо вродивъ ся въ горячóмъ пóдсоню зъ племени мурынъского. Доля вырвала его зъ-пóдъ екваторіяльнои сіеки, зъ тѣни пальмовыхъ деревъ, а занесла его до Франціи, де вонъ осѣвъ, приявши пóддaньство. Опóсля подорожувавъ по Европѣ, показуючись цѣкавымъ въ „паноптікумѣ" и прибувъ до Варшавы. Тутъ принявъ службу льокая у ґрафа Потоцкого. Чорный сынъ Сагары запаливъ горячою якъ сагарскій пѣсокъ любовію до бѣлои дѣвчины европейскои — и она рѣшила ся стати панею его серця. Побрали ся, а бесѣдонькѣ кумочокъ вема кóнця — та й чи не цѣкаве: чи дальша ґенерація задержить цѣхи чорного племени, чи людей бѣлои породы?...

— **Число три въ житю Бісмарка** — то число кабалістичне. Именно: служивъ вонъ тремъ цѣсарямъ, бравъ участь въ трехъ вóйнахъ, котрі самъ выкликавъ, и пóдписавъ три трактаты мира; довѣвъ до зъѣзду и союза трехъ цѣсарéвъ и до заключеня мира трехъ державъ противъ Россіи; въ часѣ вóйны пруско-французкои убито пóдъ нимъ три коні; дослужився трехъ титулóвъ: ґрафа, князя и князя удѣльного [Graf, Fürst, Herzog]; мавъ три назвища: Бісмаркъ-Шенгавзенъ-Лявебурґъ; на гербѣ мае три листки конюшины злучені въ трема листками дубовыми; его девізою було: in Trinitate robur — сила въ трóйци; дальше мавъ трое дѣтей: Герберта, Вільгельма и Марію; мавъ три головній посѣлости: Фрідріксруге, Шенгавзенъ и Варцинъ; полишене майно его оцѣняють на тринайцять міліонóвъ марокъ; карикатуры его представляють въ трема волосками на головѣ; головными его пóдпорами були три сторонництва: національ-ліберали, консерваристы и центръ; та й померъ трицятого серпня.

— **Дрóбні вѣсти.** Намѣстникъ ґр. Пінінъскій, прибувши на похоронъ Кардинала, выѣхавъ вчера знóвъ зó Львова до Баденъ пóдъ Вѣднемъ. — Комендантъ ґен. Фідлеръ выѣхавъ вчера на инспекцію вóйска до Коломыі, зъ-вóдки удасть ся до Чернóвцевъ и Сучавы, а опóсля верне до Львова. — Пос. Барвѣньскій, прибувши зъ Ґастайна на похоронъ Кардинала, выѣхавъ назадъ до Ґастайнъ. — Президентъ мѣста Львова д-ръ Годимиръ Малаховскій выѣхавъ онодгы на два тыждні до Шевенінґенъ въ Голяндіи, а заступае его въ урядѣ другій віцепрезидентъ Михальскій. — Вчера пополудни въ ставѣ Кляйна на Цогульницѣ утопивъ ся якійсь невѣдомого назвиска мужчина; бути може, що се выпадокъ самоубійства. — Вчера около 11 годины въ ночи привезени на инспекцію поліційну трупа селянина зó Скнилова коло Львова, котрого найдено помершого на дорозѣ до Львова.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львівска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Тарифа для безпосередного особового руху. — Мѣжь стаціями ц. к. уприв. Пóвнóчной зелѣзницѣ Цѣсаря Фердинанда зъ одной, а стаціями ц. к. австр. зелѣзниць державныхъ, якъ такожь стаціями слѣдуючихъ зелѣзниць локальныхъ, що зóстають въ зарядѣ державнóмъ Просницъ Трібіцъ, Тернопóль-Кончинцѣ и Глибока Серетъ зъ другои стороны, а вóдтакъ мѣжь галицкими стаціями ц. к. уприв. Пóвнóчной зелѣзницѣ Цѣсаря Фердинанда черезъ шлях Пóдгóре-Бонарка-Кальварія ц. к. австр. зелѣзниць державныхъ.

Зъ днемъ 1 серпня 1898 входить въ житє додатóкъ ч. I. до повыше наведеной тарифы. Цѣна 40 сотикóвъ.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 10 серпня. Міністеръ Голуховскій бувъ вчера на авдіенції у цѣсаря, а вóдтакъ бравъ участь въ родиннóмъ обѣдѣ цѣсарскóмъ.

Горѣвка французка зъ сѣлью, загально взане средство домове у всякихъ долегливостяхъ ревматичныхъ, болю головы, зубѣвъ и т. п., 22
уживане такъ зовнѣшно якъ и внутрѣшно.
Цѣна фляшки опльомбованои 75 кр., пѣвъ фляшки 45 кр.

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 249—?

Градецъ 10 серпня. Краньска палата адвокатска ухвалила урядувати выключно по словѣньски. Тую ухвалу треба уважати за демонстрацію на вѣзъ демонстрацін адвокатскои палаты въ Градци, котра ухвалила урядувати выключно по нѣмецки.

Парижъ 10 серпня. Зъ Альжиру доносять, що тамъ зновъ выбухли бійки мѣжь жидами и антісемітами. Зачало ся вѣдъ вымены слѣвъ а дѣйшло до пястуковъ и револьверовыхъ стрѣлѣвъ. Крови нѣкому не упущено, скѣнчило ся на арештованю многихъ особъ.

Петербургъ 10 серпня. „Гражданинъ“ пише, що на найблизшѣмъ засѣданю совѣта державного буде внесеный проектъ заведена самоуправы въ земствахъ девяти заходныхъ губерній и въ губерніяхъ астраханьскѣй и курляндскѣй.

Бѣградъ 10 серпня. Міністеръ заграничныхъ справъ вѣднавъ пражскимъ Narodni-мъ List-амъ почтовый дебітъ въ Сербіи. Причиною було вороже выступованье тои часописи противъ сербского правительства. — До Сербіи утѣкло 12 болгарскихъ офіцирѣвъ зъ причины участи въ якѣйсь важнѣй політичнѣй справѣ.

Царгородъ 10 серпня. Сербскій посолъ внѣсъ до Порты зажаленя зъ причины, що 200 Альбанцѣвъ и 60 турецкихъ воякѣвъ впало на сербску територію.

Парижъ 10 серпня. Прокураторъ, котрому судья слѣдчій Бертюлю представивъ цѣлый матеріялъ слѣдчій въ справѣ Естергазого и панѣ Пей, поставивъ внесенє залишене дальшого слѣдства и вѣдославъ акты судьѣ Бертюлю: Той выготовивъ уже вѣдповѣдь на внесенє прокуратора и вносить: вѣдбелати справу до палаты обжалованъ въ цѣли выготовленя акту обжалованя противъ Естергазого и панѣ Пей о фальшѣвництво.

Надослане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плитацінхъ площи Галицкои



поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тасмы мірничѣ, піены, лібелѣ, манометры и т. п.
Уряджене дзвонковъ електричныхъ.
Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.

9 м. ст. серпня 1897.

Львовъ: Пшениця 8·— до 8·50, жито 6·75 до 7·25, ячмѣнь броварный 6·75 до 7·50, ячмѣнь пашнистый 6·— до 6·50, овесъ 8·— до 8·25, рѣпакъ 10·75 до 11·25, горохъ 8·50 до 9·—, вика 6·— до 6·25, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бѣбъ —·— до —·—, бобикъ 6·75 до 7·—, гречка 9·25 до 9·50, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·70 до 5·80, кукурудза нова —·— до —·—, хмѣль —·— до —·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѣвъ 17·— до 17·50 зр.

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ
артистъ-маляръ

звѣстный вѣдъ кількинадцяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшае церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимае рѣзьбарскій роботы пѣдля власныхъ плянѣвъ. Выготовляе всякои величины церковнѣ образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побольшуе зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякѣ старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячѣ въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Подписный просить Вел. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205
Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Новоствореный
МАҐАЗИНЪ ТОВАРѢВЪ МОДНЫХЪ
пѣдъ фірмою:
ФЕРДИНАНДЪ ҐІТЛЄРЪ
у Львовѣ, улиця Галицка число 20
поручае въ великѣмъ выборѣ
коронки, ленты, пасмантерія, ґазы, крепы, шовковѣ матерія, саксоньскѣ дамскѣ и дѣточѣ панчохи, корсеты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковѣ, шовковѣ, батистовѣ и дреліховѣ, валхлярѣ изъ струсихъ перъ.
Всякѣ приналежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.
Замовленя зъ провінцій полагоджують ся вѣдворотною почтою. 299 3—20

ПОДЯКА.

Вп. посол до думи державної п. Генрик Вейсер, новий властитель Сасова враз з братом, подарували на будову нової мурованої Церкви в Білім Камени цеп цегли і цеп вапна, за котрий то дар складаємо Їм прилюдну подяку в імени всіх парохіян Церкви Білого Каменя.

Н. Копач, парох Білого Каменя, *І. Кижик* начальник міста і комітетовий. *К. Бокий* провізор церкви.

МАШИНКИ американьскѣ до робленя мороженого поемности 1, 2, 3 літры по зр. 5·50, 6·50 и 7·50. Ронделѣ носажній до смаженя конфітуръ по зр. 2·40, 2·80, 3·—. Кльошѣ дротяный до прикрываня полумысковъ штука вѣдъ кр. 35 до 1 зр.
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4595

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕЙ
виданій
коштом руского тов. педагогічного
В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.
Продае ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

ТИПОГРАФІЯ зъ кавчуковыми
для кождого легко на- ренка-
почавши вѣдъ 1 зр. и выс ча ся,
лѣ металевѣ и кавчуковѣ Стам-
монограмы, стампільний мар гербы,
цы, таблицѣ литѣ и граві станцій и
проче доставляе и выко- кѣ
найдешевше и найстаран ше
артистичне ритовниче з ледене
А. ЗІ'МАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.
Замовленя зъ провінцій полагоджують ся вѣдворотною почтою.
290 3—6

Проф. Д-ра Олександра Отановского **„СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“** виданий Д-ром Петром Стебельским: том І. Загальні науки і право річеве; том ІІ Право облігаційне і право спадкове — появив ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 8 зр. 50 кр.

Подяка.

Подобало ся Всевишнему покликати слугу свого Омеляна Целевича, сотрудника з Мизуня, перед свій престол і зіслати через се сьвіжій хрест для цілої родини. Тяжка була розлука Родичей з Любезною дитиною, сестер і братей з вірним другом, а горе се подвоювали передчасна смерть і страшні его терпіня підчас тримісячної тяжкої слабости.

Віком похиленних а горем пригноблених Родичей в Завою, де померший був кинений на ліжко болізни в часі терпіня їх дитини відвідували і словом та радою потішали: місцевий учитель Вп. Петро Побігущий, котрий не раз коло покійного і цілих ночей не досипляв, Вп. Пп. Олексій з Грабівки, Вп. Пп. Ґлодзиньскі з Угринова і Вп. Пп. Петрушевичі з Новиці, за що приймість щиру подяку. Не меньша подяка належить ся Впр. О. Крил. Концевичу з Новиці, О. Яновичу з Хотиня, О. Третякови з Угринова, О. Олексіеви з Грабівки, котрі першого дня відправили парастас а другого дня спровадили тіло покійного до церкви, і Тобі Всч. О. Бордун з Підмихайля за трогаючі слова потіхи для родини. Та й Вам, Впр. О. Декане Рожаньский з Мостища, О. Клосевич з Шийла, Петрушевич з Калуша, Ґлодзиньский з Угринова, Скородиньский з Підмихайля, Каратницкий і Ґлодзиньский з Тернополя, що не щадили-сте часу і труду, щоби Покійному віддати послідну прислугу, хотяй Покійний не був сьвященником того Деканату. І Вам дякуем Чч. громадяне села Завою, що так численно зібрали ся, щоби в послідний раз попращати Покійного.

Емилия і Омелян Целевичі — родичі; Антін, Михайло і Кость — братя; Ольга Петрушевич і Теофиля Ґутлевич — сестри; Олена Целевич, Климентина Ц. і Іоанна Ц. — братові; Мирон Ґутлевич — шваґер; Олімпія — жена покійного. 305 1—1

Старша женщина
сирота по бл. п. о. Трещаковскѣмъ, пошукуе мѣсця до вдѣвця яко господиня. Адреса С. Т. Мшана, у Вп. паньства Масякѣвъ.

БОТАНІКА
на вищі кляси шкіл середних. Після учебника д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 ц. в. а.
Д-ра Осипа Ростафиньского
БОТАНІКА
на нижші кляси шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратский. Видане друге р. 1898. Ціна 70 цент. в. а.
ЗООЛЬОГІЯ
на нижші кляси шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.
Списъ важнѣйшихъ выразовъ зъ руского ботанічного термінольогія и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892 Цѣна 50 цент. в. а.
Видания ті може дістати в книгарні Ставропигийскій або у автора. Хто замовляе у автора що найменше два примірники із згаданих виданій (пр. два примірники Зоольогія або два примірники Ботаніки або два примірники Спису або один примірник Зоольогії і один примірник Спису або один примірник Ботаніки і один примірник Спису), тому висилає ся жадані книжки в протязі чотирох днів, ани чим порто оплачуе автор.

Книгарня Наук. Товариства имени Шевченка
у Львові, ул. Академічна ч. 8, 222 7—?
має на складі слідуючі книжки:

Памятковe число „Зорі“	—·50	кр
Партицкый Омелян. Історія старинна Галичини	3·—	„
„ „ Провідні ідеї в писмах Т. Шевченка	—·35	„
„ „ Скандинавщина в давній Руси	—·20	„
„ „ Слово о полку Ігоревім	—·30	„
„ „ Темні місця в Слові о полку	1·40	„
„ „ Велика славян. держава перед 20 0літ.	—·20	„
Пачовський Михайло Др. Про билини і думи	—·10	„
Подоленко К. Т. За громаду, оповідане	—·20	„
Познаньский Борис. Весна в українському селі	—·20	„
„Правда“ письмо літер. наукове ч 1873, 75, 77, 79, 89—96 по 2 зр. 1878 1 зр., XIII з допов еним	2·—	„
Равіта. Гетьман Мазепа, повість з польского	1·50	„
Раймунд. В оборонѣ чести, повість	1·20	„
„ Міщаньске племя, повість з німецького	2·50	„
Родзевич М. Девайтіс, повість з польского	1·20	„
Рогова. Сни гетьмана, повість історична з великоруского	1·—	„
Руданський Ст. Твори т. І. 40 кр., т. ІІ. 50 кр., т. ІІІ. 50 кр. т. IV.	1·50	„
Север. Задля святої землі, повість з польского	—·60	„
Скот Вальтер. Ричард Львине серце, повість історична з англійского	—·50	„
Смирнов-Дашкевич-Шараневич. Монографії до історії галицкої Руси	1·20	„
Солтан Абгар. При стрілецькій ватрі	1·50	„
Стінде Юлій. Родина Бухгольців, повість з німецького	—·40	„
Сурин Іван. Твори	1·—	„
Сядьо. Нешос для ІІІ. кл. гімназ.	—·10	„
Толстой Кость Гр. Серебяний князь, істор. пов. з великорусск.	—·65	„
Толстой Лев Гр. Дитячій, хлопячій і молодечій вік	2·—	„
„ „ Микола Палкин	1·40	„
Тургенев Іван. Батьки і дітя, повість з великоруского	—·10	„
„ „ Дворяньске гніздище, повість з великорусск.	1·20	„
„ „ Дим, повість з великоруского	—·65	„
Умінець і спілка. Словар росийско-украін. т. І. ІІ. і ІІІ. по	1·50	„
Устіянович Корній. Раковецкий і российский панславізм	2·50	„
„ Микола. Повісти	—·80	„
Федькович Юрий. Повісти і оповіданя	—·85	„
„ „ Як козам роги вирправляють	—·20	„
Фейлет Октав. Дневник одної пані, повість з французского	—·10	„
„ „ З великого світа	—·80	„
„ „ Любов убогого молодця	—·80	„
Франко Іван. Без праці, байка	1·20	„
„ „ Жіноча неволя в народних пісняхъ	—·20	„
„ „ Нарис історії ѣльозофії	—·35	„
„ „ Наші колядн	—·30	„
„ „ Старозавітні апокріфи, памятки староруської літератури	—·20	„
„ „ Украдене щасте	2·—	„
Хванько (Кримский). В народі побрехенька без тенденції	—·30	„
Цар Михаил. Надельмаєр апостол свободи	—·15	„
Чайковський Андрій Др. В чужім гніздї	—·10	„
„ „ Олюнька	1·40	„
Чайченко В. (Б. Грінч.), Книга байок	1·—	„
„ Книга казок	—·50	„
„ На розпутті	—·60	„
„ Оповіданя	—·80	„
„ Під хмарним небом (поезиі)	—·80	„
„ Сонячний промінь	1·—	„
„ Ясні зорі	—·60	„
„ Нахмарило, комедия	—·20	„
Шашкевич Вол. Зільник, збірник поезий	—·20	„
Шевченко Тарас. Кобзар, 3 томи з переспівкою	—·20	„
Шекспір — Куліш. Драматичні творн, ч. І.	7·—	„
Шіллер — Горницкий. Орлеаньска діва, трагедия	1·—	„
„ — Грінченко. Марія Стуарт трагедия	—·35	„
„ — Кміцікевич. Вільгельм Тель	—·50	„
Школиченко. Між народ, оповідане	—·30	„
Щурат Василь. Чернича республика на Афоні	—·20	„
	—·10	„

Крім того має на складі слідуючі мапи, образи, виданя образкові, ноти і т. і.

Гуцул і Гуцулка, дві картини олійні по	—·50	зр.
Остап Вересай, картина хромолітографічна	—·50	„
Шевченко в 26 році жита, фотографія	—·50	„
Шевченко з бандурою над Дніпром	—·25	„
М. Вербицкий. Завіщане Т. Шевченка, ноти	—·50	„
Монограми до вишивок і гафту	2·—	„

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педагогічного двотыжневникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вормеськая ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу зъ життепысью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просѣта“.
Цѣна І-шои части 25 кр. ІІ-ои части 20 кр.
Оправленій примѣрники продають ся о 10 кр. бѣльше.

Розклад їзди поїздів зелізничних

важний від 1 мая 1896

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп. приходить о	ПОЇЗД особ. приходить о	до Львова	ПОЇЗД посп. відходить о	ПОЇЗД особ. відходить о	зі Львова до
6.45		з Іцкан	6.09		до Підволочиск з головн. двірця
7.30		„ Зимної Води (5/8 до 11/8)	6.05		„ Іцкан
7.40		„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
7.50		„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
7.55		„ Сокаля		8.50	„ Кракова
8.05		„ Лавочного		9.15	„ Сколього
8.15		„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
9.05		„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
10.35		„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
10.45		„ Ярослава		9.55	„ Бел ци
1.01		„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (1/7 до 12/8 неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.06		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (5/8 до 11/8 неділі сьвя
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		8.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		8.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		8.16	„ Зимної води (5/8 до 11/8)
				3.26	„ Брухович (5/8 до 11/8)
				4.55	„ Ярослава
вечір			**вечір**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.50	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.20	„ Янова (1/6 до 12/8 в будні дні)
	6.10	„ „		6.30	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (1/6 до 21/8 и 16/8 до 30/8)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Бруховичъ (5/8 до 30/8 и 16/8 до 11/9		6.55	„ Тернополя з голов. дв'рця
	8.31	„ „ (1/7 до 15/8)		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (1/6 до 12/8 въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (5/8 до 21/8 и 16/8 до 30/8)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан			„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець	10.40		„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ „ з Підзамча
	12.15	„ Сколього		11.27	

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальний редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ склад. Черлянського. Зъ друкарни Инстытуту Ставропігійского.

Ч. 168 Львовъ, Четверъ 30 Липня (11 Серпня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбет за инсераты платимъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатковымъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ 16 зр. на пѣвъ року 8 зр.
на чверть року 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 55 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишь на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдинокє чисєло коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичай приймаютъ ся по 4 кр. 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце в въ рубрицѣ „Надсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший доносокъ приватій числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Въ справѣ руского дѣвочого Института у Львовѣ.

До письма Преп. игуменѣ Ч. С. В. В, помѣщеного въ справѣ львѣвского дѣвочого Института въ новинкахъ вчерашного числа „Дѣла“, мусимо додати деякй замѣтки, котрѣ будуть мати заразомъ звязь зъ вчерашною передовою статьею про рускй справы шкѣльній и педагогічній. Однако передовсѣмъ мусимо спростувати важну похибку друкарску, яка зайшла именно въ сѣй статьѣ: не въ 1898, а въ 1894 роцѣ дня 23 сѣчня выбрано за починомъ пок. Кардинала комітетъ для завѣдуваня народнымъ майномъ, вложенымъ въ институтъ.

Приступаючи до письма Преп. игуменѣ, зазначимо насамперед взагалѣ: що сталось причиною занепокоєня тыхъ рускихъ кругѣвъ, котрыхъ обходить выховане нашихъ дѣвчатъ. „Чинъ нашъ зрѣсъ въ дуже поважне число новыхъ инокинь“, читаемо въ письмѣ Преп. игуменѣ. Що тѣ новѣ инокинѣ перенятѣ духомъ правдиво релігійнымъ и монашимъ, о тѣмъ не сумнѣваемось анѣ троха; але чи такъ само перенятѣ щирымъ рускимъ патріотизмомъ, о тѣмъ ще всѣляко говорять. Зъ тои стороны зовсѣмъ не причинилась до успокоєня вѣсть про проведене оо. Василіянъ до института. Зависимость“ инокинь вѣдъ оо. Василіянъ въ справахъ житя и поведеня монашого нѣкого не обходить; але чи ся зависимость не буде мати вплыву также на выховане институтокъ, о тѣмъ не такъ легко людей переконати, якъ ихъ запевнити. Рускй родичѣ бажаютъ, рѣчь певна, щобы ихъ доньки выховувались въ правдиво релігійнѣмъ дусѣ; але зарѣвно кладуть вагу на выховане въ дусѣ патріотичнѣмъ до практичного житя. Коли-жь бы прим. зъ институтокъ мали опѣсля выходити — замѣсть правдиво релігійныхъ, щиро патріотичныхъ, до твердого житя родинного и громадяньского добре пѣдготовленыхъ жѣнокъ — лише набожній и милосердній сестры служебницѣ або инокинѣ, то не було бы се, що правда, нещастемъ, але не вѣдповѣдало бы певно бажанямъ родичѣвъ.

Вѣдъ сего то пѣйшло занепокоєне рускихъ родичѣвъ, а письмо Преп. игуменѣ того занепокоєня анѣ не усунуло, анѣ не усуне.

Зъ сего выходить чей-же ясно, що нѣкому не ходить о особу о. Гузара. Памятаемо дуже добре, що дѣвочій институтъ при ул. Зибликевича нѣколи не бувъ институтомъ о. Гузара; але маемо право жадати, щобы въ справы выхованя нашихъ доньокъ крѣмъ сс. Василіянокъ и оо. Василіянъ мавъ право вглядати ще хтось бѣльше, хто бы дававъ намъ запоруку, що выховане институтокъ буде вѣдповѣдати бажанямъ рускихъ родичѣвъ и рускаго народу. Инакше малась бы рѣчь, коли-бы институтъ повставъ бувъ и стоявъ фондами самого Чина С. В. В. Але такъ не є. Мусимо замѣтити, що слова Преп. игуменѣ, мовь то Институтъ „въ великѣй части удержуваный словитскими фондами“, є що найменше неясній, коли не хибній. Властивый фондъ словитскій є лишь малою часткою загального народного, изъ складокъ повставшого фонду, и призначеный выключно на цѣль, котра зъ властивымъ институтомъ не остає въ конечнѣй, невѣдпертѣй звязи, такъ що институтъ мѣгъ бы навѣть безъ словитского фонду обѣйти ся, якъ пр. обходить ся безъ такого фонду перемыскій институтъ. А складки народу, котрымъ институтъ завдячує свое повстане, призначуваній були выразно на „дѣвочій Институтъ“ чи то на „дѣвоче воспитале“, а не для сс. Василіянокъ. Тымъ то и контрактъ, якій пок. Кардиналъ заключивъ зъ Народнымъ Домомъ щодо вынайму реальности, де конвіктъ умѣщено, пѣдписавъ пок. Кардиналъ зовсѣмъ не зъ титулу головного настоятеля монахинь, а зъ того титулу, що завѣдувавъ народнымъ фондомъ, повставшимъ изъ складокъ на институтъ, а вложенымъ въ будову церкви и на внутрѣшне уладжене такъ церкви якъ самого института. Вкѣнци не треба забувати и на те, що властителемъ великого огорода, камениць и пляцу пѣдъ церквою при ул. Зибликевича є Народный Дѣмъ.

При такѣмъ станѣ рѣчи годѣ заперечити, що цѣлкомъ слушно рускій загалъ задае собѣ питане: „що и якъ буде дальше въ Институтомъ?“ та неспокоить ся тымъ питаньемъ, выжидаючи и домагаючи ся розъясненя справы и такого ей поладнаня, щобы на выховане нашихъ доньокъ мали вплывъ не тѣлько сс. Василіянки и оо. Василіяне, але и рускій народъ, котрый вдвигъ той институтъ. Найпростѣйша до сего дорога є тота, яку мы указали вчера: Комітетъ, за починомъ пок. Кардинала дня 23 сѣчня 1894 р. выбраный для завѣдуваня народнымъ фондомъ, вложенымъ въ институтъ, повиненъ чимъ скорѣйше зѣбрати ся, на ново уконститууватись и занятись поладнаньемъ справы.

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізаціи дешевого и догѣдного кредиту селянъского въ Галичинѣ.

IX.

О орґанізаціи и розвою каси ощадности и позичокъ системы Райфайзена въ краяхъ австрійскои держави а въ особенности въ Долѣшнѣй Австріи, на Моравѣ и Чехахъ.

(*Дальше.*)

Долѣшна Австрія есть однымъ зъ найменшихъ краѣвъ коронныхъ, числить несповна три мілїоны людности, а бѣльша половина припадае на самъ Вѣдень. Всѣхъ громадъ є 1609, зъ котрыхъ 38 припадае на мѣста, 222 на мѣсточка а решта 1349 на громады сѣльскій. Край цѣлый побочь Вѣдня подѣленый на 20 староствъ и 72 суды повѣтовѣ. Коли зважить ся, що Долѣшна Австрія мае форму кола, а столиця краю Вѣдень положена є майже въ самѣй серединѣ, то адміністроване краемъ є дуже улекшене.

Орґанізація кредиту була и є тамъ вѣдъ давна належито переведена.

Въ кождѣмъ окруѣ суду повѣтового знаходить ся богата каса щаднича, до котрои селяне мають легкій приступъ. Касы щадничѣ удѣляють теперь позички на 5—6% на скрипты довжній, котрѣ мусять бути интабульованѣ, а краевый банкъ гіпотечный удѣляе позички на недвижимости на 4%, а що найважнѣйше, то те, що полагоджуе для селянъ самъ безплатно всякѣ формальности при пѣднесеню позички, не побирае жадныхъ оплатъ на кошты адміністраційнѣ, отже селянинъ затягаючи позичку въ тѣмъ банку платить лише малу рѣжницю курсу листѣвъ заставныхъ и стемплѣ до скрипту довжного.

Крѣмъ того въ цѣлѣмъ краю (разомъ зъ Вѣднемъ) є 164 товариствъ задатковыхъ, въ котрыхъ процентъ зъ всякими иншими выдатками и потрученями вѣдъ коротко-терміновыхъ позичокъ выносить 6—8. Приватныхъ сѣльскихъ банкирѣвъ, котрѣ бы фахово занимали ся лихвою на селѣ, якъ на примѣръ въ Галичинѣ жиды, — въ долѣшнѣй Австріи нѣколи не було и нема. Бувъ ту тѣлько выимокъ економічно слабшихъ сильнѣйшыми, особливо при купнѣ и продажи рѣльничихъ продуктѣвъ, коли рѣльникъ потребуючи готѣвки бувъ приневоленый свои плоды за безцѣнь продавати, взглядно за закупленый товаръ дорого платити. Щобы тому лиху зарадити и увѣльнити селянъ вѣдъ досыть великихъ коштѣвъ при затяганю позичокъ въ касахъ ощадности та въ товариствахъ задатковыхъ и щобы ощадити имъ ходженє до мѣстъ и мѣсточокъ за тыми позичками та при ихъ сплатѣ и не наражати ихъ на страту часу, сойм Долѣшной Австріи, выходячи изъ становища, що *инше мѣсцева институція кредитова* може принести селянамъ въ успѣшною помочію, поручивъ выдѣлови краевому закладати для селянъ касы Райфайзенѣвскій, достатчивъ ему потрѣбныхъ фондѣвъ и се поручене сойму щиро выконавъ.

Въ тѣй цѣли установивъ на кошть краю при выдѣлѣ краевѣмъ особне бюро для касъ ощадности и позичокъ селяньскихъ. Коли яка громада або хто зъ громадянъ [властитель бѣльшои посѣлости, священикъ, учитель або якій интелігентнѣйшій селянинъ] зголосивъ ся въ выдѣлѣ краевѣмъ и обявивъ желане устно або письменно, що бажае заложити касу Райфайзенѣвску, выдѣлъ краевый высылавъ и высылае безъ проволоки свого урядника на мѣсце и той поучае людность о важности, значѣню и пожиточности тыхъ касъ для селяньскихъ потребъ. Коли громадяне рѣшили въ засадѣ, що таку касу хотять заснувати, той урядникъ заряджуе зараз перший загальній зборы, на котрыхъ выбирае ся зарядъ [дирекцію] и першу раду надзираючу. Зарядъ мае обовязокъ: — товариство заструвати въ судѣ и впровадити его въ жите. Той урядникъ списуе изъ своеи дѣяльности протоколъ, въ котрѣмъ мѣстять ся всѣ потрѣбній даній, и предкладае его выдѣлови краевому. Выдѣлъ краевый а взглядне бюро для касъ ощадности и позичокъ полагоджуе всѣ потрѣбній формальности, именно доповнае друкованый статутъ, выготовлае подани до суду и до иншихъ властей а особливо до повѣтовои дирекціи скарбу о признане пѣльгъ стемплевыхъ и належитостей правныхъ пѣсля закона зъ 1 червня 1889 Ч. 91 В. з. д., и такъ всѣ приготованій акты пересылае зарадови зъ вѣдповѣднымъ поученемъ до дальшого поступованя. При уконституованю ся товариства присутность нотаря не є потрѣбна. Деталізацію пѣдписовъ членѣвъ зарядъ на статутѣ и поданю до суду о зареестроване касы [спѣлки] переводять суды повѣтовій, бо то есть дешевше, нѣжь у нотаря.

Коли каса одержить завѣдомленя зъ суду, що ей вписано до реестру судового, зарядъ на готовѣмъ друку доносить о тѣмъ Выдѣлови краевому и просить о пѣдмогу на перше уряджене касы, пѣддаючи ся заразомъ надзорови и контроли выдѣлу краевого. Выдѣлъ краевый выплачуе тую субвенцію въ

Мѣсточко Мосты великій въ окрузѣ жовскѣвскѣмъ.

Написавъ *Васыль Черненкій.*

Въ красивѣмъ положеню надъ рѣкою Ратою, при мурованій дорозѣ межи Жовквою и Кристинополемъ, розлягае ся на горбочку мѣсточко Мосты-великій въ окрузѣ жовкѣвскѣмъ, числяче 2.300 душь Русинѣвъ, 600 латинникѣвъ и 1.500 жидѣвъ. По-пѣдъ мѣ точкомъ плыве зъ одного боку по пѣсковатѣмъ руслѣ Рата, надъ котрою стоять побудованій два довгій мосты, зъ другого боку припирають до мѣсточка пѣсковатій орній поля, пасовиска и розлогій сосновій лѣсы, завдяки паровымъ тартакамъ розрѣджені. Посередъ квадратового рынку о деревяныхъ зъ пѣдсѣнями домахъ, де не браную занадбѣвъ, крамниць и шинкѣвъ, стоить глубша кирниця зъ колесомъ пѣдъ деревянымъ покрыломъ. Зъ рынку розходять ся бѣчній улицѣ — тамъ мешкають вытиснені жидами зъ рынку мѣщане; они занимають ся господарствомъ, ткацтвомъ, тесельскими роботами, або палять уголе въ лѣсахъ та розвозять его зъ мазею и догтемъ по рѣзныхъ сторонахъ.

Первѣстна осѣвша тутъ въ старинѣ не знати коли осада людска середъ лѣсѣвъ — звала ся „Мостками“, имовѣрно вѣдъ побудованыхъ мостковъ надъ Ратою для лекшои комунікаціи. Кажуть, що тота осада осѣла була на подовжнѣмъ горбочку по лѣвѣмъ боцѣ Раты; по правѣмъ же боцѣ Раты стояли розлогій густій лѣсы зъ мочарами, по котрыхъ полишилась назва „Багна“, хочь ихъ зъ ходомъ часу осушено. Начаткову малу осаду въ „Мосткахъ“ мали, пѣсля переказу, пѣбѣльшити осѣвшій межь нею Татаре, но при якихъ се стало ся обставинахъ, переказъ не голосять. Що переказъ не есть безпѣдставный, всказують назвы улицъ и площь, типы мѣсцевыхъ людей та переховань звычаѣ, якій не стрѣчаютъ ся въ сусѣдствѣ. У Мостахъ є доси улицѣ званій „Кримска“, „Шійкова“, площѣ „Турчины“, „Окопы“ и „Переходы“. Всѣ тій назвы не суть безъ пѣдставы, але ихъ почину дослѣдити трудно. Одно дивуе, що межи народомъ нема звѣстокъ, щобы коли Татаре бушували въ Мостахъ, а прецѣнь выправляли они въ доохрестныхъ селахъ въ своихъ походахъ на поблизьку Сокальску и Белску землю кровавій рѣзнѣ при пожежахъ и рабунку, на що є историчній доказы.

Кольонія татарска, заснована первѣстну осаду въ Мосткахъ, мала осѣсти на улицѣ званѣй „Шійковѣй“, котрои назву выводять вѣдъ турецкого слова „Шейкъ“. Тота улиця, притыкаюча до передмѣстя „Старѣ Мосты“ то найдавнѣйша въ мѣсточку, а жителѣ улицѣ, называній „Шійками“, мають бути потомками татарскои кольонії. Мужчины особливого типу, крѣпко збудованій, смѣлій и бутній, не занимали ся рѣльництвомъ анѣ домовымъ господарствомъ, тую працю полишали они своимъ женамъ и дѣтямъ, а самі курили угле въ лѣсахъ и провадили дохѣдну торговлю углемъ, мазею та догтемъ на всѣ боки.

Вѣдъ Львова по Варшаву, Чернѣвцѣ а навѣть Молдаву були Мостенцѣ знанѣ яко углярѣ и мазярѣ. Торговельнѣ товары розвозили они на тѣсныхъ вѣзкахъ зъ плытками и драбинками безъ плетѣнки або лубу. До вѣзкѣвъ о двохъ дишлахъ запрягали по три коня. Найсильнѣйшого, передше до ѣзды вытресованого коня запрягали межи дишлѣ въ голобляхъ зъ дугою, другихъ двохъ по его бокахъ. Середный кѣнь, званый „хомутный“, бувъ у великѣмъ пошановаю. Скоро Мостенець повернувъ до дому по довшій неразъ кѣлькамѣсячній подорожи по далекѣмъ свѣтѣ, то выйшовша ему на стрѣчу родина допытувалась на вступѣ: „якъ ся мае кѣнь хомутный?“ и оглядала его на всѣ боки. Углярь ѣхавъ на тѣсномъ вѣзку стоячи, безъ гамулця и вѣчокъ, а се найцѣкавѣйше, що анѣ выернувъ, анѣ не счепивъ ся зъ фѣрами. Способъ такои ѣзды мае — по высказамъ очевидцѣвъ — переховуватись доси межи Татарами; Мостенцѣ-углярѣ мусѣли его перенять по своихъ татарскихъ предкахъ, бо нѣхто такъ не ѣздить въ охрестности. Вѣдъ часу, якъ побудовано зелѣзній дороги въ краю та почато спроваджувати камѣнне угле парою зъ подальшихъ сторонъ, немало потерпѣла корыстна торговля мостеньскихъ углярѣвъ. Зъ поступомъ часу догѣдній возы зъ зелѣзными осями, зъ полукѣшками вытиснули тѣсній вѣзки зъ прозрачными драбинками, а коли углярѣ присвоили вже собѣ догѣдній возы, одныхъ лише мазярѣвъ и догтярѣвъ можна стрѣтити въ торговельныхъ проѣздкахъ на тѣсныхъ вѣзкахъ зъ „хомутнымъ“ межи двома дишлами въ голобляхъ зъ дугою.

Коли зросла осада „Мосткѣвъ“ заселен Татарами, постаравъ ся Станиславъ граф зъ Тенчина Тенчиньскій, староста люблиньскій и белскій, що по силѣ грамоты короля Жигмонта Августа зъ 1549 р. перемѣнено село „Мостки“ на мѣсточко, прозвавши его „Августовомъ“, опѣсля „Мостами великими“ и такъ оно зовесь до теперь. Згаданый король надавъ заосноваиому мѣсточку магдебургске право, позволивъ на торги що середы и на два ярмарки въ роцѣ: въ день Божого Тѣла и на Всѣхъ Святыхъ, увѣльнивъ мѣщанъ вѣдъ панщины, на десять лѣтъ вѣдъ податковъ, надавъ право пропінаційне на вываръ меду и пива, привілеѣ на рѣзницѣ, на воскобойню та на вѣльній зрубы на паливо и на будовлю въ охрестныхъ королѣвскихъ лѣсахъ. Черезъ надѣленє мѣщанъ корыстными привілеями стало мѣсточко розвиватись и розширяти ся по правѣмъ боцѣ Раты. Въ серединѣ рынку побудовано обширный ратушь, а мѣсточко, въ котрѣмъ почали осѣдати всѣлякій ремѣсники, оточено зъ трехъ бокѣвъ высокимъ парканомъ зъ трема брамами, а до четвертого боку притыкала Рата. Пѣсля переховаиыхъ записокъ, числило мѣсточко 1564 р., маюче чотири улицѣ — Белску, Кошеву, Вовчу и Львѣвску — 257 домѣвъ, а 1616 року зросло се число до 362 домѣвъ. Найшли на мѣсточко тяжкій часы: краевій неспокоѣ, морова зараза, — по нѣй полишили ся въ лѣсѣ два памятній хресты, — его ограбили и спалили Шведы и оно пѣдупало. При пожарѣ мѣста зъ ратушемъ запропастили ся старинній записки зъ грамотами, котрѣ могли бы пояснити нѣ одній

сей способъ, що достатчае касѣ всякихъ потрѣбныхъ книгъ касовыхъ, рахунковыхъ и инпихъ друковъ, а такожъ присылае сполцѣ зелѣзну огнетревалу касу. Зъ початку удѣлювано одной сполцѣ 250 зр. субвенцiи, бо стѣлько бѣльше-менше выносять кошты першого уряджения касы. Пѣзнѣйше знижено тую квоту на 200 зр., а теперь тая субвенцiя выносить лише 150 зр. для одной касы а решту коштовъ поносить каса сама Титуломъ тыхъ субвенцiй выплативъ вѣденьскiй выдѣлъ краевый всѣмъ касамъ до кѣнця 1896 року около 100 тысячь зр.

Въ часѣ вѣдъ 1886 до кѣнця 1897 року засновано такихъ касъ въ цѣлѣмъ краю 404, а до нихъ належить 1020 громадъ або 63·4% всѣхъ громадъ, а выдѣлъ краевый надѣе ся, що до 2—3 лѣтъ всѣ громады цѣлои Долѣшнои Австрiи будуть посѣдати касы Райфайзенвскй, бо они показали ся для людности селяньскои дуже пожиточными. Коли до теперь 589 громадъ въ Долѣшнѣй Австрiи не посѣдае ще тыхъ касъ, то се походить зъ того, що або въ тыхъ громадахъ нема вѣдповѣдныхъ людей до ведения касы, або що то громады богатшi и касы позичковои на-разѣ не потребують.

Удѣлы членьскiй у всѣхъ касахъ установлений на 5 або 10 зр. Вѣдсотки вѣдъ вкладокъ щадничихъ приносять 4%, а лише въ кѣлькохъ касахъ, зъ причины великого наплыву грошей, той процентъ є низшiй — 3½ до 3¾%. Позички бувають удѣлюванi въ рѣзныхъ квотахъ, почавши вѣдъ 5 зр. а доходять часомъ до кѣлька тысячь. Высота одной позички у всѣхъ членовъ выносить пересѣчно 170 зр., процентъ вѣдъ тыхъ позичокъ 4½ до 6%.

Въ часѣ вѣдъ 1887 до кѣнця 1896 року — якъ вже высше сказано — заложено въ Долѣшнои Австрiи 404 касъ системы Райфайзена, котрѣ посѣдали 31.808 членовъ, що вплатили на удѣлы 231.347 зр. Вкладокъ ощадности вплынуло до тыхъ касъ надъ 6 мiлiонѣвъ, а позичокъ удѣлено около 5 мiлiонѣвъ, отже мали бѣльше фондовъ, нѣжь на позички потребували. Чистый зыскъ по оплаченю всѣхъ выдаткѣвъ адмiнiстрацiйныхъ выносивъ 35.369 зр., котрый придѣлено пѣсля припису статута до фонду резервового.

Найважнѣйшою личностiю въ касахъ системы Райфайзена есть настоятель заряду и касiеръ або рахмiстръ. На 404 касъ въ Долѣшнѣй Австрiи настоятелями є 202 селянъ, 62 парохѣвъ, а решта купцѣ, приватнѣ урядники, лѣкарѣ и т. д.; — касiерами а властиво рахмiстрами є бѣльша половина учителѣвъ народныхъ, котрѣ за свою працю побирають рѣчно 20—200 зр.

Годины урядовѣ установлений въ тыхъ касахъ разъ на тыждень, звычайно кождон недѣлѣ по службѣ Божѣй або по вечѣрни. Въ тыхъ годинахъ урядовыхъ зарядъ полагоджуе всѣ справы касы, т. є. рѣшае позички, выплачуе ихъ, вѣдбирае оплаты позичокъ, принимае и звертае вкладки ощадности и т. н. Въ случаю наглячои потребы зарядъ вѣдбуваe свои засѣданя и въ инпѣмъ часѣ та полагоджуе пильнѣ справы.

Д-ръ Д. Савчакъ.

цѣкавѣ обставины зъ далекои минувшости, дотыкаючѣ исторiи Мостовъ. Въ теперѣшнѣмъ мѣскѣмъ архивѣ переховують ся, окрѣмъ рахунковыхъ записокъ, списана на пергаменѣ привiлейна грамота короля Жигмонта Августа зъ 1549 р. — поименный списъ мѣщанъ корчуючихъ лѣсы по правѣмъ боцѣ Раты 1564 року за-для розросту мѣсточка, — записки люстрацiйнѣ вѣдъ 1563—1628 року, зъ котрыхъ можна дѣзнакы ся, що до сего мѣсточка приналежали села Волиця, Дѣврцѣ, Бутины, Хоронѣвъ, Домашѣвъ, Хлѣвчаны, становлячи окрему вѣдъ мѣсточка аренду. Щобы допомогти мѣсточку по спаленю Шведами, надѣливъ его король Августъ III грамотою 1744 р. новыми шѣстьма ярмарками зъ дозволомъ мѣщанамъ побирати ярмарочне и мостове, але се мале допомогло пѣдъупавшому мѣсту. До найновѣйшихъ часовъ представляли ся Мосты яко запущене мѣсточко, поки его виду не прикрасили: просторѣ муровани вѣйсковѣ касарнѣ зъ шпиталемъ, побудованѣ для пѣхоты и кѣнницѣ, касино вѣйскове, одноповерхный будынокъ ц. к. суду повѣтового, кѣлька хорошихъ новѣйшихъ домовъ, ареставрованый по пожарѣ 1880 р. лат. костелъ, та величава мурована руска церковь, котрои пять высокихъ бань видиѣють зъ далека на всѣ боки.

Мѣсточко Мосты приналежало вѣдъ свого основания до добръ королѣвскихъ, становило якiйсь часъ самостѣйне староство, поки его не прилучено до белского староства. По упадку Польщѣ, выставлене на продажъ черезъ австрiйске правительство на лiцитацiю, купивъ его зъ приналежными селами Iосифъ Удрицкiй въ сполцѣ зъ Лянгомъ за 111.011 зр. 11 кр., але той розлогiй зъ просторыми лѣсами маетокъ роздробливъ ся въ дальшихъ часахъ.

Въ покупленыхъ лѣсахъ була фабрика терпентины и зелѣзна гута. До тыхъ фабрикъ спровадженo Мазурѣвъ, надано имъ корчунки, на котрыхъ они осѣли, и се дало починъ до заснования близько Мостовъ двохъ мазурскихъ кольонiй — въ Станiславцѣ и въ Вечоркахъ.

(Конецъ дуде.)

Посмертна фронда.

Нѣмецка и загранична праса займае ся фрондою Бiсмаркѣвъ противъ Вiльгельма II., котра такъ ярко выявила ся по смерти старого ексканцлера. Бѣльшѣсть нѣмецкои прасы высказуе свое невдоволене зъ причины такого поступования родины Бiсмарка, а головно ей головы, князя Герберта. А щобы зрозумѣти, въ чѣмъ проявила ся, тота фронда, наводимо, що пише Vossische Zeitung.

„Була бы даремна рѣчь — каже той дневникъ — затерти вражѣне, выкликане поступованемъ родины Бiсмаркѣвъ. Однакъ мы не хочемо судити, а обмежимось лишь на вычисленю фактовъ. И такъ:

Донесене о смерти канцлера выслане до цѣсаря, не мало пѣдпису сына, лише лѣкаря д-ра Швенiнгера.

Цѣсарь припоручивъ рѣзьбареви зняти посмертну маску зъ лица покойника, але артистъ мусѣвъ зъ нѣчимъ вернути зъ Фрiдрiхсруге.

Цѣсарь хотѣвъ бачити покойника на смертнѣмъ ложи, але родина казала залютувати домовину, заки цѣсарь вспѣвъ прибути, навѣть заки прибувъ Гогенльоге, хочь о розкладѣ тѣла не було ще й бесѣды.

Цѣсарь бажавъ, щобы мощѣ Бiсмарка зложено въ гробахъ Шарльотенбурга, але родина вѣдмовила се предложене.

Коли цѣсарь прибувъ до Фрiдрiхсругу, кн. Гербертъ выйшовъ на стрѣчу ёму не въ унiформѣ и въ ордерахъ, але якъ приватна особа у фраку и зъ однымъ хрестомъ зелѣзнымъ.

Въ часѣ поминокъ въ берлиньскѣй церкви резервованѣ для Бiсмарковои родины мѣсця, були порожнi.

Таке поступоване рѣзно будуть собѣ толкувати. Такъ само рѣзнѣ толки выкличе опубликоване подана пок. канцлера о димiсiю и обширнѣ о Бiсмарку розправы М. Буша и инпихъ повѣрникѣвъ канцлера. Они можуть мати велике полiтичне значѣне, бо въ нихъ мусить бути бесѣда не лишь о личныхъ вѣдносинахъ Бiсмарка до династiи, але такожъ о вѣдносинахъ Нѣмеччины до инпихъ державъ...“

Переглядъ полiтичный.

Гр. Голуховскiй вернувъ вчера зъ Ишлю до Вѣдня. Загальне переконане є таке, що гр. Голуховскiй привезъ зъ собою дуже далекосяглѣ рѣшеня цѣсарскi, вѣдносячѣ ся до ситуацiи. Сейчасъ по поворотѣ вѣдбувъ Голуховскiй довшу конференцiю зъ гр. Туномъ надъ ситуацiею и подѣливъ ся вражѣнями зъ подорожи до Ишлю. Выясненъ доси нема жадныхъ. Одно лишь уважають у Вѣдни за рѣчь певну, що парляментъ буде скликаный, и то найдальше въ половинѣ вересня. При отвореню сесiи Тунъ зверне ся до палаты зъ зазывомъ о ухваленe угоды въ имя патрiотизму.

Нинѣ приѣздить до Вѣдня Банфi на конференцiю зъ Туномъ. Уважають тутъ такожъ за рѣчь певну, що Тунъ наново розпочавъ переговоры зъ парляментарными сторонництвами. Однакъ зъ горы передвиджують умный результатъ тыхъ переговоровъ.

Въ Пештѣ появила ся анонiмна брошура обговорюючa справу угоды. Въ брошурѣ удѣляе ся Мадярамъ раду, щобы зъ огляду на наближаючу ся небезпечнбсть розглянули ся за сюзинкомъ. Такимъ союзникомъ є Габсбурґска династiя. Интересы Угорщины и династiи сходять ся на всѣхъ лiнiяхъ. Що грозить Угорщинѣ, грозить такожъ династiи. Федеративна Австрiя потягнула бы за собою федеративну Угорщину, а въ тѣмъ лежить небезпеченьство Угорщины, бо за симъ пѣйшло бы розбите Австрiи. Зъ упадкомъ великодержавного становиска перестае такожъ позицiя, яку займае въ Европѣ Габсбурґскiй домъ. Сила Угорщины мусить бути скрѣплена, абы паралiзувати страты, якѣ династiя потерпѣла въ Австрiи, абы Габсбурґскому домови запевнити позицiю велико-державнои силы. Нацiональнѣ аспiрацiи для Угорщины сегодня не истнують, бо вже они сповнили ся, коли нацiя и пануючiй стремлять до однои цѣли. Чи тутъ межна ще говорити о полiтицѣ 1867 або 1848 року, коли угорскiй домъ напуючiй свою власну силу добачуе въ силѣ Угорщины, а свои инпiй край и силу кладе яко пѣдпору пѣдчь угорскои нацiи? Практичныхъ выснованкѣвъ на нинѣшну критичну хвилю изъ союза Угорщины зъ династiею авторъ не робить.

Slovenski Narod потуе нову напасть Нѣмцѣвъ на права словѣньскои мовы. Розходить ся тутъ о заряджене краевого суду въ Любляни що-до манiпуляцiи при стяганю коштовъ карного поступования. До сеи поры подания партiй въ подобныхъ справахъ, якъ и вѣдповѣди судовъ писано по словѣньски. Теперь любляньскiй судъ сквалiфiкувавъ дотычне поступованя, яко внутрѣшну справу урядову. Одному судови, котрый пѣсля дотеперѣшнои практики выдавъ словѣньске рѣшене екзекуцiйне, любляньскiй судъ краевый припоручивъ, щобы на будуче при такихъ рѣшеняхъ послугувавъ ся выключно нѣмецкою мовою, и то пѣдъ загрозою дисциплiнарного слѣдства.

Момзенъ о Австрiи. Въ недавнѣй розмовѣ зъ однымъ дневникаремъ нѣмецкимъ Момзенъ збiйновъ зъ бесѣды о Бiсмарку на Австрiю. Положене въ Австрiи уважае Момзенъ за безвыходне. Его непокоить се, що Тунъ мусить вже мати въ кишени повно власть до заряджень реакцiйныхъ и ворожихъ Нѣмцямъ. „Вже вѣдъ 1866 року — каже Момзенъ — змѣнила ся ситуацiя на некористь австрiйскихъ Нѣмцѣвъ. Поки що истнуе ще въ Австрiи алiянсъ зъ Нѣмеччиною. Але я не сумнѣваю ся нѣ на хвилю, що сей алiянсъ, якъ взагалѣ цѣлый тридержавный союзъ розлетить ся, коли дальше потреване процесъ славянщеня Австрiи“. Навязуючи до промовъ пѣдчасъ торжествъ Палацкого, сказавъ Момзенъ: „Сли-бы йшло по мысли панславiствѣвъ, Нѣмеччина мусѣла бы бути розбита. Зславянщена Австрiя була бы тридержавнымъ союзникомъ Францiи, сполучена зъ нею такожъ бажанемъ роздавлена Нѣмеччины. Але припустѣмъ, що одного дня прийде до союза Францiя, Австрiя и Россiя. Головна роля припала бы очевидно Россiи. Однакъ зъ стороны Россiи, думаю, не грозить Нѣмеччинѣ небезпеченьство. Въ Россiи є панславiсты, але россiйске правительство не настроене панславiстично и не маe намѣру Нѣмеччину упокорити або знищити“.

Мѣжь Испанiею и Сполучеными Державами настало вже порозумѣне. Вчера списано протоколъ угоды. Державный секретарь американьскiй оголосивъ слѣдующу ноту. „Мы згодили ся на протоколъ, що мѣстить въ собѣ условя мира. Мѣжь нашимъ застережено опорожнене Кубы и Порторiка. Надѣемо ся, що сей протоколъ буде переведеный“. Протоколъ обiймае зъ стороны Испанiи згоду на всѣ условя подиктованѣ Мекъ Кiнлiмъ. До закончена переговоровъ потрѣбне ще полагоджене деякихъ формальностей. Протоколъ ще не пѣдписаный, бо Камбонъ не доставъ ще цѣлковитои повновласности вѣдъ Испанiи.

Испанiя домагае ся, щобы Америка задержала Кубу у власнѣй адмiнiстрацiи и щобы Испанцямъ забезпечено охорону ихъ интересовъ на тѣмъ островѣ. Часъ опущеня Кубы Испанцями вызначить комiсiя зъ пяти особъ.

Зъ Лондону доносять, що россiйскiй посолъ въ Хiнахъ Павловъ, котрый въ послѣдныхъ часахъ поводивъ ся дуже провокацiйно супротивъ хiньского правительства, маe бути вѣдкликаный.

На засѣданю палаты послановъ пѣдчасъ другого читания апропрiяцiйного билю заатаковано заграничну политику правительства, именно его поступоване въ Хiнахъ. Пѣдношено, що въ Хiнахъ Францiя, Нѣмеччина и Россiя поступають собѣ самовѣльно не лише въ своихъ кругахъ вплыву, але такожъ въ англiйскѣй сферѣ. Пригадувано дальше, що на случай конфлiкту зъ Россiею треба бы вести зъ нею вѣйну не лишь на моря, але й на сушѣ, и высказувано гадку, що мудрѣ мужѣ державнѣ старали бы ся порѣшити справу скорше въ мирный и дипльоматичный способъ. По вѣдповѣди Бальфура, котрый выправдувавъ правительство, палата приняла бiль въ другѣмъ читаню.

Державный секретарь повѣдомивъ палату, що нѣмецкiй посолъ въ Хiнахъ запротестувавъ противъ вѣддания Англiи будовы зелѣзницѣ до Тiкiянгъ. Противъ того запротестувавъ англiйскiй амбасадоръ въ Берлинѣ, а нѣмецке правительство внесло заряджене свого посла въ Пекiну.

На сербскѣй граници була формальна вѣйна и тревала три годины. Мѣжь Мутяводою а Дабiшевачемъ напала на сербскихъ женцѣвъ банда Арнавтовъ. Сербска сторожа гранична станула въ оборонѣ заатакованыхъ, але напастники дѣстали сильну помбчь. До нихъ прилучило ся 60 турецкихъ воякѣвъ. Въ битвѣ убито трехъ турецкихъ воякѣвъ и двохъ Арнавтовъ. Сербскiй посолъ внѣсъ въ тои причины жалобу до Порты.

Справы церковнѣ.

Зъ Турчаньского про докончене архiерейскои вiзитацiи:

Отсе мы у пѣдножiя хмарою сповитого Пѣкуя, гордого верха Бескиду, въ селѣ Гусномъ. Вѣнъ днесь чистый, погодный, неначе прибравъ ся витати и собѣ невиданого тутъ гостя и зъ вдоволенемъ споглядае въ низъ на брамы, бандерiя, процесiи, якѣ изготовивъ недавно прибувшiй сюда молодый о. завѣдатель зъ одного боку, а дальше и о. парохъ въ Кривцѣ зъ другого боку. Зъ-вѣдси рушили незвычайнѣ шпаки черезъ Матковъ и Мохнате, де до дочерныхъ церквей тамошнои шляхты поступавъ Преосвященый такожъ якъ звычайно, до Красного, Розсохача и Завадки, сѣлъ положеныхъ на высокѣй вершинѣ горскѣй, зъ-вѣдки видъ на прекрасiй панорамы синьо-зелень дуже красный. Тутъ побачивъ Епископъ може и дещо темного зъ образу жита-бута духовного, бо-жь и у насъ є люде не ангелы; але чи жь не простити вѣковому 92-лѣтному ювiлатови, коли вѣнъ, зживши ся зъ своею духовною службою, чинно самъ дѣйствуе и не дае собѣ и мовити за управляючого сотрудника, щобы не стратити власти душпастирскои. Тымъ феноменальнымъ старцемъ есть бувшiй деканъ о. Романъ Пасѣчнiцкiй А въ Завадцѣ — тамъ зновъ инша причина, такъ добре знана, вѣдгадана и отверто высказана Владикою, хотай переступило и тутъ уже до лѣпшого, бо посвящено того дня пѣдвалины пѣдъ нову деревляну церковь, а крѣмъ того обѣцяно вынайти и ще одно средство для усунена зла. Въ Розсохачи селѣ заможнѣмъ, ударила въ очи красно почасти помальована зъ красною аппаратурою церковь, котрои стадо пасе о. Анатоль Кордасевичъ.

Зъ горы на долину зъѣзджаемо въ кутокъ, де конець дорозѣ, а село печера, окружена горами, заслонена лѣсами, хоть не безъ певнои красы природы. То Багноватe, а въ нѣмъ, на глумъ окружаючѣй и царствуючѣй дикости и якiйсь нѣмѣй пустцѣ лѣсовѣй, пущено штучнѣ огнѣ, вывѣшено барвнi лямпiоны. Може нѣгде и нѣколи не показали тѣ красiй свѣтла стѣлько ефектовного чару, якъ тутъ, де хiба вовки очима свѣтять. Але то принимае священникъ свого Епископа, а побутъ его хоче записати на вѣки въ тямцѣ горника и его поколѣня. Попаматае той закуточокъ и Преосвященый, бо рясный дощь залявъ его при повитаню въ брамѣ на фiлiи Рыковъ такъ сильно, що певно нитки не осталось сухои, але осталась незмѣнена повага и вытревалѣсть учителя, що при трудѣ свого звания забувае на себе. Ще Ильникъ, велике село на розточи рѣки Стрыя и Ильника, и мы въ Лосинци, послѣдней стацiи духовнѣй деканата высочаньского. Тутъ пѣсля програмы зъѣхали ся всѣ кондеканальнѣ священники и сотворили милый, чудный образъ живого жития христiаньского, бо всѣ сповѣдали ся взаимно передъ очима тысячного народу и обступили всѣ 24, якъ оденъ, до соборнои Архiерейскои службы Б., щобы приняти, певно другiй разъ въ житю по высвященю, св. причастiе зъ рукъ святителя. Не диво, що тутъ, якъ и всюды попереду, згромадило ся тѣлько людей до сповѣди, особливо коли сусѣдъ „зъ за горы“ о. Ильницкiй зъ Ясѣнки припровадивъ своихъ зъ процесiею, хоть пшовъ горѣ горою три цѣлѣ годины, — що оденъ причастникъ, на зроблену увагу, щобы не пхавъ ся помежи плечѣ другихъ, але йшовъ клякнути на конець, вѣдповѣвъ щиро: „Та коли бо тутъ нема кѣнця“. Бо дѣйстно, два ряды около церква не кѣнчали ся, бо одни вставали, другѣ клякали безперервно. По службѣ Б. и по снѣданю вѣдбувъ ся въ церквѣ „дверемъ затвореннымъ и всѣмъ собравшимъ ся“ торжественный соборъ пѣдъ проводомъ Архiерея, котрый зновъ лишить ся въ памяти преданного священьства до смерти, такъ само, якъ и тiи отверто высказанѣ въ тостѣ слова узнания и похвалы, якими можемо днесь повеличати ся передъ свѣтомъ. Се бо єдина наша добре заслужена нагорода на земли, на тѣй нещасной земли турецкѣй, де дотеперь кидало ся на руске духовеньство самѣ чорнѣ пятна и пѣдозрѣня.

Вечеромъ того дня 1 н. ст. серпня вѣдбувъ ся пиръ у старость Бѣлиньского. И дивне диво, нашъ сердечный другъ, хотячи певно похвалити ся передъ Епископомъ, що не все то правда, що пишуть газеты, — що вѣнъ зовсѣмъ не пѣдкопуе поваги духовеньства а противно, зъ ними жие, бо у декотрыхъ [де самъ силою впросивъ ся] бувавъ и зъ ними, але лише зъ „porządnymi“ жие, запросивъ и теперь декотрыхъ до себе на вечеръ. Тымчасомъ помыливъ ся грубо, бо у насъ нема такихъ, щобы за миску сочевицѣ продавали другихъ братовъ на поталу, и длятого нѣхто, крѣмъ о. Федьова, не зломивъ братньои солiдарности, чимъ найлѣпше доказали мы силу, зъ якою конечно числити ся будуть.

На другiй день бувъ милый обѣдъ прощальный у нашого о. декана Прухницкого, де при веселѣмъ настрою провели мы годинку часу послѣдного зъ нашимъ дорогимъ Архiереемъ, а вѣдтакъ розпращали ся. Мило намъ згадати, вдячно спомянути, що правдиво щиро витали и принимали нашого Владику крѣмъ инпихъ людей свѣтскихъ передовсѣмъ радникъ судовый п. Кияровскiй зъ родиною и нотарь п. Пендрацкiй.

Въ середу рано-раненько вѣдправивъ ще Владика службу Б. и середъ выстрѣловъ зъ

моздрѣвъ, пращаный всѣми сердечно, бо-жь потрафивъ всѣхъ собѣ зъѣднати, опустивъ турчаньскій стороны проводженый многими священиками на 10 возахъ до Лисець, половины дороги до Хирова, и дальше до Старого мѣста. Вѣнъ поѣхавъ — а намъ лишивъ ся хиба спомины та вѣдгомѣнъ всѣляких правдивыхъ и прикрашеных, часомъ преувеличеных голкѣвъ посередъ нашого широго, ущасливленого люду, котрый въ побожности своѣй принесуе тѣй візитацін — щасливый урожай на своихъ горахъ сего року и обставину, що и бурю-грады Панъ-Бѣгъ на теперъ стримавъ.

А теперь зѣбравши все разомъ, що стало ся, выйде, що візитація епископа принесла необчислены корысти для славы Божои и пѣднесеня св. нашого обряду; схаменула сокрушила тысячки народа въ св. сповѣди; пѣднесла высоко повагу духовенства и голошеных нимъ наукъ, котрѣ такій самій почувъ той нарѣдъ зъ устъ Апостольского наслѣдника; поладила, ублагородняла неодну хибу моральну и адміністраційну — хотяй коштувала Владику много труду и посвященя; много гроша на выданій тысячѣ образкѣвъ, памятки візитацін, численній запомоги по церквахъ, братствахъ и межи бѣдныхъ, навѣть и жидѣвъ, не згадуючи вже о знищеню, якого дѣ знали конѣ, повѣзъ и нишій рѣчи яко власность Епископа. За все те нехай Всевышній вагородить стократно!

Свящ. *Григорій Морозъ* соучастникъ.

☛ **При змѣнѣ мѣсяця** просимо о **вѣдновленє передплаты** и при сѣй нагодѣ пригадуемо дотычнымъ Вп. читателямъ о **выровнане залеглостей**, щобы мы не були приневолены, зъ слѣдуючимъ 13-ымъ с. м. дальшу высылку часописи застановити.

НОВИНКИ.

— **До Института Руского товариства педагогічного** [ул. Театинье а ч. 19] принято на 1898/99 рѣкъ шкѣльный слѣдуючихъ членовъ: зъ I. класы: 1) Жука, 2) Левицкого, 3) Франку; — зъ II. класы: 4) Питлика, 5) Калимона, 6) Гриневича, 7) Стафиняка, 8) Ивановского, 9) Маковея; — зъ III. класы: 10) Ганкевича, 11) Карачевского, 12) Сапруна, 13) Гриневича; — зъ IV. класы: 14) Горницкого, 15) Левицкого, 16) Гошовского; — зъ V. класы: 17) Кордасевича, 18) Карачевского, 19) Шавалу, 20) Сухого, 21) Целевича, 22) Стельмаховского, 23) Санка, 24) Щирбу, 25) Махника; — зъ VI. класы: 26) Горницкого, 27) Стафиняка, 28) Гойдановича, 29) Лавровского; — зъ VII. класы: 30) Ковальового, 31) Гницкого, 32) Харака, 33) Городецкого, 34) Петровского, 35) Бирчака; — зъ VIII. класы: 36) Ковальового, 37) Коржиньского, 38) Кордасевича, 39) Ганущака и 40) Соболту. — До Бурсы Руского товариства педагогічного принято: 1) Гамаля зъ I. класы; 2) Хоминьского и 3) Склепковича зъ II. класы; 4) Дрогомирецкого зъ III. класы и 5) Проколовича зъ IV. класы гімназіи. Р. Т. Родичамъ пригадуе комітетъ Института и Бурсы, що належитость за мѣсяць вересень треба вѣделя статута зложити найдальше 20 н. ст. серпня с. р. — За Комітетъ *Костъ Паньківскій*.

— **Фіскальна цѣтка, зѣрвана** на галицій нивѣ. Урядъ податковый въ Вѣдволочискахъ належитъ до найревнѣйшихъ урядѣвъ тои категоріи Знае вѣнъ, коли нашъ Иванъ мае чимъ заплатити драчку, отже стоитъ ревно на сторожи фінансѣвъ австрійскихъ. Уже теперь розпочанъ той „штайрамтъ“ свою „спасительну дѣяльность“ въ повѣтѣ — розбелавъ „напѣвъ-здекуційникѣвъ“, а тѣ обкладаютъ податковымъ „кондактомъ“ копы выжатого збожа по поли. Засеквестроване збѣже отаксовуютъ громадскій таксаторы. Таке дѣе ся въ кѣлькохъ селахъ. Засеквестроване збѣже звозятъ, середъ плачу ограбленыхъ родинъ, на обѣйсте начальства громадского, тамъ складаютъ въ стиртѣ, абы опѣсля продати на публичнѣй лицитаціи. Збѣже ще вохке и може стухнути въ стиртѣ, заки прибде речникъ публичнои продажи. Чи таке „ревне“ стягане податкѣвъ не стоитъ въ суперечности до слѣвъ монарха сказаныхъ въ Галичинѣ до одного инспектора податкового: „Nur drücken Sie die Leute nicht!“

— **Зъ надъ Прута пишутъ намъ**: „Twierdze“ Польщѣ ростуть уже и въ Гуцулиі: Дня 17 липня с. р. зѣбрали ся Поляки въ Микуличинѣ на раду и ухвалили побудувати якъ найскорше костелъ тамъ-же. Менше о те, хто тамъ буде въ зимѣ въ тѣмъ костелѣ молитись, але то дивно, що управитель лѣсѣвъ и доменъ въ Микуличинѣ такъ запалився ся на радѣ тымъ планомъ, що во услышанів цѣлого собора обѣцявъ на той костелъ 1) увесь камѣнь въ найблизшѣмъ мѣсца и 2) увесь матеріялъ деревляный также догѣдно; до тои обѣцянки певно не мавъ, яко пѣдвладный, нѣякого права. Дивно также, що Поляки, маючи о якихъ вѣсѣмь кільометрѣвъ вѣдъ Микуличина новый костелъ готовый въ Яремчу, и могучи легко зелѣзницею тамъ и зъ Ворохты та Татарова доѣхати, форсуютъ мимо того ще оденъ костелъ въ Микуличинѣ, а тымъ враджують свою пѣдпольну роботу на Руси, а забувають зъ своѣмъ політичнѣмъ одурѣ, що не въ Гуцулиі, а радше на Мазурахъ будувати бы имъ костелы, тамъ бы несли свою культуру, сли они вѣбій до якои культуры, тѣ шляхтичѣ гордѣ! Фактомъ бо есть, що Мазуры муенть декуда 8—10 миль ити до костела Але що жь? На слѣноту душѣ нема въ аптикахъ лѣку.. Вертаючи ще разъ до Микуличина, мушу зъ жалемъ сказати, що тамъ написы самѣ польскій, якъ бы де въ Конгресвощѣ: „Zarząd lasow i domen“ — „Tu nie wolno polować“ — „Wstęp do lasu wzbroniony“ и т. д. ажь любо! Я вже начитавъ ся богато заборонъ до парового млына, до якоись фабрики або до якого парку, але що се: „wstęp do — камерального — lasu wzbroniony? Дешде, н. пр. коло Вѣдня, того нема. Дивлячись на таку таблицю чудацку, не довѣрую своимъ очамъ, врешть подивляю концептъ галицкои управы лѣсѣвъ держанныхъ. Хочешь небоже вступити до лѣса, дыхнути его дѣвичимъ воздухомъ и запахомъ, то не дивись до неба, бо Господь дуже высоко, але скочь до п. управителя лѣсѣвъ микуличиньскихъ, поклонись, выйми и дай 30 кр. а. в., а тогдѣ можешь йти у холодокъ. Такъ оподатковане вступу до лѣса росте враз изъ „twierdzami wiary na Rusi“. Такса 30 кр выстарчае на одинъ сезонъ жентицѣ. — *Доносный*.

— **Противъ выимкового стану**. Дня 14 н. ст. серпня, [въ недѣлю] о 12 годинѣ въ полудне вѣдбудуть ся у Львовѣ въ сали ратушевой зборы особъ запрошеных на параду надъ усуненемъ выимкового стану въ Заходнѣй Галичинѣ. Запрошеня на тѣ зборы пѣдписали послы мазурскій [людовцѣ] и деякій послы зъ лѣвицѣ соймовои.

— **Волцка доля** — хочь кѣнчить ся вже XIX вѣкъ — все ще не є вѣдрадна, а свѣдоцтвомъ того є все ще значный процентъ самоубійствъ въ арміи та нишихъ нещастныхъ пригодъ и терпѣнь — и то не такъ черезъ саму службу, якъ найчастѣйше черезъ томленя, секатуру або и мальтретоване пѣдчиненого старшимъ, воіка — чаржою. Сими днями выйшли у насъ на яву два факты, оба характеристичнѣ.

Передъ кѣлькома днями донесли мы о увязненю въ Станиславовѣ народного учителя Василя Иліѣва, котрый вѣдбуваючи тамъ вправы вѣйсковѣ видѣвъ, якъ де-хто изъ старшины вѣйсковои мальтретуе воіковъ, и хотѣвъ зъ того зробити ужитокъ. За се, отже лишь за намѣръ, его арештовано. Słowo Polskie [ч. 188] подае въ тѣй справѣ таку ширшу звѣстку:

Дня 24 м. м. въ недѣлю по полудни пѣдчасъ „дефілірки“ сиостерѣвъ Иліѣвъ, якъ офіциръ 95 полку пѣхоты Андель ударивъ сильно въ карекъ жовнѣрѣвъ Куцья и Пеграша, а третього Васильцева ударивъ такъ сильно, що той ажь затрачивъ ся Иліѣвъ заинтересувавъ ся тымъ и по „мушторѣ“ довѣдавъ ся, що се часты факты. До него зголосили ся кѣлькоро жовнѣрѣвъ и жалувались на згаданого офіцира. Одинъ жовнѣръ показувавъ тузъ на головѣ вѣдъ его шаблѣ, другій [Шиманьскій] показавъ на лѣвой руцѣ сильно скалѣченый наліець шаблею нелюдяного офіцира. Такожь показавъ рану на рамени, котру зробивъ собѣ упавши на камѣнь, трученый тымъ офіциромъ Дальше довѣдавъ ся учитель, що офіциръ Андель ударивъ воіка Розгуду въ голову шаблею такъ сильно, що его обляла кровь, а тогды самъ офіциръ Андель тамувавъ ему кровь хусткою и натиснувъ ему шапку на голову. Взагалѣ жалували ся воіки, що терплять вѣдъ офіцира Анделя рѣзній переслѣдуваня и побоѣ, многій лежать въ шпиталяхъ а иншій въ касарни въ „мароденцимрѣ“. Жалобу свою закѣнчили: „Цѣсарь далеко, Богъ высоко, а мы бѣдній гинемо“.

Се тронуло учителя Иліѣва и вѣнъ поспсувавъ собѣ всѣ факты, абы дорогою „рапорту“ станути въ оборонѣ невинныхъ воіковъ. О тѣмъ довѣдавъ ся Андель и донѣсъ к шітанова 15 компаніи Мітцлеви и почали ся допыты. Жовнѣры потвердили згаданій факты, а учитель п. Иліѣвъ вручивъ капітанови картку зъ назвиськами потерпѣвшихъ. На-равѣ дано Иліѣву „касарняка“ и пильно его стережено. Другого дня, вернувши въ вправъ, Иліѣвъ бачивъ, якъ капітанъ его (11-ои) компаніи розмовлявъ живо зъ капіт Мітцлемъ, а опѣсля вѣзвавъ его до себе и почавъ ему представляти, щобы не мѣшавъ ся въ не свои справы, а коли Иліѣвъ мовчавъ, капітанъ назвавъ его „соціялістомъ“ и засудивъ на дальшого „касарняка“, котрый тревавъ вѣдъ 24 до 29 м. м. Послѣдного дня вѣзвано его до рапорту передъ полковника. Той заявивъ ему, що цѣлу справу вѣдступлено бригадѣ въ Черновцяхъ. Иліѣва вѣдведено до слѣдчои вязницѣ, а другого дня вѣдвезено до гарнізонового суду въ Черновцяхъ.

Другій фактъ зновъ такій: Въ понедѣлокъ 8 с. м. вышовъ 30 полкъ пѣхоты о год. 6 рано на вправы въ сторону Скалова и Зимнои воды. Въ 14 компаніи бувъ инфантеристъ Ляндкушь, котрый вылежавъ довшій часъ въ шпиталі. Того дня воздухъ бувъ дуже горячій, а машырували чистымъ полемъ, нѣгде не було тѣни. Воякъ Ляндкушь, вѣдвыкши вѣдъ маршу, знавъ утомленый пятигодинни мъ маршомъ въ лѣсѣ въ Бѣлогорщи и кидавъ ся якъ въ пропасницю. Мимо того его пѣднесли и насильно вели дальше. Опѣсля въ лѣсѣ бувъ вѣдпочинокъ, але Ляндкушь и по вѣдпочинку не мѣгъ устати и его потягнено зъ другимъ жовнѣромъ, а полкъ рушивъ дальше. На те надъѣхавъ полковникъ Ш. и побачивши Ляндкуша лежачого, кликнувъ голосно: „не вѣльно падати“, удавати недужого, и наказавъ ему вложити торнїстру йти дальше. Ляндкушь пишовъ заточуючись, веденый двома жовнѣрами зъ вѣддѣлу санітарного 30 полку пѣхоты, опѣсля волѣкли его, поштовхували, а коли змучили ся, лишили его въ лѣсѣ пѣдъ опѣкою одного жовнѣра. Пѣзнѣйше вѣдвезено его до баракѣвъ Янѣвскихъ и вѣнъ тамъ о 6 годинѣ вечеромъ закѣнчивъ житя. Цѣкава рѣчь, чому пѣдчасъ маршу не було лѣкаря вѣйскового?

Комендантъ корпусу львѣвского ген. Фідлеръ, обѣймаючи свое становище, наказавъ не переслѣдувати и не знущатись надъ жовнѣрами. А чи оно такъ дѣе ся?... Многій факты свѣдчать противно. Можна надѣятись, що комендантъ ген. Фідлеръ займе ся тыми справами и запорадить, що треба, а цѣла суспільность буде за се ему вдячна Карность а мальтретоване — то не все одно.

— **Жидѣвскій промыслъ**. Арендарѣ млынѣвъ въ Збаражи Мошко Айзенбергъ и Янкель Шміреръ [nomen — omen] продають муку бѣднымъ людямъ пѣдъ назвою „житнюк“, а по-правдѣ то була мѣшанина: зъ кукурудзы и бобу, всякій млынській вѣдпады, стара стухла мука, грисъ и т. п. На тѣй муцѣ робили добрый „гешефтъ“ межи убогимъ населенемъ мѣскимъ и доохрестнымъ. Но хлѣбъ спеченый зъ такои муки не надававъ ся до ѣды, а споживаючій его „гоѣ“ дѣстанали болѣ и корчѣ жолудковій. Але, якъ то у насъ бувае, нѣхто на се не звертавъ уваги: разъ вправдѣ була якась ревізія, та на тѣмъ и скѣнчило ся. Ажь теперь заняла ся сею справою жандармерія, дѣставши въ свои руки corpus delicti — хлѣбъ спеченый зъ такои муки. Наслѣдкомъ сего сконфісковано у проворныхъ предприемцѣвъ кѣльканацять мѣшкѣвъ муки и вѣдвезено до магістрату. Може теперь справа закѣнчить ся строгимъ покараненъ „сынѣвъ Израиля“, котрымъ такъ мало залежить на здоровлю „гоѣвъ!“ — *Н.*

— **Самоубійство урядника**. Онодгы вѣдобравъ собѣ житя въ головнѣмъ будынку почтовѣмъ у Вѣдни контрольоръ почтовый Венедиктъ Мілеръ. Причаною самоубійника була вѣсть, подана ему зверхникомъ, що за-для якоись неправильности въ урядованю утративъ службу. Се такъ дѣймило Мілера, що выйшовъ до другои комнаты и тамъ острымъ ножемъ, уживанымъ до розтинаня папіеру, пѣдрѣзавъ собѣ горло зъ такою силою, що сягнувъ ажь до хребетного стовпа. Наспѣвша помѣчь застала его въ калюжи крови и вже безъ знакѣвъ житя.

— **Убійство на сценѣ**. Въ мѣсточку Пѣдгорю на Угорщинѣ стала ся страшна подѣя пѣдчасъ представленя одного вандрѣвного театру. Одинъ зъ акторѣвъ мавъ передъ представленемъ суперечку зъ жѣнкою, выкликану заздростію. Иншій акторы успокоили его. Але пѣдчасъ представленя вхопивъ вѣнъ острый нѣжь и пхнувъ нимъ зъ цѣлои силы жѣнку въ груди такъ сильно, що пробивъ ей наскрозь и она упала трупомъ на мѣсци. Убійникъ хотѣвъ такожъ собѣ вѣдобрати житя, але жандармерія перешкодила ему въ тѣмъ и вѣдвела его до вязницѣ.

— **Дрѣбній вѣсти**. Віцепрезідентъ шкѣльнои рады краевои д-ръ М. Бобжиньскій выѣхавъ на кѣлька день до своихъ своякѣвъ коло Рогатина. — Въ Перемышли при розбиранію старого барака вѣйскового завалила ся стѣна и засыпала пятьохъ роббтниковъ; двохъ згинуло на мѣсци, а трехъ є сильно покалѣченыхъ. — При улици Сакраментокъ у Львовѣ розпѣчне ся певдовзѣ будова женьскои семинарія учительскои. — До Львова прибувъ знаный адвокатъ и россійско-полскій писатель д-ръ Спасовичъ зъ Петербурга. — Въ Нѣмеччинѣ настала страшна дорожня; цѣны мяса пѣдскочили подвѣйне. И у насъ у Львовѣ не лучше!

Надѣслане.

Foulard-Seide 65 kr.

bis fl 3.35 per Meter — japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg-Seide von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** Porto- und steuerfrei ins Haus. — **Muster umgehend.** 7 [2]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Посмертій — ∓ — оповѣстки.

Марія зъ Колачковскихъ Блюсъ, вдова по священику Петрѣ Блюсѣ, бувшѣмъ пароху въ Яноцѣ, городецкого деканата, упокоила ся въ 88 роцѣ житя у свого зятя Теодора Леонтовича въ Пѣдлипцяхъ. Покѣйна походила ще зъ-пѣдъ опѣки славного крил. Якова Геровского и яко щира Русинка вѣдзначала ся патріотизмомъ и побожностію. В. ѣ. п.!

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Въ товариствѣ взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“** прибуло въ мѣсяци липни с. р. 6.508 важныхъ полісъ на 3,131.778 зр. обезпеченои вартости зъ премією 28.629 зр. 82 кр. Вѣдъ 1 сѣчня отже до кѣнца липня с. р. выдано 30.104 важныхъ полісъ на суму 16,906.326 зр. зъ премією 144.435 зр. 67 кр. Попереднього року за той самъ часъ выдано 25.551 важныхъ полісъ на суму 14,378.377 зр. зъ премією 124.458 зр. 19 кр. Шкѣдъ було въ липни 59 случаѣвъ, а разомъ вѣдъ початку року по конецъ липня 365 шкѣдъ, зъ котрыхъ 339 выплачено до кѣнця липня 365 шкѣдъ, зъ котрыхъ 339 выплачено до кѣнця липня и 12 въ першихъ дняхъ серпня, 6 шкѣдъ, що приключили ся въ остатныхъ дняхъ липня, находять ся въ ліквідаціи, а 8 вѣдшкодовань [въ загальнѣй сумѣ 1698 зр. 55 кр.] на разѣ зъ прочимъ правныхъ здержано. — Сума всѣхъ тыхъ шкѣдъ разомъ зъ коштами ліквідаціи выносить brutto 96 532 зр. 97 кр. Зъ того вѣдтругивши часть реасекурована, остае на власный рахунокъ 53.944 зр. 77 кр. — Фондъ резервовый зъ днемъ 31 липня с. р. выносить 85.750 зр. 09 кр.

— **Товариство взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“** у Львовѣ стоваришеня зареестрованого зъ обмеж. порукою, за мѣсяць липень 1898.

I. *Станъ довжный.* Удѣлы членовъ 49.753 кор. 21 сот. Фондъ резервовый 3.207 к. 30 с. Вкладки: а) станъ на початку липня 1898 359.773 к. 26 с., б) вложено въ липни 15.500 к. 95 с., в) вынято въ липни 11.194 к. 36 с., позостае зъ кѣнцемъ липня 360.079 к. 85 с. Кошты спору 14 к. 23 с. Сальдо процентовъ [побраныхъ] 11.296 к. 15 с. Непѣдната дівіденда за 1897 рѣкъ 816 к. 83 с. Спеціальна резерва 318 к. 47 с. Рахунокъ бѣжучій зъ институціями кредовыми 11.000 к. 00 с. — Сума 440.486 кор. 04 сот.

II. *Станъ чинный.* Цѣнній паперы фонду резервового 2 997 кор. 00 сот. Позычки удѣленій: а) станъ на початку мѣсяця 405.386 к. 27 с., б) удѣлено в липни 20.026 к. 74 с., в) сплачено въ липни 4.612 к. 85 с., станъ зъ кѣнцемъ липня 420.800 к. 16 с. Готѣвка въ касѣ зъ днемъ 31 липня 189 к. 03 с. Льокаціи [оборотъ чековый] 2.345 к. 52 с., б) въ цѣнныхъ паперахъ 400 к. 00 с., в) въ иншихъ институціяхъ кредитовыхъ 11.215 к. 82 с. Сальдо коштѣвъ адміністрацін 2.538 к. 51 с. Сума 440.486 кор. 04 сот.

Членовъ прибуло 34, убуло 8, отже разомъ зъ кѣнцемъ липня 1898 було 1233 членовъ зъ декляроваными 1273 удѣлами въ сумѣ 63.650 кор. 00 сот. — Стопа процентова вѣдъ вкладокъ $4^1/_2$ %, вѣдъ позычокъ удѣлюныхъ $6^1/_2$ %.

— **Станъ урожаѣвъ** пѣсля Rolnik-а представляе ся такъ: У всходнѣй Галичинѣ скѣнченый зѣборъ оказавъ малый выдатокъ въ скѣлькости кѣпъ, за те дуже добрый намолотъ и дородне зерно. Зѣбрано зъ моріа; въ повѣтахъ ярославскѣмъ и перемыскѣмъ 7 кѣпъ по 125 кг. т. в. $8^1/_2$ сотнарѣвъ; въ мостискѣмъ 6 кѣпъ по 85 кг. т. в. $5^1/_2$ сотн; въ стрыйскѣмъ 5—6 сотнарѣвъ; въ галицкѣмъ и бережаньскѣмъ 4—6 сотн.; въ сокальскѣмъ повѣтѣ 7—10 сотн.; на Подолю и Покутю 4—8 кѣпъ зъ выдаткомъ по 120 и більше кг. Середный зѣборъ можна вже оцѣняти по 7 сотнарѣвъ зъ моріа. Бувъ бы то резултатъ досыть добрый, але коли увзглядняти, що тѣ донесеня походять зъ урожайныхъ околиць и що значній обшары жита на весну переорано, то поминаючи вже дѣймаючій шкоды градовій, можна сказати, що зѣборъ жита у всходнѣй Галичинѣ буде лише середный. Пшеницю зачали жати доперва 20-ого липня. Сподѣваютъ ся доброго зѣбору, хотяй доносять, що пшеница дозрѣвае не всюды однаково, на чѣмъ утерпѣти може якѣсть зерна. Зъ ярыхъ засѣвѣвъ представляе ся найгорше ячмѣнь. Иншій ярины добрѣ. Заходить обава недостатку пашѣ, бо порѣсть конюшины не дописуе. Въ заходнѣй Галичинѣ пшеница дуже добра. Зерно дозрѣвало поволи и выповнило ся красно. — На Угорщинѣ оцѣняютъ сегорѣчну продукцію пшеницѣ на 32 мілионы, а жита на $9^1/_2$ мілиона сотнарѣвъ, пѣдчасъ коли минулого року зѣбрано пшеницѣ лише $24^1/_2$ мілионѣвъ, а жита $8^3/_4$ мілионѣвъ сотнарѣвъ.

Львѣвска Дирекція ц. к. зелѣзницъ державныхъ оповѣщуе:

Дотеперѣшну стацію Косово помѣжь стаціями Кнінъ и Сіверічъ при шляху Кнінъ-Сплато, перемѣнено зъ днемъ 1 серпня с. р. на перестанокъ зъ обмеженымъ рухомъ особовымъ и товаровымъ.

Наука, штука и література.

— **Сучасна Англія**. Нарис розвою її політичного житя 1814 1896 рр. Шарля Сеньобоса. З французького переклав д-р Іван Франко. Накладом Редакції „Літературно-наукового Вістника“. Львів, 1898.

— **За батька**. Драма на 5 дій. Написав Борис Грінченко. Накладом Редакції „Літер. наук. Вістника“. Львів, 1898. — Стор. 70 вел. 8-ки: ціна 50 кр.

Телеграмы „Дѣла“.

Будапештъ 11 серпня. Угорске правительство загадуе на вѣборъ Австрія заснувати бюро для статистики працъ.

Петербургъ 11 серпня. Заборону набування жидами мѣскихъ и сѣльскихъ грунтѣвъ розширено также на грунты мѣсточокъ остаючихъ въ приватнѣмъ посѣданю.

Берлинъ 11 серпня. Въ Мадритѣ вѣдкрыто и ударемнено заговѣръ на житя Сагасты. Атентатъ мавъ выконати анархістъ Дісбаль, бо на него упавъ жеребъ. Дісбаль сидѣвъ уже въ вязници за атентатъ въ Бартульонѣ, а вѣдтакъ бувъ выдалены зъ Испанія.

Парижъ 11 серпня. Контръадміралъ Бедоліе, командантъ ескадры на хінѣйскихъ водахъ, жаждавъ помочи и значного кредиту на фортифікаціи зъ причины ворожихъ маніфестацій краевои людности на островѣ Ліенханъ.

Парижъ 11 серпня. Запевняютъ, що прокураторъ не запротестуе противъ рѣшеня судьѣ Бертюлю въ справѣ Ботергазого и панѣ Пей. Въ той способъ конфліктъ полагодженый и обое будуть ставленій передъ судъ. — Въ наслѣдокъ рекурсу внесеного Золею яко и судовыми знатоками письма противъ першого поліційного засуду, апеляційный трибуналъ розглянувъ справу наново и пѣдвищивъ кару Золѣ на мѣсяць арешту, 2000 франкѣвъ кары и 1000 фр. вѣдшкодованя.

Мадритъ 11 серпня. Генералъ Вільсонъ здобувъ вчера на Порторіко мѣсто Коамо. Испанцѣ стратили 12 убитыхъ въ полковникомъ, 35 раненыхъ, 120 взятыхъ до неволѣ. — Маніля збомбардована. 1.500 домѣвъ зруйновано. Голодъ страшный. Люде живлять ся щурами. Окрѣмъ того панує тифъ.

Царгородъ 11 серпня. Порта надумуе ся, чи не позволити на поворотъ всѣмъ вѣрменьскимъ емігрантамъ, котрій схоронили ся на Кавказъ.

Александрія 11 серпня. Зъ Арабіи надходять дуже поважній вѣсти. Революційный рухъ росте зъ що-разъ бѣльшою силою. Порта выслала на мѣсце бунту значній вѣйсковій силы, а небавомъ вышле дальшій вѣддѣлы.

ВЕСНЯНКИ Crême Iris д-ра Whytt'-а. прищики, утробяний плями выгубляє успѣшно въ дуже короткомъ часѣ, водъ давна выпробованый правдивий въ пѣдписомъ д-ра Whytt'а. Цѣна слоика въ приписомъ ужитя 80 кр. Тѣлько 1

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 250—?

Надосланє.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ
Д-ръ Леонардъ Холовецкій
бувшій еляве-асист. ц. к. госпиталя Д-ра Корчиньского
осѣвъ въ СТАНИСЛАВОВѢ
улиця Собеского ч. 11.
301 3—5

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцѣ площа Галицкой



поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далекозиди, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, люпы, компасы райсцайґи, тасьмы мірничи, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.
Уряджене дивників електричных.
Всякі направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА"
у Львовѣ ринокъ ч. 10
выдало новый накладъ друкѣвъ
I. Друки правничі:
1. Позовъ въ справахъ дрѣбныхъ лібра по 25 кр.
2. Контрактъ купна и продажи I. ліб. по 40 „
3. „ „ „ II. „ по 40 „
4. „ „ „ III. „ по 40 „
5. Повномочія по 40 „
6. Подана о екс- и интабуляцію, забор а) б) в) г) лібра по 40 „
7. Пашпеы до подань о интабуляцію ліб. по 20 „
II. Друки для кас позичковых:
8. Дневникъ касовый лібра по 40 „
9. Книга довжникѣвъ „ „ 40 „
10. Книжочка для позичаючого 100 прим. „ 2— „
11. Скрипъ довжный „ „ „ 1·20 „
12. Книжочка вкладкова (щадн.) „ „ „ 3— „
III. Друки для крамниць:
13. Книжка товарова лібра по 40 „
14. Книжка касова „ „ 40 „
IV. Друки для читалень и кас позичковых:
15. Списъ членѣвъ лібра по 40 „
16. Грамоты членьскій читалень „Просвѣты" примѣрникъ по 2 „
За опаковане и оплату почты дочисляє ся належитость особно.

Церковь въ Островѣ п. Радимно має
на продажь
12 Апостолѣвъ и 12 праздникѣвъ на деревѣ, 2 образы намѣстнй и Архіерея на полотнѣ до иконостасу въ добромъ станѣ и дешево до продана. Информацін удѣлить радо Урядъ парохіяльный въ Островѣ. *Б. Гощій* парохъ.
303 2—3

Въ домѣ учителя знайде помѣщенє
ДВОХЪ СТУДЕНТѢВЪ
зъ доброго дому у Львовѣ. — Близшу вѣдомость удѣлить Всечестный Отець Ѳ. Гузаръ катихитъ Семинарін учит., ул. Длуґоша ч. 17. 302 2—3

ТУТКИ цигаретовй 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазурквичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12

Полички для членѣвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ" на 5½% и 1% додатку на кошты адм.
Информація и посередництво до заключеня обезпечень житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

Рѣкъ заснованя 1892
ТОВАРИСТВО
ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНѢСТЕРЪ"
перше и одиноке руске товариство асекураційне, препоручене Вел. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Вприсов. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, збѣже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.
„Днѣстеръ" вступивъ въ 6-ый рѣкъ своей дѣяльности зъ збѣльшеными фондами ґарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:
Фондъ резервовый 73.874·47 зр.
Резерва премій 52.269·40 „ } 176.143·87 зр.
Фондъ основный 50.000·— „
Выплачей шкоды до кѣнца 1897 року 430 100 зр. 42 кр.
Тарифы „Днѣстра" дуже умѣркованій, условія обезпечень користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра" принимае Банкъ краєвый при пожичках ипотечныхъ.
На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условія, представляє своими значными фондами найбѣльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускомъ языцѣ.
Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ" стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляє пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційній* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членѣвъ и третихъ осѣбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дѣстати може тѣлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". Информація удѣляє Дирекція листовно. 84 25—25
Зголошеня о удѣленє агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентѣвъ „Днѣстра", приймають ся.
Львовъ, ринокъ ч. 10. (ДОМЪ „Просвѣты".)

„THE GRESHAM"
Найстарше и найбогатше Товариство обезп. на житє въ Лондонѣ.
Найнизша премія Велика дівіденда.
Информацій удѣлае, проспекты и тарифу розсылае franco.
Антоній Кофлеръ 307 1—10
у Львовѣ, улиця Браєрѣвска число 14.

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львѣвск. університету
поручае
своє переплетниче и ґалантерійне заведенє
у Львовѣ, ул. Академична ч. 9. 366
Пѣдоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебникѣвъ, Евангелій, Молитовникѣвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумѣвъ, Манъ, Диньонѣвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

По низькихъ цѣнахъ
выготовляє
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 69—?

П. Т.
Маю честь завѣдомити, що небавомъ выйдетъ зъ-пѣдъ прасы П. (дополнительна) часть моего дѣла:
Молодый проповѣдникъ,
що содержує въ собѣ 40 найдоброрнѣйшихъ монхъ недѣльныхъ, праздничныхъ и случайныхъ проповѣдей. Цѣна одного примѣрника (съ почтовою пересылкою) тѣлько 1 зр. а. в. Грошѣ прошу якъ найскорше надсылати тѣлько на мій адресъ: Дорошовцѣ, почта Заставна, Буковина, — бо накладъ дуже малый.
Въ надѣи, що вп. духовенство будетъ пѣдпирати перше руске изданье сего роду въ Буковинѣ, збстаюсь
въ глубокомъ почтенію
АЛЕКСАНДЕРЪ МАНАСТЫРСКІЙ
278 1—1 священикъ въ Дорошовцахъ, почта Заставна

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ
Львовъ, Ринокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львовъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.
Продае дешевше нѣж всюды
портляндъ цементъ, папно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовй и штайнґутовй, огнетревалу папу дахову, асфальтовй плыты изоляційній, дестильовану смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ всякій матеріялы будовляній — заручуючи за нхъ доброту.
Предпрѣмство роботъ бетонновых и крытя дахѣвъ дахѣвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 46—?

І. А. Бачевскій у Львовѣ
ц. к. достава надворный 253 4—0

СПИРИТУСЪ НА НАЛИВКИ	Esprit de vin Marque d'or ПЕРШОЙ ПРОБЫ Найлѣпшой якости	СПИРИТУСЪ НА НАЛИВКИ
Почтова бляшанка	5 клґр.	Почтова бляшанка

Вже оплачено
до всѣхъ стацій Галичины всходной
Сиперфосфатъ 18% мінеральный 4 зр. 60 кр. Окостяный 4 „ 78 „
Мучки кѣстяній 2% азоту 12% кв. фос. розп. зр. 4·78 / 3½% „ 20% „ „ „ „ 5·96 / 2½% „ 30% „ „ „ „ 4·6. } за 100 кґр на мѣсцѣ
До стациі Галичины заходнои цѣны значно низший.
Найстрожша ґарантія, на основѣ аналізы контрольнои, безплатне выношченє знаменитых машинъ до сѣвбы навозовъ штучныхъ. 295 3—?
Найлучша томасина на складѣ.
Договій условія.
Прошу у власномъ интересѣ зажадати цѣнникъ и брошуру о ужитю штучныхъ навозовъ
Домъ рольничій
ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА
(BAHLSEN)
Бюро І. надавче ул. Кармелітска въ Краковѣ ч. 21

За певну и добру льокацію
поручаемо
4½% листы ипотечній
4% листы ипотечній короновй
5% листы ипотечній премійованій
4% листы товариства кредитового земского
4½% листы Банку краєвого
5% облїґаціи Банку краєвого
4% позичку краєву
4% облїґаціи пропінаційній
и всякій ренты державній
Тѣ папиры продаемо и купуємо по найточнѣйшомъ курсѣ деннѣмъ.
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. управв. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковомъ. 374 [3]

МАТУРИСТ семинара учительского з пятою клясою ґімназияльною гляда з днем 1 вересня с. р. лекції на селї. Зголошеня: Матурист poste restante Мости велики. 300 2—3

МУЖЕСКУ Безсильность 344
выликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усупе напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданихъ ілюстрована книга
Самоохорона д-ра Ретана
Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.
Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недуґъ и направили свои мужескій силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко надсилае тости, высылае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выданцѣвъ Р. Ф. Вірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagabuchhandlung in Leipzig.)

ДРОҐЪ кольчастый цинковый до огороженъ по зр. 4·50 за 100 метровъ. Топорцѣ лѣсовй до значеня деревъ (зъ двома довбльными буктами) по зр. 6,
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4 95

Розклад їзди поїздів зелїзничих
важний від 1 мая 1898
після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

поїзд посп.	поїзд особ.	до Львова	поїзд особ.	зі Львова
приходить о			відходить о	
	6.45	з Ілцкан	6.09	до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅝ до ¹¹/₈)	6.05	„ Ілцкан
	7.40	„ Янова	6.15	„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35	„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50 „ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15 „ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25 „ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35 „ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Ілцкан		9.53 „ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55 „ Бел ця
	1.01	„ Янова		10.55 „ Ілцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50 „ Янова (⅛ до ¹²/₈ неділі і свята)
	1.40	„ Сколього	1.55	„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ілцкан	2.08	„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15 „ Брухович (⅝ до ¹¹/₈ неділі свят
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40	„ Ілцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50	„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00 „ Стрия
	5.40	„ Ілцкан		3.11 „ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16 „ Зимної води (⅝ до ¹¹/₈)
нічн.				3.26 „ Брухович (⅝ до ¹¹/₈)
				4.55 „ Ярослава
	3.04	з Підволочиск на Підзамче	нічн.	
	3.30	„ „ „ головн. дворець		4.10 до Кракова
5.10		„ Кракова		5.20 „ Лавочного
	6.10	„ „		6.20 „ Янова (⅛ до ¹²/₈ в будні дні)
	7.57	„ Янова (⅛ до ²¹/₈ и ¹⁶/₈ до ²⁰/₈)		6.30 „ Ілцкан
	8.12	„ Брухович (⅝ до ²⁰/₈ и ¹²/₈ до ¹¹/₈ (¹/₇ до ¹²/₈)		6.40 „ Кракова
	8.31	„ „		6.55 „ Тернополя з голов. двірця
8.45		„ Кракова		7.— „ Лавочного
	8.53	„ Янова (⅛ до ¹²/₈ въ будний день)		7.10 „ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15 „ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		8.40 „ Янова (⅛ до ²¹/₈ и ¹⁶/₈ до ²⁰/₈)
9.45		„ Ілцкан		10.05 „ Ілцкан
9.55		„ Підволочиск на голови. дворець	10.40	„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.00 „ Підволочиск з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27 „ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одпѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папіръ зъ фабр. Черлянського. Зъ друкарні Інституту Ставропігійского.

Ч. 189 Львовъ, Пятница 31 Липня (12 Серпня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитших повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кинкинього 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ належитбет за инсераты явнѣй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатковъ

въ Австрій:	за границы:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попередне застереженя. — Реклямаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні приймають ся по 7 кр. 10 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератового або ся мѣсяць а въ рубрицѣ „Надсылане“ по 25 кр. а. в.

Поданки и инші доносеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Переглядъ політичный.

О недалекѣмъ скликаню рады державнои донѣсъ Linzer Volksblatt. За нимъ повторили сесю вѣсть и всѣ инші часописи, не находячи въ нѣй нѣчого такъ незвычайного и неимовѣрного. Одни чески часописи заявляють рѣшучо, що о такъ скорѣмъ скликаню парляменту не може бути й бесѣды. Narodni Listy, заперечуючи сесю поголоску, додають: „Вѣденьска телеграма орґану Ебенгоха есть чистою та не дуже геніяльною выдумкою. Бо и яку цѣль мало бы скликанє рады державнои? Лишь наивный може думати о пробѣ поставленя вѣденьского парляменту на ноги. По що правительство мае заколочувати спокій народных заступникѣвъ, змушувати их мучити ся спекою и скучностію не лишого мѣста?“ — Значить: о скликаню парляменту въ першихъ дняхъ вересня нема й бесѣды и конференцій міністрѣвъ будуть дальше тягнути ся... въ безконечность.

Вчерашна нарада австрійскихъ міністрѣвъ вѣдбула ся рано и пополудни. Пополуднева нарада тревала вѣдъ годины 3 до 6. Вечеромъ поѣхавъ гр. Тунъ до Ишлю здати цѣсареви справу о ситуаціи. Въ той способъ Тунъ розминувъ ся зъ Банфімъ, котрый вчера приѣхавъ до Вѣдни. Приѣздъ Банфіого и Люкаса до Вѣдня бувъ заповѣдженый, длятого въ мѣстѣ выкликавъ сензацію фактъ, що Тунъ утѣкъ имъ зъ-передъ носа на двѣ годины передъ приѣздомъ. Говорять, що сей наглый выѣздъ Туна до Ишлю ухвалено на міністерскѣй нарадѣ. Все те доказуе, якъ сильно заостривъ ся конфліктъ мѣжь обами шефами кабінетѣвъ.

Въ політичныхъ кругахъ вѣденьскихъ кружать найдивогляднѣйші поголоскы тѣмъ, що зарадить цѣсарь. Реакційні сферы австрійскі хотять выкористати внутрѣшный заколотъ и стараютъ ся довести до знесеня австрійскои конституціи, а обкроеня угорскои. Коли Угорщина покликувалась на §. 12 своеи конституціи, котрый лише зъ конституційною Австрією позволяе заключити угоду, то австрійскимъ політикамъ нелишало ся нѣчо иншого, якъ зложити до актѣвъ §. 14 и порозумѣти ся зъ власнымъ парляментомъ. Стало ся инакше. Австрійскі політики звернулись до угорского правительства зъ жаданемъ усуненя невыгѣдного §. 12. Сли-бы се стало ся, можна бы въ Австрій цѣлыхъ десять лѣтъ рядити пѣдъ охороною §. 14 нѣбы конституційно, але de facto абсолютистично. Вѣдъ хвилѣ, коли въ Австрій впали на той дикій концептъ, розпочали ся на цѣлѣй лінії напасти на Банфіого. О тую справу обкроена конституціи въ обохъ державахъ веде ся спѣръ и се заострило ситуацію. Въ добре поінформованыхъ кругахъ говорять, що становиско Банфіого захитане, що вѣнъ нині-завтра уступить. Коли-бъ се було правда, то оно значило бы, що проектъ австрійскихъ реакціонерѣвъ знайшовъ пѣдпору въ сферахъ рѣшаючихъ. Въ тѣй справѣ пѣвурядовый Pester Lloyd пише, що кріза дѣйшла до рѣшучои стадіи. Порозумѣня мѣжь угорскимъ и австрійскимъ правительствомъ нема. Въ тѣй справѣ выѣхавъ Банфі до цѣсаря до Ишлю. Всѣ угорскі часописи кинулись на спѣльныхъ міністрѣвъ Голуховского и Каляя за те, що они вмѣшали ся у внутрѣшній справы монархіи, а се противить ся конституціи. Ихъ посередництво мѣжь Австрією и Угорщиною скѣнчило ся дѣйстно на нѣчѣмъ; противно, положене лишь погоршило ся. Вѣдносины мѣжь обома половинами монархіи заострились до тои степени, що лишь безпроволочна интервенція короны може мати якій-небудь успѣхъ. Говорять, що зъ кѣнцемъ серпня цѣсарь поѣде до Будапешту и покличе до себе вызначнѣйшій личности зъ всѣхъ сторонництвъ.

— —

Въ Цетинію вѣдбули ся вѣйсковій конференціи мѣжь высокими болгарскими и чорногорскими офіцирами. Удержуе ся поголоска, що Чорногора и Болгарія заключали формальный союзъ пѣдъ охороною Россіи Балканьска ліґа, до котрои приступили також Греція и Румунія, буде мати на оцѣ лишь мирні цѣли и удержане status quo, а противили бы ся якѣй небудь експанзивній політицѣ, котрои не будь изъ сусѣдныхъ державъ.

Засѣданя македоньского конґресу въ Софіи замкнено. Выбрано комітетъ, котрый мае выготовити меморіялъ до державъ, жадаючій скорого переведеня програмы македоньскои автономіи. Комітетъ мае у властивѣмъ часѣ вручити меморіялъ державамъ. Центральный комітетъ мае також резвивати сталу и енерґічну дѣяльность въ тѣмъ напрямѣ.

— —

Испаньске правительство одержало вже зъ Вашингтону вѣдповѣдь на свою ноту въ справѣ условій мира и узнало ся за вдоволяючу. Французкій посолъ Камбонъ одержить имовѣрно нині повновласть пѣдписати протоколъ. Въ протоколѣ нема жадныхъ датъ що до евакуаціи Кубы и Порторіка. Испанцямъ вольно буде покинути острови зъ вѣйсковъ ми почестями. Испаньске вѣйско забере зъ собою оружє и цѣле выекзіповане. Въ Мадритѣ уважають миръ за запевненый.

Комендантъ повстанцѣвъ на Кубѣ занявъ Ґібару. Испанцѣ покинули мѣсто, полишаючи 1000 недужихъ и раненыхъ. Повстанцѣ на Филіпінахъ зачинають поступати нельояльно зъ американьскимъ вѣйскомъ. Пѣдчасъ атаку Испанцѣвъ на американьскій лінію повстанцѣ пѣдъ позоромъ, що се недѣля, цофнули ся и вѣдкрыли лѣве крило американьске. Агінальдо приготовивъ уже корабель, на котрѣмъ хоче утѣкати на случай, якъ бы Американцямъ не стало вже терпцю.

Урядова вѣйна противъ руского языка.

Зъ Жовквы пишуть намъ:

Нашъ „хитрый“ староста Чежовскій дуже дотепный. Долучаю Вамъ розпорядженя того-жь пана старосты до руского священика, выготовлене въ языцѣ нѣмецкѣмъ. Абы не писати по руски, пише красненько по нѣмецки:

Zl. 6381/1908/898. An Sr. Hochwürde Michael Gruszkiewicz gr. kath. Pfareer [!] in Bojaniec.

Nachdem ungeachtet der mit Kundmachung der k.k. galiz Finanz-Landes Direction — и т. д.

K. k. Bezirkshauptmannschaft Zolkiew am 25 Juli 1898. *Czezowski.*

Дальше дѣждемо ся вѣдъ п. Чежовского письмъ въ языцѣ хінськѣмъ, абы борони Боже, лише не въ рускѣмъ! А може то означае вже „поступъ“, що панъ староста „w szlachetnej walce“ зъ рускимъ духовеньствомъ о права руского языка забувае на свѣй „język urzędowy“? Тѣлько вытревайме дальше, Вел. отцѣ, а незадовго п. Чежовскій, не дѣждавши ся ордеру за свою „sprężystość“, залишить всѣ свои хитрощѣ.

Але мы въ Жовквѣ маемо не тѣлько хитрого старосту, але також хитрого начальника суду въ особѣ п. радника Крушельницкого [имя вказуе на рускій рѣдъ]. Ото погляньте, якій сей жрець Теміды рѣже „odezwy“ до рускихъ урядѣвъ парохіяльныхъ, и то таки просто на рускихъ ихъ письмахъ.

Nc. I 856/98 do 1. Odezwa! Wielebnemu gr. kat. Urzędowi parafialnemu w Turynce zwraca się z oznajmieniem, że do wypełnienia żądanego wykazu może być użyty druk ruski, który w swoim czasie wszystkim gr. kat. Urzędom parafialnym do wygotowania miesięcznego wykazu umarłych przez Sąd został udzielony. — Przytem zauważa się, że pismo sądowe skierowane było nie do osoby ks. proboszcza lecz do urzędu parafialnego jako urzędu państwowego prowadzącego metryki i dlatego wygotowane było prawidłowo w języku polskim, który w korrespondencyach z urzędami państwowemi jest językiem urzędowym. C. k. Sąd powiatowy w Żółkwi Oddział I 27. lipca 1898 *Kruszelnicki.*

Nc. I 856/98 2. Odezwa! Wielebnemu gr. kat. Urzędowi parafialnemu w Glińsku zwraca się z oznajmieniem, że odezwy były wygotowane w języku urzędowym, jakim w korrespondencyi z urzędami jest język polski. Uprasza się przeto o odpowiedź, gdyż inaczej będzie Sąd zmuszony użyć środków przymusowych. — C. k. Sąd powiatowy w Żółkwi Oddział I dnia 2 sierpnia 1898 *Kruszelnicki.*

Коли золочѣвскій судъ [гл. ч. 165 „Дѣла“] „памятаючи на свою обовязанність, котра ему не позваляе поважную ціль посвящати труднostям формальним“ изъ застереженемъ „требованію преподобного уряду парафіяльного удовлетворяе“ — то судъ жовквѣвскій не памятае не тѣлько на приписы законій, але навѣть на „обовязанність“ золочѣвского суду и просто зъ моста „zwraca“ рускі письма „z oznajmieniem“, що урядъ парохіяльный есть „urzędem państwowym“, отже обовязуе его „urzędowy język polski“ та ще грозить „środkami przymusowymi“!

Очевидно почувати пана радника Крушельницкого, що его арґументы не выдержать найповерховнѣйшои критыки — що урады парохіяльній не е урядами державными и що ихъ не може обовязувати „urzędowy język polski“, котрого она не обовязаній навѣть знати — було бы зовсѣмъ злишно, бо тутъ маемо дѣло не тѣлько зъ грубымъ невѣжествомъ, але просто зъ слѣпымъ польскимъ шовініямомъ, котрый татій панове Крушельницкій старають ся защепити навѣть въ судахъ.

Высше наведеній „odezwy“ — то не щось выимкового въ нашѣмъ судѣ, бо п. Крушельницкій засаднично ігнорує права рускаго языка и навѣть выроки доручае рускимъ сторонамъ выготовлені въ языцѣ польскѣмъ, хотяй позовъ вносить ся и розправа переводить ся по руски, а коли адвокатъ упѣмнувъ ся о рускій вырокъ, вѣнъ мавъ выразити ся, що адвокатъ его секуе.

Вѣдтакъ не дивниця, що адъюнкты стараютъ ся „подражата“ свого шефа въ карколомнѣмъ шовініямѣ.

Есть въ жовквѣвскѣмъ судѣ молодый адъюнктъ Руснъ Романъ Левицкій, сынъ поважаного радника высшого суду краевого и бувшого головы „Рускои Бесѣды“ у Львовѣ. Отже вѣнъ не тѣлько до рускихъ урядѣвъ парохіяльныхъ рѣже польскій „odezwy“, а руский позвы доручае сторонамъ польскій выроки, але навѣть на рускихъ рѣшеняхъ пѣдписуе ся по польски и не соромить ся передъ діюрністами заявляти, що „nie umie po rusku“. Цѣкава рѣчь, чи вѣнъ соромить ся рускиny, чи радше може такъ дуже боить ся. Сякъ чи такъ — радуй ся Руси своими сынами!

Але пречестній урады парохіяльній и взагалѣ Русины жовквѣвского повѣта нехай лишь вытревають въ борбѣ зъ тою бутою Поляквѣвъ и рускихъ слабодухѣвъ, всѣ нерускі письма нехай звертають судови и жадають рускихъ письмъ, а коли ихъ жаданю не буде вдоволено, нехай вносять жалобы до президія ц. к. высшого суду краевого у Львовѣ. Побачимо, хто выграе!

Також довѣдую ся, що Президія высшого суду краевого у Львовѣ мала выслати обѣжника до пѣдвластныхъ судѣвъ, въ котрѣмъ справу языка въ переписцѣ зъ рускими урядами парохіяльными нормуе въ той способъ, що тѣ письма, въ котрыхъ судъ жадае вѣдъ уряду парохіяльного предложеня якоись метрики або иншихъ вытягѣвъ метрикальныхъ, мають выготовляти ся въ языцѣ польскѣмъ! Коли се правда, то такій обѣжникъ бувъ бы противный выразному приписови закона и длятого наша львѣвска „Народна Рада“, сконстатувавши рѣчь, повинна внести въ тѣй справѣ представлене до міністерства, щобы бодай въ судахъ положити конецъ тѣй аномаліи, — а також нашій независимій послы при найблизшѣй сесіи парляментарнѣй чи соймовѣй не повинній о тѣй справѣ забути!

☛ **При змѣнѣ мѣсяця** просимо о **вѣдновленє передплаты** и при сѣй нагодѣ пригадуемо дотычнымъ Вп. читателямъ о **выровнане залеглостей**, щобы мы не були приневолені, зъ слѣдуючнымъ 13-ымъ с. м. дальшу высылку часописи застановити.

НОВИНКИ.

— Зъ Надвѣрной пишуть намъ: Въ переѣздѣ на Угорску Русь выступивъ мужескій хоръ „Львѣвского Бояна“ зъ концертомъ у Надвѣрнѣй дня 9. с. м. Простора сала громадского уряду зѣбрала всю руску доохрестну й мѣсцеву публику; Полякѣвъ було дуже мало. Продукціи хору выпали дуже гарно, а псаломъ „Услыши Господа“ Бортнянського нѣдспѣвано знаменито. Не дивo, бо хоръ зложеный изъ самыхъ найкрасшихъ рускихъ спѣвучихъ силъ и проводить имъ звѣстный дириґентъ о. В. Нижанковскій. Яко гѣсть выступила и на О. Шухевичѣвна зъ сольомъ „Цвѣтка дрѣбная“ збираючи за гарный свѣй спѣвъ расій оплески. Коли по хорѣ „Закувала та сива зазуля“ оплески не вмовкали, выйшли спѣваки зъ грѣмкимъ „Ще не вмерла Украина“ и се выкликало сильне вражѣне. По концертѣ наступила забава зъ танцами, и вела ся дуже жваво й весело ажь до бѣлого дня. Взагалѣ сей день полишить ся на довго въ памяти нашихъ Русинѣвъ, тымъ бѣльше, що мабуть не скоро будемо мати въ нашѣмъ кутѣ таку милу гостину. — *Гѣсть.*

— Вѣдъ якогось часу пѣйшла у Львовѣ поголоска, що посолъ Барвѣньскій хоче зложити мандатъ посольскій. Мы сей поголоски не нотували, бо вже и давнѣйше бували такій поголоски, а посолъ Барвѣньскій послуговавъ и до нинѣ послуе, хотяй до зложеня мандату взывано его зъ Каменеччины, и то въ способѣ дуже навѣть прикрый. Публично свого намѣру пос. Барвѣньскій доси нѣгде не заявивъ, а навѣть въ своѣмъ орґанѣ „Руслані“ на се не натикае. Отже розпущена поголоска може бути и якоюсь фінтою...

— Выборы до сойму буковиньского вѣдбудуть ся въ громадѣ сѣльскихъ дня 22 н. ст. вересня, въ мѣстѣ 27 вересня, въ палаты торговельной 26 вересня, а въ бѣльшои посѣлости 30 н. ст. вересня с. р.

— Коли мы того дѣждемо ся въ Галичинѣ? Россійске правительство выдало припоручене, щобы вѣдси теперь назва мѣсцевостій на дорогоказахъ въ т. зв. Царствѣ польскѣмъ [въ Конґресовцѣ] були выписаній въ двохъ языкахъ: въ россійскѣмъ и польскѣмъ. А у насъ на Галицкѣй Руси? кѣлько то е такихъ написей въ языцѣ лише польскѣмъ? На найблизшѣй сесіи соймовѣй повинній рускі послы не-мамелюки поставити внесене: Зваживши, що barbarzyńska Moskwa запорядила, щобы въ Конґресовцѣ .. були також написи польскій“, пѣдписаній вносять, щобы й на Галицкѣй Руси — и т. д.

— Вѣсти зъ Украины. Будова музея старинностей и штукъ красныхъ въ Кіевѣ розпочала ся вже на площи Александровскѣй. Вартѣсть роббтъ, якій мають довершати ся сего року, обчисляють на 200.000 рублѣвъ. — Въ губерніи волыньскѣй есть 12.827 бѣльшихъ власностій земскихъ; зъ того 1301 въ рукахъ Поляквѣвъ, але, що правда, польска власность переважно розсыпала. — Нашъ кіевскій музикъ-композиторъ Микола Лисенко, дотеперь професоръ школы небѣщика Блюменфельда, обнимае вѣдъ будучого року клясу фортепіяну въ музичнѣй школѣ Миколы Тутковского. — На дозволену теперѣшнымъ царемъ будову другого латиньского костела въ Кіевѣ зѣбрали Поляки доси 68.470 рублѣвъ.

— Вѣсти зъ Чина Василіяньского. Въ монастири въ Кристинополи зайшли змѣны особъ. На ректора семинаря [въ котрѣмъ есть блызько 20 клириковъ] приходить зъ Бучача Ѳзуитъ кс. Ліцъ на мѣсце дотеперѣшного ректора Ѳзуита Вароля, котрый вѣдходить на місіонара. Кромѣ ректора Ѳзуита е въ Кристинополи ще два Ѳзуиты: Мастай и Верчиньскій; сей другій [зъ бородою и зъ вусами] вертае до Румунія, а на его мѣсце прийде якійсь инший. Рѣвно-жь приходить до Кристинополя игуменъ львѣвского монастыря о. Шептицкій на професора клириковъ, а игуменьство у Львовѣ обѣймае о. П. Филясъ.

— Огнѣ. Зъ Бродщины пишуть намъ зъ вчера: Дня 10 серпня о 3 годинѣ зъ полудня повставъ огонь *въ Понивѣ великій* (коло Бродѣвъ) и при великій спекѣ а сильнѣмъ вѣтрѣ обнявъ въ короткѣмъ часѣ велику часть села. Ратунокъ бувъ майже неможливый, бо хаты побудованій дуже густо, а до того всѣ людо окрѣмъ дѣтей були въ поли. На помѣчь выслала мѣсцева графиня Борковска своихъ офіціялістѣвъ зѣ службою и зъ одною сикавкою, а зъ Бродѣвъ приѣхала пожарна сторожа зъ двома сикавками. По великихъ трудахъ удало ся огонь зълькалізувати, все-жь таки 29 нумерѣвъ, межи тыми и школа, згорѣли цѣлковито зѣ всѣми будынками напознеными збѣжемъ и зѣ всею обставою господарскою. Люде, въ бѣльшій части маючій, остались лищень въ тѣмъ, що мали на собѣ. Въ огни спаливъ ся 5-лѣтный хлопець, а одна невѣста дуже сильно попекла ся. Згинуло також кѣльканацять штукъ товару. Пѣднести треба зъ признанемъ, що крѣмъ мѣсцевои п. графинѣ, дѣдичь сусѣдного села Суходоля п. Роттеръ, побачивши огонь, выславъ всѣхъ своихъ роббтникѣвъ на ратунокъ. Изъ погорѣлцѣвъ 6 не було обезпеченыхъ, прочій були въ части обезпечені [и то лишь будынки, а не збѣже] въ „Дністрѣ“, „Славіи“, и въ Краковскѣмъ товариствѣ. Найбѣльше потерпѣла „Славія“, вѣдтакъ „Днѣ-

МАЛЯГА ЗЪ ХІНОЮ и МАЛЯГА ЗЪ ХІНОЮ и ЗЕЛѢЗОМЪ
яко знамените средство въ ослабленіяхъ, реконвалесценціи и т. п. обвахъ.
Цѣна бутильки 3 корони.

Головный складъ и аптека
Жигмонта Рукера
9 подъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 251—?

стеръ", де було обезпеченыхъ 7 газдівствъ на 2.500 зр. Брідскій „фаярманы" замість потѣшати бѣдныхъ погорѣльцівъ обезпеченыхъ въ „Дністрѣ", почали на нихъ сварити, що они могли въ руськомъ „Дністрѣ" обезпечити ся, и запевняли, що „Дністеръ" ихъ ошукав Правда, яку то вѣдповѣдну хвалю выбрали собѣ patryotniki фаярманы на оказанє польского патріотизму?! — Вже доба минає, а ще огонь на згарищахъ сильно горить, а люде дармо стараютъ ся угасити; але може сильный дощ, що нѣкъ-разъ зачинає падати, поможе бѣднымъ людямъ въ ихъ немочной борбѣ зъ страшнымъ елементомъ. Може бы хто зъ Вп. Родимцівъ змилував ся надъ бѣдными погорѣльцями и прислав для нихъ яку жертву на руки мѣсцевого пароха о. Юл. **Турковича, а заслужив бы собѣ ласку Божу и вдячність людей!** — *Н. Н.* — Зъ Рогатинщины пишутъ намъ: — Дня 7 с. м. въ полудне згорѣли въ Журовѣ [пов рогатинського] чотири хаты зъ цѣлымъ сегорочнымъ добуткомъ и зъ прочими будинками [въ тыхъ двѣ жидівскій]. Церковь була у великомъ небезпеченьствѣ. Въ однѣй погорѣвшѣй хатѣ мѣстила ся читальня. Погорѣвшій загороды булы обезпечений [обѣ селянській въ „Дністрѣ"]. При ратунку показала ся нездарность уряду громадского, брак приладовъ огневыхъ и воды, хоть въ Журовѣ є ставъ и рѣка. Ратунокъ треба приписати людямъ зъ Жеборбки и зъ Григорова. — Власти повинні наказати завести по селахъ всякій средства осторожности, а наші люде нехай не забувають обезпечуватись и памятати на руске товариство обезпечень „Дністеръ"!

— Гине жовнѣрь и безъ вѣйны. Въ понедѣлокъ на досвѣткахъ выйшовъ изъ Золочева 3-ій баталіонъ 89 полку пѣхоты до Львова на великій вправы. Страшна спека, тяжке „Marsch adjustirung" [цѣлковите уоружене зъ всѣми ковечными рѣчами, якъ плащь, торністра, чоботы и т. и.], а також вправы въ дорозѣ такъ обезсилили людей, що падали по дорозѣ якъ мухи. Въ второкъ коло Куткора упавъ фрайтеръ 11 компаніи Коритковичь, а веселый зельзницею до шпиталя до Львова сконавъ у дорозѣ. Баталіонъ, прибувши до Львова, бувъ сильно зменшеный. Гей, панове команданты! тажь се не вѣйна...

— Духъ пок. Кардинала. Ледви три днѣ минуло вѣдъ часу якъ въ криптѣ св.-юрскон церкви зложено тѣло пок. Кардинала на вѣчный выпочинокъ, а вже фантазія „народця" львівского прикрашує его стать казочнимъ видомъ и наказуе ему по смерти брати дальшу участь въ земскихъ справахъ и турботахъ житя. Вчера оповѣдали собѣ „людцѣ" у Львовѣ „гідный вѣры" фактъ на основѣ „очевидця", якогось сторожа церковного, що въ двохъ послѣднихъ ночахъ, коли на вежахъ и годинникахъ вѣдзвонили ся звоны вѣщуючій повѣчь, въ пивниці церкви св. Юра выступали днѣ постати въ довгихъ рясахъ. Одна высока, въ снѣжне бѣлыхъ фелонахъ, а друга низша, и не дотыкаючи ся землѣ уносилась у воздусѣ надъ церквою и площею св. юрскою. Перестрашеный сторожъ мавъ бачити на власній очи, якъ одна стать высша подобна до пок. Кардинала, звернула ся въ сторону церкви и зъ заломаными руками глядѣла на сіяючій хрестъ на банѣ церковнѣй. Загальну цѣкавість будило лише питанє: хто бувъ той другій духъ? Сего не знали анѣ оповѣдаючій „людцѣ", анѣ мабуть самъ той сторожъ церковный.

— Хоръ „Надежды Славяньскои", котрый кільканацять концертівъ давъ сего року у насъ въ Галичинѣ [два у Львовѣ], перебуває теперь въ Нѣмеччинѣ. Та нѣмецкій дневники цѣлкомъ нелестно пишутъ о характерѣ „директорши" Н. Славяньскои. Описують, що она въ нелюдскій способъ выкористує своихъ хористівъ и дуже жестоко зъ ними обходить ся. Отѣмъ писали свого часу и вѣденьскій дневники. Münchener Post [въ Баварії] описує поведенє Н Славяньскои зъ дѣтьми належачими до хору. Дѣти терпѣли систематично голодъ, за поживу дѣставали денно пару малыхъ ковбасокъ и три разы денно по кусинку хлѣба. Теплій стравы дѣставались имъ тѣлько три разы на мѣсяць На стравне для пятнацатеро дѣтей выдавано денно лише 3 марки [1 зр. 80 кр.] Наслѣдкомъ бруду кинула ся у дѣтей короста. До того Славяньска ще й била дѣтвору. Се все вымѣдала власть. Декотрій члены хору, не выдержавши, поутѣкали и глядали охороны въ консулятѣ россійскѣмъ. Вкінци вмішало ся въ справу баварске правительство и наказало Славяньскій выѣздити изъ Баварії.

— Зъ Самбора просять насъ оголосити: Музикально-вокальный вечерокъ споluчений зъ танцями вѣдбуде ся въ Самборѣ при нагодѣ загальныхъ зборівъ тамъ же членівъ общества им. М. Качковского дня 8 м. ст. вересня 1898 въ сали Народного готелю о 8 годинѣ вечеромъ. Програма того вечерка буде оголошена пізнѣйше. Чистый дохідъ зъ вечерка призначеный на помноженє фонду будовы рускои Бурсы въ Самборѣ. Стрій народный або візитный. Вступъ вѣдъ особы 1 зр. 50 кр. Особныхъ запрошень розсилатись не буде. — Именемъ комітету вечеркового *Ил. Гмитрикъ.*

— Новинки зъ Моршина. Вчера 10 м. ст серпня с. р., померъ тутъ полковникъ-авдіторъ Пінкасъ, вѣдъ довшого вже часу недужій на поражене тѣла. Нинѣ вѣдвозять звѣдси его тѣло до Львова и тамъ похоронять. — Руска кольонія въ купелевѣмъ заведенію збѣльшила ся знову двома Русинками и одным Русиномъ. Прибули сюды сими днями: панъ Каратницка зъ Петранки, п-на Коваль ска зъ Львова и п. Збудовскій, купець зъ Николаева надъ Дністромъ. Житє въ заведенію досыть весело: майже що тыждня маємо тутъ або аматорскій представленя, або взагалѣ займаючій забавы. Користаємо зъ ферій тай знову до роботы! — *Той самъ.*

— Зъ Нижнева пишутъ намъ: Въ Нижневѣ утопили ся въ Днѣстрѣ два парубки, браття Пелепеньки, дня 8 с. м. Старшій зъ нихъ числивъ 22 роки а молодшій 18 лѣтъ. Нещасній купали ся въ небезпечнѣмъ мѣсци рѣки „вирокъ" знанѣмъ. Тѣла ихъ найдено аж дня 10 с. м.

— На Днѣстрѣ въ Нижневѣ вѣдбували сего **тыждня двѣ ескадроны уланівъ вправы переплыванія рѣки на коняхъ. Вправы выпали взагалѣ вдоволяючо.**

— **Въ Долинѣ**, якъ доносять польскій дневники, завязало ся товариство взаимнои помочи учителівъ и учительокъ. Товариство се заложило собѣ крамницю въ рѣзными приборами до писаря и шкільными книжками, а доходы зъ тои крамницѣ мають обертатись на цѣли товариства.

— **Выдатки на дневникарскій вѣсти американськои вѣйны.** Ню-іоркскій дневники World и Journal и New York Herald выдають тыжднево на справозданя зъ поля іспаньско-американськои вѣйны 40.000 долярівъ (100.000 зр.) Одинъ се не здає ся такъ дорогимъ, коли зважити, що самъ тѣлько New York Herald за-для справоздань удержує чотири кораблѣ въ рѣзныхъ мѣсцяхъ вѣйны. Одинъ такій репортерскій корабель кружить коло Порторіко, два коло Сантяго, а четвертый кружить по Океанѣ „въ тайнѣй місіи". Допысувателъ лондоньского дневника Times п. Реддінгъ зъ Ню-Іорку перебуває постѣйно на кораблѣ адмірала Сампсона и въ сей способъ черпає свои вѣдомости зъ перщого жерела. Газета Herald **завела въ Кейвестѣ на часъ вѣйны власну редакцію.** Крѣмъ того въ Кейвестѣ, головнѣй **пристани для** американськои фльоты перебуває **бѣльше** якъ 600 справоздавцівъ, а друге таке число бівакує въ Тампѣ.

— Дрѣбні вѣсти. Маршалокъ краевый гр. Бадені выѣхавъ на кільна днівъ до Радехова; поверне зъ второкъ. — На директора львівскои школы лѣсовои покликує краевый выдѣлъ провізорично на одинъ рѣкъ Володисл. Малачиньского, управителя лѣсівъ и доменъ въ Тартарова.

Наука, штука и література.

— Збірник математично-природописно-лікарскої секциї Наукового Товариства ім. Шевченка. Т. III. Випуск II. Часть математично-природописна під редакцією Івана Верхратского і Володимира Левицкого. У Львові, 1898. — Стор. 14+10+14+13+8; ціна 2 корони. — Зміст: 1) Сим. Сидоряк: Про ногастки (Myriopoda) зібрані в Галичині в протязі року 1897. 2) Ів. Верхратский: Нічна лівка мотилів на квітних цьвітах. 3) Кл. Глібовицкий: Права руху маятника. 4) Вол. Левицкий: Матеріали до фізичної термінольогії, часть 2 і 3. 5) Др. О. Ч: Огляд росийських часописей науково-природописних за рік 1897.

— 1869—1898 „Січ". Альманах в память 30-их роковин основаня товариства „Січ" у Відни. Коштом і заходом товариства. У Львові, 1898. З друкарні Наукового Товариства ім. Шевченка. — Сторінок 241 малом 8 ки; ціна книжки 1 зр. а. в.

Зміст Альманаха такій: 1) Передне слово (вѣдъ редакційного комітету); 2) 1868—1898 (поезія) Сильвестра Яричевского; 3) Істория Січи, написав Мирон Кордуба; 4) Мої знакомі. Ескіза з колишньої рускої кольонії у Відни — написав Я Окуневскій. 5) Ренегат, оповіданє Романа Сембратовича. 6) „На послухани", частина повісти Богдана Лепкого. 7) Пан оберлайтнант З циклю „Чорні душі" (оповіданє) Сильвестра Яричевского. 8) Туман. Образець суспільній — написав М. Кордуба. 9) Життя і страждане і спіймане і смерть і мука і прославленє преподобного Селедія. Поезія Івана Франка. 10) Із гір Гімалайских. (Одна картина з подорожних споминів, списана по поводу депутациї у Відни.) Я. О. 11) 3 поезий в прозі: а) Ангел заточани, Сильв. Яричевского. — б) Справедливість, М. Кордуба. — в) Кат, С. Яричевского. — г) Милосердє, М. Кордуба. — д) Котярка, С. Яричевского. 12) За ідею? Оповіданє Павла Демця. 13) Ліллі, оповіданє Р. Сембратовича. 14) Михайло Петровичь Драгоманів. З моїх споминів. Нап. Д р Я. Окуневский. 15) Аргонавти, комедия в 3 дїях Григория Цеглинського. — Списокъ голов „Січи" 1868—1898. — Почестні члени „Січи" 1868—1898.

— Дзі доля. Повість Данила Мордовця. У Львові 1898. Накладом Редакциї „Літер.-наук. Вістника". — Стор. 146 вел. 8 ки. Ціна 1 зр.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На Руску Бурсу въ Стрыю вплынули за часъ вѣдъ 1 сѣчня по 15 липня с. р. слѣдуючій жертвы грошей:

А) титуломъ одноразовыхъ датківъ: Выс. Соймъ краевый 100 зр; Его Ем. Кардиналъ Сембратовичь и Долиньска Рада повѣтова по 50 зр; д-ръ Вол. Охримовичь збравъ въ домѣ о. Іос. Охримовича у Велдѣжа 30 зр. 50; Стрыйске товариство задаткове 20 зр.; магістратъ мѣста Волехова и торговля пп. Лехицкого и Костиркевича по 15 зр.; о Ив. Клосевичь зъ Гнильча и складка въ домѣ Льва Вѣлецкого въ Кальпомъ по 10 зр.; Брацтво церковне зъ Добрина и Добрівлянъ 8 зр., зъ Дулибъ и Грабовця 4 зр., зъ Горнього 2 зр., въ Сѣхова 1 зр., зъ Баличь подорожныхъ 5 зр., зъ Судятичь 3 зр., зъ Линовъ Соколовскихъ 2 зр., зъ Лисятичь гор. 5 зр., зъ Пукеничь 1 зр. 50 кр. о. Щуровскій вѣдъ громадянъ Нинева гор. и дол 7 зр. 50 кр. и 3 зр.; складка въ церкви Дашавы и Юсиптичь 2 зр. 50 кр., Емиль Пелехъ зъ Янова 5 зр.; Смоловховскій изъ Стрыя 4 зр.; инж. Токарскій зъ Стрыя и Бервидъ зъ Стрыя по 1 зр. о. Вачиньскій зъ Синевѣдска 1 зр., о. Шуховскій зъ Братковець 2 зр., д-ръ Ст. Федакъ зъ Львова 3 зр. 90 кр., аптикарь Ліхмілеръ зъ Стрыя 1 зр. 6 кр.

В) Титуломъ вкладокъ членьскихъ: Ем. Пелехъ зъ Янова. Брацтво церк. зъ Довгого, М. Нагорнякъ зъ Сѣхова, о. Кобриновичь зъ Жупанього, Лука Чабакъ зъ Горнього, Яцъ Голѣйчукъ зъ Перевозця, о. Вас Петликъ зъ Комарна всѣ по 3 зр.; д-ръ М. Бодлускій зъ Болехова 5 зр., Стрыйскій члены: о. Ол. Бобикевичь, судья Глушкевичь, Павликъ, Квартацкій и Вол. Клосевичь по 2 зр., Чапельскій 2 зр. 25 кр., И. Вахнянинъ, Игн. Гошовскій, Ив. Логиньскій, о. В. Сельскій, Вол. Варивода, о. Юл Федусевичь по 1 зр. 75 кр., Ив. Ревакевичь и Левъ Кордасевичь по 1 зр. 50 кр.; Дим. Хирівскій 1 зр. 25 кр.; Игн. Левицкій и Яківъ Войкевичь по 1 зр., панѣ М. Олесницка, д-ръ Вол. Охримовичь и Юл. Костецкій по 75 кр.

Вѣдъ Выдѣлу Руской Бурсы Стрыйскои.
Юл. Федусевичь предсѣдатель.
Ив. Вахнянинъ, секретарь.

Телеґрамы „Дѣла".

Вѣдень 12 серпня. Австрійске товариство держанныхъ зелѣзниць розпорядженемъ зъ 30 липня завело ческій языкъ службовый въ деякихъ околицяхъ Чехіи.

Вѣдень 12 серпня. Мимо заперечень ческихъ дневниківъ вѣрять въ погодоску о отвореню рады державнои въ половинѣ вересня.

Лондонъ 12 серпня. Зъ Африки доносять о замордованю збунтоваными мурінами кількохъ англійскихъ місіонарѣвъ. Одного зъ учасниківъ тои рѣзни, мурінського вождя Ферізанта зловлено.

Амстердамъ 12 серпня. Страйкъ роббітниківъ занятыхъ при декорованю улиць на коронаційній торжества шириться що-разъ бѣльше. Соціялісты агітують за загальнымъ страйкомъ пѣдчасъ коронаційныхъ торжествъ и у всѣхъ мѣстахъ уряджують збори зъ протестами противъ тыхъ торжествъ.

Парижъ 12 серпня. Судъ неувзгляднивъ обжалованя Христіяна Естергазого внесеного противъ майора Естергазого о обманьство. — Адвокатъ Золѣ Лаборі зажадавъ вѣдъ генерального прокуратора, щобы позволивъ ему вглянути въ акты справы Естергази-Пей. Прокураторъ вѣдмовивъ сему жаданю. — Нинѣ вѣдбуде ся нарада прокураторскои палаты, чи Естергази и панѣ Пей мають бути ставленій передъ судъ присяглыхъ, чи нѣ. Сли орѣчене выпаде заперечуючо, то Естергазого выпустять изъ вязниці.

Брукселя 12. серпня. Анархістъ Віленсъ стрѣливъ два разы до офіцира, котрый хотѣвъ его арештувати, и раниві его. Утѣкаючи раниві ще двохъ прохожихъ, що хотѣли его зловити. Мимо того его зловлено. При ревізіи въ его мешканю подыбано ще двохъ анархістівъ, котрій також правительали поліцію стрѣлами. **Поліція вѣдповѣла такъ само и одного зъ анархістівъ смертельно ранила.**

Бѣлградъ 12 серпня. Король Александеръ ѣде на Вѣдень до Карльсбаду.

Брукселя 12. серпня. Тутъ вѣдбувъ ся величезный мітінґъ ліберадівъ и соціялістівъ для запротестованя противъ варварскихъ засудівъ італійскихъ судівъ зъ причины послѣднихъ розрухівъ.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои



поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:
окуляры, пінсры, лорнеты, бінокля, далековиды, баронетры, термометры, рѣвній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайни, тасьмы мѣрничій, піоны, лібеля, манометры и т. п.
Уряджене дзвонківъ електричныхъ.
Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПІЕ
въ реставрациї НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкані легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣреннѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить зъ моєи реставрациї, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжна, въ великій выборъ страв и напитківъ заосмотрена кухня.

79 185—? Зъ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Молодець посідатель із тратної реальности в місточку, властитель меншої посілости на провінції, з пенсією річною на разі 400 зр. предприємець, хоче в сей спосіб за-для браку часу по дружитись з Русинкою панночкою або вдовицею посажною 2000 зр. Листи і фотографії прошу прислати до адміністрациї „Діла". — За дискрецаю ручить ся словом чести. 304 2—2

Ученики
4-ої норм., I і II-ої гімназ. знайдуть помішеня у Львові разом з синами підписаного в солідним домі під наглядом старшого рутинованого педагога. — Бливше пояснить: о. П. Петрицкій, парох в Колоколині п. Бучачівці. 288 4—3

Шукає мѣсця до заряду дому вдова по священику зъ середнѣмъ вѣцѣ, до дому священника або вищого. Адреса: М. Степанова, Вишнівчикъ п. Гологоры. 297 4—4

ДРОТЪ кольчастый цинковый до огороджень по зр. 4·50 за 100 метрівъ. Топорця лѣсовій до значеня деревъ (зъ двома довбльными буктами) по зр. 6,
поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля желѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 286

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичь. Львівъ ул. Галицка ч. 12.

Старша женщина
сирота по бл. п. о. Трещаковскѣмъ, пошукує мѣсця до вдівця яко господиня. Адреса С. Т., Мшана, у Вп. паньства Масликівъ. 292 1—3

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймає замовленя и посередничить въ закупнѣ:
СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ
просто зъ фабрики
Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільограмівъ loco фабрика.
Вино
въ барилкахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.
Кадило
мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літоґрафічне
ЗАВЕДЕНЄ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
выготовляє
всякій літоґрафічній выроби
звычайній візитовій білєты
вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появившій ся візитовій білєты зъ гербомъ Галицкои Руси въ красякъ по 1 зр. 80 кр. за 100 штукъ зъ касеткою. 188 27—51

ТИПОГРАФІЯ зъ кавчуковыми фіренками для кождого легко надаваючи ся, почавши вѣдъ 1 зр. и выше. Стампіль металевій и кавчуковій гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ днѣй и граверованій и проче доставляє и выконує якъ найдешевше и найстаранніше
артистичне ритовниче заведенє
А. ЗІ'МАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.
Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою.
290 4—6

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвічальный редакторъ Иванъ Белей Папѣръ зъ фабр. Черлянівовъ Зъ друкарні Інституту Ставропігійского.

Ч. 170 Львовъ, Субота 1 (13) Серпня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣйшій“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кнайзівого 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот за инсераты платный у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літор. додатками

въ Австрій:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поединоке число комплетъ 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератовой або ихъ мѣсце в „въ рубрицѣ „Надіслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домагаюча приватні чисника ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Чи конечній є для насъ касы позичковій Райфайзена*).

Справа організацій дешевого и добового кредиту селяньского въ Галичинѣ стоитъ у насъ на дневнѣмъ порядку не вѣдъ нинѣ, переважно зъ ініціятивы поодинокихъ людей або товариствъ. Теперь стане она предметомъ загальной дискусій наслѣдомъ дослѣдовъ Выдѣлу краевого, що постановивъ на найблизшій сесіи Сойму краевого предложити свій проектъ орґанізацій касъ сѣльскихъ позичковыхъ и ощадности пѣсля систему Райфайзена, на пѣдставѣ справозданя члена Выдѣлу краевого д-ра Савчака, що зволивъ своими помѣченями подѣлити ся зъ читателями „Дѣла“. Зовсѣмъ не маючи на цѣли зъупиняти змагання нашои автономіи краевои до несеня помочи селяньству, намѣряю на пѣдставѣ власного досвѣду высказати деякій вѣдмѣнній гадки пѣдъ осудъ прилюднои розваги.

За привѣдъ до впроваджения касъ позичковыхъ Райфайзена мають служити отсій точки: 1) обмежене дѣяльности касы позичковои на одну громаду: 2) необмежена порука членѣвъ касы; 3) найнизшій удѣлы членьскій зъ щадничимъ опроцентованьмъ; 4) безплатный зарядъ зъ выимкомъ рахмістра; 5) принимане всякихъ ощадностей; 6) можливо найнизшій процентъ вѣдъ позичокъ; 7) выключене векселя. Належитъ отже застановити ся, чи тій головній основы сѣльскихъ и маломѣскихъ касъ позичковыхъ є справедливій и користній для насъ, та чи конечно намъ наслѣдувати у всѣмъ Райфайзена.

До 1). Обмежене дѣяльности касы позичковои на одну громаду, выимково такожь на найблизшій громады сусѣдній, є вказане вже въ огляду на самъ мѣсцевый характеръ того рода касъ; на ихъ незначній фонды; на окремій интересы господарскій интересованыхъ громадъ зъ особна; на близше заинтересоване самою касою, та на саму контролю заряду вѣ стороны членѣвъ касы и заряду касы супротивъ потребы и выкорыстаня кредиту черезъ членѣвъ. Однакъ тій користи дасть ся осягнути въ кождѣмъ родѣ мѣсцевои касы позичковои, коли тѣлько будуть люде способній до ей ведени, що переконають щиро своихъ громадянъ про великій користи самопомочи дрѣбными капіталами, злученыма разомъ для спѣльныхъ цѣлей господарскихъ членѣвъ касы, и не конче шукати тутъ чужихъ примѣровъ, позаякъ они не переконають нашихъ людей.

До 2). На потребу необмеженои поруки за зобовязаня товариства вказуе тѣлько тота одинока обставина, щобы улекшити добуте потрѣбныхъ капіталовъ вѣдъ осѣбъ третихъ, зглядно вѣдъ институцій кредитовыхъ высшого степеня, що звычайно въ мѣрѣ одвѣчальсти членѣвъ отвираютъ касамъ позичковымъ вѣдповѣдный кредитъ. Въ самѣмъ дѣлѣ однакожь правильне ведене касы позичковои черезъ ей зарядъ становитъ найпевнѣйшу запоруку для даючихъ кредитъ и вкладаючихъ ощадности, натомѣсть необмежена порука може людей вѣдстрашувати вѣдъ приступленя до товариства та остаточно не доводитъ до пожаданои цѣли, на що маемо доказъ въ ліквідаціяхъ галицкихъ стоваришень зъ необмеженою порукою.

До 3). Коли касы Райфайзена зовсѣмъ не звертаютъ уваги на членьскій удѣлы и тѣлько для доповненя формальности закона о стоваришеняхъ заробковыхъ и господарскихъ жадаютъ малыхъ удѣловъ та опроцентовуютъ ихъ такъ якъ вкладки щадничій, то видно, що удѣловъ членьскихъ непотрѣбно, и у насъ можна бы ихъ заступити дрѣбными вкладками членьскими на пѣдставѣ закона о товариствахъ зъ 15 падолиста 1867 В. з. д. 134, що збѣльшували бы маетокъ позичкового товариства добродѣйного и дотичнымъ членамъ забезпечували бы право хѣснованя зъ добродѣйствъ товариства, то є въ фонду позичкового, пѣдъ приступными условіями.

До 4). Безплатный зарядъ товариства въ выимкомъ рахмістра не є нѣякою питоменою цѣхою мѣсцевого товариства позичкового, та при кождѣмъ родѣ касъ позичковыхъ добродѣйныхъ дасть ся ухвалити, якъ тѣлько найдуть ся люде охочій до працѣ для добра громады.

До 5). Принимане всякихъ и найменшихъ ощадностей є рѣчею самозрозумѣлою, въ огляду на потребу будженя духа ощадности помѣжь якъ найширшими верствами суспѣльности, та въ огляду на самъ интересъ касы, щобы придбати бѣльшій фондъ, и отсе практикуе ся у насъ вже теперь въ касахъ позичковыхъ читалень „Просвѣты“, заложеныхъ на пѣдставѣ закона зъ р. 1867.

До 6). Побиране можливо найнизшого процентy вѣдъ удѣленыхъ позичокъ лежитъ въ интересѣ розвою кождои институцій кредитовои, а тымъ бѣльше мѣсцевои касы, та залежитъ вѣдъ стану щадницѣ и вѣдъ кредиту зѣ стороны союзнои институцій кредитовои, та дасть ся лекше перевести въ добродѣйнѣмъ товариствѣ кредитовѣмъ безъ удѣловъ, якъ въ стоваришеню заробковѣмъ и господарскѣмъ зъ удѣлами.

До 7). Вексли выключене векселя зъ обороту кредитового є чистымъ упередженемъ, а нѣякимъ розумнымъ аргументомъ противъ уживаня формы векселевои, позаякъ самъ векселъ улекшуе тѣлько стягане вѣрительности на случай неоправданои проволоки позичаючого, та дае спроможность скоршого забезпеченя довгу, якъ звычайный скриптъ довжный. У насъ въ краю до сего часу звычайно уживаютъ мѣсцевій касы позичковій скриптовъ довжныхъ, головно за для непись менности позичаючихъ, а покрытє довгу векселемъ може спонукувати зарядъ касы до припильнованя вчасной сплаты довгу, щобы векселъ по уплывѣ трохъ лѣтъ не улягъ задавненю. Впрочѣмъ покрытє позички векселемъ або скриптомъ довжнымъ не змѣнае въ нѣчѣмъ самои сути и цѣли мѣсцевои касы позичковои.

Всѣ про то користи, якій принести можуть нашому народовои касы позичковій и щадничій системы Райфайзена, можемо мати зъ нашихъ товариствъ и касъ позичковыхъ, заложеныхъ на пѣдставѣ закона о товариствахъ зъ 15. падолиста 1867, В. д. 134, яко товариствъ чисто добродѣйныхъ, зъ одинокимъ выимкомъ необмеженои поруки всѣхъ членѣвъ. Замѣсць того радить собѣ нашій касы позичковій въ той способѣ, що въ случаю потребы члены заряду касы до неподѣльнои руки (солідарно) затягаютъ позички для свого товариства, позаякъ въ ихъ рукахъ лежитъ користно ужити и вѣдтакъ стягнути розпозичені квоты вѣдъ членѣвъ товариства позичкового. Тутъ однакъ не будутъ всѣ члены товариства необмеженою порукою вѣдповѣдати за несовѣстне орудоване заряду касы, але той самъ зарядъ касы буде пѣдъ моральнымъ и матеріальнымъ примусомъ вести якъ слѣдъ дѣло касы, та въ той способѣ нѣхто невинно не понесе страты. Вѣдстрашаюча порука необмежена всѣхъ членѣвъ товариства злагодить ся порукою тыхъ, що повинній вѣдповѣдати за правильне ведене справъ касы позичковои...

Безоглядне попираня касъ позичковыхъ систему Райфайзена, що-до котрыхъ у насъ обовязуе законъ о стоваришеняхъ заробковыхъ и господарскихъ зъ 9 цвѣтня 1873, В. з. д. 70, значило бы внести все, що доси зроблено для кредиту льокального, и розпочинати нову коштовну та ризковну роботу ab ovo. Самій кошты закладаня такихъ касъ позичковыхъ вразъ зъ зареестрованьмъ и конечными книгами до дѣловодства выносятъ сотки тысячъ въ нашѣмъ краю; дѣловодство стоваришень заробково-господарскихъ є трудне и незрозумѣле для нашихъ людей, а хосенъ звѣдси може бути меншій якъ зъ звычайныхъ товариствъ позичковыхъ, основаныхъ на пѣдставѣ закона зъ р. 1867.

Уважаю, що добродѣйній товариства позичковій, якъ касы позичковій при читальняхъ „Просвѣты“ або самостѣйній товариства позичковій заложеній пѣсля взору выданого товариствомъ „Просвѣта“ въ р. 1889, бѣльше вѣдповѣдаютъ потребамъ нашого народу, якъ стоваришеня зареестрованій зъ необмеженою порукою. А причиною тои повны въ нашѣмъ краю, що до теперь не много ще такихъ товариствъ позичковыхъ истнуе, хочь истнуючій взагалѣ добре розвиваютъ ся, є той фактъ неторичный, що нашій ц. к. и автономічній власти зовсѣмъ тыми касами позичковыми не интересуютъ ся, та хиба ставлятъ имъ перепоны въ розвою...

*) Дуже займаючій и основній статьѣ д-ра Д. Савчака про касы Райфайзена загально заинтересували нашихъ читателѣвъ и вже починае ся въ тій важній справѣ дискусія. Мѣстимо нинѣ письмо д-ра Костя Левицкого, за котрымъ певно пѣйдуть дальші письма людей интересуючихъ ся сею справою. — *Прим. Ред.*

Мѣсточко Мосты великій въ окрузѣ жовскѣвскѣмъ.

Написавъ *Василь Чернецкій.*

(*Докѣнченє.*)

Що въ Мостахъ великихъ була вѣдъ часу основаня мѣсточка руска церковь и она погорѣла, посвѣдчае перехована достовѣрна вѣдпись грамоты въ церковнѣмъ архівѣ. Подаемо ей тутъ въ перекладѣ:

„На вѣковѣчну памятку Мы Жигмонтъ Августъ зъ ласки Божои король польскій великій вождь литовскій и земель краквскихъ, сандомирскихъ, лиядійскихъ, ланцутскихъ, куявскихъ, рускихъ, мазурскихъ, померанскихъ панъ и властитель. Заявляемо нинѣшнымъ нашимъ письмомъ всѣмъ взагалѣ и кождому поодиноко теперь живучимъ и тымъ такожь, до котрыхъ въ будучности зайде вѣдомѣсть о сѣмъ письмѣ. Предложено Намъ зѣ стороны Грицька Попона слѣдуюче: Церковь Благовѣщена Пресв. Дѣвы Мар и, знаходяча ся въ мѣстѣ Августовѣ, котра не такъ припадково, якъ радше зъ допусту Божого вразъ изъ грамотами фундаційными, зъ книжками и иншими многими оздобами, апаратурою и прочою церковною утварію черезъ огонь до кореня спалена и знищена, о чѣмъ Насъ урядовыми документами зѣ стороны староства бѣлского пересвѣдчено. Деякій зъ нашихъ радникѣвъ предложили Намъ прошене, щобы Грицька Попона, теперь тымчасового завѣдателя, въ первѣстнѣй фундаціи огнемъ знищенои, за-для его заслугъ положеныхъ около тои церкви въ цѣли ширеня славы Божои, на дальше на тѣмъ становиску задержати, — вѣнъ бо высше згадану церковь своимъ власнымъ коштомъ и трудомъ вѣдбудувавъ и фундацію надѣливъ, за що просять Насъ о ласкаве удѣленя нового привілею замѣсть спаленого. Мы до прошеня сего, яко оправданого, радо приклоняемо ся, того Грицька Попона и его наслѣдниковъ при тѣй церкви задержуемо и надѣляемо отсимъ Нашимъ письмомъ слѣдуючій привілей: Грицько и его наслѣдники будуть уживати тыхъ самыхъ привілеѣвъ, якій мала церковь, закимъ згорѣла, въ цѣлѣй повнотѣ, зѣ всѣми пожитками, плодами, доходами, полями, лугами, огородами и полемъ положенымъ коло приходства, якъ такожь дозвѣлъ на рубане дерева на домову потрѣбь, зъ тымъ додаткомъ, що не выключаютъ ся другій доходы, приналежній титуломъ давнѣйшихъ фундацій до тои церкви. Зъ того всего будуть користати и правній наслѣдники, будуть держати и уживати въ спокою безъ перепонъ по вѣчній часы. Для стверджена достовѣрности вытискаемо на письмѣ Нашу печать. Дано въ Парковѣй дня 3 августа 1564 року.“

По спаленю первѣстнои церкви въ Мостахъ зъ актами и приборами, якъ свѣдчитъ наведена грамота, выставлено другу и она стояла вѣдъ 1565—1712 р., отже перестояла 147 лѣтъ. Що зъ нею сталось, не знати, бо нема о нѣй жадныхъ звѣстокъ анѣ записокъ. Въ 1712 роцѣ побудовано — по свѣдоцтвѣ вырѣзанои напису надъ входовыми дверми — третю зъ черги деревяну церковь. Голосить переказъ, що при будовѣ церкви брано на взглядъ розмѣръ иконостаса, закупленого въ якомсь монастири. Той иконостасъ переховуе ся доси въ новѣй церкви, яко дорогоцѣннѣсть старинной рѣзьбарскои рускои штуки. На той иконостасъ звертаютъ знатоки бѣльшу увагу и на представленє консерватора п. Юліана Захарієвича, професора політехніки, удѣлило міністерство 500 зр. на его вѣдновленє, — и сесю роботу выконавъ нашъ ширше звѣстный артистъ-малярь п. Корнило Устіяновичъ.

Коли згадана третя зъ черги церковь перестоявши 178 лѣтъ грозила за для старости упадкомъ, удало ся по бѣльшихъ трудахъ довести до того, що дня 17-ого серпня 1890 р. положено угольный камѣнь пѣдъ будову новои, просторои церкви въ візантійскѣмъ стилю, при чѣмъ вмуровано въ скляннѣмъ сосудѣ пропамятне на пергаменѣ уложене письмо, пѣдписане присутными тому торжеству. Плянъ церкви зладивъ архитектъ п. Василь Нагірный, выконанемъ плану займивъ ся п. Павло Левицкій, будівничій зъ Добрачина; она коштувала надъ 40.000 зр. При розкопѣ пѣдвалинъ старои церкви вѣдкрыто гробы чотирохъ бувшихъ душпастирѣвъ въ Мостахъ, въ гробахъ знайдено по-при спорохнѣлыхъ кѣстякахъ кадильницю, оловяну чашу, воздухъ, останки зъ фелонѣвъ и шапку баранячу. Зъ придатного матеріялу изъ розвѣранои церкви добудовано бабинець до каплицѣ, що стоитъ середъ надгробныхъ памятниковъ на мѣскѣмъ цвинтарѣ. Тоту каплицю вымуровано 1765 р., опѣсля зреставровано ей и вѣдновлено 1871 р. Въ нѣй служитъ ся часами св. литургія. По трилѣтнѣй праци укѣнчено хорошу будовлю и дня 26 падолиста 1893 р. при здвигу народу торжественно поблагословивъ престолъ о. Еміліянъ Дѣдицкій, мѣсцевый парохъ, деканъ угнѣвскій, а опѣсля вѣдслуживъ вѣнъ соборну зъ діяконами першу св. литургію въ новѣй церкви, повставшѣй его стараннымъ заходами. Нова мурована въ двома закристіями церковь, о пять банихъ, блахою крыта, заосмотрена громозводомъ, стоитъ побудована на горбку надъ Ратою и представляе ся въ гарнѣмъ видѣ. Ей просторъ выноситъ въ свѣтлѣ 433 квадратовыхъ метрѣвъ, середна баня спочивае на чотирохъ грубыхъ стовпахъ. Опаркавену церковь окружае площа изъ старинного закрытого цвинтаря, на котрѣмъ спочиваютъ поббчь себе пѣдъ камѣнными надгробными памятниками два бувші мѣсцевій душпастирѣ оо. Стефанъ Бачинській и Андрей Дѣдицкій.

Вѣйшовши въ церковь, выложену теребовельскими камѣнными плытами, впадае въ око згаданый оказалый старинный иконостасъ; на нѣмъ можна бачити дорогоцѣнну зъ чистого срѣбра выроблену окрасу на образахъ Спасителя и Божои Матери. У великѣмъ престолѣ мѣстить ся пѣдъ балдахиномъ новый ковчегъ, окруженый краснымъ свѣтломъ, та высокій срѣбный хрестъ семи фунтовъ ваги. Въ закристіи переховуе ся старинне четкимъ письмомъ списане Евангеліе зъ красными иніціялами, якъ и старинне крѣсло, що походитъ изъ „стипы“ зъ замку кристинопѣльского. Можный Салезій Потоцкій, воевода кристинопѣльскій, выправивъ бувъ по смерти своеи жены Анны зъ роду Лящѣвъ, упокоившои ся 1772 р., кѣлькадневну „стипу“, а коли она скѣнчила ся, дѣставъ кождый зъ присутныхъ духовныхъ мѣжь иншимъ такожь крѣсло, на котрѣмъ сидѣвъ при „стипѣ“. Стипове крѣсло привѣзъ тогдѣшный душпастирь зъ Кристинополя до Мостовъ и передавъ его церкви. Бѣльше такихъ крѣселъ не видати въ охрестности, бо ихъ часъ знищивъ. Крѣсло доси добре переховане, выбите шкѣрою, на пружинахъ, есть такъ практично зложене, що дасть ся розтягнути и на нѣмъ можна сидячи выгѣдно переспати ся.

Якъ давнѣйшій мѣщане Русины мостеньскій любовію огортали свою церковь, такъ и ихъ потомки наслѣдуютъ своихъ предковъ, а найлѣпшимъ доказомъ сего суть значній жер-



І. КАПРАЛИКЪ
Львовъ, побочь Народного Дому
поручае всякій инструменты музичній: скрипки, альтовки, баселѣ, баси, флеты, клярнеты и трубки, а такожь цитри и гітары. Найбѣльшій выборъ всякихъ смычковыхъ и механічныхъ инструментовъ. — Цѣны найтаньшій. Цѣнники безплатне.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробовъ цементовыхъ и складъ матеріялѣвъ будівельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходковъ зелѣзній и камѣнковій, всякій выробы камѣнковій, цементъ, вапно сталисте и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зѣ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты ізоляційній, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цеглы окладовій, дахівки, печи кафлевій, карболінеумъ, лупакъ, кальозеты англійскій, сифоновій замикачи каналовій и шіоуаровій та рурки древовій и т. д. 427 24—50

Якъ высше выказано, добродѣйній товариства позичковій на пôдставѣ закона зъ 15 падолиста 1867, В. з. д. 134, в способній сповнити всѣ цѣли Райфайзена, и якъ бы небôщикъ Райфайзенъ мавъ бувъ такій законъ въ Нѣмеччинѣ, то бувъ бы провадивъ безперечно свою орґанізацію мѣжь селянами нѣмецкими тôлько на пôдставѣ того закона. Вôнъ прецѣнь не хотѣвъ удѣлôвъ, щобы члены товариства дивіендами не забирали зыскôвъ зъ товариства; хотѣвъ безплатного заряду и взагалѣ свобôдного сполученя дрôбных силъ рôльникôвъ за-для утворення громадного фонду позичково-запомогового для всѣхъ громадянъ, та отсе все можь найдогôднѣйше осягнути въ добродѣйнôмъ товариствѣ позичковôмъ, позаякъ анѣ вписане касы позичковôн до реестру анѣ удѣлы членьскій зовсѣмъ не хоронять стовариженя передъ недбалымъ и несовѣстнымъ зарядомъ.

Дальше при добродѣйныхъ товариствахъ позичковыхъ на пôдставѣ закона зъ р. 1867 маємо тотій догôдности, що к о ш т ы о с н о в а н и я в м і н і м а л ь н о м а л і й (завѣдомлене намѣстництва), та с а м о д ѣ л о в о д с т в о д у ж е, в п о о д и н о к е и п р и с т у п н е, такъ що самій селяне потрафлять вести касу (книга приходу и розходу, книга довжникôвъ и книга чужихъ на вкладки ощадности и затягненій позички черезъ касу).

Замѣсць отже робити коштовній пробы зъ орґанізацією стовариженъ реестрованыхъ зъ необмеженою порукою, выдаючи безповоротно зъ двѣста тысячь золотыхъ на стемплѣ, легалізацію, оголошена урядовій и касы огнестревалій, лѣпше зробивъ бы соймъ краевый, якъ бы утворивъ краевый ф о н д ъ н а б е з п р о ц е н т о в і й п о з и ч к и д л я м ѣ с ц е в ы х ъ к а с ъ п о з и ч к о в ы х ъ в ъ н а ш ô м ъ к р а ю; якъ бы спонукавъ выдѣлы повѣтовій до дѣяльности въ тôмъ напрямѣ, щобы п р и в е р н у т и д о ж и т я г р о м а д с к і й к а с ы п о з и ч к о в і й, що поупадали тôлько за-для недбалости повѣтовôн автономіи, та якъ бы постаравъ ся, щобы всѣ власти краевій п о п и р а л и д о б р о д ѣ й н у д ѣ я л ь н ô с т ь с ѣ л ь с к и х ъ и м а л о м ѣ с к и х ъ к а с ъ п о з и ч к о в ы х ъ, с т в о р е н ы х ъ н а о с н о в ѣ с а м о п о м о ч и ч л е н ô в ъ...

Впрочôмъ въ тôй такъ вельми важнôй справѣ повинній высказати свою гадку нашій дѣяльній люде зъ краю, що безпосередно займають ся веденямъ мѣсцевыхъ касъ позичковыхъ.

Въ Нижневѣ дня 12 н. ст. серпня 1898 р.

Д-ръ Кость Левицкій.

Економічна вôйна на далекôмъ всходѣ.

Коли въ Европѣ державы всѣми силами старають ся удержати миръ, руйнуючись при тôмъ безпастаннымъ зôбльшуваньемъ войска и фльотъ, удосконалюваньемъ карабінôвъ, гарматъ и стрѣльного пороху, будовою дорогихъ укрѣплень и т. н., а вôйны, якъ недавна грецко-турецка и испокôйчена ще испаньско-американьска, можна уважати за епізоды, котрыхъ не въ силѣ були спинити заходы великихъ европейскихъ державъ: то на далекôмъ всходѣ, въ царствѣ „сына небесъ“ веде ся незамѣтна але завзята вôйна економічна майже мѣжь всѣми великами державами Европы.

Торговлю зъ Хінами вели европейскій купцѣ на бôльшій розмѣры вже вôдъ кôлькохъ десятиôвъ лѣтъ; все-жь таки спиняли ся всѣлякій перешкоды, якъ заборона довозу машинъ, высокій мыта, наложеній на европейскій товары, всѣлякій крутѣйства хінськихъ урядників и т. п. Найлѣпше умѣла пильнувати своєй справы Анґлія, удержуючи сильну военну фльоту на хінськихъ моряхъ, коли противно иншій державы лише малыми фльотилями попирали свои интересы. Тымъ то анґліїска торговля зъ Хінами сама одна рôвнала ся вартости торговли всѣхъ иншихъ державъ, и рѣчь ясна, що Анґлія мусѣло залежати на тôмъ, щобы такій станъ рѣчи тревавъ якъ найдовше.

Аж зъ рокомъ 1894 наставъ початокъ новôн добы. Вôйна мѣжь Япаномъ а Хінами, що завдяки интервенціи европейскихъ державъ скôнчила ся для Хінъ далеко користнѣйше и дешевше, нѣжь можна було надѣятись по незвычайныхъ успѣхахъ японьского оружя, звернула бôльшу увагу Европы и Америки на „царство небесне“. Мовь до новоôдкритôн землѣ стали зъ усѣхъ сторôнъ свѣта наплывати до Хінъ купцѣ, промысловцѣ, грошовитій пôдприємцѣ, цѣкавій абô и ученій подорожній, а навѣть дневникарѣ, и находили тамъ раду помôчь изъ стороны Хінцѣвъ, образованыхъ въ Европѣ. Першою гадкою, яка зъ того вродила ся, було, що край потребуя зелѣзниць. Вже на самôй будовѣ зелѣзниць можна бы людямъ, обзнакомленымъ зъ дѣломъ, робити знаменитій интересы въ краю, де зелѣзницѣ е незнаній. А яній то опôсля користи зъ торговлѣ и промыслу принесли бы зелѣзницѣ на довгій часы тымъ, въ чиихъ рукахъ опинялись б_! Отже почались зъ усѣхъ сторôнъ заходы о концесіи на будову зелѣзниць. Але зразу були Хінцѣ дуже опôрній на тій заходы; они мабуть порозумѣли вôдъ разу ихъ значѣне и цѣль. За те взяли ся самій до будовы зелѣзниць власными силами. Поведено шляхъ зъ Пекіну до Тьянціну; але дальшій роботы спинили ся черезъ бракъ грошей и способных людей, аж опôсля повороту віцекороля зъ подорожи по Европѣ и Америцѣ почали они поступати скорше. Цѣсарь именувавъ тогдѣ Тантай Чена ґенеральнымъ директоромъ проектованыхъ шляхôвъ Шангай-Нанкінъ и Ганкавъ-Пекінъ. Оба тій шляхи розпочато будувати въ половинѣ минувшого року, а Тантай навязавъ зъ рôзными чужосторонными банками переговоры о потрѣбній грошѣ и зробивъ контрактъ зъ бельґійско-француско-россійскимъ синдикатомъ о будову величезного шляху Ганкавъ-Пекінъ, котрый перетне три провінціи.

Такъ покôнчили ся перѣчистій порывы Хінцѣвъ, щобы безъ чужинцѣвъ оббйти ся при будовѣ зелѣзниць. Зъ другого-жь боку ще раньше дôстала Россія на пôдставѣ тайныхъ договорôвъ за прислуги, зроблені Хінамъ при заключеню мира зъ Япаномъ въ р. 1894, не тôлько концесію на будову зелѣзниць въ Манджурія, але и выключне право експльоатації копалень и закладання промысловых пôдприємствъ въ тôй краинѣ. Се дало Россія въ однôн стороны наразъ величезну економічну перевагу въ Хінахъ надъ иншими держанами, навѣть надъ Анґлією, а зъ другôн спонукало и иній державы до крокôвъ для забезпечення своихъ интересôвъ. Слѣдомъ Россія пôшла перша Франція, выєднавши собѣ у „сына небесъ“ право на експльоатацію трехъ полудневых провінцій. Опôсля „выарендувала“ Нѣмеччина пристань Кіачавъ, забираючи заразомъ „въ кругъ своихъ интересôвъ“ примежну провінцію Чантунъ. Пильнувати тыхъ интересôвъ поѣхавъ туды навѣть самъ брать нѣмецкого цѣсаря. Щобы не остати по заду, заняла заразъ Россія важній пристань Тальєнванъ и Артуръ, а Франція зажадала пристани при берегахъ Квантуну. Очевидно вôдъ всѣхъ названыхъ пристаней поведуть ихъ „арендарѣ“ зелѣзниць въ нутро краю и отворять собѣ базарѣ для свого промыслу та жерела експльоатації мѣсцевыхъ богатствъ. Крôмъ того приобѣцяли Хіны такожь и американьскимъ Сполученымъ державамъ концесію на будову зелѣзниць зъ мѣста Вучану, що лежить по другôй сторонѣ рѣки Яицекяну напротивъ Ганкаву, черезъ двѣ провінціи.

Тій всѣ подѣї нѣвечать дотеперѣшну економічну перевагу Анґлія въ Хінахъ. Тымъ то и не дивно, що якъ зъ однôн стороны иній державы на выперед старають ся заздалегôдь забезпечитись и ведуть тайну вôйну зъ собою, такъ зъ другôн Анґлія веде таку самôму вôйну зъ усѣми державами, котрій ѣй стануть абô стають въ дорозѣ. Коли Россія загорнула Тальєнванъ и Артуръ, поспѣшила Анґлія занять пристань Вейгавей и оголосила долину Яицекяну за „кругъ своихъ интересôвъ“, а заразомъ застерегла для анґлійскихъ товариствъ будову зелѣзниць въ тôй краинѣ. Се не могло бути въ ладъ Россіи; тому россійска и француска дипльоматія старалась всѣми силами не допустити до того. Анґлія найшла нагоду вôдвдячитись за те. Передъ кôлькома мѣсяцями дôстало россійске товариство акційне концесію вôдъ хінського правительства на будову зелѣзниць зъ Манджурія до пристаней Тальєнвану и Артура. Въ умовѣ, пôдписанôй 7. мая с. р., було звычайне застереженe, що жадній иншій державѣ не буде вôльно будувати въ тôй сторонѣ зелѣзниць; лише Хіны выговорили собѣ, що на власну руку поведуть дальше оденъ шляхъ, пстнуючій вже въ тôй краинѣ. Але що на будову того шляху не мали грошей, то Анґлія скористала зъ того и пôдставила своихъ капіталістôвъ. Коли о тôмъ довѣдалась Россія, заложила черезъ свого посла енерґічный протестъ, заявляючи, що опôсля умовы зъ д. 7. мая Хіны можуть будувати тоту зелѣзницю лише власными фондами, а коли бы потребували помочи иншôн державы, то Россія готова имъ удѣлити потрѣбнôн помочи. Справа ся выкликала поважный спôръ мѣжь Анґлією и Россією, такъ що нѣбы то пахне навѣть вôйною. Але що Анґлія до вôйны сухопутнôн не приладжена, а вôйна зъ Россією була бы въ части також и сухопутною: то анґлійскій погрозы не выкликують поки-що жадного страху. Вчера принесли навѣть телеґрамы вѣсть, що спôръ полагоджене мирно. Ся вѣсть може ще и передчасна; але можна напевно надѣятись, що она справдить ся, а не выйде оно певно на користь Анґлія, котра теперь взагалѣ не має щастя въ Хінахъ.

Зъ усего бачимо, що економічный подѣлъ Хінъ мѣжь сторонній, передовсѣмъ европейскій державы поступивъ вже досить далеко. Взяли въ нѣмъ участь: Россія, Франція, Нѣмеччина, Анґлія, въ части також Італія и Американьскій державы. Подѣлъ той чимъ разъ дальше ширшає. Границѣ „интересôвъ“ поодинокихъ державъ еще не всюды поведенй окончено анѣ не установлений ґеоґрафічно; але рѣчь певна, що и до сего прийде въ недалекôй будучности. Для европейскихъ державъ, котрымъ дома не стає вже пожывы и нѣчимъ вже пожити нись однôй зъ другихъ, є се рѣчь незвычайно великôн ваги.

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізації дешевого и догôдного кредиту селянського въ Галичинѣ.

(Дальше.)

На тôмъ мѣсци въ справозданю, котре я Выс. Выдѣлови краевому предложивъ, слѣдує описъ орґанізації окремого бюра при выдѣлѣ краевôмъ для селяньскихъ касъ позичковыхъ, дальше посередництво выдѣлу и банку краевого мѣжь поодинокими касами въ цѣли нормованя вôдпливу и приливу грошей и взагалѣ моральна и матеріяльна помôчь банку выдѣлу краевого при веденю дѣловодства касы. Описъ сей помиваю, позаякъ вôнъ не интересувавъ бы читателѣвъ „Дѣла“.

Розслѣдивши орґанізацію и розвôй касъ системы Райфайзена въ выдѣлѣ краевôмъ Долѣшній Австрія, звидѣвъ я вôдтакъ десять касъ въ рôзныхъ сторонахъ краю, щобы ихъ орґанізацію и розвоєви на мѣсци придивити ся.

Долѣшна Австрія що-до заняття людности сѣльскон дѣлить ся на чотири головній части. Въ окрестности *пôдъ лѣсомъ віденьскимъ* людность сѣльска займає ся переважно управою вина а по части також годôвлею худобы. Въ послѣдныхъ часахъ зôбидѣла зъ причины нещасть елементарныхъ, якъ філоксера, градъ и приморозки, котрій ушкодили виниці а подекуда цѣлковито знищили. Въ околиця *надъ лѣсомъ віденьскимъ* селяне вина вже не управляють, тôлько займають ся управою рôль, годôвлею худобы та садôвництвомъ и виробляють на велику скалю т. зв. мощь [вино] овочевый. Въ околиця *пôдъ Мангардсберґомъ* головною управою рôлѣ є вино, годôвля худобы и господарство молочне, котрого продажь есть добре зорґанізована. Вкôнци околиця *надъ Мангардсберґомъ* є найбѣднѣйша, бо ту родять ся лишь овесъ и картофлѣ. Я звидѣвъ по кôлька касъ въ тыхъ чотирохъ околицяхъ и кожду зъ окрема описавъ. Они зорґанізованій на той самъ ладъ, всѣ одержали пôдмогу зъ фондôвъ краевыхъ на перше уряджене касы 200—250 зр. Предсѣдателями заряду тыхъ касъ, котрій я звидѣвъ, є майже выключно селяне, а рахмістрами учителѣ народній. Всѣ касы хорошо розвивають ся, а бôльшôсть зъ нихъ має достаточный потрѣбный фондъ оборотовый изъ вкладокъ щадничихъ, меншôсть же, въ котрыхъ вкладки щадничій потребъ кредиту не заспокоюють, одержує позички зъ двохъ фондôвъ, збетаючихъ пôдъ зарядомъ выдѣлу краевого, о котрыхъ высше була мова.

Всѣ селяне, въ котрыми я говоривъ, переважно зъ членами заряду касы и рады надзираючои, дуже задоволені зъ тыхъ касъ, бо кождый, хто потребуя кредиту, знаходить его на мѣсци безъ коштôвъ та заходу, и высказували передо мною велику вдячнôсть выдѣлови краевому, що имъ тій касы повакладавъ. Довжники точно платять умовлений раты, а коли зайде яка важна перешкода, що довжникъ терміну не може додержати, легко дôстає вôдъ заряду касы продовженe сплаты позички абô ей раты, коли неможнôсть звороту позички не наступила зъ вины довжника.

Селяне въ цѣлôй Долѣшній Австрія не дѣлять грунтôвъ, посѣдають ихъ въ тыхъ самыхъ розмѣрахъ неподѣлений, якъ ихъ посѣдали батьки и дѣды. Кождый господарь маючій бôльше дѣтей заздалегôдь старає ся лишити цѣле господарство тôлько одному сынови а взглядно доньцѣ, а для прочихъ дѣтей або купує инше господарство, або приспособляє до иншого звання — вôддає до ремѣсла, або сынъ взглядно донька, лишивши ся на грунтѣ, сплачує свою рôдню готôвкою. Доки дѣти дорастуть, всѣ працюють на батькôвскôмъ господарствѣ, часто за певною заплатою, котру батько на рѣчь сына або доньки умѣщує въ щадници на процентъ. Коли я нѣмецкимъ селянамъ представивъ, що селяне галицкій свои грунты вже на грядки подѣлили, они не могли того понятн и зрозумѣти, що нашій селяне самій свою екзистенцію пôдкопують, бо на паро-морґевôмъ грунтѣ добра господарка є неможлива.

Въ цѣлôй Долѣшній Австрія не бачивъ я нѣгде т. зв. неужитковъ и пустыхъ пасовискъ, котрій у насъ выносять тысячѣ морґôвъ; всѣ межѣ по поляхъ и при дорогахъ публичныхъ и приватныхъ обсаджений деревами овочевыми, котрій громадѣ и поодинокимъ громадянамъ приносять великій пожитокъ.

Въ кождій громадѣ є школа, всѣ умѣють читати и писати, а кары родичѣвъ за непосыланe дѣтей до школы тутъ не знаній. Коршемъ такихъ, якъ у насъ въ Галичинѣ, въ Долѣшній Австрія не ма; є тôлько порядній, чистій господы, найчастѣйше т. зв. реставрації якъ по мѣстахъ, въ котрыхъ всего можна дôстати, а утримують ихъ безъ выимка самій христіяне, бо до жида ѣсти и пити на селѣ жаденъ Нѣмецъ не пôйшовъ бы. Коли въ якôмъ селѣ трафить ся жидъ, то занимає ся выключно тôлько крамаретвомъ и факторетвомъ.

Д-ръ Д. Савчакъ.

Переглядъ політичный.

Ситуація въ Австро-Угорщинѣ напружена до остаточности. Вчера вечеромъ Банфі вôдъѣхавъ до Ишлю. Въ Угорщинѣ цѣла праса и вся опінія публична ударила на Австрію. Рѣчь представляють тамъ въ той способъ, що Австрія рыє пôдъ Банфімъ и ели той неуступить пôдъ пресію австрійскихъ політикôвъ, хотять его присилувати до димісіи. При такихъ обставинахъ коли бы навѣть Банфі уступивъ, повторило бы ся те, що по першôй димісіи Векерлього. Тогдѣ також панувало переконанe, що Векерле уступивъ пôдъ напоромъ внѣшныхъ вплывôвъ, и нѣхто не хотѣвъ обняти становиска президента міністрôвъ. Цѣсарь мусѣвъ наново повѣрити Векерльому утворене нового кабінету. Такъ и теперь буде. Ели Банфі упаде жертвою австрійскôн интриги, цѣсарь не знайде наслѣдника, бо цѣла опінія Угорщины всѣ угорскій сторонництва стоять нинѣ по сторонѣ Банфіого. Pesti Hirlap пише, що не Тунъ, але Банфі верне въ Ишлю яко побѣдитель. Вже въ тôмъ фактѣ, що Тунъ выпередивъ Банфіого и передъ нимъ забѣгъ до цѣсаря до Ишлю, угорскій часописи добачують, що Тунъ

твы зложений добровôльно на окрасу нового церкви, котру Его Святôсть Левъ XIII грамотою зъ д. 14 жовтня 1895 р. надѣливъ трема вôдпустами: въ день Благовѣщення, Успенія и Покровы Пресв. Богородицѣ. И такъ: Григорій и Анна Бѣлашѣ зъ присѣлка Боровыхъ закупили ковчегъ за 250 зр., Гаврило Андрушко зъ Боровыхъ канделябры за 130 зр., Константинъ Кôшь зъ сыномъ Димитромъ фелонъ, канделябры, хоругви за 300 зр., Михайлъ Груба фелонъ за 120 зр., вдова Текля Ивашко фелонъ за 125 зр., Михайлъ Цюпа Евангеліе за 100 зр., Іоаннъ и Марія Чорній фелонъ за 74 зр., старше и молодше церковне братство зложило надъ 1.000 зр на купно диванôвъ. хоругвъ и другихъ потрѣбныхъ приборôвъ церковныхъ, и т. д. Честь и слава чч. мѣщанамъ и парохіянамъ мостеньскимъ за оказувану любовь и приклоннôсть для св. церкви и руского народности!

Подавши короткій звѣстки о мѣсточку Мостахъ великихъ зôбраній зъ мѣсцевыхъ архівôвъ та народныхъ переказôвъ, подаю ту ще душпастирѣвъ, що дѣйствували при рускôй мѣскôй церкви: Яковъ Мокрицкій парохъ ум. 1748 р. — Дамянъ Мокрицкій парохъ ум. 1762 р. — Михайлъ Мокрицкій сотрудникъ — Єронимъ Куницкій сотрудникъ — Левъ Плешкевичъ парохъ 1762—1785 р. — Яковъ Предримірскій сотрудникъ — Іоаннъ Ясницкій сотрудникъ — Андрей Предримірскій парохъ 1785—1788 р. — Симеонъ Предримірскій сотрудникъ — Вавринкевичъ сотрудникъ — Панкевичъ сотрудникъ — Василь Новосядловскій завѣдатель — Стефанъ Бачиньскій парохъ, почетный крилошанинъ, испытуватель просинодальный, деканъ угнôвскій 1788—1833 р. — — Іоакимъ Грохольскій сотрудникъ — Атанасій Товарницкій сотрудникъ — Теодоръ Лукашевскій сотрудникъ [пôзнѣйше крилошанинъ Капітулы перемыскôн] — Антôнъ Вислоцкій завѣдатель — Андрей Дѣдицкій парохъ 1834 до 1863 р. — Тома Жегестовскій сотрудникъ — Іоаннъ Ханикъ сотрудникъ — Антôнъ Тустановскій сотрудникъ — Сильвестеръ Данковскій сотрудникъ — Левъ Ковшевичъ сотрудникъ — Сильвестеръ Проциньскій сотрудникъ — Михайлъ Косоноцкій сотрудникъ — Іоаннъ Лысякъ сотрудникъ — Емилінъ Дѣдицкій парохъ, деканъ угнôвскій, вôдъ 1864 р. до теперь.

Сѣлець бôлскій 1898 р

мае нечисту совѣсть, коли робить по-за плечѣ. Тунъ не робивъ бы того, єли-бы его позиція була певнѣйша, якъ позиція Банфіого. Взагалѣ дорадждують Тунови, щобы ще разъ пробованъ щастя въ парляментомъ.

Орґанъ стирійскихъ Словѣнцѣвъ Südsteierische Post выск зує гадку, що выборы до рады державнои въ посередъ краевыхъ соймовъ выпали бы на шкоду Словѣнцѣвъ. Словѣнцѣ звернули ся до Чеховъ въ просьбою, щобы въ своихъ переговорахъ въ правительствомъ не забували о Словѣнцяхъ, которымъ бы така змѣна конституціи сильно пошкодила. Зъ чеcкои стороны дано вѣдповѣдь, що Тунъ дасть народамъ Австріи яко ювілейный подарунокъ „справедливу“ ординацію выборчу до соймовъ краевыхъ. Словѣнцѣвъ успокоила сеся вѣдомость, а ихъ орґанъ, оправдуючи становиско стирійскихъ Словѣнцѣвъ супротивъ адресы парляментарнои бѣльшости, таку дае дефініцію автономіи: „Є два роды автономіи: исторична и національна. Исторична для пѣвночи, національна для полудня, и питанє розвязанє“. На то Neue fr. Presse справедливо запытуе: „Тымчасомъ лишаe ся ще одно дуже цѣкавe питанє: Чи *Русины належать до пѣвночи, чи до полудня? до историчнои, чи до національнои автономіи?*

Подорожь румуньского короля до Россіи панславістичнѣ часописи пояснювали въ способѣ, що Румунія вѣдсуваесь вѣдъ тридержавного союза и приступить до проектованои Ліги балканьскихъ краѣвъ пѣдъ протекторатомъ и кермою Россіи. Петербургскій дописувательвѣденьскои Polit. Correspodenz остерѣгае, щобы не вѣрити въ такій „сплетнѣ“. Российске правительство бажае собѣ лишь того, щобы Румунія перестала выступати ворожо противъ Россіи, щобы змѣнила противъ Россіи вымѣрену систему закладаня крѣпостій, щобы не робила трудностій российскѣй торговли на долѣшнѣмъ Дунаю та щобы покинула ирредентистичне становиско що до Бессарабіи, котру Россія загорнула въ послѣднѣй вѣйнѣ. Взагалѣ Россія хоче, щобы Румунія перестала бути грѣзнымъ чинникомъ для Россіи на случай мѣжнародныхъ конфліктовъ. Подорожь румуньского короля до Россіи вказуе лишь на те, що въ поступованю Румунія зайшла такъ пожадана змѣна супротивъ Россіи. Однакъ зъ того ще не выходить, щобы Румунія вѣдступила ся вѣдъ тридержавного союза.

Амбасадоры въ Царгородѣ звертають пильну увагу на донесенія, якій надходять зъ Арменіи. Вчера конферували зъ собою дуже довго амбасадоръ французкій и россійскій. Именно въ вілаэтѣ Бітліс прийшло до кровавыхъ розруховъ. Курды зрабували и спалили три вѣрменьскій села и замордували 60 Вѣрменъ. Турецка жандармерія не лишь не перешкодила тымъ розрухамъ, але навѣть явно симпатизувала зъ Курдами. Султанъ телеґрафічно засуспендувавъ начальника въ Бітлісѣ и на его мѣсце занменувавъ міністерского секретаря Леджіба бея.

Мѣжь Англіею а Боерскою республікою заносить ся на новый поважный конфліктъ. Кольоніальный зарядъ Капланду постановивъ сильно укрѣпити мѣсцевость Кімберлей, де знаходять ся богатій копальнѣ діямантовъ. Мѣсцевость тая граничить зъ Трансваалемъ и се розбудило недовѣрчивость Боеровъ. Они думають, що черезъ укрѣпленє Кімберлею, Англія хоче лишь дѣстати выгѣдну операційну пѣдставу противъ державы Боеровъ.

При змѣнѣ мѣсяця просимо о **вѣдновленє передплаты** и при сѣй нагодѣ пригадуемо дотычнымъ Вп. читателямъ о **выровнанє залеглостей**, щобы мы не були приневолений, въ слѣдуючимъ 13-ымъ с. м. дальшу высылку часописи застановити.

НОВИНКИ.

— **Адреса галицкихъ Русиновъ до цѣсаря.** Дня 11 в. ст. с. м. выслано зъ Львова до Ц. Вел. цѣсаря дуже важну адресу вѣдъ Русиновъ, въ котрѣй представлено теперѣшне положенє Русиновъ и высказано потребы и бажаня руского народу, а слѣдуючого дня, 12-ого с. м., выслано вѣдпис тои адресы президентови міністровъ гр. Тунови. До адресы до цѣсаря долучено пятьдесять аркушѣвъ прилогъ зъ пѣдписами Русиновъ усѣхъ станѣвъ та партій и членовъ політичныхъ товариствъ. Сесю адресу до цѣсаря подамо сими днями въ повнѣй основѣ.

— **„Ну, мы вшистко до Палєстины!“** Хто коли бувъ зъ читателѣвъ въ Бучачи або Монастирискахъ, той певно мавъ нагоду переконати ся, що се мѣста цѣлкомъ жидователѣй. Рады громадскій, почавши вѣдъ бурмістра а скѣнчивши на поліцаяхъ въ конфедератках — **самѣ жиды.** Ѣде хто повозомъ, то й не оглядай ся — се певно жидовскій потентатъ, якъ не панъ „obiwatel“, то панъ „posesor“. Вѣдни хлопы ледви дыхають, лихварѣвъ намножило ся сотки, грунты ліцитують и, хоть совѣсть болить, пускае ся хлоповъ зъ торбами. А хто сему винень? Хто-жь, якъ не нашій „najserdeczniejsi“ и нацыи повѣтовій, котрій абы лишь выборы, а погомъ най жиды роблять, що лишь захочуть! Ажь ось настала змѣна. До Комаровки прийшовъ новый постенфіреръ, а видячи страшну нужду дооколичного селянства, зачавъ слѣдити за причинами такого стану и выкрывае ся — вгадай ч. читателю: що выкрывае? — ты вгадавъ! Такъ, лихву! Гевалтъ! такій „porządni obiwatele“, якъ Баверъ, Гехтъ, паны на всю губу, арештованій! Тьма тьменна облягае судъ монастирецкій, панъ бурмістръ Нухимъ ѣде до жидовского батька въ Бучачи, грозить, що на другій разъ не пѣйдуть такъ легко выборы, — и о диво — батько конферуе зъ ротмістромъ жандармерія... Панъ бурґермайстеръ „zadowolniony“, що жандармъ ажь теперь капутъ! вертае до своеи державы, а уповаючи на силу жидовского батька, вже безъ обвинковъ мѣшае ся въ справу своихъ одновѣрцѣвъ, замкненыхъ въ арештѣ, утрудняе слѣдство и пр. Однакъ — чи добре я бачу? що за мана? нѣ, се таки правда — нинѣ 11 в. ст. серпня всемогучій потентатъ, панъ життя и смерти — бурмістръ монастирецкій Нухимъ Негелесъ, придыбаный на аґітаціи въ оборонѣ одновѣрцѣвъ „невинно“ сидячихъ въ арештѣ — арештованый двома жандармами и теперь сидить въ Ивановѣй хатѣ. Въ мѣстѣ крикъ и войнъ, страхъ великій упавъ на жидовъ, облягають судъ, шлють телеґрамы и грозять, що поѣдуть всѣ до Палестины. Щаслива дорога!

— **Мазурскій роботники гуляють!** Gazeta lwowska приносить таку вѣсть зъ Дрогобича: „Передъ кількома днями 12 мазурскихъ роботниковъ прийшли въ Борыслави по пѣвночи до господы Давида Рудерфера на Волянцѣ ad Tustanowicze, жадаючи напитковъ. Рудерферъ, бачучи вызываючу ихъ поставу, почастувавъ ихъ пивомъ та горѣлкою, не жадаючи за се нѣякои заплаты, проснувъ лише, щобы выпивши вѣдѣйшли, бо вонъ змученый и хорый. Однакъ ся не помогло, а коли Рудерферови бракло напитковъ, кинулись всѣ они на шинкаря и почали рабувати, товчи та нищити все, що лише въ руки попало. Забрали готѣвкою 10 зр., попороли постѣль а вѣкна повырывали зъ рамами. Рудерферъ утѣкъ разомъ зъ родиною, а мазуры перенеслись до шинкаря Беріша Вегнера на Волянцѣ ad Борыслав. Та тутъ имъ не повелось, бо завѣдомлена жандармерія и борыславска поліція всѣхъ дванацятьохъ приарештувала и вѣдставила до суду въ Дрогобичи“.

— **Въ Цуневѣ коло Городка** въ ночи въ 8 на 9 с. м. около 30 людей [недоростковъ и старшихъ] „напали“ [якъ доносить Gazeta lwowska пѣсля реляціи зъ Городка] на дѣмъ Ант. Стшелецкого, управителя фабрики вапна въ Цуневѣ, але той вѣдогнавъ ихъ зъ загрозою, що буде стрѣляти зъ револьвера. Другого дня жандармерія арештувала виновниковъ и вѣдставила до суду въ Городку. Реляція въ Gazet-ѣ lw. така неясна, що властиво зъ неи не видко нѣякого нападу.

— **Поминальй богослуженя.** Вчера о 8 годинѣ рано вѣдбуло ся въ церкви св. Юра поминальне богослужене за упокой бл. п. кардинала Сембратовича заходомъ митроп. капітулы и при участи всѣхъ присутныхъ у Львовѣ членовъ капітулы и львѣвского духовеньства. Хочь капітула запросила на се богослуженя всѣ державній и автономічній власти, не явивъ ся нѣхто. Рѣвно-жь вчера вѣдбуло ся таке помин. богослужене въ парох. церкви въ Тернополи. — За упокой бл. п. Іосифа Стефановича, властителя Щирця, вѣдправить ся въ суботу 20-ого с. м. въ Деревачи о год. 9. рано поминальне богослуженя, на котре родина запрошуе кревныхъ и знакомыхъ.

— **Важне для громадъ.** Важне розпорядженє выдало сими днями ц. к. намѣстництво, котре нашій громады повинній собѣ добре запамятати, а въ даномъ случаю вѣдкликати ся на него. Ото въ однѣмъ зъ повѣтовъ Галичины наказало ц. к. староство громадамъ заплатити кошты комісійный, котрій наросли зъ нагоды справджуваня вѣдносинъ маєтковыхъ обовязаныхъ до оплачуваня таксы вѣйсковои черезъ урядника староства на мѣсця въ дотычныхъ громадахъ. На жалобу одного зъ тыхъ громадъ и на интервенцію выдѣлу краевого намѣстництво внесло дотычне зарядженє ц. к. староства, бо пѣсля постановы §. 8. закона въ дня 18. червня 1880 В. з. д. ч. 30. и §. 8. розпорядженя ц. к. міністерства оборони краевои и скарбу зъ дня 20. марта 1881 В. з. д. ч. 28. доходжена такій мають переводити політичній власти повѣтовій въ порозумѣню зъ начальниками громадъ. Що-до коштовъ комісійныхъ сказано дальше въ тѣмъ розпорядженю, що справдѣ полишае ся узнаню староства: чи доходженя такій мае ся переводити въ урадѣ, чи на мѣсци, але въ тѣмъ другомъ случаю кошты комісійнѣ мае покрывати староство зъ причалту урядового, а не жадати ихъ вѣдъ громадъ. — Розпорядженє тое мае дату 20 мая 1898. ч. 34.336.

— **Вѣдъ провѣдника прогульки** рускихъ спѣваковъ на Угорщину п. Миколы Заячковского одержуемо отсе письмо: Яко провѣдникъ прогульки на Угорску Русь, почуваю ся до обовязку зложити на сѣмъ мѣсци подяку всѣмъ тымъ добродѣямъ, що якимъ небудь способомъ причинились до успѣху концерту въ Надвірнѣй дня 9 с. м. Мѣжь иншими се заслуга пп. о. Шмерковского, Борисевича, о. Глѣбовицкого, Нестайка, Луцева та Сѣменовича, що зъ особливымъ трудомъ и коштомъ занялись концертомъ. Рѣвно-жь не менша подяка належить ся паннамъ Ор. и Од. Шухевичѣвнымъ, що перебуваючи въ Яремчи, не жалували труду прибути спеціально до Надвірнои, щобъ причинитись до успѣху концерту. *М. Заячковскій.*

— **Розправа за розрухи у Фришташу,** де вѣдъ куль жандармскихъ упало сѣмь Мазурѣвъ трупомъ а вѣдтакъ померло ще и кѣлькохъ раненыхъ, вѣдбуде ся дня 16 н. ст. серпня передъ судомъ окружнымъ въ Ялѣ. На лавѣ засяде 27 обжалованыхъ, а до розправы покликано 34 свѣдковъ.

— **Звертаемо увагу Читателѣвъ** на нинѣшный инсератъ „Краевого Союза промыслового“, котре заснувало ся 1 липня с. р. у Львовѣ. Цѣлію его е: розвинути продукцію краевыхъ выроббвъ промысловыхъ, винайти для нихъ мѣсця збуту такъ въ краю, якъ и за границею, прийти въ помочь продуцентамъ вспляныхъ выроббвъ промысловыхъ а черезъ те усунути посередництво чужихъ людей, котрій торгують заграничными выробами и вытискають хотьбы найлѣпшій нашій выробы зъ ужитку. Тото товариство поставило собѣ за задачу злучити до спѣльнои працѣ такъ Русиновъ, якъ и Полякбвъ, для загального добра, бо спѣльными силами дасть ся нашъ край выдвигнути въ-пѣдъ економічнои неволѣ жидовскои. Пѣзнѣйше, коли побачимо овочѣ працѣ сего товариства, напишемо про него ширше.

— **Армія а ювілей цѣсарскій.** Міністеръ вѣйны розпорядивъ, що дня 30 н. ст. падолиста мають прибути до Вѣдня депутаціи всѣхъ полковъ и заведень вѣйсковыхъ въ цѣли вложеня поклону цѣсареви. На се торжество мають прибути всѣ находячій ся въ чинной службѣ и въ станѣ спочинку ґенералы зъ цѣлои Австро-Угорщины. Для ґенераловъ буде урадженый бенкетъ въ особно на се урадженой аренѣ школы кѣннои Ѣзды. Крѣмъ 400 ґенераловъ возьме въ бенкетѣ участь цѣлый двѣръ зъ заграничными князями. Другого дня буде вѣдслоненый памятникъ архикн. Альбрехта [дѣло проф. Цумбуша], котрый армія присвячуе цѣсареви яко даръ ювілейный. На памятнику стане напись: „Вѣдъ цѣлои оружнои силы Австро-Угорщины“.

— **Намѣрена реформа вѣйсковыхъ музикъ.** У Вѣдни ходять вѣсти, що австрійскій орхестры вѣйсковій въ теперѣшнѣй формѣ будуть знесенй, а натомѣсць заведуть ся музики стаційнй, що мають выключно служити до цѣлей вѣйсковыхъ. Только за дозволомъ міністерства будуть могли они грати на патріотичныхъ и ґуманітарныхъ торжествахъ. — Но, ажь тогды опустѣють „огороды здоровля“!

— **Про Полякбвъ въ Россіи.** Передъ кількома днями перебувавъ у Львовѣ знаный писатель и знатокъ польско-россійскихъ вѣдносинъ, адвокатъ д-ръ Володомиръ Спасовичъ зъ Петербурга. Є вонъ редакторомъ петербургского Kraj ю въ Петербурзѣ. Львѣвскій Ruch katolicki (ч. 184) подае змѣстъ розмовы своего справоздавця изъ Спасовичемъ. Спасовичъ мѣжь иншимъ пѣдносить, що получене вѣдносинъ въ Конґресвцѣ длятого такъ повѣльно поступае, бо добрій намѣры царя Миколая II. и кн. Имеретиньского стрѣчають дуже часто немилый опѣръ сторонництва настровного ворожого до Полякбвъ. То, що пишуть галицкій польскій дневники о вѣдносинахъ польско-россійскихъ, въ Петербурзѣ пильно розслѣджують въ урядовыхъ кругахъ и редакціяхъ россійскихъ ґазетъ. Длятого належить пильно звертати увагу на те, щобы галицкій дневники подавали въ дописахъ зъ Конґресвки только автентичній факты и точно провѣренй. — Въ справѣ заборены участи польскихъ и иншихъ славяньскихъ ученыхъ въ проектованѣмъ зѣздѣ лѣкарѣвъ и природознавцѣвъ пельскихъ въ Познани, сказавъ Спасовичъ, що зъ огляду на нинѣшній сумній вѣдносины въ Познанщинѣ участь заграничныхъ ученыхъ була бы властями нѣмецкими заборонена безъ взгляду на голосы заграничныхъ дневниковъ польскихъ и чеcкихъ. Але такожь не дасть ся заперечити, що мова ген. Комарова на бенкетѣ дневникарѣвъ въ Празѣ не осталa безъ якогось вплыву на рѣшеня властій въ Берлинѣ.

— **Самоубійство зъ туги.** Въ Любачевѣ застрѣлила ся сими днями капітанова Шварцова — якъ кажуть — зъ туги за мужемъ, що власне перебуваe теперь въ Ярославѣ на вправахъ вѣйсковыхъ. Стрѣляла до себе два разы и ажь другій стрѣлъ бувъ смертельный. Небожка мала 30 лѣтъ и лишила двѣ маленькій донечки.

— **Шестьохъ братовъ священниками.** Въ Берни моравскѣмъ высвятивъ ся сими днями на священника Иванъ Колѣсекъ [Чехъ], наймолодшій изъ шестьохъ братовъ, зъ котрыхъ пять уже давнѣйше надягли одѣжь священичу. Коли довѣдавъ ся о тѣмъ цѣсарь, выславъ въ Ишлю до матери Колѣсековъ ґратуляційну депешу.

— **„Многоязычница“.** До Петербурга прибула онодгы зъ Монте-Карльо одна Россіянка, жѣнка тамошнего крупіера, зъ семилѣтною дочкою, котра мимо дитинячихъ лѣтъ говорить ажь десятьма языками европейскими. Языковъ сихъ навчила ся чудна дѣвчина черезъ розмову зъ чужоземными, и то въ дуже коротѣмъ часѣ. Крѣмъ того чудесне дитя мае великій талантъ до математики. Зацѣкавлений лѣкарѣ петербургскій досльѣджували ии розвѣй и признали за цѣлкомъ правильный.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 13 серпня. Зъ Берлина доносять, що Гербертъ Бісмаркъ, ожененый зъ Мадяркою, намѣряе перенести ся до Австріи и стало тутъ осѣсти. О его поворотѣ до чинной служби чи то въ цѣсарствѣ нѣмецкѣмъ чи въ Прусахъ не може бути й бесѣды.

Градецъ 13 серпня. Начальникъ мѣста не позволивъ вывѣсити словѣньскои хоругви пѣдчасъ вѣдбуваючого ся тутъ зъѣзду словѣньского товариства музичного, а намѣстництво затвердило сесю заборону. Заборонило такожь всякихъ походовъ словѣньскихъ товариствъ въ Целлю.

Любляна 13 серпня. Адвокатска палата высилае депутацію до Вѣдня въ жаданемъ языкового рѣвноуправненя.

Берлинъ 13 серпня. Максиміліянови Гарденови, бувшому прибѣчному дневникареви покойного Бісмарка, выточено процесъ о обиду величества за статью „Pudelmajestät“ и засуджено его на два мѣсяцѣ вязниць.

Лондонъ 13 серпня. Вчера замкнено сесію парламенту престольною промовою, въ въ котрѣй згадано, що довершене переговоровъ зъ Хінами запевнить тѣй державѣ независимость и певность себе. Дальше королева поднукувала за ухвалене высокихъ сумъ на вѣйсковій цѣли, котрій с тягаромъ для людности, але конечній черезъ свѣтову ситуацію.

Вашингтонъ 13 серпня. *Протоколъ въ справѣ мира пѣдписано вчера* пополудни. Міністеръ вѣйны зателеґрафувавъ сейчасъ до начальниковъ всѣхъ военныхъ вѣддѣловъ американскихъ въ повѣдомленямъ о пѣдписаню протоколу и *зъ припорученямъ бевтроволочного вдержаня военныхъ крокбвъ.*

Парижъ 13 серпня. Палата обжалованъ оголосила вчера ухвалу убиваючу веляке слѣдство противъ Естергазого и панъ Пей, котрыхъ сейчасъ выпущено на волю. Слѣдчій судья Бертолю внеохоченый выѣхавъ зъ Парижа. Кажуть, що подасть ся до димісіи. — Зъ Лондона доносять, що французкій власти вѣдкрыли планъ, пѣсля котрого Дрейфусъ мавъ при помочи капітана англійского корабля утечи зъ Чортовского острова. Власти подвоили осторожность и окружили домъ Дрейфуса плотомъ зъ дроту звоемотреного острыми кѣлками.

Мадритъ 13 серпня. Въ Кастельонъ утворивъ ся вѣддѣлъ республиканьскихъ повстанцѣвъ. Прийшло до вымѣны стрѣлѣвъ мѣжь вѣддѣломъ вѣйска а повстанцями, котрій розбѣгли ся по горахъ. — Незадовго будуть скликаній кортезы до ратифікацій мирового договору.

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на памятницѣ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райцайни, таѣмы мірничѣ, піоны, лібели, манометры и т. п.



Уряджене дневниковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПЕ

въ реставрациі НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печени вепрова въ капустою	15 кр.
Сѣкалій легки	12 „
Флячки	12 „
Шѣшка телача въ хрѣномъ	10 „
Ковбаска въ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣреныхъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вѣдбиравчимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ: почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 186—? Въ высокимъ поважаненемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Въ найгорячѣйшой порѣ року

поручае ся яко найлучшій и найздоровшій

покрѣпляючій и столовый напѣй

що особливо надае ся такожь до змѣшаня зъ виномъ коняком або зъ соками овочевыми



натуральна алькалічна щава.

Она дѣлае охолоджуючо и оживляючо, пѣдбуджуе апетитъ и спомагае травленя. Въ лѣтѣ напѣй правдиво покрѣпляючій. (VIII.)

4

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львовѣ, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасоване в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Ціна 25 кр.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Маляґа зъ Каскарою Саґрадою
Маляґа зъ молоко-фосфораномъ

найлѣпше и найлаґодиѣйше средство перечищаюче. — Цѣна 3 кроны.
противъ золздовъ, англійскои хоробы и т. д. Цѣна 3 кроны.

3

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 252—7

СПРАВОЗДАНІЄ ДИРЕКЦІИ „БАНКУ ЗВЯЗКОВОГО“ въ СТАНИСЛАВОВѢ, стоваришення зареєстрованого зъ ограниченою порукою за мѣсяць липень 1898.

А) Станъ чинный.

	Станъ зъ кінцемъ червня 1898		Въ протягу вѣдъ 1 до 30 червня 1898				Станъ зъ кінцемъ липня 1898	
			побрано		выдано			
	зр.	кр	зр.	кр	зр.	кр.	зр.	кр.
Позычки на скрипты	52302	20	1966	32	3840	—	54175	88
„ „ векслѣ	9414	64	3901	38	4179	72	9692	98
Кошты адміністрації	394	32	84	78	80	81	390	35
„ спору	49	31	—	—	—	08	49	39
„ заснованя	169	53	—	—	—	—	169	53
Готівка	5103	16	—	—	—	—	347	50
Сума стану чинного	67433	16	5952	48	8100	61	64825	03
Б) Станъ довжный.								
Удѣлы членьскій	13322	13	417	—	—	—	13739	13
Фондъ резервовый	2803	58	48	—	—	—	2851	58
Вкладки на рах. бѣжуч.	47107	52	1260	92	4772	46	43595	98
Кредитъ банковый	2000		—	—	—	—	2000	—
Вѣдсотки	1836	57	520	63	9	21	2347	99
Льокація „Дністра“	69	74	88	67	95	59	62	82
Зыскъ зъ лѣтъ минувш.	293	62	—	—	65	49	228	13
Сума стану довжного	67433	16	2335	22	4942	65	61825	63
До того станъ чинный	67433	16	5952	48	8100	61	64825	63
Разомъ (Капіталъ обор.	134866	32	—	—	—	—	129651	26
Разомъ (Оборотъ касов.			8287	70	13043	26		
			21330 зр. 96 кр.					

Загальный касовый оборотъ вѣдъ $^1/_1$ до $^{31}/_7$ 1898 — 129.524 зр. 49 кр

Пѣсля білянсу за рѣкъ 1897 выносили:

Пожички на скрипта	38717	зр. 04	кр.
„ „ векслѣ	9404	„ 01	„
Удѣлы членьскій	10904	„ 47	„
Вкладки на рахунокъ бѣжучій	34693	„ 64	„
Сальдо вѣдсотковъ	467	„ 32	„
Загальный рѣчный оборотъ касовый р. 1897	161556	„ 04	„

Въ липню 1898 прибуло 24 членовъ зъ декляроваными удѣлами въ сумѣ 520 зр., выступило членовъ 0, остало отже въ кінцемъ липня 1898 р. 671 членовъ зъ декляроваными удѣлами на 16 220 зр.

Стопа процентова вѣдъ вкладки на рахунокъ бѣжучій 5%, стопа процентова вѣдъ пожичокъ 8% платного $^1/_4$ або $^1/_2$ рѣчно въ горы.

Станиславовъ дня 1 серпня 1898. 275 1—1

Банкъ звязковый въ Станиславовѣ, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою.

Иванъ Дольницкій. *Теодоръ Стахевичъ.*

„THE GRESHAM“

Найстарше и найбогатше Товариство обезпеченя на житє въ Лондонѣ.

Найнизша премія Велика дівіденда.

Информацій удѣляє, проспекты и тарифу розсылає franco.

Антоній Кофлеръ 307 2—10

у Львовѣ, улица Браєрівска число 14.

ВАЖНЕ ДЛЯ КОЖДОГО.

Вѣльна вѣдъ бактерій

ВОДА ДО ПИТЯ

є конечною потребою для кождого дому для фабрикъ содовои воды, для броварівъ и т. д. особливо въ околицяхъ зъ нездоровою водою. Раціональну зараду подають тѣлько и одиноко ц. к. уприв.

ФІЛЬТРЫ БЕРКЕФЕЛЬДА,

[Berkefeld Filter]

котрій, много разъ выпробованій першими бактеріольогами Европы дають воду найчистѣйшу, вѣльну вѣдъ бактерій.

Складъ у **Wilhelm Brückner & Comp.**

Wien, III., Baumgasse Nr. 5 und 7.

Фабрика для устроѣвъ центрального отрѣваня вод провадовъ и иншихъ.

Илюстрованій цѣнники даромъ и оплатно. 246 5—8

По низькихъ цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО



Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 70—7

Голляндско-Американьска лінія

зносинны пароходами разъ або два на тыждень

зъ **Роттердаму** до **Ню-Іорку**

Бюро для квитъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пѣсля довжины и величины каюты яко и цѣсла скорости и комфорту пароходу.

Русинка, вдова по уряднику банковім, приїме на мешкане під приступами условяжи кількох учеників, ручачи за родительску опіку. — Близшої відомости удѣлить Редакция „Діла“. 309 1—2

Въ житю

нѣколи вже

не трафит ся така рѣдка нагода

ТОЛЬКО ЗА 3 зр. 50 кр.

дост ати слѣдующу цінну колекцію товарівъ

15 штукъ 15 штукъ



3·50зр. 3·50зр.

1 Reform-Anker-Remontoir годинникъ до кишенѣ. Ходить дуже добре зъ 3лѣтною гарантіею

1 правдивый золѣдниковый ланцюшокъ;

2 штуки перстенѣвъ найновѣйшого фасону зъ имітованого золота и такими-жь бриллянтами

1 пара спинокъ до манжетівъ, дубле-золото пільнованє зъ механікою;

1 дуже гарна брошка дамска,

3 грудий спинки вѣдъ сорочки

1 патентована спинка до выкладаныхъ ковнѣровъ;

1 елегантска шпилька до краватки;

1 футералъ на годинникъ;

1 кешеневе зеркальце зъ футералемъ;

1 грудна шпилька, фасонове золото;

Всѣ тѣ выши 15 предметы разомъ зъ годинникомъ коштують лишь

3·50 зр.

Выслав ся скоро кождому за послѣплатою. Якъ не сподобає ся, грошѣ звернє ся безъ протесту, такъ що для купуючого выключене всяке ризико.

Замовляти выключно черезъ годинникарску фірму

Alfred Fischer

Wien I. Adlergasse 10.

274 6—6

Старша женщина

сирота по бл. п. о. Трещаковскомъ, пошукує мѣсця до вдовця яко господиня. Адреса С. Т., Мшана, у Вп. панства Масяковъ. 292 3—3

МОЛИТВЕННИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом руского тов. педаґоґічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.

Продає ся в книгарни Товариства ім. Шевченка, Львів ул. Академічна ч. 8.

БОТАНІКА

на вищі класи шкіл середних. Підля учебника д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. .0 ц. в а.

Д-ра Осипа Ростафиньского

БОТАНІКА

на нижші класи шкіл середніх. На язик руский переложив Іван Верхратский. Видане друге р. 1898. Ціна 70 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ

на нижші класи шкіл середніх. Написав Іван Верхратский. Видане р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ зъ руской ботанічной терміольогіи и номенклятуры. Зладивъ Іванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Ціна 20 цент. в. а.

Видани ті може дістати в книгарні Ставропиґийскій або у автора. Хто замовляє у автора що найменше два примірники із згаданих виданій (пр. два примірники Зоольоґіи або два примірники Ботаніки або два примірники Спису або один примірник Зоольоґії і один примірник Спису або один примірник Ботаніки і один примірник Спису), тому висилає ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачує автор.

ТУТКИ цїаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ. Львовъ ул. Галицка ч. 12.

ДРОТЪ кольчастый цинковый до огороженъ по зр. 4·50 за 100 метрівъ. Тонбрацѣ лѣсовій до значеня деревъ (зъ двома довдольными буктами) по зр. 6,

поручає ПЕТРО ХИЛИНСТОВСКІЙ, торговля желѣза у Львовѣ, улица Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 1896

Поважане Панство!

Удержуючи передъ кількома роками роботню и складъ обуви, тѣшивъ ся я все повнымъ довѣрем Ласкавыхъ моихъ Р. Т. Вѣдбирательвъ

Теперь вѣдкрывъ я знова

РОБОТНЮ и СКЛАДЪ ОБУВИ

мужескои, жѣнскои и для дѣтой.

Отже осьмѣляю ся привадатись Поважаному Панству, яко и Всечестному Духовенству и прошу отсилє укѣлѣно о ласкавій Ихъ вклады.

Зъ глубокимъ показанєм

Маріянъ Каролъ Хенціньскій

при улицы Городецкій ч. 38 [позбочи стациі кольного трамваю] у Львовѣ.

Зъ провінціи высилатчить на мѣру одинъ вужитый черевикъ. 284 2—2

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.



Оріґинальнѣ англійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглублено шліфованій, выострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui $^3/_4$ вглублено шліфована зр. 1.50 а $^1/_1$ вглублено шліфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ *за одного дня*:

Прошу прислати ще 5 opit. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Куповичъ 23/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малинівъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичъ парохъ. 54 26—7

Подобно пишутъ Вел. Отцѣ:

23/10 97 Левъ Шашковскій, деканъ стрыйскій.

23/10 97 І. Юрчаковичъ, парохъ Святковои.

23/10 1897 О. Подляньскій, парохъ Юровець.

23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѣзныхъ круговъ.

Новоотворенный

МАҒАЗИНЪ ТОВАРОВЪ МОДНЫХЪ

подъ фірмою:

ФЕРДИНАНДЪ ҐІТЛЄРЪ

у Львовѣ, улиця Галицка число 20

поручає въ великомъ выборѣ

коронки, ленты, пасмантеріи, газы, крепы, шовковій матеріи, саксоньскій дамскій и дѣточій панчохи, корсеты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковій, шовковій, батистовій и дреліховій, вахлярѣ изъ струсихъ перъ.

Всякій приналежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 299 4—20

Ц. к. упр. галиц. акційный

БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ

перенѣсъ

КОНТОРУ ВЫМѢНЫ

и

вѣддѣлъ депозитовый

котрыхъ бюра мѣстили ся дотепер въ меланинѣ власного, будынку до **льокалю фронтового въ партерѣ.**

Вѣддѣлъ депозитовый

принимає вклады и выплачує завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимає до переховання папиры вартостій и дає на нихъ завдатки.

Крѣмъ того впроваджено подѣбно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковій (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рѣчно, депозитарь дѣстає въ сталевѣй касѣ панцирнѣй сховокъ до выключного ужитку и вѣдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може своє майно або важній документы. 374 [4]

Вѣдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогодиѣйшій заряджения.

Принесы дотычно того рода депозитовъ одержати можна безплатно у вѣддѣлѣ депозитовомъ.

УЧИТЕЛЬ орґанъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Поважаныхъ Вытворцѣвъ всѣляких галузий краєвого промыслу, якъ также Р. Т. Публику маємо честь завѣдомити, що зъ днемъ 1 липня 1898 уконституовавъ ся въ силу рѣшеня Загальныхъ Зборівъ зъ дня 26 червня 1898

КРАЄВЫЙ

СОЮЗЪ ПРОМЫСЛОВЫЙ

стоваришене заред. зъ обмеженою порукою

въ слѣдуючою програмою:

I. Дѣлъ краєвыхъ базарівъ у Львовѣ, Краковѣ, Станиславовѣ, Новѣмъ Санчи и Перемышли.

II. Дѣлъ репрезентацій краєвого промыслу при доставахъ до всѣхъ ц. к. правительственныхъ и автономічныхъ Урядовъ.

III. Краєва аґенція торговельна заводовыхъ, школъ и вытворюючихъ стоваришень подъ контролею Высокого Выдѣлу краєвого.

IV. Фінансове подпомаганє своихъ членовъ.

V. Дѣлъ информаційный въ справѣ вытворюваня и торговлѣ.

Подписаный Зарядъ Краєвого Союза Промыслового заznачує рѣвночасно, що всѣ Базары будуть провадженѣ въ тыхъ самыхъ льокаляхъ, въ котрыхъ находили ся Базары Живецкои фабрики сукна и що въ справахъ подрѣбнои продажи належить вѣдносити ся лише до нихъ, а всѣ иншій интересы, обятѣ наведеною програмою буде залагоджувати Дирекція.

Статуты Краєвого Союза Промыслового, якъ также формулярѣ деклярацій высилає ся на бажане вѣдворотно.

Львовъ дня 1 серпня 1898.

Віцепрезесъ Рады надз. *Владиславъ Теренкочій* директоръ Банку задаткового.

Презесъ Рады надз. *Д-ръ Станиславъ Гломбіньскій* ц. к. проф. упів.

Секретарь Рады надз. *Д-ръ Владиславъ Стеславичъ* секретарь львовскои Палаты торговельнои. 308 1—1

ДИРЕКЦІЯ:

Стефанъ Коссутъ. Войцехъ Ксенжопольскій. Венантій Шидловскій.

Заступникъ директора:

Д-ръ Вікторъ Унґаръ адвокатъ краєвый.

Бюра дирекціи: Львовъ, улиця Коперника ч. 19.

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянскои. Въ друкарнѣ Института Ставропиґийскаго.

Ч. 171 Львовъ, Понедѣлокъ 3 (15) Серпня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Одынецкого ул. Кадинь-ского 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты знаєтся у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Неодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайній приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсераторой або ся мѣсце а „въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подякы и иншій доносины приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Въ справѣ выимкового стану.

Комітетъ, зложеный зъ членѣвъ польскихъ сторонництвъ людового и демократичного [лявѣйшои лѣвицѣ соймовои], спросивъ на вчера до ратушевои салѣ вызначнѣйшихъ людей зѣ Львова и зъ краю, щобы запротестувати противъ выимкового стану въ захѣдній Галичинѣ и зажадати его знесеня.

Рухъ мазурѣвъ, котрый почавъ ся у всхѣднѣй Галичинѣ побоями жидѣвъ мазурскими барабанами, що ихъ жиды вызискували и зневажали, якъ взагалѣ всѣхъ роббтникѣвъ и то-ѣвъ перенѣсъ ся опѣсля, особливо при нагодѣ аґітациі въ часѣ выборѣвъ посла до рады державноі зъ V. курії въ Сяноцѣ, до захѣднои Галичины и спровадивъ заведене наглыхъ судѣвъ въ трехъ повѣтахъ, а выимкового стану въ 33 повѣтахъ. Самъ той фактъ, що велику часть краю позбавлено зъ однымъ замахомъ конституційныхъ свободъ, выкликавъ въ краю загальне пригноблене. А мусѣло оно ще збѣльшити ся, коли взяло ся на увагу инши важни обставины.

Знаємо всѣ аж надто добре, що духъ противъ жидѣвъ є загальный въ цѣлѣмъ краю и маѣ далеко глыбшу и поважнѣйшу причину, нѣжь сама антісемітска аґітація, котрои у насъ по правдѣ такъ якъ бы не було. Такъ само и рухъ противъ жидѣвъ не повставъ черезъ хвилеву аґітацію, але наслѣдкомъ довгѣй вѣки дѣлаючихъ причинъ, до котрыхъ усунена якось нѣхто не бравъ ся и не бересь поважно; противно, є люде, котрымъ на жидовѣ бѣльше залежитъ, нѣжь на гнобленѣмъ нею и до крайнои нужды доведженѣмъ народѣ. Той хвилевый рухъ мазурѣвъ, якъ звычайно самопомѣчь перезумна, вже передъ заведенемъ выимкового стану покаравъ ихъ далеко бѣльше, нѣжь жидѣвъ; бо коли жадному жидови и волосъ зъ головы не спавъ, то кѣльканацять хлопѣвъ дало доказъ о досконалости манліхерѣвъ, а вдовы и сироты тыхъ жертвъ, въ часты навѣть, якъ показало ся, невинныхъ, не заразъ спокутуютъ палкѣсть своихъ чоловѣкѣвъ и батькѣвъ. Коли жъ дальше показало ся, що выимковый станъ наложено и на повѣты, въ котрыхъ не було анѣ слѣду жадныхъ розрухѣвъ, — що репресіямъ улягли товариства и письма, котрѣ нѣчимъ не були причастій въ розрухахъ, — то не дивота, що насунулась гадка, що такъ тверде запорядженя є доказомъ реакціи и заповѣдею ще бѣльшои.

Тымъ то лише реакційнѣ елементы могли радѣти выимковому станови, а тѣ, у кого ко статуція не є лише пустымъ словомъ, успокоювались бодай тымъ, що вонъ не потревае довго. Коли-жь надѣ тѣ не сповнювались, треба було вѣдозватись якимсь поважнѣйшимъ и рѣшучѣйшимъ словомъ. Отожь на зазывъ згаданого комітету зѣбралось вчера въ ратушевѣй сали около 80 вызначнѣйшихъ людей зъ польскихъ сторонництвъ людового и демократичного, щобы станути въ оборонѣ конституціи.

Мы цѣлкомъ, згоджуємо ся зъ ухвалеными на тыхъ зборахъ резолюціями, и бажаємо имъ якъ найлѣпшого успѣху, але заразомъ не можемо здержати ся вѣдъ деякихъ ще замѣтокъ.

Само знесене выимкового стану не зарадить лихови, о чѣмъ, рѣчь певна, пересвѣчевій и вчерашній зборы. Справа сего выимкового стану, хочь и не перша (пригадуємо пр. лише разъ по-разъ повтаряючу ся горячку еміґраційну), повинна бути упѣмненемъ, що крайна пора занятись поважно освобожденемъ хлѣборoба и маломѣщанина вѣдъ лихвы и выиску жидовского, — и то не тѣлько въ захѣднѣй, але ще въ бѣльшѣй мѣрѣ у всхѣднѣй Галичинѣ. Пора закинути політику вынародовленя Русинѣвъ, котра у Поляковъ абсорбуе дуже богато силъ, а у Русинѣвъ, котрыхъ змушуе до оборoны, абсорбуе майже всѣ силы, такъ що однымъ не богато, другимъ мало що лишае силъ до економічнои працѣ и до розумнои оборoны передъ жидовскимъ выиском. Пора закинути політику оборoны шляхотскихъ интересѣвъ зѣ шкодою для интересѣвъ селянскихъ, бо скорѣйше чи пѣзнѣйше готовій опинити ся и хлопы и паны въ кишеняхъ жидѣвскихъ. Пора закинути дотеперѣшну систему выборѣвъ, при котрыхъ головна рѣчь, щобы за всяку цѣну выйшовъ кандидатъ для sprawy narodowej и obszarnik. Такій выборы руйнуютъ матеріяльно „обшарниковъ“, деморалізуютъ хлопѣвъ, роззухвалюютъ и збогачуютъ жидѣвъ та скрѣплюютъ ихъ перевагу зарѣвно надъ Русинами якъ и Поляками, зарѣвно надъ хлопами якъ и надъ „обшарниками“. Крайна пора забрати ся разъ поважно до шанованя обовязуючихъ законѣвъ, бо справедливо замѣтивъ на вчерашныхъ зборахъ оденъ бесѣдникъ (п. Ревакович), що помѣшане понять, въ якимъ намѣстникъ гр. Пінінській, якъ самъ сказавъ въ розмовѣ зъ дневникарями, стрѣвъ ся въ сторонахъ, де позаходила розрухи, выстворило ся вѣдъ давныхъ лѣтъ найбѣльше черезъ те, що органы публичныхъ властей не шанують обовязуючихъ законѣвъ. Пора пѣднести також голосъ и за знесенемъ выимкового стану у всхѣднѣй Галичинѣ, де вонъ, якъ той самъ бесѣдникъ тежъ цѣлкомъ справедливо замѣтивъ, фактично також истнуе. Скоро разъ польскій сторонництва людове и демократичне сполучили ся въ справѣ выимкового стану до оборoны конституціи, то могли бы и повинни бы такъ само зъєднати ся постѣйно до оборoны хлѣборобского стану цѣлого краю и до поборюванa указаныхъ повыше аномалій конституційныхъ, котрѣ выходятъ на превелику шкоду не тѣлько сѣльскому населеню, але и цѣлому краеви. До такои правдиво громадянськои працѣ найшли бы певно и въ русскихъ послахъ и въ русскѣй громадѣ якъ найгорячѣйшу помѣчь.

Вчерашній зборы почали ся о 12 годинѣ. П. Генрикъ Ревакович повитавъ зѣбраныхъ и пояснивъ цѣль зборѣвъ. Заведене выимкового стану вже само є небезпечне для конституціи, але ще бѣльшимъ небезпеченьствомъ грозить способъ его выконанa, бо звертае ся не тѣлько противъ винуватыхъ, але навѣть противъ противниковъ розрухѣвъ. Зъ выимкового стану користае сторонництво, що тѣлько бажае укороченя громадянськихъ правъ та радо бы промощувати дорогу деспотизмови.

Зборы выбрали опѣсля проводничимъ д-ра Центака, заступниками п. Бойка и члена выдѣлу краевого д-ра Вайґінґера, а секретарями д-ра Адама и д-ра Дверницкого. П. Станиславскій розказавъ на пѣдставѣ власныхъ помѣченъ про станъ рѣчей въ повѣтахъ, де заведено выимковый станъ, и зазначивъ, що всюды можна було розрухи вгамувати звычайными способами. — П. Романовичъ выказувавъ, що такъ зъ становища конституційного австрійского, якъ и зъ польского належитъ запротестувати противъ стану выимкового. — Промавлявъ ще д-ръ Дверницкій, выказуючи, що дальше удержуване выимкового стану противилось бы основнымъ законамъ. — Опѣсля п. Солецкій вѣдчитавъ резолюцію, умотивувавши попередъ. Въ резолюціи выказано пересвѣдчене, що сумнымъ подѣямъ въ захѣднѣй Галичинѣ можна було запобѣгти оглѣднымъ и тактовнымъ поведенемъ властей и самопомочею громадянъ, — що выимковый станъ розширено на повѣты цѣлкомъ спокойній, де безъ нѣякои причины позбавлено громадянъ громадянськихъ свободъ и затровожено людей, — що вкѣнци дальше удержуване наглыхъ судѣвъ и выимкового стану теперь, коли настав спокѣй, є злишне, а навѣть противне законамъ. Зборы поручаютъ своѣй президіи особистою интервенціею и пропамятнымъ письмомъ постарати ся о знесене наглыхъ судѣвъ и выимкового стану. До выконанa тыхъ ухвалъ выбрали зборы крѣмъ президіи ще шѣсть членѣвъ. Наради скѣнчили ся о год. 2 по полудни.

Надѣйшли також телеґрамы, въ котрыхъ высказано згоду на ухвалы зборѣвъ, вѣдъ: кн. Адама Сапѣги зъ Красѣчина, вѣдъ пп. Рутовского, Яля, Дворского, Жардецкого, Міляна и вѣдъ богато вѣйтѣвъ зъ захѣдныхъ повѣтѣвъ.

Пропінація а правительство.

[*Письмо зъ Тернопѣльщины.*]

Що подавъ пѣдъ повышнимъ заголовкомъ въ 161 числѣ „Дѣла“ ч. дописуватель С. о громадѣ В. зъ повѣту р—ого, то само, але при ще бѣльше справляючихъ обставинахъ що до формы сталось и въ селѣ моѣмъ, зъ рѣзницею лише тою, що не теперь, а на самѣмъ початку, якъ ц. к. староства по разъ першій розписували ліцитацію на вынаемъ пропінаціи. Тогдѣ то поставивъ я — веденый тыми самыми мотивами, якій подавъ ч. дописуватель — внесене на засѣданю рады громадскои, щобы громада приступила до ліцитаціи. Внесене се принято и выбрано до тои справы трехъ повновластниковъ, межи котрыми бувъ и я.

Речницѣвъ ліцитаційныхъ було три. Въ означенѣмъ часѣ явились мы въ ц. к. староствѣ, предложивши нашу повновласть и зложили вѣдповѣдне вадіюмъ. Вѣдпоручникъ фонду заявивъ менѣ, що зъ громадою яко тѣломъ моральнымъ въ интересы заходити буде трудно, бо яко тѣло моральне не дае нѣякои за-

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

(Дальше.)

О 3-ій годинѣ Кенйонъ упоравъ ся зѣ своимъ описомъ... Першій прийшовъ Лонґуортъ, прочитавъ и одобривъ, пѣддавши тѣлько деякій дрѣбній змѣны. Потому вложивъ письмо до куверты и пѣславъ до редакціи опозиційнои газеты. Вѣдтакъ понадходили Уентворть, Мельвіль и Кінґъ. Они удали ся до комнаты директора, а въ пару мінутъ прибули й прочій. Лонґуортъ почавъ:

— Вы мабуть читали статью въ вчерашнѣмъ „Фінансовѣмъ поли“. П. Кенйонъ выготовивъ описъ факту, а той выказуе дуже нечестный поступокъ. Се була проба выиску, але не удала ся. Я мавъ гадку прочитати вамъ письмо п. Кенйона, однакъ треба було подати его якъ найскорше и оно появить ся завтра въ „Фінансовѣмъ орлѣ“, прочитаете его. Теперь, пане Кенйоне, розкажѣть намъ о копальни!

Кенйонъ, подѣбно якъ и багато здѣбныхъ людей, слабымъ бувъ бесѣдникомъ, але всѣ слухали уважно. Вѣдъ часу до часу помагало ему розумне запытане вѣдъ Лонґуорта, а коли скѣнчивъ, вражѣне осталось не зле.

По хвили мовчанки промовивъ Кінґъ:

— О скѣлько я розумѣю, идe о те: чи копальня варта тѣлько, за кѣлько ей пред ставлено? чи мінералъ є найлѣпшій до ужитку, якъ то п. Кенйонъ представляе? чи того мінералу є досыть, абы выплатилось основувати товариство? Менѣ здаесь, що на се можна вѣдповѣсти тѣлько такъ, щобы якій практичный чоловѣкъ поѣхавъ оглянути копальню. На мою думку п. Мельвіль чоловѣкъ практичный въ тѣмъ дѣлѣ. Коли-бъ мавъ часъ, най бы поѣхавъ до Америки, оглянувъ копальню и здавъ справу.

Иншій участникъ запытавъ, коли кѣнчить ся опція. На се вѣдповѣвъ Лонґуортъ и додавъ ще, що той, хто поѣде оглядати, може зателеґрафувати слово „добре“ або „зле“ и тогдѣ буде часъ въ Лондонѣ збрати участниковъ. Хтось запытавъ, чи на случай спѣзненя не буде клопоту зъ вѣдновленемъ опціи на мѣсяць або два. На те вѣдповѣвъ Кенйонъ, що не знае. Але властителѣ могли бы зажадати высшои цѣны або вѣдрадити ся продавати, отже треба уладити справу такъ, щобы не було потребы старатись о продовженe опціи. На се всѣ згодили ся. Тогдѣ Мельвіль заявивъ, що вонъ не маѣ нѣчо противъ ѣзды до Канады. Тутъ идe о скѣлькѣсть мінералу, а се вонъ може означити такъ добре, якъ хто другій. Коли такъ справа була майже полагоджена, молодый Лонґуортъ сказавъ, що маѣ охоту поѣхати до Канады разомъ зъ Мельвілемъ и самъ оплатить свои выдатки. Се принято оплескомъ и засѣданe скѣнчило ся. Лонґуортъ попращавъ ся зъ Кенйономъ и Уентвортомъ и сказавъ:

— Мы вѣдъѣдемо найблизшимъ пароходомъ, а що я може не буду бачити ся вже зъ вами, то може-бъ вы написали менѣ листъ поручаючій до п. von Брента, що я заступаю васъ въ тѣй справѣ. Се улекшить продовженe опціи, якъ бы було потрѣбно.

XVIII.

На другій день Кенйонъ идучи на обѣдъ здыбавъ Уентворта въ дверехъ. Той пѣйшовъ зъ нимъ и почавъ розмову:

— Я не мѣгъ лишити ся вчера у вечеръ побалакати зъ тобою о нарадѣ. Яка твоя о нѣй гадка?

— Ну, въ огляду на статью, яка появила ся нынѣ рано, и въ огляду на выставу, яку я зробивъ изъ себе на нарадѣ пробуючи выяснити добрѣ стороны копальнѣ, гадаю, що все пѣйшло досыть гладко.

— И я такъ гадаю. Але чи тобѣ не впало на гадку, що все пѣйшло занадто гладко? га?

— Якъ то гадаешь?

— Самъ не знаю докладно, якъ гадати, а хотѣвъ бы тебе запытатись. Бачишь, я бувавъ уже на богато такихъ зборахъ, отже мене ударила тутъ якась сухѣсть. Звычайно при предложеню якоись справы бувае опозиція або инакша гадка а бодай поправка. Коли Кінґъ вставъ и спокѣйно предложивъ, абы Мельвіль ѣхавъ до Америки, менѣ се выдало ся досыть незвычайнымъ, хиба вонъ радивъ ся зъ Мельвілемъ напередъ.

— Може и радивъ ся.

— Що-жь ты гадаешь о тѣмъ?

Кенйонъ подумавъ хвилю.

— Менѣ здавало ся, що все пѣйшло гладко. Кого-жь ты пѣдозрѣваешь, молодого Лонґуорта?

— Самъ не знаю кого пѣдозрѣвати. Мене тѣлько непокоить короткѣсть часу. На мою гадку ты повиненъ ѣхати до Америки. Тутъ нема що робити. Тобѣ треба ѣхати побачити ся зъ von Брентомъ и дѣстати вѣдновленe опціи. Коли они поѣдуть, то рахуючи для нихъ пару днѣвъ у Ню-Іорку и день або два на дорогу до копальнѣ, намъ по одержаню телеґрамы лишить ся мало що бѣльше, якъ тыждень; а що-жь зробити тогдѣ, якъ бы телеґрама була не по мысли?

— Такъ, я се бачу. Але-жь ты знаешь такъ добре якъ я, що нѣякій правдомовный чоловѣкъ не може написати некористно.

— Я знаю, коли — коли Лонґуортъ поступае зъ нами честно. Я бы бувъ далеко спокѣйнѣйшій, якъ бы мы мали опцію купна тои копальнѣ на дальшихъ три мѣсяцѣ. Длятого гадаю, що ты повиненъ удати ся до копальнѣ зъ Лонґуортомъ и Мельвілемъ. Власне злука обохъ тыхъ людей будить у мене пѣдозрѣне. Не можу сказати нѣчого певного, але маю якесь неясне прочутя лиха, коли подумаю, що ѣдуть люде — оденъ, що пробовавъ ошукати насъ що-до вартости мінералу, а другій, що втягнувъ насъ у выдатки, той, що перше не хотѣвъ и чути, удававъ, що забувъ, а потому нагле такъ заинтересувавъ ся...

Джанъ насупивъ брови и мовчавъ.

— Менѣ здаесь, — сказавъ по хвили, — годѣ намъ теперь що робити. Але можемо роздумати пару день, а потому, якъ бы треба, я поѣхавъ бы до Америки ще въ часъ.

— Дуже добре! Рахуймо 10 днѣвъ на ихъ дорогу до копальнѣ и на вѣдповѣдь. Коли не прийде вѣдповѣдь 11-ого дня, то будешь ще мати 18 чи 19 днѣвъ до кѣнца опціи, ну, берѣмъ 12 днѣвъ. Я предкладаю, що якъ не буде нѣчого вѣдъ нихъ, ты поѣдешь!

— Добре, нехай се буде умовою.

Вѣдтакъ розбѣйшли ся, умовившись, що о 8-ій вечеромъ разомъ поѣдуть на вечерокъ до Лонґуортѣвъ, на котрый запросила ихъ панна Едіта Лонґуортъ зъ нагоды вѣдъѣзду молодого Лонґуорта до Америки.

(Дальше буде.)

поруки; але порадивъ, щобы до ліцитація стало въ своѣмъ имени двохъ господарѣвъ, котрій маѣткомъ своимъ давали бы запоруку, що дотримають взобовязань. И такъ стало ся. До ліцитація, по зложеню вадіюмъ, стали оба повновластники радий, тобто теперь уже оба въ своѣмъ имени, кождый зъ нихъ властитель 40 моргівъ поля необтяженого нѣякимъ довгомъ. При третѣй и послѣдній ліцитація подали они оферту найвысшу. Урядово проголошено, що найвышшу оферту подали оба господарѣ. Передъ вѣдходомъ пытаю вѣдпоручника фонду: чи утримають ся господарѣ? — а сей вѣдповѣдає: „Нема сумнѣву! они найбѣльше оферують, дають найбѣльшу запоруку и въ такою принискою вѣдошлю акты".

По такѣмъ урядовѣмъ актѣ и такѣй урядовѣй заявѣ здавалось и намъ, що арендарями будемо мы а не хто инчій. Тымчасомъ стало ся инакше: арендаремъ ставъ таки жидъ, переднѣйшій арендарь. Жидъ почавъ шинкувати, а насъ анѣ нѣякъ не повѣдомлено, анѣ не звернено вадіюмъ. [Polnische Wirthschaft! *Прим. Ред.*] Вдемъ до староства и пытаемо о причину. Вѣдповѣдають намъ: „Такъ зроблено у Львовѣ, а зроблено въ тѣй способѣ, що по урядовѣй замкненѣй ліцитація поѣхавъ до Львова жидъ, накинувъ 50 зр. и дбставъ аренду". Хтось бы запытавъ: А може сей жидъ арендарь представлявъ для фонду лучшу запоруку? — Цѣлкомъ нѣ! Дудьо Штолценберґъ бувъ чоловѣкъ, що не мавъ нѣчого стратити и мѣгъ безъ нѣякои обавы накидати и 5000, бо тогдѣ нѣчого не мавъ и зъ причины его невыплатности бувшій посесоръ ска,бу мусѣвъ переднѣйше два разы ажь судово выкидати его зъ аренды.

Ч. дописуватель въ повѣту р—ого, оповѣвши свѣй фактъ, пытае: чи правительство поступило собѣ справедливо и ретельно? Я не ставивъ бы пытаня въ сей способѣ, але запытавъ бы-мы: чи не противзаконно се? А запытавъ бы я такъ длятого, що на скѣлько лучило ся менѣ оповѣдати сей фактъ передъ юристами-урядниками, нѣ оденъ не хотѣвъ тому вѣрити и казавъ, що я не мусѣвъ порозумѣти чогось, бо-жь законъ по за урядовыми речницями ліцитація абсолютно нѣякихъ дальшихъ пактовъ, хочь-бы и якъ користныхъ не знае. [Такъ, але тутъ ишла рѣчь: чи руснѣ селяне, чи жидъ, а въ такѣмъ выпадку законъ фурда! — такъ само тутъ, якъ и въ В. повѣту р—ого. *Прим. Ред.*]

Въ моѣй громадѣ стало ся таке на початку, а якъ зъ дописи ч. С. бачимо, дѣе ся те саме й теперь. Зъ того можемо заключати, що се есть система, маюча на цѣли сей законъ, якъ и богато иншихъ, котрій выходять на нашу користь, зробити илюзоричнымъ, а хотяй за санкціонованымъ выкупнымъ право вынайму есть вѣльне, полашити его навѣть по зложеню чиншу таки въ рукахъ „избранныхъ".

Помиинаю користи, якій громада могла бы потягнути просто зъ вынайму пропінацій и обогнати ними бодай выдатки громадскій, але вѣдношу лихо, на яке выставлена при такѣй системѣ кожда громада. Якъ кождому зъ насъ звѣстно, жидъ-арендарь рѣдко коли выконує право сесе лишь самъ, але за порозумѣнемъ и за выключнымъ его дозволомъ шинкує кожда въ селѣ родина жидѣвска. Що то значить, розумѣе се кождый ажь надто добре. За тымъ кождый зъ насъ видить гнѣзда деморалізацій и цмоки высисаючій працю и добутокъ нашихъ селянъ. За тымъ идe здичѣлость, руина матеріяльна и еміґрація. А чи се способъ культурный и чи може се лежить въ интересѣ державы, — на се чей-же и вѣдповѣдати не потребую.

Настасовъ 13 н. ст. серпня 1898.

Евстахій Цурковскій.

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізації дешевого и догѣдного кредиту селянского въ Галичинѣ.

X.

Орґанізація и розвій кась системы Райфайзена на Моравѣ.

Морава є майже чотири разы менша вѣдъ Галичины. Мае 2200 громадъ, зъ котрыхъ двѣ третины належать до народности ческои а третина до нѣмецкои. Край подѣленый на 33 староствъ и 70 судовъ повѣтовыхъ. Радъ и выдѣловъ повѣтовыхъ на Моравѣ нема Морава числить 2,276.870 людности.

Пѣдъ взглядомъ институцій кредитовыхъ она вѣдъ давна добре ворґанізована. Посѣдае краевый банкъ гіпотечный, заснованый ще въ 1873 р., котрый дае довготерміновѣ позички на 4% зъ найменшою рѣчною амортизацією ½%. Дальше суть ту збѣрній касы сиротинскій, котрыхъ капіталъ выносивъ зъ кѣнцемъ 1894 р. по-надъ 24 міліонѣвъ. Касы тѣ выполичили до того часу — переважно самымъ селянамъ — бѣльше якъ 18 міліонѣвъ на малый процентъ. На Моравѣ зъ кѣнцемъ 1897 року було 59 касъ ощадности. То майже выключно институціи громадскій. Посѣдають около 100 міліонѣвъ вкладокъ щадничихъ, котрій опроцентовують на 3½—4½%. Вѣдсотки вѣдъ удѣлюваныхъ позичокъ выносять 4½ до 6%. Всѣ удѣленій позички мусять бути на грунтѣ интабульованій.

Але найважнѣйшими институціями на Моравѣ є т. з. „založne" т. є. товариства задатковій системы Шульцого въ числѣ 287. Засновано ихъ ще въ 1860-ыхъ рокахъ майже выключно въ мѣсцевостяхъ замешкалыхъ Чехами. Членовъ мали тѣ товариства въ кѣнцемъ 1895 року 129.843, котрій вплатили на удѣлы близько 3 міліоны зр. Вкладки ощадности выносили въ тѣмъ часѣ надъ 75 міліонѣвъ, а позичокъ удѣлено надъ 73 міліоны зр. Стопа процентова вѣдъ вкладокъ щадничихъ выносить въ тыхъ товариствахъ 3—5½% а вѣдъ позичокъ 4½—7%, есть отже въ деякихъ товариствахъ за высока и повинна бути знижена. Тѣ товариства задатковій мають на Моравѣ для людности ческои велике значѣне, бо они окрѣмъ матеріяльного пѣдпирания людности ческои, особливо селяньскои, пѣдпирають такожь національній и культурній стремлення тои людности. Зъ наведеныхъ датъ статистичныхъ выходить ясно, якъ богатымъ есть край моравскій, котрый зъ Галичиною, чотири разы бѣльшою, не може пѣдъ тымъ взглядомъ итти въ порѣвнане.

Мимо такъ користнои орґанізації кредиту селяньского не рѣдкій суть случаѣ, що моравскій селяинъ за-для браку особистого кредиту на мѣсци або зъ причины темноты и непорадности удае ся о позичку — подѣбно якъ у насъ въ Галичинѣ, до мѣсцевыхъ лихварѣвъ, найчастѣйше до жидѣвскихъ сѣльскихъ банкирѣвъ, именно въ околицяхъ, де нема товариствъ задатковыхъ, особливо на весиѣ и въ часѣ передзбку. Вправдѣ законъ о лихвѣ дуже обмеживъ той интересъ, але купно збѣжа, знарядѣвъ господарскихъ и штучныхъ навозѣвъ на кредитъ вѣдбуває ся и теперь въ Моравѣ на велику скалю, такъ само якъ у насъ; при чѣмъ рѣзного рода спекуланты продають лихій товаръ за дорогій грошѣ и селянъ руйнують. Але ще далеко гѣрше представляе ся практикована лихва при купнѣ и годѣвли худобы: коровъ и волѣвъ въ одинадцятьохъ гѣрскихъ повѣтахъ судовыхъ, положеныхъ надъ границею угорскою, де ґандлярѣ-жиды тягнуть зъ того интересу щонайменше 50% вѣдъ вложеного капіталу, якъ то выказали переведеній въ 1896 роцѣ моравскимъ намѣстництвомъ доходжеия, котрій выкрыли великій надужитя въ тѣмъ напрямѣ и сповукали власти судовій, адміністраційній и податковій до усунеия тыхъ надужить. У насъ пѣдъ тымъ взглядомъ дѣють ся ще гѣршій рѣчи и було бы рѣчею пожаданою, щобы нашій власти такъ само, якъ власти моравскій, взяли ся енергічно до выгубления сѣльскихъ пявокъ, котрій нашихъ селянъ въ немилосердный способъ руйнують.

Перший касы тои системы засновано на Моравѣ въ лѣтахъ 1886—1896. Въ роцѣ 1893 було ихъ 55 въ самыхъ нѣмецкихъ громадахъ, бо Чехи не тѣлько що не закладали ихъ, але всюда и все, а найбѣльше въ соймѣ противъ нихъ выступали и поборювали зъ обавы, що они можуть численнымъ и ъ товариствамъ задатковымъ [зальожнамъ] зашкодити и ихъ пѣдкопати. Однакъ нѣмецкій провѣдники народу нѣчо не робили собѣ зъ тои ческои опозиціи и хочь не одержали вѣдъ сойму зъ причины опозиціи ческихъ послѣвъ пѣдмоги на закладане касъ системы Райфайзена, они безъ тои субвенціи дальше ихъ закладали пѣсля разъ уложеного плану и довели до того, що до тыхъ касъ почала ческа людность приступати цѣлыми масами. Доперва тогдѣ провѣдники ческого народу побачили свою похибку, заняли супротивъ тыхъ касъ прихильне становище и почали ихъ такожь вѣдъ 1895 року по ческихъ громадахъ закладати. До 20 мая 1898 Нѣмцѣ мали касъ Райфайзенѣвскихъ 157 а Чехи 62. *Для нѣмецкихъ касъ засновано союзъ нѣмецкій а для ческихъ ческій.* Оба союзы одержують субвенцію вѣдъ сойму на пѣдпиране тыхъ касъ, именно на перше уряджене и на переводжене контролѣ. Нѣмцѣ зъ своею орґанізацією є майже на укѣнченю а Чехи въ закладають тѣ касы приспѣшеным темпомъ и сподѣваютъ ся, що до кѣлькохъ лѣтъ позаводять ихъ въ цѣлѣмъ краю. Досвѣдъ поучивъ Чехѣвъ, що сѣльскій касы Райфайзена въ нѣчѣмъ не пошкодили „зальожнамъ", а стали ся великимъ добродѣйствомъ для селяньскои рѣльничои людности. Закладанемъ нѣмецкихъ касъ Райфайзенѣвскихъ занимають ся переважно нѣмецкій адвокаты а закладанемъ ческихъ молодше духовенъство и учителѣ народній. Нѣмецкій касы и ихъ союзъ переписують ся въ справѣ тыхъ касъ зъ выдѣломъ и Банкомъ краевымъ по нѣмецки а ческій по чески — и той способъ поступования повиненъ бути примѣненый до галицкихъ вѣдносинъ, коли у насъ тій касы будуть заснованій.

Коли якій касѣ хибне фондовъ на заспокоене кредиту селяньского, удае ся черезъ свѣй союзъ о позичку въ потрѣбній сколькости до банку краевого, въ котрѣмъ оба союзы мають отворенный кредитъ до 50.000 зр. а въ случаю потребы и до 100.000 зр. Моравскій банкъ краевый принимае такожь влишій грошѣ поодинокихъ касъ и вѣдповѣдно опроцентуве ихъ, есть отже центральною касою всѣхъ касъ и обохъ союзовъ а за свои труды не побирае жадной винагороды. Надзоръ и контролю надъ поодинокими касами выконують союзы и за те побирають вѣдъ сойму субвенцію. Зъ того бачимо, що надзоръ и контроля надъ касами вѣдбуває ся на Моравѣ въ инший способъ, якъ въ Долѣшній Австрій, але практика выказала, що австрійскій способъ контролѣ є лѣпшій и одностайнѣйшій.

Союзъ нѣмецкихъ касъ системы Райфайзена побѣчь удѣлювания селянамъ потрѣбного кредиту занимае ся такожь посередництвомъ при купнѣ и продажи плодовъ рѣльничихъ, знарядовъ, штучныхъ навозовъ и т. д., зъ чого такъ селяне якъ и союзъ мають великій хосенъ; дальше союзъ нѣмецкій посередничить такожь при сплатѣ селяньскихъ довговъ высоко опроцентованыхъ на низше опроцентованій позички и вже богато селянъ выдобувъ зъ рукъ лихварскихъ. — Союзъ ческихъ касъ Райфайзена доперва сего року рѣшивъ такожь свѣй кругъ дѣлания въ повысшихъ напрямахъ роширити, бо се сполучене зъ великою користію для обохъ сторонъ.

Д-ръ Д. Савчакъ.

Переглядъ політичный.

Конференціи цѣсаря зъ міністрами въ Ишлю тревають вже два днѣ и нинѣ ведуть ся дальше. Въ нарадѣ беруть участь австрійскій и угорскій президентъ міністровъ, Кайцль, Бернрайтеръ и спѣльній міністры Ґолуховскій и Каляй. По Ґолуховского, Кайцля и Бернрайтера казавъ самъ цѣсарь телеґрафувати. Банфі мавъ также прибути на покликане вѣдъ цѣсаря. На те мавъ вплынути Ґолуховскій, котрый на выразне вѣзване короны выявивъ свою гадку. Зъ того бачимо, що цѣсарь лично вдавъ ся въ переговоры, корона перестала бути пасивнымъ чинникомъ и рѣшене спочивае въ ей руцѣ.

Банфі сейчасъ по приѣздѣ до Ишлю конферувавъ зъ Каляемъ, а вѣдтакъ бувъ на авдіенціи у цѣсаря. Бо Банфімъ конферувавъ цѣсарь зъ Туномъ. Пополудни були всѣ міністры на цѣсарскѣмъ обѣдѣ. Нинѣ мають вѣдбути ся дальшій конференціи. Въ тѣмъ споръ австрійского міністерства зъ угорскимъ спѣльній міністры подѣляли свои ролѣ. Каляй станувъ по сторонѣ Туна, Ґолуховскій по сторонѣ Банфіого. Ґолуховскій мавъ лише зѣ становища внѣшныхъ интересовъ державы пѣдперти становиско угорского правительства и заявивъ отверто, що въ огляду на запутанѣ вѣдносины гартійнѣ въ Австрій треба, щобы Угорщина була одноцѣльна и сильна. — Угорскій політики говорять, що цѣсарь перехилить ся на сторону Ґолуховского и Банфіого, скорше згодить ся на внесене языковыхъ розпоряджень, анѣжь бы мавъ довести до подвѣйнои кризы въ монархіи: въ Австрій и Угорщинѣ. Говорять, що Банфі предложивъ коронѣ проектъ, щобы Угорщина на основѣ самостѣйныхъ економічныхъ диспозицій на довшій неозначеный часъ управильнила свое вѣдношене до Австрій. Вѣдповѣдно до того удержавъ бы ся торговельный и цловый трактатъ при заведеню вѣдрубнои лінии консумційнои, а квоту означувала бы рѣкъ-рѣчно корона въ дотеперѣшнѣмъ вѣдношеню. Банфі мавъ уже одному юристови припоручити зредагованє дотычного проекту. Австрійске-жь правительство мае обставати при намѣрѣ скликания рады державнои въ половинѣ вересня.

Всѣ тѣ конференціи вѣдъ довшого вже часу непокоять ческихъ політиковъ. Особливо не смакують имъ поголоски о скликаню рады державнои. Narodni Listy пишуть: Чехи вже занепокоенѣ и знеохочені зъ причины безпастанного проволѣкания рѣшучихъ постановъ. Гр. Тунъ повиненъ знати, що скликане рады державнои не доведе до нѣчого, бо вже и Чехи не хотять допустити до нѣякихъ переговорѣвъ. Предметомъ конференцій є выключно управильнене языкового питаня въ Чехіи, а що найбѣльше ще въ Моравѣ Про Шлескъ и не згадуе ся. Такожь не було бесѣды про полудневій край, про области заселеній Хорватами, Словѣнцями и иншими Славянами. А сего не можна переслѣпити, що коли въ цѣлѣй державѣ мае запанувати національный супокій, то мусять бути полагоджене языковое питане у всѣхъ краяхъ зъ нѣмецкимъ населеномъ. Посолъ Ферянчічъ мае повну правду въ тѣмъ, що всѣмъ славяньскимъ народамъ мусить вымѣрити ся справедливость въ повнѣй мѣрѣ и безъ страху передъ нѣмецкою обструкціею. Повна справедливость въ языковѣй справѣ є лишь ключемъ до управильнения дальшихъ політичныхъ вѣдносинъ. На пѣдставѣ добрыхъ информацій заявляемо, що ческій послы въ языковѣй справѣ анѣ на пядь не вѣдступлять вѣдъ того, чого вымагае справедливость, але такожь не покинуть иншихъ славяньскихъ народовъ въ ихъ змаганяхъ о рѣвноуправнене. И на одномъ управильнению языкови справы такожь не межь скѣнчити ся. За рѣвностію въ языковыхъ справахъ мусить наступити рѣвность въ усѣхъ політичныхъ справахъ. Австрія мусить вернути до своихъ старыхъ условій истнованя, мусить станути на федеративнѣй основѣ. Сойму мусить бути вѣддана повна власть законодатна а компетенція рады державнои мусуть бути обмежена лишь на найконечнѣйшій спѣльній справы."

Коли сесю допись Narodn-ыхъ List-овъ порѣвнаемо зъ тымъ, що ческій часописи писали о енунціяціи Ферянчіча, покаже ся въ цѣлѣй наготѣ фарисейство ческихъ політиковъ. Коли Чехи були въ опозиціи, выступали въ оборонѣ Русинѣвъ противъ кола польского. Коли коло польске, надѣючись при помочи Чехѣвъ выдерти для себе необмежене панованє надъ Галичиною и Русинами, станули по сторонѣ Чехѣвъ и ихъ правно-державнои програмы, Чехи змѣркували, що нема имъ чого журити ся иншими Славянами, бо кожда нова, на верхъ вытягнена языкова справа ще бѣльше комплікувала бы політичный заколотъ въ Австрій и угрудиювала бы Чехамъ зъѣсти свою, въ мутнѣй водѣ зловлену рыбу. Коли здавало ся, що Чехи є панами ситуаціи, якъ они приняли до вѣдомости постуляты „брата Славянина" Ферінчіча? Ческій часописи писали, що Словѣнцѣ не въ пору вырвали ся зъ своимъ патосомъ, се бъ-то зъ жаданемъ національного рѣвноуправнена Словѣнцѣвъ, Хорватовъ и Русинѣвъ, бо тымъ лише погѣршують ситуацію не тѣлько для Чехѣвъ, але и для иншихъ Славянъ. Особливо жадане рѣвноуправнена Русинѣвъ подѣвало якъ колька у ческого „брата Славянина", бо се могло бы закаламутити приязнь Чехѣвъ зъ „polskim bratem", отже най попередъ полагодить ся ческе питане, а вѣдтакъ прій е черга на иншій славяньскій народы, коли Австрія перебуде теперѣшну кризу — радили ческій часописи. Але тогдѣ, коли ческе питане було бы вже полагоджене а Нѣмцѣ погодили ся зъ новымъ станомъ рѣчи, були бы Чехи въ союзѣ зъ Нѣмцями и Поляками панами Австрій. Рѣчь майже певна, що тогдѣ Чехи не схотѣли бы зражувати собѣ нѣмецкого союзника вытяганемъ словѣньскои справы, або Полякѣвъ рускою справою. Отже въ интересѣ всѣхъ покривдженыхъ Славянъ лежить, щобы ческе питане полагоджено при рѣвночасномъ переведеню національного рѣвноуправнена всѣхъ прочихъ Славянъ. — Теперь, коли нѣсти зъ Ишлю на двое ворожать, коли говорить ся навѣть о внесеню языковыхъ розпоряджень, Narodni Listy зачинають звозити матеріялъ до репарацій мостовъ мѣжь Чехами и прочимъ славяньствомъ, паленыхъ самыми Чехами. Нинѣ, вже й Ферінчічъ мав рацію — вже й инший языковій пытаня мають не меншу вагу, якъ ческе. Чехи розумный народъ! Ану-жь прийде ся Чехамъ незадовго заапелювати до помочи тыхъ Славянъ, котрыхъ они въ послѣднѣмъ часѣ опустили..

Справы церковнѣ.

„Прапоръ" въ найновѣйшѣмъ числѣ умѣстивъ п. заг. *„Якого достойника мае Церковь руска"* таку цѣкаву статью:

На що придасть ся всяке реновane духовенъства за святобть и нетыкальнобть Церкви и за непохитный Божій авторитетъ ей власти, якій выгляды може мати Преосв. Епископатъ рускои Церкви на строго етичне дѣйствоване свого клиру и на успѣване Церкви самои, сли въ ей власномъ нѣдрѣ, въ дорадчѣмъ тѣлѣ Преосв. Епископату самого найшла бы ся гниль всякои нечестивости, вплываюча своею — не уломностію, бо сеи не важили бы ся мы тыкати, але злобою своею на пониженє Церкви, на розрушеня етичныхъ засадъ клиру самого! Хиба що клиръ, хоронячи Божій авторитетъ власти, безвзглядный пѣднесе протестъ противъ всякихъ злобныхъ учинковъ, пѣдкопуючихъ сей авторітетъ, и не улякне ся й скандалу, сли вонъ причинить ся до выкорѣненя гнили, коли иншою дорогою сего учинити годѣ.

Тѣ мысли руководили нами, коли дбставъ ся намъ въ руки документъ, котрого змѣстъ перенявъ насъ морозомъ. Довго розважали мы: що зъ симъ документомъ учинити? Насъ переймала обава, щобы не сказано, що мы оголошенемъ сего документу пѣдкопуемо свѣдомо и злобно авторітетъ достойниковъ рускои Церкви. Але сли погляды и жадания выражений въ семъ документѣ свѣдчать о

крайнôмъ цинізмѣ надъ христіяньскою етикою, сли документують цинічне зневаженє Церкви, взглядомъ котрои взято на себе обовязокъ ея повагу и святôсть стерегти, и не жахають ся пôдвладного до рôвного цинізму и зневаги власнои Церкви довести — то тутъ о авторітетѣ жадноі не може бути мовы, тутъ настає пôсля нашого совѣстного переконаня обовязокъ оборонy Церкви и оборонy авторітету церковноі власти черезъ наклеймованє сего етичного збоченя, въ котрымъ клиръ и его Власть не може мати нѣчо спôльного и котре не можь анѣ терпѣти анѣ покрыти плащикомъ мовчаня, бо оно аж надто очевидну наносить шкоду Церкви. Мы здаємо собѣ дуже добре справу, що оголошенє понизшого документу выкличе скандалъ; але вина сего скандалу нехай спаде на тыхъ, котрѣ всѣми силами старають ся Преосв. Епископатови рускои Церкви утрудняти апостольскій церковный зарядъ, вышукуючи и накидаючи Єму на достойникôвъ-дорадникôвъ — мужѣвъ не Єго выбору. У иншихъ народôвъ достойникъ церковный, ераджуючій власну Церковь бувъ бы неможливый; у насъ же — нема нѣкого, якъ власне хиба духовенство, щобы Церковь и ея Власть вôдъ того рода достойникôвъ боронило.

Документъ, котрый споводувавъ тѣ вступнѣ уваги, гласить:

„До уряду парохіяльного въ Х. — С. И. Х. — Всечестнѣйшій Господине! Сынъ мôй Н. Н. рѣшивъ ся въ Фр., где теперь есть, все повстати: а понеже тамъ нема нашого обряда, для того просивъ и отримавъ позволенє перейти на обрядъ лат., якъ тов на залученôй его метрицѣ пôдъ ч. орд.... есть выраженє. [Се есть зовсѣмъ въ порядку. — Ред.] Но метрика така, где вôнъ яко обряду гр. к. наведеный и особно обширно переходъ посвѣдченый, не есть ему въ Фр. звыкле на руку; для того на его просьбу посылаю переказомъ х зол., и прошу щобы Всч. Господинъ выдали ему метрику **такъ**, абы 1) „religio“ впростъ написати: romano-catholica (подôбно якъ пôзнѣйше легітимованымъ дѣтямъ выдає ся свѣдоцтво: filius legitimus). Дальше: 2) опустити „conditio“ що найменше мою „gr. cath. capellanus“ и мого вôтця, або и всяку conditio parentum и patrinorum. Вкôнци: 3) опустити „ex aqua“ и „serius confirmatus in T.“; а въ тôмже текстѣ такожь ще слова: „gr. cath.“ Єслиже може есть ще въ Х. стара лат. печатка, тобы было добре ю дати. Прошу отже о выставленє **такои** метрики и прислане менѣ обохъ рекомендовано, бо и залучена тамъ метрика яко легалізована може бути въ певныхъ выпадкахъ конечно потрѣбна... Додаю що титулъ І. походить зъ потвердженого вôдъ цѣсаря стародавного шляхоцтва.“

Помѣщаючи сей листъ высокого достойника рускои Церкви засѣдаючого въ радѣ одного зъ Всеєв. Ординаріятôвъ, мы не тыкаемо тутъ рѣчи приватноі. Мы констатуємо публично, на пôдставѣ наведеного документу:

1) що у насъ въ теперѣшныхъ часахъ могуть ся находити достойники рускои Церкви, котрѣ уважають для своихъ сынôвъ ганьбою и встыдомъ, що ихъ отець и дѣдъ бувъ обряду сеи Церкви; 2) що такѣ достойники уважають ганьбою и встыдомъ, що приняли тайну супружества и законнѣ мають дѣти; 3) що такѣ достойники радѣ бы въ фамілійныхъ своихъ интересахъ выкоренити всяку згадку про обрядъ сеи Церкви, котрои поваги и святости покликанѣ суть стерегти; 4) що они въ актахъ публичныхъ радѣ бы сконфіскувати мавѣть офіціяльну печать парохіи сеи Церкви, щобы ся печать не зрадила нѣкому, що есть якась Церковь католицка руска; 5) що они, аоы досягнути сихъ цѣлей, мають такъ мѣдяне чоло и такъ широку совѣсть, що не жахають ся вôдъ католицкого рускаго пароха жадати обманьства черезъ фальшованє урядового акту; 6) що сего всего допускають ся они не въ невѣжества, не зъ христіяньскои покоры, не зъ захованемъ бодай позорôвъ якои вѣры: титулъ свѣтовый, драгтина теперѣшна вартôсть шляхоцтва есть имъ важнѣйша, мильша, дорожша, нѣжь ся Церковь, котра мае нещасте зачислити ихъ до числа своихъ достойникôвъ и бути здана на ихъ — оборону.

Клиръ вôдъ якогось часу бачить зъ нетаеным болемъ, що справы партикулярноі его Церкви клонать ся рѣшучо що-разъ бôльше до гôршого. Клиръ зъ перераженемъ бачивъ, якъ найліберальнѣйшій личный оппортунізмъ вдирае ся що разъ зъ бôльшою безвстыдностію у власнѣ его ряды; що нагôнка за наживою, за почестями доводить неодного до вызуття ся зъ совѣсти, до зрады на Церкви. Клиръ передчувавъ инстинктомъ, що сей опланканый станъ, хочь и спомаганый загальнымъ збиссованемъ публичного житя, мусить мати взоры и опѣкунôвъ у власномъ его нѣдрѣ, опѣкунôвъ такъ вплывовыхъ, що они въ силѣ паралізувати найлучшѣ намѣры Преосв. Епископату. Клиръ бачивъ зъ болемъ и роспукою, якъ неразъ Преосв. его Епископатъ для найлучшихъ своихъ стремлѣнь не находивъ крѣпкоі а успѣшноі пôдпоры зъ сеи стороны, котра була Єму найближшою, и до спомаганя добра Церкви и захованя ея поваги обовязаною. Сей станъ доводивъ клиръ до роспуки: вôнъ вôдчувавъ болѣки въ своемъ власномъ орґанізмѣ, хочь болѣки тѣ були передъ очима его скритѣ; вôнъ бачивъ не уломности, бо тѣ суть властивостію несовершенои людскои натуры, але хитаючу ся мораль въ нѣдрѣ власноі Церкви, бушуючій шпѣгунъства, чолобитности неправдѣ, пôдлій денунціяціи, а не мавъ рады пôднести на се ревнуючого голосу, хочь есть прецѣ якоюсь частиною Церкви научаючои, на пôдставѣ своѣи місіи...

Днесь вылапали и пригвоздили мы оденъ документъ, посвѣдчаючій свѣтови, чому то Церковь руска упадае. Сей документъ нехай буде свѣдоцтвомъ, якъ тяжке мусить бути положенє Преосв. Епископату рускои Церкви, сли ея достоинства противъ Єго водѣ могуть дôстати ся въ руки такихъ, що не жахають ся засвѣдчити чорно на бѣлôмъ, що за-для найманрнѣйшои користи готовѣ суть выперти ся Церкви, до котрои достоинствъ пхали ся на те хиба, щобы ея зраджувати и щобы навчати клиръ готовости и на обманьства за-для опортунізму.

Бѣдный мы народъ и тяжкій хрестъ досвѣдченя и упокоренія двигае Церковь наша! И наколи у иншихъ народôвъ вызначій ихъ мужѣ, въ першôмъ радѣ шляхта суспôльнымъ своимъ вплывомъ спомагае церковне дѣйствованє свого Епископату, у насъ выродній потомки прадѣдôвъ рускаго обряду зъ рафіноваными спритомъ роблять все можливе, щобы руска Церковь въ зневазѣ була и упокорену. На те треба добору характерôвъ: хочь-бы ихъ прийшло шукати и въ найглухшôмъ закутку и ихъ выборомъ здивувати свѣтъ. Не все удае ся той „добôръ“, але що часами удасть ся, о сѣмъ свѣдчить пригвозджены нами документъ.

Але на сей документъ и духовенство мае слово. А слово се звучить: Не потурати нѣкому, а пригвоздити всяку документну зраду на Церкви и ея отцѣ, карнôсть бо церковна мусить разъ настати! А вôдъ достойникôвъ, якихъ репрезентуе поданый тутъ документъ, нехай Церковь и ея Преосвященый Епископатъ охоронить Богъ!“

☛ **При змѣнѣ мѣсяця** просимо о **вôдновленє передплаты** и при сѣй нагодѣ пригадуємо дотычнымъ Вп. читателямъ о **вырôвнане залеглостей**, щобы мы не були приневолены, въ слѣдуючимъ 13-ымъ с. м. дальшу высылку часописи застановити.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новôмъ-Санчи!**

— **Для звеличаня сегорôчноі памятки уродинъ Єго Вел. цѣсаря Францъ-Іосифа I. устроить ся въ Немировѣ дня 18 н. ст. серпня 1898 о 4 годинѣ зъ полудня на церковнôмъ цвинтарѣ мѣсцеве вѣче зо слѣдуючими рефератами: I. Вôдроджене Русинôвъ пôдъ Габсбурґами, особливо пôдъ пановань Єго Вел. цѣсаря нашого Францъ-Іосифа I. — II. Права рускои мовы и письма въ урядахъ и школѣ. — III. Яка повинна бути горожаньска характернôсть Русина. — IV. О про вѣтно економічнôй орґанізациі при читальняхъ „Просвѣты“. — V. О потребѣ 4-клясовои школы зъ Немировѣ. — VI. Внесеня. — По скôнченôмъ вѣчу вôдбуде ся похôдъ улицями Немирова зъ лѣхтарнями при спѣвѣ: 1) гимну народного, и 2) руско-народныхъ пѣсень: а) Миръ вамъ братя, б) Дай намъ Боже добрый часъ и в) Щасть намъ Боже. — *Вôдъ Комітету вѣчевого* о. *Іоанъ Кипріянъ* парохъ, *Михайло Пôдôборный* мѣщанинъ, *Стефанъ Поташникъ* мѣщанинъ. [Всѣ рускѣ часописи зволять сесю вôдозву перепечатати.]**

— **Віцеректоромъ ґенеральноі семинаріи духовноі у Львовѣ именованый о. Теодатъ Ярема, служитель покаянія при катедральнôмъ храмѣ въ Перемышли.**

— **Вдовы и сироты по священикахъ** — якъ ходить вѣсть — мають дôстати вôдъ початку 1899 року пенсію: вдовы по 200 зр. а сироты по 40 зр. рôчно аж до скôнченя 24 року житя. Дотычный рескрипть находить ся уже въ львôвскôмъ намѣстництвѣ. Се не пенсія, зъ котрои можна-бъ выжити, а лишь сякатака пôдпомога для охороны вôдъ голодовои смерти.

— **Зъ Брôдщины пишуть намъ: Дня 13 с. м. о 6 годинѣ вечеромъ навѣстила велика туча зъ градомъ село Поникву та околицю и зъ малыми перервами тревала двѣ годины. Наконець, змушена пôйти дальше, лишила памятку по собѣ. Именно грôмъ, мовь-бы на пращане, ударивъ у хату заможного господаря на Волохахъ [селѣ прилученôмъ до Пониквы, вôдъ нея лише вузкимъ ставомъ вôдѣленôмъ] и запаливъ ея. Щасте, що попередна двогодинна злива позамочувала стрѣхи, бо пôйшли бы були Волохи слѣдомъ Пониквы. А такъ згорѣла лишь тота хата. Цѣкаве, що люде мешкаючѣ въ тôй хатѣ нѣчого не знали о ударѣ грому въ ихъ хату, аж вôбгла до нихъ якась невѣста зъ вѣдомостію, що хата горить.**

— **Въ справѣ убійствъ въ коршмѣ пôдъ Перемышлянами надходить вѣсть, що комендантъ перемышлянськои стациі жандармеріи увязнивъ жида Маєра и товаришівъ яко пôдозрѣныхъ о убійства. Увязненыхъ перше трехъ робôтниковъ зъ Лагодова выпущено яко невинныхъ на свободу. Видко „гоѣ“ не такій страшній и небезпечній для жидôвъ!**

— **Збыточниця природа. Зъ Брôдщины пишуть намъ, що въ Поникві господареви Гнатови Грицишиному повила жѣнка сына, у котрого одна рука, половина грудей и лице чорнѣ якъ оксамитъ. Хлопець мае вже близько рôкъ и цѣлкомъ здоровъ.**

— **П. Теофіль Меруновичь, посолъ до сойму и рады державноі, зрезигнувавъ зъ посады секретаря львôвскои рады повѣтовои. Крайный бувъ уже часъ!**

— **Бурѣ и зливы. Минувшого тыждня навѣстила сильна буря въ трехъ слѣдуючихъ по собѣ дняхъ, именно въ середу, четверъ и въ суботу много околиць Галичины. Сильна туча була у Львовѣ и въ околици. — Въ Жовквы въ четверъ воздушна труба на кôлька миль въ около наробила шкоды; вихоръ вырывавъ дерева зъ корѣнями и понищивъ пôльнѣ плоды. — Въ Коросні коло Хирова упавъ зновъ градъ величины курячого яйця и починивъ великѣ шкоды въ плодахъ и повыбивавъ сотки шибъ. Взагалѣ сей рôкъ вôдзначае ся частыми бурями и градовыми тучами въ цѣлôмъ свѣтѣ. Не оминули они очевидно и нашого нещастного краю.**

— **П. Теодоръ Демкôвъ, звѣстный артистъ-маляръ, приѣхавъ на вакаціи до своеи родины въ Вôлькахъ мазовецкихъ пôдъ Равою рускою. Передъ лѣтами п. Демкôвъ переѣхавъ зъ Монахіюмъ до Россіи, перебувавъ у Кіевѣ, де бувъ занятый при мальованю собора св. Володимира въ Кіевѣ, а вôдъ двохъ лѣтъ переѣхавъ зъ-вôдтамъ до Петербурга.**

— **Масарѣвъ зъ кваліфікацією потребуе „Пôдгôрска Сполка“ въ Станиславовѣ. До подань, котрѣ передъ кôнцемъ серпня внести треба, долучити належить: 1) свѣдоцтво уродженя, 2) свѣдоцтво кваліфікациі и 3) свѣдоцтво моральности. Плата добра. Адресувати: „Пôдгôрска Сполка“ товариство зареєстроване въ Станиславовѣ.**

— **Зъ товариства обезпечень „Днѣстеръ“ одержуемо отсе письмо: Въ умѣщенôй въ „Дѣлѣ“ дописи про пожаръ въ Поникві великôй мѣжь иншимъ каже дописуватель, що „брôдскій фаерманы замѣсть потѣшати бѣдныхъ погорѣльцѣвъ, обезпеченыхъ въ „Днѣстрѣ“, почали на нихъ сварити, що они могли въ рускôмъ „Днѣстрѣ“ обезпечати ся, и запевняли, що „Днѣстеръ“ ихъ ошукае“. — Мы дѣйстно дôстали донесене о шкодѣ въ Поникві зъ нашихъ аґенцій въ Поникві и въ Бродахъ, вôдки довѣдуемо ся, що погорѣло 7 господарствъ на 2 500 зр.; однакъ о мнимыхъ высказахъ фаерманôвъ нѣчого намъ не донесено. Мы розслѣдимо ще тую справу при ліквідациі и евентуально потягнемо виновникôвъ до одвѣчальности; але згадана допись подае намъ нагоду порушити одну важлу справу публично. Дописувателѣ нашій, розумѣесь найчастѣйше зъ-мѣжь интеліґенціи, подають въ своихъ дописахъ факты рôзныхъ надужить такъ загально, що ихъ нѣколи не можна зъужиткувати. Се вôдносить ся що-найменше до трехъ четвертанъ всѣхъ подôбныхъ дописей. И въ тôмъ случаю мы не можемо скористати въ сен допися, щобы виновникôвъ потягнути до одвѣчальности, бо не знаемо: хто се говоривъ? Коли се дѣяло ся и де? якій є свѣдки на те и, що найважнѣйше, якихъ уживавъ слôвъ? Длятого звертаємось сею дорогою до тыхъ, кому дорога честь и слава нашои институціи, щобы подавали такій факты зъ найдокладнѣйшимъ описомъ особъ, мѣсця и чину самого, бо лише тогдѣ можна буде боронити зъ успѣхомъ чести нашои институціи. Цѣлои корпораціи „фаерманôвъ“ не можемо потягнути до одвѣчальности, а не знаючи особъ, свѣдкôвъ высловôвъ самыхъ, мусимо мовчки принятися до вѣдомости. Отже така допись проминае безъ хôсна. Коли-жь дописуватель завважае щось такого, то повиненъ впередъ все докладно розслѣдити и провѣрити, а доперва вôдтакъ подати до публичноі вѣдомости. Тому и просимо прихильныхъ намъ людей, щобы въ той власне способъ були намъ помôчній и доносили також Дирекціи о подôбныхъ фактахъ, але — якъ сказано — зъ наведеньмъ особъ, свѣдкôвъ, высловôвъ и даты.**

— **Страшный драматъ лучивъ ся въ ночи въ 12 на 13 с. м. въ мѣстѣ Снятинѣ. Якъ намъ зъ-вôдтамъ пишуть — тои ночи Онуфрій Грибовскій зарубавъ сокирою свого сына Михайла, що спавъ у стодолѣ. По кôлькагодинномъ слѣдствѣ батько признавъ ся въ судѣ до вины. Причина убійства ще не выслѣджена.**

— **Дôмъ зъ порцеляны. Японъ выставить на проектованôй выставѣ въ Парижи (1900 р.) небувалый оказъ свого промыслу — дôмъ зъ порцеляны. Величина его буде вôдповѣдати вазѣ 700 сотнарôвъ порцеляны и буде складатись изъ шѣсть поверхôвъ; зъ верха и въ серединѣ дôмъ буде украшеный японьскими малюнками. Коштъ будовы вынесе 25.800 зр. Буде се оріґінальный оказъ на выставѣ.**

— **Дрôбнѣ вѣсти. Нову стацію жандармеріи заведено въ Олѣевѣ, повѣту волочѣвского. — Межи стаціями Болшôвцемъ а Бурштиномъ нахавъ поѣздъ зелѣзничій на вôзъ зъ тонтами и поторощивъ его на кусенѣ; жидова, що дрѣмавъ на возѣ и конямъ нѣчо не стало ся. — Въ Парижи застрѣливъ ся редакторъ газеты Liberté Юлій Франкъ, котрый також бувъ замѣшаный въ калюжу процесу Дрейфусъ-Золя. — Коло Иркутска на Сибѣри горять лѣсы. — Въ мѣстѣ Казани въ Россіи надъ Волгою велика пожежа знищила 100 домôвъ и кôлька фабрикъ.**

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Вôдзнаки крилошаньскѣ дôстали оо.: Ив. Гамерскій парохъ въ Пелни, Стан. Бачиньскій парохъ въ Турочкахъ и Ром. Пасѣчниньскій, парохъ въ Красномъ. — Презенты дôстали оо.: Кар. Белкотъ на Райтаровичѣ и Алексій Брикъ на Свидникъ. — Вôдпустку для поратованя здоровля дôстали оо.: Мих. Гандякъ на 6 тыжднѣвъ, Мих. Кокуревичь на 4 тыжднѣ и Ем. Крайчикъ на 8 тыжднѣвъ. — Сотрудникомъ у Вôлькахъ мазовецкихъ именованый о. Юл. Гумецкій. — Завѣдательство въ Кристинополи дôставъ о. Маріянъ Иванъ Повхъ, еромонахъ Ч. С. В. В.

Наука, штука и література.

— **Вѣденьского тыжденника „Die Zeit“ появивъ ся 202-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:**

Recidiv. Von K. — Die dynastische Frage in Spanien. Von Angel Tejero. — Zur Theorie des Agrarsocialismus. Von Dr. Ladislaus Gumplowicz. — Die indische Frauenbewegung und die Pundita Ramabai. Von Franz Paetow. — Aus Bechers letzten Tagen. Ungedruckte Aufzeichnungen seiner Braut. Von Dr. Bruno v. Frankl-Hochwart. — Münchener Glaspalast. Von Georg Fuchs. — Von unserm Fontane. Von Paul Linsemann. — Neues zur Musiktheorie und Musikgeschichte. Von Richard Wallaschek. — Die Woche. — Bücher. — Revue der Revuen. — Ein Mörder. Von Wilhelm Schäfer.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрôчно 3 зр. **приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.**

Господарство, промыслъ и торговля.

Львовска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Почавши вôдъ 8-ого серпня до 15 вересня с. р. включно переходять возы особовѣ I., II. и III. клясы также при поспѣшныхъ поѣздахъ товаровыхъ ч. 3163 и 3170 на шляху Ворохта-Кересмезе. Звертае ся увагу Р. Т. подорожныхъ, що згаданѣ поѣзды лучать ся на стаціи Ворохта зъ поѣздами особовыми ч. 3115 взглядно 3116 и служать для льокального руху въ напрямѣ до Кересмезе. Подрôбный розкладъ ѣзды поѣздôвъ ч. 3163 и 3170 поданый въ дотычныхъ оповѣщенихъ ц. к. Дирекціи зелѣзниць держ. въ Станиславовѣ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 15 серпня. Говорять, що побутъ міністрôвъ въ Ишлю доведе до компромісу, котрый уможливить нову провізорію. Нинѣ мае наступити рѣшенє и нинѣ всѣ міністры выѣдуть зъ Ишлю.

Прага 15 серпня. Katolicke Listy доносять, що кардиналъ Шенборнъ мае плянъ великихъ реформъ въ науцѣ релиґіи и плянъ той мае невдовзѣ перевести ся.

Ціле 15 серпня. Вчера вôдбуло ся тутъ ювілейне торжество посвячена хоругви славяньского товариства спѣвацкого. По торжествѣ, коли похôдъ Словѣнцевъ выходивъ зъ церкви, нѣмецкій студенты зачали верещати и свистати, зъ того прийшло до бійки, аж поліція зробила порядокъ.

Ґібральтаръ 15 серпня. Зъ Фезу доносять, що померъ мароконьскій султанъ Абдулъ Азісъ [уродивъ ся 1878 р. а панувавъ вôдъ 6 червня 1894].

Мадритъ 15 серпня. Републиканьскій дневникъ Раіо выйшовъ въ чорныхъ обвôдкахъ и заводить, що Испанія зôйшла на третьорядну державу. Иншій дневники такожь дуже песимістично глядять на положенє Испанія.

Царгородъ 15 серпня. Болгарскій аґентъ дипльоматичный Марковъ вручивъ Портѣ енергічну ноту въ справѣ погранычного спору и десятинъ.

Бѣлградъ 15 серпня. Правительственный проектъ пôдвысшеня податкôвъ стрѣтивъ ся въ скупштинѣ зъ рѣшучою опозиціею. Навѣть именованій королемъ члены скупштины грозять зложенемъ мандатôвъ.

Атены 15 серпня. Президентъ кабінету Ралісъ поѣде до Парижа здати королеви справу изъ свого побуту въ Царгородѣ и зъ розмовы, яку мавъ зъ султаномъ. Правительство постановило уоружити два великій панцирники и замовило для нихъ въ Гаврѣ 16 великихъ гарматъ за 500 000 франкôвъ.

Вашинґтонъ 15 серпня. Якъ изъ Сполученыхъ державъ, такъ и зъ Испаніи выйшли вже по пôдписаню протоколу приказы застановленя дальшихъ крокôвъ военныхъ въ областяхъ военныхъ.

Переписка Редакціи и Адміністрациі.

Вп. Др. Ку. въ Ку. За 2 кварталъ. — *Вп. Е. Ст. въ Се.* Одержали. — *Вп. М. Ки. въ Дѣ.* 10 заповѣдей коштуютъ 1·50 зр. — *Вп. И. Па. въ Ше.* Годять ся. — *Вп. Т. Гл. въ Тр.* До кôнця червня прийде ще 1·80 зр. — *Вп. І. Ла. въ Лю. кн.* Одержали. — *Вп. Т Ли. въ Вы.* Ще 3·50 зр. — *Вп. К. Це. въ Ро* Ще 8 липня выслано куды слѣдувало. — *Вп. І. Ко. въ Го. ко.* До кôнця 3 кварталу ще 2·80 зр. — *Вп. Л. Ма. въ Ри.* Теперь вплачено за липень а не за серпень. — *Вп. І. Бе. въ Хо.* Годять ся.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львові, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасованє в 1848 році“. Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селянський. Ціна 25 кр.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дôстати можна въ товариствѣ „Пр свѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Маляґа зъ зелѣзомъ
Маляґа зъ рабарбарумъ

противъ недокровности и блѣдницѣ.
Цѣна бутильки 3 корони.
противъ обструкцій, нестравности, геморондбвъ и т. д.
Цѣна бутильки 3 корони.

4

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера.
подъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 253—7

ОГОЛОШЕНЄ.

Просимо тыхъ П. Т. родичѣвъ, котрыхъ панночки *въ минувшимъ шкільнимъ роцѣ находились въ львовскимъ дівочимъ Институтѣ* а котрѣ доси не повѣдомили насъ, чи и на сей рбкъ бажають застерегчи для своихъ дѣтей мѣсце въ тбмъ же Институтѣ, щобы ласкаво зволили вамъ кореспонденткою о своѣмъ намѣреню донести въ можливо короткбмъ часѣ, бо вбдъ сего залежати буде, скблько мѣсць можемо полишити новымъ зголошенямъ.

С. Марія Хоминска Ч. С. В. В. вгумена,
ул. Зибликевича 24 Львбвъ.

М. ФРАЙЛІХЪ

Спеціаліст. бандажѣвъ, управ. Высокимъ ц. к. Міністерствомъ торговлѣ у Вѣдни до выключного выробляванія улѣпшеныхъ свого власного помысду бандажѣвъ на перепуклины, перенѣсъ свое мешкане и роббтню зъ ул. Шпитальной ч. 4, на ул. Городецку ч 35 у Львовѣ и поручае ся всѣмъ терпячимъ на перепуклину. Сотки свѣдоцтвъ и подякъ до перегляду.
283 4—5

Галицкій КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимае вкладки на

КНИЖОЧКИ

2219 и опроцентовуе ихъ по

4½% на рокъ.

Артист.-літературні Новини

виходить книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: белетристика і поезия, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильнійше увзгляднюване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Кн. І. В. Щурат: „МОІ ЛИСТИ" (поезиї) - Кн. II. Едгар По: „Новелі" (в перекладі Ів. Петрушевича.)

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: М. Заячківский, Львів, улиця Зибликевича, число 34.

Галантерія.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои



поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, люпы, компасы райцайни, тасьмы мірничѣ, піоны, лібелѣ, нанометры и т. п.

Уряджене дзвінковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

126

морґбвъ доброи облогованои землѣ надъ Дністромъ заразъ до вынаймленя. Близша вѣдомбсть въ греко кат. Урядѣ парохіяльнбмъ въ Копачинцяхъ почта Чернелица.
287 3—3

Церковь въ Островѣ п. Радимно маѣ

на продажь

12 Апостолбвъ и 12 праздникбвъ на деревѣ, 2 образы намѣстнй и Архіерейна полотнѣ до иконостасу въ добрбмъ станѣ и дешево до продання. Информацін удѣлить радо Урядъ парохіяльный въ Островѣ. *Б.*
303 3—3 *Гощій* парохъ.

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий
коштом руского тов. педагогічного
В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.
Продае ся в книгарни Наук. тов ім. Шевченка, Львів ул. Академічна ч. 8.

Предприемця

до будовы новои мурованои церкви пбсля пляну п. В. Нагбрного глядае комітетъ парохіяльный въ Настасовѣ п. Микулинцѣ. Близше въ руско-кат. урядѣ парох.
310 1—?

МАҐАЗЄ КОМНАТНЙ по зр. 24 и 35. Вижимачки до бѣля зъ вальцами гумовыми по зр. 12·50, 14, 16, 18, 20, 33 и 36
поручае ПЕТРО ХШОЯСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.)
4595

Въ домѣ учителя знайде помѣщене
ДВОХЪ студентбвъ
зъ доброго дому у Львовѣ. — Близшу вѣдомбсть удѣлить Всечестный Отець Є. Гузаръ катихятъ Семинарія учит., ул. Длуґоша ч. 17. 302 3—3

Проф. Д-ра Олександра Огоновского „СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО" виданий Д-ром Петром Стебельским: том І. Загальні науки і право річеве; том II Право облігаційне і право спадкове — появили ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

БОТАНІКА

на вищі класи шкіл середних. Після учебника д-ра О. Ростафинського. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 ц. в. а.

Д-ра Осипа Ростафинського

БОТАНІКА

на низші класи шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратский. Видане друге р. 1898. Ціна 70 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ

на низші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразбвъ въ руском ботанічном терминольоґіи и номенклатуры. Зладивъ Иванъ Верхратский. Выд. р. 1892 Ціна 50 цент. в. а.

Видання ті може дістати в книгарні Ставропигійскій або у автора. Хто замовдае у автора що найменше два примірники із зазданих виданій (пр. два примірники Зоольоґія або два примірники Ботаніка або два примірники Спису або один примірник Зоольоґії і один примірник Спису або один примірник Ботаніки і один примірник Спису), тому висилае ся жадані книжки в протязі чотирох днів, ре ч з порто оплачуе автор.

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русинбвъ
Цѣна 1 ор.

Дбстати можна въ товарне въ „Просвѣта."

ЛЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вбдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рбзнои ваги и приймае ушкоджени дзвоны до переливания въ найкоротшбмъ часѣ, а такожь маѣ на складѣ готовй дзвоны рбзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнй замовленя, прошу о ласкавй замовленя такъ на поодинокй нови дзвоны якъ и на цѣлй групы. За тревалбсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонбвъ ручу и длятого осмѣляю ся приручати вхъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ
АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.
3789

І. А. Бачевскій у Львовѣ

ц. и доставця надворный 253 5—0

СПИРИТУСЪ		Esprit de vin Marque d'or		СПИРИТУСЪ	
НА НАЛИВКИ	НА НАЛИВКИ	ПЕРШОИ ПРОБЫ Найлѣпшои якости		НА НАЛИВКИ	НА НАЛИВКИ
Почтова		5 клґр. бляшанка		Почтова	

Вже оплачено

до всѣхъ стацій Галичины всходнои

Сиперфосфатъ 18% мінеральный 4 зр. 60 кр. окостяный 4 „ 78 „
Мучки костяни 2% азоту 12% кв. фос. розп. зр. 4·78
3½% „ 20% „ „ „ „ 5·96
5% „ 30% „ „ „ „ 4·6

До стацій Галичины заходнои цѣны значно низшй.

Найстрожша гарантія, на основѣ аналізы контрольной. безплатне вынозичене знаменитыхъ машинъ до сѣвбы навозбвъ штучныхъ. 295 4—?

Найлучша томасина на складѣ.

Догбдни условія.

Прошу у власномъ интересѣ жадати цѣнникъ и брошуру о ужитю штучныхъ навозбвъ

Дбмъ рольничій

ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА
(BAHLSEN)

Бюро І. надавче ул. Кармелітска въ Краковѣ ч. 21

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогічного двотыжневникъ педагогічно-науковый, выходить вбдъ 1 червня 1883 у Львовѣ ул. Вбрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рбкъ 3 зр. на пбвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [низшого о 36 минут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	приходять о	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	відходять о	зі Львова
	6.45		з Ісцкан	6.00			до Підволочиск з головн. двірця
	7.30		„ Зимної Води (⅝ до 11/8)	6.05			„ Ісцкан
	7.40		„ Янова	6.15			„ Підволочиск з Підзамча
	7.50		„ Тернополя на Підзамче	8.35			„ Кракова
	7.55		„ Сокаля		8.50		„ Кракова
	8.05		„ Лавочного		9.15		„ Сколього
	8.15		„ Тернополя на головний дворець		9.25		„ Янова
	9.05		„ Кракова		9.35		„ Підволочиск з головного двірця
	10.35		„ Ісцкан		9.53		„ „ „ Підзамча
	10.45		„ Ярослава		9.55		„ Бел ца
	1.01		„ Янова		10.55		„ Ісцкан
1.30	—		„ Кракова		12.50		„ Янова (1/7 до 12/9 неділі і сьвята)
	1.40		„ Сколього	1.55			„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—		„ Ісцкан	2.08			„ „ „ Підзамча
2.15	—		„ Підволочиск на Підзамче		2.15		„ Брухович (5/9 до 11/9 неділі сьвят
2.30	—		„ „ „ головн. дворець	2.40			„ Ісцкан
	5.00		„ Підволочиск на Підзамче	2.50			„ Кракова
	5.25		„ „ „ голов. дворець		3.50		„ Стрия
	5.40		„ Ісцкан		3.11		„ Янова
	5.55		„ Сокаля		3.16		„ Зимної води (5/9 до 11/9)
					3.30		„ Брухович (5/9 до 11/9)
					4.55		„ Ярослава
			ніч				ніч
	3.04		з Підволочиск на Підзамче		4.10		до Кракова
	3.30		„ „ „ головн. дворець		5.20		„ Лавочного
5.10			„ Кракова		6.20		„ Янова (1/9 до 11/9 в будні дні)
	6.10		„ „		6.30		„ Ісцкан
	7.57		„ Янова (1/9 до 11/9 и 16/9 до 30/9)		6.40		„ Кракова
	8.12		„ Брухович (5/9 до 30/8 и 16/9 до 11/9		6.55		„ Тернополя з голов. двірця
	8.31		„ „ (1/9 до 15/9)		7.—		„ Лавочного
8.45			„ Кракова		7.10		„ Сокаля
	8.53		„ Янова (1/9 до 11/9 въ будний день)		7.15		„ Тернополя з Підзамча
	9.10		„ Кракова		8.40		„ Янова (1/9 до 21/9 и 16/9 до 30/9)
9.39			„ Підволочиск на Підзамче		10.05		„ Ісцкан
9.45			„ Ісцкан	10.40			„ Кракова
9.55			„ Підволочиск на головн. дворець		11.00		„ Підволочиск з головного двірця
	10.30		„ Лавочного		11.27		„ „ „ Підзамча
	12.15		„ Сколього				

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 8 години вечером до 5 години 59 минут рано. 5

КАЇНІТЪ

Зъ припорученя Высокого Сойму урядивъ Краевый Зарядъ продажи соли склады **КАЇНІТУ** *въ слѣдуючихъ мѣсцевостяхъ: въ Бѣльбй, Белзѣ, Божни, Бродахъ, Бжеску, Березовѣ, Ходоровѣ, Хшановѣ, Деревіци, Горлицяхъ, Грибовѣ, Ярославѣ, Ялслѣ, Яворовѣ, Камѣнцѣ-струмиловбй, Кольбушовбй, Краковѣ (Звязокъ кулокъ рбльничихъ ул. Піярска ч. 4.), Кроснѣ, Лимановбй, Любачевѣ, Львовѣ, (Гандлевый звязокъ для кулокъ рбльничихъ и стѣльскихъ крамницъ, ул. Панъска ч. 22), Ланцутѣ, Мѣльци, Мостискахъ, Мысленицяхъ, Новбмъ-Санчи, Олешичахъ, Перемышли, Радеховѣ, Равѣ, Рогатинѣ, Розвадовѣ, Ряшевѣ, Самборѣ, Сендзишовѣ, Сѣнявѣ, Соколбвцѣ, Станиславовѣ, Стрыю, Тарнобжеґу, Тарновѣ, Вадовицяхъ, Вѣличцѣ, Золочевѣ и Жидачевѣ.*

Склады тіи сполучені зъ краевыми заступствами продажи соли и заосмотрені въ таблицю та краевый гербъ.

Они обовязани продавати каініт въ кождбй жаданбй скблькости почавши вбдъ 1 метр. сотнара и безъ жадныхъ формальностій.

Каініту достатчае ваґонами, безъ дораховуваня якойнебудь провізіи, краеве Бюро експедиціи соли и Каініту въ Калуши.
309 1—?

Сесе бюро якъ такожь Краевый Зарядъ продажи соли у Львовѣ на жадане удѣлить безплатно всякихъ выясненѣ, блянкетбвъ, картъ замовлень и брошурку трактуючу про ужите Каініту и мѣстячу въ собѣ такожь потрѣбни даты, при помочи которыхъ кождый замовляючій може безъ трудности обчислити, кблько буде его коштувати Каініт.

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпбчальний редактор Иванъ Белей — Папѣръ зъ склад. Черлянського. — Зъ друкарни Института Ставропігійского.

Ч. 172 Львовъ, Второкъ 4 (16) Серпня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатковымъ

въ Австрія:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

У Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чвертъ року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженє. — Реклямація неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поодинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звичай принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ся мѣсце а. въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший доносенія приватій числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Адреса галицкихъ Русинѣвъ до цѣсаря.

Якъ мы вже онодги коротко згадали дня 11 с. м. вѣдѣйшла зѣ Львова до Є. Вел. цѣсаря [почтою] адреса, а властиво пропамятне письмо и просьба [„Memorandum der galizischen Ruthenen über ihre Lage und Bittgesuch um Aufbesserung derselben“] съ прилогою пятьдесять аркушѣвъ пѣдписѣвъ Русинѣвъ зъ цѣлои Галицкои Руси, а то: 47 зъ повѣтѣвъ а прочій 3: вѣдъ Русинѣвъ мѣста Львова, вѣдъ „Народнои Рады“ и вѣдъ „Русскои Рады“. [Рубрумъ до 50 прилогъ звучало: „50 Beilagen enthaltend die Unterschriften zu diesem Memorandum sämmtlicher politischer Vereine und der einflussreichsten Persönlichkeiten der Ruthenen aus allen politischen Bezirken Ostgaliziens“.] Сама-жъ адреса мае вѣсѣмь пѣдписѣвъ.

Другого дня [12-ого с. м.] выслано [рѣвножь почтою] вѣдписъ тои адресы до австрійского президента міністрѣвъ гр. Туна зъ такимъ письмомъ:

„Ваша Ексцеленціе!

Пѣдписаній выслали вчера до Єго Величества приложену тутъ у вѣдписи адресу въ рускѣмъ и нѣмецкѣмъ языцѣ. Адресу тоту пѣдписали Русины всѣхъ станѣвъ и сторонництвъ цѣлои рускои части краю (всходнои Галичины), и то крѣмъ Русинѣвъ головного мѣста Львова и обохъ політичныхъ товариствъ краевыхъ („Народнои Рады“ и „Русскои Рады“) пѣдписали ся въ тыхъ політичныхъ повѣтахъ, де є політичній товариства повѣтовій, тій товариства, а въ тыхъ повѣтахъ, де нема політичныхъ товариствъ, найвызначнѣйшій и найвпливовѣйшій Русины изъ свѣтскои и духовнои интеліґенціи та зъ мѣщанства и селяньства. Длятого тоту адресу треба безперечно уважати за выразъ волѣ и гадки всего рускаго народу.

Просимо Вашу Ексцеленцію те, що въ адресѣ наведено, взяти пѣдъ докладну и прихильну розвагу та унятн ся за рускимъ народомъ, колись за свои услуги для державы и трону высоко хваленымъ, опѣсля безъ найменшои его вины пожертвованымъ невластивѣй політицѣ.

У Львовѣ 12 серпня 1898.“

——

Адреса до цѣсаря звучить:

Ваше цѣсареке и королѣвске Апостольске Величество!

Въ теперѣшнѣй многоважнѣй и для дальшого політичного устрою Австрія може рѣшаючѣй хвили осмѣляютъ ся галицкій Русины зъ найглубшимъ поклономъ предложити Вашому Величеству справу свого народу а тымъ въ-части и справу галицкого краю коронного. Осмѣляе а навѣть зъобовязуе нихъ до сего переконѣдченє о важности свого народу и краю для державы и монархіи. Рускій народъ, займаючій числомъ своимъ четверте мѣсце межи вѣсьмома народами Австрія и таче саме мѣсце межи одинацятьми народами монархіи, стававъ усе въ першѣмъ рядѣ и зъ найбѣльшимъ вѣдданемъ та пожертвованемъ за тронъ и державу, а Галичина своимъ обемомъ и числомъ мешканцѣвъ есть найбѣльшимъ краемъ короннымъ Австрія. Дальше спонукуе насъ до сего обставина, що справа наша буває звычайно представлена передъ трономъ Вашого Величества въ партійный та тенденційный способѣ.

Такъ и сего року галицкій Соймъ краевый въ адресѣ до Вашого Величества зазначивъ яко постуляты цѣлого краю, отже и рускаго народу, розширенє галицкои автономіи краевои черезъ збѣльшенє законодатнои власти сойму, признанє ширшого круга дѣланя высшимъ адміністраційнымъ властямъ галицкимъ и привернене посередныхъ выборѣвъ до Рады державнои черезъ соймы. Однакожь галицкій Русины, наслѣдкомъ противзаконного переведеня послѣдныхъ выборѣвъ, не маютъ майже нѣякои репрезентаціи въ Соймѣ, а навѣть зъ накиненои имъ псевдорепрезентаціи въ 14 послѣвъ рускои народности лише пять голосувало за тою адресою, прочій же або голосували противъ неи або здержали ся вѣдъ голосованя. А вже що-до змѣсту свого адреса тая стоить въ найбѣльшѣй суперечности зъ дѣйстными поглядами и потребами рускаго народу.

Мы уважаемо отже прямо нашимъ патріотичнымъ обовязкомъ спростувати тое зъ фактичнымъ станомъ рѣчей зовсѣмъ незгѣдне представленє а вразъ подати до вѣдомости Вашого Величества правдивій чувства, гадки и потребы трехъ міліонѣвъ галицкихъ Русинѣвъ.

Передовсѣмъ зволитъ Ваше Величество приймити запевненє нашои непохитнои вѣрности и преданости якъ и нашои безперестанноі готовости до сповнюваня всѣхъ обовязкѣвъ. Весь народъ рускій вѣдъ бѣльше якъ ста лѣтъ носитъ въ серци своѣмъ незатерту вдячність для свѣтлого Дому Вашого Величества и нѣколи анѣ на хвильку не забувъ за добродѣйства, якій ему вѣдъ Вашого Величества и Єго преславныхъ предкѣвъ на австрійскѣмъ тронѣ дѣстали ся, якъ и нѣколи анѣ на одну хвилю не спроневѣрявъ ся обовязкамъ, котрій тій добродѣйства на него вложили. А прислуги его при все рѣвнѣй готовости зможуть бути ще бѣльшими, коли Ваше Величество ласкою Своюю наново збудитъ и скрѣпитъ его силу, ослаблену довгими испытами.

Рускій народъ Галичины не забувъ того, що вѣнъ зъ найглубшого упадку, въ якій вкинула его тяжка чотиристалѣтна минувшість по утратѣ самостійности въ роцѣ 1340., ажь вѣдъ свѣтлыми предками Вашого Величества прийшовъ зновъ до свѣдомости своихъ затраченыхъ правъ людскихъ. Мы також нѣколи не забудемо, що ажь въ хвилею прилученя нашого краю въ роцѣ 1772. до австрійскои державы пирели зелѣзній кайданы, котрій вѣдъ попереднымъ польскимъ пановань вложенй були на Русинѣвъ, и утворились першій условя до нашого народного, церковного и політичного вѣдродженя признаванемъ неустанно запереченого до того часу рѣвноправности.

Достойна предкиня Вашого Величества, велика цѣсарева Марія Тереса, сейчасъ вырекла рѣвноправность Русинѣвъ зъ Поляками що-до обсадженя публичныхъ урядѣвъ, зарадивши въ надворнѣмъ декретѣ зъ 5. серпня 1774.: nobilitatis ruthenae filii secundum qualificationem uti poloni ad officia publica admittantur. Въ тѣмъ самѣмъ дусѣ поступавъ незабутный цѣсарь Іосифъ II., оголосивши насъ рѣвноуправненими въ своѣй инструкціи для урядѣвъ окружныхъ зъ 13. жовтня 1782 (§. 18) и положивши своими благородными установами на поли соціально-політичнѣмъ и економічнѣмъ, особливо знесенемъ пѣддантчои неволѣ, пѣдвалину до добра рускаго народу. Такожь за пановання цѣсаря Леопольда II. въ дицльомѣ зъ 8. липня 1790. потверджено рѣвноправность Русинѣвъ въ державно-горожанскѣмъ взглядѣ.

Позанѣ національна свѣдомість народу стояла въ найтѣснѣйшѣй звязи зъ институціями церковными, то звернено особливу увагу на выобразованє рускаго клира. Цѣсарева Марія Тереса зарядила въ роцѣ 1775, щобы рускихъ питомцѣвъ принимано до греко-кат. семинаріи у Вѣдни, та вразъ взяла въ охорону нашъ обрядъ, сильно пригнетеный за польского пановання (декретъ надворный зъ 5 серпня 1776: ne ritui rutheno in Galicia tam late diffuso et maxima attentione digno, sub praeterito regimine polonico oppresso, minimum inferatur detrimentum), а цѣсарь Іосифъ II. заложивъ въ роцѣ 1783. генеральну семинарію для питомцѣвъ духовного стану якъ Галичины такъ и пѣвнѣчнои Угорщины.

Пѣдъ цѣсареко-австрійскимъ пановань установлено рускій языкъ языкомъ выкладовымъ для школъ народныхъ и введено его у всѣхъ школахъ, навѣть (въ рр. 1787 до 1808) на львѣвскѣмъ університетѣ (розпорядженє губе ніяльне зъ 6. цвѣтня 1792 ч. 12.774, въ року 1818 ч. 24.852 и розп. губ. зъ 8 вересня 1848).

Цѣсарь Фердинандъ Добротливый розбравъ остатній пута панщины нашого селяньства патентомъ зъ 17. цвѣтня 1848 ч. 1.136. Въ сѣмъ патентѣ высказане було цѣлковите знесене панщинянои роботизны и инших пѣддапчихъ повинностій наложеныхъ на селяньскій грунты.

Пѣдъ славнымъ пованенемъ Вашого Величества оголошена була конституція — и тымъ довершено дѣло свѣтлыхъ предкѣвъ. Выречено повну рѣвноправность всѣхъ народностій належачихъ до звязи монархіи, и покликано изъ заступниковъ до законодатныхъ тѣлъ.

На жаль теперѣшне наше положенє зовсѣмъ не вѣдповѣдае тымъ многонадѣйнымъ антецеденціямъ. Обставины такъ у насъ зложили ся, що рускому народови не есть теперь дано выконувати пѣсли власнои волѣ свои найважнѣйшій права та заняти межи австрійскими народами и въ тѣлахъ репрезентаційныхъ таке становиско, якого вѣнъ мае право домагати ся на пѣдставѣ свого числа и высоты поношеныхъ имъ тягаровъ, якъ и свого значеня для державы и монархіи.

Передовсѣмъ звязь австрійскихъ та угорскихъ Русинѣвъ, до котрои мудрость попередниковъ Вашого Величества проложила дорогу, вѣстала зѣрвана, а угорскій Русины, мовь галузь вѣдъ пня вѣдрубана, вѣданй на народну загибѣль. За то самостійне колись королѣвство галицко-володимирске, ревіндиковане въ роцѣ 1772 на пѣдставѣ приналежности до угорскои короны, котре ще въ рокахъ 1849 до

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

(Дальше.)

Каменица Лонґуортовъ була ясно освѣтлена того вечера и Кенйонъ чувъ ся трохи не своимъ, коли опинивъ ся на сходахъ передъ входомъ. Зновъ же Уентворт бувъ значно бѣльше освоєный зъ такими рѣчами. Они увѣйшли разомъ. Господиня приняла ихъ тепло.

— Дуже се красно, — сказала, — що вы прийшли, хочь запрошене дѣстали такъ пѣзно. Я бояла ся, чи вы не маете давнѣйшихъ запросинъ и не зможете прийти.

— О менѣ не потребуете сего гадати, — вѣдповѣвъ Уентворт, — я бувъ бы певне прийшовъ. Однакъ мушу признати, що зъ моимъ приятелемъ була труднѣйша рада: вѣнъ здаесь кривить ся на людній сходины и справдѣ предкладавъ, щобы мы оба мали давнѣйшій запрошеня..

Едіта поглянула на Кенйона зъ докоромъ а той почервонѣвъ по уха, якъ було его звычаемъ, и сказавъ:

— Але-жь, Уентворте, се не пр сно! Не зважайте на его бесѣду, панно Лонґуортъ! вѣнъ хоче мене змѣшати и вмѣе се зробити. О якѣсь давнѣйшомъ запрошеню не було бесѣды.

— Ну-ну, надѣю ся, що будете добре бавити ся. Се цѣлкомъ неформальній малій сходины, що не повинній бы мѣшати навѣть п. Кенйона.

Они застали молодого Лонґуорта въ товариствѣ Мельвіля. Лонґуортъ привитавъ ся, однакъ не показуючи такои утѣхи, якъ его кузина.

— Моя кузина — сказавъ — здаесь ся постановила въ нагоды вѣдъѣзду блудного кузина забити „телца упытаннаго“. Не знаю самъ чому, хиба що рада, позбуваючись мене на мѣсяць.

Едіта засмѣялась на се и полишила мужчинъ. Уентворт старавъ ся зразъ бути приемнымъ для панночокъ. Кенйонъ, треба признати, чувъ ся незручнымъ и не на мѣсци. Вѣнъ злапавъ самъ себе, якъ слѣдивъ очима за Едітою, а коли похопивъ ся, зразъ спускавъ очи въ землю. Она въ красовій вечѣрнѣй сукни выглядала дуже мило. Джанъ помѣчавъ се нерадо, бо навѣть сама милость ей здавало ся вѣддалене ей бѣльше и бѣльше вѣдъ него. Хтось гравъ щось на фортепянѣ и се було якъ-бы вѣддыхомъ для Кенйона. Вѣнъ почувавъ, що нѣхто не дивить ся на него. Потѣмъ якійсь молодый чоловѣкъ деклямувавъ и его деклямацію принято дуже добре. Кенйонъ почавъ забувати свою несмѣливость. Якійсь Нѣмець зъ довгимъ волосемъ сѣвъ до фортепяна зъ великою повагою въ рухахъ. Було багате приготованъ до гры и наконецъ, коли уставлено ноты пѣсля его бажаня, роздавъ ся страшный ударъ по струнахъ, заповѣдаючи добру роботу для фортепяна. Середъ гураґана звукѣвъ Кенйонъ спостерѣгъ, що Едіта сѣла коло него.

— Я вже посадила кождого зъ кимсь, — сказала она до него тихо, — а вы выглядаете на самотного, тожь бачите я роблю вамъ честь и приходжу балакати зъ вами.

— Се справдѣ честь, — сказавъ Джанъ поважно.

— О, певно, — мовила молода жѣнка смѣючись, — вы берете се такъ серіозно... Теперь же мусите выглядати такъ, якъ бы вы бавили мене, а я присѣла коло васъ, абы зъ вами побалакати кѣлька хвиль о интересахъ. Знаю, що оно не на мѣсци говорити о интересахъ на вечѣрку, але бачите я не маю иншои нагоды поговорити зъ вами. Чую, що вы мали пару сходинъ членѣвъ, а не прислалисте менѣ запрошеня, хоть я казала вамъ, що хотѣла прийти вамъ у помочь при основаню товариства. Але вы, люде интересовъ, все такъ обходите ся зъ женщинами.

— Справдѣ, панно Лонґуортъ, — зачавъ Кенйонъ, та она зразъ перебила.

— Я вамъ не дамъ оправдуватись. Я прийшла, абы мати приятность насварити на васъ, и не дамъ собѣ выдерти тои приятности.

— Я гадаю, — вѣдповѣвъ Джанъ, — що якъ бы вы знали, кѣлько я вытерпѣвъ за остатный день чи два, то були бы дуже поблажливій зо мною. Чи вы читали статью на мене въ „Фінансовѣмъ полю“?

— Нѣ, але я читала нинѣ вашу вѣдповѣдь. Она була дуже добра.

— Але по справедливости повинно ся прочитати обѣ стороны спѣрнй передъ выданемъ осуду.

— Жѣноча идея справедливости читати те, що належить до ей приятеля, и утворити собѣ судъ не слухаючи другои стороны — вѣдповѣла Едіта — Однакъ вы не гадайте, що я за-для своихъ симпатій до васъ не посварю на васъ. Чи вы забули, що обѣцяли менѣ вѣдъ часу до часу давати знати, якъ ваше товариство успѣвае, а тымчасомъ я не мала вѣдъ васъ анѣ слова. Теперь же скажѣть менѣ, якъ вамъ иде?

— Не знаю напевно, але здаесь менѣ, все йде добре. Знаете, вашъ кузинъ ѣде до Америки, абы здати справу о копальни. А що я подавъ о тѣй копальни чисту правду, то и нема сумнѣву, яке буде справозданє. Длятого гадаю, що все иде добре.

— А чому вы не ѣдете до Америки?

— А, я въ тѣмъ интересованый. Тіи, що выбираютъ ся ѣхати, мають вже мое справозданє. Мусять ся ствердити се на мѣсци. Коли то стане ся, я надѣюсь, що не будемо мати клопоту зъ основанемъ товариства.

— А Уіліяма выбрали тій люде, абы ѣхавъ до Америки?

— Его властиво не выбрали, вѣнъ зголосивъ ся добровѣльно. Выбрали п. Мельвіля самого.

— А чомужь п. Мельвіля скорше, якъ на приклядъ васъ?

— О менѣ, якъ кажу, не було бесѣды, бо я интересована сторона. А Мельвіль належить до фабрики порцеляны и яко такій вѣнъ въ певнѣй мѣрѣ фаховый.

— Чи вѣнъ вашъ приятель?

— Зовсѣмъ нѣ. Я першій разъ его побачивъ на тѣй нарадѣ.

— Чи вы знаете, — сказала она, знижаючи голосъ, — що менѣ не подобаесь лице Мельвіля? — Кенйонъ поглянувъ на Мельвіля, котрый бувъ на другѣмъ боцѣ комнаты, а Едіта говорила дальше: — Не дивѣть ся туда, бо пѣзнають, о кѣмъ говорить ся. Менѣ

1860 мало окрему управу, а пôсля конституції зъ 4 марта 1849 мало дôстати окремый сôймъ краевый, злучено зъ занятою ажь въ 1846 роцѣ Малопольщею и зъ приналежными до чеcкой корони а ревіндиковаными въ роцѣ 1772. княжествами Освѣцимомъ и Заторомъ въ непомѣрно велику провінцію. Тымъ утворивъ ся станъ неприродный. Области, зовсѣмъ вôдмѣнний исторію и населеньемъ, втиснено въ одну репрезентацію краєву, оперту на неслушнôмъ принципѣ майоризованя одної народности другою, хотя тѣ области замешканѣ двома самосвѣдомыми, своимъ походженьемъ, языкомъ, письмомъ, звычаями и обычаями та своєю историчною минувшостію цѣлкомъ розличными племенами, котрѣ принципіяльно розходять ся въ своихъ бажаняхъ, потребахъ и прямованнхъ та, вôдъ вѣкôвъ, що̀ есть превеликои ваги, стояли противъ себе въ завзятôй борбѣ.

Вôдтакъ вытворила ся вôдъ довшого часу система, щобы не допустити Русинамъ розвивати ся якъ вôдрубнôй народности зъ власными правами політичными, але що найбôльше толерувати ихъ якъ вôдмѣнну що до языка частину народности польскои. Руский народъ мае удержувати ся въ повнôй зависимости вôдъ Полякôвъ и творити часть Австрії не, якъ инший народы сеи держави, самостôйно, але тôлько черезъ Полякôвъ и пôдъ Поляками. Длятого польскій властники стремѣли именно до того, щобы не допустити до самостôйнои репрезентації Русинôвъ въ радѣ державнôй и въ сôймѣ краевôмъ. Въ тôй цѣли представлювано насъ яко противниковъ державы, католицкои церкви або суспôльного порядку и намагано ся, всѣми можливыми средствами політичного гнету та переслѣдованя, Русинôвъ обезсилити та свôбодный розвôй ихъ спинити, хотя се не може лежати въ интересѣ австрійскôмъ а хиба тôлько въ интересѣ специфічно польскôмъ. Не скоро забуде рускій народъ послѣдній выборы до Сойму а ще бôльше торôчнѣ выборы до Рады державнои, переведенѣ зъ найбôльшою самоволею и безаконностію, въ прямôй супротивности зъ обѣтницею, даною Вашимъ Величествомъ въ грудни 1895 рускôй депутації, — при котрыхъ то выборахъ высылано жандармôвъ та войско противъ звѣстного зъ своєи спокôйности та смирности але спровокованого до крайности народу руского и кôлька цѣлкомъ невинныхъ выборцѣвъ стратили житя. Вже-жь репрезентація въ такихъ обставинахъ выбрана, нѣякъ не можна уважати за законну и правдиву репрезентацію краю и народу руского.

Сеся система, неустанне майоризованє Русинôвъ и перевага польского елементу на всѣхъ поляхъ публичного житя, проявляюча ся часто пристрастность польскихъ верховодôвъ противъ всего, що̀ не есть польске въ краю, першенство, даване краевымъ законодательствомъ всѣмъ польскимъ а особливо шляхотскимъ интересамъ, недостатокъ всякои охороны противъ повтаряючихъ ся майже що-дня доскулювань та надужить публичныхъ органôвъ, управа прямо выховуюча та скрѣпляюча деструкцію именно въ сѣльскихъ громадахъ, привели рускій народъ до такого положеня, якому нема прикладу въ цѣлôй державѣ. Не дивиця отже, коли не лише нашь народъ, мимо всего свого намаганя, въ своємъ розвою приостае по-за другими народами державы, але неразъ такожь высказуе ся у насъ занепокоенє, що навѣть дотеперѣшнѣ нашѣ здобутки, якѣ намъ дôстали ся въ ласки Вашого Величества и достойныхъ Єго предкôвъ на полѣ церковнôмъ, національнôмъ, соціяльнôмъ, економічнôмъ и культурнôмъ, можуть намъ бути уменшенѣ або зъ часомъ и цѣлкомъ вôдобранѣ.

Пожалованя гôднымъ есть такожь матеріяльне положенє Русинôвъ, особливо низшихъ клясъ. Рускій селянинъ и маломѣщанинъ коротають въ нуждѣ свое житє. Рускій хлопъ, наслѣдкомъ неустанного зросту сѣльского населеня въ Галичинѣ, посѣдае що-разъ менше землѣ, а наслѣдкомъ неустанно зростаючихъ потребъ державныхъ, краевыхъ, повѣтовыхъ и громадскихъ що-разъ бôльше поносить тягарôвъ. Вôнъ мусѣвъ отже свою зменшену посѣлôсть грунтову ще мôцно обдовжити, такъ що она вже не въ силѣ его выжывити. Не могучи однакъ за-для недостатку розвитого промыслу та достаточныхъ средствъ образованя въ краю знайти иншого заробку, а дôзнаючи вôдъ многихъ органôвъ правительственныхъ замѣсть прихильнои охороны радше гнету, упослѣдженя въ користь иншихъ елементôвъ та всѣлякихъ докучливостій, особливо зъ політичныхъ мотивôвъ, вôнъ въ розпуцѣ покидае дорогу̀ батькôвщину и вывандровуе на чужину, мимо всѣхъ представленъ и пересторогъ. Тôлько многѣ формальнѣ трудности еміграція здержують велику масу еще въ краю, де она нужденно нидѣе, неспособна навѣть до службы вôйсковои.

Другій найважнѣйшій станъ у Русинôвъ, що̀ перетревавъ вѣковѣ невзгодины, се духовенство, котре черезъ то, що есть жонате, въ тѣснѣйшôй стоить связи зô своимъ народомъ, анѣжь се може бути у народностій латинского обряду. Рускій народъ, але не менше також держава и церковь потребують духовенства, котре мало бы и волю и змогу всю свою силу и весь свôй трудъ посвятити тымъ тромъ чинникамъ. Поминувши те, що наше духовенство въ матеріяльнôмъ взглядѣ дуже лихо есть упосажене а при дотычныхъ регуляціяхъ зовсѣмъ не увзгляднювалось та обставина, що майже кождый священикъ руского обряду мусить живити численну родину, установлено що до студій новости, котрѣ можуть сильно обнизити рôвень его образованя. Патронатъ ставить наше духовенство въ понижаючу зависимôсть вôдъ людей иншого обряду, а опорожненѣ приходы замѣшають ся найчастѣйше не пôсля заслуги але пôсля довôльности патрона. Вдовицѣ и сироты по нашихъ священикахъ не знайшли доси найменшого увзгляднєня; по смерти свого кормителя они полишенѣ судьбѣ и майже всѣ терплять тяжку нужду.

Всему народови рускому слово „рôвноправиôсть“ майже незнане въ практицѣ. Наша молодѣжь школьна вже въ народнôй школѣ приневолена, супротивъ ясной постановы XIX. артикулу основныхъ законôвъ державныхъ, учити ся польского языка на шкоду материнои мовы а зъ великою стратою часу и силъ. Заложенє рускои гімназіи призвалне ся лише рѣдко зъ особливои ласки краевого сойму, и тôлько тамъ, де вже есть польска гімназія. На обохъ університетахъ краю суть лише днѣ катедры зъ рускою мовою выкладовою — поминувши катедры лінгвістичнѣ. Въ цѣлôй всходнôй Галичинѣ есть тôлько польскій языкъ языкомъ урядовымъ; въ судахъ спису̀ють ся протоколы въ рускими селянами майже выключно по польски.

Сей станъ фактичный, котрый въ нашôмъ краю пануе, тоженне зовсѣмъ достаточно, длячого рускій народъ Галичины якъ найсильнѣйше противить ся розширенѣ автономіи краевои, поставленои въ адресѣ галицкого сойму яко мнимѣ домагане краю. Надане широкои автономіи краевои, де жають два народы въ такъ супротивными интересами національными, політичными, соціяльными, культурными и економічными, якъ у Русинôвъ и Полякôвъ, и де сильнѣйша сторона вже при теперѣшнôй вузшôй автономіи такъ безвзглядно выкорнетуе свою перевагу, значило бы вôддати слабшого цѣлкомъ самоволи сильнѣйшого, — вже и поминувши те, що пануюче доси въ краю сторонництво зовсѣмъ не доказало своєи способности до управы.

Длятого въ краю що разъ бôльше дае ся чути бажане, котре осмѣляемо ся ставити нинѣ передъ тронôмъ Вашого Величества яко найважнѣйшій постулятъ нашого народу, бажане автономіи національнои, яку въ историчнôмъ его розвою, яко пильну потребу національну, мали на гадцѣ попередники Вашого Величества въ своѣй мудрôй дбалости о нашъ народъ, коли въ номінаційнôмъ декретѣ для намѣстника Вацлава Залеского зъ 2 серпня 1848 року було написано: Єго Величество цѣсарь Фердинандъ уважавъ себе спонуканымъ заменувати пана Залеского губернаторомъ Галичины вразъ зъ Краковскимъ округомъ и Буковиною а губернаторомъ Кракова, коли бъ наступивъ подѣлъ провінціи на двѣ губернії. — Таке роздѣленє того, що не належить разомъ, причиняло бы ся не тôлько до успѣшнѣйшого розвою але такожь до мирнѣйшого та згôднѣйшого пожитя Полякôвъ и Русинôвъ, а все-жь згода лежить не тôлько въ интересѣ цѣлого краю тай державы, але она есть такожь сердечнымъ бажанемъ именно рускою народу. Задоволенє и гаразд всѣхъ народôвъ Австрії, пôсля нашого найглубшого переконаня, дасть ся лише въ той способъ осягнути, що, забезпечивши интересы державнѣ упорядкованымъ парляментомъ центральнымъ и сильнымъ а для всѣхъ справедливымъ центральнымъ правительствомъ, надасть ся кождому народови право самому рѣшати о всѣхъ своихъ культурныхъ и національныхъ справахъ, зъ поминенемъ всякого майоризованя одного народности другою. Въ сѣмъ змыслѣ звертаемо ся до Вашого цѣсарского и королѣвского Апостольского Величества и просимо въ найглубшôй покôрности дати вселаскаво послухъ нашимъ бажанямъ.

Для нашого селяньства просимо о вôдповѣдньйше розділенє и обнижене тягарôвъ податковыхъ, о уможливленє лекшои сплаты довгôвъ та придбаня бôльше землѣ, о пôдношенє просвѣты черезъ практичну науку, о достатчуване працѣ черезъ пôдпиране великого якъ и дрôбного промыслу, о прихильне та умѣле трактованє зô стороны властій и ихъ органôвъ та о дбалôсть про нашу заморску еміграцію черезъ концесіонованѣ урядово агентіи въ краю и австрійскѣ конзуляты за границею.

Для нашого духовенства есть конечною а пильною потребою усуненє патронату, вôдтакъ полѣпшенє матеріяльного положеня въ способѣ вôдповѣдный духовному станови и вымогамъ часу, якъ такожь заосмотренє ихъ вдôвъ и сирôтъ. Крôмъ того уважали бы Русины за актъ особливои ласки и справедливости Вашого Величества, коли бъ реституовано гр.-кат. семинарію у Вѣдни и тымъ забезпечено нашому душпастирскому духовенству высше образованый та інтеліґентный приростъ.

Для цѣлои рускои народности мають превелику вагу справы культурнѣ та языковѣ, а передовсѣмъ шкôльне образованє. Але народна и середна школа не може сповнити своєи цѣли, коли не служить выключно культурнымъ интересамъ дотычнои народности. Русины повитали бъ зъ особливою радостію подѣлъ галицкои шкôльнои рады краевои яко крокъ до вызволеня своєи школы. Заложенє бôльшого числа рускихъ шкôлъ народныхъ по мѣстахъ, особливо шкôлъ женьскихъ, рускихъ шкôлъ середныхъ и учительскихъ семинарій мужескихъ та й женьскихъ, введенє руского языка въ школы рôльничѣ и промысловѣ, выпосажене и обсаджене львôвского університету бôльшимъ числомъ рускихъ катедръ, розширенє правъ руского языка въ урядахъ и судахъ — се въ теперѣшнôй порѣ найважнѣйшѣ и найпильнѣйшѣ потребы культурнѣ и языковѣ Русинôвъ, котрѣ дали бы ся заспокоити безъ найменшои шкоды для якои-небудь другои народности и безъ надто великихъ коштôвъ.

Дуже дôткливо и болесно почувавъ рускій народъ въ остатныхъ часахъ упослѣдженє въ політичнôмъ взглядѣ. Длятого вôдзывае ся всюды середъ него голосне домаганє о свôбодно выбрану репрезентацію, вôдповѣдаючу его потребамъ и правамъ. Реформы выборчѣ зъ 1873 ого и 1896 ого року, хоть Русины радо ихъ повитали, не усунули безприкладного и одинокого упослѣдженя Русинôвъ. Въ сѣмъ взглядѣ Русины вже самымъ закономъ пересѣчно три разы гôрше суть поставленѣ вôдъ всѣхъ иншихъ народôвъ державы. Длятого бажають Русины такои реформы выборчои, котра бы ихъ на рôвни ставила зъ иншими народами австрійскими, именно реформы въ напрямѣ заведеня загального безпосереднього права выборчого зô знесенемъ системы куріяльнои. Всякій же регресъ на тôмъ полѣ, а особливо привернене згаданыхъ въ адресѣ галицкого сойму посередныхъ выборôвъ до рады державнои було бы найтяжшимъ ударомъ для Русинôвъ и рôвнало бы ся майже повному выключеню ихъ зъ парляменту.

Але найпильнѣйшою потребою всего народу руского на політичнôмъ полѣ есть заведенє або привернене вновни безстороннои та справедливои управы, котра бы строго держала ся закона, котра бы такъ само хлопови якъ властителеви бôльшихъ посѣлостій, такъ само Русинови якъ Полякови вымѣрювала его право, отже привернене стану природного та й нормального, котрый властиве самъ собою розумѣе ся а однакожь для Русина и тôлько для Русина такъ тяжкій есть до осягненя!

Наданє загальнои амнестіи селянамъ, засудженымъ за політичнѣ провины при торôчныхъ выборахъ, осушило бы богато горячихъ слѣзъ и вкоренило бы ще глубше та сильнѣйше династичнѣ чувства, любовь и довѣре до Вашого Величества въ вѣрныхъ серцяхъ Русинôвъ...

Ваше цѣсарске и королѣвске Апостольске Величество!

Черезъ всѣ часы рускій народъ Галичины споглядавъ на Дôмъ Габсбургскій, на свого Цѣсаря якъ на певного хоронителя его свôбôдъ и правъ, якъ на высокій взôръ непохитнои вѣрности своимъ обовязкамъ, якъ на благородного доброго батька, котрый неустанно промышляе о добро своихъ дѣтей. Нехай отже наша нинѣшна просьба знайде ласкавый послухъ у Вашого Величества и нехай народови рускому дане буде забезпеченѣ конечныхъ условій здорового та крѣпкого, культурного розвою не тôлько для власного добра, але такожь на славу и добро цѣлои вôтчины.

Боже удержуй, Боже хорони, Боже благослови Ваше Величество и весь достойный Дôмъ цѣсарскій!

У Львовѣ дня 4 серпня 1898.

Иванъ Озаркевичъ совѣтникъ консисторіи, бувшій посолъ до сойму и рады державнои.

Юліянъ Романчукъ, бувшій посолъ до сойму и рады державнои, голова політичного краевого товариства „Народна Рада“ и просвѣтного товариства „Просвѣта“.

Богданъ Дѣдицкій писатель, предсѣдатель політичного краевого товариства „Русская Рада“ и просвѣтного товариства „Общество им. Качковского“.

Василь Нагірный, архитектъ, директоръ торговельного товариства „Народная Торговля“, голова мѣщаньско-ремѣсничого товариства „Зоря“ и гімнастичного товариства „Сокôлъ“.

Д-ръ Иванъ Добрянскій адвокатъ, бувшій посолъ до сойму, членъ выдѣлôвъ кôлькохъ рускихъ товариствъ.

Данило Танячкевичъ, парохъ, посолъ до рады державнои.

Д-ръ Теофіль Окуневскій, посолъ до сойму и рады державнои.

Д-ръ Романъ Ярославичъ, лѣкарь, посолъ до рады державнои.

его лице не подобаесь. Вôнъ занадто гарный мужчина, а менѣ не подобаються гарнѣ мужчины.

— Не подобаються ся? справдѣ? — запытавъ Джанъ. — То въ такôмъ разѣ...

Едіта засмѣялась мягко тихимъ, музикальнымъ смѣхомъ, котрого за звуками фортепіана не було чути, а котрый бувъ призначеный для Джана самого, и для него вôнъ выдавъ ся найкрасшою музикою яку колинебудь чувъ.

— Я знаю, що вы хотѣли сказати, — сказала. — Вы хотѣли сказати, що въ такôмъ разѣ я повинна бы симпатизувати зъ вами. Ну, оно такъ и е. Тому-то я и такъ интересуюсь вашою копальнею и вашимъ приятелемъ п. Уентвортомъ... Отже мôй кузинъ заголосивъ ся добровôльно ѣхати до Канады? Теперь, я гадаю, вы повинни ѣхати самѣ.

— Длячого? — сказавъ Кенйонъ зачудованый, що она трафила въ самъ предметъ его розмовы зъ Уентвортомъ.

— Я вамъ можу подати тôлько жѣночу рацію: бо менѣ такъ здае ся. Я гадаю, вы повинни бути тамъ, абы знати, яке справоздане они вышлють. Може они не пôзнають добре копальнѣ безъ вашого поясненя и тогдѣ, бачите, могли бы выслати некористне справоздане зовсѣмъ въ добрôй вѣрѣ. Я е тои гадки, що вы повинни ѣхати.

— Се и Уентвортъ каже.

— Такъ? Я все гадала, що вôнъ розумный чоловѣкъ, а теперь бачу, що правда. Ну, менѣ не можна тутъ зъ вами довго балакати о интересахъ. Отъ професоръ уже кôнчить, треба менѣ занятись и другими гостями. Коли-бъ я не мала вже нагоды говорити зъ вами, то подумайте о тôмъ, що я сказала.

И потому зъ найкрасшою облудою молода женщина поднякувала професорови за музыку, котрои зовсѣмъ не слухала.

— Якъ же ты бавивъ ся? — спытавъ Уентвортъ Кенйона, коли выйшли. Нôчь була ясна, зоряста и они постановили йти пѣшки до дому.

— Я дуже добре бавивъ ся, — вôдповѣвъ Кенйонъ, — далеко лѣпше нѣжь сподѣвавъ ся. Зъ разу йшло менѣ троха незручно, та потому я се перемôгъ.

— Я бачивъ, ты перемôгъ. при помочи...

— Такъ, при помочи.

— Коли ты, Джане склонный до поетизованя теперь, коли мы пôдъ звѣздами, то уважай, що маешь довѣрочного и симпатизуючого слухача. Я бы хотѣвъ почути тебе поетизуючого, абы побачити, якъ то страшенно розумный чоловѣкъ выглядае въ такôмъ случаю.

— Не буду, Джордже, поетизувати о нѣчôмъ, гôлько скажу тобѣ щось. Ѣду до Канады!

— А, она говорила о тôмъ!

— Говорила.

— И, розумѣе ся, ся рада рѣшае справу вôдъ разу, хочь мои переконуючѣ розумованя не могли того доказати.

— Не гнѣвай ся, Джордже, але — се правда.

(Дальше буде.)

Переглядъ політичный.

Цѣсарь принявъ вчера рано на авдіенціи міністра фінансôвъ д-ра Кайцля и міністра торговлѣ Бернрайтера. Въ полудне були на спôльнôй авдіенціи Тунъ и Банфі, злożили цѣсареви рапортъ и предложили свои проекты. Оба президенты, конферували такожь пару разôвъ зъ собою. Конференціи скôнчили ся остаточно на тôмъ, щобы вести дальшѣ конференціи, а именно 24-ого с. м. въ Будапештѣ. По такôмъ свѣтлôмъ результатѣ міністры — а було ихъ сѣмь — розъѣхали ся.

У Вѣдни говорять, що обомъ президентамъ розходилось головно о те, чи австрійскій парлямэнтъ мае бути скликаный у вересни, чи нѣ. Скликаня парляменту найбôльше домагавъ ся Банфі, бо замкненє парламентарнои сесіи поставило Банфіого въ дуже тяжке положенє. Слиби сесія не була замкнена, квотовѣ депутації могли бы забивати часъ переговорами въ справѣ угоды. Щобы Банфіого увôльнити зъ критичнои ситуації, мусить бути привернены status quo ante. Въ австрійскихъ кругахъ уважають, що скликане парламэнту не и конечне, бо квоту може

установити цѣсарь, а продовженє провізорія може наступити на підставѣ §. 14. У вѣдроченю остаточныхъ переговорівъ до 24 с. м. такъ пештеньскій якъ и вѣденьскій круги видять доказъ, що въ тыхъ переговорахъ зачинають брати верхъ угорскій жаданя и що лишь въ огляду на Туна выбрано таку форму, абы здавало ся, що остаточне рѣшенє запало по обопільнѣмъ порозумѣню и згодѣ обохъ президентівъ кабінету. Въ виду того въ політичныхъ кругахъ вѣденьскихъ не сумнѣвають ся, що парляментъ буде скликаный.

Сли заповѣджений на 24 с. м. наради въ палатѣ не змѣнять ситуації, то наша конституція поки-що уратована. Уратувала ю Угорщина, котра не хотѣла мати дѣла въ неконституційною Австрією. Банфі домагавъ ся выключно парляментарного полагодженя угоды, а що цѣсарь не знайшовъ бы такого наслѣдника по Банфімъ, котрый бувъ бы въ силѣ вѣдступити вѣдъ того жаданя, то Австрія nolens-volens мусѣла згодити ся на задержанє парляменту и конституції.

——

Американьскій вѣйска застановили на цѣлій лінії вованій операцій и лишать ся на теперѣшныхъ становискахъ до скінченя мировыхъ переговорівъ. Блькада Кубы и Порторіка знесена. Американьскій офіцеры зъ начальниками повстанцівъ удали ся на північь Порторіка, щобы въ усѣхъ мѣстахъ вывѣсити американьску хоругов. — Ґенералъ Блянко подавъ ся до димісій, заявляючи, що не може кермувати евакуацію вѣйскъ зъ Кубы. Те саме заявить також ґенералъ Августі, котрый покинувъ уже навѣть Филіпіны и передавъ команду своему наслѣдникови. Американьске правительство не вышле бѣльше вѣйскъ на Кубу, хиба бы зажадавъ сего ґенералъ Мерітъ. — Дотеперѣшній выдатки военній Америки выносять 150 міліонівъ долярівъ (375 міліонівъ зр.)

Справы церковнѣ.

Въ оборонѣ правды. Въ „Душпастырѣ“ на сторонѣ 182 [чч. 7 и 8] въ статьѣ о рускихъ сс. Служебницяхъ Прч. Дѣвы Марії сказано мѣжь прочимъ: „ОО. Василіяне, основателѣ сеи божои институції, завѣдують нею...“ Авторъ сеи статьѣ допустивъ ся грубои похибки. Намъ бо звѣстно и всему рускому загалови, що не оо. Василіяне, але о. Кирилъ Селецкій, парохъ Жужели, есть основателемъ сс. Служебниць. На доказъ сказаного най послужить урядовый документъ — обѣжникъ гр. кат. митропол. Ординаріята зъ дня 23 студня 1895 ч. 11.179 умѣщеный на 220 сторонѣ „Вѣстника Епархіяльного“, де ось-що написане: „За вѣдомостію и апробатою всѣхъ трехъ Преосв. Ординаріятівъ основавъ Всч. Кирилъ Селецкій, парохъ въ Жужели, передъ трема лѣтами новіціятъ Служебниць Прч. Дѣвы Марії, котрый зъ початку истнувавъ въ Жужели, потімъ перенесеный оставъ до Кристинополя. Шѣснацять Сестеръ, що совершили новіціятъ, зложило обѣты и стали трудити ся въ чотирохъ домахъ: въ Жужели, Самолускахъ, Циганахъ и Тернополи. Для своеи ревнои працѣ въ хосенъ церкви и народа здобули они собѣ въ короткімъ часѣ повне поважанє зъ стороны Всч. Духовеньства якъ и людей мірскихъ всякого сословія. Въ новіціятѣ получае на добѣ воспитанє 40 дѣвчатъ. Фундація жаднои доси нема. Все стоять тілько жертвами поодинокихъ лицъ. Но, якъ Всч. основатель доносить, чимъ бѣльше институція розвиває ся тымъ менше матеріяльныхъ пособій прибуває на ей удержанє, тожъ стати ся може, що трилѣтный трудъ, коштъ и заходъ на нѣчімъ скінчити ся...“ Дальше заохочує ся Всч. клиръ до обильныхъ складокъ въ хосенъ институції.

Коментарівъ ту не потреба. Сама рѣчъ най про себе говорить. Надѣємо ся, що Хв. Редакція „Душпастыря“ въ интересѣ правды схоче въ слѣдующихъ числахъ свого письма сесю похибку поправити. — *Х.*

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Філія „Просвѣты“ станиславівска и товмацка намѣряють занити ся основанємъ спілки „Союзъ крамниць“. Для информацій и обмѣны гадокъ рѣшили они запросити людей свѣдомыхъ справы на нараду, на котрій будуть предложенй підъ дискусію слѣдующй справы:

I. *Що до крамівъ*:

а) Якій крамы вѣдповѣдають найлѣпше цѣли: чи индівідуальній, чи — спілковій зъ подѣломъ зыску мѣжь спільниківъ въ мѣру достатчуваня вими гроша оборотового, — чи товарескій, взглядно причитальныхъ въ признанемъ цѣлого зыску на фондъ оборотовый и резервовый або зъ признанемъ одной части зыску на оба згаданй фонды, а другои части до подѣлу помѣжь купуючихъ въ мѣру побраныхъ товарівъ?

б) Чи пожадана есть однообразность крамівъ, въ якій мѣрѣ и якъ стреміти до ей довершеня?

II. Що до Союза крамівъ:

а) Означити кругъ дѣланя союза: ведене статистики и контролѣ крамівъ, удѣлюване информацій, посередниченє въ закупнѣ товарівъ, скликуване крамарівъ на наради въ справахъ торговельныхъ організація новыхъ крамівъ и пр.

б) Чи всякій категорій крамівъ належало бы злучити въ союзъ, чи тілько деякій, н. пр. основаній при читальняхъ „Просвѣты“?

в) Чи союзъ мае бути заснованый яко спілка заробково господарска на підставѣ закона зъ дня 9. IV. 1873. В. з. д. 70., чи яко товариство добродѣйне на підставѣ закона зъ дня 15. XI 1867. В. з. д. 134?

Нарада вѣдбуде ся въ Станиславовѣ, въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“ [улиця Собѣского ч. 18. партеръ] дня 8 н. ст. вересня с. р. о годинѣ 10 передъ полуднемъ.

При змѣнѣ мѣсяца просимо о **вѣдновленє передплаты** и при сѣй нагодѣ пригадуемо дотычнымъ Вп. читателямъ о **выровнане залеглостей**, щобы мы не були приневолений, зъ слѣдующимъ 13-ымъ с. м. дальшу высылку часописи застановити.

НОВИНКИ.

— **Рускій народный театръ** въ переѣздѣ зъ Равы рускои до Сокаля задержить ся *въ Угновѣ* и дасть тамъ шѣсть представлень. Репертуаръ ось якій: Дня 18 н. ст. серпня „Баронъ циганьскій“ опера Іокая въ трехъ актахъ; — 20-ого „Запорожець за Дунаємъ“ опера въ трехъ актахъ Артемовского; — 21-ого „Нещасне коханє“ народна драма въ пять актахъ; 22 ого „Бѣдне дѣвча“ оперета въ шѣсть актахъ К. Крона; — 23-ого „Выхованець“ народный образъ въ чотирохъ актахъ; — 24-ого „Зо ступня на ступѣнь“ шутка зъ співами въ пять актахъ.

— **Въ Тысьменичанахъ** вѣдбуде ся дня 21 серпня с. р. о годинѣ 2 пополудни въ домѣ п. Юрка Федьковского *вѣче економічне*. Уряджує его „Підгірска Спілка“. Всѣ годовельники безрогъ и худобы повинній нехибно прибути и до Спілки зъ удѣлами таки зараз въ Тысьменичанахъ приступити. Грошѣ будуть принимати касіеръ, контрольоръ и оденъ директоръ. Побачимо, якъ ся Тысьменичанська доохрестність спише!

— **Руска ґімназія въ Перемышли** въ шкільнѣмъ роцѣ 1898. Зъ справоздання дирекція ц. к. II. ґімназій (рускои) въ Перемышли подаемо отсе передовсѣмъ статистичній даты. Зборъ учительскій складавъ ся зъ кінцемъ року шк. зъ 17 членівъ, мѣжь котрыми були: директоръ, 7 професорівъ (оденъ въ VIII. ранзѣ), 4 учителѣвъ и 5 заступниківъ учителѣвъ (оденъ зъ испытомъ). За весь рікъ вписало ся до ґімназій 388 учениківъ публичныхъ и 3 приватистівъ; середъ року убуло 29 учениківъ публ. и 1 приватистъ, та ъ що зъ кінцемъ року остало ся 359 учениківъ публ. и 2 прив. (о 25 бѣльше, нѣжь зъ кінцемъ 1897 року). Пѣсля вѣры було 357+2 гр. кат. обряду, 1 протестантъ и 1 жидъ; пѣсля народности 358+2 Русинівъ и 1 Нѣмець (протестантъ). Зъ самого Перемышля було 45 уч., зъ перемыского повѣту 81+1, зъ другихъ повѣтівъ 233+1. Сынівъ селянскихъ було 138, попівичівъ 88+1, мѣщанъ и ремісниківъ 57, народныхъ учителѣвъ 27+1, урядниківъ 21, иншихъ 21 (7 учениківъ зъ II клясы не выказано пѣсля стану родичівъ). Наймолодшій ученики мали по 10 лѣтъ (було ихъ 4), найстаршій по 25 (було ихъ 3). Въ приготовляючій клясѣ було 37 учен., въ Ia. 37, въ Ib. 38, въ II. 45, въ III. 55 (чи 54?), въ IV 33, въ V. 30, въ VI. 31, въ VII. 30, въ VIII. 23. Першу клясу зъ вѣдзначенемъ мало 43 уч., першу клясу 266, поправку зъ одного предмету 19, другу клясу 18, трету 12 (оденъ ученикъ зъ III. клясы десь згубивъ ся при клясифікація). До испыту зрѣлости приступило 26 абітуріентівъ, а зъ нихъ здало зъ вѣдзначенемъ 3, зъ добрымъ успѣхомъ 22, тремъ позволено поправити по феріяхъ испыт зъ одного предмету, оденъ екстерністъ репробованый на рікъ. Зъ тыхъ, що здали испыт, пѣде на теольогію 8, на права 6, на медицину и до рільничои академіи по 2, на фільозофію, техніку, до академіи гірничои и торговельнои по одному. Оплата шкільна принесла въ 1 півроцѣ 1140 зр., въ другімъ 1130 зр Увольненыхъ вѣдъ шк. оплаты було въ 1 півроцѣ 280 учениківъ, въ другімъ 303. Стипендіи побирало 21 ученикъ въ загальнѣй сумѣ 2265 зр.

На науку польского языка ходило 263 учен., на науку спѣву 151, ґімнастики 241, рисунківъ 54. Мимохіть насуває ся тутъ на гадку різноправність обохъ народностей въ Галичинѣ: въ сяноцкій ґімназіи було 119 учениківъ Русинівъ, и для нихъ удѣлявъ науки рускаго языка рускій катихитъ лишь въ двохъ вѣддѣлахъ по цѣлій дві годины на тыждень; въ рускій ґімназіи въ Перемышли не було ани одного Поляка, але окремый испанованый учитель польского языка удѣлявъ науку въ кождій клясѣ окремо по дві годины на тыждень! (Такъ само и въ рускій ґімназіи у Львовѣ, де на 391 учениківъ не було тежъ ани одного Поляка.) Въ сяноцкій ґімназіи побирало науку рускаго языка 90 учениківъ (мѣжь ними що найбѣльше може 20 Поляківъ), а въ рускій ґімназіи въ Перемышли ходило на науку польского языка 263 Русинівъ (въ рускій ґімназіи львовскій 302)! Знаємо дуже добре, якъ неохотно записують ся ученики на всяку необовязкову науку въ теперѣшныхъ часахъ, коли навѣть обовязковій не можуть дати рады; тымъ то и розумѣемо, якои то пресіи звыше треба, щобы згорнути на науку польского языка въ рускихъ ґімназіяхъ три четвертій всѣхъ учениківъ. Чи уживае ся тои самои пресіи такожъ на польску молодѣжь въ польскихъ ґімназіяхъ, щобы учила ся рускаго языка?... Але вернѣмъ до рѣчи.

Убогу молодѣжь запомагали: 1) Бурса им. св. О. Николая, угримуючи 33 учениківъ (въ Справозданю ґімназіяльнои дирекціи нема згадки о тімъ, чи даромъ, чи за якою оплатою); 2) Братство церковне св. О. Николая, удѣляючи ученикамъ запомоги грошевій на харчь и одягъ (въ р. 1897 и 1898 удѣлило 52 ученикамъ 165 зр. запомоги, крімъ сего дало на Бурсу св. О Николая 100 зр.); 3) ґімназіяльна дирекція зъ добровѣльныхъ жертвъ мала доходу 232 зр. 36 кр., а зъ сего 217 зр. 08 кр. выдала на харчь, одѣне, шк. оплату, для Бурсы св. О. Николая (30 зр.) и Товариству св. Кирила (10 зр.), такъ що на слѣдующій рікъ остаесь ѣй 15 зр. 28 кр.; 4) Товариство им. св. Кирила мало доходу 891 зр. 82 кр. (въ тімъ останокъ зъ попереднього року 315 зр. 76 кр.), а выдало 745 зр. 52 кр. на мундурки для учениківъ. Про бібліотеку для убогихъ учениківъ въ Справозданю нема згадки.

На приборы науковій мала ґімназія 545 зр. 10 кр. доходу. Бібліотека учителѣвъ числила зъ кінцемъ р. шк. 1898. 711 творівъ, бібліотека учениківъ (книжокъ до читаня) мала 213 творівъ, польска 172, нѣмецка 205 творівъ. Ґабінетъ исторично-географічный мавъ 83 приборівъ (мапъ, глёбівъ и т. и.), природничій мавъ 516 моделѣвъ и оказівъ, а фізикальный 180 приборівъ.

Отсе маємо образъ ґімназіи пѣсля справоздання дирекціи. На сторонѣ 1—32 справоздання умѣщена наукова розвѣдка заст. учителя И. Франчука п. заг. „Жіночі типи в повістях Квітки-Основяненка.“ Розвѣдка подѣлена на три части: А) Типи дівчат (Маруся, Ївга, Оксана, Галочка), Б) Типи жінок-молодиць (Настя, Приська, Стеха, Настуся, Явдоха), В) Тип матери (Векла, Домаха).

— **Злій языки** — а п. секретарь львовскои рады повѣтовои. Хтось зъ приятелѣвъ п. Меруновича, секретаря львовскои рады повѣтовои и „подвійного“ посла [до сойму и до ради державнои] „пустивъ у газеты“, що п. секретарь подавъ ся на пенсію. Вѣсть выглядала вѣрною, тымъ, бѣльше, коли взяти на увагу, що носити два мандаты посольскій и при тімъ ще секретарювати въ радѣ повѣтовій — то „праця“ не абы-яка. Репортеры розписали вже були навѣть конкурсъ на мѣсце п. Меруновича, а вінъ тымчасомъ не думае о нѣякімъ станѣ спочинку и рѣшивъ ся ще довгій довгій, лѣта „не спочиваючи“ працювати для добра „kraju“ и „monarchii“, але и „powiatu“. Свою резигнацію заперечивъ вінъ въ Słow-ѣ polsk-імъ [ч. 194]. Такій то злобній людскій языки, але трафили на свого. Не острѣть собѣ, панове, зубівъ на той секретаріятъ, бо п. Теофіль Меруновичъ старый воробець — на полову не дасть ся зловити!

— **Ще о убійствѣ въ Перемышлянахъ.** Правдивыми убійниками родины коршмаря Габера зложеном въ пяти особъ е жиды Маєръ и Мендель Корны, сусѣды и шинкарѣ зъ коршмы въ сусѣдствѣ Габера, зъ котрымъ они жили въ незгодѣ. Оба они мылили слѣды жандармерія фальшивыми доносами, аж вкінци спиртови львовского агента поліційного Шестшельского удало ся выкрыти злочинцівъ. Вінъ звернувъ увагу вахмайстра перемышлянъскои жандармерія Адольфа Лучиньского, що убійниками можуть бути Корны. И справдѣ у Маєра Корна найдено ножикъ, замараный кровю, кавалокъ рукава вѣдъ сорочки. Причиною убійства була злость за конкуренцію, яку Габеръ робивъ Корнамъ, а не рабунокъ. Доказомъ того есть, що убійники забрали лише 3 корони изъ шинкфасу, а натомѣсть лишили коралѣ и перлы Підчасъ звѣрского убійства Мендель стоявъ на варті, а Маєръ Корнъ убивавъ спячу родину. Убійники находять ся вже у вязници, а слѣдство веде ся дальше.

— **Въ Сѣлци** белскімъ [повѣта сокальского] дня 11 с. м. зъ полудня, спаливъ грімъ сѣльску хату изъ стодолою, въ котрій мѣстило ся спроваджене вже збіже и сѣно. Грімъ впавъ у хату комінномъ, убивъ чужу невѣсту, котра що-лишь увійшовши въ хату вылѣвала була на пічь осушити свою змоклу одежу. Передъ двацяти роками ударивъ уже бувъ грімъ въ тоту саму хату, але тогдѣ огонь придушили бабунарѣ, що розгостились тамъ були зъ своимъ товаромъ принесеным потайки изъ заграниць. Згадана хата причисляла ся до найстаршихъ хатъ въ селѣ; була побудована зъ неотесаного, коленого дерева. Такій хаты ставлено въ селѣ по нападѣ Татаръ, коли по спаленю села люде переселись на нове мѣсце, середъ густыхъ лѣсівъ, окруженыхъ багнами. — В. Ч.

— **Нездарність властей** війсковыхъ причиною смерти. Жовнѣръ 30 полку пѣхоты Викторъ Крижановскій (слухатель ветеринарія) повинивъ дня 13 с. м. на цитадели службу т. зв. Bereitschaft и сѣвъ на поручу, проведенімъ довкола рововъ на цитадели. Старе и спорохнявѣле поруче, що стоить вже півъ сотки лѣтъ, заломило ся и нещастный упавъ въ три метры глубоку фосу и такъ потовкъ ся, що другого дня померъ въ шпитали. На вѣсть о тімъ старенька мати Крижановского попала въ тяжку недугу. — Се вже третій въ черги фактъ, тілько два перші скінчили ся покалѣченемъ. Може власти війсковій вжь теперь зарядять поставити нове поруче, абы охоронити жовнірівъ вѣдъ калѣцтва а навѣть вѣдъ смерти.

— **Школа шевска краєва въ Угновѣ** подае до публичнои вѣдомости, що вѣдъ 1-ого вересня с. р. розпочинае ся наука фахова и тревае до 15 липня 1899. Вписы и приняте учениківъ вѣдбувати ся будуть въ першихъ трехъ дняхъ, а найпізнѣйше до 10-ого вересня с. р. Принятый може бути кождый молодець, що мае 14 лѣтъ, выкаже ся свѣдоцтвомъ изъ скінченои III клясы народнои школы а бодай докаже, що вмѣе по польски и по руски читати и писати. Принятый ученикъ удержує ся власнымъ коштомъ. Бѣднѣйшій, доказавши свѣдоцтвомъ свое убожество, можуть вѣдъ Выс. Выдѣлу краевого дістати запомогу 2—4 зр. мѣсячно. Ученики зъ II и III-ого року науки побирають платню вѣдъ добре зробленои штуки обуви 15% вартости готовои обуви. — Вѣдъ Заряду Школы шевскои краевои въ Угновѣ, дня 15 серпня 1898. *Фединскій* управитель.

— **Смерть на вѣдпустѣ.** Якъ що року, такъ и сего року тысячѣ народу пібули дня 13 с. м. [въ суботу] на вѣдпустъ до Кальварія пацлавскои коло Добромиля. Глота народу була така, що въ костелѣ задушено чотиролѣтну дитину, а коло каплицѣ Матери Божои вновъ якусь 15-лѣтну дѣвчину.

— **Жидівска зухвалість.** Польскій часописи оповѣдають таку цѣкаву исторію. Дня 17 липня причадавъ вѣдпустъ въ Ґлембовицяхъ, коло Андрихова. Позаякъ въ тімъ селѣ коршма вѣддалена вѣдъ костела майже о кільометръ дороги, длятого Исакъ Ґутеръ, якъ кождый жидъ лакомый выску, урядивъ собѣ шинокъ коло самѣського костела, въ сусѣднімъ домѣ, що вынаявъ собѣ его на 18 годинъ. Въ недѣлю зъ рана, коли наплывъ людей що-разъ бѣльше замагавъ ся, дали ся чути голосы обуреня на хитрого жида: „Ще — казали — и сюда прийшовъ заставляти на насъ свои сѣти!“ Вѣйтъ Іосифъ Саля, чуючи такій слова, скликавъ сейчасъ раду, а тая, боячись, щобы не прайшло до якои авантуры, ухвалила шинокъ замкнути. Ухвалу сю вѣйтъ подавъ жидови до вѣдомости и приказавъ ему сейчасъ забрати напитки и выноситись“. Жидъ, очевидно, приказу не послухавъ, а вѣйтъ таки замкнувъ шинокъ, мимо его волѣ, до самого вечера. Селяне приняли сей смѣлый крокъ вѣйта оплесками, та жидъ не подавъ ся, а давай сварити ся зъ вѣйтомъ, показуючи якійсь папіръ, що мавъ нібы представляти позволене вѣдъ надовицкого староства на отворене того шинку. Коли вечеромъ вѣйтъ отворивъ шинокъ и вѣзвавъ жида, щобы собѣ забравъ напитки, той таки не послухавъ и напитки свои полишивъ у вынайманій на 18 годинъ хатѣ. Рѣчь ясна, що пиво — а его 19 чвертокъ — скисло, а мудрый жидокъ запѣзавъ вѣйта о заплату скислого пива. Властитель хаты хоче пиво выкинути, бо вынаймивъ хату лишь на 18 годинъ, але жидъ не дурный вступити ся, ба, ще й вѣдгрожує: „Ану, попробуй выкинути, то менѣ гарненько заплатишь!“ — Ну, якъ се вамъ подобае ся?

— **Пригода стражника зъ пачкарами.** Въ ночи зъ 8 на 9 с. м. Лейба Маркусъ и Лейба Розенфельдъ вѣдставляли до зелѣзничои стації бѣльшу скількість горѣвки. Фінансовый надстражникъ Масляника, довѣдавши ся, що жидки мають при собѣ по фляшцѣ неоплаченои горѣвки, хотівъ имъ вѣдобрати. Пачкарѣ розумѣвсь запротестували — батогами, та Масляника при помочи палаша вѣдобравъ горѣвку але и небезпечно зранивъ обохъ пачкарівъ.

— **Два засуды смерти за — порося.** Передъ судомъ въ Осѣку въ Славоніи вѣдбула ся онодгы розправа противъ двохъ пастухівъ за убійство свого товариша Горвата. Рѣчь була така: Горватъ укравъ у нихъ мале порося и они порѣшили за те обмстати ся. Напали на него изъ стрѣльбами и мимо его просьбъ о помилуванє за-для двохъ дѣтей и жѣнки, пятьма стрѣлами положили его трупомъ. Судъ засудивъ ихъ обохъ на кару смерти.

— **Нова зелѣзнича пригода.** Недалеко Вѣдня мѣжь стаціями Баумґартенъ и Ґітельдорфъ наѣхали на себе позавчера о 6 годинѣ вечеромъ два особові поѣзды. Раненыхъ е 14 особъ мѣжь тыми 4 зелѣзничій функіонары. Виновникомъ катастрофы е машиністъ и его арештували.

— **Апаратъ до топленя снѣгу** придумавъ россійскій инжінеръ Клевчиньскій. Сей апаратъ придатный буде особливо для зелѣзниць, бо усувати буде снѣги зъ насыпівъ зелѣзничихъ и то безъ потребы вывожуванья.

— **Дрібні вѣсти.** Гр. Мавриків Замойского, ордината и властителя розлогихъ добръ въ Конгресівцѣ, укусила гадина; лѣкарямъ удало ся спасти его вѣдъ смерти. — Въ Градци вѣдбуває ся зѣѣздъ загального австрійского звязку друкарівъ и вѣдличачівъ черенокъ друкарскихъ. — Въ днахъ вѣдъ 4 до 11 н. ст. вересня с. р. вѣдбуде ся у Вѣдни зѣѣздъ рільниківъ австріяскихъ при нагодѣ ювілейнои выставы. — Намѣстникъ гр. Пінінъскій вертає завтра до Львова. — Дня 11 с. м. уконституувала ся рада повѣтова въ Залѣщикахъ, выбираючи: президомъ знова Тад. Ценьского, заступникомъ президса Тому Вартановича, а членами выдѣлу гр. Мечислава Пінінъского, Якова Лукасевича, Бороля, д ра Адама Глажевского и Фел. Блоньского.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 16 серпня. Сербскій король Александеръ прибуває завтра на короткій часъ до Вѣдня.

Вѣдень 16 серпня. Нині Банфі лишивъ ся у Вѣдни, щобы ще дальше переговорювати въ справѣ угоды.

Парижъ 16 серпня. Говорять, що Испанія спродала бы Филипіны якій неутральній державѣ, очевидно въ порозумѣню зъ Америкою. На кождый случай Американцѣ задержали бы Манілю зъ охрестностями, а Испанія одинъ або кільока островівъ на угляній стації.

Царгородъ 16 вересня. Россія запротестувала противъ вѣдновленя турецкихъ вѣйскъ

Вино испаньске зъ кондуранґо

успѣшне въ упорныхъ недугахъ жолудковыхъ, корчахъ, болякахъ въ жолудку и т. д. Цѣна 3 корони. 5

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 254—7

на Кретѣ. Ждуть ще на протесты иншихъ державъ.

Канея 16 серпня. На Крету прибуло 40 французскихъ жандармівъ зъ двома офіцирами. Они мають тутъ повнити поліційну службу.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На Руску Бурсу въ Новомъ-Санчи зволили въ мѣсяци липню с. р. зложити одноразовѣ датки Р. Т. пп.: о. І. Домбчевскій парохъ въ Викторовѣ 1 зр.; Розманітъ фабрикантъ вѣдливальнѣ зелѣза въ Н. Санчи 1 зр.; о. Ант. Петрушевичъ зъ Львова 2 зр., д-ръ Савчакъ членъ выдѣлу краевого 5 зр., о. д-ръ Малинякъ парохъ зъ Сливницѣ 1 зр. 50 кр.; на руки п. Корн. Калужнацкого антикара въ Угновѣ зложили угновскій Русини: Литиньскій суд. адъюнктъ 2 зр., Целевичъ нотарь 2 зр., о. Ив. Козакевичъ 2 зр., Калужнацкій антикарь 1 зр., Омел. Альбиновскій офіціялъ 1 зр., Ив. Дорожиньскій мѣщанинъ 2 зр., Блявштайнъ и Ненешъ суд. канцелісты по 50 кр., Лука Корчиньскій суд. канцелістъ 50 кр., Мих. Гумецкій властитель реальности 1 зр., Мих. Граневецкій респіціентъ сторожи скарбовои 50 кр., Григ. Билиньскій и Никол. Богачевскій надстражники сторожи скарбовои по 1 зр., о. Залѣтачъ катихитъ 50 кр., Лука Решителовичъ суд. возьный 25 кр., Тома Дмуховскій и Іосифъ Шиплакъ мельники по 50 кр., Макс. Лысякъ господарь 50 кр., Вошковичъ, Кар. Знашель, Анцр. Скрипчукъ и Мих. Лысякъ писарѣ судовій 25 кр., 20, 10 и 50 кр., всего разомъ 18 зр., 80 кр.; Іосифъ Кульчицкій суд. рядникъ въ Самборѣ 3 зр., о. Діон. Добраньскій парохъ въ Ждини 10 зр.; Андр. Балтаровичъ директоръ каси задатковои въ Глинянахъ 10 зр., о. Ив. Порайко катихитъ учит. семинарія въ Станиславовѣ 2 зр. 50 кр., о. Вол. Калужнацкій парохъ въ Бортномъ 5 зр., Вас Масцюхъ богословъ зъ Львова жертвы зобраній помѣжь питомцями 8 зр. 75 кр., д-ръ Цвіаньскій лѣкарь зъ Перемишля 10 зр., о. Вол. Мохнацкій сотр. въ Чирнѣй 3 зр., о. Григ. Копыстаньскій деканъ въ Снѣтници 3 зр., о. Теоф. Качмарчикъ парохъ зъ Бѣлцаровои 3 зр., о. Іос. Мохнацкій парохъ въ Лабовои 3 зр., о. Ник. Билинкевичъ парохъ зъ Канаинои 3 зр. 75 кр., о. Миронъ Черлюнчакевичъ парохъ зъ Банищѣ 3 зр., о. Петро Хилякъ парохъ въ Милика 3 зр., о. Петро Цапиньскій парохъ зъ Розтоки великои 50 кр., о. Ив. Сенета парохъ зъ Береста 50 кр., Преосв. Еп. Константинъ Чеховичъ 50 зр., о. Илар. Гинтрикъ катихитъ гімназіи въ Самборѣ 1 зр., о. Петро Гіль парохъ зъ Олексинець вѣдъ себе 2 зр. а вѣдъ о. І. Палагицкого 50 кр., разомъ 2 зр. 50 кр., о. Конст. Вандзилякъ парохъ зъ Избъ 3 зр., Иванъ, Петро й Кворозинъ Вишовскій и Захарь Гронякъ селяне зъ Королевои рускои по 1 зр., Сим. Русиякъ селянинъ зъ Мацѣевои 1 зр., Тимотей Бойко селянинъ зъ Мохначки нижнои 1 зр., Іосифъ Хорощакъ селянинъ зъ Богушѣ 50 кр., Андрей Дзюбиньскій селянинъ зъ Вѣрхомлѣ великои 1 зр., Иванъ и Александеръ Дроздаки и Юрко Кузякъ селяне зъ Королевои рускои по 50 кр., Викторъ Хорощакъ селянинъ зъ Богушѣ 50 кр., Василь Дроздакъ селянинъ зъ Королевои рускои 1 зр., Онуфрій Поручникъ селянинъ зъ Мохначки 1 зр., Михайло Гонякъ вѣйтъ зъ Мохначки выжнои 50 кр., Тимко Єдинакъ селянинъ зъ Мохначки нижнои 50 кр., Андрей Поручникъ селянинъ зъ Мохначки нижнои 1 зр., Теодоръ Борисъ селянинъ зъ Мацѣевои 1 зр., Вільгельмъ Заячковскій старшій ґеометръ евіденційныи зъ Н.-Санча 1 зр., о. Гукевичъ парохъ зъ Жегестова вѣдъ своихъ парохіянъ и вѣдъ братства церковного 6 зр. 20 кр., о. Гавр. Гнатишакъ парохъ зъ Криницѣ вѣдъ себе 20 зр. 14 кр. и вѣдъ своихъ парохіянъ зъ Криницѣ 16 зр. 10 кр., зъ Солотвины 3 зр. 33 кр., о Ив. Париловичъ парохъ изъ Злоцкого 3 зр. готовкою а 100 зр. въ облігаціи „Дністра“, зъ котрои призначено 50 зр. на Бурсу а 50 зр. на церковь, о. Діон. Мохнацкій парохъ зъ Мохначки нижнои 7 зр., о. Г. Копыстиньскій деканъ изъ Снѣтницѣ 6 зр., Теодоръ Мохнацкій властитель реальностей въ Мохначцѣ нижнѣй 3 зр., о. Т. Суперата парохъ въ Мушницѣ вѣдъ себе 4 зр. а вѣдъ братства церковного 5 зр., разомъ 9 зр., Вп. Марія Качмарчикова зъ Бѣлцаровои 3 зр., Братство церковне въ Банищи 2 зр. 50 кр., Теодоръ Полиньскій селянинъ зъ Банищѣ 1 зр., Братство церковне зъ Тилича 5 зр., Петро Брунарскій селянинъ зъ Тилича 15 кр., Стеф. Головчакъ селянинъ зъ Тилича 20 кр., Ив. Сенета парохъ зъ Береста 5 зр. 50 кр., Иларій Яворскій камеральный лѣсничій, селянки Мелана Коханъ и Марія Мерена, Евс. Олесневичъ и Теодоръ Дутка селяне всѣ зъ Береста по 1 зр., разомъ 5 зр., Данько Трохановскій, Алекс. Полиньскій и Лука Копыстиньскій селане зъ Полянъ ad Берестъ по 1 зр., разомъ 3 зр., Мих. Милянычъ селянинъ изъ Щавника 1 зр., К. Гриняк селянинъ зъ Брунаръ нижнихъ 1 зр., о. Ив. Вислоцкій парохъ зъ Лелехова 3 зр., Софія Сенета жена пароха зъ Береста 1 зр., Анна Козловска жена пароха зъ Поворозника 1 зр., Юлінъ Богачекъ селянинъ зъ Бортного 1 зр., Викторъ Вислоцкій селянинъ зъ Лабовы 1 зр., Тома Ковальчикъ, Яцько Габура, Теодоръ Косцѣльникъ и Василь Трохановскій селяне зъ Бѣлцаревои по 1 зр., разомъ 4 зр., Елеонора Черкавска жена и Елена Черкавска дочка професора ґімназіи въ Н.-Санчи по 50 кр., Ив Тиханьскій и Т. Кеблешъ селяне зъ Войковы по 1 зр., В. Михневичъ селянинъ зъ Брунаръ 1 зр., Стеф. Олесневичъ селянинъ зъ Вогушѣ 1 зр., Симеонъ Стеранка селянинъ въ Королевои рускои 1 зр., о. Теоф. Качмарчикъ парохъ зъ Бѣлцаревои 3 зр., Герасимъ Громосякъ селянинъ зъ Криницѣ 1 зр., Пелагія Громосякъ селянка зъ Криницѣ 1 зр. Стефанъ Драбякъ селянинъ зъ Поворозника 50 кр., о. Іоанъ Дуркотъ парохъ зъ Шлахтовои 3 зр., о. Петро Сандовичъ парохъ зъ Брунаръ 3 зр., Исидоръ Ваньо респіціентъ сторожи скарбовои зъ Мушины 2 зр., Емил Гладышовскій селянинъ зъ Чирнои 50 кр., М. Дядикъ начальникъ громады зъ Чирнои 1 зр., о. Іосифъ Фолись парохъ зъ Скнилова 3 зр., о Конст Вислоцкій парохъ съ Квятопя 1 зр., Т. Яворскій селянинъ зъ Малои Розтоки 50 кр., В. Хованець селянинъ зъ Кладистого 50 кр. Ив. Дуркотъ парохъ зъ Новои-веси 3 зр., о. Петро Цапиньскій парохъ зъ Розтоки великои 3 зр., о. Ив. Прислопскій парохъ зъ Фльоринки 3 зр., Онуфрей Молодцикъ селянинъ зъ Королевои рускои 50 кр., Козма Мерена селянинъ зъ Розтоки великои 1 зр., П Качоръ суд. возьный зъ Н. Санча 1 зр., о. Алекс. Гукевичъ парохъ въ Жегестова 3 зр., о М. Шатаньскій парохъ зъ Тирави сольнои 1 зр., на руки п Теофіли Махуха начальника суду въ Старои соли зложили збѣраній на зъѣздѣ у Львовѣ матуристы рускои ґімназіи зъ 1878 року 11 зр. 50 кр., о. Емил. Куликъ парохъ зъ Ольховця 1 зр., Павло Старинщакъ селянинъ зъ Мацѣевои 1 зр., Мих. Гомякъ емер. учит. народный въ Лабовѣ 2 зр. Полеръ контроль почтовый и Шувальскій офіціялъ почтовый въ Щавници по 10 кр., о. Ив. Залуцкій парохъ въ Теребовлѣ 1 зр., Григ. Грозякъ капитанъ 5 зр., Вол. Литиньскій и Вол. Козакевичъ адъюнкты судовій въ Сокали по 1 зр., Бернардъ Веберъ зъ Н. Санча 1 зр., Розманітъ фабрикантъ вѣдливальнѣ зелѣза въ Н. Санчи 1 зр. 50 кр.

(Конецъ буде.)

Курсъ Львовскій

зъ дня 16 н. ст. серпня 1898.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	210 50	213 —
Зелѣз. Львѣв.-Черновѣц.-Ясси по 200 зр.	292 50	296 50
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	379 —	389 —
Банку кредит. гал. по 200 зр а. в.	200 —	210 —
Листы заставныи за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а.в. выльос. зъ 10% прем.	110 80	111 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 10	100 20
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в льос въ 51	100 10	101 50
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (1 емісія)	97 50	98 20
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 70	98 40
„ „ 4% льос. въ 56 л	96 2	96 9
Облиги на 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	98 —	98 70
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 50	— —
Комунальнѣ Банку краєв. 5% (II. ем.)	102 80	— —
„ „ „ 4½% (III.ем.)	100 50	101 20
Позички краєвои зъ 1873 по 5% а. в.	— —	— —
Позички краєвои зъ 1891 по 4% а. в.	— —	— —
Позички краєвои зъ 1893 по 4% а. в.	98 —	98 70
Позички м. Львова 4% по 200 коронъ	96 20	96 90
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	28 50
Мѣста Станиславова	49 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 60	5 70
Наполеондоръ	9 49	9 59
Півімперіялъ	9 47	9 57
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 26½	1 27½
100 марокъ нѣмецкихъ	58 50	59 —

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Достати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Вже вышовъ
новый накладъ
МОЛИТВЕННИКА
выданого „Просвѣтою“

въ народнѣй мовѣ, великій и догѣдного формату обѣймаючій 757 сторінъ друку, найповнѣйшій зъ всѣхъ такихъ Молитвенниківъ.

Молитвенникъ сей мѣститъ въ собѣ: I.) Молитвы щоденні ранні и вечѣрні. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечерні, б) зъ Повечерниці малои, в) зъ Повечерниці великои, г) зъ Утренѣ, д) Литургія св. Іоана Золотоустого, е) модлы за св. Церковь, ж) Молитвы въ часѣ св. Литургіи. III.) Тайны покаяня и преєв. Евхаристія. IV.) Молитвы для рѣзного вѣку, стану и въ рѣзныхъ потребахъ. V.) Молитвы въ часѣ Великого посту. VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичні, в) Святыхъ. VII.) Молитвы сполучені зъ вѣдпустами. VIII.) Акафістъ до а) Ісуса Христа, б) Преєв. Богородиці, в) св. Отця Николая. IX.) Зъ Молебна до преєв. Богородиці. X.) Тропарѣ, кондаки, богородичні и прокимены а) недѣльні, б) щоденні, в) на празники Господскій, Богородичні и Святыхъ, г) на деякі потребы. XI.) Коляды и иншій пѣсни церковній. XII.) Таблицю пасхальну.

Сей Молитвенникъ достати можна въ канцеляріи товариства „Просвѣта“ и въ книгарни Ставропігійскій по такихъ цѣнахъ:

I. На найчайшомъ папери:

1) Молитвенникъ брошурованый . . . 60 кр.
2) оправленый цѣло въ полотно зъ золоченями и вѣдписками зъ шабатуркою 90 кр.
3) оправленый цѣло въ шкѣру зъ золоченями и вѣдписками зъ шабатуркою 1·20 кр.

II. На великшомъ папери:

4) брошурованый . . . 70 кр.
5) оправленый якъ вѣдъ 3) зъ додаткомъ золоченыхъ берегівъ . . . 1·60 кр.

Замовляючій поодиноко Молитвенники зволять присылати 20 кр. на оплату почты.



По низькихъ цѣнахъ
выготовляє
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львовъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 1—7

ЛЕДОВНѢ комнатні знаменитій по зр. 24, 35, 45 и 50. Машинки американскій до робленя мороженого (зъ корбкою зъ боку) о помности 1, 2, 3 літровъ по зр. 5·50, 6·50, 7·50 поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4288

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕЙ
виданій
коштом руского тов. педаґоґічного
В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.
Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдає
АСИҐНАТЫ КАСОВІ
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ
4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ
а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% асигнаты касовій зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ опроцентованій по 4½% вѣдъ 15 мая 1889. 2218
Передрукъ не буде плаченый. ДИРЕКЦІЯ.

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літоґрафічне
ЗАВЕДЕНЄ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
выготовляє
всякій літоґрафічній выробы
звычайні візитовій білєты
вѣдъ 1 зр за 100 штукъ, а ново появившій ся візитовій білєты зъ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касеткою 188 28—51

Ученики

4-ої норм., I і II-ої ґімназ. знайдуть помѣщене у Львовѣ разом з синами підписаного в своїм домі під наглядом старшого рутинованого педаґоґа. — Бливше пояснить: о. П. Петрицкий, парох в Колоколині п. Букачівці. 288 5—8

„THE GRESHAM“

Найстарше и найбогатше Товариство обезпеченя житя въ Лондонѣ.
Найнизша премія Велика дівіденда.
Информацій удѣля, проспекты и тарифу розсилає franco.
Антоній Кофлеръ 307 3—10
у Львовѣ, улиця Браєрівска число 14.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринокъ ч. 10
выдало новый накладъ друковъ

I. Друки правничі:

1.	Позовъ въ справахъ дрібныхъ лібра		по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи	I. лібр.	по 40	„
3.	„ „ „	II. „	по 40	„
4.	„ „ „	III. „	по 40	„
5.	Позиомочія		по 40	„
6.	Подання о екс- и интабуляціФ, взборъ а) б) в) г) лібра		по 40	„
7.	Записы до поданъ о интабуляцію лібр.		по 20	„

II. Друки для касъ позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый	лібра по	40 „
9.	Книга довжниковъ	„ „	40 „
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„	2·— „
11.	Скрипть довжный	„ „ „	1·20 „
12.	Книжочка вкладкова (щадн.)	„ „ „	3·— „

III. Друки для крамниць—

13.	Книжка товарова	лібра по	40 „
14.	Книжка касова	„ „	40 „

IV. Друки для читалень и касъ позичковыхъ:

15.	Списъ членівъ	лібра по	40 „
16.	Грамоты членьскій читалень „Просвѣты“ примѣрникъ	по	2 „

За опаковане и оплату почты дочисляє ся належитость особно.



ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, лєдовиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райцайґы, тесьмы мірничі, піены, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середньо-европейского (пізнійшого о 36 мінут від часу львівского).

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходять о			відходять о		
	6.45	з Ісакч	6.00		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅜ до ¹¹/₈)	6.05		„ Ісакч
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Ісакч		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Белзця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Ісакч
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (¹/₈ до ¹²/₈ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з годовн. двірця
1.50	—	„ Ісакч	2.08		„ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅜ до ¹¹/₈ неділі сьвя
3.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Ісакч
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.35	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Ісакч		5.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		5.16	„ Зимної води (⅜ до ¹¹/₈)
				3.25	„ Брухович (⅜ до ¹¹/₈)
				4.55	„ Ярослава
	3.04	з Підволочиск на Підзамче			
	3.30	„ „ „ головн. дворець			
5.10		„ Кракова			
	6.10	„ „		4.10	до Кракова
	7.57	„ Янова (¹/₈ до ³¹/₈ а ¹⁶/₈ до ²⁶/₈)		5.20	„ Лавочного
	8.12	„ Бруховичъ (⅜ до ³⁰/₈ и ¹⁶/₈ до ¹¹/₉ (¹/₉ до ¹⁵/₉)		6.20	„ Янова (¹/₈ до ¹³/₈ в будні дні)
	8.31	„ „		6.31	„ Ісакч
8.45		„ Кракова		6.40	„ Кракова
	8.53	„ Янова (¹/₈ до ¹³/₈ въ будний день)		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	9.10	„ Кракова		7.—	„ Лавочного
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.10	„ Сокаля
9.45		„ Ісакч		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		8.40	„ Янова (¹/₈ до ³¹/₈ и ¹⁶/₈ до ²⁶/₈)
	10.30	„ Лавочного		10.05	„ Ісакч
	12.15	„ Сколього	10.40		„ Кракова
				11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одпов. редактор Иванъ Белей. Папѣръ въ склад. Черлянченка. Въ друкарнѣ Института Ставропігійского.

Ч. 173 Львовъ, Середа 5 (17) Серпня 1898. Рочникъ XIX.

Виходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост [за инсераты виконій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрії:		за границю:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр.	35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженє. — Реклямаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке числе почтове 5 кр. в. в.

Оголошеня звычайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного строчки инсератового або ся мѣсце а. въ рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Поднята и инші денонсеня приватні числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Польскій швіндель політичный.

Недавно напечатале „Новое Время“ письмо редактора петербургскои польскои часописи Kraj, п. Еразма Пільца, а цѣлею того письма було — вмовити въ Москалѣвъ, що все, що зѣ стороны польскои дѣе ся въ Австрії, стремить лише до зближеня Поляковъ съ Россією — ergo: до Поляковъ пѣдъ пановањмъ россійскимъ повинно правительство россійске вѣдносити ся съ довѣремъ и надѣляти ихъ національными правами.

Яко додатнї результаты зближеня мѣжь Поляками и Россією та й взагалѣ Славянами ставить п. Пільцъ — „мимо всякихъ приключокъ побѣчныхъ“ — не лишь торжество Паляцкого въ Празѣ и торжество Мицкевича въ Краковѣ — о що властиво имъ ходило въ его письмѣ до „Новаго Времени“ — але и деякї иншї рѣчи, а межи тыми й такї, котрї насъ галицкихъ Русинѣвъ дотыкають.

Именно каже вѣнъ, що торжества въ Празѣ и Краковѣ були тѣлько дальшими „етапами на дорозѣ взаимного зближеня Славянъ, т. є. на тѣй дорозѣ, яку зазначили въ остатныхъ лѣтахъ такї важнї етапы, якъ: внутрѣшна політика гр. Баденього [*певно! завѣвъ Австрію у багно, въ якого ледви чи вылѣзе!*], — дальше заграничнa політика гр. Голуховского, котрому першому зѣ всѣхъ міністрѣвъ справъ заграничныхъ въ Австрії по 1849 роцѣ удало ся здѣйстнити идею зближеня Австрії до Россіи, — дальше выголошена въ цѣтни сего року въ соймѣ львѣскѣмъ конечность розширеня національныхъ правъ Русинѣвъ у Галичинѣ, — и рѣвнобѣжно [sic!] зъ инсталяцією князя Имеретиньского въ Варшавѣ именованє намѣстникомъ Галичины гр. Пінїньского, явного прихильника [zwolennika] рѣвноуправненя Русинѣвъ и противника пресіи выборчои“.

Зъ тои бесѣды выходить, якъ Поляки умѣють для своихъ интересѣвъ въ Россіи пускати тумана Москалямъ, що ось-то въ Галичинѣ Поляки для Русинѣвъ страхъ богато добра творять — отже за те Россія повинна вѣддячувати своимъ Полякамъ.

Супротивъ того мы констатуемо, що о „розширеню національныхъ правъ Русинѣвъ у Галичинѣ“, котрого „конечность“ нѣбы-то манъ узнати галицкій соймъ, нема и бесѣды та й не видко нѣякого слѣду. Нехай хто одинъ фактъ покаже! Противно — можна сказати, що любѣй „браця“ нашій намагають ся радше звужувати що разъ бѣльше національнї права Русинѣвъ у Галичинѣ.

Супоставленє князя Имеретиньского генералъ-губернаторомъ у Варшавѣ а гр. Пінїньского намѣстникомъ у Львовѣ — не выдержує критики. Въ Конгресѣвцѣ особа князя Имеретиньского значить змѣну політичнои системы, а въ Галичинѣ особа гр. Пінїньского того значѣня не має — вѣнъ ставъ намѣстникомъ, бо хтось же мусѣвъ бути, а політична система супротивъ Русинѣвъ остала ся така сама, яку заавнавґурувавъ гр. Казимиръ Баденї а продовжавъ, тѣлько незручно, князь Сангушко Гр. Пінїньскій, вступаючи въ урядъ намѣстника, въ своихъ енунціяціяхъ навѣть не натыкнувъ на руску народность въ Галичинѣ — та й до сеи поры мовчить — мовлявъ: quieta non movere. Своею дорогою — то політика чисто струсича...

П. Пільцъ величае гр. Пінїньского „явнымъ прихильникомъ рѣвноуправненя Русинѣвъ“ и „противникомъ пресіи выборчои“.

Насамперед скажемо слово що-до „пресіи выборчои“. Мы у всходнѣй Галичинѣ мали доси два выборы: въ округѣ Бучачь-Чорткѣвъ и въ округѣ Тернополь-Збаражь-Скалатъ [мѣшаный округъ Сянокъ и т. д. поминаемо]. Отже констатуемо: По перше, що гр. Пінїньскій въ першѣмъ округѣ пѣдпиравъ Полька, кандидата польского центрального комітету, а въ другѣмъ вправдѣ Русина, але правительственного, сторонника т. зв. старон партіи [бо зъ народовцѣвъ нѣхто не хотѣвъ приймати кандидатуры зъ ласки правительства.] А по друге — що-до „пресіи выборчои“ — оно правда, що въ другѣмъ округѣ пресіи не було [д-ръ Гладишовскій голосивъ, що вѣнъ, приймаючи кандидатуру, выразно поставивъ гр. Пінїньскому услѣвє, щобы пресіи не було, а въ огляду на особу контркандидата и на способъ аґітаціи за нимъ, правду сказавши, пресія була навѣть злишна]. Але въ першѣмъ округѣ, де кандидувавъ проф. Романчукъ, тамъ цѣлій выборы анї на маковє зерно не були инакшій, якъ за часовъ гр. Баденього та ки. Сангушка — тамъ зовсѣмъ не було слѣдно того, що говорить въ „Новѣмъ Времени п. Пільцъ — абы „галицкій Имеретиньскій“ бувъ „противникомъ пресіи выборчои“.

Рѣвно-жь и що-до „явнои прихильности рѣвноуправненя Русинѣвъ“ гр. Пінїньскій доси въ практицѣ не зазначивъ сего нѣякимъ дѣломъ. Може бути, що у него есть щось такого „in petto“ — дай Боже, щобъ оно чимъ скорше выявило ся — але коли оно не выявить ся, то Русинамъ такъ зъ тымъ, якъ и безъ того — однаковѣсѣнько.

Мы звернемо увагу отъ хочь-бы на переслѣдуване руского духовенства ц. к. староствами за рускій языкъ въ переписцѣ. Богато фактѣвъ мы вже подали, денкї маємо въ тецѣ та й що-разъ новї надходять. Конституційне право, забезпечене рускому народови основными законами, дотчуть ногами, — Русинѣвъ, користаючихъ зъ того права, обкладають карами, — дѣйшло до того, що при спорѣ о руске письмо зъ рускимъ священникомъ старомѣске ц. к. староство навѣть вѣйтови грозить карнымъ пѣсланцемъ!

А п. Пільцъ — въ интересѣ своеи Конгресѣвки — пускае такого тумана Москалямъ!

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізаціи дешевого и догѣдного кредиту селяньского въ Галичинѣ.

XI.

Орґанізація и розвій касъ системы Райфайзена въ Чехїи.

Королѣвство ческе есть о 26.551 квадр. клм. менше вѣдъ Галичины. Числить несповна шѣсть міліонѣвъ мешканцѣвъ, зъ котрыхъ $^7/_{11}$ частей належить до народности ческои, а $^4/_{11}$ частей до нѣмецкои. Чехїя посѣдае 7.151 громадъ, 92 старостваъ, 205 судѣвъ повѣтовыхъ и такожде число радъ и выдѣлѣвъ повѣтовыхъ, бо въ Чехїи въ кождѣмъ округѣ суду повѣтового е також репрезентація повѣтова.

Чехїя якъ пѣдъ взглядомъ культурнымъ, такъ и пѣдъ взглядомъ орґанізаціи кредитовои занимае мѣжь всѣми краями Австрії перше мѣсце. Посѣдае найстаршій краевый банкъ гіпотечный, котрого цѣлею е: „удѣлять позички на недвижимости въ Чехїи пѣдъ найкористнѣйшими услѣвями зъ выключенемъ всякого зыску“: дальше засновано банкъ краевый для королѣвства ческого, котрый побѣчь банку гіпотечного ставъ ся другою могучою институцією фінансовою въ Чехїи. Крѣмъ тыхъ двохъ институцій фінансовыхъ має Чехїя 150 касъ щадничыхъ громадскихъ взглядно повѣтовыхъ. Чехїя посѣдае також селяньскій задатковій касы повѣтовій, котрї повстали изъ скасованыхъ шпихлѣрѣвъ громадскихъ. Всѣхъ тыхъ касъ було зъ кѣнцемъ 1895 року 167 зъ основнымъ капіталомъ понадъ 8 міліонѣвъ, а фондъ резервовый тыхъ касъ выносивъ бѣльше якъ 800 тысячь. Заряды тыхъ касъ остають пѣдъ доглядомъ выдѣлѣвъ повѣтовыхъ и выдѣлу краевого. Дальшу орґанізацію кредиту представляють въ Чехїи товариства задатковї системы Шульцого. Въ цѣлѣй Чехїи було тыхъ касъ 478, а побѣчь нихъ 42 иншихъ товариствъ засновыхъ пѣсля закона зъ року 1867. Зѣбранї важнї даты статистичнї всѣхъ тыхъ институцій фінансовыхъ помиинаю, хочь они е доказомъ великого богатства ческого народу.

Мимо такъ знаменитои орґанізаціи кредитовои приступленю також и въ Чехїи до закладаня касъ ощадности и позичокъ системы Райфайзена. Подѣбно якъ на Моравѣ заняли ся тымъ дѣломъ въ першій лінїи провѣдники нѣмецкого люду. Чехи були тымъ касамъ въ початку противнї, уважаючи ихъ для Чехѣвъ злишными и побоюючись, абы тї касы не зашкодили численнымъ ческимъ товариствамъ задатковымъ якъ також селяньскимъ задатковымъ касамъ повѣтовымъ. Однакъ Нѣмцѣ зъ ѳбранон разъ дороги не уступали и заводили що-разъ бѣльше число тыхъ касъ, навѣть безъ помочи краю. Зъ кѣнцемъ 1896 р. число нѣмецкихъ касъ Райфайзена выносило вже 98 — и они належали до нѣмецкого союза тыхъ касъ засноваиого въ 1895 р. Коли провѣдники ческого народу побачили, що тї касы хорошо розвиваютъ ся и що стають ся великимъ добродѣйствомъ для хлѣбороббвъ, а що найважнѣйше, що ческій рѣльники починають до нихъ численно приступати, змѣнили супротивъ нихъ свое неприхильне становиско и самї почали ихъ по 1895 роцѣ закладати въ громадахъ ческихъ. На взѣръ Нѣмцѣвъ заснували ческій союзъ касъ Райфайзенѣвскихъ и той вѣдъ половины 1897 р. розпочавъ свою дѣяльность.

Якъ нѣмецкій такъ и ческій касы системы Райфайзена зорґанізованї на взѣръ Долѣшнои Австрії, зъ тою лише рѣзницею, що чинности орґанізаціи, надзору и контролѣ, котрї въ Долѣшнѣй Австрії сповняе выдѣлъ краевый, въ Чехїи выконують оба союзы, на що побираютъ субвенціи вѣдъ краю и державы. Однакъ всѣ е того пересвѣдченя, не выймаючи навѣть самого ческого выдѣлу краевого, що орґанізація, именно контроля и надзоръ надъ тыми касами въ Долѣшнѣй Австрії е лѣпша та вѣд-

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

XIX.

— Якъ, прошу, имя?

— Скажи п. Уентвортови, що дама хоче видѣти ся зъ нимъ.

Хлопець вѣдѣйшовъ гроха непевно, бо знавъ, що таке посольство було цѣлкомъ невластиве въ дѣловѣй канцелярії. Люде подавали нее свои имена.

— Дама до васъ, пане! — сказавъ до Уентворта.

Дамы не бувають частыми гостями въ канцеляріяхъ рахунковця въ мѣстѣ, тожь Уентворт хопивъ ся за ковнѣрикъ и краватку, абы переконатись, чи они въ порядку, и застановляючись, хто бы то була тота дама, казавъ попросити ѣи.

— Якъ ся маєте, п. Уентворте! — промовила она весело поступаючи до его стола и вытягаючи руку. Уентортъ здержавъ вѣддыхъ, взявъ ѣи руку трохи розсѣяный, однакъ скоро прийшовъ до себе и сказавъ:

— Несподѣвана приємность, панно Брюстеръ.

Дженні почервонѣла и засмѣяла ся такъ, що Уентвортови видавъ ся сей смѣхъ музикою мягкого флета.

— Може несподѣвана, — сказала, — але оно не выглядае, якъ бы вы терпѣли на надмѣръ чистои радости. Вы не сподѣвали ся мене видѣти, правда?

— Не сподѣвавъ ся, однакъ коли вы вже тутъ, смѣю запытати, чимъ можу служити?

— Ну, насамперед можете попросити мене сѣсти самї, бо я прийшла побалакати довше зъ вами.

Проспектъ не выдававъ ся такъ чарующимъ Уентвортови, якъ бы хто мѣгъ сподѣватись по такѣмъ заповѣдженю дѣвчинною такъ красною и одѣтою такъ выбагливо. Однакожь молодый чоловѣкъ скоро подавъ ѣй крѣсло и потому сѣвъ самъ такъ, що стѣлъ ихъ вѣддѣлювавъ. Она поставила на столѣ парасольку и пару дрѣбниць, котрї несла въ рукахъ, и уложила ихъ старанно. Тогдѣ даючи ему часъ прийти до себе по несподѣванцѣ, глянула на него такъ, що се вѣдбило ся на цѣлѣй его особѣ. Однакъ хто пѣзнае небезпечность, вже ся на-пѣвъ перемѣгъ — и Уентортъ, вдыхаючи несвѣдомо воздухъ, крѣпивъ ся противъ повороту того чувства, яке вѣнъ такъ старавъ ся забути, и сказавъ до себе понуро, хоть може не зовсѣмъ переконуючо: „Чекай, не здуришь мене другій разъ, моя панно, хочь яка ты мила!“

На червоныхъ устахъ дѣвчины заграв легенькій усмѣхъ, заледви слѣдный, и засіявъ на ея ясномъ лици якъ-бы вѣдбитокъ сонѣчного промѣня.

— Я прийшла васъ перепросити, пане Уентворт, — сказала она вкѣнци. — Менѣ се тяжко приходить и, не знаючи вѣдъ чого зачати, приступаю просто до рѣчи.

— Не маєте за що мене перепрашати, панно Брюстеръ, — вѣдповѣвъ Уентортъ троха холодно.

— Якъ же нѣ? Не робѣть менѣ сего ще тяжшимъ черезъ свою холодну кречность, а скажѣть, що приймаєте перепросины и що жалуєте... нѣ, не такъ, я хотѣла сказати, що вы певнї того, що я жалую, и знаєте, що того бѣльше не зроблю. [Уентортъ засмѣявъ ся и місъ Брюстеръ зъ нимъ.] Такъ, се вже далеко лѣпше. Я гадаю, що вы о менѣ мыслили недобрї рѣчи, вѣдъ коли мы останный разъ бачили ся.

— Пробувавъ такъ мыслити, — вѣдповѣвъ Уентортъ.

— Такъ, то я называю честно, а крѣмъ того менѣ подобаесь недоповѣдженый комплімент; вѣнъ дуже делікатный. Я справдѣ дуже, дуже жалую, що я... що оно такъ стало ся. Я бы вамъ була не взяла за зле, коли-бъ вы були сильно заклили.

— Мушу признати ся, що я се робивъ.

— А! — сказала Дженні зѣтхаючи, — вы мужчины маєте стѣлько способѣвъ потѣхи. Однакъ я прийшла сюда въ иншѣй цѣли. Коли-бъ я тѣлько хотѣла перепросити васъ, то може була-бъ написала. Я хочу деякихъ информацій, котрї вы менѣ можете дати, якъ схочете.

Молода женщина оперла лѣктѣ о стѣлъ, сперла голову на долонѣ и дивила ся на Уентворта серіозно и невинно. Бѣдный Джорджъ почувавъ, що неможливо було бы вѣдмовити чого-небудь тымъ великимъ благаючимъ очамъ.

— Хочу, щобы вы сказали менѣ о вашѣй копальни.

Вся сердечность, яка помалу зачала пробивати ся въ лицю и поступованю Уентворта, щезла вѣдъ разу.

— Такъ, то се продовженє старого интересу?

— Якъ можете такъ говорити! — скликнула Дженні въ докоромъ. — Я пытаю ся едино для власного вдоволеня, а не для моеи газеты. Кромѣ того я вамъ высказую отверто: що хочу знати, а не пробую дѣстати того убѣчно — „пѣдъ фальшивыми позорами“, якъ вы разъ сказали.

— Якъ же можете сподѣвати ся вѣдъ мене информацій, котрї не належать до мене самого? О интересѣ, котрый обходить другихъ, я не маю права говорити безъ ихъ дозволу.

— А, то е ще бодай двохъ интересованыхъ въ копальни, — сказала Дженні весело. — Кенйонъ одинъ, я знаю; а хто другій?

— Місъ Брюстеръ, я вамъ не скажу нѣчого!

— Тажь вы вже сказали менѣ щось. Прошу, говорѣть дальше, пане Уентортъ, о чѣмъ-небудь хочете, а я скоро довѣдаю ся все, що хочу знати о копальни.

Она скѣнчила, однакъ Уентортъ не вѣдзывавъ ся, бо збитый зъ пантелику пѣзнавъ, що одно було ще безпечно — мовчати.

— Говорять о балакливости женщинъ — мовила дальше місъ Брюстеръ мовь-бы до себе, — однакъ се е нѣчимъ въ порѣвнаню до балакливости мужчинъ. Разъ дати мужчинѣ розбалакатись, а можна довѣдати ся всего, що вѣнъ знае, а кромѣ того ще богато такого, чого вѣнъ не знае.

Місъ Брюстеръ покинула свою зачѣпну поставу, вказуючу на вѣдношенє довѣрочне, взяла руки зѣ стола, оперла ся въ крѣслѣ и глядѣла сонливо на брудне вѣкно, що впускало свѣтло зъ брудного подвѣря. Выглядало,

повѣдненша — и се тымъ бо́льше въ Чехіи повинно було бути примѣнене, бо Чехи замешкалй двома народами и лише выдѣлъ краєвый, яко власть краєва, стоячи понадъ партіями и дразливостями національными, мо́гъ бы зъ лѣпшимъ успѣхомъ сповнити важну задачу надзору и контролѣ.

До ко́нцл мая 1898 було въ Чехіи всѣхъ касъ системы Райфайзена 402 — зъ тыхъ 209 нѣмецкихъ а 193 ческихъ. Дальше ихъ закладане поступае въ прискѣшено́мъ темпѣ, бо соймъ ческій не жалуе на тую цѣль фондо́въ, видячи, якъ тѣ касы морально и матеріяльно по́дносять селянина, увольняють его зъ клѣщѣвъ несовѣстныхъ лихварѣвъ и во́дъ всякого вызыску. — Сумма процентова во́дъ вкладокъ щадничихъ выносила въ тыхъ касахъ во́дъ $3^1/_2$ ду $4^1/_2\%$ а во́дъ удѣлюваныхъ позичокъ во́дъ $4^1/_2$ 6%. Вилачений удѣлы приносять такій самі во́дсотки, якъ вкладки щадничій. Оба союзы посѣдають кредитъ отвертый въ банку краєво́мъ; союзъ нѣмецкій зъ того кредиту не користае, бо маѣ подостаткомъ фондо́въ зъ вкладокъ щадничихъ, а навѣть значну надвыжку, бо около $1^1/_2$ міліона зр.; противно ческій касы, а взглядно ихъ союзъ часто мусить зъ того кредиту ще користати, бо вкладки щадничій, зложеній въ тыхъ касахъ, не покрывають всѣхъ потребъ кредиту. Всѣ касы системы Райфайзена въ Чехіи, хочь ихъ закладане ще недавно розпочало ся, числять уже нинѣ тысячѣ членово́въ и обертають уже міліонами. Касы нѣмецкій а головно ихъ союзъ побо́чь удѣлюваня кредиту своимъ членамъ занимають ся такожь посередництвомъ при купнѣ и продажи всякихъ продукто́въ, котрій селяне набути взглядно продати потребуютъ, при чо́мъ обѣ стороны мають зъ того интересу не малый хосенъ, бо союзъ побирае невеликій процентъ во́дъ замовленыхъ товаро́въ, а члены до́стають товаръ дешевый и въ добро́мъ гатунку. Союзъ ческихъ касъ Райфайзена хоче такожь на тую дорогу вступити и вже на послѣднихъ своихъ загальныхъ зборахъ, котрій мали во́дбути ся въ червни с. р., тая справа була поставлена на порядку дневно́мъ и безъ сумнѣву користно мусѣла бути полагоджена.

Розслѣдивши орґанізацію и розво́й ческихъ та нѣмецкихъ касъ системы Райфайзена въ ческо́мъ выдѣлѣ краєво́мъ и въ бюрахъ обохъ союзо́въ та зо́бравши потрѣбній даты во́дносячій ся до тыхъ касъ [котрій я предложивъ выс. выдѣлови краєвому] звидѣвъ я во́дтакъ 4 касы — 2 ческій и 2 нѣмецкій — въ ро́вныхъ сторонахъ краю и придививъ ся зъ близька тамошнымъ во́дноснамъ громадскимъ и взагалѣ селяньскимъ.

Якъ Чехи такъ и Нѣмцѣ дуже задоволенй зъ тыхъ мѣсцевыхъ институцій, высказували своимъ провідникамъ велику вдячно́сть за основане ихъ, бо теперь свои потребы кредитовій заспокоюють безъ всякихъ коштóвъ и безъ страты часу, на мѣсци; кредитъ есть дешевшій и догіднѣшій, нѣжь у всякихъ иншихъ институціяхъ кредатовыхъ по мѣстахъ и мѣсточкахъ, а въ одно́мъ ческо́мъ селѣ зо́бранй селяне высказували передомною задивоване, чому таку важну и пожиточну институцію для селяньскихъ во́дноснинъ, во́дъ пятьдесять лѣтъ знану въ сусѣдній Нѣмеччинѣ, доперва теперь починають впроваджувати въ житѣ по ческихъ и нѣмецкихъ селахъ. Розумѣе ся само собою, що ческій касы и ихъ союзъ ведуть свое цѣле дѣловодство по чески, и нѣмецкій касы по нѣмецкій. Оба союзы — нѣмецкій и ческій — переписують ся зъ выдѣломъ краєвымъ и зъ всѣми властями правительственными и автономічными въ своїй ро́дній мовѣ, а тій власти во́дповѣдають нѣмецкому союзови по нѣмецки а ческому по чески и по́дъ то́мъ взглядомъ не було нѣколи жадной суперечки або якого непорозумѣня.

Ческій селяне — Чехи и Нѣмцѣ — я богатій, може найбогатшій зо́ всѣхъ краєвъ австрійскихъ, а се богатство завдячують высокій просвѣтѣ, трудолюбивости и ощадности. Въ кождо́мъ найменшо́мъ сели́ є добра школа, до котрои родичѣ охотно посылають дѣтей и не треба ихъ до того аж карами грошевыми, або арештомъ силувати, якъ то на жаль дѣе ся часто у насъ въ Галичинѣ. Дѣтвора всѣ умѣють читати и писати. Въ кождій громадѣ, зарѣвно ческій якъ и нѣмецкій, є читальня [beseda], въ котрій селяне при во́льно́мъ во́дъ працѣ часѣ сходять ся, читають пожиточній часописи та книжки и радять надъ бѣжучими справами громадскими и всякими иншими. Такій порядки позаводженій по ческихъ громадахъ уже во́дъ тридцять лѣтъ. Одинъ предсѣдатель „Бесѣды“ а заразомъ начальникъ громады оповѣдае менѣ, що въ его громадѣ истнуе „Бесѣда“ вже около 25 лѣтъ, але кро́мъ читана газетъ нѣчимъ иншимъ не причинала ся для добра громадянъ, бо не мала потрѣбныхъ фондо́въ — оплаты членьскій выстачали ледви на передплату часописей. Доперва коли засновано „Райфайзенку“ [такъ всѣ Чехи тій касы называють], настали лѣпшій часы для громады и громадянъ. Примѣромъ навѣвъ фактъ, що передъ двома роками пять господарѣвъ позичило въ Райфайзенцѣ 240 зр. на одну сѣварку и заразъ переконали ся тій, що тою сѣваркою замѣсть руками сѣяли зо́бже [пшеницю], що на 8 моргахъ поодинокій газды ощадили 3 ко́рцѣ пшеницѣ вартости около 25 зр., а пшеница, ро́вно засѣяна, уродила ся красша, бо и ро́ля мусѣла бути лѣпше приготована, а то все завдячують Райфайзенцѣ. Тая сѣварка вже въ одно́мъ роцѣ выплатила ся. Иншій господарѣ, побачивши такій добрый успѣхъ зъ сѣйбы сѣваркою, покупили и собѣ сѣварки при помочи Райфайзенки и вже въ сѣмъ роцѣ було ихъ въ то́й громадѣ чотири.

Селяне въ Чехіи, подо́бно якъ въ Долѣшно́й Австрій, не дѣлять господарства; лишають неподѣльне одно́й дитинѣ, а прочій дѣти або сплачують родичѣ самі за житя, або лишають сей обовязокъ оставшому на грунтѣ сынови взглядно дочцѣ. Великихъ, лихихъ пасовиськъ, на котрыхъ бы гуси, безроги и конѣ пасли ся, а властиво блукали, бо пасти нема що, якъ и всякого рода неужитко́въ, якихъ у насъ є велике число морго́въ майже въ кождій громадѣ, въ Чехіи я не бачивъ; все взято по́дъ управу або засаджено пожиточными деревами. Всѣ дороги публичній и приватній, кождa межа — обсаджений деревинною овочевою або якою иншою, що приносить людямъ користь. Ажь серце радуе ся, коли бачить ся такій порядки въ иншихъ краяхъ! А чи буде коли такъ у насъ, въ бѣдній Галичинѣ? Може буде, але чи мы того дожиемо?...

Д-ръ Д. Савчакъ.

Переглядъ політичный.

Вѣсть о скоро́мъ скликаню парляменту справджуе ся мимо того, що ческій часописи вытягають що разъ новій аргументы, котрій мають во́дстрашити правительство во́дъ того кроку. Politik пише: „Зъ якого-небудь ко́нця бере ся рѣчь, переконанѣ лишаесь одно: що зъ нинѣшнымъ парляментомъ фактично нѣчо бо́льше зробити не можна.“ — До недавна угорскій часописи атакували Ґолуховского за те, що во́нъ мѣшае ся у внутрѣшнѣ справы монархіи; теперь напасти зъ того боку троха перестали, а зачинають ся зо́ стороны Чехо́въ. Згаданый дневникъ запытуе: „Знести языковій розпорядженя, вдоволити Нѣмцѣвъ и рядити противъ сторонництвъ правицѣ — се маѣ бути програма Голуховского? Чимъ се ро́знить ся во́дъ програмы нѣмецкихъ радикало́въ? Се, що міністеръ заграничныхъ справъ вмѣшавъ ся до внутрѣшнои политики, мало вже для деякихъ австрійскихъ міністро́въ [Баденього] лихій наслѣдки. Для Туна може се бути тымъ небезпечнѣше, що по сторонѣ Ґолуховского знайшла бы ся Угорщина к нѣмецка Gemeinbürgschaft. Для Туна можуть дуже скоро наступити критичній хвилѣ“.

Поголоску, мовь бы цѣсарь мавъ взяти участь въ міністерскихъ нарадахъ въ Будапештѣ дня 24 с. м., заперечують зъ по́двъ урядового жерела. Цѣсарь поѣде зъ ко́нцемъ серпня на маневры въ Баціясъ Зъ того заперечена выходить, що цѣсарь вже въ Ишлю рѣшивъ ся: що маѣ зробити зъ фактично истнуючою кризою міністерскою. Нарады въ Будапештѣ будуть во́дбувати ся лишь на те щобы на разѣ повздержати такъ Банфіого якъ и Туна во́дъ димісіи. Передъ скликанѣмъ рады державнои Тунъ буде конферувати зъ нужами довѣрія такъ правицѣ якъ и лѣвицѣ.

— —

Военный судъ въ Андіжанѣ выдавъ засудъ въ справѣ третьои и четвертои ґрупы обжалованыхъ о повстане и розбійничій нападъ на россійске во́йско въ маю. Обжалованыхъ було 162 виновнико́въ. Увольнено во́сьмохъ, одного малолѣтного во́ддано до поправчого заведеня, а прочихъ засуджено на шибеницю. Для 127 засужденыхъ судъ просивъ о злагодженє кары. Окро́мъ того туркестаньскій губернаторъ просивъ о помилуваня дальшихъ 19 засужденыхъ и предложивъ, щобы укарати смертію лише чотирохъ зъ третьои и трохъ зъ четвертои ґрупы. Царь злагодивъ кару згаданымъ 146 засужденымъ и независимо во́дъ того даруваѣ житє тромъ зъ четвертои ґрупы. Кару смерти замѣнено имъ на тяжкій роботы на ро́зный часъ. Зъ третьои ґрупы повѣшено трохъ 30 лапня въ Андіжанѣ. Выконанє засуду на четверто́мъ здержано, бо сынъ и мати во́дносли ся до царя о помилуванє. На просьбу царицѣ царь даруваѣ имъ житє. Здержано такожь выконанє засуду на двохъ въ другои ґрупы, въ котрій було 11 правосильныхъ вже засудо́въ смерти. Царь замѣнивъ имъ кару смерти на 20-лѣтій тяжкій роботы, бо высказали готовность удѣлити выясненя въ процесѣ послѣднихъ ґрупъ и заявляли великій жаль за вину.

На Филіппінахъ не знали о по́дписаню протоколу нѣ американьска нѣ испаньска залога. Черезъ те въ хвили, коли на Кубѣ и Порторіку перестали вже операціи военній, розґравъ ся на Филіппінахъ актъ, котрый що-до судьбы тыхъ острово́въ може выликати певній трудности въ остаточныхъ переговорахъ. Дня 13 с. м. передъ полуднемъ американьска армія ударила всѣми своими силами на Манілю. Збомбардовано внѣшній укрѣпленя такъ, що Испанцѣ мусѣли выцофати ся зъ своихъ позицій на полуднево́й сторонѣ мѣста. За ними вдерли ся до мѣста Американцѣ и Манілю капітулювала. Мимо сильного бомбардованя шкоды въ мѣстѣ невеликій.

Американьске правительство именувало вже комісарѣвъ до заключеня мира, якъ такожь комісарѣвъ до евакуаціи Кубы и Порторіка.

— —

Догово́ръ Россіи зъ Хінами, сли во́нъ взагалѣ истнуе, перестанъ бути тайною. Именно англійскій часописи чванять ся, що вынюхали услово́я того „тайного“ договору. До лондоньского Daily Mail доносять зъ Шангая: „Догово́ръ є нѣ бо́льше нѣ меньше, якъ офензивный союзъ обохъ державъ. Хіны зобовязують ся у ражати Россію за тоту державну силу, котра маѣ рѣшаючій голосъ въ усѣхъ питанихъ внутрѣшнои политики торговельнои, за що Россія маѣ по́дпирати хіньску державу противъ Англіи въ ей жаданяхъ опертыхъ на принципѣ „отвореныхъ брамъ“. Россія запомагае Хіны въ точцѣ фінансо́въ, а Хіны даютъ Россіи упривілейоване становиско въ цѣло́мъ своѣмъ внутрѣшно́мъ розвою. Собільй интересы обохъ державъ маютъ стояти по́дъ контролею Россіи. Россія по́дпирае розво́й морскои и сухопутнои силы хіньскои“.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

До Рускаго Товариства педаґоґічного у Львовѣ записало ся члено́въ:

Въ роцѣ	1881 [падол. и грудень]	105
Въ „	1882	211
„ „	1883	16
„ „	1884	50
„ „	1885	30
„ „	1886	6
„ „	1887	3
„ „	1888	49
„ „	1889	27
„ „	1890	58
„ „	1891	73
„ „	1892	89
„ „	1893	44
„ „	1894	58
„ „	1895	109
„ „	1896	54
„ „	1897	30
„ „	1898	28
	Разомъ	1040

Зъ огляду на те, що въ сѣмъ роцѣ отвираѣ Товариство приватну руску выдѣлову школу дѣвочу, та що въ наслѣдокъ того выдатки товариства значно зо́бльшать ся, есть обовязкомъ руской суспо́льности притти Товариству въ помо́чь, бо во́дъ высшои просвѣты нашого жѣноцтва залежить въ значній мѣрѣ и наша національна будучность.

Зваживши, що о руску выдѣлову школу дѣвочу боремо ся вже во́дъ довшого часу та що доперва сего року удало ся намъ ей выбороти, надѣемо ся, що Русинны схочуть и зъумѣють ей вартость оцѣнити и для свого власного добра по́дтримати нову свою институцію просвѣтну. Непростимымъ грѣхомъ и

якъ бы забула, що Уентворт бувъ тутъ, и сказала бо́льше до себе якъ до него:

— Не знати, чи Кенйонъ сказавъ бы менѣ о копальни?

— Можете его запытати.

— Нѣ, се на нѣчо не здало бы ся, — она говорила дальше, потрясаючи головою. — Во́нъ є одинъ зъ вашихъ мовчалныхъ людей, а ихъ такъ мало на свѣтѣ! Може менѣ лѣпше по́йти до Уіліяма Лонґуорта? Во́нъ мене не по́дозрѣвае.

Сказавши се, она кинула быстрый погладъ на Уентворта, а лице нещаслывого чоловѣка сказало ѣй заразъ, що трафила до цѣли. Она нахилилась надъ столомъ и засмѣяла ся зъ такою очевидною приемностію, що Уентвортъ, мимо свого непорадного гнѣву, усмѣхнувъ ся понуро.

Дженні по́днесла голову, однакъ видъ его лица, збитого зъ пантелику, бувъ ѣй за богато, и забавило довшій часъ, заки ей веселость позволила ѣй говорити. Наконець она промовила:

— Чи не мали бы вы охоты взяти мене за плечѣ и выкинути зъ хаты, пане Уентворте?

— Я бы мавъ охоту взяти васъ за плечѣ и потрясти вами.

— А, се була бы за велика смѣлость и на се не можна позволити. Мусимо лишити каране законови, знаете, хоть я уважаю, що кождому повинно бути во́льно выкинути невідповѣдного гостя на улицю.

— Міс Брюстеръ! — крикнувъ молодый чоловѣкъ серіозно, нахиляючись надъ столомъ противъ нея, — чому вы не покинете своєи поганои инквізиторскои професіи и не во́ддасте свого безперечного таланту до иншого ужитку?

— До якого на примѣръ?

— О, до чого-небудь.

Дженні сперла знов свое бѣле лице на долонѣ и дивилась у брудне во́кно. Настало довге мовчане. Уентворт задививъ ся въ ей ясно вырѣзаный профіль и на ей бѣлу шию, его во́ддыхъ присѣшивъ ся, коли во́нъ напувавъ ся ей красою. Наконець она промовила тихо, здержуючи зо́тхненя:

— Мене все гнѣвало, коли другій люде менѣ се говорили, а не знаю, длячого менѣ лише прикро, коли вы се сказали. Дуже то легко сказати: „до чого-небудь“ — дуже легко! Вы мужчина, зъ силою и рѣшучостію мужескою, а прецѣнь вамъ лучали ся розчарованя и переполохы, що вымагали цѣлои ва шои енерґіи до побореня.

Такъ дѣе ся зъ кождымъ, а богато людей мусить боротись, ажь голова посивѣе и мозокъ высхне. Свѣтъ не знае милосердя, во́нъ васъ розтратуе, сли може, а коли ваша чуйность заснить, украде вамъ остатный кусокъ хлѣба и вы гинете зъ голоду. Коли подумаю о то́й безнастанно́й, понуро́й борбѣ, тогдѣ дрожу и молю ся, щобъ я умерла, заким перейшла бы-мь на ласку немилосердного свѣта. Коли я приѣхала до Лондона, побачила першій разъ въ житю мелянхолійну процесію сандвічскихъ людей*), тыхъ недобитко́въ людскихъ, що тягнуть ся краемъ улицѣ, якъ бы нанесенй тамъ приплывомъ моря. Они... они выдались менѣ процесією небощико́въ — а на ихъ плечохъ було оголошеня комедій, що мала побудити до смѣху цѣлый Лондонъ! Се страшна комедія и траґедія разомъ! Ну, я по просту не могла вытримати! Мусѣла побѣгти въ бо́чну уличку и плакати, якъ дурна, въ бѣлый день.

Дженні урвала и пробувала засмѣятись, однакъ сеся проба ско́нчила ся звуко́мъ дуже подо́бнымъ до рыданя и она нетерпеливо повела рукою по очехъ, зъ котрыхъ Уентвортъ не спускавъ своихъ, дивлячись, якъ они не могли стерпѣти свѣтла, що падало кро́зь во́кно, а нѣвци зайшли сльозами. Дженні надармо шукала коло сулнѣ за хустинною, що лежала на столѣ коло парасольки, а нѣхто зъ нихъ не запримѣтивъ ей. Потѣмъ она говорила зъ трудомъ:

— Тотій бѣдній пропащій сестра були колись людьми — людьми, що впали въ долину, а коли свѣтъ такій жостокій для мужчинъ при всѣй ихъ силѣ и енерґіи, то подумайте — подумайте, чимъ було бы для женщины попасти въ той нелюдскій виръ людей — для женщины безъ приятелѣвъ, безъ грошей, безъ ласощами. Отже назву „sandwich man“ прикладають до людей, що въ Лондонѣ [по трохи и въ Нью Іорку] ходять по улицяхъ обложенй зъ переду и зъ заду великими таблицями зъ анонсами зъ полотна натягненого на рамахъ. Ихъ платня мусить буты мала и положенє ихъ незавидне.

*) Sandwich значить въ Америцѣ два окрайцѣ хлѣба переложенй ветчиною або якими ласощами.

впасти межи тыхъ дикихъ вовко́въ — жити чи вмирати, якъ може.

Голосъ дѣвчины урвавъ ся и она сховала лице въ рамена опертій на столѣ.

Уентвортъ скочивъ на ноги и по́йшовъ до нея наоколо стола.

— Дженні! — промовивъ кладучи руку на ей плече.

— Идѣть на свое мѣсце! — крикнула прибитымъ голосомъ. — Лишѣть мене!

— Дженні! — просивъ дальше Уентворт.

Молода женщина встала зъ крѣсла и глянула ему въ очи, уступаючи крокъ назадъ.

— Чи не чуете, що говорю? Идѣть на свое мѣсце и сѣдайте! Я прийшла сюда говорити о интересѣ, а не робити дурня зъ себе. Се все ваша вина и я васъ ненавиджу за те — васъ и вашій дурній пытанія!

Однакъ молодый чоловѣкъ стоявъ на мѣсци небезпечнои искры у вогнихъ очахъ свого гостя. Его брови на морщили ся.

— Дженні, — сказавъ во́нъ помалу, — чи вы знов граете зо́ мною?

Нагла злость зарумянила ей лица и осушила сльозы.

— Якъ смѣете такъ говорити до мене? — крикнула горячо. — Чи вы по́дхлѣбляете собѣ, що я, прийшовши сюда говорити о интересѣ, интересую ся вашою особою? Вже жь и ваша зарозумѣлость не повинна йти такъ далеко!

(*Дальше буде.*)

соромомъ супротивъ грядучихъ поколѣнь було бы якъ бы руска суспольность не дозволила сѣй новѣй ростинцѣ розвинути ся й розцвисти.

„Зле въ нами, честна громадо! — мовивъ неразъ Демостенъ до своихъ байдужныхъ для загального добра земляковъ. — Зле, бо мы дотеперь не робили того, що треба було робити. Та въ тѣмъ однока ще наша потѣха и надѣя на лѣпшу долю. Бо якъ бы мы були й робили, а оно таки було зле, то вже не було бы для насъ нѣякои надѣї на лѣпше. Тому-жь подбаймо про себе, доки ще часъ, абы вѣдтакъ не було за пѣзно спасати ся".

Не послухали Атенцѣ Демостена, та звѣстно, якъ на тѣмъ вышли.

Исторія есть учителькою, а горе тому, хто ея не слухае.

Выписувати ся въ Товариство можна кождого часу, присылаючи 1 корону рѣчнои вкладки на руки касіярки Товариства п. Варвары Лѣтвиньскои [ул. Вѣрменьска ч. 8.]

На ту саму адресу належить також присылати передплату на періодичний выдавництва Товариства: „Учитель" (6 коронъ рѣчно) и „Дзвінок" (6 коронъ рѣчно).

Книжковій выданництва Товариства треба замовляти въ Наук.тѣмъ товариствѣ имени Шевченка ч. 8. — П. *М.*

НОВИНКИ.

— **Цѣсарскій уродины припадають** завтра [въ четверъ] 18 го с. м. у Львовѣ. Въ передодень о год. вечеромъ три вѣйсковій музики [полкѣвъ 24, 30 и 80] вѣдограють на площи св. Духа имнъ народинй, вѣдтакъ будуть переходити головнѣйшими улицями мѣста. Въ день самои рѣчницѣ о год. 5 рано почне ся похѣдъ вѣйсковыхъ музикъ улицями а зъ цитадели залунае 24 гарматныхъ выстрѣлѣвъ. Опѣсля о 9-ій рано на полѣхъ Янѣвскихъ вѣдправить ся польна Служба Бѣжа для цѣлои вѣйсковои залоги, по чѣмъ наступить переглядъ вѣйска въ присутности коменданта корпуса ген. Фіделера. Крѣмъ того вѣдправлять ся торжественно богослуженя у всѣхъ трохъ львѣвскихъ катедрахъ и инщихъ святиняхъ всѣхъ обрядѣвъ у Львовѣ, якъ и въ цѣлѣмъ краю.

— **Скалатъ въ огни!** Така вѣсть наспѣла телеграфічно до Львова. Урядъ податковый, почта и староство упали вже жертвою страшного елементу. Огонь розпочавъ ся въ части мѣста замешканѣй жидами. Вѣзвано сторожу огневу зъ Тернополя. Причина огню поки-що невѣдома.

— **Руска гімназія у Львовѣ** въ роцѣ школьнѣмъ 1898. „Справоздане дирекції ц. к. академичної гімназії у Львові за рік шкільний 1897/8" подае въ науковій части розвѣдку проф. Ілія Кокорудза п. заг. „Взаємини між старорускими законодатними памятниками Ч. І." (стор. 1—39), а въ урядовій части (стор. 3—51) звычайне справоздане дирекціи вѣ станѣ гімназіи.

Розвѣдка проф. Кокорудза кладе собѣ за цѣль, выказати, о скѣлько руске законодательство пѣзнѣйшихъ часѣвъ задержало прикметы давнѣйшого рускаго законодательства, а именно духа найдавнѣйшого писаного збѣрника рускаго карного права, „Правди Руськои", кѣлько прибрано свѣйствъ, питомыхъ характерови инщонародныхъ законодательствъ, именно литовского, а вкѣнци, якій змѣны, переображенія та додатки увѣйшли въ него въ наслѣдокъ вѣт непя Литвы и Руси зъ монархичною Польщею и ея правами. Въ тѣй цѣли розбираючи авторъ розвѣй рускаго законодательства, характеръ рускаго права, характеръ польскаго права, розвѣй и характеръ литовскаго права, характеръ Литвы XVI. вѣку, а опѣсля приступаючи до подрѣбного порѣвнанія старорускихъ законодатныхъ памятникѣвъ, почавши вѣдъ Правды Руськои аж до Статутѣвъ Литовскихъ, щобы выказати, що Статутъ Литовскій вырѣсъ головно на Правдѣ Руській. Порѣвнане се обѣй мае въ І. части розвѣдки права, дотыкаючій особъ, а именно права що-до убійства и чинои обиды.

Зъ урядовои части заслугують на увагу отсѣй даты. Зѣбръ учителѣвъ складавъ ся зъ 25 членѣвъ: директора, 14 професорѣвъ (6 въ VIII. рамѣ), 1 учителя, 9 заступникѣвъ учителѣвъ (одинъ зъ нихъ зъ испытомъ); одинъ професоръ (п. Вахнянинъ) бувъ весь рѣкъ на урлопѣ, а одинъ заст. учителя мавъ вѣдпустку въ другѣмъ пѣврочи. Пять класъ мало по два вѣддѣлы, а то І. ІІ. ІІІ. IV. и VI. Ученикѣвъ записало ся до гімназіи за весь рѣкъ 501 публичныхъ и 5 приватныхъ, середъ року выступило 78, такъ що зъ кѣнцемъ року остало ся 423 публич. и 5 прив. (о 32 публ. и 4 прив. бѣльше, нѣжь въ р. 1897.]

Годѣ не звернути уваги на велике число ученикѣвъ, що середъ року выступили зѣ школы. Буває, що родичѣ переселяють ся въ инщій стороны та и дѣтей забирають зъ собою; але далеко частѣйше покидають середъ року школу ученики, що не мають надѣї на добру класу. Коли бы такій ученики, покинувши школу, удавали ся опѣсля до ремесла, до торговлѣ и т. п., то не велике се було бы ще лихо. Але звычайно идуть они на приватій лекціи або и такъ собѣ лише на вакацію, а опѣсля назадъ повертають ся до школы, щобы ея по кѣлькохъ мѣсяцяхъ знова покинути. Є се сумный обявъ браку вытревалости, черезъ котру що року марнуе ся богато нашои молодѣжи.

Всѣ ученики, що покѣнчили школьный рѣкъ, були рускои народности, а крѣмъ одного, що бувъ рим. кат. обряду, всѣ обряду рускаго. Пѣсля побуту родичѣвъ було 59 зѣ Львова, 55 зъ львѣвскаго повѣту, 37 зъ сокальскаго, по 31 зъ камѣнецкого и равскаго, 22 зъ жовкѣвскаго, 20 зъ рудецкаго, по 17 зъ бобрецкаго и перемышляньскаго, 16 зъ яворѣвскаго, по 10 зъ городецкаго и долиньскаго, по 9 зъ брѣдскаго и рогатиньскаго, 7 зъ станиславскаго, 6 зъ стрыйскаго, 5 зъ жидачѣвскаго, решта зъ 27 инщихъ повѣтѣвъ исходнои Галичины; крѣмъ того було 2 ученикѣвъ зъ Буковины и 2 зѣ Шлеска. Пѣсля стану родичѣвъ було селянскихъ и маломѣщанскихъ сынѣвъ 194, священичихъ 120, сынѣвъ народныхъ учителѣвъ 33, урядникѣвъ 15, ремѣсникѣвъ 10; по 7 учителѣвъ середныхъ школъ, приватныхъ офіціялістѣвъ, возныхъ; 7 дякѣвскихъ сынѣвъ; решта були сыны слугъ, заробникѣвъ, властителѣвъ реальностей, нотарѣвъ, лѣкарѣвъ, адвокатѣвъ и т. д.

Клясифікація выпала взагалѣ користно: 34 ученикѣвъ мало першу клясу зъ вѣдзначенемъ, 310 першу, 33 поправку, 32 другу, 12 трету, 2 полишено до испыту доповняючого. Увагу звертае на себе дуже маленьке число ученикѣвъ вѣдзначаючихъ; але се вже теперь така система въ галицкихъ школахъ середныхъ, що страхъ якъ боять ся хвалити молодѣжь. Такъ само и зъ обычаѣвъ дѣстало лише 64 ноту похвальну, а 337 добру. Давнодавно склало ся разъ при клясифікаціи такъ: Одному ученикови выпали обычаѣ добрій (чи то по тогдѣшному недоганій); унявъ ся за нимъ оденъ учитель и зажадавъ обычаѣвъ похвальныхъ. Ему у вѣдповѣдь замѣчено: „Вже всѣ учителѣ одноголосно записали ноту „недоганну". Тогдѣ той каже: „Чи-жь не заслугуе ученикъ на похвалу, скоро нѣхто не мае причины его ганити?" И той аргументъ переконавъ всѣхъ, а ученикъ дѣставъ ноту похвальну. Отакъ то и теперь зъ тыхъ 337 ученикѣвъ, що дѣстали обычаѣ „добрѣ", зъ певностею що найменше половина могла була дѣстати на такій самій пѣдставѣ „похвальнѣ". Але, сказано, у и съ вже теперь така система, щобы якъ найменше хвалити. Въ першихъ рокахъ, коли лише заведено ojczysty język wykładowy, бувало, що мало не половина ученикѣвъ дѣставала першу клясу зъ вѣдзначенемъ. Чи пѣдъ ржондами краевои рады школьнои опѣсли молодѣжь такъ зледащіла и отупѣла, що въ неодній гімназіи ледво 4 5% дѣстае свѣдоцтво зъ вѣдзначенемъ? Або розглянѣмо ся по справоздапяхъ гімназій инщихъ краѣвъ австрійскихъ: яку побачимо тамъ рѣзницю въ клясифікаціи молодѣжи школьнои! Зъ порѣвнания нашихъ гімназій въ тамтыми выйде хиба, що або наша молодѣжь страшно тупа и ледача, або наше школьництво страшно нездале.

На науку польского языка ходило 302 ученикѣвъ (самыхъ Русинѣвъ), а удѣлявъ ей окремый професоръ (Полякъ), испытованый зъ польского языка, въ вѣсьмохъ клясахъ по двѣ годины на тыждень. За те на науку спѣву, до котрого наша молодѣжь звычайно такъ рве ся, ходило лише 74 ученикѣвъ. Яка сему може бути причина?

Зъ 35 публичныхъ ученикѣвъ VIII ои клясы приступило передъ феріями до испыту зрѣлости 25, а крѣмъ того 3 екстерністѣвъ. Зъ вѣдзначенемъ здавъ тѣлько одинъ, здало испыть 22 (въ тѣмъ двохъ екстерністѣвъ), 4 можуть по феріяхъ поправити испыть зъ одного предмету, а одного репробовано на рѣкъ.

Оплата школьна принесла за весь рѣкъ 3.700 зр. Стипендистѣвъ було 18 и побрали разомъ 2.265 зр. 70 кр.

Убогими ученикама опѣкувало ся товариство „Русланъ". Зъ доходѣвъ, котрій въ шк. р. 1898 выносили 1873 зр. 25 кр., удѣлило товариство 81 ученикамъ грошей запомоги въ загальній сумѣ 656 зр. 80 кр. Основный фондъ товариства выносить теперь 1504 зр.; пѣдъ рукою на слѣдуючій рѣкъ остае ся 696 зр. 1 кр., а фондъ на мундурки выносить 92 зр. 60 кр. Товариство мало також бібліотеку школьныхъ книжокъ и заосмотрило ними 204 ученикѣвъ; въ бібліотецѣ було 760 книжокъ и 16 молитвенникѣвъ. Въ институтѣ рускаго товариства педагогічного було помѣщеныхъ 46 ученикѣвъ за мѣрною оплатою, а 2 безплатно. Въ бурсѣ Института Ставропигійского мало 18 ученикѣвъ безплатно умѣщеня; въ бурсѣ Народного Дому мало 10 ученикѣвъ безплатно харчь, крѣмъ того Совѣтъ Нар. Дому удѣлявъ 6 ученикамъ грошеву запомогу въ загальній сумѣ 28 зр. Towarzystwo przyjaciół uczącej się młodzieży давало вѣдъ грудня 1897 до кѣнця лютого 1898 р. 15 ученикамъ безплатно обѣдъ що день выпливши недѣлѣ и свята. Въ институтѣ ОО. Змартвыхвстанцѣвъ було умѣщеныхъ 7 ученикѣвъ. Выдѣлъ повѣтовый въ Яворовѣ удѣлявъ одному ученикови 5 зр. запомоги.

Фондъ на науковій приборы выносивъ 857 зр 50 кр. (зъ вступныхъ таксъ, зъ датковъ на науковій приборы и въ такс за дуплікаты свѣдоцтвъ). Бібліотека учителѣвъ числила зъ кѣнцемъ року шк. 3 358 нумерѣвъ, 5.323 томѣвъ, 4.523 зошитѣвъ, 71 таблицъ, взагалѣ 13 275 штукъ.

Д. 2 марта с. р. померъ наглою смертію професоръ Левъ Рудницкій, а д. 12 мая о. Иванъ Юзвичиньскій, членъ покровитель товариства „Руслана", обомъ покійникамъ приспѣвуе справоздане теплу посмертну згадку.

— **Провокація жидѣвска.** Зъ Сѣнявы пишуть намъ: Въ четверъ [11-ого с. м.] продавала селянка на торзѣ въ Сѣнявѣ барана. Жидова обступила ей довкола и намагала конче зняти товаръ зъ воза, але селянка противилась тому. На сесю шарпанину жидѣвъ зъ бабою надбѣгнувъ ей сынъ, выслужений жовнѣръ, и вступивъ ся за матерію. Се не подобалось жидамъ, а чуючи свою силу а немочь нашого хлопа, взяли ся до костуровъ, немилосердно оббиля сына нападнутои селянки и ледви удало ся выдерти его розъюшеній жидовѣ. На щасте бувъ тогдѣ въ Сѣнявѣ ц. к. староста на сесіи и вѣнъ почувши объ тѣмъ, пѣславъ сейчасъ жандармерію за жидами. Зъ тяжкою бѣдою половлено ихъ и всаджено до арешту. Хлопець мае розбиту голову та утятый палець на руцѣ; лѣкарь узнавъ его неадѣбнымъ до працѣ по кадъ чотирнацять днѣвъ. Сѣнявскій жиды, що тѣшили ся станомъ нѣмкованымъ для ioѣвъ, будуть мусѣли самій посмакувати того добра. Въ вахѣдній Галичинѣ жидъ тремтить передъ мазуромъ, бо мазуръ валить ж да, а нашому Русинискови хоть кѣлькы чепи на головѣ!...

— **На стаціи зелѣзницѣ** въ Галичи видно вже вѣдъ довшого часу напись: „Галіч". Цѣкаво, зъ якои причины старый нашъ Галичъ въ часахъ понокурсныхъ ставъ звучати по правилѣмъ „руською" фонольогіи? Чи не signum се, що незадовго буде тамъ таблиця „Галичъ" а читати ся буде „Галіч"? — — *Любопытный страшенъ.*

— **Тифъ пятнистый у Львовѣ** появивъ ся улицяхъ Совѣчній, св. Мартина, Клепарѣвскій. Доси стверджено сѣмь случаѣвъ сеи недуги. Власти санітарій зарядили всякій мѣры осторожности, але треба выстерѣгати ся невралыхъ овочѣвъ, переѣды або остуджения жолудка и треба часто вѣдсвѣжувати воздухъ у мешканю.

— **Хлопець 15-лѣтный** зъ окѣнченою школою народною, зъ вродженымъ талантомъ до малярства и рѣзьбарства, шукае примѣщеня у артиста маляра або рѣзьбаря за хлопця-ученика. Зголошеня просить ся надсылати на адресу: „Зарядъ школы въ Романовцѣ, почта Могильница. [*Прим. Ред.* Згаданый хлопець, якъ пишуть намъ, вызначае ся правдиво вродженымъ талантомъ до малярства и рѣзьбарства. Простымъ ножикомъ вырѣзуе вѣнъ на причудъ гарній фігурки святыхъ а на паперѣ звычайнымъ оловцемъ портретуе дуже удачно кождый образъ, словомъ самоукъ-маляръ и рѣзьбарь не абы-якій. Батько его не засѣбный селянинъ, не е въ силѣ пѣслати такъ способнего хлопця до высшои школы, однакъ радъ бы примѣстити его де у якого артиста-маляря або рѣзьбаря на науку].

— **Вѣдъ ч. Ивана Вовка**, агента „Дѣстра", одержуемо отсе письмо зъ просьбою о умѣщене: Нема на свѣтѣ божѣмъ другого народу, котрого бы злидні такъ переслѣдувала, якъ народъ руській. Ледви хто зъ сѣльскихъ хлѣборобѣвъ хотѣвъ бы свою щербату долю поправити и йме ся промыслу або гандлю, мусить тысячні перешкоды поборювати. Таке сталось и зо мною. Зъ кѣнцемъ року 1897 подавъ я до ц. к. староства у Львовѣ повѣдомлене, що отвираю гандель товарѣвъ мѣшаныхъ въ Галичъ. Ц к. староство довшій часъ отягало ся зъ выданемъ менѣ карты промысловои, наказувало менѣ замкнути гандель пѣдъ карою 200 зр., а дальше пѣдъ карою 100 зр., переслѣдувало жандармами майже що другій день. Шкоды понѣсъ я не мало. Причиною того всего були выборы, въ которыхъ я будучи выборцемъ не голосувавъ по гадцѣ ц. к. староства. — Въ тѣмъ моѣмъ прикромъ положеню удавъ ся я до Вион. пана д-ра Костя Левицкого, а вѣнъ, не жалуючи свого труду, безкористно довѣвъ до того, що менѣ выдали карту промыслову. На сѣмъ мѣсяци складаю щиро-сердечну подяку Вион. п. д ръ К. Левицкому за его безкористовій труды въ моѣй справѣ а заразомъ моя приключка нехай буде заохотою для тыхъ, що гадають братись до отвиранія гандлю, абы чимъ небудь не вѣдстрашувати ся а смѣло поборювали перешкоды, а правда буде по ихъ сторонѣ! — *Иванъ Вовкъ* агентъ „Дѣстра".

— **Зъ Устечка пишуть намъ:** Сими днями лучивъ ся тутъ драстичный примѣръ шовінізму. Латиньскій кооператоръ завѣзавъ до себе передъ кѣлькома днями повернувшого зъ Америки слюсаря п. Онофрея Скоревича, щобы доробивъ ключь. Той, прийшовши, поздоровивъ священика словами: „Слава Ісусу Христу!" и почавъ дальше говорити по руски. Не подобало ся се дуже присутному мѣцеровому лѣкареви д ру Михайлови Гільрайтерови и въ злости крикнувъ: „Czemu mówisz po moskiewsku!" почала ся перепалка, въ котрій докторъ заявивъ, що „tu Polska", отже належить лише по польски говорити. П. Скоревичъ мусѣвъ ему выяснити, що мы живемо въ конституційній державѣ, де и Русинъ мае тѣ самій права, що Полякъ. А що при тѣмъ справа зѣйшла вкѣнци на „ty", то спільотъ ея имовѣрно вѣдограе ся въ судѣ. Поки-що докторъ грозить, що не допустить, абы Скоревичъ — якъ мае памѣръ — заложивъ тутъ слюсарскій варстатъ. „Ja do tego nie dopuszczę i w Starostwie wszystko przeforsuję!" Коментарь тутъ зайвый. Нагій фактъ илюструе найлѣпше, якими интенціями наповненій серця напахъ „braci" супротивъ насъ Русинѣвъ. А треба ще знати, що д ръ Гільрайтеръ уходить за демократа польского...

— **Медвежа исторія.** Мѣска управа Львова дарувала свого часу медведя, котрый находивъ ся въ звѣринци Стрыйского парку, пок. Кардиналови. Не знати, яка була причина такои „wspaniałomyślności": чи выдатки на удержане, чи обава передъ утечею „карпатского сына" зъ львѣвскои зелѣзной клѣтки, досыть, що медвѣдь опинивъ ся на св. юрскій горѣ въ огородѣ митрополичѣмъ. Звѣрюка выросла на причудъ [бо „вікъ" мавъ не злый], а свого часу сямъ медведемъ заопѣкувались були „Галичанинъ", „Страхопудъ" та вѣденьскій Extrablatt. Коли померъ Кардиналъ, адміністрація уважала за вѣдповѣдне не обтяжати дальше митрополичихъ дѣбръ сею люксусовою штукою живого инвентаря и рѣшила позбути ся медведя дорогою подарунку — „якъ прийшовъ, такъ пѣйшовъ". Адміністрація дѣбръ оголосила онодгы въ анонсахъ Słowa polsk-ого и Kurjera lwowsk-ого, що згаданого медведя вѣдступить даромъ. И ото третього дня, именно вчера въ Słow-ѣ polsk-ѣмъ, а нинѣ въ Kurjer-ѣ появилась така вѣсть: „Адміністрація гр-кат. дѣбръ митрополичихъ подае до вѣдомости, що медведя набувъ уже на власность п. Палладій Турчмановичъ, отже всѣ заголошеня въ цѣли набуття того медведи є вже безпредметовій". Сея вѣсть здавала ся вѣдъ разу непомовѣрною, бо п. Палладій Т., инпмый новый властитель „неховатого" медведя, зайнаючи яко звычайно безженный чоловѣкъ скромне мешкане въ „Народнѣмъ Домѣ", не мавъ бы де медведя умѣстати, впрочѣмъ и властитель дому та й поліція певно не дозволили бы на такій „медвежій приютъ". Для усунена всякого сумнѣву подано намъ нинѣ зъ св. Юра, отже зъ компетентного жерела, вѣсть, що медвѣдь спокѣйно по раннѣмъ снѣданку дрѣмае въ своѣй клѣтцѣ, не знаючи, яку долю рѣшили ему Słowo polskie и Kurjer lwowski, котрій просто сказавши впали жертвою м'стифікаціи. Медвежа доля ще не рѣшена: чи вѣнъ попаде въ банду своихъ побратимѣвъ-циганѣвъ и „уцивілізованый" зъ зелѣзнымъ колѣсцемъ на носѣ потягне въ свѣтъ за очи страшити и веселити людей та при нагодѣ вѣдотхне роднымъ воздухомъ въ Карпатскихъ горахъ, чи яка инша стрѣне его доля. Може бути й таке, що шкѣра его пѣйде на шубу, а лабы на ласощѣ, коли не найде ся аматоръ на него „живцемъ". Якъ чи такъ — вѣнъ ще все сидить на святоюрскій горѣ, а коли-бъ умѣвъ прочитати польскій газеты, то перелякавъ бы ся тои щирою надъ нимъ „opieki"... Оттака то медвежа исторія, а що стане ся зъ тымъ „осмѣшеным" медведемъ дальше, не залишимо донести.

— **Зъ Рогатиньского:** На похоронѣ бл. п. Кардинала замѣнивъ хтось вѣдписаному гавельокъ барвы чорной зъ пелериною и рукавами. Сли у кого той гавельокъ знаходить ся, прошу менѣ его вѣдослати на адресу: І. Макогоньскій, деканъ и парохъ въ Линицѣ горѣшной почта Линица долѣшна, а за своимъ гавельокомъ прошу вѣднести ся до заряду митроп. палаты, бо тамъ де-котрій рѣчи знаходить ся. — *І. Макогоньскій.*

— **Дрѣбній вѣсти.** Намѣстникъ гр. Пінінський повернувъ до Львова. — Дебітъ почтовый для округѣвъ пѣдъ ставомъ вынмковымъ вѣдобрано новѣй газетцѣ кс. Стояловского „Dzwon-ови", выдаваному въ Тѣшинѣ на Шлеску. — Зѣздъ членѣвъ галицкого товариства лѣсового вѣдбуде ся у Львовѣ въ днахъ вѣдъ 27 до 29 п. ст. вересня. — Ведене аптикъ магістрами фармаціи, котрій не мають потвержденя пятилѣтнои заводовои служби по скѣнченю студій, заборонило міністерство. — Вправы вѣйсковій X. корпуса [перемыского] зачнуть ся д. 24 с. м. и потягнуть ся вѣсѣмъ день; теренъ до вправъ мѣжь Дивовомъ а Тичиномъ. — Онодгы коло Станиславова нырнавъ ся зъ рукъ жовнѣра кѣнь вѣйсковый, сполоханый надходячимъ поѣздомъ зелѣзничимъ, и вбѣгъ на шины, де дѣставшись пѣдъ колеса машины погибъ. — У Львовѣ зловивъ агентъ поліційный злодѣя Байорка, котрый укравъ въ Перемышли у одного фабриканта 2000 зр. — Конкурсъ на секретаря повѣтовои рады въ Турцѣ розписавъ выдѣлъ повѣтовый до 15 п. ст. вересня; платня 1000 зр. и два пятилѣтя по 100 зр. — Въ Ярославѣ арештовано якогось вѣдставного вахмайстра, котрый прибувъ въ Россію и мавъ шпѣгувати на ея користь; а вѣнъ австрійскій пѣддапый, а мати его е учителькою у Вѣдни. — Архіеп. вѣрм. Исаковичъ дѣставъ почестне горожаньство мѣста Станиславова. — Въ Ліверпулю въ пѣвнічній Америцѣ згорѣвъ онодгы великій готель, де переѣвчно перемешкували корабельники; въ огни погибло пять особъ. — Въ Свѣржи коло Перемышлянъ згорѣла дня 13 с. м. одна загорода мѣщаньска. — Жидѣвъ Корнѣвъ, якъ доносять польскій газеты, мали выпустити на волю, бо они мали доказати свое alibi тои ночи, якъ вымордовано коршмарску родину пѣдъ Перемышлянами.

— Звертаемо увагу на умѣщеный въ нинѣшнѣмъ числѣ „Дѣла" анонсъ ново-отвореного Магазину модныхъ товарѣвъ Фердинанда Гітляра при ул. Галицкій ч. 20.

Посмертій — † — оповѣстки.

О. Андрей Габа, парохъ въ Коростнѣ коло Хирова, перемыскои епархіи, устрицкого деканата, упокоивъ ся дня 16 с. м. въ 70 роцѣ жити, а въ 43-имъ священства. Похоронъ вѣдбуде ся 19 с. м. В. е. п.!

Іоакимъ Гренякъ управитель друкарнѣ Ставропигійского Института, членъ товариствъ „Взаимнои помочи друкарѣвъ львѣвскихъ", „Огниска", „Касы хорыхъ", рускихъ ремѣсникѣвъ „Зоря", „Просвѣты", „Бесѣды", им. М. Качковского", „Народнои Рады", „им. Шевченка", „Шкѣльнои помочи", „Руслана", „Педагогічного" и и., упокоивъ ся по довгѣй а тяжкѣй недузѣ дня 17 с. м. въ 31 роцѣ жити, полишаючи вдову и сироту сынка. Похоронъ вѣдбуде ся дня 18 с. м. о 5 годинѣ пополудни зъ дому ч. 9 при ул. Блахарскій на кладовище Янѣвске.

Покѣйный, зъ роду Лемко, бувъ щирымъ рускимъ патріотомъ народовцемъ. Науку фахову дѣставъ въ друкарни товариства им. Шевченка и тамъ трудивъ ся (довшій часъ при „Дѣлѣ") аже до часу переходу „Дѣла" до друкарнѣ Ставропигійского института. Вѣдъ року ставъ управителемъ сеи друкарнѣ, однакъ грудня недуга зломила молоде жите сего чесного человѣка и Русина. Померъ, полишаючи по собѣ жаль и найлучшу память у товаришѣвъ, знакомыхъ и середъ всеи львѣвскои руской громады. В. е. п.!

Александеръ Козловскій, слухатель політехніки у Львовѣ, упокоивъ ся въ 22 роцѣ жита въ Гребенѣмъ коло Равы руской. В. е. п.!

☞ **При змѣнѣ мѣсяця** просимо о **вѣдновлене передплаты** и при сѣй нагодѣ пригадуемо дотычнымъ Вп. читателямъ о **выровнане залеглостей**, щобы мы не були приневолений, зъ слѣдуючимъ 13-имъ с. м. дальшу высылку часописи застановити.

Вина испаньскій зъ Соматозою

найновѣйше цѣлне средство вѡдживляюче до скрѣпленя пѡдупавшихъ орґанізмовъ. — Цѣна бутильки 3 корони 60 гелєр. 6

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пѡдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 255 —7

Именованя, перенесеня, вѡдзначеня и пр.

Именованя. Комісарь скарбовый Володисл. Кольбушевскій именованый старшимъ радникомъ рахунковымъ дирекціи скарбовои у Львовѣ, а адъюнктъ технічнои контролѣ скарбовои Филяретъ Гладиловичъ постѡйнымъ адъюнктомъ технічнои служвы въ X. клясѣ ранґа.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 17 серпня. Цѣсарь мавъ покликати до себе Тіссу и Шілляґіого. Зъ того заключають, що Банфі цѣлковито побивъ Туна.

Будапештъ 17 серпня. Апоній заявляе въ своѣмъ дневнику, що Угорщина не маe нѣчого спѡльного зъ привреченями Банфіого. Въ Угорщинѣ нѣхто не противить ся анѣ провізорію угодовѡй, анѣ заключеню угоды на пѡдставѣ австрійского §. 14.

Петербургъ 17 серпня. Міністерство рѡльництва загадуе розслѣдити справу сервітутѡвъ зъ уваги на ихъ шкѡдливый вплывъ на рѡльництво. Въ сихъ днихъ вѡдбудуть ся въ міністерствѣ рѡльництва нарады спеціяльнои комісіи надъ справою удѣлованя рѡльникамъ позичокъ въ лѣтахъ неурожаю.

Амстердамъ 17 серпня. Мѣжь вѡйскомъ а страйкуючими робѡтниками прийшло до конфлікту. Кѡлькохъ робѡтникѡвъ ранено.

Бѣградъ 17 серпня. Вчера вѡдбувъ ся пращальный бенкетъ членѡвъ скупштины, на котрѡмъ бувъ такожъ король Александеръ.

Парижъ 17 серпня. Міністеръ просвѣты розбославъ до ректорѡвъ всѣхъ академій обѣжникъ, въ котрѡмъ заборонивъ всѣмъ професорамъ брати публичну участь въ справѣ Дрейфуса; инакше будуть усунені. — Говорять, що президентъ міністрѡвъ Бріссонъ рѣшучо заявивъ своимъ приятелямъ, що зложить свій урядъ ще передъ скликанемъ парляменту. За его наслѣдника уважають Фрейсіне.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи звволили въ мѣсяци линію с. р. зложити одноразовій датки Р. Т. пп. (*дальше*): Черезъ Редакцію „Дѣла“ п. В. Федоровичъ ветеринарь зъ Долины 1 зр., о. І. Литоровскій парохъ зъ Долинъ 50 кр., д-ръ Вас. Шмигеньскій лѣкарь зъ Турурвръ (у Франціи) 4 зр. 78 кр., о. П. Бѣлиньскій парохъ изъ Зарваницѣ 2 зр., о. К. Целевичъ парохъ зъ Кального 11 зр., Т. Мрицъ професоръ зѡ Львова 1 зр., М. Копровскій зѡ Львова 2 зр., Д. Марко зъ Чорткова 2 зр. и Ив Зарицкій зѡ Львова 72 кр., разомъ 25 зр.; Мих. Гнатишинъ податк. контрольоръ зъ Дембицѣ 1 зр., панѣ Іосифа Бандрѡвска жена старшого инспектора податкового въ Грѣбовѣ 1 зр., Ив. Тиминьскій податк. контрольоръ въ Грибовѣ 1 зр., панѣ Саломея Крушельницка артистка-співачка 10 зр., о. Викт. Кисѣлевскій парохъ зъ Товмачика вѡдъ парохіянъ зъ Товмачика 6 зр. а зъ Ивановець 5 зр., разомъ 11 зр., зъ чого 8 зр. на Бурсу а 3 зр на церковь; кс. Андрей Грушка римо-кат. парохъ зъ Мушины 3 зр., д-ръ Кнѣгиницкій] повѣт. лѣкарь зъ Живця 10 зр., панѣ Софія зъ Зембовъ Яржембиньска жена суд. адъюнкта зъ Тичина 3 зр., о. К. Селецкій парохъ въ Жужелю зѡ складки въ церкви 3 зр. 62 кр., о. Вас. Долиньскій зъ Серафинець 70 кр., о. Ив. Пастернакъ парохъ зъ Тилявы 20 зр., на руки Тишиньского и Демянчука офіціялѡвъ въ Стрижовѣ зложили: Тишиньскій 1 зр., Демянчукъ 50 кр., о. Панковскій 1 зр., Пенишкевичъ 50 кр., Савицкій 20 кр., К. изъ Стрижова 50 кр., о. Мудрый 50 кр., о. Нижанковскій 50 кр., Тіршмідъ 25 кр., Періхъ 50 кр., Найдала 20 кр., Лепуцкій 30 кр., Гартула 20 кр., Осташевскій 20 кр., Манделя 40 кр., Г. зъ Угоръ 50 кр. и Вурцель 30 кр., разомъ 7 зр 55 кр.; о. Мих. Вербицкій парохъ зъ Волѣ цеклиньскои 3 зр., на руки Вол. Дригинича начальника Народнои Торговлѣ въ Бродахъ зложено на весѣлю Вп. Мартинця начальника Народнои Торговлѣ у Львовѣ 5 зр. 65 кр., С. Левицкій зъ Ниська 2 зр.; о. Дим. Гузаръ парохъ въ Заваловѣ 3 зр., на руки п. І. Вербяного урядника почтового у Львовѣ зложили: Вербяный 2 зр., Н. Кордуба 50 кр., С. Куровецкій 10 кр., О. Меновичъ 20 кр. и Е. Юзичиньскій 50 кр., разомъ 3 зр. 30 кр.; на руки о. Діон. Добрянського декана изъ Ждинѣ зложили на соборчику бѣцкого деканата священики 8 зр. и громада Ганчова 2 зр., разомъ 10 зр.; Т. Левкѡвъ зъ Коломыѣ 1 зр.; на руки д-ра Ступницкого лѣкаря въ Камѣнцѣ струмиловѡй зложили: д-ръ Ступницкій 2 зр. 50 кр., д-ръ Сафінъ 1 зр. 50 кр., Торосевичъ, Пайґертъ, кс. Земяньскій и Уейскій по 50 кр., разомъ 6 зр.; Д. Лукіяновичъ въ Миколаевѣ коло Гаѣвъ 1 зр. 40 кр. (тую квоту зложили дѣти: Марія 20 кр., Маріянъ 50 кр. Ольга и Кость по 5 кр., Михасьо, Ґрина и Деннисъ по 20 кр.), Григ. Щамбура селянинъ зъ Бѣлцаревои 1 зр., Братя Райхъ торговельники дерева въ Н.-Санчи 2 зр., Францъ Пашекъ пивоваръ зъ Грибова 12 зр., Ив. Иванишѣвъ суд. офіціялъ въ Н.-Санчи 2 зр. 50 кр., о. Ив. Барвѣньскій парохъ въ Постолѡвцѣ 1 зр. на руки о. Іосифа Кордасевича пароха въ Цетули зложили Русины перебуваючій въ Щавници 20 зр. 50 кр., зъ чого половину на Бурсу а другу половину на церковь (тую квоту зложили: о. Анатоль Сѣнкевичъ 5 зр., о. Іосифъ Кордасевичъ 1 зр., Ольга Громницка 1 зр., о. Я. Л. зъ К. 1 зр., Вол. Лавровскій 1 зр., Гр. Гнатикъ 1 ер., Здань зъ Бродѡвъ 1 зр., о. Ан. Зарихта 1 зр., о. Т. Савула 1 зр., о. Рѣпецкій 1 зр. и лат. священики зъ Конґресѡвки 6 зр. 50 кр.), о. Ив. Мерена парохъ въ Долинѣ вѡдъ себе и вѡдъ парохіянъ 5 зр., Редакція „Галичанина“ переслала 12 зр. 72 кр., зъ чого 9 зр. 22 кр. на Бурсу а 3 зр. 50 кр. на церковь (жертвы представляючій повысшу квоту були оголошенѣ въ 157 ч. „Галичанина“; мѣжь жертводавцями є пп. Яковчикъ и Діяковскій урядники податковѣ и Гошоватюкъ вахмайстеръ жандармеріи зъ Мысленицъ, котрѣ зложили по 1 зр. яко членьскій вкладки на рѡкъ 1898); о. Конст. Миколаевичъ парохъ въ Лѣскахъ 1 зр., Ив. Солтикевичъ ветеринарь зъ Н.-Санча 1 зр.; у о. Вол. Козловского пароха зъ Поворозника зѡбрано на именинахъ 1 зр. 50 кр., Выдѣлъ рады повѣтовои въ Грибовѣ одноразовый датокъ 30 зр., Павло Скородиньскій податк. адъюнктъ въ Борщевѣ 2 зр., Ант. Мельникъ заступникъ инспектора поліціи въ Н.-Санчи 1 зр. и Ив. Скочилисъ постенфіреръ жандармеріи въ Устрѣкахъ долѣшныхъ вѡдъ себе 1 зр. а вѡдъ жандарма Дутки 1 зр.

(*Конець буде.*)

Надосланѣ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпоточного на плитаціяхъ площи Галицкои



поручае въ великѡмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, льорнеты, бінокле, дальековиды, барометры, термометры, рѡзній преометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мірничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

„Львів! Бори ся съміло... не упадай на духу! Напиши!... Львів!“

311 1—1

3 або 4 учениковъ

шкѡлъ ґімназіяльныхъ, або реальныхъ знайдуть умѣщене на станцію и харчь зъ родительскою опѣкою въ урядничѡй родинѣ.

Львѡвъ, ул. Корняктѡвъ ч. 1, поверхъ 3, дверѣ ч. 63—65.

КАСЕТКИ Вертгаймовскій на грошѣ и документа по зр. 4·—; 4·50, 5·50 6·50, 8·— и 11·—. Замки безпеченьства французкій по зр 4·50 поручае ПЕТРО ХИЛОНЮКОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4·26

ТИПОГРАФІЯ зъ каучуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши вѡдъ 1 зр. и высше. Стампілѣ металевій и каучуковій, сербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и ґравіровани и проче доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше артистичне ритовниче заведене

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѡдворотною почтою. 290 5—6

ВЫШИВКИ

всходнои Галичины

обсяги колекціи зѡбранои Товариствомъ „Клюѳ Русинок у Львові“ появилась накладомъ Антона И. Хойнацкого зъ літоґрафічного заведеня Андрея Андрейчина по цѣнѣ

3 зр. 30 кр. а. в.

за примѣрникъ складаючій ся зъ 20 таблицъ въ 4° королевского формату въ хорошо выдѣланѡй тецѣ.

Выданє сихъ „Вышивокъ“ перевысшае значно подѡбного рода выдання, що появились въ Кіевѣ, Одессѣ и Москвѣ и то не лише пѡдъ взглядомъ технічного выконеня, але такожъ и пѡдъ взглядомъ самого змѣсту, понеже выдане се заключае въ собѣ точну репродукцію численныхъ взорѡвъ народныхъ вышивокъ зъ повѣтѡвъ Борщѣвъ, Городенка, Калушъ, Надвѡрна, Снятинъ, Товмачъ и иншихъ о вѣрнѡмъ наслѣдуваню красокъ, уживаныхъ народомъ въ дотычнѡй охрестности.

☞ Зъ замовленями належить звертатись до Антона И. Хойнацкого, управителя *Книгарнѣ Ставропиґійского Института у Львовѣ, улиця Руска ч. 3.*

365 7—0

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русинѡвъ

Цѣна 1 ор.

Дѡстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

І. А. Бачевскій у Львовѣ

ц. к. доставця надворный 253 6—0

СПІРИТУСЪ НА НАЛИВКИ	Esprit de vin Marque d'or ПЕРШОИ ПРОБЫ Найлѣпшои якости			СПІРИТУСЪ НА НАЛИВКИ
	Почтова	5 клґр. бляшанка	Почтова	

„СЛАВІЯ“

Банкъ взаимныхъ обезпеченъ въ Празѣ

(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вѡдъ 1874 р.)

скѡнчивъ зъ кѡнцемъ 1896 р. 28-ый рѡкъ своеи дѣяльности и зросъ въ всѣхъ вѡдѣлахъ „Славіи“

	въ кѡнцемъ 1896 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 7,427.361·15 кр.
Премія належитости побочній и вѡдсотки за рѡкъ 1896	„ 2,188.521·99 „
Обезпечень сумы въ секціяхъ на жите	„ 27,629.198·15 „
Обезпечень сумы въ секціи вѡдъ отню	„ 277,905.738·— „
Выплачені капіталы, ренты и вѡдшкодованя въ 1896 р.	„ 1,639.873·80 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вѡдшкодованя въ загальнѡй сумѣ	„ 27,193.723·12 „

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпеченя на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпеченя вѡдъ шкѡдъ огневыхъ будынкѡвъ, движимостій, збѡжа, товарѡвъ, запасѡвъ, скота и пр.

Тарифы „Славіи“ вельми умѣренй, а условя обезпеченя вельми користнй.

Тарифъ и друксортѡвъ вносинъ всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣлае якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичины и Буковины у Львовѣ при улиці Словацкого ч. 3. 21 15—24

„Славія“ принимае зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляе аґенціи письменнымъ селянамъ.

„THE GRESHAM“

Найстарше и найбогатше Товариство обезп. на жите въ Лондонѣ.

Найнизша премія. Велика дівіденда.

Информацій удѣлае, проспекты и тарифы розсилае franco.

Антоній Кофлеръ 307 4—10

у Львовѣ, улиця Браєрѡвска число 14.

Новоотворенный

МАҐАЗИНЪ ТОВАРѠВЪ МОДНЫХЪ

пѡдъ фірмою:

ФЕРДИНАНДЪ ҐІТЛЄРЪ

у Львовѣ, улиця Галицка число 20

поручае въ великѡмъ выборѣ

коронки, ленты, пасманторіи, ґазы, крепы, шовковѣ матеріи, саксоньскій дамскій и дѣточій панчохи, корсеты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковѣ, шовковѣ, батистовѣ и дреліховѣ, вахлярѣ изъ струсихъ перъ.

Всякій принадлежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѡдворотною почтою. 299 5—20

Русинка, вдова по уряднику банковім, прийме на мешкане під приступними условіями кількох учеників, ручачи за родительску опіку. — Близшої відомости уділять Редакция „Діла“. 309 2—?

БОТАНІКА

на вищі класи шкіл середних. Після учебника д-ра О. Ростафинського. Зладив Іван Верхратский. Вид р. 1896. Ціна 1 зол. 20 ц в а.

Д-ра Осипа Ростафинського

БОТАНІК

на низші класи шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратский. Видане друге р. 1898. Ціна 70 цент. в. а.

ЗООЛЬОҐІЯ

на низші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразѡвъ

зъ рускои ботанічнои термінольоґіи и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892 Цѣна 30 цент. в. а.

Видана ті може дістати в книгарні Ставропиґийскій або у автора. Хто замовляе у автора що найменше два примірники із згаданих виданій (пр. два примірники Зоольоґіи або два примірники Ботаніки або два примірники Спису або один примірник Зоольоґії і один примірник Спису або один примірник Ботаніки і один примірник Спису), тому висилає ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачує автор.

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ.	зі Львова — відходять о
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅝ до ¹¹/₈)	6.05	—	„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Белґія
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (¹/₇ до ¹³/₈ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.18	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅝ до ¹¹/₈ неділі сьвят
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		8.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		8.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		8.16	„ Зимної води (⅝ до ¹¹/₈)
				8.25	„ Брухович (⅝ до ¹¹/₈)
				4.55	„ Ярослава
		ніч			**ніч**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.20	„ Янова (¹/₈ до ¹¹/₈ в будні дні)
	6.10	„ „		6.30	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (¹/₈ до ²¹/₈ и ¹⁶/₈ до ³⁰/₈)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Брухович (⅝ до ³⁰/₈ и ¹⁶/₈ до ¹¹/₉		6.55	„ Тернополя з голов. дв'рця
	8.31	„ „ (¹/₇ до ¹⁵/₈)		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.58	„ Янова (¹/₈ до ¹³/₈ въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (¹/₈ до ²¹/₈ и ¹⁶/₈ до ³⁰/₈)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ „ Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

☞ При закупнѣ товарѡвъ просимо покликуватись на нашу часопись. ☜

Выдавець и одѣвчальный редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ въ сабр. Черлиньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропиґійского.

Ч. 174 Львовъ, Пятница 7 (19) Серпня 1898. Рочникъ XIX.

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣйшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, а въ второкъ и пятницю переѣжу разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Княгиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ выносить

въ Австрія: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чвертъ року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатаний вѣльний вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайни приймають ся по 7 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. а. в.

Поданя и инши доносня приватни числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

ДѢЛО

Голосы про руску адресу до цѣсаря.

Польскій дневники по бѣльшѣй части записали лишь коротко фактъ, що Русины выслали до цѣсаря адресу, въ котрѣй, удаючись пѣдъ найвышшу опѣку, высказують потребы и бажаня галицко-руского народу; декотрій подали такожь и змѣстъ адресы безъ жадныхъ замѣтокъ. Лише „Руслан“ и Gazeta Narodowa — зовсѣмъ намъ не въ диводу — найшли „свѣй свого“.

Орґанъ п. Барвѣньского починае вѣдъ замѣтки, що вѣдай вже въ характерѣ галицко-руского народу лежить наклѣвъ писати „письма до цѣсаря“. Такъ то нашій добродушній мужики удають ся въ найрѣзнороднѣйшихъ справахъ съ письмами до цѣсаря, такъ и нашій интелігенты, провѣдники народу, ставали вже неразъ передъ цѣсаремъ съ письмомъ въ рукахъ або съ словомъ на устахъ. И теперь знова шлють письмо, що „мае бути“ выразомъ опінін цѣлого галицко руского народу; мимо частыхъ заводѣвъ съ всякихъ меморандѣвъ и адресъ Русины ще находять въ собѣ тѣлько силы и вѣры, що съ новою надѣею списують свои задушевній бажаня на „письмѣ до цѣсаря“. „Хотяй такій актъ не мае ваги для публичного жытя народу — кѣнчить „Руслан“ свои замѣтки, — подаемо его [*дуже скороченый*] тому, що въ „нѣм містять ся неначе скристалізовані бажаня нашої опозиції. Одним махом хотіли бы народовці дістати від цісаря свобідну, достатну і просьвічену Русь, а самі їх проводирі ведуть ві у хаос і неволю москвофільства“.

Насъ зовсѣмъ не дивуе цинічный тонъ тыхъ замѣтокъ. Въ орґанѣ п. Барвѣньского, котрый розпинае ся за розширенемъ автономіи польского сойму, за розширенемъ власти польскои губерніи та за выборами до рады державнои черезъ соймы, котрый бачить добро руснихъ школъ народныхъ въ обмеженю вплыву Русинѣвъ въ мѣсцевыхъ радахъ школьныхъ, котрому такъ замакѣтрѣло ся въ головѣ, що цѣле нещасте наше добачуе въ немѣчѣмъ москальофільствѣ, котрого немѣчь выказавъ навѣть сторонникъ политики т. зв. „нового курсу“ п. Маковей въ „С.-Петербургскихъ Вѣдомостяхъ“, а не бачить справдѣ грѣзного небезпеченьства у всемогучѣмъ теперь „польскѣмъ ржондѣ“, котрого система польонізаційна сягае до самого кореня нашого народу, въ орґанѣ того п. Барвѣньского намъ зовсѣмъ не чудне таке безглуздо-дотепне „веселе оповѣдане“ про таку поважну рѣчь, якою е адреса Руснибъ.

Що Русины находять ще въ собѣ тѣлько силы й вѣры и мимо частыхъ неудачъ въ всякими своими меморандами и адресами таки ще зъ новою надѣею списують свои бажаня въ новій адресѣ до цѣсаря, се пояснае ся сильною ихъ вѣрою въ свою слушну и справедливу справу, а заразомъ и вѣрою, що въ справахъ державныхъ корона таки не е ляльскою, чого доказомъ — и слѣдній нарады въ Ишлю. Поровнане адресы, высланои въ справѣ конституційныхъ правъ народу, зъ „письмами“ мужикѣвъ вношеными въ справахъ процесовыхъ, цивільныхъ або и карныхъ, не заслугуе навѣть на поважну вѣдповѣдь. Орґанови польскои консолідаціи повинно було скорѣше прийти на гадку „письмо“ до цѣсаря, яке ось-теперь постановили выслати Словѣнцѣ, що зѣхали ся въ Люблянѣ, де найшли ся также послы до рады державнои, товаришѣ п. Барвѣньского зъ христіяньско-славяньского клюбу, — „письмо“ до цѣсаря Поляковъ, ухвалене въ Тѣшинѣ.

Що-до пытаня, чи руска адреса е выразомъ опінін цѣлого галицко-руского народу и чи мае она яку вагу для публичного жытя народу, заспокоюемо ся тымъ, що у всякѣмъ разѣ пѣдписы всѣхъ руснихъ политичныхъ товариствъ и найвызначнѣйшихъ людей всѣхъ станѣвъ зъ 47 повѣтѣвъ краю можуть и повинній мати бѣльше значѣня, нѣжь пѣдписы п. Барвѣньского и кѣлькохъ его товаришѣвъ, выбраныхъ такъ само, якъ и вѣнъ, лише въ ласки польскои. А що бажаня „нашои опозиціи“ е справдѣ бажанями всего галицко-руского народу, о тѣмъ знае дуже добре самъ „Руслан“, котрого сторонництво мѣжь Руснами не сягае по-за его редакцію и по-за офіцину польского кола. О тѣмъ вкѣнци, що за „однымъ махомъ“ годѣ дѣстати вѣдъ цѣсаря свобѣдноі, достатноі и просвѣченои Руси, народовцѣ знають тымъ лѣпше, що бачать на власній очи, якъ то навѣть новокурсовій консолідаціи польскѣй не то за однымъ махомъ, але навѣть за кѣлька лѣтъ ся „реальнои“ политики не повелось ще знѣвечити того, що народовцѣ здобули тяжкою народною роботою за тридцять съ горою лѣтъ; а звѣстна рѣчь, що лекше зруйнувати, нѣжь збудувати.

Сердечна приятелька „Руслана“ — Gazeta narodowa маячить знова мовь у горячцѣ и плете нѣсенѣтницѣ, аж смѣхъ бере. Старѣй грѣшници принуждують ся „освѣчеий верствы и мілионовій масы краевого населеня, котрѣ пѣдчасъ послѣднихъ выборѣвъ до рады державнои не хотѣли пѣдпирати кандидатѣвъ комітету „Народного Дому“ и не вѣддали намъ своихъ голосѣвъ“, — якъ коли-бы справдѣ за п. Барвѣньскимъ, Вахняниномъ, Каратынцкимъ голосували якій небудь освѣчеий верствы и мілионы народу, а не темній хрунѣ, пѣдганяній жандами и багнетами. Gazeta narodowa все ще вѣрить мовь у святе письмо въ запевненя бувшого президента міністрѣвъ гр. Каз. Баденього, зложеній въ палатѣ послѣвъ въ справѣ легального переведеня галицкихъ выборѣвъ, хоть онѣдля пп. Окуневскій и товаришѣ довѣдно выказали въ интерпеляціяхъ и инсеняхъ, що п. граф зовсѣмъ минувъ ся въ правдою. Тогдѣ треба було справдѣ мати крѣмъ зелѣзнои руки також мѣдяне чоло, щобы не завстыдати ся на тѣ доказы свѣдомои ложи, якои допустивъ ся прилюдно и урядово б. президентъ міністрѣвъ. Теперь Gazeta narodowa пускае тѣ доказы въ непамять, а ложь вѣдгрѣвае и показуе за правду. Покликуе ся также приятелька „Руслана“ на судовій розправы повыборчій, котрѣ, хоть въ засудахъ „лагѣдній“, мали нѣбы то выказати „вину агітаторѣвъ руснихъ“. Се зновъ тѣлько маячене въ горячцѣ, бо судовій розправы, хоть покѣнчили ся переважно острыми засудами, выказали невинность якъ-разъ тыхъ, на котрыхъ гр. Бадені въ радѣ державнѣй звалювавъ головну вину, и вѣдхилили на велику грызоту управляючихъ круґовъ заслону въ богато всѣлякихъ незаконныхъ штучокъ выборчихъ, котрѣ не позваляли тымъ мілионовымъ масамъ голосувати пѣсли своіи волѣ и переконани. А вже найсмѣшнѣйше те, якъ горячкове маячене Gazet-ы пар. помѣшало привады съ правдою на закѣнчене ся премудрыхъ замѣтокъ. „Пѣдъ вплывомъ розумнои [!], до згоды готовои [!!] политики краевого сойму успокоюють ся [!!] чимъ-разъ бѣльше національній польско руснѣй споры [risum teneatis!], хоть народный руснѣй духъ чимъ-разъ бѣльше крѣпшае [такъ! се правда!], переходячи съ рукъ самозванчихъ сторонництвъ [новокурсныхъ певно!] и ихъ провѣдникѣвъ-мантѣѣвъ [хиба офіцины польского кола!] въ масы народу [такъ е!!], поступаючого въ народнѣй свѣдомости и культурѣ“. Такъ е, се правда, що народный руснѣй рухъ крѣпшае и переходить въ масы народу, котрый чимъ-разъ бѣльше набирае науки и народноі свѣдомости Тѣлько се е наслѣдкомъ невтомноі праці патріотичноі руснои интелігенціи, котра нѣчого спѣльного не хоче мати съ новокурсными мантѣйствами и котрои дѣломъ е — найновѣйша адреса до цѣсаря.

Черновецка „Буковина“ подае повный текстъ цѣлои адресы, а розумѣючи очевидно, що се е немовь вѣдповѣдь на адресу галицкого сойму, замѣчае на вступѣ: „Адреса ся мае бути акцією галицкихъ Руснинъ під теперішню пору, коли в Австрії будь-що-будь мае прийти до якогось розвязаня замотаноі квестії народностий, вона мае спонукати центральне правительство, в тій важній хвили не забути і про Руснинъ. Задля важности тоі справи і поміщаемо ту адресу“.

Оттакъ „Буковина“ уважае адресу за рѣчь важну; „Руслан“ — кпить собѣ съ нея.

Прихильно вѣдзываютъ ся про руску адресу пражскій Narodni Listy въ передовѣй статьѣ въ дня 17 с. м. п. заг. „Adresa haličskych Rusův“:

„Яій крутій теперь політичній вѣдносины, — пише молодо-ческій дневникъ, — доказомъ е те, що и найтерпелившій межи славяньскими народами Австрія галицкій Русины починають голоснѣйше вѣдзывати ся. Поминувши знанѣ выборчій пригоды зъ послѣднихъ лѣтъ, що до недавна вѣдзывали ся вѣдгомонами по судахъ, можна указати на ухвалы руского духовенъства, щобы хоронити права рѣдного языка, якъ на початокъ нового руху середъ Руснѣвъ. Теперь зроблено на тѣй доровѣ дальшій крокъ высланемъ адресы до монарха. О приготовленяхъ до тои адресы говорило ся вже передъ нѣврокомъ, аж теперь дня 11 с. м. выслано ю, а крѣмъ того передано ю вѣдпись также президентови міністрѣвъ гр. Тунови.“

Подавши змѣсть адресы, кѣнчать Narodni Listy замѣткою: „С справдѣ въ интересѣ всѣхъ Славянъ австрійскихъ, щобы скрѣпили свое становище передовсѣмъ правильнымъ и справедливымъ поладнанемъ справъ, котрѣ ихъ вѣдчужують одныхъ вѣдъ другихъ — и ослабляють.“

Ческе письмо — мимо союза своіи партіи съ Поляками — найшло прихильнѣйше слово для нашои адресы, нѣжь одинъ дневникъ нѣбы рускій. Тѣлькожь сей рускій дневникъ и животѣе лишь на те, абы плювати на все, що руске.

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

(Дальше.)

Уентворть стоявъ мовчки а місъ Брюстеръ пѣдняла свою парасольку, скидаючи въ осѣху иній дрѣбницѣ на землю. Сли она сподѣвала ся, що Уентворъ пѣднесе ихъ и поставить на столѣ, то помылила ся, бо хочь его очи спочивали на нѣй, то гадки були далеко, на Атлянтицкѣмъ океанѣ.

— Я не здатну тутъ, абы мене обиджувано! — сказала она зъ жалемъ, привертаючи тымъ способомъ его гадки назадъ до Лондону. — Се нестерпиме, що вы можете уживати такихъ слѣвъ до мене. Грати ся зъ вами, певне!

— Я не мавъ намѣру обиджати васъ, місъ Брюстеръ!

— Що-жь се, якъ не обида, ужити такои фразы? Се значить, що я або дбаю о васъ, або —

— А оно може правда?

Що правда?

— Може дбаете о мене?

Дженні потрясла коронкою, що нею була обшита парасолька, и выгладила ю досыть старанно. Ци очи були звернені на парасольку, то и не могли стрѣнути ся зъ очима того, що говоривъ до нея.

— Я дбаю о васъ якъ о приятеля, розумѣе ся, — вѣдповѣла вкѣнци, занята парасолькою. — Коли-бъ я не уважала васъ за приятеля, не приходила-бымъ сюда до васъ на нараду. Чи-жь нѣ?

— Выходить, що такъ. Ну, менѣ прикро, що я вымовивъ такій слова, що вамъ не подобали ся а теперь, сли позволите, можемо приступити до нарады.

— То не було красно, що вы сказали!

— Видко я не здалый говорити чемности.

— Колись вы були здалій! — замѣтила она. Скѣнчивши укладати парасольку, она глянула на него. — Але вы сказали, що жалуете, и се все, що чоловѣкъ може сказати, або и жѣнка, бо-жь и я те саме сказала, прийшовши сюда. Теперь же, коли хочете пѣднести тотій рѣчи изъ землѣ... дякую!... можемо говорити о копальни.

Уентворть сѣвъ зновъ у своѣмъ крѣслѣ и почавъ:

— Ну, що вы властиво хочете знати о копальни?

— Зовсѣмъ нѣчого.

— Тажь вы сказали, що хочете информаціи.

— Яка смѣшна рація! И якъ то мужчины тратять найкрасшій точки конверзаціи! Нѣ, власне длятого, що я пытала о информаціи, вы могли знати, що я властиво не того потребувала.

— Мушу признати ся, я дуже дурный. Не хотѣвъ бы-мъ пытати, чого вы потребували, а радъ бы-мъ знати.

— Я хотѣла вотумъ довѣря. Я вамъ сказала, що жалувала певнои епізоды. Я хотѣла видѣти, чи вы маете до мене довѣре, и побачила, що нѣ. Ось що!

— Я гадаю, що се не була справедлива проба. Тотій факты не належали до мене самого.

Місъ Брюстеръ зѣтхнула и помалу помахала головою.

— Оно не становило бы и найменшои рѣзницѣ, коли-бъ вы поправдѣ вѣрили менѣ.

— О, слухайте! Не можна-жь вымагати вѣдъ чоловѣка —

— Нѣ, можна!

— Тѣлько вѣдъ приятеля.

Місъ Брюстеръ кивнула головою.

— Ну, все що я можу сказати, — додавъ Уентворть смѣючись, — то се, що приязнь зробила бѣльшій поступъ въ Державахъ, нѣжь въ сѣмъ краю.

Заки Дженні могла вѣдповѣсти, услугуючій хлопець запукавъ до дверей и принѣсъ тацу съ чаемъ та поставивъ передъ своимъ паномъ, потому вѣдѣйшовъ, тихо замыкаючи дверѣ.

— Можу служити чашкою чаю?

— Прошу! Що за дивный обычай се пити чаю въ канцеляріяхъ бізнесовыхъ! Треба менѣ написати статью о „Націи пючихъ чай“. Коли-бъ я була непріятелькою Анґлія а не приятелькою великою, то напала бы-мъ на сей край зѣ своею арміею межи 4-ою а 5-ою годиною пополудни и такъ захопила бы-мъ населене несподѣвано, якъ всѣ пили бы чай. Що бы вы зробили, коли-бъ непріятель напавъ пѣдчасъ такои святои народноі церемонії?

— Я бы его почастувавъ чашкою чаю.

— Пане Уентворть! — сказала дѣвчина кокетливо, — вы поправляетесь. Сеся замѣтка була замѣтно добра. Прецѣнь мусите памятати, що я приходжу яко приятель, не яко непріятель. Чи вы читали коли „Дѣти въ лѣсѣ“? Се дуже поучаюча, хочь патетична повѣсть. Певно памятаете злого дядька. Опже вы и п. Кенйонъ нагадуете менѣ дѣти, бѣдній, невинній сотворѣня, а Лондонъ — сеся часть его — то темный, безслѣдный лѣсъ. Я е тымъ птахомъ, що хоче покрыти васъ листемъ. Листе, абы мало яку вартѣсть, повинно бути чеками спадаючими на васъ, але бѣда! я не маю ихъ. Коли-бъ вымѣній чеки росли на деревахъ, жите не було бы такъ тяжке.

Уентворть слухавъ ся музикально плывучого голосу, котрый такъ чарувавъ его, що вѣнъ не звертавъ уваги на ся бесѣду такъ, якъ бы повиненъ мужчина, коли дама говорить. Пите чаю додало закраски домашности до того самъ на-самъ, що троха пѣйшло до головы молодому чоловѣкови. Вѣнъ сподѣвавъ ся, що буде въ силѣ запанувати надъ собою, однакъ годѣ було, коли она вѣдъ часу до часу звернула ся до него зъ поглядомъ або порушенемъ. Тогдѣ вѣнъ почувавъ, що туй-туй крикне: „Моя дѣвчино, моя дѣвчино! не чини сего, бо не выдержу!“

— Бачу, що вы зовсѣмъ не уважаете на мою бесѣду, — сказала она вѣдсуваючи чашку. Оперла ся руками на столъ и нахиляючись легко на передъ звернула лице цѣло до него. — Можу пѣзнати по вашихъ очехъ, що вы мыслите о чѣмъ иншѣмъ.

— Вѣрте менѣ, — вѣдповѣвъ Джорджь, — що слухаю зъ великимъ занятемъ.

То добре, бо я маю щось важного сказати. Опже абы васъ привести до себе, скажу вамъ наосампередъ все о вашій копальни, щобы вы

Що насъ губитъ и що намъ помочи може — або справа орґанізаціи дешевого и догôднаго кредиту селяньского въ Галичинѣ.

XII.

Орґанізація кредиту селяньского въ Галичинѣ.

Въ попередныхъ статяхъ подавъ я генезу повстанá касъ ощадности и позичокъ системы Райфайзена, головнй ихъ основы, рôзницю мѣжъ ними а товариствами задатковыми системы Шульцого, дальше орґанізацію и розвôй тыхъ касъ въ Нѣмеччинѣ а такожъ въ краяхъ австрійскихъ, а спеціяльно въ Долѣшнôй Австрiи, въ Моравѣ и въ Чехiи. Представивши-емь вôдтакъ въ можливôмъ скороченю орґанізацію кредиту селяньского въ повысшихъ трехъ краяхъ коронныхъ и хочь тая орґанізація на мôй поглядъ була и в належито переведена, бо селяне знаходять въ истнуючихъ тамъ институціяхъ догôдный и дешевый кредитъ, мимо того репрезентаціи въ згаданыхъ краяхъ и приятелѣ люду вôдъ десяти лѣтъ переводять дальшу орґанізацію кредиту селяньского, именно закладаютъ по громадахъ сѣльскй касы системы Райфайзена, щобы при нихъ помочи пôднести хлѣбороббвъ якъ пôдъ взглядомъ матеріяльнымъ такъ и моральнымъ — вже свою цѣль въ значнôй мѣрѣ осягнули и вдобули собѣ вдячность и признанє селянъ-хлѣбороббвъ.

Придивѣмъ ся теперь: якъ выглядае орґанізація кредиту селяньского въ нашôмъ краю?

Теперѣшного економічного стану нашихъ селянъ и потребъ кредиту селяньского годѣ зрозумѣти и справедливо оцѣнити не роздививши ся бодай найближшôй минувшости.

Селянина галицкого, зарôвно рускаго якъ и польского, нѣчого перше ненавченого, нагло безъ жадного пôдготовленя въ 1848 роцѣ усамовôльненого, управнено вôдъ разу заряджувати своимъ маєткомъ, а тымъ самымъ и робити довги. Черезъ довгй лѣта лише два жерела стояли ему отворомъ: Дôбрѣ даючій позички на вôдробокъ, переважно безпроцентовй, але часомъ такожъ за высокимъ опроцентованемъ, и мѣсцевый шинкарь-пропінаторъ, що ливъ горѣвку на кредитъ безъ мѣры и даваръ готôвку на процентъ, обчислюваный рôзно. Найчастѣйше однакъ, для заокругленя рахунку — по 2 до 4 кр. вôдъ гриньского на тыждень. Селянинъ упоеный свободою, котра на него такъ нагло упала, чуючи ся паномъ своєи волѣ, не торгувавъ ся въ жидомъ о такй „дурницѣ“. Проценту прирѣкавъ, кôлько вôдъ него жадано, але изъ заплатою того проценту та зô зворотомъ затягненои позички зовсѣмъ не спѣшивъ ся, а часто и до двора на вôдробокъ та заробокъ не ходивъ. Дворамъ тымъ способомъ попропадали бôльшй сумы, даній селянамъ на будучу працю — жидова-жь лихвареви не пропавъ анѣ шелюгъ, вôнъ пильно дописувавъ вôдсотки подвôйною кридкою до довжного капіталу, а тымчасомъ „за почекане“ бравъ вôдъ селянина-довжника, що тôлько мôгъ выдерти: збôже, пряжу, покладки, солому, сѣ-

мимо истнуючого закона о лихвѣ, лишила ся и цинте по нинѣшный день пôдъ рôзными видами майже въ кождôй закутинѣ краю. Се рѣчь исторично знана и я о тôмъ поговорю въ слѣдующôй статьѣ.

Д-ръ Д. Савчакъ.

Переглядъ полїтичный.

Въ справѣ ситуаціи вытворенои послѣдными конференціями въ Ишлю пôвъурядовый Fremdenblatt дементуе вѣсти ширенй угорскими часописями, мовь-бы-то оба президенты кабінетôвъ стояли на якихсь цѣлкомъ противныхъ становискахъ та одинъ (онмъ разомъ Банфі) побѣдивъ другого. Fremdenblatt пише, що взагалѣ не запало ще нѣяке рѣшенє. Нашъ репортеръ не пôдслухувавъ пôдъ дверми цѣсарскои віллѣ въ Ишлю и не чувъ, що тамъ урадили, але намъ здае ся, що якъраз те, що „не запало нѣяке рѣшенє“, свѣдчить о побѣдѣ Банфіого, бо се „рѣшенє“ мало вже запасти, именно въ справѣ знесеня австрійскои або обкроєне угорскои конституціи. Тунъ, улягаючи пôдшептамъ австрійскихъ реакціонерôвъ, домагавъ ся одного або другого, а радше одного и другого. Банфі, связаный угорскимъ соймомъ и угорскою опінією публичною, выступивъ яко рѣшучій противникъ якого-небудь обскубувана конституціи. Єму завдячуємо, що въ Ишлю „не запало нѣяке рѣшенє“ — иншими словами: „запало рѣшенє“ именно таке, щобы въ конституцію не робити нѣякихъ карколомныхъ експеріментôвъ. Въ наслѣдокъ того „легальность зô стороны Австріи не буде нарушена“ пише Fremdenblatt.

„Тягловсть конституційного житя въ Австріи — каже дальше той офіціозный орґанъ — є надто цѣнна для цѣлои монархіи, щобы можна було поважно трактувати поголоски о нарушеню ей або о насильныхъ змѣнахъ. Конституція може бути часами змѣнена, але тôлько конституційною дорогою. Односторонна ей змѣна звычайно не приносить користи навѣть тымъ, котрй ей найбôльше собѣ бажаютъ. Суть кождои конституціи становить ей тягловсть, длятого думаємо, що всякй вѣсти о завѣшеню конституціи цѣлкомъ безосновнй“.

Пôсля Neue freie Presse обомъ президентôмъ міністрôвъ припоручено вынайти дорогу выходу въ теперѣшнои ситуаціи, однакъ въ границяхъ законôвъ и на основѣ цілои спôльности. Въ тôмъ дусѣ выпаде имовѣрно компромісъ мѣжъ обома державами.

Зъ Будапешту доносять, що Банфі розпôчне небавомъ довѣрочнй конференціи зъ провôдниками рôзныхъ сторонництвъ, а покищо вымиває всяку дискусію о ситуаціи и жде въ тымъ ажь до отвореня угорского сойму.

— —

Въ Любляни вôдбуло ся онодгы вѣче 700 словѣньскихъ бурмістрôвъ. По оживленôй дискусіи ухвалено домагати ся утвореня словѣньского університету и высшого суду краєвого въ Любляни. Бурмістръ зъ Любляны Грібаръ вôдтчитавъ проєкт адресы до цѣсаря и сказавъ, що одержавъ „Wink“, що депутація, котра мае вручити цѣсареви адресу, имовѣрно не буде допущена до авдіенціи, отже ухвалено выслати адресу черезъ краєве правительство до цѣсарскои канцеляріи. Участь въ нѣчу взяли начальники громадъ зъ полудневои Стирiи, Каринтiи, Краины и Побережа.

— —

Въ Фінляндіи ширить ся невдоволенє зъ причины вôйсковыхъ реформъ, котрй тамъ намѣряе перевести россійске правительство. Фінляндія користае зъ конституціи и уряджень вôдмѣнныхъ нѣжь въ самôй Россіи. До 1862 року скликувано въ нѣй сойнъ, але дуже неправильно. Александеръ II признавъ Фінляндіи правильнй щорôчнй сесiи, але Александеръ III зновъ се вôдкликавъ. Теперѣшный царь вернувъ до постановъ 1862 року и тымъ незвычайно утѣшивъ Фінляндцѣвъ, однакъ рôвночасно згрывъ ихъ, бо на сесію, котра вôдбуде ся въ сѣчни, казавъ фінляндскому секретареви выготовити проєктъ вôйсковои орґанізаціи, цѣлкомъ такои, якъ въ Россіи. Се наложило бы на Фінляндію великій тягаръ. Доси Фінляндія удержувала чотири полки стрѣлцѣвъ, котрй стояли въ краю. Були тамъ такожъ россійскй полки, але цѣлкомъ удержуваній Россією. Пôдъ карабінъ пшло дуже мало францѣвъ-Фінляндцѣвъ, а служба тревала лишь два роки, т. є. о два коротше, якъ въ Россіи. Зъ краєвого будженту йде въ Фінляндіи на вôйско девята часть доходôвъ, а въ Россіи пята. Все те мае бути зрôвнане, а часть францѣвъ-Фінляндцѣвъ, котра не помѣстить ся въ краєвыхъ полкахъ стрѣлецкихъ, буде служити у вôйску петербургского округа. Се поббільшить выдатки на вôйско и зробить переломъ въ засадѣ, що Фінляндцѣ служать у вôйску, навѣть въ часѣ вôйны, лишь у власномъ краю.

НОВИНКИ.

— **Уродины Є. Вел. цѣсаря Францъ-Іосифа I.** обходжено вчера, якъ що року, торжественно у Львовѣ и въ цѣлôмъ краю. У Львовѣ вôдбуло ся се торжество зô всѣми приналежными почестями вôйсковыми при участи всѣхъ властей цивільныхъ. Рано около 5 годины зъ цитадели вôдозвали ся сальвы гарматнй, а опôсля музики вôйсковй перейшли головными улицями Львова. О 8 годинѣ рано на поляхъ Янôвскихъ вôдбула ся польна служба Божа при цѣлôй львôвскôй залозѣ вôйсковôй, а по богослуженю передефіловало все вôйско передъ головнымъ командантомъ ген. Фіделромъ. О 9 годинѣ вôдбули ся у всѣхъ трехъ архикатедральныхъ церквахъ торжественнй богослуженя, въ котрыхъ взяли участь всѣ найвысшй представителѣ властей державныхъ и краєвыхъ. Въ церквѣ св.-юрскôй вôдправивъ торжественне богослужене о. митрат Бѣлецкій зъ капітулою. На богослуженю були представителѣ властей зъ радникомъ двору п. Л. Моравецомъ, а такожъ членъ выдѣлу краєвого д-ръ Савчакъ. — По богослуженяхъ о 12 годинѣ въ полудне складали представителѣ властей благожеланя на руки намѣстника. О 4 годинѣ по полудни вôдбувъ ся у намѣстника гр. Пінінського обѣдъ на 60 осôбъ, въ котрôмъ взяли участь достойники духовнй, цивільнй и вôйсковй. Зъ-мѣжъ Русинôвъ були о. митрат Бѣлецкій и радникъ двору д-ръ Ем. Зубрицкій. Пôдчасъ обѣду, якъ намѣстникъ гр. Пінінській пôднѣсъ тоастъ въ честь цѣсаря, музика вôйскова [15 полку пѣхоты] вôдограла передъ палатою гимнъ цѣсарскій, а зъ цитадели залунало 24 стрѣлôвъ гарматныхъ. Такъ обходжено у Львовѣ 68-му рôчницю уродинъ цѣсаря.

— Зъ Равы руснои пишуть намъ: По двотыжневôмъ побутѣ у насъ *перевôздить наша театръ на кôлька представлень до Угнова.* По нѣмъ лишають ся милй спомины у тыхъ, на жаль сказати, немногихъ одиниць Русинôвъ Равщины, котрй добре розумѣли вагу такои гостины народного театру. На представлена ходила переважно публика мѣсцева т. є. въ бôльшости не-руска, а замѣсцева т. є. въ бôльшости руска дуже мало являлась на представленяхъ. Вправдѣ теперь часъ горячихъ жнивъ, вправдѣ передъ кôлькома мѣсяцями гостила тутъ черезъ довшій часъ трупа сецесіонистôвъ Пôдвысоцкого, та однакъ зъ того нема вымôвки для нѣкого, бо въ нинѣшныхъ тяжкихъ для насъ часахъ треба добре памятати о великôмъ значенню такои народнои институціи, хотяй бы до того потреба було и саможертвы, тымъ паче, що тая саможертва не надто тяжка, бо сполучена зъ правдивою приятностію. Utile cum dulci.

Въ Равѣ давъ нашъ театръ 10 представлень пôсля оголошеного репертуару [зъ малыми змѣнами]. Выставы були взагалѣ дуже старанній а публика вôдходила зъ представлень все задоволена, бо и гра старанна, хоры прекрасній и музика власна пôдъ управою способного молодого капельмайстра п. Косака дуже добра. До осуду гры артистôвъ не чую ся компетентнымъ, а лишь коротко зазначу, оттакъ якъ пересѣчный чоловѣкъ спостерегти може, що вызначають ся въ грѣ — на передъ самъ управитель, ветеранъ нашои сцены п. Гембицкій въ роляхъ комічныхъ, але такожъ и въ иншихъ правдивымъ, природнымъ артизмомъ драматичнымъ; рôвножъ правдиво интерпретують свои ролѣ п. Ольшаньскій и

пôзнали, що я не потребувала нѣкого пытати ся о нен.

Тутъ на зачудъ Уентворта она оповѣла скоро и докладно уклады межи трома спôльниками и теперѣшный станъ справы.

— Якъ вы се все знаете? — спытавъ вôнъ.

— Се пусте, такожъ не пытайтесь, якъ я знаю то, що вамъ теперь скажу, а тôлько вѣруйте тому и пôсля того дѣлайте скоро. Лонгуортъ обманюе насъ и Кенйона. Вôнъ зволѣкае умысно, щобы ваша опція скôнчила ся; тогдѣ вôнъ заплатить готôвкою по орігінальнôй цѣнѣ, а вы въ Кенйономъ будете мусѣли заплатити двѣ третины довгу на теперѣшнй выдатки. Де теперь Кенйонъ?

— Вôнъ пôхавъ до Америки.

— То добре. Зателеграфуйте до него, нехай вôдновляе опцію. Можете пробувати самй заснувати товариство въ Лондонѣ. Коли-бъ вôнъ не вôдновивъ опцiи, вы мали бы дуже мало часу до зôбрання готôвки, а якъ бы вамъ се не удало ся, тогдѣ стратите все. То я вамъ прийшла сказати, хочь я вже давно о тôмъ думала. Теперь мушу йти!

Она встала, позбирала свои рѣчи зô стола и станула притиснувши парасольку до себе. Уентвортъ пôдбiгшовъ до нея. Єго лице поблѣдло, здавало ся за-для новинъ. Вôнъ почувавъ, що повинень бы подякувати ѣй за те, однакъ якось не приходили ему на гадку властивй слова.

Она, зъ делікатною парасолькою пôдъ рамененъ, затягала тѣсну рукавичку. Одинъ гузикъ тяжко було запяти и коли она намагала ся таки дати тому раду, ей рукавъ вôдсунувъ ся, вôдслонюючи кругле, бѣле рамя повысше рукавички.

— Бачите, — сказала она скоро, не спускаючи очей зъ рукавички — ситуація дуже серіозна и часъ тутъ дуже важна рѣчь.

— Я то бачу.

— Велика була бы шкода стратити все теперь, по тôлько клопотахъ и прикростяхъ.

— Певне!

— И я гадаю, що якъ маемся що робити, то треба скоро. Мусите взяти ся заразъ и енергічно.

— Я се пôзнаю, треба.

— Отже! Вы занадто легковѣрнй. Треба вамъ було бôльше пôдозрѣвати, то не були бы васъ такъ злапали.

— О нѣ, я занадто пôдозрѣвавъ. Але се минуло, а бôльше не буду.

— Що вы говорите? Чи-жь не знаете, що втратите копальню, коли — —

— Чортъ бери копальню! — крикнувъ вôнъ рознявши руки и пригорнувши ей до себе, закимъ она могла порушити ся зъ мѣсця. — Ще є щось важнѣйше, якъ копальнѣ або грошѣ.

Парасолька затрѣщала, зломила ся. Дѣвчина скрикнула „о!“ — однакъ не такъ то голосно.

— Пусте парасолька! — сказавъ вôнъ взявши зломану парасольку и кинувши на бôкъ. — Я вамъ куплю другу!

— Неуважный чоловѣче! — промовила она. — Вы не знаете, що она коштуе. Тай здаеть ся менѣ, треба було порадитись мене въ такôй... въ такôй справѣ — Джордже!

— Не було часу! Я поступивъ пôсля вашои рады — скоро. Ты не гнѣваешь ся за се моя дорога Дженні? що?

— Може й нѣ, хочь здаеть ся повинна бы-мь, особливо коли знаю дуже добре, що я тогдѣ тримала свое серце на долони черезъ весь часъ и майже наставляла его вамъ. Надію ся, що теперь не зробите зъ нимъ такъ якъ зъ парасолькою.

Вôнъ у вôдповѣдь поцѣлувавъ ей.

— Знаете, — сказала она поправляючи краватку, — вы подобались менѣ вôдъ самого першу, далеко бôльше, нѣжь я гадала тогдѣ. Коли-бъ вы — я не пробую выправдувати се бе, знаете, — однакъ коли-бъ вы були тогдѣ... ну, такъ примилили ся до мене самй, я була бы нѣколи не высылала тои телеґрамы. Вы здаеть ся стратили надѣю на се и пôслали до мене Кенйона, а се мене розлютило. Я сподівала ся, що вы вернетесь до мене, та вы не вернули.

— Я бувъ дурный. Я все буваю такій, коли маю добру нагоду.

— О нѣ, такъ але не є, тôлько вы не требуете когось, щобы вами опѣкувавъ ся.

Она наразъ вôдсунула его вôдъ себе на довготу руки.

— Тôлько зовсѣмъ не думайте, Джордже Уентвортъ, що я прийшла нинѣ сюда за-для... за-для сего.

— Певно, що нѣ! — крикнувъ молодый чоловѣкъ зъ жаромъ пригортаючи ей зновъ къ собѣ.

— Коли такъ, то добре. Я не могла бы стерпѣти, абы вы щось такого подумали, особливо — ну, я вамъ се скажу пôзнѣйше. Одинакъ я бы хотѣла, щобы вы мали титулъ. Чи надають шляхотство рахунковцямъ въ сѣмъ краю, Джордже?

— Нѣ, надають тôлько богатымъ дуракамъ.

— О, то добре, бо ты розбогатѣешь на копальни, а я стану ще „леді Уентвортъ“.

Она нахилила его голову, аж ей смѣючій ся уста дôткнулись его устъ.

(Дальше буде.)

панѣ Осыповичева. Панна Ґембицка вступае въ слѣды вѣтця и граѣ такожь природно, безъ шаржи; природность въ грѣ, на мою думку, повинна бути метою дѣйстного артизму. П. Григоровичъ вѣддае добре ролѣ аманта а грубшого подносить красный теноровый голосъ. Панна Коссаковна и грою и милымъ сопраномъ при музикальной способности дае якъ найлучшій надѣю на будучность. Старанною грою вызначають ся такожь панна Миколаенко и пп. Стадникъ и Полѣщукъ, а п. Рубчакъ попри грѣ ще сильнымъ баритоновымъ голосомъ; п. Шеремета добрый въ ролях комічныхъ, особливо въ карикатурно-комічныхъ типахъ нашихъ народныхъ штукъ. Дуже красно выходятъ сцены и хоры гуртовій а що-до хорбвъ, то правда, першенство треба признати мужескому, але и жѣночому нема що закинути. Взагалѣ силы нашого театру въ бѣльшій части ще молодѣ, але надѣйні; потреба лише щирон працѣ членбвъ дружины, карности, единости згоды, а при добрѣй воли всѣхъ певна надѣя на поступъ и розвитокъ нашон сцены.

На конець ще одна примѣтка. Найбільше публики стягають веселѣ оперетки. Своихъ питомыхъ оперетокъ не маемо, отже вѣдзываемось тутъ до рускихъ композиторбвъ и драматургбвъ: не вже-жь на тбмъ поли не дасть ся нѣчого зробити у насъ? Розумѣесь оперетки о свойскбмъ кольоритѣ о добрыхъ тенденціяхъ. — *Гбсть.*

— **Зъ Сокаля.** Въ память столѣтнои рбчницѣ вѣдродженя рускои словесности вѣдбудесь въ недѣлю д. 21. с. м. стараньемъ руско-украиньскои молодежи пѣдъ опѣкою Вп. Добродѣевъ о. кан Чеховича, радн. Сельского, дир. Матѣева, д-ра Яюса, д-ра Петрушевича, проф. Витошиньского *прогулька въ вечерницяхъ* въ Сокали на Валявцѣ (въ Березинѣ) зъ отсею програмою: I. Забавы товарискѣ. II. Вечерницѣ: Вступне слово, „Чомъ рѣченькѣ“ хоръ молодежи, „Розрыта могила“ деклямація, „Завѣенѣмо“ хоръ мѣщаньскій, „Урра у бій“ хоръ молодежи, „Молитва“ дуетъ, „До живыхъ и мертвыхъ“ деклямація, квартетъ смичковый, „На прю“ хоръ молодежи. Закбнчить живый образъ и спалене штучныхъ огнѣвъ. Въ часѣ забавъ продукція хору мѣщаньского и молодежи. Вступъ 30 кр., для мѣщанъ и дѣтей 15 кр., для селянъ 10 кр. Початокъ о годинѣ 3 зъ полудня. На случай непогоды прогулька вѣдбудесь въ слѣдуючу недѣлю. За Комітетъ: А. Демчукъ, В. Мрицъ, Й. Чеховичъ, Д. Левицкій, И. Иванець, П. Покотило. — Чистый дохбдъ призначеный на убогу молодѣжь школьну повѣта сокальского.

— **Зъ „Народнои Торговлѣ“** Надзвычайно велике число вплынувшихъ подань о принятє на практику спонукуе насъ симъ оповѣстити, що на основѣ нашого оголошеня даемо первенство кандидатамъ скбнчившимъ высшій клясы, отже кандидаты зъ IV. клясою выдѣловою вже не будуть увзгляднені. — *Дирекція.*

— **Польско ксьондзбвска напасть.** Якъ польскій ксьондзы воюють зъ рускими священиками, нехай послужить и отсей фактъ: Ruch katolicki въ 175 ч. зъ 3 вересня с. р. помѣстивъ допись польского ксьондза Ф. Богачика зъ Горинця п. заг. „Poprawka chrztu św.“, въ котрій той „kapłan“ писавъ що тамошный гр.-кат. священикъ о. М. Паньковскій учить людей, що святый хрестъ доконаный на дѣтяхъ латиньскимъ священикомъ, є неважный. Такъ нѣбы мавъ о. М. Паньковскій поучати народъ въ церквѣ въ недѣлю дня 24 липня с. р. и называти, щобы родичѣ, кому тбльке въ его неприсутности охрестивъ дитину польскій пробощь, носили дѣтей до церкви „на поправку“ хресту. Рѣчь ясна, що допись кс. Богачика була простою клеветою — и о. Паньковскій въ 181 ч. Ruchu katolick-ого вѣдперъ ся яко выдумку. Такій клеветы на рускихъ священикбвъ неразъ уже бували збиваній въ Ruchu katolick-бмъ, а мимо того вбнъ помѣщуе и певно и дальше буде мѣстити клеветы на найневиннѣйшихъ людей. Нема то якъ „польска справедливбсть“.

— **Торговля людскимъ товаромъ** не переста въ нашбмъ краю, особливо у всходныхъ повѣтахъ Галичины. Въ станиславбвскбмъ, бучацкбмъ и др. торговля людскимъ товаромъ є выключнымъ привілеемъ жидбвъ и дбстала ся на Русь за панованя Польщѣ. Теперь доносять зъ Станиславова, що сими днями уязнено тамъ банду тыхъ торговельникбвъ, зложену зъ шести особъ, очевидно „mojżeszowego wyznania“, именно: трохъ Грінбвъ, двохъ Лютманбвъ и Пепі Гальрайхъ. Характеристичне, що тѣ справдѣшній гієны уязнено до перва на жадане вѣденьскои поліції, котра знова аже вѣдъ англійскои поліції довѣдала ся про побутъ арештованыхъ, а одна зъ вѣденьскихъ часописей навела була навѣть назвища членбвъ тои огидноп банды.

— **Згорѣвъ по пяному.** У Волосовѣ коло Надвбрнои въ опбвночи на 17-ого с. м. згорѣла стодола Ивана Бакая, богача, въ котрій вбнъ зъ вечера напивавъ ся и свѣтивъ до пбзна. Бакай заснувъ вѣдтакъ въ стодолѣ и спавъ такъ твердо, що коли стодола здае ся зъ люльки займилась и добре горѣла, а слуга домашный збудивъ ся и ставъ газду Ивана будити, навѣть тягнути, не мбгъ великого хлопа рушити, и лишивши его побѣгъ будити сына въ хатѣ. Но закимъ побудивъ, усе було за пбзно, Иванъ загибъ у огни. Голова такъ горѣла, що пукла, ноги згорѣли и одна рука. Зъ Иваномъ напизали ся старшій громадскій, а всѣ були у братствѣ. Годѣ тамъ людямъ отверезитись! — *Допевный.*

— **Міністеръ справъ внутрѣшныхъ** выдавъ розпоряджене до намѣстництва у Львовѣ, що для придбаня новыхъ силъ урядамъ політичнымъ въ Галичинѣ, можна приймати до політичнои служби окбнченыхъ слухательвъ правъ зъ двома испытами державными [правно-историчнымъ и судовымъ], коли зъобовязуть ся зложити третій испытъ въ шести-мѣсячнбмъ речници, але той речинець взглядно може бути продовженый. — Въ службѣ політичнбй маемо дуже мало Русинбвъ зъ причинъ добре намъ звѣстныхъ, але се не повинно вѣдстрашувати нашои молодежи, бо „tempora mutantur“.

— **Огнѣ.** Про огневу катастрофу *въ Скалатѣ* пишуть въ вѣдтамъ: Що тутъ дѣе ся, годѣ описати. Мѣсточко представляе одну великаньску купу вугля, всюда повно дыму, всюда чути серце роздираючій плачь, нужда и розпука. Огонь знищивъ по-надъ 300 домбвъ, а бѣльше якъ 2000 душъ — знайшло ся наразъ безъ даху. Огонь выбухъ вѣ второкъ о 2 год. по полудни въ дѣльници Криве, замешканбй переважно жидами, аъ хатѣ якоись бѣднои жидбвки, а при пануючбй посусѣ та й задля браку ратунковыхъ средствъ прибравъ великій розмѣры. О год. по полудни зателеграфовано до Тернополя по огневу сторожу и она выѣхала сейчасъ особнымъ поѣздомъ зъ двома сикавками. Такожь прибула помбчь зъ Грималова. Жертвою огню упали: судъ [акты уратовано], почта разомъ зъ телеґрафомъ, римо кат. костелъ, урядъ податковый, броварь и т. д. На другій день, коло полудня огонь ще разъ прокинувъ ся и знову згорѣло кільканайнять домбвъ. Зъ Тернополя приѣхала вбйскова помбчь, а заступникъ тернопбльского бурмістра Пупчертъ прислався на кошть мѣста 500 бохонцѣвъ хлѣба и зарядивъ, що тамошній пекарнѣ черезъ шесть днѣвъ будуть высылати таку саму скблькбсть хлѣба для погорѣльцѣвъ. Властитель Скалата Розенштокъ жертвувавъ на погорѣльцѣвъ 1000 зр. Шкода велика, а обезпечена була ледви въ шестбй части. — Зъ Чешанбвского пишуть намъ: Дня 17 с. м. о год. 6½ зъ вечера повставъ страшный огонь *въ Уязовѣ*, селѣ повѣта чешанбвского, и въ несповна годинѣ знищивъ до тла 13 загородъ господарскихъ а по-надъ 40 будынкбвъ зо всѣмъ сегорбчнымъ хлѣбомъ. Розпука нещастныхъ людей велика. Заледви кблькохъ мало бути обезпеченыхъ, и то розумѣе ся лишь будынки, на дуже низьку цѣну. Товариства асекураційні, особливо нашъ „Днѣстеръ“, повиненъ звернути бачну увагу людей въ сихъ сторонахъ на те, щобы такъ густо не ставляли ся, якъ то ту є звычаемъ, що въ одній вузонькій уличцѣ забудованыхъ є 3, 4 а навѣть и 8 господарѣвъ, такъ що дахъ досягае даху, а на случай пожару ратунокъ є неможливый. Найлучше се показало ся въ Уязовѣ теперь, де мимо того, що не було навѣть легонького вѣтру, въ одній хвили обнявъ огонь выше 40 будынкбвъ! — При тбмъ пбдношу тутъ ще одно, именно, щобы „Днѣстеръ“ старавъ ся утворити тутъ свои аґенціи, сли не въ кождбмъ селѣ, то що-найменше въ кождій парохіи. Сега тутъ дуже великій, а аґенцій „Днѣстра“ дуже мало, длятого и такъ мало є тутъ обезпеченыхъ въ „Днѣстрѣ“, а дуже много по жидбвскихъ товариствахъ, бо селянинъ радше пбйде до мѣста, де є аґентъ-жидъ, якъ на чуже село до аґента „Днѣстра“, де не маe нѣякои орудки. [Говорили менѣ люде зъ Люблинця старого, де тыждень тому бувъ великій огонь, що товариство „Феніксъ“ обтягнуло кождому погорѣвшому, обезпеченому въ тбмъ товариствѣ 5 зр., яко закладъ на будучу асекурацію въ тбмъ товариствѣ.] — Въ *Пристани* повѣту жовкбвского згорѣло онодгы 15 загородъ; огонь бувъ пбдложеный.

— **Нагла смерть.** Вчера въ полудне Єлисавета Кочоровска, жена майстра-лякерника, члена „Зорѣ“, идучи зъ мужемъ улицею, упала. Мужъ думаючи, що се лишь хвилева недиспозиція, умѣстивъ ю въ дорожцѣ и вѣдвезъ до ратунковои стациі; однакъ она въ дорозѣ померла въ наслѣдокъ серцевого удару.

— **Одинъ рускій парохъ на голодбвцѣ** въ повѣтѣ, де нашихъ священикбвъ „опацували“ такъ, що навѣть „обшарники“ въ кутъ, — дбставши листъ зъ нѣмецкою адресою и прочитавши: „Hochwürdiger Herr“, замѣтивъ: „Менѣ належить ся теперь Hochgeschätzter Herr“!

— **Такъ горячо, що хиба вмирати!** — жалувавъ ся онодгы оденъ Львованинъ. А другій ему на те: Е, небоже! ты видко нѣколи ще не мавъ дѣла зъ „штайрамтомъ“!

— **Фальшивѣ ґульдены** появили ся, а легко пбзнати ихъ по тбмъ, що бѣльше въ нихъ срѣбла и чеканѣ старанѣйше нѣжь правдивій.

— **Дрібній вѣсти.** До вымѣны збисованыхъ або подѣравленыхъ срѣбныхъ ґульденбвъ выznачило міністерство торговлѣ речинець до 15 липня 1899 р. — Минувшого тыждня страшній тучѣ и грады наѣстили многій краѣ Европы и починили величезній шкоды. — Въ Мессинѣ въ Сицилії було онодгы сильне землетрясене. — Въ Петербурзѣ померъ въ 70 роцѣ житя славный ґенералъ россійскій Черняевъ, що здобувъ свого часу Ташкентъ. — Въ Калуши отруивъ ся помбчникъ аптикарскій Сам. Ескраесъ, зажившн морфіны. — Пропавъ безъ вѣсти инжінеръ краевого выдѣлу Александеръ Брохоцкій, урядуючій въ Ярославѣ; поѣхавъ въ сторону Кракова и вѣдъ кблькохъ день загинули про него вѣсти; терпѣвъ вбнъ на недугу ума. — Дня 17. с. м. утѣкло двохъ арештантбвъ занятыхъ при регуляціи гбрскихъ потокбвъ въ Баници коло Грибова. — На мостѣ зелѣзничбмъ коло Борынич найдено передвеча столяра Ад. Ґаврона безъ памяти зъ пукненою чашкою и зъ кблькома ранами на тѣлѣ; се мабуть якась нещасна пригода зелѣзнича. — Въ Чортковѣ згорѣли два жидбвскій домы. — Президентъ высшого суду краевого д-ръ Тхоржницкій выѣхавъ нинѣ на кблька тыжднѣвъ на вѣдпустку а заступае его віцепрезідентъ Диловскій.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **„Господарь“** часопись для рускихъ хлѣбороббвъ. Зъ липнемъ с. р. почала въ Перемышли выходити строго господарска часопись, котрон бракъ нашій господарскій круги дуже вбдчували. Часопись сеся обчислена на господарскій потребы передъ всѣмъ хлѣбороббвъ, хочь и всѣ нижій станы народу найдуть въ нѣй неодній уваги и практичні порады, особливо въ напрямѣ домового господарства хочьбы и по мѣскихъ домахъ.

Часопись сеся выходить разъ на мѣсяць въ обемѣ 16 сторбнъ бѣльшого формату, а въ ей програму входить пбсля вступнои статьѣ не нно *наука о новыхъ практикахъ господарскихъ*, але и злучене хлѣбороббвъ скрбзь въ одно, щобы розумѣли *всякій господарній (економічній) справы*, вѣдъ котрыхъ залежить ихъ доля и недоля; щобы зровумѣли, якій *господарный ладъ* для нихъ корыстный або некорыстный; щобы скрбзь навчили ся якъ *домагати ся*, для свого стану правъ корыстныхъ и якъ боронити ся передъ некорыстнымъ ладомъ, котрый може и мусить погубити весь хлѣборобскій станъ. Хлѣборобы мусять злучити ся и тримати ся разомъ, щобы власными злучеными силами ратувати себе вѣдъ неминучои заглады и здобути для свого стану конечно щиру полекшу и щиру опѣку правну. Для насъ, Русинбвъ, станъ хлѣборобскій есть корѣнемъ та силою народу и рускій нарбдъ крѣпкій буде тогдѣ нно, сли рускій хлѣборобы будуть господарно крѣпкій. А сю крѣпкбсть може дати наука о лучшихъ практикахъ господарскихъ, и *злука, солідарнбсть* на те, що бы законною дорогою здобути такій господарный ладъ и таке законодавство, котре корыстно було бы для хлѣбороббвъ, що за 30 лѣтъ опѣки доси выбираными посламя не узыскали нѣ одного для себе корыстного права“.

Зважившн, що часопись сеся основана кругомъ тыхъ особъ, що основали и ведуть чбльно редаґованый „Прапоръ“, щобы нею прийти въ помбчь некучимъ господарнымъ потребамъ народу, а особливо стану хлѣбороббвъ; що до сен часописи приєднали найвызначнѣйшій силы зъ круга працюючихъ практично въ господарствѣ сѣльскихъ духовныхъ, маемо повну надѣю, що часопись сеся станесь дѣйстно однымъ преважнымъ звеномъ бѣльше въ народній нашій орґанізациі. Часопись сеся, котрои цѣна ажь до кбнця сего року положена есть на 50 крейцарѣвъ, рахуе ся очевидно зъ убожествомъ народу и обчислена на велике число передплатникбвъ, бо инакше не могла бы при сѣй цѣнѣ и въ такбмъ обемѣ остояти ся. Бажаючи ѣй отже найлучшого успѣху, поручаемо ю всѣмъ кругамъ нашого народу, бо нно загальна пбдпора може сѣй — такъ дешевбй часописи запевнити истнованє, въ теперѣшныхъ часахъ такъ важне для народу. Въ борбѣ політично-економічнбй нарбдъ нашъ бувъ и есть слабый, бо бракъ масамъ народу розумѣня економічныхъ своихъ интересбвъ и злуки для береженя тыхъ интересбвъ. Що надъ усуненемъ сего браку „Господарь“ буде дѣйстно працювати, о сѣмъ посвѣдчае перше его число, навчаючи хлѣбороббвъ, якъ мають поступати зъ послами, котрій пхають ся заступати интереси меншои посѣлости, а потому зраджують тѣ интересы.

Для интересуючихъ ся ближше змѣстомъ 1-ого числа „Господаря“ подаемо его: 1) Чи потрѣбна Русинамъ сеся нова часопись?—2) Уклбнна просьба Редакціи. — 3) Чого домагати ся хлѣборобамъ для своихъ земль? — 4) Осушайте рблю и луки! 5) Годбвля крблікбвъ. — 6) Що можь сѣяти въ липни и въ серпни? — 7) Сѣйте въ конюшину травы! — 8) Свѣжій айця въ зимѣ. — 9) Очковане. — 10) Рожа въ цвѣтнику. — 11) Якъ губити шарѣй. — 12) Оголошеня. — Представлене порушеныхъ справъ всюды популярне, ядренне, часто повне серкостичного гумору, а указуюче на основне знане натуры и блудбвъ нашого хлѣбороба, котрому треба выложити все досадно. Интересуючимъ ся ближше сею часописею, котра на оказъ не буде розсылана, подаемо зараазомъ адресу ея Редакціи: Перемышль, Побереже Францъ Іосифа, ч. 1.

Надѣслане.

„Henneberg-Seide“

von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter — nur ächt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus. **Muster umgehend.** 7 [1]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На будову рускои церкви въ Новбмъ Санчи зложили въ мѣсяци липни с. р. Р. Т. пп.: о. І. Шемердякъ парохъ зъ Гуменця 1 зр. 50 кр., о. д-ръ Малинякъ парохъ зъ Сливницы 1 зр. 50 кр., Іосифъ Кульчицкій совѣтникъ судовый въ Самборѣ 2 зр., Василь Масцюхъ богословъ у Львовѣ зо складки 8 зр. 75 кр., о. Вол. Мохнацкій сотрудникъ въ Чирнбй 2 зр., о. Мирон Черлюнчакевичъ парохъ въ Баницѣ 2 зр., Преосв. Кирилъ Кикскопъ перемыскій Константинъ Чеховичъ 50 зр., о. Вол. Мохнацкій сотрудникъ въ Чирнбй зобраній жертвы въ квотѣ 25 зр. 78 зр., (тую квоту зложили: Ант. Папачъ селянинъ зъ Чирнои 1 зр., при водосвятію въ день 3 мая сего р-ку 4 зр., 83 кр., Ив. Кобанъ 1 зр., Матей Вендзицкій 50 кр., Анастазія Павка 50 кр., Стефанъ Хрущь 1 зр., Григ. Гумецкій 1 зр., Юліанна Чирняньска 1 зр., Яковъ Цѣдило 55 кр., дрббными датками 4 зр. 40 кр. и зо скарбонъ церковныхъ въ Чирнбй и въ Перунцѣ по 5 зр.), о. Гавр. Гнатишакъ парохъ зъ Криницѣ вѣдъ своихъ парохіянъ зъ Криницѣ 16 зр. 10 кр. а Слотвины 3 зр. 33 кр., о. Конистиньскій парохъ и деканъ зъ Снѣтницѣ 6 зр., братство церковне въ Баници 2 зр. 50 кр., о. Емил. Кушникъ зъ Ольхбвця 1 зр., Мих. Гомикъ емер. учитель школъ народныхъ въ Лабовбй 2 зр., черезъ редакціи „Дѣла“ зложили: о. І. Дашкевичъ парохъ зъ Тустановичъ 1 зр. 10 кр., Кучика зо Львова 50 кр. и Ив. Зарицкій зо Львова 40 кр. разомъ 2 зр.; гр.-кат. урядъ парохіяльный въ Загбрю ad Рудки 1 зр. 40 кр., о. К. Селецкій парохъ въ Жужели зо складки зарядженои ad hoc въ церкви 3 зр. 62 кр., о. Ив. Пастернакъ парохъ въ Тылявѣ 100 зр., С. Левицкій зъ Ниська 2 зр., о. Дим. Гузаръ парохъ въ Заваловѣ 2 зр., о. Діон. Добряньскій парохъ въ Ждини зо складокъ на соборчику Деканата бѣцкого, а именно вѣдъ священикбвъ 7 зр. 46 кр. а вѣдъ громады Ганчовы 3 зр., о. Іоанъ Барвѣньскій парохъ въ Постолбвцѣ 1 зр., о. Игн. Гавацкій парохъ въ Перемиловѣ 1 зр., о. Евстахій Шмериковскій сотрудникъ въ Надвбрнбй 1 зр., Юліянъ Насальскій професоръ ґімназіи въ Коломыи зобраній жертвы у о. совѣтника Александра Ґелитовича пароха въ Косовѣ 4 зр. 20 кр., Василь Бойко зо Львова 5 зр., а о. Генрикъ Поляньскій парохъ зъ Турииьска жертвувавъ 3 примѣрники свого Словара руско-нѣмецкого въ цѣнѣ по 35 кр. т. е. 1 зр. 5 кр.

Выдѣлъ Товариства „Руска Бурса въ Новбмъ-Санчи почуває ся до милого обовязку зложити всѣмъ Добродѣямъ и Товариствамъ щиро-руску подяку за ихъ жертвы и при сѣй нагодѣ звертае ся до всѣхъ нашбй молодежи приклонныхъ людей зъ покбрною просьбою, щобы й надальше не вѣдказати ся вѣдъ опѣки для нашои Бурсы котра *уже зъ днемъ 1 н. ст. вересня с. р. розпочинае свою дѣяльнбсть*, хотяй великихъ фондбвъ до того не маe. — За Выдѣлъ *П. Левиньскій* предсѣдатель, *В. Яворскій* скарбникъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣденъ 19 серпня. Провінціяльні часописи нѣмецкѣ голосять, що становиско гр. Туна сильно захитане. Вже именують его наслѣдникбвъ. Bohemia покликуе Гавча на становиско президента кабінету и заповѣдае, що вбнъ остро возьмесь до Чехбвъ и знесе языковій розпоряджена. Иншій знбвъ часописи кажуть Хлюмецкому перебирати спадщину по Тунови, взглядно по Баденімъ.

Вѣденъ 19 серпня. Зъ нагоды 50-лѣтного ювілея установивъ цѣсарь памятковый медаль для армії и жандармерії. Сей медаль мають право носити особы, котрѣ служили за часбвъ панованя цѣсаря. Тѣ, котрѣ служили 50 лѣтъ або бѣльше, мають право до золотого, а тѣ, котрѣ служили коротше, до бронзового медаля. Окрбмъ того установивъ цѣсарь бронзовый медаль для всѣхъ цивільныхъ урядникбвъ, котрѣ мають 40 лѣтъ службы.

Любляна 19 серпня. Вѣдъ нинѣ до 28 с. м. маe тревати конґресъ словѣньскихъ студентбвъ. Предметомъ нарадъ буде справа заснованя словѣньского університету въ Любляні и справа заснованя союза словѣньскихъ студентбвъ.

Пола 19 серпня. Въ першихъ дняхъ вересня вѣдбуде ся тутъ велике вѣче Італійцѣвъ въ справѣ перенесеня сойму зъ Паренца до Полѣ. Італіянцѣ розпочали аґітацію противъ того проекту, бо уважають его за концесію для Славянъ. Окрбмъ того домагають ся сполученя Истріи зъ Трієстомъ.

Инсбрукъ 19 серпня. Єзунта Лінґенса уступено въ посады професора університету; кажуть, що зъ причины вѣльнодумныхъ поглядбвъ въ справѣ ексеґезы [выкладу біблійной науки].

Атены 19 серпня. Міністеръ вѣйны казавъ выточити слѣдство всѣмъ офіцирамъ ґенерального штабу наслѣдника престола, котрѣ утѣкали зъ Ларіссы, покинули ґеоґрафічні карты ґенерального штабу и въ той способъ улекшили Туркамъ дальшій операціи военній. Въ дальшбй кампаніи послугували ся Турки грецкими картами.

Парижъ 19 серпня. Справу Естергазого вѣддано вѣйсковому судови мировому.

Новый Іоркъ 19 серпня. При штурмѣ на Манілю повстанцѣ не помагали Американцямъ: противно, робили имъ трудности. Повстанцѣ не вдоволені, що Американцѣ, боячи ся вандалізму филіпіньскои черни, рѣшили ся самій занити Манілю. Доносять, що повстанцѣ намѣряють заатакувати американьске войско. Говорять такожь, що капітуляція Манілѣ була вже зъ горы умовлена мѣжь командантами испаньскихъ и американьскихъ вѣйскъ, а цѣлый атакъ на мѣсто бувъ лише комедією, щобъ не дати повстанцямъ запанувати надъ мѣстомъ. Сеся поголоска тымъ имовѣрнѣйша, що ґубернаторъ Августі покинувъ Манілю ще передъ формальною ею капітуляцією и на чужбмъ кораблі вѣдъѣхавъ. Условія капітуляції були дуже лагбдні. Головне условє було, що Американцѣ зобовязали ся боронити Испанцѣвъ вѣдъ напасти повстанцѣвъ. Пбдчасъ атаку упало 160 Испанцѣвъ трупомъ, а 300 раненыхъ.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. А. З. въ В. Всьо, що коли-небудь мы дбстали, ужито. Просимо переглянути.

Цѣна збжа и другихъ продуктбвъ.

18 н. ст. серпня 1897.

Львбвъ: Пшеница 8·— до 8·50, жито 6·75 до 7·25, ячмѣнь броварный 6·75 до 7·50, ячмѣнь пашнистый 6·— до 6·50, овесъ 8·— до 8·25, рѣпакъ 10·75 до 11·25, горохъ 8·50 до 9·—, вика 6·— до 6·25, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бобъ —·— до —·—, бобикъ 6·75 до 7·—, гречка 9·25 до 9·50, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·70 до 5·80, кукурудза нова —·— до —·—, хмѣль 50·— до 65·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрбвъ 17·— до 17·50 зр.

Вино Папайтинове при недугахъ жолудка, на травленє. Цѣна 4 корони.

Вино зъ горѣхôвъ Коля. Средство пôдбуджуюче и покрѣпляюче. Цѣна 2 корони.

Головный складъ въ винницѣ

Жигмонта Рукера

пôдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 7 275 256—?

Надосланє.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицина ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкой



поручає въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далекозиды, барометры, термометры, рѣзні ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мірничі, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджєня дзвонкôвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИТІЄ

въ реставрації НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, уліца Трибунальска ч. 12. дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинѣ 8-ôй рано горячій снѣдання

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣчаний деткы	12 „
Фляки	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моєй реставрації, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вôдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 137—? Зъ высокимъ поважанєм

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Предприемця

до будовы новои мурованои церкви пôсля пляну п. В. Нагôрного глядає комітетъ парохіяльный въ Настасовѣ п. Микулинцѣ. Близше въ руско-кат. урядѣ парох.

310 2—?

МАШИНКИ американьскій до робленя мороженого поемности 1, 2, 3 літры по зр. 5·50, 6·50 и 7·50. Рондлѣ мосяжній до смаженя конфітуръ по зр. 2·40, 2·80, 3·—. Кльошѣ дротяний до прикрываня полумысковъ штука вôдъ кр. 35 до 1 зр.

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4596

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільограмôвъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

Вже оплачено

до всѣхъ стацій Галичины всхôднои

Сиперфосфатъ 18% мінеральный 4 зр. 60 кр. окôстяный 4 „ 78 „

Мучки кôстяні 2% азоту 12% кв. фос. розп. зр. 4·78; 3½% „ 20% „ „ „ „ 5·96; ¾% „ 30% „ „ „ „ 4·6 — за 100 кілґр. въ мѣхомъ

До стациі Галичины захôднои цѣны значно низшій.

Найстрожша ґарантія, на основѣ аналізы контрольнои. безплатне вывозначенє знаменитыхъ машинъ до сѣвбы навозôвъ штучныхъ. 295 5—?

Найлучша томасина на складѣ.

Догôдни услôвя.

Прошу у власномъ интересѣ жаждати цѣнникъ и брошуру о ужитю штучныхъ навозôвъ.

Дôмъ рôльничій

ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА

(BAHLSEN)

Бюро І. надавче ул. Кармелітска въ Краковѣ ч. 21

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літографічне

ЗАВЕДЕНЄ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

выготовляє

всякій літографічній выробы

звычайнй візитовій білєты

вôдъ 1 зр за 100 штукъ, а ново появивший ся візитовій білєты въ гербомъ Галициои Руси въ красках по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ кисткою 188 29—51

ТИПОГРАФІЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаюча ся, почавши вôдъ 1 зр. и высше. Стампіхѣ металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, стампцы, таблицѣ литій и ґравіровани и проче достаюе и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше

артистичне ритовниче заведенє

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вôдворотною почтою.

290 6—6

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ. Львôвъ ул. Галицка ч. 12

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продає товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету

поручає

свое переплетнице і галантерійне заведенє

у Львовѣ, ул. Академицка ч. 8. 366

Пôдоймає ся всякихъ роботъ, особливо переплету: **Служебникôвъ, Евангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумôвъ, Мапъ, Диплюмôвъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

ВСѢЛЯКІ КУПОНЫ

и

выльосованій цѣнній папиры

выплачує

безъ потрученя провізіи або коштôвъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковôмъ.

374 [1]



По низькихъ цѣнахъ

выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львôвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 2—?

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ

Львôвъ, Ринокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львôвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковôй.

Продає дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовій и штайнґутовій огнетревалу папу дахову, асфальтовій плыты ізоляційній, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ **всякій матеріялы будôвляній** — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роботъ бет новыхъ и крыта дахôвъ дахôвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ и рч 460. 121 47—?

Рôкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНѢСТЕРЪ“

перше и одиноке руске товариство асекураційне, **припоручене** Вел. Духовенъству и всѣмъ вѣрнымъ Виреосв. Митроп. и Прeосв. Еп. **Ординаріятами** всѣхъ трехъ епархій, обезпечає будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, збôже въ зерні и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ **противъ шкôдъ огневыхъ.**

„Дністеръ“ вступивъ въ 6-ый рôкъ своои дѣяльности зъ збôльшеными фондами ґарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ ре ервовый	73.874·47 зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплачений шкоды до кôнця 1897 року 430 100 зр. 42 кр.

Тарифы „Дністра“ дуже умѣркований, услôвя обезпеченя корыстній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Дністра“ приймає Банкъ краевый при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Дністеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дає найкорыстнѣйшій услôвя, представляє своими значными фондами найбôльшу ґарантію, и выдає полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Дністеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляє пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційній* за интабуляцію або порукою двохъ вôдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймає вкладки до опроцентованя вôдъ членôвъ и третихъ осôбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Дністрѣ“. Информаціи удѣляє Дирекція листовно. 34 26—25

Зголошеня о удѣленя аґенцій въ охрестностяхъ, де нема близько аґентôвъ „Дністра“, приймають ся.

Львôвъ, ринокъ ч. 10. (дôмъ „Просвѣты“.)

Информаціи и посередництво до заключенія ґбезпечень житєвыхъ въ найкорыстнѣйшихъ комбінаціяхъ.

Пожички для членôвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Дністеръ“ на 5½% и 1% додатку на кошты адм.

АЛЬБУМЪ

заслуженыхъ Русинôвъ

Цѣна 1 ор.

Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта.“

БОТАНІКА

на вищі класи шкіл середних. Після учебника д-ра О. Ростафинського. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 ц. в. а.

Д-ра Осипа Ростафинського

БОТАНІК

на низші класи шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратский. Видане друге р. 1898. Ціна 70 цент. в. а.

ЗООЛЬОҐІЯ

на низші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразôвъ

въ рускôй ботанічнôй термінольоґіи и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 50 цент. в. а.

Видани ті може дістати в книгарні Ставропиґийскій або у автора. Хто замовляє у автора що найменше два примірники із згаданих виданій (пр. два примірники Зоольоґія або два примірники Ботаніки або два примірники Спису або один примірник Зоольоґії і один примірник Спису або один примірник Ботаніки і один примірник Спису), тому висилає ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачує автор.

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ. приходить о	до Львова	ПОІЗД посп.	ПОІЗД особ. відходять о	зі Львова
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅜ до ¹¹/₈)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бел ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (¹/₇ до ¹³/₈ неділі і свята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.06		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅜ до ¹¹/₈ неділі свят
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⅜ до ¹¹/₈)
		НІЧ		3.26	„ Брухович (⅜ до ¹¹/₈)
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.55	„ Ярослава
	3.30	„ „ „ головн. дворець			**НІЧ**
5.10		„ Кракова		4.10	до Кракова
	6.10	„ „		5.20	„ Лавочного
	7.57	„ Янова (¹/₈ до ³¹/₈ и ¹⁰/₈ до ³⁰/₈)		6.20	„ Янова (¹/₈ до ¹³/₈ в будні дні)
	8.12	„ Бруховичъ (⅜ до ³⁰/₈ и ¹⁶/₈ до ¹¹/₈ (¹/₇ до ¹¹/₈)		6.30	„ Іцкан
	8.31	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.53	„ Янова (¹/₈ до ¹³/₈ въ будній день)		7.—	„ Лавочного
	9.10	„ Кракова		7.10	„ Сокаля
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.45		„ Іцкан		8.40	„ Янова (¹/₈ до ³¹/₈ и ¹⁰/₈ до ³⁰/₈)
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		10.05	„ Іцкан
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Кракова
	12.15	„ Сколього		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечором до 5 годин 59 мінут рано. 6

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпôвічальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ склад. Черлянського. Зъ друкарнѣ Інституту Ставропиґийского.

Ч. 175 Львовъ, Субота 8 (20) Серпня 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 3.; — въ Ярославю Л. Кшижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: H. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсерати вносить ся у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатком

въ Австрії:	за границею:
на цѣлий рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлий рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 нр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатаний вільный вѣдъ порта.

Поединоке число комплет 8 нр. а. в.

Оголошенія звычай приймають ся по цѣнѣ 10 нр. вѣдъ одного стрѣчка инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 нр. а. в.

Подякы и инший донесеня приватий числять ся по 15 нр. вѣдъ стрічка.

Сегорѣчний нашій ювілеѣ.

Зъ ювілеѣвъ, якій сего року обходить украиньско рускій народъ, галицкихъ Русинѣвъ безперечно найблизше дотыкала память внесеня панщины и розбужденя національной свѣдомости въ 1848 роцѣ. Коли до того часу обчѣ мілионѣвъ занедбаного въ темнотѣ мужицтва, уживающого погордженой рускої мовы, кѣлька тысячѣвъ спольщеной интеліґенціи уважало себе за Русинѣвъ хиба о стѣлько, що нихъ, якъ то кажуть, „рускій пѣпъ хрестивъ“, такъ що о рускѣй народности въ Галичинѣ майже бесѣды не могло бути, то вѣдъ 1848 року починае руске житє плысти чимъ-разъ ширшимъ рускомъ, такъ що сегодня и найзагорѣльшій противникъ нашъ лише осмѣшивъ бы ся коли бы вѣдозвавъ ся зъ давнымъ окликомъ „nie-ma Rusi“. Мілионы хлѣборобѣвъ вѣдыскали соціяльну свободу и стали вольными громадянами, панами своіи волѣ, землѣ и майна. Тымъ то память 1848-ого року вѣдчуває ся у насъ найширше и найкрѣпше, а выразомъ сего були величавѣ обходы по цѣлѣмъ краю. Ювілей той зазначивъ ся такожъ и въ літературѣ кѣлькома книжочками, зъ котрыхъ дещо выдало товариство „Просвѣта“.

Не меншу вагу всенароднуе мае ювілей Котляревского. Не обходить вѣнъ, що правда, поки що такъ дуже всю масу народу, неспособного ще вѣдчути епохальнои ваги вѣдродженя чисто народнои літературы. За те мае вѣнъ вагу не лишь для Галичины, а для всеи освѣченои Украины-Руси. Свято се за починомъ Наукового товариства им. Шевченка будуть обходити въ осени освѣченій Русины, а треба надѣятись, що обходъ выпаде не меньше величаво, якъ и ювілей внесеня панщины. Щобы вагу того обходу пояснити такожъ и сѣльскому населеню та приготовити поки-що бодай галицко-рускій народъ до участи въ тѣмъ святѣ всеи Украины-Руси, ладить товариство „Просвѣта“ одвѣтну популярну книжочку. А коли Поляки для обходу сотыхъ роковинъ уродженя Мицкевича годнѣ були розвинути таку аґітацію, що комітеты, якій въ тѣй цѣли позавязувались навѣть по найменшихъ мѣсточкахъ на галицкѣй Руси, уладжували урочистѣ вѣдчиты навѣть по рускихъ селахъ, а всюды вѣдбувались голосѣ маніфестаціи, въ котрыхъ брало участь такожъ богато Русинѣвъ, забуваючи неразъ на свою національну честь, — то тымъ бѣльше маемо право жадати вѣдъ нашои провінціяльнои и сѣльскои интеліґенціи, щобы завчасу організувати ся и вѣдготовляти обходы Котляревского; особливо легко повинно се прийти всюды, де е Читальнѣ або Бесѣды чи то Каси на.

Третій народный ювілей — се 250-тѣ роковины Хмельницкины. Не веселѣ се роковины! Хмельницкина хочь е одною зъ найсвѣтлѣйшихъ хвиль въ нашѣй исторіи, хочь мае велику вагу въ розвою нашого народу, въ розвою — якъ каже нашъ историкъ Мих. Грушевскій — его суспѣльно-політичнои и національнои свѣдомости, все-жъ таки принесла Украинѣ — кажучи словами того-жъ ученого — матеріяльну и моральну руину, а сумнѣ ѣи наслѣдки держать и по нинѣ далеко бѣльшу часть нашои вѣтчины въ ярмѣ тяжкои неволѣ. Тымъ то й не диво, що народъ нашъ анѣ весь анѣ его свѣчна верства не зрывае ся до шумного обходу тыхъ сумныхъ роковинъ.

За те важна исторична подѣя зъ часѣвъ давно минулыхъ, а и доси ще не розъясненa всесторонно, надае ся тымъ лѣпше до науковыхъ розслѣдѣвъ. Отже наше Наукове товариство им. Шевченка присвятило свою працю тѣй многоважнѣй подѣѣ и выдало недавно двѣ поважнѣ таки обемомъ якъ и змѣстомъ книги, заповненѣ самыми студіями про Хмельницкину. Головна заслуга въ тѣмъ належить ся проф. Мих. Грушевскому, а дрови Франкови и многонадѣйному молодому ученому Стеф. Томашѣвскому.

Подвѣйный томъ (XXIII и XXIV) Записѣвъ Наук. товариства им. Шевченка подае на першѣмъ мѣсци розвѣдку проф. Грушевского п. заг. „Хмельницкій а Хмельницина“; в се оцѣнка дѣяльности Хмельницкого и историчный оглядъ Хмельницкины. Дальше йде обемиста (на 138 сторонахъ праця Стеф. Томашѣвского п. заг. „Народні рухи в Галицкій Руси 1648 р.“ Праця се тымъ важнѣйша и цѣкавѣйша, що доси про рухи галицкихъ Русинѣвъ въ часѣ Хмельницкины нѣчого не було вѣдомо. На пѣдставѣ судовыхъ книгъ, що переховують ся въ краевѣмъ т. зв. Бернардинськѣмъ архівѣ у Львовѣ, подае авторъ оглядъ народныхъ рухѣвъ въ Галичинѣ въ осени 1648 р., переходячи поодинокѣ стороны краю: вѣдъ Пилявцѣвъ до Замостя, Теребовельщина, Покутя, Калущина, Жидачѣвъ-Стрый-Дрогобичъ и т. д. Дальше обговорюе тѣй репресійній способы, якихъ уживала галицка шляхта для угамованя повстаня. Опѣсля подае нарисъ орґанізациі и характеристики сеи народнои боротьбы, а вкінци говорить про наслѣдки того повстаня для Галичины зъ політичного та економічного боку. — Зъ великою старанностею зѣбравъ д-ръ Франко велику силу сучасныхъ поезій про Хмельницкого и Хмельницину, польскихъ и латиньскихъ друкованыхъ вже и недрукованыхъ — п. заг. „Хмельницина 1648—1649 років в сучасних піснях“. Є се важный и цѣкавый причинокъдо вѣдповѣди на пытане, якъ дивили ся сучасній на Хмельницину.

Поминемо дрѣбнѣйшій працѣ про Хмельницкого, якій ще мѣстять ся у згаданѣмъ томѣ Записокъ, а звертаймо увагу на IV. томъ „Жерел до історії України Руси“. Зъ симъ томомъ починае ся нова серія „Жерел“ пѣдъ загальнымъ заголовкомъ „Матеріяли до історії Галичини“. Матеріялы тѣ зѣбравъ у львѣвскихъ архивахъ, головно въ т. зв. Бернардинськѣмъ, и впорядкувавъ Стефанъ Томашѣвскій. Они обѣймуть на початокъ роки 1648—1657, значить, часъ головнои дѣяльности Хмельницкого. Весь матеріялъ зъ тыхъ лѣтъ мае вѣйти въ три томы, зъ котрыхъ появивъ ся отсе першій. На тыхъ матеріялахъ оперта такожъ и згадана высше розвѣдка п. заг. „Народні рухи в галицкій Руси 1648 р.“ На вступѣ до першого тому „Матеріялів“ подавъ п. Томашѣвскій свою розвѣдку п. заг. „З життя галицко руских селянників 1648—1649 р.“, котра появила ся такожъ окремою вѣдбиткою.

Такъ бачимо, що и третій нашъ народный ювілей не проминувъ безъ сльду: наше Наукове товариство спомянуло его тихою але важною працею. Радѣючи дотеперѣшному розвою рускои науки, за котрый передовсѣмъ дякувати треба такъ особистѣй праци якъ ініціятивѣ проф. Мих. Грушевского, бажаемо Науковому товариству им. Шевченка и на дальше якъ найгарнѣйшихъ успѣховъ; а суспѣльность наша повинна собѣ мати за оденъ зъ першихъ обовязковъ попирати Товариство також матеріяльно, щобы оно могло якъ найскорше дѣждати ся поважного наукового фонду, котрый бы ему забезпечивъ незалежный розвѣй.

Листы зъ угорскои Руси.

I.

Для народу, що не мае власного самостѣйного політично-державного житя, найбѣльшимъ нещастемъ въ одноцѣльнѣмъ національно-культурнѣмъ розвитку е політичне розбитє, приналежность кѣлькомъ окремымъ державнымъ орґанізмамъ. Коли до якого народу правило се можна прикласти, то до украиньско-рускаго народу надаетъ ся оно якъ найкрасче.

Границя, утворена людскою рукою, хочь бы й якъ ишла въ розрѣзъ изъ природными етноґрафічными границями, мае не меншу вагу, якъ и сама природна. Сеся аномалія колись буде до певнои мѣры характеристикою те перѣшныхъ часѣвъ, коли розвитокъ національныхъ индівідуальностей стрѣчае такій сильній, хочь не природній перепоны Зъ того боку, на нашу думку, належить пояснити опѣзнене житя на Угорскѣй Руси, зъ нашои стороны мале заинтересованє нимъ а ще менше знане тамошныхъ обставинъ и на вѣдворѣть.

Де-хто може скаже, що тому виннѣ не політичній границѣ, лише таки фізичній — горы. Були навѣть такій, що писали, немовь было нашій — такій приступній й переходній Карпаты були бѣльшою граничною перепоною межи Галичиною и Угорщиною, якъ великій океаны межи Европою и Австралією. Такому поглядови треба рѣшучо заперечити, а доказомъ того нехай буде ось що: Межи Австрією и Россією нема фізичныхъ границь, а чи велике обопѣльне знане житя и обставинъ межи Галичиною и Украиною? Тажь мы не такъ дуже богато знаемо про справы по-за краевою границею на Буковинѣ! Таке саме и зъ иншими народами. Поляки зъ трохъ частинъ своіи вѣтчины не знають ся обопѣльно такъ, якъ се було бы потрѣбно. Зъ другого боку не богато на свѣтѣ такихъ горъ, якъ нашій Карпаты, щобы комунікація була така легонька и только всякихъ добрыхъ дорѣгъ перерѣзувало ихъ. Усѣй тѣй аномалій національно-культурного житя нашого народу, усѣй вѣдчужености двохъ частинъ Украины-Руси, а зъ тымъ усѣй ігнораниіи зъ нашого боку — винна лише політична границя.

Та що-жъ зъ того?

Зъ высше наведеныхъ увагъ выходить таке, що се малодушность — думати про неможливость духовои звязи галицкихъ и угорскихъ Русинѣвъ. Малодушно и нерозумно зробивъ одинъ галицкій письменникъ, що радивъ поставити на верху Бескида таблицю зъ написомъ: Lasciate ogni speranza! Звычайно, само зъ себе нѣчо ще не утворило ся и нѣхто самъ вѣдъ себе не бувъ мудрый; такъ тежь годѣ сподѣвати ся, щобы мала окрайна частина народу сама собою вытворила сильне индівідуальне народне житє: сама собою може она лише вегетувати, блукаючи въ темрявѣ суперечныхъ идей и безнадѣйности. Тутъ треба конечно морального впливу „старшого брата“, що мае вказати дорогу, влити вѣру й надѣю...

Вже вѣдъ давна пок. Драгомановъ вкладавъ намъ, Галичанамъ, на сумлѣне обовязокъ бути учителями угорскихъ Русинѣвъ. Тожь мы не можемо забувати, кѣлько мы завдячуемо заграничному впливови бѣльшои частины нашои батькѣщины — Украины. Теперь обовязовъ культурнои місіи зъ огляду на Угорску Русь упавъ на насъ и мы не повинній, побачивши мадярскій написи на зелѣзницяхъ або не договорившись ся зъ якимъ урядникомъ, заломлювати руки и шепотомъ повтаряти: Lasciate.., але зробити приступъ дѣлови.

Вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ почалось у насъ пізнаване угорскихъ Русинѣвъ зъ наукового боку. Зъ етноґрафічными працями нашого молодого ученого Вол. Гнатюка выросло бѣльше заинтересованя закарпатскою Украиною. А сего року прийшло вже до першого кроку въ дѣлѣ. Середъ університетскои молодежи выринула гадка, щобъ устроити артистичну прогульку по цѣлѣй пѣвнѣчнѣй Угорщинѣ и на початокъ дати почути нашу пѣсню тамошнымъ Русинамъ. Комітетъ звернувъ ся за пѣдмогою до старшихъ рускихъ товариствъ и сѣ, зрозумѣвши вагу такого кроку, не пожалували матеріяльныхъ средствъ, особливо товариство „Боянъ“, пѣдъ котрого фірмою ведеть ся прогулька. На чолѣ молодои співучои громады станувъ п. Микола Залѣсскій, що не повагувавъ ся для народнои цѣли жертвувати богато труду, а ще бѣльше коштy. Проектъ бувъ: починати вѣдъ Сиготу а кѣнчити на Унґварѣ [Ужгородѣ], тымчасомъ смерть кардинала Сембратовича була причиною, що Сиготъ вѣдложено на пізнѣйше и початокъ зроблено въ Густѣ. До товариства 18-охъ співаковъ прилучивъ ся я зъ товаришемъ Я. Гр., щобы при сѣй нагодѣ пізнати блише тоту нашу, якъ сказано, Австралію. То, що ниже пишу, се особисті враженя, якихъ я дізнавъ у дорозѣ и при першѣмъ концертѣ нашои молодои громады въ Густѣ, а котрій, думаю не будуть безъ интересу для ширшого загалу.

Пѣсля концерту въ Надвѣрнѣй задержавъ ся хоръ ще на выступъ у Яремчи; тымчасомъ я зѣ своимъ товаришемъ поѣхали просто черезъ границю. Галицкій поѣздъ доходить ажь до Ясеня [Keresztőző] на угорскѣмъ боцѣ. Тутъ треба намъ було ждати три годины.

Заразъ на вступѣ вдарила насъ рѣзница зверхнои формы: мадярщина скрѣзь. Урядники, служба, написи — усе разомъ кричить тобѣ голосно, що въ середнѣй Европѣ живуть Фінны, що зъ рускаго Ясеня зробили „Keresztőzö“. Приходимо до реставрациі — та бо! треба на міґи балакати: нѣ по руски, нѣ по нѣмецки, ажь самъ господарь выратувавъ насъ изъ прикрои ситуациі, бо змѣвъ по нѣмецки. Невдовзѣ приходять до тоюжь реставрациі три духовній особы, а потѣмъ четверта; довѣдуемо ся — се рускій священники. Одѣтій дуже старанно та гладко. Прислухуемось, та що жь? — хочь-бы вамъ одиньске слово по руски, усе по мадярски. Се вже довершило наше прикре вражѣне, якого мы набрали ся вѣдъ разу. Просто вѣрити не хотѣло ся, що се близько границѣ — и тогдѣ якъ змора якa пригадували ся слова: Lasciate...

Прикро намъ, тому выходимо зъ двѣрци въ сторону мѣсточка. Тутъ склалось диво! Зѣйшовши пару сотъ кроковъ у долину, чуемо себе середъ цѣлкомъ иншого свѣта! Руска мова такъ и плеть ся скрѣзь и крикомъ и смѣхомъ и співомъ [nota bene не хибуе и жидівскои!]. Ажь три рускій церквы пѣдносять свои чола въ гору — иншои не видно. Коло церковъ на памятникахъ и хрестахъ написи рускій... Якъ бачите, есть деяка рѣзница межи двѣрцемъ а рештою свѣта... Остаточно мы не зъ дуже легкимъ серцемъ сѣдали до зелѣзницѣ, бо се була близька намъ сторона — а що буде далѣ?...

Вдемо чудесною долиною Тисы, що розширяеть ся чимъ-разъ ширше. Мѣй Боже! така гарна земля — наша и не наша... Передъ вечеромъ стаемо въ Сиготѣ. При выходѣ обскакуе насъ тьма жидѣвъ, кождый радъ бы везти насъ у мѣсто. Говоримо до нихъ по руски — не розумѣють насъ, мусимо по нѣмецки.

Сиготъ е такои величины, якъ прим. Перемышль, тѣлько красче збудованый. Улицѣ простѣ и широкій — видно, будовано зъ пляномъ. На першій поглядъ бачимо, що корѣнь мѣского населеня становить племя, що выводить свѣй початокъ вѣдъ Авраама — всѣ улицѣ, площѣ, брамы просто завалены пейсатыми халаиниками, такими самыми якъ у Галичинѣ. Жарґонъ такожъ той самъ. Якъ бачимо — цивільній шлюбы ще не принесли Мадярамъ того хѣсна, якого они надѣяли ся... Рускои мовы не чути нѣгде. Зъ-разу се насъ чудувало, одначе коли мы приглянулись етноґрафічнѣй картѣ, переконали ся, що Русины мають якъ найменше претенсій рускости Сиготу — се вже румуньска територія, близько мѣста кольонізована Мадярами. Тому лишь одного селянина Руслна спостерегли мы въ часѣ цѣлодобового побуту. Розказувано намъ, що въ торговій днѣ зѣздить ся Русинѣвъ уже богато, приходять трохи зъ дальшихъ сторѣнъ. Въ Сиготѣ е руска церква — видно, що е для кого й у самѣмъ мѣстѣ. Взагалѣ Сиготъ намъ цѣлкомъ чужій — Русины живуть тамъ лише кольонією, а може то останки, хочь се менше имовѣрне, бо середъ околичныхъ селянъ рускаго типу не дуже знати. Расову вѣдмѣну межи Русиномъ а Мадяромъ можна побачити лише середъ селянъ; межи интеліґенціею цѣлкомъ нѣ. Се навѣть трохи дивно, коли середъ мѣского населеня бачимо перевагу бѣлого славянського типу, хочь они себе самыхъ почисляють межи Мадярѣвъ.

До характеристики самыхъ Мадярѣвъ згадаю тутъ, що они погано говорять чужими мовами. Высша аристократія говорить по французки буржуазія умѣе по нѣмецки, але дуже зле. Они зъ того собѣ нѣчого не роблять и удають, що имъ зъ тымъ добре. Ось два приклады ихъ ексклюзивности: Въ першорядній сиготскій реставрациі списы страв зладженій лише въ мадярскій мовѣ. Звертаю увагу, що вже годилось бы зробити уступку для чужихъ гостей и писати ще въ якій европейскій мовѣ. На се дістаю вѣдповѣдь въ арогантскѣмъ тонѣ, що кождый повиненъ умѣти по мадярски, хто приѣздить въ Угорщину. Зновъ же одна панѣ оповѣдала, чому она не вмѣе нѣ-



І. КАПРАЛИКЪ
Львовъ, побочь Народного Дому
поручае всякій инструменты музичній: скрипки, альтѣвки, бассетлѣ, басы, флеты, кларнеты и трубки, а такожъ цитры и гітары. Найбѣльшій выборъ всякихъ самограючихъ и механічныхъ инструментѣвъ. — Цѣны

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробѣвъ цементовыхъ и складъ матеріялѣвъ будовельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходѣвъ зелѣзній и камѣнковій, всякій выробы камѣнковій, цементъ, вапно скалноте и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зѣ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты изоляціяйна, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову,

мецкой мовы: по-простому батько ей не казавъ учити ся — „бо на Угорщинѣ жити можна и безъ чужихъ мовъ“. Така зарозумѣлость и екеклюзивность сама въ собѣ смѣшна, для насъ прикра, а шкодна для самыхъ Мадярбвъ. Зъ тои причины для чужосторонцѣвъ корисний жиды, тому мы радѣ були, коли до нашого купе въ переѣздѣ до Густа сѣвъ одинъ Израиль, бо зъ кондукторомъ хочь языкъ утни! Дня 11 н. ст. серпня передъ вечеромъ станули мы въ Густѣ.

(Дальше буде.)

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізаціи дешевого и догбдного кредиту селяньского въ Галичинѣ.

(Дальше.)

По высказаныхъ загальныхъ замѣткахъ приднѣмъ ся теперь блише даннѣйшбй и теперѣшнбй орґанізаціи кредиту селяньского въ нашбмъ краю и застановѣмъ ся, чи тая орґанізація могла лихву выкоренити.

1) Нѣбы для обороны селянъства вбдъ язвы лихварскои заложено въ 1869 роцѣ за призволомъ правительства а противъ голосно обявленои опінїи въ краю ц. к. упривілеёваный закладъ кредитовый селяньскій, называный звичайно по польски „bank włościański“ а по руски „дершкбра“. О тбмъ банку богато вже записано паперу и чорнила, але вбнъ ще довго позбстане въ сумнбй памяти цѣлого краю, бо слѣды его дѣяльности ще до нинѣ не затертй а завданй нашому селянъству раны ще до нинѣ не погоенй.

Люде приватнй, що той банкъ для спекуляцїи заснували а на чолѣ ихъ ставивъ рбвножь жидъ, говорили, що коли доси селянъство платить 100% вбдъ 100, то даючи ёму позички на 12%, робить ся ёму добродѣйство. Дальше говорили, що коли призвычаить ся селянина до точного плаченя ратъ, то зробить ся ёму немале добродѣйство — и въ тбй „філяитропійнбй“ цѣли установлено кару за опбзнене кождои сплаты ратальнои новъ 12%! И нашъ селянинъ бувъ бы може выдержавъ тй добродѣйства, якъ бы не заходили мѣжь нимъ слѣдуючй фактичнй обставины: Коли-бъ установленый процентъ дѣйстно выносивъ 12 взглядно 24%! Але, на жаль, такъ не було. Позичаючому потручувано передовсѣмъ рбзницю курсу листбвъ заставныхъ, котра особливо въ початкахъ була дуже высока; дальше на удѣлъ 5% вбдъ позиченои сумы, вбдсотки вбдъ дня зачисленя позички по день припадаючои першои раты и кошты за посередництво при продажи листбвъ заставныхъ; а коли додати ще инши кошты сполученй изъ затягненемъ позички, якъ подання, стемплѣ и комісіи, котрй разомъ выносили звычайно 10—15 зр., то селянинъ дбстававъ, замѣсть жаданыхъ н. пр. 100 зр., пересѣчно лише 65 до 70 зр. и доперва вбдъ тои квоты бувъ обовязаный платити 12 взглядно 24% вбдъ 100, що становило около 30%, а того добродѣйства селянинъ, хочь якъ тверда его шкбра, выдержати вже не мбгъ.

Але на тбмъ ще не кбнець! Въ зарядѣ того банку не найшла ся анѣ одна щира душа, котра бы перестерегла була селянина при подаваню ёму того „дешевого кредиту“, щобы ббльше не бравъ, якъ конечно потребувавъ, щобы его не уживавъ на марнй рѣчи, щобы пильнувавъ точно платити раты, бо инакше кредитъ той взглядно дешевый стане ся легко лихварскимъ. А найгбрше лихо лежало въ тбмъ, що селянинъ не дбстававъ жаданои позички тогдѣ, коли ёго потребувавъ, на примѣръ на весиѣ на купно насѣня або худобы, але далеко пбзнѣйше, въ осени, коли грошѣ були ёму вже непотрѣбнй; селянинъ мимо того позичку пбднисивъ, бо шкода ёму було понесеныхъ уже коштбвъ, взятй грошѣ сховавъ до скринѣ, сплативъ въ нихъ одну або двѣ раты, а решту змарнувавъ. На сплату дальшихъ ратъ банковыхъ — або позичавъ у жида, або зовсѣмъ не плативъ ратъ — въ додатку бувало умиравъ, лишаючи своимъ дѣтямъ грунтъ „забанкованый“ — чисту руину. Зъ тои причины селяне изъ затягненыхъ позичокъ въ банку рустикальнбмъ не мали найменшого хбсна, а ихъ грунты збстали на довгй лѣта задовженй.

Дальшою хибою дирекцїи того банку було се, що она не екзекувала заразъ заляглостей, а то зъ лакбмства на лихву плывучу зъ вбдсотквъ проволоки ажь тая заляглость выросла до тои высоты, якои довжникъ уже сплатити не мбгъ. Тогдѣ дирекція банку радила собѣ въ той способѣ, що обчисловано тую заляглость и удѣлювано ей довжникови яко нову позичку, котра часто подвбйно, потрбйно и ббльше зъ нарослыми ратами и вбдсотками проволоки перевысшала первѣстну суму позички. Въ той способѣ туманено себе и свѣтъ мовь-бы-то селяне правильно позички сплачували, хочь въ дѣйстности було инакше.

Банкъ рустикальный вбдъ часу его заснованя въ 1869 роцѣ до кбнца 1882 року удѣливъ 69.415 селяньскихъ позичокъ на загальну суму 14,649.238 зр. Зъ того около 8,000.000 сплачено до кбнца 1882 року, а решта не сплаченыхъ позичокъ выносила въ тбмъ часѣ 6,646.057 зр. на 40.000 довжникахъ. Банкъ сей, спровадивши на селянъ необчисляме нещасте, зъ котрого до нинѣ пбднестися не можуть, упавъ въ 1883 роцѣ. Тысячѣ роднвъ селяньскихъ вызуто зъ ихъ батькбвщины и пущено въ свѣтъ зъ торбою та костуромъ жебрачимъ. Дивна незрозумѣла рѣчь, що правительство, пбдъ котрого дозоромъ банкъ рустикальный провадивъ свое дѣло нищення селянъ черезъ пятнацять лѣтъ, не запобѣгло завчасу тому нещастю, а коли сей банкъ упавъ, не потягнуло винуватыхъ до строгои одвѣчальности. Ліквідація банку рустикального по чотирнацяти лѣтахъ до нинѣ не покбичена. Пбсля послѣднего замкненя рахункового за рбкъ 1897 станъ позичокъ виносить ще у 2.794 довжникбвъ 325.288 зр. Вже найвыща пора — въ интересѣ довжникбвъ и вѣрителѣвъ банку — гую ліквідацію якъ найскорше покбичити, абы вже разъ память про той банкъ загинула!

2) Подббный другій банкъ селяньскій пбдъ назвою „Galicyjski zakład kredytowy ziemski“ засновано въ Краковѣ въ 1872 р. Въ банку тбмъ затягали также селяне, навѣть изъ всходнои части краю, численій позички. Не маю пбдъ рукою докладныхъ датъ статистичныхъ, о скблько и той банкъ причинивъ ся до знищеня селянъства, але вже до кбнца 1883 року роздавъ вбнъ бувъ 3.406 позичокъ на суму 1,307.030 зр. и въ однбмъ лишь 1879 роцѣ выставивъ вбнъ 171 селяньскихъ господарствъ на ліцитацію.

3) Въ 1874 роцѣ дбстали Русины вбдъ центральнаго вѣденьского правительства концесію на заснованє „Общого рбльничо-кредитового заведенія для Галиції и Буковины“. Було се друге выдане банку рустикального, зъ тою лише рбзницею, що процентъ вбдъ позичокъ и вбдъ проволоки установлено о 3% нижшій, нѣжь въ банку рустикальнбмъ, та що зарядъ того заведенія спочивавъ въ рукахъ людей меньше фаховыхъ, а навѣть нечестныхъ. Заведенє сесе наробило также богато лиха, знищило тысячѣ роднвъ селяньскихъ и мимо одержаня мілїонового пособія зъ Россіи, не удержалось и майже рбвночасно зъ банкомъ рустикальнымъ збанкротувало. Ліквідація сего заведенія также ще не покбичена! Якъ Русины [властиво лише т. зв. стара партія, котра основала „заведенїе“ и до самого кбнца сама вела его — *Ред.*] такъ и Поляки не мають собѣ пбдъ тымъ взглядомъ що завидувати, бо одинъ и другій списались однаково та однаково добре прислужили ся для „економічного пбднесення“ нашого селянъства... *(Конець буде.)*

Д-ръ Д. Савчакъ.

Переглядъ політичный.

Рескриптъ скликуючій раду державну маѣ появити ся зъ кбнцемъ сего мѣсяця. Се значить, що палата послбвъ збберала бы ся въ половинѣ вересня. Оно стане ся тогдѣ, коли зббранымъ у Вѣдни реакціонерамъ цѣлои Австрїи не поведе ся нова яка интрыга, на котру будь-що-будь заносить ся. Є деякй признаки, що чорнй силы днемъ и нбчью працюють тихцемъ надъ завѣшеньемъ конституцїи. Правительство видко ще не рѣшило ся заігнорувати тй пбдшепты, бо въ дуже зручный способѣ удержуе публичну опінію въ нелевности що-до найблизшои судьбы нашои конституцїи и що-до намѣрбвъ самого правительства въ тбй справѣ.

Офіціозный Fremdenblatt успокоивъ онбгды публичну опінію заявою, що о якбмъ небудь потрясеню або заміненю конституцїи нема й не буде бесѣды. Загалъ уважавъ се за енунціяцію самого правительства и вбдбтхнувъ спокбйнѣйше. Тымчасомъ та певность, що правительство не гадае робити реакціи и хъ експеріментбвъ зъ тою и такъ уже не дуже демократичною конституцією, захитавъ таки той самъ Fremdenblatt. Именно на слѣдуючій день заявивъ, що мылять ся тй, котрй уважають за *інспіровану* статью, запевняючу о безосновности всѣхъ поголосокъ про змѣну конституцїи. „Не все — пише Fremdenblatt — що знаходить ся въ нашихъ стовпцахъ, е инспіроване. Окрбмъ урядовыхъ, маемо ще инши жерела“. Се крутарство Fremdenblatt-а можна толкувати собѣ двояко: Правительство рѣшило ся не рухати конституцїи, але реакційній картицѣ не тратять ще надѣѣ, що змѣнять погляды и найблизшій планы мѣродатныхъ сферъ. Занепокоенй енунціяцією офіціозного дневника, припустили новый атакъ и выторгували застережене оголошене Fremdenblatt-омъ. Въ той способѣ утворили для правительства нову фбрточку, котрою можна бы выхопити ся зъ конституцїйнои клѣтки на случай, коли бы завтра взяли гору противконституцїйній змаганя. Друга можливость така, що само правительство, мимо всѣхъ парадъ и конференцій, знае тблько, що й мы всѣ, т. є. не маѣ жадного рѣшучого плану, не знае, чи касувати конституцію, чи лишити ей въ спокою. Длятого разъ пускае въ св тъ запевненя о „безосновности поголосокъ“ про намѣренный замахъ державный, другій разъ каже здогадувати ся, що сесе „безосновность“ не така дуже безосновна Въ той способѣ приготовляе публичну опінію на двѣ, цѣлкомъ противнй собѣ евентуальности, щобы нѣ одно, нѣ друге не було нѣкому несподѣванкою.

О тбй новбй заявѣ Fremdenblatt-а пише Neue fr. Presse: „Чи зъ того можна заключати, що страхъ [змѣны конституцїи и державного замаху], котрый часопись въ попереднбмъ числѣ назвала неоправданымъ, мимо того е оправданый? Въ кождбмъ случаю се дуже характерный фактъ, що коли стоячи близько правительства часопись стане по сторонѣ обовязуючои и міністерствомъ заприсяженои конституцїи, мусить свою заяву брати сей часъ на власный рахунокъ и вбдпекувати ся солідарности зъ правительствомъ“.

Въ виду всѣхъ тыхъ найрбзнѣйшихъ и найсуперечнѣйшихъ а „певныхъ“ вѣстей, якими переповненй всѣ дневники, було бы найпрактичнѣйше не мучити ся вышукуваемъ „зерна правды“. Бо кожда часопись, кождый „політикъ“ подае за „певну“ вѣсть се, чого найрадше хотѣвъ бы дожити. Сли навѣть офіціозный Fremdenblatt не знае, чого хотять тй, котрй его инспіруютъ [по руски: „надувають“], буде найлѣпше, не бавлячи ся въ ворожбита, ждати, що зъ того выйде.

Въ зборахъ словѣньскихъ студентбвъ въ Любляни взяло участь 200 студентбвъ университету, технікбвъ а навѣть богословбвъ. Явили ся также послы соймовй и въ рады державнои. Збраныхъ привитавъ бурмістръ Любляны Грібаръ а именемъ выдѣлу краевого посолъ Повше. Правникъ Подусекъ въ вычерпуючбй промовѣ умотивувавъ потребу заснованя въ Любляни словѣньского университету и поставивъ вбдповѣдній резолюцїи. На зборахъ пбднесено также прикрй вбдносини, середъ якихъ мусять жити словѣньскій студенты на нѣмецкихъ университетахъ, головно въ Градци Они тамъ нараженй на терорызмъ зъ стороны нѣмецкихъ буршбвъ и терплять много въ наслѣдокъ сторонничости професорбвъ, нѣмецкихъ національбвъ. Резолюцїи принято одноголосно. Посолъ Мајронъ вбзвавъ университетску молодѣжь до народнои працѣ и до агітацїи въ цѣли осягненя справедливыхъ правъ. Вечеромъ вбдбула ся велика серенада и концертъ, на котрбмъ були бурмістръ Грібаръ и члены всѣхъ любляньскихъ товариствъ. Нинѣ вбдбуде ся бенкетъ.

—

Вбдъ року 1875. коли то всѣхъ уніятбвъ въ Россіи записано въ листу православныхъ, не було тамы самоволи адміністрацїйныхъ властей. Ажь теперь въ тбмъ взглядѣ зробило правительство якій-такій ладъ. Розходилось о те, що до православныхъ зачисловано въ Россіи деякй особы на тбй пбдставѣ, що ихъ родичѣ були уніятами або що ихъ самыхъ охрестивъ уніятскій священникъ. Въ послѣднихъ часахъ много такихъ особъ звернуло ся до правительства зъ просьбою о дозвблъ переходу до католицкои церкви. Такій самій поданя вплынули до правительства также зъ кблькохъ громадъ зъ Полѣся. Отже въ тбй справѣ царскій указъ зъ 14 с. м. затвердивъ слѣдуючй постановы российского синода православного:

1. Бувшй уніяты, прилучений до православія въ 1875 р. уважають ся разъ на все за православныхъ.

2. Дѣти бувшихъ уніятбвъ, хочь-бы охрещенй въ католицкбй церквѣ до 1875 р., е православными.

3. Дѣти католицкихъ родичѣвъ, охрещенй въ уніятскбй церквѣ, можуть бути вычеркненй зъ православія.

4. Дѣти зъ мѣшаныхъ супружествъ [уніятско-католицкихъ], уродженй передъ 1875 р., зачисляють ся до вѣроисповѣдання: сыны до батькбвского, дочки до материнского.

5. Особы, котрй просять о вылученє ихъ зъ православнои церкви на основѣ инѣшныхъ принесбвъ, мусять предложити метрику хресту, а на случай потребы также метрику своихъ родичѣвъ и цивільный актъ о ихъ вѣнчаню.

6. Хто не може предложити такихъ документбвъ, або особы, котрй не знають своихъ родичѣвъ, можуть просити власть о вышукане потрѣбныхъ документбвъ, однакъ се не вбдносить ся до особъ, котрй вже причащали ся въ православнбй церквѣ.

7. На случай браку документбвъ, о котрыхъ говорить ся въ §. 5, приналежность до вѣроисповѣдання може бути доказана письменными посвѣдченями о тбмъ, що дана особа приймала святй Таины и сповняла обряды католицкои церкви.

8. Колективнй просьбы цѣлыхъ громадъ або певного числа особъ о вычеркненє зъ православія мають вбдкидати ся.

9. Всѣ тй наведенй справы по лагоджуе холмско-варшавска консисторія православна, а жалобы противъ постановъ тои консисторії розбирае синодъ. Речинець для вношеня жалобъ тревае два мѣсяцѣ. Рѣшеня синода кбичить справу.

На сѣмъ указѣ царь написавъ власноручно:

„Надѣю ся, що нинѣшнй принесы вдоволять всѣ справедливй бажаня и усунуть всяке замѣшанє розсѣване въ народѣ ворогами Россіи и православія. Най Поляки безъ перешкоды хвалять Господа Бога пбсля латинъского обряду, а всѣ Росіяне, котрй вбдъ вѣкбвъ були и остануть православными, будуть разомъ зъ царемъ и царицею почитати и любити рбдну православну церковь.“

—

Про візиту болгарского князя въ Цетинїи писали, що она мала на цѣли заключенє тѣснѣйшого союза мѣжь Чорногорою и Болгарією. Въ тбй справѣ доносить Kölnische Ztg. зъ Софіи: Одна зъ вызначныхъ особъ мѣсцевыхъ запевняе, що въ часѣ побуту князя болгарского у чорногорского князя не заключено союза, але оба князѣ черезъ подане собѣ руки пбдперли и затвердили обговорюваний мѣжь собою проекты, а именно, що Чорногора зобовязуе ся на случай спору Болгарїи зъ Туреччиною безпроволочно впакувати чорногорскій вбддѣлы до Санджака, Нового Базару, або округа Дріну. За се Болгарія прирекла пбдперти Чорногору при розширеню ей границь. Рбвночасно оба князѣ зобовязали ся втягнути до того союза Сербію и въ наслѣдокъ того поручено болгарскому агентови въ Бѣлградѣ розвинути въ тбмъ дусѣ акцію.

—

Цѣсарь Вільгельмъ II. удае ся въ подорожь до Палестины. Деякй сферы въ Туреччинѣ занепокоенй тымъ, що сеся подорожь могла бы бути вступомъ до обнятя Нѣмцями протекторату надъ Палестиною. Турецкій дневникъ надворный вже теперь застерѣгае ся противъ тои евентуальности. „Нѣмецкій цѣсарь — пише Servet — вбдбуде подорожь яко гбсть султана, а султанъ переконаный о тбмъ, що гбсть не лучить зъ тою подорожію жадной політичной цѣли“.

Мимо заперечень, удержуе ся поголоска, що Вільгельмъ маѣ заѣхати ся въ осени въ царемъ. Зъѣздъ маѣ вбдбути ся въ Ливадіи, куды прибуде цѣсарь зъ Царгороду и буде два днѣ гостемъ царя.

Чи обовязанй ц. к. урядники староства знати законы?

Таке питанє мимоволѣ мусять задавати собѣ горожане Теребовельщины. Бо:

1. Староста не допускавъ кблькохъ нововыбраныхъ начальникбвъ громадъ, Русинбвъ, де перше були вбйты латинники, до зложеня присяги и обнятя урядованя, хотяй нѣ противъ переведеныхъ выборбвъ, нѣ противъ уконституованя рады не вношено нѣякого протесту [въ Рбздяныхъ, въ Тютьковѣ].

2. Староство не вглядало въ предложену собѣ листу выборчу, що пбсля неи число радныхъ повинно бути ббльше, абы опбсля мати догбдну ключку до розвязаня ново-выбраной рады [въ Острбвци].

3. Комісарь староства интерпретувавъ §. 11 а) закона выборчого для сѣльскихъ громадъ въ той способѣ, що каранымъ за провины сповненй изъ корыстолюбности позвалявъ за повномочіемъ голосувати [въ Острбвци].

4. Хотяй прийшла вбдмовна вбдповѣдь протестуючимъ [въ Зубовѣ], староство не доручило громадѣ вбзвання до уконституованя рады громадскои.

5. Староство жадае коштбвъ комісіи при выборахъ громадскихъ, ще й грозить пбсланцемъ карнымъ, хотяй нѣ зверхность нѣ рада громадска комісіи не жадала, а тблько деякй громадане лично и письменно просили, щобы тымъ пбддобритись присутному комісареви [въ Острбвци].

6. Комісарь не знае, що 16 голосбвъ есть ббльше якъ 6 голосбвъ и тымъ фальшиво проголошено результатъ голосованя при доповняючихъ выборахъ до рады державнои въ Романбвцѣ.

На-разѣ подаемо отсихъ шѣсть цвѣтокъ. [На другій тыждень прийде друга порцїйка]. Додамо хиба, що вбдъ п. комісаря [зъ роду Русина але теперь вже и на латинъскій обрядъ перейшовъ] не домагаемось патріотизму, а лише справедливости и трошки ббльшого вглубленя въ дотычнй законы.

До побаченя.

НОВИНКИ.

— Нинѣ принесла Wiener Ztg. розпорядженє цѣлого міністерства зъ д. 19 с. м. завѣшуюче дѣяльность судовъ присяглыхъ въ округахъ судовъ окружныхъ въ Ярославѣ, Новомъ Санчи и Тарновѣ вѣдъ дня оголошеня того розпорядженя ажь до дня 30 червня 1899 р., а то для злочиновъ: публичного насильства черезъ ушкоду чужои власности §§. 85 и 86. вѣдналу §§. 166–169, крадежи §§. 171 176 и рабунку §§. 180–195 з. к.

— Заповѣджене на день 18 с. м. мѣсцеве вѣче въ Немировѣ вѣдбуло ся вѣдъ голымъ небомъ безъ мѣякои перепоны. Вправдѣ посторонныхъ людей не було, але за те немировскихъ Русинѣвъ, господарѣвъ зѣ своими жѣнками и дѣтьми, зѣбрало ся по-надъ двѣ сотки. Р ферати зацѣкавили притомныхъ, якъ се доказувала послѣдувавша дискусія. Вечеромъ вѣдбувъ ся похѣдъ зъ лѣхтарнями величаво. Народу було по надъ пять сотокъ. Руска пѣсня залунала и зъ сотокъ грудей широко по земли и высоко вѣдъ облаки, звѣщаючи всѣмъ, що теперь вже мѣякѣ запоры не въ силѣ здержати поступу рускаго житя! По закѣнченю походу всѣ одушевлени вернули домовъ на спочинокъ. Отся коротка звѣстка о немировскомъ мѣсцевомъ вѣчу най вы статчить за ширшу. На ширшу звѣстку треба було посторонного чоловѣка. — *Мѣщанинъ.*

— Дня 21. н. ст. серпня с. р. вѣдбуде ся въ Рожнѣ великомъ повѣту косовскаго гуцульске вѣче зъ слѣдуючими рефератами: 1) політичне положене галицкои Руси [сей рефератъ обнявъ пос. д-ръ Теофіль Окуневскій], — 2) о выборахъ до тѣлъ автономічныхъ, — 3) народна просвѣта, ея потреба и користи, — 4) рефератъ економічный.

— Выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты“ въ Балинцяхъ (пов. коломыйского) мае честь повѣдомити Вп. Родимцѣвъ, що дня 28 н. ст. серпня (въ недѣлю по Успенію) вѣдограютъ члены аматоры комедію зъ сѣльского житя „Бувало а нинѣ“ въ 5 вѣдслонахъ, а на закѣнчене вѣдспѣвае хоръ мѣсцевый кѣлька утворовъ музикальныхъ. Початокъ о годинѣ 7½ вечеромъ. Дохѣдъ призначеный на справленє приборовъ театральныхъ. Упрашае ся Вп. Родимцѣвъ о численну участь. Особныхъ запрошень не высилае ся. [Прочій рускій часописи просять ся о повторене сего оповѣщеня.]

— Загальни зборы членовъ Товариства для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ вѣдбуде ся дня 1 н. ст. вересня с. р. по слѣдуючій програмѣ: 1) о 9½ год. рано св. литургія за упокій душъ бл. п. членовъ Товариства, 2) о 2 год. пополудни вѣдкрытє зборовъ въ комнатахъ Товариствъ, — 3) справозданя Рады надзираючои, Дирекціи, Комісіи контрольнои и затвержене білянсу, — 4) внесеня Дирекціи на отворене складу Товариства у Львовѣ, — 5) внесеня членовъ, — 6) льосованя 35 премій для церквей и братствъ, членовъ Товариства. — Въ Самборѣ дня 17 серпня 1898. Вѣдъ Рады надзираючои *о. Лесь Щавиньскій* предсѣдатель, *о. Вас. Скобельскій* секретарь.

— Роботы при Преображенськѣй церквѣ [при „Народномъ Домѣ“] у Львовѣ вже цѣлкомъ покончени. Стѣны сохнуть, а великій престолъ вже уряженый. Дверѣ голови мають буги окрашени розетами; побочни вже выставлени; також кѣлька вѣконъ мае встанити ся. Малярь-артистъ п. Конистиньскій зачавъ малювати образъ Преображенія Господнього, чотири метры высокій. Дзвоны рѣшножъ въ роботѣ. Всѣ дотычни роботы скѣнчуть ся въ осени и здае ся, що дня 2 н. ст. грудня [яко въ день вступленя на престолъ цѣсаря Франць Іосифа I.] вѣдправить ся перше богослуженє.

— Зарядъ „рускои Бурсы въ Бережанахъ“ подае до вѣдомости интересованыхъ, що принятє питомцѣвъ наступить ажь по 25 серпня, вѣдтакъ поданя сейчасъ будуть доручени петентамъ.

— Зъ Глиняны пишуть намъ: Въ память сегорѣчного цѣсарского ювілея постановили наши мѣщане прикрасити иконостасъ въ вбудованѣй передъ трема роками зъ твердого матеріялу новѣй церквѣ, а выконанє тои роботы вѣддають товариству рускихъ малярѣвъ у Львовѣ, делегатъ котрого п. Корнило Устіянович перевѣвъ минулои недѣлѣ переговоры зъ вѣдпоручниками мѣщанъ. Товариство рускихъ малярѣвъ одержить 2200 зр., котри будуть зложени дорогою добровѣльныхъ складокъ. Жертвы плывуть обильно. До сего часу жертвували: браття Микола и Стефанъ Бунды по 200 зр., дочка Стефана Бунды Анна Тузъ 200 зр., Анна Шульгова 100 зр., Катерина Дичкова 200 зр., Анастасія Тузова 100 зр., Анна зъ Марковичѣвъ Балтаровичъ 200 зр., Анна Борочакъ 200 зр. Покрытє цѣлои сумы коштовъ запевнене. Въ такій отже способъ, жертвами майна громадженого черезъ довгій лѣта въ тяжкѣй праци, середъ недоспаныхъ ночей та въ кровавомъ потѣ — двигае рускій нарѣдъ памятникъ въ славу Бога та своего монарха. Честь Вамъ, почтенни жертводателѣ, слава рускимъ жѣнкамъ, що свою кервавицю зложили на народномъ жертвеннику! Ступайте дальше и нѣколи не звертайте зъ дороги честногъ народныхъ, а здобудете лучшу долю и станете примѣромъ для тысячѣвъ вашихъ братовъ. Борѣте ся, поборете вамъ Богъ помагае!

— **Вѣсти зъ Моршина.** Пароxъ Довгого и Моршина, о. Богдаръ Кирчовъ, по тримѣсячнѣй подорожи зъ тяжко хорою женою по Востоцѣ, вернувъ дня 17 н. ст. серпня с. р. назадъ до своихъ парохіянъ и дня 18 с. м. мавъ богослуженя въ обохъ своихъ церквахъ, въ Довгомъ и Моршинѣ. У вѣдповѣдныхъ проповѣдяхъ повитавъ вѣнъ своихъ парохіянъ и вноснвъ многолѣтя въ 50-лѣтнѣй уродины Є. В. цѣсаря. Надъ Моршиномъ, именно надъ христіяньско-громадскими выборами въ Моршинѣ добрый душпастырь мусѣвъ заплакати. — Купелевый сезонъ въ Моршинѣ зближае ся поволи до кѣнца. Вѣдъ часу до часу выѣздятъ зъ-вѣдси всѣ, що вже черезъ кѣлька тыждневъ уживали тутъ пѣдгѣрского здорового воздуха и моршиньскихъ купелевъ. Вѣдъ тыждня гостить ту п. Шипайло, начальникъ суду въ Меднничахъ. Новій гостѣ все ще прибуваютъ, но купелевый сезонъ потревае тутъ найдальше до 10 ого вересня, бо на тутешнѣмъ Пѣдгѣрю зачинае ся осѣнь с оро Тожь и насъ, Львовянъ, надѣйте ся у Львовѣ вже небавомъ. — Въ тутешныхъ купеляхъ бавила мѣжь иншими панѣ Колодницка зъ сыномъ, властителька бѣльшои посѣлости въ Кожичахъ коло Янова. Згадуемо тутъ о нѣй радо, бо она и ея сынъ прихильни нашѣй народности и обое не лишь читали наше „Дѣло“, но и прилюдно розговорювали тутъ зъ Русинами и Русинками гарно по украиньски. Видно, прибувши сюды недавно зъ Украины, не присвоили собѣ ще галицко польского шовініяму. — *Гр. Вр.*

— **Баландюковско-жидовскій выборы въ руско христіяньскѣй громадѣ.** Вже знаете, честнѣ христіане, баландюковске „obwieszczenie“ о выборахъ въ рускѣй громадѣ села Моршина. Теперь звольте донѣдати ся, кого до громадскои рады выбрали громадяне сего села, де до теперь господаривъ за раду и громадску зверхность звѣстный загально писарь-дякъ Баландюкъ. Въ змовѣ зъ деякими приятелями жидовъ и жидовскои „паруки“ та при помочи выборчого комісаря, що то вельми легально мѣвъ переводити выборы въ хосенъ мойсеевого племени руско-христіяньску громаду Моршина обдаровано радою, у котру въ баландюковско-еврейскій способъ увойшли всѣ три жиды, якѣ проживають въ Моршинѣ, а именно посессоръ Іойна Екштайнъ и оба шинкарѣ „wódki, piwa, miodu i wina“ Вольцьо Біштокъ и Шльома Акерманъ Посессоръ Іойна Екштайнъ пѣслявъ свою пѣдводу до стрыйского ц. к. староства, привезъ до себе выборчого комісара, погостивъ его гарненько и порадивъ ся зъ нимъ, якимъ бы способомъ весь моршиньскій Израиль мѣгъ заѣдати въ баландюковскѣй радѣ. И урадили. На диво-чудо оголосивъ ц. к. комісарь, що треба коло выборче выбирало одного, а перше ажь двохъ приятелѣвъ Баландюка, та що на 12 членовъ гѣвъ-аналфабетовъ буде трехъ письменныхъ и до всѣляких гешефтовъ способныхъ синовъ Израиля. И отъ, по баландюковскомъ „обвещенію“ маемо вже въ Моршинѣ и баландюковско-жидовску раду громадску. Та на лихо цѣлому сему жидовскому „гешефтови“ честнѣйшѣ громадяне села внесли протестъ, куды належить, а самъ Баландюкъ взявши зъ собою чужу жѣнку зъ грошми, выбравъ ся нѣчью кудысь тамъ у свѣтъ за очи — чи не въ Золочѣвщину? Но мимо того весь лѣпшій христіяньскій свѣтъ Моршина жалуе руско-христіяньску громаду, що дала закинти зъ себе и говорить, що нѣякe мазурске село нѣколи не зробило бы собѣ подобнои ганьбы — *Небаландюкъ.*

— Въ 8-клясовѣй школѣ СС. Василіянокъ въ Яворовѣ зачинае ся школа вѣдъ 1 н. ст. вересня. Въ 8-бій класѣ будуть панночки учитись крою суконь, а кромѣ того для укѣнченыхъ панночокъ, сли собѣ того котра желае, може бути тримѣсячный курсъ крою суконь. — *Ольга* настоятелька М. Ч. С. В. В.

— **Огнѣ.** *Въ Стремильчи* повѣту брѣдского выбухъ дня 12 с. м. огонь о 6 годинѣ вечеромъ и 11 господарѣвъ погорѣло зѣ всѣмъ зборомъ; всѣ були обезпеченѣ. Церковь и цѣле село були въ великомъ небезпеченьствѣ, але чотири сикавки здержали огонь. Двѣ сикавки були зъ заграницѣ [одна зъ Берестечка зъ козаками а друга зъ громады Мервы]. Також оперували сикавка зъ сусѣдной громады Миколаева и мѣсцева.

— **Для письменныхъ людей на селѣ.** При галицкихъ округахъ будовничихъ е опороженѣй посады для дорожниковъ. Поданя треба вносити до намѣстництва до кѣнця серпня 1898. Информацій въ тѣй справѣ удѣляе кожде староство. Нашій люде повинній о тѣй посады старатись, бо инакше заберуть ихъ чужій.

— **Зъ Рудокъ пишуть намъ:** Зъ нагоды перенесеня ц. к. адъюнкта податкового п. Володимира Юркевича [сына рускаго священника въ Роздолѣ] зъ Рудокъ до Винникъ, була гадка, щобы при вѣдъѣздѣ попращати его вечеркомъ. Але коли п. Юркевичъ высказавъ бажане, щобы замѣсть вечерка для него запомогти Руску Бурсу въ Новомъ-Санчи, то гадку о вечерку залишено, а зѣбраныхъ наразѣ 5 зр. 20 кр. пересылаемо на руки Адміністрациі „Дѣла“ для передачи дотычному комітетови. [Згадану суму наша Адміністрація одержала].

— **Зъ Болехова пишуть намъ:** Случайно переѣзджаю на Спаса и цѣсарскій уродины черезъ Болеховъ и бачу: въ чисто-рускѣй околици всюды, не лишь по урядахъ але и по приватныхъ домахъ, на склепахъ, гостинницяхъ написи самій польскій, и на ратуши болеховскомъ вывѣшено хоругви польскій, пацскій, одну чорно-жовту, а рускои анѣ одноі! Що-жь Русины на те? — *Переѣзжій.*

— **Памятникъ царя Александра III.** буде вѣдслоненый д. 28 с. м. зъ великимъ торжествомъ въ Москвѣ. Управа мѣста Москвы жертвувала 50.000 рублѣвъ на выдатки сполученій зъ тымъ торжествомъ, а купцѣ московскій зѣбрали 500.000 руб. на добродѣйній цѣли. На торжество прибуде царь Миколай II. зъ царицею и зъ цѣлымъ двороиъ, а також будуть заграничній князѣ и представителѣ. Шляхта губерніи дасть въ честь царя величавый обѣдъ.

— **Дрѣбній вѣсти.** Для погорѣльцѣвъ въ Скалатѣ жертвувавъ цѣсарь зъ приватныхъ своихъ фондовъ 4.000 зр. запомоги. — Въ Миколаевѣ повѣту брѣдского утопивъ ся дня 10 с. м. Данило Вѣтюкъ, 12-лѣтный хлопець, сынъ гуменного, нѣмый зъ уродженя, купаючи ся въ рѣчцѣ Сидоловцѣ. — Въ ночи 18 ого с. м. дѣставъ ся на зелѣзничѣмъ дворци въ Слотвинѣ пѣдъ колеса поѣзду мабуть черезъ необережность урядникъ Бирскій, занятый службою нѣчною. Нещасный мае сѣмь глубокихъ и небезпечныхъ ранъ, а до того и встрясъ ся мозокъ. Надѣя на уратованя его майже выключена. — Дня 17 с. м. о 6 годинѣ вечеромъ вѣдобрала собѣ житя черезъ повѣшене на власнѣй крайцѣ въ арештахъ суду отинійского 17-лѣтна дѣвчина, Юстина Соловчукъ зъ Голоскова, що була въ арештѣ слѣдчѣмъ зъ причины злочинну крадежи. Денатка пробувала ще въ листопадѣ мин. року вѣдобрати собѣ житя въ сей самъ способъ въ арештахъ суду тысменицкого, однакъ тогдѣ ея перешкоджено. Причина самоубійства имовѣрно глубоке вѣдчутя низького упадку, до якого спроваджено ея черезъ звербованє до дому публичного.

Берґера медичий и гігієнічий мыла вѣдъ року 1868 въ що разъ бѣльшомъ уживаню и здобули собѣ вступъ до найдальшихъ краѣвъ. Цѣлюща сила и дезинфекційне дѣланє Берґера смолового мыла по тысячь разъ выпробований. ґліцериново-смолове мыло Берґера приймае ся до щодневного ужитку. Медичий и гігієнічий мыла Берґера можна дѣстати у всѣхъ аптикахъ австр. уг. монархіи и заграницѣ. Кожда штука заопатрена звѣсною маркою охоронною.

— Звертаемо увагу на умѣщеный въ нинѣшномъ числѣ „Дѣла“ анонсъ ново-отвореного Магазину модныхъ товаровъ Фердинанда Гітлера при ул. Галицкѣй ч. 20.

Посмертнѣ — ∓ — оповѣстки.

О. Емилій Ковальскій, пароxъ въ Акришорахъ, деканата пѣстиньского, упокоивъ ся дня 10 н. ст. серпня с. р. въ 54 роцѣ житя а въ 22-бомъ священьства. В. е. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 20 серпня. Wiener Ztg. оголошуе розпорядженє міністра фінансовъ въ справѣ заведеня новыхъ марокъ стемплевыхъ, котрѣ мають служити до побору податку вѣдъ продажи ефектовъ. — Инше розпорядженє оголошене въ урядовѣй часописи вѣдносить ся до установленя повѣтового суду въ Вашковцяхъ на Буковинѣ.

Вѣдень 20 серпня. Зъ днемъ 1 вересня буде управильнене становиско женщинъ працюючихъ въ державнѣй службѣ, примѣромъ при почтахъ, телеґрафахъ и т. п. Женщины занятѣ при почтахъ будуть становити окремый статъ державной службы.

Пештъ 20 серпня. Опозиційни часописи угорскій выступають противъ того, що вѣдручне письмо цѣсарске въ справѣ памятковыхъ медалѣвъ не контрасигновано жаднымъ угорскимъ міністромъ, и заповѣдають зъ тои причины интерпеляцію въ соймѣ.

Парижъ 20 серпня. Укѣнчено новый 6000 кільометровъ довгій кабель, котрый лучить Францію зъ Америкою. Кабель выходить зъ Брестъ а кѣнчить ся въ Капъ Кодъ и творить найдовше сполучене телеґрафічне Америки зъ Европою.

Парижъ 20 серпня. Вѣйсковый губернаторъ Парижа генералъ Цурлінденъ именувавъ вѣйскову раду слѣдчу для справы Естергазого. День, коли та рада мае зѣйти ся, ще не установленый. Членамъ рады вызначено тыждень часу для розслѣдженя актовъ.

Берлинъ 20 серпня. Комерціяльный радникъ Кренертъ, властитель книгарнѣ Котты, мавъ умовити ся зъ родиною Бісмарка о речинець, въ котромъ мають появити ся памятники Бісмарка. Накладъ мае выносити 200.000 примѣрниковъ. Тѣ памятники появлять ся також въ кѣлькохъ инших языкахъ.

Мадритъ 20 серпня. Генеральнѣ выборы до парламенту вѣдбудуть ся 11 вересня.

Лондонъ 20 серпня. Кружить поголоска, що пѣдъ Манілею прийшло до борбы мѣжь американьскимъ вѣйскомъ и повстанцями.

Букарештъ 20 серпня. Румуньске правительство намѣрне перевести радикальну реформу торговлѣ зѣбожемъ черезъ заведене зѣбожевыхъ магазиновъ на всѣхъ значнѣйшихъ стаціяхъ зелѣзничихъ. Окромъ того будуть установленѣ запоручѣнѣ державою свѣдоцтва складовѣ, котрѣ буде можна предкладати на продажъ заграничнымъ купцямъ.

Вашингтонъ 20 серпня. Правительство загадуе розпочати будову 15 новыхъ кораблѣвъ военныхъ и бѣльшого числа вѣйсковыхъ кораблѣвъ транспортовыхъ. Кошты будовы вынесуть 50 міліонѣвъ долярѣвъ, зъ котрыхъ правительство выплатить безпроволочно 20 міліонѣвъ.

Гонконъ 20 серпня. Кождого дня вѣдплывае до Манілѣ много торговельныхъ кораблѣвъ. Надѣють ся великого ожывленя торговельного руху.

При змѣнѣ мѣсяця просимо о **вѣдновленє передплаты** и при сѣй нагодѣ пригадуемо дотычнымъ Вп. читателямъ о **выровнанє залеглостей**, щобы мы не були приневолени, зъ слѣдуючимъ 13-ымъ с. м. дальшу высылку часописи застановити.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На ювілейну Бурсу ремѣсничу прислано на руки нашои Адміністрациі о. Ипол. Погорецкій зъ Бродокъ 5 зр., котрѣ ласкаво зложили на ього руки три панѣ зѣ Львова, а то: Вп. панъ Франкенбушъ вдова по майорѣ 3 зр., панѣ Грушковска 1 зр. и панна Волосъ 1 зр.

На вѣдновленє церкви парохіяльнои въ Вертелцѣ въ честь 50-лѣтного юнілея панованя Є. Вел. цѣсаря Франць Іосифа I. зволили ласкаво пожертвувати: Вндѣлъ повѣтовый въ Бродахъ 20 зр., п. Янъ Ясѣньскій властитель млына 5 зр., Иванъ Шевчукъ гаѣвый 1 зр., Иванъ Дѣдушокъ зъ Вертелки 1 зр., Адміністрація вѣдъ Вблаг. Володимира графа Дѣдушицкого свою шесту часть 61 зр. За тѣ щедрѣ дары складае пѣдписаный въ имени комітету приходского щире спаси-Бѣгъ! *Яковъ Зробекъ* пароxъ.

Зъ Судовои-Вишнѣ подяка: Дня 18 грудня 1897 згорѣла церковь Преображеньска въ Судовѣй-Вишни, а днесь при помочи руского народу а передовсѣмъ Впр. Духовеньства всѣхъ трехъ Епархій станула нова церковь мурована, крыта бляхою. Въ протягу нѣвъ року довершила судово-вишеньска громада при помочи Божѣй велике дѣло, а тымъ бѣльша для нея заслуга, бо церковь вымуровано безъ конкуренціи. Першу помѣчь по пожарѣ подало намъ неоцѣнене товариство асекураційне „Дністеръ“, выплативши до десяти днѣвъ асекурацію 1.950 зр. А на нашу вѣдозву поспѣшили зъ датками слѣдуючій Р. Т. Добродѣе пп.: Желеховскій ветеринарь мѣсцевый 1 зр., панѣ Анеля Мазикевичъ 10 зр. 50 кр., панѣ Н. Кондрацка 16 зр., п. Григ. Бабикъ ц. к. жандармъ зъ Нового-Санча 2 зр., о. Анастасій Лотоцкій пароxъ въ Тростяници 70 кр., о. Т. Кинасевичъ пароxъ въ Волковѣй 2 зр., о. Е. Кушикъ пароxъ въ Ольховци 2 зр. 50 кр., о. В. Черницкій деканъ въ Сѣнци белскомъ 1 зр., Хв. Тов. „Союзъ“ въ Перемышли 29 зр., о. Ілія Маковей пароxъ въ Солинцѣ 1 зр., о. Діон. Гудзьо пароxъ въ Пятковѣй 2 зр., о. Чайковскій пароxъ въ Бѣтли 1 зр. 50 кр., о. А. Виковичъ пароxъ въ Княжполи 1 зр. 60 зр., Вел. гр.-к. урадъ парох. въ Рудѣ нецкѣй 50 кр., о. Голіянъ пароxъ Риботичъ 5 зр., о. Т. Савула пароxъ Дмитровичъ 3 зр., о. П Стукачъ пароxъ въ Тѣснѣй 6 зр. 80 кр., о. А. Габла пароxъ въ Коростенку 1 зр., о. В. Калужницкій пароxъ въ Издебкахъ 1 зр. 50 кр., о. В. Дуркотъ пароxъ] въ Калиници 50 кр., о. Левъ Лазуркевичъ пароxъ Беньковои-Вишнѣ 1 зр. 50 кр., ч. Громада Туриньско 1 зр., о. І. Дриманичъ пароxъ Волицѣ 2 зр., о. Д. Ортиньскій пароxъ въ Гордини 2 зр. 50 кр., о. Т. Лисякъ пароxъ въ Должневѣ 2 зр., о. Мащакъ пароxъ въ Потуторахъ 2 зр. 61 кр., о. Левицкій пароxъ Нагорець 2 зр. 60 кр., о. І. Федоновичъ пароxъ въ Крупци 1 зр., о. С. Кульматицкій 3 зр. 80 кр., о. М. Шатиньскій пароxъ въ Тирявѣ сольнѣй 2 зр., о. Ю. Кашубиньскій 1 зр. 20 кр., о. Левъ Таворскій пароxъ Корманичъ 1 зр. 5 кр., о. І. Пастернакъ пароxъ въ Тылявѣ 2 зр., о. Ант. Барновичъ пароxъ въ Луковомъ 1 зр., о. В. Збудовскій пароxъ въ Новосѣлкахъ Яловецкихъ 1 зр., о. Ю. Гладиловичъ пароxъ Любачева 5 зр., о. Ем. Менциньскій пароxъ въ Купновичахъ 1 зр. 50 кр., гр.-кат. урадъ парох. въ Иванчанахъ 2 зр., о. Левицкій пароxъ въ Мостискахъ 3 зр. 40 кр., о. Теленъ пароxъ въ Ожомли 1 зр., о. Папъ пароxъ въ Тулиголовахъ 6 зр. 83 кр., о. Г. Левъ пароxъ Бортятина 7 зр., гр.-к. урадъ парох. въ Страдчи 1 зр. 87 кр., о. Т. Крушиньскій въ Старомъ мѣстѣ 4 зр. 68 кр.; о. Г. Купчиньскій пароxъ въ Кадлубискахъ 6 зр., о. С. Поляньскій пароxъ въ Тиличи 1 зр., о. П. Матковскій пароxъ въ Сновичу 5 зр., о. П. Петрицкій пароxъ въ Колоколинѣ 2 зр. 5 кр., о. І. Крушиньскій 8 зр. 91 кр., о. П. Гаранюкъ пароxъ въ Осталовичахъ 1 зр., о. Папъ въ Цвѣржи 4 зр., о. І. Моравскій пароxъ въ Кривомъ 1 зр., о. І. Дашкевичъ пароxъ въ Тустановичахъ 5 зр., ч. Адамъ Осіо, вѣйтъ изъ Стоянець 1 зр. 50 кр., о. А. Гриневецкій пароxъ въ Мельничи 50 кр., о. І. Щуровскій пароxъ въ Струтинѣ выжномъ 2 зр., о. М. Жарскій пароxъ въ Стронатинѣ 1 зр., о. Н. Рудницкій пароxъ въ Ябловцѣ 1 зр., о. Тонгарскій пароxъ въ Ластовкахъ 55 кр., о. Д. Саветунъ 1 зр., о. С. Заяць пароxъ въ Ходоровѣ 50 кр., о. В. Филиповскій пароxъ въ Беньковцяхъ 2 зр. (*Кон. буде.*)

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґа, тасьмы мірничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.



Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Отворене льокалю.

Маю честь завѣдомити Впов. Р. Т. Публику, що зъ днемъ 20 с. м. отворивъ я ново **зъ комфортомъ уряджену Реставрацію и Пиварню пільзеньску** при ул. Академичній ч. 10 [давнѣйше цукорня Ф. Гросса]. 315 1—1

Поручаючись ласкавымъ взглядамъ зъ найглубшимъ поважанемъ

Исидоръ Веберъ.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Вино испаньске зъ Пепсиною, єдине средство противъ нестравности и диспепсіи. Цѣна бутильки 3 корони.
Вино Condurango пептонове. Дѣлає знаменито въ нежитахъ жолудка и кишокъ. Цѣна 3 корони. 8

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 276 257—7

ЛИПЪ

въ реставрація НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улица Трибунальска ч. 12 дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣжий легня	12 „
Фдячки	12 „
Ножка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що почувають зъ моєи реставрація, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вино по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все сѣжа, въ великій выборъ отравъ и напиткѣвъ звоснотрена кухня.

79 183—7 Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

Найлучшою водою до питя

при небезпечности епідеміи є въ такихъ выпадкахъ часто выпробованый, повагами въ медицинѣ все припоручуваный



натуральна алькалічна щава

Она є цѣлковито вѣльна вѣдъ органічныхъ субстанцій и надає ся особливо въ мѣсцяхъ зъ нешевною водою криничною або проводовою за найздоровѣйшій напитокъ. Х.

Вже выйшовъ
новый накладъ
МОЛИТВЕННИКА
выданого „Просвѣтою"

въ народній мовѣ, великій и догѣдного формату обѣймаючій 757 сторінъ друку, найкращій зъ всѣхъ такихъ Молитвенникѣвъ.

Молитвенникъ сей мѣститъ въ собѣ: I.) Молитвы щоденній ранній и вечѣрній. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечерні, б) зъ Повечерниці малои, в) зъ Повечерниці великои, г) зъ Утрені, д) Литургія св. Іоана Золотоустого, е) моденя за ев. Церковь, ж) Молитвы въ часѣ св. Литургія. III.) Тайны покаяния и преся. Евхаристія. IV.) Молитвы для рѣзного вѣку, стану и въ рѣзныхъ потребахъ. V.) Молитвы въ часѣ Великого посту. VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичній, в) Святыхъ. VII.) Молитвы споручений зъ вѣдпустами. VIII.) Акаѳисть до а) Ісуса Христа, б) Преся. Богородиці, в) св. Отця Николая. IX.) Зъ Недѣлна до преся. Богородиці. X.) Тропарѣ, кондаки, богородичній и прокимены а) недѣльній, б) щоденній, в) на празники Господскій, Богородичній и Святыхъ, г) на деякій потребы. XI.) Коляды и инший пѣсни церковній. XII.) Таблицю пасхальну.

Сей Молитвенникъ дѣстати можна въ канцелярія товариства „Просвѣта" и въ книгарни Ставропатійскій по такихъ цѣнахъ:

I. На звычайнѣмъ папери:

1) Молитвенникъ брошурованый . . . 60 кр.
2) оправленый цѣло въ полотно зъ золоченями и вѣдтисками зѣ шабатурковою 90 кр.
3) оправленый цѣло въ шкѣру зъ золоченями и вѣдтисками зѣ шабатурковою 1·20 кр.

II. На великовѣмъ папери:

4) брошурованый . . . . . 70 кр.
5) оправленый якъ подъ 3) зъ додаткомъ золоченыхъ берегѣвъ . . . . 1·60 кр.

Замовляючій поодиноко Молитвенники зволять присылати 20 кр. на оплату почты.

---

3 або 4 ученикѣвъ

шкѣлъ гімназіяльныхъ, або реальныхъ знайдуть умѣщене на станцію и харчь зъ родительскою опѣкою въ урядничѣй родинѣ.

Львѣвъ, ул. Коперникѣвъ ч. 1, поверхъ 3, дверѣ ч. 63—65.

Для Сянока и околицѣ.
Ново отвореный
Магазинъ новостей
для Панъ и Панѣвъ
подъ фірмою
Иванъ Дзєвоньскій
въ Сяноцѣ
при ул. 3-ого Мая ч. 26 и 27 побѣчь торговлѣ п. Малявера

поручає ся ласкавымъ вельми взглядамъ Вповн. Мешканцѣвъ мѣста и околицѣ, поручаючи товары свѣжій по цѣнахъ можливо найнижшихъ, а именно: Сорочки мужескій, ковнѣры и манжеты 5 раздвъ складаній (тутъ незнаній), красній краватки, спинки до сорочокъ и манжетѣвъ, падички, парасолѣ, кальошѣ правдиво россійскій, куфры и торбы до подорожи, парфумы, миделя, правдиву воду кольоньску, зубки, гребѣне, щѣтки, пулярсы, пашфросницѣ, портмонетки. — Великій выборъ канвъ, волѣчокъ, шовку, бавовны D. M. C. до гафту и пончѣхъ, прибори до шитя и крайцства жѣночого, воальки, стяжки, оксамітки, коронки и т.п.

РУКАВИЧКИ прятскій glacé, даньскій, сернячій и оленевій.

Великій выборъ забавокъ для дѣтей. 316 1—6

[*Бюро оголошень „Импресса"*].

ДРОТЪ кѣльчастый цинковый до огороджень по зр. 4·00 за 100 метрѣвъ. Тонбрицѣ лѣсовій до значеня деревъ (зъ двома довдѣлными буктами) по зр. 6,

поручає ПЕТРО ХШОЙСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Фабричный складъ
Sheffield-скихъ бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII, Feldgasse 10.



Оригінальній англійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглубленошлюфованій, вымострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглубленошлюфована зр. 1.50 а ½ вглубленошлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высилка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подикъ зъ *одного дня*:

Прошу прислати ще 5 орік. англійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно присланными я вповнѣ вдоволеный. Куповичъ 28/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрій. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малѣвъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичъ парохъ. 54 27—7

Подѣбно пишуть Вел. Отцѣ:
23/10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.
23/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.
23/10 1897 О. Поляньскій, парохъ Юровець.
23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладчина и много иншихъ о собѣ зъ рѣзныхъ кругѣвъ.

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русиновъ
Цѣна 1 зр.

Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта."

Родичамъ, шукаючимъ умѣщеня въ Черновцяхъ для своихъ дорослыхъ-ученицъ, можу поручити тамъ порядный и честный дѣмъ. Фортепянъ въ мѣсци — *Александеръ Стефановичъ* катихитъ въ женьскій учит. семинарія львѣвскій [мешкає до 28 с. м. въ мѣстѣ Кутахъ, куды треба листы адресувати.]

Правдивій золотій на срѣблѣ вальцованій
Мужескій и жѣночій перстенъ

Кожда штука ц. к. урядово пробована, зъ имітаціями каменичкѣвъ брилянтѣвъ (величный блескъ), рубінѣвъ, гуркусовъ, котрій вѣдъ правдивыхъ годѣ вѣдрізнити. За довготреваючу тривкѣсть 5-лѣтня гарантія.



Нr. 1. Перстень зъ имітацією брилянта **1·60 зр.**

Нr. 2. Перстень зъ имітованымъ туркусикомъ **1·80 зр.**



Нr. 3. Перстень зъ имітацією брилянта **1·60 зр.**

Нr. 4. Перстень зъ великимъ имітованымъ брилянтомъ **2·20 зр.**



Нr. 5. Перстень зъ имітованымъ сафіромъ и брилянтами **1·80 зр.**

Нr. 6. Перстень зъ 6 имітоваными брилянтами **1·60 зр**

Поясъ накерковый высшане до подамъ моды.

Имітованій заушницѣ (к льнѣ) брилянтовій въ оправѣ золотій double вѣдъ 3 до 6 зр.

Брошки вѣдъ 4 до 10 зр.

Высылка за попередною пересылкою належитости або за послѣплатою.

A. Rix & Bruder
Wien II/2, Praterstrasse 16

Коли не подобаєсь, змѣняє ся або грошѣ звертає ся. 317 1—6

Новоотворений
МАГАЗИНЪ ТОВАРОВЪ МОДНЫХЪ
подъ фірмою:
ФЕРДИНАНДЪ ГІТЛЄРЪ
у Львовѣ, улиця Галицка число 20

поручає въ великѣмъ выборѣ

коронки, ленты, пасмантерія, ґазы, крепы, шовковій матерія, саксоньскій дамскій и дѣточій панчохи, корсеты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковій, шовковій, батистовій и дреліховій, вахлярѣ изъ струсихъ перъ.

Всякій принадлежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.

Замовлена въ провінція полагоджують ся вѣдъ ворною почтою. 399 6—20

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. зем.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купує и продає
всякій паперы цѣнній и МОНЕТЫ
по найдешевшѣмъ курсѣ деннѣмъ не числячи нѣякои провізіи.

Контора вымѣны и вѣддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковѣмъ.

374 [2]

Подяка.

Дня 26 червня с. р. закѣнчила туземну вандрѣвку, по довгѣй недузѣ, въ 84 роцѣ жит., наша Мати, Бабка и Прабабка бл. п. Сузанна Горбачевска, вдова по бл. п. о. Северинѣ Горбачевскѣмъ гр. кат. пароху, въ Кудринцяхъ.

Въ тѣмъ смутку мали мы бодай тую вѣдраду, що щирій други а въ особенности о. Литвиновичъ зъ женою часто насъ вѣдвѣдували и розраду давали. Тожь приймѣть Вповажаній Добродѣе сердечну подяку за память такъ на бл. п. Сузанну, якъ и на насъ, тымъ бѣльшу, що хотяй недовго тутъ пробуваете, а таку сердечнѣсть оказали-сте.

Не менше щире спаси Бѣгъ и сылаємо Всечестнѣйшимъ Отцямъ: Грибовичу зъ Давинички, Генкевичу зъ Устя, Смольному зъ Пивнѣвець, Сѣменовичу зъ Волковеть, Свариченскому зъ Задѣся, Балькови зъ Турильча, Левицкому зъ Скалы, Д-ру Полінцѣ за надгробне слово, Чапланьскому, Ольшевскому, Васильянамъ зъ Михалѣвки и Кучурѣ зъ Давинички за безкористовну вѣдправу чина погребенія.

Дякуємо такожь Честному Панъству, що вѣдпро-вадили бл. п. Сузанну на мѣсце вѣчного супокою, и Честному Братству церковному за помѣчь въ звеличаню похорону.

Въ Кудринцяхъ дня 11 серпня 1898.

Ерастъ Горбачевскій сынъ, *Ева Брилиньска* донька, *Максимъ Брилиньскій* внукъ, *Софія Левицка* правнучка, *Антономъ Левицкій* внукъ. 313 1—1

„THE GRESHAM"

Найстарше и найбогатше Товариство обезпеченя на житє въ Лондонѣ.

Найнизша премія Велика дівіденда.

Информацій удѣлня, проспекты и тарифы розсылая franco.

Антоній Кофлеръ 307 5—10
у Львовѣ, улиця Браєрівска число 14

Голляндско-Американьска лінія



зносины пароходами разъ або два на тыждень зъ **Роттердаму** до **Нью-Іорку**

Бюро для квитъ: Wien, I. Kolowratring 9

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр. до 31 октово. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Вѣдъ довжины и величины шанты якъ и вѣдъ скорости и слѣдованія пароходя.

Артист.-літературні Новини

виходить книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: белетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильнійше увиглядноване артистичного виконеня навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Кн. І. В. Щурат: „МОЇ ЛИСТИ" (поезії). — Кн. II. Едгар По: „Новелі" (в перекладі Ів. Петрушевича.)

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; одобно оправної 2 кор

Видавець: М. Заячківский, Львів, улиця Зибликевича, число 34.

Вѣдъ року 1868
БЕРҐЄРА ЛѢЧНИЧЕ
МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клінікахъ и многими практичными лѣкарями уживає ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожь и въ Намеччинѣ, Франціи, Россіи, на повостровѣ Балканьскѣмъ, въ Швайцаріи и т. д. на недуги шкѣрній, особливо противъ

Выкидѣвъ шкѣрныхъ рѣзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣланє Бергерового мыла смолиного яко гігієнічного средства до усунена порилѣвъ, до чищенія и дезинфекціи шкѣры есть рѣвножъ загально признане. Бергера мыло смоляне мае 40% смолы деревной и рѣзнить ся значно вѣдъ всѣхъ иншихъ родѣвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Бергера мыла смолиного и уважати на побочь помѣщеный знакъ охоронный.



Въ упертыхъ недугахъ шкѣрныхъ уживає ся замѣсть мыла смоляного усунѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного

Яко загоднѣйше мыло смоляне до усунена всякои **нечистоты шкѣры**

на выкиды шкѣрній и на головѣ у дѣтей, такожь яко незрівнане мыло до мытя и куселѣнь, а щоденного ужитку служить, обѣймаюче 35% ґліцерины и пахуче

Бергера ґліцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ приписомъ уживаня.

Зъ иншихъ родѣвъ мыла Бергера поручає ся слѣдуючій заслугуючій на увагу: **Мыло бензоове** для нѣжности шкѣры; **мыло бераксове** противъ прищѣвъ; **мыло карболене** до выгладжена шкѣры и знакѣвъ по вѣспѣ и яко мыло дезинфекціине; Бергера **мыло до купели** зъ смерековыхъ шпильокъ и таке-жъ **мыло толетове**, Бергера **мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.)**; **мыло іхтіолеве** на червонѣсть лица; **мыло веспяникове** дуже успѣшне; **мыло таниновe** протиєъ пѣтѣ ногъ и выпадани волосся; **мыло до зубѣвъ**, найлѣпше средство чищени зубѣвъ. Що-до иншихъ родѣвъ мыла Бергера звертаємо увагу на брошуру. Треба жадати мыла Бергера, бо истнують наслѣдованя безъ успѣху.

Мѣсця продажи для Львова въ котрыхъ пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара, Гайсіка, Кулика и А. Рапапорта. Дальше въ аптекахъ въ *Бродахъ* Кріжого, Линдберґа; въ *Борщові* Ал. Пйотровского; въ *Бережанах* А. Дурета, Л. Наспіка; въ *Бібрці* Галямась, Ербена; въ *Хирові* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Книжкиньского, І. Тобішека; въ *Ярославі* І. Анґермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Камінцю* Пиленского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптекахъ; въ *Рятні* Карпиньского, Ірона; въ *Сколимы* Лахомского; въ *Самборі* І. Адельсенача и Гердличка наслѣдниковъ; въ *Станиславові* у всѣхъ трехъ аптекахъ; дальше въ аптекахъ въ *Стрию*, *Тернополи* и у всѣхъ аптекахъ бѣльшихъ мѣстъ Галичины. 104 19—24

!! На сезонъ шкѣльный !!

Поручає перша краєва фабрика зошитовъ

Є. Пйонтковской

Львѣвъ, ул. Паньска ч. 2,

зробленыхъ вѣдля розпорядженя к. Рады шкѣльной краєвои зъ красного канцелярійного паперу по небувалыхъ цѣнахъ а именно:

100 зошитовъ	5 арк.	2 зр.	50 кр.
100 „	2 „	1 „	15 „
100 „	крейцаровыхъ		48 „
100 „	рисунковыхъ ч. I. въ бѣлыхъ оклад.	1 „	25 „
100 „	ч. II. III. IV. и чистій въ сѣрыхъ окл.	1 „	50 „

Заразомъ фабричный складъ паперу, приборовъ шкѣльныхъ и канцелярійныхъ, друкѣвъ шкѣльныхъ, громадскихъ и для урядовъ парохіяльныхъ, якъ такожь фабрика тутокъ ґіґаретовыхъ зъ найлучшихъ французскихъ и єгипетскихъ бібулокъ.

На жадане цѣнники оплачено. 314 1—8

Є. Пйонтковска.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одпѣчатлюючій редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського. Въ друкарнѣ Інституту Ставропігійского.

Ч. 176 Львовъ, Понедѣлокъ 10 (22) Серпня 1898. Рочникъ XIX.

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитших повѣстей“ выходить во второкъ, и во второкъ и пятницю перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Каройи Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Клиньского 2; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Walfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ; M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост „за инсераты“ ходить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць 1 зр. 35 кр.	

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попередне застереженє. — Рекламації неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня звычай приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносна приватні числять ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

До ситуації.

Рада державна — якъ пише Sonntags Montags Ztg. — *буде скликана на 12 вересня.* Чи буде въ нѣй потѣха, сумнѣваємось, бо католицке сторонництво людове, котре перехилює парляментарну вагу на правый або на лѣвый бѣкъ, въ найдразливѣйшій, языковій справѣ стане по сторонѣ нѣмецкои лѣвицѣ. Органъ провѣдника тои партіи Ебенгоха, Linzer Volksblatt пише: „Католицка партія людова не згодить ся на нѣяке таке уложеня вѣдносинъ, котре пошкодило бы правамъ и становищу посѣдання Нѣмцѣвъ. Зъ тымъ поглядомъ треба числити ся. Славяньскій сторонництва не повинній числити на се, що католицке сторонництво людове позволить на такій законъ языковый, котрый обмежилъ бы права Нѣмцѣвъ въ Австріи. Оно абсолютно не пристане на те, щобы нѣмецкій округъ въ Чехіи упавъ жертвою чехічацкои. Оно вже на весну, коли обговорювано его выступленє зъ бѣльшости, застерегло собѣ свободу въ національныхъ справахъ. Длятого правительство, вносячи евентуальній предложеня въ языковій справѣ, повинно уважати на его становиско. Взагалѣ сумнѣваємо ся, чи правительству поведе ся перевести языковый законъ парляментарною дорогою. Радикальній елементы зъ обохъ сторонъ не допускають до того.“

Бути може, що нова сесія парляментарна принесе намъ ту якусь „несподѣванку“, котру вѣдъ давна вже заповѣдали „поінформованій“ круга и на котру мы зъ дня на день ждали и ждемо. Коли органъ Ебенгоха не полює виключно на сензацію и не поживує ся плодами власнои фантазіи, можемо скоро дѣждати ся якогось засадничого звороту въ політицѣ мѣродатныхъ чинникѣвъ. Linzer Volksblatt пише о якѣмсь „небезпеченьствѣ“, яке приготовляє ся за „кулісами“ и додає, що сторонництва правицѣ повинній вѣдповѣдною „енунціяціею знѣвечити пляны въ цѣли утворенія централістично-ліберальнаго панованя“.

Сеся мала, ледви замѣтна увага органу партіи Ебенгоха дала Narodni-мъ List-амъ много до думаня. Видко Чехи також вѣтрять ворога и потерпають, що въ австрійскій політицѣ готово повѣяти въ инший бѣкъ. Не даромъ то ческій часописи а на нихъ чолѣ Narodni Listy старали ся переконати правительство о безцѣльности скликаня ради державнои. Мабуть не надѣють ся по нѣй нѣчого доброго для себе. Слова Лѣпцкого Tagblatt-у нагнали Чехамъ трохи страху, а що тайный ворогъ сто разъ гѣршій якъ явный, то Narodni Listy апелюють до органу католицкои партіи, щобы „не такъ таємничо, але рѣшучо та отверто заговоривъ и на се небезпеченьство вказавъ докладно“.

Сли Linzer Volksblatt не має на гадцѣ експеріментѣвъ зъ парляментаризмомъ и конституцією, то Ебенгохъ имовѣрно вѣтрить змѣну фронту правительства. Може бути, що „за кулісами“ приготовляєсь нова комбінація парляментарныхъ партій, нова бѣльшість правительственна. Головнымъ ея складникомъ були-бъ очевидно Нѣмцѣ-ліберали. Другимъ стовпомъ тои ліберально-централістичнои бѣльшости були-бъ очевидно консервативно-автономістичній Поляки. Сли така комбінація приготовляє ся „за кулісами“, змѣркуємо небавомъ по ліберальнѣмъ органѣ Neue fr. Presse. Сли сей дневникъ перестане подавати компромітуючій Полякѣвъ вѣсти, сли перестане критикувати компромітуючу Полякѣвъ адміністрацію галицку, сли буде замовчувати акты самооборони Русинѣвъ, буде се для насъ певнымъ знакомъ, що въ часѣ парляментарныхъ ферій „за кулісами“ не дармовано и що нѣмецко-польскій союзъ готовый.

Замѣтна рѣчь, що ліберальній дневники, котрѣ послѣдными часами подавали найдрібнѣйшій звѣстки зъ нашого руху народного, особливо тамъ, де йшло о спѣръ въ Поляками и правительственными органами, до нинѣ не выкористали такъ важнои справы, якъ адреса всего рускаго народу до цѣсаря. Не мало важна рѣчь також и се, що Słowo polskie, котре въ початкахъ парляментарнои кризы страшно голосно било въ тарабанъ краєвои автономіи и день въ день писало на сесію тему сяжневій а скучній и глупій статьѣ передовій, вѣдъ якогось часу майже не порушує сеи для Нѣмцѣвъ драглівои справы. Лихій знаютъ, чи смѣятись, чи плакати...

Но прошу! чого вѣдъ него ще жадати? Адже робить все, що може и що до спасеня галицко-христіянськихъ душъ необходимо потрѣбне. Всякій вѣчна розвязує, податки пунктуально, бо навѣть копами зъ поля стягає, всякихъ агітаторѣвъ гонить, рухъ хлопскій душить, станъ вимковый и наглій суды у захѣдній Галичинѣ, слава Богу, заведенй... отже mein Liebchen, was willst du noch mehr?

Ба, коли львѣвскимъ ворохобникамъ се не подобалось и скликались до ратуша та радили старати ся о знесенє вимкового стану! Але на щасте не вспѣли ще голосы позаморочувало, найшлись люде доброи волѣ, що на чолѣ зъ Gazet-ою Баденьовою — pardon! Narodow-ою! — выступили якъ стѣй противъ тои затѣи „społeczn-ого wywrotu“. Наслѣдокъ выйшовъ знаменитый, бо ось въ кѣлькохъ повѣтахъ заходнои Галичины завѣшено вже и чинности судѣвъ присяглыхъ, та жаль лише, що на такъ короткій часъ, бо только до 20 липня 1899 року.

Всѣмъ галицкимъ ворохобникамъ не може якось помѣстити ся въ нихъ мозковницяхъ, що такій вимковый станъ — се рѣчь не лише добра, але й зовсѣмъ природна и дуже а дуже „полезна“, особливо зъ огляду на выборы [мене дивує, чому они давно вже на сю щасливу думку не впали!] и повиненъ продовжити ся въ безконечность, за чимъ власне промовляє горячо польскій сучасный „Золотоустый“ гр. Станиславъ Тарновскій въ Czas-ѣ, а зъ чимъ и я годжу ся цѣлковито. Справа се великои ваги и я прошу Бога встаючи й лягаючи, щобы центральному „ржондови“ не прийшло, Боже борони, на думку запровадити коли въ Галичинѣ загальне безпосереднє тайне голосованє, бо се пахне — Духъ святый при насъ хрещеныхъ! — анархіямомъ. А я волѣвъ бы, сли вже не панщину, то бодай розширене соймовои компетенціи и обсылана

Переглядъ часописей.

[Руслань, N. Reforma и Слово о адресѣ Русинѣвъ до цѣсаря.]

„Руслан“ поспѣшивъ вѣдповѣсти на наши замѣтки, якими мы дали онодгы вѣдправу его „веселому оповѣданю“ про руску адресу до цѣсаря. Въ вѣдповѣди тѣй покидає вже „веселый“ тонъ, а говорить поважно, и се ему хвалить ся. На поважну бесѣду можна поважно вѣдповѣдати. Отже передовсѣмъ пускаємо въ непамять его попередні кпины зъ адресы, а принимаємо до вѣдомости теперѣшне запевнене, що не выступавъ противъ адресы, а только хотѣвъ высказати сумнѣвъ щодо ея політичнои ваги чи то що до наслѣдкѣвъ, якій она може мати.

Що до тыхъ наслѣдкѣвъ каже теперь „Руслан“, що и самій пропагаторы згаданои адресы чей-же не мають надѣѣ, що самъ цѣсарь возьме ся до полагоды польско-рускои справы. Мы мусимо признати, що самъ разомъ „Руслан“ добре вгадавъ; только жь мусимо вразомъ запытати: чи галицкій соймъ, высказуючи въ своѣй адресѣ до цѣсаря бажанє розширеня краєвои автономіи и т. п., гадавъ, що самъ цѣсарь возьме ся до заспокоєня тыхъ бажань польскаго сойму? Чому жь собѣ „Руслан“ не жартувавъ зъ адресы соймовои? Такъ само дивно намъ, чому „Руслан“ только въ рускій адресѣ добачує „надѣю на якусь помѣчь зъ-верха, а не на власну силу, на муравлину, довголѣтну працю“. Адже жь соймъ и тій, кого бѣльшість соймовыки говорять, що навѣть п. Романовичъ буде добрый на австрійскаго міністра.

Зъ поголосками о якихсь закулісовыхъ махінаціяхъ дуже добре римує ся поголоска, подана Pizneshy-мъ Obzor-омъ, що Кайзъ небавомъ уступить зъ кабінету и одержить титулъ барона. Инші молодоческій часописи помѣщують алярмуючій вѣсти о внутрѣшній ситуаціи. Пѣдозрѣвають, що противъ Чехѣвъ укладають якісь пляны и грозять бурею, котра буде сильнѣйша, якъ въ лѣтахъ 1893—1895.

Въ инсераторскій части „Руслана“ читаємо: „Ще ни одна часть Европы не переживала такого розвою, якъ Галичина. Ще ни одна часть Европы не поступила такъ скоро, якъ Галичина. Ще ни одна часть Европы не мала такого добробыту, якъ Галичина. Ще ни одна часть Европы не мала такои свободы, якъ Галичина. Ще ни одна часть Европы не мала такого щастя, якъ Галичина.“ Ще ни одна часть Европы не мала такого... Ще ни одна часть Европы не мала такого... Ще ни одна часть Европы не мала такого...

цѣ)? „Москаль“ — се справдѣ „сила зъ поза насъ самыхъ“; чи и центральне правительство така сама для насъ сила? Въ такѣмъ разѣ и краєве правительство, ба навѣть и громадска старшина и вѣйтъ въ селѣ мусѣли бы бути „силою зъ-поза насъ самыхъ“, на котру не годить ся числити. На мудру раду „Руслана“ повиненъ бы чоловѣкъ, котрого въ его власнѣй хатѣ побиває другій, сильнѣйшій, мати собѣ за соромъ взывати помочи поліціи чи якои тамъ власти, бо се була бы помѣчь зъ-верха, а не власна сила.

„Руслан“ въ жарѣ свого менторства на тему, мовь-то мы спускаємось лише на „опыханє“, анѣ не спостерѣгъ ся, якъ самъ своєю нельогічною аргументацією пѣддає далеко слушнѣйше порѣвнанє. Нашѣ москвофіли опустили руки и всю надѣю покладали на „Москаля“, найтяжшого нашого ворога, але въ Галичинѣ намъ зовсѣмъ не небезпечного, — въ тѣй гадцѣ, що насъ тутъ такъ присѣли [Поляки], що мы самѣ нѣчого не вдѣємо. Се вышло имъ на погибель, затерло у нихъ народну самосвѣдомость и поробило зъ нихъ московскихъ або польскихъ перекинчикѣвъ. — П. Барвѣньскій et cons. опустили руки и всю надѣю покладають на Поляквъ, найтяжшихъ нашихъ ворогѣвъ, що въ Галичинѣ прикладають намъ вже бритву до горла, — въ тѣй гадцѣ, що насъ тутъ такъ присѣли [тѣ недобитки москвофілѣвъ!], що мы самѣ нѣчого не вдѣємо. Се выйде имъ на погибель, затре у нихъ народну свѣдомость и поробить зъ нихъ польскихъ або московскихъ перекинчикѣвъ.

На закѣнченє нашои розмовы зъ „Русланом“ констатуємо зъ щирою радостею, що „Руслан“ вже въ москвофільскои партіи бачить тѣлько ви недобитки. Длятого можемо мати оправдану надѣю, що п. Барвѣньскій et consortes не довго вже будуть потребували воювати зъ тыми „недобитками“ и незадовго покинуть свою консолідацію зъ Поляками та поскладають свои мандаты.

Заговорили также и польскѣ дневники дещо ширше про руску адресу. Nowa Reforma, подавши коротенькій змѣстъ адресы, замѣчає, що „400 лѣтъ „неволѣ“ галицкои Руси не показують намъ анѣ одного прикладу реакціи противъ т. зв. гнобителѣвъ; противно всюды бачимо Русинѣвъ найлѣпшими сынами рѣчи посполитои,.... а бувъ часъ, що Михайло Вишневецкій, кровь зъ крови и кѣсть зъ кости рускои, сидѣвъ на тронѣ гнобителѣвъ свого народу. Врештѣ, де оденъ народъ гнобить другого, тамъ мусять бути доконче два народы; тымчасомъ аже до кѣнця XVIII. ст. Русины не уважали себе за народъ, лише за племя. Gente Ruthenus, natione Polonus — писавъ себе Оржеховскій; а таке розумѣнє було загальне и безперечне. Русинъ уважавъ себе за Поляка рускаго племени, такъ якъ Мазуръ мазурского и т. д.“

На такій кшиы, скажемо словами Reform-ы, нема що вѣдповѣдати, и дивуємо ся, що ліберальный та демократичный орґанъ польскій пѣдъ конець XIX. ст. не соромить ся выступати зъ такими замѣтками. Видно, що орґанъ демократѣвъ польскихъ нѣчого не знає про „реакцію“ кн. Данила зъ Острога и Дмитра Детка зъ Перемышля противъ завойованя Галицкои Руси Казимиромъ. Оба тѣ князѣ, злучивши ся зъ Татарами, попрогоняли Казимировій залоги зъ рускихъ мѣстъ и загнали ся аж по Вислу та обляли Люблинъ. Reforma не знає також нѣчого про повстанє галицкои Руси по смерти угорского короля Людовика анѣ загального, вже з лопского руху въ Галичинѣ въ р. 1648. Reforma не знає нѣчого про новый ладъ, якій Казимиръ завѣвъ на Галицкѣй Руси, чимъ знѣвечивъ весь станъ боярскій, рускій станъ мѣщаньскій, навѣвъ жидову на край, притисъ селяньство и духовеньство, — и длятого похитує головою на згадку адресы про „зелѣзнѣ кайданы“ за польского панованя. А вже короля Михайла Вишневецкого, „кровь зъ крови и кѣсть зъ кости рускои“, якъ и ксьондза Оржеховского, мы давно дарували Полякомъ такъ само, якъ въ новѣйшихъ часахъ иншій „кости зъ рускихъ костей“, такихъ Зыблікевичѣвъ, Савчиньскихъ и т. д., а въ найновѣйшихъ часахъ тежь „кровь зъ крови и кѣсть зъ кости рускои“, кн. Сангушка, що сидѣвъ на крѣслѣ wojewódstwa ruskiego. Що польскій кс. Оржеховскій писавъ ся, а не оденъ навѣть щирый Русинъ мѣгъ писати ся въ тыхъ часахъ gente Ruthenus, natione Polonus, — се при тогдѣшнѣй неразбудженѣй ще свѣдомости національнѣй зовсѣмъ не дивує; адже и нинѣ ще не оденъ Мазуръ зве себе „hamstryakiem“. Але що Reforma вѣдгрѣвае той фактъ на доказъ, мовь бы то Русины уважали себе пѣдъ Польщею національно — въ теперѣшнѣмъ значѣню того слова — за Поляквъ, на те хиба тѣлько раменами здвигнути.

Про самъ змѣстъ адресы выражає ся N. Reforma коротко, що она „троха наладована бѣльше або менше сфальшоваными фактами“; але крѣмъ наведеныхъ нѣби-то спростованъ не выказує врештѣ жадныхъ бѣльше фальшѣвъ.

Въ подѣбнѣмъ дусѣ пише также въ краковскѣмъ Czas-ѣ его допису вателъ А[дамъ Креховецкій]. Часть историчну адресы называє стрыпками особлившои рускои историографіи, хоть не показує анѣ словомъ, въ чѣмъ тота „руска историографія“ минає ся зъ правдою. Вычисливши коротко постуляты, выложеній въ адресѣ, додає п. А.: „Зъ повысшого вычисленя жадань, мѣстячихъ ся въ меморіялѣ, видно, що тота розширена консолідація руска принимала до него всякій можливій постуляты поодинокихъ рускихъ фракцій. Коли бы то так всѣ тѣ pia desideria зъ культурного, суспѣльного и економічного поля дали ся зарѣвно легко осущити, якъ списати обочь себе въ меморіялѣ чи петиціи! А постуляты народно-політичній укладано такъ, якъ колибы у всхѣднѣй Галичинѣ жили самѣ тѣлько Русины и — nota bene — Русины въ категоріи сконсолідованыхъ. Бувъ се, що найменше, пиръ безъ господаря“.

Що лекше всѣлякій бажаня высказувати нѣжь переводити, о тѣмъ навѣть мала дитина дуже рано має нагоду переконати ся; але се не перешкаджає навѣть найповажнѣйшому чоловѣкови надъ гробомъ мати свои бажаня и укладати пляны. А мабуть и бажаня, списанѣ обочь себе въ польскѣй соймовѣй адресѣ, на довго остануть pia desideria. Рѣчь певна, що такъ рускій якъ и польскій бажаня далеко лекше и скорше дались бы осущити, коли-бы Поляки не боронили такъ завзято на шкоду Русинѣвъ своихъ „narodowych i politycznych pozycyi“, здобутыхъ всупереч основнымъ законамъ конституціи. Що при укладаню народно політичныхъ постулятѣвъ руска адреса не оглядає ся на Поляквъ, се чей-же такъ Czas якъ его кореспондентъ познавъ узнати за рѣчь природну, — якъ природною рѣчею є, коли господарь, що веде въ своимъ сусѣдомъ спѣръ провізоріяльный, не буде въ судѣ розпадатись, щобы его сусѣдови и на дальше лишити въ посѣданю неправно заграблене добро. „Пиръ безъ господаря“! — Ну що-жь дѣяти, якъ той господарь-узурпаторъ затыкає чоловѣкови ротъ; треба пожывати ся бодай тогдѣ, коли той славный господарь не въ силѣ заткати ротъ.

Кѣнчить свою допись п. А. словами: „Не можна сумнѣвати ся, що президентъ кабінету по совѣстнѣмъ розслѣдженю тыхъ всѣхъ „жалѣвъ и жалобъ“ буде мѣгъ переконати ся, що тѣлько є въ нихъ правды въ прикладѣ до теперѣшности, кѣлько ви має исторична часть меморіялу. У всякѣмъ разѣ має въ тѣмъ припадку дѣло зъ намѣренымъ замахомъ на вашій позиціи народній и політичній. Хвилю до сего выбрано досить зручно: коли зъ пробою збѣльшеня розстрою въ нашѣмъ краю выступили пп. демократы, людовцѣ и стояловцѣ у Львовѣ и въ Тѣшинѣ. Жадоба популярности и пересадній амбіціи сѣють вѣтеръ; давъ бы Богъ, щобы нашъ народъ не збиравъ зъ тои сѣйбы бурѣ...“

Ну, и мы маємо надѣю, що при „совѣстнѣмъ“ розслѣдженю справы президентъ кабінету переконае ся, що въ адресѣ списано саму святу правду. Въ такѣмъ разѣ не „нашихъ народныхъ и політичныхъ позицій“ повиненъ бы боронити, а основныхъ законѣвъ конституціи. У всякѣмъ разѣ бурѣ зъ такои сѣйбы, якъ руска адреса, нехай боять ся хиба тѣ, що своими насильствами и несправедливостію давно накликують на себе громы зъ неба.

Найцѣкавѣйшій зъ усѣхъ є голосъ Ruchu katolick-ого. Що тамъ говорять про руску адресу польскѣ католики par excellence, приднимо ся завтра.

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізациі дешевого и догѣдного кредиту селяньского въ Галичинѣ.

(Докѣнченя.)

4) Дальшими институціями фінансовыми въ котрыхъ нашій селяне свои потребы кредитовій заспокоювати можуть, є повѣтовій касы позичковій и повѣтовій та мѣскій касы щадничій. Всѣхъ тыхъ касъ зъ кѣнцемъ 1895. року було 41, отже на край такъ великій якъ Галичина, що має 74 великихъ повѣтѣвъ політичныхъ, 182 судѣвъ повѣтовыхъ и близько 7 міліонѣвъ людности, є въ порѣвнаню до иншихъ краєвъ безусловно за мало, а коли ще зважити, що тѣ институціи слабо розвиненѣ, то ясно выходить, що они потребъ кредиту селяньского не можуть достаточно заспокоити.

5) Банкъ краєвый — пѣсля интенціи пок. маршалка краєвого Зыблікевича заснованый головно для пѣднесеня промыслу и достатченя селянамъ дешевого и догѣдного кредиту — на жаль, не вѣдповѣвъ бажаню свого основателя; вѣнъ ставъ ся радше анкомъ для властителѣвъ бѣльшихъ посѣлостей и мѣщанъ, а приступъ до него селянамъ є зъ рѣзныхъ причинъ утрудненый, длятого позички селяньскій выносять въ банку краєвѣмъ ледви десяту часть въ порѣвнаню до позичокъ удѣленыхъ на домы мѣщаньскій та на грунты бѣльшои посѣлости.

6) Дальшими найважнѣйшими институціями фінансовыми, въ котрыхъ галицкій селяне кредитъ черпати можуть, є товариства задатковій системы Шульцого, заснованій пѣсля закона о стоваришеняхъ въ 1873 р. Всѣхъ тыхъ товариствъ було зъ кѣнцемъ 1896 року 413 а мѣжь ними ажь 224 жидѣвскихъ, управляючихъ пѣдъ покрывкою товариства лихву и рѣзного рода выскокъ. Остаєсь отже лише 189 христіяньскихъ товариствъ задатковыхъ, въ котрыхъ селяне выглядно въ приступи хъ услѣвяхъ можуть заспокоити свои потребы кредитовій и дѣйстно заспокоюють, бо они становлять бѣльшу половину членѣвъ тыхъ товариствъ. Однакожь процентъ и иншій кошты въ тыхъ товариствахъ є за высокій, товарыства задатковій системы Шульцого, якъ то въ попереднихъ статьяхъ выказано, є для селянъ-рѣльниковъ невѣдповѣдній, а коли они мимо того до нихъ горнуть ся, то чинять се лише зъ конечности за-для браку иншихъ вѣдповѣднѣйшихъ институцій. Треба ще додати, що хоть селяне становлять бѣльшу половину членѣвъ въ товариствахъ задатковыхъ, мимо того не мають они на нихъ зарядъ майже нѣякого вплыву, на що провѣдники селянъ повинній ихъ увагу звернути и допомочи имъ до управненого вплыву на адміністрацію тыхъ товариствъ — въ першѣй мѣрѣ жидѣвскихъ, въ котрыхъ селяне становлять значну бѣльшѣсть. Є се одна зъ найважнѣйшихъ задачъ для приятелѣвъ люду въ нинѣшнѣй хвили. До 189 христіяньскихъ товариствъ задатковыхъ зачислений такожь касы ощадности и позичокъ системы Райфайзена, въ числѣ 20, котрій хорошо розвиваютъ ся.

7) Пѣсля мого переконаня и всѣхъ знатокѣвъ потребъ селяньского кредиту всякій банки и товарыства задатковій, находячій ся по мѣстахъ и мѣсточкахъ, розширяючи свою дѣяльность на бѣльшій округи, не є для селянъ вѣдповѣдній и пожиточній. Потребѣ селяньского кредиту можуть зъ пожиткомъ заладити лише мѣсцевій институціи. Выходячи зъ того одиного правдивого заложеня, постарано ся справдѣ у насъ о такій мѣсцевій институціи, именно основують ся у насъ вѣдъ тридцять лѣтъ громадскій касы позичковій. Всѣхъ тыхъ касъ зъ кѣнцемъ 1896 року було 3.427, на близько 6.000 громадъ сѣльскихъ, зъ основнымъ капіталомъ 6,080.433 зр. Гадка була справдѣ добре обдумана, однакъ переведене ся показало ся невѣдповѣднымъ длятого, бо зарядъ тыми касами поручено вѣйтамъ, котрій вложеного на нихъ обовязку не выповнили та выповнити не могли. Капіталы порозпозичувано богатшимъ або прихильникамъ и кревнымъ начальства громадского; анѣ проценту нѣхто не платить, анѣ капіталу не звертає; въ тыхъ касахъ завсѣгды є пустки а надзоръ и к[illegible]

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

XX.

Подорожь Кенйона до Америки була дуже нудна. Єдиною потѣхою его була скорбость корабля.

Коли пріѣхавъ до свого готелю въ Ню-Іорку запытавъ, чи нема якои телеґрамы до него. Писарь подавъ ему. Се була коротка телеґрама вѣдъ Уентворта: „Лонґуортъ въ Уіндсорѣ. Ѣдь до Оттавы зразъ. Вѣдновляй опцію. Лонґуортъ зводить насъ“.

Джанъ насупивъ бровы и запытавъ писаря, що се таке Уіндсоръ. Писарь повѣдивъ, що то готель, на сѣй самѣй улици, повыше. Кенйонъ выйшовъ зъ готелю и зачавъ глядати за Уіндсоромъ. Знайшовши тоту кольосальну гостинницю, якъ-разъ заставъ у сѣняхъ Лонґуорта, якъ той зъ пульту бравъ листы и ключь. Кенйонъ поклепавъ его по плечи Лонґуортъ, побачивши Кенйона, засвитавъ довго зъ зачудованя.

— Що вы тутъ робите? — крикнувъ, а заки Кенйонъ мѣгъ вѣдповѣсти, додавъ: — Ходѣть до моеи комнаты.

Пѣднѣсши ся елеваторомъ на пару поверхѣвъ и перейшовши безконечнымъ коридоромъ, увѣйшли до великои и приємнои комнаты.

— Ну, промовивъ Лонґуортъ, — несподѣванка! Чи може що стало ся въ Лондонѣ?

— Нѣчого злого. Мы не дѣстали телеґрамы вѣдъ васъ и я гадавъ, що зайшла яка перепона въ интересѣ, тому й пріѣхавъ.

— Я телеґрафувавъ на вашу адресу. Телеґрама була довга мовь-бы листъ. Але, здаєть ся, сего було вамъ не досыть

— Я ви не дѣставъ. Вы мали часъ прибути до Оттавы и оглянути копальню въ 12 днѣвъ по выѣздѣ зъ Лондону. Не маючи вѣдъ васъ вѣсти въ тѣмъ часѣ, а знаючи, що опція кѣнчить ся, мы зъ Уентвортомъ були неспокѣйнѣ, тожь я пріѣхавъ.

— А такъ! Менѣ здає ся, що ваша подорожь є на дармо.

— Якъ вы се розумѣете? Чи копальня не така, якъ я говоривъ?

— Копальня въ порядку, але не було потребы вамъ пріѣздити.

— Але-жь опція туй-туй кѣнчить ся!

— Опція и копальня въ порядку. Вы могли безпечно здатись на мене.

Кенйонови стало маркотно, може справдѣ поступивъ перозважно.

— Чи п. Мельвіль тутъ зъ вами?

П. Мельвіль вернувъ до дому, не мавъ часу остатись довше. Заспокоивши ся що-до копальнѣ поѣхавъ до дому. Въ Лондонѣ вы могли бы були побачити ся зъ нимъ.

— Вы видѣли ся зъ von Брентомъ?

— Вѣнъ водивъ мене до копальнѣ.

— А говорили зъ нимъ о опціи?

— Балакали о тѣмъ трохи. О опцію не буде клопоту. Брентъ хоче продати свою копальню, се все.

По хвили мовчаня Лонґуортъ спытавъ:

— Коли-жь вы вертаете?

— Не знаю. Здаєсь менѣ треба бачити ся зъ Брентомъ. Не можу лишити справы такъ, якъ теперь є. Гадаю, треба дѣстати вѣднову опціи, ризикувати не слѣдъ. Брентъ може кождои хвилѣ дѣстати купця на копальню, коли мы основуємо товариство, а коли опція не вѣдновить ся, вѣнъ продасть першому, хто выйме грошѣ. Самѣ-жь кажете, вѣнъ тѣлько хоче продати копальню.

— Я бувши на вашѣмъ мѣсци — сказавъ Лонґуортъ, — ѣхавъ бы-мь просто до Англіи. Вы тутъ не поможете нѣчого. Раджу вамъ лишь длятого, щобы вы ощадили дальшого клопоту, часу и выдатку.

— А чи то але вѣдновити опцію?

— Певно, що добре, але вы не потребували пріѣздити. Ще й те скажу, що Брентъ не вѣдновить опціи безъ значного задатку, а той пропавъ бы, якъ бы товариство не заснувало ся. Чи маєте грошѣ для Брента?

— Нѣ, не маю.

— Коли такъ, то по що видѣти ся вамъ зъ нимъ? Впрочѣмъ я вамъ дамъ свою третину, коли оно на що придасть ся.

— А кѣлько жадає Брентъ?

— Якъ я можу знати? Сказавши правду, а правда нѣколи не занадить, менѣ дуже не подобає ся вашъ пріѣздъ. Вы и п. Уентвортъ були ласкавій пѣдозрѣвати мене вѣдъ початку и не старались навѣть укрывати сего. Ваша поява тутъ въ сѣй хвили се зневага для мене. Такъ!

— Не маю намѣру зневажати васъ, коли поступаєте щиро во мною.

— Ось маєте знову! Сей додатокъ є зневагою. Я радъ бы не говорити бѣльше зъ вами. Раджу вамъ, лучше и дешевше бу[illegible] для васъ вертати до Лондону. Можете поѣхати мене або нѣ. Наша розмова такъ я[illegible] бы скѣнчена.

— А якъ же зъ копальнею?

— Копальня дасть собѣ раду сама.

— То чемне трактованє спѣльника?

— Мѣй дорогій пане, не потребую в[illegible] васъ учити ся чемности. Чи вамъ подобає я моє трактованє, чи нѣ, менѣ байдуже. М[illegible] навкучило ся жити въ атмосферѣ пѣдозрѣнь и я зрываю зъ тымъ, ось усе! Пѣдозрѣваєте оба, що пѣдъ вами копає ся ямка, а не маєте на стѣлько быстросты, абы се выкрыти. Отже хто має пѣдозрѣня, а не може ихъ доказати, нехай сховає ихъ для себе. То моя рада. Бувайте здоровѣ!

Джанъ Кенйонъ вернувъ до свого готелю зъ бѣльшимъ пѣдозрѣнемъ, якъ перше. Вѣнъ написавъ листъ до Уентворта, оповѣвъ перипочусвою розмову, донѣсъ, що вернувъ до дому, и радивъ видѣти ся зъ нимъ. Самъ вавъ въ Ню-Іорку а раннымъ поѣздомъ поѣздомъ поѣхавъ до Монтріолю. Прибувши до Оттавы, пѣйшовъ до von Брента. Той зъ-разу не пѣзнавъ гостя, аж приглянувши ся хвильку скочивъ зъ крѣсла и вытягнувъ руку.

— Я справдѣ не пѣзнавъ васъ, — сказавъ, — вы якось змѣнили ся, выглядаєте сумно й нездорово. Що вамъ хибує?

— Здаєть ся нѣчо, я здоровъ, дякую вамъ! Мавъ троха клопотѣвъ бізнесовыхъ та й тѣлько.

— А такъ, — сказавъ Брентъ. — Менѣ

троля выдѣлбвъ повѣтовыхъ не достаточна, поводуюча ся ббльше взглядами политики, мѣжь добромъ селянъ и громады. Зъ тыхъ причинъ громадскій касы позичковій не вбдповѣли заложенбй цѣли и не приносять пожитку селянамъ.

Що-до товариствъ задатковыхъ заходить мѣжь всходомъ а заходомъ краю велика рбзница. Въ 26 мазурскихъ повѣтахъ є хрестіяньскихъ товариствъ задатковыхъ 98 а въ 48 рускихъ або мѣшаныхъ повѣтахъ є ихъ заледво 91 а въ двохъ [Долина и Скалатъ] не ма анѣ одного; за те жидбвскихъ товариствъ є въ рускбй части ажь 179, котрѣ здирають шкбру зъ бѣдного хлопа. Русины и пбдъ тымъ взглядомъ стоять позаду. За 24 лѣтъ вбдъ часу истнованя закона о стоваришеняхъ зъ 1873 р. Русины спромогли ся, и то доперва въ послѣдныхъ часахъ, на заснованя [о скблько менѣ вѣдомо] ледви 8 товариствъ задатковыхъ, а то: въ Бережанахъ, Ляхбвцяхъ коло Богородчанъ, Городку, Львовѣ, Перемышли, Станиславовѣ, Стрыю и Теребовли. Позитивнои роботы, котра бы нашь нарбдъ могла высвобити зъ неволѣ економічнои, у насъ дасть Ббгъ! За насъ тую позитивну роботу сповняють жиды, але для себе, не для насъ! Мы тблько умѣемо плакати и нарѣкати та дѣлити ся на всякій можливій и неможливій партіи и взаимно поборювати ся..

Думаю, що достаточно выказавъ-емъ бракъ орґанізациі кредиту селяньского въ нашбмъ краю, а особливо въ рускбй его части, длятого по нашихъ селахъ цинте лихва и всякого рода вызыскъ въ застрашаючій способбъ, вытискае послѣдну каплю крови зъ нашого селяньства, о чбмъ поговорю въ слѣдующбй статьѣ.

Д-ръ Д. Савчакъ.

Письмо зъ Калуша.

[Школа въ Калуши и школы въ повѣтѣ. — Жиды въ староствѣ. — Слово до управителя староства.]

Вже девять мѣсяцѣвъ минае вбдъ часу, якъ великого вешира Нѣмцѣ загнали до Буська гречку сѣяти, вбдтакъ и мальованый намѣстникъ пбйшовъ его слѣдомъ, ба и нашь ефенді переѣхавъ до Кольбушовы розуму вчитись межи мазурами — то здавалось бы, що въ Калущинѣ яко-тако воздухъ очистить ся. Але де тамъ! Тото лихо, яке глубоко запустило корѣня за часбвъ солоденького Каза, не такъ скоро буде можна выкорѣнити... Два мѣсяцѣ вже доходять, якъ управу староства обнявъ ц. к. комісарь п. Буковчикъ и мы надѣяли ся, що его управа назначить ся въ такій способбъ, що оправдае тую славу, яка попередила его приѣздъ до Калуша. Тымчасомъ до нинѣ все лишаесь по старому. Видко, що тота кліка, на котрои чолѣ стоить звѣстный Шовіньскій зб своими штабовыми Вурштами, Оржельскими, Цоллерами та Станецкими, не такъ скоро допустить до поправы вбдносинъ, до заведеня въ повѣтѣ ладу, вбдповѣдного потребамъ населеня, опертого на законности. А якъ мы зачували, п. Буковчикъ и бувъ присланый до Калуша на те, абы вычистивъ хлѣвъ Авгія...

Нинѣ хочемо сказати на вбдносины шкбльній въ Калуши и въ повѣтѣ. Просвѣта народу — то безперечно пбдстава всего культурного поступу народу, отже важна рѣчь знати: якъ она въ Калуши и въ повѣтѣ процвитае и якъ власть дбае о ей пбднесеня. Наведу деякій примѣры.

Мѣсто Калушь побудувало школу коштомъ 50.000 зр. [мимоходомъ сказавши калускій менеры умѣли дѣло такъ повести, що той коштовный будынокъ не вбдповѣсть и половинѣ вымогбвъ шести-клясовои школы, бо зараз на другій рбкъ треба буде другій будынокъ ставити, коли школа не мае мѣстити ся по жидбвскихъ закамаркахъ]. А що-до кблькости и якости учительскихъ силъ въ Калуши — то дѣйство дивувати ся, що краева рада шкбльна вбдважуесь — такъ сказати-бъ — на таку гру въ „цюцюбабку“ въ населенемъ Калуша. На 1898/9 рбкъ шкбльный чотири силы учительскій вбдняла а дала всего вбсѣмь силъ [числячи вже зъ управителемъ], и то лише пять зъ вбдповѣдною кваліфікациею, а прочій? пожаль ся Боже, одна нова сила, именно п. Ясѣньскій, при испитѣ зрѣлости въ учительскбй семинаріи перепавъ сего року, отже окружна рада шкбльна зараз призначуе его на учителя въ Калуши! Всѣ люде лише стискають плечима на таку грубу неправильность, але въ Калуши и найабсурдніёша рѣчь можлива! тутъ все можливе! Але-жь яка тогдѣ заохота для другихъ кандидатбвъ учительского званя, котрій навѣть зъ вбзначеньемъ зложили испытъ зрѣлости и старались о посаду въ Калуши, однакъ не могли удостоитись тои посады, бо прецѣнь — вбеля калускои льогіки и правды — той, що упавъ при испытѣ, потрафить ббльше навчити, анѣжь той що зложивъ испытъ и то ще, на свое нещасте, зъ вбзначеньемъ! Не дивниця, що люде зъ интеліґенціи повѣтовои не хотять посылати своихъ дѣтей до калускои школы, а волять, очевидно при ббльшихъ выдаткахъ, давати ихъ до шкблъ по-за Калушемъ — до Станиславова, Стрыя, Коломыи, де дитина ббльше навчить ся; а вже хто не въ силѣ посылати дитину до высшихъ класъ въ якбмъ мѣстѣ, то або держить инструктора въ дома, або дае до приготовляючои класы. И той ще выграв, бо коли ученикъ калускои школы, хочь-бы зъ вбдличнымъ свѣдоцтвомъ, при вступѣ испытѣ до середнои школы случайно не перепаде, то въ ґімназіи ледви лѣзе. Не даромъ же дирекція ґімназіи въ Станиславовѣ вбднесла ся того рбку до краевои рады шкбльнои зъ замѣткою, що зб школы въ Калуши выходять ученики-неуки. Рѣчь ясна, що коли калуска школа буде обсаджувати ся такими силами безъ кваліфікациі а навѣть безъ матуры, то й годѣ, щобы дѣти що навчили ся. А що жь шкбльництво на повѣтѣ? Пожаль ся Боже! Є громады, що вбдъ трехъ, чотирохъ рокбвъ не мають учителя — н. пр. Ясень, Бабинъ, Рипинка, Угринбвъ середный и нижній. А де є учителѣ — то все въ ббльшбй части недоварене пиво, особливо женщины — дѣвчата, що покбнчили осьму або сему клясу и або здасть котра испытъ зъ ручныхъ роббтъ або й безъ испыту остае на посадѣ. Не диво, що селяне, не бачучи користи зъ науки, радше кару платять, нѣжь посылають дѣти до школы. Въ 1895 роцѣ говорили менѣ селяне зъ Пбйла: „Нашъ професоръ [звавъ ся Ясѣньскій] такъ вчить, що шкода дѣти дармо посылати до школы, дома бодай приучить ся ґаздбвства“. Се дѣяло ся вже на початку грудня, отже дѣти вже три мѣсяцѣ ходили до школы, а коли я запытавъ дитину, що навчила ся, то за три мѣсяцѣ учитель вывчивъ въ „Букваря„ першу сторону и написати 1, 2, 3, 4. За то при правыборахъ той панъ учитель бувъ першимъ аґітаторомъ, а коли подавъ ся на управителя до Ярычева, то перембгъ богато нишихъ кандидатбвъ...

(Конецъ дуде.)

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новбмъ-Санчи!**

— **Въ справѣ збблшеня „дару зъ ласки“ для вдбвъ и сирбтъ** по гр.-кат. священикахъ — о чбмъ мы коротко вже писали — оголошуе Gazeta lwowska [ч. 188] слѣдующій комунікатъ:

„Его цѣсарске и королѣвске Апост. Величество зволивъ наймілостивѣйше Найвысшимъ рѣшеньемъ зъ дня 3-ого липня 1898 р. вдовицямъ по гр.-кат. духовныхъ, котрѣ побирають даръ зъ ласки зъ фонду релиґійного, призволити пбдвышеня того датку на 200 зр. рбчно, почавши вбдъ 1 сѣчня 1889 р. — Его цѣс. и кор. Апост. Величество зволивъ заразомъ уповажнити Є. Екц. п. міністра вѣроисповѣдань и просвѣты, щобы вдовицямъ тымъ вызначивъ датки на выховане незаосмотреныхъ, малолѣтныхъ дѣтей, а то по 40 зр. на кожду дитину ажь до укбнченя 24 року житя або узысканя скоршого заосмотреня, однакъ зъ обмеженемъ, що сума датковъ на выховане призволена однбй родинѣ не може переступати 200 зр. — Таке саме заосмотрене може бути признане сиротамъ по гр.-кат. духовныхъ, не маючихъ обохъ родителѣвъ, числячи по 40 зр. на кожду незаосмотрену дитину, а найменше 100 зр. на всѣ дѣти. — Є Екц. п. Міністеръ въ цѣли узысканя фонду на покрыте того выдатку поручивъ вставити до прелімінаря галицкого фонду релиґійного на 1899 рбкъ суму 150.000 зр., замѣсть дотеперѣшнои 29.290 зр.“

Изъ стилізациі повышого комунікату выходило бы, що полѣпшено быть лише тыхъ вдбвъ и сирбтъ священичихъ, котрѣ удостоюють ся цѣсарского дару зъ ласки.

— Сими днями вернула шѣстнацятка львбвскихъ академикбвъ зъ Угорщины, де въ протягу десяти днѣвъ дала кблька концертбвъ, а въ декотрыхъ мѣстахъ якъ въ Сиґотѣ и Унґварѣ навѣть по два концерты на горяче бажане якъ мадярскои такъ и рускои публики, котра просто одушевляла ся звуками руско-украиньскои пѣснѣ и набирала вѣры въ можливбсть „жити своимъ житемъ“. А вже-жь певно не безъ хосенныхъ наслѣдкбвъ для рускои справы на Угорщинѣ полишить ся побутъ нашихъ молодыхъ піонірбвъ за Бескидами, чого доказомъ загальный запалъ тамошныхъ Русинбвъ, гостинній принятя и навязане дружныхъ взаимнинъ. Шѣснацятка тая не закладае рукъ, але сповнивши такъ важну місію, дасть ще въ Галичинѣ кблька концертбвъ въ головнѣйшихъ мѣстахъ. Найблизшій концертъ вбдбуде ся въ Стрыю сими днями; програму оголосить ся напередъ. Витайте, Родимцѣ, першихъ роббтникбвъ на угро-рускій нивѣ и численною участею въ концертахъ, котрій по можности будуть сполученій зъ танцями, покажѣть, що въ насъ ще є палка вѣра у вбдрожене Русинбвъ у всѣхъ дѣльницяхъ!

— **Страшный огонь выбухъ** дня 19 с. м. въ селѣ *Пхѣсячны*, повѣту золочѣвского, и до двохъ годинъ знищивъ при сильнбмъ вѣтрѣ майже до тла цѣле село, т. є. около 80 загородъ. Окрбмъ церкви старенькои, школы, двора и 11 хатъ, все проче выгорѣло; межи нишими мешкане священика въ будынками економічными и всею креценціею завѣдателя парохіи о. Герасимовича; згорѣли такожь акты парохіальній. Огонь повставъ зъ неосторожности однои селянки-мазурки, котра не погашеный добре попѣлъ зъ печи вынесла на обору. Може половина погорѣлыхъ будынкбвъ була убезпечена по-части въ „Дністрѣ“, а по части въ Краковскбмъ товариствѣ; цѣлый же збборъ сегорбчныхъ жнивъ, зовсѣмъ ще необезпеченый, пбйшовъ марно зъ дымомъ. Межи народомъ розпука. Комітетъ ратунковый завязуе ся.

— **Зъ Перемышля** пишуть намъ: Въ Перемышли день уродинъ цѣсарскихъ бувъ дуже торжественный. Преосв. Епископъ К. Чеховичъ въ сослуженю цѣлои капітулы вбдправивъ архіерейску службу Божу, на котрбй були репрезентанты всѣхъ властей. По полудни вбдбувъ ся у Епископа Чеховича ґалевый обѣдъ на 60 особъ, на котрбмъ господарь пбдиѣсъ тоастъ въ честь и славу цѣсаря Франц-Іосифа I. при выстрѣлахъ гарматныхъ.

— **Зъ Вѣдня** пишуть намъ Перша выстава аматорска рускимъ словомъ у Вѣдни вбдбула ся дня 14. серпня с. р. въ сали реставраційнбй „Ressourge“ I. Reichsrathstrasse 3. Якъ Вѣдень Вѣднемъ а Русины въ нему Руснинами, не було тутъ театральнои выставы, ажь спромогла ся на нея руска „Родина“, нашій роббтники. Правда, що штука „Ицко Сватъ“ застарѣла собою и не дуже доббрка, але тутъ ходило головно о те, щобы початя. Теперь вже пбйдуть такій выставы частѣйше. Аматоры, самій члены „Родины“, вывязали ся зб своои задачъ, якъ на першій разъ, дуже добре. Дохбдъ призначеный бувъ на фондъ власного дому „Родины“. Годѣ тутъ здержатись, абы не выповѣсти обурења на адресу вѣденьскои рускои интеліґенціи, що excepti excipiendis не явилась на вечерку товариства, котре всѣми силами рве ся до свѣтла и держить ся крѣпко народного прапору. *С Я.*

— **Порядки на нашихъ зелѣзницяхъ.** Пбдъ симъ заголовкомъ одержали мы ось таке письмо: Нѣмцѣ называють нашу Галилею „Halb-Asien“ — и пбдъ многими взглядами она справдѣ заслугуе на таку назву. Ось приглянѣмо ся порядкамъ на нашихъ зелѣзницяхъ! Нашій зелѣзницѣ, скажѣмъ докладнѣйше — нашій особовій поѣзды — є для переѣздныхъ просто мукою, а чей-же платять за ѣзду добрѣ грошѣ. Ѣдячи часто по зелѣзныхъ дорогахъ, надививъ ся я досыть на мальтретованя подорожныхъ и мбгъ бы-мь про се написати цѣлій фоліялы. Та щобы на пусто не тратити часу й труду, опишу бодай коротенько послѣдну подѣю сего рода въ дня 14 серпня с. р. Дѣяло ся на стаціи Пбдзамче-Львбвъ. Якъ звычайно въ недѣлю бувъ тогдѣ ббльшій наплывъ пасажирбвъ, але все-таки не такій, якъ бувае при незвычайныхъ нагодахъ, н. пр. въ часѣ выставы, приѣзду цѣсаря або хоть бы выѣзду ученикбвъ на вакаціи. Коли прибувъ поѣздъ зъ головного двбрця, показало ся сейчасъ, що возбвъ є занадто мало и що всѣхъ подорожныхъ годѣ въ нихъ помѣстити. Але кождый купивъ білетъ на те, щобы ѣхати, отже кождый домагавъ ся помѣщеня. Наставъ величезный крикъ: одній сварили на кондукторбвъ, другій благали ихъ, инший тиснули ся силомбць до ваґонбвъ и давили тыхъ, що вже тамъ якъ-будь примѣстили ся, а вкбнци потульній подорожній поставали зъ резиґнациею на платформахъ, абы лишь ѣхати домбвъ. Кондукторы въ розпуцѣ — повбдчиняли возы всѣхъ класъ и позволяли „голотѣ“ займати мѣсця аристократіи. Але и се не помогло! Всѣ ваґоны були биткомъ набитій, мовь бочки селедцями, а що на бѣду панувала тогдѣ на дворѣ спека, то часто давали ся чути голосы, повній тревоги: „Мы душимо ся!“ А тутъ вже часъ ѣхати. Машиністъ трубить до вбдъѣзду, а головный кондукторъ розкладае руками и кричить зъ розпукою: „Я не поѣду! Я не беру одвѣчальности на себе за житє сихъ людей!“ Зачала ся нова бѣганина, нове розмѣщуване, та все на нѣчо не придало ся — таки повно людей стояло на платформахъ. Менѣ выпало стояти разомъ зъ пятьма иншими подорожными на платформѣ першого воза зараз за льокомотивою. Межи нами стояла якась старенька панѣ и малый хлопець. Всѣ мы мусѣли л кати дымъ зъ машины и неустанно примыкати очи передъ пыломъ, котрый часто засыпавъ намъ лице и очи. Середъ такихъ середновѣчныхъ тортуръ заѣхали мы ажь до Красного, де доперва возы трохи выпорожнили ся и мы могли по такбй зелѣзничбй Одиссеи сѣсти у возахъ и спочити... Правдива сеся подѣя, а на жаль таке дуже часто повтаряе ся, чи не є соромомъ для зелѣзниць? Прецѣнь же зелѣзницѣ є здобуткомъ поступу, культуры и цивілізациі, а не реакцією до часбвъ середновѣчныхъ! Чому-жь зелѣзниця мае знущатись надъ подорожными и выставляти ихъ здоровле и житє на небезпечність? Чи за тѣ міліоны, якій она стягае въ подорожныхъ, не годна закупити ббльшои скблькости возбвъ?! — *Одинъ зъ мучениковъ зелѣзницѣ.*

— **Обновленє церкви.** Пишуть намъ: Въ Порѣчу грунтъ, селѣ горожаньского деканату, перемыскои епархіи, обновлена и украшена мѣсцева церковь зъ твердого матеріялу, безъ переведеня урядовои конкуренціи, заходами мѣсцевого пароха и жертволюбіемъ парохіянъ. На выдатки обновленя складали громадяне жертвы добровбльно а коляторъ Кароль гр. Лянцкороньскій давъ 110 зр., за що належить ся признане управителеви его дббръ п. Іосифови Троянови. А на прикрашене церкви у внутрѣ и на закупно всякои церковнои утвари зббрано 600 зр. Ббльшій сумы жертвували: Григорій и Євдокія Борецкій: на чашу 90 зр., на Евангеліе 100 зр., на фаны 90 зр., на фелонъ 80 зр. и на плащеницю 50 зр.; Теодоръ Мацелюхъ на паукъ 70 зр., Стефанъ Ткачь 20 зр. Изъ жертвъ на тацу, збираныхъ парохомъ, куплено за высше 400 зр. Евангеліе, свѣтлый фелонъ, хоругви, хрестъ процесійный подсвѣщники и. пр. Жертволюбіе парохіянъ порѣцкихъ дае доказъ о привязаню рускаго народу до церкви и гбдне тымъ ббльшого признаня, що нарбдъ крайно бѣдный, бо торфовать, низько положеній поля дуже скупый приносять дохбдъ а сѣножати майже щороку заливае рѣка Верешця.

— **Дрббни вѣсти.** Вѣнчане п. Володимира Аллерганда аптикаря зъ п-ною Наталіею Крушельницкою, дочкою п. Діонизія и Савины Крушельницкихъ, вбдбуде ся д. 15 (27) серпня въ Зарваници. — Въ Лондонѣ панує страшна спека; 30 людей втратило житє вбдъ удару сонѣчного, а вышь 200 находить ся въ шпиталяхъ. — Въ Станиславовѣ вбдобравъ собѣ житє офіцеръ артилеріи Фонтана зб страху передъ карою за зневагу варты. — Мѣсто Бердичівъ, россійскій Єрусалимъ, купили на публичнбй продажи братя Рукавишниковы за 1,160.000 рублѣвъ. — Въ Щирци при выборахъ громадскихъ выбрано радными 8 христіянъ а 12 жидбвъ, и то при великбй борбѣ зб стороны хрестіяньского населеня. Такъ жидонатѣли нашій мѣсточка! — Петро Котикъ зъ Камѣнной горы (пов. равского) въ сварцѣ ударивъ свою жѣнку два разы въ лице такъ сильно, що впала нежива на мѣсци. — Віцепрезідентъ намѣстництва рад. Лідль выѣхавъ на вбдпустку. — Осѣнній преміованя коней вбдбудуть ся с. р. въ Городку 12 вересня, въ Стрыю 13, въ Коломыи 15 и въ Бучачи 17 н. ст. вересня.

дуже жаль, вы мали неудачу при основаню товариства.

— Неудачу? — повторивъ Кенйонъ.

— Вамъ не повело ся, правда?

— Не знаю, але мы на добрбй дорозѣ до удачѣ. Вы бачили ся зъ Лонґуортомъ и Мельвілемъ, що оглядали копальню. Лонґуортъ въ Ню-Іорку казавъ менѣ, що вы ему показували.

— Чи они интересованій въ копальни?

— Помагають менѣ заснувати товариство.

Брентъ зачудувавъ ся.

— Дивно! Я вырозумѣвъ зовсѣмъ противно; гадавъ, що вы пробовали заснувати товариство и перепали. Они показували менѣ нападъ на васъ въ одній фінансовій ґазетѣ и сказали, що се забило вашій шансы заснованя товариства въ Лондонѣ. Они були тутъ, якъ выглядало, въ своѣмъ власнѣмъ интересѣ.

— А якій бувъ ихъ интересъ?

— Купити копальню.

— Чи вже купили?

— Вже! Розумѣесь, доки не скбнчила ся ваша опція, я не можу ей продати, але она, знаете, кбнчить ся за кблька день.

Кенйонъ, побачивши, що его пбдозрѣня справдили ся, не мбгъ промовити слова, тблько обтиравъ зъ чола пбтъ.

— Васъ, бачить ся, се зачудувало, — сказавъ Брентъ.

— Дуже.

— Ну, не берѣть менѣ за зле. Я поступивъ зовсѣмъ отверто. Я не мавъ понятя, що Лонґуортъ и той другій джентлеменъ мали якусь связь зъ вами. Они казали, що тота статья звернула ихъ увагу на копальню, розслѣдили ей и мабуть переконали ся, що въ нѣй щось є. Казали, що були на зборѣ, якій вы скликали, однакъ показало ся, що вы не будете могли утворити товариства, тожь они приѣхали сюда и предложили менѣ продажь копальнѣ за готбвку. Они зложили 20.000 фунтбвъ тутъ въ банку, а скоро ваша опція скбнчить ся, дадуть менѣ чекъ на тоту суму.

— Добре менѣ такъ! — сказавъ Кенйонъ. — Обманяли мене и обдурили. Я мавъ усе грубій пбдозрѣня, та не мавъ вбдваги выступити. Той Лонґуортъ удававъ, що помагае менѣ заснувати товариство, а все, що робивъ, було обраховане на те, абы проволѣчи часъ. Вбнъ поѣхавъ сюда въ интересѣ товариства, яке я закладавъ, а взявъ опцію для себе.

— Ось якъ оно! — дивувавъ ся Брентъ. — Щиро жаль менѣ, що такъ склало ся. Я, якъ кажу, не мавъ о тбмъ понятя. Бачите, вы не зложили нѣякого задатку и я мусѣвъ пильнувати свого интересу. Однакъ опція отверта ще кблька днѣвъ и я не вбддамъ имъ копальнѣ, доки не мине остатня мінута. А вы не маете якои можности дбстати грошѣ за той часъ?

— Анѣ найменшои.

— Ну, въ такбмъ выпадку я самъ не можу порадити. Я звязаный правнымъ документомъ вбддати имъ копальню за заплатою 20.000 фунтбвъ въ хвили, якъ скбнчить ся ваша опція. Все зроблено по правнбй формѣ и я тутъ зовсѣмъ безсильный.

— Такъ, я се бачу, — признавъ Кенйонъ. — До побаченя!

Пбйшовъ до уряду телеґрафічно и выславъ депешу.

Другого дня Уентворть дбставъ сесю депешу. Она звучала: „Насъ обманено. Лонґуортъ маз опцію на копальню въ своѣмъ имени.“

(Дальше буде.)

Вѣсти зъ Ен. Перемыскои.

Завѣдательства дбстали оо.: Миронъ Чирняньскій у Вощанцахъ дек. комарняньского и Мих. Попель въ Бббрцѣ дек. лѣского. — Сотрудництва дбстали оо.: Конст. Миколаевичъ въ Криници дек. мушиньского, Ром. Копыстяньскій (самостбйне) въ Межибродю дек. синбцкого, Мар. Антоневичъ въ Красибмъ дек. высочаньского [зъ п аномъ управы]. — Намѣстництво призволяло на дотацію рбчныхъ 300 зр. зъ релиґ. фонду для сотрудникбвъ парохбвъ въ Середибмъ вел. дек. ольховецкого

Сиропъ зелово-солодовый Д-ра Зебуртера. Знамените и выпробоване средство противъ усякихъ хоробъ грудныхъ и гортани. Цѣна 50 кр. 9

Головный складъ въ аптецѣ **Жигмонта Рукера** подъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 253—?

и у Вольках мазовецкихъ дек. потелицкого на одинъ рокъ.

Телеграмы „Дѣла".

Вѣденъ 22 серпня. Въ конференціяхъ міністрбвъ, котрі мають вбдбути ся въ Будапештѣ дня 24 с. м., крбмъ Туна мають взяти участь міністры Кайдль, Бернрайтеръ и Кастъ. Конференціи мають тревати три днѣ. Предметомъ нарадъ будуть такожъ модифікаціи баденѣвского проэкту угоды. Остаточного рѣшенія симъ разомъ ще не буде; остаточні наради вбдбудуть ся р Вѣдни, а вбдтакъ міністра ожидають вбдъ цѣсаря потвержденя умовы.

Вѣденъ 22 серпня. Станъ здоровля вѣденьского архіеп. Августера дуже лихій. Хорый лежать хвилями безъ памяти.

Любляна 22 серпня. Одинъ нѣмецкій бурш спровокувавъ словѣньскихъ студентбвъ, а тій его за се основно перетрѣпали. Нѣмцѣвъ мимо ихъ перевагы побито. Поліція зробила кбнець бійцѣ.

Будапештъ 22 серпня. Въ Сайторіи Уйгелі выбухъ хлопскій бунтъ. Збунтовані хлопы зъ колами, вилами и косами ударили на двбръ властителя дббръ Якопуліса и поставили ся такъ грбзно, що той мусѣвъ спасати ся бѣгствомъ. Зарквірована жандармерія обсадила цѣле село и стереже лазу.

Кронштатъ 22 серпня. Вчера розпочали ся торжества зъ нагоды вбдсловленя памятника Гунтера, національного героя семиградскихъ Нѣмцѣвъ [Сасбвъ]. Межь заграничными гбстьми бувъ такожъ славный ученый проф. Вірховъ. Сасы здержали ся вбдъ всякихъ демонстрацій а угорска людность вбдносила ся до торжества досыть симпатично.

Царгородъ 22 серпня. Порта вбдновѣла вже на сербску ноту въ справѣ кровавого конфлікту на сербско-турецкбй граници. Порта звалює всю вину на Сербію, заявляючи, що провокація выйшла вбдъ сербскихъ пандурбвъ, котрі напали на турецкихъ воякбвъ, що конвоювали транспорть муки. Длятого не Сербія, а Туреччина має право жалувати ся за сей конфлікть.

Мадритъ 22 серпня. Англія вручила испаньскому правительству ноту, въ котрій домагає ся выясненя зъ причины фортифікацій розпочатыхъ Испанцями вбдъ Гібральтаромъ.

Кортезы зберуть ся въ половинѣ вересня. — Донъ Карльосъ мавъ своимъ приклонникамъ заборонити выкликувати розруху. Въ цѣлбй Испанії панує спокбй.

Ню Іоркъ 22 серпня. Фльоту Сампсона, котра тутъ вернула, принято зъ великимъ ентузіязмомъ. Сампсона и всѣхъ его офіцирбвъ именовано почетными горожанами Ню-Іорку. Въ приступѣ на Манілю Американцѣ стратили 46 убитыхъ и 200 раненыхъ, Испанцѣ 200 убитыхъ и 400 раненыхъ. — Зъ Кубы доносять, що масо завѣшеня оружя испаньскій вбддѣлъ напавъ коло Матанзасъ на повстанцѣвъ и побивъ ихъ. Межь иншими упавъ начальникъ повстанцѣвъ Махедо. Американьске правительство внесе зъ тои причины смертічный протестъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

Зъ Судовои-Вишнѣ подяка: Дальше допомогли своими жертвами до поставлена церкви на мѣсце погорѣлои Р. Т.: Гр. кат. урядъ парох въ Хмелискахъ 40 кр., о. Д. Гузаръ въ Завалові 3 зр., о. А. Лотоцкій въ Тростянци 1 зр. 20 кр., о. крил. Войтовичъ зъ дробныхъ датковъ зобраныхъ въ Перемышли 15 зр., о. І. Петрикъ зъ Волостка 5 зр. 80 кр., о. Т. Добранській въ Соколовцѣ 1 зр., о. І. Кмицикевичъ въ Фразѣ 1 зр., о. В. Глѣбовицкій въ Жуковѣ 1 зр. 30 кр., панъ Бронислава Плюваковъ 3 зр., о. Н. Сенишинъ въ Березовцяхъ 3 зр., о. Я. Сербеньскій 1 зр., о. І. Тимцюракъ 1 зр., о. И. Котбвъ въ Хотимирѣ 4 зр. 10 кр., о. І. Крушельницкій въ Ягольници 1 зр., о. И. Гавацкій зъ Перемыслова 3 зр. 25 кр., о. І. Сосенко зъ Королѣвки 4 зр., гр. к. урядъ парох. зъ Борничъ 2 зр., о. І. Концюба въ Олеши 1 зр., гр. к. урядъ парох. въ Полянѣ 1 зр., о. Ю. Чучкевичъ въ Лѣську 5 зр., о. І. Круликовскій зъ Долгомостискъ 13 зр. 22 кр., о. А. Иневичъ въ Ивановцѣ 6 зр. 70 кр., о. І. Татаръ въ Горявцѣ 1 зр., о. А. Левицкій въ Камѣнномъ 2 зр., о. дек. А. Кобриньскій въ Ракбвци 50 кр., Н. Н. 1 зр. о. Е. Соневицкій въ Скопівцѣ 2 зр 20 кр., К. Бардинъ господаръ зъ Кульматичъ 2 зр., о. А. Теленъ зъ Охомлѣ 6 зр., о. В. Матвѣкъ въ Марямполи 2 зр. 11 кр., о. І. Монцѣбовичъ въ Комаровѣ 4 зр. 50 кр., чч. парохіяне зъ Ожидова 3 зр., гр.-кат. урядъ парох. въ Михавѣ 1 зр., о. Ив. Боднаръ зъ Пбднѣстрянъ 3 зр., о. Дротомирецкій въ Княжомъ 1 зр. 50 кр., гр.-к. урядъ парох. въ Краснополи 5 зр. 65 зр., о. І. Залуцкій въ Теребовлѣ 7 зр., о. І. Клосевичъ зъ Гнильча 1 зр. 60 кр., о. А. Джулиньскій зъ Станьковець 4 зр., о. І. Каратницкій въ Довгомъ 1 зр 50 кр., о. Кузьмакъ въ Ильинику 2 зр. 40 кр., о. А. Вентриновичъ въ Завадцѣ 1 зр., о. В. Черкавскій въ Соколѣ 6 зр 75 кр., гр.-к урядъ парох въ Л. Г. въ Старомѣщинѣ 3 зр., о. І. Кушникъ зъ Синькова 3 зр., о. А. Малинюкъ въ Пашбвцяхъ 1 зр. 80 кр., о. П. Цапиньскій въ Ростоцѣ вел. 1 зр., о. Годованьскій въ Сухоровѣ 1 зр., о. И. Гаванській въ Вишнѣвцѣ 1 зр. 40 кр., о. А. Яминьскій въ Радиничахъ 3 зр 55 кр., о Ил. Курпякъ зъ Карлова 50 кр., о. І. Тиховичъ въ Хлѣбичинѣ 1 зр., о. І. Яюсъ въ Стенятинѣ 2 зр., о. крил. І. Выстовичъ зо складокъ зобраныхъ въ Перемышли 11 зр., гр.-кат. урядъ парох. въ Загбрю 1 зр., о. Д. Добряньскій изъ Ждинѣ 10 зр., о. І. Курмановичъ зъ Новосѣлокъ 1 зр., І. Гузаръ господарь зъ Довгомостискъ 1 зр., Н. Н. зъ Селискъ 1 зр., Горневичъ 1 зр., І. Третякъ 2 зр., о. Мазикевичъ зъ Диниськ 2 зр. 50 кр., панѣ Ю. Матіяшова 10 зр., С. Торскій 10 зр., о. крил. Схоліярхъ Капітулы перемыскои 100 зр.

Всѣмъ Р. Т. жертводавцямъ, котрі посипшали зъ своими лентами и помогли до такъ великого дѣла въ славу Бога и для добра Руси, складаємо найсердечнѣйшу подяку. Тій Добродѣѣ, до котрыхъ мы удавали ся зъ просьбою о жертвы а котрій до сего часу не прислали, зволять ласкаво пбслати свои ленты; бо до выкбнченя цѣлои будовы ще много браку. — Судова Вишня въ липни 1898. За комітетъ *В. Кондрацкій* парохъ. (Просимо всѣ прочій рускій часописи о повторене сеи заслуженои подяки).

Русинка, вдова по уряднику банковім, прийме на мешканє під приступними условіями кількох учеників, ручачи за родительску опіку. — Близшої відомости уділить Редакция „Діла". 309 3—?

ПРИРЯДЫ до ратованя худобы въ случаяхъ давленя, вздутя и т. п. въ формѣ руры зъ дроту сталевого, по зр 6—, Трокары спущала и т. п. поручає ПЕТРО ХИНОЙСТОВСКІЙ, торговля залѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 45 ½

МУЖЕСКУ 344
Безсильность
выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многихъ виданяхъ илюстрована книга
Самоохорона д ра Ретана
Российске виданє: 1 зр.
Польске виданє: 1 зр.
Немецке виданє: 2 зр.
Тысячѣ людей найшли въ нѣй поясненя своихъ недугъ и направили свои мужески сили при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержанью франко належитости, высилає ся франко книга въ куверті магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (R. F. Bierey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

КАВУ
въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко
по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.
ВИНО
въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко
по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожій вина фляшками)
высилає
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.
92 74 ?

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
Почавши вбдъ дня 12 лютого 1888 выдає
АСИГНАТЫ КАСОВІ
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ
4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ
а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% асигнаты касовій зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ опроцентованій по 4½% вбдъ 15 мая 1889. 2218
Передрукъ не буде плаченый **ДИРЕКЦІЯ.**

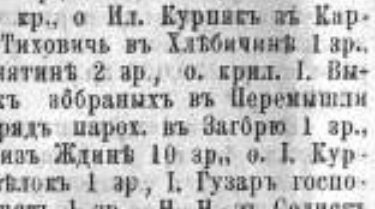
Вбдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батьківщина" и „Читальня") тыждневе популярна газетка
СВОБОДА
письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.
Выдає и за редакцію вбдповѣдає д-ръ Кость Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.
Цѣлорѣчна передплата выносить 2 зр., на пбвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львбвъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты").
„СВОБОДА" мѣстить: 1) передовій статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційій політичного змѣсту (н. пр. о сегорічній сесіи соймовій, о выборахъ, вбдозвы Краевого рускаго комітету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ фаховій переважно економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоваришеняхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новбмъ законѣ дороговбмъ, О краевій продажи соли, О краевій акцизѣ вбдъ напитковъ, Вас. Нагірного Рѣсть зъ Народнои Торговлѣ, о. Пеленьского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зо всѣхъ сторбнъ краю; 5) порады, питаня и вбдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспільно-політичныхъ; 6) рухъ селяньства рускаго; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промысль и торговля.

По низькихъ цѣнахъ
выготовляє
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО
Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 8—?



І. А. Бачевскій у Львовѣ
ц. к. достава надворный 253 7—0

СПИРИТУСЪ НА НАЛИВКИ	Esprit de vin Marque d'or ПЕРШОИ ПРОБЫ Найлучшои якости	СПИРИТУСЪ НА НАЛИВКИ
	Почтова 5 клгр. бляшанка Почтова	



Падѣсланє.
ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на платаціяхъ площи Галицкои
поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:
окуляры, пенсеры, лорнетты, бинокли, дальекиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, т. сыны мірничій, піоны, лібелѣ, нанометры и т. п.
Уряджене дзвонковъ електричныхъ.
Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

М. ФРАЙЛІХЪ
Спеціаліст бандажівъ, упривіл. Высокимъ ц. к. Міністерствомъ торговлѣ у Вѣдни до выключного выробленя уленшеныхъ свого власного помыслу бандажівъ на переполиклины, перенѣсъ свое мешкане и роботню зъ ул. Шпитальной ч. 3, на ул. Городецку ч. 35 у Львовѣ и поручає ся всѣмъ терпячимъ на переполиклину. Сотки свѣдоцтвъ и подякъ до переглядy. 288 6—6

Вже оплачено
до всѣхъ стацій Галичины всходнои
Сиперфосфатъ 18% минеральный 4 зр. 60 кр.
Мучки костяной окостяный 4 „ 78 „
2% азоту 12% кв. фос. розп. зр. 4·78
8½% „ 20% „ „ „ „ „ 5·96
3½% „ 50% „ „ „ „ „ 4·46
за 100 клгр. зъ мѣхомъ
До стацій Галичины заходнои цѣны значно низшій.
Найстрожша гарантія, на основѣ аналізы контрольнои. безплатне выновлене знаменитыхъ машинъ до сѣчбы навозбвъ штучныхъ. 296 6—?
Найлучша томасина на складѣ.
Догбдній услбвя.
Прошу у власнбмъ интересѣ зажадати цѣнника и брошуру о ужитю штучныхъ навозбвъ
Домъ рольничій
ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА
(BAHLSEN)
Бюро І. надавче ул. Кармелітска въ Краковѣ ч. 21

БОТАНІКА
на вищі класи шкіл середних. Після учебника д-ра О. Ростафінського. Зладив Іван Верхратский. Вид р. 1896. Ціна 1 зол. 40 ц. в. а.
Д-ра Осипа Ростафінського
БОТАНІКА
на нижші класи шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратский. Видане друге р. 1898. Ціна 70 цент. в. а.
ЗООЛЬОГІЯ
на нижші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.
Списъ важнѣйшихъ выразовъ
зъ руской ботанічной термінольогіи и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Ціна 30 цент. в. а.
Видання ті може дістати в книгарні Ставропигийскій або у автора. Хто замовляє у автора що найменше два примірники із згаданих виданій (н. пр. два примірники Зоольогія або два примірники Ботаніки або два примірники Спису або один примірник Зоольогії і один примірник Спису або один примірник Ботаніки і один примірник Спису), тому висилає ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачує автор.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [цісарского о 36 минут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходить о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	6·45	з Іцкан	6·00		до Підволочиск з годовн. двірця
	7·30	„ Зимної Води (½ до 11/2)	6·05		„ Іцкан
	7·40	„ Янова	6·15		„ Підволочиск з Підзамча
	7·50	„ Тернополя на Підзамче	8·35		„ Кракова
	7·55	„ Сокаля		8·50	„ Кракова
	8·05	„ Лавочного		9·15	„ Сколього
	8·15	„ Тернополя на головний дворець		9·25	„ Янова
	9·05	„ Кракова		9·35	„ Підволочиск з головного двірця
	10·35	„ Іцкан		9·53	„ „ „ Підзамча
	10·45	„ Ярослава		9·55	„ Вел ця
	1·01	„ Янова		10·55	„ Іцкан
1·30	—	„ Кракова		12·50	„ Янова (1/7 до 12/8 неділі і сьвята)
	1·40	„ Сколього	1·55		„ Підволочиск з годовн. двірця
1·50	—	„ Іцкан	2·08		„ „ „ Підзамча
2·16	—	„ Підволочиск на Підзамче		2·15	„ Брухович (5/6 до 11/8 неділі сьвя
2·30	—	„ „ „ годовн. дворець	2·40		„ Іцкан
	5·00	„ Підволочиск на Підзамче	2·50		„ Кракова
	5·25	„ „ „ годовн. дворець		3·50	„ Стрия
	5·40	„ Іцкан		8·11	„ Янова
	5·55	„ Сокаля		8·16	„ Зимної води (5/6 до 11/8)
				8·25	„ Брухович (5/6 до 11/8)
				4·55	„ Ярослава
	3·04	„ Підволочиск на Підзамче			
	3·30	„ „ „ годовн. дворець			
5·10		„ Кракова			
	6·10	„ „			
	7·57	„ Янова (1/6 до 11/8 и 16/8 до 19/8)			
	8·12	„ Брухович (5/6 до 11/8 и 16/8 до 11/9 (1/7 до 14/8)			
	8·31	„ „			
8·48		„ Кракова			
	8·53	„ Янова (1/6 до 13/8 въ будний день)			
	9·10	„ Кракова			
9·39		„ Підволочиск на Підзамче			
9·45		„ Іцкан			
9·55		„ Підволочиск на головн. дворець			
	10·30	„ Лавочного			
	12·15	„ Сколього			

	4·10	до Кракова			
	5·20	„ Лавочного			
	6·25	„ Янова (1/6 до 15/8 в будні дні)			
	6·30	„ Іцкан			
	6·40	„ Кракова			
	6·55	„ Тернополя з годовн. двірця			
	7·—	„ Лавочного			
	7·10	„ Сокаля			
	7·15	„ Тернополя з Підзамча			
	8·40	„ Янова (1/6 до 11/8 и 16/8 до 30/8)			
	10·05	„ Іцкан			
		„ Кракова			
10·40		„ Підволочиск з головного двірця			
	11·00	„ „ „ Підзамча			
	11·27				

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. 5

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣтельный редактор Иванъ Белей. Папѣръ въ склад. Черлянського. Зъ друкарни Института Ставропигійского.

№ 187 Львовъ, Второкъ 11 (23) Серпня 1898. Рочникъ XIX.

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю перемѣну разомъ въ Дѣломъ

Передплату и инсераты приймають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославѣ Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитбот за инсераты виплачуєть у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатномъ

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишо на попередне застереженє. — Реклямації неопечатаній вѣльный вѣдъ порта.

Поодинокє числа коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні приймають ся по кѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє" по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесенія приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

„Ще свѣтъ не видѣвъ!"

Угорскій часописи потверджують курсуючій вѣдъ якогось часу поголоски, що гр Тунъ носить ся зъ намѣромъ внесенія языковых розпоряджень. Однакъ сему намѣрови має сильно противитиси цѣсарь, котрый хоче впередъ довести до порозумѣня мѣжь обома народами а вѣдтакъ доперва приступити до усунена причинъ борбы. Тунъ має надѣю, що потрафить для своихъ намѣровъ приєднати цѣсаря. Однакъ до остаточного переведенія ихъ приступить не скорше, ажь запевнить собѣ славянскій сторонництва, котрій хоче приєднати хочь-бы за цѣну найвысшихъ уступокъ, и доки не осягне певности, що тій сторонництва не схочуть розпочати обструкціи зъ своєи стороны.

Коли-бъ фактично могло наступити внесенє языковых розпоряджень, парламентъ займавъ бы ся выключно угорскою угодою и буджетомъ.

Прагска Bohemia заповѣдає евентуальнѣсть ослабленя дотеперѣшнои безвзгляднои обструкціи нѣмецкихъ націоналѣвъ. Органъ прагского нѣмецкого часописа дає пѣзнати, що Нѣмцѣ, по внесеню языковых розпоряджень, вѣдступлять вѣдъ обструкціи.

Не такимъ тоненькимъ голосомъ промовляють нинѣ Чехи. Всѣ тій дневникарскій поголоски не вѣщують Чехамъ нѣчо доброго и они приготовляють вже публичну опінію до евентуальнои борбы з правительствомъ. Те, що въ сѣй хвили варить ся мѣжь Чехами, характеризує дуже добре промова, яку посолъ Сляма выголосивъ передъ своими выборцями въ Горжіцахъ. Мѣжь иншимъ заявивъ вѣнъ, що сли бы внесено языковій розпоряджена, ческій послы урядять *таку опозицію, якои ще свѣтъ не видѣвъ!* Не сумнѣваю ся — говоривъ Сляма — що Кайцль не дасть скривдити ческого народу. Его уступленє зъ кабінету буде для насъ знакомъ, що наступила для насъ хвили найважнѣйшои борбы. Але навѣть на случай, якъ-бы Кайцль не хотѣвъ выцофати ся, навѣ бы вырѣкъ ся своихъ переконань и завѣвъ нашій надѣѣ, и тогдѣ, безъ всякого взгляду на его особу, мусѣли бы Чехи такому правительству выповѣсти борбу, такъ само рѣшучу, якъ кождому иншому нашому ворогови."

Другій бесѣдникъ промовляли за тымъ, щобы ческій послы теперь вже выступили зъ якъ найбѣльше рѣшучою опозиціею. Таку и ухвалено резолюцію на случай, сли-бы внесено языковій розпоряджена.

Угорскій часописи доносять, що цѣсарь покличе до себе вызначній личности зъ усѣхъ сторонництвъ, щобы представити конечнѣсть полагодженя языкового конфлікту. Дальше запевняють, що конференціи въ Будапештѣ повинній довести до порозумѣня, бо австрійске правительство знає свою службу и показує готовѣсть до уступокъ. По закѣнченю нарадъ, и скликаню рады державнои австрійске правительство має подати ся до димісіи. Не велика се штука!

Деякій знову часописи высказують гадку, що угода перейде на Угорщинѣ дорогою парламентарною, а въ Австрії автоматично — на пѣдставѣ §. 14.

Шкода, що цѣсарь не знає, якій політичній таланты сидять въ Турцѣ, у Жовкви и т. д. Сли-бы такого старосту Бѣлиньского, Чежовского або якого иншого зробили президентомъ кабінету, пѣславъ бы кождому опозиційному послови карного пѣсланца, а за два три днѣ угода була бы ухвалена одноголосно...

Переглядъ часописей.

[Ruch katolicki и Kurjer lwowski о адресѣ Русинѣвъ до цѣсаря].

Ruch katolicki розповѣдає насамперед зъ генесу руской адресы. Передъ пѣврокомъ, каже, ухваливъ галицкій сеймъ адресу до трону. За поправками пп. Окуневского и Новаковского голосували лишь тій два послы. Такимъ чиномъ станули такъ Поляки якъ Русины пѣдъ прапоромъ автономіи краю. За розширенемъ компетенціи сойму коштомъ рады державнои, за розширенемъ атрибуцій правительственныхъ властей краевыхъ коштомъ властей центральныхъ, за поворотомъ до посередныхъ выборѣвъ до рады державнои зъ соймѣвъ заявили ся зрѣдно не тѣлько всѣ сторонництва польскій, але и законна репрезентація Русинѣвъ, бо на 14 рускихъ послѣвъ лише двохъ належить до противного сторонництва. Отже тана консолідація всѣхъ польскихъ и рускихъ сторонництвъ пѣдъ окликомъ автономіи краю а рѣвноправности обохъ народностей не подобала ся тымъ рускимъ сторонництвамъ, що инакше выставляють собѣ ідеалъ уладнаня політичнои будучности Галичины; а зъ намѣру, щобы запр тестувати, мовь-бы адреса соймова була выразомъ заг лу Русинѣвъ, зробила ся рус а адреса.

Доси все було бы ладно, лише що Ruch katolicki зъ свого католицкого становиска уважає послѣвъ, выбраныхъ жидѣвскими наганячами и всякими незаконными штучками, за законну репрезентацію рускаго народу, а промовчує въ благоразумію пастирскомъ, що лише пять такихъ послѣвъ голосувало за адресою сойму. Се рѣчь троха змѣнная, але оно для католикѣвъ зъ Ruchu katolick-ого дрѣбниця.

Дальше падькає Ruch, що ненависть до Полякѣвъ такъ зъѣднала въ адресѣ всѣ руский сторонництва: народовець кидає ся въ обѣймы москвофілови, новосрнетъ пѣдписує ся обѣчь святоюрця, католицкій священникъ обѣчь соціяліста д-ра Яросевича!

На те зъ нашои стороны лише коротка замѣтка: не ненависть до Полякѣвъ зъѣднала всѣ руский сторонництва, а оборона власныхъ правъ, природныхъ и запорученыхъ Русинамъ конституцією. Рускій нарѣдъ не має причины ненавидѣти Полякѣвъ, такъ якъ Федько Загородный не має причины ненавидѣти Поляка Бартка Сѣкору; але годѣ Федькови цѣлувати жандарма Бартка — дарма, що сей Полякъ, — коли Бартекъ выдре Федькови легітимаційну карту при выборахъ та ще ихне его кольбою; Федько пожалує ся на Бартка не за те, що Бартекъ Полякъ, а за се, що Бартекъ вчинивъ ему кривду.

Ruch дуже ласкавый до рускои адресы, — вѣнъ взагалѣ, якъ пристало на католика, великодушно зъ власнымъ пожертвованемъ любить Русинѣвъ, якъ се побачимо ще дальше. Отже вѣнъ не хоче збивати всѣхъ тыхъ фальшѣвъ, якій е въ адресѣ, а обмежує ся лише до кѣлькохъ уваг — на двохъ цѣлыхъ стовпцяхъ зъ окладомъ, — якій уважає за конечній.

Пасампередъ зазначує тоту фарисейску такинку, пѣсля котрои запевненя Русинѣвъ о вѣрности для Австрія нѣколи не можуть обѣйти ся безъ кѣлькохъ затровныхъ стрѣлъ, выцѣленыхъ въ таборъ польскій. На Русинѣвъ, мовь, завсѣгды можна числити, — не такъ, якъ на тыхъ мытарѣвъ Полякѣвъ. Ruch не хоче намъ памятати Гиличокъ, Ольги Грабаревои и т. д., тѣлько жадає на тій точцѣ взаимности вѣдъ Русинѣвъ.

Але Богъ зъ вами, католики вѣдъ Ruchu! Засадѣть на нѣсъ окуляры та придивѣть ся лѣпше адресѣ; де вы тамъ найшли тій „затровній стрѣлы въ таборъ польскій"? А що-до нашои взаимности „на тій точцѣ", то маете ея давно. Мы не тѣлько не памятаемо вамъ фактѣвъ, що суперечать не до порѣвнаня бѣльше нѣжь Гилички звѣстному оклику „przy Tobie, Panie", але навѣть ихъ не згадуемо, якъ отсе вы робите, а зъ щирои душѣ позваляемо вамъ „stać przy Tobie, Panie"; тѣлько не гнѣвайтесь на насъ, що и мы часомъ, бодай на великдень, станемо рядомъ зъ вами та пригадаемо ся, що ось то и мы не ворохобники.

Дальше переходить Ruch до критики историчныхъ выводѣвъ адресы. Въ Польщи не було анѣ сліду національного гнету; було лише, на жаль, деяке упослѣдженє унѣятского обряду релігійне, а надъ тымъ всѣ Поляки тяжко жалѣють. Соціальне пѣдданьство, значить „патріярхальна система хлопа до шляхтича", було въ цѣлѣй Европѣ, а въ Польщи пѣсля незбитыхъ историчныхъ жерелъ и навѣть неприхильныхъ Полякамъ историкѣвъ выконувано его найлагѣднѣйше на цѣлѣмъ свѣтѣ. Дотыкало оно такъ польского якъ и рускаго хлопа. Оденъ и другій въ Галичинѣ не дѣждавъ ся тои зорѣ, що засвѣтила въ конституціи 3. мая, попросту длятого, бо бувъ уже пѣддапымъ австрійскимъ. Що въ Австрія внесено панщину, се не заслуга правительства, бо въ тѣмъ часѣ всюды ся зношено. Врешть самій Поляки ще раньше заходили ся коло тои справы.

Отже зновъ „исторіографія польска"! Національного гнету въ Польщѣ не було, бо взагалѣ тогдѣ ще нѣгде не було національной свѣдомости. Ruch зває лише про „упослѣдженє" (не переслѣдованє) унѣятского обряду, а не знає про гнетъ и переслѣдуванє православія ще передъ заведенемъ унія и опѣсля. Що пѣдданьство було тогдѣ въ цѣлѣй Европѣ, а въ Польщи дотыкало такъ польского якъ и рускаго хлопа, сего руска адреса нѣгде не заперечує; але заразомъ вѣдъ сего рускому хлопови анѣ троха не було лепше. Ruch покликує ся на чужосторонныхъ навѣть историкѣвъ на доказъ, що нѣгде въ свѣтѣ не выконувано пѣдданьства такъ лагѣдно якъ въ Польщѣ, але рѣвночасно забуває, що сказавъ такій Полякъ Петро Скарга, що Турки и Татаре не выробляють того зъ народомъ, що зъ нимъ дѣють польскій паны. Що варта була въ практицѣ конституція 3. мая, о тѣмъ загально вѣдомо, такъ що шкода навѣть покликувати ся на той актъ, бо и вѣнъ лише доказомъ пословицѣ „mądry Polak po szkodzie"; а що тота конституція не могла вѣйти въ жите, то мабуть не Русины тому винній. Такъ само знаемо хочь бы тѣлко зъ книжочки д-ра Фрамка про панщину, що гадати о заходахъ Полякѣвъ въ справѣ внесеня панщины; для того хвальбы Ruchu тутъ збивати не гадаемо. Вкѣнци фактъ, що въ 1848 р. и деннде внесено панщину, не змѣняє того факту, що у насъ и село ся правительство австрійске. Тымъ то шкода було и воювати зъ тыми нѣбы то историчными фальшами, бо въ адресѣ одного зовсѣмъ нема, а инше подано вѣрно.

Ruch обурює ся страшно на те, що въ адресѣ и згадка про ревіндикацію Галичины, а то тѣлько длятого, щобы заперечити польскій характеръ сеи „dzielnicy"; заразомъ выказує, що при подѣлѣ Польщѣ не могло бути и бесѣды о жадныхъ правѣ Австрія, отже и ревіндикаціи, хочь рѣвночасно признає, що таку теорію тогдѣ сконструовано. Дальше выказує, що всѣдна Галичина и етнографічно и исторично краемъ рускимъ и польскимъ: етнографічно, бо живе въ нѣй богато Полякѣвъ (додати треба було, римо кат. и мойсеевои вѣры), а исторично, бо Поляки здобули сей край не тѣлько для польскои але и для рускои народности, для спѣльнои вѣтчины, оборономъ передъ всѣдною дичею, польскою кровію, цивілізацією, потровѣковою спѣльною долею пѣдъ польскими королями, — ну, и длятого, бо сей край дѣстався ся пѣдъ Австрію якъ часть польскои рѣчи посполитои. „За Сянъ — каже — насъ не выпрете, бо не дамо ся. Лишаєсь вамъ лише згодити ся на modus vivendi зъ Поляками".

На тій баламутній выводы годѣ и вѣдповѣдати. Чи Австрія мала яке право до Галичины чи нѣ, въ те адреса не мала анѣ потребы анѣ права вдавати ся. Фактомъ е — а сего и Ruch не заперечує, — що Галичина прийшла пѣдъ Австрію титуломъ права угорскои короны до галицкои Руси. А такимъ чиномъ справдѣ всѣдна Галичина прийшла пѣдъ Австрію въ характерѣ рускаго краю и за такій уходила у правительства ще въ 1849. роцѣ та мала навѣть дѣстати окремый сеймъ. Що-до справдѣшного характеру етнографічного и историчного всѣдняи Галичины, то е вѣнъ такъ само безперечно рускій, якъ нѣхто не назве Болгарія, Румелія, Босны и Герцеговины краями етнографічно и исторично турецкими длятого, бо краѣ тій остававали довго пѣдъ турецкою кормигою и за той часъ наплыло до тыхъ краѣвъ богато Туркѣвъ, а инший для особистыхъ выгѣдъ потурчились.

О скѣлько шовіністичній суть выводы Ruchu въ прикладѣ до минулыхъ фактѣвъ, порушеныхъ въ адресѣ, о стѣлько по просту перфідній въ прикладѣ до теперѣшныхъ поль ско-рускихъ вѣдносинъ. По що, каже, Русинамъ подѣлу рады шкѣльнои, коли Поляки дбають о просвѣту Русинѣвъ бѣльше нѣжь о свою! Народныхъ шкѣлъ рускихъ в бѣльше нѣжь польскихъ; такъ само гімназій въ пропорціи до фреквенціи рускои молодѣжи.

На се вѣдповѣсти намъ хиба такъ, що якъ разъ не хочемо упослѣдженя Полякѣвъ; коли будемо мати руску секцію рады шкѣльнои, то не буде кривды нѣ намъ нѣ нимъ.

Такъ само, каже Ruch, нема жадного гнету языкового. Самъ п. Окуневскій мавъ десь тамъ сказати, що обовязуючій приписы зовсѣмъ достаточній для Русинѣвъ, тѣлько треба ихъ выконувати. Отже въ такѣмъ дусѣ полагоджено також внесене п. Вахнянина.

Католики зъ Ruchu видко подурѣли або удають дурныхъ. О се жь то и ходить, щобы бодай обовязуючій приписы що-до уживаня рускаго языка въ урядахъ, хочь и якъ для Русинѣвъ недостаточній, выконувано! Але ихъ мало де, — лѣпше сказати, нѣгде не выконують, такъ що на кождѣмъ кроцѣ треба ажь правувати ся.

Дальше признає Ruch слушнѣсть економічнымъ постулятамъ адресы; тѣлько тій постуляты ще раньше выйшли вѣдъ Полякѣвъ, а Русины власне перешкаджають имъ. На тѣмъ поли польска репрезентація приступить до праць пѣсля своихъ традиційнои засады (значить, на користь шляхты, а на шкоду хлопа). Не можна сумнѣвати ся, що въ тій праци и Русины возьмуть участь; тѣлько годѣ буде Полякамъ працювати разомъ зъ москвофілами, соціялістами и радикалами. Зъ усѣми иншими сторонництвами порозумѣня е можливе. Навѣть рѣзницѣ що-до автономіи краю чи народностей и инші могли бы легко выровнатись (очевидно, коли уступлять ся всѣ Русины, зъ котрыми Ruch не хоче мати дѣла!). Пѣсню про національный гнетъ нарѣдъ рускій розумѣе чимъ-разъ менше (добре втявъ, нѣ-вроку!)

А вже найзабавнѣйше закѣнченє: „Не зважаючи на провокаціи зѣ стороны „сконсолідованыхъ", Поляки будуть памятати на свои обовязки и по мысли своихъ традицій вытревають въ братнѣй любови для Русинѣвъ, будуть стерегти интересѣвъ рускаго люду на рѣвни зъ польскимъ и нѣ за що въ свѣтѣ не допустять, щобы ихъ мѣсце у того люду заняли пѣдписаній и не пѣдписаній на адресѣ москвофілы, радикалы и соціялісты."

Отъ бачите: не такій они злій — тій Поляки зъ Ruchu katolick-ого! Мы на нихъ каменемъ, а они на насъ хлѣбомъ. Тѣлько, коли вѣльно поспытати: который то артикулъ законѣвъ основныхъ дає намъ право до курателѣ надъ нами? Лишѣть вы лѣпше свою любовь по мысли вашихъ традицій для вашого людку; а мы обѣйдемо ся и безъ вашои любови, въ котрѣй, знявши зъ насъ сорочку, добираєте ся вже до живои шкіры нашои.

Вѣдозвавъ ся про руску адресу також Kurjer lwowski: Друга часть адресы, въ котрѣй высказаній суспѣльній, економічній и політичній постуляты, заслугувала бы пѣсля него на поперте. Коли-бы такъ до того прилучили ся ще инші, часто національній рускій, якъ: пѣднесенє просвѣты и рускаго духовенства черезъ полѣпшенє его матеріальнои долѣ, помноженє рускихъ шкѣлъ народныхъ, середныхъ и рускихъ катедръ на львѣвскѣмъ університетѣ, розширенє правъ языка рускаго въ урядахъ и судахъ галицкихъ: то и найзанятѣйші вороги демократизму, котрій зарѣвно тяжать надъ польскимъ якъ и рускимъ народомъ, мали бы уста замкненій, а людовій и демократичній сторонництва польскій охотно згодились бы зъ рускимъ меморіаломъ. Але що-жь, коли въ нѣмъ наплетено про польску неволю, зъ котрои Русины выйшли ажь 1772 р., що Русинѣвъ майорізують Поляки — не одна політична партія Полякѣвъ, — що розширенє автономіи е небезпечне для Русинѣвъ и т. п. Такимъ способомъ въ рѣчи симпатичнои зроблено щось, вѣдъ чого кождый Полякъ мусить тримати ся осторонь. Але насъ — кѣнчить Kurjer lwow. — се не заверне зъ нашои дороги. Коли сповнять ся нашій постуляты, домагаючій ся справедливости и рѣвности су-

Зѣльця Д-ра Зебурґера загально вже знане и успѣшне средство на кашель, хрипку, нежить и т. п. обнвы. Цѣна коробочки 20 кр. 10

Головный складъ въ аптецѣ **Жигмонта Рукера** подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 259—?

спбльнои, тогдѣ людъ рускій на рбвни зъ польскимъ буде зъ того корнстати.

Конець-кбнцемъ и зъ сего голосу видко, що всѣ Поляки однымъ миромъ мазаній. Всѣ хотѣли бы, щобы Русины зложили передо всѣмъ присягу на цѣлбсть и нероздѣльность давнои Польщѣ, до котрои колись належали, — щобы имъ анѣ не снилось о тбмъ, що они окремый и то sui iuris народъ, котрому бодаи въ бажанняхъ своихъ вбльно розпоряджати собою пбсля власнои волѣ. Русины повинни не тбльке разомъ зъ Поляками покладати всѣ свои надѣи на воскресенія Польщѣ и вѣрити Полякамъ на слово, що тогдѣ ажь буде рай, — але повинни заразомъ слабати и свбй минулый рай за давнои Польщѣ. Натякнешь ты Полякови (якои небудь масти), що бажаешь ему якъ найшвидшого воскресенія Польщѣ, але въ етнографічныхъ границяхъ, — або загадаешь про давну неволю рускаго народу пбдъ Польщею и за рбкъ 1772, котрый тебе вызволивъ зъ тои неволѣ: то заразъ маешь найтяжшого ворога; ты заразъ тогдѣ москаль або щось подббного. Але-жь коли-бъ Русины може й мали охоту поговорити въ справѣ тои будущои Польщѣ, мусѣли бы мати передемакъ того раю. Тбльки-жь той передемакъ дуже гбркій — бр-р-р!

НОВИНКИ.

— **Переписка громадъ зъ властями по руски.** Декотрѣ нашій руски громады, але се лишь „бѣлій круки“ почали вести вже переписку зъ властями по руски, але ихъ дуже мало! Мабуть до найстаршихъ въ тбмъ взглядѣ громадъ належить село Задѣльско и то — въ турецкбмъ повѣтѣ; оно вже вбдъ 20 лѣтъ переписуе ся выключно по руски. Власти довшій часъ робили тому перешкоды, опбсля „шторцувала ся“ жандармерія при візахъ пашпортовыхъ, а теперь всѣ вже „освоили ся“ зъ тымъ. Нашій громады — а се наказуе имъ честь народна — повинній вступити вже разъ въ слѣды громадъ ческихъ та нѣмецкихъ и безусловно завести руску переписку, рускій печатки, таблицѣ по селахъ, осторогы, дорогоказы и т. п. Бо сердечный смѣхъ порывае чоловѣка, коли читае „ostrzyżenia“ та „obi szczenia [sic!]“ и т. п. написы. Не осмѣшуйте ся, панове громадо, не старайте ся приподобати панськамъ прихвостнямъ, а пошануйте своє рбдне, то и инші васъ пошанують и будуть зъ нами числити ся.

— **Вписы учениковъ и учениць до рускои чотиро клясовои школы им. М. Шашкевича у Львовѣ**, при улици Скарбковій ч. 26, вбдбудуть ся въ днях 29, 30 и 31 серпня, кождого дня рано вбдъ 9 до 12-ои, а пополудни вбдъ 3 до 5 ои годины.

— **Ц. к. Намѣстництво повѣдомило митроп. Консисторію въ справѣ запомогъ вдовамъ и сиротамъ священичимъ** ось такимъ режриптомъ:

Ч. 74.712. Его ц. и к. Ап. Величество Найвысшою постановою зъ 3/7 с. р. благоволили милостиво вдовамъ по гр.-к. священикахъ, котрій вже побирають рбчный даръ зъ ласки зъ релігійного Фонду позволити вбдъ 1/1 1899 пбдвысшеня того побору на 200 зр. рбчно. Заразомъ Его Величество уповномочнили милостивѣйше Є. Е. Міністра вѣроисповѣдань и просвѣты, щобы тымъ вдовамъ вызначавъ датки на выховане незаосмотреныхъ дѣтей въ квотѣ по 40 зр. для кождои дитины ажь до укбнченя 24 року житя або попереднього заосмотреня, однакожь зъ тымъ услбвемъ, що сума датковъ для однои родины не м же выносити ббльше якъ 200 зр. Даръ зъ ласки може бути признаный навѣть тымъ вдовамъ, котрыхъ умэршій мужь менше якъ 10 лѣтъ повнивъ обовязки душпастирскій, а такожь сиротамъ безъ родичѣвъ и сиротамъ, котрыхъ мати не побирае дару зъ ласки по 40 зр. вбдъ одного лица, а не менше якъ 100 зр. на одну родину. О тбмъ маю честь завѣдомити зъ тымъ, що ц. к. Намѣстництво зарядже, що потреба, щобы пбдвысшеній побори могли бути зъ 1 сѣчня 1899 истинно асигнований. — Львбвъ 20/8 1898. *Пінінський.*

— **Читальня им. св. Володимира въ Павловѣ** устроюе въ суботу 27 н. ст. серпня с. р. представлене аматорске. Вбдограе ся штука „Тимко Капраль або „Що насъ губить“. Початокъ о годинѣ 7½ вечеромъ

— **Въ справѣ вѣча въ Отинія.** „Пбдгорска спблка для торговлѣ безрогами и худобою“ просить насъ о подане до загальнои вѣдомости, що заповѣджене на день 14 с. м. вѣче въ Отинія не вбдбуло ся зъ причины слоты. Натомѣсть вбдбуде ся оно въ Отинія дня 28 н. ст. серпня [въ недѣлю] о 2 годинѣ по полудни на оббйстю п. Томы Ковальского [низше суду] пбсля попередно поданои програмы. О якъ найчисленнѣйшу участь просить — *Пбдгорска спблка въ Станиславовѣ.*

— **Зъ Товариства „Днѣстеръ“:** Въ 176 ч. Вашои цѣнноі часописи находимо въ новинкахъ допись про пожаръ въ Плѣсняхъ пов. золочѣвского, де пов. дописуватель мѣжъ иншимъ каже, що зъ погорѣлыхъ около 80 загородъ була може половина обезпечена въ „Днѣстрѣ“ а половина въ товариствѣ Краковскбмъ. Для информацін нашихъ членбвъ просимо констатувати, що въ Плѣсняхъ мали мы всего 4 шкоды т. є. погорѣли 3 загороды и будынки приходскій. Кромѣ сихъ обезпечень мали мы ще церковь и одну загороду селянську, котрій выйшли цѣло зъ сен пожежи.

— **Памятникъ короля Яна III. Собѣского**, вылитый зъ бронзу въ фабрицѣ Крупна, вже привезено онодгы до Львова запакованый въ полотняний плахты и зложено на Гетьманськихъ валахъ, де вже приготовано вбдповѣдне пбдмуроване. Памятникъ, кажуть, представлати ся красно и невдовзѣ буде уставленый.

— **Сумно!** „Gr. kat. urząd paraf. w Nałużu p. Strusów“ [повѣту теребовельского] инше урядово „Do św. c. k. Starostwa w Trembowli“ — по польски. Фактъ сей не потребуе коментаря — по трикратнбмъ зобовязаню на соборчикахъ деканальныхъ.

— **Зъ процесбвъ о розрухи.** Вчера (22 серпня) розпочала ся въ Ряшевѣ передъ трабуналомъ карнымъ розправа судова противъ 82 обжалованыхъ [селянъ и селянокъ] зъ села Лютчѣ пов. стрижбвского, обжалованыхъ за противжидбвскій розрухи въ тбмъ селѣ. Зъ обжалованыхъ найстаршій мае 55 а наймолодшій ледви 16 лѣтъ. Актъ обжалованя списаный на 18 аркушахъ. Шкоду, яку, потерпѣли жиды, обчислено разомъ ажь на 50 зр.! Пбдчасъ розрухбвъ потерпѣвъ и „stary szlachecki dwór“, котрого властителемъ є теперь нового крою „polski dziedzic“ Хаскель Валлахъ; вбнъ провадивъ не злый ґешефтъ и позначкамя на вбдробжъ“, хоть другій конкурентъ Гершъ Фельберъ шукавъ ему интересъ „ратуючи“ хлопбвъ позичками въ готбвцѣ „на стодвацять и пять перцентъ“. Отже причиною розрухбвъ — навѣть пбсля обжалованя прокуратории — бувъ вызыскъ жидбвскій, а не безъ того, що и рбзній фальшивій вѣсти мѣжъ народомъ мовь то цѣсарь и папа римскій позволи бити жидбвъ черезъ чотирнацять днѣвъ. Розправа потягне ся кблька днѣвъ. Свѣдкбвъ вбзвано ажь 106.

— **Зъ тайнъ зарогаткового житя.** Якъ въ столицѣ, такъ и за ей рогатками плыве житя повнымъ русломъ. И тутъ и тамъ хроніка поліційна и стація ратункова нотують цѣкавѣ а навѣть кровавѣ факты. Особливо недѣль и свята, коли дары Бакха ошоломляють мозги веселыхъ „народцѣвъ“ и „сынбвъ Марса“ абсѣхъ стаціонованыхъ полкбвъ у Львовѣ, лучае ся часто почути або й побачити кровавый драматъ. Одинъ зъ такихъ лучивъ ся сей недѣлѣ за рогаткою жовкбвскою [котрои слава вже не инѣшна]. Именно три пбдпилѣ жовнѣры почали бійку зъ цивілями и двохъ зъ нихъ, Кизика и Дика, такъ сердечно побили, що вбдвезено ихъ до шпиталя, але ледви чи ще будуть тѣшитись туземнымъ житямъ. Одного хороброго вояка арештовано.

— **Навкучило ся жити.** Онодгы вечеромъ прибувъ до реставрації Фальтера при ул. Коперника надстражникъ скарбовый, около 30 лѣтный мужчина, казавъ собѣ подати ѣсти й пити и забавлявъ ся весело. Опбсля вышовъ до кльоакбвъ и довшій часъ не вертавъ. Се звернуло загальну увагу и почали его шукати. По хвили найдено его въ калужи крови нежывого зъ револьверомъ въ руцѣ. Побочь самоубійника лежала картка зъ написомъ „Wer bin ich?“ Межь иншимъ написавъ вбнъ по нѣмецки, що певно пайшовъ на свѣтъ „лѣвою ногою“, все ему не вело ся. Уважая житє за безвартбстне и тому прибувъ зъ Чернбвцѣвъ до Львова, щобы разъ „покбнчити“, и т. п. На картцѣ бувъ пбдписъ: Ламбертъ Конваліна. При самоубійнику найдено 2 кр. готбвки.

— **Саранча** въ Букарештѣ появила ся онодгы въ великбй скблькости. Великій рой саранчѣ обсѣли капелюхи, парасольки и одежу прохожихъ по публичныхъ огородахъ. Улицѣ и площѣ покрыли ся въ одній хвили масою саранчѣ. Она впала до склепбвъ и реставрацій, де мешканцѣ Букарешту „при стаканци“ забавляли ся. Въ кблька хвиль по страшнбмъ нападѣ тои язвы столиця Румунія опустѣла и выглядала якъ мѣсто умерлыхъ.

— **Въ честь вынахбдника проливу Берінґа.** Въ мѣсяци вересни минае 250 лѣтъ, якъ вбдважный козакъ Дешневъ вбдкрывъ проливъ Берінґа и яко першій мореплавець-подорожникъ оплывъ довкола, якъ и на дальшій рбгъ пбвнбчнои Сибѣри, котрый тогдѣ названо „рогомъ всходу“. Сего року россійске земленисне товариство въ Петербурзѣ рѣшило змѣнити сесю назву на „рбгъ Дешнева“, на що згодивъ ся и царь. Академія наукъ въ Петербурзѣ мае о сѣй змѣнѣ увѣдомити всѣ свѣтовій геоґрафічній товариства та уряды морскій и всѣ иншій компетентій сферы.

— **Цѣсарь нѣмецкій — архітектомъ.** Цѣсарь Вільгельмъ II належить до тыхъ людей, котрій люблять пописувати ся всякими способностями. Пробовавъ уже славы писательскои, писавъ музикальній театральный творы, критикувавъ співъ и музыку, малювавъ картины, рѣзьбивъ статуѣ и т. п., а теперь спробувавъ ся въ архітектурѣ. Въ найновѣйшбмъ часѣ нарисувавъ вбнъ плянъ давбинницѣ для протестантского костела въ Єрусалимѣ, а такожь подавъ взбрцѣ внутрѣшнои окрасы костела. Проектована дзвбинниця — якъ пишуть нѣмецкій газеты — буде звертати загальну увагу своєю — величиною.

Вѣсти зъ Аепархіи Львбвскои.

Консисторія вставилась до намѣстництва о систем. сотрудництва у Воробіевцѣ. — О. Вол. Була зрезигнувавъ зъ презенты на Протесы. — Презенты дбстали оо.: Волод. Поховскій на Должанку, Ив. Алиськевичъ на Ярославичѣ и Ал. Джулиньскій на Протесы. — О. Юл. Серончковскій пар. Прошовои дбставъ право уживания вбдзнакъ крилошаньскихъ. — На конкурсъ розписаній парохіи: Середовбльцѣ дек. холоѣвского зъ речинцемъ до 29 Голосковичѣ до 22 н. ст. вересня с. р. — Консисторія вставилась до президіи намѣстництва о згоду на канонічну институцію оо.: В. Поховского на Должанку и Ал. Джулиньского на Протесы. — Декретъ увбльнена вбдъ испыту конкурсового дбставъ о. Викторъ Гарухъ зъ Грабовои. — Президія намѣстництва годить ся на канон. институцію оо.: Юл. Бачиньского на Васючинъ и Стан. Бачиньского на Володимирцѣ. — До институцій вбзваній оо.: Стан Бачиньскій на Володимирцѣ и Юл. Бачиньскій на Васючинъ. — Вбдпустку дбстали оо.: Мих. Чайковскій, парохъ Колтова, на 3 мѣсяцѣ и Ив. Редкевичъ, проповѣдникъ при архикатедр церквѣ св. Георгія на 1 мѣсяцъ. — Консисторія вставилась до намѣстництва о продовженя платнѣ для прив. сотрудника въ Божиковѣ. — Консисторія розписала конкурсъ на посаду „нк. префекта закристія при архикат. церквѣ св. Георгія зъ речинцемъ до 15 н. ст. вересня. — Кандидаты стану духовного зъ аеп. львбвскои мають въ цѣли принятя до семинарія вносити свои подания до 20 н. ст. вересня а 29 вересня явитись въ Консисторіи и пбддатись испытови. — Конкурсовый испытъ парохіяльный вбдбуде ся на днях 6 и 7 н. ст. жовтня с. р.

Посмертній — ∓ — оповѣстки.

Ольга Ярема, дочка о. Григорія, катихита гімназін въ Бродахъ, и Софіи зъ Стефановичѣвъ, упокоила ся скоропостижно дня 23 с. м. [въ недѣлю] о годинѣ 5¾ вечеромъ въ 19 весни житя. Покбйна була одиначкою у своихъ родичѣвъ, вбдзначала ся красными прикметами душѣ и тѣла, за-для ей нѣжности всѣ любили ей, тожь полишила по собѣ глубокій жаль не тбльке въ серцю своихъ родичѣвъ, але у всѣхъ, що ей близше знали. Похороны ей вбдбудуть ся въ второкъ рано. В. ѣ. п.!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 23 серпня. Montagsrevue запевняе, що въ послѣдныхъ дняхъ зновъ вбдбули ся довѣрочній переговоры правительства зъ провбдниками рбзныхъ сторонництвъ.

Прага 23 серпня. Розпочало ся тутъ вѣче ческихъ и славяньскихъ католикбвъ. Зѣздъ дуже численный. Священикбвъ прибуло найбблыше зъ Чехіи, Моравы и Шлеска. На вѣчу инили ся такожь кардиналъ Шенборнъ, краевый маршалокъ, заступникъ бурмістра Праги, епископы и иншій достойники.

Лондонъ 23 серпня. Россія хоче купити вбдъ Менеліка султанатъ Рагайта. Італія, котра заключила трактатъ зъ султаномъ, робила въ Петербурзѣ вбдповѣдній представленя, але Россія того трактату не узнае, бо не ратифікувавъ его Менелікъ, зверхникъ згаданого султана.

Парижъ 23 серпня. Слѣдчій судья вручивъ прокураторови акты въ справѣ Шкарта и Лебльоа. Свое рѣшеня передасть въ середу або въ четверъ. Доносять, що вбддадуть ихъ пбдъ судъ поправчои поліція за передане чужимъ особамъ документбвъ дотыкаючихъ безпеченьства державы. — Естергази мавъ спасти ся бѣгствомъ до Лондону, бо боявъ ся дальшого слѣдства. Але сеся вѣсть ще не стверджена.

Римъ 23 серпня. Въ провінціи Люка внесено станъ облоги. Вбйсковый трибуналъ засудивъ за участь въ розрухахъ посла Пеццетіого заочно на 10 лѣтъ вязниці и на досмертне вбдобране уряду.

Царгородъ 23 серпня. Прибула тутъ депутація магометаньскихъ Боснякбвъ и Герцеговинцѣвъ, пожалувати ся передъ султаномъ, яко своимъ зверхникомъ на гнетъ, якого они зазнають.

Іокогама 23 серпня. Японъ то не Австрія! Въ наслѣдокъ жалобъ на выборчій надужитя мусѣвъ японьскій міністеръ судбвництва подати ся до димісіи.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринокъ ч. 10

выдало новый накладъ друкбвъ

I. Друки правничі:

1.	Позовъ въ справахъ дрібныхъ лібра	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. лiб.	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Позиомочія	по 40	„
6.	Поданя о екс- и интабуляцію, взбрь а) б) в) г) лібра	по 40	„
7.	Написы до подань о интабуляцію лiб.	по 20	„

II Друки для кас позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра	по 40	„
9.	Книга довжникбвъ „	„ 40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2·—	„
11.	Скриптъ довжный „	„ 1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „	„ 3·—	„

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова лібра	по 40	„
14.	Книжка касова „	„ 40	„

IV. Друки для читалень и кас позичковыхъ:

15.	Списъ членбвъ лібра	по 40	„
16.	Грамоты членьскій читалень „Просвѣты“ примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочислае ся належитбсть особно.

Надбслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плякатахъ площи Галицкои



поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, дзеркавиды, барометры, термометры, рбзній ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райцайґля, таксы мірничі, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвбниковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Высшій урядникъ прийме **двохъ учениковъ середныхъ школъ** на станцію. Дбала опѣка запевнена. Близша вѣдомбсть при улици Вбрменьскій ч. 2. 319 1—5

Русинка, вдова по уряднику банковім, прийме на мешкане під приступними услівями кількох у ученників, ручачи за родительску опіку. — Близшої відомости удѣлить Редакция „Діла“. 369 4—?

Предприемця до будовы новои мурованои церкви пбсля пляну п. В. Нагбрного глядае комітетъ парохіяльный въ Настасовѣ п. Микулинцѣ. Близше въ руско-кат. урядѣ парох. 310 3—7

ТКАЦКЕ ТОВАРИСТВО

въ Глинянахъ

оголошуе, що мае на складѣ великій засобы

КИЛИМОВЪ

свого выробу 318 1—36

въ розмаитыхъ десеняхъ

Цѣна по 6 зр. за 1 метеръ квадрат.

„THE GRESHAM“

Найстарше и найбогатше Товариство обезпеченя житя въ Лондонѣ.

Найнизша премія. Велика дівіденда.

Информацій удѣлня, проспекты и тарифы розсылае franco.

Антоній Кофлеръ 307 6—10

у Львовѣ, улиця Браєрбвска число 14.

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літоґрафічне

ЗАВЕДЕНЕ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Снястуска ч. 29

выготовляе

всякій літоґрафічній выробы

звычайнй візитовій білєты

вбдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появившій ся візитовій білеты въ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касеткою. 188 30—61

КАСЫ огнетревалій знаменитій Нр. 0 70 зр., нр. 0½ 80 зр., нр. 1 100 зр. нр. 2 120 зр., н-ръ 3 140 зр. Касы въ пультами о 10 зр. дорожше поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля желѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальний редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянського Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского.

Ч. 178 Львовъ, Середа 12 (24) Серпня 1898. Рочникъ XIX.

ДѢЛО

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ новѣстей" выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Карола Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Княгининого 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" належитьбот [за инсераты взимкій у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатконъ

въ Австрій:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

У Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяцъ 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатані вѣльный вѣдъ порта.

Поединоке число почтує 8 кр. а. в.

Отголошеня языкій принимаєть ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовои або ея мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане" по 25 кр. а. в.

Поданя и инші донесеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ отзыва.

Въ пѣжмурки...

Весела забава — тота австрійска політика!

Конферували и переговорювали, торгувалесь и мирилисъ, и дѣйшли до остагочного результату, що нинѣ-завтра буде скликаный парламентъ. Денкій лихварѣ выготовляли вже позвы о зафантованє посольскихъ дѣтъ, аж тутъ розходить ся поголоска, що вѣсти о скликаню рады державной, поки-що, передчасній! Міністры такъ уже привыкли до конференцій, що имъ дуже тяжко помирити ся съ гадкою, що тымъ переговорамъ конецъ. Будь що будь лекша рѣчь высварювати ся съ однымъ або двома міністрами, якъ съ цѣлою ватагою зле выхованыхъ — опозиційникѣвъ. Зъ Вѣдни доносять, що Тунъ поѣхавъ до Пешту въ тій цѣли, що бы вѣдъ угорского правительства выторгувати *апробату на нескликанє австрійского парляменту*. Значить: тріюмфъ прихильникѣвъ парламентаризму бувъ передчасный! Разомъ съ Туномъ поѣхали до Пешту Кайцль и Бернрайтеръ. Тунъ забавить въ Пештѣ три днѣ, вѣдтакъ поѣде въ Банфімъ до Вѣдни, а 26 с. м. буде на авдіенціи у цѣсаря. Сли прийде до засадничого порозумѣня, міністры поодинокихъ ресортѣвъ зачнуть выготовляти подрѣбній проекты угодовій.

Та питанє, чи до того прийде, бо міністры, котрій поѣхали до Пешту, будуть радити головно не такъ надъ справою угоды, якъ надъ симъ: чи въ Австрій має управляти ся конституційно, чи нѣ. За цѣну, щобы угоду можна перевести на основѣ §. 14, Тунъ хоче поробити далекосягліі концесіи въ користь Угорщины. Въ той способѣ хоче вѣнъ заощадити цѣсарскому рокови ювілейному за взятыхъ борбъ національныхъ и політичныхъ въ парляментѣ. Передъ такимъ полагодженемъ справы боронить ся не такъ самъ Банфі, якъ взагалѣ всѣ політичній фракціи Угорщины, котрій справедливо боять ся, що коли въ Австрій реакція ще бѣльше розпаношить ся, то перенесесь такожь до Угорщины. Пѣдъ натискомъ тои опінін Банфі обстає при тѣмъ, щобы угода була трактована въ обохъ парламентахъ, а не, якъ Тунъ хоче, домагаючи ся, щобы угоду полагодивъ угорскій сеймъ въ спѣлцѣ зъ австрійскимъ правительствомъ. Нема сумнѣву, що Тунъ нѣчого не вторгує. Въ мѣродатныхъ кругахъ числять ся съ тымъ, що димісія Туна стане ся неминучою.

У Вѣдни роззирають ся вже за наслѣдникомъ Туна. Пѣдозрѣваючи, що и сей наслѣдникъ не довго буде мѣгъ выгрѣвати міністерскій фотель, шукають за такимъ, котрый основъ ся вже зъ димісіями. Пѣдъ тымъ взглядомъ дуже добрымъ кандидатомъ є многократный ex-міністеръ бар. Гавчь. Uebungmacht den Meister — тожь вѣнъ уже зъ артизмомъ потрафить выконати тую головну чинность урядову австрійскихъ міністрѣвъ вѣдъ часу, якъ Таффе послѣдный разъ розпращавъ ся зъ своимъ урядомъ. Пѣсли Neues Wiener Journal Гавчь зъ высшого припорученя конферуваѣ уже въ послѣдныхъ дняхъ дуже много зъ членами ліберальной шляхты нѣмецкой.

Magyar Orszag доноситъ, що угорске правительство ставить слѣдуючій условія: 1) Выключеня всякой дальшой провізорія угодовой. 2) На случай, якъ-бы не повело ся заключити угоды, интерреґнумъ на чотири роки оперте на баденѣвскихъ проектахъ угодовыхъ. Однакъ до сего буѣ бы потрѣбный окремый угорскій законъ угодовый, бо пѣсля теперѣшного закона Угорщина въ такѣмъ случаю має право утворити лише самостійный округъ цловый. 3) Квоту має означити цѣсарь на основѣ ухвалъ угорского сойму що-рѣчно, а не якъ до теперь на десять лѣтъ. 4) Пѣдъ тымъ условѣмъ Угорщина зобовязуе ся не заводити цловой вѣдрубности.

Австрійскій условія, пѣсля згаданого дневника, маютъ бути такій: 1) Коротка, однорѣчна провізорія. 2) Економічна спѣльнѣсть обохъ половинъ монархіи. 3) Справу квоты має рѣшати разъ на все (на 10 лѣтъ) окремый законъ.

Grazer Tagblatt доноситъ, що языковій розпорядженя мають бути внесеній передъ скликанемъ рады державной. На першѣмъ засѣданю буде внесеный языковый законъ. По внесеню языковыхъ розпорядженъ уступивъ бы міністеръ Кайцль. Slovenski Narod заявляе, що въ такѣмъ случаю Словѣнцѣ будуть держати зъ иншими славяньскими народами, а передовсѣмъ додержать солідарнѣсть зъ Чехами.

Борба о рускій языкъ.

Зъ Пѣдгаєччины пишуть намъ:

На ухвалу священикѣвъ теребовельского деканата що-до урядовыхъ писемъ вѣдъ ц. к. власт ей въ языцѣ не-рускѣмъ, подану черезъ Деканальный урядъ до вѣдомости всѣхъ властей а такожь до митроп. Консисторія у Львовѣ, надійшла щ зъ часу урядованя пок. Кардинала вѣдъ Консисторія вѣдповѣдь, котру с зашкодить навести in extenso:

„Ч. 6095/1898 До Вч. Теребовельского Уряда Деканального! На предложене письмо зъ.. завѣдомляе ся Вч. Урядъ Дек нальный, що В. Президія ц. к. Намѣстництва пѣдъ днемъ 31. марта 1897. ч. 13347/96 розпорядила, щобы ц. к. Власти переписовали ся урядово до сторонъ — чи то селянъ, духовныхъ, чи парохіяльныхъ Урядѣвъ въ языцѣ черезъ нихъ звычайно уживанѣмъ, т. є. [въ тѣмъ случаю] въ рускѣмъ. Подѣбного рода розпорядженє выдали В. Президія высшого ц. к. Суду краевого, ц. к. Дирекція скарбу и ц. к. Дирекція почтъ и телеґрафѣвъ. Такожь и ц. к. Дирекція желѣзниць державныхъ въ восточній Галичинѣ суть обовязаній переписовати ся урядово въ рускѣмъ языцѣ зъ взглядными сторонами. Протоя обовязкомъ есть интересованыхъ, въ случаяхъ неперестерѣганя взглядными ц. к. властями того розпорядженя, представлене при залученю доказовъ до высшихъ инстанцій для дальшого отповѣдного урядованя вносити. Той приказъ подае ся Преподобному Духовеньству Деканата Теребовельского до вѣдомости и точного совѣстного послѣдованя."

Що-жь на то ц. к. староста масти п. Чеховского, що посылають пѣсланцѣвъ карныхъ до священикѣвъ, котрій жадають рускихъ писемъ и рускихъ друкѣвъ?! Хто въ правѣ? — чи они, чи митроп. Консисторія, котра не лишае до волѣ священикамъ приймати польскій або рускій письма, тѣлько выразно говорить: „*обовязкомъ есть* въ случаяхъ неперестерѣганя... доносити представлене до инстанцій высшихъ" и дае „*приказъ* Духовеньству до вѣдомости и точного и совѣстного послѣдованя".

У насъ въ Пѣдгаєччинѣ ще иншого способу уживае ц. к. староство. Недавно розсѣлало оно вѣзване до выготовленя выпитѣвъ зъ метрикъ въ цѣляхъ вѣйсковыхъ. Цѣлу адресу выписало красно по руски, але въ серединѣ — формуляръ польско-нѣмецкій и само вѣзване по польски, якъ „za dawnych dobrych czasów". Высилае ся письма польскій въ рускій адресѣ, щобы священики не вѣдсылали ихъ a limine, а опѣсля щобы була причина пѣслати карного пѣсланця — за несповненє польского розпорядженя.

Чи ц. к. староство само не може добачити въ такѣмъ поступованю грубон некопсеквенціи? Коли часть письма [адреса] руска, чому цѣле письмо не руске? Чи-жь бы для ц. к. старостваъ Пѣдгайцяхъ було ще яке спеціяльне розпорядженє, приказуюче руску адресу, а змѣстъ въ языцѣ польскѣмъ?

Однакъ духовеньство деканата пѣдгаєцкого, ухваливши: вѣдъ 1-ого серпня не приймати письмъ анѣ друкѣвъ въ языцѣ не-рускѣмъ, поступить въ такими письмами ц. к. староства, якъ належить, якъ его обовязокъ вымагае — пѣсля наведеного высше письма Впр. митроп. Консисторія. Чи и тогды, якъ сповняемо приказъ своихъ безпосередныхъ, духовныхъ властей — чи и тогды ще посмѣють высилати до насъ „posłańców karnych"?!

Н. Н.

Зъ Старомѣского пишуть намъ:

На весну ухвалили священики старосѣльского деканата: приймати вѣдъ всякихъ урядѣвъ лише рускій письма, а не-рускій вѣдсылати черезъ Деканальный урядъ до Консисторія въ Перемышли для защиты рускаго языка. Тымчасомъ оо. деканы пѣсланій имъ письма назадъ звернули священикамъ, бо Еп. Консисторія въ Перемышли не казала собѣ ихъ посылати, въ причины, що „черезъ таке присылане може наступити много страты и шкоды, такъ для поодинокихъ партій якъ и для урядѣвъ парохіяльныхъ" — а за те звернула ся до Президія намѣстництва зъ домаганемъ, щобы всѣ уряды писали до священикѣвъ по руски.

Що-жь священикови робити зъ нерускими письмами? Вѣдсылае ихъ до ц. к. староства, вѣдкликуючись на рескриптъ ц. к. намѣстництва. Але староство пересылае свое не руске письмо до вѣйта для примусового доручея священикови.

Ось взорець такого письма:

L. 11.955. Zwierzchność gminy w Laszkach murow. doręczy załączoną rezolucyę tamtejszemu gr. kat. Proboszczowi w drodze przymusowej i przedłoży mi rewers na doręczenie w dniach 3ch. Zarazem należy zawiadomić tamtejszego gr. kat. proboszcza, na jego pismo z dnia 8 go sierpnia br. L. 58 wystosowane do tutejszego c. k Starostwa, iż tenże nie jest uprawnionym do używania pośrednictwa tutejszego ck. Starostwa pomiędzy Wysokiem ck. Namiestnictwem a tamtejszym gr. kt. Urzędem parafialnym i jeżeli do tego się nie zastosuje w przyszłości, pociągniętym zostaje do surowej

Жартъ и правда.

(*Докѣнченя.*)

Всякій аґітаторы, що называють себе „поступовыми", є par excellence шкѣдниками, бо, якъ кажу, лишь деморалізують хлопѣвъ, а тіи, хочь имъ лѣпше жие ся, якъ мовлявъ голому въ кропивѣ — нарѣкають на якусь фікційну бѣду и шукають нѣбы ратунку въ читальняхъ, вѣчахъ та книжкахъ. И цѣлкомъ справедливо говорить п. ґрафъ Мечиславъ Пінінський — а признае ся и самъ Przegląd, що, хочь-бы мѣжь хлопами и справдѣ бѣда була, то „не шляхта тій бѣдѣ причиною" и „не вѣча, анѣ політично-научній часописи дадуть намъ лѣкарство".

И справдѣ, на що селянамъ школы? на що хлопови зигарка? Теперь въ школахъ не выкладають „науки, а муки", присылають „не учителѣвъ, а мучителѣвъ". Наука въ народныхъ школахъ тревае рѣшучо за довго и ось найшло ся вже двохъ [най будуть здоровій другій та й они!] вѣдважныхъ, а хлопамъ прихильныхъ педаґоґѣвъ, що — по думцѣ Przegląd-y [и по моѣй такожь!] цѣлкомъ справедливо и розсудно доводять, що „выклады въ школахъ народныхъ повинно ся скоротити що-найменше о два роки, а се не лишь дѣтямъ, але и науцѣ выйде въ користь, бо всѣ дѣти, що лише мають добрій и дуже добрій поступы, швидко сильно мізернѣють, ну а въ наслѣдку зѣбільшае ся процентъ смертности". Що якъ що, а се таки дуже мудре слово! Хлопы будуть видѣти надъ книжками, вымруть, а хто-жь потѣмъ порядныхъ людямъ чоботы буде чистити?...

Кѣнець кѣнцемъ школа для Галичины — то люксусъ. Найлѣпшою школою є... школа житя [котру и я власне укѣнчивъ], де справдѣ не вчать деклінацій та конъюґацій, та за те чоловѣкъ мимоволѣ мусить навчити ся: читати зъ лиця людей, „poprawnie wyrażać się językiem narodowym", вычислять на память всякій можливій и неможливій, истнуючій и не истнуючій титулы „сполечнои ерархіи", курити „драма", низенько всякому кланяти ся, называти себе все и всюды „polakiem ruskiego obrządku", держати языкъ за зубами, а въ данѣмъ случаю — що особливо добре попла чуе въ нашій богоспасаемій Галичен — умѣти статись „pożytecznym czynnikiem", очевидно на користь „ładu i porządku" и т. д. — а се власне є и повинно бути одинокимъ змаганемъ и головною цѣлею правовѣрного ц. и к. обывателя. Нашъ „моральный ржондъ" є вельми справедливый, вѣнъ за добре нагороджуе, а за зле карае, и ручу вамъ, що коли бъ я не достався бувъ „трѣйки" изъ всѣхъ тыхъ предметѣвъ, що вѣдносять ся до „ładu i porządku" — бувъ бы-мъ уже нинѣ що найменше.. посломъ до рады державной зъ бродского повѣту. А такъ що? Менѣ — якъ всѣмъ жовтоклювамъ — захотѣло ся на ґазитъ книжокъ, поступу, идеалѣвъ, читаленъ, вѣчъ и т. п. „mrzonek" — и державъ ся всего того мовъ пяный плота, занедбуючи правдиво хлѣбодайній предметы — за се впала на мене заслужена кара — я высидѣвъ пару мѣсяцѣвъ, „идѣже нѣсть жизни, но болѣзнь безконечная" [мабуть тугъ зновъ щось помикитавъ... выбачте!] Выйшовши зъ-вѣдтамъ, довго я скитавъ ся по широкій „оѣчизнѣ", та зъ свѣдоцтвомъ, що зъ горы до долины страшило людей такими степенями якъ: „czerwony rusin", „niepoprawny borytel", „niebezpieczny apostoł przewrotu" и т. п. — годѣ було знайти притулокъ. Ба, одинъ зъ польскихъ ученыхъ архіереѣвъ науки и політики зачисливъ бувъ мене просто до т. зв. „пѣвъ-анальфабетѣвъ" за те, що я, критикуючи его „архидѣло", посмѣвъ бувъ выразити поважній сумнѣвы про присутность всѣхъ клепокъ въ его головѣ. Вѣнъ бачите доказувавъ, що „Polak a Rusin — to wszystko jedno i krew ruska jednakowo jest mi [значить: ему!] drogą, jak i polska". А хочь послѣдній галицкій выборы до рады державной на око нѣбы заперечують сему, однакъ нинѣ я переконавъ ся, що лѣпше слухати и вѣрити людямъ справдѣ глубоко вченымъ, „wytrawnym" політикамъ, бо инакше прийде — б-р р-р! — анархія... Та нинѣ, я вже, славити Бога, нарозумивъ ся и знаю, що пахне хлѣбомъ, а що Ивановою хатою; знаю, якъ выглядае „uznanie obywatelskich zasług", а якъ „wichrzenie"; я вдаривъ ся мілюнъ разѣвъ у груди и заборгмавъ ся не завертати собѣ въ... пятахъ мозку всякими „mrzonk-ами" на тему нѣбы працѣ надъ поправою р,ско-народнои долѣ, и певно на тѣмъ зле не выйду. Вѣрю глубоко, що „wspaniałomyślne" и о добро краю дбаюче правительство зъ часомъ простить менѣ „вся согрѣшенія моя вольная и невольная", такъ, якъ [бѣльше менше] простило примѣромъ чорному вже якъ саджа Стояловскому.

Повтаряю отже ще разъ, що найлѣпшою є школа житя, бо у тыхъ нашихъ звычайныхъ школахъ учать лише розуму, а по моѣй думцѣ — нема гѣршого нещастя для галицкого Русина, якъ розумъ. „Блаженній нищи духомъ, яко тѣхъ есть царствіе небесное"...

Або Русины послухають? Де тамъ! Пожаль ся Боже псови бѣлого хлѣба! Польскій часописи клепчуть намъ тее вже десятки лѣтъ, а останными роками безнастанно накликуе насъ до опамятана и орґанъ справдѣшного борця за польскій — pardon! за руско-украиньскій права, орґанъ пана Барвѣньского: Ажь захрипъ сарака, мовъ той гусакъ, а все свое: „Гей, безлуздій крикливій гайвороны! Не лучше вамъ пристати до насъ, муравлѣвъ, та тихо, невтомимо — розумѣе ся реально працювати... гмъ, гмъ... для Руси-Украины". А мы таки все свое: кривда намъ! не хочемо польско шляхотскои опѣки! не хочемо послѣвъ выбираныхъ баґнетами! касуйте курій выборчій! хочемо рускои автономіи! рѣжте краеву раду шкѣльну на двое! ба що! вѣдрѣзуйте Червону Русь вѣдъ Малопольщѣ!...

Пытаю: на що всего того? по що и до чого? Не вже мы справдѣ такій бѣдній и нещастній? не вже намъ справдѣ боками выдазить польска опѣка? Нѣ, и ще разъ кажу: нѣ! Коли-бъ такъ було, то польскій часописи, якъ примѣромъ краковска N. Reforma, не писали бы, що „Русины не знають, що они є однымъ зъ найщасливѣйшихъ славяньскихъ народѣвъ", тѣлько самій затроюють собѣ щастя тымъ, що всѣ бавлять ся въ політику...

Се правда, такъ чиста, якъ руско-галицкій борщь. На що намъ кричати: „вже намъ! бють насъ!" Адже и въ святѣмъ письмѣ сказано: „вдарить тебе хто въ лянту, наставъ

odpowiedzialności. Zawiadomienie powyższe należy z powołaniem się na niniejszy mój reskrypt i wystosowane do tamtejszego gr. kat. proboszcza Hilariona Tuny wystósować na piśmie, doręczyć mu je za rewersem, który mi następnie przedłożyć należy. W razie niedotrzymania powyżej oznaczonego terminu wyszlę karnego posłańca na koszt naczelnika gminy. Stare miasto dnia 11 sierpnia 1898. Kierownik ck. Starostwa *Riczi*.

О. Туна письмо вôдь вôйта принявъ але рôвночасно и звернувъ вôйтови, покликуючись на рескриптъ ц. к. намѣстництва зъ 24 марта 1897 ч. 2728.

Зъ порядкôвъ шкôльныхъ.

Зъ Старомѣского пишуть намъ:

Панна Юлія Назаревичѣвна, що сего року скôнчила учительскій семинарь и здала испытъ зрѣлости, подала ся на учительску посаду въ Мшанци. Въ тôмъ селѣ побудували нову школу 1891 р. и тамъ оденъ рôкъ учила славна Марія Гільовска, по нѣй оденъ рôкъ друга учителька, а вôдъ 1894 р. стоить шкôльный будынокъ порожный. Кинувъ ся грибъ и мабуть доти буде газдувати, доки школа цѣлкомъ не завалить ся. Люде бы радѣ, щобы хто прийшовъ до школы, абы дѣти бодай що то привчили ся, и направили бы будынокъ; але коли нѣкого нема, то шкода выдатку, бо зновъ грибъ буде свое робити. Панна Ю. Назаревичѣвна подала ся до Мшанця найбôльше черезъ те, що тамъ мае родину, а такъ було бы молодôй самôй дѣвчинѣ все лѣпше и вôдраднѣйше, нѣжь пти мѣжь цѣлкомъ чужихъ людей. Въ своѣй просьбѣ написала, щобы ѣй вôдповѣдь пôслали черезъ мѣсцеву раду шкôльну. И дѣйстно дали ѣй посаду, але въ Тисовци и вôдповѣдь прислали до шкôльнои рады мѣсцевои въ Мшанци. Ще коли бы була написала, абы просто ѣй пôслали, де пробувала, то може бы що зъ сего и було; але въ Мшанци не подобае ся щось повѣтовымъ силачамъ, — що таке, самѣ гаразд не знаютъ — отже коли находить ся случай, они мусять показати, що „ось мы с“... Школа въ Тисовци такожь опорожнена, тожь здала бы ся тамъ учительска сила, але потрѣбна и въ Мшанци. Мшанець — село навѣть трохи бôльше.

Ба въ старомѣскôмъ повѣтѣ с 42 посадъ готорыхъ, а наука веде ся лише въ 15, въ чôмъ уже почисленѣ и мѣста: Старемѣсто, Старасôль, Хирôвъ и Фельштинъ. Навѣть и въ тôмъ взглядѣ мѣста выгыскують села: по мѣстахъ є по кôлька учительскихъ силъ, въ Старôмъ-мѣстѣ було недавно щось ажъ 9, а богато сѣлъ не може дочекати ся учителя. Коли знажити, що села такожь дають оплаты на фонды шкôльнѣ — краевый и повѣтовый, то цѣлковите ихъ покривдженѣ є ясне. Та прото и мѣста не богато хôснують зô своихъ шкôлъ: мѣщаньство бѣднѣе и зô школы не видно поправы его бûту матеріяльного, хиба що десь-колись мѣщаньскій сынъ пôйде дальше до шкôлъ, але и такихъ не богато. Въ тôмъ нужденнôмъ станѣ нашого шкôльництва чи не вина „względów służbowych“ и голонныхъ цѣхъ польскои педагогіи? Пок. Микола Забłакевичь не мавъ личного интересу въ тôмъ, щобы селянинъ бувъ усе темнымъ, для-

---

другу“. А мы що? — пнемо ся въ гору, боремо ся зъ якимись „фікційными“ ворогами, ст вимо ся мовь жаба до гусяти, а все те, отъ, мовлявъ — коневи на камізельку!

Отже вôдзываю ся до всѣхъ патріотôвъ, до всѣхъ тыхъ, кому залежить на добрѣ русского народу — въ чиѣмъ серцю не затлѣла ще любовь до „нагайлоньскои вдеѣ“, до всѣхъ тыхъ, що не бачили ще великопольскихъ креденсôвъ та не лизали полумискôвъ, не цмокали „вельможныхъ, ясневельможныхъ и ясносвѣцоныхъ“ по жменяхъ, не оглядали вавилоньскои плѣни та не мацали пальцями „do wodów uznania za sumienną obywatelską działalność“, взагалѣ до всѣхъ непоправныхъ Русинôвъ: Покайте ся, приближи бо ся царство польское, а зъ нимъ, мае ся розумѣти, и князѣвство руское! Не слухайте злобныхъ пôдшептôвъ окаянникôвъ! сидѣть тихо и держѣть ся засады: най буде якъ бувало, або — злазьте ся до купинки „Руслановыхъ“ муравлѣвъ — не бôйте ся ихъ! они не рудѣ, а бѣло-червонавѣ, отже зовсѣмъ не шкôдливѣ!... Радуйте ся тымъ, що є, а веселѣть ся и смѣйте ся зъ того, надъ чимъ бы плакати, ибо мада ваша многа не то на небесѣхъ, але тутъ, — у Львовѣ и у Вѣдни. А коли вже не хочете вѣрити Ruch амъ, Czas-амъ, Reform-амъ, Przegląd амъ и органови муравлѣвъ та втѣкаете вôдъ Баденіхъ, Пінівьскихъ, Тарновскихъ, Барвѣньскихъ, Вахнянинôвъ и т. д. — то повѣрте хочь.. „пôвъанальфабетови“.

Я. Самъ.

того будучи краевымъ маршалкомъ перевѣвъ бувъ у соймѣ ухвалу, абы всюды була школа. Тымъ чиномъ хотѣвъ вôнъ внести въ край трохи свѣтла мѣжь темнѣ масы, радъ бувъ некультурну Галичину приблизити до просвѣченыхъ краѣвъ. Однакъ bene nati дармоѣдысебелюбцѣ обалили его а зъ нимъ и сесе его честне змаганѣ.

Та верну ще до попереднього предмету. Про що ц. к. окружна рада шкôльна не дала панѣ Назаревичѣвнôй посады въ Мшанци, трудно вгадати. Тажь она просила ся до Мшанця, не до Тисовицѣ. Чей бы наука на тôмъ не потерпѣла, якъ бы увагляднено бажане учителькы; може навѣть успѣшнѣйше працювала бы, коли-бъ ей жите було якотако можливе. А щобы не стало ся яке нещасте н. пр. „интересамъ народовымъ“, на те є инспекторъ, що школу наглядае, на те є приписи шкôльнѣ, що караютъ за провины... Длячого-жь карати передъ часомъ? Та стало ся! цѣль осягнено, названа кандидатка не йде до Мшанця, не пôйде и до Тисовицѣ, а стараесь о посаду въ рищôмъ окрузѣ, де надѣе ся, що ѣй лекше прийде жити, нѣжь на посадѣ, о яку не просила.

Громадска зверхность въ Мшанци, коли довѣдала ся, що о посаду тамъ старае ся нова учителька, и то ще внука попереднього ихъ пароха, просила ц. к. окружну раду шкôльну, щобы ѣй надала се мѣсце, однакъ вôдповѣдь прийшла вôдмовна. „Н. Н. не прийде до Мшанця, бо дôстала посаду въ Тисовици“. Такъ, то розумѣю! Въ тôмъ поступку бачимо силу и знакъ, що умѣе ся показати: „ось то мы!“ Якъ-разъ приходять менѣ на гадку слова польского письменника Генрика Сенкевича въ его „Listów z Afryki“ [стор. 61], де говорячи о океанѣ пише: „Ten szeroki ruch [океану].. widzi się w nim jakby wielmożność oceanu w porównaniu do *małych mórz, które gdy chcą być potężne, są przedewszystkiem złośliwe. Zdaje się, że jest to cecha wspólna wszystkim małościom na świecie*“...

Зъ Рудецкого пишуть намъ:

Коропужь, Гошаны и Хишевичѣ становлять одну „збôрну“ раду шкôльну мѣсцеву. Въ Коропужи и Хишевичахъ зовсѣмъ нема Полякôвъ анѣ латинникôвъ, въ Гошанахъ есть 12% Русинôвъ лат. обряду и длятого [sic!] заведено тутъ языкъ выкладовый польскій!

Черезъ сполучена сихъ трехъ шкôлъ вôйшовъ до мѣсцевои рады шкôльнои лат. ксьондзъ зъ Рудокъ и дѣдичь зъ Гошанъ п. Я., бо Хишевичѣ и Коропужь становлять оденъ обшаръ двôрскій, управляють ся разомъ gzdcoю и тымъ дають лишь одно о члена до мѣсцевои рады шкôльнои. При уконстатуованю рады розгорѣла ся була така агітація за выборомъ дѣдича п. Я. на предсѣдателя рады, що могло здавати ся, мовь-бы се ходило не о найменшій урядъ автономічный майже безъ власти а о якого маршалка або посла. Ксьондзъ польскій не знавъ до хлопôвъ промовляти за „паномъ“, учитель покрывавъ ся волею и зависмостію вôдъ ц. к. старосты, а вже п. Я. обѣцявъ „obywatelsk-y“ службу сповняти найсовѣстнѣйше — до шкôлъ часто навѣдуватись, учителямъ у выгодѣ ставати, абы ино его выбрали на предсѣдателя. И выбрали п. Я., а вôнъ, якъ се личить, поднкувавъ „za zaufanie“ Всѣ думали, що ажь теперь буде благодать, а яке наступило невдовзѣ розчароване, послухайте!

Вже пôвтора року истнуе „збôрна“ рада шкôльна мѣсцева въ Коропужи, а до теперь не скликувано ще засѣдання анѣ до уложеня буджету на рôкъ 1898, анѣ до замкненя рахункôвъ за рôкъ 1897. Въ жадній школѣ до теперь п. Я. не бувъ. Учитель и двѣ учительки мусять що мѣсяця посылати по кôлька разôвъ [незадармо!] пôдписувати квітъ на пенсію, бо „papa“ нема въ дома, а ихъ самыхъ приймають въ дворѣ въ Гошанахъ въ кухни стеоретипнымъ „papa niema w domu“. Вправдѣ вôдбуло ся вже въ тôмъ часѣ два засѣдання, але помнивши се, що они були по кôлька разъ вôдкликуваній, п. Я. яко предсѣдатель не явивъ ся, а выручуваръ ся заступникомъ. Але найлѣпше стало ся недавно.

Въ школѣ въ Хишевичахъ показавъ ся грибъ. Предсѣдателя мѣсцевои рады шкôльнои повѣдомлено заразъ по замкненю року шкôльного, въ надѣѣ, що сей часъ зарядить реставращію и по вакаціяхъ не буде перервы въ наукѣ. На жаль, п. Я. скликавъ засѣдане доперва на 10 серпня с. р. на 7 год. рано. Члены збôйшли ся радѣ, що на рану годину скликане засѣдане, бо звычайно хлѣборобы, а ту жнива. Однакъ п. предсѣдатель на 7 годину не приѣхавъ! Думали, що „панъ“ може довго спить, а може тымъ свою высшôсть показати хоче. Чекають до 8 годины, ба и до 9, а вкôнци всѣмъ терпцю не стало — о годинѣ $9^1/_2$ записали свое обурене до протоколу и зъ нѣчимъ розъѣхали ся. Въ тыждень опôсля повѣдомлено зновъ членôвъ [але не всѣхъ, бо хлопôвъ п. Я. нѣнорувъ!], що засѣдане мѣсцевои рады шкôльнои вôдбуде ся въ Хишевичахъ на Преображенѣе Господне 18-ого серпня! Тутъ уже чоловѣкъ, абы якій бувъ терпеливый, а таку роботу не знати навѣть якъ уже назвати! Чи вы, пане Я., въ лѣсѣ выросли, що не знаете, що того дня руске свято торжественне, а ще й цѣсарскій уродины! Мало вамъ нѣнорувати членôвъ рады и учителѣвъ, та ще нѣнорувте и законы церковнѣ и державнѣ? Гонъ, пане! коли вы недотепнѣ, або не маете часу до сего уряду, то зъ Богомъ Парасю! — мы „polskich rządów“ не потребуемо.

На се поступоване п. предсѣдателя мѣсцевои рады шкôльнои въ Коропужи звертаемо увагу ц. к. окружнои рады шкôльнои въ Рудкахъ и просимо примѣнити вôдповѣдный параграфъ контролѣ надъ предсѣдателями мѣсцевыхъ радъ шкôльныхъ!

Переглядъ політичный.

На католицкôмъ вѣчу ческôмъ въ Празѣ польскій посолъ Свѣжи зô Шлеска выголосивъ по чески выкладъ о католицкôмъ панславізмѣ [Де кумъ, а де коровай!] — Въ радѣ мѣста Праги радный Черногорскій запротестувавъ противъ участи рады мѣста въ вѣчу. Бурмістръ вôдповѣвъ, що не мѣска рада, тôлько президія є репрезентована на вѣчу. — Епископъ Баверъ выступивъ въ оборонѣ вѣроисповѣдной школы, а шкôльна секція приняла тôмъ въ дусѣ резолюцію, за котрою промовляли священники: Свѣжи и Шевчікъ, а такожь двѣ женщины. Резолюція домагае ся: щобы школы були подѣлевѣ пôсля вѣроисповѣдана учениковъ; щобы учителями именовано лишь особы способнѣ выховувати дѣти морально и релігійно; шкôльнѣ пôдручники повинни бути апробованѣ церковными властями; вкôнци резолюція домагае ся заведеня 7-лѣтнои обовязковои науки въ усѣхъ школахъ краевыхъ. — Аранжеры вѣча, а головно кардиналъ Шенборнъ згрызли ся дуже, що вѣче стратило на вартости черезъ те, що не прибула найголовнѣйша личность: знаменитый бесѣдникъ на послѣдномъ католицкôмъ вѣчу у Львовѣ — д-ръ Кирило Студиньскій зъ Кракова.

Резолюція македоньского конгресу, котра грозить повстанемъ въ Македонії на случай, коли бы не увôйшли въ житє реформы, якихъ домагають ся македоньскій Болгаре, выклыкала въ петербургскихъ кругахъ правительственныхъ велике занепокоенѣ. Мимо того тамъ переконанѣ, що до розрухôвъ въ Македонії сего року ще не прийде. Тѣ самѣ вплывы, котрѣ въ послѣднихъ часахъ перешкодили достатчуваню изъ внѣ матеріяльнои помочи македоньскимъ Болгарамъ, поступлять собѣ въ подôбный способъ и симъ разомъ. Впрочôмъ россійске правительство не мае намѣру выдавати македоньскихъ Сербôвъ на поталу Болгарамъ, хочь мае причину до невдоволеня зъ того, що дѣе ся въ Бѣлградѣ.

Kölnische Zeitung одержала зъ Петербурга допись зъ осторогою для европейскои дипльоматіи, щобы звертала пильнѣйшу увагу на те, що дѣе ся на балканьскôмъ пôвостровѣ. Князь Фердинандъ ставъ ся орудемъ въ руцѣ Муравева, а въ наслѣдокъ того болгарска політика прибрала такъ усталеный характеръ, що князь не може цофнути ся, коли не хоче, щобы его постигла судьба Батенберга. — Такожь урядовый дневникъ чорногорскій заявивъ, що ідеаломъ Чорногоры є сполучене балканьскихъ народôвъ пôдъ опѣкою царя, а подорожь Фердинанда доказала, що Болгарія прилучае ся до того ідеалу.

Письмо зъ Калуша.

[Школа въ Калуши и школы въ повѣтѣ. — Жиды въ старостве. — Слово до управителя староства.]

(Докôнчене.)

Вертаючи до школы въ Калуши — мы не хочемо приписувати вины п. Заборнякови, управителеви школы, але нѣгде правды дѣти, давнѣйше за управы п. Громадки калуска школа стояла значно высше. Правда, п. Громадка не бавивъ ся въ нѣякій політичній маніфестаціи и фаєрверки, а пильнувавъ школы зъ цѣлымъ учительскимъ тѣломъ. Мы бы радили п. Заборнякови, абы менше слухавъ радъ п. Шовиньского а поступавъ самостôйно. Отъ хочь-бы въ справѣ испыту звѣсного Коллера

п. Заборнякъ призначивъ до испытованя учителя, котрый пôсля черги не повиненъ бувъ Коллера пытати. Пôдъ призначеным испытувателемъ Коллеръ здавъ зъ вôдзначенемъ. Помнивши вже то, що у другого Коллеръ мôгъ замѣсть вôдличнои ноты дôстати третю, скривджено того учителя, на котрого выпадала черга, бо стративъ таксу на испытъ, а въ додатку минула его и „біба“ у Ліммера, по испытѣ...

Коли мы вже збôйшли на Цоллера, то не можемо надивуватись, що новый управитель староства п. Буковчикъ терпить его въ старостві, ба не лишь его, але й „цѣлый єрусалимъ“, а тй жидки не дуже чемно обходять ся зъ бѣдными селянами. Очевидно, найбôльшими взглядами тѣшить ся Коллеръ, бо не тôлько дôставъ придѣленыхъ собѣ щось около двацять громадъ до стягання всякихъ належитостей, але ще въ додатку допущено его до президіяльного бюра и майже щоденно вôдбирае ся вôдъ него якѣсь рапорты. А прецѣнь той Коллеръ мае карне доходженя за те, що хотѣвъ стрѣлати до одного селянки въ Пôдмихайлю! Чи оно порадно въ теперѣшныхъ часахъ выслугувати ся тымъ зненавидженымъ жидомъ, въ поръ такого страшного антісемітского руху въ краю? Мы бы радили, абы не выклыкувати вовка зъ лѣса, пустати бляхаря Коллера, най иде дальше культивувати промыслъ бляхарскій...

Вкôнци позволимо собѣ дати загальну добру раду управителеви нашого староства п. Буковчикови. Попередъ всего звертаемо его увагу, що тутъ є злій духи, котрѣ стараютъ ся кождого шефа повѣтовои власти політичнои опанувати, абы служивъ имъ, и заводять его на манôвцѣ, а вôдтакъ ще й самѣ копаютъ пôдъ нимъ яму. Таке було и зъ п. Мавскимъ. Попередникъ п. М. вского остерігавъ его, абы стерігъ ся.. Вôнъ не послухавъ и пôйшовъ на Мазуры студіюзати партію кс. Стояловского. За те п. Шовиньскій лишивъ ся — правда, не яко управитель староства, якъ то бажали его приятелѣ, абы „дôбравъ ся до семои шкôры хлопскои“, але все-таки на комісаретвѣ.

П. Буковчика передъ его прибутемъ до Калуша попередила опінія, що вôнъ чоловѣкъ справедливый, роботящій, умный, зъ европейскою огладою. Шкода було бы такого чоловѣка на поталу кліцѣ, котра все и всюды хотѣла бы верхъ мати — хотяй въ теперѣшныхъ часахъ оно вже й не пôйде! Мы розумѣемо, що п. Буковчикъ, яко свѣжій чоловѣкъ въ Калуши, не знаючій ще обставинъ, мôгъ на-разъ зробити тутъ и тамъ якусь похибку, але надѣемось, що зъ часомъ потрафить выробити собѣ повагу и зъєднае у загалу довѣре до власти, минувшими роками такъ глубоко пôдорване. Тôлько-жь абы се осягнути мусить информувати ся о справахъ не у людей, котрѣ мають свои личнѣ або кастовѣ интересы, але у людей маючихъ на оцѣ добро загалу, добро повѣта, а такихъ людей вôнъ знайде, хочь-бы въ близькôмъ своѣмъ окруженю...

Б.

НОВИНКИ.

— Загальнѣ зборы членôвъ института „Пріютъ“ для вдôвъ и сирôтъ по руско кат. священникахъ, скликанѣ на день 24 мая с. р., не вôдбули ся зъ причины недостатку комплету, длятого маемо честь запросити на *другій загальнѣ зборы*, котрѣ вôдбудуть ся въ Самôрѣ для 1 н. ст. вересня 1898 по слѣдуючôй програмѣ: 1) о $9^1/_2$ год. рано св літурія за упокôй душѣ бл. п. покровителя „Пріюта“ Кардинала д-ра Сильвестра Семôратовича и другихъ усопшихъ членôвъ института; — 2) о 11 год. вôдкрытє зборôвъ въ комнатахъ товариства для выробу ризъ церковныхъ; — 3) справоздане комітету основательôвъ; — 4) выборъ предсѣдателя, 8 членôвъ выдѣлу и 4 заступникôвъ на протягъ 3 лѣтъ; — 5) внесеня членôвъ. — На тій зборы пôсля §. 20 статута буде становити комплетъ яке небудь число присутныхъ членôвъ. — Вôдъ комітету основательôвъ института „Пріютъ“ для вдôвъ и сирôтъ по руско кат. священникахъ. — *О. Левъ Шавиньскій* предсѣдатель, *о. Теодоръ Рѣпецкій* секретарь.

— Угры про руского „Бояна“. Угорска часопись Marmorosi Lapok въ одномъ зъ послѣдныхъ чиселъ ось що пише о прогульцѣ членôвъ нашого „Бояна“: Львôвскій руский кружокъ університетскои молодежи пустивъ ся въ артистичну подорожь по горѣшній Угорщинѣ, а дохôдъ зъ устроюваныхъ ними концертôвъ призначувъ на дохôдъ бѣдныхъ угорскихъ Русинôвъ. Сесе товариство заповѣло напередъ всѣ мѣсцевости, де мало концертувати. Перший концертъ мавъ вôдбути ся въ Сиготѣ, та смерть кардинала митрополита перешкодила и длятого перший концертъ вôдбувъ ся въ Густь 11 ого с. м. Прибувшихъ гостей привитала на зелѣзничôмъ двôрци густска интеліґенція чувственомъ справдѣ батьківскимъ, а вечеромъ не лишь мѣска, але и околична интеліґенція выповнила цѣлковито велику салю „Корона“. На концертъ зложило ся сѣмъ нумерôвъ: 4 славяньскій, 2 угорскій пѣснѣ и оденъ кводлібетъ. Высока интеліґенція співацкого кружка выявлялась не лише зъ ихъ внѣшности, але и зъ серіозного выступу, а найбôльше зъ того дивного поважаня, яке співаки оказують своему дирігентови. Ихъ характеризуе точна дискреція: они не трублять, не гойкають, а противно, въ піснахъ вони справдѣшній майстры; въ ледво чутномъ піяно звенѣла ихъ плѣняюча душу пѣсня, чисто, наче кришталь, а публика выражала свое глубоке вдоволене довгими-довгими оплесками. Ихъ чотири тенори просто бавлять ся зъ высокимъ С, а чотири басы рôвнѣй славнымъ басистамъ Славяньского; рôвно жь зъ двохъ инших голосôвъ чули мы такихъ солістôвъ, що могли бы тысячѣ брати въ театрахъ, а коли додамо ихъ непохитность и повну товаржеку гармонію, тогдѣ легко собѣ поясимо тее главоке одушевлене нашои интеліґенції, яке може дати лише штука. Найлѣпше подобавъ ся кводлібетъ зъ украиньско-народныхъ пѣсень, котрыхъ меляхолійно-журливый настрôй найгорячѣйше про-

мовляє до душѣ Мадяра. Но менше вражѣня выкликали и 2 народнї угорскї пѣснѣ и мы ихъ такъ оплескували. По концертѣ рушила молодѣжь до танцѣвъ. На угорско-народного чардаша глядѣла львѣвска молодѣжь зъ одушевленемъ, по чѣмъ она запрезентувала ся намъ своимъ народнымъ танцемъ та й въ тѣмъ они показали себе майстрами. Забава протягнулась до рана. Мы ихъ запевняємъ, що яку приємность они намъ справили своимъ артистичнымъ вечеркомъ, зъ такою самою приємною памятію вѣдъ насъ вѣдходять. Щира подяка за уряджене сего артистичного концерту належить ся п. Алойсію Петровичу, окружному судьѣ.

— **Свои у своихъ.** Найбѣльшимъ нашимъ лихомъ економічнымъ є се, що мы привыкли заспокоювати всѣ нашї потребы житейскї чужими вытворами. У насъ все добре и гарне, що не своє. Нехай бы чуже було и гѣрше и дорожше, то оно припадає намъ лѣпше и до вподобы и до смаку, нѣжь своє. А подивѣмъся на Чехѣвъ. Они вѣдъ давна держать ся девізы: „narod sobe“ и черезъ те они пѣдвисли ся економічно до такои высоты, що можуть выдержати конкуренцію зъ своими економічными и політичными противниками-Нѣмцями. Они безнастанно богатѣють и ростуть въ силу а мы убожѣємо и слабнемо. Гадки тотї насунулись менѣ при нагодѣ недавного вѣдвѣданя „Ткацкого товариства въ Глиняныхъ“. Заставъ я тамъ великій засобы дуже гарныхъ и дешевыхъ килимѣвъ о рѣзныхъ взорцяхъ, котрї однакожь розходять ся дуже пиняво лише черезъ нашу байдужность. А що найдивнѣйше, що бѣльшу ихъ часть замовлює заграница, нѣжь Галичина, о чѣмъ я переконавъ ся зъ дотычныхъ книгъ. Видно, що чужинцѣ бѣльше цѣнять глиняньскї выробы, нѣжь свои люде. Зъ другои знову стороны знаю, що богато нашихъ людей спроваджують розманитї килимы, якъ для приватного такъ и для публичного ужитку [н. пр. для церковъ] вѣдъ чужихъ фірмъ, прим. вѣдъ Газого и т. п. [А замѣтити треба, що глиняньскї килимы передовсѣмъ надають ся на антипедія до нашихъ церковъ]. И платять они добрї грошѣ за товаръ о много гѣршій, нетревалѣйшій и дорожшій, нѣжь глиняньскї килимы. Длятого сею нотаткою звертаю увагу руского публики и бажаю збудити ю зъ дотеперѣшнои байдужности, именно на-разѣ бодай що-до выробѣвъ глиняньского Товариства ткацкого, особливо же що до его килимѣвъ. Маю непохитну надѣю, що кождый, хто спровадить собѣ такій килимъ, буде менѣ дякувати такъ за доброту якъ и за дешевість товару. Лишь не забуваймо на девізу: „Свои у своихъ!“ — *Л. С*

— **О. Евг. Горницкому,** пароховї въ Ранѣ рускій, складає выдѣлъ „Руского Бесѣды“ у Львовѣ сердечну подяку за щиру опѣку, удѣлену Народному рускому театровї въ часѣ его побуту въ Ранѣ рускій.

— „Руслан“ казить ся, дѣставши вѣдъ насъ заслужену вѣдправу за его замѣтки про руску адресу, мовь той зарозумѣлый дѣтвакъ, котрому велять стояти въ „кутѣ“. Онодгы писавъ дословно: „А теперѣшна наука народовцѣвъ зъ Дѣло-мъ на чолѣ голосить та кожь подѣбну науку: Насъ тутъ пресѣли и т. д.“ Мы на се запытали цѣлкомъ природно: коли и де чувъ або вычитавъ „Руслан“ таку науку народовцѣвъ, яку якладає имъ въ уста. И се-жь именно такъ розлютило сараку, що ажь пѣнить ся. Намъ очевидно не въ головѣ вѣдповѣдати на те, що вонъ теперь верзе у крайнѣй злости. Де злѣсть бере верхъ, тамъ видно, бракло розумныхъ аргументѣвъ. Не треба хлопяти дальше дратувати. Вышумить, выбушує ся, а опѣсля, успокоившись, буде въ душѣ лише соромити ся.

— **Дефравдація почтова.** Зъ Кракова доносять до польскихъ дневникѣвъ: Одинъ молодикъ, въ „дуже поважаной родины“, сповнивъ въ послѣднихъ дняхъ вельми зручно почтове злодѣйство. Обзнакомленый добре зъ почтовымъ урядованемъ, прибувъ до Издебника, тамъ дѣставъ ся до апарату телєграфічного и выславъ депешу нѣбы то зъ уряду почтового зъ Сибіну [столицѣ Семигорода] до уряду почтового въ Ваповцяхъ зъ припорученемъ выплаты 500 зр. показчикови вѣдповѣдныхъ легітимацій. Выславши таку депешу, поѣхавъ до Вадовиць и вѣдобравъ 500 зр. на фальшивый переказъ. Многонадѣйный молодый дефравдантъ утѣкъ передъ рукою справедливости — якъ пишуть — „въ безпечне мѣсце“. Цѣкава рѣчь, що се за „Кешковскій?“ „hrabiątko“, „baroniątko“, чи що таке?

— **Зъ львѣвского „Народного Дому“.** До Бурсы „Народного Дому“ принятї окрѣмъ бувшихъ ученикѣвъ слѣдуючї: 1) на мешкане и харчь: Мих. Цебриньскій, сынъ селянина зъ Черниховець, и Дм. Пеленьскій, сынъ мѣщ. зъ Комарна ученики I. кл. гімн.; 2) на харчь: Мар. Лозиньскій, сирота по кравцеви, уч. II. кл. реальной у Львовѣ. — До львѣвского „Института дѣвочого“: [вѣдъ управою сс. Василіянокъ] принявъ совѣтъ „Народного Дому“ на безплатнї мѣсця: 1) зъ бувшихъ учениць: Любовь Хиляковину [котра скѣнчила VIII клясу школы женьскои] и Софію Кушньску, сироту по священику; 2) зъ новыхъ кандидатокъ: Теодосію Демчишинѣвну ученицю школы народнои, сироту по священику; Стефанію Гошовску, зъ VIII. клясы школы женьскои и Іосифу Чайковску, зъ IV. народнои школы, сироту по священику.

— **Ц. к. краєва рада шкѣльна ухвалила** мѣжь иншимъ на засѣданю дня 22 серпня с. р.: 1) затвердити выбѣръ о. крил. Ад. Василевского греко кат. пароха св. Пятницѣ у Львовѣ на заступника предсѣдателя окружнои замѣскои рады шкѣльнои у Львовѣ; 2) зорганізувати одноклясову школу народну въ Гутиску, бобрецкого повѣта, вѣдъ 1-ого вересня 1898; перемѣнити 5-кл. школу мужеску въ Чортковѣ на 6-кл. вѣдъ 1 вересня 1898; 4) перемѣнити 1-кл. школу въ Кропивнику и Запытовѣ на 2-кл. вѣдъ 1 вересня 1898.

— **Ювілейнї медалѣ.** Вѣденьскї часописи обчисляють, що установленыхъ цѣсаремъ медалѣвъ такъ для жовнѣрѣвъ, що теперь служать, якъ и для выслуженыхъ треба буде цѣлыхъ 3 мілїоны, а довжина шнуковыхъ стяжокъ до тыхъ медалѣвъ протягне ся зъ Вѣдня ажь до Цельовця. Золотый медаль одержать лише 100 особъ, що безъ перервы служать вѣдъ 1848 року. Кошты сего памяткового медалю обчисляють на 6 мілїонѣвъ гульденѣвъ, а покрыє ихъ цѣсарь зъ власнои кишенѣ.

— **Рускій Институтъ для дѣвчатъ въ Перемышли.** Справами Института занимає ся товариство того-жь имени. Въ послѣднѣмъ роцѣ адміністраційнѣмъ а заразомъ шкѣльнѣмъ (вѣдъ 1. вересня 1897 до кѣнца серпня 1898) належали до выдѣлу товариства: о крил. Миронъ Подолиньскій, голова; директоръ рускои гімназіи Григор. Цеглиньскій, заступникъ головы; проф. Ол. Ярема, касіеръ; комісарь дирекціи скарбу Матковскій, господарь; проф. Зарицкій, секретарь; о. крил. Войтовичь, котрый бувъ заразомъ вѣдпоручникомъ перемыскои капитулы. Покровителемъ товариства є Преосв. Конст. Чеховичь.

Збѣръ учительскій Института складавъ ся: зъ 10 учительокъ, зъ котрыхъ три: директорка М. Примѣвна, п-на А. Долиньска и п-на Ю. Красицка мешкали въ Институтѣ, зъ трехъ професорѣвъ гімназіяльныхъ, катихита о. Менциньского и учителя спѣву о. Кашакевича. Артистичный надзѣръ науки гры на фортепіянѣ мала безкорыстовно Вп. панѣ Т. Несторовичева, жена старшого радника дирекціи скарбу, а крѣмъ того сама учила 4 ученицѣ сироты. Надзѣръ надъ ученицями мала п-на Л. Свѣчиньска, а економічныя зарядъ заведеня в ла Вп. панѣ М. Крававичева.

Учениць въ Институтѣ було 62, а крѣмъ того 9 доходачихъ. Зъ институтокъ платило 29 по 20 зр. мѣсячно, 14 по 15 зр., 5 по 12 зр., 11 по 10 зр., а три сироты по священикахъ принято безплатно.

Крѣмъ обовязковыхъ предметѣвъ науки удѣляно ще науку музики, танцѣвъ, крою одежи, гімнастики и співаня. Вся наука остає пѣдъ надзоромъ шкѣльныхъ властей. Крѣмъ того, упрошеный выдѣломъ товариства, перевѣвъ дир. Цеглиньскій въ послѣднѣмъ роцѣ шкѣльнѣмъ въ другѣмъ пѣвороцѣ люстрацію заведеня що-до дидактичнои стороны и заставъ станъ науки всюды вдоволяючій.

Д. 10. марта с. р. обходили ученицѣ Института роковины смерти Т. Шевченка урочистымъ вечеркомъ, д. 21. мая ювілей знесеня панщины и народного вѣдродженя галицкои Руси, а д. 1. червня имянины Преосв. Константина. Д. 1. червня посвячено статую Покровы Пресв. Богородицѣ, поставлену въ огородѣ Института въ память ювілея вѣдродженя руского народа жертвами Преосв. Чеховича и иншихъ добродѣївъ Института та самыхъ институтокъ.

Зъ сѣмъ роцѣ збѣльшила ся бібліотека заведеня и кабінеты науковыхъ приборѣвъ такъ черезъ закупно, якъ и дарами добродѣївъ. Закуплено такожь для заведеня сцену вартости 200 зр. и бюстъ Шевченка зъ постументомъ.

Справоздане выдѣлу товариства, въ котрого взяли мы и повысшї вѣдомости, такъ выказує змѣны майна Института: Въ р. 1893/4, въ котрѣмъ розпочато будову заведеня, мало товариство крѣмъ двохъ реальностей на Пѣдгѣрю 57.716 зр. 9 кр. въ готовцѣ и въ цѣнныхъ паперахъ. Кошты будовы каменицѣ вынесли 57.306 зр. 31 кр., а зъ кѣнцемъ адміністраційного року 1894/5, въ хвили отвореня Института, лишило ся 6.892 зр. 38 кр. (очевидно рѣзницю мѣжь сумою обохъ послѣдныхъ чиселъ а першимъ становлять свѣжій заробок часъ доходы товариства). Въ адміністраційнѣмъ и заразомъ шкѣльнѣмъ роцѣ 1895/6 було въ Институтѣ лише 19 пенсіонарокъ, а недоббръ вынѣсъ 1 895 зр. 96 кр., бо виплаты институтокъ выносили 2953 зр. 33 кр. а ихъ удержане, наука, опалъ, свѣтло и т. и. выносило 4849 зр. 29 кр. По сплатѣ того недобору лишило ся въ касѣ товариства 5.083 зр. 17 кр. — Въ р. 1896/7 було въ заведеню 36 пенсіонарокъ, а недоббръ вынѣсъ 934 зр. 8 кр., котрї покрыла знову каса товариства, такъ що лишило ся въ готовцѣ и въ цѣнныхъ паперахъ 4.729 зр. 3 кр. Того року виплаты институтокъ выносили 5744 зр. 22 кр., доходъ зъ господарства Института 94 зр. 50 кр., а выдатки 6.772 зр. 80 кр. На внутрѣшне уряджене Института выдано въ р. 1895/6 2.055 зр. 62 кр., а въ наступаючѣмъ роцѣ 1.229 зр. 66 кр. [За послѣдный рѣкъ адміністраційный, котрый кѣнчить ся ажь 31 с. м., касового справоздання ще нема.]

Доходы товариства складають ся зъ вкладокъ членѣвъ и зъ запомогъ та добровѣльныхъ датковъ. Въ послѣднѣмъ роцѣ дѣстало товариство 300 зр. запомоги вѣдъ сойму, 100 зр. вѣдъ о. Волод. Чеховича, 32 зр. 27 кр. вѣдъ о. Ореста Чеховича (зѣ складокъ), 65 зр. 60 кр. вѣдъ о. крил. Войтовича (зѣ складокъ), 10 зр. вѣдъ п. Іос. Орловича, нотаря зъ Римапова, 10 зр. вѣдъ п. Вас. Бойка, пенс. урядника въ Стрыю и и.

Не потребуємо заохочувати нашихъ патріотѣвъ, щобы попирали перемыскій Институтъ для дѣвчатъ, бо се єдине руске заведене, уладжене на бѣльшій розмѣры и справдѣ европейскимъ ладомъ такъ що до науки и выховання якъ и внутрѣшного уряджения, своими дотеперѣшными успѣхами змушує Русинѣвъ попирати его у власномъ своѣмъ интересѣ. Але Институтъ той, навѣть разомъ зъ яворѣвскимъ и львѣвскимъ, не заспокоює ще анѣ въ малѣй части нашихъ дѣйстныхъ потребъ и длятого повиненъ для насъ бути въ одной сторонѣ доказомъ, до чого довести може патріотична дѣяльность навѣть невеликого гуртка людей, а зъ другои повиненъ бути заохотою, щобы чимъ скорѣйше взятися до дѣла такожь по иншихъ мѣстахъ краю, а передовсѣмъ у Львовѣ.

— **Убійства.** Огидного убійства на власномъ мужеви допустила ся передъ кѣлькома днями жѣнка богатого господаря въ Гошовѣ [пов. лѣського] Михайла Рідоша въ спілцѣ зъ своимъ любовникомъ кѣльканацять лѣтнымъ пастухомъ. Залюблений замовивши ся звабили Рідоша въ поле, щобы тамъ пильнувавъ стирту свѣжо зложеного сѣна. Въ ночи, коли Рідошъ заснувъ, вложили ему на шию постороноку и здушивши мѣцно волѣкли его полемъ, поки на смерть не замучили. Рідошева жила зъ мужомъ доперва вѣдъ трехъ мѣсяцѣвъ, а убійство се выкликало тымъ бѣльше вражѣне, що Рідошъ бувъ чоловѣкъ не лишь досыть маючій, але и гарный. — Про убійство коршмарскои родины вѣдъ Перемышлянами доносять, що слѣдчій судья радникъ Свѣгалевичь перевѣвъ самъ огляднны коршмы на Приходахъ и на пѣдставѣ здѣланъ мужа одной замордованои жидѣвки, Мошка Брандвайна, казавъ арештувати Юрка Новогородского, котрый дуже часто бувавъ въ коршмѣ Габера и знавъ докладно особы, якъ и розкладъ комнатъ. Хочь противъ Юрка сильнї познаки, вонъ однакъ рѣшучо перечить. Слѣдство провадить ся дальше.

— **Испыты кваліфікаційнї** на учителѣвъ школъ народныхъ въ Перемышли передъ комісією испытуючого розпочнуть ся дня 21 н. ст. вересня с. р. Подани зъ долученемъ потрѣбныхъ документѣвъ належить вносити до 10 н. ст. вересня.

— **Конець свѣта.** Вынесенымъ проблемы кѣнця свѣта займали ся и займати ся будуть люде ще довго, а справа останесь здавть ся нерѣшеною. Занавѣса, заслонююча сею загадку, на вѣки буде тайною. Въ послѣднихъ часахъ появились рѣзнї гадки о „кончинѣ міра сего“. Именно членъ академіи наукъ въ Парижи Fave высказавъ догадку, що одного дня всякє житя на земли перестане. Сонце чимъ разъ бѣльше остуджує ся и въ наслѣдокъ того вкѣнци перемѣнить ся въ постѣйну поверхню безъ свѣтла и теплоты — безъ тыхъ двохъ условій для пѣддержки житя на земли необходимыхъ. Знову же професоръ парискаго университету Lapparent вказує на морскій филѣ, що они рѣшать колись судьбу свѣта. Горы такъ сказати бы звѣтрѣють поволи, а поверхность земль залле вода. Но на конець свѣта по мысли тыхъ обохъ здогадокъ треба бы чекати довго-довго, пѣсля обчисленя ученого Маркі а Nadailao ще що-найменше пѣвпята мілїонѣвъ лѣтъ. Гѣрше було бы — конець людскости прийшовъ бы скорше, колибы була вѣрна теорія бельгійского ученого генерала Брінльмонта, котрый порѣвнує прирость людей зъ продуктами можны, якї выдає земля. Вонъ доходить до заключеня, що земля може прокормити лише 12 мілїардѣвъ людей. Столько людей буде на свѣтѣ 2.166 року, отже по 369 рокахъ настане конець свѣта — голодова смерть. Очевидно все те теорія!

Вѣсти зъ Станиславѣвскои Епархіи.

О. Евг. Филиповичь, пароховї Стѣнки, именованый пароховъ въ заведеню карнѣмъ въ Станиславовѣ.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Зъ „Народнои Торговлѣ“.** При нагодѣ надходячихъ осѣнныхъ празниковъ осмѣляємо ся пригадати Впр. Духовеньству и Вч. Братствамъ церковнымъ, що найлучше свѣтло церковне спроваджуване за нашимъ посередництвомъ прямо зъ фабрики выносить значно дешевше, якъ въ детайлічнѣй продажи, и взагалѣ дешевше якъ въ кождый иншій способъ спроваджене. Мимо пѣдскочення именно цѣны свѣтла о 4 зр., мы числимо по давнѣй цѣнѣ, т. є. 70 зр. за I-а а 60 зр., за II а вѣдъ 100 кл. Зъ фабрики высилає ся вѣдъ 30 кл. почавши. Просте обчисленє доказує, що спроваджуване свѣтла прямо зъ фабрики выходить лише въ користь церквамъ. Сподѣємо ся численныхъ замовлень а особливо вѣдъ тыхъ церквей, котрї доси не пробовали сего способу спроваджуваня. — При замовленяхъ просимо ласкаво подавати точно и выразно: родъ свѣтла и вагу, а дальше мѣсцевість, стацію почтову и зелѣзничу. — Рѣвночасно пригадуємо, що надходить догѣдна пора до замовлень вина бочками вѣдъ продуцентѣвъ за нашимъ посередництвомъ. На случай численнѣйшихъ заголошень могли бы мы зарядити посылку цѣлымъ вагономъ, щобы транспортъ выпавъ дешевше. — *Дирекція*

Телєграмы „Дѣла“.

Вѣдень 24 серпня. Нѣмецкї часописи доносять, що гр. Пінїньскій „утомивъ ся“ вже урядомъ намѣстника и намѣрає уступити. — Провізоричный регуламінъ для акційныхъ товариствъ, вѣданый до заопініованя рѣзнымъ міністерствомъ, буде небавомъ оголошеный.

Берлинъ 24 серпня. Въ дневнѣмъ порядку зъѣзду всенѣмецкого союза, скликаного на початокъ вересня до Монахіюмъ, умѣщено мѣжь иншимъ рефератъ якогось Нѣмця австрійского: „Словяньске небезпеченьство, грозяче Нѣмцямъ въ Австрії“.

Гамбургъ 24 серпня. Правительство загадує заснувати торговельнї академії при прускихъ университетахъ и розпочало вже переговоры зъ мѣстами, въ котрыхъ знаходять ся университеты.

Петербургъ 24 серпня. Сенатъ мавъ орѣчи, що акты купна и продажи грунтѣвъ, набутыхъ стопарцентами селянъ за посередництвомъ селяньского банку, вѣльнї вѣдъ оплаты стемпля и всѣхъ иншихъ оплатъ актовыхъ.

Парижъ 24 серпня. Journal доносить, що въ процесѣ Пікарта выявляють ся сенаційнї несподѣванки, бо слѣдство выказало, що цѣлкомъ иншій особы повинній були бути обжалованій. Публична опінія дѣстане въ тѣмъ напрямѣ бѣльшу сатисфакцію, нѣжь того надѣють ся.

Римъ 24 серпня. Касаційный трибуналъ вѣдкинувъ всѣ вѣдклики противъ засудѣвъ выданыхъ военными судами въ справѣ послѣдныхъ розрухѣвъ.

Бѣлградъ 24 серпня. Касаційный трибуналъ затвердивъ засудъ на пѣдставѣ котрого Пасичь дѣставъ девять мѣсяцѣвъ вязницѣ.

Царгородъ 24 серпня. Англійске правительство позволило поселити ся на Кипрѣ 3500 россійскимъ пѣддапымъ, котрї належать до переслѣдованои въ Россіи секты духоборцѣвъ. Емігранты будуть перевезенї зъ Батума на французскихъ кораблях.

Новый Іоркъ 24 серпня. Начальникъ кубаньскихъ повстанцѣвъ другій разъ подавъ ся до димісіи. Кубаньска юнта приняла тую димісію.

Санъ Франціско 24 серпня. Зъ Гонолюлю доносять, що зъ урядѣвъ знято вже гавайскій хоругви а вывѣшено американьскій. Мѣсцевыхъ урядниковъ полишено на становискахъ пѣдъ условемъ, що зложать присягу вѣрности американьскому правительству.

Послѣдній вѣсти.

Д-ръ Иванъ Франко оголосивъ въ N. fr. Presse статью п. заг. „Якъ въ Галичинѣ сѣя ся вѣтеръ?“ Д-ръ Франко подав тамъ змѣстъ протесту внесеного противъ выбору д-ра Гладишовского и каже, що комісія выборчій покрали ему голосы, бо вонъ мавъ 296 голосѣвъ, а д-ръ Гладишовскій лише 226.

Нинѣ намѣстникъ принявъ депутацію комітету недавного збору у Львовѣ въ справѣ внесеня выимкового стану въ Галичинѣ. Депутація, по короткій промовѣ Т. Романовича вручила намѣстникови меморіялъ. Намѣстникъ вѣдповѣвъ, що въ теперѣшній хвили годѣ ще зносити заряджений средства надзвычайнї, бо зворушене умовъ ще не улягло ся.

Вѣдозва.

Не за-для пустого, якъ бы хто думавъ, звычаю, але дѣйстною покучою конечностію приневолений есьмо до численныхъ сегорбчныхъ вѣдозвъ ювілейныхъ прилучити и нашу вѣдозву о складки на будову новои церкви въ Хлипляхъ повѣта мостиского. Треба бо знати, що пароханне тутешнї вѣдъ тридцять и трехъ лѣтъ позбавленї суть святинѣ Божои, той найкрѣпшои твердинѣ нашого св. обряду и народности. Середъ пѣзнои ночи повставъ тогды въ навечерію св. Богоявленія страшный пожаръ въ серединѣ церкви зъ невѣдомои причины и знищивъ ви до тла вразъ зъ всѣми дорогоцѣнными приборами церковными, бо о выратованю ихъ не могло бути й бесѣды. Коли бо збѣгли ся пароханне на мѣсце катастрофы, представивъ ся имъ страшный видъ знищеня, зъ цѣлого бо храму Божого лишила ся тѣлько купа попелу и недогаркѣвъ. Не треба й казати, якъ гѣрко заплакали и затужили осиротѣлї дѣти за своею матерію церквою, може ще въ бѣльшій мѣрѣ, якъ колись плакали Израильтяне въ неволи вавилоньскій за своимъ величавымъ храмомъ Єрузалимскимъ и за своею вѣтчиною, тымъ паче, що бачили, що не такъ скоро за-для убожества прийдуть до новои церкви. На разѣ провізорично збудовано малу каплицю та заосмотрено ю въ найпотрѣбнѣйшій рѣчи літургічній. Та отъ зубъ часу дѣбравъ ся и до тои маленькои твердинѣ народнои и пѣдгрызъ ви до тои степени, що за-для грозячого небезпеченьства може бути кождои хвилѣ властиця замкнена.

Зъ тои причины рѣшивъ ся комітетъ пароханяльный за помочію Божою розпочати будову новои церкви въ слѣдуючѣмъ роцѣ; если тѣлько роздобуде вѣдповѣдній фонды, котрыхъ ту, на жаль, нема. Та й неможь дивувати ся сему, зваживши, що тутешнїй народъ за для лихого грунту и браку заробкѣвъ есть дуже бѣдный, а коли ще до того додамо послѣдній тяжкій лѣта, выдатки конкуренційнї на пароханяльный будынки та голодъ въ послѣднѣмъ роцѣ, то рѣчею есть зовсѣмъ природною, що пароханне упали въ великій долги и залеглости податковій. Зъ тои причины народъ вже теперь несе послѣдну свою керваваю на заспокоене докучливыхъ тягарѣвъ. Въ такихъ обставинахъ безвзглядне стягане конкуренціи потягнуло бы за собою дуже сумній наслѣдки, бо по-при иншѣмъ выпулобы неодного зъ батьковского грунту на користь глитаѣзъ-пехристѣвъ. Но въ тѣмъ невѣдраднѣмъ положеню памятаючи на слова Христовї: „Просите и дасть ся вамъ“ — потѣшаємось милою надѣєю на посторонну помѣчь. Тожь мы днесь въ тѣй покучѣй потребѣ вытягаємо свои скостенѣлї руки зъ покорною просьбою до нашого патріотичного Загалу а особливо до нашого Вч. Духовенства и просимо: Вп. Родимцѣ! звольте ласкаво кинути лепту на будову згаданои церкви, а мы своими молитвами выпросимо у Всевышнього благословенїе Боже и всяке благо для нашихъ великодушныхъ Добродѣївъ.

Ласкавї жертвы и найменшій приймає зъ вдячностію Урядъ пароханяльный въ Хлипляхъ п. Крукеничи.

Вѣдъ гр.-кат. Уряду пароханяльного въ Хлипляхъ дня 22 серпня 1898. Въ имени пароханъ — свящ. *Симеонъ Борисъ.*

Встрикуване и капсулки зъ Matico вбдъ давна уживанй и увѣнчанй знаменитымъ успѣхомъ.
ЦѢНА ФЛЯШКИ зъ принесомъ ужитя 40 кр.
КАПСУЛОКЪ 80 кр.

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера.
пбдъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 11 375 260—?

Надбслане.

Дня 3 с. м. вбдбувъ ся въ Пєарахъ пбдъ Ходоровомъ похоронъ бл. п. Станнєлана гр. Рея — сына бл. п. Станнслава и Вільгельмины зъ Глоговскихъ Рейовои, родженого 21 серпня 1867 въ Приборовѣ, а упокоившого ся въ Римановѣ 30 липня 1898 — въ супроводѣ руского и латиньского духовенства при численнбй участи кревныхъ, приятелѣвъ, сусѣдбвъ, знакомыхъ и селянъ.

Бл. п. Станнславъ гр. Рей вбдзначавъ ся великими честнотами духа и серця, бувъ чоловѣкомъ побожнымъ и религійнымъ, а при тбмъ, хочь Полякъ, справявъ щиро обрядови и народови рускому. Его шляхотна натура и быстрота ума вднали ему въ дальшбмъ житю приятелѣвъ, де лише давъ ся пбзнати. Тожь смерть его передчасна остявила не лишь великій бблъ въ его роднвѣ, але стала правдивою стратов суспбльности, котра могла очѣкувати богато вбдъ уталанговапого и многонадѣйного молодого чоловѣка. На жаль, тяжка хороба що тревала кблька лѣтъ, забрала его зъ сего свѣта. Полишивъ молоденьку вдову — Цецилію зъ гр. Потоцкихъ зъ Римапова, двохъ маленькихъ сынбвъ, одинокого брата Николая и нещасливу матерь, котра вже третього сына [Кароля 1872, 19 лѣтного Людвика 1887 а теперь Станнслава] вбдпровадила до родинного гробовця Глоговскихъ и Реѣвъ въ Пєарахъ. Зъ родиною глубоко сочувствуѣ такожь и рускій народъ его дббръ, котрый вбдъ неббщика зазнавъ много добродѣйствъ въ невбдрадныхъ обставинахъ. Выразъ вдячности и жалю по стратѣ бл. п. Станнслава гр. Рея давъ Всч. о. Андрей Пеленьскій, парохъ зъ Княгиничъ, въ ядернбй и горячбй промовѣ потѣшивши опечалену жену и матерь и попроща ша родину въ имени покбйного

Володимиръ Сабатъ.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плитахъ площи Галицкои



поручае въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рбзнй ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мірничй, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене двевникбвъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Вже выйшовъ
новый накладъ
МОЛИТВЕННИКА
выданого „Просвѣтою"

въ народнбй мовѣ, великій и догбдного формату обймаючій 757 сторбнъ друку, най найбільшій зо всѣхъ такихъ Молитвенникбвъ.

Молитвенникъ сей мѣстить въ собѣ: I.) Молитвы щоденій ранній и вечѣрній. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечернѣ, б) зъ Повечерницѣ малои, в) зъ Повечерницѣ великои, г) зъ Утренѣ, д) Литургіи св. Іоанна Золотоустого, е) модены за св. Церковь, ж) Молитвы въ часѣ св. Литургіи. III.) Тайны покаяня и пресв. Евхаристіи. IV.) Молитвы для рбзного вѣку, стану и въ рбзныхъ потребахъ. V.) Молитвы въ часѣ Великого посту VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичній, в) Святыхъ VII.) Молитвы споручей зъ вбдпустами. VIII.) Акафестъ до а) Ісуса Христа, б) Пресв. Богородицѣ, в) св. Отця Николая. IX.) Зъ Модебна до пресв. Богородицѣ X.) Тропарѣ, кондаки, богородичній и прокимены а) недѣльній, б) щоденій, в) на празники Господскій, Богородичній и Святыхъ, г) на денкй потребы. XI.) Коляды и инши пѣсни церковній. XII.) Таблицю пасхальну.

Сей Молитвенникъ дбстати можна въ канцелярій товариства „Просвѣта" и въ книгарни Ставропигійскій по такихъ цѣнахъ:

I. На звычайнбмъ папери:

1) Молитвенникъ брошурованый . . . 60 кр.
2) оправленый цѣло въ полотно зъ золоченями и вбдтисками зб шабатуркою 90 кр.
3) оправленый цѣло въ шкбру зъ золоченями и вбдтисками зб шабатуркою 1·20 кр.

II. На великовбмъ папери:

4) брошурованый . . . . . 70 кр.
5) оправленый якъ пбдъ 3) зъ додатковъ золоченыхъ берегбвъ . . . . 1·60 кр.

Замовляючій поодиноко Молитвенники звбдять присылати 20 кр. на оплату почты.

Студенты знайдуть по умѣркованбй цѣнѣ мешкане зъ віктомъ и старанну опѣку у п. Роткевичъ у Львовѣ, ул. Гофмана Опата, ч. 4, I. поверхъ. 321 1—3

ЛЕДОВНЄ комнатнй знаменитй по зр. 24, 35, 45 и 50. Машинки американьскй до робленя мороженого (зъ корбкою зъ боку) о повмности 1, 2, 3 літрбвъ по зр. 5·50, 6·50, 7·50 поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 5·5

Для Сянока и околицѣ.
Ново отвореный
Магазинъ новостей
для Панъ и Панбвъ
пбдъ фірмою
Иванъ Дзевоньскій
въ Сяноцѣ
при ул. 3-го Мая ч. 26 и 27 побічь торговлѣ п. Малявера

поручае ся ласкавымъ вельми взглядамъ Вшов. Мешканцбвъ мѣста и околицѣ, поручаючи товары свѣжй по цѣнахъ можливо найнижшихъ, а именно: Сорочки мужескй, ковнѣры и манжеты 5 разбвъ складанй (тутъ незнанй), красни кравятки, спинки до сорочокъ и манжетбвъ, палички, парасолѣ, кальошѣ правдиво россійскй, куфры и торбы до подорожи, парфумы, миделка, правдиву воду кольоньску, губки, гребѣня, щбтки, пуляресы, цанѣрочницѣ, портмонетки. — Великій выббръ канвъ, водбчокъ, шовку, базовны D. M. C. до гафту и пончбхъ, приборы до шитя и кравецтва жѣночого, воалькы, стяжки, океамітки, коронки и т.п.

РУКАВИЧКИ прапскй glace, данькй, серничй и оленевй.

Великій выббръ забавокъ для дѣтей. 316 2—6
(*Бюро оголошень „Импресса"*).

ІІ На сезонъ шкбльный ІІ
Поручае перша краева фабрика зошитбвъ
Є. Пйонтковскои
Львбвъ, ул. Паньска ч. 2,
зробленыхъ пбсля розпорядженя ц. к. Рады шкбльнои краевои зъ красного канцелярійного папору по небувалыхъ цѣнахъ а именно:

100 зошитбвъ	5 арк.	2 зр.	80 кр.
100 „	2 „	1 „	15 „
100 „	крейцаровыхъ		48 „
100 „	рисунковыхъ ч. I. въ бѣдыхъ оклад.	1 „	25 „
100 „	ч. II. III. IV. и чистй въ сивыхъ окл.	1 „	50 „

Заразомъ фабричный складъ папору, приборбвъ шкбльныхъ и канцелярійныхъ, друкбвъ шкбльныхъ, громадскихъ и для урядбвъ парохіяльныхъ, якъ такожь фабрика тутокъ цинаретовыхъ зъ найлучшихъ французскихъ и єгипетскихъ бібулокъ.
На жадане цѣнники оплачено. 314 2—3
Є. Пйонтковска.

І. А. Бачевскій у Львовѣ
ц. к. достанця надворный 253 8—0

СПИРИТУСЪ	Esprit de vin Marque d'or	СПИРИТУСЪ
НА НАЛИВКИ	ПЕРШОИ ПРОБЫ Найлѣпшои якости	НА НАЛИВКИ
НА НАЛИВКИ	Почтова **5 клґр.** бляшанка Почтова	НА НАЛИВКИ

За певну и добру льокацію
поручаемо
4½% листы ипотечнй
4% листы ипотечнй короновй
5% листы ипотечнй премійованй
4% листы товариства кредитового земского
4½% листы Банку краєвого
5% облїгаціи Банку краєвого
4% позичку краєву
4% облїгаціи пропінаційнй
и всякй ренты державнй

Тй паперы продаемо и купуемо по найточнѣйшбмъ курсѣ деннбмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. управ. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
Контора вымѣны и вбддѣлъ депозитовый перенесенй до льокалю партерового въ будынку банковбмъ. 374 [9]

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ
артистъ-малярь
звѣстный вбдъ кбльканацяти лѣтъ изъ своихъ працъ малярскихъ, украшая церкви въ стилю всходнбмъ разомъ зъ позолоченямъ, престолы, иконостасы, и инши рѣчи. Принимае рѣзьбарскй роботы пбсля власныхъ плянбвъ. Выготовляе всякои величины церковнй образы до иконостасбвъ, престолбвъ, плащеницъ — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побільшуе зъ фотографій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякй старинность, а то фрески, рѣзьбы и т. пн. входячй въ кругъ працъ малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Пбдписаный просить Всч. Духовенство занотувати собѣ его адресу. 205
Т. Копистиньскій
у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

По низкихъ цѣнахъ
выготовляе
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львбвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3
всякй церковнй роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 4—?



Новоотвореный
МАҐАЗИНЪ ТОВАРБВЪ МОДНЫХЪ
пбдъ фірмою:
ФЕРДИНАНДЪ ҐІТЛЄРЪ
у Львовѣ, улиця Галицка число 20
поручае въ великбмъ выборѣ
коронки, ленты, пасмантерія, ґазы, крепы, шовковй матерія, саксоньскй дамскй и дѣточй панчохи, корсеты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковй, шовковй, батистовй и дреліховй, вахлярѣ изъ струсихъ перъ.
Всякй приналежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.
Замовленя въ провінціи полагоджують ся вбдворотною почтою. 399 7—20

Родичамъ, шукаючимъ умѣщеня въ Чернбвцяхъ для своихъ дольок-ученицъ, можу поручити тамъ порядный и честный дбмъ. Фортепянъ въ мѣсци — *Александеръ Стефановичъ* катихитъ въ женьскбй учит. семинарія львбвскбй [мешкае до 28 с. м. въ мѣстѣ Кутахъ, куды треба листы адресувати.]

Высшій урядникъ прийме
двохъ учениковъ середныхъ школъ
на станцію. Дбала опѣка запевнена. Близша вѣдомбсть при улиці Вбрменьскбй ч. 2.
319 2—5

АЛЬБУМЪ
заслуженыхъ Русинбвъ
Цѣна 1 зр.
Дбстати можна въ товариствѣ „Просвѣта."

Вбдъ 1 (13) сѣчня 1897 выходить у Львовѣ що четверга (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батькбвщина" и „Читальня") тыжднева популярна газетка

СВОБОДА
письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вбдповѣдае д-ръ Костъ Левицкій. Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорбчна передплата выносить 2 зр., на пбвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львбвъ, ринокъ ч. 10 въ домѣ „Просвѣты").

„СВОБОДА" мѣстить: 1) передовй статьѣ звычайно політичного змѣсту; 2) статьѣ информаційнй політичного змѣсту (н. пр. о сегорбчнбй сесіи соймовбй, о выборахъ, вбдозвы Краевого рускаго комітету выборчого, о нарадахъ рады державнои); 3) статьѣ фаховй перенажко економічного або господарского змѣсту (н. пр. д-ра Костя Левицкого, О громадахъ окружныхъ, О заводовыхъ стоварышеняхъ господарскихъ, д-ра Дам. Савчака О новбмъ законѣ дороговбмъ, О краевбй продажи соли, О краевбй акцизѣ вбдъ напиткбвъ, Вас. Нагбрного Вѣсть зъ Народнои Торговли, о. Пеленьского Торговля безрогами, Гр. Врецьоны О пасѣчництвѣ; 4) дописи зб всѣхъ сторбнъ краю; 5) порады, питаня и вбдповѣди въ справахъ просвѣтно-господарскихъ и суспбльно-політичныхъ; 6) рухъ селяньства рускаго; 7) вѣсти зъ Просвѣты; 8) що чуваги въ свѣтѣ; 9) новины; 10) господарство промыслъ и торговля.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»
у Львові, ринок ч. 10
видало своїм коштом і заходом:
„Панщина і єї скасоване в 1848 році". Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.
„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селяньскій. Ціна 25 кр.

Ботаніка
на вищі класи шкіл середних. Підля учебника д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратскій. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 ц. в. а.
Д-ра Осипа Ростафиньского
Ботаніка
на нижші класи шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратскій. Видане друге р. 1898. Ціна 70 цент. в. а.
Зоольогія
на нижші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратскій. Видане р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.
Спис важнѣйшихъ выразбвъ
зъ руской ботанічной термінольогія и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Цѣна 30 цент. в. а.

Видання ті може дістати в книгарні Ставропигійскій або у автора. Хто замовляе у автора що найменше два примірники із згаданих виданій (пр. два примірники Зоольогія або два примірники Ботаніки або два примірники Спису або один примірник Зоольогії і один примірник Спису або один примірник Ботаніки і один примірник Спису), тому висилає ся жадані книжки в протязі чотирох днів, зря чім порто оплачуе автор.

Розклад їзди поїздів зелїзничих
важний від 1 мая 1898
підля часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	6.45	з Ілцкая	6.00		до Підволочиск з голови. двірця
	7.30	„ Зимної Води (2/5 до 11/5)	6.05		„ Ілцкая
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Ілцкая		9.58	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бел ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Ілцкая
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (1/7 до 12/5 неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з голови. двірця
1.50	—	„ Ілцкая	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (5/5 до 11/5 неділі сьвя
2.30	—	„ „ „ голови. дворець	2.40		„ Ілцкая
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Ілцкая		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (5/5 до 11/5)
				3.26	„ Брухович (5/5 до 11/5)
				4.55	„ Ярослава
		нїч			**нїч**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ голови. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.20	„ Янова (1/6 до 11/5 в будні дні)
	6.10	„ „		6.30	„ Ілцкая
	7.57	„ Янова (1/6 до 11/5 и 16/5 до 30/5)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Брухович (5/5 до 30/5 и 16/5 до 11/5		6.56	„ Тернополя з голов. двірця
	8.31	„ „ (1/7 до 15/5)		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (1/6 до 15/5 въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (1/5 до 31/5 и 16/5 до 30/5)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Ілцкая
9.45		„ Ілцкая	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на голови. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ з Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна чинить ся від 6 годины вечером до 5 годины 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянькова. Зъ друкарнѣ Института Ставропигійскаго.

Ч. 179 Львовъ, Четверъ 13 (25) Серпня 1898. Рочникъ XIX.

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзначенитших повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбст за инсераты платна у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатковъ

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.
У Львовѣ:	
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр.	на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція вѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вільній вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайні принимають ся по 7 кр. вѣдъ одного стрічки инсератового або ся мѣсце а за рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші денесенія приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Въ справѣ выимкового стану.

Въ 171 ч. писали мы про зборы, які д. 14 с. м. вѣдбули ся въ сій справѣ въ ратушевій сали у Львовѣ. Тогдѣ ухвалено межи иншим выслати до намѣстника депутацію зъ пропамятным письмом и просити о знесенє наглых судовъ та выимкового стану въ захѣдній Галичинѣ. Отже по мысли тои ухвалы була вчера у намѣстника депутація, зложена зъ д ра Адама, віцебурмістра львовского Михальского и п. Романовича та вручила намѣстникови пропамятне письмо, уложене на пѣдставѣ дискусій и резолюцій, переведеных на зборах д. 14 с. м. Въ письмѣ тѣмъ указуе ся на лагодячій обставины мазурскіх розруховъ якъ и на те, що розруки уняли ся всюды, поки ще не заведено наглій суды и выимковый станъ. Дальше каже ся, що розруки проявили ся вище въ 13 повѣтах, а выимковый станъ заведено ажь въ тридцять трех. Зъ уваги, що дальше треване выимкового стану може выкликати занепокоєня о громадянськѣ права и свободы населеня, тымъ бѣльше що выимковій запорядженя звернено також противъ невинных а навѣть противъ такихъ, котрій старались успокоювати заворушенй умы, въ пропамятнѣмъ письмѣ просить ся намѣстника, щобы зробивъ все для чимъ швидшого знесеня выимкового стану, що лише вѣдъ него залежить. На письмѣ пѣдписаній: д ръ Леонардъ Пентакъ, Адольфъ Вайгінгеръ, Тадей Романовичъ, Генр. Реваковичъ, Мих. Михальскій, Іос. Соляскій, д-ръ Ерн. Адамъ, д-ръ Тад. Дверницкій.

Именемъ депутаціи промовивъ п. Романовичъ. Намѣстникъ, зазначивши, що въ своїй вѣдповѣдї мусить кожде слово брати на вагу, вѣдчитавъ вѣдповѣдь зъ готового письма, а опѣсля просивъ депутацію, щобы справоздана зъ авдіенціи не оповѣщувала, поки не дѣстане комунікату, котрый буде доручений интересованій сторонѣ и появить ся въ урядовѣмъ дневнику. Отже иншими Gazeta lwowska приносить заповѣдженый намѣстникомъ комунікатъ и такъ подае вѣдповѣдь намѣстника, удѣлену депутаціи:

„П. Намѣстникъ вѣдповѣвъ, що дуже жалѣе надъ тымъ, що зъ причины грѣзных розруховъ въ краю мусѣло прийти до заведеня наглых судовъ въ двохъ повѣтах и выимкового стану въ захѣдній Галичинѣ. Внесене на заведенѣ тых выимковых запорядженъ выйшло вѣдъ п. намѣстника на пѣдставѣ докладного розслѣдженя стану рѣчи въ поодиноких повѣтах, въ совѣстнѣмъ переконаню, що нормальній способы до успокоєня заворушеных умовъ не выстануть. П. намѣстникъ горячо бажае, щобы тій выимковій запорядженя були якъ найменше прикрыми и не дались почути населенію, шануючому право и суспѣльный ладъ. Зъ хвилею выданя тых запорядженъ выдавъ и намѣстникъ припоручене до властей, щобы выконуваném выимкового стану, цѣлкомъ обективнымъ и справедливымъ дбано о загальне успокоєне умовъ и не поступовано нѣ въ чѣмъ сторонничо на користь тои чи сеи партіи. Вѣсти о надуживаню выимкового стану, о якѣмсь тенденційнѣмъ переслѣдованю декотрых партій и цѣлкомъ хибній. Особливо надзвычайно хибній и пересадній вѣсти подавано про выдаленя зъ округа выимкового стану. П. намѣстникъ бажае и дбае, щобы треване выимковых запорядженъ не выйшло по-за конечну потребу; однако не буде мѣгъ выступити зъ внесенемъ на нихъ знесене, поки не буде найсовѣстнѣйше переконаный, що можна се зробити, не наражаючи краю на нові розруки. Однако въ сій хвили, як свѣдчать докладній информаціи, умы ще такъ заворушенй, що знесене выимкового стану, котре спровадило бы можность чи ленных, чи вѣрно пристрастных, дискусій на вѣчах и зборах и то на тему послѣдных розруховъ, могло бы також стати ся поводомъ поважного небезпеченьства. Отже теперь п. намѣстникъ, чуючи вѣдвѣчальность, яка на нѣмъ спочивае, зъ такимъ внесенемъ выступити ще не може.

„Що-до застановленя дѣяльности судовъ прясяжных зазначивъ п. намѣстникъ, що наступило оно ажь теперь, як разъ въ тій цѣли, щобы се запорядженя можна обмежити до найменшои мѣры такъ зъ територіяльного як и рѣчевого огляду. Се, такъ обмежене запорядженя є конечне. Бо коли бы проступки, поповнені въ часѣ розруховъ, именно выпадки нищеня чужого майна, рабунку и т. п. судили суды прясяжных, значить, переважно хлопы, а въ части жиды и мѣщане, то заклады сторонничости роблено бы нехибно, навѣть коли бы прясяжній поступали найсовѣстнѣйше. Заходила бы обава безкарности або евентуально пѣмсты въ разѣ острійшого засуду. Запорядженя застановленя судовъ прясяжных въ сих межах не мае жадной політичной цѣли; наступило оно цѣлкомъ лише для заспокоєня безсторонного вымѣру справедливости.“

Kurjer lwowski робить до вѣдповѣди намѣстника межи иншим такій замѣтки:

„П. намѣстникъ коротко, не подаючи аргументовъ, уважае жалобы на выимковый станъ за неоправданій, перечить наведеным фактамъ, и взагалѣ пѣсля него все є въ порядку. Пригадуе ся дуже слова гр. Баденього, коли пановъ обѣймати найвысшій урядъ въ державѣ, кинений гордо тымъ, що пѣдносили противъ него жалѣ за переведене соймовых выборовъ, въ котрых нашъ народъ першій разъ облявъ ся своєю кровію. Але коли тамтій слова мали до якоись мѣры зрозумѣлу причину въ вызываючій гордости чоловѣка, що стоявъ тогдѣ на шпилю щастя, хочь опѣсля незадовго повалився упокоряючимъ способомъ, то тутки тяжко зрозумѣти, що наклонило гр. Пінінського до голословного заперченя знаных всему свѣтови надужить. Коли мавъ на умѣ успокоити край, то цѣль хиблена, бо тому, кого бы ся кімъ, даремно було бы толкувати, що се гласкане; довело бы се его лише до ще бѣльшого роздразненя. Коли-ж и намѣстникъ числить на те, що его вѣдповѣдь телеграфъ рознесе по свѣтѣ, и своимъ свѣдоцтвомъ хотѣвъ у чужих направити кепску опінію про галицку адміністрацію, то и се заведе, бо настали такій часы, що люде не вѣрять найгарнѣйшимъ запевненямъ, лишь фактамъ. А фактовъ, що свѣдчать просто противъ гадки п. намѣстника, кожде число котрого небудь зъ независимых дневниковъ подае ажь надто. Отже се, що гр. Пінінський сказавъ про выимковый станъ, не є аргументомъ, не є навѣть вѣдповѣдею, а лише односторонным твердженемъ, противъ котрого кождои хвилѣ можна поставити иншe твердженя.“

«Якъ въ Галичинѣ сѣють вѣтеръ».

Пѣдъ такимъ заголовкомъ появила ся въ дневнику N. fr. Presse статья д-ра Ив. Франка про тернопільскій выборы до рады державнои. Наводимо ю тутки въ перекладѣ.

„Послѣднои сесіи рады державнои — лише д-ръ Франко — прибуло до коша парламентарнои комісіи легітимаційнои у Вѣдни два документы правдиво галицкого походженя. І се пѣдписаній бѣльше нѣжь 300 выборцями тернопільско-збаражско-с калатского округа протесты противъ доповнюючих выборовъ посла до рады державнои, що вѣдбули ся д. 22. червня с. р., а при котрых д-ръ Емиль Гладишовскій выйшовъ зъ урны бѣльшостею пяти голосовъ по-надъ абсолютну бѣльшость. Вѣнъ дѣстався, як сказано въ справоздану скрутиніи, 266 голосовъ, а я, его противникъ, 256.

Короткій змѣстъ протестовъ є такій:

Ажь до дня выборовъ заховували ся правительственій органы хочь не завсѣгды вѣрцево, але таки, як на галицкій вѣдносины, незвычайно обективно и законно. Передвыборчих зборовъ анѣ не заборонювано, анѣ не розганяно, анѣ не непокоєно жандармами. Правыборы переведено всюды законно и спокѣйно; коротко кажучи, шѣсть недѣль здавалось намъ, що живемо въ Европѣ, а не у вехѣдній Галичинѣ.

Настав день выборовъ. Такожь и того дня ажь до розпочатя самого акту выборовъ велось все спокѣйно и законно. Дрѣбній неправильности, які лучали ся зъ причины надто ревных пѣдластных органовъ, староста усував чимъ скорѣйше. Такъ явилось у мене въ Тернополи 8 выборцевъ зъ околицѣ и жалували менѣ, що попереднього дня дано имъ легітимаційні карты въ картками до голосованя, на котрых було вже выписане имя правительственного кандидата д-ра Гладишовского. Я порадивъ имъ удати ся просто до старосты и просити о чисті картки. Они такъ зробили, а их просьбу охотно выслухано.

Такъ велось до год. 8 чи до 9, коли мавъ почати ся актъ выборовъ. Зараз самъ початокъ того акту мусѣвъ насъ здивувати. Якъ вѣдомо, выборцѣ мають право выбрати трехъ членовъ выборчои комісіи. Въ тѣмъ разѣ рѣзниця межи сторонництвомъ, голосуючимъ за мною, а правительственнымъ зазначилась дуже рѣзко. Выборцѣ дуже ясно свѣдомій були тои рѣзниць, а по бѣльшій части знають читати и писати. Поученій сумными досвѣдами при горѣчных выборах до рады державнои, клали они велику вагу на выборъ комісіи и приладились до него. А таки сгало ся чудо: Анѣ одного мужа довѣря мого сторонництва не выбрано до комісіи нѣ въ одномъ зъ трехъ выборчих мѣстъ. Якъ того чуда доконано, о тѣмъ протесты розказують неодно; тутъ загадаю лише, що моя сторона, котра навѣть пѣсля урядового справозданя скрутиніи мала въ Збаражи 108 голосовъ противъ 56, вѣданых

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

XXI.

Коли Джорджъ Уентвортъ дѣстався тоту телеграму, перечитавъ ся кѣлька разѣвъ, заким зрозумѣвъ добре, о що ходить. Потому зачавъ ходити по комнатѣ туда и назадъ, выливаючи свои чувства словами не зовсѣмъ вѣдповѣдными до доброго товариства. Опѣсля прийшло ему на гадку, що хочь такій слова можуть принести на хвилю полекшу чоловѣкови дуже здѣсному, то въ практицѣ оно нѣчого не помагае. Отже ходивъ мовчки и думавъ, що бы зробити, а чимъ бѣльше думавъ, тымъ менше мѣгъ побачити свѣтло крѣзь мраку. Наложивъ капелюхъ на голову и пѣйшовъ до другои комнаты.

— Генрі! — сказавъ до спѣльника, — чи не знаешь кого, що позичивъ бы мині 20.000 фунтовъ?

Генрі засмѣявъ ся. Сама гадка, щобы хто позичивъ 20.000 фунтовъ, окрѣмъ хиба на найлѣпшу обезпеку, була дуже смѣшною.

— Чи потребуешь их ини?

— Такъ, ини.

— Ну, я не знаю лѣпшого плану, як ити на улицю и питати кождого перехожого, чи не мае при собѣ тои сумы. Певне здыбаете людей, що мають далеко бѣльше як 20.000 фунтовъ, то може котрый зъ нихъ, порушеный тымъ, що не выглядаете на божевѣльного, дасть вамъ тотій грошѣ. Однакъ я гадаю, Джордже, що було бы успѣшнѣйше здыбати якого капіталіста въ самѣтній улиці и мати добрый и певный другъ у рукахъ.

— Се правда, — сказавъ Джорджъ. — Розумѣе ся, дѣстати такій грошѣ за короткимъ повѣдомленемъ, и рѣчь така сама, що й заѣхати на мѣсяць.

— Здае ся, що и за довгимъ повѣдомленемъ такъ само. Я знаю багато людей, що мають грошѣ, але я бы не пѣднявъ ся питати их о се и не знаю, чи ты бы се зробивъ. А все-таки годѣ не спробувати. Хто пробув, може выграти, а безъ того не можна. Чому-бъ не пѣйти до старого Лонгуорта? Вѣнъ бы мѣгъ дати намъ грошѣ въ однѣй хвили, якъ бы хотѣвъ. Вѣнъ знае насъ. Яка-жь ваша обезпека? чи вѣчно тота копальня?

— Такъ, вѣчно тота копальня. Хочу, щобы була моєю, тому-то и потребую 20.000 фунтовъ.

— Га, Джордже, я не бачу богато надѣѣ. Ты нѣколи не говоривъ о тѣмъ изъ старымъ Лонгуортомъ, правда? Вѣнъ не належавъ до тыхъ, що ты хотѣвъ втягнути до товариства?

— Нѣ, не належавъ, хочь добре бы було, абы бувъ належавъ. Вѣнъ бы оббѣйшовъ ся зъ нами лѣпше, якъ той драбуга, его братанокъ.

— Ага, той невинный молодець врѣзавъ вамъ штучку, що?

— Врѣзавъ одну а добру!

— Такъ, чому-жь не пѣйти до старого и розповѣсти ему, якъ рѣчь стоить? Вѣнъ обходить ся зъ братанкомъ якъ зъ власнымъ сыномъ. А чоловѣкъ робить богато для сына, то може и старый Лонгуортъ вробить що для свого братанця.

— Однакожь я мусѣвъ бы выказати ему що его братанець драбъ.

— Дуже добре! Таке выказане якъразъ потрѣбне, абы дѣстати 20.000 фунтовъ. Коли его братанець справдѣ драбъ и вы можете се доказати, то не потребуете лѣпшого ключа до старого мѣшка зъ грошми.

— Бѣгме! — сказавъ Уентвортъ — я таки спробую. На кождый способъ розповѣмъ ему, що за пташокъ его братанець. Пѣйду до него!

И такъ Джорджъ Уентвортъ, ховаючи телеграму до кишенѣ, пѣйшовъ до старого Лонгуорта въ такѣмъ настрою, въ якѣмъ нѣхто не повиненъ сходити ся зъ людьми. Не ждавъ, абы его замельдували, а перейшовъ по-при зачудуваного писаря просто до комнаты п. Лонгуорта. Заставъ старого при бюрку.

— Добрый день, пане Уентворть! — поитавъ его фінансістъ сердечно.

— Добрый день! — вѣдповѣвъ Джорджъ коротко. — Я прийшовъ прочитати вамъ заморску депешу або дати вамъ ю прочитати, — и кинувъ депешу передъ старого джентлемана. Той наложивъ окуляры и прочитавъ. Потому подивився ся пытаючо на Уентворта.

— Вы не розумѣете ю, не правда-жь? — сказавъ Уентвортъ.

— Таки нѣ. Слово Лонгуортъ въ телеграмѣ чей-же не дотыкае мене.

— Не до васъ, але до одного зъ вашого дому. Вашъ братанець, Уіліямъ Лонгуортъ, є драбъ!

— А! — промовивъ старый, кладучи депешу на бюрку и здѣймаючи окуляры. — Чи вы прийшли менѣ се сказати?

— Такъ, я того прийшовъ. Чи вы знали о тѣмъ перше?

— Нѣ, не знавъ, — вѣдповѣвъ старый джентлеменъ, червонѣючи, — и не знаю сего й досѣ. Знаю тѣлько, що вы се кажете, и гадаю, що схочете вѣдклыкати. Я бодай дамъ вамъ можность до того.

— Не тѣлько не маю намѣру вѣдклыкувати сего, а хочу те доказати. Вашъ братанець увѣйшовъ у спѣлку зо мною и зъ моимъ приятелемъ Кенйономъ, абы пустити на лондонскій ринокъ одну канадійску копальню.

— Мѣй дорогій пане! — перервавъ старый, — я не хочу слухати о приватных спекуляціях мого братанця. Се мене не обходить и ваша копальня мене не обходить. Та й вы самѣ, даруйте, що вамъ се скажу, теперь не въ такѣмъ настрою, абы взагалѣ говорити зъ джентлеменомъ. Коли-бъ вы прийшли сюда, якъ успокоите ся, радо послухаю вашои бесѣды.

— Я не буду нѣко и спокѣйнѣйшимъ въ тѣй рѣчи. Я вамъ сказавъ, що вашъ братанець драбъ, а вамъ подобае ся се перечити.

— Я не перечу, тѣлько кажу, що я не знавъ о тѣмъ и не вѣрю тому, ось и все!

— Отже! Въ тѣй хвили, коли я зачинаю вамъ наводити доказы, що такъ є, якъ я кажу —

— Мѣй дорогій пане! — сказавъ старый, трохи горячучись, — вы не наводите доказовъ, а тѣлько твердите се, и то о чоловѣцѣ, котрого тутъ нема и не може боронити ся. Коли маете що сказати на Уіліяма Лонгуорта, то прийдѣть и скажѣть тогдѣ, якъ вѣнъ буде, а вѣнъ вѣдповѣсть за себе. То малодушность — винити теперь, коли я не въ силѣ вины збити.

на д ра Гладишовского, и при выборѣ комісіи такъ само тримала ся солідарно, таки осталась нѣбы въ меншости.

Коли такъ выборчій комісіи зложено зъ самыхъ правительственныхъ органовъ и сторонникѣвъ правительства, мѣгъ вже властивый актъ выборѣвъ перейти цѣлкомъ гладко и спокійно. Не чути було анѣ грозьбы, не заведено нѣ одной битки, не заряджено нѣ одного арештованя. О год. $11^3/_4$ перша вѣсть о результатѣ голосованя насипѣла до Тернополя зъ Збаража; 103 голосѣвъ за мною, а 56 за д-ромъ Гладишовскимъ. Тогдѣ мѣжь Тернополемъ а Скалатомъ наставъ тревожный рухъ телеграфічный и ажь о год. $1^1/_2$ оповѣщено загальный результатъ: въ Тернополи Франко 92, д-ръ Гладишовскій 131 голосѣвъ; въ Скалатѣ д-ръ Франко 61, д-ръ Гладишовскій 79 голосѣвъ.

Щобы добре зрозумѣти тѣ числа, мушу додати, що маю въ рукахъ списъ 140 тернопільскихъ выборцѣвъ, котрій при менѣ дали собѣ написати на своихъ карткахъ до голосованя мое имя. Заразъ пѣсля оповѣщена результату выборѣвъ зголосилось до мене зъ тыхъ людей 119 безъ найменшого мого заходу и свято заявили, що повѣддавали картки зъ моимъ именемъ въ руки членѣвъ комісіи и бачили, якъ сѣ вкидали ихъ до урны, та що готовій на се присягнути. Такъ само въ Скалатѣ выповѣсно моимъ именемъ 91 картки до голосованя при послѣ соймовѣмъ Новаковскѣмъ, а по скѣнченю выборѣвъ 74 выборцѣвъ таку саму урочисту заяву зложили передъ названымъ посломъ. Коли почислити лише тыхъ выборцѣвъ, що заявляють свою готовѣсть до присяги, то выйде цѣлкомъ инший результатъ, нѣжь той, який оголошено урядово, бо окаже ся 226 голосѣвъ за д ромъ Гладишовскимъ а 296 за д-ромъ Франкомъ.

Моя сторона пускае ся на двѣ правнй дороги: она вносить протесты противъ выбору д-ра Гладишовского, а заразомъ зробила до краевого суду карне донесене на членѣвъ тернопільскон и скалатскон выборчон комісіи. Я не вѣддаюсь рожевымъ надѣямъ, щобы тѣ дороги довели до цѣли. Такій справки, якъ отсе тернопільска и скалатска, давно вже у насъ не в новинною. Також при горѣчныхъ выборахъ до рады державнон крадѣжь голосѣвъ практиковано en masse. Въ Самборѣ розпочато карный процесъ о крадѣжь голосѣвъ, яка лучила ся въ Дрогобичи на користь посла Охримовича; въ Тернополи такъ само о крадѣжь въ Скалатѣ на користь теперѣшного намѣстника гр. Пінінського. Сотки людей покликано до присяги, фактъ крадѣжи стверджено и цѣлу справу, якъ здае ся, кинено до коша. Коли бы намъ сичъ разомъ лѣпше повело ся, то було бы се чудо, майже неможливе въ Галичинѣ. Коли нати вѣру польскимъ часописямъ, то при снхъ выборахъ боронено Богъ знае якій красвй и національній интереси передъ моею малою особою. Але чи треба ихъ було доконче такимъ способомъ боронити? А коли правительство числить при тѣмъ на терпеливѣсть, отяжѣлѣсть и апатію галицкихъ хлопѣвъ и думае, що може смѣло сѣяти вѣтеръ, то готово грубо помылити ся. Бурю збирати нѣколи не в приемна рѣчь; а тутъ такій жнива можуть бути дуже злощасній.“

Тѣлько д-ръ Франко.

Якъ бачимо — докѣръ его тяжкій и сли-бы Галичина не була Halb Asien, то рѣчь конче розслѣджено бы и або дано бы рацію запротестувавшимъ выборцямъ, або комісіямъ выборчимъ. Але въ нашій Галиден такій тяжкій закиды комісіямъ выборчимъ, що они есканотують карты голосованя зъ урны, приймае ся зовсѣмъ спокійно... Знаемо се прецѣнь зъ остатныхъ загальныхъ выборѣвъ до рады державнон.

Чи въ сѣмъ выпадку комісіи справдѣ покрали голосы д-ру Франкови, чи може той тяжкій закидъ невинно кривдить ихъ честь — въ те не входимо, бо того не знаемо; правду могло бы тутъ сконстатувати тѣлько переведене совѣстно слѣдство, але вже на попередній того рода выпадки слѣдства нѣбы-то зачинали ся, а не доводили ся до кѣнця...

Але се може кождый справедливый чоловѣкъ запытати: Чому то на галицкій Руси, якъ де в бѣльше кандидатѣвъ на посла, правительственный комісарь не покличе до комісіи бодай одного мужа довѣря зъ опозиційного сторонництва, абы бувъ наочный свѣдокъ, чи выборы и скрутинія вѣдбувають ся законно и безъ шаіндлѣвъ?! Прецѣнь чиста справа не боить ся контролѣ! Очевидно, що сли до комісіи не допустять анѣ одного чоловѣка зъ опозиціи, и тамъ лише „sami swoi“, а до того ще часомъ комісія замыкае ся и въ бѣлый день спускае фіранки у вѣкнахъ салѣ, де мае вѣдбути ся скрутинія, — тогдѣ мимохѣть мусить будити ся у опозиціи пѣдозрѣне якінсь маніпуляціи зъ голосами въ урнѣ...

Зъ Американьскои Руси.

[*Складки на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи. — Зъ торжествъ и забавъ рускихъ въ Америцѣ.*]

За почвномъ п. Ивана Гловы, почтмайстра въ Excelsior, Pa., бувшого кѣлькалѣтного председателя „Рускаго Народного Союза“, завязавъ ся въ Shamokin, Pa. комітетъ для збиранія складокъ на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи въ Галичинѣ. Американьска „Свобода“ умѣстила [въ 32 числѣ зъ 11 серпня с. р.] „Вѣдозву до Русинѣвъ-Лемкѣвъ въ Америцѣ“, котрою взывае передовсѣмъ Лемкѣвъ, але и взагалѣ Русинѣвъ до складокъ. „Насъ Русинѣвъ-Лемкѣвъ — сказано у вѣдозвѣ — есть въ Америцѣ сотки и тысячѣ. Если-бъ лишень кождый, котрый почувае ся, що есть правднвымъ Русиномъ-Лемкомъ, котрый щиро и правдиво любить свій народъ, обрядъ и бесѣду руску, заложивъ бы бодай и найменшу жертву на Руску Бурсу въ Новѣмъ-Санчи, то певно мы самій американьскій Русины-Лемки не лише зложили бы тѣлько, що-бъ вибудувати великій красный дѣмъ на Бурсу, але и звишило бы ся гроша, щобъ дати удержане для кѣлькадесять нашихъ бѣдныхъ хлопцѣвъ.. “ Першій початокъ до складки зроблено на забавѣ въ Roaring Creek, Pa. дня 24 липня, де зѣбрано 12 долярѣвъ 75 центѣвъ. Якій буде дальшій успѣхъ складокъ, побачимо.

Дня 24 липня вѣдбуло ся въ Ansonia, Conn величаве торжество посвяченя рускон церкви, единой доси на цѣлу державу Коннектікутъ. Душ а тимемъ въ Ансонія есть бувшій сотрудникъ зъ Варяжа о. А. Бончевскій, що недавно выѣхавъ до Америки. Въ торжествѣ взяли участь кромѣ мѣсцевого братства св. АА. Петра и Павла також два словацкій братства зъ Бріджпорть зъ бандою. Повитало ихъ рано на дворци руске братство и при звукахъ дв хъ бандъ, словацкон и другон зъ Дербі Сіті, всѣ пѣйшли парами до просторон салѣ рускаго братства. Тамъ промовивъ привѣтнымъ словомъ голова братства Іосифъ Лукачовскій, а вѣдповѣвъ голова словацкого братства. Вѣдтакъ вырушили всѣ при грѣ музики до церкви. Братства обійшли церковь и о. Ив. Константкевичъ въ сослуженю оо. Ив. Ардана зъ Оліфанту, М. Пѣдгорецкого зъ Джерзі-Сіті, Ст. Макара зъ Монтъ Кармель и о. А. Бончевского посвятивъ церковь. По службѣ Божій зъ вѣдповѣдною проповѣдію всѣ братства удали ся знову до братскон салѣ, а по промовахъ оо. Макара и Бончевского розпочала ся перекуска, що доставили безплатно сальоністы [реставраторы] и купцѣ Русины зъ Ансонія и Дербі. Всѣ братства при розмовѣ и грѣ бандъ забавили ся ажь до пѣдъ вечѣръ.

Дня 11 липня вѣдбувъ ся заходомъ братства св. Петра и Павла въ Джерзі-Сіті пѣдъ Новымъ-Іоркомъ пікникъ. Въ нѣмъ взяли участь також руский братства зъ Юнкерса и зъ Нью-Іорку и гостѣ зъ Брукліна и н. Молодый патріотъ С. Сосенко [секретарь читальнѣ им. Маркіяна Шашкевича зъ Юнкерса] и Кода зъ Newark деклямували, а братя и сестры зъ Юнкерса и зъ Джерзі-Сіті спѣвали народній руский пѣснѣ.

На день 7 серпня заповѣла читальня им. Маркіяна Шашкевича въ Юнкерсѣ першій тамъ баль руский зъ спѣвами и деклямаціями на дохѣдъ читальнѣ.

Переглядъ політичный.

Гр. Тунъ поѣхавъ до Пешту и бувъ о годинѣ 3 мінуть 27 у Банфіого на смачнѣмъ обѣдѣ. Передъ обѣдомъ, для заосмотреня апетиту, вѣдбула ся спѣльна нарада австрійскихъ и угорскихъ міністрѣвъ — ut aliquid fecisse videatur. Нинѣ, въ пятницю мѣжь снѣданемъ и обѣдомъ, буде дальша нарада. Справоздання зъ тыхъ нарадъ нема жадного, бо ихъ участники — якъ бы воды въ ротъ набрали. Міністры не дають нѣкому нѣякихъ поясненъ и выповѣдають ся передъ однымъ цѣсаремъ, а се наступить доперва въ суботу. Въ тѣй цѣли поѣде до Вѣдня також Банфі.

Мимо того, що члены правительства держать языкъ за зубами и въ своими намѣрами не зраджують ся, рѣзній часописи и визначнѣйшій політики говорять о намѣрахъ правительства зъ такою певностію, якъ-бы все те розповѣвъ имъ не хто иншій, якъ самъ графъ Тунъ. Говорено о змѣнѣ курсу, котрого наслѣдкомъ будо бы знесене языковыхъ розпоряджень, и нове угруповане парламентарныхъ сторонництвъ зъ нѣмецкими лібералами на чолѣ. Самій Чехи признавали вже, що заносить ся на щось подѣбного. Але по страшній грозьбѣ, яка вийшла зъ устъ посла Сляпы, Narodni Listy здементували вчера всѣ тѣ для Чехѣвъ некорыстній вѣсти, и додають: „Въ рѣшаючихъ кругахъ нема въ сѣй хвили бесѣды о внутрѣшній політицѣ, а цѣла увага звернена на переговоры зъ Угорщиною. Противно, можна рѣшучо сказати, що засадниче и цѣлковите рѣвноуправнене ческон мовы, вже въ бѣльшій части переведене нинѣшными розпорядженями языковыми, здаесь бути запевнене остаточно и невѣдмѣнно. Що-до внутрѣшнои політики стверджує ся на весну ще высказаный нами погляд, що въ цивілейнѣмъ роцѣ не наступлять змѣны анѣ въ напрямѣ правицѣ, анѣ лѣвицѣ. Вѣсти о змѣнахъ конституціи и ревізіи выборчои ординаціи для рады державнон, котрій заповѣдано на найблизшій часъ, въ теперѣшній хвили не справджують ся!“

Мимо всѣхъ тыхъ заперечень ческихъ часописей мусить бути въ тыхъ поголоскахъ якесь зерно правды. Правительство, сли рѣшило ся вже на „змѣну курсу“, то на кождый случай о нѣй думае. Найлѣпшимъ барометромъ для пізнания атмосферичныхъ змѣнъ въ політицѣ в польскій „pieczeniarze“ політичній. Ихъ обсерваторія добре пильнуе всѣ комины и слѣдить, зъ котрого курить ся, въ котрій хатѣ приготовлясь печеня. Не дурно Słowo polskie зачало вже дипльоматію на два боки. Делікатный нѣбы польскій зачинае вѣтрити печеню на столѣ Нѣмцѣвъ и тому въ великон вже резервою высказуесь о союзѣ заключенѣмъ зъ Чехами, а головно не настае вже на знѣвечене центрального парляменту. Противно, говорить вже о потребѣ скрѣпленя сен институціи „Коли вже упертый Банфі хоче робити угоду лише зъ парламентомъ — резонуе Słowo polskie — то треба, щобы сей парламентъ функціонувавъ. Щобы-жь парламентъ функціонувавъ, треба *або иншои політики, або иншого парляменту.*“ На „иншій парламентъ“ Поляки не конче згодять ся, бо мѣгъ бы се бути парламентъ выбраный загальнымъ голосованемъ. Менше різика представляе для нихъ „инша політика“. Чи не значить се: „Bracie Czechu, bądź zdrów“?

Що въ Чехами и языковыми розпорядженями може скѣнчити ся не цѣлкомъ добре, показуе фактъ, що азангурникъ Вольфъ теперь вже обдумуе планъ акціи на случай, коли-бъ знесено языковій розпорядженя и его обструкція стала бы безпредметовою. На зборахъ въ Ашь переперъ вѣнъ резолюцію, въ котрій зборы заявляють мѣжь иншимъ таке: „Навѣть по знесеню языковыхъ розпоряджень опозиція и обструкція мае тревати такъ довго, ажь нѣмецкій народъ не буде мати певнои запоруки, що въ будучности не стане ся нѣчо противного интересамъ Нѣмцѣвъ.“ Окрѣмъ того резолюція домагае ся, щобы нѣмецку мову зроблено державною.

Продукція на Угорщинѣ робить шалений поступы, такъ що въ послѣдныхъ часахъ австрійскій фабрики не можуть выдержати конкуренціи зъ угорскими фабриками — дневникарскихъ качокъ політичныхъ. Найновѣйшу таку качку пустивъ въ свѣтъ Magyar Orszag. Сей дневникъ доносить що угорске правительство впало на слѣдъ розгалуженои агітаціи, котра мае на цѣли перенести до Угорщины національній рухи и федеративній змагання. Передовсѣмъ мавъ утворити ся союзъ, котрый сполучивъ бы всѣ австрійскій и угорскій націи. Въ тѣй цѣли зѣбрали ся були въ Карльсбадѣ мужѣ довѣря и тамъ утворивъ ся пѣдготовляючій комітетъ для ведения справъ на Угорщинѣ. Осередкомъ начальной управы мае бути Вѣдень. Другимъ агітаційнымъ осередкомъ буде Прага. Братъ посла Дика мае зъѣднувати для тон федераціи умы въ Бѣлградѣ. Третимъ агітаційнымъ центромъ бувъ бы Букарештъ. Одинъ румуньскій посолъ зъ Буковины мавъ уже порозумѣти ся зъ провѣдниками Румунѣвъ на Угорщинѣ. Дальше нѣбы порѣшено въ Карльсбадѣ, що всѣ народности розпочнуть акцію дня 1 грудня черезъ масовій депутаціи, котрій будуть цѣсареви складати благожеланя а заразомъ предложать ему свои жалобы.

— Чи послухаете, що маю сказати?

— Нѣ, не хочу!

— Але-жь Бога ради мусите! — и при тѣмъ Уентвортъ поступивъ до дверей и обернувъ ключь. Старый вставъ зъ крѣсла и дививъ ся ёму въ очи.

— Чи вы, пане хочете грозити менѣ въ моѣй хатѣ?

— Я хочу вамъ, пане Лонгуортъ, навести доказы на те, що кажу, и хочу, абы вы выслухали мене, и то заразъ. Говорити зъ вами, ажь Уілліямъ приѣде, буде вже за пѣзно. Вы можете лишь теперь направити кривду, яку вѣнъ заподѣявъ; потому вже не зможете, хоть-бы й хотѣли.

Старый стоявъ хвилю нерѣшучо, потому сѣвъ знову у крѣсло.

— Дуже добре, — сказавъ перевѣвши духъ, — я не такій войовничій, якъ колись бувъ. Оповѣдайте свою пригоду!

— Моя пригода дуже коротка, — почавъ Уентвортъ — Знаете, що вашъ братанець вѣйшовъ зъ нами въ спѣлку для канадійскон копальнѣ —

— Не знаю нѣчого, кажу вамъ!

— Добре, то знайте теперь. Отже вашъ братанець, удаючи, що помагае намъ засновати товариство, робивъ усе, абы пострымати его поступъ. Найнивъ канцелярію, котру треба було довго умебльовувати, ажь мы самій мусѣли взяти ся въ свои руки. Потому выѣхавъ на тыждень, не лишивъ намъ адресы и не вѣдповѣдавъ на листы, якій мы писали до его канцелярія. Пѣдъ рѣзными повѣдами заснованя товариства вѣдтягалось, ажь вкѣнци, коли вже було нно мѣсяць до кѣнця опціи, яку п. Кенйонъ мавъ на копальню, вашъ братанець поѣхавъ до Америки въ товариствѣ п. Мельвіля нѣбы оглянути копальню и здати справу. Зъ-вѣдти обѣцявъ зателеграфувати намъ, а коли мы сего не дочекали ся, Кенйонъ поѣхавъ до Америки, абы дѣстати вѣдновлене опціи. А сеся-ось телеграма выясняе, якъ ёму повело ся. Привѣхавши тамъ, вѣнъ застае, що вашъ братанець запевнивъ опцію на копальню для себе и, якъ Кенйонъ пише, обманивъ насъ. Теперь чи маете ще якій сумнѣвы, що вашъ братанець в драбъ?

Старый Лонгуортъ роздумавъ хвилю.

— Коли се щира правда, то певно, що Уіліямъ поступивъ некрасно.

— Некрасно! — скрикнувъ Джорджъ, — вы могли бы такъ само крадѣжь назвати некрасною справкою!

— Мѣй дорогій пане! Я слухавъ васъ, прошу-жь теперь послухати мене. Коли се правда, що вы сказали, то мѣй братанець зробивъ таке, чого честный человѣкъ не зробивъ бы. Однакъ я не можу судити, доки не почую его. Оно може выглядати инакше, и безъ сумнѣву такъ буде. Але навѣть допустивши, що ваша правда навѣть у всѣхъ подробицяхъ, то яке-жь мое тутъ дѣло? Я не вѣдповѣдаю за дѣла мого братанця. Вѣнъ увійшовъ въ интересъ, здаеть ся, зъ двома молодыми людьми и перехитривъ ихъ. Такъ имовѣрно свѣтъ сказавъ бы на се Може, якъ вы кажете, вѣнъ ставъ винным чого гѣршого, ошукавъ своихъ спѣльниквъ. Однакъ навѣть тогдѣ я не розумѣю, якъ я маю за се вѣдповѣдати!

— Правно нѣ, але гадаю морально.

— Чому?

— Якъ бы вѣнъ бувъ вашъ сынъ...

— Але вѣнъ не сынъ, а братанець!

„Якъ бы вашъ сынъ сповнивъ крадѣжь, чи не робили бы вы все, можливе, щобы направити зло, яке вѣнъ учинивъ?

— Може такъ а може й нѣ. Деякій батькы платять довги своихъ сыновъ а деякій нѣ. Не можу сказати, якъ бы я поступивъ.

— Дуже добре; я вно се маю сказати, що наша опція кѣнчить ся за три днѣ 20.000 фунтѣвъ запевнить копальню для насъ. Я потребую тыхъ 20.000, закимъ опція скѣнчить ся.

— И вы надѣетесь, що я вамъ дамъ тыхъ 20.000?

— Такъ, надѣю ся.

Лонгуортъ оперъ ся въ крѣслѣ и дививъ ся на молодого человѣка зачудовано.

— Подумати, що вы, человѣкъ зъ мѣста, приходите до мене, другого человѣка зъ мѣста, зъ такою дурною идеею, справдѣ дивне!

— То имя Лонгуорта, добре имя, нѣчимъ в для васъ?

— Добре имя Лонгуорта, мѣй дорогій пане, в всѣмъ для мене. Однакъ менѣ здае ся, що я дамъ собѣ раду зъ нимъ безъ вашои помочи!

Настало мовчанє кѣлька хвиль. Вѣдтакъ Уентвортъ сказавъ голосомъ придавленого болю:

— Я гадавъ, пане Лонгуортъ, що одинъ зъ вашои родины в драбомъ. А теперь бачу, що сеся назва вѣдносить ся до стрыя такъ само, якъ до братанця. Вы мали нагоду направити кривду, яку заподѣявъ членъ вашои родины. На се вы вѣдповѣли менѣ погордою. Вы не показали найменшого знаку, що хочете кривду надолужити.

При тѣмъ вѣнъ вѣдсунувъ дверѣ.

— Добре, добре, — вѣдповѣвъ Лонгуортъ встаючи, — досыть уже того, досыть пане Уентворть! — и потиснувъ електричный дзвѣнокъ, а коли зъявивъ ся писарь, сказавъ: — Прошу показати сему молодому джентельменови дверѣ, а якъ бы бы вѣнъ коли знову показавъ ся, не впускати его!

И такъ Джорджъ Уентвортъ, затискаючи кулаки зѣ злости, вийшовъ за дверѣ. Черезъ решту дня мавъ вѣнъ нагоду застановлятись надъ тымъ, що въ злости человѣкъ рѣдко коли осягне свою цѣль.

(*Дальше буде.*)

Повстанцѣ на Порторіку въ многихъ мѣсцевостяхъ нападають, рабують и рѣжуть Испанцѣвъ. Мѣсцевій часописи домагаютъ ся „кровавои мести“ на дотеперѣшныхъ гнобителяхъ. Испаньскій кабінетъ рѣшивъ внести до Вашинґтону протестъ противъ поступованя повстанцѣвъ на Кубѣ, котрій мимо завѣшеня оружя атакують малій вѣддѣлы испаньскій. Міністеръ вѣйны припоручивъ губернаторамъ Кубы, Порторіка и Филіпінѣвъ порозумѣти ся въ Американцями що-до дальшихъ вѣдносинъ до повстанцѣвъ. Сли-бы Американцѣ не були въ силѣ прислузати повстанцѣвъ до залишеня военныхъ крокѣвъ, то губернаторы будуть мусѣли кождый нападъ вѣдперти оружямъ.

НОВИНКИ.

— Въ справѣ „Товариства для розвою рускои штуки, стоваришеня зареєстрованого зъ ограниченою порукою“ постановивъ ц. к. судъ краевый яко торговельный у Львовѣ, вѣддѣлъ IV, пѣдъ датою 6 н. ст. серпня 1898 до ч. фірмы 1136/98, щобы въ наслѣдокъ зголошеня зъ дня 28 липня 1898 вписано „Товариство для розвою рускои штуки“ въ реєстръ стозаришень заробковыхъ и господарскихъ, и повѣдомлено о сѣмъ Товариство на руки п. Василя Нагѣрного. — Сесе предприемство опирає ся на статутѣ стоваришеня зъ дня 29 червня 1898. Предметомъ предприемства есть: дбати про розвѣй рускои штуки взагалѣ, а зъ-осѣбна: малярства, рѣзьбарства и золотарства, такъ церковного якъ и свѣтского помѣжь членами товариства достатчуваньмъ тымъ-же жерелъ заробку, выконуваньмъ артистичныхъ роббтъ одвѣтно вымогамъ сучаснои штуки совѣстно и по можности дешево, утримуваньмъ выставъ штуки, удержуваньмъ роббтнѣ артистичнои, посередниченьмъ при купнѣ и продажи дѣлъ штуки та взагалѣ спѣльными силами попирати змагання своихъ членѣвъ до користного розвою питомои штуки рускои и спомагати, въ мѣру фондѣвъ товариства, артистѣвъ и помѣчникѣвъ артистичныхъ. — Удѣлъ члена Товариства выносить 5 зр., а кождый членъ ручить ще сумою найвѣльше до высоты вплаченого удѣлу; однакъ кождому членови вѣльно мати въ товариствѣ необмежене число удѣлѣвъ.

Гадка нашого артиста-маляря п. Юліяна Панькевича, пропагована такъ горячо въ нашѣмъ „Дѣлѣ“, стала ся вже дѣломъ. Теперь пора на роботу! А се есть обовязкомъ и гурту нашихъ артистѣвъ — малярѣвъ, рѣзьбарѣвъ та золотарѣвъ — и всего рускаго загалу. Маємо надѣю, що Товариство не буде мертворожденою дитиною, а выросте въ здорового гарного молодця, Руси на славу. Щасть Боже!

— Вписы ученикѣвъ до взѣрцевои рускои школы або такъ званои школы вправъ зъ рускимъ выкладомъ, помѣщенои въ „Народнѣмъ Домѣ“ [мѣжь улицами Вѣрменьскою, Театральною и Корнякта], зачнуть ся въ понедѣлокъ дня 29 н. ст. серпня с. р. и продовжати ся будуть въ слѣдуючихъ кількохъ дняхъ, а именно вѣдъ 8 годины до 12 передъ полуднемъ и вѣдъ 3 годины до 5 зъ полудня. Першу клясу поведе въ слѣдуючѣмъ школьнѣмъ роцѣ п. Гр. Врецьона, другу п. Коря. Червинській, третю п. Гр. Зарицкій, четверту п. Іос. Гриневичъ. Повна наука въ сѣй школѣ зачне ся зъ днемъ 3. вересня. Всеч. Душпастирѣ въ рускихъ парохіяхъ мѣста Львова зволять ласкаво въ найблизше свято и найблизшу недѣлю своимъ способомъ повѣдомити о тѣмъ всѣхъ рускихъ родичѣвъ и пригадати имъ ихъ руско-христіяньскій обовязокъ: записувати и правильно посилати всѣ свои дѣти головно до львѣвскихъ школъ зъ выкладовымъ языкомъ рускимъ, де научать ся добре и рѣдной мовы и всѣхъ другихъ наукъ, стоячихъ зъ нею въ нерозлучнѣй звязи. Тожь Русины Львовяне, записуйте всѣ свои дѣти заразъ зъ недѣлѣ до своихъ школъ!

— Доповняючій курсъ въ „Народнѣй Торговли“. Якъ попереднього такъ и сего року урядила „Народна Торговля“ въ часѣ вѣдъ 19. липня до 20. серпня доповняючій курсъ наукъ торговельныхъ для свого персоналу. Хоть часъ бувъ дуже скупо вымѣреный внѣшными обставинами, то однакъ мимо того курсъ той бувъ дуже успѣшный и вельми хосенный для персоналу, котрый зъ видимою жаждою доповнявъ свое образованє. Участникѣвъ було 11 зъ поодинокихъ філій. Предметами науки були: реліґія, науку о товарахъ, бухгальтерія, каліґрафія, ґеоґрафія, правила обслуги, законъ торговельный и господарка пивнична, а выкладали ихъ: А. Волошиновичъ, И. Гарасимовичъ, д-ръ К. Левицкій, В. Нагѣрный, А. Ничай, о. А. Темницкій, В. Угринъ. За два роки користало зъ курсу вже 22 членѣвъ персоналу торговельного. „Народна Торговля“ не знажаючи на кошты, стремить до того, щобы зъ часомъ весь персоналъ перебувъ подѣбный курсъ.

— Львѣвска митроп. Капітула розписала конкурсъ на пять мѣсць зъ фундаціи бл. п. Кардинала Сембратовича въ рускѣмъ дѣвочѣмъ Інститутѣ вѣдъ зарядомъ инокинь Ч. С. В. В. у Львовѣ. Пѣсля фундаційного акту убѣгати ся можуть дѣвчата сироты руско кат. обряду; межи кандидатками мають першенство въ першѣй лінії дѣвчата сироты въ родины пок. Кардинала, въ другѣй лінії дѣвчата сироты по рускихъ священникахъ, а въ третѣй лінії сироты по свѣтскихъ Русинахъ. Кандидатки рефлектуючій на тіи мѣсця мають внести належито уложенй подання свои до 27 н. ст. серпня, заосмотренй свѣдоцтвомъ хрещеня, послѣднымъ свѣдоцтвомъ шкѣльнымъ, свѣдоцтвомъ убожества и моральности, выставленымъ черезъ урядъ парохіяльный — до Кураторіи сеи фундаціи при митроп. Капітулѣ у Львовѣ.

— Станъ здоровля папы. Лева XIII въ послѣднихъ часахъ значно погѣршивъ ся. Старѣсть бере верхъ надъ фізичними и духовными силами, папа не въ силѣ займатись, якъ давнѣйше, дѣлами церкви, говорить мало и тихо и писати не може. Справами церкви займає ся теперь кардиналъ Рамполля. Многій газеты порушили вже навѣть справу наслѣдника на Петровѣмъ престолѣ. Цѣкаве, що о тѣй справѣ розписують ся газеты французкій, італійскій а навѣть нѣмецкій [протестантскій] и ставлять своихъ кандидатѣвъ. Французы хотѣли бы видѣти папою кардинала Ванютеллього, а Нѣмцѣ предкладають нѣмецкого кардинала Копна. Але Італіянцѣ безусловно стоять по сторонѣ выбору головою церкви кардинала Італіянци, уважаючи ся за правно належне имъ наслѣдство [хочь уже й Нѣмець бувъ папою]. Се все свѣдчить о важности выбору голови церкви не тѣлько зъ огляду реліґійного, але и політичного.

— Огнѣ. Зъ *Городка* доносять, що передвчера вечеромъ выбухъ тамъ грѣзный огонь въ самѣй серединѣ мѣста и знищивъ 25 будынкѣвъ и великій запасы збѣжа. — Передъ кѣлькома днями спалило ся майже до тла село *Коропужь*. — Въ *Підволочискахъ* згорѣвъ онегды дѣмъ де мѣстить ся готель Вільнера. Завдяки охотничѣй пожарнѣй сторожи огонь зльокалізовано. — Въ *Угновѣ* згорѣло вчера пять хатъ.

— Неофітъ. Въ Коломыи выхрестивъ ся сими днями пѣсля греко-кат. обряду Маврикій Аллергандъ и принявъ при хрестѣ имя Володимира.

— Посады діюрністѣвъ [писарѣвъ] внесено вже въ декотрыхъ судахъ австрійскихъ, а на ихъ мѣсце заведено т. зв. „канцеляріяныхъ помѣчникѣвъ“. Власти задумують перевести таку змѣну и въ иншихъ урядахъ. Канцеляріяными помѣчниками мають именувати выслуженыхъ пѣдъофіцирѣвъ вѣйсковыхъ.

— Архикнязь Францъ Фердинандъ д' Есте прибувъ передвчера о 9 год. вечеромъ зъ Вѣдня до Кракова и замешкавъ въ Grand-готели. На выразне бажанє архикняза не було на зелѣзници чѣмъ дворци офіціяльныхъ принять Архикнязь прибувъ до Кракова выключно въ характерѣ вѣйсковѣмъ, на инспекцію залоги. Вчера бувъ на вѣйсковыхъ вправахъ въ Кобержинѣ.

— Намѣстникъ ґр. Левъ Пінїньскій гостивъ дня 22 с. м. въ Скалатѣ и въ товариствѣ управителя староства Шидловского оглядавъ спалену часть мѣста и магазины, де мѣстить ся жывность для погорѣльцѣвъ. Вѣдтакъ удавъ ся намѣстникъ до салѣ рады повѣтовои, де нѣкъ разъ вѣдбуло ся засѣданє ратункового комітету, а вѣдтакъ вернувъ до Львова.

— У Вѣдни померъ онегды кс. д-ръ Едвардъ Ангереръ, вѣденьскій архіепископъ-суфраґанъ. Родивъ ся вѣнъ зъ мѣщаньскои родины 1816 р. По скѣнченю богословія 1841 р. высвятивъ ся, опѣсля 1862 р. бувъ именованый каноніком капітулы св. Стефана у Вѣдни, а въ девять лѣтъ пѣзнѣйше деканомъ тои то капітулы. Въ 1876 р. ставъ епископомъ суфраґаномъ и титулярнымъ епископемъ Аляліи, а пѣзнѣйше титулярнымъ архіепископомъ Селімбріи. Крѣмъ того мавъ богато иншихъ титулѣвъ и орденѣвъ. До кѣнца житя, хочь здоровля бувъ слабого, мавъ велику енергію духа и ясность ума.

— Циганьска вѣйна. Недавно тому выдаленій тернопѣльскими властями цыганы повернули назадъ до Тернополя въ цѣлымъ своимъ таборомъ зложеным зъ 46 особъ, 14 коней и 10 возѣвъ. Самъ разомъ умѣщено ихъ на кѣньскѣй торговици и оточено сильною сторожею узброєною въ карабіны, бо цыганы въ околиці сповнили богато крадежей. Слѣдуючого дня вѣдшупасовано ихъ пѣдъ сильною ескортою мѣскои поліції и жандармѣрии въ напрямѣ до угорскои границѣ. Цыганы страшенно злобились та кляли, але на щасте нѣхто не розумѣвъ.

— Убійство піяка. Въ Милковѣ повѣту чешанѣвского въ ночи 18-ого с. м. вертавъ тамошный господарь Иванъ Павелко пяный и положивъ ся пѣдъ брамою оббйства Гавріла Масляника. Видко пѣдчасъ сну ударивъ Павелка хтось сильно въ голову, бо другого дня померъ. Пѣдозрѣного о се убійство Івана Ляховича увязнено.

— Смѣшне! Пишуть намъ: Пѣдчасъ зрывакчои ся великои бурѣ громовои ѣде рускій священникъ черезъ село, а узрѣвши церковь а коло неи мешкане священника, збскакує зъ брички чимъ скорше и бѣжить черезъ огородець до мешкання, щобы скрытись передъ тучею. Входить до передпокою и застає тамъ двохъ своихъ братей духовныхъ: одного сухого, низького зростомъ, зъ міною марсовою, а другого огрядньйшого и высшого. Прихожій, повитавши присутныхъ грѣмкимъ „Слава Ісусу Христу“, просить о прощене, що бувъ такъ смѣлый вступити на хвильку сховатись передъ тучею. Але марсове лице сухенького брата насупило ся ще строжше и наразъ якъ не гукне: „А реверенда де!“ Гѣсть ажь стрясъ ся. Зметушеный зачинає звинятъ ся, що въ дорозѣ... поступивъ на хвильку, и т. д. Але се нѣчого не помагає, щобы розсунути насупленій брови та втихомирити бѣленькій, гарній мовь пацьорка зубы сухенького брата. „Вы не знаєте, що то Урядъ деканальный! — роздало ся знова мовь грѣмъ, — я деканъ любачѣвскій, а се мій віцедеканъ!“ Наступила коротенька павза, а по павзѣ дальше: „Нехай собѣ владыка приймає священникѣвъ въ наглыхъ случаяхъ и безъ реверенды, у насъ сего не вѣльно! Розумѣете?“ Але гѣсть вже не розумѣвъ, бо вхопивши капелюхъ, выбѣгъ чимъ скорше и сховавъ ся передъ зливою пѣдъ хлопскою стайнею. — Смѣшне!

— Новый матеріялъ будовляный. У Львовѣ почали выробляти цеголки зъ окрайцѣвъ корковыхъ зъ примѣшкою гіпсу и иншихъ примѣшокъ, котрій опѣсля йдуть пѣдъ прасу. Такій выробы практикують ся вѣдъ давна за границею. Цеголки такій є дешевій, легкій и огнетревалій, тому надаютъ ся на середній стѣны въ мешканяхъ, а нова стѣна зъ такихъ цеголокъ збудована высыхає за одинъ день.

— Звѣрскій отецъ. Въ однѣй мѣсцевости коло Праги выкрыто страшный злочинъ. Властитель реальности Славикъ тримавъ свою 20-лѣтну дочку бѣльше якъ десять лѣтъ въ неволи, замкнену въ комнатѣ. Нещаслива дѣвчина жила тамъ въ страшнѣмъ опущеню и нехарактности, а коли ся выведено на свѣжій воздухъ, ледви могла до него привыкнути. Звѣрского вѣтца увязнено и заряджено слѣдство.

— Дрѣбній вѣсти. Дня 13 н. ст. вересня с. р. вѣдбуде ся вѣнчанє п. Остапа Скоморовского, укѣнченого богослова, зъ панною Аннисію Цегельского, донькою о. Осипа Цегельского, пароха въ Подусовѣ [ст. зел. Красне, н. Ячинъ, ст. тел. Перемышляны]. — Намѣстникъ ґр. Пінїньскій выѣхавъ нинѣ въ гостину до посла Дунда Абрагамовича до Сминѣнки пѣдъ Щирцемъ; въ ночи верне назадъ. — Бровары въ Красѣчинѣ пѣдъ Перемышлемъ купила вѣдъ „червоного“ князя Адама Сапѣги спѣлка акційна. — Черновецкимъ инспекторомъ шкѣльнымъ именованый Іос. Вотта, учитель семинаріи учительскои. — На вѣче католицке до Праги выѣхавъ Василіянинъ о. Ґр. Ломницкій. — Курсъ управы тютюну вѣдбувъ ся въ Городенцѣ вѣдъ 1 до 14 н. ст. серпня для учителѣвъ народныхъ; въ курсѣ взяло участь 23 учителѣвъ. — Пѣсля розпорядженя міністерства торговлѣ вѣдпустки на выпочинокъ будуть дѣставати и урядники зелѣзничій, занятій службою екзекутивною на шляхахъ зелѣзничныхъ. — Въ Англіи и въ Данії лютила ся страшна буря; въ Данії много особъ утратило житє, 50 загородъ спалили громы и погибло богато худобы. — Въ Бомбаю лютує дальше чума; минувшого тыждня померло 16 особъ. — Музей Пушкина мають основати въ Петербурзѣ въ столѣтну рѣчницю уродинъ поета; музей помѣстить все, що вѣдносить ся до Пушкина, а такожь бібліотеку поетѣвъ и писателѣвъ россійскихъ. — Въ полудневѣй Франції горять лѣсы на просторѣ 20 квадр. кільометрѣвъ. — Староство въ Бродахъ зажадало скрѣпленя посте рунку жандармѣрии о 10 людей.

Надѣслане.

Seid.-Damaste 75 kr.

bis fl. 14.65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg Seide von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met. in den modernsten Geweben, Farben, und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei ins Haus **Muster umgehend.** 7 [5]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Наука, штука и література.

— „Зъ села. Збірка оповідань *Богдана Лепкого*. Чернівці. Накладом редакції „Буковини“ 1898. З друкарні товариства „Руска Рада“ під зарядом Івана Хромовского. [Сторѣнъ 83 вѣсѣмки]. — Въ сѣй книжцѣ выйшли оповѣдання симпатичного, талановитого, молодого писателя, що були остатными роками печатай и въ фейлетонѣ „Дѣла“, а то: „Мати“, „Оповіданя дяка“, „Над ставом“, „Гусіи“, „Незадала пятка“, „Настя“ и „Різдвяна сьвічка“, а передъ оповѣданями одна поезія Богдана Лепкого „Думка поета“. До сеи збірки оповѣдань написавъ выдавець ей п. Левъ Турбацкій передмову, де подає де-що зъ житєписи автора та характеризує его яко писателя. Вѣнъ пише:

Молодый сей письменникъ уродивъ ся въ родинѣ, якои члены брали живу участь въ народнѣмъ житю галицкои Руси-Украины. Побачивъ вѣнъ свѣтъ р. 1872 въ селѣ Крегульци, на Подолю, близько россійскои границѣ. Перший лѣта дитинячого вѣку минули ему незамѣтно въ тихѣмъ селѣ, всѣ перший вражѣня вщѣплювали въ молоду душу замилуванє до свого, до рѣдного, першу науку читання побиравъ вѣнъ вѣдъ батька, а пѣдручникомъ до науки були фейлетоны „Дѣла“. Пѣзнѣйше вѣддавъ его батько до бережанъскои гімназіи, де вѣнъ учивъ ся ажь до испыту зрѣлости. Въ гімназіи найшли ся товарѣшѣ, перенятій любовю до всего высшого, идеальнѣйшого, и зъ ними переживавъ вѣнъ тутъ молодечій лѣта, читаючи и познакомляючи ся зъ творами лѣпшихъ поетѣвъ и письменникѣвъ. Въ роцѣ 1891 здавъ вѣнъ испытъ зрѣлости и поступивъ въ університетъ у Вѣдни, де при своихъ фільольоґічныхъ студіяхъ ходивъ пильно по музеяхъ, театрахъ, концертахъ та малювавъ въ академіи штукъ. До того найшовъ тутъ товаришѣвъ [Ф. Колесса, пок. Петрушевичъ], що жили такъ якъ вѣнъ въ артистичнѣй атмосферѣ, и тутъ мѣгъ вѣнъ обмѣнювати ся зъ ними своими думками та вражѣнями. Скѣнчивши фільософію, ставъ вѣнъ суплентомъ при гімназіи въ Бережанахъ, де и теперь проживає.

Богданъ Лепкій — се на-скрѣзь артистична душа, що и малює ся въ его обличю и цѣлѣй внѣшнѣй фізіономіи. Поетъ и письменникъ, займая ся такожь маляретвомъ, а залюбки посвячує ся такожь деклиматорскѣй штуцѣ. Хочь молодый, писавъ вѣнъ вже багато. Мѣстивъ свои оповѣдання и повелѣ и фейлетонахъ „Дѣла„, въ „Буковинѣ“ повинъ ся его переклады Лермонтова „Боярынъ Орша“, крѣмъ того численій его поезій мѣстили „Зоря“, „Дзвінок“, а чудову поезію на тему еміґрациі нашого мужицтва за море „Въ сѣтъ за очи“ помѣстили „Зоря“, „Дѣло“, и Календарь „Просвѣты“. Его оповѣдання появляли ся и въ американьскѣй „Свободѣ“, бѣльша повѣсть „Зломаній крила“ выйшла въ „Зорі“, а выдѣлъ „Рускои Бесѣды“ у Львовѣ принявъ до театрального репертуару его драму „За хлѣбомъ“. Про свои власній оповѣдання каже авторъ въ листѣ до мене, що вони „частина его душѣ, збиранй по дорозѣ житя и вынощенй пѣдъ серцемъ“. А таке вражѣнє лишать вони, здаєть ся, такожь у кождого читача. Дышать вони природностю, збранй на нашихъ рѣдныхъ нивахъ, а нема въ нихъ того, що дуже часто шкодить навѣть и лѣпшимъ творамъ, т. зв. тенденціи, що такъ незакрыта и вылазить зъ пѣдъ артистичнои заслоны и разить читача. Але не є то такожь „штука для штуки“. Я по моѣй думцѣ назвавъ бы ихъ „штукою для чоловѣка“ — се, здає ся, буде найлѣпше опредѣленє творѣвъ автора. Майже у всѣхъ оповѣданяхъ овидъ сумный, такъ якъ сумне наше житє, але нема тутъ и розпуки, лишь якось дивна тужливѣсть, що може мати свое жерело и въ душѣ автора, бо и самъ вѣнъ пише до мене, що ще въ гімназіяльныхъ часахъ „долягавъ ему той сумный настрѣй и туга, що — не знати чому и зъ-вѣдки невольла его!“

Господарство, промыслъ и торговля.

— Станъ засѣвѣвъ въ Галичинѣ (въ половинѣ серпня) пѣсля Rolnik-а представляє ся ось-якъ: Зборъ пшеницѣ выпавъ добре. Въ Сокальщинѣ, Золочѣвщинѣ и на полудневѣмъ Подолю зѣбрано 10—12 сотн., въ иншихъ околицяхъ 7—9—10 сотн. зъ морґа. Вѣвса въ Золочѣвщинѣ и въ багато иншихъ околицяхъ 8—10 сотн., въ Глиняньщинѣ навѣть до 12, а найчастѣйше 7—8 сотн., хочь пѣдъ Збаражемъ Щирцемъ и Галичемъ ледви $4^1/_2$—6 сотн. зъ морґа. Зборъ ячменю найлѣпше выпавъ на полудневѣмъ Подолю и на Покутю, бо 7—9 сотн., въ иншихъ околицяхъ лише 4—6 сотн. зъ морґа. Сей рѣкъ по многихъ неурожайныхъ належить до найлѣпшихъ, однакъ въ де-которыхъ околицяхъ таки не дописавъ, н. пр. въ Лопатинщинѣ, де вѣнъ є лише середный, бо жито, пшениця и ячмѣнь були рѣдкій, овесъ дозрѣвъ завчасно, бараболѣ высихають. Подѣбне доносять такожь зъ Озѣрны и Снятина. Ярина переважно добра, однакъ тутъ и тамъ посуха вплывае шкѣдливо на розвѣй кукурузы та буракѣвъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 25 серпня. Зъ Пешту доносять що одною зъ головныхъ причинъ, за-для которыхъ мае бути скликана австрійска рада державна, є адреса, яку мае ся вручити цѣсареви въ день его ювілея. Уважають за рѣчь конечну, щобы пѣдчасъ такого торжества не хибло законодатного тѣла державного. Тунъ мае противити ся скликаню рады державнои, а сли-бы мимо того зѣбрала ся, хоче вѣнъ обмежити свою чинность на выбѣръ квотовои депутаціи.

Вѣдень 25 серпня. Доносять, що опозиційне сторонництво хорватске загадує розпочати агітацію за цловою вѣдрубностію Хорватіи на случай, сли бы мѣжь Австрією и Угорщиною не заключено угоды, лише цловый договѣръ. Хорватія заключая що десять лѣтъ зъ Угорщиною подѣбну угоду, якъ Угорщина зъ Австрією.

Прага 25 серпня. На католицкѣмъ вѣчу принято резолюцію домагаючу ся привернення свѣтскои власти папы. Окрѣмъ того осуджено сучасный театръ, а головно реалістичній штуки и — культъ Гуса. На те замѣчають Чехи не-клерикалы: Нинѣшній часы не такій ще тяжкій, коли люде мають гуморъ до жартѣвъ!

Парижъ 25 серпня. Auroґe доносить, що Естергази вже вѣдъ 1879 р. бувъ у службѣ информаційного вѣддѣлу французкого міністерства вѣйны. У важныхъ справахъ ѣздивъ до Риму... Бувъ шпіцлемъ на два боки. Знае много тайнъ и тому у вѣйсковыхъ кругахъ боять ся выступити противъ него.

Царгородъ 25 серпня. Пѣдписано контрактъ въ справѣ доставы сто міліонѣвъ набоѣвъ Маузера. Ухвалено будову зелѣзницѣ Родосто-Муратлі зъ приключенемъ до орієнтальныхъ зелѣзниць. Сеся лінія призначена на транспорты вѣйскъ.

Каиро 25 серпня. Бѣльша часть англійскои армії вымаршрувала вже зъ-пѣдъ Атбара и знаходить ся теперь пѣдъ Назрѣ. Рѣшучій атакъ на дервішѣвъ наступить имовѣрно около 10 вересня.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.

24 н. ст. серпня 1897.

Львѣвъ: Пшениця 8·— до 8·50, жито 6·75 до 7·25, ячмѣнь броварный 6·75 до 7·50, ячмѣнь пашинстый 6· до 6·50, овесъ 8·50 до 9·—, рѣпакъ 10·75 до 11·25, горохъ 8·50 до 9·—, вика 6·— до 6·25, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бѣбъ —·— до —·—, бобикъ 6·75 до 7· , гречка 9·25 до 9·50, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·70 до 5·80, кукурудза нова —·— до —·—, хмѣль —·— до —·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрѣвъ 17·— до 17·50 зр.

ЛЬВОВЯНКА

найлѣпше мыльце гігіэнічне въ чотирохъ запахахъ піжма, бозу, конвалій и фіялки.
Цѣна 35 кр. 12

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 261—?

Надослане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на памятникѣ площи Галицкой



поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далеководы, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонківъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджуютъ ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПІЦЬ

въ реставрації НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова въ капустою	15 кр.
Сѣчаній деґеи	12 „
Фляки	12 „
Нѣжна тедача въ хрѣномъ	10 „
Ковбаска въ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить зъ моєи реставрації, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ отравъ и напитковъ заосмотрена кухни.

79 180—? Зъ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

Курсъ Львовскій
въ дня 25 н. ст. серпня 1898.

Акціи за штуку безъ купона.	Шпат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	210 —	213 —
Зелѣзн. Львѣв.-Черновц.-Ясси по 200 зр.	291 —	294 —
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	379 —	389 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Листы заставнй на 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а.в. вылъос. зъ 10% прем.	110 50	111 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. дъос. 50 л.	100 20	100 90
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. дъос. въ 51	100 80	101 50
„ „ 4% а. в. дъос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (I емісін)	97 50	98 20
„ „ 4% дъос. въ 41½ л.	97 70	98 40
„ „ 4% дъос. въ 56 л	96 10	96 80
Облиги на 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	97 80	98 70
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	102 50	— —
Комунальні Банку краев. 5% (II. ем.)	102 30	— —
„ „ „ 4½% (III.ем.)	100 50	101 20
Позички краевои зъ 1873 по 5% а. в.	— —	— —
Позички краевои зъ 1891 по 4% а. в.	— —	— —
Позички краевои зъ 1893 по 4% а. в.	97 50	98 20
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	96 20	96 90
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	28 50
Мѣста Станиславова	50 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 60	5 70
Наполеондоръ	9 49	9 59
Повъимперіялъ	9 47	9 57
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель паперовый	1 26½	1 27½
100 марокъ нѣмецкихъ	58 60	59 —

Портретъ Тараса Шевченка
Цѣна 50 кр.
Дѣстати можна въ товариствѣ „Просвѣта" у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Высшій урядникъ приймe **двохъ учениковъ середныхъ школъ** на станцію. Дбала опѣка запевнена. Близша вѣдомость у довірца дому при улиці Вірменьскій ч. 2.
319 3—5

Оденъ або два
ученики школъ нашихъ знайдуть умѣщене въ порядномъ домѣ. Близша вѣдомость у п. А. Токаржовои у Львовѣ, Бальонова 10, дбл. 322 1—3

Родичамъ, шукаючимъ умѣщенья въ Чернівцахъ для своихъ доньок-учениць, можу поручити тамъ порядный и честный дѣмъ Фортепіянъ въ мѣсци — *Александеръ Стефановичъ* катихитъ въ женьскій учит. семинаріи львѣвскій [мешкае до 28 с. м. въ мѣстѣ Кутахъ, куды треба листы адресувати.]

МАШИНКИ американьскій до робленя мороженого посмности 1, 2, 3 літры по зр. 5·50, 6·50 и 7·50. Рондлѣ можжій до смажени конфітуръ по зр. 2·40, 2·80, 3·—. Кльошѣ дротяній до прикрываня полумысковъ штука вѣдъ кр. 35 до 1 зр.
поручае ПЕТРО ХІПОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, здолбунська Кашпудана ч. 1 [супротивъ катедры.]
4595

Вже оплачено
до всѣхъ стацій Галичины всходнои
Сиперфосфатъ 18% мінеральный 4 зр. 60 кр. костяный 4 „ 78 „
Мучки кôстяній 2% азоту 12% кв. фос. розп. зр. 4·78 3½% „ 20% „ „ „ „ 5·96 3% „ 30% „ „ „ „ 4·6
за 10 кгр. въ мѣхахъ
До стаціи Галичины захôдноі цѣны значно низшій.
Найстрожша гарантія, на основѣ аналізы контрольнои. безплатне вынозначене знаменитыхъ машинъ до сѣвбы навозівъ штучныхъ. 295 7—?
Найлучша томасина на складѣ.
Догôдній услôвя.
Прошу у власномъ интересѣ важадати цѣнникъ и брошуру о ужитю штучныхъ новозівъ
Дѣмъ рôльничій
ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА
(BAHLSEN)
Бюро І. надавче ул. Кармелітска въ Краковѣ ч. 21

АДОЛЬФЪ КАМШЕЛЬ
Львовъ, Ринокъ ч. 39.
выключне заступництво на Львовъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковой.
Продае дешевше нѣжь всюды
портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовій и штайнґутовій, огнетревалу папу дахову, асфальтовій плыты изоляційній, дестильовану смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожъ взагалѣ **всякій матеріялы будовляній** — заручуючи за ихъ доброту.
Предпріемство роботъ бетоновыхъ и крытя дахôвъ дахôвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 48—?

Ученики
4-ої норм., І і ІІ-ої гімназ. знайдуть поміщене у Львові разом з синами підписаного в солідним домі під наглядом старшого рутиновaного педагога. — Близше пояснять: о. П. Петрицкій, парох в Колоколині п. Букачівці. 288 8—8

Проф. Д-ра Олександра Отоновского **„СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО"** виданий Д-ром Петром Стебельскимъ: том І. Загальні науки і право річеве; том ІІ Право облігаційне і право спадкове — появив ся вже в книгарскій торговлі і можна яго набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождій том по 3 зр. 50 кр.

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету
поручае
свое переплетниче и ґалянтерійне заведенє
у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366
Подоймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету: **Служебниковъ, Евангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумовъ, Мапъ, Дипльомовъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

„THE GRESHAM"
Найстарше и найбогатше Товариство обезп. на житє въ Лондонѣ.
Найнизша премія. Велика дівіденда.
Информацій удѣляе, проспекты и тарифу розсылае franco.
Антоній Кофлеръ 307 7—10
у Львовѣ, улиця Брацровска число 14.

Книгарня Наук. Товариства имени Шевченка
у Львові, ул. Академічна ч. 8, 322 7—?
має на складі слідуючі книжки:

Адам Дідько. Гроші а праця, повість	3·20 зр.
Антонович Вол. і Іловайський, Історія великого князівства литовського	1·60 „
Байда П. (Ніщинскій) Гомерова Одиссея, 2 томи	2·20 „
„ Одиссеєві плавники	—·10 „
Бальзак Гонорій. Батько Горіо, повість з французского	2·— „
Барвінок Василь (Барвіньскій Вол.) Весталанне сватане, опов.	—·80 „
„ „ Цісар Йосиф II., відчит	—·10 „
Барвіньскій Йосиф. Павло Полуботок, траґедия	—·20 „
„Батьківщина" бібліотека І. Н. Дві хлопські держави	—·05 „
„ „ Хлопи і хлопська справа	—·05 „
Баштовий. Українство на літератур. позвах в Московщиною	—·50 „
Брет-Гарта. Кріссі, повість з англійского	—·60 „
Верне Юлій. Довкола землі подорож	—·60 „
Верхратскій Іван, Соматологія	—·90 „
„ „ Начерк соматології	1·50 „
Гаршин Всевол. Малярі, оповідане з великоруського	—·10 „
Герінґ-Герасимович В. Що то таке економія?	—·20 „
Герштекер. Розбишаки на ріці Міссісіпі, повість з німецкого	—·80 „
Гілєрн Вільгельміна. Власними силами, повість з німецкого	1·20 „
Гоголь Микола. Вечерниці, з великоруського	—·10 „
„ „ Мертві души, поема з великоруського	1·80 „
Гончаров. Обломов, роман з великоруського в 2 томах	1·80 „
Граб Павло. З півночи	—·20 „
„ „ З чужого поля	—·20 „
„ „ Пролісок	—·20 „
„ „ Доля	—·20 „
Гребінка Евген. Чайковскій, роман в 2 частях	—·70 „
Григоріевич Гр. (Цеглинський) Шляхта ходачкова, комедія	—·15 „
„ Торговля жемчугами	—·20 „
Грушевський Михайло. Вибірки з жерел до історії України-Руси	1·— „
„ „ Жерела до іст. України-Руси том І. і ІІ. по	2·— „
Даниловскій Гр. Збігці з Новоросні, повість з велико-руського	1·— „
Денис (В. Ільницкій). З різних країв і народів	—·20 „
Дікенс Кароль. Два міста, повість з англійского	2·— „
„ „ Новорічні дзвони, повість з англійского	—·60 „
„ „ Олівер Твіст, „ „	1·10 „
Доде Альфонс. Набоб, роман з французского	2·70 „
„ „ Фромонт молодший і Ріслер старшій	1·80 „
Достоєвскій Федір. Вина і кара, повість 2 томи	4·— „
Драгоманов Михайло. Про галицько-руське письменьство	—·12 „
Дрозд. В гостях добре а дома ліпше, повість	—·50 „
Еберс Юркій. Homo sum, повість з німецкого	1·20 „
Едварс. Стефан Лаврентій, повість	2·70 „
Еркман-Шатріян. Пані Тереса, повість	—·80 „
Етнографічний збірник том І. ІІ. і ІІІ. по	1·50 „
Загірня М. Жанна де Арк., оповіданне	—·10 „
„ Про Авраама жидовина і Федора Христіянина	—·10 „
Заклинський Р. Чи можна Федьковича Косованом звати?	—·20 „
Залукнич (В. Масляк). Аристократи	—·20 „
„ Поезиі том ІІ.	—·80 „
„ Кандидат	—·10 „
Записки наук. товариства імени Шевченка том І—XX по	1·— „
Заревич Федір. Боднарівна, драма народна	—·10 „
„Зеркало" з року 1890, 1891, 1892 по	2·— „
Зіньківскій Трофим. Твори том І. і ІІ. по	1·— „
Золя Еміль. Мрія, повість з французского	1·— „
„ „ Довбня. Дрібна бібліотека	—·20 „
„Зоря" письмо літературно-наукове р. V, VI, без бібліот. по	8·— „
„Зоря" письмо літературно-наукове VIII, IX, X, і XI, по	5·— „
„ „ ілюстроване р. XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, по	6·— „
З чужих зільників, збірник оповідань	1·40 „

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕЙ
виданий
коштом руского тов. педаґоґічного
В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр.
Продае ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Академічна ч. 8.

БОТАНІКА
на вищі класи шкіл середних. Після учебника д-ра О. Ростафінь-ского. Зладив Іван Верхратскій. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 ц. в. а.
Д-ра Осипа Ростафіньского
БОТАНІКА
на нижші класи шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратскій. Видане друге р. 1898. Ціна 70 цент. в. а.
ЗООЛЬОҐІЯ
на нижші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратскій. Видане р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.
Списъ важнѣйшихъ выразовъ
зъ руской ботанічной терминольоґіи и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892 Цѣна 30 цент. в. а.
Виданя ті мож дістати в книгарні Ставропігийскій або у автора. Хто замовляе у автора що найменше два примірники із згаданих виданій (пр. два примірники Зоольоґіи або два примірники Ботаніки або два примірники Спису або один примірник Зоольоґії і один примірник Спису або один примірник Ботаніки і один примірник Спису), тому висилає ся жадані книжки в протязі чотирох днів, ри чім порто оплачуе автор.

Рôкъ заснованя 1892
ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ"
перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Вел. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечая будинки, уряджене домашне, скоть, господарскій знаряды, збоже въ зерні и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будинкахъ противъ шкôдъ огневыхъ.
„Днѣстеръ" вступивъ въ 6-ый рôкъ своеи дѣяльности зъ збôльшеными фондами ґарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплачений шкоды до кôнца 1897 року 430 100 зр. 43 кр.
Тарифы „Днѣстра" дуже умѣркований, услôвя обезпечень корыстній, а шкоды ліквідуютъ ся безпроволочно. — Полісы „Днѣстра" приймае Банкъ краевый при позичкахъ ипотечныхъ.
На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій услôвя, представляе своими значными фондами найбôльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.
Товариство взаимного кредиту „Днѣстеръ" стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе позички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційні* за интабуляцію або порукою двохъ вôдповѣдныхъ ручителѣвъ, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вôдъ членôвъ и третихъ осôбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и позичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". Информацін удѣляе Дирекція листовно. 34 27—25
Зголошеня о удѣленє агенцій въ окрестностяхъ, де нема близько агентôвъ „Днѣстра", приймають ся.
Львôвъ, ринокъ ч. 10. (дôмъ „Просвѣты".)
Информацій и посередництво до заключеня обезпечень житєвыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.
Позички для членôвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Днѣстеръ" по 5½% а 1% додатку на кошты адм.

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 мая 1898
після часу середно-европейского [цісарского о 36 мінут від часу львівского].

ПОЇЗД досп. приходить о	ПОЇЗД особ. приходить о	До Львова	ПОЇЗД досп. відходить о	ПОЇЗД особ. відходить о	Зі Львова
	6.45	з Іцкан		6.09	до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (3/6 до 11/6)		6.05	„ Іцкан
	7.40	„ Янова		6.15	„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче		8.35	„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.58	„ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бердиця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (1/7 до 13/6 неділі і свята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (3/6 до 11/6 неділі свят
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної вода (3/6 до 11/6)
				3.26	„ Брухович (3/6 до 11/6)
				4.55	„ Ярослава
ІНІЧ			**ІНІЧ**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.20	„ Янова (1/6 до 11/6 в будні дні)
	6.10	„		6.30	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (1/6 до 21/6 и 16/6 до 30/6)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Бруховичъ (3/6 до 30/6 и 16/6 до 11/7		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.31	„ „ (1/7 до 11/6)		7.—	„ Лавочного
9.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (1/6 до 13/6 въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (1/6 до 21/6 и 16/6 до 30/6)
9.89		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ з Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одпôвѣдальний редактôръ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черлянськихъ. Зъ друкарнѣ Инстытуту Ставропігійского.

Ч. 180 Львовъ, Пятница 14 (26) Серпня 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинъского 2.; — въ Ярославѣ Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот за инсераты платний у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатком

въ Австрія: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
на границы: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямація неоплачатих вѣльний вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звичайній принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератового або ся мѣсце в въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домосени приватні числять ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Зъ новымъ рокомъ школьнымъ.

За кѣлька днѣвъ починають ся вже записы до школъ. Опустѣлій на часъ ферій мѣста заронять ся знова ученниками та ихъ родичами, а за якій тыждень молодѣжь засяде на школьныхъ лавахъ, забересь до книжки, та знова усе пѣйде незамѣтно своимъ ладомъ. И може знова прийдесь зъ жалемъ замѣчати, що число рускои молодежи школьнои анѣ не вѣдповѣдае чисельнымъ вѣдносинамъ національнымъ краю анѣ зростови загальнои фреквенціи школъ.

Передъ кѣлькома десятками лѣтъ було инакше. Школъ взагалѣ, а особливо середныхъ, було значно менше, але у всходнѣй Галичинѣ число ученикѣвъ-Русинѣвъ въ гімназіяхъ всюды переважало, навѣть въ найвышшихъ класахъ. Межи ними було богато селяньскихъ дѣтей, що ходили до школы зъ найблизшихъ сѣлъ о пѣвъ мале и дальше, а лѣтомъ навѣть о милю.

Правда, що теперь часы значно змѣнили ся на некорысть бѣднѣйшого населенія, а особливо Русинѣвъ. Оплата школьна высока, а способъ увольнюваня вѣдъ нея дае широке поле до всѣляких секатуры. Давнѣйше бувало увольнить ся ученикъ въ першѣй класѣ въ другѣмъ пѣвроцю вѣдъ оплаты, то часто навѣть при слабенькихъ поступахъ не платять ея ажь до укѣнченя школы, бо инша степень зъ пильности або обычаѣвъ не спровадженнѣ утраты увольненя, а навѣть при загальнѣй другѣй класѣ за першій пѣврѣкъ можна було легко удержати ся при увольненю ще и въ другѣмъ пѣвроцю. Теперь выстане достати зъ обычаѣвъ або зъ пильности степень „досыть добрый“, и вже увольнена вѣдъ оплаты пропало, хочь-бы ученикъ мавъ загальне свѣдоцтво навѣть и найгарнѣйше. Легко зрозумѣти, якъ то при „добрѣй волѣ“ учителѣвъ або хочь-бы только одного учителя легко ученикови вѣдобрати увольнене вѣдъ оплаты. Що заведене мундурѣвъ бѣднѣйшимъ людямъ також не улекшуе посылани дѣтей до школы, се річь ясна. Школьній книжки також теперь бѣльше коштують, нѣжь було давнѣйше, — вже черезъ те саме, що ихъ теперь далеко бѣльше, а учитель звычайне добре пильнують, щобы ученикъ мавъ всѣ книжки. Додати-жь ще до того загальну дорѣжню и загальне зубожѣне не только селяньства нашого але и духовеньства, то не дивота, що имъ теперь тяжше посылати дѣти до школы, нѣжь було давнѣйше.

При тѣмъ всѣмъ ще и сама наука школьна вымагае теперь вѣдъ ученика далеко бѣльше працѣ, нѣжь давнѣйше, особливо за нѣмецкихъ часовъ. Коли тогдѣ ученикъ найнизшихъ класъ гімназіи сидѣвъ въ школѣ 24 годинъ на тыждень, а въ найвысшихъ класахъ 27 28, то теперь вже въ першѣй класѣ сидить въ школѣ 28—32 годинъ особливо и очевидно домашне приготоване до тыхъ годинъ вымагае далеко бѣльше часу, нѣжь давнѣйше приготовленє до 24 годинъ школьныхъ. А крѣмъ того всѣляка обовязкова и надобовязкова (нѣбы то, але таки також обовязкова) лектура домашна, особливо въ высшихъ класахъ, забирае тежь що не мѣра часу. Школьній власти, а за ними и декотрѣ учителѣ стають въ оборонѣ теперѣшнои науки школьнои и правлять, мовь то теперь уважный ученикъ не потребуе дома майже нѣчого учити ся. Але се є лише самодурство, часто навѣть свѣдоме. Разъ, що такъ уважныхъ и такъ способныхъ ученикѣвъ, котрѣ бы могли всего выучити ся въ школѣ, є надзвычайно мало, а друге, що и учителѣвъ такихъ є мало, котрѣ умѣли бы и хотѣли въ практицѣ памятати на тоту нѣбы то засаду що ученикъ мае всего научити ся въ школѣ. Найлѣпшимъ доказомъ, о скѣлько теперь для молодѣжи тяжша наука нѣжь була давнѣйше, є те, що давнѣйше лишь заможнѣйшій родичѣ тримали до своихъ дѣтей домашныхъ учителѣвъ, а ученикъ, котрый ще въ 3-бій гімн. класѣ мавъ домашного учителя, унажавъ собѣ за соромъ и крывъ ся зъ тымъ, а теперь майже не найде ученика, котрый бы обходивъ ся безъ домашного учителя, бо часто навѣть ученики найвысшихъ класъ не годній обійти ся безъ платнои домовои помочи.

Взагалѣ пробивае ся въ теперѣшнѣй системѣ школьнѣй въ Галичинѣ ажь надто ясно пацьска засада: вѣдсувати вѣдъ середныхъ школъ молодѣжь убогу и нѣбы то неспособну — хочь пізнати ся на способностяхъ не такъ легко, а досвѣдъ учить, що часто неспособній хлопецъ або тій, котрыхъ уважано за неспособныхъ та бодай тихцемъ, коли не въ голосъ, вызывано „ослами“, опѣсля оказались незвычайно способными. Засада така далась бы выправдати, коли бы задачею середнои школы було лише учити; але не мае она найменшои вѣдставы въ школѣ, котрои головною задачею є выховуваня при помочи науки.

Для Русинѣвъ змѣнились часы ще въ одній дуже важнѣй, чи не найважнѣйшій рѣчи. Давнѣй педагоги не знали въ школѣ рѣзницѣ межи Полякомъ, Русиномъ, Нѣмцемъ ни жидомъ. Нинѣ инакше. Бувають польскій гімназіи на Руси, особливо по мѣстахъ провінціональныхъ, головнымъ осередкомъ польского шовінізму, вѣдки веде ся передовсѣмъ оборона и скрѣпленє „narodowych i politycznych pozycyi“. На яке переслѣдоване наражена є по тыхъ гімназіяхъ руска молодѣжь, се лишь рѣдко выходить на яву, — якъ отсе недавно сталось въ гімназіею въ Бродахъ. Найлѣпше знають о тѣмъ самі учителѣ; але они, потерпаючи о власну шкбру, мусять тихо сидѣти та мовчати. Время навѣть выявленє дотычныхъ фактѣвъ нѣ на що не здалось бы, хиба послужило бы лише учителямъ-русинофѣламъ за реклями ихъ заслугъ.

Отсе признали мы, якъ змѣнились часы на некорысть убогого населенія взагалѣ, особливо Русинѣвъ. Але годѣ помнути, що змѣнились они також немало на корысть Русинѣвъ. Давнѣйше убогій хлопець, коли не мавъ що ѣсти, мѣгъ и зъ голоду умерти, а не було звычайно кому заопѣкуватись нимъ, подати ему помѣчь. Теперь майже всюды є бурсы и инша зорганізована помѣчь для убогои молодѣжи. Давнѣйше не було зелѣзниць, а неоденъ ученикъ мавъ и 15 або бѣльше миль до родичѣвъ; черезъ те и кошты подорожи були бѣльшій и достава харчу труднѣйша и особистый надзоръ родичѣвъ надъ дѣтьми майже неможливый. Теперь и зелѣзниць всюды є и гімназіи що кѣлька миль, такъ зъ сего боку посыланє дѣтей до школъ є значно улекшене.

При тѣмъ всѣмъ що-жь бачимо? Загальне число рускои молодѣжи школьнои, що правда, значно збѣльшило ся, але анѣ въ малѣй части такъ, якъ зросло число Полякѣвъ и жидѣвъ. А вже найдивнѣйша рѣчь, що чимъ близше мѣста, тымъ народъ менше охочій до посыланя дѣтей до школы, — а найменше въ самѣмъ мѣстѣ. Де давнѣйше постѣйно було богато ученикѣвъ въ поблизькихъ сѣлъ, тамъ теперь є ихъ дуже мало, а значно бѣльше зъ подальшихъ. Є мѣста зъ такъ великими рускими передмѣстями, що самі тій передмѣстя могли бы до середнои школы бѣльше выслати дѣтей, нѣжь ихъ вѣхъ є въ школѣ; тымчасомъ якъ-разъ ученикѣвъ зъ передмѣсть можна бы тамъ на пальцяхъ почислити. Такъ оно є н. пр. въ Коломыи, въ Стрыю, въ Дрогобичи, мабуть и въ Тернополи. Чи се може тому, що въ мѣсци лѣпше знають нѣжь подальше, якій гаразъ рускѣй дитинѣ въ школѣ?

Але до річи буде указати на оденъ, дуже для насъ поучаючій прикладъ. Якъ вѣдомо, жиды кинули ся незвычайно до школъ, и то не самі заможній, але и крайна бѣднота. Не одно хлопя о цибули коротае день по-за днемъ. Мимо того, що то прецѣнь „браця мойжешового вызнаня“, таки въ школѣ ихъ не гладять по лици. Правда, що при вступѣмъ испытѣ до першои класы лучае ся и таку чути вѣдмѣну именника ges: gęś, gęsia, gęsiemu; а такій выговоръ, якъ: „и чебі дамъ въ пісокъ, якъ не беджішь шеджічь чіхо“ не є рѣдкостею. За те палять ихъ порядно вже на самѣмъ порозѣ до середнои школы. Але спаленій разъ, приходять по роцѣ знова до испыту; а коли и въ-другє не удасть ся, то приходять въ-трете, поки таки не достануть ся до школы. Тутъ стають они очевидно вѣдъ разу Поляками; тѣлько се имъ мало помагае... Пече ся ихъ, сыплеть ся имъ двѣйки, вѣдбирае увольнене вѣдъ оплаты школьнои... Але жидокъ заплатить школьну оплату разъ, другій и десятый: выжебрае, а заплатить. Вѣнъ цѣлый разомъ зъ тымъ гешефтомъ, що его ведуть родичѣ або може таки сама мама-вдовиця, не варть тыхъ грошей, що наплатить ся въ школѣ; але школы вѣнъ не покидае. Зъ него кепскій ученикъ и вѣнъ справедливо достае двѣйку за двѣйкою, повтаряе рѣкъ за рокомъ, але школы не покидае. Робить ся зъ него добрый ученикъ, вѣнъ научить ся навѣть вже говорити ладно ciebie, а не czebi; але вѣнъ жидъ — и знова мусить повтаряти класу, — тѣлько школы вѣнъ не покине. Чимъ бѣльше его пекуть, тымъ бѣльше вѣнъ учить ся — и зайде до найвысшои класы и здасть испытъ зрѣлости... зъ вѣдзначенемъ, мимо того, що при тѣмъ испытѣ его не протегують.

Такъ роблять жиды! И черезъ те мимо всякихъ переслѣдуванъ приходять ихъ до найвысшои класы, сѣдае до испыту зрѣлости и здае его — неразъ бѣльше число, анѣжь Полякѣвъ. А Русины? Часто по першій, другій конференціи покидае школу, бо... нема надѣ на першу класу; шкода грошей! А коли вже справдѣ дбае другу класу, мусить платити оплату школьну або ще и репетувати, то хиба ще священника сынъ, що не покине школу; а селяньскій на певно покине. Або ще мають часто и иншу рахубу: нема надѣ на першу класу, то шкода дармо ходити до школы до кѣнця року; и такъ треба буде репетувати, те лѣпше заощадити собѣ

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

XXII.

Бурлива стрѣча зъ Уентвортомъ заколотила звычайну погодну вдачу Лонгуорта. Вѣнъ пѣйшовъ до дому того вечера вчаснѣйше нѣжь звычайне и чимъ бѣльше роздумувавъ о тѣмъ нападѣ, тымъ бѣльше неоправданымъ вѣнъ выдавъ ся ему. Застановлявъ ся надъ своимъ братанцемъ и пробувавъ пригадати собѣ, о що его Уентворть обвинявъ. Не мѣгъ собѣ пригадати, бо дразливѣйша часть розмовы затирала обвинена въ его памяти. За те збстало прикре вѣдчуване противъ Уентворта. Лонгуортъ розтрясавъ свою совѣсть, абы побачити, чи вѣнъ завинивъ хоть-бы въ чѣмъ найменшѣмъ, але въ спомнинахъ свого поступованя зъ молодымъ чоловѣкомъ не знайшовъ нѣчо такого, що робило бы его одвѣчальнымъ. Вѣнъ читавъ свою улюблену вечѣрню газету въ меншимъ занятемъ якъ звычайно, бо вѣдъ часу до часу приключка въ его канцелярії приходила ему на гадку. Вкѣнци вѣнъ заговоривъ остро:

— Едіто!

— Що, тату? — вѣдповѣла дочка.

— Ты памятаешь якогось Уентворта, що бувъ у насъ того вечера, якъ Уіліямъ вѣдъѣздивъ?

— Знаю.

— Отже не запрошуй его бѣльше до нашого дому.

— Що вѣнъ такого зробивъ? — запитала Едіта трохи дрожачимъ голосомъ.

— Бажаю також, щобы ты не просила нѣкого, хто мае звязи зъ нимъ, на прикладъ того Кенйона, — говоривъ дальше батько не звважаючи на ей запытане.

— Я гадала, що п. Кенйона нема теперь въ краю.

— Нема, але вѣнъ може вернути. На кождый способъ не хочу мати нѣякого дѣла зъ тыми людьми! Розумѣешь?

— Розумѣю, тату.

Лонгуортъ читавъ дальше. Едіта видѣла що батько сильно роздразненый, и дуже цѣкава була знати, зъ якои причины. По часѣ старый вѣдложивъ газету и звернувъ ся до дочки.

— Той Уентворть, — почавъ терпко — обійшовъ ся зо мною въ способъ зовсѣмъ неоправданый, и то въ моѣй канцелярії. Выглядае, що Уіліямъ зъ нимъ и Кенйономъ взяли ся до якогось проекту копальняного. Я не знавъ о тѣмъ нѣчого и мене навѣть не радили ся. Теперь показуесь, що Уіліямъ поѣхавъ до Америки и зробивъ щось, що Уентворть уважае несправедливымъ. Уентворть прийшовъ до мене и зажадавъ 20.000 фунтѣвъ, — чи може бути що чудніѣшого! — казавъ, що я повиненъ ихъ дати, щобы очистити добре имя Лонгуортѣвъ, мовь-бы добре имя залежало вѣдъ него або ему подобныхъ. Я выкинувъ его зъ канцелярії.

Едіта не вѣдповѣдала кѣлька хвиль, коли ей батько выявлявъ свое негодоване рѣзными выкриками.

— Чи вѣнъ сказавъ, въ якій способъ Уіліямъ зробивъ але?

— Теперь не памятаю всего, що вѣнъ сказавъ. Знаю, що я сказавъ ему прийти другій разъ, коли мѣй братанець буде тутъ, и тогды вносити обвиненя противъ него. Не тому, мовь-бы я допускавъ, що маю зъ тымъ що спѣльного, а тѣлько не хотѣвъ-емь слухати обвиненя чоловѣка неприсутного и длятого не звертавъ емь уваги на те, що вѣнъ говоривъ.

— Се зовсѣмъ розумно, — вѣдповѣла Едіта. — А що вѣнъ сказавъ на те?

— О, вѣнъ лаявъ мене, лаявъ Уіліяма и загнавъ ся такъ далеко, що я мусѣвъ казати выпровадити его зъ канцелярії.

— Але що вѣнъ сказавъ на те, щобы збійти ся зъ Уіліямомъ въ вашѣй канцелярії и сказати ему до очей?

— Що вѣнъ сказавъ? Не памятаю. Ага, сказавъ, що тогды буде за пѣзно, бо они мають лише кѣлька днѣвъ на заключенє свого интересу, и тому вѣнъ жадавъ 20.000 фунтѣвъ на направу шкоды, яку мавъ зробити Уіліямъ. Менѣ выглядае се на якійсь плянъ выманьку и дивуе мене, щобы чоловѣкъ, належачій до такои доброи фірмы, якъ вѣнъ, пробовавъ сеи штучки зо мною. Я поговорю о тѣмъ зъ старшимъ спѣльникомъ и коли вѣнъ не вилине на того молодого чоловѣка, щобы перепросивъ мене, то самъ стратить на тѣмъ. Я ему се скажу.

— Я, тату, будучи на вашѣмъ мѣсци, не думала-бъ о тѣмъ бѣльше. Що маете тымъ клопотати ся?

— О, се мене не клопоче, але молодій люде теперь гадають, що можуть старшимъ усе говорити.

— Я розумѣю се такъ, — говорила она дальше, — що не йшла бы-м до его спѣльника сейчасъ. Пождѣть день-два, а побачите, що стане ся. Я певна того, що коли вѣнъ роздумае, самъ буде встыдати ся того. Отже дайте ему нагоду до того и не робѣть дальшихъ крокѣвъ въ тѣй справѣ.

Едіта незабаромъ по тѣмъ пѣйшла до своеи комнаты и тамъ заложивши руки по-за себе ходила засмучена туда й назадъ, роздумуючи о тѣмъ, що чула. Ей поглядъ на справу бувъ зовсѣмъ вѣдмѣнный вѣдъ поглядъ батька. Она прочувала, що ей кузинъ на певно зробивъ щось злого. Довшій часъ она не довѣряла его „позбрнѣй приязности до обохъ молодыхъ людей, а теперь она уявляла собѣ Джана Кенйона въ пустиняхъ Канады, безпомѣчного и безнадѣйного зъ причины великои кривды, яку ему заподѣяно. Пѣзно въ ночи пѣйшла спати а встала дуже рано. Батько бувъ при снѣданю веселый, очевидно забувъ о вчерашнѣй пригодѣ. Добрый сонъ въ ночи затеръ се зъ его памяти. Едіта була рада тому и не згадували о тѣмъ. Коли старый выйшовъ до мѣста, она збрала ся. Не взяла свого повозу, а закликала фіякра и подала ему нумеръ канцелярії Уентворта.

Уентворть троха здивувавъ ся, побачивши ей. Вѣнъ пробувавъ написати Кенйонови справоздане зо своеи візиты у старого Лонгуорта, а коли скѣнчивъ, якось выдало ся ему, що Кенйонъ зовсѣмъ не похвалить его ревности, отже тѣлько-що подеръ свій листъ.

— Прошу сѣдати ось-тутъ! — сказавъ вѣнъ присуваючи ей фотель. — Лишь тѣлько

І. КАПРАЛИКЪ
Львовъ, побѣчь Народного Дому

поручае всякій инструменты музичній: скрипки, альтѣвки, бассетлѣ, басы, флеты, кларнеты и трубки, а такожъ гітары. Найбѣльшій выбѣръ всякихъ саженъ струнъ и механічныхъ инструментѣвъ. — Цѣны найтанші. Цѣнники безплатне.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробѣвъ цементовыхъ и складъ матеріялѣвъ будовальныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходкѣвъ зелѣзнѣ и камѣнковій, всякій выробы камѣнковій, цементъ, вапно скалисте и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зъ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты изоляційній, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цеголки окладковій, дахувки, печи кафлевѣ, карболінеумъ, лупакъ, вѣзозеты англійскій, сифоновій замыкня каналовѣ и шіоуарові та рурки дренові и т. д. 437 38—50

выдатковъ та взяти сына до дому а на-рокъ знову записати. Правда, що выдатки заощаджені; але хлопець дома дармувавъ, часто научивъ ся хиба того, чого не повиненъ бувъ научити ся, — ту дробку, яку ще знавъ зъ школы, позабувавъ и на-рокъ пійшовъ до школы хиба знову на те, щобы зи передъ кінцемъ року покинути та може разъ на все змарнувати ся.

Значить, нема у насъ вытревалости. А особля цвіркають намъ въ очи, що дітей нашихъ мало въ школахъ, и що, якъ на таке число рускои молодежи, то и такъ забогато маємо рускихъ гімназій, и т. и. Докоры тій у всякомъ разі неслушні, и тій, що зъ ними выступають, самі о тімъ знають. Въ Перемышли рускои гімназіи „не треба було", бо число рускои молодіжи не давало поруки за достаточну ся фреквенцію. Але коли гімназію отворено, показало ся, що и молодіжь найшла ся. Такъ само и въ Коломыи, доки була лише польска гімназія, то тамошна руска молодіжь могла хиба дуже слабеньку дати фреквенцію новій гімназіи рускій. Але станула гімназія, то и руска молодіжь вдвоє взяла ся. Такъ було бы и въ кождімъ иншімъ містї, навіть въ такімъ Сяноцї. Нехай бы мы мали всюды рускій гімназіи и не потребували терпіти черезъ польскій шовінізмъ, тогдї показалось бы, що и руска молодіжь с. Коли отворено руску гімназію въ Перемышли, то навіть межи львівскими Русинами побоювано ся, чи черезъ те не потерпить фреквенція львівскои, бо до сеи ходило богато учениковъ зъ Перемышльщины и навіть зъ Лемковщины, котрымъ особля близше стало до Перемышля. И що-жь показало ся? И львівска гімназія руска не потерпіла и перемыска наповнилась. Мы певні, що коли-бы отворено руску гімназію въ Равій рускій або въ Сокали, то и тамъ молодіжь найшлась бы и анї львівска анї перемыска гімназія, до котрыхъ теперь звертають ся ученики вдъ Равы и Сокаля, нічого на тімъ не потерпіли бы.

Але поки-що треба намъ передовсімъ вытревалости такои, яка є у жидівъ!

Въ справі пенсіи для вдівъ и сиротъ по священикахъ

одержуємо зъ краю отсе письмо:

Замість сподіваного и заповіданого вдъ якогось часу вызначеня пенсіи для вдівъ и сиротъ священичихъ принесли найновійшій часопись вість про підвышеня „дару зъ ласки" на 200 зр. для тыхъ тілько вдівъ, котрій его вже мали. Розумієся, лішше тото, якъ нічо, однакожь такимъ полагодженемъ справи годї вдоволити ся. Пригадаймо собі, яке невдоволене и занепокоене межи духовеньствомъ выкликала зміна статута вдовичо-сиротского фонда, коли до слівъ „запомога для вдівъ" додано ще: „неспособныхъ до працї". Справедливо підношено замітъ, що рішене: хто є неспособнымъ до працї, може бути хибне — и тілько на запевнене, що нікого безъ *очевидной* причины не выключить ся вдъ запомоги, дали ся делегаты тогды склонити, що приняли тоту зміну статута.

Зовсімъ инакше представляє ся справа въ запомогами вдівъ священичихъ въ фонду релігійного. Тутъ вдовы мусять бути подїлені на дві категорії: на такій, що достають „даръ зъ ласки", и на такій, що не достають. Доки сей „даръ зъ ласки" выносивъ 50—60 зр., нїхто не могъ имъ того завидувати, бо се була така дрібниця, що хотяй бы котра вдова менше потребуюча достала той даръ, а инша більше потребуюча не достала, се не робило великои різницї. Але теперь, хотяй 200 зр. зовсімъ не представляє пенсіи, зъ котрои можна бы жити, а все таки різко вдрізняє ся вдъ зера, тымъ більше, якъ взяти запомогу вдовичо сиротиньского фонда на 60 зр., — то 200 + 60 = 260 зр. різко буде вдбивати вдъ 60 зр. Правда, що и не всї вдовы можуть бути *однаково* потребуючій, однакожь приявши и се за засаду, треба бы конче установити якусь норму, підля котрои означувалась бы тота потрібность.

Дотеперь „даръ зъ ласки" вызначає ся звычайно на підставі конкомітації достойного староства. Припустивши навіть, щобы ц. к. старосты були людьми идеально справедливыми, т. є. не руководили ся нїякими симпатіями [що є майже неможливо], то все таки неразъ тяжко имъ категорично рішити: чи заходить потреба, або нї. Тота трудность ще збільшає ся, коли взяти на увагу, що погляды двохъ идеальныхъ урядниковъ можуть бути вдмінній — въ одномъ повітї предложать до пенсіи вдову, вдъ котрои біднійшу вдкинуть въ другомъ повітї — въ обохъ разахъ въ доброй вірі. Правда и се, що нїяка норма не буде такожь *абсолютно* справедлива. Н. пр. у урядниковъ вдова по урядникъ зъ 9 літною службою може бути часомъ въ далеко горшомъ положеню якъ друга по урядникъ зъ 10 або більше літъ службы; — все жь таки припадкова несправедливость въ тімъ случаю не є такъ разюча, якъ коли она споводована волею одинцї. Се такъ само, якъ неодинъ асекурованый, що по огни є въ лішшомъ положеню нїжь другій неасекурованый, а прецінь бере вдшкодоване. При тімъ я зовсімъ не идеалізую нормы пенсійной у урядниковъ, що до 10 літъ службы не обіщка вдова не достає нічого, а по 10 літахъ цілу пенсію. Окрімъ літъ службы можна бы увзгляднити и якъ самои вдовы, такожь можна бы подїлити вдовы на дві або и три класы. Уложеня самои нормы що-до вдівъ по священикахъ позставляю практичнійшимъ головамъ, а я хотівъ бы тутъ тілько переконати загалъ, що якась норма є потрібна та що тымъ самымъ „даръ зъ ласки" повиненъ бути перемінены на пенсіи для вдівъ по священикахъ въ певныхъ наперед означеныхъ услівяхъ. О се повинні бы упімнути ся такъ послы наші, якъ и Всесв. Ординаріяты.

Однакожь закимъ се наступить, піддаю підъ розвагу Р. Т. комісій управляючихъ фондами вдовичо сиротскими: чи не лішше було бы вдовамъ, котрі теперь будуть побирати „даръ зъ ласки", застановити запомогу зъ фонду вдовичого, а надвижку тымъ способомъ осягнену роздїлити межи вдовы не побираючій такого дару [зъ поминененъ симъ разомъ сиротъ]. Тымъ способомъ и різница межи обома категоріями вдівъ була бы менше разяча и кожда достала бы яке таке полішшене.

Ив. В.

——

Містячи повыше цінне письмо, мы позволимо собі сказати вдъ себе слово до послідного уступу, именно що-до проекту Вп. автора: чи бы вдовамъ, котрі вдъ 1899 року достават-муть 200 зр. „дару зъ ласки", не застановити запомогу зъ фонду вдовичого, а обернути си на полішшене долї тыхъ вдівъ, що не побирають такого дару.

На нашу думку се річь не такъ легка, якъ бы здавало ся. Тутъ идє о право набуте, а того валити нїяково. Запомоги зъ вдовичого фонду — то не „дары зъ ласки"; на обезпеченє тои запомоги для вдовы складавъ небіщикъ ей мужь таксы и річній вкладки, отже тота запомога не є ласкою, а належностію, а що кому належить ся, того вдняти годї. Річь дала бы ся по мысли Вп. автора перевести хиба тогдї, коли-бы тій вдовы, що достануть теперь таке досыть значне підвышене дару зъ ласки, добровільно зрекли ся запомоги зъ вдовичого фонду въ користь тыхъ вдівъ, котрі полишать ся здавій єдино на тыхъ 60 зр. запомоги зъ фонду вдовичого.

Проектъ Вп. автора давъ бы ся може перенести що до вдівъ на будуче, т. є. такихъ, котрі доси ще не побирали запомогъ зъ вдовичого фонда. Що до тыхъ вдівъ фондъ вдовичій могъ бы евентуально поставити застерогу, що на случай, якъ вдова достане зъ релігійного фонду даръ зъ ласки, утратить запомогу зъ фонду вдовичого на користь вдівъ, котрі того дару не будуть мати. Се мабуть не віддїловувало бы шкідно на фондъ вдовичій. Священикъ — мимо такои застероги — буде платити, якъ доси, свои вкладки до фонду на те, щобы обезпечити вдовї запомогу зъ фонду вдовичого. Коли она достане даръ зъ ласки, то вправдї стратить запомогу зъ фонду, але за те на выпадокъ, якъ бы не достала дару зъ ласки, доставати буде зъ вдовичого фонду більшу запомогу, нїжь нинї достає вдова, бо черезъ выключене вдъ запомоги зъ фонду тыхъ вдівъ, що достануть даръ зъ ласки, число вдівъ надїлюваныхъ запомогою зъ фонду стане менче.

Впрочімъ все те бере ся лишь теоретично, бо осудити річь докладно, якъ бы оно выглядало въ практицї, можна-бъ ажь тогдї, коли-бъ мати підъ рукою цифры вдівъ загаломъ и вдівъ побираючихъ даръ зъ ласки. Своєю-жь дорогою треба стремити до того, щобы такъ званій „дары зъ ласки" узагальнити — звести ихъ на пенсіи для всїхъ вдівъ, хочь-бы и підля якоись нормы. А коли се осягне ся, то тогдї очевидно зновъ стратило бы рацію выключене одной части вдівъ вдъ запомогъ — тогдї зновъ усї вдовы увійшли бы въ безусловне право до вдовичого фонду.

Будь-що будь сей несподіваный способъ получшеня долї вдівъ и сиротъ священичихъ мусить — якъ бачимо вже и зъ умінценого повыше письма — заинтересувати вдовичо-сиротиньскій фонды и спонукати ихъ застановити ся надъ ново-выtвореною ситуацією...

Въ справі Товариства рускихъ письменниковъ

одержуємо вдъ п. Дениса Лукіяновича таке письмо:

За проводомъ д. В. Гнатюка „Академічна Громада", маючи вдъ міністерства дозволъ збирати складки на фондъ для підмоги незасобныхъ літератовъ, дає починъ до заснованя *Товариства рускихъ письменниковъ*.

Въ своїй справі мы перший обовязаній забрати голосъ, а що доси нїхто сего не зробивъ, най же вільно буде менї кількома уваги выкликати надъ сею справою дискусію.

Якъ-разъ теперь на часї думати про таку институцію. Мы є свідками поступу дъ лучшому. Самосвідомость масъ народныхъ зростає, — серіозно думає ся у насъ о постоянныхъ зносинахъ зъ угорскою Русю, — на нашихъ очахъ зробсъ интересъ для науки [за проводомъ безприкладно продуктивной працї Товариства имени Шевченка], зробсъ интересъ для літературы. Що правда, то и нинї не кожда книжка дожде ся осуду, оцінки, по літературі пишеть ся у насъ не такъ то багато и не такъ интересно, але безперечно було ще горше до недавна. А зважмо-жь: якъ більшає заступъ пишучихъ [гл. фейлетонъ Маковея въ 248—250 чч „Буковини" за 1897 р.], якій придбаня на полю письменства, якъ амагає ся рухъ книгарскій. „Літературно-науковій Вістник" має 1.000 передплатниковъ, число выдавництвъ більшає, книжокъ кольпортує ся багато — и я думаю, що закидати публицї, немовь-то она читати не хоче, не любить, — закидъ не дуже оправданый: на добру книжку є у насъ попытъ. А ще скажемъ правду: чи є у насъ солідній выдавецъ зъ добре обдуманымъ планомъ роботы, зъ потрібною вытревалостію, зъ точною адміністрацією, а головно *зъ засобами грома*? Нема такихъ, а за тымъ нема досыть фаховыхъ літератовъ, що жили бы зъ пера.

А тій, що є, що служать літературі, хочь и не мають вдъ нея насущного, зъ тыхъ кождый любомъ ходить. Мало, справдї мало вже ихъ що. Хотівъ ихъ Маковей [особливо молодыхъ] зібрати коло „Буковини", окошилось на різнородному доборі фейлетонівъ. Теперь мабуть и не заходить ся нїхто коло сього. Ажь мало-бъ се зробити товариство рускихъ письменниковъ.

Власне я хочу сказати, якъ представляєсь менї се товариство, а тогдї кождый вдъ повість собі на запыть: чи оно потрібне, чи здійснить сій цілі, якій ему ставить ся.

Перше усього кладу матеріальній користи для его будучихъ членовъ отже: стипендія, запомоги, позички грошей, высыланє за границю, — запомоги и пенсіи для вдовиць и сиротъ, — нагороджуване найлучшихъ, оплата всїхъ до друку пригодныхъ творбъ.

Се усїхъ притягне, а вже при тому можна мати на оцї и иншій цілі. Именно товариство мало бы приходити въ помочь початкуючимъ літератамъ и літератамъ взагалї черезъ збірне выданє ихнихъ письмъ, або черезъ полекшу въ выдаваню [запомогами, передплатою, кредитомъ, порукою въ друкарни, гуртовымъ спровадженемъ папіру..], оцінкою праць предложеныхъ въ манускриптї або напечатаныхъ, а въ тій цілі товариство: выдає часопись літературну, — выдає бібліотеку, — веде бюро информаційне.

Не місце ту казати, яка мала бы бути сеся часопись; очевидно въ першій мірі трату оглядівъ літературъ сучасныхъ и покажчиковъ для самоуковъ. Бібліотека [выдавництво] роблячи уступки для сучасныхъ своихъ и чужихъ письменниковъ, повинна обняти творы усїхъ писателівъ вслідъ за исторію літературы.

Со интересъ літературы, запорука ей розвитку. Се интересъ літератовъ усїхъ: галицкихъ, украиньскихъ, буковиньскихъ и... угорскихъ, бо що далї кажу, зъ того хосновали бы переважно місцеві, Львовяне, а власне: изъ сходинъ літературныхъ, — зъ концертовъ и відчитовъ, — зъ бібліотеки [книгозбору] и читальнї.

Тымъ, що хотьли бы вже и рускій театръ віддати підъ догляд будучого товариства, скажу, що оно не мало бы ту сильнійшого права якъ „Руска Бесіда", що доси грошa ложила и заходівъ. Артисты рускои сцены, що мають вже свій фондъ емеритовъ, не мають интересу належати до товариства, поки нема сталои рускои сцены у Львовї. Зновъ маляръ и різьбарь згуртують ся у своему фаховому товариствї, а співацке товариство „Боянъ" [львівскій] и такъ вже выдає Музичну бібліотеку, а відповідній змины въ статутахъ, якъ покаже ся потреба, завести ему не тяжко. Выходить, що се було-бъ товариство письменниковъ, выключно письменниковъ.

Хто переконаный, що оно потрібне, най зробить, що въ его силї, що уважає своимъ обовязкомъ, — о що просить заложеный комітетъ, а тогдї не скінчить ся на самому поклику.

24. 8. 98.

Денисъ Лукіяновичъ.

——

Радо містячи повыше интересне письмо п. Д. Лукіяновича, звернемо зі своеи стороны увагу на тую обставину, що цїла справа того „Товариства рускихъ письменниковъ" чи „Фонду рускихъ письменниковъ" есть для руского загалу — не то въ краю, але навіть для Львовянъ — „темна вода во облацїхъ". Загалъ довідавъ ся о тімъ ажь зъ оголошеня, що міністерство дало „Академічній Громадї" дозвіл збирати складки въ Галичинї и на Буковинї, та зъ відозвы выкликуючои до складокъ. Була тамъ згадка о якімсь комітетї, однакожь хто входить до того комітету и що вінъ думає, не знати.

Річь ясна, що абы загалъ Русинівъ перенявъ ся справою, потрібно вывести ей на дневне світло — зъ людьми и зъ намірами. Зъ деякихъ натяковъ въ повышшомъ письмї п. Д. Лукіяновича довідуємо ся н. пр. о тімъ, що Товариство рускихъ письменниковъ мало бы заходитись, щобы рускій театръ взяти підъ свою управу, зъ чимъ п. Д. Лукіяновичъ не годить ся. Въ такихъ важныхъ справахъ повинна бути явность.

Не знаємо, якъ тамъ стоять справа складокъ дозволеныхъ правительствомъ, — чи вже почато розсылку блькивъ, чи ще нї, — але намъ здаєсь, що попередъ треба справу всесторонно выявити, переднискутувати прилюдно и сформулувати, абы загалови стало ясно: хто и що робить? — а коли загалъ побачить и людей, до котрыхъ має довіре, и цїль благородну, тогдї певно не поскупить жертвъ, якъ ось въ найновійшімъ часї мали

выгодного маємо въ хатї.

— О выгоду тутъ не ходить, — сказала місъ Лонгуортъ. — Я прийшла довідатись вдъ васъ о копальни. Що мій кузинъ зробивъ?

— Се пусте, досыть, що знаю. Кажеть якъ найскорше, що зробивъ?

— Оно не дуже приємне оповідати, молодій дамі о ей своюку.

— То пусте. Кажеть!

— Коли такъ, то добре. Удаючи нашого приятеля, вінъ поіхавши до Канады запевнивъ тамъ для себе и Мельвіля право купна копальнї, коли мине річинець Кенйона. Се значить, що завтра въ полудне, коли то опція Кенйона кінчить ся, нашь кузинъ заплатить грошї и стане властителемъ копальнї, а тогдї очевидно я и Кенйонъ лишимось на леду. Менї самому не йде о страту, я бы охотно вдступивъ свій удїлъ Кенйонови, однакъ для Джана се страшный ударъ. Вінъ числивъ на тій грошї, щобы заплатити ними довгъ гоноровый, якій винемъ батькови за свое образованє. Вінъ се называє гоноровымъ довгомъ, хотяй въ звычайнімъ розумінню світа се не є довгъ гоноровый. Длятого то выдало ся менї страшною річію, що... що — — Тутъ вінъ переставъ, бо побачивъ сльозы на очахъ дівчины, а по хвили додавъ: — Не годить ся говорити вамъ о тімъ. Васъ же не можна винувати за те, анї нашого батька, хочь я говоривъ зъ нимъ вчера въ розгорячею...

— Коли, кажете, опція кінчить ся?

— Завтра о 12-ій годинї.

— Кілько треба на купно копальнї?

— Двацять тысячь фунтовъ.

— А чи можна пбслати грошї до Канады телеграфомъ?

— Здаєть ся можна.

— Чи знаєте се напевно?

— Напевно не знаю. Знаю, що можна посылати грошї телеграфомъ тутъ и въ Америцї.

— А коли бы могли-бы довідатись?

— За кількa хвиль.

— Добре. А де теперь п. Кенйонъ?

— Вінъ въ Оттавї. Вчера достався я вдъ него телеграму.

— То зателеграфуйте до него зараз, щобы чекавъ въ канцелярии телеграфічній, доки не достане дальшои вісти вдъ васъ.

— Ну, я можу се зробити, але що то поможе?

— То инша річь, може й не поможе. Але я хочу спробувати, щобы помогло. Тымчасомъ памятайте, що коли менї удасть ся, не треба, абы Кенйонъ знавъ о тімъ, що я тутъ входжу въ справу.

— Не буде знати, коли хочете.

— Я такъ хочу! Теперь же у насъ є о шість годинъ вчаснійше, якъ въ Канадї?

— Такъ, менше-більше.

— Отже не тратьте часу, сейчасъ высылайте телеграмы и кажеть ему вдповісти, абы мы були певні, що вінъ жде при другомъ кінци дрота. Выпідайте ся и о телеграфічныхъ переказахъ за море. Я сюда верну, здасть ся въ тімъ самімъ часї, що вы.

(Дальше буде.)

мы такій наглядный доказъ на справѣ Руском Буреы въ Новомъ Санчи. Розумѣя ся, мы вже теперь можемо сказати напевно, що сама суть рѣчи — Товариство рускихъ письменниковъ — не може не стрѣтити ся съ симпатіею загалу Русинівъ.

Переглядъ політичный.

Австрійскій міністры вїдъѣхали въ Пешту о день скорше, нѣжь було заповѣджено. Політики minorum gentium ломлять собѣ голову: чи переговоры вїрваній, чи закінчений? Загальне переконане є таке, що они вїрваній безъ остаточного рѣшеня. Всѣ дотеперѣшній вѣсти запевнювали о успѣшномъ ходѣ конференцій. Основна форма угоды, по уступкахъ зроблених Туномъ, здавала ся бути вже полагодженою, а дальші переговоры мали вїдносити ся виключно до мериторичного вмѣсту угоды, особливо на точцѣ консумційного податку и справы квоты. Угода мала бути заключена ажь до 1903 р. Ще вчера въ полудне подавано урядово, що австрійскій міністры лишать ся нинѣ цѣлый день въ Пештѣ и вїдъѣдуть доперва вечеромъ. Тымчасомъ наступивъ нагле неожиданый зворотъ. Конференціи перервано вчера пополудни. Спѣльна нарада тревала до 3-ої пополудни. Вїдтакъ вїйшлись австрійскій міністры въ готелю въ апартаментахъ Туна и по короткій нарадѣ заявили, що вїдъѣдуть о 11-ій въ ночи. По обѣдѣ, даномъ въ ихъ честь міністромъ Феврваримъ, вїдъѣхали до Вѣдня.

Тѣ конференціи вїдбули ся на спеціяльне жаданя самого цѣсаря. Вонъ поручивъ обомъ президентамъ міністрівъ довести до компромісу и казавъ имъ старатись о те всѣми можливыми способами. Зъ горы вже не було найменшои надѣї на успѣхъ, бо за рѣзко розходили ся погляды обохъ правительствъ въ найкардинальнѣйшихъ справахъ. Результатъ переговорівъ выправдавъ сей пессиміямъ.

Въ нинїшихъ знова кругахъ політичныхъ удержує ся поголоска, що мимо всѣхъ позорівъ міністерскій конференціи не вїрваній, але доведено ихъ успѣшно до певної точки. N. Wiener Tagblatt пише: Представителѣ обохъ правительствъ порозумѣли ся що-до деякихъ зарядженъ, котрій мають предложитись на міністерскихъ нарадахъ у Вѣдни и въ Пештѣ. Сли міністерскій рады приймуть умовленій въ Пештѣ пунктацій, то оба президенты сейчасъ вдадуть справу цѣсареви. Видко, що угорскій жадани, о скѣлько они вїдносять ся до формального трактованя угоды, узнано за узасаднені. Въ той способъ буде скликана австрійска рада державна. Тунъ буде старатись осягнути въ своїмъ кабінетѣ солідарность щодо пештеньскихъ пунктацій. Рѣшене лежить въ рукахъ міністерскої рады у Вѣдни. Угорскій кабінетъ вже передъ конференціями заявивъ свою солідарность зъ всѣми поглядами Банфіого.

Въ Чехіи лучила ся така пригода: Судовый адъюнктъ Магаті въ нѣмецкомъ округѣ судовомъ Ясловицѣ вїдкинувъ всѣ ческій подана, опираючись на якесь оречене найвысшого трибуналу. На зажалене Чехівъ перенѣсъ его міністеръ судівництва до иншого округа судового. Нѣмецкій часописи очевидно пѣдняли крикъ, що перенесене нѣвечить найважнѣйшій вдобуткъ грудневої конституціи и противить ся засадѣ судейскої независимости.

Чи обовязаній урядники ц. к. староства знати законы?

II.

7. На лихо тамъ §. 31. ординаціи выборчої для громадъ зъ 1866 р., що вымагає, абы замѣты противъ незаконно переведеныхъ виборівъ вносити на руки начальника громады! Староству теребовельскому сей § не дуже припавъ до вподобы, а ще бѣльше выслѣдъ переведеныхъ виборівъ, де пѣсля выказу протестовичівъ „partya popowska nas zbroła“, — тожь оно, не оглядаючись на дотычный § закона, приймає протестъ безъ реляціи уряду громадского [въ Острівци] и взыває начальника, щобы переславъ ему акты выборчій и зборонює уконститууватись радѣ, хочь пѣсля закона ново выбрана рада має право уконститууватись, наколи до вѣсьмохъ днівъ не внесено протесту на руки начальника.

8. Знамените обовязане въ закономъ громадскимъ додало духа п. комісареви — бо й на що тѣ здѣбности мають крыти ся „w zaciszu“ теребовельскомъ? треба имъ и ширшому свѣтови заимпонувати. А лучає ся прекрасна нагода. Приѣзджає секретарь зъ выдѣлу краевого на засѣдане выдѣлу повѣтового, на котрімъ „пустили въ дурака“ секретаря повѣтового. Приходить мала колізія мѣжь выдѣломъ, а присутнымъ комісаремъ, бо-жь выдѣлъ засуспендувавъ симпатичну креатуру староства — вѣйта зъ Довгого — за мальверзацій. Мальверзацій не дуже мила справа, бо проклятущій §. 11. вымагає ще й дальшихъ наслѣдківъ, именно щобы засуспендованого вѣйта усунути ще и зъ рады, бо вонъ стративъ тымъ самымъ право активного и пасивного выбору. Але всѣмъ на диво встає п. комісарь и каже, що вонъ инакшого погляду на §. 11. Правда, всѣ здивували ся такій интерпретаціи §. 11, але ту панъ секретарь вырывая ся, отвирає „Kasparka“ и поручає пану комісареви лѣпше приглянутись дотычному параграфови. Того вже було за богато п. комісареви и вонъ — всѣмъ на злость — узнавъ за вѣдповѣдне нишкомъ забрати ся въ салѣ нарадъ.

До побаченя.

Вѣдозва.

Выдѣлъ Рускаго Товариства педагогічного подає до прилюдної вѣдомости, що Высока ц. к. Рада шкѣльна краева рескриптомъ зъ 23 липня 1898 ч. 16.905 дозволила Рускому Товариству педагогічному отворити зъ початкомъ 1898/9 шкѣльного року першу клясу триклясової приватної дѣвочої школы выдѣловой зъ языкомъ выкладовымъ рускимъ [с. е. клясу пяту].

Заразомъ заявляє вѣдъ себе Головный выдѣлъ Рускаго Товариства педагогічного, що наука въ сѣй школѣ зачне ся правильно зъ початкомъ року шкѣльного. Льокаль знаходить ся при ул. Вірменьскій ч. 2 на II. поверсѣ. Записы до V-ої клясы вѣдбувати муть ся почавши вѣдъ 30 н. ст. серпня що дня рано вѣдъ 9 до 12 годины.

Вѣдъ Выдѣлу Рускаго Товариства педагогічного у Львовѣ.

НОВИНКИ.

— **Шѣснацятка львівско-руского Бояна** вертувши сими днями зъ артистичної прогулькы по угорскій Руси, де зазнавала незвычайно щирого приняти якъ зъ стороны угорскихъ Русинівъ, такъ Угрівъ, пускаєсь дальше зъ концертами по Галичинѣ. И такъ дня 28 с. м. буде концертувати въ Трускавци, 30-ого въ Рожнѣтовѣ, а 1-ого вересня въ Стрыю. Всюда по концертѣ наступлять танцѣ, а кромѣ того комітетъ, устроюючій вечерки, приготовляє для гостей малій несподѣванки. Чистый доходъ — якъ звѣстно — призначеный на запомогу бѣдныхъ угорскихъ Русинівъ Мы не маємо и найменшого сумнѣву, що доохрестна руска интеліґенція врозумѣвши такъ важну цѣль, котрій наший „Бояністы“ вїддають ся зъ такимъ пожертвованемъ, поспѣшить радо на сесї вечерки и тымъ дасть выразъ почутю, що справа національного и економічного вїдродженя угорскихъ Русинівъ горячо лежить ѣй на серци.

— **Концертъ 16 ки „Львівского Бояна“** въ Стрыю вїдбуде ся дня 1 н. ст. вересня с. р. зъ такою програмою: 1) Вахнянина „Гурра у у бій!“ хоръ Бояна; 2) Колессы „Дѣвчина и рута“ хоръ; 3) Павлѣра „Сонъ“ сольо басове п. Л.; 4) Колессы „Козаки“ хоръ; 5) Фортепіянъ сольо п. Л.; 6) а) „Szozat“, б) „Eredetti magyar dalok“ пѣснѣ угорскій; 7) Нижанковского „Люблю дивитись“ дуетъ на барітонъ и теноръ пп. Л. и М.; 8) Бортнянського „Концертъ 32 D-mol Услыши Господи“ хоръ. — По концертѣ танцѣ. — Вступъ вѣдъ особы 1 зр.

— **Засѣданє выдѣлу Наукового товариства имени Шевченка у Львовѣ** вїдбуде ся вѣ второкъ 30 ого н. ст. серпня о годинѣ 7 вечеромъ. На порядку дневномъ: купно реальности у Львовѣ.

— **Вечерницѣ** зъ танцями вїдбудуть ся дня 28 с. м. въ сали школы народної въ Зеленѣй [повѣту надворнянського] на дохѣдъ убогои молодежи шкѣльної. Вступъ 1 зр., білетъ родинный для 4 особъ 3 зр., не кладучи границъ добродѣйности. Комітетъ: Воєвудка, Мартинець Грабовеньскій, Пакошевскій.

— **До института Рускаго товариства педагогічного у Львовѣ** принятій дальше слѣдуючій елевы: зъ I. клясы: 46) Яворскій и 47) Кульчицкій; зъ II. клясы: 48) Радецкій; зъ III. клясы: 49) Мащакъ и 50) Лунѣвъ; зъ IV. клясы: 51) Мащакъ и 52) Кревецкій.

— **Зъ Богородчаньского пишуть намъ:** Въ цѣлѣмъ повѣтѣ богородчаньскомъ розпустили жиды непокоячій вѣсти межи селянъ, що нѣбы-то въ лѣсахъ сидять мазуры и будуть рѣзати людей. Вѣдъ того страхъ есть межи селянами великій, бо люде оповѣдають собѣ байки про розбоѣ та крадежи мазурівъ. Однакъ жандармерія о тѣмъ всѣмъ нѣчого не знає. Въ тѣ байки вѣрить найбѣльше женщины и дѣти. Лишень въ Давиничу и въ Старуни нема того пострашу, бо тамъ богато мазурівъ працює въ копальняхъ нафты и воску, та люде ихъ видять и зъ ними говорять. — *Н. Н.*

— **Въ Подволочискахъ — страшна паніка.** Доносять намъ зъ-вѣдтамъ, що дня 23 с. м. згорѣла коршма въ Гнилицяхъ, а 24-ого въ Мысловѣй. — Ба розвѣшла ся чутка, що незабавомъ має упасти жертвою огню цѣле мѣсточко. Начальникъ тайошнои огневои сторожи мавъ дѣстати кореспонденційну карту, очевидно, безименну зъ такимъ остереженямъ. Въ наслѣдокъ сего заряджено всякій средства осторожности. Страхъ особливо мѣжь „поляками найжешового вызнана“ нечуваный, хочь доса ще, слава Богу, спокѣй.

— **На коршму въ Ковалѣвцяхъ коло Ясла** напали опогды чотири челядники ремѣсничій и мали знищити бебехи коршмаря Ханма Фалека. При помочи хлопівъ-мазурівъ увязнено тыхъ челядниківъ.

— **Жиды зъ Нового-Санча**, що потерпѣли пѣдчасъ розрухівъ, обчисляли свои шкоды на 100.000 зр. Чи оно правда, выкаже слѣдство и розправа судова ажь зъ кінцемъ сего року. Жидівска мѣжнародна Alliance Israélite переслала ново санческимъ жидамъ 45.000 зр. запомоги. А може вже и на тѣмъ заробило „чадо Израиля“ зъ Нового Санча?!

— **Огнѣ.** Въ селѣ Пархачи пѣдъ Кристинополемъ погорѣли дня 19 с. м. зъ полудня двѣ хаты. Причина пожару така, що невѣста шкварила омасту, омаста занялась и огонь выдѣставъ ся коминомъ на верхъ. Одна хата коваля була обезпечена въ товариствѣ краківскімъ, друга и то бѣдного хлѣбороба не була обезпечена. — *В.*

— **Въ справѣ выложеня вытягу зъ наказівъ** заплаты податку особисто-доходового въ округѣ „Львівъ-мѣсто“ вымѣреного на рѣкъ 1898 до перегляду контрибуентамъ оповѣщує львівска ц. к. Адміністрація податківъ, що вытягъ зъ наказівъ заплаты податку особисто-доходового, вымѣреного на рѣкъ 1898 выложеный буде въ протоколѣ подавчімъ ц. к. Адміністрациі податківъ у Львовѣ [пл. Цлова ч. 1. пов. I.] вѣдъ 27. серпня почавши, до 9 вересня 1898 включно, вѣдъ годины 9. до 1. передъ полуднемъ, до перегляду контрибуентамъ податку особисто-доходового, належачимъ до округа оцѣнкового „Львівъ-мѣсто“.

— **Найстарша.** Минувшого тыжня померла въ мѣсцевости Верешицъ [на Угорщинѣ] знаєть ся найстарша женщина въ Европѣ. Мала она 116 лѣтъ и до послѣдного часу була притомна, здорова и тѣшила ся добрымъ апетитомъ. Зъ ви дѣтей, котрыхъ було одинацятеро, живе ще трохъ сынівъ и двѣ дочки, вже сильно постарѣлій, 35 внуківъ, межи ними одень вже 70-лѣтный старець, 90 правнуківъ, 12 пра правнуківъ и 3 пра-пра правнуки, разомъ 140 потомства.

— **Выбухъ ґранату.** Страшна пригода лучила ся онодгы въ одній мѣсцевости коло Варшавы. По маневрахъ найшовъ одинъ коваль ґранатъ, занѣсъ его до кузнѣ и вонъ тамъ выбухъ. Наслѣдокъ бувъ страшный, бо кузня розлетѣла ся, коваля и сѣмъ присутныхъ особъ формально на кусни розбрало, а кѣлька особъ ранило

— **Дрібні вѣсти.** Архикн. Францъ Фердинандъ д'Есте перевѣвши инспекцію войска въ Краковѣ в дѣхавъ до Вѣдня. — Архіеп. вірм. Исаковичъ выѣде завтра на 10 днівъ до Потурницѣ до гр. Вол. Дѣдушицкого на выпочинокъ. — Въ Максимци коло Зеленои [въ Надворнянщинѣ] на полонинахъ найдено убитого гуцула Савку Бурака, пастуха худобы [вакаря]; пѣдозрѣныхъ о убійство братівъ Ивана и Илька Яремчуківъ увязнено. — Поголоска о смерти султана зъ Марока, подана недавно газетами, показала ся выгадкою. — Славный винахѣдникъ Щепанникъ перебуває теперь въ Закопанѣмъ [въ Татрахъ], де въ долинѣ новоторгскій робить досвѣды въ торфомъ, зъ котрого задумує выробляти тканины якъ зъ конопель; се новый его опатентованый винахѣдъ. — Львівскому банкирови Оскарови Крайзерови украдено невыслѣдженый злодѣй 2.100 зр. зъ касы вертгаймівскои. На злодѣївъ нема замківъ! — У гр. Дрогойовского въ Ганківцихъ закрали невыслѣдженій доси злодѣї збірку старыхъ монетъ, сервісы срѣбній и папиры дорогоцѣнній. — Въ Соснівцяхъ [въ Конгресівці] залила вода копальню вугля „Казимиръ“, при тѣмъ 300 горняківъ погибло. — У Львовѣ зловлено вчера коло костела св. Анны якогось коня-волоцюгу, а що не мавъ „документівъ“, заопѣкувала ся нимъ поліція.

Вѣсти зъ Аепархіи Львівскои.

Кандидаты стану духовного желаючій бути принятыми до Львівскои гр.-к. семинаріи зъ львівскои архіепархіи мають до 20 н. ст. вересня предложити свои прошеня митроп. Консисторіи и до нихъ долучити свѣдоцтва: 1) свѣдоцтво вѣдъ уряду парохіяльного, що проситель есть сыномъ законно вѣнчаныхъ родителівъ гр.-к. обряду и въ тѣмъ обрядѣ охрещеный и миропомазаный; 2) свѣдоцтво убожества выдане урядомъ парохіяльнымъ а потверджене староствомъ; 3) свѣдоцтво зъ всѣхъ поворочій наукъ гімназіяльныхъ зъ долученемъ свѣдоцтва зрѣлости, а сли проситель про слабость або яку иншу причину въ часѣ наукъ поворочів або довше бувъ залишивъ школу, то має свѣдоцтвомъ вѣдъ дотычного уряду деканального и вѣдъ староства выданымъ доказати, де въ тѣмъ часѣ перебувавъ и чимъ займавъ ся; 4) свѣдоцтво моральности, стверджене урядомъ деканальнымъ, де кромѣ поведеня просителя має бути выражене и то, чи вонъ есть безженнымъ; 5) свѣдоцтво лѣкарске о здоровлю просителя и о вѣдбутій природній або щепленій вїспѣ; 6) посвѣдчене дотычно звязи войсковои. — Прошеня и свѣдоцтва мають бути приписаными марками стемплевыми заосмотренй. Такожь увѣдомляє ся кандидатівъ стану духовного, що дня 29 н. ст. вересня мають явити ся передъ 8-ою годиною рано въ архикатедр. церкви тамъ выслухати литургію, котра о 8 годинѣ для нихъ вїдправить ся, а потѣмъ пѣддати ся испытови изъ спѣву церковного и началъ вѣры христіяньскои. Знаючій спѣвъ гармоні ного при рѣвныхъ прочихъ условіяхъ будуть скорше увзгляднені но зато будуть обовязаній дальше въ гармоніи ному спѣвѣ управляти ся и на кожде вѣзване Ректорату семинаріи въ тѣмъ спѣвѣ безъусловно участь брати. Дальше въ днѣ Ректоратомъ вызначенѣмъ мають призначенѣ до принятя пѣддати ся осмотрови лѣкаря заведеня що до стану здоровля. Наконець має кождый кандидатъ стану духовного при принятю до семинаріи выказати ся власнымъ Молитвословомъ єрейскимъ и Изборникомъ службъ церковныхъ. Послѣдна точка обовязує також тыхъ кандидатівъ стану духовного, котрій вже в питомцями семинаріи.

Вѣсти зъ Станиславівскои Епархіи.

Вѣдано до канон. институціи о. Іоана Рудницкого зъ Высѣчки на приходъ Торске, а кан. институцію дѣставъ о. Вас. Левицкій на Темерівцѣ. — Увольненый вѣдъ конкурсового испыту на 6 лѣтъ о. Левъ Глѣбовицкій зъ Тюдева. — Вѣдпустку дѣстали оо.: Мир. Лѣщиньскій сотрудникъ изъ Залѣщикъ на 2 недѣлѣ, Клим. Соневицкій зъ Гадиковець на 6 недѣль, Вас. Коржиньскій зъ Медведовець на 4 недѣлѣ и Атан. Левиньскій сотрудникъ въ Черновець на 2 недѣлѣ. — Консисторія звернула ся до намѣстництва о титулъ стола для скѣнчившихъ богословіе Андр. Андруховича, Ник. Волиньского, Волод. Давидовича, Діон. Коцюбы, Конст. Ласѣйчука, Волод. Смулки, Андр. Стрѣльчика и Пав. Чужака. — Выдано грамоты на благословеня новыхъ церквей: въ Шишківцяхъ ad Худѣвцѣ, въ Лисичникахъ ad Касперівцѣ [мурована церковь], въ Верхняківцяхъ ad Высѣчка [мурована] и въ Яремчи ad Дора [богослужебна каплиця Успенія Пр. Д. М.]. — Похвальній грамоты зъ архіерейскимъ благословенемъ за жертвы на церкви дѣстали прихожане въ Камѣнкахъ-вел. Мих. Макарчукъ, Як. Глипаѣлюкъ и Григ. Кузьмичь, а такожь Илія Ткачуникъ высл. учитель въ Станиславовѣ.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Канцелістами судовыми именованій діорністы судовій: Ив. Стебницкій изъ Самбора для Борині, Венед. Грущакъ зъ Винникъ для Ходорова и Алекс. Шмідтъ зъ Винникъ для Зборова. — Суплентами въ середныхъ школахъ именованій: Бри. Фарникъ, Иги. Штайнъ, Петро Пассовичь и Иги. Круль для гімн. св. Анны въ Краковѣ; Ив. Вітекъ, Евг. Грабовскій и Ад. Зассовскій для III. гімн. въ Краковѣ, д ръ Зд. Криґовскій для реальної школы въ Краковѣ, Ант. Сухень для Подгуржа, Вол. Ґубриновичь и Каз. Врублевскій для гімн. Францъ Іосифа у Львовѣ, Мих. Боярскій и В. Кухарскій для V. гімн. у Львовѣ, Иларій Тофанъ и Ал. Яворскій для реальної школы у Львовѣ, Іос. Присловскій для Дрогобича, Войт. Гадала, Т. Назадовскій и Ив. Пальнеръ для Ясла, Іос. Охогъ для Нового Санча, Вит. Шрайберъ для I. гімн. въ Перемышлѣ, Орестъ Гандякъ и д-ръ Василь Щуратъ для II. гімн. въ Перемышли, Едм. Ценглевичь для Самбора, Кар. Врублевскій для Сянока, Кар. Чайковскій для гімн. въ Станиславовѣ, Емиль Терлецкій и Левъ Гнатишакъ для гімн. въ Тернополи, кс. Ал. Налепа для Тарнова, а Ив. Кавацна и Альвр. Сталь для реальної школы въ Тернополи.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 26 серпня. Цѣсарь вернувъ вчера зъ Ишлю до Вѣдня. — Wiener Zeitung оголошує цѣсарске розпорядженє выдане на пѣдставѣ §. 14. Розпорядженє надає право пупілярныхъ паперівъ громадскимъ облігаціямъ выдаванымъ вѣдъ ґарантією краю галицкимъ банкомъ краевымъ.

Прага 26 серпня. Староческа Politik поручає молодо-Чехамъ, щобы на случай, коли перейдуть до обструкціи, выступили зъ гаслomъ „рѣвне, загальне право голосованя“ и щобы въ той способъ зъединали собѣ рухливій партіи роббтничій.

Берлинъ 25 серпня. Міністеръ справъ внутрѣшныхъ має занменувати кѣлька женщинъ, котрій скінчили медичный факультетъ и одержали дипльомъ, поліційными лѣкарями въ Берлинѣ. — Соціялісты рѣшили не брати участи въ выборахъ до пруского сойму, бо пѣсля ординаціи выборчои до того сойму жаденъ кандидатъ не має шансъ.

Мадритъ 26 серпня. Пѣсля урядового дневника война на Кубѣ вѣдъ 1 сѣчня до 30 червня с. р. коштувала Испанію 447,369.450 песетівъ [франківъ].

Парижъ 26 серпня. Вѣйскова рада слѣдча переслухувала вчера Естергазого. Яко свѣдка переслухано ґенерала Пелія, котрого вѣзнання не були дуже корнетнѣ для обжалованого. Результатъ слѣдства предложено вѣйсковому губернаторови Парижа. Засудъ має бути выданый завтра. Що-до Пікарта и Леблюа прокураторъ вносить, щобы ихъ ставити передъ поліційный судъ за те, що безъ позволеня властей подали до публичної вѣдомости зъ тайныхъ актівъ вѣйсковыхъ подробицѣ вѣйскового слѣдства противъ Естергазого.

Царгородъ 26 серпня. Турецка армія має бути поббільшена о 170 новыхъ баталіонівъ.

Лондонъ 26 серпня. Часописи доносять о тридержавнѣмъ союзѣ заключенѣмъ мѣжь Англіею, Сполучеными державами и Японом для пѣдпиранія спѣльныхъ интересівъ на далекѣмъ Всходѣ. Въ дипльоматичныхъ кругахъ уважають сесю вѣсть за ґазетярску фантазію.

Гонконъ 26 серпня. На хиньскѣмъ островѣ Гайнанъ [надъ міліонъ мешканцівъ] выбухъ бунтъ звернены противъ европейскихъ зайдъ и противъ наверненыхъ на христіяньство мешканцівъ острова. Всѣ они, боячи ся рѣзнѣ, утѣкли на континентъ.

Переписка Редакціи и Адміністрациі.

Вп. И. Яр. въ Гл. Теперь вплачено за липень а не за серпень. — *Вп. Т. Во. въ Ко.* На першій кварталъ вплачено теперь 4·20 зр.; проте до кінця вересня прийде ще 9·30 зр. — *Вп. І. Ка. въ Ле.* За III. кварталъ ще 4·50 зр. — *Вп. А. Ба. въ Гл.* За III. кварталъ. — *Вп. Н. Се. в. Як.* Годять ся.

Кавчуковый пластеръ

на нагнѣтки. Пластеръ той не мѣстить въ собѣ нѣякихъ шкѣдныхъ анѣ драстичныхъ складниковъ и дѣлає скоро, певно и лагодно, не выкликуючи нѣякого болю. ЦѢНА 30 кр. 14

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

подъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 262—?

Надослане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкой



поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайни, тасьмы мѣричѣ, піоны, лібеля, манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякій направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4165

ЛИПЕЦЬ

-ъ реставрація НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12, дѣмъ власный, можна дістати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкалій легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаса зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моєи реставрація, даю вѣдбиваючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ, почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страв и напитковъ заосмотрена кухня.

79 181—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

Найлучшою водою до питя

при небезпечности епідеміи в въ такихъ выпадкахъ часто выпробованый, повагами въ медицинѣ все припоручуваный

MATTONI'S GIESSHÜBLER

натуральна алькалічна щава

Она в цѣлковито вѣльна вѣдъ органічныхъ субстанцій и надає ся особливо въ мѣсцяхъ въ непевною водою криничною або проводовою за найздоровѣйшій напитокъ. X.

Студенты знайдуть по у мѣрковано вѣ цѣнѣ мешкане зъ вікгомъ и старанну опѣку у п. Роткевичъ у Львовѣ, ул. Гофмана Опата, ч. 4, I. поверхъ. 321 2—3

Родичѣ хотячій умѣстити свои дѣти на добрѣй станціи зволять зголосити ся до Вп. о. Ярмовича при Церкві Волоскій у Львовѣ. 328 1—2

Высшій урядникъ прийме **двохъ учениковъ середныхъ школъ** на станцію. Дбала опѣка запевнена. Близша вѣдомость у дворця дому при улиці Вѣрменьскій ч. 2. 319 4—5

ДО ВЯЗАНЯ спонбувъ машинки патентованій Маха по зр. 30·—. Косы старыйскій бѣлій по 50 кр. Торучає ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 595

„THE GRESHAM"

Найстарше и найбогатше Товариство обезп. на житє въ Лондонѣ.

Найнизша премія. Велика дівіденда.

Информацій удѣлає, проспекты и тарифы розсилає franco.

Антоній Кофлеръ 307 8—10

у Львовѣ, улиця Браєрівска число 14.

По низькихъ цѣнахъ



выготовляє

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 5—?

Голляндско-Американьска лінія

зносны пароходами разъ або два на тыждень

зъ Роттердаму до Ню-Іорку

Бюро для квитъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Підля довжини и величини каюты якъ и підля скорости и комфорту пароходу.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ ЛУКА САФІЯНЪ

осѣвъ въ КОПИЧИНЦЯХЪ. 322 1—3

Вже выйшовъ

новый накладъ

МОЛИТВЕННИКА

выданого „Просвѣтою"

въ народній мовѣ, великій и догѣдного формату обіймаючій 757 сторінъ друку, найкращій зъ всѣхъ такихъ Молитвенниковъ.

Молитвенникъ сей мѣстить въ собѣ: I.) Молитвы щоденій ранній и вечѣрній. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) въ Вечернѣ, б) въ Повечерницѣ малой, в) въ Повечерницѣ великом, г) въ Утренѣ, д) Литургія св. Іоана Золотоустого, е) молене за св. Церковь, ж) Молитвы въ часѣ св. Литургіи. III.) Тайны покаяня и пресв. Евхаристія. IV.) Молитвы для рѣзного вѣку, стану и въ рѣзныхъ потребахъ. V.) Молитвы въ часѣ Великого посту VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичній, в) Святыхъ. VII.) Молитвы сполучені зъ вѣдпустами. VIII.) Акафекстъ до а) Ісуса Христа, б) Пресв. Богородицѣ, в) св. Отця Николая. IX.) Зъ Молебна до пресв. Богородицѣ. X.) Тропарѣ, кондаки, богородичній и прокимены а) недѣльній, б) щоденій, в) на празники Господскій, Богородичній и Святыхъ, г) на деякій потребы. XI.) Коляды и инші пѣсни церковній. XII.) Таблицю пасхальну.

Сей Молитвенникъ дбстати можна въ канцелярія товариства „Просвѣта" и въ книгарни Ставропігійскій по такихъ цѣнахъ:

I. На звычайномъ папері:

1) Молитвенникъ брошурованый . . . 60 кр.
2) оправленый цѣло въ полотно зъ золоченями и вѣдтисками зѣ шабатуркою 90 кр.
3) оправленый цѣло въ шкѣру зъ золоченями и вѣдтисками зѣ шабатуркою 1·20 кр.

II. На великомъ папері:

4) брошурованый . . . . . 70 кр.
5) оправленый якъ вѣдъ 3) въ додаткомъ золоченыхъ берегівъ . . . . 1·60 кр.

Замовляючій поодинокo Молитвенники звольнть присылати 20 кр. на оплату почты.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львові, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасованє в 1848 році". Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селяньский. Ціна 25 кр.

ОДИНОКЕ РУСКЕ

Артистично-літографічне

ЗАВЕДЕНЄ

Андрея Андрейчина

у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

выготовляє

всякій літографічній выробы

звычайний візитовій білєты

вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появившій ся візитовій білєты въ гербомъ Галицкой Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ въ касетков. 188 31—51

Фабричный складъ

Sheffield-скихъ бритвъ

HEINRICH LADEN

Wien VIII, Feldgasse 10.



Оригінальній англійскій бритвы зъ найпершой діямантовой стали, досконалій, вглублено шлюфованій, выострений, готовій до ужитку. Цѣна въ etui ¾ вглублено шлюфована зр. 1.50 а ¾ вглублено шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.

Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.

Вытягъ зъ многихъ подякъ за *одного дня*:

Прошу прислати ще 5 орік. англійскихъ бритвъ зъ діямантовой стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Куповичъ 28/10 1897 Людвикъ Заградникъ парохъ.

2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малѣвъ 23/10 97. Теофель Глушкевичъ парохъ. 54 28—?

Подобно пишуть Вел. Отцѣ:

25/10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.

28/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.

29/10 1897 О. Подлѣвскій, парохъ Юровець.

23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много инпихъ особъ зъ рѣзныхъ кругівъ.

Артистично-ритовничє заведенє

А. ЗІГМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляє и выконує якъ найдешевше и найстараннѣйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стампілѣ металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ дитѣ и граверованій и проче.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 290 1—52

Правдивій золотій на срѣблѣ вальцованій

Мужескій и жѣночій перстенѣ

Кожда штука ц. к. урядово пробована, зъ імітаціями каменичковъ брилянтовъ (величный блескъ), рубінівъ, туркусовъ, котрій вѣдъ правдивыхъ годѣ вѣдрізнити. За довготревалочу тривкость 5-дѣтна гарантія.



Nr. 1. Перстень зъ імітацією брилянта 1·60 зр.

Nr. 2. Перстень зъ імітованымъ туркусовкомъ 1·80 зр.



Nr. 3. Перстень зъ імітацією брилянта 1·60 зр.

Nr. 4. Перстень зъ великимъ іміт. брилантомъ 2·20 зр.



Nr. 5. Перстень зъ імітованымъ сафіромъ и брилянтами 1·80 зр.

Nr. 6. Перстень зъ 6 імітоваными брилянтами 1·60 зр.

Пасокъ папировый выстане до падами мары.

Імітованій заушницѣ (кольчі) брилянтовій въ оправѣ золотій-double вѣдъ 3 до 6 зр.

Брошки вѣдъ 4 до 10 зр.

Высылка за попередною пересылкою належитости або за послѣплатою.

A. Rix & Bruder

Wien II/2, Praterstrasse 16.

Коли не подобаєсь, замѣняє ся або грошѣ звертає ся. 317 2—6

ТУТКИ цатаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Маяурковичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя и посередничить въ закупнѣ:

СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ

просто зъ фабрики

Ia по 70 зр., IIa по 64 зр. за 100 кільограмовъ loco фабрика.

Вино

въ барилкахъ 5кільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.

Кадило

мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

Ц. к. упр. галиц. акційный

БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ

перенѣсъ

КОНТОРУ ВЫМѢНЫ

и

ВОДДѢЛЪ ДЕПОЗИТОВЫЙ

котрыхъ бюра мѣстили ся дотеперь въ меланинѣ власного, будынку до **льокалю фронтового въ партерѣ.**

Воддѣлъ депозитовый

принимає вклады и выплачує завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимає до переховання паперы вартостній и дає на нихъ завдатки.

Крѣмъ того впроваджено подобно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.

Депозиты сховковй (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рѣчно, депозитарь дбстає въ сталевій касѣ панцирній сховокъ до выключного ужитку и вѣдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може свое майно або важній документы. 374 [4]

Вѣдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогбднѣйшій заряджения.

Принесы дотычно того рода депозитовъ одержати можна безплатно у воддѣлѣ депозитовомъ.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу зі зіского].

поїзд посп.	поїзд особ.	до Львова	поїзд посп.	поїзд особ.	зі Львова
приходить о			відходять о		
	6.45	з Ілкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅝ до ¹¹/₀)	6.05		„ Ілкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Ілкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Венгрія
	1.01	„ Янова		10.55	„ Ілкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (½ до ¹²/₀ неділі і свята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Ілкан	2.06		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Бруховичъ (⅝ до ¹¹/₀ неділі свят о
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Ілкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.35	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Ілкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⅝ до ¹¹/₀)
		нічні		3.23	„ Бруховичъ (⅝ до ¹¹/₀)
				4.55	„ Ярослава
	3.04	з Підволочиск на Підзамче			**нічні**
	3.30	„ „ „ головн. дворець			
5.10		„ Кракова		4.10	до Кракова
	6.10	„ „		5.20	„ Лавочного
	7.57	„ Янова (½ до ²¹/₀ а ¹⁶/₀ до ³⁰/₀)		6.20	„ Янова (½ до ¹⁵/₀ в будні дні)
	8.12	„ Бруховичъ (⅝ до ²⁰/₀ и ¹⁵/₀ до ¹¹/₀ (½ до ¹²/₀)		6.30	„ Ілкан
	8.31	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.55	„ Тернополя з головн. двірця
	8.53	„ Янова (½ до ¹³/₀ въ будній день)		7.—	„ Лавочного
	9.10	„ Кракова		7.10	„ Сокаля
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.45		„ Ілкан		8.40	„ Янова (½ до ²¹/₀ и ¹⁶/₀ до ³⁰/₀)
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		10.05	„ Ілкан
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Кракова
	12.15	„ Сколього		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
				11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарівъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣвчальний редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Чернѣевцевъ. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійскаго.

Ч. 181 Львовъ, Понедѣлокъ 17 (29) Серпня 1898. Рочникъ XIX.

ДѢЛО

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей" выходить во второкъ, и во второкъ и пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославѣ Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитост за инсераты платимѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО" съ літер. додатком

въ Австрії: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границы: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи незапечатаній вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні принимають ся по 30 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣсланє" по 35 кр. а. в.

Надѣсланя и инші доносячи приватний характер оплачують ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Ударъ мілітаризмови!

Пѣдъ проводомъ Нѣмеччины розвій всѣхъ цивілізованыхъ державъ вѣдбуваєсь нынѣ пѣдъ знакомъ пікельгавбы. Вѣнъ иде въ тѣмъ напрямѣ, щобы всѣ край поперемѣнькувати въ величезній таборы военній, готовій въ кождій хвили кинутись на себе и пожерти ажь до хвостикѣвъ. Мілітаризмъ експльоатуе всѣ интелектуальній и фізичній силы народѣвъ такъ, що на вищій культурній цѣли що-разъ меншу звертае ся увагу. Нынѣ вже станъ сей дійшовъ до критичної точки та нема надѣї анѣ выглядѣвъ, щобы яка-небудь сила могла спинити дальшій розвій, дальшій зрѣстъ молоха мілітаризму. Нынѣ вступае въ слѣды европейскихъ державъ навѣть Америка, котра до сен поры славила ся тымъ, що не потребувала нищити нѣ фізичныхъ нѣ матеріяльныхъ силъ свого населеня.

При сѣмъ станѣ рѣчи всѣ признають, що въ часомъ положенє станесь безъ выходу — народы дѣйдуть колись до такої точки, по-за котру не поступлять вже нѣ кроку на передъ. Але якъ станути на певнѣй точцѣ, коли станути не вѣльно? Якъ спинити дальшій розвій мілітаризму въ одній державѣ, коли не позволить его спинити конкуренція съ сусѣдною державою? Союзы державъ не довели нѣ до чого, противно, они наказували державамъ не втягненымъ въ союзы подвоювати выдатки на вѣйсковій цѣли, щобы дорѣвнати мілітарвій силѣ державныхъ союзѣвъ. Въ союзѣ зновъ жадна держава не хотѣла лишати ся позаду другои и кожда съ нихъ старала ся вѣдграваги въ тій сцѣнѣ ролю перворядну. Такъ тягары росли и ростуть безъ кѣнца мѣры.

Щорѣчній конгресы ученыхъ та всякихъ дуже честныхъ и щирыхъ, але наивныхъ ідеалістѣвъ, котрій хотѣли усунути вѣйну и зменшити мілітарній тягары мѣжнародными судами мировыми, не могли мати найменшихъ успѣхѣвъ. Тутъ могло мати яке-небудь значѣнє лише слово потентатѣвъ сего свѣта. Але тіи не журили ся теоретичными дискусіями ідеалістѣвъ. И тяжко було надѣяти ся, що котрый съ нихъ зверне свою увагу на се хронічне нещасте елементарне, що постѣйно а неумолимо нищить всѣ народы. Ще менше можна було надѣяти ся, що котрый-небудь съ нихъ схамене ся и грѣмкимъ словомъ скаже свое veto — заявить, що такъ дальше бути не може.

Ажь ось несподѣванка! Люде читають и очамъ не вѣрять. Середъ тыхъ горячковыхъ уоружень, ба навѣть военныхъ поголосокъ вѣдзывае ся грѣмкій голосъ перестороги — мольохъ нѣмецкого мілітаризму дѣстае ударъ въ лице — не вѣдъ кого нишого, якъ вѣдъ шефа першои въ свѣтѣ силы мілітарной — вѣдъ россійского царя!

Заграничный міністеръ Муравѣвъ доручивъ посламъ державъ такій комунікатъ:

„Удержане загального мира и можливе обмеженє надмѣрныхъ уоружень, пригнетаючихъ всѣ народы, становить въ теперѣшнѣмъ положеню всесвѣтнѣмъ ідеалъ, до осягненя котрого повинній звернути ся змаганя всѣхъ правительствъ. Его царске величество, мій панъ и царь, цѣлковито перенятый тымъ гуманітарнымъ и великодушнымъ поглядомъ.

Въ переконаню, що тая высока цѣль вѣдповѣдае вповнѣ найважнѣйшимъ интересамъ и справедливымъ бажанямъ всѣхъ державъ, царске правительство уважае теперѣшну хвилю за дуже догѣдну и властиву до того, щобы въ дорозѣ мѣжнародной дискусіи приступити до вынайденя найуспѣшнѣйшого средства, котре було бы въ силѣ запевнити всѣмъ народамъ добродѣйства правдивого мира и положити конець разъ-у-разъ ростучимъ розмѣрамъ теперѣшныхъ уоружень военныхъ.

За останныхъ двацять лѣтъ бажане мира незвычайно скрѣпило ся въ свѣдомости цивілізованыхъ народѣвъ. Удержане мира оказувано яко цѣль мѣжнародной політики; въ имя тои засады великій державы заключили съ собою могучій союзы; щобы дѣйти до дѣйстного запевненя мира, розвинено вѣйсковій силы до небувалыхъ доси розмѣрѣвъ и дѣяльность въ тѣмъ напрямѣ тревае все дальше, не здержуючи ся середъ нѣякою жертвою.

Тымчасомъ, мимо всѣхъ тыхъ жертвъ, не дало ся доси осягнути добродѣйного наслѣдку пожаданого умиротворенія.

Що-раз ростуче обтяженє фінансове въ рѣвнѣй мѣрѣ дотыкае въ корѣни публичне добро якъ и вычерпуе интелектуальній и фізичній силы народѣвъ. Працю и капіта ъ, въ переважнѣй части вѣдвернені вѣдъ природного призначеня свого, служитковуе ся на вырѣбъ страшныхъ знарядѣвъ знищеня, що признаний нынѣ за послѣдне слово знаня, завтра въ наслѣдокъ якого нового выиаходу на тѣмъ полю, тратять всяку вартость. Въ наслѣдокъ того народна культура, економічный поступъ, вытворюване добробыту паралізують ся, або щонайменше розвій ихъ спиняе ся. Чимъ бѣльше уоружень предприйме кожда съ державъ, тымъ менше осягае ся цѣли, котрій правительства собѣ поставили.

Економічній крізы по бѣльшѣй части треба приписати надмѣрнымъ уоруженямъ и безупинному небезпеченьству, полягаючому на нагромадженю военного матеріялу. Сей оруженый миръ нашого часу тягне за собою обтяжене, такъ пригноблюючи народы, що они можуть зносити его лише съ що-раз бѣльшою трудностію. Се показуе, що коли такій станъ рѣчи потревае довше, то неминучо мусить довести до катаклізму, котрого страшній наслѣдки переходять всяке людске поняте; отже о уникнене его треба горячо старати ся.

Тожь найбѣльшимъ обовязкомъ, якій въ сѣй хвили пане на всѣ державы, е: зробити разъ конець тымъ нечуваным уоруженямъ и старатись о вынайдене средства для усуне ня небезпеченьствъ, якій здаеть ся грозять цѣлому свѣтови.

Перенятый тыми чувствами, розказавъ менѣ его царске величество предложити представителямъ всѣхъ правит льствъ, котрыхъ репрезентанты е акредитований при царскѣмъ дворѣ, проектъ скликаня конференціи, котра бы заняла ся симъ важнымъ проблемомъ.

Кобы то сеся конференція стала ся при Божѣй помочи доброю вѣщбою для наближаючого ся нового столѣтя! Она повинна сполучити змаганя всѣхъ тыхъ державъ, котрій щиро стремлять до побѣды идеї загального мира надъ елементомъ знищена и борбы, — повинна такожь черезъ солідарне признане засадъ справедливости и права, на котрыхъ полягае безпеченьство державъ и добробыть народѣвъ, скрѣпити згоду и мѣжнародне порозумѣне."

Отсе той комунікатъ.

Не знаемо личныхъ мотивѣвъ, котрій спонукали царя выдвигнути справу мілітаризму на форумъ публичної дискусіи и въ справѣ тѣй занятн таке гуманітарне становиско. Чи вѣнъ вѣрить въ успѣхъ своеи ініціятивы — чи вѣрить въ можливость зменшеня тягару, котрый придавлюе нынѣ народній масы всѣхъ культурныхъ народѣвъ цѣлого свѣта? — а лише вѣра въ тую можливость могла бы насъ запевнити, що цѣлый наведеный змѣстъ комунікату поднитувала царевн жура о добро народныхъ масъ и щира охота усунути найбѣльшу нынѣ перепону культурного ихъ поступу. Коли сей починъ царя не обчисленый на яку дипльоматичну штуку, — коли кождо слово комунікату дѣйстно вѣдповѣдае переконанямъ та бажанямъ царя и коли его акція въ тѣмъ напрямѣ не скѣнчить ся на самыхъ словахъ комунікату, то имя его певно стане по-надъ именами всѣхъ сучасныхъ монархѣвъ Европы.

Стрѣчаемо ся вже съ высказанымъ вѣдозрѣнемъ, що сеся акція звернена противъ внутрѣшного ворога, противъ „елементѣвъ перевороту". Таке тверджене звучить троха парадоксально. Вѣдома-жь рѣчь, що именно мілітаризмъ мае стерегти Богъ вѣсть що передъ внутрѣшными ворогами въ державахъ. Не двозначно высказувавъ се цѣсарь Вільгельмъ, сей класичный представитель новочасного мілітаризму, котрый свѣтъ цѣлый хотѣвъ бы всадити вѣдъ пруску пікельгавбу. Отже для придавленя „елементѣвъ перевороту" царь радше промовлявъ бы за мілітаризмомъ, нѣжь противъ него.

Може и найблизшій днѣ пояснять намъ справу. Поки-що мусимо признати, що доперва черезъ сей поступокъ царя справа противникѣвъ мілітаризму переходить съ фазы фантазій побожныхъ гуманістѣвъ въ фазу практичної дискусіи. Хочь-бы на разѣ акція не довела до практичного успѣху, а скѣнчила ся на деклямаціяхъ и комплиментахъ коронованому проектовичеви, — все таки царь Николай II подавъ народамъ сильне оруже противъ мілітаризму. То прецѣнь говорить не якій-небудь фантастъ або революціонеръ, а шефъ такои великаньскои силы мілітарной — царь Россіи!

Жартъ и правда.

— Варто знати, що намъ тутъ зновъ цѣкавого замалюе той якійсь „пбезанальфабетъ" и яку новину принесе — подумае певно неоденъ съ Вп. читателѣвъ „Дѣла", беручи отсе число нашои часописи до рукъ.

На се мѣгъ бы я остаточно вѣдповѣсти такъ, якъ на питане: що тамъ де чувати? — вѣдповѣдае нынѣ звычайно майже цѣлый галицкій свѣтъ: „бѣда въ Бучачи и конець!"

И справдѣ, на бѣду заносить ся. Бѣда, яка-бъ она не була, менѣ абсолютно нѣчо вдѣяти не може, бо я съ нею вже на свѣтъ прийшовъ и живемо въ двійку... де-де! лѣпше нѣжь съ рѣдною мамою. Однакъ, яко правовѣрный христіянинъ и — що найважнѣйше — тѣломъ и кѣстьми найльояльнѣйшій въ Австрії „ржондовець", не можу поздержати ся, щобъ не высказати мого невысказаного жалю въ тои причины, що люде съ такою зимною кровію спускають ся на саме дно пекла и съ цѣлою свѣдомостію згортають самій на себе що-разъ бѣльшу куну смолы, абы мати въ чѣмъ опѣсля смажити ся. Жаль менѣ дуже, але-жь годѣ зновъ вѣчно плакати — самъ одинъ пеклу не дамъ рады. Головою, кажуть, муру не пробю, съ песячого хвоста не выплету решета... А кому вже такъ на душѣ захотѣло ся пекла — га! Боже вѣдпусти грѣха — але тому съ чистою совѣстю можна лише побажати щасливои дороги та поблагословити, мовлявъ, однымъ струпомъ на цѣлу голову. Спасати когось, хто давно, значить: ще за житя утопивъ ся — значило-бъ только, що решетомъ мѣряти воду. Коли однакъ подумаю собѣ, що Богъ сотворивъ менѣ Русиномъ и я маю спеціяльну місію на земли галилейскій, не можу вѣякимъ способомъ мовчати та сидѣти тихо, споживаючи божій дары. Мушу спасати отсю нещасливу, та грѣшну Русь, — мушу, хочь-бы тій самій Русини мене й били й катували и на хрестъ розпинали, хочь-бы вони мене навѣть съ другою ще жѣнкою оженили — я таки не дамъ себе застрашити, выведу рускій народъ отъ земли єгипетскія и съ дому работы та запроваджу до обѣцянои землѣ. А мушу съ тымъ на душѣ спѣшити ся, бо на свѣтѣ якось кипить, клекотить та булькотить немовь у горшку — заносить ся на якійсь перевороты. Я бачу се выразно и нехай тамъ собѣ люде говорять, що имъ захоче ся, а я вѣрю глибоко пророкови Фальбови, що кѣнця свѣта... отъ-отъ що лишь не видно.

Біблія каже, що конець свѣта попередить пришествіе на землю антихриста, а я кажу, що той антихристъ вже появивъ ся — то всякій „warchoły", „hajdamacy" и т. д. А поваякъ тыхъ бацилѣвъ „społeczn-ego porządku" тѣлько вже въ послѣднихъ часахъ намножило ся, що наша поцтива шляхта далѣй не зможе ихъ и выжывити, то неминуча революція, а въ наслѣдку и — конець свѣта.

Такъ таки буде! Люде, бачите, затратили вже цѣлкомъ почуте, такъ сказати бы, взаимности та спбльности, — благородный девізъ „viribus unitis" для нихъ просто не истнуе, якъ коли бъ ще не ѣздили повѣтовыми дорогами въ Галичинѣ; они выдумали якісь новій чортѣвскій науки „самопомочи", „сепаратизму" и т. п. та хотять тымъ способомъ дѣстатись нѣбы до раю. А що ме.е найгѣрше страшить, то власне те, що сеся хороба обійма вже не одинцѣ, але просто край и держави, а проявляе ся найсильнѣйше... ну, де жь бы, якъ не въ Австро Угорщинѣ, а спеціяльно на „kresach rdzennie polsk-ich" Галичины?

Революціонеры острять вже ножѣ, щобы ними розпанахати живѣтъ близнюкамъ Австро Угорщинѣ, а тутъ, бачь, и наша спѣвомовна та спокойнѣку тиха [добре менѣ тиха!] Рутенія — давай и собѣ остриги на оба боки вложистій чепелики и гузи на Поляковъ! гузи на Богу духа винну шляхту! якъ коли-бъ тій Поляки справдѣ намъ накидали ся та пхали носы у нашу табакарку!... Ege! значить: „niezdrowy żywioł", на превеликій жаль, вже и тутъ запустивъ свое корѣне!...

— Що тутъ дѣяти? — журить ся невтомимый Przegląd, а съ нимъ и всѣ инші побожні Dzienniki та Gazety. — Найлѣпше, каже, злучѣмъ ся въ одну велику консервативну [въ поступову чей не охочете!] партію, а тогдѣ viribus unitis згладимо ворога изъ лиця землѣ!

Такъ, то розумѣю! Злучѣмъ ся съ польскими консерватистами, всѣ, безъ выимки, а тогдѣ смѣло будемо могли крикнути: На погибель „Дѣлу" и всѣмъ „гайдамакамъ"! Niech żyje szlachecka Polska!

Сеся думка просто геніяльна и я першій для прикладу зроблю въ тѣмъ напрямѣ выломъ въ сей способѣ, що зразъ по „першѣмъ" лапаю на улици першого-лѣпшого ганделеса и купую за пару крейцарѣвъ — pardon! за пару шѣстокъ „narodowy strój" — довжезну „пленету", сирѣчь, контушъ, до пояса, въ браку карабелѣ, чѣпаю хочь-бы каналокъ якои косы, [конфедератку вже маю по небѣщику бувшѣмъ портіерѣ съ выдѣлу краевого], дымаю до ініціяторѣвъ маючои повстати grand - польско - христіяньско - консервативнои партіи, падаю — мае ся розумѣти пляцкомъ на землю и съ цѣлою свѣдомостію „szlachetnego czynu" воскликну, бючись въ груди руками и ногами: „Согрѣшихъ отцы на небо и предъ вами — пріймите мя кающагося!" Нема шаршои рады — мушу такъ зробити, и то безъ огляду на се, що покойный Бісмаркъ [перо ему землею!] давнѣйшими ще часами мавъ десь тамъ выхляпати, що: „Поляки — то народъ съ грунту зіпсованый, фальшивый, розхвістаный, а при тѣмъ дуже бутный и до самостійного політичного жита абсолютно не способный". Звѣстно всѣмъ, що Бісмаркъ любивъ де-коли й зажартувати, ну, але супротивъ такои калюмніи найвыразнѣйше промовляе нынѣшна шляхотско-польска політика лоялізму — и то не одного! — а шпилемъ тои політики е: запевнювати на всѣ боки о своѣмъ позлонобійнѣмъ льояліямѣ, а рѣвночасно мрѣти и дѣлати на користь вѣдбудованя Польщѣ „od morza do morza". Признайте, будьте ласкавій, самій, що анѣ геній Бісмарка не бувъ бы потрафивъ провадити спритнѣйшои політики. Отже можна съ польскою консервативною гвардією лучити ся безъ найменшого страху, тымъ бѣльше, що вже и проводирѣ польскихъ „niezdrowych żywiołów" напертають ся, хвала Богу, на лоно правды. Примѣромъ краковска Reforma, по смерти Асника и Борольского, майже цѣлкомъ вылѣнила ся съ „червоной" шерсти и нынѣ вже отверто боронить польску шляхту передъ закидами Стонловского. А и Dziennik polski, давнѣйше „демократичный", полемізуючи съ Kurjer омъ lwowsk-имъ, заявляе цѣлкомъ выразно, що „волить бути льояземъ Czas-ѣвъ та Przegląd-ѣвъ, нѣжь Kurjer овымъ, та що „привиѣйшій ему льняный стричокъ шляхты, нѣжь жидовскій „цицеле".

И они мають повну рацію. Я и самъ волю бути послѣднымъ мѣжь першими, нѣжь першимъ мѣжь послѣдными. Той самои думки бувъ и крилошанинъ львовскои капітулы о. Іосифъ Гримала Кобылянскій, бо для запевненя сыновій будучности, спаливъ за нимъ рускій мосты — „отеръ прахъ изъ сапогъ его" и — якъ кажуть злобній языки — „збисурманщивъ" его на польско-шляхотскій ладъ.

ВѢРТЕ МЕНѢ

Вшов. Панство, що купуючи або мѣняючи у мене на початку року школьного для своихъ дѣтей книжки, не заплатите бѣльше якъ по иншихъ тутешныхъ антикварняхъ. — Книжки автомѣсть, котрій у мене Вшов. Панство набудете суть незамазаній, комплетній и въ найновѣйшихъ выданяхъ, за що все ручу. Всѣ инші приборы школьній утримую такожь и продаю дешево. Звертаю ей слова только до меншои части Вшов. Публики, котра у мене ще не куповала. Постѣйній, щорѣчній мои ласкавій вѣдбиратель не потребують вже тыхъ заворукъ. Маю такожь и новій книжки. Зъ высокимъ поважанемъ СТАНИСЛАВЪ КЕЛЄРЪ (Köhler), книгарникъ и одинокій католицкій антиквар, ул. Баторого ч. 28 у Львовѣ. 824 1—3

Въ справѣ новыхъ пенсій для вдовъ и сиротъ священичихъ.

Находжу ся на кінець въ тімъ щасливімъ положеню, що можу говорити о підпомозѣ зъ фондівъ державныхъ для полѣпшеня долѣ нашихъ вдівъ и сиротъ священичихъ вже не якъ о дезидератахъ, але Богу Найвышшому дяка — яко о фактѣ довершенімъ.

Кілько бы не выказувано недостатківъ полагодженя справы, якъ его оголошено офіціяльно, о котрыхъ ухиленя треба буде добиватн ся, — то рѣчь певна и незаперечна, що за найвышшою постановою цѣсарскою въ дня 4 липня 1898 настав проломъ въ злиденімъ жытю нашихъ вдовиць и сиротъ священичихъ, що имъ таки трохи полекшае на свѣтѣ Божімъ. А духовенство наше може мати те задоволенѣ, що его жаданю річнои запомоги въ сумѣ 150.000 зр. для вдівъ и сиротъ своихъ, хочь не формально, а все-таки въ самій сути догоджено.

Не буду скрывати мои думки, що полагодженѣ справы въ тімъ видѣ, що вдовы и сироты дістають відъ разу пенсіи — хочь они и фігурувати будуть підъ назвою дарівъ ласки — чи не є на теперь догіднѣйше якъ запомоги, и то зі взгляду на иншѣ обставины якъ и зі взгляду на тѣ величезнѣ трудности, якѣ треба бы було поборювати, коли-бъ мы самѣ утворювати мали теперь свій фондъ пенсійный — на ладъ урядницкій?! Я вже не кажу, що таке полагодженѣ — въ адміністратывнѣй дорозѣ — при монструальности нашихъ відносинъ парляментарныхъ, а полагодженѣ скоре, було едино въ той способъ можливе. Зъ тыхъ причинъ, будучи особисто занятый для иншого плану переведеня, не вагавъ ся я погодити ся зъ проектомъ міністерскимъ — зъ однымъ застереженемъ, що нашій фонды вдовичій не мають входити въ рахунокъ тыхъ пенсій. Се и устояло ся. Нашій фонды, якъ управляли ся, такъ и будуть управляти ся дальше автономно. Се для мене и, думаю, для насъ всѣхъ є великои ваги. Проектъ первѣстный улягъ въ найвышшій постановѣ певнѣй модифікацій. Круглій сироты, безъ отця и матери мали дістати и высшу пенсію конкретуальну — що, думаю, є цѣлкомъ выправданѣ. Причины такои змѣны на гірше въ тій хвили не знаю и, признаю ся, не розумѣю. Такожь незрозумѣлый менѣ трохи способъ діставаня тыхъ пенсій, способъ допускаючій выимки. Монархъ, коли я бувъ на авдієнціи, выразно зазначивъ, що доси удѣлювали ся тѣ пенсіи [пенсійнѣ дары ласки] *спорадично*, теперь же повинно се стати ся *загальнo* [allgemein]. Не знаю, длячого зайшла така корректура, бодай въ теорій, бо не думаю, абы се въ практицѣ мало яке примѣненя, а бодай нашимъ старанемъ повинно бути, щобы такого примѣненя не було.

Сихъ кілька замѣтокъ уважавъ я за потрѣбне на-разѣ зробити. Не можу при сѣй нагодѣ залишити, щобы не підвести зъ цѣлымъ признанемъ щире занитересованѣ справою, щире и енергічне старане и заходъ теперѣшного міністра просвѣты гр. Білиндта Райдта, щобы ся привести до пожаданого рѣшеня. Міністеръ фінансівъ показавъ ся для справы такожь прихильнымъ. Зазначило ся цѣсароке слово въ цѣлій силѣ, коли на мою устну просьбу при врученю меморандa Его Величество запевнивъ: „Ich werde mich sofort mit der Sache befassen!“ Референтъ мігъ бути представленый міністромъ въ другій половинѣ червня а найвыща постанова датована 4 ого липня.

Данило Танячкевичъ.

„Nasze narodowe i polityczne pozycye“.

„У всякімъ разѣ маємо тутъ дѣло зъ намѣреным замахомъ на нашій народній и політичній позиціи“ — такъ писавъ въ краківскімъ Czas-ѣ львівскій дописуватель про руску адресу до цѣсаря. Тій слова, якъ и взагалѣ польска політика, котра на галицкій Руси поклала собѣ майже за єдину задачу, боронити и скрѣплятн „nasze narodowe i polityczne pozycye w tej dzielnicy“, приходять намъ на гадку, коли читаємо про нѣмецку політику въ західныхъ Прусахъ, въ Познанщинѣ и на горѣшнімъ Шлеску. Часто збирае охота припускати, що Нѣмцѣ зъ поведеня Поляківъ взагалѣ, а особливо галицкихъ Поляківъ зъ Русинами научили ся своеи політики супротивъ Поляківъ прускихъ, — а то тымъ бѣльше, що польска політика маe свою давну вже традицію, коли тымчасомъ нѣмецка починае ся майже що-йно відъ Бісмарка. И мимохіть насуваe ся питанѣ; чому-жь бы Полякамъ не зібрати всѣхъ своихъ силъ до оборони своихъ природныхъ правъ и свого таки природного майна, замѣсть тратити силы на оборону уровныхъ правъ и незаконно або насильно здобутыхъ позицій? чому бы имъ, тымъ свѣжо упеченымъ славяноѣіламъ, не воювати скорѣйше зъ відвѣчными ворогами славянства замѣсть зъ своими братьми, котрыхъ — якъ самій хвалять ся, такъ сердечно люблять и зъ котрыми пібеля нихъ слівъ вяже нихъ кільковѣкова спільна исторія та спільна доля и недоля підъ спільными королями? Але и відповѣдь на тѣ питаня легка: лекше хочь не чеснѣйше (choć nie honorowo ale zdrowo) дусити и грабити слабшого нѣжь боронити ся успѣшно передъ сильнѣйшимъ.

На такій гадки наводять насъ, не по разъ першій, статьи вѣденьскои N. fr. Presse, обговорюючи Бісмаркову політику противъ Поляківъ. Дневникъ той величае пок. Бісмарка, що вінъ першій ясно зрозумѣвъ польскій намѣры и на простый шляхъ спровадивъ пруску політику. Підъ его наслѣдниками польска пропаганда на ново розпочала зъ великимъ успѣхомъ свою роботу, въ чімъ особливо зробстъ польскости въ Австрій богато бувъ ѣй помочный. Але якъ Бісмаркъ цѣле житє уважавъ Поляківъ за небезпечныхъ для держави, такъ дожився вінъ еще того задоволеня, що прускій керманичѣ державній підпали тоту небезпечність и зрозумѣли, що уступоване Полякамъ передовсімъ шкодить добрымъ відносинамъ до Россіи. Всѣ польскій агітаціи послѣднихъ часівъ выказали слушність Бісмарковои політики. Клясичнымъ доказомъ на те були всякій обходы Мицкевичівскій. Зъ усѣхъ сторінъ голосили при тімъ Поляки, що економічне підвигненe не є цѣлею, а тілько дорогою до властивои цѣли, — що въ філяретичнои, на пѣсняхъ Мицкевича выхованои молодѣжи выростае нове сильне поколѣнe, котре змаже вину батьківъ и окажe ся гіднымъ працювати надъ будовою новыхъ стінъ „нашого святого Єрусалима“. Въ Прусахъ розумѣють тоту мову и не задавляють ея на Поляківъ т къ спокійно, відъ коли они побратали ся зъ ворогами Нѣмцівъ Чехами въ радѣ державній и въ Краковѣ, у Львовѣ та въ Празѣ позволили собѣ демонстрацій противъ Нѣмцівъ.

Не инакше якъ въ Прусахъ — выводить N. fr. Presse дальше — давлять ся на Поляківъ въ Россіи. Надѣю, якій лучено зъ пріѣздомъ царя Николая II. до Варшавы и зъ его промовою до польскои шляхты, давно розвѣяли ся. Панславістична постава Поляківъ при ихъ братаняхъ зъ Чехами лише погіршыть ихъ положенe такъ въ Прусахъ якъ и въ Россіи. Коли польскій дневники пишуть про зорю лѣпшихъ часівъ підъ Николаемъ II., про помиренe зъ Россією, то живуть въ сумнімъ блудѣ. Николай II нѣчого не хоче знати про панславізмъ. Скорѣйше можуть и Чехи черезъ своe братанe зъ Поляками стратити ся патіи Россіи. Треба собѣ лише пригадати мѣжь иншимъ, якъ въ новѣйшихъ часахъ въ московскихъ дневникахъ за зле брано Чехамъ, що збратали ся зъ Поляками, тыми „рѣзунами Русинівъ“. Відзывали ся россійскій голосы, що Чехи нѣколи не повинній були стискати „окровавленыхъ рукъ“ Поляківъ та разомъ зъ ними співати пѣсни патріотичній, котрій може були звернені противъ Нѣмцівъ, але Поляки розумѣли въ нихъ царя. Але даремно глядати бы въ россійскихъ дневникахъ доганныхъ голосівъ про Бісмаркову політику противъ Поляківъ, котра теперь знов бере верхъ въ Прусахъ. Є се культурна політика въ правдивімъ значѣню сего слова. Кольонізаційна комісія купуe землю и роздѣляe мѣжь нѣмецкихъ хлопівъ, вышукуe мужівъ довѣря, котрій нѣмецкимъ кольоністамъ подають информаціи и рады, спроваджуe досконалыхъ хлѣборобівъ, котрій набувають господарства, платячи лише малый задатокъ, и дістають увільненe відъ податківъ на три роки та иншій ще полекшѣ. Отсе германізація, яка веде ся въ Прусахъ. Кромѣ сего дбаe держава о будову школъ и церковъ, закладанe бібліотекъ и т. п. Въ Познани маe будувати ся и ва гімназія, гігієнічный институтъ провінціональный музей и бібліотека на 300.000 томівъ, щобы тымъ чиномъ зробити зъ Познаня твердыню нѣмецкои культуры. Отсе буде найлѣпша агітація противъ агітаціи польскои. Зѣздъ нѣмецкихъ правниківъ відбудe ся симъ разомъ въ Познани. Товариства ветеранівъ въ західныхъ Прусахъ, въ Познанщинѣ и на горѣшнімъ Шлеску не хотять вже терпѣти мѣжь собою польскихъ „Соколівъ“ и звѣстныхъ польскихъ агітаторівъ. Адміністрація маe також бачне око на галицкихъ Поляківъ, котрій радій бы брати участь въ польскихъ зѣздахъ и товариствахъ, и завертаe ихъ відъ пруской границѣ. Полякъ нехай говорить собѣ по польски, але нехай почувае себе прускимъ громадяниномъ. Отсе альфа и омега всякои державнои політики!“

Отсе що найголовнѣйше зъ того, що N. fr. Presse пише про пруску політику. „Полякъ нехай говорить собѣ по польски, тілько нехай почувае себе прускимъ громадяниномъ!“ Що въ сихъ словахъ мѣстить ся, о тімъ знаємо такъ добре мы, якъ и галицкій Поляки. Знаємо се мы и они тымъ лѣпше, що подібну тенденцію маe и вся польска політика супротивъ Русинівъ въ Галичинѣ. Поляки и намъ позволяють „говорити собѣ“ по руски (особливо въ чотирохъ стінахъ мѣжь собою), тілько вымагають відъ насъ, щобы мы почували себе польскими громадяны, — gente мовь Rutheni, natione Poloni. Яка се воля, о тімъ знаємо аже надто добре мы; яка въ тімъ тенденція, о тімъ знаємо дуже добре и мы и — еще лѣпше — они. Отже тамъ бы, въ Познанщинѣ, — въ західныхъ Прусахъ, на горѣшнімъ Шлеску, здобувати, скрѣплятн, боронити свои „narodowe i potityczne pozycye“. Тамъ поле природне! Та ба!...

Переглядъ політичный.

Політична ситуація не то що неполѣпшила ся, але, якъ здаeсь, значно погіршила ся. Австрійске правительство все ще хотѣло бы выторгувати, щобы парляменту не скликувати. Підвурядово выznачують що-разъ то дальшій речинець его скликаня въ надѣю, що Угорщина згодить ся на заключенe угодовои провізорія безъ парляменту и квотовои депутаціи. Угорске правительство рѣшучо жадаe: 1) скликаня рады державнои, 2) признаня засады самостійнои управы угорскои, 3) речинець угоды до 1903 року. — Зъ австрійскои знов стороны ставлять такій услівя: 1) підвышенe квоты по угорскій сторонѣ до 38·5%, 2) модифікація Баденівскихъ проектівъ угодовыхъ що-до консумційныхъ податківъ, ветеринарійнои и тарифовои справы.

Въ суботу пополудни відбула ся підъ проводомъ гр. Туна нарада австрійского міністерства, въ котрій брали участь всѣ міністры. Відтакъ Тунъ конферувавъ довшій часъ зъ Банфімъ, Голуховскій бувъ на авдієнціи у цѣсаря а відтакъ конферувавъ зъ Банфімъ и Люкачомъ. Вчера приймавъ цѣсарь Туна, Кайцль Бернрайтера, Банфіого и Люкача на спільній авдієнціи, котра тревала відъ годины 12½ до 2 пополудни. Нинѣ збираються ся обосторонній міністры на дальшій конференціи. Выжиданe рѣшеня що-до modus procedendi въ цѣли довершеня угоды вчера ще не наступило. Вчера пополудни Банфі знов конферувавъ зъ Голуховскимъ.

Відозва.

Велике нещастя постигло дня 19 с. м. село Плѣсняны повѣту золочівского. Дня того, около 10 годины рано зъ причины неоглядности выбухъ огонь и при великій посусі и сильнімъ вѣтрѣ знищивъ до двохъ годинъ цѣле село. Позбстала лише старенька церковь, школа и всего одинадцять хатъ. Ратунокъ бувъ неможливый, погорѣла навѣть одѣжь и вся

Мило менѣ причислити до „нашихъ“ и о. митрата Льва Туркевича, коли вінъ на инсталяціи свого рідного брата ks. Józefa Turkiewicza на лат. парохію въ Галичи, заявивъ голосно, що „руской крови нѣхто не розрізнить відъ польской“.

Справдѣ, аже бебехи въ животѣ корчать ся зъ радости, коли чоловѣкъ розжолобае собѣ въ своій головоньцѣ, що въ инѣшныхъ для „społeczn-ого porządku“ такъ тяжкихъ часахъ, коли кінцеви свѣта вже далеко близше до насъ, нѣжь намъ до него, — коли чути вже въ воздусѣ запахъ революційного пороху та невинной крови, — є ще прецѣнь великодушній одинацѣ, що зъ такимъ геронамомъ перуть руске шматя и все, що лишь було чути кожухомъ та мазницею, — на іваетъ цивілізують и вступають въ ряды тыхъ, котрыхъ Господь Богъ сотворивъ мабуть лишь на те, абы було для кого хлопівъ сотворити. Тілько й всеи мови потѣхи, що коли тій — буцѣмъ „wydziedziczeni“ a de facto — проклятущій оказинники летять цѣлыми юрбами у сѣть, заставлену на нихъ Люцинеромъ — то бодай наший „избранній“ мають „паньскій розумъ“. Для такихъ чей варто молити Господа, щобы ще не спѣшивъ ся зъ сѣрчанымъ дощемъ, що мавъ бы спалити грѣшну Галилею, якъ колись Содому и Гомору. Шкода була-бъ велика!

Я. Самъ.

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

(Дальше.)

Едіта Лонгуортъ выйшла зъ канцеляріи Уентворта и фіякромъ поѣхала до бюра свого батька.

— А що тамъ, моя дочко? — спытавъ старый підсуваючи окуляры на чоло — чи яка нова примха?

— Такъ, тату, нова примха. — Она була очевидячки роздразнена. Заперла дверѣ и сѣла напротивъ батька. — Тату, я була, якъ вы мене называете, вашимъ секретаремъ въ интересахъ довгій часъ...

— Правда. Чи хочешь стрейкувати о высшу платню?

— Тату! — сказала она серіозно, не звертаючи уваги на его жартобливый тонъ, — тутъ иде о поважну рѣчь. Я хочу, щобы вы дали менѣ грошей на спекуляцію.

— Дуже охотно! Кілько потребуешь? — Старый обернувъ ся и вытягнувъ свою книжку чекову.

— Менѣ треба 30.000 фунтівъ.

Лонгуортъ відвернувъ ся скоро назадъ и глянувъ на нeи зачудовано:

— Тридять тысячъ... чого?

— Фунтівъ, тату, и менѣ треба ихъ заразъ и то готівкою.

— Моя дорога дѣвчино, чи ты розумѣешь, кілько e 30.000 фунтівъ? То маетокъ!

— Такъ, я се знаю.

— А знаешь, що не знайде ся въ Лондонѣ одинъ на двацять найбогатшихъ купцівъ, котрый мігъ бы въ одній хвили достатчити 30.000 фунтівъ готівкою?

— Допускаю, що се правда. Чи вы не маете готівки?

— Маю готівку. Можу выставити чекъ на тоту суму и его выплатять заразъ, але-жь не можу дати тобѣ такъ богато грошей, не знаючи, що хочешь зъ ними робити.

— А допустѣмъ, тату, що вы не похвалили бы того, що я хочу зробити?

— То тымъ бѣльше, моя дорога, треба менѣ се знати!

— То вы, тату, уважаете, що всѣ прислуги мои вамъ, вся выгода, все, чимъ я була для васъ въ житю, не варто 30.000 фунтівъ?

— Ты не повинна такъ говорити, дочко. Все, що маю, є твое або буде твоимъ, коли умру. За-для тебе я працюю, для тебе я громаджу грошѣ. Все, що я посѣдаю, будешь мати въ тій хвили, коли я уступлю зъ роботы.

— Тату! — крикнула дѣвчина встаючи, — я не потребую вашихъ грошей по вашій смерти. Я не потребую, щобы вы умирали, вы се дуже добре знаете! — але я потребую 30.000 фунтівъ нинѣ и заразъ. Потребую ихъ бѣльше, якъ потребувала чого небудь въ житю або якъ може буду потребувати. Чи дасте менѣ ихъ?

— Нѣ, не дамъ, доки не скажешь, що хочешь зъ ними зробити.

— Коли такъ, тату, то можете полишити свои грошѣ вашому братанцеви, коли умрете. Я зъ нихъ не рушу и одного пенні. А теперь будьте здоровій! Выходжу зъ відси и буду сама на себе заробляти!

Молода женщина звернула ся до відходу, однакъ ей батько зі скоростію, якои годѣ бы й сподівати ся по его лѣтахъ, скочивъ до дверей и подививъ ся на нeи зъ острахомъ.

— Едіто, моя дитино! Ты нѣколи такъ до мене не говорила. Що тобѣ стало ся?

— Нѣчо, тату, тілько потребую чека на 30.000 фунтівъ и то заразъ.

— И кажешь, що покинешь мене, якъ я тобѣ его не дамъ?

— Чи вы, тату, зломали коли слово?

— Нѣколи, моя дитино, о скілько памятаю.

— Тожь уважайте, що я ваша дочка. Я сказала, що якъ не дістану тыхъ грошей заразъ, то не верну бѣльше до нашого дому.

— Але-жь 30.000 фунтівъ то страшна сума! Уважай, що я такожь сказавъ слово, що не дамъ грошей, доки не скажешь менѣ, на що ихъ тобѣ.

— Дуже добре, тату, я вамъ скажу, на що они, коли мене запытаете. Однакожь я радила бы вамъ не пытати мене, а такожь радила бы-мь дати ихъ менѣ. Я вамъ зверну, коли потребуете.

— О, менѣ зовсѣмъ не ходить о грошѣ, Едіто! Я тілько не хотівъ бы видѣти, що они марнують ся.

— То, вы, тату, не маете довѣря до мого розсудку?

— Ну, бачишь, я не маю богато вѣры въ розсудокъ якои небудь женщины при умѣщуваню грошей.

— Завѣрте менѣ сей разъ, тату, я васъ не буду бѣльше просити!

— Старый підійшовъ помалу до бюрка, написавъ чекъ и подавъ его дочцѣ. Чекъ бувъ на 30.000 фунтівъ. *(Дальше буде.)*

обстава домашня. Збіже, що було вже звезене, згорѣло а зъ нимъ пропала и вся надѣя нещаслнвого хлѣбороба такъ на прожитокъ якъ и на засѣвъ. Обезпеченыхъ була заледви половина, и то ще до будынкôвъ, а збіжа не встигъ ще нѣхто обезпечити, тожъ и годѣ описати тую нужду, тую крайну розпуку, яка огорнула людей въ виду надходячои зимы. Около 80 родинъ кочуе по огородахъ и поляхъ не маючи въ що приодѣти ся, чамъ пожывити ся, де головы приклонити, тожъ вôдзываемось отсимъ до милосердія нашихъ Родимцѣвъ и кличемо: Спѣшѣть дорогій братя зъ ласкавою помочію, а кожда Ваша хоть-бы и найменша лепта, отре неодну гôрку сльозу тымъ нещаслывымъ, уратуе не одну може родину вôдъ голодовои смерти. Тожъ спѣшѣть зъ помôччю, а Господь Богъ, податель всякихъ благъ, нагородить Вамъ се сторицею! Жертвы просимо надсылати на руки пôдписаного комітету ратункового.

Въ Плѣсняхъ дня 26 серпня 1898.

Евгенiй Герасимовичъ мѣсцевый священникъ.

Микита Побôчь, господарь.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новôмъ-Санчи!**

— **Выдѣлъ Товариства „Руска Бурса“ въ Новôмъ Санчи** принявъ на засѣданю зъ дня 16 н. ст. серпня с. р. до Бурсы 17 питомцѣвъ, а именно 10 до шкôлъ выдѣловыхъ а 7 до гімназій. Принятѣ до шкôлъ выдѣловыхъ: 1) до III. клясы: Юліянъ Островскій сынъ селянки зъ Жегестова, Софроній Лукачинъ сынъ селянина зъ Смерекôвця, Григорій Пирôгъ сынъ селянина зъ Ганчовои, Стефанъ Тимиськiй сынъ контрольора податкового зъ Грибова, Иванъ Полянськiй сынъ селянина зъ Баницѣ и Костельникъ сынъ селянина зъ Бѣлцаревои; 2) до IV. клясы: Василь Милянычъ сынъ селянина изъ Щавника, Стефанъ Лавровскій сынъ почтмайстра зъ Щавницѣ и Володимиръ Гренякъ сынъ учителя народного зъ Брунаръ выжныхъ и 3) до VII клясы: Иванъ Русинякъ сынъ дика зъ Мацѣювои. До гімназій принятѣ: 1) до I. клясы: Василь Дзюба сынъ пѣвця церковного зъ Вѣрхомлѣ великои, Симеонъ Хома сынъ пѣвця церковного зъ Ставнои, Иванъ Ядловскій сынъ селянина зъ Смерекôвця, Корнилій и Титъ Богачики сыны народного учителя зъ Бортного и Юліянъ Тимиськiй сынъ контрольора податкового зъ Грибова и 2) до III. клясы: Викторъ Хорощакъ сынъ селянина зъ Богушн. —*Выдѣлъ.*

— **Въ справѣ борбы о рускій языкъ** одержуемо зъ Eпарх и Перемыскои отсе письмо: Дня 22 червня с. р. ухвалили священники деканата комарняньского [зъ вынимкомъ „najprządniejsz-ого“ о. Царевича зъ Шоломиничъ] не приймати вôдъ 1-ого вересня с. р. письмъ и друкôвъ польскихъ вôдъ жадного уряду. О тôй ухвалѣ повѣдомивъ деканъ комарняньскій и ѣ интересованій уряды и Еп. консисторію въ Перемышли. На се вôдповѣвъ Преосв Еп. Ординаріятъ въ Перемышли до ч. 3678 слѣдуюче: Всечесному Урядови деканальному комарняньскому. Ухвалу Всч. Клира деканального зъ 22 червня 1898 въ справѣ оборони правъ рускаго языка Еписк. Ординаріятъ принимае до вѣдомости и завѣдомляе, що зъ своеи стороны въ тôй справѣ вôднѣсъ ся до Выс. ц. к Президіи Намѣстництва. Если-бы пôсля сказаного въ ухвалѣ речинця присылано Всч. Урядамъ парохіяльнымъ не рускій письма урядовій, мають ти посредствомъ Всч Уряда деканального Еп. Консисторія безпроволочно предложити ся. — Вôдъ гр.-кат. Еп. Ординаріята. Перемышль дня 23 липня 1898. Въ заступствѣ *Матковскій.*“ — Длятого дивно менѣ выдае ся, що доносить Ваш дописуватель зъ Старомѣского въ 178 ч. „Дѣла“, мовь-то Еп. Консисторія въ Перемышли не казала собѣ письмъ урядовыхъ польскихъ присылати..

— **Концертъ 16-ки „Львôвского Бояна“**, що мавъ дня 30 с. м. вôдбути ся въ Рожнѣтовѣ, вôдкликано зъ причины непередвиджеиыхъ мѣсцевыхъ вôдносинъ, а черезъ те такожъ концертъ въ Стрыю, запозѣдженый на 1-ого вересня, не вôдбуде ся.

— **Пп. артистôвъ-маляpôвъ**, членôвъ Товариства для розвою рускои штуки, стоваришеня зареєстрованого въ ограниченою порукою у Львовѣ, запрашаю на раду въ справѣ выконания певнои роботы. Нарада вôдбуде ся 3 н. ст. вересня о 6 годинѣ вечеромъ въ канцеляріи „Народнои Торговлѣ“ у Львовѣ. — *В. Набôрный.*

— **Пôдгôрска Спôлка для торговлѣ безрогами и худобою** роговою въ Станиславовѣ покôнчила вже приготовляючій роботы та *приступае до дѣла.* Крайный часъ теперь приступати до товариства зъ удѣлами [одинъ удѣлъ 10 злр. вписове 1 злр.], бо вôдъ того зависить его успѣшный розвôй.

— **Університетъ** львôвскій пôсля появившого ся справоздання числивъ въ лѣтнôмъ пôвроцѣ 1897/8 загаломъ 1673 слухачѣвъ [1507 звычайныхъ и 166 надзвычайныхъ]. Пôсля выдѣлôвъ було: на теольогіи 295, на выдѣлѣ правничôмъ 1096, на медецинѣ 121, на фільософіи 161. Пôсля народности було: Полякôвъ 1162, Русинôвъ 501 [зъ того 238 на теольогіи, а 17 выродкôвъ мамелюкôвъ вырекло ся рускои народности], Нѣмцѣвъ 6, Чехôвъ 3, Болгаръ 1. Пôсля обряду було: римо-кат. 797, гр.-кат. 518, вôрм.-кат. 11, еванг. 17, жидôвъ 329 [вписали ся за „Polakuf“]. — Въ пôвроцѣ зимовôмъ будуть выкладати Русины на богословію оо. д-ръ Бартошевскій и Редкевичъ, а на выдѣлахъ свѣтскихъ д-ры: Стебельскій и Добранськiй, Грушевскій и Колесса.

— **Руский народный театръ** кромѣ оголошеного репертуару давъ ще *въ Угновѣ* два представлення: въ недѣлю 28 с. м. „Хату за селомъ“ и вô второкъ 30 ого на дохôдъ погорѣльцѣвъ въ Угновѣ „Шташникъ зъ Тиролю“, а взагалѣ давъ тамъ вôсѣмь представлень зъ пожаданымъ для нашого театру успѣхомъ. А въ днемъ 1 н. ст. вересня переѣздить въ Угнова *до Сокаля*, де намѣрае выставити слѣдуючій творы: въ четверъ 1-ого вересня „Запорожець за Дунаемъ“, опера Артемовского въ 3 актахъ и музычне дѣло Вѣщиньского „Вечерницѣ“, — въ суботу 3-ого „Баронъ цыганьскій“ опера въ 3 актахъ въ повѣсти Іокая написана Шніцеромъ зъ музыкою Страусса, — въ недѣлю 4-ого „Нещасне кохане“ народна драма въ 5 актахъ А. Л. Манька, — вô второкъ 6-ого „Попихайло“ голосна комедія въ 5 актахъ Щоткевича въ перекладѣ О. Стадника, — въ четверъ 8 ого „Подруже на пробу“ водевіль въ 3 актахъ Кароля Гере, музика Л. Куна, въ перекладѣ Т. Гембицкого, — въ суботу 10 ого „Шташникъ зъ Тиролю“ оперетка въ 3 актахъ М. Веста и В. Гендля, музика Целлера, — въ недѣлю 11 ого „Хата за селомъ“ драма зъ цыганьского житя въ 5 актахъ уложена пôсля повѣсти О. І. Крашевского, — вô второкъ 13-ого „Гаспароне“ оперетка въ 3 актахъ Міллекера, — въ четверъ 15-ого „Торговля жемчугами“ конкурсова комедія въ 4 актахъ Гр. Цеглиньского, — въ суботу 17-ого „Бѣдне дѣвча“ оперетка въ 6 вôделонахъ К. Крена и К. Ляндава, музики Л. Куна, въ перекладѣ Т. Гембицкого, — въ недѣлю 18-ого „Маруся“ народна мельодрама въ 3 актахъ перероблена зъ повѣсти Григорія Квѣтки-Основыненка, вô второкъ 20-ого „Зô ступеня на ступень“ штука зô спѣвами и танцями въ 5 актахъ Гугона Міллера. — При сѣй нагодѣ мило менѣ оповѣстити, що Впр. о. В. Матюкъ, звѣстный музикъ и композиторъ, зволивъ менѣ доручити для предложеня Св. Выдѣлови Рускои Бесѣды и выставы на нашôй сценѣ свôй твôръ „Нещасна любовь“ оперу въ 3 актахъ. Набутокъ той дуже пожаданый для нашои сцены и дай Боже, щобы бôльше нашихъ композиторôвъ и авторôвъ пôйшли его примѣромъ. — *Т. Гембицкій* управитель театру.

— **Зъ Коломыѣ** пишуть намъ: На дохôдъ будовы „Народного Дому“ въ Коломыи устроюють рускій академики въ пивгарнôй сали Касы ощадности *великій вечерокъ зъ танцями* въ четверъ 15-ого н. ст. вересня с. р. пôдъ ласкавымъ протекторатомъ Вп добродѣевъ: о. ювілят Іосафата Кобриньского зъ Мишина, д-ра Константина Икаловича б. надворного лѣкаря князя болгарского и д-ра Теофіля Окуневского адвоката и посла до рады державноі и сойму краевого. Комітетъ, що складае ся зъ самыхъ Русинôвъ-академикôвъ, робить усѣ можливій приготованя, щобы вечерокъ принѣсъ дорогимъ гостямъ, а особливо нашимъ панночкамъ якъ найбôльше радости и втѣхи, яко вôдплату за трудъ та дорогу. Петрушка выключена вже давно тамъ, де гуляе молодѣжь академічна, тымъ бôльше, що ей зголосило ся до комітету вже богато, а надѣемо ся, що нѣкотрый академикъ не полише сеи нагоды въ столици Покутя, щобы познакомити ся зъ „дѣвчатоньками, якъ пшиничне тѣсто“! Т. й ще разъ просимо всѣхъ радыхъ — добре, весело и товариско забавитись, най приѣзжають 15-ого с. м., а зъ певностію не пожалують, бо забава буде свѣтла [четыри аранжоры!] а при тôмъ и цѣль высока: причинити ся до будовы такъ потрѣбнои институціи якъ „Народный Дôмъ въ Коломыи“. Запрошена высылають ся, а хто не дôставъ бы, а хотѣвъ бути на вечерку, най зголосить ся до товариства „Родина“ а радо вышлемо. Хто зъ Впов. Родимцѣвъ, не мôгъ бы приѣхати, а хотѣвъ бы якимсь датком причинитись до здѣйстнена згаданои цѣли, най перешле его на руки п. Анатоля Лепкого, студента правъ, а комітетъ хочь-бы и найменшу ленту приймe зъ подякою. Вступъ на салю вôдъ особы 3 корóны, на галерію 2 кор. Стрôй для панъ візитовый, для панôвъ балевый. Початокъ точно о год. 8½ вечеромъ. Жертвы приймае ся зъ подякою. — За комітетъ тѣснѣйшій: Мих. Юркевичъ студ правъ, Микола Ивасюкъ студ. правъ, Амвр. Юркевичъ ст. медицины, Анатоль Лепкій ст. правъ, Левъ Посацкій ст. правъ, Володим. Перфецкій ст. правъ, Карло Кучуракъ ст. акад. ветир., Романъ Перфецкій и Теодоръ Каргутъ укôнч. матуристы, Павло Чужакъ ук. богословъ, Ярославъ Левицкій богословъ.

— На пôдставѣ соймовои ухвалы зъ дня 17 сѣчня 1898 р., буде отворена зъ днемъ 16 падолиста 1898 перша кляса трилѣтнои практичноі школы дороговыхъ кондукторôвъ при краевôмъ выдѣлѣ у Львовѣ. Часъ науки буде розпочинати ся лише що три роки, наука буде безплатна а число ученикôвъ обмежене. Наука въ школѣ буде тревати черезъ пять зимовыхъ мѣсяцѣвъ, вôдъ 16 падолиста до половины цѣтня, а практична наука при роботахъ въ поли и при будовѣ черезъ сѣмь лѣтныхъ мѣсяцѣвъ. Стараючій ся о принятя до школы обовязаній вôдповѣсти ниже поданымъ условямъ, а кромѣ того пôддати ся вступному конкурсовому испытови. На пôдставѣ выслѣду того испыту, а такожъ и приложеныхъ кваліфікаційныхъ доказôвъ — краевый выдѣлъ буде рѣшати о принятю кандидатôвъ и о евентуальномъ надаваню стіпендій зъ краевого фонду, взглядно такожъ зъ фондôвъ повѣтовыхъ, або громадскихъ, о сколько интересованій автономічній репрезентаціи забезпечать собѣ за попереднымъ порозумѣнемъ зъ краевымъ выдѣломъ удержаня певнои сколькости ученикôвъ въ школѣ на кошть тыхъ же повѣтовыхъ або громадскихъ фондôвъ. По зложеню вступного конкурсового испыту зъ цѣлкованымъ успѣхомъ а такожъ по сповненю нищихъ, ниже поданыхъ конкурсовыхъ условій — першенство будуть мати такій кандидаты, котрій выказали ся: а) доказомъ скôнченя зъ добрымъ поступомъ що-найменше IV реальнои або гімназіяльнои клясы, взглядно тои клясы нищихъ школъ, котрій краевый выдѣлъ узнасть за рôвнорядній и б) доброю кваліфікаційною нотою вôдъ ц. и к. полкôвъ, взглядно технічныхъ баталіонôвъ, при которыхъ вôдбули вôйскову службу. Кромѣ стіпендистôвъ можуть въ мѣру вôльныхъ мѣсць бути принятій такожъ такій кандидаты, котрій бажають образувати ся власнымъ коштомъ. Стіпендіи выносять 25 зр. мѣсячно черезъ часъ пятимѣсячнои зимовои науки, а при роботахъ въ поли и при будовѣ одержують стіпендісты вôдповѣдну вынагороду зъ фонду будовы. Зъ побираньмъ стіпендіи есть сполучене безплатне уживане, взглядно одержуване потрѣбныхъ ученикамъ науковыхъ приборôвъ черезъ цѣлый часъ зимовои науки.

Старающій ся о принятя до школы обовязаній найдальше до дня 1-ого жовтня 1898 р. вмести до краевого выдѣлу власноручно написане подане, заосмотрене въ доказы: 1) що скôнчили найменше 17 а найбôльше 30 лѣтъ житя; 2) що скôнчили що-найменше выдѣлову школу зъ добрымъ поступомъ; 3) що мають вôдповѣдне здоровля до повненя обовязкôвъ дорогового кондуктора, вымагаючихъ сильного и на кліматичній вплывы вôдпорного орґаніяму; 4) що поведене ихъ в моральне и бездоганне; 5) що они не въ силѣ образувати ся власнымъ коштомъ, а взглядно що мають забезпечений матеріяльній засоби на удержаня на часъ пятимѣсячнои зимовои науки; 6) що на выпадокъ неповнолѣтности въ часѣ старання о принятя до школы родичѣ або опѣкуны позвалають имъ на выборъ сего званя. Крôмъ сего тій, що старають ся о принятя до школы а не е въ силѣ образувати ся власнымъ коштомъ — обовязаній долучити до своего подання такожъ деклярацію, силою которои на выпадокъ одержаня стіпендія будуть обовязаній вôдслужити чинно и совѣстно що-найменше десять лѣтъ въ краевôй, повѣтовôй або громадскôй службѣ, вôдповѣдно до призначена, яке вкаже имъ краевый выдѣлъ по скôнченю школы. Тѣ кандидаты, котрыхъ на пôдставѣ внесеныхъ подань припустить ся до зложеня *вступного конкурсового испыту*, будуть обовязаній ставити ся до того испыту *въ першôмъ тыждни падолиста*, а спеціяльно въ тôмъ днѣ, котрый имъ вызначить краевый выдѣлъ. Предметомъ того испыту буде математика и геометрія въ обемѣ, що вôдповѣдае наукѣ въ першихъ трехъ клясахъ ц. и к. школъ реальныхъ, именно: арытметика аж до добуваня кубічныхъ коренѣвъ зъ чиселъ десяточныхъ включно, якъ такожъ перший чотыри дѣланя на числахъ загальныхъ о одномъ або и бôльше выразахъ, геометрія аж до найпростѣйшихъ прикметъ еліпсы и параболѣ включно. Тѣ кандидаты, що выйшли зô школъ, въ которыхъ выкладовымъ языкомъ не е польскій языкъ, будуть мусѣли пôддати ся пробѣ, щобы ствердити, чи володѣють вôдповѣдно тымъ [значить: польскимъ] языкомъ въ письмѣ и словѣ.

— **П. Владиславъ Свѣщовскій**, урядникъ повѣтовои рады и касіеръ задаткового товариства въ Городку, стававъ онегды передъ судомъ присяглыхъ у Львовѣ. Сей панъ Свѣщовскій обжалованый бувъ о дурницѣ — о звычайну дефравдацію повѣтовыхъ грошей и о обманьство, котрого мавъ допустити ся въ той способѣ, що пôдроблювавъ довжній скрипты на имя бѣдныхъ хлопôвъ, котрій нѣколи грошей въ задатковôмъ товариствѣ не позичали, але то бачите на те, щобы „ратувати гоноръ бецирку“, значить: въ горѣ рвавъ, а въ долинѣ латавъ, але такъ, що задаткове товариство довѣвъ до ліквідацій и „гонору польского бецирку“ не уратувавъ. Карна розправа, котрôй проводивъ радникъ Оленьскій, очевидно не выказала найменшои вины п. Свѣщовского, бо его увôльнено.

— **Краева рада** шкôльна при змѣнѣ року шкôльного поробила утеолямъ и учителькамъ по рôвныхъ школахъ усякій пакости, переносячи нагле на Мазуры, або кидаючи на нищій посады, не зважаючи на матеріяльній и моральній вôдносины дотичныхъ осôбъ. На той тематъ мы поговоримо ширше.

— **Въ Ямнѣ** коло Микуличина 25-лѣтный паробокъ Стефанъ Капітанчукъ вчера въ ночи амасакрувавъ въ коршмѣ четверо жидôвъ: коршмаря Шпіґля, его жѣнку, якогось купця изъ Зборова и „бельфера“. Жидôвка померла, а жидъ изъ Зборова раненый смертельно Виновника увязнено.

— **До институту** сс. Василіянокъ у Львовѣ принятѣ на кошть фундаціи пок. кардинала С. Сембратовича пôсля статута: а) зъ родины: Наталія Сембратовичѣвна и Наталія Ковальска; — б) сироты по священикахъ: Теофіля Демчишинъ и Ольг. Левицка; — в) сирота по свѣтскôмъ Русинови: Климентина Байцаръ.

— **Зъ Галича** принесла Gazeta narodowa допись про инсталяцію тамъ дня 15 с. м. нового лат. пробоща кс. Іосифа Туркевича, рôдного брата о. Л. Туркевича, митрата львôвскои рускои митроп. капітулы. Пôсля опису въ Gazet ѣ narodow ôй сеся церемонія вôдбула дуже торжественно „по богослуженю — читаемо тамъ — вôдбувъ ся обѣдъ, на котрый запрошено дуже богато интеліґенціи такъ мѣскои, якъ и деохрестнои. Пôдношено рôзній тоасты, спѣвано по польски и по руски. Першій тоастъ виѣсъ господарь въ руки кс. монсіньоре Громницкого зъ Бучача [такожъ зъ руского роду], а кс. монсіньоре вôдповѣвъ на честь о. митрата Туркевича. Старенькій князь церкви промовивъ по руски и по польски. Его мовы слухали присутнй стоячи и зъ напруженемъ. „Мы тутъ, говоривъ о. митратъ, е Поляки и Русины, хто жь однакъ розрбанить, яка кровь плыне въ нашихъ жилахъ?“ пивъ здороле старосты п. Невядомского, по чôмъ пôдношено ще кôлька патріотичныхъ тоастôвъ.“ — Що Gazet-у narodow-у тѣшать отсій „szczegóły szczególnie pocieszające dla stosunków we wschodniej Galicyi“ — се насъ и дивуе.

— **Самоубійство.** У Вѣдни выкликало сенсацію самоубійство д-ра Відьг Ґріндля, знаного психіятры и ординатора державного закладу для умово хорыхъ въ Долѣшнôй Австріи. Вôнъ терпѣвъ уже попередъ на сильный нервовый розстрôй и бувъ навѣть якійсь часъ пôдъ лѣкарскою обсерацією. Въ мешканю самоубійника знайдено листъ, въ котрôмъ вôнъ повѣдомляе про рѣшучій намѣръ вôдбраня собѣ житя. Тѣло небощика знайшли на березѣ невеликои рѣчки въ мѣсцевости Мавтернъ недалеко Вѣдня зъ головою передѣравленою трема револьверовыми кулями. Припускають, що покôйный психіятръ стрѣлявъ до себе стоячи на березѣ рѣки, щобы бути певнѣйшимъ смерти. Мавъ ледви 40 лѣтъ.

— **Одною ногою на тамтôмъ свѣтѣ.** Называвъ ся Александеръ А. и бувъ собѣ звычайнымъ субектомъ торговельнымъ у Львовѣ. На свѣтѣ жило ся ему дуже добре, лишь оденъ вѣчно долягаючій бôль зубôвъ каламутивъ ему струю земского щастя. Щобы отже ворога разъ на все позбути ся, налывъ онегды въ полудне на болючій зубъ пару крапель хльороформу и.. бôль справдѣ переставъ, але зъ тымъ перестало тежь и житя домородного сына Ескуляпа — такъ бодай здавалось его кревнымъ, ба навѣть справдѣшному лѣкареви, котрый казавъ донести львôвскои поліціи про... смерть зъ отруѣ. Поліційный урядникъ бувъ мабуть ще глибше вченый въ Ескуляповôй штуцѣ, бо оглянувши мнимого „небощика“, порадивъ плачущимъ и рыдающимъ, щобы „тѣло“ вôдвезли на... ратункову стацію. Тутъ показало ся, що Александеръ А. лише дрѣмавъ собѣ здорово, хочь легко мôгъ уже й не пробудити ся бôльше, бо доперва штукою привернули его свѣтови. Живый небощикъ, подякувавши чемненько лѣкарямъ а спеціяльно горячо непатентованому лѣкареви въ особѣ поліційного урядника, вôдбôшовъ найспокôйнѣйше до дому.

— **Розбôйничій нападъ** жовнѣрôвъ. Загальне и що-разъ бôльше даесь у насъ чути нарѣкане на буту войська. Грѣшать тымъ не тôлько простій жовнѣры, але часто и старшина. Якъ зъ одной стороны въ самôй арміи лучають ся разячій несправедливости и надужитя старшины супротивъ пôдчиненыхъ, такъ зъ другои стороны у вôдносинахъ до „цивілѣвъ“ вôйсковій не тôлько зневажають безъ причины „цивілѣвъ“, але часто доводять до кровавыхъ приключокъ, выкликуючи борбу. Особливо знаній такій факты мещканцямъ мѣстъ, де перебуваe вôйско. У насъ у Львовѣ майже нема спята анѣ недѣлѣ, щобы хоробрій „сыны Марса“ не спробували своихъ „багнечайокъ“ на головахъ „цивілѣвъ“, нѣбы на доказъ що не носять нихъ даремно. О такихъ фактахъ, и та соткахъ въ роцѣ можна пересвѣдчити ся зъ хроніки львôвскихъ газетъ, а ще лучше изъ записокъ лѣкарскои стациі ратунковои у ратуши. Такій частій побоѣ „цивілѣвъ“ лучають ся и въ шинкахъ, у мѣстѣ якъ и за рогачками, а навѣть по дорогахъ. Були случаѣ, що нещасного „цивіля“ такъ справили „воякцкій дѣти“, що вôнъ, якъ не наложивъ головою, то выйшовъ неспособнымъ до працѣ. Отъ и теперь у львôвскôмъ шпиталю дожидае „послѣдноі хвилѣ“ така жертва побоѣвъ багнетами, именно Кизякъ, властитель реальности за жовкôвскою рогаткою. Минувшои недѣлѣ потовкли его запитій вояки въ его таки хатѣ такъ сильно, що вже тыждень лежить в горячцѣ и дожидае смерти.

Але характеристичный фактъ „вôдваги воякôвъ“ доносять намъ зъ Бережанъ. Въ понедѣлокъ въ ночи [д. 15 с. м.] вертавъ зъ Поморянъ до Бережанъ въ товариствѣ одного посесора п. Михайло Кунцевичъ выслуженый учитель и дѣтарь ц. к. староства въ Бережанахъ. На дорозѣ, о милю вôдъ Бережанъ, о год. 1-ôй въ ночи напали на нихъ два драгоны, кинулись на фіру и розпочали бійку, очевидно думаючи ѣдучихъ обрабувати. Выязала ся страшна борба мѣжь ѣдучими а розбишаками, котрій добули палашѣвъ. П. М. К-ча ранили сѣмь разôвъ лише въ голову; зъ того два удары, одинъ въ голову а другій въ лѣве рама, убезвладнили его. Мимо того удалось напастованымъ выдерти ся зъ рукъ опришкôвъ и дôстати ся до Бережанъ. Раненый п. М. К. наслѣдкомъ великого уплыву крови утративъ бувъ свѣдомôсть. Прибувшій лѣкарь привели его до памяти и зашили глубоку рану на головѣ та сконстатували нарушене чашки и инший глубокій небезпечній раны. Жертва дикого нападу лежить уже другій тыждень, житю его грозить небезпечество, а вôнъ чоловѣкъ женатый и отець дѣтей. Думаемо, що власти вôйсковій доложать всѣхъ старань, щобы вышукати виновникôвъ и укарати ихъ прикладно. Але що се поможе? Подôбній факты повинній вже выплынути на высшій власти вôйсковій, щобы рѣшучо застановили ся надъ своевôльствомъ воякôвъ и вже разъ — якъ сего загально домагають ся „цивілѣ“ — заборонили носити воякамъ оружя по-за службою и пôдъ часъ проходôвъ. Взагалѣ поступова реформа въ арміи е доконечна!

— **Дробній вѣсти.** Маршалокъ краевый гр. Ст. Бадені повернувъ до Львова. — Вчера вôдобравъ собѣ житя у Львовѣ выстрѣломъ зъ револьверу 1-лѣтный діюрністъ Михайло Козелъ; причиною самоубійства бувъ бракъ средствъ до житя.

— **100.000 коронъ и 2 разы по 25.000 коронъ** то головній выграній Великои ювілейноі льотеріи выставовои, що выплатять ся готôвкою лише въ 20% вôдшôдки. Звертаемо увагу нашихъ поважаныхъ читателѣвъ, що найбливше тягненя невôдклично дня 15 вересня 1898.

Екстрактъ шпильковый. Зѣлця противъ молѣвъ, Плынъ сей розпилюваный въ комнатѣ служить знаменито до вѣдсвѣжуваня воздуха. Цѣна фляшки 40 кр. Розпылячь до посыпуваня одягѣвъ и футеръ. Наслѣдки до того 30 кр. чезаводній. Цѣна коробки 10 кр. 15

Головный складъ и антикъ **Жигмонта Рукера.** пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 278 263 -?

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Складъ державный для розплоду расовыхъ коней** зъ Дроговижа розеславъ обѣжникъ до всѣхъ громадъ повѣту товмацкого и богородчаньского зъ повѣдомленемъ, що за заложенемъ 50 зр. и пѣдписанемъ реверсу можна одержати на условну власность трилѣтну кобылу расову. Межи условинами є написано, що беручій має кобылу привести до контролѣ въ те мѣсце, де ему прикажуть, и складъ застерѣгає собѣ першенство до закупна лошатъ-кобылокъ. Убѣгателями можуть бути кольоністы нѣмцѣ, селяне польскій и рускій священники. Селяне рускій выключений якъ видно вѣдъ того, здає ся зъ тои причины, що не мають высокихъ ставенъ. Принята на условну власность кобыла стає ся по вѣсьмохъ рокахъ безусловною власностію. Поданя треба вносити до 10 вересня сего року до складу кѣньского въ Дроговижи. Кому признаеть складъ кобылу, той вѣдберe собѣ ей въ управительствѣ дѣбръ державныхъ въ Надвирнѣ. — *Н. Н.*

— **Перенесеня.** Суплєнты середныхъ школъ перенесенй: Сим. Дозорцѣвъ зъ гімназіи въ Бохни до Нового Санча, Іос. Мичиньскій зъ III. гімн. въ Краковѣ до Бохні, д-ръ Юр. Жулавскій зъ Ясла до гімн. св. Анны въ Краковѣ, Л. Керонъскій зъ Нового Санча до гімн. св. Яцка въ Краковѣ, д-ръ Жигм. Запала зъ гімн. св. Яцка въ Краковѣ до Подгужа, о. Ант. Котецкій зъ Санока до гімн. Франц-Іосифа у Львовѣ, Теоф. Ступницкій зъ V. гімн. у Львовѣ до Тарнова, Іос. Пекарскій зъ Коломыѣ до гімн. въ Станиславовѣ, Никол. Шущинскій зъ Бродовъ до Бережанъ, Стеф. Федѣвъ зъ Коломыи до гімн. до Станиславова, Иванъ Пачовскій зъ гімн. св. Анны въ Краковѣ до Стрыя, Гер. Филиньскій зъ III. гімн. въ Краковѣ до Санока, Вал. Сѣчиньскій зъ гімн. Франц-Іосифа у Львовѣ до Вадовиць, Іос. Яворскій зъ III. гімн. въ Краковѣ до Бережанъ, Іос. Срочиньскій зъ гімн. Францъ Іосифа у Львовѣ до I. гімн. въ Перемышли, Вол. Кричиньскій зъ гімн. Франц-Іосифа у Львовѣ до гімн. въ Тернополи, Ем. Заремба зъ гімн. Франц-Іосифа у Львовѣ до V. гімн. у Львовѣ, д-ръ Клавдій Бѣлиньскій зъ реальной школы у Львовѣ до реальной школы въ Тернополи, д-ръ Март. Ернстъ зъ V. гімн. у Львовѣ до IV. гімн. у Львовѣ, І. Блянтъ зъ IV. гімн. у Львовѣ до V. гімн. у Львовѣ, Вал. Вілюшь зъ V. гімн. у Львовѣ до II. гімн. у Львовѣ, Ад. Подвышиньскій зъ IV. гімн. у Львовѣ до Бродовъ, П. Дропйовскій зъ IV. гімн. у Львовѣ до III. гімн. у Львовѣ, Л. Петриньскій зъ IV. гімн. у Львовѣ до гімн. Франц-Іосифа у Львовѣ, Каз. Якль зъ Ярослава до Дрогобича, Ад. Богуцкій зъ Ярослава до Стрыя, Іосифъ Крайникъ зъ гімн. св. Анны въ Краковѣ до Рашева, Сим. Смаль зъ реальной школы у Львовѣ до Золочева, Зен. Екгардтъ зъ реальной школы у Львовѣ до Самбора, Андр. Колодѣй зъ гімн. св. Анны въ Краковѣ до гімн. св. Яцка въ Краковѣ и Макс. Висновецкій зъ гімн. св. Анны въ Краковѣ до Вадовиць.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 29 серпня. Зъ днемъ 1 сѣчня 1899 буде утворена дирекція зелѣзниць въ Чернѣвцяхъ. Тымчасовымъ управителемъ має бути д-ръ Зайнфельдъ, заступникъ директора въ Станиславовѣ.

Вѣдень 29 серпня. Занязавъ ся тутъ „Клюбъ австрійскихъ оборонцѣвъ въ справахъ карныхъ“ и заразомъ уконституовавъ ся. Головнымъ осѣдкомъ буде Вѣдень, а въ усѣхъ провінціяхъ будуть утворени філіи. „Клюбъ“ буде старатись о право вношеня надзвычайнои ревізіи при найвысшѣмъ трибуналѣ и щобы карнѣ слѣдства були публичнѣ, то значить, щобы до нихъ мали приступъ оборонцѣ.

Прага 28 серпня. Староство въ Хебѣ зневсло ухвалу зборовъ касы хорыхъ, котре постановило, що лѣкаремъ касы може бути выключно Нѣмець арійского походженя.

Будапештъ 29 серпня. Въ угорскомъ буджетѣ на рѣкъ 1899 участь Угорщины въ спѣльныхъ выдаткахъ обчислена пѣсля дотеперѣшного ключа, якъ 31·4 до 68·6.

Парижъ 28 серпня. Вѣйскова рада говорова, рѣшаюча справу Естергазого, переслухувала въ суботу его жѣнку, полковникъ Патї ді Клямъ, и генерала Пелїе. Коли западе засудъ, не вѣдомо. Процесъ Пікарта и Леблюа передъ судомъ кримінальнои поліції має вѣдбути ся 20-ого вересня.

Москва 29 серпня. Въ присутности царскои пары вѣдбуло ся вчера посвячене памятника Александра II.

Лондонъ 20 серпня. Ситуація въ Пекінѣ дуже поважна. Анґлійскій посолъ заявивъ, що на случай, сли Хіны не згодять ся на жадання Анґлії буде се уважати за casus belli. Анґлійска фльота громадить ся въ Вейгайвей.

Венеція 29 серпня. Горять нафтовій резервуары. Доси згорѣло 1,080.000 літрѣвъ нафты.

Царгородъ 29 серпня. Французкій амбасадоръ одержавъ вѣдъ Порты 200 фунтѣвъ вѣдшкодованя за насильства доконанй на французкѣмъ агентѣ конзулярнѣмъ въ Порто Лягосъ. Пѣсля справозданя секретаря турецкого посольства въ Атенахъ шкода зроблена Греками въ мечетахъ выносить 7000 фунтѣвъ.

Студенты знайдуть по у мѣрковановй цѣнѣ мешкане зъ вѣктомъ и стараннѣ опѣку у п. Роткевичъ у Львовѣ, у л. Гофмана Опата, ч. 4, I. поверхъ. 321 3—3

Родичѣ хотячій умѣстити свои дѣти на добрѣй станціи зволять зголосити ся до Вп. о. Ярмовича при Церквѣ Волоскѣй у Львовѣ. 328 2—2

Высшій урядникъ прийме **двохъ учениковъ середныхъ школъ** на станцію. Дбала опѣка запевнена. Блиша вѣдомость у дозорця дому при улицы Вѣрменьскѣй ч. 2. 319 5—5

Русинка, вдова по уряднику банковім, прийме на мешкане пѣд приступными условияжи кількох учениківъ, ручачи за родительску опѣку. — Блишої відомости удѣлить Редакція „Діла“. 309 5—?

Пушки Фляйшмана, герметичне, до транспортованя молока, обему: 1 л. 1·70, 1½ л. 1·85, 2 л. 2·—, 2½ л. 2·20, 3 л. 2·40, 4 л. 2·70, 5 л. 3·—, 8 л. 4·—, 10 л. 4·75, 15 л. 5·75, 20 л. 6·25, 25 л. 7·—, 30 л. 8·— зр.
поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 1525



поручає въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далекогляды, барометры, термометры, рѣдній ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничій, шіоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонківъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185



ПАСАЖЪ ГАВСМАНА
І. ЛЬВОВСКЕ
Photo-Plasticon
Подорожь доокола свѣта.
Вѣдъ 28/8 до 21/8 в до побаченя:
Образы Житя Парискаго.
Вступъ 10 кр. 278

Матурист семинара учительского з пятою класою гімназіяльною гляда а днем 1 вересня с. р. лекцій на селї. Зголошеня: Матурист poste restante Мости великі. 300 3—3

ІІ На сезонъ шкѣльный !!
Поручає перша краєва фабрика зошитѣвъ
Є. Пйонтковской
Львовѣ, ул. Панъска ч. 2,
зроблених пѣсля розп. радженя п. к Рады шкѣльнои краєвои зъ красного канцелярійного папіру по нижчаних цѣнахъ а именно:

100 зошитѣвъ	5 арк.	2 зр.	10 кр.
100 „	2 „	1 „	15 „
100 „	крейцаровыхъ	48 „	
100 „	рисунковыхъ ч. I. въ бѣлыхъ оклад.	1 „	25 „
100 „	ч. II. III. IV. и чистѣ въ синыхъ окл.	1 „	50 „

Заразомъ фабричный складъ папіру, приборѣвъ шкѣльныхъ и канцелярійныхъ, друкѣвъ шкѣльныхъ, громадскихъ и для урядовъ парохіяльныхъ, якъ такожь фабрика тутокъ цигаретовыхъ зъ найлучшихъ французскихъ и єгипетскихъ бібулокъ.
На жадане цѣнники оплачено. 314 3—3
Є. Пйонтковска.

Юлянъ Солякъ
передъ тымъ
Фр. Мрозиньскій
у Львовѣ, улиця Собѣского число 7
поручає всякій роды
ФУТЕРЪ
а именно:
Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій пѣсля найновѣйшихъ фасонѣвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкѣры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а также Верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 1—20
Матеріи найновѣйшій на верхи въ найбѣльшѣмъ выборѣ.
Цѣны умѣрений сталій.
Высше наведеній товары знаходять ся на складѣ.
Такожь на рати мокрыхъ. Такожь на рати мокрыхъ.

І. А. Бачевскій у Львовѣ
ц. к. достават надворный 253 9—0

СПІРИТУСЪ НА НАЛИВКИ — **Esprit de vin Marque d'or** — СПІРИТУСЪ НА НАЛИВКИ
ПЕРШОИ ПРОБЫ
Найлѣпшои якости
Почтова **5 клґр.** Почтова
бляшанка

Лише 50 кр. на 2 тягненя. **Послѣдный мѣсяць.**
219 1—? Головна выграна 1 разъ
100.000 коронъ и 2 рази **25.000 коронъ**
готівкою въ 20%, потрученемъ.
ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОИ ВЫСТАВЫ **а 50 кр.**
Тягнене: 15 вересня 1898. Тягнене: 22 жовтня 1898.
поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Г. Максъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Клярфельдъ.

Шафованє.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпоточного на планталѣ передъ брамою Галицкою

Вже выйшовъ
новый накладъ
МОЛИТВЕННИКА
выданого „Просвѣтою“
въ народнѣй мовѣ, великій и догѣдного формату обѣймаючій 757 сторонъ друку, найкращій во всѣхъ такихъ Молитвенникахъ.

Молитвенникъ сей мѣстить въ собѣ: I.) Молитвы щоденій ранній и вечѣрній. II.) Зъ Богослуженя церковного, именно: а) зъ Вечерні, б) зъ Повечерниці малои, в) зъ Повечерниці великои, г) зъ Утренѣ, д) Літургія св. Іоана Золотоустого, е) молене за св. Церковь, ж) Молитвы въ часѣ св. Літургіи. III.) Тайны покаяня и пресв. Евхаристія. IV.) Молитвы для рѣзного вѣку, стану и въ рѣзныхъ потребахъ. V.) Молитвы въ часѣ Великого посту. VI.) Молитвы на празники а) Господскій, б) Богородичній, в) Святыхъ. VII.) Молитвы сполучені зъ вѣдпустами. VIII.) Акафисты до а) Ісуса Христа, б) Пресв. Богородиці, в) св. Отця Николая. IX.) Зъ Молебна до пресв. Богородиці X.) Тропарѣ, кондаки, богородичній и прокимены а) нѣдѣльній, б) щоденій, в) на празники Господскій, Богородичній и Святыхъ, г) на деякій потребы. XI.) Колиды и инші пѣсни церковній. XII.) Таблицю пасхальну.

Сей Молитвенникъ дѣстати можна въ канцелярії товариства „Просвѣта“ и въ книгарни Ставропигійскѣй по такихъ цѣнахъ:

I. На звычайнѣмъ папері:

1) Молитвенникъ брошурованый . . . 60 кр.
2) оправленый цѣло въ полотно зъ золоченями и вѣдтисками зѣ шабатуркою 90 кр.
3) оправленый цѣло въ шкѣру зъ золоченями и вѣдтисками зѣ шабатуркою 1·20 кр.

II. На великоднѣмъ папері:

4) брошурованый . . . . . 70 кр.
5) оправленый якъ пѣдъ 3) зъ додаткомъ золоченыхъ берегѣвъ . . . . 1·60 кр.

Замовляючій поодиноко Молитвенники звольнять присылати 20 кр. на оплату почты.

Вже оплачено
до всѣхъ стацій Галичины всходнои
Сиперфосфатъ 18% мінеральный 4 зр. 60 кр. костяный 4 „ 78 „
Мучки костяній 2% азоту 12% кв. фос. розп. зр. 4·78 3½% „ 20% „ „ „ „ 5·96 ¾% „ 30% „ „ „ „ 4·67
за 100 клґр въ мѣшкомъ
Дѣ стацій Галичины заходнои цѣны значно низшій.
Найстрожша гарантія, на основѣ аналізы контрольнои.
безплатне выновченє знаменитыхъ машинъ до сѣвбы навозовъ штучныхъ. 295 8—?
Найлучша томасина на складѣ.
Догѣдній условія.
Прошу у власномъ интересѣ жаждати цѣнникъ и брошуру о ужитю штучныхъ навозовъ
Дѣмъ рольничій
ЕРНЕСТА БАЛЬЗЕНА
(BAHLSEN)
Бюро І. надавче ул. Кармелітска въ Краковѣ ч. 21

БОТАНІКА

на вищі класи шкіл середних. Після учебника д-ра О. Ростафинського. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 ц. в. а.

Д-ра Осипа Ростафинського

БОТАНІКА

на низші класи шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратский. Видане друге р. 1898. Ціна 70 цент. в. а.

ЗООЛЬОГІЯ

на низші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ

зъ руской ботанічной термінольогіи и номенклатуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892 Цѣна 30 цент. в. а.

Видана ті може дістати в книгарні Ставропигійскій або у автора. Хто замовляє у автора що найменше два примірники із згаданих виданій (пр. два примірники Зоольогіи або два примірники Ботаніки або два примірники Спису або один примірник Зоольогіи і один примірник Спису або один примірник Ботаніки і один примірник Спису), тому висилає ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачує автор.

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу львівского].

поіздъ посп.	поіздъ особ.	приходять о	до Львова	поіздъ посп.	поіздъ особ.	відходять о	зі Львова
	6.45		з Іцкан	6.00			до Підволочиск з годовн. двірця
	7.30		„ Зимної Води (8/8 до 12/8)	6.05			„ Іцкан
	7.40		„ Янова	6.15			„ Підволочиск з Підзамча
	7.50		„ Тернополя на Підзамче	8.35			„ Кракова
	7.55		„ Сокаля		8.50		„ Кракова
	8.05		„ Лавочного		9.15		„ Сколього
	8.15		„ Тернополя на головний дворець		9.25		„ Янова
	9.05		„ Кракова		9.35		„ Підволочиск з головного двірця
	10.35		„ Іцкан		9.53		„ „ Підзамча
	10.45		„ Ярослава		9.55		„ Бердиця
	1.01		„ Янова		10.55		„ Іцкан
1.30	—		„ Кракова		12.50		„ Янова (1/8 до 13/8 неділі і сьвята)
	1.40		„ Сколього	1.55			„ Підволочиск з годовн. двірця
1.50	—		„ Іцкан	2.08			„ „ Підзамча
2.15	—		„ Підволочиск на Підзамче		2.15		„ Брухович (8/8 до 11/8 неділі сьвят
2.30	—		„ „ „ головн. дворець	2.40			„ Іцкан
	5.00		„ Підволочиск на Підзамче	2.50			„ Кракова
	5.35		„ „ „ голов. дворець		3.00		„ Стрия
	5.40		„ Іцкан		3.11		„ Янова
	5.55		„ Сокаля		3.16		„ Зимної вода (8/8 до 11/8)
Київ					3.26		„ Брухович (8/8 до 11/8)
	3.04		„ Підволочиск на Підзамче		4.55		„ Ярослава
	3.30		„ „ „ головн. дворець	**Київ**			
5.10			„ Кракова		4.10		до Кракова
	6.10		„ „		5.20		„ Лавочного
	7.57		„ Янова (1/8 до 21/8 и 16/8 до 30/8)		6.20		„ Янова (1/8 до 15/8 в будні дні)
	8.12		„ Брухович (2/8 до 10/8 и 16/8 до 11/8		6.30		„ Іцкан
	8.31		„ „ (1/8 до 14/8)		6.40		„ Кракова
8.45			„ Кракова		6.55		„ Тернополя з годовн. двірця
	8.53		„ Янова (1/8 до 13/8 въ будний день)		7.—		„ Лавочного
	9.10		„ Кракова		7.10		„ Сокаля
9.39			„ Підволочиск на Підзамче		7.15		„ Тернополя з Підзамча
9.45			„ Іцкан		8.40		„ Янова (1/8 до 21/8 и 16/8 до 30/8)
9.55			„ Підволочиск на головн. дворець		10.05		„ Іцкан
	10.30		„ Лавочного	10.40			„ Кракова
	12.15		„ Сколього		11.00		„ Підволочиск з годовного двірця
					11.27		„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальний редактор Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянскои. За друкарнѣ Института Ставропигійского,

Ч. 182 Львовъ, Второкъ 18 (30) Серпня 1898. Рочникъ XIX.

ДѢЛО

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, а въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: id. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбет за инсераты платній у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяцъ 1 зр. 35 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишь на попередне застереженье. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 кр. в. в.

Оголошенія звычайній приймають ся по 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце в рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. в. в.

Подяки и иншій денесенія приватній чинять ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Переглядъ політичный.

Вѣсти о ситуаціи въ кождій порѣ инший. Рано телеграфують „хорый має ся лѣпше“, пополудни приходить друга телеграма зъ вѣстію, що „станъ хорого погоршивъ ся“; на другій день зновъ доносять, що „вже ходить“ и т. д. Вчера передъ полуднемъ голошено, що рѣзницѣ мѣжь обома правительствами такъ великій, що не скоро можна надѣяти ся порозумѣня. Въ полудне наступила рѣшуча змѣна, такъ що до Вѣдня покликано угорского міністра торговлѣ Даніели въ тій уже цѣли, щобы сфіналізувавъ угодовій переговоры. Пополудни мала вѣдбути ся послѣдна и рѣшаюча нарада коронна и сейчасъ по ей закінченю мавъ выйти урадовый комунікатъ о успѣшнѣмъ закінченю переговорѣвъ. Визначено навѣть речинець скликаня рады державной на 19-ого вересня. Порѣшено зробити ще раз пробу зъ парляментарнымъ полагодженемъ угоды, заки Угорщина ухвалить утворити самостійный округъ цловый, а Австрія буде змушена перевести угодовый проектъ на пѣдставѣ §. 14. Доперва сли-бы тота проба не повела ся, увійде въ житє §. 14, а Угорщина пійде дорогою цловой окремѣшности.

Однакъ пополудни ситуація зновъ змѣнила ся на гірше. О 12 годинѣ вѣдбула ся нарада австрійского міністерства, а ей результатомъ була неможливість принятя угорскихъ жадань. Коло третой годины пійшли оба президенты міністрѣвъ до цѣсаря, але — на перекоръ всякимъ выжиданямъ — не въ тій цѣли, щобы заключити угоду, але щобы здати справу зъ ходу переговорѣвъ. Справа розбивае ся головно о точки: пѣдвысшене квоты для Угорщины и скликане австрійского парляменту. На перше не хоче пристати Банфі, а на друге Тунъ. Тымчасомъ цѣсарь ще въ суботу давъ обомъ президентамъ міністрѣвъ указку, щобы строго держали ся конституціоналізму. Цѣлу ситуацію найлѣпше характеризуе вѣдповѣдь Банфіого, яку вѣнъ мавъ дати одному дневникареви по конференціи зъ австрійскими міністрами: „Мы нинѣ рѣшили, що завтра рѣшимо...“

—

Побѣдоносцевъ, надпрокураторъ св. синоду и стовпъ православія въ Россіи, одержавъ вѣдъ царя ордеръ Александра. До ордеру долучивъ царь рескрипть, въ котрѣмъ вычисляе заслуги Побѣдоносцева яко надпрокуратора синода, яко члена комітету утвореного въ цѣли влагодженя голодовои нужды, дальше заслуги коло розвитку православнои церкви, пѣднесеня моральности духовенства и поправы его економічного быту, помноженя шкѣлъ и пѣднесеня народнои просвѣты. Рескрипть величае также літературне значѣне Побѣдоносцева, вычисляе его научій студіи и кѣнчить бажанемъ, щобы Богъ позволивъ цареви довгій ще лѣта користати зъ досвѣду и чинои помочи Побѣдоносцева.

Вчера въ присутности царскои пары вѣдслонено въ Москвѣ памятникъ Александра II. Коли священники вѣдмовляли молитвы за покійного царя, весь зѣбраный народъ упавъ на колѣна. При вѣдслоненю памятника вѣйско презентувало оружє, а на команду царя дано 300 гарматныхъ выстрѣлѣвъ. По скінченю торжества царь станувъ на чолѣ вѣйскъ и оно передефілювало передъ памятникомъ. Вѣдтакъ вѣдбувъ ся въ Кремли бенькетъ, на котрый запрошено также представителѣвъ селяньства. На памятку позволено имъ забрати зъ стола посуду — цинковый тарѣль и ложку. — Въ присутности царскои пары вѣдбуло ся въ Москвѣ также посвячене угольного каменя пѣдъ музей для красныхъ штукъ имени Александра III.

Голосы въ справѣ розброеня.

Вѣденьскій дневники зъ жаромъ витають російску ноту въ справѣ розброеня. Fremdenblatt пише: Володарь найбѣльшои держави на свѣтѣ вѣддав ся на услуги величнои місіи мира. Его великодушный покликъ на певно чи слити може на якъ найгорячѣйше принятє. Wiener Abendpost каже, що великодушный починъ царя додавъ новои заохоты заходамъ прихильникѣвъ всемирного мира. Европейскій союзы мають также цѣль, щобы удержати и запевнати миръ. Якъ всюды, такъ и тутъ стрѣне ся великодушный актъ царя зъ сердечнымъ принятемъ и зъ найщиршимъ бажанемъ успѣху. N. fr. Presse пише: Царь, благовѣстникъ мира, є новымъ явищемъ въ исторіи. Коли здѣйстнить ся велика идея, настане нова культурна доба для Европы. N. Wiener Tagblatt є того гадки, що царь бувъ бы не выступивъ зъ своимъ покликомъ, коли бы не бувъ певный, що великій держави згодять ся на его проектъ. Черезъ те зменшуе ся также небезпеченьство оружнои стычки у всхѣдній Азіи. Тридержавный союзъ певно повитае вѣдозву Россіи зъ щирою радостею.

— Декотрій дневники выражають ся зъ недовѣряючо про успѣхъ царского поклику. А въ дипльоматичныхъ кругахъ, якъ доносять тутешни му Slow-y polsk-ому, уважають російску вѣдозву за ручный маневръ российскои дипльоматіи, звернены передовсѣмъ противъ англійскихъ военныхъ забаганокъ въ Азіи, а также противъ нѣмецкихъ проектѣвъ дальшого збросня. Російска вѣдозва, кажуть, выглядае такъ, якъ коли-бы сытый взывавъ голодныхъ, щобы вѣдійшли вже вѣдъ стола. Россія доси безнастанно зброила ся, посылала вѣйско и оружє до Азіи, передъ кѣлькома мѣсяцями замовала военій корабль за 200 міліонѣвъ рублѣвъ; а теперь, коли вже має досыть военныхъ выдаткѣвъ и потребуе часу и грошей на внутрѣшній реформы, — теперь взывае до розброеня. Треба мати, кажуть, дуже короткій взѣръ, щобы не бачити въ тѣмъ облуды.

Кажуть, що российске правительство наперед повѣдомило Австрію, Нѣмеччину, Испанію и Францію про намѣрену ноту.

Угорскій дневники зазначують вагу российскои вѣдозвы. Кождый цивілізованый край, кажуть, зъ вдячностію повитае велику гадку царя.

Французскій дневники признають, що российска вѣдозва є крокомъ благороднымъ и гуманітарнымъ, и не сумнѣвають ся, що российске правительство вже наперед повѣдомило инші державы о своимъ намѣрѣ; але заразомъ не дуже одушевляють ся тою благородною гадкою царя. Figaro пише, що вже передъ чотырма днями повѣдомлено французскій кабінетъ про намѣрену российску вѣдозву; коли бы французске правительство було оказало ся противнымъ, то и ноты була бы Россія не выслала. Другимъ разомъ называе той дневникъ гадку царя благородною химерою. Gaulois каже, що Франція черезъ розброеня нѣчого не выскала бы, тѣлько Россія и инші державы дуже добре выйшли бы на тѣмъ. Matin пише: Французамъ годѣ не высказати голосно, длячого гадку царя уважаемо лише за мрію и длячого здѣйстнене ей треба ще вѣдложити на довгій часъ. Народы, дѣтинній нещастемъ не можуть позбувати ся оружя и переробляти его на рукодѣльне знаря. Нашъ союзникъ не повиненъ забувати, що нашій границѣ не є такъ непарушенй, якъ его, и бѣльше є выставленій на напады. Длятого нашъ союзникъ не повиненъ змушувати насъ тымъ несподѣваннымъ актомъ гуманітарнымъ до вѣдказаня нашои участи въ нарадѣ або до отвертого высказаня условій, пѣдъ якими могли бы мы пристати на его проектъ. Rappel є того гадки, що впередъ треба направити давній кривды, поки приступить ся до такъ великого дѣла на будуче. Нѣмеччина прийме певно гадку царя зъ радостію зарѣвно въ тѣмъ разѣ, коли ходить о утворене союза всѣхъ державъ противъ Англіи, якъ и въ тѣмъ, коли ходить о удержане теперѣшного стану посѣдання въ Европѣ. Eclair пригадуе, що вже въ р. 1891. цѣсарь Вільгельмъ мавъ охоту порушити справу розброеня, але Франція рѣшуче вѣдкинула тогдѣ тоту гадку. Soleil надѣе ся, що Франція дѣстане вѣдъ Россіи запоруку, що французскій надѣї не будуть черезъ здѣйстнене российского проекту знѣвечені. Radical зазначуе благороднѣсть гадки царя, але заразомъ жадае, щобы впередъ полагоджено всѣ кій загально-полі нчній справы, а передовсѣмъ справу Альзаціи и Льотарингіи. Соціялістична Petite République называе покликъ царя великимъ дѣломъ, котрого вага тымъ бѣльша, що зъявивъ ся вѣнъ цѣлкомъ несподѣвано. Але дальше каже: Є се такъ гарна мрѣя, що ажь годѣ вѣрити въ ей здѣйстнене. Мимохѣть треба запытати ся: По що можній сего свѣта хотять вытворити такій станъ, котрый загрожувавъ бы ихъ привілеямъ? Скоро щезне вѣйна, тогдѣ щезнути мусять также королѣвства и духовенство зъ своимъ Богомъ борбы [?] и вся клиса капіталістѣвъ, що теперь живе тѣлько зъ убійства и грабежи. Тогдѣ щезне свѣтъ старый, а на стане новый. Не россійскій самодержецъ доведе насъ до сего; не вѣнъ дасть намъ розброеня и панованє загального мира. Лише мѣжнародный пролетаріятъ годенъ докопати такъ великого дѣла.

Зъ англійскихъ дневникѣвъ пише Times: Покликъ царя є великою політичною подѣею, котра, коли бы и не мала позитивного успѣху, приносить честь его имени и его панованю. Standard гадае, що поки торговельній интересы Англіи будуть загрожений, поти Англія не може допустити, щобы яка инша держава взяла надъ нею перевагу. Morning Post каже, що плянъ загального мира и розброеня може теперь бути добрый для Россіи, але не для Англіи. Daily News и Chronicle надѣють ся, що Англія прийме запросинъ Россіи. Daily Telegraph прикладае до российскои ноты велику вагу, але гадае, що конференція стрѣнесь зъ рѣзными трудностями.

Англійскій дневники пригадують также, що недавно, бо дня 27 липня с. р. Бальфуръ, вѣдповѣдаючи на интерпеляцію въ нижшѣй палатѣ парляменту, сказавъ: „Анѣ наше, анѣ жадне инше правительство не зробило пропозиціи розброеня. Не гадаю также, щобы така пропозиція могла мати якій-небудь выгляды на успѣхъ.“

Нѣмецкій дневники дуже зацѣкавились покликомъ царя и высказують то зчудованє то недовѣряне. Особливо цѣкавій суть на те, якій вплывъ буде мати царска несподѣванка на российско-французскій вѣдносины. Köln. Ztg. пише, що годѣ ще теперь сказати, о скѣлько намѣрена цѣль має выгляды на успѣхъ. Анѣ тридержавный союзъ анѣ Франція не можуть приняти проекту зъ недовѣрем. Але далеко лекше осягнути згоду въ засадѣ нѣжь дійти до згоды въ практицѣ.

Італійскій дневники обговорюють российску ноту прихильно, декотрій зъ невѣрою. Одинъ дневникъ гадае, що дипльоматичній переговоры въ справѣ розброеня якъ разъ доведуть до розъѣднаня державъ и выкажуть явно всю суперечность ихъ намѣрѣвъ, бажань и цѣлей. У всякѣмъ разѣ — додае той дневникъ — дивно, що проектъ выходить вѣдъ державы, котра своюю могучостею и заборчою політикою такъ въ Европѣ якъ въ Азіи що хвиля грозить мировѣ, зъ тяжкою бѣдою удержуваному. Tribuna зновъ запытуе: Що на се скаже Франція? Очевидно буде конгресъ мусѣвъ занати ся справою Альзаціи и Льотарингіи. Італія и Нѣмеччина радо згодять ся на розброеня; Австрія и Россія тежь зможуть обмежити свои бажаня. Але для Франціи значило бы се тѣлько, що выречи ся всякихъ надѣй и мрій.

Новинки.

— **Станиславѣвскій выдѣлъ повѣтовый**, выбраный недавно повѣтовою радою, зъ наказу властей переставъ истнувати, бо право наказуе выбирати выдѣлъ картками, а не устно.

— **Зъ Угорскои Руси.** На инші [30-ого н. ст. серпня] скликаній до Унгвара загальній зборы общества св. Василія Великого. За мѣсце нарадъ визначено бѣльшу авдіторію семинареку. До сихъ загальныхъ зборѣвъ привязують угорско-руси патріоты бѣльшу вагу, бо має на нихъ радитись о трехъ справахъ: а) о змѣнѣ статутѣвъ общества, затвержених правительствомъ ще 15 грудня 1864 р.; — б) о русскихъ книжкахъ для шкѣлъ [теперь вже друкуе ся „Азбука“ (Букварь), а невдовзѣ мають пійти до друку „катехизмъ зъ Библію“ и „Числословіе“ (Аритметика); — в) о друкарни товарства, котре выдае также газетку „Наука“. Въ „Науцѣ“ появила ся дня 24 лютого сего року вѣдозва до угорскихъ Русинѣвъ, щобы складали добровѣльній жертвы на друкарню. Доси уѣбрано 900 коронъ: зъ того: 200 коронъ вѣдъ о. І. Яковича, предсѣдателя общества, 240 коронъ вѣдъ І. Турая, заступника предсѣдателя, а решту зложили Русины дрібнѣйшими датками.

— **Въ Катеринославѣ** [на Украинѣ] гостить теперь добра украиньска труна драматична пѣдъ зарядомъ Найды. Режісерію въ тій трупѣ веде звѣстный писатель Мих. Старицкій и его штуки головно становляль репертуаръ сего театру. Великій успѣхъ мае тамъ мати грана и у насъ въ Галичинѣ штука „Циганка Аза“, перерѣбка зъ Крашевского повѣсти „Chata za wsią“. Титулову ролю грае славнозвѣстна артистка драматична панѣ Заньковецка. Хочь цѣны на представленя досыть высокій, сала що дня повна. Вже то украиньскій театры тѣшать ся на Украинѣ великою симпатіею.

— **Почтовій урядницѣ.** Въ половинѣ серпня с. р. выдавъ австрійскій міністеръ торговлѣ розпорядженє дотычно женщинъ занятыхъ на почтахъ, телеграфахъ и телефонахъ. Сесе розпорядженє, що зачне обовязувати вѣдъ 1-ого вересня, допускае вже дефінітивно женщинъ до тыхъ урядѣвъ, бо доси було оно бѣльше способомъ пробы. Оно стабілізуе женщины занятій въ тыхъ урядахъ на ихъ посадахъ, даючи имъ право побирати платню навѣть въ часѣ недуги або вѣдпустки, хочь-бы се тревало и цѣлый рѣкъ, бо доси по мѣсяци недуги тратили пенсію. Вѣдтакъ женщинъ на почтахъ, телеграфахъ и телефонахъ пѣддали тымъ самымъ дисциплінарнымъ приписамъ, якимъ пѣдлягають мужчины, а коли въ 1893 р. зволено ихъ приступити до емеритального сторварщеня, то въ наслѣдокъ всего того всѣ почтовій и телеграфічній манипулянтки вже цѣлковито зрѣвнаній въ правахъ зъ урядниками.

— **Именованя въ судовництвѣ.** Адъюнктами судовыми именовани асекультанты: Алекс. Григлевскій для Винника, Ап. Патрашь для Селятина [на Буковинѣ], Меч. Шеферъ для Дрогобича, Іос. Самуелевичъ для Бучача, Ив. Сосенко для Чорткова, Фел. Слотвиньскій для Радимна, Меч. Ямрозикъ для Сокаля, І. Гайльгоферъ для Меднича, Е. Семковичъ для Мѣльницѣ, Т. Сиджейовичъ для Ярослава, Ант. Захаръ для Садагоры, Теміст. Боканча для Выжницѣ и д-ръ Каз. Мошиньскій для округа высшого суду у Львовѣ безъ постійного призначеня служби, а д-ръ Кар. Балабанъ, кандидатъ нотаріяльный зъ Печенѣжина, для Товмача. — Перенесени адъюнкты: Ад. Найманъ зъ Ярослава до Львова, Євг. Ансіонъ зъ Радимна до Тернополя, Левъ Навроцкій зъ Чорткова до Миколаева, д-ръ Рнш. Лежаньскій зъ Винника до Львова и Руд. Ілящевичъ зъ Мѣльницѣ до Коломыѣ.

— **Поспѣхъ блискавичный.** Вдова по помершѣмъ въ цвѣтню с. р. низшѣмъ урядникѣ судовѣмъ не удостоила ся чести до сей поры належнои ѣй пенсіи побрати. Зъ чого жити? — очевидно не пытають горѣшній сферы, тожь вдова зъ численными дѣтьми мусить затягати довги на прожитокъ у жидѣвъ на лихварскій процентъ и тымъ чиномъ нехрестѣвъ запомагати. За той часъ [120 днѣвъ = 1/3 часть року] мѣгъ не то блискавичный поѣздъ зѣ Львова, але „Lastzug“ зъ Тобольска въ Сибѣри привезти асигнату на пенсію до Галичины. Сытый, бачте, голодного не знае! — *Сирота.*

— **Бережаньскій деканатъ** на соборчику въ Урмани ухваливъ переписувати ся зъ властями лишь по руски а не рускихъ письмъ и друкѣвъ не приймати. Кобы лише руски письма посыпали ся зъ манна!

— **Зъ Яремча пишуть намъ** [зъ дня 28 с. м.]: Вертаю власне зъ дворця въ Яремчи. На перонѣ величезный натовпъ народу, бо часть выѣзджае зѣ свѣжого воздуха домбвъ, друга часть, найбѣльше жидовы, товпить ся коло гуцула скованого въ ланцухи, котрого жандармъ везе до Делятина до суду, бо поколовъ въ Ямнѣ зъ суботы на недѣлю щось четверо жидовы, а одна жидѣвка мала вже вмерти. Дивна рѣчь! молодый 25 лѣтный паробчакъ, яко ручный камѣнярь зароблявъ денно 5—6 зр., а допустивъ ся того чину хиба въ приступѣ якогось божевѣльства, бо, якъ оповѣдали, то сынъ богатого газды зъ Ямпон. Зъ того натовпу народу пізнась родина гуцульска, — зложена, якъ менѣ здавало ся, зъ вѣтця, матери, доньки и малого сына — приступае до присадковатого, вже шпакомъ покритого панка, убраного въ бѣлый соломяный капелюхъ, на котрѣмъ находила ся широка стяжка зъ чорными и бѣлыми пасками, и поздоровавши его чемненько, зачинае его о щось просити. Панокъ офукнувъ ся и крикнувъ: „Ja po moskiewsku nie rozumiem!“ Гуцулъ кланяесь и просить дальше, та на те дѣстае вѣдповѣдь: „Jużem ci raz mówił, że po mos-

Табака ментолева,

выпробоване средство на катаръ. Дѣлає за знаменито дезинфекційно и холодячо, увольняє недужого дуже скоро вѣдъ приклоненія. Цѣна коробки 25 кр. 16

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 278 264—7

kiewsku nie rozumiem, mów kiedy chcesz, po polsku!“ Гуцулъ зналъ тѣлько о московщинѣ, що той панъ о хінщинѣ. А коли до него за хвилю приступивъ „полякъ мойжевего“ и зачавъ до него щось бесѣдувати въ „поправнеї польскеї“, то нашъ панъ патріотникъ вже ажь облизувавъ ся... Тѣште ся, панове „браця“, бо вже воскресає ваша Польща — жидовє поможе вамъ ей збудувати! — *Очевидець П. С.*

— **Про кровавy пригоду** въ Ямнѣ — о чѣмъ мы вчера коротко доносили — пишуть зъ Микуличина: Стефанъ Капітанчукъ, молодый наробокъ зъ Ямнои, майже цѣлый день въ суботу тапцовавъ са пивомъ въ Ярємчи, а вернувши домбвъ, выпивъ ще кѣлька фляшокъ зъ своимъ товаришемъ, опѣля положивъ ся спати. Однакъ коло пѣвночи збудивъ са и пѣшовъ до блазькои коршми Шпігла, заковтавъ голосно до дверей, бо всѣ вже спали. Жидъ выйшовъ до сѣней зъ свѣчкою и впустивъ его. Що тамъ було не знати. Може бути, що жидъ обійшовъ ся зле зъ парубкомъ и розъюшивъ его, а може бути, що и безъ всякои вины жида [якъ жидъ каже] — Капітанчукъ замкнувъ за собою дверѣ и ударомъ каменемъ въ голову поваливъ жида на землю. Вѣдтакъ пѣшовъ до дальшихъ комнатъ, добувъ ножа и поранивъ смертельно жидѣвку тай ще двохъ жидѣвъ: подорожного купця изъ Зборова, котрого шабасъ змусивъ заночувати въ коршмѣ Шпігля, и молодого бельфера. Коршмарь по першѣмъ ударѣ прийшовъ трохи до себе и заволѣкъ ся до сусѣда дати знати о пригодѣ. Капітанчукъ вернувъ ся до дому, перебравъ шмата и лягъ спати. Рано жандармъ вѣдставивъ его скованого до Делятина, а пополудни зѣхала зъ нимъ судова комісія на мѣсце злочину. Парубокъ признавъ ся до всего. О причинѣ сеи страшнои пригоды годѣ докладно выведатись, однакъ то певне, що анѣ антісемітизмъ анѣ охота рабунку тутъ не грали ролѣ. Капітанчукъ, хочь бувъ уже судово караный за бійки, въ послѣднихъ часахъ вѣвъ ся дуже спокійно и навѣть переставъ пити горѣвку. Зъ покалѣченыхъ жидѣвка померла въ кѣлька годинъ.

— **Василь Елівъ**, народный учитель зъ Маличковичъ пѣдъ Щирцемъ, всаджены въ черновецку гарнізонову вязницю за те, що въ часѣ вѣйсковыхъ вправъ въ Станиславовѣ потувавъ собѣ имена мальтретованыхъ поручникомъ Анделемъ жовнѣрѣвъ — сидить ще й досі у вязници, хочь слѣдство дало бы ся легко перевести въ кѣлькохъ дняхъ. Вже й депутація зъ Маличковичъ була у ґенер. Фіделера та у намѣстника — и нѣчо якось не чувати. Справа покрыта грубою оболоною тайны.

— **Приватне майно папы Льва XIII** — якъ пишуть римскій дневники въ нагоды его незадужания — представляє показну суму. Нѣякій папа за часъ свого понтифікату не добставъ тѣлько дарункѣвъ, що Левъ XIII. Вѣнъ и зібравъ ихъ въ одну коллекцію, абы по его смерти утворити въ того музей его имени. Мѣжь дарами, якѣ добставъ Левъ XIII., знаходять ся мѣжь нашимъ: 28 найдорогоцѣнѣйшими каменями высаджены тіяръ; 319 такъ само дорогими каменями высаджены золотыхъ хрестѣвъ; 1200 чашъ изъ золота и срѣбла; 81 перстенѣвъ а оденъ перстень вѣдъ султана самъ вартъ 500.000 ліръ; великій діямантъ вѣдъ Кріґера, президента Трансвааля, вартости 20 міліонѣвъ ліръ; 16 жезлѣвъ зъ золота и срѣбла; 7 статуй изъ золота и срѣбла; вкѣнци ще зо тысячъ иншихъ предметѣвъ. Не помыливши ся можна все те оцѣнувати на 50 міліонѣвъ ліръ. — Та й що-до дорогленои готѣвки для церкви, деспомованои въ золотѣ по рѣзныхъ банкахъ, Левъ XIII. заощадивъ коли не бѣльше, то певно не менше, якъ Пій IX, котрый полишивъ 40 міліонѣвъ ліръ.

— **Огнѣ.** Дня 23. с. м. выбухъ страшный огонь *въ Сосновѣ* повѣту пѣдгаецкого. Шкоды великаньскій. Оденъ зъ погорѣльцѣвъ въ розпуки збожеволѣвъ. Забезпеченый бувъ лишь оденъ. — *Въ Барановѣ* згорѣло 130 домбвъ; зъ того 18 христіяньскихъ а прочій жидѣвскій. Огонь повставъ въ наслѣдокъ пѣдпаленя. Лютій руки пробували сеи страшного експерименту кѣлька разъ, заки удавъ ся. Виновниками мабуть самій жиды. Слѣдство веде ся. — *Въ Озернѣй* згорѣвъ дахъ на будынку сторожи огнемъ.

— **Славный вѣйтъ Глиньскій** зъ Зышатичъ пѣдъ Перемышлемъ, права рука старосты Лянкеевича, першій стовпъ „польского бецирку“ и „mąż zaufania“ пѣдчасъ выборѣвъ, „перла“ межа вѣтами, добставъ — якъ доносить Głos przemyski — актъ обжалованя за спѣвучасть въ нападахъ на жидѣвскій домы. Може ажь теперь панъ „вуйцьо“ лучше понюхає карного параґрафу, бо всѣ жалобы громадянъ вношеній на него за его надужитя и мальверзацій були безъуспѣшній. Vederemo!

— **Новій ц. к. урады почтовій** увійдуть въ житя въ днемъ 1 вересня с. р. въ Стебинку дрогобицкого повѣта и у Вѣстовѣй калуского повѣта. Округъ доручень почтового уряду въ Стебинку творять громады и обшары дворскій: Стебинкъ и Доброгостѣвъ та громады Ковпець, Орове и Станиля, а округъ доручень почтового уряду у Вѣстовѣй громады: Вѣстова, Яворѣвка, Мыслѣвъ, Рипянка и Завѣй.

— **Не удало ся!** Зъ Ланьцута пишуть: Передъ кѣлькома днями лучала ся въ околици Лежайска пригода, що могла привести цѣле село до великого нещастя. Въ селѣ Вержавцяхъ закупили два заможній жиды Ушеръ Шіфъ и Соломонъ Фрайтъ богато лозинны на кошикарекій выробы и зложили ихъ въ тамошній пустій коршмѣ. Лозинна варта була до 300 зр., а жиды обезпечали ихъ на 1.800 зр. Дня 19 с. м. вечеромъ побачено въ коршмѣ свѣтло, а що тамъ нѣхто не мешкавъ, то выважено дверѣ и найдено мѣжь прутемъ три фляшки повній нафты, богато соломы а промъ того запалену свѣчку такъ установлену, що по выпаленю ей мусѣвъ выбухнути огонь. А що тогдѣ бувъ сильный вѣтеръ, то пожаръ могъ обійняти цѣле село, дуже густо забудоване. Жидѣвъ арештовано и вѣдано судови въ Лежайску.

— **Зъ борщѣвского повѣту** пишуть намъ: Въ селѣ Л. залюбивъ ся молодый ученникъ семинаріи Антонъ М. въ старшій панни Маріи В. Не могучи побрати ся [бо ему доперва 18 лѣтъ] вѣдчули свѣтовy тугу — fin de siecle. Антось, позичивши собѣ револьвера у жидка, секретаря зъ Ц., выйшовъ зъ панною въ лѣсъ. По часѣ залунали чотири выстрѣлы. На гукъ збѣгли ся люде и застали обохъ на-пѣвъ живыхъ. Она дістала двѣ кулѣ въ голову, а ему кулѣ попороли лице повздовжь вѣдъ бороды до чола. Его станъ не є грѣзный.

— **П. Михайло Кунцевичъ** зъ Бережанъ, о котрого нѣчній пригодѣ зъ драґонами на дорозѣ мѣжь Бережанами а Поморянами мы писали вчера, померъ зъ побоѣвъ — якъ доносить нинѣ Kurjer lwowski. Мы маємо пѣдъ рукою листъ его до сестры писаный дня 20 серпня с. р. Въ тѣмъ листѣ читаємо: „...Лежу хорый, а причина така моя слабости: Въ понедѣлокъ въ ночи вертавъ я зъ однымъ посесоромъ зъ Поморянъ до Бережанъ. На дорозѣ, милю вѣдъ Бережанъ, напали на мене о першій годинѣ на насъ два збуѣ драґоны и хотѣли насъ обрабувати; дякувати Богу мы оборонили ся, однакъ въ борбѣ збетавъ я 7 разы раненый шаблею, особливо разъ тяжко въ голову такъ, що протявъ менѣ шкуру и нарушивъ чашку; другу тяжку рану получивъ я въ лѣве рамя такъ сильно, що не можу владати рукою; решта ранъ уже слабшѣ. Зъ мене збѣгло богато крови и я семь дуже ослабленый и лежу въ лѣжку. Щобы Богъ позволивъ хоть зъ того выйти, а то не знаю, що може бути, бо кѣсть на головѣ нарушена и чую страшный бѣль; справдѣ лѣкарѣ рану зашили, але не знати, що буде? Однакъ то не першій мѣй клопотъ, бо жена моя лежить такожь хора, а то акурат нинѣ два тыждні по нещасливѣмъ породѣ, при котрѣмъ уже гинула, наледви вся штука лѣкарска помогла до ураторанія ѣй житя. Того не можь описати. Досыть до двохъ недѣль перетерплю кары Божои, годѣ, щобы то все можь вытримати“... И не вытримавъ сердега! драґоньскій шаблѣ рубали смертельно! Можна-жь собѣ представити тяженьку долю тои хорои вдовы оставшои безъ заосмотренія зъ четверо дрѣбными дѣточками! Царь Николай II. пѣдвѣсъ голосъ противъ язвы мілітаризму. Що зъ того выйде, не знати, — але бодай бы на початокъ вѣдпали жовнѣрамъ по-за службою баґнеты та шаблюки — коли не въ цѣлѣй монархіи, то бодай въ нашій Галиціи!

— **Подорожь роверомъ по Европѣ.** Феліксъ Штекеръ, приватный учитель у Варшавѣ, выѣхавъ въ подорожь на роверѣ по цѣлѣй Европѣ черезъ Австрію, Італію, Испанію, Францію и Нѣмеччину. Подорожь потревае два роки.

— **Першій камердинеръ** кн. Бісмарка, Пінновъ, не доробивъ ся майна за свою вѣрну службу „зелѣзному князеви“, знаному изъ скулярства. Въ послѣднихъ дняхъ перебувавъ вонъ въ Берлинѣ, глядаючи кусанка хлѣба, и добставъ посаду портіра нѣмецкого парляменту. Въ часѣ свого побуту въ Берлинѣ добставъ Пінновъ тысячѣ листовъ, въ котрыхъ его прошено а автографы и спомины про небѣщника канцлера. Одна спѣлка выдавнича жертвувала ему навѣть бѣльшу суму за списане саого побуту у кн. Бісмарка. Мимо того Пінновъ на нѣякій предложенія не згодивъ ся.

— **Про концертъ** рускихъ академикѣвъ, устроеный дня 9 н. ст. серпня въ Лѣмкѣй въ честь 50-ои рѣчницѣ панованя Его Вел. цѣсаря Франца Іосифа I. пишуть намъ: Концертъ згорнувъ досыть численну публику, а сала не була зовсѣмъ заповнена, се дасть ся оправдати тымъ, що чутка про смерть кардинала Сембратовича спинила чимало гостѣй. Хоръ мужескій академикѣвъ пѣдъ управою п. Менцинъского, дуетъ пп. Арцишна и Менцинъского, а также деклямація п-ны Березинъскои загально одушевили, а доказомъ були грѣмкій невмовкаючій оплески. Вступне слово выголосивъ о. Калинчъ

По концертѣ наступила забава зъ танцями и выпала знаменито пѣдъ удачнымъ и ручнымъ проводомъ п. Касюрака. Не було у насъ „петрушки“; всѣ охочо забавлялись до самого рана и доперва сонце, що засіяло раннымъ блескомъ, спинило дальшу забаву, котрои згадка лишить ся всѣмъ въ милѣй памяти.

— **Дрібні вѣсти.** Въ Борщавѣ въ законѣ Штаермана пѣдземній ґазы удушили двохъ роботниковъ: И. Білозорского и М. Вальдя. Президентъ міністрѣвъ гр. Тунъ прислалъ скалатскимъ погорѣльцямъ зъ власнои кишенѣ 300 зр. запомоги. — Въ Краковѣ перейшла на католицизмъ жидѣвска родина Корвтоль-дѣвъ зложена зъ чотирохъ душъ — Нове жерело нафты ударило онодгы въ Сенковѣй повѣти горлицкого на теренѣ пресбурґерои рафінаріи „Apollo“. Жерело мае бути дуже велике и дало въ першихъ годинахъ по-надъ 1000 сотнарбвъ роны. — На Угорщинѣ померъ бувшій міністеръ рѣдництва гр. Андрій Бетленъ. — Въ Станиславовѣ межи поляки появила ся скаженизна. — У Грінбвъ недавно арештованыхъ въ Станиславовѣ торговельниковъ людскимъ товаромъ, знайдено при ревізіи богато рѣзныхъ дорогоцѣнностей якъ: перстенѣ, янгарки, брошки и т. п., котрыхъ вартѣсть доходить до 6.000 зр. Гріны не хотять передъ судьею слѣдчимъ выявити, зъ-вѣдки они взяли тѣ рѣчи. — Доповнюючій выборъ одного члена зъ мѣсцои групы до рады повѣтовои въ Коломыи розписала ц. к. президія намѣстництва на день 5 жовтня с. р. — Шайку фальшівникѣвъ монеты, дуже широко розповсюднену, выловлено въ Загребѣ. Кѣлькохъ участниковъ тои шайки вже арештовано. Здаєть ся, що шайка мала спѣльниковъ и въ Галичинѣ. Жандармерія веде енергічне слѣдство.

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

А-ръ Андрѣй Богданъ Бѣлиньскій, лѣкарь окружный и зелѣзничій въ Козовѣй, померъ онодгы въ Краковѣ въ 30 році житя. Тѣло его перенесе ся до гробовця родинного въ Шибалинѣ. В. в. п.!

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Офіціялъ канцелярійный Едв. Витошиньскій именованый адъюнктомъ канцелярійнымъ при дирекціи лѣсовъ и доменъ у Львовѣ. — Президія ц. к. краевои дирекціи скарбу именувала повѣтового фельдвебля Теод. Волошина канцелістомъ при ц. к. скарбовыхъ властяхъ.

Телеґрамы „Дѣла“.

Будапештъ 30 серпня. Дневники прикладають велику вагу до вчерашнои авдіенціи у цѣсаря австро-угорского амбасадора въ Царгородѣ бр. Каліче и одноголосно именують его наслѣдникомъ Голуховского, котрого уступленя здаєсь не подлягає сумнѣвови.

Прага 30 серпня. Ческе поступове сторонництво скликало на вчера вѣче, щобы запротестувати противъ ухвалъ католицкого вѣча ческого. Прибуло до 800 особъ. Пѣдчасъ промовы поступового бесѣдника присутній соціяльній демократы наробили такого крику, що комісарь розвязавъ збори. По зборахъ прийшло мѣжь обома партіями до бійки, котрѣ ажь поліція положила конець.

Софія 30 серпня. Вчера вѣдбули ся въ цѣлѣмъ княжествѣ выборы до радъ громадскихъ на пѣдставѣ новои ординаціи выборчои. Выборы вѣдбули ся цѣлкомъ спокійно. Кандидаты сполученыхъ сторонництвъ опозиційныхъ перепали.

Царгородъ 30 серпня. Чорногорцѣ замордували на граници трохъ Туркѣвъ; се выкликало мѣжь населенемъ сильне занепокоєнє. Султанъ поручивъ князеви покарати винозниковъ и въ той способъ перешкодити выбухови розрухѣвъ.

Франкфуртъ 30 серпня Мѣжь Вірменами коло Мушъ Курды урядили нову рѣзню. Жертвою упало до 300 особъ, переважно женщинъ. Два села цѣлкомъ знищено.

Надѣсłане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтоцѣкъ площи Галицкои

поручає въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ:



окуляры, цвікеры, льорнеты, бінохлѣ, далекозиди, барометры, термометры, рѣвкій ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґа, тасьмы мѣрничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринокъ ч. 10

выдало новый накладъ друкѣвъ

I. Друки правничі:

1.	Позовъ въ справахъ дрібныхъ ліґра	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. ліб.	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Позиомочія	по 40	„
6.	Подана о екс- и інтабуліцію, взбур а) б) в) г) ліґра	по 40	„
7.	Написы до подань о інтабуляцію ліб.	по 20	„

II Друки для кас позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый ліґра	по 40	„
9.	Книга довжниковъ „	„ 40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2·—	„
11.	Скрипт довжный „ „	„ 1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „ „	„ 3·—	„

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова ліґра	по 40	„
14.	Книжка касова „	„ 40	„

IV. Друки для читалень и кас позичковыхъ:

15.	Списъ членовъ ліґра	по 40	„
16.	Грамоты членьскій читалень „Просвѣты“ примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляє ся належитость особно.

Артистично-ритовничє ЗАВЕДЕНЄ А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляє и выконує изъ найдешевше и найстаранніѣше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми чеоенками для кождого легко надаючи ся, почавши вѣдъ 1 зр. и высше. Стемпіль металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и ґравіованій и проче.

Замовленя зъ провінції подагоджують ся вѣдъ зворотною почтою. 290 2—52

ОДИНОКЕ РУСКЕ Артистично-літоґрафічне ЗАВЕДЕНЄ Андрея Андрейчана

у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29

выготовляє

всякій літоґрафічній выробы

звычайній візитовій білєты

вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а новo подивившій ся візитовій білєты въ гербомъ Галицкои Руси въ красках по 1 зр. 60 нр. за 100 штукъ зъ каєткою 188 32—51

Головный складъ всякого рода повозовъ, а именно: ландары, ландаґеты, каритки, пѣвкрытій, отвертій, дамскій и мужескій кучіреетоны, пѣвкрытій и вѣдкрытій тарантасы, такожь до самого положеня, угорскій вѣзки, сани, промысловій возы, новій и уживаній, поручає

М. НАСЬ

Львовъ, ул. Шпитальна ч. 28

по конкуренційныхъ цѣнахъ, ґарантуючи за тревале и знамените выкончене, а дякуючи моимъ дотепершнимъ вѣдбирателямъ за взгляды, прошу о дальшее уважаня моихъ складовъ и користане зъ конкуренція. 326 1—3

По низкихъ цѣнахъ

выготовляє



РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 6—7

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: бельлетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: дальшіше увиразнювання артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Кн. I. В. Щурат: „МОЇ ЛИСТИ“ (поезії). — Кн. II. Едгар По: „Новелі“ (в перекладі Ів. Петрушевича.)

Ціна книжки з пересилкою 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: М. Зарічківский, Львів, улиця Зиблікевича, число 34.

Поважане Панство!

Удержуючи передъ кѣлькома роками роботню и складъ обуви, тѣшивъ ся я все повнымъ довѣремъ ласкавыхъ моихъ Р. Т. Вѣдбирательвъ

Теперь вѣдкрывъ я знова

РОБОТНЮ и СКЛАДЪ ОБУВИ

мужескои, женскои и для дѣтей.

Отже осьмѣлюю ся привѣдатись Поважаному Панству, якъ и Всечестному Духовенству и прошу отсимъ укладно о ласкавый Ихъ взгляды.

Зъ глубокимъ поважанемъ

Маріянъ Каролъ Хенціньскій

при улици Городецкій ч. 38 [побочь стацїи кѣлного трамваю] у Львовѣ.

Зъ провінціи выстатчить на мѣру одинъ лужитый черевикъ. 334 23—24

КАСЕТКИ Вертгаймовскій на грошѣ и документа по зр. 4·—; 4·50, 5·50 6·50, 8·— и 11·—. Замки безпеченьства французскій по зр 4·50 поручає ПЕТРО ХИЛОСТОВСКІЙ, торговля желѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4525

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣвальный редакторъ Иванъ Белей. Друкарня въ собр. Чернявского. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского.

Ч. 183 Львовъ, Середа 19 (31) Серпня 1898. Рочникъ XIX.

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзначенитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Каройя Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wolzeile 11; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбот за инсераты кладеть ся у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 нр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція вѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 нр. вѣдъ одного стрічка инсератового або ся мѣсце в въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 нр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватні числить ся по 15 нр. вѣдъ стрічка.

Теревенѣ, якихъ не бувало.

——

Передрукомъ въ Echa Przemyski ого появила ся недавно брошура невѣдомого автора п. заг. „Utrakwizm. Uwagi do wyjaśnienia i załatwienia kwestyi polsko-ruskiej.“ Самъ заголовокъ брошуры на стѣлько поважный, що годѣ було не перечитати ей. Але хочь мы вже знаємо на память всѣ польскій теорія про польско руску справу и ей полагоду и длятого нѣчого нового не надѣяли ся вычитати въ найновѣйшѣй брошурѣ, все жь таки заразъ по перечитаню першихъ двохъ сторѣнокъ переконали ся, що доса въ польскои стороны не бувало ще .. такихъ теревенѣвъ!

Якійсь провінціональный самородный фільософъ, котрого не обходять жадній суспѣльно-політичній науки, жадна фільософія, жадна конституція въ ей основными законами, будує передовсѣмъ таку чудацку а заразомъ баламутну й недорѣчну теорію для своихъ выводѣвъ въ польско-руской справѣ: „Засада рѣвности чи то рѣвныхъ правъ для всѣхъ, вымагає поправного розумѣня. До рѣвныхъ правъ можна допустити тыхъ, що исповѣдують тѣ самій засады вѣри и обычаѣвъ, що не суть для другихъ ворогами, але згѣдно, въ любвѣ простують до спѣльного добра. Але и въ тѣмъ равѣ о математичній рѣвности не може бути бесѣды. О великости и сумѣ правъ рѣшає рѣдъ обовязку, суспѣльного становиска, заслуга або иншій справедливый титулъ. Бѣльшій права має отець нѣжь дѣти, панъ нѣжь слуга, начальникъ нѣжь пѣдвластній. Але всѣ и кождый зъ окрема мають однаково право до сумы тыхъ правъ, котрій правно безъ чужои шкоды набули або котрій имъ вѣдки инде на пѣдставѣ справедливого титулу належать ся. Коли се перенесемо на народности, то выпаде такъ сказати: Всѣ народности, що мають тѣ самій засады вѣры и етики и згѣдно дбають про спѣльне добро, мають однаково право до сумы правъ, якій имъ слушно належать ся або якій протягомъ исторіи безъ шкоды другои народности здобули. Фактичный станъ и законне посѣдане набутыхъ правъ, якъ они въ бѣгу вѣковъ вытворили ся, такъ можуть бути и змѣнені лише зъ вѣками, спокійно, природнымъ розвиткомъ, а не насильно. Очевидно такимъ правомъ не може бути право майоризованя чи то тримання за чубъ другои народности. Але и тутъ треба уважати, чи се, що друга сторона зве привдою и держанемъ за чубъ, є тымъ справдѣ, чи може противно, добиваючись нѣбы то рѣвноправности, не старавсь властиво опанувати сторону противну.“

Правда, якъ мудро?... Ажь годѣ зрозумѣти такимъ неукамъ, що тѣлько университетъ покѣбачили. Выказувати баламутство и всѣ недорѣчности тыхъ теревенѣвъ, о скѣлько ихъ тамъ и сямъ можна порозумѣти, було бы и надто великою честію для безименного фільософа и надуживанемъ терпеливости нашихъ читателѣвъ и вкѣпци, правду казати, такъ само рѣчею не легкою, якъ не легко спорити зъ божевѣльнымъ. Мы обмежимо ся лише на тѣмъ, що навели дословно тоту цвѣтку премудрости польского фільософа.

О скѣлько баламутна и недорѣчна теорія, о стѣлько баламутній и недорѣчній всѣ вывод, на нѣй опертій. „Рѣвноправность Русинѣвъ и Поляківъ є, и то не тѣлько въ засадѣ, але и фактично. Коли Поляки мають бѣльшу суму правъ, здобутыхъ исторіею, то се анѣ не є ихъ вина, анѣ не приносить нѣкому кривды. Зъ тыхъ правъ можуть Поляки для святои згоды уступити, але тѣлько для щиро прихильныхъ имъ Русинѣвъ, и въ тымъ, що Русины бажають рѣвности а не переваги и що не будуть жадати за богато та такожь въ дечѣмъ уступлять. Коли-жь бо руский проводирѣ, письма и товариства лише ширять „сепаратизмъ“ и неохоту до Поляківъ! Най бѣльше веде ся спѣръ о языкъ; але спѣръ той є несправедливый и штучно выкликаный. Русины мають бѣльше школъ нѣжь Поляки; а и лекше Русинамъ розумѣти по польски нѣжь Полякамъ по руски. Хиба що ходить о те, щобы штучно вытворити потребу руского языка — „може назѣть заложити университетъ руский, намѣстництво руске, ну! и руску Галичину!“

„Який же зъ сего выхѣдъ?“ пытає новѣтный соціально-політичный фільософъ польскій. „Языкъ, каже, не рѣшає о народности. Маємо Русинѣвъ, що є Поляками, и Поляківъ, що є Русинами. Нехай всѣ перейм/ть ся тою засадою (якою?... що Русины є Поляками, а Поляки Русинами?), а Поляки и Русины будуть згѣдно працювати надъ спѣльнымъ добромъ. Народъ польскій и рускій одно и те саме племя, хиба вынявши руске духовенъство, котре въ значній части походить вѣдъ духовенъства болгарского [отъ намъ новина!]. Такъ само польскій и рускій языкъ були первѣстно тымъ самымъ языкомъ (колись, еще „первѣстнѣйше“, були польскій и „московскій“ и навѣть нѣмецкій тымъ самымъ языкомъ!) Отже Поляки можуть на-смѣло сказати: „языкъ рускій — се нашъ“, а Русины: „языкъ польскій — се нашъ“. (Можуть, — тѣлько що-жь дѣяти, коли не хотять! Отъ якійсь тамъ паникъ каже до Гуцула въ Яремчи, що не розумѣє „по московски“, та нелить Гуцулови говорити по польски!) Зъ сего выходить практична рада: учити ся и уживати въ сумѣшь обохъ языкѣвъ, — значить завести въ певній мѣрѣ и обемѣ языкъ рускій обочь польского до школъ и урядѣвъ. Тѣлько при тѣмъ треба уважати на те, що польскій языкъ мимо законної рѣвности все-таки є досконалшій, а Русины лекше розумѣють по польски нѣжь Поляки по руски. Не треба также зважати на крики Русинѣвъ, бо тѣ крики анѣ не є оправданій анѣ не дають мѣры потребы. Дивно, що Русины въ Россіи и на Угорщинѣ, хоць не мають рускихъ школъ, не кричать такъ, якъ въ Галичинѣ. Дивно также, що Русины такъ боять ся асиміляціи зъ Поляками, котра имъ забезпечує окремѣшность народности и обряду, а противно, такъ пильно управляють сепаратизмъ. Черезъ польскій языкъ вѣдчиняє ся дорога до всѣхъ набутковъ знання и літературы польскои, коли противно, пересуваючи вагу на языкъ рускій, нѣчого не выскує ся. Врештѣ языкъ польскій є въ посѣданю правъ, справедливо набутыхъ. А що найважнѣйше, латиньскій обрядъ и польскій языкъ бѣльше забезпечує Полякамъ ихъ вѣру и народность и бѣльше хоронить Галичину вѣдъ асиміляціи и нещастя, яке впало на Пѣдлѣсє. „Коли Русины въ тій мѣрѣ дадуть запоруку, то Поляки можуть посунутись до найдальше идучихъ уступокъ“.

Можна бы тутъ поспытати; що се значить? Чи польскій фільософъ жадає, щобы мы приняли латиньскій обрядъ и польску мову? Але вѣнъ теревенить такъ, що за кождымъ его словомъ приходило бы хиба перебивати ему якимсь пытанемъ, на котре ледво чи умѣвъ бы дати самъ поясненє. Отсе мы перейшли що лише 12 сторѣнъ его брошуры, а лишає ся ще 29! А до самого кѣнця плете авторъ такій самій небылицѣ. Будемо-жь дальше старати ся, хочь се надзвычайно трудно, подати змѣстъ тыхъ небылиць якъ найкоротше.

Отже авторъ радить дальше уважати при заводженю руской моды на дѣйстну потребу, а не на крики Русинѣвъ, — и на добро краю та цѣлость державы. Въ рускихъ народныхъ школахъ, де нема зовсѣмъ польскихъ дѣтей, має бути наука польского языка обовязкова. Въ школахъ, де є хочь бы мала частина польскихъ дѣтей, має бути выкладовый языкъ польскій, бо рускій дѣти не по польски розумѣють. Въ польскихъ школахъ, де є населенє часто або переважно польске, не треба учити рускаго языка. Гімназіи рускій закладати лише въ мѣру дѣйстнои потребы — хочь властиво такои потребы нѣгде нема, але тѣлько при гімназіяхъ польскихъ и „pod jednym dachem“. Польскій языкъ має бути въ рускихъ гімназіяхъ обовязковый, а рускій въ польскихъ; се на те, щобы Поляки могли контролювати рускій письма и щобы були крѣпшій въ конкуренціи зъ Русинами въ борбѣ о хлѣбъ (въ школахъ и урядахъ), — щобы на пр. могли бути учителями въ рускихъ гімназіяхъ и т. д. Для добра краю треба о те дбати, щобы всхѣдна Галичина не мала выгляду краю рускаго, бо тогдѣ лекше буде колись „Москалеви“ забрати той край та змосковщити и повернути на шизму. Зъ огляду на те повинна всхѣдна Галичина мати выглядъ польско-рускаго краю. Те саме указує такожь добро державы. Треба въ тій цѣли уленшувати кольонізацію зъ заходу на всхѣдъ и на вѣдворотъ, треба будувати польскій костелы на Руси и закладати польскій школы. Треба также старати ся о те, щобы Русины закинули поволи свое письмо, а приняли польске, якъ то вже выйшли Mołytwy szczodenny, Mołytwy i Pisny, Pid krestom, выданій Джулиньскимъ (мабуть въ друкарни Джулиньского въ Перемышли).

Правду казати, мы були бы и не згадували про тоту премудру брошуру; бо годѣ жь намъ псувати перо и папѣръ та тратити часъ на справозданя зъ усякихъ нѣсенѣтниць, якій подобаєсь понаписувати першому лѣпшому ідіотови або божевѣльному. Але спонукала насъ до сего вступна стаття онодѣшного Dziennik-a polsk-ого, котрый, замѣсть промовчати, що така безглузда брошура выйшла въ польскій мовѣ, та соромити ся ей, подавъ ей замѣстъ, солідаризуючись въ нею о стѣлько, що не тѣлько не робить до нея нѣякихъ замѣтокъ, але противно называє Echo Przemyskie, зъ котрого брошура вѣдбита, однымъ зъ найинтелігентнѣйше веденыхъ провінціональныхъ писемъ. Ну, що правда, брошура ся редакціи Ech-a Przemysk-ого чести не приносить, а ще менше Dziennik-ови ей повторенє.

Чи Dziennik polski разомъ зъ Echo-мъ Przemysk-имъ такъ наивній, що думають публікацію такихъ теревенѣвъ справдѣ причинати ся до полагодженя польско-руской справы?

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізаціи дешевого и догѣдного кредиту селянського въ Галичинѣ.

XIV

Лихва на селѣ въ Галичинѣ.

Суспѣльность, котра не здає собѣ справы зъ важнѣйшихъ подѣй, якій середъ нея проявляють ся, и не слѣдить причинъ тыхъ подѣй, лишає ся позаду. Всякій рухъ и свѣдомость себе — то житє; застій и фаталізмъ — то смерть. Вѣдъ кѣлькохъ лѣтъ всьмо наочными свѣдками важныхъ подѣй, якій проявляють ся межь галицкимъ селянствомъ, якъ: громадна еміґрація рускихъ селянъ до Россіи, пѣзнѣйше до Бразиліи и Канады, а сего року противжидѣвскій розрухи у захѣдній части краю. Треба отже причины тыхъ подѣй розслѣдити а пѣзнавши ихъ, старати ся имъ запобѣгти.

Рухъ еміґраційный рускихъ селянъ до Россіи верховодячій въ нашѣмъ краю сферы, якъ вѣдомо, приписали въ першій хвили — risum teneatis — агітаціи рускаго духовенъства; але скоро мусѣли они той тяжкій и неоправданый закидъ взяти назадъ и прилюдно признати, що причиною того руху була „квестія хлѣба“. Тая сама квестія приневолює рускихъ селянъ покидати рѣдну землю и шукати хлѣба за моремъ. Причины противжидѣвскихъ розруховъ не розслѣджений ще достаточно, але нема найменшого сумнѣву, що и тутъ одною зъ найважнѣйшихъ причинъ була также „квестія хлѣба“ и все те, що на зъубожѣнє селянъ вплынуло.

Здає ся менѣ, що я въ попереднѣй статьѣ достаточно выказавъ бракъ всякои орґанізаціи дешевого и догѣдного кредиту селянського, длятого лихва на селѣ и всякого рода вызыскъ темного и непорадного селянина цвите якъ за давныхъ часѣвъ. Тая лихва и вызыскъ причинили ся межь иншимъ головно до економічного упадку селянъ и выкликали квестію хлѣба, котра проявила ся въ руху еміґраційнѣмъ на всходѣ а въ розрухахъ противжидѣвскихъ на заходѣ. Коли-бъ у насъ орґанізація дешевого кредиту селянського була належито переведена, якъ то стало ся въ иншихъ краяхъ австрійскихъ, лихва и всякого рода вызыскъ не прибрала бы були такихъ розмѣровъ и напевно можна бы сказати, не мали бы мы нинѣ еміґрациі и розруховъ противжидѣвскихъ.

Занимаючи ся справою кредиту селянського, вже на першій поглядъ бачимо дуже сумне положенє сѣльского люду, котрый свои потребы кредитовій заспокоює по найбѣльшѣй части у сѣльскихъ банкирѣвъ. Тою такъ важною справою мало хто займає ся. Въ умахъ одной части нашои суспѣльности выторало ся переконанє о майже конечности сѣльскихъ банкирѣвъ, безъ котрыхъ самій жити не умѣють и тому лишають селянъ пѣдъ ихъ вплывомъ. Иншій сподѣвають ся лѣпшихъ часѣвъ, але доперва тогдѣ, коли просвѣта дѣйде до тои степени розвою, въ якѣмъ находить ся край въ захѣдній Европѣ, а хочь-бы щасливѣйшій деякій край австрійскій, н. пр. Долѣшна Австрія, Морава и Чехія, котрій манъ и нагоду бодай поверховно пѣзнати. Забувають однакожь, що доки кожда громада въ Галичинѣ буде мати школу, доки бодай бѣльшость селянъ буде умѣти читати и писати, — цѣле живуче поколѣнє, полишене само собою, може попадати и дѣйстно попадає въ що-разъ бѣльшу залежность вѣдъ сѣльскихъ лихварѣвъ, буде що разъ бѣльше покидати батькѣвску землю, коли тому лиху якъ найскорше не зарадить ся. До направы зарисованого вже будынку повинна взяти ся енергічно цѣла суспѣльность, край и держава, если не хотять, щобы будынокъ заваливъ ся. Треба отже пѣзнати одну зъ генерѣшныхъ хоробъ суспѣльныхъ, а пѣзнавши ей, лекше буде можна вынайти успѣшный на нею лѣкъ.

Статистичне бюро выдѣлу краевого помѣстило въ II. выпуску XIV. тому за рѣкъ 1893 цѣнну студію д-ра Леопольда Кара [Caro] о лихвѣ на селѣ въ Галичинѣ, написану на основѣ урядовыхъ актѣвъ выдѣлу краевого. Зъ тои студіи наведу деякій важнѣйшій уступы и даты.

Вже въ XII. уступѣ сеи моєи статьѣ [„Дѣло“ чч. 174, 175 и 176 зъ р. 1898] выказавъ я, що орґанізація кредиту селянського не була и не є якъ слѣдъ переведена, тому селяне зъ конечности мусять свои потребы кредитовій заспокоювати у приватныхъ сѣльскихъ банкирѣвъ. Що-до побираныхъ вѣдсоткѣвъ вѣдъ позичокъ селянскихъ приватными вѣрителями — треба зробити рѣзницю — пише д-ръ Каро на основѣ урядовыхъ справозданъ староствъ, выдѣлѣвъ повѣтовыхъ и мужѣвъ довѣря, — чи удѣляючимъ кредитъ бувъ селянинъ чи жидъ. Взагалѣ селяне задоволяють ся далеко меншими процентами — найвыше 24—30%, коли звычайный процентъ побираный жидами обертає ся межь 50 до 150%, а въ деякихъ повѣтахъ доходивъ навѣть 400—500%.

Селяньскій интереси кредитовій дѣлять ся на три головній части: на позички готѣвкою, на купно збѣжа взглядно муки на кредитъ [боргъ] и на выпасъ худобы. Въ цѣлѣмъ краю практикує ся также звычай, що селяне за одержану позичку готѣвкою вѣддають вѣрителеви титуломъ проценту кавалокъ поля або сѣножать на заставъ на рѣкъ або на такъ довго, доки позичка не буде въ цѣлости звернена, при чѣмъ жиды найчастѣйше не обробляють самій поля одержаного въ заставъ, лише вѣддають его властителеви оброблять за половину плодѣвъ и тягнуть подвѣйный зыскъ зъ такого интересу: разъ черезъ умовленє высокихъ вѣдсоткѣвъ, а другій разъ изъ спѣлки.

Звычайно обчисляє ся процентъ вѣд 1 зр. на тыждень. И такъ пѣсля надісланыхъ справозданъ выносивъ процентъ вѣдъ 1 зр. на тыждень: 1 кр. або 52% въ повѣтѣ Городенка; 1—2 кр. або 52—104% въ повѣтахъ: Борщѣвъ, Березѣвъ, Домброва, Долина, Дрогобичъ, Городокъ и Ярославъ; 2 кр. або 104% въ повѣтахъ: Бучачъ, Чешанѣвъ, Гусятинъ, Каменка, Коломыя, Ланьцутъ, Лѣсько, Мостиска, Нисько, Пѣдгайцѣ, Перемышль, Рава, Ропчицѣ, Рудки, Самборъ, Сянѣкъ, Снятинъ, Сокаль, Золочѣвъ и Жовква. Въ повѣтѣ Чортковъ выносивъ той процентъ $1^1/_2$ — 2 кр тыжднево вѣдъ 1 зр.; въ повѣтахъ: Коломыя 1—3 кр. або 52—156%, Броды 2—3 кр. або 104—156%, Ланьцутъ 1—5 кр., або 52—261%, Ясло 1—5 кр., Вадовицѣ 2—3 кр., и т. д.

Таке обчисленє проценту вѣдъ 1 зр.

ВѢРТЕ МЕНѢ

Вшов. Панство, що купуючи або мѣняючи у мене на початку року школьного для своихъ дѣтей книжки, не заплатите бѣльше якъ по иншихъ тутешныхъ антикваріяхъ. — Книжки натомѣсть, котрій у мене Вшов. Панъство набудете суть незамазаній, комплетній и въ найновѣйшихъ выданяхъ, за що все ручу. Всѣ иншій приборы школьній утримую также и продаю дешево. Звертаю сѣ слова тѣлько до меншои части Вшов. Публики, котра у мене ще не куповала. Постѣйній, щорѣчній мои ласкавій вѣдбиратель не потребують вже тыхъ заруковъ. Маю также и новій книжки. Зъ высокимъ поважанемъ **СТАНИСЛАВЪ КЕЛЄРЪ (Köhler)**, книгарникъ и одинокій католицкій антиквар, ул. Баторого ч. 28 у Львовѣ.

824 2—2

на тыждень було дуже зручно обдумане, бо коли бы сказаний хлопови, що має платити 104 або 156%, се може викликало бы въ нѣмъ недовѣрє, а квота 2 або 3 кр. тыждневo вѣдъ кождого гульдена выдала ся ему дрѣбною и справедливою. Взагалѣ чимъ менша була означена квота, тымъ бѣльшій процентъ оплачувавъ довжникъ. Въ повѣтѣ Хшанівъ вѣдъ 10 кр. оплачували селяне 1 кр. мѣсячно або 120%, а вѣдъ 1 кр. платили 10 кр. на тыждень або 52%; въ Рудкахъ вѣдъ меншихъ квотъ 30—104% а вѣдъ бѣльшихъ 40—60%; въ Підгайцяхъ вѣдъ меншихъ квотъ 25—104% а вѣдъ бѣльшихъ 24%; въ Перемышли 104% вѣдъ меншихъ позичокъ а вѣдъ бѣльшихъ 20—80%. Въ повѣтахъ Богородчаны и Яворівъ довжникъ оплачувавъ вѣдъ 1 кр. за перший тыждень 10 кр. а за дальшій по 2 кр.; въ Горлицяхъ 50 кр. вѣдъ 10 кр. мѣсячно або 60%, въ Грибовѣ 72 144% Въ повѣтѣ Перемышляны оплачувавъ селянинъ найменше по 50—100%.

Поѣбчь умовленого проценту оплачували селяне въ деякихъ повѣтахъ якъ: Бережаны, Пільзно и Ланьцутъ ще инші додатки въ натуралiяхъ. Позички удѣляють жиды селянамъ звычайно на часъ короткій зъ горы умовленый: вѣдъ трехъ мѣсяцѣвъ до одного року, найчастѣйше вѣдъ весны до осени до певныхъ ярмаркѣвъ [Косівъ, Надвірна, Богородчаны, Долина, Калушъ, Стрый, Дрогобичъ, Самборъ, Старе-мѣсто] або до часу вѣдставлена тютюну [Борщівъ, Снятинъ, Городенка]. Цѣль короткихъ тыхъ термінівъ есть ясна: вѣрителеви ходило власне о те, щобы довжникъ не мігъ терміну додержати, о тже означавъ терминъ дуже короткій або такій, о котрѣмъ зъ горы знавъ, що довжникъ не може его додержати. Длятого продовженя були на порядку дневнѣмъ, а селянинъ мусѣвъ ихъ окупити рѣзными датками въ натурѣ або вѣдробкомъ.

Въ повѣтѣ Чортківъ вѣрителѣ обаламучували самі селянъ що-до запавшихъ терміновъ сплаченя довгу, щобы вѣдтакъ могли почислити собѣ вѣдсотки проволоки и кары конвенціональній. Въ повѣтахъ Бережаны, Дрогобичъ и Городокъ лихварѣ майже нѣколи не екзекували дрѣбныхъ позичокъ, але вычѣкували обдовженя цѣлого господарства, а вѣдтакъ набували его самі за безцѣнъ. Въ деякихъ повѣтахъ самъ довжникъ улекшувавъ имъ той намѣръ въ той способѣ, що вѣдступавъ вѣрителеви кусникъ грунту на заспокоєне свого довгу.

Взагалѣ вѣрителѣ жадали найбѣльшого безпеченьства. Въ 51 повѣтахъ довжникъ выставлявъ вѣрителеви вексель, въ 22 повѣтахъ жадали вѣрителѣ актівъ нотаріяльныхъ а крѣмъ того часто вымагали ручителѣвъ або заставу. Въ случаю продовженя терміну сплаты дочислювано проценты до капіталу и выставлявано вексель, або инший документъ на квоту побѣльшену. Въ 47 повѣтахъ вѣритель бравъ въ уживане грунтъ довжника. О повѣтѣ Рудки такъ написавъ оденъ властитель добръ до Выдѣлу краевого: „Позички на заставъ грунтівъ є тутъ досыть частѣ; жидъ дае хлопови певну малу квоту, нѣколи не перевышаючу 20 кр., и за то за процентъ бере въ уживане грунтъ, котрый самъ хлопъ мусить обрабляти а плодами въ лихваремъ дѣлити са“. Въ повѣтѣ Снятинъ на порядку дневнѣмъ було условє, що довжникъ вѣддававъ грунтъ въ заставъ а надто плативъ вѣрителеви 100%.

Позички на вѣдробокъ пѣсля надѣсланыхъ справоздань практикують ся въ 35 повѣтахъ за досыть высокимъ опроцентованемъ. Позички въ збѣжу пѣсля тыхъ справоздань лучали ся въ 33 повѣтахъ а зъ тыхъ въ повѣтахъ Бѣбрка, Яворівъ, Коломыя, Косівъ, Львівъ, Пильзно, Підгайцѣ, Перемышляны, Рава, Рогатинъ, Рудки, Самборъ, Скалатъ, Тернопіль, Тарнівъ, Товмачъ, Теребовля, Турка и Збаражъ звороть пожички вѣдбувавъ ся справдѣ збѣжемъ, але процентъ плачено роботизною, котра въ тыхъ повѣтахъ вѣдповѣдала 30—50% а у жидівъ часто два разы бѣльше.

Въ повѣтахъ, въ котрыхъ звороть такъ капіталу якъ и проценту вѣдбувавъ ся въ натуралiяхъ, заходять великій рѣзницѣ що-до высоты побираного проценту — вѣдъ 25—100%. Майже въ цѣлѣмъ краю роботникъ, котрый бувъ рѣвночасно довжникомъ, одержує меншу винагороду вѣдъ того роботника, котрый не есть довжникомъ. Въ тѣмъ взглядѣ заходять въ рѣзныхъ повѣтахъ великій рѣзницѣ, а найбѣльша зъ нихъ выказана въ повѣтѣ Надвірна, де жиды платять своимъ довжникамъ 1 кр. за уложене одной призмы шутру, коли звычайна цѣна тои роботы выносить 2½ 3 кр. Высота проценту при купнѣ збѣжа на кредитъ, именно на засѣвъ и въ часѣ передвійку, подана въ справоздаяхъ майже зъ всѣхъ повѣтівъ на 50—100%, а выскъ, якій тягнуть жиды въ худобы, котру дають селянамъ на выпасъ, обчислено въ тыхъ справоздаяхъ на 50—200%. Такъ представляє ся пѣсля урядовыхъ актівъ рай галицкихъ селянъ, мимо истнуючого закона о лихвѣ!

Що-до лихвы худобою додаю, що Соймъ нашъ, на внесене п. Вахлянина, поручивъ дня 24 сѣчня 1898 Выдѣлови краєвому, щобы тую такъ важну справу докладно розслѣдивъ а выслѣдъ того зъ вѣдповѣднымъ внесенемъ предложивъ Соймови на найблизшій сесіи. Выдѣлъ краєвый, выконуючи се поручене, заждавъ вѣдъ всѣхъ выдѣлівъ повѣтовыхъ справозданя о лихвѣ худобою и подана способу, якъ бы ѣй зарадити. Коли тѣ справоздання будуть надѣсланѣ, не залишу ихъ результатъ подати въ своѣмъ часѣ до прилюдной вѣдомости.

(Дальше буде.)

Д-ръ Д. Савчакъ.

Въ справѣ Товариства рускихъ письменниковъ.

Пѣдъ такимъ наголовкомъ оголосивъ д. Денисъ Лукіяновичъ въ 180. ч. „Дѣла“ письмо, де розбирае справу можливости основання Товариства рускихъ письменниковъ. До тои статьѣ додала редакція вѣдъ себе замѣтку, де мѣжь иншимъ каже, що „цѣла справа того „Товариства рускихъ письменниковъ“, чи „Фонду рускихъ письменниковъ“ есть для загалу — не то въ краю, але навѣть для Львовянъ — темна вода во облацѣхъ“, що „не знати хто входить до комітету и що вонъ думае“, що „абы загалъ Русинівъ переняв ся справою, потрѣбно вывести ей на дневне свѣтло — зъ людьми и зъ намѣрами“. Тому, що я є предсѣдателемъ комітету для збиранія складокъ на „Фондъ для пѣдмоги незасѣбныхъ літератівъ“ и що менѣ розходить ся про якъ найширше пѣдперте такъ высоко гуманного и вельми пожиточного дѣла, забираю голосъ въ сѣй справѣ, щобы ей пояснити, а тымъ самымъ учинити для загалу зрозумѣлою.

Не такъ то давно доводило ся намъ по часописяхъ читати, що вдова по рускомъ письменнику въ крайнѣй нуждѣ звертае ся до милосердя людей и благае у нихъ помочи, бо инакше прийде ся ѣй загибати. Отсей фактъ тронувъ глубоко декого зъ членівъ Акад. Громады; вони почали дискусію надъ тымъ, чи не можна бы подѣбнымъ фактамъ запобѣчи якимись способомъ. Въ протягу дискусіи показало ся, що находить ся такихъ вдовъ зъ дѣтьми й бѣльше, особливо на Украинѣ, и то навѣть по такихъ письменникахъ, що належать у насъ до найперших, що розвесли наше имя по цѣлѣй Европѣ; показало ся также, що самі письменники нашій жили неразъ въ дуже поганыхъ матеріяльныхъ обставинахъ, котрі вплывали якъ найгорше на ихъ літературну дѣяльность. Ба и теперь є у насъ письменники, що положили немалій заслуги для нашои літературы та й могли бъ ще въ неодномъ прислужити ся ей, коби власне не тѣ матеріяльній обставины, що кажуть имъ хапата за перо — не щобы щось творити, але щобы сповнювати такій механічній функціи, до якихъ не треба анѣ бѣльшихъ студій, анѣ таланту, анѣ творчости. Очевидно, що такій вѣдносины не можуть спонукати бѣльшого числа людей, щобы вони пустили ся на заводовыхъ літератівъ, що не уважали бы свого занятя лише побочнымъ, а головнымъ якусь урядову посаду. Звѣстно-жь, що чимъ бѣльше такихъ людей, независимыхъ вѣдъ нѣкого, тымъ лѣпше для розвою нашои літературы; коли-жь мы стремимо до якъ найширшого ей розвою, коли хочемо ей арѣвнати зъ літературами другихъ высоко цивілізованыхъ народівъ, то мы повинні старати ся, щобы число независимыхъ вѣдъ нѣкого літератівъ не зменшало ся, але що-разъ дальше збѣльшало ся. До того-жь може довести єдино добре зорганізована матеріяльна пѣдмога для літератівъ.

Оттакій думки дали починъ до основання комітету. До комітету выбрано пятьохъ людей, самыхъ Громадянъ, и поручено имъ заняти ся блише справою. Комітетъ зладивъ два подання и внѣсъ ихъ до міністерства; въ однѣмъ просивъ о дозволъ збиранія складокъ въ Галичинѣ и Буковинѣ на высше згаданый Фондъ, въ другѣмъ просивъ дозволу на уряджене фантовои льотерії въ користь того-жь Фонду. На перше подане комітетъ дѣставъ вѣдповѣдь, оголосивъ вѣдозву и выбивъ бльоки; доси не розсылавъ ихъ тому, що нѣхто ще не зголосивъ ся въ тѣй справѣ до него. На друге подане комітетъ не дѣставъ доси вѣдповѣди; однакожь сподѣва ся, що міністерство полагодить его прихильно, маючи на уважѣ чисто добродѣйну цѣль Фонду.

Комітетъ не думае обмежити ся на тѣмъ, що доси зробивъ. Вѣнъ мае право розширити ся, прибираючи до себе также старшихъ людей. Въ жовтни, коли зѣдуть ся вже всѣ до Львова, теперь неприсутні, комітетъ спроситъ бѣльшій кружокъ на нараду, розширить ся и постановить дальшій планъ дѣяльности. Коли наші письменники порозумѣють ся и прийде до заснованя товариства, тогдѣ комітетъ зможе призбираній грошѣ передати ему до диспозиціи; коли-бъ товариство не завязало ся, тогдѣ комітетъ по своему розумѣню роздѣлитъ грошѣ мѣжь тыхъ, що ихъ найбѣльше будуть потребувати.

Подѣбній товариства письменниковъ для взаимнои помочи не новѣсть; вони находять ся и у нашихъ сусѣдівъ. Мадяры основали таке товариство ще 1862 року. Воно мае на метѣ приходити въ помочь письменникамъ въ часѣ хоробы, а надто спомагати ихъ вдовы и сироты. До року 1880. зрѣсъ капіталъ того товариства въ добровольныхъ датківъ до суммы 168.000 зр. Розумѣе ся, що до нинѣ вѣнъ значно збѣльшивъ ся, та я, не маючи пѣдъ рукою справозданя, не можу подати его теперѣшнои высоты.

Зъ огляду на жертволюбивость въ народныхъ цѣляхъ треба намъ справдѣ подивляти Мадярівъ. Ихъ Академія наукъ повстала зъ добровольныхъ жертвъ, при чѣмъ заможнѣйші люде зложили дуже высокій суммы, *н. пр.* гр. Степанъ Шехені 60.000 зр., гр. Юрій Каролі 40.000 зр., архикнязь Іосифъ 10.000 зр. и т. д. Въ 1857 р. розпочала ся мѣжь Мадярами агітація за выбудованемъ дому для Академіи наукъ. Покликъ передавано зъ устъ до устъ, датки плыли незвычайно скоро, наймиты и наймички уважали собѣ за честь зложити бодай по 10—20 кр. на дѣмъ Академіи; розумѣе ся не бракло и тутъ бѣльшихъ жертвъ, *н. пр.* баромъ Семенъ Шіна зложивъ на ту цѣль 80.000 зр. Зѣбрано въ загалѣ всѣхъ грошей кругло мілiонъ зр., за нихъ выбудувано таку палату, що належить въ Будапештѣ до найкрасшихъ монументальныхъ будынківъ. Въ 1878 р. выносило майно Академіи зъ будынкомъ 1,935.140 зр.; самыхъ выдатківъ мала въ тѣмъ роцѣ Академія 152.157 зр. Нинѣ ей майно переходить 2½ мілiона. Котрый народъ выкаже выдати зъ себе таку житяву енергію, той не може загинути. А треба зазначити ще, що рѣзныхъ національныхъ закладівъ и фундацій у Мадярівъ є дуже богато; мимо того всѣ вони основаній на пѣдставѣ добровольныхъ жертвъ и всѣ выпосаженій знаменито. Згадаю тутъ лише про незвычайно богатый Народный музей, про товариства: историчне, природописне, географічне, св. Стефана и выдавниче Кішфалюдія, що выдае не лишь оригінальнѣ, але и перекладенѣ творы, якъ Шекспіра, Мольера, Софокля, Арістофана и другихъ, въ незвычайно великѣмъ числѣ.

Що значить добра організація літературна, пізнаемо, коли придивимо ся пониже наведенымъ датамъ, що дотыкають мадярскои літературы и журналістики. Въ роцѣ 1831 выйшло всѣхъ мадярскихъ книжокъ лише 184; въ 1853 р. появило ся ихъ 336, въ 1874 р. вже 946, въ 1876 р. 1170, а въ 1880 р. 1604 — значить: зрѣстъ не поступавъ поволи. Та далеко скорше збѣльшавъ ся вѣнъ въ журналахъ и часописяхъ. Въ 1830 р. выходило всего лишь 10 часописей на мадярскѣй мовѣ, въ 1848 р. пѣдскочило се число на 80, але въ 1850 р. упало знова до 9; въ 1867 р. пѣднесло ся воно до 80 и вже вѣдъ того часу разъ-въ-разъ росло. Въ 1877 р. выходило 268 мадярскихъ часописей, зъ того въ самѣмъ Будапештѣ 128, на провінціи въ 71 мѣсцевостяхъ 139, а одна за границею, въ Букарештѣ. Въ иншихъ мовахъ выходило въ тѣмъ самѣмъ роцѣ на Угорщинѣ 146 часописей: зъ того 85 нѣмецкихъ, 42 славянскихъ [словацкій, рускій, сербско-хорватскій, 13 румунскихъ, 4 італійскій, 1 французка, 1 єврейска]. Коли отже въ малѣй Угорщинѣ выходило всѣхъ часописей 414, то въ великѣй Россіи въ тѣмъ самѣмъ 1877 роцѣ було ихъ лише 377! Въ 1881 зросло число мадярскихъ часописей до 350, нинѣ воно ще значнѣйше пѣднесло ся. Рухъ той мають Мадяры завдячити, поѣбчь сильно розбудженого національного почутя, добрѣй організаціи письменниковъ и сильнѣй кольпортажи, бо треба при тѣмъ все мати на увазѣ, що всѣхъ Мадярівъ, вже и зъ омадяризованою людностю, є лише 7½ мілiона. Прирѣвнавши се число зъ 30 мілiонами Русинівъ-Украинцѣвъ — воно не выйде на нашу похвалу. Коли однакъ порѣвнаемо, що передъ 1848 р. выходило лише 10, а по упадку мадярского повстання и по внесеню конституціи вѣдъ 1850 до 1867 лише 9 мадярскихъ часописей та що тото число по заведеню конституціи такъ въ 1848 якъ и въ 1867 р. вѣдъ разу пѣдскочило до 80, то переконаемо ся, що зъ заведенымъ конституціи въ Россіи, котра все-жь колись мусить прийти, въ той самый способѣ збѣльшить ся число нашихъ книжокъ и часописей. Одначе поки того буде, намъ не належать сидѣти въ заложеными руками, а треба робити и організувати ся, кѣлько можна. Тогдѣ лишь можемо повсѣмъ спокійно глядѣти въ нашу будучность.

Коли-бы прийшло до завязаня товариства нашихъ письменниковъ, то очевидно поѣбчь его головнои цѣли, на яку вказавъ уже теперь завязаный комітетъ, поѣбчь взаимнои пѣдмоги, товариство мусѣло-бъ заняти ся зорганізованемъ выдавничого руху, кольпортажѣ и т. д. Брати на свою руку ще й управу театру, якъ згадувано, було-бъ для него зовсѣмъ непригѣдно, бо щобы управа театру була вѣдповѣдна и умѣла, на те треба окремого товариства, що выключно занимало бы ся театромъ; товариство-жь письменниковъ мало бы и такъ ажь за багато роботы.

Часъ до завязаня товариства письменниковъ є теперь дуже вѣдповѣдный, бо надходить ювілей Котляревского, котрый здало бы ся чимсь поважнымъ и користнымъ заразомъ для цѣлого народу завначити. Тай самі письменники можуть на ювілей зъѣхати ся и статуты уложити. Число знова письменниковъ, коли возьмемо Галичину разомъ зъ Буковиною и Украиною, представляє ся такъ поважно, що може ручити ся за успѣшный розвій товариства. Треба лишь поки часъ, брати ся до дѣла.

Справа почата! Най теперь заберуть голосъ нашій письменники, особливо старшій, та най выскажуть свои думки такъ що-до самого Фонду, якъ и що-до основаня товариства; одна и друга справа дотыкае ихъ безпосередно, то чей-же не байдужна имъ.

Що-до самои складки на „Фондъ для пѣдмоги незасѣбныхъ літератівъ“, котрый якъ сказано, може злити ся зъ Фондами ново-основаного товариства, то замѣчу ще, що приватно говорено менѣ вже зъ рѣзныхъ боківъ, немовь то нова складка буде тягаремъ для людей; у насъ и такъ є дуже багато рѣзныхъ складокъ, недоведеныхъ до кінця, и т. д. Я умысно навѣвъ повыше згадку про мадярску Академію и инші товариства, котрыхъ инші капіталы мігъ бы-мь подати бо вони найлѣпше свѣдчать, що такій складки якъ у насъ, находять ся и у другихъ народівъ, ще у бѣльшѣмъ числѣ, лише ведей енергічнѣйше, тому и успѣхъ зъ нихъ бѣльше видный. Хто вымовляє ся вѣдъ сеи складки той певно робить такъ такожь при иншихъ. Зъ таким шкода говорити!

Володимиръ Гнатюкъ.

Переглядъ політичный.

Переговоры въ справѣ угоды закінчені а угорскій міністры вѣдъѣхали вже зъ Вѣдня. Wiener Abendpost оголошує о тыхъ переговорахъ слѣдуючій комунікатъ:

„Переговоры ведені въ послѣднихъ часахъ мѣжь правительствами австрійскимъ и угорскимъ дійшли вчера до кінця на конференціи вѣдбутій пѣдъ проводомъ цѣсаря. Ті переговоры увійшли въ рѣшаючу стадію вѣдъ хвилѣ вѣдбутои дня 6 серпня с. р. у Вѣдни конференціи угорскихъ міністрівъ Банфіого и Люкача зъ австрійскими міністрами Туномъ, Кайзлемъ и Бернрайтеромъ.

Дійшовши пѣдъ тымъ взглядомъ до порозумѣня, обѣ стороны зачеркнули свое становиско письменно, а именно: угорске правительство въ нотѣ зъ 10-ого серпня с. р. поданій австрійскому президентови міністрівъ, а австрійске правительство въ адресованій до угорского президента міністрівъ нотѣ зъ 17 серпня, въ котрій зачеркнуло свое становиско що-до угорскихъ предложень и представило свій власный поглядъ.

Тымчасомъ принали авдієнціи міністрівъ на цѣсарскѣмъ дворѣ и нова ихъ стрѣча въ днихъ 14 и 15 серпня въ Ишлю. Ноты обохъ правительствъ становили пѣдставу нарадъ веденыхъ дальше въ Будапештѣ въ дняхъ 24 и 25 серпня.

По поворотѣ цѣсаря до Вѣдня, въ дняхъ 27 до 30 серпня, прийшло до кількохъ новыхъ принять міністрівъ у цѣсаря и ихъ стрѣчи. Дня 30 серпня, якъ вже сказано, нарады дійшли до закінченя.

Предметомъ нарады був цѣлый змѣстъ обовязуючого артикулу I. угорского закона зъ 1898 року, котрый угорскому правительству поручае выкликати самостійне законодатне управильненє справы, єли до кінця року наступить порозумѣне що до угоды въ парляментарній дорозѣ або єли що-найменше не буде выглядівъ, що она въ короткѣмъ часѣ буде сфіналізована.

Короткій и наглячій часъ, якъ также ее на послѣднѣмъ мѣсци проявляюче ся стремлене до удержаня теперѣшнои Форми угоды яко двосторонного, на певный довшій періодъ часу важного договору, спонукало австрійске правительство до рѣшеня, щобы *ще разъ вѣдкликати ся до парляменту въ цѣли наклоненя его якъ найскорѣйше розпочати парляментарній наради надъ угодою.*

Угорске правительство приняло до вѣдо-

мости се рѣшене, котре мае значѣне для парляментарного трактованя угоды на Угорщинѣ.

Однакъ зъ огляду на даній обставины не могли обо правительства неувзглядняти и тои евентуальности, що полагодженя угоды на властивый часъ може стрѣтити ся зъ перепонами. *Способы поступованя, котрі въ тѣмъ случаю треба взяти подъ розвагу, становили бы дальшій важный предметъ наради.*

Въ протягу довгихъ переговорбвъ *осягнено однодушность поглядбвъ зъ обохъ сторбнъ* щодо засадъ, пбсля котрыхъ треба бы поступати, єли-бы дѣйстно наступили обставины, за-для котрыхъ взято пбдъ розвагу тій евентуальности. „*Правительства приготовани на всяку евентуальность*“.

——

Другій конгресъ жидбвъ-сіоністбвъ розпочавъ вчера свои наради въ Базилеи. Предсѣдателемъ выбрано Герцля и вбнъ вбзвавъ жидбвъ до чинной участи въ выборахъ до конфесійныхъ радъ и атакувавъ рабінбвъ остро за те, що хочь кождого дня молять ся до Сіону, въ практицѣ выступають противъ сіоністбвъ. Дальше заявивъ, що заснованя жидбвского банку національного стоить на добрбй дорозѣ. Доси субскрибовано ббльше якъ мілібнъ франкбвъ. Основный капіталъ мае выносити 72 мілібнбвъ франкбвъ. Бесѣдникъ закбнчивъ словами вдоволеня, що сіоністы тѣшать ся вже симпатіями въ широкихъ кругахъ людности та що въ Швайцарін принимано ихъ всюды окликами: „Най жиють жиды!“ — Слѣдуючій бесѣдникъ Макъ Нордавъ зъ Парижа обговорювавъ справу Дрейфуса, котра, по его гадцѣ, не є жидбвскою справою, але чисто французскою. Вѣсти о Дрейфусбвскбмъ синдикатѣ є байкою. Нордавъ закидавъ жидамъ, що справою Дрейфуса не интересують ся, якъ бы належало. — Лязаръ, авторъ брошуры о Дрейфусѣ, величавъ заслуги Золѣ, Пікарта и Шавра-Кестнера. Вбддано имъ честь черезъ встане зъ мѣсць. — Герцль предложивъ жадани жидбвскихъ роббтникбвъ працюючихъ въ борисл всихъ копальняхъ, щобы конгресъ занявъ ся розслѣдженемъ тяжкого ихъ положеня матеріального. Внесене вбдкинено, бо справа сеся не належить до круга дѣланя конгресу. — Одинъ зъ делегатбвъ выступивъ зъ внесенемъ, щобы соціальній питаня выключити зъ нарадъ зъѣзду, але се внесене не одержало ббльшости.

НОВИНКИ.

— **Отворене и посвячене I-ои клясы руской выдѣловои школы** [с. е. V-ои клясы] при ул. Вбрменьскбй ч. 2. II поверхъ — вбдбуде ся дня 6 н. ст. вересня (въ второкъ). Богослуженя вбдправить ся о 9 годинѣ рано въ Успеньскбй церкви, на котре всѣхъ Р. Т. Родичѣвъ и Прихильникбвъ запрошуе — *Выдѣлъ Руского товариства педагогічного у Львовѣ.*

— Ледви-не ледви по кбльнадесять-лѣтныхъ заходахъ и боротьбахъ руске мѣсто Яворбвъ дбждало ся бодай руской паралельки школы народнои. Краева рада шкбльна ухвалила вкбнци завести зъ новымъ рокомъ шкбльнымъ руску паралельку мѣшану [для хлопцѣвъ и дѣвчатъ разомъ] при шести клясовбй мужескбй школѣ мѣскбй. Але що-жь? Краева рада шкбльна выслала свое рѣшене до Яворова, а тамъ? зроблено Русинамъ „фігля“ — рѣшене краевои рады шкбльнои сховано до бюрка и тихо, ша! Мы цѣкавѣ, що теперь на те скаже краева рада шкбльна? Прецѣнь грати въ цю цюбабки не яло ся въ такбй поважнбй справѣ!

— **Духовеньство жовкбвского деканата**, збране дня 25 н. ст. серпня с. р. въ Боянци выразило одноду шно свое обурене на поступованя духовеньства тыхъ деканатбвъ, котрі доси не приступили до спбльнои акціи що-до непринимання не рускихъ письмъ урядовыхъ. А вже-жь найббльше дивувати ся и праведный гнѣвъ пбднести належить противъ нихъ за те, що они всю добре розпочату акцію паралізують, навѣть приказбвъ митроп. Консисторіи [якъ свѣдчить письмо ч. 6095 выдане до теребовельского деканату] и перемыского Еп. Ординаріята [якъ свѣдчить письмо ч. 3678 до комарнянськбго деканату] не поважають и не слухають. Прецѣнь же наший безпосереднѣ власти не тблько не дивують священникамъ до волѣ приймати не-руски письма, але выразно показують: „*обовязкомъ* есть въ случаяхъ непереступленя розпорядженя ц. к. Намѣстництва зъ дня 21 марця 1897 ч. 13347/96 вносити жалобы до инстанцій высшихъ“ и дають „сей *приказъ* духовеньству до вѣдомости и *безпроволочного* точного, совѣстного сповненя“.

— **Товариство руских ремѣсникбвъ „Зоря“ въ Коломыи** устроює въ недѣлю дня 4 вересня въ сали Касы щадничои аматорске представленя. При спбвучастю п. Баберовича вбдограе ся комедія въ 4 актахъ Григорія Григорієвича „Шляхта ходачкова“. Маемо надѣю, що руска публика якъ мѣ цева, такъ и доокрестна въ цѣли пбддержаня тои молодои институціи явить ся громадно на представленю и покаже, що добро и розвбй „Зорѣ“ близькій ей серцю. Цѣны мѣсць дуже приступнѣ. Початокъ точно о год. $7^1/_2$ вечеромъ. Дохбдъ призначеный на добродѣйнѣ цѣли.

— Вѣче економічне вбдбуде ся дня 4 н. ст. вересня [въ недѣлю] въ **Галичи** о год. $2^1/_2$ по полудни заходами „Пбдгбрскои Спблки для торговлѣ безрогами и худобою роговою въ Станиславовѣ“. На нѣчу будуть приймати ся членьскій вписы и удѣлы [по 10 кр.]. О численну участь у вѣчу упрашае — „*Пбдгбрска Спблка для торговлѣ безрогами и худобою роговою въ Станиславовѣ.*

— **Загальній зборы** [общо собраніе] **общества Мих. Качковского** вбдбудуть ся дня 27 серпня (8 н. ст. вересня) с. р. въ Самборѣ въ такбю програмою: 1) о год. $8^1/_2$ вбдправить ся литургія за всякс прошене а опбсля проповѣдь и панахида за померших членбвъ товариства; 2) по богослуженю торжественный похбдъ членбвъ зъ прапоромъ общества до салѣ „Готелю Народного“; 3) о 11 годинѣ вбдкрыте зборбвъ предсѣдателемъ общества и выббръ президія на часъ зборбвъ; 4) вбдчитъ о дѣяльности общества, справоздане касове и выббръ контрольнои комісіи; 5) вбдчиты: а) о горожаньскбмъ самопбзнаню и б) о молочництвѣ; 6) справоздане контрольнои комісіи; 7) выббръ предсѣдателя и головного выдѣлу на слѣдуючій рбкъ; 8) внесена членбвъ. — Вечеромъ того самого дня вбдбуде ся въ тбй самбй сали музикально-декляматорскій концертъ а опбсля танцѣ; чистый дохбдъ призначеный на основане Бурсы имени Мих. Качковского въ Самборѣ. Помѣщаючи на прошене Выдѣлу общества им. Качковского програму сихъ зборбвъ, занотуємо ще одну рѣчь. На друкованбмъ „Отзывѣ“ выдѣлу, запрошуючбмъ членбвъ на зборы, подано кошть ѣзды до Самбора и назадъ [зъ всѣхъ зелѣзничихъ стацій галицкои Руси]. Така информація дуже практична, особливо для селянъ.

— **Немирбвскій судъ** доти не мавъ ще мѣсця въ лѣтописи покривджень рускихъ святъ. Причиною того було се, що въ нему начальникували переважно Русины, а тій, звѣстно, не любували ся въ „польскбй культурѣ“. Начальникували такожъ деякій Поляки, але они були далекій вбдъ шовінізму и „культуры польскои“. Зъ-за того въ немирбвскбмъ судѣ не приключило ся доси нѣякого выпадку, щобы примѣромъ покривджено руску свята Змѣнили ся часы, а зъ ними и люде немирбвского суду. Сего року зреформовано персоналъ немирбвского суду зъ корепемъ. Прийшли новій и свѣжій люде, на чолѣ ихъ новый начальникъ п. Васіяновичъ, а зъ ними новій и свѣжій змаганя. На жаль, тій новій змаганя не такій, якій мы дотеперь мали щастя бачити. Нинѣ въ немирбвскбмъ судѣ не побачишь нѣ одного написи рускою мовою и рускимъ письмомъ. Офіціялъ кричить: „Я не вмѣю по руски! вмѣти не потребую! бо я польскій урядникъ въ польскбмъ судѣ и польскій грошъ фасую!“ Зновъ же начальникъ суду п. Васіяновичъ зжаливъ ся надъ немирбвскимъ судомъ, що той не мае мѣсця и славы въ лѣтописи покривджень рускихъ святъ, давай ломати постановы 15 ого артикулу основного закона о загальныхъ правахъ горожанъ зъ 21 грудня 1867 (В. з. д. ч. 142), давай ломати роз оряджене міністерства судбництва съ 25 цвѣтня 1849 (В. з. д. ч. 98), щобы тблько выбороти и для немирбвского суду мѣсце въ лѣтописи покривджень рускихъ святъ. Отъ и вызначае сей панъ начальникъ судовій термины для Русинбвъ гр.-кат. обряду зъ Немирова, Перемѣстя, Магеры и инших громадъ на день 27 н. ст серпня с. р., отже якъ-разъ на саме руске свято Успеня Пресв. Богородицѣ, такъ що Русины того дня намѣють бути на богослуженяхъ въ своихъ церквахъ, мусѣли пильнувати судовыхъ терминбвъ. Яке обурене запанувало межи Русинами зъ-за того непошанованя ихъ свята, сего не въ силѣ перо описати! Тутешній гр.-кат. урядъ парохіяльный збравъ вбзваня судовій, описавъ цѣлу справу и передавъ ей Вир. Консисторіи въ Перемышли для вбдповѣдного зарады. Якій конець буде, донесу. — *Іоанъ Кипріянъ* парохъ.

— **Теребовельска рада повѣтова** ухвалила дня 29 с. м. въ честь ювілея цѣсарского: просити правительство, щобы оно именемъ ей зложило цѣсареви поклбнъ найвѣрнѣйшои пбддавности и почести, а на вѣчну памятку ювілея, въ цѣли пбднесеня рбльництва въ повѣтѣ, мае роздѣлити ся межи селянъ премію: въ роцѣ ювілейнбмъ 800 коронъ, а въ слѣдуючихъ лѣтахъ по 300 коронъ рбчно. Премія тій будуть носити назву ювілейныхъ им. цѣсаря Франць Іосифа I.

— **Въ Сяноцѣ** розпочала ся нинѣ судова розправа противъ Конст. Іос. Виницкого, звѣстного убійника ксьондза Фел. Бесядского зъ Дидинѣ и власнои жѣнки Станиславы зъ Руцинськихъ Винярскои. На пбдставѣ дотычныхъ параграфбвъ карныхъ злочинъ, якій сповнивъ Винярскій, карае ся смертію. До розправы взвано двохъ мѣцевыхъ лѣкарбвъ, котрій мають оречи о станѣ ума злочинца, и 27 свѣдкбвъ. Актъ обжалованя обймае 17 сторбнъ битого письма. Актъ обжалованя подае цѣле житє Винярского, котрый вже бувъ каранный разъ за обиду величества одномѣсячною тяжкою вязницею. За причину страшного подвбйного убійства обжалованый подае то, що жена его, а сестрѣница и выхованица кс. Бесядского, удержувала зъ нимъ любовій зносины; однакъ актъ обжалованя перечить тому. Актъ обжалованя рбвне-жь пбдносить, що убійникъ не терпѣвъ нѣколи недуги ума, теперь є здоровъ и въ хвили убійства мусѣвъ мати повну свѣдомбсть страшного злочину, якого допустивъ ся, тымъ ббльше, що довершивъ его вручно и осторожно.

— **Зъ Комарна пишуть намъ**: Незатерта ще память у Комарянцѣвъ про выборы до рады державнои, котрыхъ епільоґъ розбгравъ ся въ Самборѣ, а ось вбдбули ся въ дняхъ 24 и 25 с. м. другій — выборы до рады громадскои, котрій не менше заслугують на увагу, хочь-бы лишь тому, що такои рады громадскои, вбдъ коли Комарно Комарномъ, ще не бувало. Русины дбстали всего десять своихъ радныхъ, а въ нихъ лише кблькохъ назвати себе можуть Русинами; за те збблышило ся вбдъ послѣднои каденціи число радныхъ польскихъ и жидбвскихъ, бо якъ одній, такъ и другій дбстали по десять радныхъ, а таку перевагу свою невно вызискають для себе въ рускбмъ мѣстѣ Комарнѣ.

Вбдъ часу выбору д-ра Яклиньского малымъ Баденімъ въ Комарнѣ укрыла сесе мѣсточко пбтьма недолѣ и нема выгляду на лучше. Була надѣя, що при сегорбчныхъ выборахъ до рады громадскои выдре ся громада зъ его лапъ, та не судило ся. П. бурмістръ, хочь въ тѣмъ битый, вызначивъ выборы на серпень, бо тогдѣ мѣщане, торговцѣ овочами, громадно выѣздять на довше зъ дому. А щобы той маневръ лучше ему удавъ ся, прибравъ собѣ за оруда солідну спблку: заступника Михайла Калимона и Михайла Пеленьского Грубого [того, що то — якъ вѣдомо зъ процесу въ Самборѣ — „ucałował Jaklińskiego“] и тій два Русины не зжахали ся допустити огидної арады на своѣмъ мѣщаньствѣ, уживаючи усякихъ средствъ, абы выборы выпали по мысли д-ра Яклиньского. Не будучи певными себе, бо не тайна имъ ненависть мѣщанъ, заступникъ Калимонъ удавъ каючого, скликавъ громадске вѣче на день 21 с. м., выбравъ передвыборчій комітетъ, котрый занявъ ся укладомъ листы радныхъ, — а тымчасомъ самъ потайки укладавъ ся зъ Буксбаймами и другими поплечниками Яклиньского, знаными свѣтови яко свѣдки зъ самббрского процесу Комарнянцѣвъ и зъ ними приготовлявъ ся до завзятои борбы противъ честного мѣщаньства.

Въ днихъ выборбвъ явивъ ся зъ Львова самъ Яклиньскій для аґітаціи за собою, то просьбою то грозьбою стягавъ жидбвъ до голосованя, а Калимонъ, переводячи яко заступникъ выборы, въ сали выборчбй не то аґітувавъ на сторону Яклиньского, але выдиравъ выборцямъ картки зъ лістою компромісовою, а выхавъ своя, не допускавъ до голосованя, грозивъ жандармами та крамаломъ за выборы, замыкавъ выборцѣвъ и т. п. Зновъ же въ передпокою выборчбмъ звивавъ ся, выдираючи картки, его товаришъ Михайло Пеленьскій Грубый. При такбмъ станѣ рѣчи ліста мѣщанъ упала вбсѣхъ трехъ колахъ.

Проклоны и огбрченя мѣщанъ тымъ ббльше, що черезъ д-ра Яклиньского иде теперь богато Комарнянцѣвъ на тяжку вязницю за торбчні выборы до рады державнои — якъ разъ теперь доручують имъ выроки касаційного трибуналу. А немовь на злбсть мѣщаньству п. начальникъ зъ своими сторонниками взяли ся запивати „świetny wynik“. Та й пили-жь, пили! та й спѣвали, а все: „Bartoszu, Bartoszu!“ — „Patrz Kosciuszko na nas z nieba!“ и „Jeszcze Polska nie zginęła“. Ну-ну, колись и мы Русины собѣ заспѣваемо, але когось той спѣвъ дуже буде разити!

— Завтра (1-ого н. ст. вересня) вбдбуде ся передъ судьями присяглыми карна розправа противъ п. Льва Бачиньского, конципіента адвокатскои канцелярії д-ра Теофіля Окуневского въ Городенцѣ, о мнимє пбдбурюване противъ властей и противъ народности польскои при нагодѣ розвязаного правительственнымъ комісаремъ вѣча въ Щитбвцяхъ (въ повѣтѣ залѣщицкбмъ). Оборонѣ п. Бачиньского пбдявъ ся д-ръ Т. Окуневскій.

— **На погорѣльцѣвъ въ Плѣснянахъ** [де то — якъ вѣдомо зъ Вбдозвы мѣсцевого комітету, помѣщеного онодгы въ „Дѣлѣ“ — выгорѣло майже цѣле село] жертвувавъ 6. Вел. цѣсарь изъ своихъ приватныхъ фондбвъ 500 зр. Помбчь для тыхъ погорѣльцѣвъ є дуже потрѣбна и хто зъ Русинбвъ лише може помочи, нехай поспѣшить. О. Мих. Форись, бувшій завѣдатель въ Плѣснянахъ, збравъ въ Терпилбвцѣ 10 зр. и при нагодѣ пересылки сихъ грошей звертае ся до всѣхъ Вел. отцѣвъ, котрій ще живуть а душпастарювали въ Плѣснянахъ, щобы такожъ по своихъ приходахъ зарядили складки, бо — якъ пише: „Плѣсняне заслугують на се за-для своеи доброты, щирости и щедрости для другихъ въ нещастю“. Въ Плѣснянахъ завѣдатель довго не сидѣли, отже може жити ще зъ кблькапацить такихъ душпастирбвъ, а збраній ними складки представляли бы значнѣйшу суму и Плѣсняне почули бы въ своѣмъ горѣ душевну вбдраду, побачивши, що колишній ихъ душпастирѣ завдяковують имъ щире свое спочутя. [Жертвы на погорѣльцѣвъ найлучше посылати до ратункового комітету на руки завѣдателя о. Евгенія Герасимовича въ Плѣснянахъ, почта Плугбвъ.]

— **Записъ на цѣли соціялістичній**. Въ Краковѣ померъ онодгы Іосифъ Черпекъ, майстеръ шевскій, а передъ смертію записавъ цѣлый свбй маґокъ 30.000 зр. на цѣли соціяльнои партіи. Спадкоємцями установивъ чотирохъ проводирбвъ соціяльно-демократичнои партіи, а то посла Дашиньского, Марка, Енґліша и Сулчевского, кождого въ рбвнбй части, а записаныхъ имъ грошей мають ужити на цѣли своеи партіи. Кажуть, що родина помершого Черпика задумуе звалити сесе завѣщане.

— **Кс. Стояловского** прогнали Угры зъ Чацы, разомъ зъ редакціею и друкарнею, а то, якъ сказано въ рѣшеню, за „соціялістичнѣ аґітаціи“. Та не дуже вбнъ тымъ загрызъ ся маючи спеціяльній вдббности радити собѣ въ клопотахъ. Де вбнъ вже не лѣпивъ собѣ гнѣзда!

— **Дрібній вѣсти**. Нову школу реальну заснбвано въ Ярославѣ; зъ двомъ 1-ого вересня отворює ся I. кляса нового заведеня. — Президентъ мѣста Львова Малаховскій повернувъ до Львова. — Сильне трисеня землѣ дало ся чути онодгы на Кавказѣ; въ десять хвилахъ упало сотки домбвъ; шкоды величезній, много людей покалѣченыхъ. — Онодгы въ Швайцарії погибъ, спинаючись по горахъ, англійскій лѣкарь д-ръ Гоґкінсонъ зъ тромма дѣтьми. — Мазурскому послови Ф. Кремпѣ выточено слѣдство карне о образу величества; слѣдство веде судъ въ Тарновѣ. — Славный свѣтовый будовничій Винкентій Затцъ, творецъ кблькохъ сотъ костелбвъ въ ґотійскбмъ стилю, померъ вчера въ Кольонии [въ Нѣмеччинѣ]. — Въ Лондонѣ спредано рѣдку марку почтову за 12.000 — Въ Луцѣ великбй коло Тернополя въ лѣсѣ найдено трупа убитого гайового Ив. Ремена; убійникъ незнаный; слѣдство веде ся.

Вѣсти зъ Ек. Перемыскои.

Дѣйстнымъ деканомъ старосамббрскимъ именованый дотеперѣшный завѣдатель деканата о. Едв. Кушнѣръ и дбставъ крылошаньскій вбданакн. — Сотрудництва дбстали оо.: Андр. Бенцѣвъ въ Тартаковѣ, Сава Ломницкій въ Завишни. — Укбнченый богословъ А. Гевричъ, дбставъ вбдпустку до епархіи станиславбвскои. — Намѣстництво продовжило дотацію зъ религ. фонду для сотрудника въ Вблыхбвцяхъ на часъ душпастырства тамошного пароха. — На конкурсъ розписанѣ зъ речинцемъ до дня 3 листопада 1898 слѣдуючихъ 29 парохій: Глумча дек. бирчаньского, Прусикъ дек. самбцкого, Дашбвка дек. устрицкого, Лупкбвъ дек. лелиского [патронъ Соборъ крил. катедр. въ Перемышли], Краковець дек. яворского, Лѣтняя дек. мокраньского, Руске село дек. бирчаньского, Потбкъ великій дек. старосамббрского, Гусно выжне дек. высочаньского, Башня дек. любачѣвского, Бббрка дек. лѣського, Волче горѣшне дек. жукотиньского, Грбмно дек. горожаньского, Залѣска волл дек. ярославского, Крецбвъ дек. лѣського, Вошанцѣ дек. комарниньского [парохъ мае згодитись на евентуальне вбдлучене доч. Шептичъ], Горянка, Криве ad Тѣсна и Рябе всѣ три дек. балигородского, Новиця дек. бѣцкого, Ростайне дек. дукляньского, Дѣстрикъ дубовый дек. жукотиньского, Береги гбрнѣ, Скородне, Смбльникъ, Хмѣль всѣ чотири дек. затварницкого, Дубрбвка дек. канчуцкого, Яселъ дек. лелиского и Шандровець дек. затварницкого.

Посмертній — ∓ — оповѣстки.

Василій Гвадичъ, ц. к. канцелістъ судовый въ Борини, упоконивъ ся тамъ скоропостижно дня 22 н. ст. серпня. Покбйникъ бувъ щира руска душа, перетерпѣвъ богато а навѣть бувъ суспендованый невинно, але добрѣ люде не дали ему упасти, спомогли а вкбнци и на похоронѣ почтили его память. Честь за те, Впр. оо. Деканови Прухницкому, Бачиньскому, Чайковскому, парохови Морозови за труды, приянь и слово, Солтыкевичу зъ двома питомцями, Борковскому и Тшесньовскому якъ и пп. товаришамъ судовымъ, особливо Стельмаховичеви. А покбйникови вѣчная память!

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 31 серпня. Wiener Ztg. оголошуе цѣсареву санкцію для ухваленого галицкимъ соймомъ закона о позволеню вѣлицкбй радѣ повѣтовбй затягнути въ квотѣ 100.000 зр. а перемышляньскбй радѣ повѣтовбй 56.000 зр. пожички. — Фабриканты запалокъ рѣшили спбльно зъ угорскими фабрикантами домагати ся зниженя вывозовыхъ тарифъ, бо вывбзъ запалокъ въ послѣднихъ часахъ незвычайно зменшивъ ся въ наслѣдокъ японьскои конкуренціи.

Будапештъ 31 серпня. Часописи доносять, що зъ новои школы гонведбвъ въ Фінфкірхенѣ усунено угорску корону, противъ чого они протестують. О усуненя тои короны мавъ постаратись командантъ кн. Лобковіцъ. — До одного зъ дневникбвъ доносять зъ Вѣдня, що на послѣднихъ конференціяхъ міністрбвъ выринула гадка, щобы цѣле австрійске міністерство уступило и зробило мѣсце иншому, котрого становиско супротивъ народностій буде лекше о стблько, що буде мати вбльну руку.

Прага 31 серпня. Роббтники пбвпбчноческихъ копалень ухвалили розпочати страйкъ на случай, єли-бы не увзглядненo ихъ жадань. Домагають ся 8 годинного часу працѣ и пбдвышеня плативъ.

Липскъ 31 серпня. Сенатъ университету въ Липску рѣшивъ не признавати университету въ Фрибурґу и не зачисловати студентамъ вбдбутыхъ тамъ семестрбвъ и зложеныхъ испытбвъ. Причиною того кроку є гремяльне выступленє зъ фубурского университету девять нѣмецкихъ професорбвъ.

Парижъ 31 серпня. Въ канцеларіи міністра вбйны спраиджено вчера, що авторомъ листу зъ 1896 р., на котрбмъ знаходить ся имя Дрейфуса, є пбдполковникъ Ганрі. Міністеръ вбйны казавъ его сейчасъ арештувати. Прокураторъ вызначивъ процесъ Пікарта и Лебльоа передъ поліційнымъ судомъ на 21 вересня.

Амстердамъ 31 серпня. Королева регентка аложила свбй урядъ. Молода королева Вільгельміна зложить нинѣ передъ палатою послбвъ приселгу на конституцію.

Трієстъ 31 серпня. Въ Водіце [Дальматія] ухвалено на народнбмъ вѣчу выслати зъ нагоды ювілею адресу до цѣсаря, въ котрбй мае мѣстити ся просьба о сполученє Дальматіи зъ свободнои Хорватією.

Петербургъ 31 серпня. Міністерство комунікацій вызначило 6000 рублѣвъ на дальшій студіи для намѣренои будовы каналу, що мае злучити Нарву зъ Вислою.

Варшава 31 серпня. Варшавскій повѣтъ одержить новый подѣлъ и помножене громадъ, при збблышенбй контроли адміністративнбй и скрѣпленю служби безпеченьства въ густѣйше населеныхъ околицяхъ.

МЕНТИНА,

єдине раціональне средство до полокання устъ, знаменитый и оживляючо дѣлаючій препаратъ, до теперь нѣчимъ не перевысшеный. Мала скількость, придана до свѣжой воды, выстане, абы осягнути пожаданій наслѣдки. Цѣна фляшки 50 кр. 17

Головный складъ въ аптецѣ

Жигмонта Рукера

подъ „Срѣбкымъ Орломъ" у Львовѣ. 275 264—?

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плятацінкъ площи Галицкой



поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсфедры, тасьмы мѣрничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дѣвників електричных.

Великій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Вѣдозва.

Не за-для пустого, якъ бы хто думавъ, звичаю, але дѣйстною некучою конечностію приневолений всьмо до численныхъ сегорѣчныхъ вѣдозвъ ювілейныхъ прилучити и нашу вѣдозву о складки на будову нової церкви въ Хлипляхъ повѣта мостиского. Треба бо знати, що парохіяне тутешній вѣдъ тридцять и трехъ лѣтъ позбавленій суть святынѣ Божой, той найкрѣпшой твердынѣ нашого св. обряду и народности. Середъ вѣконой ночи повставъ тогды въ навечерію св. Богоявленія страшный пожаръ въ серединѣ церкви зъ невѣдомои причины и знищивъ ей до тла вразъ зъ всѣми дорогоцѣнными прикорами церковными, бо о выратованю ихъ не могло бути й бесѣды. Коли бо збѣгли ся парохіяне на мѣсце катастрофы, представивъ ся имъ страшный видъ знищени, зъ цѣлого бо храму Божого лишала ся тѣлько купа попелу и недогаркѣвъ. Не треба й казати, якъ гѣрко заплакали и затужили осиротѣлій дѣти за своею матерію церквою, може ще въ бѣльшій мѣрѣ, якъ колись плакали Израильтяне въ неволи вавилонській за своимъ величавымъ храмомъ Єрусалимскимъ и за своею вѣтчиною, тымъ паче, що бачили, що не такъ скоро за для убожества прийдуть до нової церкви. На разѣ провізорично збудовано малу каплицю та заосмотрено ей въ найпотрѣбнѣйшій рѣчи літургічній. Та отъ зубъ часу добравъ ся и до тои маленькои твердынѣ народнои и подгрызъ ей до тои степени, що за-для грозячого небезпеченьства може бути кождои хвилѣ властями замкнена.

Зъ тои причины рѣшивъ ся комітетъ парохіяльный за помочію Божою розпочати будову нової церкви въ слѣдующымъ роцѣ, если тѣлько роздобуде вѣдповѣдній фонды, котрыхъ ту, на жаль, нема. Та й неможь дивувати ся сему, знаючи, що тутешный нарѣдъ за для лихого грунту и браку заробкѣвъ есть дуже бѣдный, а коли ще до того додамо послѣдній тяжкій лѣта, выдатки конкурencічній на парохіяльній будынки та голодъ въ послѣдныхъ роцѣ, то рѣчею есть зовсѣмъ природною, що парохіяне упали въ великій довги и залеглости податковій. Зъ тои причины нарѣдъ вже теперь несе послѣдну свою керваницю на заспокоене докучливыхъ тягарѣвъ. Въ такихъ обставинахъ безвзглядне стягане конкуренціи потягнуло бы за собою дуже сумній наслѣдки, бо по-пр[illegible]ишѣмъ выкупило бы неодного зъ батьковского грунту на корысть глитаѣвъ-некрестѣвъ. Но въ тѣмъ невѣдрадномъ положеню памятаючи на слова Христовій: „Просите и дасть ся вамъ" — потѣшаймось милою надѣею на иституцію помѣч. Тожь мы днесь въ тій покучій потребѣ вытягаймо свои скостенѣлій руки зъ покорною просьбою до нашого патріотичного Загалу а особливо до нашого Вел. Духовенства и просимо: Вп. Родимцѣ! зволѣте ласкаво кинути ленту на будову згадненои церкви, а мы своими молитвами выпросимо у Всевышнього благословенѣ Боже и вѣнце благо для нашихъ великодушныхъ Добродѣѣвъ.

Ласкавій жертвы и найменшій приймае зъ вдячностію Урядъ парохіяльный въ Хлипляхъ п. Крукеничи.

Вѣдъ гр.-кат. Уряду парохіяльного въ Хлипляхъ дня 22 серпня 1898. Въ имени парохіянъ — свящ. *Симеонъ Борисъ.* 320 (2-5)

ДРОТЪ кѣльчастый цинковый до огороджень по зр. 4·50 за 100 метрѣвъ. Тонбрцѣ лѣсовій до значеня деревъ (зъ дюма довбѣльными буктами) по зр. 6,

поручае ПЕТРО ХШОЩОТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4595

Для Сянока и околицѣ.

Ново отвореный

Магазинъ новостей

для Панъ и Панѣвъ

подъ фірмою

Иванъ Дзєвоньскій

въ Сяноцѣ

при ул. 3-ого Мая ч. 26 и 27 вобочь торговлѣ п. Маліверя

поручае ся ласкавымъ вельми взглядамъ Вооъ. Мешканцівъ мѣста и околицѣ, поручаючи товары свѣжій по цѣнахъ можливо найнижшихъ, а именно: Сорочки мужескій, конвѣры и манжеты о разѣвъ складній (тутъ незнані), красній кравятки, сынки до сорочокъ и манжетѣвъ, палички, парасолѣ, кальошѣ правдиво российскій, куфры и торбы до подорожи, парфумы, мыделка, правдиву воду кольоньску, губки, гребѣня, щѣтки, пудриерсы, папѣросниць, портмонетки. — Великій выборъ капцівъ, волѣчокъ, шовку, бавовны D. M. C. до гафту и панчохъ, прибори до шитя и кравецтва жѣночого, воальки, стяжки, оксамітки, коронки и т. п.

РУКАВИЧКИ прагскій glacé, данъскій, сернячій и оленевій.

Великій выборъ забавокъ для дѣтей. 316 3—6

(*Бюро оголошень „Импресса"*).

Оденъ або два

ученики школъ низшихъ знайдуть умѣщене въ порядномъ домѣ. Близша вѣдомѣсть у п. А. Токаро он у Львовѣ, Бальонова 10, дѣлъ. 322 3—3

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ

АРТИСТЪ-МАЛЯРЪ

звѣстный вѣдъ кількацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшая церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Приймае рѣзьбарскій роботы цѣлыя класныхъ плянівъ. Выготовлюе всякои величины церковній образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащениць — олѣйными красками на полотнѣ и деревѣ. Побольшуе зъ фотографій портреты. Зъ уповажнена ц. к. конзерваторія реставруе всяки старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Подписаный просить Вел. Духовенство звинотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА" по 1 зр. замѣсть 3 зр.

„THE GRESHAM"

Найстарше и найбогатше Товариство обезпеч на житє въ Лондонѣ.

Найнизша премія. Велика дівіденда.

Информацій удѣлае, проспекты и тарифу розсылае franco.

Антоній Кофлеръ 307 9—10

у Львовѣ, улиця Браєрѣвска число 14.

Новоотворений

МАҐАЗИНЪ ТОВАРОВЪ МОДНЫХЪ

вѣдъ фірмою:

ФЕРДИНАНДЪ ҐІТЛЄРЪ

у Львовѣ, улиця Галицка число 20

поручае въ великѣмъ выборѣ

коронки, ленты, пасмантеріи, ґазы, крепы, шовковій матеріи, саксоньскій дамскій и дѣточій панчохи, корсеты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковій, шовковій, батистовій и дреліховій, вахлярѣ изъ струсихъ перъ.

Всякій приналежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.

Замовлена зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою. 299 7—20

Розклад їзди поїздів зелізничних

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [цісарского о 36 мінут від часу дрізского]

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходить о		
	6.45	з Іцкан	6.09		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (1/8 до 11/8)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.56	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного дворця
	10.35	„ Іцкан		9.58	„ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бел ща
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (1/7 до 12/8 неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (2/8 до 11/8 неділі сьвя
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		8.10	„ Отина
	5.40	„ Іцкан		8.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		8.16	„ Зимної вода (2/8 до 11/8)
				8.23	„ Брухович (2/8 до 11/8)
				4.55	„ Ярослава
нїч			нїч		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ голов. дворець		5.20	„ Лавочного
6.10		„ Кракова		6.20	„ Янова (1/8 до 11/8 в будні дні)
	6.10	„ „		6.30	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (1/8 до 31/8 и 16/8 до 30/8)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Брухович (2/8 до 30/8 и 10/8 до 11/8		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.31	„ „ (1/7 до 12/8)		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (1/8 до 11/8 въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (1/8 до 31/8 и 16/8 до 30/8)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ з Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано 5

БОТАНІКА

на вищі класи шкіл середних. Після учебника д-ра О. Ростафиньского. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 20 ц. в. а.

Д-ра Осипа Ростафиньского

БОТАНІКА

на нижші класи шкіл середних. На наук руский переложив Іван Верхратский. Видане друге р. 1898. Ціна 70 цент. в. а.

ЗООЛЬОҐІЯ

на нижші класи шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.

Списъ важнѣйшихъ выразовъ въ руской ботанічной терміноложіи и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892. Ціна 30 цент. в. а.

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазурковичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогічного двотыждневникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1869 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Подяка.

Надъ выразъ тяжкій и силы нашій далеко перевышаючій крестъ зволивъ Господь вложити на нашій непривыкшій рамена, поклик[illegible]ючи до себе неожидано по ледви 44-годинній хоробѣ найдорожшу, любу нашу донъку Олю въ самѣмъ розцвѣтѣ жити. Піддаючись въ покорѣ недослѣдимому совѣтови Всевышнього, не можемо утаити тыхъ Его доказовъ ласки, котрыма по мѣрѣ великости нашого горя окруживъ насъ вѣдъ першои хвилѣ катастрофы и помагае намъ двигати то безмѣрне бремя, пѣдъ котрымъ угинаемъ ся.

Въ безмежній нашій печали, що чорною густою хмарою заступила нашъ кругозвидъ, дѣзнали мы та й ще дѣзнаемо вѣдъ всѣхъ круговъ сусѣдьности безъ рѣзницѣ народности й вѣры стѣлько громадныхъ обявовъ жичливости, щирого спѣвчуття и старани облегчити и злагодити нашу горку недолю, стѣлько доказовъ любови и жалю за покѣйною, що не жаемо змоги хоть въ приближеню оказати и выразити нашу сердечно вѣдчуваву вдячность и подяку.

Тожь умильно просимо нашихъ Добродѣѣвъ, щобы, беручи волю за дѣло, приняли на тій доровъ нашу горячу подяку за такъ щиру и величну услугу вѣддану бл. п. нашій донъцѣ.

Передовсѣмъ горячо и сердечно дякуемо Впр. Совѣти. и парохови брѣдскому о. А. Долиньскому, що на першу вѣсть о постигнувшѣмъ насъ нещастю зъ глубокимъ спочутемъ мовь рѣдня приняв на себе трудъ и старане о послѣдню почесть для покѣйной черезъ запрошеня и принятє Вел. Духовенства, приготовленє чина похоронного, та до самого выносу мощей не устававъ въ молитвахъ за душу покѣйной вразъ зъ ВП. оо. Василякомъ, Мриглодовичемъ, Дзеровичемъ и Дудикомъ, котрый надто удѣливъ ѣй и послѣдню помочь душе ну. Рѣвно сердечно и горячо дякуемо Впр. Совѣти. и Декановы брѣдскому о. Юл. Туркевичеви яко щиро и сердечно сочуствующому провѣдникови чина похоронного, вѣдтакъ Впр и Вел. со. сов. Мандичевскому, сов. Долиньскому, Мриглодовичеви, Василякови, сов. Е. Лотоцкому, Чубатому, сов. Т. Дуткевичеви, сов. Алекс. Левицкому, Ал. Глѣбовицкому, Іоану Леонтовичеви, Юст. Сухаровскому, Мосевичеви, Чировскому, Іоан. Давидовичеви, Е. Кормошеви, Юл. Дуткевичеви, Войтовичеви, Демчиньскому, Дудкови, Ю. Дзеровичеви, Клубкови, Купчиньскому, Н. Герасимовичеви, Ант. Стефановичеви, Возняковi, Застирцеви, ВПр. и Вел. оо. обряда лат. профес. Свистельницкому, о. Цоллсон Т. И. и о. Добровольскому — всѣмъ Вамъ щиро и горячо дякуемо, що не тѣлько для почести покѣйной такъ численно вѣдняли ся великого труду далекого походу похоронного, но надто, мимо значного для многихъ вѣддаленя 3—5 миль и наглости часу, въ день похорону зволили жертвувати несподіваный даръ святыхъ литурій для обезпеченя блаженьства покѣйной — ласку, котрои великость глубоко вѣдчуваемо, но для оказаня вдячности не маемо нѣ силы нѣ словъ.

Изъ глубины душѣ особенно дякуемо за такъ вдячній, сердечній, горячій и ревній слова потѣхи произнесеній въ церкви и при могилѣ вымовными устами Впр. оо. Алекс. Левицкого, Томы Дуткевича и Анат. Долиньского, въ котрыхъ жаль за передчасно погасшою душою въ заводы изъ стараньемъ усмирати бѣль нещасной родины.

Зъ цѣлого серця дякуемо нашому другови ВП. Д-рови Струмѣньскому, що зъ пожертвованьемъ власного здоровля и часу день и нѣч бувъ при ложи болѣзни на услуги покѣйной, а вѣдтакъ въ страшныхъ хвилях розлуки вѣддержувавъ вѣдъ тяжкимъ бременемъ упадаючихъ.

Горячо дякуемо Вп. п. Проскурницкій и п. Ю. Гавлеви, що вѣдъ першои хвилѣ недуги несли намъ помѣчну руку, дѣлячи зъ нами тревогу тяжкихъ хвиль. Дякуемо сердечно ВП. членамъ „Руской Бесѣды", що жертвували вѣнокъ „Скошеному Цвѣтови", рѣвно якъ и другимъ численымъ Добродѣямъ за подѣбну прислугу; дальше Поваж. пп. дружбамъ и пп. дружкамъ, що приняшли на рамена и окружившу домовину въ домъ жалобы не зложили и не вѣдступили ей скорше, ажъ передъ челюстью могилы.

Сердечну складаемо подяку всѣмъ тымъ численымъ Добродѣямъ, такъ мѣсцевымъ якъ и въ рѣзныхъ сторонахъ краю и по-за его границями, що лично, письменно або телеграфічно не поскупили намъ заявленъ сердечного спѣвчуття и теплои вѣдрады; дальше ЧЧ. Брацтву церковному пѣдъ проводомъ п. Дм. Шуста и ЧЧ. сестрицямъ за такъ численну и сердечну участь въ жалібнѣмъ походѣ, именно-жь и особливо Хвальному мѣсцевому хорови мѣщаньскому пѣдъ управою п. Пѣлѣха за ревне проймаюче и знамените выконанє похоронного пѣня, вкѣнця всѣмъ ласкавымъ участникамъ, що въ не проглядномъ числѣ зъ теплымъ серцемъ и набожною молитвою провели покѣйну на мѣсце вѣчного супокою. Господь нехай сторицею нагородить Всѣмъ за любовь и почесть оказану нашій дорогій дитинѣ та вѣдвдячить спѣвчуте и милость жертвовану нещасній родинѣ.

Броды 28/VIII. 1898.

Григорій и Софія Яремы зъ сынами.

Лише 50 кр. на 2 тягненя. **Послѣдный мѣсяць.**

219 2—?

Головна выграна 1 разъ

100.000 коронъ и 25.000 коронъ

готівкою зъ 20% потрученемъ.

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЙ ВЫСТАВЫ **à 50 кр.** | Тягнене: 15 вересня 1898. Тягнене: 22 жовтня 1898.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штефъ, Корманъ и Файгенбавмъ, Г. Максъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шеллєнбергъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Капфельдъ.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей

Друкарня ім. Ставропігійского.

Папѣръ зъ фабр. Черлянського.

Ч. 184 Львовъ, Четверъ 20 Серпня (1 Вересня) 1898. Рочникъ XIX.

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитших повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Кризановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком

въ Австрії:	за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чвертъ року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають си лишь на попереднє застереженє. — Рекламації неопечатані вольні вѣдъ порта.

Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія взглядно инсераты принимають си по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератового або си мѣсце а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домосеня приватні числить си по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Проєктъ царя въ справѣ розброєня

принята вся европейска праса, вынявши французку, зъ великимъ одушевленемъ, але заразомъ зъ сумнѣвами що-до можливости выконаня.

Hamburger Nachrichten пригадують, що редакторъ сего дневника розмовлявъ давнѣйше въ справѣ розброєня зъ покойнымъ кн. Бісмаркомъ, и на той пѣставѣ кажуть, що кн. Бісмаркъ, коли бы живъ, узнавъ бы добру волю царя, але уважавъ бы его проєктъ за неможливый до выконаня. Особливо бувъ бы тов гадки, що теперѣшнє положенє Нѣмеччины не позволяє ѣй на розброєнє. Було бы се хиба въ такѣмъ разѣ можливе, коли бы можна мати певность, що всѣ державы, обовязавшись розброити ся, честно и безъ пѣступу дотримають принятого обовязку. Але таку певность уважавъ кн. Бісмаркъ за неможливу. Для охороны передъ можливымъ несподѣваным нападомъ не лишалось бы нѣчого иншого, якъ удержувати военне поготовле потайки замѣсть теперѣшного явного. Кн. Бісмаркъ уважавъ також такъ само якъ Мольтке вѣйну за часть Божого ладу на свѣтѣ, а безъ неи наставъ бы застій. Гадка, що колись таки настануть часы безъ вѣйны, має противъ себе досвѣдъ всеи исторіи. Але припустивши, що удалось бы довести до загального розброєня, поки ще интереси всѣхъ державъ зрівнались бы, — що жь сталось бы тогдѣ въ разѣ, коли бы такъ повставъ якій конфліктъ мѣжь державами? Гадка про мѣжнародный розъемный судъ и дуже гарна; але що жь мало бы стати ся, коли бы держава не вдоволена зъ рѣшеня суду, не схотѣла ему поддати ся? Тогдѣ не оставалось бы нѣчого иншого, якъ приневолити ю оружною силою, — отже знову таки вѣйна. А що до военныхъ тягаровъ, котрыхъ черезъ теперѣшній зброєня нѣбы то годѣ вже выдержати, то забуває ся на те, що ти грошѣ, якій выдає ся на зброєня, таки понайбільше лишають ся въ краю и причиняють ся дуже богато до пѣднесеня промыслу. Вкінци не згоджуєсь се и зъ россійскою політикою, котра вѣдъ кількадесяти лѣтъ выгревало простуґ до своихъ цѣлей на всходѣ и въ Азіи, щобы теперь наразъ покидала ти цѣли. Розброєнє значило бы для Россіи тѣлько, що выречи ся своихъ азійскихъ плянѣвъ.

Подѣбно задивляє си на справу вѣденьска Reichswehr. Зрѣстъ мілітаризму уважає той дневникъ за конечный наслѣдокъ повстаня великанскихъ державъ. Противъ теорія о сполученыхъ державахъ Европы повтаряє давный аргументъ, що або не буде достаточной спѣльной екзекутивной силы до поконаня можливыхъ бунтѣвникѣвъ або треба бы утворити такъ велику спѣльну екзекутивну армію, що намѣръ розброєня явивъ бы ся нѣ на що.

N. fr. Presse бачить въ проєктѣ царя поруку, що такъ скорѣйше чи пѣзнѣйше сповнить ся бажане народѣвъ и щезнуть вѣйска та вѣйны. Дневникъ той довѣдуєсь також, що нота гр. Муравьева була для дипльоматѣвъ и монархѣвъ несподѣванкою. Нѣхто не бувъ повѣдомленый про намѣръ царя, навѣть Франція нѣ. Гр. Голуховскій дѣставъ въ середу (тамтого тыжня) вечеромъ вѣдъ австрійско-угорского амбасадора зъ Петербурга депешу зъ повѣдомленемъ про ноту. Такъ само нѣмецкій міністеръ заграничныхъ справъ, будучи въ середу у Відни, не знавъ нѣчого про намѣръ царя. Тому дипльоматы не мали ще часу застановити ся надъ конкретными формами розброєня. Однако переважає гадка, що жадна держава не вѣдкаже ся вѣдъ участи въ конференціи, котра може вѣдбути ся лише въ Петербургѣ. Безименный дипльоматъ высказує въ згадкѣмъ дневнику здогадъ, що передъ конференцією настане союзъ мѣжь союзомъ тридержавнымъ а россійско-французскимъ. Проєктъ царя — каже вѣнъ — заповѣдає здѣйсненє тыхъ „сполученыхъ державъ Европы“, о которыхъ фантазували Віктор Гіго и Маціні. Вкінци каже вѣнъ, що проєктъ выйшовъ зъ власной спонуки царя, може пѣдъ вплывомъ поглядѣвъ Толстого.

Французскій дневники пишуть загально про проєктъ царя холодно и высказують гадку, що передъ розброєнемъ треба бы впередъ поправити мапу Европы, — значить, вѣддати Франціи Альзацію и Льотарингію. Польскій дневники высувають очевидно також и справу польску, — значить, що передъ розброєнемъ треба бы воскресити Польщу, очевидно od morza do morza.

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізациі дешевого и догѣдного кредиту селянъского въ Галичинѣ.

XIV

Лихва на селѣ въ Галичинѣ.

(*Дальше.*)

Позаякъ д-ръ Каро оперъ свои застрашаючій и майже неймовѣрній даты о лихвѣ на селѣ въ Галичинѣ на основѣ справоздань урядовыхъ зъ лѣтъ давнѣйшихъ и хочь я переконанъ, що вѣдъ часу зібрана тыхъ датъ не богато змѣнило ся на лѣпше, особливо по лѣтахъ неурожайныхъ, — то въ цѣли уникненя можливого твердженя, що такъ було давнѣйше, а не въ послѣдныхъ лѣтахъ, и въ цѣли вѣдперти вже зъ горы евентуального закиду, що пануючу лихву въ Галичинѣ змалювавъ я въ чорнѣйшихъ краскахъ, якъ она есть въ дѣйстности, я дорогою часописей попросивъ свѣдомыхъ рѣчи и приятелѣвъ люду, щобы мене повѣдомили о теперѣшныхъ вѣдносинахъ кредиту селянъского и о пануючій ще лихвѣ. Сесе мое вѣзнанє не лишило ся безъ успѣху, бо одержавъ я зъ 30 повѣтѣвъ вѣдъ кількадесяти особъ поважныхъ и вѣры гѣдныхъ, именно вѣдъ священникѣвъ, судьѣвъ, адвокатѣвъ, нотарѣвъ, учителѣвъ народныхъ и селянъ реляцій, котрыхъ змѣстъ ось-такій:

1) *Въ повѣтѣ богородчанъскѣмъ* лихва при позичуваню грошей майже цѣлковито перестала, бо жиды-лихварѣ не хотять зичити селянамъ грошей на высокій процентъ въ боязни передъ карною одѣчальностію, а выпозичуване грошей на низькій процентъ не оплачуєсь имъ. Натомѣсть пануе въ тѣмъ повѣтѣ до нинѣ лихва при купнѣ збѣжа и муки на кредитъ и выносять найменше 48—52%. Селяне купують на веснѣ вѣдъ жидѣвъ н. пр. корець кукурузы або ячменю по цѣнѣ торговѣй 5 зр. на кредитъ и зобовязують ся заплатити въ осени, звычайно 20 вересня 7 8 зр. — Въ подѣбный способъ выкористовують жиды селянъ при купнѣ гонтѣвъ зъ пѣзнѣйшою доставою, а мѣщанъ богородчанъскихъ при продажи шкѣры на чоботы и кожухи. Процентъ въ тыхъ случаяхъ выносить що-найменше 20. — Громадскій касы позичковій зле адміністрованій. Позички въ тыхъ касахъ бувають удѣлюваній лише рѣдкымъ, кревнякамъ або сторонникамъ вѣйта; анѣ капіталу анѣ вѣдсоткѣвъ не стягає ся, а за те довжники въ деякихъ громадахъ вѣдробляють вѣйтови и писареви пащину.

2) *Въ повѣтѣ бобрецкѣмъ* позичають селяне грошѣ въ жидѣвскихъ товариствахъ задатковыхъ, вѣдъ котрыхъ, зъ дочисленемъ всякихъ коштѣвъ и потручень, оплачують около 18%. — Проценты при купнѣ збѣжа и муки на кредитъ выносять звычайно около 50%. — Въ тѣмъ повѣтѣ вызискують жиды немилосердно темныхъ селянъ також въ той способъ, що купують вѣдъ спѣвспадковємцѣвъ идеальній части унаслѣдженыхъ грунтѣвъ, котрій вѣдтакъ инший спадковємцѣ приневолений вѣдкупповувати за подвѣйну, потрѣйну а часто и высшу цѣну. — Громадскій касы позичковій переважно зле адміністрованій, а деякій зъ нихъ замѣсть бути добродѣйствомъ, стали ся дѣйстною язвою селянъ черезъ те, що передъ лѣтами розпозичений квоты зъ вѣдсотками не були въ своемъ часѣ стягані, а ихъ наслѣдники доперва теперь бувають судово екзекованій за довги батькѣвъ, а тымъ руйнованій.

3) *Въ повѣтѣ брѣдскѣмъ* селяне позичають грошѣ переважно въ тамошныхъ товариствахъ задатковыхъ, зъ котрыхъ товариства жидѣвскій дуже ихъ выкористовують. — При купнѣ збѣжа на кредитъ платять селяне що-найменше 50%.

4) *Въ повѣту бучацкого* приславъ менѣ одинъ знаный властитель добръ, котрый въ тѣмъ повѣтѣ вѣдъ сорокъ лѣтъ господарує и докладно обзнакомленый мѣсцевыми въ обставинами, обширнѣйше справоздане, зъ котрого наводжу лишь деякій уступы: „Людъ нашъ — пише той дѣдичъ — есть найбѣднѣйшимъ сотворѣнемъ на земли, жидами въ застрашаючій способъ выкористованый, а нѣкимъ не боронений“. Селянинъ въ часѣ передновку купуе у жидѣвъ лихе збѣже за дорогій грошѣ и пѣдписуе вексель платный въ часѣ жнивъ. Того векселя заплатити не може, тожь пѣдписуе другій вексель въ дочисленемъ 24%. Въ осени приходить вѣритель до того селянина и купуе у него збѣже за свѣй довгъ но дуже низькѣй цѣнѣ, або каже собѣ выставити новый вексель зъ дочисленемъ дальшихъ нарослыхъ 24%. — Дѣдичъ сей наводить знаный ему случай, що первѣстный довгъ векслевый на 7 зр. выросъ въ протягу трехъ лѣтъ до 124 зр.; той довгъ заплативъ сей дѣдичъ за селянина, взявши его на рѣкъ на службу за наробка, бо инакше не було способу выратувати его. — Въ подѣбный

Посередництво женщины.

(*Зъ англійского.*)

XXIII.

Едіта Лонґуортъ, маючи въ кишени дорогій кусникъ папору, ще разъ всѣла до свого фіякра и поѣхала до канцелярія Уентворта и зновъ засѣла той єдиный выгѣдный фотель. Ся лице було дуже поважне и Уентвортъ, побачивши ся, сказавъ до себе: „Не повело ся ѣй“.

— Чи вы телеґрафували до п. Кенйона? — спытала.

— Такъ.

— И написали докладно, о що ходить?

— Я ему писавъ, щобы тримавъ комунікацію зъ нами. Тутъ ось копія депешѣ.

Едіта прочитала и одобрила.

— Вѣдповѣди ще нема?

— О, нѣ. Бачите, богато часу потрѣбно, заки депеша дѣстане ся туда, бо вѣдъ кѣнця кебли богато ще змѣнъ до того уряду, де Кенйонъ знаходить ся. А також може тамъ мусѣли шукати его. Вѣнъ мабуть не дожидавъ телеґрамы. Зъ его депешѣ до мене выходило, що вѣнъ стративъ усю надѣю.

— Прошу менѣ ю показати!

Уентвортъ завагавъ ся.

— Коли-жь бо она уложена такъ, що не мило буде вамъ ю читати.

— Се пусте! Покажѣть менѣ. Я мушу видѣти всѣ документы дотыкаючій сеи справы.

Уентвортъ подавъ ѣй папѣръ. Она прочитала мовчки и вѣддала ему назадъ, не кажучи нѣчого.

— Я знавъ, що вамъ не подобає ся, — замѣтивъ вѣнъ.

— Я не сказала того. Въ даныхъ обставинахъ оно зовсѣмъ не за остро. По правдѣ, не знаю, якъ бы вѣнъ мавъ выразити ся иншими словами. Дуже ядренно и до рѣчи.

— Такъ, певно,' особливо першій слова: „насъ ошукано!“ Тотій слова наводять мене на гадку, що Кенйонъ стративъ усю надѣю, то може буде й тяжко его вѣдшукати.

— А вы довѣдались, чи можна посилати грошѣ телеґрафомъ?

— Зъ тымъ нема трудности. Грошѣ складає ся тутъ, а Кенйонови выплатить банкъ въ Оттавѣ.

— Дуже добре! — сказала місъ Лонґуортъ, подаючи ему картку папору. — Тутъ маєте грошѣ!

Уентвортъ глянувши на папѣръ, засмиставъ довго.

— Выбачте за мое нѣостатство, — сказавъ, — я не видаю такои карточки кождого дня. То вы хочете купити копальню?

— Такъ, гадаю купити ю.

— Але тутъ є о 10.000 фунтѣвъ бѣльше, нѣжь потрѣбно.

— Такъ. Я гадаю не тѣлько купити копальню, але и пустити ю въ рухъ. Треба-жь прецѣнь якогось капіталу оборотового. Кѣлько такъ гадаєте?

— Докладно не можу знати, — вѣдповѣвъ Уентвортъ — але гадаю, що досыть буде 5000 фунтѣвъ.

— То другихъ 5000 лишимо тутъ въ банку на всякій выпадокъ, а до Кенйона зателеґрафуємо 25.000. Надѣю ся, вѣнъ знайде для мене доброго чоловѣка до варыду копальнею; я певна, що вѣнъ радо се зробить.

— Найпевнѣйше! Теперь, якъ копальня не дѣстала ся тымъ, що пробували ошукати Джана, вѣнъ радо зробить все для нового властителя. Вѣнъ уже й не буде дбати о страту, коли довѣдаєсь, що вы набули копальню.

— Ахъ, о сѣмъ вѣнъ не сміѣ довѣдатись! Що до страты, то анѣ вы анѣ п. Кенйонъ не стратите анѣ пенні. Коли копальня є такою, якъ вы гадаєте, то се буде дуже користна льокація, и я хочу, щобы кожде зъ насъ дѣстало свою третину, такъ само, якъ коли-бъ вы вложили третину грошей и п. Кенйонъ третину.

— Однакъ, моя дорога місъ Лонґуортъ, се не має змыслу. Мы не могли бы принять такихъ условій.

— Чому-жь нѣ? Я сама говорила зъ Джаномъ Кенйономъ, що хочу пристати до спѣлка, тѣлько вѣнъ здаєть ся тогдѣ мало мыслявъ о тѣмъ. Я не хочу, абы вѣнъ знавъ теперь, що то я купую. Вѣнъ вѣдкрывъ копальню, разомъ зъ вами. Коли она безъ вартости, то вы и вѣнъ стратите; коли-жь она така, якъ вы гадаєте, то заробите. „Достоинъ дѣлатель мзды своея“. А я певна, що вы и п. Кенйонъ дѣлали совѣстно. Якъ бы вѣнъ знавъ, що я купила копальню, то може бувъ бы по дурному и уперто совѣстный и не хотѣвъ бы принять овочѣвъ своеи праці, не принявъ бы и пенні зъ свого удѣлу. Тожь надѣю ся, вы не скажете ему, що я дала грошѣ на се купно.

— А чи вѣнъ нѣколи не має сего знати, місъ Лонґуортъ?

— Може й нѣколи. Але якъ треба буде, я сама ему скажу.

— Я пошаную ваше довѣре.

— Теперь же о якѣмъ часѣ могли бы мы мати вѣдповѣдь вѣдъ п. Кенйона?

— Сего, якъ кажу, годѣ знати.

— Тожь здаєсь найлѣпше буде пѣслати грошѣ зараз, або зложити для пересылки до якого банку въ Оттавѣ.

— Се найлѣпше, хотяй сли-бы Джана Кенйона не було тамъ —

— Що-жь намъ тогдѣ робити?

— Самъ не знаю. Можна бы зателеґрафувати до von Брента, властителя копальнѣ, що давъ Джанови опцію. Тѣлько не знаю, якій его вѣдносины до тамтыхъ. Сли вѣнъ такій честный, за якого я его маю, то вѣнъ приймe грошѣ пѣдъ условємъ, що прийдуть передъ 12-ою годиною, а тогдѣ копальня наша. Але я въ тѣмъ дѣлѣ нѣчого не знаю, бо кромѣ Джановои депешѣ не маю нѣякихъ подробиць.

— То я на разѣ не маю вже що бѣльше робити?

— О, вамъ треба выставити чекъ на 25.000 фунтѣвъ. Бачите, сей чекъ перечеркненый и вѣнъ перепише ся на вашъ рахунокъ въ банку, а вы выставите новый чекъ, щобы дѣстати грошѣ.

Ага, бачу. Не маю при собѣ книжочки чековои, але може вы вѣдошлете сей чекъ до банку, а я верну ся. Здаєть ся буде досыть часу передъ замкненемъ банку?

— О, буде часъ. Розумѣє ся, чимъ скорше дѣстанемо грошѣ, тымъ лѣпше.

— Я поверну зразъ по лончу [другѣмъ снѣданю]. Може за той часъ дѣстанете вѣсть вѣдъ п. Кенйона, то въ потребѣ вышлѣть до мене телеґраму. Ось моя адреса.

Зразъ по лончу місъ Лонґуортъ зъ чековою книжочкою пѣшла до канцелярія У-

способъ выискуютъ селянъ численнй жидовскій товариства задатковй, званй „банками“. Они есконтуютъ хлопскій векелѣ, вдтакъ за оплатою высокихъ процентовъ продовжують и обдовжують селянъ въ застрашуючій способъ. — Дальше доносить той дѣдичъ, що въ бучацкомъ повѣтѣ жиды посессоры и дѣдичѣ позичають найбольшимъ бѣдакамъ по 5 зр. на три мѣсяцѣ за оплатою 60 кр., за котрй мусять они въ часѣ жнивъ вдробати по пять днѣвъ, коли за день можна достати до 50 кр. — Пбсля донесенн того самого дѣдича селяне мусять свои продукты продавати въ Бучача жидамъ за безцѣнъ, бо мѣжь ними есть змова и они на торзѣ цѣну диктують. Богатшй жиды позичають бѣднѣйшимъ жидамъ въ днѣ торговй на закупно тыхъ продуктовъ по 10 зр., котрй мусять имъ того самого дня у вечеръ звернути зъ додаткомъ 50 кр. — Практикуе ся такожь въ томъ повѣтѣ, що селянинъ, нуждою притисненый, позичае у жида н. пр. 10 зр., а за процентъ вддае ему моргъ поля на ужитокъ, а позакъ жидъ не мае его чимъ обробити, то селянинъ самъ се поле обсѣвае и половину плодовъ вддае жидови, а мусить ихъ ще вдвести своимъ коштомъ до Бучача, бо тамъ найбольше живе такихъ лихварѣвъ. „Тожь и нѣчо дивного, — пише вкбици той дѣдичъ, — що нашъ селянинъ, до крайности зруйнованый, попадае въ розпуку, а не видячи въ нѣкуда опѣки и помочи, покидае рбдный край и выходить за море“.

Въ подобный способъ представляе вдносины кредитовй въ повѣтѣ бучацкомъ другій кореспондентъ, додаючи, що громадскй касы позичковй зле адмінистрованй, що капіталы розпозичено богачамъ и сторонникамъ вдйта, на котрого нѣгде не знайде ся права, ели только вмѣе добре „швіндлювати“ при всякихъ выборахъ.

Такй панують вдносины въ повѣтѣ бучацкомъ! А де-жь нашй власти правительственй и автономічнй? Крайна вже пора щобы приятелѣ люду, а передовсѣмъ руска интеліґенція и руске духовенство заняли ся тымъ зъ кождого огляду занедбанымъ повѣтомъ!

5) *Въ повѣтѣ добромильскомъ*, а въ особенности въ окрузѣ бирчаньского суду повѣтового селяне позичають бльшй квоты въ тамошнбмъ товариствѣ задатковбмъ, де при правильнбй сплатѣ ратъ оплачують 9%, а при неправильнбй 15%. — Ту грасуе лихва при купнѣ збжа на кредитъ, бо процентъ выносить звычайно 50. Такъ само и при браню худобы жидовскон на выпасъ. Жиды купують на весни пару быкбвъ н. пр. за 30 зр., вддають ихъ селянинови на выпасъ, спродають ихъ въ осени н. пр за 80 зр. — жидъ вдбирае найперше своихъ 30 зр., а приховкомъ дѣлять ся по половинѣ; отже жидъ въ сѣмъ случаю за 30 зр. достае за пбвъ року 30+25 зр. або 166·66%. Суды звычайно не добачують въ такихъ интересахъ лихвы и не карають за ню, а селянэ ще уважають въ тыхъ случаяхъ жидбвъ за своихъ добродѣѣвъ, бо инакше, не маючи грошей на купно худобы, не могли бы выкористати пасовиска, не мали бы гною и 25 зр., а въ додатку не мали бы чимъ робити. — Въ тбмъ повѣтѣ жиды выискують селянъ такожь при продажи штучныхъ навозбвъ на кредитъ. Лихій товаръ спродають имъ що-найменше о 50% дорожше, якъ бы за готбвку можна дстати, а селяне мусять зъ того кредиту користати, бо инакше нѣчо бы имъ не продало ся.

(Дальше буде.)

Д-ръ Д. Савчакъ.

Переглядъ політичный.

Переговоры обохъ правительствъ, що правда, скбичили ся, але безъ нѣякого позитивного результату. Цѣлу справу порѣшено по просту лишити въ завѣшеню ажь до часу, коли покаже ся, що и нова проба зъ парламентомъ не доведе до нѣякого позитивного результату. Що зъ новои сесіи нѣхто не буде мати потѣхи, то рѣчь бльше якъ певна. До дня скликаня рады державнои буде правительство мати релятивный спокбй. Доперва коли и сеся проба не доведе нѣ до чого, зачнуть ся наново сбйльй конференціи и поѣздки. Поки-що речинець скликаня рады державнои вдкладають зъ дня на день. Парляментъ мавъ бути скликаный въ *первыхъ* дняхъ сего мѣсяця; теперь говорять о 25 серпни, або й о 3 жовтни. На що ждуть нашй міністры? Чи може гадають, що ласкаве небо змилосердить ся надъ ними и за той часъ покличе на лоно Авраама герштовъ обструкціи Вольфа и Шенерера?

Въ правительственбмъ комунікатѣ, доносячбмъ о закбиченю переговорбвъ, говорить ся о тбмъ, що оба правительства приготованй на евентуальность, що парляментъ покаже ся неспособнымъ до працѣ. Чи се розумѣти такъ, що правительство мае вже якійсь позитивный плянъ на тую евентуальность? здаесь, що нѣ. Правительство „приготоване“ лишь на се, що другй зроблять, т. е. що зробить обструкція. Що оно само мае на таку евентуальность зробити, на се оно здаесь ще не приготоване. Якъ оно загадуе радити на случай, ели Всевысшій не увольнить парламенту вдъ Вольфбвъ, не знаходимо въ урядовбмъ комунікатѣ.

Нидъ тою глупою ситуаціею мѣркуе староческа Politik и такъ каже: Коли парляментъ покаже ся неужиточнымъ або злишнымъ, можна радити або при помочи позитивно ограшеного, взглядно мовчки заведеного завѣшения конституціи, або при помочи ей змѣны. Можливый ще третій способъ — якесь mixtum compositum. Именно власнымъ зарядженемъ цѣсаря могла бы бути розширена компетенція соймбвъ, а міністерству можна бы дати прибчну раду зъ фаховыхъ людей, по бльшбй части выбрану соймами. Въ той способъ до певнои степени було бы злишне скликуване парламенту не вдповѣдаючого цѣли. Поки-що мусить бути доказана неспособность парламенту до працѣ. Тунъ имовѣрно зачне конферувати зъ провбдниками парламентарныхъ партій. Вдъ тыхъ нарадъ буде зависѣти речинець скликаня парляменту.

Въ справѣ Дрейфуса наступивъ переломъ. *Полковникъ Ганрі* признавъ ся, що *сфальшувавъ важный документъ*, котрый знаходить ся въ актахъ Дрейфуса, и на тбй пбдставѣ арештовано Ганрі. Се выкликало нечувану сенсацію. Майже всѣ часописи признають, що ревізія процесу Дрейфуса сталась конечною.

Полковникъ Ганрі бувъ шефомъ информаційного бюра въ урядѣ ґенерального штабу. Въ процесахъ Дрейфуса, Золѣ и иншихъ складавъ вонъ важнй зізнания. Яко наслѣдникъ Пікарта на становиску шефа бюра недавно ще зізнаваръ передъ слѣдчимъ судьею Фаґромъ противъ Пікарта и Лебльоа, обжаловуючи ихъ о зазиране до тайныхъ актбвъ. Сей часъ по заявѣ Кавеняка въ палатѣ послбвъ, написавъ Пікартъ до Брісона: „Потрафлю доказати, що обѣ вдчитанй депешѣ вбйскового „атташе не вдносять ся до Дрейфуса, а третій вдчитаный документъ сфальшованый“. Сейчасъ по тбй заявѣ арештовано Пікарта и выточено ему процесъ. Документомъ тымъ, о котрый тутъ розходить ся, е кореспонденційна карта „якогось атташе вбйскового“, о котрбй була першій разъ бесѣда въ процесѣ Золѣ. На тбй картѣ стоить: „Не говорѣть нѣчого, що мы мали зносины зъ тымъ жидомъ“. Ґенералъ Пеліе гадавъ, що листъ сей писавъ нѣмецкій атташе вбйсковый Шварцкоппенъ до італійского атташе Паніцардого. Коли Пеліе говорилъ въ палатѣ: „Маемо и докажемо незбитый и невбдпертый доказъ вины Дрейфуса“, мавъ на гадцѣ тую карту. Замѣсть листу бувъ такожь наведеный въ плякатованбй по цѣлбй Франціи промовѣ Кавеняка. Теперь показало ся, що найважнѣйшій сей документъ — „не збитый доказъ вины“ — е сфальшованый.

Пбдозрѣне що до автентичности листу повстало тогдѣ, коли Брісонъ одержавъ листъ Пікарта. Стверднла его та обставина, що папѣръ, на котрбмъ листъ бувъ написаный, хочь подбный до паперу уживаного Шварцкоппеномъ, мавъ иншй знаки водни. Вбдкрывъ се офіцеръ, котрому Кавенякъ поручивъ спеціальне слѣдство въ тбй справѣ. Важне се помѣчене зробивъ той офіцеръ ще д. 15 серпня, але доперва снодни повѣдомивъ о тбмъ Кавеняка, котрый якъ-разъ вернувъ до Парижа зъ подорожи. Кавенякъ казавъ сейчасъ приставити полковника Ганрі и самъ переслухавъ его въ присутности ґенералбвъ Роґера и Боадефра. Ганрі признавъ, що самъ сфальшувавъ цѣлый документъ, а сей поступокъ оправдувавъ тымъ, що хотѣвъ предложити новй формальнй доказы вины Дрейфуса, о котрбй бувъ и е переконаный. Окрбмъ того сказавъ, що для ратованя ґенерального штабу мусѣвъ постаратись о новй матеріялы доказовй и тому допустивъ ся того злочину. Кавенякъ приказавъ виновника арештувати и вдставити до вбйсковои вязницѣ.

Прихильники Дрейфуса тріюмфують теперь ще бльше, якъ по арештованю Естергазого, котрого вчера вычеркнено зъ армін. Цѣлый Парижъ кипить, не займаесь нѣчимъ иншимъ, якъ лише новымъ тымъ скандаломъ. По мѣстѣ кружать поголоски, що цѣле міністерство, а що-найменше деякй міністры подадуть ся до димісіи. Говорять такожь, що спеціально въ тбй справѣ скличуть парляментъ. За формальну до того причину послужить царска нота въ справѣ мировои конференціи. Однакъ безъ сумнѣву зъ самого початку на першій планъ выступить справа Ганрі и тогдѣ може прийти до міністерскои кризы. Пбзля Liberté бльшбсть кабінету, не выключаючи Кавеняка, е за ревізіею процесу Дрейфуса, а Кавенякъ нинѣ ще зажадае димісіи ґенералбвъ Ґонса и Боадефра зъ причины, що не хотѣли, чи не вмѣли пбзнати ся на фальшбванцтвѣ полковника Ганрі.

Голендерска королева Вільгельміна.

скбичила вчера 18 лѣтъ житя и стала пбзля голендерскихъ законовъ повнольтною та заразомъ обняла сама панованѣ; рбвночасно ей мати зложила урядъ королевои-регентки. Ей мати Емма вддала ся д. 7 лютня 1879 р. въ 1 роцѣ житя за 62-лѣтного вдовця Вільгельма III., голендерского короля, и 31 серпня 1880 р. привела доньку, котру названо Вільгельміною. Въ р. 1890 померъ король, не лишивши сына, бо два хлопцѣ зъ першого полружа померли за молоду. Такимъ чиномъ голендерскій тронъ лишивъ ся молоденькбй Вільгельмінѣ. Ей вддано пбдъ опѣку матери, котра приняла урядъ и титулъ королевои регентки. Мати учила доньку цѣлкомъ пбзля програмбвъ школъ краевыхъ. Молода королева говорить добре по голендерски, по французски, англійски, по нѣмецки, італійски и по россійски. Знае также основы державного права, адміністраційного, конституційного, політичнои економіи, а навѣть теольоґіи; знае такожь потроха рбльництво и огородництво. Королева Вільгельміна любуе ся дуже въ коняхъ и въ великимъ замилованемъ ѣздить верхомъ; особливо любить коня англійско-арабскои расы, котрого достала вдъ цѣсаря Франць Іосифа. Не любить ѣздити въ замкненбй каритѣ; чи дощь чи погода, ѣздить завсѣгды отвертымъ вбзкомъ, сама поводячи кбньми. Такожь ховлае ся знаменито на лыжвахъ, такъ що по кільканацять миль перебѣгае на нихъ.

Королева мае бути дуже гарною дѣвчиною: середного росту, жвава, мае чудне руеляве волосе, синій очи, ясне, сьвѣже, веселе лице. Рѣчь очевидна, що женихбвъ ей на бракне; вже таки и указувано не на одного. Але мабуть выбраный буде саксоньско-ваймарскій князь Бернгардъ; коли бы се справдило ся, то занивъ бы вонъ при молодбй голендерскбй королевбй таке становиско въ державѣ, якъ свого часу кн. Альбертъ, мужъ англійскои королевои Вікторіи, — значить, бувъ бы лише... мужемъ королевои такъ, якъ деинде бувають жѣнки королѣвъ.

Вчера, якъ сказано, обняла королева панованѣ. При тбй нагодѣ выдала маніфестъ до народу, въ котрбмъ дякуе за доказы льояльности и обѣцюе зъ усѣхъ силъ служити вбтчинѣ. Д. 16 с. м. мае вдбутись ей коронація въ Амстердамѣ.

Цѣкава е исторія тыхъ дорогоцѣнностей, въ котрй королева пристроить ся пбдчасъ коронаціи. Було се въ часахъ, коли ще Бельґія належала до Нідерляндбвъ. Д. 25. вересня 1829 р. король Вільгельмъ I. выѣхавъ зъ цѣлымъ дворомъ зъ брусельского замку на кільканадцять миль перебѣгае на нихъ. кількадневъ до лѣтнои палаты. Служба дбстала по бльшбй части вдпустку, такъ що въ палатѣ мало хто остався; зменшене такожь и сторожу, а при мурѣ огороду зовсѣмъ не було сторожи. Туды дбставъ ся злодѣй при помочи драбины до вбкна першого поверху палаты, вытовкъ шибу и вбйшовъ до королѣвскихъ комнатъ. Въ одной въ нихъ въ склянбй шафѣ находили ся королѣвскій дорогоцѣнности. На другій день замѣчено крадѣжъ. Зразу пало пбдозрѣне на одну высоко поставлену особу; ви кільна мѣсяцѣвъ слѣдили поліційнй агенты на кождбмъ кроцѣ. Голендерске правительство выначило 50.000 гульд. за выкрыте злодѣя; але ажь въ два роки пбзнѣйше выкрыто его въ Новбмъ Йорку въ особѣ Італійця Паляріа. Зрадила его любовница, Брукеселька. Половину скраденыхъ дорогоцѣнностей знайдено при нѣмъ, а остале було закопане въ сторонѣ теперѣшного кладовища Ґрінвудъ пбдъ Новымъ Йоркомъ. Вартбсть скраденыхъ дорогоцѣнностей выносила надъ мілібнъ.

Зъ судовои салѣ.

Судова розправа противъ убійцѣ Винярского — о чбмъ мы вже вчера доносили — веде ся вдъ вчера передъ судомъ присяганыхъ въ Сяноцѣ. Въ складѣ трибуналу увбйшли: президентъ суду д-ръ А. Саганскъ яко предсѣдатель и радники судовй Л. Босняцкій и Губріхъ яко во анты. Обжалованье вносить заст. прокуратора Фр. Моръ, а обжалованого боронить адв. д-ръ Небенцаль. До розправы вбзвано зб Львова на знатокбвъ двохъ лѣкарѣвъ д-рбвъ Легежиньского и Заваділя. Трибуналъ, оголосивши ухвалу, выключаючу явность що-до поодинокихъ уступбвъ приступивъ до переслуханя обжалованого.

Іосифъ Винярскій мае 36 лѣтъ. Бувъ уже разъ каранный яко 15 лѣтный хлопець за обиду величества. Его отець бувъ посессоромъ въ Залѣсю коло Обертина. Мае пятьохъ братбвъ, зъ котрыхъ найстаршій Янъ е старостою въ Стрижовѣ. Выглядае мізерно и дуже пригноблено.

Зъ ревнымъ плачемъ говорить про свою першу жѣнку, про пожите зъ нею и ей смерть. По першбй жѣнцѣ лишилось ему двое дѣтей и вбнъ — якъ зізнае — мусѣвъ оглянути ся за другою. Ему наради молоду, ледво 18-лѣтну панну Руцѣньску, выхованку кс. Бесядского, правдѣ тежь гарну, та за те зимну, якъ лѣдъ. Братъ замордованои необавки по вѣнчаню пбдсунувъ обжалованому думку, що его друга жѣнка, будучи ще панною, вела ся неморально. Пбдозрѣне те вкоренило ся въ нѣмъ такъ, що коли жѣнка выбирала ся разъ до сповѣди, мусѣла ему перше въ дома зложити присягу, що она була невинною. Однакъ одного разу Виняр кій, будучи зъ жѣнкою на візитѣ у кс. Бесядского, спостерѣгъ, що ксьондзъ зъ его жѣнкою порозумѣвавъ ся тайными знаками, а навѣть обое выходили до сторони плебанії, а вернувши ся вбдтамъ, можна було пбзнати змѣну на ихъ лицяхъ. Впрочбмъ Виняр кій мавъ и бльше ще доказбвъ зрады своеи жѣнки. Н. пр. ей знакома, Оржеховска, писала до нея разъ: „теперь вже можешь лише въ молитвахъ зъ адувати укоханй особы“. Цѣлувала дуже часто фотоґрафію кс. Бесядского не маючи для свого мужа нѣколи любого слова и поцѣлунку. По якбмсь часѣ уродила ся имъ донечка, але незабавки небезпечно занедужала. Жѣнка дуже злякалась недугою доньки, котру пристрастно любила, впала въ розпуку и тогдѣ призналась, що мала зъ кс. Бесядскимъ любовнй зносины, а его лишь одурила присягою, для спокою. Вбдъ сего часу вонъ зненавидѣвъ с. Бесядского.

На дальшй питаня предсѣдателя трибуналу зізнае, що правдѣ жадавъ грошей вбдъ кс. Бесядского, однакъ не за для выискy, лишь абы мати за що выѣхати зъ Галичины. „Чести моеи — каже Виняр кій буду боронити до послѣднои хвили, хочь выроковъ смерти прийму зъ одинокостью.“ Не женивъ ся за-для грошей, лише зъ шаленои любови, котра ще збльшила ся зъ хвилею, коли жѣнка призналась, що була любовницею кс. Бесядского. Дарма просивъ ей, ба й грозивъ — она приняла зимно навѣть его заповѣдь самоубійства. Зачавъ роздумувати о розводѣ. У Великодну суботу въ ночи зайшла мѣжь ними суперечка, по котрбй его Стася, разомъ зъ прибывшимъ до нихъ на снята братомъ Руцѣньскимъ и тѣточною сестрою Стафовою, мимо просьбы и грозьбы обжалуваного, вдъѣхала до Дидинь. Его зббравъ великій жаль, рѣшивъ ся поѣхати и завернути жѣнку, а коли-бъ она сему оперла ся — вдобрати собѣ житя. На замѣтъ предсѣдателя, що ножемъ нѣкого собѣ житя не вдбирае, бо можна завести ся, Виняр кій каже: „Прошу менѣ позволити того ножа, а я вамъ сейчасъ покажу, якъ можна себе нимъ забити. Менѣ на житю нѣчо не залежить.“ Дальше вбзнае, що, коли прибывъ до Дидинь, до кс. Бесядского, той принявъ его брутально и се власне було мабуть причиною, що вонъ не себе, якъ замѣрявъ, але кс. Бесядского и свою жѣнку позбавивъ житя. Чи коловъ ихъ ножемъ и кількорань кому завдавъ, не памятае.

Раньшне засѣдане скбичило ся додатковымъ тайнымъ переслухуваньемъ Виняр ского и вдчитанемъ листбвъ на тему зрады его жѣнки.

Пополудни переслухано 8 свѣдкбвъ, а то: о. Лавровского зъ Одреховои, дѣдича Ґедля, вбита зъ Одреховои Палицю, Виняр ского хлѣбодавця Моравского, лѣсничого Старжецкого, карбового Гальку, арендаря Барта и брата замордованои Руцѣньского, суд. аскультанта зъ Кракова. Зб свѣдкбвъ всѣ зізнавали бльше або менше на користь обжалованого, особливо хлѣбодавець Моравскій величавъ его яко чоловѣка дуже честного и порядного.

НОВИНКИ.

— **Раду мѣску въ Теребовли** розвязало ц. к. намѣстництво и вѣддало управу мѣста комісареви правительственному п. Шейблеви, повѣтовому комісареви.

— **Цѣсарь выѣздить на маневры** корпусовѣ на Угорщину завтра [2 серпня] рано. Зъ цѣсаремъ удають ся також архикнязѣ Францъ Сальваторъ и Францъ Фердинандъ; рѣвночасно удають ся на поле маневрѣвъ и атташе войсковѣ чужихъ державъ. Головнѣ команданты маневрѣвъ вѣдъ проводомъ шефа штабу ген. Бека прибули вже до Буґясь, де зачнуть ся маневры.

— **На маневры** коло **Ходорова** вырушила вчера львѣвска залога. Маневры тіи потягнуть ся 14 днѣвъ. Самъ маршъ буде тревати чотыри днѣ. Тягару [узброенє, торністра, патроны и т. п.] мусить двигати кождый жовнѣръ 60 кільо. Дорога до Ходорова и назадъ выносить до 150 кільометрѣвъ.

— **Божевѣльный ґімназіястъ.** Ученикъ VI. ґімн. клясы Левъ Г. [зъ IV. ґімназіи у Львовѣ] зголосивъ ся онегды до испыту поправчого зъ математыки. Професоръ Ц. такъ старанно выпытувавъ его зъ сего предмету, що той по тригодинныхъ вѣдповѣдяхъ вышовши на волю кинувъ ся на шию свого шкѣльного товариша и почавъ верґти нѣсенѣтницѣ, а опѣсля упавъ безъ памяти на землю. Недужого завели товаришѣ домѣвъ, а прибувшій лѣкарь стверднвъ у него помѣшане ума въ наслѣдокъ умученя душевного.

— **Комітетъ музикально-декляматорского вечерка** въ день загальныхъ зборѣвъ членѣвъ общества **Качковского** въ Самборѣ дня 8 н. ст. вересня 1898 просить насъ оголосити програму вечерка: 1) Вступне слово. 2) Вахяннна: „Ура у бій“, хоръ мужескій въ супроводѣ орхестры 3) Шопена: а) Polonaise, б) Nocturne, фортепянъ сольо. 4) Деклямація. 5) Вахяннина: „Ой ишли нашій славнѣ Запорожцѣ“, хоръ мѣшаный á capella. 6) Tovačovsky: „Vlasti“, хоръ мужескій á capella. 7) Vieuxtemps: „Ballade et Polonaise“ сольо скрипка въ супроводѣ фортепяна. 8) Деклямація 9) Rossini: Увертура до оперы „Танкредъ“. 10) Шумана: „Хоръ циганѣвъ“, хоръ мѣшаный въ супроводѣ орхестры. — Опѣсля наступить забава зъ танцями. Вступъ вѣдъ особы, 1 зр 50 кр. Чистый дохѣдъ призначеный на руску Бурсу въ Самборѣ. — *Комітетъ.*

— **Ц. к. дирекція почтъ и телеґрафѣвъ** подає до вѣдомости, що теперь розпочинає ся переношенє центральнои стациі телефонічнои зъ будынку театрального до головного будынку почтового при ул. Словацкого.

— **Змѣны въ нотаріятѣ.** Д-ръ Тад. Бѣлиньскій, нотаръ въ Скалатѣ, перенесеный до Коломыи.

— **Огнѣ.** Зъ всѣхъ сторѣнъ краю нашого що-дня доходять вѣсти про знищеня, який ворогъ людского добра — огонь робить по нашихъ селахъ и мѣсточкахъ. И намъ у Львовѣ вѣдъ часу до часу лучає ся середъ темряви нѣчнои бачити луны пожарѣвъ у вѣддали, немовь историчнѣ огнѣ зъ часѣвъ нападѣвъ татарскихъ. Богато людского добра пѣшло вже сего року зъ дымомъ, тысячѣ родинъ-погорѣльцѣвъ осталось безъ даху, одежи и куска хлѣба, а ось знова приходить ся занотувати до дальшого реестру сезонового огнѣвъ слѣдуючѣ пожары: Дня 29 с. м. въ *Підволочискахъ* вибухъ ажь въ двохъ мѣсцяхъ рѣвночасно огонь и знищивъ кѣлька домѣвъ жидѣвскихъ и кѣльканацять штукъ худѣоы. — Въ *Турцѣ* коло Коломыѣ д. 26 с. м пѣшло зъ дымомъ 10 загородъ селяньскихъ зъ цѣлою сегорѣчною працею; шкода велика, а тѣлько одинъ ґазда бувъ обезпеченый въ „Дністрѣ“. — *Въ Грибовичахъ великихъ*, пѣвъ милѣ вѣдъ Львова, знищивъ онегды огонь 11 загородъ селяньскихъ зъ цѣлымъ добуткомъ. — Въ *Бѣлявцяхъ* пѣдъ Козачѣвкою огонь онегды спаливъ одну хату и лише завдяки помочи мѣсцевого учителя А. Дунича огонь не розширивъ ся. [Належить пѣднести вѣдвагу загаданого учителя, котрый зъ горючои хаты выратувавъ шестилѣтну дитину.]. — Въ *Бѣлоголовахъ* (повѣту золочѣвского) огонь знищивъ дня 24 серпня 50 будынкѣвъ вразъ изъ звезеными збѣжемъ. Около 70 особъ лишило ся безъ даху и хлѣба. — Дня 26. серпня згорѣли въ *Загайцяхъ* (повѣту пѣдгаецкого) 4 домы необезпеченѣ. — Причина частыхъ огнѣвъ у насъ є рѣзнородна. Головнѣ причины невѣдповѣдне выконуваня поліціи и закона будѣвлиного, покриваня деревляныхъ будынкѣвъ соломою, бракъ сторожи огневои та приладѣвъ огневыхъ и т. н. Компетентнѣ власти могли бы въ части усунути тѣ причины, ну, але у насъ звычайно иде „по галицка“...

— Вѣсть подана Kurjer-омъ Iwowsk-имъ про **смерть** п. **Михайла Кунцевича** зъ Бережанъ, котрого напали два драґоны и небезпечно поранили, показує ся хвала Богу хибною. П. М. К. мимо тяжкого поранена жив, якъ свѣдчить допись, яку мы дѣстали нинѣ зъ Бережанъ зъ вѣрогѣднымъ описомъ самого нападу. Дня 16 м. м. ѣхавъ п. М. Кунцевичь до Бережанъ зъ п. Войтѣховскимъ, предприемцемъ будѣвельнымъ зъ Розгадова коло Поморянъ. На дорозѣ коло села Жукова о год. 12½ въ ночи напали на нихъ два драґоны въ цѣли рабунку и сѣмь разѣвъ тяли шаблею п. М. Кунцевича, зъ того два удары були тяжкѣ и небезпечнѣ: одинъ ударъ въ голову, котрый нарушивъ чашку, а другій, въ лѣве рамя. Розбишака вымѣрявъ бувъ шаблею въ груди, та п. Кунцевичь щасливо вѣдбивъ шаблю палицею и шабля опинилась на рамени. Решта ранъ лекшѣ и гоять ся. Лѣкарѣ збшили рану на головѣ и в надѣя, що жертва розбійничого нападу прийде до здоровля. — Постенфіреръ Осадцѣвъ выслѣдивъ обохъ драґонѣвъ, а прокуратория переведа слѣдство и оглядины лѣкарскѣ порубаного п. Кунцевича, а опѣсля при переслуханю свѣдкѣвъ заявила, що справа вѣддасть ся до суду вѣйскового, де переслухають свѣдкѣвъ и п. Кунцевича.

— **Каменичный крахъ** грозить Львову. Тысячѣ мешкань стоять пустками, а банки въ найблизшихъ часахъ выставляють на ліцитацію сотки каменниць. Львѣвскимъ каменичнымъ спекулянтамъ, котрѣ рекрутують ся переважно зъ жидѣвъ выбе кажуть незабаномъ послѣдна година. Ихъ вызыскъ бувъ просто брутальный; за нужденне мешкане казали собѣ платити неможливо соленѣ цѣны, такъ що Львѣвъ зачавъ загально уходити за найдорожше мѣсто на свѣтѣ. Нѣхто вже нинѣ не хоче анѣ каменниць купувати, анѣ на нихъ грошей позичати. Жидки въ страху, але добре имъ такъ!

— **Въ справѣ Елѣєва**, народного учителя зъ Маличковичь, арештованого вѣйсковыми властями въ Станиславовѣ за те, що въ часѣ вправъ потувавъ собѣ назвиска мальтретованыхъ жовнѣрѣвъ — довѣдуємо ся теперь, що тѣ вѣйсковѣ власти, знайшовши пѣдставы до укарана мнимого виновника нарушеня вѣйсковои „субординаціи“ — зробили учителя божевѣльнымъ и заперли въ шпитали на 56 днѣвъ, нѣбы для лѣкарскои обсерваціи. Одинъ зъ товаришѣвъ Елѣєва пише до Kurjera lwowsk-ого, що Елѣєвъ усе бувъ на умѣ здоровъ, на всякѣ справы мавъ погляды здоровѣ и лесѣ, тѣлько вызначавъ ся санґвіічно-холеричною вдачою, особливо коли бачивъ чиюсь кривду. Се може посвѣдчити цѣла околиця, де вѣнъ переживавъ.

— **Про гостину** руского народного театру въ **Угновѣ** одержуемо вѣдъ Вп. о. В. Матюка звѣстного нашого композитора, отсе письмо:

Гостина дружины нашого театру въ Угновѣ полишила по собѣ милѣ спомины. Выставлено: Барона циганьского, Запорожци за Дунаємъ и Вечерницѣ, Бѣдне дѣвча, Выхованця, 36 ступеня на ступѣнь, Хата за селомъ и Пташника зъ Тиролю [въ користь погорѣльцѣвъ Угнова]. Нашѣ артисты выязали ся изъ своеи задачѣ якъ найкраще и своею знаменитою грою и чаруючимъ спѣвомъ формально забили до себе публику мѣсцеву и доохрестну, котра бигкомъ запонняла льокаль представленъ, а вѣдходила вдоволена зъ представлень, выражаючи ся зъ всякими похвалами для нашои дружины театральнои за ихъ гру и спѣвъ. Приходили мимо горячои роботы въ жнива также и нашѣ селяне зъ доохрестныхъ сѣлъ, котрымъ найлучше руски пѣснѣ народнѣ и танцѣ припали до вподобы. Одна тѣлько народна комедія „Выхованець“ всѣмъ не подобала ся, мимо старанног гры нашихъ артистѣвъ. Якъ самъ змѣстъ штуки лихо переведеный, такъ и акція поодиноких сценъ и закѣнчене неприродний. Гостѣ выйшли зъ представленя невдоволенѣ. Дирекція театру повинна залишити представленя подѣбныхъ штукъ, щобы не зражати собѣ публики. Репертуаръ театральныхъ представленъ складає ся бѣльше зъ нѣмецкихъ перекладѣвъ, якъ изъ штукъ народныхъ рускихъ. Виправдѣ бракъ у насъ новыхъ творѣвъ, але на провінціи, въ особенности для народу руского, будуть пожадани и хорошѣ нашѣ давнѣйшѣ оперети, мельодрамы, якъ Наталка Полтавка, Маруся, о. Воробкевича многѣ штуки, анѣжь такій „Выхованець“, въ котрѣмъ характеръ пяницѣ дака Харлампія вѣдражує слухача. Такихъ типѣвъ у насъ въ Галичинѣ нема теперь, хиба на Украинѣ, зъ-вѣдки штука походить.

Теперь ще скажу о самѣй дружинѣ театральнѣй. Нинѣшна дружина руского театру мае хорошѣ силы, они завдають собѣ працѣ и старають ся пѣдъ кождымъ взглядомъ вдоволити штуцѣ и публицѣ. При тѣмъ денекотрѣ зъ дружины обдареній прекрасными и звучными голосами, якъ панна Коссакѣвна [милый сопранъ], п. Григоровичь [хорошій теноръ], п. Рубчакъ [знаменитый басъ] и свои спѣвнѣ партіи на сценѣ по-при хорошой грѣ выконують знаменито. Не менше пѣднести належить и гру панѣ Осиповичевои, панны Ґембицкои, панны Миколаенко, пп. директора Ґембицкого и Ольшаньского, нашихъ старшихъ и досвѣдченыхъ артистѣвъ, котрѣ за свою гру заслужено дѣстають френетичнѣ оплески. Хоръ нашои дружины дуже добрый. Выконане „Вечерницѣ“ Нѣщиньского [на жаль не докѣнченои оперы] було въ кождѣмъ разѣ поправне. Цѣлѣсть нашои дружины театральнои доповняе орхестра, котра складає ся зъ 2 скрипокъ I., зъ одной скрипки II., одной віолѣ, контрабаса, флята и трубки, котра пѣдъ управною батутою молодого але дуже способного свого дириґента [капельмайстра] п. Коссака такъ супровѣдъ якъ и поодинокѣ творы музичнѣ въ антрактахъ дуже добре выповняе. Однакъ до комплету докончѣ потрѣбна имъ ще одна віольончеля, бо тоны контра баса безъ ея доповненя формально ворчать. Такъ само здали бы ся 2 клярнеты до выконаня бѣльшихъ творѣвъ музичныхъ необходимѣ. Серце радує ся, коли мимо нашихъ вѣдносинъ почує ся на сценѣ рускихъ артистѣвъ нашои дружины театральнои, котрѣ нераз по мѣсточкахъ нашихъ провінціональныхъ всяку невыгоду зносити мусять, однакъ мимо того труды свои для справы народнои жертвують и старають ся вдоволити публику. Честь имъ за то! А рѣчею нашои Р. Т. интеліґенціи есть: тую одиноку институцію пѣддержувати, якъ також вплывати на нашъ народъ и заохочувати его, щобы користавъ зъ представленъ на провінціи, а се буде бѣльшою заохотою для нашои дружины театральнои до выдосконаленя въ своѣй штуцѣ. — *В. Матюкъ.*

— **Выдѣлъ Товариства „Руска Бурса въ Новомъ Санчи“** почувае ся до милого обовязку вложити отсимъ Впов. пану Антонію Мельникови, начальникови сторожи огневои въ Новѣмъ-Санчи, и его женѣ Впов. панѣ Софіи сердечну подяку за щедрый даръ для Бурсы, а именно: за вазу, дванацять тарелѣвъ и за стѣлъ ѣдальный, высказуючи имъ щиро-руске Бѣгъ заплать! — *Выдѣлъ.*

— **До приватнои польскои школы** въ Бялѣй [имени Костюшка], заснованѣй товариствомъ „Szkoły ludowej“, вписало ся вышь 300 дѣтей, бѣльша половина хлопцѣвъ, але що зъ того, коли зъ самои Бялои вписало ся всего 57 дѣтей, а решта зъ сѣлъ коло Бялои [зъ Коморовицъ и Витникъ]. Бяла таки вже нѣмецке мѣста.

— **Въ великѣмъ процесѣ о розрухи** въ Лютчи повѣту стрыйского запанъ вчера по цѣлотыждневѣй розправѣ выровъ трибуналу рящевского. Изъ 82 обжалованыхъ, трибуналъ засудивъ 54, а то: 3 по рокови тяжкои вязницѣ, 12 на шесть мѣсяцѣвъ и высше, 21 пониже шести мѣсяцѣвъ, 7 пониже одного мѣсяця вязницѣ, а 11 [тѣлько за переступлена] на арештъ.

— **Товариство** рускихъ женщинъ въ Перемышли устроює въ недѣлю 4-ого н. ст. вересня с. р. великій фестинъ зъ фантовою льотерією. Комітетъ починивъ усѣ приготованя, щобы фестинъ выпавъ величаво. Льотерія выпосажена у велике число красныхъ и цѣнныхъ фантѣвъ. Отже маемо надѣю, що всѣ, мѣсцевѣ и доохрестнѣ Русины схотять своею присутностію причинити ся до доброго успѣху. Дохѣдъ призначеный на убогу молодѣжь шкѣльну. Початокъ точно о 2 годинѣ. — За Комітетъ *Ольга Приймова* и *Софія Цегляньска.*

— **Засудъ смерти** выдавъ онегды судъ присяглыхъ въ Перемышли на Фльору Кутикѣвну, бувшу служницю у Львовѣ, котра убила въ лѣсѣ зъ Боратинѣ свого неправого ложа дитинку. Ударила ея головою до сосны, а коли ще плакала, всыпала ѣй въ ротъ пригорщь пѣску, а опѣсля заховала трупа въ земли и прикрыла галузьмъ.

— **Намѣрене самоубійство** Експедиторка почтова въ Гусаковѣ (пов. мостиского) Розалія Г., дочка тамошнои почтарки, хотѣла д. 25 м. м. вѣдобрати собѣ житя, заживши отруты. Однакъ ея уратовано и перевезено до шпиталя въ Перемышли. Причиною самоубійства бувъ неладъ [?] на почтѣ, выкрытый деляваным комісаремъ почтовымъ.

— **Страшный конецъ весѣля.** Зъ Герхаймъ въ Палятинатѣ въ Нѣмеччинѣ доносять: Генрихъ Шоль и Марія Шумахеръ обходили весѣле. Въ часѣ вечерѣ збрала ся страшна буря и грѣмъ ударивъ у весѣльну комнату. Коли наполохани сусѣды поспѣшили до весѣльного дому, представивъ ся ихъ очамъ страшный видъ. Заразъ коло дверей лежала безъ житя у весѣльнѣмъ одязѣ молода. Вѣзваный лѣкарь сконстатувавъ смерть. Молодого грѣмъ спаралізувавъ. Братъ молодои також погибъ вѣдъ удару грому. Прочій гостѣ крѣмъ страху не потерпѣли шкоды.

— **Зулюсъ місіонаремъ.** Сими днями приѣхавъ зъ Риму до Лондону першій католицкій священикъ зъ племени Зулюсѣвъ. Называе ся Міллеръ. Вѣнъ вертае назадъ до своеи вѣтчины, щобы шерити католицку вѣру помѣжь спѣвплеменниками.

— **Небеса противъ картярѣвъ.** Въ Тотішь на Угорщинѣ грало кѣлькохъ панкѣвъ въ карты въ мѣсцевѣмъ касинѣ. Нагле ударивъ грѣмъ въ самый зеленый столикъ; оденъ зъ граючихъ тяжко попарився ся, другій утративъ слухъ, а третій ослѣпъ.

Надѣслане.

Braut-Seide 65 kr.

bis 14·65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 45 kr. bis fl. 14·65 p Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private** porto- und steuerfrei las Haus **Muster umgehend.** 7 [6]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Кандидаты стану духовного намѣряючѣ убѣгатись о принятя до духовнои семинарии у Львовѣ, мають до 20. вересня с. р. вniести поданя черезъ урады деканальнѣ до Еп. Консисторіи. До прошень треба долучити ось-такѣ належыто остемпльованѣ свѣдоцтва: 1) метрика, 2) свѣдоцтва всѣхъ курсѣвъ шкѣлъ народныхъ, ґімназіяльныхъ и свѣдоцтво зрѣлости, 3) свѣдоцтво здоровля вѣдъ лѣкаря повѣтового або семинарицкого, зъ потвердженемъ що кандидатъ здѣбный фізично до званя духовного, 4) посвѣдчене ц. к. староства, що кандидатъ не належить до звязи войсковои або що ему служить правилей увольнена, 5) свѣдоцтво моральности, 6) свѣдоцтво убожества затверджене ц. к. староствомъ. Прошеня, не заосмотренѣ у всѣ тѣ свѣдоцтва або внесенѣ по речници, не будуть увзгляднѣ. Дня 28. вересня рано, по службѣ Б. въ церкви катедральнѣй, мають кандидаты явити ся въ канцеляріи Еп. Консисторіи до одѣтного испыту.

Въ цѣли принятя питомцѣвъ до пѣвчого заведеня фондаціи бл. п. Еп. Снѣгурского въ Перемышли на рѣкъ шк. 1898/9 вызначує ся речинець на день 1. жовтня 1898. Услѣва до принятя: 1) скѣнченый 17. рѣкъ житя, 2) непорочнѣсть обычаѣвъ, 3) скѣнчена IV. або бодай III. класа шкѣлъ народныхъ зъ добрымъ успѣхомъ, 4) добрый чистый голосъ. Убѣгателѣ мають подана неостемпльованѣ, зъ потрѣбными свѣдоцтвами, внести черезъ парох. урядъ Еп. Консисторіи до 25. вересня, а самѣ явити ся лично 1. н. ст. жовтня въ школѣ дяковского института въ Перемышли. Хто зъ кандидатѣвъ тыхъ условій не доповнить, того подане не буде увзгляднене. Замѣсть формального свѣдоцтва хрещеня выстане, коли парох. урядъ, супроводячи подане убѣгателя, подасть рѣкъ, мѣсяць и день родженя просителя, а також имя и станъ вѣтця.

Въ духовнѣй ґенер. семинарін у Львовѣ опорожнена посада префекта студій зъ дотаціею 210 зр., вѣльнымъ харчемъ, мешканемъ и другими емолюментами. Убѣгателѣ о тую посаду, священики безженнѣ або вдовцѣ, мають подана, заосмотренѣ въ службовѣ прилоги, внести до Еп. Консисторіи найпізнѣйше до 15. вересня 1898.

Посмертни — ǂ — оповѣстки.

— **Д-ръ Богданъ Бѣлиньскій**, лѣкарь окружный мѣскій и зелѣзничій въ Козовѣ пѣдъ Бережанами, померъ нагле [вѣдъ ужалена мухи] въ Краковѣ дня 26 серпня въ 30 роцѣ житя. Покѣйный передъ двома тыжднями поѣхавъ бувъ до Кракова на вѣйсковѣ вправы и тамъ его постигла нежданна смерть. Тѣло его перевезла родина до Шибалина пѣдъ Бережанами и похована 29 серпня при численнѣй спѣвучасти духовенъства, вѣйска и селянъ. Покѣйный поки-що не бравъ участи въ політичнѣмъ житю, але все и всюды выступавъ якъ Русинъ и за-для нѣжнои вдачѣ бувъ любленый всѣми. Селяне и взагалѣ убогѣ тратять въ нѣмъ доброго и все до помочи готового порадника и опѣкуна.

Теодоръ Гошоватюкъ, господарь въ Городенцѣ, прожывши 66 лѣтъ упокоивъ ся по тяжкѣй и довгѣй недузѣ дня 29 серпня Покѣйный бувъ щирымъ патріотомъ рускимъ, членомъ просвѣтныхъ товариствъ, и бравъ живу участь въ кождѣмъ руху мѣсцевыхъ товариствъ рускихъ. В. в. п.!

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя** въ школахъ середныхъ. Професорами въ школахъ середныхъ именованѣ: Вас. Бѣлецкій зъ Самбора для ґімназіи академічнои у Львовѣ; д-ръ Ант. Курпѣль зъ Стрия для III. ґімн. въ Краковѣ; д-ръ Тад. Висневскій въ Коломыи для ґімн. Франц-Іосифа у Львовѣ. | Дѣйстными учителями именованѣ: Людв Млынекъ зъ Бучача для школы реальнои въ Тарновѣ, Стан. Бѣлявскій для Коломыи, Ом. Колодницкій зъ Самбора и Яр. Ломницкій асистентъ політехніки львѣвскои для ґімназіи въ Коломыи, Ив. Мазуръ изъ Станиславова для ґімназіи въ Бучачи, Петро Миртиньскій зъ Самбора для ґімназіи въ Ярославѣ, Мих. Рабічекъ зъ Бохни для ґімназіи въ Коломыи, д-ръ Тад. Тросколяньскій зъ Перемышля для ґімназіи въ Самборѣ, Ив. Залускій зъ Львова для ґімназіи въ Ярославѣ. - Провізоричнымъ учителемъ именованый Ign. Бабскій въ Ряшева для ґімназіи въ Бучачи.

Львѣвска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповѣщуе:

Повнѣчно нѣмецкій рухъ товаровый зъ Галичиною и Буковиною. — Тарифы часть II., зшитка 2 зъ дня 1 сѣчня 1898. — Зъ днемъ 1 вересня 1898 входить въ житє додатокъ III.

Горѣшно-шлескій рухъ вуглевый зъ Галичиною и Буковиною. — Зъ днемъ 1 вересня 1898 увѣйде въ житє нова тарифа для выше загаданого руху.

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 1 вересня. На ювілейнѣ торжества вѣдъ 2 падолиста до 2 грудня прибудуть, о скѣлько до теперь вѣдомо, россійскій великій князь Володимиръ, наслѣдникъ италійского престола, саскій король зъ королевою, королѣ Сербіи и Румунін. Цѣсарь Вільгельмъ II. приѣде ажь 14 грудня, бо въ часѣ торжествъ буде ще въ Ґіпитѣ.

Бѣлградъ 1 вересня. Сербске правительство хоче выарендувати державнѣй зелѣзниць, щобы роздобути 80 мілионѣвъ позички.

Лондонъ 1 вересня. Англійскій посолъ въ Хінахъ загрозивъ вѣйною, єли не будуть сповненѣ англійскѣ жадання. Погрозу посла мае пѣдперти присутностъ англійскои фльоты въ Вейгейвей. Змобілізовано всѣ кораблѣ на Янксеканѣ.

Мадритъ 1 вересня. Повстанцѣ на Кубѣ анѣ гадають зложити оружя. Ихъ начальникъ Гомезъ мавъ сказати: „Або Куба буде до шесть мѣсяцѣвъ цѣлкомъ вѣльною державою, або зачнемо вѣйну зъ янкесами. Мы панами острова! Не здавила насъ Испанія, не здавлять также оперетковѣй воини ґенерала Мілеса“.

Парижъ 1 вересня. Ґанрі пѣдрѣзавъ собѣ горло бритвою и умеръ. — Ґенералъ Боадефъ подавъ ся до димісіи.

Римъ 1 вересня. Крісні выкѣнчивъ свои памятники и они выйдуть въ Лондонѣ рѣвночасно зъ памятниками Бісмарка.

Царгородъ 1 вересня. Россійскій корабель „Ярославъ“ переплывъ Босфоръ зъ 1000 вояками до Владивостока.

Новый Іоркъ 1 вересня. Провізоричне правительство на Кубѣ усунуло ґенерала повстанцѣвъ Гарцію, а наслѣдникомъ занменувало Родріґеза.

☞ **При змѣнѣ мѣсяця** просимо о **вѣдновлене передплаты** и при сѣй нагодѣ пригадуємо дотычнымъ Вп. читателямъ о **выровнане залеглостей**, щобы мы не були приневолени, зъ слѣдуючимъ 13-ымъ с. м. дальшу высылку часописи застановити.

Порошокъ до зубôвъ Гайдера

Найлѣпшій, нешкôдный порошокъ до чищенія зубôвъ о сильнôмъ запаху мятовôмъ, не стирающій, емалій и надаючій зубамъ снѣжну бѣлôсть.

Цѣна коробки 25 кр.

18

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пôдъ „Срéбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 265 —?

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плитацінх площи Галицкой



поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнах найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рôзни ареометры, мікроскопы, лупы, компасы райсцайґи, тасьмы мірничі, піены, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дивôникôвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

30 н. ст. серпня 1897.

Львôвъ: Пшениця 8·35 до 8·40, жито 6·25 до 7·50, ячмѣнь броварный 6·— до 7·—, ячмѣнь пашнистый 5·— до 5·50, овесъ 7·35 до 7·40, рѣпакъ 11·— до 11·25, горохъ —·— до —·—, вика —·— до —·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·—, бôбъ —·— до —·—, бобикъ —·— до —·— , гречка 9·— до 9·25, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·—, конюшина шведска —·— до —·—, тымотка —·— до —·—, анижъ —·— до —·—, кукурудза стара 5·20 до 5·40, кукурудза нова —·— до —·—, хмѣль 70·— до 80·—, за 56 кільо у Львовѣ, оковита за 10.000 літрôвъ 17·— до 17·50 зр.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринок ч. 10

выдало новый накладъ друкôвъ

I. Друки правничі:

1.	Позовъ въ справах дрôбныхъ	лібра по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи	1. лiб. по 40	„
3.	„ „ „	II. „ по 40	„
4.	„ „ „	III. „ по 40	„
5.	Полномочія	по 40	„
6.	Подання о екс- и интабуляцiФ, взôр а) б) в) г) лібра	по 40	„
7.	Записы до подань о интабуляцію лiб.	по 20	„

II Друки для кас позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый	лібра по 40	„
9.	Книга довжникôвъ	„ „ 40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2·—	„
11.	Окрынтъ довжный	„ „ „ 1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.)	„ „ „ 3·—	„

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова	лібра по 40	„
14.	Книжка касова	„ „ 40	„

IV. Друки для читалень и кас позичковыхъ:

15.	Спис членôвъ	лібра по 40	„
16.	Грамоты членьскій читальнi „Просвѣты“ прим$рникъ	по 2	„

За опаковання и оплату почты дочисляе ся належитôсть особно.

Портретъ Тараса Шевченка

Цѣна 50 кр.

Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ у Львовѣ Ринокъ ч. 10.

Выстава загальна

всяких вживаних и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванôвъ, портіеръ, фіранокъ и хôдникôвъ.

Також цѣлу нôч при електричнôмъ освѣтленю отворена.

Вступъ вôльный.

Упрашаю ся кождого, хто бажае щось закупити, абы наперед оглянув тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати наложить: Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190 1—?

Купуючимъ вôльги въ сплатах.

Також и на раты

без вôдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, фіранки, хôдники, ковдры ватованій, капы на столы и лôжка въ складѣ диванôвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190 1—?

Решткы хôдниôвъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, гобеліны и рôзни предметы декорацій по цѣнах дешевых. Складъ диванôвъ „Au Louvre“ Львôвъ ул. Сикстуска 6 (II. пасажъ Гавсмана). Також на раты. Для провінції цѣнники даромъ и оплатно. 190 1—?

Новости въ парасольках капелюхах блюзах, рукавичках, стяжках и коронках по чудуючо низькихъ цѣнах. MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.

Львôвъ, пл. Капітульна ч. 3 190 1—?

По низкихъ цѣнах

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО



Львôвъ, ул. Кароля-Людника ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 7—?

Диваны перскій и портіеры

традиційный (старинний)

продае, купуе и выпозичае, а також приймае на переховок. Складъ диванôвъ „Au Louvre“, Львôвъ ул. Сикстуска 6. — Пôльги въ сплатах пôсля умовы.

Для провінцій цѣнники даромъ и оплатно.

190 1—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пôльгъ въ сплатах пôсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковні и передъ престолы, як також сальонові и настѣнні, хôдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лôжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вôддѣлъ для конфекцін дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхôвъ, рукавичокъ, панчôхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высылае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовлена належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львôвъ. ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Neuveautes пл. Капітульна ч. 3. 190 1-?

ПРИРЯДЫ до ратованя худобы въ случаях давленя, вздуття и т. п. въ формѣ руры зъ дроту стальового, по зр. 6·—, Трокары спущала и т. п. поручае ПЕТРО ХИНОНСТОВСКІЙ, торговля збожя у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры).

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету

поручае

своє переплетничє и ґалянтерійне заведенє

у Львовѣ, ул. Академична ч. 6. 366

Подоймае ся всяких роботъ, особливо переплету: Служебникôвъ, Евангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечных книгъ, Альбумôвъ, Манъ, Дипльомôвъ и. т. ин. по умѣренных цѣнах.

ЛЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вôдзначена двома срéбными медалями

выконуе **дзвоны** рôзной ваги и приймае ушкоджені дзвоны до переливання въ найкоротшôмъ часѣ, а також мае на складѣ готовій дзвоны рôзной ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовлена, прошу о ласкавій замовлена так на поодинокій новій дзвоны як и на цѣлі ґрупы. За треналôсть матеріялу и гармонійный звукъ моіхъ дзвонôвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанем

АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.

3789

АДОЛЬФЪ КАМІЛЬ

Львôвъ, Ринокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львôвъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковôй.

Продае дешевше нѣж всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовій и штайнґутовій, огнетревалу папу дахову, асфальтовій плыты изоляційній, дестильованну смолу вуглеву карболінеумъ, як також взагалѣ всякій матеріялы будôвлянній — заручуючи за ихъ доброту.

Предпріемство робôтъ бетоновых и крыта дахôвъ дахôвкою, лупкомъ и папою огнетреваою по цѣнах умѣреных. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 49—?

Почини для членôвъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Дністеръ“ на коштъ Тов.

Рôкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

перше и одинôке руске товариство асекураційне, препоручене Вел. Духовеньству и всѣмъ вѣрнымъ Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, збôже въ зерни и соломѣ, сѣно въ стогах и будынках противъ шкôдъ огневых.

„Дністеръ“ вступивъ въ 6-ый рôкъ своеи дѣяльности зъ збôльшеными фондами ґарантійными, котрых станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „	
Фондъ основный	50.000·— „	

Выплачений шкоды до кôнця 1897 року 180 100 зр. 42 кр.

Тарифы „Дністра“ дуже умѣрковані, условія обезпечень користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Дністра“ приняме Банкъ краевый при позичках ипотечных.

На житє можна обезпечатись черезъ „Дністеръ“ въ Товариствѣ взаимных обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условія, представляе своими значными фондами найбôльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Дністеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляе позички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційній* за интабуляцію або порукою двохъ вôдповѣдных ручителѣвъ, до сплаты въ ратах на 3 до 10 лѣтъ и приймае вкладки до опроцентованя вôдъ членôвъ и третихъ осôбъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и позичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Дністрѣ“. Информація удѣляе Дирекція листовно. 34 28—25

Зголошеня о удѣленю аґенцій въ охрестностях, де нема близько аґентôвъ „Дністра“, приймають ся.

Информація и посередництво до заключеня обезпечень житевых въ найкористнѣйших комбінаціях.

Львôвъ, ринокъ ч. 10. (ДÔМЪ „ПРОСВѢТЫ“.)



Славній на цѣломъ свѣтѣ

КОЛА „OPEL“

первôрядный фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины

„Cycle house au Louvre“

Львôвъ, ул. Сикстуска 6, пасажъ Гавсмана

Пôльги въ сплатах пôсля умовы.

Для провінцій цѣнники даромъ и оплатно. 190 1—?

МУЖЕСКУ Безсильнôсть

344

выкликану именно страшными наслѣдками тайных грѣхôвъ молодости и розпусты, усуне напевно и на довго одинока, розширена въ многих выданях илюстрована книга

Самоохорона д-ра Ретана

Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.

Тысячѣ людей найшли въ нѣй пожнена своих недуг и напрамили свои мужескій силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣчена. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ куверті магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Бірей въ Липску. (*R. F. Bigrey's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.*)

ВСѢЛЯКІ КУПОНЫ

и

ВЫЛЬОСОВАНІЙ ЦѢННІЙ ПАПЕРЫ

выплачуе

безъ потрученя провізіи або коштôвъ

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и вôддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковôмъ.

374 [1]

Розклад їзди поіздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу дрізского].

поізд посп.	поізд особ.	до Львова	поізд посп.	поізд особ.	зі Львова
приходять о			відходять о		
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅜ до ¹¹/₉)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Белзця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (¹/₉ до ¹³/₉ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅜ до ¹¹/₉ неділі сьвя)
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⅜ до ¹¹/₉)
				3.23	„ Брухович (⅜ до ¹¹/₉)
				4.55	„ Ярослава
		нічні			**нічні**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче			
	3.30	„ „ „ головн. дворець		4.10	до Кракова
5.10		„ Кракова		5.20	„ Лавочного
	6.10	„ „		6.20	„ Янова (¹/₉ до ¹³/₉ в будні дні)
	7.07	„ Янова (¹/₉ до ²¹/₉ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)		6.30	„ Іцкан
	8.12	„ Брухович (⅜ до ²⁰/₉ и ¹⁶/₉ до ¹¹/₉ (¹/₇ до ¹⁵/₉)		6.40	„ Кракова
	8.31	„ „		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
8.45		„ Кракова		7.—	„ Лавочного
	8.53	„ Янова (¹/₉ до ¹³/₉ въ будний день)		7.10	„ Сокаля
	9.10	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		8.40	„ Янова (¹/₉ до ²¹/₉ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)
9.45		„ Іцкан		10.05	„ Іцкан
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець	10.40		„ Кракова
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	12.15	„ Сколього		11.27	„ „ з Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одвічальный редактор Иванъ Белей.

Папѣръ зъ фабр. Черлянського.

Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского.

Ч. 185 Львовъ, Пятница 21 Серпня (2 Вересня) 1898. Рочникъ XIX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературний додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты вимкнѣ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		на границѣ:	
на цѣлый рѣкъ	. 18 зр.	на цѣлый рѣкъ	. 24 зр.
на пѣвъ року	. 9 зр.	на пѣвъ року	. 12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишь на попереднє застереженя. — Реклямація неопечатані вольный пѣдъ порта.

Поодинокє числе коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звичайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. пѣдъ одного стрѣчка инсератового або на місце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяка и инший допосланя приватні числить ся по 15 кр. пѣдъ стрічка.

Новый скандалъ у Франціи.

Вже якось була притихла справа, що тѣлькі часы зворушувала цѣлу Францію и цѣкавила, можна сказати, цѣлу Европу, ажь наразъ онодгы насипѣла несподѣвано зъ Парижа вѣсть, що шефъ тайного информаційного бюра въ французькѣмъ генеральнѣмъ штаоѣ, полковникъ Анрі [Henry], увязненый за те, що пѣдробивъ важный въ справѣ Дрейфуса документъ; а вчера прийшла дальше вѣсть, що увязненый полковникъ вѣдобравъ собѣ въ вязници житє, пѣдрѣзавши собѣ бритвою горло, и що шефъ генерального штабу, генералъ Боадефръ подавъ ся до димісіи. Є се у всякѣмъ разѣ новый зворотъ въ справѣ Дрейфуса. Щобы рѣчь лѣпше зрозумѣти, треба собѣ пригадати дещо зъ минувшихъ подій.

Головною пѣдставою обжалованя Дрейфуса було звѣстне bordereau. Крѣмъ того документу значно пѣзнѣйше, бо ажь въ процесѣ Золѣ, появивъ ся инший; бувъ се листъ, писаный нѣбы-то котримсь зъ заграничныхъ войсковыхъ attachés до другого, а въ листѣ тѣмъ були мѣжь иншимъ слова: „не говорѣть нѣчого, що мы мали зносины зъ тымъ жидомъ“. Мавъ се бути новый доказъ в ны Дрейфуса. Покликавъ ся на него вперве ген. Пелье въ процесѣ Золѣ, а автентичность листу здавала ся такъ певною, що Пелье, а опѣсля генералы Боадефръ и Гонзъ словомъ чести и присягою ся ствердили. Але не выявили тексту листу анѣ не показали его трибуналови.

За те міністеръ вѣйны Кавеняк, обявши теку и хотячи покласти конецъ безнастаннымъ крикамъ, що голосили невинность Дрейфуса, вѣдчитавъ той листъ въ палатѣ послѣвъ д. 7 липня с. р. и выказувавъ его автентичность. Послы мѣжь собою робили собѣ дальший замѣтки о листѣ. Мавъ его писати нѣмецкій attaché полковникъ Шварцкоппенъ до италійского Панізардія. Въ листѣ були слова: „Коли бы Вашъ король запытавъ Васъ, то не кажѣть нѣчого, що мы мали зносины зъ тымъ жидомъ; я зроблю такъ само“. Зъ того выводили, що цѣсарь Вільгельмъ и италійскій король въ добрѣй вѣрѣ упевняли, що зъ Дрейфусомъ не мали нѣякихъ зносинъ. Здавало ся, що справа вже полагоджена; тымчасомъ сталось инакше.

Однакъ въ оповѣданю вернѣмъ ся троха въ задъ. Въ часѣ процесу Дрейфуса бувъ шефомъ информаційного бюра въ генеральнѣмъ штабѣ полковникъ Сандеръ. Въ тѣмъ часѣ дѣставъ ся до бюра також Анрі и разомъ зъ Патї-ді-Клямомъ приладжувавъ матеріялы до обжалованя. По смерти Сандера обнявъ управу бюра полковникъ Пікартъ. Вѣнъ бувъ переконаный о невинности Дрейфуса, або, якъ назвали его зверхники пѣдчасъ процесу, уроило ся ему, що винуватымъ є Естергази, а не Дрейфусъ. Зъ того пѣшла незгода мѣжь Анріемъ а Пікартомъ, поки Анрі не высадивъ Пікарта и не зістався самъ шефомъ бюра. Ще и въ процесѣ Золѣ выступавъ Анрі дуже ворожо противъ Пікарта, котрого зразу сировано зъ Альжиру на свѣдка, а опѣсля наслѣдкомъ зізнань Анріого увязнено. Пѣдчасъ процесу Золѣ Анрі закинувъ мѣжь иншимъ Пікартови, що вѣнъ адвокатови Золѣ показувавъ оденъ тайный документъ зъ актѣвъ Дрейфуса. Пікартъ заперечивъ тому, а Анрі закинувъ ему тогдѣ ложь. Зъ того прийшло мѣжь ними до повздинку, въ котрѣмъ Анрі дѣставъ легку рану. Отже Пікартъ вѣдъ початку выступавъ рѣшучо противъ автентичности згаданого листу Шварцкоппена и сказавъ передъ судомъ, що листъ той мае всякі познаки пѣдробленя, а заразомъ упевнявъ, що пѣсля его розслѣдѣвъ бордро писавъ Естергази.

По бесѣдѣ міністра Кавеняка зъ д. 7 липня написавъ Пікаръ листъ до президента міністрѣвъ, въ котрѣмъ мѣжь иншимъ каже: „Хочу довести, що обѣ депеші, вѣдчитані міністромъ Кавеняком въ парламентѣ, не вѣдносять ся до Дрейфуса, а третій вѣдчитаный листъ є пѣдробленый“. Пѣсля свого увязненя мавъ Пікартъ удѣлити Кавеняковi дальшихъ информацій, котрыхъ до того часу не выявивъ, щобы не зрадити урядовои тайны. Кавеняк приказавъ одному офіцирови зъ своєи канцелярії якъ найдокладнѣйше розднивти всѣ акты процесу Дрейфуса и розвѣдати про тайныхъ агентѣвъ, котрі тайному информаційному бюровы генерального штабу доставляли рѣзні акты. Той офіцертъ переглядавъ д. 15 серпня при свѣтлѣ лямпы згадуваный на початку листъ и доглянувъ, що папѣръ мае инші знаки водній, нѣжь той, якого звичайно уживавъ авторъ того листу (полковникъ Шварцкоппенъ). Анрі бувъ тогдѣ на вѣдпустцѣ. Міністеръ выждавъ ажь до его повороту, а позавчера вѣзнавъ его до себе и переслухавъ при генералахъ Гонзѣ, Боадефрѣ и Рожерѣ. Анрі зразу упевнявъ о автентичности листу, але мотаючись въ вѣдповѣдяхъ, опѣсля признавъ ся, що листъ самъ пѣдробивъ. Его заразъ увязнено а коло 5-ои годины вѣдобравъ собѣ житє.

Наслѣдкомъ того выкрытя шефъ генерального штабу вніесъ просьбу о увольненя вѣдъ служби, пошираючи ся тымъ, що довѣремъ, яке мавъ до шефа информаційного бюра, полковника Анріого, а котре оказало ся неоправданымъ, давъ ся оманити и пѣдроблены документъ узнавъ за правдивый. Рада міністрѣвъ постановила також выдалити Естергазого зъ войска.

Цѣкава теперь рѣчь, що стане ся дальше зъ Дрейфусомъ. Якъ вѣдомо, є сторонництво въ Франціи, котре домагае ся ревізіи его процесу. До того сторонництва на вызначнѣмъ мѣсци належить Золя. Правда, що выкрытє пѣдроб еня згаданого листу не є ще доказомъ невинности Дрейфуса, бо въ часѣ его процесу и засуду того листу навѣть еще не було; але у всякѣмъ разѣ вѣдкрытє те не причинне ся до того, щобы можна вѣрити також въ автентичность иншихъ документѣвъ, на пѣдставѣ котрыхъ Дрейфуса засуджено. Насуває ся мимохѣть гадка: Коли справдило ся те, що Пікартъ говоривъ давно о тѣмъ листѣ, то легко може буде правдою и те, що упевнявъ про звѣстне бордро, котре приписуе Естергазому, а не Дрейфусови. Ревізія процесу Дрейфуса ажь просить ся. Такъ и пише Gaulois, що войсковый губернаторъ Парижа и инші генералы домагають ся ревізіи. Temps уважае ревізію за конечну зъ уваги на те, що Анрі належавъ до тыхъ офіцирѣвъ, котрі вели слѣдство противъ Дрейфуса. Figaro гадае, що буде скликаный парламентъ на надзвычайну сесію, щобы выбрати слѣдчу комісію. Зъ другои стороны доносить, що міністеръ Кавеняк переконаный, якъ и давнѣйше, о винѣ Дрейфуса; а Patrie довѣдуе ся вѣдъ одного офіцира зъ генерального штабу, що ревізіи не буде, бо всѣ инші доказы противъ Дрейфуса є безъ жадного сумнѣву автентичні.

Зъ Берлина доносять въ сѣй справѣ таке: Несподѣваный зворотъ въ справѣ Дрейфуса выкликавъ тутъ велике вражене. Фактъ, що attaché при нѣмецкѣй амбасадѣ въ Парижи, полковникъ Шварцкоппенъ, дѣстававъ информаціи лише вѣдъ Естергазого, а бѣльше нѣ вѣдъ кого, выказавъ вже цѣлкомъ ясно гр. Каселя. Вже давнѣйше нѣмецкій амбасадоръ въ Парижи повѣдомивъ вплывовѣ круги французкѣ, що въ Берлинѣ суть готовѣ на бажанє французского правительства дати довѣрочный информаціи у всѣхъ рѣчахъ, дотыкаючихъ справы Дрейфуса; але французке правительство не скористало зъ тои готовости. Теперь, коли черезъ зізнанє Анріого вѣдкрыто нове мантѣйство, правда буде мабуть мусѣла выйти на верхъ и безъ выменень изъ стороны Нѣмеччины.

Зъ тою пригодою вяже ся також и справа засудженого, якъ вѣдомо, Золѣ. Berliner-Local Anzeiger довѣдуе ся зъ Парижа, що Золя мавъ ажь въ жовтни просити о ревізію свого процесу; але его оборонцѣ мають повновласть внести таку просьбу и раньше. Такъ певно, що теперь ви внесуть.

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізаціи дешевого и догѣдного кредиту селянского въ Галичинѣ.

XIV

Лихва на селѣ въ Галичинѣ.

(Дальше.)

6) *Въ повѣтѣ долинскѣмъ*, пѣсля згѣдного донесеня двохъ мужѣвъ довѣря, панує лихва безъ всякого обмеженя. Тутъ селяне оплачують жидамъ вѣдъ взятыхъ позичокъ 24—50%, а въ жидовскихъ товариствахъ задатковыхъ не богато менше, наколи почислить ся всѣ побочні кошты и потручена. — Тутъ панує також лихва при купнѣ збѣжа — звычайно выносить она 50%, — и лихва при выпасѣ худобы, якъ всюда въ горскихъ сторонахъ, де около три четвертины худобы є власностію жидѣвъ.

7) *Въ повѣтѣ дрогобицкѣмъ* заможнѣйшій господарѣ позичають грошѣ въ тамошныхъ институціяхъ кредитовыхъ на 6—9%, крѣмъ рѣзныхъ коштѣвъ, а бѣднѣйшій, котрі въ тыхъ институціяхъ кредиту не мають, позичають у жидѣвъ звычайно на 24% на заставъ одежѣ и коралѣвъ, котрі часто пропадають.

8) *Въ повѣтѣ городецкѣмъ* панує до теперь лихва грошена и збѣжена, бо истнуючі институціи кредитовѣ не выстатчають на заспокоєне потребъ. Нашъ мужъ довѣря не подае высоты лихварскихъ процентѣвъ.

9) *Въ повѣтѣ городенськѣмъ* затягають селяне позички въ першѣмъ рядѣ у заможнѣйшихъ господарѣвъ на 48 50%, вѣдтакъ въ двохъ товариствахъ задатковыхъ, зъ котрыхъ одно є жидовске и найбѣльше розвите. Позич-

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

XXIV.

Не знати, чи бувъ коли въ широкѣй Канадѣ чоловѣкъ бѣльше нещасливый вѣдъ Джана Кенйона. Выславши депешу до Уентворта, пѣйшовъ до свого невеселого готелю. Другого дня рано, збудивши ся, бувъ певный, що Уентортъ мусѣвъ дѣстати депешу, однакъ хочь-бы ему навѣть удало ся якимъ свѣтомъ роздобути грошѣ, то дѣстати ихъ тутъ на часъ — була така имовѣрность, якъ 1 до 10.000. А предѣвь постановивъ вѣстати въ Оттавѣ, хочь якъ ему тутъ обридло, ажь доки не мине година опціи. Потому, гадавъ, розгляне ся межи копальнями, чи не дѣставъ бы де заряду. Мѣгъ бы заробити трохи грошей и сплатити часть довгу, зробленого вразъ зъ Уентвортомъ въ Лондонѣ черезъ неудалу спекуляцію. Чувъ ся дуже пригнобленымъ и зробивъ такъ, якъ зробивъ бы майже кождый Англичанинъ на его мѣсци — пѣйшовъ на довгій прохѣдъ. Стоявъ на мостѣ надъ рѣкою Оттавою и вдивлявъ ся хвилю на водопадъ Чандіръ. Потому блукавъ по другѣмъ боцѣ рѣки межи великими тартаками и безконечными купами дровъ зъ приятнымъ живичнымъ запахомъ. Мало-помалу опинивъ ся на поли а опѣсля въ лѣсѣ. Ишовъ усе дальше, не пытаючи, куда йде. Мѣсцями видѣвъ прорубъ у лѣсѣ и хатину зъ колодъ або шбичину. Яко здоровый чоловѣкъ почувъ мимо пригнобленя величезный апетитъ. Зауважавъ, що вже западавъ вечеръ, тожъ радъ бувъ, зайшовши до хаты фармера, що выглядала лучше, нѣжь тѣ буды, котрі минувъ. Тутъ попросивъ о ѣду, а простоту стравы надолуживъ ажь надто его апетитъ. По обѣдѣ зачавъ помѣчати, якій вѣнъ утомленый, и здивувавъ ся, коли почувъ вѣдъ господаря, якъ далеко вѣнъ загнавъ ся вѣдъ Оттавы. „Нинѣ вже тамъ не дѣстанете ся — сказавъ фармеръ — шкода и пробувати. Переночуйте у насъ, а я завтра пополудни поѣду, то возьму васъ“. И Кенйонъ заночувавъ.

Уже було трохи пѣзно пополудни, коли дѣставъ ся до Оттавы. На дорозѣ до готелю счудувавъ ся, почувши, якъ хтось кликавъ его по имени. То бѣгъ за нимъ телеґрафістъ, пѣзнавши его, и звѣстивъ ему, що мае для него телеґраму зъ Лондону. Шукали за нимъ по цѣлѣмъ мѣстѣ, та не могли знайти. Въ телеґрамѣ, сказавъ, стоить, щобы бувъ на поготовѣ на щось.

Пѣйшли оба до канцелярії телеґрафічной. Кенйонъ, вѣдчитавши телеґраму вѣдъ Уентворта, вѣдписавъ до него звѣстну депешу и попросивъ телеґрафіста, абы прислявъ ему до готелю Брайтенъ Гавзъ, коли-бъ що прийшло. Телеґрафістъ обѣцявъ зателефонувати по него.

Може въ наслѣдокъ доброго проходу Джанъ почувавъ якось, що одержана депеша була добрымъ знакомъ. Вѣнъ застановлявъ ся надъ поведенемъ въ цѣлѣй справѣ вѣдъ початку до кѣнця и пригадавъ собѣ примѣвку старого Лонґуорта: „Нема то, якъ мати щастє“.

Въ тѣмъ запукавъ хтось до дверей — и увѣйшовъ von Брентъ.

— Є що нового? — запытавъ.

Джанъ, будучи въ такѣмъ настрою, що робивъ его пѣдозрѣваючимъ всѣхъ и вся, вѣдповѣвъ:

— Нѣ, нема нѣчого.

— О, то менѣ жаль! Я мавъ трохи надѣѣ, може удасть ся и мъ дѣстати грошѣ до завтра полудня. Вы-жь знаете, опція кѣнчить ся завтра въ полудне.

— Такъ, знаю.

— А знаете, що Лонґуортъ є въ мѣстѣ?

— Нѣ, — вѣдповѣвъ Кенйонъ, — я ось недавно вернувъ.

— Такъ, вѣнъ приѣхавъ вчера вечеръ. Я казавъ вамъ, вѣнъ мае грошѣ въ банку, але я не прийму ихъ скорше, ажь мине остатна секунда. Розумѣе ся, пѣсля права я тогдѣ вже не мѣгъ бы ему вѣдмовити. Надѣю ся, що вы не будете вѣдказувати на мене.

— Нѣ, вы-жь нѣчого тутъ невинний. Нѣхто не виненъ, хиба я самъ, моя легковѣрность. Одну тѣлько рѣчь можете зробити для мене: увязжати, абы вашъ годинникъ не йшовъ за скоро. Може бути, що я прийду до вашои канцелярії передъ 12-ою годиною. Тамъ васъ можна буде застати?

— Не выйду до 12-ои годины.

— Дуже добре. Дякую вамъ дуже, пане von Брентъ, за вашу симпатію.

— До побаченя! Сподѣю ся, що прийдете завтра.

Коли Брентъ вѣдѣйшовъ, нетерпеливость Кенйона зростала зъ кождою годиною. Выйшовъ зъ готелю и пѣйшовъ на телеґрафъ, однакъ не прийшло нѣчо.

— Здае ся, — сказавъ телеґрафістъ — нинѣ вже нѣчо не прийде. А коли-бъ що прийшло пѣзно, чи маю пѣслати вамъ до готелю?

— Пѣзно, хоть-бы якъ пѣзно прийшло Рѣчь дуже важна.

Выйшовши зъ канцелярії вѣнъ, переходячи по-при першій готель у мѣстѣ, побачивъ молодого Лонґуорта, такъ выстроеного якъ усе, зъ однымъ склонъ въ оцѣ. на котре всѣ въ Оттавѣ зважали ся, бо другого такого тамъ не було. Стоявъ на верандѣ готелю.

— Якъ ся маете, Кенйоне!

— Мѣй дорогій пане, — вѣдповѣвъ Кенйонъ, — пѣдчасъ остатнои нашои розмовы вы сказали, що не бажаете бѣльше говорити зъ мною. Я сердечно подѣлявъ того бажане и не хочу мати нѣякои бесѣды зъ вами.

— Мѣй дорогій хлопче, — сказавъ Лонґуортъ легкимъ тономъ, — не стало ся нѣчого злого. Въ Ню Іорку я бувъ троха не свѣй, якъ кождый... то проклята нора! Не кажу, абы вѣнъ бувъ горшій вѣдъ Оттавы, та воздухъ тутъ свѣжѣйшій. Але отъ може бы мы оба зробили малый договѣръ Я завтра купую тоту копальню. Радъ бы я вѣддати ви въ руки гѣдного чоловѣка. Сли 200 фунтѣвъ на рѣкъ буде для васъ добра посада, то насъ чей стане на те, абы дати вамъ розвинути копальню.

— Добре, — сказавъ Кенйонъ.

— Я знавъ, що вы приймете зъ вдячностію. Мы здаеть ся будемо могли дати троха бѣльше, однакъ доки не побачимо, якою копальня покаже ся, годѣ выдавати богато.

— Розумѣе ся! — сказавъ Джанъ. — Властивою вѣдповѣдію на вашу бесѣду було бы повалити васъ на землю, але крѣмъ того, що я є горожанномъ шануючимъ законы, також не мавъ бы-мъ охоты пѣйти нинѣ за те до вязницѣ, бо є шанса одна на тысячѣ,

ВѢРТЕ МЕНѢ

Вповѣ. На ьство, що купуючи або мѣняючи у мене на початку року школьного для своихъ дѣтей книжки, не заплатите бѣльше якъ по иншихъ тутешныхъ антикваріяхъ. — Книжки натомѣсть, котрі у мене Вповѣ. Паньство набудете суть незамазаній, комплетній и въ найновѣйшихъ выданихъ, за що все ручу. Всѣ инші приборы школьні утримую також и продаю дешево. Звертаю ся словы тѣлько до меншои части Вповѣ. Публики, котра у мене ще не куповала. Постѣйній, щорѣчній мои ласкавій вѣдбиратель не потребуютъ вже тыхъ запорукъ. Маю також и новѣ книжки. Зъ высокимъ поважанемъ СТАНИСЛАВЪ КЕЛЕРЪ (Köhler), книгарникъ и одинокій католицкій антикварь, ул. Баторого ч. 28 у Львовѣ. 334 3—3

чаючій въ жидовскомъ товариствѣ н. пр. 100 зр., одержує по увзглядненію всяких коштовъ, потручень и факторного, на звичайно лишь около 65 зр. и вдъ тои сумы оплачує щонайменше 24% вдъ 100 зр. — И купнѣ збжа на кредитъ оплачують селяне лихву найменше 50%, а часто навѣть 100%. — Тутъ практикує ся такожь на велику скалю лихва и вызискъ при выпасѣ худобы. Жидъ, вддаючи селянинови волы або коровы на выпасъ, ошукує его два разы — разъ подаючи ему высшу цѣну при закупнѣ, а другій разъ при продажи. Н. пр. жидъ купивъ пару волвъ за 150 зр., а селянинови говорить, що они коштують его 160 зр.; що нвъ роцѣ продае ихъ нѣбы за 180 зр, хочь они вартѣ були 200 зр. Але жиды-гандлярѣ, маючи въ властителемъ ходобы змову, не допускають до одержаня правдивои вартости. Отже селянинъ дстае за годовлю пары волвъ 10 зр. замѣсть 25 зр. Бльша половина худобы въ сѣмъ и въ сусѣднмъ повѣтѣ снятиньскомъ — пселя высказу нашого вповнѣ на вѣру заслугуючого мужа довѣря, мае належати до такихъ вызискувачвъ, котрій зъ того интересу дорабляють ся великихъ маетквъ и выкуповують грунты селяньскій. Майже кожде друге село мае такого жида-гандляра.

10) *Въ повѣтѣ гусятинскомъ* истнує ще нинѣ лихва крейцарова вдъ 1 зр. на тыждень. — При купнѣ збжа на кредитъ выносить она 50%, а селяне вдъ позичок браныхъ въ жидовскихъ товариствахъ задатковыхъ при увзглядненю всякихъ коштовъ, потручень и факторного оплачують 24%.

11) *Въ повѣтѣ ярославскомъ* побирають теперь жиды вдъ выпозиченыхъ грошей пересчно тлько 12%; але вонъ на дѣлѣ буде далеко высшій, коли почислить ся всякій дарунки „за чекане“. Въ тмъ повѣтѣ бднѣйшій селяне бувають вызискуваній заможнѣйшими селянами и жидами при купнѣ збжа на кредитъ и при заставахъ грунтовъ за позиченій грошѣ.

12) *Въ повѣтѣ ясельскомъ* лихва, давнѣйше практикована, теперь пселя донесеня одного знаного дѣдича майже зовсѣмъ перестала, бо орґанізація кредиту селяньского тамъ належито переведена, хочь зъ другои стороны недавно лучило ся менѣ читати въ Słowѣ polsk-мъ допись одного польского пароха, що одною зъ найважнѣйшихъ причинъ розрухвъ антижидовскихъ треба уважати всѣлякого рода вызискъ селянъ жидами.

13) *Въ повѣтѣ калускомъ* пануе до теперь лихва — якъ грошева такъ и при купнѣ збжа на кредитъ, а передовсѣмъ лихва при выпасѣ жидовскои худобы.

14) *Въ повѣтѣ каменецкомъ* вдносины кредитовій для селянъ є взглядно добрій. Тутъ практикує ся тлько лихва при купнѣ збжа на кредитъ въ часѣ передовку и на засѣвъ, а рзница цѣны торговои выносить на одномъ кбрци 2—3 зр. Въ деякихъ сторонахъ того повѣту убогій селяне заставляють свои поля и огороды жидамъ за позичений грошѣ, а жиды тягнутъ зъ того интересу що-наймевше 50%.

Въ повѣтѣ львовскомъ въ многихъ громадахъ жиды побирають ще и нинѣ 2 кр. тыжднево вдъ 1 зр., а при купнѣ збжа на кредитъ беруть 50—100%. Въ тмъ повѣтѣ, осбливо пдъ самымъ Львовомъ, богато селянъ посѣдають коровы лише купленій вдъ жидовъ на раты и оплачують высокій проценты.

16) *Въ повѣтѣ бдзацкомъ* заходить пдъ взглядомъ кредиту селяньского велика рзница. Въ деякихъ громадахъ селяне є заможній, посѣдають добре адміністрованій громадскій касы позичковій, отже тамъ лихвы та вызыску нема. Въ иншихъ зновъ громадахъ пануе лихва на великій розмѣры, осбливо въ часѣ переднвку и по лѣтахъ неурожаю, коли за корець збжа, або муки взятый у жида на веснѣ, селяне приневоленй вддавати въ осени два кбрцѣ. Бльша половина громадскихъ касъ позичковыхъ зле адміністрована, а вина лежить въ тмъ, що люстраторъ повѣтовый є не вдповѣднымъ и бльше занимав ся політикою, нѣжь люстрацівю маетквъ громадскихъ.

(*Дальше буде.*)

Д-ръ Д. Савчакъ.

Справоздане изъ загальныхъ зборвъ товариства „Руска Бурса въ Новмъ Санчи“.

День 25 червня (7 липня) 1898 лишить ся довго въ памяти Русинвъ-Лемквъ. Того дня вдбуло ся торжество величаве въ мѣстѣ Новмъ Санчи.

Зъ нетерпеливостію ожидали Русины-заточники того дня, бо тутъ мали Лемки доказати, що они понимають свою справу и що щиро держать ся своихъ проводирвъ, т. е. интеліґенціи духовнои и свѣтскои. И не завели ся Русины-заточники, мимо стану нымкового. Вже до-дня надъѣзджали повній фѣры вдъ Грибова, Лабовои, Крынцѣ, а вже-жь поѣздомъ о 9 годинѣ рано приѣхало богато народу пдъ проводомъ сѣдоглавого совѣтника о. Григорія Копистяньского, декана мушиньского, и кольканацять отцвъ духовныхъ. Тымъ самымъ поѣздомъ надъѣхавъ „Боянъ Перемыскій“ пдъ проводомъ д-ра Теофіля Кормоша, адвоката зъ Перемышля. Першихъ витавъ на перестанку сов. Лѣнинъскій, другихъ ветеринарь Солтикевичъ.

Вже о 10 годинѣ въ костелѣ патрвъ Єзуитвъ зачала ся торжественна служба Божа на призване помочи св. Духа. Соборну службу Божу служили оо.: Іосифъ Мохнацкій парохъ зъ Лабовои, д-ръ Николай Малинякъ парохъ изъ Сливницѣ и о. Емиліянъ Венгриновичъ парохъ зъ Мацѣевои, а о парохъ ново-сандецкій, зъ діяконами оо. Петромъ Сандовичемъ парохомъ зъ Брунаръ и Константиномъ Ванданякомъ завѣдателемъ зъ Избъ. Величавый обрядъ и знаменитый спѣвъ Боянистовъ плѣнивъ серця всѣхъ збраныхъ на службу Божу въ костелѣ, биткомъ наповненомъ.

По службѣ Божій двигнувъ ся цѣлый походъ до салѣ „Сокола“ и тутъ зачали ся виписы въ члены „Товариства Руска Бурса въ Новмъ Санчи“ пдъ руководствомъ Петра Витошиньского, Ивана Ивашишена и Михайла Соловского. Серце радувало ся, якъ саля „Сокола“ наповнала ся 78 членами ново-вступившими а 113 давнѣйше вступившими, мжь тыми: 25 священикъвъ, 9 невѣстъ, 12 мѣщанъ, 11 урядниквъ, 56 селянъ.

О 12 годинѣ зачали ся загальній зборы вступнымъ словомъ совѣтника Лѣнинъского. „Слава Исусу Христу! — мовивъ бесѣдникъ.— Тыми словами поздоровляю достойныхъ членвъ. Сердечну подяку складаю Вамъ, Вповотцѣ духовній, котрій все стоите въ першмъ рядѣ тамъ, де ходить о добро церкви и Руси святои! Витаю васъ, дорогій братя мѣщане и селяне, вы есте пдвалиною Руси. Мы кровь зъ крови вашои, кость въ кости Вашои; ино добро ваше маемо на оцѣ!“ До селянокъ и панъ звернувши ся, сказавъ бесѣдникъ: „Якъ ластвки вѣщують весну, такъ появлене нашихъ женщинъ на сихъ зборахъ вѣщує намъ красшу будучность. Честь и слава вамъ за тое, Вдостойній панѣ! Добре стало ся, що вы тутъ явились, бо коли буде бесѣда о сиротахъ неприодѣтыхъ и голодныхъ, то наша рада буде тогдѣ мѣродатною.“ — Вдтакъ представивъ бесѣдникъ въ довшій промовѣ, що за мало есть людей ученыхъ, котрій бы пбдносили народъ морально и матеріяльно. А вже-жь на Лемквщинѣ крмъ Вп. духовенъства майже нема рускои интеліґенціи. Якъ же жь може селянинъ и маломѣщанинъ въ такъ прикрыхъ часахъ посылати дитину до шклъ? Треба имъ помогти, а то черезъ заснованье Бурсы, абы руска лемквска молодѣжь выховувала ся въ дусѣ народномъ, — де-бы пзнала величавый обрядъ, руску исторію и літературу, а навчила ся, що нарбдъ рускій мае свою славну минувшість и славну будучність. Въ тій цѣли запросили мы васъ до Нового Санча на загальній зборы, щобы вы выслухали нашого справоздання и вытычили намъ мету, до котрои маемо въ будучности стремѣти. Честь вамъ и слава, Вп. Товариство, що такъ численно явили ся!“

Теперь наступивъ въ выборъ на председателя загальныхъ зборвъ одноголосно Впр. о. декана Григ. Копистяньского изъ Свѣтницѣ. На секретарвъ покликавъ о. председатель п. Бандровского надъинспектора податкового въ Грибовѣ и о. Петра Сандовича зъ Брунаръ. О. председатель короткою промовою поднкувавъ за выборъ, збраным членамъ за громадне прибуте, а выдѣлови за спасенну предприняту гадку, котра мусить живо обходити цѣлу Лемквщину. Вдтакъ зъ порядку вбзвавъ секретаря здати справу съ дѣяльности выдѣлу „Руска Бурса въ Новмъ Санчи“ вдъ заснованя ажь до 25 червня (7 липня) 1898.

Зъ справоздання секретаря довѣдались мы що Русины новосандецкій вразъ изъ пароховъ збрали ся дня 11 (23) листопада 1897 р. на нараду, де рѣшено заснованье рускои Бурсы въ Новмъ Санчи. Въ тій цѣли завязавъ ся комітетъ, въ котрмъ ставъ сов. Петро Лѣнинъскій председателемъ, проф. Иванъ Черкавскій заступникомъ председателя, сов. Василь Яворскій касіромъ, сов. д-ръ Михайло Кочмаркевичъ секретаремъ, а о. Емиліянъ Венграновичъ, Петро Витошиньскій, Иванъ Ивашишенъ, Николай Черняхівскій, Иванъ Солтикевичъ и Михайло Соловскій членами выдѣлу. Ухвалено приступати до уложеня статутвъ, оголосити вдозву въ часописяхъ о пддержане товариства, приединувати приклонниквъ для гадки заснованя Бурсы и выбудованя церковцѣ.

На другмъ засѣданю 15 (27) сѣчня 1898 ухвалено статутъ „Рускои Бурсы въ Новмъ Санчи“, сконстатовано, що датки грошевій щедро вплывають, и рѣшено, щобы комітетъ уважавъ себе компетентнымъ до збиранья жертвъ на церковцю.

На третмъ засѣданю 24 марта (4 цвѣтня) с. р. переведено змѣну деякихъ §§-квъ статута, за-для котрыхъ ц. к. намѣстництво було его не приняло до вѣдомости. Деперва той справленый статутъ затвердило ц. к. намѣстництво 26 цвѣтня 1898 ч. 35.318. На тмъ засѣданю дискутовано надъ речинцемъ отворенъ Бурсы, надъ числомъ питомцѣвъ и надъ способомъ удержана ихъ.

На четвертмъ засѣданю 5 (17) мая 1898. принято до вѣдомости затвердженый статутъ, уконституовано ся на пдставѣ § 32. статута, лишаючи членвъ на становиску комітету. Принято зъ сымвскою вдячностію до вѣдомости, архіерейске благословенье въ розпочатмъ дѣлѣ вдъ Епископского Ординаріята Перемыского зъ 17 (29) цвѣтня 1898 ч. 1960 зъ припорученемъ Всч. Духовенъству Перемыскои Епархіи справу заснованя Бурсы и рускои церковцѣ въ Новмъ Санчи. Выдѣлъ высказавъ свою подяку Преосв. Еп. Константину черезъ истане зъ мѣсць и вдсѣченье „многая лѣта“. Хотячи придбати пдъ будову церковцѣ и Бурсы одѣтный пляцъ, выбрано до сего комітету сов. Яворского и Лѣнинъского.

По сѣмъ справозданю секретаря поставивъ сов. Лѣнинъскій внесене, щобъ зъ причины, що справоздане секретаря тѣсно вяже ся вб справозданемъ скарбника, ажь надъ справозданями обохъ разомъ отворити дискусію. По принятю сего внесена выступивъ касіеръ сов. Яворскій зъ касовымъ справозданемъ.

Зъ сего справоздання касіера довѣдуемо ся, що всего приходу на Бурсу до 25 червня (7 липня) було 1403 зр. 17 кр. а на церковь 194 зр. 02 кр., разомъ 1597 зр. 19 кр., котру то квоту умѣщено на книжечку въ товариствѣ „Надѣя“ въ Бережанахъ и на книжочку касы щадничои въ Стрыю. — Выбрано комісію шконтруючу, а то: о. Теофіля Качмарчика и Гаврінла Гнатишака.

Коли о. председатель отворивъ дискусію надъ обома справозданями, забравъ слово го-

---

що може я ще самъ буду мати дѣло зъ тою копальнею передъ 12-ою годиною завтра.

— Ну, теперь на мене черга бути вдячнымъ, — вдповѣвъ Лонґуортъ. — Въ борбѣ на кулаки вы побѣдили бы мене скорше, нѣжь въ супернцтвѣ дипльоматичномъ.

— То вы свое поступоване называете дипломатією? Я се называю злодѣйствомъ!

— О? Ну, такій способъ розмовы веде до нарушеня супокою, а що я такожь є горожанномъ шануючимъ законы, то бажаю дуже доброго вечера, вамъ пане Кенйонъ! — Обернувъ ся и пбйшовъ до готелю.

Джанъ, прийшовши до свого заѣзду, лягъ спати. Не спавъ добре. Цѣлу нчь снились ему пбсланцѣ зъ телеґрамами пукаючій до дверей, кблька разъ кидавъ ся вставати. Зразъ по снданю пбйшовъ на телеґрафъ, але нѣчо не прийшло.

— Бою ся, — сказавъ телеґрафістъ, — що до полудня нѣчо не прийде. Дроты мусѣли перервати ся десь на всходѣ и депешѣ спбзняють ся. Може вы замѣтили, що въ нинѣшныхъ ранѣшныхъ дневникахъ дуже мало було новинъ зб всходу. — Видячи на лицю Джана велике заклопотане, запытавъ его: Чи вы дожидаете депешѣ въ справахъ грошевыхъ?

— Такъ.

— А васъ знають въ банку?

— Нѣ, здаеть ся не знають.

— То я на вашмъ мѣсци пбйшовъ бы до банку для ствердженя тотожности особы, щобы, ели ходить о мінуты, не тратити потому часу. Скажѣть имъ, що вы надѣетесь переказу телеґрафічного, бо хотяй такій переказы выплачують банки безъ справдженя тотожности, все таки они уважають, щобы грошѣ не дбстали ся въ чужій руки.

Кенйонъ пбйшовъ до банку, представивъ ся касіерови и заповѣвъ, що надѣе ся нинѣ великои сумы грошей зъ Англіи и радъ бы, щобы банкъ ему сейчасъ выплативъ. Касіеръ запытавъ: чи мгъ бы хто въ Оттавѣ посвѣдчити тотожность его особы. Кенйонъ покликавъ ся на телеґрафіста, а коли касіеръ принявъ се не конче зъ довѣремъ, покликавъ ся на von Брента. Коли касіеръ згодивъ ся на Брента, Кенйонъ пбйшовъ заразъ по него. Брентъ, прийшовши до банку, потвердивъ: „То Джанъ Кенйонъ“. Касіеръ выправивъ Кенйона сейчасъ на телеґрафъ.

— То значить — сказавъ von Брентъ до Кенйона, коли вже були за дверми, — що банкъ уже повѣдомленый, и гадаю, що грошѣ вже є въ банку. Я йду до дому и буду ждати на васъ.

Джанъ побѣгъ на телеґрафъ. Нѣчого ще не було, але телеґрафістъ потѣшивъ его, сказавши зъ усмѣхомъ, що на его гадку все буде добре Секунды цокали на годинникъ якъ звычайно, але Кенйонови здавало ся, що годинникъ иде страшно скоро. Минула 11-та а вонъ все ходивъ туда й назадъ по канцелярія телеґрафічнбй. Коли тлько машина застукала, Джана ухо було на поготовлю и пробувало похопити слова зъ инструменту. 10 мінутъ по 11-бй! 20 мінутъ по 11-бй... ще нема депешѣ! Зимный пбтъ выступивъ ему на чоло и вонъ застогнавъ.

— То здаеть ся дуже важне? — запытавъ телеґрафістъ.

— Дуже важне.

— Ну, то я, хочь не повиненъ того говорити, однакъ знаю, що грошѣ для васъ є вже въ банку. Пбйдѣть и спытайте, чи не выдали бы.

Було 25 мінутъ, коли Джанъ поспѣшивъ до банку и высказавши здогадъ, що грошѣ вже прийшли для него, запытавъ касіера, чи може ихъ дбстати. Касіеръ зажадавъ вдъ него депешѣ. Сли ходить о часъ, не повиненъ вдходити зъ телеґрафу, а скоро лишь дбстане депешу, нехай приходить, а тутъ не буде проволоки. А щобы ощадити часу, давъ ему выповнити чекъ на 20.000 фунтовъ.

Джанъ написавъ чекъ и подавъ касіерови, поглядаючи при тмъ на годинникъ. Хибувало 25 мінутъ до 12-он. Побѣгъ на телеґрафъ. Тутъ, почувши вдъ телеґрафіста: „ще не прийшло!“ — почавъ попадати въ безнадѣйность. Горше було стратити все теперь, анѣжь не мати нѣколи надѣѣ на успѣхъ. Оно було подбне до вѣшани чоловѣка, котрого разъ вже уласкавлено. Вонъ розпочавъ наново ходити нервово по тій комнатѣ торгуры. Три чверти на дванацяту! Чувъ десь дзвоны. Сли телеґрама не прийде, закимъ задзвонять другій разъ, буде вже зовсѣмъ за пзно! — 14 мінутъ... 13 мінутъ... 12 мінутъ... 11 мінутъ... 10 мінутъ до 12-он, а ще не...

— Ось маете! — крикнувъ телеґрафістъ весело. — Вже приходить! „Джанъ Кенйонъ, Оттава...“ — и написавъ депешу такъ скоро, якъ машина стукала. — Маете! бѣжѣть!

Джанови не треба було того й говорити. Люде вже почали запримѣчувати его яко чоловѣка, що нѣчо бльше не робивъ, лише бѣгавъ межи банкомъ и телеґрафомъ. Було 7 мінутъ до 12-он, коли прибѣгъ до банку.

— Чи тота депеша добра? — сказавъ подаючи ей крбзь краткове вбкно.

Клеркъ поднивъ ся на нея зъ незвычайнымъ спокоемъ а потому порбвнавъ ей зъ якимись паперами.

— Ради Бога, скоро! — просивъ Джанъ

— Маете досыть часу, — сказавъ касіеръ зимно поглядаючи на годинникъ. — Ну, усе въ порядку. Ось вашъ потвержденый чекъ!

Джанъ вхопивъ его и выскочивъ зъ банку якъ злодѣй. Було 5 мінутъ до 12-он, коли прибѣгъ до сходовъ, що вели до комнаты von Брента. Теперь здавало ся цѣле роздражене опустило его. Вонъ бувъ такъ зимный и спокбйный, якъ коли-бы мавъ ще пять днвъ, а не пять мінутъ. Увбйшовъ на сходы спокбйно, перейшовъ коридоръ и запукавъ до дверей.

— *Комъ ін!* — озвало ся.

Вонъ отворивъ дверѣ и зиркнувъ на годинникъ надъ головою von Брента. Було 3 мінуты до 12-он.

Въ комнатѣ сидѣвъ Лонґуортъ; на его лици прибивала ся ледви слѣдна блѣдость. Не говоривъ нѣчого, а Кенйонъ зовсѣмъ не звертавъ уваги на него.

— Ще здае ся збстало троха жита въ моїй ониіи? — сказавъ вонъ до von-Брента, кивнувши ему головою на привитане.

— Дуже мало, однакъ може ще выстане. Маете $2^1/_2$ мінутъ, — вдповѣвъ Брентъ.

— Папери готовій? — спытавъ Джанъ.

— Готове все! окрмъ пбписбвъ.

— Дуже добре! Ось маете грошѣ!

Von-Брентъ подививъ ся на потвержденый чекъ.

— Зовсѣмъ въ порядку, — сказавъ. — Копальня ваша! — Потому вставъ и вытягнувъ черезъ стблъ руку до Кенйона, а той хвативъ ей сердечно.

Молодый Лонґуортъ такожь вставъ и сказавъ лѣнчо:

— Оно выглядае на стрѣчу *зблуканыхъ* братвъ, тожь я не хочу перешкаджати. Добрый день, пане von-Брентъ!

Молодый чоловѣкъ поправивъ свое скло и вдбйшовъ.

(*Дальше буде.*)

сподаръ Стефанъ Юрко и высказавъ свою радость, що въ Лемковске вѣконце засіяло сонце, — що и йшлись люде, котрѣ бажають добра молодого поколѣня, лучшои долѣ Лемковъ. Похваливши и звеличавши дѣяльность патріотовъ ново-сандецкихъ, высказавъ бажане, щобы вели дѣло такъ, щобы принесло хосень для Лемковщины, а черезъ тое славу для цѣлои Руси! Честь патріотамъ новосандецкимъ!

По короткой дискусіи удѣлено абсолюторію цѣлому выдѣлови.

Теперь наступивъ выборъ нового выдѣлу, а то вѣсля статутовъ картками на предсѣдателя, 8 членовъ и 2 заступниковъ. На скрутаторовъ покликавъ о. предсѣдатель: о. Мирона Черлюнчакевича пароха въ Баницѣ, Александра Полянського начальника громады въ Лабовои и Стефана Кривицкого заступника начальника громады въ Кривици. О. Черлюнчакевичъ оголосивъ выборъ: предсѣдателемъ сов Лѣниньскій, членами выдѣлу: о. Гр. Копистяньскій, Ив. Черкавскій, о. Теоф Качмарчикъ, Ник. Чернявскій, о. Емил. Венгриновичъ, сов. Вас. Яворскій, Ив. Иванишѣвъ и Алекс. Полянськіи; заступниками выдѣлу: Петро Витошиньскій, и Мих. Соловскій. По довершенѣмъ выборѣ выдѣлу дѣставъ голосъ проф. Ив. Черкавскій и представивши досадно незавидный станъ просвѣтнаго Лемковщины, де на 6 повѣтовъ а 4 деканатовъ зъ мешканцями рускими въ числѣ 78.801 Русинѣвъ, а именно:

въ деканатѣ мушиньскѣмъ	. .	31.283
„ „ бѣцкѣмъ	. . .	23 114
„ „ короснянськѣмъ	. .	6.948
„ „ дуклянськѣмъ	. .	17.456

есть всего 50 ученикѣвъ въ середныхъ школахъ, а именно:

въ гімназіи въ Новѣмъ Санчи	. .	17
„ „ „ Ялѣ	. . . .	27
въ учит. семинаріи въ Коросню	. .	6

ставить внесокъ, щобы запобѣчи тому деструктивному станови — зробити рѣшучій переломъ и отворити Руску Бурсу въ Новѣмъ Санчи зъ днемъ 1 н. ст. вересня 1898.

Надъ тымъ внескомъ вывязала ся жива дискусія.

О. Іосифъ Мохнацкій, парохъ Лабовои, внѣсъ, щобы въ виду малыхъ фондовъ не отвирати Бурсы, лише збирати дальше фонды, а зъ процентовъ давати запомоги убогимъ ученикамъ.

О. Качмарчикъ бувъ гадки, щобы отворита Бурсу зъ днемъ 1 вересня. Нема обавы, щобы Русь-Лемковска запропастила такъ хороше розпочате дѣло. Вѣнъ самъ зобовязуе ся достатчити одинъ вагонъ віктуалѣвъ, а не дасть выставити на посмѣховиско такъ важнои и пекучои справы.

О. Гнатишакъ, тронутый сею жертволюбивостію патріота Качмарчика вѣзвавъ усѣхъ присутныхъ Лемковъ подати собѣ руку, що будуть пѣдпомагати Бурсу, чимъ хто може, и застерѣгае собѣ, щобы збѣраного до теперь капіталу фонду не нарушено, сли-бы внесокъ выдѣлу перейшовъ.

О. д ръ Малиняк, парохъ зъ Сливницѣ, бувъ гадки, щобы въ огляду на невеликій фондъ сего року не отвирати Бурсы, але дальше збирати, членовъ єднати, и капіталъ процентувати.

Сов. Лѣниньскій, забравши ще разъ слово, представивъ, що дѣло не такъ страшне; що капіталъ лишить ся не нарушеный, що Русь убога, але скора до жертвы; що буреа найде досыть помочи.

Коли вже бѣльше нѣхто не забиравъ слова, о. предсѣдатель пѣддавъ пѣдъ голосованє внесокъ о. Мохнанкого. Вѣнъ упавъ. Тогдѣ зборы приняли внесокъ выдѣлу, поставленый проф. Черкавскимъ, щобы зъ днемъ 1 вересня 1898 отворити Руску Бурсу въ Новѣмъ Санчи найменьше на 7—10 ученикѣвъ".

По вычерпаню порядку днеснего замкнувъ о. предсѣдатель сасѣданє, дякуючи зборамъ, що щиро заняли ся пекучою справою, и загрѣваючи до дальшои працѣ.

Потѣмъ цѣлі зборы рушили о 4 годинѣ на спѣльный обѣдъ, аранжованый пп. Солтисевичемъ, Витошиньскимъ и Черкавскимъ, а вѣдъ 7 годины зачала ся наповняти салѣ „Сокола" гостьми и членами, такожь селянами на концертъ устроеный при участи прімадонны Саломеи Крушельницкои, артиста фортепіяніста вѣденьскои консерваторіи д-ра Теодора Сенкевича и Перемыского Бояна пѣдъ проводомъ д-ра Т. Кормоша. Концертъ выпавъ величаво пѣдъ кождымъ взглядомъ. Оплескамъ за гарный спѣвъ артистки-спѣвачки панны С. Крушельницкои не було кѣнца.

По концертѣ наступивъ комерсъ, до которого засѣло звыше 50 особъ. Тутъ высказали собѣ Русины сердечнѣ слова, загрѣваючись до спѣльнои працѣ на поли просвѣтнѣмъ, чого народъ такъ горячо бажае.

На се торжество насипѣли три телеграмы, а именно вѣдъ Русинѣвъ зъ Живця и Бродѣвъ и вѣдъ о. Ореста Солтисевича пароха зъ Ялинного.

Серце радувало ся, бачучи, якъ тріюмфувала Русь Лемковска того дня, якъ сердака, свитки сердечныхъ Лемковъ мѣшали ся зъ сурдутами свѣтскои и духовнои интелігенціи.

За Выдѣлъ — *П Лѣниньскій* предсѣдатель.

Зъ судовои салѣ.

Другій день розправы противъ Винярского не принѣсъ нѣчого особлившого. Переслухувано свѣдковъ, одни и тѣ самі пытаня заедно повтаряли ся. И такъ о. Лавровскій гр.-кат. парохъ зъ Одреховои збанавъ, що не може нѣчо злого сказати о Винярскѣмъ. Фр. Гедель, властитель села Выдрна коло Дадиѣ, старомодный типовый шляхтичъ, думае, що романъ кс. Бесядского зъ сестрѣницею е выдумкою. — Михайло Палиця, бувшій вѣйтъ въ Одреховѣ, не може такожь нѣчо цѣкавого сказати. — Натомѣсть Вл. Моравскій, властитель села Одреховои, бачить въ обжалованѣмъ чоловѣка на скрбу честного, повѣривъ ему рѣзнородній навѣть грубій интересы; але вѣдъ конець занедбувавъ ся въ одѣню, ставъ ся задумчивымъ скрытомъ и взагалѣ здраджувавъ чоловѣка нервового. Свѣдка сего не пытано пре кс. Бесядского. — Свѣд. Кар. Старжецкій плѣвъ баиялюки. — Свѣд. Іосель Бартъ арендаръ зъ Вѣльховои, збанае що Винярскій жалувавъ ся передъ нимъ одного разу, що „дуже недобре оженивъ ся".

Судовый авскультантъ зъ Кракова Янъ Руцѣньскій, братъ замордованои Винярскои, выносивъ пѣдъ небеса покойного кс. Бесядского. „Ходивъ — каже — просто обдертый" а все свое майно выдававъ на родину. Свѣдокъ каже, що его сестра була справдѣ нервова, однакъ дуже лагѣдна. На се предложивъ оборонець обжалованого писаный рукою кс. Бесядского листъ, зъ котрого выходить, що замордована Винярска була кокеткою и любила зъ кимъ-будь романсувати. Тогдѣ Руцѣньскій оповѣдавъ широко о своихъ родичахъ, якъ по ихъ смерти вуйко кс. Бесядскій заопѣкувавъ ся сиротами. Они лишили ся безъ крейцаря, а кс. Бесядскій заплативъ навѣть кошты похорону. На пытане предсѣдателя: що свѣдокъ думае о любовныхъ зносинахъ кс. Бесядского зъ его сестрою, вѣдповѣдае, що справдѣ чувъ про се, однакъ уважае, що рѣчь така просто неможлива, бо кс. Бесядскій „бувъ розвитый цѣлкомъ нормально и не можна его було нѣякъ посуджувати о таке змыслове збочене".

Дальшій свѣдки, якъ Марія Лещиньска, слуга зъ фѣльварку въ Одреховѣ, Марія Вышиньска, жѣнка управителя народнои школы въ Одреховѣ, разомъ зъ мужемъ Іосифомъ и матерію Мальвіною Кавескою, збанавали тежь на користь обжалованого, а Винярску уважали кокеткою. На увагу заслугують ще збанания: Ант. Юркевича, тестя обжалованого по першѣй жѣнцѣ, котрый про Винярского говоривъ самі найгарнѣйшій рѣчи, и кс. Вавржиньца Чайки, бувшого вікарія въ Дадиѣ, а теперь пробоща въ Лубинѣ, котрый зновъ для кс. Бесядского мавъ лише самі слова похвалы.

На пополудневѣмъ засѣданю переслухувано ще дворску служницю Марину Кавалко.

НОВИНКИ.

— **Изъ Самбора пишуть намъ:** Въ суботу 27-ого серпня ставъ ся въ Самборѣ фактъ, що заслугуе на публичне пятноване передъ ширшимъ свѣтомъ. Ня той день припадало велике руске свято, а въ Самборѣ ще празникъ. На пѣдставѣ обовязуючихъ законовъ не вѣльно въ рускій свята взывы и Русинѣвъ до урядовъ. Але що то обходить податкового урядника п. Бурсу въ Самборѣ? Вѣнъ рѣже „rozporządzenie" и взывае урядово цѣлу громаду Быличъ на 27-ого до Самбора до свого уряду, щобы повѣдбирати вѣдъ нихъ податки. Отже въ часѣ, якъ у церкви середъ высокого настрою релігійного при здвизѣ сотокъ народу зъ охрестности править ся служба Божа, стоять Быличане на коридорѣ уряду податкового вѣдъ 8 годины по-за 12-ту тай ждуть, коли ихъ п. Бурса ласкаво попросить до себе. Очевидно запрягаз ся при тѣмъ случаю всѣхъ Русинѣвъ-урядниковъ у ярмо — въ руске свято! Треба було видѣти, якъ розъярений выходили селяне въ уряду! — У Самборщинѣ натрафивъ бы и бѣльше такихъ подѣй, а повѣтове школьництво ажь просить ся пѣдъ перо. — *Прочанинъ.*

— **Нова зелѣзница.** Гр. Адамъ Голуховскій и Володиславъ Федоровичъ дѣстали шестимѣсячну концесію на вступнѣ роботы до будовы льокальнои зелѣзницѣ зъ Грималова на Вѣкно, Товсте, Леопольдѣвку и Гуту до Калагарѣвки, зъ галузею зъ Товстого на Новосѣлку грималѣвску, Дубковцѣ, Городницю и Личковцѣ до Гусятина.

— **Змѣны въ дирекціи скарбу.** Оповѣдають, що начальникъ повѣтовои скарбовои дирекціи зъ Краковѣ кн. Алекс. Поніньскій мае бути именованый радникомъ надворнымъ и мають его придѣлати до служоы при краевѣй дирекціи скарбу у Львовѣ, а на его мѣсце мае пѣйти до Кракова гр. Мих. Дѣдушицкій, начальникъ пов. дирекціи скарбу изъ Самбора.

— **За мальтретованого жовнѣра Ляндкуша,** котрый — якъ мы свого часу доносили — померъ пѣдчасъ вѣйсковыхъ справъ — засуджено досы лишь одного тамбора Ґрінберґа на 21 днѣвъ арешту [Einzelnarrest]. Зъ тои нагоды Kurjer lwowski пытае: „Чи на тѣмъ скѣнчить ся? Пригадуемо, що Ляндкушъ передъ сими справами тѣлько-що выйшовъ бувъ зъ шпиталю; що вѣйсковый лѣкарь не хотѣвъ узнати его недужимъ; що въ часѣ справы не було вѣйскового лѣкаря, а коли Ляндкушъ жалувавъ ся, що вѣнъ нездоровъ, ему не хотѣли дати вѣры, а до дальшого маршу, котрого упавъ жертвою, взусили его лишь поиханемъ и загроженемъ кары т. зв. „Anbinden".

— **Згинули въ огни.** Въ Курѣвцихъ пѣдъ Тернополемъ семилѣтна дѣвчина пѣдпалила хлѣвъ, а огонь перекинувъ ся на хату. Мати дѣвчины хотѣла уратувати вѣдъ огню бодай бѣлѣ и вскочила зъ дѣвчиною до горѣючои хаты. Та тѣлько ихъ бачено! Мати и дочка погибли въ поломени. Нещасте, кажуть, все ходить въ парѣ...

— **Львѣвска газѣня** перейшла онодгы на власность мѣста Львова наслѣдкомъ контракту заключеного межи мѣстомъ а товариствомъ газовымъ зъ Дессавъ ще въ 1858 р., отже тому 40 лѣтъ. Товариство давало міліонъ зр. за продолженє контракту ще на 10 лѣтъ, однакъ се предложенє вѣдкинено.

— **Яка буде погода у вересни?** Знаный метеорольогъ капітанъ Ледуховскій, котрого „пророцтва" о станѣ воздуха почасти здѣйснюють ся, такъ ворожить на вересень: Вѣдъ 1 до 14-ого красна погода и спека; вѣдъ 14 до 22-ого погода и горячо, але будуть и тучѣ; вѣдъ 23 до 26-ого бурѣ, а вѣдъ 27 до 30-ого тепло и погѣдно. „Побачимо! — говоривъ слѣпый."

— **„Честна кумпанія".** Вѣдъ двохъ днѣвъ вѣдбуваз ся передъ львѣвскимъ трибуналомъ карнымъ розправа противъ такъ „честнои кумпаніи", якъ рѣдко. На чолѣ „доббрного" товариства злодѣйского променѣе якъ звѣзда на небосклонѣ „панъ" Тереса Гебуртовска, що мае вже 60 рочковъ, а фахъ злодѣйскій веде вѣдъ колыски. Дѣточки вдали ся такожь матери на славу. Одинъ сынокъ погибъ „w ustronia" въ Бригідкахъ, а донечка, потѣха на старѣ лѣта, перебувае въ „конвіктѣ" у св. Магдалины, де видиѣе напись „c. k. dom kary dla kobiet". Друга обжалована — Марія Мецнеръ, выхрестка, що надъ все полюбила покликане злодѣйске. Дальше въ кумпаніи еще Сура Фрідманъ и Настя Климова, котрѣ вѣдъ тамтыхъ двохъ набували крадене добро. Отже товариство „интернаціональне". Саля розправъ заповнена такожь „лучшою верствою" товаришами и товаришками обжалованыхъ. Сала мае вадъ магазину: е ту пѣбочь лахѣвъ выробы срѣбнѣ, капы, фіранки, кальошѣ, рукавички, одѣни, рештки матерій, рѣзна гардероба и т. п. Свѣдки при розправѣ також „свои люде", а одинъ забуває ся и, очевидно „зъ привычки", часто сѣдае на лаву обжалованыхъ. „Кождый гендлюе, якъ може"!

— **Дѣбій нѣсти.** Маршалокъ краевый гр. Ст. Бадені повернувъ зъ поѣздки до Закопаного до Львова. — Въ Смирнѣ занищивъ огонь великій склады товарѣвъ блаватныхъ и кольоніяльныхъ на коморѣ цловѣй; шкода на 2 міліоны франковъ. — Коло Перемышля выкинувъ Сянъ трупа людского, але безъ головы; по одежи и инших знакахъ вѣдкрыто, що се роббтникъ Ив. Китайскій. — Въ Тернополи зловлено якогось драгона, що хотѣвъ пѣдпалити касарню. Коли его арештовано, боронивъ ся сокирою. По довшѣй борбѣ вѣдвели его 8 жовнѣрѣвъ до вязницѣ вѣйсковои. — Въ Пѣдволочискахъ мали злапати рабіна, котрый допускавъ ся пѣдпалѣвъ у мѣстѣ; слѣдство веде ся; жиды вѣдгрожують ся слѣдчому судьѣ. — Торреадоръ „въ спѣдници" выступивъ онодгы въ Мадритѣ на арену до борбы зъ быками и убивъ три быки на „велику радѣсть публика". Щасливый народъ тѣ Испанцѣ! Дѣставши такого прочухана вѣдъ Американцѣвъ, тѣшать ся борбою быковъ! — Въ Дунаю утонули онодгы три дѣвчины, уживаючи прогулькы човномъ; тѣла ихъ не найдено. — Радникъ намѣстництва Мавтнеръ повернувъ до Львова и обнявъ урядованя. — До гімназіи Франць-Іосифа у Львовѣ було онодгы записаныхъ 256 ученикѣвъ лишь до I. клясы. — Архикнязь Райнеръ прибувъ дня 31 серпня до Ярославя, а вчера пополудни удавъ ся до Кракова, зъ вѣдтамъ до Издебника, а опѣсля до Вѣдня. На послѣдній день маневрѣвъ IX корпуса приѣде архикнязь зновъ около 13 с. м.

— **100.000 коронъ и 2 разы по 25.000 коронъ** то головній выгранѣ Великои ювілейнои льотеріи выставовои, що выплатять ся готѣвкою лише зъ 20% вѣдшибки. Звертаемо увагу нашихъ поважаныхъ читателѣвъ, що найблише тягненя невѣдклично дня 15 вересня 1898.

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

Анна Гарасевичъ донька бл. п. о. Николая Гарасевича, пароха въ Делятинѣ, упокоила ся дня 1. вересня с. р. въ Помонятахъ повѣта рогатинського. В. ѣ. п.!

Просьба о помочь для выратованя 149 хлопскихъ душъ!

Що тамтого року вѣднесли ся до мене выслапцѣ селянъ въ Ремизовцяхъ, въ повѣтѣ золочѣвскѣмъ, щобы я имъ допомогъ въ ихъ справѣ спѣрнѣй зъ дворомъ ремизовецкимъ, взглядно зъ дѣдичемъ п. Качоровскимъ. Рѣчь представляла ся такъ, що 26 селянъ ремизовецкихъ, пѣсля ихъ збанания, находило ся зъ давна въ неперерывнѣмъ посѣданю кусниковъ сѣножатей, близенько ихъ хатъ лежачихъ чи то рѣвно зъ межами — до ихъ обѣйсти взглядно города притыкаючихъ — котрѣ то кавалчики сѣножатей не представляли бѣльшого обему надъ 8 моргѣвъ. Всѣ тѣ сѣножати занитабульованѣ яко ставизко на дворъ въ Демизовцяхъ. Въ переведенѣмъ процесѣ зъ тои причины всѣ инстанціи судовѣ признали право власности до тыхъ парцель дворови. Селяне могли свое посѣданє тѣлько наупрямъ продовжати, якъ они и чинили, що могло удаватн ся до певного часу, а звалювало на нихъ великѣ кары чи въ грошахъ чи въ арештѣ.

Въ виду такого стану справы не збставало менѣ нѣчого бѣльше, якъ тѣлько особисто интервеніювати у того пана-дѣдича: чи бы не удало ся такъ въ Божій, христіяньскій способѣ наклонити его, щобы вѣдступивъ той малый платокъ землѣ, не представляючій надзвычайнои вартости для него, бѣднымъ людямъ, для котрыхъ вѣнъ мае иншу цѣну, бо становити може пѣдставу ихъ екзистенціи, а дальше, щобы вынайти якійсь способѣ, абы тѣ величезнѣ кошты судовѣ, зъ причины щорѣчныхъ провізорій, не стали для тыхъ людей такимъ тягаромъ, котрый бы ихъ всѣхъ здушивъ. Моя интервенція мала деякѣ выгляды на успѣхъ. Панъ-дѣдичъ здавало ся наклонюваз ся до мого жаданя, щобы вѣдступити певну часть изъ спѣрныхъ парцель въ користь селянъ. Причинивъ ся до того и д-ръ Висневскій, заступникъ дѣдичевого адвоката д-ра Гейне въ Золочева.

Тяжка рѣчь була зъ коштами спору. Дѣборъ признаными судомъ коштами спору що-разъ обтяжувавъ посѣлости господарѣвъ. Обчислене тыхъ коштѣвъ взглядно интабульованыхъ претенсій двора до нихъ вымагало справдѣ довшого часу, отже представляло певнѣ трудности; се и причина, за-для чого справа проволѣкалась до нинѣ и дѣстала цѣлкомъ непотѣшный выглядъ. Зъ канцелярія адвоката д-ра Гейне дѣставъ я въ дня 22 липня с. р. письмо сего змѣсту: Adwokat Dr. Ludwik Heyne. Złoczów 22. Lipca 1898. Wielebny Księże Proboszczu Dobrodzieju! Koszta p. Kaczorowskiego wynoszą do Remizowczan przeszło 2.400 złr., zaś należytość Mecenasa Heynego do p. Kaczorowskiego niezapłacona jeszcze 2.000 złr. Ponieważ od Grudnia 1897 dotychczas mimo obietnicy żadna zapłata nie nastąpiła, przeto od sierpnia b. r. pocznie się grunta opornych Remizowczan licytować, — żadnej dalszej zwłoki nie udzieli się, gdyż mimo wielokrotnych zakazów sądowych Remizowczanie dalej stawisko koszą i dalsze koszta spowodywują. Z wyrazem u т. д. Za adw. Dra Heynego Dr. Wisniewski.

То е той загальный, не детайлічный навѣть — выказъ коштѣвъ, на якій я такъ довго ждавъ, и такій то е сумный станъ справы.

Двацять и шѣстьомъ господарствамъ селяньскимъ ремизовецкимъ грозить ліцитація, двацять и шѣстьомъ роднамъ въ 149 душами грозить жебрачій кій! Не хочу и не можу не признавати правного стану справы, именно, що за дѣдичемъ ремизовецкимъ п. Качоровскимъ е судово признане право власности до згаданыхъ парцель, уживаныхъ селянами ремизовецкими, що они те уживане на силу выконували, именно тогдѣ, коли тѣ парцелѣ судовыми комісіями вѣдано п. Качоровскому, — не буду зъ горы заперечувати и того твердженя обороны противъ власности двора, що посѣданє ихъ тымъ способомъ взяло свій початокъ, що колись повкошувано ся въ ставизко, — можливе и то, нехай буде и такъ!

Але и се не дасть ся заперечити, що цѣна утриманя за дворомъ сего права власности, сихъ 8 моргѣвъ, котрѣ въ найлѣпшѣмъ разѣ, безъ взгляду на ихъ придатность дотычному посѣдачеви, варта 800 зр. — коштомъ можливого змарнованя 77 моргѣвъ, належачихъ до згаданыхъ господарѣвъ, и коштомъ запропащеня 26 роднъ зъ 149 душами, хочь се тѣлько бѣднѣ, хлопскѣ душѣ, нехай буде що темнѣ, непослушнѣ и упертѣ, — цѣна за высока! Се певно такожь, що такій соціяльнѣ и правнѣ вѣдносины не можна назвати здоровыми!

Та кидаю на боцѣ сѣ рѣвно невѣдрадній рефлексія, бо они не е цѣлею мого голосу нынѣ. Я хочу тыхъ людей за всяку цѣну вѣдъ заглады выратувати. Маю въ Бозѣ надѣю, що менѣ се цѣною 3000 зр. удасть ся. А певно, що улекшу имъ ихъ гѣрку долю.

Въ тѣмъ дѣлѣ покладаю на помѣчь цѣлого рускаго хлопскаго народу, котрый певно не схоче допустити и не допустять, щобы его братовъ-хлоповъ бѣдныхъ въ ихъ хатъ, въ господарствѣ выкрадано! Хочь въ такѣй справѣ, думаю, повиненъ менѣ кождый въ помѣчь прийти, чи то чоловѣкъ приватный, чи особа правна, розумѣю институція, въ чиѣй програмѣ лишень не лежить, щобы хлоповъ за кошты спору позбавлено ихъ маетку, ихъ одѣдиченого грунту.

Я вѣрю твердѣ, що межи нашимъ народомъ знайде ся вже 6000 самосвѣдомыхъ рускихъ господарѣвъ, котрѣ менѣ не пожалують прислати одну корону для выратованя своихъ братовъ-мужикѣвъ. Буде се маленька жертовця якъ на Боже въ сегорѣчныхъ щедрыхъ жнивъ, жертва певно Богу мила. А дасть оно свѣдоцтво о нашѣй правдѣ, о нашѣй салѣ передъ свѣтомъ, передъ людьми. Тому и вѣдзываю ся: Братя дорогѣ! чи зъ селяньства чи зъ интеліґенціи поможѣть менѣ, поспѣшѣть скоро зъ лептою для выратованя бѣдныхъ людей. Богъ заплатить! И подяка бѣдныхъ невѣльниковъ, котрыхъ мы добудемо зъ неволѣ, якъ нашій козацкій предки чинили, буде намъ немалою заплатою!

Всѣ датки прошу присылати на адресу: *Всч. о. Лука Несторъ парохъ въ Ремизовцяхъ почта Золочевъ,* котрого о се прошу и который о даткахъ и мене повѣдомить и цѣлый нашъ загалъ.

Посолъ *Данило Танячкевичъ.*

[P. S. Всѣ нашій газеты рускій прошу не пожалувати мѣсця и помѣстити въ цѣлости сей мій голосъ въ найблизшѣмъ числѣ].

Олѣйокъ зъ лупинъ горѣховыхъ до фарбованя волося. Недорѣчне средство надаючи дяче сивому волосю первѣстну яго барву натуральну. Дѣлае вѣдмолоджуючо и на волосъ, 20
ему заразомъ знаменитый полискъ и мягкѣсть. Цѣна флякона 75 кр.

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера.
пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ" у Львовѣ. 276 265—?

Наука, штука и література.

— „За Русь! Руский маршъ у пятдесяту рѣчницю знесеня панщины и вѣдродженя Галицкои Руси. Квартетъ на хоры мѣшанѣй и мужескій." — Пѣдъ такимъ заголовкомъ выйшла музикальна композиція [безименного композитора]. Заголовный листъ, дуже ставранно и гарно выготовленый въ звѣстнѣмъ литографічнѣмъ заведеню нашого земляка Андрея Андрейчина представлае повыше заголовку двѣ кулѣ по рогахъ: на лѣвѣй кули напись: „1848 — Миръ" а на правѣй „1898 Борба", а посередъ куль на прапорѣ мотто: „Борѣте ся, поборете! Вамъ Богъ помагае; за васъ сила, за васъ воля и правда святая. *Тарасъ Шевченко*". Зновъ ж на долинѣ листа, право ручь, друге мотто: „Не миръ, Братя, вамъ приношимъ, а завзятую борбу; до борбы васъ всѣхъ днесь просимъ за народную судьбу! *Олекса Мотылъ*". [Сей стихъ бувъ сего року напечатаный въ „Дѣлѣ".] Маршъ „За Русь" уложеный на два хоры: особно на мѣшаный хоръ а особно на мужескій. Вѣдбитка нотъ мѣстить партитуру обохъ хорѣвъ, а вѣдтакъ ноты розписаній на голосы. Слова Володимира Ферѣнчека: „Тра-ра, тра ра, тра-ра! Въ похѣдъ пора, пора! Вже трубы затрубили и въ барабаны бѣли, тра-ра, тра-ра, тра-ра! Бѣда врагамъ, гурра! — За рѣдный рускій край жите свое вѣддай! Добро свое родину за руску дай кравну! За Русь у бѣй спѣшѣмъ! За Русь и кровь несѣмъ! — Якъ любишь нарѣдъ свѣй, спѣши за него в . бѣй! За нарѣдъ и за вѣру несѣмъ себе въ офѣру! За Русь, за Русь! гурра! У бѣй! гурра! гурра!" — Сей рускій маршъ можна дѣстати въ Ставропігійскѣй книгарни у Львовѣ и въ греко-кат. Урядѣ парохіяльнѣмъ въ Равѣ рускѣй и въ Немировѣ по цѣнѣ ..е 25 кр. за примѣрникъ безъ пересылки, а зъ пересылкою по 30 кр. Весь дохѣдъ зъ розпродажи призначеный на будову „Рускаго Народнаго Дому" въ Равѣ рускѣй.

Телеграмы „Дѣла".

Вѣдень 2. вересня. Wiener Ztg. оголошуе цѣсарскій патентъ зъ дня 1 вересня, котрымъ скликуе раду державну на день 26 вересня

Вѣдень 2 вересня. Neues Wien. Tagblatt каже, що передъ першимъ засѣданемъ рады державной гр. Тунъ буде ще вести переговоры зъ сторонництвами, бо теперь приготовляе змѣну въ своѣмъ проектѣ языковѣмъ.

Прага 2. вересня. Вчера пополудни екзекутивный комітетъ чеcкихъ послѣвъ вѣдбувъ засѣдане для оговорѣвъ політичной ситуації. Ухвалено скликати до 26. вересня спѣльну конференцію всѣхъ послѣвъ до рады державной и до сойму.

Франкфуртъ н. М. 2 вересня. Поліція выдалила по-надъ сто родинъ жидѣвскихъ родомъ зъ Галичины и Конгресѣвки.

Мадритъ 2 вересня. Міністеръ справъ внутрѣшныхъ предложивъ нарадѣ міністрѣвъ мотивоване справозданє вразъ зъ проектомъ закона, силою котрого кортесы маютъ уповажнити правительство до веденя переговорѣвъ зъ Сполучеными державами въ справѣ мира и миръ заключити.

Петербургъ 2 вересня. Оголошено царскій рескриптъ именуючій генерала Бобрикова генералъ губернаторомъ Фінляндіи.

Бомбай 2 вересня. Чума ширить ся въ Индіяхъ сильно. Въ остатныхъ тыжднахъ умерло на чуму 27.800 осѣбъ.

Видане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ
Д-ръ ЛУКА САФІЯНЪ
осѣвъ въ КОПИЧИНЦАХЪ. 322 2—3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ
Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на пляцѣ площи Галицкои



получае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пінсеры, дьорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, люпы, компасы райсцайґа, тасьмы мірничій, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонкѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛИПЕЦЬ
-ъ реставрація НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 12. дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова въ капустою	15 кр.
Сѣкани легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походить зъ моихъ реставрація, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ. почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страв и напитковъ заосмотрена кухня.

:9 182—? Зъ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»
у Львовѣ, ринок ч. 10
видало своїм коштом і заходом:
„Панщина і єї скасованє в 1848 році". Написав д-р Іван Франко, ціна 30 кр.
„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селяньский. Ціна 25 кр.

Интеліґентна женщина
вдова въ середнѣмъ вѣцѣ, по шукуе мѣеця заразъ до заряду дому у вдовця або старшого кавалѣра. Адреса: А. Б. poste restante Потѣкъ золотый.
329 1—6

МАШИНКИ АМЕРИКАНЬСКИ до сѣканя мяса по зр. 4. Сита волосѣнний почвѣрній до паштетѣвъ по зр. 1, 1.30 и 1.60.
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Каліґузька ч. 1 [супрохивъ кат. 6555 дра].

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу
зъ житесписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просѣта".
Цѣна I-шои части 25 кр. II-ои части 20 кр.
Оправденій примѣрники продаютъ ся о 10 кр. бѣльше.

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літоґрафічне
ЗАВЕДЕНЄ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
выготовляе
всякій літоґрафічній выробы
звычайнѣ візитовій білєты
вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появившій ся візитовій білеты въ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касетковю 188 33—51

Рештки хѣдникѣвъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, гобеліны и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre" Львѣвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожъ на раты. Для провінція цѣнники даромъ и оплатно.
190 2 ?

БОТАНІКА
на вищі кляси шкіл середних. Після учебника д-ра О. Ростафинського. Зладив Іван Верхратский. Вид. р. 1896. Ціна 1 зол. 40 ц. в. а.
Д-ра Осипа Ростафинського
БОТАНІКА
на нижші кляси шкіл середних. На язык руский переложив Іван Верхратский. Видана друге р. 1898. Ціна 70 цент. в. а.
ЗООЛЬОГІЯ
на низші кляси шкіл середних. Написав Іван Верхратский. Видане р. 1895. Ціна 1 зол. 30 цент. в. а.
Списъ важнѣйшихъ выразовъ зъ руской ботанічной терминольоґія и номенклятуры. Зладивъ Иванъ Верхратскій. Выд. р. 1892 Цѣна 30 цент. в. а.
Видания ті можі дістати в книгарні Ставропигийскій або у автора. Хто замовляе у автора що найменше два примірники із згаданих видань (пр. два примірники Зоольоґії або два примірники Ботаніки або два примірники Спису або один примірник Зоольоґії і один примірник Спису або один примірник Ботаніки і один примірник Спису), тому висилае ся жадані книжки в протязі чотирох днів, при чім порто оплачуе автор.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!
Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священикамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.
Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ такожъ сальоновѣ и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.
Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекція дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѣвъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.
На жадане высилае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львѣвъ. ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190 3—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:
СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ
просто зъ фабрики
Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кільограмѣвъ loco фабрика.
Вино
въ барилкахъ бкільограмовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.
Кадило
мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кільограмъ. 4038

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
Почавши вѣдъ дня 12 лютого 1888 выдае
АСИҐНАТЫ КАСОВІ
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженемъ
4½% зъ 90-дневнымъ выповѣдженемъ
а всѣ находячій ся въ обѣгу 5% **асигнаты касовій зъ** 90-дневнымъ выповѣдженемъ будутъ **опроцентованій по 4½% вѣдъ 15 мая 1889.** 2218
Передрукъ не буде плаченый. **ДИРЕКЦІЯ.**



Славній на цѣлѣмъ свѣтѣ
КОЛА „OPEL"
первороднын фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины
„Cycle house au Louvre"
Львѣвъ, ул. Сикстуска 6, пасажъ Гавсмана
Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.
Для провінція цѣнники даромъ и оплатно. 190 2—?

Также и на раты
безъ вѣдвышки цѣны
диваны, портіеры, фіранки, хѣдники, ковдры ватований, капы на столы и лѣжка въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre", Львѣвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилае ся цѣнники даромъ и оплатно. 190 2—?

Выстава загальна
вехѣдныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ дивановъ, портіеръ, фіранокъ и хѣдниковъ.
Такожъ цѣлу нѣчъ при електричнѣмъ освѣтленю отворена.
Вступъ вѣльный.
Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы наперед оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львѣвъ, ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). 190 2—?
Купуючимъ пѣльги въ сплатахъ.

Новости въ парасольнахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.
Львѣвъ, пл. Капітульна ч. 3
190. 2—?

Диваны перскій и портіеры
традиві (старинний)
продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre", Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.
Для провінція цѣнники даромъ и оплатно.
190 2—?

ТУТКИ цятаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ. Львѣвъ ул. Галицка ч. 12

Розклад їзди поїздів зелізничих
важний від 1 мая 1898
після часу середно-европейского [цісмійшого о 36 мінут від часу ді лівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова — приходять о	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова — відходять о
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅝ до ¹¹/₈)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.56	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Белзця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (¹/₇ до ¹²/₈ неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з годовн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (⅞ до ¹¹/₈ неділі сьвя »)
2.30	—	„ „ „ годовн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.35	„ „ „ годовн. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⅝ до ¹¹/₈)
				3.28	„ Брухович (⅝ до ¹¹/₈)
				4.55	„ Ярослава
		нічн			**нічн**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ годовн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.20	„ Янова (¹/₈ до ¹²/₈ в будні дні)
	6.10	„ „		6.30	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (¹/₈ до ²¹/₈ и ¹⁶/₈ до ²⁰/₈)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Бруховичъ (⅝ до ³⁰/₈ и ¹⁶/₈ до ²¹/₈ (¹/₇ до ¹⁵/₈)		6.55	„ Тернополя з годовн. двірця
	8.31	„ „ Кракова		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Янова (¹/₈ до ¹³/₈ въ будний день)		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Кракова		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Підволочиск на Підзамче		8.40	„ Янова (¹/₈ до ²¹/₈ и ¹⁶/₈ до ²⁰/₈)
9.39		„ Іцкан		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Підволочиск на годовн. дворець	10.40		„ Кракова
9.55		„ Лавочного		11.00	„ Підволочиск з годовного двірця
	10.30	„ Сколього		11.27	„ „ з Підзамча
	12.15				

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

Лише 50 кр. на 2 тягненя, ПЕРЕДПОСЛѢДНЫЙ **ТЫЖДЕНЬ.**
219 3—? **Головна выграна 1 разъ**
100.000 коронъ и 2 разы **25.000 коронъ**
готѣвкою въ 20% потрученемъ.
ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЇ ВЫСТАВЫ **à 50 кр.** | Тягненє: 15 вересня 1898. Тягненє: 22 жовтня 1898.
поручаютъ: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбаемъ, Г. Максъ, Сокаль и Ліліенъ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Кларфельдъ.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ из фабр. Черлянского. Зъ дятинарнѣ Института Ставропигийского.

Ч. 186 Львовъ, Субота 22 Серпня (3 Вересня) 1898. Рочникъ XIX.

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходить въ второкъ и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароли Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинського 2.; — въ Ярославѣ Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты виплачуе у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком

въ Австрії:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямаціи неопечатані вѣльні вѣдъ порта.

Поєдинокє число комтує 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей місце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

До ситуації.

Президія посольскої палаты вже розіслала посламъ повѣдомленє о першѣмъ засѣданю котре вѣдбуде ся дня 26 с. м. о 11 годинѣ рано. Поперед всего мусить бути доконаный новый выборъ президія. Поновный выборъ дотеперѣшного президента д-ра Фукса здаеть ся запевненый. О заповѣдженых переговорах правительства зъ сторонництвами знаходять ся въ дневникахъ суперечні вѣсти. Деякі пишуть, що парламентъ скликано умыснє такъ пѣзно, бо правительство хотѣло лишити собѣ довшій часъ до переговорѣвъ. Инші знов подають, що правительство гадае розпочати переговоры ажь тогдѣ, коли зберe ся рада державна, щобы увѣйти въ зносины безпосередно зъ выконуючими комітетами правицѣ и лѣвицѣ. Засѣданя выконуючого комітету правицѣ вѣдбуде ся въ половинѣ сего мѣсяця у Вѣдни. Конференція президій зберe ся передъ отвореньмъ рады державної лише на той выпадокъ, коли правительство зголосить ся до Нѣмцѣвъ зъ новыми предложеньми. Поки-що о переговорах нѣчо не чути, а правительство пробуе терорізмомъ наклонити Нѣмцѣвъ до залишеня обструкціи вѣдчасъ дебаты надъ угодою зъ Угорщиною.

Інспірована статья въ Wiener Allg. Ztg. недвозначно дае пѣзнати, що на случай, коли сторонництва не дадуть полагодити тои справы въ дорозѣ парламентарнѣй, угода выпаде о много некористнѣйша для Австрії и тыхъ сферъ, котрыхъ интересы заступають опозиційні послы. Згаданый дневникъ пише, що въ силѣ рады державної лежить поробити поправки въ угодовыхъ предложеняхъ, котрі будуть внесені въ формѣ идентичнѣй въ тыми, які внесено въ цѣтни с. р. Правительство не має нѣчо противъ того, щобы ухвалы парламенту, які вѣдъ тымъ взглядомъ западуть, зробити предметомъ дальшихъ переговорѣвъ зъ Угорщиною. Однакъ коли въ радѣ державнѣй не дасть ся довести до нарадъ надъ угодою, одвѣчальность спаде на самый парламентъ. Въ такѣмъ случаю правительство буде могло перевести угоду въ такѣй формѣ, яку установлено на послѣдныхъ нарадах зъ Угорщиною.

На угорскѣй нарадѣ кабінетовѣй Банфі и Люкачъ здавали вчера справу зъ переговорѣвъ у Вѣдни и о ихъ результатѣ. На тѣмъ засѣданю кабінету уложено програму соймовых праць на найблизшій періодъ. Свою заяву въ справѣ квоты правительство зложить доперва въ фінансовѣмъ exposé, котре предложить міністеръ фінансѣвъ Люкачъ, вносячи прелімінарь буджету на рѣкъ 1899.

Письмо зъ Тернопѣльщины.

[*Зъ нагоды слав. катол. зѣзду въ Празѣ.*]

Сими днями вѣдбувъ ся славянський католицкій зѣздъ въ Празѣ. Въ нинѣшній хвили розлазу взагалѣ, а середъ Славянъ въ особености, такій зѣзды повинні бути немовь регуляторы, щобы звихнені умы назадъ привѣдали до рѣвновагы въ имя идеи, яку обявивъ Христосъ, а на якѣй, коли що робить ся, кладе ся, пѣсля выраженя св. Павла: камѣнь, дерево, сѣно, трость, золото, срѣбло — або инакше сказавши: осягае ся щасте.

Предметомъ нарадъ такихъ зѣздѣвъ бувають пекучій квестіи дня. Мы, витаючи такій зѣзды, хочемо для успѣшного переведеня гадки докинути вѣдъ себе цеглку, що послужила бы до скрѣпленя будовы идеи славянъскої, котра заннавгурована Поляками и Чехами, есть доси воздушною, бо не будована на етицѣ христіянъскѣй.

Но все-таки годѣ намъ не повитати саму гадку славянъскої идеи — въ надѣю, що она заставить людей доброй волѣ глубше призадуматись и потрудитись надъ справдѣшнымъ осущеньмъ тои гадки. Въ тѣмъ переконаню я позволяю собѣ подати вѣдъ осудъ славянъскихъ католицкихъ зѣздѣвъ деякій хоробливій обявы зъ нашого, галицкого житя-бутя, котрі розвиткови славянъскої идеи стоять на завадѣ. Не хочу здавати ся въ нѣякій инкримінаціи, а тѣлько констатую хоробливости, котрі стали ся хронічными и яко такій загально звѣстній.

Маю на думцѣ вѣдносины, які панують у насъ межи духовенствомъ обрядѣвъ грекоі римо-католицкого яко представителями двохъ племенъ славянъскихъ замешкалыхъ въ одномъ краю, одної вѣры, но вѣдмѣнныхъ обрядѣвъ. Вѣдносины ті змалювала намъ исторія ще зъ часѣвъ истнованя Польщѣ чорно. Но я не хочу вѣдгрѣбувати давнины, бо она сама заложилась на гробовый памятникъ... и доказала, що она смертоносна... Не хочу такожь складати китицѣ зъ хроніки новѣйшої, бо се заняло бы много часу и мѣсця; впрочѣмъ то не лава присяглыхъ, де бѣльше або менше фактѣвъ, бѣльше або менше обтяжае, але ходить о головный настрѣй, котрый есть знаменный, бо пѣсля него можна выробити собѣ судъ о згаданыхъ вѣдносинахъ.

На пробку подамъ фактъ, який лучивъ ся недавно, бо сего року въ моѣмъ селѣ, де есть и церкія латиньска, при нагодѣ вѣпусту на свято Преосв. Марія шкаплѣрної, на котрый запрошеный бувъ зъ проповѣдію одинъ зъ отцѣвъ товариства Ісусового въ Тернополя. И що-жь мавъ найпильнѣйшого сей о. проповѣдникъ въ проповѣди своѣй вѣднести? Ударити на руске духовенство зъ такимъ цѣтомъ вымовы: „To są diabły księża, którzy nie dbają o dusze swych owieczek, a o własne kieszenie... To są moskale, którzy ciągną do Rossyi i do szyzmy“ и т. и.

Якъ представляти ся може родъ проповѣдництва такого въ очахъ свѣта цивілізованого, се полишаю кождому осудити; зъ своеи стороны доложу, що згаданый проповѣдникъ — то „дерево зелене“, бо одень зъ тыхъ, що бувъ призначеный до реформованя нашихъ оо. Василіянъ — патеръ Цозель [той самъ, що его о. Кордуба зъ Бережанъ запросивъ до своеи церкви для звеличаня ювілея панщинного]. Се личность, котра, якъ видно, у мѣродатныхъ сферъ уходить за зелене дерево, значить: ідентифікуе ся зъ ихъ поглядами и уходить за ворець традиційної братнои згоды и любови. Ruch katolicki певно возьме его въ свою оборону и позлить ся ще на зроблені замѣты. Мы на се приготованій, але не о се намъ ходить.

Намъ ходить о сконстатоване настрою — який то вѣдносины духовенства обряду латиньского до духовенства обряду греко-католицкого — и выскакати, що при такѣмъ складѣ занніціована идея славяньска есть неможлива. А що подвиги такій въ дома уложитись не дадуть, бо почислять ся ще до заслугъ, длятого пѣддаемо ихъ вѣдъ розвагу свѣтлого славянъского духовенства, котре при нагодѣ кождого такого збору повинно дотычнымъ представителямъ отворяти очи, такій потворности обтѣсувати, въ имя идеи католицкои перевести санацію и такъ промостити дорогу до осущеня идеи славянъскої.

Хочь матеріалу есть дуже много, я подаю тымчасомъ той одень предметъ, яко чинникъ, котрый назвавъ Христосъ солею земли, бо коли тая не буде мати своеи заправы, суроґаты не поможуть.

Paulatim summa petuntur.

Настасѣвъ 23/8 1898.

Евстахій Цурковскій парохъ.

Що насъ губить и що намъ поможе — або справа орґанізациі дешевого и догѣдного кредиту селянъского въ Галичинѣ.

XIV

Лихва на селѣ въ Галичинѣ.

(*Докѣнченє.*)

17) *Въ повѣтѣ лѣсъкѣмъ* орґанізациі кредиту селянъского нема нѣякои, тому панують тамъ банкиры сѣльскій — звычайно жидылихварѣ. Найнизшій процентъ вѣдъ позначуваної квоты выносить тамъ 30. При купнѣ збѣжа и штучныхъ навозѣвъ на кредитъ доходить той процентъ до 50. Бѣльша часть худобы у селянъ належить до жидѣвъ. Коли передъ кѣлькома лѣтами одинъ зъ руских священикѣвъ, не могучи стерпѣти такого розбою жидѣвского, обжалувавъ кѣлькохъ зъ нихъ до суду о лихву и вызыскъ при торговли худобою, громада выслала до него депутацію зъ просьбою, щобы того бѣльше не робивъ, бо спровадить на селянъ нещасте, позаякъ жиды не схотять давати имъ худобы на выпасъ, пашѣ не спродадуть и не будуть мати гною, молока и малого заробку. Касъ громадскихъ позичковыхъ на 154 громадъ є лише 4, а и тѣ въ неладѣ. Взагалѣ є то повѣтъ найубожшій и найбѣльше занедбаный.

18) *Въ повѣтѣ перемыскѣмъ* деякій околицѣ є богатій, не дають ся вызыскувати жидамъ; але иншій околицѣ занедбаній, тому панують ту жиды и вызыскують селянъ въ нечуваный способѣ, особливо на передовку и по лѣтахъ неурожайныхъ. Высокихъ вѣдсотокъ лихварѣ справдѣ не вымовляють собѣ зъ горы, але за „чекане“ забирають селянинови що лише дасть ся, т. є. курн, покладки, фасолю, збѣже, масло и т. и. Справоздавець думае, що лише добре зорґанізованій мѣсцевій институціи кредитовій можуть ще выратувати селянъ вѣдъ неминучои руины.

19) *Въ повѣтѣ перемышлянъскѣмъ* селяне ще и нинѣ оплачують 1 кр. вѣдъ 1 зр. на тыждень. Въ жидѣвскихъ товариствахъ задатковыхъ процентъ той є справдѣ низшій, але додавши до того рѣзній кошты и потручена, кредитъ въ тыхъ товариствахъ є за дорогій и не причиняе ся до вѣднесеня добробыту селянина.

20) *Въ повѣтѣ равскѣмъ* селяне платять жидамъ вѣдъ позиченыхъ грошей розмѣрно невысокій процентъ, бо переѣчно 15, але за

Посередництво женщины.

(*Зъ англійского.*)

XXV.

Коли Едіта Лонґуортъ увѣйшла до канцелярії Джорджа Уентворта, той трохи зачудувавъ ся. Въ тѣй хвили якъ она увѣйшла до комнаты, скочивъ зъ крѣсла и выйшовъ за дверѣ та зъ цѣлои силы гукнувъ на хлопця. Потому вернувъ до комнаты, якъ выглядало, зовсѣмъ при здоровыхъ змыслахъ.

— Даруйте, місъ Лонґуортъ, — сказавъ смѣючись, — рѣчь була така, що я власне бувъ выславъ до васъ хлопця зъ телеґрамою, а теперь, бачите, ощадивъ-емъ шѣсть пенсъ [1/2 шіллінґа = 1/2 нѣмецкои марки].

— То маете вѣсть зъ Канады?

— Коротку депешу! — и подавъ ѣй.

Она читала: „Копальня куплена, поки-що обймаю зарядъ“.

— То грошѣ зайшли на часъ! — сказала вѣддаючи телеґраму.

— О, зайшли! — вѣдповѣвъ Джорджъ зъ легкимъ довѣремъ чоловѣка, що не знае, що говорить. — Мы мали досыть часу... я знавъ, що зайдуть въ пору.

— Дуже мене се тѣшить. Я потерпала, може мы выслали за пѣзно. Нѣколи не годенъ передвидѣти, які можуть зайти перешкоды або формальности.

— Очевидно не було нѣякого клопоту. А теперь, місъ Лонґуортъ, який вашій розпорядки? Чи я маю бути вашимъ агентомъ въ Великѣй Британіи?

— Вы писали до пана Кенйона?

— Заразъ по высланю телеґрамы.

— Розумѣе ся, вы не — —

— Нѣ, я не натякнувъ нѣ словомъ нѣчого, зъ чого-бы вѣнъ мѣгъ догадати ся, хто є властителемъ копальнѣ. Въ моѣй ревности я пѣйшовъ такъ далеко, що навѣть давъ вамъ имя. Вы выступаете вѣдъ теперь въ переписцѣ яко панъ Смітъ*), властитель копальнѣ.

Місъ Лонґуортъ засмѣялась ся.

— И.. ага! я забувъ, — скрикнувъ Уентворъ, — тутъ є бочѣлка до васъ.

— Бочѣлка? — спытала и поглядаючи туды, куды вѣнъ указувавъ, побачила въ кутѣ бочку зъ вѣдбитымъ дномъ. — Коли она до мене, то хто позволивъ собѣ отворити ей?

— О, се я зробивъ, яко вашъ агентъ. Въ бочцѣ є той мінералъ зъ копальнѣ, що то мы на него стѣлько покладаемо надѣ. Бочѣлку выслано зъ Канады ще передъ трема мѣсяцями, а прийшла сюда ажь сими днями. Здаеть ся ідіотъ, що высилавъ ей, зъадресувавъ чомусь на Нюйоркъ, а тамъ затримавъ ей якійсь туманъ урядникъ вѣдъ мыта Сполученыхъ Державъ. Кѣлько то мы мали дипльоматичної переписки и клопоту зъ тою бочѣлкою! А теперь она приходить, въ день по выставѣ, коли поправдѣ вже ей не потрѣбно.

Едіта пѣйшла до бочки и выбрала кѣлька гарныхъ бѣлыхъ кусневъ.

— Се той мінералъ? — спытала.

*) Смітъ — найзвычайнѣйше имя въ Англіи и Америцѣ.

Уентворт засмѣявъ ся.

— Подумати собѣ особу, що купуе копальню за величезній грошѣ, а не знае, що выдае тота копальня! Такъ, се той мінералъ.

— Розумѣесь, се не міка?

— Нѣ, то матеріалъ уживаный до фабрикаціи порцеляны.

— Выглядае, що дало бы ся выполірувати. Не знаете, чи можна?

— Не знаю, але можу довѣдатись.

— То прошу, и дайте кусень выполірувати, а буду мати тягарець на папѣръ.

— А що кажете зробити зъ рештою бочки?

— Що-жь бы вы думали?

— Ну, я гадавъ бы, що найлучше пѣслати по кусинку до кождои фабрики порцеляны и приймати замовлена на той матеріалъ, коли-бъ его потребувала.

— Дуже добре! Якъ я вырозумѣла зъ келеґрамы, п. Кенйонъ пише, що обймае зарядъ копальнѣ поки-що. Я догадую ся, що вѣнъ выѣхавъ зъ Оттавы по закѣнченю торгу. Розумѣе ся, не можемо знати напевно, доки вѣнъ не напише.

— Ну то дуже добре. Отже вамъ теперь треба дбати тутъ кѣлько можна замовлень на той мінералъ. Потому, думаю, вы могли бы написати до п. Кенйона, щобы постаравъ ся о вѣдповѣдну особу до пущеня копальнѣ въ рухъ.

— Такъ, я се зроблю.

— А коли вѣнъ поверне сюда, можете порадити ся зъ нимъ, що потому робити. Я гадаю, що доки вѣнъ не приѣде, годѣ робити що рѣшучого. Вы можете подати, яке хочете пояснене неприсутности мітичного пана Сміта и сказати, що вы заступаете его. Потому можете сказати п. Кенйонови, въ якій тамъ способѣ будете уважати, що панъ Смітъ хоче, щобы вы и п. Кенйонъ належали солідарно зъ нимъ до спѣлки. Я гадаю, що не будете мати клопоту, абы переконати Джана... т. є. п. Кенйона, що панъ Смітъ дѣйстно истнуе, коли представите эму се сильно. Скажѣть эму, що и Смітъ бувъ бы нѣколи не чувъ о той копальни, якъ бы вы и п. Кенйонъ не були вѣдкрыли ей, та що вѣнъ дуже радъ, що мае таку добру нагоду умѣстити свои грошѣ, и натурально бажае, абы тотѣ, що помогли эму до того, були участниками его выскѣвъ. Я гадаю, що можете все те представити такъ ясно, щобы вашъ приятель не пѣдозрѣвавъ нѣчого. Не правда жь?

— Ну, зъ кимъ иншимъ я не бувъ бы того певный, бо яко фабрикаторъ я не маю великои репутаціи, але зъ Джаномъ я не боюсь. Вѣнъ повѣрить всему, що я скажу. Прикро то ошукувати такъ довѣрчивого чоловѣка, однакъ се такъ дуже для его добра, що не надумуючись, зроблю такъ.

— Отже напишете эму, щобы выстаравъ ся о вѣдповѣдну особу до заряду копальнѣ?

— Такъ. Думаю, що сего й не буде потрѣбно, але для певности напишу. Представляю собѣ, що Джанъ не вѣдѣде зъ вѣдтамъ, доки не буде певный, що все въ порядку. Вѣнъ певно не занедбае нѣчого, абы копальня показала ся такъ користною, якъ она эму выдавала ся, хочь вѣнъ доси й не знае, що мае мати въ тѣмъ якій грошевый интересъ.

— То дуже добре. Отже до побаченя!



І. КАПРАЛИКЪ
Львѣвъ, коло Народного Дому
поручае всякій инструменты музичні: скрипки, альтѣвки, бассетлѣ, басы, флеты, клярнеты и трубки, а такожь цитры и гітары. Найбѣльшій выборъ всяких самограючих и механічных инструментѣвъ. — Цѣны вмѣренні. Цѣнники безплатне.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львѣвъ-Перемышль
Фабрика выробѣвъ цементовых и складъ матеріялѣвъ будівельных
продае по найдешевших цѣнах: руры для выходкѣвъ зелѣзній и камѣнковій, всякій выробы камѣнковій, цементъ, вапно скалного и гідравлічне, найлучшій гіпсъ зъ славнічъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты ізоляційній, теръ, цеглы, плыты и заправу шамотову, цеголки окладовій, дахѣвки, печи кафлевій, карболінеумъ, лупакъ, кльозеты англійскій, скосовѣ замикня каналовій и пісуаровій та рурки дреновій и т. д. 427 39—40

те при купнѣ збѣжа на кредитъ выносить той процентъ около 50.

21) *Въ повѣтѣ рогатинськѣмъ* орґанізація кредиту селяньского має бути теперь добре переведена; лихва мала ту перестати, якъ менѣ пише одинъ аґентъ „Днѣстра“, хочь за м го побуту въ тыхъ сторонахъ передъ вѣсьмома роками панувала тутъ лихва, особливо въ окрузѣ суду бурштиньского, на великій розмѣры.

22) *Въ повѣтѣ рудецкѣмъ* позичають жиды селянамъ грошѣ на 12—20%, збѣже продають на кредитъ, за що побирають 50—100%. Въ тѣмъ повѣтѣ занимають ся такожь жиды продажею кожухѣвъ и чоботъ на кредитъ селянамъ и побирають за те около 50%. Найбѣльше однакожь селяне въ тѣмъ повѣтѣ запомагають ся въ товариствѣ задатковѣмъ въ Комарнѣ, де кредитъ не є дорогій и для селянъ досыть приступный.

23) *Въ повѣтѣ рыпѣвськѣмъ* убожша людность рѣльнича — мимо належитои орґанізації товариствъ задатковыхъ, въ котрыхъ богатшій селяне заспокоюють свои потребы кредитовій, — оплачуе жидамъ-лихварямъ высокій проценты, бо около 40%, купуе збѣже на кредитъ, особливо въ часѣ неурожаю и передновку у жидѣвъ, оплачуе имъ высокій проценты. „Тогдѣ — якъ пише одинъ селянинъ отвирае ся правдивый рай жидѣвскій. Жидѣвска лихва и вызискъ сѣльского люду не дасть ся описати, а впрочѣмъ треба встыдати ся, що такъ ще темній є селяне, що такъ далеко поступивъ спритъ жидѣвскій и що нещасливій мешканцѣ знайшли ся въ пазурахъ дикихъ звѣрѣвъ.“

—

24) *Въ повѣтѣ ново сандецкѣмъ* людность рѣльнича, именно въ гѣрскихъ сторонахъ є вызискувана жидами при купнѣ збѣжа и муки на кредитъ, бо мусить оплачувати высокій проценты. При выпасѣ худобы и овець богатшій селяне и жиды страшно вызискують убожшихъ лише тому, що нема мѣсцевыхъ институцій кредитовыхъ, де бы могли зарятуватись, и длятого зъ кождымъ днемъ убожѣють.

25) *Въ повѣтѣ старомѣськѣмъ* пануе лихва грошева, збѣжева и при выпасѣ худобы, подѣбно якъ у всѣхъ гѣрскихъ повѣтахъ, але кореспондентъ не подавъ высоты побираныхъ вѣдсотокъ.

26) *Въ повѣтѣ самбѣрскѣмъ* панувала до недавна лихва на великій розмѣры. Въ послѣдныхъ часахъ лихва тая здаеть ся перестала, бо найголоснѣйшихъ лихварѣвъ зъ того и зъ сусѣдныхъ повѣтѣвъ, котрій на лихвѣ доробили ся величезныхъ маетковъ, потягнено до карнои одвѣчальности и позасуджувано, а се кинуло на инпихъ лихварѣвъ великій пострахъ. Але лихва при купнѣ збѣжа на кредитъ и при выпасѣ худобы пануе ще до нинѣ.

27) *Въ повѣтѣ стрыйскѣмъ*, пѣсля донесення одного кореспондента, селяне позичають грошѣ майже выключно въ товариствахъ задатковыхъ, въ котрыхъ вѣдсотки не мають бути высокій.

28) *Въ повѣтѣ турчаньскѣмъ* богатшій селяне позичають грошѣ въ христіяньскихъ и жидѣвскихъ товариствахъ задатковыхъ, а убожшій у жидѣвъ на высокій процентъ. При купнѣ збѣжа на кредитъ оплачують селяне на кѣрци 2—3 зр. высше вѣдъ цѣны торговои, а при выпасѣ худобы жиды поступають собѣ зъ селянами такъ само, якъ то описано при повѣтѣ городеньскѣмъ, въ тою лише рѣзницею, що ту жиды ведуть той интересъ переважно телятами и коровами та на далеко бѣльшій розмѣры, бо селяне въ тѣмъ повѣтѣ убожшій, менше просвѣчені и посѣдають бѣльше пасовискъ.

29) *Въ повѣтѣ тернопѣльскѣмъ* при купнѣ збѣжа и картофель на кредитъ оплачують селяне звычайно до 100% въ часѣ передновку або по лѣтахъ неурожайныхъ. При даваню збѣжа и картофель бѣднѣйшимъ людямъ на вѣдробокъ поступають богатшій селяне на рѣвнѣ зъ жидами и вызискують убожшихъ.

30) *Въ повѣтѣ жовкѣвскѣмъ* оплачують селяне титуломъ вѣдсотокъ вѣдъ позичены грошей у жидѣвъ по бѣльшѣй части ½ кр. тыжднево вѣдъ 1 зр., а часто и 1 кр. При купнѣ збѣжа на кредитъ платять до 100%, а при годѣвли худобы жидѣвскои дѣлить ся приховкомъ по половинѣ.

Зъ инпихъ 44 повѣтѣвъ не одержавъ я вѣдповѣди на мои запытання, але напевно можна сказати, що лихва и рѣзного роду вызискъ людности рѣльничои, якъ нхъ описавъ д-ръ Каро, пануе ще и нинѣ, а передовсѣмъ въ гѣрскихъ повѣтахъ, якъ Косѣвъ, Надвѣрна, Сянѣкъ, Горлицѣ, Грибѣвъ и т. д., о чѣмъ доволѣ можна читати въ рускихъ та польскихъ людовыхъ часописяхъ.

При такихъ вѣдносинахъ кредитовыхъ не треба дивувати ся, що селяне зъ кождымъ днемъ пѣдъупадають матеріяльно и хочь якъ тверда нхъ шкѣра, не можуть вже того всего выдержати, покидають батькѣвску землю и йдуть въ свѣтъ за очи — за море!

Д-ръ Д. Сапчакъ.

Переглядъ політичный.

До исторіи проекту царя въ справѣ розброеня розповѣдають въ берлиньскихъ кругахъ дипльоматичныхъ, мовь то передъ кѣлькома мѣсяцями французке правительство звернуло ся до Петербурга въ довѣрочнымъ представленемъ, що публична опінія у Франціи роздразнена тымъ, що не бачить нѣякихъ практичныхъ наслѣдкѣвъ французско-россійского союза. При тѣмъ высказано бажане, щобы союзъ въ интензивнѣйшій способъ замаркувавъ свое истноване. Россія заволѣкала зъ вѣдповѣдію, ажь вчѣраи выступила зъ нотою Муравева въ справѣ розброеня, т. є. зъ чимсь цѣлкомъ противнымъ забаганкамъ французкихъ шовіністѣвъ. Не того они надѣяли ся по союзѣ въ Россію. — Французкій дневники запытують: чи царь засягавъ опінію Франціи въ справѣ скликаня мировои конференціи? Взагалѣ можна запримѣтити, що публична опінія у Франціи роздразнена и выступае противъ Россіи.

Вѣделоненє памятника Александра II. въ Москвѣ вытворило въ Россіи сильну струю въ корысть поступу и просвѣты. Зъ рѣдкою однодушностію констатують великіи заслуги Александра II. и заявляють, що лишь дальше розвиване свободолюбныхъ традицій Александера II. може причинитись до успѣшного розвою Россіи. Навѣть „Московскія Вѣдомости“, котрій по смерти Александра II нѣвечили его реформы, называють часы его панованя весняным сонцемъ, котре наново ожившло закостенѣлу Россію и показало нѣй дорогу до розвою. Якъ усѣ круги въ Россіи одушевили ся реформами Александра II, показує ся найлѣпше зъ промовы начальника Москвы до царя Николая II., высказуючои бажане, щобы панованє царя вѣдзначало ся силою Петра Великою и добротою Александра II ого. Се дуже характерне зуставленя. Будь-що-будь вѣдслоненє памятника въ Москвѣ було величавою маніфестаціею для поступу и просвѣты.

Царь Николай II вѣдповѣдаючи на промову маршалка дворяньства и начальника московскои губернии, сказавъ мѣжь иншимъ: „Менѣ особливо приятно чути васъ въ тѣй хвили, коли цѣла Россія згадуе велике дѣло мого дѣда [освобожденє селянъ зъ крепацтва], котре було та ъ потрѣбне для добра Россіи. Що вѣнъ его такъ смѣло выконавъ и такъ спокѣйно та щасливо довершивъ; се завдячуе жертволюбивѣй и безкорыстовнѣй помочи дворяньства. И я и Россія будемо о тѣмъ памятати, а исторія выпише се славне дѣло золотыми буквами“.

—

Цѣла французка праса и опінія публична займае ся справою Дрейфуса. Навѣть многій его противники домагають ся ревізіи процесу Сли касаційный трибуналъ сконстатуе, що судьямъ вручено якійсь тайный документъ, котрый був пѣдставою засуду, мусить вѣдбути ся нова розправа. Кавеняк [міністеръ вѣйны] теперь ще мае бути противникомъ ревізіи процесу, бо впередъ хоче довести до кѣнца свое личне слѣдство. Бріссонъ зновъ мавъ заявити ся за безпроволочною ревізією. За ревізією выступають вже й самі офіцыры, бо кажуть, що се лежить въ интересѣ арміи. Деякій часописи доносять, що справоздане походяче зъ архіву міністерства вѣйны, котре було доказомъ въ процесѣ о честь вѣтця Золѣ, було такожь сфальшоване рукою Анрі. Правительство постановило поки-що не рѣшати справы ревізіи процесу Дрейфуса, але ждати на результатъ слѣдства веденого Кавеняком. Похоронъ полковника Анрі вѣдбувъ ся безъ вѣйсковыхъ почестій.

Зъ судовои салѣ.

Въ дальшѣй розправѣ противъ Винярского по переслуханю его слуги Марыны Кавалко, котра дуже жалуе свого пана и въ дни морду разомъ зъ нимъ плакала, переслухувано дальшихъ свѣдкѣвъ. Апольонія Стафова, жѣнка вахмайстра жандармерии зъ Жмигорода а тѣточна сестра Руцѣньскихъ, оповѣдае про свій нѣчлѣгъ и про сварку, яка зайшла у Великодну суботу помѣжь Винярскими. Обжалованого называе „нарванымъ“, бо такъ называла его також и Винярска. Оборонець д-ръ Небенцаль запытавъ ще де що сего свѣдка, та предсѣдатель, назвавши пытання оборонця „обструкціею“, перервавъ розправу и треть вже того дня засѣданя вызначивъ на 8 годину вечеромъ.

До салѣ увѣйшовъ 21-лѣтный Фелікъ Руцѣньскій, молодшій братъ Винярскои и найважнѣйшій свѣдокъ въ сѣй справѣ. На пытане предсѣдателя зізнае, що Винярскій, здавало ся, дуже любивъ свою жѣнку, та якоюсь дивно пристрастною любовю. Зъ обжалованымъ живъ свѣдокъ добре и згодомъ такожь зачавъ вѣрити въ любовій зносины своеи сестры зъ ся и своимъ вуйкомъ кс. Бесядекимъ. Въ сѣй справѣ вѣнъ писавъ до кс. Бесядского, та сей, вѣдповѣдаючи ему, не доторкавъ тои справы. На пытанн оборонця каже, що Винярскій по убійствѣ був дуже змѣненый и мавъ червонѣ очи; потверджуе такожь зложенй въ слѣдствѣ зізнання, що Винярска передъ нимъ признала ся, що признавалась мужеви про свои любовій зносины зъ кс. Бесядскимъ. Засѣданя скѣнчено о 11 годинѣ въ ночи.

Вчерашный третій день розправы був доволѣ богатый въ несподѣванкн. Першій забравъ слово оборонець д-ръ Небенцаль и середъ незвычайного напруженя публики заявивъ, що найшли ся нѣкчемній индівідуа, котрій розпанули сильну аґітацію мѣжь свѣдками въ тѣмъ дусѣ, щобы свѣдки ратували гоноръ кс. Бесядского и промовчували всякій подробицѣ компромітуючій небощика, а натомѣсть зізнавали на некорысть обжалованого. — Предсѣдатель заявивши, що для свѣдкѣвъ призначивъ особну комнату, прикликавъ дальшихъ свѣдкѣвъ: двохъ дворскихъ фѣрманѣвъ, Лозинака и Костецкого [котрій признали, що Винярскій по сповненю убійства „дуже почорнѣвъ и змѣнивъ ся“] и буншу служницю кс. Бесядского, Агату Круль. Тая довго занкувалась и ледва выдобуто вѣдъ нея слова: „Мѣжь панинкою а ксьондзомъ нѣчого не було“. По сихъ словахъ предсѣдатель сказавъ до обжалованого: „Бачите, она 23 роки служила на плебанїи и нѣчого не бачила“ Вы кажете, що боронпте своеи чести, але я мушу выступити въ оборонѣ чести чоловѣка, що лежить уже въ могилѣ!“ — Д-ръ Небенцаль заквестіонувавъ вагу зізнань сего свѣдка. Тото стало ся причиною оріґінальнои сцены. Прокураторъ вставъ и въ пристрастнѣй мовѣ домагавъ ся укараня оборонця за мнимую обиду свѣдкѣвъ, хочь розправа провадить ся зъ идеальною безсторонностію. На се д-ръ Небенцаль вѣдповѣвъ: „Застерѣгаю ся передовсѣмъ якъ найенергічнѣйше, абы панъ прокураторъ присвоювавъ собѣ надѣмною самовѣльно дисциплінарну власть. А що-до вражѣня пана прокуратора, то я выскажу знову свое вражѣне, що розправа провадить ся не противъ Винярского, але для регабілітаціи кс. Бесядского!“ Предсѣдатель [пѣднесеным голосомъ]: „Вѣдбираю вамъ голосъ и перерываю засѣданє!“ По перервѣ предсѣдатель огласивъ ухвалу трибуналу, удѣляючу оборонцеви нагану, а сей попросивъ, щобы ему сесю ухвалу трибуналу доручити на письмѣ, а зробить зъ нея вѣдповѣдный ужитокъ.

По укѣнченю переслуханя Агаты Круль, котра повтарала знанй вже подробицѣ убійства кс. Бесядского, за котрымъ „дуже плакала“ побачивши кровь — приступлено до переслуханя дальшихъ свѣдкѣвъ: кс. Вольского, бувшого вікарія въ Дидни, Анны Кемпецкои, престарои кухонной бабы на дидньвскѣмъ пробостві в Софіи Кухарскои, почт майстрини въ Дидни вѣдъ 1 цѣтня 1893. Всѣ они повтаряли знанй вже рѣчи.

Пополудни зізнавало ще кѣлькинадцять свѣдкѣвъ, та переслуханє нхъ не принесло такожь нѣчого нового. Одній лише зізнанн вахмайстра жандармерии Мартина Красицкого заслугували на увагу. Вѣнъ приаресттувавъ Винярского и — якъ самъ повѣдае — вѣдносивъ ся до злочинця „z całą surowością prawa“, однакъ описанй нимъ сцены прощанн Винярского зъ дѣтьми, домовниками и мѣсцевою людностію свѣдчать на користь обжалованого. — Розправа закѣнчить ся имовѣрно въ понедѣлокъ.

НОВИНКИ.

— **Мабуть...** качка! „Галичанинъ“, подавши онодгы, що митрополитомъ львѣвскимъ буде именованый перемыскій Ен. Чеховичь [се впрочѣмъ не вѣдъ нинѣ загальна така думка], додавъ ще яко рѣчь пѣвны певну, що крилошане львѣвскои Капітулы: Петрушевичь, Карачевскій, Бѣлиньскій и de Гжимала Кобылиньскій мають бути пенсіонованій. Намъ здаеть ся, що се „качка“ — особливо зважившн, що нинѣ митрополичій престолъ опорожненый. Впрочѣмъ коли-бъ навѣть мали спенсіонувати крил. Петрушевича за-для старости, а крил. de Гжималу Кобылиньского за компромітуючій его грубо листъ въ справѣ метрики для сына, то длячого нѣбы мали бы пускати на пенсію крилошанѣ Бѣлиньского и Карачевского?!

— **Зъ Теребовлѣ** пишуть намъ: Теребовельска рада громадска розвязана. Мѣстомъ управляти буде правительственный комісарь. До „байрату“ мають увѣйти пѣсля предложеня рады повѣтовои: о. Зелуцкій, кс. Корженьовскій, кс. Гайдукевичь, В. Забара, Ф. Щепаньскій, К. Бергардъ [нотарь], Кз. Бѣлецкій, А. Грицишинъ, Круковскій, О. Калиневичь, Ст. Баганьскій, и Шуляк Шехтеръ.

— **Нарада** въ справѣ крамарства скликана недавно станиславѣвскою и тоймацкою філіями „Просвѣты“ на день 8 н. ст. вересня, вѣдложена на день 28 н. ст. вересня (о 2 годинѣ зъ полудня), бо многій запрошеній заявили, що на 8-ого вересня не могли бы прибути.

— **Жертва** жовнѣрскихъ побоѣвъ Якѣвъ Кижакъ [Русинъ], властитель реальности и „огороду здоровля“ за рогаткою жовкѣвскою, померъ вчера въ ночи въ головнѣмъ львѣвскѣмъ шпитали въ 48 роцѣ житя. Упавъ вѣнъ — якъ мы свого часу писали — жертвою побоѣвъ запитыхъ жовнѣрѣвъ. Такъ его покалѣчили шаблюками, що наложивъ головою.

— **Заява вдячности.** По оголошенію цѣсарского розпоряджена о признаню вдовамъ и сиротамъ по священикахъ рѣчнои пенсіи, явила ся у намѣстника репрезентація львѣвскои Капітулы вѣдъ проводомъ о. митрата Бѣлецкого зъ прошеньемъ, щобы намѣстникъ переславъ цѣсареви заяву вдячности духовенъства за тую ласку. Въ тѣй самѣй цѣли були вибрали лично у намѣстника ен. Чеховича а позавчера ен. Куницкій въ имени своихъ епархій. — Намѣстникъ подавъ безпроволочно сесій заяву льояльности и вдячности до вѣдомости цѣсаря.

— **Въ Празѣ** померъ онодгы въ 74 роцѣ жить д-ръ Роберть Ціммерманъ, бувшій професоръ фільософіи въ университетѣ вѣденьскѣмъ.

— **Стіпендіи.** Выдѣлъ краевый оголошуе конкурсъ на стіпендіи зъ галицкого фонду краевого, почавши вѣдъ першого пѣврику 1898/9 въ рѣчнѣй квотѣ по 500, 400, 350 и 300 зр. Тѣ стіпендіи призначенй выключно для убогихъ а вѣдличныхъ ученикѣвъ польскои або рускои народности, що ходять до середныхъ або высшихъ шкѣлъ торговельныхъ. Стіпендіи надають ся на одинъ рѣкъ, але можуть ихъ побирати й довше ученики, що вызначать ся вѣдзначаючимъ поступомъ и взѣрцеными обычаями, поколи стане фондѣвъ — а вѣдтакъ можуть бути тѣ стіпендіи полишеній ученикамъ ще на одинъ рѣкъ практики въ якѣйсь бѣльшѣй торговельнѣй фірмѣ за границями краю. Кандидаты мають найдальше до дня 20 жовтня 1898 р. внести подання за посередництвомъ своихъ власти шкѣльнои до Выдѣлу краевого и долучити до подання метрику, свѣдоцтво убожества та моральности и свѣдоцтва шкѣльній. Вкѣнци мають предложити такожь письменну заяву, що на случай одержаня стіпендіи они по скѣнченѣмъ образованю въ торговельнѣмъ званю будуть бодай десять лѣтъ займати ся торговлею въ Галичинѣ. — Наша молодѣжь повинна такожь зъ сего користати!

— **Про родину** крил. Кобыляньского зъ нагоды знанои зъ часописи скандальнои исторіи въ справѣ метрики его сына пишуть вѣдъ Калуща до „Галичанина“: „Весь рѣдъ Кобыляньскихъ терпить на релігійный дурь. Рѣдна сестра крил. Кобыляньского выйшла була за о. Алексія Заклиньского, але зовсѣмъ зъ нимъ не жила. Она перейшла на латиньскій обрядъ и хотѣла вступити до якогось монастиря въ Краковѣ, де приймають лише богатыхъ жѣнокъ. Ей приняли, але зажадали, щобы выказала ся дозволомъ свого мужа. Пок. о. Заклиньскій не хотѣвъ ѣй дати такого дозволу и черезъ те справа розбила ся. По смерти о. Заклиньского могла вже вступити до монастиря, але ей отець, приходникъ въ Пѣйлѣ довгій лѣта нездужавъ на старечу немочь, такъ що она не могла его опустити. За той часъ майно вѣтця розбійшло ся не только черезъ его хоробу але и черезъ те, що она щедро обдаровувала польскій костелы. Костелъ въ Калуши удержувавъ ся майже только зъ ей датковъ, а „косцюлка“ въ Пѣдмихайлю и въ Боднаровѣ поставлено тежь за ей грошѣ. Замѣтна рѣчь, що церковь въ Пѣйлѣ, при котрѣй ей отець служивъ и доробивъ ся якого-такого маетку, була дуже стара и бѣдна; а они обое, отець зъ донькою, всьо давали только на костели, а на свою церковь забували. Тота нѣбы то вдова Заклиньска, хочь зовсѣмъ зъ своимъ чоловѣкомъ не жила, побирае правильно зъ вдовично-сиротиньского фонду рѣчну запомогу та вѣдносить ей заразъ на костелъ. По смерти вѣтця — нѣнъ умеръ передъ роком — нѣчого було ѣй вже вступати до

Я могла бы не прийти вже сюда, однакъ коли только будете мати вѣсть вѣдъ п. Кенйона, будьте ласкавѣ, дайте менѣ знати.

— Дамъ знати о всѣмъ, що зайде. Пѣшлю вамъ, якъ то вы разъ говорили, всѣ документы дотыкаючій тои справы. Вы все любите бачити оріґінальній паперы, неправда-жь?

— Здаеть ся, що такъ.

Місъ Лонґуортъ замяла ся ще хвильку коло дверей, потому глядячи просто на Уентворта, сказала до него:

— Памятаете, що вы недавно троха прикро говорили до мого батька?

— Такъ, — вѣдповѣвъ Уентвортъ червонѣючи, — памятаю.

— Вы молодій, вѣнъ старый чоловѣкъ. Окрѣмъ того, на мою гадку, вы зовсѣмъ не мали рацій. Его цѣлкомъ не обходило, що зробивъ его братанець.

— О, я знаю, — сказавъ Уентвортъ. — Я бувъ бы давно его перепросивъ, але... ну, вѣнъ давъ приказъ, щобы мене бѣльше не пускати до его канцелярій, то здаесь не пустили бы.

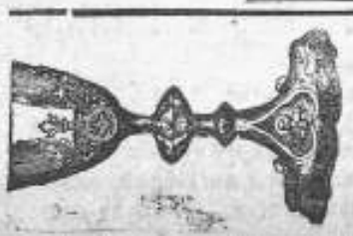
— Але письмо вѣдъ васъ знайде вступъ до его канцелярій, — замѣтила молода леді.

— Я сего надѣю ся, — сказавъ Джорджь. — Напишу заразъ и перепрошу.

— То буде дуже красно, — закѣнчила Едіта и на прощене простягла до него руку.

Коли выйшла, Уентвортъ засѣвъ до бюрка и написавъ листъ зъ перепросинами. Потому самъ застановливъ ся надъ дивною, непонятною натурою женщины: Она настае, щобы я его перепрашавъ — и се справедливо — але якъ-бы не тота суперечка зъ ей батькомъ, она не знала бы була нѣчого о тѣй продажи и тому не могла бы була купити копальнѣ, якъ она дуже бажала того за-для Кенйона. Щасливый бѣдакъ по тѣмъ всѣмъ!

(Дальше буде.)



Вѣдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краевѣй у Львовѣ въ р. 1894. — Звѣстно знана зъ чесноти робѣтня артистично-бронзовничa

В. СКНУЖИЛЯ у Львовѣ, улиця Галицка ч. 12.

Поручае свои выробы церковній зъ срѣбла, бронзу, хиньского срѣбла, мѣди и инпихъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. олей, дароносницѣ, кадыльницѣ, ладаницѣ, патрацѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякои величины, навуки бронзовій и скляній, пѣдставники передъ иконостасы.

Всѣ высше помянутій предметы приймне до спорядженя и одновленя, т. є. до золоченя, посрѣбленя, бронзованя и никльованя. 328 1—20

Рѣзножъ выконуе ґальванізованє всѣхъ выробѣвъ зъ селѣза, цынку, цины и т. п. — Цѣны дуже умѣрены.

монастиря, бо маєтокъ розбійшовъ ся, а тамъ обѣднихъ не принимають. На костели не могла она вже давати по давному, а дальше и цѣлкомъ перестала давати. Зъ того часу тѣ ксьондзы, що ей давнѣйше и нинмали зъ отвертыми рамэнами, выкидають ей за дверѣ; а она сама теперь не знає, чи навернутись назадъ до тои церкви, що ей весь вѣкъ годувала и приодѣвала, чи ихати ся дальше до костела, котрый ей зъ погордою вбдтручує. — Що до сына крил. Кобылячьского, то у него зразу було въ головѣ все въ ладѣ: вбнъ учивъ ся добре, слухавъ всѣхъ дивачныхъ приказбвъ вбтця, вступивъ по волѣ вбтця до оо. Змартвихвстанцѣвъ, бздивъ на реколекцін до Добромиля и т. д. Але наконець хлопець не выдержавъ и попавъ въ релігійный нігілізмъ. Теперь вбнъ зъ легкимъ серцемъ перейшовъ на лат. обрядъ, вырѣкъ ся своєи церкви и народности та ставъ Французомъ; але коли бы судьба занесла его въ Туреччину, то такъ само въ легкимъ серцемъ мбгъ бы принять ислямъ и стати Туркомъ".

— **Шануймо свою народну гбднбсть!** Одержуємо вбдъ одного Поляка ось-таке письмо: Чи зимою чи лѣтомъ, чи въ осени чи на весни напастує кождый гусятинській повздъ на просторѣ мѣжь Пышкбвцями а бучацкимъ тунелемъ громада здеморалізованои дѣтворы и бѣжучи разомъ зъ повздомъ [котрый, що правда, ѣде воловымъ кроком] верещать: „цента! цента проши! цента!" Не знаю, чи Русины его понижаючого ихъ обяву не видять и не чують, чи може таке жебрацтво лежить въ ихъ натурѣ [?]. На мене, якъ на чужинця, робить сей обявъ безстыдного жебрацтва за кождымъ разомъ дуже прикре вражѣня. Не втомима громада, ба нѣ, не громада, а череда молодыхъ жебракбвъ! А що-жь буде зъ нихъ, якъ выростуть? Не дивую ся теперь, що у Русинбвъ тблько хрунѣвъ. У котрого народу бувае така здеморалізована молодѣжь, тамъ не дивниця, що хрунѣ не переводять ся. Та одно мене дивує и цѣкавить: Чому не найшовъ ся до теперь нѣ одинъ Русинъ, котрого таке жебрацтво заболѣло бы? Тажь то погань, якои годѣ деиде найти! Не знати, чи въ тбмъ селѣ, вбдки така череда жебракбвъ до кождого повзду збѣгае ся, есть школа, церква? Про учителя може тѣ дѣти не чули, бо Галичина все ще край анальфабетбвъ; але про священика не то мусѣли чути, але и видѣти его, а може й науки его слухати, хоч бы въ поблизькбмъ Бучачи, коли-бъ у мѣсци священика не мали. Якои-жь то науки они слухають, коли не встыдають ся жебрати та ще й дають изъ себе глузувати жидамъ, котрѣ на крики дѣтей: „цента!" кадають имъ помятѣ кавалки паперу або вбдгукують ся: „Wydaj mi z rybskiego!„ А красный мусить бути въ тбмъ селѣ и начальникъ громады! Певно, якъ не жидъ, то жидбвскій наймитъ або хрунь, котрый може й радъ, що молоде поколѣне вже завчасу пбдготовляе ся до славныхъ на цѣлый свѣтъ галицкихъ выборбвъ. Запытаєте може пане редакторе: „А що-жь тобѣ, чужій чоловѣче, до того, що у насъ бувае таке жебрацтво? Ты не Русинъ, то до насъ не мѣшай ся!" А я Вамъ на то скажу: Пишу о тбмъ жебрацтвѣ дятого, бо менѣ встыдно за тѣ дѣти, котрѣ такъ само належать до людского роду, якъ дѣти другихъ народбвъ, а своимъ жебрацтвомъ рбдъ людскій понижають и безче тять; мене зъ-за того серце болить. Якъ будете мати вбдвагу моє письмо по руски надрукувати, щобы оно дбйшло до вѣдомости и начальника тои погани громады, и ей священика, а може и учителя, коли вбнъ тамъ есть, то Вамъ се позволяю, а чей може они завстыдають ся, поправлять ся и перестануть выставляти ся на смѣхъ цѣлого свѣта. — Зъ поважанемъ *Лорд Чст.*

— Вбдъ д-ра Гільнрайтера, лѣкаря зъ Устечка, одержуємо отсе спростованє: Хвальна Редакціо! Относительно до: „новинки" въ ч. 173 Дѣла зъ 5 серпня 1898 пбд заголовкомъ „въ Устечка пишуть намъ" прошу о помѣщенє на пбдставѣ §. 19. з. прес. слѣдуючого спростованя: „Неправдою есть якобы Онуфрій Скоревичь говорив по руски, ибо бнъ говорив ломаною московщиною; неправдою есть якобы бнъ поздоровив насъ присутныхъ словами: Слава Исусу Христу!" якобы я заявив, що тутъ есть „Polska" и що належить лишъ по по польски говорити; якоби справа збйшла на „ty" и якобы я въ якій небудь способ грозити мав Скоревичови. — Натомѣсть правдою есть що Скоревичь прийшовши, цілкомъ насъ не поздоровивъ а заховуваи ся способомъ для чоловѣка хоть въ части интелигентного, невбдповѣднимъ и нас оражаючимъ". [*Прим. Ред.* Для зрозумѣня сего спростованя пригадуемо змѣстъ допису зъ Устечка въ Новинкахъ 173 ч. „Дѣла". Тамъ було сказано, що коли лат. кооператоръ вбзвавъ до себе повернувшого зъ Америки слюсаря п. Онофрея Скоревича, щобы доробивъ ключь, а той прийшовши поздоровивъ ксьондза словами „Слава Исусу Христу!" — бувшій тамъ д-ръ Мих. Гільнрайтеръ крикнувъ зб злости: „Czemu mówisz po moskiewsku!" и зъ того прийшло до сцены мѣжь ними. П. д-ръ Гільнрайтеръ не перечить того, що крикнувъ до Скоревича: „Czemu mówisz po moskiewsku!" — а толкує ся, що Скоревичь говорив якоюсь „ломаною московщиною".]

— **Зъ Самбора** просять насъ умѣстити отсю информацію: Комітетъ занимаючій ся устроєнемъ загальныхъ зборбвъ общества им. Качковского въ Самборѣ подае до вѣдомости гостей, що всѣ, хто буде потребувати помѣщєня на день зборбвъ, дбстане въ приватныхъ мешканяхъ по цѣнѣ вбдъ 80 кр. до 2 зр. [залежить вбдъ числа лбжокъ] и що комітетъ квартируновый буде урядувати въ комнатахъ Рускои Бесѣды почавши вбдъ середы пополудни.

— **Бблъ головы.** На всѣлякій болѣ головы нема лѣку, бо причины тои такъ часто теперь недуги бувають дужа рбзни. Можна хиба тблько рбзбзнавати рбзнѣ роды та обявы болю головы, доходити его причинъ и пбсля того выбирати лѣкъ. Пбсля статистики збранои одными професоромъ лондоньского университету выходить отсе: Коли чуємо прикрый натискъ въ головѣ надъ окомъ и маємо при тбмъ заворотъ головы та бракъ апетиту, то жереломъ недуги е жолудокъ: найлѣпшимъ лѣкомъ е въ такбмъ разѣ троха переголоднѣти. Коли бблъ въ чолѣ е сильный, а заразомъ обявляе ся горячка, то знакъ, що зближае ся якась хороба; найлѣпше вбзвати тогдѣ заразъ лѣкаря. Упертый бблъ въ чолѣ безъ заворотбвъ и безъ горячки показуе, що легкій е въ якбмсь неладѣ. Коли маємо частый бблъ въ тыльнбй части головы, то указуе оно на початокъ стверднення печѣнки; уживати богато руху, а бблъ певно мине. Острый, дбймаючій бблъ въ вискахъ е знакомъ анемін, а сильный бблъ по одной лише сторонѣ указуе завсѣгды на велике нервове роздражнене и уступае лише по кблькагоданнбмъ вбдпочинку въ темнотѣ. Коли чуємо бблъ на самбмъ верси головы, мовь-бы и приваливъ якій великій тягаръ, то причиною бувае надто велика праця душевна; вбдпочинокъ, свѣжій воздухъ, сильна пежива — отсе рада на такій бблъ. Коли болѣ повтаряють ся зъ малыми перервами и мовь ходять по цѣлбй головѣ, то указують они на ревматизмъ; помагае тепло и баня (лазня).

— **Кс. Стояловскій** — вѣчный скитавець. Вѣденьскій судъ краевый выдавъ куренду противъ кс. Стояловского, зъ вбзваннемъ, щобы зголосивъ ся д вбдсидженя кары 10 дневного арешту. Вырокомъ зъ 11 липня 1896 засудивъ згаданый судъ кс. Стояловского за переступство §. 8. з. к. и §. 24. зак. прасового на 50 зр. кары, наглядно 10 дневъ арешту. А що кс. Стояловскій кары не заплативъ, а до того и годѣ ей въ него стягнути, тому „запрошує" его судъ — вбдсидѣти. Ке Стояловского можна назвати справдѣ — польскимъ Агасверомъ...

— **Самоубійства.** Вчера въ Ходеровѣ стрѣливъ до себе 24 лѣтный урядникъ податковый, сынъ д-ра Найссера, директора заведения божевбльныхъ на Кульпарковѣ. Тяжко раненого перевезено до Львова до дому вбтця. Надѣя на уратоване его дуже мала. — У Львовѣ отруила ся вчера въ вечеръ обльнымъ квасомъ панѣ Вагнерова, жѣнка правительственного комісаря зъ Бббрки; мимо лѣкарскои помочи померла. — Причины обохъ самоубійствъ ближше невѣдомій.

— **Пбдвышене кары.** Засудженому недавно соціялістови Іосифови Ишаемскому, львбвскому проводирови рубачѣвъ, пбдвышила высша инстанція кару зъ 8 мѣсяцѣвъ на одинъ рбкъ.

— **Дрббнй вѣсти.** Дня 18 н. ст. вересня с. р. вбдбуде ся вѣнчане п. Остапа Макарушки, учителя гімназіяльного зъ Коломыѣ, въ п-ою Євгенією Муликбвною, дочкою о. Игнатія и Ванды изъ Збудовскихъ Муликбвъ въ Сѣнцѣ [ст. зелѣзн. Букачбвцѣ, почта и телеграфъ Войнилбвъ]. — Дня 29 н. ст. вересня с. р. вбдбуде ся вѣнчане п. Клавдія Свѣжиньского, окбнченого богослова, зъ п-ою Целиною Петрасевичѣвною, дочкою с. Ивана и Целины зъ Кунцевичѣвъ въ Перегиновѣ [ст. почт. и телегр. Глиняны, зелѣзн. Задвбрє].

— **100.000 коронъ и 2 разы по 25.000 коронъ** то головній выгрбшъ Великои ювілейной льотеріи выставовои, що выплатять ся готбвкою лише въ 20% вбдшибки. Звертаемо увагу нашихъ поважаныхъ читателѣвъ, що найблише тягнене невбдклично дня 15 вересня 1898.

Телеграмы „Дѣла".

Вѣдень 3 вересня. Цѣсарь въ архикняземъ выѣхавъ вчера на маневры до Бузіасъ на Угорщинѣ. Пбзнѣйше поѣхали туды заграничній атташе вбйсковій.

Будапешть 3 вересня. Зъ Парижа донесли до Пешту, що нѣбы въ Парижи утворила ся противъ Банфіого ліга и выдала на него засудъ смерти, яко на гнобителя немадярскихъ націй въ Угорщинѣ. Пештеньскій бурмістръ заявивъ, що угорскій власти безпеченьства не одержали жадного донесеня и они нѣчого не знають о тбмъ авантурничбмъ заговорѣ.

Софія 3 вересня. Одинъ дневникъ доносить, що князь Фердинандъ пбдчасъ свого побуту въ Петербурзѣ прирѣкъ перейти зъ цѣлою своєю родиною на православіе. Одинъ вбнъ и княгиня приймуть православіе доперва по смерти матери князя Клементины.

Женева 3 вересня. Мѣсцевій дневники доносять, що царь рѣшивъ выбрати Женеву на мѣсце конференціи въ справѣ розоруженя.

Римъ 3 вересня. Вбдликано вбдпустку всѣхъ міністрбвъ и покликано ихъ до Риму на кабінетову нараду, котра займе ся россійскою нотою въ справѣ розоруженя.

Лондонъ 3 вересня. Генералъ Мерітъ передавъ начальство низшому вбдъ себе генералови и вбдплывъ до Европы. Вбнъ именованый комісаремъ до американьско французскои комісіи мировои. Бальфуръ у вбдповѣди на ноту Муравева высказавъ повну симпатію и згоду.

Монахіюмъ 3 вересня. Всѣ зелѣзницѣ балканьского пбвострова мають приступити до окружного руху [Rundreiseverkehr]. Старано ся втягнути до него такожь Россію, але доси она ставить великій перепоны.

Берлинъ 3 вересня. Въ Огіо толпа народу хотѣла кинутись на Мекъ-Кінлія, бо его заряджениямъ приписують вину того, що въ американьскбмъ вбйску ширить ся жовта пропасниця и инші недуги.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вн. І. Мо. въ Кр. Дѣстеръ передавъ сюда 4·83 зр., тожъ 83 кр. перенесено по 1899. *Вп. В. Ва. въ Кр.* До кбнця вересня ще 1·22 зр. На чию адресу высилати, чи на Вашу або на Ку? — *Вп. Г. Мс. въ Гв. за Ру.* До кбнця вересня ще 80 кр. — *Вп. Т. Па. въ Не.* До кбнця серпня ще 40 кр. — *Вп. Е. Фи. въ Ст.* Такъ. — *Вп. М. Ст. въ Ст.* Теперь затягнено до кбнця серпня.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львбвска Дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ оповищує:

Австро-угорско россійскій рухъ граничный. — Зъ днемъ 1 жовтня 1898 увбйде въ житє додатокъ II. обовязуючои вбдъ 1 серпня 1895 тарифы часть II. зшитка 1 для выше наведеного руху граничного.

Интелігентна женщина

вдова въ середнбмъ вѣдѣ, пошукуе мѣсця заразъ до заряду дому у вдбвця або старшого кавалера. Адреса: А. Б. poste restante Потбкъ золотый.

329 2—6

Новости въ парасольках, капелюхах, блюзах, рукавичках, стяжках и кореняхъ по чудуючо низьких цѣнах. MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.

Львбв, пл. Капітульна ч. 3.

190 3—?

ЛЕДОВНѢ комнатнй знане нитй по зр 24, 35, 45 и 60. Машинки американьскій до робленя мороженого (зъ корбкою зъ боку) о повнности 1, 2, 3 літрбвъ по зр. 5·50, 6·50, 7·50 поручає ПЕТРО ХИНОЯСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]

4585

Також и на раты

безъ пбдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, фіранки, хбдники, ковдры ватованій, капы на столы и лбжка въ складѣ диванбвъ „Teppichhaus au Louvre", Львбвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилає ся цѣнники даромъ и оплатно.

193 3—?



ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВБВСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь доокола свѣта.

Вбдъ ½ до ¾ 8 до побачення:

Подорожь по морю Середземнбмъ.

Вступъ 10 кр. 278

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицкая ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои



поручає въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далекозиды, барометры, термометры, рбзни ареометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Урядженя дзвонкбвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ЛЯПІЄ

въ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улица Трибунальска ч. 12. дбмъ власный, можна дбстати щоденно вже о годинѣ 8-бй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкаиій легки	12 „
Фляки	12 „
Нбжка телята зъ хрѣномъ	10 „
Ковбасна зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вбдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ: почавши вбдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 183—? Зъ высокимъ поважанемъ **НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.**

Въ найгорячѣйшбй порѣ року

поручає ся яко найлучшій и найздоровшій

покрѣпляючій и столовый напбй

що особливо надае ся такожь до змѣшаня зъ виномъ конякомъ або зъ соками овочевыми



натуральна алькалічна щава.

Она дѣлае охолоджуючо и оживляючо, пбдбуджуе апетитъ и спомагае травленя. Въ лѣтѣ напбй правдиво покрѣпляючій. (VIII.)

4



Машины до шитя „ЗІНГЕРА"

зъ 10 розличныхъ фабрикъ. Нбжній въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готбвкою 10% дешевше. Моя торговля истнує вбдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 ваґонбвъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручає ся въ мѣсци.

Не высылаю довчинныхъ агентбвъ, котрымъ жиды платять 10—20 зр. за продажу одной машины. 850 1—30

ЮСИФЪ ИВАНИЦКІЙ

МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

По низькихъ цѣнахъ

выготовляе



РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО

Львбвъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 78—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пбльгъ въ сплатахъ пбсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновій и настѣнній, хбдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лбжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вбддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и на парасольокъ, капелюхбвъ, рукавичокъ, панчбхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилає ся зъ приятностію цѣнникъ даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre," Львбвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190 3—?

Голляндско-Американьска лінія



вносины пароходами разъ або два на тыждень

зъ **Роттердаму** до **Ню-Іорку**

Бюро для квиткъ: Wien, I. Kolowratring 9.

Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. клясы.	II. клясы.
1 апр: до 31 октовр. м. 290—400*)	1 авг. до 15 октобр. марокъ 200
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180

*) Пбсля довжины и вигодности квиткы якъ и пбсля скорости и слабизны пароходбвъ.

ТКАЦКЕ ТОВАРИСТВО

въ Глинянахъ

оголошує, що мае на складѣ великій засобы

КИЛИМОВЪ

свого выробу 318 2—86

въ розмаитыхъ десенихъ

Цѣна по 6 зр. за 1 метеръ квадрат.

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педагогічного двотыждневникъ педагогічно-науковый, выходить вбдъ 1 червня 1883 у Львовѣ ул. Вірменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рбкъ 3 зр. на пбвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр

Горѣвка француска зъ сѡлью, загально знане средство домове у всѣкихъ долегливостяхъ ревматичныхъ, болю головы, зубѡвъ и т. п. 22
уживане такъ зовнѣшно якъ и внутрѣшно.
Цѣна фляшки опльомбованои 75 кр., пѡвъ фляшки 45 кр.

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пѡдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 266—?

Рештки хѡдникѡвъ и высортованій диваны, портіеры, фіранки, кацы, коцы, гобелины и рѡзнѣ предметы декорацій по цѣнахъ баснословно дешевыхъ. Складъ диванѡвъ „Au Louvre“ Львѡвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожъ на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 3 ?

„THE GRESHAM“
Найстарше и найбогатше Товариство обезп. на житє въ Лондонѣ.
Найнизша премія. Велика дівіденда.
Информацій удѣля, проспекты и тарифу розсылає franco.
Антоній Кофлеръ 307 10—10
у Львовѣ, улица Браєрѡвска число 14

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ
передъ тымъ
ФР. МРОЗИНЬСКІЙ
у Львовѣ, улиця Собѣского число 7
поручає всякій роды
ФУТЕРЪ
а именно:
Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій пѡбеля найновѣйшихъ фасонѡвъ, Ротонды, Дольманини, Катаники, Ковнѣры, Пелєрины. Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкѡры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а такожъ Верхи готовѣ до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 2—2
Матеріи найновѣйшій на верхи въ найбѡльшѡмъ выборѣ.
Цѣны умѣренѣ сталѣ.
Высше наведеній товары знаходять ся на складѣ.
Такожъ на раты мѣсячній.


Славній на цѣлѡмъ свѣтѣ
КОЛА „OPEL“
перворядный фабрикатъ. Виключна продажъ для Галичины и Буковины
„Cycle house au Louvre“
Львѡвъ, ул. Сикстуска 6, пасажъ Гавсмана
Пѡльги въ сплатахъ пѡсля умовы
Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 3—?

Диваны перскій и портіеры
традиві (старинні)
продає, купує и лѣпозичає, а такожъ приймає на переховокъ. Складъ диванѡвъ „Au Louvre“, Львѡвъ ул. Сикстуска 6. — Пѡльги въ сплатахъ пѡсля умовы.
Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.
190 3—?

Фабричный складъ
Sheffield-скихъ бритвъ
HEINRICH LADEN
Wien VIII, Feldgasse 10.

Оригінальній анґлійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглублено шлюфованій, выострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглублено шлюфована зр. 1.50 а ⅞ вглублено шлюфованій зр. 1·80, порто 20 кр.
Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.
Вытягъ зъ многихъ подякъ *за одного дня*:
Прошу прислати ще 5 оріг. анґлійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно приведеными я вповнѣ вдоволеный. Купновичъ 28/10 1897 Людвикъ Загрядникъ парохъ.
2 англ. бритвы одержавъ; дуже добрѣ. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малнѡвъ 23/10 97. Теофиль Глушкевичъ парохъ. 54 29—?
Подѡбно пишуть Вел. Отцѣ:
23/10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.
28/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.
28/10 1897 О. Поляньскій, парохъ Юровець.
23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ зъ рѡзныхъ кругѡвъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. заст.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купує и продає
ВСЯКІ ПАПЕРЫ ЦѢННІ И МОНЕТЫ
по найдешевшѡмъ курсѣ деннѡмъ не числячи нѣякои провізіи.
Контора вымѣны и вѡддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковѡмъ.
374 [2]

Новоотворений
МАҐАЗИНЪ ТОВАРѠВЪ МОДНЫХЪ
пѡдъ фірмою:
ФЕРДИНАНДЪ ҐІТЛЄРЪ
у Львовѣ, улиця Галицка число 20
поручає въ великѡмъ выборѣ
коронки, ленты, пасмантерія, ґазы, крепы, шовковѣ матеріи, саксоньскій дамскій и дѣточій панчохи, корсеты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковѣ, шовковѣ, батистовѣ и дреліховѣ, вахлярѣ изъ струсихъ перъ.
Всякѣ принадлежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.
Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѡдворотною почтою. 299 8—20

Выстава загальна
всѡдныхъ и иншихъ чужихъ и краєвыхъ диванѡвъ, портіеръ, фіранокъ и хѡдникѡвъ.
Такожъ цѣлу нѡч при електричнѡмъ освѣтленю отворена.
Вступъ вѡльный.
Упрашає ся кождого, хто бажав щось закупити, абы впередъ огляднувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванѡвъ „Au Louvre“, Львѡвъ, ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). 190 3—?
Купуючимъ пѡльги въ сплатахъ.

Правдивій золотій на срѣблѣ вальцованій
Мужескій и жѣночій перстенъ
Кожда штука ц. к. урядово пробована, зъ імітаціями камѣнчикѡвъ брилянтѡвъ (величный блескъ), рубінѡвъ, туркусѡвъ, котрій вѡдъ правдивыхъ годѣ вѡдрѡзнити. За довготреваючу тривкѡсть 5-лѣтна гарантія.


Nr. 1 Перстень зъ імітаціею брилянта **1·60 зр.**


Nr. 2. Перстень зъ імітованымъ туркусенкомъ **1·80 зр.**


Nr. 3 Перстень зъ імітаціею брилянта **1·60 зр.**


Nr. 4. Перстень зъ великимъ імітованымъ брилянтомъ **2·20 зр.**


Nr. 5. Перстень зъ імітованымъ сафіромъ и брилянтами **1·80 зр.**


Nr. 6. Перстень зъ 6 імітоваными брилянтами **1·60 зр.**

Писемъ паперовый вистине до недѣля хтры.
Імітованій вушниці (кольчѣ) брилянтовій въ оправѣ золотій-double вѡдъ 3 до 6 зр.
Брошки вѡдъ 4 до 10 зр.
Высылка за попередню пересылкою належитости або за и сплатою.
A. Rix & Bruder
Wien II/2, Praterstrasse 16
Коли не подобаєть замѣнює ся або грошѣ звертає ся. 317 3—6

Вѡдъ року 1868
БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ
МЫЛО СМОЛЯНЕ
выпробоване на клінікахъ и многими практичными лѣкарями уживає ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожъ и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пѡвостровѣ Балканьскѡмъ, въ Швайцаріи и т. д. на недуги шкѡрнѣ, особливо противъ
Выкидѡвъ шкѡрныхъ рѡзного рода
зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣланє Бергерового мыла смолянного яко гігієнічного средства до усунени порилѣвъ, до чищеня и дезинфекціи шкѡры есть рѡвножъ загально признане. Бергера мыло смолине мае 40% сокы деревнои и рѡзнить ся значно вѡдъ всѣхъ иншихъ родѡвъ мыла смолянного въ торговли. — За-для охорони передъ фальшованемъ треба жадати выразно Бергера мыла смолянного и уважати на пѡбочь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкѡрныхъ уживає ся замѣсть мыла смолянного успѣшно
Бергера лѣчничого мыла смолянно сѣрчаного.
Яко лагѡднѣйше мыло смолине до усунена всякои
нечистоты шкѡры
на выкиды шкѡрнѣ и на головѣ у дѣтей, такожъ яко незрѡвнане мыло до мыти и кунелѣвъ для щоденного ужитку служить, обѡймаюче 35% ґліцерины и пахуче
Бергера ґліцеринове мыло смолине.
Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ припысомъ уживання.
Зъ иншихъ родѡвъ мыла Бергера поручає ся слѣдуючѣ заслугуючѣ на увагу: **Мыло бензоове** для нѣжности шкѡры; **мыло бораксове** противъ прищѣвъ; **мыло карболеве** до выгладжена шкѡры и знакѡвъ по вѡспѣ и яко мыло дезинфекційне; **Бергера мыло до кунелѣвъ** зъ смерековыхъ шпильекъ и таке-жъ **мыло тоалетове, Бергера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.); мыло іхтіолеве** на червонѡсть лица; **мыло весинякове** дуже успѣшне; **мыло таниновое** противъ пѣтня пѡтъ и выпадана волося; **мыло до зубѡвъ**, найлѣпше средство чищени зубѡвъ. Що-до иншихъ родѡвъ мыла Бергера звертаемо увагу на брошуру. Треба жадати мыла Бергера, бо истнують наслѣдованя безъ успѣху.
Мѣсця продажи для Львова въ аптиках: пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмах А. Ербара, Гайсіма, Кулика и А. Ґапапорта. Дальше въ аптиках въ *Бродах* Крізого, Ляндберґа; въ *Борщові* Ал. Цѣотровского; въ *Бережанах* А. Дурста, Л. Нагліка; въ *Березові* Галямась, Ербена; въ *Хирові* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Кшижановского, І. Тобіяшека; въ *Ярославі* І. Анбермана, І. Роня; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Камінцу* Пидевского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптиках; въ *Ряшеві* Карпиньского, Проня; въ *Сколѣмі* Лаховского; въ *Самборі* І. Ал. севича и Гердлички наслѣдникѡвъ; въ *Станиславові* у всѣхъ трехъ аптиках; дальше въ аптиках въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ аптиках бѡльшихъ мѣстъ Галичины. 104 20—24



ZACHERLIN
дѣлає на причудъ! Убиває всякій рѡдъ комахъ
зъ просто зачудовуючою силою и вынищує всяку хробачню скоро и певно такъ, що зъ неи и слѣду не лишає ся. Длятого славлять его и допытують за нимъ міліоны людей.
Пѡзнати его можна по: 1. запечатанѡй фляшцѣ, 2. по имени **„Zacherl“.**
Склады е всюды тамъ, де вывѣшенѣ плякаты **„Zacherlin“.** 84 8—8

Лише 50 кр. на 2 тягненя,
ПЕРЕДПОСЛѢДНІЙ **ТЫЖДЕНЬ.**
219 4—?
Головна выграна 1 разъ
100.000 коронъ и 2 разы **25.000 коронъ**
готѡвкою въ 20% потрученцѣ.
ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЇ ВЫСТАВЫ **à 50 кр.**
Тягненє: 15 вересня 1898.
Тягненє: 22 жовтня 1898.
поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файгенбавмъ, Ґ. Максъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Кларфельдъ.

При закупнѣ товарѡвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей — Папѣръ зъ фабр. Черлянівцях — Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского.

Ч. 187 Львовъ, Понедѣлокъ 24 Серпня (5 Вересня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ по дни (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературний додаток „Бібліотека найзначнѣйших повѣстей" выходитъ въ второкъ, а въ второкъ вечеръ передплатники получаютъ перекладку разомъ зъ „ДѢломъ".

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Кароля Людвика 9. и А. Ольшевского ул. Кадальского 2.; — въ Ярославѣ Л. Крижановскій. — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Sibelingasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10.; въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитост за инсерати сплачує ся у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатками

зъ Австрії:		на границѣ:	
на цѣлий рѣкъ	18 зр.	на цѣлий рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлий рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатані вѣльні вѣдъ порта.

Поодиноке число коштує 5 кр. а. в.

Оголошенія звычай приймають ся по 6 кр. вѣдъ 10 кр. вѣдъ одного отрѣчка инсератового або на мѣсяць а на рубрицѣ „Надѣслане" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші денесенє приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ отрѣчка.

Скликанє рады державної.

Ґрафъ Тунъ послухавъ свого шефа барона Банфіого и скликавъ „пѣдкомітетъ угорского парляменту" — австрійску раду державну. Одинокою ей задачею є: ухвалити угоду таку, яку ѣй подиктувало угорске правительство. Заявл в се цѣлкомъ отверто пѣвъурядовый Fremdenblatt, кажучи, що вѣдкиненє проекту угоды мало бы убійчі наслѣдки для парляменту. Австрія мусить добровѣльно запродати себе на цѣлі лѣта Угорщинѣ, сли хоче уратувати свѣй парляментъ и свою конституцію!

Авторъ безличної статьѣ въ Fremdenblatt є гадає, що народы Австрії будуть плакати за парляментомъ скликуваным лишь на жаданє Угорщины и дыхаючим лише зъ ей ласки, о скѣлько вѣнъ має ухвалювати безъ змѣны угорскій жаданя и крутити мотузъ на шию австрійскихъ народѣвъ. Впрочѣмъ хочь бы приняте en bloc проекту контрибуції, яку Австрія мае платити Угорщинѣ, уратувало австрійскій парляментъ, не велика намъ зъ него буде потѣха, бо ажь тогдѣ зачне на серіо ґаздувати §. 14. А може бути, що доперва тогдѣ, коли Угорщана, маючи угоду, не буде мати причинъ мѣшати ся въ нашій внутрѣшній справы, уступить послѣдна перешкода внесеня конституції. Доси стояла тому на перешкодѣ Угорщина, не хотѣвши заключувати угоды зъ неконституційною Австрією.

Своєю дорогою — Угорщина не зъ вѣрности и любови до конституційныхъ принципѣвъ станула въ охоронѣ нашои конституції. Цѣлею угорскихъ політикѣвъ було лишь одно: поставити Австрію въ якъ найтяжшу, безвыхѣдну ситуацію, щобы користаючи зъ ей безсильности, накинути ѣй якъ найтяжшу для насъ угоду. Она була противницею угоды, на основѣ §. 14. и домагала ся конституційного полагодженя справы лишь тому, бо була переконана, що конституційне полагодженє є неможливе. Угры не думали ратувати австрійскои конституції; они хотѣли ще гѣрше замутити мутну австрійску воду и добре въ нѣй обловити ся. Сли-жь Уграмъ завдячуємо се, що противъ волѣ чорныхъ силъ Австрії и противъ волѣ гр. Туна ще разъ скликано австрійскій парляментъ, то таки нема причины одушевляти ся любовію Угорщины до конституційныхъ формъ, нема причины тѣшити ся, що наша конституція „уратована". Она уратована лишь о стѣлько, о скѣлько потрѣбна до заключеня угоды; уратована на такъ довгій часъ, якъ довго буде потрѣбна для самолюбныхъ намѣрѣвъ Угорщины.

Австрійскій парляментъ повинен бы показати, що вѣнъ не зѣйшовъ ще на прибочну раду угорского міністерства. Мимо погрозы Fremdenblatt у повинен бы en bloc вѣдкинути проектъ угоды зъ Угорщиною, вѣдперти атентатъ вымѣреный противъ народѣвъ Австрії. Коли-бъ австрійскій парляментъ вѣдважив ся разъ мати свою власну волю и тоту волю переперти, посмирнѣла бъ угорска зухвалість. Австрія не лишь скинула бы мадярске ярмо, але и парляментъ та конституція наша не пропали бы, якъ грозить Fremdenblatt. Противно, се було бы першимъ знакомъ житя и почули бъ народы Австрії, що мають конституцію, що мають парляментъ.

Але такъ поставити ся могла бы лишь правдива репрезентація народна, выбрана на основѣ загального голосованя, а не ей карикатура. Австрійска конституція буде такъ довго штильгукати, якъ довго парляментъ буде представителемъ интересѣвъ шляхты и капіталістѣвъ. Коли-бъ Тунъ серіозно хотѣвъ привести до нормального стану машину законодатну, а не, щобы у насъ ґаздувало угорске правительство, повинен бы постарати ся, абы народъ и націи дѣстали свои права. Коли кождa народность австрійска буде паномъ въ своѣй хатѣ и демократична ординація выборча зробить законодатній тѣла правдивыми репрезентаціями волѣ народѣвъ, — Австрія вступить на дорогу спокѣйного и спасенного розвою.

Брандесъ о выхованю польскои молодѣжи въ Россіи.

Славный критикъ даньскій Юрій Брандесъ выдавъ недавно свои записки „про Польщу", котрі теперь выходять зошитами въ перекладѣ польскѣмъ. Крѣмъ того польскій дневники подають выимки зъ книжки Брандеса, написаной взагалѣ зъ великою прихильностею до Полякѣвъ. Для галицкихъ Русинѣвъ буде такожь цѣкаво довѣдатись дещо зъ того, що даньскій ученый пише про выхованє польскои молодѣжи въ Россіи. Рѣчь тымъ цѣкавѣйша, коли те выхованє порѣвнає ся зъ выхованемъ руском молодѣжи пѣдъ ржондами галицкои Польщѣ.

Поляки пѣдъ россійскимъ панованемъ — пише Брандесъ — выховують свои дѣти, поки лише можуть, дома и учать ихъ самѣ, щобы имъ перший вѣдомости подавати въ рѣдній мовѣ. Зъ молокомъ матери набирає ся польска дитина маловаженя и зависти ненависти до Россіи и до Россіянъ. Все, що чує въ першихъ рокахъ житя, абольшує те маловаженє и ненависть. Вѣдъ родичѣвъ и учителѣвъ довѣдує ся, кѣлько то славныхъ дѣлъ доконали ихъ предки, якъ высоко пѣднесли они культуру и науку. Доходить ся навѣть до пересадъ, такъ що при Брандесѣ пытала ся польска дитина матери: „Якъ то? То Колюмбъ не бувъ Полякомъ?" За те все россійске, що окружає польску дитину, може въ нѣй выкликувати лише вѣдразу и погорду. Ненависть до Москалѣвъ стає ся нероздѣльною частею ей душѣ. Въ публичній школѣ она лише скрѣпляє ся, бо мабуть на цѣлѣмъ свѣтѣ нема бѣльшои суперечности мѣжь домашнымъ а публичнымъ выхованемъ, якъ въ Россіи. Дома Полька убирала свою дитину въ народный одягъ, недозволеный на улици, живила ей уяву и серце образами зъ народнои бувальщины; отець розказувавъ ѣй про оружній рухи сего столѣтя для здобутя волѣ: а въ россійскій школѣ не чує вже дитина анѣ слѣвця про Польщу, нѣ ей бувальщину и літературу; коли-жь тамъ згадує ся щось о нѣмъ, то хиба якъ о чѣмсь забороненѣмъ и поганѣмъ. Тамъ то учать хлопця, що вѣнъ є Россіяниномъ и нѣчимъ бѣльше. Що за путанина въ душѣ дитины! Въ школѣ учить ся она мовчати и удавати; тамъ засѣвають въ ей душѣ перші зерна упору, панованя надъ собою, або лукавства и рабства; тамъ родить ся въ нѣй зъ розпукою пытанє: чи здасть ся на що спѣръ? чи є на свѣтѣ справедливість?

Школы — говорить авторъ дальше — є зъ грунту злі. Вся наука вѣдбуває ся въ чужѣмъ языцѣ, богато часу марнує ся на его вывченє; се родить у польскихъ дѣтей нехоту, въ учителю учить згодомъ бачити свого ворога, а те все очевидно не може бути користне для выхованя. Вся наука вѣдъ найнизшои школы ажь до университету вѣдбуває ся въ россійскѣмъ языцѣ, — навѣть наука польского языка, на котру призначено лише дуже скупе число годинъ. Въ школѣ передъ годинами и на перервахъ не вѣльно дѣтямъ говорити по польски; а заказу того такъ пильнують, що разъ хлопця, котрый, выходячи вѣ школы, сказавъ до свого товарища по польски: „ходѣмо разомъ", покарано 24 годинами арешту. Одного ученика, що именемъ товаришѣвъ кинувъ вѣнець на сцену пѣдчасъ выставы Моджеевскои, выгнано за польску демонстрацію зъ усѣхъ школъ Россіи; хлопець попавъ въ таку розпуку, що вѣдобравъ собѣ житє. Остро заборонена такожь всяка приватна наука въ польскѣмъ языцѣ. Коли разъ одна польска панна почала збирати у себе кѣлькоро дѣтей, щобы ихъ учити въ рѣдній мовѣ, дѣстала довѣрочну перестороґу вѣдъ начальника повѣту, щобы залишила свое дѣло, бо готова бути бѣда. Замѣтна рѣчь, що царске правительство зъ особливою заздростію пильнує монополю выховання и повѣряє урядъ учителя лише добре выпробованымъ силамъ, якъ Россіянамъ зъ крови и кости або польскимъ перевертнямъ.

Зарѣвно кепскій якъ школы народній и середній — читаємо дальше — є университетъ въ Варшавѣ. Молодѣжи въ нѣмъ мало, що заможнѣйша молодѣжь польска або выѣздить на университетскій науки за границю, або удає ся до Петербурга, де бодай менше переслѣдованя а бѣльше ученыхъ професорѣвъ. Коли въ варшавскѣмъ университетѣ внесено польскій выклады, значне число професорѣвъ-Полякѣвъ покинуло свои становища; инши, котрій лишили ся зъ патріотизму, позбуто ся иншимъ способомъ. Выдано розпорядженє, що кождого университетского професора можна по 25-ти лѣтнѣй службѣ спенсіонувати, коли факультетъ не узнає его дальшу службу зъ особливо бажану. Зъ того розпорядженя користано такъ, що нѣколи не полишено Полька, хочь бы знаменитого ученого, а заступувано его чимъ скорѣйше Россіяниномъ. Такъ выбальотовано проф. Барановского, одного зъ найзнаменитшихъ варшавскихъ медикѣвъ, нѣби то зъ причины его старости, хочь вѣнъ мавъ ледво 50 лѣтъ. Выгляды для польскои молодѣжи по укѣнченю университету є майже нѣякій. По укѣнченю правъ молодый Полякъ не може збстати судією; по укѣнченю медицины не може й думати о карієрѣ университетскій, нѣколи не стане на челѣ шпиталя або клініки.

Отъ тѣлько выписали мы зъ записокъ Брандеса про выховане польскои молодѣжи въ Россіи. Рѣчь певна, що мѣжь абсолютизмомъ россійскимъ а конституцією австрійскою, навѣть пѣдъ польскимъ ржондомъ въ Галичинѣ,

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

XXVI.

По закѣнченю справы перенесеня копальнѣ на нового властителя, Джанъ Кенйонъ пѣйшовъ на телеґрафъ и выславъ звѣстку коротку і спешну до Уентворта. Потѣмъ, страшно утомленый, пустивъ ся до готелю. Роздражненє и напружене того дня просто оголомшило его и вѣнъ почувавъ, що коли не выѣде зъ Оттавы на село, де менше людей и свѣжѣйшій воздухъ, то ще впаде въ хоробу. Постановивъ отже выѣхати заразъ до копальнѣ. Тамъ вѣнъ упорядкує все, о кѣлько дасть ся, и буде утримувати ей въ руху, ажь доки не дѣстане вѣсти вѣдъ властителя. Въ готели написавъ листъ до Уентворта, описуючи коротко обставины, при якихъ купивъ копальню, та згадуючи и о деякихъ личныхъ рѣчахъ. Выславши листъ на почту, зачавъ пакувати куферокъ, приготовляючись до выѣзду на другій день рано. Середъ того звѣстивъ его хлопець вѣдъ дзвінка, що якійсь джентлеменъ хоче видѣти ся зъ нимъ. Кенйонъ бувъ певный, що се буде von Брентъ, котрый може потребувавъ порозумѣти ся зъ нимъ що-до деякихъ формальностій при переносѣ власности, длятого дуже зачудувавъ ся, побачивши Уіліяма Лонґуорта, коли той увѣйшовъ и спокѣйно розглядавъ ся своимъ критичнымъ окомъ по трохи дрантивій комнатѣ.

— Ахъ, — сказавъ той, — се вашій норы, що то называють готелѣ за таляра... Ну, декому може оно подобатись... Для мене ихъ готелѣ за три або чотири доляры на день ще досыть кепскій. Але вы выглядаєте досыть здивованій, що мене тутъ бачите. Зъ огляду, що мы оба чужинцѣ въ сѣмъ краю, я сподѣвавъ ся теплѣйшого привитаня. Вы сказали вчера вечеръ передъ моимъ готелемъ, що були бы дуже радій привитати мене „тепло" — може схочете се нинѣ зробити?

— Чи вы прийшли сюда выкликувати сварку зѣ мною? — спытавъ Кенйонъ.

— О, борони Боже. Сварку? О що-жь я бы мѣгъ сварити ся?

— То може будете ласкавій сказати менѣ, що що вы прийшли?

— Дуже розумне жаданє и зовсѣмъ природне, а однакъ непотрѣбне. Трудно, щобы хто выѣхавъ сюда, до вашои комнаты, а не мавъ сказати, чого прийшовъ. Я приходжу насампередъ поздоровити васъ зъ вашимъ краснымъ и драматичнымъ способомъ, въ якій вы запевнили собѣ копальню въ остатнѣй хвили, або бодай здавало ся, що въ остатнѣй хвили. Я гадаю, що вы мали грошѣ зъ собою вѣдъ разу.

— Нѣ, не мавъ.

— То вы дали ихъ von Брентови ажь тогдѣ, якъ ихъ дѣстали?

— Ну, я не знаю, що може се кого обходити окрѣмъ мене самого? Але коли хочете знати, то можу вамъ сказати, що я прийшовъ до Брента въ хвили, скоро лишь дѣставъ грошѣ.

— Справдѣ? То догадую ся, що ихъ выслано кеблеґрамомъ.

— Вашь здогадъ правдивый.

— Мѣй дорогій Кенйоне! — сказавъ ґѣсть сѣдаючи безъ прошеня и поглядаючи на Джана протекційно, — вы справдѣ выявляєте трохи роздражненя за-для тои нашои справы. Рекапітуляція цѣлои справы представляє ся ось якъ — —.

— Мѣй дорогій пане, я не хочу чути рекапітуляції цѣлои справы. Я знаю ей докладно, знаю все, що менѣ потрѣбно знати.

— Ахъ, певне, але все-таки дайте менѣ сказати. Ось маєте цѣлу рѣчь: Я пробувавъ — ну, ощукати васъ; думавъ, що зароблю на тѣмъ троха. Мѣй планъ не удавъ ся. Теперь сли хто має бути въ злѣмъ гуморѣ, то я, а не вы. Чи не бачите того? Вы не вѣддаєте своєи ролѣ добре и мене се дивує!

— Пане Лонґуортъ, я не хочу зъ вами мати нѣякои бесѣды. Коли маєте о що пытати, то пытайте о кѣлько можна скоро, а потому лишѣть мене самого!

— Головною хибою, яку я знаходжу у васъ, Кенйоне, — вѣдновѣвъ Лонґуортъ закидаючи одну ногу на другу, — є величезный недостатокъ и чути гумору. Тажь памятаєте, що я вчера у вечеръ предкладавъ вамъ зарядъ тои копальнѣ. Я гадавъ на певно, що до сеи поры я буду ей властителемъ або бодай однимъ зъ властителѣвъ. Отже вы, здаєть ся, не оцѣнюєте комічности ситуації. Вы властитель копальнѣ, а я вѣдѣйшовъ зъ квітком — —

— Коли вы тѣлько всего маєте сказати, — замѣтивъ Кенйонъ поважно, — то мушу просити васъ, позвольте менѣ дальше пакувати ся. Я вѣдъѣзджаю до копальнѣ завтра.

— Певне, мѣй дорогій хлопче, ѣдьте зараз и не зважайте на мене. Чи може вамъ помочи? На се потрѣбно спеціяльного генія, абы спакувати куферокъ якъ слѣдъ. А що я мавъ сказати, то се — чому вы, дѣставши копальню, не обернули кота хвостомъ и не предложили менѣ ей зарядъ? Такъ могли вы були пѣмстити ся. Чимъ бѣльше я думаю надъ приключенемъ у von Брента, тымъ бѣльше уважаю, що вы зовсѣмъ не зреалізували драматичнои стороны тои ситуації. — Кенйонъ мовчавъ. — Теперь же вы цѣлый сей часъ застановляєтесь, чого я прийшовъ.

— Мене то дуже мало обходить, — вѣдрубавъ Кенйонъ.

— Се некречно, а все таки я буду дальше говорити. Бачу, що зъ вами лѣпше бути честнымъ, коли хто хоче выдобути що зъ васъ. А я хочу знати, де вы дѣстали грошѣ на купно копальнѣ.

— Я дѣставъ ихъ зъ банку.

— Такъ, але я хотѣвъ бы знати, хто пѣславъ вамъ.

— Пѣславъ Джорджъ Уентвортъ.

— Але хто давъ Уентвортови?

— Зможете довѣдатись, якъ поѣдете до Анґлії и запитаєте его.

— То вы менѣ не скажете?

— Не можу вамъ сказати.

— То значить, що не хочете.

— У мене, п. Лонґуортъ, все значить то, що кажу. Не можу вамъ сказати, бо самъ не знаю.

— Справдѣ?

— А справдѣ. Вамъ видко трудно повѣрити, що можна говорити правду.

— Ну, говорити правду не є грѣхомъ

в велика рóзниця, котрá — розумѣє ся — мусить за собою вести такожь рóзницю у выхованю публичнóмъ. Але при тóмъ всѣмъ яка жь ударяюче велика подóбность мѣжь долею польскои молодѣжи въ Россіи а рускои въ Галичинѣ! За те въ домашнóмъ выхованю галицкй интелiгентий Поляки — а лише интелiгентныхъ Полякóвъ очевидно мае такожь Брандесъ на умѣ, говорячи про Полякóвъ пóдъ россійскимъ пановáнемъ — держать ся цѣлкомъ тои самои системы супротивъ Русинóвъ, що въ Россіи супротивъ „Москалѣвъ“. И тутъ вже мала дитина въ интелiгентнóмъ польскóмъ домѣ учить ся уважати весь свѣтъ за польскій и потрафила бы такъ само запытати ся: „якъ то? То Колюмбъ не бувъ Полякомъ?“ Адже жь кождого вызначнѣйшого и по-за границями краю голосного Русина звуть правильно „naszym rodakiem“. И тутъ польска дитина учить ся змалку погорджати Русинами и рускою мовою, въ исторiи рускóй бачити лише славу польску и руске „гайдамацтво“, Русь уважати за невóддѣльну по вѣки вѣчнй часть Польщѣ, а тыхъ Русинóвъ, що стоять за природными, и конституційными правами своєи народности, за сепаратистóвъ, warchołów, — однымъ словомъ за moskalów, котрыхъ можна лише ненавидѣти.

Не инакшои системы держать ся у насъ Поляки, о скóлько мають власть въ рукахъ, такожь въ выхованю публичнóмъ, зъ чого выходить майже точнѣсѣнько така сама доля для рускои молодѣжи въ школахъ галицкихъ якъ для польскои въ школахъ россійскихъ.

„Коли польска дитина переступить порóгъ россійскои школы, не учує вже анѣ слóвця про Польщу, прс ни бувальщину або літературу; а коли щось о тóмъ згадує ся, то якъ о чóмсь заборонéнóмъ и поганóмъ. Учать тамъ хлопця, що вóнъ е тóлько Россіянином и нѣчимъ инпимъ.“ Чи жь подóбно не дѣє ся у насъ въ рускими дѣтьми? Треба тóлько переглянути шкóльнй книжки польскй и рускй вóдъ найнизшихъ клáсъ народнои школы до найвысшихъ школы середнои. Про Польщу учить ся тамъ дитина що хвиля такъ въ польскихъ якъ зъ рускихъ книжокъ; про Русь лише часомъ про око людске найде ся якась згадка. Про Польщу навѣть въ рускихъ читанкахъ пише ся въ горячо патріотичнóмъ дусѣ; про Русь въ тыхъ самыхъ книжкахъ згадуесь лише млаво мовь вóдъ нехочу. Жаль великій, що доси нѣхто зъ Русинóвъ не задавъ собѣ того труду, щобы систематично порóвнати всѣ шкóльнй книжки и оголосити свѣтови выслѣдки того порóвнання; була бы се праця надзвычайно цѣкава и важна. Вже въ народнóй школѣ, навѣть въ чисто р скóй громадѣ, при выкладовóй мовѣ рускóй мучать сѣльску дитину польскою мовою, занедбуючи руску, — выходячи очевидно зъ тои засады, що руску дитину не треба учити по руски; вже тамъ видно тенденцію защѣпити въ рус кóй дитинѣ переконане о высшости польскои мовы и засаду „gente Ruthenus, natione Polonus“. Знанй суть навѣть нерѣдкй выпадки, якъ учителѣ-Поляки въ середныхъ школахъ выражають ся передъ учениками крайно згóрдно о рускóй мовѣ и літературѣ; а кóлько то так хъ нынадкóвъ не доходить до загальнои вѣдомости! Хоч ученикамъ не заборонено розмавляти мѣжь собою по руски, бо се просто въ конституційнóй державѣ неможливе: все-жь таки е богато учителѣвъ, котрй находять вже способы, що змушують руску молодѣжь крыти ся въ рускою мовою. И такъ пр. учителѣ дуже уважають на те, щобы ученикъ у вóдповѣдяхъ своихъ высловлювавъ ся зъ кождого огляду поправно по польски. Коли Русинъ чи то въ высловѣ чи навѣть въ выговорѣ хибить въ дечóмъ, то нерaзъ почує пересторогу: „Якъ ты можешь научити ся добре по польски, коли дома розмавляешь по руски!“ Хибный выслóвъ або выговóръ вылывае на клясу зъ кождого предмету, а особливо зъ польскогó языка. Тутъ и е поле переслѣдувати руску молодѣжь, и зъ того робить ся по можности якъ найцярштй ужитокъ. Чи при такóмъ станѣ рѣчи не учить польска школа руску дитину „мовчати и удавати“? Чи не засѣвае „першого зерна упору, лукавства и рабства“? Чи не „родить розпуки и пытаня, чи здасть ся на що опóръ и чи е справедливóе ь на свѣтѣ“? Чи наука въ чужóмъ языцѣ, котрого руска дитина въ галицкóй Руси певно не розумѣе бóльше, якъ польска дитина въ россійскóй Польщѣ россійску, не марнуе богато часу и не родить неохоты? Чи поведене учителѣвъ-Полякóвъ, чимъ разъ частѣйше и зухвалѣйше, не призвычаюе руску молодѣжь бачити въ нихъ своихъ ворогóвъ? Чи се користно вплывае на выховане?

Або наука рускогó языка въ нашихъ школахъ, не казати вже народныхъ, але навѣть въ польскихъ середныхъ — якъ вóдбуваеся? Зовсѣмъ не пересолямо, коли скажемо: переважно якъ за напасть. А вже и не згадувати за брóдску та сянóцку гімназію, бо така наука, яка тамъ вóдбуваеся, се тóлько иронія, не гóдна жаднои шкóльнои власти на свѣтѣ, — навѣть россійскои въ царствѣ польскóмъ. Справоздання рады шкóльнои краевои мають на те стереотипну вымóвку, що бракъ учителѣвъ до рускогó языка. Але-жь на те, щобы браку не було, шкóльна власть мае раду, и тамъ, де ходить о инши предметы, ужива ои цѣлкомъ успѣшно.

При тóмъ станѣ рѣчи не дивота, що въ середныхъ школахъ чимъ разъ бóльше росте антагóнізмъ національный мѣжь рускою а польскою молодѣжею, и то звычайно ажь въ высшихъ клясахъ. Не посторонна агітація, на яку звычайно складають вину, е тому причиною, а агітація самои школы, котра собѣ на галицкóй Руси поклала за головну задачу не: выховувати и учити, тóлько асимілювати руску молодѣжь а нездалу до сего ои часть елімінувати. Такъ само не дивота, що въ декотрыхъ особливо гімназіяхъ — а то именно тамъ, де найбóльше занедбуе ся науку рускогó языка и рóвночасно найенергічнѣйше асимілюе ся руску молодѣжь, выплоджуе ся середъ неи найбóльше число т. зв. москвофілóвъ. Се вóдповѣдь ои на розпучливе пытане: чи здасть ся на що опóръ и чи е справедливóсь на свѣтѣ? Не зарадить сему, а всобливо національному антагонізмови, нѣчого навѣть славный лѣкъ, що зве ся „pod jednym dachem“. Справедливость — отсе единый лѣкъ!

Найшлось бы такожь и у насъ досыть прикладóвъ, що за найневиннѣйшу „руску демонстрацію“ засуджують рускихъ ученикóвъ на 16 годинъ арешту (бо бóльшого у насъ нема) або и на выдаленя зó школы. Mutatis mutandis не е се новинною и у насъ. За те всѣлякй польскй демонстрацiи, хочь бы и якъ колiдували зъ порядкомъ шкóльнымъ, уходять за заслугу. Тымъ бóльше заборонюе ся учителямъ-Русинамъ брати участь — вже не казати въ демонстрацiяхъ, але хочь бы — въ невинныхъ маніфестацiяхъ рускихъ, коли противно маніфестацiи польскй наказуе ся навѣть зъ уряду. Оттакъ недавно въ однóмъ повѣтѣ рускóмъ приказавъ п. староста всѣмъ учителямъ святкувати въ школахъ сотну рóчницю уродинъ Мицкевича, а катихитамъ вóдправити службу Божу по церквахъ для шкóльнои дѣтворы. А коли катихиты и декотрй учитель заремонстрували противъ того, що п. староста не мае тутъ жадного права „приказувати“, тогдѣ п. староста скликавъ учителѣвъ и катихитóвъ та порядну имъ вычитавъ бурy, а оденъ зъ тыхъ катихитóвъ наслѣдкомъ тои пригоды не може дóстати зъ намѣстництва призволеня на институцію на парохію, котру вже дóставъ вóдъ кóлькохъ мѣсяцѣвъ.

Богато далось бы писати ще о тóмъ, якъ то и галицка шкóльна власть пóдъ конституційнымъ цѣсарскимъ правительствомъ (отже не царске абсолютне правительство) „пильнуе монополи выховання и урядъ учительскій повѣрюе тóлько добре выпробованымъ силамъ“; дальше о тóмъ, якъ то и у насъ умѣють черезъ спенсіоноване усувати Русинóвъ нѣбы-то зъ причины старости, и хочь декотрый мае ледво 50 лѣтъ житя; такъ само и о тóмъ, якъ то и у насъ руска молодѣжь по укóиченю університету не мае выглядóвъ анѣ на університетскй катедры анѣ на начальнй становиска. Але се рѣчи ажь надто знанй, щобы треба о нихъ розписувати ся. Треба бы лише якого прихильного Брандеса, то томы годенъ бы насписувати про галицку Русь пóдъ польскимъ ржондомъ, такъ якъ списавъ свои записки про Польщу.

Поки-що тяжить на галицкихъ Русинахъ обовязокъ, въ домашнóмъ выхованю своихъ дѣтей пильнувати те, що имъ выдирае выховане публичне въ польскóй школѣ. А Поляки поти не мають права жалувати ся на кривды и гнеть, якихъ зазнають въ Россіи або въ Прусахъ, поки тыхъ самыхъ кривдъ допускають ся у насъ на галицкихъ Русинахъ.

загалу, то-жь и не дивуйтесь малому зачудованю... А теперь, чи хочете знати, хто давъ тй грошѣ?

— Не дуже я цѣкавый.

— Нѣ? То вы особлива людина. Менѣ здаеь ся, що чоловѣкъ, котрому спадае зъ неба 20.000 фунтóвъ, повиненъ бути цѣкавый, вóдъ кого тй грошѣ.

— Я зовсѣмъ не цѣкавый.

— А я вамъ скажу, хто давъ грошѣ Уентвортови. То мóй дорогій приятель Мельвіль. Я вамъ у Ню-Іорку, розумѣе ся, не сказавъ, що мы мали зъ Мельвілемъ малу суперечку въ сѣй справѣ и вóнъ поѣхавъ до дому роздратованый. Я не допускавъ, що вóнъ хопить ся за такій способóвъ мести, але теперь се ясно. Вóнъ знавъ, що я маю акцію на копальню. Було маленьке непорозумѣне що-до якости нашихъ удѣлóвъ въ копальни. Я бувъ тои гадки, що коли я постаравъ ся о право купна, то я мавъ право диктувати услóвя. Вóнъ бувъ иншои гадки. Хотѣвъ ѣхати до von Брента, выяснити справу, але я выказавъ, що се на нѣчо не здасть ся, бо акція выставлена правно на мое имя. Вóнъ, зрозумѣвши рѣчь, сѣвъ на корабель и поѣхавъ до Англiи. Теперь я бачу его руку въ закóнченю справы. Се була хитра штучка, мушу ему се признати. Вóнъ далеко зручнѣйшій, анѣ-жь я гадавъ.

— Менѣ здаеть ся, п. Лонгуорте, що вы изъ-за великое гадки о собѣ, замало цѣните своихъ приятелѣвъ, або й ворогóвъ.

— Въ тóмъ щось е, Кенйоне, але я гадаю, що може мóгъ бы-мь зробити добре для васъ, сли-бы вы зробили менѣ прислугу. Я гадаю, що вы не мали бы нѣчо противъ того, щобы написати малый документъ такого змѣсту, що грошѣ не прийшли на часъ и въ наслѣдокъ того я купивъ копальню. Коли-бъ вы пóдписали той документъ, я завезъ бы его до Мельвіля и прийшло бы до порозумѣня зъ нимъ. Инше дѣло, коли вóнъ дóзнае ся, що копальня его; тогдѣ не богато було бы надѣе дóйти зъ нимъ до укладу.

— Не можете, п. Лонгуорте, входити зó мною въ нѣякй уклады, котрй вымагали бы посвященя правды.

— Ахъ, я пóдозрѣвавъ се, але думавъ, що спробувати можна. Однакожь, мóй дорогій пане, я можу ще порозумѣти ся въ Мельвілемъ, а тогдѣ представте собѣ, що вы не будете мати дѣла зъ сею копальнею!

— Я взагалѣ не хочу мати зъ нею дѣла, сли вы и Мельвіль мали бы въ нѣй участь. А коли, якъ пóдозрѣваете, копальня валежить до Мельвіля, то я уважаю, що вы добре на тóмъ не выйдете. Я думаю, що коли одинъ драбъ перехитрить другого драба, то сей другій пóйде, якъ вы кажете, зъ квітомъ.

Лонгуортъ подумавши хвилю сказавъ:

— Бою ся, що вы сказали правду. Дѣйстно, оно таки такъ мусить бути. Будьте здоровй, до побаченя! Въ Оттавѣ не побачу ся зъ вами, бо хочу ѣхати скоро до Англiи. Ма ете може передати що до приятелѣвъ?

— Нѣ, дякую вамъ!

— Ну, то — на!

Кенйонъ, спакувавши куферокъ, сѣвъ и мисливъ надъ тымъ, що чувъ вóдъ Лонгуорта. По тóмъ всѣмъ его трiюмфъ бувъ короткій. Выбóръ межи двома драбами бувъ такъ малый, що для него мала була рóзница, хто зъ нихъ е властителемъ копальнѣ. Роздумуючи надъ тымъ непріятнымъ предметомъ, вóнъ нагло пригадавъ собѣ о просьбѣ, яку вóнъ черезъ Уентворта предложивъ новому властителеви копальнѣ. Але вóдъ Мельвіля вóнъ не хоче нѣякои ласки, тожь написавъ другій листъ, вóдкликуючи попередне прошене. Надавши сей листъ на почту, повернувъ до готелю и положивъ ся до лóжка, будучи може найбóльше утомленымъ чоловѣкомъ въ цѣлóй Оттавѣ.

(*Дальше буде.*)

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізації дешевого и догóдного кредиту селянъского въ Галичинѣ.

XIV.

Чи орґанізація дешевого и догóдного кредиту селяньского въ Галичинѣ е конечно потрѣбна и чи система Райфайзена може мати услóвя поводженя?

Прикро и нелегко освоити ся зъ сумнымъ вражѣнемъ, яке лишають по собѣ выслѣдки студій надъ економічными вóдносинами нашого краю; а однакожь годѣ заперечити, що хочь бы мы затерли намальованый може не ресадными красками въ попередньй статьѣ образъ, то цѣлость его лишить ся на кождый случай темна и позбставе рѣчію певною, що матеріяльный станъ нашого краю вымагае великихъ напружень въ цѣли пóднесеня его зъ упадку матеріяльного. То рѣчь певна, що жадна галузь продукціи и жадна верства людности не може бути въ тóй роботѣ поминена, а коли розходить ся о якъ найскоршу поправу вóдносинъ економічныхъ, то пóсля моеи гадки не може бути найменшого сумнѣву, що головну увагу въ тыхъ стараняхъ треба звернути на людъ сѣльскій.

Сѣльскій людъ становить бóльше якъ три четвертины цѣлого населеня краю, въ его рукахъ спочивае три четвертины цѣлого обшару рóль, сѣножатей и огородóвъ, а въ решть е вóнъ — удармо ся въ груди — найбóльше занедбаный, темный, лишеный самъ собѣ безъ всякои опѣки и оборони, непорадный и выставленый на всякій вызыскъ. Пóднести продукцію а зъ нею и богатство краю — значить пóднести передовсѣмъ селянина, зробити его працю выдатнѣйшою, его рóлю плóднѣйшою. Коли селянинъ стане ся заможнѣйшимъ, то пóбільшить ся и его способность консумційна. Нинѣшна продукція рóльничa галицкого селянина ледви выстачае на его нужденне выживленя. Зле вóджилае ся и але працюе, або инъ сказавъ п. Щепановскій: „есть за полозину а працюе за чверть чолов ка“. То, що край зó своихъ продуктóвъ земныхъ вывозить по-за свои границѣ, не походить — загаломъ взявши — зъ рóлѣ селянина, хочь бóльше якъ три четвертыхъ рóлѣ находять ся въ его посѣданю, нимъ управлюванои, — але походить зъ тои решты, зъ тои четвертои части грунтóвъ, которою розпоряджае бóльша посѣлость. А що селянинъ изъ своихъ продуктóвъ земныхъ и звѣрячихъ замѣнить на готóвку, то йде на оплачене податкóвъ и рóзныхъ додаткóвъ, на обóгнане конечныхъ потребъ житя и въ великой части знóвъ на купно збóжа на прожитокъ и на засѣвъ. Консумц я промысловыхъ продуктóвъ людностію сѣльскою не стоить въ нѣякóмъ вóдношеню до великого ои числа по-надъ 5 мілiонóвъ. А не продукція творить консумцію, але консумція продукцію. Промыслъ нашъ мимо старань зó всѣхъ сторóнъ не пóднесесь и не розширить ся, доки не здобуде собѣ консументóвъ посередъ людности селянскои.

Не хочу бути посудженымъ, що замикаю очи на те, що въ дѣйстности робить ся такожь для пóднесеня селяньскихъ господарствъ. Закладае ся инши школы рóльничй, установляе ся вандрóвныхъ учителѣвъ рóльництва, зъ которыхъ, на жаль, селяне мало ще користають, орґанізують ся дальше торговлѣ, склепики при товариствѣ „Просвѣта“, „кулка рóльничй“, удѣляе ся тымъ институціямъ субвенціи, уряджуе ся выставы рóльничй, краевй и повѣтовй, вóдбуваеся преміоване селяньскои худобы и т. д. Однакъ мы все ще остаемо переважно въ стадіюмъ поучуваня и заохочуваня, въ стадіюмъ дуже важнóмъ, конечнóмъ, але тóлько приготовляючóмъ, а достаточнй средства до выконуваня такй недостаточнй, що майже нѣякои користи не приносять. Ту отвираеся широке поле до дѣланя и успѣшного вплыву для кредиту селяньского, котрый, якъ я выказавъ въ статьѣ XII., зовсѣмъ не е зорґанізованый. Е то въ краю нашóмъ непопулярне слово, коли оно важе ся изъ згадкою о селянинѣ. А однакъ въ кредитѣ лежить велика сила економічного розвою, тому нинѣ перечити було-бъ запóзнаванемъ не лише здобутковъ науки, але передовсѣмъ дѣйстныхъ фактóвъ зъ житя и господарскихъ вóдносинъ всѣхъ народóвъ ведучихъ передъ въ матеріяльнóмъ розвою. Рѣчь лежить въ тóмъ, щобъ орґанізація кредиту селяньского и опѣка надъ его ужитемъ дóзнала поправы и улѣпшеня, бо нинѣ въ однóмъ и другóмъ напрямѣ повно недостатковъ.

Въ попередныхъ статьяхъ выказавъ я именно, що громадскй касы позичковй, котрй яко институціи мѣсцевй могли бы найлекше заспокоити кредитовй потребы селянъ, не сповняють своихъ задачъ; — що касъ ощадности и повѣтовыхъ касъ позичковыхъ, въ котрыхъ людность сѣльска могла бы свóй кредитъ черпати, на такій край якъ Галичина е безусловно за мало, а и тй, котрй истнуютъ, не посѣдають достаточныхъ фондóвъ; — що банкъ краевый е для селянъ неприступный, що отже селяне зъ конечности черпають свóй кредитъ вглядно ще пóдъ найлѣпшими услóвями въ христіяньскихъ товариствахъ задатковыхъ, бо 224 задатковыхъ товариствъ жидóвскихъ, яко управляючй лихву, не можуть входити тутъ въ рахубу. Высказавъ я дальше рóзницѣ мѣжь товариствами задатковыми, а опертыми на системѣ Райфайзена. Теперь ближше ще о тóмъ поговорю.

У селянъ обявляе ся потреба троякого кредиту: 1) кредиту гіпотечного въ цѣли доповненя закладового капіталу въ господарствѣ, отже на мелiорацiи, котрй вартость грунту побóльшають, на купно землѣ, и т. п.; 2) кредиту личного для заспокоеня хвилевого браку готóвки въ господарствѣ — и 3) кредиту т. зв. рóльничого на закупно живого и мертвого инвентаря, штучныхъ навозóвъ и. т. д.

Товариства задатковй, жадного зъ тыхъ кредитóвъ потрѣбныхъ рóльникамъ, на основѣ своеи орґанізацiи заспокоити не можуть. Если н. пр. вложеный въ господарство капіталъ оборотовый звертае ся въ протягу одного або пяти лѣтъ, то одержане того капіталу въ товариствахъ задатковыхъ при помочи чотиромѣсячного кредиту векслевого не вóдповѣсть цѣли, а навѣть може стати ся для рóльника погубнымъ. То само а навѣть въ далеко бóльшой мѣрѣ дасть ся сказати о капіталѣ основнóмъ, котрый доперва по довшихъ лѣтахъ може звернути ся. Однакожь розходить ся не лишь о термінъ, але и о форму кредиту и способъ сплаты довгу. Товариства задатковй позичають переважно на вексель, котра то форма кредиту для селянъ не есть безпечна и вóдповѣдна, бо селянинъ не вмѣе зъ нимъ обходити ся и его правного значѣня оцѣнити,

Не досыть однакъ того. Нѣяка галузь продукціи не є такъ залежною вѣдъ не даючого ся обчислити напередъ вплыву природы, якъ господарство сѣльске. Рѣльникъ до послѣдной хвилѣ не може знати, якій буде успѣхъ его працѣ. Того доказувати не треба, отже и кредитъ рѣльничій повиненъ зъ тыми прикметами господарства сѣльского числити ся. Рѣльникъ повиненъ мати можность сплаченя свого довгу въ мѣру бѣльшихъ або меншихъ доходовъ, зъ чого ясно выходить, що вексель не есть вѣдповѣдною формою кредиту рѣльничого

Не буду повтарати разъ уже на иншомъ мѣсци наведеныхъ аргументовъ, котрѣ промовляють противъ удѣловъ и дівіденд въ институціяхъ кредитовыхъ, призначеныхъ для рѣльниковъ. Пригадую лише, що маетокъ и богацтво выражає ся въ иншѣй формѣ у рѣльника, а въ иншѣй у нерѣльника. Не є навѣть пожадано, щобы селянинъ агромаджував свѣй маетокъ въ готовцѣ. Вѣдь має корыстнѣйшій способъ умѣщеня приросту свого маетку, а подъ взглядомъ суспѣльнымъ бѣльше пожаданый, т. є. при помочи поббільшеня вартости господарства, а сли вѣнъ ся поббільшить, поможе собѣ и своимъ бѣльше, нѣжь коли-бы нагромадивъ готовку, и лѣпше прислужить ся околѣ розвою господарства краевого. Хто тягне найбѣльшій корысти зъ высокои дівіденды? Тѣ, для котрыхъ товариства задатковій є найменше потрѣбнѣ, котрѣ посѣдають великій капіталы и громадять въ своихъ рукахъ найбѣльше удѣловъ. А хто платить дівіденду? Той, що звычайно навѣть одного цѣлого удѣлу не посѣдає, бо вѣнъ найчастѣйше потребує позычати и за те платить проценты, зъ котрыхъ повстає зыскъ и дівіденда.

Стопа процентова вѣдъ вкладокъ є занизька, а стопа вѣдъ удѣлюваныхъ позычокъ навѣть въ христіяньскихъ товариствахъ задатковыхъ є безусловно за высока, помиваючи высокій кошты, сполученій изъ затягненемъ позычки, а въ наслѣдокъ того годѣ о тыхъ товариствахъ сказати, щобъ они мали на оцѣ головный интересъ селянъ, шукаючихъ кредиту — щобы имъ удѣляли можливо найдешевшого и догѣдного кредиту рѣльничого и личного, а вѣдомо, що господарства сѣльскій не находятъ ся въ щасливыхъ услѣвяхъ и не тѣшать ся великою рентовностію.

На основѣ того всего думаю, що на перше поставлене питаня не може бути двохъ вѣдповѣдей — и я зъ цѣлою силою свого переконаня вѣдповѣдаю на него: *Організація дешевого и догѣдного кредиту селяньского въ Галичинѣ є конечною и наглячою потребою.*

Д-ръ Д. Савчакъ.

Переглядъ политичный.

Дотеперѣшный президентъ палаты пословъ д-ръ Фухсъ заявивъ готовость обняти на нове президентуру въ радѣ державнѣй. Рѣзножъ и Ферянчицъ тишить ся на становиску віцепрезидента, бо анѣ Чехи анѣ Поляки не хотятъ мати свого представителя въ президіи. Що-до Кунула, то его становиско має бути захитане. Поляки закидуютъ ему, що усунувши ся вѣдъ голосованя надъ обжалованемъ Баденього, помѣгъ опозиціи побѣдити. Mirodni Listy запевняютъ, що сесія буде дуже коротка, але для правицѣ дуже важна. Буде се дѣйстна проба огнева для бѣльщости. Въ парляментарныхъ кругахъ глядятъ на надходячу сесію взагалѣ не дуже оптимістично. Говорятъ, що гр. Тунъ въ кождѣй пробѣ перешкодити першому читаню угодовыхъ предложень догляне обструкцію и вѣдповѣсть розвязанемъ парляменту. Ческій часописи донесли, що Бернрайтеръ має уступити. Зъ Вѣдня знова доносятъ, що коли Бернрайтерови спѣльно съ Туномъ и Кайцлемъ повело ся довести до порозумѣня зъ угорскимъ правительствомъ, то нема бесѣды о его уступленю. Въ нѣмецкихъ кругахъ опозиційныхъ повстала гадка абстиненціи. Зъ причины, що Тунъ лишь для формы и зъ вѣчливости для Угорщины скликує парляментъ, а властиво хоче угоду перевести на подставѣ §. 14., то лѣвиця має вѣдповѣсти абстиненцією въ парляментарныхъ нарадахъ.

Процесъ Дрейфуса майже напевно буде поновленый. Міністеръ вѣйны *Кавеняк* по 3-годинній конференціи зъ міністромъ судовництва выславъ до президента міністрѣвъ ось-таке письмо: „Маю честь звернути ся до васъ просьбою: донести президентови републики, що мѣжь мною а рештою міністерства заходить засаднича рѣзница поглядовъ, котра въ такъ рѣшучій хвили може унеможливити правительству предприняти якѣсь рѣшучій кроки. Я все непохитно переконаный о винѣ Дрейфуса и готовъ до послѣдной хвилѣ борота ся противъ ревізіи процесу. Однакъ въ сѣй рѣшучій хвили не хочу приймати на себе такъ великои одѣчальности и тому звертаю ся до васъ, передати президентови *мою просьбу о димісію*".

Димісія Кавеняка выкликала въ цѣлѣмъ Парижи велике вражѣня. На мурахъ появили ся плякаты зъ документами вѣдносячими ся до справы Дрейфуса и сильными нападами на генеральный штабъ. Въ многихъ мѣсцяхъ вѣдбувають ся народни вѣча. Плякаты пригадуютъ, що Пікартъ уже 9-ого липня с. р. назвавъ сфальшованымъ письмо зъ 1896 року, котре здемаскувало фальшѣвника полковника Анрі. Найтайнѣйшіи документы въ справѣ Дрейфуса то звычайни фальзифікаты. Мѣжь ними знаходить ся листъ цѣсаря Вільгельма, въ котрѣмъ цѣсарь высказує ся о Дрейфусѣ яко шпіонѣ. Окрѣмъ того мѣжь актами знаходить ся фотографія двохъ листовъ Вільгельма до Дрейфуса! Генеральный штабъ говорить, що ти листы нѣбы украдено зъ бюрка цѣсаря Вільгельма и вѣдфотографовано. Тымчасомъ мають се бути зручно пѣдроблени фальзифікаты, сфабрикованѣ въ Брукселі и за волики грошѣ проданѣ французскому правительству. Надѣють ся дальшихъ вѣдкрыть въ тѣй справѣ. Поліційни рапорты зъ 1894 р. також мають бути сфальшованѣ. Доставивъ ихъ якійсь тайный агентъ, котрого имени цѣлкомъ не названо. Лишь Патї ді Клямъ ручивъ за ихъ автентичность. Реляція о злочинѣ вѣтця Золѣ також має бути пѣдроблена; она вѣдносила ся до цѣлкомъ иншого офіцера, а не до Золѣ, але при переписуваню дотычного акту замѣсть имени того офіцира умѣщено имя вѣтця Золѣ. Въ виду всѣхъ тыхъ вѣдкрыть ревізія процесу запевнена.

Міністерска рада, збираюсь нинѣ о 9-бій рано и має нараджуватись надъ новымъ поданемъ панѣ Дрейфусовои, котра домагаюсь ревізіи процесу на тѣй пѣдставѣ, що вѣзнання Анрі показали ся фальшивыми. Часописи, що стоять по сторонѣ Естергазого, старають ся перешкодити ревізіи процесу Дрейфуса. Доказують, що ревізія немыслима, бо въ такѣмъ случаю мусѣли бы зъ тайного архіва міністерства вѣйны выйти на яву такій тайній документы, що вѣйна мѣжь Францією и Нѣмеччиною стала бы неминучою.

Зъ того що президентъ Форъ, вернувши до Парижа, дознѣй часъ говорывъ зъ генераломъ Цурлінденъ, заключають, що той буде наслѣдникомъ Кавеняка.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу въ Новомъ-Санчи!**

— **До І-ои клясы академічнои [рускои] гімназіи** записало ся сего року 118 ученикѣвъ, а подѣлено ихъ на два вѣддѣлы; загаломъ у всѣхъ львѣвскихъ гімназіяхъ до І ои клясы вписало ся сего року 911 ученикѣвъ.

— **Вѣче економічне** вѣдбуде ся дня 11 н. ст. вересня (въ недѣлю) о 2 годинѣ пополудни въ **Богородчанахъ** въ сали рады повѣтовои. На вѣчу буде приймати ся членѣвъ до „Пѣдгѣрскои Спѣлки" и членьскій удѣлы. О численну участь упрашає Дирекція товариства *Пѣдгѣрскои Спѣлки для торговлѣ безрогами и худобою роговою въ Станиславовѣ.*

— **Сецесіоністы** зъ руского „Сокола" заявили нове товариство пѣдъ назвою „Руській Сокіл". Они заходили ся повалити нинѣшный зарядъ „Сокола" и вѣдносили ся въ тѣй справѣ до ц. к. намѣстництва, але намѣстництво не знайшло пѣдставъ до сповненя того жаданя. Наслѣдкомъ сего они „увили собѣ нове гнѣздо сокольске". Головою товариства ставъ п. Вас. Морозъ, справникомъ п. Волод. Лавровскій, а секретаремъ п. Ил. Яремкевичь.

— **Въ процесѣ противъ Винярского** вѣдроченo розправу на необмеженый часъ, щобы — на основѣ оречення лѣкарѣвъ-знатоковъ — вѣддати Винярского до заведени божевѣльныхъ на обсервацію.

— **Дня 7 с. м.** вѣдбуде ся въ **Тернополи** нарна розправа противъ **Лещакѣвъ** передъ судомъ присяглыхъ въ справѣ звѣстнои дефравдаціи на почтѣ въ Нижѣбрку.

— **Руській Клюбъ въ Станиславовѣ"** устроює въ комнатахъ товарыства въ недѣлю дня 18 н. ст. вересня с. р. вечеринць. Строй домовый. — *Выдѣлъ.*

— **Въ справѣ дописи „Шануймо свою народну годность"**, умѣщеной въ остатнѣмъ числѣ „Дѣла", одержали мы нинѣ два письма, на основѣ котрыхъ мы допису-телеви п. Льордови Чет. можемо сказати: „Medice cura te ipsum! Въ першѣмъ письмѣ сказано: „Громады дѣтей", якій межи Пишкѣвцями а Бучачемъ напастують кождый поѣздъ, жебраючи „проши цента!" — то не рускій дѣти, але мазурскій, бо межи Бучачемъ а Пишкѣвцями є два великій мазурскій села Пѣдзамочокъ и Пѣдлѣсе [Podzamecek и Podlesie], котрыхъ пасовиска тягнуть ся по обохъ бокахъ зелѣзницѣ, отже дотычну допись прошу пѣслати до перечитаня ксьондзови пралатови Громницкому въ Бучачи".

— **Акція правительства** зъ причины граду. Пѣсля урядовыхъ справоздань въ мѣсяци черв. с. р. навѣстивъ сильный градъ 20 повѣтовъ: Бѣбрку, Бережанъ, Бучачь, Чешанѣвъ, Домброву, Ярославъ, Львѣвъ, Мѣлець, Нисько, Пѣдгайцѣ, Раву, Рашѣвъ, Сокаль, Стрыжѣвъ, Старе-мѣсто, Стрый, Турку, Збаражъ, Жидачѣвъ и Золочѣвъ. Въ тыхъ повѣтахъ передше панувавъ голодъ. Наслѣдкомъ сего вѣднесло ся намѣстництво до міністерства справъ внутрѣшныхъ зъ предложеньемъ, щобы вставлено въ будженѣ державнѣмъ на 1899 рѣкъ пѣвъ міліона на запомоги згаданымъ повѣтамъ. Також предложало намѣстництво будову дорѣгъ стратегічныхъ въ повѣтахъ Рава-Язорѣвъ и Добромиль-Ярославъ, при чѣмъ убоге населеня мало бы заробокъ, а вѣдвинди зажадало признаня пѣльгъ тарифовыхъ для транспортовъ збожа и бараболь. — Зъ решты фондовъ голодовыхъ роздало намѣстництво 32.000 зр. на закупно насѣня на осѣнь; справою сею мають заняти ся староства въ порозумѣню зъ повѣтовыми выдѣлами. Запомоги такій дѣстало лише 10 повѣтовъ, а то: ярославскій 4 000 зр., чешановскій 5 000, сокальскій 2.000, домбровскій 3.000, турчаньскій 3.000, пов. ниській 2.000, бѣбрецкій 3000, березѣвскій 2.000, мѣлецкій 3.000 и пѣдгаецкій 2.000 зр.

— **Ераріяльна лихва.** У Львовѣ находить ся складъ дерева въ добрѣ державныхъ, призначеный выключно для продажи урядникамъ. Здавало бы ся, що дерево въ того складу дѣстають урядники не тѣлько лучше, але й дешевше, якъ по иншихъ [пересѣчно жидѣвскихъ] складахъ дерева у Львовѣ. Ну але оно такъ не есть; противно, въ складѣ державнѣмъ платить ся 15 зр. за сягъ твердого дерева, коли на складахъ приватныхъ дѣстане таке саме по 13 зр. и 50 кр. а часомъ и по 12 зр. Но урядники мимо сего купують дерево выключно на складѣ державнѣмъ, маючи догѣдность сплачувати належитость ратами, однакъ оплачуючи лихву. Чи оно такъ повинно бути?

— **Потонули.** Въ Озѣрнѣ, въ сказѣ пѣдъ зелѣзничною стацією найдено оногды тѣло селянина, що лежало имовѣрно вже кѣлька тыжднѣвъ вѣдъ водою. Мертвець бувъ страшно зинщеный, а тѣло зъ рукъ и нѣгъ, въ части и зъ лица объѣли рыбы и раки. Самоубійство невыключене; судове слѣдство веде ся. Топѣльникъ має бути селяниномъ зъ Осташовець. — Въ Станиславовѣ въ рѣцѣ Бистрици, пѣдъ галицкимъ мостомъ, утопивъ ся 13-лѣтный ученикъ Майлехъ Левъ зѣ Львова, котрый тамъ купавъ ся зъ товаришами. Тѣло добули доперва на другій день рано.

— **Фальшѣвники грошей.** Сими днями [30 и 31 м. м.] вѣдбула ся передъ судомъ присяглыхъ въ Чернѣвцахъ розправа о фальшованя грошей. Обжалованій були: Іосифъ Сѣтко, Войтѣхъ Бялко и Петро Ментлиньскій о фальшованя грошей, а Анеля Бялко и Евгенія Сѣтко о помаганя въ тѣмъ злочинѣ. Розправа выказала, що Сѣтко и Бялко фальшували срѣбній гульдены, корони и 20-геллерѣвки, а Ментлиньскій пускавъ ихъ межи людей. Бялкова и Сѣткова мали знати и брати въ тѣмъ участь. Два перший обжалованій признали ся до вины. Ментлиньскій заперечувавъ свою участь, але вину его доказано и на пѣдставѣ переведеной розправы засуджено: Бялка на 6 мѣсяцѣвъ, Сѣтка на 8 мѣсяцѣвъ, а Ментлиньского на одинъ мѣсяць вязницѣ; Бялкову и Сѣткову увѣльнено.

— **Зъ-пѣдъ Станиславова** пишуть намъ: Нашій „bracia katolickiego" а може и „mojżeszowego wyznania" гнѣваютъ ся, що Русины не рвуть ся, якъ треба, до ихъ высокои культуры. Но якъ же запалюватись до ихъ ясне-шляхотского свѣтла, коли ихъ поведене не иное арроґантне, але на скрѣзь азіятске? Доказомъ того най буде притча, яка ходить до нинѣ по Станиславовѣ. Именно сеи весны пріѣхали на стацію Тысьменичаны, на шляху Вороненка-Ясѣня, дѣти о. Михаила Марморовича зъ Винограду лѣсного, панна укѣнчивша свои студіи и ей братъ гімназіястъ VII. клясы, и ждали на поѣздъ въ сальонѣ II. клясы. Въ тѣмъ входить зъ шумомъ до того сальону „obywatel" Г. Ґ. зъ К., недовареный гімназіястъ II чи III. клясы, котрои не скѣнчивъ. Замуркотѣвъ собѣ пѣдъ носомъ: „A to nieszczęście, kiedy człowiek dostanie się w niestosowne towarzystwo" — трѣснувъ дверма и забравъ ся до III. клясы межи жидѣвъ и нашихъ простыхъ. Неоденъ погадає собѣ тутка, що той панокъ може высокого роду, що завдавъ собѣ такои фумы? Такъ нѣ! Его дѣдо, вѣрменинъ, торгувавъ худобою на Буковинѣ, а доробившись маетку, купивъ собѣ село въ Станиславѣвщинѣ, и дивѣ, его сынъ а оде и внукъ вже ясно-вельможнѣ, въ контушахъ, въ рогаткахъ „z piórkiem" — имъ вже смердить и интеліґентный Руснивъ. И дивно, на стацію смердить тому пѣдпанкови Руснивъ въ бѣлый день, Руснивъ образованый, а въ ночи, коли [якъ люде собѣ шепнуть на ухо] той панокъ перебере ся по мужицки, коли зъ паробками и дѣвками кукурудзу по селѣ лущить, и себе Петромъ кликати каже, то якось не чує „niestosownego towarzystwa" анѣ нѣякого руского смороду? Wie erklären Sie mir diesen Zwiespalt der Natur? Отець того рицаря есть „członkiem moralnego rządu", має по цѣлѣмъ повѣтѣ чи не въ кождѣмъ селѣ своихъ хрунѣвъ-агентовъ ажь до угорскои границѣ, тѣ хвосты назирають священиковъ, агітують при выборахъ и ганґренують здоровомыслячихъ... Вже неодного священика очорнивъ той „członek rządu" або и стѣльця приставивъ, де треба. Но вернѣмъ ся до молодого подвижника „ojczyzny". Заразъ по тѣмъ поганѣмъ фактѣ зненаги устиов, вертала разъ сама панѣ Марморовичева зъ дѣтьми зъ станціи тысьменичаньскои до дому. За ними надъѣхавъ „młody obywatel" en carriére. И хотяй передній уступилась вчасно зъ дороги, такъ, що мало въ рѣкъ не повылѣтали, то однакожь загнѣваный „obywatel" тарахнувъ фѣрмана панѣ Марморовичевои батогомъ позаушь. О. Марморовичь не позывавъ того молодого рицаря до суду, але пожалувавъ ся письменно вѣтцеви, но до нинѣ не удостоивъ ся не вже перепрошеня, але анѣ вѣдповѣди. Оттака паньска культура, и то ще навѣть не шляхотска. И тѣ люде, самодурнѣ, хотять, щобы мы бѣгцемъ ишли до ихъ Каньовщины! — *Люстраторъ.*

— **Страшный жартъ.** Въ мѣсцевости Вайскірхенъ на Моравѣ зелѣзничій роббтникъ Кароль Гіпль бувъ дуже заздрѣсный о свою жѣнку. Его товаришѣ хотѣли зажартувати зъ него, и анонімнымъ листомъ донесли ему, що жѣнка его зраджує. На другій день хотѣли ему сей жартъ пояснити. Але закимъ то наступило, Гіпль, опанованый страшною жаждою мести, замордувавъ свою 19-лѣтну жѣнку, вѣдрубавши ѣй сокирою голову, а самъ повѣсивъ ся на деревѣ въ огородѣ. Комісія судова потвердила, що голова женщины була цѣлкомъ вѣдтята вѣдъ кадовба. Виновниковъ сего нещастного жарту потягнено до судовои одѣчальности.

— **Білєты до раю.** Вже чимъ то люде не торгують на свѣтѣ, але найцѣкавѣйше, що въ Россіи въ охрестности Хвалиньска — якъ пише — „Юридическая Газета" — почали продавати вже и білєты — до раю. Промысломъ тымъ почали занимати ся селяне Атанасъ Коноваловъ и его сынъ Андрѣй. Білєты подѣлено на двѣ клясы; І. и ІІ. За першу клясу платило ся 10 а за другу 5 рублѣвъ. Продавцѣ запевнювали, що вже наставъ послѣдный часъ купувати білєты вступу до райскои краны, бо опѣля не буде вже въ раю мѣсця. Властитель білєту І. клясы дѣставало запоруку, що въ раю будуть сидѣти на канапѣ або фотели, а ІІ. кляса засяде на простыхъ лавкахъ. И знайшлись легковѣры, що купили білєты для себе и своихъ роднинъ. Интересъ зъ райскими білєтами йшовъ незле, ажь одного разу „ухо урвало ся". Одинъ убогій селянинъ продавъ послѣдный корець пшеницѣ и купивъ собѣ білєтъ І. клясы. Сынъ его, довѣдавшись о тѣмъ, почавъ „старого" ганьбити, що ему захочує ся „сидѣти межи панами"; ему, простому хлопови, досыть бы „благоденьствувати" въ раю и въ ІІ. клясѣ на простѣй лавцѣ. Батько озлобивъ ся такимъ предложеньемъ сына и оба почубились. Справа опинила ся передъ судомъ и цѣла исторія райскихъ білєтовъ выйшла на явъ. Судъ не довѣрявъ певнѣй вартости райскихъ білєтовъ и обохъ Коноваловъ всадивъ до — свого раю на другу клясу, де лише простій причѣ...

— **Дробнѣ вѣсти.** Въ Тернополи покусавъ скаженый песъ двоє мѣщаньскихъ дѣтей, одно 4-лѣтне а друге 6-лѣтне; покусаныхъ вѣдвезено до заведеня д-ра Буйвіда въ Краковѣ. — Наслѣдкомъ 15-мѣсячного стрейку роббтниковъ въ копальняхъ угля въ Англіи потерпѣли властителѣ 100 міліонѣвъ зр. втраты. — Въ Сяноцѣ згорѣли оногды чотири домы. — Въ недѣлю 18-го с. м. вѣдбуде ся у Львовѣ торжество вѣдслоненя памятника Собѣского на Гетманьскихъ валахъ. — Выдѣлъ повѣтовый въ Бѣбрцѣ росписавъ конкурсъ на окружного лѣкаря въ Выбранѣвцѣ. Поданя вносити до 30 с. м.

— **100.000** коронъ и 2 разы по **25.000** коронъ то головній выгрыни Великои ювілейной льотерії выставовои, що выплатять ся готѣвкою лише зъ 20% вѣдшибки. Звертаємо увагу нашихъ поважаныхъ читателѣвъ, що найближе тягнене невѣдкличне дня **15** вересня **1898.**

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Вѣдзначеня.** Лѣкарѣ львѣвскій д-ры Адамъ Чижевичь и Викторъ Опольскій дѣстали за свои заслуги цѣсарске вѣдзначене: першій дѣставъ ордеръ зелѣзной корони ІІІ. клясы, а другій титулъ радника двора.

Господарство промыслъ и торговля.

— „**Господарь**", мѣсячна часопись для рускихъ хлѣборобовъ, выдавана въ Перемышли [Побереже ч. 1] въ 2-ѣмъ числѣ мѣститъ такій статьѣ: 1) Навчайте ся ощадности! — 2) Господарскій блуды нашихъ хлѣборобовъ. — 3) Якъ пѣзнати, що бракує рѣли? — 4) Приладженє гороху, бобу, фасолѣ на людску поживу. — 5) Яке посѣешь, таке абересшь. — 6) Страты вѣдъ сѣйбы невычищеного насѣня. — 7) Не зжинайте картофлянои гички! — 8) Якій обринкъ есть для рѣлѣ найлучшій? — 9) Годѣвля яловинку. — 10) Гоєня ранъ. — 11) Нищене шкаѣбовъ [таракановъ]. — 12) Затримане сечи у коней. — 13) Не выбирайте за скоро плосканокъ! — 14) Средство на попукани руки. — 15) Оголошеня. — Всѣ тѣ статьѣ оброблени популярно и основно, а зъ великимъ хѣсномъ для хлѣборооба, такъ мало обзнаного въ поступомъ теперѣшнои господарки. Замѣтный н. пр. есть рахунокъ, що хто сѣе примѣромъ 500 кѣрцовъ непрочищеного належито жита, то при нормальномъ урожаю тратить рѣчно зерна вартости около 7.000 зр.

— **Хмѣль** значно подорожѣвъ наслѣдкомъ лихихъ видовъ на врожай и збѣръ. У Львовѣ плачено оногды за краевый хмѣль 112 зр.

Телеґрамы „Дѣла".

Будапештъ 5 вересня. Нинѣ перше засѣданя угорского сойму, котре имовѣрно буде дуже бурливе. — Magyar Orszag-ови доносять зъ Вѣдня, що Тунъ розбелавъ много запросинъ до вызначныхъ політиковъ, и то не лише членовъ парляменту, щобы зъ ними перевести дискусію надъ політичною ситуацією.

Прага 5 вересня. На день 8 с. м. скликано вѣче радикальныхъ пословъ. Промовляти будуть послы: Ґреґеръ, Вашаты и Рашінъ. — Посолъ Бжезновскій остерѣгає въ Narodnich List-ахъ ческихъ ремѣсниковъ, щобы не здавали ся въ нѣякій виносины зъ вѣденьскими антісемітами, котрыхъ провѣдники були въ Празѣ [а мали бути и у Львовѣ та Краковѣ] и старали ся втягнути промысловащовъ до „антісемітско-чорно-жовтои" акціи въ цѣлѣй державѣ.

ВЕСНЯНКИ Crême Iris д-ра Whytt'-а. Цѣна слоика съ припискомъ ужитя 80 кр. Тѣлько прадивй съ пѣдписомъ д-ра Whytt'а. 1

прищики, утробяний плямы выгубляе успѣшно въ дуже короткѣмъ часѣ, вѣдъ давна выпробованый

Головный складъ въ аптицѣ

Жигмонта Рукера

пѣдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 267—?

Пільзно 5 вересня. Офіцерамъ прагекон залоги заборонено учащати на Софійскій островъ, бо въ входу на мостѣ усунено чорножовту хоругов, а заступлено ей червоно-бѣлою.

Парижъ 5 вересня. Пікарта имовѣрно выпустять зъ вязницѣ. Касаційный трибуналъ вѣдкинувъ рекурсъ Пікарта противъ рѣшенія палаты обжалованъ, убиваючого слѣдство въ справѣ Естергазого.

Варшава 5 вересня. Въ Мѣховѣ розпочинають ся великій маневры вѣйскъ [въ числѣ 100.000 воякѣвъ]. Головною задачею маневрѣвъ є сконцентроване россійскои армін въ походѣ на Галичину и запевнене переходу черезъ границю.

Мадритъ 5 вересня. На Филипіньскихъ водахъ розбили ся три кораблѣ зъ 900 испаньскими вояками и 18 священниками.

Римъ 5 вересня. Кріспіого въ переѣздѣ до Палермa высвистала товпа народна и обкинула гнилыми яблоками. Лише въ великимъ трудомъ утѣкъ передъ чинною зневагою.

Медіолянъ 5 вересня. По внесеню стану облоги зачавъ наново выходити завѣшеный дневникъ Secolo. Зъ гон нагоды уряджено въ многихъ мѣстахъ бурливй маніфестацін и розхоплено накладъ 400.000 примѣрникѣвъ.

Каиро 5 вересня. Англійскій генералъ Кіченеръ здобувъ Обдурманъ. Каліфъ утѣкъ. Въ борбѣ упало 2000 Англичанъ а дервішѣвъ 8000.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львівска Дирекція ц. к. желѣзниць державныхъ оповѣщує:

Моравско-шлескій рухъ вуглевый зъ Галичиною и Буковиною. — Зъ днемъ 1 вересня 1898 увійде въ житє нова тарифа вынмкова.

Надісłане.

ВСѢХЪ НАУКЪ ЛѢКАРСКИХЪ

Д-ръ ЛУКА САФІЯНЪ

осѣвъ **въ КОПИЧИНЦЯХЪ.** 322 2—8

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицина ч. 1., противъ Банку Гіпоточного на плитахъ площи Галицкои



поручає въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, рѣзній areометры, мікроскопы, люпы, компасы райсцайни, тасьмы мірничій, віоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвінківъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

— Вѣденьского тыжденника „Die Zeit“ появивъ ся 205-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:

§. 14-Disagio. Von K. — Das Friedensmanifest des Czaren. Von Bertha v. Suttner. — Der Vatican und der Carvative Wirtschaftstheorie. Von Dr. Rudolf Meyer. — Der persönliche Kunstflug. Vom Hauptmann Hermann Hoernes. — Wir und unsere Zeit. Von Verner v. Heidenstam. — Retif de la Bretonne. Von Franz Blei. — Ein Stück Altösterreich. Von Dr. Rudolf Fürst. — Gegen Tolstoi Von Hermann Bahr. — Die Woche — Bücher. — Revue der Revuen. — Spirka. Von S. Jelpatjewski.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрѣчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Курсъ Львѣвскій

въ дня 5 н. ст. вересня 1898.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣзн. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	210 —	212 —
Зелѣзн. Львѣв.-Чернов.-Ясси по 200 зр.	293 50	295 50
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	379 —	383 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	200 —	210 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	208 50	211 —
Листы застав. по 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	110 50	111
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	100 20	100 90
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	96 50	97 20
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	100 80	101 50
„ „ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (I емісін)	97 50	98 20
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	97 70	98 40
„ „ 4% льос. въ 56 л	96 1	96 8
Облиги по 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% п. а.	97 70	98 40
Буков. фонду пропинаційного 5% п. а.	102 50	— —
Комунальній Банку краев. 5% (II. ем.)	102 30	— —
„ „ „ 4½% (III.ем.)	100 50	101 20
Позички краевои зъ 1873 по 6% а. в.	103 —	— —
Позички краевои зъ 1898 по 4% а. в.	97 50	98 20
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	95 50	96 20
Льосы:		
Мѣста Кракова	26 50	28 50
Мѣста Станиславова	50 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 61	5 71
Наполеондоръ	9 49	9 59
Пѣвъимперіялъ	9 47	9 57
Рубель срѣбный	1 20	1 25
Рубель папировый	1 27½	1 28½
100 марокъ нѣмецкихъ	58 60	59 —

ТОВАРИСТВО «ПРОСВІТА»

у Львовѣ, ринок ч. 10

видало своїм коштом і заходом:

„Панщина і єї скасованє в 1848 роцї“. Написав д-р Іван Франко, цїна 30 кр.

„У пятьдесяту річницю знесеня панщини і відродженя Галицкої Руси. Написав Любомир Селяньскій. Цїна 25 кр.

Интелігентна женщина

вдова въ середнѣмъ вѣцѣ, по шукуе мѣсця заразъ до заряду дому у вдовця або старшого кавалера. Адреса: **A. Б.** poste restante Потѣкъ золотый.

329 3—6

Новости въ парасольках, капелюхах, блюзах, рукавичках, стяжках и коронках по чудуючо низьких цѣнах. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львів, пл. Капітульна ч. 3.

190 4—?

ДРОТЪ кольчастый цинковый до огороджень по зр. 4·50 за 100 метрѣвъ. Топорцѣ мѣсовй до значеня деревъ (зъ двома довольными буктами) по зр. 6,

поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля желѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Такожь и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіеры, фіранки, хѣдники, ковдры ватований, капы на столы и лѣжка въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылає ся цѣнники даромъ и оплатно.

190 4—?

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождій мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різника, черезъ продажъ законно дозволеныхъ папервъ державныхъ и льосѣвъ. Зголошеня до: **LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutsch-Zeile 206 gasse 8, BUDAPEST.** 1—10

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазуркевичъ, Львѣвъ ул. Галицка ч. 12.

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по **9** зр. **20** кр., **10** зр. **20** кр., **10** зр. **70** кр. и **11** зр. **20** кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшій вина фляшками)

высилає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.

92 75—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаемо нашъ складъ богато заосмотрений въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновй и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекцін дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѣвъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жаданє высилає ся зъ принятостію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львѣвъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3.** 190 4—?



Славній на цѣлѣмъ свѣтѣ

КОЛА „ОРЕЛ“

первородный фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины

„Cycle house au Louvre“

Львѣвъ, ул. Сикстуска 6. пасажъ Гавсмана

Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

Для провінцій цѣнники даромъ и оплатно. 190 4—?

Диваны перскій и портіеры

традиві (старинний)

продае, купуе и вымозначае, а такожь приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ ул. Сикстуска 6. — **Пѣльги въ сплатах пѣсля умовы.**

Для провінцій цѣнники даромъ и оплатно.

190 4—?

Выстава загальна

походныхъ и иншихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіеръ, фіранокъ и хѣдниковъ.

Такожь цѣлу нѣчь при електричнѣмъ освѣтленю отверена.

Вступъ вѣльный.

Упрашає ся кождого, хто бажає щось закупити, абы наперед оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львѣвъ, ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана) 190 4—?

Купующимъ пѣльги въ сплатахъ.

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимає вкладки на

КНИЖОЧКИ

2219 **и опроцентовує ихъ по**

4½% на рѣкъ.

Решткы хѣдниковъ и высортованй диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, гобеліны и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ вельми дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львѣвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты. Для провінцій цѣнники даромъ и оплатно.

190 4—?

Лише 50 кр. на 2 тягненя. ПЕРЕДПОСЛѢДНІЙ **ТЫЖДЕНЬ.**

219 5—? **Головна выграна 1 разъ**

100.000 коронъ и 2 разы 25.000 коронъ

готѣвкою въ 20% потрученю.

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЇ ВЫСТАВЫ **à 50 кр.**

Тягненє: 15 вересня 1898.
Тягненє: 22 жовтня 1898.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файгенбавмъ, Г. Максъ, Сокаль и Ліліенъ, Авг. Шеллєнбергъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Клярфельдъ.

СПРАВОЗДАНЄ ДИРЕКЦІИ „БАНКУ ЗВЯЗКОВОГО въ СТАНИСЛАВОВѢ, стоваришеня зареєстрованого зъ ограниченою порукою за мѣсяць серпень 1898.

Ч. 627.

А) Станъ чинный.

	Станъ зъ кѣнцемъ липня 1898		Въ протягу вѣдъ 1 до 30 червня 1898				Станъ зъ кѣнцемъ серпня 1898	
			побрано		выдано			
	зр.	кр	зр.	кр	зр.	кр	зр.	кр
Позички на скрипты	54175	88	1505	35	160	—	52830	53
„ „ векслѣ	9692	98	2216	23	2343	35	9820	10
Кошты адміністрацін	390	35	29	12	186	09	547	32
„ спору	49	39	—		1	36	50	75
„ заснованя	169	53	—	—	—	—	169	53
Готѣвка	347	50	—	—	—	—	1866	67
Сума стану чинного	64825	63	3750	70	2690	80	65284	90

Б) Станъ довжный.

Удѣлы членьскій	13739	13	47	—	—	—	13786	13
Фондъ резервовый	2851	58	10	—	—	—	2861	58
Вкладки на рах. бѣжуч.	43595	98	1690	50	1642	82	43643	66
Кредитъ банковый	2000	—	—	—	—	—	2000	—
Вѣдсотки	2347	99	334	97	—	03	2682	93
Льокація „Дністра“	62	82	132	13	62	82	132	13
Зыскъ зъ лѣтъ минувш.	228	13	—	—	49	66	178	47
Сума стану довжного	64825	63	2214	60	1755	33	65284	90
До того станъ чинный	64825	63	3750	70	2690	80	65284	90
Разомъ (Капіталъ обор.	129651	26	—	—	—	—	130569	80
Разомъ (Оборотъ касов.			5965	30	4446	13		
			10411 зр. 43 кр.					

Загальный касовый оборотъ вѣдъ 1/1 до 31/8 1898 — 139.935 зр. 92 кр.

Пѣсля білянсу за рѣкъ 1897 выносили:

Пожички на скрипта	38717	зр. 04	кр.
„ „ векслѣ	9404	„ 01	„
Удѣлы членьскій	10904	„ 47	„
Вкладки на рахунокъ бѣжучій	34693	„ 64	„
Сальдо вѣдсотковъ	467	„ 32	„
Загальный рѣчный оборотъ касовый р. 1897	161556	„ 04	„

Въ серпню 1898 прибуло 5 членѣвъ зъ декляроваными удѣлами въ сумѣ 100 зр., выступило членѣвъ 0, остало отже зъ кѣнцемъ серпня 1898 р. 676 членѣвъ зъ декляроваными удѣлами на 16 320 зр.

Стопа процентова вѣдъ вкладки на рахунокъ бѣжучій 5%, стопа процентова вѣдъ пожичокъ 8% платного 1/4 або 1/2 рѣчно зъ горы.

Станиславовъ дня 1 вересня 1898. 275 1—1

Банкъ звязковый въ Станиславовѣ, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою.

Івана Дольницкій. *Теодоръ Стахевичъ.*

Розклад їзди поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [цїлїмого о 36 мінут від часу дї зівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходять о			відходять о		
	6.45	з Іцкан		8.00	до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (2/8 до 11/8)		8.05	„ Іцкан
	7.40	„ Янова		8.15	„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче		8.35	„ Кракова
	7.55	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бел ца
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (1/8 до 12/8 неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	3.08		„ „ „ Підзамча
3.18	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Бруховичъ (2/8 до 11/8 неділі сьвя
2.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної вода (2/8 до 11/8)
				3.25	„ Бруховичъ (2/8 до 11/8)
				4.55	„ Ярослава
НІЧ			**НІЧ**		
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		6.2	„ Янова (1/8 до 12/8 в будні дні)
	6.10	„ „		6.3	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (1/8 до 21/8 а 16/8 до 16/8)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Брухович (2/8 до 20/8 а 16/8 до 12/8 (1/7 до 11/8)		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.31	„ „		7.—	„ Лавочного
8.46		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (1/8 до 12/8 въ будний день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (1/8 до 21/8 а 16/8 до 20/8)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан	10.40		„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на головн. дворець		11.00	„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.27	„ „ з Підзамча
	12.15	„ Сколього			

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавець и одѣчальний редактеръ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черлянскомъ. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійскаго,

Ч. 188 Львовъ, Второкъ 25 Серпня (6 Вересня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты плативъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатковъ

въ Австрії: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишь на попереднє застереженє. — Рекламаціи незапечатанй вѣльнй вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 5 кр. в. в.

Оголошенія языкій принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ихъ мѣсце а въ рубрицѣ „Надѣслане“ по 25 кр. в. в.

Надѣки и инший домовѣ приватій числитъ ся по 15 кр. вѣдъ стрѣчки.

Переглядъ політичный.

Сесія рады державной здаєсь скѣнчить ся дуже скоро, бо обструкція выступить съ великою силою противъ проекту угодовыхъ законовъ. Говорятъ, що опозиція не допустить навѣть до першого ихъ читаня. Нѣмецкій послы анѣ на хвилю не гадаютъ посмиритьи. Посолъ Барайтеръ выголосивъ передъ своими выборцями мову, въ котрѣй пѣдъ нѣсъ, що доконче треба добивати ся, абы нѣмецку мову узнано державною мовою. Погроза, заключена въ послѣднѣмъ комунікатѣ правительственнѣмъ, нѣкого не перепудила, а вже найменше Нѣмцѣвъ. По выводахъ Барайтера ухвалено резолюцію, котра домагае ся знесеня §. 14. та признана нѣмецкой мовы мовою державною, и взывае послѣвъ, щобы передъ знесенемъ языковыхъ розпоряджень не ухвалювали анѣ буджету, анѣ закона о рекрутахъ, анѣ угодовыхъ предложень.

Гр. Тунъ конферувавъ вчера зъ кѣлькома провѣдниками галицкихъ консерватистѣвъ, мѣжь иншими зъ гр. Антономъ Водзицкимъ. Предметомъ нар ды мала бути ситуація въ Галичинѣ. Оба графове цѣлковито вдоволений зъ результату конференціи, бо поѣхали на забаву до Венеціи въ Іратерь.

Перше засѣданє угорского сойму вѣдбуло ся вчера о порѣ пізнѣйшой нѣжь назначено, бо затративъ ся бувъ десь президіяльный дзвонокъ. По залагодженю формальностій засѣданє замкнено. Инше засѣданє періторичне. Рѣвночасно вѣдбуло ся таке саме засѣданє палаты панѣвъ.

На конференціи ліберального сторонництва Банфі заповѣвъ, що міністеръ фінансѣвъ Люкачъ предложитъ сѣймови буджетъ на рѣкъ 1899 въ пятницю. Що-до угоды президентъ міністрѣвъ заявивъ, що въ хвилю, коли въ Австрії скликано раду державну, дана ѣй можность розправы надъ предложеннями. Не лишь правительство, але и ліберальне сторонництво було все переконане, що не треба розрывати господарскон связи мѣжь Австрією и Угорщиною. Се є бажанемъ бѣльшости краю, сего вымагаютъ интересы краю. Банфі высказавъ надѣю, що упорядковане господарскихъ вѣдносинъ мѣжь обома половинами монархіи наступитъ въ дорозѣ парляментарнѣй. Сли-бы се не наступило, правительство не буде наражене на нѣякій несподѣванки.

— —

Остаточне рѣшенє въ справѣ ревізіи процесу Дрейфуса на послѣднѣй нарадѣ міністерскѣй ще не запало. На-разѣ ухвалено лишь докладнѣйше перестудіовати акты передовсѣмъ зізнанія Анріого въ першѣмъ процесѣ Дрейфуса. Говорятъ, що на случай, якъ-бы ревізія процесу мала вѣдбути ся въ цѣлѣй повни, правительство мусѣло бы також выступати противъ тодѣшного міністерства вѣйны зъ причины надужитя власти.

Законну основу, а котрѣй правительство намѣряе оперти ся, є §. 443 французского закона карнон процедуры. Пѣсля того §-у ревізія мусить наступити: 1) Коли одинъ зъ переслуханыхъ свѣдкѣвъ знаходить ся въ слѣдствѣ або бувъ укараный зъ причины зізнань въ дотычнѣмъ процесѣ; 2) коли по засужденю выявили ся новй факты, котрй передъ выданемъ засуду не були знѣстнй; 3) коли въ тѣй самѣй справѣ засуджено иншу особу, а той засудъ стоить въ суперечности зъ першимъ.

Президентъ Форъ мае бути противникомъ ревізіи. Брiссонъ зновъ постановивъ подати ся до димісіи, сли ревізія не буде сейчасъ переведена. Говорятъ, що Кавеняк подавъ ся до димісіи въ наслѣдокъ урядового повѣдомленя, що Естергази намѣряе публично признати ся до авторства bordereau, и що при тѣй нагодѣ выявить, на чій приказъ вѣнъ написавъ сей документъ. Естергази грозить тымъ смѣлѣйше бо вже не може бути за те засужденый. Его въ тѣй справѣ вже увольнено, а французскій законъ не допускае ревізіи процесу на некорысть обжалованого. Кавеняк бувъ противникомъ ревізіи изъ слѣдующихъ причинъ: 1) Вѣнъ ще до теперь переконаный о винѣ Дрейфуса, 2) пѣсля его гадки ревізія значить тѣлько, що *провокацію вѣйны* для Франціи. Ревізія може наступити лише при найбѣльшой явности, въ чого може выникати ся конфліктъ зъ сусѣдною державою. Именно въ актахъ справы Дрейфуса знаходить ся листы цѣсаря Вільгельма, писанй до нѣмецкого амбасадора въ Парижи и до Дрейфуса. Теперь показало ся, що тѣ листы сфальшованй, а коштували 27.000 франкѣвъ. Одинъ дневникъ пише, що въ одномъ зъ тыхъ листѣвъ до Дрейфуса знаходить ся такій уступъ: „Коли приѣдете до Берлина, буде менѣ дуже приятно зъѣсти разомъ зъ вами коглетъ“. Такъ мѣвъ писати цѣсарь Вільгельмъ до капітана Дрейфуса! Генеральный штабъ передавъ вчера акты Дрейфуса міністерству судовництва. — Міністромъ вѣйны именованый генералъ Цурлінденъ.

— —

Часть конференціи нѣмецкого амбасадора въ Лондонѣ изъ Бальфуромъ, заступникомъ Сельсбериого, выкликують велику сенсацію. Morningpost, котра уходить за органъ англійского міністерства, пише, що Англія и Нѣмеччина заключили тымчасовый трактатъ въ цѣли пѣддержуваня своихъ взаимныхъ инте есѣвъ. Daily Mail доносить, що сей трактатъ пѣдписано въ середу и що на его пѣдставѣ цѣсарь Вільгельмъ дѣставъ запевнене, що Англія не супротивить ся, сли-бы султанъ въ нагоды подорожи цѣсаря до Палестины, вѣдступивъ ему яку територію. За се Нѣмеччина зрекла бы ся всякихъ своихъ претенсій до португальского заливу Делягоа, въ вѣдки веде дорога до Трансвалю. На тѣй пѣдставѣ Англія зачне теперь старана въ цѣли заарендованя того заливу вѣдъ Португалії. Сей подробицѣ потребуютъ ще потвержденя.

Письмо зъ краю.

Зъ Калуша пишуть намъ:

Управитель староства п. Буковчикъ выѣхавъ на вѣдпустку, а заступае его нашъ любый приятель Совиньскій та зновъ показуе свою силу. П. Совиньскій дуже сердитый, бо, правду кажучи, мае таки чого сердитись. Надѣявъ ся по „авансѣ“ старосты Маевского до Кольбушовои збогати управителемъ староства, не-збоставъ. Его сердечного приятеля, блихаря Цоллера, котрого уживавъ до „всякихъ“ услугъ, п. Буковчикъ усунувъ зъ староства. Выборы до радъ громадскихъ выпали майже въ цѣлѣмъ повѣтѣ на користь честныхъ громадянъ, а протегованй п. Совиньскимъ хрунѣ попровалювали ся зъ соромомъ. Въ Добровлянахъ купила громада камеральну коршму, хоць п. Совиньскій ажь три листы писавъ до тамошного управителя, щобъ не допустити до купна та удержати на коршмѣ свого протегованого жидка. Однымъ словомъ — не веде ся нашому солодѣнькому Совиньскому. Такъ теперь, коли вѣнъ хвилево зновъ при власти, не маючи на кѣмъ иншѣмъ зогнати серца, давъ бодай бѣднымъ сѣльскимъ учителямъ почути свою силу. Якъ-разъ 1-ого вересня надѣйшла въ краевои рады школьнои асигната ремунераціи для учителѣвъ за надобовязкову допов няючу науку. Довѣдавшись о тѣмъ, поспѣшили учитель въ готовыми квітами до п. Совиньского для корамізованя. Але вѣнъ ихъ вѣдправивъ, кажучи, що впередъ мае прийти вѣдъ зарядовъ школьныхъ повѣдомлене, що ремунерація выасигнована. Ну, бути може, що п. Совиньскій справдѣ є въ правѣ вымагати такои формальности; але се у всякѣмъ разѣ була бы тѣлько формальность, бо-жь асигната приходить зъ краевои рады школьнои до уряду податкового черезъ староство, такъ що оно не потребуе инъ вѣдъ зарядовъ школьныхъ о тѣмъ довѣдуватись. Коли така формальность потрѣбна, то можна ей було зробити и пізнѣйше, а тымъ часомъ квіты закорамізувати, щобы учитель могли побрати тоту марну ремунерацію за одны-ъ заходомъ зъ мѣсячною платнею не потребувати другій разъ ѣхати до Калуша та платити за пѣдводы по гульденови або й по два. Але правда, на таке треба бути не лише урядникомъ, а також чоловѣкомъ; а п. Совиньскій до сего неспособный. Вѣнъ тѣлько для свого Цоллера мае ласку, бо коли Буковчикъ прогнавъ того блихаря зъ староства, то п. Совиньскій ставивъ ся за нимъ до податкового инспектора п. Ліхтенштайна и упросивъ его, щобы принявъ протегованого Цоллера до доручуваня упомиваючихъ картъ. Чи довго буде мати п. инспекторъ потѣху зъ нѣвого екзекутора, побачимо.

Дня 1 вересня с. р. вѣдбуло ся въ Калуши засѣданє рады громадскои: мали вѣдчитати подяку кольбушѣвского старосты п. Маевского за почестне горожанство, удѣлене ему калускою радою громадскою звичнымъ славнымъ способомъ. Але Русини пѣдъ проводомъ Вп. Шелигѣнича выйшли зъ салѣ передъ вѣдчитанемъ тои подяки. Хоць черезъ те не стало комплету, то оно не значить нѣчого; тутъ уходить радити и безъ комплету! И такъ стало ся, що подяку принято до вѣдомости тымъ самымъ способомъ, якимъ ухвалено почестне горожанство. — *Я. К.*

— —

Зъ Комарна пишуть намъ:

Противъ выборовъ до рады громадскои, переведеныхъ 25 и 26 мин. м., о котрыхъ була згадка въ 183 ч. „Дѣла“, внесли покривджений выборцѣ протестъ. Въ нѣмъ зазначено рѣзкій надужитя выборчѣ. Але хотяй выборы переведено незаконно и стороннично, хоть и возка пѣдставала до внесеня тыхъ „загальныхъ выборовъ“, то панъ віцебурмістръ Калимонъ смѣе ся зъ протесту — „нехай менѣ, каже, рѣшу запалять!“ — а Пеленьскій „Грубый“ вже навѣть заложивъ ся, що зъ протесту нѣчого не буде, бо они мають „плечѣ“ [розумѣй — п. Яклиньского] и тѣ плечѣ пѣйдуть, де треба, та вже постараютъ ся, щобы протестъ опинивъ ся мѣжь иншими такими повыборчими товаришами. Дивна сила тыхъ плечей! Одныхъ такъ придавила, що имъ жите горке, а другій жають лише за тыми плечима. Ще дивнѣйшимъ выдае ся, що Калимонъ за тыми плечима є такъ певный свого панованя на стѣльци бурмістра въ Комарнѣ, що голосно чванить ся, що тѣлько вѣнъ може бути бурмістромъ, бо якъ-бы выбрали кого иншого, то зарази буде суспендованый.

Правда, бувае часомъ въ нашій Галичинѣ, що автономічнй и політичнй власти мають очи а не видять, мають уши а не чують; але тутъ вже цѣлкомъ треба бути безъ глуздѣвъ, щобы терпѣти дотеперѣшный ладъ въ „оплаканѣй адміністраціи громадскѣй“, якъ ей назвавъ радникъ выдѣлу краевого п. Михальчевскій при люстраціи громадского уряду въ грудни мин. року. А порядокъ той мимо наказу зъ горы, упѣмнень и погрозъ нѣ въ чѣмъ не змѣнивъ ся, тѣлько ще погѣршивъ ся, та й на будуче завдяки „плечемъ“ и урядованю великого Калимона нема выглянду на лучше, хиба тѣлько на гѣрше. Щобы дати бодай слабый образъ господарки зверхности громадскои, скажемо тѣлько про ей урядоване и про адміністрацію громадскими фондами. Панъ бурмістръ [д-ръ Яклиньскій] урядуе вѣдъ 11 до 12 годины въ полудне, та й то не що дня. Коли хто припоминть ся зъ своею справою, то глядае пана віцебурмістра у Маеса, де вѣнъ разомъ зъ п. секретаремъ и поліцію полагоджуе справы галицкимъ способомъ: „чия фляшка на столѣ, того правда на селѣ“. При такѣмъ урядованю можна вже мати поняте також о адміністраціи громадскими фондами. Вѣдъ 1869 року є у насъ позичкова каса громадска; она зросла вже була зъ 900 зр. основного капіталу на 11.000 зр. Є се справдѣ фондъ, що намъ по-могти може и може бѣднымъ людей вырвати зъ рукъ лихварскихъ. Але що-жь, коли самъ віцебурмістръ управляе лихву. А були выпадки, що удѣлювано позичку такимъ, котрй були винни Калимонови, и зразъ при позичцѣ стягано довгъ на рѣчь Калимона разомъ зъ вѣдсотками; сѣпсля довгъ въ касѣ пропавъ, бо вѣдъ пятнадцять лѣтъ нѣхто не упоминавъ ся анѣ о позичений капіталъ анѣ о вѣдсотки, а довжники и ручителѣ перенесли ся тамъ, идѣже нѣсть болѣзни нѣ печали. Коли такъ дальше поурядуе п. Калимонъ зъ „плечима“, то каса позичкова пѣйде тою самою дорогою, що и фондъ огневои сторожи, о котрѣмъ розказку иншимъ разомъ.

Зъ судовои салѣ.

На суботнѣшнѣмъ пополудневѣмъ засѣданю въ розправѣ противъ Винярского, переслухувано кромѣ вахмайстра жандармеріи Красицкого ще богато иншихъ слѣдкѣвъ, але зізнанія ихъ не були замѣтнй.

Въ недѣлю переслухано найперше д-ра Бесядского, повѣтового лѣкаря, а брата кс. Бесядского и другого зъ жандармѣвъ, що Винярского арештували, Фелікса Яроцкого. Сей зізнавъ, що Винярскій ему говоривъ: „Я не мавъ намѣру замордувати кс. Бесядского, а тѣлько хтѣвъ вытяти ему кавалокъ тѣла....“

Важне було зізнанє Казимира Винярского, брата обжалуваного, управителя дѣбръ въ Закопанѣмъ. На питаня психіятрѣвъ оповѣдавъ, що его родина була численна, бо 14 головъ; шестеро зъ нихъ померли вже давнѣйше: одно на конвулсію, одинъ зъ дорослыхъ братѣвъ скѣнчивъ на Кульпарковѣ, другій на delirium tremens, а сестра на ударъ крови до мозку и ще передъ емертію ослѣпла. Ихъ батько пивъ пристрастно чорну каву и умеръ на рака въ горлѣ, а стрый умеръ на болики на шнѣ. Обжалуваный Винярскій терпѣвъ въ молодечѣмъ вѣку на венеричну недугу, бувъ дуже змѣнном вдачѣ и дуже вчасно вдавъ ся въ любовнй зносины зъ женщинами.

На пополудневѣмъ засѣданю, въ наслѣдокъ суперечки мѣжь прокураторомъ, котрый уперто твердивъ, що Винярскій мордуючи жѣнку, вѣдсловивъ ѣй груди, а оборонцемъ, котрый сему перечивъ, зарекѣвировано рѣчи, въ котрѣй замордована Винярека була тои фатальнои хвилѣ вбрана, и показало ся, що грубый ватованый плащь, хустка и проче сибдне одѣне було подѣравлене.

Переслухано вѣдтакъ управителя арештѣвъ Льоренца и ключника Зьомка що-до поведеня обжалованого у вязници. Оба говорили, що Винярскій бувъ змѣнный: то хотѣвъ себе заморити голодомъ, то зновъ остривъ на себе нѣжь, а навѣть цвахъ, иншимъ разомъ просивъ кровь вѣкно дѣтей, на подвѣрю вязницѣ, щобы молились за его душу, то зновъ взывавъ вѣтры, щобы гуляли.

Опѣсля выголосили знатоки д-ры: Легижиньскій и Заваділь свое оречене, на пѣдставѣ котрого Винярского узнано за указаліфікованого до заведеня для божевѣльныхъ на довшу лѣкарску обсерацію, бо психічный станъ душѣ обжалованого [що думцѣ знатокѣвъ] зраджуе ненормальность. На внесокъ прокуратора и оборонцѣ трибуналъ прихиливъ ся на вѣдрочене розправы. Отже Винярского превезуть сими днями до одного зъ краевыхъ заведень для божевѣльныхъ.

НОВИНКИ.

— **Доповняючій выборъ посла** до рады державной въ V курії выборчого округа Коломыя и т. д. — на мѣсце зложившого мандатъ о. крил. Івана Гробельского — мае вѣдбути ся въ жовтни с. р.

— **Товариство „Шкѣльна Помѣчь“** въ Самборѣ, спонукане напливомъ убогои молодежа до шкѣлъ, отворило зъ симъ рокомъ шкѣльнымъ (вѣдъ 1 вересня) бурсу пѣдъ назвою „Руска Бурса Помочи Шкѣльнои“, до котрои принято 12 учениковъ. Бурса сеся помѣщена въ двохъ пр сторыхъ комнатахъ пѣдъ добрымъ надзоромъ. Выдѣлъ „Шкѣльнои Помочи“ приступивъ до отворена сеи бурсы зъ маленькими фондами; длятого вѣдзываесь до Вп. Добродѣевъ и просить о датки грошей або въ натурѣ та сподѣесь, що Вп. Добродѣѣ молодежи допоможуть намъ въ довершеню розпочатого дѣла. Датки просимо посылати на руки о. катихита Михаила Ортиньского. — Вѣдъ Выдѣлу товариства „Шкѣльна Помѣчь“, въ Самборѣ, дня 3 вересня 1898. *К. Тополницкій* председатель. *О. Мих. Ортиньскій* секретарь.

— **Ц. к. академія рѣльнича у Вѣдни** оголосила програму на 1898/9 рѣкъ школьный. Пѣсля оголошенои програмы удѣлятн будуть въ зимовѣмъ семестрѣ наукъ 18 професорѣвъ, 19 доцентѣвъ и 3 учителѣ. — Студія въ згаданѣй академіи [рѣльництва и лѣсництва] тревають три роки. Оплата школьна за одинъ пѣврѣкъ выносить 25 зр.; незаможній можуть бути вѣдъ оплаты увольненй, а також можуть дѣстати стіпендія и запомоги зъ фондѣвъ державныхъ.

— **Огнѣ.** Зъ *Езуполя* пишуть намъ: Дня 2 с. м. около 2 годины въ ночи навѣстивъ огонь наше мѣсточко. Огонь мавъ бути пѣдложеный и выбухъ изъ стодолы Николы Кавки; а що

Вѣдзначена медалемъ срѣбнымъ на Выставѣ краевѣй у Львовѣ въ р. 1894. — Звѣстно знана зъ чесности роббтня артистично-бронзовнича



В. СКНУЖИЛЯ у Львовѣ, улиця Галицка ч. 12.

Поручае свои выробы церковнй зъ срѣбла, бронзу, хинъского срѣбла, мѣди и иншихъ металѣвъ; именно: чашѣ, дарохранительницѣ, хресты, монстранціи, пушки на св. влей, дароносицѣ, кадильницѣ, ладанницѣ, патрицѣ для брацтвъ, лѣхтарѣ всякои величины, навуки бронзовй и скляний, пѣдставники передъ иконостасы.

Всѣ высше именнутй предметы приймае до спорядженя и одновленя, т. а до золочена, посрѣбленя, бронзованя и пикльованя. 328 1—20

Рѣвножъ виконуе гальванізованя всѣхъ выробѣвъ на золѣто, цынку, цинъ и т. и. — Цѣны дуже умѣрненй.

МАЛЯГА ЗЪ ХІНОЮ и МАЛЯГА ЗЪ ХІНОЮ и ЗЕЛѢЗОМЪ

яко знамените средство въ ослабленяхъ, реконвалесценціи и т. п. обливахъ.
Цѣна бутильки 3 корони.

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера
2 подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 268—?

будынки були густо забудованій, то въ одній хвили обймивъ сѣмъ загородъ селяньскихъ, по бѣльшій части самыхъ бѣдакѣвъ. Шкода велика, бо зъ хлѣба майже нѣчо не уратовано. Хоть маємо сторожу пожарну, то она показала ся неспособною до ратованя, бо знаряды занедбанѣ, сикавка збисована, такъ що нѣчого нею не уратовано. Зъ погорѣвшихъ имо два були асекуронанѣ [въ „Дністрѣ“]; решта зостали безъ даху и безъ кусня хлѣба.

— **Зъ-пѣдъ стану вымикового.** За противжидівскій розрухи въ повѣтѣ бжескѣмъ розпочала ся вчера судова розправа передъ трибуналомъ въ Краковѣ противъ 45 обжалованыхъ. Яко проводиръ розрухѣвъ обжалованый Томко Касашицкій зъ Виловець [повѣта новосандецкого], котрый вадовжь и вширь повѣта бжеского мавъ намовляти до розрухѣвъ и зібравши „товариство“ мавъ порозбивати жидівскій шинкфасы въ чотирохъ селахъ та немало страху нагнати „вѣдважимъ сынамъ Израиля“, торгуючимъ „дарами галицкого Бакха“.

— **Посолъ кс. Стояловскій вніс** до конгрегацій св. офіціюмъ въ Римѣ и до генерала Єзунтѣвъ жалобы на єзунтскій газеты Ruch katolicki, Grzmot, Jedność и Czas. Въ своїй жалобѣ называє тѣ газеты, „прасою привласнюючою собѣ католицизмъ першого сорта“ а властиво „Н-о ОО“, и закидує имъ, що ведуть въ способъ несовѣстный и провокуючій борбу „противъ священика, що держить ся основъ енцикліки Rerum novarum, и дѣлає пѣсля програмы, въ котрій Римъ не знайшовъ нѣякои вреси“ и т. д.

— **Смерть пѣдъ зелѣзничими колесами.** Въ суботу рано наѣхавъ поспѣшный поѣздъ пѣдъ Кщешовицями на двѣ дѣвчины, сестры, зъ котрыхъ одна мала 15 а друга 18 лѣтъ. Поѣздъ повѣдтинавъ обомъ дѣвчатамъ ноги. Перевезено ихъ до шпиталя въ Краковѣ, але одна померла вже въ дорозѣ, а друга закѣнчила житя въ шпитали.

— **Офіцирска авантура въ Будапештѣ.** Два пѣдпилій угорскій офіцыры, одевъ вѣдъ гонведівъ а другій вѣдъ гузарѣвъ, кипули ся вчеча зъ шаблями на цикліста, муларского майстра Банкіого, и перетяли пневматику въ колесѣ. Численно згромаджена публика взяла цикліста въ оборону. Прикликаный поліціянтъ мусѣвъ також ужити шаблѣ и поранивъ офіцырівъ а при помочи людей, арештувавъ и вѣдставивъ обохъ до староства. Тамъ ратункове товариство заосмотрило имъ раны а понѣмъ вѣдставлено ихъ до вѣйсковои мѣскои команды.

— **Ярмарки на ремонты.** Для улекшеня годовельникамъ продажи коней скарбови вѣйсковому, оминаючи посередникѣвъ, постановило ц. к. міністерство краевои оборони закупити сеи осени коні на ярмаркахъ, котрі вѣдбудуть ся: дня 19 вересня въ Ряшевѣ; д. 20 въ Сяноцѣ и Ланцутѣ; д. 21 въ Стар. Санчи и Глуховѣ; д. 22 въ Нижневѣ; д. 24 въ Мозолівцѣ (пов. пѣдгаецкого); д. 25 въ Равѣ рускій; д. 26 въ Мостискахъ, Коросні, Мицовѣ и Торскѣмъ (пов. залѣщицкого); д. 27 въ Горлицяхъ, Сокали и Борщевѣ; д. 28 въ Ярославѣ; д. 29 вересня въ Самборѣ и Гадинкѣвцяхъ (пов. гусятинського).

— **Смерть зъ рукъ товариша.** Въ Схѣдници зійшли ся два служачій приятелѣ въ домѣ одного хлѣбодавця, властителя копальнѣ нафты. По веселѣй готѣрцѣ одинъ вѣдходивъ домѣвъ, а другій, мѣсцевый, оставъ ся въ хатѣ и жартомъ стягнувши стрѣльбу изъ стѣны, незнаючи, що она наладована, вымѣривъ вѣкномъ до свого товариша. Стрѣльба выпалила и товаришъ упавъ трупомъ.

— **Ворожбитъ.** Передъ судомъ присяглыхъ въ Станиславовѣ вѣдбула ся онегды розправа противъ 58-лѣтного волоцюги Фридриха Гімля, котрый волочивъ ся по селахъ и обдурювавъ темный народъ. Вѣнъ удававъ ворожбита, продававъ „специфіки“ на рѣзні недуги, грошѣ-„инклюзы“ и т. п., а при тѣй нагодѣ кравъ, що попало ся. На свое нещасте у селянина въ Пѣдгѣркахъ укравъ значнѣйшу суму и утѣкъ. По якѣмсь часѣ окраденый зловивъ его на дорозѣ и вѣддавъ въ руки справедливости. Въ судѣ волоцюга заперечувавъ свою вину, а навѣть втявъ оборону на тематъ, що „лучше увольнити 99 винныхъ якъ одного невинного засудити“, але сеся оборона, хочь яка мудра, не трафила до переконання судьѣвъ и его засуджено на сѣмь лѣтъ вязницѣ.

— **Дрѣбні вѣсти.** Въ Краковѣ вѣдобравъ собѣ житє, повѣсивши ся на клямцѣ, 67-лѣтный властитель кавярнѣ Ив. Заремба. — У Варшавѣ выловлено велику шайку жидівску, котра при помочи рѣзныхъ средствъ хемічныхъ вѣдчищувала уживанѣ марки почтовѣ, и то такъ штучно, що годѣ ихъ пѣзнати. Чимъ бѣльше вчені жиды, тымъ бѣльше и ошукують. — Рада мѣста Жовкви надала вѣрм. архіеп. Исаковичеви почестне горожанство. — Въ мѣсцевости Арнайсъ въ Чехіи отруили ся сахариною три сестры, а ихъ мати боре ся ще зъ смертію. — Зъ Ясла вѣдкликано назадъ до Тарнова вѣйско [57 мый полкъ пѣхоты] заквартироване тамъ пѣдчасъ розрухѣвъ. — Зъ Понтресіна доносять, що професоръ д-ръ мед. Нассе зъ Берлина згинувъ пѣдчасъ прогулки въ Альпахъ упавши въ безодню. Мавъ лише 37 лѣтъ, а професоромъ ставъ доперва передъ вѣлькома мѣсяцями.

— **100.000 коронъ и 2 рази по 25.000 коронъ** то головній выграній Великои ювілейнои льотерії выставовои, що выплатять ся готѣвкою лише зъ 20% вѣдшкоды. Звертаємо увагу нашихъ поважаныхъ читателѣвъ, що найблизше тягнене невѣдклично дня 15 вересня 1898.

Наука, штука и література.

— **Зъ Сокаля пишуть намъ:** Ось прибувъ и до насъ давно и нетерпеливо дожиданый нами нашъ народный театръ. Рядъ представленъ розпочавъ минувшого четверга „Запорожцемъ за Дунаємъ“ Артимовского и „Вечерницами“ Нѣщиньского. Обь сесй рѣчи, именно перша, давно вже добре звѣстній нашій публицѣ. Мимо того знамените выконане ихъ дѣлало, що вся публика слухала ихъ зъ праздничнымъ задоволенемъ, перерываючи що-хвилѣ френетичными оплесками. Що-до поодинокихъ артистѣвъ, то найминѣйшу несподѣванку зробила намъ панна Коссакѣвна. По уступленю зъ нашои сцены панѣ Лопатиньскои [котрои мужь вступивъ на сотрудника новокурсного „Русланa“ — *Ред.*], я дуже побоювавъ ся, що управа нашого театру довго не зможе знайти вѣдповѣдноі силы на ей мѣсце. Та вже першій выступъ панны Коссакѣвнои зовсѣмъ успокоивъ мене въ тѣмъ взглядѣ. Правда, що голосъ ей не такъ сильный, а и спѣвъ ей не такъ вышколеный, якъ панѣ Лопатиньскои, але и голосъ панны Коссакѣвнои дуже хорошій и дуже симпатичный та зовсѣмъ не за слабый для нашои сцены, а самъ ей спѣвъ и и гра драматична вже теперь майже безъ замѣту. Лише въ першій вѣдслонѣ „Запорожця“ очевидна трема робила певній грудности въ атакованю высшихъ тонѣвъ, однакъ уже въ слѣдуючій вѣдслонѣ панна Коссакѣвна осмѣлившись спѣвала зовсѣмъ поправно и вѣдъ разу унала собѣ своимъ спѣвомъ цѣлу публику. Есть отже повна надія, що панна Коссакѣвна, при своїй старанности и замилованю до сцены, невдовзѣ зовсѣмъ дорѣвнає панни Лопатиньскій, а въ кождѣмъ разѣ есть вже теперь дуже цѣнною окрасою нашои сцены — Дуже добре поникъ и вѣддавъ козака Карася п. Рубчакъ. Именно дуже щасливымъ було сильнѣйше заакцентоване, по-при комічну сторону его ролѣ, рицарскои стороны его характеру. Такъ само хорошій, глубокій и сильный басовый голосъ п. Рубчака и умѣлый его спѣвъ подобались загально. — Не менче добрымъ молодымъ козакомъ Андрѣемъ бувъ п. Григоровичъ. Его теноровый голосъ прехорошій, модуляція голосу и деклямація, а також и сама гра дуже добрѣ. Закинувъ бы-мъ лише за сильне часами форсованє голосу, котре, не скажу щобы дуже разило, але въ певній мѣрѣ псуе красу его спѣву и непотрѣбно, именно въ дуетахъ, затемнює хорошій а слабшій голосъ панны Коссакѣвнои. — Якъ завсѣгды доброю була також п. Осипозичева, а всѣ прочій артисты достроювались дуже добре до попередныхъ.

Нині [4 ого с. м.] представлено „Барана цыганьского“. И сесе представленє выпало рѣвно-жь пѣдъ кождымъ взглядомъ дуже добре. Панна Коссакѣвна, п. Григоровичъ, п. Рубчакъ и все знаменитый въ роли жупана п. Ольшаньскій вѣдбирали що хвилѣ загальній оплески.

Фреквенція публики на сихъ двохъ першихъ представленяхъ не була зовсѣмъ зла, але и не зовсѣмъ вдоволюча. Маю надѣю, що на слѣдуючихъ представленяхъ и мѣсцева и замѣстцева интеліґенція руска явить ся численнѣйше, а се тымъ бѣльше ей обовязокъ що — якъ говорять о тѣмъ голосно — польска публика хоче стрейкувати“. Такъ покажѣмъ же ѣй що обійдеть ся безъ Парасчинои ласки! — *П.*

Телеґрамы „Дѣла“.

Вѣдень 6. вересня. Вчера пополудни вѣдбула ся міністерска нарада. — Wiener Ztg. оголошує цѣсарскій патентъ скликуючій соймъ краевый Ґориції и Ґрадиски на 19 с. м. — Вѣдкликанє французского амбасадора въ Петербурзѣ гр. Монтебелльо уважають за наслѣдокъ царскои ноты, котра черезъ бракъ вручности посла заскочила Францію неприготовану. — Соймъ Истрії скликаный на 29 с. м. Зъ того заключають, що або сесія парламенту буде дуже коротка, або розвяжуть истрійскій соймъ зъ причины пануючихъ тамъ національныхъ борбъ.

Петербургъ 6 вересня. Царь переславъ цѣсаревни до Вѣдня въ дарунку гарну касетку зъ всѣми памятковыми медалями, выбитыми зъ нагоды торжествъ вѣдслоненя памятника для царя Александра II. въ Москвѣ. Въ тамъ медалѣ: великій золотый, великій срѣбный великій бронзовый и два малѣ.

Кольонія 6 вересня. Kreuz-Zeitung запевняє, що правительства належачій до тридержавного союза приняли въ засадѣ проектъ царя въ справѣ мировои конференціи.

Мадритъ 6 вересня. Вчера розпочали ся засѣдання сенату. Сагаста предложивъ проектъ закона, котрый уповажнивъ бы правительство зречи ся правъ зверхности надъ кольоніями вѣдповѣдно до прелімінарѣвъ мира. Вѣдтакъ орезідентъ зарядивъ тайне засѣданє и опорожненє галерій. Се выкликало заколотъ и голосы протесту. — Въ палатѣ послѣвъ вела ся довга дискусія въ справѣ зарядженои правительствомъ цензуры прасовои и завѣшеня конституційныхъ правъ. Міністеръ справъ внутрѣшныхъ заявивъ, що хвили до внесеня выимковыхъ зарядженъ ще не надбійшло. — Зъ Манілѣ доносять, що повстанцѣ вѣдплыли на кѣлькохъ корабляхъ до полудневыхъ островѣвъ, щобы тамъ выкликати повстанє. За ними поплывъ генералъ Ріосъ зъ фльотилею канонірокъ.

Ню Іоркъ 6. вересня. Зъ Гаваны доносять, що генералъ Пандо всѣвъ потайкомъ на французскій корабель вертаючій до Европы и вручивъ капітанови корабля депозитъ — 12 міліонѣвъ франкѣвъ.

Каиро 6. вересня. По битвѣ зъ дервішами выпущено на волю всѣхъ европейскихъ полоненикѣвъ, а населенє Омдурмана радо витало Кіченера. Вѣдтакъ пѣддала ся решта вѣйскъ Каліфа, котрый въ товариствѣ 140 людей утѣкъ до Кордофану. За нимъ пустила ся англійска кѣнната. Въ битвѣ упавъ кореспондентъ лондоньского Times-a.

Надосланє.

Спеціялістъ недугъ ушей, носа и горла

Д-ръ І. Райнгольдъ повернувъ.

831 1—3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои



поручає въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, рѣзні ареометры, мікроскопы, лупы, компасы райсцайни, тасьмы мѣричѣ, піоны, лібелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвонківъ електричныхъ.

Всякій направки подгоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Львів! Бачитись мушу з Тобою... коли? Львів!“

811 1—1

Потрѣбна зразъ интеліґентна женщина

въ вѣцѣ середнѣмъ до заряду дому и выхованя двохъ дѣтей. Адресъ: *Е. Филиповичъ, парохъ въ Стѣнцѣ, почта Потокъ золотый.* 831 1—3

Глядаю домового учителя для двох синів в кляс нормальних. Зголошеня враз з условями під адресою: *свящ. Василь Мисик у Ванькові, почта Ропенка.*

835 1—6

ЦЕНТРАЛЬНЕ БЮРО ПОСЕРЕДНИЦТВА
БОДИНЬСКОЙ
Львовъ, Ринокъ (дѣмъ Андріолього) 382
поручає: **Учительки, боны, ключницѣ и всякого рода добѣрну службу.**

Интеліґентна женщина

вдова въ середнѣмъ вѣцѣ, по шукує мѣсця зараз до заряду дому у вдовця або старшого кавалера. Адреса: А. Б. poste restante Потокъ золотый.

329 4—6

Такожь и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіэры, фіранки, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высилає ся цѣнники даромъ и оплатно.

190 4—?

МАШИНКИ американьскій до робленя морожоного помпности 1, 2, 3 літры по зр. 5·50, 6·50 и 7·50. Ронделѣ мосяжній до смаженя конфітуръ по зр. 2·40, 2·80, 3·—. Кльошѣ дротяній до прикрываня полумысковъ штука вѣдъ кр. 35 до 1 зр.

поручає ПЕТРО ХИЛОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ каѳедры.]

ТУТКИ цыгаретовѣ 1000 штукъ 1 зр. поручає А. Мазурквичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.

Новости въ парасольках, капелюхах, блюзах, рукавичках, стяжках и коронках по чудуючо низьких цѣнах. **MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.**

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 5—?



Славній на цѣлѣмъ свѣтѣ
КОЛА „OPEL“
первоклядный фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины
„Cycle house au Louvre“
Львовъ, ул. Сикстуска 6. пасажъ Гавсмана
Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.
Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 5—?

Диваны перскій и портіэры
традиційный (старинний)
продає, купує и выпозичає, а також приймає на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.
Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.
190 5—?

До Всечестнѣйшого Духовенъства!

Зъ особливою охотою удѣляємо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотрений въ диваны церковнѣ и передъ престолы, якъ також сальоновѣ и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекцін дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѣвъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.

На жаданє высилає ся зъ пунктостію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: **Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3.** 190 5-?

Выстава загальна

всѣхъ выходныхъ и инших чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портіэръ, фіранокъ и хѣдникѣвъ.

Також цѣлу нѣч при електричнѣмъ освѣтленю отворена.

Вступъ вѣльный.

Упрашає ся кождого, хто бажає щось закупити, абы передъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190 5—? Купуючимъ пѣльги въ сплатахъ.

По низькихъ цѣнахъ
выготовляє
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ М. ЧЕРНАВСКОГО
Львовъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 9—?



Решткы хѣдникѣвъ и высортованій диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, гобеліны и рѣзній предметы декораційній по цѣнах дешево. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.
190 5—?

Лише **50** кр. на **2** тягненя.

ПЕРЕДПОСЛѢДНІЙ **ТИЖДЕНЬ.**

219 6—7 Головна выграна 1 разъ

100.000 коронъ и 2 рази **25.000 коронъ**

готѣвкою въ 20%, потрученихъ.

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЙ ВЫСТАВЫ **а 50 кр.**

Тягненє: 15 вересня 1898.
Тягненє: 22 жовтня 1898.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Коржанъ и Файгенбавмъ, Г. Мэксъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шелленбергъ и Сынъ, Самуелі и Ландау, М. Клярфельдъ.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Видавецъ и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Друкарня въ заб. Чарнецкихъ. Въ друкарнѣ Института Ставропигійского.

Ч. 189 Львовъ, Середа 26 Серпня (7 Вересня) 1898. Рочникъ XIX.

Виходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитших новѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю переміну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет ул. Кароля Людовика 9, и А. Ольшевского ул. Кинкиньского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургъ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надежитост за инсераты єдинѣй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літер. додатком:

въ Австріи: на цѣлый рѣкъ . . 18 зр. на пѣвъ року . . 9 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

за границею: на цѣлый рѣкъ . . 24 зр. на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лишше на попередне застереженя. — Реклямація неопечатаних вольнѣй вѣдъ порта.

Поєдинче число коштує 8 кр. а. в.

Отголошеня звычайні принимають ся по 7 кр. вѣдъ 10 кр. вѣдъ одной стрічки инсератовой або ся місце а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші допесеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

»Руслан« до рускихъ послѣвъ.

„Руслан“ зачинає удавати опозицію! Нѣ... вѣнъ зачинає удавати, що готовъ перейти въ опозицію. Вже саме удаване выдасть ся кождому Русинови чимсь ненмовѣрнымъ, а таки оно правди. Въ послѣднѣмъ числѣ, выданѣмъ другимъ накладомъ по конфіскатѣ... Що-о? По конфіскатѣ?... Ну, такъ! Тѣлько успокойтесь: Якійсь видно удержавшенька крышкою рентільного фонду радикалъ написавъ новинку про мілітаризмъ а просвѣту; при тѣмъ мимо его волѣ вѣдозвалась у нѣмъ радикальна душа и єму вырвалось троха за радикалне слово про користь, яку горожане мають въ арміи; ну, и се слово не сподобалось ц. к. прокураторови. Отже въ другѣмъ накладѣ сконфіскованого числа появилась несконфісікована статя п. заг. „До рускихъ послівъ“, въ котрѣй мѣгнить ся щось подѣбного, що нѣби пахне загрозою опозиції.

Згадавши про Словѣнцѣвъ, котрымъ вже троха за довго ждати на заспокоєня своихъ потребъ и домагань, та про бесѣду д-ра Ферянчица про потребы и домагання народностей, заступленыхъ въ славяньскѣмъ союзѣ, выголошену на учительскѣмъ зъѣздѣ въ Любляни, о котрѣй мы свого часу доносили, — звертає ся статя „Руслана“ до рускихъ послѣвъ съ закликомъ, щобы при наближаючѣй ся новѣй сесіи рады державной розглянули ся въ подѣлахъ и політичнѣмъ положеню краю и держави та, порадившись съ собою, рѣшили ся що-до евентуального становища, яке зъ словѣньскими и хорватскими товаришами мають занати въ радѣ державнѣй, а опѣсля такожь въ недалекѣй сесіи соймовѣй.

Зъ великою саможертвою — каже ся въ тѣй статѣ — и справедшною абнегаціею вытревали рускі послы въ своихъ стараняхъ, щобы мирною дорогою довести до полагоды межинародныхъ вѣдносинъ мѣжь обома краевыми народностями на основѣ рѣвноправности и заспокоєня національно політичныхъ, культурныхъ и економічныхъ потребъ рускаго народу. Рускі послы пристали на вѣдбудованє Вавелю на цѣсарску резіденцію, згодили ся на польску школу въ Балѣй, голосували за адресою; и що-жь зъ того всего? Якъ поступає въ практицѣ и бѣльшість соймова и правительство супротя зовсѣмъ оправданыхъ потребъ и домагань рускаго народу?

На се питанє вѣдповѣдає „Руслан“ ось якъ:

„Для економічного подвигненя солидарности поставили рускі послы внесенє (п. Вахнянина) на утвореня ювилейного фонду им. Франць-Іосифа до высоты 100.000 зр. (платныхъ ратами зъ к аевого фонду) на заснованє Райфайзенѣвскихъ касъ за-для уленшеня и удешевленя кредиту — а бѣльшість соймова переходить надъ тымъ до дневного порядку, щобы не творити конкуренціи kółk-амъ рѣльничымъ. Рускі послы вносять проектъ языкого закона (п. Вахнянина), щобы тутъ въ краю полагодити сю справу, розпочату ще пок. віцемаршалкомъ Лавровскимъ, а соймова бѣльшість ухвалює замѣсть того формальну пародію въ формѣ резолюціи до правительства, щобъ и *на дальше* выконувало дотеперѣшнѣй розпорядженя языковѣй, котрыхъ доси звычайно *не выконувано*. Рускі послы вносять интерпеляціи въ справѣ рускихъ написовъ на судахъ въ нагоды подѣй въ Станиславовѣ — правительственный комісарь торжественно запевняє, що все переведено, яке належить, а тымчасомъ и въ Станиславовѣ остало все по давному и въ Золочевѣ, Немировѣ, Бурштынѣ и т. д. не выконано зовсѣмъ обовязуючихъ приписовъ. Такъ само президентъ ц. к. дирекціи скарбу запоручує рускимъ посламъ, що всюды каже перевести рускѣ написы, а въ практицѣ скѣнчило ся на тѣмъ, що лише львовскій ц. к. головный урядъ податковый одержавъ руску напись. А коли вже про написи рускѣ мова, то треба констатувати, що ц. к. Дирекція почтъ зовсѣмъ не забирала ся до выконаня рускихъ написовъ, а такъ само ще многѣ дворцѣ зелѣзниць державныхъ (навѣть львовскій) не мають рускихъ написовъ. Мы нагадали лишь деякѣ факты зъ обсягу языковои рѣвноправности, а доторкнемо ся хочь кѣлькохъ фактовъ зъ поля шкѣльництва, щобъ и тутъ показати, якъ въ практицѣ переводить ся рѣвноправность.

„Соймъ краевый на внесенє п. Барвѣньского, щобы въ *Тернополи* основати *руску гімназію* им. Францъ Іосифа и тымъ уцѣлятити ювілей 50-лѣтного володѣня нашого монарха въ 1898 р., ухвалює резолюцію до правительства, але дотычнѣ власти *проволѣкають* справу такъ, щобы зъ симъ рокомъ шкѣльнымъ не могла вѣйти въ житє. Але коли розходило ся о заснованє *польскои* школы реальнои, то все зроблено *въ телеграфічнѣй дорозѣ* и найдено на се и фонды и умѣщенє и силы учительскѣ. Мабуть чи не три роки вже, якъ предложено міністерству внесенє на вѣдокремленє рускихъ паралельокъ гімназіяльныхъ въ Коломыѣ и именованє самостѣйного директора, однакъ доси нѣчо не зроблено, хочь въ подѣбнѣмъ случаю въ Богни, де доповнюванно нашу гімназію, не выжидано утворенія аж всѣхъ клясъ, а замѣновано дѣйстнего директора. Руске товариство педагогічне и рускѣ родичѣ львовскѣ внесли передъ трема майже роками петиціи до міністерства просвѣты и высылали депутаціи до ц. к. краевои рады школьнои и до намѣстника, щобы 4-клясову дѣвочу школу вабрцеву розширено на выдѣлову, однакъ рѣшенія не дѣждали ся до нынѣ и мусѣли утворати приватну руску школу выдѣлову — але въ Балѣй фондъ краевый своимъ коштомъ утворивъ польску школу для тамошнои молодѣжи. Коли яка-небудь громада ухвалить въ своѣй школѣ завести польскій языкъ выкладовый замѣсть рускаго, то ц. к. краєва рада шкѣльна чимъ скорше затверджує ухвалу и переводить вѣдъ разу въ цѣлѣй школѣ, хочь бы навѣть рускѣ родичѣ протестували проти того, коли-жь тернопѣльска рада громадска *одноголосно* ухвалила въ одній передмѣсткѣй 4 клясовѣй школѣ рускій языкъ, то знайшло ся кѣльканадцять польскихъ родичѣвъ протестуючихъ и справа за-ляга вже *третій рѣкъ* въ краевѣй радѣ шкѣльнѣй и міністерствѣ; въ Коломыи по довгихъ коридорахъ заводять рускій языкъ постепенно въ паралелькахъ въ народнѣй школѣ, а рѣшенія о заведенѣ рускаго языка выкладового въ Яворовѣ здержано такъ довго, щобъ минувъ початокъ року школьного и справа проволѣкала ся хочь о одинъ рѣкъ.

„Зъ тыхъ кѣлькохъ прикладовъ, тутъ наведеныхъ, кождый може упевнити ся, що передовсѣмъ недостае такъ бѣльшости соймовѣй, якъ и правительству доброи волѣ и при всякѣй нагодѣ выпачує ся або не переводить ся иновни чи то розпорядженъ чи ухвалъ, а бодай вѣдсувае ся ихъ выконанє ad calendas graecas. Таке **воловожденє** очевидно не може причинити ся до успокоєня краю и рускои суспѣльности, не може вытворити основъ до мирного пожитя и дѣланя обохъ краевыхъ народностей. Надъ симъ повинній рускі послы зрѣло застановити ся, и то такъ соймовій якъ и рады державнои, позаякъ обидвѣ рускій делегаціи повинній поступати въ собою згѣдно и въ однѣмъ напрямѣ. Пора выжиданя минула, треба рѣшучо домагати ся дѣлъ. Тымъ то *взываемо рускихъ послівъ соймового клюбу и засѣдаючихъ въ Славяньскѣмъ союзѣ, щобы ще передъ починомъ сесіи рады державнои взяли ся на сѣрьозну нараду и рѣшили ся що-до евентуального становища, яке зъ своими словѣньскими и хорватскими товаришами мають занати въ радѣ державнѣй, а вѣдтакъ и въ недалекѣй соймовѣй сесіи.* Caveant consules!“

Читаємо и очамъ своимъ не вѣримо! Мала-жь бы редакція „Руслана“ и тѣ послы, до котрыхъ она вѣдзывае ся, — значить инкамерованѣ послы (статя мае всякѣ познаки, що она инспірована тыми послами чи то котрымсь зъ нихъ) прийти нарештѣ до пѣзнаня, що они ходили доси мовь тѣ волы на воловодахъ? „Таке воловожденє очевидно не може причинити ся до успокоєня краю и рускои суспѣльности“... „Пора выжиданя минула, треба рѣшучо домагати ся дѣлъ.“ А вже жь, що такъ! Знаємо жь таки, що и худобѣ навѣрить ся ходити довго на воловодахъ, — и найвѣрнѣйшѣй собацѣ, коли ѣй при дресурѣ занадто довго показують и лише показують кусень ковбасы, не стане вкѣнци терпцю.

Дивно такожь, що „Руслан“, — той „Руслан“, що такъ часто гудивъ народовцѣвъ, що вмѣють лише плакати и нарѣкати на кривды та роздувати неохоту до другои народности и до реальнои працѣ... и такъ дальше безъ кѣнця — той самъ „Руслан“ розсыпавъ ся теперь въ жалѣхъ на бѣльшість соймову и на правительство та ще каже, що се тѣлько мала частинка тыхъ жалѣвъ. Мала-жь бы єму вже навѣрити ся его безуспѣшна реальна праця? Мабуть, що такъ: такѣ „легкѣ ручки“, якъ у него, скоро утомлять ся и такою легкою роботою, яку вѣнъ мавъ; утомивъ ся троха та розплакавъ ся, хочь неразъ кипивъ собѣ зъ жалѣвъ народовцѣвъ. Тѣлько народовцѣ троха довше працюють и троха тяжшу роблять роботу, нѣжь вѣнъ; а коли жалують ся на несправедливость, коли указують на всякѣ незаконности и насильства, то не зъ утомы або зневѣры до успѣшности своѣи роботы анѣ въ неохоты до працѣ, а тымъ менше для знеохочуваня другихъ, а на те, щобы разъ-въ-разъ указувати на перешкоды, на небезпеченьства, на вагу и конечность безастанной працѣ и тымъ самымъ загрѣвати за-

---

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

XXVII.

Сесю главу выповняють въ значнѣй мѣрѣ листы. Взагалѣ листы мало кого обходять окрѣмъ пишучого и того, до кого писаній, однакъ тутъ они подають ся въ тѣй надѣи, що читатель вже добре обзнакомленый зъ пишучими, длятого и займе его те, що они пишуть.

Дѣяло ся се близько двѣ недѣль по одержаню депешѣ вѣдъ Кенйона, якъ Джорджь Уентворть знайшовъ одного рана на своѣмъ пультѣ два листы. Оденъ бувъ трохи обемистый, другій тонкій, а оба зъ канадійскими марками почтовыми. Вѣнъ, не глядачи на дату надання, роздеръ насамперед куверту тонкого и зачудувавъ ся трохи его змѣстомъ. Тамъ такъ стояло:

„Мѣй дорогій Джордже! Довѣдавъ ся я въ сѣй хвили, що Мельвіль е тымъ чоловѣкомъ, котрый купивъ копальню. Обставины переконують мене, що се правда, длятого не звертай уваги на мѣй листъ высланый недавно зъ просьбою. Маю певне чувство розчарованя на гадку, що Мельвіль е властителемъ копальнѣ. Здае ся, що я вѣдопхнувъ одного драба вѣдъ купна копальнѣ тѣлько на те, що она дѣстала ся въ руки другого. — Твѣй приятель *Джанъ Кенйонъ.*“

„Мельвіль властителемъ! — скрикнувъ Уентворть до себе. — Якъ могло се влѣзти Джанови въ голову? Онтой другій листъ очевидно поданый на почту скорше, тожь тамъ буде тота его просьба, о якѣй згадує“ — и Джорджь безъ проволоки роздеръ коверту другого листу. Въ нѣмъ було певне число документовъ, що вѣдносились до купна копальнѣ. Самъ листъ вѣдъ Джана описувавъ подробицѣ купна. Потому стояло тамъ:

„Хотѣвъ бы я, щобы ты зробивъ менѣ прислугу. Будь ласкавъ попроси властителя копальнѣ, щобы вѣддавъ менѣ ся зарядъ. Я, розумѣе ся, буду старатись поставити ся на можливо найлѣпшу стопу и тымъ способомъ заслужу бѣльше якъ свою пенсію, безъ взгляду на те, яка она буде. Ты знаешь, що я не хапчивый въ справахъ грошевыхъ, однакъ старай ся выробити менѣ пенсію таку, яку уважаешь, що я заслугую. Я бажаю доробити ся гроша зъ причинъ не цѣлковито егоистичныхъ, якъ ты се знаешь. Признаюсь тобѣ, що менѣ навкучили ся мѣста и люде. Бажаю жити тутъ въ лѣсахъ, де нема стѣлько вѣдступу и зрады, якъ у великихъ мѣстахъ. Коли я приѣхавъ до Лондону остатного разу, чувъ ся я мовь хлопець, що вертає до дому. Теперь мои чувства зовсѣмъ змѣнили ся и здаесь менѣ, що якъ бы не було тебе и одной молодой дамы, я не мавъ бы охоты и побачити великого мѣста. Однакъ на що маю крыти ся и писати о „одній молодій дамѣ“? Ты певно знаешь, кого я маю на гадцѣ — місъ Едіту Лонгуортъ. Знаешь такожь, що я люблю ѣи вже вѣдъ давна. Сли-бы менѣ було пощастило зробити грошѣ якъ то я гадавъ черезъ продажь копальнѣ, то мѣгъ бы мы ати надѣю заробити пѣзнѣйше бѣльше, такъ що колись бувъ бы мы въ можности старатись о ѣи руку. Однакъ се и богато другихъ надѣй розвѣяло ся вѣдчасъ мого досвѣду въ Лондонѣ. Хочу зѣстати ся въ лѣсахъ и вѣдыскати трохи моеи страченои силы и вѣры въ людску натуру. Сли можешь уложити справы зъ властителемъ копальнѣ такъ, щобы я зѣставъ тутъ рѣкъ-два, то зробишь менѣ велику прислугу“.

Джорджь Уентворть перечитавъ остатну часть сего листу два чи три разы. Потому ставъ, перейшовъ ся по хатѣ и задумавъ ся надъ симъ. Тутъ, въ сѣй справѣ не можна нѣкого радити ся, — сказавъ до себе. — Зъ Кенйономъ клопотъ, що вѣнъ занадто скромный Троха бѣльше цѣненя себе було бы єму якъ-разъ потрѣбно. Вкѣнци вѣнъ приставъ нагле. „А справдѣ, сказавъ до себе, — зроблю такъ, най ся дѣе, що хоче“ — и вѣнъ сѣвъ до бюрка та написавъ листъ.

„Моя дорога місъ Лонгуортъ! Вы сказали менѣ, коли були тутъ остатного разу, що хочете мати всѣ документы дотыкаючѣ копальнѣ. Досыть важный документъ прийшовъ нынѣ рано. Джанъ Кенйонъ, якъ переконаетесь, прочитавши сей листъ, бажае обняти управу копальнѣ. Не потребую додавати, що вѣнъ е на сю посаду найлѣпшимъ чоловѣкомъ на свѣтѣ и що все буде безпечне въ его рукахъ. Длятого долучую его листъ. Зъ початку гадавъ я вырѣзати де що зъ него, однакъ знаючи ваше бажанє, якъ вы казали, мати всѣ документы сеи справы, позволяю собѣ переслати сей листъ такъ, якъ вѣнъ прийшовъ, при чѣмъ приймаю всю вину на себе. Зѣстаю вашимъ агентомъ — *Джорджь Уентворть.*“

Вѣнъ выславъ сей листъ заразъ, щобы не мѣгъ потому инакше надуматись. „Она дѣ стане се нынѣ пополудни и певне прийде побачити ся зѣ мною.“

Не треба мабуть додавати, що она не прийшла того дня и не видѣла ся въ Уентвортомъ кѣлька днѣвъ, однакъ другого дня вѣнъ, прийшовши до канцелярія, заставъ листъ вѣдъ неи такого змѣсту:

„Дорогій пане Уентворть! Прислане менѣ листу п. Кенйона е трохи небезпечнымъ прецеденсомъ, котрого вы не повинній повтарати черезъ посылане листу якимъ-небудь иншимъ особы до п. Кенйона. Однакъ въ сѣмъ случаю, якъ вы со инновѣрно почували, высилаючи листъ, не можна винувати васъ анѣ нѣкого другого. Все-таки будьте дуже осторожнымъ на будуще, бо посыланє листовъ, до того ще нескорочених, е часами рѣчію небезпечною. На кождый случай прошу памятати, що я все хочу мати всѣ паперы дотыкаючѣ сеи справы, и то безъ нѣякого пропущеня. Дякую вамъ за присланє сего листу. Що до заряду копальнѣ я, розумѣе ся, гадала, що п. Кенйонъ схоче повернути до Лондону. Але коли вѣнъ волить зѣстати за границею и справдѣ бажае зѣстати тамъ, то прошу єму написати, що панъ Смітъ неевычайно радъ зъ того, що вѣнъ обѣйме зарядъ копальнѣ. Оно не выглядало бы по купецки, щобы п. Смітъ казавъ, нехай п. Кенйонъ самъ вызначить собѣ пенсію, однакъ на нещастє п. Смітъ дуже дурный въ тѣмъ взглядѣ абы мѣгъ сказати, яка пенсія була бы тутъ вѣдповѣдна, отже будьте ласкавѣй порѣшити се питанє. Вы знаете звычайну платню за таке занятє. Напишѣть тоту суму и додайте до неи 200 фунтовъ на рѣкъ. Донесѣть п. Кенйонови, що п. Смітъ призначивъ єму таку пенсію. — Прошу бути дуже осторожнымъ въ высловленю сего листу, щобы Кенйонъ не догадавъ ся, хто той панъ Смітъ. — Ваша щира *Едіта Лонгуортъ.*“

галъ до вытревалости. Але „Руслан“ сего не розумѣвъ або не хотѣвъ розумѣти, а при повнѣмъ жолобѣ лекше кинти собѣ въ другихъ, нѣжь самому засукати рукавы та взяти ся до чорной роботы. Ажь ось теперь утомили ся его паньскі ручки и вбиъ розжалобивъ ся та нѣбы заразомъ и розсердивъ ся на бѣльшбсть соймову и на правительство!

А може се тѣлько — демонстрація?.. Адже-жь недавно ще, коли „Руслан“ кинивъ собѣ въ адресы руского народу до цѣсаря, въ своѣй послѣдній статьѣ, въ котрій на нашѣ замѣтки не умѣвъ найти нишихъ аргументбвъ якъ тѣлько найпростѣйшу лайку, назвавъ адресу — демонстрацією. Писавъ тогдѣ, що авторамъ адресы не такъ ходило о успѣхъ, якъ о выкликане ефекту середъ політичного але выхованого и хитkого загалу Русинбвъ, о популярибсть для провбдникбвъ револьверовои політики; бо хоть адреса — каже — не принесе у Вѣдни жадного пожитку для Русинбвъ, а тутки въ краю наварить квасного пива своимъ тономъ, повнымъ ненависти и провокацій супротивъ польскои народности, то у всякбмъ разѣ авторы адресы будуть уходити за смѣлыхъ оборонцѣвъ народнои справы и за жертвы неодолимои силы, а „моральна побѣда“ буде по ихъ сторонѣ. Оттакъ писавъ недавно „Руслан“ про руску адресу, а польскій дневники въ мать пбдхопили те такъ въ пору пбддане имъ „Русланом“ оруже противъ Русинбвъ. Якій же десь тогдѣ радый бувъ и вбнъ и его покровителѣ зъ „соймового клюбу“, що его соломонове слово такъ повтаряють и величають польскій дневники! А теперь и вбнъ, сарака, пустивъ ся на — демонстрацію? Чейже и „Руслан“ разомъ зъ своими инкамерованими послами, до котрыхъ вбдзываe ся, не е такъ наивный, щобы на правду думавъ, що его жалѣ и его зазывъ будуть мати якій успѣхъ. Щб-жь годий тѣ послы вдѣяти въ радѣ державнбй або въ соймѣ? Чи на те выбрано ихъ баґнетами и увязано на воловоды, щобы они могли опбля ходити, куды самій захочуть або куды имъ „Руслан“ укаже? А тутки въ краю наварить статья „Руслана“ квасного пива своими жалями, — очевидно цѣлкомъ безосновными, и своею провокацією польскои народности; бо де-жь таки можна писати, що соймова бѣльшбсть и правительство несправедливо собѣ поступае зъ Русинами, коли по правдѣ галицкимъ Русинамъ хиба птичого молока недостае, — якъ се мы, майже що днины читаемо въ польскихъ дневникахъ! Такъ хиба „Руслан“ зъ своими послами будуть уходити за смѣлыхъ оборонцѣвъ народнои справы, за жертвы неодолимои силы и... „моральна побѣда“ буде по ихъ сторонѣ.

Статья „Руслана“ выглядае справдѣ на демонстрацію, але тѣлько ad usum тои маленькои, и то чимъ разъ малѣючои жменки Русинбвъ, котра ще вѣрить въ добру вѣру и щиру волю тыхъ кблькохъ послбвъ, що ходять на воловодахъ. Бо-жь чи не выходить се зъ передовои статьѣ „Руслана“ умѣщеной *въ тбмъ самбмъ числѣ*, котра кбнчить ся такими словами: „А яке-жь становище повинна въ часѣ грядучои сесіи занята парляментарна бѣльшбсть? По нашбй гадцѣ бѣльшбсть ся *не може змѣнити свого давнѣйшого становища*. Она стоить при рбвноправности всѣхъ австрійскихъ народбвъ и зъ сего становища не лише не смѣе зійти, але повинна его ще точнѣйше зазначити. Нагода до сего буде, скоро гр. Тунъ выступить въ якою-небудь програмовою рѣчею. Се лежить въ интересѣ правицѣ, якъ не менше въ интересѣ самои-жь держави. *Провбдною идеею обохъ може бути лише національна рбвноправность и переведене ея у всѣхъ коронныхъ краяхъ о мѣшанбмъ населеню.* Безъ переведеня рбвноправности всѣхъ народбвъ австрійскихъ неможливый внутрѣшный миръ. Зъ гегемонією народбвъ надъ народами треба вже разъ радикально покбичити. Въ рбвноправности національнбй лежить порука екзистенціи Австрія, а сего-жь мабуть бажае теперѣшна бѣльшбсть парляментарна.“

Оттакъ „Руслан“ присвоюе собѣ и пбдсуває парляментарнбй бѣльшости програму народовцѣвъ, котра ихъ загнала въ опозицію черезъ те, що анѣ парляментарна бѣльшбсть рады державнои анѣ соймова не хотѣла и не хоче ся узнати, — бодай въ практицѣ. Бѣльшбсть парляментарна рады державнои стоить при програмѣ Дѣдушицкого, домагаючбй ся „автономіи краѣвъ“ и не позваляючбй національній справы краевій рѣшати въ радѣ державнбй. А знобвъ бѣльшбсть галицкого сойму стоить на тбмъ, що Русины мають и такъ за богато вже, черезъ що лише росте у нихъ фальшивый апетитъ. Зъ симъ не згоджуе ся навѣть „Руслан“ у своѣмъ зазывѣ до рускихъ послбвъ; а таки чомусь править, що парляментарна бѣльшбсть не може, не смѣе змѣнити свого давнѣйшого становища! Якъ же-жь се пояснити?... Хиба тымъ, що „Руслан“ хоче поставити и Богови свѣчку и чортови огарокъ: и Полякамъ, що належать до парляментарнои бѣльшости, хоче ити пбдъ ладъ, и Русинбвъ — тыхъ, що вѣрять ще въ добру вѣру и щиру волю воловодженыхъ послбвъ, хоче въ тбй вѣрѣ утвердити.

Врештѣ побачимо, що буде!

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізаціи дешевого и догбдного кредиту селянського въ Галичинѣ.

XIV.

Чи орґанізація дешевого и догбдного кредиту селянського въ Галичинѣ е конечно потрѣбна и чи система Райфайзена може мати условя поводженя?

(Дальше.)

Приступаю теперь до умотивованя вбдповѣди на поставлене друге питане: *чи система Райфайзена мае условя поводженя въ Галичинѣ?*

Вѣдомо, що округъ дѣяльности товариствъ задатковыхъ системы Шульцого не е обмеженый. Вбнъ обнимае часто цѣлый повѣтъ політичный, а коли такихъ товариствъ въ повѣтѣ е бѣльше, то они не означують, якъ далеко мае сягати ихъ дѣяльность, але конкурують зъ собою. Богато е также такихъ товариствъ, котрій свою дѣяльность розтягають на кблька повѣтбвъ а навѣть на цѣлый край, якъ товариство взаимного кредиту при Краковскбмъ товариствѣ обезпечень и подббне товариство при „Днѣстрѣ“. Супротивъ того не може бути навѣть бесѣды о докладнбмъ знаню вбдносинъ господарскихъ и личныхъ прикметъ членбвъ стоваришеня, особливо тыхъ, котрій шукають кредиту. Отже бракъ найважнѣйшихъ даныхъ, котрій повинній рѣшати о удѣленю або вбдмовленю позички, и тому часто лучае ся, що кредитъ отвирае ся особамъ, котрій его добре ужити не вмѣють. Наслѣдки, выплываючій зъ того дуже важного моменту, не дають довго на себе ждати. Стоваришеня задатковій доведять часто себе и своихъ довжникбвъ до страты и нещастя.

Зъ тои причины обурило ся въ послѣдныхъ часахъ въ товариствахъ задатковыхъ стремлене до обмеженя ризика и до змѣны необмеженои поруки на обмежену. О скблько тій змѣны вбдносять ся до стоваришень, маючихъ дѣло зъ людностію рбльничою и сѣльскою, не приписую тому стремленю нѣякого значѣня и не сподѣваю ся радикальнои поправы. Обмежена порука утруднить и подорожить кредитъ въ товариствахъ, бо зменшить ихъ гарантію супротивъ капіталістбвъ. Наколи нинѣ жалуемо ся на малу участь членбвъ въ интересахъ товариства, то тая участь ще зменьшить ся по заведеню обмеженои поруки у всѣхъ товариствахъ. Впрочбмъ повинно ходити не лише о интересъ членбвъ, котрій мають гарантувати, але также о интересъ тыхъ, що користають зъ кредиту товариствъ. Змѣна поруки необмеженои на обмежену не може мати нѣякого вилыву. Зло лежить въ трудности пбзнаня личныхъ прикметъ и господарскихъ вбдносинъ довжника, въ браку надзору надъ добрымъ ужитемъ кредиту, а причина тои трудности лежить знобвъ у великбмъ округѣ, на котрый товариства задатковій свою дѣяльность розтягають. То найважнѣйшій моменты, котрій приневолюють мене высказати переконане, що стоваришеня задатковій системы Шульцого не посѣдають условій, якій повинна мати институція, котра мае на цѣли достатчати людности рбльничбй здорового и пожиточного кредиту, способного причинити ся до поправленя матеріального быту людности сѣльскои и до пбднесеня продукціи рбльничои. Не хочу черезъ те сказати, щобы стоваришеня задатковій системы Шульцого не мали у насъ рациі быту, особливо товариства христіяньскій; говорю лише, що тій товариства потребъ кредиту рбльничого и взагалѣ сѣльского не вбдповѣдають и на основѣ своеи орґанізаціи вбдповѣсти не можуть.

Въ галицкихъ вбдносинахъ людности рбльничои маемо дѣло зъ иншими ще характеристичными цѣхами. Мы маемо своихъ капіталістбвъ, але ихъ могучбсть, ихъ переважный вилывъ на економічне житє працюючои людности не полягае на великихъ капіталахъ; противно, е то звичайно капіталисты, котрій розпоряджають дуже малыми капіталами, але они е вилывовій, бо розсѣяній по цѣлбмъ краю, вбстають зъ людностію въ постбйнбмъ контактѣ и йдуть ѣй на руку. До уласканя переваги допомагае имъ вилывъ моральный, а найббльше докладне знане вбдносинъ домовыхъ и господарскихъ селянина, зъ котрымъ жнють, запобѣгливбсть и зручбсть, зъ якою накидують ся зб своею помочію, не чекаючи навѣть, ажь ихъ до того завбзве ся.

Нашій капіталисты — лихварѣ сѣльскій е также правильно торговельниками. Товаръ, якій посѣдають, спродають радо на кредитъ. Торговельники тій е заразомъ рухомыми „товариствами задатковыми“. Коли селянинъ або маломѣщанинъ занимае ся промысломъ домовымъ, жиды задають ему потрѣбну квоту на матеріялъ, вбдтакъ набувають вбдъ него дешево товаръ, дають дальшій задатки и тымъ способомъ держать его въ постбйнбй зависимости вбдъ себе и тягнуть зъ того великій выскы. Зъ сего выходить, що институціи кредитовій для селянъ призначеній, котрій хотять перенести вилывъ моральный на себе, такъ важный и конечный, якій нинѣ посѣдають на нашъ нарбдъ жиды и его въ страшный способъ вызискують и деморалізують, повинній поступати такъ само, якъ они, то значить: зблизити ся до люду, збставати зъ нимъ въ такбй связи и розтягати надъ нимъ чинну, а не лише пасивну опѣку, и взагалѣ такъ зъ нимъ поступати, якъ поступае жидъ на селѣ, живучій посередъ людности сѣльскои. Доперва тогдѣ буде можна сподѣвати ся додатныхъ овочбвъ въ подвбйнбмъ напрямѣ — т. е. вбдобрати клієнтелю жидамъ-лихварямъ, а здобути ея для себе.

Система спблокъ кредитовыхъ обдумана Райфайзеномъ для селянъ посѣдае всякій шансы, щобы згаданымъ условямъ вдоволити. Речинець и способъ звороту позичокъ примѣненый до ихъ призначена; выключене всякоя якобы невластивои формы кредиту для люду сѣльского; низьке и лише въ конечности побираня удѣлбвъ вбдъ членбвъ; обмежене дівіденды до высоты стопы процентовои вбдъ вкладокъ щадничихъ; орґанізація заряду запобѣгаюча ризиковнымъ операціямъ въ надѣи выску, а передовсѣмъ малый кругъ дѣланя, котрый позваляе докладно оцѣнити личній прикметы довжника, надзорувати ужите кредиту и збставати въ постбйнбй связи зъ людностію — ото головій прикметы спблокъ Райфайзенбвскихъ, выплываючій зъ вбдносинъ рбльничихъ. Крбмъ того кредитъ, якій удѣляють спблки Райфайзенбвскій, може бути и е дѣйстно дешевшій и догбднѣйшій, бо зарядъ тыхъ спблокъ, зъ выимкою рахмістра, е безплатный, не оплачують высокихъ дівідендъ, а потребуючій кредиту знаходить его на мѣсци безъ страты часу и коштбвъ.

Зъ того всего, здае ся менѣ, ясно выплываe, що касы системы Райфайзена можуть зарадити браковi конечнои и наглячои орґанізаціи дешевого и догбдного кредиту селянського въ Галичинѣ. Щобы однакожь тая система могла принити ся и такъ пожиточно дѣлати, якъ дѣлае въ иншихъ краяхъ, до того потреба силъ способныхъ до кермованя спблками, бо инакше и найлѣпша система въ рукахъ неспособныхъ не принесе добрыхъ успѣхбвъ.

(Конець буде.)

Переглядъ політичный.

Сесія парляменту буде отворена безъ престольнои промовы. — Вѣсть, мовь-бы гр. Тунъ розпочавъ переговоры зъ сторонництвами, не справджуе ся, бо такихъ переговорбвъ передъ отвореномъ сесіи не буде. Неправдива также тая вѣсть, що нѣбы передъ отвореномъ сесіи мае оголосити ся цѣсарскій маніфестъ до послбвъ въ справѣ угоды зъ Угорщиною; корона не хоче анґажувати ся. Цѣла справа полишена Тунови, котрый имовѣрно сейчасъ на першбмъ засѣданю зверне ся до послбвъ зъ покликомъ, щобы розпочали нараду надъ угодовыми законами. Впрочбмъ правительство числить ся зъ евентуальностію, що парламентъ не зачне тыхъ нарадъ и що замкненя сесіи скоро наступить.

Орґанъ клерикальныхъ феодалбвъ Vaterland, котрый выступавъ противъ угодовыхъ проектбвъ, змѣнивъ фронтъ и такъ оправдуе ся: „Се узасаднене, бо теперь передовсѣмъ ходить о скоре полагодженя угоды зъ Угорщиною, щобы вбдтакъ мати часъ на зроблене порядку въ хатѣ. Коли се може стати ся при помочи рады державнои, то дуже добре, а коли нѣ, то также добре. Маемо досыть уже рады въ Австріи; не дамо ся д вше водити за нбсъ зрадникамъ и крикунамъ.“ — Знобвъ же клерикальный Linzer Volksblatt спѣвае цѣлкомъ инакше. Доказуе, що клерикальне сторонництво не може згодити ся на проектъ угоды и коли обструкція неуневозможливить нарадъ, цѣлый проектъ напевно буде вбдкиненый.

Найгбршимъ ворогомъ парляменту е теперь безперечно не опозиційній сторонництва, а на диво — сторонництва правицѣ зъ Чехами. Обструкція намѣряе розбивати парламентъ лише такъ довго, якъ довго истнують языковій розпоряджения. По ихъ знесеню всѣ Нѣмцѣ, зъ выимкомъ маленькои групы Шенерера, утихомирились бы. Правиця-жь хоче унеможливити наради парляменту за всяку цѣну, а то на се, щобы не потребувала голосувати на угодою. Партіи бѣльшости знають, що принятя цѣлый проектъ угоды було бы рбвнозначне зб зрадою австрійскихъ народбвъ. Они, спеціально Чехи хотѣли бы зъ одного боку прислужити ся правительству и уможливити введене того проекту въ житє, але зъ другого боку не хотять выкликати противъ себе обурена выборцѣвъ. Правиця хотѣла бы, абы угоду установлено безъ ея спбвучасти, щобы навѣть выдавало ся, що угоду заведено противъ волѣ поодинокихъ сторонництвъ парляментарнои бѣльшости. Однокимъ способомъ осягненя тои цѣли е унеможливлене нарадъ парляменту и заведене угоды неконституційною дорогою. Такій планъ вызирае зъ межъ стрѣчокъ орґанбвъ правицѣ. Они, накликуючи обструкцію до опамятаня, остають просто въ страху, щобы парламентъ дѣйстно не став ся способнымъ до працѣ и щобы не прийшло до дискусіи надъ угодовыми проектами. Правиця не бажае собѣ того, бо въ такбмъ случаю мусѣла бы голосувати за угодовыми законами, чого бы ѣй выборцѣ нѣколи не забули анѣ не дарували. Длятого орґаны правицѣ старають ся дразнити обструкцію, щобы уможливити замкнене парляменту и оголошене угоды на пбдставѣ §. 14.

Коли Уентворт дбставъ сей листъ, не мбгъ яко мужчина знати, чи місъ Лонґуортъ була вдоволена, чи нѣ. Однакъ вбнъ скоро написавъ до Джана, доносячи ему, що вбнъ именованый управителемъ копальнѣ и що панъ Смітъ дуже зрадѣвъ, що буде его мати на тбмъ становищи. Вбнъ подавъ скблькбсть платнѣ и додавъ, що коли она за мала, то п. Смітъ, абы затримати его у себе, безъ сумнѣву пбдвышить ея.

Джанъ, дбставши листъ, бувъ дуже вдоволеный.

Въ тбмъ самбмъ часѣ, коли Уентворт читавъ листы вбдъ него, вбнъ дбставъ тотій, що були высланій до него по купнѣ копальнѣ. Ему стало лекше, коли довѣдавъ ся, що Мельвіль таки не бувъ властителемъ копальнѣ, и взявъ ся до роботы енергічно та постановивъ посвятити два або три роки житя, щобы при усильнбй праци розвинути доходы копальнѣ. Заставъ богато такихъ рѣчей, що треба було ихъ поправити. Машинерія була попсована а безладна праця роббтниквъ показувала, що не було надзору. Управитель копальнѣ занепокоивъ ся о свою посаду. Джанъ сказавъ ему, що копальня змѣнила властителя, однакъ доки не дбстане дальшихъ вѣстій зъ Англіи, не може сказати, що дальше стане ся. Коли надбйшовъ листъ, Джанъ взявъ усе въ свои руки и зразъ видно було поправу интересу. Вбнъ позволивъ попередному управителеви въ характерѣ заступника остати, однакъ се индівідуумъ скоро пбзнало, що легкій часы австрійскои компаніи копальняной минули ся.

Кенйонъ мусѣвъ выбрати ся разъ чи два въ довшу подорожь по Канадѣ и Сполученыхъ Державахъ, щобы постаратись о продажь продуктбвъ копальнѣ, але взагалѣ вбнъ проводивъ свбй часъ въ лѣсовбй хатѣ надъ рѣкою. По роцѣ вбнъ мбгъ написати радбстный листъ до Уентворта.

„Бачишь, — писавъ вбнъ, — по всѣмъ тбмъ копальня була варта 200.000 фунтбвъ, якъ мы за ню жадали. Она дае доходу вже въ першбмъ роцѣ 10% вбдъ тои сумы. Се аверне кошть копальнѣ и я гадаю, Джордже, що зъ нашои стороны було бы честно якъбы мы вбдступили сего року цѣлый дохбдъ зъ сего року п. Смітови, тому, що вбнъ давъ грошѣ въ критичнбй хвили. Се буде вынагорода для него за его вкладку, бо капіталъ оборотовый збставъ нерухомый. Міна вже ббльше нѣжь заплатила за обробленя копальнѣ, а все проче е чистымъ зыскомъ. Длятого коли годишь ся, мы зречемось нашои третины сего року, а на другій рбкъ зможемо зъ чистою совѣстію побрати нашій великій дівіденды. Въ прилозѣ посылаю білянсъ.

На сей листъ прийшла вбдповѣдь вбдъ Уентворта въ свбй часъ. Уентворт писавъ, що подавъ п. Смітови до вѣдомости предложене Джана, однакъ, здаеть ся, той джентельменъ такъ дуже утѣшивъ ся зъ користного умѣщеня своихъ грошей, що не хотѣвъ и чути о иншбмъ подѣлѣ зыску, якъ по рбвнбй части на удѣлъ. Здавало ся, що предложене Джана дуже тронуло его, однакъ о вбдступленю ему зыску нема що й думать“. — И такбмъ станѣ рѣчей Джанъ выславъ листъ до свого батька и долучивъ чекъ на значку суму. Хвиля надання сего листу була певне одною зъ найщасливѣйшихъ въ его житю.

На тбмъ кбнчить ся страшный складъ листбвъ, якій появивъ ся въ сѣй главѣ.

(Конець буде.)

На засѣданю угорского сойму Кошутъ интерпелювавъ правительство: якихъ оно ужие средствъ на случай, ели-бы австрійскій парламентъ ставъ ся неспособный до якихъ-небудь ухвалъ. Банфі вѣдповѣвъ, що правительство щиро бажае удержати економічну звязь зъ Австрією, при увзглядненю и забезпеченю економічныхъ интересовъ Угорщины. Австрійска рада якъ-разъ скликана въ цѣли ухваленя угоды, тожъ нема причины до заряджения дальшихъ средствъ. Сли бы въ австрійскѣмъ парлямент була неможливость мериторичнои дискусіи надъ угодовыми предложенями, то угорске правительство предложить парламентови вѣдповѣдній проекты; але доки справа доперва може вызвязати ся, оно не може представити нѣякои програмы. — Заяву Банфіого бѣльшость приняла до вѣдомости.

Фінляндскій сойм ухвалив не згодити ся на правительственный проектъ вѣйсковои реформы, котрый стремить до того, щобы пѣдъ мілітарнымъ взглядомъ зблизити Фінляндію зъ цѣлою державою. Говорять, що царь переведе реформу въ адміністративнѣй дорозѣ, а се було бы рѣвнозначне зъ зломанемъ заприсягненои царемъ фінляндскои конституціи. Окрѣмъ того мае бути знесеный фінляндскій секретаріятъ, а справы Фінляндіи и ея адміністрація мають пѣдпорядкувати ся безпосередно царскѣй канцелярії. Въ той способъ Фінляндія стратила бъ одинокого свого заступника у царя, а фінляндскі справы полагоджували бъ ся выключно въ россійского становиска. Щобы перевести тѣ змѣны, именовано вже шефа гвардіи петербургского округа вѣйскового, генерала Бобрикова генеральнымъ губернаторомъ Фінляндіи. Въ декретѣ именованя царь выска авъ надѣю, що Бобриковъ „переконае“ Фінляндцѣвъ, що ихъ край мусить бути якъ найтѣснѣйше сполученый зъ вѣтчизною спѣльною всѣмъ вѣрнымъ пѣддапымъ. Все те выкликало мѣжь Фінляндцями велике занепокоенне.

НОВИНКИ.

— **Пригадка рускимъ товариствамъ.** Дня 29 ст. ст. серпня, т. є. 11 н. ст. вересня, въ недѣлю, рада мѣста Полтавы буде обходити память Івана Котляревского на торжественнѣмъ засѣданю. Годить ся, щобъ на се засѣдане галицкѣ и буковиньскѣ рускѣ товариства выслали привѣтнѣ патріотичнѣ телеграмы, стилізованѣ зъ увагою на россійску цензуру, щобъ ихъ можна було вѣдчитати прилюдно на засѣданю полтавскои мѣскои рады. Телеграмы найлѣпше выслати заразъ въ суботу. Адреса: „Россія, Полтава, Городская дума“.

— **До рускихъ паралельокъ черновецкои гімназіи записало ся сего року до I-ои клясы 51 ученикѣвъ [мѣжь ними два жиды], въ II бѣй клясѣ 27 ученикѣвъ а въ III-бѣй клясѣ 27 ученикѣвъ.**

— **До бурсы „Народного Дому“ въ Черновцяхъ принято сего року 38 ученикѣвъ.** Велике то число якъ на фонды „Народного Дому“, але „Народный Дѣмъ“ числить на жертволюбивость рускои суспѣльности, яка допоможе удержати тыхъ рускихъ ученикѣвъ, бо-жь Волохи мають у себе ажь 109 ученикѣвъ у бурсѣ

— **Три вѣча „Пѣдгѣрскои Спѣлки“.** Щобы народъ познакомити блише зъ цѣлею и устровмъ „Пѣдгѣрскои Спѣлки“ для торговлѣ безрогами и худобою роговою“ та щобы при тѣй нагодѣ призбирати потрѣбнѣ до ведения дѣла фонды, узнавъ зарядъ за вѣдповѣдне вѣдбувати вѣча. Доси вѣдбуло ся такихъ вѣчъ трое и годить ся о нихъ написати.

Перше вѣче вѣдбуло ся въ *Тисьменичанахъ* дня 21. серпня, въ селѣ, що лежить въ половинѣ дороги мѣжь Станиславомъ а Надвѣрною. Сторона то бѣдна, бо земля тамъ камѣнь и водa, народъ жие бѣльше зъ приховку кудобы и мало розвитый, але вѣче выпало дуже добре, якъ що-до числа участникѣвъ такъ и що до зѣбраныхъ грошей. Народу було до 400 душь. Мѣжь тыми майже вся руска интелігенція зъ доохрестныхъ сѣлъ, цѣлыми родинами, ажь любо було дивити ся, а грошей зѣбрано 300 зр. Що вѣче се такъ добре удало ся, то заслуга священикѣвъ, особливо о. Сумика, зъ-пѣдъ Тисьменичанъ, котрѣ народъ о тѣмъ просвѣтили и до участи наклонили. Лише два села не були заступленѣ нѣкимъ, а то: Гаврилѣвка и Хомякѣвъ.

Друге вѣче вѣдбуло ся въ *Отинію* дня 28. серпня. Зарядъ Спѣлки надѣявъ ся, що тамъ выпаде о много лѣпше, бо и на довшій часъ оголошено и люде тамъ маетнѣйшѣ; та не такъ склало ся, якъ ждало ся. Людей прибуло всего-на-всего до 120, а до Спѣлки приступило лише 10 [десятьохъ], котрѣ зложили готѣвкою 25 зр.! Отже и така важна справа не знайшла тамъ вѣдгомону анѣ мѣжь селяньствомъ анѣ мѣжь интелігенцією [зъ выимкомъ двохъ]. Отинія, видко, вѣрна що й теперь старѣй засадѣ, черезъ котру увѣйшла въ приповѣдку: „Найшовъ собѣ Отинію!“

Трете вѣче *въ Галичи*, що вѣдбуло ся дня 4. вересня с. р., выпало по рѣвно зъ тисьменичаньскимъ. Участь людей була слабша, але грошей зложено 406 зр. Тутъ видно було працю и свѣтскои и духовнои интелігенції. Особливо потрудились Вел. оо. Копистяньскій въ Галича, Озаркевичъ изъ Сѣльця, Корвацкій зъ Острова, Василь Левицкій зъ Темировець та Ив. Гошовскій зъ Блюдникъ и Вп. пп. Крижановскій купець въ Галичи и и Мих. Сегінъ, заступникъ бурмістра въ Галичи. Мимо волѣ насувалась гадка: Кобы такъ вездѣ працювала интелігенція спѣльно надъ народомъ, то бы „не було Отиніи“.

— Подаю до вѣдомости, що комітетъ для уряджения фантовои льотерії въ користь дякѣвъ, призначеном ц. к. міністерствомъ скарбу, вберe ся дня 13 вересня у Львовѣ. Оповѣщене въ именованю делегатѣвъ зъ стороны интересованыхъ корпорацій, якъ не менше мое довше фізичне недомагане спровадили таку цѣлкомъ нежадану проволоку. Вп. Р. Т. членѣвъ комітету повѣдомляю о мѣсци и часѣ зѣбрания окремымъ запрошенямъ. — *Данило Танячкевичъ.*

— **Интернованый посолъ.** Посолъ Забуда [стояловедъ] дѣстанъ заборону выходити зъ своеи громады. Явишовицъ въ повѣтѣ бяльскѣмъ пѣдъ загрозою 1000 зр. кары або шѣсть мѣсяцѣвъ вязницѣ. Добродѣйства стану выимкового!

— **Перемышль не мае поліціи.** Дня 1 н. ст. вересня знесено въ Перемышли 28 констеруикѣвъ вѣйсковои поліціи, а жовнѣрѣвъ вѣдослано до приналежныхъ полкѣвъ. Правительство усунуло вѣйскову поліцію наслѣдкомъ спору зъ радою громадскою, котра вѣдмовила жаданои субвенціи на поліцію въ сумѣ 7.000 зр. Тымъ способомъ Перемышль оставъ безъ поліціи в справу ще не порѣшено: чи заведуть на ново правительственну чакову, чи автономічну „квадратову“ поліцію.

— **„Cześć zasłudze!“** Въ черновецкѣй Gazet ė polsk-ѣй появила ся онодгы статья пѣдъ тымъ заголовкомъ а въ нѣй читаемо такій слова: „Ks. Piotrowski, przybywszy do Sadagóry, przez długi czas musiał głosić kazania, bądź częściowo w języku ruskim“. Отже на те каже „Буковина“: Такъ! мусѣвъ ксь Пѣотровскій говорити проповѣди по руски, бо натрафивъ на Русинѣвъ обряду римско-католицкого. Теперь того вже ксь. Пѣотровскій робити не потребуе, бо спольонізувавъ Русинѣвъ, що були вѣдъ вѣку Русинами. За се натурально нагородили Поляки ксь. Пѣотровского, бо дѣставъ товсту посаду каноніка въ Скалатѣ въ Галичинѣ а зъ Буковины вже вѣдъѣзджае, а Gazeta Polska прощае ся дуже сердечно зъ „druhem serdecznym“, бо-жь то прецѣнь завзятый „rusinożerca“, що надточивъ „kurczącą się na zachodzie ojczyznę“ кавалочкомъ на всходѣ. Мы желаемо такожь щасливои дороги о. Пѣотровскому и тѣшимо ся, що вже его особою не будемо потребувати заѣмати ся, а Русинѣвъ въ Галичинѣ въ околици Скалата остерѣгаемо, щобы стерегли ся, бо дѣстакть тамъ добре въ ловленю душь вытресованого „krzesowca“.

— **Вѣдъ Вп. декана любачѣвского о. Алекс. Сембратовича** одержуемо отсе письмо: На основѣ §. 19 закона прасового прошу о помѣщене слѣдуючого спростованя: Въ 179 числѣ цѣнног Вашои часописи помѣстивъ одинъ собратъ-пасквілянтъ зъ Чешанѣвщины, котрый посредствомъ многихъ сего рода патріотъ намагае ся зъ одного боку терорызувати независимыхъ людей, зъ другого-жь приготовити собѣ теренъ до своихъ махерствъ, нотатку п. з. „Смѣшне“, котра дотыкае спеціяльно моеи личности. Щобы положити уже разъ конець того рода штучкамъ разбѣтерѣвъ публицистичныхъ, простую сею цѣлковито зъ воздуха схвачену байку якъ слѣдуе: 1) Неправдою есть, будьто-бы я вымагавъ коли-небудь въ моѣй хатѣ вѣдъ священикѣвъ офіціяльнои одежи, се бъ то резеренды, хотяй бы они прибули навѣть въ строго урядовѣмъ дѣлѣ. 2) Неправдою есть, мовь-бы то до мене коли небудь пѣдчасъ мого 20-лѣтного побуту въ Новѣмъ селѣ заѣхавъ якій-небудь незнакомый подорожный священикъ. Нове-село не лежить при нѣякѣмъ головнѣмъ трактѣ, нѣякихъ подорожныхъ кромѣ гончарѣвъ и дротарѣвъ я тутъ не бачивъ. До мене заѣздяють лише знакомѣ гостѣ и священики по дѣлу, но зъ сихъ певно нѣхто не дѣлае менѣ такого закиду якъ о. пасквілянтъ, о котрого чести и правдолюбности свѣдчить уже тая обставина, що не мавъ навѣть вѣдваги покласти своѣ имя пѣдъ клеветою. Въ безконечнѣй своѣй наивности розказуе авторъ про мои „бѣленькій, гарнѣ мовь пацьорки зубы“ — забувъ сарака, що незнакомый „зметущеный“, якъ самъ каже, гѣсть не мавъ бы вчейже часу розслѣджувати станъ моихъ зубѣвъ. 3) Цѣлковитою неправдою есть, мовь-бы зъ моихъ устъ вырвали ся коли-небудь слова: „Нехай собѣ владика приймае священикѣвъ безъ реверенды а у насъ сего не вѣльно“. Се пѣдлый и католицкого священика негѣдный доносъ зверненый пѣдъ адресою Вир. Еп. Консисторія, въ чѣмъ видко выразно почестну цѣль пасквілянта, котрый байкою своею надувъ рѣвночасно кѣлька часописей. 4) Описаный пасквілянтомъ инцидентъ незвѣстный анѣ менѣ анѣ нѣкому зъ тутешныхъ священикѣвъ, за що ручу моимъ священичимъ словомъ чести. Такъ отже въ интересѣ своѣмъ, публичнои морали якъ и надутыхъ редакцій звертаюсь до автора казки зъ запытанемъ: чи не схотѣвъ бы вѣнъ познакомити ширшій кругъ нашихъ земляковъ зѣ своимъ именемъ та чи не схотѣвъ бы боронити своеи чести, бо я называю его пѣдлымъ пасквілянтомъ? — *Александеръ Сембратовичъ* деканъ Любачѣвскій, парохъ въ Новѣмъ селѣ.

— **Широкій промыслъ жидѣвскій фальшивыми грѣшми и судова розправа.** Въ Самборѣ вѣдбуваe ся теперь розправа передъ судомъ присяглыхъ противъ Іосля Фріеля и товаришѣвъ за фальшованя 10 гульденовыхъ банкнотѣвъ. Ще въ 1896 р. появили ся въ Самборѣ фальшивѣ десятки, а жандармерія выслѣдала цѣлу шайку фальшивниковъ, замешкалу въ Мункачи на Угорщинѣ, котра заосмотрювала много повѣтѣвъ въ Галичинѣ тыми фальсифікатами. Сеся жидѣвска банда фальшѣвниковъ высылала фальсифікаты до Яворова, Мостискъ, Городка, Перемышля, Хирова, Устрѣкъ, Лютовискъ, Сколього, Перемышлянъ, Долины, Медыничъ, Старого-мѣста, Дрогобича, Турки и до инших мѣсць, отже промыслъ вѣвъ ся на высоку скалю. Пѣдчасъ ревізіи найдено сотки готовыхъ фальсифікатѣвъ. Кѣльканацять жидѣвъ зъ тои шайки дѣстало ся въ руки суду самбѣрского, а той позасуджувавъ ихъ по кѣлькатыждневѣй розправѣ на рѣзни кары: вѣдъ пѣвъ року до 3 лѣтъ, кѣлькохъ на 7, 8 и 12 лѣтъ, а двохъ — Сімхе Горна зъ Мокрянъ и Ушера Торапрайбера — навѣть по 17 лѣтъ тяжкои вязницѣ. Сѣ два послѣдній „не вдержали языка“ и забагли бѣльшого то нариства, отже выдали прочихъ спѣльниковъ, а именно Іоська Фріеля и Мошка Фрідмана, „дуже порядныхъ“ купцѣвъ богачѣвъ зъ Комарна. Они то мали бути посередниками въ доставѣ фальшивыхъ десятокъ, на ихъ руки присылано ихъ, а они роздавали дальшимъ мѣняйламъ. Отже Фрісель и Фрідманъ станули теперь передъ кратками и противъ нихъ веде ся розправа.

Въ суботу пѣдчасъ розправы зголосивъ ся одинъ судья присяглый, маючій селянинъ Городецкій зъ Городища, и заявивъ передъ трибуналомъ, що онодгы вечеромъ приступивъ до него якійсь жидъ зъ рудою бородою, просивъ его о валядъ для Фрідмана, а опѣсли всунувъ яму „щось“ до кишенѣ. Що се, присяглый не знае, бо не торкавъ того. Въ салѣ выкликало се загальне зворушене, а возный судовый вытягнувъ зъ кишенѣ Городецкого завитыхъ три десятки. Такожь другій судья присяглый зложивъ три десятки, котрѣ вихнувъ яму сынъ обжалованого Фрідмана при помочи другого жида Фрая, доставця дерева до суду. Обохъ тыхъ жидѣвъ увязнено, а взагалѣ увязнено за перекупство шѣсть жидѣвъ. Мимо внесеня оборонця д-ра Горовіца, щобы вѣдрочити розправу, бо въ такихъ условѣхъ годѣ сподѣвати ся безсторонного вердикту судьѣвъ присяглыхъ, розправа веде ся дальше. Красна тота жидѣвска мораль!

— **Паны бавлять ся весело!** Kurjer lwowski (ч. 248) доносить, що п. Стан. Кльобасса, знаный спортсменъ и гуляка, прогулявъ свѣй красный маетокъ — село Сколишинъ въ повѣтѣ ясельскѣмъ и продавъ его Полякови „нового крою“ — Раппапортови. Маетокъ сей вартъ бувъ 600.000 зр., а п. Кльобассѣ остало ся ледви 30.000 зр. на дальшу забаву. Копальнѣ нафты въ Потоцѣ, котрѣ несли сему п. Кльобассѣ 1000 зр. денно доходу, набула вѣдъ него ще перше якась англійска спѣлка. И въ Познаньщинѣ и тутъ „ojczyzna się kurczy“. А они хотять другихъ розуму вчити!

— **Незаконнѣ дѣти.** Міністерство справъ внутрѣшныхъ въ порозумѣню зъ міністерствомъ вѣроисповѣдань и просвѣты выдало розпорядженя, щобы зазначуване въ метрыкахъ легітимованя дѣтей незаконныхъ було вѣдъ теперь подаване завсѣгды до вѣдомости судовыхъ властій. Розпоряджене се хоче въ той способъ управильнити справу записовъ въ користь незаконныхъ дѣтей

— **100.000 коронъ в 2 разы по 25.000 коронъ** то головнѣ выгранѣ Великои ювілейнои льотерії выставовои, що выплатять ся готѣвою лише зъ 20% вѣдшибки. Звертаемо увагу нашихъ поважаныхъ читателѣвъ, що найбліже тягнене невѣдклично дня 15 вересня 1898.

— Звертаємо увагу на умѣщеный въ нинѣшнѣмъ числѣ „Дѣла“ анонсъ ново-отвореного Магазину модныхъ товарѣвъ Фердинанда Гітлера при ул. Галицкѣй ч. 20.

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

О. Юліянъ Мацѣлиньскій, ювілатъ, совѣтникъ Еп. Консисторіи въ Станиславовѣ, членъ „Народного Дому“ у Львовѣ и нашихъ рускихъ товариствъ, парохъ въ Угриньковцяхъ, станиславовскои епархіи, упокоивъ ся дня 6 н. ст. вересня въ 82 роцѣ жита а въ 56-бмъ священьства. Похороны вѣдбуде ся завтра [въ четверъ] 8-ого н. ст. вересня. В. є. п.!

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 7 вересня. Соймъ Ґориціи и Ґрадиски замкнено въ грудни, бо Словѣнцѣ здекомплетували его и унеможливили всякѣ ухвалы. Теперь скликано его лише въ тѣй цѣли, щобы ухвалити ювілейный покладъ цѣсарева и буджетъ на бѣжучій рѣкъ. Иншихъ нарадъ не буде, бо Словѣнцѣ рѣшучо застерегли ся противъ того.

Вѣдень 7 вересня. Дневники доносять, що урядники намѣряють выступити зъ греміяльною петиціею до рады державнои, щобы законъ о регуляціи платнѣ увѣйшовъ въ жите зъ днемъ 1 жовтня с. р.

Прага 7 вересня. Умеръ тутъ посолъ Вашати, котрый въ послѣдныхъ часахъ порѣзнивъ ся зъ молодоческими послами за ихъ правительственну політику и выступивъ зъ ихъ клюбу.

Парижъ 7 вересня. Естергази въ великѣмъ страху, щобы не выдавъ его генеральный штабъ. Рошфоръ пише, що знае и зъ горы предвиджуе цѣлый рядъ теперѣшного кабінету въ справѣ Дрейфуса. „Плявъ сей — пише — полягае на тѣмъ, що новый судъ военный буде зложеный изъ самыхъ остаючихъ въ клопотахъ, глубоко задовженыхъ офіцерѣвъ, а симы тяжко буде задержати рѣвновагу передъ міліонами синдикату Дрейфуса“ Тою инсинуацією армія сильно обурена. Нинѣ мають выпустити Пікарта зъ слѣдчои вязницѣ.

Лондонъ 7 вересня. Дневники доносять, що мѣжь Англією и Россією прийшло до порозумѣня въ хіньскѣй справѣ. — Россія буде въ Манджурії зелѣзницю пѣдъ охороною козакѣвъ. — Публична опінія вдоволена зъ англьо нѣмецкои угоды. Думають, що она розтягне ся и на справы въ Азіи.

Мадритъ 7 вересня. Урядово доносять, що въ Барцельонѣ появивъ ся вѣддѣлъ революціонерѣвъ зложеный зъ 37 людей, котрыхъ арештовано. Приватнѣ вѣсти говорять о далеко бѣльшѣмъ числѣ бунтовниковъ; арештовано лишь малу ихъ частину, а решта утѣкла. — Засѣдане сенату було дуже бурливе, бо деякѣ сенаторы противили ся тайности нарадъ надъ мировыми протоколами. Сагаста заявивъ, що явность може утруднити переговоры та що доперва по заключеню наконечного мира правительство огголосить всѣ документы. Остаточно ухвалено тайность.

Амстердамъ 7 вересня. Вчера вѣдбула ся интронізація королевои Вільгельміны.

Канеа 7 вересня. Турецкѣ збѣгцѣ пѣдъ позоромъ, що вкорочують ихъ права, урядили демонстрацію. Прийшло навѣть до бійки мѣжь ними и англійскимъ зѣйскомъ. Приступлено до бомбардованя мѣста, котре на кѣлькохъ точкахъ горить.

Вѣдозва.

Не за-для пустого, якъ бы хто думавъ, звычаю, але дѣйстною некучою конечностію приневолений всьмо до численныхъ сегорѣчныхъ вѣдозвъ ювілейныхъ прилучити и нашу вѣдозву о складки на будову новои церкви въ Хлипляхъ повѣта мостискаго. Треба бо знати, що парохіяне тутешній вѣдъ тридцять и трехъ лѣтъ позбавленѣ суть святынѣ Божои, тои найкрѣпшои твердынѣ нашого св. обряду и народности. Середъ пѣзноі ночи повставъ тогды въ навечерію св. Богоявленія страшный пожаръ въ серединѣ церкви зъ невѣдомои причины и знищивъ ей до тла вразъ зѣ всѣми дорогоцѣнными прибораме церковными, бо о выратованю ихъ не могло бути и бесѣды. Коли бо збѣгли ся парохіяне на мѣсце катастрофы, представивъ ся имъ страшный видъ знищени, зъ цѣлого бо храму Божого лишила ся тѣлько купа попелу и недогаркѣвъ. Не треба й казати, якъ гѣрко заплакали и затужили осиротѣлѣ дѣти за своею матерію церквою, може ще въ бѣльшѣй мѣрѣ, якъ колись плакали Ізраильтяне въ неволи вавилоньскѣй за своимъ величавымъ храмомъ Єрусалимскимъ и за своею вѣтчизною, тымъ паче, що бачили, що не такъ скоро за для убожества прийдуть до новои церкви. На разѣ провізорично збудовано малу каплицю та заосмотрено ей въ найпотрѣбнѣйшѣ рѣчи літургічні. Та отъ зубъ часу дѣбравъ ся и до тои маленькои твердынѣ народнои и пѣдгрызъ ей до тои степени, що за-для грозячого небезпеченьства може бути кождои хвилѣ властями замкнена.

Зъ тои причины рѣшивъ ся комітетъ парохіяльный за помочію Божою розпочати будову новои церкви въ слѣдуючѣмъ роцѣ, если тѣлько роздобуде вѣдповѣдній фонды, котрыхъ ту, на жаль, нема. Та й неможь дивувати ся сему, зваживши, що тутешный народъ за для лихого грунту и браку заробкѣвъ есть дуже бѣдный, а коли ще до того додамо послѣдній тяжкі лѣта, выдатки конкурендійнѣ на парохіяльнѣ будынки та голодъ въ послѣдньомъ роцѣ, то рѣчею есть зовсѣмъ природною, що парохіяне упали въ великій довги и залеглости податковѣй. Зъ тои причины народъ вже теперь несе послѣдню свою керваницю на заспокоене докучливыхъ тягарѣвъ. Въ такихъ обставинахъ безвзглядне стягане конкурендій потягнуло бы за собою дуже сумнѣ наслѣдки. бо по-пр[illegible] нишѣмъ вызвало бы неодного зъ батьковского грунту на користь [illegible]глитаѣвъ-лехрістѣвъ. Но въ тѣмъ невѣдрадномъ положеню памятаючи на слова Христовѣ: „Просите и дасть ся вамъ“ — потѣшаемось милою надѣею на построну помочь. Тожъ мы днесь въ тѣй некучѣй потребѣ вытягаемо свои скостенѣлѣ руки въ покорною просьбою до нашого патріотичного Загалу а особливо до нашого Вел. Духовенства и просимо: Вп. Родимцѣ! авольте ласкаво кинути лепту на будову згаданои церкви, а мы своими молитвами выпросимо у Всевышнього благословенія Боже и вѣчне благо для нашихъ великодушныхъ Добродѣѣвъ.

Ласкавѣ жертвы и найменшѣ приймае зъ вдячностію Урядъ парохіяльный въ Хлипляхъ п. Крукеничѣ.

Вѣдъ гр.-кат. Уряду парохіяльного въ Хлипляхъ дня 22 серпня 1898. Въ имени парохіянъ — свящ. *Симеонъ Борисъ.* 320 (3-5)

Надѣслане.

Спеціялістъ недугъ ушей, носа и горла

Д-ръ І. Райнгольдъ

повернувъ.

331 2—3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Вашому Гіпотечного на памятницѣ писца Галицкои



поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвінсры, льорнеты, бінокля, далекозиды, барометры, термометры, рѣдкій ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсфедри, теслы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ, нівелятры и т. п.

Уряджене дневникѣвъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Маляґа зъ Каскарою Саґрадою
Маляґа зъ молоко-фосфораномъ

найлѣпше и найлагоднѣйше средство перечищаюче. — Цѣна 3 короны.
противъ золабовъ, англійскои хороби и т. д. Цѣна 3 короны. 3

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера.
пбдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 269—?

Интелїґентна женщина
вдова въ середнбмъ вѣцѣ, по шукуе мѣсця заразъ до заряду дому у вдбвця або старшого кавалера. Адреса: А. Б. poste restante Потбкъ золотый.
329 5—6

Рештки хбдниковъ и высортованй диваны, портіеры, фіранки, капы, коцы, ґобеліны и рбзнй предметы декорацій по цѣнахъ баснословно дешевыхъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“ Львбвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Также на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.
190 6 ?

ДРОТЪ кольчастый цинковый до огороженъ по зр. 4·50 за 100 метрбвъ. Топбрцѣ лѣсовй до значена деревъ (зъ двома довбльными буктами) по зр. 6,
поручае ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площ Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.]

Также и на раты
безъ вбдвышки цѣнъ
диваны, портіеры, фіранки, хбдники, ковдры ватованй, капы на столы и лбжка въ складѣ диванбвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львбвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылае ся цѣнники даромъ и оплатно.
190 6—?

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезій для народу
въ житепысью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна I-шои части 25 кр. II-ои части 20 кр.
Оправдений примѣрникы продаютъ ся о 10 кр. бблыше.

Артистично- Рутовнячо
ЗАВЕДЕНЄ
А. ЗПМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14.
доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше.
ДРУКАРНЯ зъ каучуковыми черенками для кождого легко надаючи ся, почавши вбдъ 1 зр. и выше. Стампілѣ металевй и каучуковй, сербы, монограмы, стампільный марки, станцы, таблицѣ литй и гравіровань и проче.
Замовлена зъ провінціи полагоджують ся вбдворотною почтою.
290 4—52

Для Сянока и околицѣ.
Ново-отвореный
Магазинъ новостей
для Панъ и Панбвъ
пбдъ фірмою
Иванъ Дзєвоньскій
въ Сяноцѣ
при ул. 3-ого Мая ч. 26 и 27 побічь торговлѣ п. Малівера
поручае ся ласкавымъ вельми взглядамъ Вновъ. Мешканцбвъ мѣста и околицѣ, поручаючи товары свѣжій по цѣнахъ можливо найнижшихъ, а именно: Сорочки мужескій, ковнѣры и манжеты б разбвъ складянй (тутъ незнанй), красній краватки, синики до сорочокъ и манжетбвъ, палички, парасолѣ, кальошѣ правдиво россійскій, куферы и торбы до подорожа, парфумы, миделка, правдиву воду кольоньску, губки, гребѣня, щбтки, пуляресы, папѣросницѣ, портмонетки. — Великій выборъ канвъ, водбчокъ, шовку, бавовны D. M. C. до гафту и пончбхъ, приборы до шитя и кравецтва женочого, воальки, стижки, оксамітки, коронки и т.п
РУКАВИЧКИ прятскій glace, даньскій, сернячій и оленевій.
Великій выборъ забавокъ для дѣтей. 316 4—6
[*Бюро свголошень „Имприса“*].

ТУТКИ цигаретовій 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львбвъ ул. Галицка ч. 12

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-літоґрафічне
ЗАВЕДЕНЄ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
вы отовлае
всякй літоґрафічній выробы
звычайнй візитовій білеты
вбдъ 1 зр. за 10 штукъ, а ново повставшій зи візитовій білеты зъ гербомъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касеткою 188 84—91

Проф. Д-ра Олександра Огоновского „СИСТЕМ АВСТРИЙСКОГО ПРАВА ПРИВАТНОГО“ виданій Д-ромъ Петромъ Стебельскимъ: том I. Загальні науки і право річеве; том II Право облїґацийне і право спадкове — поднив ся вже в книгарскій торговлі і можна его набути в книгарні Наук. товариства ім. Шевченка і в Ставропігійскій. Кождий том по 3 зр. 50 кр.

Головный складъ всякого рода повозбвъ, а именно: ландары, ландатеты, каретки, пбвкрытй, отвертй, дамскій и мужескій кучіфаэтоны, пбвкрытй и вбдкрытй тарантасы, такожъ до самого подложена, угорскій вбзки, сани, промысловй возы, ноший и уживанй, поручае
М. НАСЪ
Львбвъ, ул. Шпитальна ч. 28
по конкуренційныхъ цѣнахъ, гарантуючи за тревале и знамените выкбнчене, а дякуючи моимъ дотеперѣшнимъ вбдбирателямъ за взгляды, прошу о звяджуване моихъ складбвъ и користане зъ конкуренція. 326 2—3

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДѢТЕЙ
виданій
коштомъ руского тов. педаґоґічного
В полотнянній оправі з золоченим хрестом 20 кр.
Продае ся в книгарни Бук. тов. ім. Шевченка, Львів ул. Академічна ч. 8.

Словарь нѣмецко-рускій
Ом. Партицкого
продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 4-зр. замѣсть 5 зр.

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ
передъ тымъ
ФР. МРОЗИНЬСКІЙ
у Львовѣ, улиця Собѣского число 7
поручае всякй роды
ФУТЕРЪ
а именно:
Футра до подорожи, палѣтоты мужескій и дамскій пбсля найновѣйшихъ фасонбвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелерины, Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкбры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а также Верхи готовй до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 3—27
Матеріи найновѣйшій на верхи въ найбблшбмъ выборѣ.
Цѣны умѣренй сталй.
Высше наведенй товары знаходятъ ся на складѣ.
Также на раты мѣсячній. Также на раты мѣсячній.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!
Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пбльґи въ сплатахъ пбсля умовы.
Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ также сальоновй и настѣнній, хбдники, фіранки, портіеры, коцы, ковдры, капы на столы и лбжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.
Спеціяльный вбддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣли мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчбхъ, коронокъ и стяжокъ.
На жадане высылае ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы и замовлена належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львбвъ, ул Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190 6—7

„СЛАВІЯ“
Банкъ взаимныхъ обезпечень въ Празѣ
(основаный въ 1868 р., въ Галичинѣ вбдъ 1874 р.)
скбнчивъ зъ кбнцемъ 1896 р. 28-ый рбкъ своеи дѣяльности и зросла об всѣхъ вбддѣлахъ „Славіи“

	въ кбнцемъ 1896 р.
Фонды резервовый и ручаючій	зр. 7,427.361·15 кр.
Премія належитости побічній и вбдсотки за рбкъ 1896	„ 2,188.521·39 „
Обезпечень сумы въ секціяхъ на жите	„ 27,629.196·15 „
Обезпечень сумы въ секціи вбдъ огню	„ 277,905.738·— „
Выплачень капіталы, ренты и вбдшкодованя въ 1896 р.	„ 1,639.873·80 „
За часъ свого истнованя выплативъ банкъ „Славія“ своимъ членамъ капіталы и вбдшкодованя въ загальнбй сумѣ	„ 27,193.723·12 „

„Славія“ принимае въ секціяхъ I и II обезпечена на дожите або на случай смерти, якъ и обезпеченя вѣна для дѣтей, въ секціи IV. обезпечена вбдъ шкбдъ огневыхъ будынковъ, движимостей, збожа, товарбвъ, запасбвъ, скота и пр.
Тарифы „Славіи“ вельми умѣренй, а услбвя обезпеченя вельми корнетнй.
Тирифъ и друксортбвъ внесень всякого рода, якъ и всѣхъ потрѣбныхъ поясненъ удѣля якъ найохотнѣйше головне Заступництво „Славіи“ для Галичинны и Буковины у Львовѣ при улици Словацкого ч. 3. 21 16—24
„Славія“ принимае зголошенія о удѣленє аґенціи въ мѣсцевостяхъ де нема ще заступника и вельми радо удѣляе аґенціи письменнымъ селянамъ.

Новоотвореный
МАҐАЗИНЪ ТОВАРОВЪ МОДНЫХЪ
пбдъ фірмою:
ФЕРДИНАНДЪ ҐІТЛЄРЪ
у Львовѣ, улиця Галицка число 20
поручае въ великбмъ выборѣ
коронки, ленты, пасмантерія, ґазы, крепы, шовковй матерія, саксоньскій дамскій и дѣточій панчохи, кореты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковй, шовковй, батистовй и дреліховй, вахларѣ изъ струсихъ перъ.
Всякй принадлежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.
Замовлена зъ провінціи полагоджують ся вбдворотною почтою. 299 9—20

УЧИТЕЛЬ органъ руского товариства педаґоґічного двотыждневникъ педаґоґічно-науковый, выходить вбдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вбрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рбкъ 3 зр. на пбвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр



Машивы до шитя „ЗІНҐЕРА“
зъ 10 розличныхъ фабрикъ.
Нбжній въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готбвкою 10% дешевше. Моя торговля истнуе вбдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. е. майже 100 ваґонбвъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручае ся въ мѣсця.
Не высылаю докучливыхъ аґентбвъ, которымъ жиды платятъ 10—20 зр. за продажу одной лихои машины. 350 2—30
ІОСИФЪ ИВАНИЦКІЙ
МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.

Новости въ парасольнахъ капелюхахъ блюзахъ рукавичкахъ стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низкихъ цѣнахъ MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.
Львбвъ, ул. Капітульна ч. 3
190 6—?



Славній на цѣлбмъ свѣтѣ
КОЛА „ОРЕЛ“
первородный фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины
„Cycle house au Louvre“
Львбвъ, ул. Сикстуска 6. пасажъ Гавсмана
Пбльги въ сплатахъ пбсля умовы.
Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 6—?

Диваны перскій
и портіеры
традивій (старинній)
продае, купуе и выпозичае, а также приймае на переховокъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львбвъ ул. Сикстуска 6. — Пбльги въ сплатахъ пбсля умовы.
Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.
190 6—?

Выстава загальна
всходныхъ и иншихъ чужихъ и крайовыхъ диванбвъ, портіеръ, фіранокъ и хбдниковъ.
Такожъ цѣлу нбчъ при електричнбмъ освѣтленю отворена.
Вступъ вбльный.
Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.
На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.
Листы адресувати належить: Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львбвъ ул Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). 190 6—?
Купуючимъ пбльги въ сплатахъ.

Лише **50** кр. на **2** тыгнѣня.
ПЕРЕДПОСЛѢДНЫЙ **ТЫЖДЕНЬ.**
219 7—?
Головна выграна 1 разъ
100.000 коронъ и 2 разы **25.000** коронъ
готбвкою зъ 20% потрученемъ.
ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЙ ВЫСТАВЫ **а 50 кр.**
Тыгнене: 15 вересня 1898.
Тыгнене: 22 жовтня 1898.
поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґ. Максъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Клярфельдъ

Розклад їзди поіздів зелїзничих
важний від 1 мая 1898
після часу середньо-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу ві дівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відходить о		
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з годовн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (3/8 до 11/8)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.56	„ Сокаля		8.50	„ Кракова
	8.05	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.53	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бех ця
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (1/7 до 13/8 неділі і сьвята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з годовн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (3/8 до 11/8 неділі сьвят.)
2.30	—	„ „ „ годовн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ годовн. дворець		3.00	„ Страл
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної вода (3/8 до 11/8)
		ЖИДИ		3.38	„ Брухович (3/8 до 11/8)
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.55	„ Ярослава
	3.30	„ „ „ годовн. дворець			ЖИДИ
5.10		„ Кракова		4.10	до Кракова
	6.10	„ „		5.20	„ Лавочного
	7.57	„ Янова (1/8 до 31/8 и 16/9 до 30/9)		6.20	„ Янова (1/8 до 15/8 и будні дні)
	8.12	„ Брухович (3/8 до 20/8 и 16/8 до 11/9 (1/7 до 15/8)		6.30	„ Іцкан
	8.31	„ „		6.40	„ Кракова
8.45		„ Кракова		6.56	„ Тернополя з годовн. двірця
	8.53	„ Янова (1/8 до 13/8 въ будній день)		7.—	„ Лавочного
	9.10	„ Кракова		7.10	„ Сокаля
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		7.15	„ Тернополя з Підзамча
9.45		„ Іцкан		8.40	„ Янова (1/8 до 31/8 и 16/9 до 30/9)
9.55		„ Підволочиск на годовн. дворець		10.05	„ Іцкан
	10.30	„ Лавочного	10.40		„ Кракова
	12.15	„ Сколього		11.00	„ Підволочиск з годовного двірця
				11.27	„ „ „ Підзамча

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечером до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропігійского, пбдъ провід. зарядомъ Михаила Рефця.

Ч. 190 Львовъ, Четверъ 27 Серпня (8 Вересня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Библіотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границы:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяцъ 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламації неопечатаний вѣльный вѣдъ порта.

Поединоке число комтуе 8 кр. а. в.

Оголошеня звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрічки инсератовой або ей місце а въ рубрицѣ „Надіслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

До выясненя нашои ситуації.

[Статья надіслана въ краю.]

I.

Найновѣйшимъ здобуткомъ Русинівъ а признакою любови польскои для насъ — то *впровадженє польского языка на доповнюючій науцѣ въ школахъ народныхъ зъ выкладовымъ языкомъ рускимъ* вѣдъ 1898/9 року шкільного.

Доповнююча наука обіймає часъ короткій и мале число годинъ — она має задачу не наукову, а тілько економічно-горожаньску. Дорастаюче поколѣня має пѣдготовитись остаточно до сего житя, яке ему судило ся вести опісля.

Вже найлѣпша воля учителя ледви може вѣдповѣсти своѣй задачѣ при дотеперѣшныхъ обставинахъ — безъ науки польского языка, а що-жь за пожитокъ дасть вѣдъ теперь сеся наука зъ *додаткомъ польщеня?*

Тутъ очевидячки не йде о само польщене нашого народу. Поляки дуже добре знають безпожиточність такого дѣла. Куды-жь отже веде сесе змаганє? Хіба до того, абы руска молодѣжь, обаламучена наукою язиківъ, не навчила ся нѣчого розумного до житя и потрѣбного въ будучности — абы она такимъ дѣломъ знеохотилась до офіціяльнои науки, — абы народъ бачивъ въ учителяхъ своихъ ослѣпителѣвъ, — абы выробилась ненависть мѣжь хлопомъ а наукою, — абы заєдно понижавъ ся рѣвень знання мужицкого у Русинівъ въ порѣвнаню зъ Мазурами, якъ се вже матеріяльно переводить ся вѣдъ начатку конституції зъ досадным успѣхомъ [що недавно на основѣ цифръ выказавъ въ „Die Zeit“ Романъ Сембратовичъ]. Сеся макхіявельска робота — то знущанє моральне, то убиванє живого народу — повѣльне, безпастанне, зѣ змаганими асиміляціи — вже не чоловѣка, и инвентаря економічного, — ось то любовь модерного панславізму австрійского!

Коли до всего додамо опѣку надъ нами въ середныхъ школахъ за тридцять лѣтъ, то доповнить ся яркій малюнокъ взаемнихъ народныхъ въ краю, якого може не найде ся въ цѣлѣмъ свѣтѣ, а якій могла бы витворити культура польска завдяки месіяньскѣй літературѣ своѣй та валенродичнѣй політицѣ.

Переглянѣмо фреквенцію учениківъ передъ конституцію, на початку ей и теперь.

До 1861 року мало не всюда у всѣхъ класахъ ученика-Русины. Селяне и мѣщане горнулись радо до науки, а були мѣсцевости, зъ-вѣдки и по кількинадцять щорѣчно ходило до середныхъ школъ. Такій станъ рѣчи вѣдповѣдавъ природному розвоєви краю.

На початку конституційного житя станъ сей не змѣнивъ ся, а полѣпшивъ ся для Русинівъ.

Повстанє зъ 1863 року и его упадокъ дали починъ до орґанічной працѣ польскои въ дусѣ макхіявельско-валенродичнѣмъ. Переломъ на нашу некористь починає чимъ-разъ виднѣйше зарисовуватись вѣдъ року 1867.

Великопольско-державна идея, не могучи перебитись оружно, погодила ся на якійсь часъ зъ обставинами европейскои політики и загадала пѣднестись, оперши ся о династію Габебургску и о державу австрійско-угорску.

Програма пѣдъ Садовою — пѣзнѣйше тридержавный союзъ и напрямъ союзныхъ державъ — надавались до будованя новыхъ мрѣй польскихъ. Памятна фраза „Przy tobie panie stoimy i stać chcemy“, а друга „Na każde zawołanie sto tysięcy krakusów wyskoczy“ ярко илюструють гадки.

Вже жь то кождый капраль австрійскій повиненъ бы знати, що при теперѣшнѣй нашѣй орґанізаціи вѣйсковѣй — въ хвили мобілізаціи можна хіба сто тысячь дѣдоводівъ зѣбрати, и то за тяжко на самѣй Мазурщинѣ! Кождый можливо здѣбный до якои-будь служби є вже зъ-горы призначеный — вѣдъ фірмана аж до надзору фуражового. А таки мавъ то сказати не цѣло дурный Полякъ! Коли-бъ и мали готовыхъ сто тысячь кракусівъ — може американьскихъ, годованыхъ въ тайныхъ клѣткахъ ad hoc — то знаємо на стілько, що и нашому всему вѣйску, при загальнѣй мобілізаціи, не дуже прайшло-бъ за легко порушати ся — ани кождому другому; тай знаємо, що правильный рухъ вѣйска — то найвѣльшій може клопотъ нищѣшои стратеґіи и пята Ахіллева будучихъ битвъ... Знаємо и те, що сто тысячь не-вѣйска при вѣйску — то баласть якъ куля у нѣгъ. А все те не перешкаджає, що фразы жнють злидни для насъ.

Може найвѣльший злидень руский — то руйнованє нашои интеліґенціи на становискахъ и молодежи школьнои. За те створюєсь поле для молодежи польскои, котра має задачу вызискати Русь економічно и морально — аж до знівельованя Руси. Такъ має Польща розширитись „na kresach“ — и будуватись дальше вже матеріяломъ рускимъ для идеи польскои.

Махіявельскій сей похѣдъ страшно зруйнувавъ насъ за тыхъ тридцять лѣтъ. Переступіювати сей часъ пѣсля актівъ урядівъ и школъ давъ бы въ моральнѣмъ напрямѣ зарѣвно великій якъ и страшный образъ. Се велика, безконечна книжка нашои кривды, инодѣ правдивои мартирольоґіи.

Пригадаймо собѣ не дуже давнѣ часы. Въ середныхъ школахъ всѣдніои Галичины лишь десь якійсь Полякъ бувъ учителемъ — загальножь бували Русины и якійсь процентъ Нѣмцівъ. Ученики-Русины становили велику бѣльшість цѣлои фреквенціи. — Нинѣ-жь мы Русины на рускѣй земли подобаємо на рускихъ кольоністівъ польского краю и польскои держави. Декуда самі жиды перемагають насъ! Такъ осущує ся славяньскій идеалъ на ладъ польскій!

Я уважаю сесе за додатокъ до выясненя нашои ситуації, безъ котрого годѣ зрозумѣти очевидного упадку въ розвою интеліґенціи рускои.

Що насъ губить и що намъ помочи може — або справа орґанізаціи дешевого и догѣдного кредиту селянського въ Галичинѣ.

XIV.

Чи орґанізація дешевого и догѣдного кредиту селянського въ Галичинѣ є конечно потрѣбна и чи система Райфайзена може мати услѣвъ поводженя?

(Докінченє.)

Зѣ стороны противниківъ касъ системы Райфайзена бувають у насъ пѣдношені три головній замѣты: 1) бракъ силъ интеліґентныхъ и способныхъ до кермованя сими спѣлками, 2) необмежена порука и 3) бракъ фондівъ оборотовыхъ, повякъ у насъ не можна числити на вкладки щадничі. Всѣ тѣ три замѣты вѣдперто вже по части на нишѣмъ мѣсци въ попередныхъ статьяхъ, а теперь вѣдпираю ихъ ще слѣдуючими увагами и датами:

До 1) Що-до мнимого браку силъ интеліґентныхъ и способныхъ до ведення касъ Райфайзенівскихъ зауважаю, що одиноку трудність може справляти лишь урядъ рахмістра, бо на прочихъ членівъ заряду и рады надзираючои знайде ся въ кождѣй громадѣ достаточне число интеліґентныхъ и вѣдповѣдныхъ мужівъ. Коли-бы въ цѣлѣмъ краю вѣдъ разу заведено касы Райфайзена, то на 6.234 громадъ треба бы засновати около 2000 такихъ касъ. Потреба бы було отже 2000 рахмістрівъ, а на той урядъ посѣдаємо ось такій матеріялъ:

а) Рускихъ священиківъ — пароховъ и системізованыхъ самостійныхъ капеланівъ — в 1997, а крѣмъ того значне число системізованыхъ и приватныхъ сотрудниківъ; латиньскихъ пароховъ и системізованыхъ капеланівъ є разомъ 910, отже всѣхъ священиківъ въ Галичинѣ є около 3000, для котрыхъ отворило бы ся обширне и вдячне поле до успѣшнои працѣ для сѣльского люду, до котрои они] въ першій мѣрѣ покликані.

б) Учителѣвъ народныхъ є 3852, а учительокъ 2986, разомъ 6838, зъ котрыхъ переважна часть мешкає въ громадахъ сѣльскихъ и могла бы зъ пожиткомъ для себе и для сѣльского люду сповняти урядъ рахмістрівъ.

в) Почтмайстрівъ є надъ 800, зъ котрыхъ велика часть могла бы такожь повняти урядъ рахмістра.

г) Кулокъ рѣльничихъ є 1335, а склепиківъ при тыхъ кулкахъ 911 або разомъ 2246.

д) Читалень „Просвѣты“ зорґанізованыхъ вѣдъ кількохъ лѣтъ на выбръ кулокъ рѣльничихъ, при котрыхъ находять ся такожь склепики, посѣдаємо вже 647 а крамарівъ, обставучихъ въ связи зъ Народною Торговлею надъ 400, разомъ около 1050.

в) Агентівъ Товариства краківского є 193 зѣ значнымъ числомъ субъ-агентівъ замешкалыхъ по селахъ та мѣсточкахъ, и агентівъ „Дністра“ около 700, мешкаючихъ переважно по селахъ, зъ котрыхъ що-найменше половина показала бы ся способною до ведення книгъ рахунковыхъ и касовыхъ въ спілкахъ Райфайзенівскихъ.

ж) Крѣмъ того побѣчь великого числа просвѣченыхъ уже селянъ посѣдаємо надто въ кождѣмъ повѣтѣ значне число лѣкарівъ, урядниківъ приватныхъ и зелѣзничихъ, котрыхъ бы можна до тои роботы для загального добра втягнути. Треба лишь тыхъ людей вышукати, заохотити и научити.

Не перечу, що зъ того великого числа одиниць — не беручи на взглядъ просвѣченыхъ селянъ — около 14.000 — многихъ зъ рѣзной причины не дало бы ся ужити, але на великій способъ показавъ бы ся великій процентъ охочихъ, способныхъ и вѣдповѣдныхъ на рахмістрівъ та членівъ заряду и рады надзираючои. Не треба впрочѣмъ забувати, що орґанізація касъ Райфайзенівскихъ зъ природы рѣчи не буде могла бути переведена въ цѣлѣмъ краю вѣдъ разу, але постепенно, му-

Посередництво женщины.

(Зъ англійского.)

XXVIII.

Щастя Кенйона, якъ вѣнъ говоривъ до себе, обернуло ся. Другій рѣкъ бувъ навѣть бѣльше щасливый нѣжь перший. Вѣнъ мавъ сталый вѣдбутъ на свѣй мінералъ, а окрѣмъ того мавъ уже досвѣдъ, абы встерегти ся шахраївъ. Кѣлька новыхъ обманьствъ, якихъ вѣнъ зазнавъ першого року, дали ему науку, котра придала ся въ другѣмъ и третѣмъ роцѣ. Вѣнъ любивъ свій дѣмъ въ пустини, а такожь любивъ простыхъ людей, межи котрыми обертавъ ся.

Однакожь, хочь вырѣкъ ся Лондону, таки вѣдъ часу до часу затужывъ за тымъ великимъ мѣстомъ и обѣцявъ собѣ поѣхати туда по скінченю третього року. Уентвортъ гровивъ мѣсяць за мѣсяцемъ, що приѣде побачити его, однакъ все щось перешкодило ему.

Джанъ волѣвъ у Канадѣ зиму, нѣжь лѣто, мимо великои студени. Зимно було постійне, але здорове и скрѣпляюче. Въ лѣтѣ Джанъ нѣколи не привыкъ зовсѣмъ до чорнои мухи, комарівъ (москітівъ) и иншихъ комахъ тои поры року.

На початку другои зимы Джанъ позволивъ собѣ на одинъ люксусъ. Вѣнъ купивъ собѣ красного французско-канадійского коника, дуже скорого и призвычаєного до леду, бо лѣдъ на рѣцѣ становивъ дорогу, котрою вѣнъ дѣстававъ ся зъ копальнѣ до Борнтъ Пайнъ. До коня купивъ також выгѣдній залубнѣ и въ тымъ приборомъ вѣдбуваєвъ частій подорожи межи копальнею и Борнтъ Пайномъ выгѣдно и скоро, обтуленый буйволовыми баранцями.

Коли Лондонъ приходивъ ему часто на гадку, то бувъ ще другій предметъ, що насувавъ ся ще частѣйше. До сего причиняла ся его зростаюча заможність. Вѣнъ видѣвъ, що коли мавъ дѣстати третину доходівъ копальнѣ, то не вѣстане бѣднымъ на довго, а сеся обставина додала ему вѣдваги, якои ему недоставало перше. Вѣнъ застановляєвъ ся надъ тымъ, чи она памятала о нѣмъ. Уентвортъ споминавъ о нѣй дуже мало въ своихъ листахъ, а Кенйонъ, мимо свого призвання, яке зробивъ, коли его справа бачилась ему безнадѣйною, не мавъ охоты писати и запытувати приятеля про нею.

Одного дня рано, въ ясный, острый, морозный часъ, Кенйонъ выбравъ ся своимъ запряженымъ коникомъ въ тыждневу свою подорожь до Борнтъ Пайнъ. Коли переѣхавъ горшу часть дороги вѣдъ копальнѣ до рѣки и коникъ дѣставъ ся на лѣдъ межи дві ма горами снѣговыми по обохъ бокахъ, Джанъ задуманъ ся о тѣмъ, що такъ часто займало его гадку. До такои задумы настроювало его выгѣдне обтулене шкірами, рѣвна їзда по ледѣ и срѣбній звуки дзвінківъ при упряжи. Звычайно вѣнъ не здыбувавъ нѣкого на своѣй ледовѣй дорозѣ зъ копальнѣ до мѣсточка, однакъ часами їхала валка саней, везучихъ запасы для его копальнѣ та для подальшихъ, и тогдѣ Кенйонъ мусѣвъ шукати якогось мѣсця на боцѣ, щобы розминути ся. Снѣгъ бувъ такъ глибокій, що треба було его мѣсцями ажь згортати, абы було можна минати ся.

Вѣнъ уѣхавъ половину дороги до мѣсточка, коли побачивъ напротивъ себе пару коней. Пѣзнавъ, що се були конѣ готельника. Вѣнъ скрутивъ у перше мѣсце до выминання и чекавъ. Змѣркувавъ, що се гость до него, бо вѣзникъ, пѣзнавши его, обернувъ ся и говоривъ щось до тыхъ, що були въ саняхъ. Коли порѣвняли ся, вѣзникъ стягнувъ конѣ и кивнувъ до Кенйона. Кенйонъ, хочь звычайно дуже ввѣчливый, не вѣдповѣвъ на поздоровленє. Вѣнъ онѣмѣвъ изъ зачудованя, побачивши, хто бувъ у саняхъ. Одна женщина була такъ закутана, що анѣ носа не було видно на морозѣ, але усмѣхнене рожеве лице другои не потребувало, щобъ его представляти Кенйонови.

— Пане Кенйоне! — роздавъ ся веселый голосъ, — вы не сподѣвали ся мене нинѣ, правда?

— Признаюсь, що нѣ, — вѣдповѣвъ Джанъ, — а предѣнь, — — и вѣнъ урвавъ; хотѣвъ сказати: „а предѣнь я думавъ о васъ“.

Місъ Лонґуортъ мала талантъ читати невысказаній гадки Джана Кенйона, тожь мабуть не потребувала докінченя того речення. Запытала тѣлько:

— Чи вы ѣдете до мѣста?

— Ѣхавъ, а теперь не поѣду.

— То добре. Я хотѣла васъ просити, щобы вы завернули. Бачите, мы выбрались оглянути копальню, а я гадаю, що намъ треба на се призволенія управителя.

Товаришка панны Лонґуортъ выхилила ся зъ кожуха, подивилась на Джана и схова-ла ся заразъ назадъ. Она не була така молода, якъ ся товаришка, и ѣй здавало ся, що се найстрашнѣйшій кліматъ, якій она коли бачила.

— Теперь, — сказавъ Джанъ, — хочь вашій сани досыть выгѣдній, я гадаю, що сесій залубнѣ ще выгѣднѣйшій. Они призначені на двое. Може бы вы пересѣли ся въ саней сюда? Потому, якъ вѣзникъ поступить, я наверну и поѣдемо за саньми.

— Дуже радо! — сказала молода женщина вѣдкидаючи окрыття, — а окрывши своими баранцями товаришку, перескочила зъ саней до залубнѣвъ. Джанъ обтуливъ ей попри собѣ. Сани поѣхали, а вѣнъ навернувъ знову на дорогу.

— Я маю досыть скорого коника, — сказавъ, — однакъ гадаю, що лѣпше пустити ихъ на передъ. Мого коника непокоить, коли видить щось передъ собою.

— Потому мы можемо поскорити, — додала Едіта — и дѣгнати ихъ передъ копальнею. Чи то далеко зъ-вѣдси?

— Не дуже далеко, особливо для доброго коня.

— Менѣ сесія подорожь дуже подобаєсь — сказала она. — Бачите, мій отець приѣхавъ до Монтріолю въ интересѣ, тожь и я приѣхала зъ нимъ якъ звычайно, а будучи вже тутъ, хотѣла поѣхати побачити копальню. Я хотѣла говорила она дивлячись на другій бокъ залубнѣвъ и рисуючи по снѣгу своими пальцями въ рукавичкахъ — хотѣла переконати ся лично, чи мій управитель заряджує моею копальнею, якъ ся належить, хочь справоздання білянсовій були все користній.

сить бути розложена на часъ довшій, що-найменше на десять лѣтъ, въ котрѣмъ то часѣ просвѣта люду поступить напередъ и одній вѣдъ другихъ будуть учитись и взаимно заохочувати ся. Думаю отже, що підношеный противъ касъ системы Райфайзена першій замѣтъ — бракъ способныхъ людей до кермованя и веденя тыхъ касъ — не є оправданый и остояти ся не може.

До 2) Въ статьѣ IV. (гл. ч. 157 „Дѣла“) доказавъ я, здавсь менѣ, достаточно, що необмежена порука для сѣльскихъ касъ позичковыхъ є користнѣйша, якъ обмежена. — До того додаю ще що слѣдуе:

Необмежена порука членівъ въ спілкахъ системы Райфайзена не може бути небезпечною, наколи собѣ ясно представимо цѣлу ихъ орґанізацію и головній основы, именно невеликій округъ, на якій они свою дѣяльність розтягають, а передовсѣмъ те, що до заряду будуть входити люде найповажнѣйші и найчестнѣйші, а крѣмъ того найзаможнѣйші, котрі будуть найбільше интересованій, отже и будуть дбати о те, щобы якои шкоды не потерпѣли. Усунена необмеженои поруки нищать цѣлу систему; спілки зъ обмеженою порукою не могли бы числити на дешевый кредитъ и такого своимъ членамъ удѣляти, що є найважнѣйшою цѣлею спілки, а що більше — не могли бы корпетати зъ добродѣйства пільгъ стемплевыхъ и належитостей правныхъ, признаныхъ касамъ системы Райфайзена закономъ зъ дня 1 червня 1889 ч. 91. В. з. д. Єсли отже законодатне тѣло, такъ поважне, якъ рада державна, узнала той моментъ за такъ важный, що вѣдъ него зробила зависимымъ признанє тыхъ улекшень, то дѣйстно нема що обавляти ся необмеженои поруки, тымъ менше, що тій касы мусять стояти пѣдъ строгою и постійною контролею и надзоромъ якои власти або иншого установленого орґану контролюючого и надзираючого.

До 3). Позістае ще до обговорена закидъ — бракъ фондівъ оборотовыхъ зъ вкладокъ щадничихъ. Закидъ той есть може ще найбільше оправданый, хочь не треба забувати, що пѣсля засадъ системы Райфайзена фондъ оборотовый не конечно мусить походити тѣлько зъ вкладокъ щадничихъ, але такожь зъ приступного и дешевого кредиту, на котрый касы ощадности и позичокъ системы Райфайзена при помочи краю и правительства можуть и повинній числити, чого въ интересѣ власнѣмъ имъ не вѣдмовляють а навѣть вѣдмовити не можуть, тымъ більше, що шкоды жаднои не потерплять, бо позички а взглядно задатки можуть а навѣть повинній бути вѣдповѣдно опроцентованій а край або правительство знайдуть на тую цѣль капіталу подостаткомъ Впрочѣмъ то ще велике питанє, чи той закидъ а взглядно обава, що касы Райфайзенівскій не узискають фондівъ оборотовыхъ изъ вкладокъ щадничихъ, є оправданый. Противъ сего промовляе тота обставина, що истнуючихъ 15 касъ системы Райфайзена въ Галичинѣ одержали значній вкладки щадничій а деякій зъ нихъ посѣдають зъ того жерела все надвыжки по-надъ заходячій потребы.

Дальше промавляють противъ того дѣйстній обставины. Пѣсля послѣдного 14-ого по конець 1897 року замкненя рахункового почтовыхъ касъ щадничихъ вплынуло до тыхъ касъ зъ Галичины вѣдъ 1883—1897 року 22,783.529 зр. а вынято въ тѣмъ самѣмъ часѣ 17,967.650 зр., отже позістала въ тыхъ касахъ поважна сума 4,815,979 зр. А хто жь умѣщуе въ тыхъ касахъ на маленькій процентъ свои ощадности? Думаю, що не богатій купцѣ, промыслovцѣ, властителѣ добръ и т. д., але кляса найбѣднѣйша, котра тій ощадности може зъ часомъ перенести до мѣсцевыхъ касъ щадничихъ на высшій процентъ, коли до нихъ набере довѣря, якъ то стало ся въ иншихъ краяхъ австрійскихъ. Въ послѣднѣмъ 1897-мъ роцѣ вплынуло зъ Галичины до почтовыхъ касъ щадничихъ вѣдъ 231.928 особъ 2,913.016 зр., котрій зъ часомъ можуть и повинній вплынути до касъ Райфайзенівскихъ, коли они будуть у насъ заведенй и належито провадженй. Коли-бы навѣть той замѣтъ бувъ правдивый, то власне длятого треба бы у насъ закладати касы Райфайзенівскій, щобы людность бѣднѣйшу и менше просвѣчену помалу призвычаювати до ощадности, одно зъ найважнѣйшихъ честнотъ кождои суспільности.

Ще дві дуже важній задачѣ могли бы сповнити касы позичковій системы Райфайзена, коли-бъ ихъ въ цѣлѣмъ краю зорґанізовано. Вѣдомо, що майже що другій рѣкъ держава и край мусять удѣляти тысячній позички и пѣдмоги людности рѣльничѣй, навѣщенѣй всѣлякими нещастями елементарными. Вѣдомо дальше, що тій позички а ще въ більшій мѣрѣ пѣдмоги бувають найчастѣйше марнованій — край и держава выдають тысячѣ, селяне одержують ихъ ґульденами и не мають зъ нихъ хѣсна. Коли-бъ отже цѣлый край що-до кредиту селяньского бувъ належито зорґанізованый, то такій, деморалізуючій пѣдмоги могли бы обмежити ся тѣлько въ случаю потребы на удѣленє безпроцентовыхъ або низько опроцентованыхъ позичокъ до рукъ заряду касъ Райфайзенівскихъ, котрі бы нихъ далеко лѣпше ужили, анѣжь то практикуе ся у насъ вѣдъ богато лѣтъ зъ тыми позичками и пѣдмогами зъ фондівъ державныхъ и краевыхъ. — Друга, не менше важна задача, яку могли бы зъ часомъ сповнити касы Райфайзена, була бы тота, що учителѣ народній, сповняючи урядъ рахмістра въ тыхъ касахъ, якъ то дѣе ся въ иншихъ краяхъ, побирали бы за свій трудъ зъ чистого доходу касы вѣдповѣдній вынагороды — зъ часомъ найменше по 120 зр. рѣчно, чимъ давъ бы ся ихъ матеріяльный бытъ полѣпшити безъ жертвъ зъ стороны краю, о що учителѣ на кождій майже сесіи соймовій такъ горячо стараються ся, а соймъ оправданымъ ихъ жаданямъ, зъ огляду на фінансовій вѣдносины краю, вдоволити не може. А що важнѣйше — людность сѣльска видячи, що учитель народный працюе такожь для пѣдвисшеня ся добробыту, оточила бы его більшимъ довѣремъ, нѣжь до теперь, на чѣмъ обѣ стороны богато скористали бы, а дѣяльність учителівъ народныхъ була бы плѣднѣйша вѣдъ теперѣшнои, а тымъ самымъ и просвѣта народна могла бы поступити напередъ.

На закінченє пригадую, що Выдѣлъ краевый на своѣмъ засѣданю дня 22 липня с. р. въ повнѣмъ своѣмъ складѣ одноголосно рѣшивъ, що заходить конечна и нагляча потреба орґанізациі дешевого и догідного кредиту селяньского; дальше узнавъ, що тая орґанізація якъ-раз найлѣпше и найкористнѣйше дасть ся перевести при помочи касъ ощадности и позичокъ системы Райфайзена; вѣдтакъ поручивъ дотычному референтови выготовити справозданє для Выс. Сойму, въ котрѣмъ мае ся зажадати одного міліона розложеного на 50 лѣтъ на орґанізацію тыхъ касъ, а зъ банку краевого другого міліона яко кредиту отвертого для пѣдпертя фондівъ оборотовыхъ касъ Райфайзенівскихъ. Длятого есть повна надѣя, що Выс. Соймъ тій внесеня корыстно порѣшить а дальша акція въ тій такъ важній справѣ залежати буде вѣдъ суспільности — вѣдъ насъ самыхъ. Дай Боже, щобъ она увѣнчала ся якъ найлѣпшимъ успѣхомъ и въ повній мѣрѣ причинила ся до пѣдвисшеня нашихъ селянъ зъ крайнои нужды економічнои!

Закопане, въ серпни 1898.

Д-ръ Д. Савчакъ.

— Ваша реальність?! — скликнувъ Джанъ счудованый.

— Певне. Вы не знали сего? — вѣдповѣла она поглядаючи то на него то въ бокъ, — я называю себе панею копальнѣ.

— То вы є — є —

— Панъ Смітъ, — сказала дѣвчина, доповѣдаючи те, чого вонъ не выповѣвъ.

Настала хвиля тишины а потому Джанъ промовивъ те, чого она зовсѣмъ не сподѣвала ся.

— Выймѣть руку зъ снѣгу, — сказавъ вонъ приказуючо, — и вложѣть ся пѣдъ кожу. Вы не розумѣете, якъ тутъ зимно, вѣдморозите собѣ руку сейчасъ.

— Ну, — замѣтила дѣвчина, — офіціялістъ не повиненъ такъ говорити до свого службодавця. Чи-жь моя рука не належить до мене?

— Певно, що такъ, — вѣдповѣвъ Джанъ, — бо я хочу просити о ню.

На вѣдповѣдь місъ Едіта поклала свою руку въ его.

Дѣла говорять голоснѣйше якъ слова. Сани вѣдъѣхали значно на передъ и на бѣлыхъ горахъ не було свѣдківъ.

— Чи вы счудовали ся, коли я сказала, що я властителька копальнѣ?

— Дуже! А чи вы счудовали ся, коли я сказавъ, що хочу посѣдати властительку копальнѣ?

— Зовсѣмъ нѣ!

— Чому?

— Бо вашъ зрадливый приятель Уентвортъ пѣславъ менѣ той листъ, де вы просили о посаду, не правда-жь Джане?

Зъ англійского переклавъ *Ив. В.*

Омдурманъ.

Дня 3 с. м. вдобули англійско египетскій войска Омдурманъ, столицю т. зв. магдистівъ у всхѣднѣмъ Суданѣ. Щобы зрозумѣти вагу тои подѣі, треба дещо пригадати зъ исторіи Судану.

До р. 1816 оставали краины Судану въ независимости пѣдъ власными султанами. Зъ того часу зачавъ тогдѣшный Кедивъ египетскій Мегемедъ Алі пѣдбивати одну краину за другою. Завоювавъ вонъ въ рр. 1816—1822 Нубію, Сеннаръ и Кордофанъ; але коли почавъ добирати ся такожь до азійскихъ провінцій Порты, зъединали ся р. 1840 европейскій державы та поклали конець его заборамъ. Опѣсля жь знова кедивъ Исмаилъ паша въ р. 1874 выправивъ египетске войско пѣдъ начальствомъ Англійця Ґордона на суданьскій краины та завоювавъ краину Дарфуръ, а дальше посунувъ ся аж до великихъ озеръ и всю землю прилучивъ до Єгипту. Але ненависть до Єгиптянъ була у населенія тыхъ краівъ така велика, що Исмаилъ не мавъ спокою зъ повстанями. Въ рр. 1875 и 1876 Абесинцѣ побили египетске вѣйско, а те додало ще духа повстанцямъ. Въ р. 1881 ставъ на ихъ чолѣ дерзіщ Могамедъ Ахмед, назвавъ себе Магдіемъ, тѣлько що месією, зісланымъ вѣдъ Бога для вѣдновленя могамедовои вѣры, и вѣбравъ велику силу прихильниківъ. Вонъ воювавъ такъ щасливо зъ египетскими войсками, що середъ его прихильниківъ розійшла ся чутка, що Магді египетскій кулѣ замѣнюе въ дощъ. Въ вересню 1883 р. здобувъ вонъ головне мѣсто Кордофану Ель Обсідъ, а въ падолистѣ того року побивъ египетске войско пѣдъ Кашґілемъ такъ, що ледво десята часть Єгиптянъ утѣкла зъ житемъ. Тогдѣ більша часть суданьскихъ племенъ прилучилась до него.

Тымъ часомъ усадовилась Англія въ Єгиптѣ. Исмаилъ паша мусѣвъ уступити, а его сынъ Тевфікъ паша ставъ кедивомъ пѣдъ англійскою опѣкою. Коли наспѣвали вѣсти одна за другою про успѣхи магдія Ахмеда, пригадали собѣ Англійцѣ на Ґордона; хто годенъ бувъ Суданъ пѣдбити, — така була гадка, — той годенъ буде також оборонити его передъ повстанцями. Ґордонъ ставъ въ р. 1884 губернаторомъ Судану и пѣшовъ до Хартуму, мѣста положеного при сплывѣ бѣлого и синього Нілю, але самъ безъ англійского войска. Дня 23 жовтня того року почавъ магді облягати мѣсто и здобувъ его 26 сѣчня 1885. Ґордонъ згинувъ тогдѣ вѣдъ списы суданьскои. Англійске правительство выслало було войско на вѣдсѣчь, але оно наспѣло за пізно, щобы уратувати Ґордона и мѣсто та завернуло ся назадъ. Незадовго по занятю Хартуму померъ магді Могамедъ Ахмедъ, занименувавши своимъ наслѣдникомъ Абдуляха. За него воювали повстанцѣ, взагалѣ дервішами званій, дуже щасливо, почали вѣйну зъ Абесиніею, побили абесиньского негуса, котрый погибъ въ битвѣ; выправили ся такожь на італійску кольонію Еритрею, але побивъ ихъ ґен. Баратієрі. Все-жь таки магдисты чи то дервіщ були въ послѣднихъ рокахъ пострахомъ въ суданьскихъ краинахъ.

Аж въ мартѣ 1896 р. Англія загадала выслати египетску выправу на магдистівъ. Ходило тогдѣ о грошѣ на выправу. Англія хотѣла на ту цѣль взяти 50.000 фунтівъ штерлінґівъ зъ резервового фонду египетскои касы державныхъ довґівъ, котра остае пѣдъ міжнароднымъ доглядомъ. Німеччина, Австрія и Італія пристали на те, але Россія и Франція спротивили ся. Тогдѣ англійске правительство мусѣло само дати потрѣбній на выправу грошѣ. Почали ся приготованя до выправы, а въ липню 1897 стануло египетске вѣйско пѣдъ проводомъ англійскихъ офіцерівъ въ Донголѣ, головнѣмъ мѣстѣ Нубія. Похѣдъ тревавъ дуже довго, бо треба було въ нубійскій пустыни закладати зелѣзницю, всю амуніцію довозити зъ Каира, поконувати спеку и вихры пѣсковій, водоспады Нілю и т. п. перешкоды. Дервіщѣ не могли устояти ся передъ новѣтнымъ оружемъ и стратеґікою 25-тысячного по европейски вывченого войска. Тогдѣ вже заповѣдано въ Лондонѣ, що въ вересни с. р. стане англійско египетске вѣйско въ Омдурманѣ; и таки такъ стало ся.

Омдурманъ лежить напротивъ Хартуму, на захѣднѣмъ березѣ Нілю. Коли Магді Ахмедъ облягавъ въ р. 1884 Хартумъ, то въ Омдурманѣ, тогдѣ ще невеликѣмъ селѣ, заложивъ свою головну кватиру. Опѣсля стало те село его столицею и мае теперь 150.000 населенія.

Занятє Омдурману мае для Англіи велику вагу, бо отвирае ѣй дорогу въ нутро Африки. Що теперь Англія ще менше буде хотѣла уступити зъ Єгипту, нѣжь давнѣйше, се легко можна зрозумѣти. Легко також зрозумѣти, що Россія и Франція, котрі вѣдъ разу справляли Англіи трудности въ тій выправѣ, не добрымъ окомъ глядять на успѣхи выправы. Франція вспѣла навѣть усадовити ся вже въ краинѣ Даръ ень-Ґазалю, сумежній зъ краинами, занятыми Єгиптомъ, такъ що схоче при дальшій господарцѣ Англіи сказати також и свое слово.

Переглядъ політичный.

На вчерашнѣмъ засѣданю угорского сойму розпочали ся наради надъ внесенемъ Банфіого що до порядку дневного найблизшихъ засѣдань. Опозиційній бесѣдники выступали дуже остро противъ Банфіого за те, що вонъ не хоче выдати намѣрівъ угорского правительства на случай сли-бы австрійскій парляментъ показавъ ся неспособнымъ до працѣ. Посолъ Вільнеръ заявивъ, що якъ довго правительство не выдасть своихъ намѣрівъ, не буде спокійныхъ нарадъ въ угорскѣмъ соймѣ. Ліберальна партія бажая за всяку цѣну удержати цлову спільность зъ Австрією лишь на те, щобы удержати ся при власти. Посолъ Полоній загрозивъ, що и въ угорскѣмъ соймѣ буде обструкція. Одинъ посолъ интерпелювавъ правительство въ справѣ проекту розоруженя. Запытувавъ, чи президентъ міністрівъ хоче вплывати въ тѣмъ напрямѣ, щобы великои ваги проектъ царя поперъ въ признаный способъ урядъ заграничныхъ справъ.

—

Въ Кандіи вже спокій. Причиною розрухівъ було те, що англійскій власти обсадили урядъ десятинъ христіяньскими урядниками. Товпа магомеданцівъ безъ оружя хотѣла продерти ся до уряду дверми обставлеными вѣйскомъ. Вѣйско стрѣляло и ранило кількохъ напастниківъ. Тогдѣ магомеданьска людность вхопила за оружє, ударила на вѣйско, зачала стрѣляти до вѣконъ христіяньскихъ домівъ и кілька домівъ пѣдпалила. Борба тревала цѣлу нѣч. Середъ розрухівъ убито 13 а ранено 42 англійскихъ вояківъ. Згорѣло 100 домівъ, мѣжь ними консулярній домы Німеччины, Англіи и Америки; заступникъ англійского консула погибъ у огни власного дому. Англійцѣ збомбардували мѣсто и въ части перемѣнили въ купу звалищь. По сторонѣ магомеданьскій упало по-надъ 150 трупівъ. Кораблѣ европейскихъ державъ покинули заливъ Суда и вѣдплыли до Кандіи. Туреччина знова буде мусѣла платити вѣдшкодованє! — „Таймсъ“ пише, що причина выбуху новыхъ розрухівъ на Критѣ лежить въ тѣмъ, що магомеданцямъ не позволяють вертати до ихъ селъ. Вѣдъ коли турецке вѣйско опорожнило більшу часть острова, магомеданцѣ мусять придивляти ся, якъ христіяньскій мешканцѣ по селахъ забирають ихъ ґаздівства, и справедливо побоюють ся, що по цѣлковитѣмъ вѣдходѣ турецкихъ вѣйскъ зъ острова нѣколи вже не вѣдберуть своихъ посѣлостей. Магомеданцѣ терплять голодъ по мѣстахъ, де ихъ примусово задержують, коли тымчасомъ христіяне можуть безъ перешкоды выходити зъ мѣста на село и на вѣдворотъ.

—

Въ справѣ Дрейфуса ще не скінчили ся вѣдкрытя що-разъ новыхъ фальшівничтвъ. Говорять, що ґенералъ Цурлінденъ вѣдкрывъ въ ґенеральнѣмъ штабѣ нового фальшівника, а въ дотычній справѣ мае бути скомпромітованыхъ дуже много офіцерівъ. Два прочій листы, на котрій Кавеняк покликувавъ ся въ парляментѣ яко на незбитый доказъ вины Дрейфуса, сфальшовано въ ґенеральнѣмъ штабѣ. — Вчерашній часописи звертають увагу на се, що вѣдъ хвилѣ димісіи Кавеняка нѣхто не бачивъ Естергазого анѣ не чувъ о нѣмъ нѣчого. Всѣ загально переконаній, що вонъ утѣкъ а допомогли ему до того особы, котрій бояли ся новыхъ вѣдкрытъ, якій пороблено бы на пѣдставѣ можливыхъ зізнань Естергазого. — Всѣ дневники дома гають ся явности при ревізіи процесу Дрейфуса. Переважно панує гадка, що процесъ Пікарта ставъ ся безпредметовый. Золя мае вернути до Парижа зъ початкомъ жовтня и ему вручать выданый заочно засудъ. По внесенѣмъ рекурсѣ вѣдбуде ся нова розправа, певно за 14 днівъ.

—

Въ испаньскѣмъ сенатѣ прийшло вчера до бурливои дискусіи надъ політичною ситуацією. Ґенералъ Вайлеръ закинувъ правительству, що оно лишило испаньску армію на Кубѣ безъ пѣдперы, отже не армія повинна носить вину програной вѣйны. Одинъ сенаторъ закинувъ ґенераламъ, що они не вмѣли проводити вѣйску анѣ не хотѣли дати воякамъ примѣру, якъ за вѣтчину умирае ся. Присутній на засѣданю ґенералы зачали побренькувати шаблями, щобы тымъ способомъ задокументувати свою хоробрість. На се вѣдповѣвъ имъ „цивіль“, що деякимъ ґенераламъ выпадало бы поздирати ґенеральскій шліфы и обкрутити ними ґенеральскій шиѣ. Се ще більше розлютило хоробрыхъ ґенералівъ. Середъ великого заколоту республиканецъ Сальмеранъ выступивъ зъ внесенемъ, щобы правительство поставити въ станъ обжалованя за выповѣдь вѣйны, за заключенє мира и за знасилуванє конституціи. — Президентъ міністрівъ зажа

давъ тайного засѣдания и мимо протестовъ опозиціи, середъ страшного крику и заколоту, внесене его ухвалено.

НОВИНКИ.

— **Въ рускій школѣ выдѣловій** у Львовѣ вѣдбуло ся вѣвторокъ торжественне вѣдкрыте шкѣльного року. По вѣдслуженю катихитомъ о. Д. Лопатиньскимъ богослуженя въ Успеньскій церквѣ удали ся ученицѣ въ супроводѣ учительокъ до шкѣльнои комнаты [при ул. Вѣрменьскій ч. 2 II. поверхъ], котру осватили оо. Яримовичъ и Лопатиньскій. На се торжество прибули члены краевои рады шкѣльнои кред. о. Торонъскій и посолъ Барвѣньскій т. ще кѣлька особъ приватныхъ. До учениць промовивъ голова рускаго товариства педагогічного директоръ Е. Харкевичъ и закѣнчивъ окликомъ въ честь цѣсаря. Школу сесю, якъ вѣдомо, удержуе Руске товариство педагогічне зъ власныхъ фондовъ, ученицѣ побираютъ науку безплатно и 6 заплатно удѣляе имъ науки збѣръ учительскій. Учениць записало ся 32, хочь позволене на вѣдкрыте I-ои [V] клясы выдѣловои надѣйшло зъ краевои рады шкѣльнои досыть вже пѣзно.

— **Фреквенція молодежи** въ рускихъ народныхъ школахъ мѣста Львова. Патріотизмъ у рускихъ Львовянъ двигае ся зъ кождымъ рокомъ вызначнѣйше. Доказомъ сего в сегорѣчна фреквенція молодежи въ трехъ народно-рускихъ школахъ и въ ново-вѣдкрытѣй V-ѣй клясѣ першои приватнои выдѣловои школы рускои. До 4 клясовои *женьскои взѣрцевои школы* або такъ званои школы вправъ въ ц. к. женьскѣй учительскѣй семинарія записало ся загаломъ 80 самыхъ Русинокъ, а именно: до I. клясы пѣдъ проводомъ п. Іосифы зъ Федакѣвъ Панькѣвскои 16, до II. клясы пѣдъ проводомъ п. Варвары Литиньскои 21, до III. клясы пѣдъ проводомъ п. Ольги Барвѣньскои 21, а до IV. клясы пѣдъ проводомъ п. Ольги зъ Дубчаньскихъ Георгіеровои 22 ученицъ. — До 4-клясовои *мужескои взѣрцевои школы* або такъ званои школы вправъ въ ц. к. мужескѣй учительскѣй семинарія записало ся загаломъ 120 самыхъ Русинѣвъ, а то: до I. клясы 33, до II. клясы 24, до III. клясы 26 а до IV. клясы 36 учениковъ. — До 4-клясовои *мѣскои мѣщанои школы имени Маркіяна Шашкевича* записало ся разомъ 130 дѣтей, а именно: до I. клясы пѣдъ проводомъ п. Ванды Калиновичівнои 29, до II. клясы пѣдъ проводомъ п. Ивана Гамоты 32, до III. клясы пѣдъ проводомъ п. Марія Свѣрчиньскои 31, а до IV. клясы пѣдъ проводомъ п. Мих. Бандуровича 38 хлопцѣвъ. — *До I-ои взглядно V клясы рускои выдѣловои школы* записало ся вже 32 самыхъ щирыхъ Русинокъ. Отже всѣхъ дѣтей въ народно-рускихъ львѣвскихъ школахъ в сего року вже 362. — *Гр. Вр.*

— **Д-ръ Емануилъ Махекъ**, примарь львѣвского шпиталя, именованый професоромъ окулістики въ львѣвскѣмъ университетѣ.

— **Галицкій соймъ** — пѣсля вѣстей Neue fr. Presse, якѣ одержала зѣ Львова — мае бути скликаный вже въ падолистѣ на кѣлькатыждневу сесію.

— **А-ру Иванови Франкови** грозить прасовый процесъ. Якъ довѣдуе ся Ruch katolicki — процесъ задумуе выточити скрутаційна комісія послѣдного доповняючого выбору зъ округа выборчого Тернопѣль-Збаражъ Скалатъ, за те, що д-ръ Франко, въ статяхъ умѣщеныхъ въ Neue freie Presse и Die Zeit закинувъ двомъ комісіямъ мальверзацію зъ выборчими картами на користь д-ра Гладишовского.

— **Центральный жидѣвско-польскій комітетъ** выборчій для всходнои Галичины вбере ся дня 12 н. ст. с. м. на нараду надъ выборомъ посла зъ V. курін зъ округа выборчого Богородчаны-Городенка-Коломыя-Косѣвъ-Надвѣрна и Снятинъ на мѣсце о. крил. Гробельского. Звертаемо на се увагу Русинѣвъ. То чисто-руский повѣты, де „bracia“ не повинни тыкати свого носа!

— **Зъ Ходовичъ** (въ повѣтѣ стрыйскѣмъ) пишуть намъ: Въ Ходовичахъ вѣдбуде ся заходомъ мѣсцевого о. пароха въ днихъ вѣдъ 17 до 22 с. м. духовна місія пѣдъ проводомъ оо. Василіянъ. — Дня 15 серпня с. р. очинивъ ся зъ невѣдомои причины въ церкви при бѣчнѣмъ престолѣ огонь и ушкодивъ напрестольный образъ и часть стѣны. Церковь була обезпечена въ „Дністрѣ“ на 6000 зр. и мимо недоповнена однои формальности зѣ стороны комітету церковного Свѣтла Дирекція „Дністра“ казала шкоду зліквідувати и сей часъ присудила 150 зр., за що на сѣмъ мѣсци складаемо горячу подяку. — *Галькевичъ* парохъ.

— **Огнѣ.** Страшный пожаръ навѣстивъ дня 2-ого с. м. величане село *Торговицю*, повѣта товмацкого. Огонь выбухъ въ само полудне и въ двохъ годинахъ при сильнѣмъ вѣтрѣ пѣвъ села стануло въ огни. Прибувшѣй сторожи пожарнѣй зъ Отинія удало ся пожаръ спинити. Шкода переходить суму 60.000 зр., а бѣльше якъ сто родинъ блукае безъ кусника хлѣба и даху, бо всѣ сегорѣчнѣ зборы згорѣли. Зъ погорѣвшихъ була часть господарѣвъ обезпечена въ „Дністрѣ“, кѣлькокъ въ товариствѣ Краковскѣмъ, а прочій не були обезпечени. — Сего понедѣлка выбухъ огонь въ *Скнилові* коло Львова и знищивъ 32 загородъ селянськихъ зъ цѣлою кресценцією. Огонь выбухъ наслѣдкомъ неосторожности. Одинъ господарь возивъ сѣно и въ стодолѣ закуривъ собѣ цигаро; очевидно скочила искра а заки неосторожный господарь вернувъ другій разъ изъ сѣномъ, застава стодолу въ огни. Шкоды величезнѣ и въ бѣльшѣй части необезпеченѣ.

— **Загадочна смерть.** Въ Золочевѣ дня 4 с. м. на шляху зелѣзничѣмъ коло однои будки нобачивъ будникъ въ ночи щось горючого, а коли приблизивъ ся, увидѣвъ якогось чоловѣка въ огни, але вже неживого. При помочи другого будника угашено огонь, а прибувшій опѣсля зелѣзничій роббтники пѣзнали труна — Василя Панкевича изъ Золочева. Вѣнъ бувъ жонатый зъ Розалією изъ Солтовскихъ зъ Воронякъ и вѣвъ спѣръ зъ ею родичами о маетокъ. Въ недѣлю вечеромъ бувъ ще у свого тестя, де живе его жѣнка, а вечеромъ вертавъ домѣвь. Полишене труна на дорозѣ и глубока рана въ грудехъ, або вѣдъ кульки, або вѣдъ острого ножа, наводять на здогадъ, що его деинде убито а опѣсля затягнено труна на шины, облито нафтою и пѣдпалено. За убійникомъ слѣдить жандармерія. — По зложеню вже сеи вѣсти одержуемо вѣдъ одного нашого Вп. дописувателя письмо въ сѣй справѣ: Въселѣ Вороняки пѣдъ Золочевомъ стало ся въ недѣлѣ на понедѣлокъ страшне душегубство. Бувшій довголѣтный таможный вѣйтъ М. Солтовскій, знаный аґітаторъ выборчій, котрый въ часѣ свого вѣйтовства дорѣбивъ ся великого маетку, вѣддавъ передъ кѣльома мѣсяцями свою одну дочку за молодого, гарного парубка-одинака, богацького сына честныхъ людей П. Межи невѣсткою а свекрухою, якъ звычайно, прийшло до якогось малого непорозумѣня, по чѣмъ молода невѣстка вѣдійшла до батька и не вертала. Сеи недѣлѣ обоє молодій зѣйшли ся въ Золочевѣ и мужъ ставъ намовляти жѣнку, котру пристрастно любивъ, щобы вернула до него. „Тажь мы молодій, лише побрали ся, та якъ же намъ отакъ жити?“ мовивъ вѣнъ до нея. Она звиняла ся своими батьками. На те вѣнъ: „То я возьму дзохъ людей, пѣйду до васъ и нехай люде вроблять намъ судъ!“ Але она вѣдрадила ему: „На що намъ людей? Самъ прийди, а я вечеромъ зъ тобою пѣйду“. Отъ вѣнъ по обѣдѣ пѣйшовъ до тестѣвъ и не вертавъ. Въ понедѣлокъ рано найшли его люде коло мѣстка заразъ за другою будкою вѣдъ Золочева при зелѣзничѣмъ шляху. Лежавъ тамъ и горѣвъ. Хтось пострѣливъ его въ груди, покалѣчивъ у плечѣ, обливъ нафтою и запаливъ. Нещасный мавъ тѣлько лице непопалене и кѣнцѣ рукъ; вѣдъ шиѣ почавши згорѣвъ цѣлыйажь до чоббтъ. Дали знати родичамъ и тѣ пѣзнали свого одинака. Жандармерія увязнила Солтовского, его зятя и двѣ дочки. Найшли и слѣды страшного злочину: кровь на одѣню Солтовского и на парасолѣ. Мабуть душегубство було уплянноване зъ горы.

— **Въ справѣ учителя Василя Елієва**, все еще держаного въ Чернѣвцяхъ [чи въ гарнізоновѣмъ арештѣ, чи у вѣйсковѣмъ шпиталя на обсерваціи его ума] звернувъ ся сими днями — якъ доносить „Руслан“ — посолъ Вахнянинъ до заступника корпусного коменданта генерала Темпіса, а той попросивъ представити собѣ цѣлу справу на письмѣ и приряѣкъ до 24 годинъ выдати вѣдповѣдне заряджене.

— **Зъ Бучача пишуть намъ**: Дуже справедливій замѣтки одного Поляка помѣстило „Дѣло“ въ ч. 186 въ новинцѣ „Шануймо нашу народну годность“. Я такожь мавъ нагоду дуже часто переѣздити сею зелѣзницею и те саме характеристичне жебрацтво впадало менѣ въ очи. Такого жебрацтва не здыбавъ я нѣгде анѣ у всходнѣй анѣ въ заходнѣй Галичинѣ а тымъ менче въ краяхъ по-за Галичиною. Але заразъ видко, що сей Полякъ „чужинець“, не знае околицѣ Бучача. Я, знаючи околицю Бучача, констатую, що въ двохъ селахъ межи тунелемъ бучацкимъ а Пышковцями мешкаютъ самѣ Мазуры. Заразъ за тунелемъ бучацкимъ есть мазурска осада „Podzameczek“ а коло Пышковець пѣдъ лѣсомъ мазурска осада „Podlesie“. Отже тѣ цѣлкомъ справедливій замѣтки Поляка хибили властивои адресы; они вѣдносять ся до дѣтей польскихъ. Обѣ тѣ громады належать до польскои парохіи въ Бучачи, де парохомъ есть „славный“ ке. Громницкій. Въ обохъ громадахъ начальники Поляки и школа польска. Въ Подзамечку есть и костелъ, але нема церкви, бо й не знаю, чи Русины мешкаючій спорадично въ тыхъ сѣльцяхъ выносять хочь бы 10% цѣлого населеня. Дивне fatum переслѣдуе ревныхъ польскихъ священиковъ. Кс. Громницкій, знаный зъ того, що яко Русинъ зъ роду найпаче интересуе ся не своими, але рускими парохіянами, о чѣмъ много а много могли бы сказати всѣ дооколичній руски священики. Вѣнъ всѣхъ Русинѣвъ хотѣвъ бы притягнути до своихъ костеловъ и взяти пѣдъ свои опѣкунчі крила. А тымчасомъ его власна паства такъ запущена, що якъ справедливо пише той Полякъ: „Менѣ встыдно за тіи дѣти, що своимъ жебрацтвомъ рѣдъ людскій понижаютъ и безчестятъ, мене зъ-за сего серце болитъ“. Чи се не доказъ, що стократъ лѣпше було бы, слибы польскій священикъ займавъ ся моральнымъ веденемъ своихъ парохіянъ, и то выключно своихъ, а рускій душѣ лишивъ цѣлковито, опѣцѣ и совѣстя „ruskich popów“? Якъ бы то добре було, щобы такъ само охотно, якъ руске „Дѣло“, помѣстила яка польска часопись отсе спростоване, абы оно дѣйшло до вѣдомости тамъ, де треба. Може бы хто интересованый застановивъ ся надъ неумолимою мовою фактовъ и побачивъ, до чого веде бѣльше интересоване ся чужими парохіями, якъ своими власными? — *Н. Н.*

— **Въ Сербіи** выкликуе велику сензацію брошура п. заг. „Листки зъ альбома житя князя Николы“ [чорногорского]. Се памфлетъ, повный скандалѣвъ изъ приватного и родинного житя князя. Брошуру прислано зъ Угорщаны и въ великій масѣ розширено въ Сербіи. Нѣхто не може догадатись, хто е авторомъ сеи брошуры. Одинъ радикальный дневникъ сербскій пише, що брошуру выдали и розширюютъ мѣродатній круги австрійскій, щобы Сербію посварити зъ Чорногорою и Россію. Зновъ же N. fr. доказуе, що за автромъ треба шукати въ самѣй Сербіи, бо вѣсти, якій мѣстить ся въ брошурѣ, можуть бути звѣстній лише живучимъ въ Сербіи емігрантамъ чорногорскимъ.

— **Знесене засуду смерти.** Передъ судомъ присяглыхъ въ Станиславовѣ вѣдбула ся дня 5 с. м. повторна розправа противъ 80-лѣтного Мацька Висневского зъ Бучача, котрый передъ 18 роками мавъ вымордувати цѣлу родину въ Бучачи. Першій вырокъ, котрымъ засуджено его недавно на кару смерти, знѣсъ касаційный трибуналъ, а теперь при другѣй розправѣ его увольнено.

— **„Воякій“ жарты.** Вѣдома рѣчь, якъ то старшій воякы чинять рѣзній збытки рекрутамъ. Але и мѣжь собою воякы „жартуютъ“ неразъ такъ, що тѣ жарты стаютъ часто въ наслѣдкахъ своихъ и дуже поважній. Wiener Tagblatt въ фейлетонѣ зъ 2 вересня с. р. п. заг. „Воякій жарты“ подае мѣжь многими ось такій фактъ, що мавъ стати ся передъ кѣлькома лѣтами. Въ однѣй батерія служивъ швець Шеръ. Около Великодныхъ святъ дѣставъ вѣнъ вѣдпустку на 8 днѣвъ и за кѣлька днѣвъ мавъ выѣздити. Одному зъ его товаришѣвъ впало на гадку зробити ему доброго „шпаса“. Отже сѣвъ и написавъ до Шеровои матери, що ей сына, канонїра, вчера позѣсили за те, що вѣнъ въ 24 парахъ черевикѣвъ давъ краяй запятни. До того ще описавъ послѣдній хиляѣ нещасливого Шера и его геройску вѣдвагу въ часѣ трачення. Кождый, хто прочитавъ бы такій листъ, засьмѣявъ бы ся та сказавъ, що дотепъ не абы-якій. Та не таке материньске серце! Скоро Шерова прочитала перший стрѣчки, впала мертва вѣдъ удару серця. Въ кѣлька годинъ опѣсля надъѣхавъ сынъ щасливый, веселый, въ екстра-мундурѣ... Можна собѣ представити розпуку молодого чоловѣка, що сподѣвавъ ся пригорнутись до любличого серца материньского, а заставъ тото серце мертве и холодне. Скоро показали ему листъ, въ розпуцѣ вѣдъѣхавъ назадъ и оповѣвъ цѣлу рѣчь. Виновника справдѣ покарали, але якъ, того авторъ вже не памятае.

— **Цѣкавый процесъ.** Въ Чікаго вѣдбуде ся невдовзѣ дуже цѣкавый процесъ, а именно выклятый епископъ независимого вѣдъ Риму польского костела кс. Козловскій — про котрого свого часу мы писали — обжалуваръ теперь кардинала Ледоховского и архіепископа зъ Чікаго Feehn-a о заплату ему 50 тысячь доллярѣвъ, доказуючи, що таку шкоду нанесла ему анатема, до котрои причинили ся оба тѣ достойники церкви. Подѣбнымъ процесомъ здавать ся не займавъ ся ще жаденъ судъ, не то американьскій.

— **Карна розправа** противъ почтовыхъ дефрандантѣвъ Лещакѣвъ розпочала ся вчера передъ судомъ присяглыхъ въ Тернополи. На лавѣ обжалованыхъ засѣли: Єлисавета зъ Витецкихъ Лещакова, почтова експедиторка зъ Нижбѣрка, ей мужъ Иванъ Лещакъ, народный учитель въ Нижбѣрка, Павло Станкевичъ, возный австро-угорского банку въ Тернополи, его жѣнка Франциска зъ Кещакѣвъ Станкевичева и Исакъ Нехтъ зъ Тернополя. Актъ обжалованя закидуе Лещакамъ, що въ спѣлцѣ зъ другими обжаловаными зъ почтового скарбу спроневѣрили 6.260 зр. и хотѣли втечи до Америки. Розправѣ проводить радникъ Добрянській, обжалованя виносить заступникъ прокуратора Фабрі, а оборони пѣдняли ся адвокаты д-ры: Ляндавъ и Розенфельдъ.

— **Щедрый записъ.** Сими днями померъ въ Шутроминцяхъ надъ Днѣстромъ властитель дѣбръ Каликстъ Гогендорфъ [старый кавалеръ] и записавъ цѣле свое майно — кажуть пѣвъ мілѣона зр. — на заснованѣ въ Галичинѣ рѣльничихъ школъ имени Гогендорфѣвъ.

— **Polnische Wirtchaft.** Выдѣлъ рады повѣтовои въ Б. набувъ на власность вѣдъ жида огородъ, котрый жидъ мавъ свого часу купити за 300 зр. Той огородъ хотѣвъ магістратъ вразъ зъ деревами въ цѣли украшеня мѣста вѣдкупити вѣдъ выдѣлу, жертвуючи за него пѣсля реальнои вартости 1500 зр. На таке жертволюбіе выдѣлъ очевидно не згодивъ ся, бо вѣнъ за той плацъ, на котрѣмъ теперь будуе для себе „обыталище“, заплативъ не менче ни бѣльше, якъ 6000 зр.! Нема то, якъ польскій бецирки щедрій въ шафованю керванцѣ! Не буде нѣколи економічного гаразду тамъ, де бецирки господарятъ! — *Синьожовтый.*

— **Живый документъ.** Кажуть люде, що вѣдъ вѣйсковои служби — нѣчимъ не выкупишь ся. Показуесь, що се неправда, бо ото сими днями зголосивъ ся въ Оломуци одинъ резервістъ до вѣйсковои справы, Его живій документы — а принѣсъ ихъ зъ собою аже три: двоє на рукахъ, а трете притягнувъ таки зъ колыскою — прецѣнь освободили его на сей разъ вѣдъ вѣйсковои справы, бо мати того дробу лежить недужа Мабуть жаденъ урядовый пѣдписъ не проговоривъ бы бувъ такъ до зимныхъ сердецъ вѣйсковои комісіи.

— **Тріюмфальній ворота...** въ ковбасъ. Товариство рѣзницкихъ помѣчниковъ у Вѣдни намѣрало въ свѣй роцѣ ювілейнѣмъ выставити на однѣй зъ публичныхъ улиць тріюмфальній ворота зъ самыхъ шинокъ та ковбасъ. Рѣчь ясна, що поліція заборонила выставити такій ворота, а то — по ей думцѣ — не настарчивъ бы сторожѣвъ, котрій бы могли повздержати „публику“ вѣдъ пожерти на мѣсци цѣлыхъ ковбасяныхъ воротъ. Зъ „публикою“ — байка! Але щобы на се псы сказали?

— **Зарядъ шѣснацятки** львѣвского „Бояна“, що ѣздила въ патріотичнѣй місіи до нашихъ закарпатскихъ братовъ-Русинѣвъ, складае на сѣмъ мѣсци сердечну подяку Вп. Станиславови Глиньскому, властителеви заведеня кліматичного въ Гребенонѣ, за даръ въ квотѣ 50 зр. на покрыте коштовъ ѣзды. Дай Боже, щобы Всевышній молодечого Вашого духа и запалъ патріотичный удержавъ многій а многій лѣта въ крѣпкѣмъ и здоровѣмъ тѣлѣ, а даръ Вашъ вынагородивъ Вамъ сторицею! Именемъ зарядy *Микола Зячківскій.*

— **Дрібній вѣсти.** Дня 27 п. ст. вересня вѣдбуде ся вѣнчане п. Михайла Абрагамовского, окбиченого богослова, зъ п-ою Ольгою Лукашевичівною, дочкою пароха въ Скоморохахъ (ст. почт. Потѣкъ золотый, зелѣзн. Бучачь). — Цѣсарь удѣливъ зъ приватныхъ своихъ фондовъ громадѣ Дорожовъ середный, пов. самборского, 100 зр. на внутрѣшне уряджене новои церкви. — Въ Дрогобичи упавъ оногды зъ почтового воза поліціянтъ мѣскій Стефанъ Кацко и наслѣдкомъ стрясеня мозку закѣнчивъ житя. — Маневры на Угорщинѣ закѣнчили ся вчера, а цѣсарь вечеромъ вѣдъѣхавъ до Вѣдни. — Въ Торскѣмъ, залѣщицкого повѣта, застрѣливъ ся 30 серпня 18-лѣтный сынъ мѣсцевого господаря, Яворивчукъ въ дворѣ п. Семигиновского, бо пѣдозрѣвано его, що укравъ стирку и погрожено, що вѣдтягнуть ему 1 зр. и ще дѣстане десять буквъ. Се его дуже дѣймило и вѣнъ, написавши картку до родичѣвъ, що не пережывъ бы сего встыду яко сынъ господарскій, вѣдобравъ собѣ житя; въ полишенѣмъ листѣ жалуесь на графиню Розтворовску, дочку п. Семигиновского, котра кинула на него таку неславу. — Звѣстна зъ рускихъ концертовъ панна Радкевичівна заангажована теперь до оперы въ Люблянѣ. — Въ понедѣлокъ лучила ся въ Ожидовѣ страшна пригода: при копаню землѣ на направу дороги урвавъ ся берѣгъ и земля засыпала одного хлопця и двѣ дѣвчины, а по пѣвъ годины выдобуто ихъ вже нежывыми.

— **100.000 коронъ и 2 разы по 25.000 коронъ** то головній выгранѣ Великои ювілейнои льотерії выставовои, що выплатять ся готѣвкою лише зъ 20% вѣдшѣбкы. Звертаемо увагу нашихъ поважаныхъ читателѣвъ, що найблизше тягнене невѣдклично дня 15 вересня 1898.

Надѣслане.

Foulard-Seide 65 kr.

bis fl 3.35 per Meter — japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige Henneberg-Seide von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. **An Private Porto- und steuerfrei ins Haus. — Muster umgehend.** 7 [2]

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich.

Посмертій — ✝ — оповѣстки.

Целина Зафіовска, вдова по бл. п. Олександрѣ Зафіовскѣмъ, ц. к. комісарѣ скарбовои дирекціи въ Саравѣ, упокоила ся въ Глинянахъ дня 5 с. м. В. ѣ. п!

Господарство, промыслъ и торговля.

Львѣвска Дирекція ц. к. зелѣзницъ державныхъ оповѣщуе:

Австро-угорско-румуньскій зазѣзокъ зелѣзничій часть II. зшитка 1. Зъ днемъ 1 вересня 1898 увойде въ житє додатокъ *V.*

Дня 13 серпня с. р. передано до трилюдного ужитку зелѣзницю льокальну Костелецъ-Тельчъ зѣ стаціями и перестанками Костелецъ-Цейль, Сольовіцъ-Озовіцъ, Трішь, Гедіцъ, Седлеівъ, Мисліборъ и Тельчь. Стаціи отворено для руху загального зъ выимкою предметовъ выбуховыхъ, а перестанки Седлеівъ и Мисліборъ для руху особового и обмеженого пакункового.

Телеґрамы „Дѣла“.

Будапештъ 8 вересня. „Magyar Orsag“ доносить, що оба правительства намѣряютъ предложити пѣдбѣльшене цивільнои листи цѣсареви о мілѣонъ зр.

Берлинъ 8 вересня. Цѣсарь Вѣльгельмъ заявивъ, що сего року буде парляментови предложеный законъ, на пѣдставѣ котрого карати ся буде вязницею того, хто буде ставити роббтникови перешкоды въ роботѣ або буде его намовляти до стрейку.

Петербургъ 8 вересня. За повстанє въ Курдистанѣ наложено на людность мілѣонъ рублѣвъ контрибуціи, 18 провѣдниковъ покарано смертію, а 350 перевезено на выгнанє до роббтъ.

Петербургъ 8 вересня. Католицкій державы домагають ся, щобы на мирову конференцію запрошено такожь папу. Той справы царь ще не рѣшивъ.

Туринъ 8 вересня. Въ Царгородѣ сѣмъ турецкихъ полкѣвъ вѣдмовило участи въ ревіи вѣйскъ заряженои въ честь цѣсаря Вільгельма, доки не одержать залеглои платнѣ.

Парижъ 8 вересня. Figaro запевняе, що кабінетъ на вчерашнѣмъ засѣданю одноголосно ухваливъ ревізію процесу Дрейфуса.

Надѣслане.

Спеціялістъ недугъ ушей, носа и горла

Д-ръ І. Райнгольдъ повернувъ.

331 2—3

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКІЙ

Оптикъ и Механікъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на шляхѣ площи Галицкои



поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвікеры, льорнетки, бінокля, далекевиды, барометры, термометры, рѣзній ареометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лѣбелѣ, манометры и т. п.

Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджуютъ ся якъ найскорше и найдешевше. 4186

Маляґа зъ зелѣзомъ противъ недокровности и блѣдницѣ. Цѣна бутильки 3 корони.

Маляґа зъ рабарбарумъ противъ обструкцій, нестравности, геморондовъ и т. д. Цѣна бутильки 3 корони.

Головный складъ въ аптецѣ

Жигмонта Рукера

4 подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 270—?

Интеліґентна женщина

вдова въ середнѣмъ вѣцѣ, пошукуе мѣсця заразъ до заряду дому у вдовця або старшого кавалера. Адреса: А. Б. poste restante Потокъ золотый.

329 6—6

Рештки хѣдниковъ и высортований диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, ґобеліны и рѣзній предметы декораційній по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванковъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Такожь на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.

190 7—?

Глядаю домового учителя для двох синів а кляс нормальних. Зголошенія враз в условіями під адресою: *свящ. Василь Мисик у Ванькові, почта Ропенка.*

335 2—6

Такожь и на раты

безъ пѣдвышки цѣнъ

диваны, портіэры, фіранки, хѣдники, ковдры ватованій, капы на столы и лѣжка въ складѣ диванковъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылає ся цѣнники даромъ и оплатно.

190 7—?

Глядаю инструктора

до двохъ хлопцѣвъ — ученикѣвъ початкуючихъ. Семинаристъ пожаданый. — О. *Іоанъ Винницкій* парохъ въ Залесцяхъ п. Ходорівъ. 337 1—3

ЦЕНТРАЛЬНЕ БЮРО ПОСЕРЕДНИЦТВА

БОДИНЬСКОЙ

Львовъ, Ринокъ (домъ Андріолього) 332

поручає: **Учителькы, боны, ключницѣ и всякого рода добѣрну службу.**

ДРѢТЪ кольчастый цинковый до огороженъ по зр. 4·50 за 100 метровъ. Топорцѣ лѣсовій до значеня деревъ (зъ двома довольными буктами) по зр. 6,

поручає ПЕТРО ХИЛИНСТОВСКИЙ, торговля зелѣзива у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 (супротивъ катедры.) 4595

ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ

ВЫКЛЮЧНЫЙ СКЛАДЪ И РОБОТНЯ

ковдеръ и матерацовъ

у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.

Понеже въ многихъ склепахъ продаютъ ковдры и матерацы нѣкотрі мои выробы, заявляю, що тутъ у Львовѣ не выробляю для жадного чужого склепу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы только у себе, у власномъ склепѣ при ул. Коперника ч. 5. — Ковдры великій и на овечій вовнѣ вѣдъ 3·50 зр. въ кождій цѣнѣ до 14 зр. Ковдры атласовій, шовковій великій и на овечій вовнѣ вѣдъ 10·50 зр. почавши. — Матерацы чисто волосѣнний вѣдъ 12·50 зр. въ кождій цѣнѣ до 30 зр. — Подушки волосѣнний и зъ пѣря, простирала, пѣшвы и т. п. Хто отже на зиму потребуе доброи, тепліи ковдры або матераца, дѣстане се найдешевше просто у моѣй роботни у Львовѣ ул. Коперника ч. 5. у фірмы ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ. 338 1—15

(*Львовъ, Бюро „Имприеса“*).

КОБЗАРЬ

Тараса Шевченка

въ двохъ частяхъ

Выборъ поезій для народу зъ життєписью и портретомъ автора.

Накладомъ тов. „Просвѣта“.

Цѣна I-шои части 25 кр. II-ои части 20 кр.

Оправленій примѣрникы продаютъ ся о 10 кр. дорожше.

Словарь нѣмецко-рускій

Ом. Партицкого

продае товариство „ПРОСВѢТА“ по 1 зр. замѣсть 3 зр.



По низькихъ цѣнахъ

выготовляе

РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ

М. ЧЕРНАВСКОГО

Львовъ, ул. Короля-Людвика ч. 3

всякій церковній роботы:

Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 80—?

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручає

своє переплетниче и ґалантерійне заведенє

у Львовѣ, ул. Академична ч. 8. 366

Подоймає ся всякихъ роботъ, особливо переплету: Служебниковъ, Евангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ, Альбумовъ, Манъ, Дипльомовъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

Рѣкъ заснованя 1892

Пожички для членовъ Тов. взаим. обезп. и взаим. кредиту „Дністеръ“ на 5½% и 1% датку на кошты адм.

Информація и посередництво до заключеня обезпечень житевыхъ въ найкористнѣйшихъ комбінаціяхъ.

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНѢСТЕРЪ“

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Вел. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Вирооск. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечає будынки, уряджена домашне, скотъ, господарскій инвариды, збѣже въ зерні и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.

„Дністеръ“ вступивъ въ 6-ый рокъ своои дѣяльности зъ збольшеными фондами ґарантійными, котрыхъ станъ зъ днемъ 31 грудня 1897 выносить:

Фондъ резервовый	73.874·47 зр.	}	176.143·87 зр.
Резерва премій	52.269·40 „		
Фондъ основный	50.000·— „		

Выплачені шкоды до кѣнця 1897 року 430 100 зр. 42 кр.

Тарифы „Дністра“ дуже умѣркованій, условія обезпечень користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. — Полісы „Дністра“ принимає Банкъ краєвый при пожичкахъ ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Дністеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дає найкористнѣйшій условія, представляє своими значными фондами найбольшу ґарантію, и выдає полісы и квіты въ рускомъ языцѣ.

Товариство взаимного кредиту „Дністеръ“ стоваришене зъ обмеженою порукою удѣляє пожички за *оплатою 5½% и 1% додатку на кошты адміністраційній* за интабуляцію або порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ, до оплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ и приймає вкладки до опроцентованя вѣдъ членовъ и третихъ особъ по 4½%. Удѣлъ членьскій выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членомъ бути и пожичку дѣстати може только членъ обезпеченый въ „Дністрѣ“. Информаціи удѣляє Дирекція листовно. 34 29—25

Зголошена о удѣленє аґенцій въ охрестностяхъ, де нема близько аґентовъ „Дністра“, приймають ся.

Львовъ, ринокъ ч. 10. (домъ „Просвѣты“.)

За певну и добру льокацію

поручаемо

4½% листы ипотечнѣ
4% листы ипотечнѣ короновѣ
5% листы ипотечнѣ преміованѣ
4% листы товариства кредитового земского
4½% листы Банку краєвого
5% обліґаціи Банку краєвого
4% позичку краєву
4% обліґаціи пропінаційнѣ

и всякѣ ренты державнѣ

Тѣ паперы продаемо и купуемо по найточнѣйшомъ курсѣ деннѣмъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. ґал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

Контора вымѣны и воддѣлъ депозитовый перенесенѣ до льокалю партерового въ будынку банковомъ. 374 [3]

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКИЙ

АРТИСТЪ-МАЛЯРЪ

звѣстный вѣдъ кольканацяти лѣтъ изъ своихъ праць малярскихъ, украшая церкви въ стилю всходнѣмъ разомъ зъ позолоченемъ, престолы, иконостасы, и иншій рѣчи. Принимая рѣзьбарскій роботы вѣдъ власныхъ плянѣвъ. Выготовляю всякои величины церковній образы до иконостасѣвъ, престолѣвъ, плащеницъ — одѣтыми красками на полотнѣ и деревѣ. Побольшуя зъ фотоґрафій портреты. Зъ уповажненя ц. к. консерваторія реставруе всякій старинности, а то фрески, рѣзьбы и т. ин. входячій въ кругъ праць малярства по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ. Подписаный просить Вел. Духовенство запотувати собѣ его адресу. 205

Т. Копистиньскій

у Львовѣ, улиця Краковска число 20.

До Всечестнѣйшого Духовеньства!

Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльґи въ сплатахъ пѣсля умовы.

Поручаємо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковній и передъ престолы, якъ такожь сальоновій и настѣнній, хѣдники, фіранки, портіэры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.

Спеціяльный вѣддѣлъ для конфекціи дамскои и дѣточои, бѣля мужеского и дамского, парасолѣвъ и на парасольокъ, капелюховъ, рукавичокъ, панчохъ, коронокъ и стяжокъ.

На жадане высилає ся зъ приятностію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ, ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капітульна ч. 3. 190 7—?

АДОЛЬФЪ КАМЕЛЬ

Львовъ, Ринокъ ч. 39.

выключне заступництво на Львовъ Австрійского товариства акційного фабрики Портляндъ-цементу въ Щаковѣй.

Продае дешевше нѣжь всюды

портляндъ цементъ, вапно скалисте и гидравлѣчне, выробы цементовій и штайнґутовій, огнетревалу папу дахову, асфальтовій плыты изоляційній, дестильовану смолу вуглеву карболінеумъ, якъ такожь взагалѣ **всякій матеріялы будовляній** — заручуючи за ихъ доброту.

Предприемство роботъ бетоновыхъ и крыта дахѣвъ дахѣвкою, лупкомъ и папою огнетревалою по цѣнахъ умѣреныхъ. — Телефонъ ч-ръ 460. 121 50—?



Славній на цѣломъ свѣтѣ

КОЛА „OPEL“

первородный фабрикатъ. Выключна продажъ для Галичины и Буковины

„Cycle house au Louvre“

Львовъ, ул. Сикстуска 6, пасажъ Гавсмана

Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно. 190 —?

Новости въ парасольнахъ капелюхахъ блюзахъ рукавичкахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо нискихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.

Львовъ, пл. Капітульна ч. 3.

190 7—?

Диваны перскій и портіэры

праднѣй (старинный)

продае, купуе и выпозичає, а такожь приймає на переховокъ. Складъ диванковъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.

Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.

190 7—?

Выстава загальна

всходныхъ и иншихъ чужихъ и краєвыхъ диванковъ, портіэръ, фіранокъ и хѣдниковъ.

Такожь цѣлу нѣч при электричнѣмъ освѣтленю отворена.

Вступъ вольный.

Упрашає ся кождого, хто бажає щось закупити, абы передъ оглянувъ тую выставу.

На провінцію цѣнники даромъ и оплатно.

Листы адресувати належить: Складъ диванковъ „Au Louvre“, Львовъ, ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). 190 7—?

Купуючимъ пѣльги въ сплатахъ.

Лише 50 кр. на 2 тягненя.

219 8—? **Головна выграна 1 разъ**

ПЕРЕДПОСЛѢДНЫЙ **ТЫЖДЕНЬ.**

100.000 коронъ и 2 разы **25.000 коронъ**

готівкою въ 20% потрученемъ.

ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЙ ВЫСТАВЫ **à 50 кр.**

Тягненє: 15 вересня 1898.
Тягненє: 22 жовтня 1898.

поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Г. Максъ, Сокаль и Лілієнъ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Кларфельдъ.

Розклад їзди поїздів зелізничих

важний від 1 мая 1898

після часу середно-европейского [пізнійшого о 36 мінут від часу ві ліпского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	приходять о	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	відходять о	зі Львова
	6.45		зъ Іцкан	6.00			до Підволочиск з годовн. двірця
	7.30		„ Зимної Води (⅝ до ¹¹/₉)	6.05			„ Іцкан
	7.40		„ Янова	6.15			„ Підволочиск з Підзамча
	7.50		„ Тернополя на Підзамче	8.35			„ Кракова
	7.55		„ Сокаля		8.50		„ Кракова
	8.05		„ Лавочного		9.15		„ Соколього
	8.15		„ Тернополя на годовний дворець		9.25		„ Янова
	9.05		„ Кракова		9.35		„ Підволочиск з годовного двірця
	10.35		„ Іцкан		9.53		„ „ г. Підзамча
	10.45		„ Ярослава		9.55		„ Белзця
	1.01		„ Янова		10.55		„ Іцкан
1.30	—		„ Кракова		12.50		„ Янова (¹/₇ до ¹²/₉ неділі і сьвята)
	1.40		„ Соколього	1.55			„ Підволочиск з годовн. двірця
1.50	—		„ Іцкан	2.08			„ „ „ Підзамча
2.15	—		„ Підволочиск на Підзамче		2.15		„ Брухович (²/₉ до ¹¹/₉ неділі сьвят.)
3.30	—		„ „ „ годовн. дворець	2.40			„ Іцкан
	5.00		„ Підволочиск на Підзамче	2.50			„ Кракова
	5.36		„ „ „ годовн. дворець		3.00		„ Стрия
	5.40		„ Іцкан		3.11		„ Янова
	5.55		„ Сокаля		3.16		„ Зимної води (⅝ до ¹¹/₉)
					3.25		„ Брухович (⅝ до ¹¹/₉)
					4.55		„ Ярослава
			нічні				**нічні**
	3.04		„ Підволочиск на Підзамче		4.10		до Кракова
	3.30		„ „ „ годовн. дворець		5.20		„ Лавочного
5.10			„ Кракова		6.20		„ Янова (¹/₉ до ¹²/₉ в будні дні)
	6.10		„ „		6.30		„ Іцкан
	7.57		„ Янова (¹/₉ до ³¹/₉ а ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)		6.40		„ Кракова
	8.12		„ Брухович (⅝ до ³²/₉ и ¹⁶/₉ до ¹¹/₉		6.55		„ Тернополя з годовн. дв'рца
	8.31		„ „ (¹/₉ до ¹⁵/₉)		7.—		„ Лавочного
8.45			„ Кракова		7.10		„ Сокаля
	8.58		„ Янова (¹/₉ до ¹³/₉ въ будний день)		7.15		„ Тернополя з Підзамча
	9.10		„ Кракова		8.40		„ Янова (¹/₉ до ³¹/₉ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)
9.39			„ Підволочиск на Підзамче		10.05		„ Іцкан
9.45			„ Іцкан				„ Кракова
9.55			„ Підволочиск на годовн. дворець	10.40			„ Підволочиск з годовного двірця
	10.30		„ Лавочного		11.00		„ „ з Підзамча
	12.15		„ Соколього		11.27		

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 годин вечором до 5 годин 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одѣчальный редакторъ Иванъ Бѣлей

Папѣръ въ фабр. Чорляньскои. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, пѣдъ провід. зарядомъ Михаила Рефца.

Ч. 191 Львовъ, Пятница 28 Серпня (9 Вересня) 1898. Рѣчникъ XIX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ Администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитост за инсераты кликѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австріи:	за границы:
на цѣлый рѣкъ . . 18 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 24 зр.
на пѣвъ року . . 9 зр.	на пѣвъ року . . 12 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць 1 зр. 35 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лишь на попередне застережене. — Рекламація неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдинокє число коштує 8 кр. а. в.

Оголошенія звычайні принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератового або за мѣсяць а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и иншій донесеня приватній числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Переглядъ політичный.

Молодо-Чехи скликують на 18-ого с. м. вѣче своихъ послѣвъ до рады державнои и до сойму для обговорена політичнои ситуації. Часть людности зачинае вѣдвертати ся вѣдъ молодочехѣвъ, закидаючи имъ, що безглядно пѣдпирають правительство гр. Туна. Щобы оправдати ся передъ невдоволеными выборцями, выдали они окружне письмо, въ котрѣмъ опрокидують поглядъ, мовь-бы то чеськи послы пѣдчасъ угодовои кризы були безчинні. Противно, чеськи послы уважно слѣдили хѣдъ подѣй и старали ся нѣвечити шкѣдні заходы нѣмецкои опозиції. Въ компетентнѣмъ мѣсци заявили они зъ цѣлою рѣшучостію, що не стерплять нѣякого кроку, котрый противить ся интересамъ чеського народу, та що выступлять остро противъ кождои такои пробы и вытягнуть зъ того консекуенціи. Въ наслѣдокъ того о цофненю або змодифіковану языковыхъ розпоряджень зовсѣмъ не може бути бесѣды, а взагалѣ всяке управильнене языкового питаня безъ згоды чеськихъ послѣвъ е выключене, бо въ такѣмъ случаю Австрія була бы выставлена на найзавзятѣйшу борбу зъ ческимъ народомъ. — Чеськи послы старались такожь о те, щобы языкового закона не выдано на пѣдставѣ §. 14. и рѣшучо стоять на становиску, що законодатне управильнене языкового питаня въ Чехіи прислугуе выключно чеському соймови. Въ надходячѣй сесіи рады державнои буде обовязкомъ чеськихъ послѣвъ поступати не нарушуючи національныхъ интересѣвъ и не помагаючи нѣмецкѣй обструкціи до побѣды, однакъ въ той способѣ, щобы остаточне полагодженє спѣльныхъ противностій вдоволило чеській народъ. Чеськи послы готовій до кождои борбы. Ческа конференція, котра мае вѣдбути ся, певно прийме такій ухвалы, котрій увзглядняють якъ интереси, честь и повагу народу, такъ и трудности теперѣшного положенія політичного.

——

Ситуація въ Кандіи стае що-разъ грѣзнѣйша. Повстанцѣ заатакували турецкій кордонъ. Губернаторъ просивъ европейскихъ адміралѣвъ о помѣчь. Цѣла Кандія стоить въ огни, бо повстанцѣ палять христіяньскій домы. Христіане утѣкають, уносячи зъ собою лише жите, а всю працю лишають на поталу огню. Замасакровано бѣльше якъ 1000 христіянъ. Товпа рабуе опущені домы. Турецкій вѣйска оборонили 150 христіянъ, укрывши ихъ въ забудованяхъ губернатора. Выконуючій комітетъ повстанцѣвъ домагае ся вѣдкликанія властій и вѣйскъ турецкихъ та й безпроволочного скликаня національныхъ зборѣвъ. Европейскій адміралы рѣшили жадати розоруженя башибужукѣвъ и выданя иніціяторѣвъ розрухѣвъ. Кандію обсадили італійскій и англійскій вѣйска. Передъ Кандіею стоить 10 военныхъ кораблѣвъ. Пѣсля справозданя конзулѣвъ згинуло 60 воякѣвъ англійскои маринарки, а ранено и убито коло 200 башибужукѣвъ.

——

На царскій проектъ розоруженя дивлять ся въ Европѣ взагалѣ дуже скептично. Хочь не щадять смѣлому проектантови похвалъ и не вѣдмовляють участи въ заповѣдженѣй конференціи, то при тѣмъ не дуже вѣрять въ практичный ей успѣхъ.

Найхолодиѣйше, по-части навѣть ворожо приняла сей проектъ французка суспѣльность. Цѣлый инъшный патріотизмъ французкій полягае майже выключно на ненависти до Нѣмеччины, головна его цѣль — реванжъ и вѣдобране Альзациі и Льотарингіи. Згодити ся на розоруженє значило бы тѣлько, що зрезигнувати въ реванжу, розпращати ся на нѣки зъ надѣю вѣдзыскання забраныхъ Нѣмеччиною провінцій. До такого дѣла не вѣдважить ся прикласти рукъ нѣяке французке правительство. Сли бы були навѣть услѣвя до здѣйсненя бажань высказаныхъ въ мировѣмъ маніфестѣ россійского царя, то евентуальный успѣшный результатъ въ тѣмъ напрямѣ му сить розбитись о альзацке питанє.

И въ Россіи знають се, що Альзація и Льотарингія може статись тою перешкодою, котра унеможливить навѣть теоретичне порозумѣнє державъ въ тѣй для всѣхъ культурныхъ народѣвъ такъ важнѣй справѣ. Хто серіозно гадае впровадити справу розоруженя на практичну дорогу, мусить впередъ придумати способѣ усуненя зъ дневного порядку альзацке питанє. О скѣлько знаемо, петербургскій „Новости“ перший подали такій проектъ, на нашу гадку не цѣлкомъ дурный. „Новости“ пишуть: „Головнымъ предметомъ конференціи буде на кождый случай справа Альзациі и Льотарингіи. Для розвязаня сеи справы надѣйшовъ теперь властивый часъ. Зранена власна любовь Французѣвъ домагае ся сатисфакціи за забране тыхъ краѣвъ. Було бы навѣть дивно домагати ся вѣдъ Франціи, щобъ она безъ компенсаты зрекла ся того жаданя. Теперь дае ся ѣй можность такои компенсаты черезъ участь въ здѣйсненю великои идеи загального мира, передъ котрымъ мусять уступити поодинокій споры мѣжнародній, именно споры натуры такъ проблематичнои, якъ вѣдзыскане утраченои провінціи. Для такои великои идеи правдиво культурній народы не повинні цофати ся передъ нѣякою жертвою.“ — Отже „Новости“ высказують переконане, що Французы за для тои идеи згодять ся однодушно, щобы Альзацію и Льотарингію полишити власнѣй ихъ судьбѣ на подставѣ компромісу, котрый бы тымъ провінціямъ запевнивъ добробыть и свободу. Зъ другои стороны знову треба мати взглядъ на управненій амбіціи Нѣмцѣвъ, котрі здобули тій край по кровавѣй, а не ними выкликанѣй вѣйнѣ, а дочого треба додати ще фактъ, що часть мешканцѣвъ тои провінціи е нѣмецкого походженя. Зъ тои причины и Нѣмцѣ не зречуть ся тыхъ краѣвъ безъ компенсаты. Однакъ теперь надае ся можливость такои компенсаты. Власна любовь нѣмецка може знайти вдоволене въ тѣмъ, що компромісъ заключивъ бы ся не вѣ страху передъ силою непріятеля, але для здѣйсненя высокои идеи загального мира, котра выправдуе кожду жертву. Се, що передъ проклямованемъ идеи загального мира выдавало ся зъ огляду на непріязнй вѣдносины обохъ народѣвъ рѣчею неможливою, выдаесь нинѣ рѣчею, котра дуже легко дала бы ся перевести. Здае ся намъ — кажуть „Новости“, — що гадка неутралізациі Альзациі и Льотарингіи, якъ взагалѣ спѣрныхъ провінцій, давно вже дозрѣла въ умахъ европейскихъ народѣвъ. Кождый зрозумѣе, що на самостѣйнѣй екзистенціи Альзациі и Льотарингіи нѣхто не потерпить, але противно, пѣдпесе ся добробыть тыхъ провінцій, а рѣвночасно настане мѣжь Франціею а Нѣмеччиною неутральный поясъ, котрый зробить злишными обосторонній узброеня. Головною користію тои акціи буде заощаджене міліярдѣвъ на уможливлене обопѣльныхъ культурныхъ и матеріяльныхъ вѣдносинъ мѣжь тыми обома высоко розвитыми народами.

Переглядъ часописей.

[Посолъ Барайтеръ о гр. Казимирѣ Баденіѣ. Росс. „Правительственный Вѣстникъ о убійствѣ царя Александра II.]

Ґрафъ Казимиръ Бадені вѣдъ давна вже сѣе гречку въ Буську, але имя его все ще лунае по широкѣй Австріи всему свѣтови на — потѣху. Мы недавно згадували коротко про бесѣду посла Барайтера передъ его выборцями въ Егерѣ. Отже въ тѣй бесѣдѣ пос. Барайтеръ не забувъ и о Баденіѣ и — якъ подае прагеска „Bohemia“ — такъ его выславивъ:

„Одного дня явивъ ся у мене мужь довѣря Баденього и повѣдомивъ мене, що Бадені хоче справу языкову порѣшити дорогою розпоряджена. Я остерѣгъ: „Бога ради, тѣлько то нѣ, бо выбухне страшна буря въ нѣмецкѣмъ народѣ“. Але Бадені не послухавъ и абы осягнути угоды зъ Угорщиною, записавъ ся Чехамъ — выдавъ славетні розпоряджена. Опѣръ Нѣмцѣвъ противъ выданыхъ розпоряджень обертавъ ся лише въ дозволеныхъ границяхъ, хотяй часомъ, зъ вины правительства, не конче въ красныхъ формахъ. Коли-жь Бадені черезъ покликане поліціи до палаты упавъ на найнижшій ступѣнь пѣкчемности, то его правительство заслужило, щобы морально копнути его ногою. На жаль, копнено за лагѣдно... Авторія нѣколи не мала міністра бѣльшого легкодуха и неука, якъ Бадені О его неуцтвѣ нехай вамъ посвѣдчить одинъ фактъ, котрого правдивость заручена. Ґр. Бадені запытавъ разъ шефа Краины: „*де властиво мешкаютъ Словѣнцѣ и чи Любляна лежить при желѣзници?*“ Такъ само о вѣдносинахъ въ Чехіи и Моравѣ не мавъ анѣ понятя, а прецѣнь понадъ головы Нѣмцѣвъ выдавъ свои розпоряджена“...

——

Зъ нагоды недавного посвященя въ Москвѣ памятника царя Александра II. помѣстивъ „Правительственный Вѣстникъ“ цѣлый урядовый описъ трагічнои смерти того царя въ 1881 р.

„Карета царя — пише „Правит. Вѣстникъ“ — гнала быстро по набережю Катеринного каналу и вже минула була Рысакова, якъ той пѣдкинувъ бувъ пѣдъ ню бомбу. Кількоро людей упало, мѣжь ними одинъ козакъ зъ конвою и хлопець зъ паростату. Царь казавъ лейбкучерови здержати карету и, вѣйшовши въ нею, гѣдѣйшовъ до мѣсця, де бомба выбухла. Тамъ товпа, вояки и люде, схопили Рысакова. Царь на запытане офіцерѣвъ, чи не раненый, вѣдповѣвъ: „Я, хвала Богу, спасъ ся, але отей“ и вказавъ на лежачихъ на бруку раненыхъ. Потѣмъ зблизивъ ся до Рысакова и запытавъ его, чи то вѣнъ кинувъ бомбу и хто вѣнъ? Рысаковъ признавъ ся до бомбы, але назвище подавъ выдумане. „Добрый!“ сказавъ царь и вѣдвернувшись пустивъ ся до карити. Ледви увѣйшовъ кѣлька крокѣвъ тротуаромъ, спѣльникъ Рысакова *Полякъ Гриневецкій*, що стоявъ опертый о балюстраду, кинувъ свою бомбу цареви пѣдъ самѣ ноги, якъ царь переходивъ по-при него. Коли дымъ розѣйшовъ ся, представивъ ся перераженымъ очамъ присутныхъ раненыхъ и спасенныхъ страшный видъ: обнажені ноги царя-мученика були розтрѣсканій, кровь щедро ихъ обливала, та й цѣле лице було въ крови...“

Перший се разъ урядово оголошено, що царь Александеръ II. згинувъ вѣдъ скрытоубійчои руки Полякa.

Письма зъ краю.

——

Зъ Товмачины пишуть намъ:

И у насъ панує §. 14-ый! Нашъ товмацкій маршалокъ повѣтовый п. Шанбей, дѣдичь а вѣйтъ зъ Богородчина, обнявши маршалкѣвску булаву, ставъ на ладѣ гр. Туна правити въ повѣтѣ при помочи 14-ого параґрафу. Поустановлявъ всѣлякій посады секретарѣвъ, люстраторѣвъ, канцелістѣвъ и т. д. та пообсаджувавъ ихъ — не питаючи нѣ выдѣлу нѣ рады повѣтовои — самыми побанкротоваными ексъ-дѣдичами, и такъ само самовѣльно попризнававъ имъ гарій пенсій. Та на лихо межи вельможныхъ панѣвъ вдѣзъ черезъ протекцію такожь якійсь бѣдняка, торговельникъ львѣвскій, безъ шляхотского гербу и безъ титулу дѣдича. Було се не на руку нашимъ автономічнымъ урядникамъ, бо-жь вѣдомо, що се посады „dla podupadłej szlachty“. Отже великій панъ секретарь загадавъ бѣдного интруза уживати до всѣлякихъ послугъ, якій лицюють хиба возьному. Зъ того прийшло мѣжь паномъ секретаремъ а бувшимъ торговельникомъ до перепалки, дальше до сварнѣ, а вкѣнци панъ секретарь по мандаторски втявъ неслухняного торговельника разъ и другій въ лице, копнувъ ногою и казавъ выносити ся. Справа прийшла передъ маршалка, а сей суспендувавъ бувшого торговельника, хочь невинного и усунувъ зъ посады. Панки въ повѣтовѣмъ выдѣлѣ зрадѣли тымъ бѣльше, що навинувъ ся заразъ „свѣй“, панъ „hrabia“, котрый вже давно ждавъ на мѣсце, призначене „dla podupadłej szlachty“, бо его посесію взято въ секвестръ. Очевидно — дѣставъ заразъ то мѣсце, и то зъ доброю пенсією Ой, якъ бы не тій польскій бецирки, не знати, що робила бы тогдѣ „podupadła szlachta“!

Але при нашѣмъ полискѣмъ бецирку можна навѣть и пѣдрепарувати ся. Ось на мосты треба дерева; де-жь его купити, якъ не у пана маршалка? А хто оцѣнить дерево, якъ не Русинъ — „podnóżek“ пана маршалка? И такъ за дерево заплатила товмацка рада повѣтова пану маршалкови 1000 зр. Або знову діеты та всѣлякій павшалѣ? Не цураесь ихъ и самъ панъ маршалокъ, бо е квоты на побраній нимъ грошѣ разъ щось на 40 зр., то знову на 70 зр. А иншій повѣтовець начислить собѣ за всѣлякій комісіи рѣчно и 500, и 600 зр. дієтъ. Не дармо то зовуть нашу раду повѣтову дѣйною коровою; а що то грѣшь публичный, що кому до того? На те 14-ый параґрафъ!

Та користи зъ нашои рады] повѣтовои нема нѣякои. Вѣйты по селахъ задавляють ся на паньскій бецирки та й собѣ на пѣдставѣ 14-ого параґрафу пхають въ кишенѣ, що можуть. Громадскій касы позичковій стоять порожній, бо вызичені грошѣ по вѣльканацять лѣтъ не стягае ся, а богато е такихъ довжникѣвъ, що вже повмирали и грунтъ ихъ перейшовъ въ инші руки тай грошей нема на кѣмъ глядати. Выдѣлъ краевый хоче хлопскѣй бѣдѣ радити Райфайзенѣвскими касами. Добра бы то рѣчь, але якъ тѣ касы будуть пѣдъ контролею повѣтовыхъ радъ, то такъ само зъ ними буде, якъ и зъ громадскими касами позичковыми. Дивно, чому выдѣлъ краевый не вглядае въ тѣ касы громадскій та не зарадить лиху? — чому добре платній люстраторы повѣтовій при шконтрахъ громадскихъ касъ нѣколи не спытають за касы позичковій?

Особливо наша товмацка рада повѣтова такъ уже пѣдъѣпала морально, що найлѣпше було бы замкнути або й розвалити цѣлу ту автономічну буду. Не одно ще найшлось бы цѣкавого, але хиба вже иншимъ разомъ.

Вѣдозва.

Товариство „Шкѣльна Помѣчь“ въ Самборѣ, спонукане напливовъ убогои молодежи до шкѣлъ самборскихъ [руска школа управъ числить въ сѣмъ роцѣ шкѣльнѣмъ въ трехъ клясахъ 89 ученикѣвъ], отворила вже вѣдъ сего року шкѣльного [т. е. вѣдъ 1-ого вересня] бурсу пѣдъ назвою „Руска Бурса Товариства „Шкѣльна Помѣчь“ до котрои принято 15 ученикѣвъ. Бурса сеся помѣщена въ двохъ просторыхъ комнатахъ пѣдъ добрымъ надзоромъ.

Выдѣлъ „Шкѣльнои Помочи“ приступивъ до отворена сеи бурсы зъ маленькими фондами, тожь вѣдзываесь до Вп. Добродѣевъ шкѣльнои молодежи — просить о датки грошевій або въ натуралінхъ и надѣе ся, що Вп. Добродѣї нашого повѣту, якъ и зъ подальшихъ сторѣнъ поможуть намъ въ довершеню розпочатого дѣла.

Вѣдъ Выдѣлу Товариства „Шкѣльна Помѣчь“ въ Самборѣ.

К. Тополницкій председатель. *о. М. Ортинскій* секретарь.

НОВИНКИ.

— **Наукове Товариство им. Шевченка** купило дня 31 серпня с. р. каменицю Вайды при улици Чарнецкого чч. 26 и 28 за 120.000 зр. Такъ кѣлька нашихъ товариствъ прийшли бѣгатыми роками до власныхъ домѣвъ у Львовѣ — „Просвѣта“ и „Народна Торговля“ [обѣ въ ринку], а теперь Наукове товариство именни Шевченка. Найблизша черга ачей-же на товариство „Днѣстеръ“...

— **Два вѣча одного дня**, въ недѣлю 18-ого с. м., уряджує „Пѣдгѣрска Сѣлька“ для торговлѣ безрогами и худобою“, а то: *въ Деляттѣ* въ комнатахъ уряду громадского и *въ Тисьменичанахъ*, въ комнатахъ касы задатковои „Вѣра“. Изъ сего видно, що „Пѣдгѣрска Сѣлька“ чинить що може, абы придбати потрѣбній фонды. Наша суспѣльность повинна бы вже разъ причинитись, абы Сѣлька вѣйшла въ житє. Тамъ вже все приготовлене и зорганізоване, лише грошей ще мало. Добре каже повновластникъ торговельный того товариства: „Маю вѣзъ, батѣгъ — та коней нема!“

— **Сегорѣчна фрекванція** въ рускѣй гімназіи въ Перемышли, представляе ся сесь-як. Въ приготовляючій клясѣ е ученикѣвъ 44, въ I. клясѣ 85, въ II. клясѣ 75, въ III. клясѣ 42, въ IV. клясѣ 53, въ V. клясѣ 34, въ VI. клясѣ 34, въ VII клясѣ 29, въ VIII. клясѣ 31, разомъ 427 ученикѣвъ, такъ, що клясы I. и II. подѣлені на два вѣддѣлы. Въ порѣвнаню зъ тымъ рокомъ фрекванція збѣльшила ся о 60 ученикѣвъ.

Вино испаньске зъ кондуранґо успѣшне въ упорныхъ недугахъ жолудковыхъ, корчахъ, болякахъ въ жолудку и т. д. Цѣна 3 корены. 5

Головный складъ въ аптецѣ
Жигмонта Рукера
подъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 271—?

Лишь
-ъ реставрацiя НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 12. домъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ой рано горячiй снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкана легка	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавiяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякi напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моєи реставрацiи, даю вѣдбиваючимъ марки. — Найлѣпшiй вино по найдешевшихъ цѣнахъ. почанши вѣдъ 40 кр. лiтра.

По театрѣ все свѣжа, въ великiй выборъ отравъ и напиткѣвъ явосмотрена кухня.

79 131—? Зъ высокимъ поважанiемъ **НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.**

Надѣслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКIЙ
Оптикъ и Механiкъ у Львовѣ, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гiпотечного на плантацiяхъ площи Галицкои

поручае въ великiмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ: окуляры, пiнсеры, льорнеты, бiноклi, далековиды, барометры, термометры, рѣзнi ареометры, мiкроскопы, люпы, компасы райцайгы, таксы мiрничi, шiоны, лiбелi, манометры и т. п.



Уряджения дзвонкiвъ електричныхъ.

Всякi направки полагоджують ся якъ найкорше и найдешевше. 4185

Потрѣбна заразъ интелiґентна женщина
въ вѣцѣ середнiмъ до заряду дому и выхованя двохъ дѣтей. Адресъ: *Е. Филиповичъ, парохъ въ Стѣнцѣ, почта Потокъ золотый.* 381 2—3

Новости въ парасолькахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цѣнахъ. MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.
Львовъ, пл. Капiтульна ч. 3.
190 8—?

ОДИНОКЕ РУСКЕ
Артистично-лiтоґрафiчне
ЗАВЕДЕНЕ
Андрея Андрейчина
у Львовѣ ул. Сикстуска ч. 29
выготовляе
всякi лiтоґрафiчнi выробы
звычайнi вiзитовi бiлєты вѣдъ 1 зр. за 100 штукъ, а ново появившiй ся вiзитовi бiлеты въ гербахъ Галицкои Руси въ краскахъ по 1 зр. 60 кр. за 100 штукъ зъ касеткою 188 35—51

КОБЗАРЬ
Тараса Шевченка
въ двохъ частяхъ
Выборъ поезiй для народу
зъ житеписью и портретомъ автора.
Накладомъ тов. „Просвѣта“.
Цѣна I-шои части 25 кр. II-ои части 20 кр.
Оправленi примѣрники продаютъ ся о 10 кр. вѣльше.

ТУТКИ цигаретовi 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазурквичъ, Львовъ ул. Галицка ч. 12.



Славнi на цѣломъ свѣтѣ
КОЛА „OPEL“
первориднi фабрикатъ. Виключна продажъ для Галичины и Буковины
„Cycle house au Louvre“
Львовѣ, ул. Сикстуска 6. пасажъ Гавсмана
Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.
Для провiнцiи цѣнники даромъ и оплатно. 190 8—?

Иваны перскi и портiєры
праднi (старинни)
продае, вишуе и выпозичае, а такожъ приймае на переховокъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. — Пѣльги въ сплатахъ пѣсля умовы.
Для провiнцiи цѣнники даромъ и оплатно.
190 8—?

Выстава загальна
всѣхъднихъ и нашихъ чужихъ и краевыхъ диванѣвъ, портiєръ, фiранокъ и хѣдникѣвъ.
Також цѣлу нѣч при електричнѣмъ освѣтленiю отворена.
Вступъ вѣльный.
Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.
На провiнцiю цѣнники даромъ и оплатно.
Лист дресувати належить: Складъ диванѣвъ „Au Louvre“, Львовъ, у Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). 190 8—?
Купуючи пѣльги въ сплатахъ.

Решткы хѣдникѣвъ и высортованi диваны, портiєры, фiранки, капы, коцы, ґобелiны и рѣзнi предметы декорацiйнi по цѣнахъ бавчно дешевыхъ. Складъ диванѣвъ „Au Louvre“ Львовъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты. Для провiнцiи цѣнники даромъ и оплатно.
190 8—?

Також и на раты
без пѣдвышки цѣнъ
диваны, портiєры, фiранки, хѣдники, ковдры ватованi, капы на столы и лѣжка въ складѣ диванѣвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львовъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провiнцiю высылае ся цѣнники даромъ и оплатно.
190 8—?

До Всечестнѣйшого Духовеньства!
Зъ особливою охотою удѣляемо Всечестнѣйшимъ Священникамъ пѣльгъ въ сплатахъ пѣсля умовы.
Поручаемо нашъ складъ богато заосмотреный въ диваны церковнi и передъ престолы, якъ такожъ сальоновi и настѣннi, хѣдники, фiранки, портiєры, коцы, ковдры, капы на столы и лѣжка, дерги на конѣ и коцы до подорожи.
Спецiяльный вѣддѣлъ для конфекцiи дамскои и дѣточои, бѣля мужескаго и дамскаго, парасолѣвъ и парасольокъ, капелюхѣвъ, рукавичокъ, панчѣхъ, коронокъ и стяжокъ.
На жадане высылае ся зъ приятностiю цѣнники даромъ и оплатно.
Листы и замовленя належить адресувати: Магазинъ „Au Louvre,“ Львовъ. ул. Сикстуска ч. 6 або „Maison de Nouveautes пл. Капiтульна ч. 3. 190 8—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
приймае замовленя и посередничить въ закупнѣ:
СВѢТЛО ЦЕРКОВНЕ
просто зъ фабрики
Ia по 70 зр., IIa по 64 зр. за 100 кiльограмовъ loco фабрика.
Вино
въ барилкахъ 5кiльоґрамовыхъ по 3 зр.; 3·30 зр.; 3·70 зр.; 4·10 зр. и 4·90 зр. франко.
Кадило
мѣшане по 70 кр.; бурштинъ по 80 кр.; ладанъ по 1·20 зр. за кiльоґрамъ. 4038

Лише 50 кр. на 2 тягненя. ТЯГНЕНЄ вже въ четверъ!
219 9—? **Головна выграна 1 разъ**
100.000 коронъ и 2 рази 25.000 коронъ
готовкою въ 20% потрученя.
ЛЬОСЫ ЮВIЛЕЙНОИ ВЫСТАВЫ **а 50 кр.**
Тягненє: 15 вересня 1898.
Тягненє: 22 жовтня 1898.
поручають: М. Іонасъ, Кiцъ и Штофъ, Корманъ и Файгенбаумъ, Г. Максъ, Сокаль и Лiлiєнъ, Авг. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелi и Ляндау, М. Кларфельдъ.

— **Въ Перемыскѣй Бурсѣ св. о. Николая** помѣщено сего року 82 ученикѣвъ. Новый будынокъ Бурсы и внутрѣшне уряджена прегарнiй, такъ що теперь Перемыска Бурса займае перше мѣсце въ Галичинѣ. Управу Бурсы повѣривъ Выдѣлъ товарыства о. Несторовичевi, котрый мае тамъ постоiйне помѣщене.

— **Зъ Сокаля** пишуть намъ: Рѣкъ тому, у вересни, въ день посвячена школы выдѣловои въ Сокали, Русины сокальскi дѣстали слово и руку вѣдъ пана посла Вахнянина и вѣдъ пана бурмiстра Височаньского, що якъ найскорше буде на новозбудованѣй мужескѣй школѣ выдѣловѣй напись руска. Тымчасомъ до нынѣ, а вже минувъ рѣкъ, нема руского напису. Длятого запытуемо: Пане после и пане бурмiстре, де Ваше слово?!

— **Выровъ въ бѣльшѣмъ процесѣ за противжидѣвскiй розруси** въ повѣтѣ бжескѣмъ оголошено въ середу въ ночи въ судѣ краковскѣмъ. Изъ 45 обжалованыхъ 19 увѣльнено, а 26 засуджено вѣдъ чотирохъ днiвъ до девять мѣсяцiвъ, а провѣдника розрухѣвъ Каспшицкого на десять мѣсяцiвъ тяжкои вязницѣ. Пошкодованыхъ жидѣвъ вѣдославъ трибуналъ на дорогу права цивiльного.

— **У Львовѣ** померъ вчера въ 72 роцѣ житя **Антѣнъ Черни**, старшiй радникъ рахунковый краевои дирекцiи скарбу, радный мѣста Львова и бувшiй професоръ рахунковости въ львѣвскѣмъ университетѣ.

— **Цѣкавый „ксьондзъ“.** Мадярскiй дневникъ Alkotmany доносить, що передъ кѣлькома днями ходивъ по католицкихъ домахъ въ Будапештѣ якiйсь „убогiй ксьондзъ“ и просивъ о запомогу. Зѣбравши троха грошей, вѣнъ сейчасъ вступивъ до першого лѣпшого шинку и зъ чистою совѣстiю пропивавъ всю выдурену „запомогу“. Сеся квеста „убогого ксьондза“ була бы тягла ся Богъзна доки, коли-бъ не конфлiктъ зъ... полiцiею. Минувшои пятницѣ зайшовъ вѣнъ собѣ до шинку Вайса въ Будапештѣ и покрѣпивши здорово силы, хотѣвъ тихонько зникнути — забувъ сердешный, що въ нинѣшныхъ небiблiйныхъ часахъ не даютъ вѣти за дурно. Невѣрный Вайсъ, понюхавши письмо носомъ, прикликавъ полiцiю, а тота завела „убогого ксьондза“ до „келiи“, призначѣной для звычайнѣськихъ злодiюгъ. Тутъ показало ся, що мнимый „убогiй ксьондзъ“, не те що не высвяченый, але ще навѣть не хрещеный. То собѣ помысловый жидокъ, называючи ся Кравецъ, а реверанду надѣвъ на себе... отъ, бѣдный жидокъ, що жъ мавъ робити?...

— **Дѣтямъ штундистѣвъ** на Украинѣ було передъ кѣлькома роками зборонено ходити до школы. Теперь российске мiнiстерство знесло сю заборону и дозволило приймати штундистѣвъ до школы, сли зобовяжуть ся слухати выкладѣвъ науки релiгiи.

— **П. Левъ Галицкiй**, професоръ при учительскѣй семинарiи въ Чернѣвцяхъ и членъ-основатель товарыства „Народный Дѣмъ“, обходивъ 5-ого вересня с. р. 25-лѣтный ювiлей своеи дуже хосенноi дѣяльности яко учитель. Вѣнъ выховавъ за часъ своеи служby, т. в. за чверть столѣтя, для цѣлого краю, отже и для рускаго народу цѣлi сотки народныхъ просвѣтителѣвъ-учителѣвъ, вщѣпляючи имъ здоровый педагоґiчнiй засады. Нехай же щэ довгi лѣта при крѣпкѣмъ здоровлю трудить ся, выховуючи годныхъ учителѣвъ народныхъ!

— **Льотерiйна жертва.** Мала льотерiя — то одна зъ язвъ, якѣ нищать убогi верствы нашои державы. Кѣлько она вже знищила людей матерiяльно и морально, кѣлько довела до самоубiйствъ, о тѣмъ можна бы писати томы. Голосы въ прасѣ а навѣть въ парлямантѣ за знесенямъ сен добровѣльно-розбишацкои контрибуцiи — остають ся вонющими въ пустынi. — Ось теперь прибула одна жертва бѣльше до чорного реестру льотерiйного. Сего року ювiлейного обставляла вѣденьску льотерiю „фаховѣ льотерiйники“ нумерами 30, 90 и 4, що вижуть ся зъ цѣсарскимъ ювiлеемъ. Въ суботу згаданѣ три нумеры дѣйстно выйшли на вѣденьскѣй льотерiи и многi повыгравали терна и амба, а каса льотерiйна утратила великi сумы. Але сесе щастя не послужило Францискѣ III., жѣнцѣ столяря у Вѣдни, котра вѣдъ довшого часу ставила тѣ „ювiлейнѣ нумеры“, а якъ-разъ на послѣдне тягнене въ тоту щасливу суботу хибло ѣй гроша и не поставила. Коли довѣдала ся, що всѣ три нумеры выйшли, такъ се ѣй дѣйнило, що вернувши до дому зъ мѣста повѣсила ся въ хатѣ на клямцѣ. Такѣ то наслѣдки забавы льотерiйнои!

— **Може то Андре?** Зъ Вiннiпеґъ въ Канадѣ насипѣла цѣкава вѣсть до лондоньскихъ часописей. Вернувшѣй зъ пѣвночи Индiяне оповѣдають, що Ескимосы розказували, мовь-то бачили якихсь „чужихъ людей“, котрѣ „злетѣли зъ хмаръ“ на побережe Гудсона. Отже припускають, що мова тутъ була про експедицiю Андре.

— Богатый жебракъ померъ сими днями въ Парижи на сонѣчный ударъ. Продававъ вѣнъ оловцѣ, а выглядавъ такъ нужденно, що люде давали ему звычайно грошѣ, а не брали оловцѣвъ. Коли оглядано его по смерти, найдено у него 300.000 франкѣвъ въ банкнотахъ и цѣнныхъ паперахъ.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** До дѣвочого заведеня пѣдъ зарядомъ сс. Василiянокъ у Львовѣ принятѣ на коштъ фундацiи кардинала Левицкого ученицѣ: Христина Мацѣевска и Наталiя Богачевска. — Намѣстникъ гр. Пiнiньскiй ѣздивъ вчера до преseса кола польского Ап. Яворского є вечеромъ вернувъ до Львова.

— **100.000 коронъ и 2 рази по 25.000 коронъ** то головнѣ выгранѣ Великои ювiлейнои льотерiи выставовои, що выплатять ся готовою лише зъ 20% вѣдшибки. Звертаемо увагу нашихъ поважаныхъ читателѣвъ, що найближше тягнене невѣдклично дня 15 вересня 1898.

Вѣсти зъ Апархiи Львѣвскои.

Презенту на Глещаву дѣставъ о. Петро Сверешiй. — О. Ек. Ваньо дѣставъ канон. институцiю на Заланѣвъ. — Капеляномъ въ заведенiю дѣвочѣмъ сс. Василiянокъ именованый ѣромонахъ Ч. св. В. В. о. Нестеръ Веселый [на мѣсце о. Евгенiя Гузара]. — Президiя намѣстництва годить ся на институцiю о. Волод. Поховского на Должанку. — Консисторiя вставила ся до президiи намѣстництва о згоду на канон. институцiю о. Алiськевича на Ярославичѣ. — Въ пропозицiю на Гологоры принятѣ оо.: Яросл. Стеткевичъ, Мих. Кмицкевичъ и Мих. Форась. — Провiзоричнымъ катихитомъ народныхъ школъ у Львовѣ именованый о. Богд. Копитчакъ, сотрудникъ въ Болехова. — Декретъ на провiзор. катихита шести-клясовои школы мужескои въ Бродахъ дѣставъ о. Андр. Вознякъ сотрудникъ въ Цѣшокъ. — Сотрудництво въ Болеховѣ дѣставъ о. Ник. Винницкiй завѣдатель Заланова. — Декретъ на катихита народныхъ школъ въ Теребовли дѣставъ о. Волод. Соневицкiй. — Консисторiя вставила ся до президiи намѣстництва о плату въ релiг. фонду для приват. сотрудника въ Журавнѣ. — Правительство асигнувало платню для прив. сотрудникѣвъ: въ Стрыѣвцѣ, Зеленѣй, Сушнѣ и Студѣнцѣ на рѣкъ, а въ Токахъ и Боратинѣ на два роки. — Вѣдпустку дѣстали оо.: Ил. Гошовскiй зъ Журавна и Пав. Свистунъ зъ Козлова на 4 тыждня.

Наука, штука и лiтература.

— „Лiтературно-науковiй Вiстникъ“, книжка за серпень и вересень, мѣстить: *Закимъ рушить поiзд.* Нарис Iвана Франта; — *Чумаки.* Комедия в 4 дiяхъ Iвана Тобилевича (Карпенка-Карого); — *Наш альбом.* — I. Iз поезiй засудженого на смерть. — Ол. Козловского; — II. Спомини — Осипа Шпитка; — III. Жите — Михайла Мочульского; — IV. Марне бажане — Сергiя Бердяева; — V. Тiни Дон Хозе Рiзаля — Мих. Мочульского; — VI Матильда Аґраманте — Бориса Грiнченка; — *Зустрiч.* Етюд Наталки Полтавки; — *Фелька.* Новеля Гната Домбровского; — *Злочинець Сальва.* Вирiзки з повiстя Е. Золя: I. „Paris“ II. Злочин. III. Погоня. IV. Суд; *Американьский претендент.* Повiсть Марк-Твайна (глави XIII—XVII); — *Тимотей Бордуляк (Т. Ветлина).* Лiтературоо критичний нарис Осипа Маковея (з портретом Т. Бордуляка); — *Яків Щоголiв.* Огляд его житя и дѣяльности — Iв. Хоткевича (з портретом Щоголева); — *Новини нашоi лiтератури:* I. Оцiнку повiсти О. Маковея „Заiсе“ — написав Мих. Грушевськнй; II Димитр й Василевич Кулiда. Лiрнi творы 1890—1897 р. — А. Кримского; — III. Гр. Григоренко. Нашi люде на селi. — Б. Грiнченка; — IV. Пий, та дiло розумiй! Iвана Острожиньского — написавъ Б. Грiнченко; — *З российскоi Украiни* — Spectator-a; — *З культурного житя на Украiнi.* Лист з Чернигова — Гр. Коваленка; — *Жiночий рух у Франциi i в Нiмеччинi.* (Огляд К. Шiрмахера). Переклад Iв. Франка; — *Хронiка i бiблiоґрафiя.*

Телеґрамы „Дѣла“.

Прага 9 вересня. Завѣщаня Вашатого ще не знайдено. Цѣлый свѣй маетокъ мавъ вѣнъ записати на народнѣ цѣли, а мѣжь нищимъ 50.000 зр. на памятникъ Гуса въ Празѣ.

Петербургъ 9 вересня. Комендантъ царскои гвардiи кн. Оболенськiй померъ нагло въ Смоленьску.

Порта Фестфалiка 9 вересня. Цѣсарь Вiльгельмъ сказавъ въ своѣй промовѣ: *Миръ найлѣпше забезпеченый готовымъ до борбы, хоробрымъ вiйскомъ нѣмецкимъ. Давъ бы Богъ, щобы сесь армiя журила ся свѣтовымъ миромъ!*“

Парижъ 9 вересня. Доносять, що Естергази не утѣкъ, лишь укрывае ся у своихъ любкихъ. Вчера розбѣшла ся вѣсть, що сповнивъ самоубiйство. Его дѣмъ окружено полiцiею. Кажуть, що небѣщикъ Анрi мавъ дѣстати за сфальшоване звѣстного документу 200 франкѣвъ. Правительство мае повъурядово запытати ся въ Берлинѣ, чи оголошене фальшфiкатѣвъ не зробить тамъ лихого вражiня.

Мадритъ 9 вересня. Пѣдчасъ наради кортезѣвъ надъ тайностiю засѣдань республиканцѣ заявили, що тайности не признають и самѣ все розголосять. Мимо того тайность ухвалено. Республиканцѣ урядили сецесiю и здекомплетували засѣдане, въ наслѣдокъ чого наради перервано. Розпочато зъ ними конференцiи що-до дальшого поступованя. Рада мiнiстрѣвъ рѣшила застрiгти цензуру дневникѣвъ.

Барцельона 9 вересня. Увязнено тутъ революцiонерѣвъ органiзуючихъ оружне повстанє.

Лонденъ 9 вересня. Въ битвѣ пѣдъ Омдурманомъ упало 10 800 дервiшѣвъ трупомъ, а 16.000 раненыхъ. До неволѣ дѣстало ся 4000.

Выдавець и одѣвчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черминьскои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропiйского, пѣдъ провiз. зарядомъ Михайла Рефця

Ч. 192 Львовъ, Субота 29 Серпня (10 Вересня) 1898. Рочникъ XIX.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руснихъ святъ) о 6-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзначнѣйшихъ повѣстей" выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переминѣ разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ Адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ ул. Короля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадинъ-ского 2.; — въ Ярославю Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11; Haasenstein & Vogler I., Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и надсилкѣ вост за инсераты виходить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатконъ

въ Австрія:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	18 зр.	на цѣлый рѣкъ	24 зр.
на пѣвъ року	9 зр.	на пѣвъ року	12 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на пѣвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1 зр. 35 нр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лиш не на попередне застереженє. — Реклямації неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поединоке число коштує 8 нр. а. в.

Оголошеня звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 нр. вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсилане" по 25 нр. а. в.

Подяки и инші доносни приватні числить ся по 15 нр. вѣдъ стрічки.

Обѣжникъ намѣстника въ справѣ шинкарѣвъ.

Ц. Екс. намѣстникъ выдавъ д. 29. серпня с. р. обѣжникъ до всѣхъ ц. к. старостѣвъ, котрый має завести острѣйшій надзоръ надъ шинкарями.

Генеза того обѣжника така: Ц теперь у насъ двоякій шинкарѣ: одні, що шинкують на пѣдставѣ промысловои концесіи и то переважно солодженими горѣвками, якъ купцѣ и реставраторы, — и другі, т. зв. пропінаційні шинкарѣ, що шинкують на пѣдставѣ права пропінації. Тамті ѣ не такъ небезпечні, — разъ, що по селахъ майже ихъ нема, а друге, що концесію не такъ легко дѣстати и надзоръ надъ ними ѣ далеко острѣйшій. За те пропінаційні шинкарѣ сидять на корчмахъ по всѣхъ закуткахъ краю и шарять не тѣлько піяньство мѣжь сѣльскимъ народомъ, але попри тѣмъ еще бѣльше вызыскують его лихвою и деморалізують всѣлякими способами, аж надто добре знаными всякому, хто живе на селѣ. Не потребують они жадноі концесіи, а сидять на корчмахъ зъ рамена властителѣвъ права пропінації. Власти політичні мали, що правда, пѣсля обовязуючихъ приписѣвъ право надзору надъ ними; а старосты, особливо на пѣдставѣ обѣжника ц. к. намѣстництва зъ д. 30. липня 1876 р., коли мали пѣдставу пѣдозрѣвати когось, що буде людей розпивати, продаючи напитки на вѣру, або вызыскувати ихъ буде недозволеными способами, могли не допустити его до шинкованя. Але зъ того права старостива дуже рѣдко, а лѣпше сказати, нѣколи не робили ужитку. Врешті право те и такъ не велике мало значѣне, бо вѣдносило ся лиш до особы самого шинкаря, котрый въ разѣ, коли староство на него не схотѣло бы згодити ся, мѣгъ легко пѣдставити когось зѣ своихъ.

Коли ще знаженя, якъ то у насъ выконує ся законъ о піяньствѣ и о лихвѣ, то не дивота, що мѣжь сѣльскимъ народомъ мимо енергічныхъ заходѣвъ нашого патріотичного духовеньства и просвѣтно-економічноі працѣ нашихъ Товариствъ все таки годѣ було викорѣнити піяньство и охоронити народъ передъ деморалізацією и нуждою. Коли не бѣльше то певно не менше шкѣдливый вплывъ на моральный и економічный станъ сѣльского народу має „свята корчма" такожъ и въ захѣдній Галичинѣ. На такій станъ рѣчи звернули свою увагу селяньскі послы соймовій, а на ихъ внесене ухваливъ соймъ въ лютѣмъ с. р. резолюцію до правительства, щобы обмежило число новыхъ шинкѣвъ и корчемъ и пѣддало корчмарѣвъ такимъ самымъ приписамъ и обовязкамъ, якій обовязують шинкарѣвъ промысловыхъ. Отже найновѣйшій обѣжникъ намѣстництва ѣ вѣдповѣдею на згадану резолюцію соймову.

Годѣ вгадати, о скѣлько причинили ся до сего кроку намѣстництва недавній подъѣ на Мазурщинѣ; але треба здогадуватись, що и они не були въ сѣй справѣ безъ вплыву. Польскій дневники почали въ послѣдныхъ часахъ звертати увагу на конечну потребу якоись акціи въ цѣли згамованя піяньства мѣжь сѣльскимъ народомъ. Спонукали ихъ до сего карій розправы, переведеній зъ причины мазурскихъ розрухѣвъ, бо при тыхъ розправахъ показало ся, що екзекуенты допускали ся всѣлякихъ выбрыкѣвъ непеважно въ нетверезѣмъ станѣ. Одній дорадживали закладати товариства, котрі бы поклали собѣ задачу ширити тверезѣсть; Kurjer lwowski радить завести за примѣромъ Россіи горѣвчаный монополь. А появила ся и така дивогляда рада, щобы край взявъ на себе право пропінації и мавъ безпосередный вплывъ на выконуване пропінаційного права, якъ коли бы и теперь пропінація не була въ рукахъ краю.

Якій же лѣкъ на се лихо подає намѣстництво въ своѣмъ обѣжнику до старостѣвъ? Передовсѣмъ въ справѣ ново-повстаючихъ корчемъ и шинкѣвъ мають старосты поступати пѣсля згаданого вже обѣжника зъ дня 30 липня 1876 р. Въ разѣ, коли вѣдки-небудь довѣдають ся о намѣреньѣмъ або доконаньѣмъ вже отвореню новои к рчми чи шинку, мають до ладно розслѣдити справу и въ разѣ потребы не позволити на отворене або дальше утримуване шинку та безусловно допильнувати выконаня тои забороны, не зважаючи навѣть на рекурсъ. Крѣмъ того постановляє найновѣйшій обѣжникъ намѣстництва, що приписи що-до особистои кваліфікації промысловыхъ шинкарѣвъ має прикладати ся такожъ до пропінаційныхъ шинкарѣвъ чи до корчмарѣвъ. Длятого старосты мають не тѣлько точно пильнувати приписѣвъ обѣжника зъ дня 30 липня 1876 р., але вѣдмавляти кваліфікації на пропінаційного шинкаря такожъ въ разѣ, коли противъ особы шинкаря або членѣвъ его родины, зъ котрыми вѣнъ жие въ родиннѣй звязи, можна мати оправдане пѣдозрѣне, що будуть шинкарского заробкованя надужывати въ цѣли попираня заборонены игоръ, укрываня рѣчей неправно набутыхъ, необычайности и піяньства. Такожъ мають старосты уважати на те, чи шинкарѣ ѣ людьми, на которыхъ можна спустити ся (verlässlich), и безпоганными (unbescholten). Въ тѣй цѣли мають старосты старати ся, щобы мали докладнѣйшій информацій що-до поведеня особъ, занимаючихъ ся вышинкомъ, и мати надъ ними острѣйшій надзоръ. Треба взяти за норму, що потрѣбнои особистои кваліфікації особливо не мають тѣ, хто заводово управляє лихварскій вызыскъ, якъ се на жаль такъ часто роблять по нашихъ селахъ шинкарѣ. Приписы тѣ, дотыкаючѣ особистои кваліфікації особъ, що можуть занимати ся вышинкомъ, вѣдносять ся также до арендаторѣвъ и пѣдарендаторѣвъ пропінаційного права, о скѣлько они безпосередно выконують шинкарске заробковане и удержують пропінаційні вышинки.

Такій ѣ головный змѣстъ обѣжника намѣстництва. Не зроблено нимъ всего, чого домагала ся соймова резолюція, бо про обмеженѣ числа корчемъ и шинкѣвъ нема въ обѣжнику жадноі згадки; все-жъ таки щось зроблено. Треба лиш, щобы бодай те „щось" выконувано якъ слѣдъ, а все-таки можна бы тогдѣ не одно лихо усунути.

Не хочемо ворожити, якъ пп. старосты будуть выконувати той обѣжникъ — але если впрочѣмъ вѣдносины остануть ся такъ „якъ бувало", великихъ надѣй до него не прикладаємо. Ц у насъ богато рѣчей гарныхъ... на паперѣ. Адже и законы про піяньство и лихву, якъ слѣдъ выконуваній, могли бы бути не абы-якою обороною нашого селяньства. Такъ само навѣть обѣжникъ зъ д. 30. липня 1876 р., якъ слѣдъ выконуваный, мѣгъ бувъ богато причинити ся до охороны селяньства передъ вызыскомъ и деморалізацією. Але въ тѣмъ якъ раз бѣда, що зъ одной стороны жидѣвска хитрѣсть, звѣстно, умѣя незвычайно дотепно обходити всѣлякій законы и приписы та тѣлько смѣе ся зъ нихъ въ кулакъ, а зъ другои стороны наша національно політична а навѣть суспѣльно-кастовій вѣдь сины краевій стоять часто на перешкодѣ выконуваню законѣвъ и приписѣвъ навѣть въ такихъ разахъ, де жидѣвска хитрѣсть бувае або взагалѣ безсильна або за мало спритна. Якъ же бы н. пр. переводжено всѣлякій выборы — громадскій, повѣтовій, соймовій, до рады державной, — коли бы по корчмахъ сидѣли самій „безпоганній" шинкарѣ, котрі лише шинкували бы ретельно горѣвку, а не розпивали бы, не вызыскували лихвою, не деморалізували, не обмогували своими сѣтями мовь той павукъ сѣльского населенія? Якъ же погодились бы тогдѣ властителѣ „святои корчмы" зъ старостами? А рѣчь же звѣстна, що зъ одной стороны наша власть політична ѣ, въ цѣлости беручи, кѣсть зъ кости властителѣвъ „святои корчмы", а зъ другои стороны для оборони и скрѣпленя „naszych narodowych i politycznych pozycyi w tej dzielnicy" мусить зъ ними не тѣлько бути въ згодѣ, але по простому ити рука въ руку такъ, якъ се и справдѣ дѣе ся. Доки звѣсній сферы въ згодѣ зъ „святою корчмою" будуть уважати Русинѣвъ за сепаратистѣвъ, „warchołów, wrogów narodowej sprawy"; доки Русь будуть уважати за свою „дальницю" и головну свою унагу будуть звертати на оборону своихъ „народовыхъ и політичныхъ позицій" на Руси — доти мы мимо всякихъ гарныхъ законѣвъ, приписѣвъ и обѣжникѣвъ не позбудемо ся тыхъ павукѣвъ, що сеуть нашъ народъ, того рака, що точить наше живе тѣло. Въ захѣдній же Галичинѣ, де вѣдносины троха вѣдмѣнній, самъ интересъ „святои корчмы" готовъ не допустити до поправы стану рѣчи.

Впрочѣмъ поживемо — побачимо.

До выяснена нашои ситуації.

[Статья надѣслана зъ краю.]

II.

Де-жъ лежать головна вина лиха? Чи тѣлько самій Поляки винній у нашѣй кривдѣ? Чи справдѣ самоволя польского урядника въ Австрії стоить высше всѣхъ правъ и высше змоги керманичѣвъ австрійскихъ?

Найновѣйше житє державъ — чи то конституційныхъ чи републиканьскихъ означуесь безприкладною самоволею стоячихъ у кермы державнои и деспотизмомъ въ средствахъ для переведженя зазначеныхъ цѣлей. Нинѣшный часъ нѣ лагѣднѣйшій вѣдъ Драконового, нѣ честнѣйшій вѣдъ Неронового. Одна рѣзница — то маніпуляція артикулами та параграфами — позолѣтка новочаснои гнили розложенои людскости.

Нарѣкаємо на самоволю старостѣвъ и другихъ урядникѣвъ, на доптаня законѣвъ конституційныхъ. Хиба-жъ они роблять се едино зъ власнои волѣ? Чи бѣдный урядникъ поваживъ бы ся на таке, почуваючи надъ собою мечъ Дамокля? Все оно пуста балачка! Треба намъ разъ зрозумѣти рѣчь тверезо. Треба намъ разъ основти ся въ правдивымъ становищи рѣчи: політика що до Русинѣвъ въ Австрії есть не лишь польскою, але заразомъ державною. Въ тѣмъ все наше лихо, въ тѣмъ наша важка боротьба не о здобутки законій, але о наше „бути чи не бути".

Лихо наше не нове, починаесь оно вѣдъ часѣвъ прилученя до Австрії. Въ деспотизмѣ оно не мало способу розвинутись, — за те въ конституційнѣмъ житю кождый бацыль розвиваесь цѣлою породою, коли тѣлько знайде грунтъ и пѣдсоне пригодній — подѣбно якъ пошесть чумы — и став убійчимъ. Такъ дѣялось и у насъ.

Коли Галичина прийшла до Австрії — перше дѣло не зверталось для народного добра, а для добра шляхты польскои.

Полиска шляхта тратила патріотизмъ польскій, коли пѣдъупадавъ зъ часомъ правный вызыскъ всѣхъ жизненыхъ силъ державныхъ на выключный пожитокъ шляхотскій, — коли до пожиткѣвъ долучились тягарѣ державній, а инші клясы народу захотѣли людскихъ правъ. Симъ толкуесь космополітичный характеръ шляхты взагалѣ у всѣхъ народѣвъ. Шляхта хилить ся туда, де бачить сильнѣйшу опору для своихъ интересѣвъ, котрій доси все плыли зъ кривды широкихъ масъ.

Коли въ Польщи вже годѣ було помишувати догѣдно, пактували зъ Россією, погодили ся зъ Прусами та Австріею. Протестувала дрѣбна шляхта, котра и такъ ставала тягаромъ для родовои и великои шляхты. Добре зрозумѣло се правительство австрійске — и перше дѣло було: признанє державныхъ земель на родову власность въ забранѣмъ краю, — земель, на котрыхъ тяжила оружна оборона краю. Якимъ правомъ було се посѣдане, чи правне, чи неправне, чи bona fide чи mala fide, чи титуломъ патронату була цѣла половина посѣдана — про те мовчить исторія, а свѣдчать мужицкій процесы и хлопска шкода. Досыть, шляхтичѣ черезъ Австрію стали панами краю.

За такій дарунокъ хотѣли очевидно притягнути шляхту до себе. Чи притягнули? — не наша рѣчь!

Чому-жъ такъ вчинено? Австрія була тогдѣ державою представляючою идею панъ-германьску. Приднане Польщѣ яко терену для розросту германізму и для кольонізації здавало ся зарѣвно принадным, якъ и постепенне шаханя Россіи. И мабуть тому сказавъ одинъ тогдѣшный великій мужь австрійскій: „Або Галичина має стати нерозлучною частиною державы, а тогдѣ треба опѣкуватись нею, або сподѣваємось утратити ю коли небудь, то и мало журитись намъ нею, вытягнути що сила, а вѣдтакъ най бере хто другій."

Самъ подѣлъ Польщѣ засуджувавъ насъ на знищене зѣ заходу, бо черезъ польского трупа вытворивъ ся антаґонізмъ мѣжь германьскими державами та Россією. Русь вѣдорвана вѣдъ цѣльця украньского мала загинути яко небезпечный мѣстъ до Россіи — мала здавитись польскими руками и стати нѣмецкою кольонією. Такъ выходить зъ историчныхъ подѣй до появы велита коренканьского.

Наполеонъ помѣшавъ культурну роботу Нѣмцѣвъ, а вѣдносячи руку на Россію саму, сполучивъ дѣдичѣвъ неббжки Польщѣ до союза самооборони. Далекій мрѣе пѣшли на другій плянъ, а страшне „нинѣ" дзвонило мечами и перехлюпувало ся кровію и лунало гарматами въ цирку деспотичной борбы о самовласть одиницѣ и сполученыхъ державъ. Сеся подѣя розвѣяла культурну роботу нѣмецку и охоронила насъ вѣдъ першого експеріменту заглады.

Огонь вѣйны то погасавъ то выбухавъ, а въ нѣмъ розвинувъ ся ферментъ змагань народныхъ и людскихъ, побудженыхъ спѣвами Байрона.

Не вѣдпочивши зъ вѣйны расовои, стали державы передъ вѣйною народѣвъ — стали передъ революцією 1848 року, котрый вѣдродивъ идею народну повсюды и славить ся моторомъ житя и суспѣльности до нинѣ.

Рѣчь цѣлкомъ ясна. Правительства австрійскій вѣдъ першого нашого запѣзнання до нинѣ були и ѣ противъ насъ яко Русинѣвъ, бо нема надѣѣ зробити зъ насъ рутеньско-австрійского народу яко переходового мосту до германізму. Если насъ потовкали кулакомъ въ рукавичкахъ Нѣмцѣ яко культурный народъ некультурнего, то Бадені робивъ по знакомости славяньскій: pal go w łeb maczugą...

Намъ були завдно „добрі" всѣ міністерства — всѣ. Рѣзница була лиш въ лѣкахъ — повѣльно або сейчасъ дѣлаючихъ. Если Русь галицка не загинула, то дякуѣмо хиба Богу, бо нѣхто не бороннвъ насъ. Хтось може назвати се фатумомъ историчнымъ чи конечностію дѣевою — менѣ все одно. Злидні и лихолѣтя Европы не дали намъ загинути до 1848 року, а вѣдтакъ до 1866.

Побѣда Прусакѣвъ пѣдъ Садовою пѣдняла панъгерманьску идею, а 1870 рѣкъ зробивъ Бісмарка паномъ Европы и вѣдродивъ давній забаганки культурній.

Мимо всѣхъ трофеѣвъ оружныхъ Нѣмцѣ не мали куда розширятись. „Drang nach Osten" дѣставъ выразъ реальный въ стремленю до тридержавного союза, котрый давъ бы змогу въ догѣднѣй хвили розбити Россію и вѣдпхнути ѣи въ Азію.

Тая догѣдна хвиля мала бути по турецко-россійскѣй вѣйнѣ, та дипльоматія не дописала! Кажуть: перешкодивъ старый цѣсарь Вільгельмъ — боячись Наполеоньскои авантуры.

Мимо всего не зменчивъ ся „Drang nach Osten", не зменчилась тенденція заходу а спеціально германізму противъ Россіи, не зменчилась консолідаційна германьска идея, котра безупинно стремить до одноцѣльного сполученя всѣхъ Нѣмцѣвъ за кожду цѣну.

Бають люде таке: Вынагородити Австро-Угорщину за маючихъ вѣдпасти Германѣвъ було бы найлѣпше на Балканахъ — вѣддати ѣй постепенно цѣлый пѣвостровъ для дальшои культуры славяньско нѣмецкои, а замикаючи заразомъ Россіи дорогу до Середземного моря и наралізуючи разъ на все панрускій забаги агресивній въ Европѣ. — Другій гадки, пѣдсуваній желѣзному князеви, йшли ще дальше: Вытворити Кіевске королѣвство зъ секундогенітурою династіи Габебургскои. Та на лихо — Русины не скорѣ до грушокъ на вербѣ — не запалились до свого королѣвства, бо не забули науки княжескои и королѣвствъ новыхъ наддунайскихъ...

Може була и гадка якои конгресовои



І. КАПРАЛИКЪ
Львовъ, пѣбочь Народного Дому
поручає всякій инструменты музичній: скрипки, альтовки, баситлѣ, басы, флеты, кларнеты и трубки, а такожъ цитри и гітары. Найбольшій выборъ всякихъ смыкачковыхъ и механічныхъ инструментѣвъ. — Цѣны каліцкій. Цѣнники безплатне.

І. РЖЕНДОВСКІЙ Львовъ-Перемышль
Фабрика выробѣвъ цементовыхъ и склядъ матеріялѣвъ будовельныхъ
продае по найдешевшихъ цѣнахъ: руры для выходкѣвъ зелѣзній и камѣнковій, всякій выробы камѣнковій, цементъ, вапно сналасте и гідравлічне, найлѣпшій гіпсъ зъ славныхъ копалень семигородскихъ, папу дахову, плыты азоляційні, теръ, цегды, плыты и заправу шамотову, цегляне окладзовій, дахѣвки, печи кафлевій, карболінеумъ, лупакъ, кльозеты англійскій, спеконій замикови каналевій и пісуарови та рурки дренові и т. п. 493 40—50

Польщѣ пѣдъ опѣкою другихъ державъ. Хто вгадає всѣ тѣ проекты політичнѣй на знищеня Россіи а зъ нею и Славяньства? Одно певне: зробило ся, що змога, та не йшло!

Одна Польща, готова служити всѣмъ правительствамъ, могла годитись на все — и зъ вѣдси тѣ широкѣ вольности шляхотского елементу въ Австрiи и въ Галичинѣ.

Польща въ рукахъ противниковъ Россіи є тымъ опиромъ, котрого будуть вѣчно пхати на передъ для пострaху. Тому не перешкаджає нищене Поляковъ въ Прусахъ, бо знають, що коли скажуть „Польща“ — Поляки дадуть ся водити зарѣвно чи Наполеонови чи Бісмаркови.

Хотяй мати сяку-таку полекшу, Русини мусѣли бы помагати будувати Польщу на пятомого народу затрату — бо се въ интересѣ панґерманізму въ нинѣшныхъ часахъ. Але Русь не може сего зробити зъ природныхъ причинъ самооборонѣ — и тому гнетуть насъ Поляки. Гнетови тому були радѣ всѣ правительства, вдучи консеквентно до принятоѣ цѣли. Мы стоимо сѣй цѣли на дорозѣ — отъ и силують ся насъ по-простy якъ не знищити, то зломати.

Політика не знає нѣякихъ правъ етичныхъ, а о справедливости нема й бесѣды.

Що Россія велика, мы цѣло не завинили, а коли она ще росте, то таки не наша вина! Польща справдѣ найбѣльше допомогла до зросту Великоруcѣвъ. Самоволя и гниль [„nierząd“] шляхты приготовивъ передачу великоѣ Польщѣ въ перфумованыхъ рукавичкахъ на торгъ европейскій, на котрѣмъ мабуть Москалѣ найбѣльше заплатили — и найбѣльше забрали...

За грѣхи Поляковъ бють насъ Русиновъ и Поляки и хто не хоче, ба вже й жиды! Сесю дословну правду выказує не тѣлькн сама політична ситуація, але вже и процесы судовѣ.

Инакше й не буде! Все будуть насъ мати за Москалѣвъ, бо не хочемо стати анѣ Ляхами, анѣ Нѣмцями, анѣ жидами. Все будуть звертати всѣ законы проти насъ, бо мы на завадѣ нинѣшнѣй політичнѣй тенденціи змагань агресивныхъ.

Сама Россія, за для котроѣ насъ такъ гнетуть, немало причиняєсь до нашоѣ недолѣ по-за границями россійскими. Она, шахуючи своихъ противныхъ партнерѣвъ, сама до шахованя высуває Поляковъ, а черезъ те дає имъ оружє противъ насъ и заохоту розгосподарувати ся на цѣлѣй украньско-рускѣй земли.

Мѣжнародна політика рѣвноваги европейскоѣ гнете насъ — а Поляки є тѣлько тымъ незавиднымъ молотомъ політичноѣ машины, котрый то молотъ, по сповненю задачѣ, зарѣвно добрый бути може до перероблена або на нѣмецкѣ рискалѣ та лопаты або на московскѣ сокиры.

Зъ исторіи Рускоѣ товариства педаґоґічного у Львовѣ.

I.

Русины — то нарѣдъ зъ порывами, котрѣ такъ довго тревають, якъ соломяный огонь. Чують своѣ немѣчь и потребу розвою на кождѣмъ полѣ — просвѣтнѣмъ, національнѣмъ и економічнѣмъ — та вѣдъ часу до часу порывають ся до дѣла, щобы дѣгнати инши народы, котрѣ ихъ выпередили, але на своѣ лихо не мають вытревалости до безперерывного веденя розпочатоѣ роботы. Тому то й справедливо можна ихъ порывы порѣвнати зъ соломянымъ огнемъ: на часокъ вѣнъ заблисне такъ, що по-при него не видно горючого вугля камѣнного або хочь-бы й дерева. Та по тѣй ясноѣ хвили соломяный огонь гасне, а другѣ огнѣ горять и горять, та робота не перестає.

Що такъ оно справдѣ у Русиновъ, на се доказовъ безъ числа, а одинъ зъ мѣжь нихъ отъ такій:

Въ 1881 роцѣ постановили Русины подбати о своѣ шкѣльництво и заснували пѣдъ осѣнь того-жь року Руске товариство педаґоґічне.

По затвержденю его статута дня 6 серпня 1881 вѣдбувъ комітетъ основательѣвъ дня 29 жовтня 1881 перше засѣдане, на котрѣмъ рѣшено выготовити вѣдозву до Галичанъ, щобы вписували ся въ члены товариства. На тѣмъ рѣшеню не скѣнчило ся, бо вже на другѣмъ засѣданю (5/11 1881) вѣдозву вѣдчитано, поправлено и рѣшено оголосити ѣи вѣ всѣхъ рускихъ часописяхъ, а кромѣ того зробити зъ нея 1000 вѣдтискѣвъ и передати товариству „Просвѣта“ и обществу „имени Качковского“ для розсылки своимъ членамъ. До тыждня були вже тѣ рѣшеня сповненѣ. А на третѣмъ засѣданю (12|11 1881) зробивъ комітетъ дальшій крокъ для придбаня членовъ товариству: ухваливъ звернути ся до обохъ консисторій (въ Станиславовѣ тогдѣ не було ще епископства) и до всѣхъ деканатовъ зъ просьбою о пѣдпираня Руского товариства педаґоґічного въ кругахъ своихъ вплывовъ.

Такій енергічній заходы комітету не лишили ся безъ видимыхъ а добрыхъ для товариства наслѣдкѣвъ, о чѣмъ свѣдчить число членовъ [гл. „Дѣло“ ч. 173 зъ 1898 р.], що вписали ся въ двохъ послѣдныхъ мѣсяцяхъ 1881 року и въ цѣлѣмъ 1882 роцѣ, та записка въ протоколѣ зъ пятого засѣдани комітету дня 3/12 1881: „5) принято до вѣдомости, що есть надѣя на заснованя філіи товариства въ Станиславовѣ.“ [На жаль, надѣя не оправдалась, бо філіи тамъ и дотеперь нема, а тамъ само показала ся безосновною надѣя на красный розвѣй товариства, чого доказомъ числа новыхъ членовъ товариства въ дальшихъ лѣтахъ [гл. „Дѣло“ ч. 173 зъ 1898].

Причины такого сумного обяву належить глядѣти не лише въ хвилевыхъ порывахъ загалу рускоѣ суспѣльности, але и помѣжь членами самого комітету. Бо коли въ початкахъ своеи дѣяльности сходивъ ся комітетъ правильно що тыждня и займавъ ся на засѣданяхъ справдѣ справами рускоѣ шкѣльництва [н пр. на 3-ѣмъ засѣданю порѣшено мѣжь иншимъ: 1) зѣбрати вѣдъ привatныхъ осѣбъ зъ цѣлого краю даты: якій есть фактичный станъ шкѣлъ народныхъ пѣдъ взглядомъ языка выкладового; 2) просити обѣ консисторіи о помѣщуване въ рѣчныхъ схематизмахъ датъ въ тѣй самѣй справѣ и свѣдоцтвъ: що постановила кожда громада въ справѣ языка выкладового въ своѣй школѣ; 3) зажадати пѣзнѣйше вѣдъ ц. к. краевоѣ рады шкѣльноѣ списy тыхъ шкѣлъ, въ котрыхъ языкъ рускій есть выкладовымъ; 4) постаратись о давній схематизмы шкѣльній; — на 4-ѣмъ засѣданю рѣшено попросити обѣ консисторіи о припоручене ординаріятскимъ шкѣльнымъ комісарямъ выповнити такій формулярь: „повѣтъ — мѣсцевѣсть — число шкѣлъ — число дѣтей рускихъ а польскихъ — языкъ выкладовый — на якѣй основѣ?“ — на 6-ѣмъ засѣданю рѣшено вѣднести ся до митроп. Ординаріята зъ просьбою о спонуканє ц. к. кр. рады шк., щобы въ школахъ христіянскихъ не настановлювано учителями жидовъ; — на 7-ѣмъ засѣданю рѣшено выдати збірникъ законовъ шкѣльныхъ зъ коментаремъ], — то вже въ 1882 роцѣ дѣяльнѣсть комітету остигла: засѣданя стали вѣдбувати ся рѣдше, а и на тыхъ обмежували ся на принятю новыхъ членовъ або на сконстатованю, що той або той заплативъ членьску вкладку. Се дивне остуджене комітету въ своѣй дѣяльности покажуть найлѣпше даты засѣдань: въ 1881 роцѣ: $^{29}/_{10}$, $^{5}/_{11}$, $^{12}/_{11}$, $^{19}/_{11}$, $^{26}/_{11}$ [не вѣдбулось для браку комплету] $^{3}/_{12}$, $^{10}/_{12}$, $^{17}/_{12}$ и $^{31}/_{12}$ [отже 8 взглядно 9 засѣдань], — въ 1882 роцѣ: $^{14}/_{1}$, $^{21}/_{1}$, $^{11}/_{2}$, $^{18}/_{2}$, $^{18}/_{3}$, $^{15}/_{4}$, $^{22}/_{4}$, $^{29}/_{4}$, $^{9}/_{6}$ и $^{10}/_{11}$ [отже 10 засѣдань], — въ 1883 роцѣ вѣдбули ся лише 4 засѣданя а то: $^{4}/_{2}$, $^{9}/_{3}$, $^{30}/_{4}$ и $^{20}/_{4}$, — а вже вѣдъ $^{20}/_{4}$ 1883 до $^{2}/_{2}$ 1884 не було анѣ одного засѣдання — значить: майже на цѣлый рѣкъ було товариство замерло.

Характеристичне есть и се, що перший загальный зѣборъ членовъ товариства, про котрого скликане була бесѣда вже на 3-ѣмъ засѣданю дня 3 падолиста 1881 р., вѣдбувъ ся доперва дня 2 марта 1884 р. Такъ отже той самый комітетъ, що мавъ впровадити товариство въ житє, мало що не придушивъ его въ першихъ рокахъ. На щастя якось перебуло оно свою критичну добу и не заснуло на вѣки.

Нове житє вступило въ товариство по першѣмъ загальнѣмъ зборѣ, на котрѣмъ появили ся въ формѣ внесень членовъ (а радше одного члена) такій важній справы, якъ: 1) вѣдкрытє самостійноѣ рускоѣ 8-клясовоѣ женьскоѣ школы у Львовѣ; 2) заведене въ мѣскихъ школахъ у Львовѣ науки рускоѣ мовы; 3) заведене наука въ рускѣй мовѣ въ женьскѣмъ семинари въ Перемышли; 4) переведене языковоѣ рѣвноправности въ трехъ мужескихъ семинаряхъ и школахъ вправъ; 5) жадане вѣдъ екзаминаторовъ знання обохъ краевыхъ языковъ и уживания ихъ обохъ по половинѣ при испытахъ. — Всѣ тѣ внесеня загальный зѣборъ принявъ и поручивъ выконанє ихъ выбраному на тѣмъ-же загальнѣмъ зборѣ першому выдѣлови Руского товариства педаґоґічного.

Годить ся примѣтити, що вже перший загальный зѣборъ рѣшивъ выдавати Бібліотеку для рускоѣ молодѣжи та поручивъ такожь сесю справу выдѣлови.

Симъ кѣнчить ся оглядъ дѣяльности комітету, а починає ся робота першого выдѣлу.

Додати ще хиба годить ся, що вѣдъ основання товариства до передання его першому выдѣлови придбавъ комітетъ товариству 358 членовъ и 375 зр. 33 кр. приходу, зъ чого по вѣдчисленю выдатковъ передавъ выдѣлови 257 зр. 73 кр. готѣвкою.

а/2

Переглядъ політичный.

Гр. Тунъ мавъ въ розмовѣ зъ кореспондентомъ Pesti Naplo зрадити ся зъ перекоманемъ, що сесія рады державноѣ буде дуже коротка и що правительство буде приневолене заключити угоду на пѣдставѣ §. 14. Narodni Listy доносять, що правительство покликало Яворского, щобы сейчасъ прибувъ до Вѣдня. Яворскій мавъ бы скликати парляментарну комісію правницѣ и ей выконуючій комітетъ на засѣдане передъ засѣданемъ молодоческого клюбу скликаного на 18 с. м.

На вчерашнѣмъ засѣданю угорского сойму міністеръ фінансовъ предложивъ буджетъ на рѣкъ 1899 и выголосивъ обширный выкладъ фінансовый. Въ буджетѣ звычайній выдатки на рѣкъ 1899 преліміновано на 460,005.399 зр., звычайній доходы на 482,464.037 зр. Надзвычайній выдатки выносять 43 міліоны зр., надзвычайній доходы 20,839.000 зр. —

На спѣльній выдатки звычайній вставлено 28 міліонѣвъ зр., т. є о міліонъ бѣльше якъ въ бѣжучѣмъ роцѣ, на надзвычайній спѣльній выдатки 6,400.000 зр. т. є о 100.000 бѣльше, якъ въ попереднѣмъ роцѣ. Титуломъ квоты до спѣльныхъ выдатковъ вставлено въ тѣмъ роцѣ бѣльше о 435.206 зр., якъ въ р. 1898. Мотивують се пѣдвышененъмъ цловыхъ доходовъ.

По цифровѣмъ представленю буджету, міністеръ Люкачь сказавъ: „Нема сумнѣву, що було бы для правительства рѣчею дуже пожаданою, єли-бы предложеный буджетъ сейчасъ ухвалено. Однакъ на столѣ палаты знаходять ся ще инши, о много важнѣйши и пильнѣйши предложеня. То угодовѣ предложеня, котрѣ *представляють для Угорщины значній користи*, що для ихъ полагодженя выплатить ся вѣдложити ухваленє буджету и евентуально принятя провізорію буджету. Мы повинни всякими силами старати ся, щобы закопы, вѣдносячій ся до валюты, банку и цлово-торговельноѣ связи, могли якъ найскорше увѣйти въ житє, абы разъ вже скѣнчила ся провізорія, котра наносить страты нашѣй предприемчивости краевѣй, и щобы настали дефінітивнѣ вѣдносины *легальній*. — Промова міністра зробила вражѣня навѣть на лавахъ опозиційноѣ меншости. Палата перейшла вѣдтакъ до дискусіи надъ порядкомъ дневнымъ.

—

Кандію бомбардовано другій разъ, бо магомеданцѣ не переставали пѣдпалювати христіянъ. Зъ Мальты прибуло 250 англійскихъ воякѣвъ, але они не могли дѣстати ся до мѣста. Христіянъ згинуло въ послѣднихъ розрухахъ бѣльше якъ 600. Ихъ, котрѣ утѣкали въ домовъ, розсыпуючихъ ся вѣдъ англійскихъ куль гарматныхъ, Турки нападали и мордували. Много такожь погибло пѣдъ звалищами домовъ. Зграбовано а вѣдтакъ пѣдпалено консуляты англійскій, нѣмецкій, испаньскій и грецкій. Австрійскій консуль схоронивъ ся зъ цѣлою родиною на корабель „Леопардъ“. Адміралы звернули ся до всѣхъ командантовъ турецкихъ вѣйскъ зъ жаданемъ зложеня оружя, бо въ противномъ случаю мѣсто буде до решты збомбардоване.

Выконуючій комітетъ повстанцѣвъ вручивъ адміраламъ протестъ противъ послѣднихъ екцесовъ Туркѣвъ. Адміралы заявили депутаціи, що предложать державамъ рѣшучє розвязане кретеньского питаня черезъ усунене зъ острова турецкого вѣйска и занменованє христіяньского губернатора. На мурахъ Кандіи вывѣшено вже хоругви европейскихъ державъ. Адміралы зажадали остаточно, щобы занменовано сталого губернатора и выцофано зъ Креты турецке вѣйско и турецкѣ власти. — Зъ Неаполя вѣдходить на Кречу батальонъ вѣйска. Одинъ зъ военныхъ кораблѣвъ вѣдѣшовъ до Ретимна, де такожь мали выбухнути розрухи.

—

Французскій міністеръ вѣйны Цурлінденъ мавъ уже рѣшити ся пѣсля одныхъ часописей за ревізію процесу Дрейфуса, пѣсля другихъ противъ ревізіи. Вчера міністерство вѣйны рѣшучо заперечило якъ одну, такъ и другу поголовску, бо міністеръ все ще займає ся студіованемъ дотычныхъ актовъ. Свою рѣшеня выдасть доперва по повороті зъ вѣйсковыхъ маневровъ, на котрѣ выѣздить разомъ зъ президентомъ Форомъ. Часописи донесли були такожь о тѣмъ, що въ справѣ сфальшованыхъ листовъ цѣсаря Вільгельма нѣмецкій амбасадоръ зложивъ бувъ французскому правительству заяву, що єли оно увѣрить въ правдивѣсть тыхъ листовъ, вѣнъ мае наказъ выѣхати зъ Франціи. Щобы запобѣгти розширюваню за границею фальшивыхъ вѣстій, французке правительство уповажнило агенцію Гаваса заявити, що французке правительство не одержало вѣдъ жадного зъ чужихъ правительствъ нѣякого повѣдомлена въ справѣ Дрейфуса, анѣ само такого кроку не предприняло.

Одинъ нѣмецкій дипльомать заявивъ, що Нѣмеччина не гадає выйти зъ ролѣ рѣвнодушного свѣдка цѣлоѣ Дрейфусѣвскоѣ авантуры и не має намѣру поливати нафтою паріскоѣ бочки пороху.

Kölnische Ztg. обговорюючи нынѣшній въ Франціи обставины, пише: Нинѣшный критичный станъ французского народу, пѣдъ многими взглядами подѣбный до того, якій панував передъ 27 роками, передъ выбухомъ вѣйны. Лише се незвычайне зворушеня умовъ у Франціи грозить небезпѣченьствомъ вѣйны, а не ославленій тайній документы процесу Дрейфуса. Треба надѣяти ся, що царь доложить всѣхъ стараня, щобы у Франціи привернути нормальный станъ, вѣдъ чого въ значнѣй мѣрѣ зависить успѣхъ его великодушного проекту.

НОВИНКИ.

— Фестинъ товариства „Рускихъ Женщинъ въ Перемышли“ не вѣдбувъ ся дня 4 с. м. за-для непогоды, однакъ вѣдбуде ся дня 11 с. м. (въ недѣлю). — Початокъ о годинѣ 2-ѣй; вступъ вѣдъ особы 10 кр.; цѣна льосу 10 кр. Чистый дохѣдъ призначеный на убогу молодѣжь шкѣльну. — По фестинѣ вечеромъ танцѣ въ комнатахъ „Бесѣды“. — Вѣдъ выдѣлу тов. „Рускихъ женщинъ въ Перемышли“. — *С. Целинска* и *О. Приймова*.

— Зъ Коломыѣ пишуть намъ: Пригадуємо Вп. Родимцямъ, що вечерокъ зъ танцями на дохѣдъ „Народного Дому“ въ Коломыи устроюваный заходомъ рускоѣ молодежи академічноѣ, вѣдбуде ся вже въ слѣдующій четверъ. Хто бы хотѣвъ на нѣмъ бути, а не дѣставъ до теперь запрошеня, звольнть удати ся безпроволочно до комітету черезъ товариство „Родина“ або до т. Лецкого, а сейчасъ выпле ся. Мы выслали запрошене кождому, до кого адресу знали; хто не мае его, повиненъ самъ упѣмнутись. Заявляємо въ додатку, що вечерокъ нашъ буде вѣдзначати ся житемъ и новостію. Комітетъ вѣдступивъ вѣдъ конвенціональныхъ формъ практикованыхъ дотеперь въ Коломыи и ураджуе веселѣ, т. зв. американьскій фігуры котиліоновѣ, до котрыхъ прирады спровадивъ изъ спеціяльныхъ фабрикъ, постаравъ ся о способныхъ аранжерѣвъ, забезпечивъ ся вѣдъ „петрушки“, приднавши на свѣй вечерокъ цѣлу копу жвавыхъ академиковъ, однымъ словомъ — доложивъ всѣхъ старань, щобы сей вечерокъ выпавъ якъ найлѣпше. Маемо отже повну надѣю, що Р. Т. Родимцѣ загостять численно на сей першій вечерокъ рускихъ академиковъ въ Коломыи, хочь-бы лише зъ огляду на его высоку цѣль. Позаякъ комітетъ вечерковый розвяже ся незадовго по довершеню своѣй задачѣ, то ласкавѣй Добродѣѣ зволять пѣзнѣйше жертвы на цѣли „Народного Дому“ въ Коломыи присылати на руки предсѣдателя Выдѣлу Вп. о. Николая Лепкого въ Коломыи, при чѣмъ замѣчаємо, що имена всѣхъ Р. Т. жертводавцѣвъ будуть выказаній въ своѣмъ часѣ въ часописяхъ. — За комітетъ: *Ан. Лепкій. К. Кучакъ* и *И. Иванокъ*.

— Выровъ въ справѣ дефравдаціи почтовоѣ въ Нижѣбрку оголошено вчера въ Тернополи. На пѣдставѣ вердикту судьѣвъ присяглыхъ засудивъ трибуналъ почтову експедиторку Єлисавету Лецакову на одинъ рѣкъ вязниць, заостренои одноразовымъ постомъ разъ въ мѣсяць, а ей мужа учителя Ивана Лецака на 8 мѣсяцѣвъ тяжкои вязниць, заостренои дворазовымъ постомъ въ мѣсяць, и обоє на зворотъ фондови почтовому суммы 5.956 зр. и $67^{1}/_{2}$ кр. — Прочихъ обжалованыхъ увольнено вѣдъ вины и кары.

— Косовскій староста п. Сабатъ мае перейти въ „добре заслуженый“ станъ супочинку, а на его мѣсце, якъ кажуть, прийде такожь „добре заслуженый“ заложѣвскій староста Родеръ.

— Огнѣ. Зъ Рогатина пишуть намъ, що дня 6 с. м. выбухъ дуже грѣзный огонь въ *Долинянахъ* рогатиньского повѣту и знищивъ 17 господарствъ разомъ зѣ всѣми будынками и запасами збѣжа. Огонь очинивъ ся въ саме полудне и прибравъ ширшій розмѣры завдяки лише сильному вѣтровi. Причиною его була неосторожнѣсть зъ сѣрниками.

— Помершій оногды въ Празѣ д-ръ Иванъ Зашатый, адвокатъ и довголѣтный посолъ ради державноѣ, вѣдограв въ політицѣ ческѣй досыть важну ролю и належавъ черезъ двадцять лѣтъ до вызначнѣйшихъ пословъ вѣденьского парляменту. Родивъ ся вѣнъ 1836 року зъ незаможныхъ родичѣвъ въ Скроницяхъ, ходивъ до шкѣлъ въ Празѣ, и тамъ осягнувъ степень доктора правъ. Отворивши адвокатску канцелярію доробивъ ся значного майна. Політикою займавъ ся вѣнъ вѣдъ найменодшихъ лѣтъ, писавъ много брошуръ и артикулѣвъ політичныхъ, а въ своимъ житю выголосивъ множество політичныхъ бесѣдъ въ парляментѣ. Краснорѣчивымъ не був та й тихо говоривъ, за те довго и основно. Все выступавъ пристрастно и зъ сарказмомъ противъ Нѣмцѣвъ, часто высказавъ правду и Полякамъ, а останными часами коли починавъ говорити, Поляки опускали лавки и выносили ся зъ салѣ парляментарноѣ. Вѣнъ бувъ горячимъ сторонникомъ Россіи и будучибсть Австрiи бачивъ тѣлько въ союзѣ зъ Россіею. Памятні его слова высказаній въ парляментѣ 1888 року: „Одинокою дорогою для безпеченьства Австрiи есть союзъ зъ Россіею“. Въ наслѣдокъ того бувъ великимъ противникомъ „тридержавного союза“. Посломъ соймовымъ

и до рады державной бувъ вôдъ 1879 р. аж до теперь. Вêвъ борбу не тôлько зъ Нêмцями, але и зъ старо-Чехами; Рiгера назвавъ разъ въ соймê „зрадникомъ", а такожъ завзято воювавъ противъ бувшого мiнiстра Пражака. Зъ молодо-Чехами бувъ у тêснêйшôй дружбê, але коли и они почали впригатись въ ярмо правительственне, выступивъ остро противъ ихъ намêровъ, а особливо противъ ся чеcко-польскôй згоды, видячи въ тôмъ шкоду полiтичну. Длятого молодо-чеcке сторонництво хотêло его при послêднихъ выборахъ не допустити до парляменту; але се имъ не удало ся. Вашатый свои симпатiи для Россiи маркувавъ остентацiйно, высилаючи телеграмы на нацiонально полiтичнй торжества въ Россiи. Въ соймê въ 1895 роцê поставивъ бувъ навêть внесене о заведенê языка россiйского яко обовязкового въ школахъ середнихъ. Яко противникъ Полякôвъ и обзнаный зъ ихъ полiтикою на галицкой Руси, симпатизувавъ зъ Русинами, хочь яко обожатель Россiи не назвавъ Русинôвъ нêколи инакше, якъ „Russen", черезъ що иногдê руcко-народнй послы мусêли полемiзувати зъ нимъ въ парляментê; впрочôмъ не вбивъ одинъ, але взагалê молодо-Чехи, бодай о скôлько се проявляе ся въ ихъ органахъ [якъ Narodni Listy], систематично старають ся не вôдрôзнявти „Русинôвъ" вôдъ „Русôвъ". Зарôвно якъ Полякôвъ, не терпêвъ вôнъ и баденюкôвскихъ послôвъ рускихъ и звêстно, якъ вôнъ разъ осмêшивъ посла Вахлянина, пригадавши его выбôръ голосами старосты Лiпкевича. Въ полiтицê своêй Вашатый бувъ консеквентный и свои погляды выповêдавъ отверто и щиро. Въ парламентê бувъ вôнъ орiгiнальною фiгурою. Слабон будовы тêла, пергаминово блêдого лица, волосе чорне а буйне, гебаново чорный вусъ зъ бородкою а la Наполеонъ, все чорно убраный зъ выстаючимъ снêжно-бêлымъ передомъ сорочки — такъ незмêненымъ остававъ двацять лêтъ не тôлько въ своихъ поглядахъ полiтичныхъ, але и зъ внêшнои подобы.

— **Русинка гiмназiястка.** Въ гiмназiи академiчнôй [рускôй] зложила онодгы вступный iспытъ до II класы панна Катря Билинкевичôвна, дочка о. Ивана Билинкевича, пароха зъ Звенигор да коло Бôбрки. Фактъ сей подаемо до загальнои вêдомости, щобы заохотити бôльше нашихъ дêвчатъ-Русинокъ до науки гiмназiяльнои.

— **Выдêлъ ремêсничои „Зорê"** въ Коломыи доносить намъ: Заповêджене „Зорею" на 4-ого вересня аматорске представлене „Ходачкова шляхта" — мимо перепонъ зô стороны староства — вôдбуло ся. Аматоры вынязались зô своихъ задачъ бездонбрно; за те великiй жаль чуемо до рускои интелiгенцiи, що показала ся такъ рôвнодушною въ сêй справê, хотяй дохôдъ выразно призначено на добродêйнй цêли; она волêла забавити ся въ реставрацiяхъ, якъ пôйти на представлене „Зорê". Отже не дивота, що доходъ ледви покрывъ розходы. Остало ся всего чистого доходу 12·25 кр. и призначено: „на „Народный Дôмъ" въ Коломыи 2·25 зр., на руску бурсу им. Арх. Михаила въ Коломыи 2 зр., на „Шкôльну помôчъ" въ Коломыи 1 зр. и на руску Бурсу въ Новôмъ-Санчи 2 зр., а 5 зр. осталось для товариства „Зорê". При сêй нагодê складае выдêлъ товариства сердечну подяку всêмъ аматорамъ, передовсêмъ же Вп. п. Биберовичеви за те, що цiкаво занявъ ся урядженемъ представленя, и за дêйству участь въ представленю въ роли шляхтича Руры, за его посвячене и безкорыстовный трудъ, а само узнанe зô стороны публики за его незрôвнану и неоцênену гру най буде для него найбôльшою нагородою. — За выдêлъ товариства „Зорê" *М. Бêлоусь* предсêдатель, *С. Кушнêръ* секретарь.

— **Загадочный виновникъ.** Мêщанôвець Вiшевъ въ Моравê була недавно свêдкомъ незвычайно загадочнои а страшнои подêи. Именно до замешканого у Вiшевê учителя музики зголосивъ ся якiйсь молодый чоловêкъ зъ просьбою, щобы у него мôгъ мешкати, однакъ не хотêвъ выявити свого назвиска. Щобы отже позбутись непрошеного гостя, музикъ прикликавъ жандарма. Тогдê незнакомый стрêливъ зъ револьвера до музика и положивъ его на мêсця трупомъ, а другимъ выстрêломъ зранивъ небезпечно жандарма, а потôмъ зникъ безъ вêсти. Дня 8 с. м. вечеромъ зайшовъ до одноп зъ вêденьскихъ реставрацiй незнакомый молодый мужчина и, зъêвши та выпивши довольнъ, приклекавъ кельнера и попровадивъ его до свого мешканя, щобы дати ему заставъ. Въ дома давъ кельнерови револьверъ, а самъ скочивъ до Дунаю и втопивъ ся. Догадують ся, що тымъ самоубiйникомъ е загадочный убiйникъ зъ Вiшева.

— **Европейска армiя — на метры.** Одинъ англiйскiй статистикъ завдавъ собê труду и обчисливъ, колько довжины заняла бы армiя цêлои Европы, коли бъ уставлено всêхъ вонôвъ одного побôчь другого зô всêми гарматами, возами и т. п. Отже така лiнiя вôйска була бы довга на 250 миль, а коли бъ такому „войсковому гусакови" наказано перейти черезъ яку точку [н. пр. черезъ мôстъ], то переходивъ бы цêлый рôкъ день и нôчь. — Щось оно такъ выглядае, якъ тê великолюде, що якъ станувъ общасомъ въ Куликовê, то „нôсъ чобота" бувъ аж — въ Равê рускôй.

— **Скаженый шовiнiзмъ румунський.** Буковинськорускiй правосл. священникъ о. Ал. Манастирскiй выславъ на украиньско руске вêче буковинське привêтну телеграму, а въ наслiдокъ того одержавъ вôдъ русиножерцiвъ консисторiи черновецкои ось-таке письмо [абы не по руски, то по нêмецки]:

N. 2936. Gr. or. Exarch Alexand. Munasterski Pfarrer in Doroszoutz (Bukovina) erhält vom gr. or. Consistorium einen strengen Auftrag sich über den Wortlaut eines an das in Czernowitz abgehaltene ruth.-ukrainische „Bîvê" gerichteten Begrüssungsschreibens, welches mit den Worten: „Борêмъ ся братя, и духомъ зъ вами" endete, binnen 8 Tagen zu rechtfertigen.

Въ виду такого брутальства румунъского справдê нема для Русинôвъ буковиньскихъ innого выходу, якъ всêми силами добивати ся подълу буковиньскои архiепархiи на двê: на руску и румуньску.

— **100.000 коронъ и 2 рази по 25.000 коронъ** то головнiй выграшi Великои ювилейной льотерiи выставовои, що выплатить ся готôвою лише зъ 20% вôдшибки. Звертаемо увагу нашихъ поважаныхъ читателêвъ, що найблизше тягнене невôдкличнo дня 15 вересня 1898.

Посмертнй — ✝ — оповêстки.

О. **Игнатiй Юхновичь**, ювiлятъ, совêтникъ Епископскои Консисторiи въ Станиславовê, пароxъ въ Самолускахъ, упокоивъ ся дня 6 с. м. въ 81 роцê житя а въ 52 бмъ священьства. Покôйный перебувъ цêлый часъ своего священьства въ Самолускахъ и его заходами побудовано тамъ величаву церковь. В. в. п.]

О. **Константинъ Чепêль**, пароxъ въ Кропивнику, калуского деканата, упокоивъ ся дня 6 с. м. въ 69 роцê житя а въ 41-бмъ священьства. В. в. п.]

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

— **Именованя.** Директоръ терноπольскои женьскои школы видêловои Володиславъ Сатке именованый головнымъ учителемъ при семинарiи учительскôй въ Тернополи.

— **Перенесеня.** Намêстникъ перенêсъ зô Львова концептовыхъ практикантôвъ намêстництва: Кар. Сейварта до Мислениць, Володисл. Топольницкого до Тарнобжега, Кар. Марiяньского до Ниська и Фел. Строку до Кольбушовы. — Канцелiстъ намêстництва Людв. Глядный перенесеный зô Львова до Скалата.

Господарство, промыслъ и торговля.

Львовска Дирекцiя ц. к. зелêзниць державныхъ оповêщуе:

Оповêстка. Газета Львôвска оповêщуе розписане публичнои лiцитацiи на роботы пôдторовй, надторовй и на будынки для шляху зелêзниць державныхъ Стрый Ходорôвъ. Дотичнй оферты належить внести до ц. к. мiнiстерства зелêзниць у Вêдни найдальше до 20 вересня 1898. Услôви и проекты можна переглянути въ мiнiстерстви зелêзниць департаментъ 18, або такожъ въ бюрê управы будовы у Львовê.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

На „Приютъ для бêдныхъ рускихъ дêтей въ Перемышли" прислали вôдъ 1 цêтня с. р. на мои руки жертвы Р. Т.: Т. Коваликовска 1 зр.; зô скарбонки о. митрата К. Волошиньского 3 зр. 33 кр., вôдъ Деканату куликôвского 5 зр.; вôдъ пароxiянъ въ Жужели 7 зр. 28 кр. О дальшй жертвы просить умильно — *Тереса зъ Шашкевичôвъ Несторовичева* въ Перемышли.

Телеграмы „Дêла".

Вêдень 10 вересня. Одинъ зъ провôдникôвъ правицi и маршалокъ краёвый Австрiи горêшнои д-ръ Ебенгохъ запевнив, що выимковый станъ въ Галичинê буде знесеный ще передъ першимъ засêданемъ рады державнои. Правительство намêрае зробити се мимо сильнои опозицiи галицкихъ консерватистôвъ, бо заведене выимкового стану, знесене судôвъ приспiлыхъ и наглй суды мусêли бы бути предложенй парляментови до затвердженя на однôмъ зъ першихъ засêдань, а се выкликало бы колькаденну дискусiю.

Вêдень 10 вересня. Судъ мêсько деленованый въ дêльницi Іозефштатъ ухваливъ вчера перевести розправу противъ послôвъ Ира и Данеляка о прасове переступство, выходячи зъ того погляду, що посольска нетыкальнôсть зачинае ся доперва вôдъ фактичного отворення сесiи, а не вôдъ ея скликання. — Fremdenblatt доносить, що комiсарь староства въ Бялои интернувавъ послôвъ Забуду и Кубiка пôдчасъ неприсутности старосты, але намêстникъ Пiнiньскiй безъ вôдклику интернованыхъ телеграфично знêсъ есее заряджене ще дня 25 серпня.

Прага 10 вересня. Похоронъ Вашатого вôдбувъ ся вчера при численнôй участи вызначныхъ полiтичныхъ личностiй. Въ походê йшли также члены молодо-чеcкого комiтету выкonуючого, бурмiстры Праги и передмêстъ, депутацiи зъ выборчого округа покôйника, делегацiи нацiональнои партiи робôтничои и инши. Надъ гробомъ выголошено колька промовъ.

Марбургъ 10 вересня. Въ словêньскôй Suedsteirische Post появила ся статья посла Беркса, промовляюча за принятемъ угодовыхъ предложень зъ Угорщиною.

Берлинъ 10 вересня. Local Anzeiger доносить про атентатъ передъ 14 днями на молоду королеву Голяндереку Вiльгельмiну. Якесь за деревомъ укрыте индiвiдуумъ стрêлило до королевои, коли она похожала по огородê. Королевôй нêчо не сталось; куля ранила лишь ея товаришку. Голяндерскiй дневники не донесли нêчого о тôмъ атентатê, щобъ не псувати коронацiйныхъ торжествъ. Зъ Амстердаму доносять, що тамъ нêхто нêчого не знае о атентатê.

Монахiюмъ 10 вересня. На нинêшне вêче „всенêмецкого союза" заповêдли свôй прибздъ въ Австрiи послы: Барайтеръ, Шiкеръ, Вольфъ, Татекъ и Райплiнгеръ. Вчера прибули вже численнй участники въ Вêдни, Стирiи и пôвнôчнои Чехiи.

Царгородъ 10 вересня. Въ справê розруxôвъ на Кретê Порта приготовляе до державъ ноту, де всю вину за послêднй розруxи звалюе на адмiралôвъ державъ.

Мадритъ 10 вересня. Мiнiстерство Сагасты подало ся до димiсiи. — Въ баскiйскихъ провiнцiяхъ проявивъ ся рухъ маючiй на цêли выборотн независимбсть тыхъ краёвъ.

Лондонъ 10 вересня. Кiченеръ доноситъ въ депеши зъ Омдурману, що за Калiфомъ выславъ погоню въ 500 Арабôвъ на верблюдахъ. Калiфъ утêкае зъ такимъ поспêхомъ, що лишивъ по дорозê цêлый свôй гаремъ, абы збути ся тои найбôльшои перешкоды въ райтерадê.

Лондонъ 10 вересня. Основа тайного договору Англiи зъ Нêмеччиною мае бути чисто торговельнои натуры и спецiяльно вôдносить ся до будовы зелêзниць. Мають innими мае побудувати ся спôльными капiталами обохъ державъ зелêзниця вôдъ Тiентсiна до Чикiана. Одна часть зелêзницъ буде мати адмiнiстрацiю англiйску, друга нêмецку. Нêмеччина зобовязала ся всêми силами пôдпирати Англiю въ узыскани концессiй на дальшй лiнiи зелêзничй, зновъ же Англiя буде пôдпирати Нêмеччину въ справê будовы зелêзниць въ нêмецкôй сферê интересôвъ.

Мельбурнъ 10 вересня. Король островôвъ Самоа померъ на тифъ. Доки не выберуть наслêдника, островами адмiнiструють консулê: англiйскiй, нêмецкiй и американьскiй.

Парижъ 10 вересня. Доси ще нêхто не знае, куды подêвъ ся Естергази. Пропавъ безъ слêду, такъ само якъ Золя.

Переписка Редакцiи и Адмiнiстрацiи.

Вп. В. Но. въ Мх. До кôнця року ще 9 зр. — *Вп. И. Ох. въ Ст.* До кôнця грудня ще 5·17 зр. — *Вп. С. На. въ Охл.* Не можемо и прийде намъ за сей рôкъ ще 1·40 зр. — *Вп. Г. Се. въ Ро.* Такъ. — *Вп. Я. Ян. въ Щ.* Такъ. — *Вп. Т. Во. въ Ко.* На сей рôкъ выимково годимось и до 30 вересня прийде ще 6·60 зр. — *Вп. А. Ко. въ Бы.* До кôнця жовтня.

Надêслане.

ВЕНЕДИКТЪ КОПЕРНИЦКIЙ

Оптикъ и Механiкъ у Львовê, площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гiпотечного на плантацiяхъ площи Галицкои

поручае въ великôмъ выборê и по цêнахъ найдешевшихъ: окуляры, цвiкеры, лъорнеты, бiнокля, [illegible], барометры, термометры, рêзнi ареометры, мiкроскопы, лiнiи, кожаны райецайги, тасьмы мiрничi, вiоны, лiбелê, манометры и т. п.



Уряджене дзвонкôвъ електричныхъ.

Всякi направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4186

КИРИЛО ДУМИНЪ

кравець мужескiй

дипльомованый черезъ ц. к. технольогiчный музей у Вêдни поручае ся ласкавымъ взглядамъ Р. Т. Публики.

Львовъ, Трибунальска ч. 16.

326 1—?

Новости въ парасолькахъ капелюхахъ, блюзахъ, рукавичкахъ, стяжкахъ и коронкахъ по чудуючо низькихъ цêнахъ. MAISON de Nouveautes Madame Bertha Fiedler.

Львовъ, пл. Капiтульна ч. 3.

190 9—?

Выстава загальна

новôдныхъ и innихъ чужихъ и краёвыхъ дивановъ, портiеръ, обрамокъ и хôдникôвъ.

Такожъ цêлу нôчь при електричнôмъ освiтленю отверена.

Вступъ вôльный.

Упрашае ся кождого, хто бажае щось закупити, абы впередъ оглянувъ тую выставу.

На провiнцiю цêнники даромъ и оплатно.

Лист адресувати належить: Склад знôвъ „Au Louvre", Львôвъ, у Шкотуска 8 (Плошка Гавсмана). 190 9—?

Купуючи пôльги въ оплатахъ.

ЦЕНТРАЛЬНЕ БЮРО ПОСЕРЕДНИЦТВА

БОДИНЬСКОИ

Львовъ, Ринокъ (дôмъ Андрiолього) 383

поручае: **Учительки, боны, ключницê и всякого рода добôрну службу.**

Глядаю домового учителя для двохъ синiвъ в клясе нормальныхъ. Зголошенe враз в услiвями пiд адресою: *свящ. Василь Мисик у Ваньковiй, почта Роменка.*

335 3—6

Глядаю инструктора до двохъ хлопцêвъ — ученикôвъ початкуючихъ. Семинаристъ пожаданый. — О. *Іоаннъ Винницкiй* пароxъ въ Залесцяхъ п. Ходорôвъ. 337 2—3

100 до 300 зр. мêсячно можуть заробити особы всякого стану въ кождôй мêсцевости певно и честно, безъ капiталу и рiзика, черезъ продажъ законно довоженыхъ паперôвъ державныхъ и льосôвъ. Зголошення до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutsch-206 gasse 8, BUDAPEST. 2—10

Артистично-ритовничe

ЗАВЕДЕНЕ

А. ЗПМАНА

у Львовê, ул. Сикстуска ч. 14.

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранiйше.

ДРУКАРНЯ зъ кавчуковыми черенками для кождого легко надаючa ся, почавши вôдъ 1 зр. и вышше. Стампiлi металевi и кавчуковi, гербы, монограмы, стампiльнi марки, станцы, таблицi литi и гравiрованй и проче.

Замовленя зъ провiнцiи полагоджують ся вôдворотною почтою. 290 5—52

Подорожь доокола свêта.

Вôдъ 11/2 до 11/2 в до побаченя:

Аббацiя Побереже Истрiи.

Вступъ 10 кр. 278

ТУТКИ цигаретовй. 1000 штукъ 1 зр. поручае А. Мазуркевичъ, Львôвъ ул. Галицка ч. 12.

Вôдзначена медалемъ срêбнымъ на Выставê краевôй у Львовê въ р. 1894.



Звêстно знана зъ честности роббтня артистично-бронзовничa

В. СКНУЖИЛЯ

у Львовê ул. Галицка ч. 15

поручае свои выроби церковнй зъ срêбла, бронзу, хинького срêбла, мêди и innихъ металêвъ; именно: чашi, дарохранительницi, хрести, монстранцiи, пушки на св. олей, дарохоснiцi, кадильницi, ладаницi, патрацi для брацтвъ, лiхтарi всякои величины, пацуки бронзовй и скляннй, пôдставники передъ вкономостасы.

Всê вышеше помянутй предметы приймае до спорядженя и пôдновленя, т. е. до позолочення, посрêбленя, бронзованя и никльованя. 328 3—20

Рôвножъ выконуе гальванiзованe всêхъ выроббвъ зъ золота, цинку, цины и т. п. — Цêны дуже умiренй.

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

I. ЛЬВÔВСКЕ

Photo-Plasticon

Подорожь доокола свêта.

Вôдъ 11/2 до 11/2 в до побаченя:

Аббацiя Побереже Истрiи.

Вступъ 10 кр. 278

ЛИПЕЦЬ

въ реставрацiи **НАФТУЛЫ ТЕНФЕРА**, улица Трибунальска ч. 12. дôмъ власный, можна дôстати щоденно вже о годинê 8-ôй рано горячй снêдання.

ЦЕННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сêкана котка	12 „
Фляки	12 „
Нôжка теляча зъ хрêномъ	10 „
Ковбаска зъ хрêномъ	5 „
Кавiръ	15 „
Обêдъ въ абонаментê	40 „

Всякi напитки въ найлêпшихъ родахъ по найумiренêйшихъ цêнахъ; для певности, що походять зъ моей реставрацiи, даю вôдбираючимъ марки. — Найлêпшiй виноградъ по найдешевшихъ цêнахъ, почавши вôдъ 40 кр. лiтра.

По театрê все сêжа, въ великiй выборъ стравъ и напиткôвъ заосмотрена кухня.

79 185—?

Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

природна алькалiчна



ЩАВА

яко лêчниче жерело вôдъ сотокъ лêтъ у всêхъ недугахъ **вôддыховыхъ и органахъ травленя**, пôдчасъ **ревматизму, катару жолудка и мêхура. Знаменте средство** для дêтей, реконвалесцентôвъ и пôдчасъ **поважного стану.**

Найлêпшiй напитокъ дiететичный и покрêпляючiй.

Генрикъ Маттоне въ Giesshübl Sauerbrunn.

Правдива



Для власного добра прошу жадати и принимати тôлько въ такихъ орiгiнальныхъ пачкахъ.

Вина испаньскі зъ Соматозою

найновѣйше цѣнне средство вбджавляюче до скрѣпленя пбдупавшихъ орґанізмбвъ. — Цѣна бутильки 3 корони 60 гелєр. 6

Головный складъ въ аптицѣ
Жигмонта Рукера
пбдъ „Срѣбнымъ Орломъ“ у Львовѣ. 275 272

Також и на раты
безъ пбдвышки цѣнъ
диваны, портіэры, фіранки, хбдники, ковдры ватований, капы на столы и лбжка въ складѣ диванбвъ „Teppichhaus au Louvre“, Львбвъ ул. Сикстуска 6. (Пасажъ Гавсмана). На провінцію высылается цѣнники даромъ и оплатно.
190 9—?

Рештки хбдниковъ и высортованій диваны, портіэры, фіранки, капы, коцы, ґобеліны и рбзні предметы декораційній по цѣнахъ баєчно дешевыхъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“ Львбвъ ул. Сикстуска 6 (Пасажъ Гавсмана). Також на раты. Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.
190 9 ?

Також на раты мѣшкан.

ЮЛІЯНЪ СОЛИКЪ
передъ тымъ
ФР. МРОЗИНЬСКІЙ
у Львовѣ, улиця Собєского число 7
поручає всякій роды
ФУТЕРЪ
а именно:
Футра до подорожи, палєтоты мужескій и дамскій пбсля найновѣйшихъ фасонбвъ, Ротонды, Дольманики, Катанки, Ковнѣры, Пелєрины, Зарукавки, Шапочки дамскій, Ковпаки, Шапки мужескій, Шкбры у всѣхъ родахъ поодиноко и гуртовно, а також Верхи готовій до футеръ мужескихъ и дамскихъ. 325 4—20
Матерія найновѣйшій на верхи въ найббльшбмъ выборѣ.
Цѣны умѣренй сталй.
Высше наведенй товары знаходять ся на складѣ.

Також на раты мѣшкан.

ПРИРЯДЫ до ратованя худобы въ случаяхъ дальоки, вздуття и т. п. въ формѣ руры зъ дроту сталевого, по зр. 6·—, Трокары спущала и т. п. поручає ПЕТРО ХШОНСТОВСКІЙ, торговля зелѣзна у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1 [супротивъ катедры.] 4595

Диваны перскій и портіэры
прадіс (*старинний*)
продає, купує и вымінює, а також приймає на переховокъ. Складъ диванбвъ „Au Louvre“, Львбвъ ул. Сикстуска 6. — Пбльги въ сплатахъ пбсля умовы.
Для провінціи цѣнники даромъ и оплатно.
190 9—?

Новоотворений
МАҐАЗИНЪ ТОВАРБВЪ МОДНЫХЪ
пбдъ фірмою:
ФЕРДИНАНДЪ ҐІТЛЄРЪ
у Львовѣ, улиця Галицка число 20
поручає въ великбмъ выборѣ
коронки, ленты, пасмантерія, ґазы, крепы, шовковій матерія, саксоньскій дамскій и дѣточій панчохи, корсеты въ найновѣйшихъ фасонахъ, сѣтковій, шовковій, батистовій и дреліховій, вахлярѣ изъ струсихъ перъ.
Всякій приналежности до кравеччины по найнизшихъ цѣнахъ.
Замовленя въ провінціи полагоджують ся вбдворотною почтою. 299 10—20



Машины до шитя „ЗІНҐЕРА“
зъ 10 розличныхъ фабрикъ. Нбжній въ цѣнѣ 27, 38, 42, 50 и 65 зр. Ручній по зр. 25, 32, 36, 40, 48 и 50 ратами по 4 зр. мѣсячно, або готбвкою 10% дешевше. Моя торговля истнує вбдъ 25 лѣтъ; я продавъ 17.000 машинъ, т. є. майже 100 ваґонбвъ. Продаю дешевше нѣжь Вѣдень, поручає ся въ мѣсци.
Не высылаю докучливыхъ аґентбвъ, которымъ жады платить 10—20 зр. за продажу одной лихой машины. 350 3—20
ЮСИФЪ ИВАНИЦКІЙ
МЕХАНИКЪ У ЛЬВОВѢ, ГОТЕЛЬ ЖОРЖА.



Оріґінальній анґлійскій бритвы зъ найпершои діямантовои стали, досконалій, вглубленo шлюфований, выострений, готовій до ужитку. Цѣна зъ etui ¾ вглубленo шлюфована зр. 1.50 а ½ вглубленo шлюфований зр. 1·80, порто 20 кр.
Ручить за кожду штуку. Коли не до вподобы звертає ся грошѣ. Высылка за послѣплатою, або за попередною заплатою.
Вытяґ зъ многихъ подякъ въ одномъ дни:
Прошу прислати ще 5 оріґ. анґлійскихъ бритвъ зъ діямантовои стали; попередно прислаными я вповнѣ вдоволеный. Купновичъ 23/10 1897 Людвикъ Загрядникъ парохъ.
2 анґл. бритвы одержавъ; дуже добрій. Въ интересѣ правды поручаю Вашу фірму найсовѣстнѣйше. Малнбвъ 23/10 97. Теофіль Глушкевичъ парохъ. 54 80—?
Подбно пишуть Всч. Отцѣ:
23/10 97 Левъ Шанковскій, деканъ стрыйскій.
23/10 97 І. Юрчакевичъ, парохъ Святковои.
23/10 1897 О. Полянъскій, парохъ Юровець.
23/10 1897. Кипр. Дурбакъ, парохъ Ладичина и много иншихъ особъ въ рбзныхъ кругбвъ.



По низькихъ цѣнахъ
выготовляє
РѢЗЬБАРСКІЙ ВАРСТАТЪ
М. ЧЕРНАВСКОГО
Львбвъ, ул. Кароля-Людвика ч. 3
всякій церковній роботы:
Иконостасы, Олтарѣ, Амвоны и проч. 80 81—?

Юзефъ Шустеръ
ВЫКЛЮЧНЫЙ СКЛАДЪ И РОБОТНЯ
ковдеръ и матерацбвъ
у Львовѣ, ул. Коперника ч. 5.
Понеже въ многихъ склепахъ продають ковдры и матерацы яко мои выробы, заявляю, що тутъ у Львовѣ не выробляю для жадного чужого склепу, але продаю власного выробу ковдры и матерацы тблько у себе, у власнбмъ склепѣ при ул. Коперника ч. 5. — Ковдры великій и на овечій вовнѣ вбдъ 3·50 зр. въ кождій цѣнѣ до 14 зр. Ковдры атласовій, шовковій великій и на овечій вовнѣ вбдъ 10·50 зр. почавши. — Матерацы чисто волосѣній вбдъ 12·50 зр. въ кождій цѣнѣ до 30 зр. — Подушки волосѣній и зъ пѣря, простирала, пбшвы и т. п. Хто отже на зиму потребує доброи, теплои ковдры або матераца, дбстане се найдешевше просто у моїй роботни у Львовѣ ул. Коперника ч. 5. у фірмы ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ. 338 1—15
(Львбвъ, Бюро „Иммессе“).

Голляндско-Американьска лінія
зносины пароходами разъ або два на тыждень
зъ **Роттердаму** до **Ню-Іорку**
Бюро для каютъ: Wien, I. Kolowratring 9.
Бюро для покладу: Wien, IV. Weyringergasse 7 A.

I. каюта.	II. каюта.	6
1 апр. до 31 октовр. м. 290—400*)	1 апр. до 15 октобр. марокъ 200	
1 новемб. до 31 марта м. 230—320	16 октоб. до 31 юлія марокъ 180	

*) Пбсля довжины и величины каюты яка и пбсля якости и клясификації пароходу.

Лише **50** кр. на **2** тягнення,
219 10—? **Головна выграна 1 разъ**
ТЯҐНЕНЄ вже въ четверъ!
100.000 коронъ и 2 разы 25.000 коронъ
готбвкою зъ 20% потрученемъ.
ЛЬОСЫ ЮВІЛЕЙНОЙ ВЫСТАВЫ **à 50 кр.**
Тягнене: 15 вересня 1898.
Тягнене: 22 жовтня 1898.
поручають: М. Іонасъ, Кіцъ и Штофъ, Корманъ и Файґенбавмъ, Ґ. Максъ, Сокаль и Ліліенъ, Авґ. Шеллєнберґъ и Сынъ, Самуелі и Ляндау, М. Клярфельдъ.

Правдивій золотій на срѣбль вальцованій
Мужескій и жѣночій перстенъ
Кожда штука ц. к. урядово пробована, зъ імітаціями камѣничковъ брилянтбвъ (величный блескъ), рубінбвъ, туркусбвъ, котрій вбдъ правдивыхъ годѣ вбдрбжнити. За довготревалу тривкбсть 5-лѣтня ґарантія.



Nr. 1. Перстень зъ імітацією брилянта 1·60 зр.



Nr. 2. Перстень зъ імітованымъ туркусикомъ 1·80 зр.



Nr. 3. Перстень зъ імітацією брилянта 1·60 зр.



Nr. 4. Перстень зъ великимъ іміт. брилянтомъ 2·20 зр.



Nr. 5. Перстень зъ імітованымъ сафіромъ и брилянтами 1·80 зр.



Nr. 6. Перстень зъ 6 імітоваными брилянтами 1·60 зр.

Писокъ каталоґовый высылає до недавна мыры.
Імітованій наушницѣ (кольчѣ) брилянтовій въ оправѣ золотбй-double вбдъ 3 до 6 зр.
Брошки вбдъ 4 до 10 зр.
Высылка за попередною пересылкою належитости або за послѣплатою.
A. Rix & Bruder
Wien II/2, Praterstrasse 16.
Коли не подобаєсь, змѣнює ся або грошѣ звертає ся. 317 3—6

Ц. к. упр. галиц. акційный
БАНКЪ ИПОТЕЧНЫЙ
перенісъ
Контору вымѣны
и
вбддѣлъ депозитовый
котрыхъ бюра мѣстили ся дотепер въ мезаннѣ власного, будынку до **льокалю фронтового** въ партерѣ.
Вбддѣлъ депозитовый
принимає вклады и выплачує завдатки на рахунокъ бѣжучій, принимає до перехованя паперы вартбстній и дає на нихъ завдатки.
Крбмъ того впроваджено подобно якъ въ институціяхъ заграничныхъ т. зв.
Депозиты сховковій (Safe Deposits)
За оплатою 25 до 35 кр. а. в. рбчно, депозитарь дбстає въ сталевбй касѣ панцирбй сховокъ до выключного ужитку и вбдъ власнымъ ключемъ, де **безпечно и дискретно** переховувати може свое майно або важній документы. 374 [4]
Вбдъ тымъ взглядомъ поробивъ Банкъ ипотечный якъ найдогбднѣйшій заряджена.
Приносы дотычно того рода депозитбвъ одержати можна безплатно у вбддѣлѣ депозитовбмъ.

Розклад їзди поіздів зелізничих
важний від 1 мая 1898
після часу середно-европейского [шістьмого о 36 мінут від часу ялівского].

ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	до Львова	ПОЇЗД посп.	ПОЇЗД особ.	зі Львова
приходить о			відхо	дить о	
	6.45	з Іцкан	6.00		до Підволочиск з головн. двірця
	7.30	„ Зимної Води (⅔ до ¹¹/₉)	6.05		„ Іцкан
	7.40	„ Янова	6.15		„ Підволочиск з Підзамча
	7.50	„ Тернополя на Підзамче	8.35		„ Кракова
	7.58	„ Сокаля		.50	„ Кракова
	8.06	„ Лавочного		9.15	„ Сколього
	8.15	„ Тернополя на головний дворець		9.25	„ Янова
	9.05	„ Кракова		9.35	„ Підволочиск з головного двірця
	10.35	„ Іцкан		9.58	„ „ „ Підзамча
	10.45	„ Ярослава		9.55	„ Бещиць
	1.01	„ Янова		10.55	„ Іцкан
1.30	—	„ Кракова		12.50	„ Янова (¹/₇ до ¹²/₉ неділі і свята)
	1.40	„ Сколього	1.55		„ Підволочиск з головн. двірця
1.50	—	„ Іцкан	2.08		„ „ „ Підзамча
2.15	—	„ Підволочиск на Підзамче		2.15	„ Брухович (²/₉ до ¹¹/₉ неділі свят.)
3.30	—	„ „ „ головн. дворець	2.40		„ Іцкан
	5.00	„ Підволочиск на Підзамче	2.50		„ Кракова
	5.25	„ „ „ голов. дворець		3.00	„ Стрия
	5.40	„ Іцкан		3.11	„ Янова
	5.55	„ Сокаля		3.16	„ Зимної води (⅔ до ¹¹/₉)
				3.26	„ Брухович (²/₉ до ¹¹/₉)
				4.55	„ Ярослава
		ніч			**ніч**
	3.04	з Підволочиск на Підзамче		4.10	до Кракова
	3.30	„ „ „ головн. дворець		5.20	„ Лавочного
5.10		„ Кракова		5.20	„ Янова (¹/₉ до ¹²/₉ в будні дні)
	6.10	„ „		6.30	„ Іцкан
	7.57	„ Янова (¹/₉ до ²¹/₉ и ¹⁶/₉ до ²⁰/₉)		6.40	„ Кракова
	8.12	„ Брухович (⅔ до ³⁰/₉ и ¹⁶/₉ до ¹¹/₉ (¹/₇ до ¹²/₉)		6.55	„ Тернополя з голов. двірця
	8.31	„ „		7.—	„ Лавочного
8.45		„ Кракова		7.10	„ Сокаля
	8.53	„ Янова (¹/₉ до ¹²/₉ въ будній день)		7.15	„ Тернополя з Підзамча
	9.10	„ Кракова		8.40	„ Янова (¹/₉ до ²¹/₉ и ¹⁶/₉ до ³⁰/₉)
9.39		„ Підволочиск на Підзамче		10.05	„ Іцкан
9.45		„ Іцкан			„ Кракова
9.55		„ Підволочиск на голови. дворець	10.40		„ Підволочиск з головного двірця
	10.30	„ Лавочного		11.00	„ „ з Підзамча
	12.15	„ Сколього		11.27	

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано. 5

При закупнѣ товарбвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ Института Ставропіґійского, пбдъ провід. зарядомъ Михаила Рефца.